

K. S. KUN. HOF BIBLIOTHEK

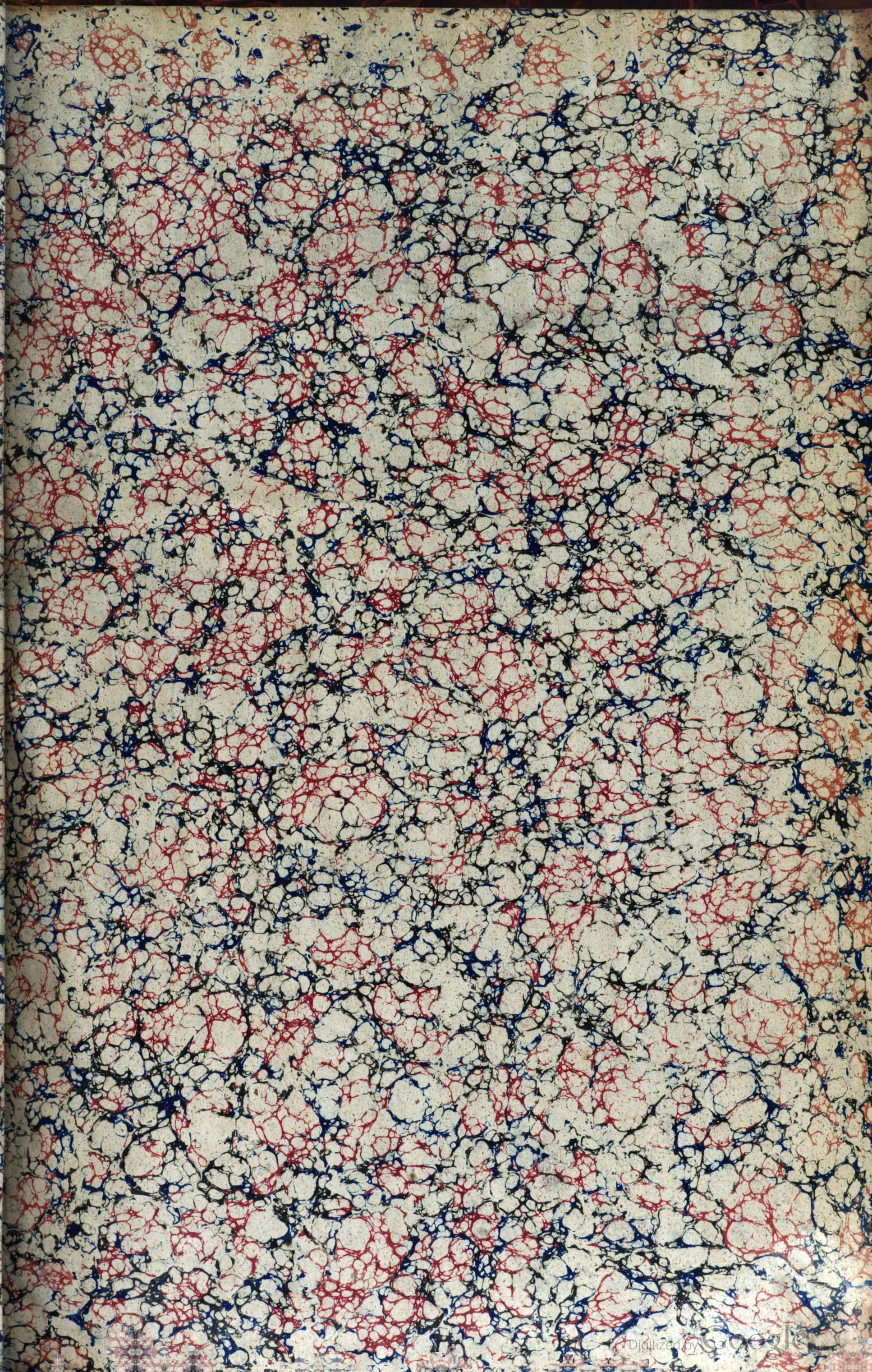
37.635-D

ALT-

La. 52. a. 13

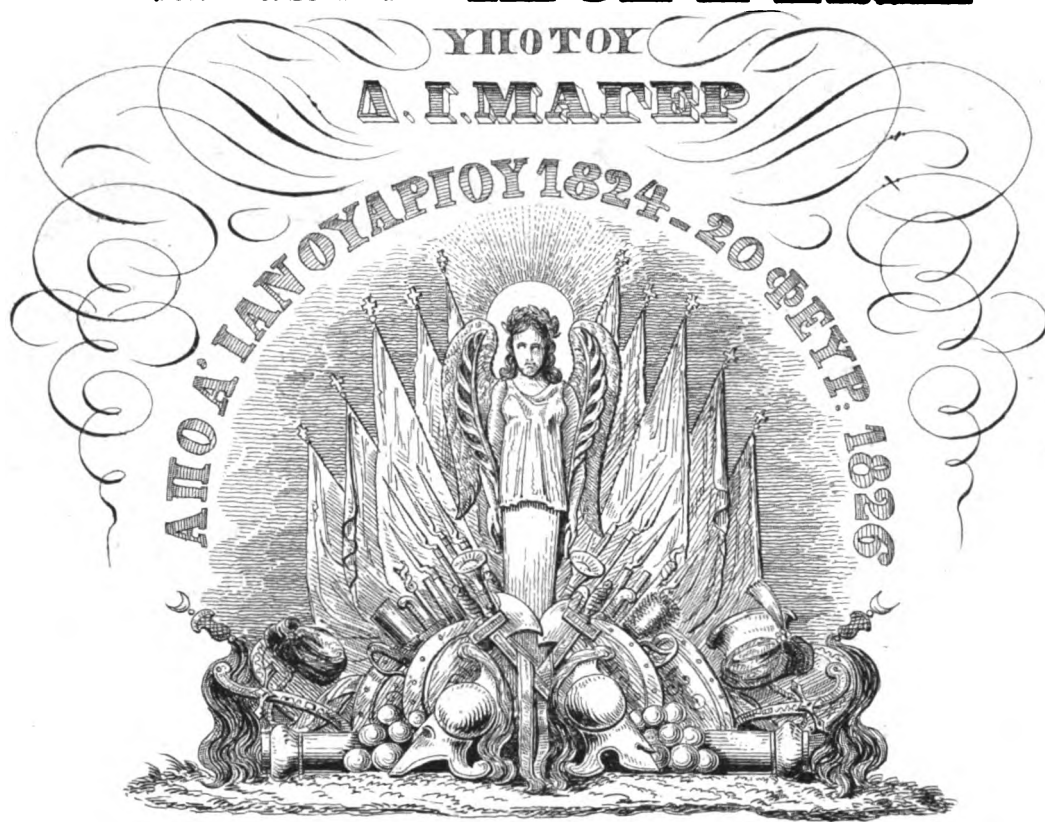
37635-D.

ΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΧΡΟΝΙΚΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΕΝ
ΜΕΣΟΛΟΓΓΕΙ

ΜΕΤΑ ΤΥΠΩΘΕΝΤΑ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΙ, ΚΑΙ ΑΠΑΝΑΙΣ

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΛΕΒΙΔΟΥ

ΕΝ

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡ. Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

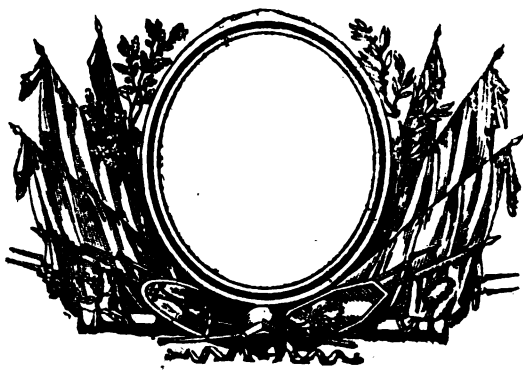
1840

Ἐκ τοῦ Βασιλεῖος Λιθογραφικόν

Τ Ξ

ΕΚΛΑΜΠΡΟΤΑΤΗ ΚΥΡΙΑ

ΔΟΥΚΙΣΣΗ ΤΗΣ ΠΛΑΚΕΝΤΙΑΣ

ΠΑΤΡΟΘΕΝ

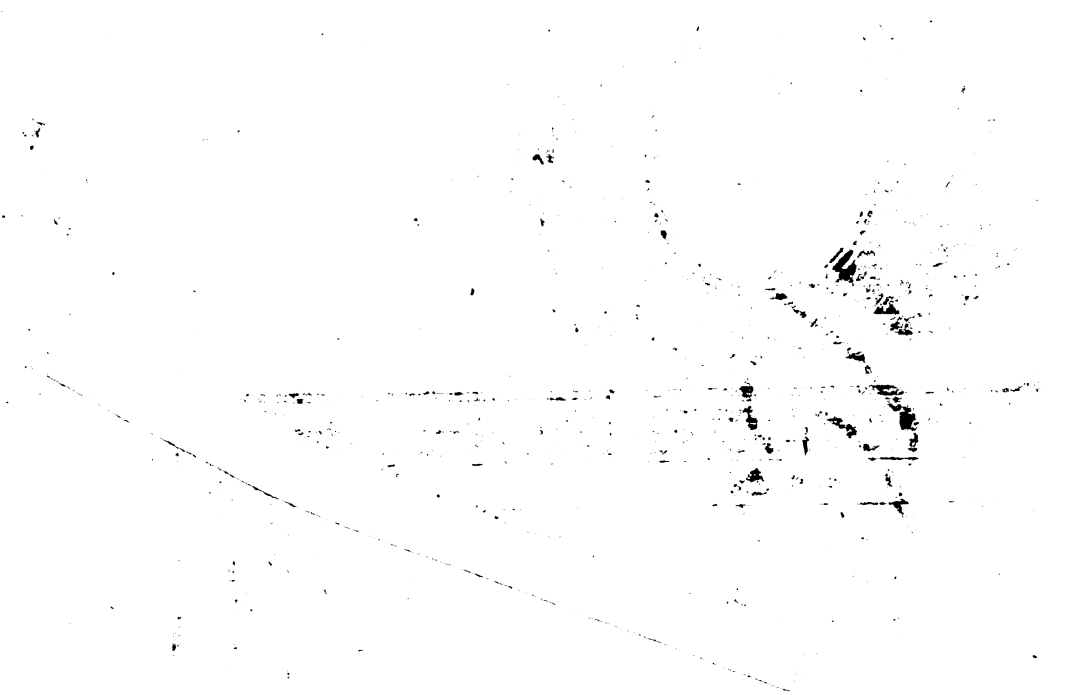
ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΒΟΥΑ

ΤΗ ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΙ

ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑΝ ΒΙΒΛΟΝ

ΕΥΣΕΒΑΣΤΩΣ ΑΝΑΤΙΘΕΙΝ

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF
NATURAL HISTORY
OF THE
CITY OF NEW YORK

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΚΑΘ' όλον σχεδόν τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος ἢ μετὰ τῆς Ἑλλάδος συγκοινωνία τῆς Εὐρώπης ἦτον εἰς ἄκρον περιωρισμένη. Ἄν δὲν ἤρχοντο ἐνίοτε εἰς τοὺς λιμένας μας Εὐρωπαϊκά πλοῖα, διὰ νὰ καταμετρήσωσι τὰ νερά των, καὶ εὐκολύνωσι τοιούτοτρόπως τῶν ἐχθρῶν μας τὰς ἐφόδους· ἂν ἀξιωματικοὶ ξένων Δυνάμεων δὲν κατέβαιναν ἐνίοτε εἰς τὰς πόλεις μας, διὰ νὰ κατασκοπεύσωσι τὰ σχέδια, τὰ κινήματά μας, τὰς ἀνάγκας, ἢ τὰς ἐλλείψεις μας καὶ νὰ τὰς διακοινώσωσι εἰς τοὺς ἐχθρούς μας, ἂν στολοὶ Εὐρωπαϊκοὶ δὲν παρουσιάζοντο ἐνίοτε, διὰ νὰ κανονοβολῶσι τὰς γυναικας, καὶ τέκνα μας, ὧν ἡ ἐχθρική μάχαιρα εἶχε φεισθῇ· ἂν πλοῖα αἰσχροκερδῶν ἐμπόρων δὲν ἐπλησίαζον τὰ παράλια μας, ἀφοῦ ἀπεδίβαζαν τὰ φορτία των εἰς τὰ ἐχθρικά φρούρια, ἴσως δὲν ἤθελαν γνωρίζει ἐν διαστήματι πολλῶν ἐτῶν τοῦ ἀγῶνός μας, οἱ Ἕλληνες ἂν ὑπῆρχον Εὐρωπαῖοι, καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι ἂν οἱ Ἕλληνες ἐγειναν θύματα τοῦ ἡρωϊσμοῦ των, ἢ ἂν ἐξηκολούθουν τὸν ἄνισον ἀγῶνα. Οὔτε βιομηχανική, οὔτε ἐμπορικὴ, οὔτε ἐπιστημονική, οὔτε ἄλλη ὅποιαδήποτε κοινωνικὴ σχέσις δὲν συνέδεε τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὸν λοιπὸν κόσμον, καὶ αὐτοὶ οἱ δυστυχεῖς Φιλέλληνες οἱ ὅποιοι, ἐγκαταλείψαντες τὰς ἐστίας των, εἶχαν τρέξει νὰ συμμερισθῶσι τὸν ἐνδοξὸν ἀγῶνά μας, ἐκπνέοντες τὴν τελευταίαν πνοὴν δὲν εἶχαν ὡς ἐφ' ὅδιον τοῦ θανάτου κἂν τὴν παρηγορίαν, ὅτι ἡ εἰδησις τοῦ ἡρωϊκοῦ των τέλους ἤθελε φθάσει εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν συμπολιτῶν καὶ οἰκείων των.

Τῶν πυρπολουμένων πόλεων, καὶ ἀγρῶν μας τὰ καπνώδη νέφη, τῶν αἱμάτων οἱ χεῖμαρροι, καὶ τῶν θυμάτων αἱ γοεραὶ φωναὶ εἶχαν ἀπομακρύνει τὰς Μούσας ἀπὸ τὴν πατρίαν ἑδραν. Οἱ λόγιοι τοῦ ἔθνους, τὸν κίνδυνον τῆς πατρίδος βλέποντες, καὶ πατριωτικῶς ἔρωτι φλεγόμενοι, εἶχαν καταθέσει τὸν κάλαμον, καὶ ζωσθέντες τὸ ἱερὸν ξίφος ἡρωϊκῶς ἡγωνίστησαν, καὶ ἁώρως καὶ ἀνωφελῶς ἐγειναν κατὰ πλεῖστον μέρος τοῦ ἡρωϊσμοῦ των θύματα. Ὀλίγοι ἔμειναν εἰς πολιτικὰς θέσεις, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν πέτραν ἔχοντες προσκέφαλον, καὶ τὸν ξηρὸν ἄρτον τροφὴν, περιφερόμενοι ἔνθεν κακεῖθεν, καὶ αὐτὰς τὰς ἱστορικὰς σημειώσεις των ἀφῆσαν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐχθρῶν, μόλις τὴν ζωὴν διασώσαντες.

Αἱ κατὰ καιρὸν Κυβερνήσεις τῆς Ἑλλάδος, περιπλανώμεναι ἀπὸ πόλιν εἰς πόλιν, περὶ πολέμου σκεπτόμεναι, διότι ὁ πόλεμος ἦτο τὸ στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεως, δὲν εἶχον οὔτε καιρὸν, οὔτε μέσα, οὔτε ἡθικὴν ἀναψυχὴν, διὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ τῆς εἰς τοὺς ἀπογόνους μετοχτεύσεως τῶν ἡρωϊκῶν μας ἀγῶνων. Τὸν κίνδυνον μόνον βλέπουν περὶ τοῦ κινδύνου μόνον ἐμελέτων. Πολλάκις ἔμειναν τὰ ἀρχεῖα των ἐγκαταλειμμένα εἰς τῶν ἐχθρῶν τὴν διάκρισιν· πολλάκις τὰ κειμήλια ταῦτα τῆς ἱστορίας μας διὰ κατασκευὴν φυσεκίων ἐχρησίμευσαν. Οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι μακρὰν κινδύνων, ταραχῶν καὶ πολέμων ζήσαντες, μόνον εἰς τὸ κάτοπτρον τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς κοινωνικῆς εὐρυθμίας θεωροῦσι τὰ πράγματα, ὥς μὴ σκαν-

δαλισθῶσι διὰ τὴν κατὰ τὸ φαινόμενον βανδαλικὴν ταύτην χρῆσιν τῶν ἀρχείων. Μελετώντες τὰς παλαιὰς ἐφημερίδας, ἀκούοντες τὸ ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας νὰ ἀναφέρηται εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ὅτι δὴ ὡς ἡ δὴ μῆνας σχεδὸν ἐλησμονήσῃ καὶ τὸ χρῶμα τοῦ παρᾶ, θέλουν ἐλπίζομεν, δικαιώσει τοὺς δυστυχεῖς ἀγωνιστάς, ἂν ἐνίοτε ἐνέδιδον εἰς τῆς ἐσχάτης ἀνάγκης τὰς ἀναπορρίπτους ἀπαιτήσεις.

Ἰδοὺ τὰ αἷτια, διὰ τὰ ὅποια ἡ ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, τουλάχιστον μέχρι τοῦ 1824 δὲν ἔμεινε, εἰ μὴ εἰς τὴν μνήμην τῶν ἐπιζησάντων ἀγωνιστῶν, καὶ εἰς τὴν διάκρισιν Εὐρωπαίων, οἵτινες τὰς ὑπερβολὰς καὶ τοὺς φαντασιώδεις μύθους τῶν Εὐρωπαϊκῶν ὑπὲρ Ἑλλάδος ἐφημερίδων, ἢ τοῦ Αὐστρ. Παρατηρητοῦ (1) καὶ τῆς ἐφημ. τῆς Σμύρνης τὰ ληρήματα συμβουλευόμενοι, καὶ ἰδίως αὐτῶν εἰκασίας, μηδὲν μετὰ τὰ πράγματα συναδοῦσας, προσθέτοντες, συνέβραψαν ὅχι ἱστορίας, ἀλλὰ μυθιστορίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπὸ τοῦ 1824 ὁ ἱστοριογράφος ἐδύνατο νὰ εὐρῇ ἀφρονωτέραν διὰ τὰς ἐργασίας του ὕλην εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας, αἱ ὅποιαι ἔκτοτε ἀνεφάνησαν (2). Ἀλλ' οἱ Εὐρωπαῖοι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος ἱστοριογράφοι ἢ δὲν τὰς ἐγνώριζαν, ἢ δὲν τὰς εἶχαν ἀνὰ χεῖρας.

Διὰ νὰ ἐκτιμῶσιν οἱ ἀναγνώσται τὴν ἱστορικὴν βαρύτητα τῶν ἐν διαστήματι τοῦ ἀγῶνος ἀναφανεισῶν ἐφημερίδων ὥς μὴ λησμονήσωσιν, ὅτι αὐταὶ ἐγράφοντο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πλέον ἀπολύτου ἐλευθεροτυπίας, τῆς ὁποίας τὰς ἡνίας δὲν ἐκράτουν εἰσαγγελεῖς, δικαστήρια, πρόστιμα, φυλακίσεις καὶ ξυλίσσεις τῶν ἐκδοτῶν, ἀλλ' ἡ κοινὴ γνώμη, αὐτὸ τὸ ἀδέκαστον δικαστήριον, καὶ ἡ πεποιθήσις ἐκάστου πολίτου, μικροῦ καὶ μεγάλου, ἀρχοντος καὶ ἀρχομένου, πλουσίου καὶ πένητος, κληρικοῦ, πολιτικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ· ὅτι ἡ δημοσιότης εἶναι τὸ περιτόναιον τῆς αἰδοῦς τῶν ἀρχόντων, καὶ ὅτι, ἅμα διασχισθέντος αὐτοῦ, ἡ ἀναίδεια ἀναφαίνεται, ὁ ἐμφυτος ἐν τῷ ἄρχειν πόθος τῆς αὐθαιρεσίας ῥιζοβολεῖ, καὶ ὅλα τὰ δεινὰ ἐκρέουσιν ὡς χεῖμαρρος καταπλημμυρῶν τῆς πολιτείας τὰ θέμεθλα. Ὡς συλλογισθῶσιν οἱ ἀναγνώσται πρὸς καταλληλοτέραν ἐκτίμησιν τῶν ἐφημερίδων τούτων, ὅτι φόβος ἀπέναντι τῶν ἰσχυρῶν δὲν παρέλκε τὰς χεῖρας τῶν δημοσιογράφων, διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα (καὶ εἶναι βέβαια ἱστορικὸν φαινόμενον), ἥτις ὀκτῶ ἐτὴ ἐξῆσεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς κλαγγῆς τῶν ὅπλων, ἐν τῷ μέσῳ ἐμπρησμῶν, καὶ πυρπολισμῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου

μάχη μάχην διεδέχετο, καὶ καταστροφὴ καταστροφὴν, ὅπου καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παῖδια εἶχαν συνειθίσει νὰ βλέπουν μετὰ ἀτάραχον σχεδὸν ἀδιαφορίαν τῶν αἱμάτων τὴν γύσιν, ν' ἀκούουν καθημερινῶς τῶν θυσιαζομένων τοὺς κλαυθμούς, καὶ τῶν πληγωμένων τοὺς γοερούς στεναγμούς, ὅπου τέλως πάντων τῶν ἀνθρώπων αἱ καρδίαι εἶχον σκληρυνθῇ, συννοικειωθεῖσαι πλέον μετὰ τὸν θάνατον τὸν παντοτεινὸν αὐτὸν σύντροφον τοῦ ἀγῶνος, δὲν ἐγεννήθη μολοντοῦτο τρομοκρατεία (terro-risme), δὲν ἐγεννήθη τύραννος, δὲν ἐφάντασθη ποτὲ οὐδεὶς, ἂν καὶ νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος νὰ στήσῃ δικτατορίαν ἐπὶ τῶν ἐρείπων τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν μας. Ὅστις θέλει νὰ ἐννοήσῃ πόσον καὶ οἱ ἰσχυροὶ τῆς ἡμέρας ἐσέβοντο τὴν κοινὴν γνώμην, καὶ τὸν ἀντιπροσώπεύοντα αὐτὴν Τύπον, ὥς παρατηρήσῃ εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ πάντῃ ἀναλφάβητος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ πλοῦτῃ του καὶ διὰ τὴν στρατιωτικὴν του ἐπιβρόχην πολυδύναμος Γ. Τσόγκας, ὁ διὰ τὰς ἀτομικὰς θυσίας του, καὶ διὰ τὸν ἡρωϊσμόν των ἀδελφῶν καὶ υἱῶν του πολυσέβαστος Π. Μαυρομιχάλης, ὁ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς πολιτικὰς παρεκτροπὰς του εἰλικρινὴς πάντοτε πατριώτης Ἀνδρ. Ζαΐμης, ὁ ἀχώριστος συναγωνιστὴς του γενναῖος στρατηγὸς Α. Λόνδος, ὁ πολύμητις Α. Μεταξᾶς καὶ τόσοι ἄλλοι βαρύτητα, πείραν, ἐπιβρόχην καὶ δύναμιν εἰς χεῖρας ἔχοντες, καὶ ὡς ἐκ τοῦ ἐπικειμένου τῆς ἐχθρικής προσβολῆς κινδύνου πολῦτιμοι καὶ ἐπιφοβοὶ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ τοῦ ἀγῶνος, τὰς περὶ ἐλευθεροτυπίας ὑγιεῖς ἀρχὰς σεβόμενοι (1) δὲν καθύβρισαν τοὺς συντάκτας τῶν ἐφημερίδων, δὲν ἀδιαφόρησαν εἰς τὰ κατ' αὐτῶν γραφόμενα, ἀλλὰ διὰ τοῦ τύπου πάλιν ἠθέλησαν νὰ ἀποκρούσωσι τοῦ τύπου τὰς προσβολὰς, καὶ διασκεδάζοντες τὰς ὑπονοίας νὰ φωτίσωσι τὸ κοινὸν περὶ τῆς εἰλικρινείας καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ των. Οἱ Βουλευταὶ κατήντησαν ν' ἀπαιτήσωσι, ὥστε καὶ ἡ ἐπίσημος ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως νὰ στηλιτεύῃ τὰς τυχοῦσας παρεκτροπὰς καὶ αὐτοῦ τοῦ βουλευτικοῦ καὶ τοῦ ἐκτελεστικοῦ σώματος (2).

Ὁ τύπος κατ' ἐκείνους τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους ἦτον ὁ κοινὸς τῆς πατρίδος φιλοκάγαθος, ἂν καὶ ὀργίλος πατήρ.

(1) Συσταίνομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας τὸ περὶ ἐλευθεροτυπίας ἀρθρον εἰς τὸν ἀριθμὸν 61 τῶν Χρονικῶν.

(2) Ἡ ἐφημερίς τῆς Διοικήσεως εἶχε καταχωρίσει διατριβὴν κατὰ τοῦ βουλευτικοῦ. Εἰς τῶν βουλευτῶν ὑπερασπίσας τὸν ἐφημεριογράφον ἰδοὺ πῶς ἐξέφρασθη· Ἄν ἦναι τὰ γραφόμενα ἀληθῆ, πρέπει, ἂν ἔμεθα πατριῶται νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν γράψαντα, ὅτι παρρησία τὰ εἶπεν· ἂν δὲν ἦναι ἀληθῆ, ὥς τὰ ἀναιδέη ὅποιοι θύλῃ, καὶ τὸ κοινὸν ὥς κρίνῃ ποῖος ἀπὸ τοῦ δύω λέγει τὴν ἀλήθειαν. Διὰ τὸ λοιπὸν ἐναντίον τῆς διλήψεως τοῦ ἔθνους, ἐναντίον τοῦ ὀρθοῦ λόγου νὰ μὴν ὑποφέρωμεν νὰ ἐλεγχώμεναι αἱ πράξεις μας δημοσίως; καὶ ἂν δικαίως, νὰ σωφρονίζωμεθα καὶ νὰ σεαυτοῖς ἐμῶν, καὶ ἂν ἀδίκως, νὰ ἀποστομόνωμεν τοὺς κατηγοροῦντας μας, καὶ νὰ θριαμβεύωμεν; Μήπως ἡ δημοσιότης δὲν εἶναι τὸ κοπτερόν σπαθὶ τῶν καταχρηστῶν καὶ τῆς ἰδιωτείας, ὅπου ἐκορυφώθησαν τὴν σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα; δὲν εἶναι τὸ μόνον σπαθὶ, ὅπου ἐξ αἰτίας τῶν περιστάσεων μένει σήμερον εἰς ὑπεράσπισιν τοῦ ἀδίκως πάσχοντος λαοῦ μας; Τὸ ἔθνος μᾶς δίδει τέκνα τοῦ φωτός, καὶ ἡμεῖς γινώμεθα τέκνα τοῦ σκότους; κ. τ. λ.

(1) Εἶναι ὁμοῦ ὁμολογουμένως ἀληθές, ὅτι τὰ ἐν Μολδαβίᾳ καὶ Βλαχίᾳ διατρέξαντα εὐρίσκονται ἀκριβῶς, ἂν καὶ μὴ περικραῖ καταγεγραμμένα εἰς τὰς στήλας τοῦ Αὐστρ. Παρατηρητοῦ.

(2) Τὴν πρώτην ἰδέαν ἐφημερίδος εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶχε συλλάβει ὁ Κύριος Θεόκλ. Φαρμακίδης κατὰ τὸ 1821, ἐκδοῦς εἰς Καλαμάταν τὴν Σάλπιγγα, ἀλλὰ αἱ περιστάσεις τὸν ἐβίασαν νὰ παύσῃ μετὰ τὴν ἐκδοσὶν ὀλίγων φύλλον. Ὁ ἐνδοξὸς εἰς Μιστολόγιον πεσὼν Δόκτωρ Γάκωβος Μάγερ ἤρχισε κατὰ πρότερον συστηματικὴν ἐφημερίδα, τὰ Χρονικά τοῦ Μεσολογγίου.

Ἐπέπληττε τὰ παρεκτρεπόμενα τέκνα του, μὲ τρόπον ἴσως ἐνίοτε ὀλίγον σκληρόν, ἀλλὰ δὲν ἐμνησικαίει, δὲν ἐδίσταζε νὰ ἐκθειάζῃ αὐτὰ τὰ ἴδια, ὅταν διὰ τοῦ ἡρωϊσμοῦ των κατηύναζον τὴν πατρικὴν ὁργὴν του. Ὁ Καραϊσκάκης, ὁ ἀκαταμάχητος οὗτος ἥρως, ὁ κρατήρας μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν χεῖρά του δύο σχεδὸν ἔτη τῆς Ἑλλάδος τὴν τύχην, προσεβλήθη δεινῶς ἀπὸ τὸν τύπον δι' ὑπονοίας τινὰς ἀντεθνικῶν σκοπῶν· ἀλλ' ὁ τύπος πάλιν ἐξέμνησε τὰ κατὰ τὴν δυτικὴν καὶ ἀνατολικὴν Ἑλλάδα κατορθώματά του, καὶ ἡ πατρίς τὰ ἀντέμειψε. Εἰς τὰς ἐμφυλίους ταρχὰς αἱ διαπληκτιζόμεναι φατρίαι προσεβλήλοντο, ἀλλ' ὅταν ὁ κοινὸς κίνδυνος κατηύναζε τὰ πάθη, καὶ κατὰ τὸν ἀρχαῖον τύπον τοῦ Ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος συνένονε τοὺς διεστῶτας, αἱ διὰ τοὺς ἀνδραγαθούντας δάφναι ἀπὸ τὸν τύπον ἐσυλλέγοντο, καὶ ἀδιαφόρως ὡς πρὸς τὴν φατρίαν, τοῦ ἀξιοτέρου τὴν κεφαλὴν ἐστόλίζαν.

Ἀς μὴν εἴπῃ οὐδεὶς τῶν ἐπιζητάντων ἀνδρῶν τοῦ ἀγῶνος, ὅτι ἤτον ἀναμάρτητος καὶ ὅτι ἀδίκως προσεβλήθη. Ἀς ὁμολογήσουν εἰλικρινῶς ὅτι πολλάκις ἐπταίσαν. Πολλοὶ ἄς εἰπωσι θαρράλέως ὅτι ὁ πατριωτισμὸς των, ὁ ἡρωϊσμὸς καὶ αἱ θυσίαι των ἐπεσκίασαν τὰς μικρὰς ἑλλείψεις καὶ παρεκτροπὰς των ἃς λέγωσιν ἐν ἑαυτοῖς ὅτι ὁ ἀείμνηστος Α. Ζαΐμης εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον ἐξεφράσθη ὀλίγους πρὸ τοῦ θανάτου του μῆνας. «Μὰς ἐδῶσες κατακέφαλα εἰς τὴν Ἑλπίδα· τὸ παράκαμες καὶ σὺ, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἐσφάλαμεν.» (1)

Ἄν οἱ περὶ τὰ τέλη τοῦ 1823 κρατήσαντες τὰς ἡνίας τῆς Κυβερνήσεως ἐφέροντο μὲ περισσotέραν εἰλικρίνειαν, ὁ ἄ. ἐμφύλιος πόλεμος δὲν ἤθελεν ἐκτραγῆ, καὶ τὰ ἐνδοξα Ψαρόδ' ἤθελαν ὑφόνει καὶ σήμερον ἔτι ἐν τῷ μέσῳ των κυμάτων τὸ ἀτρόμητον μέτωπόν των· καὶ ἡ ἀγέρωχος Ἰδα ἤθελε μὰς δεικνύει ἀκόμη δαφνοστόλιστον ἀντιπενθηφοροῦσαν τὴν λευκὴν κορυφὴν της. Ἄν οἱ τὴν ἀδοξὴν κατὰ τὸ 1825 νικήσαντες νίκην δὲν ἀπετυφλόνοιντο, ἀλλ' ἤκουον τὴν φωνὴν τῆς φρονήσεως ὁ δεύτερος ἐμφύλιος πόλεμος, ὅστις μολύνει τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀγῶνός μου, δὲν ἤνοιγεν εἰς τοὺς Ἀραβὰς τὰς θύρας τῆς πατρίδος, τὰς ὁποίας βέβαια δὲν ἐδύνατο νὰ κλείσῃ χεῖρ τῶν ἀνέμων ἴσως μόνον ἰκανὴ νὰ ἐμπαίξῃ τὴν ὁργὴν (2), οἱ

ἥρωες τοῦ Μεσολογγίου ἤθελαν ἀκόμη στολίζει τὸν ἐθνικὸν στρατὸν μας, καὶ τὰ σύνορα τῆς πατρίδος ἤθελαν δροσιζεσθαι ἀπὸ τῆς Θυάμιδος καὶ τοῦ Ποσειδωνίου Πηνειοῦ τὰ λαμπρὰ ὕδατα.

Αἱ ὑπὸ τὸ κράτος τοιαύτης ἀπεριόριστου ἐλευθεροτυπίας ἀναφανέσαι ἐφημερίδες εἶναι ἀναντιρρήτως ὀδηγὸς πολῦτιμος διὰ τὸν θέλοντα νὰ σπουδάσῃ ὄχι μόνον τὸν πολεμικὸν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἀγῶνα τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀληθεῖς αἰτίας τῶν ἐπιτυχιῶν καὶ ἀποτυχιῶν των, τοὺς ἐσωτερικοὺς σπασμούς, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς διοικητικῆς μορφώσεως, καὶ πρὸ πάντων τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἱστορικοῦ τούτου ἔθνους.

Αὐτῶν τῶν ἐφημερίδων τὴν μετατύπωσιν ἀναδεχθεὶς νομίζω, ὅτι πολυειδῶς ὠφελῶ τὴν πατρίδα· ἡ ἀνάγνωσις των εἶναι γενικὴ ἀνάγκη. Οἱ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν των πραγμάτων φθάσαντες τὴν νεανικὴν ἡλικίαν αὐτόχθονες, οἱ ἐξῶθεν ἐλθόντες καὶ πολιτογραφθέντες ἤδη πολῦτιμοι νέοι, οἱ μετानαστεῦσαντες εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ γευθῶσι τοὺς καρπούς τῆς ἐλευθερίας, καὶ αὐτοὶ οἱ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ὁμογενεῖς μας, οἱ ὁποῖοι μὲ προσεκτικὸν ὄμμα παρατηροῦσι τὰ διαβήματά μας, θαλερὰς διὰ τὸ μέλλον ἐλπίδας τρέφοντες, θέλουν εὐχαρίστως δεχθῇ τὸ κάτοπτρον τοῦτο τῶν ἀρετῶν καὶ ἐλλείψεων τῶν ἀγωνισαμένων, τοῦ ὁποίου τσάκισ λαμβάνουσιν ἀνάγκην εἰς τὴν ἐκτίμησιν των πολιτικῶν μας περιπετειῶν, καὶ εἰς τὴν ἀληθῆ διάνωσιν τοῦ χαρακτῆρος πολλῶν των παρουσιαζομένων τσάκισ εἰς τὸν διοικητικὸν μας ὀρίζοντα ἀτόμων· θέλουν ἴδει εἰς ὅλην των τὴν γυμνότητα τοὺς ἀναιδεῖς ἐκείνους Ταρτούφους, οἱ ὁποῖοι τὸ ψεῦδος ἐχόντες εἰς τὰ χεῖλη, καὶ τὴν κακίαν εἰς τὴν καρδίαν, ἐγίναν δῆμοι τῆς ἐλευθερίας, ἥτις ἀπατρηθεῖσα τοὺς εἶχεν ἀνυψώσει. Ὁ θρόνος, τὸν ὁποῖον ὅλοι ἐχομεν συμφέρον νὰ ὑποστηρίξωμεν θέλει γνωρίσει, πῶς νὰ ζητήσῃ τὰ ἀδιάσειστα θέμεθλά του. Οἱ διέποντες τὴν τύχην μας θέλουν εὐρίσκει πολλάκις συμβουλὰς ἐπωφελεῖς καὶ γνώμονα διὰ τὴν διοικητικὴν ἐνέργειάν των· θέλουν γνωρίσει τὸ πνεῦμα καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔθνους, τὸν ὁποῖον, ἴσως ἀγνοοῦντες ἢ παραγνωρίζοντες πολλάκις ὀλισθαίνουσιν· θέλουσιν εἶσθαι καὶ δικαιοτέροι εἰς τὰς προστασίας των, καὶ συγκαταβατικώτεροι εἰς τὰς τυχαίας ἀντιπαθείας των. Οἱ ὡς

ἐκ τῆς θέσεώς των πλησιέστεροι εἰς τὸν θρόνον παλαιοὶ ἄνδρες τοῦ ἀγῶνος θέλουν αἰσχύνεσθαι νὰ πίπτωσιν εἰς τόσον προφανεῖς μὲ τὴν προτέραν των διαγωγὴν ἀντιφάσεις, καὶ θέλουν ὁμιλεῖ λόγους εἰλικρινεῖς εἰς τὸν θρόνον, τοῦ ὁποίου θανάσιμος ἐχθρὸς εἶναι ὁ ἐνώπιόν του ψευδόμενος. Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἡ πενία, ὁ ἀχώριστος οὗτος τῶν Ἑλλήνων πολέμιος ἐξάπτει φλόγας παθῶν, διὰ νὰ θερμάνῃ, ἃς μὰς συγχωρηθῇ ἡ μεταφορά, τὰ γεγυμνωμένα κρέατά του· ἀλλὰ τὸ ὀλύμπιον τοῦ πατριωτισμοῦ ὕδωρ καὶ αὐτὰς τὰς δεινὰς φλόγας δύναται νὰ κατασβέσῃ.

Ἀφοῦ ἐκπεραιωθῇ ἡ συλλογὴ τῶν ἐφημερίδων θέλωμεν προσθέσει εἰς ἕνα τόμον καὶ ἀνέκδοτον ἔτι, ἀλλὰ διὰ τὴν ἱστορίαν των ἐτῶν 1821 — 24 οὐσιώδη ἱστορικὴν ὕλην εἰς τῆς ὁποίας καταγινόμεθα τὴν τακτοποίησιν. Εἰς τὴν μετατύπωσιν των ἐφημερίδων δὲν περελείψαμεν, εἰμὴ μόνον ἐκείνας τὰς ἐξωτερικὰς εἰδήσεις, αἱ ὁποῖαι οὐδόλως ἀναφέρονται εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα. Εἰς τέλος ἐκάστου τόμου προσθετέσαμεν ἀλφαριθμητικὸν πίνκα τῶν ἐνδιαλαμβανομένων κυρίων ὀνομάτων.

Ἄν τινες τῶν ὁμογενῶν, ὅσοι εὐρέθησαν εἰς τὰ πράγματα ἔχωσιν, ὑπομνήματα, τῶν ὁποίων τὴν ἐκδοσιν δὲν ἐπιχειροῦσι φοβούμενοι τὰς καταδρομὰς τῶν ζώωντων, ἃς τὰ ἐπιδιορθώσωσιν, ἃς τὰ καθαρίσωσιν ἀπὸ πᾶσαν φατριαστικὴν μεροληψίαν, καὶ ἃς τὰ ἀρήσωσιν κὰν κληρονομίαν εἰς τὰ τέκνα των. Ἐκάστου Ἑλλήνος χρέος εἶναι νὰ συνεισφέρῃ ὅσον δύναται εἰς τὸ νὰ συγκεντρωθῇ ἡ ἱστορικὴ ὕλη, τὴν ὁποίαν ἐπιδεξία χεῖρ μέλλει ἐν καιρῷ νὰ μορφώσῃ.

Ἡ Κυρία Δούκισσα τῆς Πλακεντίας (πατρίθεν Σοφία τοῦ Μαροῦδ' ἄ), ὡς φιλόστοργος μήτηρ μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἀποκατασταθεῖσα καὶ πολυειδῶς τὴν κοινωνίαν μας εὐεργετοῦσα ἐδέχθη εὐμενῶς τὴν ἀφιέρωσιν τῆς παρούσης συλλογῆς τῶν Χρονικῶν. Πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος εἶναι συνδεδεμένον μὲ τὸ ὄνομα τῶν ἀληθῶν καὶ εἰλικρινῶν Φιλελλήνων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ Κυρία Δούκισσα τῆς Πλακεντίας μὰς ἐπέτρεψε νὰ εἰπώμεν, ὅτι θεωρεῖ τιμὴν της νὰ συγκαταριθμηταί.

Ὁ Ἐκδότης.

(1) Δι' ὁλοῦ οὗτοι εἶναι ὁ καλῆτερος ἐπιτάφιος, τὸν ὁποῖον δύναμαι νὰ γράψω εἰς τὸν αἰῶνα ἀποθανόντα πατριώτην.

(2) Εἶναι γνωστὸν ὅτι Ἀρχιστράτηγος τῆς κατὰ τοῦ Ἱμπραϊμπασα ἐκστρατείας εἶχε διορισθῇ ὁ Ὑδραίος

Κύριος Σκούρτης, ἄνθρωπος ἴσως πολλοῦ σιτισμοῦ ἀξίος, ἀλλ' οὐδέποτε τὴν σπάθην εἰς χεῖρας λαβών. Θέλωμεν ἐν καιρῷ ὁμιλεῖν περὶ των τότε πραγμάτων ἐπιπλέοντες τὴν κρίσιν μας περὶ των ἀτόμων.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΧΡΟΝΙΚΑ.

ΕΚΔ. ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΡ. Γ. Ι. ΜΑΓΕΡ.
Εν Μεσολογγίῳ

Τὰ πλείω ὄφελι, τοῖς πλείοσι. Φραγκλ.

Τυπογρ. Δ. Μισιναίου.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ I Ιανουαρίου 1824

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΒΙΑΣΕΙΣ.

Το δημόσιον εἶναι ἀναμφιβόλως περίεργον νὰ πληροφορηθῇ τὴν ἀλήθειαν τῶν ἐν Ἀργεὶ συμβάντων, ὅπου πρὸ μηνῶν εὐρίσκετο τὸ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ. Ἀκούει, ὅτι οἱ παραστάται τοῦ ἔθνους, τοὺς ὁποίους τοῦτο σέβεται καὶ ἀγαπᾷ, καὶ οἱ νόμοι, εὐρισκόμενοι εἰς παρακαταθήκην αὐτῶν, ἐκινδύνευσαν μεγάλως, καὶ δοκιμάζει ἀνησυχίαν καὶ φόβον· ἡ φήμη, ἥτις μεγαλύνει τὰ πράγματα, ἀντὶ νὰ τὸ πληροφορήσῃ, τὸ ταραττεῖ ἔτι μάλλον αὐξάνουσα τὰς ὑποψίας του. Ἦθελε λοιπὸν ἀναγνώσει μὲ εὐχάριστον εἰς τὸ πρῶτον φύλλον τῶν ΧΡΟΝΙΚΩΝ, τὴν ἐκθεσιν τῶν συμβάντων ἐσχάτως εἰς Ἀργος· διὸ προσφέρομεν εἰς αὐτὸ τὴν ἐξῆς περιληψὶν διαφόρων γραμμάτων, ἐκ Κρανιδίου, τόσον ἐπισήμων, ὅσον καὶ μερικῶν, ἐκ τῆς ὁποίας θέλει γνωρίσῃ καὶ τὰς αἰτίας, αἵτινες παρεκίνησαν τὸ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ νὰ ἐκδώσῃ πρὸς τὸ ἔθνος καὶ τὴν κατωτέρω προκήρυξιν.

Περὶ τῶν ἐν Ἀργεὶ συμβάντων ἀπὸ 26 μέχρι 30 Νοεμβρίου.

Ἀφ' οὗ τὸ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ ἔκαμεν ἐκπτώτους τῆς ἀξίας τῶν τὸν Κόμητα Ἀνδρέαν Μεταξᾶν, διότι, ἀνευ νόμου, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τοῦ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ, καὶ ἄφησεν αὐτὸ εἰς ἀπραξίαν μὴ δυναμένων κατὰ τὸν νόμον, τῶν δὴ μεινάντων μελῶν νὰ ἐνεργῶσι τὰ διοικητικὰ ἔργα· τὸν Χαρᾶλαμπον Πετρόπουκα, ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῆς οἰκονομίας, διότι ἀνευ νόμου, καὶ μάλιστα, παρνόμως, ἔβαλε μονοπωλεῖον ἄλατος, τὸ ὅποιον κατήντησεν ἐκ τούτου πεντήκοντα παρᾶδες ἡ ὁκά, καὶ δι' ἄλλα πολιτικὰ ἐγκλήμματα, καὶ τινὰς τῶν βουλευτῶν, εὐρεθέντας καὶ τούτους ἐνόχους· αὐτοὶ τότε, ὁμοῦ μὲ ὄσους εἶχον καὶ πρότερον συνεργοὺς εἰς τὰς μαγαρνείας τῶν, ἐρέθισαν τινὰς ἀρχηγούς τῶν ὀπλων, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς Ἀργος, νὰ κυριεύσωσι τὰ ἀρχεῖα τοῦ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ, καὶ νὰ ἐπιβουλευθῶσι τὴν ζωὴν τινῶν βουλευτῶν. Οἱ ἀρχηγοὶ οὗτοι ἦσαν, ὁ Φρούραρχος τοῦ Ναυπλίου, ὁμοῦ μὲ τὸν ἀδελφόν του, φθάσαντα μετὰ ταῦτα, εἰς χιλιάρχος, καὶ ἐκεῖνος ἀπὸ τοὺς στρατηγούς τῆς Πελοποννήσου, ὅς τις ἔχει τὴν μεγαλητέραν ὑπόληψιν διὰ τὴν ἀνδρείαν, ἀφιλοκέρδειαν καὶ ἀγαθότητά του, ἀλλ' ἐν ταυτῷ ἔχει καὶ τὴν ἀτυχίαν νὰ γίνεταί πολλαῖς, διὰ τὴν ἀπλότητά του, ἀκουσίως, ὄργανον τῆς κακίας· τῶν ἀνταρτῶν καὶ ταραχοποιῶν. Οὗτοι ἐλθόντες εἰς Ἀργος, τῇ 26 Νοεμβρίου, μετὰ διακοσίων στρατιωτῶν, ἐμβῆκαν αἰφνιδίως ἐνοπλοὶ εἰς τὴν συνέλευσιν τοῦ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ, τὸ ὅποιον ἔτυχε τότε εἰς συνεδρίασιν, καὶ τοὺς ἐδέχθη ἀταράχως, καὶ ἐζήτησε τὴν αἰτίαν τοῦ ἐρχομοῦ τῶν· αὐτοὶ, καταπληθέντες ἀπὸ τὸ ἀτάραχον καὶ σεβάσιμον τῶν ΠΑΡΑΣΤΑΤΩΝ τοῦ ἔθνους, δὲν ἐκτέλεσαν οὐδὲν τῶν προμελετημένων, ἀλλ' ἐδοκίμασαν νὰ δικαιολογήσωσι μὲ διαφόρους προφάσεις τὴν ἀπροσδόκητον, καὶ ἄσπετον παρουσίαν τῶν· καὶ ἐκβάντες ἐκείθεν, ἔστειλαν μετ' ὀλίγον στρατιώτας, καὶ ἤρπασαν τὰ ἀρχεῖα.

Ὁ καπ. Θεόδωρος Ζαχαρόπουλος, πολιτάρχης τοῦ Ἀργους, ἐδείξεν εἰς ἐκείνην τὴν περίστασιν, ὅτι δὲν φέρει δι' ἄλλο τὰ ὄπλα, παρὰ διὰ νὰ ὑπερασπίζεταί τὴν πατρίδα καὶ τοὺς νόμους. Οὗτος ἠπειλήσεν νὰ τιμωρήσῃ τὴν αὐθάδειαν τῶν ἀνταρτῶν καὶ ἐπιβούλων, καὶ ἐμβὰς εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου εἶχον αὐτὰ τὰ ἀρχεῖα, καὶ ἐνώσας τὴν τέχνην μὲ τὴν ἀνδρείαν, ἐσώσεν αὐτὰ, καὶ φέρων, παρέδωκε πάλιν εἰς τοὺς ΠΑΡΑΣΤΑΤΑΣ τοῦ ἔθνους. Τὸ Σ. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ ἐπρόσφερεν εἰς τὸν καπ. Θ. Ζαχαρόπουλον ἐν σπαθίον, εἰς τιμὴν τῆς ἀνδρείας καὶ πίστεως, τὴν ὁποίαν ἐδείξεν. Οἱ ἀντάρται ἐπολιόρκησαν τὴν οἰκίαν τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ, ἀλλ' ἐτραβήχθησαν μετ' ὀλίγον εὐρόντες αὐτὴν ἱκανῶς δυνατὴν, καὶ ὑπῆγαν καὶ ἐγύμνωσαν τὴν κατοικίαν τοῦ Κυρίου Ἀναστασίου Λόντου, ἐνὸς τῶν βουλευτῶν.

Εἰς τὰς 28 οἱ ἐν Ναυπλίῳ μετέβησαν εἰς χωρίον Δαλαμανάραν, μεταξὺ Ναυπλίου καὶ Ἀργους, καὶ ἐκεῖθεν ἐμήνυσαν δι' ἀπεσταλμένων πρὸς τοὺς ἐν Ἀργεὶ, ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ γενῇ ἡ ἐνωσις μεταξὺ τῶν δὴ σωματῶν. Τὸ Σ. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ ἐπεμψεν ὁμοίως ἀπεσταλμένους διὰ νὰ ἀκούσῃ

τὰ προβλήματα τῶν· ἀλλ' οὗτοι φθάσαντες ἐκεῖ, καὶ ἰδόντες ὅτι ἐκείνοι ἐπέμενον εἰς τοὺς σκοποὺς τῶν, καὶ ὅτι ἐν ἐκ τῶν προβλημάτων τῶν ἦτον τὸ νὰ ἀποκαταστήσωσι τὸν Κ. Α. Μεταξᾶν, καὶ τὸν Χ. Πετρόπουκα νὰ εἰς τὰς πρώτας τῶν ἀξίας, ἐπέστρεψαν εἰς Ἀργος καὶ ἀνήγγειλαν τὰ πάντα. Τὸ Σ. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ ἔκρινε τότε ἀναγκαῖον νὰ εὕρῃ ἀσφαλῆ καὶ ἡσυχον τόπον, ὅπου νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, καὶ εἰς διόρθωσιν τῶν παρόντων πραγμάτων· ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς Κρανίδιον, ὅπου καὶ ἐπορεύθη τῇ 30 Νοεμβρίου· τῇ δ' ἐπαύριον, φθάσαν ἐκεῖ, εὗρεν εὐχάριστον ὑποδοχὴν ἀπὸ τοὺς ἐγκατοίκους, καὶ ἤδη ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκτελῇ, μὲ ζῆσιν καὶ πατριωτικὸν ζῆλον, τὰ μεγάλα τοῦ χρέη.

Προκήρυξις τοῦ βουλευτικοῦ.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ βουλευτικὸν σῶμα. Πρὸς πάντας τοὺς Ἕλληνας διακηρύττει.

Ἄνδρες Ἕλληνες! ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἡζεύετε ὅτι ὁ μέγας σκοπὸς, διὰ τὸν ὅποιον ἐμβήκαμεν εἰς αὐτὸν τὸν ἱερὸν καὶ πολυπαθὲς ἀγῶνα, ἦτον ν' ἀπολαύσωμεν τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως, νὰ ζῶμεν, ὡς ἀδελφοὶ, μὲ ἐδικούς μας νόμους, νὰ εἴμεθα ὅλοι ὅμοιοι ἐμπροσθεν αὐτῶν, νὰ εὕρισκῃ καθεὶς τὸ δίκαιόν του, καὶ νὰ μὴν ἡμπορῇ ὁ ἀρματωμένος νὰ βιάζῃ τὸν ἀναρμάτῳ· διὰ νὰ γένῃ ὅμως αὐτὸ τὸ τόσον μέγα ἀγαθόν, ἡ μόνη εὐτυχία τοῦ γένους, καὶ νὰ ὁμοιωθῶμεν ἐν ταυτῷ μὲ ὅλα τὰ ἄλλα χριστιανικὰ ἔθνη ἀπεφασίσαμεν, (ὅταν ὁ καιρὸς μᾶς ἐσυγχώρησεν) καὶ ἐσυστήσαμεν ἐθνικὴν διοίκησιν, ἐσυνθέσαμεν τὸν ὀργάνικόν μας νόμον, καὶ ὠρίσθημεν δις, πρῶτον ἐν Ἐπιδαύρῳ, καὶ ἔπειτα ἐν Ἀστρεῖ, διὰ νὰ τὸν φυλάξωμεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. Τοῦτον λοιπὸν τὸν ὀργανικὸν νόμον, τὸ κέντρον τῆς ἐνώσεώς μας παρέδωκεν ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις εἰς τὰς χεῖρας τῶν παραστατῶν τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, τοὺς ὁποίους ὠνόμασε βουλευτικὸν σῶμα, καὶ ἔργον τοὺς ἐδιώρισε τὴν φύλαξιν αὐτοῦ, τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἔθνους, καὶ τὴν διατήρησιν τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, καὶ ὡς τοιοῦτον λοιπὸν σῶμα τὸ ἔθνος τὸ θέλει ἀπαρτίζεσθαι, καὶ τοιοῦτον φυλάττεται, καὶ θέλει φυλαχθῇ διὰ παντός.

Ἀλλ' ἐν τῷ διέτρεβεν εἰς τὸ Ἀργος, καὶ ἐνεργούσε τὰ χρέη του, χωρὶς τὴν παραμικρὰν ὑπόψιν καὶ ἀναρμάτῳ, ἔχον τὴν ἐλπίδα του, μετὰ Θεοῦ εἰς τὸν νόμον καὶ εἰς τὸ ἔθνος, ἠθέλησάν τινες ἐνοπλοὶ νὰ τὸ βιάσωσιν· ἀλλ' ἡ ἀνδρεία καὶ ὁ πατριωτισμὸς τοῦ ἀξίου πολιτάρχου Θεοδώρου Ζαχαροπούλου, καὶ ἡ τοῦ λαοῦ ὁμόφωνος διέθεσις διέλυσαν τὴν χίμαιραν, ὡς οἱ ἐν Ἀργεὶ εἶδον ἰδίους ὀφθαλμοῖς καὶ τὸ ἐπίλοιπον ἔθνος, ἴσως ἔως τῶρα ἔμαθε.

Δὲν ἀγνοεῖτε, τυχόν, πόθεν προῆλθεν ἡ τοιαύτη παρανομία. Τὸ βουλευτικὸν σῶμα μ' ὅλον τοῦτο κατὰ τὸ παρὸν τόσον μόνον σᾶς λέγει, ὅτι εἰς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων ἀταξιών μετέβη εἰς Κρανίδιον, ἐμπόδισε τὰ ἀτοπήματα, ἐγλύττωσε τοὺς ἀρπαχθέντας νόμους, καὶ τὰ ἀρχεῖα του, καὶ ἐλθὼν ἐδῶ σῶον, ὡς ἦτον εἰς Ἀργος, σήμερον, μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ὅστις φυλάττει τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ κάθε κακόν, ἐσωτερικόν τε καὶ ἐξωτερικόν, ἤρχισε τὰς ἐργασίας του ἐν ἡσυχίᾳ ἐδῶ εἰς Κρανίδιον, ἐν τῷ μέσῳ τῶν καλῶν καὶ εὐπειθῶν πατριωτῶν. Εἰδοποιεῖ λοιπὸν τὸν λαὸν πρὸς ἡσυχίαν του, καὶ εὐχαριστεῖ αὐτὸν διὰ τὴν προθυμίαν, τὸν ζῆλον, καὶ τὴν πρὸς τοὺς νόμους ἐμπιστοσύνην, ὅπου ἐδείξεν εἰς τοῦτο τὸ ἀπερίσχεπτον συμβάν. Ἀκολουθῶς ἂν (ἐναντίον τῆς εὐχῆς του) τὸ βουλευτικὸν σῶμα δὲν ἰδῇ ἐν ἡσυχίᾳ διόρθωσιν τῶν πραγμάτων, πρὸς ἀσφάλειαν τῆς πατρίδος, πρὸς καλὴν καὶ δικαίαν ἐξοικονόμησιν τῶν δημοσίων ἐσόδων, θέλει διακηρύξει καθαρὰ τοὺς αἰτίους, τὰ αἴτια, τοὺς τρόπους καὶ σκοποὺς αὐτῶν, πρὸς πληροφρίαν ἀκριβῆ τῶν ὅσοι ἀδικοῦνται, ἡ ἀπατῶνται.

Τῇ 3 Δεκεμβρίου 1823 ἐν Κρανιδίῳ.

(Τ. Σ.)

Ὁ ἀντιπρόεδρος. Βρασίδης Θεόδωρος.
Ὁ Α'. Γραμματεὺς. Ι. Σανδάλιδης.

Καθυποβάλλονται εἰς τὴν προσεγῇ ἀνάγνωσιν τῶν πατριωτῶν διάφο-
ραι ἐπιστολαὶ τοῦ Α Ὁ ρ δ ο υ Β Ὑ ρ ω ν ο ς καὶ ἄλλων.

Οἱ σοφοὶ αὐτοὶ ἄνδρες συμβουλευουσιν εἰς ἡμᾶς τὴν ἔνωσιν καὶ ὁμό-
νοιαν, μόνᾳ μέσᾳ δι' ὧν ἡμποροῦμεν νὰ λυτρώσωμεν τὴν πατρίδα, καὶ νὰ
διατηρήσωμεν τὴν ἐλευθερίαν· ἀφ' οὗ λοιπὸν καθομολογήσωμεν τὰ αἰ-
σθητάματα τῆς πρὸς αὐτοὺς εὐγνωμοσύνης-μας διὰ τὰς εἰλικρινεῖς συμβου-
λάς των, ἃς προσέξωμεν καὶ εἰς τὴν διατήρησίν των. Ἐν αὐταῖς ταῖς ἐπιστο-
λαῖς βλέπομεν, ὅτι ἡ φιλλ. ἐταιρεία (Κομητάτον) τῆς Ἀγγλίας ἐξεῖλεν εἰς
τὰ ἐνταῦθα τὸν Κύριον Κ ο λ ο ν ἑ λ ο ν Α. Σ τ ᾱ ν χ ο π ῶς· ἐπιτροπὸν
τῆς, διὰ νὰ συνέργῃ συμφώνως μετὰ τοῦ Α Ὁ ρ δ ο υ Β Ὑ ρ ω ν ο ς ὑπὲρ
τῆς εὐτυχίας μας· χρεωστούμεν εἰς αὐτοὺς φιλοφρονα ὑποδοχὴν καὶ σέ-
βας, ὅταν ἀνταποκριθῶν αἱ πράξεις των μετὰ τὰς ἐλπίδας μας· ἐξ ἐναν-
τίας ὅμως ἃς μὴν ἐλπίσωσιν ὅτι θέλουν ἀποφύγει τὸν δίκαιον ἐλεγχον
τοῦ ἔθνους.

Ο Δ.

Λόγισμα ἐκ τῶν γραμμάτων τοῦ Α Ὁ ρ δ ο υ Β Ὑ ρ ω ν ο ς πρὸς τὴν Ε.Α. ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ

Ἐκ Κεφαλληνίας τῇ 30 Νοεμβρίου 1823.

Κύριοι.

Ὁ συνταγματάρχης (Κολονέλος) Στανχόπος κτ. κτ. ἐλθὼν ἀπὸ Λόν-
δρον ἐπιφορτισμένος ὑπὸ τῆς ἐκεῖ φιλελληνικῆς ἐταιρείας (Κομητάτου)
διὰ νὰ συνεργήσῃ μετ' ἐμοῦ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος· μεταβαίνει
ἤδη εἰς τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως, διὰ νὰ σᾶς προσφέρῃ τὰς ἐκδου-
λεύσεις τοῦ, αἱ ὁποῖαι θέλουν εἶσθαι μεγάλης ὠφελείας πρόξενoi, καὶ σᾶς
προβάλλῃ μερικὰ σχέδιά του πρὸς ὕψος τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὸς εἶναι μέ-
λος μίας τῶν παλαιστέρων, καὶ εὐγενεστέρων οἰκογενειῶν τοῦ Βρε. ἀνικου
κράτους, καὶ εἰς τῶν ἐμπειροτέρων πολεμικῶν αξιωματικῶν μας· ὅθεν εἴ-
μαι βέβαιος ὅτι θέλετε τὸν ὑποδεχθῆ μετὰ τὴν αὐτὴν εὐγένειαν, μετὰ τὴν
ὑποῖαν ὑπεδέχθητε καὶ ὅσους ἄλλους ξένους προλαβόντως σᾶς ἐσύστησα,
διὸ σᾶς γινώσκω εἰλικρινεῖς καὶ ἀπειροὺς εὐχαριστίας.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ δανείου, ἡ ἐλπίς τῆς ἐλεύσεως τοῦ πρὸ πολλοῦ ὑπερπο-
θυμένου στόλου, καὶ ὁ εἰσέτι διαρκῶν κίνδυνος τοῦ Μεσολογγίου, με-
ἐμποδίσαν ἐδῶ ἕως τῶρα καὶ θέλουν μ' ἐμποδίσαι, ἕως ὅτου νὰ ἐκλείψῃ
κἀνὲν ἀπὸ αὐτὰ τὰ αἷτια. Ὅταν τὰ διωρισμένα χρήματα διὰ τὰ ἔνοπλα
Ἑλληνικὰ πλοῖα ἀποπληρωθῶσι, θέλω ἀναχωρήσει, ἀγκαλὰ νὰ μὴ βλέπω
εἰς τὶ ἡμπορεῖ νὰ ὠφελήσῃ ἡ παρουσία μου εἰς Πελοπόννησον, οὕτως
ἐχόντων τῶν πραγμάτων.

Ἐφθασαν ἐδῶ διαφοραὶ ἐναντία φῆμαι νέων ταρχῶν καὶ διχονοιῶν εἰς
τὴν Ἑλληνικὴν διοίκησιν, μάλιστα ἀρχῆς τινος ἐμφυλίου πολέμου (α)
ἐπιθυμῶ ἐξ ὅλης καρδίας νὰ ᾔναι ψευδεῖς ἢ τοῦλάχιστον ὀλίγον ἀληθεῖς,
ἐπειδὴ δὲν ἡμπορῶ νὰ φαντασθῶ ἄλλην δυστυχίαν φοβερωτέραν διὰ τὴν
Ἑλλάδα, παρ' αὐτήν. Πρέπει νὰ σᾶς εἰπῶ εἰλικρινῶς τὴν γνώμην μου,
ὅτι ἐάν μὴ ὅποιαδήποτε εὐταξία καὶ ἔνωσις δὲν ἦελε στερεωθῇ, ὅλαι
αἱ περὶ δανείου ἐλπίδες θέλουν ματαιωθῇ· ὅλαι αἱ βοηθίαι τὰς ὁποίας
ἡμποροῦσεν ἡ Ἑλλάς νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ τούτων ἄλλογενεῖς, καὶ αἱ ὁποῖαι τερν-
τι δὲν ἦελεν εἶσθαι οὕτε ὀλίγαι, οὕτε εὐκαταφρόνητοι θέλουν ἀναβληθῇ,
καὶ ἴσως θέλουν ἐμποδισθῇ δι' ὅλου· τὸ δὲ χειρότερον εἶναι, ὅτι αἱ μεγά-
λαι Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης, ἀπὸ τὰς ὁποίας κάμνι δὲν ἦτον ἐχθρὰ τῆς
Ἑλλάδος, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐφαίνοντο νὰ συγκλίνουν ὁμοφώνως εἰς τὴν στε-
ρέωσιν μίας ἀνεξαρτήτου ἀποκαταστάσεως τῆς Ἑλλάδος, θέλουν πληροφο-
ρηθῇ, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ διοικηθῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν καὶ θέ-
λουν εὖρε συμφώνως κἀνένα μέσον, διὰ νὰ δώσουν τέλος εἰς τὰς ἀταξίας
σας, τὸ ὅποιον θέλει χόψῃ ὅλας τὰς πλέον χρηστὰς ἐλπίδας, τὰς ὁποίας
ἔχετε σῆς, καὶ οἱ φίλοι τῆς Ἑλλάδος.

Συγχωρήσατέ με νὰ σᾶς προσθέσω μίαν φορὰν διὰ πάντα, ὅτι ἐγὼ
δὲν ἐπιθυμῶ ἄλλο, εἰμὴ τὸ καλὸν τῆς Ἑλλάδος, καὶ θέλω προσπαθῆσαι με-
κάθε δυνατόν μέσον, νὰ τὸ βεβαιώσω· ἀλλὰ δὲν στέργω, οὔτε θέλω σέβει
ποτε, ὥστε τὸ δημόσιον καὶ τὸ μερικὸν τῶν Ἀγγλων νὰ ᾔναι εἰς ἄνοιαν
τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων· τὸ ἐπίλοιπον
Κύριοι, ἐξαρτᾶται ἀπὸ ὑμᾶς· σῆς· ἐπολεμήσατε ἐνδόξως, φερβήτε καὶ με-
τιμὴν πρὸς τοὺς συμπατριώτας σας, καὶ πρὸς τὸν κόσμον, καὶ τότε δὲν
θέλει πλέον ἡμπορεῖ τις νὰ λέγῃ, καθὼς εἰς δύο χιλιάδων χρόνων διάση-
μα πολλάκις ἐβρέθη μετὰ τοὺς Ῥωμαίους ἱστορικοὺς, ὅτι α ὁ φιλοποίμην
ἐστᾶθη ὁ τελευταῖος τῶν Ἑλλήνων ».

Μὴ θελήσατε νὰ συγχωρήσητε μηδὲ αὐτὴν τὴν συκοφαντίαν (καὶ ποῖος
ἡμπορεῖ νὰ τὴν ἀποφύγῃ, μάλιστα εἰς τοιοῦτον δεινὸν ἀγῶνα ;) νὰ ἡμ-
πορέσῃ νὰ συγκρίνῃ τὸν Ὀθωμανὸν Σατράπην μετὰ τὸν Ἕλληνα πατριώ-
την, ἐν εἰρήνῃ, ἀφ' οὗ αὐτὸς τὸν κατέστρεψεν ἐν π ο λ ῆ μ ω.

Παρακαλῶ νὰ ὑποδεχθῆτε τὴν εἰλικρινῇ μου ταύτην γνώμην ὡς ση-
μεῖον τῆς προσηλώσεώς μου εἰς τὰ ἀληθῆ σας συμφέροντα, καὶ νὰ με συ-
χαλῆσατε, ὡς ὁμολογοῦμαι, διὰ πάντα ταπεινότητος δούλος.

Νόβελ Βύρων.
Πατριάρχης τῆς Ἀγγλίας

(α) Ἦτον ἡ εἰδησις περὶ τῶν ἐν Καριζίνῃ συμβάντων.

ΑΡΙΘ. 2

Μεσολογγιον τῇ 5 Ἰανουαρ. 1824.

Κοινεποιήσις τῆς Ἑλληνικῆς ἐταιρείας (κομητάτου) τῆς Λόνδρας.

Ἡ παρούσα τῆς Ἑλλάδος κατάστασις ἔλκει δικαίως εἰς τὸν ἑαυτὸν
τῆς τὴν συμπάθειαν ὅλων τῶν φίλων τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ διὰ τὴν
θρησκείαν, καὶ διὰ τὸν εὐγενισμόν τοῦ ἔθνους.

Μὲ ὅλον ὅτι αἱ περιστάσεις αὐτοῦ τοῦ ἔθνους διέτρεξαν εἰς τρόπον ἀ-
πελπιστικόν, οἱ Ἕλληνες ὅμως πάντοτε γιγαντιαίως ἐπροχώρησαν πρὸς
τὴν ὁποίαν πρὸ πολλῶν αἰώνων ἀπέβλεπον ἀνεξαρτησίαν.

Τὰ μέσα, ὅσα ἡμποροῦν νὰ διαιωνίσουν τὴν σκλαβίαν τοῦ ἔθνους, τοῦ-
του, ἕως τῆς ὥρας ἐμταυώθησαν.

Ἡ Δυτικὴ Ἑλλάς δὴν σχεδὸν ἐλευθερώθη, καὶ οἱ Ἕλληνας κάμνουσιν
ἐξακολουθῶντες προόδους. Ἐν μέσῳ δυστυχίων ἐνδῶ· πολέμου, ὁ ὁποῖος ἐ-
καρπεν ἐποχὴν διὰ τὴν ἀπαρδειγμάτιστον τοῦ τυράννου ἀπανθρωπίαν,
καὶ τὰς κακοπαθείας τοῦ ἔθνους, οἱ Ἕλληνες ἐτήχημάτισαν μίαν τακτι-
κὴν παραστατικὴν Διοίκησιν, ἡ ὁποία μετριάξει ὅπωςδήποτε διὰ τῆς
φρονίμου κυβερνήσεως τὰ δεινὰ τοῦ ἔθνους.

Ἦτον ἀδύνατον νὰ βλέπῃ τις αὐτὴν τὴν σημαντικὴν ἀθλίαν κατά-
στασιν χωρὶς νὰ λάβῃ τὴν πλέον ζωηρὰν συμπάθειαν. Εἰς τὴν Γερμανίαν,
Σβίττερν καὶ τὴν Γαλλίαν ἐσχηματίσθησαν ἐταιρεῖαι (Κομητάτα) διὰ
νὰ ἐυκολύνωσι περισσότερο τὰς προόδους τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ.

Αἱ παρακαταθεθεῖσαι χρηματικαὶ ποσότητες εἰς αὐτὰς τὰς ἐταιρεῖας
(Κομητάτα) εἶναι σημαντικαί, καὶ ἡ ἐνέργεια, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἑλληνι-
κὴ ἀνεξαρτησία προέκυψεν ἐξωτερικῶς, φέρει τιμὴν τόσον εἰς αὐτοὺς τοὺς
Ἕλληνας, ὅσον καὶ εἰς τοὺς συνηγόρους καὶ φίλους των.

Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν, τὸ περίβλεπτον θέαμα ἐνδῶ
ἔθνους, τὸ ὅποιον ὡς ἐξ ὕπου τρέχει πρὸς τὸ φῶς καὶ τὴν ἐλευθερίαν, δὲν
ὑπελήφθη παρὰ ὡς ἀναζήτησις ἐθνικῶν δικαιωμάτων, καθὼς καὶ πολλὰ
διδόμενα ἀπέδειξαν ὅτι ὑπάρχουσι τοιαῦτα αἰσθητάματα, καὶ δίκαιον εἶναι
νὰ λυπώμεθα, διότι ἕως ὥρα· προσεφέρθησαν ὅχι ἀναλόγως ὡς πρὸς αὐτό.

Τέλος πάντων μία πολυάριθμος ἐταιρεία (κομητάτον) φιλελλήνων ἐ-
συστήθη, καὶ ὁ καιρὸς ἐφθασεν, καθὼν αὐτοὶ ἐγνώρισαν τὸ χρέος των τοῦ
νὰ κάμουν μίαν γενικὴν πρόσκλησιν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἐν ὀνόματι τῆς
Ἑλλάδος εἰς βοήθειαν ἐνὸς λαοῦ, ὅστις πρῶτον ἐστάθη ἐλεύθερος, καὶ πε-
φωτισμένος, πλὴν διὰ τὸν ζυγὸν τυράννων ξένων, διέμενεν ἐπὶ πολὺ ὕψο-
ρον, εἰς τὸ σκότος τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ πολιτεύματος.

Ἔως ὅτου τὰ πράγματα τῶν Ἑλλήνων ἦσαν περιωρισμένα εἰς μίαν
στενὴν περιφέρειαν, καὶ ἦτον γνώμη, ὅτι ἐμελλον εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἐναρξίν
των νὰ καταπαυθῶσιν ἀπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν δύναμιν, ἐν ὅσῳ ἦτον ἀβέ-
βαιον, ἂν μία ἀπλὴ σκιά, ἡ δύνατο νὰ λάβῃ δυνατὴν ἐκβασιν κατὰ τῆς
τῶν Μοσουλμάνων τυραννίας, ἡμποροῦσε καὶ νὰ ἀμφιβάλλεται, ἂν ἡ-
τον φρονήσεως ἔργον, τὸ νὰ ἐνδυναμώσῃ τις μίαν σύμπνοιαν, ἡ ὁποία
ἦελε μόνον ἐπιβαρύνει τὰ δεινὰ, τὰ ὁποῖα ἦτον σκοπὸς νὰ διαλυθῶσιν·
ἀλλ' ὁ πόλεμος ἤλλαξε τώρα σημεῖα, καὶ εἶναι προφανές, ὅτι δὲν ἡμπο-
ρεῖ νὰ παύσῃ, παρὰ ἡ μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἡ μετὰ τὴν τελευταίαν ἐκλείψιν
τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἐάν οἱ Τούρκοι δὲν ἡμπόρεσαν νὰ σβέσουν τὴν
ἐπανάστασιν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς, ὅτε οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἀσπλοῖ, καὶ ἀνί-
δεοι τῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης, ὅτε δὲν εἶχον κατακυριεύσει φρούρια, καὶ
δὲν εἶχον διοίκησιν τακτικὴν, τί θέλει κατορθώσουν τώρα ἐναντίον ἔ-
θνους ἀνανεωθέντος, καὶ βοηθουμένου ἀπὸ τὴν ἐνεργητικὴν συμπάθειαν
τῶν Χριστιανικῶν λαῶν ; Διὰ νὰ καταπαύσῃ ἡ αἱματοχυσία, διὰ νὰ
ἐπιστηριχθῇ ἐν σύστημα ἐπιμόνου ἡσυχίας, διὰ νὰ ἐπαυξήθωσιν αἱ πρόο-
δοι τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς ἀρετῆς, διὰ νὰ κατασταθῶσιν ἐπιτήδευοι οἱ
Ἕλληνες εἰς τὸ νὰ κατακτῶνται σταθερῶς, καὶ χαίρωνται ἐν εἰρήνῃ τὴν
γῆν τῶν προγόνων των· ἡ Ἑλληνικὴ ἐταιρεία (Κομητάτον) ἐπικαλεῖται
τὴν συνδρομὴν τοῦ Βρετανικοῦ ἔθνους.

Καθ' ὅλους τοὺς τρόπους ἀναγκαιῶς ἐπιζητεῖται διὰ τὴν ἀληθῆ ὑπαρ-
ξιν τοῦ ἔθνους τούτου, ἡ ἐνίσχυσις τῆς ἐν Πελοποννήσῳ Γενικῆς Διοική-
σεως, καὶ ἡ συνδρομὴ τῶν Χριστιανικῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης, οἱ ὁποῖοι
ἐάν ἐλλείψωσιν ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των ὡς πρὸς τοὺς Ἕλ-
ληνας διὰ τὸ ὁμόθητον, θέλει γίνωναι αἷτιοι νὰ ἐγκαταλειφθῶσι χιλιά-
δες συναδελφῶν μας Χριστιανῶν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς ἀπανθρωπότητος
τῶν Τούρκων, καὶ θέλομεν ἰδεῖ νέας τραγικὰς σκηνάς, παρομοίας μετὰ τὴν
τῆς Χίου καὶ Κύπρου, ὅπου Χριστιανικοὶ λαοὶ ἐθυσιάσθησαν.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἐταιρεία (Κομητάτον) τῆς Λόνδρας ἐφρόντισεν ἀρκούν-
τως διὰ νὰ ἀνακινήσῃ ἕνα σκοπὸν τοιοῦτον εὐγενῆ· ἔδωκεν ἀρχὴν εἰς
μίαν ἄμεσον ἀλληλογραφίαν μετὰ ὅλας τὰς κατὰ τόπον διοικήσεις ἐν Πε-
λοποννήσῳ, καὶ μετὰ τὰς διαφόρους φιλελληνικὰς ἐταιρεῖας (Κομητάτα)
τὰς κατὰ τὴν Εὐρώπην, καὶ μετὰ τὴν πλήρη πεποίθησιν, ὅτι θέλει ἐπινοήσῃ
τὰ πλέον ἐπιτήδεια μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ, πα-
ρίσταται σήμερον ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ, εὐελπίς οὖσα, ὅτι θέλει ἀπαντήσῃ
τὴν προθυμον συνδρομὴν καὶ τῶν λοιπῶν Χριστιανικῶν λαῶν τῆς Εὐρώ-
πης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν μόνον ἐλπίζομεν τὴν ποθουμένην ἐκβασιν.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΙΛΗΣΕΙΣ.

Αναγκαῖον κρίνομεν νὰ προσφέρωμεν εἰς τὴν περιέργειαν τοῦ δημοσίου τὰς ἐξῆς δύο ἐπιστολάς τοῦ κοινῷ τῆς νήσου Ὑδρας, ἐκ τῶν ὁποίων θέλει καταλάβει πῶς θεωροῦντο, καὶ πρὶν τῶν ἐν Ἀργεῖ συμβάντων, οἱ ταράττοντες τὰ πράγματα, καὶ ὅποιον σέβας καὶ ἐμπιστοσύνην ἀπολαμβάνουν οἱ παραστάται τοῦ ἔθνους ἀπὸ τοῦ ἰσχυροτέρου διαυθεντευτῆς τῆς πατρίδος καὶ τῶν νόμων (α).

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΒΟΥΛΕΤΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ.

Σεβαστοὶ Πατέρες, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ Ἑλληνικὸν ἀναγεννωμένον ἔθνος, ἐνεπιστεύθη τὴν πολιτικὴν του ὑπερῶν, παράστασιν καὶ βουλῇ! εἰς Σᾶς προσηλώνει τοὺς ὀφθαλμούς του τὸ ἔθνος αὐτὸ, καὶ προσμένει νὰ ἰδῇ, ὅτι μετὰ γενναϊότητα καὶ πατριωτισμὸν, ἀνάλογον μετὰ τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν, εἰς τὸν ὅποιον Σᾶς ἀνέβη, θέλετε ὑπερασπισθῆ τὰ δίκαιά του, τὸν πολιτικὸν ὀργανισμὸν του, καὶ τοὺς παρ' ὑμῶν πρὸς σωτηρίαν του θεσπιζομένους νόμους. Μὴν δειλιάσῃτε ποσῶς εἰς τὴν τελευτήσαν τῶν ἱερῶν τούτων χρεῶν Σας. Οἱ θέλοντες τὰς καταχρήσεις εἰσὶν ὀλίγοι ἄρπαγες, τοῖς ὁποίοις πᾶς πνέων Ἑλληνικὴν καρδίαν, ἔμαθεν ἤδη νὰ καταφρονῇ. Οἱ ὀλίγοι εἰς αὐτοὺς ἐτι μένοντες φίλοι εἰσὶν ἄνθρωποι ἀπατημένοι ἀπὸ τὰς ψευδεῖς, καὶ ἰδιοτελεῖς αὐτῶν ὑποσχέσεις, οἵτινες ἀφ' οὗ ἰδῶσι τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, ἐκδάντες ἀπὸ τὴν ἀπάτην των, θέλουσι Σᾶς ὁμολογήσει χάριν, ὅτι δὲν τοὺς ἀρῆσατε νὰ πέσωσιν εἰς τὸ βάραθρον ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὅποιον ἐζήτουν οἱ κακοῦργοι νὰ τοὺς ρίψουν· οἱ δὲ λοιποὶ, Ἑλληνες ἅπαντες, ἡμεῖς δὲ κατ' ἐξοχὴν καὶ πάντοτε, θέλομεν ὑπερασπισθῆ ὅλως δυνάμει τὰς δικαίας ὑμῶν πράξεις.

Μὴ τὸ ἀνῆκον σέβας ὑποφαινέμεθα. Ἀπὸ Ὑδρας τῇ 28 Νοεμβρίου 1823.

Οἱ Πρόκριτοι τῆς νήσου Ὑδρας.

Τ. Σ.

Πρὸς ὀδηγίαν Σας Σᾶς ἐμπερικλείομεν καὶ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὸ Σεβαστόν Ἐκτελεστικὸν ἐπιστολῆς μας.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ.

Τὸ ἔθνος μας πρὸ τριῶν ἡδὲ ἑτῶν ὑποφέρει μεγίστας θυσίας, ἡμεῖς δὲ κατ' ἐξοχὴν ἐδαπανήσαμεν ὅλην τὴν περιουσίαν μας, καὶ ἐφθειράμεν τὰ πλοῖά μας διὰ νὰ τὸ ὑπερασπισθῶμεν εἰς τὸν κατὰ τοῦ τυράννου ἀγῶνά του· ἐν τῷ ὅμῳ ἡμεῖς φθειρόμεθα διὰ τὴν σωτηρίαν του, καὶ ἀποκατάστασιν του, ἄλλοι μὲ ἀνόμους καταχρήσεις διαρπάζουσι τὰ ἐθνικὰ ἅπαντα, καὶ διὰ νὰ ἡμπορέσουν νὰ ἐκτελέσουν τοὺς πλεονεκτικὰς αὐτῶν σκοποὺς, προσάγουσι παντοῦ τὴν ἀποστασίαν, τὴν καταφρόνησιν πάσης εὐνομίας, τὰς διχονοίας, καὶ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους· διότι μόνον εἰς τὰς ἀυστασίας ταύτας δύνανται νὰ καταπίνωσι τὰς προσόδους ὅλας τοῦ ἔθνους, αἱ ὁποῖαι, εἰμὲν ὑπῆρχεν εὐνομία, ἔπρεπεν, ὡς καὶ ἄλλοτε ἀπεδείξαμεν, νὰ ἀρκῶσι πρὸς τὰ ἐτήσια ἔξοδα, καὶ μᾶλλον κατ' ἔτος νὰ περισσεύωσι, δίχως νὰ ἐπιτεθῇ φόρος· παραμικρὸς εἰς τὸν λαόν. Ἐὰν τοιοῦτοτρόπως ἐξακολουθήσουν τὰ πράγματα ἐτι ὀλίγον, ἡ ἐπανάστασίς μας ἔγινε μόνον διὰ νὰ πλουτήσωμεν ὀλίγους ἀχόρτατους τυράννους, καὶ νὰ θυσιάσωμεν εἰς τὴν πλεονεξίαν των τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ὅλον.

Τὸ Ἱερόν Σωμὰ Σας ἀνέλαβεν ἀπὸ τὸ ἔθνος τὸ βάρος τῆς συντηρήσεως, καὶ ἐκτελέσεως τῶν νόμων, καὶ ἀπὸ τὸ Ἱερόν Σωμὰ Σας βλέπομεν, μετὰ βεβαιότητα πόνον τῆς καρδίας, οὐχὶ μόνον νὰ θεωρῶνται μετὰ ἀδιαφορίαν αἱ ἐγκληματικώτεροι καταχρήσεις, ἀλλὰ μάλιστα νὰ ὑπερασπίζωνται καὶ προάγῳνται, ὡς μηδὲν δε νὰ ψηφίζεται τὸ Βουλευτικὸν Σωμὰ, εἰς τὸ ὅποιον ἐδρεύουσι καὶ συγκεντρίζονται, τὸ παραστατικὸν καὶ ἡ βουλὴ ὅλων τῶν ἐλευθέρων Ἑλλήνων.

Εἶναι καιρὸς ὅμως νὰ παύσωσιν αἱ καταχρήσεις, νὰ βασιλευῇ δὲ μόνον ὁ νόμος· ἡμεῖς ὅλως δυνάμει θέλομεν συνεισφέρει εἰς τὸ σωτήριο τοῦτο ἔργον. Ἀρχὴν δὲ ποιούμεν διευθυνόμενοι εἰς τὰ σεβαστὰ ὑμῶν ὑποκαίμενα, καὶ παραινούντες Σας, ἐὰν ἐγγνωμονῇτε ὅπως οὖν πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν καταπληγωμένον ἔθνος, διότι ἔθεσεν εἰς Σᾶς τὴν ἐλπίδα τῆς θεραπείας του, καὶ τῆς σωτηρίας του, νὰ συνεργήσετε τέλος πάντων μετὰ πατριωτικὴν εὐκρίνειαν καὶ ὁμόνοιαν, μετὰ τὸ Σ. Βουλευτικὸν Σωμὰ, εἰς τὸ νὰ καταπαύσῃ πᾶσα ἀτάκτως, νὰ ληφθῶσι δὲ καὶ ἐκτελεσθῶσι δραστηρίως, τὰ μέσα τὰ ἀναγκαῖα, καὶ συμφέροντα διὰ νὰ εὐτακτήσῃ, καὶ ἐπομένως νὰ οἰκονομηθῇ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, τὸ ὅποιον διακινδυνεύει νὰ ἐξολοθρευθῇ, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ χορτασθῶν ὀλίγοι ἀνίσχυντοι, καὶ ἀχόρταστοι ἄρπαγες.

Ἀπὸ Ὑδρας, τῇ 23 Νοεμβρ. 1823, μετὰ τὸ ἀνῆκον σέβας ὑποφαινέμεθα.

Οἱ Πρόκριτοι τῆς νήσου Ὑδρας.

Τ. Σ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΙΛΗΣΕΙΣ.

Ἀναγινώσκωμεν εἰς τὴν ἐφημερίδα τῶν Παρισίων ὀνόματι Ὀριφλάμ τὸ ἐξῆς παράρτημα.

Παρίσι, τῇ 6 Ὀκτωβρ. 1823 Ν.

Φαίνεται ἤδη πιθανὸν ὅτι οἱ δυστυχεῖς Ἑλληνες, θέλουσι παύσει ἀπὸ τὸ νὰ ᾔναι ἐγκαταλειμμένοι, καὶ ὅτι Χριστιανικαὶ δυνάμεις δὲν θέ-

(α) Σύμφωνα μετὰ τὰ φρονήματα τῶν Ὑδραίων εἶναι καὶ τὰ τῶν Σπειζιωτῶν καὶ Παρ-

λουσιν ἀφήσει εἰς τὸ ἐξῆς νὰ λιμοκτονῶσι καὶ νὰ ἐξολοθρευθῶνται οἱ ἀρχαιότεροι ὑπῆκοι τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἡρχήσαν οἱ ἄνθρωποι νὰ νομίζωσιν, ὅτι ὑπάρχει φυσικὴ καὶ θρησκευτικὴ συμμαχία μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ὅσα προσβύουσι τὴν ὑψίστην τῶν θρησκειῶν, καὶ ὅτι ἔθελον εἶσθαι αἰτία κοινῷ σκανδάλου, ἴσως μάλιστα καὶ πρόξενος μεγάλης μας κατασχύνης ὡς πρὸς τὰς ἐπερχομένας γενεάς, ἡ ἀάλητος ἐκείνη φιλοσοφία ἥτις μέχρι τὴν σήμερον μᾶς κατέστησε θεατὰς ἀπαθείς τῶν δυστυχισμάτων, τὰ ὁποῖα πρὸ τριῶν ἡδὲ χρόνων καταπιέζουν τὰς ὠραιότερας ἐπαρχίας τῆς οἰκουμένης, καὶ ἐκεῖνας μάλιστα, πρὸς τὰς ὁποίας χρεωστούμεν τὴν μεγαλητέραν εὐγνωμοσύνην. Ἀρκετὰ ἀπελαύσαντες τοὺς καρποὺς τοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον ὁ Αὐοστριακὸς Παρὰ τῇ τῆς ἐξουσίας ἔργον ὑψηλοτάτης σοφίας.

Ἐξυπνήσαμεν ἔθνος βάρβαρον καταδυσμένον εἰς ὑπὸν βαθύτατον, ἀνεδείξαμεν μάχινον, ἐδώσαμεν εἰς αὐτὸ τὴν συνάθρῃσιν τῶν δυνάμεων του, καὶ τὸ ἀποκατεστήσαμεν λαὸν αὐθάδη καὶ ὑπερήφανον. Ἐν τῷ ἐδυνάμει νὰ προσταζόμεν, ἐνομίσαμεν φρονιμώτερον νὰ ταπεινωθῶμεν εἰς ἱκεσίαν, καὶ κατηντήσαμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν μεσιτείας εἰς διοίκησιν ἀπολίτευτον, τῆς ὁποίας ἡ παρουσία εἶναι πρὸς τετρακοσίων περίπου χρόνων ἔλεγχος καὶ κατασχύνη τῶν Χριστιανικῶν δυνάμεων! Βεβαιουμένη δὲ, ὅτι νέον σύστημα θέλει διαδεχθῆ τὸ μέχρι τοῦδε, διότι τῶρα ἐγνώστη σαφέστατα, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν εἶναι ἀποστάται, καὶ ὅτι ἄγριοι κατακτηταί, καὶ ἀπηνεῖς τύραννοι δὲν ἔχουσι τι κοινὸν μετὰ βασιλεῖς νομίμους. Ὅθεν δικαίῳ τῷ λόγῳ ἐλπίζομεν, ὅτι οἱ δυστυχεῖς Ἑλληνες, τοὺς ὁποίους ἡ ἀκαταμάχητος γενναϊότης των ἐστήριξε μετὰ ξυφρικῶν δεσμάτων δυστυχῶν, θέλουσι εὖρε ἔρεισμα εἰς τοὺς συναδελφούς των Χριστιανούς, οἵτινες ἐὰν ἀπὸ ζῆλον δὲν ἐκστρατεύουν ὑπὲρ αὐτῶν, τοῦλάχιστον θέλουσι τοὺς βοηθήσει μετὰ δραστήριον μεσιτείαν, καὶ αἱ πολιτισμένοι δυνάμεις θέλουσι ἀναλάβει τὸν ἀνήκοντα τόνον πρὸς τὴν Αὐτὴν ἔθνους βαρβάρου καὶ ἀμαθοῦς. Φρονούσιν, ὅτι ἡ συντυχία τῶν Αὐτοκρατόρων εἰς Στεροβόλ, δὲν θέλει εἶναι ἀλλοτρία πρὸς τὸ εὐγενές πρᾶγμα, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος. Ἀφ' οὗ εἰ βασιλεῖς ἀνεδείχθησαν σήμερον ἀληθεῖς εὐεργεταὶ τῶν λαῶν, διὰ τὴν εὐγένειαν τῶν φρονιμάτων, τὴν ἐκτασίαν τῶν φώτων, καὶ τὴν πατρικὴν τῆς διοικήσεως αὐτῶν ἀγαθότητα, ὁποῖα ἀρά γε καλὰ δὲν εἶναι ἀπ' αὐτοὺς ἐλπίζομενα ὡς πρὸς τῶν λαῶν τὴν εὐδαιμονίαν;

ΑΡΙΘ. 3

Μεσολόγγιον τῇ Ἰανουαρίου 1824.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ὅποιον τίλος θαδὲν ἡ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείας τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἐνα χρόνον σχεδὸν προτύτερα ἐφοβέριζαν τὴν Ἑλλάδα μετ' ὄνομα τοῦ Σκόνδρα, καὶ ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἠκούσθησαν αἱ φοβεραὶ ἐτοιμασίαι τῆς θαλασσινῆς δυνάμεως τοῦ ἐχθροῦ, τῆς ὁποίας διοικητὴς ἐμελλε νὰ ᾔναι ὁ Χουσερέφ Μεχμέδ-πασσας, μαθητῆς τοῦ Χουσεῖν Πασσᾶ, ὅστις ἐτελειοποίησε τὸ ναυτικὸν τῆς Τουρκίας. Ὁ στόλος συνεκροτήθη καλῆτερα παρὰ ἄλλοτε, καὶ ὁ Σουλτάνος εἶχε τὸ σπῆν ὑπόληψιν εἰς τὴν ἀξιοσύνην καὶ φρόνησιν τοῦ ἀρχιθαλασίου του, ὅστε τὸν ἐκπροώδευεν, ὡς λέγουσιν, ἕως εἰς τῆς Χήρας τ' ἀμπέλι, ἐκπλέοντα ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως. Αἱ ξέναι δυνάμεις ἐλειονολογοῦσαν τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος, καὶ τινες κῦχοντο νὰ ἰδῶσι καὶ, μετὰ τὴν ὑποταγὴν καὶ ταπεινώσιν, νὰ ἀποτρέψῃ τὴν θύελλαν, ἥτις ἐμελλε νὰ διαβράγῃ ἐπὶ κεφαλῇ τῆς· ὅσοι ἐνόμιζον ὅτι ὁ Τούρκος ὁμοίᾳζε λέοντα κοιμώμενον, ἔλεγαν· «Τώρα θέλει ἐξυπνήσει καὶ κατασπαράξει μετὰ τοὺς ὄνυχάς του μίαν φοῦχταν ἀποστατῶν». Ἀλλὰ τί ἔκαμεν ὁ Σκόνδρας εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ τί ὁ Καπετάν-πασσας εἰς τὴν θάλασσαν; Οὗτος, ἀφ' οὗ διήλθε τὸ Ἀρχιεπίσκοπος, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ νὰ καθυποτάξῃ τὰς νήσους, σπεύδων νὰ προφθάσῃ ὅσον τάχος, διὰ νὰ συμπράξῃ μετὰ τὰς δυνάμεις τῆς ξηρᾶς, ἐφθασεν εἰς Π. Πάτρας τὴν 9 Ἰουλίου, ὅπου παρέμενε τεσσαράκοντα καὶ μίαν ἡμέραν, κρατῶν εἰς ἀποκλεισμὸν τὰ παράλια τοῦ Μεσολογγίου. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν ἐδυνήθη νὰ κατορθώσῃ ἄλλο, παρὰ νὰ καύσῃ τινὰς βάρκας μέσα εἰς τὸν Ἀχελῷον, καὶ νὰ δοκιμάσῃ εἰς μάτην ἀπόδασιν πλησίον τοῦ Εὐηνοῦ (Φιδάρη) δὲν ἐπαυσε νὰ ὑβρίζεται ἀπὸ τὰ πλοῖα τῶν κατοίκων, τὰ ὁποῖα διεκόμενον ἡμέραν καὶ νύκτα διὰ μέσου τοῦ στόλου τὰς ζωτροφίας εἰς αὐτὴν τὴν τόσον ἀναγκαίαν καὶ περισπούδαστον πόλιν, πολιορκουμένην ἤδη διὰ ξηρᾶς. Ἀφήσας τὴν 15 Αὐγούστου τὰς Π. Πάτρας, ὑπῆγε νὰ ὑποτάξῃ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἀλλ' ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἐξέπλευσε διὰ νὰ τὰς διαυθεντεύσῃ. Ἐξ Ἑλληνικῶν πλοίων μετὰ τὸν ἀθάνατον Μικαύλην, εὐρέθησαν κατὰ τύχην τὴν αὐγὴν τῆς 15 Σεπτεμβρ., μετὰ εἰς εἰκοσιοκτὼ περγάδας, κορβέτας καὶ μπρίκια τοῦ ἐχθροῦ ὑποκάτω τοῦ Ἀθωνοῦ μετὰ τεσσάρων ὥρων ναυμαχίας διέσπασαν τὴν κυκλώσαν αὐτὰ ἐχθρὴν γραμμὴν, χωρὶς νὰ λάβωσιν ἄλλην ζημίαν, εἰμὴ ἐξ ἐλαφρῶν πληγωμένων καὶ τῶν χαμῶν ἐνὸς ἡφαιστίου (μπουρλότου) καέντος ἀνωφελῶς. Μετὰ ταῦτα εὐρισκόμενος εἰς τὴν νῆσον τῆς Σκιάθου, τὴν ὁποίαν ὑπέταξεν, ἐκτυπήθη ἐκεί-

φνης ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν, ἀγκαλὰ κατωτέρων τὸν ἀριθμὸν, καὶ μετὰ μέγα-
λην φθορὰν ἠναγκάσθη νὰ τραβιχθῇ κακῶς ἔχων, εἰς Ἑλλήσποντον (Δαρ-
δανελίαν)· ἡ μετὰ ταῦτα ναυμαχία δὲν ἔχει σχέσιν μετὰ τὸν μέγαλον σό-
λον· ἑνδεκα πολεμικὰ καὶ φορητὰ πλοῖα, ἐν οἷς καὶ τέσσαρα τοῦ Ἀμ-
πουλουμπούτ-πασσα, Ρούμελη Βασιλῆ, μετακομίζοντα τροφὰς εἰς Εὐρι-
πον, μέρος ἐκυριεύθησαν, καὶ μέρος κατεθραύσθησαν εἰς τὴν ξηρὰν ὑπὸ
ἐπτά Ἑλληνικῶν, ἐκτὸς ἐνός, τὸ ὁποῖον διεσώθη.

Ὁ δὲ Σατράπης τῆς Σκόνδρας, ἀφ' οὗ διεβη τὰ ἄγραφα μετὰ δεκαπέντε
περίπου χιλιάδων στρατεύμα, ἀφ' οὗ τὸ ἰσχυρότερον μέρος τοῦ στρατεύ-
ματός του ὀλίγον ἐλείπε νὰ κατατροπωθῇ δι' ὅλου εἰς Καρπενήσια, ἀ-
πὸ τὸν μεγαλότολμον Μάρκον Μπότζαρην, ὅστις μετὰ ἑκατὸν πεντήκοντα
πολεμιστὰς ἐπέπεσε νυκτὸς εἰς αὐτὸ, καὶ ἔμεινεν εἰς τὸ στάδιον τῆς δό-
ξης, ἐνώσας τὰς δυνάμεις τοῦ κατέβη εἰς τὸν κάτω Ζυγὸν τῆς Αἰτωλίας,
καὶ ἔστησεν, ὁμοῦ μετὰ τὸν Ὀμέρ-πασσαν τὸ στρατόπεδόν του εἰς Γουριά,ν,
χωρὶον κείμενον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Ἀχελώου (Ἄσπρον) τῇ 17
Σεπτεμβρ., μὴ τολμήσας νὰ προσβάλλῃ εἰς τὸ Μεσολόγγιον, τὸ ὁποῖον
εὗρηκεν ὠχυρωμένον. Ἀφ' οὗ τὸ στρατεύμα του ἐπεριφέρθη ἕνα μῆνα ἀπὸ
τὸν Ἀχελῶν ἕως εἰς τὸν Εὐνὸν, μετεκόμισεν τὸ στρατόπεδον εἰς τὰ πε-
ριβάλλια καὶ τοὺς ἐλαιῶνας τοῦ Ἀνατωλικοῦ, ἀπέναντι τούτου, πρὸς με-
σημβρίαν (τὴν 17 Ὀκτωβρ.). Ὁ ὑπερήφανος οὗτος Σατράπης, ἀφ' οὗ ἐρ-
ρίψε χιλιάδας βόμβας εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν, ἀφ' οὗ ἐδοκίμασεν εἰς μάτην
νὰ ρίψῃ εἰς τὴν θάλασσαν ἐπτά μικρὰ πλοῖα, τὰ ὅποια ἔφερε διὰ τῆς πε-
διάδος ἀπὸ τὸν Ἀχελῶν, μαθὼν τὴν ἥταν τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου,
τὴν ἐκπλευσὶν τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων, διευθυνομένων εἰς Μεσολόγγιον,
καὶ τὴν διάλυσιν τοῦ στρατοπέδου τοῦ Περκόφτζαλη Ἰσοφ-πασσα, κατὰ
τὴν Ἀνατολικὴν Χέρσον Ἑλλάδος· συλλογίζομενός δὲ ἀφ' ἑτέρου μέρους
τὴν πλησίαν τοῦ χειμῶνος, καὶ τὰ διάφορα Ἑλληνικὰ σώματα, τὰ ὁ-
ποῖα τοῦ ἀέκοπτον τὴν ἀνταπόκρισιν καὶ τὰς ζωτροφίας, ἠναγκάσθη νὰ
λύσῃ τὴν πολιορκίαν τὴν 17 Νοεμβρίου, καὶ βεβίως νὰ ἐξέλθῃ τῶν ὁρίων
τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐτάφη τὸ τέταρτον μέρος τοῦ
στρατεύματός του. Οὗτος μετὰ δύο ἡμερῶν διατρίβῃ εἰς Ἄρταν, ἐπο-
ρεύθη εἰς τὰ ἴδια· ὁ Ὀμέρ-πασσας ἔμεινεν εἰς Πρέβεζαν, ἡ Ἄρταν.

Ταυτοῦτον τέλος ἔλαβεν ἡ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατεία τοῦ παρελθόν-
τος ἔτους, ἥτις, ἀντὶ νὰ καταστρέψῃ τὴν Ἑλλάδα, πύξησεν ἡθικῶς τὰς
δυνάμεις τῆς. Αἱ τρεῖς θαλασσιναὶ νῆσοι, ἐμψυχωμέναι ἀπὸ τὰς λαμπρὰς
νίκας των, βεβαίως εἴσι· εἰ μᾶλλον πόσον συντρέχουν εἰς τὴν σωτηρίαν
τῆς πατρίδος μετὰ τὴν ἐνωσίν των, ἀπεφάσισαν ἤδη νὰ λάβωσι πρόνοιαν
τῶν γενικῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους, καὶ νὰ συντελέσωσι εἰς τὴν νόμων
τὴν στερέωσιν. Οἱ πρόκριτοι καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἀρμάτων τῆς στερεᾶς
Ἑλλάδος, βλέποντες τὴν ἐρήμωσιν τῆς χώρας, καὶ τὰ τρία τέταρτα τῶν
κατοίκων τῆς χωρὶς οἰκίας καὶ χωρὶς τῶν πρὸς γεωργίαν χρησίμων ζώ-
ων, ἀπεφάσισαν νὰ εὗρουν ἰατρείαν εἰς τὰς πληγὰς των καὶ συνελθόντες
εἰς Μεσολόγγιον, ἐσχέρθησαν περὶ τῶν μέσων τῆς μελλούσης ἀσφαλείας,
καὶ προωργάνισαν τὸ προσφύεστερον εἰς τὰς περιστάσεις των σύστημα (α),

Διαρκούσης ἔτι τῆς πολιορκίας Μεσολογγίου καὶ Ἀνατωλικοῦ, οἱ κά-
τοιχοι τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος ἐνθυμήθησαν ἐκεῖνον, ὅστις πέρυσιν, ἀφ' οὗ
εἰς μάτην ἐπάσχισε, μετὰ μυσίους ἀγῶνας, νὰ ἐμποδίσῃ τὰ κινήματα τῶν
ἐχθρῶν, προσηγομένων ὑπὸ τῆς προδοσίας· βλέπων ἤδη κινδυνεῦον
τὸ ἔσχατον προπύργιον τῆς Ἑλλάδος, κατέβη ἀπὸ τὸν Ἀράκυνθον (Ζυ-
γὸν) διὰ νὰ κλεισθῇ εἰς τὸ Μεσολόγγιον, μετὰ τριακοσίους πιστοὺς Μεσο-
λογίτας, καὶ μετὰ τὸν αἰμῆνηστον Μάρκον Μπότζαρη· ἐπρόστρεξαν εἰς
τὴν γενικὴν Διοίκησιν, ζητοῦντες μέσον βοήθειας, καὶ αὐτὸν ἐπὶ τῶν
πραγμάτων τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος· ἡ Διοίκησις ἤκουσε τὴν δέσιν των·
καὶ ὁ Π. Μαυροκορδάτος ἐφθάσεν ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων εἰς Μεσο-
λόγγιον (τὴν 30 Δεκεμβρ.).

Ἡ πρόνοια, ἥτις ἐπιβλέπει εἰς τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος ἐνεύσεν εἰς τὴν
καρδίαν τοῦ φιλέλληνο· καὶ γενναίου Λόρδου Βύρωνος, διὰ νὰ συνεργήσῃ
εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς. Οὗτος βλέπων τὸ μέλλον ἐκτεθειμένον εἰς κίνδυ-
νον, μέρος τῆς Ἑλλάδος· ἔχον χρεῖαν ἐξαιρέτου βοήθειας, ἀφ' οὗ ἐδάνει-
σεν ὑπὲρ αὐτοῦ εἴκοσι χιλ. ταλλήρων εἰς τὴν γενικὴν Διοίκησιν, ἀπεφά-
σισε, μετὰ τὴν ἐλευσίν των Ἑλληνικῶν πλοίων, νὰ ἐλθῇ καὶ ὁ ἴδιος εἰς
Μεσολόγγιον, καὶ νὰ προσθήσῃ εἰς τὴν ἀθανάσιαν τοῦ ὀνόματός του, τὴν
εὐκλειαν τῆς συμπαρείας του εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἀφ' οὗ τὸ Σ. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ μετέβη εἰς Κρανίδιον, καὶ ἐκοινο-
ποίησεν ἐπισήμως τὴν μετὰβασίν του ἐκεῖ, τὸ κοινὸν τῆς Ὑδρας ἔγραψε
καὶ ἄλλην ἐπιστολὴν (ἴδε ἀρ. 2 τῶν Χρονικῶν) πρὸς τὸ Σ. ΒΟΥΛΕΥΤΙ-
ΚΟΝ, τὴν ὁποίαν κρινόντες ἀξίαν τῆς περιεργείας τῶν ἀναγνώστων μας,
ἐκδίδομεν ἐνταῦθα.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ.

Ἐλθόντι ἡ ἀπὸ Κρανιδίου σεβαστῇ ἐπιστολῇ σας τῶν... τοῦ ἐνεστῶτος
ὑπ' ἀριθ. 526 καὶ ἡ ἐν αὐτῇ προκήρυξις, ἐκ τῶν ὁποίων ἀσμένως βλέ-
πομεν, ὅτι ΤΟ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΒΟΥΛ. ΣΩΜΑ ἀνέλαβεν αὐτοῦ τὰς ὑπὲρ τοῦ
ἔθνους σωτηριώδεις ἐργασίας του. Τὰ ἐν Ἀργεὶ ἐσχάτως συμβάντα ἀ-

(α) Ἐπιμένειν θέλομεν ἐλθεῖν τὰ πρακτικὰ αὐτῆς τῆς Συνελεύσεως.

φῆρεσαν τὸ προσωπεῖον ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἔτι ἐκρύπτοντο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς
τοῦ ὄχλου οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀνεξαρτησίας, καὶ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ Ἑλληνι-
κοῦ ἔθνους, οἱ θυσιάζοντες εἰς τὰ ἴδια μόνον συμφέροντα καὶ τὴν κατὰ-
στασιν τῆς πατρίδος, καὶ τὸ αἷμα τῶν πολιτῶν. Ἀπεδείχθη ὅμως πόσον
εἶναι ἀδύνατοι καὶ μικροὶ οἱ καταχρώμενοι τὸν νόμον ἐνώπιον τῶν ἱε-
ρῶν φυλάκων αὐτοῦ, καὶ τῶν ΣΕΒΑΣΜΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ τοῦ ἔθνους. Ἐξα-
κολουθήσατε λοιπὸν δραστηρίως καὶ γενναίως τὸ σωτήριον ἔργον τῆς κα-
ταπύσεως πάσης καταχρήσεως, καὶ τῆς ματαιώσεως παντὸς ἰδιωτελοῦς
σκοποῦ ὑπὸ τῶν ὁποίων δεινῶν ἀσθενεῖ καὶ δυστυχεῖ τὸ ἔθνος ὅλον, ἐν ᾧ
ἐντροφῶσι καὶ εὐφραίνονται ὀλίγοι πλεονέκται τυραννίσκοι, οἵτινες, ἀν
καὶ ἀνάξιοι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐνόμματος, διαρπάξουσιν ὅμως τὴν ἡθικὴν κα-
τάστασιν, κατακρατοῦσι τὰ ἔθνη φρούρια, καὶ κινουσι τέλος πάντων
εἰς ἀλληλομαχίαν τοὺς γενναίους στρατιώτας καὶ ὑπερμάχους τῆς πατρί-
δος, τοὺς ὁποίους δὲν ἐτάθησαν ἀξιοὶ νὰ κινήσωσιν ἢ νὰ ὀδηγήσωσι κα-
τὰ τοῦ ἐχθροῦ, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Συνεργού· θέλετε ἔχει εἰς τὸ κατὰ χρέος ἐπιχειρημὰ σας τοῦτο, πρῶ-
τον τὸν Θεόν, ὅστις διὰ πολλῶν ἡδὴ θαυμάτων ἐναργῶς ἀπέδειξεν, ὅτι
ἐθέτισεν καὶ ὑπερασπίζεται τὴν σωτηρίαν τῶν Ἑλλήνων τὸν ἀγαθὸν ἔπει-
τα καὶ ἔξυπνον λαὸν τῆς Ἑλλάδος, ὅστις πάσχει ἀπὸ μέρους τῶν νῦν
τυραννίσκων, τυραννίαν βαρυτέραν παρὰ τὴν Ὀθωμανικὴν, καὶ ἡμεῖς τέ-
λος πάντων, οἵτινες· θυσιάσαντες ἕως τῶρα τὴν κατάστασίν μας, διὰ νὰ
ἀποσπάσωμεν ἀπὸ τὰς φθοροποιὰς χεῖρας τοῦ Ἀγαρηνοῦ τυράννου, τὴν
καλὴν καὶ φιλάτην πατρίδα μας, τὴν Ἑλλάδα, θέλομεν χύσει καὶ τὴν
τελευταίαν ράνίδα τοῦ αἵματός μας, διὰ νὰ ὑπερπαισθώμεν κατὰ τῶν
ἐσωτερικῶν αὐτῆς τυράννων, τὸ, διὰ τοῦ ὀργανικοῦ νόμου, ἀπαρξίαστον
τοῦ περαστικοῦ, καὶ βουλευτικοῦ αὐτῆς σώματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδρεύει ἡ
μεγαλειότης, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἡ Ἑλ. ἐνεπιστάθη τὰ ἱερά αὐτῆς δικαιώματα.

Δὲν σᾶς λανθάνει, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἤρχισε τὰς καθ' ἡμῶν ἐτοιμασίας του·
στοχασθῆτε λοιπὸν, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἀναβολὴν δὲν ἐπιδέχεται, διότι δὲν
οἰκονομεῖται νέα Ἑλληνικὴ κατὰ θάλασσαν, ἡ κατὰ ξηρὰν στρατεία, ἐν
ὅσῳ τὰ οἰκονομικὰ τοῦ ἔθνους μας μέσα εἶναι εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀ-
χορτάτων πλεονεκτῶν, διὰ τὰς καθημερινὰς καταχρήσεις· στοχασθῆτε
δὲ ὅτι αἱ καταχρήσεις δὲν θέλουν παύσει ποτε, ἐν ὅσῳ οἱ ἄρπαγες καὶ ὁ-
χι ἡ Διοίκησις, κατέχουσι τὰ ἔθνη φρούρια· ἐν ὅσῳ αὐτοὶ καὶ ὁχι ἡ
Διοίκησις, κινουσι τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν πληροῦντες
καὶ ἐφοδιάζοντες μετὰ τὸ χιλιοστημόριον τῶν ἀρπαγῶν των, σμικρύνουσι
μὲν σημαντικῶς, μεταχειρίζονται δὲ μόνον πρὸς ἰδίαν των ὠφέλειαν καὶ
παράλυσιν τῆς Διοικήσεως, σχεδὸν δὲ ποτε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ὅτι ἡ
Διοίκησις δὲν θέλει κινήσει ποτὲ τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν, ἐν ὅσῳ δὲν
ἔχει ἐννομον ἐκτελεστικὸν σῶμα, καὶ ἐπιμελῶς καθαρισμένον, ὁχι μόνον
ἀπὸ τοῦ· ποιούντας καταχρήσεις, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ· κατὰ μικρὸν ὑπερα-
σπίζομενους ἢ καὶ μόνον παραβλέποντας αὐτάς.

Μὲ τὸ προσῆκον σέβας ὑποφαινόμεθα.

Οἱ πρόκριτοι τῆς νήσου Ὑδρας. (Τ. Σ.) Ἀπὸ Ὑδρας τῇ 9 Δεκεμβρ. 1823.

Μανθάνομεν ὅτι ὁ συνταγματάρχης κύριος Στανχωπὸς ἐπεφορτίσθη
παρὰ τοῦ σοφοῦ Βενθάμου νὰ διευθύνῃ εἰς Ἀγγλίαν δύο νέους Ἑλλήνας,
διὰ τῶν ὁποίων τὴν καλὴν ἀγωγὴν, ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ θέλει καταβάλλῃ
τὴν ὅσον ἐνδέχεται μεγαλητέραν φροντίδα. Δικαίως λοιπὸν πρέπει νὰ
ἐλπίζωμεν, ὅτι ὁ κύριος Στανχωπὸς θέλει ἀναλάβῃ τὴν χρεωστούμε-
νην φροντίδα περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ῥηθέντων νέων, συμβουλευόμενος κα-
τὰ τοῦτο καὶ ἄλλους συνετοὺς καὶ εἰδήμονας ἄνδρας, ὥστε νὰ σταλῶσιν
ὁχι μόνον υἱοὶ πατριωτῶν, οἵτινες συνεισέφερον εἰς τὸ νὰ ἀπαλλαγῇ ἡ
Ἑλλὰς ἀπὸ τὸν βδέλυκτον τῶν Ὀθωμανῶν δεσποτισμὸν, ἀλλὰ ἀνδρῶν,
οἵτινες κατὰ συνέχειαν ἐφάρησαν συντελεστικοὶ εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐ-
λευθερίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ οἱ θέλει ἐπιμεληθῇ νὰ ᾔναι οἱ ὀνωτέρω
δύο νέοι, στολισμένοι ἀπὸ τὴν φύσιν, μετὰ εὐεργετὰ φρονήματα, καὶ ὑγιᾶ
κράσιν καὶ μετὰ εὐθὺ πνεῦμα, διὰ νὰ ἀποκατασταθῶσιν ἐν καιρῷ εἰς τὴν
πατρίδα των χρήσιμοι.

Νομίζομεν μεγίστην τῶν πατριωτῶν μας εὐτυχίαν τοῦ σοφοῦ Βενθά-
μου τὴν φιλίαν. Ἀπὸ τὴν πρώτην ἀρχὴν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος μας· ὁ ἐνδο-
ξος οὗτος ἀνὴρ ἐνησχολήθη μεγαλῶς εἰς ὅσα εὐκόλυναν τὴν εὐτυχίαν αὐ-
τοῦ ἐκβαίν· συνέγραψε καὶ ὑπόμνημα ὑπὲρ τοῦ πολιτικοῦ ἡμῶν συντάγ-
ματος, τὸ ὁποῖον εἶναι τόσον πλέον λαμπρὸν διὰ τοῦ σοφοῦ Βενθάμου
τὸν χαρακτῆρα, καθ' ὅσον ὁ σεβάσμιος συνήγορός μας εἶναι ὁ μέγιστος
τῶν νομοδιδασκάλων τοῦ αἰῶνος τούτου, ἴσως καὶ τῶν παρελθόντων, καὶ
κατὰ χρέος τὸν δοξάζει ὁ κόσμος ὡς κοινὸν εὐεργέτην.

ΑΡΙΘ. 4

Μεσολόγγιον τῇ 12 Ἰανουαρίου 1824.

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῶν Χρονικῶν ὑπεσχέθημεν νὰ δημοσιεύ-
σωμεν τὰ πρακτικὰ τῆς ἐν Μεσολογγίῳ συγκαροτήσεως συνελεύσεως τῶν
προκρίτων καὶ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ὀπλων τῶν πλειοτέρων ἐπαρχιῶν τῆς
ἐλευθερίας στερεᾶς Ἑλλάδος· ἡδὴ ἐκπληροῦμεν τὴν ὑπόσχεσίν μας.

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α.

Τῆς ἐν Μεσολογγίῳ γυνόμενης συνελεύσεως.

Τῇ 23 Δεκεμβρίου ἐγένετο σύλλογος ἀπάντων, καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν πολιτικῶν τῆς σερραῆς Ἑλλάδος, ὅτε ὁ πρόεδρος τοῦ βουλευτικοῦ, Κύριος Α. Μαυροκορδάτος, ἐξέφωνε τὸν ἐξῆς λόγον.

Κύριε.

Ὅσην χαρὰν ἔλαβον, ὅτε πατήσας τὸ ἔδαφος τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος ἐπληροφορήθην, ὅτι ὁ πατριωτισμός, ἡ ἐπιμονή, καὶ ἡ ἀνδρεία σας ἐματαιώσαν ὅλα τὰ σχέδια τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἠνάγκασαν τὸ πολυἀριθμὸν ἐκείνο στράτευμα, τὸ ὁποῖον ἐφοβέριζεν ὄχι μόνον νὰ καταπῇ τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον νὰ εἰσχωρήσῃ, νὰ ἀποσυρθῇ μὲ ζημίαν μεγάλην, καὶ μὲ μεγαλητέραν κατασχύνην, ἔξω τῶν συνόρων τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος· ἄλλην τόσῃν εὐχαρίστησιν αἰσθάνομαι, εὐρισκόμενος· σήμερον μεταξύ μιᾶς τόσον πολυἀριθμοῦ συνελεύσεως, τῆς ὁποίας δικαίως πρέπει νὰ ἐλπίσω πολλὰ καὶ λαμπρὰ τ' ἀποτελέσματα, διότι ἡμπορῶ νὰ εἴπω, ὅτι ἐγένινεν αὐτοκλήτως, καὶ ἀπὸ τὴν συναίσθησιν, τὴν ὁποίαν ἔλαβον οἱ κάτοικοι τούτου τοῦ μέρους, τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ἔλθουν· εἰς ἐν, νὰ κοινοποιήσουν ἀμοιβαίως τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων εἰς τὰς κατὰ μέρος ἐπαρχίας, νὰ γνωρίσουν τὰς χρεῖας τῶν, καὶ νὰ σκεφθοῦν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξοικονομήσεώς των. Ὅταν λοιπὸν τοιαῦτα αἰτία σὰς ἐκίνησαν, ὅταν μόνον σας ἐγνωρίσατε, ὅτι πρέπει νὰ συγκαληθῇτε, διὰ νὰ εὐρήτε τὸ ὠφελιμώτερον, καὶ συμφερώτερον διὰ ὅλους, δὲν εἶναι ἀμφιβολία καμμία, ὅτι καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνελεύσεώς σας, θέλει εἶσθαι κοινωφελές, καὶ ἀνάλογον μὲ τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον συνηθροίσθητε.

Ἄν πολλάκις εἶναι δύσκολον τὸ νὰ συμφωνήσουν ἀμέσως δύο ἢ τρεῖς γινώμαι μόνον, βέβαια πολὺ δυσκολωτέρα εἶναι ἡ συμφωνία ὅλων τῶν γνωμῶν εἰς τὰς πολυἀριθμοὺς συνελεύσεις. Ἡ ἀσυμφωνία ὅμως αὕτη, ὅταν ἔχῃ βάσιν τὴν εἰλικρινῆ ἐξέτασιν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, ὄχι μόνον δὲν βλάπτει, ἀλλὰ καὶ ὠφελεῖ διότι χρησιμεύει εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ συμφερωτέρου, τὸ ὁποῖον ὅλοι ἀποδέχονται, ὅτε, καθὼς εἵπομεν, σκοπὸς κύριος ἐκείνου εἶναι ἡ εἰλικρινής, καὶ ἀπαθὴς ἐξέτασις τοῦ συμφέροντος. Ἐκείνο, τὸ ὁποῖον καιρίως βλάπτει, καὶ τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον πρέπει ν' ἀποφύγητε, ἀλλὰ καὶ νὰ διορθώσητε, ἂν τυχὸν εὐρίσκεται μεταξύ σας, εἶναι τὰ ζήλῃνα, ἡ ἐξαψὶς τῶν παθῶν, καὶ ὁ σκοπὸς ἐμφυλίων ταραχῶν. Ἄντι τῶν ὁποίων τὸ μόνον ἐπιθυμητὸν, τὸ μόνον σωτήριον εἶναι τὸ ν' ἀντικαταστήσετε τὴν εἰλικρινῆ ὁμόνοιαν, τὴν ἀπάθειαν, τὴν ἀδελφικὴν ἀρετήν.

Δὲν χρειάζεται νὰ σὰς εἴπω πόσα κακὰ ἡμποροῦν νὰ γεννήσουν αἱ τοιαῦται ταραχαί, καὶ ἐμπαθεῖς διχόνοιαι, δὲν χρειάζεται νὰ σὰς φέρω παραδείγματα ἀπὸ τὰς ιστορίας· τὰ παραδείγματα τὰ ἔχομεν πρόσφατα· ἂς μᾶς χρησιμεύσουν λοιπὸν ὡς μαθήματα τὰ μέχρι τοῦδα παθήματά μας. Τόσον μόνον χρεωστῶ νὰ σὰς εἴπω, ὅτι ἂν καὶ δὲν ἐφοβήθην ποτε τὰς δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ μας, δυνάμεις, τὰς ὁποίας ἡ πείρα μᾶς εἰδείξεν, ὅτι εἴμεθα ἱκανοὶ νὰ καταπατήσωμεν, καὶ τὰς ὁποίας εἰς τὸ ἐξῆς ἀκόμη δικαιότερον ἡμποροῦμεν νὰ περιφρονήσωμεν, ἐτρόμαξα ὅμως πάντοτε τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐσωτερικῶν μας ταραχῶν, διότι πραγματικῶς εἶδα, ὅτι αὐταὶ ἡμποροῦν νὰ μᾶς κάμουν τόσον κακὸν, ὅσον δὲν ἤθελον δυνηθῇ αἱ δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἂν ἦσαν διπλάσιαι. Αὕτη ἡ γνώμη δὲν εἶναι μόνον ἐδεχὴ μου, οὔτε τὸν τοιοῦτον φόβον εἶχα μόνος ἐγώ. Πολλοὶ ἄνδρες σοφοί, ὅλοι οἱ φίλοι τῆς ἀνεξαρτησίας μας, τὴν αὐτὴν γνώμην ἔδωσαν, καὶ τὸν αὐτὸν φόβον ἔλαβον καὶ ὑμεῖς ὅμως, κύριοι, τὸ ἐπληροφορήθητε. Ποῖος ἀπὸ ὑμᾶς δὲν ἐγνωρίσεν, ὅτι ἐὰν διηρημένοι ἐστάθμευσεν ἱκανοὶ ν' ἀποκρούσωμεν τὰς περυσινὰς, καὶ ἐφετεινὰς ἐκστρατείας τοῦ ἐχθροῦ, ἐνωμένοι ὅλοι ἠθέλαμεν προχωρήσει, καὶ φέροντες τρόμον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἐχθροῦ ἠθέλαμεν τὸν ἀναγκάσει πρῶτος αὐτὸς νὰ δεχθῇ καὶ νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν μας; ἐν ᾧ ἐξ ἐναντίας τώρα, ἂν καὶ εἴμεθα νικηταί, διότι ἀπεδιώξαμεν τὸν ἐχθρὸν, ὁμολογουμένως ὅμως ἐζημιώθημεν μεγάλως, ἐγυμνώθημεν, καὶ βλέπομεν κατερημωμένας τὸσας καὶ τὸσας ἐπαρχίας, τῶν ὁποίων αἱ πρόσοδοι ἠθέλον χρησιμεύει εἰς τὸν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ πόλεμον.

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πεισθῇ εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πολλοὶ προβάλλουν, ὡς δικαιολόγημα, ὅτι ἡ πτωχεία μᾶς φέρει τὴν διχόνοιαν, καὶ τὰς διαιρέσεις, καὶ ὅτι αὕτη μᾶς ἀναγκάζει νὰ προσμένωμεν τὸν ἐχθρὸν, ἀντὶ νὰ πηγαίνωμεν ἐναντίον του. Δὲν βλέπω τὴν πτωχείαν αὐτὴν, ἐξ ἐναντίας παρατηρῶν μὲ ἀκριβείαν γνωρίζω, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει μέσα, ἴσως καὶ περισσότερα ἀφ' ἑσᾶ μᾶς· χρειάζονται, διὰ νὰ κάμωμεν τὸν πόλεμον. Φθάει νὰ φροντίσωμεν τὴν ἐξοικονομῆσιν τούτων τῶν μέσων, διὰ νὰ μὴ σκορπίζονται, ἀλλὰ μὲ τὸ μέσον τῆς Διοικήσεως νὰ ἐξοδεύονται ὅπου, καὶ ὅπως, πρέπει. Ἀλλ' ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πορισθῶμεν αὐτὰ τὰ μέσα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ὅτι δὲν ἐξαρκοῦν τὰ εἰσοδήματα ὅσον καλῶς καὶ ἂν κυβερνηθῶσι, καὶ ὅτι ἔχομεν χρεῖαν νὰ πορισθῶμεν καὶ ἔξωθεν τ' ἀναγκαῖα μέσα· ἡ διχόνοια ἀεὶ γὰρ εἶναι τὸ ἀρμόδιον μέσον διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν σκοπὸν μας; ὄχι βέβαια· ποῖος δανείζει χρήματα, ὅταν δὲν ἤξεύρῃ εἰς ποῖον τὰ δανείζει, καὶ πόθεν, καὶ πῶς ἔ-

χει νὰ τὰ λάβῃ; Εἰς ἄλλον βεβαίως δὲν δανείζουν πλὴν εἰς τὴν Διοίκησιν, καὶ διὰ νὰ δανεισθῇ ἡ Διοίκησις, πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν τρόπον τοῦ ν' ἀσφαλίσῃ τοὺς δανειστάς. Τότε δὲ μόνον ἔχει τοῦτον τὸν τρόπον, ὅταν ὑπακούεται, καὶ ὅταν ὅλοι ἐκ συμφώνου τὴν ὑποστηρίζουν, καὶ τὴν δυνάμουν. Ἰδοὺ λοιπὸν καὶ κατ' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι προβάλλουν τὴν ἀνέχειαν πηγὴν τοῦ κακοῦ ἡ μόνη διόρθωσις κρέμαται εἰς τὴν ὁμόνοιαν καὶ εἰς τὴν ἐνωσιν ὅλων τῶν πατριωτῶν, διότι τότε ἡμπορεῖ νὰ θεραπευθῇ ἡ ἀνέχεια μὲ τὴν λήψιν τῶν ἀναγκαίων δανείων.

Ἐγώ, Κύριοι, ἂν καὶ εὐρίσκωμαι σήμερον μεταξύ σας, διὰ τὴν ἐπίμονον ζήτησίν σας πρὸς τὴν Διοίκησιν τοῦ νὰ πεμφθῶ ἐδῶ, διὰ νὰ διευθύνω τὰ πράγματα τούτου τοῦ μέρους, σὰς ὁμολογῶ ὅμως ὅτι δὲν γνωρίζω ποσῶς χρησίμους τὴν παρουσίαν μου, ὅταν δὲν ὑπάρξῃ μεταξύ σας εἰλικρινής ἐνωσις, καὶ ἀγάπη· ὅτι καλὸν καὶ ἂν γενῇ, δὲν θέλει γενῇ ἀπὸ ἐμὲ, ἀλλὰ ἀπὸ ὑμᾶς ἐνωμένους μὲ σκοπὸν νὰ τὸ κάμετε. Ὅταν εἴσθε ἐνωμένοι, εἴσθε ἱκανοὶ καὶ μόνον σας νὰ τὸ κάμετε διηρημένους ὅμως· οὔτ' ἐγώ, οὔτε κανεὶς ἄλλος ἡμπορεῖ νὰ σὰς χρησιμεύσῃ.

Εἶναι ἀνάγκη ἴσως νὰ σὰς κάμω μερικὰς παρατηρήσεις ἐπάνω εἰς μίαν φήμην, τὴν ὁποίαν μ' εὐχαρίστησιν μου φρονῶ διόλου χωρὶς βάσιν. Διεδόθη ἴσως ἀπὸ τινος, ὅτι ἕνας τάχα ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τῆς παρουσίας Συνελεύσεως εἶναι τὸ νὰ ἐνθῇ ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς, καὶ νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον. Τοιοῦτος σκοπὸς δὲν ὑπάρχει βεβαίως εἰς κανένος πατριώτου νοῦν, διότι ὅλοι ἐπίσης γνωρίζουν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐνώσεως, καὶ τοῦ συγκεντρισμοῦ, καὶ ὄχι τῆς διτιρέσεως. Ἄν ὁ πόλεμος γινόμενος εἰς τὴν στερεάν Ἑλλάδα ἀπαιτῇ ἐξόδα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἡμποροῦν βεβαίως νὰ ἐξαρκέσουν αἱ ὀλίγαι πρόσοδοι τούτων τῶν ἐπαρχιῶν, εἰς δὲ τὴν Πελοπόννησον περισσεύουν αἱ πρόσοδοι, διὰ τὴν ὀλιγότητα τῶν ἐξόδων, εἶναι δίκαιον νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν νὰ προφθάσῃ τὰς χρεῖας μας. Εἰς ἡμεῖς γνωρίζωμεν, ὅτι αἱ πρόσοδοι καταναλίσκονται κακῶς, εἶναι δίκαιον νὰ ζητήσωμεν τὴν διόρθωσιν τούτου τοῦ κακοῦ ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν νὰ ἐνδυναμώσωμεν τὴν Διοίκησιν, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τοῦτον τὸν σκοπὸν, ὄχι ὅμως ποτὲ νὰ χωρισθῶμεν, οὔτε νὰ δίδωνται ἀφορμαὶ παθῶν μεταξύ τῶν κατοίκων τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, καὶ τῆς Πελοποννήσου.

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ εἰς τὸ ἐπ. φύλλον)

Τὰ μεταξύ συμβάντα εἰς τὸν Λόρδου Βύρωνος τὸν πλοῦν ἐπὶ Κεφαλληνίας εἰς Μεσολόγγιον.

Τῇ 15 Δεκεμβρίου ἀπέπλευσεν ὁ Λόρδος ἀπὸ Κεφαλληνίας εἰς Ζάκυνθον, μὲ δύο πλοῖα, ἐξ ὧν τὸ ἐν, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπέβη καὶ αὐτὸς, ἦτο πλοῖον τι, κοινῶς ὀνομαζόμενον Μύστικον, τὸ δ' ἄλλο μίαν βομβάρδα, παρὰ τοῦ κυβερνήτου Σπύρου Βαλσαμάκη διοικουμένη, μεταξύ τῶν ἐπιβατῶν τῆς ὁποίας ἦτο καὶ ὁ Κόμης Γάμβας, φίλος τοῦ Λόρδου, συνεπιφέρων ἱκανὴν χρημάτων ποσότητα, καὶ τὰ πλείονα τῶν πραγμάτων καὶ ἐφοδίων τοῦ ρηθέντος εὐγενοῦς Λόρδου. Περὶ τὸ ἐσπέρας τῆς 17 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀνεχώρησαν ἀμφότεροι ἀπὸ Ζάκυνθον, διευθυνόμενοι εἰς Κάλυκτον, καὶ ἐκείθεν εἰς Μεσολόγγιον· καὶ τὸ μὲν πλοῖον τοῦ Λόρδου ὡς ταχυπρότερον, ἐφθασε δύο ὥρας πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου εἰς τὰς Ἐχινάδας (Σκρόβας), ὅπου εὐρέθη ἀπροσδοκῆτως πλησίον μιᾶς φρεγάτας Ὀθωμανικῆς, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδυνήθησαν νὰ γνωρίσωσι καὶ διὰ τὸ ἀσέληνον τῆς νυκτός, καὶ διὰ τὴν πληροφορίαν, ὅτι ὁ ἐχθρικός στόλος ἦτον εἰς Ναύπακτον. Ἀλλ' ἀπ' αὐτὰς τὰς κραυγὰς καὶ τὸν θόρυβον τῶν ἀτάκτων Ὀθωμανῶν ἐννοήσας τὴν ἀλήθειαν ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοιαρίου, ἀμέσως ἐστρεψε τὸ πηδάλιον πρὸς τὰς Ἐχινάδας, ὅπου καὶ διεσώθη, ἀπὸ οὐρίου ἀνεμον βοηθούμενος. Ἡ δὲ βομβάρδα, μεταξύ τῶν ἐπιβατῶν τῆς ὁποίας ἦτο, καθὼς εἵπομεν, καὶ ὁ Κόμης Γάμβας, περὶ τὸ λυκαυγὲς περιέπεσεν εἰς τὸν αὐτὸν τοῦ Λόρδου κίνδυνον, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν ἐκφύγῃ· διότι ὁ κυβερνήτης τῆς, μ' ὅλον ὅτι ὑπώπτευσεν τὸ πρᾶγμα διὰ τοῦ πλοίου τὸ μέγεθος, ἐκλαμβάνων ὅμως τὴν φρεγάταν Ἀστριακὴν, ἀρόπως ἠκολούθει τὸν δρόμον του, καὶ ἐπλησίασε τὸν ἐχθρὸν, ὅστις ἀνύψωσε παρευθὺς τὴν Ὀθωμανικὴν σημαίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ βομβάρδα ἀνταπεκρίθη διὰ τῆς Ἰονικῆς. Ἀκολουθῶς ὁ ἐχθρὸς ἐκραξεν αὐτὴν νὰ πλησιάσῃ, καὶ ὁ Ὀθωμανικὸς κυβερνήτης ἐδέχθη ξιφῆρης τὸν τῆς βομβάρδας, διότι ὑπώπτευσεν μήπως ἦτον Ἑλληνικὸν ἀρτίστιον (μπουρλότο) πλοῖον. Ἐξετασθεὶς δὲ ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου, πόθεν ἐρχεται, καὶ ἐὰν διευθύνετο εἰς Μεσολόγγιον, ναί, ἀπεκρίθη ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν φόβον καὶ τὴν ἄκρην ταραχὴν, ἥτις κατεκυρίευσεν τὴν ψυχὴν του. Ἡ ἀπερίσκεπτος αὕτη ἀπόκρισις ἐπερὶ εἰς λύσσαν τὸν βάρβαρον, ὥστε ἐπρότταξε παρευθὺς τὴν σφαγὴν τοῦ Γραικοῦ κυβερνήτου καὶ τῶν ναυτῶν, καὶ τὸν καταβυθισμὸν τῆς βομβάρδας, ὅτε κατ' εὐτυχίαν ὁ Βαλσαμάκης, ὅστις πρὸ χρόνων συνέπεσεν εἰς τὸν Βῦξινον Πόντον νὰ διασώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ αὐτοῦ κυβερνήτου, καλουμένου Ζεκεριά, γνωρίσας αὐτὸν ἐκραξεν μεγαλοφώνως, « τὸν σωτήρά σου φονεῖς »· ὁ Ὀθωμανὸς τότε ἐνθυμηθεὶς τὸν σωτήρά του τὸν ἐπεριποιήθη, τὸν κατηπάσθη, καὶ τὸν ὑπεσχέθη, ὅτι ἀφ' οὗ φθάσωσιν εἰς Πάτρας, θέλει συνεργήσει εἰς τὴν ἐλευθερίαν του. Ὁ δὲ Κόμης, αἰετοπε σταθερὸς εἰς τὰς ἀποκρίσεις του, διημαρτύρετο ἐναντίον πάσης βίας, ἥτις ἤθελε γένει κατ' αὐτοῦ,

λέγων, ὅτι κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν τακτικῶν ἐφοδιαστικῶν του ἐγγράφων διευθύνετο εἰς Κάλαμον, ὅπου ἐμελλε νὰ συναντήσῃ ἕνα φίλον του Ἀγγλον, διὰ νὰ συμπεριέλθωσι τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν. Εἰς τούτους τοὺς λόγους τοῦ Κόμητος πεισθεὶς ὁ κυβερνήτης, ὑποσχέθη πρὸς αὐτόν, ὅτι τὴν ἐπιούσαν θέλει ἀπολυθῇ, καὶ οὕτως ἐπλησίασαν εἰς τὰς Πάτρας. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐστάλη ὁ Κόμης εἰς τὸ φρούριον τῶν Π. Πατρῶν, ὅπου εὗρισκατο ὁ Ἰουσοῦφ-πασσας, καὶ μετὰ τριῶν ἡμερῶν διατρίβη εἰς τὸ φρούριον, λαβὼν τὰ ἀναγκαῖα ἐφοδιαστικὰ ἔγγραφα, ἀπέπλευσε τῇ 23 Δεκεμβρ. τὸ πρωτὶ, καὶ ἔρθεσε περὶ μεσημέριαν εἰς Μεσολόγγιον, ὅπου καὶ ἤξιωθη τῆς ἀνηκούσης υποδοχῆς.

Ὁ δ' εὐγενὴς Λόρδος, ὅστις, καθὼς εἶπομεν ἀνωτέρω, διευθύνετο πρὸς τὰς Ἐχινόδας, φεύγων τὸν κίνδυνον τῆς φρεγάτας, περιέπεσε εἰς ἄλλον ὀχι μικρότερον· διότι τρεῖς ὀλοκλήρους ἡμέρας ὠδοῦμενον ἀπὸ βιτιότατον ἄνεμον τὸ πλοιάριόν του, ἐκινδύνευσεν νὰ συντριβῇ ἐναντίον τῶν μεταξὺ Ἐχινάδων καὶ Δραγαμέστου σκοπέλων. Ἐν τούτοις ὁ Πρίγγιψ Μαυροκορδάτος μαθὼν τοὺς κινδύνους καὶ τὰς τλαιπωρίας, ὅσας ἐπασχεν ὁ μεγαλόψυχος Λόρδος, ἔστειλεν εὐθὺς πέντε ἑνοπλὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ ἕν πολεμικὸν βρῖκιον, Δεωνίδας ὀνομαζόμενον, τὰ ὅποια ἐπρόσφερον πρὸς αὐτὸν πᾶσαν χεῖρα βοήθειαν, καὶ ἀπολούθως περὶ τὴν αὐγὴν τῆς 24 Δεκεμβρίου κατευοδόθη εἰς Μεσολόγγιν, ὅπου ὕλαι αἱ τάξεις τῶν ἐγκατοίκων τὸν ὑπεδέχθησαν μὲ προπομπὴν μεγίστην, εἰς ἔνδειξιν τῆς ὀφειλουμένης εὐγνωμοσύνης πρὸς ἄνδρα συντελεστικώτατον εἰς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους τὴν ἀναγέννησιν.

ΑΡΙΘ. 5

Μεσολόγγιον τῇ 16 Ἰανουαρίου 1824.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Συνέχεια τοῦ λόγου τοῦ Π. Α. Μαυροκορδάτου καὶ τῶν πρακτικῶν (ἴδε ἀριθ. 4.)

Μήπως οἱ κάτοικοι τῆς Πελοποννήσου ὅλοι σφετερίζονται τὰ κοινὰ, μήπως αὐτοὶ εἶναι αἴτιοι τοῦ νὰ ἐξοδεύωνται κακῶς; ὄχι βέβαια. Ἐξετάζοντες τὸ πρᾶγμα μὲ ἰσυχίαν, καὶ μὲ ἀπάθειαν, καὶ εὗρισκοντες τὸν τρόπον τῆς θεραπείας του, χρεὸς ἔχομεν νὰ παραστήσωμεν τὰς σκέψεις μας πρὸς τὴν Διοίκησιν, καὶ νὰ προσπαθῶμεν διὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ κακοῦ, ὄχι ὅμως νὰ περιπλεχθῶμεν εἰς νέας ἐριδας, καὶ νὰ ἐξάψωμεν νέαν πάθην.

Διὰ νὰ φυλάττεται τάξις εἰς τὴν συνέλευσίν σας, ἀναγκαιότατον κρίνω τὸ νὰ ἐκλέξετε δύο γραμματεῖς, διὰ νὰ κρατοῦν τὰ πρακτικὰ τῆς συνέλευσεως, καὶ νὰ κάμνουν ε' ἀναγκαῖα ἔγγραφα.

Ἄν καὶ αἱ συνεδριάσεις σας θέλουν εἶσθαι κοιναί, ἀναγκαιότατον ὅμως εἶναι ἀπὸ καθῆ ἐπαρχίαν νὰ διορισθῶν δύο, ἢ τρεῖς διὰ νὰ ὁμιλοῦν, διὰ νὰ μὴν γίνεται σύγχυσις εἰς τὰς ὁμιλίας.

Ἐπειδὴ διαφοραὶ ὑποθέσεις θέλουν προταθῇ, ἀναγκαιότατον εἶναι καὶ διὰ τὴν εὐταξίαν, καὶ διὰ τὴν συντομίαν, νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴς διὰ νὰ ἐξετάζον τὰς ὑποθέσεις κατὰ μέρος, καὶ νὰ σὰς ἀναφέρουν τὰς σκέψεις των, τὰς ὁποίας ὕστερον ἀπὸ γενικὴν καὶ ὀρίμην σκέψιν, ἢ ἀποδέχουσι, ἢ προσθαφαιρέτε, ἢ ἀπορρίπτετε, ἔναι αἱ γνώμαι τῶν πλειόνων δὲν συμφωνήσιν.

Ὅσον δι' ἐμὲ, Κύριε, ἂν ἡ γνώμη μου ἡμπορῇ νὰ συντελέσῃ εἰς κάμμιαν περίστασιν. θέλω τὴν ἐκθέσει ἐλευθέρως, καὶ εὐκρινῶς, θέλω τὴν εἰπεῖ παρρησίᾳ· ὑμεῖς τὴν ἀκούετε, καὶ τὴν κρίνετε. Ἐπὶ τὸ παρὸν καθυποβάλλω εἰς τὴν σκέψιν σας διαφορὰς προτάσεις, ἡ λύσις τῶν ὁποίων εἶναι, καθὼς νομίζω, τὸ οὐσιωδέστερον τῶν σκοποῦμένων τῆς παροῦσης συνέλευσεως.

Εὐχομαι καὶ πάλιν νὰ φυλαχθῇ καθ' ὅλην τὴν ἐκτασιν ἡ μεταξὺ σας ὁμόνοια, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ μό.κν ἐλπίζω τὴν εὐδωσιν τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος.

Προτάσεις.

Α'.) Πῶς ἡμποροῦν νὰ παύσουν αἱ καταχρήσεις, ὅπου γίνονται εἰς τὰς διαφορὰς ἐπαρχίας, καὶ ν' ἀσφαλισθῶν οἱ κάτοικοι, ὥστε νὰ ἐπαμβάλουν εἰς τὰς ἐργασίας των, καὶ νὰ μὴν ἐρημωθῶν αἱ ἐπαρχίαι.

Β'.) Πόση ποσότης στρατεύματος χρειάζεται νὰ ᾖναι ὑπὸ μισθόν, καὶ πῶς ἡμποροῦν νὰ οἰκονομῶν οἱ ἀναγκαῖοι μισθοί, καὶ αἱ τροφαὶ των.

Γ'.) Πῶς ἡμποροῦν τὰ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ στρατιωτικὰ κινήματά μας νὰ γίνωνται ἐκ συμφώνου, καὶ εὐτάκτως, διὰ νὰ ἔχουν καὶ καλὸν ἀποτέλεσμα.

Δ'.) Πῶς ἡμποροῦν νὰ παύσουν αἱ διχόνοιαὶ τῶν στρατηγῶν, καὶ καπετάνων διὰ τὴν διανομὴν τῶν ἐπαρχιῶν.

Ε'.) Ποῖα μέτρα πρέπει νὰ ληφθῶν, διὰ νὰ κατορθωθῇ ἡ γενικὴ ἑνωσις, ἡ παῦσις τῶν διχονοιῶν, καὶ ἡ ἐνδυνάμωσις τῆς Διοικήσεως.

Ἀφ' οὗ ἀνεγνώσθησαν αἱ ἀνωθεν προτάσεις, ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ ἀφῆσας τὴν συνέλευσιν, ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια. Ἐγένετο μετὰ ταῦτα λόγος περὶ τινος διαδοθείσης φήμης, ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ,

κύριος Α. Μαυροκορδάτος δὲν ἦλθε κατὰ ζήτησιν τῶν προκρίτων στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος, καὶ ὡμολόγησαν ὅλοι οἱ εἰρημῖνοι ἐκ συμφώνου, ὅτι ἔγραψαν εἰς τὴν ὑπερτάτην Διοίκησιν παρακαλοῦντες νὰ ἔλθῃ ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀποδέχονται αὐτὸν μετ' εὐπειθείας, ἐφ' ᾧ καὶ τῷ ἐδόθη ἔγγραφον ὑπογεγραμμένον παρὰ πάντων.

Ἐγένετο λόγος περὶ διατηρήσεως τῆς εὐταξίας εἰς τὴν συνέλευσιν· καὶ ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ κατάλογος τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν τῶν παρευρεθησομένων εἰς τὴν συνέλευσιν.

Τῇ 24 Δεκεμβρίου συνεκροτήθη πρώτη συνέλευσις, καὶ ἀνεγνώσθη ὁ κατάλογος τῶν πολιτικῶν καὶ πολεμικῶν τῶν καταταχθέντων εἰς τὴν συνέλευσιν.

Ἐγένοντο διάφοροι ὁμιλίας περὶ μισθῶν στρατιωτικῶν, χρηματικῶν πόρων καὶ ἐθνικῶν εἰσοδημάτων.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, δευτέρας συγκροτήσεως συνέλευσεως, ἐγένετο σκέψις περὶ ἐξοικονομήσεως τῶν στρατιωτικῶν μισθῶν, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ καταγραφή τῶν ἐθνικῶν εἰσοδημάτων τῶν ἐπαρχιῶν, ὅσαι ἀπέστειλαν πληρεξουσίου εἰς τὴν συνέλευσιν, καὶ ἐγένετο παρὰ τῶν πληρεξουσίων ἡ καταγραφή.

Κατὰ τὴν 25 Δεκεμβρίου ἐγένετο τρίτη συνέλευσις, ὅτε ἐγένετο λόγος περὶ συμφωνίας τῶν στρατιωτικῶν, καὶ περὶ παύσεως τῶν καταχρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐπαπειλοῦσι πανταλὴ ἐρήμωσιν εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα, καὶ περὶ ἐξοικονομήσεως τῶν μισθῶν τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἄλλων δι' ἐκστρατεῖαν ἀναγκαίων, καὶ ἐξετέθησαν ἐν καταλόγῳ καὶ παρὰ τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν πολεμικῶν, ὅσα ἀπαιτοῦνται πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καταχρήσεων, καὶ κατὰστασιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια ἐξετάσθησαν ἀκριβῶς, καὶ ἐμείνε νὰ ἐπικυρωθῶσι τῇ ἐπαύριον.

Κατὰ τὴν 26 Δεκεμβρίου τετάρτη ἐγένετο συνέλευσις, καὶ ἀνεγνώσθησαν αὐτῇς τὰ ἀνωτέρω προβλήματα, τὰ ὅποια μετὰ ἱκανὴν ἐξέτασιν καὶ προσθαφαιρέσεις ἐπεκρίθησαν, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἐπικυρωθῶσιν.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν πέμπτη συνεκροτήθη συνέλευσις, καὶ ἐγένετο ὑποθετικὸς λογαριασμός, τῶν ὅσα χρήματα ἀπαιτοῦνται διὰ μισθὸν καὶ τροφὰς χιλίων στρατιωτῶν, ὥστε ἐκ τούτου νὰ γνωστῇ πόσον μισθῶν στρατεύμα εἶναι δυνατόν νὰ οἰκονομηθῇ.

Κατὰ τὴν 27 Δεκεμβρίου ἕκτη συνεκροτήθη συνέλευσις, καὶ σκέψις γενομένης περὶ τῆς ποσότητος τῶν ἀπαιτούμενων μισθῶν στρατιωτῶν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ὀρίων τῆς Αὐτικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, πρὸς ἀποκλεισμόν τῆς Ναυπάκτου, καὶ καταδρομὴν τῶν ἐχθρῶν, ἀπεφασίσθη νὰ διορισθῶσιν ἐν τῷ παρόντι τρεῖς χιλιάδες περίπου, ἐξ ὧν ἑξακόσαιο νὰ ᾖναι Σουλιῶται, δύο δε χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι νὰ εὗρισκωνται ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας στραταρχῶν.

Ἐγένετο λόγος καὶ περὶ τοῦ πόσου νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἑκατοσ τῶν καπιτάνων μισθωτοῦς στρατιώτας καὶ ἀξιωματικούς, καὶ ἐγένετο περὶ τούτου κατάλογος.

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον)

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Μεσολόγγιον τὴν 13 Ἰανουαρίου.

Πρὸ δέκα ἡδὴ ἡμερῶν εἶχε λάβει ὁ ναύαρχος, κύριος Πανάγιωτ. Μπότσης, γράμματα ἀναγκαῖα ἀπὸ Κρηνίδιον, καὶ ἐκτοτε ἐτοιμάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ· μόλις δε σήμερον τὸν ἐσυγχώρησαν αἱ ἐπικρατήσασαι κατ' αὐτὰς συνεχεῖς βροχαὶ ν' ἀφήσῃ ταύτην τὴν πόλιν· θέλει δε πορευθῇ, διὰ τοῦ παρὰ τὴν Ναυπάκτον στρατοπέδου τοῦ στρατηγοῦ Δήμου Σκαλτζᾶ, εἰς Γαλαξίδι, ὅθεν, ἐπιβάς εἰς πλοῖον, θέλει μεταβῇ εἰς Κόρινθον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κρηνίδιον. Ἡ πρόσκλησις τοῦ κυρίου Μπότσης σκοπὸν ἔχει τὸν διορισμὸν τοῦ ὡς μέλος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Τὰ πέντε πλοῖα, τὰ ὅποια εἶχομεν ἐσχάτως ἐδῶ, ἦσαν ἀπὸ τὰ καλῆτερα καὶ μεγαλότερα τῶν Ἑλληνικῶν· τὸ τρικάρτον, ὀνομαζόμενον Ἀχιλλεύς, ἦτον ἡ ναυαρχίς.

Ἡ Διοίκησις, φαίνεται, ἔχουσα σκοπὸν νὰ ἐνεργήσῃ, εἰς ἀρμοδιώτερον καιρὸν, δυνατωτέραν ἐκστρατεῖαν, ἔκρινε περιττὸν νὰ ἐξοδεύεται, κρατοῦσα ἐδῶ τὰ 5 πλοῖα· διὰ τὴν 7 τοῦ τρέχοντος, εἰς τὰ ξημερώματα ἀπέπλευσαν. Ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἐκδῆκεν ἀπὸ τὸν κόλπον, καὶ ἔως τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἐμακρύνθη ἀπὸ τὴν ὁρὰν μας· τὴν δε ὁγδὸν πάλιν ἀνεράνη, καὶ ἐκτοτε εἶναι ἀραγμένος μακρὰν τοῦ λιμένος μας, καὶ μᾶ· ἔχει ἀποκλεισμένους μόνον κατ' ὄνομα.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ὀθωμανικὴ ἐπικρατεία. Κωνσταντινούπολις 15 Νοεμβρίου.

Πρὸ πολλῶν ἡδὴ ἡμερῶν ἐρθασεν ἐδῶ ἡ εἰδήσις, ὅτι ὁ στόλος ἐμβήκεν εἰς κακὴν κατάστασιν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ἄραξεν εἰς τὸν ἀναγάρην. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἔρσαν ἐδῶ 240 πληγωμένους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν Ἀλῆ Μπέην, ἕνα τῶν πρώτων ἀξιωματικῶν τοῦ στόλου, ὅστις εἶναι κακίως πληγωμένος· ἔως προχθὲς ἐλέγγοτο, ὅτι περιμένεται

ἡμέραν παρ' ἡμέραν νὰ ἔλθῃ ἐδῶ ὁ στόλος, ἀλλὰ δι' ἑλλειψίν ἀνθρώπων, ἐμποδίζεται· τώρα ὁμως ἄρχισε νὰ δίδεται ἡ φήμη, ὅτι μέρος αὐτοῦ θέλει μείνει εἰς Ἑλλάσποντον. Δέκα ἐπτά σαλοῦπαι ἐτοιμάζονται νὰ ἐκπλεύσουν ἐντεῦθεν εἰς τὰ ἐκεῖσε.

Προσταγαί εἶναι πρὸ πολλοῦ σταλμέναι εἰς τὰ ναυπηγεῖα, διὰ νὰ σκαρωθῶν φρεγάδαι, αἱ ὁποῖαι ἤδη κατασκευάζονται.

Πολλὰ ἐμπορικά πλοῖα ἐνυάγησαν εἰς Μαύραν θάλασσαν, ἐκ τῶν ὁποίων 50 ἦσαν μὲ Ὀθωμανικὴν σημαίαν, καὶ 7 Εὐρωπαϊκά.

Ὁ Μιντζάκης πρῶτον καγγελάριος τῆς Ῥωσικῆς πρεσβείας, περιμένεται εἰς ταύτην τὴν μητρόπολιν, ἀποσταλεὶς ἀπὸ Τζερνοβίτσ, μετὰ τὴν συντυχίαν τῶν δύο Αὐτοκρατόρων· ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ ἀποβλέπει εἰς ἐμπορικάς σχέσεις.

Πρίβιζα 30 Δεκεμβρίου.

Πρὸ μιᾶς ἡδὴ ἐβδομάδος, ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν ὁ Ὁμέρ-πασσας μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Ἀχμέδ-πασσα, ὁμοῦ μὲ ὅλον τοῦ τὸ στρατεύμα συμποσούμενον εἰς 1400 ἀνθρώπους, καὶ διεσύνθη εἰς Ἄρταν· ἐκεῖθεν, ἴσως, θέλει μεταβῇ εἰς Ἀλβανίαν, ὅπου ὁ Σιλιχτάρ-Πόδας ἄρχισε νὰ κτυπᾷ φανερά τὴν φατρίαν αὐτοῦ.

Ὁ Πρίγγιψ, Α. Μαυροκορδάτος, ὃν γενικὸς γραμματεὺς, ἔγραψεν ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ παρελθόντος ἔτους πρὸς τὸν Λόρδον Ἐρσκην, ὅστις τότε ἠκούσθη, ὅτι ἔλαβε τὴν προεδρείαν τοῦ φιλελληλικοῦ Κομητάτου τῆς Λόνδρας. Εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν ἀποκρίνεται ὁ Λόρδ Ἐρσκην μὲ τὸ μέσον τοῦ συνταγματάρχου Α. Στανχόπου.

Τῷ ἐξωχωτάτῳ κυρίῳ Α. Μαυροκορδάτῳ ἀρχιγραμματεῖ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτεύματος.

Τὸ γράμμα, τὸ ὁποῖον ἡ Ἐξοχότης τῆς μ' ἔκαμε μεγάλην καὶ ὑπεράξιαν τιμὴν, νὰ μοι γράψῃ διὰ τοῦ κυρίου Βλάχιερ κατὰ τὴν εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐπιστροφὴν του, μ' ἐπροξένησεν ἀνέκρυστον εὐχαρίστησιν. Τὸ πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν καταδεικνύσασθαι μῖσός μου, καὶ ἡ ἀπαρμειώτος πεποίθησίς μου εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ὑπὸ χριστιανικὴν ἐξουσίαν, ὑπῆρχον πρὸ πολλοῦ. Πολλοὺς χρόνους, πρὶν οἱ ἀπόγονοι τοῦ λαμπροῦ τούτου ἔθνους, φθάσωσιν εἰς κατὰστασιν νὰ εὐδοκίμησιν κατὰ τῶν βαρβάρων τυράννων των, καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἀκόμη τὴν παιδικὴν ἡλικίαν μου δὲν ἔπαυσα νὰ ἐπιθυμῶ μὲ ἐνθερμον ἀνυπομονήσαν τὴν ἐλευθερίαν των.

Ποτέ οἱ Ἕλληνες δὲν ἔπρεπε νὰ παρομοιωθῶσιν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης τὰ ἔθνη μὲ τὰς ἀποικίας ὅπου ἐσύστησαν, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐφ' ἡμερῶν μας ἐπαναστάτησαν ἐναντίον τῶν μητροπόλεων των, καὶ ἔγιναν αὐτόνομοι· τὸ πότε καὶ εἰς ποίας περιστάσεις συνέβησαν αἱ μεγάλαι αὗται μεταβολαί, ἐὰν ἦναι ἀξιοκατάκριτοι ἢ τὸ ἐναντίον, τὰ τοιαῦτα δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν πρὸς τὸ παλαιὸν ἔθνος σας, ὅταν προβάλλῃ τὴν πρωτότυπον ἀνεξαρτησίαν του· οὐδὲ αἱ ταραχαὶ τῆς Νεαπόλεως, οὔτε αἱ ἄλλαι δυσἀρεσκείαι ἀπὸ Εὐρωπαϊκὰς Διοικήσεις δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν ἀναφορὰν πρὸς τὸν πόλεμον τῆς Ἑλλάδος.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον).

Ταύτην τὴν στιγμὴν λαμβάνομεν ἀπὸ Εὐρίπου τὴν ἐξῆς εἰδήσιν. (Τῇ 26 Δεκεμβρίου.) Κατ' αὐτὰς γίνεται ἐτοιμασία, διὰ νὰ πολιορκηθῇ στενὰ τὸ φρούριον τῆς Εὐρίπου· ἔχομεν τὰ μὲν καράβια τῶν Φαρριανῶν συμπράττοντα διὰ θαλάσσης, τὸν δὲ στρατηγὸν Ὀδυσσεά ἀρχηγὸν τῆς πολιορκίας. Πρὸ ἡμερῶν οἱ ἔχθροί λαβόντες νέαν ἐπικουρίαν ἀπὸ τὸν Ρούμελη-Βαλεσί, ἐστρατοπέδωσαν εἰς Ἀλιβέρι, κώμην κειμένην εἰς ἰσχυρὰν θέσιν, ἐξ ὧρας περίπου μακρὰν τοῦ φρουρίου, πρὸς ἀνατολάς· ὁ στρατηγὸς Ὀδυσσεύς, ἀγκαλὰ μὲ δύναμιν πολλὰ κατωτέραν, ἐβάσταξε μίαν θέσιν πλησίον τοῦ ἔχθρου, ἀπέφυγε γενικὴν μάχην, καὶ ποτὲ μὲν ἀποκρούων τὰς ἐπιθέσεις τοῦ ἔχθρου, ποτὲ δὲ ἐφορμῶν ἀπροσδοκῆτως ἐναντίον του, ἐπροξένησεν εἰς αὐτὸν μεγάλην φθοράν, καὶ τελευταῖον τὸν ἠνάγκασε νὰ φύγῃ νυκτὸς μὲ μεγάλην σπουδὴν, ἀφήσας εἰς τὸ στρατόπεδον πλῆθος ἀτάρων νεκρῶν, καὶ πληγωμένων, καὶ μέγα μέρος τῶν ἀποσκευῶν καὶ ἐφοδίων του, καὶ νὰ κλεισθῇ πάλιν εἰς τὸ φρούριον.

ΑΡΙΘ 6

Μεσολόγγιον τῇ 19 Ἰανουαρίου 1824.

Κ Σ Π Τ Β Ρ Ι Κ Α.

Συνέχεια καὶ τέλος τῶν πρακτικῶν.

Τῇ 31 Δεκεμβρίου, ἐβδόμης γενομένης Συνελεύσεως, ἀνεγνωσθῆσα αὐθις τὰ ἀνωτέρω προβλήματα, τὰ ὁποῖα, μετὰ τινὰς προσθαφαιρέσεις ἐπεκυρώθησαν, καὶ ὑπεγράφησαν ἐκτεθέντα ὡς ἀκολουθῶς:

« Ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι, βλέποντες τὴν ἐσωτερικὴν ἀκαταστασίαν, συναχθέντες εἰς ἓν, καὶ ἐξετάσαντες τὰς αἰτίας, ἰδόντες, ὅτι ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τὸ ἔμβασμα τῶν ἔχθρων, καὶ ἡ γύμνωσις καὶ ὁ σκορπισμὸς τῶν κατοίκων, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὸ ἀνοικνόμενον τῶν μισθῶν τοῦ στρατιωτικοῦ, εἶναι ἡ καθ' αὐτὸ αἰτία τῶν ἀταξιῶν, καὶ θέλοντες νὰ εὐρεθῇ τρόπος διὰ νὰ παύσῃ εἰς τὸ ἐξῆς κάθε κατάχρησις, συμφωνήσαμεν μὲ κοινὴν ἀπόφασιν εἰς τὰ ἀκόλουθα.

α.) Θέλει διορισθῇ μισθὸς διὰ τρεῖς χιλιάδας στρατιώτας, καὶ εἰς τὸν

ἀριθμὸν αὐτῶν θέλουν ἐμῶς, ὅσοι ἀπ' ἀρχῆς ἐστάθησαν εἰς τὰ ἔρματα, καὶ δὲν ἠμποροῦν, οὕτως ἡξεύρου νὰ κάλουν ἄλλην ἐργασίαν· οἱ δὲ λοιποὶ, ἐν ὅσῳ μὲν δὲ εἶναι χρεῖα, νὰ καταγίνωνται εἰς τὰς ἐργασίας των, ἐν καιρῷ χρεῖας ὁμως, νὰ εὐγαίνου καὶ αὐτοὶ, καὶ νὰ ἐνώνονται μὲ τὸ σῶμα τῶν μισθωτῶν στρατιωτῶν.

β.) Ἡ ποσότης τῶν μισθωτῶν στρατιωτῶν, ὅπου θέλει ἔχει ὁ κάθε ἀρχηγός, διορίζεται μὲ ξεχωριστὸν κατάλογον, καθὼς καὶ οἱ μισθοὶ αὐτῶν.

γ.) Νὰ διορισθῇ ἐν στρατιωτικὸν συμβούλιον, συγκείμενον ἀπὸ τρία ὑποκείμενα τῶν ἀρχαίων, τὸ ὁποῖον νὰ κρίνῃ ὅλας τὰς στρατιωτικὰς ὑποθέσεις, καὶ αἱ ἀποφάσεις του νὰ ἐνεργῶνται· τὸ αὐτὸ συμβούλιον νὰ κρίνῃ καὶ τὰς ἐγκληματικὰς μόνον διαφορὰς μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πολιτῶν.

δ.) Τὸ αὐτὸ συμβούλιον ἔχει νὰ παρασταίῃ εἰς τὴν Διοίκησιν, ὅσοι εἶναι ἄξιοι προβιβασμοῦ, ἢ ἄλλης ἀνταμοιβῆς, δ.α. νὰ βραβεύωνται καὶ νὰ τιμῶνται οἱ καλοὶ καὶ ἄξιοι στρατιῶται.

ε.) Τὸ αὐτὸ συμβούλιον ἔχει νὰ κάμνῃ ὅλα τὰ σχέδια διὰ τὰς ἐκστρατείας, καὶ νὰ τὰ παρασταίῃ εἰς τὴν Διοίκησιν· κἀνένας δὲ στρατηγός, χωρὶς τὴν ἄδειαν τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου, νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ ἐκστρατεύῃ εἰς οὐδεμίαν ἐκστρατείαν, ἐκτὸς μεγάλης ἀνάγκης ἀπὸ ἐπιδρομὴν ἐχθρῶν.

ς.) Ἡ Διοίκησις εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας νὰ μεταχειρίζεται τοὺς μισθωτοὺς στρατιώτας, τοὺς εὐρισκόμενους ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ στρατιωτικοῦ. Οἱ πολιτάρχαι ὁμως τοῦ Μεσολογγίου καὶ Ἀνατολικοῦ νὰ ἦναι ἐις τόποι, ὑποκείμενοι εἰς τὸν ἀρχηγόν, τὸν ὁποῖον ἤθελε διορίσῃ ἡ Διοίκησις.

ζ.) Κάθε τρεῖς μῆνας νὰ πληρώνωνται οἱ μισθοὶ τῶν στρατιωτῶν, χωρὶς ἀντιλογίας.

η.) Διὰ νὰ παύσῃ κάθε ὑποψία καταχρήσεως εἰς τὰ κοινὰ εἰσοδήματα, νὰ διορισθῇ εἰς τὴν ἐπιστάσιαν τοῦ ταμείου καὶ ἓνας ἐκ τῶν στρατιωτικῶν διὰ νὰ κρατῇ καθαρὸν λογαριασμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

θ.) Κἀνείς στρατιωτὸς νὰ μὴν ἀνακατώνηται εἰς τὰ ἐθνικὰ εἰσοδήματα, ἀλλὰ νὰ τὰ συνάξῃ ἡ Διοίκησις, διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀναγκαιῶν.

ι.) Οἱ στρατιωτικοὶ νὰ μὴ θεωροῦν κρίσεις, μήτε νὰ παίρνουν τ ζ ε ρ μ ε δ ε ς καὶ ἄλλα δοσιμὰ ἀπὸ τὸν λαόν.

ια.) Νὰ κάμωσιν οἱ στρατιωτικοὶ ἀκριβῆ κατάλογον τῶν μισθωτῶν στρατιωτῶν τῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν των, καὶ νὰ τὸν παραδώσωσιν εἰς τὴν Διοίκησιν, διὰ νὰ λαμβάνωσι τοὺς μισθοὺς των κατὰ τὸν κατάλογον.

ιβ.) Κἀνείς τῶν στρατιωτῶν νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ περιέρχεται εἰς τὰς ἐπαρχίας χωρὶς τὴν ἔγγραφον ἄδειαν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ.

ιγ.) Ὅσοι στρατιῶται εὐγαίνου ἀμισθὶ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας, νὰ συνάζωνται κατὰ τὸν κατάλογον, ὅπου ἤθελε δώσῃ ἡ Διοίκησις.

ιδ.) Νὰ μὴν ὑπερασπίζωνται οἱ πολιμικοὶ κἀνένα ἄνθρωπον ἐναντίον τῆς ἀποφάσεως τοῦ κριτηρίου.

ιε.) Νὰ μὴν ἠμπορῇ κἀνείς τῶν στρατηγῶν νὰ κάμῃ συνθήκας μὲ τὸν ἐχθρὸν, χωρὶς τὴν ἄδειαν τῆς Διοικήσεως, καὶ τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου.

ις.) Οἱ στρατιῶται, ὅπου εἶναι διωρισμένοι εἰς τὰς ἐπαρχίας, νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὸν ἐπαρχον, καὶ νὰ μὴ κάμωσι τίποτε χωρὶς ἔγγραφον ἄδειαν τοῦ ἐπαρχοῦ καὶ τῶν ἐπιστατῶν.

ιζ.) Ἀν χρειασθῇ αὐξήσις μισθωτῶν στρατιωτῶν, νὰ γίνεσθαι ἡ προσθήκη ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

ιη.) Εἰς ὅποιαν ἐπαρχίαν ἀκολουθήσῃ κλεψία, ἢ γύμνωσις, ἢ ἡ ἀταξία γενῇ ἀπὸ στρατιώτας τοῦ εὐρισκόμενου ἀρχηγοῦ τῶν ἀρχαίων, νὰ ὑποχρεώνεται νὰ πληρῶνῃ τὴν ζημίαν, καθὼς καὶ ἂν ἦναι ἄλλου ἀρχηγοῦ, καὶ ἀποδειχθῇ τὸ πρᾶγμα, νὰ ὑποχρεώνεται ὁ ἀρχηγός ἐκεῖνος.

ιθ.) Ὅταν οἱ κάτοικοι μιᾶς ἐπαρχίας, δι' ἐπιδρομὴν, ἢ φόβον τῶν ἐχθρῶν, καταφύγωσιν εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν, οἱ μὲν πολῖται χρεωστοῦν νὰ τοὺς δέχωνται ὡς ἀδελφούς, καὶ νὰ τοὺς περιποιῶνται, ὁ δὲ εὐρισκόμενος ἐκεῖ ἀρχηγός τῶν ἀρχαίων θέλει προσέχει νὰ μὴ γίνεσθαι πρὸς αὐτοὺς ἢ παραμικροτέρα ἀδικία, ἢ ἀτιμία ἀπὸ τὸ στρατιωτικόν, καὶ ἐὰν γενῇ θέλει λογίζεται ὑπεύθυνος καὶ καταδικάζεται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 31 Δεκεμβρίου 1823.

Νότης Μπότσαρης, Μήτσος Κοντογιάννης, Κώστας Μπότσαρης, Γεώργιος Τζιῶγκας, Γιαννάκης Γιολλάσης, Δημῆτρης Σκαλιτῆς, Νικόλαος Σπορνάρης, Κηρύκος Τζαβέλας, Ἀνδρέας Καραϊσκού, Ἀνδρέας Σιφάκης, Γιαννάκης Πάγκος, Γιαννάκης Μπουκοβάλας, Γρηγόρης Διακατῆς, Σπύρος Κοντογιάννης, Χρήστος Μακρῆς, Ἀνδρέας Ζαχαριᾶς, Σπύρος Δάμπρης, Κωνσταντῆς Βλαχόπουλος, Σωτῆρης Κονιζαμάνης, Μήτρος Χαλκούνης, ἐπιτρ. τοῦ Πιστοῦ.

Ἡ δημοσίευσίς εἶναι ψυχὴ τῆς δικαιοσύνης.

Ἦλθεν ὁ καιρὸς, καθ' ὃν αἱ ἀλήθειαι ἀκούονται, καὶ τόσον τρομερότερον ἀντηχοῦν, καθ' ὅσον βραδυτέρα συμβαίνει ἡ διατάλιπιξις των.

Ἡ διὰ τοῦ τύπου δημοσίευσίς διαλευκαίνει καὶ διασαφηνίζει τὰ πάντα, καὶ δίδει τὸ ἀκριβέστατον μέτρον τῶν πραγμάτων ὧν τῆς δεῖ πωρελεστάτης ταύτης δημοσιεύσεως ὄργανα εἶναι αἱ ἐφημερίδες.

Περὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουν εἰς τὸ νὰ γράψωσιν ἐλευθερίαν· τὸ αὐτὸ ἐπίσης διαίωμα, καθὼς καὶ εἰς τὸ νὰ πνέωσι καὶ νὰ ζῶσι· καὶ ἀπὸ κίνενα νόμον τὸ τοιοῦτον δὲν ἀπαγορεύεται. Οἱ περὶ τοῦ τύπου νόμοι πρέπει νὰ ᾖναι ὅμοιοι μετὰ τοῦ περὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου, διότι καὶ ἡ γραφή δὲν εἶναι καὶ αὐτὴ ἄλλο τι, εἰμὴ τρόπος, καθ' ὃν ἐκφράζομεν τὰ διανοήματα τῆς ψυχῆς μας. Ἐκαστος πολίτης, ὅποιαςδήποτε καταστάσεως, ὑπόκειται εἰς εὐθύνας τῶν ἔργων καὶ λόγων του. Αἱ θύραι τῶν δικαστηρίων μας εἶναι ἀνεωγμέναι· καὶ οἱ νόμοι θεωροῦν τὸν δυστυχέστερον χωρὶς ἐξ ἴσου μετὰ τὸν πλουσιώτερον ἄρχοντα τῆς Ἑλλάδος. Τοῦλάχιστον τοιοῦτοτρόπως ἐκφράζεται τὸ ἐξαιρετικὸν πολιτικὸν ἡμῶν σύνταγμα.

Συνίχεια τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λόρδ Ἑρσκη πρὸς τὸν Πρίγκιπα Α. Μαυροκερδάτον.

Οἱ Ἕλληνες δὲν ἦσαν οὔτε ἄποικοι, οὔτε ὑπῆκοοι τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας, οὔτε ἡμπερὼ νὰ θεωρήσω τὴν Τουρκικὴν δυναστείαν ὡς ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν ἔθνη, εἰς τὴν κοινὴν ἰσορίαν τοῦ κόσμου, καταπολεμηθέντα ἤθελον γνωρίσει, ἢ ἤθελον διοικητῇ ἀφοῦ ὑπετάχθησαν, κατὰ τοὺς νόμους καὶ ἔθνη τῶν φωτισμένων πολιτειῶν, ἀλλ' ἀπεναντίον θεωρῶν, τὴν καταδυναστείαν καὶ τυραννίαν τῆς ὥς ἔργον φροδερὸν καὶ μυστικὸν τῆς Θείας προνοίας, ἥτις ἐσυγχώρησε μέχρι τίνος διωρισμένου καιροῦ τὴν ὑλιθεράν καταστροφὴν ἐνὸς τῶν ἱερωτέρων μερῶν τῆς γῆς, καὶ οὕτως ἐμπόδισε, κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην ἔκλειψιν, τὴν πρόδον τοῦ τῆς ἐπαγγελίας φωτός, καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὅθεν εἰς τῆς Ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης τοὺς βασιλεῖς, εἴτινες σὰς ἄρξαν νὰ καταδιωχθῇτε τόσο καιρὸν, καὶ χωρὶς τὴν ἀπαράμιλλόν σας ἀνδρείαν νὰ ἐξοκληρευθῇτε, καὶ νὰ γένετε, ἄνδρες, γυναῖκες, καὶ παιδιὰ ὅλοι ἐν γένει βροτὰ μαχαίρας, δὲν ἐδώσατε καμμίαν αἰτίαν προσκρούσεως, οὔτε ἡμποροῦν νὰ σὰς ἐγκαλέσωσι διὰ κίνενα σκοπὸν, ἢ στοχασμὸν ἀναφερόμενον πρὸς ἰδιαιτέραν τῶν βλάστην, ἐν ᾧ σεῖς ἠγωνίζεσθε πρὸς ἀνάγκησιν τῆς ἐλευθερίας σας. Ἡ ἀντίστασίς σας εἰς τὴν πλέον ἀφόρητον τυραννίαν συνέβη ἀπλῶς κατὰ περιστάσιν νὰ ᾖναι σύγχρονος μετὰ τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐστοχάσθησαν νὰ συστήσουν, τὸ δεῖ δηλαδὴ ὁ κόσμος ὅλος ἔπρεπε διὰ παντὸς νὰ ᾖναι εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν τοῦ ὑπὸ μόνην τὴν ἄμεσον των κυβένησιν, καὶ αἱ ἀδικίαι καὶ ἄλλαι παραφροσύναι των νὰ μὴν ἔχωσι κριτήν. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Ἕλληνες δὲν ἔχομεν τοῦσιν καμμίαν ὑπακοὴν εἰς τοὺς μακρὰν ἀπόντας τοὺς ἡγεμόνας, δὲν ἦσαν βασιμῶν νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰ δόγματά των. Εἰς τὴν θαυμασίαν αὐτῶν ἀναφορὰν πρὸς τοὺς ἐν Βερώνῃ συνεληθόντας μονάρχας ἀπέδειξαν τετραγωνικῶς τὴν Ἑλλάδα χωρισμένην δι' ὅλου ἀπὸ ὅσα ἡμποροῦσαν νὰ δικαιολογήσωσι τὴν ἀποβολὴν τῆς εὐγλώττου των καὶ παθητικῆς παρακλήσεως ὑπὲρ προστασίας. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι ἡ ἱστορία δὲν θέλει παρασιώπησει ὅτι ἡ Μεγάλη Βρεταννία καὶ τοὶ παροῦσα δι' ὑπουργοῦ τῆς εἰς τὸ συνέδριον, μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἠθέλησε νὰ γένῃ κοινὸς τῆς τοιαύτης ἀποβολῆς, ὅθεν καὶ δὲν ἡμπορεῖ, νὰ ἐγκληθῇ ὡς ὑβρίσασα εἰς τὰ ἴσα τῆς ἀνθρωπότητος δίκαια. Σὰς ὑπεθυμίζω δε τοῦτο, ἐπειδὴ θερμότατα ἐπιθυμῶ νὰ σὰς ἐλκύω ὅσον τὸ δυνατόν πλησιέστερον εἰς τὴν ποθητὴν μοι πατρίδα, περιφθονοῦν πρὸ τοσοῦτων ἡδὴ αἰώνων, διότι διέσπειρε τὰς εὐλογίας τῆς πίστεως καὶ τὴν ἐλευθερίαν εἰς τῆς οἰκουμένης τὰ πέρατα. Ἄς εἴθε βέβαιον, ὅτι μία μόνη καρδιά, μία ψυχὴ, μία φωνὴ εἴμεθα ὅλοι ἐδῶ ὑπὲρ τοῦ τελευταίου θριάμβου σας μ' ὅλον ὅτι κατ' ἀρχὰς τῆς ἐνδόξου ἀντιστάσεώς σας εὐρέθησαν δυσκολίαι εἰς τὴν ἄμεσον βοήθειαν τοῦ γένους, ἀποτέλεσμα περιστάσεων πολὺ παλαιότερων τῆς ἐπαναστάσεώς μας. Ἡ Ὀθωμανικὴ Πόρτα ἔπρεπε, κατὰ τὴν γνώμην μου, νὰ θεωρηθῇ πάντοτε καθ' ὃν τρόπον δὲν ἔκπυσα νὰ τὴν θεωρῶ ἐγὼ, καὶ ποτὲ δὲν ἔπρεπε νὰ συγκαταταχθῇ εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν φωτισμένων πολιτειῶν· ἐπειδὴ ὅμως, τόσοις αἰώνας, ἄλλως πῶς τὸ πρᾶγμα ἐθεωρήθη καὶ ἀκολούθως ἔγινεν καὶ συνῆκεν, ἔπρεπε νὰ ἀπαντῶνται ἐμπόδια εἰς παρεκτροπὴν τοῦ ἑκπαλαί ἐπικρατήσαντος συστήματος, ἂν καὶ ἀντιπολιτικῶ καὶ γελοῖον· ἀλλὰ σήμερον, ὅπου οἱ Ἕλληνες ἔγιναν ἔθνος, συνέστησαν διοικησὶν τακτικὴν καὶ εἶναι ἀνώτεροι παντὸς κινδύνου νὰ ὑποδουλωθῶσι· καὶ δεύτερον, σήμερον ὅπου ἡ Πόρτα δὲν ἡμπορεῖ νὰ διίσχυρισθῇ ὅτι ἔχει καμμίαν ἐξουσίαν ἐπ' αὐτῶν οὔτε ἐκ δικαιοῦματος οὔτε πραγματικῶς, δὲν ἡμπορῶ νὰ συμβιβάσω μετὰ τὸν χαρακτῆρά μου τὸ νὰ συγκατατεθῶ εἰς τὸ νὰ ἐξακολουθῇ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τῆς αἰματοχυσίας καὶ ἐξολοθρεύσεως ἡ τρομερωτάτη αὕτη σκηνή· καὶ ἐπειδὴ οἱ πολιτικοὶ μας ἐντὸς ὀλίγου πρέπει νὰ ἀνακαλύψωσιν, ὅτι τὰ Βρεταννικὰ συμφέροντα εἶναι ἀχωρίστως συμπεπλεγμένα μετὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ πρόδόν σας. μετὰ ὅλα τὰ δυνατὰ μου σὰς ἐμψυχῶ εἰς τὸ νὰ ἐλπίζετε, (ἂν καὶ δὲν σὰς ὁμιλῶ ἐπισήμως οὔτε ἐν γνῶσει τῶν σκοπῶν τῆς Διοικήσεως) ὅτι ἡ ἀσυνγνώσις τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτεύματος δὲν ἡμπορεῖ νὰ ᾖναι πολλὰ μακράν. Ἐγὼ παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ μ' ἀξιώσῃ νὰ ζήσω, διὰ νὰ ἴδω τὸ νεαρὸν ναυτικὸν σας ἀτάραχον εἰς ὅλον τὸ Ἀρχιπέλαγος, καὶ τὴν φιλικὴν σημαίαν τῆς Μεγάλης Βρεταννίας νὰ φέρῃ τὸ ἐμπόριον τοῦ κόσμου εἰς ὅλους τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος.

Δὲν εἶναι σχῆμα ῥητορικόν, κύριε, ὅταν ἐκφράζω ἐλπίδα νὰ ἴδω τὰ τοιαῦτα, ἐπειδὴ ἂν κατ' εὐσυχίαν τούτο συνέβαινε ἐν ᾧ εἰσέτι συγκατα-

ριθμοῦμαι μετὰ τῶν ζώντων, τίποτε δὲν ἤθελε μ' ἐμποδίσαι νὰ τὸ ἴδω. καὶ ἂν ἤμην δε καὶ εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, ἤθελον ὑπερβυρρανθῇ βλεπόντων θεάμα, τὸ ὁποῖον προμηνύει μέλλον λαμπρὸν καὶ παραμυθητικὸν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην.

Εἰδικοῦνται εἰ κύριοι συνδρουπταὶ τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν, ὅσοι ἔχουσιν ἤδη τὰ ὄνόματά των δοσμένα, νὰ πέμψωσι τὴν τιμὴν διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν, συμπεσυμένην εἰς ἑμῶν τάλαρον διότι οὐκ ἔστιν ἰσπανίας. Ὅσοι δὲ ἀπὸ τὰ μακρυὰ μέρη ἐπιθυμοῦν νὰ λαμβάνουν τὴν ἑφημερίδα, παρακαλοῦνται νὰ πέμψωσι τὰ ὄνόματά των, διὰ νὰ ἐδηγηθῇ ὁ τυπογράφος πόσα ἀντίτυπα χρεωστῇ νὰ τυπώῃ, στέλλοντες ἐνταυτῶ καὶ τὴν τιμὴν. Ὅσοι δὲν ἔχουσιν εἰδῶ φῆκερ, ἀ: διεπύθονται πρὸς τὸν ἐδῶ Κύριον Δρ. Γω. Ἰάκωβον Μάγερ.

ΑΡΙΘ. 7.

Μετολόγιον τῇ 23 Ἰανουαρ. 1824.

Συνίχεια καὶ τέλος τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λόρδ Ἑρσκη πρὸς τὸν Πρίγκιπα Α. Μαυροκερδάτον.

Ἡ περὶ τῆς μεταβολῆς ταύτης ἐλπίς μου στηρίζεται, Κύριε, πλείοτερον παρ' ἄλλο τι εἰς τοὺς θεοσεβεῖς καὶ ἱκετικούς πρὸς τὸν Παντοδύναμον ἐνορκισμούς σας ὑπὲρ βοηθείας καὶ προστασίας κατὰ τῶν ἀπίστων τυραννῶν σας, ἀφ' οὗ εἰς τόσας δυστυχίας καὶ πάθη, ἐφθάσατε νὰ διοργανίσῃτε Διοικήσιν, τῆς ὁποίας τὸ σύστημα ἔχω κατὰ τὸ παρὸν πρὸ ὀφθαλμῶν μου, δημοσιευμένον ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἐταιρείαν μας (Κομητάτον). Τοιοῦτοι ἐνορκισμοί, ὅταν φυλαχθῶν, καὶ ὡς εἶμαι βέβαιος, ἀπὸ ἀμετάβλητον ἀπόφασιν, δὲν θέλουν βέβαια εἶναι ἄκαρποι. Κἀνὲν ἔθνος ἐπὶ γῆς δὲν εἶχε ποτὲ περισσοτέραν ἀνάγκην Θείας κηδεμονίας, οὔτε πλὴν μεγαλητέραν βεβαιότητα διὰ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν ἱκετεύει· ἐπειδὴ ὅλοι αἱ ἀνθρώπιναι μεταβολαί, ἂν καὶ ὑπὲρ τὴν ἐπιρροὴν τῆς Θείας προνοίας, αἰετοῦ ὅμως ἐκτελοῦνται μετὰ ἀνθρώπινα μέσα, ἢ ἄλλως ἀνεξήγητος ἀνδρεία καὶ ὑπομονή σας (προτερήματα μετὰ τὰ ὁποία ἐνωπλισμένοι τὸ πολλὰ χαριτωμένον σας ἔθνος ἐξαίρτης ἀνεπήδησεν εἰς τὸ στάδιον τῆς δόξης συνεριζόμενον τὰς πλέον ἀξιωματικονοεῦτους πράξεις τῶν περιφθμῶν προγόνων σας), προμαντεύουσι τὴν ἀφεικτον εὐτυχὴ ἐκβασιν τῶν πραγμάτων σας.

Μὲ βίαν μεγάλην ἐγρήφην, Κύριε, ὡς βλέπετε, ἡ γραφή μου, ἥτις θέλει σὰς ἐγγχειρισθῇ ἀπὸ τὸν εὐγενῆ Κολωνίλον Α. Στανχώπ, ὅστις μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Κυρίου Βλάχιερ ἐνταῦθα, ἐπεχειρίσθη γενναίως νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἐταιρείαν μας (Κομητάτον) διὰ τῆς ἐλεύσεώς του εἰς τὴν Ἑλλάδα. Εἶναι χαριέστατος ἄνθρωπος καὶ υἱὸς τοῦ Ε. Ἀριγκτῶν, ὑψηλοῦ βαθμοῦ τῶν εὐγενῶν μας, τοῦ ὁποίου τὴν οἰκογένειαν ἀγαπῶ παλαιῶς καὶ σέβομαι. Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἔφορος τῆς ἐταιρείας, (Κομητάτου)· μετὰ ἐστοχάσθητε εἰς τὴν γραφὴν σας· ἡμεῖς εἴμεθα ὅλοι ὅμοιοι, λαμβάνοντες τὴν προεδρίαν τῆς ἐπιστάσεως κατὰ τὰ συμβεβηκότα τῆς περιστάσεως καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν παρόντων. Μετὰ τοιοῦτον χαρακτῆρα νομίζω ὅτι ὑπέγραψα τὰ ὅσα ἀπὸ μέρους τῆς ἐταιρείας (Κομητάτου) πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐστάλησαν γράμματα.

Ἡ πρὸς τὸν Κύριον Δουριώτην γραφή, καὶ ἡ δημοσιευμένη ἐπίσης πρὸς τὸν Κόμητα Δίβερπουλ, ἦσαν μόνον ἀπὸ ἐμὲ τὸν ἴδιον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ὁ φίλος μου Ἰωσήφ Χοῦμ ἦτο πρίεδρος τῆς παρελθούσης συνεδριάσεώς μας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ χαριεστάτη γραφή σας ἀναφέρτετο εἰς ὅλην τὴν ἐταιρείαν (Κομητάτον) καίτοι πρὸς ἐμὲ διευθυνομένη, ἐπεθύμησα ὅμως νὰ σὰς ἀποκριθῶ ἐγὼ, καὶ δυσαρεστοῦμαι, ὅτι ὁ αἰφνίδιος μισευμὸς τοῦ Κολοῦ-έλου Στανχώπ, πρὶν τῆς μελλούσης συνεδρεύσεως, δὲν με δίδει εὐκαιρίαν νὰ τὴν παρρησιάσω πρὸς αὐτὸν εἰς ἐπικρίσιν του, καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ μέλη. Ἀλλ' εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι ἐκφράσα τὰ αἰσθημὰτά των, ἂν καὶ ἐκφραστοῦν καλῆτερα ἀπὸ τὸν πρίεδρον τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ὁ φίλος Χοῦμ μ' ὅλον ὅτι ἀφείρωσε πολὺ μέρος τοῦ πολυτίμου καιροῦ καὶ τῶν γνώσεών του, εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις τῆς ἐταιρείας μας (Κομητ.), μ' ὅλον ὅτι εἶναι θορυβημένος ἀπὸ τὰς ἀσυχολίας του εἰς πᾶσαν ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν τοῦ Βουλευτικοῦ μας καὶ ἀκαταπαύστους κόπους, ὑποχρεωμένος προσέτι νὰ διασπείρῃ εἰς ὅλην τὴν νῆσόν μας τὰ ὠφελιμώτερα συμβεβηκότα, μὲν ταῦτα ὁ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐνθερμος ζήλος του, αὐξάνει τὰς ἐλπίδας μου, ὅτι θέλει ἀφιερῶσαι ἔτι τὸ περισσότερον μέρος τῶν ἀσχολιῶν του εἰς τὸ συμφέρον καὶ τὴν ὠφέλειαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐχω τὴν τιμὴν μετὰ τὰς εὐχαριστίας μου καὶ βχθύτατον σέβας, νὰ ἤμαι τῆς Ἐξοχότητός σας πιστότατος φίλος. Ἑρσκη Γω. Μπουρίγκ.

Λόνδρον τῇ Σεπτεμβρίου 1823. (7).

(2) Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας μακθάνομεν, ὅτι ὁ φιλόθεος, ὁ φιλελεύθερος, ὁ γενναῖος τῶν Ἑλλήνων ὑπερασπιστὴς Λόρδος Ἑρσκη, διατρέξας ἐνδοξῶς τὴν λαμπρὰν ζωὴν του τὸ σταδίον, μετῴθην εἰς τὰ Ἡλύσια πεδία, διὰ νὰ συνευφραίνῃται μετὰ τοῦς Σωκράτας, τοῦς Ἀριστοτέλους, καὶ τῶν λοιπῶν μακάρων τῶν θείων. Ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ ἐλευθερία πενήτω, καὶ ἡ Ἑλλάς στεναίει διὰ τὴν ἀποβίωσιν ἀνδρὸς τοιοῦτου· ἤθελε δε εἶσθαι δι' ὅλου ἀπαρμυθῆτος, ἐν ἡ Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ, τῆς φιλανθρωπίας καὶ ἐλευθερίας τὸ καταγώνιον, δὲν εἶχε καὶ ἄλλους πολλούς Ἑρσκηνοὺς, ἱκανούς νὰ μᾶς παραγορήσωσι διὰ τοῦ πρώτου τὴν ἐλλειψιν.

Ἐπιστολὴ τοῦ ἐν Παρίσις Κυρίου Ἀδαμαντίου Κόραϊ πρὸς τὸν Π. Α. Μαυροκορδά.
Πρὸς τὸν Ἑλληνα καὶ φιλέλληνα Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον

Εἰς τὴν ἀπὸ Μεσολογγίου ἐπιστολὴν σου ἀπεκρίθην τὴν 5 Ἰουλίου διὰ τοῦ αὐτοῦ Ῥοδοκανάκη, διὰ τοῦ ὁποίου καὶ μετὰ τὴν ἔστειλες. Ἐπειτα μὲν ἔφερον ὁ Βλακίερος τὴν ἀπὸ Τριπολιτζᾶς δευτέραν σου, γραμμένην 6 Ἰουνίου. Εἰς τὸ μεταξὺ τοῦτο σ' ἐπεμψα διὰ τῶν ἐν Μασσαλίᾳ Ζωρζῆ Ἰωάννου Ψύχα, καὶ Θεοδώρου Πρασκακάκη ἐν ἀντίτυπον τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τοῦ Βεκαρρίου.

Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὸ μελετώμενον δάνειον εἰς τὴν Ἀγγλίαν μέλλει νὰ κατορθωθῇ. Ὡσαύτως δὲν ἀμφιβάλλω οὐδὲ περὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς εὐνοικῆς διαθέσεως καὶ τοῦ Βλακίερον καὶ μυρίων ἄλλων ὁμογενῶν αὐτοῦ κατὰ μέρος. Περὶ δὲ τοῦ πολιτεύματος τοῦ ἔθνους ἄλλος λόγος· καὶ φιλεῖ καὶ μισεῖ, καὶ περιστρέφεται ὡς ἀνεμοδείκτης, ὅπως καὶ ὅπου τὸ φυσήσῃ τὰ ἰδιά του συμφέροντα. Εἰς ἑσᾶς λοιπὸν μένει, τὰ μὲν μίση του νὰ εὐλαβῇσθε, τὰς εὐεργεσίας του δὲ νὰ δέχεσθε μετ' εὐγνωμοσύνης, ἔχοντες ὁμῶς πάντοτε εἰς τὸν νοῦν καὶ τὸ σωτήριον,

Μίμνας· ἀπιστεῖν ἄρδρα ταῦτα τῶν φρενῶν.

Δὲν ἐξεύρω ποῖαν καὶ πόσῃν ὥρῃσιαν ἐλπίζεις ἀπὸ τὰ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν γράμματά μου, εἰς τὰ ὁποῖα μετὰ παρακινεῖς, καὶ τῶν ὁποίων τὸ βίρος δὲν ἐμπορεῖ πλέον νὰ βαστάσῃ ἡ ἡλικία μου, καταδαρημένη, ὡς εἶναι, καὶ ἀπὸ ἀρρώστιας· μίᾳ· ἐπιστολῆς γραφῇ ἐγὼ νῦν δι' ἐμὲ ἄθλος ἡράκλειος. Μόλον τοῦτο δὲν ἐβάσταζεν ἡ ψυχὴ μου νὰ παρακούσω τὴν πρόσκλησιν· κ' ἐγραψα κατὰ τὴν 27 τοῦ περασμένου μηνὸς πρὸς τὸ συνέδριον τῶν ἀντιπροσώπων μακρὰν ἐπιστολὴν, κατευθύναν αὐτὴν εἰς τὸν πρόεδρον. Εἴθε μόνον τύχῃ εὐφυῇ ἀναγνώστην, διὰ νὰ μὴ τὴν δεῖξῃ ἡ αἰτεχνος ἀπαγγελία πολὺ ἀσθενεστέραν ἀφ' ὅ,τι εἶναι εἰς τοὺς ἀκούοντας! Συγχρόνως ἤθελα γράψαι καὶ πρὸς σέ, ἂν δὲν μ' ἐμπόδιζαν οἱ πόνοι τῆς ἀρθρίτιδος.

Τὰ κυριώτατα τῆς ἐπιστολῆς ἦσαν ἡ συνάθροισις καὶ φυλακὴ τῶν λειψάνων τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, ἡ πρόσκλησις τῶν σπαρμένων εἰς τὴν φωτισμένην Εὐρώπην ὁμογενῶν λογίων μας, καὶ ἄλλη πρόσκλησις πρὸς τοὺς ἄλλογενεῖς λογίους νὰ μᾶς προμηθεύσωσι μετὰ βιβλία. Τοῦτο μάλιστα τὸ τελευταῖον θέλει μᾶς ὠρελῇσιν πολὺ, ἂν κάμετε τὴν πρόσκλησιν καὶ ταχεῖαν καὶ παθητικὴν. Ἡ προβαλλομένη ἀπ' ἐμὲ δὲν εἶναι πλὴν σχέδιον, τὸ ὁποῖον ἐμπορεῖτε νὰ μεταπλάσετε εἰς τὸ παθητικώτερον, ὡς κρίνετε εὐλογον ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὰς περιστάσεις. Πρέπει ἐξάπαντος νὰ ᾖ συνωδευμένη μετὰ τὴν Γαλλικὴν μετάφρασιν, καὶ τυπωμένη εἰς ἀριθμὸν δύο, ἡ καὶ τριῶν χιλιάδων ἀντιτύπων, διὰ νὰ σταλθῇ εἰς ὅλους τοὺς κατὰ πόλεις καὶ χώρας ἄλλογενεῖς, λογίους, ἀκαδημαίους, προφέσσοντας, βιβλιοπώρους καὶ τυπογράφους. Ταχεῖαν μάλιστα τὴν ἐπιθυμῶ, διὰ τὴν φόβον μὴ χλιαρῇ ὁ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος σφοδρότατος ἐνθουσιασμός των. Εἰς τὴν ἐξέυρεσις ὅτι τὰ σφοδρὰ δὲν εἶναι μόνιμα. Τοῦ νῦν κατέχοντος αὐτοὺς ἐνθουσιασμοῦ ἀρκούμαι νὰ σοὺ φανερώσω δύο παραδείγματα.

Τὸ πρῶτον εἶναι τῆς σοφῆς χήρας τοῦ μακαρίτου Ὁλλανδοῦ Προφέσσου Βυττεμπάχ. Αὐτῆς τὰ Συμποσιακὰ, γραμμένα Γαλλιστί, ἐδιωρίσθησαν διὰ τοὺς πληρωμένους ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιστὰς Ἑλληνας. Μ' ἔστειλεν ἀπὸ τὴν πώλησιν αὐτῶν φρ. 630 (μετ' ὑπόσχεσιν νὰ μετῇ ἄλλα 600 μετὰ τέσσαρας μῆνας), τὰ ὅποια κατεύθυνα εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὀνομασθέντας Ψύχαν καὶ Πρασκακῆν, διὰ νὰ σοὺ τὰ στείλωσιν αὐτοῦ. Καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μάθῃ ἡ γενναία χήρα διὰ τῆς ἐφημερίδος σας, ὅθεν πιθανὸν ὅτι μέλλουν νὰ τὸ ἀντιγράψωσιν αἱ Γαλλικαὶ ἐφημερίδες, ὅτι τὰ ἐδαπανήσετε εἰς θεραπείαν πληγῶν, ὡς μετὰ παρακαλεῖ ῥητῶς.

Τὸ δεύτερον παράδειγμα, παρὰ τὸν ἐνθουσιασμόν, ἔχει τι καὶ τῆς Γερμανικῆς ἀπλότητος περιττόν· εἰς ἀπὸ τοὺς Προφέσσοντας τῆς Βρέμης ἐμετάφρασεν εἰς τὴν Γερμανὴν τὴν γλῶσσαν κ' ἐξέδωκε διὰ τοῦ τύπου τὰ Προλεγόμενα τῶν Πολιτικῶν.

Ὁ ἐνθουσιασμός οὗτος μοῦ ἐγέννησε τὸν λογισμόν νὰ προσβάλω εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους μας τὴν πρὸς τοὺς λογίους τῆς Εὐρώπης πρόσκλησιν, καὶ μετὰ διδοὺ χρηστάς ἐλπίδας, ὅτι δὲν μέλλει νὰ φανῇ ἡ πρόσκλησις «Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ». Ἡ παιδεία, πάντοτε καὶ εἰς πάντας ἀναγκαία, ἐγίνετο εἰς ἡμᾶς τώρα τὸ μόνον μέσον νὰ φυλάξωμεν τὴν ἐλευθερίαν καὶ κατὰ δυστυχίαν εὐρισκόμεθα τὴν ὥραν ταύτην γυμνοὶ ἀπὸ πάσης λογικῆς ὁργανοῦ παιδείας. Ἄς ἀρχίσωμεν νὰ φροντίζωμεν περὶ τούτου σπουδαίως, διὰ νὰ ἔχωμεν καὶ ἀπολογίζην, ὅτι ἀφ' ὅλα τὰ δύνατα δὲν ἡμελήσαμεν τίποτε. Τοιαῦτα εἶναι ὅσα λέγω πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους περὶ συναθροίσεως καὶ φυλακῆς τῶν Ἑλληνικῶν λειψάνων, περὶ προσκλήσεως τῶν ὁμογενῶν λογίων, περὶ ζητήσεως βιβλίων ἀπὸ τοὺς δυνατοῦς νὰ χαρίζωσι βιβλία, καὶ περὶ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀλληλοδιδακτικῆς μεθόδου.

Ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς λογίους εἰς εἶναι καὶ ὁ Βάμβας, τὸν ὁποῖον ἀκούω μετὰ μεγάλην μου λύπην διδάσκοντα εἰς τὴν Κεφαλληνίαν, ὅτε ἡ διδασχὴ τοῦ ἴτον ἀσυγχρίτως ἀναγκαιοτέρα εἰς τὴν αὐτόνομον Ἑλλάδα. Μέχρι πόσου δύναται νὰ συνεργήσῃ σήμερον ὁ Βάμβας εἰς τὴν ἀναγκαίαν καὶ ἀκώλυτον ἐξάπλωσιν τῆς παιδείας, τὸ εἰδεῖς δι' ὅσων ἐνῆργησεν εἰς τὴν

Χίον, ὅτε εἶχε νὰ πολεμῇ καὶ τὰ παρὰ τῶν τυράννων ἐμπόδια. Ἄν ἐπροσκολλήθῃ τὴν ἀρχὴν εἰς νέον καὶ τὴν ἡλικίαν καὶ τὰς φρένας, ἡ τὸ ἔκαμε διὰ νὰ τὸν σωφρονήσῃ, ἡ καὶ ἡπατήθῃ, ὡς ἄνθρωπος. Τὸ πρῶτον εἶναι θεῖον διὰ τὸ δεύτερον, ἐμπορεῖ χωρὶς κίνδυνον ἀπάτης νὰ εἴπῃ εἰς καθένα μας· «Ὁ ἀναπάτητος ὕμῶν βαλέτω λίθον ἐπ' ἐμέ». Αἱ παντοδαπαὶ καὶ μακροχρόνιοι τῆς Γαλλίας μεταβολαὶ μ' ἐδειξαν νὰ κρίνω τοὺς ἀνθρώπους μετὰ συστολῆν, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ (ὅχι μόνος, ἀλλὰ μετὰ πολλῶν ἄλλων) πολλοὺς ἡπατημένους κατέκρινα ἀδίκως, καὶ πολλοὺς γόντας, ἐχθροὺς ὑπόουλους τῆς ἐλευθερίας, ἐθαύμασα ὡς Ἀριστείδας. Ὅπως ἂν ᾖ, τοῦ Βάμβας ἡ πρόσκλησις μετὰ φαίνεται ἀναγκαία, διὰ νὰ διδάξῃ τοὺς νέους μας, καὶ νὰ διεγείρῃ καὶ εἰς τῶν παλαιῶν καὶ εἰς τῶν νέων τὰς ψυχὰς τὸν πόθον τῆς παιδείας. Παρεκτὸς τούτου, ὁ Βάμβας προσακούμενος ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, τώρα μάλιστα, ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις, ἡπατημένη καὶ αὐτὴ, ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀποσκορακίζει τοὺς γόντας, θέλει φιλοτιμηθῇ (εἶμαι βέβαιος) νὰ κατασβέσῃ τὰς διχονοίας, ἂν ἐμείνῃ τι λείψανον αὐτῶν μεταξὺ σας, σθένων τὸ ζώπυρον τῶν διχονοιών, τὴν φιλαρχίαν. Διότι τί ἄλλο παρὰ τὴν φιλαρχίαν ἐσάλευσεν καὶ τὰς ὅχι πολλὰ στερεὰς φρένας τοῦ Ὑψηλάντου, ὥστε νὰ ὀνειρευθῇ καὶ νὰ ὀνομασθῇ Πρίγκιψ; Ἄν εἶχε νοῦν, ἤθελε συλλογισθῇ, ὅτι καὶ ἂν ἀληθῶς εἶχεν ἄλλοτε, τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν ἔλαβεν, ἐπώνυμον τοῦ Πρίγκιπος, ἐχρεώσεται νὰ τὸ ἐκδύθῃ ὡς μικρὸν Τούρκικῆς χειροτονίας ἐπιτραχήλιον, ἀφοῦ συγκατένευσε νὰ γενῇ ἰσονόμου καὶ αὐτομόμου Ἑλληνικῆς πολιτείας μέλος.

Ἰχω καὶ ἄλλα πολλὰ νὰ σέ γράψω· ἀλλὰ τὸ ἀνυπόφορον γῆρας μοῦ καταθλίβει καὶ τὸν νοῦν καὶ τὰς χεῖρας. Ἀκούμαι νὰ σοὺ ἐνθυμίσω, ὅτι ἐγραφα εἰς τὴν προτέραν μου ἐπιστολὴν περὶ τῆς Χίου. Προσμένω ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἐξαίρετως ἀπὸ τὸν ζήλον τοῦ φιλοπατρίδος λειτουργοῦ τῆς Μαυροκορδάτου, τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς δυστυχεστάτης νήσου ταύτης. Ἡ ἀπολύτρωσις αὐτῆς, θέλει γενῇ κοινὴ εὐεργεσία εἰς τὸ γένος· ἐγὼ δὲ παρὰ ταύτην εὐεργετοῦμαι ἰδίως καὶ τοῦτο, ὅτι δὲν μέλλω ν' ἀποκλείσω τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τὴν ἀπαρχόρητον ὁδόν, ὅτι ἀφίνω τοὺς συμπατριώτας μου προδομένους ἀπὸ ψευδαδελφούς, καὶ ἡμελημένους ἀπὸ τοὺς εἰλικρινεῖς τῶν ἀδελφούς.

Εὐδαιμόνη!

Ὁ φίλος ΚΟΡΑΪ

Ἐκ Παρισίων Σεπτεμβρίου 20 1823.

Μεσολόγγιον τῇ 21 Ἰανουαρίου. Ὁ λαμπρὸς Λόρδος Βύρων ὑπῆγε χθὲς νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Ἀνατωλικόν, συνωδευμένος μετὰ τοῦ Π. Α. Μαυροκορδάτου, τὸν ὁποῖον ἀναγκαῖαι ὑποθέσεις τῆς τοσαύτης παθούσης ταύτης πόλεως ἐκαλοῦσιν ἐκεῖσε. Οἱ κάτοικοι τοῦ Ἀνατωλικοῦ, οἵτινες πρὸ ἡμερῶν ἐπερίμεναν νὰ λάβουν τὴν τιμὴν ταύτην, τοὺς ὑπεδέχθησαν μετὰ τὸν κρότον τῶν κανονίων, καὶ μετὰ σημεία εἰλικρινούς, καὶ ἐγκαρδίου ἀγαλλιάσεως. Ὁ ἐκλαμπρότατος Λόρδος ἐπέστρεψε τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἐνταῦθα, μεταξὺ μιᾶς ῥαγδαίας βροχῆς· ὁ δὲ Π. Μαυροκορδάτος ἐμείνεν ἀκόμη ἐκεῖ.

ΑΡΙΘ. 8

Μεσολόγγιον τῇ 26 Ἰανουαρίου 1824.

Ἡ παρούσα τῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος κατάστασις, καὶ ἡ φήμη, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει συγκροτηθῇ γενικὴ τῶν Ἑλλήνων συνέλευσις, διὰ νὰ διατάξῃ τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ νὰ μᾶς συνάψῃ μετὰ δεσμοὺς σφικτοτέρους, μᾶς ἀναγκάζουν νὰ δώσωμεν πρὸς τοὺς συμπατριώτας μας συμβουλὰς τινὰς ἀναγκαίας, βάσιν ἐχούσας τὸ πολιτικὸν ἡμῶν σύνταγμα. (Constitution). Ἀκούσατε, φίλοι καὶ πρόμαχοι τῆς ἐλευθερίας, διότι τὸ ἀξιολογώτερον βραβεῖον διὰ σᾶς ἀπόκειται.

Αἱ ἐκδικήσεις εἶναι πρᾶγμα ἐπιβλαπὲς καὶ ὀλέθριον. Ἀποφεύγετε τὰς δυναστικὰς καὶ αὐτογνώμονας πράξεις, διότι συνεπισύρουν τὰς ἐκδικήσεις· φεύγετε τὰς ἐκδικήσεις, καθότι αὐταὶ ἐπιφέρουν τῶν τοιούτων πράξεων τὴν συνέχειαν. Ἀλλ' ἐὰν θέλετε καὶ τὰ δύο ἄτοπα ν' ἀποφύγετε, ὅλοι τρέψατε ἰμοθυμαδόν, καὶ ὑποτάχθητε ἐκ συμφώνου εἰς τὰς ἀρχάς (principes) τοῦ ἐλευθερίου πολιτικοῦ μας συντάγματος, τὸ ὁποῖον μόνον δύναται νὰ σᾶς διασφαλίσῃ ἀμείαντους καὶ ἀπὸ τὰ δύο ταῦτα μολύσματα.

Ἀπὸ μόνον τῶν συνταγματικῶν τούτων ἀρχῶν τὸ σύστημα εἶναι ἐλπιζομένη ἡσυχία διαρκὲς καὶ μόνιμος· μόνον τὸ σύστημα τοῦτο ἀντιτάττει ἀνυπερβλήτον πρόγραμμα κατὰ τῆς ὑπερχειλήσεως τῶν πολιτικῶν σπασμάτων· διότι ὅπου διαλάμπουν τοῦ ὀρθοῦ λόγου αἱ μαθηματικαὶ ἀποδείξεις, ἐκεῖ ἀμέσως κατασιγάζεται ἡ φωνὴ τῶν παθῶν, τὰ ὁποῖα τότε παύουν νὰ πολεμῶσι τὴν ἡττὰ ἀποδεδειγμένην ἀλήθειαν, διὰ νὰ ἐπιτεθῶσιν ἐναντίον ἄλλης εἰσέτι ἀμφισβητουμένης, μετὰ πλεονέραν ὁρμὴν καὶ τραχύτητα.

Ἐὰν ἀκόμη εἶδῃ τινὰ κληρονομικῶν προνομίων (καθὼς φέρ' εἰπαῖν τὰ τῶν Καπιτανάτων) προξενῶσι μεταξὺ ἡμῶν διαστάσεις καὶ διχονοίας, τοῦτο προέρχεται διότι αἱ ἀρχαί, αἱ ὁποῖαι καταργεῖν τὰ τοιαῦτα προ-

νόμια, δὲν ἔχουν τὴν ἀπαιτούμενην ἐνέργειαν. Ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς αἰῶνος θέλομεν ὁμιλεῖ περὶ αὐτῶν, καθὼς σήμερον ἀναφέρομεν τοῦ Σατράπου τῆς Σκωδρας τὴν εἰσδρομὴν εἰς τὴν χώραν μας. Τοιουτοτρόπως τέλος πάντων θέλει ἐκλείψει καὶ αὕτη ἡ ὕλη τῆς ἐρίδος ἀπὸ τὰ πάθη τὰ θορυβώδη καὶ ἰδιωφελῆ. Διότι ὅσον πλεόπετον αἱ φιλελεύθεροι ἀρχαὶ στερεοῦνται, τόσον περισσύτερον κατευναζοῦνται οἱ μανιώδεις στασιασμοί· καὶ ὅταν τελευταῖον αὐταὶ θριαμβεύσωσι, τότε εἰρήνη εἰς τὸ πᾶν βασιλεύει.

Τοιουτοτρόπως ὑποχωροῦν καὶ στρέφουν τὰ νῦτα τὰ πάθη, τὰ φύσει μανιώδη, αἰμοδόρα, καὶ θηριώδη, τὰ ὁποῖα νικῶσι μὲν πολλάκις τῆς κοινωνίας τὰ μερικώτερα άτομα, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν καταδαμάζονται πάντοτε· ἀκολουθῶν ὁπισθοδρομοῦν μετ' ἐρίκην, ὁσάκις συναντήσωσιν ἀντιτείχισματα νέα, ὅσα κατ' αὐτῶν προβάλλει τὸ τακτικὸν τοῦτο πολιτικὸν ἡμῶν σύνταγμα, τὸ ὁποῖον προβαίνει θαυμηδύν, καὶ θέλει λάβει κατ' ὀλίγον τὴν ἀπαιτούμενην ἐντέλειαν, ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, καθὼς ἐλπίζοντες παρηγοροῦνται ὅλοι τῆς ἐλευθερίας οἱ ζηλωταί.

Πολιτικοὶ ὑπολογισμοί, ὅμοιοι σχεδὸν μετὰ τοὺς μαθηματικούς· κατὰ τὴν ἀκρίβειαν, βάσεις γεραί τῶν γενικωτέρων συστάσεων, ἀσφάλεια τῶν ἀτομικῶν δικαίων, καὶ τῆς ἰδιοκτησίας ἐκάστου τῶν πολιτῶν, ὁδὸς φέρουσα βεβαίως εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ὧν ὁ καθέας δικαίως σκοπεύει, ἐντελής ἐλευθερία τῶν πολιτῶν, πληρεστάτη ὑπακοή εἰς τοὺς νόμους, ἀμύλλα μετὰ τῶν διαφορῶν προτερημάτων, κατάλυσις τῆς καταχρηστικῆς δυνάμεως, καὶ τῶν χειραγωγῶν ἐκείνων ὑπεροχῶν, αἱ ὁποῖαι, ἐπειδὴ δὲν πηγάζουν οὔτε ἀπὸ τὸ συμφέρον, οὔτε ἀπὸ τὴν θέλησιν τὴν κοινὴν, ἀποκατασταίνουσιν τοὺς κτήτορας αὐτῶν μισητοὺς, ὡς ἄρπαγας· ἡ ἀρμονία τοῦ ὅλου, ἡ εἰς τὰς λεπτομερείς ἀκρίβεια, θεωρία φωτοπάρχοτος, καὶ πράξις προφυλακτικὴ ἀπὸ τὰ ἐνδεχόμενα πταίσματα, ταῦτα εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πολιτικοῦ μας συντάγματος, καὶ ἐπομένως τοιοῦτον πρέπει νὰ ᾖ τῶν πατριωτικῶν ἀρχῶν μας τὸ σύστημα. Εἰς τὸ πολιτικὸν ἡμῶν σύνταγμα, καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ θέλομεν εὑρεῖ τῆς κοινῆς καὶ μερικωτέρας εὐτυχίας τὴν ἑνωσιν. Τοῦτο γεννᾷ τοὺς μεγάλους νόμους· τοῦτο ὑπερασπίζεται τοῦ πτωγῶν τὴν ἰδιοκτησίαν· τοῦτο οἱ αἰῶνες θέλουν σεβάζονται· καὶ κατ' αὐτοῦ ποτε δὲν θέλουν κατισχύσει τῶν ἐναντίων αἱ ἀντικρούσεις καὶ προσβολαί. Ἐάν τινες ἀντιτείνωσιν εἰς αὐτὸ (καὶ ποῖοι θέλουν ἀντιτείνει; οἱ Τουρκολάτραι,) οἱ τοιοῦτοι δύνανται μὲν νὰ ἐπιφέρωσι πρὸς καιρὸν κλονισμοὺς ὀλεθρίους εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἀφ' οὗ εἰς τὸ τριετές διάστημα τοῦτο ἀνυψώθη τῶν Ἑλλήνων τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ τυπογραφία ἀρχήσῃ ἤδη νὰ σημειοῖ τὰς προόδους του, δὲν θέλει ὑπάρξει πλέον τυράννων καὶ προλήψεων συμμαχία, διὰ τὴν ὁποίαν νὰ ὁπισθοδρομήσωσιν αἱ γενναῖαι ἀρχαὶ πολιτικοῦ συντάγματος, συντεταγμένου ἀπὸ ἀνδρας πνεόντας ἐλευθερίαν, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐκέρχον τρυνώτατα τὰ φρονήματά των ἐνώπιον ὅλης τῆς πολιτισμένης Εὐρώπης.

Λέγομεν καὶ δὲν θέλομεν παύσει νὰ λέγωμεν, πρέπει τὰ φῶτα νὰ ἐκτανθῶσιν εἰς τὰς κοιλάδας μας, οἱ Ἕλληνες διὰ τῆς ἰσότητος νὰ ἀνυψωθῶσι, καὶ ἐκάστη ἀπὸ τὰς ἀλληλλοδιαδόχως ἐπερχομένας γενεάς, τὰς ὁποίας θέλει καταπίει ὁ θάνατος, φεύγουσα ν' ἀφίξη τοῦλάχιστον κατόπιν αὐτῆς ἔχνη φωταγῆ τῶν βημάτων τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας, θεμελιωμένης εἰς τὰς ἀρχὰς συντάγματος πολιτικοῦ ἐλευθεροῦ, καὶ διαχειόμενης διὰ τῆς τοῦ τύπου δημοσιεύσεως.

Ἀφ' οὗ διελύθη ἡ ἐν Μεσολογγίῳ συνέλευσις, πρὶν διασκορπισθῶσιν ἔτι τὰ μέλη, ὑπεγράφησαν καὶ δύο γράμματα ἐν πρὸς τὴν Διοίκησιν, καὶ ἕτερον πρὸς τὸν Κύριον Ἀνδρέαν Ζαήμην, καὶ ἐκλέχθησαν ὑπὸ μιᾶς ἐπιτροπῆς τὰ μέλη τοῦ πολεμικοῦ καὶ πολιτικοῦ συμβουλίου, τὰ ὁποῖα μέλη λουν νὰ συμπράττωσι μετὰ τοῦ προέδρου τοῦ βουλευτικοῦ, Α. Μαυροκορδάτου, καθ' ὅλον τὸν καιρὸν τῆς ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι διαμονῆς του.

Ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν νὰ προσφέρωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας, ἐν εἰδει παρρησίας τῶν πρὸς τὴν Διοίκησιν γράμματα, καὶ τὰ ψηφίσματα περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ συμβουλίου.

Γράμμα τῆς ἐν Μεσολογγίῳ γενεμένης συνέλευσεως πρὸς τὴν Σ. Διοίκασιν!

Σεβαστὴ Διοίκησις!

Δὲν λαθάνουσιν ἀναμφιβόλως τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν ὅσα κακὰ ἔπαθον τὰ μέρη ταῦτα, κατὰ τοὺς τελευταίους δύο χρόνους, ἀπὸ τὸ ἰσχυρότερον καὶ ὀρμητικώτερον στράτευμα τῶν ἐχθρῶν. Διὰ νὰ σκεφθῶμεν ὁμοφώνως, καὶ νὰ εὐρωμεν μικρὰν θεραπείαν πληγῶν μας, ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν νὰ συνέλθωμεν ἐνταῦθα ἀπὸ τὰς περισσοτέρας ἱεραρχίας τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος. Ἡ ἀποκατάστασις τῶν κατοίκων εἰς τὰ χωρία των, τὰ ὁποῖα ἐρημώθησαν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, καὶ ὁ τρόπος τοῦ νὰ εἰσαχθῇ ἡ οἰκονομία εἰς τὰ δημόσια εἰσοδήματα, νὰ εὐρεθῶν τὰ μέσα εἰς τὸ νὰ ἀσφαλισθῶσι τὰ μέρη ταῦτα ἀπὸ τὰς μελλούσας ὁρμὰς τῶν ἐχθρῶν, νὰ προετοιμασθῶσι τὰ κατ' αὐτῶν κινήματα, καὶ νὰ συστηθῇ ἡ ἐσωτερικὴ εὐταξία, αὐτὰ ἦσαν τὰ κυριώτερα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα ἐλάθομεν ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν παρούσαν συνέλευσιν· ἀπεφασίσαμεν δὲ νὰ συστήσωμεν ἐν σῶμα τριῶν χιλιάδων στρατιωτῶν, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ συμπεριληφθῶσιν οἱ Σουλιῶται καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔζησαν πάντοτε εἰς τὰ ὄπλα, διὰ

τὰ τοὺς δοθῆ πόρους ζωῆς, καὶ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὴν δι-
αυθέντευσιν τῆς πατρίδος, καὶ τὴν διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς εὐταξίας·
ὅλον μας τὸ στρατιωτικὸν ἐμβαίνει ἤδη εἰς τὸν διοργανισμὸν τοῦτον, καὶ
εὐχαριστεῖται εἰς τὸν προθεσπισθέντα μισθὸν ὑπὸ τῆς Σεβαστῆς Διοική-
σεως· οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ λοιποὶ ἀξιωματικοὶ δέχονται καὶ ὀλιγώτερον
ἀπὸ αὐτόν· ἀπεφασίσθη νὰ ἐμῇ μία τακτικὴ δημόσιος οἰκονομία, καὶ
τόσον τὸ στρατιωτικόν, ὅσον καὶ οἱ δημόσιοι ὑπουργοὶ μας καθυποβάλλ-
ονται εἰς τοὺς πλέον αὐστηροὺς τῆς εὐταξίας κανόνας, καὶ περιορίζονται
εἰς μόνον τῶν χρῶν των τὴν ἀκριβὴ ἐκπλήρωσιν· ἀλλὰ μ' ὅλην τὴν δυ-
νατὴν οἰκονομίαν, τὴν ὁποίαν ἡμποροῦμεν νὰ κάμωμεν εἰς τὰ κοινὰ, μ'
ὅλην τὴν μετριότητα τῶν ἀπολύτως ἀναγκαιῶν ἐξόδων, αἱ χρεῖαι μας
πάλιν ὑπερβαίνουν πολὺ τὰ εἰσοδήματα τούτων τῶν ἐπαρχιῶν, καθὼς
θέλει ἐντελῶς πληροφορηθῇ ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις ἀπὸ τὸν λογαριασμὸν
τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, τὸν ὁποῖον ἤδη καταστρόνομεν διὰ νὰ πέμψωμεν
πρὸς Αὐτήν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ πληρῶνεται τακτικῶς τὰ μηνιαῖα τῶν
στρατιωτῶν διὰ νὰ μένωσιν εἰς ὑποταγὴν· εἶναι ἀνάγκη νὰ πληρωθῶσιν
ἐνῆα μηνῶν δεδουλευμένοι μισθοὶ τῶν Σουλιωτῶν, καὶ νὰ ἐξοφληθῶσιν
ἄλλα πολλὰ ἀναγκαῖα καὶ ἀναπόφευκτα χρεῖα γενόμενα εἰς τὸ διάστημα
τῆς τελευταίας πολιτορκίας, ἀφ' οὗ τὰ εἰσοδήματα τοῦ παρελθόντος ἔτους
μέχρι α. τοῦ ἐρχομένου Μαρτίου ἐξηνηλήθησαν δι' ὅλου ἂς προτεθῶσιν
εἰς αὐτὰ καὶ τὰ ὑπέρτοκα ἐξόδα τῆς θαλασσοῦ δυνάμεως, καὶ τῶν ἀ-
ναγκαιῶν ζωοτροφῶν τὰς ὁποίας ὁ τόπος, διὰ τὴν ἐρήμωσιν δὲν εἶναι
εἰς κατάστασιν νὰ προμηθεύσῃ ἐντελῶς, καὶ ἡμπορεῖ νὰ συλλογισθῇ ἡ
Σεβαστὴ Διοίκησις, ἐάν ἔχωμεν ἐνταῦθα τὸν τρόπον διὰ νὰ ἐξοικονομή-
σωμεν αὐτὰ διὰ πικρακαλοῦμεν νὰ συλλογισθῇ, ὅτι ἀπὸ τὴν ἀτφάλειαν
τούτου τοῦ μέρους τῆς Ἑλλάδος κρέμαται καὶ ἡ σωτηρία τῶν λοιπῶν
καὶ νὰ εὕρῃ τρόπον ἐξοικονομήσεως. Ὅλοι μας αἱ ἐλπίδες εἶναι θεμελιω-
μένοι εἰς τὴν πατρικὴν πρόνοιαν τῆς Σεβαστῆς Βουλῆς τοῦ ἔθνους, ἥτις
αἰσθάνεται τὴν μεγάλην ἀνάγκην τῆς πατρίδος, καὶ ἀνεδέχθη ἤδη τὸν
ἀγῶνα τοῦ νὰ στερεώσῃ τοὺς νόμους καὶ τὴν Διοίκησιν· διὸ εἰμεθα εὐέλ-
πιδες· ὅτι θέλει εἰσακουσθῇ ἡ δεησίς μας, ἐπειδὴ καὶ ἡμεῖς προσπαθοῦν-
τες ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας καὶ εὐταξίας τούτων τῶν μερῶν, συντρέχομεν
εἰς τὴν γενικὴν τοῦ ἔθνους ἀσφάλειαν καὶ τῶν νόμων τὴν στερέωσιν· μέ-
νομεν μὲ βαθύτατον σεβας. Τῇ 1 Ἰανουαρ. 1824. Μεσολόγγιον (α).

Πάνος Γαλάνου, Ἰωάννης Τρικούπης, Ἀναστάσιος Παλαμᾶς, Ἀθα-
νάσιος Ραζῆς, Νικόλαος Καρπούνης, Γιαννάκης Μιχάλης, Κωνσταν-
τῆς Εὐδῆ, Ἀναγνώστης Καναδός, Γεωργάκης Πλατανιώτης, Ἀνα-
γνώστης Κατζίηλ, Ἀναγνώστης Μαργέλης, Παπ. Ἀθανάσιος Πα-
λαιοχαρίτης, Κωνσταντῆς Δημητρογιάννης, Ἀναγνώστης Παππᾶ
Γεώργη, Κωνσταντῆς Καραγιάννης, Ἀντώνιος Βούτυρος, Γεώργιος
Παππᾶ Δημητρίου, Τάτσης Κ. Μαγγίνα, Ἀναστάσιος Τζιμπορορά-
κης, Χρῆστος Γ. γορο-Ἀθανάσιος, Ἀναγνώστης Μπαρλᾶς, Ἀντώνιος
Ἀναστασίου, Γιαννάκης Μπάλμπης, Σταθᾶκης Σταῖκος, Γεωργάκης
Τζιτζώνης, Πάνος Οἰκονομόπουλος, Ἰωάννης Δημητρίου.

(ἀκολουθεῖ εἰς τὸν ἀρ. 10.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Κρανίδιον 10 Ἰανουαρ. Ἀπὸ τὴν α. τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἀπο-
λαμβάνει ἡ πόλις μας τὴν τιμὴν νὰ ἔχῃ εἰς τὸν κόλπον της τὸ Σεβασ-
τὸν Σῶμα τῶν παραστατῶν τοῦ ἔθνους. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς βλέπουν
μ' εὐχαρίστησιν, ὅτι αὐτὸ εὐῆκε μετὰ τῶν ἐκείνων τὴν ἀσφάλειαν κα-
ὶ ἡσυχίαν, ἥτις τῷ ἔθνει ἀναγκαῖα κατ' αὐτὰς τὰς δυσκόλους περιστάσεις
διὰ νὰ ἀσχοληθῇ ἀταράχως καὶ μ' ὅλην τὴν ἀπαιτούμενην προσοχὴν εἰς
τὴν διόρθωσιν τῶν καταχρήσεων.

Τὸ Σ. Βουλευτικόν, φαίνεται, ἀφ' οὗ μετεχειρίσθη εἰς μάτην
ὅλα τὰ εἰρηνικὰ καὶ συμβιβαστικὰ μέσα εἰς τὸ νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς τὰ
χρῆτα τὰ ἐν Ναυπλίῳ μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, ἀπεφάσι-
σε νὰ κόψῃ τὸ κακὸν ἀπὸ τὴν ρίζαν, καὶ οὕτως ἐξέδωκε τὴν καθάρισιν
τῶν δύο ἐτέρων μελῶν, καὶ ἐκλεξεν εἰς συμπλήρωσιν τῆς Β'. περιόδου,
τὸν Κύριον Γεώργιον Κουντουριώτην, Πρὸ ἐδρον τοῦ Ἐκτε-
λεστικοῦ, καὶ λοιπὰ μέλη αὐτοῦ τοὺς Κυρίους Παναγιώτην Μπό-
τασην, Νικόλαον Λόντον, καὶ Ἰωάννην Κωλέττην· τὸ πέμπτον μέλος ἀκό-
μη δὲν εἶναι γνωστὸν. Ἐν τοσούτῳ τὰ ἐνταῦθα εὐρισκόμενα νεοεκλεχ-
θέντα μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἔδωσαν κατ' αὐτὰς δημοσίως τὸν διοικη-
τικὸν ὄρκον, καὶ ἄρχισαν ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐνεργοῦν τὰ μεγά-
λα αὐτῶν χρεῖα.

Μεσολόγγιον 25 Ἰανουαρ. Χθὲς ἔρθησαν ἐνταῦθα ἐπίτηδες ταχυ-
δρόμος φέρων ἀπὸ Κρανίδιον τὰς προκηρύξεις τοῦ Βουλευτικοῦ
καὶ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος.

Τὸ Ἀγγλικὸν πλοῖον ἡ Ἄννα, ἐρχόμενον ἀπὸ Λόνδρας, καὶ φορτωμέ-
νον μὲ ἐφόδια τοῦ πολέμου καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα διὰ σύστασιν ἐνὸς μη-
χανουργείου, (Laboratoire) διοικούμενον ἀπὸ τὸν ἐντιμὸν Καπιτάνον

(α) Κρίνομεν περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰς ὑπεργράφας τῶν πολεμικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐξ-
εδόθησαν εἰς τὸν ἔκτον ἀριθμὸν.

Πάρρη, έφθασεν πρό τινων ήμερών εις τό Δραγαμέστον, και όλον τό φορτίον του μετακομίσθη ένταύθα.

Ελπίζομεν, ότι ή Έλλάς θέλει μεταχειρισθῇ τό πολύτιμον τουτο δώρον συμφώνως μέ τούς αγαθοποιούς σκοπούς της έν Λονδίνω Έλληνικῆς Έταιρείας. Τό αυτό πλοϊον έμπεριέχει και πολεμικὴν άποσκευὴν άπεσταλμένην παρὰ της γενναίας εταιρείας του έν Γερμανία Δαρμιστάδ.

Κατά ταύτας τās ήμέρας μανθάνομεν, ότι 28 πολεμικά πλοία Αίγυπτιακά στελλόμενα από τόν Σατράπην της Αίγύπτου κατά της Κρήτης, έν τῷ μεταξύ του πλοός αὐτῶν περιέπεσον εις φοδερὴν τρικυμίαν και άκολουθως διεσκορπίσθησαν κακῶς έχοντα έν δε εξ αὐτῶν κατέφυγεν εις τόν λιμένα της Ζακύνθου, και άφ' οὗ διέτρυπεν εκεί 24 ώρας, άνεχώρησεν.

ΑΡΙΘ. 9

Μεσολόγγιον τῇ 30 Ιανουαρίου 1824.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Προσφέρομεν εις τούς αναγνώστας μας τὴν εξῆς έπιστολὴν του κοινοῦ τῆς νήσου Σπετσῶν πρὸς τό Σ. Βουλευτικόν Σῶμα. Αὕτη εἶναι μία εξ εκείνων, ὅσαι διευθύνοντο από πολλά μέρη τῆς εἰλευθερίας Έλλάδος πρὸς τό σεβαστέον τουτο Σῶμα, υπό τῶν ὁποίων έμψυχούμεον προέβαιεν άδιστακτως εις τὴν διόρθωσιν τῶν καταχρήσεων.

Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων πανυπέριτοι!

Καὶ διὰ τῆς φήμης, καὶ διὰ τῆς πατρικῆς σου προκορύψεως, και πρό πάντων, διὰ τῆς λεπτομεροῦς εξιστορήσεως τῶν αὐτόθεν εἰθόντων ήμετέρων πληρεξουσίων, έπληροφορήθημεν άδιστακτως, ὁπόσας επηρείας, και καταδρομάς υπήνεγκας παρὰ τινων πεφουσιωμένων τέκνων τῆς πατρίδος, και ἐπὶ ταύταις συνηγήσαμεν, και σφοδρῶς επικράνημεν, ὅτι ὅσα εργάζονται και επέρχονται νὰ κατορθώσωσι καθ' ήμῶν οἱ άδιστακτοὶ ήμῶν τύραννοι, τὰ αὐτὰ κατεργάζονται υπό τό πρόσχημα τῆς φιλογενείας και τῆς υιότητος τινές τῶν υἱῶν τῆς πατρίδος. Ἀλλ' άνδρίζου, ὦ μητερ, και ισχυε! μὴ προκαταλάβῃς σε δισταγμὸς και δειλία, διότι θέλεις ιδεῖν περὶ σὲ συνηγμένα τὰ αγαπητὰ και γνήσια τέκνα σου, έν αποφάσει άμεταθέτῳ, μετὰ σοῦ νὰ ζήσωσιν, ή νὰ συναποθάνωσιν. Έν τῇ ὀλιγομειλείᾳ σου εἶσαι ή απαράλλακτος του έθνους εἰκὼν, εἶσαι τό καθ' αὐτό έθνος, και άφ' οὗ άπαξ αὐτό σε καθιέρωσεν, ὡς μητέρα φιλόπαιδα, μὴ φοβου τῶν νενοθευμένων και άπειθῶν τās σκευωρίας, ἀλλ' άνάστηθι άνενδιάστως, και παραλαβοῦσα τούς οἶκας, διεύθυνον τὴν Έλληνικὴν ὁλκάδα πρὸς ὅραον άκύμαντον. Ύψωσον έν ισχυὶ τὴν φωνήν σου, και κατατρόμαζον τῶν άπειθῶν τās καρδίας, και γνῶθι, ὅτι αἱ χεῖρες ήμῶν, χεῖρές σου. Περιζῶσαι τὴν Έλληνικὴν ῥομφαίαν ἐπὶ τῶν μηρῶν σου, και κατὰ τούς παρὰ σοὶ νόμους έντεινε, και κατευδοῦ και βασιλευε. Δείξον άρετὴν Ἀριστειδῶν, και Κιμώνων, και εργάζου τὰ εις ήμᾶς συντελοῦντα.

Εἰς δεῖγμά δε τῆς εις εὐε ήμῶν αφοσιώσεως, πέμπομεν πρὸς σε με δύο ναμιν πληρεξουσίου τῶς συμπολίτας ήμῶν κυρίους Αναγνώστην Χ. Αναργύρου, Γεώργιον Πούκουρην, Ανδρέαν Σουλᾶν, και Χρησόδουλον Νάτζη, εύχόμενοι θεόθεν επίτευξιν εις τās υπέρ παντός του γένους εύεργεσίας σου.

(Τ. Σ.) Οἱ πρόκριτοι τῆς νήσου Σπετσῶν. Έκ Σπετσῶν τῇ 2 Ιανουαρίου 1824.

Πρόβλημα του σχηματισμοῦ ενὸς κώδικος.

Ο περιδότης Βενθὰμ επρόβαλεν εις ένα του ποίημα διευθυνόμενον εις τās Διοικήσεις ὅλων τῶν φιλελευθέρους αρχάς έχόντων έθνῶν, νὰ σχηματισθῇ ένας κώδιξ γενικῶν νόμων, με παρατηρήσεις προσηρμοσμένας εις κάθε νόμον.

Τό περιεχόμενον αὐτοῦ του ποιήματος εἶναι τό ακόλουθον:

α.) Εἰς κάθε επικράτειαν, ή ὠφέλεια τῶν περισσοτέρων, επιζητεῖ τὸ νὰ προβλεφθῇ ή επικράτεια αὕτη με ένα κώδικα νόμων εύκαταλήπτων.

β.) Η ὠφέλεια τῶν περισσοτέρων επιζητεῖ, ὅτι ὁ τοιούτος κώδιξ νὰ συντροφεύεται με παρατηρήσεις αναλόγους εις κάθε νόμον.

γ.) Ὅτι αὐταὶ αἱ περιστάσεις νὰ θεμελιῶνται εις τὴν μεγαλητέραν ὠφέλειαν τῶν περισσοτέρων.

δ.) Η μεγαλητέρα ὠφέλεια τῶν περισσοτέρων επιζητεῖ, ὅτι αἱ παρατηρήσεις νὰ ακολουθοῦν προσεχῶς κάθε νόμον.

ε.) Η μεγαλητέρα ὠφέλεια τῶν περισσοτέρων επιζητεῖ, νὰ ήμπορῇ ὁποιονδήποτε υποκειμενον νὰ προσφέρῃ ένα τοιοῦτον κώδικα, θεμελιωμένον εις τās εἰρημέναις αρχάς.

ς.) Η μεγαλητέρα ὠφέλεια τῶν περισσοτέρων επιζητεῖ, οὐδεμία πληρωμὴ νὰ δοθῇ, διὰ τὸν σχηματισμὸν του τοιούτου κώδικος.

ζ.) Η μεγαλητέρα ὠφέλεια τῶν περισσοτέρων επιζητεῖ, ὅτι ὁ κώδιξ πρέπει νὰ ἦναι τό ποίημα ενὸς και μόνοῦ υποκειμένου.

η.) Η μεγαλητέρα ὠφέλεια τῶν περισσοτέρων επιζητεῖ, νὰ ἔχῃ τὴν ἄδειαν κάθε ξένος, νὰ παρήρσιάσῃ ένα τοιοῦτον κώδικα, ὅστις μὴν ἔχων προλήψεις, ήμπορεῖ νὰ τὸν σχηματίσῃ καλύτερα.

θ.) Η έννοια του νομοθέτου εἶναι νὰ δώσῃ τὸν ἀνήκοντα λόγον εις κάθε νόμον.

Επιστολὴ άποσταλίσσᾳ πρὸς τὸν πρόεδρον του Βουλευτικοῦ, Α. Μκυροκορδάτον από μέρους του τειχοποιῦ του Μεσολογγίου.

Εκλαμπρότατε!

Δέν πρέπει νὰ αποδοθῇ ή σιωπὴ μου από τās 7 Ἀπριλίου, εις άλλο παρὰ εις τās περιστάσεις. Κατὰ τās εἰδήσεις, τās ὁποῖας λαμβάνω τό θάρρος νὰ περικλείσω εις τὴν παρούσῃ μου, έκτακτικὸς θέλει μείνῃ καθεῖς, βλέπων τās δυσκολίας, τās περιπλοκάς, και τὰ εμπόδια. τὰ ὁποῖα ἀπῆντησα εις τὴν εξακολούθησιν τῶν ἔργων μου.

Η θεία πρόνοια, ήτις δέν έπαυσεν υπερασπισζομένη τὰ ιερώτατα δικαιώματά μας, επάγγυρνει και εις τό πρῶτον τουτο Έλληνικὸν ὁχύρωμα του Μεσολογγίου, και μικρότατος αριθμὸς Ἑλλήνων, περικυκλωμένος μάλιστα και διὰ ξηρὰς και διὰ θαλάσσης από έχυρόν τρομερόν κατάρθρωσαν θαύματα.

Εκ ψυχῆς χαίρων, έκλαμπρότατε! σὰς εἰδοποιῶ, ὅτι τό επτάγωνον τουτο ὁχύρωμα εἶναι ἐπὶ τό παρὸν ικανὸν νὰ ανθέξῃ εις πᾶσαν έχθρικὴν προσβολήν. Οἱ Ἀγγλοι τιμήσαντες αὐτό με τὴν παρουσίαν των τὴν παρελθούσαν εἰδομαῖδα, ὡς μόνον εἰδυμένας, ἀλλ' έμειναν διόλου έκτατικοί. Ο Πύργος αριθ. 1 καθὼς και ὁ ανταποκρινόμενος επταγωνικός πύργος, τό κατὰ κάθετον ὁχύρωμα κατὰ τό σύστημα του άρχιστρατήγου και άθανάτου Μονταλεμπέρου, ή διάθεσις του σχεδίου κατὰ τό νέον σύστημα τῶν γεωμετρῶν τῆς Γαλλίας, και οἱ κατὰ τό σύστημα του άρχιστρατήγου Κλερκου δύο πύργοι άποκαθίστανται άκαταμάχητοι και άνάλωτοι από τὸν έχθρόν. Ἀφ' οὗ αὐτὰ τελειοποιηθῶσι, θέλουν εἶναι θαυμαστόν άριστούργημα, άξιον του Έλληνικοῦ έθνους, και θέλουν αναδειχθῇ ὡς έν θαῦμα εις τὴν ιστορίαν τῆς εθνικῆς μας επαναστάσεως. Πᾶς εἰδήμων άποδίδει τὸν καθήκοντα επκρινον πρὸς τούς σκάπτας, κτίστας, επιστάτας, διευθυντάς, πρὸς τὸν γενναῖον, άνδρεῖον, και φιλόπατριν λαόν του Μεσολογγίου, καθὼς και εις τὴν μικρὴν προκοπὴν του Έλληνικοῦ μας τειχοποιῦ. Ἰδοῦ, έκλαμπρότατε, τί κατάρθρωσαν ὀλίγοι Ἕλληνες με τὴν βοήθειαν τῆς θεῆς προνοίας εις διάστημα επτὰ εἰδομαῖδων.

Ἀνοιγμα του χάνδακος άγιο: Νικόλαος κυδ. έργ. 1440, τῆς Παναγίας 1880, τοῦ θεῖου μου και εύεργίτου Ἀντωνίου Κοκκίνου 540, τοῦ Κ. Μακρῆ 960, τοῦ ἀσκήτου Ρήγα 960. Του Μονταλεμπέρου 1490. Του Ἀλφρ' Ὁρ Σιριλάτ (α) 1044. Οἱ δύο μικροὶ πύργοι του Σαιντέρ-Μπην, και Κωνσταντίνου Κανάρη 336. Έξατος πύργος πρὸς τὸ Βεχώριον, του Δρακίδη 260. ΤΕΙΧΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΑΡΙΘ' 1. Πρόσωπον. Ἀγίου Νικολάου 150. . . Παναγίας 180. Ο ΑΝΤΙΠΥΡΓΟΣ, (Μάρκος Μπότζαρη) τῆς εσωτερικῆς 126. Μῖναι λοιπὸν άκόμη νὰ άνοιχθῇ ή πλευρὰ του πύργου αριθ. 1. Τῆς Παναγίας (Ιγνατίου) 144. Του άγίου Νικολάου (Κοραῆ) 144. Ὁ μέγας πύργος γωνιαῖος του άθανάτου Φραγγίνου κατὰ τὸ Ἀνατωλικόν, περιέχων τούς δύο μικροὺς πύργους Γκιλλώμ Τίλ και Κοτζύσκου και τὴν βατριάν Κυριακούλη 1560.

Οἱ νέοι Ἕλληνες δέν άπολείπονται οὔτε κατὰ τὴν άνδρείαν οὔτε κατὰ τὴν δόξαν εις τούς προγόνους των. Η επανάστασις ήμῶν θέλει γεννησῇ ὅχι μόνον προτερήματα συνήθη, ἀλλὰ πνεύματα εξίσια εις πᾶν εἶδος επιστημῶν και τεχνῶν. Αὐτοὶ με μικρὰ μέσζα θέλουσιν έκτελέσει εργά θαυμασία τοιούτου: ήτο πάντοτε ὁ εθνικός μας χαρακτήρ, και ή Εὐρώπη ὅλη έλαβεν ήδη ικανὴν αὐτοῦ μέχρι τοῦδε πείραν, καθὼς και ὁ έχθρὸς τῆς ανθρωπότητος και του χριστιανισμοῦ εξαίρετα και σωτηριώδη μαθήματα. Διὰ νὰ επιταχυνθῇ άκόμη τό έργον, σὰς καθικετεῶ, αὐθέντα, νὰ εύδοκήσῃτε νὰ μοὶ σταλθῶσι πᾶλοι, σῆλοι, κτίσται, χρήματα, βόμβες, και κανόνια, μ' ὅλον ὅτι κατὰ τό παρὸν έχομεν κανόνια ικανά, και ταῦτά μεν περὶ τούτων, ἐγὼ δε πάντοτε μένων προθυμότητος εις τās προσταγὰς σας, έχω τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι με βεβήτατον σέβας.

Τῆς έκλαμπρότητός σας ταπεινότητος και υπεισιστάτος δούλο: Μιχ. Πέτρ. Κοκκίνης. Μεσολόγγιον τὴν 14 Μαΐου 1823.

Μεσολόγγιον 24 Ιανουαρίου). Τὸ σῶμα τῶν άνδρείων Σουλιωτῶν ήδη εἰτοιμάζεται εις έκστρατείαν· αἱ εσωτερικαὶ διατάξεις τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, ή παρουσία του λαμπροῦ Λόρδου Βύρωνος, και ή κατὰ τῶν έχθρῶν κοινὴ προθυμία, μᾶς δίδουσι χρηστάς εἰπιδας, ὅτι δέν θέλουν άκοουθῇσαι πλέον τὰ λάθη του παρελθόντος χρόνου.

Ο πρόεδρος του Βουλευτικοῦ κύριος, Α. Μκυροκορδάτος, επισκέφθη σήμερον τό τυπογραφεῖόν μας, και εις τὸν ἴδιον καιρὸν επανέρωσε πρὸς τὸν παρευρεθέντα συντάκτην, τὰ διὰ τὸν τύπον εἰλευθερα και εύγενῇ του φρονήματα· βεβαιωμένοι από τās καλὰς βάσεις τῶν πράξεών του εἰλιζόμεν πρὸς τοῖς ἄλλοις και τὴν ατράραχον στερέωσιν τῆς εἰλευθερίας του τύπου.

Μεσολόγγιον τῇ 29 Ιανουαρίου). Σήμερον διεσπάρη ένταῦθα ή φήμη, ὅτι ὁ μέγας Ἀρμοστής τῶν Ἴονικῶν νήσων, κύριος Θωμᾶς Μαίτλανδ άπέθανεν εις Μάλταν· περιμένεται δε ή αἰληθὴς περὶ τούτου εἰδησις.

Μεσολόγγιον 30 Ιανουαρίου). Τόσον άποτέλεσμα έκαμεν ὁ άποκλεισμός του έχθρικοῦ στόλου, του ὁποῖου τὸν έκπλουν από τὸν Κορινθιακὸν κόλπον έκοινοποιήσαμεν εις τὸν 5 αριθ. ὥστε και ὅταν έτραβήχθησαν

(α) Ἐπειδὴ οὔτος υπερασπίσθη και εἰσέτρωσεν εἰδομήντα δύο Ἕλληνας, εἰτινας εἶχαμεν έμδαρκαρισθῇ από τὸν Ἀγκῶνα κατὰ τὸν Φεβρουάριον μῆνα εις τό πλοῖον του Κ. Φραντζέσκου Πιλότη, και εἰσάξαμεν εις Βρενδίσιον, και χωρὶς τούτου του εύγενούς και γενναίου Σερφιλ, ήμεις ήθέλαμεν άποθάνει από τὴν πείναν, ή ήθελαμεν χαθῇ εις τὴν θαλάσσαν, εἰπειδὴ δέν μᾶς εἰδόντο εις τὸν λιμένα οἱ κάτοικοι του Βρενδισίου.

καὶ ἐχθρικά εἰς τὸν κόλπον, πολλὰ μικρὰν διαφορὰν ἠσθάνθημεν εἰς τὴν συνέχειαν τῆς διὰ θαλάσσης ἀνταποκρίσεώς μας. μ' ὅλον ὅτι ἐστάθησαν ὑπὲρ τὴν μίαν ἐβδομάδα ἀντικρὺ τοῦ λιμένος μας, διὰ τοῦτο οὐδὲ νὰ τὸ κοινοποιήσωμεν ἀμέσως ἐπυλλογισθῆμεν διὰ τῆς ἐφημερίδος μας. Προχθὲς πάλιν ἐμβῆκαν τέσσαρα ἐχθρικά, τὰ ὅποια διευθύνθησαν κατὰ τὴν Ζάκυνθον καὶ Γλαρέντζαν. Σήμερον δ' ἐφάνη ἐν ἐξ αὐτῶν ἐπιστρέφον εἰς τὸν κόλπον, καὶ ἔχον ἐν τῶν καταρτίων του συντριμμένον.

Ὁ πρῶτος καὶ κυριώτερος σκοπὸς τῆς Ἀγγλικῆς φιλελληνικῆς ἐταιρείας (Κομητάτου) εἶναι τὸ νὰ δώσῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐκείνας τὰς πολιτικὰς καὶ πολεμικὰς γνώσεις, τῶν ὁποίων ὑστερήθησαν εἰς τὸ διάστημα τοῦ βδελυροῦ ζυγοῦ τῶν Ὀθωμανῶν. Ὁ δεύτερος σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ ἀποκαταστήσῃ στερεὸν ὅλον ἐκείνο, τὸ ὅποιον ἤθελε συστήσει. Διὰ νὰ αὐξήσῃ τὰς τῶν Ἑλλήνων πολεμικὰς γνώσεις, ἐσύστησε πολεμικὸν μηχανουργεῖον (laboratoire) εἰς Μεσολόγγιον· διὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ δὲ στερεὰν τὴν αὐτοῦ σύστασιν, ἐπιθυμεῖ νὰ ἀπολαύσῃ δωδεκά μαθητὰς ἡλικίας 16 ἕως 20 ἐτῶν, οἱ ὅποιοι θέλουν προσκολληθῇ εἰς αὐτὸ ἢ ὡς διύλισται, ἢ ὡς πολεμικὸν μηχανουργοί, ἢ ὡς ξυλουργοί, ἢ ὡς μεταλλοχωνευταί, ἢ ὡς παφλαυτεχνίται, ἢ ὡς αἰδρωχαλκοτύποι, ἢ ὡς τροχοποιοὶ καὶ ἀσπλοιοί. Οἱ ἀρχαρίαι οὗτοι θέλουν ἀπολαμβάνει τὴν καθημερινὴν τροφὴν τῶν καὶ 15 γρῶσια μισθὸν κατὰ μῆνα, ἐν ὧν ἡ διαγωγὴ τῶν εἶναι ἐν ἑαυτοῖς.

Ἐδοκιμάσθη εἰς κύριοι συνδρομηταί, ὅταν λαμβάνωσιν ὅποιανδήποτε χρεῖαν πληροφορίας, ἢ εἰς τοὺς ἄλλους ἀναφερομένους εἰς τὴν ἐφημερίδα, νὰ διευθύνωσι τὰς ἐπιστολάς τῶν πρὸς τὸν συντάκτην, Δόκτωρα Ἰωάννην Ἰάκωβον Μάγερ.

ΑΡΙΘ. 10

Μεσολόγγιον τῇ 2^ῃ Φεβρουαρίου 1824.

Περὶ τῶν ἀναφρῶν τῶν νόμων πρὸς τὰς δικασίας, καὶ τῶν δικασιῶν πρὸς τὰς ἀποδείξεις.

Σκοπούμενον εἶναι τῶν σφῶν νόμων νὰ πρὶξενώσιν, ὅσον τὸ δυνατὸν πλεῖστον, τὴν εὐδαιμονίαν τῶν περισσοτέρων ἀνθρώπων· ἀλλ' οἱ νόμοι, εἴτε καλοὶ εἶναι, εἴτε κακοί, τότε μόνον ἐνεργοῦν, ὅταν ἐξ αὐτῶν προκύπτωσι δίκαια καὶ ἐνοχαί (obligationes) τὰ μὲν δίκαια ἐμπεριέχουν, ὅσα καλὰ καὶ εὐάρεστα, ὅσα προξενοῦν ἀπόλαυσιν καὶ ἀσφάλειαν· αἱ δὲ ἐνοχαί, ὅσα ἐπαχθῇ καὶ ἐπίποννα, ὅσα ἐπιφέρουν ἐνόχλησιν καὶ στέρησιν, τῶν ὑποίων ὅμως πραγμάτων τὸ κακὸν συγκεντρύεται ἀπὸ τὰ καλὰ, ὅσα ἐξ αὐτῶν πηγάζουσιν. Ἰδοὺ τοῦλάχιστον τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν καλῶν νόμων· οἱ δὲ κακοὶ γεννῶσιν ἐνόχας περιττάς, καὶ πλέον ἐπαχθεῖς παρὰ ὠφελίμους.

Οἱ νόμοι ἤθελον εἶσθαι διόλου ἀτελεσφόρητοι, ἀν ὁ νομοθέτης δὲν ἐθέσπιζε καὶ ἄλλους, οἱ ὅποιοι συντείνουν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προθεσπισθέντων· οὗτοι δὲ οἱ δεύτεροι νόμοι εἶναι οἱ τῆς φρονήσεως.

Χωρὶς ἐνταῦθα νὰ σημειώσωμεν τὴν μεταξὺ τῶν νόμων τούτων διαφορὰν, θέλομεν ὀνομάσει τοὺς πρῶτους νόμους, οὐσιαστικούς, καὶ τοὺς δευτέρους, ἐπιθέτους.

Ὁ πρὸς τὸν ὅρος τοῦ δικαστοῦ εἶναι ἡ ἀπόφασις, ὅπως καὶ ἂν τὴν ὀνομάσωμεν, εἴτε κρίσιν, εἴτε ψῆφον, εἴτε θέσπισμα καὶ διδασκαλίαν.

Ὅταν ἰδιώτης τις διευθύνεται πρὸς τὸν δικαστὴν, ὁ σκοπὸς του εἶναι νὰ τὸν ζητήσῃ μίαν ἀπόφασιν, ἥτις θέλει εἶσθαι σχετικὴ, ἢ εἰς μίαν πρᾶξιν, ἢ εἰς ἓνα δίκαιον. Ὅταν πρόκειται λόγος περὶ πράξεως, ζητεῖται, ἐὰν ὁ δικαστὴς φρονῇ ἀληθῆ ἢ ψευδῆ τὴν πρᾶξιν, τὴν ἥποίαν καθυποβάλλουν εἰς τὴν κρίσιν του, καὶ τότε ἡ ἀπόφασίς ἔχει βάσιν τὰς ἀποδείξεις. Ὅταν δὲ πρόκειται λόγος περὶ δικαίου, ζητεῖται, ποῖος ὁ νόμος περὶ τοῦ δεῖνα, ἢ τοῦ δεῖνα πράγματος, ποῖα δίκαια χορηγεῖ, ποῖα δίκαια ἐπιβάλλει.

Ὅταν ζητῆται παρὰ τοῦ δικαστοῦ μία καταφατικὴ ἀπόφασις, ἀποτελεσμένη εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ δικαίου, καὶ τὸ ζήτημα ὑπόκειται εἰς εἰς ἀντίρρῃσιν, τότε ὁ ἀντίδικος ζητεῖ μίαν ἀποφατικὴν ἀπόφασιν, μὴ ὑποκειμένην εἰς τὴν ἐνοχὴν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐναντίος ἐπιφέρει κατ' αὐτοῦ.

Ἐδῶ ἐμπεριέχεται ὁ τιμωρητικὸς νόμος, ὁ αὐτὸς ὀνομαζόμενος κοινῶς καὶ πολιτικός· διότι ζητεῖται, τίς ὁ λόγος τοῦ τιμωρητικοῦ; τοῦ ψηφίζεσθαι, ἐὰν πρᾶξις τις, ὀνομαζομένη ἐγκληματικὴ, εἶναι βεβαιωτικὴ ἢ ὄχι, καὶ ἐπομένως ἐὰν τὸ ἐγκαλούμενον ἄτομον, [πρόσωπον] πρέπη νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν ἐνοχὴν, ὥστε νὰ λάβῃ τὴν νόμιμον ποινὴν ταύτης τῆς πράξεως.

Μεταξὺ ὅλων τούτων τῶν ζητημάτων τὸ χρέος τοῦ δικαστοῦ εἶναι τὸ νὰ ἐπιτυχάνῃ ὅλας αὐτάς· τὰς ἀποδείξεις ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ὅσον τὸ δυνατὸν μὲ τὸν καλλήτερον τρόπον, παραβάλλον, καὶ ψηφίζων κατὰ τὴν δυνατὴν αὐτῶν πιθανότητα.

Οὕτω λοιπὸν ἡ δικαστικὴ εἶναι οὐσιωδῶς ἐπιστήμη τοῦ ἐπιφέρειν τὰς ἀποδείξεις.

Μεσολόγγιον.. Τίσις τοῦ παραρτήματος τῶν πρακτικῶν

Εἰς τὸν δ' ἀρ. ὑπεσχεθήμεν νὰ δημοσιεύσωμεν, ὡς συνέχειαν τοῦ παραρτήματος τῶν πρακτικῶν, τὰ ψήφισματα περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν συμ-

βούλων· ἥδη, κρίνοντες περὶ τὴν τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν, προσθέτομεν μόνον, ὅτι μέλη τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου εἶναι οἱ στρατηγοὶ Νότης Μπότζαρης, Μήτζος Κοντογιάννης καὶ Νικόλαος Στορνάρης· τοῦ δὲ πολιτικοῦ, οἱ Κύριοι Πάνος Γαλάνης, Ἰωάννης Τρικυπῆς, Γεώργιος Αἰνιάν, καὶ Γεώργιος Κ. Μαγγίνας· οὗτοι θέλουν παρευρίσκονται μετὰ τοῦ προέδρου τοῦ βουλευτικοῦ, Α. Διαυροκορδάτου, καὶ θέλουσι συμπράττει μετ' αὐτοῦ, ἐν ὅσῳ εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν πραγμάτων.

Αἱ τελευταῖαι εἰδήσεις ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἀκρνανίας μᾶς φανερώουν, ὅτι ὁ Μπακῆρ-Τζογαδόρος δὲν ἔχει περισσοτέρους ἀπὸ ὀγδοήκοντα στρατιώτας· αὕτη εἶναι ἡ μόνη δύναμις, ἥτις φυλάττει κατὰ τὸ παρὸν αὐτὸ τὸ φρούριον. Ὁ Ὁμέρ-Πασσας, μὲ τὸν Ἀχμέδ-Πασσαν, εὐρίσκονται ἀκόμη εἰς Ἄρταν μὲ περίπου χιλίους διακοσίους, ὁ πρῶτος μελετᾷ νὰ μεταβῇ εἰς Μπεράτι, ὅπου οἱ ἐναντίοι του γίνονται ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἰσχυρότεροι, καὶ κινουμένων ἀναφανδὸν τὴν πατρίαν του· θέλει ἀφῆσαι δὲ εἰς Ἄρταν τὸν Ἀχμέδ-Πασσαν μὲ πεντακοσίους.

Χθὲς ἐλάβομεν ἀπὸ διάφορα ἐξωτερικὰ μέρη βεβαιώσιν τὴν εἰδησιν περὶ τοῦ Κυρίου Θ. Μαίτλανδ, μεγάλου ἀρμοστοῦ τῆς Ἰονικῆς διοικήσεως· οὗτος ἐτελεύτησεν εἰς Μάλταν μὲ ἀποπληξίαν, κατὰ τὴν 8^{ην} Ἰανουαρίου. ε.π.

Ταχυδρομία. Ἀπόσπασμα γραφῆς τοῦ συνταγματάρχου Κυρίου Στανχάπου πρὸς τὴν Σιναττὴν Διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος. Εἰς Κρανίδιον. Μεσολόγγιον 30 Δεκεμβρ. 1823.

Ἀποσταλθεὶς ἀπὸ τὴν φιλελληνικὴν Ἀγγλικὴν ἐταιρείαν πρὸς αὐξήσιν τῶν συμφερόντων τῆς Ἑλλάδος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν προσοχὴν τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως τὴν σύστασιν μιᾶς ταχυδρομίας εἰς τὴν Πελοπόννησον πρὸς μεταφορὰν ἐπιστολῶν καὶ ἄλλων. Παρατηρήθη ὅτι εἰς κάθε τόπον ἡ ὀγλίγωρος κκλοφορία τῶν ἰδεῶν εἶναι ὁ ὁδηγὸς εἰς τὴν κοινὴν εὐτυχίαν, καὶ εἰς περισσοτέρων εἰς τὸν τύπον ἐλευθερον καὶ ἐμπορικόν. Πεισισμένος ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν προβάλλω εἰς τὴν Σεβαστὴν Διοίκησιν νὰ ἐπιχειρηθῇ μὲ ἰδιὰ μου ἐξοδα τὴν σύστησιν μιᾶς τακτικῆς ταχυδρομίας, κατὰ τὸν ἀκολουθον τρόπον.

Κέντρον αὐτῆς θέλει εἶναι ἡ πόλις Τριπολιτῆζα, ἔχουσα πόλεις ἀνταποκρινομένας τὴν Γαστούνην τὸ Νάυπλιον καὶ Κόρινθον· ὥστε διὰ μὲν τῆς Γαστούνης νὰ γίνεταί ἡ μετὰ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ Ἑπτανήσου ἀνταπόκρισις, διὰ δὲ τοῦ Ναυπλίου ἡ μετὰ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους, καὶ διὰ τῆς Κόρινθου ἡ μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος.

Οἱ πεζοδρόμοι θέλουν διευθύνονται μίαν ἡμέραν πρὸς Κόρινθον καὶ τὴν ἄλλην πρὸς Γαστούνην.

Διὰ τὰς ἐπιστολάς καὶ φακέλους θέλει πληρώνεται κατὰ τὸ βῆρος καὶ τὸ διάστημα τῆς μεταφορᾶς τῶν.

Σημ. Ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ ὅποιανδήποτε ὁδηγίαν ἀναφερομένην εἰς τὴν νεοσύστηθησομένην ταύτην ταχυδρομίαν, ἢ διευθύνεται πρὸς τὸν συντάκτην τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν, Κύριον Δρ. Ἰω. Ἰάκωβον Μάγερ εἰς Μεσολόγγιον.

Περὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου, καὶ περὶ τῆς ἐξέτασεως τῆς γινομένης εἰς ἓνα διὰ τοῦ τύπου ἐκδίδεται.

Ἀδύνατον νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβῶς ὅποσα κακὰ πηγάζουν ἀπὸ τὴν ἐξέτασιν ταύτην, διότι εἶναι ἐπίσης ἀδύνατον νὰ προσδιορίσωμεν μέχρι τίνος ἡμποροῦν τὰ τοιαῦτα κακὰ νὰ προχωρήσωσι. Τοῦλάχιστον ἐξ αἰτίας τῆς ἐνδέχεται νὰ ἐμποδισθῶσιν ὅτι τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς αἱ πρόδοι εἰς ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα. Ἀν ἔμενε τῆς ἐξέτασεως ἡ ἐξουσία εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐξουσιαστῶν, σήμερον ποῦ ἠέλομεν καταντήσῃ; ἀναμφιδόλως καὶ ἡ θρησκεία, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ φυσικὴ, καὶ ἡ ἠθικὴ ἤθελον εἶσθαι ἀκόμη εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν νηπιότητα.

Ἡ ἀληθεὶς ἐξέτασις εἶναι ἡ ἀπὸ μέρους τοῦ κοινοῦ ἐκείνου τοῦ φωτισμένου, τὸ ὅποιον τὰς μὲν ἐπικινδύνους δοξασίας ἀποβάλλει μὲ καταφρόνησιν, ἀπ' ἐναντίου δὲ ἐνθαρρύνει τὰς ἐπωφελεῖς ἐφευρέσεις. Εἰς διοικήσιν ἐλευθέρων ἡ θρασύτης ἐνὸς ὑβριστικοῦ ποιήματος δὲν διασώζει τὸν ποιητὴν ἀπὸ τὴν κοινὴν καταφρόνησιν· ἀλλὰ πάλιν ἐξ ἀντιφάσεως, τὴν ὁποίαν εὐκόλως ἡμποροῦμεν νὰ ἐξηγήσωμεν, ἡ ἀπὸ μέρους τοῦ κοινοῦ συγκατάθεσις περὶ τὰ τοιαῦτα ἀναλογεῖ μὲ τὴν αὐστηρότητα τὴν ἀπὸ μέρους τῆς Διοικήσεως.

[Μεσολόγγιον]. Ἐκτὸς τοῦ πρώτου δικαστηρίου τῆς Αἰτωλίας τὸ ἑποῖον ἐσύστηθη τακτικῶς πρὸ ἐνὸς ἡδὴ χρόνου, καὶ ἔχει τὴν καθέδραν του εἰς ταύτην τὴν πόλιν, κατ' αὐτὰς ἐσύστηθη καὶ ἕτερον πρῶτον δικαστήριον εἰς Ἀνατολικόν· αὐτὰ θέλουν χρησιμεύσει ἱκανὸν καιρὸν δι' ὅλην τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα· ἐπειδὴ δὲ μέχρι τῆς σήμερον διωρίζοντο διὰ τὰς ἐκκλητίους ἐπιτροπαί, πρᾶγμα τὸ ὅποιον εἰς τὴν Διοίκησιν ἔφερε πολλὰς δυσκολίας, ἐσύστηθη, ἐκτὸς τοῦ πρώτου, εἰς ταύτην τὴν πόλιν καὶ δικαστήριον τῶν ἐκκλητίων, συγκείμενον ἀπὸ ἐπτά μέλη· τοῦτο, ἐκτὸς τῶν ἐγκαλουμένων εἰς αὐτὸ ὑποθέσεων, καὶ τῶν ἐγκληματικῶν, θέλει κρίνει, καὶ τὰς λείας τῶν θαλασσίων καταδρομῶν (κουρσάρων).

Πρὸς τὸν Κύριον Συντάκτην τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν.

Φίλε Δάστωρ!

Μ' ὅλον ὅπου γνωρίζω, ὅτι τὰ Ἑλληνικά Χρονικά περιορίζονται εἰς τὸ νὰ δημοσιεύωσι μόνον πολιτικὰς καὶ πολεμικὰς εἰδησεις, ἵσως δὲν ἤθελε γένῃ περιττὸν νὰ προστίθενται καὶ τινὰ ἄρθρα γεωγραφίας, ἐπιστήμης, ὅχι πάντῃ ἀπηλλοτριωμένης ἀπὸ τὰ πολεμικὰ καὶ πολιτικά.

Αἱ Μοῦσαι εὐχεσθῶνται εἰς τὴν βαθεῖαν εἰρήνην, ἥμπορεῖ νὰ εἴπῃ τις, καὶ ὅχι εἰς τοὺς θορυβώδεις πατάγους τοῦ Ἄρεος. Τίς ἔχει νοῦν νὰ σκέπτεται περὶ γεωγραφίας, ἐν ᾧ πρόκειται πόλεμος; Ναί, ἀποκρίνομαι, ἀλλὰ μίᾳ διατριβῇ περιέχοντα παραλληλισμὸν νέων ὀνομάτων με παλαιὰ, καὶ παλαιῶν πόλεων με πολλὰ σωζόμενα ἤδη ἐρείπια, ἐξηνητημένη ἀπὸ Σρτάδωνα, Πausανίαν, Θουκυδίδην, Πολύβιον, καὶ ἄλλους συγγραφεῖς Ἑλλήνων, καὶ ἐπικυρωμένη με τὴν αὐτοπρόσωπον παρατήρησιν τοῦ γράφοντος, ἥμποροῦσιν νὰ ἐξηγήσῃ πολλῶν παλαιῶν ἀγώνων ἑσείς, καὶ νὰ σαφηνίσῃ εἰς τοὺς ἀναγινώσκοντας τὴν νέαν ἱστορίαν μας φιλολόγους, ὅποια ἡ Γραβιά, ὁ Ἀετός, τὰ Βασιλικά, τὸ Καρπενήσι, καὶ ἄλλα τόσα χωρία τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὅποια ἀπεθανατίσθησαν με ἡρώϊκας τῶν νῦν Ἑλλήνων ἀνδραγαθίας.

Ἰδοὺ εἰλικρινῶς τὸ φρόνημά μου· δέξαι τὴν μικράν μου διατριβήν, καὶ ἂν τὴν κρίνῃς ἀξίαν νὰ ἀναπληροῖ ἐνίοτε τὰ κοινὸν εἰς τὰ Ἑλληνικά Χρονικά, ἐξακολουθήσον τὴν δημοσίευσίν της, ἐκδίδων πότε ἐν ἄρθρῳ, καὶ πότε δύο εἰς τὰ ἐπόμενα φύλλα.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 31 Ἰαν. 1823. ὁ φίλος σου Γ. Αἰνιάν.

ΘΟΥΡΙΟΝ ΑΣΜΑ.

Ἑλλήνων παῖδες, ἄνδρες γενναῖοι, ὁρμάτε πάντες κατὰ ἐχθρῶν.
Τουφέκ' εἰς χεῖρας δράζετε, κ' εἴ-τα δ' εἰς ὤμον ξίφος τὸ κοπτερόν.
Αὐτὰ στολίζουσιν ἑσᾶς μεγάλως, καὶ θὰ τιμήσουν διὰ παντός.
Σάλπιγγ' ἀκούτε; σαλπίζει μάχην, αὐτὸ προστάζει τῶρ ὁ Θεός.
Ἰδοὺ ὁ Ἄρης ἑσᾶς προσμένει, καὶ ὠπλισμένη ἔσθ' ἡ Παλλάς.
Πατρίς μου χαῖρε, Θεὸς ποθεῖ σε, καὶ βουθεῖ σε φίλη Ἑλλάς.
Ἄρης φωνάζει, ἀκούτε τώρα; αὐτὸς προστάζει πολλὰ ἀγαθὰ.
Θέσете τάξιν εἰς στρατὸν, λέγει, κ' εὖκοσμα πάντα, καὶ τακτικά.
Δέκαρχος ἔστω πρῶτος πεντάρχου, καὶ οἱ δύο ἄς ἀκούουν τὸν λοχαγόν.
Ἀρχὰς πενήντα δ' ἑκατὸν πάντως ἄς ὑπακούῃ τὸν ἀρχηγόν.
Κ' ἐπάνω τούτων, ἀρχὰς χιλίων λεγέσθω πάντων ἡ κεφαλὴ.
Στρατηγὸς δ' ὅταν παρῶν ὑπάρχῃ, τούτου γενέσθω ἡ προσαγή.
Αὐτὰ μὲν Ἄρης ἡ δὲ Ἀθὴν ὑπαγορεύει τὰ ἐφεξῆς.
Βουλὴ μὲν πρῶτον γερόντων λέγει, ἄς ἔχῃ κράτος πάσης ἀρχῆς.
Ἐστῶσαν πέντε νουνεχεῖς πάντες, χ' ὧ πρόεδρός των, ἐκτὸς αὐτός.
Ὄζυς νοῆσαι, ἔτοιμος πρᾶξαι, καὶ ἐπιστήμων πολιτικός.
Ἐπειτα δ' ἄνδρας ἐκάστη πόλις σοφοὺς ἄς στήσῃ, καὶ συνετούς.
Παλλάδας λάτρεις, καὶ τῶν Μουσῶν καὶ Φοῖβου πάντας ἀγαπητούς.
Ἀφ' οὗ δε ταῦτα γένωσιν οὕτως, ἰδοὺ τί λέγει Θεὸς φωνή.
Ὁμονεῖτε, γενῆτ' ἄνδρες, κ' ἄς ἀντηχήσῃ ὅπλων κλαγγή.
Θούριον ἄσμα ἄδετ' ὁμνεῖτε ἥρωας πάντας τοὺς παλαιούς.
Θεμιστοκλέα καὶ Μιλτιάδην, κ' εἰς τὴν Τρωάδα τοὺς Ἀχαιοὺς.
Οἶον τὸ θάρσος τοῦ Ἀχιλλεύος καὶ Ὀδυσσεὺς τὰς μηχανάς.
Ἵνα πορθῇτε πόλεις μεγάλας, αὐτὰς χρησθῆτε ὡς ἱκανάς.
Τύραννοι πίπτουσιν ἀσεβεῖς, ὅταν πάντων τὸ μένος συνενωθῇ,
Καὶ λαμπρὸν σῆμα ἐλευθερίας, εἰς γῆν καὶ πόnton ἀνυψωθῇ.
Ὅθεν κινεῖσθε με θυμὸν μέγαν, κ' ἐκδικηθῆτε κατὰ ληστῶν.
Τουρκῶν βαρβάρων αὐτοὶ γὰρ πάντας ναυὺς μιλῶσιν τοὺς τῶν πεισῶν.
Διώξετ' ἀχρεῖον Μωάμεθ ὄχλον, ὅστις μολύνει τὴν θείαν γῆν,
Καὶ εἰς τὰς Μούσας φέρετε ὕμνον, ἐλευθερίας τὴν ἀπαρχήν.
Ἐξ ὅρου, σ' ὅρου, κ' ἐκ λόφου εἰς λόφον ΣΤΑΥΡΟΥ σημεῖον ἄς κινήθῃ,
Κ' εἰς Κωνσταντίνου τὴν τερπνὴν πόλιν, μετὰ θριάμβων ἄς στηριχθῇ.

ΑΡΙΘ. ΙΙ.

Μεσολόγγιον τῇ 6 Φεβρουαρίου 1824.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Αἱ τρεῖς ναυτικαὶ νῆοι "Ἰδρα, Σπείζαι, καὶ Ψαρῖα πρὸς τοὺς Ἑλλήνας ἀπανταξ.

Μὴ γένοιτο, ἄνδρες, Ἑλληνες, νὰ νομίσῃ τις, ὅτι εἰς ὑμᾶς ἀποτενύμεθα ἐπὶ σκοπῷ νὰ καυχήθωμεν, ἢ νὰ δείξωμεν, ὅτι με τὰς δουλεύσεις μας ὑπεχρεώσαμεν τὴν πατρίδα! Ἡμεῖς ἐντελῶς γινώσκομεν, ὅτι, ὅσα καὶ ἂν κάμῃ χριστιανὸς ὑπὲρ τῆς ἀγίας ἡμῶν πίστεως, ἢ δίκαιος πολίτης ὑπὲρ τῆς πατρίδος, πάντα μικρὰ νομίζονται, παραβαλλόμενα με τὰ πρὸς αὐτὰς χρῆσται. Τοῦτο μόνον μᾶς βιάζει νὰ λύσωμεν τὴν σιωπὴν, ὅτι, ἐν ᾧ τρία σχεδὸν ἔτη καταδαπανήσαντες τὸ χρηματικόν μας, χύνοντες τὸ αἷμά μας, καὶ θυσιάζοντες τὰ πλοῖά μας, ἐρθεῖραμεν τὴν κατάστασίν μας, καὶ με ὀλίγην τοῦ ἔθνους συνδρομὴν ἀντιπαραταττόμεθα με τὰς ὑπερόγκους θαλασσίους δυνάμεις τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ λοιπῶν βαρβάρων, ἀπαντα τὰ ἴδια παραβλέποντες, καὶ ὅλοι χαριζόμενοι εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν ὁμογενῶν μας, θεωροῦμεν ὀλίγους τινὰς ἀρπαγας, οἵτινες προάγοντες,

καὶ φέροντες παντοῦ τὴν ἀταξίαν, τὰς διχονοίας, καὶ τὰς καταχρήσεις, τὰ πάντα διαστρέφουσιν εἰς ἰδίαν των ὠφέλειαν, καὶ καταγδύνουσι τὴν ταλαιπωρον Ἑλλάδα.

Ὑπὸ τῆς τυραννίης αὐτῶν καταβρύνεται ἀδίκως ὁ λαὸς με δυσφορωτάτους φόρους· ἐν ᾧ αἱ πρόσοδοι μόνον τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ἐὰν ὑπὸ τῆς ἀσυστάσεως δὲν ἡμελοῦντο, καὶ ἀπὸ τοὺς ἐκ μόνης τῆς ἀσυστάσεως ὑπάρχοντας, δὲν διηρπάζοντο, ὑπεραρκοῦσαν πρὸς τὰς ἐτησίους ὅλας κατὰ ξηρὰν, καὶ κατὰ θάλασσαν ἀνάγκας. Οὐδεὶς ἐκτελείται τῶν νόμων, οἱ ὅποιοι ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρωσι τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἔθνους· ὁ δὲ καθημερινῶς φορολογούμενος πολίτης οὐδὲ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑπαρξίν βλέπει ἐν ἀσφαλείᾳ· ἀπελπίζεται ὁ ἐνάρετος πατριώτης νὰ ἰδῇ ποτε τὸ ἔθνος ἀνεξάρτητον· οἱ δὲ ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας κατεξοδευθέντες γενναῖως ἀθλημονοῦσι, βλέποντες, ὅτι, ὕστερον ἀπὸ τόσας θυσίας, καὶ ὅλα των τὰ πλοῦτῃ ἂν θυσιάσωσι, δὲν θέλουν θυνθῇ νὰ ὑπερασπισθῶσι τὴν Ἑλλάδα κατὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ, ἐν ὅσῳ ἄλλοι πολλὰ ἐπικινδυνώτεροι ἐχθροὶ ἐσωτερικοὶ καταπίνουσιν ἕως ἐσχάτης· ῥανίδος τὸ αἷμα αὐτῆς.

Ἐκ τῶν τοῦ λήγοντος ἔτους προσόδων τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, τελωνίων, ἐράνου, καὶ δασμοῦ, ὅσα κατὰ ξηρὰν ἐσυναχθήσαν, μόνον γρόσια ἑκατὸν εἴκοσι μίαν χιλιάδας, καὶ ἑκατὸν τεσσαράκοντα ὀκτῶ, καὶ παράδες τριάκοντα, ἐστάλθησαν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν εἰς τὰς τρεῖς ναυτικάς νήσους, ὡς ἡ ἐπὶ τοῦ τέλους καταγραφὴ φανερώνει. Ἄνδρες Πελοποννήσιοι, σεῖς γινώσκετε, ὅποια ἐπληρώσατε, σεῖς, λέγομεν, διότι ἐφέτος κατὰ ξηρὰν ἡ Πελοπόννησος μόνον ἔμεινεν ἐλευθέρη εἰςβολῆς ἐχθρικῶν στρατευμάτων· εἰς ἡμᾶς δὲ μόνον ἀνήκει νὰ σᾶς φανερώσωμεν, ὅποια ἔλαβόμεν· ἀλλὰ μήπως τὰ περισσότερα κατὰ ξηρὰν ἐξωδεύθησαν, ἐν ᾧ παραμικρὰ στρατιωτικὴ βοήθεια δὲν ἐκινήθη πρὸς βοήθειαν τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, ἥτις διὰ τοῦτο καταληληταίται, καὶ κατερμημόνεται ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς; ἢ πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς Αὐτικῆς, ὅπου καὶ τὸ Μεσολόγγιον, τὸ προπύργιον τῆς Πελοποννήσου ἀφῆθη εἰς τὴν Θεῖαν πρόνοιαν· κινδυνεύον δε τὰ ἔσχατα, διεσώθη μόνον ἀπὸ τὴν ἀναξίτητα τῶν ἐχθρῶν μας, καὶ ἀπὸ τὸν ἐπερχόμενον χειμῶνα;

Ἀλλὰ τ' αὐτὰ φωνάζουν ἐξίσου με ἡμᾶς, βοῶσιν ἐξίσου με ἡμᾶς καὶ οἱ ποιῶντες τὰς καταχρήσεις, κατὰ τῶν καταχρήσεων· καὶ οἱ ἀρπαγες αὐτοὶ κατὰ τῆς ἀρπαγῆς. Μεταξὺ τῶν βοώντων βέβαια εἶναι καὶ οἱ ἀληθινοὶ τῆς πατρίδος καλοθεληταί· ἀλλὰ πῶς νὰ τοὺς διακρίνῃ ὁ λαὸς, ἀπὸ τοὺς ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τοῦ πατριωτισμοῦ κρυπτομένους ἰδιοτελεῖς; ἡμεῖς, οἵτινες κατοικοῦμεν τρεῖς σκοπέλους, οἱ ὅποιοι οὕτε ἐθνικά, οὕτε ἰδιόκτητα εἰσοδήματα ἔχομεν· οἵτινες, ὡς εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν, θυσιάσαντες τὰ πλοῖά μας, καὶ τὰ χρήματά μας, ἐθυσίασαμεν τὴν κατάστασίν μας ὅλην, καὶ μένομεν ἀνευ πόρου ζωῆς, μόνον δε καὶ μόνον εἰς τὴν πολιτικὴν ἀποκατάστασιν, καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ ἔθνους βλέπομεν τὴν στέψιν τῶν ἀγώνων μας, καὶ τὴν ἀντιμισθίαν τῶν θυσιῶν μας· ἡμεῖς ἀκριδέστερα παρὰ πάντα ἄλλον, πρέπει νὰ καταγινώμεθα εἰς τὴν διὰ γυνωσιν τῶν ἀληθινῶν τοῦ ἔθνους συμφερόντων κρίνοντες, δε δι' ὅλου ἐναντίον τοῦ συμφερόντος μας, τὸ ν' ἀγκαλισθῶμεν τινὰ μερικὴν φατρίαν, ἀλλοῦ δὲν θέλομεν ζητήσαι τὸ ἔθνος, παρὰ εἰς τὴν ὁμήγηριν τῶν ἐπιτρόπων του, τοὺς ὁποίους ἀπασαί αἱ ἐλεύθεραι ἐπαρχίαι, κατέστησαν παραστάτας, καὶ ἀντιπροσώπους αὐτῶν.

Τὰ ποτὲ μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, ἂν καὶ τοιαῦτα διωρίσθησαν, ὥστε καὶ πείρα τῶν πραγμάτων, καὶ δύνამεις, καὶ ὑπόληψις ἐν αὐτοῖς εὐρίσκετο ἱκανῶς, ὡς πρὸς τὸ ἐκτελεῖσαι τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, οὐδὲν ὅμως τῶν εὐκαίρων ἐνήργησαν, καὶ παραλόγως καυχῶνται, ὅτι ἐξ ἀπόρου πόρον εἰσέγαγον· ἐν ᾧ ἐσυγχώρησαν νὰ σφετερισθῶσιν ὀλίγοι τοὺς πόρους ὅλου τοῦ ἔθνους, καὶ τοῦτο ἔφρασαν εἰς παντελὴ ἔνδειαν χρημάτων, μηδὲν ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας ἐξοδεύσαντες. Ἀκαίρως δε κηρύττουσιν, ὅτι ὑπερασπίσθησαν τὰ προσωπικὰ δικαιώματα ἐκάστου πολίτου, ἐν ᾧ, ὅταν τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα, ἀγωνιζόμενον διὰ νὰ χαλινώσῃ τὴν ὁρμὴν τῆς ἀρπαγῆς, τὴν ἰδιοτέλειαν, καὶ τὰς καταχρήσεις, μετεκομίσθη εἰς Ἄργος, ἀψηφίζοντες τὰ δικαιώματα ὅλων τῶν ἐλευθέρων Ἑλλήνων ἐσυγχώρησαν νὰ καταπατηθῇ ἡ σεβασμιότης τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, ἀπὸ ὀλίγων τινὰς ἐγκληματίας, κινήθεντας ἀπὸ τὸν τόπον, ὅπου ἐκεῖνοι διέτριβον, καὶ ὅπου οὗτοι ἀναισχύντως ἔτι συνδιατρίβουσι, καὶ συνεταρίζουσι μετ' ἐκείνων· εἰς μάτην τέλος πάντων προσκαλοῦσιν ἐθνικὴν συνέλευσιν, διὰ νὰ δαπανήσωμεν εἰς αὐτὴν τὸν ὀλίγον ἔτι μένοντα καιρὸν, ὅστις θέλει ἄλλως χρησιμεύσει πρὸς ὀλέθριόν μὲν εἰς τὰ τέλη αὐτῶν, σωτήριόν δε τοῖς ἀγαθοῖς ἐπ' ἀνθρώποις, καὶ εὐτάκτησιν τῶν πραγμάτων. Ὁ σκοπὸς των βέβαια εἰς ἄλλο δὲν ἀποβλέπει, παρὰ εἰς τὸ νὰ μᾶς ἐμποδίσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ προετοιμασθῶμεν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἕως ὅτου οὗτος νὰ κάμῃ τὴν ἐπικειμένην, καὶ ἐτοιμαζομένην νέαν του ἐκστρατείαν, ἐλπίζοντες, ὅτι τότε δὲν ἀνορθοῦνται πλέον τὰ πράγματα, καὶ μένει πλέον εἰς αὐτοὺς ἐλεύθερον τὸ στάδιον τῆς καταχρήσεως, καὶ τῆς ἰδιοτελείας.

Ἐθνικὴ συνέλευσις δὲν ἥμπορεῖ νὰ καλεσθῇ τώρα, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς τελευταίας ἐν Ἄστρει Συνελεύσεως· καὶ δὲν εἶναι ἀναγκαῖα, εἰμὴ;

ὅταν προτεθῇ λόγος περί τινος μεταβολῆς τοῦ ὀργανικοῦ νόμου· ἡμεῖς δὲ μὴ πρὸς τὸ παρὸν οὐτε χρεῖαν, οὐτε καιρὸν ἔχοντες νὰ διορθώσωμεν τὸ πολίτευμά μας, ἢ νὰ συνθέσωμεν νέον. Τὸ προσωρινόν, τὸ ὅποιον ἔχομεν, ἀρκεῖ εἰς ἡμᾶς, ὅταν ἀκριβῶς τὸ φυλάξωμεν, ὅχι μόνον εἰς τὸ νὰ ὑπερασπισθῶμεν τὴν ἀνεξαρτησίαν μας, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ καθάρισωμεν ὅλην τὴν λεγομένην Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν ἀπὸ τὴν παρουσίαν τῶν βαρβάρων ἔχθρων τῆς ὑπάρξεώς μας, καὶ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως.

Ἡμεῖς λοιπὸν, οἵτινες ἀπ' ἀρχῆς τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, πάντοτε ἠγωνίσθημεν διὰ τὴν στερέωσιν, καὶ ἐνδυνάμωσιν τῆς Διοικήσεως, νομίζομεν χρεὸς μας ἀπαραίτητον νὰ διακηρύξωμεν εἰς ἅπαντας τοὺς ὁμογενεῖς μας, καὶ νὰ διαμαρτυρηθῶμεν ἐνώπιον Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων, ὅτι ἐὰν δὲν συνενωθῶμεν ὅλοι σφικτῶς, εἰς τὸ νὰ καταπαύσωμεν τὰς καταχρήσεις, διὰ νὰ ἐνεργῶνται εἰς τὸ ἐξῆς ἀκριβῶς αἱ ἀποφάσεις τοῦ Βουλευτικοῦ, καὶ τοῦ κατὰ νόμον ἀνανεωθέντος Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, καὶ διὰ νὰ βασιλεύσῃ μόνον ὁ νόμος, προβλέπομεν ἀναπόφευκτον τὸν ἀρνησμὸν τοῦ ἔθνους, καὶ ἀποφασίν ἔχομεν στερεὰν νὰ λάβωμεν πλέον ἄλλα μέτρα, διὰ τὴν ἰδίαν σωτηρίαν ἡμῶν, καὶ τῶν θελόντων νὰ συνδιασωθῶσι μετ' ἡμᾶς.

Σημείωσις τῶν χρημάτων, ὅσα ἐλάβομεν ἐφίτες.

Αἱ τρεῖς νῆσοι ἀπὸ ὅσα κατὰ ζῆρὰν ἐσυνάχθησαν ἀπὸ τὰ ἔθνη εἰσοδήματα, δὲν ἐλάβομεν ἐν λεπτόν.

Ἀπὸ τὸν διορισθέντα ἔρανον τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας Βοστίτης καὶ Καλαβρυτῶν ἐλάβομεν γρ. 26300

Ἀπὸ τὸν δασμὸν Κορίνθ. Καλαβρ. Ντυπλ. καὶ Βοστίτ. 36000

Ἀπὸ τὰ δάνεια ἀτομικὰ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ δασμοῦ. 12510

Ἀπὸ τὰ πωληθέντα ἐθνικὰ κτήματα 46338 30

Γρ. 121148 30

Ὑδρα τῇ 21 Ἰανουαρ. 1824.

(Τ. Σ.) Οἱ πρόκριτοι τῆς νήσου Ὑδρας (Τ. Σ.) Οἱ πρόκριτοι τῆς νήσου Σπείζων.

Εἰς ἐλλείψιν τῆς σφραγίδος εἰς πληρεξούσιοι Παρῶν

ΓΕΩΡΓ. ΣΚΑΝΔΑΛΗΣ, ΚΩΝΣΤ. ΑΝΔΡΙΑΓΙΑΝΗΣ, ἸΩ. Α. ΜΑΜΟΥΝΗΣ.

Θέλομεν σὰς παραστήσει, ἀγαπητοί μας συμπατριῶται, τίνι τρόπῳ ὀκαθεῖς δύναται νὰ γένῃ τοῦ ἑαυτοῦ του συνήγορος. Ἄν, ὅσα καλὰ ὁ ἄγραφος νόμος ἐμπεριέχει, μεταβληθῶσιν εἰς νόμον γραπτόν, ἂν, ὅσα εὐρίσκονται εἰς τὰ δύο ταῦτα εἶδη τῶν νόμων κοινὰ εἰς πᾶσαν τάξιν ἀνθρώπων, συναρθωσῶσιν εἰς τόσα μικρὰ βιβλία, ὅσα αἱ διάφοροι αὐτῶν τάξεις, διὰ νὰ εὐρίσκῃ ὁ καθεὶς ὅ,τι μερικῶς πρὸς αὐτὸν ἀναφέρεται, ἀδιαφορῶν δι' ὅσα δὲν τὸν ἀνήκουν, ἂν τὸ βιβλίον τὸ περιεκτικὸν τῶν γενικῶν νόμων ἀναγινώσκειται εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ ὁ κώδικς οὗτος δοθῇ εἰς τῶν παιδίων τὰς χεῖρας, τὰ ὅποια θέλουσι τὸν ἀποστηθίζει ὡς τὰ θέματά των εἰς τὸ σχολεῖον, ἂν καθὲν ἀπὸ τὰ παῖδια, ὅταν ἡλικιωθῇ, χρεωστῇ νὰ δίδῃ ἐν ἀντίγραφον αὐτοῦ ἰδιόχειρον τοῦ κώδικος τούτου, πρὶν λάβῃ τὸ δικαίωμα τῆς ψηφοφορίας, καὶ τὰ λοιπὰ δικαιώματα, ἂν τὸ βιβλίον τὸ περιεκτικὸν τῶν γενικῶν νόμων περιέχῃ καὶ κατάλογον ἀκριβῆ τῶν μερικωτέρων, καὶ πρὸς τούτοις αἱ διοικήσεις μεταχειρίζονται ὅλα τὰ μέσα τὰ ἀναγκαῖα διὰ νὰ λαμβάνῃ ὁ καθεὶς κατὰ μέρος τοῦτον τὸν κώδικα. — Τότε ὁ καθεὶς, τὸ ἐκπαιδευόμενος, ἡμπορεῖ νὰ γένῃ τοῦ ἑαυτοῦ του συνήγορος.

Πρέπει ὅμως οἱ νόμοι οὗτοι νὰ μὴ ᾖναι ἐκτεθειμένοι εἰς φράσεις σχοινοτενεῖς, καὶ νὰ ὁμοιάζωσι τοὺς νόμους τοὺς Γαλλικοὺς, καὶ ὅχι τοὺς ἄλλους γραπτῶς νόμους, ὅπου ἐνίοτε εὐρίσκονται γνωμικὰ, ἐξ ὧν τὸ καθὲν μολονότι συμπληροῖ δεκατρεῖς σελίδας ἱκανὰς ν' ἀποτελέσωσιν ἕνα τόμον, δὲν ἀπαρτίζει ὅμοιος ὁλόκληρον ἐννοιαν· γνωμικὰ γέμοντα ἀπὸ ἐπαναλήψεως καὶ λόγους, οἵτινες εἰς ἄλλο δὲν συντελοῦν, εἰμὴ εἰς πλειότερον κέρδος τῶν συνθετῶν αὐτῶν συνηγόρων. Ἐπειτα πρέπει ὅλον τῆς πολυλογίας τοῦτον τὸν ὄγκον νὰ ἔχῃ τις εἰς τὴν μνήμην του, διὰ νὰ ἐμβατεύσῃ εἰς τῶν γραφομένων τὴν ἐννοιαν διότι αὐτὰ εἶναι ἐν μόνον γνωμικὸν ἐκτεθειμένον εἰς ἑκατὸν σελίδας. Τοιοῦτοτρόπως οἱ συνηγόροι φαρμακεύουν τὴν ἐκφρασίν των, διὰ νὰ γυμνώνωσιν τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους, ὑπὲρ τῶν ὁποίων συνηγοροῦν. Ὅλα δε ταῦτα ἦτο δυνατόν νὰ συντεθῶσι μετ' ἐπιμετέραν σαφήνειαν, καὶ εἰκοσάκις πλέον συντόμως.

Πολλὰς χάριτας ἡ Ἑλλὰς ὁμολογεῖ πρὸς τὴν Γερμανίαν καὶ Ἑλβετίαν, τῶν ὁποίων τὰ τέκνα ἀπέθαναν ἐνδοξῶς ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ Σταυροῦ, ἀφ' οὗ γενναίως συνηγωνίσθησαν κατὰ τῶν βρβάρων ὁμοῦ μετ' ἡμῶν Ἑλλήνων τὰ τάγματα. Οἱ Ἕλληνες ὅσοι ἀπὸ Μολδοβλαχίαν ἔφευγον καταδιωκόμενοι, ἐν τῷ μεταξὺ τῆς πολυδύνου ὁδοιπορίας τῶν ἡξιώθησαν μεγάλας περιουσίας, καὶ δεξιώσεις εἰς τὰς οἰκίας τῶν Γερμανῶν καὶ Ἑλβετῶν, οἵτινες προσεφέρθησαν πρὸς αὐτοὺς μετ' ὅλον τὸν τρόπον τοῦτον τὸν εὐγενῆ καὶ φιλόανθρωπον, θέλοντες νὰ δείξωσι πρὸς ἡμᾶς καλὰ φρονήματα, καὶ ἀδελφικά των αἰσθήματα.

Πρὸς πλειοτέραν πιστοποίησιν περὶ τούτου προσφέρομεν εἰς ἀνάγνωσιν τοῦ κοινοῦ τὸ ἀκόλουθον παράρτημα τοῦ λόγου τοῦ ἐκφωνηθέντος παρὰ τοῦ σχολάρχου Ἑρρίκου Βρέμη, πρὸς τὰ μέλη τῆς φιλελληνικῆς ἐταιρείας.

Ὑπέρτιμοι Κύριοι καὶ ἀδελφοί.

Σωτήριος καὶ ἱερὸς εἶναι ὁ τῆς ἐνώσεως ὑμῶν καὶ συνελύσεως σκοπός, καὶ ἡ ἐκδοσις αὐτοῦ, εἰ καὶ ἀμφίβολος, δὲν πρέπει ὅμως περὶ τῆς ἐπιτυχίας του νὰ δειλιάζωμεν παντελῶς. Οἱ περιφημότεροι καὶ σοφώτεροι ἱστορικοὶ ὅλων τῶν ἔθνων καὶ ἐποχῶν ἐδιδάσθησαν νὰ ὁμολογήσωσι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ἀπὸ τὰ παραμικρότερα αἰτία προέκυψαν τὰ μεγαλήτερα καὶ θαυμάσια ἀποτελέσματα. (Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπ. φύλλον.)

Μεσολόγγιον. Τὴν 3 τοῦ παρόντος ὁ λαμπρὸς Λόρδος Βύρων περιέπεσεν αἰφνιδίως εἰς ἡμιπληγίαν προξενηθεὶς εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὰς μεγάλων καὶ ἀκαταπαύστου τοῦ πνεύματος ἀσχολίας· τὴν ἐπιούσαν δὲ ἡμέραν ἠσθάνθη τὸν ἐκυτόν του εἰς καλῆτέραν κατῶστασιν. Οἱ ἰατροὶ Φραγκίσκος Βουῖνος καὶ Ἰούλιος Μιλιγγέντης, ὁ μὲν ὡς ἰατρός καὶ χειρουργός του, ὁ δὲ σταλμένος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς ἐταιρείας ἐβεβαίωσαν, ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Λόρδος θέλει ἀνχλάβει ἐντελῶς τὴν υγίαν. Τοῦτο γνωστοποιεῖται εἰς τὸ κοινόν πρὸς κατάπαυσιν τῆς ἄκρας συγχύσεως, τὴν ὁποίαν ἐπροξένθησαν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων αἱ διάφοροι ψευδεῖς καὶ ἀπευκαταῖαι φῆμαι περὶ τῆς ἀσθενείας τοῦ λαμπροῦ τούτου ὑποκειμένου.

ΑΡΙΘ. 12

Μεσολόγγιον τῇ 9 Φεβρουαρ. 1824.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Διὰ τοῦ προχθεσινῶν τεχυδρόμου τῆς Διοικήσεως ἐλάβομεν ἀπὸ Κρανιδίου ἀντίγραφον τῶν ἐξῆς δύο ἐπιστολῶν.

Περ. Β.)

Ἀρ. 623.)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον Κύριον Ἀνδρίαν Ζεήμην.

Ἀνεγνώσθη τὸ ἔγγραφόν σας σημειωμένον τῇ 4 Ἰανουαρίου. Τὸ Βουλευτικὸν εὐγνωμονεῖ διὰ τοὺς ἀγῶνας, ὅπου ὑπερέτετε, καὶ ἤδη δοκιμάζετε ὑπὲρ πατρίδος. Πρὶν ἢ τῶρα πρέπει νὰ σὰς ἔγνη γνωστὴ ἐκ τῶν προκηρύξεων, ἡ ἀντικατάστασις τῶν νέων μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, ἃτινα καὶ διὰ θεσπίματος ἤρξαντο τὰς ἐργασίας των, καὶ περιμένονται καὶ τὰ λοιπὰ μέλη. Ἐν τοσούτῳ προσκλεῖσθε καὶ ἡ Ἐκλαμπρότης σας, διὰ νὰ ἔλθῃτε νὰ συνακτελῇτε μετὰ τοῦ σώματός σας· τὸ Βουλευτικὸν ἔδωκε τὰς ἀναγκαῖας διατάγας πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν, διὰ νὰ γράψῃ εὐχαριστήρια πρὸς τε τὸν Λόρδον, καὶ πρὸς τὸν πανιερώτατον ἅγιον Ἰγνάτιον. Τὸ αὐτὸ Ἐκτελεστικὸν τοῦ λοιποῦ θέλει σὰς πληροφορεῖ περὶ πάντων. Ἐρρωσθε.

Τῇ 11 Ἰανουαρ. 1824, ἐν Κρανιδίῳ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος ΒΡΕΣΘΕΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ.

Ὅτι ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ ὁ ἄ. Γραμ. ἸΩ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΑΝΗΣ.

Ἀριθ. 567.)

Πρὸς τὸ σεβαστὸν Βουλευτικὸν σῶμα.

Ἐλήφθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 623 καὶ ἡμ. 11 Ἰαν. τοῦ σεβαστοῦ τούτου σώματος, προσκαλοῦντός με εἰς Κρανιδίον, ἵνα, καθὼς μέλος τοῦ σεβαστοῦ Ἐκτελεστικοῦ, προσκλεχθεῖς εἰς τὴν ἐν Ἀστρεῖ ἐθνικὴν συνέλευσιν, συναριθμηθῶ καὶ ἤδη εἰς τὰ νεωστὶ ἀντὶ τῶν ἐκπτώτων συγκροτοῦντα τὸ ῥῆθρον σῶμα, λοιπὰ μέλη.

Τοιαύτη τιμὴ καὶ τότε ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς συνελύσεως μ' ἐνθύμισεν τὸ ἀδελφικὸν ἐκεῖνο « γνῶθι σαυτὸν » διὰ παρεκάλεσθαι, ἵνα λάβῃ τὸ μέγα τοῦτο βάρος ἄλλος τῶν πατριωτῶν ἱκανώτερός μου· ἀλλὰ τὸ ἔθνος ἐπίμονον εἰς τὴν ἀπόφασίν του μετ' ἐπείσεως καὶ ἄκοντα.

Εὐγνώμιον οὖν καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐδείξεν ἡ συνέλευσις διάθεσιν, καὶ τὴν ὁποίαν δεῖκνυε ἤδη τὸ σεβαστὸν Βουλευτικόν, παρακαλῶ θερμῶς, ἵνα πληρώσῃ τὸ μὲν ἐλλείπον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἀπὸ ἀνδραξιωτέρου μου, ἐμὲ δὲ ὡς γνήσιον τῆς πατρίδος τέκνον, γνωρίζῃ πρόθυμον εἰς ὅ,τι δῆποτε κρίνει ἱκανόν, καὶ εὐρήσει με ἀείποτε εὐπειθῆ εἰς τὴν νόμιμον Διοίκησιν. Μένω με σέβας, τῇ 27 Ἰαν. 1824, ἐν Βοστίτῃ.

ἈΝΔΡΕΑΣ ΖΑΨΗΣ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπόσπασμα τῆς ἐνημερίδος τῆς ὀνομαζομένης Γαλιάνης. Παρίσι: τῇ 31 Δεκ. 1823

Ἐπιτομὴ τοῦ λόγου τοῦ ἐκφωνηθέντος παρὰ τοῦ προέδρου τῶν κατὰ τὴν Ἀμερικανὴν Ἠνωμένων Ἐπαρχιῶν, εἰς τὴν ἐναρκίν τῆς Συνελύσεως.

« Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἰδικόν μας πολίτευμα ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία ἀνήκει ἐξαίρετως εἰς τὸν λαόν, ἀφεύκτως ἀπαιτεῖται νὰ δώσωμεν πρὸς αὐτὸν ἰδέας ἀκριβεστάτας ὅλων τῶν ἀξιολογωτέρων πραγμάτων, διὰ νὰ τὸν καταστήσωμεν ἐπιτιθέον νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὸν ἀνήκοντα τρόπον τὴν ὑπερτάτην του δύναμιν· διότι δὲν θέλει εἶσθαι εἰς τοῦτο ἱκανός, ἐν ὅσῳ πλανᾶται εἰς τῆς ἀμαθείας τὸ σκότος.

« Ὅλοι κινῶν ὑποκείμεθα εἰς ἀπάτην· ἀλλ' οἱ δημόσιοι ὑπουργοὶ πλειότερον παρὰ τοὺς ἄλλους εἶναι εὐκατάφοροι εἰς θυμὸν, καὶ περισσότερον παραφέρονται ἀπὸ τὰ ἴδια συμφέροντα καὶ πάθη.

« Τὸ μέγα σῶμα τῶν πολιτῶν, ὅσοι ζῶσιν εἰς τοὺς οἴκους των, ἀσχο-
λούμενοι περὶ τὰς συνήθεις των ἐργασίας, ἃς εἶναι μὲν θεαταὶ ἡσυχοί, ἀλλὰ περίεργοι συγχρόνως ἐξετασται τῶν συμβαινόντων, καὶ τῆς

• κυβερνήσεως τῶν κοινῶν πραγμάτων, ἀπὸ τὰ ὑποῖα καὶ αὐτοὶ φυσικῶ τῷ λόγῳ μετέχουν.

« Αἱ ἐπαρχίαι καὶ οἱ διάφοροι ὑπουργοὶ χρεωστοῦν νὰ δίδωσιν εὐθύ-
• νας τῆς κυβερνήσεως τῶν πραγμάτων εἰς τὸν λαόν, ὅστις ὅσον ἀκριβε-
• στέρας ἔχει τῶν τρεχόντων ιδέας, τόσον ὀρθότερον δύναται νὰ κρίνῃ
• περὶ τῆς σοφῆς κυβερνήσεως, καὶ πολιτικῆς φρονήσεως τῶν ὑπουργῶν
• του. Μεγίστην δ' ὠφέλειαν προξενοῦν αἱ ἀφιλοπρόσωποι κρίσεις εἰς
• τὰς τοιαύτας γνωστοποιήσεις, ἐπειδὴ ἡ μὲν δίκαια ἀποδοχὴ τῆς δια-
• γωγῆς ἐνδὸς ὁποιοῦδήποτε ὑπουργοῦ κινεῖ καὶ τοὺς λοιποὺς εἰς τὴν ἀμιλ-
• λαν τὴν καλλίστην, καὶ ἐν ταυτῇ ἀνταμείβει ἄριστα τὰς ἐναρέτους
• πράξεις, ὁ δὲ φόβος τῆς κατακρίσεως ἰσχυρότατα ἀναγκαιτίζει τὴν κα-
• τάχρησιν τῆς πίστεως τοῦ λαοῦ ».

Ὁ Πρόεδρος, ἀφ' οὗ ἐγνωστοποίησε πρὸς τὴν Συνέλευσιν τὰς μετὰ τῆς
Ρωσσίας διαπραγματεύσεις περὶ τῆς διαφιλονεικουμένης γῆς εἰς τὰ πα-
ράλια τῆς Ἀρκτικής Ἀμερικῆς, σημειοῖ, ὅτι εἰς τὰς λογοτριβὰς, ὅσαι
προήλθον ἐκ ταύτης τῆς ὑποθέσεως, καὶ εἰς τὸν συμβιβασμὸν, ὅστις θέ-
λει τὰς καταπαύσει, ἐπιτυχόντες τὴν εὐκαιρίαν ταύτην, συνέστησαν ὡς
ἀξίωμα γενικὸν τὸ, ὅτι τὰ συμφέροντα καὶ τὰ δίκαια τῶν ἠνωμένων
Ἐπαρχιῶν πρέπει νὰ ᾖται συνδεδεμένα, καὶ ὅτι ἡ Ἡπειρος τῆς Ἀμερικῆς,
διὰ τὴν ὁποίαν ἔλαβε καὶ θέλει ἔχει ἀνεξάρτητον καὶ ἐλευθεράν ἀποκατά-
στασιν, θέλει παύσει νὰ θεωρῆται εἰς τὸ ἐξῆς ὡς τόπος, ὅπου ἡμπορεῖ πο-
τε νὰ συστήσῃ ἀποικίαν καμμία Εὐρωπαϊκὴ Δύναμις.

Περὶ δὲ τῆς Ἑλλάδος τοιοῦτοτρόπως ἐκφράζεται.

« Πρὸ πολλοῦ διὰ τῶν ἡρωϊκῶν των κατορθωμάτων οἱ Ἕλληνες μᾶς
• ἔδωσαν ἐλπίδας χρηστοτάτας, ὅτι θέλουν εὐδοκιμήσει εἰς τὸν ἀγῶνά
• των, καὶ ἐπαναλάβει τὴν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς παλαιὰν αὐτῶν
• χώραν. Φρονῶ, ὅτι ὅλα τὰ φωτισμένα ἔθνη θέλουν δεῖξει μέγαν ἐνθου-
• σιασμὸν ὑπὲρ τοῦ πράγματος τῶν Ἑλλήνων, μ' ὅλον ὅτι μέχρι τοῦδε
• καμμία Δύναμις δὲν ἐκινήθη ὑπὲρ αὐτῶν. Τὸ πρᾶγμα καὶ τὸ ὄνομα τῶν
• Ἑλλήνων τοὺς διέσωσαν ἀπὸ κινδύνους μεγίστους· ἐνῶ ἐκτὸς αὐτῶν ὁ-
• ποιονδήποτε ἄλλο ἔθνος ἀναμφιβόλως ἐξωλοθρεύετο. Τὸ ἴδιον συμφέρον
• καὶ ἡ κτήκησις, οἱ συνθέστεροι σκοποὶ τῶν μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐ-
• θνῶν πολέμων, φαίνεται, ὅτι δὲν ἔχουν καμμίαν ἀναφορὰν πρὸς τοὺς
• Ἕλληνας. Καθ' ὅσα μανθάνομεν, ἔχομεν λόγον νὰ φρονῶμεν, ὅτι ὁ ἔχ-
• θρος δὲν ἔχει πλέον ἐλπίδα ν' ἀποκτήσῃ ἐκ νέου τὴν πρώτην ἐπ' αὐτῶν
• ἐξουσίαν του. Εἴθε ἡ Ἑλλὰς νὰ κατασταθῇ πάλιν ἀνεξάρτητον ἔθνος!
• Εἴθε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν ἀνήκοντα εἰς αὐτὴν βαθμὸν! Τοῦτο ἐκ ψυχῆς
• εὐχόμεθα ».

Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Καμβριγγ συνέστησεν ἑταιρείαν μερικωτέραν
διὰ νὰ διατάξῃ μίαν συνδρομὴν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Τοῦ αὐτοῦ Πανεπι-
στημίου ὁ Καγκελάριος, ἡ Β α σ ι λ ι α ἡ Α ὕ τ ο ὕ Ὑ ψ η λ ὁ τ η ς
ὁ Δ ο ὕ ξ τ ο ὕ Γ λ ὁ τ ζ ε σ τ ε ρ συνεισέφερε Λίτρας ἑκατὸν εἰς
τὴν ἑταιρείαν.

Ἡ αὕτη ἑταιρεία διέδωσε τὴν ἐξῆς προσκλητικὴν εἰδοποίησιν.

Ἡ ἑταιρεία ἔκρινεν εὐλογον ν' ἀνακαλέσῃ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην
τῶν μελῶν τοῦ Πανεπιστημίου τὴν προσοχὴν εἰς τὸν εὐγενῆ σκοπὸν, εἰς
τὸν ὁποῖον αὕτη ἀποτείνεται, καὶ ἐν ταυτῇ ἐπικαλεῖται τῶν συμπατριω-
τῶν τῆς τὴν φιλανθρωπίαν καὶ θεοσέβειαν. Ὁ παρὼν τῆς Ἑλλάδος ἀγὼν
ἀφ' ἐνὸς μέρους μᾶς δίδει ἐλπίδας χαροποιᾶς, ὅτι θέλομεν ἰδεῖ τὴν πατρί-
δα τοῦ Ὀμήρου, Σόλωνος, Μιλτιάδου, καὶ Πλάτωνος ἐλευθεράν ἀπὸ
τὸν βαρύναντα ζυγὸν τυραννίας ἀπαρδειγματίστου, ἀφ' ἐτέρου δὲ πάλιν
ἐπαπειλεῖ, ὅτι, ἐὰν ἡ ἡμισέληνος θριαμβεύσῃ, θέλει ἐκλείψει τὸ φῶς τοῦ
Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τοὺς χαριστάτους ἐκείνους τόπους, ὅπου κατὰ πρῶ-
τον ἐδιδάχθη τὸ Εὐαγγέλιον, ἡ οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ θέλουν καταβυθισθῇ εἰς
ἄβυσσον δυστυχῶν πολὺ φρικτοτέρων παρ' ὅσας ὑπέμειναν κατὰ τὰς πα-
ρελθούσας τέσσαρας ἑκατονταετηρίδας. Ὅτι δ' ἀφεύκτως θέλει συμβῇ
ἐν ἀπὸ τὰ δύο ὁτιδήποτε ἐπακόλουθα, τοῦτο εἶναι φανερόν εἰς ὅλους ἐκεί-
νους, ὅσοι ἐξηκριβώσαν τὴν πολιτικὴν καὶ θρησκευτικὴν τῆς Ὀθωμανικῆς
διοικήσεως. Πρὸ ὀλίγων χρόνων ἀκόμη ὁ Σουλτάνος καὶ ἡ Βουλὴ του
ἐμελέτησαν κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους παντελὴ ἐξολόθρευσιν, καὶ τὰ
σκληρότατα τῶν Ὀθωμανῶν ἔργα εἰς τὰς δυστυχεῖς νήσους τῆς Χίου,
Κρήτης, καὶ Κύπρου, καὶ αἱ αἰμοδόροι θυαίαι, ὅσαι συνέβησαν εἰς τὰς
πρωτίστας πόλεις τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους ἀποδεικνύουν, ὅτι τὸ αὐτὸ
πνεῦμα τοῦ καταδιωγμοῦ πάντοτε ἐμφωλεῖ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἐπα-
δῶν τοῦ Μωάμεθ.

Οἱ Ὀθωμανοὶ διαφέροντες ἀπὸ τοὺς ἄλλους κατακτητὰς, ὅσοι ἐνωθέν-
τες μετὰ τοὺς νικημένους, ἔδωσαν εἰς αὐτοὺς τὰ ἰδικὰ των προνόμια, ἡ
καθυπεδίσθησαν αὐτοὶ εἰς τοὺς νόμους τῶν νικημένων, δι' ἐχωρίσθησαν
ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς ὑπηκόους των διὰ μέσου τῶν βδελυκτοτέρων χα-
ρακτηριστικῶν, δηλαδὴ τῆς τυραννίας καὶ τῆς δουλείας, καὶ τοιοῦτοτρό-
πως παρητήθησαν αὐτοθελήτως τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα μόνον ἡμπο-
ροῦν νὰ καταστήσωσι τὰς κατακτήσεις νομίμους. -

Ἄν τινες μέχρι τῆς σήμερον ἐδειλῶν νὰ βοηθήσωσι τοὺς Ἕλληνας,
διὰ τὴν διαφθορὰν τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτήρος των, ἂς σκεφθῶσιν, ὅτι ὁποῖος
ἦτο κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν οἱ Ὀθωμανοὶ τοὺς ὑπέταξαν ὁ-

αὐτοὺς διέμεινεν εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀφορήτου δουλείας, ἀπὸ τὴν
ὁποίαν τὸ δυστυχὲς τοῦτο ἔθνος κατεπιέζετο· ἀλλ' ἐν τούτοις ὁ πατριω-
τισμὸς καὶ ὅλαι αἱ κοινωνικαὶ ἀρεταὶ κῆζανον εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ κατὰ
τὴν ἐσχάτην ἑκατονταετηρίδα διέσπυαν. Ὅθεν ἄλλοι βραδέως συνέδρα-
μον εἰς βοήθειαν, φρονούντες τὰ πράγματα τῶν Ἑλλήνων δι' ὅλου ἀπλη-
πισμένα, ὁ τοιοῦτος φόβος ἔπεται νὰ ἔπαυσε διὰ τὰς χαροποιὰς ἀγγελίας,
αἱ ὁποῖαι μᾶς ἤλθον ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος τὸ στάδιον, καὶ ἐδημοσιεύθη-
σαν ἀπὸ τὴν ἐν Λονδίῳ φιλελληνικὴν ἑταιρείαν. Τὸ πλεόντερον μέρος τῆς
καθ' αὐτὸ Ἑλλάδος εἶναι ἐλεύθερον, καὶ ἡ σημαία τοῦ Σταυροῦ ἐστήθη εἰς
τῆς Πελοποννήσου τὰ φρούρια, ἐκτὸς Πατρῶν Μοθώνης καὶ Κορώνης.

Καὶ πῶς θέλομεν ὑποφέρεῖ ὁ τόπος ὁ τόσον πολῦτιμος διὰ τὰς ὁποίας
ἀναπολεῖ ἐνθουσιαστικὰς ιδέας, νὰ ὑποπέσῃ πάλιν εἰς χεῖρας βαρβάρων
ἀνιλεῶν, ἐν ᾧ ἡμποροῦμεν μετὰ τὰς συνεισφοράς μας ν' ἀναδειξώμεν τοὺς
γενεσιῶν τῆς Ἑλλάδος προμάχους ἱκανοὺς νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐκ νέου εἰς
τὸ πεδίον τῆς μάχης μετὰ χρηστοτέρας ἐλπίδας ν' ἀπολαύσωσι τὴν ἐλευ-
θερίαν των;

Ὅθεν τὰ μέλη τῆς ἑταιρείας γνωστοποιῶν, ὅτι οὔτε διὰ τῆς παρουσίας
προσκλησίσεως, οὔτε δι' ἄλλης τιδὸς σχετικῆς πρὸς τῶν Ἑλλήνων τὸ
πρᾶγμα δὲν ἀναφέρονται παντελῶς εἰς γνώμας πολιτικὰς, ἐλπίζουν ὁμῶς
μεγάλως, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ἔχουν βεβαίαν πεποίθησιν, ὅτι εἰς τοὺς τόπους
ἐκείνους, ὅπου δίδεται ἡ καλλίστη καὶ εὐτελεστάτη ἀνατροφή, δὲν θέλουν
συστήσῃ εἰς μάτην τὸν Ἕλληνα ἀντὶ τοῦ βαρβάρου, τὴν ἐλευθερίαν ἀντὶ
τῆς δουλείας, καὶ ἀντὶ τῆς ἡμισελήνου τὴν Σταυρόν.

Καμβριγγ τῇ 24 Δεκεμβρ. 1823.

(Συνέχεια τοῦ λόγου τοῦ σχολάρχου Ἑρρίκου Βρέμη. (ἰδὲ ἀρ. 11).)

Ὁ προσεκτικὸς παρατηρητὴς εὐρίσκει τὴν βεβαίωσιν τούτων μου τῶν
λόγων, ὅχι μόνον εἰς τὸν ἰδιώτερον βίον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν πα-
σῶν τῶν πολιτειῶν ἐπικυρωμένην. Σπάνιον μόνον εἶναι ἐκεῖνο καὶ ἐφή-
μερον, τὸ ὁποῖον ἐξαίφνης αὐξάνει καὶ ἀκμάζει, καὶ ὅστις κινεῖται ἀπο-
βλέπων μόνον πρὸς ἰδιαίτεραν ὠφέλειαν, ὁ τοιοῦτος ὅχι μόνον δὲν ἐγνώ-
ρισε τὰ ἀπαραίτητα χρῆν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' οὔτε τὰ ἐξηκολούθησε ποτέ.

Ὅποιος ἐπιθυμεῖ ν' ἀπολαύσῃ ἕνα σκοπὸν μ' ὅλα τὰ μέσα ἐκεῖνα, τὰ
ὁποῖα ὁ φόβος καὶ ἡ δειλία κρίνει ἀναγκαῖα, καὶ δὲν ἐπιχειρεῖται τὰ
ἀνὰ χεῖρας καὶ δυνατὰ μέσα, ὁ τοιοῦτος τρέχει εἰς τὸν ἀφανισμόν του,
καὶ εἰς καμμίαν περίστασιν δὲν θέλει ἐπιτύχει τὸν σκοπὸν του, ἐπειδὴ
δὲν ἐκτελεῖ, ὅσα ἔπρεπε καὶ ἐδύνατο. Ταῦτα λέγων, δὲν ἐννοῶ ὅτι πρέ-
πει ἀπερισκέπτως καὶ ἀπροβουλεύτως νὰ ἐνεργῶμεν. Ὅπου ὁμῶς πρὶν
ταῖς λόγους διὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν ἱερῶν τοῦ ἀνθρώπου δικαιωμάτων,
δὲν πρέπει καὶ κινδυνεύοντες νὰ δειλιάσωμεν παράδειγμα τῆς αὐτῆς
ἀρετῆς ἔχομεν ὅχι μόνον πολλοὺς γενναίους ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας
γενναίφρονες, αἱ ὁποῖαι προτιμῶσαι θάνατον ἐνδοξον παρ' ἄτιμον ζῶην,
ἀπέλαυσαν διὰ τοῦ ἡρωϊσμοῦ των μνήμην αἰώνιον καὶ δόξαν ἀθάνατον.

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον)

Μεσολόγγιον. Ὁ λαμπρὸς Λόρδος Βύρων ὅστις δὲν ἔπαυεν ἀπὸ ἡ-
μιπληγίαν ὡς κατὰ λάθος εἰδοποιήσαμεν, (ἀρ. 11) ἀλλ' ἀπὸ σπασμοῦς
νευρικοῦς τινος προελθόντας, καθὼς εἶπομεν, ἀπὸ τὴν μεγάλῃν τοῦ νοδὸς
καὶ ἀδιάκοπον ἀσχολίαν, χάριτι θεῆς δι' ὅλου ἀνέλαβεν.

ΑΡΙΘ 13

Μεσολόγγιον τῇ 13 Φεβρουαρίου 1824.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Συνέχεια καὶ τέλος τοῦ λόγου τοῦ σχολάρχου κυρίου Ἑρρίκου Βρέμη.

... Ἐὰν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ Μιλτιάδου ἐξήτουν πιθανότητα, δὲν ἀ-
πεφάζον νὰ ἐκστρατεύσωσιν ἐννέα χιλιάδες τὸν ἀριθμὸν ἐναντίον ἑκατῶν
χιλιᾶδων Περσῶν εἰς Μαραθῶνα, ἀλλ' ἤθελον γένει ἥμμα τῆς δειλίας καὶ
μικροψυχίας, ἐν ᾧ διὰ τῆς γενναιότητος των ἀπῆλθυσαν τὴν λαμπροτέ-
ραν κατὰ τῶν ἐχθρῶν νίκην, καὶ ἐστερέωσαν τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος.
Ἄρα γε δὲν εἶναι ἄλογον κίνημα, μία φοῦχτα Ἑλλήνων νὰ ἀντιπαρτα-
χθῶσι κατὰ μυριάδων Περσῶν εἰς τὰς Θερμοπύλας, καὶ ὁμῶς πάλιν ἤθε-
λεν ἐπιτύχει οὗτος ὁ ἱερός λόχος τὸν σκοπὸν του, ἐὰν ἐπίβουλός τις δὲν
ἤθελεν ἀδηγήσει τοὺς ἐχθροὺς ἄλλην διόδον διὰ τῶν δυσβάτων ὁρῶν. Οὗ-
τοι ὁμῶς οἱ τριακοῦσι Σπαρτιάται ὁμοῦ μετ' ἄλλους χιλίους ἑκατὸν Ἑλ-
ληνας, οἱ ὁποῖοι ἐπρόκειντο θάνατον, παρὰ νὰ στρέψωσι τὰ νῶτα, καὶ
νὰ ἀφήσωσι τὴν θέσιν των, ἦσαν οἱ πρωταῖτιοι τῶν λαμπρῶν νικῶν, Σα-
λαμίνο, καὶ Πλαταιῶν, διότι διὰ τοῦ παραδείγματος αὐτῶν οἱ Ἕλ-
ληνες, καὶ κατ' ἐξοχὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἐμψυχωθέντες, παρεκινήθησαν εἰς τὰ
γενναίωτερα κατὰ τῶν ἐχθρῶν κατορθώματα, καὶ διὰ τὴν ἡρωϊκὴν των
ἀνδρείαν, οἱ Πέρσαι ἐμειροψύχησαν, καὶ ἔχασαν ὅλας τὰς ἐλπίδας, τὰς
ὁποίας εἶχον εἰς τὸν πολυάριθμον στρατόν. Ταῦτα τὰ παραδείγματα,
τὰ ὁποῖα ὅχι μόνον μετὰ ἐξωτερικὰ, ἀλλὰ κατὰ τύχην ἀγαθὴν, καὶ μετὰ
τὰ οἰκεία πολυπλασιάζονται, ἀποδεικνύουν σαφῶς, ὅτι πράγματα, τῶν ὁ-
ποίων τὴν πιθανότητα μόλις ἐδύνατο νὰ ἀναγνωρίσῃ ὁ ἥτυχος ἀκριβὴς
νοῦς, ἐλαβον ἀληθῆ ὑπαρξιν. Τίς ἄρα εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς ἐνώσεώς μας;

να ἀποδείξωμεν, ὅπως ποθοῦμεν τὴν κατάπυσιν τῶν δεινῶν, τὰ ὅποια καταπιέζουσιν τοὺς Ἕλληνας, καὶ προσφύλαξωμεν τὸ ἔθνος τοῦτο ἀπὸ τὸν παντελῆ ἐπαπειλοῦντα ἀφανισμόν, καὶ νὰ τὸ κατατάξωμεν εἰς τὴν σειράν τῶν φωτισμένων ἐθνῶν. Ὁμῶς ἐρωτᾶτε, εἶναι δίκαιον τοιαῦτα φρονήματα νὰ ἀναφανῶσιν; εἶναι τὸ ἔθνος τοῦτο ἄξιον λύτης καὶ συνδρομῆς, ἢ εἶναι ἄξιον νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν σειράν τῶν ἀποστατῶν; — Ὁ ἡμέτερος σκοπὸς δὲν ἀποβλέπει εἰς ὑπεράσπισιν ἀποστατῶν, φέρ' εἰπεῖν εἰς ὑπεράσπισιν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἀντιφερόμενοι, δὲν ὑποτάσσονται εἰς νόμιμον ἀρχήν. Ἀλλὰ ποῖαν σχέσιν ἔχει ἡ τῶν ἀποστατῶν ιδέα μετὰ τοὺς Ἕλληνας; Ἐγίνε ποτε ἡ Ἑλλὰς νόμιμον μέλος τῆς Ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας; Ἐδόθη πρὸς αὐτὴν συστηματικὸν πολίτευμα διὰ τοῦ ὁποίου ὑποχρεοῦται ποτε νὰ διοικῆται παρ' ἄλλου; Ὀχι, οἱ Ὀθωμανοὶ καὶ Ἕλληνες στέκουν, καὶ ἕως σήμερον ἀκόμη, ὡς δύο ξεχωριστὰ ἔθνη ἀντιπαρεταγμένα, καὶ διαφέροντα κατὰ τὴν καταγωγὴν, γλῶσσαν, ἥθη, θρησκείαν, καὶ παιδείαν, καὶ καθ' ὅλα ἐκείνα τὰ οἰκία πράγματα, τὰ ὅποια ἀποκατασταίνουν τὴν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν διαφορὰν. Ποτὲ δὲν ὁμοφρόνησαν ταῦτα τὰ δύο ἔθνη, ἀλλ' ἐχθροπαθῆ ἔστανον πάντοτε πρὸς ἀλλήλα. Τμήματά τινα, καθὼς οἱ Μανιάται, ὅχι μόνον δὲν ὑπετάχθησαν ποτε, ἀλλ' οὔτε ἐκλιναν τὸν αὐχένα ὑποκάτω εἰς κἀνὲν συστηματικὸν πολίτευμα. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀνίσταται ἔθνος κατ' ἔθνος, τὸ ἀρχόμενον κατὰ τοῦ ἄρχοντος, χριστιανὸς κατὰ τοῦ ἀντιχρίστου.

Ἄς δράμωμεν λοιπὸν, ὑπέρτιμοι, ἀρχίζοντες τὸ ἱερὸν μας ἔργον γενναίως καὶ προθύμως, χάριν βοήθειας τῶν ἀδελφῶν μας χριστιανῶν Ἑλλήνων. Ἄς καταβάλωμεν καθεὶς κατὰ τὴν δύναμιν καὶ θέλησίν του, καὶ τὸ παραδειγμά μας δὲν θέλουν λείπει καὶ ἄλλοι πολλοὶ νὰ ἀκολουθήσωσι μετὰ τοὺς αὐτοὺς σκοποὺς καὶ τὰ αὐτὰ φρονήματα.

Ὅσα ἔργα ἐκτελοῦνται μετὰ τὴν ἀνέγκυσαν τῆς καρδίας ἐιλικρίνειαν, μένουν ἀνεξάλειπτα, καὶ λαμβάνουν ἀναισθητῶς ἀνταμοιβήν. Ὁ Θεὸς μετ' ἡμῶν!

Ἐπιστολὴ τῶν ἐν Σμύρῃ Ἑρωπαϊῶν προξένων πρὸς τοὺς πρεσβύτες τῆς νήσου Ψαλῶν. Σμύρνη, τῇ 12 Δεκεμβρίου 1823.

Κύριοι πρόκριτοι τῆς νήσου Ψαλῶν.

Τὰ πλοῖά σας ἔρχονται καὶ κἀννοῦν διαφόρους λείας ἕως σχεδὸν ἐμπρὸς εἰς τὴν Σμύρνην. Ἐσχάτως μάλιστα καταδρομεῖς τινες ἐκ τῆς νήσου σας ἤρπασαν ἀπὸ τὰς νήσους τοῦ Ὀβιλάκ πολλὰ Τουρκικὰ πλοῖα φορτωμένα διάφορα προϊόντα εἰς λογαριασμόν Ἑρωπαϊῶν. Ἴσως ἔχετε σκοπὸν νὰ ἐπιχειρήσετε καὶ ἄλλας σημαντικωτέρας καὶ τολμηροτέρας εἰς τοῦτον τὸν κύλπον καταδρομάς. Ἡ φήμη πολλὰ περὶ τούτου διακηρύττει, καὶ οἱ Τούρκοι τῆς Σμύρνης ἔπεται νὰ συμπεραίνωσιν ἀπὸ τὴν παντελῆ μας ἀδράνειαν, ἢ ὅτι σιωπηλῶς ἀποδεχόμεθα τὰ τοιαῦτα, ἢ ὅτι τοῦλάχιστον δὲν φροντίζομεν δι' ὅλου περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ τόπου, τὸν ὅποιον κατοικοῦμεν. Ὁ δὲ τοιοῦτος αὐτῶν συμπερασμὸς καὶ ἡ φυσικὴ τῶν θηριωδιᾶν τοὺς φέρουν εἰς τὸ νὰ μελετῶσι κρυφίως, δι' ὅσα κατὰ πάθουν, ἐκδίκησιν καθ' ἡμῶν καὶ μὴν ἡμποροῦντες ἀμέσως νὰ μᾶς ἐκδικηθῶσιν, ἔχουν ἀναμφιβόλως κατὰ νοῦν νὰ στρέψωσι τὴν ἐκδίκησιν κίων ἐναντίον τῶν Ἑρωπαϊῶν, ὅσοι κατοικοῦν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς ἐπικρατείας των. Μάλιστα ἀρχισαν νὰ διατμηθῶνται καὶ πολλοὶ λόγοι αὐτῶν ἐπαπειλητικοί, τοὺς ὁποίους ἠθέλωμεν καταφρονήσει, ἂν ἐπρόκειτο λόγος περὶ ὑπὸ θέσεώς μας ἰδιαιτέρας· ἀλλὰ δὲν μᾶς εἶναι συγχωρημένον νὰ βάλωμεν εἰς κίνδυνον προφανῆ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὁμογενῶν μας, τῆς μεγάλης ταύτης ἀποθήκης τοῦ ἐμπορίου τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, τῶν διαφόρων ἐμπορίων μας, καὶ τῶν ὅσοι ἔχουν ἀνταπόκρισιν μετὰ αὐτοὺς, διὰ μίαν ἀλληλομαχίαν δι' ὅλου ξένην ὡς πρὸς ἡμᾶς. Ἀναμφιβόλως δὲ θέλομεν βάλει εἰς κίνδυνον αὐτὴν τὴν ἀσφάλειαν, ἂν βλέπωμεν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μετὰ διαφοράν πράξεις ἐχθρικές, αἱ ὁποῖαι, ἐπειδὴ συμβαίνουν πλησίον τῆς Σμύρνης, ἀφεύκτως θέλουν ἐπισύρει κατ' αὐτῆς πολλὰ δυστυχήματα· διότι ἐν ὅσῳ οἱ καταδρομεῖς σας ἀρπάζουν Τούρκους ἀπὸ μέρη πλησιόχωρα, φονεύοντες ὅσους ἐξ αὐτῶν εὗρωσιν ἐνόπλους, μᾶς ἐκθέτουν εἰς τρομερὰς ἐκδίκησεις, αἱ ὁποῖαι ἴσως θέλουν ἐνεργηθῇ κατὰ πρῶτον ἐναντίον τῶν Ἑρωπαϊῶν, καθὼς καὶ ἠκούσθησαν ἀπὸ μέρους τῶν Τούρκων τοιαῦτα ἀπειλαὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ τρέχοντος ἔτους. Ἡμεῖς οὐτε σκοπὸν, οὔτε δικαίωμα ἔχομεν ν' ἀνακατωθῶμεν εἰς τὰς διαφορὰς τὰς μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων, πρὸς τούτοις οὔτε ἐπιθυμοῦμεν τὸ κακὸν τῶν Ἑλλήνων. Τὰ αὐτὰ ἀπαιτοῦμεν καὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, οἵτινες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς ῥίπτωσιν εἰς κίνδυνον προφανῆ, καθὼς οὔτε ἡμεῖς τοὺς Ἕλληνας. Ἀδύνατόν δὲ νὰ μὴ περιπέσωμεν εἰς μέγιστον κίνδυνον ἐξ αἰτίας τῶν ἐχθρικών σας εἰς τὸν κόλπον τῆς Σμύρνης ἐπιχειρήσεων.

Ἄν ποτε τὰ πλοῖά σας φανῶσιν εἰς τὸ φρούριον, ὅπου συχνάκις ἐπλησίασατε, ἀναμφιβόλως θέλει ἐκδικηθῇ διὰ μέσου φόνου, πυρπολήσεως, καὶ λεηλασίας ὁ παρωργισμένος Τουρκικὸς λαὸς, ὅστις θέλει κατεδαφίσει τὴν δυστυχῆ ταύτην πόλιν, διὰ νὰ σᾷ στερήσῃ καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐρείπιά της, καθὼς ἐφῆρθη καὶ εἰς τὴν ἀλλοτρίαν πόλιν τῶν Κυδωνιῶν.

Αἱ ναυτικαὶ δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς φυλάττουν, δὲν θέλουν δυνηθῇ νὰ ἀναχαιτίσωσι τὰς μανιώδεις παρεκτροπὰς, ὅσαι θέλουν συμβῇ μακρὰν

τῶν παραλίω. Ἀλλ' ἐν ταῦτοις σὰς ἐρωτῶμεν, αἱ ναυτικαὶ μας δυνάμεις θέλουν ἄρ' γε ἰδεῖ τοὺς αἰτίους τῆς τοιαύτης καταστροφῆς, μετὰ πάθειαν; Ὀχι. Δὲν ἀνέκει παντελῶς εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ ἐκλέξωσιν ὡς πεδίον μάχης τὸν κόλπον τοῦτον, ὅπου θέλουν συναντήσῃ τοὺς Εὐρωπαίους, καὶ ὡς προξενούντες εἰς αὐτοὺς ἐκ πλαγίου τόσα δεινὰ, θέλουν ἐπισύρει κατὰ τῆς κεφαλῆς των τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἰσχυροτέρων τῆς Εὐρώπης δυνάμεων.

Βιασθέντες ἀπὸ τὰ ἐμπορικὰ μας καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἰδικὰ σας συμφέροντα νὰ λάβωμεν τοιαῦτα μέτρα εἰς τὸ ἐξῆς ἀπεφασίσαμεν ἐκ συμφώνου μετὰ τοὺς ἀρχηγούς τῶν ναυτικῶν μας δυνάμεων νὰ σᾷς γράψωμεν τὴν παρῶσαν ἐπιστολήν, καὶ ἀκολουθῶς παρακαλοῦμεν καὶ ἀπαιτοῦμεν νὰ ἐκδώσῃτε προσταγὰς εἰς ὅλα τὰ πλοῖα, καὶ εἰς τοὺς στόλους σας, καὶ εἰς τοὺς καταδρομεῖς σας, ὥστε νὰ ἀπέχωνται εἰς τὸ ἐξῆς ἀπὸ πάσαν ἐχθρικήν ἐκστρατείαν εἰς τὸν κόλπον τῆς Σμύρνης, δηλαδὴ ἀπὸ τὰς νήσους τοῦ Ὀβιλάκ, συμπεριλαμβανομένων καὶ αὐτῶν τῶν νήσων, ἕως εἰς τὸ βάθος τοῦ κόλπου καὶ κατ' ἄρκτον καὶ κατὰ μεσημβρίαν. Παρακαλοῦμεν πρὸς τούτοις καὶ ἀπαιτοῦμεν νὰ διαδώσῃτε καὶ μίαν προκήρυξιν, ἢ ἄλλο τι ἐπίσημον ἔγγραφον, τὸ ὅποιον νὰ κηρύττῃ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ κόλπου οὐδέτερον, καὶ νὰ προλαμβάνη-τὰς προσβολὰς, τὰς μάχας, καὶ λείας, αἱ ὁποῖαι ἐνδέχεται νὰ ἐπιφέρωσιν ἐπακόλουθα ὀλεθριώτατα κατὰ πρῶτον εἰς ἡμᾶς, καὶ ἔπειτα εἰς σᾶς τοὺς ἰδίους. Διὰ νὰ σᾷς παραστήσωμεν δὲ σαφέστερον τὴν κατεπιγούσαν ἀνάγκην τῶν μέτρων, τὰ ὅποια σᾶς προβάλλομεν, κύριοι, βιαζόμεθα ἐπισήμως νὰ σᾶς εἰπῶμεν, ὅτι τὰ Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη τὰ ἀποκαταστημένα εἰς τοῦτον τὸν λιμένα, ἔχουν περὶ πολλοῦ τὸ ἐμπόριον των καὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτοῦ, ὅτι πάσα ἐντὸς τοῦ κόλπου ἐπιχειρήσεις, διὰ τὴν ὑπόλην τὸ ἐμπόριον τοῦτο ἤθελε κινδυνεύσει, θέλει διεγείρει τὴν ὀργὴν αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλλα πρόσωπα, ὅσα ἔχουν ἰσχὺν μετὰξὺ σας, καὶ εἰς τὰ πλοῖά σας, θέλουν δώσωσι λόγον ὅλων τῶν κακῶν, τὰ ὅποια ἐκ τούτου θέλουν πηγάζει. Ἐπειδὴ ἀποτεινέσθε, κύριοι, εἰς τὸ νὰ ἀνυψωθῇτε εἰς τὴν περιωπὴν τῶν εὐνομιουμένων ἐθνῶν, ἐνθυμήθητε, ὅτι ὁ Κόμης Ὀρλόφ ὁ ναύαρχος τοῦ Ρωσικοῦ στόλου κατὰ τὸ 1771 ἔτος ὅταν γινε πρὸς αὐτὸν ἀπὸ μέρους τῶν Ἑρωπαϊῶν τῆς Σμύρνης μία τοιαύτη ἀπαίτησις, ἔσπευσε νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὰ ἀπαιτούμενα, καὶ ἀπέφυγε πᾶσαν ἐχθρικήν ἐπιχείρησιν ἐναντίον ταύτης τῆς πόλεως.

Ἐνθυμήθητε ὁμοίως τὸν εὐγενῆ τρόπον τοῦ Ἀγγλοῦ Διβλδὸρτ, ὅστις κατὰ τὸν ἔσχατον πόλεμον τὸν μεταξὺ μεγάλης Βρεττανίας καὶ Τουρκίας ἀπέφυγε πᾶσαν ἐχθρικήν ἐπιχείρησιν κατὰ τῆς Σμύρνης καὶ τῶν πέριξ αὐτῆς, διὰ νὰ μὴ βάλῃ εἰς κίνδυνον ταύτην τὴν ἐμπορικὴν ἀποθήκην. Δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι θέλετε φιλοτιμηθῇ νὰ μιμηθῇτε τὰ δύο ταῦτα εὐγενῆ παραδείγματα. Δότε μας τὴν ἀσφάλειαν καὶ λάβετε τὰ δραστηκώτερα περὶ τούτου μέτρα, τὰ ὅποια καὶ θέλουν σᾶς τιμῆσαι μεγάλως εἰς τὴν Εὐρώπην.

Δέχθητε, κύριοι πρόκριτοι, τὴν ἐνδειξιν τῆς ὑπολήψεώς μας.

Ἐπὶ τοῖς αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἐν Σμύρῃ Ἑρωπαϊῶν προξένων.

Μισολόγγιον 8 Φεβρουαρίου.

Ἄν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, δικαίως ἢ ἀδίκως κατηγορήθῃ διὰ τὴν ὁποίαν ἔδειξε πρὸς τοὺς ἐχθρούς του σκληρότητα, ἀφίνομεν τὴν περὶ τούτου κρίσιν εἰς τοὺς ἀπροσωπολήπτους ἱστορικούς, εἰς τοὺς ὁποίους ἀρκεῖ νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅσα φρικώδη καὶ ἀπάνθρωπα ἔργα ἐπράχθησαν εἰς ἐθνῶν φωτισμένων ἐπαναστάσεις, κινήσεις χωρὶς αἰτίας βασιμους, ἀλλ' ἀπλῶς ἀπὸ παραφορὰν ἐνθουσιασμοῦ παραλόγου. Οἱ Ἕλληνες δὲ ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐν διαστήματι τεσσάρων αἰώνων τυραννοῦμενοι ἀπὸ βδελυκτοὺς καὶ τρισβαροδάρους τυράννους, ἐστερήθησαν ὅτι καλὸν εἶχον πολιτισμοῦ καὶ φωτισμοῦ, καὶ σχεδὸν αὐτὴν τὴν φυσικὴν αὐτῶν ὑπαρξιν, εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῆς πατρίδος εἶχαν νὰ ἐκδικηθῶσιν ὃ μὲν πατέρα, ὃ δὲ ἀδελφόν, ἄλλος τὴν τιμὴν του, καὶ ἄλλος ἀλλόκοτόν τι δυστύχημα· καὶ μ' ὅλα ταῦτα καὶ εἰς τοῦ Ναυπλίου καὶ εἰς τῆς Κορίνθου τὴν ἄλωσιν καὶ εἰς πολλὰς περιστάσεις ἐμπράκτως ἀπέδειξαν, ὅτι γνωρίζουν τῆς φιλανθρωπίας τοὺς νόμους, καὶ ὅτι δύνανται νὰ χαλινώσωσι τὴν δικαιοτάτην ὀργὴν των, ἐν ᾧ δὲν ἀγνοοῦν, ὅτι εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἐχθρῶν των πάντοτε ἐμφωλεῖται τὸ πνεῦμα τοῦ διωγμοῦ. Μεταξὺ τῶν πολλῶν παραδειγμάτων τῆς ἐκπλαγχνίας των σπεύδομεν νὰ κοινοποιήσωμεν κατὰ χρέος καὶ τὰ ἐξῆς. Πολλοὶ Ὀθωμανοὶ τῶν παλαιῶν Πατρῶν κάτοικοι, κατὰ διαφόρους καιροὺς αἰχμαλωτισθέντες ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἀπεστάλησαν πρὸς ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τοὺς οἴκους των παρὰ τῆς ἐδῶ Διοικήσεως, διὰ μεσιτείας τοῦ λαμπροῦ Λόρδου Βύρνος, ὅστις καὶ ἀφ' οὗ μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἀφθόνως τοὺς ἐφωδίασεν, ἔδωσε πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐπιστολὴν συστατικὴν πρὸς τὸν Γιουσούφ-πασσάν, τὸν Διοικητὴν τοῦ φρουρίου. Προχθὲς πάλιν διὰ συνεργείας τοῦ αὐτοῦ Λόρδου ἀπεστάλησαν εἰς Πρέβεζαν δι' ἐξόδων τῆς Διοικήσεως ὅλαι αἱ ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως ἐρίσχομεναι ἐδῶ Ὀθωμανικαὶ οἰκογένειαι.

Ἄρα ἡμποροῦμεν ἐλευθέρως νὰ εἰπῶμεν, ὅτι οἱ Ἕλληνες εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα τῆς ἐλευθερίας των, ὅχι μόνον ἀπέβαλον τὴν ὑπὸ τῆς τυραννίας ἐμφυτευθεῖσαν εἰς τὰς ψυχὰς των ἀπάνθρωπιαν, ἀλλὰ καὶ γιναν ἄξιοι νὰ δίδωσι παραδείγματα ἀρετῆς καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐχθρούς

των, εἴτινες λογιζονται πρὸ πολλοῦ ὡς ἐν μέλῳ καὶ αὐτοὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς κοινωνίας.

Παρὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ βρῖκιου, λεγομένου Σιβύλλα, εἰδοποιήθημεν, ὅτι ἐν Τουρκικὸν βρῖκιον, εὐρισκόμενον εἰς τὸν λιμένα τῶν παλαιῶν Πατρῶν τῇ 2 τοῦ αὐτοῦ κατεκρή.

Εἰδήσεις τῆς Αἰθιοπίας.

Ὁ Ὁμέρ-πασσας, ἡ Ἀχμέδ-πασσας, ὁ Ταχίρ Ἀβδάσης, καὶ ὁ Δερβίς Χασάνης εὐρισκονται εἰς Ἀρταν, ἔχοντες χιλίους στρατιώτας καὶ μεγίστην ἀσυμφωνίαν. Εἰς δε Πρέβεζαν καὶ Βόνιτζαν δὲν ὑπάρχει δι' ὅλου στρατεύμα ἐχθρῖκόν.

Μεσολόγγιον, 10 Φεβρουαρίου. Τὸ ἑσπέραιον περὶ τὰς τρεῖς ὥρας ἦσθ' ἀνέκλειστον σφοδρότατον σεισμόν, ὅστις διήρκεσε τέσσαρα δευτέρη λεπτά, ἐκτεινόμενος ἀπὸ μεσημβρίας πρὸς ἄρκτον. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν τὸ θερμόμετρον ἐξέπεσεν ἀπὸ τοῦ 50 βαθ. (Fahr.) μέχρι τῶν 39.

ΑΡΙΘ. 14

Μεσολόγγιον τῇ 16 Φεβρουαρίου 1824.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπάντησις τῶν προκρίτων τῆς νήσου Ψαρῶν, εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῶν ἐν Σμύρνῃ προξένων τῶν διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν Αὐλῶν, τὴν καταχωρηθεῖσαν εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον τῆς ἐφημερίδος.

Ψαρά, τῇ 6 Δεκεμβρίου 1823.

Ἀριθ. 688.

Ἐξοχώτατοι

Ἐλάθοντες σήμερον παρὰ τοῦ Λοικητοῦ τῆς βσιλικῆς γολέτας. Ἀμαρτάντου, τὴν ἀπὸ δώδεκα τοῦ τρέχοντος σεβαστῆν ἐπιστολὴν σας, εἰς τὴν ὅποιαν βλέπομεν παραστηρῆσαι κατ' ἑκαστὴν, ὅσας παρὰ τῶν πατριωτῶν μας οἱ ἐχθροὶ μας Ὁθωμανοὶ δοκιμάζουν ζημίας, αἱ ὅποιαι γίνονται αἰτία νὰ διεγείρονται οἱ βάρβαροι κατὰ τῶν χριστιανῶν, καὶ τῶν ὑπηκόων των, καὶ τῶν λοιπῶν Εὐρωπαίων. Πρὸς τούτοις μᾶς γράφετε, ὅτι ἐκ τούτου ταραττεται τὸ Εὐρωπαϊκὸν ἐμπόριον, προτρέποντές μας νὰ ἐμποδίσωμεν τοὺς πατριώτας μας ἀπὸ τοῦ νὰ κατατρέχουσι τὸν ἐχθρὸν πλησίον τῆς Σμύρνης.

Εὐχῆς ἔργον ἦτο νὰ ἐδυνάμεθα νὰ ἐκτελέσωμεν ἀπαραιμῶτως, ὅσα ἀπαιτεῖτε ἀπὸ ἡμᾶς· ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τὸν πόλεμον γρῆν μας, ὁμοίως δὲ καὶ αἱ διαταγαὶ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ἐμποδίζουν τὴν εκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας μας, καὶ βιάζόμεθα νὰ σᾶς εἴπωμεν ὅτι, κατὰ τὰ δικαίωματα τοῦ πολέμου, δὲν θέλομεν λείπει νὰ διώκωμεν τὸν ἐχθρὸν εἰς ὅλα τὰ παράλια τῆς ἐπικρατείας του. Ἄν δ' ἐκ τούτου οἱ ἐχθροὶ διεγείρονται καὶ κατὰ τῶν ὑπηκόων των, καὶ κατὰ τῶν ὑπηκόων σας χριστιανῶν, τοῦτο εἶναι τῆς βαρβαρότητος αὐτῶν ἀποτέλεσμα, ἀντικείμενον εἰς τὰ δικαιώματα τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ τοὺς ἱεροὺς νόμους τῆς εὐνομούμενης Εὐρώπης, ἧς ἡμπορεῖ νὰ ὑπερασπισθῇ δυνάμει τῶν ὅπλων τὴν ἀσφαλίαν ὅλων κοινῶς τῶν χριστιανῶν. Διὸ καὶ εἰμεθα πεπεισμένοι, ὅτι καὶ θέλει ἐνεργῆσαι τὰ ὅσα δύναται, χωρὶς νὰ ἀπαιτῇ ἀπὸ ἡμᾶς κάμμιν ἐγγύησιν τῶν ζημιῶν, τῶν προξενουμένων ἀπὸ τὴν Ὁθωμανικὴν ἀταξίαν καὶ βαρβαρότητα. Μὴν ἀμφισβᾶλλετε, ὅτι οἱ πατριῶταί μας σεβόμενοι τὸ ὄνομα «Εὐρωπαϊοί», δὲν ἤθελον ἐνοχλεῖ τὴν Ὁθωμανικὴν ἐπικράτειαν, ἂν ἔβλεπον ἐξηλωμένους εἰς τὰ θαλάσσιας τῆς ῥηθείσης ἐπικρατείας μόνως τὰς Εὐρωπαϊκὰς σεβαστάς σημαίας, χωρὶς ὑπαρξίν Ὁθωμανικῶν· ἀλλὰ γνωρίζοντες τὴν ἐπικράτειαν Ὁθωμανικὴν, καὶ ὅτι εἰς πόλεμον τριετὴ κατὰ τῆς Ὁθωμανικῆς δυναστείας, δὲν θέλουν λείπει νὰ βάλωσιν εἰς πρᾶξιν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ὅσα δύναται. Ἄν δὲ οἱ Ὁθωμανοὶ δὲν θέλωσι νὰ ἐνοχλῶνται, ἄς ἀποφασίσωσι νὰ πληρώσωσι πρὸς τὴν νῆσον μας, καὶ γενικῶς πρὸς τὸ ἔθνος φόρον ἀνάλογον τῶν ὅσων ζημιῶν δοκιμάζουν, καὶ θέλουν δοκιμάσει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, Θεοῦ θέλοντος, καὶ τότε ἂς μείνωσιν ἡσυχοί, ὅτι δὲν θέλομεν ἐνοχλεῖ τὰ εἰς τὰ παράλια τῆς Σμύρνης ἐμπορικὰ πλοῖα των.

Ἐξοχώτατοι! Καλλίστα γνωρίζετε ὅπως ἐπιθυμῶμεν ἔχομεν νὰ συγκαταριθμηθῶμεν εἰς τὰ πολιτισμένα καὶ εὐνομούμενα τῆς Εὐρώπης ἔθνη, καὶ ὅτι ὁ πόλεμος ἡμῶν κατὰ τῶν Ὁθωμανῶν, ὡς ἔθνικος, πολὺ διαφέρει ἀπὸ τοῦ τῶν Ῥώσων καὶ Ἀγγλῶν, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν εἰς αὐτοὺς ἐκ διαμέτρου ἀντίκειται. Ὅθεν εἰμεθα πεπεισμένοι, ὅτι εἰδήμονες ὄντες καὶ τῶν τοιούτων, καὶ τῶν ἱερῶν μας δικαιωμάτων, δὲν θέλετε μᾶς προβάλλει εἰς τὸ ἐξῆς πράγματα ἀντικείμενα δι' ὅλου εἰς τὰ χρέη μας, καὶ εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ἐθνικοῦ μας πολέμου, βέλαιοι ὄντες, ὅτι ὅλοι οἱ πατριῶταί μας τρέφουσι μερικὸν σῶμα πρὸς τὴν ἔξοχότητά σας, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ὑπηκόους σας. Παρακαλοῦντές, δὲ νὰ δεχθῆτε τὰς ὑποκλίσεις μας φιλοφρόνως, μένομεν τῆς ἐξοχότητός σας δοῦλοι εὐγνωμονέσται.

Οἱ πρόκριτοι τῆς νήσου Ψαρῶν.

Νομίζομεν χρεὸς μας ἀπαραίτητον νὰ ἐξηγήσωμεν εἰς τοὺς Ἑλληνας τὰς λέξεις ΜΟΝΑΡΧΗΣ καὶ ΜΟΝΑΡΧΙΑ· ἀκούονται συνεχῶς λόγοι παρὰ τινῶν, ὅτι ἡ συμφερωτέρη Διοίκησις διὰ τοῦς Ἑλληνας εἶναι ἡ μοναρχική, ἀλλὰ δὲν ἡξεύρομεν, ἐάν οἱ Ἑλληnes ἐφανερώσων ὡς ἀπὸ στόμα-

τος τοῦ ἔθνους των τὸ περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως φρόνημά των· τόσον μόνον ἡξεύρομεν, ὅτι ἐάν τινα άτομα ἐπεθύμουν ἈΦΕΝΤΗΝ, τοῦτο δὲν εἶναι ἔκφρασις τῶν φρονημάτων ἐνός, ὁλοκλήρου ἔθνους, μάλιστα ἐξ ἐναντίας δυνάμεθα καὶ νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι τὸ πλῆθος τῶν περισσοτέρων Ἑλλήνων ἐκφράζονται οὕτω. «Τρία ἦδη ἔτη πολεμοῦμεν· ἐρονοῦθσαν οἱ ἀδελφοὶ μας, κατεστράφησαν τὰ κτήματά μας. Ταῦτα πάντα δὲν ἐγένοντο διὰ νὰ προικοδοτησώμεν Βασιλέα, ἀλλὰ διὰ ν' ἀγοράσωμεν τὴν ἐλευθερίαν μας, ἐλευθερίαν νόμιμον καὶ ἀνεξάρτητον.»

Εἰς τὴν μοναρχίαν, ὅπου ὅλα τὰ ἀντικείμενα τῆς κοινῆς ἐπιθυμίας κρέμονται ἀπὸ τὴν διάθεσιν ἐνός μόνου ατόμου, τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα μόνον τῆς Διοικήσεως ἠθέλην εἶναι ἱκανὰ νὰ συστήσωσι μίαν βᾶσιν διαφθορᾶς πραγματικῆς καὶ ἀνεξάλειπτον, ἡ μᾶλλον τὴν ὕλην αὐτὴν τῆς διαφθορᾶς ἐνισχυομένην ἀπὸ τοὺς καρπούς τῆς ἀδικίας. Ἐν ᾧ ἡ ἀδικία προοδεύει, συμπροοδεύει καὶ ἡ δυναστεία· ἀμφοτέραι δὲ προβαίνουν με ταχύτητα πάντοτε αὐξάνουσιν, διδουσαι ἀμοιβαίαν πρὸς ἀλλήλους βοήθειαν. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ πρόοδος τῆς ἀδικίας παύει, ὅταν γίνεταί προσθήκη εἰς τὸ ὅλον τῶν φόρων, χωρὶς νὰ γίνεταί οὐξήσις εἰς τὴν ἀργυρολογίαν, ἀπ' ἐναντίου ἡ πρόοδος τῆς δυναστείας δὲν ἔχει τέρμα, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ προβαίνουσα ἐπ' ἄπειρον. Δεῖγμά δε προφανέστερον τῆς δυναστείας δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὴν ἐρήμωσιν, ἡ ὁποία ἄρχισεν ἤδη εἰς Ἰσπανίαν, καὶ ἐνεργεῖται εἰς τὴν Τουρκίαν, ἀπ' οὗ ἀντικατεστάθησαν ἄγρια ζῆα εἰς τὸν τῶν ἀνθρώπων.

Μεσολόγγιον.

Τὴν νύκτα τῆς πέμπτης τοῦ παρόντος ἐν βρῖκιον ἐχθρῖκόν, τὸ ὁποῖον ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὸν περὶ τὰς παλαιὰς Πάτρας Ὁθωμανικὸν στόλον, ἐπισεν εἰς τὴν ξηρὰν πλησίον εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Εὐνήου. Τὴν ἀκόλουθον, πρῶτ', ὑπῆλθον διάφορα πολεμικά μας· πλοῖα ἔπι σκοπεῖ νὰ τὸ κυριεύσωσι, καὶ τῷ ὄντι ἤθελον ἐπιτύχει, ἂν οἱ ἐχθροὶ βοηθούμενοι καὶ ἀπὸ τὴν θέσιν των, καὶ ἀπὸ τὴν μετολαβήσαν ἀργοπορίαν διὰ τῶν ἀναγκαίων κανονίων τὴν μετακόμισιν, δὲν ἐπρολάβανον νὰ καύσωσι τὸ πλοῖον, καὶ νὰ φύγωσι κακῶς ἔχοντες μὲ ὅσα τῶν ἐν αὐτῷ ἐπρόρθασαν νὰ λάβωσιν.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐπιτομή τῆς ἐφημερίδος, Μισαζ, τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἠνωμένων Ἐπαρχίῶν.

Τῇ 8 Ἰανουαρίου 1824). Κατὰ τὴν τρίτην τοῦ Δεκεμβρίου ἔγενεν εἰς Νούγιورك, ἐπὶ λόγῳ συνεισφορᾶς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, συνέλευσις, εἰς τὴν ὅποιαν συνέβησαν πολὺ πλῆθος συνδρομητῶν.

Κατὰ τὰς ἀπὸ Νούγιورك ἐσχάτως εἰδήσεις, ἀκόμη δὲν εἶχε γένει λόγος περὶ πραγμάτων σημαντικῶν οὔτε εἰς τὴν Βουλὴν τῶν παραστατῶν, ἐκτὸς ἐνός προβλήματος γενόμενου ἀπὸ μέρους τοῦ Βέσπερ τοῦ ἐκ Μα-πυχαζέτ, κατὰ τὴν ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου συνέλευσιν.

Ἡ ἔννοια τοῦ προβλήματος ἦτον, ὅτι πρέπει διὰ θεσπίσεως τῆς Βουλῆς νὰ γίνη προαίρεσις περὶ τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων εἰς ἀποστολὴν ἐνός προξένου εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡρωτάτο πρὸς τούτοις ὁ πρόεδρος, ἂν κρίνῃ τὸ πρᾶγμα εὐλογον.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Βουλῆς ἔβαλαν τὸ πρόβλημα εἰς τὴν τράπεζαν· (α) τὸ πρᾶγμα διεφρονεῖτο, καὶ ὁ Βέσπερ, ἐν ᾧ ὑπερασπίετο τὸ πρόβλημα, εἶπεν, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἦτο νὰ ἐμπεριπλέξῃ τὸ ἔθνος τοῦ οὗτε εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων, οὔτε εἰς κάμμιαν ἄλλην τῆς Εὐρώπης ὑπόθεσιν.

Ἀλλ' ὁ πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Ἐπαρχίῶν εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸν πρὸς τὴν συνέλευσιν, ὅχι μόνον ἐκφράζεται σαφέστατα ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, λέγων, ὅτι ὅλα τὰ φωτισμένα ἔθνη τῆς οἰκουμένης ἐπεταὶ νὰ εὐχωνται ἐκ ψυχῆς τὴν εὐτυχὴ ἔκβασιν τοῦ ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἀνέλαβε κατὰ τῶν τυράννων του, ἀλλὰ καὶ ὁμολογεῖ τὸ φρόνημά του, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος Ὁθωμανικὴ δυναστεία εἰς τὸ ἐξῆς κατελύθη· καὶ μετ' ὀλίγον ἐπιφέρει, ὅτι, ἂν οὕτως ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἀναγκαῖον κρίνει νὰ δοθῇ μία ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως εἰς τὸ περὶ προξένου κεφάλαιον. Αἱ Ἠνωμένοι Ἐπαρχίαι, λέγει, ἔχουν εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν διαφόρους σχέσεις, αἱ ὁποῖαι ἐνδέχεται νὰ ἐκτανθῶσιν. Ἀλλ' ὁ κυριώτερος τοῦ λόγου τούτου σκοπὸς, τὸν ὁποῖον καὶ ὁμολογεῖ ὁ πρόεδρος, εἶναι· τὸ νὰ ἰδῇ τὴν συνέλευσιν ἀνταποκρινομένην εἰς τὰ αἰσθήματα, ὅσα ἐμπνέουν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ αἰ μεγάλαι θυσαί καὶ ταλαιπωρία τοῦ ἡρώϊκου τούτου ἔθνους, θυσαί καὶ ταλαιπωρία, αἱ ὁποῖαι κινοῦν τὴν συμπάθειαν παντὸς ἀνθρώπου φιλελευθέρου.

Ἀλλὰ καὶ ὅποιοιδήποτε τρόπον τὸ πρᾶγμα θεωρήσῃ, σχετικῶς ὡς πρὸς τὰς ἄλλας Δυνάμεις, ἂν δὲν συμπερῇ νὰ ἀναλάβωμεν τὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων, χρεωστοῦμεν ὁμῶς τοῦλάχιστον νὰ ἐκφράσωμεν ἐλευθέρως τὴν περὶ τούτου ἰδέαν μας. Ὁ Πρόεδρος δικαίως φρονεῖ, ὅτι ἔχομεν Διοικήσιν, ἧτις ἡξεύρει νὰ θεωρῇ, καθὼς πρέπει, τὸν βάρβαρον ἐκεῖνον δε-

(α) Τὰ ἔγγραφα προβλήματα τῶν παραστατῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐπαρχίῶν τίθενται ἐπάνω εἰς μίαν τράπεζαν, διὰ νὰ μὴ μὴν εἰς κίνησιν παραστατῶν νὰ προσκισθῇ, ὅτι δὲν τὰ ἀνέγνωσαν.

σποτισμόν, εις τὸν ὅποιον ἐσυγχωρήθη, κατὰ σύστημα μωροτάτης ἀπαν-
θρωπίας, νὰ ἐξολοθῇ, ἐπὶ παρουσίᾳ ὅλης τῆς Εὐρώπης, ἔθνος χριστια-
νικὸν τόσον ἀξιαγάπτον.

Ἡ δημόσιος ἐκθεσις τῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος φιλικῶν φρονημάτων τοῦ
πρωτίστου ὑπουργοῦ καὶ τῶν παραστατῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐπαρχιῶν, μ'
ὅλον ὅτι κινεῖ φυσικῶς τῷ λόγῳ τὴν εὐγνωμοσύνην παντός· Ἕλληνας πα-
τριώτου, δὲν πρέπει ὅμως νὰ φανῇ παντελῶς παράδοξος, γενομένη ἀπὸ
μέρους ἔθνους, τὸ ὅποιον μὲ τόσας ὑσίας ἡγόρασε τὴν ἐλευθερίαν του, καὶ
τὸ θαυμασιότερον, ἐδυνήθη νὰ τὴν φυλάξῃ καὶ νὰ τὴν στερεώσῃ τόσον
φρονίμως. Ἀλλ' ἐν τούτοις ὁ σκοπὸς, τὸν ὅποιον δείχνει ἡ ἐλευθερία Ἀ-
μερικὴ εἰς τὸ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν Ἑλλάδα, καὶ νὰ συνάψῃ μετ' αὐτῆς σχέ-
σεις, θεωροῦσα τοὺς Ἕλληνας ὡς ἔθνος χριστιανικὸν ἀνεξάρτητον, πολι-
τικῶς συμβάλλει τὰ μέγιστα εἰς σύστασιν τῆς ἀνεξαρτησίας μας, καὶ
δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐλπίσωμεν ἀπὸ τοῦ φιλικῶν τούτου ἔθνους μεγαλητέραν
εὐεργεσίαν. Εἴθε καὶ ἡ μεγάλη Βρετανία, βαδίζουσα κατὰ τοῦτο συμ-
φώνως μετὰ τὴν Ἀμερικὴν, διὰ τὴν ὁμοιότητα καὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ πο-
λιτεύματος καὶ τῶν πολιτικῶν συμφερόντων, νὰ μιμηθῇ τὸ γενναῖον τοῦ-
το παράδειγμα! Ἀλλ' ἔκτος τούτου, δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν, πῶς
εἶναι δυνατόν καὶ οἱ λοιποὶ λαοὶ τῆς Εὐρώπης, οὔτινες καυχῶνται, ὅτι
εἶναι χριστιανοί, νὰ μὴν ἀκολουθήσωσιν ἐν καιρῷ τὸ αὐτὸ τοῦτο σύστημα,
τὸ ὅποιον, ἐν ᾧ εἶναι στερεωτικὸν τοῦ Εὐαγγελίου, ἀποδεικνύει καὶ τῶν
σκοπῶν τῶν τὴν εὐλιχρύνειαν.

Μία ἄλλη ἀνεκτίμητος εὐτυχία, ἥτις θέλει προκύβει εἰς τὴν Ἑλλάδα
ἀπὸ τὰς σχέσεις τῆς μετὰ τὴν Ἀμερικὴν (ἂν ἡζεύρῃ ἀπὸ αὐτὰς νὰ ὠφελη-
θῇ) θέλει εἶσθαι τὸ νὰ μιμηθῇ τὴν σοφὴν τῆς νομοθεσίας, ἡ ὅποια, ἐν ᾧ
προλαμβάνει τὰς προμελετημένας τῆς φιλαρχίας ἐπιχειρήσεις, συγχρό-
νως στερεοῖ τὴν ἐξωτερικὴν ἀνεξαρτησίαν, τὴν ἐσωτερικὴν ἐλευθερίαν,
τὴν εἰρήνην, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν.

Σημειώσεις γεωγραφικαί. — Περί Φθιώτιδος καὶ τῶν ἐν αὐτῇ.

Φθιώτις ὠνομάζετο τὸ παλαιὸν ἡ πεδιάς τῆς ἐπαρχίας Νεαπάτρης καὶ
Ζητιουνίου, ἥτις ἐκτείνεται ἀπὸ τὰς Θερμοπύλας ἕως εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ
Ἀρμυροῦ κατὰ πλάτος, καὶ ἀπὸ τὰ παράλια τοῦ Ζητιουνικοῦ κόλπου ἕως
τὸ Βελούχιον κατὰ μήκος. Ὁ θύρος ὠνομάζετο ἡ σειρὰ τῶν ὀρέων, ἥτις
ἄρχεται ἀπὸ τὸ Βελούχιον, καὶ χωρίζουσα τὴν Φθιώτιδα ἀπὸ τὸ λοιπὸν
μέρος τῆς Θεσσαλίας, φθάνει ἕως τὸ Ζητιούνι, ὅπου ἀφίνουσα τὸν ἐκ δυ-
σμῶν πρὸς ἀνατολὰς δρόμον, στρέφει πρὸς ἄρκτον, καὶ προβαίνει μέχρι
τῶν πεδιάδων τοῦ Ἀρμυροῦ καὶ Οἴτη ἡ ἄλλη σειρὰ τῶν ὀρέων, ἥτις ἄρ-
χεται ὁμοίως ἀπὸ τὸ Βελούχιον, καὶ προβαίνουσα πρὸς Ἀνατολὰς σχεδὸν
παράλληλως μετὰ τὴν Ὁθρυν, περατοῦται εἰς τὸ στενὸν τῶν Θερμοπυλῶν.

Ἀπὸ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν Στράβωνα περὶ Τυμφρηστοῦ, "Ὁ θύρος,
• ὅρους πρὸς Ἄρκτον κειμένου τῇ Φθιώτιδι, ὁμόρου δε τῷ Τυμφρηστῷ ἔρει,
• καὶ τοῖς Ἀδολφίν. (β. β. β. κεφ. ε.) καὶ « τοῦ δε Σπερχεῖος μεμνημένος πολ-
• λάκις ὡς ἐπιχωρίου ποταμοῦ, τὰς πηγὰς ἔχοντος ἐκ Τυμφρηστοῦ Ἀρου-
• πικοῦ ὄρου» (αὐτόθι) φαίνεται ἀναντιρρήτως, ὅτι τὸ νῦν Βελούχιον ὠνο-
μάζετο τὸ πάλαι Τυμφρηστός, ἐπεὶ ἀπὸ τῶν πρόποδας αὐτοῦ, συνα-
πτομένου μετὰ τὴν Ὁθρυν, ἄρχεται ὁ Σπερχεῖος, ὅστις διέσωθεν ἐπὶ τῶν
χρόνων τῆς βαρβαρότητος τὸ κλεινὸν τῆς Ἑλλάδος ὄνομα. Περί τὸν Τυμ-
φρηστον ἐκατοικοῦσαν οἱ Ἀλόπε, κατὰ τὸν Στράβωνα, ὅπου εὐρίσκονται
σήμερον πρὸς Ἀνατολὰς τὸ χωρίον τῆς Νεαπάτρης Μαυρίλου καὶ μερικὰ
χωρία τῶν Ἀγρῶν, καὶ ἀπὸ τὸ ὅπισθεν μέρος πρὸς Δυσμὰς τὸ Καρπε-
νήσιον. Ἐπάνω εἰς τὰς κορυφὰς εὐρίσκεται ἐν μονοπάτι Καγγέλια ὀνο-
μαζόμενον, διάβασις ἀπὸ τὰ Ἄγραφα εἰς τὸ Καρπενήσιον. (ἀκολουθεῖ)

ΑΡΙΘ. 15

Μεσολόγγιον τῇ 20 Φεβρουαρίου. 1824.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐπιτομή τῆς ἐφημερίδος τῆς Μάλτας

Μάλτα τῇ 10 Φεβρουαρίου. 1824.

Τὴν ἐρχομένην παρασκευὴν θέλει ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν νῆσόν μας, δι-
ευθυνόμενος εἰς τὴν Τουρκίαν, τὸ Ἀγγλικὸν βρίκιον, Βέζελ, διοικούμενον
παρὰ τοῦ καπιτάνου Τεκούρις. Τὴν δε κυριακὴν τὸ πρῶτ' ἐφθασεν ἐν-
ταῦθα ἀπὸ Ἀλγερίου τὸ βασίλειον τῆς Βρετανικῆς τοῦ Μεγαλειότητος,
ὀνομαζόμενον Ναῖζ, καὶ διοικούμενον παρὰ τοῦ καπιτάνου Ρόβερ-
Σπένζερ. Μεταξὺ τῶν ἐπιβατῶν αὐτοῦ εἶναι καὶ ὁ Κύριος Μεκ-Δονέλ,
γενικὸς Πρόξενος τῆς Μεγάλης Βρετανίας παρὰ τῇ Ἀλγερικῇ Διοικήσει,
ὁμοῦ μετὰ τὴν νῆσον οἰκογενεῖάν του.

Ἠκούσθη, ὅτι ἐπεὶ ὁ Δέσπης τοῦ Ἀλγερίου ἀπέρριψε τὰ τῆς Ἀγγλίας
προβλήματα διὰ τὴν βίαν τὴν γενομένην εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἀγγλικοῦ
Πρόξενου, Κυρίου Μεκ-Δονέλ, ὁ ῥηθεὶς Πρόξενος ἐπροστάχθη παρὰ τῆς
Διοικήσεώς του νὰ καταβάσῃ τὴν Ἀγγλικὴν σημαίαν, καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ
μετὰ τὸ βασίλειον τῆς Βρετανικῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ὀνομαζόμενον
Ναῖζ.

Ὁ καπιτάνος Σπένζερ, ἔχων προσταγὴν τῆς διοικήσεώς του ν' ἀρχίσῃ

κατὰ τὴν δεῖνα περίστασιν τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις ἐναντίον τῶν
Ἀλγερικῶν πλοίων, ἀπήντησε, καθ' ἣν στιγμὴν ἐξήρχετο ἀπὸ τὸν λιμένα,
μὴν κορβέταν Ἀλγερικὴν, τὴν ὅποιαν ἀμέσως ἐκτύπησε. Μετ' ὀλίγον τὴν
ἐπλησίασε τὸ ἀπὸ τὴν Ναῖδα συνοδεύμενον Ἀγγλικὸν βρίκιον, Χαμαι-
λέων. Ἀλλ' ἐπεὶ ἡ κορβέτα ἀπὸ τὴν σφοδρότητα τοῦ ρεύματος παρε-
σύθη ταχέως πρὸς τὴν ξηρὰν, καὶ ἐφθασεν ὑπὸ τὰ τεῖχη τοῦ Ἀλγερίου,
ὅθεν ἤρχισαν οἱ ἐχθροὶ νὰ κτυπῶσι διὰ τῶν πυροβόλων τὰ δύο πολεμικὰ
πλοῖά μας, ὁ καπιτάνος φρονίμως φερόμενος, τὴν ἄφισε νὰ ἐμβῇ εἰς τὸν
λιμένα τοῦ Ἀλγερίου, ἀφοῦ ἐπῆρε τὸν κυβερνήτην τῆς, καὶ δεκαεπτὰ
Ἰσπανοὺς αἰχμαλωτισθέντας εἰς τὰ παράλια τῆς Ἰσπανίας, οἱ ὅποιοι
τοιουτοτρόπως διασωθέντες, κατευοδώθησαν εἰς τὴν νῆσόν μας εὐτυχῶς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι τὸ ὅποιον ἡ Ἀλγερικὴ Διοίκησις πρὸ
ὀλίγων χρόνων ἔλαβε μάθημα παρὰ τοῦ Λόρδ' Βέζμουτ, δὲν ἤρκεσεν εἰς
τὸ νὰ τὴν διδάξῃ τὰ χρέη τῆς. Ἀλλὰ τί πρέπει νὰ ἐλπίσωμεν ἀπὸ Διοί-
κῃσιν δι' ὅλου σεσαθρωμένην, καὶ μὴ ἐπιστηριζομένην εἰς ἄλλο τι, εἰμὴ
εἰς μωρὰν καὶ τυραννικὴν βαρβαρότητα; Μὲ μικροτάτην νοὸς ἐπίστα-
σιν εὐκόλως ὁ καθείς θέλει προῖδεῖ, ὅποια θέλει ἔχει ἀποτελέσματα ὁ
πόλεμος τῆς Ἀγγλίας κατὰ τοῦ Ἀλγερίου. Ἀλλ' ἐν τούτοις εἶναι ἄξιον
σχηματισμοῦ, ὅτι ἡ Μεγάλη Βρετανία, καθὼς καὶ προλαβόντως πολλάκις,
καὶ τώρα πάλιν ἐκ πείρας διδάσκειται, ὅτι οὔτε πίστις οὔτε διατήρησις
συνθηκῶν ποτὲ δὲν συμβιβάζονται μετὰ διοικήσεις Μωταμεθανικὰς.

Περ. Β')

Ἀρ. 2.)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Διακηρύττει.

Ἡ φωνὴ τῆς πατρίδος, καὶ ἡ ζήτησις ὁλοκληροῦ τοῦ ἔθνους, διὰ τῶν
νομίμων παραστατῶν του, δυνάμει τοῦ ὀργανικοῦ νόμου § κδ', μᾶς ἐ-
προσχάλεσαν εἰς τὸ μέγα τοῦτο χρέος, καὶ μᾶς ἀφιέρωσαν ὁμοφώνως τὴν
ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, τὴν φροντίδα τοῦ ἱεροῦ μας ἀγῶνος, τὴν ἐσωτερι-
κὴν εὐταξίαν, καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἰδιοκτησίας, τιμῆς, καὶ ζωῆς ἐκά-
στου πατριώτου.

Ἄν καὶ τὸ χρέος μέγα καὶ ὑπὲρ δύνανται, μολαταῦτα ἐλπίζοντες εἰς
τὴν οὐράνιον ἀντίληψιν τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, ὅστις δὲν ἐλείψει ποτὲ
χειραγωγῶν τὸ ἔθνος ἀπὸ δόξαν εἰς δόξαν, εἰς εὐλογίαν τοῦ ὀνόματός
του, καὶ πεπεισμένοι ἐσωτερικῶς διὰ τὴν εἰς τοὺς νόμους εὐπειθείαν, τὴν
ὅποιαν ἐδειξε καὶ δεικνύει τὸ γένος ἐξ αὐτῆς σχεδὸν τῆς συστάσεως τοῦ
νομίμου πολιτεύματός μας, ἐνεψυχώθημεν εἰς τὸν ἐπιφορτισμόν τοιούτου
ἐπαγγέλματος. Ἀξίως λοιπὸν καὶ ἡμεῖς τῆς τοιαύτης εὐνοϊκῆς διαθέσεως
τοῦ ἔθνους θέλομεν ἀγωνισθῇ ἐπιμόνως, διὰ νὰ παραστήσωμεν ἑαυτοὺς
εἰς τὸ γενικὸν τῆς Ἑλλάδος κριτήριον, ὅχι πάντῃ ἀναξίους τῆς ἐκλογῆς,
καὶ τῶν χρηστῶν τοῦ ἐλπίδων, τὰς ὁποίας περὶ ἡμῶν συνέλαβεν. Ὅθεν ἡ
πρώτη καὶ ἀρχικὴ φροντίς ἡμῶν θέλει εἶσθαι νὰ λάβωμεν τ' ἀναγκαῖα
μέτρα, ὅχι μόνον νὰ διαφυλάξωμεν τὴν πατρίδα ἀπὸ τὰς διὰ θαλάσσης
καὶ κατὰ γῆν ὁρμάς τοῦ τυράννου, καὶ νὰ ὑπερασπίσωμεν καὶ τέταρτον
ἡδὲ ἕτος ἀξίως τῆς προγονικῆς ἡμῶν εὐκλείας τὴν πολιτικὴν μας ὑπαρ-
ξιν, ἀλλὰ διατάττοντες τὰ ἐσωτερικὰ πράγματα τοῦ ἔθνους ἐπὶ τὸ κρεῖτ-
τον, καὶ παρεισάγοντες εὐνομίαν, ν' ἀρχίσωμεν νὰ προοδεύωμεν κατὰ
μίμησιν τῶν φωτισμένων ἔθνων τῆς σοφῆς Εὐρώπης εἰς τὴν εὐταξίαν,
διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐλευθερώσωμεν καὶ ἄλλους συναδελφούς πατριώτας
ἀπὸ τὸν πικρὸν ζυγὸν τῆς Ὀθωμανικῆς τυραννίας, καὶ νὰ ἐκτείνωμεν τὰ
ὅρια τῆς ἐπικρατείας μας.

Διὰ ταῦτα θέλομεν ἀγωνισθῇ μ' ὅλην τὴν ἀνήκουσαν δραστηριότητα
εἰς τὴν αὐστηρὰν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, καθ' ὅλην τὴν ἐλευθερὰν γῆν τῆς
Ἑλλάδος.

Ὅθεν προτρέπομεν πατριωτικῶς τὸ ἔθνος, νὰ σέβηται καὶ ὑπακούῃ
τούτους, διότι ὁ μὲν εὐπειθὴς καὶ ἐνάρετος πατριώτης θέλει ἀνταμείβε-
ται κατ' ἀναλογίαν τῶν περιστάσεων τῆς πατρίδος, καὶ κατ' ἀξίαν τῶν
ἔργων καὶ κατορθωμάτων του, ὁ δὲ ἀπειθὴς καὶ παραβάτης, ὡς ἀντι-
πατριώτης, ὡς ἀντιπράττων εἰς τὰ κοινὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, θέλει
καταδικεῖται ἀπὸ τὴν δικαίαν ὀργὴν τῶν νόμων, καὶ ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησιν
τῆς πατρίδος.

Μὲ τοιαῦτα φρονήματα ὑπηκούσαμεν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς πατρίδος,
καὶ μετὰ ταῦτα ἐλπίζομεν νὰ διατρέξωμεν τὸ στάδιον τοῦ ἱεροῦ μας ἐ-
παγγέλματος, τὸ ὅποιον ἐνεπίστεύθη εἰς ἡμᾶς καὶ ἡ πατρίς καὶ τὸ ἔθνος.

Ἐν Κρανιδίῳ τῇ 7 Ἰανουαρίου. 1824.

Ὁ Πρίεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΟΤΑΣΗΣ, ΙΩ ΚΩΛΕΤΗΣ.

ὁ προσ. γιν. γραμ. Π. Γ. ΦΩΛΙΟΣ.

Ἡ ἀνωτέρω προκήρυξις τοῦ σεβαστοῦ ἐκτελεστικοῦ σώματος ἐμ-
περιέχει φρονήματα ὑψηλὰ, φρονήματα ἀξία ἀνδρῶν, οὔτινες ἀγωνί-
ζονται γενναίως ν' ἀποκτήσωσι τὴν ἐλευθερίαν τῶν. Ἐλπίζομεν, καὶ
μάλιστα εἰμεθα πεπεισμένοι, ὅτι αἱ μεγαλόφρονες ἐκφράσεις τῆς προ-
κηρύξεως δὲν εἶναι, οὔτε θέλουν ἐλεγχθῇ ἐκ τῶν ἐφεξῆς πραγμάτων,
ἀπλούς πάταγος ὀδόντων, καὶ λόγοι ἀτελεσφόροι. Ἡ Ἑλλὰς, εἰς
τὰς παρούσας περιστάσεις πρὸ πάντων, ἔχει χρῆζιν τοιούτων ἀρχηγῶν

δραστηρίων, καὶ ἱκανῶν ν' ἀντιτάξωσιν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ νόμου, τείχεσθαι ἀδιάσειστον ἐναντίον τῶν οὐτιδανῶν ἐκείνων ἀντιπατριωτῶν, οἵτινες ἐζήτησαν, καὶ ζητοῦν ἀκόμη μέχρι τῆς σήμερον ν' ἀνατρεψώσι, διὰ τὰ ἰδιά των τὰ χαμερπέστατα τέλη, ἐλευθερίαν κατεστημένην ἡρωϊκῶς, καὶ θεμελιωμένην εἰς βάσεις, τὰς ὁποίας καὶ αὐτὴ ἡ φωτισμένη Εὐρώπη ἐτίμησε διὰ τῆς καλῆς αὐτῆς ὑπολήψεως.

Ἐπειδὴ εἰς τὰ παρελθόντα φύλλα τῶν ἐφημερίδων εἴπομεν ὀλίγα τινα περὶ τῆς ἐξώσεως τῶν τριῶν μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, χωρὶς ν' ἀναφέρωμεν τὰς αἰτίας, διὰ τὰς ὁποίας ἐξώσθησαν, ὁ ἀναγνώστης θέλει εἰσθαί περιέργως νὰ μάθῃ τὸ πρᾶγμα λεπτομερέστερον. Διὸ καὶ πρὸς εὐχαρίστησιν τῆς περιεργείας του, σπεύδομεν νὰ ἐκδώσωμεν εἰς φῶς τὴν ἐξῆς προκήρυξιν τοῦ Βουλευτικοῦ, καὶ ἀκολουθῶς καὶ τὴν ἐκθεσιν τῶν ἀνομημάτων τῶν τριῶν ῥηθέντων μελῶν, τὴν γενομένην ἀπὸ μέρους τῆς ἐννεαμελοῦς ἐπιτροπείας, ἥτις διωρίσθη εἰς τὸ νὰ ἐξετάσῃ τὸ παράνομον των πολίτευμα.

Περ. Β.)
Ἀρ. 601.)

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Βουλευτικὸν Σώμα.

Διακηρύττει πρὸς τὸ Πανελλήνιον.

Ἐναντίον τῆς εὐχῆς τοῦ Βουλευτικοῦ, ἔρθεσαν ἡ ὥρα, ὡς μὴ ὤφειλεν, καθ' ἣν οἱ νόμιμοι παραστάται σας, ὡ ἄνδρες Ἕλληνες, βιάζονται ἀναφανδὸν νὰ σὰς λαλήσωσι. Τὸν διοργανικὸν νόμον, τὴν βᾶσιν τῆς σωτηρίας σας, δι' ἣν τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπάθαμεν καὶ πάσχομεν, καὶ τὸν ὅποιον, ἡ θέλησίς σας ἐσύστησε, καὶ ὀρκωθέντες παρεδώκατε εἰς τοὺς νομοφύλακας παραστάτας σας, τὸν νόμον τοῦτον κατεπάτησαν τρία ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, ὁ πρόεδρος Π. Μαυρομιχάλης, ὁ Σωτῆριος Χαλαράμπος, καὶ Ἀνδρέας Μεταξᾶς. Καὶ τί, καὶ πόσον, καὶ πῶς παρηγόνησαν, πληροφορεῖσθε ἀπὸ τὴν ἐκθεσιν τῆς κατὰ τὸν διοργανικὸν νόμον διορισθείσης ἐννεαμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐξετάσασα τὰ ἐκείνων πεπραγμένα, καθυπέβαλεν εἰς τὴν ἐπίκρισιν ὅλου τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος, καὶ παμψηφί ἐγένετο δεκτὴ ἡ κατηγορία. Ὅθεν τὸ Βουλευτικὸν κηδόμενον περὶ τῆς σωτηρίας τοῦ ἐμπιστευθέντος ἔθνους, καὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς πατρίδος, βιάζεται διὰ νὰ μὴν ὑποπέσῃ καὶ αὐτὸ εἰς κατηγορίαν καὶ ὄργην τοῦ ἔθνους, νὰ προλάβῃ, μήπως καὶ δαπανηθῇ ἐπὶ ματαίῳ καὶ αὐτὸ τὸ ἀρμόδιώτατόν μιν, ὀλιγώτατόν δε διάστημα τοῦ καιροῦ, ὅπου μᾶς χαρίζει ὁ χειμὼν, καὶ ἡ περίστασις, ὥστε νὰ προσθασθῇ ἐνταυτῷ καὶ ἡ δημόσιος οἰκονομία, τὰ νεῖρα τῆς ἐπικρατείας, καὶ δυνάμει τοῦ ὁργανικοῦ νόμου, ὅστις εἶναι ἡ θέλησις τοῦ ἔθνους, διακηρύττει ἐκπτώτους τῆς νομοτελεστικῆς ἀρχῆς τοὺς ῥηθέντας, Π. Μαυρομιχάλην, καὶ Σωτῆριον Χαλαράμπος, σὺν τῷ Ἀνδρᾷ Μεταξᾷ ἐκπεπτωκότι ἀπὸ τῆς 25 Νοεμβρίου 1823 διὰ προδουλεύματος ὑπ' ἀρ. 512, καὶ ἄλλους ἀντικαθίστησι, τὸν Κύριον Γεώργιον Κουντουριώτην, πρόεδρον τοῦ σώματος, τὸν Κύριον Παναγιώτην Μπότση, τὸν προδιορισθέντα Κύριον Ἰωάννην Κωλέττην ἀπὸ τῆς 25 Νοεμβρίου 1823 δι' ἐπιστήμου ὑπ' ἀρ. 510, καὶ τὸν Κύριον Νικόλαον Λόνδον, ἄνδρα ἀξίου νὰ ὑποφέρωσι τὰ βάρη τῆς διοικήσεως, καὶ εἰδόμενος σέβασθαι τὰ καθεστῶτα, ἱκανοὺς νὰ εὐκολύνωσι τὰ δύσκολα, διὰ νὰ προφυλαχθῇ ἡ πατρίς, ἐτοιμαζομένη κατὰ τοῦ ἐχθροῦ διὰ θαλάσσης, καὶ ξηρᾶς, μετὰ τὴν ἀπαιτούμενην στρατιωτικὴν καὶ ναυτικὴν δύναμιν. Εἰς τὸ νέον λοιπὸν Ἐκτελεστικὸν Σώμα ὀφείλει κάθε πιστὸς πατριώτης, καὶ εὐπειθὴς εἰς τοὺς νόμους Ἕλλην, νὰ ἀποδίδῃ τὴν παρά τῶν νόμων διωριμένην ὑπακοὴν καὶ εὐπειθειαν, συντρέχοντες ἕκαστος μετὰ ζήλον καὶ προθυμίαν, μετὰ τὴν ἀναμεταξύ μας συμπνοίαν καὶ ἀγάπην, ὅπως ματαιώσωμεν διὰ τῆς θέας χάριτος, καὶ τὸν ἐρχόμενον χρόνον, τοὺς ἐλευθέρους σκοποὺς τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἀσφαλίσωμεν τὴν πατρίδα, στερεόνοντες τὴν ἡσυχίαν καὶ εὐτυχίαν μας.

Ἐξεδόθη ἐν Κρανιδίῳ τῇ 6 Ἰαν. 1824.

(Τ. Σ.) Εἰς ἀπουσίαν τοῦ Προέδρου, ὁ Ἀντιπρόεδρος, ΒΡΗΣΘΕΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ.
'Ο β'. γραμματεὺς ΚΩΝΣΤ. ΤΖΕΡΤΙΛΙΔΗΣ.

Πρὸς τὸ Σ. Βουλευτικὸν Σώμα.

Διορισθέντες ἡμεῖς οἱ ὑποσημειούμενοι παρὰ τοῦ Σ. τοῦτου σώματος ἐννεαμελὴς ἐπιτροπῇ, διὰ νὰ ἐξετάσωμεν: ἂν δεκτὴ ἡ κατηγορία τῶν δύο μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ σώματος, ἡγουν τοῦ προέδρου Κυρίου Π. Μαυρομιχάλη, καὶ τοῦ Κυρίου Σωτηρίου Χαλαράμπος, καὶ ἀκολουθῶς ἐρευνήσαντες κατὰ τοὺς παραγράφους τοῦ ὁργανικοῦ νόμου ὑπ' ἀρ. 51. εὐρομεν τὴν κατηγορίαν δεκτὴν, καὶ αὐτοὺς ὑπευθύνους κατὰ τὴν ἐφεξῆς ἐκθεσιν, ἐμπεριέχουσαν τὰς παρανομίας, ἐγκλήματα, καὶ καταχρήσεις των· εἶναι δέ:

α.) Τὰ δημόσια εἰσοδήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἐπιστάσις τοὺς ἐδόθη, διὰ νὰ ἐξοικονομήσωσι τὴν ἐκστρατεῖαν θαλάσσης καὶ ξηρᾶς πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ἐπικρατείας, τὰ κατεχράσθησαν.

β.) Ἐν ᾧ τὸ Βουλευτικὸν ἔδωκε τὴν πληρεξουσιότητα εἰς ὅλα τὰ τρία μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, τὰ ἐκστρατεύσαντα, καὶ ἐξεδόθη νόμος ὑπ' ἀρ. 25, ὥστε ὁ πρόεδρος, ἀντιπρόεδρος, καὶ ἐν τῶν μελῶν νὰ συμπαραυρίσκωνται, καὶ νὰ συνεργῶσιν, αὐτοὶ ἔδωσαν τὴν πληρεξουσιότητα, καὶ ἀπεχώρισαν ἐκ τοῦ Σώματος των, τὸν ἀντιπρόεδρον ἐναντίον τοῦ νόμου, χωρὶς νὰ εἰδοποιήσωσι τὸ Βουλ. Σώμα.

γ.) Ὁ ὁργανικὸς νόμος, κατὰ τὸν παράγραφ. μ'. διορίζει, οἱ στρατιωτικοὶ προβιβασμοὶ, νὰ ἐγκρίνωνται παρὰ τοῦ Β. προβιβασμένοι παρὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, αὐτοὶ δὲ ἔδωκαν ἱκανοὺς προβιβασμοὺς, χωρὶς νὰ ἐρωτήσωσι καὶ τὸ Βουλευτικόν.

δ.) Τὰ δημόσια πράγματα, καὶ μάλιστα κανόνια, καὶ ἄλλα εἶναι ὅλου τοῦ ἔθνους, καὶ δὲν ἐμπορεῖ μὴτε Βουλευτικόν, μὴτε Ἐκτελεστικόν νὰ ἐκποιήσῃ, καὶ αὐτοὶ μολοντιῦτο, ἐπώλησαν κανόνια τοῦ Ναυπλίου, καὶ χωρὶς τῆς εἰδήσεως τοῦ Βουλευτικοῦ.

ε.) Ἐν ᾧ μὴτε τὸ ἐνόειν, μὴτε τὸ διαιερεῖν ἐπαρχίας εἶναι ἐκ τῶν καθηκόντων τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, αὐτοὶ ἐξέδωκαν προκηρύξεις νὰ ἐνώσωσι τὴν ἐπαρχίαν Ἀγίου Πέτρου, μετὰ τὸν Πραστόν, ἐπεριδόμενοι εἰς μίαν πλαστὴν ἀναφορὰν τινῶν ἀτόμων, καὶ ἐπειτα εἰδοποίησαν τὸ Βουλευτικόν.

(ἀκολουθεῖ εἰς τὸ ἐπόμεν. φύλ.)

ΑΡΙΘ 16

Μεσολόγγιον τῇ 23 Φεβρουαρίου 1824.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Συνέχεια τῆς ἐκθέσεως τῶν αἰτιῶν τῆς ἀποβολῆς τῶν δύο μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

ζ.) Ἐν ᾧ τὸ ψήφισμα τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως, διορίζει τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπαρχίων, ὡς καὶ τὴν ἀποβολὴν, νὰ γίνεται συναινέσει τῶν δύο σωμάτων τῆς Διοικήσεως, οὕτω ῥητῶς: «νὰ μὴ νὰ ποδᾶλληται ἡ ἐνέργεια τῶν ἐπαρχίων, εἰ μὴ συναινέσει τῶν δύο σωμάτων, σωματείων, καὶ τῶν ἀπολογητῶν καὶ διορισμὸς, ὅσον ἡ ἀποβολὴ τῶν ἐπαρχίων, προβάλλονται ἐκ ατέρωθεν, πάντοτε ὁμῶς ἐγγράφως· ταῦτα τὰ μέλη ἐδιορίσθησαν ἐπάρχους ἄνευ τῆς συγκατάθεσεως, καὶ τῆς προεξουσιοδοτήσεως τοῦ βουλευτικοῦ.

ζ.) Ὁ ὁργανικὸς νόμος σκλάβον δὲν γνωρίζει, καὶ ἐμποδίζει καὶ ν' ἀγοράζῃται, καὶ νὰ πωλῇται· αὐτοὶ ἐπώλησαν Τούρκους αἰχμαλώτους, τοὺς ὁποίους ἡμαλώτισεν ὅλον τὸ ἔθνος μετὰ τὸ αἶμά του.

η.) Ὁ ὁργανικὸς νόμος δίδει τὴν πρᾶσιν ἐθνικῶν κτημάτων εἰς μόνον τὸ βουλευτικόν, καὶ τὸ ἐκτελεστικόν δὲν ἔχει καμμίαν ἐξουσίαν ἢ ἀδειαν· καὶ ὁμῶς αὐτὰ τὰ μέλη προεκήρυξαν πρᾶσιν ἐθνικῶν κτημάτων, ἄνευ τῆς εἰδήσεως καὶ ἀδείας τοῦ βουλευτικοῦ.

θ.) Ὁ ὁργανικὸς νόμος ἐμποδίζει κάθε εἰσπραξίν, ἄνευ προεκδοθέντος νόμου· αὐτὰ ὁμῶς τὰ μέλη παρέβλεψαν, καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς οἰκονομίας προεκήρυξε, καὶ ἀποκατέστησε μονοπωλεῖον ἄλατος, καὶ ἐν ᾧ τὸ βουλευτικόν ἀπεκήρυξεν αὐτὸν παρανομήσαντα, αὐτοὶ τὸν κρατοῦν, καὶ ὑπογράφει ὡς ὑπουργός· ἄρα, καὶ τὸ τόσον ὀλέθριον πρὸς τὸν λαὸν μονοπωλεῖον ἄλατος· εἶναι μετὰ τὴν συγκατάθεσιν των.

ι.) Ἐν ᾧ κατὰ τὸν νόμον ὀλιγώτερα ἀπὸ τρία μέλη τοῦ ἐκτελεστικοῦ δὲν ἔμπορουν νὰ ἐνεργήσωσι, καὶ εὐθὺς ὅπου λείπει ἐν τῶν τριῶν μελῶν, τὸ ἐκτελεστικόν μένει λελυμένον, καὶ ἀργεῖ ἡ Διοίκησις, αὐτοὶ συνεφώνησαν, καὶ ἔστειλαν εἰς Καρύταιναν, τὸν Ἀνδρᾶν Μεταξᾶν, τρίτον μέλος, καὶ οὕτω διέσεισαν τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ ὁργανικοῦ νόμου, καὶ ἔκτοτε διέκοψαν κάθε ἀνταπόκρισιν μετὰ τοῦ βουλευτικοῦ, καὶ ἐνέκρωσαν τὰς ὑποθέσεις τῆς πατρίδος.

ια.) Τὸ βουλευτικόν διὰ τὴν παρανομίαν τοῦ Ἀνδρίου Μεταξᾶ, διώρισεν ἐπιτροπὴν, ἥτις ἐξετάσασα τὴν κατηγορίαν, εὔρε δεκτὴν, καὶ οὕτως ἐγένετο ἐκπτωτος, τὰ ἄλλα ὁμῶς δύο μέλη τοῦ ἐκτελεστικοῦ οὐδόλως εἰσέηκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐκράτησαν αὐτὸν εἰς τὸν χορὸν, καὶ συνυπέγραφον.

ιβ.) Ἀντὶ τοῦ ἐλλείποντος μέλους τοῦ ἐκτελεστικοῦ διώρισε τὸ βουλευτικὸν τὸν Κ. Ἰωάν. Κωλέττην, καὶ ἐπεμψε κατὰ τὴν τάξιν τὸ προβούλευμα πρὸς τὰ μέλη τοῦ ἐκτελεστικοῦ, καὶ αὐτὰ δὲν ἔδωκαν εἰς πρᾶξιν τὸν νόμον.

ιγ.) Ἐν ᾧ τὸ βουλευτικόν διέτριβεν εἰς Ἄργος, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑπ' ἀρ. κη. ἐπρόσκαλοῦσε καὶ τὰ μέλη τοῦ ἐκτελεστικοῦ, αἰφνης τῇ 26 Νοεμβρίου ἔρχεται ἐκ Ναυπλίου ἡ ἐκτελεστικὴ δύναμις τῆς Διοικήσεως σηματοφοροῦσα, καὶ ὁ φρούραρχος τοῦ Ναυπλίου μ' ἄρματα νὰ βιάσῃ τὸ ἀπαράβιαστον βουλευτικόν, μ' ἐκεῖνα τὰ ἄρματα, τὰ ὁποῖα τοὺς ἔδωκεν ἡ πατρίς νὰ ὑπερασπίζωνται τοὺς νόμους, καὶ τοὺς φύλακας τῶν νόμων, τὰ δὲ ἐκ Ναυπλίου μέλη τοῦ ἐκτελεστικοῦ, ἀδιαφοροῦντα ἐβλεπον τοῦτο τὸ παράνομον κίνημα, καὶ ὄχι μόνον δὲν συνέδραμον εἰς προφύλαξιν τῶν κατακρατηθέντων νόμων, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐγραψαν πρὸς τὴν ἐκτελεστικὴν των δύναμιν, νὰ ἀναχωρήσῃ καὶ ἀφήσῃ ἡσυχον τὸ βουλευτικόν, ἀλλὰ μενόντων τῶν ἁρμάτων εἰς Ἄργος, ἐζήτησαν συμβιβασμοὺς μετὰ τὸ βουλευτικόν.

Τῇ 19 Δεκεμβρ. 1823.

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς.

Α. Ἀνδρ. Δημ. Παρδαλάκης. Γ. Καρακατσάνης. Ν. Μιλιάτης. Σ. Μαυρομάτης. Γ. Π. Κλειόπουλος. Μ. Δημάδης. 'Ιω. Κοντομαζ. 'Ιω. Εὐγνίδης.
Ὅτι οὐκ ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ 'Ο β'. γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ
Κωνστ. Τζερετιλίδης.

Ἡ Ἑλλάς πρὸς τὴν Ἑλλάδα.

Εἶθε τάχα τέκνον μου;· εἶθε ἀδελφοὶ ἐκτίνων τῶν τριάκοσιων, οἱ ὁ-

ποιοι ἄφρασαν ἀθάνατον τὸ ὄνομα τῶν Θεριοπολῶν; εἴθε ἀδελφοὶ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι μὲ δέκα χιλιάδας ἐνέκλιναν δέκα μυριάδας βαρβάρων εἰς τὸν Μαραθῶνα; εἴθε ἀδελφοὶ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι μὲ ὀγδοήκοντα πλοῖα κατεναυμάχησαν χίλια διακόσια τῶν τυράννων; εἴθε ἀδελφοὶ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι κατετρώπωνσαν εἰς τὰς Πλαταιὰς τριακοσίας χιλιάδας ἐχθρῶν; εἴθε τέκνα μου τῶνόντι, ἡ κατάγεσθε ἀπὸ βαρβαρίου, καὶ δὲν μένει πλέον εἰς τὴν καρδίαν σας αἷμα τῆς μητρὸς σας; εἴθε τέκνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὅποιος ἀφῆκε τὴν δόξαν μου ἀθάνατον, ἐξάλειψε μόνον τὸ ἐκ τῆς εἰδωλολατρίας δνειδὸς μου, καὶ μὲ ἡγάγεε διὰ τοῦ Παναγίου εἴματος; Πολεμεῖτε τάχα διὰ τὴν ἐλευθερίαν; Πολεμεῖτε τάχα διὰ τὴν πίστιν; Ὡς δυστυχὴς ἐγὼ Ἑλλάς! Τί βλέπω; Τὰ λεγόμενα τέκνα μου μὲ κατασπαράτουν! Αἱ διχόνοιαί των μὲ ἀπελπιζούν! Αἱ ἀδικίαι καὶ ἀσπαγαί των μὲ νεκρύνουν! Ὡς δυστυχὴς ἐγὼ! καὶ πόθεν νὰ πιστεύσω ὅτι εἴθε τέκνα μου; ποῦ εἶναι ἡ ἀδελφικὴ συμφωνία σας; ποῦ εἶναι ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη σας; ποῦ εἶναι ὁ εἰς τοὺς νόμους ὑποταγή σας; ποῦ εἶναι τὸ πρὸς τὴν Διοίκησιν σέβας σας; ἐσθκώσετε λοιπὸν τὰ δπλα διὰ νὰ ἀποσεῖσθε τὸν τυραννικὸν ζυγὸν τοῦ Ἀγαρηνοῦ, καὶ ἔπειτα νὰ γενῆτε ἐσεῖς τύραννοί μου! ἐψάλετε τοὺς ὕμνους τῆς ἐλευθερίας μου διὰ νὰ μοῦ προξενήσετε βαρύτερους τσαναγμούς! Σεῖς οἱ ἴδιοι ἀνεξενάζετε διὰ τὴν τυραννίαν τῶν ἀπίστων Ἀγαρηνῶν, καὶ ἐλέγχετε: πότε νὰ ἔλθῃ ἡ ἡμέρα ἐκείνη νὰ ἐνωθῶμεν ὅλοι, νὰ γενῶμεν μία ψυχὴ ὅλοι, διὰ νὰ διώξωμεν τοὺς ἀσεβεῖς, τεράννους ἀπὸ τὴν φιλάτην μας Ἑλλάδα, καὶ νὰ ζῶμεν εὐνομίαν; καὶ τώρα πρὶν ἀκόμη ἀπολαύσετε τὰ ἀληθινὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας, ἀλησμονήσετε ἐκεῖνα τὰ κακὰ τῆς τυραννίας; ποῦ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ φρικτοὶ ὄρκοι σας; ποῦ εἶναι ἐκεῖνος ὁ γλυκύτατος ἐθουσιασμός σας; Ἄν ἦσθε ἀληθινὰ τέκνα μου, δείξατέ το μὲ τὴν πλέον ὀγλίγων μεταβολὴν τοῦ τρόπου σας. Ἄν ἦσθε ἀληθινὰ τέκνα καὶ τοῦ Κυρίου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ, δείξατέ το μὲ τὴν πλέον ὀγλίγων μετάνοιαν! εἰδὲ μὴ, . . . ὅ τρομερὰ ὦρα! μὴ Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς! καταβύθισέ με καλῆτερα εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς θαλάσσης, ἢ εἰς τὰ καταχθόνια τῆς γῆς, παρὰ νὰ μὲ βλέπῃ πλέον ὁ ἥλιος εἰς τοιαύτην καταισχύνῃν.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ.

Κέρκυρα, τῇ 7 Φεβρουαρίου.

Κατὰ τὰς ἐκ Τριεστίνου ἐσχάτας ἐπιστολάς, ὁ πρῶτος τῆς Αὐστριακῆς Διοικήσεως ὑπουργός, ὁ πρίγγιψ Μετερνίχ ἀσθενήσας, ἔχασεν ἐξαφνης καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν ὄρασιν· ἀλλ' ἡ ῥηθεῖσα εἰδησις ἔχει χρεῖαν ἐπικυρώσεως.

Χθὲς ἔλαβεν ἡ ἐδῶ Διοίκησις ἐπισήμως τὴν εἰδησιν τοῦ πολέμου τῆς μεγάλης Βρετανίας κατὰ τοῦ Ἀλγερίου.

Κατὰ τὰς ἐσχάτας ἐπιστολάς, ἡ αἰτία τοῦ πολέμου εἶναι, ὅτι ὁ Δέης κατεπάτησε τὸν οἶκον τοῦ Ἀγγλικοῦ προξένου, καὶ ἀποσπάσας δυναστεικῶς δύο πταίστας χριστιανούς καταφυγόντας ἐκεῖ, τοὺς ἐκρέμασεν· ἀλλ' ὅποιον ὑποτεθῇ τὸ ἀληθὲς αἷτιον τοῦ πολέμου, εἶναι βέβαιον, ὅτι εἰς τὴν διὰ θαλάσσης μέλλουσαν ἐφελδον τοῦ ἐχθροῦ θέλει λείψει ὁ Ἀφρικανὸς στόλος, ὅστις εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ δυνατωτέρα τοῦ τυράννου θαλάσσιος δύναμις.

Γράμματα τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου ἀναφέρουν, ὅτι ἡ μεταξὺ Τουρκίας καὶ Περσίας διαπραγματεύσεως δὲν εὐδωθή, καὶ ἀκολούθως ἀρχίσαν ἐκ νέου πόλεμος· πρὸς τούτοις, ὅτι ὁ Σατράπης τῆς Ἀρμενίας ἠνώθη μὲ τοὺς Πέρσας.

Ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ δημοσιεύσασα παρὰ τῆς ἐν Λονδίῳ φιλελληνικῆς ἐταιρείας, κατὰ τὴν συνέλευσιν αὐτῆς· τὴν ἀπὸ 27 Δεκεμβ. 1823.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἐταιρεία, ὅσῃν ζῆσιν αἰσθάνεται εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, μ' ἄλλην τόσῃν ἀδμονοίαν καὶ ἀγωνίαν ἴδε τὰς εἰδήσεις, ὅπου ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον ἔλαβε, περὶ τῶν ἐσωτερικῶν διχοστασιῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας καὶ ἤδη ἐπροξενήθη εἰς τὸ κοινὸν καλὸν τόσον κακὸν, καὶ νέαι ἐπαπειλοῦνται συμφοραὶ, πιθανὰ ὀλέθρια εἰς τοὺς λαμπροὺς σκοποὺς, ὅπου τῆς Ἑλλάδος οἱ ἥρωες, καὶ οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ φίλοι των ὁμοῦ προβάλλουν.

Κανὲν ἄλλο, εἰμὴ ζῆλος ὑπὲρ Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας θερμότατος, καὶ ὀξυτάτη αἰσθαντικότης πρὸς πᾶν ὅ,τι ἐμποδίζει τὴν προόδον τῆς, καὶ ἀναβάλλει τὸν ὕστατον θρίαμβόν τῆς, δὲν ἤθελε κινήσει τὴν Ἑλληνικὴν ἐταιρείαν νὰ παρρησιασθῇ πρὸς τοὺς ἐνδόξους ἀρχηγούς τῆς Ἑλλάδος οὕτως, ὡς σήμερον. Τοῦ παρακαλεῖ δε δι' ἀγάπην τῆς πατρίδος των, ὅπου τόσον γενναῖα ἐδούλευσαν, διὰ πᾶν ὅ,τι αἰσθημα νομίζουσιν ἱκανόν, διὰ πᾶσαν γλυκεῖαν ἐλπίδα, νὰ λησμονήσωσι τὰς οὐτιδανὰς φιλονεικίας, ἀποτελεσμα ἕως τῆς ὁρμῆς τῶν πραγμάτων, νὰ σφιγθῶσι μὲ τοὺς ἰσχυροτέρους δεσμούς ἀδελφικῆς ἀγάπης, καὶ νὰ ἐνώσωσι καρδίας καὶ βραχίονας εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα, ἀγῶνα εἰς τὸν ὅποιον ἐνδέχεται νὰ κινδυνεύσῃ ἡ πατρίς ἀπὸ μόνῃν διχόνοιαν καὶ ἀσυμφωνίαν.

Τοιαύτη ἔνωσις ἀφύκτως, καὶ εἰς ὀλίγον πρέπει νὰ φέρῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν ὑψηλὸν καὶ λαμπρὸν βαθμόν, ὅπου φαίνεται νὰ τῆς εἶναι κληρωμένος μεταξὺ τῶν παρόντων καὶ μελλόντων ἐθνῶν, βαθμόν, ἄξιον τῆς ἀρχαίας τῆς δόξης. Καθεὶς ἄλλος, πλὴν τῶν ἐχθρῶν σας, γενναῖος Ἕλληνας, δὲν ἔμπορεῖ νὰ εὐρίσκη εὐχαρίστησιν εἰς ἐσωτερικὰς διαφωνίας. Αἱ

τοιαῦται διαφωνίαι ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς σαρεῖναι γεννημέναι καὶ θρεμμέναι, καὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς σας θέλουν προξενήσῃ μεγίστην ὠφέλειαν. Αὗται θέλουν καταντήσῃ καὶ μεσολαβήσῃ; πρὸς εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐλευθερίαν σας, τὰς ὁποίας θέλουν ἐμποδίσῃ ν' ἀναγνωρίσωσι καὶ τὰ φιλικὰ καὶ ἀπροσωπώληπτα ἔθνη, ὅπου προσέχουν εἰς τοῦ ἀγῶνος τὴν πρόοδον. Τέλος, θέλουν εἶναι, καθὼς ἔως τώρα, φανερῶν καὶ κρυφίων ἐχθρῶν μηχανὴ ἐναντίον σας.

Ὅχι μόνον τὸ γενικὸν συμφέρον, ἡ εὐτυχία τοῦ τόπου σας, ἀλλὰ καὶ ἡ μερικὴ ἀσφάλεια καὶ ἄνεσις ἐκάστου κρέμαται ἀπὸ τὴν ἔνωσιν ὅλων τῶν φατριῶν, ἀπὸ τὴν πειθρχίαν εἰς τὴν Διοίκησιν, ἀπὸ τὴν συμφωνίαν τῆς ἐνεργείας καὶ τῶν μέσων, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἀπὸ τὴν γενικὴν ὁμόνοιαν καὶ πίστιν, ἥτις θέλει δώσῃ ἀσφάλειαν εἰς ὅσους ἐνεχειρίσασθε δύναμιν, καὶ θέλει προνοήσῃ διὰ τὸ συμφέρον ὅλων ἐν γένει τῶν πολιτῶν.

Ἄς δοθῇ δε νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι τοιαύτης ἐνώσεως καὶ μετρίότητος χαρακτήρ σᾶς συμφέρει τὰ μέγιστα τόσον ὡς πρὸς τὴν Διοίκησιν, ὅσον καὶ πρὸς τὸ ἔθνος τῶν Ἀγγλῶν. Εἰς μὲν τὸ ἔθνος θέλει δώσῃ ἱερμὴν εἰς ἐξακολούθησιν καὶ αὐξήσιν τῆς συμπαθείας καὶ βοηθείας του· τὴν δε Διοίκησιν ἕως ἡθελεν ἐλκύσει νὰ προστατεύσῃ φανερώτερα τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀνεξαρτησίαν.

Ὡς πρὸς τὰς χρηματικὰς πραγματείας τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας, ἡ παραμικροτέρα φιλονεικία πρέπει νὰ ἐπιφέρῃ ὀλεθριώτατα παρεπόμενα. Ἡ Ἑλληνικὴ ἐταιρεία ἐλπίζει δάνειον, καὶ αὐτὸ ὅχι ἀκερδὲς, νὰ τελεσφορήσῃ ἐδῶ. Εἶναι ὁμῶς τῆς πτωχίστης ἀνάγκης νὰ τὸ συνδεύῃ καὶ τὸ ἠθικὸν κῶρος, ὅπου ἀπὸ ἐμφύλιον σύμπνοιαν καὶ ὁμόνοιαν προέρχεται.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἐταιρεία αἰσθάνεται μεγίστην εὐχαρίστησιν νὰ κοινοποιήσῃ τὸ μέρος τῆς ὁμιλίας τοῦ προέδρου τῶν Ἠνωμένων τῆς Ἀμερικῆς Ἐπαρχίων, ὅπου γίνεται μνήμη τοῦ ἐνδόξου ἀγῶνος, τὸν ὅποιον ἀγωνίζεσθε καὶ εἶναι βεβαίον, ὅτι τὰ ὑπερατλαντικὰ ἔθνη γενικῶς, μὲ ἄκραν προσήλωση θεωροῦν τὸ στάδιον τῶν διατρεχόντων (α).

Ἀπὸ πολλὰ μέρη τῆς Ἀγγλίας δέχεται ἡ Ἑλληνικὴ ἐταιρεία ἀδιακόπως νέας ἀποδείξεις ζήλου τῶν συμπατριωτῶν τῆς πρὸς τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ λαμβάνει τὸ θάρρος νὰ παραστήσῃ, ὡς παράδειγμα [β] τὸν τινὸς τῶν πρωτεουσῶν ἀκαδημιῶν, ὅπου ἀνοίχθη συνεισφορά, καὶ ὅπου ὁ πρῶτος ὑπογραφεὺς εἶναι πρόσωπον Βασιλικοῦ αἵματος.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἐταιρεία διώρισε πρὸς τούτοις τοὺς εὐγενεῖς Λόρδον Βύρωνα, καὶ τὸν συνταγματάρχην Α. Στανχώπον, νὰ σᾶς ἀγορεύσωσιν ἐκ σόματος, μὲ τὰς πλέον δυνατὰς ἐκφράσεις, τὴν χρεῖαν ἐνώσεως καὶ συμπαράξεως, καὶ ἐνταῦτ' ὅ νὰ προσφέρωσι τὰς διηνεκεῖς εὐχὰς καὶ ἐγκαρδίου προσήσεις τῆς Ἑλληνικῆς ἐταιρείας.

ΑΡΙΘ. 17.

Μεσολόγγιον τῇ 27 Φεβρουαρ. 1824.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Οἱ πλείότεροι Ἕλληνες ἀγνοοῦν τὰ πολιτικὰ αὐτῶν δικαιώματα, καὶ πολλοὶ γνωρίζοντες αὐτὰ, δὲν θέλου, νὰ τὰ βάλωσιν εἰς πρᾶξιν. Διὸ καὶ μετὰ σκέψιν μακρὰν ὑποσχόμεθα πρὸς τοὺς Ἕλληνας νὰ ἐκδώσωμεν τὸν προσωρινὸν ὀργανικὸν μας νόμον, τὸν δημοσιευθέντα εἰς τὴν ἐθνικὴν τῆς Ἐπιδαύρου συνέλευσιν, μὲ προσθήκην τινῶν σκέψεων καὶ ὑποσημειώσεων, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐλπίζομεν, ὅτι ὅχι μόνον θέλει γένει εὐκατάληπτος εἰς κάθε πατριώτην, ἀλλὰ καὶ θέλει ἐμφυτευθῇ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων, ὥς νὰ μάθωσι νὰ τὸν ἀγαπῶσι, καὶ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτὸν, καθὼς ἡξούρουν νὰ τὸν ὑπερασπίζωσιν.

Ἡ σύστασις τῶν ὑπερτάτων δικαστηρίων (καθὼς τὸ τῶν ἐκκλησιῶν εἰς Μεσολόγγιον μᾶ; δίδει πάλιν ἄλλο ἐνδύσιμον εἰς τὸ νὰ ἐκθέσωμεν τὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας, πρέπει νὰ ἔχωσιν ὡς βάσιν τὰ ῥηθέντα κριτήρια, καὶ νὰ δημοσιεύσωμεν δι' ἐνὸς βιβλιαρίου, ἀνατρεπόμενου πρὸς τὸν Πρίγγιπα Μαυροκορδάτον, τὰς περὶ τούτου ιδέας μας. Ὡς προλεγομένᾳ δε ἐκδίδομεν εἰς φῶς ἐπὶ τοῦ παρόντος γενικὰς τινὰς σκέψεις περὶ τοῦ πολιτικοῦ συντάγματος, τοῦ ἀνήκοντος εἰς ἐπικράτειαν ἐλευθερίαν.

α) Ἡ ὑπερτάτη ἐξουσίᾳ ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος· καὶ τοῦτο θέλει κηρυχθῇ ἀπὸ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον συναλθὼν εἰς ἓν, διὰ νὰ προλαμβάνωνται αἱ φατρίαι, καὶ νὰ διατηρῆται ἡ ἐσωτερικὴ εὐταξία καὶ ἡσυχία.

β) Τὸ νομοδοτικὸν δικαίωμα ἰδιαιτέρως ἀνήκει εἰς τοὺς παραστάτας τοῦ ἔθνους· ἐμπεριέχεται δε εἰς τὸ δικαίωμα τοῦτο, χωρὶς τινὸς ἐξαιρέσεως, τῶν φόρων ἢ συστάσεως.

γ) Τὰ κοινὰ ἔξοδα προσδιορίζονται ἀπὸ τοὺς παραστάτας τοῦ ἔθνους, ὁμοίως καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων.

δ) Ὅλοι οἱ λογαριασμοὶ τῶν κοινῶν προσεξόδων παραδίδονται εἰς ἐπιτροπὴν, ἐπιρισμένην ἀπὸ τοὺς παραστάτας τοῦ ἔθνους.

(α) Ἐνθυμῆται ὁ ἀναγνώστης τῶν λόγων τοῦ προέδρου τῶν Ἠνωμένων τῆς Ἀμερικῆς Ἐπαρχίων, τὸν ἐκδθέντα εἰς τὸ 12 φύλλον τῆς ἐφημερίδος μας, ὅπου γίνεται ἀναφορά περὶ τοῦ λαμπροῦ ἀγῶνος, τὸν ὅποιον τὸ ἔθνος μας ἀγωνίζεται, καὶ πρὸς τούτοις φαίνεται ἡ κλίσις τῆς Ἀμερικανικῆς Διοικήσεως εἰς ἀναγνώρισίν μας. (φύλ. 14.)

(β) Ἐξεδόθη εἰς τὸ 12 φύλ. τῆς ἐφημερίδος μας.

ε.) Ανανειούται κατ' έτος ή πληρεξουσίοτης ή αναγκαία είς την συνάθροισιν των φόρων, εξαίρουμένων εκείνων, όσοι είναι προσδιορισμένοι είς αποπλήρωσιν των τόκων χρέους τινός δημοσίου.

ς.) Απαγορεύεται πάσα έξουσία τυραννική, και ό καθείς από τους πολίτας έχει δικαίωμα νά έγκαλέση και είς τά πολιτικά, και είς τά εγκληματικά δικαστήρια τους δημοσίους ύπουργούς, όστινες ήθελον κακομεταχειρισθί την πολιτικήν έξουσίαν των.

ζ.) Απαγορεύεται πρής τους πολεμικούς ύπουργούς νά ενεργώσιν εντός της επικρατείας, χωρίς νά προσκληθώσιν είς τοϋτο από τους πολιτικούς ύπουργούς.

η.) Ανανειούται έτησίως παρά του νομοδοτικού σώματος οι νόμοι οι συνιστώντες την στρατιωτικήν πειθαρχίαν, και ακολουθώ; την δραστηότητα και την ισχύν του στρατεύματος.

θ.) Η έλευθερία του τύπου εκτείνεται έως είς τον βαθμόν εκείνον, καθ' όν συμβιβάζεται με την κοινήν ήσυχίαν και χρηστογθειαν.

ι.) Οι φόροι διανεμόνται με ίσότητα, και πρής τούτοις πής 'Ελλην έχει δικαίωμα ν' αποτίναται είς όλα τά δημόσια ύπουργήματα.

ια.) Όλοι οι λειτουργοί, και διάφοροι της διοικήσεως ύπουργοί ύπόκεινται είς τό νά δίδωσιν εύθύνας του πολιτεύματος των.

ιβ.) 'Η εκτελεστική δύναμις άνήκει εξ ολοκλήρου είς τό σώμα τό εκτελεστικόν (έννοείται όσι όλα τά μέλη τούτου του σώματος είναι άνθρωποι δεδοκιμασμένοι, και πρής τούτοις εκλεγμένοι και ανυψωμένοι είς την ήθεύσαν αξίαν από τους παραστάτας του έθνους, και ότι ακολουθώ; ύπόκεινται πάντοτε είς τό νά δίδωσιν εύθύνας του πολιτεύματος των πρής τους παραστάτας, και δι' αυτών πρής όλον τό έθνος, τό όποιον θέλει έχει όλα τά μέσα νά βάλλη είς πράξιν, διά νά ασφαλισθί τοιουτοτρόπως ή δημόσιος εύταξία, και νά έμποδιζήται άμοιβαίως και τό σώμα τό νομοδοτικόν από την όποιαν ήθελεν επιφέρει τυραννίαν ό είς τοϋτο τό σώμα συγκεντρισμός όλης της δυνάμεως.

Ηθέλωμεν προσθέσει είς τά άνωτέρω και τό μέγιστον σέβας τό χρεωστούμενον είς τά δικαιώματα της ιδιοκτησίας, άν τό σέβας τοϋτο δέν ήτον έν από τά στοιχειώδη συστατικά της γενικής ήθικής, ύπό όποιονδήποτε διοικήσεως είδος είναι ήνωμένοι οι άνθρωποι.

Τά άνωτέρω δώδεκα άρθρα παριστώσι πρής όλους τους φωτισμένους ανθρώπους τάς κυριώτερας βάσεις της έξωτερικής και έσωτερικής έλευθερίας εκάστου έθνους.

Πρέπει έν είδει παραρτήματος νά προσθέτωμεν είς τον συνταγματικόν χάρτην μας τά άνωτέρω άρθρα.

Δέν φρονούμεν τό πράγμα δι' όλου παράλογον, και ιδού οι λόγοι.

α.) Διότι οι άνωτέρω θεμελιώδεις άρχοί της έλευθερίας έμπεριέχονται όλόκληροι ή είς τό κείμενον, ή είς τάς προκηρύξεις της έν έπιδαύρω έθνικής συνελεύσεως.

β.) Διότι όλαι αι τάξεις των πολιτών, μετά σύγχυσιν και άβεβαιότητα τινός χρονικού διαστήματος, τέλος πάντων θέλουν παραδεχθί τάς αυτάς πολιτικάς βάσεις, και ίσως και τώρα τάς παρεδέχοντο, άν είς τοϋτο έπροσκαλούντο.

Επιτολή των παραστατών της Δοτικής Ελλάδος πρής τον Π. Α. Μαυροκορδάτον.

Ε κ λ α μ π ρ ό τ α τ ε !

Δέν είναι ίσως περιττόν νά σάς εκθέσωμεν λεπτομερώ; και τά έδω διατρέχοντα, μήπως κάμμία άπατηλή ήμη, ή πλάνος γλωσσα παραμορφώουσα και όσα ό καθαρώτατος πατριωτισμός υπαγορεύει είς τάς καρδιάς των πατριωτών, ζητήση νά παρασαλεύση, και νά ανατρέψη όσα σοφώς και φρονίμως πρής; ώφέλειαν της πατρίδος είς τό μέρος αυτό της Ελλάδος έθεμελιώσατε. Ημείς εύγνώμονες δι' αυτό πρής; την εκλαμπρότητα σας δέν λείπομεν σπουδάζοντες, όσα και πρής; τό μερικόν συμφέρον της πατρίδος μας συνταίνουσι, και γενικώς δι' όλην την 'Ελλάδα. Κατ' αυτάς έλάβομεν με λύπην μας την παραίτησιν του Κυρίου Ανδρίου Ζαήμη, όστις κινούμενος από αληθή τωόντι πατριωτισμόν έδειξεν είς όλην την Ελλάδα, ότι αγωνίζεται: μόνον διά τό κοινόν καλόν της πατρίδος, διά τό όποιον θυσιάζει ιδίαν δόξαν, και συμφέροντα, διά νά μην δώση ούδέ αιτίαν κατηγορίας είς τους έχθρούς. Τό Βουλευτικόν λοιπόν σώμα αντικαθίστασι τον Κύριον Σπηλιωτάκην πέμπτον μέλος του 'Ετελεστικού' έτίμησιν όμοίως και τον Κύριον Παναγιώτην Μπότασην με τό αξίωμα της αντιπροεδρίας, έχον αγαθός έλπίδας περί αυτού διά τό έδραϊόν του χαρακτήρος του, και την αγαθότητα της ψυχής του.

Η Διοίκησης άφ' ου μέαν φοράν άπεφάσισε νά έλέγξη, και νά άποκηρύξη τους φορείς εκείνους, και λυμεώνας των κοινών της Ελλάδος συμφερόντων, εκτοτε δέν έπαυσε προσπαθοῦσα νά δείξη είς τον λαόν της Ελλάδος, τά αληθή του συμφέροντα, την νόμιμόν του Διοίκησιν, και τους άγρίους τυράννους, οι όποιοι ζητούσιν άνιλεως νά τό κατασπαράττωσι, και σταθερά πάντοτε είς την άπόφασίν της, έλαβε τά μέτρα ή νά άπαλλάξή τό Έλληνικόν έθνος από την άγριότητα των νέων τυράννων του, ή νά χαθή προμαχομένη ύπέρ της έλευθερίας του πλάν ήρχισαν ήδη νά γίνονται μέταιαι όλαι αι σκευωρίαί των έναντιών, διότι και ό λαός τάς

έννόησε πλέον; δις και τρίς ήδη άπατηθείς έγινε πλέον άπρόσιτος παντός είδους άπάτης, ύπό όποιον σχήμα και μορφήν παρήσισασθί είς αυτόν, και έμπορεί νά συμπεράνη κανείς τό αποτέλεσμα του σχεδίου των έχθρών, όταν έχη βάσιν την άπάτην, της όποιας όμως κατ' εύτυχίαν άνεκαλύφθη τό προσωπίον.

Αφ' ου μυριοτρόπως έπροσπάθησαν νά συστήσωσι τον τραγέλαφον της ιδικής των Διοικήσεως, βλέποντες, ότι είς μάτην εκοιτάζον, άπεφάσισαν νά ζητήσωσιν ήδη συμβιβασμούς, και συνθήκας με την Διοίκησιν, και άπέστειλαν επί τούτω τον Δημήτριον 'Υψηλάντην, διά νά εξισάση τάς μεταξύ των δύο μερών διαφοράς, αλλά δέν θέλουν νά έννοήσωσι, ότι φθάνει μόνον είς αυτός; νά γίνωσι καλοί πατριώται, (όχι όμως με τον λόγον, αλλά με τό έργον) και ή διοίκηση; μετά περιθμίας μεγάλης τους δέχεται είς τάς άγκάλας της, αλλά με τους προβαλλομένους συμβιβασμούς; ζητού; νά άπατήσουν και πάλιν την αγαθότητα της Διοικήσεως, και νά εκτελέσουν τους μιαιρούς των σκοπούς, αλλά

Πάλαι ποτ' ήσαν άκακοί Μιλήσιοι.

Από τάς όμιλίας του 'Υψηλάντου έδομεν, ότι κεφάλαια του προβαλλομένου συμβιβασμού είναι ταῦτα. α.) Όσα μέλη του Βουλευτικού άπεβλήθησαν; νά λάβωσι πάλιν τον χώρόν τους είς τό Βουλευτικόν σώμα. β.) Τό εκτελεστικόν σώμα νά γένη έπταμελές, και νά προστεθώσιν είς τά ήδη παρά του Βουλευτικού εκλεγμένα, και ή Σωτήριος Χαραλάμπους, και Α. Μεταξάς. γ.) Ο Πετρόμπεης νά γένη Πρόεδρος του Βουλευτικού. δ.) Νά γένη και έθνική συνέλευσις. Τό Βουλευτικόν όμως δέν παρεδέχθη κανέν από αυτά, λέγον ότι ή άπόφασις περί αυτών έγινε, και πής; νεωτερισμός; είναι παρανομία, ότι έπροσπάθησε προλαβόντως με μυρίους τρόπους, διά νά φέρη, αυτούς είς την εύθειαν όδόν, και νά μην κατανήση τό πράγμα έως αυτού, αλλά βλέπον τό άμετάθετον της γνώμης των, και τον προσηλωμόν των είς την κακίαν, άρπαγήν, και παρανομίαν, ύπό των όποιων έπαπειλείτο γενική φθορά της πατρίδος, άπεφάσισε την εκπτώσιν αυτών, και ή άπόφασις αυτού θέλει είναι διά παντός άμετάτρεπτος; αλλά περί τούτων μεν τσαῦτα; δέν λείπομεν όμως νά σάς παρακαλέσωμεν (άν και δέν είναι χρεία παρακλήσεως, διότι έπληρορορήθημεν τό αυθόρμητον της προαιρέσεώς σας πρής; τό καλόν της πατρίδος) νά προσπαθήσητε, ώστε νά συνδεθώσι με αυτό τό μέρος, και οι 'Ολύμπιοι, των όποιων τους σκοπούς, και προαιρέσεις πληροφορείσθε από τά πρής; την 'Εκλαμπρότητα σας ίδια αυτών γράμματα; γνωρίζετε πόσον χρήσιμον είμπορεί νά γένη έν τοιούτον άνδρείον στρατιωτικόν σώμα, όδηγούμενον μάλιστα από τάς σοφάς, και φρονίμους σας συμβουλάς, είς όποιον μέρος της 'Ελλάδος κριθή εύλογον νά στρατεύση, ή είς Μαγνησίαν, ή είς Όλύμπιον; και μ' όλον τοϋτο κινδυνεύει νά διαλυθί δι' έλλειψιν των αναγκών, έν ή ήμπορούσε νά προπολεμή της έλευθέρας Ελλάδος, ή νά άπασχολή τοιάχιστον τον έχθρόν, έως ότου, διαταχθέντων καλώς των πραγμάτων, νά καταδράμωμεν τον έχθρόν είς την εκστρατείαν του, και νά μην τον προσμένωμεν πλέον νά έρχηται φέρων την φθοράν, και τον δλεθρόν είς τό κέντρον της Ελλάδος.

Εκ Κρηνιδίου τη 10 Φεβρουαρ. 1824.

Είκοι εί; τάς πρεσβυτάτας.

Γ. ό Μαυρομάτης, Γεωργάκης Καναβός, Χαραλάμπος παππής Γ. Πολίτης, 'Αναγνώστης 'Αθανάσιος, Γ. Παπακλειούπουλος, Δημήτριος 'Ιερομνήμονος.

Σ η μ ε ι ώ σ ε ι ς Γ ε ω γ ρ α φ ι κ α ί

(Ακολ. του φύλ. 16)

Η Φθιώτις καθ' Όμηρον ήτον επικράτεια του Αχιλλέως, και είς την έχτατιαν της Φθιώτιδος, όπου κατοικούσαν οι Δόλοπες, έξουσίαζεν ό Φοίνιξ, ό παιδαγωγός; του ήρωος. Από τάς αναφερομένας είς τον Όμηρον πόλεις τό όνομα της Αλόπης; σώζεται είς δύο χωρία, τό έν Αλοποχώρι όνομαζόμενον πλησίον της 'Υπάτης, και τό άλλο Αλοπόσπητα είς τους πρόποδας της Οίτης, μεταξύ σχεδόν 'Υπάτης και Θερμοπυλών. Ονομάζεται και άλλο χωρίον Αλα, και πιθανόν νά ήται ή l' ala l'alos, καθώς τό Λοιδορική από τό gli Dorici, άντι ή Δωρική, και καθώς πολλά όνόματα χωρίων, όλον Αλαμάνα και Φραντζί είς Φθιώτιδα, Δομνίστα είς Καρπενήσι, Φραγγίτα είς Άγραφα, έλαβον τά όνόματα είς την έποχήν της επικρατείας των Ένετών, ή και προτύτερα επί των Σταυροφόρων. Από τάς περόδους του Στράβωνος, (β.βλ. θ'. κεφάλαιον ε.) • εκδιδόντος (του Σπερχειού) δε πλησίον Θερμοπυλών, μεταξύ αυτών και Ααμίας » και • απέχει Ααμίας ό Σπερχειός; περί τριάκοντα σταδίου, υπερκειμένη πεδίου τινός καθήκοντος; επί τον Ααμιακόν κόλπον » και από την θέσιν της Ααμίας μετά τον Έχϊνον, Αχινόν νυν όνομαζόμενον, και του μικρού ποταμού Αχελώου, πλησίον της Ααμίας; κειμένου, φαίνεται, ότι ή Ααμία είναι ή πόλις του Ζητουνίου, και αυτού έγένετο ό περίφημος Ααμιακός πόλεμος.

Γεωγραφικόν πίνακα διά τάς αρχαίας όνομασίας θέλω μεταχειρισθί τον 'Ατλαντα του νέου 'Αναχάρσιδος, εκδεδομένου παρά του Κυρίου Βαρβιέ; δε Βεκαζ, σημειών όσα συμφωνούν με την φυσικήν θέσιν, και με τάς μαρτυρίας των παλαιών συγγραφέων. (άκολουθεί)

Βρασυβόν, τῇ 4 Ἰαν. 1824. Πρὸς ὀλίγων ἡμερῶν διέβη εἰς Βλαχίαν ὁ ἀντι τοῦ κυρίου Πίνη διορισθεὶς Ῥωσσικὸς γενικὸς πρῶτος ἐν Βουκουρεστίῳ κύριος Μιντσιάκης. Ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας, κύριος Γρηγόριος Γκίκας ἀπέστειλεν εἰς προὑπάντησιν αὐτοῦ τὸν πρῶτόν του Μινίστρον καὶ ἀδελφὸν Κύριον Μιχαὴλ Γκίκαν, ὅστις καὶ τὸν ὑπεδέχθη μὲν ὅλας τὰς ἀνηκούσας περιποιήσεις. Ὁ ῥηθεὶς γενικὸς πρῶτος διευθύνεται εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ μίαν ἰδιαιτέραν διαπραγμάτεισιν, τῆς ὁποίας τὸν σκοπὸν ἀγνοοῦμεν· θέλει δὲ φθάσει ἐκεῖ ἀρκετικῶς περὶ τὰ μέσα τοῦ τρέχοντος.

ΛΡΙΘ. 18

Μεσολόγγιον τῇ 1 Μαρτίου 1824.

ΙΣΠΑΝΙΚΑ.

Γνωστοὶ εἶναι οἱ τρόποι, καθ' οὓς ἐντρυφεῖτο εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἡ τυραννία· ἤξευρομεν, ὅτι ἐκ νέου ἐσυστήθη εἰς τὸν δυστυχῆ τοῦτον τόπον ἡ αὐτὴ τυραννικὴ ἐκείνη διοίκησις· ἠκούσαμεν τοῦ Ραφαήλ Ριέγου τὸν θάνατον, καὶ δὲν ἀγνοοῦμεν τοῦ Κιρέγου καὶ τόσων ἄλλων ἀνδρῶν τὰς τύχας. Δὲν εἶναι τάχα συγχωρημένον νὰ σημειώσωμεν καὶ ἡμεῖς ὀλίγας σκέψεις μας περὶ τούτων;

Ὁ βασιλεὺς παρέδωκε τὰς ἡνίας τῆς διοικήσεως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἱεροῦ κριτηρίου καὶ τῶν πνευματικῶν, οἵτινες ἐσύστησαν πάλιν ὅλα τὰ καταργηθέντα τῶν μοναχῶν τάγματα, καὶ μ' ἀπαρδειγμάτισον μανίαν ἀνέτρεψαν διὰ μιᾶς, ὅσα οἱ Κόρται κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους χρόνους ἐσύστησαν. Ἐν ἀπὸ τὰ πρῶτα ὑεσπίσματα τῶν ἡτο νὰ μὴν ἀναγνωρισθῶσιν ὡς χρέη τῆς διοικήσεως, ὅσα δάνεια ἡ παρελθούσα διοίκησις, διὰ συγκαταθέσεως Φερδινάνδου τοῦ ζ', ἔλαβεν ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἄλλοθεν. Ἀλλ' ἐκ τούτου τί τάχα προέκυψεν; Ἡ ὑπόληψις τῆς διοικήσεως ἡμαυρώθη, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν, δι' ὅλου ἐξαφανίσθη. Διὸ καὶ ὅταν ἐδοκίμασε νὰ δανεισθῇ ἀπὸ τοὺς ἐν Λονδίῳ ἐμπόρους μίαν ποσότητα ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀπολύτου μονάρχου, οἱ ῥηθέντες ἐμποροὶ ἀπεποιήθησαν τὸ πρᾶγμα μὲ περιφρόνησιν. Αἱ περὶ τούτου σκέψεις τῆς ἀπροσωπολήπτου ἐφημερίδος « Χερᾶλδ » εἶναι ἄξιαι σημειώσεως. Κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἐσχάτως ὁ Χερᾶλδ ἀκριβεῖς ἰδέας, τὸ ἐθνικὸν τῆς Ἰσπανίας χρέος συμποσοῦται εἰς δεκατεσσάρων βεῶν δολιῶν καὶ τὰ μὲν ἀναγκαῖα τῆς διοικήσεως ἐξοδα ἀναβαίνουν κατ' ἔτος εἰς 1,202,528, 663 βεῶν, τὰ δὲ εἰσοδήματά της δὲν ὑπερβαίνουν τὴν ποσότητα τῶν 300 μιλλιωνίων.

Οἱ πόροι, οἱ προξενθέντες ἐκ τῆς δημεύσεως τῶν κτημάτων τοῦ κλήρου, ἐξέλιπον δι' ὅλου ὡς πρὸς τὴν νέαν διοίκησιν, ἥτις ἐπέστρεψεν εἰς τὰ τάγματα τῶν μοναχῶν ὅλα τὰ κτήματα τὰ δημευθέντα. Τίνι τρόπῳ θέλει εὐδοκίμῃσι, εἰς περιστάσεις τοιαύτας, διοικήσεις, ὅποια ἡ τοῦ Φερδινάνδου, εἶναι ἀκατανόητον. Ὅτι χωρὶς χρήματα τὸ παραμικρότερον δὲν κατορθοῦται ἀπὸ κάμμιαν διοίκησιν, πολλὰ δὲ μᾶλλον ἀπὸ μοναρχίαν δεσποτικὴν, εἶναι ἤλιου φανώτερον, ἀλλ' ὁ δεσποτισμὸς εἶναι εἶδος πολυτελείας, καὶ ἀκολουθῶς ἀπαιτεῖ πλῆθος ἐξόδων περιττῶν, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ πολυτέλειαι. Πῶς ἔρα ἔχει νὰ οἰκονομήσῃ τὸ πρᾶγμα ὁ Φερδινάνδος, ὅστις στερεῖται καὶ αὐτῶν τῶν ἀναγκαίων, καθὼς ἀπιδειξάμεν; Δικαίως θεωροῦν ὡς ἐν ἀπὸ τὰ πρῶτιστα αἰτία τῆς Ἰσπανικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1820 ἔτους, τὴν ὁποίαν ἐπασχεν ἡ διοίκησις ἀμνηχανίαν νὰ πληρῶνῃ τοὺς δεδουλευμένους μισθοὺς τῶν στρατιωτῶν τῆς ξηρᾶς, τῶν ναυτῶν, καὶ τῶν πολιτικῶν ὑπουργῶν. Ἀλλ' οἱ ῥηθέντες μισθοὶ ὄχι μόνον μέχρι τοῦδε δὲν ἐπληρώθησαν, ἀλλὰ εἰς τὸ ἐξῆς ἠκυρώθησαν.

Οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι οἱ στρατιῶται τοῦ Μορίλλου, καὶ Βαλεστρόζου, καὶ τῶν ἄλλων στρατηγῶν, ὅσοι παρέδωκαν τὰ χρέη των εἰς τὸν Κάδιξ, περιμένουν ἀπὸ τὴν νέαν διοίκησιν καὶ χρήματα, καὶ ἄλλας διαφόρους ἀνταμοιβὰς, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει ν' ἀποδώσωμεν τὰς ἐλπίδας, ὅσαι συνέβησαν εἰς τὸ Μαδρίδ καὶ Κάδιξ μεταξὺ τῶν Ἰσπανικῶν καὶ Γαλλικῶν στρατευμάτων. Αἱ τοιαῦται ἀταξίαι μέχρι τίνος βαθμοῦ ἐπροχώρησαν, θέλομεν τὸ συμπεράνει ἐκ τοῦ, ὅτι ὁ Γάλλος στρατηγὸς Βουρμόντ ἐπρόσταξε τὰ Ἰσπανικὰ στρατεύματα ν' ἀναχωρήσωσιν ἀπὸ τὸ Μαδρίδ.

Εἰς ἐφημερίδας τῆς Γαλλίας ἀναγινώσκομεν, ὅτι τοῦ κοινῶς ταμείου ἡ δυστυχία εἶναι μία ἀπὸ τὰς πρωτίστας αἰτίας, διὰ τὰς ὁποίας πρέπει ἡ Ἰσπανία νὰ κυριεύσῃ ἐκ νέου τὴν Ἀμερικὴν. Ἀλλὰ τοιοῦτος σκοπὸς χωρὶς χρήματα εἶναι ἐσχάτη μωρία. Ἐπειτα καὶ ἂν ἡ Ἰσπανικὴ διοίκησις εὐποροῦσιν ἀπὸ ἀργύριον, πάλιν ἀμφιβάλλομεν ἂν ἦτον δυνατόν νὰ εὕρῃ εἰς τὴν τριαύτην ἐπιχειρήσιν στρατιώτας (εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ Ἰσπανούς.)

Στοχασαί πρὸς τοὺς ἑμοιθεῖς μου. — Τί θέλει νὰ εἴπῃ ἐλευθερία.

Αἱ ὁρφαὶ πράξεις πηγάζουν ἀπὸ τὰς ὁρφαὶ γνώσεις τῶν πραγμάτων, καὶ ἀπὸ τῆς σταθερᾶς θέλησιν τοῦ ν' ἀκολουθῶμεν τὴν ὁρθότητα τῶν γνώσεων. Ἄν ὁ ἄνθρωπος ἔχῃ μὲν αἰσθησιν τοῦ καλοῦ, στερεῖται ὅμως ἀπὸ ὁρφᾶς γνώσεις, τότε ἀκολουθεῖ φυσικὰ νὰ μὴν ᾔσθῃ οὐδὲ αἱ πράξεις του, ἀλλὰ κακαὶ καὶ διεστραμμέναι, διότι ἡ θέλησις του ὁδηγεῖται ἀπὸ ψευδεῖς γνώσεις. Ἐὰν πάλιν ἔχῃ μὲν ἰδέας ὁρφᾶς, ἡ θέλησις του

ὅμως ἀνυποτακτεῖ εἰς τὸ ὁρφόν, διαφθαρεῖσα ἀπὸ κακὴν ἀνατροφήν καὶ ἀτόπους συνήθειας, καὶ τότε ὁμοίως ἀκολουθεῖ νὰ ᾔσθῃ καὶ αἱ πράξεις του κακαί, διότι ἡ θέλησις ἐσυνήθισεν εἰς τὸ κακόν. Εἰς τὴν τελειότητα λοιπὸν τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ συντρέξωσιν ἐξ ἀρχῆς ἀνατροφή σπουδαία καὶ γνώσεις ὁρφαί, ἐκεῖναι μάλιστα, αἱ ὁποῖαι μορρόνουν τὰ ἥθη καὶ τὸν κοινωνικὸν βίον του, καθὼς εἶναι αἱ περὶ δικαιοσύνης, αἱ περὶ δόξης, τιμῆς, πατρίδος, ἐλευθερίας, ἀγάπης τοῦ πλησίον, καὶ αἱ περὶ τοιούτων ἄλλων ἀρετῶν. Ποῖος τῶντι παρατηρητὴς δὲν βλέπει καθ' ἡμέραν μὲ λύπην καὶ ὀρίκν τὰς παραλόγους καὶ ὀλεθρίους πράξεις, ὅσας ἡ ἀμαθία καὶ ἡ ἀπάτη, οἱ δύο δυνατώτατοι σύμμαχοι τῶν τυράννων, ἐσύστησαν κατὰ διαφόρους καιροὺς εἰς τὰ πνεύματα τῶν λαῶν; Ἡ μεγαλητέρα λοιπὸν, μὲ φαίνεται, εὐεργεσία, ἀπ' ὅσας ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ εἰς τοὺς πολίτας τῆς πάσας φιλάνθρωπος καὶ φρόνιμος διοικήσις, καὶ πᾶς μερικὴς πολίτης ὅστις εὐτύχησεν νὰ λάβῃ παιδείαν τινα, καὶ νὰ κάμῃ χωριστὴν σπουδὴν τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι νὰ ἐνσπείρῃ πάντοτε εἰς τὰ πνεύματα ὁρφᾶς καὶ ἀδιαφθόρους γνώσεις περὶ τῶν ἠθικῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν.

Εἰς τὴν λαμπρὰν λοιπὸν ταύτην ἐποχὴν, καθ' ἣν τὰ πιεστήρια τοῦ θεοσδότου τύπου ἐστηρίχθησαν ἐπάνω εἰς ἐλευθερίαν, Ἑλληνικὸν ἔδαφος, ὃς συγχωρήτῃ καὶ εἰς ἐμὲ νὰ κοινοποιήσω διὰ μέσου αὐτῶν πρὸς τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγωνιζομένους ὁμοιθεῖς μου τοὺς ἀκολουθοῦντες στοχασμοὺς περὶ ἐλευθερίας.

Λοιπὸν, ἀδελφοί μου Ἕλληνες, ὃς μὴ στοχάζεται κανεὶς μας, ὅτι ἐλευθερία θέλει νὰ εἴπῃ τὸ νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλῃ. Δὲν βλέπετε, ὁ Σουλτάνος ἔκαμνεν ὅ,τι ᾔθελεν· οἱ πατσάδες του ἔκαμναν ὅ,τι ᾔθελαν· ὁ κάθεις Τούρκος ἔκαμνεν ὅ,τι ᾔθελε. Φόβον Θεοῦ δὲν εἶχαν· δικαιοσύνην δὲν ἐσέβοντο· νόμους δὲν ἐγνώριζαν· ἄλλο δὲν ἤκουαν παρὰ τὰ ἀνόητα καὶ ἀδικα πᾶθῃ των, καὶ τὴν πλέον ἀκόμη ἀνόητον ἀθεοσεβειάν των· πλὴν τί ἀπέλασαν; καὶ τί ἀπολαμβάνουν; Ὁργὴν ἀπὸ τὸν Θεόν (α), καταφρόνησιν ἀπὸ τὰ ἔθνη, μῖτος ἀδιάλλακτον ἀπὸ τοῦ τυραννουμένου, καὶ τέλος πάντων, μᾶς ἔκαμνεν νὰ πιάσωμεν τὰ ὄπλα, καὶ νὰ τοὺς πολεμήσωμεν μὲ κάθε δικαίον, ὄντας τυράννους καὶ τῆς πίσεως, καὶ τῆς τιμῆς, καὶ τῆς ζωῆς μας. Χωρὶς λοιπὸν νὰ ζητῶμεν παραδείγματα εἰς τὴν ἱστορίαν, βλέπομεν ζωντανὰ ὅτι ἐλευθερία δὲν θέλει νὰ εἴπῃ τὸ νὰ κάμῃ καθεὶς ὅ,τι θέλει. Ἀς ὑποθέσωμεν ἀκόμη, ἀδελφοί μου, δὲν σὰς λέγω ἐν ὀλόκληρον ἔθνος, ἡ μίαν πόλιν, ἡ ἓν χωρίον, ὃς ὑποθέσωμεν μίαν μόνον οἰκογένειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ πατὴρ νὰ ἔβη τὸ ἰδικόν του, ἡ μήτηρ τὸ ἰδικόν της, καὶ καθὲν ἀπὸ τὰ τέκνα τὸ ἰδικόν του· ποῖος δὲν θέλει ὁμολογήσῃ, ὅτι μία τοιαύτη οἰκογένεια δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ οὐδὲ μίαν ὥραν ἡσυχίαν, εἰρήνην ἐσωτερικὴν, καὶ ἀσφάλειαν; ποῖος δὲν θέλει ὁμολογήσῃ, ὅτι μία τοιαύτη οἰκογένεια θέλει σκορπισθῇ, καὶ χαθῇ μὲ γέλωτα καὶ καὶ ταφέρνησιν ὅλων τῶν ζένων; Εἶναι λοιπὸν ἡ πλέον μεγάλη ἀνοησία νὰ στοχάζεται κανεὶς ἐλευθερίαν τὸ νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει· εἶναι καὶ ἡ πλέον μεγάλη ἀδικία, καὶ καλὴ ἐρᾶ νὰ εἴπω, τυραννία· διότι τί ἄλλο εἶναι ὁ τυράννης, παρὰ εἰς τοιοῦτος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος κάμνει, ἡ τοῦλάχιστον, θέλει νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει;

Διὰ νὰ καταλάβωμεν ἀκόμη καλῆτερα τὴν οὐσιώδη ταύτην ἀλήθειαν, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν θεμελιώνεται ἡ ἀληθινὴ μας ἐλευθερία, ὃς ἐξετάσωμεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τὸν ἄνθρωπον. Ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἐπλασεν οὔτε πανσόφους, οὔτε παντοδύναμους, ἀλλὰ γεννώμεθα εἰς τοῦτον τὸν κόσμον ἀδύνατοι παντάπασι, ἀμαθεῖς καὶ ὑποκειμένοι πάντοτε εἰς λάθην· μᾶς ἐχάρισεν ὅμως ἀρκετὰς δυνάμεις, καὶ μέτα διὰ νὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς, ἂν τὰ μεταχειρισθῶμεν κατὰ τὸν σκοπὸν του. Εἶναι λοιπὸν φυσικὰ ἀδύνατον νὰ κάμῃ κανεὶς ὅ,τι θέλει· καὶ διὰ ὀλίγον καιρὸν ᾔθελε δοθῇ εἰς τὸν ἄνθρωπον τόση δύναμις καὶ ἐξουσία, ἀντὶ ἐλευθερον καὶ εὐτυχῇ ᾔθελε τὸν καταστήσει ἐξ ἐναντίας τὸν πλέον δυστυχῆ δοῦλον· διότι, ἔχων καθ' ὑπόθεσιν τὴν ἐξουσίαν νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὰ λάθη του, εἰς κάθε του λάθος ἐμελλε νὰ πάσχῃ μίαν δυστυχίαν, καὶ ἀπὸ ταύτην νὰ πίπτῃ εἰς ἄλλας. Ἀπὸ αὐτὴν λοιπὸν τὴν πλάσιν τοῦ ἀνθρώπου δείχεται, ὅτι τὸ νὰ κάμῃ κανεὶς ὅ,τι θέλει εἶναι δυστυχία καὶ τυραννία τῶντι, ὄχι εὐτυχία· ὅθεν, ὅσοι ἐκτραχηλίζονται εἰς τοιοῦτον παραλογισμόν, καταστάνονται ἀδικοὶ, τυράννοι, καὶ τέλος πάντων, μὲ τὸν ἰδιὸν των ἀφανισμόν ἀποδείχνουν τὴν ἀτοπίαν καὶ ἀλογίαν τῆς διεφθαρμένης των κρίσεως.

Ποία λοιπὸν εἶναι ἡ ἀσφαλτος καὶ ἀληθινὴ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου; Πρέπει βέβαια νὰ ᾔσθῃ μία τοιαύτη ἐλευθερία, διὰ τὴν ὁποίαν ἔκαμε τὸν ἄνθρωπον ὁ Θεός, καὶ τὴν ὁποίαν ζητοῦντες καὶ ἡμεῖς, ἐπιάσαμεν τὰ ὄπλα ἐναντίον τῶν ἀσεβῶν καὶ ἀπανθρώπων τυράννων μας. Διὰ νὰ γνωρίσωμεν ἀσφαλῆστερα ποία εἶναι ἡ ζητουμένη αὕτη ἐλευθερία, ὃς ἐξετάσωμεν ἀκόμη τὸν ἄνθρωπον.

Δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς ἐπλασε διὰ νὰ ζῶμεν ὁμοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ ὀνομάζομεν κοινωνικὴν ζωὴν· ὁ σκοπὸς καὶ τὸ τέλος τῆς κοινωνικῆς ταύτης ζωῆς μας εἶναι βέβαια τὸ νὰ ζῶμεν εὐχερίστως, ὅσον εἶναι δυνατόν καὶ πρέπον εἰς αἰσθητικὰ καὶ λογικὰ ὄντα, ἡ-

(α) Οὕτω ταῖνον ἔσται τὰ ἐσχάτα πάντων τῶν ἐπιλαθνομένων τοῦ Κυρίου· ἐλπίς γὰρ ἀσεβοῦς ἀπολείπεται· ἀσπίς γὰρ αὐτοῦ ἔσται ὁ εἶλος, ἀράχνη δὲ αὐτοῦ ἀπεδύσεται ἡ σκηνὴ (Ἰωβ, κ. 13, 14).

γοον, νὰ μὴν ἀδικῇ ὁ εἰς τὸν ἄλλον, νὰ μὴ πειράξῃ τὴν τιμὴν του, νὰ μὴ ἐνοχλῇ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ὑπαρχόντων του, νὰ μὴ βλάβῃ εἰς τὸ παραμικρὸν τὴν ζωὴν του· διότι ἡ χάρις καὶ ἡ εὐχαρίστησις τῆς παρούσης ζωῆς τοῦ καθενὸς μας κρέμαται ἀπὸ τὴν βεβαιότητα καὶ ἀσφάλειαν τῆς τιμῆς, τῆς ζωῆς, καὶ τῶν ὑπαρχόντων μας. Διὰ τοῦτο καὶ λέγονται ὅλα ταῦτα δι καὶ ὡ μ α τ α τοῦ ἀνθρώπου, διότι κατὰ πάσαν δικαιοσύνην ἀνήκουν εἰς τὸν καθένα, καὶ χωρὶς τὴν βεβαιότητα καὶ ἀσφαλῆ ἀπόλαυσιν αὐτῶν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συσταθῇ εὐτυχὴς καὶ βέβαια ζωὴ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. (Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μετολόγιον τῇ 28 Φεβρουαρίου. Κατὰ τὰς ἀπὸ 25 Ιανουαρίου εἰδήσεις τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Μιντζάκης, ὅστις ἐστάλη ἀπὸ Τζέρνοβιτς μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς συντυχίας τῶν δύο αὐτοκρατόρων, ἐξήθεσε τέλος πάντων εἰς τὴν ῥηθείσαν μητρόπολιν. Ἀκολουθῶς ἐνεφανίσθησαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ῥωσικοὶ ὑπῆκοοι, πρὸς τοὺς ὁποίους εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ μένωσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν συμμαχικῶν Δυνάμεων. Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι ὁ Μιντζάκης δὲν ἐστάλη εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ σημαντικὰς ὑποθέσεις.

Ἄδεται λόγος, ὅτι ὁ Σατράπης τοῦ Ἑρζρουμίου ἀπεστάτησε κατὰ τοῦ Σουλτάνου, ὅστις καὶ ἐστειλε τρεῖς πρισάδες μετὰ στρατεύματα πολλὰ ἐναντίον του, ὅτι ἀναψὴν ἐκ νέου ὁ Περσικὸς πόλεμος, καὶ ὅτι ὁ τύραννος παρωργισμένος κατὰ τῶν Σκονδριάνων, καὶ Ἀλβανῶν, τοὺς ἀπεκέρυξεν ὡς ἀσεβεῖς καὶ ἀπιστοῦντας εἰς τὸ Κοράνιον.

Κατὰ τὰς ἐσχάτας εἰδήσεις Ἡπειροῦ, αἱ ὁποῖαι ὅμως ἀκόμη ἔχουν χρειάν ἐπικυρώσεως, ὁ Σιλιχδάρ-Πόδας ἐτοιμάζεται νὰ κτυπήσῃ τοὺς ἀπὸ τὸν Ὀμέρ-πασσαν βοηθουμένους ἐχθροὺς αὐτοῦ Ταγλίτας, τῶν ὁποίων τὸν ἀρχηγόν· Τελχάμπην, ἐφόνευσεν πρὸ καιροῦ, καὶ ἀκολουθῶς οἱ δύο οὗτοι στρατηγοὶ ἔπειτα μέχρι τοῦδε νὰ κατήντησαν εἰς ἀλληλομαχίαν.

Κατὰ τὰς ὁποίας πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐλάβομεν εἰδήσεις, οἱ γενοαῖοι Ψαριανοὶ κρατοῦν στενὸτάτα ἀποκλεισμένον διὰ θαλάσσης τῆς Εὐρίπου· τὸ φρούριον, ἀναλαβόντες αὐτοὶ μόνον τοῦ ἀποκλεισμοῦ τούτου ὅλον τὸ βάρος. Ἡ τωρὸντι Ἑλληνικὴ ἀνδρεία καὶ σταθερότης των μᾶς δίδει χρηστοτάτας ἐλπίδας περὶ τῆς εὐδωσέως τῆς ῥηθείσης ἐπιχειρήσεως. Ἐάν δε καὶ ὁ στρατηγὸς Ὀδυσσεὺς ἐξακολουθήσῃ ὀλίγον καιρὸν ἀκόμη τὸ αὐτὸ σύστημα τῆς πολιρκίας, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζεται κατὰ τῆς Καρύστου, καὶ κυριεωθῇ, καθὼς εἶναι ἐλπίζόμενον, καὶ ὁ Ἀνηφορίτης, (θεσίς ὀχυρὰ, ὀλίγας ὥρας ἀπέχουσα ἀπὸ τὸν Καραμπαμπᾶ) καταντᾷ σχεδὸν βέβαια ἡ ἐντὸς ὀλίγου ἄλωσις τούτου τοῦ φρουρίου, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ κλειδί τῆς Εὐρίπου.

ΑΡΙΘ. 19

Μισολόγιον τῇ 5 Μαρτίου 1724.

Ἐξακολουθεῖς τῶν στοχασμῶν περὶ τοῦ τί θέλει νὰ εἴῃ ἐλευθερία.

Διὰ νὰ διαφυλάττεται λοιπὸν ἡ βεβαιότης καὶ ἀσφάλεια τῶν δικαιοματίων τοῦ κάθε πολίτου, χρειάζονται νόμοι, οἱ ὁποῖοι νὰ τὰ ἐπικυρώσωσιν ἐγγράφως, οἱ ὁποῖοι νὰ μὴ γράφωσι τίποτε ἐναντίον μετὰ τὸν σκοπὸν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, καὶ οἱ ὁποῖοι νὰ παιδεύωσιν αὐστηρὰ τὸν ὅστις ἤθελε τολμήσῃ νὰ παραβῇ αὐτούς· Ἰδοὺ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, μετὰ συντομίαν, ἡ δικαία καὶ ἀληθινὴ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, σύμφωνος μετὰ τὴν θεῖαν πλάσιν του, καὶ μετὰ τὸν θεῖον σκοπὸν τῆς κοινωνικῆς-του ζωῆς.

Διὰ τί λέγομεν ὅτι ἐτυραννόμεθα ἀπὸ τοὺς Τούρκους; Βέβαια διότι μετὰ μύριας δυσκολίας καὶ μετὰ πολλὰ χρέματα ἀγοράζαμεν μόλις ὀλίγων πηχῶν γῆν ἀπὸ τὴν γῆν τῶν πατέρων μας, διὰ νὰ κτίσωμεν ναὸν Θεοῦ· διότι καθ' ἡμέραν ὑβρίζαν τὴν πίστιν μας, καὶ μετὰ μύριους τρόπους ἐβίαζαν τὰ τέκνα μας νὰ ἀποσκρῶσιν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, καὶ ἐκατήντησαν οἱ ἀσεβεῖς ἕως καὶ εἰς τὸ νὰ ἀνοίξωσιν αὐτοὺς καὶ καταφύγιον τυραννικὸν τῆς κακίας καὶ αὐτῶν τῶν ἀκουσίων ἀμαρτημάτων, τὸν βδελυρὸν τῶν Μω α μ ε θ ι σ μ ὶ ν· διότι ἀτίμαζαν τὰ πλέον ἱερά μας μετὰ Θεόν, καὶ φίλτατα ὑποκείμενα· διότι ἄρπαζαν τοὺς καρποὺς τῶν ἰδρώτων μας· διότι μᾶς ἐσφάζαν ὡσάν κτήνη· διότι δὲν εἴχαμεν καμμίαν ἀσφάλειαν οὔτε εἰς τὴν πίστιν μας, οὔτε εἰς τὴν κατάστασιν μας, οὔτε εἰς τὴν ζωὴν μας, ἀλλ' ἐκρέμοντο ὅλα ἀπὸ τὴν βάρβαρον καὶ ἄνομον θέλησιν μιᾶς σειρᾶς τυράνων, ἀπὸ τὸν Σουλτάνον ἕως τὸν χαμάλην Τούρκον. Ταῦτα ἦσαν ἡ τυραννία μας, τυραννία ἡ πλέον φρικτὴ, διὰ τὴν ὁποῖαν ἔπρεπε βέβαια νὰ πιάσωμεν τὰ ὅπλα μετὰ ἀπόφασιν, ἢ νὰ ἐλευθερωθῶμεν, ἢ πολεμοῦντες νὰ χαθῶμεν ὅλοι, παρὰ νὰ ζῶμεν, ὅχι Ἑλλήνων ἀπογόνων ζῶν, ὅχι ἀπλῶς ἀνθρώπων, ἀλλὰ ζῶν τῶν πλέον καταφρονεμένων ζῶν. Λοιπὸν ἡ ἀληθινὴ μας ἐλευθερία εἶναι νὰ ἀναλάβωμεν τὰ θεῖα δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν ἀληθινὸν σκοπὸν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, νὰ ζῶμεν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ἀπόγονοί μας μετὰ νόμους, οἱ ὁποῖοι νὰ ὑπερασπίζωνται τὴν πίστιν, τὴν κατάστασιν, τὰ δικαιώματα τοῦ πνεύματός μας, καὶ τὴν ζωὴν μας.

Διὰ ν' ἀπολαμβάνωμεν ὅμως τοιαύτην δικαίαν καὶ ἀληθινὴν ἐλευθερίαν, δὲν φθάνουν μόνον οἱ καλοὶ νόμοι· διότι, ὅσον καλοὶ καὶ ἂν ᾖ, δὲν

εἶναι ἄλλο παρὰ γραμμέναι συμφωνίαι τοῦ σκοποῦ τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς. Ἀνάγκη λοιπὸν εἶσαι καὶ νὰ τοὺς φυλάττωμεν, ὡς τὰς πλέον ἱεράς συμφωνίας μας, καὶ νὰ ὑπερμαχώμεθα δι' αὐτούς καὶ μετὰ λόγον, καὶ μετὰ χρέματα, καὶ μετὰ ζῶν, συλλογίζόμενοι πάντοτε ὅτι χωρὶς τῶν νόμων χάνομεν καὶ τὴν ἐλευθερίαν μεταχειρίσιν τοῦ λόγου, καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν χρημάτων, καὶ πάνταν δικαίαν εὐχαρίστησιν τῆς ζωῆς. Ἀνάγκη καὶ νὰ ὑπακούωμεν προθύμως εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μετὰ κοινὴν καὶ ἀδ' ἀφ' ἑαυτῶν ἐκλογὴν διαρίζονται ἐπιστάται τῶν νόμων, ἐκτελεσται, καὶ μετὰ ἕνα λόγον, διοικηταί· καθὼς πάλιν καὶ οὗτοι οἱ διοικηταὶ πρέπει νὰ συλλογίζωνται πάντοτε ὁποῖαν ἱεράν παρακαταθήκην ἐνεπιστεύθησαν, καὶ ὅτι ἔχουν νὰ δώσωσι λόγον τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐπαγρυπνησεως τῶν ἐνώπιον Θεοῦ, ἐνώπιον τοῦ ἔθνους των, ἐνώπιον τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ἐνώπιον καὶ τῶν μετὰ ταῦτα γενεῶν.

Εἰς ὅλα δε ταῦτα πρέπει νὰ θεωρῶμεν, ὡς βίσεις καὶ θεμέλια, τὴν θρησκείαν, τὴν ἥθην καὶ τὸν φωτισμὸν τοῦ ἔθνους, διότι, ἐλευθερία χωρὶς εὐσεβείαν, χωρὶς καλὰ ἥθη, καὶ χωρὶς φωτισμὸν τοῦ νοῦς, εἶναι ἀδύνατον καὶ νὰ γενῇ καὶ νὰ βασταχθῇ. Ὁ φωτισμὸς τοῦ νοῦ μᾶς κἀμνεῖ νὰ γνωρίζωμεν τὸν ἑαυτὸν μας, καὶ νὰ κρίνωμεν ὀρθότερα τὰ πράγματα. Τὰ καλὰ ἥθη μᾶς κἀμνουν νὰ αἰσθανώμεθα τὴν γλυκύτητα τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ πρέποντος, νὰ ὑφονώμεθα εἰς γενναῖα φρονήματα, νὰ ἀποσπερῶμεθα πᾶσαν κακίαν ὡς δουλοπρεπῆ καὶ ἀνελεύθερον, καὶ συντόμως, νὰ ὑπακούωμεν προθύμως καὶ εὐχαρίστως εἰς τὰς ὀρθὰς κρίσεις τοῦ φωτισμένου νοῦς. Ἡ δ' εὐσεβεία μᾶς ἐνώνει μετὰ τὸν Θεόν, τὴν ἀέναντον πηγὴν πάσης σοφίας καὶ ἀρετῆς, μᾶς δέχεται τὴν ἀγιότητα τῶν χρεῶν μας, διαχύνει εἰς τὴν καρδίαν μας θεῖαν ἀγαλλίασιν, ὅταν ἐκπληρώμεν τὰ χρέη μας. Χαλινώνει τὰς ἀλόγους καὶ δουλικὰς ὁρμὰς τῶν παθῶν, ἱκαναίηται διὰ τῆς θεῆς χάριτος τὴν ἀδυναμίαν τοῦ περιορισμένου μας νοῦ, καὶ μετὰ ἕνα λόγον μᾶς κρατεῖ πάντοτε προσεκτικὸς εἰς τὸν Θεόν, εἰς τὴν πατρίδα, εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, καὶ εἰς τὸν πλησίον μας.

Διὰ ταῦτα λοιπὸν εἶναι ἀνάγκη σχολείων, ἱεροκηρύκων καὶ πνευματικῶν, εἰς τῶν ὁποίων ὅλων τὴν σύστασιν καὶ καλὴν ἐκλογὴν θέλει βέβαια φροντίζει ἡ Διοίκησις τοῦ ἔθνους· χρεωστοῦμεν ὅμως καὶ ἡμεῖς νὰ συντρέχωμεν προθύμως, διὰ νὰ εὐκολύνωμεν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κοινωφελῶν σκοπῶν τούτων σκοπῶν καὶ χρεῶν τῆς Διοικήσεως. Ἀφ' ὅσα ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν κοινὴν ὠφέλειαν τοῦ ἔθνους, τίποτε δὲν πρέπει ὁ καλὸς πολίτης νὰ ἀμελῇ ὡς ἀδιάφορον καὶ ἀνωφελές· εἰς τὸ ὑποκείμενόν του· διότι, ὅσον μακρὰ καὶ ἂν φαίνεται ἀπὸ αὐτὸν ἡ ὠφέλειά του, δὲν παύει διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ νὰ ᾖ ὠφέλιμος καὶ εἰς αὐτόν. Δὲν ἔχει, παραδείγματος χάριν, τέκνα; Δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἀδιαφορῇ εἰς τὴν σύστασιν τῶν δημοσίων σχολείων. Συλλογίζου ὅτι, ὅταν οἱ συγγενεῖς σου, καὶ οἱ συμπολίται σου εἶναι χρηστοὶ καὶ πεπαιδευμένοι, βοηθήσου εἰς τὰς χρεῖας σου, συζῆς μετὰ εὐχαρίστησιν, καὶ τέλος πάντων, συλλογίζου ὅτι ἡ προσωπικὴ σου ἐλευθερία κρέμαται ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἔθνους σου· καὶ ὅτι πάλιν ἡ ἐλευθερία τοῦ ἔθνους σου κρέμαται ἀπὸ τὰ ἥθη του, καὶ ἀπὸ τὸν φωτισμὸν του. Λοιπὸν ὅταν συντρέχῃς εἰς τὴν σύστασιν καὶ διαμὸνῃ τῶν σχολείων, συντρέχεις τωρὸντι εἰς τὴν διαφύλαξιν τῆς προσωπικῆς σου ἐλευθερίας. [Ἡ συνέχ. ἀκολουθεῖ.]

Εἰς τὸν ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου 1823 Πρόδρομον τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν ἐξηγήθη ἀκριτὰ ἡ ὑπόθεσις ἡ συμβᾶσα εἰς τὴν ἰθακὴν.

Ἡ πρώτη αἰτία, ἀπὸ τὴν ὁποίαν παρεκινήθημεν νὰ δικαιολογηθῶμεν δημοσίᾳ διὰ τοῦτο τὸ συμβᾶν, ἦτον ἡ προκήρυξις τοῦ μεγάλου Ἀρμοστοῦ τῶν Ἰονικῶν νήσων, τοῦ μακαρίτου Λόρδου Μαιτλάν. Ἡ δὲ ἀπολογία εἶναι ἡ ἀπλὴ τοῦ πράγματος ἐκθεσις, ἀπαραλλάκτως καθὼς συνέβη.

Ἀνέγνωμεν ἔπειτα τὴν ἀπὸ 30 Δεκεμβρ. 1823 ἐφημερίδα τῆς Μάλτας, ὅπου ἴδομεν τὴν ἀνω ῥηθείσαν προκήρυξιν ὁμοῦ μετὰ μίαν σημείωσιν τοῦ κυρίου συντάκτου, ὃς τις προσάπτει εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἔργα φρικώδους ἀπανθρωπίας.

Ἡ δὲ τῆς ἐφημερίδος μας ἔκθεσις τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐξεδόθη κατὰ τὴν 24 τοῦ Δεκεμβρίου, καὶ ἀκολουθῶς ὁ ῥηθεὶς κύριος συντάκτης τῆς ἐφημερίδος ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀναγνώσει τοῦτο τὸ ἄρθρον μας. Διὸ καὶ τὸν συγχωροῦμεν, ἐὰν εἴωκε πίστιν εἰς ὅσα ἐγραψεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἀνταποκριτὴς του.

Μ' ὅλα ταῦτα ἔχομεν χρειάν νὰ ἐξετάσωμεν πλησιέστερον ἐκφράσεις τινὰς τοῦ κυρίου ἀνταποκριτοῦ.

Σελίς 9 «Εἰς τὴν ξηρὰν ἐκείνην τὰ πτώματα ἐξαρθρωμένα, καταπα-» τμημένα, κατακομμένα ἀπὸ τοὺς Ἑλλήνας. »

Ἄλλ' ἐὰν οἱ Ἑλλήνες κτυπώμενοι διὰ τῶν πυροβόλων ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς τοὺς καταφυγόντας εἰς τὴν ξηρὰν, ἀντεκτύπων καὶ αὐτοὶ ὁμοίως τοὺς ἐχθροὺς των, καὶ τοὺς ἐφόνευσαν, τὸ τοιοῦτον ἄρά γε λέγεται, κατὰ τὴν ἐκφράσιν τοῦ ἀνταποκριτοῦ, ἐξάρθρωσις καὶ κρεουργία;

«Τὰ πτώματα ἐπάνω εἰς τὸ κατὰστρωμα τοῦ Ὀθωμανικοῦ πλοίου ἐφάνιντο κτυπημένα ὅχι ἐξωθεν, ἀλλὰ ἐσωθεν.»

Μήπως καὶ ὁ κύριος ἀνταποκριτὴς ἦτον εἰς ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτας τοῦ πλοίου τοῦ νικηθέντος; παράδοξον, τῇ ἀληθείᾳ, ὁ κύριος νὰ γράφῃ ὡς

ειδήμων ακριβὲς μίαν ὑποθέσιν, τὴν ὅποιν εἶναι ἀδύνατον νὰ γνωρίζη. Τὸ πλοῖον, εὐθὺς ἀφ' οὗ ἐπιάσθη καὶ ἐκινώθη, ἄρχισε νὰ καταδυθῇ. Ὅτι δὲ ἦσαν ἐπάνω εἰς τὸ κατὰστρωμα πτώματα κατασπαργμένα, περὶ τούτου δὲν ἀμφισβόλλομεν, διότι νομίζομεν, ὅτι ἤμπορουν καὶ τὰ Ἑλληνικὰ τῶν πυροβόλων σφαιρίδια, ὡς καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, νὰ φονεύουσιν ἀνθρώπους, καὶ νὰ διασπαράττωσι μέλη.

Εἰς ἀπὸ τούτους Ὀθωμανοὺς ἐπιβήτας τούτου τοῦ πλοίου πληγωθεῖς, ἐλήφθη αἰχμάλωτος, καὶ ἐφέρθη εἰς Μεσολόγγιον· οἱ Ἕλληνες τὸν ἐπερίβαλψαν, καὶ ἰάτρευσαν τὴν πληγὴν του. Μετὰ τὴν θεραπείαν του, ἡ κατὰ τὴν ἐκφρασιν τοῦ κυρίου ἀνταποκριτοῦ, ἀ π α ρ α δ ε ι μ α τ ι ς ο ς τ ῶ ν Ἑ λ λ ῆ ν ω ν ἀ π ω θ ῠ ρ ω π ι α ἐχορήγησε πρὸς αὐτὸν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέσα διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Π. Πάτρας, καὶ νὰ διηγηθῇ πρὸς τὸν Γενικοῦ-πασσάν, ὅτι οἱ Ἕλληνες οἱ θηριώδεις τὸν ἐθρεψαν, τὸν ἐνδυσαν, καὶ διώρισαν ἱατρὸν νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς πληγὰς του.

Μ' ὅλα ταῦτα χρεωστούμεν νὰ παραστήσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τὸν κύριον ἀνταποκριτὴν, διότι, ἀφ' οὗ εἶπεν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἀπανθρωπία εἶναι φρικώδης, ἐπιφέρει κατωτέρω· ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος νὰ συγχωρήσω τὰ πάντα εἰς ἔθνος εὐρισκόμενον εἰς τὴν ὁποῖον εἶναι καὶ ἦσαν κατὰστασιν οἱ Γραικοί.

Ἐπιστολὴ τῶν Ὀλυμπίων πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ βουλευτοῦ α. β., Κύριον Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον.

Ἐκ λαμπρότατοι!

Ἐπειδὴ ἐκ φήμης ἐμάθαμεν, ὅτι οἱ τῆς Δυτικῆς καὶ μέρους τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος πολεμικοὶ ἀρχηγοὶ συνέρχονται κατὰ πρόσκλησίν σας εἰς Μεσολόγγιον, διὰ νὰ συσχεθῶσι περὶ τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος, παρακαλοῦμεν τὴν ἐκλαμπρότητά σας νὰ συνεννοηθῇτε διὰ γραμμάτων μετὰ τὸν στρατηγὸν Διαμαντὴν Νικολάου (τὸν ὅποσον ἀπεστείλαμεν πληρεξούσιον μᾶς πρὸς τὴν ὑπερτάτην Διοίκησιν, διὰ νὰ παραστήσῃ τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ νὰ μᾶς φέρῃ τροφάς, καὶ ὅσα ἀναγκαῖα εἰς πόλεμον) καὶ ἀκολουθῶς νὰ μᾶς γνωστοποιήσῃτε τοὺς σκοποὺς σας, διὰ νὰ συναγωνισθῶμεν ἐκ συμφώνου ὑπὲρ τῆς φίλης πατρίδος μας.

Οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Ὀλύμπου.

Καρὰ Τάσις. Στάντζος. Μπίνης. Γούλας. Γ. Σπέρου. Π. Τζάρης.

Ἐπιστολὴ τοῦ στρατηγοῦ Διαμαντῆ, γραμμένη πρὸς τὸν Η. Α. Μαυροκορδάτον ἀπὸ Κρανιδίου.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐλθὼν εἰς Κρανιδίον, ὅπου διατρίβει ἡ ὑπερτάτη Διοίκησις, καὶ μαθὼν ἀκριβῶς τὸ σοφὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐνεκρίθη εἰς τὴν ἐν Μεσολόγγιῳ συνέλευσιν, σπεύδω καὶ ἐγὼ νὰ κοινοποιήσω πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά σας καὶ τὰ ἰδικά μου αἰσθήματα, καὶ τῶν συμπατριωτῶν μου Ὀλυμπίων τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς σκέψεις. Ἡμεῖς, ἐκλαμπρότατε, ἀφ' οὗ ἐπιάσαμεν κατὰ τῶν τυράννων τὰ ὅπλα, καὶ εἰς διαφόρους μάχας κατατροπώσαμεν τὸν ἐχθρὸν, τέλος πάντων γενηθέντες γυναῖκες, τέκνα, συγγενεῖς, οἰκίαι, καὶ κτήματα, καὶ μείναντες ἀπάτριδες καὶ φερέοικοι, κατηντήσαμεν εἰς τὴν νῆσον Σκιάθον, ὅπου γενναίως ἀγωνισθέντες, ἀπεκρούσαμεν τὸν σῶλον τὸν ἐχθρὸν, ὅστις ἐπῆλθε καθ' ἡμῶν αἰφνηδίνως, καὶ ἡλευθερώσαμεν τὴν νῆσον, φρονέουσιντες ὑπὲρ τοῦς 400 Ὀθωμανοῦς. Καὶ τοιαῦτά μεν τὰ καθ' ἡμᾶς μέχρι τοῦδε· ἤδη δὲ ὅλοι ἐκ συμφώνου οἱ στρατιῶταί μου μ' ἐστεῖλαν πληρεξούσιον τῶν πρὸς τὴν ὑπερτάτην Διοίκησιν διὰ νὰ παραστήσω πρὸς αὐτὴν ὅλα τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ πρὸς τούτοις, ὅτι εἴμεθα πρόθυμοι νὰ χύσωμεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ μέχρις ἐσχάτης βανίδος τοῦ αἵματός μας, ἂν μόνον ἡ Διοίκησις μᾶς προμηθεύσῃ τροφάς, καὶ ὅσα ἀναγκαῖα εἰς πόλεμον. Ὅθεν σπεύδω νὰ γνωστοποιήσω τὰ αὐτὰ καὶ πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά σας, καὶ πρὸς τούτοις, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἄρχισεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν νὰ συναθροίσῃ δυνάμεις, ἐπὶ σκοπῷ νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Φωκίδα, καὶ ἀκολουθῶς εἶναι χρεῖα νὰ κινηθῶμεν καὶ ἡμεῖς κατ' αὐτοῦ μ' ὅλην τὴν δυνατὴν συμφωνίαν καὶ δραστηριότητα.

Τὸ Ὀλυμπιακὸν στρατεύμα συμποσοῦται εἰς δύο χιλιάδας στρατιωτῶν καὶ ἐπέκεινα, καὶ ἔχει σκοπὸν ν' ἀντιπαραταχθῇ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης. Παρακαλῶ θερμῶς νὰ παραστήσῃτε πρὸς τοὺς στρατηγούς τῆς Δυτικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος τοὺς τοιοῦτους τῶν γενναίων Ὀλυμπίων σκοποὺς, καὶ μένω μετὰ τὸ ἀνῆκον σέβας.

Τῇ 3 Φεβρ. 1824 ἀπὸ Κρανιδίου.

Ὁ στρατ. Διαμαντῆς, Ν. Ὀλύμπιος.

Θεωροῦμεν ὡς χρεὸς ἡμῶν ἀπαραίτητον νὰ γνωστοποιήσωμεν πρὸς τὰς ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ἑλβετίᾳ φιλελληνικὰς ἐταιρείας, καὶ πρὸς πάντας γενικῶς τοὺς φιλέλληνας διὰ τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν, τὰ ὅποια ἔχουν κατ' εὐτυχίαν ἱκανοὺς συνδρομητάς καὶ ἀναγνώστας, ὅχι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς φωτισμένης Εὐρώπης, νὰ μὴ θάσωσιν ἀκρίβειαν εἰς τοὺς λόγους Δανου τινος Βαράνου Ἀδάμ Φρίδελ ὀνομαζομένου, ὃς τις ὑπὸ τοῦτο τὸ ὄνομα σκοπεῖ νὰ ἐπισκεθῇ (καθὼς ὁ ἴδιος εἶπεν) τὰς ῥηθείας ἐταιρείας, διὰ νὰ διαπραγματευθῇ μετ' αὐτῶν περὶ Ἑλληνικῶν ὑποθέσεων.

Οἱ ἐν Ἑλλάδι παρκατάγει τῆς Γερμανο-Ἑλβετικῆς ἐταιρείας.

ΑΡΙΘ. 29

Μεσολόγγιον τῇ 12 Μαρτίου 1824.

Συνοχία καὶ τέλος τῶν στοχασμῶν περὶ τοῦ τι θέλει νὰ εἴπῃ ἑλευθερία.

Οὕτω πρέπει νὰ συλλογιζώμεθα καὶ διὰ κάθε ἄλλο κοινὸν συμφέρον τοῦ ἔθνους. Ἄς λάβωμεν παράδειγμα καὶ ἀπὸ τὸ σῶμά μας. ἔχει κεφαλήν, αἰσθήσεις, χεῖρας, πόδας, καὶ ἄλλα διάφορα μέρη· ὅταν λοιπὸν τρέφωμεν τὸ σῶμα, ἢ ὅταν τὸ ποτιζώμεν, κάμνομεν εἰς αὐτὸ ἐν κοινὸν συμφέρον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὠφελοῦνται καὶ αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, καὶ οἱ δάκτυλοι, καὶ τὸ πλεόν παραμικρὸν μέρος του· ὁμοίως καὶ ἐν ἔθνους, εἶναι ἐν σῶμα ὁργανισμένον ἀπὸ πολεῖς, ἀπὸ κώμας, ἀπὸ χωρίων· καθεὶς δὲ ἀπὸ ἡμᾶς εἶναι ἐν μικρὸν μέρος του. Λοιπὸν ὅ,τι πρᾶγμα ὠφελεῖ τὸ ἐθνικὸν μας σῶμα, ὠφελεῖ βέβαια καὶ καθὲ μέρος του. Λοιπὸν εἶναι ἀνόητος φίλαυτος, καὶ κοινὸς ἐχθρὸς, ὁποῖος ἀδιαφορεῖ εἰς ὅ,τι πρᾶγμα γίνεται, ἢ πρέπει νὰ γένη, διὰ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν τοῦ ἔθνους του, καὶ λέγει, τί με μέλει. Τοῦτο τὸ: τί με μέλει ἐτυραννοῦς τὸ ἔθνος μας τόσους καὶ τόσους αἰῶνας. Τοῦτο μᾶς ἐστέφησεν ἀφ' ὅλα τὰ καλὰ. Τοῦτο μᾶς ἐπαραδίδεν ὡσάν ἀνόητα πρόβατα εἰς τοὺς αἰμοδόρους λύκους. Ἄν λοιπὸν πολεμώμεν τώρα διὰ νὰ ζήσωμεν τῶντι ἐλευτέροι, ἃς ἐξαλείψωμεν ἀπὸ τὰς καρδίαις μας τὸ διεφθαρμένον τοῦτο καὶ-δουλικὸν φρόνημα, τί με μέλει· ὅλους πρέπει νὰ μᾶς μέλῃ, διὰ νὰ ἦμεθα ἐλευτέροι· ὅλοι πρέπει νὰ ἦμεθα ἡνωμένοι μετ' ἀγάπην ἀδελφικὴν, καὶ νὰ συνιρέχωμεν μετὰ ζῆλον ἐνθερμον εἰς τὸ νὰ συστήσωμεν τὴν θεῖαν εὐνομίαν, εἰς τὸ νὰ ἀσκήσωμεν τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις τοῦ ἔθνους, εἰς τὸ νὰ ἐκρίζωσωμεν τοὺς ἀσεβεῖς τυράννους ἀπὸ τὴν γῆν τῶν πατέρων μας, εἰς τὸ νὰ συστήσωμεν δημόσια σχολεῖα καὶ τυπογραφίας, καὶ εἰς ἕνα λόγον, ὅλους πρέπει νὰ μᾶς μέλῃ, διὰ νὰ θεμελιώσωμεν στερεὰ τὴν ἐλευθερίαν μας. Ταῦτα πρέπει καὶ νὰ φρονώμεν, καὶ ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον νὰ λέγωμεν, καὶ εἰς τὰ παῖδιά μας νὰ διδάσκωμεν. Ναί, ὁμοῦ μετὰ τὴν κατήχησιν τῆς οὐρανίου θρησκείας μας πρέπει νὰ γίνεται καὶ ἡ κατήχησις τῆς πολιτικῆς μας· ἐλευθερίας, καὶ τῶν εἰς τὴν πατρίδα χρεῶν μας. Δὲν βλέπετε ἀδελφοί, ἀφοῦ ἐδουλώθη τὸ ἔθνος μας, ἀρχίσαμεν νὰ χάνωμεν καὶ τὴν θρησκείαν μας. Ποῦ εἶναι αἱ τόσαι χριστιανικαὶ ἐπαρχίαι τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἀφρικῆς· τὴν σήμερον μόλις εὐρίσκονται εἰς αὐτὰς ὀλίγοι Χριστιανοί, ἢ ξένοι ἢ ἐντόπιοι, καὶ οὗτοι τεταπεινωμένοι ὅλοι καὶ κατησχυμένοι ὑποκάτω εἰς τὸν σιδηροῦν ζυγὸν τῶν ἀσεβῶν τυράννων. Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα καθ' ἡμέραν πῦξανεν ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαδῶν τοῦ ἀνθρωποπλάτου Μωάμεθ, καὶ ὀλιγότερον ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τοῦ οὐρανίου Εὐαγγελίου. Βέβαια ἡ τυραννία εἶναι ἐναντία μετὰ τὴν θρησκείαν μας, τὴν μόνην ἐλευθερίαν (α). Λοιπὸν ὁμοῦ μετὰ τὴν κατήχησιν τῆς πρέπει νὰ ἐνδύωμεν καὶ τὴν κατήχησιν τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας μας.

Ἰσως ἐπολυλόγησα ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς στενότητος τῶν ἐφημερίδων· τοιαύτας ὁμως πολυλογίας πρέπει τώρα νὰ κάμνωμεν, ἂν δὲν θέλωμεν νὰ μᾶς κλεισθῇ πάλιν τὸ στόμα, καὶ νὰ δεθῶμεν πάλιν ἄλλην μίαν φορὰν χεῖρας καὶ πόδας.

B.

Μεσολόγγιον τῇ 6 Μαρτίου.

Εἰς αἰφνίδιος θάνατος, ὅστις συνέβη τὴν νύκτα τῆς 29 τοῦ παρελθόντος μηνὸς κατεστράφη ταύτην τὴν πόλιν. Πρὸ 10 περίπου ἡμερῶν ἠκούσθη, ὅτι ἀπέθανόν τινες αἰφνηδίνως εἰς τὴν Γαστούνην, καὶ ἀμέσως ἐδῶ τὸ φροντιστήριον τῆς υγείας, δι' ὑποψίαν πανώλους, ἄρχισε νὰ ἐμποδίζῃ εἰς τὰ ἐξωθεν ἐρχόμενα πλοῖα τὴν εἴσοδον τοῦ Βασιλαδίου. Ἡ περὶ τὰς αὐτὰς κατέστησεν ἔτι μᾶλλον ἐπιφοβὸν τὸ ἐδῶ συμβάν.

Ὁ ἀποθανὼν ἦτο Πελοποννήσιος, ἐλθὼν ἀπὸ Πελοπόννησον πρὸ 15 ἡμερῶν, πρὶν φθῆναι ἀπὸ Γαστούνην τῆς ἀσθενείας ἢ εἰδήσεως. Εὐθὺς ἀφ' οὗ ἠκούσθη ὁ αἰφνίδιος θάνατός του, ἐκ τῶν ἐνταῦθα ἐπισημοτέρων ἱατρῶν οἱ κύριοι Βροῦνος καὶ Μάγιερ ὑπῆγαν καὶ ἐπετεκμήθησαν τὸν νεκρὸν, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν εὗρον κένεναν βουδῶνα. Ἰππεῖτα τὸν ἐσχισαν μετὰ τὴν δσον τὸ δυνατόν ἀκρεβέστεραν προφύλαξιν, καὶ ἐπῆραν τὰ ὕγρα τοῦ στομάχου του, διὰ νὰ κάμωσι εἰς αὐτὰ τὴν δοκιμὴν τῶν χημικῶν ἀναλύσεων, μήπως εὕρωσι σήμεα φαρμάκου. Ἡ δοκιμὴ ἐγένεν, ἀλλὰ κένεν τοιοῦτον σημεῖον δὲν ἐράνη καθὼς θέλει γένει φανερὸν ἐκ τῆς κατωτέρω ἐκθέσεως τῶν ἱατρικῶν πειρατηρήσεων τῶν ἰδίων.

Ἡ Διοίκησις ἔβαλεν ἀμέσως εἰς πρᾶξιν τὰς πλέον αὐστηρὰς προφυλάξεις· ἐμποδίσθησαν αἱ συναθροίσεις τοῦ λαοῦ, καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ εἰς τοὺς φόρους· οἱ κληρικοί καὶ τὰ κληρικὰ ἐκλείσθησαν, καὶ διωρίσθησαν διάφοροι ἱατροί, εἰς τοὺς ὁποίους χρεωστοῦν καὶ οἱ ἱερεῖς τῶν ἐνοριῶν καὶ οἱ οἰκοκυραῖοι νὰ δίδωσιν ἀμέσως εἰδήσεις εἰς τὸ πρῶτον τῆς ἀσθενείας σημείου, τὸ ὁποῖον ἔθελον παρατηρήσει. Τὴν δ' ἐκτέλεσιν καὶ διατήρησιν τούτων τῶν κανόνων, καὶ πάσης ἄλλης λεπτομερεστερᾶς προφυλάξεως ἐνεπιστεύθη ἡ Διοίκησις εἰς μίαν ἐπίτηδες διορισθεῖσαν τῆς υγείας ἐπιτροπὴν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐδόθη καὶ ἡ ἀναγκαῖα στρατιωτικὴ δύναμις, κατὰ τὴν ἐξῆς διαταγὴν.

(α) Ἡμεῖς γὰρ ἐν ἐλευθερίᾳ ἐλθόντες, ἀδελφοί μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῆς υπερβῆ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλους· (ὁ θεὸς ἡμεῖς πρὸς Λαλαῖτας κηφ. ε. 13).

ΔΙΑΤΑΓΗ.

Αρ. 623.) ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διὰ τὴν ὑποψίαν, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ εἰς τοὺς ἐκ Πελοποννήσου ἐρχομένους, καὶ διὰ τὸ αἰφνίδιον τοῦ θανάτου ἐνδὸς Πελοποννησίου εἰς ταύτην τὴν πόλιν.

Διὰ τὰ φυλαχθῆ ὅσον τὸ δυνατόν, ἡ κοινὴ ὑγίεια.

Δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 314, καὶ ἡμ. 16 Ὀκτωβρίου θεσπισματός τοῦ Βουλαιτικοῦ Σώματος.

Διατάσσεται.

α.) Οἱ Κύριοι Ἀθανάσιος Παζής, Νικόλαος Καρβούνης, Στάνος Σταϊκου, Ἀναστάσιος Παπαλουκάς, καὶ Δημήτριος Σιδέρης διορίζονται εἰς ἐπιτροπὴν τῆς ὑγείας.

β.) Οὗτοι θέλουν φροντίσει νὰ γενῇ ἀκριβὴς προφύλαξις ἐνδον τῆς πόλεως, καὶ νὰ ληφθῶσι τὰ αὐστηρότερα μέτρα πρὸς διαφύλαξιν τῆς κοινῆς ὑγείας.

γ.) Ὁ πολιτάρχης θέλει ὑπόκειται εἰς τὰς διαταγὰς τῆς ἐπιτροπῆς, κρατῶν ἐν σῶμα εἰκοσι στρατιωτῶν διὰ μόνην τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

δ.) Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα νὰ διορίσῃ πᾶν ὅ,τι κρίνῃ ἀναγκαῖον εἰς τὴν περίστασιν, καὶ αἱ διαταγαὶ τῆς θέλουν ἐκτελοῦνται.

Τῇ 4. Μαρτίου 1824 Μεσολόγγιον

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ἀναγρὰ τῶν ἱατρῶν τῶν ἐπισκεφθέντων τὸ πτώμα.

Πελοποννήσος τις ἐλθὼν ἐδῶ πρὸ ἡμερῶν ὀλίγων ἀπὸ Γαστούνης, ὅπου τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς του ἠκούσθη, ὅτι ἀπέθανον πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπὸ πανώλην, ἐξέπνευσεν εἰς ὀλίγων ὥρων διάστημα κατὰ τὴν νύττα τῆς δωδεκάτης τοῦ τρέχοντος, Μαθὼν τοῦτο τὸ συμβῆν ὁ Π. Μαυροκορδάτος ἀμέσως ἐπρόσταξε νὰ περικυκλώσῃ τὴν κατοικίαν του πολυάριθμοι φυλακαὶ, καὶ διώρισε νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ ὁ ἱατρὸς κύριος Μίχης, καὶ ὁ ἱατρὸς καὶ χειρουργὸς τοῦ Λόρδου Βύρωνος κύριος Βρόντος. Ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔλαβον οἱ ῥηθέντες πληροφορίας συνάγεται, ὅτι ὁ ἀποθανὼν ὑγιαίνων μέχρι τῆς δωδεκάτης, περὶ τὸ ἐσπέρας ἠσθάνθη ἀδυναμίαν τινα, καὶ ἔπιεν ὀλίγον ῥαλίον μεμιγμένον με νερόν. Τὸ ποτὸν τοῦτο ἀμέσως ἐπέφερεν εἰς αὐτὸν ἐμετοὺς σφοδροτάτους, διάρροϊαν, καὶ φρενίτην. Τὰ συμπτώματα ταῦτα, τὰ ὁποία ἀκαταπαύστως τὸν ἐδασάνειον, τέλος πάντων εἰς ὀκτὼ ὥρων διάστημα τὸν ἐξελαν εἰς τὸν ᾄδην. Οἱ ἱατροὶ ἐπισκεφθέντες τὸ πτώμα, εὔρον μελανὸν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὁμοίως καὶ τὸν λαϊμόν, καὶ ὅλον τὸ ὅπισθεν μέρος τοῦ σώματος τοῦ ἕως εἰς τὰς πτέρνας. Ἐπειδὴ δὲ εὐρίσκονται καὶ εἶδη τινὰ φαρμάκων, τὰ ὁποία ἐπιφέρουν τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἐπακόλουθα, οἱ ῥηθέντες ἱατροὶ ἀνέμενον τὸν νεκρὸν, μεταχειριζόμενοι τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις, διὰ τῆς πανώλους τὴν ὑπόψιν, καὶ εὔρον τὸν στόμαχόν του ἐξωτερικῶς μεν ὑγιῆ, πλὴν συνεσφιγμένον, ἐσωτερικῶς δὲ περιχυμένον ἀπὸ αἵματος μαύρου μεγάλην ποσότητα. Τὰ ἐντόσθια τοῦ ἦτον σημειωμένα με μελανὰς κηλίδας, καὶ ἐσῶεν περιχυμένα ἀπὸ μαῦρον αἷμα. Πρὸς τοῦτοις ἦτον εἰς τὸν στόμαχον συνηγμένη καὶ μία μετρία ὑγρὴν ποσότης, χρώματος νεραντζίνου κλίνοντος εἰς τὸ βαθύ. Μετὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν ἱατρῶν ἐτάφη τὸ σῶμα, σκεπασμένον με ἄσβεστον, εἰς λάκκον βαθύτατον. Οἱ σύνοικοι τοῦ ἀποθανόντος, συνωδευμένοι με ἱκανοὺς στρατιώτας, μετετοπίσθησαν εἰς τὰς καλύδας τὰς εὐρισκομένας εἰς τὰ ἄκρα τῆς πόλεως, ὅπου φυλάττονται ἀπὸ φυλακὰς ἀγρόπυους. Συγχρόνως ἀπηγορεύθη ἡ διάδασις πλησίον τοῦ ὑπόπτου ὀσπητίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἔβαλον κάπνους, ἀφ' οὗ κατέκαυσαν ἑσα πράγματα εὐρέθησαν εἰς οὗτό. Κατὰ τὰς χημικὰς δοκιμὰς, τὰς γενεμένας εἰς τὰ ὑγρά τὰ συνηγμένα εἰς τὸν στόμαχον τοῦ νεκροῦ, δὲν εὐρέθη κανὲν σημεῖον φαρμάκου. Ἐν τούτοις ἡ Διοίκησις δὲν ἔπαυσε μεταχειριζομένη ἕως τὰς ὑγιεινὰς προφυλάξεις· οἱ καφάδες καπνίσαι, καὶ ἐκκλησίαι ἐκλείσθησαν· συνεστῆθη ἐπιτροπὴ ἱατρῶν, καὶ ἐληφθησαν πολλὰ ἄλλα δραστικά μέτρα, ὅσα συνήθιζονται εἰς περιστάσεις τοιαύτας. Ἀλλὰ, χάριτι θεῆς, ἐξελείφθη πᾶσα ὑπόνοια, ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε ἡ ὑγίεια τῶν κατοίκων ταύτης τῆς πόλεως εἶναι ἐπίσης· ἐντελής, ὡς καὶ πρότερον.

Ἀπὸ τὰς ἀναφορὰς τῶν ἱατρῶν τῆς Γαστούνης συνάγεται, ὅτι αἱ ἐκεῖ συμβῆναι ἀσθένειαι ἦσαν αἱ συνήθεις ἐπιδημίαι. Τὰ ἐκεῖθεν ἐλθόντα γράμματα ἀποδεικνύουν δι' ὅλου ἀνυπαρκτον τὴν διαδοθεῖσαν περὶ πανώλους φήμην, καθὼς ἐφάνη, ὅτι καὶ ἡ ἐδῶ ὑπόψια δὲν εἶχε βάσιν· διότι πιθανώτατον εἶναι ὅτι συνέβη ὁ θάνατος τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ σφοδρώτατον φάρμακον, τὸ ὁποῖον δὲν ἐδαστάχθη εἰς τὸν στόμαχον, ἀλλὰ ἐκδόθη διὰ μέσου τῶν σφοδρωτάτων ἐμετῶν, καὶ τῶν μεγάλων τῆς κάτω κοιλίας κενώσεων, τὸ δὲ πλεονέκρον αὐτοῦ μέρος προσέβηκεν εἰς τὰ νεῦρα με τοιαύτην ὁρμῇ, ὥστε ἐπέφερε τὸν βίαιον θάνατον. Ἐν τούτοις εἶναι ἀξιοπαινοὶ αἱ προσεκτικαὶ προφυλάξεις τοῦ πρίγκ. Μαυροκορδάτου, αἱ ὁποῖαι μ' ὅλον ὅτι, χάριτι θεῆς, ἐφάνησαν περιτταί, οὐχ' ἦτον ὅμως τιμῶσι τὴν Διοίκησιν διὰ τὴν ἀγρυπνον προσοχὴν τῆς.

Οἱ ἱατροὶ Φραγιέσκος Βρόντος, καὶ Ἰ. Ἰακ. Μαγίρ.

11 Μαρτίου. Μετὰ τὸ συμβῆν τοῦτο, τὸ ὁποῖον κατεστάρη τὴν πόλιν, παρήλθον ἤδη ἡμέραι πολλαί, καὶ χάριτι θεῆς, δὲν συνέβη τι ἀπευκατῶν, τὸ ὁποῖον νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ὑπόψιν μας. Ἀπ' ἐναντίου δὲ αἱ ἀναγρὰι τῶν ἱατρῶν τῆς Γαστούνης, καὶ αἱ ἐκεῖθεν ἐλθούσαι ἐπιστολαί, αἱ ὁποῖαι ἀναιροῦν ὡς πάντῃ ἀνυπαρκτον τὴν ἐκεῖ πανώλην, τῆς ὁποίας ἡ διαδοθεῖσα φήμη ἦτον ἡ πρωτίστη αἰτία τῆς ὑπόψιας μας, ἐνταυτῇ δὲ καὶ ἡ ἀκροτάτη ὑγίεια, ἥτις ἐπικρατεῖ εἰς τὴν πόλιν μας, διέλυσαν ὅλας τὰς τοιαύτας λυπηρὰς ὑποψίας.

Τὴν 23 Φεβρ. ἀπεστάλη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν ἀπὸ Κέρκυραν ὁ Συνταγματάρχης Πόνσονδς καὶ ὁ Πλάτων Πετρίδης, μετὰ τὴν φρεγάταν Σιδύλλαν, διὰ νὰ πληροφορηθῶσιν, ὡς φαίνεται, τὰ ἐν Ἰθάκῃ συμβῆντα, καὶ ἀκολουθῶς νὰ ἐξισάσωσι τὸ πρᾶγμα.

Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως νεώτερόν τι δὲν ἔχομεν, εἰμὴ, ὅτι ὁ Σουλτάνος καταγίνεται εἰς μεγάλας ἐτοιμασίας πολεμικὰς.

Τὰ πράγματα τῆς Κρήτης εὐρίσκονται εἰς ἄκραν ἀκίνησιαν. Ὁ δὲ Αἰγυπτιακὸς στόλος, συγκείμενος ἐκ πλοίων δεκατριῶν, δι' ὅλου ὅμως παραλυμένων καὶ εἰς ἀβλυστάτην κατάστασιν, παραχειμάζει εἰς Σούδαν.

Κατὰ τὰς ἐσχάτας εἰδήσεις ἀπὸ Κρανίδιον, ἡ Σπερζιωτικὴ γολέττα τοῦ Κ. Μπότση ἐπέστρεψε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, τῆς ὁποίας μέρη πολλὰ περιέπλευσε, φέρουσα αἰετοὶ τὴν ἐμπορικὴν σημαίαν τοῦ ἔθνους μας. Ὁ κυβερνήτης αὐτῆς διηγείται, ὅτι ἤξιωθη καλλίστην ὑποδοχὴν εἰς ὅλους τοὺς Ἰσπανικοὺς, Πορτογαλλικοὺς, καὶ Ἀγγλικούς· λιμένας, ὅθεν διέβη, ἐξόχως δὲ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Γιβραλτάρ, ὅπου ὑπεδέχθησαν μετὰ ἐνδείξεις χαρᾶς μεγίστης καὶ τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις ἀπεστάλη εἰς Λονδίνον, διὰ νὰ ζητήσῃ ἐκεῖθεν δάνεια ἀπὸ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἡ ῥηθεῖσα ἐπιτροπὴ κατὰ τὰς ἐσχάτας ἀπὸ Λονδίνου ἐπιστολάς, ἐφθασεν ἐκεῖ κατὰ τὴν 13-25 ἰαν. καὶ ἔχει χρηστάς ἐλπίδας, ὅτι θέλει κατορθώσῃ ἐντὸς ὀλίγου τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἀπεστάλη.

Κατὰ τὰς ἐκ Πελοποννήσου ἐσχάτας εἰδήσεις, ἡ εἰς Καστρί συμβῆσα ἀσθένεια ἀπεδείχθη, ὅτι ἦτο κατὰ δυστυχίαν πανώλης. Ἡ Διοίκησις κατατοραχθεῖσα διὰ τὸ ἀπευκατῶν τοῦτο συμβῆν, μετεχειρίσθη ὅλας τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις, καὶ τὰ μέσα τὰ δραστικώτερα διὰ νὰ προλάβῃ τὴν μετάδοσιν τῆς ἐπιδημίας. Ὅθεν, χάρις εἰς τὴν ἐνεργὸν κηδεμονίαν τῆς, τὸ κακὸν περιωρίσθη ἐκεῖ μόνον, ὅπου κατ' ἀρχὰς ἀνεφύη, καὶ μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τοσούτων δὲν ἠκούσθη πλέον τοιούτου εἴδους ἀλλοῦ συμβῆν.

Ἐπίσημος εἰδοποίησις.

Ἐπειδὴ ἄρχισαν τὰ πολεμικὰ κινήματα τὰ μετὰ τῆς Διοικήσεως τοῦ κραταιοτάτου Βασιλέως τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, Ἰρλανδίας, καὶ Ἀννόβρου, καὶ τῆς Ἀλγερικῆς Διοικήσεως, ἐπρόσταχθη παρὰ τοῦ ἐξοχωτάτου Λόρδου, μεγάλου Ἀρμοστοῦ τῶν Ἰονικῶν νήσων, νὰ εἰδοποιήσω περὶ τούτου τὴν ἐμπορικὴν τάξιν τῶν ἐγκατοίκων ταύτης τῆς νήσου, καὶ πρὸς τούτοις νὰ γνωστοποιήσω πρὸς αὐτὴν, ὅτι ἡ ἐξοχότης τοῦ εἰδοποίησε τὸν ναύαρχον τῶν θαλασσιῶν δυνάμεων τῆς Μεγαλειότητός του, τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν Μεσόγειον, ὥστε νὰ δοθῇ τῶν πολεμικῶν πλοίων ἡ ἀναγκαία συνόδευσις εἰς τὰ ἐμπορικὰ Ἰονικὰ καὶ τὰ λοιπὰ πλοῖα, τὰ εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος εὐρισκόμενα. Ἀκολουθῶς θέλει κοινοποιηθῇ καὶ ἡ ἀνέκουςα εἰδοποίησις τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν θέλει δοθῇ ἡ ῥηθεῖσα συνόδευσις τῶν πολεμικῶν πλοίων, καὶ τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐνωθῶσι τὰ πλοῖα ἐπ' αὐτῇ τούτῳ. Ἡ τοιαύτη εἰδοποίησις θέλει ἐκδοθῇ ἐνῶς ἀφ' οὗ συνεννοηθῶμεν μετὰ τὰ ῥηθέντα πολεμικὰ πλοῖα.

Ἐξιδῆθαι εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἐν Ἰθάκῃ τοπικῆς Διοικήσεως. 31 Μαρτ. 1824.

10 Μαρτ. Μεσολόγγιον Σήμερον ἐλάβομεν ἐξ ἰδιαίτερων γραμμάτων ἀπὸ Λονδίνου τὴν βεβαίαν καὶ χαρμόσυνον ἀγγελίαν, ὅτι τὸ ἐθνικὸν μας δάνειον εὐδοκίμησε, καὶ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐμελλε κατὰ τὴν 19 Φεβρουαρίου [2 Μαρτίου] ν' ἀποστείλῃ ἐκ τῆς ὅλης ποσότητος 100 χιλιάδας λίρας στεργλίνας, εἰς ἀπάντησιν τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης τῆς Διοικήσεως.

Κατὰ τὰς βεβαίας ἀπὸ Κερκύρας εἰδήσεις ὁ στρατηγὸς Ἀδάμ διωρίσθη παρὰ τῆς Βρεταννικῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος μέγας Ἀρμοστής τῶν Ἰονικῶν νήσων, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Λόρδου Μετλάν, εἰς δὲ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ ἐπροβιβάσθη ὁ πρῶν Κολονέλος τῆς Ζακύνθου Κύριος Ρόος.

Κωνσταντινούπ. 24 Δεκεμ. Κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἐγιναν οὐσιωδέσταται ἀλλαγὰι καὶ εἰς τὰ ὑπουργεῖα καὶ εἰς τὰς διοικήσεις τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν. Τὴν 15 τοῦ τρέχοντος ὁ Σουλτάνος ἐπῆρεν ἀπὸ τὸν μεγάλον Βεζῖρην Σειδ Ἀλί Πασσάν τὴν σφραγίδα τῆς διοικήσεως, τὴν ὁποίαν μετὰ χάρτι περιποιητικώτατον ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Μεχμέδ Σεγιδ Γαλίπ Πασσάν, ὅστις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐπροσκήληθαι εἰς βασιλεύουσιν. Ὁ πρῶτος κατόχος αὐτοῦ ἐξωρίσθη εἰς τὴν Καλλιπόλιν, ἀλλὰ χωρὶς κανὲν σημεῖον ὀργῆς βασιλικῆς, καὶ ἔχων ὅλα αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα. Ἡ δὲ διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ Γαλίπ χρεώσασα τῆς Προύσης διοίκησις, ἠνωμένη μετὰ τὴν τῶν στρατευμάτων τοῦ Βοσπόρου ἐδόθη εἰς τὸν Χουσεῖν Πασσάν, ἀγῶν

τῶν Γενιτάρχων, εἰς τοῦ ὁποῖου τὴν ἐπαγρύπνησιν χρεωστεῖται ἡ αὐτή· ῥὰ διατήρησις τῆς ἡσυχίας· εἰς ταύτην τὴν βασιλείουσαν. Ὁ Πασσᾶς οὗτος ὅστις ἐπιταί, ὅτι δὲν θέλει φανῇ ὀλιγώτερον φηδὲρ· πρὸς τὰ Γιαμάκια (στρατεύματα τοῦ Βοσπόρου) ἀπόσυν ἐφάνη ὡς πρὸς τοῦς Γιαννιτζάρους· εὐνοεῖται εἰς ἄκρον παρὰ τοῦ Σουλτάνου, τοῦ ὁποῖου καὶ θέλει νυμφευθῇ τὴν πρεσβυτέραν θυγατέρα· ἐντὸς ὀλίγου. Ὁ Ρεῖς Ἐφένδης (ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν) Σαδίκ, ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τὴν ἀζίαν τοῦ, ἔλαβε διάδοχον τὸν Σειδᾶ ἐφένδην, τὸν πρῶτον Κεχαγιάμ-πεη (ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν). Ἡ ἐκλογὴ αὕτη εὐχαρίστησε τὸ κοινὸν, καὶ ἐξόχως εὐαρέστησεν εἰς ὅλους τοὺς ἐδῶ πρέσβεις τῶν διαφόρων Δυνάμεων. Ὁ δὲ πρῶτος Σαδὲκ ἐφένδης ἀνέλαβε τὸ ὑπουργημα τῶν ἐσωτερικῶν ἀντὶ τοῦ Σουλταῖν ἐφένδης, ὅστις ἐκ' ἐλθὼν ἐφορος τοῦ Τοπχανέ. Ὁ περίφημος Τζανιπ ἐφένδης λαμβάνει καὶ ἀπὸ μέρους τοῦ νέου Βεζύρη πολλὰς ἐξιδιασμένας περιποιήσεις, φαίνεται ὅμως, ὅτι ἀπεφάσισε ν' ἀπομακρυνθῇ δι' ὅλου ἀπὸ τὰς κοινὰς ὑποθέσεις, ἀφοῦ τὸ εἰρηνικὸν σύστημα ἄρχισε νὰ ἐπικρατῇ εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ Σουλτάνου. (Αὐτ. Παρ.)

Εἰς τὸ χᾶττι σερίφ τὸ ἀποτεϊνόμενον πρὸς τὸν νέον Βεζύρη ἀναγινώσκωμεν τὸν ἀκόλουθον παρᾶγραφον.

« Ἐπειδὴ εἶναι φανερόν, ὅτι ὁ πόλεμος τῆς Πελοποννήσου μέχρι τοῦδε δὲν ἐτελείωσε διὰ μόνην τὴν αἰτίαν τῆς ἀμελείας καὶ τοῦ ὀλίγου ζήλου ἐκείνων, εἰς ὅσους ἐνεπιστεύθη τὴν περὶ τούτου φροντίδα, εἰς τὸ ἐξῆς πρέπει σὺ νὰ καταβάλῃς ὅλην τὴν δυνατὴν ἐπιμέλειαν καὶ νὰ μεταχειρισθῇς τὰ μέσα τὰ δραστικώτερα καὶ διὰ ζήρας καὶ διὰ θαλάσσης, διὰ νὰ ἀφαιρέσῃς ἐντὸς ὀλίγου ἀπὸ τοὺς ἀποστάτας Γραικοὺς τὰ κάστρα καὶ τὰς πόλεις τὰς εὐρισκομένας· εἰς χεῖρας τῶν, καὶ τοιούτων τρόπως νὰ λάβῃς τέλος ὁ πόλεμος. » (Παρατρ. τῆς Βενετίας).

ΘΟΥΡΙΟΝ ΑΣΜΑ.

- 1 Δὲν εἶν' τροπή μας νὰ μὴν κινούμεν; τί καρτεροῦμεν ἐδῶ παιδιὰ; Τ' ἔρματ' ἀρπάξτε μὲ προθυμίαν, τρέξτε μ' ἀνδρείαν εἰς τὴν φωτιά.
- 2 Οἱ ἀδελφοί μας νὰ κινδυνεύουν, νὰ μᾶς γυρεύουν, νὰ καρτεροῦν· Κ' ἡμεῖς, σὺν ξένοι, ν' ἀδιαφοροῦμεν, νὰ τοὺς θεωροῦμεν νὰ λαχταροῦν.
Δὲν εἶν' τροπή μας κτλ.
- 3 Σκληροὶ ἐχθροὶ μας γυναῖκας σφάζουν, τὰ βρέφ' ἀρπάζουν, λεπτατοῦν. Ἀπ' τὰ σπαθιά τοὺς τρέχει σὺν βέμα ἀθῶν αἷμα ὁποῦ πατοῦν.
Δὲν εἶν' τροπή μας κτλ.
- 4 Νὰ μᾶς λέν ἄνδρας δὲν πρέπει πλέον, ἀφοῦ γενναῖον, καὶ τολμηρὸν τίποτε ἔργον δὲν φανταντασώμεν νὰ κδικηθῶμεν ἀπ' τὸν ἐχθρόν.
- 5 Παιδιὰ ἐλάτε, ἅς σηκωθῶμεν νὰ συνδεθῶμεν μ' ὄρκον στενόν.
« Σπαθὶ ἐχθροῦ τοῦ νὰ μὴ γλυτώσῃ ὅποιον δ' ὠσώσει τὸ δειλινόν.
- 6 « Στὸ γυμνωμένο νεκρὸν τοῦ σώμα ἐπάνω χῶμα νὰ μὴ ριφθῇ. Οὐδ' εἰ μὲ δάκρυ τῶν συγγενῶν τοῦ τὸ πρόσωπόν τοῦ νὰ δροσισθῇ.
- 7 « Ν' ἄλθῃ ἐπάνω εἰς τὴν γενιάν τοῦ, κ' εἰς τὰ παιδιὰ τοῦ, ὅ,τι τραβοῦν.
« Αἱ φαμηλὰι τῶν ἀδελφῶν μας, τὸ φθάσιμόν μας ποῦ καρτεροῦν!»
- 8 Παῦ' ἡ ντροπή μας, νὰ ποῦ κινούμεν δὲν καρτεροῦμεν πλέον, παιδιὰ. Τρέχομεν ὅλοι μὲ προθυμίαν καὶ μὲ ἀνδρείαν εἰς τὴν φωτιά.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 22

15 Μαρτίου 1824

Ἐπιστολὴ τοῦ στρατηγοῦ Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν κύριον Ἀδαμάντιον Κεραῖν. (α)
Σιὸς πατριῶτα!

Τὸν πλείοτερον καιρὸν τῆς ζωῆς σου ἀπέρασαι· ἐξωρισμένος ἀπὸ τὴν φιλάτην πατρίδα, μὴν ὑποφύων νὰ τὴν βλέπῃς δουλωμένην ὑπὸ τὸν βαρβαρώτατον τῶν Τούρκων ζυγόν. Ἀνεχώρησας εἰς τὰ πολιτισμένα ἔθνη, ὅχι διὰ νὰ τρυφᾷς, ἀλλὰ νὰ κανονίζῃς τὰ πάθη σου, καὶ νὰ συλλέγῃς, ὡς μέλισσα, τὰς οὐσιωδέστερας διδασκαλίας πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς δυστυχοῦς Ἑλλάδος. Οἱ κόποι σου δὲν ἐματαιώθησαν· ἀπ' ἧς στιγμῆς σὺ ἤρχισας νὰ περιγράφῃς εἰς τὴν γλῶσσάν μας τὰ καλὰ, ὅσα ἡ παιδεία προξενεῖ εἰς τὸν κόσμον, ἄρχισαν καὶ οἱ ὁμογενεῖς νὰ ὑψώνωσι τὸν νοῦν τῶν εἰς μαθήματι ὑψηλότερα, καὶ νὰ γνωρίζωσι τὴν πολιτικὴν των κατὰστασιν. Ἐνὶ λόγῳ τὰ φιλελεύθερα τῶν Ἑλλήνων φρονήματα ἄρχισαν μὲν πρὸ χρόνων νὰ ἐξυπνώσιν, ἀλλὰ τὰ πανταχοῦ διαδοθέντα προλεγομένα καὶ αἱ σημειώσεις τῶν ἐκδόσεών σου ἐνέσπειραν εἰς τῶν Ἑλλήνων τὰς ψυχὰς σπέρματα μεγαλοφροσύνης καὶ προγονικῆς ἀρετῆς.

Οἱ πεπαιδευμένοι τοῦ ἔθνους ὅλοι σχεδὸν ὁμοφρόνως μᾶς ἐπικυρώνουν τὰς ἐρπημένας ἀληθείας· τὸ μέγα τοῦτο τῆς Ἑλλάδος κίνημα εἶναι ἀποδείξεις ἀναντίρρητος, ὅτι καὶ οἱ τόσων χρόνων φιλοσοφικοὶ σου ἀγῶνες συνέτριξαν καὶ αὐτοὶ τὸ ἐπιβάλλον αὐτῶν μένος, καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Ἑλλάδος ἀγωνίζονται ἤδη διὰ τὴν αὐτονομίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν των· πράγματα καὶ τὰ δύω, ὡς τὰ ἡξέυρεις, τὰ πλέον οὐσιώδη, ἀλλὰ καὶ τὰ πλέον δύσκολα, ὡς πρὸς ἡμᾶς, ἐπειδὴ ἡ βαρβαρότης καὶ ἡ Τουρκικὴ κακοήθεια εἶναι εἰσέτι πολλὴ εἰς ἡμᾶς ἐξ αἰτίας τῆς πολυχρονίου συναναστροφῆς μας μὲ τοὺς τυράννους. Τῆς παιδείας αἱ ρίζαι εἶναι

(α) Τῆς παρούσης ἐπιστολῆς, ἥτις ἐγράφη ἀπὸ Ἀστρας κατὰ τὴν 20 Ἀπριλίου 1823, ἡ ἀποστολὴ ἀνεβλήθη, μέχρι τὴν σήμερον.

ἀκόμη καὶ ὀλίγοι καὶ ἀδύνατοι, καὶ ἡ ἐπανάστασις πρὶν λάβῃ τέλος, ἐγέννησε τὴν φιλαρχίαν καὶ φιλοπλουτίαν.

Τὸ φίλαρχον καὶ φιλοπλουτον τοῦτο θέλον νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ἔθνος, εἰς σύλλογον ἤλθεν εἰς Ἐπίδαυρον καὶ Ἀστρας, καὶ εἰς τὴν πρώτην περίστασιν καὶ εἰς τὴν δευτέραν πάντοτε ὑπερίσχυσαν ἡ ἰδιοτέλεια καὶ αἱ φαρταί. Ὅλα ταῦτα πατριῶτα, ἦτον ἐνδεχόμενον νὰ συμβῶσιν· ἀλλ' εἰς τὰ μέλλοντα βλέποντες πολλοὶ τῶν ὁμογενῶν εἶπαν δημοσίως, ὅτι νέοι ὄντες εἰς τὸ στάδιον τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης, ἀνάγκη νὰ προστρέξωμεν ἐν πρώτοις εἰς τοὺς ὁμογενεῖς μας τοὺς ὁπωσοῦν πρακτικοὺς καὶ εἰδήμονας τῆς ἀνθρωπίνου καρδίας, μὲ τοὺς ὁποίους συμβουλευόμενοι καὶ διὰ γραμμάτων καὶ διὰ στόματος, ἤμποροῦμεν νὰ διατρέξωμεν ὀλιγώτερον ἐσφιλμένως τὸ μέγα καὶ ἄγνωστον, ὡς πρὸς ἡμᾶς, γὰρ ὁν.

Αἱ τωριναὶ ὁμοῦ πρὸς τὴν Ἑλλάδα συμβουλαί, πρέπει νὰ διαφέρωσι πολὺ ἀπὸ τὰς πρότερον, γραφείσας εἰς τὰ βιβλία· ἐπειδὴ ἐκεῖναι ἂν καὶ εὐθὺς δὲν ἐννοοῦντο αὐτε εἰς πράξιν ἐβάλλοντο, ἡ πρόδοος ὁμοῦ τοῦ χρόνου ἦτο μέγας διδάσκαλος. Τώρα δὲ ἐπειδὴ βιαζόμεθα ἀπὸ τὴν ἀδυσώπητον ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐξολοθρευθῶμεν, ἢ νὰ ὑπάρξωμεν ὡς ἔθνος, καὶ ἔθνος ἀνεξάρτητον καὶ αὐτόνομον, πρέπει καὶ αἱ συμβουλαὶ νὰ ᾖαι προσηρμοσμέναι εἰς τὰς περιστάσεις, καὶ οἱ σύμβουλοι μὲ ἀρκετὴν πολιτικὴν σύνεσιν καὶ ἀρετὴν, διὰ νὰ τελεσφορήσωσιν αἱ συμβουλαὶ των. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἄλλο τὸ εἶναι, ἄλλο τὸ ἀκοῦσαι, καὶ ἡ ὁρασις ὀρθοτέρα τῆς ἀκοῆς, εἶναι οὐσιωδέστερον οἱ σύμβουλοι νὰ βλέπωσιν ὀφθαλμοφανῶς τὰ πράγματα, καὶ οὕτω δύνανται ἀπταιστίως καὶ ὀρθῶς νὰ ὁδηγήσωσιν εἰς τὰ καλὰ τὸ ἔθνος.

Ὅθεν καὶ τὰς συμβουλάς σου ἐπιθυμῶ ὁμοῦ μὲ πολλοὺς ἄλλους, καὶ τὴν παρουσίαν σου εἰς τὴν Ἑλλάδα θεωρῶ ἀνγκαιοτάτην. Ἀπ' οὗ ἡγωνίσθης τόσους χρόνους νὰ διδάσκῃς μακρόθεν τοὺς δυστυχεῖς σου ὁμογενεῖς, δὲν εἶναι πλέον δίκαιον σήμερον νὰ ἔλθῃς καὶ νὰ συντρέξῃς εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ αὐτονομίαν τῆς Ἑλλάδος προσωπικῶς; Ἄν γράψῃς εἰς τοὺς ὀλίγους σου χρόνους τὰ ὑψηλότερα πράγματα, καὶ ἡ Ἑλλὰς πείσῃ, τίς ἡ ὠφέλει; Ἄν ὅλοι οἱ μετὰ ταῦτα αἰῶνες, στεφανώσωσι τοὺς κόπους σου μὲ τοὺς λαμπροτέρους ἐπαίνους, καὶ ἡ Ἑλλὰς μείνῃ πάλιν ὑπὸ ζυγόν, ποῖα πλέον δόξα; ἂν οὐ, εἰς ὀλίγα λόγια, ἀποθαναιωθῇ· συγγράφων, καὶ ἡ πατρίς σου παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀγρίου τυράννου, ἢ εἰς τὴν δακρυρίαν τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, τί ἐκέρδις;

Ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἀνάγκην σου καὶ ὅλων τῶν πεπαιδευμένων ὁμογενῶν. Λοιπὸν συμπαραλαβὼν ὅσους δυνήθῃς μαζί σου, εἰθὲ νὰ συνεγωνισθῇς μὲ τοὺς ἀδελφούς σου τὴν δικαιοσύνην καὶ νομιμώτατον παρ' ὅλους τοὺς ποτὲ ἀγῶνας τοῦ κόμου. Ὁ ἀγὼν μας εἶναι ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀνθρωπίνων δικαίων. Πολλοὶ τῶν φιλανθρώπων τῆς φωτισμένης Εὐρώπης ἔτρεξαν, καὶ ἀκαταπαύστως ἔρχονται, καὶ συνγωνίζονται μὲ ἡμᾶς. Ἐλπίζομεν μαζί σου νὰ ἔλθῃσι καὶ ὅσοι ἄλλοι γενεῖς· σεβόμενοι τῶν ἔθνων τὴν μεγαλειότητα, εἶναι πληροφορημένοι, ὅτι μὲ τὴν σοφίαν των δύνανται νὰ συντρέξωσιν εἰς τὴν βελτίωσιν ἐνὸς ἔθνους τυραννομένου τόσους αἰῶνας, ἔχοντες ὁμοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν ὅλας τὰς Σωκρατικὰς σκληραγωγίαις, καὶ τὴν σωτηρίαν ἐνὸς ἔθνους ἐγγὺς νὰ γενῇ θῦμα τῶν παθῶν.

Ὁ υἱός σου

Ὀδυσσεὺς Ἀνδρούτσου.

Κατὰ τὰς 8 Μαρτίου βεβαίως εἰδήσεις ἀπὸ Σκλώνων, τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα τὰ κατὰ τῆς Εὐβοίας διωρισθέντα ἐπρωχώρησαν μέχρι τῆς ἀριστερᾶς ὀχθῆς τοῦ Σπερχεῖο, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πλείοτερον αὐτῶν μέρος δὲν ἠθέλησε ν' ἀπεράσῃ τὸν ποταμὸν, μετὰ πολλὰς μεταξὺ των ἐριδας, τελευταῖον ἐπέστρεψαν ἄπρακτα. Ἀναγκαζόμενοι δὲ καὶ πάλιν νὰ ἐκστριτεύωσιν, ἐπρότειναν εἰς τὴν ὀθωμανικὴν διοίκησιν, ὅσα μὴν ἀπολαύσαντες προλαβόντως, ἐλεηποίαχθῃσαν.

Τὰ προβλήματα αὐτῶν ἦσαν· πρῶτὴν μὲν νὰ συμποσωθῇ εἰς 8000 τὸ εἰς Εὐρίπον τῆς Εὐβοίας διευθυνόμενον στρατεύμα, δεύτερον νὰ λαμβάνῃ ἕκαστος στρατιώτης ἀνὰ 100 γρόσια μηνιαῖον, καὶ τρίτον πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των ἐκ Ζητουνίου νὰ προμετρηθῶσιν εἰς αὐτοὺς δύο μηνιαῖα. Τὰ τοιαῦτα πρὸς τὸν Σουλτάνον προβλήματα ἀπὸ μέρους 5000 στρατιωτῶν ἀποδεικνύουν ἐκτὸς τοῦ μεγάλου φόβου, τὸν ὁποῖον συνέλαβεν ἡ ψυχὴ των διὰ τὸν ἀρεχτον ἀποκλεισμόν των εἰς Εὐρίπον, καὶ τὴν ἄκραν χαύνωσιν καὶ παράλυσιν τῆς ὀθωμανικῆς διοικήσεως. Ὁ Μουχαφίζης (φρουραρχος) τοῦ Ζητουνίου Σαλίχ-πασσας βλέπων τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ εἰς μόνην τὴν ἰδίαν ἀσφαλείαν τοῦ ἀποτεϊνόμενος, πρὸ μικροῦ παρητήθη, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἀδρίαν. Διάδοχος δὲ αὐτοῦ εἰς τοῦ Ζητουνίου τὴν φρουραρχίαν κατεστήθη ὁ Πρεκόφτζαλης Γιοσοῦφ πασσας, ὅστις πέρυσιν εὐρισκόμενος εἰς τὴν Εὐρίπον, ἐδοκίμασε νὰ εἰσβάλῃ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος, ὡς Κρίτζαλης θεωρούμενος, εἶναι κάλλιστος στρατιώτης· ἀλλὰ κατήντησεν ὑπέργηρος καὶ εἶναι εἰς ἄκρον δυσαρεστημένος κατὰ τοῦ Σουλτάνου διὰ τῆς καταστάσεώς του τὴν ἀβλιότητα.

Ἀργύριον, ἡ πηγὴ ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων ἀρετῶν καὶ ἐλαττωμάτων, ἀργύριον μέλλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Τὸ δάνειον, περὶ οὗ διεπραγματεύθη τὸ ἔθνος μας, κατωρθώθη ἀπὸ τὴν ἀποσταλείσαν ἐπιτροπὴν, ἥτις καὶ μᾶς ἐγνωστοποίησε τοῦ πράγματος τὴν εὐδωσιν κατὰ τὴν 5 (17) Φεβρουαρίου.

Δάνειον γενόμενον ἀπὸ μέρους ἔθνους τινος, γίνεται ἡ δὲ ἀνάγκη κατεπεύγουσαν πολυεξόδου πολέμου, ἡ δὲ τῆς ἐπικρατείας αἱ πρόσοδοι δὲν ἐξωδεύθησαν ὅπου καὶ ὅπως ἔπρεπε νὰ ἐξοδευθῶσιν, ἀλλ' ἑσπεριόσθησαν τινες ὅλας τὰς προσόδους ὁλοκληρῶν ἐπαρχιῶν, χωρὶς νὰ μεταχειρισθῶσιν ἐξ αὐτῶν οὐδὲ τὸ μικρότερον μέρος εἰς ὄφελος τῆς πατρίδος. Φυσικῶς τῷ λόγῳ αἱ ῥηθεῖσαι πρόσοδοι, πίπτουσαι ἀκαταπαύστως εἰς βράβρον ἀχανεῖς, θέλουν ἐπιφέρει τὴν παράλυσιν τῆς οἰκονομίας καὶ αὐτῆς τῆς πλουσιωτέρας ἐπικρατείας, πολλῶν ὅς μᾶλλον τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἔχει κατὰ τὸ παρὸν χρεῖαν οἰκονομίας σοφῆς, πλειοτέραν παρὰ πᾶσαν ἄλλην διοίκησιν.

Μέλλει νὰ ἔλθῃ ἀργύριον, καὶ ἀργύριον ἱκανόν· ἀλλὰ ποῖος θέλει μείνει χρεώστης τόσων χρημάτων; τὸ ἔθνος ὁλόκληρον.

Πρὸς τί τέλος ἀναλαμβάνει ἕκτος· τόσου χρέους ἔθνος ὁλόκληρον; ἐπειδὴ φρονεῖ, ὅτι δυνάμει τῶν χρημάτων θέλει ἠμπορέσει ν' ἀντισταθῇ καὶ εἰς τοὺς ἐξωτερικοὺς καὶ ἐσωτερικοὺς ἐχθρούς του.

Οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι σαφέστατοι· ἀλλ' ἔσως πρέπει νὰ προσθέσωμεν, ὅτι, ἐὰν τὸ ἔθνος ὅλον ἀναλάβῃ βᾶρος τοιοῦτον, ἔχει τὴν δικαίωμα νὰ εἴπῃ καὶ νὰ διορίσῃ διὰ τῶν παραταγῶν τοῦ ὅχι μόνον ποῦ πρέπει νὰ ἐξοδευθῶσιν, ἀλλὰ καὶ ποῖος πρέπει νὰ ἐξοδεύσῃ τὰ χρήματα.

Ποῦ πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν τὰ χρήματα; ὅπου εἶναι ἀνάγκη μεγαλητέρα, ὅπου δηλαδὴ ἡ πτῆρις ἐπαπειλεῖται περισσύτερον ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, καὶ οἱ ἀντιπατριῶται δὲν θέλουν νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τὴν νόμιμον διοίκησιν.

Εἰς ποῖον πρέπει νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὰ χρήματα; Εἰς τὸ ἔθνος, τοῦ ὁποίου τὰ ὄργανα, οἱ παραστάται, ἡξεύρουν (ὅταν ἦ·αι φρόνιμοι καὶ πιστοὶ εἰς τὰ ἱερὰ αὐτῶν χρέη) νὰ ἐκλέξωσι τοὺς διανομεῖς, καὶ νὰ διασώσωσι τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἔθνους.

Χωρὶς νὰ μακρηγοῦμεν, ἀρκούν τὰ ὅσα εἶπομεν εἰς τὸ νὰ γνωστοποιήσωμεν, ποῦ καὶ διὰ τίνων πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν τὰ χρήματα.

Ἐποβάλλω μὲ τὸ ὀφειλόμενον σέβας εἰς τὴν κρίσιν τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως καὶ τοῦ ἔθνους, τὰς ἀκολουθοῦσας παρατηρήσεις περὶ τῆς ἀμωμῆτος ἡμῶν πίστεως.

Ἡ εἰς Χριστὸν πίστις ἔχει δύο θεῖους σκοποὺς, καθὼς καὶ αὐτὴ εἶναι θεία· πρῶτον νὰ μᾶς ἐμπνεύσῃ ἀληθείας καὶ καθαρὰς γνώσεις περὶ Θεοῦ, καὶ δεύτερον νὰ μορφώσῃ τὰ ἅθη μας. Οἱ δύο οὗτοι σκοποὶ εἶναι τόσον συνδεδεμένοι, ὥστε κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ ὅτι ἔρθασεν εἰς τὸν ἕνα, ἐὰν ἦναι μακρὰν ἀπὸ τὸν ἄλλον· ἀληθὲς χριστιανὸς εἶναι τῶνόντι ὁ πιστεύων εἰς Χριστὸν καὶ ζῶν κατὰ Χριστόν. Ἡ δὲ κατὰ Χριστόν ζωὴ εἶναι ἡ πλέον γνήσιος καὶ καθαρὰ ἐλευθερία· διότι καὶ πνευματικῶς καὶ πρακτικῶς εἶναι ἐναντία εἰς τὰ πάθη, εἰς τὰς ῥηνομίας, καὶ εἰς πᾶσαν κηλίαν καὶ ψεῦδος· ὥς ὁ λόγος καὶ ἔργον ἀληθινὸς χριστιανὸς εἶναι ὁ πλέον ἀδιάλλακτος ἐχθρὸς τῶν τυράννων. Οἱ τυράννοι, ὡς διεσθαρμένοι ἀπὸ αὐτὴν τὴν φύσιν τῆς τυραννίδος, θέλουν τοὺς τυραννουμένους νὰ ἦναι καὶ αὐτοὶ διεσθαρμένοι. Ἡ εἰς Χριστὸν πίστις θέλει ἐξ ἐναντίας τὸν χριστιανὸν νὰ ἦναι ἐλεύθερος ἀπὸ πᾶσαν διαφθοράν· ἐκεῖνοι θέλουν τὸ σκότος· ἡ εἰς Χριστὸν πίστις θέλει τὸ φῶς· ἐκεῖνοι, τὴν ἀνομίαν· ἡ εἰς Χριστὸν πίστις, τὴν εὐνομίαν· ἐκεῖνοι τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀπάτην· ἡ εἰς Χριστὸν πίστις, τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εὐκρίνειαν· ἐκεῖνοι, τὴν δειλίαν καὶ τὸν φόβον· ἡ εἰς Χριστὸν πίστις, τὴν ἀνδρείαν καὶ ἀφοσίαν· ἐκεῖνοι τὴν ἀσυμφωνίαν· ἡ εἰς Χριστὸν πίστις τὴν συμφωνίαν, καὶ ἀδελφικὴν ἐνότητά· καὶ μὲ ἕνα λόγον, οἱ τυράννοι θέλουν τοὺς ἀνθρώπους, ὡς ἂν τόσα κτήνη, διὰ νὰ τοὺς δουλεύωσιν ὑποκάτω ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἀνομίας, ἡ εἰς Χριστὸν πίστις θέλει τὸν ἄνθρωπον νὰ ζῇ ὡς τὸ πλέον εὐγενὲς ἀπὸ ὅλα τὰ δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ. Ὅσοι λοιπὸν εἶναι τυράννοι ἐπ' αὐτῶν εἰς Χριστιανούς, ἀναγκαστικῶς πρέπει ν' ἀκολουθήτῃ μὲ τὸν καιρὸν ἐν ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα τρία, ἢ αὐτοὶ ν' ἀλλάξωσι τὸ τυραννικὸν τῶν σύστημα, ἢ νὰ καταστραφῶσιν, ἢ νὰ διαρθεύωσι τοὺς τυραννουμένους χριστιανούς, καὶ νὰ τοὺς ἀπομυκρύνωσι δι' ὅλου ἀπὸ τὰ χριστιανικὰ ἅθη καὶ φρονήματα.

Τοῦτο ἐξήτει νὰ κατορθώσῃ ὁ τυράννος μας, καὶ μέχρι τίνος εἶχε προχωρήσει εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ μεταχειρίζετο ὄργανα τῆς διαφθορᾶς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀρχόντων καὶ ἀρχιερέων, ὅσοι πλησιάζοντες τον, εἶχαν διαφθαρῇ περισσότερον. Οὗτοι δὲ γινόμενοι μέτριοι τῆς ἐξουσίας τοῦ τυράννου καὶ τῶν μιαιῶν ἀγαθῶν τῆς τυραννίδος, ὡς ἄλλοι τυράννοι εὕρισκαν καὶ αὐτοὶ ἄλλα ἐπιτήδεια ὄργανα τῆς διαφθορᾶς· καὶ οὕτως ἐμεταδίδετο καὶ ἐξηπλώνετο καθ' ἡμέραν εἰς τὸ μείζον καὶ χεῖρον ἡ κακοήθεια, ἡ δεισιδαιμονία, ἡ ὑπόκρισις, καὶ αὐτὴ ἡ ἀσέβεια, καθὼς τὸ μαρτυροῦν τόσκι ἐπαρχίαι, τῶν ὁποίων οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι καταθλιβόμενοι ἀπὸ τὰς τυραννίας, καὶ τετυφλωμένοι ἀπὸ τὴν ἀμάθειαν, ἀπεσκιρτοῦσαν εἰς τὴν ἀγέλην τοῦ Μωάμεθ· πλὴν ἐκεῖνος ὅστις μαρμαρυμῇ, ἀλλὰ δὲν ἀδιαφορεῖ, ἐκεῖνος ὅστις εἶπε περὶ τῆς θεοστηρίτου ἐκκλησίας του, «καὶ πύλαι ἁδου οὐ κατισχύσωσιν αὐτῆς», ἐπεσκέψατο τέλος πάντων τὸν περιούσιον

αὐτοῦ λαὸν καὶ μᾶς ἐφώτισε, καὶ μᾶς ἐνίσχυσε, καὶ πολυτρόπως συμμαχεῖ μὲ ἡμᾶς, διὰ νὰ συντρίψωμεν τὸν ἀσέβη ζυγόν, καὶ νὰ καταβάλωμεν τὸν ἀντίθεον θρόνον τοῦ Φαραωνίου. (Ἡ συνέχ. εἰς τὸ ἐπόμεν. φύλ.)

Μεσολόγιον. Μανθάνομεν ἀπὸ γράμμα τῆς Ζακύνθου, γεγραμμένου ἀπὸ Ὁ Μαρτίου, ὅτι ὁ σατράπης τῆς Αἰγύπτου διωρίσθη παρὰ τοῦ Σουλτάνου ἀρχιστράτηγος τῶν Ὀθωμανικῶν δυνάμεων καὶ τῆς θαλάσσης καὶ τῆς ξηρᾶς κατὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι ὁ Σουλτάνος ὑπεσχέθη πρὸς αὐτὸν τὴν ἐξουσίαν ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν τόπων, ὅσους ἤθελεν ὑποδολῶσαι, καὶ ἀκολούθως ὅτι ὁ ῥηθεῖς σατράπης καταγίνεται εἰς μεγάλας ἐτοιμασίας πολεμικάς. Ἡ εἰδήσις ὁμῶς αὕτη ἔχει χρεῖαν ἐπικυρώσεως.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 23

Τῇ 29 Μαρτίου 1823.

Ὁ Βεῖζιρ Μουχαμὲτ Ἐμὶν Πασσᾶς, ἑ. θ. Βαλλῆς, Ῥούμλει, Δερβεντά Ναζιρῆ, Σιρασκέης πληρεξούσιος, κ.τ.λ. κ.τ.λ. (Τ. Σ.)

Τιμωτάτοι καπ. Πανουργιᾶ, πρεσβύτες Σαλωνίων, καὶ λοιποὶ ῥηγῶδες! Μετὰ τὸν χαιρετισμὸν μας σᾶς φανερόνομεν, ὅτι τὰ κακὰ καὶ αἱ ἀλλεπάλληλαι δυστυχίαι, ὅπου ἐν διαστήματι τριῶν χρόνων ἠκολούθησαν εἰς σᾶς, καὶ τρέχουν μέχρι τὴν σήμερον, βλέπομεν παρ' ἐλπίδα, καὶ μὲ θλίψιν τῆς ψυχῆς μας, ὅτι ἔως τώρα δὲν σᾶς ἐπεισαν εἰς τὸ νὰ συνέλθετε καὶ νὰ κάμετε ἀποχὴν ἀπ' ὅλα τὰ ἀποστατικά ἐπιχειρήματά σας, νὰ ζητήσετε πάλιν τὴν ἄφεσιν καὶ συγχώρησιν σας διὰ μέσου μας ἀπὸ τοῦ ἑλεος τοῦ κραταιοτάτου Σεβκετλιοῦ Βασιλέως μας, καὶ νὰ ζῆσετε εἰς τὸ ἐξῆς, καθὼς ὅλα τὰ εὐνομούμενα ἔθνη, εἰς τὸν βασιλικὸν σαγιέν (σκιάν) μὲ τὴν ἡσυχίαν καὶ ῥαχότην σας. Φαίνεται, ὅτι δύο πράγματα ἀναφύουσιν τὴν φαντασίαν σας καὶ κατὰ δυσυχίαν σᾶς ἐμποδίζουν ἀπὸ τοῦτο τὸ σωτήριον καὶ ἐπωφελέστατον ἔργον, τὸ μὲν, ἡ ἐλπίς, ὅτι ἔσως ἀπαυδήσῃ τὸ κράτος του, καὶ ἐκ τοῦτο κατορθώθῃ ὁ μᾶταιος καὶ ἀσύνητος καθ' ὅλους τοὺς τρόπους καὶ λόγους σκοπὸς σας. Ἀλλὰ τοῦτο μὴ γένοιτο πώποτε! Μὴ τοιαύτη αὐτοκρατορικὴ δύναμις, ἐν ὅτῳ σεῖς ἐπιμένετε εἰς τὰ τοιαῦτα κακουργήματά σας, κατὰ τοσοῦτον καὶ τὴν ὀργὴν τῆς ἐπαυξάνει, καὶ τὴν ἐπιμονὴν τῆς πλεονάζει, ἐν ὅτῳ νὰ σᾶς καταβάλῃ τελείως, καὶ νὰ καταδαμάσῃ τὸ ὑπεροπτικόν, καὶ μανιώδες τοῦτό σας φρόνημα· τὸ δε, ὅτι ὁ φόβος, ἐπειδὴ καὶ ἀσυνέτως ἐπράξετε τόσον πλῆθος κακῶν, ἔσως θέλει μένει ἀδιάλλακτος τὸ βασιλικὸν καθ' ὑμῶν μῖσος καὶ ἡ ἀπέχθεια, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦτο λαθάνεσθε, ὡς ἂν ὅπου τὸ ἔλεος, καὶ τὸ φύσει πολυεύσπλαγχνον, καὶ συμπαθητικὸν τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος εἶναι πασιδὴλον, καὶ ἀπορρέει καὶ εἰς ἄλλους, πολλῶν δὲ μᾶλλον εἰς τοὺς ἰδίους ῥηγῶδες, καὶ εἰς τὰ ἴδια κτήματά του καὶ εἰς τὸ ἐμμαντοῦλάχ (ἐνέχ Θεοῦ) ὅπου καὶ σεῖς ἐξ αὐτοῦ λογίζεσθε. Ὅθεν τὸ τοιοῦτον μωρὸν καὶ ἀσύνητον φρόνημα, διώξατέ το ἀπὸ τὴν φαντασίαν σας, συνέλθετε, μετανοήσατε ἀπὸ καρδίας, καὶ ζητήσετε τὸ βασιλικὸν ἀπέραντον ἔλεος ἐλευθέρως, καὶ βεβαιώητε ὅτι δι' ἡμῶν τὸ ἀπολαμβάνετε ἐν τάχει, καὶ ὡς πληρεξούσιος τῆς αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ἀμέσως μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας θέλω σᾶς δεχθῆ, καὶ μὲ κάθε τρόπον περιθαλπτικόν, καὶ μὲ ἀμνηστίαν τῶν ὅσων ἔως τώρα κακῶς ἐπράξατε. Ἐπιταχύνετε λοιπὸν τὴν πρὸς ἐμὲ κατὰ τοῦτο ἀπόκρισιν σας, καὶ ἄμποτε νὰ γείνουν οἱ λόγοι μας ὠφέλιμοι καὶ σωτήριοι! εἰ δὲ ὀψέσθε, καὶ ἡ ἀμαρτία τόσων ἀθῶων, καὶ γυναικῶν καὶ βρεφῶν ᾗ· εἶναι διὰ παντός καταδιώκτης σας.

Ἐκεῖνον ἀπαράλλακτον τοῦ πρωτοτύπου.

Ἐν Σαλόνικ τῇ 7 Φεβρουαρίου 1824.

Τῷ στρατηγῷ Πανουργιᾶ

Ὁ γραμματεὺς Γ. Α. Γγοςζαμάνου.

Ἀπάντησις τοῦ στρατηγῷ Πανουργιᾶ εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολήν.

Ὁ τῆς ὑπεστάτης Διοικήσεως τῶν Ἑλλήνων στατηγὸς Πανουργιᾶς. Πρὸς τὸν Μουχαμὲδ Ἐμὶν πασᾶ χαιρεῖν!

Εἰς ἀπόκρισιν τοῦ πρὸς ἐμὲ καὶ λοιποὺς Σαλωνίτας γραμματός σας ἀπὸ τὰς 3 τοῦ τρέχοντος σᾶς φανερόνω, ὅτι ἐχάρηκα διὰ τὴν ὑγίαν σας. Εὐχαρίστησιν εἶχα ἔως τώρα ν' ἀκούω τὸ ὑποκείμενόν σας πλησίον μου νομιζώντας νὰ φρονήτε ὀρθῶς καὶ γενναίως, καὶ ὅχι ὡς ἀπλοῦς Ὀθωμανός· τὸ γράμμα σας δὲ τοῦτο μὲ εὐγαλεν ἀπὸ τὴν πλάνην καὶ ἐλυπήθηκα βλέπωντας τὸ ἐναντίον ἀπ' ὅτι ἐνόμιζα. Ὅθεν καὶ κατ' ἀξίαν σᾶς πληροφορῶ, ὅτι τὰ κακὰ καὶ αἱ δυστυχίαι ὅπου ὑπέφεραν οἱ Ὀθωμανοὶ εἰς τὴν παρούσαν ἐποχὴν παρὰ τῶν Ἑλλήνων, παραβλαβόμενα μὲ ἐκείνα ὅπου ὑπέφεραν ἀπὸ σᾶς, οἱ Ἕλληνες, ἀσυγκρίτως φαίνονται περισσότερα· τὰ τοιαῦτα ὁμῶς κακὰ κατήνησαν εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ φρίνουνται τόσαι εὐφροσύναι, καὶ ἡ σκληρότης καὶ κακοπάθεια τὴν ὁποίαν ἠναγκασμένοι παρ' ὑμῶν ἐγινάσθησαν ὑπὸ τὸν ζυγόν, τόση ἀγαλλίασις, καθὼς ἐξ ἐναντίας δεινὰ ἀποδεικνύονται πρὸς τοὺς Ὀθωμανούς διὰ τὴν τρυφερότητα τῆς ζωῆς των. Οἱ Ἕλληνες δὲν ἐκινήθησαν ἀσκέπτως ὡς λέγετε, ἀλλ' ἔβαλον ὅλα πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ ἀπ' οὗ ὑπέμειναν εἰς μάτην τόσους αἰῶνας νὰ ἀλλάξῃ ὕψος ὁ βασιλεὺς σας, σκεψάμενοι καλῶς, ὕψωσαν τὴν ἀκαταμάχητον σημαίαν τοῦ Τ. ΣΤΑΥΡΟΥ, ἔλαβον τὰ ὅπλα, ἵαπετίναξαν τὸν ζυγὸν τῆς τυραννίας, καὶ ἠλευθέρωσαν τὴν πρὸ τόσων αἰῶνων καταθλιμμένην πατρίδα τους. Τοῦτο ἐράνη ἀρεστὸν καὶ εἰς ἅπαντα τὰ εὐνομούμενα ἔθνη. Λάθος λοιπὸν ἔχετε νὰ στοχάζεσθε ἀποστάτας τοὺς Ἕλληνας, διότι ἀποστάται λέγονται ἐκεῖνοι, οἵτινες παραλόγως ἐγείρουν

ὅπλα εἰς βασιλέα καλῶς διοικούντα. Ὁ βασιλεὺς σας, εἶχε τέσσαρας αἰῶνας καιρὸν ν' ἀλλάξῃ διαγωγὴν, ὡς εἶπον, ἀλλὰ ἐλάνθανε, καὶ τώρα πλέον εἶναι ἀργά· οἱ Ἕλληνες ὡς τόσον ἐσύστησαν νόμιμον Διοίκησιν, καὶ χαίρουνται ζῶντες· ἐλεύθεροι ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν αὐτῆς, καὶ ἀναπνέοντες καθαρὴν ἀέρα· ὅθεν καὶ οὐδὲ ποσὼς στοχαζόνται τὰ προβλήματα τοῦ βασιλέως σας, ἀλλὰ τοὺς φαίνονται τόσκι παραμύθια καὶ διασκεδάσεις· διὸ καὶ ἀδύνατον νὰ δεχθῶν ἐκ νέου, τὸ ὄνομα ῥαγιάς, ἢ νὰ ζητήσουν συγχώρησιν, ἐπειδὴ οὕτε ἔκμαν κίνενα σφάλμα. Τό δε ἀπέραντον ἔλεός του, ἀπὸ το ὁποῖον ἐχόρτασαν, τοῦ τὸ χαρίζουν νὰ τὸ μεταχειρισθῇ ὅπου ἀλλοῦ νοστιμειοθῇ. Οἱ Ἕλληνες δὲν ἐμίαναν τὰς χειρὰς των εἰς αἶμα ἀθῶον, ἐν ᾧ οἱ Ὀθωμανοὶ ἔχυσαν ῥύακας. Ὁ βασιλεὺς σας λοιπὸν ἀδίκως ὀργίζεται κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἀγκαλὰ καὶ ἀν ὀργίζεται, αὐτοὶ ἐνθαρρύνονται. Οἱ Ἕλληνες ἐν ἐνὶ λόγῳ εἰσέτι δὲν ἔκαμιν τίποτε, τώρα μόλις ἄρχισαν τὰ χρῆμα των εἶναι μεγάλα, οἱ πρόγονοὶ των ἔδωσαν εἰς ὅλα τὰ ἄλλα ἔθνη φῶτα, καὶ δὲν κατὰ δέχονται νὰ ζήσουν εἰς τὸ ἐξῆς ὑπόφοροι, ἀλλ' αὐτόνομοι καὶ ἀνεξάρτητοι. Διὸ καὶ δὲν ἐρωτοῦν, εἰμὴ ποῦ ἔχθροι, ποῦ στάδιον πολέμου. Οἱ προπάτορές των καὶ τὸ αἶμα τῶσων ἀθῶων χριστιανῶν φωνάζουν ἐκδίκησιν.

Ταῦτα πάντα γνωστοποιήσατε καὶ εἰς τὸν βασιλέα σας, καὶ ἂν τι τὸν ἐνοχλῇ ἢ ἀναφερθῇ περὶ τούτου πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν ἡμῶν Διοίκησιν, ἥτις φαίνεται γνωρισμένη καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα ἔθνη. Σίς ὅμως ἡμπορεῖτε νὰ μοὶ γράψετε εἰς τὸ ἐξῆς ὡς φίλος, καθὼς καὶ ἐγὼ θέλω ἀκολουθήσει. Ὅτι ἴσον ἀπαράλλαχτον τοῦ πρωτοτύπου.

Ἐν Σαλῶναις, τῇ 7 Φεβρουαρίου 1824.

Τοῦ στρατηγοῦ Παιωνργιά ἡ γράμμα τ. Γ. Δ. Γγοτζαμάνου.

Πρὸς τὸν Κ. Α. Παλατιόλογον τὸν φίλον μου.

Ἴσως ἐρεθίσουν καὶ σέ, φίλε, νὰ πιστεύσης, αἱ ἀπὸ διάφορα μέρη ἀκουσθεῖσαι ἀπανταχοῦ κατ' αὐτὰς θλιβεραὶ εἰδήσεις τῆς Κρήτης, ὅτι πολλοὶ ἐπίστευσαν, χωρὶς καὶ νὰ ὑπομείνουν ὀλίγον, καὶ νὰ βεβαιωθῶν ἀκριβῶς τὰ ἐκεῖ ἀπ' ἀρχῆς τρέξαντα, ὅχι ὡς ἡ φήμη ψευδῶς αἰείποτε διεκθύρην, ἀπὸ κακίαν δηλαδὴ, ἀνανδρείαν, καὶ διχονοίας τῶν Κρητῶν, ἀλλ' ἀπὸ ἄγνοιαν μᾶλλον καὶ ἀπλότητα, ὅτε τὸν πρῶτον χρόνον ἀμέσως τῆς ἐθνικῆς μας ἐπαναστάσεως ἐζήτησαν, ὅπου καὶ ὅπως ἐδυνάθησαν, ἱκανὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ τοὺς διοικήσῃ.

Ἡ τέχνη τοῦ διοικεῖν ὡς τ' ὁμολογοῦν ὅλοι καὶ ἄσφοι καὶ σοφοί, εἶναι ἡ πλέον δύσκολος ἀπὸ ὅσας ἕως τώρα ἐράνησαν εἰς τὴν σφαῖραν μας, καὶ διὰ τοῦτο καλοὶ διοικηταὶ ὑπῆρξαν πάντοτε καὶ παντοῦ ὀλίγοι, ὅθεν ἔμειναν καὶ ὀνομαστοί. Διοικητὴς ἐνὸς ὁλοκλήρου μέρους ἀπόλυτος, εἶναι ἀπὸ τὰ πλέον δύσκολα νὰ μὴ κατηντήσῃ περὶ τὰ μέσα, ἢ καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ τύραννος, καὶ νὰ μὴ φαντασθῇ, ὅτι ὑπερέχει ὅλους τοὺς ἄλλους εἰς πολλὰ καὶ φυσικὰ καὶ ἠθικὰ προτερήματα, καὶ διὰ τοῦτο ἡζιώθη νὰ ἦναι καὶ Διοικητὴς των. Σὺ, φίλε, γνωρίζεις καλῶς ὅλα ταῦτα καὶ ἀπ' ἐμὲ χρεῖαν βέβαια νὰ τὰ μάθῃς δὲν ἔχεις, μὴτ' ἐγὼ μελετῶ νὰ σὲ τὰ διδάξω· ἐπιθυμῶ νὰ δειξῶ μόνον μὲ ταῦτα, ὅτι ἐδῶ ἐχρεωστούσαν οἱ Κρήτες εὐθὺς τότε νὰ ρίψουσιν ὅλην αὐτῶν τὴν προσοχὴν, καὶ νὰ ζητήσωσι διὰ κυβερνήτην των ἄνθρωπον καὶ τῶν τορινῶν περιστάσεων καὶ τῆς Κρήτης ἄξιον, διὰ νὰ μὴν ὑποφέρωμεν ὅλοι μας τώρα τὰ κακὰ τῆς κακίστης τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἐκεῖ διατάξεως, χωρὶς νὰ ἔχωμεν ἐπειτα εὐκολον τὴν δύναμιν νὰ τ' ἀποτινάξωμεν, καὶ εἰς παρομοίας περιστάσεις ὅ,τι λογῆς εἶναι κατὰ τὸ παρὸν γενικῶς ὅλης τῆς Ἑλλάδος· ἀλλ' ἄγνοῶ διατί δὲν ἐπρόσεξαν, καὶ εἰς ἄλλο τι νὰ τὸ ἀποδώσω δὲν ἐμπορῶ, παρὰ εἰς τὴν φυσικὴν των ἀπλότητα, καὶ εἰς τὴν ὁποῖαν, κ' εἶχομεν ἐξ' ἀρχῆς ὅλοι μας, καὶ ἀκόμη ἔχομεν εἰς παρόμοια, μέγιστην ἄγνοιαν. Ταῦτα μόνον τὰ δύο, νομίζω, πῶς ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ ὑπάγῃ παρὸν τότε Διοικητὴς καὶ ἀρχιστράτηγος· γενικὸς (ὡς ὁ ἴδιος αὐτοχειροτόνητος ὑπεγράφητο) κάποιος Μιχ. Κομμ. Ἀφεντουληρ, εἰς τὴν Κρήτην, τὸν ὁποῖον ἐκεῖνοι μόνον γνωρίζουσι κάλλιστα, ὁποῖον ἡθῶν καὶ ὁποῖας γνώσεως ἄνθρωπος ἦτον, ὅσοι καὶ προσωπικῶς τὸν ἐγνώρισαν, καὶ νοῦν καὶ τόσον εἶχον, ὅσος εἶναι ἱκανὸς διὰ τὰ γνωρίσῃ τι ἄνθρωπον, ὅ,τι λογῆς ἦτον ὁ Ἀφεντούλος, καὶ νὰ τὴν ὀργανίσῃ καὶ πολιτικῶς καὶ πολεμικῶς ὅπως τότε τὴν διοργάνισεν. Οἱ Κρήτες (ἀγκαλὰ καὶ τῶν τοιούτων ἀνιδεοί, ὡς σὲ τοὺς πρωτοαπέδειξα) ἐγνώρισαν, πλὴν ἀργά, καὶ τὰ ἦθι του, καὶ τὸν νοῦν του, κ' ἐκατάλαβαν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ζητήσωσι παρὸν αὐτῶν ἄλλον πολὺ πλέον διαφορετικώτερον, διὰ τῶν καλῶν ὁδηγῶν καὶ δραστήριότητος τοῦ ὁποῖου, καὶ τὰ ὅπλα των ἤθελον προχωρήσῃ, καὶ αὐτοὶ ἤθελον διοικηθῇ ὡς ἐσύμφερε, καὶ ἐπομένως ἐλπίζει καὶ ἐντελῇ τῆς πατρίδος μας ἐλευθερίαν, διδασθέντες καὶ μὲ τὴν πείραν, ὅτι ὅσα μέρη εὐτύχησαν ἀπ' ἀρχῆς νὰ λάβωσι καὶ φρονίμους καὶ χρηστούθεις Διοικητάς, ἐκεῖνα καὶ κατὰ τῶν ἑθρῶν ἐπροχώρησαν, καὶ τὴν εὐταξίαν εἰσῆζαν εἰς τὸ ἐνδότερόν των, τὴν μόνην πηγὴν τῆς εὐδαιμονίας. Ἀλλ' εἰς μάτην! Δὲν εἶναι, ὡς τινὲς τὸ νομίζουσιν, εὐκολον, ἀφ' οὗ παραλυθῶσι τὰ μέλη τινὸς σώματος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν, νὰ ἐμβῶσιν ἐπειτα εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν ἀρμονίαν καὶ τάξιν. Οἱ Σ. . . μας, φίλε, (ἄνθρωποι ὡς πολλὰκι· μὲ φαίνεται σὲ τοὺς ἐξιστόρησα διὰ στόματος) ἦτον ἀνάγκη

νὰ λάβωσιν ἄλλον διοργανισμὸν ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς πολὺ διαφορετικώτερον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβον· ἐστάθη πλέον ἀδύνατον καὶ Διοικήσεις καὶ ὅποιοι δῆποτε ἄλλοι νὰ τοὺς πείσῃ εἰς τὰ ἀληθινὰ τῆς Κρήτης συμφέροντα, καὶ νὰ τοὺς διοργανίσῃ ὡς ἔπρεπε. Ὁ νῦν τῆς Κρήτης Διοικητὴς, τὸν ὁποῖον εἶμαι βέβαιος, χωρὶς ἐγὼ νὰ τὸν ἀναφέρω, ὅτι προπολλοῦ ἔμαθες πότ' ἐδιορίσθη καὶ ποῖος εἶναι, ἀγανακτεῖ συχνὰ μὲ τὰ γράμματά του πρὸς τὴν Διοίκησιν, καὶ πολλάκις τὴν καθικέτευσε νὰ διορίσῃ ἄλλον τινὰ ἀντ' αὐτοῦ, ὅς τις ἴσως ἤθελε δυνήθῃ νὰ διατάξῃ τὸ ἐσωτερικόν της, καὶ νὰ κατηρθώσῃ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον νὰ προχωρήσῃ τὰ ἄρματα της, ἀφ' οὗ μ' ὅλον τοῦτο ἤθελεν ἔχει μαζῇ του τρεῖς τοῦλάχιστον χιλιάδας ἐκλεγμένων στρατιωτῶν, καὶ ὀλίγα ἐκ τῶν πολεμικῶν πλοίων μας, διὰ νὰ ἐμποδίσουν καὶ τώρα μετὰ τρεῖς τῆς ἐπαναστάσεως μας χρόνους, μίαν ἀπὸ τὰς συνεχεῖς καὶ ἀλεπαλλήλους ἐκστρατείας τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Σατράπου, ὅς τις δὲν ἔπαυσεν ἀπ' ἀρχῆς ἀπὸ τὸ νὰ βοηθῇ καὶ συντρέχῃ τοὺς Τούρκους· τῆς Κρήτης, χωρὶς ποτε νὰ ἰδῇ τὴν παραμικρὰν ἀντίστασιν εἰς τὰς ἀποβάσεις του ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖά μας. Ἀλλ' ἐπειδὴ εὐρίσκεται, διὰ τὴν κακὴν μας τύχην, καὶ ἡ Διοίκησις κατὰ τὸ παρὸν, ὅπως δὲν ἤθελε βέβαια εὐρίσκεται, ἐὰν ἦσαν μακρὰν ἀφ' ἡμῶν αἱ παλαιαὶ τῶν ἀντιπατριωτῶν αἰσχροκέρδειαι, χωρὶς δηλαδὴ τὰ χρηματικὰ μέσα, ἀνευ τῶν ὁποίων, μὴτ' ἔγινε, μὴτε θέλει γενῇ ποτε ἴσως κἀνὲν ἀπὸ τὰ καλὰ, ἀφῆκε καὶ τοῦτον τὸν χρόνον τὴν Κρήτην, τὴν ὁποῖαν καὶ Θεὸς καὶ ἄνθρωποι ἐγκατέλιπον, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κριτικωτέραν αὐτῆς περίστασιν, ἀδυσήθητον· καὶ μὲ τοῦτο τι γίνεται; Οἱ ἐκεῖ ἰδιοκίμας ἀπελπίζονται καθ' ἡμέραν, νομίζοντες· ὡς ἀδύνατον νὰ ἐλευθερώσωσι μόνον τὴν Κρήτην, καὶ οὕτω χάνουσιν ἀπὸ τὰς ὀλίγας αὐτῶν δυνάμεις, καὶ δ, τ, ἦτον ἀνάγκη νὰ ἔχωσιν· οἱ δ' ἔχθροι βοηθούμενοι πάντοτε, ὡς προείπ, μὲ διαφόρους καὶ πολλὰς βοηθείας ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, προχωροῦν πάντοτε, καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν.

Ὁμοῦ μὲ τὸν κίνδυνον δὲν ἔχομεν καὶ τῶν ἄλλων τὰς κατακρίσεις ἀδίκως, ὅτι εὐρισκόμεθα ὅπως εὐρισκόμεθα, διὰ τὰς διχονοίας καὶ πάθη μας. Αὕτη, φίλε, μὴν ἀμφιβάλλεις ὁλότελα, ὅτι εἶναι κρίσις ἐσφαλμένη καὶ ἀδικος. Ἐὰν καὶ ἡ Κρήτη ἐλάμβανε μικρὸν μόνον μέρος ἀπὸ ὅσας βοηθείας τὰ λοιπὰ τῆς Ἑλλάδος μέρη καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδιοκίμας μας καὶ ἀπὸ τοὺς φίλους μας ξένους ἔλαβον, καὶ διοργανίζετο ἀπ' ἀρχῆς ἀπὸ χρηστοῦ καὶ φρονίμου ἄνθρωπον, ἴσως [διὰ νὰ μὴν εἶπω βέβαια] δὲν εὐρίσκετο σήμερον, ὅπως βλέπομεν πῶς εὐρίσκεται, κ' ἐσφαλμένως δὲν ἤθελεν ὀνειδίζονται καὶ οἱ κάτοικοί της, ἢ ὡς φαρτισταί, ἢ ὡς ἄνδρες, ἢ ὡς . . . δὲν ἐξεύρω πῶς. Ἐνδέχεται, φίλε, νὰ ἐπολυλόγησιν περισσώτερον ἀπὸ ὅσον ἴσως ἀνῆκει εἰς ἐπιστολήν! Ἀλλὰ γράφων εἰς φίλον μου, οἷός ἐστι σὺ, δὲν φοβούμαι μήπως τὸν προξενήσω βίχρος διὰ τὸ μακρὸς της· πάντοτε σ' ἐγνώρισκα καὶ ὑπομονητικὸν καὶ περιέργον. Ἰγίαινε καὶ ἀγάπαμε.

Ἐν Κρανιδίῳ τῇ 15 Ἰανουαρίου 1824

Ὁ φίλος σου Κ. Νικολαΐδης Κρή.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ 24

τῇ 22 Μαρτίου 1824.

Συνίεξις καὶ τέλος τῶν περὶ ὁρσεκίας καὶ πατριότητος Ἰδ. ἀρ. 22.

Εἰς τοῦτον βέβαια τὸν ἱερὸν πόλεμον ἂν ἐπάθαμεν συμφορὰς, αἱ συμφοραὶ αὗται δὲν προήλθαν ἀπὸ τὴν φύσιν τοῦ πολέμου, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀκαταστασίαν μας, ἢ διὰ νὰ εἶπω τὸ ἀληθέστερον, προήλθαν ἀπὸ ἐκείνων τοὺς τυραννίσκους, οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ σχῆμα τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ μὲ τὸ ὄνομα τῆς ἐλευθερίας κἀμουν, ὅσα ἔκαμναν καὶ ἀκόμη χειρότερα, παρὰ ὅταν ἦσαν δούλοι καὶ σύντροφοι τῶν τυράννων, ἀρπάζουν, ἀδικοῦν, σπεῖρουν τὴν διχονοίαν, καὶ κατασπαράττουν οἱ δειλαιοὶ τὴν κοινὴν πατρίδα, χωρὶς νὰ συλλογίζωνται ὅτι βάλλοντες αὐτὴν εἰς κίνδυνον, κινδυνεύουν αὐτοὶ νὰ ἀπολεσθῶσι κακῶς κακῶς, ἀλλ' ὅχι· ἡ Ἑλλάς, διότι βραχίων Θεοῦ τὴν ὑπερασπίζεται· πλὴν εἰς μεν τοὺς τοιούτους ἃς εὐχόμεθα μετάνοιαν καὶ διόρθωσιν, ἢ ἐὰν μένωσιν ἀδιόρθωτοι, δὲς αὐτοῖς Κύριε κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ ἐδῶ, καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν.

Ἡμεῖς δε πρέπει νὰ ἐκρίζωμεν ὅσα αἵτια δουλείας ἐσπάρθησαν κατὰ τὸν καιρὸν εἰς τὰς καρδίας τῶν ὁμογενῶν, καὶ νὰ προλαμβάνωμεν ὅσα ὁμισελεύθερος διάβολος ἤθελε ζητήσῃ νὰ σπεῖρῃ ἀκόμη. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ἰσχυρώτερον μέσον διὰ νὰ ἐμποδίζωμεν τὴν ἠθικὴν διαφθοράν εἶναι ἡ ὁρσεκία μας καὶ ἡ ὀρθὴ παιδεία, πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ποῖας δεισιδαιμονίας, καὶ συνηθείας, ἐναντίας καὶ εἰς τὸ καθαρώτατον πνεῦμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, καὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν ἐλευθερίαν μας εἰσῆζεν εἰς τὴν ἀμύμητον ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἡ τυραννία καὶ ἡ λαοπλάνος ὑπόκρισις καὶ ἀπάτη· καὶ ὅλας ταύτας τὰς ἀντιχριστοὺς δεισιδαιμονίας καὶ συνηθείας νὰ τὰς ἐξορίσωμεν, καθὼς εἶναι οἱ ὀγκώδεις καὶ τυραννικοὶ τίτλοι, τοὺς ὁποῖους ἔλαβον οἱ ἀρχιερεῖς ὑποκάτω ἀπὸ τὸν ἀντίχριστον τύραννον, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, τὰ ὅποια εἶναι δι' ὅλου ἀνάρμοστα εἰς τὴν ἀπλότητα καὶ πνευματικότητα τῆς οὐρανίου ἡμῶν πίστεως. Ἀπὸ τὰ διαφορὰ μέσα, τὰ ὅποια ἡ εὐσεβὴς φρόνησις τῆς Διοικήσεως ἤθελε μεταχειρισθῇ διὰ νὰ ἐξορίσῃ τὰς εἰσαχθείσας δεισιδαιμονίας καὶ συνηθείας, καὶ νὰ προλαμβάνῃ τὰς ἄλλας, εἶναι μὲ φαίνεται καὶ τὰ ἀκόλουθα. Πρῶτον νὰ συνταγῇ χριστιανικὴ κατήχησις, εἰς τὴν ὁποῖαν νὰ περιλαμβάνωνται

καὶ τὰ χρέη τοῦ πολίτου πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τὸ ἔθνος του, ὡς χρέη ἱερὰ. Δεύτερον νὰ ἐκλέγωνται πνευματικοὶ καὶ ἱεροκήρυκες πεπαι-
δευμένοι καὶ εὐσεβεῖς χωρὶς δεισιδαιμονίας· καὶ τρίτον, τὸ ὅποιον εἶναι
ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα κυριώτερον, ὡς πηγὴ πάντων, νὰ τῆσθαι νόμος ὅτι εἰς τὸ
ἐξῆς κανεῖς δὲν θέλει ἐμβαίνει εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν τάγμα, ἂν δὲν ἐ-
ξέσῃ τὸ ὑλάχιστον τὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι γραμμέναι αἱ ἱε-
ραὶ γραφαί· τέταρτον, ὅσοι χειροτονοῦνται εἰς τὸ ἐξῆς διὰ τὴν ἱερατεῦ-
σιν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν πόλεων καὶ χωρίων νὰ εἶναι πρεσβύτεροι, καὶ
ὄχι ἱερομόναχοι· πέμπτον, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων νὰ
προσδιορισθῇ ἀναλόγως μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν χριστιανῶν ἐκάστης πόλεως
καὶ χωρίου· ἕκτον· νὰ προσδιορισθῇ ἐτήσιος μισθὸς ἐκάστου ἱερατεύοντος,
ἢ μὲ συνεισφορὰν τῶν ἐνοριτῶν, ἢ ὅπως ἄλλως ἤθελε κριθεῖν εὐλογον, διὰ
τὴν ἀποδοτικὴν ἀπὸ τοῦ ἱερέως· καὶ αἱ προφάσεις τῶν κατα-
χρήσεων τοῦ χρηματισμοῦ, αἱ ὁποῖαι φέρουν σκάνδαλον εἰς τὰς ψυχὰς
τῶν χριστιανῶν, καὶ ἐξυτελισμὸν εἰς τὸν ἱερατικὸν χαρακτήρα.

Ἰσως ἤθελε μὲ εἰπεῖ κανεῖς, ὅτι δὲν εἶναι τώρα καιρὸς νὰ καταγινώ-
μεθα εἰς τὰ τοιαῦτα· πρὸς τὸν ὅποιον ζητῶν συγχώρησιν, ἀποκρίνομαι ὅτι
ὁ πόλεμος δὲν πρέπει νὰ γίνεται πρόφασις ἀμελείας, ἡ ἀδιαφορίας· βέβαια
τὰ τοῦ πολέμου εἶναι τώρα τὰ κυριώτερα πάντων· διότι ἀπὸ τὴν ἀγαθὴν
τοῦ ἔκδοσιν κρέμονται ὅλα τὰ ἄλλα, καὶ ἐκκλησιαστικὰ καὶ κατὰστασις, καὶ
τιμὴ καὶ ζωὴ· τὸ ὁμολογῶ, καὶ εὐχομαι καὶ φωνάζω, ὅτι διὰ ταύτην
μάλιστα τὴν ἀγαθὴν ἔκδοσιν πρέπει νὰ ἐξαλείψωμεν κάθε ἐσωτερικὴν
διχόνοιαν, νὰ πνίξωμεν κάθε μιαν ἐξ ἑαυτοῦ φιλαρχίαν καὶ πλεονεξίαν· νὰ
εἴμεθα ὅλοι ἐν πνεύμα, μία καρδιά, τόσα δε στήθη καὶ βραχίονες διὰ τὴν
κρημνίσωμεν τὸ ἔθνος, εἰς τὸ ὅποιον ἐθυσιαζόμεθα τόσους αἰῶνας ὡς
πρόβλεπται ἀποφασιστικῶς· συγχρόνως ὅμως πρέπει καὶ νὰ δουλεύωμεν εἰς τὰ
θεμέλια τῆς ἐλευθερίας μας. Εἰς τὸν πρῶτον χρόνον ἐμπορούσαμεν νὰ δι-
καιολογηθῶμεν ἀπὸ τὸν δεύτερον ἄρχισαν αἱ δικαιολογίαι νὰ ὀλιγοσυν-
θῶσιν· εἰς τὸ ἐξῆς δὲν μᾶς μένει καμμία πρόφασις οὔτε ἐνώπιον Θεοῦ, οὔτε
ἐνώπιον ἀνθρώπων.

Κυκλῶν δ' ἐστὶ πᾶσιν ἔτι μᾶλλον συνίσταται.

H. BAMBAR.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἡ ἐν Κρανιδίῳ νόμιμος Διοίκησις ἀνέλαβε τὸ ἔργον αὐτῆς μὲ θαυ-
μαστὴν δραστηριότητα· διὸ καὶ οἱ οἱ καλοὶ πατριῶται ἔχουν ἐλπίδας,
ὅτι οἱ ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγωνέες τῶν θελουλάδων τὴν καλὴν τὴν ἔκδοσιν.
Ἀκούομεν ὅτι εἰς τὴν Ἀθῆναιαν μὲ ὅλον ὅτι ἐπικρατεῖ, μεταξὺ τῶν ἀρ-
χιγῶν τῶν ἀρμάτων μεγίστη διχόνοια, ὁ Ὁμὲρ πασσαὶς καταγίνεται εἰς
ἐτοιμασίας πολέμους, καὶ προπαρασκευάζεται νὰ εἰσβάλῃ καὶ ἐκ τρίτου
εἰς ταύτας τὰς ἐπαρχίας. Τῇ ἀληθείᾳ λυπούμεθα βλέποντες, ὅτι τὰ κατὰ
τὰς δύο προλαβούσας ἐκστρατείας παθήματα δὲν ἔγιναν ἀκόμη πρὸς
αὐτὸν μαθήματα.

Ὁ Ἑλληνικὸς Τηλέμαχος γαίνομαι σήμερον τὴν ἀκόλουθον εἰδήσιν.

Κατὰ τὰς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐσχάτας εἰδήσεις, ὁ ἐχθρικός στό-
λος ἦτον ἐτοιμος· νὰ ἐκπλεύσῃ ἐκεῖθεν. Διεφημίζετο, ὅτι ἐμελλε νὰ διαι-
ρεθῇ εἰς δύο μέρη, ἐξ ὧν τὸ μὲν συνιστάμενον ἀπὸ μεγάλα πλοῖα, τουτέ-
στι μεγάλα βασιεῖα καὶ ἄλλα, θέλει περιπλέει τὸν Εὐξείνιον πόντον διὰ
νὰ ἐνεργῇ ὅσον δύναται ἐναντίον τῶν Περσῶν (ἐξ οὗ καὶ συνάγεται, ὅτι
ὁ μετ' αὐτῶν πόλεμος τοῦ Σουλτάνου εἰσέτι δὲν ἔπαυσε) τὸ δὲ, συγκείμε-
νον ἀπὸ διαφόρους φρεγάτας, βρίκια, καὶ πλοιάρια φορηγὰ, καὶ διοικου-
μενον, ὡς λέγεται, παρὰ τοῦ ἰδίου καπ. Πασσᾶ, παρ' οὗ ἐδιονικετο καὶ
πύρρι, θέλει ἐκπλεύσει εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος κατὰ τὴν Ἑλληνίαν.

Θαυμάζομεν, πῶς ἡ εὐτυχὴς ἔκδοσις τῆς περυσινῆς ἐκστρατείας τοῦ
αὐτοῦ Καπ. Πασσᾶ δὲν ἀντεμείφθη κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ Σουλτάνου
μὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ τὴν ἀφαιρέσιν.

Ἀπόσπασμα γραφῆς ἐκ Λονδίνου ἀπὸ τὰς 17 Φεβρουαρίου.

Τὸ διὰ τοὺς Ἑλλήνας πραγματευθὲν δάνειον ἐτελειώθη μὲ ἐν ἀπὸ τὰ
ἐδῶ ὑποληπτικώτερα ἐμπορικὰ ὁσπῆτια ὑπὸ συμφορωτάτην καὶ ἀπροσδό-
κητον συμφωνίαν τουτέστι πρὸς 59 τοὺς ἑκατὸν, κατὰ τὴν ὁποίαν κα-
ταντὰ νὰ ληφθῶσι καθαρὰ 56. Πρὸ ἡμερῶν τινῶν ἐπραγματεύθη δάνειον
τοῦ Μεξικῶ πρὸς 58 τοὺς ἑκατὸν, μὲ ὅλον ὅτι δὲν ἀγνοεῖτε ὅποια διαφο-
ρὰ μισολογεί. Τῆς ὠφελείας ταύτης τὴν χάριν χρεωτοῦμεν εἰς τὴν ἐν-
ταῦθα Ἑλληνικὴν ἐταιρείαν, καὶ ἰδιαίτερος εἰς τὴν ἀσκον προσπάθειαν
τοῦ Κυρίου Βοδούρη. Ἡ ῥηθεῖσα Ἑλληνικὴ ἐταιρεία συμφώνως μετὰ τῆς
ἐπιτροπῆς ἔκρινε συμφέρον νὰ σταλῶσι τὰ χρήματα πρὸς τοὺς εὐγενεῖς
Λόρδον Βύρωνα, συνταγματάρχην Στανχώπιν καὶ ἕνα ἄλλον Ἀγγλον
συνταγματάρχην εὐρισκόμενον εἰς Κορυφὸν (τοῦ ὁποῦ ἀγνοῦμεν τὸ ὄνο-
μα) ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ θέλησιν τῆς Διοικήσεως. Ὁ δὲ σκοπὸς τῆς
τοιαύτης προνοίας εἶναι νὰ μὴν ὑποπέσωσιν εἰς χεῖρας τῶν ἀντιπατριω-
τῶν, ἀλλὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ὄφελος τοῦ ἔθνους.

Φαίνεται, ὅτι ἡ θεία πρόνοια βοηθεῖ τὸ γένος μας, καὶ ἀποφασίσασα
τὴν ἀνεξαρτησίαν μας, ἐκτελεῖ θαύματα.

Τὸ ῥηθὲν δάνειον ἀρχισε νὰ πραγματεύεται ἐνταῦθα μὲ ἐν τοῖς ἑκατὸν
προσθήκην.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐμάθεμεν μὲ λύπην ἀνέκφραστον, ὅτι ὁ χριστιανικώτατος Ἀπαιτικός
θεατὴς ἠσθάνθη ἐξ αἰτίας τοῦ τρόμου, τὸν ὁποῖον ἐνέπνευσεν εἰς τὴν
ψυχὴν του ἡ εἰδήσις, ὅτι ὁ μέγας Ρεζίρης καὶ τῆς Αἰγύπτου ὁ ἀντιβα-
σιλεὺς μέλλουν νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Ἑλλάδος· καὶ δια ξηρᾶς καὶ
διὰ θαλάσσης. Ἠκούσαμεν μάλιστα, ὅτι ἡ ἀσθένειά του εἶναι εἶδος ἀ-
ποπληξίας, ἡ ὁποία ἐσκλήρυνε τὸν ἐγκέφαλόν του, καὶ τὸ μυῶδες ἐκείνο
μέρος τοῦ σώματος τὸ λεγόμενον καρδιά. Ἡ διαθήκη, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν
εἰς τὴν ἀσθένειάν του, ἐμπεριέχει καθὼς λέγουν, μίαν πολύτιμον δωρεάν
πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ὅλας δηλαδή τὰς πανταχοῦ διαδεδομένας χρι-
στιανικώτατας ἐρμηρίδας του.

Ἠκούσαμεν, ὅτι ὁ Βεκίρ ἀγὰς τῆς Πρεσβείας, ὅστις προλαβόντως εἶχεν
ἀναχωρήσει ἀπὸ τοῦτο τὸ φρούριον, ἐμπνύθη ἰσχύως ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ με-
ναντας ἀγάδες νὰ ἐπιστρέψῃ ταχέως, διότι οἱ Ἕλληνες τῆς πόλεως ταύ-
της ἔστησαν τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας. (Ἡ ἀνωτέρω εἰδήσις ἔχει
χεῖραν ἐπικυρώσεως).

Ἀπὸ τὸν εἰς Π. Πάτρας Ὀθωμανικὸν στόλον τρεῖς φρεγάται καὶ ἐν
βρίκειον ἐξέπλευσαν ἀπὸ τὸν κόλπον, ἐπὶ σκοπῷ, φαίνεται, νὰ περιέλθω-
σιν ὀλίγον, ἐπειδὴ εἶδον τὸν καιρὸν κάλλιστον. Διὸ καὶ ὅταν μετὰ μεσημ-
ερίαν ἀρχισε νὰ πνέῃ ὀλίγος νότος, πάλιν εἰσέπλευσαν εἰς τὰς Πάτρας.
Ὁμολογητέον ὅμως, ὅτι οἱ Ὀθωμανοὶ κυβερνήται ἔχουν μεγαλοφυχίαν
ἀξιοθαύμαστον. Μίαν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐλήφθη καὶ μετ' ὀλίγον ἀπελύθη ἐν
πλοιάριον Ἰονικὸν ἀπὸ μίαν φρεγάταν Τουρκικὴν, ὁ κυβερνήτης τῆς φρε-
γάτας ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν κυβερνήτην τοῦ πλοιαρίου ἐν ἐνδεικτικὸν ἔγγρα-
φον μὲ τὴν ἐξῆς ἐννοίαν· ὅτι ὁ Ὀθωμανικὸς κυβερνήτης, μ' ὅλον δ. εἶπεν
μακρὰν ἀπὸ τῶν Π. Πατρῶν τὰ κανόνια, κατάρθωσε μὲ μόνην τὴν φρε-
γάταν του νὰ πιάσῃ τὸ Ἰονικὸν πλοιάριον. Ὁ Γραικὸς τὸν ἠρώτησε δια-
τί ζητεῖ ἔγγραφον τοιοῦτον· δὲν ἤξεύρεις, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ὀθω-
μανός, ὅτι ἐνδέχεται νὰ γένῃ πασσᾶς, ἔχων τοιοῦτον ἔγγραφον ἀνὰ
χεῖρας;

Μεσολόγγιον. Τριακόσιοι Τούρκοι ἱππεῖς ἐξῆλθον ἀπὸ Ναύπακτον, καὶ
ἐπροχώρησαν μέχρι τῆς Κακῆς Σκάλας· οἱ συνιστῶντες τὴν φυλακὴν ἐκεῖ-
νου τοῦ μέρους Ἕλληνες τοὺς ἐκτύπησαν· οἱ δὲ ἐχθροὶ φρεβηθέντες διὰ τὸ
ἀπροσδόκητον, ἐπέσρεψαν παρευθὺς.

Τὸ πολεμικὸν τῶν Ἑλλήνων πνεῦμα ἐπαγρυπνεῖ μὲ ἄγρου ὄμμα εἰς
ὅλας τὰς διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης τοῦ ἐχθροῦ παρασκευάς. Περιμένουν
ὅλοι ἐκείνην τὴν στιγμήν ὡς ἡξεύροντες ὅτι εἶναι πρᾶγμα ἀναπόφευκτον.
Ὅλοι εἶναι ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὰ πλέον εὐγενῆ αἰσθήματα· εἶναι ὅλοι
πεπεισμένοι ὅτι ἐὰν γενναίως ἀντισταθῶσι καὶ εἰς τὰς τελευταίας ταῖ-
τας τοῦ τυράννου δυνάμεις, θέλουν ἀσφαλῶς διὰ παντός τὴν γῆν τῶν
πατέρων τῶν, τὴν ὁποίαν ματαίως ἤρπασαν στρατεύματα, τὰ ὅποια ποτὲ
εἰς αὐτοὺς τοὺς τόπους δὲν ἐσυστήθησαν, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐστρατοπέδευσαν
μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσῃ, καθὼς οἱ Νομάδες, ὅταν
εὐρίσκωσι τοὺς ὠραίους καὶ παχεῖς διὰ τὰ πείνιάν των λειμῶνας.

Ὁ Πασσᾶς τῆς Σκόνδρας ἐρῶσεν εἰς Ἑλμπασᾶν· οἱ μπετῆδες καὶ ἀγά-
δες τῶν Ἰωαννίνων συνέρχονται διὰ νὰ βουλευθῶσι, καὶ νὰ ἐνεργήσῃσι
καὶ τρίτην κατὰ τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος ἐπιδρομὴν. Εἰς ὅλας αὐτάς τὰς
ἐτοιμασίας ὁ Ἕλληνας τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας στέκεται πάντῃ ἀφρ-
βος, ἐπειδὴ γνωρίζει μὲ ποίους, καὶ περὶ ποίου μέλλει νὰ πολεμήσῃ.

Αἱ νῆσοι τῆς Ἰδρας, Σπετζῶν, καὶ Ψαρόων ἐτοιμάζουσιν τὸν Ἑλληνικόν
μας στόλον, ὅστις εὐτύχως καθ' ὅλας του τὰς ἐκστρατείας ἐθριάμβευσε
κατὰ τῶν ἀψύχων καὶ ἀνάνδρων Ὀθωμανικῶν κολοσσῶν· ἃς ἔλθουσιν, φω-
νάζουν καθημερινῶς οἱ ναῦται μας· ἃς ἔλθουσιν ἀκόμη καὶ αὐτὴν τὴν φρε-
γάν διὰ νὰ μάθωσιν ὅποια κατορθοῦσιν ἄνδρες ἐλεύθεροι ἐναντίον χαύνων
ἀνδραποδῶν.

Τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα πανταχοῦ τρέφει τὰ σωτηριώδη ταῦτα φρονή-
ματα· ὁ λαὸς ἐπιθυμεῖ καὶ θέλει νὰ ᾔναι ἐλεύθερος· θέλει νὰ γενῇ ἔθνος
τίμιον, ἔθνος, ὅσον ἐστάθη τὸ τῶν προγόνων του, καὶ τέλος καλοὶ ἀνθρω-
ποι καὶ καλοὶ πολῖται.

Ἀλλὰ διὰ συνεργίας τοῦ πονηροῦ δαίμονος δὲν λείπουσιν ἀναμεταξύ
μας, καὶ ἀνθρώποι μισόκαλοι καὶ ἀντιπατριῶται, οἱ ὁποῖοι ὑπὸ τὸ ὄνομα
Χριστιανοῦ ζητοῦσι νὰ ἀντικαταστήσωσι τοὺς Σατράπας καὶ Οὐλεμάς.
Τὸ ἔθνος γνωρίζει αὐτοὺς κάλλιστα. Τί ἐλπίζουσι νὰ ἀποκτήσωσι λοιπὸν
αὐτὰ τὰ ἀνθρωπάκια; ὄχι ἄλλο βέβαια παρὰ τὴν καταφρόνησιν τῶν Ἑλ-
λήνων, τὸ μίσος των, καὶ τέλος, ὅταν αἱ κακοπραξίαι των δημοσιευθῶσι,
τὸν ἐξοστρακισμόν, ἢ τὸν θάνατον.

Οἱ Ἕλληνες δὲν θέλουν ὀπισθοδρομήσει πλέον· πόλεμος ἐπιστηριγ-
μένος εἰς τὰ πλέον βέβαια τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀνθρωπότητος δικαιο-
ματα, καὶ διαρκῶν τέσσαρς ἡδὴ ἔτη θέλει κάμει λομπρὰς εἰσέτι προό-
δους. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν Διοικήσιν, καὶ (χάρις τῇ θείᾳ προνοίᾳ) ἡ Διοί-
κησις αὕτη φαίνεται τῶντιν ἀξία ἐνὸς ἔθνους, τὸ ὅποιον θέλει νὰ ὑψωθῇ
εἰς τὸν βαθμὸν, ὅπου ἦτον καὶ πρότερον. Τί ἔχουσι λοιπὸν νὰ φοβῶνται;

Τοὺς Τούρκους, ἢ τὴν γνώμην των; Οὐδὲν βέβαιον· ἐπειδὴ ὅσον διὰ τοὺς πρῶτους οἱ Ἕλληνες εἶναι γενναῖοι τῆς πατρίδος ὑπερασπισταί· διὰ δὲ τὸ δεύτερον ἔχουν τὴν ἱστορίαν τὸν μέγαν καὶ ἀληθῆ τοῦ κόσμου κριτὴν, καὶ διὰ τὰ συμβεβηκότα.

Λόνδρα 4 Ἰαν. 1824. Εἰς τὸ Μάνκεστερ ἐκστῆθη μία ἄλλη φιλελ-
ληνικὴ ἐταιρεία, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα προχωροῦσι καθημερινῶς
μετ' ἐπιτυχίας. Μία συνεισφορά, ἀπὸ τετρακοσίας λίρας στερλίνας ἐκυ-
νάχθη ἔως τῶρα, καὶ ἐλπίζομεν νὰ αὐξήσῃ πολὺ περισσότερον. Ὁ Κ.
Βλακίερς εὐρίσκεται παρὼν εἰς τὸ Μάνκεστερ, καὶ συμβουλεύει τὴν ἐται-
ρείαν αὐτὴν καὶ διὰ μέσου τῶν πληροφοριῶν ὅπου τῆς δίδει, καὶ διὰ μέ-
σου τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ δραστηριότητος. (Τίμες).

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 25 τῇ 26 Μαρτ. 1824.

Μεσολόγγιον. Ἑπτὰ πολεμικὰ πλοῖα πρὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἐκβῆκαν
ἀπὸ τὸν κόλπον, καὶ ἦσαν ἐδῶ ἀραγμένα, τὴν 22 τὸ πρῶτ' ἄλιν εἰσέ-
πλευσαν.

Τὸ σῶμα τῶν Σουλιωτῶν εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς Ξηρόμερον. Τὴν 21
τοῦ τρέχοντος ἀνταμώθησαν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἀρμάτων Βάλτου καὶ Ξηρο-
μέρου μετ' τοὺς ἀρχηγούς τῶν Σουλιωτῶν εἰς Μπαμπίνι, διὰ νὰ νὰ συσκα-
φῶσι περὶ τῆς ἐκστρατείας, καὶ νὰ λάβωσιν ἐκ συμφώνου τὰ ἀρμοδιώ-
τερα μέτρα.

Τὴν ἐσπέραν τῆς 22 ἐβρασάν γραμματα τῆς Διοικήσεως ἀπὸ Κρανι-
δίου μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ κατωτέρω πρὸς τοὺς προκρίτους τῆς
Αὐτικῆς Ἑλλάδος ἐπιστολὴ εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἀνα-
φρᾶς των.

Περ. β.)
ἀρ. 516.)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐκτελεστικὸν Σῶμα.

Πρὸς τοὺς φύλαγεστάτους προκρίτους τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος.

Μετ' πολλὴν εὐχαρίστησιν ἀνέγνωσεν ἡ Διοίκησις τὴν ἀπὸ 20 Φεβρ.
ἀναφορὰν σας, εἰς ἣν εἶδεν, ὅτι ἔγινε πασιδῆλος, καὶ εὐχάριστος ἡ ἐπ'
ἀγαθῇ αὐτῇ ἀλλοίωσις τῶν δικητικῶν μελῶν. Ἡ Διοίκησις, Κύριοι,
ἠξέυρει. ὅλα τὰ κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν ἀκριβῶς· ἔλαβεν ἔλ-
λην τὴν ἀπαιτουμένην πρόνοιαν, καὶ ἤδη καταγίνεται νὰ ἐπιταχύνῃ τὰ μέσα
μὴν λείπετε ὅμως καὶ ἡ φιλογενεῖά σας ἀπὸ τοῦ νὰ χορηγῆτε εἰς τὰς ἀ-
νάγκας τὰ δυνατά σας μέσα μετ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην Ἑλληνικὴν προ-
θυμίαν. ἔχετε τὸν καλὸν πατριώτην, Κύριον Α. Μαυροκορδάτον, ὅστις ἠ-
ξέυρει νὰ σᾶς ὁδηγῇ, καὶ εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, καὶ εἰς τὴν ἀληθῆ
δόξαν· εἰς τὸν τόπον σας ἀρχισαν τὰ εὐγενῆ καὶ λαμπρὰ παραδείγματα,
τὰ ὁποῖα θέλουν φωταγωγῆσαι τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν ἀληθῆ εὐτυχίαν
των· φιλοτιμηθῆτε λοιπὸν, ὥστε μηδ' ἀτομικὴ ἐξαιρέσις νὰ γενῇ. ὑγιαίνειτε.

Ἐν Κρανιδίῳ τὴν 4 Μαρτίου 1824.

(Τ. Σ.) Ὁ πρόεδρος Γεώργιος Κουντουριώτης, Παναγιώτης Μπότας, Ἰωάννης
Κωλῆτας, Ἀναγνώστης Σπυριδίου, Νικόλαος Δόντος. Ὁ προσωρ. γεν. γραμ.
Π. Γ. Ρόδιος.

Κρανίδιον 5 Μαρτίου. Εἰδήσεις ἐπίσημοι.

Ἡ Διοίκησις, ἥτις ἀπεφάσισε νὰ βάλῃ φρουρὰν ἰδικὴν τῆς εἰς τὸ Πα-
λαμίδι, καὶ νὰ μεταβῇ ἡ ἰδία εἰς Ναύπλιον, ἐάν δε ὁ μέχρι τοῦδε φρού-
ραρχος ἤθελε δεῖξαι ἀπίθειαν, νὰ τὸν ἀποκλείσῃ διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης,
ἔκαμεν ὅλας τὰς ἀναγκαῖας προετοιμασίας, καὶ ἤδη ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκ-
τελεστικοῦ, Κύριος Γ. Κουντουριώτης ἐπέβη εἰς τὸ πολεμικὸν πλοῖον
τοῦ Ναυάρχου Μιαούλη, διὰ νὰ υπάγῃ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ναυπλίου, καὶ
νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν.

Πλοῖα ἱκανὰ τοῦ ἐχθροῦ πολεμικὰ καὶ φορτηγὰ ἐκβῆκαν ἀπὸ τὸν Ἑλ-
λήσποντον, τὰ ὁποῖα ἔσως διευθύνονται εἰς Ἀλεξάνδρειαν, διότι κηρύτ-
τεται ὡς ἀληθές, ὅτι ὁ Μεχμέτ-Ἄλῃς, σατράπης τῆς Αἰγύπτου, ἐδέχθη
παρὰ τοῦ Σουλτάνου τὴν ἀρχιστρατηγίαν.

Σήμερον ἐπέστρεψαν ἀπὸ Κρήτην οἱ ἀπεσταλμένοι παρὰ τῆς Διοική-
σεως διὰ νὰ πληροφορηθῶσιν αὐτοφεί τὴν ἀληθῆ κατάστασιν ταύτης
τῆς νήσου· αἱ πληροφορίες, τὰς ὁποίας ἔδωσαν εἰς τὴν Διοίκησιν, δὲν εἶναι
τόσον εὐχάριστοι. Ὁ λαὸς τῆς Κρήτης δὲν εἶναι τόσον μάχιμος, διότι
ἐπὶ τῆς τυραννίας, ἐκτὸς τῶν Σφακιανῶν, οἱ ἄλλοι δὲν εἶναι πολλοὶ τὸν
ἀριθμὸν, κἀνεῖς δὲν ὠπλοφοροῦσιν. Εἰς τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν δύο σημαν-
τικῶν ἐπαρχιῶν Σελήνου καὶ Κισσάμου, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, συνέ-
τρεξε περισσώτερον τὸ σῶμα τῶν ξένων Ἑλλήνων, τὸ ὁποῖον εἶχε μετ'
ἐαυτοῦ ὁ ἀρμοστής Κ. Κ. Τομπάζης· ἀλλ' αὐτὸ τὸ σῶμα, μὴ λαμβάνον
τοὺς μισθοὺς τοῦ τακτικῶς διὰ τὴν ἑλλειψίν των χρημάτων, ὀλιγόστευσε
πολὺ, καὶ διὰ τοῦτο καὶ κάμμια ἀντίστασις ἀξιόλογος εἰς τὰς καθημε-
ρινὰς ὁρμὰς τῶν ἐχθρῶν δὲν ἔγινε, καὶ οὗτοι ἐσχάτως ἐπροξένησαν μεγά-
λην φθορὰν εἰς τοὺς χριστιανούς. Μολονότι ὀλίγην βοήθειαν χρειάζον-
ται οἱ Κρήτες διὰ νὰ λάβωσι πάλιν τὴν ὑπεροχὴν εἰς τοὺς ἐχθρούς, καὶ
νὰ τοὺς ἀποκλείσωσιν εἰς τὰ φρούρια· εἶναι ἐπαινετὴ ἡ ὑπομονὴ καὶ ζή-
λος τοῦ Κυρίου Κ. Τομπάζη καὶ τινῶν προκρίτων τῆς νήσου, οἵτινες εἰς

τοῦτον τὸν κίνδυνον, καὶ εἰς τὴν ἐσχάτην χρηματικὴν ἐνδεῖαν, μετεχει-
ρίσθησαν καθὲς τρόπον διὰ νὰ οἰκονομήσωσιν ὀλίγα χρήματα καὶ νὰ στεί-
λουν εἰς Ὑδραν καὶ Σπέτσας, ζητοῦντες δέκα ἢ ἐνδεκα πλοῖα· ζητοῦν
δε ξεχωριστὰ καὶ ἀπὸ τῶν Διοικήσεων μετ' ἰδία τῆς ἐξοδα νὰ στείλῃ 1500
μισθωτοὺς στρατιώτας. Αὕτῃ ἡ βοήθεια ἐάν φθάσῃ ἐν καιρῷ, καθὼς δὲν
ἀμφισβάλλομεν, ἡ Κρήτη κατασταίνεται ἐκτὸς κινδύνου.

Ἀπάντησις τοῦ Βουλευτικοῦ εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίου Ἀνδρέου Ζαῖμην (ἴδε ἀρ. 12).

Περ. 6')
ἀρ. 685.)

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Βουλευτικὸν σῶμα πρὸς τὸν πανευγενέστατον Κύριον Ἀνδρέον Ζαῖμην.

Ἀνεγνώσθη ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ ἡ ἐπιστολὴ σας ἐκδεδομένη τῇ 27
Ἰανουαρίου μηνός, δι' ἧς ἐξαιτείσθε τὴν παραιτήσιν σας ἐκ τοῦ Ἐκτελε-
στικοῦ χώρου, εἰς δὲ ἡ πατρίς σᾶς ἐξελέξατο, καὶ τὸν ὁποῖον πρὸς εὐχα-
ρίστησιν αὐτῆς καὶ τιμὴν τοῦ ὑποκειμένου σας ἐπέτχετε ἀξίως, ἀναδει-
χθέντες μετ' ὅσα χαρακτηρισμοὺς τὸν φρόνιμον, εὐπειθῆ καὶ ἐνδραστη-
ριώτην.

Ταῦτα εἰδὺς τὸ Βουλευτικὸν (σᾶς ὁμολογεῖ, Κύριε, τὸ ἀληθὲς αἶσθημά
του) ἐδυσκολεύθη τὰ μέγιστα νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὴν αἴτησίν σας, καὶ
ἐστὲ βέβαιοι, ὅτι, ἐν δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ σᾶς εὐχαριστήσῃ, καὶ ἐάν
δὲν ἦτον πεπεισμένον, ὅτι καὶ ἄλλως δουλεύοντες τὴν πατρίδα, θέλει
χρησιμεύετε τὰ μέγιστα, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σκέψεως τοῦ Βουλευτικοῦ
ἤθελεν εἶναι ἡ ἀρνήσις· ἥδη δὲ ἀδιστακτικῶς ἐλπίζον καὶ μεζύνας τῶν
μέχρι τοῦδε ἐνδουλεύεσθαι σας πρὸς τὴν πατρίδα, ἀναμένει τὴν ὥραν νὰ
στέψῃ καὶ δημοσίως τὸν πολλὰκις εὐφημισθέντα εἰς τὰ τοῦ ἔθνους πρακ-
τικὰ Κύριον Ἀνδρέον Ζαῖμην.

Τῇ 45 Φεβρ. 1824. ἐν Κρανιδίῳ.

(Τ. Σ.) Ὁ ἀντιπρόεδρος Βασίλειος Θεοδώρετος, Ὁ ἀ. γραμματεὺς Ἰω. Σκανδαλίδης.

Αἱ πανταχοῦ διαδοθεῖσαι λυπηραὶ τῆς Κρήτης εἰδήσεις ἔκαμαν μεγά-
λην προσβολὴν εἰς τὰ πνεύματα τῶν πατριωτῶν, καὶ ζωρὰ ἐνεχάραξαν
εἰς τὰς καρδίαις των τὴν λύπην καὶ τὴν ἀπελπισίαν. Μέγα δικαίον ἔχο-
μεν, ἄνδρες Ἕλληνες, νὰ λυπώμεθα ἀκούοντας τὰς τραγικωτάτας εἰδή-
σεις τοσοῦτων χιλιάδων ἀδελφῶν μας, ἐξ ὧν οἱ μὲν ἐσφάγησαν ἀπὸ τῶν
ἀπανθρώπων βαρβάρων τὴν μάχαιραν, οἱ δὲ ἠχμαλωτίσθησαν, καὶ ἐπω-
λήθησαν εἰς τὴν γῆν τῶν Ἀφρικανῶν, καὶ ἄλλοι τέλος πάντων ἐλεινῶς
ἀπέθανον εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὰ σπήλαια ἀπὸ τὰς βροχὰς καὶ ταλαιπω-
ρίας τῆς πείνης καὶ τοῦ ψύχους. Πόσον σκληρὸν εἶναι νὰ στερώμεθα ὑπὲρ
τὰς πενήκοντα χιλιάδας Ἑλλήνων ψυχὰς, αἱ ὁποῖαι ἐλεινῶς ἀπόλλυν-
ται διὰ νὰ χρησιμεύσωσι μόνον καὶ μόνον εἰς χορτασμὸν τῆς ἀγορτᾶς
λύσας τῶν αἰμοδόρων λύκων τῆς πατρίδος μας, καὶ διὰ νὰ εὐχαριστή-
σωσι τὰ αἰσχρὰ καὶ ἀσελγῆ πάθη τῶν διεφθαρμένων ὁπαδῶν τοῦ
Μωάμεθ! Πόσον σκληρὸν νὰ στερώμεθα τὴν δεξιὰν χεῖρα τῆς Ἑλλά-
δος, τὴν ὁποῖαν, ἐν Θεοῦ θέλησιν, ἀναγεννηθῶσι νέοι Φειδῖαι, μὲ βαθεῖς
ἀναστεναγμούς, θέλουσι τὴν ζωγραφίσαι ὑπὸ τὸ σχῆμα γυναικὸς, ἡ δεξιὰ
τῆς ὁποίας χεὶρ νὰ λείπῃ! Πόσον σκληρὸν νὰ στερώμεθα μίαν νῆσον, ἡ
ὁποία διὰ τῶν ἀφθόνων προϊόντων τῆς ἡμετέρας ἐτησίως τὴν πλέον
μεγάλην χρηματικὴν ποσότητα εἰς τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον! ἀλλὰ πλέον
σκληρὸν, πλέον αἰσθαντικόν, καὶ ὅπως ἀνάξιον τῆς τιμῆς μας εἶναι τὸ νὰ
ἀκούωμεν ὅτι ὀκτακισχίλιοι ἐχθροὶ ἠξιώθησαν νὰ κατεξουσιάζωσι καὶ νὰ
ὑποδουλώσωσι μίαν ὁλόκληρον Κρήτην!

Ἐκ τοῦ τραγικωτάτου τούτου συμβάντος διοικούντες καὶ διοικούμενοι
θέλομεν διδαχθῆ, ὅποια κακὰ ἐπιφέρει ἡ ἀμέλεια καὶ κατάχρησις τῶν
ιερῶν ἐκάστου πρὸς τὴν πατρίδα χρεῶν. Τὸ παράδειγμα τῶν συμφορῶν
τῆς νήσου ταύτης θέλει μᾶς ὠφελήσει· νὰ κινηθῶμεν εἰς τὸ μέλλον μετ' τὴν
πλέον ἀπαράβατον ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν μας τούτων, καὶ οὕτω διὰ τῆς
συμπνοίας καὶ προγονικῆς μας γενναιότητος δὲν θέλομεν χάσει οὐδεμίαν
ἐλπίδα ν' ἀποδιώξωμεν τὴν βδελυρὰν τοῦ Μωάμεθ σημαίαν ἀπὸ τῆς πα-
τρίδας τοῦ Μίνως. Τῆς νομιμωτάτης καὶ σεβαστῆς ἡμῶν Διοικήσεως ἡ
πρόνοια, μικρὰ ἀπὸ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς βοή-
θειο, καὶ τέλος, τὸ μόνον ὅπου ποσῶς δὲν πρέπει νὰ παραβλεφθῇ, ἀρχη-
γὸς ἀξίος καὶ ἐμπειροῦς νὰ διευθύνῃ τὸν στρατὸν εἰς τοὺς κατὰ γῆν πο-
λέμους, ἱκανὸς νὰ συγκεντρώσῃ τὰς ἐντοπίους δυνάμεις, καὶ νὰ βάλῃ
εἰς τάξιν τοὺς Λευκορίτας, εἶναι τὰ πλέον ἱκανὰ μέσα διὰ νὰ ἀπολαύσω-
μεν τὸν ἱερὸν μας τοῦτον σκοπόν.

Οἱ ἐνοπιοὶ τῆς νήσου ταύτης Ἕλληνες εἶναι διπλάσιοι παρὰ τὰ
Τουρκικὰ ἐντόπια, καὶ Αἰγυπτιακὰ στρατεύματα· ἀλλ' ὅλοι γινώσκουσιν
ὅτι τῶν ἀπίστων Ὀθωμανῶν ἡ τυραννία ἔχει ἐνεργεῖτο μὲ περισσοτέραν
θηριώδη ἀγριότητα καὶ ἀπανθρωπίαν, παρὰ εἰς τὰ λοιπὰ τῆς Ἑλλάδος
μέρη· ὅθεν ὁ τοσοῦτον σκληρὸς ζυγὸς κατήντησεν, ὥστε τῶν Κρητῶν τὰ
πνεύματα καὶ φρονήματα νὰ ἦναι ἀπλὰ, ἀθῶα καὶ νὰ μὴν ἐκτείνωνται
τοσοῦτον εἰς ὑψηλὰς καὶ ἐλευθέρους ἰδέας· ὅταν ὅμως συνοδευθῶσιν, ὡς
εἴπομεν, τὴν θέλησιν δυνήθῃ νὰ κατορθώσωσιν ὀκτακισχίλιοι ἐχθροὶ, κα-
μάλιστα εἰς τὴν ἑκτασίν τῆς Κρήτης; θέλουσι κλεισθῇ ἀφεικτικῶς εἰς τὰ
τείχη των· καὶ ὅταν ἀπαξ πολιορκηθῶσι τὰ φρούρια, καὶ συναχθῶσιν ἐν
τάξει ἐν μόνον ἔτος τὰ ἐθνικὰ εἰσοδήματα, τὸ ταμεῖον τῆς Κρήτης θέλει

είναι εις κατάστασιν νὰ πληρώνη στόλον ὁλόκληρον διὰ νὰ τὴν φυλάττῃ καὶ νὰ πολιορκῇ τὰ φρούριά της, καὶ νὰ ἔχῃ καὶ ὅσους κατὰ ξηρὰν χρειάζεται μισθωτοὺς στρατιώτας.

ΕΙΔΗΣΙΣ.

Κατὰ τὰς 20 (8) τοῦ τρέχοντος ἐδημοσιεύθη νέα ἐν Μεσολογγίῳ ἐφημερίς ἐπιγραφομένη ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΘΗΑΕΓΡΑΦΟΣ (α). Τῆς ἐφημερίδος ταύτης τὰ ἄρθρα θέλουν δημοσιεῖσθαι κατὰ τὴν ὁρίαν διαλεκτοὶ θέλουν παρηναιζόνται εἰς τοὺς ἐκδότας.

Θέλει ἐκδίδεται ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου. Οἱ συνδρομηταὶ αὐτῆς θέλουσι πληρῶναι κατ' ἔτος ἐξ Ἰσπανικὰ τάλληρα, δίδοντες ἀνὰ δύο εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς καθ' ἑταραμηνίας.

Παρακαλοῦνται λοιπὸν ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νὰ γίνωσι συνδρομηταί, ἢ καὶ νὰ στέλλωσιν ἄρθρα καὶ εἰδήσεις, νὰ διευθύνωνται ἐνταῦθα πρὸς τὸν τυπογράφον Κύρ. Δ. Μεσθενέα, ἢ πρὸς τὸν συντάκτην τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν, Κύριον Δ. Ι. Μάϊερ, ἢ εἰς τοὺς πρωτίστους τῶν ἀπανταχοῦ βιβλιοπώλων, οἱ ὅποιοι ἀνευ ἐξόδων θέλουσι φροντίζει τὴν ἐξαποστολὴν των.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 26 τῇ 29 Μαρτ. 1824.

Τὴν 26 τοῦ τρέχοντος τὸ στρατεύμα, τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο εἰς Ξερόμερον, ἔφθασε, κατὰ διαταγὴν ἀνωτέραν, εἰς Ἀνατολικόν, ὅπου ἐμβῆκε μὲ ταχύτητα τὴν αὐτὴν ἐσπέραν, συγκεῖμενον ἀπὸ 1500 ἀνθρώπους. Ἡ κοινὴ ἀσφάλεια ὑπαγόρευσε τὴν Διοίκησιν νὰ λάβῃ τέτοια δραστήρια μέτρα, καὶ εἶναι βεβαία εἰς τὸν ζῆλον, καὶ τὴν δικαίαν κατὰ τῆς κακίας ἀγανάκτησιν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἐμψυχωμένοι οἱ ἀρχηγοὶ καὶ στρατιῶται τούτου τοῦ τάγματος, ὅτι θέλουν ἐνεργῆσαι ἀκριβῶς τὰς σωτηριώδεις προσταγὰς τῆς. Εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον θελομεν εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ ἐξηγήσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας αὐτὴν τὴν περίστασιν.

Εἰς κἀνὲν ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος δὲν εὐρίσκεται ἀξιόλογος δύναμις στρατιωτικὴ μόνον εἰς Μαυρίλον καὶ Κᾶφι, χωρὶς συνορικὰ τῆς νέας Πάτρας πρὸς τὸ Καρπενήσι, Ἀλθανός τις ἀρχηγός, ὀνομαζόμενος Πράγος, μὲ περίπου 600. Ὁ στρατηγὸς Γιαννάκης Γιολλάδης, δὲ τις εἶναι διωρισμένος εἰς φύλαξιν τούτων τῶν συνόρων, λαμβάνει ὅλην τὴν δυνατὴν πρόνοιαν διὰ τὴν ἀσφάλειάν των ἥδη στέλλοντάς ἐντεῦθεν διὰ τὸ στρατόπεδόν του τροφαὶ καὶ πολεμφοδία. Ἡ Διοίκησις εἶναι ἀναγκασμένη ν' ἀγοράζῃ τὰς τροφὰς δι' ὅλα τὰ στρατεύματα, διότι ἡ χώρα τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος εἶναι δι' ὅλου στερημένη ἀπὸ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα τῶν στρατιωτῶν μόνον τὸ κρέας ἔχουν οἱ στρατιῶται εἰς ἀφθονίαν.

Ἀπὸ Κρανίδιον νεωτέρως εἰδήσεις δὲν ἔχομεν ἤξευρομεν μόνον διὰ στόματος ἀπὸ ὑποκείμενα ἐλθόντα ἀπὸ ἄλλα μέρη τῆς Πελοποννήσου, καὶ μάλιστα ἀπὸ Τριπολιτζᾶν, ὅτι συγχρόνως μὲ τὸν ἐρχομὸν τῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα ἡ Διοίκησις ἐστελεν εἰς Ναυπλίον, ὑπῆγεν ἕν σῶμα, καὶ ἐκυρίευσεν τοὺς Μύλους. Εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν διάφορα ἄλλα σῶματα, ἔχοντα προηγουμένως τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεως, ἔφθασαν ἔξω τοῦ Ναυπλίου, καὶ ἡ Διοίκησις ἦλθεν εἰς Ἄργος. Εἰς Τριπολιτζᾶν ὁ λαὸς σέβεται τὴν Διοίκησιν καὶ πολλάκις μάλιστα ἐστελεν ἀπεσταλμένους εἰς Κρανίδιον. Ὅσοι ἐναντιῶνται εἰς τὰς προσταγὰς τῆς ὀλίγου ὁπαδοῦς εὐρίσκουσι. Δὲν θέλομεν ἀργῆσαι νὰ λάβωμεν ἀκριβεστέρας εἰδήσεις τὸσον περὶ Ναυπλίου, ὅσον καὶ περὶ Κορίνθου.

Πρὸ τριῶν ἡδὴ μηνῶν διεσπάρη ἡ σκληρὰ φήμη τῆς ἀτυχοῦς ἐφόδου εἰς τῆς Κορώνης τὸ φρούριον, καὶ ἀκολουθῶς θέλει εἶσθαι περιέργον τὸ κοινὸν νὰ μάθῃ πῶς ἠκολούθησε τὸ τραγικὸν τοῦτο συμβεβηκός. Διὸ καὶ καθυπεβάλλομεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ τὰ ἐξῆς, ὅπου θέλει ἰδεῖ ὁ ἀναγνώστης μὲ θλίψιν τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἡρωικωτάτης ταύτης ἐπιχειρήσεως.

Ἐπιτομὴ τῶν συμβάντων εἰς τὴν ἀτυχὴ τῆς Κορώνης φρεδον.

Βεβαρυμένοι οἱ Κορωνάιοι νὰ πολιορκώσιν τρία ἔτη ὁλόκληρα φρούριον, τὸ ὁποῖον διὰ τὴν θέσιν του πάντοτε ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος εἶχε τὴν εὐκολίαν νὰ προμηθεύῃ μ' ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, ἀπεφάσισαν κατὰ τὸν Δεκέμβριον, ἢ ν' ἀποδάνωσιν ὡς ἄνδρες γενναῖοι, ἢ νὰ κυριεύσωσιν ἐξ ἐφόδου τὸ φρούριον, καὶ νὰ καθαρίσωσι τὴν πατρίδα των ἐντελῶς ἀπὸ τῶν τυράννων τὴν μίαν. Διὸ καὶ συνελθόντες πανταχόθεν, καὶ ἰκανῶς συσχεφθέντες περὶ τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου, ἀπεφάσισαν νὰ καλέσωσιν εἰς βοήθειάν των καὶ διακοσίους πεντήκοντα μισθωτοὺς ἀπὸ τοῦς ἐν Ναυπλίῳ Βουλγάρους.

Μαθόντες δε, ὅτι οἱ ἐν τῷ φρουρίῳ Ὀθωμανοὶ, διὰ προτροπῆς τοῦ φρουράρχου Ἀχμέδ-πεη ἐκαθάρισαν τὴν τάφρον, τὴν ὁποίαν πρὸ πολλῶν χρόνων εἶχαν σκάψῃ οἱ Ἕνετοί, ἔλαβον τ' ἀναγκαῖα περὶ τούτου μέτρα, καὶ κρυφίως ἐστελεν νὰ καταμετρήσωσι τὸ ὕψος τοῦ τείχους. Ἐπειδὴ δὲ ἶδον, ὅτι τοῦτο δὲν ὑπερέβαινε τοὺς εἴκοσι πόδας κατεσκευάσαν ἐξ κλίμακας ἀναλγῶν ὡς πρὸς τὸ ὕψος, καὶ μίαν γέφυραν κινητὴν, καὶ προτομιασθέντες μ' ὅλα τὰ χρειώδη, τὴν νύκτα τῆς 13 τοῦ ρηθέν-

(α) Τῆς ἐφημερίδος ταύτης τίσις τὰ πέντε φύλλα μόνον ἐξεδόθησαν. (Σημ. τοῦ Ἐκδ.)

τοῦ μηνός, νύκτα δι' ὅλου σκοτεινὴν καὶ ἀσέληνον, ἀπεφάσισαν νὰ βάλλωσιν εἰς πρᾶξιν τὸν σκοπὸν των, ἔχοντες ἀρχηγὸν τὸν στρατηγὸν Ἀντωνάκην. Ὁ στρατὸς αὐτῶν ὕλος ἐσυμποσοῦτο εἰς τρισχιλίους, μεταξὺ τῶν ὁπείων καὶ ὁ Θ. Γρίδας μ' ἑκατὸν ἐξήντα Ρουμελιώτας.

Μετὰ τὰς συνήθεις πρὸς θεὸν παρακλήσεις, τεσσαράκοντα ὁκτὼ ἐντόπιοι ἥρωες ἀπεφάσισαν νὰ ἐπακουμβίσωσι τὰς κλίμακας εἰς τὸ τείχος, καὶ πρῶτοι νὰ ἀναβῶσιν ἄλλους δ' ἑκατὸν τριάνκοντα διώρισεν ὁ στρατηγὸς νὰ ὑπάγωσιν ἀπὸ τὸ ἀπέναντι μέρος διὰ νὰ προξενήσωσι θόρυβον πλαστὸν μὲ τὰ ὅπλα των, ὅταν ἀκούσωσιν, ὅτι οἱ πρῶτοι ἐμβῆκαν εἰς τὸ φρούριον, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμειναν ἐκεῖ πλησίον μετὰ τοῦ σρατηγοῦ των.

Ὅταν αἱ κλίμακες ἐβάλλθησαν, καὶ τὸ πᾶν ἡτοιμάσθη, πρῶτος ὁ γενναῖος Κατζίνης ἀνέβη εἰς τὸ τείχος, καὶ ἀκολουθῶς κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ καὶ οἱ λοιποὶ. Μαθὼν τοῦτο ὁ στρατηγὸς ἐπρόσταξε παρευθὺς τοῦ Βουλγάρου νὰ τρέξωσι χωρὶς ἀναβολὴν εἰς βοήθειαν ἄλλ' οὗτοι, δὲν ἤξεύρω πόθεν παρακινούμενοι, δὲν ἤβησαν νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦ στρατηγοῦ των, ὅστις βλέπων τὸ ἐ τὸν προφανέστατον κίνδυνον τῶν ἀναβάντων ἡρώων, ἐμήνυσε πρὸς αὐτοὺς νὰ καταβῶσι, καὶ λαβόντες τὰς κλίμακας καὶ τὴν γέφυραν, νὰ ἐπιστρέψωσιν. Ἀλλ' ἐν τούτοις ὁ γενναῖος τῶν στρατιωτῶν τοῦ Θ. Γρίδα, μὲ ἄκραν εὐψυχίαν ἀρπάζει τὰ ὅπλα, περὶ ὅπου ἦσαν στημέναι αἱ κλίμακες, καὶ ἀναβαίνει τὸ τείχος. Εἶχε πιασθῇ πρὸ ὀλίγου ἡ ἐχθρική φρουρά, διὸ καὶ ἀφ' οὗ ἔμειναν τέσσαρες μόνον στρατιῶται εἰς τὴν φύλαξιν τῶν κλιμάκων, οἱ λοιποὶ ἐφόρμησαν εἰς τὴν χώραν καὶ ἄρχισαν νὰ φονεύωσιν ὅλους ἐκείνους, ὅσοι δὲν ἀπεκρίνοντο εἰς τὸ σύνθημα, προχωροῦντες ἔφθασαν εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ ἐμβῆκαν εἰς τὰ ἐργαστήρια, καὶ κατέσφαξαν πλῆθος ἐχθρῶν, οἱ ὅποιοι ἀγνοοῦντες τὸ πρᾶγμα, ἡρώων, πῶς ἡ αἰτία τῆς ταραχῆς, ἀλλὰ τελευταῖον οἱ ἥρωες βλέποντες, ὅτι οἱ Ὀθωμανοὶ ἐνοήσαντες μόλις τὸ πρᾶγμα, ἐπίσταν ὅλας τὰς ἀναγκαῖας θέσεις, καὶ μάλιστα ἐκεῖνας, ὅπου ἦσαν στημέναι αἱ κλίμακες, εἰσέβαλον εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἐχθρῶν ἐκ τῶν ὁποίων ἐφόρμησαν ἰκανοὺς ἔπειτα στενοχωρούμενοι πανταχόθεν, ἐκλείσθησαν εἰς μίαν οἰκίαν, ὅπου ἐστάθησαν πολιορκούμενοι μέχρι τῆς αὔριου. Ἐν τῷ δὲ ἐκινδύνευσαν νὰ πιασθῶσι ζῶντες, ἔβαλον παρευθὺς πῦρ καὶ ἄξιοι τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων ἀπόγονοι κατεκάησαν αὐτοπροαιρέτως, ἀφήσαντες εἰς τὰς ἐρχομένας γενεὰς τὸ παράδειγμα τοῦ σπανίου ἡρωϊσμοῦ των.

Κατὰ τὰς 14 Μεσσηνίας βεβαίως εἰδήσεις 50 ἐχθροὶ ἐφονεύθησαν, καὶ 45 ἐπληρώθησαν ἀγνοεῖται δὲ ἡ ποσότης τῶν γυναικῶν καὶ παιδιῶν.

Ἄρεται λόγος, ὅτι ὁ πασσᾶς τῆς Σκόνδρας εὐρίσκεται εἰς Ἐλμπασάν φαίνεται ὅμως, ὅτι δὲν ἔχει πλέον διάθεσιν νὰ ἔλθῃ καὶ δευτέραν φορὰν πρὸς τὰ μέρη μας. Διὸ καὶ πασχίζει παντοιοτρόπως ν' ἀνοίξῃ πόλεμον μὲ τοὺς Μαυροβουνιώτας, καὶ οὕτω ν' ἀποφύγῃ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐκστρατεῖαν, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ πέρυσιν ἀπέτυχε μὲ κατασχύνην, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἐπιτύχῃ ποτὲ δὲν φαντάζεται. Τοῦ Ὑμέρ-πασσα ἡ ζήλοτυκία δὲν θέλει ἀφήσῃ τὸν Μουσταφᾶ πασσα νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του, καθὼς ἀφ' ἐτέρου μέρους ὁ Γιουσούφ-πασσας εὐχεται ἐκ μέσης ψυχῆς τὴν καταστροφὴν καὶ τῶν δύο.

Κρίνομεν ἀναγκαῖον, διὰ νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν κατὰ τοῦτο περιέργειαν τοῦ κοινοῦ, νὰ δημοσιεύσωμεν μερικὰ ἀπὸ τὰ περιζήματα εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἐν Πρεβέζῃ Ἀγγλικῷ προξένου πρὸς τὸν ἐνταῦθα Κόμητα Π. Γάμβαν, ἀποκριτικὴν εἰς ὅσα ὁ αὐτὸς τοῦ εἶχε γράψῃ ἐξ ἐπιταγῆς τοῦ λαμπροῦ Ἀόρδου Βύρωνος, συγχρόνως μὲ τὴν ἀποστολὴν εἰς Πρεβέζαν τῶν Ὀθωμανικῶν οἰκογενειῶν. (Ἰδε ἀρ. 13 τῶν χρονικ.)

Ἐν Πρεβέζῃ τῇ 20 Φεβρουαρ. 1824.

Μετὰ τὴν εἰς τὰ ἐδῶ ἀπόβασιν τῶν σταλθέντων γυναικοπαίδων, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μου ὁ ἐνταῦθα διοικητὴς Μπεκίρ-αγας Τζογαδόρος, προσφέρων ἀπείρους εὐχαριστήσεις, διὰ τὴν ὁποίαν ἔλαβε χάριν, λέγων μάλιστα, ὅτι καὶ αὐτὸς θέλει κάμει, εἰ δυνατόν, ἀμοιβαίως τὸ χρέος τοῦ εἰς παρομοίαν περίστασιν. Μ' ἐπρόσθεσεν, ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ γράψῃ καὶ πρὸς τὸν Π. Μαυροκορδάτον εἰς ἀπόκρισιν τῆς ἐπιστολῆς, τὴν ὁποίαν ἔλαβε παρ' αὐτοῦ.

Μεγίστην παρηγορίαν αἰσθανόμεθα, ἀκούοντες τέλος πάντων μεταξὺ τοσούτων αἱματοχυσιῶν τοῦ πεισματικῷ τούτου πολέμου, τὴν φωνὴν τῆς φιλάνθρωπίας, εἰς ὁποιανδήποτε γλώσσαν καὶ ἂν λαλῇ.

Ὅσον ἡ φιλάνθρωπία τιμᾷ καὶ ὑψώνει τὴν ἐλευθερίαν ἐνός ἔθνους, τοσοῦτον κρημνίζει καὶ κατασταίνει ὡς ζῶν ἄλογον τὸν λαὸν ἐκείνον, ὅστις μαινίει τὰ ἱερὰ αὐτῆς δικαίωματα.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὅλαι αἱ διοικήσεις δὲν ἔσταν τὴν προσοχὴν των εἰς ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὴν πρᾶξιν καὶ διατήρησιν τῆς φιλάνθρωπίας.

Ἡ ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς δουλείας ἀπελευθέρωσις τῶν Ὀθωμανῶν τούτων μεγάλῃ χαρὰν θέλει προξενήσῃ εἰς τοὺς φίλους τῆς ὀρθῆς κυβερνήσεως καὶ φιλάνθρωπίας, καὶ συγχρόνως λύπην καὶ ὀργὴν εἰς τοὺς ἐχθροὺς ταύτης, ὅποιοι καὶ ἂν ᾖναι.

Ἄν κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Μπεκίρ-αγας Τζογαδόρου ὅλοι οἱ Ὀθωμανοὶ ἀρχηγοὶ θέλουν εὐγνωμονεῖ εἰς τοιαύτας χάριτας, καὶ εἶχαν διαθέ-

οὐκ ἐκείνην τὴν ἀμοιβαίαν ἀλλαγὴν, μεγάλην εὐεργεσίαν θέλοντες εἶναι διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ αἱ πλέον ἀξιοδύναστοι τοῦ πολέμου τούτου δυστυχῆσαι ἤθελον κατασταθῇ ὅπως οὖν μετριώτεροι.

ΕΙΔΗΣΙΣ.

Πρὸ τινων ἡμερῶν ἐξεδόθη εἰς τὴν Ἰταλικὴν καὶ ἀπλοελληνικὴν διάλεκτον τὸ παρὰ τοῦ ἱατροῦ Βρούνου συγγραμμάτιον, δι' οὗ διδάσκονται οἱ στρατιῶται, τίνι τρόπῳ νὰ διατηρῶσι τὴν υγίαν των. Τὸ ἀξιέπαινον τοῦτο σύστημα, μιμούμενον ἀπὸ κάθε συγγραφέα, προξενεῖ διπλὴν τὴν ὠφέλειαν· πρῶτον μὲν διὰ τὴν διάδοσιν τῶν γνώσεων, καὶ δεύτερον διότι ἐξάπτουσι τὴν φιλοτιμίαν τῆς νεολαίας διὰ τὴν σπουδὴν καὶ ἄλλης διαλέκτου. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο πωλεῖται δι' ἐξήκοντα παράδες.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 27

2 Ἀπρίλ. 1824.

Μεσολόγγιον. Τὴν ἑσπέραν τῆς 24 Μαρτίου, ὁ Κωνσταντῆς Βουλπιώτης διὰ προσταγῆς τῆς Διοικήσεως ἐβλήθη εἰς φύλαξιν· οὗτος εἶχεν ὑπάγει εἰς Ἰωάννιναν εἰς ἀντάμωσιν τοῦ Ὁμέρ-πασσα καὶ ἐπέτρεψεν· ἡ Διοίκησις ἐκατασκόπευε τὰ κινήματά του, καὶ βεβαιωθείσα, ὅτε εἶχε σκοπὸν πάλιν νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἰωάννιναν, παρετήρησε τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἐμελλε νὰ ἀναχωρήσῃ, καὶ ἔδωσε διαταγὴν νὰ κρατηθῇ. Ἀπὸ τὴν πρώτην ἐξέτασιν, ἔγινε γνωστὸν, ὅτι αὐτὸς εἶχεν ὑπάγει εἰς Ἰωάννιναν, καὶ μὲ γνώμην τοῦ Καραϊσκάκη, τοῦ ὁποίου εἶχε παραγγελίαν εἰς τὸν Ὁμέρ-πασσαν· εὐρέθησαν ἐπάνω του γράμματα τοῦ πρίγκιπος Μαυροκορδάτου, καὶ τινῶν πολεμικῶν ἀρχηγῶν πρὸς τὸν Καραϊσκάκην, μὲ τὰ ὅποια τὸν ἐπέπληττον διὰ τὰ ἄτακτά του φέρεμάτα· αὐτὰ τὰ γράμματα ἐδόθησαν εἰς τὸν Βουλπιώτην ἀπὸ τὸν Καραϊσκάκην, μὲ σκοπὸν, φαίνεται, νὰ τὰ δείξῃ εἰς τὸν Ὁμέρ-πασσαν, διὰ νὰ τὸν δώσῃ νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ἀπὸ τὰς ἐπιπλήξεως ὅπου λαμβάνει ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς των Ἑλλήνων, φαίνεται πόσον καλὰ τὸν δουλεύει.

Ὁ Π. Μαυροκορδ. ὑπῆγε τὸ παρελθὸν σάββατον εἰς Ἀνατολικὸν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἐδῶ εὐρεθέντας πολεμικοὺς ἀρχηγούς καὶ προκρίτους, διὰ νὰ ἀνταμωθῶν μὲ τοὺς ἀρχηγούς τοῦ στρατοπέδου, οἱ ἑποιοί, καθὼς ἐφανερώσαμεν εἰς τὸ προλαβὸν φύλλον, εἶχαν ἐμβῇ μὲ τὸ στράτευμα εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν· ὁ σκοπὸς τῆς ἀνταμώσεως αὐτῆς εἶναι νὰ ἐξετάσουν καὶ νὰ κρίνουν τὸ ἄτακτον φέρεμα τοῦ Καραϊσκάκη, ὅστις εὐρίσκεται εἰς Ἀνατολικὸν ἐνωμένος ἀκόμη μὲ τοὺς Τζαβελλαίους. Προσταγὴ ἐδόθη νὰ μεταφερθῇ ἐκεῖ καὶ ὁ Κωνσταντῆς Βουλπιώτης.

Γράφουν ἀπὸ Κορφοῦς τὴν 23 Μαρτίου ὅτι ὁ Ἀμπουλουμπούτ-πασσας Ρούμελη-βαλεσῆς καθρέθη, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐδιορίσθη ὁ Δερβίς-πασσας, ὃς τις ἔφθασεν ἤδη εἰς Ἀχρίσαν, καὶ ὅτι ὁ Ὁμέρ-πασσας ἀνεχώρησεν ἀπὸ Ἰωάννιναν εἰς Μπεράτι, καὶ ἔστειλεν εἰς Ἄρταν ἕνα ἀπὸ τοῦ ἀνεψιῦ τοῦ μὲ 300 ἀνθρώπους. Τὸ θανατικὸν ἐλειψεν εἰς Ἰωάννιναν.

Μετὰ μεγάλην ἔκστασιν καὶ φρίκην μας μανθάνομεν ἀπὸ Καλαμάτας τὸ ἐφεξῆς μιὰν καὶ ἀπάνθρωπον ἔργον, τὸ ὁποῖον παρανόμως ἐτόλμησε νὰ πράξῃ τὸ παρὰ τινος Κ. Ἀργύρη διοικούμενον Μυστικὸν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Μάνης.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος μηνὸς εἶχε φθάσει εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ἀρμυροῦ (α) Μαλτέζικον πλοῖον, φορτωμένον ἄλλας, τὸ ὁποῖον ἀφ' οὗ μετὰ παρέλθουσιν ὀλίγων ἡμερῶν ἐπώλησεν εἰς Καλαμάταν τὸ φορτίον του, ἐβλήθη εἰς τὰ πανία, ἐπὶ σκοπῷ νὰ διευθυνθῇ διὰ τὸ Ἀρχιπέλαγος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφυσσοῦσαν ἄνεμοι ἐναντίον, τὸ πλοῖον περιεστρέφετο εἰς τὰ παράλια τῆς Μάνης, περιμένον ἄνεμον οὐρίον.

Τὴν 1 τοῦ Μαρτίου τὸ ῥηθὲν Μυστικὸν ἐβλήθη παρομοίως εἰς τὰ πανία, καὶ ἔλθον περὶ τὸ θειλινὸν μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Ματαπᾶ καὶ Γρόσου, εὗρε τὸ Μαλτέζικον αὐτὸ πλοῖον, καὶ ἐπῆγε πλησίον του. Οἱ ἐν αὐτῷ ἀνέβησαν ἐπάνω πρευθῆς, καὶ τοὺς μὲν ναύτας ὅλους κατέσφαξαν, τὸ δὲ πλοῖον τρυπήσαντες κατεβύθισαν.

Ἡ φήμη αὕτη διεσπάρθη ἀμέσως εἰς Καλαμάταν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους κακούργους, καὶ ὁ παράνομος καπιτάνος δὲν ἐντρίπη, μετὰ τὸ μιὰν αὐτοῦ κίνημα νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ ἀράξῃ εἰς Ἀρμυρόν.

Οἱ πολεμικοὶ τῆς Μάνης ἀρχηγοί, οἱ ὁποῖοι εἶχον συνέλθει εἰς Καλαμάταν διὰ κοινὰς υποθέσεις, εὐθύς ὅταν ἔλαβον ταύτην τὴν εἰδήσιν, ἐπᾶσχισαν μὲ κάθε τρόπον νὰ πιάσωσι τοὺς αἰτίους, πλὴν δὲν ἠμπόρεσαν, διότι ὁ καπιτάνος ὑποψιάζόμενος δὲν ἄφηνε τινα νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸ πλοῖόν του. Μόνον ὁκτώ ξένοι ἐπιάσθησαν, οἱ δὲ λοιποὶ Μανιάται ἀφίσαντες τὸ Μυστικόν, ἐπέδωσαν εἰς ἄλλο τοῦ ἰδίου ἀρχηγοῦ πλοῖον, καὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἔχομεν περὶ τούτου εἰδήσεις ἐπῆγαν νὰ κρυφθῶσι εἰς Βουέλαν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ ἔθνος καὶ ἡ Διοίκησις τῶν Ἑλλήνων δὲν θέλουσι, ἀλλ' οὔτε ὑποφέρουσι νὰ κρύψωσι τὸ τοιοῦτον βδελυρὸν κακούργημα, δημοσιεύουσιν αὐτὸ ἐνώπιον ὅλων, διὰ νὰ δείξωσι πόσον εἶναι ἐρασταὶ τῆς

(α) Λίμνη τῆς Μάνης πλησίον τῆς Καλαμάτας.

ἀληθείας. Ἀφαιρούσι δὲ διὰ παντός τὸ ὄνομα 'Ε λ λ η ν' ἀπὸ τῶν ἐργαζομένων τοιαῦτα ἀνομήματα.

Εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἐναργῶς ἠμπορεῖ ἕκαστος νὰ ἰδῇ, ὅτι δώδεκα ἀνθρώπων ἀμαρτήματα δὲν ἠμποροῦν ποτε νὰ ᾖναι εἰς βάρος ὅλου τοῦ ἔθνους, ἐν ᾧ μάλιστα ἀφ' ἑτέρου μέρους βλέπει, ὅτι ἡ Διοίκησις ἐξακολουθεῖ νὰ λαμβάνῃ τὰ πλέον δραστήρια μέτρα διὰ νὰ εὕρῃ, καὶ τιμωρήσῃ μὲ ὅλην τὴν αὐστηρότητα τῶν νόμων τοὺς ἐνόχους.

Ἀφ' οὗ ὁ πρίγκις Μαυροκορδάτος ἐφθασεν εἰς Ἀνατολικόν, καὶ ἔγινε σκέψις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν πολεμικῶν ἀρχηγῶν καὶ προκρίτων, διωρίσθη ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸν καπ. Γεωργίου Καραϊσκάκην, καὶ ὅλους ἐκείνους, ὅσοι εἶναι ὑποκείμενοι εἰς ὑπόψιν· εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ἐξεδόθη καὶ ἡ ἐξῆς δηλοποίησις.

Ἀρ. 1129) ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Δηλοποιήσεις.

Πατριῶται.

Ὅλοι γνωρίζετε, ὅτι ἡ ἀσφάλεια τῆς πατρίδος εἶναι ἡ πρώτη φροντίς κάθε καλοῦ πατριώτου Ἑλλήνος.

Τὰ ὅσα συνέβησαν εἰς τὰς παρελθούσας ἡμέρας, ἔδωσαν ὑπόψιν κατηγορίας ἐναντίον τοῦ καπ. Γεωργίου Καραϊσκάκη. Οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοί, ὡς ἐκ μέρους τοῦ ἔθνους, τὸν προσεκάλεσαν εἰς ἀπολογία, καὶ ἐδιορίσθη ἐπιτροπὴ νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸν, καὶ ὅσους ἄλλους ἤθελον φανῇ ἐνοχοὶ ἐπιδουλῆς ἐναντίον τῆς πατρίδος.

Προσκαλοῦνται ὅλοι οἱ πατριῶται, ὅσοι ἠξιοῦν τοὺς ἐνόχους, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματά των, νὰ παρήρσιαισθωσιν αὐτεδελήτως εἰς τὸν πανιερώτατον ἅγιον Ἄρτην, καὶ νὰ φανερῶσιν τὰ ὅσα τοῖς εἶναι γνωστά, πρὸς ὀδῆγίαν τῶν κριτῶν.

Ἄς μὴν ὑποπτεύσῃ κανένας νὰ φανερῶσιν τοιοῦτον μέγα ἔγκλημα, διότι ἔχει ἀπαραίτητον χρῆος διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς πατρίδος, καὶ τὴν διαφύλαξιν τῆς φανελλίας του· τὸ ἔθνος ὅλον βοᾷ ἐναντίον τῆς ἐπιδουλῆς, καὶ τοῦτο θέλει ὑπερασπισθῇ ὅλους τοὺς καλοὺς πατριώτας ὅπου φανερῶσιν τὴν ἀλήθειαν. Ἐν Ἀνατολικῇ τὴν 30 Μαρτ. 1824

Α. Μαυροκορδάτος,

ὁτίστον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτότυπῳ ὁ γ ρ α μ μ. Ν. Δουριώτης.

Ἡ ἐφημερίς τοῦ Φραγκφούρτ εἰς τὸν ἀρ. 55 περιέχει ἐν ἄρθρῳ τοῦ Ἀ. σ. ι. κ. ο. ὁ. θ. ε. ω. ρ. η. τ. ο. ὁ, ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου, ὅτι ἡ νῆσος τῆς Ὑέστειλεν εἰς μίαν Εὐρωπαϊκὴν πλουσίαν δύναμιν δύο ἀπεσταλμένους τῆς, διὰ νὰ δανεισθῶν χρήματα, καὶ προχωρῶν ὁ Θεωρητὴς συμπεραίνει, ὅτι θὰ καταντήσουν τόσαι Διοικήσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅσα νησιά ἐλεύθερα ὑπάρχουν. Αὐτὰ εἶναι ἐπίσης ψεύματα· ἡ Εὐρώπη τὴν σήμερον ἠξεύρει, ὅτι οἱ ἀπεσταλμένοι εἰς Λόνδρον εἶναι ἐκ μέρους τῆς κεντρικῆς μας Διοικήσεως, καὶ ὅτι οἱ δανεισταὶ ἐδάνεισαν τὰ χρήματά των εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, συνυπακουόμενοι μὲ τὴν Διοίκησίν του· ὅσον διὰ τὸ δεύτερον, εἶναι φανερόν, ὅτι τὰ τρία πολεμικὰ νησιά μας εἶναι μάλιστα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐπιθύμησαν καὶ ἐπιθυμοῦν πάντοτε τὴν ἐνότητά τῆς ἐξουσίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὅτι εἰς τοῦτο ἐσύντρεξαν καὶ συντρέχουν πάντοτε· ἔπειτα εἶναι γνωστὸν, ὅτι καὶ ὅλον τὸ ἐλεύθερον Ἀρχιπέλαγος δὲν ἠμπορεῖ διχοφορετικὰ νὰ κάμῃ.

Ἀναγινώσκουμεν εἰς τὴν αὐτὴν ἐφημερίδα τοῦ Φραγκφούρτ τῆς 4 Μαρτ. ε. ν., ὅτι καθὼς ἐμάθαμεν ἐδῶ εἰς Μεσολόγγιον τὸν θάνατον τοῦ Κ. Θωμᾶ Μαίγλανδ ἐκάμαμεν δημοσίους χαρὰς, καὶ ἐφωτίσαμεν τὴν πόλιν.

Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές· οὔτε χαρὰς ἐκάμαμεν, ἀλλ' οὔτε ἀρχίσσαμεν ἀκόμη νὰ σρωτίζωμεν τὰς πόλεις μας εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Καθυποβάλλομεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ κοινοῦ ὅσα περὶ τῶν παρατηρήσεων τοῦ Αὐστριακοῦ ἐφημεριδογράφου, τῆς Γένοβας ἡ ἐφημερίς ὡς ἐφεξῆς διαλαμβάνει.

α Ὁ Αὐστριακὸς Παρατηρητὴς εἰς τὸ ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως τῇ 24 Δεκεμβρίου διεξοδικὸν τοῦ ἄρθρον ἀναφέρει κατ' ἀρχὰς μερικά· ἀλλαγὰς τῶν Ὀθωμανικῶν ὑπουργείων, ἐξ ὧν ἀξιολογώτεροι εἶναι ἡ διὰ τοῦ χατ-περίφ ἀνάκλησις τοῦ Γαλίπ-πασσα ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Σουλτάνος παρέδωκε τοῦ βασιλείου τὴν σφραγίδα· ἐπαινῶν αὐτὸν λέγει, ὅτι ὁ Πασσᾶς οὗτος εἶναι εἰς τῶν ἐμπειροτέρων εἰς τὴν κυβέρνησιν τῶν υποθέσεων τοῦ βασιλείου, ἐχηρημάτισε κατὰ τὸ 1802 ἔτος πρέσβης εἰς Παρίσι· εἶχε προσέτι ἐπιφορτισθῇ καὶ τὸ ὑπουργεῖον τοῦ βεῖζ-ἐφέντη (τῶν ἐξωτερικῶν) ὅχι ὀλίγον καιρὸν· εἶναι δὲ γνωστὸς δι' ὅσας παρὰ τοῦ Χαλέπ ὑπέφερεν εἰς τὴν ἐξορίαν του καταδρομὰς. Ἡ δὲ ἄλλη ἀξιόλογος ἀλλαγὴ εἶναι ἡ τοῦ βεῖζ-ἐφέντη Σαδῆκ, τὸ ὑπουργεῖον τοῦ ὁποίου ἐδόθη εἰς τὸν Σαῖτ-ἐφέντην, πρότερον Κεχαγιά-μπεῖ (ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν). Ἐγινέ δὲ καὶ ἡ ἐκλογὴ αὕτη μὲ μεγάλην τοῦ κοινοῦ καὶ τῶν ἐξωτερικῶν φίλων εὐχαρίστησιν.

Μετὰ τὰς ἐξωτερικὰς ταύτας εἰδήσεις, ὁ Αὐστριακὸς Παρατηρητὴς κάμνει εἶδος ἐπλόγου περὶ τῶν ἐσχάτως συμβάντων εἰς τὰς κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν τῶν Ὀθωμανῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείας. Πολλὰ δυσκολεύεται ὁμῶς νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι αἱ ἐκστρατεῖαι αὗται ἔλαβον τὴν

πλέον ἐναντίαν καὶ δυστυχῇ διὰ τοὺς Τούρκους ἔκβασιν, ὅτι ἡ πτώσις τῆς ἀκροπόλεως τῆς Κορίνθου, ἡ ἐνδυνάμωσις ὧν τῆς Εὐρείπου τῶν θέσεων, καὶ μάλιστα τῆς Καρύστου ἐπροξένησαν μέγαν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ταραγμόν· καὶ τέλος τὸ ὅποιον ἔκαμε τὴν μεγαλητέραν εἰς τὴν πρωτεύουσιν ταύτην ἐντύπωσιν, τὰς ἐν Ἀκαρνανίᾳ σημαντικωτάτας τῶν Ὀθωμανῶν ζημίας, οἱ ὅποιοι μὲ μεγίστην τῶν κατασχύνων ἠναγκάσθησαν νὰ τραβιχθῶσιν ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ Μεσολογγίου, καὶ Ἀνατωλικοῦ.

Ὁ Παρατηρητὴς ὅμως ζητεῖ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι αἱ ἀποτυχίαι αὐταὶ δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν σταθερότητα καὶ γενναιοφυλίαν τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' εἰς τὴν ὑποκλινόμενάν οἱ Τούρκοι τροφίμων καὶ πολεμικῶν ἐφοδίων ἔλλειψιν, εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν Ἀλβανῶν, καὶ εἰς τὸ κακὸν τοῦ Καπιτάν-πάσσα φέρεσμον, ὃς τις δ' αἰτίας πάντῃ ἀφανεῖς, αἰτίας ὅμως αὐτῆς τῆς θελήσεως τοῦ ἀφ' ἧς ἐτὴν ἀναγκάσαν τῶν Π. Πατρῶν θέσειν κ.τ.λ. Αὗται ὅμως εἶναι αἱ συνθέσεις τῶν νικημένων αἰτίαι, καὶ μαρτυρίαι τοῦ νὰ δικαιολογῶνται πάντοτε διὰ τὰς ἥτας τῶν. Ἰδοὺ τίν τῶν τελεωμένων ὁ ἐφημεριδογράφος τὸν ἐπίλογόν του.

« Ἡ ἀποτυχία τῆς ἐπικρατείας ταύτης ἐστάθη διὰ τὴν Πόρταν δυστυχία πολλὰ ἐπιζήμιος, διότι ἐκτὸς τοσούτων ἄλλων, ἀμφιβάλλει τὸ κυριώτερον ἂν οἱ Ἀλβανοὶ, ἀφ' οὗ τοσαῦτα ἔπαθον, θελήσωσι πλέον νὰ ἐκστρατεύωσι διὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα· μ' ὅλον ὅτι ἀφ' ἑτέρου μέρους δὲν εἶναι βέβαιον, ἂν οἱ ἀποστάται θέλουσιν ἠμπορέσει νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ αὐτὰς τὰς περιστάσεις. Τὴν κακὴν ἔκβασιν τῆς ἐκστρατείας τοῦ ἔτους τούτου, ἡ ὁποία καθὼς εἰς ὅλους εἶναι γνωστὸν ἀπέτυχεν ὄχι ἀπὸ ἀναξιοτήτων καὶ δειλίας τῶν Ὀθωμανικῶν ἀρχηγῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ ἀδιαφορίας, καὶ διότι δὲν ἐλήφθησαν τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐξοικονόμησιν μέτρα, οἱ φίλοι τῶν ἀποστατῶν τὴν ἀποδίδουσιν εἰς τὴν ἀξιοσύνην τούτων, μ' ὅλον ὅτι καλῶς ἤξεύρουσιν ὅτι οἱ ἀποστάται ἐκτὸς τοῦ ἐν Καρπενήσιω αἰφνιδίου κινήματος, καὶ τῆς μικρᾶς ἐκβολῆς, τὴν ὑποκλινόμενάν ὅταν ἐφονεύθῃ ὁ Μπότζαρης δὲν ἐφάνησαν ἄλλοτε νὰ κατορθώσωσιν ἔργον ἀξιωματικόν. Ποσάκις ὁ Κολοκοτρώνης ἐσύναξεν ἑξ καὶ ὀκτὼ χιλιάδας στρατοῦ, καὶ ποτὲ τίποτε δὲν ἐκατόρθωσε;

Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως βεβαιούμεθα, ὅτι ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος θέλει βαλθῇ ὅσον τάχιστα εἰς τὰ πανία· ἔχει δὲ σκοπὸν νὰ μεταχειρισθῇ ἐφέτος διαφορετικωτέρους τρόπους. Πλέον πιθανόν ὅμως εἶναι ὅτι τὸ καλοκαίρι τοῦτο, καὶ τὰ δύο μέρη θέλουσιν εἶσθαι εἰς ἀδράνεια.

(Ἐφημ. Γένεας.)

Συνειθισμένος ὁ Αὐστριακὸς Παρατηρητὴς νὰ κάμνῃ πάντοτε τὰς σχέσεις του, δὲν ἔλειψε νὰ κάμῃ αὐτὰς, καὶ ὅταν ἡ περὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου καὶ Ἀνατωλικοῦ φήμη διεσπάρῃ. Καθ' ἐν μόνον σφάλλει, καθ' ὅτι τὸ κονδύλι τοῦ πολλάκις προτρέχει τῶν πραγμάτων· καὶ πρὶν ἀκόμη πληροφορηθῇ περὶ τινος πράγματος γράφει συνεχῶς μὲ μελάνην πολὺ σκοτεινὴν.

Ἀνέκφραστος εἶναι ὁ τῶν ἐν Δόνδρᾳ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἐνθουσιασμός, χωρὶς νὰ ἀναφέρωμεν τοσαῦτα ἄλλα, γνωστὰ εἰς ὅλους, εὐνοϊκὰ τῶν κινήματα, περιοριζόμεθα νὰ κοινοποιήσωμεν μόνον, ὅτι καὶ μὲ αὐτὰ τῆς Ἑλληνικῆς μας σημαίας τὰ χρώματα ἄρχισαν ὅλοι οἱ Δόρδοι καὶ ἀξιωματικοὶ νὰ φορῶσι τῶν ὠρολογίων τῶν τὰς κορδέλας.

Νεκρολογία.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀνδρειότερους, καὶ καλητέρους πολεμικοῦν μας, ὁ χιλαρχος Γιάννης Τζαβούσης, ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη τῇ 31 Μαρτίου μὲ τὴν ἀνήκουσαν στρατιωτικὴν τιμὴν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 28

Τῇ 5 Ἀπριλίου 1823.

Ἐχθροὶ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων δὲν ἔπαυσαν, οὔτε παύουσι νὰ σπεύρωσι μεταξὺ μας ὕλας τὰς πρὸς ὅλητον τοῦ ἔθνους μας ἀποτειομένης ψευδὲς φήμας. Πόσων χιλιάδων ψυχῶν αἷμα εἰς τὸ διάστημα τῶν τεσσάρων τούτων ἐτῶν ἐχύθη, καὶ καθημερινῶς ἐξακολουθεῖ νὰ χύνεται! Πόσοι ἀδελφοὶ μας ἔπεσαν αἰχμαλωτοὶ εἰς τῶν αἰμοδόρων λύκων τὰς χεῖρας! Ὁλόκληρον ἔθνος ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τῶν πλέον ἱερῶν τοῦ δικαιωμάτων, κινδυνεύει νὰ γένῃ θύμα τῆς Ὀθωμανικῆς λύσσης, καὶ οἱ κακόφρονες οὗτοι κατήντησαν νὰ κηρύττωσι πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι καὶ αὐτὴν τὴν νομιμοτάτην ἡμῶν Διοίκησιν διέλυσαν καὶ κατέστρεψαν οἱ κακοῦρκοι λησταὶ καὶ ὅποῖον βέβαια ἀρμοδιώτερον ὑἷα τοὺς βδελυροῦς τῶν σκοποὺς μέσον ἤθελον ἐφεύρει νὰ διασκορπίσωσι παρὰ τὴν ἀναρχίαν; Καὶ τί ἄλλο ἠμπορεῖ τις νὰ εὐχεται κατὰ τοῦ ἐχθροῦ του, παρὰ νὰ τὸν ἰδῇ κατοικοῦντα εἰς πόλεις, ἐνθα βασιλεύει ἡ ἀναρχία; Τὴν ἀναρχίαν πάσχουσιν οἱ ἀντίχριστοι νὰ εἰσαῇ εἰς τὴν ἱεράν μας πατρίδα· ἀλλ' εἰς μάτην βουλεύονται. Ἡ θεία πρόνοια καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους ἐνωσις καὶ ἀγάπη θέλει ματαιώσῃ τοὺς ὀλεθρίους τῶν διαλογισμοῦς. Ἄς μὴν ἀπατώμεθα πλέον, συμπατριῶται, ἀπὸ τῶν τοιούτων ἀντιπατριωτῶν τοὺς λόγους, διότι ἀρκετὰ τοῦ ἐγνωρίσαμεν, ὅτι ψεύδονται. Ἰδοὺ

ὅποια διαλαμβάνουσιν ἡ ἀκόλουθος σημαντικὴ ἐπιστολή, καὶ τῆς ἀστυνομίας ταύτης ἡ προκήρυξις.

Περ. β'.
ἀρ. 966)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἀστυνομία Αἰτωλίας

Δηλοποιεῖ

Ὅσα χθὲς διεφημίσθησαν εἰς ταύτην τὴν πόλιν περὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ διατρεχόντων, βεβαιούμεν ὅλους τοὺς καλοὺς πατριώτας, ὅτι εἶναι λόγοι ἐπίτηδες κατασκευασμένοι ἀπὸ ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι δὲν ἔπαυσαν νὰ ταραττώσι τὴν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ νὰ θλίβουν κατὰ καρδίαν τοὺς καλοὺς πατριώτας· διὸ καὶ ἡ ἀστυνομία αὕτη μὲ λύπην τῆς ὑπερβολικῆς ἀκούσας ταῦτα διεφημίσθη καὶ ταραχθεῖσα ὑπέμετρα, ἔλαβε μέτρα δρκατήρια καὶ ἐξηκρίδωσεν ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Ὅθεν εἰδοποιεῖ τὸ κοινόν, ὅτι ὅλα ταῦτα εἶναι ψευδῆ καὶ ἐφευρέματα χαίρεκάκων. Ἡ Διοίκησις ὑπερίσχυσε, καὶ ἐντὸς ὀλίγου θέλουν παιδευθῇ οἱ ἀντιπατριῶται παιδεῖαν ἀξίαν εἰς τὰ ἔργα τῶν, κατηγορίαν, καὶ αἰσχύνῃ ἀπὸ ὅλας τὰς γενεάς.

Οἱ ἐπιθυμούντες νὰ πληροφορηθῶσι τοῦτο ἄς διευθυνθῶσιν εἰς τὸν κδ-ριον Γεώργιον Μίστου, ὅστις ἔλαβεν ἀπὸ Πελοπόννησον ἐπιστολὰς σημειωμένας τῇ 27 Μαρτίου, αἱ ὅποιαι διαλαμβάνουσιν ἱκανὰ περὶ τῆς ὕλης ταύτης· ὁ ρηθεὶς Γεώργιος Μίστου κατοικεῖ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Νικολάου Ἰγγλέζου.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 1 Ἀπριλίου 1824,

Ὁ ἀστυνόμος Αἰτωλίας Ι. ΤΟΜΠΑΚΑΚΗΣ.

Ἐπιστολὴ τοῦ στρατηγοῦ Λόνδου πρὸς τὸν κύριον Ἀνδρέαν Ζαήμεν.

Οἱ ἀνομῶντες ἐξῆλθον ὅλοι ἀπὸ ταύτης τῆς ἐπαρχίας, καὶ ἀφ' οὗ οἱ περισσότεροι, καὶ ἐπίλεκτοι στρατιῶται τοῦ Γενναίου ἦλθον πρὸς ἡμᾶς, ἐκεῖνος μὲ μόνους 30 ἀπῆλθεν εἰς Τριπολιτζᾶν, ὅπου εἶναι τὸ καταφύγιον τοῦ συνεδρίου τῶν ἀνόμων· εὐρίσκομαι εἰς τὸν δρόμον εἰς τὸ χάνι πλησίον τοῦ Ἄργους, καὶ σήμερον, μὲ τὴν εὐχὴν τῆς Διοικήσεως, καὶ τῆς ἰδικῆς σας εἰσέρχομαι ἐκεῖ, διαταγμένος ἀπὸ τὴν Διοίκησιν μὲ τὸ στρατιωτικόν μου τάγμα· παρομοίως διωρίσθη καὶ ὁ ἀντιστράτηγος Πετμεζᾶς, τὸν ὅποιον ἔγραψα νὰ ἀφήσῃ εἰς Τρίκαλα 100 μόνους στρατιώτας, καὶ μὲ τοὺς ἄλλους ὅλους, Κορινθίους καὶ Καλαβρυτινοὺς, νὰ κατέλθῃ καὶ αὐτός. Εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀκροκορίνθου ἄφωκα τὸν φρουράρχον Κίττον, καὶ ἀντιστράτηγον Νοταρᾶν· τὸ φρούρεν ἀπόψε ἕως αὐρίου πίπτει· ἐκεῖ μένει ὁ φρούραρχος μὲ τὴν ἀναγκαίαν φρουράν, καὶ κατέρχεται εἰς Ἄργος ὁ Κ. Νοταρᾶς μὲ τοὺς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του· στοχάζομαι, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς Διοικήσεως εἶναι νὰ ἀφήσῃ εἰς Ἄργος μίαν φρουράν μόνον, καὶ νὰ σύρῃ ὅλα τὰ λοιπὰ στρατεύματα εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Τριπολιτζᾶς, διὰ νὰ καθυποτάξῃ τοὺς ἀρχηγούς τῆς ἀνομίας· τὰ πράγματα δείχνουσιν ὅτι ὀγλήγῳ θὰ λάβωσιν αἴσιον τέλος, καὶ ὁ νόμος θὰ βασιλεύσῃ, διότι καὶ οἱ ἐν τοῖς πράγμασι δραστηρίως ἐκτελοῦσι τὰ συμφέροντα, καὶ οἱ ἀνομῶντες ἐκυριεύθησαν ἀπὸ πανικῶν φόβων.

Τῇ 18 Μαρτίου 1824.

Μένω ἀδελφός.

Ἀνδρίας Λόνδου.

Τὸ ἔθνος χρεωστῇ πολὺ εἰς τὸν στρατηγὸν Λόνδον, διότι πάντοτε ἐφάνη πρόθυμος εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος. Πέρυσιν αὐτὸς πρῶτος ἀπὸ τοὺς Πελοποννησίους ἔτρεξε νὰ βοηθήσῃ τὸ Μεσολόγγιον, καὶ ἐνωθεὶς μὲ τοὺς Ρουμελιώτας ἦλθεν ἕως εἰς τὴν Γαβαλοῦν διὰ νὰ κτυπήσῃ τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ ταῖς πλάταις, ἐν ᾧ ἐπολιορκούσαν αὐτὴν τὴν πόλιν, καὶ ἐπειτα ἐπιστρέψας εἰς Πελοπόννησον ἔτρεξε διὰ θαλάσσης καὶ ἐμβόηκεν εἰς Μεσολόγγιον. Εἰς τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Σκόνδρα πάλιν δὲν ἔμεινεν ὀπίσω· τώρα δὲ ὅπου οἱ νόμοι καὶ ἡ Διοίκησις ἐζήτησαν διαυθεντευτὰς, τὴν 20 Φεβρουαρίου ἔλαβε διαταγὴν τῆς Διοικήσεως, καὶ τὴν 21 ἔτρεξεν εἰς Κόρινθον μὲ ἑξακοσίους.

— Ἐν γράμμα ἀπὸ Σάλωνα τῆς 27 Μαρτίου ἀναφέρει, ὅτι Ἀκροκορίνθος ἔπεσεν εἰς τὰς χεῖρας τῆς Διοικήσεως· αὕτη ἡ εἰδήσις πιθανολογεῖται ἀφ' ὅτι γράφει εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐπιστολήν του ὁ στρατηγὸς Λόνδου.

— Τὴν 2 τοῦ τρέχοντος ἐλάβομεν τὰ πρῶτα τρία φύλλα τοῦ Φ (λ ο υ τοῦ ν ε μ ο υ μῆς ἐφημερίδος, ὅπου ἄρχισε νὰ ἐκδίδεται μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα εἰς Ἰδραν, τὴν 10 Μαρτίου. Εἰς αὐτὰ εὐρίσκομεν εἰδήσεις περὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Ναυπλίου, καὶ δύο προκηρύξεις τῆς Διοικήσεως ἀναφερομένης εἰς αὐτήν.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐκτελιστικοῦ διακρίπτει.

Ἐπειδὴ ἡ θέσις τῆς πόλεως Ναυπλίου καίτῃ γεωγραφικῶς σχεδὸν μεσόγειος ὥς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, καὶ οὕσα παραθαλάσσιος, εἶναι καὶ κατάλληλος ὥς πρὸς τὴν ἀνταπόκρισιν μὲ τὴν ἐπικράτειαν· καὶ ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις ἤδη ἄρχισε νὰ λαμβάνῃ ὅλα τὰ μέτρα καὶ μέσα, διὰ νὰ ἐνεργῇ δραστηρίως καὶ ταχέως, καὶ νὰ εἰσαῇ τὴν εὐταξίαν καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν, ἀπεφάσισε, διὰ νὰ κερδίξῃ καὶ τὴν ταχύτητα τοῦ ἐνεργεῖν, καὶ ἐθέσπισε διὰ καθέδραν τῆς τῶ Ναυπλίου, ὡς ὁ νόμος ὑπ' ἀρ. 22 τοῦ Κώδικος.

Εἰδοποιούνται ὅτι οἱ Ἕλληνες, πολιτικοὶ τε καὶ πολεμικοὶ, καὶ λοιποὶ τῆς ἐπικρατείας, ταύτην τὴν πόλιν διὰ τὸ ἐξῆς νὰ γνωρίζωσιν ὡς καθέδραν ἁπαντῆς διὰ τοὺς ὑπάλληλους τῆς Διοικήσεως, ἐκεῖ νὰ διευθύνωσι τὰς περὶ πασῶν τῶν ὑποθέσεων ἀναφορὰς των.

Ἐν Κρανδίῳ 2 Μαρτίου 1824. Γ. ΚΟΙΝΟΤΥΡΙΩΤΗΣ. Ὁ πρὸς Γ. γρ. Π. Γ. Ροδῶς — Ἀφ' οὗ ἐξέδωκεν ἡ σεβαστὴ Διοίκησις αὐτὴν τὴν προκήρυξιν, καὶ ἐφανερώσεν εἰς τὸ ἔθνος τὴν ἀπόφασιν καὶ τὸ τέλος τῆς μετοικήσεώς της, ἐμβῆκεν εἰς δύο πλοῖα τοῦ Ὑδραίου Ναυάρχου Μιαούλη, καὶ τοῦ Πετζί-ώτου καπ. Καλαφάτη τὴν 6 Μαρτίου, καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφθασεν εἰς Μύλους. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐστάλη πρὸς τὸν φρούραρχον τοῦ Ναυπλίου Πάνον Κολοκοτρώνην ἐπιταγὴ διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ ἀναγκαῖα καταλύματα διὰ τὴν Διοίκησιν· ἀλλ' αὐτὸς ὄχι μόνον τὴν διαταγὴν ἀψήφησεν, ἀλλὰ καὶ στρατιώτας ἐστείλεν εἰς τοὺς Μύλους. Ἡ Διοίκησις μ' ὅλον τοῦτο πάλιν ἐστείλε πρὸς αὐτὸν τὴν αὐτὴν διαταγὴν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνος πάλιν ἐδείξε τὴν ἰδίαν ἀπειθεῖαν καὶ ὕβριν, ἀπεφάσισεν ἐξ ἀνάγκης νὰ μεταχειρισθῇ τὴν βίαν, καὶ νὰ τὸν πολιορκήσῃ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν.

Τὴν 9 Μαρτίου διὰ προσταγῆς τῆς Διοικήσεως, ὁ στρατηγὸς Ιατράκος καὶ ὁ καπ. Θ. Ζαχαρόπουλος ἐκτύπησαν καὶ ἐδίωξαν ἀπὸ τοὺς Μύλους ὅσους στρατιώτας εἶχεν ἐκεῖ ὁ φρούραρχος Πάνος. Ἐπειδὴ τὸ φέρισμον τοῦτο τὸν δείχνει φανερά ἀποστάτην κατ' αὐτῆς καὶ καταπατητὴν τῶν νόμων, ἡ Διοίκησις τὸν κηρύττει ὡς τοιοῦτον πρὸς τὸ ἔθνος μὲ τὴν ἀκόλουθον διακήρυξιν.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ διακηρύττει.

Ἄνδρες Ἕλληνες, οἱ νόμοι, καταπατηθέντες, ὠργίσθησαν. Ἡ πατρίς ἐξυβριζομένη φωνάζει λυπηρῶς· καὶ τὸ κλεινὸν Ναύπλιον, διὰ τὸ ὅποιον ἔτρεξαν χεῖμαρροι αἱμάτων ὀλοκλήρου ἔθνους, διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ χειρὸς Ὀθωμανικῆς, σήμερον πάλιν στενάζει, καὶ προσκαλεῖ τοὺς ἰσχυροὺς σας βραχίονας.

Ὁ προσδιορισθεὶς παρὰ τῆς Διοικήσεως φρούραρχος Πάνος Κολοκοτρώνης, ἀπειθῶν εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ νόμου, θυσιάζων τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους εἰς τὴν ἰδιοτελείαν, προδίδων τὴν δόξαν τῆς πατρίδος εἰς τὴν ἄνομον φιλαρχίαν του, κατακρατῶν τὸ ἐθνικὸν φρούριον, καὶ καταπατήσας αὐτὸ φυλακὴν τῆς παρανομίας του, κηρύττεται.

α.) Ὁ Πάνος Κολοκοτρώνης ἀποστάτης, καὶ ἐχθρὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ παραδίδεται εἰς τὴν δικαίαν αὐστηρότητα τῶν νόμων, καὶ εἰς τὴν ἀγανάκτησιν τῆς πατρίδος.

β.) Ὅστις τῶν ἀξιοματικῶν, ἢ τῶν ἀπλῶν στρατιωτῶν, εὐρισκομένων εἰς τὰ φρούρια Ναυπλίου, δὲν ἐξέλθῃ ἐντὸς 24 ὥρων, ἀφ' οὗ γνωστοποιηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ διακήρυξις αὕτη, νομίζεται ἀποστάτης, καὶ κηρύττεται ὡς τοιοῦτος.

γ.) Ὅσοι τῶν ἀξιοματικῶν, ἢ στρατιωτῶν ἐξέλθωσι κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα, ἡ Διοίκησις θέλει δεῖξει εἰς αὐτοὺς ὅλην τὴν ἀπειτουμένην πρόνοιαν.

δ.) Ὅσοι τῶν ἄλλων πολιτῶν, ἐπιμένοντες, φανερωθῶσι ποτε, ὅτι ἀνέλαβον ὅπλα ἐναντίον τῆς Διοικήσεως, νομίζονται ἀποστάται, καὶ παιδεύονται ὡς τοιοῦτοι.

ε.) Ὅστις κινήσῃ ἐξωθεν, διὰ νὰ δώσῃ στρατιωτικὴν βοήθειαν, ἢ μικράν, ἢ μεγάλην, κηρύττεται ἀποστάτης, καὶ παιδεύεται ὡς τοιοῦτος.

ς.) Ὅστις ἢ διὰ ξηρᾶς, ἢ διὰ θαλάσσης, ζητήσῃ [ἐκτὸς ἐὰν τὸ ἀγνοῇ] νὰ εἰσάξῃ τροφὰς εἰς Ναύπλιον, νομίζεται ἐνοχὸς ἀποστασίας, καὶ παιδεύεται ὡς τοιοῦτος.

ζ.) Διορίζεται ἀπὸ τῆς σήμερον ἡ πολιορκία τοῦ Ναυπλίου καὶ κατὰ γῆν, κατὰ θάλασσαν.

Τῇ 7 Μαρτίου 1824· ἐκ τοῦ πλείου ὁ Κίμων εἰς Μύλους. ὑπογρ. ὁ πρόεδρος καὶ ὁ πρ. γιν. γραμματεὺς. (ὁ Φίλος τοῦ Νόμου).

Μύλοι τῇ 14 Μαρτίου.

Τὰ τάγματα τῶν Ποριωτῶν, ὀδηγούμενα ἀπὸ τὸν πατριώτην των καπετάνον Χριστόδουλον, ἐκίνησαν ἐχθρὸς τὴν ἑκτὴν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀπὸ τὴν Ἀρείαν, καὶ τὴν ὀγδόην εἰσῆλθον εἰς Ἄργος. Οἱ κλεινοὶ κάτοικοι τῆς εὐκλεοῦς ἐκείνης πόλεως, ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τὴν μισητὴν δεσποτείαν τῶν ἀντιδιοικητῶν, τὰ ὑπεδέχθησαν μὲ αἰσθαντικώτατα σημεῖα χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης. Σήμερον ἀνεχώρησεν εἰς τὰ ἐκεῖ ὁ στρατηγὸς Ιατράκος, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ πόλις αὕτη θέλει ἔχει εἰς τὸν κόλπον της τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, ἥτις, πρὸς τὸ παρὸν, εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς τὰ πλοῖα· θέλει δε διατριψεῖ εἰς Ἄργος, ἕως ὅτου νὰ ἀποσπασθῇ τὸ Ναύπλιον ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀποστάτου Πάνου Κολοκοτρώνη.

Διάφοροι στρατιῶται δικαίως ἀγανακτοῦντες, ὅτι οἱ ἀντιδιοικηταὶ ἠθέλησαν ν' ἀμαυρώσουν τὴν δόξαν τους, καὶ νὰ τοὺς μεταχειρισθῶσι εἰς τὰ ἴδια καὶ τυραννικὰ των τέλη, ἔρχονται καθ' ἑκάστην πανταχόθεν προσφέροντες ὑπὸ κλίσειν καὶ ὑπακοὴν εἰς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, καὶ ὁμνούντες νὰ τὴν ὑπερασπίζωνται ἕως ἐσχάτης ἀναπνοῆς.

Οἱ ἀντιδιοικηταὶ καὶ ἐχθροὶ πάσης ἀταξίας, γνωρίσαντες τέλος πάντων, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ζῇ ἐπιμόνως εὐνομίαν, καὶ βεβιωθέντες διὰ τῆς πείρας, ὅτι ὅσοι φοροῦν ὅπλα, τὰ φοροῦν ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἀ-

νεξαρτησίας, καὶ ὄχι ποτε διὰ νὰ δουλεύουν ὀλίγους ἀναξίους καὶ τουρκοφρονοῦντας τυραννίσκους, ἀρχίσαν νὰ ἀθυμοῦν καὶ νὰ ἀπελπίζωνται, εἰς τρόπον, ὥστε δὲν εἶναι πλέον μακρὰν ὁ θρίαμβος τοῦ νόμου, καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἔνωσις ὅλων τῶν Ἑλλήνων. (ὁ φίλος τοῦ νόμου).

Πρὸς τὸν συντάκτην τῶν Ἑλληνικῶν χρονικῶν κύριον Ἰ. Ἰ. Μάγερ.

Σὰς παρακαλῶ ἐπιμόνως νὰ καθυποβάλετε εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, καὶ νὰ διαδώσετε διὰ τοῦ τύπου τὴν ἐσώκλειστον ἐπιστολὴν (α) τῆς ἐν Λόνδρᾳ ἐταιρίας, ἡ ὁποία συμβουλευούσα τὴν ἔνωσιν τῶν ἀρχηγῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν θέλκει ποτε ἀπολαύσει ἀνευ ταύτης τὴν αὐτονομίαν καὶ ἐλευθερίαν των.

Πολλοὶ φαντάζονται, ὅτι ἡ μεγάλη Βρεταννία βοηθοῦσα τὴν Ἑλλάδα, ἀποβλέπει εἰς σκοποὺς ἰδιοτελεῖς· πολλοὶ κηρύττουν μάλιστα, ὅτι αὕτη ἐνεργεῖ νὰ ἀγοράσῃ τὴν Πελοπόννησον. Ὅθεν χρέος μου ἀπαραίτητον κρίνω νὰ καθυποβάλω εἰς τὴν φρόνησιν καὶ σκέψιν τῶν τοποτηρητῶν τοῦ ἔθνους τὰ τοιαῦτα, διὰ νὰ κρίνωσιν ἂν ὁ μεγαλόψυχος Ἀλέξανδρος μὲ τὰ πολυάριθμα καὶ γενναῖα τακτικὰ στρατεύματά του, βοηθούμενος καὶ ἀπὸ τοὺς νικηφόρους.

Ἕλληνας ἤθελε συγκατανεύσει εἰς τοιαύτην πραγματείαν. Ἴσως ἡμπορεῖ τις νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ συμπατριῶταί μου εἶναι εἰς ὑπερβολὴν ἰδιοτελεῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιθυμοῦν νὰ ἰδοῦν τὴν Ἑλλάδα μεγάλην καὶ ἐλευθεράν· μεγάλην μὲν, διὰ νὰ ὠφελῶνται ἀπὸ τοὺς κόπους καὶ τὰ πλοῦτη της, ἐλευθεράν δε, διὰ νὰ ἐπαυξήσῃσι τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπερασπιζομένων τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἐλευθερίαν τῆς Ἀγγλίας. Ἀλλ' αὕτη ἀπορρίπτει κάθε τοιοῦτον ἰδιοτελεῖ σκοπὸν ἀπὸ τὸν εἰλικρινῆ αὐτῆς χαρακτήρα· μ' ὅλον ὅτι, ἂν καὶ ἡ φιλοδοξία μας ἤθελεν εἶσθαι κακίστου χαρακτήρος, τίνι τρόπῳ ἠθέλαμεν ἐλπίζει νὰ ἀποκτήσωμεν τὴν Ἑλλάδα βοηθουμένην ἀπὸ ἐν μιλιούνιον Ῥωσικῶν βαγιονέτων; Οὐδὲν ἄλλο δὲν ἠθέλαμεν ἐλπίζει βεβαιότατα, παρὰ νὰ ἰδῶμεν τὴν Ἑλλάδα νικημένην ἀπὸ τὸν προστάτην της, καὶ τὴν παντοδυναμίαν του στερεωμένην εἰς αὐτήν.

Ἐπιθυμῶ νὰ ἐννοήσῃ καλῶς τὸ Βουλευτικὸν σῶμα, ὅτι δὲν παραπονοῦμαι διὰ τὰς σφαλερὰς αὐτᾶς ιδέας, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἐπιθυμῶ νὰ ἐκδοθῶσι εἰς ῥῶς διὰ νὰ ἀνακρεθῶσιν. Οἱ ἐλεύθεροι ἄνδρες, καὶ ἐλευθερά, διοικήσεις ἀγαπῶσι τὴν δημοσίευσιν, διότι αὕτη ἐξαλείφει τὰς συκοφαντίας καὶ τὰ ψεύματα, καὶ φέρει τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας. Μὲ τὸ ἀνῆκον εἶδος ὑποσημειοῦμαι.

Τῇ 17 Μαρτίου 1824.

Α. Στ.

Κορφοὶ τῇ 22 Μαρτ.). Αἱ διχόνοιαί τῆς Ἀλβανιτικῆς δὲν ἔπαυσαν· μάλιστα οἱ υἱοὶ τοῦ Μουσταφᾶ-πασσᾶ, οἱ Κοκάται, καὶ οἱ Σαμεκάται εἶναι νὰ πιασθῶν εἰς τὸ τουφέκι. Ὁ Ὁμέρ-πασσας, ἀφ' οὗ ἐτοίμασε τὸν Χασάν-πασσαν μὲ 300 ἀνθρώπους διὰ τὴν Ἄρταν, αὐτὸς ἦτον νὰ κινήσῃ διὰ Μπεράτι, διὰ νὰ συνάξῃ στρατεύματα.

Ὑπὲρ τοὺς 30 χασικῆδες ἦλθον με φερμάνια πρὸς τοὺς πρωτίστους τῆς Ἀλβανιτικῆς, οἱ ὅποιοι προσκαλοῦνται νὰ στρατεύσων κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ὅσον διὰ τοὺς μισθοὺς, τοὺς ὑπόσχονται, ὅτι θέλουν τοὺς λάβει εἰς Ἀέρισσαν ἀπὸ τὸν Σερασκέρην, ὅταν ὑπάγουν ἐκεῖ· τὸ ὅποιον δὲν ἤκουσαν μὲ εὐχαρίστησιν οἱ Ἀλβανῖται.

Γράμμα τῆς Διόβρου ἀπὸ 15 (27) Μαρτίου φανερώνει, ὅτι, κατὰ τὰ τελευταῖα γράμματα τῆς Λόνδρας, ἐναυλώθη ἐκεῖ ἕνα πλοῖον ταχύπλουν ἐπίτηδες, διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς 400 χιλ. τάλλαρα, μέρος τοῦ δανείου.

Τὰ τελευταῖά μας γράμματα ἀπὸ τοῦ εἰς Λόνδραν ἀπεσταλμένου εἶναι 14 (26) Φεβρουαρ., καὶ ἠτοιμάζοντο τότε νὰ ξεκινήσουν αὐτὴν τὴν ποσότητα· ἐλπίζον δε ἕως τὸν Αὐγούστον μῆνα νὰ ἐμβάσουν ὅλην τὴν ποσότητα τοῦ δανείου.

Ὁ Δορδ Στραγκφόρ ἀνέφερεν εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Διοίκησιν, ὅτι ἡ Ἀγγλία ἔχει σκοπὸν νὰ ἐκδικηθῇ διὰ τὴν ὑποίαν παρὰ τοῦ ἐν Τουνεζίῳ Δέη ἔλαβε καταφρόνησιν.

Ὁ Σουλτάνος ἠθέλησε διὰ τῆς ἰδίας του μεσιτείας νὰ ἐξισαρῇ ἡ ὑπόθεσις· αὕτη ἀλλ' ὁ πρέσβυς ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἔχει τὴν ἀδειαν νὰ δεχθῇ μεσιτείαν· ὅθεν ὁ Σουλτάνος ἀνῆγγειλεν εὐθὺς εἰς τὸν Δέην διὰ νὰ ἀπολογηθῇ πρὸς τοὺς Ἀγγλοὺς περὶ τοῦ ἄφρονος τούτου κινήματός του. (Ἐφημ. Φραγφ.)

Εἰδικαὶ ἐπιστολαί.

Ταύτην τὴν στιγμὴν ἐλάδομεν γράμμα ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, σημειωμένον τῇ 24 Μαρτίου· ἀπὸ αὐτοῦ μανθάνομεν βεβαίως, ὅτι ἡ Ἀεροκρίνοδος παρεδόθη εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Διοικήσεως, καὶ ὁ διορισθεὶς παρ' αὐτῆς φρούραρχος εἰσῆλθεν εἰς αὐτήν· ὅτι τὸ Ναύπλιον πολιορκεῖται στενά· ὅτι εἰς τὰς 22 ὁ Θ. Κολοκοτρώνης εὐγῆκεν ἀπὸ Τριπολιτζάν μὲ τοὺς στρατιώτας του διὰ νὰ κτυπήσῃ τὰ στρατεύματα τῆς Διοικήσεως, διοικούμενα ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Γεωργάκην Γιατράκον; καὶ νικηθεὶς ἔμεινε μὲ τέσσαρας ἀνθρώπους, καὶ διεσώθη εἰς Τριπολιτζάν· ὅτι εἰς τὰς 23 ὁ στρατηγὸς Ἀνδρίας Λόνδος μὲ τὸν ἀντιστράτηγον Νοταρόπουλον, ἔχοντες ὡς

(2) Ἀπόροῦμεν ὅπως περὶ τῆς συνάξεως διὰ νὰ μὴ φανῇ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη. ἔ. 3.

χιλούς στρατιώτας ἐκίνησαν ἀπὸ Ἄργος εἰς Τριπολιτζάν. Βεβαίονεται προσέτι ἡ εἰδησις, ὅτι ὁ Γενναῖος (Γιαννάκης) Κολοκοτρώνης, ἀφ' οὗ ὅλοι τοῦ οἱ στρατιώται τὸν ἄφησαν, καὶ ἐνώθησαν μετὰ τὴν Διοίκησιν, αὐτὸς ἐφυγε καὶ ἐκλείσθη εἰς Τριπολιτζάν ὄχι μὲ τριάντα, ἀλλὰ μὲ τρεῖς μόνον ἀνθρώπους.

Ἡ ἀπὸ Ζάκυνθον, πρὸς τὸν συντάκτην τῶν Ἑλληνικῶν χρονικῶν σαλθεῖσα ἀνώνυμος ἐπιστολή, δὲν ἠμπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος ταύτης· διότι εἰς τῶν πρωτίστων νόμων μας εἶναι τὸ νὰ μὴ πειράζωμεν ποτε προσωπικῶς τινα· ἂν ὅστις μᾶς ἐστειλεν αὐτὸ τὸ ἄρθρον ἐπιθυμῇ διὰ νὰ τὸ ἐκδώσωμεν, ἂς μᾶς γνωστοποιήσῃ τὸ ὄνομά του διὰ νὰ ἠμπορέσῃ ὁ συντάκτης νὰ πληροφωρηθῇ περὶ τοῦ ὁποίου μέλλει νὰ δώσῃ ἀπόκρισιν.

Ὁ συντ. τῶν Ἑλλ. χρον. I. I. Μαίερ.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ 29

τῇ 9 Ἀπριλ. 1824.

Μεσολόγγιον τῇ 7 (19) Ἀπριλίου 1824.

Ἀπαρηγόρητα θρηνηῖ μεταξὺ τῶν χαρμωσύνων τοῦ Πάσχα ἡμερῶν ἡ Ἑλλάς, διότι αἰφνυδῶς στερεῖται ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς τὸν πολῦτιμον αὐτῆς εὐεργέτην, τὸν λαμπρὸν Λόρδον Νόελ Βύρωνα. Ὁ ὑπερτίμος οὗτος ἀνὴρ μετὰ δεκαήμερον ἀσθένειαν φλογιστικοῦ ρευματικοῦ πυρετοῦ, ὅστις εἶχεν εἰσελθεῖ ἕως εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ἐξέπνευσε σήμερον περὶ τὸ ἐσπέρας εἰς τὰς ὥρας 11 π. 40 (5 π. 40). (α)

Δὲν ἔπαυσεν ἐτι ζῶν ὁ λαμπρὸς φιλέλλην νὰ παρασταίνῃ τοῦς εὐνοικοῦς ὑπὲρ τῆς πατρίδος σκοπούς του. Ὁ ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος ζῆλος τοῦ μεγάλως μᾶς ἐνθά ῥρυνε, καὶ μᾶς ἐδίδοε τὰς πλέον χρηστὰς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἐλπίδας.

Πικρῶς θλίβεται καὶ κατάκαρδα λυπεῖται ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος στερούμενος τοιοῦτον πατέρα καὶ εὐεργέτην. Εἰς ὅλων τῶν πατριωτῶν τὰ πρόσωπα ἡ θλίψις καὶ κατῆφεια φαίνονται· ζωγραφισμέναι· ἀλλὰ περισσότερον κλαίει καὶ ἀναστενάζει ὁ λαὸς τοῦ Μεσολογγίου, διότι αὕτη ἡ πόλις εἶχε τὴν καλὴν τύχην νὰ συγκαταριθμῇ μεταξὺ τῶν πολιτῶν τῆς ἀνδρα τῶν ἀρετῶν καὶ προτερημάτων τοῦ λαμπροῦ Λόρδου. Αἱ πρὸς αὐτὸν τοῦ ἔθνους μας ἐλπίδες ἀπέτυχον, καὶ πλέον δὲν μᾶς μένει, παρὰ νὰ κλαίωμεν ἀπρηγορήτως τὸν τόσον σκληρὸν δι' ἡμᾶς θάνατον.

Εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ἡ Διοίκησις ἐξέδωκε τὴν ἀκόλουθον διαταγὴν.

Ἀρ. 1185) ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Αἱ παρούσαι χαρμώσυναι ἡμέραι ἔγιναν δι' ὅλους ἡμᾶς ἡμέραι πένθους.

Ὁ Λόρδ Νόελ Βυρὼν ἀπέρας σήμερον εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, περὶ τὰς ἑνδεκα ὥρας τὸ ἐσπέρας μετὰ μίαν ἀσθένειαν φλογιστικοῦ ρευματικοῦ 10 ἡμερῶν.

Καὶ πρὶν ἀκόμη χωρισθῇ ἡ ψυχὴ ἀπὸ τοῦ σώματος, ἡ κοινὴ κατῆφεια ἔλεγεν ὅσην θλίψιν ᾔσθανετο ἡ καρδία ὅλων, καὶ ὅλοι μικροὶ μεγάλοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νικημένοι ἀπὸ τὴν θλίψιν, ἐλησμονήσατε τὸ Πάσχα.

Ἡ στέρησις αὐτοῦ τοῦ λαμπροῦ ὑποκειμένου εἶναι βέβαια πολλὰ αἰσθαντικὴ δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ εἶναι πολὺ περισσότερον ἀξιοθρήνητος δι' αὐτὴν τὴν πόλιν, τὴν ὅποιαν ἡγάπησε διαφερόντως, καὶ εἰς αὐτὴν ἐπολιτογράφη, καὶ ἀπόφασιν σταθερὰν εἶχεν, ἂν τὸ ἔφερεν ἡ περίστασις, νὰ γένῃ καὶ προσωπικῶς συμμέτοχος τῶν κινδύνων τῆς.

Καθένας βλέπει ἐμπρὸς τοῦ τὰς πλουσίας πρὸς τὸ κοινὸν εὐεργεσίας του, καὶ μήτε ἔπαυσε, μήτε παύει κανείς, μὲ εὐγνώμονα καὶ ἀληθινὴν φωνὴν νὰ τὸν ὀνομάζῃ εὐεργέτην.

Ἔως οὐ νὰ γνωστοποιηθῶν αἱ διαταγαὶ τῆς ἐθνικῆς Διοικήσεως περὶ αὐτοῦ τοῦ πολυθρηνήτου συμβάντος.

Δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀρ. 314 καὶ ἡμ. 15 Οκτωβ. θεσπίσματος τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος. Διατίθεται.

α.) Αὐριον, μόλις ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, νὰ πείσουν ὅπῃ τὸ μέγαλον κανονοστάσιον τοῦ τείχους αὐτῆς· τῆς πόλεως 37 κανονιαῖς (μία τὸ κάθε λεπτόν), κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν χρόνων τῆς ζωῆς τοῦ ἀποθανόντος.

β.) Ὅλα τὰ κοινὰ ὑπουργεῖα, διὰ τρεῖς ἡμέρας, κατὰ συνέχειαν, νὰ κλεισθῶν, ἐμπεριεχομένων καὶ τῶν κριτηρίων.

γ.) Νὰ κλεισθῶν ὅλα τὰ ἐργαστήρια, ἐκτὸς ἐκείνων, ὅπου πωλοῦνται τροφαὶ καὶ ἰατρικά· καὶ νὰ λείψουν τὰ μουσικὰ παιγνίδια, οἱ συνηθισμένοι εἰς αὐτὰς τὰς ἡμέρας χοροὶ, νὰ παύσουν τὰ φαγοπότια εἰς τὰ κρασοπωλεῖα, καὶ κάθε ἄλλο εἶδος κοινοῦ ξεφαντώματος.

δ.) Νὰ γένῃ 21 ἡμέρας γενικὴ πένθηφορία.

ε.) Νὰ γενοῦν ἐπικηδεῖοι δεήσεις εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας.

Εν Μεσολογγίῳ τὴν 7 Ἀπριλίου 1824.

Τ. Ξ. Α. Μαυροκορδάτος. Ὁ Γραμ. Γεώργιος Πραιδης.

Μεσολόγγιον) Εἵμεθα εἰς περίστασιν νὰ πληροφωρήσωμεν τὸ δημόσιον περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Καραϊσκάκη, καθὼς εἰς τὸν 27 ἀρ. ὑπεσχέθημεν.

Ὁ πολεμικὸς οὗτος ἀρχηγός, ἀσθενῶν ἀπὸ φθίσις, ἐκάθητο εἰς Ἀνατολικὸν, ὅπου διέτρεβεν ἀπὸ τὸν καιρὸν, καθ' ὃν ἐτελείωσεν ἡ προλαβοῦσα

(α) Ἀγνοοῦμεν διὰ ποίας αἰτίας δὲν ἦλθον ἐν λαμπρὸς Λόρδος νὰ συγκατανεύσῃ εἰς δεσὲς παρακλήσεις· εἶχε καίμιν πρὸς αὐτὸν ὁ ἰατρός σου Φ. Βρούνος, καὶ ὁ ἰατρός τῆς ἰταλίας I. Μίλιγκαν διὰ νὰ τὸν φλεβοτομήσωσιν.

συνελεύσεις τῶν ἀρχηγῶν καὶ προκρίτων τῆς Αὐτικῆς καὶ μέρους τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία μὲ κάθε τρόπον ἐπάσχισε νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ ὑπαρεστημένον, ἀφ' οὗ δὲν ἐνέδωκεν εἰς πολλὰ παράλογα ζητήματα τοῦ τὸν διώρισε δὲ νὰ ἔχῃ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἐκατὸν στρατιώτας λαμβάνοντας τὸν μισθὸν παρὰ τῆς Διοικήσεως, καὶ νὰ ᾔταιμος εἰς τὰς προσταγὰς τῆς· αὐτὸς ὑπεκρίθη κατ' ἀρχάς, ὅτι εὐχαριστήθη, καὶ ὅτι δὲν ἐπροσπαθοῦσεν ἄλλο, παρὰ ν' ἀναλάβῃ τὴν ὑγίαν του, καὶ νὰ δείξῃ ἔπειτα, μὲ τὰ ἔργα, ὅτι εἶναι ἄξιος περισσοτέρας τιμῆς καὶ ἀγάπης· ἀκούθως ὅμως τὰ περιστατικὰ τὸν ἔδωσαν λαθὴν νὰ κάμῃ νέα παράπονα (ἀγκυαλὰ ἄδικα), καὶ νέας ἀπαιτήσεις. Ἡ Διοίκησις, ἐπειδὴ εἶχε κρίνει ἀναγκαῖον ν' αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν προσδιορισθέντων ὑπὸ τῆς συνελεύσεως μισθωτῶν στρατιωτῶν, αὐξήσας καὶ τοὺς μισθωτοὺς στρατιώτας τοῦ Καραϊσκάκη, διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, χωρὶς νὰ κάμῃ ἐνταυτῷ καὶ κἀνὲν πρᾶγμα ἔξω τῆς τάξεως· οὗτος ὅμως ἐμίσθωσεν ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους, πολὺ περισσοτέρους, παρ' ὅσους ἡ Διοίκησις τὸν διώρισε, καὶ τοὺς εἶχε καὶ ἐστέκοντο, ὡς ἐθέλοντα, εἰς τὰ σύνορα τοῦ Καρπενησιῦ· ἐν τοσούτῳ δὲ ἐνεργοῦσε τὴν ἀνταπόκρισιν τοῦ μετὰ τοὺς ἐχθρούς.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἔστειλεν ἐδῶ εἰς Μεσολόγγιον τὸν ἀνεψιὸν του διὰ μίαν ὑπόθεσιν· οὗτος τὴν 19 Μαρτίου θέλων νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀνατολικὸν, ἐπιάσθη μετὰ τοὺς μονοξυλιαραίους, καὶ τοῦ ἐκτύπησαν τινὲς Μεσολογγίται, καὶ τοῦ ἔτχισαν τὸ κεφάλι ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ἔριδα· ἡ Διοίκησις ἔβαλεν ὅλα τῆς τὰ δυνατὰ διὰ νὰ εὕρῃ τοὺς ἐνόχους, οἵτινες εἶχον φύγει, διὰ νὰ τοὺς κρίνῃ καὶ νὰ τοὺς παιδεύσῃ κατὰ τὸ σφάλμα· ἀλλ' ἐν ᾧ ταῦτα ἐγίνοντο, ὁ Καραϊσκάκης ἔξαφνα στέλλει ἐδῶ τὴν δευτέραν ἡμέραν ὡς ἐκατὸν πενήντα στρατιώτας μετὰ λόγον ὅτι μοναχοὶ τῶν ἡλθον διὰ νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν νὰ τοὺς γίνῃ ἡ δικαία ἰκανοποίησις διὰ τὸ κτύπημα τοῦ συντρόφου των· τοῦτο τὸ κίνημα ἀντὶ νὰ εὐκολύνῃ, καθὼς αὐτοὶ ἔλεγον, ἔκαμε δυσκολωτέραν τὴν εὐρεσιν τῶν ἐνόχων· διὰ τοῦτο, τὸ πρᾶγμα ἀργοπόρησεν ἕως τὴν 21 τοῦ μηνός.

Τῇ ἐσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Καραϊσκάκη ἔβαλαν μετὰ γέλασμα εἰς τὸ χερί δύο ἀπὸ τοὺς προκρίτους ταύτης τῆς πόλεως, καὶ κρυφίως τοὺς ἔστειλαν εἰς Ἀνατολικὸν πρὸς τὸν ἀρχηγὸν των. Συγχρόνως ἄλλοι σαράντα ἄνθρωποι τοῦ ὑπῆγαν ἀπὸ Ἀνατολικὸν μετὰ μονόξυλα, καὶ εὐγῆκαν εἰς Βασιλάδι ἐξαίφνης καὶ μετὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε οἱ φύλακες αὐτοῦ τοῦ ὀχυρώματος δὲν ἔλαβαν κατ' ἀρχὰς ὑποψίαν, ἐπειδὴ ἐσωτερικῶς δὲν εἶχον νὰ φοβῶνται κανένα ἐχθρόν· ἔπειτα δὲ δὲν ἦτον πλέον καιρὸς νὰ τοὺς ἐμποδίσουν.

Ἡ Διοίκησις ἀμέσως εἰς τὰς ἡμερώματα ἔλαβεν ὅλα τὰ πλέον δραστήρια μέτρα· ἔφερε δύναμιν μέσα εἰς τὴν πόλιν, καὶ διώρισε ἀρματωμένους βάρκας νὰ ὑπάγουν νὰ πολιορκήσουν τὸ Βασιλάδι· ὁ Καραϊσκάκης, ἰδὼν, ὅτι ἡ Διοίκησις ἔλαβε τόνον ἐναντίον τῶν ἀταξιῶν του, ἠναγκάσθη νὰ στείλῃ ὀπίσω τοὺς δύο προκρίτους Μεσολογγίτας, καὶ τότε ἀφῆθησαν καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἀπὸ τὸ Βασιλάδι ἐλεύθεροι, καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἀνατολικὸν· σημειωτέον δὲ, ὅτι εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦσαν καὶ ἑπτὰ καράβια ἐχθρικά ἔξω ἀπὸ τὸ Βασιλάδι ἀραγμένα.

Εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἡ Διοίκησις ἔγραψε καὶ πρὸς τοὺς ἀρχηγούς τοῦ στρατεύματος, τοὺς εὐρισκομένους, εἰς Μπαμπίνι, εἰς Ξηρόμερον, καὶ ἡλθον μετὰ ὅλον τὸ στράτευμα, καὶ ἐμβῆκαν εἰς Ἀνατολικὸν τὴν ἐσπέραν τῆς 29 Μαρτίου· ἐπειδὴ ἀλλῶς ὁ Καραϊσκάκης ἦτον ἀρκετὰ δυνατὸς, καὶ δὲν ἠμποροῦσεν ἡ Διοίκησις νὰ κάμῃ καμμίαν προφύλαξιν ἐναντίον του.

Ἀφ' οὗ ἐπέστρεψαν οἱ δύο πρόκριτοι ἀπὸ Ἀνατολικὸν, ἡ Διοίκησις ἔδωκε προσταγὴν καὶ ἐπιάσθη καὶ ἐβάλλθη εἰς φύλαξιν ὁ Κωνσταντῖνος Βουλπιώτης, ὅστις εἶχεν ὑπάγει εἰς Ἰωάννινα, καθὼς ἐφανερώταμιν εἰς τὸ 27 φύλλον.

Εἰς τὰς 27 ὑπῆγεν ὁ πρίγκιψ Μαυροκορδάτος μετὰ τοὺς ἐδῶ εὐρισκομένους στρατηγοὺς εἰς Ἀνατολικὸν, ἀφ' οὗ δὲ ἀνταμῶθη, καὶ συνεσκέφθη καὶ μετὰ τοὺς ἐκεῖ ἔλθοντας ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἀρχηγούς τῶν ἀρμάτων διώρισε ἐπιτροπὴν, τόπον ἐπέχουσαι πολεμικοῦ δικαστηρίου, διὰ νὰ κρίνῃ τὰς κατὰ τοῦ Καραϊσκάκη κατηγορίας· τὰ κατωτέρω ἐπίσημα ἔγγραφα κάμουν γνωστὰ τὰ σφάλματα τοῦ Καραϊσκάκη, ὅθεν δὲν μᾶς μένει ἄλλο νὰ εἰπώμεν εἰς τελείαν πληροφωρίαν τῆς ὑποθέσεως, εἰμὴ ὅτι ὁ Καραϊσκάκης, ἀφ' οὗ καὶ οἱ Τζαβελλαῖοι, πληροφωρηθέντες διὰ τὴν προδοσίαν του, δὲν ἠθέλησαν πλέον νὰ φανοῦν διαυθεντεῖται του, ἔμεινεν αὐτὸς μετὰ μόνους τοὺς ἀνθρώπους του, τότε ἔλαβεν δε προσταγὴν νὰ ἐκβῇ ἀπὸ τὸ Ἀνατολικόν.

Ἡ φθίσις τοῦ κατῆντησεν εἰς τὸν τρίτον βαθμὸν, καθὼς ἐβεβαίωσαν οἱ ἰατροὶ, καὶ δὲν θέλει ζῆσαι πολλὸν καιρὸν ἀκόμη.

Τὴν 3 Ἀπριλίου ἐκβῆκεν ἀπὸ Ἀνατολικὸν, μετὰ σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς Κάλαμον· μέρος μικρὸν τῶν ἀνθρώπων του, φιλοδωρημένοι πλουσίως, τὸν ἠκολούθησαν. Δὲν ἠμπορεῖ διόλου νὰ περιπατήσῃ, ἡ νὰ καθαικεύσῃ, ἀλλὰ τὸν σηκώνουν τέσσαρες ἄνθρωποι εἰς φορεῖν· ἕως εἰς τὰς 6 τοῦ μηνὸν εἶχαμεν εἰδῆσιν ὅτι εὐρίσκατο εἰς Γουριάν, χωρίον κείμενον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Ἀχελώου.

Αρ. 1125. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Δυνάμει του υπ' αρ. 314 και ημ. 15 Οκτωβ. 1823 θεσπίσματος του Βουλ. Σώματος
Διατάσσεται.

α.) Οί στρατηγοί Γεώργιος Τζόγκας, Δημόσιος Σκαλτζάς, και Αλεξάνδης Βλαχόπουλος, και οί χιλιάρχου Γρηγόριος Διακατάς, και Αναγνώστης Καραγιάννης, διορίζονται εις επιτροπήν, τόπον επέχουσιν πολεμικού δικαστηρίου, ίνα εξετάσωσι τὰς κατὰ τοῦ Γεωργίου Καραϊσκάκη κατηγορίας, και ἀποφασίσωσι.

β.) Θέλουν εξετάσει παρομοίως δσοὺς εὐρεθῶν ἔνοχοι τῶν παρελθουσῶν διχοστασιῶν.

γ.) Κατὰ τὸ βάρος τοῦ ἐγκλήματος τῶν ὧν ἀποδειχθῶν ἔνοχοι, θέλει ἀποφασισθῇ και ἡ ποινή.

Ανατολικὴν τῇ 30 Μαρτίου 1824.

Α. Μαυροκορδάτος.

Αρ. 1128.) ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Κατὰ τὴν υπ' αρ. 1125 διαταγήν,
Διατάσσεται.

α.) Ὁ πανιερώτατος ἅγιος Ἄρτης, κύριος Πορφύριος, ὁ στρατηγὸς Ν. Στουρνάρης, και οί κύριοι Πάνος Γαλιάνης, Τάτζης Μαγγίνας, και Σωτήρης Γιώτης διορίζονται συνήγοροι ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως.

β.) Οὗτοι θέλουν παρουσιάσει ἐνώπιον τῆς διορισθείσης ἐπιτροπῆς τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους ἐναντίον τοῦ καπ. Γεωργίου Καραϊσκάκη, και ὧν ἄλλων ἤθελαν φανῇ ἔνοχοι ἐπιβουλῆς κατὰ τῆς πατρίδος κατὰ τὸν νόμον τῆς Ἐπιδάφρου.

γ.) Ἡ παρούσα νὰ σταλῇ εἰς ἀντίγραφον πρὸς τοὺς εἰρημένους συνηγόρους, οἵτινες ἰαχύουσι διὰ μόνην τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ.

Α. Μαυροκορδάτος.

Ζάκυνθος 25 Μαρτίου.) Ἀπὸ ἐπιστολῆς τῆς Ἀλεξανδρείας σημειωμένης τῇ 14 Μαρτίου, εἰδοποιούμεθα ὅτι, ὁ Νετζιπ-εφέντης ἐφθασε πρὸ ἑνὸς ἡδὴ μηνὸς εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν, φέρων ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως τὰς ἐγγράφους πρὸς τὸν Μεχμέτ-ἀληπασιᾶ διαταγὰς διὰ νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Τὰ μεγαλύτερα μέσα ὅπου ὁ σατράπης οὗτος θέλει μεταχειρισθῇ εἶναι, ὡς λέγουσιν, ἡ πλὴθὺς τῶν χρημάτων. θέλει δε εἶσθαι Σιερ-ασκέρ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἱμπραήμ-πασσιᾶς.

Τῇ 12 Μαρτίου ἐπῆρε φωτιάν τὸ κονιοδοχεῖον (τζεπχανές) τοῦ φρουρίου τῆς Αἰγύπτου και ἀνέτρεψεν ὅλον τὸ φρούριον.

Εἰς τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο ἐκάησαν δισχιλιοὶ ἄνδρες, ἐν οἷς και ἐξ πολλοῦ σημαντικοί.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 30

12 Ἀπριλίου 1824.

Προκήρυξις τῶν ἐγκλημάτων τοῦ Καραϊσκάκη (ἰδ. αρ. 29.)

Αριθ. 1167) ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Πρὸς τοὺς στρατιωτικοὺς, και πολιτικὸς ἀρχηγούς τῆς Ἀ. Ἑλλάδος, και πρὸς πάντας τοὺς Ἕλληνας.

Ὁ Γεώργιος Καραϊσκάκης, ἐπειδὴ ἀπαρχῆς εὐρήθη σύντροφος τῶν ἀρμάτων εἰς τὸν ἱερὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα, ἡ πατρίς τὸν ἐτίμησε με ἀξιώματα πῶς ἐφάρθη ἕως εἰς τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Σκόνδρα, εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους. μ' ὅλον τοῦτο ἡ πατρίς παρέδωκε τὰ σφάλατά του, διὰ νὰ τὸν τραβίξῃ εἰς μεταμέλειαν. ἦλθεν εἰς τὰς δύο χώρας ἐπὶ προφάσει τῆς ἀσθενείας του, και τὸν ὑπέδεχθησαν φιλοφρόνως. ἀλλ' αὐτὸς δὲν ἐφάρθη ὡς πατριώτης, και ὡς χριστιανός. αὐθαδίασε νὰ πιάσῃ ἄρματα ἐναντίον τῆς πατρίδος. ἔκαμεν ἐκστρατείαν ἐναντίον τοῦ Μεσολογγίου. ἐπίασε τὸ φρούριον τοῦ Βασιλαδίου, διώξας ἐκεῖθεν τὴν φρουράν. οἱ στρατιῶταί του ἔλαβον δύο ἐκ τῶν Προκρίτων τῆς πόλεως ὡς αἰχμαλώτους, ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Διοικήσεως, και ἔφεραν τοὺς πρὸς αὐτὸν τὴν νύκτα, εὐρισκόμενον εἰς τὸ Ἀνατολικόν. ἐξηγήθη δὲ και εἰς πολλοὺς ὅτι θέλει ἐμβάσει Τούρκους εἰς τὴν πατρίδα.

Διὰ ταῦτα ὑποπευθεῖσα ἡ Διοίκησις, ἔλαβε τὰ ἀνήκοντα μέτρα, και διώρισεν ἐπιτροπὴν τόπον επέχουσιν στρατιωτικὸ δικαστηρίου, συνθεμένην ἀπὸ στρατηγούς, και χιλιάρχους, οἵτινες ἐξετάσαντες αὐτὸν τε, και ὅλα τὰ αἰτία, τὰ ὅποια καθ' ἡμέραν πύξαναν τὰς ὑπεψίας ἐναντίον του,

Εὐρήκαν, « ὅτι ὁ Καραϊσκάκης εἶχε κρυφὴν ἀνταπόκρισιν με τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως, και τῆς πατρίδος » ὅτι ἀπὸ τὸν Ὁμέρ-πασσαν ἐζήτησε μπουγιουρτί διὰ νὰ γένῃ καπιτάνος τῶν Ἀγράφων. « ὅτι ὑπέσχετο εἰς τὸν ἐχθρὸν νὰ πιάσῃ τὴν Τατάραιναν με χιλίους στρατιώτας, και ἐσυμβούλευε νὰ εὐγῇ ὁ ἀποστάτης Βαρνακιώτης με χιλίους εἰς τὸ Ξηρόμερον. « ὅτι ὑπέσχετο εἰς τὸν ἐχθρὸν νὰ τραβίξῃ πρὸς ἑαυτὸν στρατηγούς, και χιλιάρχους Ἕλληνας ἐναντίον τῆς πατρίδος » ὅτι ἐν ᾧ ἐγένοντο αὐτὰ εἰς Μεσολόγγιον, συγχρόνως εὐγῆκεν ὁ ἐχθρικός στόλος ἀπὸ Π. Πάτρας, και ἄραξεν εἰς τὸ Βασιλάδι, και ἐγίνε μυστικὴ ἐκστρατεία Τούρκων ἀπὸ Καστέλια, και Ναύπακτον ἐναντίον τοῦ Μεσολογγίου, ἡ ὅποια δὲν εὐδοκίμησε, διότι ὀλίγοι σταθεροὶ Ἕλληνες τοὺς ἐκτύπησαν εἰς τὴν Κακὴν Σκάλαν, και τοὺς ἐγύρισαν ὀπίσω. » ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβε τέλος πάντων πολλὰ διδόμενα διὰ νὰ γνωρίσῃ αὐτὸν ἐπιβουλον τῆς πατρίδος, και προδότην.

Ἐπειδὴ ὁμως ἡ πατρίς ἀγαπᾷ τὰ τέκνα της, και μακροθυμεῖ διὰ νὰ τὰ

ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν ἀπάτην, και νὰ τὰ φέρῃ εἰς μετάνοιαν, νὰ γνωρίσουν τὰ χριστιανικὰ χρέη των, ἀπεφασίσθη παρὰ τῆς διορισθείσης ἐπιτροπῆς τῇ συναινέσει ὅλων τῶν παρευρεθέντων ἀρχηγῶν τῶν ἀρμάτων, και πολιτικῶν, και ἐδόθη προσταγὴ πρὸς τὸν αὐτὸν Καραϊσκάκη νὰ ἀναχωρήσῃ ἀμέσως ἀπ' ἐδῶ, μ' ὅλον ὅπου εἶναι και ἀσθενής, ὅστις και ἀνεχώρησεν σήμερον.

Ἀν μετανόησιν ἀληθῶς, και ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ χριστιανικὰ, και Ἑλληνικὰ χρέη του, ἡ πατρίς θέλει λάβει τὴν εὐχαρίστησιν ὅτι τὸν ἐκέρδισεν, εἰ δ' ἐπιμείνῃ εἰς τὴν κακίαν του, ἄς ὀψεται.

Σεῖς δε, ἀδελφοί, εἰδοποιεῖσθε διὰ τοῦ παρόντος, ὅτι ὁ Καραϊσκάκης εἶναι διωγμένος ἀπὸ τὴν πατρίδα, και δὲν ἔχει καμμίαν ἐξουσίαν παρὰ τῆς Διοικήσεως. μάλιστα ἐστερήθη ὅλων τῶν βαθμῶν, και ἀξιωματῶν ὡς ἀμαρτήσας. Ὅσοι δὲ ἀπατηθέντες ἠκολούθησαν αὐτὸν, προσκαλοῦνται νὰ γυρίσουν εἰς τὰ ὀπίσω, και νὰ ἐνωθῶν με τοὺς ἀρχηγούς, τοὺς ὑπερασπιστάς τῆς πατρίδος. πάντες δε οἱ λοιποὶ Ἕλληνες νὰ ἀπομακρυνθῶν τῆς συναναστροφῆς του, και νὰ τὸν στοχασθῶν ὡς ἐχθρὸν, ἐν ὧς νὰ μετανόησιν και νὰ προσπέσῃ εἰς τὸ ἔλεος τοῦ ἔθνους, και ζητήσῃ συγχώρησιν. Ἐν Ἀνατολικῇ τῇ 2 Ἀπριλ. 1824. Α. Μαυροκορδάτος.

Οἱ στρατηγοί, Ν. Μπότσης, Ν. Τορνάρης, Γ. Τζιόγκας, Α. Σκαλτζάς, Α. Βλαχόπουλος, Α. Μακρής, Γ. Γιολλάσης.

Οἱ χιλιάρχου, Γ. Διακατάς, Α. Καραγιάννης, Σ. Κατζαρόγ.

Οἱ καπιτάνοι, Κ. Βλαχόπουλος, Γ. Σουλτάνης.

Ὁ φίλος τοῦ Νόμου ἐδημοσίευσεν τὴν ἐξῆς ἐπιστολὴν, πεμφθεῖσαν ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν παρὰ τ. νο. φιλέλληνας, πρὸς τινὰ σημαντικὸν Ἕλληνα.

Ἀλεξάνδρεια τῇ 14 Φεβρουαρίου 1824.

Ἡ ἐπιθυμία, ὅπου ἔχω διὰ νὰ θριαμβεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑπόθεσιν τὴν ὅποιαν ὑπερασπίζεσθε, με ἀναγκάζει νὰ σὰς γράψω τὴν παρούσαν, διὰ νὰ σὰς γνωστοποιήσω, ὅσα ἐτοιμάζονται κατὰ τῶν Ἑλλήνων, και νὰ σὰς παρακινήσω νὰ βάλετε εἰς πρᾶξιν τὴν ἐνωσιν και τὴν δύναμιν, εἰς ἀποφυγὴν τῶν κακῶν, τὰ ὅποια, χωρὶς ἐκεῖνα τὰ μέσα, ἡμπορεῖ ἡ ταλαίπωρος Ἑλλὰς νὰ πάθῃ.

Ὁ Πασσᾶς τῆς Αἰγύπτου ἐδιορίσθη ἰσχύτως, ἐπὶ κεφαλῆς, ἀρχηγὸς ὅλων τῶν μελλουσῶν κατὰ τῆς Πελοποννήσου Τουρκικῶν πράξεων. Οἱ πασσάδες ὅλοι, και ὅλαι εἰ δυνάμεις τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους κρέμονται ἀπὸ αὐτὸν, διὰ νὰ φθάσῃ νὰ καθυποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα. Εἰς τὴν συνέλευσιν, τὴν συγκροτηθεῖσαν κατὰ τὴν 6 τοῦ τρέχοντος, εἶπε δημοσίως πρὸς τοὺς στρατηγούς, και ἄλλους ἀρχηγούς, ὅτι θέλει ἐκστρατεύσει προσωπικῶς. λαμβάνει 12 χιλιάδας τακτικούς στρατιώτας μαῦρους και Αἰγυπτίους, 8 χιλιάδας Ὀσμανλίδας και 2 χιλιάδας ἱππεῖς. ἐτοιμάζονται ἄπειρα ἐφόδια. πασημάδι μόνον πρέπει μετ' ὀλίγας ἡμέρας. νὰ ἐτοιμασθῇ 80 χιλ. καντάρια. ἀπὸ τοῦτο φαντασθῆτε τὰ λοιπά. Σκοπεύει νὰ ἐκπλεύσῃ κατὰ τὴν 15 Ἀπριλίου στοχάζομαι ὅμως, ὅτι τὰ καράδια μόλις περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου ἡμποροῦν νὰ γένωσιν ἐτοιμα. τὰ σκοπούμενα μέρη διὰ τὴν ἀπόβασιν του εἶναι αἱ Π. Πάτραι, τὸ Νέοκαστρον, τὸ ὁποῖον ἐλπίζει νὰ κυριεύσῃ ἐξ ἐφόδου. ὅταν φθάσῃ εἰς τὰς Π. Πάτρας, σοχάζεται, ὅτι, εἰς τὸν κόλπον τῆς Ναυπάκτου, ἡμπορεῖ νὰ εὐκολύνῃ τὰς πράξεις τῶν στρατευμάτων, ὅσα ἀπὸ τὴν Ρούμελην μελλοῦν νὰ ἐνωθῶσι με αὐτόν. ἔχει και σκοπὸν, ἐὰν ἡμπορέσῃ, νὰ καταστρέψῃ τὴν Ἰθρὴν και τὰς Πέτζας. θέλει μεταχειρισθῇ πρότερον τὸν δόλον και τὴν ἀπάτην διὰ νὰ φθείρῃ με τὴν δύναμιν τοῦ χρυσίου τοῦς Ἕλληνας, νὰ σπειρῇ διχόνοιαν, και νὰ κάμῃ τινὰ φατρίαν μεταξὺ αὐτῶν. και διὰ νὰ εὐκολύνῃ τὸ σχέδιον τοῦτο ζητεῖ νὰ φέρῃ ἐδῶ τὸν Πατριάρχην τῆς Ἀλεξανδρείας, τὸν διατρίβοντα εἰς Πάτμον. Ὁ πραγματευτὴς Μιχαὴλ Τσοτίζας εἶναι μέτοχος και συνεργὸς τῆς ἐπιβουλῆς. και θέλει νὰ ἀναχωρήσῃ. και αὐτὸς με τὸν στόλον.

Τὸ σχέδιον τοῦτο εἶναι φοβερὸν και κατατρομάζει πάντας τοὺς πιστοὺς φίλους τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας. ὅλοι οἱ τοιοῦτοι εὐχονται διὰ τὴν ἐνωσιν, χωρὶς τὴν ὅποιαν, ἡ μεγαλητέρα δύναμις, τίποτε δὲν κατορθώνει.

Ἐκτὸς τῶν ἀπείρων πολεμικῶν και τροφίμων ἐφοδίων, κανονίων τοῦ στρατοπέδου και τῆς πολιορκίας, ἔχει νὰ λάβῃ μετ' ἑαυτοῦ τρία ἕως τέσσαρα μιλλιούνια τάλλαρα, και τὰ πλοῖα δὲν θέλει εἶναι ὀλιγώτερα ἀπὸ διακόσια πενήντα.

Προσμένονται ἀπὸ Κωνσταντινουπόλιν τὰ βασιλικά καράδια. ὁ Καπετᾶν Πασσᾶς ὅμως θέλει μείνει.

Ἐτοιμασθῆτε λοιπὸν ν' ἀντισταθῆτε με γενναϊότητα, νὰ ἀσφαλίσετε τὰς πόλεις με ἐφόδια, και με ἐνθέρμους ὑπερασπιστάς, και προσέχετε νὰ μὴ γενῇ ποτὲ ἡ μελετουμένη φθορά. Παρακινήσετε τὰ μέλη τῆς Διοικήσεως νὰ μὴ ἀποκοιμηθῶσιν ἀπὸ τοὺς γλυκεῖς και ἀπατηλοὺς λόγους τοῦ Πασσᾶ, διότι εἰς τούτους ἔχει αὐτὸς ἀγαθὰς ἐλπίδας ἐπιτυχίας. ἄς ἔχωσι πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ παράδειγμα τῶν Μαρμαλούκων Μπετίδων. Εἶθε νὰ δυνηθῆτε, ἐντὸς ὀλίγου, νὰ κυριεύσετε τὰς Π. Πάτρας, τὴν Μοθώνην και τὴν Κορώνην εἶθε τὰ ὅπλα σας, και κατὰ γῆν, και κατὰ θάλασσαν, νὰ εὐδοκίμησουν. Αὐταί εἶναι αἱ ἐπιθυμίαι και εὐχαὶ τοῦ κηρυττομένου δούλου σας.

Τὴν 10 τοῦ τρέχοντος ἐγένεν ἡ κηδεῖα τοῦ Δόρδου Ν. Βύρωνος. ἡ Δυ-

τικῇ Ἑλλάδι, ἡ ὁποία ἐδοκίμασε τὰς εὐεργεσίας τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός, καὶ μάλιστα ἡ πόλις αὕτη, ἐδείξαν εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ὅλα τὰ σημεῖα τῆς υπερβολικῆς λύπης, ἡ ὁποία κατεμάρανε τὴν καρδίαν των ἀπὸ ὅλα τὰ περίεξα μέρη εἶχαν συναχθῇ καὶ ἱερεῖς καὶ στρατεύματα, διὰ νὰ τιμῇσιν τὸ λείψανον, καὶ νὰ ἐνώσουν τὰ δάκρυά των μετ' ἐκεῖνα τῶν Μισολογγιτῶν. Ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Ἀρτης, Κ. Πορφύριος, μετὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ῥωγῶν, Κ. Ἰωσήφ, καὶ μετὰ τῶν ἱερέων, ὁ πρόεδρος Α. Μαυροκορδάτος, οἱ στρατηγοὶ Ν. Μπότσαρης, Δ. Σκαλτζᾶς, Δ. Τσόγκας, Α. Βλαχόπουλος, ὁ καὶ ὑπουργὸς τοῦ πολέμου, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀξιωματικοί, οἱ πρόκριτοι τῶν δύο πόλεων καὶ ὅλης τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅλοι οἱ πολιτικοὶ ὑπουργοί, παρευρέθησαν εἰς τὴν τελετὴν.

Τὸ στρατεύμα ἐσχημάτιζε δύο στίχους, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐπορεύοντο οἱ συνδεύοντες τὸ νεκρικὸν κρεββάτι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους προηγείτο τὸ τάγμα τῶν πυροβολιστῶν μετ' ὅλους τοὺς ξένους ἀξιωματικούς, καὶ μέρος τοῦ λοιποῦ στρατεύματος.

Ἀπὸ τόσον ἀναρίθμητον πλῆθος λαοῦ, καὶ στρατευμάτων δὲν ἤκούστο οὐδὲ ψιθυρισμός, ἀλλὰ μόνον ἡ λυπηρὰ ψαλμωδία τῶν ἱερέων, καὶ ὁ βραχνὸς ἤχος τῶν πολεμικῶν μουσικῶν ὀργάνων. Οὕτως ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Νικολάου, κειμένην πλησίον τοῦ τείχους. Ἐν τῷ μεταξὺ τῆς τελετῆς, καὶ εἰς τὸ τέλος ἐβρίθθησαν τρεῖς φορὰς ἐκ διαλειμάτων τὰ κανόνια ἀπὸ τοῦ μεγάλου κανονοστάσιον, καὶ ὅλα τὰ λεπτὰ πυροβόλα τῶν στρατιωτῶν.

Πρὶν τοῦ τελευταίου ἀσπασμοῦ, ὁ κύριος Σπυρίδων Τρικούρης ἐκφώνησε τὸν ἐπιτάφιον λόγον. Θέλομεν ἀδικήσει τοὺς ἀναγνώστας μας, ἐὰν τοὺς στερήσωμεν ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ διὰ τοῦτο θέλομεν τὸν ἐκδώσει εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον τὰ δάκρυα, ὅπου ἐχύθησαν ἀπὸ τοὺς ἀκροατὰς μαρτυροῦσι τὴν ζωηρότητα, καὶ τὸ προσφυὲς τῶν ἐπιχειρημάτων. Ζωγραφίζεται εἰς αὐτὸν ἡ γενικὴ κατ' ὅλην τὴν πόλιν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας τοῦ μακαρίτου, καὶ ἡ υπερβολικὴ λύπη, ἥτις τὸν συνώδευεν εἰς τὸν τάφον· παριστάνεται τὸ μέγεθος τῆς ψυχῆς του, νὰ ἀποφασίσῃ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας μας, καὶ ὁ γενναῖότης τοῦ χαρακτῆρός του, ἥτις τὸν ἔκαμε νὰ ὀνομασθῇ εὐεργέτης τῆς Ἑλλάδος, τὸ σπάνιον πνεῦμα, καὶ ἡ ὑψηλὴ φαντασία ὅπου τὸν ἐστόλιζαν, καὶ τὰ ὅποια τὸν κατέστησαν ἀθάνατον εἰς τὸν σὸφόν κόσμον. Κατ' ἐξοχὴν δὲ ἡ μεγάλη του ἀγάπη πρὸς τὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα, ὁμοῦ μετ' ἐκεῖνο τῆς μοναχικῆς του θυγατρὸς, ἐφύλαξεν εἰς τὸ στόμα ὁ μακαρίτης μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου ἐδόθη ὁ τελευταῖος ἀσπασμός μετ' ἀπαρηγόρητα δάκρυα, καὶ ἔλαβε τέλος ἡ τελετὴ.

Εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρός, ἡ πόλις τοῦ Μισολογγίου, διὰ νὰ δείξῃ τὴν μεγάλην πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην της, τὸν ἐπολιτογράφησεν.

Δὲν εἶναι ἔξω τοῦ πρέποντος νὰ προσφέρωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας τὸ ἔγγραφο τῆς πολιτογραφήσεως, ἀπαράλλακτον καθὼς εὐρίσκεται εἰς τὰ ἀρχεῖα.

« Ἐπειδὴ ὁ Δόρυς Νόελ Βύρων, βουλόμενος συμπράκτωρ τῆς ἐλευθερίας τῇ Ἑλλάδι γενέσθαι, καὶ τὴν Δυτικὴν μάλιστα τῆς λοιπῆς κινδυνεύουσιν ὄρων, ἔγνω εἰς ταύτην ἀφικέσθαι τὴν πόλιν, καὶ ταύτην εὐεργετῶν, ἀπάσης τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος τὴν σωτηρίαν κατεργάσασθαι. ὁ δὲ καὶ τοῖς ἔργοις ἐδήλωσεν, οὐ μόνον μεγάλας δωρεὰς μεγίστας ἐπαρκέσας ἀνάγκαις, ἀλλὰ καὶ τοῖς λόγοις, καὶ τῷ ἀξιώματι αὐτοῦ ὥρελμώτατος τοῖς πράγμασι γενόμενος· ἡ πόλις Μισολογγίου εὐεργέτην αὐτὸν ἀνακηρύττει, καὶ πολίτην Μισολογγίτην ψηφίζεται, τῶν αὐτῶν αὐτοῖς ἀπολαύοντα δικαιῶν, καὶ ἀναγράφει τοῦτο ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς πόλεως, ἵνα δῆλον γένηται πᾶσιν, ὡς οἱ Μισολογγῖται τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας οἶδασιν τιμᾶν, καὶ τοῖς εὐεργέταις γενομένοις αὐτῶν, εἰς εὐγνωμοσύνην, πολιτεῖαν διδόναι.

Ἐν Μισολογγίῳ, τὴν 17 Μαρτίου 1824.

Ἐπενταίαι ὑπογραφὰ τῶν ἐπιστατῶν, καὶ προκρίτων τῆς πόλεως.

Ἀναγινώσκωμεν εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ Φραγκφούρτ τὰ ἐξῆς περὶ τοῦ μεταξὺ Περσίας, καὶ Πόρτας πολέμου.

Αἱ συνθήκαι τὰς ὁποίας οἱ πληρεξούσιοι τῆς Περσίας καὶ Πόρτας κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰουλίον ἐπεκύρωσαν, ποσῶς δὲν ἐτελεσφόρησαν· διότι νέαι δυσκολίαι ἀνεράνησαν παρὰ τῆς αὐλῆς τοῦ Τεχεράν· ἡ βραδύτης αὕτη παρήγαγεν ἐκ δευτέρου διαφωρὰς μεταξὺ Περσίας καὶ Πόρτας· ὅθεν καὶ τὰ στρατεύματα πάλιν ἐκτυπήθησαν πρὸς τὰ σύνορα τῆς Βαβυλώνης (Μπαγδάτ)· ἡ εἰρήσις αὕτη ὁμοῦ δὲν ἐφθασεν ἐπισήμως εἰς κανὲν μέρος. (ἐφημ. Φραγκφούρτ).

Λόγος ἐπιτάφιος τοῦ Λόρδ Γεωργίου Νόελ Βύρωνος· αὐτοεχθισμίνος (α) καὶ ἐκφωνημένος ἀπὸ τὸν Κύριον Σπυρίδωνα Τρικούρη εἰς Μεσολόγγιον ταῖς 10 Ἀπριλ. 1824.

Τὶ ἀνέλπιστον συμβεβηκός! τὶ ἀξιοθρήνητον δυστύχημα! ὀλίγος καιρὸς εἶναι, ἐφ' οὗ ὁ λαὸς τῆς πολυπαθῆς Ἑλλάδος ὅλος χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις ἐδέχθηκεν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ τὸν ἐπίσημον τοῦτον ἀνδρα, καὶ σήμερον ὅλος θλίψις καὶ κατ' ὅλην καταβρέχει τὸ νεκρικὸν τοῦ κρεββάτι μετ' ἐκρότατα δάκρυα, καὶ ὀδύρεται ἀπαρηγόρητα. Ὁ γλυκύτατος χαίρετισμός, ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ, ἔγινεν ἄχαρις τὴν ἡμέραν τοῦ πάσχα εἰς τὰ χεῖλη τοῦ κάθε Ἑλλήνος Χριστιανοῦ, καὶ ἀπανταίνωντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, πρὶν τοῦ εὐχθῆναι ταῖς καλαῖς ἐορταῖς, ἐρωτοῦσε· « Πῶς εἶναι ὁ Μυλόροδος; » χιλιάδες ἄνθρωποι, συναγμένοι νὰ δώσουν μεταξὺ τοὺς τὸ θεῖον φίλημα τῆς ἀγάπης εἰς τὴν εὐρύχωρον πεδιάδα ἔξω ἀπὸ τὸ τεῖχος τῆς πόλεώς μας, ἐφάνινονταν ὅτι ἐσυνάχθησαν μόνον καὶ μόνον νὰ παρακαλέσων τὸν ἐλευθερωτὴν τοῦ παντός διὰ τὴν ὑγίαν τοῦ συναγωνιστοῦ τῆς ἐλευθερίας τοῦ γένους μας.

Καὶ πῶς ἦτον δυνατόν νὰ μὴ συντριβῇ ἡ καρδία ὅλων; νὰ μὴ καταπικρανθοῦν ὅλων τὰ χεῖλη; εὐρέθηκεν ἄλλην φοράν τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἑλλάδος εἰς περισσοτέραν χρεῖαν καὶ ἀνάγκην, παρὰ εἰς τὴν ἐποχὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ πολυθρήνητος Μυλόροδ Μπαίρων ἀπέραςσε μετ' κίνδυνον καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς του εἰς τὸ Μισολόγγι, καὶ τότε, καὶ εἰς ὅσον καιρὸν συνέζησε μαζί μας, δὲν ἐθεράπευσε τὸ πλουσιοπάροχόν του χέρι ταῖς δεινοτάταις χρεῖαις μας, χρεῖαις ὅπου ἡ πτωχεία μας ταῖς ἄφηνεν ἀδιόρθωται; πόσα ἄλλα καλὰ, πολὺ ἀκόμη μεγαλῆτερα, ἐλπίζαμεν ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἀνδρα; καὶ σήμερον, ἀλοίμονον!, σήμερον ὁ πικρὸς τάφος καταπίνει καὶ αὐτὸν καὶ ταῖς ἐλπίδαίς μας!

Ἀλλὰ δὲν ἔμπορούσε τάχα καθήμενος καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἀναπαύομενος, καὶ χαίρομενος τὰ καλὰ τῆς Εὐρώπης, νὰ τρέξῃ μετ' ὀλίγη τὴν μεγαλοδωρίαν τῆς καρδίας του εἰς βοήθειάν μας; τοῦτο ἀρκοῦσε δι' ἡμᾶς, ἐπειδὴ ἡ δοκιμασμένη φρόνησις, καὶ βαθεῖα ἐμπειρία τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ Διοικητοῦ μας; ἤθελεν ἐξοικονομήσει μετ' ὀλίγα μὲσα αὐτὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν μερῶν τούτων; ἀλλὰ ἂν ἀρκοῦσε τοῦτο διὰ ἡμᾶς, δὲν ἀρκοῦσαν, ὅχι, δι' αὐτόν· πλάσμενος ἀπὸ τὴν φύσιν, διὰ νὰ ὑπερασπίζεται πάντοτε τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, ὅπου καὶ ἂν τὰ ἐβλεπε καταπατημένα, γεννημένος εἰς ἐλεύθερον καὶ πάνσοφον ἔθνος, θρεμμένος ἀπὸ μικρὸς μετ' ὅλην ἀνάγνωσιν τῶν συγγραμμάτων τῶν ἀθανάτων προγόνων μας, τὰ ὅποια διδάσκουν ὅσους ἠξιοῦν νὰ τὰ διαβάσουν, ὅχι μόνον τί εἶναι, ἀλλὰ καὶ τί πρέπει νὰ ᾔνῃ ὁ ἄνθρωπος, εἶδε τὸν ἐξαχρεωμένον, τὸν ἀλυσσοδεμένον ἄνθρωπον τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀποφασίσῃ καὶ νὰ ἐπιχειρησθῇ νὰ συντρίψῃ ταῖς φρικταῖς ἀλυσσάς του, καὶ τὰ συγτρίμματα τῶν ἀλύσων του νὰ κάμῃ κορτερά σπαθιά διὰ νὰ ξαναποχτήσῃ μετ' ὅλην βίαν, ὅτι τοῦ ἀρπάζει ἡ βία, εἶδε, καὶ ἄφηνεν ὅλας ταῖς πνευματικαῖς καὶ σωματικαῖς ἀπολαύσεις τῆς Εὐρώπης, καὶ ἤλθε νὰ κακοπαθήσῃ, καὶ νὰ ταλαιπωρηθῇ μαζί μας, συναγωνιζόμενος ὅχι μόνον μετ' ὅλον τὸν πλοῦτόν του, τὸν ὁποῖον δὲν ἐλυπήθηκεν, ὅχι μόνον μετ' ὅλον τὸν σὸφόν του, τῆς ὁποίας μᾶς ἔδωκε τόσα σωτηριώδη σημεῖα, ἀλλὰ καὶ μετ' ὅλον τὸ σπαθί του, ἀκονισμένον ἐναντίον τῆς τυραννίης καὶ τῆς βραδύτητος· ἦλθεν, εἰς ἕνα λόγον, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν οικιακῶν του, μετ' ἀπόφασιν νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν Ἑλλάδα· πῶς λοιπὸν νὰ μὴν συντριβῇ ὅλων μας ἡ καρδία διὰ τὴν στέρησιν ἑνὸς τοιοῦτου ἀνδρός; πῶς νὰ μὴ κλαύσωμεν τὴν στέρησίν του, ὡς γενικὴν στέρησιν ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους;

Ἀλλὰ ἔως αὐτοῦ, ἀδελφοί, εἶδατε τὸν φιλελεύθερον, τὸν πλούσιον, τὸν ἀνδρεῖον ἄνθρωπον, τὸν ἀληθινὸν φιλέλληνα, εἶδατε τὸν εὐεργέτην τοῦτο φθάνει βέβαια διὰ νὰ μᾶς κινήσῃ τὰ δάκρυα· δὲν φθάνει ὁμοῦ, δὲν φθάνει, διὰ τὴν ὑπόληψίν του καὶ διὰ τὸ μέγεθος τοῦ ἐνδόξου ἐπιχειρήματός του· αὐτὸς, τοῦ ὁποίου κλαίωμεν τὸν θάνατον ἀπαρηγόρητα, εἶναι ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος (εἰς τὸ εἶδος του) ἔδωκε τὸ ὄνομά του εἰς τὸν αἰῶνά μας. Ἢ εὐρυχωρία τοῦ πνεύματός του, καὶ τὸ ὕψος τῆς φαντασίας του δὲν τὸν ἄφηναν νὰ πατήσῃ τὰ λαμπρὰ, πλὴν κοινὰ, ἔχνη τῆς φιλολογικῆς τῶν παλαιῶν δοξᾶς· ἐπίασε νέον δρόμον, δρόμον τὸν ὁποῖον ἡ γερωνικὴ πρόληψις ἐπροσπάθει, καὶ προσπαθεῖ ἀκόμη νὰ τὸν κλείσῃ εἰς τὴν σοφὴν Εὐρώπην· ἀλλὰ ὅσῳ ζοῦν τὰ συγγραμμάτά του (καὶ θὰ ζοῦν διαφρῆς ὁ κόσμος) θέλει μείνει πάντοτε ὁ δρόμος αὐτὸς ἀνοιχτός, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς, καθὼς καὶ ὁ ἄλλος εἶναι δρόμος ἀληθινῆς δοξᾶς. Ἐδῶ παρατρέχω ὅσα μετ' ἐμὲ βιάζονται νὰ σὲ κοινοποιήσω τὸ βαθὺ σέβας καὶ ὁ μέγας ἐνθουσιασμός, ὅπου πάντοτε ἐμπνέυσεν εἰς τὴν καρδίαν μου ἡ ἀνάγνωσις τῶν συγγραμμάτων του, καὶ τὸν ὁποῖον αἰσθάνομαι τώρα σφοδρότερον ἀπὸ ἄλλην φοράν· ἐγκωμιάσας καὶ ἐγκωμιάζει τὸν ποιητὴν τοῦ αἰῶνός μας

(α) Εἰμὲθα ἐντελῶς πληροφορημένοι, καὶ χρεωστούμεν νὰ κοινοποιήσωμεν ὅτι ὁ ἐκδομένος λόγος συνετέθη εἰς διάστημα τριῶν, τεσσάρων ὡρῶν.

ὅλη ἡ σοφὴ Εὐρώπη, καὶ ὅλοι τὸν ἐγκωμιάσουσι ὅλοι εἰ αἰῶνες, ἐπειδὴ ἐγεννήθηκε διὰ ὅλην τὴν Εὐρώπην, καὶ διὰ ὅλους τοὺς αἰῶνας.

Ἐνας ἄλλος συλλογισμὸς μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, συλλογισμὸς τόσον ὀρθὸς καὶ ἀληθινός, ὅσον προσαρμοσμένος εἰς τὴν περίστασιν τῆς πατρίδος μας· ἀκούσατε, Ἕλληνες, μὲ προσοχὴν αὐτὸν τὸν συλλογισμὸν, ἐπειδὴ βέβαιον ἔστι καὶ συλλογισμὸς ἐδικὸς σας, καὶ συλλογισμὸς παντοτινός.

Πολλὰ ἐστάθισαν τὰ λαμπρὰ ἔθνη εἰς τὸν κόσμον, ἀλλὰ ὀλιγώταται αἱ ἐποχαὶ τῆς ἀληθινῆς των λαμπρότητος· εἰς ὅμως φαινόμενον, στοχάζομαι, λείπει ἀπὸ τὰ χρονικά ὅλου τοῦ λαμπροῦ κόσμου, φαινόμενον, διὰ τὸ ὅπεσον ἐδίσταζεν, ἂν ποτὲ ἤμπορῇ νὰ φανῇ, καὶ αὐτὸς ὁ παρατηρητικὸς νοῦς τῆς φιλοσοφίας. Ὅλα σχεδὸν τὰ ἔθνη τῆς γῆς ἔπασαν ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ἐνὸς εἰς τὰ χέρια ἄλλου αὐθέντου. Κάποτε ἐκκλιτέρευσαν, κάποτε ἔχειν ῥοτέρευσαν· πούθεν ὅμως τὸ μάτι τοῦ ἱστορικοῦ δὲν εἶδε κἀνένα ἔθνος κατὰ σκλαβωμένον ἀπὸ βαρβάρους, καὶ μαλιστα βαρβάρους, ῥιζωμένους ἐπὶ αἰῶνας εἰς αὐτὸ τὸ ἔθνος, δὲν τὸ εἶδε λέγω νὰ ξεσκαλωθῇ ἀφ' αὐτοῦ τοῦ ἰδοῦ τὸ φαινόμενον· τοῦτο σήμερον παρρησιάζεται κατὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸν κόσμον, καὶ φαίνεται εἰς μοναχὴν τὴν Ἑλλάδα· ναί, εἰς μοναχὴν τὴν Ἑλλάδα φαίνεται· τὸ βλέπει μακρόθεν ὁ φιλόσοφος, καὶ χάνει τὸν δισταγμὸν του, τὸ βλέπει ὁ ἱστορικὸς, καὶ ἐτοιμάζεται νὰ τὸ διηγηθῇ ὡς νέαν ἀνακάλυψιν τῆς τύχης τῶν ἐθνῶν· τὸ βλέπει ὁ πολιτικὸς, καὶ γίνεται σκεπτικώτερος, καὶ προφυλακτικώτερος· τόσον παράδοξος εἶναι ὁ καιρὸς, εἰς τὴν ὁποίαν ζοῦμεν ἀγαπητοί μου Ἕλληνες! ἡ ἐπανάστασις τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι ἐποχὴ τοῦ ἔθνους μας μόνον, εἶναι ἐποχὴ ὅλων τῶν ἐθνῶν, ὅλων τῶν αἰώνων, ἐπειδὴ καθὼς σὰς εἶπα, εἶναι φαινόμενον μοναδικὸν εἰς τὴν πολιτικὴν κατὰστασιν τῶν ἐθνῶν.

Αὐτὸ τὸ μοναδικὸν φαινόμενον ἐπαρτήρησεν ὁ μέγας νοῦς τοῦ μεγαλόφρονος, τοῦ πολυβρηνήτου Μπαίρων, καὶ ἠθέλησε νὰ ἐνώσῃ τὴν ἀθάνατὴν του δόξαν μὲ τὴν δόξαν σας, καὶ νὰ ἐμβάσῃ τὸ ὄνομά του εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν λαμπρῶν σας κατορθωμάτων· δὲν ἔγιναν καὶ ἄλλαι ἐπανάστασις εἰς ταῖς ἡμέραις του; Καμμίαν ὅμως δὲν ἠκολούθησε, καμμίαν δὲν ὑπερασπίσθη, ἐπειδὴ εἶναι πολλὰ διαφορετικὸς ὁ χαρακτήρς τους, καὶ πολλὰ διαφορετικὴ ἡ φύσις τους· ἡ μοναχὴ δόξα τῆς Ἑλλάδος ἦτον ἀξία δόξα· διὰ ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον δοξολογοῦν ὅλα τὰ σοφὰ στόματα· βλέπετε λοιπὸν, ὦ Ἕλληνες, βλέπετε εἰς τὴν καὶ εἰς τὴν ἀγῶνα ἐμβήκατε; βλέπετε ὅτι μὲ τὴν δόξαν σας δὲν ἠμπορεῖ νὰ συγκριθῇ καμμία δόξα ἀπερασμένη; Οἱ φιλελεύθεροι, οἱ φιλόφρονες, οἱ φιλόσοφοι ὅλων τῶν ἐθνῶν, καὶ μάλιστα τῆς μεγαλόδοξης ἰγγλιτέρας σὰς· χαίρετόν ὅλοι μακρόθεν, ὅλοι σὰς συγκαίρονται, ὅλοι σὰς ἐμψυχώνουν, καὶ ὁ ποιητὴς τῶν καιρῶν μας, ἀγκαλὰ καὶ στεφανωμένος ἀθανασίαν, ἐξήλυσεν τὴν δόξαν σας, καὶ ἤλθε προσωπικῶς νὰ ξεπλύνῃ μαζὶ σας μὲ τὸ αἷμά του τὰ μολυσμένα ἀπὸ τὴν τυραννίαν χώματά μας.

Γεννημένος εἰς τὴν λαμπροτάτην μητρόπολιν τῆς Δονδρας, εὐγενέστατος καὶ ἀπὸ πατέρα, καὶ μητέρα, πόσῃ χαρὰν αἰσθάνθηκεν ἡ φιλελληνική του καρδίη, ὅταν ἡ πτώχῃ μας πόλις, εἰς σημείον εὐγνωμοσύνης, τὸν ἐπολιτόγραφεν; εἰς αὐτὸν τὸν ἀγῶνα τοῦ θανάτου του, ἤγουν εἰς τὴν τιμὴν, ὅταν κρυμμένη ἡ αἰωνιότης δείχνηται εἰς τὸν ἄνθρωπον εὐρισκόμενον· εἰς τὰ ὅρια τῆς θνητῆς καὶ τῆς ἀθανάτης ζωῆς, ὅταν λέγω ὅλας ὁ δραστὴς κόσμος φαίνεται ἓνα μόνον σημεῖον ὡς πρὸς τὰ λαμπρὰ ἔργα τῆς θείας παντοδυναμίας, εἰς ἐκείνην τὴν φοβεράν ὥραν ὁ πολυένδοξος τοῦτος νεκρὸς ἀφίνωντας τὸν κόσμον ὅλον, ἐβάσταξεν εἰς τὸ στόμα του μοναχὰ δύο ὀνόματα, τῆς μονακριβῆς καὶ πολυαγαπημένης τοῦ κόρης, καὶ τῆς Ἑλλάδος· αὐτὰ τὰ δύο ὀνόματα βρυά ῥιζωμένα εἰς τὰ σπλάγχνα του, μήτε ἡ στιγμή τοῦ θανάτου δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὰ ἐξαλείψῃ· θυγατέρα μου!, εἶπεν, Ἑλλάδα! εἶπε, καὶ ἡ φωνὴ του ἔλειψε!! ποῖα Ἑλληνικὴ καρδίη νὰ μὴ συντρίβεται ὅσαις φθόραις ἐνθυμίζεται αὐτὴν τὴν περίστασιν;

Δεκτὰ βέβαια, ἀγαπητοί μου Ἕλληνες, πολλὴ δεκτὰ εἶναι εἰς τὴν σπαιάν του τὰ δάκρυά μας, ἐπειδὴ εἶναι δάκρυά εὐκρινῆ, δάκρυα τῶν κληρονόμων τῆς ἀγάπης του· ἀλλὰ πολὺ δεκτότερα δι' αὐτὸν θέλει εἶναι τὰ ἔργα μας διὰ τὴν πατρίδα, τὰ ὅποια, καὶ χωρισμένοι ἀπὸ ἡμᾶς, θέλει παρατηρεῖ ἐπ' αὐτῶν ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, τοὺς ὁποίους τοῦ ἀνοίξεν ἡ ἀρετὴ του· αὐτὴν καὶ μοναχὴν τὴν εὐγνωμοσύνην γυρεύει ἀπὸ ἡμᾶς εἰς ταῖς εὐεργεσίαις του, αὐτὴν τὴν ἀνταμοιβὴν εἰς τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην του, αὐτὴν τὴν ἐλάττωσιν εἰς ταῖς ταλαιπωρίαις του, αὐτὴν τὴν πληρωμὴν διὰ τὸν χαμὸν τῆς πολυτίμητης ζωῆς του. Ὅταν, ἀγαπητοί μου Ἕλληνες, ἡ δύναμίς σας κατορθώσῃ νὰ ἀποσυντρίψῃ τὰ χέρια, ὅπου μᾶς ἀλσασόδεσαν, τὰ χέρια ὅπου ἀπαξάν ἀπὸ ταῖς ἀγκάλαις μας τοὺς ἀδελφούς, τὰ τέκνα, τὴν κατὰστασιν μας, τότε θέλει χαρὴ ἡ σκιά του, τότε θέλει ἀγαλλισθῇ ἡ κόνις του· ναί, εἰς τὴν μακαρίαν ἐκείνην ὥραν τοῦ εὐτυχισμένου τέλους τῶν ἀγώνων σας, ὁ ἀρχιερεὺς θ' ἀπλόνη τὴν ἱερὰν του καὶ ἐλευθερὴν δεξιάν, καὶ ὡς εὐλογῇ καὶ ἀγαλῇ τὸν πολυένδοξον τάφον του, τὸ παλληκάρι ζωσμένον τὸ σπαθὶ ἀπὸ τὰ τυραννικὰ αἵματα βαμμένον, θὰ τὸν στολίσῃ μὲ δάφναις, ὁ πολιτικὸς μὲ ἐγκώμια, ὁ ποιητὴς γυμνός εἰς τὴν ἀρμονικωτάτην ταφόπετρὰν του θὰ γίνεταί ποιητι-

κώτερος· τότε ἀνθοστεφανωμένοι αἱ παρθέναι τῆς Ἑλλάδος, τὴν μαγευτικὴν ὠραιότητα τῶν ὁποίων ἔφαλεν ὁ πολυένδοξος συμπολίτης μας Μπαίρων εἰς πολλὰ του ποιήματα, τότε τὰ ὠραία μας τέκνα, χωρὶς πλέον νὰ φοβῶνται νὰ μολυνθοῦν ἀπὸ τὰ ἀρπακτικὰ χέρια τῶν τυράννων μας, θὰ σταῖν χορὸν τριγύρω εἰς τὸν τάφον του, τραγουδῶντες τὰ κῆλη τῆς γῆς μας, τὰ ὅποια μὲ τόσῃ χάριν καὶ ἀληθειαν ὁ ποιητὴς τοῦ αἰῶνός μας ἔφαλεν.

Ἀλλὰ ποῖα ἰδέα λυπηρὴ μοῦ ἔρχεται τώρα εἰς τὸν νοῦν; μὲ ἐπλάνησεν ἡ φαντασία μου, ἐνόμισα ὅτι βλέπω ὅσα ἡ καρδίη μου ἐπιθυμεῖ· ὑπόθεσα εὐλογίας ἀρχιερέων, δαφνοστεφανώματα, ὕμνους, χοροὺς τριγύρω εἰς τὸν τάφον τοῦ εὐεργέτου τῆς Ἑλλάδος· ἀλλὰ ὁ τάφος αὐτὸς δὲν θέλει ἔχει μέσα του τὰ πολύτιμα λείψανα αὐτοῦ τοῦ εὐεργέτου! ἄδειος θὰ μένῃ ὁ τάφος! τὸ σῶμά του ὀλίγαις ἡμέραις ἀκόμη μένει εἰς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς μας, τῆς νέας πατρίδος του· δὲν παραδίδεται εἰς ταῖς ἀγκάλαις τῆς μεταφέρεται εἰς τὴν γῆν, τὴν ὁποίαν ἐτίμησεν ἡ γέννησίς του.

Αἱ ἐδικαὶς σου ἀγκάλαις, ἀκριβὴ του καὶ πολυαγαπητὴ θυγάτηρ, αἱ ἐδικαὶς σου θὰ τὸ δεχθῶν, τὰ δάκρυα τὰ ἐδικὰ σου θὰ περηγορήσῃ τὸν σωματοφόρον τάφον του, καὶ τὰ δάκρυα τῶν ὀρφανῶν Ἑλλήνων θέλει χύνονται ἐπάνω εἰς τὴν θήκην τοῦ πολυτιμοτάτου πνεύματός του, καὶ ἐπάνω εἰς ὅλην τὴν γῆν τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ ὅλη ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος εἶναι τάφος του· καθὼς εἰς αὐταῖς ταῖς ὑστερίαις στιγμαῖς τῆς ζωῆς του ἐστὶ, καὶ τὴν Ἑλλάδα εἶχεν εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ εἰς τὰ χεῖλη του, δικαιοῦν ἦτον καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατόν του νὰ λάβῃ καὶ αὕτη μερίδιαν ἀπὸ τὰ μεγαλοτίμητα λείψανά του. Ἡ πατρίδα του τὸ Μεσολόγγι, σφιγξαγκαλιάζει, ὡς σύμβολον τῆς ἀγάπης του, τὸν πνεύματός του, δέξου καὶ σὺ, γλυκύτατε καρπεῖ τῆς καρδίας τοῦ ἀποθανόντος, δέξαι τὸ πτώμα του, τὴν καρδίαν του, τὰ ἐνδοθία του· σοῦ τὰ ξεπροβοδεῖ ἡ Ἑλλὰς ὅλη μαυροφρεμένη, ὅλη ἀπαρηγόρητη· σοῦ τὰ ξεπροβοδεῖ μὲ ὅλην τὴν ἐκκλησιαστικὴν, τὴν πολιτικὴν, καὶ στρατιωτικὴν τιμὴν καὶ παράταξιν, καὶ μὲ ὅλον τὸ πλῆθος τῶν συμπολιτῶν τοῦ Μεσολογγιτῶν, καὶ ὁμογενῶν τοῦ Ἑλλήνων· σοῦ τὰ ξεπροβοδεῖ στεφανωμένα μὲ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς, παρηγορημένα μὲ τὰ δάκρυά της, συνδεδεμένα μὲ τὰς θεοδέκτους εὐχὰς καὶ εὐλογίας τοῦ πανιερωτάτου μας Ἀρχιεπισκόπου, τοῦ ἀληθινοῦ ζηλωτοῦ τῆς ἐλευθερίας τοῦ γένους, Κυρίου Πορφυρίου, τοῦ φιλοπατρίδος· ἀγίου επισκόπου, Κυρ. Ἰωσήφ, καὶ ὅλου τοῦ κλήρου. Μάθε, εὐγενεστάτη κόρη, μάθε, ὅτι στρατηγοὶ τὰ ἐβάσταξαν εἰς τοὺς ὤμους τους, καὶ τὰ ἔφεραν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· χιλιάδες Ἕλληνες στρατιῶται ἐσκέπαζαν τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μέρη τοῦ δρόμου, ὅθεν τὰ ἐδιάβαιναν, καὶ τὰ στόματα τῶν τουρκικῶν, ὅπου ἐκατάφαγαν τόσους καὶ τόσους τυράννους, ἦσαν ὅλα γυμνά κατὰ τὴν γῆν, ὡς ἂν νὰ ἤθελαν νὰ πολεμήσουν τὴν γῆν, ὅπου τοὺς ἔρπαξε τὸν εὐκρινῆ φίλον τους· ὅλα αὐτὰ τὰ πλῆθη τῶν στρατιωτῶν μὲ τὸ σπαθὶ ταύτην τὴν στιγμὴν εἰς τὴν μέσην, μὲ τὸ τουφέκι εἰς τὸν ὦμον, καὶ ἔτοιμοι νὰ ἐκστρατεύσων ἐναντίον τοῦ ἀσπόνδου ἐχθροῦ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου, περικυκλῶνουν τὸ νεκρὸν του κρεβάτι, καὶ ὀρκίζονται νὰ μὴ λησμονήσουν ποτὲ τὰς θυσίας τοῦ πατρός σου, καὶ ποτὲ νὰ μὴν ἀφήσουν νὰ πατηθῇ ἀπὸ βάρβαρον καὶ τυραννικὸν ποδᾶρι ὁ τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκονται ἀπομεινάρια του· χιλιάδες στόματα χριστιανικὰ ἀνοίγονται αὐτὴν τὴν στιγμὴν, καὶ ὁ ναὸς τοῦ ὑψίστου Θεοῦ τῶν χριστιανῶν ἀντιβοᾷ ὅλος ὕμνους, ὅλος ἱκεσίαις διὰ νὰ κατευοδοθῶν τὰ σεβάσματα λείψανά του εἰς τὴν πατρικὴν του γῆν, καὶ νὰ ἀναπαυθῇ ἡ ψυχὴ του, ὅπου οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται.

Ἰδοὺ ὅποια περιέχει ἡ ἀκόλουθος ἐπιστολὴ περὶ τῆς εὐτυχοῦς ἐκδόσεως τοῦ δανείου, μ' ὅλον ὅτι κατὰ τὰς ὑστερίνας εἰδήσεις εἰμεθα πληροφορημένοι, ὅτι μέρος αὐτοῦ ἐστάθη μὲ ἐπιτήδες πλεῖον, καὶ κατ' αὐτὰ περιμένεται νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀθήνα τῇ 8 Μαρτίου 1824.

Μὲ χαρὰν σπεύδω διὰ τῆς παρούσης μου νὰ σὰς ἀναγγέλω τὴν ὁποίαν ἀπὸ Λονδίνου κατὰ τὰς 17 τοῦ παρελθόντος ἐλάβομεν ἐπίσημον εἰδήσιν, ὅτι τὸ ἐπιθυμητὸν δάνειον διὰ τὴν Διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος ἀπεδέχθη, καὶ ἔλαβε τέλος· συμποσούται δὲ εἰς 800,000 λίρας στερλίνας πρὸς 59 τὰ 100, μὲ τὸν ἐτήσιον τόκον πρὸς 5 τὰ 100. Μεγάλην εὐχαρίστησιν ἐπροξένησε τοῦτο εἰς ὅλους, καὶ εὐχαριστοῦν τὸν Θεόν, ὅστις νῦν δόκεσε νὰ λάβῃ ἡ ὑπόθεσις αὕτη τοιοῦτον αἰσιον τέλος.

Ἀπὸ ἄλλης ἐπιστολῆς, σημειωμένης τῇ 24 τοῦ παρελθόντος εἰδοποιούμεθα ὅτι τὰ ρηθέντα κεφάλαια (φόντα) τοῦ δανείου ἀνέβησαν διὰ μιᾶς ἕως 64 τὰ 100, καὶ ὅτι πάλιν κατέβησαν εἰς τὰ 61 τὰ 100, ἐξ αἰτίας ἐνὸς στρατηγοῦ Μαυροβουνιώτου, ὅστις χωρὶς διαταγὴν τινὰ ἐπαρρησιάζετο ἐκ δευτέρου νὰ λάβῃ δάνεια διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν· καὶ ὁ κόσμος, ὅστις δὲν ἔχει ἰδέαν τῶν τοιούτων, βλέπων αἰφνιδίως νέον δάνειον, ἔμεινεν εἰς ἀπορίαν. Ὅθεν ἡ ἱταίρεια, καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι παρευθὺς ἐδημοσίευσαν ἐγγράφως τὴν ἀπάτην, καὶ ἐκήρυξαν αὐτὸν ὡς οὐδέτερον, καὶ μὴ ἔχοντα τὴν παραμικρὰν ἐξουσίαν ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως. Τοῦτου γενομένου ἀμέσως τὰ ρηθέντα κεφάλαια θέλουσιν ἔχει πάλιν τὴν τιμὴν των.

Ζάκυνθος τῇ 12 Ἀπριλ. Διάφοροι ἐπιστολαί, ὁμοῦ καὶ ἐν πλοιάριον ἔλθον ἀπὸ Πέτσας εἰς ταύτην τὴν νῆσον, λέγουσιν ὅτι ἡ Διοίκησις παρέλαβεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν της τὸ Ναύπλιον, καὶ ἐσύστησεν ἐκεῖ τὴν καθέδραν της. Τὸ αὐτὸ λέγουσιν ὅτι συνέβη καὶ εἰς τὴν Τριπολιτῆαν, πλὴν αἱ εἰδήσεις αὗται, ἀγκαλὰ εὐχάριστοι δι' ὅλους τοὺς φίλους τῆς ὀρθῆς κυβερνήσεως τοῦ ἔθνους, ἔχουν χρεῖαν ἐπικυρώσεως.

Ἀπὸ ἐμπορικῶν πλοίων μὲ σημαίαν Ἰονικὴν τὸ ὅποιον ἀνεχώρησεν ἀπὸ Κρήτην τῇ 22 Μαρτίου, μαθάνομεν ὅτι 18 Ἑλληνικά πολεμικά πλοῖα ἐκτύπησαν κατὰ τὴν Σούδαν τὸν Αἰγυπτιακὸν στόλον, καὶ μὲ φθορὰν ὅχι μικρὰν τὸν κατεδίωξαν. Ἐχει ὁμως καὶ ἡ εἰδησις αὕτη χρεῖαν νὰ ἐπικυρωθῇ.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 32 τῇ 19 Ἀπριλ. 1824.

Κατὰ τὰς ἀπὸ Σάλωνας ἐσχάτας εἰδήσεις, συνεκροτήθη εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην ἡ πρὸ καιροῦ μελετωμένη γενικὴ τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος συνέλευσις, σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἑνωσιν καὶ συγκέντρωσιν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, πρὸς ἀπόκρουσιν καὶ τῶν φετινῶν τοῦ ἐχθροῦ στρατιωτικῶν κινήματων· ἐπὶ τούτου ἐπῆγεν ἐκεῖ καὶ ὁ στρατηγὸς Ὀδυσσεύς.

Κρίνομεν ἄξιον τῆς περιεργίας τοῦ κοινοῦ νὰ δημοσιεύσωμεν τὴν ἐξῆς ὁμιλίαν τοῦ Κυρίου Θ. Νέγρη πρὸς τοὺς ἐκεῖ συναχθέντας πληρεξουσίους τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος τῇ 8 Ἀπριλίου 1824.

« Τὰ διατρέχοντα δεινὰ εἰς τὴν πατρίδα, τῶν ὁποίων ἡ περαιτέρω διέσχευσις ἐμπορεῖ νὰ φέρῃ τὸ ἔθνος εἰς κίνδυνον, καὶ ὁ ἀνὰ χεῖρας κατὰ τοῦ Σουλτάνου πόλεμος, εἶναι δύο αἷτια, διὰ τὰ ὅποια ἐπροσπάθησα νὰ συγκροτηθῇ γενικὴ τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος συνέλευσις· οἱ τῶν ἀνατολικῶν αὐτῆς ἐπαρχιῶν ἤλθατε, Κύριοι, δὲν ᾔρατε ὁμως τοὺς ἀδελφούς τῶν δυτικῶν ἐπαρχιῶν, καὶ τοῦτο προήλθεν ὅχι ἀπὸ ἀμέλειαν ἐκείνων, ἀλλ' ἀπὸ φροντίδας, αἱ ὁποῖαι δὲν τοὺς ἐσυγχώρησαν νὰ ἔλθωσιν ἕως τῶρα· ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖα ἡ παρουσία των, διὰ νὰ συνδιασκεφθῇ ὁλόκληρος ἡ στερεὰ περὶ θεραπείας τῶν δεινῶν, νὰ διακηρυχθῶσι τὰ πάντα πρὸς τοὺς λαούς, οἱ ὅποιοι διδασκόμενοι οὕτω τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, νὰ κάμωσι τὰς νέας ἐκλογὰς κατὰ τὸ εἰκός· εἶναι ἀνάγκη, ἀδελφοί, νὰ θεωρήσῃτε μὲ ἀπάθειαν, νὰ σκεφθῇτε μὲ προσοχὴν, καὶ νὰ προσπαθήσῃτε μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν ἐπιμέλειαν εἰς τὰ ἀπορῶντα τὰ διατρέχοντα δεινὰ, καὶ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλεμον. Σεῖς, Κύριοι, ἔχετε τέκνα νὰ προστατεύσῃτε, ἀκίνητον περιουσίαν νὰ υπερασπισθῇτε, ἀνεξαρτησίαν νὰ κερδίσῃτε, ἰσονομίαν νὰ ἐπιστηρίξῃτε. Σεῖς, Κύριοι, χρεωστεῖτε τὸ λοιπὸν νὰ φροντίσῃτε μὲ ἐνθουσιασμόν εἰς τὸ νὰ εὐδοκιμῇ ὁ κατὰ τοῦ Σουλτάνου πόλεμος, καὶ νὰ κατορθωθῇ πραγματικῶς ἐθνικὴ ἡ κεντρικὴ τοῦ ἔθνους Διοίκησις, διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν οἱ Ἑλληνες ὅλοι διὰ τὰ πολύτιμα δικαιώματα, τὰ κατὰ τὸν εὐτυχῶς ἐπικρατοῦντα νόμον τῆς Ἐπιδάουρου· οἱ στρατιωτικοὶ μας ἀρχηγοὶ ἔκαμαν ἕως τῶρα τὰ χρέη των κατ' ἀλήθειαν ἐσκότῳσαν πλῆθος τυράννων, ἐτρόμαξαν τὸν Σουλτάνον, ἐξέτεινον τῆς ἐπικρατείας τὰ ὅρια· συλλογισθῆτέ δε ὅτι αὐτοὶ κάμουν τὸ χρέος των, εἶναι ὅμως συνειθισμένοι νὰ ζῶσιν εἰς τὰς ἐρημίας, σκέπην ἔχοντες τὸν ἐλατον, καὶ προσκέφαλον τὴν σκληρὰν πέτραν, ὅτι αὐτοὶ μὴν ἔχοντες ἀκόμη καὶ ἀκίνητα κτήματα, καθὼς σεῖς, ἐμποροῦν εἰς πᾶσαν ἐναντίαν περίστασιν, ἐπιστρέφοντες εἰς τὰ βουνά, θέντες πρὸ ὀλίγου κατέβησαν, ἐμποροῦν νὰ διασωθῶσιν. Σεῖς δε γίνεσθε βεβαίως τὰ ὑμῶν τῆς μισανθρωπίας τοῦ τυράννου, φθείρεσθε χωρὶς κάμειαν ἀργοπορίαν. Εἰς τὰς λοιπὸν ἀνήκει κυρίως διὰ τὴν σωτηρίαν σας νὰ λάβητε τὴν δυνατὴν πρόνοιαν, καὶ ἐπειδὴ χρησιμεύει ἡ παρουσία τῶν ἀδελφῶν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, στοχάζομαι καλὸν νὰ ἐκλέξητε μεταξὺ σας ἕνα, ὁ ὅποιος νὰ τρέξῃ νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ἐκεῖθεν περιμενομένους ἀδελφούς, διὰ νὰ μὴν παρέρχεται ὁ πολύτιμος καιρὸς ἐπὶ ματαίῳ. Ἐνὰς εὐγενὲς Ἀγγλος, φίλος εἰλικρινῆς τῶν Ἑλλήνων, ὁ καρτερόψυχος Τρελῶνης· αὐθόρμητος ἀπέρχεται εἰς Ἀνατολικὸν καὶ Μεσολόγγιον ἐπ' αὐτῷ τούτῳ αὐριον πρῶτ'· οἱ δὲ ἐνταῦθα συνηγμένοι στρατιωτικοὶ ἀρχηγοί, θέλουν καὶ αὐτοὶ ἐκλέξαι ἕνα μεταξὺ των νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα· ἐκλέξατε καὶ σεῖς ἕνα, ἂν τὸ κρίνετε εὐλογον, νὰ συναπέλθωσι καὶ οἱ τρεῖς διὰ νὰ κατορθωθῇ μίαν ἰσορροπία προσηνέστερα ἢ συνέλευσις καὶ τῶν καλῶν ἢ ἐνέργεια.

Ἐχω ἀκόμη ἐν νὰ σᾶ· εἰπὼ « οἱ λαοὶ τῆς Ἑλλάδος ἀρχήσαν εὐτυχῶς » νὰ παρτηροῦν μὲ πολλὰ περίεργον ὄμμα τὰ κινήματά μας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, διὰ τὴν ὁποῖαν αὐτοὶ ἔχουσιν καὶ χύνουν τὸ αἷμά των » στοχασθῆτέ τὸ δὲ καλὰ, φίλοι μου.

Κατὰ συνέπειαν τῆς ὁμιλίας ταύτης ἐκλέχθη ὁ Κ. Ἀναγνώστης Λαζαρόπουλος, καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς στρατιωτικούς ἕνας ἀξιωματικὸς Γεώργιος Σουρουπιώτης, οἱ ὅποιοι φέροντες γράμματα προσκλητικὰ, ἀνεχώρησαν μετὰ τοῦ Κ. Τρελῶνου τὴν 8. τοῦ τρέχοντος.

Μεσολόγγιον. Τὸ Ἀγγλικὸν Βρεγαντίνον ἡ Φλωρίς εὐδωθή τῇ 16 τοῦ τρέχοντος εἰς Ζάκυνθον μὲ μέρος τῶν γνωστῶν δανείων, εἰς παράδοσιν τῶν ἐκεῖ κυρίων, Κόμητος Καίσαρος Λογοθέτου, καὶ Χαμουλᾶ

Βάρφ, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν καὶ φροντίδα τῆς τριμελοῦς ἐπιτροπῆς τοῦ αἰμνήστου Δόρδ Μπαῖρων, τοῦ συνταγματάρχου. Γορδών, καὶ τοῦ ευγενεστάτου κυρίου Λαζάρου Κουντουριώτου. Μὲ τὸ αὐτὸ πλοῖον ἦλθεν ἀπὸ Ἀγγλίας καὶ ὁ γραμματεὺς τῶν ἀπεσταλμένων μας, κύριος Πολυζωίδης, καὶ ὁ Ἀγγλος κύριος Ἐδουάρδος Βλακίερς, ὁ ὅστις καὶ πέρυσι περιῆλθε τὴν Πελοπόννησον, καὶ ὠφέλησεν ὅχι ὀλίγον τὴν Ἑλλάδα ἐπιστρέψας εἰς Ἀγγλίαν, καὶ κοινοποιήσας εἰς τὸ ἔθνος τοὺς τὰς ὀρθῆς καὶ φιλανθρωποῦς του παρατηρήσεις.

Ζάκυνθος τῇ 12 Ἀπριλίου. Ἐπικυροῦται ἡ εἰδησις ὅτι τὸ φρούριον τῆς Αἰγύπτου, ἐν ᾧ εὐρίσκοντο πολλὰ πολεμικὰ ἐφόδια τοῦ Σατράπου Μεχμέτ-Ἀλῆ, ἀναποδογυρίσθη, διότι τὸ κονιοδοχεῖον ἐπῆρε φωτιά. Μεταξὺ τῶν δισχιλίων Τούρκων, οἱ ὅποιοι ἠφανίσθησαν εἰς ταύτην τὴν πυρκαϊάν ἐπαριθμοῦνται καὶ πολλοὶ σημαντικοί, ἐξ ὧν ὁ πιστότατος τοῦ Πασᾶ φρούραρχος Ἰμπραὴμ-ἄγας, ὁ Κιαχιά-μπεῖς του, καὶ ὁ Ἰσμαὴλ-πασσας.

Ὁ Καπ. Γεώργιος Ζακύνθιος φθάσας ἀπὸ Ῥόδου καὶ Μήλου λέγει ὅτι εἰς τὴν Μῆλον εἶχεν ἔλθει καὶ ἀπὸ Κρήτην, τὸ ὅποιον ἔδωκε τὴν εἰδησιν, ὅτι ὁ ἐκεῖ φθάσας Ἑλληνικὸς στόλος μετὰ τὴν ναυμαχίαν ἔκαμε τὴν ἀπόδασιν [ντισπάρκο] τῶν στρατευμάτων· ταῦτά δὲ ἀμέσως ἐκτύπησαν μέρος τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἐφόνευσαν 270, ἀναγκάσαντές τους νὰ τραβιχθοῦν εἰς τὸ Μάγα Κάστρον.

Εἰδήσεις ἐγχώριοι. Τῇ 18 Ἀπριλίου.

Τέσσαρα Ὀθωμανικὰ καράβια ἐξῆλθον χθὲς ἀπὸ τὸν κόλπον τῆς Ναυπάκτου, καὶ διευθύνθησαν πρὸς ἀνοικτὴν θάλασσαν.

Ἀπόψε μίαν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἠκούσαμεν ἀπὸ μέρους τῶν Π. Πατρῶν μέγαν κρότον κανονίων καὶ τουφεκιῶν· τὴν αἰτίαν τούτων ἀκόμη ἀγνοοῦμεν. Εἶναι γνωστὸν μόνον ὅτι χίλιοι πεντακόσιοι Γαστουριῶται ἀπέρχοντο τὸ στενόν, τὸ ὅποιον εἶναι πλησίον τῶν Π. Πατρῶν, καὶ ἴσως συνέβη τι μεταξὺ τούτων.

Σήμερον πρῶτ' ἀνεχώρησαν διὰ τὴν συνέλευσιν τῶν Σαλῶνων οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος· οὗτοι δὲ εἶναι· ὁ ὑπουργὸς τοῦ πολέμου στρατηγὸς Ἀλέξιος Βλαχόπουλος, ὁ σύμβουλος Τάτσης Μαγγίνας, καὶ ὁ συνταγματάρχης Δῆμος. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἐξαπποσολὴ τούτων θέλει συνεισφέρει εἰς τὴν καλὴν ἐκδασιν τῶν πραγμάτων· ἡ ἑνωσις τῶν φρονημάτων, καὶ τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῶν δύο τούτων μερῶν τῆς ἐλευθερίας Ἑλλάδος εἶναι μεγίστης ὠφελείας πρόξενος. Ἀμποτέ δὲ ἡ συνέλευσις αὕτη νὰ δώσῃ μίαν φορὰν τὸ παράδειγμα τῆς ἀδελφικῆς ἐνώσεως· ἀμπαρ οἱ ἀρχηγοὶ τῆς πατρίδος νὰ φανώσιν ὅτι δὲν ἔχουσι πάντοτε ὀδηγὸν τὰ ἰδιαίτερα συμφέροντα· αὐτὸ εἰς ὅλην καρδίαν εὐχονται ὅλοι οἱ εὐλικρινεῖς φίλοι τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὰς 5 Ἀπριλίου (τὴν παραμονὴν τοῦ πάσχα) ἡ Τριπολιτῆα παρεδόθη εἰς χεῖρας τῆς Διοικήσεως παρὰ τοῦ Κολοκοτρώνη, καὶ παρὰ τῶν λοιπῶν πατριῶν του· αὐτὸς δ' ἐτραβίχθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Καριταίνης, καὶ ὑπεσχέθη ν' ἀπέλθῃ ὅσον τάχιστα πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ νὰ ἀπολογηθῇ εἰς τὰς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας.

Δὲν εἶναι βέβαιον, ἂν ὁ Π. Μαυρομιχάλης ἐζήτησεν νὰ μείνῃ ὡς ἰδιώτης εἰς τὴν Τριπολιτῆαν, ἢ ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του Μάνην.

Αὕτη ἡ εὐκαταία διάλυσις τῶν ἐξιοθρηνητῶν ἐκείνων διχονοιῶν πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν ζῆλον τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Τριπολιτῆας, ὁ ὅστις βλέπων τὰ στρατεύματα τῶν δύο μερῶν ἐξηγριωμένα, καὶ ἔτομα ἡδη εἰς μάχην, ἐξῆλθεν εἰς πάνδημον λιτανεῖαν, καὶ εἰσχωρήσας μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν, τοὺς ἐπαρακάλεi ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς πατρίδος νὰ ἡσυχάσωσι, καὶ οὕτως ἡδυνήθη νὰ τοὺς φέρῃ εἰς τὴν σωτήριον ἑνωσιν.

Ὁ Κύριος Σισίνης ἐδέχθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν του (Γαστούνην) τὸν παρὰ τῆς νομίμου Διοικήσεως σταλέντα ἐκεῖ ἐπαρχον, Κύριον Ἀνδρέαν Καλαμογάρτην. Ἐκ τούτων δυνάμεθα εἰς τὸ εἶπε νὰ ἔχωμεν τὰς πλείους τρεῖς ἐλπίδας διὰ τὴν καλλίστην πρόβδον τῶν ἐσπεριζόμενων μας πραγμάτων.

Ἀπὸ ἐσχάτας ἐπιστολὰς τῆς Ζακύνθου συναγεται, ὅτι ὁ συνταγματάρχης Στανχόπ εἶναι προσδιωρισμένος διὰ νὰ ἐπιστατῇ εἰς τὰ χρήματα τοῦ δανείου, μετὰ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Δόρδου Βύρωνος, καὶ τοῦ εὐγενεῦς Κυρίου Λαζάρου Κουντουριώτη, προσωρινῶς μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ συνταγματάρχου Γορδών.

Ἰθάκη τῇ 15 Ἀπριλίου. Ὁ Κύριος Ἀνδρέας Κωνσταντίνος ἔλθων ἀπὸ Κεφαλληνίας ἀνέφερε τὴν ἐκεῖ ἀπὸ Κερκύρας εἰδησιν, ὅτι ἡ Ἱερὰ Συμμαχία διώρισε νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα πέντε ἀπεσταλμένοι διὰ νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀληθὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων τῆς, καὶ ἐπομένως ν' ἀποφασίσωσι περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας της.

Αὐτὸς λέγει προσέτι, ὅτι μέλλει μετ' ὀλίγον νὰ συγκροτηθῇ γενικὴ συνέλευσις εἰς τὴν Βιένναν.

Αἱ ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος χάριτι θεῆς εὐρίσκονται εἰς κατὰστασιν διὰ νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς τὴν ἐπίσκεψιν ὅχι μόνον πέντε, ἀλλὰ καὶ πενήκοντα ἀπεσταλμένων τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας.

Οἱ Ἕλληες ὑποτάσσονται εἰς τοὺς νόμους, οἱ Ἕλληες ἐγίναν ἑνὸς ἀνεξάρτητον, καὶ μετ' εὐχαρίστησιν τοὺς θέλουν δεχθῆναι τοὺς ἀπεσταλμένους τῶν Μονάρχων, διὰ τὸ ἀποδείξαι πρὸς αὐτοὺς, ὅτι εἶναι ἄξιοι νὰ καθυποβάλλωνται εἰς πᾶσαν προσοχὴν τῶν ἐξευγενισμένων ἐθνῶν. ἄμποτε ἡ ἐν Βιέννῃ συγκροτούμενη συνέλευσις νὰ υπερασπισθῇ τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν μας, τουτίστι τὰ ἐθνικὰ μας δικαιώματα, τὴν πραγματικὴν ἀνεξαρτησίαν μας, καὶ τοὺς σεφοὺς καὶ δικαίους νόμους, τοὺς ὁποίους ἡμεῖς ἀφ' ἐαυτῶν ἐσυστήσαμεν εἰς τὴν πατρίδα μας.

Ἀπὸ μίαν ἐπιστολὴν, ἣτις ἐφθασεν ἐνταῦθα πρὸ δύο ἡμερῶν μαθηθῆναι, ὅτι ὁ Πασσᾶς τῆς Σκόνδρας κάμνει ὅλον ἕνα τὰς κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐτοιμσίας του. Ὅλα τὰ ἀναγκαῖα πολεμικὰ, καὶ τρόφιμα ἐφόδια ἤλθον ἕως εἰς τὰ κατωτέρω τῆς Ἀλβανίας. ὁ δὲ Ὁμέρ-πασσας καὶ Σηλιχτάρ-ποδας ἐδιόρισθησαν, ὁ μὲν διὰ τὸ Ζητούνη, ὁ δὲ διὰ τὴν Εὐβοίαν.

Ἐς ὅχι μικρὰν θύσαν μελλοῖ, ἡ Ἀνατολικὴ καὶ Αὐτικὴ Ἑλλὰς καὶ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἀντιθέτῃ χάρις ὁμοῦ εἰς τὸν πατριωτισμὸν καὶ ζήλον τῶν περισσοτέρων μας στρατηγῶν, καὶ εἰς τὴν ἀκούραστον καρτεροψυχίαν τοῦ λαοῦ μας, τίποτε δὲν μᾶς μένει νὰ φοβώμεθα δι' αὐτὰς τὰς ἐτοιμσίας. Τὸ μόνον ὅπου εἰς ταύτην τὴν περίστασιν μᾶς προξενεῖ τὴν μεγαλητέραν δυσἀρέσκειαν καὶ λύπην εἶναι, τὸ νὰ βλέπωμεν ἄτομά τινα, τὰ ὅποια χωρὶς ἀκόμη νὰ ἐξαλείψωσι καὶ νὰ ἀποβάλωσι τὰ βδελυρὰ τῶν Τούρκων ἤδη θέλουν νὰ ἀπυλαμβάνωσιν εἰς τὰς παρούσας ἡμέρας μερικὰ προνόμια, τὰ ὅποια ποτὲ ἡ ἐλευθερωμένη Ἑλλὰς δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἀποδεχθῇ, καὶ τὰ ὅποια πρὸ τεσσάρων ἡδὲ ἐτῶν παρέδωκεν εἰς τὴν κατάραν τῶν παρόντων καὶ μελλόντων αἰώνων.

Περὶ τῆς δημοσιότητος (Publicité.)

Ὅταν ἡ εἰσὸδος εἰς τὰ κριτήρια ᾖ ἐλευθέρη, ἡ νόμιμος τῆς ἀληθείας διασάφεις δὲν προσηγορεύεται ὀλιγώτερα ἀπὸ τοὺς περιετώτας ἀρροατὰς, παρ' ἀπὸ τῶν κριτῶν τὴν χρηστότητα· διότι οἱ κριταὶ βλέποντες ἐαυτοὺς περικυκλωμένους ἀπὸ πλῆθος ἀνδρῶν, ἂν καί ποτε ἤθελον τολμήσει νὰ μεταχειρισθῶν τὸν δόλον, φοβοῦνται μήπως τόσα στόματα τῶν περιετώτων φωνάζωσι τὸ ἐναντίον.

Ἐν ᾧ παρίστανται ποσαῦτα γνωρισμένα καὶ ἀγνώριστα πρόσωπα, ὁ κριτὴς ὠφελομένους ἀπὸ τοὺς λόγους των, θέλει τοὺς συγκρίνει μετὰ τοὺς κρινόμενους, καὶ ἔνθεν νὰ ἀνακαλύπτῃ τὴν ἀλήθειαν, ἢ τὸ ψεῦδος.

Ὅλοι αἱ ἄλλαι προφυλάξεις εἶναι ἀσήμεναι χωρὶς τῆς δημοσιότητος, καὶ ὡς πρὸς ταύτην εἶναι ὅλοι ἀναμφελεῖς. Τὸ σύστημα τῶν Ἀγγλικῶν δικαστηρίων εἰς τὴν δημοσιότητα μέλλον, παρὰ εἰς ἄλλο τι, χρεωστῇ τὴν ὑπαρξίν του· αἱ δὲ τοῦ Φριδερίκου καὶ τῆς Δικατερίνης πράξεις, μόνον δι' ἑλλειψιν τῆς οὐσιωδιστάτης ταύτης ἀρχῆς ἐκαμαν εἰς τὸ στάδιον τῆς δικαιοσύνης διαφορικώτερον, παρ' ὅτι ἠλπίζετο, ἀποτέλεσμα.

Ὁ πληθυσμὸς καὶ παραλληλισμὸς τῶν δικαστηρίων δὲν συντείνουν εἰς τὸ νὰ συντηρηθῇ τῶν δικαστῶν ἡ χρηστότης κατ' ἄλλο, εἰ μὴ κατ' ὅ τῶν δικαζομένων αἱ δυσἀρέσκειαι, καὶ διαφοραὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν κριτῶν δύνανται κατὰ περίστασιν δι' αὐτὸ νὰ κοινοποιηθῶν εὐκολώτερον. Αἱ ἐκλήσεις ἀντὶ τῆς δημοσιότητος δὲν συμβάλλουν, παρὰ εἰς τὴν στερίωσιν τοῦ δεσποτισμοῦ, καὶ τῶν ποινῶν ἡ μετρίαις χωρὶς αὐτὴν γίνεσθαι μᾶλλον διὰ προπέτειαν, ἢ καὶ βλῆμα τῶν κριτῶν, παρὰ κατ' ἀνάγκην ἀνυπερέβλητον.

Μεσοδόγγρον. Ἀπὸ γράμματα τῆς Ζακύνθου πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ Κύριος Πολυζωίδης, ἐξ ἀπορρήτων τῶν ἀποσταλμένων μας εἰς Λόνδρον ἀπέλασεν εἰς Νεόκαστρον, καὶ ἐκεῖθεν σπεύδει νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Διοίκησιν εἰς τὸ Ἄργος διὰ νὰ ἐπικυρωθῶν ὅσα ἐπραξαν οἱ ἀποσταλμένοι περὶ τῶν δανείων.

Προσμένοντες σήμερον ἐδῶ καὶ τὸν φελλῆνα Κύριον Βλακίερον διευθυνόμενον καὶ αὐτὸν εἰς τὴν Διοίκησιν.

ἔχομεν εἰδῆσθαι βεβαίαν ἀπὸ Κορυφῆς ὅτι ἡ ἐκεῖ Διοίκησις δὲν ἠθέλησε νὰ ἀφήσῃ τὸν Κύριον Δημήτριον Περούκαν μήτε νὰ πατήσῃ τὸ πόδι του εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν.

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 33 τῇ 23 Ἀπριλ. 1824.

Περ. β.) ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.
ἀρ. 833)

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διακηρύττει.

Ἄνδρες Ἕλληες, κατὰ τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος, ὁ οὐράνιος πατὴρ τῆς ἐλευθερίας εὐλόγησεν καὶ κατὰ τὸ περιοδικὸν ἔτος τοῦτο τὰς πράξεις τοῦ ἱεροῦ μας ἀγῶνος, καὶ ὁ κραταῖος του βραχίων ὑπερίσχυσε τὰ ὅπλα μας καὶ αὐτίς, κατὰ τῶν ἀσπόνδων ἐχθρῶν τῆς χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ ἔθνους μας.

Ἰδοὺ τελευτᾷ καὶ ἡ δευτέρα περίοδος, καὶ κατὰ τὸ τέλος αὐτῆς ἡ πατρις ἡδυνήθη νὰ ὑψώσῃ τὸ ἐνδοξότερον ἀπ' ὅλα τῆς τρόπαιον. Οἱ ἐχθροὶ τῆς πατρίδος καὶ τῆς εὐταξίας, οἱ παραβάται τῶν νόμων, σήμερον μόνον, καὶ ἀπελπισμένοι, ζητοῦσι καταφύγιον εἰς τὸ ἔλεος τῶν νόμων, τοὺς ὁποίους πρὸ ὀλίγου κατεπαύον, καὶ κατέτρεχον.

Ἡ Διοίκησις, ἀφ' οὗ εἶδε τὴν πατρίδα ἐλευθερὰν ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ της ἐχθροῦ, οἱ ὁποῖοι τὴν κατετάραττον, καὶ τοὺς νόμους της ὑπαρξύνοντας, ἠλπίζε μέχρι τοῦδε, κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον ὑπ' ἀρ. 17 ἐπικυρωμένον παρὰ τῆς ἐθνικῆς νομοδοτικῆς δευτέρας συνελεύσεως, νὰ ἴδῃ καὶ τοὺς ἀφ' ἐκάστης ἐπαρχίας νέους παραστάτας τοῦ ἔθνους συναθροισμένους, ὅπου καὶ ἡ Διοίκησις, διὰ νὰ παραλάβωσι τοὺς νόμους εἰς χεῖρας των, καὶ νὰ ἐνεργήσωσι τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ μέχρι τοῦδε δὲν ἀνιφάνησαν, ἡ Διοίκησις κατὰ χρέος ὑπεθυμίζει τὰς ἐλευθέρους ἀπὸ τὸν τυραννικὸν ζυγὸν ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς παρούσης προκηρύξεως, καὶ διατάττει τὴν ὅσον ἐγγήγορον ἐκλογὴν, καὶ ἀποστολὴν των.

Οἱ σταλθέντες, νὰ ἐκλεχθῶσι μετ' ἀπάθειαν, νὰ ᾖ ἀνδρες ἐνάρετοι, εὐπόλητοι, καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ πατριῶται, ἱκανοὶ εἰς τὰ βουλευτικὰ χρέη, καὶ ἐν γένει ὁ περὶ ἐκλογῆς νόμος ὑπ' ἀρ. 17 τοῦ κώδικος, νὰ γίνῃ ὁδηγὸς καὶ διδάσκαλός σας τῆς παραστατικῆς ἐκλογῆς, ἄλλως εἶναι ἀπαράδεκτοι.

Ἕλληες! συνέλθετε ἀπαθῶς, ἐκλέξατε ἀπροσωπολήπτως, τιμήσατε τοὺς ἀξίους διὰ νὰ λάβωσιν εἰς χεῖρας τοὺς νόμους τῆς πατρίδος· καὶ ἔστε βέβαιοι περὶ τῆς εὐδαιμονίας καὶ ασφαλείας σας.

Ἐκ Μύλων τοῦ Ναυπλίου τῇ 4 Ἀπριλίου 1824. (Τ. 2.) Ὁ πρόεδρος ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ. Ὁ πρὸς, γ. γραμ. Π. Γ. Πρόεδρος.

Ἐπειδὴ ἤλθεν ὁ καιρὸς, καθ' ὃν μέλλουν οἱ νέοι παραστάται νὰ ἐκλεχθῶσιν, ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν νὰ κάμωμεν μερικὰς σκέψεις περὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἐκλογὴν των, καὶ περὶ τῶν ὅσα χρεωστοῦν διὰ νὰ πράξωσι, διαρκούσης τῆς ἐνιαυσίου περιόδου των, ὥστε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ κάμωμεν τὰς νέας ἐκλογάς, ὡς πρέπει, καὶ νὰ εὐρωμεν τοὺς πατριώτας, οἱ ὁποῖοι θέλουν θυσιάζονται ὑπὲρ τῶν κοινῶν συμφερόντων.

§. Ἐφέτος ἡ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος εἶναι πολὺ καλὴτέρα παρὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Βλέπομεν πανταχοῦ τὰς ἐσωτερικὰς ταραχὰς καταπαυμένας, καὶ τὴν νομιμωτάτην ἡμῶν Διοίκησιν ἀναγνωρίζομένην ἀπὸ ὅλους τοὺς καλοὺς πατριώτας. Αὕτη ἔλαβε δάνεια χρήματα, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ ὅλα τὰ μέσα νὰ καταβάλλῃ, ὅχι μόνον τὸν ἐξωτερικὸν ἐχθρὸν, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς καταμαχομένους τὴν εὐταξίαν καὶ κοινὴν σωτηρίαν. Ἡ ἐλευθερία τοῦ τύπου ἀρχισε νὰ καταγράφῃ ὅλας μὲς τὰς πράξεις, ἡ καλὰς ἡ κακὰς καὶ ἐπομένως ὁ δικαιοτάτος κριτὴς, τὸ κοινὸν, δὲν θέλει ὑπομένει νὰ βλέπῃ, καὶ νὰ ἀδιαφορῇ εἰς τὰ συμφέροντά του καὶ τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν του. Εἶναι ἔξ μῆνης, ἀφ' οὗ τῶν Ἑλλήνων τὰ πνεύματα ἔλαβον ἄλλην μεταβολὴν, ὥστε σήμερον δὲν ἀκούομεν ἀπὸ τῶν ἐλευθέρων πολιτῶν μας τὰ στόματα, παρ' ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς νόμους, καὶ διαμέσου τῆς ὑποταγῆς ταύτης νὰ καταλάβωσι τὸν τύραννον.

§ Περὶ ἐκλογῆς τῶν παραστατῶν. Λέγοντες τι ἐστὶ κακὸν, θέλομεν νὰ φανερώσωμεν ὅσα κακὰ πρέπει νὰ διορθωθῶσι· καὶ λέγοντες τι δὲν ἔγινε, ζητοῦμεν παρομοίως νὰ ἀποδείξωμεν ὅσα πρέπει νὰ γίνωσι. Πόσα διάφορα πράγματα, μεγίστης ὠφελείας πρόξενον μένου ἀμελημένα, καὶ ἐπικαλοῦνται τὴν πρόνοιαν καὶ φροντίδα, ἐξαιρέτως δὲ τὴν σταθερότητα τῶν παραστατῶν μας. Ἀπὸ ποίους λοιπὸν ἡμποροῦμεν νὰ περιμένωμεν νὰ λάβωσιν τὴν ἀναγκαίαν ταύτην πρόνοιαν, καὶ νὰ μεταχειρισθῶν αὐτὴν τὴν σταθερότητα; Ἀπὸ τοὺς καλὴτέρους μας συμπατριώτας. Καὶ ποῖοι εἶναι οὗτοι; « Ἄν θέλωμεν, ὅλοι οἱ πολῖται νὰ ὀνομασθῶμεν ἄνδρες ἀνεξάρτητοι, ἂν θέλωμεν οἱ παραστάται μας νὰ υπερασπίσωνται τῶν πολιτῶν τὰ δικαιώματα, ἂν θέλωμεν ὁ τύπος νὰ ᾖ ἐλεύθερος, καὶ ἡ Ἑλλὰς νὰ μὴ κατασταθῇ τόπος τοσοῦτον βάρβαρος, ὥστε οἱ πολῖται νὰ μὴ ἔχωσι καμμίαν ἰδέαν τῶν διατρεχόντων εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἂν θέλωμεν τέλος πάντων νὰ θεωρῆται ἡ δικαιοσύνη, ὡς τὸ μόνον ἀπαραβίαστον ὄν, ἂν ζητήσωμεν πιστοὺς ἐρμηνευτὰς διὰ νὰ τοὺς ἐξηγήσωμεν ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν μας, καὶ διὰ τούτων εὐκόλως θέλωμεν ἡμπορέσει νὰ εὐρωμεν πολίτας οὐδετέρους, καὶ μακρὰν πάσης φατρίας, » οἱ ὁποῖοι θέλωσι φροντίσει περὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων.

§ Ὁ ὀργανικός μας νόμος εἰς μόνον τὸν λαὸν δίδει τὴν δύναμιν καὶ ἐξουσίαν νὰ ἐκλέγῃ τοὺς παραστάτας του· ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς διὰ νὰ ἐκτελέσωμεν τοῦτο, τὸ ὅποιν ὁ νόμος μᾶς ἐχάρισε προνόμιον, εἶναι τὸ ἴδιον, ὡς καὶ μὴν ὑπάρχῃ ποσὴ ὀργανικός νόμος. Τὶ λοιπὸν; ὁ λαὸς τῶν ἐπαρχιῶν πρέπει νὰ συναζέται, καὶ νὰ ψηφίζῃ τοὺς ἐκλογεῖς. Οὗτοι δὲ οἱ ἐκλογεῖς πάλιν νὰ συνέρχωνται, καὶ νὰ ἐκλέγωσι τοὺς παραστάτας. Ἐκτός δὲ τοῦ λαοῦ, οὐδεὶς ἄλλος ἡμπορεῖ νὰ ἐκλέγῃ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, καὶ δύναμιν.

§ Οἱ παραστάται χρεωστοῦν νὰ υπερασπισθῶσι τὰ πλέον ἱερὰ ἐνὸς ἐλευθέρου ἔθνους δικαιώματα· οἱ αὐτοὶ μελλοῦν νὰ δώσωσι λόγον περὶ δλων τῶν πράξεων των, θέλουν μισεῖ καὶ ἀποστρέφονται παντὸς εἶδους φατρίαν. Ὅταν δὲ ὅλα ταῦτα ἐνωθῶσι μετὰ τὴν σταθερότητα, εἰμεθα εὐελπίδες, ὅτι ἡ πατρίς θέλει ἀπολαύσει ἀπὸ τοὺς παραστάτας τῆς τὴν εὐτυχῆ τῶν πραγμάτων ἐκδοσιν.

Επιστολή τοῦ κυρίου Θ. Νέγγρη πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον Κ. Γεώργιον Κουντουριώτην, πρόεδρον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Ἐκλαμπρότατα.

Ὁ μέγας κίνδυνος, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐφέτος ὑπέπεσαν οἱ ἐπικρατοῦντες νόμοι, καὶ αἱ κατεπείγουσαι χρεῖαι τοῦ πολέμου, τὰς ὁποίας νὰ θεωραπύσῃ ἡ κεντρικὴ τοῦ ἔθνους Διοίκησις ἀδύνατον κατὰ τὸ παρὸν, στοχαζόμενος νὰ ἀπαιτοῦν τὴν συνδρομὴν τῶν νομοθετησάντων λαῶν, οἱ ὁποῖοι μόνον ἔχουν τὸν πόλεμον, ἐνησχολήθητ' εἰς τοῦτο πρὸς καιροῦ, καὶ ἀνταποκρινόμενος μὲ τὸν ἐκλαμπρότατον πρόεδρον τοῦ Βουλευτικοῦ, καὶ ὅσους ἄλλους ἔκαμε χρεῖα, ἐλπίζω γρήγορα νὰ συγκροτηθῇ γενικὴ τῆς διακινδυνεύουσης Στερεᾶς Ἑλλάδος συνέλευσις, μετὰ τὴν ὁποίαν νὰ ἀποπεμφθῶσι καὶ οἱ παραστάται διὰ τὴν τρίτην περίοδον τῆς Διοικήσεως, καθὼς ἐν μέρει πληροφορεῖσθε ἀπὸ τὸ περικλειόμενον προσκλητικὸν ἔγγραφον πρὸς τὰς ἐπαρχίας, καὶ καθὼς θέλετε ἐντελῶς πληροφορηθῇ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀναφορὰν χρεωστῇ ἡ συνέλευσις, καὶ ἐλπίζω νὰ μὴ λείψῃ νὰ κάμῃ πρὸς τὴν ὑπερτάτην Διοίκησιν.

Ἄλλοι τῶν Ἑλληνικῶν λαῶν νὰ ἔχωσιν ἀνοικτὸν τὸν πόλεμον μὲ τὸν τύραννον, καὶ εἰς ἄλλους νὰ ἀνοίγεται στάδιον ἐμφυλίου πολέμου, ζημιώνει τοὺς τρέχοντας τὸν ἡπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας κίνδυνον, ὅχι μόνον μὲ τὴν ἑλλειψίν τῆς ὀφειλομένης συνεργείας, ἀκόμη καὶ μὲ ὅταν θάρρος ἐμπνέει εἰς τοὺς ἔχθρους, οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν ἐσχάτως ἐν Λαρίσσει συγκροτηθεῖσαν συνέλευσιν, ἐξέθεσαν τὰ εἰς ἡμᾶς διατρέχοντα δεινὰ μὲ μεγάλῃν ἔμφασιν, ἀποδοσάντες εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν, τὴν δυστυχίαν τοῦ Σουλτανικοῦ θρόνου μὴν ἀποφασίζουσιν, καὶ πολλοὺς οὕτως ἐνθουσιάζοντες.

Δὲν βλέπω καθαρὰ πῶς καὶ πότε ἔχει νὰ παύσῃ θριαμβεύουσα ἡ κακοήθεια, καὶ εὐχῆς ἔργον ἦτον νὰ ἐλαμβάνοντο μέτρα δραστήρια, ὅσα μακρὰν ἀπὸ κοινὰς ἀνθρώπων ἀδυναμίας, ὑπαγορεύονται ἀπὸ μόνην τὴν δικαιοσύνην, τὴν μητέρα καὶ προστάτριαν τῆς ἐλευθερίας· ἔχετε δὲ εἰς ταῦτα ὁμοφωνοῦντας καὶ προθύμους νὰ συντελέσωσιν ὅλους, ὅσοι ἀδολον ἔχουν τὸν πατριωτισμὸν εἰς τὰς καρδίαις τῶν.

Ἐν Σαλόναις τῇ 26 Μαρτίου 1824.

Ὁ πατριώτης Θ. Νέγγρης.

Ὁ ἐν τῇ συνλεύσει τῶν Σαλόνων παρὰ τοῦ Κ. Θ. Νέγγρη ἐκφωνηθεὶς λόγος, (ἴδε ἀρ. 32) καὶ ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἀνωτέρω ἐπιστολή του, φανερώτατα μᾶς κάμνουν νὰ ἐννοήσωμεν, ὅτι ἀκόμη δὲν ἀληθινοῦσε τὴν παλαιάν του τέχνην αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. Ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτοῦσι νὰ μὴ παραβλέψωμεν νὰ εἰπώμεν τὰ πρὸς ἔπαινον τῶν προτερημάτων τοῦ πνεύματος τοῦ κυρίου Νέγγρη ἀφορῶντα· ἀλλὰ μεμονωμένα τὰ πνευματικὰ ταῦτα προτερήματα δὲν εἶναι ἱκανὰ νὰ χαρακτηρίσωσι τὸν καθ' αὐτὴν ἄνθρωπον, καὶ νὰ τὸν καταστήσωσιν ἀληθὴ πατριώτην, οἷος ἀπαιτεῖ νὰ ᾖ καὶ κύριος Νέγγρης.

Μεγίστην εὐχαρίστησιν ἠθέλωμεν λάβει, ἀνίσως ὁ κύριος Νέγγρης, κάμνων ἄλλην φωνὴν ὁμιλίας ἠθέλων ἐξηγεῖται σαφέστερα· καὶ τοῦτο, πρῶτον μὲν, διότι οἱ Ἕλληνες μᾶς δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς κατάστασιν νὰ ἐννοήσωσι τὰς πολλὰς περιπεπλεγμένους διατριβὰς· καὶ δεύτερον, διότι τῆς δημοσιότητός μας τὸ σύστημα, δὲν συγχωρεῖ οὔτε νὰ γράφωμεν, οὔτε νὰ λέγωμεν μὲ φράσεις μυζητηρῶδεις.

Εἰς τὸ προλαβόν φύλλον ἐβεβαιώσαμεν ἀπὸ γράμματα τῆς Ζακύνθου τῶν 12 Ἀπριλίου τὴν συμβῆσαν εἰς ἐν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ φρουρίων πυρκαϊάν· ὅδ' ἔχοντες καὶ περιστατικώτερον τὰς περὶ τοῦ συμβεβηκότος τούτου εἰδήσεις, κοινοποιούμεν καὶ ταύτας, διὰ νὰ λείψῃ πᾶσα πλέον εἰς τοῦτο ἀμφιβολία.

Ἡ πυρκαϊὰ ἤρχισε τὴν 21 Μαρτίου δύο ὥρας μετὰ τὰ μεσάνυχτα εἰς τὸ παλαιὸν φρούριον, ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸν καταγώνιον, (caserne) πλησίον τῆς ὀπλοθήκης, ὅπου κατασκευάζουν φυσίκια, ἡ φωτιά ἐντὸς ὀλίγου διεδόθη ἐκπληκτικώτατα εἰς τὰ περίεξ, καὶ μάλιστα εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς ἐφωδιασμένης βαρούτης. Εἰς τὰς 3 1/2 ὥρας διάφορα κιβώτια τῆς αὐτῆς ὕλης ἐπῆραν φωτίαν καὶ ἐκάησαν. Εἰς τὰς 5 συνέβη μία τρομερὰ ἐκρηξίς, ἥτις κατέθλιψεν ὅλους τοὺς ἐγκατοίκους· τὴν φωνὴν ταύτην πολλὰς τῶν πλησιοχώρων οἰκιῶν τὰς ἀναποδογύρισεν ἡ ἐκρηξίς, καὶ ὅχι μικρὰν ζημίαν ἔκαμε καὶ εἰς τὰς πλέον μακροκυσμένας· πύραν, λέγουσιν, ὑπὸ τὰ εἰρήπια τὰ πτώματα 2000 περίπου ψυχῶν μετὰ ὀλίγων ὥρων καταπαυσιν ἐνῷ ἠλπίζετο ὅτι τὸ κακὸν ἐξέλιπε διὰ πάντα, ἄλλη δυνατὴ ἐκρηξίς περὶ τὰς 10 ὥρας ἐπέφερε τὴν φρίκην καὶ τὸν ἀπελπισίαν, αἱ ὁποῖαι διήρκεσαν ἕως τὴν αὐγὴν· τότε ἡ φωτιά κατέπαυσε· δὲν ἐπέρασεν ὅμως πολὺ, καὶ οὐδὲν νέος φόβος κατακυρίευσεν τοὺς πολίτας διὰ τὴν διαδοθεῖσαν εἰδήσιν, ὅτι ἡ μεγάλη ἀπὸ τῆς τῶν 400 βαρελλίων βαρούτης ἐπαπειλοῦσε καὶ αὐτὴ τὸν παντελὴ τοῦ Καῖρου ἀφανισμόν· καὶ ἄρχισεν ὁ λαὸς νὰ φεύγῃ ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ τὸν κίνδυνον, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ καμμίαν προφύλαξιν ἀπὸ τὸ κακὸν τῆς πανώλους, τὴν ὁποίαν δὲν ἐφοβεῖτο ποσῶς πλέον ὁ κόσμος.

Κατὰ τὰς εἰδήσεις τῶν 30 Μαρτίου τὸ φρούριον εἶναι ἡ εἰκὼν καὶ ἡ παράστασις ἀκαταλόγιζου καὶ τῆς πλέον θλιβεραῆς καταστροφῆς· εἶναι ἐν χάρῃ, εἶναι ἐν ἀλῶνι ἐρείπιων· εἰς ἀρκετὸν διάστημα δὲν βλέπει τις ἄλλο παρὰ ὀγκώδη πετρῶν κομμάτια, συντρίμματα ξύλων, τοίχων κρημνίσμα-

τα, θραύσματα μηχανῶν, σκευῶν, πυροβόλων, μολύβδου, σιδήρου, ἀμαξῶν κατεσκορπισμένων· ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀπὸ τὴν ὀρίαν ἐπροξένησεν ἐκρηξὶν τῆς βαρούτης ἡ ἐξαψίς. Διάφοραι μηχαναὶ τῆς Ἀρτιλλερίας εἶναι συντρίμματα· ἡ ὀπλοθήκη ὅλη ἐγίνε τοῦ πυρὸς παρανάλωμα, ἐκτὸς μιᾶς ἀποθήκης τουφεκίων, ἐνὸς μεγάλου μαγαζίου ξυλουργικῶν τινων ἐργαλείων, καὶ ἄλλων μηχανῶν χρησίμων εἰς τὴν πυροβολικὴν, μολονότι καὶ ταῦτα εἶχαν περικυκλωθῇ ἀπὸ τὴν φωτίαν.

Τὸ νέον φρούριον, ἐπὶ εὐρίσκεται τὸ νομισματοκοπεῖον (ταραπαχνές), τὸ ταμεῖον (χαζνές), ἡ σάλα τοῦ διδανίου, ὡς καὶ τὰ ἄλλα ὑπουργεῖα δὲν ἐκάησαν οὐδὲ ταῦτα, ἔπαθαν ὅμως ὅχι μικρὰν ζημίαν.

Ἀπὸ τὴν μίαν ἄκρην τοῦ φρουρίου ἕως εἰς τὴν ἄλλην καίται πλῆθος ἀλόγων, μουλαρίων, ὄνων, καὶ σκύλων φονευμένων.

Τέλος πάντων ἡ φωτιά ἐσβέσθη μετὰ 24 ὥρας, φθείρασα 5 χιλιάδας ψυχῶν. Μεταξὺ τούτων εἶναι ἀξιωματικοί, μαμαλοῦχοι, καβάσιδες, κανονιέροι, στρατιῶται, σακκάδες, ἀχθοφόροι, οἵτινες ἔτρεξαν εἰς βοήθειαν, πολλοὶ ἄλλοι σημαντικοὶ καὶ ὁ περισσότερον τῶν ἄλλων ἀξίος λύτης Ἀλῆ-μπεης, ὅστις ἐγίνε θυσιά τοῦ ζήλου του καὶ τῆς γενναιοψυχίας του.

Ἡ ζημία εἶναι ἀναρίθμητος. Διὰ νὰ ἐπιδιορθωθῇ τὸ φρούριον καὶ ἡ ὀπλοθήκη, καὶ νὰ τὰ φέρουν εἰς τὴν πρώτην ἐκείνην κατάστασιν, δὲν φθάνουσι 50 μιλιοῦντα γροσιῶν.

Τῇ 20 Ἀπριλ.). Ἀνέκφραστον λύπην ᾗσθάνθησαν ὅλοι σήμερον στερηθέντες ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τὸ σῶμα τοῦ αἰοδιμοῦ Λόρδου Βύρωνος. Ἰκανώτατος ἦτον αὐτὸς ὁ ὀλίγος καιρὸς, καθ' ὃν ἔζησε μεταξύ μας, νὰ καταστήσῃ αὐτὸν τὸν ἄνδρα τοσοῦτον ἀγαπητὸν ἀπὸ ὅλους μας. Ἀρκετὰ ἀπεδείκνυσεν τὴν γενικὴν τῆς πόλεως ταύτης θλίψιν, τοσαῦτα κανόνια καὶ τουφεκία, ριπτόμενα καθ' ἣν στιγμὴν τὰ δύο ἀπὸ Ζακύνθου σταλθέντα πλοῖα σχίζοντα βιαίως τῆς θαλάσσης τὰ κύματα μᾶς ἀφαιροῦσαν διὰ πάντα τὸν νέον συμπολίτην μας.

Ὁ Π. Α. Μαυροκορδάτος ἀνεχώρησε σήμερον διὰ τὸ Βραχῶρι, ὅπου πολλοὶ τῶν στρατηγῶν πρὸ τινων ἡμερῶν εἶχον συνέλθει.

Μετὰ μεγίστην μας δυσἀρέσκειαν εἴμεθα βιασμένοι νὰ εἰπώμεν, ὅτι αἱ παρὰ τινων ἀτόμων ἀναφύεσαι ταραχαὶ, ζημίας μᾶλλον, παρὰ τιμῆς καὶ ὠφελείας καρπὸν ἀνεβλάστησαν. Φαίνεται δὲ, ὅτι τὰ ἄτομα ταῦτα πασχίζουσι, καὶ αὐτὴν τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, ἥτις πρώτη ἔδωκε τὸ παράδειγμα τῆς πρὸς τοὺς νόμους ὑποταγῆς, νὰ τὴν καθυποβάλωσιν εἰς τὰς ἀξιοθρηνήτους διαφωνίας τῆς Πελοποννήσου. Ἐλπίζομεν ὅμως, ὅτι ἡ εἰς τὰ ἐκεῖ τοῦ προέδρου παρουσία θέλει ἐξισάσει ὅλας αὐτὰς τὰς ἀνωμαλίας.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 34 Τῇ 26 Ἀπριλ. 1824.

Σύρα τῇ 1 Ἀπριλίου 1824. Ὁ στόλος τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνιστάμενος εἰς τέσσαρας φρεγάτας, δύο κορβέτας καὶ πέντε βρίκια, ἐφθάσεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἄλλα τριάκοντα τέσσαρα Αἰγυπτιακά πλοῖα ἐτοιμαζονται διὰ νὰ ἐνωθῶσι μετ' αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἀφ' οὗ ἐμβαρκάρουν καὶ δώδεκα χιλιάδας στρατεύματα τῆς ἡρᾶς θέλουν ἀναχωρήσει δι' ὅπου λάβωσι διαταγὰς.

Νέος προφήτης ἀνεφάνη εἰς Μέκκαν, ὅστις ἐνωμένος μὲ τοὺς Βαχαμπίτας ἐκήρυξε πόλεμον ἐναντίον τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ-πασσα.

Εἶναι γνωστὸν ἐν τοσοῦτῳ ὅτι αὐτοῦ τῶν Βαχαμπιτῶν ἡ αἵρεσις ἤρχισε παρὰ τοῦ Ἀμπταοῦλ Βαχάμπ (δούλου τοῦ ὑψίστου) καὶ παρὰ τοῦ Ἀμπταοῦλ Χαζίζ, υἱοῦ καὶ διαδόχου τοῦ ἱμπερ Σαοῦτ, διατρίβοντος εἰς Τεργιάτ, δὲν ἔπαυσε τοὺς κατὰ τοῦ Ἀμπουμπέχερ πολέμους· καὶ τόσον εὐτυχῶς πάντοτε, ὥστε πολλὰκις καὶ αὐτὸν τῆς Βαβυλώνης τὸν Πασσά-Σουλεϊμάν ἔκαμε νὰ τρομάξῃ.

Ἐπιστολὴ τοῦ συνταγματάρχου Α. Στάνχοπ πρὸς τοὺς κατοίκους τῶν Ψαβῶν.

Ἐλλωνα τῇ 7 Ἀπριλίου 1824.

Γενναῖοτατοι Ψαβῖανοί!

Πεπεισμένοι διὰ τὸν πρὸς τὴν πατρίδα ἐνθερμον ζήλον καὶ προθυμίαν σας, καὶ γνωρίζων κάλλιστα πόσον μετὰ τῶν λοιπῶν συναδελφῶν σας νησιωτῶν ἐθυσιάσατε ὑπὲρ αὐτῆς, ἔχοντες σκοπὸν ἀμετάθετον νὰ ἀποκτήσετε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πολυποθέτου Ἑλλάδος, καὶ νὰ ἐπιστηρίξετε τὸν ὀργανικὸν τῆς Ἐπιδάουρου νόμον, ὡς σημεῖον καὶ ἐγὼ τῆς πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς νησιώτας κλίσεως καὶ ἀγάπης θέλω σᾶς ἐξαποστείλει μετὰ τὴν εὐκαιρίαν μίαν τυπογραφίαν, ἥτις μοῦ ἐδόθη ἀπὸ τὴν φιλελληνικὴν τῆς Βρετανίας ἐταιρείαν. Δεχθῆτέ τὴν λοιπὸν ἀρακαλῶ εὐμενῶς μεταχειριζόμενοι αὐτὴν εἰς φωτισμὸν τῶν κατοίκων τοῦ Ἀρχιπελάγους.

Δὲν ἀμφιβάλω ὅτι ἀρχετὰς πείρας ἐλάβετε τῆς ἀπὸ τῶν φῶτων προερχομένης ὠφελείας. Ἀρχετὰ ἐγνωρίσατε ὅτι ἡ δύναμις, τὰ πλοῦτη, ἡ εὐδαιμονία καὶ ἡ καλὴ φήμη γεννῶνται ἀπὸ μόνον τὰ φῶτα. Οἱ ἀπόγονοί σας κληρονομοῦντες τὰ ἀγαθὰ ταῦτα, αἰώνιως θέλουν εὐγνωμονεῖν διὰ τοὺς εὐγενεῖς ἀγωνιάς σας.

Ὁ πρόεδρος εἰς τὰς προσταγὰς σας Α. Στάνχοπ.

Πολύ νοστιμεύεται ὁ Ἀνατολικὸς θεατὴς νὰ διηγήται εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ τῇ 15 Ἰανουαρίου νέου τινὸς συγγραφέως, οὗτινος τὸ ὄνομα ἀγνοοῦμεν, λόγους τινάς, τοὺς ὁποίους καὶ ἄλλην φορὰν εἰς τὸ πρῶτον τῆς ἐνδόξου ἡμῶν ἐπαναστάσεως ἔτος, ὁ κύριος Λαφάνης, συντάκτωρ τῆς Γαλλικῆς ἐφημερίδος ἀνέφερεν.

Ὁ κύριος Λαφάνης ἔλαβεν ἀπὸ τὰς περισσοτέρας φιλελευθέρους τῆς Εὐρώπης ἐφημερίδας τὰς ὁποίας χρεῖαν εἶχε νὰ μάθῃ διδασκαλίαν, καὶ πολὺ περισσώτερον εἰς Τριέστι ἐδιδάχθη τὰ ὠφελιμώτερα δι' αὐτὸν μαθήματα. Ὁ Ἀνατολικὸς θεατὴς, καθὼς ἤδη εἴπομεν, νοστιμεύεται νὰ διηγήται τοὺς αὐτοὺς λόγους, οἱ ὅποιοι, παρὰ τὴν ἀγνοίαν τῶν δύο τούτων ἀνθρώπων τίποτε ἄλλο δὲν περιέχουσιν. Ὅτι ὁ θεατὴς γράφει εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ διὰ τοὺς Τούρκους, τοῦτο καλῶς τὸ ἤξεύρομεν, καὶ οὐτε νὰ τὸ ἐμποδίσωμεν θέλομεν. Μᾶς φαίνεται ὅμως πάντοτε παράδοξον, πῶς ἡμπορεῖ ὁ συντάκτωρ μᾶς ἐφημερίδος μὲ τὸσον πομπώδη τίτλον, ὁ Θεατὴς, νὰ ᾖ τοσοῦτον ἄμοιρος τῆς ἱστορίας, καὶ τὸσον μικροῦς διὰ νὰ τὸ φανερώσῃ ἀκόμη εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Sapienti sat!

Μεσολόγγιον τῇ 24 Ἀπριλίου. Σήμερον ἐφθασαν δύο πλοῖα ἀπὸ Πρέβεζαν, τὰ ὁποῖα ἀνέφεραν ὅτι δύο Τάταροι ἐλθόντες ἐκεῖ κατ' εὐθείαν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἔφερον ἐπιστολάς, αἱ ὁποῖαι περιεῖχον εἰδήσεις πολλὰ μυστικά· μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὅμως ἠκούσθη, ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ αὗται περιεῖχον διαταγὰς διὰ νὰ βραδύνουν εἰσέτι τὴν ἐκστρατείαν, καὶ ὅτι ὁ Σουλτάνος ἐπρόσταξε νὰ γίνῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν συμβούλιον τῶν Πασσάδων καὶ Μουλλάδων.

Εἰδήσεις ἐπίσημοι ἐκ Μύλων τοῦ Ναυπλίου τῇ 5 Ἀπριλίου 1824.

Χθὲς εἰσῆλθον τὰ στρατεύματα τῆς Διοικήσεως εἰς Τριπολιτσά, ἀφῆσαντα τὴν ἔξοδον εἰς τοὺς ἀντιπατριώτας ἀνεύχλητον· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Τριπολιτσα εὐρίσκεται ἤδη ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Διοικήσεως, χωρὶς νὰ πάθῃ τι ἀπεικταῖον ἢ πόλις· τὸ Ναύπλιον ἐπικρατεῖ ἀκόμη, ἀλλὰ καὶ τοῦτο θέλει ἀκολουθήσῃ τῆς Τριπολιτσᾶς τὸ παράδειγμα.

Κατὰ τὰς ἀπὸ Σύραν προσφάτους εἰδήσεις καὶ πιθανάς, ἡ πυριτοθήκη τῆς Ἀλεξανδρείας πυρεκροτήσασα διέφθειρεν ὑπὲρ τὰς ἐξ χιλιάδας κατοίκους, καὶ τετρακοσίους στρατιώτας ἀνωμερίτας· ἡ πανώλης ἐκεῖ ἐπαυξάνει μὲ μέγαν ὄλεθρον, ὥστε καὶ ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς προφυλάττεται, καὶ πιθανώτατα ἡ κηρυττεμένη ἐκστρατεία του, ἡ θέλει ἐμποδισθῇ, ἡ θέλει ἀργοπορήσῃ ἐπὶ πολὺ, διότι καὶ τὰ ἐκεῖ Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα διὰ τὸν ὁδὸν τοῦ νοσήματος δὲν ἀποδέχονται φορτία καὶ στρατιώτας.

Μεσολόγγιον. Μανθάνομεν ὅτι ὁ Συνταγματάρχης Λ. Στανχώπος ἐμίσειεν ἀπὸ Σάλωνα πρὸ τινων ἡμερῶν διὰ τὴν Ζάκυνθον μὲ πλοῖον Ἰονικόν.

Τὰ δύο τῆς Εὐρίπου φρούρια εὐρίσκονται στενώτατα πολιορκημένα· εἰς ὀλίγων ἡμερῶν διάστημα ἐλπίζομεν ἂν ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος δὲν τὰ προμηθεύσῃ ἀπὸ τροφᾶς, νὰ στήσωμεν καὶ εἰς αὐτὰ τὴν Ἑλληνικὴν μας σημαίαν.

Ὁ ἐκ τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων συγκροτούμενος στόλος μας εἶναι ἔτοιμος περιμένων νὰ ἀντιπαραταχθῇ καὶ τὸ ἔτος τοῦτο, καθὼς πάντοτε μὲ τὴν πλέον εὐτυχὴ ἐκβάσιν ἐναντίον τῶν κολοσσῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ὅλαι αἱ ἐλευθεραὶ τοῦ Ἀρχιεπαρχοῦ νήσοι ἔκαμαν σημαντικὰς καταβολὰς διὰ νὰ κάμωσι νὰ γίνωσιν ἐγκαίρως αἱ ναυτικαὶ ἐκστρατεῖαι. Δι' στοματικῶς διαδοθεῖσαι τῆς Κρήτης εἰδήσεις δὲν εἶναι εὐάρεστοι· ἂμποτε δὲ δι' ἐπιστῆμων γραμμάτων νὰ πληροφορηθῶμεν τὰ ἐναντία.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ 35

τῇ 30 Ἀπριλ. 1824.

Εἰδήσεις ἐκ Μύλων τοῦ Ἄργους 21 Ἀπριλίου.

Εἰς τὰς 16 τοῦ τρέχοντος ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ὁ Κ. Νικόλαος Δόντος, μέλος τοῦ ἐκτελεστικοῦ σώματος· ἡ δὲ ἐκλογὴ εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ μέλους τούτου ἔπισεν εἰς τὸν Κ. Ἀνδρέαν Ζητήμην.

Κατὰ τὰς νεωτέρας εἰδήσεις, ὁ ἐχθρικός στόλος εὐγῆκε, συνθεμένος ἀπὸ ἑν δελνί, δεκαπέντε φρεγάδας, καὶ κουρβέτα, καὶ ἀπὸ μπρίκια καὶ ἄλλα, ὁμοῦ δλα τὸν ἀριθ. 57. κηρύττεται ὅτι ἔχει καὶ ἔως τέσσαρας ἢ πέντε χιλ. Γενιτζάρους· λέγουσιν ἀκόμη, ὅτι κατὰ τὰ παράλια τῆς μητρῆς Ἀσίας καταβαίνουν ἱκανὰ στρατεύματα.

Εἰς Ἰδραν ἑτοιμάζονται εἴκοσι πλοῖα μὲ τὰ ἀνάλογα μπουρλότα· ὁμοίως θέλουν ἑτοιμασθῇ καὶ εἰς Πέτζαις, καὶ Ψαρὰ ἀνάλογα καράβια, διὰ νὰ ἐκπλεύσουν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

Σήμερον ἐφθασεν ἐνταῦθα ὁ Κ. Ἀναστάσιος Πολυζωίδης, ὁ ὁποῖος ἐξάλη πρὸς τὴν Διοίκησιν ἀπὸ τοὺς εἰς Λόνδρον ἀπεσταλμένους μας, μὲ γράμματα, καὶ ἄλλας παραγγελίας.

Τὸ Ναύπλιον ἀκόμη πολιορκεῖται.

Μεσολόγγιον. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Βλοχοῦ μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ Π. Α. Μαυροκορδάτου, ἔλαβε τέλος, καὶ ἡσύχασαν τὰ πράγματα ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας. Ὅθεν ἡ ἐκλαμπρότης τοῦ ἐπέστρεψε τῇ 24 εἰς Ἀνατολικόν.

Τὰ γράμματα τῆς Διοικήσεως, καθὼς καὶ ἄλλα μερικά ἐξ Ἄργους, γραμμένα ὁμοίως τὴν 21 Ἀπριλίου δὲν ἀναφέρουν τίποτε περὶ Κρήτης. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἐκεῖ εὐρίσκονται ἀκόμη εἰς τὴν αὐτὴν ἀγνοίαν περὶ τῶν ἐν Κρήτῃ διατρέχοντων, καὶ ὅτι αἱ διὰ στόματος διαδοθεῖσαι ἐνταῦθα λυπηραὶ εἰδήσεις εἶναι ψευδεῖς.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Μέλητα 8 (20) Ἀπριλίου. Εἶναι τρεῖς ἡμέραις, ὅπου ἤλθαν διάφορα καράβια ἀπὸ Ἀλεξανδρείαν, καὶ μᾶς ἐφάνέρωσαν συμφώνως τὴν ἐξῆς εἰδήσιν· ὅτι ὁ Πασσᾶς τῆς Αἰγύπτου εἶχεν ἑτοιμασμένους πενήντα χιλ. ἀνθρώπους, διὰ νὰ τοὺς μεταφέρῃ μὲ τὰ πλοῖα, καὶ κάμῃ ἀπόδασιν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Εἰς τὰς 12 Μαρτίου εἶχαν φθάσει εἰς Ἀλεξανδρείαν ἐννέα φρεγάδες ἀπὸ Κωνσταντινουπόλιν, αἱ ὁποῖαι, ὁμοῦ μὲ ἑπτὰ κουρβέτα, ἐκ τοῦ στόλου τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ, εἶναι διωρισμέναι νὰ συνοδεύσουν ὀγδόντα πέντε πλοῖα φορτηγὰ, τὰ ὅποια εἰς τρεῖς λιμένας τῆς Αἰγύπτου ἐφόρτωναν στρατεύματα. Ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς θέλει ἐκστρατεύσει προσωπικῶς, ὡς ὠνομασμένος ἀπὸ τὸ Ντιβάνι τῆς Κωνσταντινουπόλεως Σερασκέρης ὅλης τῆς Ὀθωμανικῆς δυνάμεως· ἔχει δὲ μαζὴν τοῦ καὶ πολλοὺς Εὐρωπαίους ὀφφικιάλους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καίτινα Γκενεράλην Γάλλον· ἡ εἰδήσις αὕτη μᾶς ἐκοινολογήθη ἀπὸ τέσσαρα διάφορα καράβια ἀπαρτλακτως, καὶ μάλιστα ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἀγγλικὸς κόνσολος τὴν ἐκοινοποίησε ξεχωριστὰ πρὸς τὴν ἐδῶ Διοίκησιν. Βέβαια εἰς ὀγδοηνταπέντε φορτηγὰ πλοῖα δὲν ἡμποροῦν νὰ χωρέσουν πενήντα χιλ. ἀνθρώποι· λέγουσιν ὅμως ὅτι πολλὰ καράβια ἐναυλώθησαν, καὶ ὅτι ἡ ἀπαστολὴ τῶν στρατευμάτων θέλει γένει δύο φοραῖς μὲ τὰ αὐτὰ πλοῖα.

Ἀνέγνωσα εἰς τὰ Ἑλληνικὰ χρονικὰ ἀρ. 32 ὁμιλίαν τινα γενομένην εἰς Σάλωνα πρὸς τοὺς ἐκεῖ συναχθέντας στρατιωτικοὺς καὶ πολιτικούς, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ κάμω ὀλίγας τινὲς παρατηρήσεις, ἐξετάζοντας τις ὁ ὁμιλῶν, τί λέγει, καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν ἀποτεῖνται οἱ λόγοι του.

Ὁ ὁμιλῶν εἶναι ὁ Κύριος Θεόδωρος Νέγγρης, ὅστις εἰς τὴν πρώτην περίοδον τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ἐτιμήθη μὲ τὸ ὑπουργεῖμα τῆς ἀρχιγραμματείας. Ἀρχιγραμματεὺς ἦτον καὶ εἰς τὴν ἐν Ἀστρεῖ γενομένην ἐθνικὴν συνέλευσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐκρίθη ἄξιος ὑπουργήματος διὰ τὴν δευτέραν περίοδον, κατεπάτησε τοὺς ὅρκους, τοὺς ὁποίους ἐσύνθεσεν αὐτός· ὁ ἴδιος, ἐνώθη μὲ τὸ σῶμα τῶν ἀντιδιοικητῶν, εὐγῆκε μαζὴ μὲ αὐτοὺς ἐξω τῆς Τριπολιτσᾶς, εἶπε καὶ ἔγραψεν ὅσα στασιαστικὰ ἡδυνήθη διὰ νὰ διεγείρῃ τὸν λαὸν ἐναντίον τῆς Διοικήσεως, καὶ κατεγίνετο νὰ μορφώσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὴν Διοίκησιν· ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἀντιδιοικητικοῦ συστήματος Κολοκοτρώνης, ὅστις συναθίζει νὰ μεταχειρίζεται τοὺς τοιοῦτους ὄργανα, ἔως νὰ ἐκτελῇ τοὺς παρανόμους σκοποὺς του, καὶ τότε νὰ τοὺς ἀπορρίπτῃ, ἀπέβριψε καὶ τὸν Κύριον Νέγγρην φορτωμένον εἰς τοὺς ὤμους τὰ ἀξιοσέβαστα ἔγγραφα τῆς ἐπ' αὐτοῦ τῆς Διοικήσεως· οὗτος παρρησιάζεται ἤδη εἰς Σάλωνα, μὲ προσωπεῖον πατριωτισμοῦ, καὶ ζητεῖ νὰ συστήσῃ συνέλευσιν.

Ἄς ἰδῶμεν καὶ τί λέγει ὁ καλὸς οὗτος πατριώτης. «Τὰ διατρέχοντα δεινὰ εἰς τὴν πατρίδα, καὶ ὁ ἀνά χειρὰς κατὰ τοῦ Σουλτάνου πόλεμος εἶναι δύο αἷτια, διὰ τὰ ὁποῖα ἐπροσπύθησα νὰ συγκροτηθῇ γενικὴ τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος συνέλευσις καὶ παρκατάτω· εἶναι ἀναγκαῖα ἡ παρουσία (τῶν ἀπὸ τῶν Αὐτικῶν ἐπαρχιῶν πληρεξουσίων) διὰ νὰ συνδιασκεφθῇ ὁλόκληρος ἡ στερεὰ περὶ θεραπείας τῶν δεινῶν, νὰ διακηρυχθῶσι τὰ πάντα πρὸς τοὺς λαοὺς, οἱ ὅποιοι διδασκόμενοι οὕτω τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων νὰ κάμωσι τὰς νέας ἐκλογὰς κατὰ τὸ εἶκος.»

Ὅστις ἀναγνώσει μετὰ προσοχῆς τὰ ἀνωτέρω, εὐκολα δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὸ ἀντιδιοικητικὸν πνεῦμα, καὶ τὴν ἀπεριόριστον κενοδοξίαν τοῦ Κυρίου Νέγγρη· καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάλυσις. Τὰ διατρέχοντα δεινὰ, λέγει, . . . εἶναι τὰ αἷτια ὅπου προσπύθησα νὰ γένῃ ἡ συνέλευσις τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, καὶ νὰ διασκεφθῇ ὁλόκληρος ἡ στερεὰ περὶ θεραπείας τῶν δεινῶν. Ἀπὸ τοῦτο φαίνεται προφανέστατα ὅτι ὁ Κύριος Νέγγρης ζητεῖ νὰ ἀποδείξῃ πρῶτον ὅτι Διοικήσις ἡ δὲν ὑπάρχει διόλου εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὑπάρχει, καὶ δὲν φροντίζει περὶ τῆς θεραπείας τῶν δεινῶν· δεύτερον, ὅτι ὅλοι οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος ἡ εἶναι ἀναίσθητοι εἰς τὰ δεινὰ τῆς πατρίδος, ἡ ἐθελοκακοῦσι καὶ δὲν συνέρχονται διὰ νὰ τὰ θεραπεύσωσι, καὶ παρρησιάζεται αὐτὸς ὁ μέγας ἀνὴρ, καὶ προσκαλεῖ τοὺς λαοὺς εἰς συνέλευσιν, διὰ νὰ γένῃ αἷτια νὰ θεραπευθῶσι τὰ δεινὰ· καὶ ἐπειδὴ προλαβόντως ἡ συνέλευσις τοῦ Μεσολογγίου ἔλαβεν αὐτὴν τὴν φροντίδα τὸ κατὰ δύναμιν, τὴν ἀποσιωπᾷ μὲ δολιότητα, διὰ νὰ φανῇ ὅτι αὐτὸς ὁ μόνος καὶ πρῶτος ἡσθάνθη τὰ δεινὰ τῆς πατρίδος, καὶ ἐπροσπάθησε διὰ τὴν θεραπείαν τῶν. Αἱ περυσιναι ἐκλογαὶ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ δὲν ἔγιναν κατὰ τὸ εἶκος, καὶ ἔχει δίκαιον, ἐπειδὴ δὲν τὸν ἔκριναν ἄξιον ἐκλογῆς, καὶ ἐφέτος συγκαλῶν τοὺς λαοὺς, ὡς συνθηθεῖται νὰ γράφῃ δὲν προσπαθεῖ νὰ ἐνεργήσῃ ἄλλο, εἰμὴ νὰ τὸν ἐκλέξωσιν εἰς κἀνὲν ὑπουργεῖμα, καὶ τότε ἀναμφιβόλως αἱ ἐκλογαὶ γίνονται κατὰ τὸ εἶκος.

Ἀλλ' ἐπιθυμοῦσα νὰ μοι εἰπῇ, Κύριε Νέγγρη, ἀφ' οὗ ἡ Διοικήσις ὑπάρ-

χη, και με κιδουνον της ζωης των σεβαστων μελων, εκ των οποιων συνισταται, υπερασπισθη την κυριότητα των νομων εναντιον των φιλιότων σου συντρόφων, οι οποιοι εφρόντιζον να συστήσωσιν εις Τριπολιτζαν την ΕΠΑΝΟΡΘΩΤΙΚΗΝ ΣΟΥ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ, διατι να λάβης αυτον τον κόπον ου να συγκαλῃς λαους εις συνέλευσιν; επειτα γράφει Ο ΕΥΤΥΧΩΣ ΕΠΙΚΡΑΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ, οτι ένας απλους Νέγγης ημπορει να συγκροτησῃ, οταν θέλη, συνέλευσιν; η νομίζεις, οτι δεν εγνωρίσεν η Ελλας, εκ πείρας, οτι θυσιάζεις τα πάντα δια το κενόν δοξάριον; Το εγνωρίσε, και δια τουτο δεν σε εκρινεν αξιον υποργήματος, και ου εν τοσούτω γενόμενος αυτοχειροτόνητος, πρόεδρος ζητείς να συγκροτήσης συνέλευσιν, και αλληθεύει εις το υποκειμένον σου η κοινή παροιμία « καποιον δεν τον ηθελαν εις το χωριό, και αυτος βρωτούσε διχ του παπα το σπῆτι » μην απατάσαι φίλε εσο βέβαιος οτι οσον κα τ α τ ο ε ι κ ο ; και αν γενώσιν αι εκλογαι, δια σε εκλείσθη δια παντός η εισοδος εις τα Ελληνικά υποργήματα, και ειναι καλα να παύσης από το να ταραττης την κοινήν ησυχίαν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 36 Τῇ 3 Μαΐου 1824.

Τῇ 28 Ἀπριλίου διελύθη ἡ ἐν Σαλώνιοις συγκροτηθεῖσα συνέλευσις μετὰ πλεον αἰσιον τέλος. Ἀφ' οὗ ἱκανῶς διεπραγματεύθησαν τὰ σχέδια, δι' ὧν ἡ Ἀνατολικὴ καὶ Δυτικὴ Ἑλλὰς μέλλει καὶ ἐφέτος νὰ ἀποκρούσῃ τὰς βαρβαρικάς τοῦ Σουλτάνου δυνάμεις, ἐπρόβληθη ἔπειτα ἡ διόρθωσις μερικῶν καταχρήσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔλειψαν νὰ διατρέχωσιν ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ ἐσωτερικόν, τόσον ἀπὸ μέρους τῶν πολεμικῶν, καθὼς καὶ τῶν πολιτικῶν.

Τὰ μέλη λοιπὸν τῆς συνέλευσεως τῆς 28 ἐπρόβλεπον νὰ φυλάζωσιν ἀπαραβάτως τὰ ἐφεξῆς ἄρθρα.

α.) Τὰ εἰσοδήματα καθὲ ἐπαρχίας νὰ συναζώνται ἀπὸ τοὺς ἐπὶ τοῦτου διωρισμένους παρὰ τῆς Διοικήσεως, καὶ νὰ στέλλωνται εἰς τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον, διὰ νὰ ἐξοδεύωνται εἰς τὰ; ἀνάγκας τῆς πατρίδος, κατὰ τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεως.

β.) Οἱ εἰς τὰ πολεμικὰ νὰ μὴ ἀνακατόνωνται ποσὼς εἰς τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τῶν ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεως· ἔτι δε νὰ μὴ περιφέρωνται εἰς κανὲν μέρος χωρὶς τοῦ στρατηγοῦ τὴν ἔγγραφον ἄδειαν.

γ.) Οὔτε πολεμικὸς οὔτε πολιτικὸς ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ κάμνῃ κρίσεις· ἀλλὰ νὰ διορισθῶσιν εἰς καθὲ ἐπαρχίαν κριτήρια κατὰ τοὺς νόμους τοῦ ἔθνους.

δ.) Οἱ παραστάται τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος νὰ ἦναι ὅλοι σύμφωνοι, μόνον σκόπον ἔχοντες, τὴν στερέωσιν τῶν νόμων· ἐάν δε τις τῶν παραστατῶν ἤθελε μεθέξει ἀπὸ κάμμίαν ἐναντίαν τῆς Διοικήσεως φατρίαν, καὶ ἐξωσθῇ ἀπὸ τὸ Βουλευτικὸν σῶμα, ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς χρεωστεῖ, χωρὶς νὰ δώσῃ τὴν παραμικρὰν πρὸς αὐτὸν ὑπεράσπισιν νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς παιδείας τοῦ.

ε.) Κάθε Ἕλληνα, ὁ ὁποῖος ἤθελεν ἐννοήσῃ τινὰ τῶν εἰς τὰ πολεμικὰ καὶ πολιτικὰ διωρισμένων, οἱ ἀμελεῖ, ἡ παραβαίνει τὰ χρέη τοῦ, χρεωστεῖ νὰ ἰδεάσῃ ἀμέσως περὶ τούτου τὴν Διοίκησιν.

ς.) Ὁποῖος ἀπὸ τοὺς πολεμικοὺς ἤθελε τολμήσῃ νὰ κακοποιήσῃ τὴν πατρίδα, θέλει παιδεύεται ὁ τοιοῦτος κατὰ τοὺς νόμους παρὰ τῆς Διοικήσεως, χωρὶς κανεὶς, ὁποῖος δῆποτε καὶ ἂν ἦναι, νὰ τολμήσῃ νὰ δώσῃ τὴν παραμικρὰν πρὸς αὐτὸν ὑπεράσπισιν.

ζ.) Κανεὶς ἀπὸ τοὺς πολεμικοὺς δὲν ἡμπορεῖ ἐπὶ λόγῳ οικονομίας νὰ ἀφίρῃ τοὺς Ἕλληνας νὰ ἀνακατόνωνται μετὰ τῶν Τούρκων, οὔτε νὰ μεταχειρίζωνται προφάσεις πρὸς ὑπεράσπισιν τόπων Τουρκικῶν διὰ τὰ ἴδια συμφέροντα.

η.) Ὅσοι χριστιανοὶ καταφύγωσιν ἀπὸ τὰς ὑποδουλωμένας ἐπαρχίας εἰς τὰ ἐλευθερά της Ἑλλάδος μέρη, θέλουσιν εἶναι δεκτοὶ ὡς ἀδελφοί, ἀπολαμβάνοντες τὰ αὐτὰ μετὰ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας δικαιώματα· θέλουσι μεταχειρίζεσθαι τὴν ἐθνικὴν γῆν ὡς καὶ οἱ αὐτόχθονες, λαμβάνοντες καὶ πληρόντες τὰ αὐτὰ μετὰ τοὺς αὐτόχθονας· ἡ δὲ λέξις ἔξωος δὲν θέλει ἀναφέρεται καθόλου μετὰ τῶν Ἑλλήνων.

Ταῦτα οἱ πολεμικοὶ καὶ πολιτικοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἀπεσταλμένοι συμφωνήσαντες καὶ ἐπιβεβαιώσαντες, ὑπεγράψαν.

Ἐν Σαλόνιοις τῇ 24 Ἀπριλίου 1824 καὶ δ'. ἔτος τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Ἐπονται αἱ ὑπογραφαί.

Σάλωνα. τῇ 27 Ἀπριλίου. Ὁ Ὀθωμανικὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως στόλος συνιστάμενος εἰς 34 πλοῖα, ἐξελθὼν τῇ 23 Ἀπριλίου ἀπὸ Ἑλλάσποντον, τῇ 24 τοῦ αὐτοῦ ἐφθασεν εἰς τὸν κόλπον τῆς Εὐρίπου, ἐνθα προσορμισθεὶς ἐπρομήθευσε τὰ δύο τῆς νήσου ταύτης κλονούμενα φρούρια ἀπὸ ὅλας τὰς ἀναγκαίας τροφάς· καὶ οὕτως ἐν ᾧ ἡ Εὐριπὸς εὐρίσκετο εἰς τὴν ἀκμὴν νὰ καθαρισθῇ ἀπὸ τὸ Μουσουλμανικὸν μόλυσμα, τὰ ἐκεῖ στρατεύματά μας θέλουσιν εἶσθαι ἀναγκασμένα νὰ κρατήσωσι νέαν πολιορκίαν.

Δύω Ἑλληνικὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα ἐπολιόρκουν τὴν Εὐρίπον εὐρέθησαν

αἰφνιδίως κλεισμένα εἰς τὸν κόλπον· ἐκείνον ἀπὸ τὸν Ὀθωμανικὸν στόλον, καὶ δὲν ἡμπόρεσαν νὰ φύγωσιν· ὅθεν τὸ μεν διὰ τὰ μὴν ὑποπέσῃ εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ἐβλήθη ἀπὸ τὸν ἴδιον καπιτάνον του, Μαργαρίτην Κούταβον· τὸ δ' ἄλλο, ἀγνοεῖται, ἂν διεσώθῃ, ἢ ὀχι.

Περιγραπὴ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ διατρεχόντων.

Ἄργος τῇ 22 Ἀπριλίου. Κλεισμένοι τοσαύτας ἡμέρας οἱ ἀντιδιοικηταὶ εἰς τὸ φρούριον τῆς Τριπολιτσᾶς, βλέποντες ἑαυτοὺς μισημένους διὰ τὰς κακουργίας τῶν καὶ ἐγκαταλειμμένους ἀπὸ ὅλον τὸ ἔθνος, ἐπρόσπεσαν τέλος πάντων εἰς τὸ ἔλεος τῶν νόμων καὶ τὴν φιλανθρωπίαν τῆς Διοικήσεως, καὶ εὐγῆκαν μετὰ συμφωνίαν νὰ μὴν περαγοῦν, ἀλλὰ νὰ ὑπάγῃ ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια· μετὰ μείστην λοιπὸν κατασχύνῃ των ἐξερχόμενοι, ἀπέρασαν ἀνέμεσα ἀπὸ τοὺς προμαχῶνας (ταμπούρια) τῶν ἐθνικῶν στρατευμάτων, καὶ διευθύνθησαν, ὁ μὲν Π. Μαυρομιχάλης διὰ τὴν Καλαμάταν, ὁ δὲ Θ. Κολοκοτρώνης μετὰ τὸν υἱὸν τοῦ Γενναῖου, οἱ Ντελιγιανναῖοι καὶ ὁ Σωτήρης Χαλαδάρης διὰ τὴν Καρύταιναν, οἱ δὲ ἄλλοι δύο διὰ τὰ Λαγκαδία.

Ὁ Κανέλλος Ντελιγιάννης καὶ Γενναῖος Κολοκοτρώνης, πρὶν ἀκόμη εὐγῶσι ἀπὸ Τριπολιτσᾶς, ἐσυγχίσθησαν ἀναμεταξύ τους, ὑβρίσθησαν καὶ τέλος ἔπιασαν ὁ μὲν τὴν πιστόλαν, ὁ δὲ τὸ σπαθὶ διὰ νὰ κτυπηθῶσιν. Ἦθελε δὲ ἐλευθερωθῇ ἡ πατρίς ἀπὸ δύο τοιαῦτα σκέληθρα, ἂν οἱ παρестῶτες ὑπηρεταῖων δὲν ἤθελον τρέξει νὰ τοὺς διαχωρίσωσι (1). Τοῦτο μαθὼν ὁ Θ. Κολοκοτρώνης ἔδραμε πρὸς αὐτοὺς καὶ πολλὰ ἐπιπλήξας τὸν υἱὸν του, παρεκάλεσε τὸν Κανέλλον νὰ μὴν συνερισθῇ τὴν μωρίαν καὶ ἀφροσύνην του.

Ὁ Νικήτας εὐρίσκεται εἰς Λεοντάρι· ἐμμένει δε μόνος, διότι ὅλοι οἱ ἀνθρωποῖοι τὸν ἀφῆσαν καὶ ἐφυγον· ὁ Χατζῆ Χρήστος μετὰ τοὺς Βουλγάρους του, πρόθυμος πάντοτε εἰς τὰς προσταγὰς τῆς Διοικήσεως πολιορκεῖ τὸ Ναύπλιον μετὰ τοὺς Κρανιδιώτας· ὁ δὲ στρ. Λόντος μετὰ τοῦ ἀντιστρατήγου Νοταρᾶ, ἔχοντες ἀμφότεροι ὑπὲρ τοὺς χιλοὺς ἐκλεκτοὺς βουλευτῶν· ὁ Πάνος Ράγγος, ὅστις εἶχεν ἐνωθῇ μετὰ τῶν ἀνταρτῶν, ἐπρόστρεξε τώρα εἰς τὴν Διοίκησιν, καὶ ζητεῖ συγχώρησιν ὁμοίας δε καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Μεταξᾶς (2), ὅστις ἀπέραςεν εἰς τοὺς Μύλους.

Τριακοσίους Ἀλβανοὺς καὶ Ποριώτας ἔστειλεν ἡ Διοίκησις ἐκτελεστικὴν δύναμιν εἰς Τριπολιτσᾶν· εὐρίσκονται δε εἰς τὰ ὅπλα καὶ ἐντόπιοι ὀχι ὀλίγοι. Τὸ Ναύπλιον ἐλπίζομεν ὀγλήγορα ἔτι θέλει πέσει· ὅτε μὲν πέντε, ὅτε δε δέκα στρατιῶται δὲν παύουν καθημερινῶς νὰ ἐξέρχωνται ἀπὸ τὸ φρούριον· μέσα βασιλεύει ἄκρα ἀκαταστασία· ὁ ἀποστάτης Πάνος Κολοκοτρώνης, ἀρχηγὸς τοῦ φρουρίου, στερημένος χρημάτων, δίδει διορίας εἰς τοὺς στρατιώτας τοῦ διὰ νὰ πληρώσῃ τοὺς μισθοὺς των, καὶ μετὰ αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπατῶν μερικοὺς ἀνοήτους τοὺς κρατεῖ μαζὴ του διὰ νὰ συνεργάζωνται εἰς τὰς ἀνομίας του.

Ὁ Μούρτζινος καὶ Τζανετάκης εὐρίσκονται πρόθυμοι πάντοτε εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεως. Ματαίως οἱ ἀντάρται ἐπάσχισαν νὰ τοὺς ἀποσπάσωσιν ἀπὸ τὸν ὁποῖον οἱ καλοὶ οὗτοι πατριῶται βιστοῦν ὀρθὸν δρόμον· ὁ Ἀναγνωσταρᾶς καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Φλέσια, Νικήτας εὐρίσκονται κατὰ τὸν Μεσσηνιακὸν κύλπον προσέχοντες εἰς τὰ κινήματα τῶν ἀνταρτῶν, μ' ὅλον ὅτι οὗτοι τοσοῦτον διεχωρίσθησαν, ὥστε δὲν μένει πλέον ἐλπίς νὰ ἐνωθῶσι, καὶ νὰ συνδέωσι τὰ διαλυθέντα σχέδια των.

Ἐν ὅσῳ ἀκόμη ὁ Θ. Κολοκοτρώνης ἐπολιορκεῖτο εἰς τὴν Τριπολιτσᾶν δὲν ἔπαυε νὰ φωνάζῃ ἀπὸ μέσα τὰ ἐφεξῆς.

« Τὰ σχέδια, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐφέτος καταπολεμοῦμι δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι εἶναι σχέδια ὀχι Πελοποννησίων καὶ νησιωτῶν, ἀλλὰ τῶν βουλευτῶν, τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐνός Ἀλῆ-πασσᾶ τὴν κεφαλὴν κατετάραξαν· φύγετε, ὦ βουλευτῶν, φύγετε εἰς τὸν τόπον σας, καὶ » ἀφήσετε ἡμᾶς τοὺς Πελοποννησίους νὰ πολεμῶμεν ἀναμεταξύ μας ». Οἱ δὲ βουλευτῶν (3) ἀπ' ἐναντίας ἐφώναζον, ὅτι ἐξ αἰτίας τοῦ πάσχει ὅλη ἡ βουλευτὴ, καὶ ἡναγκάσθησαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι νὰ στέκωνται ἄργοι εἰς Πελοπόννησον· ἐξ αἰτίας τοῦ ἡ Διοικήσεως ἐμποδίζεται νὰ ἐνεργήσῃ τὰς ἀνηκούσας ἐκστρατείας, διότι ἀρπάζων τὰ ἐθνικὰ εἰσοδήματα, στερεῖ μετὰ αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ μέσα τοῦ νὰ πολεμῇται ὁ ἐχθρὸς· θέλει δε εἶδῃ ἐναντίον του ὅλη ἡ βουλευτὴ, ἂν δὲν μεταμεληθῇ, καὶ δὲν ὑποταχθῇ εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Ἑθνικῆς Διοικήσεως. Ἐξερχόμενος λοιπὸν ὁ Κολοκοτρώνης ἀπὸ Τριπολιτσᾶς δὲν ἡμποροῦσε νὰ τὰ βσταῇ τὰ πικρὰ δάκρυα ὅπου ἐστάλαζον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του.

Ὁ Στρατηγὸς Ὀδυσσεὺς, ἀφ' οὗ πολλάκις ἔδειξε διάφορα τῆς φιλοκα-

(1) Δὲν εἶναι ποσὼς παράξενον, ἂν οἱ δύο οὗτοι ἀντάρται μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν κακοβουλιῶν των ἀποδιδοῖντες τὸ σφάλμα ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον, ἐπιχειροῦνται τώρα αὐτεῖς αὐτοὺς νὰ κακοποιήσωσιν.

(2) Ἐν ὅσῳ ὁ κύριος Μεταξᾶς ἦτον ἐπαρχος εἰς Μεσολόγγι δὲν ἔλειψε νὰ ἔχῃ καθημερινῶς τὴν θέρμην, τὴν ὁποίαν ἴσως διὰ νὰ ἀποφύγῃ ἐπὶ τῇ νὰ ἀναπνεύσῃ τῆς Τριπολιτσᾶς τὸν αἶρα· καὶ ἐπειδὴ ὡς φαίνεται, οὗτοι ἐλαῖνοι δὲν τὸν ἐσύμπερε διὰ τὴν νόσον του, ἀπεφάσισε τώρα καὶ ἀπέραςεν εἰς Μύλους.

(3) Οἱ πολιορκεῖντες τὴν Τριπολιτσᾶν Ἐπειῶται δὲν ἐζήτουν καὶ δὲν ἐπάσχον ἄλλο τι νὰ ἐπαιλάσωσι, εἰμὴ νὰ στερεώσωσι τὴν νόμιμον Διοίκησιν, καὶ νὰ ἀκολουθήσωσι τὰς ἐντο-

λίας του σημεῖα δὲν εἴπῃς νὰ φροντίσῃ καὶ περὶ τοῦ κυριωτέρου μέσου τῶν προόδων τοῦ ἔθνους μας, περὶ τῶν σχολείων. Ἐπὶ τούτου ἔγραψεν ἀπὸ μέρους τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος προσκαλὼν τὸν Κύριον Ν. Βάμβαν, διδάσκαλον εἰς τὰς Ἀθήνας· εἰς ἐκείνην λοιπὸν τὴν ἐπιστολὴν ἀποκρίνεται ὁ κύριος Βάμβας μετὰ τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν του.

Γενναῖε Ὁδυσσεύ.

Τὴν 10 τοῦ παρελθόντος Μαρτίου ἔλαβα μίαν ἐπιστολὴν σου γεγραμμένην, καθὼς ὑποσημειοῖς, εἰς τὸ Ἄστρος τὴν 20 Ἀπριλίου 1823, σταλθεῖσαν ὁμῶς τὴν 24 Φεβρουαρίου 1824. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης μετὰ προσκαλῆς ἐκ μέρους τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος διδάσκαλον εἰς τὰς Ἀθήνας.

Φρονῶν τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, ἦτον ἀκόλουθον, ὅταν ἴδες ἐλευθερωμένας τὰς Ἀθήνας, νὰ λάβῃς καὶ τὴν εὐγενῆ φιλοτιμίαν νὰ φροντίσῃς περὶ συστάσεως σχολείου καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν πολεμικῶν ἀγώνων σου ὅθεν τὴν πρόσκλησίν σου τὴν στοχαζόμεαι ἀληθινὸν καὶ εἰλικρινὲς κίνημα τῶν αἰσθημάτων σου, τιμὴν δὲ μεγίστην εἰς ἐμέ· πλὴν συγχώρησέ με νὰ σοῦ φανερώσω τινὰς ἀπορίας μου. Ἀπορῶ λοιπὸν, πῶς ἐνῶ τὸ Ἀνατολικὸν εἶναι μέρος τῆς ὕλης ἐλευθέρας Ἑλλάδος, καὶ ἔχομεν μίαν καὶ ἀδιαιρέτον Ἑλληνικὴν Διοίκησιν, ἀπορῶ, πῶς τὸ Ἀνατολικὸν ζητεῖ διὰ τῆς γενναϊότητός σου διδάσκαλον εἰς τὰς Ἀθήνας, ἡ δὲ Διοίκησις δὲν ἐξέδωκε κάμμιν διαταγὴν ἀποδίδουσαν τὴν σύστασιν τῶν σχολείων, ἡ τοῦλάχιστον, δὲν ἐψήφισε ἕνα ἔργον τῆς παιδείας τοῦ ἔθνους. Ἀρὰ γε προέρχεται τοῦτο ἀπὸ καταφρόνησιν τῆς παιδείας; ἡ δὲν στοχαζέται ἀκόμη ἀρμόδιον τὸν καιρὸν διὰ νὰ προσκαλέσῃ τὰ μάλλον ἢ ἦττον φωτισθέντα τέκνα τῆς κοινῆς μητρὸς, ἐκ δὲ τῶν ἐσωτερικῶν ἀκαταστασιῶν διασκορπισθέντα εἰς ξένους τόπους; ὅτι προέρχεται ἀπὸ καταφρόνησιν τῆς παιδείας, τοῦτο ποτὲ δὲν τολμῶ νὰ τὸ στοχασθῶ καὶ μὴ γένοιτο πῶποτε νὰ μᾶς ῥίψῃ ὁ Θεὸς εἰς τὴν μωρίαν! μέγας λοιπὸν νὰ συμπεράνω τὸ δεύτερον, ὅτι δὲν στοχαζέται ἀκόμη ἀρμόδιον τὸν καιρὸν ὥστε, ἐνῶ ἐπαίνω καὶ θαυμάζω τὸν ὑπὲρ τῆς παιδείας ζῆλόν σου, πρέπει μετὰ δακρύων νὰ προσμένω τὸν ἀρμόδιον καιρὸν μετὰ δακρύων λέγω, διότι ἐξεύρω ἀπὸ ποίας αἰτίας προέρχεται καὶ τοῦτο τὸ μέγα κακὸν εἰλικρινῶς ἀσπαζόμενός σε, μένω.

Ἀπὸ Κεφαλληνίας τὴν 15 Ἀπριλίου 1824.

Ὁ πατριώτης Ν. ΒΑΜΒΑΣ.

Πρὸς τὸν Κύριον Συντάκτην τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν. Μεσολόγι. τῇ 1 Μαΐου 1824.

Κύριε,

Ταύτην τὴν στιγμὴν λαμβάνω γραφὴν παρὰ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, ἀποδίδουσαν τὴν καταχωρηθεῖσαν εἰς τὸ φύλλον τῆς 30 Ἀπριλ. διατριβὴν κατὰ τοῦ Κυρίου Θ. Νέγρη ἴσον αὐτῆς τῆς γραφῆς Σὺς πέμπω, κατ' ἐπιταγὴν τῆς Ἐκλαμπρότητός σου, διὰ νὰ τὸ καταχωρίσῃς εἰς τὰ

Μένω μὲ τὴν ἐξωριστὴν ὑπόληψίν εἰς τοὺς ὁρισμούς Σας

πρόθυμος δούλος

Γ. ΠΡΑΙΑΝΣ

Ἐπιστολὴ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ πρὸς τὸν Κύριον Γεώργιον Πραΐδην.

Ἀνατολικὸν τῇ 1 Μαΐου 1824.

Ἀγαπητὲ Κύριε Πραΐδη,

Με ἀκρανμου λύπην εἶδα εἰς τὸν λέ. ἀριθμὸν τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν, ὁ ὁποῖος χθὲς ἦλθεν εἰς χεῖράς μου, μίαν διεξοδικὴν διατριβὴν κατὰ τοῦ Κυρίου Θεοδώρου Νέγρη. Δὲν ἐφάντασθην ποτὲ νὰ περιορίσω τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου ἐναντίον τῶν καθεστώτων νόμων, ἀλλ' εἰς τὴν ῥηθεῖσαν διατριβὴν νομίζω, ὅτι ὁ Συντάκτης τῶν Χρονικῶν ὑπερπῆδησε τὰ ὅρια τῶν νόμων καὶ ἐπεσεν εἰς προσωπικὰς ὕβρεις· δὲν ἠξεύρω ἴαν ἀπατώμαι· κρίνω ὁμῶς χρεὸς τῶν καθεστώτων Δικαστηρίων, νὰ ἐξετάσουν μετ' ἀκρίβειας τὸ πρᾶγμα· εἰς τὴν ἀκόλουθόν δὲ παρτήρησίν μου δὲν ἀπατώμαι βεβαίως· ὅτι ὁ συντάκτης τῶν Ἑλ. Χρονικῶν, ἐκδίδων τοιαύτας διατριβάς, ἐξάπτει τὰ πάθη, καὶ προξενεῖ βλάβην μεγάλην εἰς τὰ κοινὰ πράγματα, ἐσωτερικῶς, καθὼς ὅχι ὀλιγωτέραν βλάβην προξενοῦν ἐξωτερικῶς διάφορα ἄρθρα, τὰ ὁποῖα, ἂν καὶ λαμβάνωνται ἀπὸ ξένων ἐφημερίδας ἐνίοτε, εἶναι ὁμῶς διόλου ἀνωφελεῖς ὡς πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀνοικταὶ ὡς πρὸς τὰς περιστάσεις μας· ἐναντία μάλιστα εἰς τὴν ὁποίαν ἐδόσαν εἰς τὸ κοινὸν ῥητὴν καὶ ἔγγραφον ὑπόσχεσιν ὁ Συντάκτης τῶν Ἑλ. ληνικῶν Χρονικῶν, τοῦ νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ τῆς Ἑλλάδος πράγματα, χωρὶς ν' ἀνακατόνεται εἰς τὰ τῶν ξένων.

Τὸ βάρος τῆς διατριβῆς ἐναντίον τοῦ Κυρίου Θ. Νέγρη πίπτει ἐπάνω εἰς τὸν Συντάκτην, διότι ἡ διατριβὴ αὕτη δὲν φαίνεται ὑπογεγραμμένη ἀπὸ ἄλλον τινά. Ὁ σκοπός μου δὲν εἶναι νὰ κάμω τὴν ἀπολογίαν τοῦ Κυρίου Θ. Νέγρη, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος εἶναι ἱκανὸς νὰ τὴν κάμῃ, καὶ ὁ Κύριος Συντάκτης δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀρνήθῃ τὴν καταχώρησιν αὐτῆς εἰς τὰ Χρονι-

ματα καὶ τὰς διατάγας τῆς ἐναντίον εἰς μαικούς ἐνοπλισμένους ἀσπᾶς. Πάντοτε οἱ ἀνδρῖοι ἠπειροῦνται ἡμποροῦν νὰ καυχῶνται, ὅτι μετεχειρίσθησαν τοὺς βραχίονάς των εἰς τὸ νὰ στερεώσωσι, καὶ νὰ ἀναγκάσωσι τοὺς κακοὺς νὰ εἰσῶνται, τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ καλοὶ πολῖται ἀγαπᾶσι Διοίκησιν,

κά· ἐπιθυμῶ ὁμῶς νὰ προλαμβάνωνται τὰ τοιαῦτα, τῶν ὁποίων τ' ἀποτελέσματα δὲν βλέπω καλὰ διὰ τὴν πατρίδα. Ἀντίγραφον τῆς παρούσης πέμψατε πρὸς τὸν Συντάκτην τῶν Ἑλ. Χρον. διὰ νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΑΑΤΟΣ.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ 37

τῇ 7 Μαΐου 1824.

Μεσολόγγιον.) Κατὰ τὰς ὁποίας ἐσχάτως ἀπὸ Ὑδρας ἐλάβομεν βεβαίως περὶ τῆς Κρήτης εἰδήσεις, μετὰ μεγίστην μας λύπην εὐρισκόμεθα βιασμένοι νὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ κοινόν, ὅτι τῆς νήσου ταύτης οἱ ἐχθροὶ, ἐξελθόντες ἀπὸ τὰ φρούρια, καὶ ἀπὸ τὰς λοιπὰς, τὰς ὁποίας κατεκράτουν θέσεις, ὥρμησαν εἰς πολλὰς τῶν ἐλευθερωμένων ἐπαρχιῶν, καὶ ἐξουσιάζαντες αὐτάς, ἠνάγκασαν τοὺς κατοίκους νὰ τραβιχθῶσιν εἰς τὰ ὄρη· προχωροῦντες, ἔφθασαν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Σφακίων τὴν ἐπαρχίαν καὶ ἐδίωξαν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ τοὺς κατοίκους· ἐνῶ δὲ ἡτοιμάζοντο νὰ εἰσβάλωσιν καὶ εἰς Κίσσαμον, οἱ Ἕλληνες τῆς ἐπαρχίας ταύτης διὰ νὰ μὴ ἀφήσωσι τὸ ἐκεῖ φρούριον νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς ἐχθροὺς διὰ νὰ ἐμφωλεύσωσιν, ἔβαλαν πῦρ καὶ τὸ ἀναποδογύρισαν· αὐτοὶ δὲ ἐτραβίχθησαν εἰς τὰς ὀχυράς τοῦ Σελίνου θέσεις.

Ἐν ᾧ ταῦτα διέτρεχον, δέκα ὀκτὼ Ἑλληνικὰ πλοῖα ἐφθασαν ἐκεῖ ἀπὸ Ὑδρας πρὸς καταδρομὴν τοῦ ἐν Σούδα Αἰγυπτιακοῦ στόλου. Ἀλλ' οἱ Κρήτες παρεκάλεσαν τοὺς καπητάνους τῶν καραβίων τούτων νὰ παραλάβωσι τὰς γυναῖκας καὶ παιδιὰ τῶν διὰ νὰ μετακομίσωσιν εἰς Πελοπόννησον, καὶ νὰ ἀντιπαρατάττονται καλῆτερον κατὰ τῶν ἐχθρῶν· οὕτω λοιπὸν οἱ Κρήτες, ὡς ἄλλοτε οἱ Ἀθηναῖοι ἐστεῖλαν ἐπὶ Ξέρξου τὰς οἰκογενεῖας εἰς Τροίαν, ἐξαποστείλαντες εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας τῶν, ἔπιασαν ὅλας τὰς ὀχυράς θέσεις, ὅπου καὶ ζεῖονται μέχρις ἀρμοδιωτέρας εὐκαιρίας.

Οἱ Κισσαμίται, ὡς εἶπομεν, κρατοῦσι τὰς θέσεις τοῦ Σελίνου· οἱ Χανιώται καὶ Ῥεθυμιώται τῆς Ἀγιορούμελης τὰ στενά, οἱ δὲ Ἀμαριώται καὶ οἱ τοῦ ἁγίου Βασιλείου ἀνέστησαν εἰς τὰ ὕψη τῆς Ἰδῆς· ὁ κύριος Ε. Τουμπάζης, διοικητὴς τῆς νήσου ταύτης, μετὰ τῶν ἄλλων προκρίτων τῆς Κρήτης ἦλθε μετὰ τὴν Γολέταν του εἰς Μύλους ζητῶν παρὰ τῆς Διοικήσεως βοήθειαν, τὴν ὁποίαν εἰμεθα πεπεισμένοι, ὅτι πολλὰ ὀγλήγῳρα θέλει λάβει.

Διὰ νὰ ἐμψυχώσωμεν λοιπὸν τοὺς Ἕλληνας, καὶ νὰ ἐνθαρρύνωμεν ὅλους τῆς Ἑλλάδος τοὺς φίλους, ἀναγκαῖον κρίνομεν νὰ κάμωμεν τὴν ἀλάνθαστον ταύτην μας παρατήρησιν, ὅτι ἡ περιστάσις αὕτη τῆς Κρήτης ὅσον δεινὴ καὶ ἂν ᾖ, ἔχομεν χρηστοτάτας ἐλπίδας νὰ ματαιωθῶσιν ὅλοι οἱ ὀλέθριοι τῶν ἐχθρῶν σκοποί· διότι καὶ πολλὰς ἄλλας φορές ἔκαμαν οἱ Τούρκοι τοιαύτας ἐπιδρομὰς, οἱ Ἕλληνες μὲν ὅλον τοῦτο πάλιν τοὺς ἐδίωξαν καὶ τοὺς ἐπολιόρκησαν εἰς τὰ φρούρια· τώρα μάλιστα, μὴν ἔχοντες τὴν παραμικρὰν περὶ τῶν γυναικοπαίδων τῶν φροντίδα, ἐλπίζομεν ὅτι αἱ ὑποθέσεις τῶν θέλων προοδεύσει μετ' εὐτυχτετέραν ἔκδοσιν, βοηθούμενοι καὶ ἀπὸ τὴν μητρικὴν τῆς σεβαστῆς Διοικήσεώς μας πρόνοιαν.

Τὰ ῥηθέντα πολεμικὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, ἀφ' οὗ μετεκόμισαν τὰς οἰκογενεῖας εἰς Πελοπόννησον καὶ λοιπὰς νήσους, τὴν τρίτην τοῦ Πάσχα ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὴν Κρήτην.

Τὰ συμβάντα εἰς Καλάβρυτα ἐν Πελοποννήσῳ. Καλάβρυτα τῇ 25 Ἀπριλίου.

Ὁ Κωνσταντῖνος Πετιμεζᾶς, πατριασμένος μετὰ τοὺς ἐν τοῖς πράγμασιν ἐκπτώτους ἤδη, ἐνεργῶς μετὰ παντοίους τρόπους νὰ ἐνσπείρῃ καὶ εἰς ταύτην τὴν ἐπαρχίαν τὴν κατὰ τῶν νόμων ἀνταρσίαν, καὶ τὸ στασιῶδες πνεῦμα τῶν ὁμοφρόνων του, μετὰ τῶν ὁποίων τὴν ἐνέργειαν κατώρρωσε νὰ ἀγροάσῃ, μεταξὺ ἄλλων τινῶν ἀσημάτων καὶ τρεῖς καπιτάνους, Σαρδελιάνην, Ποντιώτην, καὶ Χρυσανθάκην Ἀγιοβλαίτην, ὄντας οἰκείους τοῦ κυρίου Α. Ζαήμη πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἔπειτα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του. Μετ' αὐτοὺς, καὶ μετὰ τὸν Ἀσημάκην Σκαλτζᾶν ἀνταπεκρίνετο ὁ Κωνσταντῖνος Πετιμεζᾶς, ὥς ἕνα καιρὸν μυστικῶς· ὅτε δ' ἔγινε φανερὰ ἡ κατὰ τῶν νόμων ἀνταρσία, ἐκινήθη καὶ οὗτος ἐναντίον τῶν νόμων· οἱ δὲ ὁπαδοὶ του, μέιναντες ἐνταῦθα, ἐπεχείρησαν νὰ βάλωσιν εἰς πρᾶξιν ὅσα κακῶς προεβουλευθῶσαν· ἀλλ' ὁ ἄθως λαὸς, ὑπονοήσας τὸν σκοπὸν τῶν, δὲν τοὺς ἔδωκε καιρὸν νὰ μεταδώσουν εἰς περισσοτέρους τὸ κακὸν· αὐτοὶ δὲ ὑποπεύσαντες, μήπως τοὺς καταλάβουν καὶ τοὺς πιάσουν, ἐνταυτῇ ἐμψυχωνόμενοι καὶ ἀπὸ τοὺς ἐκ Τριπολιτζᾶς ἐξωσθέντας, ὅτι ἦτον ἀρμόδιος καιρὸς νὰ κινηθῶν, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὰ χωρία τῶν, καὶ εὐγῆκαν νὰ στρατολογήσων, μετὰ λόγον, ὅτι ἐστάλησαν παρὰ τοῦ κυρίου Α. Ζαήμη. ὅσοι ἀγνοοῦσαν τὸν σκοπὸν τῶν, τοὺς ἀκολούθησαν, καὶ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, συνάξαντες ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν στρατιώτας, ἐμβῆκαν εἰς τὴν πόλιν τῶν Καλαβρυτῶν, ὅπου προετοιμάσθη ἡ εἰσόδος τῶν ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον Πετιμεζᾶν, καὶ Ἀσημάκην Σκαλτζᾶν, χωρὶς νὰ ἡμπορέσουν οἱ πολῖται νὰ δείξουν τὴν παραμικρὰν ἀντίστασιν. Καθὼς ἐμβῆκαν εἰς τὴν πόλιν ἐπίασαν τὰ εἰς τὰς εἰσόδους δυνατώτερα ὀσπήτια, καὶ κατεσκεύασαν πολέμιστρας.

Πολλὰ διδόμενα ἀπέδειξαν, ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τῆς συνομωσίας τῶν ἦτον νὰ δολοφονήσων πρῶτον τὸν κύριον Α. Ζαήμη, καὶ ἀμέσως ἔπειτα

νά κινηθῶν ἐναντίον τῶν καθεστῶτων νόμων, καὶ ἐναντίον τῶν ἄλλων ὀρθοφρονούντων πατριωτῶν. Ταῦτα ὁ λαὸς γνωρίσας, ἐκινήθη αὐτοβελήτως ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ κυρίου Α. Ζαήμη, καὶ οἱ συνωμόται, μετὰ μίαν ἡμέραν τῆς εἰσόδου τῶν εἰς τὴν πόλιν, εὐρέθησαν [πολιορκημένοι ἀπὸ 800 περίπου συνεπαρχιώτας, πνέοντας κατ' αὐτῶν ἄκραν ἀγανάκτησιν· οἱ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν αὐτῶν ὀπλοφόροι πληροφορηθέντες τὴν ἀπάτην τῶν, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, καὶ μόλις μὲ τὴν βίαν καὶ δυναστείαν τοὺς ἐμειναν οἱ μισοί.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν τῆς ἐλεύσεως τῶν ἐπαρχιωτῶν, ἦγον τὴν 15 τοῦ λήγοντος, ἐπρόβληθη εἰς τοὺς συνωμότας νὰ ἀφήσουν τὴν πόλιν Καλαβρύτων, καὶ νὰ ὑπάγῃ ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, διότι ἂν δὲν ὑπακούσουν θεὸς νὰ κτυπηθῶν· ἀλλ' αὐτοὶ ἀνέβησαν τὴν ἀναχώρησιν τῶν ἕως εἰς τὴν αὐρίον· τοὺς ἐπρόβληθη καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον, ἀλλ' ἐδικαιολογοῦσαν τὴν ἐπιμονὴν τῶν μὲ διαφόρους προφάσεις· δὲν ἔπαυαν ὅμως ὑποσχόμενοι, ὅτι γλήγορα θέλουν εὔγει. Πλὴν, καθὼς ἔγινε γνωστὸν, ὅτι αὐτοὶ ἀνέμεναν ὦραν τὴν ὦραν τοὺς συμφατριαστάς τῶν, καθὼς πρὸς αὐτοὺς ἔγραφαν, διὰ νὰ τοὺς δώσουν βοήθειαν καὶ νὰ ἐνωθῶν μετ' αὐτῶν, ἀμέσως ὁ λαὸς ὀρμήσας τοὺς ἀπέκλεισε στενωπάτα, καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς πυροβολῇ πανταχόθεν· ἄρχισαν καὶ οὗτοι τὸν πυροβολισμόν· ἀλλὰ πανικὸς φόβος κατέλαβε τότε τοὺς ἀποστάτας·

Ἡ μάχη διήρκει μίαν καὶ μισὴν ἡμέραν, καὶ περὶ τὴν γ'. ὦραν τῆς νυκτὸς τὴν 17 ἐδόθησαν εἰς φυγὴν, μὲ μεγάλην κατασχύνην· ἐπληρώθησαν ἐξ αὐτῶν ἱκανοί, παραίτησαν τὰς σημαίας τῶν, καὶ διὰ νυκτὸς, ἐγκαταλειμμένοι ἀπὸ τοὺς συντρόφους τῶν, κατήντησαν εἰς ἓν χωρίον μακρὺν τῆς ἐπαρχίας μας, ὅπου, ἀφ' οὗ ἔμειναν ὀλίγας ἡμέρας, μετέβησαν εἰς Καρύταιναν μόνον οἱ καλούμενοι καπετάνιοι, χωρὶς κανένα στρατιώτην.

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 38

τῇ 7 Μαΐου 1824.

Περ. β'.
ἀρ. 1104

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα.

Ἐπειδὴ ὁ Δόρδ Νόελ Βύρων κατὰ τὴν 7 τοῦ ἐνεστώτος μηνὸς παύσας τοῦ νὰ πατῇ τὸ ὅπσιον ἠγάπησε πρὸ ἐτῶν Ἑλληνικὸν ἔδαφος, μετῆλθεν εἰς τὰς σκηνάς, καὶ ἀφῆκε λύπην ἀπαρηγόρητον εἰς τὰς Ἑλληνικὰς καρδίας· καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἑλλὰς διὰ τὰς πρὸς αὐτὴν εὐεργεσίας τοῦ χρωστικῆ χάριν ἀθάνατον πρὸς αὐτὸν, καὶ τὸ ἔθος ὀφείλει νὰ τὸν ὀνομάζῃ πατέρα καὶ εὐεργέτην, καὶ νὰ πνευροφῇ διὰ τὴν στέργειν του, ἐπὶ τοῦ παρόντος

Διατάττει

α.) Ἡ πέμπτη τοῦ Μαΐου μηνὸς καθ' ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν διορίζεται ἡμέρα πένθους, εἰς μνήμην τῆς στερήσεως τοῦ λαμπροῦ ὑποκειμένου Δόρδ Ν. Βύρωνος.

β.) Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἅμα ἀναιτῆλ ὁ ἥλιος, ἡ Ἑλληνικὴ σημαία νὰ ὑψωθῇ νεκρῶσιμος.

γ.) Ὅλα τὰ κοινὰ ὑπουργεῖα νὰ κλεισθῶσιν, ὡσαύτως καὶ ὅλα τὰ ἐργαστήρια, ἐκτὸς τῶν ὧν πωλοῦσι τροφὰς καὶ ἱατρικὰ.

δ.) Εἶναι ἀπολύτως ἀπηγορευμένα φαγοπότια, μουσικὰ ὄργανα, καὶ χοροί.

ε.) Κατὰ τὴν δευτέραν ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας νὰ γίνωσι καθ' ὅλας τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας δεήσεις πρὸς τὸν οὐράνιον πατέρα ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Δόρδ Βύρωνος.

ς.) Ὅλοι οἱ πολιτικοὶ τε καὶ πολεμικοὶ νὰ περνευθῶσιν εἰς ταύτην τὴν δέσιν.

ζ.) Οἱ εἰς ἐνέργειαν στρατιωτικοὶ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ταγμάτων, καὶ μὲ σημαίας τετυλιγμένας νὰ παρευρεθῶσι μὲ παράταξιν εἰς τὰς ἐκκλησίας.

η.) Κατὰ τὴν β'. ὥραν τὰ μεν μεγάλα φρονύρια νὰ ρίψωσιν ἑνδεκα κανόνια, ἐν εἰς ἕκαστον τέταρτον. Τὰ δε μικρὰ 7. Τὰ δε κανονοσάσια 3.

θ.) Κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ ὡσαύτως ἕκαστον πλοῖον πολεμικὸν νὰ ρίψῃ τρεῖς κανόνια.

ι.) Τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὸν Ἀργολικὸν κόλπον πλοῖα πολεμικὰ, ἕκαστον τούτων νὰ ρίψῃ 7.

ια.) Τὰ στρατιωτικὰ σώματα παρατεταγμένα ἐφ' ἑνὸς ἢ ἐπὶ δύο νὰ ρίψωσι τρεῖς τὰ τουφέκιά τῶν, κατὰ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ μακαρίτου.

ιβ.) Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν πολεμικῶν νὰ ἐνεργήσῃ τὴν διαταγὴν ταύτην, ἕκαστον κατὰ τὸ ἀντικον.

Ἐκ Μύλων Νεωπλίου τῇ 22 Ἀπριλίου 1824. (Τ. Σ.) Ὁ πρόεδρος ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΟΤΑΣΙΣ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΤΗΣ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

Ὁ πρὸς γ. γραμματεὺς Π. Γ. Ρόδιος.

Ἀρ. 1523) ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῆς Δυτικῆς Χ. Ἑλλάδος.

Ἐπειδὴ δὲν ἔφθασεν ἐν καιρῷ ἡ ὑπ' ἀρ. 1104 διαταγὴ τοῦ ἐκτελεστικοῦ Σώματος, διὰ τῆς ὁποίας διατάχθη ἡ πέμπτη τοῦ Μαΐου μηνὸς ἡμέρα πένθους εἰς μνήμην τῆς στερήσεως τοῦ λαμπροῦ Δόρδου Νόελ Βύρωνος,

Ἐπειδὴ εἰς περιστάσεις τοιαύτας ἀναγκαστικῶς γίνονται μεταβίβαις,

Διατάττει.

α.) Ἡ ἑνδεκάτη τοῦ τρέχοντος Μαΐου ἡμέρα Κυριακὴ διορίζεται ἀντὶ τῆς πέμπτης, εἰς μνήμην τοῦ θανάτου τοῦ αἰοιδίμου Δόρδου Νόελ Βύρωνος.

β.) Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν νὰ ἐκτελεσθῶσιν ὅσα διατάττει ἡ ὑπ' ἀρ. 1104 καὶ ἡμ. 22 Ἀπριλίου διαταγὴ τοῦ σεβαστοῦ ἐκτελεστικοῦ Σώματος.

γ.) Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος νὰ ἐκτελέσωσιν τὴν παρούσαν διαταγὴν.

Μεσολόγγιον τὴν 8 Μαΐου 1824.

(Τ. Σ.) Α. Μαυροκορδάτος. Ὁ γεν. γραμ. Γ. Πραϊδης.

Μεσολόγγιον. Τῇ 30 τοῦ παρελθόντος μηνὸς οἱ κύριοι Σπυρίδων Τρικoupης καὶ Λιβερίος Λιβερόπουλος ἐκίνησαν ἀπὸ ἐδῶ διὰ τὸ Ἄργος, πρὸς τὸ βουλευτικὸν σῶμα, ἐκλεχθέντες παραστάται ὁ μὲν τῆς πόλεως Μεσολογγίου, ὁ δὲ τῶν δύο μικρῶν ἐπαρχιῶν Ἀποκούρου καὶ Βενέτικου· καὶ οἱ δύο στολισμένοι μὲ παιδείαν, καὶ προικισμένοι μὲ φρόνησιν καὶ ἀρετὴν, δίδουν βεβαίαν ἐλπίδα εἰς τοὺς ἐκλέξαντας αὐτοὺς, ὅτι θέλουν διαυθεντεῦσαι μὲ ζῆλον καὶ σταθερότητα, καὶ τὰ ἰδιαιτέρως τῶν ἐπαρχιῶν τῶν, καὶ τὰ γενικὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα.

Τὴν 6 τοῦ τρέχοντος οἱ ἐπαρχιωταὶ τοῦ Ζυγοῦ συναχθέντες κατὰ τὸν νόμον τῆς ἐκλογῆς ἐκλεξαν παραστάτην τῶν τὸν κύριον Ἀντωνίου Ἀναστασίου Γαβαλιώτην, ὁμοίως καὶ ἡ πόλις τοῦ Ἀνατωλικοῦ ἐκλεξε καὶ αὐτὴ νομίμως τὸν κύριον Ἰωάννην Δημητρίου.

Αἱ πολεμικαὶ ἀρεταὶ πολλὰκις ἐστεφάνωσαν τὸν ἀνδρεῖον Γιαννάκη Τζαβέλαν· ἐλάττωμά τι ὅμως νεανικὸν τοῦ ἐπέφερεν εἰς Ἀνατωλικὸν τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς θάνατον ὅχι ἐνδοξον. οἱ δύο φρονεῖς τούτου, οἵτινες ἦσαν ἐπίσης ἄνδρες ἐμπειροπόλεμοι, ἀπελπισθέντες, ὡς φαίνεται, (μ' ὅλον ὅτι πιθανώτατον νὰ ἀθωωθῶσι) μετ' οὐ πολὺ ἐθανατώθησαν, ὁ μὲν αὐτόχειρ γενόμενος, ὁ δὲ ριφθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἐχομεν ἀπὸ πηγὴν ἀλάνθαστον τὸ σχέδιον τῆς ἐφετινῆς ἐκστρατείας τῶν Ὀθωμανῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος καθὼς αἱ κατωτέρω διαταγαὶ διορίζουσιν εἶναι δε τὰ ἐξῆς.

• Ὁ Πασᾶς τῆς Σκόνδρας διωρίσθη κατὰ τοῦ Μεσολογγίου· ὁ Ὁμέρ-πασσας Βρυόνης, κατὰ τῶν Ἀθηνῶν· ὁ Δερβῆς-πασσας, Ρούμελης Σερασκέρης, κατὰ τῆς νήσου Εὐρίπου, καὶ ὁ Μπεκέρ-πασσας, Βαλῆς Τρικάλων, ἐναντίον τῶν Ἀγράφων, τοῦ Καρπενησίου, τῶν Κραβάρων, τοῦ Λοιδωρικίου, καὶ τῶν Σαλῶνων. Ὁ Ἰσμαήλ Πλάσας, ὁ Μπενούσης, καὶ Μεζούτης, καὶ ἄλλη μπιγμπασήδες ἐκαλέσθησαν μὲ τὰ στρατεύματά τῶν, διὰ νὰ ἦναι ἐτοιμοί, εὐθὺς ἅμα καταβῇ ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος, νὰ ἐμβαρκαρισθῶν εἰς αὐτὸν, ἢ ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, ἢ ἀπὸ τὸν Βῶλον· αὐτοὶ δὲ εἶναι διωρισμένοι ἐναντίον τῶν νήσων Σκιαθοῦ, Σκοπέλου, Σκυρροῦ, Εὐρίπου, Ψαρῶν, καὶ Ἰθράς. Ὁ στόλος, ἀφ' οὗ τελειώσῃ τὰς ἐργασίας του καὶ αὐτῶν τῶν νήσων, θέλει ἐνωθῇ ἐπειτα μ' ἐκείνον τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ, πασσᾶ τῆς Αἰγύπτου, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς εἶναι διωρισμένος μὲ μεγάλην ναυτικὴν, καὶ πεζικὴν δύναμιν νὰ ὀρμήσῃ κατὰ τῆς Πελοποννήσου· αὐτὸ τὸ σημαντικώτερον μέρος τῆς Ἑλλάδος ἀφίνει ὁ Σουλτάνος, διὰ πολλοὺς χρόνους, εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ τοῦ Σατράπου, δι' ἀμοιβὴν τῶν ἐξόδων μιᾶς τοιαύτης ἐκστρατείας.

Αὐταὶ εἶναι αἱ δυνάμεις, μὲ τὰς ὁποίας μᾶς φοβερίζει ἐφέτος· τὸ σχέδιον τοῦτο, ἐν μέρει, βλέπομεν, ὅτι ἐβάλλη εἰς πρᾶξιν· ἐπειδὴ ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος τῶντι ἔφθασε, καὶ διέλυσε τὸν ἀποκλεισμόν τῆς Εὐρίπου. Καὶ εἰς τὰ προηγουμένα φύλλα ἐφανερῶσαμεν ὅσας εἰδήσεις ἐλάβομεν περὶ τῶν ἐτοιμασιῶν τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ, καὶ θέλομεν δημοσιεύσει εἰς τὸ ἐξῆς ὅτι βέβαιον μάθωμεν καὶ περὶ τῶν ἐτοιμασιῶν τῆς Ζηρᾶς.

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Ἰωάννινα, τῇ 17 Ἀπριλίου.

Ὁ Ὁμέρ-πασσας εὐρίσκεται εἰς Μπεράτι πολεμῶν κατὰ τοῦ ἀνεψιοῦ του·

Ὁ Μπουλαμπούτ-πασσας τῆς Θεσσαλονίκης ἐφαρμακώθη διὰ προσγῆς τοῦ Σουλτάνου. (*)

Ὁ Σκόνδρα-πασσας ἡσυχάζει εἰς τὴν ἐπικράτειάν του· ὅλαι δὲ αἱ διαδοθεῖσαι περὶ τῶν παρασκευασιῶν του φῆμαι ἦσαν λόγοι πλασμένοι ἐπὶ ταυτοῦ ἀπὸ τὸν Βαρνακιώτην καὶ τοὺς ὁμοβούλους του.

Καταχωρεῖται εἰς τὸν ἀριθ. 36 τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν μίαν γραφὴν, τὴν ὁποίαν ὁ σεβαστὸς γενικὸς τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος διευθυντὴς ἐξέδωκεν ἀπὸ Ἀνατωλικὸν πρὸς τὸν κύριον Γ. Πραϊδην, μᾶς ἔδωκεν ἱκανὰς ἀφορμὰς νὰ στοχασθῶμεν, ὅτι ὁ σεβαστὸς διευθυντὴς εἶναι δυσἀρεστημένος

(*) Οἱ Ἕλληνες· ἐν γένει, καὶ ἰδίως ἕκαστος συμπαθὲς ἐτερογενὲς ὄντιδος· νὰ ὑψώσῃ ἀναμφιδόλως χεῖρας εὐχαριστηρίους πρὸς Οὐρανὸν διὰ τὸ ὅτι ἀκαθάρτου ἦδη ἡ γῆ ἐξ ἑνὸς αἱματοσταγυῖς τέρατος, τὸ ὅπσιον εἰς τὸ ἀπάνθρωπον ὑποκείμενον τοῦ Ἀμπουλαμπούτη τὴν ἐμὸν χρόνους ἀρκετοὺς διὰ τῶν φονικῶν του πράξεων, καὶ μάλιστα εἰς Κασάνδραν καὶ Νάουσαν· ὁ θηριώδης εὐτεὶς τοῦ τυράννου μας δῆμιος, τοῦ ὁποίου τὰς ἡμέρας δύναται ν' ἀριθμῇ τις ἐπαρριφῶν τὰς ἀθιμουργίας του, ἀφ' οὗ χάριν καὶ τῆς εἰς Θεσσαλονικὴν τριετοῦς σχεδὸν ἀναδυσθείσης σκληροκαρδίας του, ἐπροβιβάσθη εἰς ἀξιώματα καὶ βαθμοὺς ἐπισήμους, λαβὼν ἤδη δι' ὅλας ἡμέρας τὰς ἀντιμισθίας του, τὸν ρηθέντα δικαίωτον καὶ ἐπονιδίστον θάνατον.

διὰ μερικά τῆς ἐφημερίδος μας ἄρθρα· καὶ πρῶτον διὰ τὴν περὶ τοῦ κυρίου Θ. Νέγρη διατριβήν.

Εἴμεθα πεπεισμένοι καὶ πιστεύομεν, ὅτι ὁ σεβαστὸς διευθυντὴς οὔτε καὶ ἐφάντασθη ποτὲ νὰ περιορίσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου· ἀλλὰ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν πῶς, ἐν ᾧ εἰς τὸ ῥηθὲν περὶ τοῦ κυρίου Νέγρη ἄρθρον δὲν ἀναφέρονται προσωπικαὶ ὕβρεις, ἀλλὰ πράξεις μόνον, λέγει, ὅτι ὑπερεπηδήσαμεν τῶν νόμων τὰ ὅρια, καὶ θέλει, δι' ὑποθέσεις, καὶ μάλιστα ἀποβλεπούσας ὅπως δι' ὅλου τοῦ κοινῶν, νὰ κριθῶμεν ἀπὸ τὰ καθεστῶτα δικαστήρια. Ἡ ἐφημερίς μας εἶναι, καὶ θέλει εἶναι πάντοτε τὸ μόνον μέσον, δι' οὗ, χωρὶς τὸν παραμικρὸν φόβον, χωρὶς ποτε νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς ἰδιαίτερα συμφέροντα, καὶ χωρὶς ποσῶς νὰ ἐναγκαλισθῶμεν οὐδὲ μίαν, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖ, φαντασίαν, θέλει κηρύττεται ἡ καθαρά ἀλήθεια. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ διατριβὴ αὕτη δὲν φαίνεται ὑπογεγραμμένη ἀπὸ ἄλλον τινα, καὶ οὔτε θέλει βέβαια φανερωθῇ τοῦ συγγραφέως τὸ ὄνομα, παρεκτός διὰ τὸ ἂν ὁ κύριος Νέγρης ἐκλάβῃ ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο ἀπὸ ἡμῶν· ἀρκεῖ μόνον νὰ εἰπῶμεν ὅτι ὁ συνθέτης τούτου, ὡς σύμβουλος, καὶ ἐπομένως ἔχων τὰς πλέον οἰκείας μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Διοικήσεως τούτων τῶν μερῶν σχέσεις, γνωρίζων προσέτι καὶ τὰ πράγματα ὅχι μὲ ὀλίγην ἀκρίβειαν, ἔπρεπε βεβαίως νὰ γνωρίζῃ ἰδιαιτέρως, καὶ ὁποῖος εἶναι ὁ κύριος Νέγρης.

Ἡ ἄλλη τοῦ σεβαστοῦ διευθυντοῦ παρατήρησις εἶναι, ὅτι αἱ τοιαῦται διατριβαὶ ἐξάπτουσι τὰ πάθη, καὶ προξενοῦν βλάβην μεγάλην εἰς τὰ κοινὰ πράγματα· ἃς μᾶς συγχωρηθῇ νὰ εἰπῶμεν περὶ τούτου, ὅτι φανερὸν ἐστὶν ὅτι δὲν ὑπάρχει (αἱ ὁποῖαι καὶ χωρὶς τῶν τοιούτων ἄρθρων προξενοῦσι πλέον ὀλέθρια ἀποτελέσματα), πᾶθ' ὅτε δὲν ἐξάπτονται ἂν δε τοιαῦται φαντασίαι ὑπάρχουσι, τοῦτο σφάλμα ἰδικόν μας δὲν εἶναι, πλὴν αὐταὶ δὲν θέλουσι μᾶς ἐμποδίσει καὶ νὰ λέγωμεν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ κύριος Νέγρης μ' ὅλον τοῦτο εἶναι ἐν καταστάσει νὰ δικαιολογηθῇ περὶ τούτου· ἡμεῖς δὲ δὲν θέλομεν ἀρνηθῇ τὴν καταχώρησιν τῆς διατριβῆς τοῦ εἰς τὰ Χρονικά μας. Κατεχωρήσαμεν, λέγουσι, εἰς τὴν ἐφημερίδα μας διατριβὴν κατ' αὐτοῦ· ἃς ἀπολογηθῇ καὶ ὁ κύριος Νέγρης, ἂν ἀγαπᾷ.

Ἀλλ' ἰδοὺ ἡ ὥρα διὰ νὰ ἐρωτήσωμεν τὸν δικαιοτάτον τῆς Ἑλλάδος κριτὴν, τὸ κοινὸν, ἐὰν θέλῃ νὰ τοῦ κρύπτωμεν τὴν ἀλήθειαν, ἢ ὅχι· ἐὰν θέλῃ νὰ τὴν κρύπτωμεν, ἢ ἐλευθερία μας τότε, τὴν ὁποίαν τόσον ἀκριβὰ ἀγοράσαμεν, δὲν θέλει εἶναι ἄλλο τι, παρὰ μόνον φάντασμα· καὶ ἄνθρωποι, μὲ φαντασιώδη τῆς γενέσεώς των προνόμια θέλουσι εὐρίσκει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐνεργῶσιν, ὅσα θέλουσι, καὶ νὰ φέρωνται, ὅπως τοὺς ἀρέσει, χωρὶς ποτε ἡ συνειδήσις των νὰ φοβῆται τοῦ κοινῶν τὴν φωνήν· ἐὰν δὲ πάλιν θελῇ τὸ κοινὸν νὰ τοῦ φανερώσωμεν τὴν ἀλήθειαν, τοῦ ὑποσχόμεθα ὅτι θέλομεν τοῦ τὴν ξεσκεπάζει ἀφόδως, καὶ πολεμοῦντες ἐναντίον ὅλων τῶν παθῶν καὶ πάσης φαντασίας, νὰ φρονῶμεν καὶ νὰ λέγωμεν πάντοτε, ὡς ὁ Κάτων.

Ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἡ Καρχηδὼν πρέπει ἀφεύκτως νὰ κατασραφῇ (*).

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ.

Ὁ κύριος λοχαγὸς Βόττης Αὐγουστος Ἰωσήφ ἐκ Βρουξέλλων, ὅστις εἶχε χρηματίσει παρὰ τῷ Λόρδω Βύρωνι ὀφφικιάλος εἰς τὸ τάγμα τῶν ἰνιέρων, εἰς τὸ σῶμα τῶν προκρίτων ἀξιωματικῶν, καὶ εἰς τὸν λόχον τῶν πυροβολιστῶν, εἰδοποιεῖ τοὺς κυρίους φιλιχογράφους ὅτι ἀνέλαβε νὰ ἐκδώσῃ εἰς φῶς μὲ ὑποσημειώσεις ἱστορικὰς τὰς λιθογραφίας (dessins) ἔλων τῶν ἀξιολόγων κατορθωμάτων τῶν Ἑλληνικῶν ἡρώων, ὡς καὶ ὅλας τὰς τοποθεσίας (paysages) καὶ ἄλλα ἀντικείμενα ἄξια τῆς προσοχῆς τῶν ὑπερασπιστῶν τῶν ὡραίων τεχνῶν.

Ἐκαστὴν τριμηνίαν θέλει ἐκδίδει ἓνα τετράδιον περιέχον 35 εἰκονογραφίας (tableaux) 24 τοποθεσίας, 6 παραστάσεις μαχῶν, 3 εἰς θάλασσαν συμβεβηκότα, 2 σολὰς τῶν κατοίκων τῶν διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ὅλων τούτων ὡς καὶ τῶν ἱστορικῶν ὑποσημειώσεων ἡ ἀλήθεια θέλει ἐπικυρωθῇ ἀπὸ τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐταιρείαις τῶν ξένων.

Τὰ ὀνόματα τῶν διαφόρων τοποθεσιῶν, σχεδιασμάτων θέλουσι ἐκδοθῇ εἰς τὸ ἀκόλουθον φύλλον, ὡς καὶ ἡ τιμὴ τῆς συνδρομῆς καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν παραλαβὴν τῆς εἰς τοὺς ξένους τόπους.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 39 τῇ 14 Μαΐου 1824.

Ἀπὸ γράμμα τοῦ στρατηγοῦ Δήμου Σκαλτζᾶ, σφραγισμένον 8 Μαΐου ἀπὸ Λοιδωρίκι, ἔρχεται τὰς ἐξῆς ἐιδήσεις περὶ τῶν κινήσεων τοῦ ἐχθροῦ εἰς Θεσσαλίαν.

Οἱ ἐχθροὶ, οἱ ὁποῖοι ἐσυναζόντο εἰς Ζητοῦνι ὑπὸ τὴν ὁδήγιαν τοῦ Μπερκόφτζαλη Ἰουσούφ πασσᾶ, καὶ τοῦ κεχαγιᾶ τοῦ Δερβίς πασσᾶ, βαλὴ τῆς Ρούμελης, εἶναι ἕως τὴν σήμερον ὑπὲρ τὰς 10 χιλιάδας· ἡ ἀπόφασίς των εἶναι νὰ ἐκστρατεύσων εἰς Σάλωνα καὶ Λοιδωρίκι.

Ὁ στρατηγὸς Σκαλτζᾶς βεβαιώνει, ὅτι ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Λοιδωρικίου καὶ τῶν περὶ ἐξ μερῶν ὠρικήσθησαν ἀμεταθέτως νὰ διαυθεντεύσων ἐναντίον τῶν βερβάρων τὰ σύνορά των, ἕως τὴν τελευταίαν ρανίδα τοῦ αἵματός των· ἂν καὶ ὀλιγώτατοι τὸν ἀριθμὸν, ἢ προθυμία των ὅμως εἰς

τὸ νὰ διαυθεντεύσων τὴν πατρίδα των εἶναι ἀπερίγραπτος· μ' ὅλον τοῦτο τὰ μέρη ἐκεῖνα χρειάζονται βοήθειαν, καθὼς καὶ ὁ ἴδιος αὐτὸς στρατηγός, ὡς πληροφοροῦμεθα, ἀναφέρει πρὸς τὸν σεβαστὸν Γενικὸν Διευθυντὴν, καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὸν προφθάσῃ μὲ κἀνὲν δυνατόν στρατιωτικὸν σῶμα.

Ἐλάβομεν μίαν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὸν κύριον Γ. Σισίνην, τὸν λεγόμενον ἀφφέντην τῆς Γαστούνης, εἰς τὴν ὁποίαν βλέπομεν νὰ παραπονῆται διὰ τὴν κατὰστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται.

Εἴμεθα καὶ ἡμεῖς τῆς αὐτῆς μετὰ τοῦ κυρίου Σισίνην γνώμης, ὅτι ἂν ὁ ἐχθρὸς ἐξουσιάσῃ τὴν Γαστούνην, ἡ Ἑλλὰς χάνει μίαν τῶν σημαντικωτέρων ἐπαρχιῶν τῆς· πολὺ ἐπεθυμοῦσαμεν ὅμως νὰ μᾶς εἰπῇ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, διατί νὰ μὴ φυλάττῃ καλὰ, καὶ ὅσον ἠμπορεῖ αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν, διὰ νὰ μὴν τὴν πάρωσιν οἱ Τούρκοι;

Τὸν βλέπομεν προσέτι νὰ παραπονῆται, διότι δὲν ἔχει χρήματα. Παράξενον πρᾶγμα! Τρεῖς ὀλοκλήρους χρόνους κατὰ σειράν ὁ κύριος Σισίνης συνάξει τῆς Γαστούνης ὅλα τὰ πλούσια εἰσοδήματα, στρατόπεδον ποτὲ δὲν ἐσύστησε, στρατεύματα ποτὲ δὲν ἐπλήρωσε, καὶ παραπονεῖται ὅτι δὲν ἔχει χρήματα· ἀλλ' εἶναι πιθανὸν τὰ ὅσα χρήματα, καὶ πάμπαν ἄλλα πολυτίμα πρᾶγματα, τὰ ὁποῖα ἔστειλεν εἰς Ζάκυνθον, νὰ τοῦ τὰ ἐπῆραν ἴσως, ἢ καὶ νὰ ἐξώδευσε μὲ κἀνένα τρόπον ἄγνωστον.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ λέγει, ὅτι ἂν ἐπωλοῦσε τὸν μουκατᾶν του, ἢ ἂν ἐδίδεν εἰς ἐνέχυρον τὴν ἐπαρχίαν του ἥθελεν ἴσως ἐξοικονομήσει τοὺς μισθοὺς τῶν στρατευμάτων. Ἀκατανόητον πρᾶγμα εἶναι, πῶς ὁ κύριος Σισίνης τολμᾷ νὰ μεταχειρίζεται προνομίαις λέξεις, λέγων νὰ πωλήσῃ, ἢ νὰ βάλῃ εἰς ἐνέχυρον πρᾶγματα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἔχει τὸ παραμικρὸν δικαίωμα. Πῶς γίνεται, ἐν ᾧ τὰ περισσότερα κτήματα τῆς Γαστούνης εἶναι ἐθνικά, νὰ τὰ τρυγᾷ, καὶ νὰ τὰ ἀπολαμβάνῃ ἓνας μόνος ἄνθρωπος· αὐτὸς φαίνεται ὅτι κολακεύεται μὲ τὸν συγχαμένον τοῦ ἀφφέντη τίτλον του, καὶ θέλει μὲ τὰ σωστά του νὰ γένῃ ἀφφέντης Τούρκος· δόξα σοι ὁ Θεὸς ὅμως ὅπου οἱ Γαστουნიῶται, χωρὶς νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τὰ ὁποῖα αὐτὸς τοὺς ὑποχρεώνει παράνομα δοσίματα γνωρίζουν τὰ δικαιώματά των, καὶ ἐνεργοῦν τὰ ἀνήκοντα ἀφ' αὐτοῦ των, χωρὶς καὶ νὰ ἐρωτήσωσι τὸν ἀφφέντην τῆς Γαστούνης, ὁ ὁποῖος, ὅταν μόνον τὸν ἀρέσῃ, θέλει νὰ γνωρίζῃ νόμους καὶ Διοικήσιν.

* Ἀποχαιρετισμὸς τοῦ Συνταγματάρχου Στανχὸπ πρὸς τὸ Πανελλήνιον.

Ἐλ λ η ν ε ς.

Ὁ Βασιλεὺς, ὁ Κύριός μου μ' ἐπρόσταξε ν' ἀναχωρήσω παρευθὺς διὰ Ἀγγλίαν. Ἰπακούω εἰς τοῦ Βασιλέως μου τὴν προσταγὴν, ἀλλὰ ἡ φιλία ἐπιζητεῖ μερικὸς λόγους προτοῦ νὰ δώσω τοὺς ὑστερινούς χαιρετισμούς.

Οἱ μεγάλοι σας προπάτορες, ἐξ αἰτίας τῶν ζηλοτυπιῶν καὶ διχοστασιῶν, τὰς ὁποῖας εἶχον ἀναμεταξύ των, ἔχασαν τὴν ἐλευθερίαν των. Αἱ γενεαὶ τῶν μεταγενεστέρων ἐθεώρησαν τὴν δόξαν των μὲ ἰδὸν, καὶ ἔκλαυσαν τὴν πτώσιν των. Ἡ Εὐρώπη καὶ Ἀμερικὴ εὐεργετήθησαν ἀπὸ τὰ φῶτά των, ἐν ᾧ οἱ εὐτυχεῖς αὐτῶν ἀπόγονοι ἐκαταδικάσθησαν νὰ ἀπεράσουν τὰς ἡμέρας των εἰς τὴν δουλείαν καὶ τὴν ἀθλιότητα. Τέλος πάντων ἀφ' οὗ ἐφθασαν αὐτοὶ εἰς τὸν πλέον ὑψηλὸν βαθμὸν τῆς δυστυχίας, ἔκαμαν ἓνα ἐνδοξον πῆδημα, ἔλυσαν τὰς αλύτους των, καὶ εἶναι ἐλεύθεροι!

Ἀπὸ τὴν πείραν λοιπὸν καὶ ἀπὸ τὰ πολυχρόνια πάθη γνωρίζετε τὰ κακὰ, ὅσα ἀπὸ τὴν διχόνοιαν προέρχονται, καὶ θέλετε καὶ πάλιν, ὦ Ἕλληνες! ἀπόγονοι τῶν Θεμιστοκλέων καὶ τῶν Μιλτιάδων, νὰ καταβυθισθῆτε εἰς ἓνα πῆλαγο; κινδύνων!

Ἡ κοινὴ ζήτησίς σας εἶναι διὰ χρήματα· τὰ χρήματα, λέγετε, θέλει

σᾶς ἀσφαλίσουν τὴν νίκην καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν. Διατί λοιπὸν οἱ πρόγονοί σας ἔτρεψαν τοὺς Πέρσας εἰς φυγὴν, καὶ σεις οἱ ἴδιοι τοὺς Τούρκους, ὅτινες ἦσαν τόσον πλούσιοι καὶ ἐνώτεροι τὸν ἀριθμὸν; Διότι οὗτοι ἦσαν διεφθαρμένοι ἀπὸ τὴν τρυφὴν καὶ τὸν δεσποτισμὸν, ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνες ἦσαν πτωχοὶ καὶ ἐλεύθεροι.

Ψευδὲς εἶναι λοιπὸν τὸ νὰ λέγῃ τις, ὅτι ὁ χρυσὸς καὶ ὁ σίδηρος εἶναι

τὰ νεῦρα τοῦ πολέμου· ταῦτα εἶναι μόνον μέσα βοηθητικά. Τὰ νεῦρα τοῦ πολέμου εἶναι καρδιά, ἀνδρεία, ὀδηγούμεναι ἀπὸ ἡγμόνας σοφοῦς, καὶ ἀπὸ ἐναρέτους παραστάτας ἐνὸς ἔθνους ἐλευθέρου. Εἰπώθησαν πολλὰ δικαίως ἐναντίον εἰς τὰς στάσεις. Διὰ στάσεις ἐγὼ δὲν ἐννοῶ τὸ διοικητικὸν μέρος, ἢ τὸ παρεκτὸς τῆς Διοικήσεως, ἀλλὰ κάθε κόμμα, τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει εἰς τὸ ἴδιον κέρδος πρὸς ζημίαν τοῦ λαοῦ.

Οὗτοι εἶναι οἱ προδόται, οἱ ὁποῖοι θέλουσι ἓνα Βασιλέα ξένον, ὅστις διὰ νὰ ἐξοπλίσῃ τὸν λαόν, νὰ ἀρνήσῃ τοὺς στρατηγούς, νὰ κρατῇ εἰς φόβον τὸ ἔθνος, καὶ νὰ διατηρῇ εἰς τοῦτο τὴν ἀδικίαν τοῦ ἐξουσίαν, πρέπει νὰ ᾖ ἓνας τύραννος. Καὶ οὗτοι ἀκόμη εἶναι οἱ προεστῶτες καὶ οἱ στρατηγοί, οἱ ὁποῖοι καταδυναστεύουν καὶ γυμνῶνουν διὰ νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν φιλαργυρίαν των, τὰ πάθη των καὶ τὴν ὑπερηφάνειάν των. Ὁ τρόπος διὰ νὰ ἀπελπισθῶσιν οἱ προδόται εἶναι νὰ καθυποτάξῃ τις τοὺς ἀρπαγας, καὶ νὰ ὠργανίσῃ στρατιάν· νὰ δώσῃ δύναμιν εἰς τὸν λαόν, ὅστις εἶναι ἐνάρετος καὶ ἄξιος νὰ μὴν ἐλεύθερος, καὶ νὰ δώσῃ ἀξίαν εἰς τοὺς παραστάτας του, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀναγκασμένοι ἕως τώρα νὰ κρύπτουν εἰς

(*) Carthaginem delendam esse censeo.

τὸ σκότος τὴν εὐφύαν των καὶ πατριωτισμὸν, ἐξ αἰτίας μάλιστα οὗ, ποὺ αἱ ἐξετάσεις των καὶ σκέψεις δὲν ἔγειναν ποτὲ δημόσιαι.

Σάββατος 17 Μαΐου 1824. Εἶμαι, καὶ θέλω εἶμαι ἐν ὅσῳ εἴθε εὐαχέως εὐλαβέω. Δουλός σας Α. Στανχόπ.

Ἐπιστολὴ τοῦ ἰδίου Σ. Α. Στ. πρὸς τὸν στρ. Κωνσταντῖνον Μπότζαρη.
Σάββατος 21 Μαΐου 1824.

Κύριε.

Ὁ Βενθὰμ ὁ σοφώτατος, τῶν νομικῶν, καὶ ὁ μεγαλύτερος ἀφ' ὅλων τοὺς εὐεργέτας τοῦ δημοσίου, μετέφερεν εἰς Ἀγγλίαν, διὰ νὰ παιδευθῇ μετ' ἐξοδάτου, τὸν υἱὸν ἐκείνου τοῦ Ἑλλήνου, ὅστις ἐπρόσφερε τὰς πλέον ὠφελίμους ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν περὶ ἐλευθερίας σας ἀγῶνα. Διὰ τοῦτο σὰς ἐπικαλῶ εἰς τὸ μέγαλον του ὄνομα νὰ πέμψετε πρὸς τὸν φίλον τῆς Ἑλλάδος τὸν υἱὸν τοῦ Μάρκου Μπότζαρη. Ταῦτα καὶ μένω.

Πρὸς τὸν στρατηγὸν Κύριον Κωνσταντῖνον Μπότζαρη. Δουλός σας Α. Στανχόπ.

Ἐπιστολὴ τοῦ ἰδίου Στανχόπ πρὸς τὴν φιλόμουσον ἑταιρείαν τῶν Ἀθηνῶν.
Σάββατος 14 Μαΐου 1824.

Κύριοι.

Ἐξ ὀνόματος τῆς φιλελληνικῆς ἑταιρείας τῆς Ἀγγλίας παρακαλῶ τὴν φιλόμουσον ἑταιρείαν τῶν Ἀθηνῶν νὰ πέμψῃ εἰς Λονδὶνον κἀνένα νέον καὶ εὐφύεστατον διὰ νὰ παιδευθῇ μετ' ἐξοδάτης εἰς τῆς παιδείας τὸ ἐντελέστερον σύστημα. Οὗτος, ὅταν ἐπιστρέψῃ εἰς Ἑλλάδα, θέλει εἶσθαι ἀρκετὸς νὰ συστήσῃ σχολεῖα ἐπάνω εἰς ἀρχαῖς ὁμοίαις.

Ταῦτα καὶ μένω

Δουλός σας Α. Στανχόπ.

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς (1) τοῦ Γιουσούφ-πασσᾶ πρὸς τοὺς Κατίδες, Μουφτίδες, Γκιζταργάδες, Μπέδες, Ἀγάδες, καὶ ἐν γένει εἰς ὅλους τοὺς κατοικοῦντας τὸ φρούριον τῆς Κορώνης.

Ἐλαβον τὴν ἐπιστολήν σας, ὁμοῦ καὶ ἐκείνην τῶν Μωθωναίων, εἰς τὰς ὁποίας εὐχαρίστως ἀνέγνωσα τὴν ἡλικίαν κατὰ τῶν ἀπίστων, οἵτινες δι' ἐφόδου εἶχον ἦδη ἐξουσιάσει ἐν κανονοστάσιον καὶ μίαν ὀχυρὰν οἰκίαν τοῦ φρουρίου σας· ἀλλὰ τοὺς ὁποίους ἐσκορπίσατε τέλος πάντων φονεύσαντες ὅχι ὀλίγους, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀναγκάσαντες μετ' ἐξουσίαν κατὰ τὴν ἐκείνην νὰ ἀναχωρήσωσιν. Ἴδον προσέτι νὰ μετ' ἐξουσίαν γράψετε ὅτι ἔχετε φόβον, βλέποντες τοὺς ἀπίστους αὐτοὺς, νὰ συνάζονται εἰς Καραμάταν, καὶ νὰ ἐτοιμάζονται πάλιν νὰ σὰς κτυπήσωσιν, ἔχοντες μετ' ἐξουσίαν βόμβαις, ἐμπείρους πυροβολιστὰς, καὶ ὕλας καυστικὰς, καὶ ὅτι διὰ νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὰς νέας αὐτῶν δυνάμεις, εἶναι ἀνάγκη νὰ σὰς στείλω μετὰ τὰ ἐδῶ εὐρισκόμενα πολεμικὰ πλοῖά μας τριακοσίων ἢ τετρακοσίων ἀνδρῶν βοήθειαν, καὶ διαφόρους ἄλλας, ἐκτὸς ψωμίου, τροφᾶς, ἀπὸ τὰς ὁποίας δοκιμάζετε γενικῶς ἄκραν ἑλλειψιν· μία τοιαύτη βοήθεια νὰ δίδεται εἰς ἀνδρας, ὅτι λογῆς εἶθε σεῖς, εἶναι ἀναμφισβήτητος ἰσχυρὸν καὶ ἀπαραίτητον ἐκάστου Μουσουλμάνου χρέος· εἶναι δὲ παρέρμοιον μετὰ τὸ ὅποιον καθεὺς Τούρκος εὐλαβὴς ἔχει χρέος νὰ κάμνῃ πεντάκις τῆς ἡμέρας τὴν πρὸς τὸν Μωάμεθ προσευχὴν του· ὥστε δὲν μένει οὐδεμία ἀμφισβόλῃς ὅτι προθύμως ἤθελον σὰς ἐξαποστείλει πᾶν ὅ,τι μετὰ ζήτειτε, ἂν τὰ ἐδῶ εὐρισκόμενα καράδια μας δὲν ἤθελον ἀναχωρήσει πρὸς δύο ἡμερῶν, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς ὑπάντησιν τοῦ στόλου μας· μέινετε μετὰ τὸ τοῦτο ἡσυχοί, διότι οἱ ἄπιστοι ὅχι μόνον δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ σὰς πολεμήσωσιν, ἀλλ' εὐρίσκονται μάλιστα εἰς ἀμνηχανίαν τοῦ νὰ καταφύγωσιν διὰ νὰ διασωθῶσιν.

Ἀλλὰ διὰ νὰ πληροφορηθῇτε καλῆτερον περὶ τῶν λεγομένων μου, μάθετε ὅτι ὁ ἱμπράιμ Πασσᾶς, υἱὸς τοῦ Πασσᾶ τῆς Αἰγύπτου, ψηφισθεὶς ἀρχηγὸς τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου, καὶ διοικητὴς τῆς Πελοποννήσου, ἔρχεται μετ' οὐ πολὺ ἐνταῦθα, φέρων εἰς διακρίσιν φορτηγὰ πλοῖα πεντήκοντα χιλιάδας ἐκλεκτὸν στράτευμα, μετὰ ἀκαταμέτρητα πολεμικὰ καὶ τρόφιμα ἐφόδια, καὶ ὅτι ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος, ἐνδυναμωθείς καὶ μετὰ ἄλλα δώδεκα πολεμικὰ πλοῖα, σταλθέντα ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, μέλλει νὰ συντροφεύσῃ ὅλας αὐτάς τὰς δυνάμεις ἕως εἰς τὸν Μωρέαν. Ὡς σὰς ἔστιν προσέτι γνωστὸν, ὅτι ὁ Δερβίς-πασσᾶς, ἔχων ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ τὸν Μπεκίρ-πασσᾶ, Ὁμέρ-πασσᾶ καὶ πολλοὺς ἄλλους περιφήμους ἀρχηγούς, θέλει ἐκστρατεύσει κατὰ τῶν Σαλώνων καὶ Λοιδωρικίου· ὁ δὲ περιφύμνος Σκόδρα Πασσᾶς θέλει μεταχειρισθῇ ὅλας τὰς δυνάμεις διὰ νὰ καθυποτάξῃ τὸ Μεσολόγγι καὶ Ἀνατολικὸν καὶ εἰς διάστημα δέκα ἢ δεκαπέντε ἡμερῶν ὅλαι αὐταὶ αἱ δυνάμεις καὶ μεγάλαι προπαρασκευαὶ θέλουσι βαλθῇ εἰς κίνησιν. Στοχασθῆτε λοιπὸν ἂν οἱ ἄπιστοι κἂν τὸ φαντάζονται, νὰ κτυπήσωσιν τὴν Κορώνην, ἐν ᾧ κινδυνεύει ἡ ἰδία των ὑπαρξίς.

Μείναιτε λοιπὸν στέρετοι καὶ ἀκλόνητοι τὴν 19 τῆς Σελήνης τοῦ Ῥαμαζάν.

Ὁ Γιουσούφ-πασσᾶς ἀποβλέπει μετὰ τὴν γραφὴν του ταύτην εἰς τὸ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς Τούρκους τῆς Κορώνης· ὥς παρατηρήσωμεν μετὰ τὸν τοῦτο, ὅτι οἱ ἐχθροὶ μας ἐτοιμάζονται ὁλονέναι διὰ νὰ μᾶς πολεμήσωσι, μετὰ τὸν

(1) Ἐπείσαμεν τὴν ἐπιστολήν ταύτην, ὁμοῦ καὶ ἄλλην μίαν πρὸς τοὺς ἐν τῇ Μοδῶν, τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἐμπεριέχουσαν, εἰς πλοῖα ἰονικόν, τὸ ὅποιον ἀναχωρήσαν ἀπὸ τὰ Καστέλια τῆς Πελοποννήσου ἐπὶ τῇ διακρίσει τῆς Κορώνης.

ὅτι δὲν εἶναι ἀμφισβόλῃς ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀντὶ τῆς ἀδιαφορίας περὶ τῶν ἐχθρικῶν τούτων ἐτοιμασιῶν, ἐπιθυμοῦν πάντοτε νὰ μετρώσι τὰς δυνάμεις των μετὰ ἐκείνας τῶν Τούρκων· αἱ μέχρι τοῦδε πρὸδοι εἰς τοὺς πολέμους μας ἀρκετὰ μᾶς ἐνεθάρρυναν διὰ νὰ μὴν φοβώμεθα τοιαύτας δυνάμεις, μετὰ τὰς ὁποίας ἡ Πόρτα μᾶς φοβερίζει.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐνωμένοι Ἐπαρχ. τῆς Ἀμερικῆς τὴν 17 Φεβρ. 1824.

Εἰς καθὲν μέρος τῶν ἐπαρχιῶν μας ἤρχισαν νὰ γίνωνται διαφοραὶ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων συνεισφορᾶι· νέοι τινὲς πλούσιοι εἰς τὴν νέαν Ἰόρκαν διακόπτοντες μέρος ἀπὸ τὰ ὁποῖα οἱ συγγενεῖς των ἐστελλον πρὸς αὐτοὺς πρὸς διασκεδάσιν των ἐξοδᾶ, κατέβαλον 750 Ἰσπανικὰ τάλ. ἕνας κανονουργὸς (fabricant de canons) ἐπρόσφερεν ἐν κανόνι 42 λιτρῶν, ὥπλισμένον μετὰ τὰ ἀνγκαῖα ἕνας γέρον. ὅστις ἐστρατήγει εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐπαναστάσεως συνεισέφερε καὶ οὗτος 2000 ἄρα γῆς· ὅλα δὲ τὰ κοινὰ γράφεια εἰς Βοστὸν κρατοῦν ἀνοικτὸν κατάλογον τῶν ὀνομάτων τῶν συνδρομητῶν, ὁμοίως δὲ καὶ ὅλοι τῶν ἐνοριῶν οἱ ἐφημέριοι.

Ὁ Κύριος Οὐδέεστερ, εἰς τῶν σημαντικωτέρων μελῶν τοῦ συνεδρίου τῆς ἐπαρχίας Μασακουσέτης, ἥτις πρωτεύουσαν ἔχει τὴν Βοστὸν, ἐπρόβαλεν εἰς τὴν συνέλευσιν (καθὼς ἤμπορεῖ ὁ καθείς νὰ τὸ παρατηρήσῃ καὶ εἰς τὰς κοινὰς ἐφημερίδας) νὰ σταλθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπίσημος τῶν Ἀμερικανῶν Τοποτηρητὴς διὰ νὰ ἀνοιχθῶσιν αἱ μεταξὺ τῶν δύο τούτων Δημοκρατιῶν σχέσεις, καὶ ὅν τρόπον εἶχε γίνεαι καὶ μετὰ τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς· ἀλλὰ μετὰ τὸν ὅτι ὁ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἐνθουσιασμός εἶναι γενικὸς, βλέποντες ὅμως ὅτι αἱ Ἐνωμένοι Ἐπαρχίαι δὲν θέλουσι ὑποφέρει νὰ ἀνακατωθῇ ἄλλη τις δύναμις εἰς τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς τὰ πράγματα, καθὼς πᾶς τις ἐναργῶς βλέπει τοῦτο εἰς τὴν προκλήρυσιν τοῦ Προέδρου των, δὲν ἐνεαρίναμεν νὰ ἀνοίξωμεν εἰς μίαν ἐπαρχίαν τῆς Εὐρώπης μεσιτείας, διὰ τὰς ὁποίας ἠθέλαμεν κατηγορηθῇ, ὅτι σκόπεύομεν τάχα νὰ προσαρμόσωμεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον τῆς Διοικήσεώς μας τὸ σύστημα, καὶ νὰ ὑποπέσωμεν τέλος εἰς ἐμπεριδεύματα ἀνοικτεῖα διὰ τὰ συμφέροντά μας, καὶ οὐδεμίαν ὠφελείαν πρόξενον διὰ τοὺς Ἕλληνας. Ἐν τοσούτῳ ὅλα τὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως ἐγνώρισαν ὅτι τὸ πρόβλημα τοῦ Κυρίου Οὐδέεστερ ἦτο πολλὰ δίκαιον, καὶ ἐπήνεσαν τὰ εὐγενῆ τοῦ ἀνδρὸς αἰσθήματα.

Οἱ Ἕλληνες δὲ ἦναι βέβαιοι ὅτι καθὲν Ἀμερικανὸς τρέφει τὸν πλέον ἐνθερμον ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ζήλον. Πρώτους θέλουσιν εὐρεῖ τοὺς Ἀμερικανούς, οἱ ὁποῖοι θέλουσι ἀναγνωρίσει τὴν ἀνεξαρτησίαν των, καθὼς τῶρα αὐτοὶ εἶναι οἱ πρῶτοι, οἵτινες καὶ ἀκουσίως τοῦ Προέδρου των, δημοσίως κηρύττουσι τὴν ἰσχυρίαν τῶν Ἑλλήνων ἱπποτάσει. Τὰ πλοῖά μας θέλουσι εἰσελθεῖν εἰς τοὺς λιμένας των. Ὀλίγος δὲ καιρὸς θέλει ἀπερᾶσει καὶ θέλομεν συνδεθῇ μετὰ συμφέροντα, ἐν ᾧ τῶρα δὲν ἔχομεν δι' αὐτοὺς, εἰμὴ μόνον συμπάθειαν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 40 Τῇ 17 Μαΐου 1824.

Νεωτέραις εἰδήσεσι ἀπὸ Νεαπάτρων ἔχομεν, ὅτι οἱ εἰς Μαυρίου εὐρισκόμενοι ἐχθροὶ οἱ πρῶτοι ὁποῦ ἦτον, καὶ οἱ ὕστεροι ὁμοῦ ἦλθον μετὰ ἕνα ἀρχηγὸν Ἀλβανὸν Μπράχον δὲν ὑπερβαίνουν τοὺς πεντακοσίους· καὶ εἰς Ζητοῦνι εὐρίσκεται ὁ Σιλλιχτάρης τοῦ Δερβί-πασσᾶ μετὰ τρεῖς περίπου χιλιάδας, οἱ ὁποῖοι ἦτον διεσπαρμένοι εἰς τὰ χωρία ἐξ αἰτίας τῆς πανώλης, ἡ ὁποία ἐπιπολάζει εἰς Ζητοῦνι καὶ Λάρισσαν.

Εἰς τὴν Ἀλβανίαν βεβαιούσι πανταχόθεν, ὅτι ἀναψῆ μετὰ μεγάλην ὁρμὴν ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, καὶ κατ' ἐξοχὴν μεταξὺ τοῦ Ὁμέρ-πασσᾶ καὶ Σιλλιχτάρ πόδα· λέγεται μάλιστα, ὅτι ἐπολέμησεν ὁ Ὁμέρ-πασσᾶς μετὰ τὸν Σιλλιχτάρην καὶ ἐνίκησεν· τὸ ὅποιον μαθὼν ὁ Ταῆρ Ἀμπάκης ἐκίνησε μετὰ ὅσους ἠδυνήθη ἀπὸ Ἰωάννινα πρὸς βοήθειάν του.

Περὶ τοῦ Σκάνδρα καὶ οἱ ἰδιοὶ ἐχθροὶ διαφημίζουσιν, ὅτι δὲν ἔρχεται καὶ ἂν ἔλθῃ, προσθέτουσι, τίποτε δὲν θὰ κατορθώσῃ, μάλιστα θὰ δώσῃ περισσοτέραν τόλμην εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἐπεὶ ἤλθε καὶ πέρυσι, καὶ δὲν κατώρθωσε τίποτε.

Λέγεται ὅτι ὁ Ἰσμαήλ-πασσᾶς Πλιάσας ἐμβαρκαρίσθη εἰς Θεσσαλονίκην εἰς τὰ ἐχθρικά καράδια, καὶ ἕως πενήντα ἐξ αὐτῶν εὐρίσκονται ἀραγμένα εἰς Σηλίδαν, καὶ ἐπαπειλοῦσι τὴν Εὐρίπον, ἡ ὁποία εὐρίσκεται τῶντον εἰς κίνδυνον.

Βαλτιμόριον τῆς Ἀμερικῆς τὴν 17 Φεβρ. 1824. Ὁ Ἑλλ. χερός.

Μεταξὺ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὸν ἐν Βαλτιμορίῳ Ἑλληνικὸν χορὸν, εἰς εἶναι καὶ ὁ στρατηγὸς Δεβερώ, ὁ ἐκ τῆς Κολομβίας, καὶ ὁ κύριος Μουράτ, υἱὸς τοῦ ἐσχάτου Βασιλέως τῆς Νεαπόλεως.

Ἐμβαίνων τις εἰς τὴν πρώτην αἵθουσαν (κάμεραν), ἔβλεπε παρευθὺς ἕνα μεγαλοπρεπὲς σταυρὸν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἐσχηματισμένον ἀπὸ διαφανῆ φῶτα, καὶ ἰστάμενον ἐν τῇ μέσῳ τοῦ Αὐτικοῦ τῆς αἵθουσας μέρους. Ὀλόγυρα εἰς τὸν σταυρὸν ἦσαν περιγεγραμμένοι οἱ ἐνδοξοὶ τοῦ Κωνσταντίνου λόγοι « ἐν τούτῳ τῷ σημείῳ ἴστα!» Ἀντικρυ τοῦ σταυροῦ ἐστέκετο καὶ μαρμαρίνον ὑποστήριγμα, ὁ Ἀνδρέας τοῦ Μπότζαρη, τοῦ

ἥρωος τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖός ἐσχάτως πολεμῶν ἐν σῶμα Ὀθωμανῶν, ἐν-
δόξως ἐφανεύθη. Ὀλόγυρα εἰς τοὺς τοίχους ἦσαν γεγραμμένα τὰ ὀνόματα
τῶν παλαιῶν καὶ νέων Ἑλλήνων, οἵτινες διεφθίμωσαν διὰ τὰς πρὸς
τὴν πατρίδα των ἐκδουλεύσεις· ἐν δὲ τῷ μέσῳ τοῦ ἐδάφους ἐφαίνετο ἡ
λύρα τῆς Ἑλλάδος, καὶ τριγύρωθεν ὡς ἐν κύκλῳ ἡ ἐπιγραφή αὕτη.

Τὴν 25 Ἀπριλίου 1821 ἡμέραν τῆς διακηρύξεως τῆς Ἑλλ. ἀνεξαρτησίας.

Μετὰ τὰς ἐπτά ἡμισυ ὥρας, πρὶν εἰσέτι ὁ χορὸς ἀνοιχθῇ, ἐκάθισε πρὸς
ἀριστερὰν τοῦ ἀνδριάντος ὁ κύριος Κάρολος Καρατὼν, ἀνὴρ οὐδοήκοντα
ἔξ ἐτῶν, καὶ ὁ μόνος-εἰσέτι ζῶν ἐκ τῶν τριῶν ἐπιστήμων, οἵτινες ἐστάθη-
σαν οἱ ἀρχηγοὶ τῆς διακηρύξεως τῆς ἀνεξαρτησίας, διὰ τὴν στεφάνωσιν
τὸν Μπότζαρην. Πρὸς δεξιὰν αὐτοῦ ἐστάθη ὁ κύριος Ἰονῶν, ὑποχι-
λάρχος τοῦ Βαλτημορίου.

Ἐν ᾧ οἱ ἐπιστάται εἰσῆρχοντο ἀνὰ δύο-εἰς τὴν αἴθουσαν, ἡ μουσικὴ
ἐφαλλε τὸ θοῦρον ἄσμα τοῦ Οὐδάσγκτων· ἐπροπόμετο δὲ παῖς τῆς Ἑλ-
λην, ὀνομαζόμενος Γεώργιος Καλδοκορέσης ἐκ Χίου, ὅστις ἀφ' οὗ οἱ ἐξά-
δελφοὶ του ἐφανεύθησαν εἰς Χίον, οὗτος πιασθεὶς μετὰ τῶν γονέων του
καὶ μετὰ δύο ἀδελφὰς του αἰχμάλωτος, ἐφέρθη εἰς Σμύρνην· ἀπελευθερώσας
δ' αὐτὸν εἰς ἐκ τῶν ἐκεῖ προξένων, τὸν ἐστειλεν εἰς ἐν πλοῖον τοῦ Βαλτη-
μορίου εὐρισκόμενον εἰς τὸν λιμένα, καὶ οὕτω κατήντησε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν
πόλιν ταύτην. Παρήρσιαισθεὶς οὗτος λοιπὸν μετὰ τὰ ἐνδύματα τοῦ τόπου
του, ἐδάστα εἰς χεῖρας στέφανον ἀπὸ δάφνης· πρὸς δεξιὰν αὐτοῦ ἐπέ-
κετο παιδίον Ἀμερικανὸν, τῆς αὐτῆς περιόδου ἡλικίας. Ὅταν δ' ἐφθασεν
ἡ ὥρα τῆς λιτανίας, ὁ κύριος Κάρολος ἐσηκώθη ὀρθίως, ἡ μουσικὴ ἔπαυ-
σεν, ὁ δὲ στέφανος ἐγγχειρισθεὶς παρὰ τοῦ παιδὸς εἰς τὸν στρατηγὸν Χά-
σπερ, τὸν πρῶτον ἐκ τῶν ἐπιστατῶν, ἐδόθη παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν κύριον
Κάρολον· οὗτος δὲ παραλαβὼν αὐτὸν ἐξεφώτισε μίαν ὀμλίαν.

Ἡ δευτέρα αἴθουσα ἦτον περιενδυμένη μετὰ μεγάλην σκηνὴν, ἔχουσιν
τὰ χρώματα τῆς πολεμικῆς θαλασσίου σημαίας, καὶ θεμένῃ μετὰ τρόπον
ὥστε ἐσκέπαζε καὶ ἐστόλιζε τὸν τοῖχον καὶ τὸν θόλον. Εἰς τὸ ἐδαφὸς
ἀπέναντι τῆς ὀρχήστρας, ἐφαίνετο εἰς διαφανὲς ὁ Μπότζαρης, διασκορ-
πίζων τὸ Τουρκικὸν στρατόπεδον, βαστῶν εἰς χεῖρας τὴν σημαίαν τοῦ
σταυροῦ, καὶ ὀδηγῶν καὶ ἐνθαβρύνων τοὺς στρατιώτας του, οἱ ὁποῖοι
ἔτρεχον ἀπ' ὀπίσω του, καταρροῦντες τῶν ὀρεῖνῶν τοποθεσιῶν τὸ δύ-
σβατον· πλέον χαμηλὰ ἦσαν τυπωμένοι μετὰ μεγάλους χαρακτῆρας, περι-
κυκλωμένους ἀπὸ στέφανον δάφνης καὶ κυπαρίσσια, λόγοι τινες συνθεμέ-
νοι ἐπὶ τούτου παρὰ τοῦ κυρίου Ι. Χ. Β. Λατρώδη.

Τότε ὁ κύριος Κάρολος ἔβαλε τὸν στέφανον ἐπάνω εἰς τὸν Ἀνδριάντα
τοῦ Μπότζαρη, ἡ δὲ σάλπιγξ ἐφαλλε τὴν πρόσκλησιν τῆς
νίκης. Μετὰ τὸ στεφάνωμα, ὁ κύριος Φρίξ, εἰς τῶν ἐπιστατῶν, δι-
σκορπίσει μίαν ὥδην συνθεμένην παρὰ τοῦ ἰδίου δι' αὐτὴν τὴν περίστασιν·
ἡ δὲ μουσικὴ ἐφαλλε τὴν ἐλευθερίαν τῆς Κολομβίας. Μετὰ τοῦτο λαβὼν
ὁ στρατηγὸς Χάσπερ ἐκ τῆς χειρὸς τὸν ῥηθέντα παῖδα Καλδοκορέσην, καὶ
παρήρσιαισας αὐτὸν εἰς τὴν συνέλευσιν ἔλαβεν αἰτίαν νὰ ὀμιλήσῃ ἀρκετοὺς
ὑπὲρ Ἑλλήνων λόγους, δι' ὧν πάντας ἐκίνησεν εἰς συμπάθειαν. Ἀπὸ τὸ ἐν
μέρῳ δῶν τούτων τῶν περισταμένων ἵστατο ἡ σημαία τὰς Ἑλλάδας,
ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο ἡ τῶν ἑνωμένων ἑπαρχιῶν· πλησίον τῆς πρώτης ἦτον ἡ
σημαία τῆς Κολομβίας, καὶ ἀκολουθῶς εἰς τὰ περίξ πολλὰ ἄλλα μεγα-
λοπρεπεῖς σημεῖα τῶν διαφόρων πολεμικῶν τῆς πόλεως σωματῶν. Ἐν
τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ἦσαν τοποθετημένα κατὰ γραμμὴν διάφορα πο-
λεμικὰ τρόπαια, φέροντα ἐπὶ κορυφῆς τῆς ἐλευθερίας τὰ σύμβο-
λα· κύκλωθεν δὲ δῶν τούτων ἦτον γεγραμμένοι.

Ubi libertas, ibi patria. (a)

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος χαίρονται σήμερον τὸ φιλελεύθερον πολίτευ-
μα τῆς πατρίδος των, τὸ ὁποῖον ἐγγυᾶται εἰς αὐτοὺς τὴν πολιτικὴν ὑ-
παρξιν καὶ ἀνεξαρτησίαν των. Εἶναι ὅμως πολλοὶ μεταξὺ αὐτῶν, οἱ ὁ-
ποῖοι ζητοῦν νὰ συστήσωσιν ἄλλα εἶδη διοικήσεων, ἀποδιέπων ἕκαστος
εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον· ὅσοι δηλαδὴ διψοῦν διὰ προνόμια, διὰ τίτ-
λους καὶ διὰ χρήματα, ἐπιθυμοῦν νὰ συστήσωσιν τὸ μοναρχικὸν κράτος,
ἄλλοι πάλιν δι' ἄλλα τέλη των, θέλουσι τὴν ἀριστοκρατίαν, καὶ ὀλίγοι
μόνον, οἱ ὁποῖοι (ἐλπίζομεν ὅτι εἶναι οἱ καλῆτεροι πατριῶται) ἐπιθυμοῦν
τὰ καλὰ τῆς δημοκρατικῆς πολιτείας, τὰ ὁποῖα ἡ Ἑλβετία, καὶ τῆς Ἀμε-
ρικῆς αἱ ἑνωμέναι ἑπαρχίαι χαίρονται σήμερον.

Κάμνοντες μερικὰς περὶ τούτων σκέψεις, ἃς μᾶς συγχωρηθῇ νὰ ἐκθέ-
σωμεν περὶ τῆς τοῦ ὀρθοῦ λόγου Διοικήσεως ἰδέας τινὰς,
κηρύττοντες μετὰ ὑψηλῆς φωνῆς· «ὅτι δὲν πρέπει ὅταν μέλλωμεν νὰ λα-
λήσωμεν τι εἰς τοὺς λαοὺς, νὰ ὀμιλῶμεν πρὸς αὐτοὺς, καθὼς εἰς τὰ
μικρὰ παιδία· διότι μετὰ τὸν τρόπον τοῦτον δὲν κατορθώνομεν ἄλλο τι,
εἰμὴ νὰ τὸν ἐρεθίζωμεν εἰς θυμὸν· ἀλλ' εἶναι πρέπον νὰ ὀμιλῶμεν κα-
θὼς εἰς ἕνα νέον, ὁ ὁποῖος ἀγκαλὰ πεπλανημένος, εἶναι ὅμως εἰς κατὰ-
σασιν νὰ δεχθῇ τὰ ὀρθὰ φρονήματα καὶ νὰ συλλάβῃ καὶ τὰς ὁποίας ἤθε-
λε τις τοῦ ἐμπνεύσει σωτηριώδεις ἰδέας.»

Πολλοὺς ἀνδρας, οἱ ὁποῖοι διέπρεψαν εἰς τὸν κόσμον διὰ τὴν ἀγγί-
νοῖάν των, διὰ τὰ ὁποῖα ἐκπλήρωσαν ὑπουργήματα εἰς τὸν πολιτικὸν βίον,

(a) ὁ πνεῦμα ἐλευθερίας καὶ πατρίδας.

διὰ τὰς εἰς τὰ κοινὰ πράγματα ἐκδουλεύσεις των, καὶ δι' αὐτὴν τῶν ἡθῶν
των τὴν σεμνότητα, πολλοὺς, λέγω, τοιοῦτους ἀνδρας· ἡκούσαμεν πολ-
λάκις νὰ ἐκφράζονται μετὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον. Ἀλλὰ πῶς εἶναι
δυνατὸν νὰ διοικήθῃσιν οἱ ἄνθρωποι μετὰς
διαφιλονεικῆσεις τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου,
καὶ μετὰ ῥαίας καὶ ἐπιτετηδευμένας λέξεις;
ἀρκετὰ χῆματες νὰ ὀνακαλυφθῶσιν κατ' αὐτὸν
τὸν τρόπον αἰσάται; ὅχι· αἰσάται δὲν ἡμ-
ποροῦν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ λείψωσι
τὰ πράγματα τοιοῦτο τρόπον δὲν ἀναλύον-
ται, καὶ εἰς τῆς ἀληθείας τοὺς ὑπολογισμοὺς
δὲν ὑποπίπτουσι· τί ποιητέον λοιπόν; εἰς
μόνον τὸ λογικὸν θέλω μενδῶσαι τὸ δικαίω-
μα νὰ διοικῇ; μάλιστα! τὸ λογικόν, ὁ ὀρθὸς λόγος, θέλει διοικῇ-
σαι· θέλει λάβει τὸ λογικὸν αὐτὴν τὴν προπέταιν, διότι μετεχειρίσθη
ἕως τώρα μεγίστην ὑπομονήν. Τὸ πρὸ τοσούτων αἰώνων ἐκθρονισθὲν
θεῖον τοῦτο δῶρον, θέλει εἰσελθεῖ πάλιν εἰς τὸ βασίλειόν του. Τὸ λογι-
κὸν βέβαια θέλει διοικῇ, ἀλλὰ ποῖον· ἡ παραλογία; Δυστυχία εἶναι
τῶντι νὰ ζῇ τις ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου τὴν Διοίκησιν!! Τίς εἶναι ὁ Διοι-
κητὴς τοῦ ἀνθρώπου; ἡ κατὰ τι ἄλλο παρὰ κατὰ τὸ λογικὸν διαφέ-
ρει οὗτος ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὰ λοιπὰ δημιουργήματα; Περιπατοῦντες λοιπόν
τὴν ὀρθὴν τοῦ λογικοῦ ὁδόν, εἰς αὐτὰς τοῦ Θεοῦ τὰς διαταγὰς περι-
πατῶμεν· καὶ ὅταν ἀπὸ αὐτὴν ἀποπλανώμεθα, αὐτὴν πρέπει πάλιν καὶ
νὰ ζητήσωμεν. Ποῖος ἐγέννησε τὴν ἀπάτην, ὁ Θεός, ἢ ὁ ἄνθρωπος; εἰς δ-
λον τοῦ παντός· τὸ σύστημα εἶναι πασιδῆλον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ταύ-
της ὁ αἴτιος· μόνος ὁ ἄνθρωπος μετέλλαξε τὰ ἔργα τοῦ δημιουργοῦ, τὰ
ἵποια εἶναι ὅλα καθαρὰ ἀληθεῖαι· ἀποδιώκοντες λοιπόν τὴν ἀπάτην, εὐ-
ρίσκομεν τὴν ἀλήθειαν, ἥτοι τὸν ὀρθὸν λόγον, ὅστις εἶναι ὅλος
πλάσμα Θεοῦ· ὁ ὀρθὸς λόγος εἶναι ἡ καθαρὰ καὶ σωτήριος τοῦ ἀν-
θρώπου πνεῦματος ὁδός, καθ' ὃν τρόπον ὁ Θεὸς αὐτὸς τῆς Ῥωμαϊκῆς
εὐγλωττίας, Κικέρων, ἐξωγράφιζε τὴν εἰκόνα του. Ἴδου λοιπόν τὸ μέσον,
δι' οὗ πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ ὀδηγῇται εἰς τὰς κοινὰς καὶ ἰδιαίτερας πρά-
ξεις του. Ἴδου τί τὸν καταστραίνει ὄντως ἄνθρωπον, καὶ κανονίζει τὸν δρό-
μον τῆς ζωῆς τοῦ ὀρθῶς· μετὰ ποῖον δικαίωμα λοιπόν πρέπει τὸ λογι-
κὸν τοῦ ἐνὸς νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὸ τοῦ ἄλλου; Ὅταν ᾖναι ὁ λόγος
περὶ ἀξιομάτων καὶ ἀρχῶν, πρέπει πάντοτε μετὰ μεγίστης προσοχῆς νὰ
ἐρευνώμεν, ποῖου αἱ πράξεις εἶναι σύμφωνοι μετὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, καὶ
ὅταν ἀκριβῶς πληροφορηθῶμεν περὶ τούτου, τότε νὰ ὑποχωρῶμεν τοῦ ἀρ-
χεῖν τὸ δικαίωμα· ἂν δὲ τυχὸν ἠθέλωμεν ἀπατηθῇ εἰς ἐκλογὴν μας, κα-
θὼς πολλάκις συμβαίνει, εὐκόλως θέλωμεν ἡμπορεῖ τότε νὰ ἐννοῶμεν τὴν
ἀπάτην, καὶ νὰ ἀνακαλύπτωμεν τὴν ἀλήθειαν· διότι δὲν ἔχομεν πλέον,
ὡς ἄλλοτε οἱ Ῥωμαῖοι, τὴν νύμφην Αἰγαρείαν, οὔτε τοῦ Μωάμεθ τὴν πε-
ριστερὰν, οὔτε τὸ Σωκράτους τὸ δαιμόνιον, ἀλλ' οὔτε τὸσα ἄλλα διάφορα
ἐντεχνα πράγματα, τὰ ὁποῖα τότε τὰ εἶχον διὰ τὸσον βέβαια· εἶθε δὲ
πάντοτε τοιαῦτα πράγματα νὰ χάνωμεν! ἀλλ' ἂν ἴδωμεν πρὸς ποῖους
λαοὺς παρέσταναν τοὺς πλαττοὺς τούτους θεοὺς; οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὸν και-
ρὸν τοῦ Νουμά δὲν ἦσαν, εἰμὴ διάφοροι λησταί, τοὺς ὁποῖους ὁ Ῥωμύλος
εἶχε συνάξει. Καὶ πῶς κατήντησαν, διότι ἐνεπιστεύθησαν εἰς τοσούτους
ἀδύτους θαυματοποιούς; ὁ πλέον δεισιδαίμων τοῦ κόσμου λαός. Ἀνα-
γνώσατε τὸν Τίτον Τίβιον, καὶ θέλετε ἰδεῖ εἰς τὸ χροῦσόν· ἐκεῖνο συναξάρι
πλήθος ἀπὸ τοιαῦτα θαύματα. Ὁ λαὸς τῆς Ῥώμης κατήντησε τέλος πάν-
των ἐξ αἰτίας τῆς φαντασμογονίας ταύτης νὰ γελᾷ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος διὰ
τὰ ὅσα ἐπίστευε· μόνον μέσον δι' οὗ διαφθείρονται τὰ ἦθη τῶν λαῶν.

Ἄς ἴδωμεν τώρα καὶ τὸν Μωάμεθ, εἰς ποῖους ἐκήρυξε καὶ κατέπεισε
νὰ πιστεύσωσιν τὰ τὸσον φανερά ψεύματά του; εἰς ποῖον ἐλεινὴν κατὰ-
στασιν ἔφερε τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν δυστυχίαν νὰ τὸν πι-
στεύωσιν; ὁποῖα εἶναι τὰ ἦθη καὶ ἡ ἠθικὴ κατάστασις τῶν ἐχθρῶν μας
Μωαμεθάνων; μετὰ τί φορτίον ἀπάτης κατεβάρυνεν ὁ πλάνος οὗτος τὸ ἀν-
θρώπινον πνεῦμα; Ἄς ὑποθέσωμεν ὅμως τὴν ἀναίρεσιν τοῦ ὀρθοῦ
λόγου μετὰ τῶν τούτων τῶν ἀνθρώπων· ἤθελέ τις τοὺς ἰδεῖ τότε ὅχι νὰ
λυπῶνται διότι ἐστερηθῶσαν τὰ τὸσον ὀλέθρια τῶν δόγματα, ἀλλὰ μάλι-
στα νὰ πασχίσουν παρρηθῶς νὰ καθαρίσωσι τὸ λογικὸν καὶ τὴν Διοίκησιν
των· αὕτη δὲ ἡ καθαρότης διαδίδεται, καθὼς καὶ ἡ ἀπάτη, ἥτις μωραί-
νει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς φέρει τέλος εἰς τῆς δουλείας τὴν κατὰστα-
σιν· διότι ἡ μωρία καὶ ὁ δεσποτισμὸς, ὄντες φύλει σύμμαχοι διδουσι πάν-
τοτε πρὸς ἀλλήλους χεῖρα βοηθείας. Ἀλλ' ἂς ἐπιστρέψωμεν τὸν λόγον,
καὶ ἂς ἴδωμεν τί ἐγίνοντο οἱ παλαιοὶ, μετὰ τῶν ὁποίων ἐλειπεν ἡ ἀπά-
τη, μετὰ τῶν ὁποίων οἱ νόμοι εἶχον διὰ σύστημα τὸν ὀρθὸν λό-
γον; καὶ νομοθετεῖται ἐστάθησαν ὅσοι διεφθίμωσαν διὰ τὰς συμφωνίας
μετὰ τὸν ὀρθὸν λόγον πράξεις των; ὁποῖα ἔχον φωτὸς ἄφσαν ὀπί-
σω των; ὁποῖον τόπον βαστοῦν εἰς τὴν ἱστορίαν; Ἄς παρατηρήσωμεν εἰς
τὰς ἡμέρας μας τὴν Ἀγγλίαν, τὰς ἐνωμένας ἐπαρχίας τῆς Ἀμερικῆς καὶ
τὴν Ἑλβετίαν. Εἰς αὐτὰς δὲν βλέπει τις ποσῶς κρυφίους ἀπισταμένους,
οἱ ὁποῖοι νὰ ἐκατέβησαν ἀπὸ τὸν οὐρανόν, ἢ νὰ ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν γῆν·
μόνον τὸ λογικὸν βλέπει τις ἐκεῖ, μόνον τὸ δῶρον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον

ὁ Θεὸς εἰς μόνον τὸν ἄνθρωπον ἐπέκρινε νὰ δώσῃ· αὐτὸς διατάττει εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη τὰ πάντα· ὅθεν καὶ τὰ ἔθνη ἐκεῖνα κατήντησαν νὰ φθάσουν εἰς τὸν ὕψιστον τοῦ ἐξευγενισμοῦ βαθμὸν, καὶ εἰς τὴν εἰρηνικὴν καὶ ἀθώαν εὐδαιμονίαν. Δὲν βλέπει τις εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα τὰς διανομὰς, τοὺς βαθμοὺς καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἀξιομάτων νὰ γίνωνται καθὼς εἰς ἄλλα μέρη, μὲ τρόπον ὥστε οἱ δεχόμενοι ταῦτα νὰ ἀποκατασταίνωνται πειράται τῆς πολιτικῆς κοινωνίας, προφασιζόμενοι νὰ διατηρήσωσι ταύτην καλῆτερον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον συγκρίνοντας μ' ὅλον τοῦτο τοὺς ἐπιφορτισθέντας ἢ ἐλευθερωθέντας ἀπὸ τὸν ζυγὸν τυττον λαοὺς, θέλμεν κρίνει ταύτην τὴν ἀλήθειαν, χωρὶς ποσῶς νὰ ἀπατηθῶμεν· διότι δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ παράπονα τῆς ἐκπνεούσης ἀριστοκρατίας, καὶ προσκλήσει· αὐτῆς εἰς τοὺς παραιτηθέντας βωμοὺς τῆς.

Ἄς ἀρῇσωμεν τὸ λογιζόμενον νὰ ἡνεργῇ, ἃς τὸ ἀφῇσωμεν νὰ ἀπεκτανθῇ, καὶ ἀντὶ νὰ ἐμποδίζωμεν τὰς προόδους του, ἃς συνδράμωμεν εἰς τὴν ἐπαύξεισιν του. Ἀπὸ τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα τοῦ ἡμποροῦμεν ἀρκετὰ νὰ πληροφορηθῶμεν ὅτι τὸ λογιζόμενον καὶ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ κάθε ἄλλο ἔθνος· εἶναι κάλλιστον καὶ ἐπωφελέστατον. Τὰ παρελθόντα μᾶς διδόν βεβαιάν περὶ τούτου πεποιθήσιν. Τῆς παραλογίας τὸ βισίλειον εἶναι ἀρχαιοτάτον· ἃς περὶ τῆς ὁποίας εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ. Πόθεν προέρχεται ἡ ἀποκατάστασις αὕτη τῶν πραγμάτων, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος τάλαιπωρεῖται, καὶ ἀναγκάζεται νὰ ξεμπερδευθῇ ὡς ἀπὸ φορτίου; ποῖοι εἶναι οἱ ἀξιοτίμητοι αἰτίοι τῶν; Δὲν εἶναι οἱ Γότθοι, οἱ Βισιγύθιοι, καὶ ἄλλοι ὑπὸ διαφόρου ὀνομασίας βάρβαροι, οἱ ὁποῖοι πρὸ 1400 ἐτῶν ἐμόλυναν τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὰ μόνον δι' ἐκείνους ἄξια συστήματα τῶν;

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.)

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 41

τῇ 21 Μαΐου 1824

Ἀπόσπασμα γράμματος ἀπὸ Γαστούνης 11 Μαΐου.

Ὁ κύριος Σισίνης κάμνει τὸ χρέος του πρὸς τὴν πατρίδα. Εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ ἐχθρὸς ἐτοιμάζεται νὰ κάμῃ ἐξέδον δυνατὴν ἀπὸ παλαιὰς Πάτρας, διὰ τὸ ὅποιον ἐλάβομεν ἐδῶ βεβαίαν πληροφορίαν, ὁ κύριος Σισίνης στρατολογεῖ εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην μὲ μεγάλην δραστηριότητα, διὰ νὰ πιάσῃ τὰς ἀναγκαίας θέσεις, καὶ νὰ ματαιώσῃ τὸ σχέδιον τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἡ δύναμις αὐτῆς ἔως εἰς τὰς 21-22 τὸ πολὺ ἐμβαίνει εἰς κίνησιν· εἰς τοῦτο ὁ κύριος Σισίνης, ὅχι μόνον ἐκπληροῖ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα χρέη του, ἀλλ' ἐκτελεῖ καὶ τὰς ῥητὰς ἐπὶ τούτου διαταγὰς τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως, αἱ ὁποῖαι, καθὼς μανθάνομεν ἦλθον εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτης τῆς ἐπικρατείας καὶ πρὸς τὸν ἴδιον.

Μεγάλην εὐχαρίστησιν ἠθέλομεν λάβει ἂν ὁ κύριος Σισίνης ἤθελεν ἀρχίσει τέλος πάντων καὶ αὐτὸς νὰ κάμῃ μίαν φορὰν τὸ χρέος του· εἶναι δὲ μὴ ἀκατανόητον πρᾶγμα νὰ ἀληθεύσῃ τοῦτο· καὶ πολὺ ὑποπτευόμεθα ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος γυρίζει ἀπὸ ὅποιον μέρος τὸν φουρτῆσι ὁ ἀνεμὸς· εἰμὲθα βεβαίως πληροφορημένοι ὅτι αὐτὸς ἐξάλειν εἰς δημοπρασίαν (ἰνκάντο) διάφορα χωρία τῆς Γαστούνης, καὶ τὸ βδελυρώτερον, ὅτι ἀπαιτεῖ νὰ ὀνομάζωνται οἱ υἱοὶ τοῦ μὲ τοὺς Τουρκικοὺς τίτλους Μιχάλεμπεϊς Χρυσανθό-μπεϊς, κ. τ. λ. Ὁ Θεὸς νὰ τοῦ δώσῃ φώτισιν νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὴν νόμιμον Διοίκησιν μας, καὶ νὰ ξετινάζῃ ἀπ' ἐπάνω του τέλος πάντων τὰ τοιαῦτα Τουρκικὰ προνόμια.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Ζάκυνθος τῇ 13 Μαΐου.

Τὸ σῶμα τοῦ αἰμνήστου Λόρδου Βύρωνος ἐπέβη χθὲς μετὰ τὴν μεσημβρίαν εἰς τὰς ὥρας 5 καὶ λεπτὰ 28 εἰς τὸ Ἀγγλικὸν πολεμικὸν πλοῖον ἡ Φλωρίς, διὰ νὰ μετακομισθῇ εἰς Ἀγγλίαν· ἐγίνε δε καὶ εἰς ταύτην τὴν πόλιν ἡ πένθιμος τελετὴ κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον· ὅλα τὰ παρευρεθέντα εἰς τὸν λιμένα πλοῖα ὕψωσαν τὴν σημαίαν νεκρώσιμον· ἡ Φλωρίς ἐρρίψε 37 κανονιαῖς μίαν εἰς κάθε λεπτόν· ἡ ζώνη τοῦ πλοίου τούτου εἶχε βερμὴ μὲ τὸ βαθὺ κυανοῦν (γαλάζιον) χρῶμα· ὅλα δε τῶν ἐκκλησιῶν τὰ σήμαντρα ἐσήμαινον πενθίμως ἰκάνην ὥραν.

Τὸ ἀξέπαινον τοῦτο σῶμα συντροφεύεται ἀπὸ τὸν φιλέλληνα συνταγματάρχην Στανχώπ· ἡ δε Φλωρίς ἀνεχώρησε σήμερον διὰ Λονδίνον εἰς τὰς 4 1/2 ὥρας μετὰ τὸ μεσημέρι.

Ἰδὺ πόσας ἄλλας πείρας ἔχομεν τῆς γενικῆς τῶν Ἀγγλῶν πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα εὐνοίας, ἥτις καθ' ἡμέραν πολλαπλασιάζεται εἰς τὸ φιλόανθρωπον τοῦτο ἔθνος. Ἄμποτε καὶ οἱ Ἑλληνες νὰ ἀνταποκριθῶσι μὲ τὰς πράξεις τῶν εἰς τὰς ὑψηλὰς ἐλπίδας, τὰς ὁποίας τρέφουν ὑπὲρ αὐτῶν οἱ φίλοι τῶν.

Ἀγγλία Ἰψὼικ τῇ 24 Φεβρουαρίου 1824

Κατ' αὐτὰς ἐγίνεν εἰς τὸ λαμπρὸν ξενοδοχεῖον τῆς Ἀρκτου καὶ τοῦ Στεφάνου λεγόμενον, συμπόσιον συγκείμενον ἀπὸ διαφόρους ἄνδρας, ἐπιτούτου συνελθόντας, διὰ νὰ συστήσωσι μίαν ἐταιρείαν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Σοφῶλκ, ἡ ὁποία συνεργαζομένη καὶ ἀνταποκρινομένη μετὰ τῆς ἐν Λονδίῳ, νὰ ἐρῇ τὰ συμφερότερα μέσα τοῦ νὰ γίνωσι διαφοροὶ ὑπὲρ

Ἑλλήνων συνδρομαὶ εἰς τὸν κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν ἐπικρατοῦντα πόλεμον τῶν, καὶ νὰ συνεισφέρῃ ὅσον δυνατόν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν.

Π α ρ ὶ ο ν τ ο ς λ ο ι π ὶ ο ν τ ο ὕ κ υ ρ ῖ ο υ Β ι λ ι ἂ ν Φ ὅ ε λ Μ ι δ λ ε τ ὶ ν , τ ο ὕ κ ο ρ υ φ α ῖ ο υ ὅ λ ω ν , ἀπεφασίσθησαν ὁμοφώνως τὰ ἐρεξῆς.

α.) Ὅλοι εἰ πεφωτισμένοι ἄνδρες νὰ ἐγκολπωθῶσι τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, ἥτις εἶναι ἡ πηγὴ τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, ἡ περίφημος πατρίς τῶν πρὸ τοσοῦτων αἰώνων διαπρεφάντων μεγάλων ἀνδρῶν, καὶ ὁ τόπος, τὸν ὁποῖον ὅλοι οἱ εὐγενῶς ἀνατετραμμένοι ἐνθυμούμενοι, αἰσθάνονται πάντοτε ὑψηλὴν τινα πνευματικὴν ἀγαλλίαν.

β.) Τὰ φρονήματα καὶ αἰσθήματα παντὸς Ἀγγλου, ὅστις ἐγεννήθη ἐλευθερός, πρέπει νὰ ᾔναι σύμφωνα μὲ τὸν ἱερὸν σκοπὸν τῶν χριστιανικῶν τῆς Ἑλλάδος λαῶν, τῶν ἀνδρείων ἀπογόνων τῶν παλαιῶν ἐκείνων μαχητῶν, (ὁποῖοι τῷ ὄντι φαίνονται καὶ τὴν σήμερον) εἰς τὸ νὰ ἀποτιναξώσιν, ἐν τῷ μέσῳ τοιούτων μεγάλων καὶ τρομερῶν δυσκολιῶν, τὸν ἀνυπόφορον ζυγὸν τῶν αἰμοβόρων Τούρκων, καὶ εἰς τὸ νὰ συστήσωσι ἀφ' ἑαυτοῦ τῶν Διοικήσιν ἀνεξάρτητον, καὶ νόμους δικαίους καὶ ἀξίους τοῦ ἔθνους τῶν.

γ.) Νὰ εὐξήσῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν καλοβελητῶν τῆς ὑποθέσεως ταύτης, διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ γενναῖα καὶ αἰσια ἀνδραγαθήματα τῶν ἠρώων ἐκείνων, τοὺς ὁποῖους ἕνας ἄπιστος τύραννος κατατρέχει.

δ.) Ἡ ἐταιρεία αὕτη φλεγόμενη ἀπὸ τὰ τοιαῦτα αἰσθήματα, καὶ ἐμψυχωμένη ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῆς ἐν Λονδίῳ φιλελληνικῆς ἐταιρείας, προσκαλεῖ τὴν φιλόφροναν συνδρομὴν ὅλων τῶν μερῶν τῆς ἐπαρχίας τοῦ Σοφῶλκ διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν ἐπωφελεῖ ταύτην ὑπόθεσιν, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἐγίνεν ἡ παρούσα συνέλευσις.

ε.) Οἱ ὑποσημειούμενοι θέλουν συνιστῶσι τῆς ἐταιρείας τὰ μέλη, συνεργόμενοι καὶ συμβουλευόμενοι περὶ τῶν συμφερόντων τῆς Ἑλλάδος· θέλουσιν ἔχει προσέτι τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπαυξήσωσι κατ' ἀρέσκειαν τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς ἐταιρείας.

(Ἔπονται αἱ ὑπεγραφαί.)

Ὁ πρὸ ὀλίγων μηνῶν φθάσας εἰς τὴν Ἑλλάδα εὐγενὴς κολονέλος Στάνχοπ ἀναχωρεῖ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ βασιλέως τοῦ εἰς Ἀγγλίαν, καὶ ἀποχαιρετῶν τὸ Πανελλήνιον ἀποτείνει καὶ τινὰς λόγους συμβουλευτικούς πρὸς τοὺς Ἑλληνας· (Ἑλλην. Χρον. ἀριθ. 39.)

Πρέπει νὰ εὐγνωμονῶμεν, δι' ὅσα ἐμφρόνως συμβουλευεῖ περὶ τῆς παύσεως τῶν διχονοιῶν· καὶ ἄμποτε οἱ στεναγμοὶ τῶν ἀδίκως σπαρταγμένων ἀθῶων θυμάτων νὰ κατασπάσωσι οὐρανόθεν τὴν θείαν ὀργὴν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς πάντων τῶν δι' ἰδιαίτερα συμφέροντα ζωογονούντων τῆς διχονοίας τὰ σπέρματα.

Καταβαίνων ἔπειτα εἰς ἄλλην ὑπόθεσιν, ἀποφάνεται ὁ φιλέλληνας κολονέλος, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει ἀνάγκην χρημάτων, καὶ προσπαθεῖ νὰ βεβαιώσῃ ταύτην τὴν γνώμην συγκρίνων τὴν ἐπὶ Περσῶν κατάστασιν τῆς δημοτοῦ οικονομίας τῶν προπατόρων μας, καὶ τὴν ἀπ' ἀρχῆς τῆς νῦν ἐπαναστάσεως μὲ τὴν ἤδη ὑπάρχουσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀλλ' ἐὰν δὲν ἀπατῶμαι ἐγὼ, τολμῶ νὰ ἐκφωνήσω, ὅτι ἡπατήθη ὁ εὐγενὴς Στάνχοπ εἰς ταύτην τὴν γνώμην του. Ἡ Ἑλλὰς ἐτοιμάζεται νὰ ἀντιπαραταχθῇ εἰς τὰς κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐπομένως χρειάζεται στρατεύματα διὰ ξηρᾶς, καὶ καράβια διὰ θαλάσσης, τροφὰς καὶ πολεμοφόδια δι' ἀμφοτέρως τὰς ἐκστρατείας. Ὅσον ὀλιγοχρόνιος καὶ ἂν ᾔτον ἡ διατριβὴ του εἰς τὴν Ἑλλάδα πρέπει νὰ ἔμαθε καὶ νὰ εἶδεν, ὅτι αἱ καρποφόροι πεδιάδες τῆς Βοιωτίας καὶ Αἰτωλίας ἐχερσώθησαν, διότι τρία ἢ τέσσαρα σπεῖρουσιν οἱ Ἑλληνες καὶ δὲν θερίζουσιν, καὶ αἱ πολυάριθμοι ἀγέλαι τῶν βοῶν καὶ προβάτων ἐξέλιπον ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μήτε μυκηθμός μήτε βέλαια ἀκούσται εἰς τὰς ἐξοχὰς μας. Αἱ τρεῖς πετρώδεις νῆσοι, τῶν ὁποίων οἱ γενναῖοι κάτοικοι ἀνενέωσαν πολλάκις τὰ τρόπαια τῆς Σαλαμίνας καὶ τοῦ Εὐρυμέδοντος, ὁποῖα προϊόντα ἔχουσι, διὰ νὰ ἀρματώσωσι ὅσα πλεῖα εἶναι ἰκανὰ νὰ ἀντιπαραταχθῶσι εἰς τὸν ἀπὸ διακόσια περίπου πλοῖα συγκείμενον ἐχθρικὸν στόλον; ἡ δὲν εἶναι ἰκανὰ, ὅσα χρήματα οἱ πλουσιώτεροι αὐτῶν κάτοικοι ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως μέχρι τοῦδε κατεδαπάνησαν;

Ἡ σύγκρισις τῆς δημοτοῦ οικονομίας τῆς παρούσης ἐποχῆς μὲ τὴν ἐπὶ Περσῶν, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, εἶναι πολλὰ ἐσφαλμένη· ἐπειδὴ ποτὲ εἰς χρηματικὴν κατάστασιν δὲν ἡμπορεῖ νὰ συγκριθῇ ἐλευθερόν ἔθνος μὲ τετρακοσίων χρόνων ὑπηκόους τυραννικωτάτης δυναστείας. Εἶναι ἀληθές, ὅτι εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπαναστάσεως ἔκαμαν δι' ἐπιχειρήματα μεγάλα, μεγάλα ἐξόδα· ἀλλ' αἱ χρηματικαὶ δυνάμεις, ὡς εἶπον ἀνωτέρω, ᾔτον μικραὶ, καὶ ἡ φιλοτιμία μεγάλη, καὶ ἀπέκαμαν ὀλίγισμα.

Δὲν ἀρνούμαι ὅτι εὐρίσκονται εἰσοδήματα εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἀλλ' ἀπὸ τὸ αὐτὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος ἡμπορεῖ νὰ πληροφορηθῇ τί γίνονται· ὁ κύριος Σισίνης ἀναφέρων περὶ τῶν ἐθνικῶν εἰσοδημάτων, λέγει, τὸν μουκατῶν του καὶ τὴν ἐπαρχίαν του· τοῦτο τὸ Του πρέπει νὰ τὸ εἶδεν ὁ κύριος Στάνχοπ καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπου περιήλθε,

καὶ ἴσως ἐμβῆκεν εἰς περιέργειαν νὰ μάθῃ εἰς τὴν ἐκείσε διατριβὴν τοῦ, πόσα ἐδόθησαν εἰς κοινὰς χρείας ἀπὸ τὰ ἐθνικὰ εἰσοδήματα τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Σάλλονος.

Ὁ τρόπος (λέγει εἰς τὸν ἑσχατον παράγραφον) διὰ νὰ ἀπελπισθῶσιν οἱ προδότες εἶναι νὰ καθυποτάξῃ τις τοὺς ἀρπαγας, καὶ νὰ ὀργανίσῃ στρατιάν. Εἰς ταύτην τὴν γνώμην εἶμαι καὶ ἐγὼ σύμφωνος, φθάνει δὲ μὴ νὰ θελήσῃ ὁ εὐγενὴς κολονέλος νὰ ἀλλάξῃ τὴν θέσιν τῶν περιόδων τοῦ πρώτου πρέπει, μὲ φαίνεται νὰ ὀργανίσῃ τις στρατιάν καὶ δεύτερον νὰ καθυποτάξῃ τοὺς ἀρπαγας. μὲ ταύτην τὴν μετὰθεσιν ἀπελπίζονται οἱ προδότες. Ἀλλ' ἐπιθυμοῦσα νὰ μάθω, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ὀργανισθῇ στρατιὰ χωρὶς χρήματα; ἐπειδὴ αὕτη ἡ μέθοδος εἶναι ἀγνωστος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Μ' ὅλον τοῦτο πρέπει νὰ εὐγνωμονῶμεν εἰς τὸν εὐγενὴ κολονέλον διόσα μὲ εὐγενῆ αἰσθήματα φιλάνθρωπίας μᾶς συμβουλεύει, καὶ νὰ νομίζωμεν, ὅτι δὲν περιῆλθεν ὡς ταχυδρόμος τὴν Ἑλλάδα. πρέπει νὰ εἴμεθα ὅμως βέβαιοι, ὅτι ἤθελε φανῇ πολλὰ χρησιμώτερος, ἐὰν ὑψηλαὶ διαταγαὶ δὲν τὸν ἠνάγκαζον νὰ ἀποσπασθῇ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν θαθέων του σκέψεων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία θέλει τιμᾷ καὶ μακρόθεν τὰς ἀρετάς του, καὶ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ζῆλόν του.

Γ. Αἰνίαν ὁ σύμβουλος.

Συνέχεια τῆς περὶ τοῦ ὁμοῦ λόγου Διοικήσεως (ἴδε τὸ προηγούμεν. φύλλον).

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ σεβώμεθα καὶ νὰ περιβάλλωμεν τὰ τοιαῦτα συστήματα μόνον καὶ μόνον διότι εἶναι ἔργα τῶν προπατόρων μας Γότθων καὶ Βισιγότθων. ἐπειδὴ κἀνὲν καλὸν εἰς τὴν Εὐρώπῃ δὲν ἐπροξένησαν, οὔτε κἀνὲν ἔχουσιν φωτὸς δὲν ἄφησαν. Δὲν πρέπει, διότι τότε καθεὶς ἡμπερὶ νὰ εἴπῃ ὅτι καὶ αἱ Γοτθικαὶ οἰκίαι, εἰς τὰς ὁποίας μάλιστα τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ ὁ ἀπὸ τῆς ἡδύνατος νὰ εἰσελθῶσιν, εἶναι ἀξίαι λύπης, διότι ἐπαυσαν, καὶ ἄρχισαν ἤδη νὰ κτιζόνται ὠραῖαι καὶ μετὰ συμμετρίας οἰκοδομαί. Τότε ἤθελε τις εἰπεῖ, ὅτι διὰ νὰ διατηρήσωμεν τὴν θρησκείαν, πρέπει νὰ ἐναγκαλιζώμεθα ὅλας τὰς δυσειδαμονίας, διότι εἶναι τὰ προπύργια ταύτης. Οἱ ἀριστοκρατικοὶ πρέπει τότε νὰ ἐναγκαλιζώμεν τὴν ὑπόκρισιν, διότι αὕτη εἶναι τῆς ἀριστοκρατίας τὸ προπύργιον, καθὼς ἡ ἀριστοκρατία εἶναι παρομοίως τοῦ δεσποτισμοῦ ἢ ἀσπίς. Ὁ ὁρθὸς λόγος ὅμως ἀνακαλύπτει ὅλας ταύτας τὰς καταχρήσεις τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς θρησκείας, διότι ὅλας τοὺς αἱ πράξεις ἐνεργοῦνται εἰς τὸ φανερόν. Οὗτος ἐκθάρασε τὴν θρησκείαν ἀπὸ τὸς αὐτὰς τεράστιας, καὶ ἀπὸ τῶν μικροπρεπείων καὶ μωρὰς δοξᾶς, τὰς ὁποίας ἡ βαρβαρότης τῆς εἶχεν ἐπισωρεύσει ὡς τὸς αὐτὰς ἐπιστηρίγματα. Καὶ τί τάχατες ἐπαθεν, ἢ τί θέλει παθεῖ ἡ θρησκεία καθαριζομένη ἀπὸ τὸς αὐτὰς καταχρήσεις; πρέπει νὰ ἐλαιολογώμεν τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι φρονοῦσιν, ὅτι διὰ νὰ διοικηθῶσι παρ' αὐτῶν οἱ ἄνθρωποι, πρέπει νὰ μένουν εἰς τὸ σκοτὸς τῆς ἀμαθείας καὶ βέβαια, ἐν ὅσῳ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ζῶον μόνον, τουτέστι δὲν μεταχειρίζεται τὰς λογικὰς δυνάμεις του, χρησιμεύει εἰς αὐτοὺς δι' ὅλα τὰ τέλη εὐθὺς ὅμως ὅταν συντροφευθῇ μὲ τὸ λογικόν του, τότε πίπτουν εἰς ἀμνηχανίαν καὶ δὲν ἠξεύρουσιν τίνι τρόπῳ νὰ τὸν μεταχειρισθῶσιν.

Ὅσα λοιπὸν τὸ λογικὸν κατάρθρωσεν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς θρησκείας, τὰ αὐτὰ θέλει ἐνεργήσῃ καὶ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν Διοικήσεων. διότι τὰ περὶ Διοικήσεων, δι' αὐτοῦ θέλουν εἶναι μᾶλλον διασφαλισθῇ, οἱ ἄνθρωποι θέλουν φροντίζει περὶ τούτων μὲ περισσοτέραν ἐπιμέλειαν, καὶ θέλουν αἰσθάνονται καλῆτερον τὴν προσερχομένην ὠφέλειαν. Δὲν θέλουν δε διαφιλονεκεῖ δι' ὅσα ἤθελον γνωρίσει ὡς ἀληθῆ. διότι ὅλα τῆς πολιτικῆς κοινωνίας τὰ συμφέροντα, ἀναφερόμενα ὡς πρὸς τὸν καθ' αὐτὸ σκοπὸν τῶν, θέλουν τιμῶνται καλῆτερον, ἢ ὠφέλειά τῶν θέλει γίνεσθαι μᾶλλον ἐπαισθητῇ, καὶ ἐπομένως ἤθελον βεβαίως διακρινεῖσθαι δι' αὐτὰ ταῦτα εἶναι μᾶλλον εἶναι ἀληθές ὅτι θέλομεν εἶναι ἄλλα εἰδη διοικήσεων, θέλουν εἶναι ὅμως ἐπωφελέστερα, διότι θέλουν εἶναι φανερά καὶ εὐληπτά. καὶ ἰδοὺ τὸ ὅποιον εἶναι δι' ἡμᾶς πλέον συμφερότερον.

Ἡ Ἀμερικὴ ἔχει καλῆτερον σύστημα διοικήσεως, καὶ ζῇ εὐτυχέστερα, διότι διοικεῖται ἀπὸ νόμους, οἱ ὁποῖοι γίνονται μὲ τὴν πλέον μεγαλητέραν ἀπλότητα, καὶ ἐμπροσθεν εἰς ὅλων τῶν ἀνθρώπων τὰ ὅμματα, ἡ Ἀμερικὴ εἶναι εὐδαιμονιέστερα ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος, ὅπου τὰ πάντα ἐνεργοῦνται κρυφίως καὶ ἀριστοκρατικῶς. Ἡ Ὁλλανδία καὶ ἡ Ἑλβετία ἀνθοῦσι καὶ εὐδαιμονοῦσι τὴν σήμερον, διότι δὲν τιμῶνται πλέον τῆς Βενετίας καὶ Γενόβας τὰ ἀριστοκρατικὰ συστήματα. θέλουν δε τιμῶνται πανταχοῦ τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἔθθα προτιμᾶται παρὰ κάθε τι τοῦ κοινοῦ ἢ εὐδαιμονία, καὶ ὅχι ἔθθα καταπατοῦνται διὰ μερικῶν ἰδιοτελείας τοῦ λουὺ τὰ συμφέροντα.

Ἀλλ' ὦ! πόσον κινδυνεύει ὁποῖος τολμᾷ νὰ διακηρύξῃ τὴν ἀλήθειαν! Πόσον ὀλέθριον πρᾶγμα εἶναι νὰ φοβῆται τις νὰ διαδώσῃ τὸν ὁρθὸν λόγον! Ὡς ὅπως ὁ ὀρθὸς λόγος! ἡ καρδιά μας ἀναπαύεται βλέπουσα τὰ κακὰ νὰ ἀναπαύονται, καὶ τὴν ἀπάτην νὰ σβύνεται εἰς τὰ μέρη ἔθθα οὐ βασιλεύει; ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν, διατρέχοντες τὸν κόσμον δὲν βλέπομεν εἰσέτι σχεδὸν ἄλλο, εἰμὴ τῆς ἀπάτης τὸ βασίλειον.

Ο ΕΧΩΝ ΩΤΑ ΑΚΟΥΕΙΝ, ΑΚΟΥΕΤΩ. (λέγει τὸ Εὐαγγέλιον).

Μεσολόγγιον 21 Μαΐου.

Βεβαιούμεθα ἀπὸ τὰς ἐσχάτας περὶ Ἀλβανίας εἰδήσεις, ὅτι ὁ Ὁμέρ-πασσας εὐρίσκεται εἰς ἐμφύλιον πόλεμον μετὰ τοῦ Σιλιχτάρ-ποδα, ὁ δὲ Σκόνδρα-πασσας ἀντὶ νὰ ἐτοιμάζεται διὰ νῆαν ἐκστρατεῖαν ἀναπαύεται εἰς τὴν ἐπικράτειάν του.

Οἱ Ἀλβανοὶ διηρημένοι εἰς διαφόρους φατρίας, δὲν σκοπεύουν ποσῶς, καθὼς ἀναγγέλλει ὁ ἀνταποκριτὴς μας, νὰ μᾶς ἐνοχλήσουν ἐφέτος. ἀλλ' ἐπιθυμοῦν γενικῶς νὰ ἡσυχάζωσιν εἰς τοὺς τόπους των.

Αἱ εἰδήσεις αὗται δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀποκοιμήσωσιν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας νὰ μᾶς ἐνθαρρύνωσι, καὶ ἀντὶ νὰ φροντίζωμεν πῶς νὰ ὑπερασπισθῶμεν, νὰ ὁρμήσωμεν πρὸς βλάβην τῶν ἐχθρῶν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 42

Τῇ 24 Μαΐου 1824.

Περίοδος Β'. Αριθμὸς 30.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπειδὴ καὶ πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν χρεῶν τῆς Ἑλλάδος, τὸ Βουλευτικὸν σῶμα ἀπεφάσισε νὰ ληφθῇ δάνειον ἐξωτερικὸν ἀπὸ τέσσαρα μιλιοῦντα τάλληρα Ἰσπανικὰ κατὰ τὸν νόμον ὑπ' ἀριθ. κδ'. καὶ ἐπειδὴ τοῦτο τὸ δάνειον ἐπρυγματεύθη εἰς Λονδίνον, καὶ τοῦ ὅποιου μέρος ἐφθάσεν εἰς Ζάκυνθον. καὶ

Ἐπειδὴ εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἀπαιτεῖται ἀσφάλεια μετὰ προσοχῆς, καὶ χρῆσις μετὰ φρονήσεως, τῶν ὁποίων ἡ Ἑλλείψις ἐμπορεῖ νὰ βλάβῃ διὰ νὰ προκαταληφθῶσι ταῦτα τὰ ἐνδεχόμενα.

Τὸ Βουλευτικὸν ἰδούσας.

Α'. Ἀπὸ τὸ δάνειον τοῦτο νὰ μὴν ἐξοδεύηται μὴδ' ὀβολὸς διὰ προγεγονότα ἐξοδα, ἢ λογαριασμοὺς ὁποιοῦν ποιοῦν εἶδους.

Β'. Τὸ δάνειον τοῦτο θέλει χρησιμεύει εἰς τὰς προόδους τοῦ ἔθνους, ἐξοδεύομενον μὲ τὴν ἀπαιτουμένην οἰκονομίαν εἰς τὰς κατὰ γῆν καὶ θάλατταν ἐκστρατείας, καὶ ἄλλας μελλούσας ἀνάγκας τοῦ ἔθνους.

Γ'. Τὸ δάνειον τοῦτο θέλει παρακατατεθῇ ἐν Ζακύνθῳ καὶ ἐν Συρίῳ.

Δ'. Ὅφειλε νὰ δίδῃ ἡ ἐκ Λονδίνου συστηθεῖσα ἐνταῦθα ἐπιτροπὴ ἐκ τούτου τοῦ δανείου, ὅπου διατάζει ἡ Διοίκησις κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον ἡγοῦν ὁσάκις ἤθελον ἐμφανισθῇ ἔγγραφοι ἀποδείξεις τοῦ Βουλευτικοῦ ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ προέδρου, ἢ ἀντιπροέδρου, καὶ προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ Α' ἢ Β' γραμματέως, καὶ μετ' αὐτῆς σημειώσεις τῶν περὶ τούτου πρακτικῶν ἐκείνης τῆς ἡμέρας ὑπογεγραμμένη ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Βουλευτικοῦ τὰ συγκροτοῦντα τὴν συνέλευσίν του, καὶ προσυπογεγραμμένη ὁμοίως παρὰ τοῦ Α' ἢ Β' γραμματέως, καὶ παρ' ἐξουσιομένη παρὰ τοῦ ἐκτελεστικοῦ διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Οἰκονομίας.

Ε'. Ὁ παρὼν νόμος ἀναλλοίωτος φυλαττόμενος κατὰ γράμμα καὶ ἐννοίαν, ἕως ὅτου νὰ ἐξοδεύθῃ ὅλον τὸ δάνειον, δημοσιευθεὶς, θέλει καταχωρισθῇ εἰς τὸν κώδικα τῶν νόμων.

Ἐν Ἀργεὶ τὴν 27 Ἀπριλίου 1824 ὁ ἀντιπρόεδρος Βρισθῆνης Θεόδωρος.

Ὁ α. γραμματεὺς Ι. Σκανδαλίδης.

Ἐπικυροῦται Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Γεώργιος Κουντουριώτης.

Ὁ προσωρινὸς γιν. γραμματεὺς Π. Γ. Ρόδιος.

Ἀπὸ Ἀργεὺς τὴν 15 Μαΐου 1824.

Τῇ 7 τοῦ τρέχοντος ἤλθον οἱ ἐναντίοι τῆς Διοικήσεως εἰς Κουτζοπόδι, χωρίον ἀπέχον μίαν περίπου ὥραν ἀπὸ Ἀργεὺς, μὲ ἐν σῶμα 400 στρατιωτῶν, ὁδηγούμενον ἀπὸ τὸν Κολιόπουλον, Νικήταν καὶ Γενναῖον. Οὗτοι εἶχον σκοπὸν νὰ διαλύσωσι τὴν πολιορκίαν τοῦ Ναυπλίου, καὶ βοηθούμενοι ἀπὸ τοὺς Ἀργίτας, νὰ κυριεύσωσι καὶ τὸ Ἄργος. ἀλλὰ παρευθὺς τὰ ἀπὸ Ρουμελιώτας συνθεμένα στρατεύματα τῆς Διοικήσεως, ὁδηγούμενα παρὰ τοῦ ἀντιστρατήγου Ι. Νοταρᾶ, ὥρμησαν ἐναντίον των, τοὺς ἐκτύπησαν καὶ τοὺς ἐδίωξαν ἀπὸ τὸ χωρίον ἐκεῖνο. ἐξῆλθον καὶ οἱ πολιορκούμενοι εἰς Ναῦπλιον διὰ νὰ πολεμήσωσι τοὺς πολιορκητάς των Κρασιδιώτας, ὁδηγούμενους παρὰ τοῦ καπ. Σκούρτη, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἐκτυπήθησαν, καὶ κακῶς ἐπέστρεψαν ὀπίσω εἰς τὰς μάχας ταύτας ἐφανεύθησαν ἕως τεσσαράκοντα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη οἱ περισσότεροι ὅμως ἀπὸ τῶν ἀντιδιοικητῶν τὸ σῶμα.

Τῇ 12 τοῦ αὐτοῦ ἤλθον εἰς Μύλους πρὸς βοήθειαν τῶν ἀνταρτῶν, ἐν σῶμα Πρασιωτῶν ἀπὸ τριακοσίων, καὶ ἐπιάσε τὸ πλησίον τῶν Μύλων πολαιόκαστρον. Τὸ ἐκεῖ εὐρισκόμενον καράβι τοῦ ναυάρχου Μιαούλη, ἐνθα καθεδρεύει προσωρινῶς τὸ ἐκτελεστικόν, ἔρριψεν ἱκαναὶς κανονισμοὶ ἐναντίον των. οὗτοι δὲ πάλιν ἀδείασαν πολλὰκις τὰ τουφέκια των συγχρόνως ἐκστρατεύει κατὰ τῆς πόλεως μας τὸ ρῆθὲν τοῦ Κολιόπουλου, Νικήτα καὶ Γενναίου σῶμα, ἀλλ' οἱ περὶ τὸν ἀντιστράτηγον Νοταρᾶν γενναῖοι Ρουμελιῶται, ὁρμήσαντες ἐναντίον των μὲ μόνον ταῖς φωναῖς τοὺς κατεδίωξαν. Τὸ αὐτὸ ἐπαθόν εἰς Μύλους καὶ οἱ Πρασιῶται μάλιστα ἐκατὸν Βουλγάροι μὲ τὸν Χ. Στεφανῆ ἠνώθησαν μὲ τὸ σῶμα τῆς Διοικήσεως.

Ἐν ᾧ ἐγίνοντο ἐδῶ τὰ τοιαῦτα κινήματα, ὁ Κολοκοτρώνης μὲ 500 ἐξστράτευσε κατὰ τῆς Τριπολιτσᾶς, καὶ ἐπιάσε τὰ Τρίκορφα. ἀρκεταὶ

δυνάμεις οδηγούμεναι παρὰ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Δικαίου, τοῦ στρατηγοῦ Λόντου καὶ Ζαφειροπούλου τὸν ἐκτύπησαν καὶ τὸν ἐδίωξαν.

Ὁ Κύριος Ζαΐμης κινεῖται διὰ τὴν Καρύταιναν μὲ στρατεύματα· οἱ δὲ Κύριοι Δελιγιανναῖοι στέκονται ἀδιάφοροι.

Ταῦτα τὰ συμβάντα ἐμπόδισαν νὰ τελειώσουν τὰ περὶ δανείων ἐπικυρωτικά γράμματα, καὶ νὰ μὴ σταλθῇ ἕως τῆς ὥρας ἐνταῦθα ἡ ἀναγκαία χρηματικὴ βοήθεια.

Πενήντα καράβια εἶναι ἔτοιμα νὰ ἐκπλεύσωσι ἀπὸ τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους, καὶ δὲν περιμένουν εἰμὴ τὰ ἀπὸ Ζάκυνθον χρήματα. Μία ἐκστρατεία ἀπὸ τετρακισχιλίους ἐνεργεῖται διὰ νὰ προφθάσῃ τὴν Κρήτην, ἡ ὁποία ἀκόμη βασίττειται.

Ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος εὐρίσκεται εἰς Μιτυλήνην.

Ἰδοὺ αἱ εἰδήσεις αὗται μᾶς ἀναγγέλλουσι τοὺς κατὰ τῶν ἀντιπατριωτῶν θριάμβους τῆς Διοικήσεώς μας. Εἰς τὴν κρίσιμωτάτην ταύτην περίστασιν τὸ Βουλευτικὸν ἐφέρθη μὲ τὴν πλέον ἀξιεπαινον δραστηριότητα καὶ ἐπιμονήν. Τὸ τοιοῦτον ποθητὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς καλοὺς καὶ ἀληθεῖς πατριώτας Βουλευτικὸν ἔδειξεν, ὡς παραστατικὸν τοῦ ἔθνους δλοκλήρου, ὅτι ἕνας λαὸς, ὅστις ἐπιθυμεῖ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος του, ἡμπορεῖ νὰ καταβάλλῃ κάθε ἐμπόδιον, τὸ ὁποῖον ἀντίσταται εἰς τὴν εὐδαιμονίαν του.

Ἀλλ' ὦ Βουλευταὶ τῆς Ἑλλάδος! ἡ ἱστορία θέλει σᾶς ἀνταμείψῃ διὰ τοὺς μεγάλους κόπους σας· ἡ Εὐρώπη θέλει σᾶς τιμᾶσει, καὶ ἡ καρδιά κάθε ἐλευθέρου Ἑλλήνος θέλει σᾶς ἀγαπᾶ, ἐν ὅσῳ μένετε σταθεροὶ εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας ἀποφάσεις σας. Χρεωστεῖτε νὰ ᾔσθε συνδεδεμένοι μὲ τὸ Ἐκτελεστικὸν σῶμα, νὰ ᾔσθε μία ψυχὴ καὶ μία καρδιά, φλεγόμενοι ἀπὸ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουν ἐν ἔθνῳ ἐλευθέρῳ.

Βουλευταὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ Σεῖς Ἐκτελεσταὶ τῶν νόμων μας! ἐφάνητε ἄξιοι τῆς πατρίδος.

Μεσολόγγιον. Μὲ τῆς πλέον ζωηρᾶς εὐγνωμοσύνης τὰ αἰσθήματα ἀκούομεν ὅτι οἱ ἐν Ὀλλάνδᾳ φιλέλληνες, καὶ πρὸ πάντων οἱ τοῦ Ἀμστερδὰμ ἀφιέρωσαν διὰ τὸ ἔθνος μας 7000 φλ. Ὀλλανδικὰ· ὁ Κ. Ἐμμανουὴλ Ξένος, μᾶς εἰδοποιεῖ περὶ τούτου. Προσφέρει λοιπὸν μεγάλως εὐχριστήσεις τὸ ἔθνος μας πρὸς τοὺς γενναίους τούτους Ὀλλανδοὺς διὰ τῶν αἰσθημάτων των τὴν συμπάθειαν, καὶ διὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ζῆλόν των.

Ὁ παραχοποιὸς Καραϊσκάκης ἀφ' οὗ μὲ διαφόρους τρόπους ἐπάσχι-σε νὰ ἀπέρχῃ εἰς Μίτζοβον, ἐκτυπήθη ἀπὸ τοὺς γενναίους στρατηγούς Ράγγον καὶ Στουρνάρον, καὶ ἠναγκάσθη νὰ τραβιχθῇ εἰς Καρπενήσι· μετὰ τὴν καταδρομὴν του ταύτην ἐπρόστρεξε ζιτῶν ὑπεράσπισιν παρὰ τοῦ καπ. Ἀνδρέα Ἰσκού μετ' ὀλίγας ἡμέρας θέλομεν μάθει τὸ τέλος τῆς συμμαχίας ταύτης.

Ἀφ' οὗ πιστῶς ὁ φιλέλλην Κύριος Βλάκαϊρος κατάρθρωσεν εἰς Ἀγγλίαν τοὺς ὑπὲρ Ἑλλάδος φιλελευθέρους σκοπούς του, διὰ τοὺς ὁποίους καὶ εἶχεν ἔλθει κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα, δευτέραν ἤδη φορὰν ἔρχασεν ἐνταῦθα, καὶ ὡς παραστάτης τοῦ Βρετανικοῦ ἔθνους, μᾶς δίδει τὰς πλέον χρηστὰς ἐλπίδας ἀπὸ μέρους τῆς περρωτισμένης Ἀγγλίας. Τὸ φιλελεύθερον τοῦτο ἔθνος τρέφει τὸν πλέον ἐνθερμον ζῆλον ὑπὲρ τῶν ὑποθέσεών μας, αἱ ἵποιαι εἰς ὅλης τῆς Εὐρώπης τὰ πράγματα ἔχουν ὅχι μικρὰν ἐπίρροιν.

Καὶ Ἑλληνας! ἡ ὑπόθεσίς μας, ἥτις ἔσυρεν ἐπάνω μας ὅλης τῆς ἐξευγενισμένης Εὐρώπης τὰ ὄμματα, ἔχει καὶ μεγάλην πολιτικὴν ἐπίρροιν εἰς τὰ πράγματά της, μεγάλα συμφέροντα ἀνεφάνησαν, καθ' ἣν στιγμὴν ἐκηρύξαμεν εἰς τὰ ἔθνη τὴν πολιτικὴν ὑπαρξίν μας· ταῦτα δ' ἐγεννήθησαν ἢ διὰ νὰ καταστήσουν τοὺς λαοὺς εὐτυχεῖς, ἢ διὰ νὰ τοὺς ρίψωσιν εἰς ἀπεράντους δυστυχίων ἀβύσσους. Πνέον πάντοτε τὸ Βρετανικὸν ἔθνος τὰ φιλελεύθερα καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα, εἶναι τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον συμφώνως μετὰ τῶν Γερμανῶν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς χεῖρα βοηθείας· εἰμεθα βεβαίως πεπεισμένοι, ὅτι πρώτη ἡ Ἀγγλία καὶ θέλει μᾶς ἀναγνωρίσει ὡς ἀνεξάρτητον ἔθνος. Αὕτη ἐπραγματεύθη διὰ τῶν πολιτῶν τῆς δάνεια δι' ἡμᾶς χρήματα, καὶ μὲ σιωπὴν συγκατένευσεν (μ' ὅλας τὰς ἐναντιότητάς τοῦ Κυρίου Ῥοτσὶλ, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Γάδ), χωρὶς νὰ παραστήσῃ τὸ παραμικρὸν ἐμπόδιον νὰ μᾶς θεωρήσῃ ὡς ἔθνος· ἐκτὸς δ' ὅλων τούτων, τὸ Καπινέτον τοῦ Σ. Ἰάμες, μετὰ πολλὰς σκέψεις, ἀξίας ἔθνους ἐλευθέρου, εἶδε καὶ ἀνέφερεν ὅτι εἶναι πολλὰ ἀναγκαῖον νὰ συστήθῃ καὶ νὰ ἐπαυξηθῇ ἐν ἀνεξάρτητον ἔθνῳ πρὸς τὰ Ἀνατολικά τῆς Εὐρώπης μέρη. Ὅσον δ' ἀπὸ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας, αὕτη τρέφει μέγιστον ὑπὲρ τῆς στερεώσεως τοῦ χριστιανισμοῦ ζῆλον, καὶ προθυμοποιεῖται μεγάλως νὰ μᾶς ἀναγνωρίσῃ.

Καὶ Σεῖς, Ἑλληνας! Σεῖς πρόκριτοι τοῦ ἔθνους τούτου, ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ὅποιου, ἀαριθμητον πλῆθος ἐτερογενῶν εὐχεται πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα! Σεῖς προὔχοντες τοῦ ἔθνους τούτου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξῆλθον οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἵτινες μετὰ τοσούτων αἰώνων παρέλευσιν θαυμάζονται ἀκόμη ἀπὸ τὰ ἐξευγενισμένα τῆς Εὐρώπης ἔθνη!

εἰς ἐσᾶς, λέγω, ἀρχηγεῖ! κάμνετε τάχα καὶ σεῖς τὰ πρὸς τὴν πατρίδα χρήσας; Σεῖς οἱ πρῶτιστοι τοῦ γένους, πάλιν σᾶς ἐρωτοῦμεν, ἐκπληροῦτε τὸ χρέος σας; ἀλλὰ διατὶ εἰσθε διηρημένοι εἰς πατρίδας; Δὲν ἀκούετε τὴν κατασπαράττομένην φωνὴν τῆς πατρίδος, ἡ ὁποία σᾶς παρκαλεῖ νὰ ἐνωθῆτε, καὶ εἰλικρινῶς νὰ συνδράμειτε εἰς τὸν γενικὸν τῆς ἐλευθερίας σκοπὸν; Διατὶ σεῖς οἱ μεγάλοι λεγόμενοι δὲν βλέπετε πόσα καλὰ καὶ πόσας βοηθείας, ἐν ὅσῳ εἰσθε σεῖς ἐνωμένοι, προσφέρουσιν ὅλα τῆς Εὐρώπης τὰ ἔθνη εἰς τὴν πατρίδα μας; διατὶ δὲν τὰ βλέπετε; Σᾶς ἐμποδίζουν ἴσως τὰ μικρὰ ἰδιαίτερα συμφέροντά σας; ἀλλὰ πόσους χρόνους ἔχετε νὰ ζῆσατε εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, ὥστε προτιμᾶτε νὰ καταστραφῇ διὰ τὰς μικροπρεπεῖς ἰδιοτελείας σας ὁλόκληρον αἶψον, ἀλλὰ βω-μαλαῖον ἔθνος; διατὶ κατασπαράττειτε αὐτὴν τὴν ἀγαπημένην πατρίδα μας διὰ μίαν σκιὰν ἀσήμαντον; καὶ θέλετε νὰ ἀφήσετε εἰς τὰ τέκνα σας τὴν αἰώνιον τῆς δουλείας δυστυχίαν; Διατὶ δὲν ἀκούει τις ἄλλο τι παρὰ μόνον τὰς λέξεις, Μαυροκορδατίστας, Κολοκοτρωνίστας καὶ τὰ τοιαῦτα; Δὲν πρέπει, συμπατριῶται, δὲν πρέπει εἰς τὴν πατρίδα μας νὰ ἡμεθα φατριασταί, καὶ νὰ κρατῶμεν τὸ μέρος τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου· ἀλλ' ὅλοι νὰ ἡμεθα καθαροὶ πατριῶται, καὶ τῆς πατρίδος τὸ μέρος νὰ ὑπερασπιζώμεθα. Τὴν κοινὴν εὐδαιμονίαν, τουτέστιν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν πρέπει ὅλοι μας μόνον σκοπὸν νὰ ἔχωμεν. Διὰ τὴν, ὃ πρόκριτοι τῆς Ἑλλάδος, διατὶ λησμονεῖτε ὅτι ὅλη ἡ Εὐρώπη μᾶς θεωρεῖ μὲ ὄμμα εἰλικρινές, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει τὸν καθ' αὐτὸ εὐαίσθητον ἄνθρωπον; Διατὶ λησμονεῖτε ὅτι ὅλοι οἱ ἀληθεῖς τῆς ἀνθρωπότητος φίλοι ἔστρεψαν ὅλην των τὴν προσοχὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα; ἂν λησμονῆτε αὐτὸ τὸ ἱερόν μας ἐπιχείρημα, δεικνύετε εἰς τὸν κόσμον, ὅτι ἕως τώρα δὲν εἰσθε ἄλλο τι, εἰμὴ φαντάσματα, τὰ ὁποῖα κακῶς ἐπαραστήσατε τὸ ὑποκρινόμενον πρόσωπον εἰς τὸ θέατρον τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἱστορίας.

Πολλάκις ἤδη εἶπομεν ὅτι ἡ ἐφημερίς μας αὕτη εἶναι ὅλως ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἀλήθειαν· καὶ ὅτι ποτὲ δὲν ἀποβλέπομεν εἰς τὸ νὰ κολακεύσωμεν κανὲν ἄτομον ἢ φατρίαν· ὁ μόνος μας σκοπὸς εἶναι νὰ διακηρύττωμεν τὴν ἀλήθειαν, ὅσον ἡμποροῦμεν. Δὲν γνωρίζομεν, ἀλλ' οὔτε θέλομεν ποτὲ νὰ γνωρίσωμεν φατρίαν· μόνον τὴν πατρίδα γνωρίζομεν, καὶ αὐτῆς μόνως τὰ συμφέροντα θέλομεν πασχίζει νὰ ὑπερασπιζώμεθα.

Μία ποσότης τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ διαπραγματευθέντος δανείου ἦλθεν εἰς Ζάκυνθον· ἂν τὰ χρήματα ταῦτα δὲν ἦσαν ἀναγκαῖα διὰ τὴν πατρίδα, βέβαια ἡ Διοίκησις δὲν ἤθελε τὰ δανεισθῇ. Διατὶ λοιπὸν ὁ Κολοκοτρώνης καὶ ὁ Π. Μαυρομιχάλης ἔστειλαν εἰς Ζάκυνθον ἀνθρώπους, καθὼς ἕνα κάποιον Θ. Λιονταρίτην, καὶ κάποιον Φλαβιανὸν διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὰ χρήματα ταῦτα νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα; διότι δὲν φοβούνται τὴν νόμιμόν μας Διοίκησιν, ἡ ὁποία ὅταν ἐνδυναμωθῇ, θέλει διαλύσει καὶ καταστρέψῃ τὴν αὐτεξούσιον καὶ δεσποτικὴν των δύναμιν. Διατὶ ὁ Νέγρης ἐπάσχιε μὲ τὰς ῥαδιουργίας του νὰ ἀποτρέψῃ τὸν Συνταγματάρχην Στανχόπ ἀπὸ τὰ ἀληθῆ τῆς πατρίδος συμφέροντα; διατὶ ἐπάσχιε νὰ καταστήσῃ εἰς τοῦτον τὸν φιλέλληνα μισητὸν τὸν Μαυροκορδάτον, ὁ ὁποῖος, μ' ὅλα τὰ σφάλματα ὅπου ἔχει, εἶναι ὅμως ὁ καλῆτερος τῶν ἀρχηγῶν μας ἀκόμη, καὶ ὁ ὁποῖος καλῆτερα παρὰ τοὺς ἄλλους αἰσθάνεται ἀκόμη ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι μόνον ἡ πατρίς του, ἀλλ' ὅχι καὶ βασιλείῳ του; Διατὶ ὁ Νέγρης ἔλαμεν ὅλα ταῦτα; διὰ νὰ κολακεύσῃ τὸν Ὀδυσσεά, καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν κενοδοξίαν του.

Ἄς μᾶς συγχωρηθῇ τώρα νὰ κάμωμεν καὶ μερικὰς παρατηρήσεις. Ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἐλεύθερος, καὶ ἄρχισε νὰ αἰσθάνεται τὴν ἐλευθερίαν του. Εἰς τί λοιπὸν ἐπιστηρίζονται ὅλοι οὗτοι οἱ ἀντιπατριῶται καὶ φατριασταί; Ἄς δώσωμεν ἐνταῦθα ἕν παράδειγμα διὰ νὰ φανερωθῇ καλῆτερον ἡ ὑπόθεσις. Εἶναι ἕνας ναὸς κτισμένος μὲ 12 στύλους, εἶναι κτισμένοι 6 θάλαμοι (ὀντάδες). Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ 12 οὗτοι στύλοι εἶναι ὁ λαὸς, οἱ δὲ 6 θάλαμοι εἶναι οἱ πρόκριτοι. Ἄν οἱ 6 θάλαμοι βαρύνωσι πολὺ ἐπάνω εἰς τοὺς 12 στύλους, οὗτοι θέλουν ἀρχίσει νὰ κινῶνται, καὶ τέλος πάντων θέλουν ρίψῃ εἰς τὴν λάσπην ὅλους τοὺς 6 θαλάμους, ἀγκαλὰ καὶ ἤθελον εἶναι εὐμορφὰ καὶ υπερήφανα κατεσκευασμένοι. Μὴ τύχη καὶ εἰπῇ κανεὶς ὅτι οἱ 6 θάλαμοι ἡμποροῦν νὰ σπάσωσι τοὺς στύλους· ὅχι, ὅχι· ὁ καλὸς ἀρχιτέκτων ἤξευρε νὰ κατασκευάζῃ τὰ τοιαῦτα μὲ συμμετρίαν.

Τὸ παράδειγμα τοῦτο εἶναι ἀρκετὸν νὰ μᾶς ἀποδείξῃ ὅτι μόνον ὁ λαὸς ἔχει ὅλην τὴν δύναμιν, καὶ αὐτὸς μόνος δυναμώνει καὶ τοὺς προὔχοντας· ὅτι οἱ 12 στύλοι ἡμποροῦν νὰ καταστρέψωσι ὅλους τοὺς προκρίτους τῆς Ἑλλάδος, ὅταν οὗτοι δὲν ὑποτάσσωνται εἰς τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος μὲ ἀπελπισίαν πολεμᾷ διὰ τὴν ἐλευθερίαν του, καὶ εἶναι εὐγνωμονέστατος διὰ τὴν ἀδελφικὴν τῶν ἐτερογενῶν λαῶν εὐνοίαν, οἵτινες μὲ τὰ πλέον εὐγενῆ αἰσθήματα ὑπερασπίζονται τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνά μας.

μετὰ τῶν κρατευμάτων τοῦ τὸν γενναῖον στρατηγὸν Τζόγκαν, καὶ οὕτω νὰ ἐκστρατεύωσι μαζὶ κατὰ τῶν πλησιουσίων Τούρκων.

Εἰς τὸ ἔσχατον φύλλον τῆς ἐφημερίδος μας εἶπμεν, ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας θέλομεν μάθει τὸ τέλος τῆς μεταξὺ Καραϊσκάκη καὶ Ἀνδρέα Ἰσκού συμμαχίας. Ὁ Ἀνδρέας Ἰσκού καθὼς καὶ τὸ ἐπρόβλεπαμεν, ἐδέχθη τὸν Καραϊσκάκην, καὶ διὰ τὰ ἰδιά του συμφέροντα ἐγένεν ὁ πλέον στενὸς φίλος καὶ σύμμαχος τούτου τοῦ ἀπίστου, ὁ ὁποῖος τόσαις καὶ τόσαις φοραῖς κατεπάτησε τοὺς ἱερούς μας νόμους, καὶ ἐνήργησε κάθε μέσον διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς πατρίδος.

Κατεδέχθητες, Ἀνδρέα Ἰσκού, νὰ γένῃς φίλος καὶ σύμμαχος τοιούτου ἀνθρώπου; ἀλησμώνῃς, ὅτι ἔχεις πατέρα τὸν Καραϊσκόν; δὲν συλλογίζεσαι, ὅτι καὶ σήμερον ἀκόμη ὅλος ὁ κόσμος σέβεται καὶ τιμᾷ τὸν μακαρίτην πατέρα σου; Δὲν πρέπει, υἱὲ τοῦ Καραϊσκου νὰ παρασύρῃσαι ἀπὸ τὰ αἰσχρὰ κέρδη, καὶ νὰ ὀδηγῇσαι ἀπὸ τῶν διεφθαρμένων τὰ φρονήματα. Σὲ παρακαλεῖ ἡ πατρίς, εἰς τοῦ πατρός σου τὸ ὄνομα, νὰ ἀλλάξῃς τὸν τρόπον τῶν φερσιμάτων σου, καὶ νὰ μὴ καταδεχθῇς νὰ φανῇς ἀνάξιος υἱὸς τοῦ περιφρήμου πατρός σου· ἐξ ἐναντίας θέλει σευσθῇ ἡ πολυμηκὴ σου φήμη καὶ ὑπόληψις, καὶ ἄλλο δὲν θὰ σοῦ μείνῃ, παρὰ ἡ καταισχύνῃ τῆς πατρίδος.

Ἀπὸ τὰς νεωστὶ ἐλθούσας εἰδήσεις πληροφοροῦμεθα, ὅτι εἰς Ζάκυνθον περιμένεται ἡμέραν τὴν ἡμέραν ὁ Ἀδρὸ Γορδῶν, ὅστις μέλλει νὰ ἀπερᾶσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Περιττὸν κρίνομεν νὰ εἰπῶμεν, ὅτι ὁ εὐγενὴς οὗτος ἀνὴρ εἶναι ὅλως διόλου ἀφιερωμένος εἰς τὰ πράγματά μας. Πολλάκις μᾶς ἔκαμε νὰ βεβαιωθῶμεν ὅτι ὁ ὑπὲρ τῆς πατρίδος μας ζήλος του εἶναι πάντοτε ὁ αὐτός.

Ἀπὸ τὰς αὐτὰς εἰδήσεις μανθάνομεν προσέτι, ὅτι εἰς διαφόρους λιμένας τῆς Ἀγγλίας ἐτοιμάζονται νὰ ἀναχωρήσωσι δι' ἐδῶ ἀρκετὰ πλοῖα φορτωμένα ἐφόδια, καὶ ἄλλα χρειώδη τοῦ πολέμου.

Ἡ Διοίκησις προνοοῦσα περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν κατοίκων, ἀπεφάσισε νὰ ὀχυρώσῃ τὴν Ἀποκλείστριν. Αὕτη ἡ ἐπωφελεστάτη θέσις διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις τῶν Ἑλλήνων εὐρίσκεται μεταξὺ τῶν τριῶν ἐπαρχιῶν Ἀποκούρου, Κραβάρου καὶ Καρπενησίου· περικυκλοῦται ἀπὸ βράχους ἀβάτους, ἔχει εὐρυχωροτάτην ἑκτασιν χωροῦσαν πέντε χιλιάδαις οἰκογενείας καὶ ἐτι πρὸς, νερὰ ἱκανὰ διὰ κατασκευὴν μύλων, καὶ μ' ἓν μόνον εἴσοδον. Μία ἀποθήκη διὰ τροφᾶς, ἓν μικρὸν φρούριον εἰς τὴν εἴσοδον, καὶ εἰς μύλος τὴν ἀποκαθιστῶσιν ἀπόρητον, καὶ ἱκανὴν νὰ ἀνθέξῃ εἰς πολυχρόνιον πολιορκίαν χωρὶς παρὰ μικρὰ ἐνόχλησιν, ἐν ᾧ μάλιστα εἰς τὰς ἐμπιερχομένας πεδιάδας καὶ κοιλάδας ἡμποροῦν νὰ τρέφονται καὶ ἱκανὰ ἀγελαῖα ζῶα. Τὴν ἐπιστάσιαν τῆς ὀχυρώσεως ταύτης τῆς ἀσφαλεστάτης θέσεως, καὶ τὴν προκαταβολὴν τῶν ἀπαιτούμενων ἐξόδων ἀνέλαβε προθύμως ὁ κύριος Γεώργιος Λέλης, καὶ εἰμεθα εὐλόγως ὅτι ὁ αὐτὸς ἀνὴρ μέλλει νὰ μᾶς δώσῃ ἐν καιρῷ διαγραφὴν τῆς εἰρημένης ὀχυρᾶς ταύτης θέσεως.

Κάθε ἀνθρώπος πρέπει νὰ ἀπολαμβάνῃ ἀπαραβιάστως τὰ ἀνήκοντα πρὸς αὐτὸν δικαιώματα, χωρὶς ἄλλος τις ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ, νὰ τολμήσῃ ποτὲ νὰ τὰ πειράξῃ· ἐξαιρέτως δὲ πρέπει τοῦτο νὰ φυλάττεται, ὅταν θεωρῇται ὡς πρὸς τοὺς ἄλλοθενεῖς. Τὸ ἔθνος μας, νομίζομεν ὅτι ἐφάρθη μὲ τὴν ὅσον δυνατὴν μεγαλητέραν εἰς τοῦτο προσοχήν· νομίζομεν ὅτι ἐτίμησεν παντὸς ξένου τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος μας ζήλόν του καὶ ἐνθουσιασμόν. Ἄν λοιπὸν τὸ ἔθνος μας ἐφάρθη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὡς πρὸς τοὺς ξένους, πρέπει, νομίζομεν, καὶ οἱ ξένοι νὰ τιμῶσι τὸ ἔθνος, καὶ νὰ προσέχωσιν ἀκριβῶς, νὰ μὴ καταπατῶσι τοὺς νόμους του.

Εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην τὰ μυστικά τῶν γραμμάτων εἶναι πρᾶγμα ἱερὸν, καὶ ὑπόκειται εἰς μεγίστην τιμωρίαν ὁποῖος τολμᾷ νὰ ἀνοίγῃ ξένα γράμματα· εἰς τὰς δεσποτικὰς μόνον ἐπικρατείας (ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ εἰς σημαντικὰς περιστάσεις) μεταχειρίζονται τὰ τοιαῦτα μέσα διὰ νὰ εἰσχωρήσωσι εἰς τὰ μυστικά τινὸς ἀνθρώπου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔχουν διαφόρους ὑποψιῶν αἰτίας· ἂν δὲ ἰδιαίτερός τις πράξῃ τοιοῦτον ἀμάρτημα, παιδεύεται μὲ τὴν πλέον μεγάλην αὐστηρότητα τῶν νόμων.

Ὁ κύριος Τρελλώνης, ἀνοίγων τὰς ὁποίας ὁ πρόεδρος Μυροκορδάτος ἔστειλε πρὸς τὴν κεντρικὴν Διύκηνσιν ἐπιστολάς, μὲ τὴν τερατώδη πρόφασιν, ὅτι ἐνόμιζεν νὰ εὕρῃ μέσα ἰδικὰ του γράμματα, νομίζομεν ὅτι ἐπείραξε μὲ αὐτό του τὸ κάμωμα, ὅχι μόνον τὰ δικαιώματά μας, ἀλλὰ μᾶς Διοικήσεως καὶ ἐνὸς Διοικητοῦ τὰ δικαιώματα. Πολὺ λυπούμεθα διότι ἡ πράξις αὕτη τοῦ κυρίου Τρελλώνη δὲν ἔχει οὐδεμίαν ὁμοιότητα μὲ ὅσα τὸν ἠκούσαμεν πολλάκις νὰ λέγῃ, καὶ τὰ ὁποῖα μᾶς κατέπεισαν νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι οὗτος ὁ φιλέλληνας φέρεται ἐνταῦθα ἀφιλοκερδῶς, καὶ ὅτι δὲν εἶναι, παρὰ εἰλικρινὴς τῶν πραγμάτων μας υπερασπιστής.

Πολλάκις οἱ ἄνθρωποι ἠπατήθησαν ἀπὸ τὸ φαινόμενον· ἴσως τὸ αὐτὸ ἐπάθαμεν καὶ ἡμεῖς τώρα μὲ τὸν κύριον Τρελλώνην· ἐν πρᾶγμα παρακαλοῦμεν λοιπὸν αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ὅτι νὰ προσέχῃ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ σέβηται τὰ δικαιώματά μας, καὶ νὰ μὴν κάμνῃ πλέον πράγματα, τὰ ὁποῖα

δίδουν τὸ κακὸν παράδειγμα, καὶ προξενοῦν ἀτιμίαν εἰς ὅλους τοὺς ἀλλογενεῖς.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐγχώριαι εἰδήσεις ἐκ Κερκύρας, τὴν 16 Μαΐου.

Τὰ ἡπειρωτικὰ εὐρίσκονται εἰς ἄκραν ἀκαταστασίαν. Ὁ Ὁμέρ-πασσας εἰσέτι εἰς τὸ Μπεράτι· θέλουσιν, ὅτι ἐδιορθώθησαν αἱ μετὰ τοῦ ἀναψιῦ τοῦ ἀλληλομαχίαι, καὶ ὅτι ἐπροσμένετο εἰς Ἰωάννιναν, πλὴν καὶ τοῦτο ἀβέβαιον. Κατὰ τὰς ὑποίας ἐλάβομεν πρὸ ἡμερῶν ἀπὸ Ἀρταν εἰδήσεις πληροφοροῦμεθα, ὅτι τὸσον ὁ μουκατὰς αὐτῆς ὅσον καὶ ὅλα τὰ ἐμπλάκια σαντζακίων παλαιὰ καὶ νέα ἀφαιρέθησαν μὲ χάτι ἀπὸ τὸν ῥηθέντα Ὁμέρ-πασσαν, καὶ ἐδόθησαν εἰς τινὰ Ἀλιζότ-πασσα-ζαντὲ Νουριλάχ-μπέην, καὶ εἰς κάποιους τζάμιδες Σεϊκάτας εὐρισκομένους πρὸ χρόνων εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ Καπουτζοχαδάρης τοῦ Ὁμέρ-πασσα εἰς Κωνσταντινούπολιν ἔκαμε κάθε δυνατὸν νὰ ἀπαντήσῃ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, προβάλλων εἰς τὸ δεδλεῖν, ὅτι ὁ Πασσᾶς του μένει νὰ λαμβάνῃ ἐννέα χιλ. πεντακῶσια πουργία ἀπὸ μισθὸν τριετοῦς ἐκστρατείας, ἀλλὰ δὲν ἐισηκούσθη· ὅθεν καὶ οἱ νέοι Μουλτεζιμηδες ἔφθασαν εἰς Ἀργυρόκαστρον, περάσαντες ἀπὸ Ζαγῶρι, φέροντες μετ' ἐαυτῶν καὶ καπουτζίμπασην. Ὁ Ὁμέρ-πασσας, λαβὼν τὴν εἰδήσιν, ἐνήργησεν ἀπὸ Μπεράτι, καὶ ἐστάλθησαν εἰς τὸν Ῥούμελη βαλησι μερικοὶ ἐκ τῶν Ἰωαννιτῶν καὶ Ἀρτινῶν Οὐλαμάδων μετὰ Μαχζάρια ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπέστρεψαν ἄπρακτοι· φαίνεται ὅτι δὲν παραχωρεῖ, καὶ ὅτι ἔδωκε διαταγὰς εἰς τοὺς ἐδικούς του νὰ μὴ δεχθῶσι κίνηνα τῶν αὐτῶν, καὶ ἡ διαφορὰ των θέλει καταντήσῃ εἰς τὸ τουφέκι. Κατ' αὐτὰς ἦταν νὰ πηγαίνουν εἰς Πρέβεζαν καὶ οἱ Τζάμιδες, διὰ νὰ λάβουν τὴν ἐξουσίαν· πῶς ἔχει νὰ τοὺς δεχθῇ ὁμοῦς ὁ Τζογαδόρος; εἰσέτι ἄδηλον· λέγουσιν προσέτι, ὅτι τοῦ ἐσκήκωσαν καὶ τὰ πασαλῆκια Ἰωαννίνων, καὶ Δελβίνου, καὶ τοῦ ἄφθασαν μόνον τοῦ Αὐλῶνος· τοῦτο εἰσέτι ἀβέβαιον.

Ἐπιστολὴ τοῦ Κ. Δημητρ. Παύλου πρὸς τὸν Κ. Α. Κοραῖν εἰς Παρίσιον.

Κύριε Κυράη!

Ὅτε ἤρχισες νὰ προικαλῇς τὸ γένος μας εἰς τὸν φωτισμὸν του, δις εἶχεν ἤδη δοκιμάσει ν' ἀποτινάξῃ ἐπάνωθεν του τὸν αἰσχρὸν τῆς δουλείας ζυγόν· ἴδες βέβαια ὅτι σωτηρίας ἄλλος τρόπος ἐπιτυχῆς δὲν τὸ εἶχε μείνει παρὰ τὴν παιδείαν αὐτὴν. Ἀνακάλυπες λοιπὸν μὲ φωνὴν ἀληθοῦς πατριώτου τοὺς ἀκίνητα κοιμωμένους ὁμογενεῖς σου, ἀπὸ τὸν ζοφερὸν τῆς ἀμαθείας λήθαργον εἰς τὸ φῶς τῶν προγόνων των, ἔκραζες ὅσον ἐμπόρεσσες τοὺς νέους μας εἰς τὰ παιδευτήρια τῆς Εὐρώπης, τοὺς ἐδειξες ἱκανῶς τῆς παιδείας καὶ τὸν τρόπον καὶ τὸν σκοπὸν, ὁποῖος πρέπει νὰ ᾖ, καὶ τοὺς ὥρσιες αὐστηρῶς εἰς τῆς πατρίδος τὸ γλυκὺ ὄνομα νὰ τὴν μεταφέρουν παρθένον καὶ ἄμικτον τῶν κακῶν εἰς τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς της. Πόσον δὲν ἐχάρη ἡ φιλόσοφός σου ψυχὴ, ὅτε ἤκουσες τῆς Εὐρώπης τὰ φροντιστήρια συγχυζόμενα ἀπὸ πλῆθος νέων ὁμογενῶν σου! Πόσον, ὅτε μᾶς ἴδες, ὁλόγραφά σου νὰ προσμένωμεν ἀνυπόμονοι τὰς ἀπὸ στόματος σοφῆς ὁδηγίας σου! καὶ πόσον, ὅτε μᾶς ἐγνώρισες ὅλους ἀναμμένους ἀπὸ τὸ καταπλέξαν σε ἱερὸν τοῦ πατριωτισμοῦ πῦρ! Ἡ μοῖρά σου, ἡ καλῆτέρα, τῆς Ἑλλάδος αὐτῇ σ' ἤξιώσε νὰ ἴδῃ; καὶ σὺ μὲ θαυμασμόν σου ἀνέκφραστον τὴν ἐντὸς ὀλίγου ἐντελεστικὴν ἐνέργειαν τῶν πρώτων τῆς παιδείας εἰς τὴν Ἑλλάδα καταβολῶν. Μόλις τῶντι ἐπάτησεν ἡ ἀγαθοεργὸς αὕτη θεὰ τὸ ἐνδοξὸν ἔδαφος τῆς πατρίδος της, κ' εὐθὺς ἐλύθησαν τὰ συγκρατοῦντα τὰς χεῖρας τῶν ὁμογενῶν σου δεσμὰ, κ' εὐθὺς καὶ τῆς τυραννίας τὸ θεοποιούμενον εἶδωλον ἔπεσε κατὰ κεφαλῆς εἰς τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ποδοκυλινδούμενον εἶναι τώρα κοντὰ νὰ ἀπορρίβῃ ὅλα τελα τῶν κλιμάτων μας. Τὸ θαῦμα τοῦτο τῆς παιδείας, σοφείας καὶ σεβάσμιε γέρον, ἐπλήρωσεν αἰσίως τὰς εὐγενεῖς τῶν Ἑλλήνων καρδίας ἀπὸ σέβας θρησκευτικὸν πρὸς αὐτὴν, καὶ ὥμοσαν ὅρκον φρικτὸν εἰς τῆς ἐλευθερίας τὸ μέγα ὄνομα ν' ἀποσβύσουν δίχως ἀναβολὴν τὴν πολέμιον τῶν καλῶν ἀμάθειαν.

Ἀλλὰ τὸ Μεσολόγγι περίφημον ἦδη διὰ τὰ μεγάλα τῶν Ἑλλήνων ἀνδραγαθήματα, γνωστὸν διὰ τὴν εἰς Μεσολογγίτην πολιτογράφειαν τοῦ ἐνδοξοτάτου τῶν ποιητῶν τῆς Ἀγγλίας ἀοιδίμου Λόρδου Βύρωνος, πρῶτον αὐτὸ συσταίνει σχολεῖον διὰ τὰ τέκνα τῶν καταμαχομένων τοὺς βαρβάρους Ἑλλήνων. Τὰ μέσα τῆς πόλεως ἀληθινὰ εἶναι μικρὰ ὡς πρὸς τὰς παρούσας αὐτῆς ἄλλας χρεῖας, ἐπειδὴ διὰ μόνον νὰ ὀχυρωθῇ ἀσφαλέστερον κατὰ πάσης νέας τῶν βαρβάρων προσβολῆς, χρειάζεται ὅχι μετρίαν δαπάνην· ἀφίνω τώρα τὰ ἄλλα ἔξοδα· καὶ ὅμως ἓνα σχολεῖον, ὅπου νὰ διδάσκωνται τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα καὶ μία τῶν νεωτέρων γλωσσῶν, διὰ τὰς μὲ τοὺς Εὐρωπαίους τωρινὰς μας σχέσεις, ἐκρίθη ἀναγκαῖοτατον νὰ συστηθῇ καὶ ἐδῶ πλὴν κατὰ ὁποῖον πρῶτος σὺ μᾶς ἐδειξες ἀληθῶς ὠφέλιμον τρόπον· καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ φροντισθῇ καὶ τῶν ὑψηλοτέρων μαθήσεων εἰς τὴν πρωτεύουσάν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος ἡ εἰσαξίς.

Ὅτε οἱ Μεσολογγίται μ' ἐπρόβαλαν ν' ἀναδεχθῶ τὸ σχολεῖόν των εἰς βάρος μου, ἂν καὶ τὸ εὐρισκὰ βάρος ὑπὲρ τὰς δυνάμεις μου μέγα, διὰ νὰ μὴ ψυχράνω ὅμως τὸν καλὸν τῶν πολιτῶν τούτων διὰ τὰ καλὰ ζῆλον

δὲν τὸ ἀπεποιήθην καθόλου, πεποιθὼς ἄλλως ὅτι αἱ σοφαὶ καὶ φρόνιμοι συμβουλαὶ σου θέλουν μ' ὁδηγεῖ πάντοτε εἰς τοῦ ἔργου τὴν εὐδοκίμῃσιν ἐνόσω καὶ δὲν παρήσιασθῇ ὁ ἀξιώτερός μου νὰ τὸ δεχθῇ ἐπάνω του.

Σχολεῖον χωρὶς βιβλία, εἰπές που εἰς τοὺς αὐτοσχεδίους σου στοχασμούς, εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ τεχνίτου ἐργαστήριον γυμνὸν ἀπὸ τ' ἀναγκαῖα τῆς τέχνης ἐργαλεῖα. Κατὰ δυστυχίαν τὸ σχολεῖόν μας δὲν ἔχει οὐδ' ἐν βιβλίον, οὔτε ἡ πόλις μας εἶναι εἰς κατάστασιν διὰ τὴν ὥραν νὰ προμηθευθῇ τοῦλάχιστον ἀπὸ τὰ ἀναγκαιότερα εἰς τὴν παρούσάν μας χρείαν. Ἀλλ' ἐλπίζομεν ἀδιστακτικῶς, ὅτι καὶ σὺ θέλεις μᾶς στείλει τὴν σειρὰν τῶν συγγραφέων, ὅσους ἐξέδωκες εἰς ὄφελος καὶ τῶν ξένων καὶ τῶν ὁμογενῶν σου λογίων, καὶ ἄλλους τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης θέλεις καὶ δι' ἡμᾶς τώρα, ὡς ἄλλοτε διὰ τοὺς Χίους, γράφων πρὸς αὐτοὺς παρακινήσει νὰ μᾶς προφθάσουν μὲ βιβλία τῆς τωρινῆς μας χρείας. Αἱ εὐχαὶ σου, βλέπεις, καθεκαστὴν πραγματοποιοῦνται εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλ' εἰς πολλὰ ἔχομεν πάλιν χρείαν τῆς συνδρομῆς σου.

Τὰ νέα τῆς Ἑλλάδος, τὰ μανθάνεις συχνὰ ἀπὸ τὰς ἐκδιδομένας δύο ἐδῶ ἐφημερίδας· τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικὰ, καὶ τὸν Ἑλληνικὸν τηλεγράφων· ἐγραψα καὶ παραλαβόντως μακρὰν ἐπιστολὴν εἰς ἕνα τῶν αὐτοῦ φίλων μου, καὶ ὀλίγον ὕστερον ἄλλην συντομωτέραν, καὶ τὸν παρήγγειλα νὰ σὲ κοινώσῃ, διὰ νὰ γνωρίσῃς περιστατικώτερον πως τὰ πράγματά μας.

Ἰγίαινε, σοφὲ καὶ ἀγαθὲ πατριῶτα! χρόνου μακροῦς καὶ καλοῦς ἐπ' ἀγαθῇ τῆς ἀγαπητῆς σου Ἑλλάδος· καὶ μὴ παύσῃς συμβουλευὼν ὅλους μας τὰ δέοντα. Μεσολ. τῇ . . . .

Ὁ γνωστὸς σου ὁμογενὴς

Δημήτ. Παύλου.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ.

Πρῶτοι οἱ Μεσολογγῖται, μετὰ τὴν ἐλευθέρωσίν μας ἀπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ βαρβάρου, ἐφρόντισαν ἐπιμόνως νὰ συστήσουν τοῦλάχιστον ἀνάλογον εἰς τὴν σημερινὴν των κατάστασιν σχολεῖον· δὲν εἶχαν ἡμελημένα οἱ φιλόκαλοι οὗτοι πολῖται τὰ τοιαῦτα καταστήματα εἰς τὴν πατρίδα των· ἔως πρὸ ὀλίγου ἀκόμη· μὲ ὅλας τὰς ἐναντιότητας τῶν καιρῶν εἶχαν διδάσκαλον τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων, τὸν μακαρίτην Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶν. Ἐστοχάσθησαν ὅμως τώρα καλὸν καὶ ἀναγκαῖον νὰ εἰσάξουν εἰς τὸ παιδευτήριόν των, παρεκτὸς τῶν Ἑλληνικῶν, καὶ τὴν σπουδὴν μιᾶς τῶν γλωσσῶν τῆς Εὐρώπης, διὰ τὰς νέας μὲ τοὺς Εὐρωπαίους σχέσεις των. Ἡ Γαλλικὴ, ὡς κοινότερα καθ' ὅλας τούτων τὰς ἐπικρατείας, ἐνεκρίθη προσφορωτέρα εἰς τὸν σκοπὸν των. Καὶ ὅταν οἱ νέοι μας, ἐγκρατεῖς ἤδη τῆς προγονικῆς καὶ τῆς Γαλλικῆς γλώσσης αἰσθανθῶσι καὶ τῶν ἐπιστημῶν τὴν ἀνάγκην, ἀμφιβολία δὲν εἶναι ὅτι θέλει φροντισθῇ καὶ τούτων εἰς τὸ Μεσολόγγι ἡ εἰσαξις. Προσκαλοῦται λοιπὸν ὅλοι οἱ φιλόμουσοι νέοι Μεσολογγῖται καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος νὰ τρέξωσι πρόθυμοι εἰς τὸ νέον τοῦτο στάδιον τῶν ἀγώνων τοῦ πνεύματος, ἃν ὀρέγωνται φιλοτίμως νὰ μεγαλύνουν αὐτοὶ τὴν δόξαν τῆς νέας Ἑλλάδος, ὅτι ἔξωσεν ἐκ τῶν κόλπων τῆς μαζί μὲ τὰ βάρβαρα ἰπλήθη τῶν ἀνόμων ἐχθρῶν τῆς καὶ τὴν ἀχώριστον αὐτῶν ἀμαθίαν καὶ κακοήθειαν.

Δύο τάξεις τῶν Ἑλληνικῶν ἔχουν νὰ γείνουν· μίτ τῆς Γραμματικῆς διὰ τοὺς ἀναγινώσκοντας ἐλευθέρως, καὶ ἄλλη ἑνωτέρα διὰ τοὺς ὅσοι ἐξήγησαν ἤδη κἀνένα συγγραφεῖ· τῆς δὲ Γαλλικῆς γλώσσης ἡ τάξις θέλει εἶσθαι πρὸς τὸ παρὸν μία καὶ μόνη. Οἱ μαθηταὶ λοιπὸν, ὅσοι εὐρίσκονται εἰς τὸ Μεσολόγγι, ἃς ἔλθουν εἰς τοῦ Κυρίου Μήτσου τὴν οἰκίαν ἀντικρὺ τοῦ ποτὲ Γαλλικοῦ κονσολάτου, διὰ νὰ καταγραφθοῦν πρὶν τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων, καὶ νὰ συμβουλευθοῦν μὲ τὸν νεοσύστατον διδάσκαλόν των διὰ τὰ βιβλία, ὅσα τῶν εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα νὰ προμηθευθοῦν ἐν καιρῷ.

Μεσολόγγιον τὴν 8 Μαΐου.

Ὁ Δημήτριος Παύλου.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 44

τῇ 31 Μαΐου 1824.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπειδὴ δυνάμει τοῦ νόμου ὑπ' ἀρ. κδ'. τὸ τῆς Ἑλλάδος δάνειον πραγματευθὲν ἐπεραιώθη ἐν Λονδίῳ, καὶ ἐπαρρησιάζθησαν τὸ συμφωνητικόν, καὶ ὅλα τὰ ἀνήκοντα ἔγγραφα.

Τὸ Βουλευτικὸν ἰδεοπίστα.

Α'. Ὅτι τὸ δάνειον τοῦτο εἶναι δεκτὸν, καὶ ἀναγνωρίζεται ὡς χρέος κοινὸν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ συμφωνητικὸν τῆς ἐν Λονδίῳ ἐπιτροπῆς συγκατεμένης παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰωάννου Ὀρλάνδου, καὶ Ἀνδρέου Λουριώτου, μετὰ τῶν Κ. Κ. Ἀνδρέου Λουγγάνου, Ἀνδρέου Λουγγάνου τοῦ νεωτέρου, Ἀνδρέου Μεαγέρου Ὀρβιένου, Ἐδουάρδου Ἐλίκου, Ἰωσήφ Οὔμη, ἐκδεδομένον τῇ 21 Φεβρουαρίου 1824.

Β'. Ὅτι αἱ συμφωνίαι τούτου τοῦ δανείου περιεχόμεναι εἰς ὀκτὼ ἄρθρα παραδέχονται καὶ ἐπικυροῦνται, ὅπως ὑπεγράφησαν ἀπὸ τὰ εἰρημένα μέλη, ὡσαύτως καὶ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τοῦτο ἔγγραφα τῆς 21 Φεβρουαρίου 1824. καὶ τῆς 18 Μαρτίου 1824.

Γ'. Δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ νὰ ἐπικυρώσῃ τὸ συμφωνητικόν, ὡσαύτως καὶ τὰ ῥηθέντα δύο ἔγγραφα μὲ τὴν προσυπογραφὴν τοῦ γενικοῦ γραμματέως, καὶ σφραγίδα τῆς Διοικήσεως.

Δ'. Τοῦ παρόντος νόμου νὰ γίνωσι τέσσαρα πρωτότυπα, καὶ τὰ μὲν δύο νὰ μείνωσιν εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ σώματος, τὸ δε τρίτον νὰ ἐγχειρισθῇ πρὸς τὴν ἐνταῦθα διορισθεῖσαν ἐκ Λονδίνου Ἐπιτροπὴν, καὶ τὸ τέταρτον ν' ἀποσταλῇ μετὰ τοῦ συμφωνητικοῦ εἰς τὴν ἐν Λονδίῳ Ἑλληνικὴν Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἐγχειρισθῇ, ὅπου ἀνήκει.

Ε'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς καταχωρισθήσεται εἰς τὸν κώδικα τῶν νόμων.

Τῇ 28 Ἀπριλ. 1824. ἐν Ἀργεῖ.

Ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλ. Βρασιλῆς Θεοδώρητος.

Ὁ δ. γραμ. τοῦ Βουλ. 1. Σκανδαλίδης.

Ἐπικυρεῖται. Ὁ Πρόεδ. τοῦ Ἐκτ. Γ. Κουντουρ.

Ὁ προσ. γενικὸς γραμματεὺς Ο. Γ. Ροδῖος.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Βουλευτικὸν σῶμα πρὸς τὸ σεβαστὸν Ἐκτελεστικόν.

Κατὰ τὸν § δ'. τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. Α'. δίδεται ἡ ἔδεια πρὸς τὸ Σ. Ἐκτελεστικόν, νὰ παραλάβῃ παρὰ τῆς ἐκ Λονδίνου διορισθείσης περὶ τῶν δανείων τριμελὲς ἐπιτροπῆς, παρρησιάζομένης κατὰ τὸ παρὸν ἐνταῦθα παρὰ τοῦ Συνταγματάρχου κυρίου Δεϊτζέστερ Στανχώπ, καὶ Κυρ. Λαζάρου Κουντουριώτου τὰ τάλληρα διακοσίας χιλιάδας ἀριθ. 200,000 εἰς νόμισμα τάλληρα Ἰσπανικὰ πενήντα χιλιάδας, καὶ τριάκοντα χιλιάδας λίρας στερλίνας, μέρος τοῦ δανείου, τὸ ὅπῃον ἐφθασεν εἰς Ζάκυνθον.

Τῇ 10 Μαΐου 1824. ἐν Ἀργεῖ.

(Τ. Σ.) Ὁ ἀντιπρ. Βρασιλῆς Θεοδώρητος. δ. δ. γραμμ. Ἰω. Σκανδαλίδης.

Μεσολόγγιον. Μανθάνομεν ὅτι ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος εἶχεν ὑπάγει εἰς Σκόπελον, ἐνθα ἐδοκίμασε μὲ τὴν ἀπόβασιν 4 χιλ. στρατιωτῶν νὰ τὴν καθυποτάξῃ, ἀλλ' ἐματαιώθησαν, καθὼς καὶ τόσαις ἄλλαις φοραῖς, τὰ πονηρὰ τοῦ διαβόλου· διότι οἱ γενναῖοι Σκοπελίται φονεύσαντες χιλίους περίπου ἐκ τῶν ἀποβάντων στρατιωτῶν, τὸν ἠνάγκασαν κακῶς νὰ φύγῃ ἀπ' ἐκεῖ.

Αἱ ἀπὸ Ἀσπροπόταμον εἰδήσεις, μᾶς ἀναφέρουσι τὸν ὀλοτελῆ τοῦ Καραϊσκάκη ἐξολοθρευμένον, ὅστις κακῶς καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς Καπιταναίους κατατρεχόμενος καὶ καταπολεμούμενος ἦλθε κατὰ τὸ Καρπενήσι.

Ἀπὸ τὰς αὐτὰς εἰδήσεις πληροφορούμεθα ὅτι αἱ Ὀθωμανικαὶ δυνάμεις διευθύνονται κατὰ τὰς νέας Πάτρας. Ὁ Ὁμὲρ πάσας ἐπέστρεψεν εἰς Ἰωάννιναν· εἰς τὰ Τρίκαλα περιμένεται ὁ Σιλιχτάρ-Πόδας· εἶναι δὲ σχεδὸν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τρία μέρη ὅλαι αὗται αἱ δυνάμεις τῶν μερῶν ἐκείνων.

Μανθάνομεν ἀπὸ ἐπιστολᾶς ἐλθοῦσας κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Γερμανίαν, ὅτι θέλει περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου συστηθῇ ἐν Πράγῃ γενικὴ συνέλευσις ὁλῶν τῶν χριστιανικῶν Δυνάμεων· καὶ ὅτι ὁ πρῶτος τῆς συνελεύσεως ταύτης σκοπὸς θέλει εἶναι ἡ περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς Ἑλλάδος ἐρευνα.

Ἰδοὺ καὶ ἄλλη μαρτυρία, ὅτι εἰς τὴν Εὐρώπῃ ἐνασχολοῦνται πάντοτε περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς πατρίδος μας· καὶ ἄμποτε νὰ ἀποβλέπωσιν εἰς τοῦ ἔθνους μας τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν. Καθημερινῶς λέγουσι πολλοὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅτι ποτὲ οἱ Βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης δὲν θέλουν ἐνεργῆσαι τι ὑπὲρ τῶν συμφερόντων μας· ἡμεῖς ὅμως εἴμεθα ἐναντίας γνώμης. Ὁ πεισματοῦδης μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν πόλεμός μας ἔσυρε πρὸς ἡμᾶς ὅχι μόνον τὴν προσοχὴν ὁλῶν τῶν ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν Καπινέτων ὁλῶν τὴν πολιτικὴν κατετάραξε. Αἱ περὶ τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαβίας παλαιαὶ μετὰ τῆς Πόρτας συνθήκαι κατακλονοῦνται· τῶν Ἀνατολικῶν μερῶν τὸ ἐμπόριον διεκόπη ἀφ' ἧς σιγμῆς ἤρχισεν ὁ πόλεμός μας· ἡ ἀναφεῖσα νέα ἐπικράτεια πρέπει φυσικὰ καὶ διὰ τὴν θέσιν τῆς καὶ διὰ τὴν ἑκτασίαν τῆς νὰ ἔχῃ μεγίστην ἐπὶ ῥοιαν εἰς τὸ σημερινὸν τῆς Εὐρώπης πολιτικὸν σύστημα. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅποια μεγάλα αἰτίαι διὰ τὰ περιστατικὰ ἀναγκάζουν τοὺς Βασιλεῖς νὰ ἐνασχοληθῶσι περὶ τῶν πραγμάτων μας. Ἄν τῆς Ἀρκτώας καὶ τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς αἱ ὑποθέσεις ἔχουν ἐπὶ ῥοιαν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, πολλῶ μᾶλλον τῆς πατρίδος μας· αἱ ὑποθέσεις.

Ἡ τοπογραφικὴ τῆς Ἑλλάδος θέσις, ἡ μεγάλη διαφορὰ τῆς ἐθνικῆς μας ἐπαναστάσεως ἀπὸ ὅσας ἄλλας, τὰς ὁποίας περιγράφει ἡ ἱστορία, (διότι ὁ ἱερὸς ΣΤΑΥΡΟΣ πολέμῳ μὲ τὴν Σελήνην, ὁ ἀληθὴς ΧΡΙΣΤΟΣ μὲ τὸν ψευδῆ Μωάμεθ), δὲν ἡμποροῦν νὰ μὴ ἐπισύρουν τῶν Χριστιανι-

κῶν Δυνάμεων τὴν προσοχὴν, αἱ ὁποῖαι πρέπει ἀφεύκτως νὰ μᾶς ἀναγνωρίσωσιν ὡς ἔθνος, καὶ ὡς ἔθνος, τὸ ὁποῖον θέλει ἔχει τὸ βᾶρος τοῦ εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης στάθμην.

Ἰδοὺ οἱ λόγοι οὗτοι, τοὺς ὁποῖους ὅπως θέλουν ἄς κρίνωσιν, ὅτι τὰ περισσώτερα Καπινέτα φρονοῦν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ὅτι τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας τὸ σύστημα θεμελιούται εἰς τοῦ ἱεροῦ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ τὴν βᾶσιν· καὶ πρέπει ἀφεύκτως κατὰ τοῦτο αὐτὸ τὸ σύστημα τῆς νὰ γνωρίσωσι τὸν χριστιανικὸν λαὸν, ὅστις πολεμᾷ εἰς τὰ Ἀνατολικά τῆς Εὐρώπης μετὰ τοὺς βαρβάρους ὁπαδοὺς τοῦ Μωάμεθ; μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ ΘΡΗΣΚΕΙΑΝ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ, ΠΑΤΡΙΔΑ καὶ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ.

Διὰ τοῦ κατωτέρω ἄρθρου ἀποδιδέμεται, γενικῶς ὁμιλοῦντες, νὰ φανερώσωμεν εἰς τὸ κοινὸν τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ πράγματα τῆς Διοικήσεώς μας, καὶ ἐν γένει τῆς ὅλης πατρίδος μας, εὐρίσκονται σήμερον. Ἄς μὴν ὑπολάβῃ δε κανείς, ὅτι προσωπικῶς ἀποτενόμεθα εἰς τινὰ ὄχι ὁ μόνος μας σκοπὸς εἶναι νὰ γνωτοποιήσωμεν τὰς ἀρχὰς καὶ βάσεις τῆς σημερινῆς μορφῆς τῶν ὑποθέσεών μας.

Τῆς Διοικήσεώς μας τὰ πράγματα εὐρίσκονται σήμερον εἰς τὴν κρισιμωτέραν περίστασιν, ἀφ' ὅσας ἀνεφάνισαν εἰς ὅλον τῆς ἐπαναστάσεώς μας τὸ διάστημα. Τὸ Βουλευτικὸν σῶμα ἐνόησε καλίστα, ὅτι ὅλη ἡ δύναμις, μετὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐνεργῇ, εὐρίσκεται εἰς τὸν λαόν, τοῦ ὁποίου εἶναι παραστάτης· ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου μέρους ἐνόησεν ἀκριβέστατα προσέτι, ὅτι ἐν ὅσῳ ἡ θεμελιώδης αὐτῆς δύναμις εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τῶν Καπετανέων, τῆς Διοικήσεως ἡ δύναμις δὲν θέλει ποτὲ ὑπερισχύσει. Καὶ τῷ ὄντι, ἡ μεταξὺ τῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Καπετανέων ἰσοσταθμία αὕτη εἶναι ἡ μόνη αἰτία τῶν διχοστασιῶν, αἱ ὁποῖαι κατετάραξαν, καὶ ἀκόμη καταταράττουν τὴν πατρίδα. Ποτὲ δὲ τῆς πατρίδος τὰ κακὰ δὲν θέλουν ἐξομαλισθῇ, ποτὲ τὸ ἔθνος μας δὲν θέλει ἡσυχάσει, ποτὲ οἱ νόμοι δὲν θέλουν βαλθῇ εἰς πρᾶξιν, ἐν ὅσῳ αἱ δύο αὗται δυνάμεις ἰσορροποῦσιν, ἐν ὅσῳ τὰ δύο ταῦτα μέρη βαρύνουσιν ἐξίσου εἰς τὴν πολιτικὴν στάθμην.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι οἱ περισσότεροι τῶν Καπετανέων μας ἐπολέμησαν μετὰ μεγίστην γενναϊότητα καὶ εὐτολμίαν κατὰ τοῦ τυράννου. Εἶναι ἀληθές ὅτι συνεισέφερον τὰ μέγιστα εἰς τῆς πατρίδος τὴν ἀναγέννησιν· ἀλλὰ δὲν ἤμπορουν δι' αὐτὰς τὰς αἰτίας νὰ ἔχωσι κανὲν δικαίωμα νὰ οἰκιοποιοῦνται μερικὰ προνόμια καὶ συμφέροντα, τὰ ὁποῖα ἡ πατρίς κατήγγησε, καὶ οἱ νόμοι μας ποτὲ δὲν ἀποδέχονται· διότι ἀπολαμβάνοντες ὅλα ὅσα οἰκιοποιοῦνται, ἀντὶ νὰ μᾶς ἐλευθερώσωσιν ἀπὸ ἑνα τύραννον, Κύριος οἶδεν εἰς πόσους τυράννους θέλουν μᾶς κάμει νὰ ὑποπέσωμεν.

Τὰ σημερινὰ διατρέχοντα φανερώτατα μᾶς κάμουν νὰ γνωρίσωμεν ταύτην τὴν ἀλήθειαν· διότι ἂς παρατηρήσωμεν ὅτι ὁ Κολοκοτρώνης δὲν ἤθελε τολμήσει ποτὲ νὰ πολεμήσῃ κατὰ τῆς Διοικήσεως, ἀν' δὲν ἐγνώριζε καλὰ ὅτι ἔχει εἰς χεῖρας τοῦ ἴσου δυνάμιν μετ' ἐκείνην τῆς Διοικήσεως, ἡ καὶ μεγαλητέραν ἴσως· διότι ἤξευρεν ὅτι θέλει εὖρει καὶ πολλοὺς ἄλλους ὁμόφρονες Καπεταναίους νὰ τὸν βοηθήσωσιν εἰς τὰς κακοθευλίας του.

Τί ἡμπορεῖ λοιπὸν νὰ κάμῃ ἡ Διοίκησις, ἐν ᾧ στερεῖται τὰς ἀναγκαίας δυνάμεις διὰ νὰ ἐκτελῇ μετὰ δραστηριότητα τὰς ἐργασίας τῆς; Πῶς θέλει ἡμπορέσει αὕτη ἡ Διοίκησις νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τοὺς νόμους, νὰ κυβερνήσῃ εὐτάκτως τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, καὶ νὰ φέρῃ τοῦ κοινοῦ τὴν εὐδαιμονίαν, ἀφ' οὗ ἔχει νὰ πολεμᾷ τόσοι; ἐσωτερικοὺς ἐχθροὺς, τόσους, οἱ ὁποῖοι οἰκιοποιοῦνται προνόμια ἀνοικεία τῆς πατρίδος, καὶ τὸ δυσκολώτερον ἀπὸ ὅλα, νὰ πολεμᾷ τοσαῦτα προληπτικὰ φρονήματα τῶν ποτὲ προσιστώτων; Δαέ! εἰς ἐσὲ βασιλεύει ὅλη ἡ δύναμις· ἡ ἐδική σου δύναμις ἡμπορεῖ νὰ σὲ καταστήσῃ εὐτυχῇ, καὶ ἡ ἐδική σου δύναμις πάλιν, ὅταν τὴν προσφέρῃς εἰς τοὺς κακοὺς θέλει σοῦ ἐπιφέρει τὴν δυστυχίαν καὶ τὸν ὀλεθρον. Ὅταν ἡ Διοίκησις ἐναγκαλισθῇ τὸν λαόν, ὅταν αὕτη ὑπερασπίζεται τὰ δίκαιά του ἐναντίον τοσούτων δυναστῶν, οἱ ὁποῖοι ἢ μετὰ τὴν σπάθην, ἢ μετὰ τὴν ἀλωπεκὴν ἀπέκτησαν [πλούτη καὶ τιμὰς, ὅταν τελευταῖον πασχίζῃ ὥστε νὰ βασιλεύσῃ ἡ ἀμοιβαία μεταξὺ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ ἀγάπη καὶ ὁμόνοια, ἔχοντες χρηστάς ἐλπιδάς, ὅτι ἡ σημερινή τῆς κατάστασις θέλει εἶναι τότε αἰσία διὰ τὴν μεγαλειότητά της, ὡς Βουλῇ, καὶ τὸ ἔθνος μας θέλει εὐτυχῆσει.

Τὰ δύο ταῦτα μέρη, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἐκηρύχθησαν πλέον φανερά ἐναντίᾳ· ἀν' ἡ Διοίκησις ἤθελεν ὑποχωρήσει εἰς τὸν Κολοκοτρώνην, ἢ εἰς τοὺς συμπατριαστάς του, ἀν' ἀφεθῇ πάλιν νὰ κλονίζεται καὶ νὰ ἀδυνατῇ, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶναι ὁ ὀλεθρὸς τῆς ἀνεξαρτησίας μας.

Μακρόχρονον ὅτι ζητοῦν νὰ φιλιώσωσιν αὐτὰ τὰ δύο μέρη· ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ὀλέθριον· οὐδεμία φιλία δὲν ἡμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ, οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων. Ἀφ' οὗ πλέον μίαν φ' ὅραν ἐκηρύχθησαν φανερά ἐναντίᾳ, ἀν' ἡ Βουλὴ ἀφίενται νὰ ἀδυνατίζεται καὶ νὰ ἐκπίπτῃ, ὀλόκληρον τὸ ἔθνος θέλει βλάψῃ τὴν ὑπόληψίν του, καὶ θέλει ὑποπέσει εἰς μέγαν δεινὸν λαβύρινθον· ἀλλὰ τοιοῦτον κίνημα ποτὲ μας δὲν τὸ ἐλπίζομεν· τὸ πρᾶγμα νυξήθη, ὁ λαὸς ἐγνώρισε τὰ δικαιώματά του, καὶ δὲν μένει φόβος πλέον νὰ διαταχθῶσιν ἀτελῶς αὐτὰ τὰ πράγματα.

Ὅχι· ἡ Βουλὴ πρέπει καλὰ νὰ συλλογισθῇ ὅτι παρασταίνει τὸ ἔθνος· πρέπει νὰ σκεφθῇ καλὰ, ὅτι ἐπειράχθη πολὺ ἡ μεγαλειότης της, ὡς ἔθνος, καὶ ὅτι ἀπ' αὐτὴν κρέμαται ἡ εὐτυχία καὶ ἡ δυστυχία τῆς πατρίδος. Σκεπτομένη ταῦτα καλῶς ἡ Βουλὴ, θέλει εἶναι σταθερὰ εἰς τὰς ἀποφάσεις της, οἱ ἀντιπατριῶται θέλουν ἐξολοθρευθῇ, ἡ πατρίς θέλει ἡσυχάσει, καὶ αἱ φατρίαι θέλουν σβεσθῇ.

Παρακαλοῦμεν τὴν Βουλὴν νὰ σκεφθῇ τὰ τοιαῦτα μετὰ μεγάλην προσοχὴν, καὶ νὰ στοχασθῇ ὅτι ἡ ἱστορία, ὁ δίκαιος οὗτος κριτής, θέλει κρίνει μίαν ἡμέραν τὰς πράξεις της· καὶ ἐπομένως, ἡ θέλει τὴν τιμῆσαι, ἡ θέλει τὴν ἀναθεματίζει εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

Σάλωνα, 23 Μαΐου. Λέγεται ὅτι ὁ Δερβίς-πασσᾶς ἔστειλεν ἐξ ἡλιάδας στρατευμάτων εἰς τὰς Θεριοπούλας, τὰ ὁποῖα καὶ ἐλευθέρως ἀπέρασεν τὰ στενὰ ἐκεῖνα· οὗτός δὲ ὁ ἀρχιστράτηγος ὄλων τῶν ἐν Ῥουμέλῃ Ὀθωμανικῶν δυνάμεων εὐρίσκεται ἀσθενῶν εἰς Λάρισσαν.

Χίλιοι διακόσιοι στρατιῶται τοῦ στρατηγοῦ Πανουργιᾶ φυλάττουν κατὰ τὸ Ἀμπλαῖ· ἐτοιμάζονται δὲ καὶ ἄλλοι νὰ συνδράμωσι πρὸς ἐνίσχυσιν των.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Κύθηρα, 10 Μαΐου. Οἱ ἐνταῦθα καταφυγόντες Κρήτες ἔστειλαν ἐπιτιθεῖς πλοίαριον εἰς τὴν Κρήτην διὰ νὰ κατασκοπεύσῃ τὰ κινήματα τῶν ἐχθρῶν, καὶ νὰ μάθῃ τὴν κατάστασιν τῶν ἐκεῖ μεινάντων στρατιωτῶν. Ἐφερε λοιπὸν τὴν εἶδησιν, ὅτι τὸ μὲν ἐν τῇ Ἀγίᾳ Ῥούμελῃ εὐρισκόμενον στρατόπεδόν μας συνιστάμενον ἀπὸ 3 ἕως 4000 εἶναι ἐφοδιασμένον μετὰ ἱκανὰς τροφὰς καὶ πολεμικὰ, καὶ ἀνίσταται ἀνδρείως εἰς τὰς προσβολὰς τῶν Τούρκων· διότι πρὸ ἡμερῶν οἱ Τούρκοι ἐδοκίμασαν νὰ τὸ κτυπήσωσιν, καὶ τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν μετὰ μεγάλην ζημίαν των. Τὸ δὲ εὐρισκόμενον εἰς Τρυπητὴν, ἰσάριθμον σχεδὸν μετὰ τὸ πρῶτον, καὶ ἐπίσης ἀντιεστάμενον εἰς τοῦ ἐχθροῦ τὰς ὁρμὰς, ἔχον ὀλίγας ζωοτροφίας, ἐφοδιασθὲν ἀπὸ πλοῖον Εὐρωπαϊόν, τὸ ὁποῖον ὑπῆγεν ἐκεῖ φορτωμένον σιτάρει. Οἱ ἐχθροὶ μαθόντες ὅτι τὸ στρατόπεδον τοῦτο ἦτον ἀνεφοδίαστον ἐδοκίμασαν νὰ τὸ περικυκλώσωσιν πανταχόθεν, διὸ καὶ ἔστειλαν πλοῖα διὰ νὰ καταλάβωσιν τὰ ὀπισθέν του· πλὴν οἱ ἰδιοὶ μας εἶχαν ἐφοδιασθῇ καὶ κατέλαβον τὰς ἀναγκαίας θέσεις διὰ νὰ τοὺς ἀντικρούσωσιν.

Οἱ κολλαχοῦ λοιπὸν εὐρισκόμενοι Κρήτες ὀργανίζουν ἕνα σῶμα διὰ νὰ στείλουν εἰς τὴν Κρήτην πρὸς βοήθειαν τῶν δύο ἐκείνων στρατοπέδων. Τοῦτο τῶντι θέλει τοὺς καταστήσει ἀξιοπαίρους, ἀφ' οὗ τοὺς ἀπαλλάξει ἀπὸ τὸ αἶσχος τοῦ ἐγκατέλιπον τὴν πατρίδα των εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀπανθρώπων ἐχθρῶν των.

Κάλαμος. Τῇ 23 Μαΐου. Κατ' αὐτὰς ἐφθάσαν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως 150 Χαλτούπιδες εἰς Πρέβεζαν· ἐκτὸς 15 τῶν ἐγκριτωτέρων, οἱ ἄλλοι ἔλαβον διαταγὴν παρὰ τοῦ Μπεκίρ-αγά νὰ μὴν εἰσελθῶσιν εἰς τὸ φρούριον, ἀλλὰ νὰ μένωσιν ἔξω. Τὰ φερμάνια, τὰ ὁποῖα οὗτοι εἶχον φέρει μαζὴ τοὺς, περιείχον διαταγὰς πρὸς τοὺς ἐν Πρεβέζῃ, Βόνιτζᾳ, καὶ Πράγᾳ Ἀλβανούς, διὰ νὰ ἀναχωρήσωσιν ἐκεῖθεν, καὶ νὰ ὑπάγουν εἰς τοὺς Βασιλικούς. Πρὸς ταῦτα ὁ Μπεκίρης εἶπεν ὅτι μετ' ὀλίγον θέλει δώσει ἀποκρίσιν.

Οἱ Ἀλβανοὶ, οἵτινες θεωροῦσι τὴν Ἄρταν, Βόνιτζαν καὶ Πρέβεζαν ὡς μόνον ἄσυλα διὰ νὰ ᾔναι ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τὸν Σουλτάνον, δὲν θέλουν ὑποφέρει ποτὲ, καθὼς μᾶς φαίνεται, νὰ ἔμβουν εἰς τὰ φρούριά των οἱ Ὀσμανλίδες, ἐν ᾧ ἡξεύρουσαν προσέτι καλῶς, ὅτι ἡ Πόρτα δὲν τοὺς ἔχει τόσον πολὺ εἰς τὴν ἀγάπην της, καὶ πρέπει διὰ τοῦτο, ὅσον δυνατόν νὰ κρατῶσιν εἰς χεῖρας των τοὺς δυνατοὺς τόπους, διὰ νὰ μὴν ᾔναι ὑποκείμενοι εἰς τὰς ἐναντίας τῶν συμφερόντων των διαταγὰς τοῦ Σουλτάνου, καὶ τῶν ὁπαδῶν του.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 45 Τῇ 4 Ἰουνίου 1824.

Μεσολόγγιον. Τὰ γράμματα τοῦ Ἀργους καὶ τῆς Τριπολιτζᾶς, σημειωμένα τῇ 18 καὶ 19 τοῦ παρελθόντος μηνός, μᾶς βεβαιοῦσιν ὅτι ἡ Διοίκησις ἐξακολουθεῖ μετὰ μεγίστην σταθερότητα νὰ κατατρέχῃ τοὺς ἀντάρτας, καὶ νὰ φυλάττῃ τὸν ὁποῖον ἐξ ἀρχῆς ἐδειξε χαρακτῆρα. Ὁ κύριος Ζαήμης ἐμῶν κατ' αὐτὰς ἐν Τριπολιτζᾳ μετὰ ὀκτακοσίους περίπου ὁ δὲ Κολοκοτρώνης κατατρέχεται δυνατὰ. Ὁ στρατηγὸς Λόντος, καὶ ὁ ἀντιστράτηγος Νοταρᾶς διωρίσθησαν παρὰ τῆς Διοικήσεως νὰ ἐκστρατεύσωσι μετὰ χιλίους ἐξακοσίους πρὸς τὴν Καρύταιναν· μάλιστα ὁ δεῦτερος ἐκίνησε δι' ἐκεῖ ἀπὸ Ἀργους τὴν 18 τοῦ παύσαντος. Τὸ Ναύπλιον πολιορκεῖται ὀλονένα, καὶ εἶναι πολὺ στενοχωρημένον.

Τὰ αὐτὰ γράμματα μᾶς βεβαιοῦσι καὶ τὴν ὁποίαν ὁ Ὀθωμανικὸς σκόλος εἰς Σκόπελον ἔκαμεν ἀπόβασιν διςχιλίων Γενιτζάρων· ὁ ἐκεῖ παρευρεθείς ἀνδρεὺς Καρατάσος τοὺς ἄφρονες καὶ εὐγῆκαν μετὰ θάρρος εἰς τὴν ξηράν· ἐπειτα ὕρμησας κατ' αὐτῶν, χιλίους ἐφόνευσεν, πολλοὺς ἄλλους ἐπνίξε, καὶ δύο λαντζόνια τοὺς κατεκράτησεν. Ὁ γενναῖος οὗτος ἀρχηγός μας ἐνδόξως νικήσας καὶ ταύτην τὴν φορὰν ἐστεφάνωσε διὰ τῆς ἀν-

δρείας και φρονήσεώς του και τὰ λοιπὰ του ἀνδραγαθήματα, τὰ ὅποια ὁ Πίνδος, ἡ Νιάουσα, ἡ Πλάκα καὶ ἡ Τρίκερη ἀκόμη μαρτυροῦσιν.

Οἱ στρατηγοὶ Τσόγκας, Στουρνάρης καὶ Ῥάγγοι, μετὰ τῶν χιλιάρχων Γρ. Διακάκη, Δήμου Τσέλιου καὶ Καραγιάννου ἐνωθέντες ὅλοι ἐστρατοπέδευσαν προχθὲς μετὰ τὰ στρατεύματά των εἰς τὰ περίξ τῆς Ἀρτης, καὶ κατὰ τὰς εἰδήσεις, αἱ ὁποῖαι χθὲς μᾶς ἦλθον, τὰ στρατεύματα ταῦτα ἐπλησίασαν ἀρκετὰ εἰς τὴν Ἀρταν, καὶ πιθανόν ἡ πολιορκία τούτου νὰ ἤρχισι. Τῶν Ἀλβανῶν αἱ ἀσυμφωνίαι πολὺ θέλουν μᾶς εὐκολύνει τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα· ἔχομέν δε χρηστοτάτας ἐλπίδας· εἰς τῶν ἀνδρείων στρατηγῶν μᾶς τὴν φρόνησιν καὶ γενναϊότητα νὰ μὴν ἀφήσωσι τοιαύτας εὐκαιρίας νὰ ἀπεράσωσιν ἐπὶ ματαίῳ.

Ἀπὸ εἰδήσεις ἐλθούσας κατ' εὐθείαν ἀπὸ Πρέβεζαν βεβαιούμεθα ὅτι ἡ Πόρτα ἔστειλε δύο Βοϊδοντάδες, ἐξ ὧν ὁ μὲν νὰ διοικῇ τὴν Ἀρταν, ὁ δὲ τὴν Πρέβεζαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Μπεκίραγας δὲν ἠθέλησε ποσῶς νὰ τοὺς δεχθῇ, λέγων ὅτι πρέπει νὰ λάβῃ κατ' εὐθείαν περὶ τούτου διαταγὰς παρὰ τοῦ Ὁμέρ-πασσα, οὗτοι ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπιστρέψωσι μετὰ μὲγαν τους κατὰ τὴν ἑξῆς. Μαθὼν τοῦτο ὁ Ὁμέρ-πασσας, ἐπήνεσε τοῦ Μπεκίραγα τοῦτο τὸ φέρισμον, καὶ ὡς κηρυγμένος φερμανλῆς, παρακινεῖ τοὺς χριστιανοὺς Ἀλβανούς νὰ ἐπαναστατήσωσι κατὰ τοῦ Σουλτάνου, καὶ νὰ συνενωθῶσι μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Τὰ τοιαῦτα κινήματα εὐκολὰ μᾶς κάμνουν νὰ προῖδωμεν τοῦ Σκόνδρα-πασσα τὴν ἀδιαφορίαν· ἐξ αἰτίας τῆς ἀδρανεῖας τούτου τοῦ πασσα μᾶς ἀφαιρεῖται κάθε φόβος τοῦ νὰ ἐκστρατεύσῃ καὶ δεῦτερον πρὸς τὰ μέρη μας· καὶ οὕτως, ἡ ἐπανάστασις τῶν χριστιανῶν Ἀλβανῶν, καὶ τοῦ Σκόνδρα ἡ ἀδράνεια, εἰμεθα εὐέλπιδες ὅτι θέλουν προξενήσῃ εἰς τὴν Πόρταν τὸ πλέον φερμακερὸν αἶσθημα· ὁ μόνος, φόβος ἄξιος τῶν Ὀθωμανῶν στρατιώτης εἶναι ὁ Ἀλβανός· οἱ δὲ Ὀσμανλίδες τῆς Ἀσίας συνειδημένοι νὰ ζῶσιν εἰς τὰς τρυφὰς καὶ ἀναπαύσεις, ποτὲ δὲν ἔμπορουν νὰ βλάψουν εἰς τὸ παραμικρὸν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας τὰ στρατεύματα.

Πολλοὶ θελόντες νὰ μᾶς κάμωσι μερικὰς παρατηρήσεις, λέγουσιν ὅτι δὲν εἶναι καιρὸς ἀκόμη νὰ γράψωμεν εἰς τὴν ἐφημερίδα περὶ ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὴν γνώμην μας, αὐταὶ καθ' ἑαυτὰ ἀπαντοῦσι μετὰ αὐστηρότητα νὰ δημοσιεύωνται. Πρὸς ἀπόκρισιν λοιπὸν τῶν τοιούτων λέγομεν, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἔχει ἕνα ἰδιαιτέρον τρόπον τοῦ νὰ συλλογίζηται καὶ νὰ ἐνεργῇ· πιθανόν δὲ ὁ ἰδικός μας τρόπος νὰ ᾖ διαφορετικώτερος ἀπὸ πολλῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ἡ διαφορά αὕτη τοῦ συλλογίζεσθαι προέρχεται ἴσως, διότι κἀνὲν ἄλλο μέρος ἢ πατρίαν δὲν γνωρίζομεν, παρὰ τὸ μέρος μόνον τῆς πατρίδος· ὅθεν καὶ περιπατοῦντες τὴν εὐθείαν ὁδόν, δὲν ἔχομεν ἐπομένως καὶ κάμμιαν αἰτίαν νὰ φοβώμεθα. Πολλὰ πράγματα εἶναι, τὰ ὅποια δὲν πρέπει νὰ ἀποσιωπήσωμεν· πάμπολλα εἶναι τὰ ὅποια πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν, καὶ νὰ παύσωμεν νὰ καλητερεύσωμεν· καὶ πλῆθος ἄλλα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ κατηγορήσωμεν· ὀλιγώτατα ὅμως εἶναι, ὅσα πρέπει διὰ νὰ ἐπαινέσωμεν.

Ὅταν τὰ τῶν κριτηρίων ἐνεργοῦνται καθ' ἕνα τρόπον ἢ φύσιν αὐτῶν ἀπαιτεῖ, ὅταν τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν δημοσιότητα (publicité) ἔχωσι διὰ μόνον αὐτῶν σύστημα, προξενοῦσι τιμὴν τότε εἰς τὴν πατρίδα, προξενοῦσι τιμὴν καὶ εἰς τοὺς πολίτας. Ἀλλ' ὅταν, ἀντὶ νὰ ἔχωσι βᾶσιν τὰς δύο ταύτας ἀρχὰς, βλέπωμεν αὐτὰ συντιθέμενα ἀπὸ ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι οὐδεμίαν ἰδέαν περὶ τῶν τοιούτων ἔχουν, ἀντὶ νὰ προξενήσωσι τότε καλὸν, ἐπισύρουσι πάμπολλα δεινὰ, κινδυνεύουν νὰ ὑποπέσωσιν εἰς τὸ δεσποτικόν, καὶ ὁ κριτολογούμενος πολίτης πάσχει τότε τὰ μύρια.

Εἰς τοῦ Μεσολογγίου τὴν πόλιν ὑπάρχουσι δύο δικαστήρια, τὸ πρῶτον δικαστήριον, λεγόμενον, καὶ τὸ τῶν ἐκκλητῶν. Ὅσον περὶ τοῦ πρῶτου εἶναι ἀνάγκη, ἐκφραζόμενοι μετὰ τὸν συνῆθη τῆς εἰλικρινείας μας τρόπον, νὰ εἰπώμεν ὅτι μερικοὶ τίτλοι καὶ φαντασιώδη τινα προνόμια πρέπει ὀλοτελῶς νὰ λειψῶσιν ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον εἶναι τρόπον τινα κατὰ τῆς ἀδικίας καὶ τοῦ δεσποτισμοῦ ἀντιστάμενον προπύργιον. Ὅθεν παρακαλοῦμεν πολὺ τὸ κριτήριον τοῦτο νὰ μεταβάλλῃ τρόπον καὶ σύστημα πολιτείας· διότι διαφόρων συμπατριωτῶν τὰ παράπονα θέλουσιν ἐπιφέρει δεινὰ κατὰ τῶν μελῶν του ἐπακόλουθα. Τὸ δε δικαστήριον τῶν ἐκκλητῶν εἶναι μυρίων ἐγκωμίων ἄξιον· ἐνθαρρύνόμεν δὲ τὰ μέλη του μετὰ τοὺς πρὸς αὐτοὺς ἐπαίνους μας νὰ ἐξακολουθῶσι μέχρι τέλους τὰς ἐργασίας των μετὰ τὴν συνειδημένην των δικαιοσύνην καὶ προθυμίαν, τὴν ὁποῖαν μετεχειρίσθησαν μέχρι τῆς σήμερον, διὰ νὰ δώσωσι καὶ εἰς τὸ πρῶτον δικαστήριον τῆς καλῆς διαγωγῆς τὸ παράδειγμα.

Ὁ κύριος Βλακαῖρος ἀναχωρήσας ἐντεῦθεν εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς τὸ λαζαρέτον τῆς Ζακύνθου. Οὗτος ὁ φιλέλλην μᾶς ἀναγγέλλει ὅτι ἄλλαι διακόσιαι χιλιάδες ταλλήρων ἐκ τοῦ δανείου ἦλθον προσέτι εἰς Ζάκυνθον ἐν μόνον παράδοξον πρᾶγμα, ἡ βραδύτης τῆς πληρώσεως τῆς χρηματικῆς ταύτης ποσότητος, εἶναι τὸ ὅποιον μᾶς δυσαρεστεῖ κατὰ κράτος, καὶ μᾶς κάμνει νὰ ἀπορῶμεν, πῶς, ἐν ᾧ ἡ σεβαστὴ ἡμῶν Διοίκησις καθ' ἡμέραν ἐνδυναμῶνται, ἡ ὑπόθεσις τῶν χρημάτων τούτων μένει ὅπισω. Ἡ ξέρομεν μ' ὅλα ταῦτα κάλλιστα τὰς μηχανουργίας αἱ ὁποῖαι συνέβησαν,

καὶ σήμερον ἀκόμη δὲν ἔπαυσαν νὰ ἐνεργῶνται· ἤξεύρομεν κάλλιστα ὅτι ὁ Νέγρης ἔφερεν ἄνω κάτω, καὶ μετέλλαξε τοῦ εὐγενούς συνταγματάρχου Στανχώπ τὰ φρονήματα, (ὅστις δὲν εἶχε γνωρίσει ἀκόμη ὅτι ἡ βασιλοῦργος τούτου ψυχὴ καὶ τὰ πλέον ἱερὰ τοῦ κοινοῦ συμφέροντα θυσιάζει διὰ τὴν κενοδοξίαν του), καὶ κατῴρθωσεν ὥστε οἱ ἐπίτροποι τοῦ δανείου νὰ μεταχειρισθῶσι ταύτην τὴν βραδύτητα, ὀλεθριωτάτην διὰ τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος. Ἀπ' ἐτέρου μέρους γνωρίζομεν ὅτι ὁ Χιώτης Φλαβιανὸς δὲν παύει προσέτι νὰ καίγεται ἄξιος καὶ πιστὸς ὑπὲρ τῆς τοῦ Μανιάτ-μπει, μεταχειριζόμενος ὅλα του τὰ δυνατὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐθνικοῦ δανείου. Βεβαιούμεν ὅμως ὅλους τοὺς συμπατριώτας μας, ὅτι ἡ σεβαστὴ ἡμῶν Διοίκησις ἐνίκητε καὶ ἀκόμη θέλει νικήσῃ ὅλα ταῦτα τὰ ἐμπόδια· ἃς μείνωσι δὲ ἡσυχοὶ περὶ τούτου, συλλογίζόμενοι πάντοτε ὅτι δὲν ἔμπορουν ποτε ὀλοτελῶς νὰ λειψῶσιν ὅσα καὶ διὰ τινὰς αἰτίας συμβαίνει νὰ βραδύνωνται.

Σήμερον ἦνοιξεν ὁ κύριος Δημήτριος Παύλου τὸ σχολεῖον τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς διαλέκτου μετὰ ἕνα πρόλογον ἄξιον τῆς παιδείας, καὶ τοῦ πνεύματός του. Ὁ νέος οὗτος εἶναι μαθητὴς τοῦ περιφήμου Κοραῆ· εἰ μὴ δὲ εὐέλπιδες ὅτι τὰ αἰσθήματα, τὰ ὅποια ἔδειξε σήμερον θέλουν ὠφεληθῇ τὰ μέγιστα τὴν νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποῖαν ἡ πόλις μας ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν πρόνοιάν του.

Ἡ ἀσυμφωνία τῶν Κρητῶν, τοὺς ἔφερεν εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον· αἰτία δὲ τῆς ἀσυμφωνίας των εἶναι ἡ ἀδυναμία τοῦ νόμου.

(Ἐκ τῆς ἐφημερίδος τῆς Διοικήσεως καὶ τῆς νήσου Ὑδρας ἐνομαζομένης ὁ Φίλος τοῦ νόμου ὑπ' ἀρ. 5.).

Αἰτία τῆς ἀσυμφωνίας τῶν Κρητῶν, λέγει, εἶναι ἡ ἀδυναμία τοῦ νόμου· ἀλλὰ τίς εἶναι ἡ αἰτία τῆς ἀδυναμίας τοῦ νόμου; χωρὶς νὰ ἀποκριθῶμεν εἰς τοῦτο τὸ ἐρώτημα, ἃς ἐνθυμηθῶμεν ὅσα ἀκριβῶς περὶ Κρήτης ἐπληροφόρηθημεν παρὰ τῶν ἐπὶ τούτου ἀπεσταλμένων τῆς Διοικήσεως, καὶ παρὰ διαφόρων ἄλλων, οἵτινες ἦλθον ἐκεῖθεν· καὶ μετὰ ἀληθοῦς πατριώτου πνεύμα ἃς παρατηρήσωμεν, ἂν ὁ εἰς τὰ ἐκεῖ πέρυσι σταλθεὶς ὑπὲρ τῶν νόμων εὖρεν ἢ ὅχι ἀρμοδίας εὐκαιρίας διὰ νὰ ἐνδυναμώσῃ τὸν νόμον. Πληροφόρημένοι περὶ τῶν εὐτυχῶν περιρρέσεων, αἱ ὁποῖαι παρήρσιαισθησαν κατ' ἀρχὰς εἰς τὸν ἄρμος τῆς Κρήτης, ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν δυνάμει τοῦ ἡ. ἀρρ. τοῦ ὀργανικοῦ νόμου νὰ καθυποβάλωμεν εἰς τὴν ἐπικρίσιν τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως τὰς ἐφεξῆς παρατηρήσεις μας.

Α'. Εἶναι πασιδῆλον ὅτι ἡ σημερινὴ τῆς Κρήτης κατάστασις εἶναι κρισιμωτάτη, καὶ ὅτι ἀπαιτεῖ ἐπομένως κυβερνήτην μετὰ ὅχι μικρὰν τῶν κατὰ γῆν πολέμων ἐμπειρίαν, καὶ δραστηριότητα· πιθανόν ὁ πέρυσι σταλθεὶς ἀρμοστής τῆς Κρήτης νὰ ᾖ προικισμένος μετὰ τὰς τοιαύτας ἀρετάς· τουλάχιστον ὅμως δὲν ἔδειξε κἀνὲν τοιοῦτον σημεῖον εἰς ὅσας μάχας τῆς Κρήτης παρευρέθη. Ἡ μάχη τοῦ Σουλίου (τὴν λεπτομέρειαν τῆς ὁποίας ἡ σεβαστὴ Διοίκησις ἀρκετὰ γνωρίζει, καὶ ἡμεῖς δι' αἰτίας σιωπῆς αἰτίας δὲν ἐγκρίνομεν νὰ ἐκθέσωμεν), ἡ ἐν Ἀμουργελαῖς, καὶ αἱ λοιπαί, εἰς τὰς ὁποίας παρευρέθη, σαφέστατα ἀποδεικνύουν ταύτην τὴν ἀλήθειαν.

Β'. Ἄν ὁ πέρυσι σταλθεὶς ἀρμοστής ὑποτεθῇ ἐμπειρὸς καὶ ἱκανὸς νὰ διευθύνῃ κατὰ τὸ εἶδος τὰ πολεμικὰ τῆς Κρήτης, εἰμεθα γνώμη, ὅτι δὲν θέλει ἠμπορέσῃ μ' ὅλα ταῦτα εἰς τὸ παραμικρὸν νὰ ὠφεληθῇ· διότι τόσον οἱ Κρήτες, καθὼς καὶ πολλοὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος πολεμικοὶ, εἰς τὰ παρελθόντα ἐπιστηρίζόμενοι, δὲν τὸν ὑπολήπτουνται πλέον ὡς τοιοῦτον· καὶ ὁποίας προόδους ἠμπορεῖ ποτέ τις νὰ φαντασθῇ ὅταν τὰ στρατεύματα δὲν ἔχωσιν οὐδεμίαν πρὸς τὸν ὀδηγόν των ὑπόληψιν;

Γ'. Ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ συμπατριώτης, περὶ οὗ ὁ λόγος, θέλει φιλοτιμηθῇ καὶ θέλει πασχίσει ὅλαις δυνάμειν νὰ ὠφεληθῇ τὴν κλονουμένην Κρήτην, δὲν πιθανολογεῖται μ' ὅλα ταῦτα, ὅτι θέλει ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ του· διότι εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸ ἐξῆς οἱ Κρήτες νὰ ἐκτελῶσι τὰς διαταγὰς του, εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸ ἐξῆς ἢ τὸν σέβωνται, καὶ νὰ τὸν ἀγαπῶσι διὰ τὰ ῥηθέντα αἶτια, καὶ ἐξαιρέτως, διότι φρονοῦν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ αἷτιος τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῆς νήσου των· ἂν δὲ ἔχωσι δίκαιον ἢ ὅχι, τὰ πράγματα, καὶ ὁ ὀρθὸς συλλογισμὸς τὸ ἀποδεικνύουσιν (*).

Δ'. Ἡ Διοίκησις δὲν ἀμφιβάλλει ποσῶς μετὰ πόσῃν δραστηριότητά πρέπει νὰ ἐνεργῇ, ὅστις μέλλει νὰ σταλθῇ τῆς Κρήτης Κυβερνήτης. Κατὰ τὰς κρίσεις πολλῶν φρονίμων καὶ ὑποληπτικῶν ὑποκειμένων· ὁ πέρυσι σταλθεὶς ἀρμοστής εὖρεν ἀρμοδιωτάτας περιστάσεις νὰ κάμῃ περισσότερα, παρ' ὅσα ἔκαμε καλὰ· καὶ ἡ σεβαστὴ Διοίκησις βέβαια ἐρεύνησε, καὶ ἐπληροφόρηθη κάλλιστα, τίνι τρόπῳ ἐφέρθησαν κατ' ἀρχὰς οἱ Κρήτες πρὸς τὸν ἀρμοστήν, καὶ πῶς ὁ ἀρμοστής πρὸς τοὺς Κρήτας.

(*) Ἄν ἡ ἀνεξίτητος τῶν Κρητῶν ἐπέφερε τὰ τοιαῦτα δεινὰ εἰς τὴν νῆσόν των, ὅλας φύσιν τῶν λόγων συμφορῆς ταῦτα κατ' ἀρχὰς, ὅτι οἱ κάτοικοι ἦσαν μᾶλλον ἀπειροπώλαιοι καὶ ἀναξιοί, καὶ οἱ ἐχθροὶ ἦσαν ἀσυγκρίτως πολυπληθεῖς, καὶ ὑπὸ ἀρχηγῶν σημαντικωτάτων (τὸν περιφήμον Χασάν-πασσα)· ἀλλ' ὅχι ὅταν οἱ ἐχθροὶ ὀλιγόστευσαν, αὐτοὶ ἔγιναν μᾶλλον ἐμπειροπώλαιοι, καὶ ἤρχισαν νὰ χάνωσι πλέον τῆς Τουρκικῆς λύστας τὸν φόβον.

Ε'. Πολλοί τῶν Κρητῶν δὲν ἐπιθυμοῦσι, καὶ δὲν εὐχαριστοῦνται νὰ ἐχωσι Διοικητὴν τῶν εἰς τὸ ἐξῆς ἐκείνων, ὅστις καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος τοὺς ἰδιοῖκει· διότι ἰδεάσθησαν ὅτι τοῦ Διοικητοῦ τῶν ὁ σκοπὸς ἀπέβλεπε μᾶλλον διὰ νὰ ἐμπορευέται, παρὰ νὰ φροντίζῃ περὶ τῶν συμφερόντων τῆς νήσου τῶν· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα θέλει ἀνακαλύψει τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως ἡ πρόνοια. Ἐν τοσούτῳ νομίζομεν, ὅτι ἤθελεν εἶναι συμφερότερον νὰ σταλθῇ ἕνας οὐδέτερος δι' ἀποφυγὴν παντὸς σκανδάλου.

Χωρὶς νὰ ἀναφέρωμεν διαφόρους ἄλλας αἰτίας ἀνοικείας δημοσιεύσεως, περιοριζόμεθα εἰς ταῦτα μόνον, τὰ ὅποια γνωρίζοντες καλῶς βάλλομεν ὑπ' ὄψιν τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως· αὕτη δὲ θέλει ἀποφασίσει, ὅπως ἐγκρίνει συμφερότερον. Εἵμεθα εὐέλπιδες, ὅτι θέλει ἐνεργήσει τὰ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντα· διότι γνωρίζει κάλλιστα, ὑποῖον πολῦτιμον πρᾶγμα τῆς ἐνεπιστεύθη τὸ ἔθνος.

Ὁλέθριον εἶναι, ὅταν πρόκειται λόγος περὶ πατρίδος, νὰ κρύπτωμεν τὰς πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον ἀφορώσας ἀληθείας, διὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσωμεν ἐν ἄτομον· εἵμεθα μ' ὅλον τοῦτο πεπεισμένοι, ὅτι ὁ πατριώτης οὗτος δὲν θέλει ποσῶς δυσαρεστήθῃ εἰς τὰ λεγόμενα.

Εἰς διαφόρους ἐπαρχίας βλέπομεν νὰ γίνωνται μεγάλα παράπονα, καὶ νὰ ἀκολουθῶσι πάμπολλαι δυσαρέσκαι εἰς αἰτίας τῶν εἰς τὰ ἐκεῖ σταλθέντων ἐπαρχῶν. Οὕσα πληροφορημένη καλῶς ἡ Διοίκησις περὶ τούτου, ἔστειλε κατ' αὐτάς τὸν κύριον Μελᾶν διὰ νὰ ἐξετάσῃ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, πρὸ πάντων δὲ νὰ ἐρευνήσῃ καλῶς περὶ τῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας τοῦ Βλαχῶν καὶ Ἀποκόρου, ὡς ἀπὸ μέρους τῶν ἐπαρχῶν, διατρεξάντων.

Τὰ χρέη ἐνός ἐπαρχοῦ εἶναι πολλὰ ἐκτεταμένα· καὶ δι' αὐτὴν ταύτην τὴν αἰτίαν φροντίζει καὶ ἡ Διοίκησις μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ ἀκριβείας περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀμιλλωμένων εἰς τὸ νὰ ἐκλέγῃ πάντοτε ὑποκείμενα ἄξια τοῦ ὅπου τοὺς ἐμπιστεύεται μεγάλου ὑπουργήματος. Ἀλλ' ὅταν οἱ ἐκλεγόμενοι ἐπαρχοὶ πασχίζωσι νὰ ᾔται πάντοτε συνεννοημένοι διὰ τὰ τέλη τῶν μὲ τὸν καπιτάνον τῆς ἐπαρχίας, φυσικὰ τότε ὁ λαὸς ὑποφέρει τὰ μέγιστα δεινὰ· καὶ ἐξ αἰτίας ὅτι ὁ λαὸς πάσχει, βλάπτεται τὰ μέγιστα ἡ ὑπόληψις καὶ δύναμις τῆς Διοικήσεως· καθότι ὁ λαὸς θεωρεῖ τὸν ἀποστελλόμενον ἐπαρχον, ὡς παριστάνοντα αὐτὸ τῆς Διοικήσεως τὸ πρόσωπον.

Ἐλπίζομεν ἐν τοσούτῳ νὰ λάβωμεν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀκριβεῖς περὶ τῶν δύο διαληφθεισῶν ἐπαρχιῶν πληροφορίας παρὰ τοῦ κυρίου Μελᾶ. Πόσον δὲ ἤθελε μᾶς χαροποιήσει μανθάνοντες, ὅτι τὰ παράπονα καὶ αἱ δυσαρέσκαι αὗται δὲν προέρχονται, εἰμὴ μόνον ἐξ αἰτίας τῶν περιστάσεων!

Τῇ 3 Ἰουνίου ὁ Καπετὰν Δημήτριος Βενδραμῆς Μεσολογιτῆς ἀρκετὰς ὥρας πολεμῆσας (μ' ἐν μικρὸν πλοιάριόν του) μ' ἐν Ὀθωμανικὸν βρῖκει, τὸ ὅποιον περιήρχετο ἐξω τοῦ λιμένος μας, τοῦ ἐκρήμνισε τὴν γάβιαν, καὶ τὸ ἠνάγκασε νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν, ὅθεν ἐξῆλθεν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 46

τῇ 7 Ἰουνίου 1824.

Ἀναφορὰ τῶν στρατηγῶν Γ. Τζόγκα καὶ Ἰ. Ράγκου· πρὸς τὸν γενικὸν Διοικητὴν τῆς Δυτ. Ἑλλάδος, ἐκ τοῦ κατὰ τῆς ἄρας διορισμένου στρατοπέδου.

Σκυλλακαριὰ 3 Ἰουνίου.

Καθὼς μὲ τὴν προλαβοῦσάν μας σᾶς ἀναφέραμεν, ἤλλαμεν εἰς τὸ σύνορον Ραδοβιτζίου, καὶ ὁ Γῶγος ἔβασσε Τούρκους, διὰ νὰ τὸ βαστάξῃ· ἀλλ' ἀφ' οὗ εἶδαν, ὅτι εἵμεθα ἔτοιμοι νὰ τοὺς ριχθῶμεν καὶ ἀπὸ τὸ ἐπάνω, καὶ ἀπὸ τὸ κάτω μέρος, διὰ νυκτὸς ἔφυγαν οἱ Τούρκοι, καθὼς ἀκόμη καὶ ὁ Δημητράκης Γώγου, ὁμοῦ μὲ τοὺς πλέον στενοὺς συγγενεῖς του, ὅς τις ὑπῆγεν εἰς Ἄρταν, διὰ νὰ συζήσῃ μὲ τὸν Βερνακλιώτην. Πρὶν τῆς φυγῆς τούτων, ἔχεν ἔλθει εἰς Κομπότι ὁ Ταχέρ-ἀδὰζης μὲ χιλιούς Τούρκους, καὶ Χριστιανούς Λακλιώτας εἰς βοήθειάν των, πλὴν καθὼς εἶδαν τὸν Γῶγον φεύγοντα νὰ ἀπεράσῃ ἐκεῖθεν, ἔφυγαν καὶ αὐτοὶ, καὶ ἐμβῆκαν ὅλοι μᾶζι εἰς τὴν Ἄρταν κατατρομασμένοι.

Τὸ τμήμα τοῦτο δὲν ἐπειράχθη τελείως, καὶ ἡμεῖς φερόμεθα μὲ πολλὴν προσυχὴν διὰ νὰ μὴ λάβουν κάμμειαν ἐνόχλησιν οἱ κάτοικοι· μάλιστα καὶ εἰς τὰς ζωτροφίας, ὅπου διορίσαμεν νὰ μᾶς συνάξουν, πηγαίνομεν μὲ ἄκραν οἰκονομίαν, διὰ νὰ μὴ τοὺς βρύνωμεν.

Ὅλοι οἱ ἐντόπιοι ἤλθαν προθύμως εἰς ἀπάντησιν μας, δοξάζοντες τὸν Θεόν, ὅπου τοὺς ἐλευθέρωσεν ἀπὸ τὸν ζυγόν, καὶ μᾶς ἐπρόβαλαν μὲ ζῆλον νὰ συμπολεμήσουν μὲ ἡμᾶς, ὅπου καὶ ὅπως θέλομεν. Καταγινώμεθα λοιπὸν τῶρα νὰ τοὺς διοργανίσωμεν, διορίζοντες ἕνα ἀπὸ κάθε χωρίου ἐπάνω εἰς τοὺς χωριανούς του, καὶ δύο, τοὺς καλῆτερους ἀπὸ αὐτοὺς, ἐπάνω εἰς ὅλους, διὰ νὰ ᾔται εἰς εὐταξίαν τὰ ἄρματά των.

Εἶναι δὲ ἀναγκαῖον νὰ παρῶν μέτρα διὰ τοὺς ὑπόπτους τούτου τοῦ τμήματος, καθὼς ἰδιαιτέρως ἀναεσρόμεθα.

Ὁμοίως εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διορισθῇ καὶ ὁ ἐπαρχος, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἁρμάτων, ὅπου πρέπει νὰ σταθῇ εἰς τοῦτο τὸ τμήμα, διὰ νὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν εἰς τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἡμεῖς εἵμεθα εἰς τὴν ἐκστρατείαν.

Ἀμέσως καθὼς τελειώσῃ ἡ συνέλευσις τῶν ἐντοπίων, θέλομεν στείλει

πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά σας δύο ἐκ τῶν προκρίτων, διὰ νὰ σᾶς δώσουν κάθε πληροφορίαν τοῦ τμήματός των.

Ἐγράψαμεν καὶ πρὸς τὸν Κουτελίδαν (καπετάνον τῶν Τζουμέρικων), διὰ νὰ ἐνωθῇ μᾶζι μας κατὰ τῶν ἐχθρῶν· καὶ ἐὰν θελήσῃ, καλῶς, εἰδεμὴ, θέλομεν σᾶς εἰδοποιήσῃ τι πρέπει νὰ κάμωμεν, διὰ νὰ μείνῃ μετανοημένος· μένομεν μὲ ὅλον τὸ σέβας.

Εὐπειθεῖς εἰς τὰς προσταγὰς σας.

Γ. Τζόγκα. Ἰ. Ράγκος.

Μ' ὅλον ὅτι πάντοτε ἡ αὐτὴ εὐλακρία ὑπαγορεύει τὰ αἰσθητά μας ὅταν δημοσιεύωμεν τὰ Ἑλλ. Χρονικά, ὁ μῶμος δὲν ἔλειψε μ' ὅλον τοῦτο ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς προσάψῃ ἐνίοτε τῆς ματαιοφροσύνης τὸν ἑλεγχον· ἀνήκει (μᾶς λέγουσιν οἱ κατήγοροι) εἰς μερικὸν ἄτομον τὸ νὰ γνωμοδοτῇ περὶ τῶν κοινῶν ὑποθέσεων, καθ' ὃν τρόπον ὁμιλοῦσιν οἱ φαινόμενοι ἐν τοῖς πράγμασιν; συγχωρεῖται ποτὲ εἰς ὑποκείμενον ἰδιαιτέρον τὸ νὰ θεατριζῇ τοὺς κακοποιούς;

Ἐννοήσαμεν τοὺς τοιοῦτους λόγους· ἀλλ' αἱ περιστάσεις μᾶς βιάζουν νὰ τοὺς καταφρονήσωμεν· εὐθὺς ἀφ' οὗ ἡ συνειδήσις τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καθαρὰ· εὐθὺς ἀφ' οὗ βλέπωμεν ὅτι ἡ Διοίκησις δὲν κοιμάται πλέον, ἀλλ' εἶναι ἀπ' ἐναντίας ἐγγήγορος· εὐθὺς ἀφ' οὗ τὸ ἔθνος ἐσωφρονίσθη ὑστερον ἀπὸ διαφόρους θλιβεράς δοκιμὰς, μεγαλύτερον ἀμάρτημα δὲν ἤθελε νομισθῇ καὶ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, παρὰ τὸ νὰ ἀφίσωσιν οἱ χρηστοὶ πατριῶται διὰ νὰ χαθῶσιν οἱ τοιοῦτοι ἐξάίσιοι καρποὶ, ἀδιαφοροῦντες ἀπὸ τοῦ νὰ συνδράμουν εἰς τὴν περιθάλψιν των διὰ τῶν ὁποίων ἔχει ὁ καθείς γνώσιν.

Παρεκτός λοιπὸν τῶν ὅσα μέχρι τοῦδε ἐσαφηνίσσαμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸ κοινόν, ἡ τῶν ὅσων μόνον τὰς ἀρχὰς ἐκθέσαμεν εἰσέτι, μένουσι περιπλέον καὶ ἄλλαι σημαντικώταται ὑποθέσεις, περὶ ὧν ἐν καιρῷ τῷ πρέποντι θέλομεν λαλήσει. Ὁ κύριος καὶ μόνος σκοπὸς μας εἶναι τὸ νὰ ὠφελώμεν, καὶ, ἂν ἡ φιλοτιμία μας δὲν μᾶς ἐξαπτά, εἵμεθα πεπεισμένοι ὅτι τὰ χρονικά μας, προξενοῦν μέγα καλὸν, ἀποδεικνύοντα, ὅτι τότε μόνον ἡ ἐλευθερία εἶναι σῶα καὶ ἀκέραιος, ὅταν τιμωροῦνται οἱ κακοῦργοι καὶ ἀνταμείβονται οἱ ἐνάρτετοι.

Εἰς μίαν δημοκρατίαν ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον λέγεται καὶ εἶναι τάξις, πρέπει νὰ ᾔται τοῦ λαοῦ ἔργον, καὶ πρέπει νὰ ἀπολαμβάνῃ οὗτος τὸ δικαίωμα τοῦτο διὰ νόμων ἐπιτηδῆς δημοτικῶν, ἔστω ὅτι ἤθελε φαίνονται πολλὰ ἐλεύθεροι οἱ τοιοῦτοι· ὁ δὲ λόγος εἶναι, διότι εἰς τὴν δημοκρατικὴν διοίκησιν ἡ τάξις πηγάζει ἀπὸ τὰ φρονήματα τοῦ λαοῦ, τὰ δὲ φρονήματα τοῦ λαοῦ ἀρχίζουσι, καὶ τελειοποιοῦνται ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν καιρὸν. Οἱ ἄρχοντες ἄρα μιᾶς δημοκρατίας ὑπολήπτουται ἐκ τούτων· ἀλλ' ὅταν αὐτοὶ κάμουν κατάχρησιν τῆς ἐξουσίας ταύτης, εἶναι δίκαιον νὰ σιωπηθῇ τοῦτο;

Τὸ πολιτικὸν σύνταγμα (constitution) δὲν γίνεται διὰ νὰ ζῶσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς ἔχθραν· γίνεται μάλιστα ἐξ ἐναντίας διὰ νὰ ζῶσιν εἰς εἰρήνην, γίνεται διὰ νὰ συνδέσῃ τὰς ἀμοιβαίας σχέσεις τῆς διοικήσεως καὶ τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ δείξῃ καὶ εἰς τὰ δύο μέρη τὸ πῶς πρέπει νὰ συνέχωνται, νὰ στηρίζωνται καὶ νὰ συμβοηθῶνται εἰς τὸ μετὰξὺ των. Ὅταν λοιπὸν μερικὰ ὑποκείμενα δοκιμάζουσι διὰ νὰ παραβιάσωσιν αὐτὸν τὸν ὀργανισμόν, πρέπει νὰ μὴ ὁμιλήσῃ κανεὶς;

Διὰ νὰ γείνη δὲ στερεὰ καὶ ἀδιάσπαστος ἡ μετὰ τῆς διοικήσεως καὶ τοῦ λαοῦ συμφωνία, ἀνάγκη εἶναι τὸ νὰ προσδιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν διαφόρων διοικητικῶν σωμάτων, καὶ νὰ κανονισθῇ ἡ ἐνέργεια καθενός, καὶ ἡ ἀμοιβαία των σχέσις ὡσαύτως, καὶ τότε διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὸ ἐν δὲν προσκρούει κατὰ τοῦ ὅλλου, ἀλλ' οὔτε ἀδιαφωνία συμβαίνει. Πάντοτε ἂς ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ὅσον μία Διοίκησις εἶναι δίκαια, τόσον περισσότερον νὰ ἀγαπῶμεν διὰ νὰ προφυλαττώμεθα· ὅταν ἔχωμεν τὸν κρημνὸν περιτειχισμένον, δὲν φοβοῦμεθα οὔτε τὴν νύκτα, οὔτε τὴν ἀνεμοζάλην, ἐπειδὴ θέλει εἵμεθα βέβαιοι, ὅτι ὁ δρόμος εἶναι ἀσφαλὴς καὶ οὐχὶ ὀλισθηρὸς.

Δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν λόγον, ἀνάγκη πᾶσα εἶναι νὰ καταβύλωμεν ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα καὶ τοὺς τρόπους διὰ νὰ θεραπεύσωμεν τὰ δυστυχήματα, ὅσα βασανίζουν εἰσέτι τὸ γένος μας· τὸ πλέον δὲ δραστήριον ἱατρικὸν εἶναι σήμερον ἡ πείρα· ἐκ τῆς πείρας ταύτης (τὴν ὁποίαν ἀποκτήσαμεν, ἀφ' οὗ ἐκάμαμεν τόσα σφάλματα καὶ ὑποφέραμεν τόσα δεινὰ) πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ ἀναρχία, τὴν ὁποίαν ἀπεράσαμεν, εἶναι μέγα κακόν, καὶ οὐχὶ μικρότερον ἀπὸ ἐκεῖνο τοῦ δεσποτισμοῦ, τὸν ὅποιον ὡσαύτως ἐγνωρίσαμεν ἐπιπολαζόντα εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Οἱ Ἕλληνες ἤδη ἠξέυρουσιν, ὅτι ἡ πολιτικὴ ἐλευθερία εἶναι ἐξίσου δι' αὐτοὺς ἀναγκαία ὅσον καὶ ἡ ἀτομικὴ των· οὗτοι ἐμαθον πλέον ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἴδιον τὸ νὰ ᾔται μὲν ἕνας λαὸς εὐτυχῆς, πλὴν νὰ μὴ ᾔται ἐν ταυτῷ καὶ πολιτικῶς ἐλεύθερος· ἐγνώρισαν, ὅτι ἡ πολιτικὴ ἐλευθερία εἶναι ἡ δύναμις τοῦ νὰ ζῇ ὁ ἄνθρωπος εὐτυχῶς, χωρὶς νὰ ἐμπορῇ κανεὶς νὰ ταράξῃ τὴν εὐδαιμονίαν του· ἀνίσως τὰ ἀγαθὰ, ὅσα ἀπολαμβάνομεν, δὲν συνεκπηγάζουσιν ἀμέσως καὶ ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν, ἐξάπαντος ταῦτα καὶ φθείρονται γρήγορα. Ὅθεν τὸ νὰ εἴπῃ τις, ὅτι αὕτη εἶναι περιττή, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἤθελεν εἶπει, ὅτι εἰς τὴν ὁποίαν μέλλει νὰ κα-

τοικήση οικόδομήν τὰ θεμέλια εἶναι πάντα περὶ τὰ. Παρεκτός δε τούτου, αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ὁ δεσποτισμὸς δὲν εἶναι πρᾶγμα ποταπὸν καὶ ἀχρεῖον, καὶ ὀχληρὸν ἐν ταυτῷ διὰ τὸν ἴδιον δυνάστην, ὅστις καταδύρεται δεσπόζων καθημέραν μηχανικῶς; Εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ ἐπιθυμῶσιν ἄνδρες Ἕλληνες παρομοίαις δυσχερεσίαις;

Ὅσοι συστήνουν τὸν δεσποτισμὸν, περιυβρίζουν τὰ μέγιστα τοὺς ἐξουσιαστάς, ἐπεὶ δὲ μὲ τοῦτο κηρύττουν αὐτοὺς ὡς ἀναξίους εἰς τὸ νὰ φιλιώσῃ τοὺς ἄλλους δι' ἄλλου τρόπου καὶ διὰ μέσου τῶν νοερῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι διακρίνουν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸ θηρίον. Τὶ νὰ πράξῃ λοιπὸν ἕνα ἔθνος διὰ νὰ ἀποβῇ ἔθνος ἐλεύθερον, διὰ ν' ἀποκτήσῃ ἀνεξαρτήτους ἄρχοντας, διὰ νὰ ἴδῃ τοὺς παραστάτας τοῦ εἰλικρινεῖς πατριώτας;

Νὰ καταπολεμήσῃ τοὺς κακοποιούς, καὶ νὰ καταδικάσῃ αὐτοὺς διὰ τοῦ πολιτικοῦ ἀγαθέματος. Sapienti sat!

Καθυπεβάλλετο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ κοινῶς τὴν ἐποίαν τὸ πρῶτον δικαστήριον τῆς Αἰτωλίας ἕκαστος διατριβὴν, ἐπὶ σκεπῶ νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 45 τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν, καταχωρηθὲν περὶ αὐτοῦ ἄρθρον.

Ὁ τρέψας τῆς ἀποκρίσεως τῶν ἀποδεικνύει ἐναργέστατα τὴν ἀλήθειαν τῶν ὅσα περὶ αὐτῶν σκεψάμεθα. Καλλίστα ἀποδεικνύει προσέτι τὴν ἀναξιοσύνην αὐτῶν, τῶν ἀνθρώπων τοῦ νὰ ἔχωσι τὸ μέγα τῶν Κριτῶν ὑπεύθυνμα· διότι εἰς τὴν λεγμένην ἀποκρίσιν τῶν ἀναφύοντι καὶ προσωπικὰς ὑβρεῖς, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τὸ πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι δύσκολοι ἐμποδισμένοι. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Κύριοι Κριταὶ ἔχουν εὐχαρίστησιν νὰ ἐξηγηθῶμεν καλῆτερον περὶ ὧν ἀναφύοντι περὶ αὐτῶν, εἰς τὰ ἐπόμενα φύλλα θέλομεν εὐαρεστήσει τὴν ἐπιθυμίαν τῶν.

Μυρίων ἐπαίνων καὶ χορίτων ἄξιος ἤθελεν εἶναι ὁ κύριος συντάκτης τῶν ἐφημερίδων, ἐάν λέγων περὶ τοῦ ἐν τῇ πόλει Μεσολογγίου πρῶτου δικαστηρίου, ὅτι πρέπει ὀλοτελῶς νὰ λείψωσι μερικοὶ τίτλοι καὶ φαντασιώδη τινὰ προνόμια, ἤθελεν ἐξηγηθῇ, ὅποιοι εἶναι αὐτοὶ οἱ τίτλοι καὶ ὅποια τὰ φαντασιώδη προνόμια. Ἐπρεπεν ὁ καλὸς διορθωτὴς νὰ μὴ παρακαλῇ τὸ κριτήριον τοῦτο νὰ μεταβάλῃ τρόπον καὶ οὐσίημα πολιτείας, ἀλλὰ σαφῶς καὶ εἰλικρινῶς νὰ συμβουλευῇ καθὼς ἡμεῖς εὐχαριστοῦντες τὸν διὰ τὴν ὁποίαν ἔλαβε πρόνοιαν νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὰ ἐπακολούθα δεινὰ, πρῶτον ἀποκρινόμεθα εἰς τὴν φιλαλήθειαν τοῦ, ὅτι οἱ αὐτόχθονες συμπατριῶται γνωρίζουσι καλλήτερον καὶ τὴν χαρακτῆρά μας, καὶ τὰ πρακτικὰ τοῦ δικαστηρίου ἀπὸ αὐτὸν τὸν χθὲς Ἕλληνα· εἴτα σαφῶς καὶ εἰλικρινῶς συμβουλευόμεν αὐτὸν, νὰ μεταβάλῃ τὸν τρόπον τῆς φαρμακοπωλείας τοῦ, καὶ νὰ μὴ ζητῇ νὰ ἐκδύῃ τὸν κόσμον μὲ δράμια καὶ σιταρόσπειρα φαρμάκων, διὰ νὰ μὴ γίνεταί δημοκατάρτος, καθὼς μὲς βεβαιούσι τὰ καθημερινὰ παράπονα τῶν συμπατριωτῶν ὧν.

Τὸ πρῶτον δικαστήριον τῆς Αἰτωλίας.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 47

τῇ 11 Ἰουνίου 1824.

Εἶδη σὺς ἐπίσημα.

Μεσολογγίον 8 Ἰουνίου.

Χθὲς πρὸς ἐσπέραν ἐφθασεν ὁ πεζὸς τῆς Διοικήσεως· ἐκ τῶν γραμματέων, τὰ ὅποια ἔφερε, τόσον ἐπισήμων, καθὼς καὶ μερικῶν, βεβαιούμεθα τὰ ἀκόλουθα.

Μετὰ τὴν νίκην τῆς 12 Μαΐου, τὴν ὁποίαν ἔλαβον τὰ στρατεύματα τῆς Διοικήσεως ἐναντίον τῶν ἀντιπατριωτῶν εἰς ὅλας τὰς συμπλοκάς ἐκείνης τῆς ἡμέρας, καὶ ἡ ὁποία τῷ ὄντι ἐστάθη ἡ σωτηρία τῆς Ἑλλάδος, ὅλοι οἱ ἐναντίοι ἐταπεινώθησαν, τὰ στρατεύματα τοῦ Κολοκοτρώνη ὅστις εὐρίσκετο εἰς Τρίκορφα, ἐλειποτάκτησαν, καὶ καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον ἐθριάμβευσεν ἡ Διοίκησις. Οἱ στρατηγοὶ Ἀνδρέας Λόντος, καὶ Ἰωάννης Νοταρᾶς, καὶ ὁ κύριος Ἀνδρέας Ζαήμης· ἐκίνησαν ἀπὸ διάφορα μέρη μὲ μεγάλην δύναμιν, διὰ νὰ πατήσουν τὴν Καρύταιναν, καὶ φθάσαντες εἰς τὰ σύνορα αὐτῆς τῆς ἐπαρχίας, τόσον φόβον καὶ τρόμον ἔδωσαν εἰς τοὺς ἐγκατοίκους, ὥστε βλέποντες οὗτοι πόσον ἐκινδύνουν, ἐβίασαν τὸν Κολοκοτρώνην νὰ παραδῶσιν τὸ Ναύπλιον, καὶ νὰ ὑποταχθῇ εἰς τοὺς νόμους. Ὁ Κολοκοτρώνης ὑπετάχθη εἰς τὴν ἀνάγκην, καὶ συνομιλήσας μὲ τοὺς ἀνωτέρω ἀρχηγούς, ὑπεσχέθη ἐγγράφως νὰ παραδῶσιν τὸ Ναύπλιον εἰς τὴν Διοίκησιν, διὰ μέσου τοῦ κυρίου Ἀνδρέα Ζαήμη, καὶ Ἀνδρέα Λόντου, οἵτινες ὑπεσχέθησαν ἀφ' ἐτέρου τὴν ἀσφάλειαν τῶν υἱῶν τοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν οἰκείων τοῦ, ὅσοι εὐρίσκονται εἰς Ναύπλιον. Μετὰ ταῦτα οἱ δύο οὗτοι ἀρχηγοὶ καταβάντες εἰς Ἄργος, καὶ Μύλους, ἀνέφερον τὰ πρακτικὰ τῶν εἰς τὴν Διοίκησιν, ἡ ὁποία βλέπουσα ὅτι ὁ κυριώτερος σκοπὸς τῆς ἐτελείωσε χωρὶς τινὰ ἀργοπορίαν, καὶ χωρὶς χύσιν Ἑλληνικοῦ αἵματος ἐπεκύρωσε τὴν συνθήκην, ἀφ' οὗ καὶ ὁ Πάνος Κολοκοτρώνης ὑπετάχθη εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ πατρὸς τοῦ, νὰ εὐγῇ δηλαδὴ ἀπὸ Ναύπλιον, καὶ νὰ ἀφῇ εἰς τὴν προστασίαν τῶν κυρίων Ἀνδρέα Ζαήμη, καὶ Ἀνδρέα Λόντου· ἐπομένως διωρίσθη τῇ 4 Ἰουνίου ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Σ. Βουλευτικοῦ σώματος, διὰ νὰ παραλάβῃ τὸ Ναύπλιον, ἡ ὁποία σύγκειται ἀπὸ τοὺς κυρίους Ἀναστάσιον Λόντον, Γ. Καλαφάτην, καὶ Γεώργιον Καναδό· τὸ ἀδεύμα τοῦ Ναυπλίου θέλει γίνεαι τῇ β'. Ἰουνίου ἀφεύκτως, καὶ μετὰ μίαν, ἢ δύο ἡμέρας εἰσέρχεται ἡ Διοίκησις.

Πρὶν τῆς 16 Μαΐου, τὸ θαλάσσιον φρούριον τοῦ Ναυπλίου (τὸ Μπουρτζι) ἐκυριεύθη μὲ τὴν δύναμιν τῶν ὀπλῶν.

Ἀπὸ τὰς 24 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἦσαν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ναυπλίου ἐν

χορβέτον καὶ ἐν βρείκι μὲ Γαλλικὴν σημαίαν, ἐπὶ τῶν ὁποίων εὐρίσκετο καὶ εἰς Τραπεζίτης τοῦ Σουλτάνου, ὅστις ἐμελλε νὰ πραγματευθῇ τὴν ἐξαγορὰν τῶν αἰχμαλώτων πασάδων μετὰ τοῦ Πάνου Κολοκοτρώνη· ἀλλ' ἰδοὺ πῶς ἐματαιώθη τὸ σχέδιον τοῦτο κατ' ἀγαθὴν τύχην.

Εἰς τὰς τρεῖς τῆς νυκτὸς διὰ τινος θυρίδος ἐμβήκεν ὁ πρὸς γεν. γραμματεὺς, κύριος Ρόδιος, μὲ ἄλλους ὁκτὼ Ἰδρυαίους εἰς τὸ θαλασσινὸν φρούριον· ἀμέσως διετάχθησαν εἰς φύλακες νὰ ἐγρηγορῶσιν· ἡ πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης φυλακὴ ἀνεκάλυψε μεταξὺ τοῦ φέγγους τῆς σελήνης ἐν πλοιάριον διευθυνόμενον εἰς τὸ Γαλλικὸν πολεμικὸν βρίκιον· προσκλήθην μόλις ὑπῆκουσε νὰ ἐπιστρέψῃ, ἀφ' οὗ πολλὰ ῥέξματα τουφεκίων ἐγίναν ἐναντίον τοῦ· εἰς τὸ πλοιάριον τοῦτο εὐρίσκετο καὶ ὁ κύριος Κουβαρᾶς, ὅστις ἄγνοῦν ὅτι τὸ φρούριον παρεδόθη εἰς τὴν Διοίκησιν, ὡμολόγησεν ὅτι πηγαίνει εἰς τὸ Γαλλικὸν βρίκιον, διὰ νὰ συνομιλήσῃ περὶ τῶν πασάδων· ἤρχισε νὰ παρηγορῇ τοὺς στρατιώτας, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἐτελείωσεν, οἱ πασάδες αὐριον ἐμβαρκαρόνται, καὶ 300,000, τιμὴ τῶν αἰχμαλώτων, θέλουσι χρησιμεύσει διὰ μισθοῦς στρατιωτικῶν. Ὁ κύριος Κουβαρᾶς φοβηθεὶς ἀπὸ μίαν κανονίαν, ἥτις διευθύνθη πρὸς τὸ πλοιάριον, ἐπιστρέφει εἰς Ναύπλιον, καὶ μετὰ δύο ὥρας πλέον μακρὰν τοῦ φρουρίου, ἀπέφυγε διὰ τὸ σκότος τὴν παρατήρησιν τῶν φυλάκων, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸ Γαλλικὸν βρίκιον· ἡ φωνὴ τοῦ ἠκούσθη, καὶ εἰς Ἕλληνας ἐξεληθὼν τὸ πρῶτ' ἀπὸ τὸ βρίκιον τὸ ἐφάνέρωσεν· οἱ φύλακες ἐδιπλασίασαν τὴν προσοχὴν τῶν, καὶ διετάχθησαν ἀμέσως νὰ κτυπήσωσιν ὅποιον πλοῖον εἰσέλθῃ, ἢ ἐξέλθῃ. Πρὶν τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ὁ κύριος Ρόδιος ἐνόμισέ χρέος τοῦ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ βρίκιον νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν, καὶ διευθύνε μὲ δύο στρατιώτας τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν εἰς τὸ Γαλλικόν.

Πρὸς τὸν κυβερνήτην τοῦ βρικίου Κ.

« Κύριε, τὸ Ναύπλιον πολιτρεῖται ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν, καὶ ὁ τόπος, εἰς τὸν ὅπου ἐβρίσκατε ἄγκυραν, ἐναντιοῦται εἰς τοὺς νόμους περὶ ἀποκλεισμοῦ. Παρακαλεῖσθε ν' ἀναχωρήσετε ἐδῶθεν, καὶ νὰ ὑπάγετε εἰς Μύλους, ἢ ὅπου ἀγαπᾶτε· ἐάν εἰς διάστημα μῆς ὥρας δὲν ἀναχωρήσετε, εἴμαι ἀναγκασμένος νὰ κάμω πῦρ ἐναντίον σου· προλαμβάνω νὰ σὲ εἰδιποήσω, καὶ πάρε τὰ μέτρα σοι ».

Ἀμέσως μετὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιστολῆς, τρία κανόνια μεγάλου ἐμβადοῦ ἐσκόπουν ἐναντίον τοῦ βρικίου· ἀλλὰ μετὰ τὴν παραλαβὴν τῆς ἐπιστολῆς, ἀμέσως ἐσηκώθη εἰς τὰ παντὶ. Βέβαια ἡ θεία πρόνοια κυδύνησε κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα τὸ θαλασσινὸν φρούριον νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὴν Διοίκησιν, ἄλλως ὁ καλὸς καὶ φιλλέλλην Κ. μᾶς ἔπερνε τοὺς αἰχμαλώτους διὰ ἀγάπην ἀργυρίου.

Ὁ ἐχθρικός στόλος τῆς Κωνσταντινουπόλεως εὐρίσκεται εἰς ἄκραν ἀδυναμίαν, καὶ παραπλῆει εἰς τὰ παράλια τῆς μικρᾶς Ἀσίας.

Ὁ Σατράπης τῆς Αἰγύπτου ἐτοιμάζεται, καὶ ἡ ἐκστρατεία τοῦ εἶναι ἀφρευκτος περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἰουνίου μηνός.

Ἀναφερὰ ἐκ τοῦ κατὰ τῆς Ἀρτας Ἑλλ. στρατοπέδου πρὸς τὸν γεν. διευθ. τῆς Διοκ. Ἑλλ. Βελενισκίον τὴν 4 Ἰουνίου.

Ἐκλαμπρότατε,

Ὅσα ἠκολούθησαν εἰς Σκουλικαριά σὰς ἐκάμαμεν γνωστὰ διὰ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ πολέμου καὶ στρατηγοῦ Ἀλεξάνδρου Βλαχόπουλου (α).

Ἐφ' ἧς ἤλαβμεν καὶ ἐδῶ εἰς τὸ Βελενισκίον, πλησίον τῶν συνόρων τῶν Τζουμέρκων, καὶ ἐσυνάχθησαν οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας Ραδοβιτζίου, οἱ ὅποιοι, ἕνα μὲν διὰ τὴν φιλογενεῖάν των, καὶ ἄλλο διὰ τὴν δύναμίν μας, παρεκινήθησαν νὰ συμμαχήσωμεν μὲ ἡμᾶς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Βλέποντες ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ, ὅτι, χωρὶς νὰ διορισθῇ ἕνας ἀρχηγὸς τῶν ἀρμάτων, δὲν διευθύνεται κανὲν πρᾶγμα, οὔτε ἐμβαίνει εἰς πρᾶξιν κανένα γενικὸν σχέδιον ὑπὲρ τοῦ κοινῶς συμφέροντος, ἀπεφασίσαμεν κοινῇ γνώμῃ καὶ ἐκλέξαμεν ἀρχηγὸν τῶν ἀρμάτων τὸν Κώσταν Οἰκονόμου, εἰς δὲ τὴν ἐπιστάσιν τῶν πολιτικῶν τῆς ἐπαρχίας, τὸν Πάνον Στοῦμπον, καθὼς θέλετε πληροφορηθῇ ἀπὸ τὸ ἔγγραφο τῶν ἰδίων ἐπαρχιωτῶν· αὐτοὶ ὄντες ὅχι μόνον ἄξιοι τῶν τοιούτων ὑπουργημάτων, ἀλλὰ καὶ ἐναντίοι τῶν Γωγαίων, εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι θέλουν ὠφελεῖν εἰς τὴν παρούσαν περίστασιν· μένει τώρα εἰς τὴν ἐκλαμπρότητά σας νὰ ἐγκρίνετε καὶ νὰ ἐπικυρώσετε τὴν ἐκλογὴν.

Πρὸς τοῦτοις ἡμεῖς ἐλάβομεν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν ἐκστρατείαν μας ὡς ἀκολουθῶς.

« Ὁ μὲν στρατηγὸς Τζόγκας, μετὰ τοῦ χιλιάρχου Ἀναγνώστη Καραγιάννη, νὰ στρατοπεδεύσῃ μὲ ἐν δυνάτῳ σῶμα, εἰς τὸν Ζυγὸν τῆς Χαλῶνας, ὅπου εἶναι σύνορον Ἀρτας καὶ Βάλτου, διὰ νὰ ἀνταποκρίνεται μὲ τὴν ἐκλαμπρότητά σου, καὶ μὲ ὅλα τὰ ἐλεύθερα μέρη, νὰ διδῇ βοήθειαν καὶ εἰς τὰ ἀκόλουθα σώματά μας, καὶ νὰ παρατηρῇ τὰ κινήματα τῶν ἐχθρῶν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ἀρτας καὶ Κομποτίου.

« Εἰς δὲ τὸ Ραδοβιτζι ἐδιορίσαμεν νὰ σταθῇ ἕνας ἀξιωματικὸς μας μὲ ἑκατὸν στρατιώτας, ἐνωμένος μὲ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ τμήματος τούτου, διὰ τὴν εὐταξίαν τοῦ τόπου, καὶ διὰ νὰ συνάξουν ὅλα τὰ ἄρματα τοῦ

(α) Ἰ. 11 ἀρ. 45 τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν.

τμήματος, και έπειτα να καταβούν εις τὰ πλησίον μέρη Άρτας και Κομποτίου· διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ μὴν ἀργοπορήσετε και τὸν διορισμὸν τοῦ ἐπαρχοῦ, διὰ νὰ ἔλθῃ και νὰ λάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῶν κοινῶν ὑποθέσεων.

• Ὁ δὲ στρατηγὸς Ῥάγκος, μετὰ τοῦ χιλιάρχου Δήμου Τζέλιου, ἐκστρατεύει εἰς Τζουμέρκα· και ἂν ὁ καπετὰν Κουτελίδας δὲν ἐνωθῇ μετ' αὐτὸν, ἅς πηγαίῃ εἰς τὴν Ἄρταν νὰ σταθῇ μετ' τὸν Βαρνακιώτην και Γωγον, και ἀμέσως διορίζεται ἄλλος ἀρχηγός, καθὼς ἐγίνε και εἰς Ῥαδοβιτζί· τότε ὁ στρατηγὸς Ῥάγκος συνάξει και ὅλα τὰ ἄρματα ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας, πλησιάζει εἰς τὰ σιμοτινιώτερα μέρη τῆς Ἄρτας, και ἀμέσως ἀνταποκρινόμεθα τὰ τρία σώματα τῆς Χελώνος, τοῦ Ῥοδοβιτζίου, και τῶν Τζουμέρκων, και ἐπομένως κινούμεν, μετ' τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ και μετ' τὴν ἰδικὴν σας εὐχὴν, διὰ νὰ κτυπήσωμεν τοὺς ἐχθροὺς εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἄρτας.

Εἶναι ἀνάγκη ὥς τὸσον νὰ ξεκινήσετε αὐτόθεν και κἀνὲν ἄλλο δυνατόν σῶμα, διὰ νὰ πιάσῃ τὴν Λαγκαδάν, και νὰ ἐτοιμάσετε ζωοτροφίας, διὰ νὰ στείλωμεν τὰ ἀναγκαῖα ζῶα νὰ τὰς πᾶρουν, ἐπειδὴ ἐδῶ ἔχομεν ἐλλειψιν ψωμίου. Μένομεν μετ' τὸ προσήκον σέβας.

Εὐπαθεῖς εἰς τὰς προσταγὰς σας

Γ. Τζόγκας στρατηγός, Ἰ. Ῥάγκος στρατηγός.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 48

Τῇ 14 Ἰουνίου 1824.

Μεσολόγγιον τῇ 15 Ἰουνίου.

Σήμερον ἔφθασε ταχυδρόμος ἐκ Γαστούνης φέρων τὴν χαροποιὰν εἰδήσιν τῆς ἐν θριάμβῳ εἰσόδου τῆς σιδαστῆς Διοικήσεώς μας εἰς Ναύπλιον τὴν 5 τοῦ τρέχοντος, και ὅτι ἤδη αὕτη ἐνασχολεῖται εἰς τὴν ἐξαγωγήν πεντήκοντα ἐνὸς πολεμικῶν πλοίων, και δέκα περίπου χιλιάδων ἐκλεκτῶν στρατιωτῶν πρὸς βοήθειαν τῶν ἐν τῇ Κρήτῃ, Εὐρίπῳ, Ἀνατολικῇ και Δυτικῇ Ἑλλάδι ἀγωνιζομένων διαφόρων σωμάτων.

Ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν ἀνακοινῶν τῶν στρατιῶν Τζόγκα και Ῥάγκου (ἴδε τὸν προηγούμενον ἀρ.) ὁ γενικὸς Διευθυντής, εἰδὼς τὰς ἀκολουθήσας δὴν προκηρύξεις, πρὸς τοὺς Ῥαδοβιτζίους και Τζουμερκιώτας.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντής τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος,
Πρὸς τοὺς κατοικοὺς τοῦ Ῥαδοβιτζίου.

Ἡ Διοίκησις, ἡ κοινὴ μήτηρ τοῦ ἔθνους, μὴν ὑποφέρουσα νὰ σᾶς βλέπῃ νὰ τυραννῆσθε ὑποκάτω εἰς τὸν βάρβαρον ζυγὸν τῆς Ὀθωμανικῆς ἐξουσίας, θέλουσα νὰ προλάβῃ τὰ κακὰ, εἰς τὰ ὁποῖα ἤμποροῦσε νὰ σᾶς ῥίψῃ ἡ ἀπελπισία, ἀπεφάσισε νὰ σᾶς δώσῃ χεῖρα βοηθείας, διὰ νὰ ἐλευθερωθῆτε· ἡ ἀπόφασίς της ἐγένετο ἔργον, και τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα, ὀδηγούμενα ἀπὸ τοὺς ἀξιότους στρατηγούς Γ. Τζόγκαν, και Γιαννάκον Ῥάγκον, ἐμβῆκαν εἰς τὸν τόπον σας· θύματα τῆς πλέον φρικτῆς τυραννίας, μόλις εἶδετε τὰ στρατεύματα τῆς Διοικήσεως, και ἐτρέξατε εἰς προὔπαντησιν των, τοὺς ὑπεδέχθητε ὡς ἀδελφοὺς, τοὺς ἐφέρατε τροφὰς, τοὺς ἐδόσατε καταλύματα, και τελευταῖον ἐπῆρατε τὰ ἄρματα, και ἀκολουθήσατε· εἰδείξατε, ὅτι εἰσθε ἀληθῶς ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας· μὴν ἀμφισβάζετε, ὅτι θέλετε τὴν σεριώσει εἰς τὴν πατρίδα σας, και ὅτι θέλετε ἀπολαύσει τοὺς γλυκυτάτους καρπούς της. Ἡ ἰδέα τῆς ἐλευθερίας λοιπὸν, και τὸ σημεῖον τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ, ἅς σᾶς ἐγκαρδιώσουν, εἰς τὸ νὰ σηκώσητε διὰ πάντα τὸν ῥυπον τῆς τυραννίας, και νὰ ἐξολοθρῶσητε τοὺς τυράννους ἀπὸ τοῦ τόπου σας.

Ἐὰν ὁ Γῶγος μετ' τοὺς ὀπαδούς του ἠθέλησε νὰ σᾶς βασιτάξῃ εἰς τὰ δεσμὰ τοῦ τυράννου, αὐτὸς λαμβάνει τὰ ἐπιχειρήματα τῆς κακίας του· κατηραμένος και ἀπὸ τὸν Θεόν, και ἀπὸ τὴν πατρίδα, ζῇ κλεισμένος εἰς Ἄρταν μετ' τοὺς τυράννους, και θέλει πέσει, μαζὶ μετ' αὐτοὺς, εἰς τὴν ἐκδίκησιν τῶν Ἑλληνικῶν ὀπλων.

Σᾶς μένει τώρα νὰ τελειώσετε τὸ ἔργον οὗ ἀρχίσατε. Οἱ ἐχθροὶ, και οἱ προδότες ἐμφωλεύουν εἰς τὴν μητρόπολιν σας, και πρέπει νὰ τοὺς ἐκρίζωσετε ἀπ' ἐκεῖ· ἡ τυραννία των δὲν θέλει εὖρε κἀνέναν βοηθόν· ἡ ἀνθρωπότης βοᾷ ἐναντίον των· ἄρματωθῃτε μετ' τὴν πίστιν πρὸς τὴν πατρίδα, τὴν ὑποταγὴν εἰς τοὺς ἀρχηγούς σας, και ἀνοίξαντες τὴν σημαίαν τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ, τρέξατε κατὰ τῶν ἐχθρῶν, οἱ ὁποῖοι κατατρομασμένοι, δὲν θέλουσιν ὑπερφέρει τὴν ὀρμὴν σας.

Ἐν Μεσολογίῳ τὴν 10 Ἰουνίου 1824.

Ἀ. Μαυροκορδάτος.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντής τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος,
Πρὸς τοὺς κατοικοὺς τῶν Τζουμέρκων.

Ὁ καιρὸς τῆς ἐλευθερίας σας ἦλθε· τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα ἔλαβαν παρὰ τῆς Διοικήσεως τὰς διαταγὰς νὰ ἔλθουν νὰ σᾶς ἐλευθερώσουν, και ἐπροχώρησαν εἰς τὸ Ῥαδοβιτζί. Οἱ κάτοικοι αὐτοῦ τοῦ τμήματος, βεβαρυμένοι ἀπὸ τὰ κακὰ τῆς τυραννίας, ἔλαβαν ὅλοι τὰ ἔπλα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, και ἐκινήθησαν μετ' τοὺς ἐλευθερωτάς των· μιμηθῆτε και σῆς τὸ παράδειγμά των, και τρέξατε εἰς προὔπαντησιν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔρχονται νὰ σᾶς ἐλευθερώσουν. Ὅσοι ἀπὸ σᾶς σταθοῦν ἐναντίοι εἰς τὴν φωνὴν τῆς ἐλευθερίας, προφασιζόμενοι, ὅτι δὲν εἶναι καιρὸς ἀκόμη, ἡ

πάσχοντες μετ' ἄλλους τρόπους νὰ σᾶς φοβίσουν, αὐτοὺς νὰ τοὺς στοχασθῆτε φίλους τῶν τυράννων, και προδότες τῆς πατρίδος, και νὰ μὴ δώσετε ἀκρόασιν εἰς τοὺς λόγους των.

Γενναῖε Κουτελίδα, τώρα στέκει εἰς τὴν θέλησίν σου νὰ δοξασθῇς, και νὰ λαμπρύνῃς τὸ ὄνομά σου· δὲν ἔχεις νὰ κάμῃς ἄλλο, εἰμὴ νὰ ἐμβῇς εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν Τζουμερκιωτῶν, νὰ ἐνωθῇς μετ' τοὺς στρατηγοὺς τῆς Διοικήσεως, και νὰ τρέξῃς ὁμοῦ μετ' αὐτοὺς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν· ἤξευρε, ὅτι ὁ Θεὸς προώρισε τὴν ἐλευθερίαν· ὅποιος σταθῇ ἐναντίος εἶναι μισητὸς και ἀπὸ τὸν Θεόν, και ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους· ὅποιος ἀκούσῃ τὴν φωνὴν της, ἐκεῖνος θέλει ἀγαπηθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν, θέλει δοξασθῇ και ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Τζουμερκιώται! ἐνωθῆτε μετ' τοὺς γείτονάς σας, και μετ' τὰ στρατεύματα τῆς Διοικήσεως, ὑποταχθῆτε εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος, και ὑποκάτω εἰς τὴν σημαίαν τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ, τρέξατε μετ' εὐταξίαν, μετ' ἀνδρίαν, και μετ' ζῆλον νὰ κτυπήσετε τὴν Ἄρταν, διὰ νὰ ἐκρίζωσετε τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ αὐτοῦ· τὸ καταφύγιον.

Ἐν Μεσολογίῳ τὴν 10 Ἰουνίου 1824.

Ἀ. Μαυροκορδάτος.

Ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι Ῥαδοβιτζίου, ἔχοντες χρεῖαν ἀρχηγοῦ διὰ τὰ ἄρματα τοῦ τμήματος των, και ἐπιστάτην εἰς κοινὰς ὑποθέσεις, ἐκλεξάν συμφώνως δὴν ὑποκείμενα ἐκ τῶν ἐντοπίων, ὁ γενικὸς Διευθυντής ἐπικύρωσεν ἐπιστῆμας τὴν ἐκλογὴν ταύτην διὰ τῶν ἐξῆς δύο ἑγγράφων.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντής τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος,
Πρὸς τὸν Κύριον Κωνσταντὸν Οἰκονόμου.

Οἱ συμπατριῶταί σου ἀπορρίψαντες τὸν ζυγὸν τῆς Ὀθωμανικῆς τυραννίας, ἔτρεξαν μετ' ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας, διὰ νὰ ἐνωθοῦν μετ' τοὺς ἐλευθερωτάς των, και νὰ πολεμήσουν συμφώνως τοὺς τυράννους· ἀλλ' ἐκεῖνος, ὅστις ἐμελλε νὰ τοὺς ὀδηγῇ εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα, ἀντὶ νὰ ἀγκαλιάσῃ μίαν τοιαύτην λαμπρὰν περίστασιν, διὰ νὰ δοξάσῃ τὸ ὄνομά του, και τὰ ὅπλα, εἰς τὰ ὁποῖα παιδιόθεν ἐγυμνάσθη, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ οὐδὲ τὸ ἱερὸν χρέος, ὅπου εἶχε νὰ μάχεται ὑπὲρ ΠΙΣΤΕΩΣ και ΠΑΤΡΙΔΟΣ, ὁ Δημήτριος Γώγος, ἐνώθη μετ' τοὺς ἐχθροὺς, ἀντὶ νὰ τοὺς πολεμήσῃ, και προδόσας τὴν πατρίδα του, κατέφυγεν εἰς Ἄρταν, και οἱ συμπατριῶταί του ἐμειναν χωρὶς ἀρχηγόν· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἐκλεχθῇ ἄλλος ἀρχηγός, πλὴν ἀρχηγὸς ἄξιος, πιστὸς εἰς τὴν πατρίδα, εὐπειθὴς εἰς τοὺς νόμους, και ζηλωτὴς τῆς ἐλευθερίας· ὡς τοιοῦτον σὲ ἐκλεξαν, μετ' τὴν γνώμην τῶν συμπατριωτῶν σου, οἱ στρατηγοί, και χιλιάρχοι τοῦ αὐτοῦ Ἑλληνικοῦ στρατεύματος, ὡς τοιοῦτον ὑπεσχέθησαν ἐγγράφως νὰ σὲ ὑποτάσσωνται οἱ συμπατριῶταί σου, και ἡ Διοίκησις ἐπικυρώνουσα διὰ τοῦ παρόντος τὴν ἐκλογὴν σου, ἐλπίζει, ὅτι θέλεις φανῇ ἄξιος τῶν ἐλπίδων και αὐτῆς, και τῶν συμπατριωτῶν σου.

Ἐν Μεσολογίῳ τὴν 9 Ἰουνίου 1824.

Ἀ. Μαυροκορδάτος.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντής τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος,
Πρὸς τὸν Κύριον Πάνον Στεῦμπεν ἐπιστάτην τοῦ τμήματος Ῥαδοβιτζίου.

Ἡ πατρίς σου ἀπέρριψε τὸν βαρὺν και βδελυρὸν ζυγὸν τῆς Ὀθωμανικῆς ἐξουσίας, και ἐγένετο κυρία τοῦ ἑαυτοῦ της· ὡς τοιαύτη εἶχε χρεῖαν νὰ φροντίσῃ διὰ νὰ διεύθυνῃ τὰς ὑποθέσεις της, και νὰ οἰκονομῇ τὰ δημόσια, τὰ ὁποῖα ἔως τώρα ἦσαν εἰς τὴν διάκρισιν, και ἐξουσίαν τῶν τυράννων· μία λοιπὸν ἀπὸ τὰς πρώτας φροντίδας τῶν συμπατριωτῶν σου ἦτον κατὰ χρέος νὰ ἐκλέξωσι, διὰ νὰ ἐπισταθῇ εἰς τὰς κοινὰς ὑποθέσεις, ἄνδρα, τὸν ὁποῖον ὅλοι νὰ ἐμπιστεύωνται, και νὰ ἔχουν εἰς ὑπόληψιν· ὡς τοιοῦτον ἐκλέξαντές σε ὑπεσχέθησαν ἐγγράφως νὰ σὲ ὑπακούουν· ἤδη ἐπικυρώνει και ἡ Διοίκησις διὰ τοῦ παρόντος τὴν ἐκλογὴν σου, και σὲ διορίζει νὰ ἐπισταθῇ γενικῶς εἰς τὰς κοινὰς ὑποθέσεις προσωρινῶς, ἔως ὅτου νὰ σταλθῇ ὁ ἐπαρχος, τὸν ὁποῖον θέλει διορίσῃ ἡ Διοίκησις κατὰ τοὺς νόμους τοῦ ἔθνους, ὅτε κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς πατρίδος σου θέλεις ἀκολουθεῖ πάλιν ὑπ' αὐτὸν τὰ χρεῖα τῆς ἐπιστασίας.

Ἐν Μεσολογίῳ τὴν 9 Ἰουνίου 1824.

Ἀ. Μαυροκορδάτος.

Πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ κύριος Ἰωάννης Μελάς ἔλαβε διαταγὴν νὰ ἐπιστρέψῃ (ἴδε ἀρ. 45), και βέβαια πρέπει νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ χρεῖα τῆς ἀποστολῆς του, και νὰ ἔδωκεν εἰς τὴν Διοίκησιν τὰς ἀναγκαῖας πληροφορίας περὶ τῶν πραγμάτων τῶν ἐπαρχιῶν Βλαχῶν και Ἀποκόρου, ἐπειδὴ πρὸ τριῶν ἡμερῶν ὁ ἐπαρχος τοῦ Βλαχῶν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, διὰ ν' ἀναλάβῃ τὰ χρεῖα του, εἰς δὲ τὸ Ἀπόκορον διορίζεται ἄλλος ἐπαρχος. Πληροφορούμεθα ἀκόμη, ὅτι κατὰ τοῦ ἐπαρχοῦ Βλαχῶν δὲν ἔγιναν εἰμὴ μερικὰ παράπονα, ἐν ᾧ ἀφ' ἐτέρου μέρους ἐδόθη ἀναφορὰ ὑπὲρ αὐτοῦ γενικῶς ἀπὸ τοὺς ἐπαρχιώτας· μ' ὅλην τοῦτο ἡ Διοίκησις μὴ θέλουσα νὰ ἐπιβαρύνωνται παντελῶς οἱ ὑπουργοί της, ἐκίρνετο ἀναγκαῖον νὰ ἐρευνήσῃ ἐπιτοπίως τὰ παράπονα τῶν Βλαχαδιτῶν, και Ἀποκοριτῶν, διὰ νὰ κάμῃ ἐπομένως δικαίαν ἀπόφασιν.

Μανθάνομεν, ὅτι ὁ Κωνσταντῆς Βουλπιώτης ὑπάγει πρὸς τὸν στρατηγὸν Δῆμον Σκαλτζῆν διὰ νὰ σταθῇ ὑποκάτω εἰς τὰς διαταγὰς του εἰς τὸ στρατόπεδον ὁ σκοπὸς του, λέγουσι, εἶναι νὰ δουλεύσῃ μετ' αὐτὸν, διὰ νὰ

εξαλείψη κάθε όνειδος, όπου του έμεινεν εξ αιτίας του προλαβόντος φερσίματός του, μὴν εὐχαριστούμενος μόνον εἰς τὴν συγχώρησιν, τὴν ὁποῖαν έλαθεν εἰς Ἀνατολικόν, ὅταν ἐμαρτύρησε τοὺς σκοποὺς τοῦ Καραϊσκάκη.

Πρὸ πέντε ἡδὴ μηνῶν ἀρχίσαμεν νὰ δείχνωμεν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ποῖα εἶναι τὰ πολιτικά αὐτῶν δικαιώματα, καὶ ποῖα εἶναι τὰ χρέη των, τὰ ὁποῖα ἐμπληροῦντες, ἤθελον ἀποκατασταθῇ ἄξιοι νὰ χαίρωνται ταῦτά των τὰ δικαιώματα. Ἐσχηθίσαμεν εἰς αὐτοὺς κάλλιστα προσέτι τὰ ἀπλούστερα μέσα διὰ ν' ἀποκατασταθῶσι λαὸς ἐλεύθερος, καὶ εὐδαίμων. Πολλὰκις ὁμιλοῦντες περὶ τῶν χρεῶν τῆς Διοικήσεως, εἶπομεν ὅτι αὕτη χρεωστῇ νὰ ἐναγκαλίζεται, ὅσον δυνατόν, τὸν λαόν, μόνον καὶ μόνον, διότι αὐτὸς ἔχει ὅλην τὴν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν· ὅτι δε ὀρθῶς ἐσκέφθημεν περὶ τούτου, τὰ ἐσχάτως συμβάντα ἐν Πελοποννήσῳ ἐναργέστατα τὸ ἀποδεικνύουσι. Καμὸς εἶναι τώρα νὰ ὁμιλήσωμεν καὶ ὅσα ὁ λαὸς χρεωστῇ πρὸς τὴν Διοίκησιν, ὅταν αὕτη τὸν ἐναγκαλίζεται.

Ἀρ' οὗ ὕστερον ἀπὸ τύσας δυστυχίας, οἱ Ἕλληνες ἐστερήθησαν καὶ αὐτὰ ταῦτα τὰ δικαιώματά των, τὰ ὁποῖα πρέπει ἐν ἔθνος ἀνεξάρτητον νὰ ἔχῃ, ὑπέπεσαν τέλος εἰς τὴν σκληρὰν μάχαιραν τῶν αἰμοδόρων τυράννων· ἔλειψαν πλέον τὰ καθ' αὐτὸ δικαιώματά των· δὲν ἦσαν ἄνθρωποι, ἀλλ' ἦσαν ποταποὶ δούλοι. τοῦτο δὲ προῆλθεν ἐκ τοῦ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἄφρασαν πλέον ἐαυτοὺς· νὰ παρασύρωνται ἀπὸ τὴν σχολαστικὴν ἐκείνην ματαιορροσύνην, ἥτις ἐξάπτουσα τὰ πάθη, ἐπιφέρει τὴν πτώσιν εἰς ὅσα ἔθνη ἐσδύστη ἡ εἰλικρινὴς σχέσις καὶ ἀμοιβαία βοήθεια μεταξύ ἔθνους καὶ Διοικήσεως. Ταῦτα ἐβύθισαν τὴν ἀξιόχρεστον πατρίδα μας, καὶ τὴν σήμερον ἀλόγη ἴσως θέλουσι τὴν φθεῖρει, ἐὰν δὲν φανῶσι μεγάλοι ἄνδρες, οἱ ὅποιοι νὰ ἐπαγρυπνήσωσιν εἰς τὰ μεγάλα δεινὰ της·

Τὸ πρῶτον τῆς δημοκρατικῆς Διοικήσεως ἐπιστήριγμα εἶναι ὁ λαός· ἡ Διοίκησις, ἡ ὁποία ἐκλέγεται καὶ μεγαλύνεται ἀπὸ τὸν λαόν, χρεωστῇ ἀφύκτως νὰ τιμᾷ αὐτὸν τὸν λαόν, καὶ διὰ τῆς ὀρθῆς κυβερνήσεως νὰ τὸν κατασταίῃ εὐπειθῇ εἰς τὰς νομίμους διαταγὰς της· διότι ὅταν ὁ λαὸς καταντήσῃ νὰ μὴ τιμᾷ τὴν Διοίκησιν, καὶ νὰ μὴ πειθεται εἰς τοὺς παρὰ τῶν παρασχῶν του θεσπιζομένους νόμους, ἀτιμάζεται αὐτὸς ὁ ἔθνος, καὶ ὁ ἱερός ἐκείνος δεσμός, ὅστις χρηθεῖ τοῦ ἔθνους τὴν εὐδαιμονίαν διαλύεται καὶ καταστρέφεται διὰ πάντοτε.

Μία ἀδίκος σειρά δεινῶν περιστάσεων ἔφερε τὴν Διοίκησίν μας εἰς κατὰστασιν νὰ μὴν ἐμπορῇ, μ' ὅλον τὸν ζῆλον καὶ προθυμίαν της, νὰ συστήσῃ τὴν εὐδαιμονίαν εἰς τὴν πατρίδα. Διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν πολυτίμητον καὶ μέγαν αὐτὸν σκοπὸν δὲν τὴν ἐμποδίζει ὁ λαός (διότι ἂς ᾔνα, καθεὶς βέβαιος, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ εὐπειθέστατος λαὸς τοῦ κόσμου, ὅταν δὲν ἐμποδίζεται ἀπὸ τοὺς κακοῦς καὶ σφετεριστάς), ἀλλ' αὐτομάτινα, τὰ ὁποῖα μετὰ τὴν στερέωσιν τοῦ πολιτικοῦ μας συντάγματος εἶδον νὰ ματαιώνωνται καὶ νὰ ἐξαλείφονται ὅλα των τὰ προνόμια, δι' ὧν ἔφραν τὰζοντο νὰ δυναστεύσωσι τὸν λαόν σκληρότερα παρ' αὐτοὺς τοὺς τυράννους. Αἱ αὐτὴν τὴν αἰτίαν, καὶ ὅχι δι' ἄλλην τινὰ ἐμποδίζεται ὁ λαός, ἂν καὶ τὸ ἐπιθυμῇ, νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὰς νομίμους διαταγὰς τῆς Διοικήσεως. Οὗτοι ἐμποδίζουν τὸν λαόν νὰ κάμῃ τὸ χρέος του πρὸς τὴν Διοίκησιν· οὗτοι θέλουν νὰ καταβάλωσι τὸν ταλαίπωρον λαόν μας, διὰ νὰ χαίρωνται αὐτοὶ καὶ σήμερον ἀκόμη τῆς φαντασίας των τα προνόμια, τὰ ὁποῖα τὸ πολιτικόν μας σύνταγμα ἐξωστράκισε διὰ πάντοτε. Δευτέρα τοῦτου αἰτία εἶναι, ὅτι πολλοὶ τῶν παραστατῶν μας νομίζουν, ὅτι χρεωστοῦν νὰ ὑπερασπίζωνται μόνον τῶν πόλεων καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τὰ δικαιώματα, ἀπὸ τὰς ὁποίας εἶναι ἀπεσταλμένοι· ἔττω καλῶς καὶ τοῦτο· ἂς φροντίζωσι περὶ τῶν συμφερόντων τῶν ἐπαρχιῶν, ἀπὸ τῆς ὁποίας εἶναι ἀπεσταλμένοι· ἂς μὴ λησμονώσιν ὅμως, ὅτι ἐνούμενοι εἰς ἓν σῶμα παριστάνουσι τὸ ἔθνος ὁλόκληρον· καὶ ὅτι ἡ πρώτη αὐτῶν φροντίς πρέπει νὰ ᾔναι ἡ γενικὴ τοῦ ἔθνους εὐδαιμονία, ἡ εὐδαιμονία ἐκείνη, ἥτις ἐξίσου πρέπει νὰ βοηθῇ τὸν πτωχὸν καὶ ἀδύνατον, καθὼς καὶ τὸν πλούσιον καὶ ἰσχυρόν.

Ἄν λοιπὸν ἠθέλωμεν ἐμπορέσει νὰ καταβάλωμεν τοὺς φαντασιώδεις καπνοὺς τῶν ποτὲ προσετώτων (κοτζαμπασίδων) καὶ τῶν καπιταναίων, ἂν ἠθέλωμεν ἔλθῃ εἰς κατὰστασιν, ὥστε ὅλοι οἱ παραστάται τοῦ ἔθνους μας νὰ ἐνεργῶσιν ὅχι μόνον ὑπὲρ τῶν τοπικῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν γενικῶν συμφερόντων, ὁ δὲ λαὸς τότε δὲν ἤθελε κάμνει τὸ χρέος του. τότε βέβαια αὐτὸς ἤθελεν εἶναι ἡ αἰτία τῶν μεγάλων τούτων δεινῶν· ἔχομεν ὅμως χρηστὰς ἐλπίδας ταχέως νὰ φθάσωμεν εἰς τῆς εὐδαιμονίας τὸν ὑψηλὸν βαθμόν· ἡ Διοίκησίς μας ἔδειξε περισσότερον παρὰ κάθε ἄλλην φοράν ὅτι φέρεται ὡς Διοίκησις· ἔδειξε χαρακτηριστικὰ ἄξια τῶν μεγαλητέρων ἐγκωμίων. Ποῖος τότε δὲν θέλει ἐπιθυμῇ νὰ πειθεται εἰς τοὺς νόμους τοιαύτης ποιότητος καὶ πολυτιμότητος Διοικήσεως; μόνον οἱ κακοῦργοι· ἀλλ' ὁ λαός μας δὲν συνίσταται ἀπὸ κακούργους· ἐκάμαμεν τόσας καὶ τόσας ἄλλας θυσίας· ἴσως ἡ μεγαλητέρα θυσία μας θέλει εἶναι ἡ ἀποβολὴ ὅλων τῶν κακῶν ἐθίμων καὶ προλήψεων μας, διὰ νὰ ἐμβωμεν εἰς τὸ ὀρθὸν καὶ σωτήριον πολιτικόν μας σύστημα. Σκεπτόμενος ὁ λαὸς ὅλα ταῦτα, καὶ θέλει ἀκούσει τὴν πατρικὴν φωνὴν τῆς Διοικήσεως, καὶ θέλει ὑπακούει εἰς τοὺς νόμους, διότι γνωρίζει κάλλιστα, ὅτι ἀπὸ τὴν πρὸς τοὺς νόμους ὑποταγὴν κρέμαται καὶ ἡ γενικὴ εὐδαιμονία.

Εἰδήσεις ἐγγύραιοι. Εἰς τὰς 12 τοῦ τρέχοντος, ἐν ἐχθρικῶν πολέμων βρῖκει εὐγαῖαν ἀπὸ Π. Πάτρας, ἀπαντήθη μὲ τὸν Ἑλληνικὸν μπότον τοῦ κυβερνήτου Ἀθανασίου Μαλακᾶ.

Ἐπολέμησαν ὡς τρία τέταρτα τῆς ὥρας, καὶ τὸ βρῖκει ἱστράφη εἰς τὰ ὀπίσω. Χθὲς τὸ ἴδιον βρῖκει πρὸς τὰς 12 τοῦ τρέχοντος ἐν τῷ ἀκρωτήριον τοῦ Πάππα διευθυνόμενον πρὸς τὰ ἔξω. Πέντε ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν ἐνόπλων, τῶν ἐνεργούντων τὸν ἀπικλιισμόν τοῦ κόλπου τῶν Πατρῶν, δηλαδὴ οἱ Μπόδοι διοικούμενοι ἀπὸ τοὺς κυβερνήτας Μήττον Φαγκίλια, Ἀθανάσιον Μαλακᾶ, Δημήτριον Χοντροδέμημον, Διονύσιον Στάμον καὶ Μήττον Γκούρμπα ἐκτελέθησαν μὲ αὐτὸ, ἐπολέμησαν ὑπὲρ τὰς δύο ὥρας, καὶ ἐπλοίσαν τὸσον, ὥστε ἐδούλευσε καὶ ἡ ψυχὴ φωτίει· ὁ ἐχθρὸς βοηθούμενος ἀπὸ δύο λάντζας, τὰς ὁποίας ἔριψε διὰ τὸν ἐφέλκουν, καὶ ἀπὸ τὴν αἶρα, τὸν ὁποῖον εὗρεν ἀκολουθῶν βοήθον, ἐμβῆκεν εἰς Πάτρας. Πρέπει δὲ νὰ ἐδουλεύσῃ μεγάλην ζημίαν, τοῦ ἐκάθ καὶ μία ποσότης βαρύντης, τὴν ἐπείαν εἶχεν εἰς τὸ κατὰστρωμα. Ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα δὲν ἐβλάθη κανένας ἀνθρώπος.

— Τὴν στιγμὴν ταύτην ἐφθασεν ἐνταῦθα ὁ ἀξιοπρεπέστατος Κύριος Βλακάριος, ὅστις μᾶς ἀναγγέλλει ὅτι οὐ γενέστατος Κύριος Γορδὼν πρέπει μίχρ· τῆς ὥρας νὰ ἐφθασεν εἰς Ζάκυνθον, διότι στιγμιαίως ἐπιρριμέντο.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 49

τῇ 18 Ἰουνίου 1824.

Μεσολόγγιον τῇ 17 Ἰουνίου.

Ἐπακριβῆς περιγραφὴ τῶν διατρεχάντων εἰς Ἀρταν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγινεν ἡ κατ' αὐτῆς ἐκστρατεία.

Οἱ στρατηγοὶ Γεώργιος Τζόγκας καὶ Ιωάννης Ράγκος συνωδευμένοι ὑπὸ τῶν χιλιάρχων Ἀναγνώστου Καραγιάννου καὶ Δήμου Τζέλιου, ἐπὶ κεφαλῆς ὄντες χιλίων μόνων περίπου ἐκλεκτῶν στρατιωτῶν ἐστρατοπέδευσαν τὸ κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν μεγάλην λεγομένην Φτέσιν (τοποθεσίαν τοῦ Βάλτου), ὅπου ἐγινε τὸ κατὰ τῶν ἐχθρῶν σχέδιον, καὶ ἀμέσως διευθύνθησαν πρὸς τὸ Ραδοβίτζιον, δι' ὅπου ἐμελλε νὰ ὑπάγῃ καὶ ὁ στρατηγὸς Στορνάρης, ὅστις ὡς ἐγραψεν, εἶχεν ἐτοίμους 600 στρατιώτας.

Ἐν τῷ ἐπλησίαν λοιπὸν εἰς Ραδοβίτζιον, ὁ ἐν αὐτῷ Δημήτριος Γώγος ἐπεμψεν ἐπίτῃδες ἀνθρώπους τοῦ πρὸς τὸν στρατηγὸν Τζόγκαν, παρακαλῶν τοῦτον διὰ νὰ μὴ προχωρήσῃ περισσύτερον, ἀλλὰ νὰ περιμένῃ ἡμέρας τρεῖς, ἕως ὅτου νὰ δυνηθῇ νὰ ἐλευθερώσῃ κρυφίως τὸν εἰς Πρέβεζαν κρατούμενον ὑπὸ τῶν Τούρκων (ὡς ἐνέχυρον) ἀδελφόν του, καὶ τότε ἂς εἰσέλθῃ εἰς Ραδοβίτζιον μετὰ τοῦ στρατοῦ του, διὰ νὰ ἐνωθῶν ὅλοι κατὰ τοῦ κοινού ἐχθροῦ. Ὁ Τζόγκας, φιланθρωπία κινούμενος συγκατένευσεν, ἐζήτησεν ὅμως τὰς ἀναγκαίας τροφὰς τῶν τριῶν ἡμερῶν, τὰς ὁποίας καὶ ὑπεσχέθη ὁ Γώγος διὰ γραμμάτων.

Δύο ἡμέραι παρήλθον· καὶ ὁ Γώγος δὲν ἐκπλήροι τὴν ὑπόσχεσίν του, διὰ τὸ ὅποιον οἱ στρατηγοὶ ἐβιάσθησαν νὰ ἀναλάβουν τὴν σειράν τῆς προόδου των· ὅθεν ὁ μὲν εἰς τούτων (ὁ Τζόγκας) ἐπλησίασεν ἔτι μᾶλλον εἰς Ραδοβίτζιον στρατοπεδεύσας εἰς Χελῶναν, ὁ δὲ ἕτερος (ὁ Ράγκος) ἐπροχώρησεν ἐκ τοῦ ἐπάνω μέρους τοῦ Ραδοβίτζιου, καὶ φθάσας εἰς Κανάλιαν διωργάνισεν ὅλα τὰ πέριξ χωρία, προσλαβὼν μὲ τὸ μέρος του τοὺς ἐνόπλους πάντας, ἀφ' οὗ μετέφερε τὰς οἰκογενείας των πέραν τῆς γεφύρας Τατάρινας διὰ προφύλαξιν.

Οἱ στρατηγοὶ τῶντι δὲν ἠπατήθησαν εἰς τὰς ὑποψίας των κατὰ τοῦ Γώγου, ἐπειδὴ ὁ ἐπίβουλος οὗτος, ἀντὶ νὰ ἐνεργήσῃ εἰς τὸ διάστημα τῶν τριῶν ἡμερῶν τὴν φυγὴν τοῦ ἀδελφοῦ του ἀπὸ Πρέβεζαν, ἐνοήθη κρυφίως μὲ τοὺς Τούρκους, καὶ ἔφερεν εἰς Σκουλικαργιά ἓνα σῶμα ἐξ αὐτῶν διὰ νὰ φυλάξουν αὐτὴν τὴν τοποθεσίαν.

Τότε ὁ γενναῖος Τζόγκας ἐτοιμάσθη παρὲνθός διὰ νὰ κτυπήτῃ τὸν ἐχθρὸν μὲ τοὺς ὀπαδοὺς του, καὶ τῇ 3 Ἰουνίου ὥρμησε κατ' αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς συμπλοκὴν, τὸν κατέστρεψε, καὶ ἤθελε τὸν ἀφανίσῃ ὁλοτελῶς, ἀνίσως ἡ νύκτα δὲν ἐβόηθῃ τὴν φυγὴν του εἰς τὸ φρούριον τῆς Ἀρτης. Κυριεύσας δὲ οὕτω τὴν Σκουλικαργιά, τὴν ἐπαύριον εἰσῆλθε νικητὴς ὁ αὐτὸς στρατηγὸς καὶ εἰς Ραδοβίτζιον, πνέων εὐλογον θυμὸν κατὰ τῶν ἐντοπίων χριστιανῶν, οἵτινες πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχον τὸν ἀπατήσῃ μετὰ τοῦ Γώγου· ἀλλ' ὅμως κατέπαυσε τὴν ἀγανάκτησιν του εὐθὺς ἀφ' οὗ ἴδε νὰ ἔλθουν εἰς προὑπάντησίν του ὅλοι οἱ ἱερεῖς, καὶ οἱ προσετοὶ τοῦ Ραδοβίτζιου, λέγοντές του μετὰ δακρύων ὅτι, ἐπειδὴ οὗτοι καὶ ὁ λαὸς ἦσαν ἀθῶοι εἰς τὰ φερίματα τοῦ Γώγου, ἐπαρακάλουν νὰ μὴ παρενοχληθῇ κανεὶς ἐξ αὐτῶν, καὶ ὅτι τώρα εἶναι ἀδελφοὶ των καὶ σύμμαχοι των· ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐδιόρισεν ὁ στρατηγὸς Τζόγκας τοὺς στρατιώτας του διὰ νὰ μὴ βλάψουν εἰς τὸ παραμικρὸν τοὺς ἐντοπίους, ἐδιόρισε καὶ τοὺς ἀρχηγούς τούτων διὰ νὰ συνάξωσιν ὅσον τάχιστα τοὺς διεσκορπισμένους εἰς τὰ ὄρη ἐκ τῶν Ραδοβίτζιωτῶν καὶ νὰ ἐνασχολῶνται εἰς τὴν ἐτοιμασίαν τῶν ζωοτροφῶν τακτικῶς.

Μετὰ δὲ τοῦτο ἐξηκολούθησε τὸ νὰ προχωρῇ καὶ ἐφθασεν εἰς Βελενίτζιον· ἀλλὰ παρατηρήσας μετὰ τινος ἡμέρας ὅτι τοῦ στόματος τὰ ἐφόδια δὲν ἐπέμποντο τακτικῶς εἰς τὸ στρατόπεδον (καὶ τοῦτο προήρχετο ὡς τοῦ ὅτι οἱ διάφοροι τῶν χωρίων κάτοικοι ἦσαν εἰσέτι ἐσκορπισμένοι) ἠναγκάσθη νὰ ὀπισθοποδίσῃ ὀλίγον καὶ ἦλθεν εἰς Κόκυρα (Ξοδάκτυλο). (Ἡ συνέχ. εἰς τὸ ἱερόν. φύλλον).

Κατὰ τὰς ὑποίας ἔχομεν ἐκ Πελοποννήσου νεωτέρας εἰδήσεις, ἡ ὑπερτάτη ἡμῶν Διοίκησις παρέλαβεν ὅλας τὰς μέχρι τοῦδε κατακρατουμένας παρὰ τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη ἐπαρχίας της· οὗτος δὲ ζῇ ἤδη μεμονωμένος εἰς Καρύταιναν.

Τὸ Ναύπλιον ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν φύλαξιν τῶν στρατηγῶν Ζαήμη καὶ Λόντου.

Ὁ Ἕλλην. στόλος εἶναι ἤδη ἐτοιμος, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀναχωρεῖ διὰ Κρήτην φέρων ἱκανὰ στρατεύματα πρὸς βοήθειαν τῆς νήσου· μετὰ δὲ τοῦτο θέλει ὑπάγει πρὸς ζήτησιν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, ὅστις, ὡς πληροφοροῦμεθα, ἐξασθενεῖ καθεκαστὴν αἰτίᾳ τῆς ἐν αὐτῷ ἐπιπολαζούσης νόσου πανώλης.

Οἱ Τούρκοι τῆς Εὐρίπου ἐτόλμησαν ἐσχάτως νὰ ἐξέλθωσι τοῦ φρουρίου τῶν προχωρήσαντες μέχρι τῶν συνόρων τῶν Ἀθηνῶν· ἀλλ' ὁμῶς οἱ ἐκείσε ἐπαγρυπνοῦντες εἰς τὰ κινήματά των 'Ἕλληνας περικυκλώσαντες τούτους πανταχόθεν, ἐθανάτωσαν πολλοτάτους, αἰχμαλωτίσαντες ἐνταυτῷ σχεδὸν τετρακοσίους.

Πρὸς τὸν συντάκτην τῶν 'Ἑλληνικῶν χρονικῶν

Ζάκυνθος τὴν 22 'Ιουνίου 1824.

Κύριε!

Δάδετε, παρακαλῶ, τὴν καλοσύνην νὰ δημοσιεύσῃτε διὰ τῆς ἐφημερίδος σας τὸ ἐξῆς ἄρθρον.

Ο δούλος σας Hum fries.

Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι κάθε κοινῆς ἐφημερίδος τὸ ἀντικείμενον εἶναι νὰ ἐκθέτῃ τὰς πράξεις μὲ οὐδετερότητα. Τοῦ εὐγενοῦς συνταγματάρχου Στανχώπ τὴν ἀπροσδόκητον ἀναχώρησιν, καὶ τὰς αἰτίας, δι' ἃς ἐμποδίζεται τὸ δάνειον, ἴδον δι' ἐνὸς ἄρθρου τῆς ἐφημερίδος σας νὰ ἀποδίδετε εἰς τὰς ραδιοφυγίας καὶ τὰς ἀντιπατριωτικὰς συμβουλὰς τοῦ κυρίου Νέγρη· ἀλλ' ἐγὼ ἤμπορῶ νὰ βεβαιώσω τὸ κοινὸν τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἂν ὁ ἀξιώσιμος οὗτος συνταγματάρχης ἤθελε δώσει πίστιν εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὰς συμβουλὰς τοῦ κυρίου Νέγρη, ἀντὶ νὰ ἀναχωρήσῃ κατ' εὐθείαν ἀπὸ Σάλλωνα διὰ Ζάκυνθον, ἤθελεν ὑπάγῃ βέβαια ἐνθα καθεδρεύει ἡ Διοίκησις. Γνωρίζουν δὲ ἀκριβέστατα ὅσοι εἶναι εἰς τὰ πράγματα, ὅτι ἄλλα αἰτία ἐδυσκόλευσαν, καὶ εἰσέτι δυσκολεύουν τὴν στάσιν τῶν χρημάτων.

Ἀξίωμα ἀπαντήρητον τοῦ φυσικοῦ καὶ πολιτικοῦ νόμου εἶναι τὸ ὅτι « ἕκαστος ἄνθρωπος, ὅποιοςδήποτε δικαιοῦσας μέλος καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι, ἔχει ἀναφαίρετον δικαίωμα τὸ νὰ ἀποβλέπῃ εἰς ὅσα πράγματα συντίθονται τὸ κοινὸν καλόν, καὶ νὰ ἀγωνίζεται ἐνταυτῷ κατὰ πάντα τρόπον διὰ νὰ εἰσάγῃ εἰς τὸ ἔθνος του ταῦτα ». Ἡδὴ, ἐπειδὴ τὸ πλησιέστερον δικαίον τοῦ πολίτου εἶναι τὸ νὰ συλλογίζεται, ὁμιλῇ καὶ πράττῃ ἑλευθέρας τὰ συμφέροντα, φανερόν εἶναι ὅτι κἄνεις δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸ καὶ ἐπομένως λαμβάνονται (ἢ κακὰ βουλευόμενοι) ὅσοι ἀποφαίνονται ὅτι εἰς τὰς περιστάσεις μας σήμερον μόνοι οἱ ἐν ὑπουργήμασι χρηματίσαντες, ἢ σωματικῶς τὴν πατρίδα ὑπηρετήσαντες ἀπ' ἀρχῆς ἢ πρὸ καιροῦ, ἔχουσιν ἄδειαν διὰ νὰ προβάλλουν εἰς τὸ γένος των τὰ σωτηριώδη κτλ. Οἱ τοιοῦτοι νέοι νομοδιδάσκαλοι, ἐπαναλαμβάνω, πρέπει νὰ καταφρονοῦνται ἀπὸ ὅλους ἐν γένει τοὺς εὐφρονούντας καὶ τοὺς χρηστοὺς πατριώτας, καὶ νὰ νομίζωνται ἀναμφιδόλως ἢ ὡς ἀπαίδευτοι (καὶ διὰ τοῦτο μὴ εἰδότες τί λέγουν), ἢ ὡς φιλοδέσποτοι (καὶ διὰ τοῦτο θέλοντες νὰ κρατῶσι τὸ ἔθνος εἰς ὅρια νοδὸς περιωρισμένα καὶ ἀρμόζοντα εἰς τοὺς ἰδιοτελεῖς των σκοπούς).

Ὁμολογούμενον εἶναι ὅτι κανὲν ἔθνος, καμμία διοίκησις δὲν ἤμπορουν νὰ ὑπάρξωσι, καὶ νὰ στερεωθῶν, καὶ νὰ εὐτυχίσωσιν, ἀνίσως ὅλα τὰ μέλη ἐν γένει (ἀρχίζοντες ἀπὸ τὸν μεγαλήτερον καὶ παύοντες εἰς τὸν μικρότερον) δὲν γνωρίζουν καλῶς τὰς δύο καὶ καθαυτὸ δυνάμεις, αἵτινες μόναι ἤμπορουν ν' ἀποκαταστήσωσι ταῦτα εὐδαίμονα, λέγω τὰ δίκαια καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ πολίτου. Ὅταν ὁ λαὸς, εἰς τὸν πολιτικὸν βίον, ἀγνοῇ τί χρεωστῇ πρὸς τὴν Διοίκησίν του, καὶ ἀντιστρόφως, τί χρεωστῇ πρὸς αὐτὸν ἡ Διοίκησις, ἀδύνατον εἶναι, ἄνευ τῆς δικαίας ταύτης ἰσοσταθμίας καὶ τοῦ ἀμοιβαίου δεσμοῦ, νὰ μὴ καταστροφῇ ἢ τὸ ἐν μέρος ἢ τὸ ἄλλο· ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ καταντήσῃ τὸ ἔθνος, γρηγόρα ἢ ἄργά, ἢ εἰς δεσποτισμὸν ἀπόλυτον, ἢ εἰς ἀναρχίαν ἐσχάτην.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ποῖον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ἄτομον, τὸ ὁποῖον ἤμπορεῖ ποτὲ νὰ λάβῃ τὴν τὸλμην διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ νὰ μὴ δημοσιεύωνται αἱ πλέον σωτηρίαί νουθεσίαι εἰς ἔν ἔθνος, καὶ ἔθνος, τὸ ὁποῖον, ἐπειδὴ εὐρίσκεται εἰς ἐπανάστασιν, εὐρίσκεται καὶ εἰς τὸν βραχυμὸν ὅλων τῶν παθῶν, τὰ ὁποῖα ἂν δὲν προλάβῃ νὰ χαλινώσῃ, τις ἤμπορουν νὰ ρίψουν ῥίζας βαθείας, καὶ νὰ σαλεύσωσιν ἑπειτα ὀλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἐθνικῆς ἡσυχίας; ποῖος νόμος (πᾶρεκτός ὁ τυραννικὸς καὶ οὗτος δυσκόλως,) ἐπεριόρισεν ἢ ἐσχέει νὰ περιορίσῃ ποτὲ τοῦ ἀγαθοῦ πολίτου τὸ στόμα; Ἡ ἰδία ὑπερτάτη Διοίκησις ἡμῶν, κατὰ μίμησιν τῶν εὐνομιμένων τῆς Κυρώπης λαῶν, δὲν ἔδωκε διὰ τοῦ πολιτικοῦ του συντάγματος (ἴδε τομ. Β'. § β'. καὶ γ.) τὸ δικαίωμα εἰς πάντα 'Ἕλληνα τὸ νὰ δύναται νὰ ἐκφράζεται καὶ κοινοποιῇ τὸ καλόν; προσδιορίζει αὕτη εἰς τοῦτο παλαιούς ἢ νεοφύτους 'Ἕλληνας; παντελῶς· τί βλάπτει λοιπὸν ὅταν ἕνας 'Ἕλλην (ἔστις δὲν συνηγωνίσθη μετ' ὃ ἔθνος του ἕως χθὲς διὰ τῶν φυσικῶν του δυνάμεων) παρρησιάζηται σήμερον διὰ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὰ γενικά πράγματα, καὶ ἄρχεται ν' ἀγωνίζεται διὰ τῶν νοερῶν του δυνάμεων; εὐθὺς ἀπ' οὗ ὅσα λέγει ἦναι ἀποδεδειγμένως χρήσιμα καὶ εἶναι εἰσέτι καιρὸς διὰ νὰ βαλθῶσι καὶ εἰς ἐνέργειαν, καὶ νὰ καρποφορή-

σωσι, πῶς δὲν εὐχαριστοῦν οἱ μισόκαλοι τὸν Θεὸν διότι τοῖς ἐξαπέστειλε σήμερον τοῦτο τὸ δῶρον; ἢ τάχα νομίζουσιν, ὅσοι νομίζουσι τὴν Ἑλλάδα κληρονομίαν των, ὅτι ἡ πατρίς μόνον διὰ τοῦ βραχίονος ὑπηρετεῖται, καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ νοῦς ἐνταυτῷ; ἀγνοοῦν ὅτι ὁ ὀρθὸς λόγος πρέπει πάντοτε νὰ ὀδηγῇ καὶ νὰ διευθύνῃ πᾶσαν οἴαν δῆποτε τοῦ ἀνθρώπου πρᾶξιν; πρέπει νὰ ῥίπτωμεν λοιπὸν κατὰ τοῦ κρημνοῦ καὶ ὅσους μὴ δυνάμενοι διὰ τοῦ σώματος νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς μίαν διοίκησιν, δύναται ὁμῶς νὰ ὠφελήσωσι πολὺ ἢ ὀλίγον διὰ τῶν ψυχικῶν των γνώσεων;

Ἄς ἐκλείψῃ λοιπὸν ὁ ἐπικατάρτος ἐγωϊσμὸς ἀπὸ Ἑλληνικὰς ψυχάς· ἃς μὴν ἤμεθα φίλοι καὶ δοκησίσσοφοι· ἃς ἤμεθα ἀπ' ἐναντίας μετριοφροῖες καὶ σεμνοπρεπεῖς· ἃς φερόμεθα εὐγνωμόνως πρὸς ὅσους μᾶς ὑπαγορεύουν τὰ καλὰ, εἴτε ὁμογενεῖς εἴτε ἑτερογενεῖς· ἤθελον εἰσθεῖν οἱ τοιοῦτοι καὶ ἃς ἔχωμεν, τέλος, πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι, ἂν θέλωμεν διὰ νὰ κάμωμεν μέλη, ἂν θέλωμεν δηλαδὴ ν' ἀποβῶμεν μίαν ἡμέραν δακτυλοδεικτούμενοι ἀπ' ὅλων τὴν κόσμον, πρέπει νὰ παύσωμεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἤμεθα (ὅσοι εἴμεθα) σφῆκες, πρέπει νὰ γίνωμεν μέλισσαι, πρέπει, καθὼς αὐται, ν' ἀπαιθίζωμεν ἀπ' ὅλα τὰ ὠφέλιμα, πάντα ἔσα ἀπαιτοῦνται ἀφ' ἑκτὸς εἰς τὸν μέγαν γενικὸν μας σκοπὸν.

Περὶ διαφόρων εἰδῶν τῶν ἀντενέργειων.

(Ἀφιερῶμαι εἰς τοὺς πρᾶστὰς μας).

Διὰ νὰ μένῃ στερεὸν εἰς ἔν ἔθνος τὸ εἶδος τοῦ πολιτεύματός του, πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ ἦναι σύμφωνον μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὰς ιδέας τοῦ λαοῦ ἐκεῖνου· καὶ τότε δὲν ἤμπορουν νὰ ὑπάρξωσι καὶ αἱ κυρίως ἐπαναστάσεις λεγόμεναι· αἱ δυστυχίαι, αἱ ἀτομικαὶ καταστροφαί, πολίται τὸ νὰ κατατρέχωσι καὶ νὰ καταδιώκωσιν ἄλλους πολίτας, φατρίαί τὸ νὰ καταβάλλωσιν ἄλλας φατρίας, καὶ ἄπειρα ἄλλα δυστυχήματα ποτὲ δὲν θέλουσι λείπει ἀπὸ τὸ ἔθνος, ἐν ὅσῳ τὸ εἶδος τοῦ πολιτεύματος δὲν εἶναι κατάλληλον μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, εἰς τρόπον ὥστε καὶ νὰ ἤμπορῇ νὰ ὑφίσταται.

Ἀναπόφευκτοί εἶναι αἱ ἐπαναστάσεις, ἐν ὅσῳ ἡ μεταξὺ τοῦ πνεύματος ἐνὸς λαοῦ καὶ τοῦ εἶδους τοῦ πολιτεύματος συμφωνία καὶ καταλληλότης δὲν ὑφίσταται, καὶ αἱ ἰδία αὐταὶ ἐπαναστάσεις δὲν ἀποβλέπουσιν, εἰμὴ εἰς τὸ νὰ συστήσωσι τὴν συμφωνίαν ταύτην· αἱ ἐπαναστάσεις ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον δὲν προέρχονται ὡς ἀπὸ τὸν σκοπὸν τῶν ὅσοι τὰς ὀργανίζουσιν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔχουν ἐπὶ ῥόισιν εἰς τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων ἐνὸς ἔθνους.

Ὅταν μία ἐπανάστασις ἐπιτυχάνῃ διὰ μιᾶς τούτου τοῦ σκοποῦ τῆς, καὶ χωρὶς νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω, ἵσταται ἕως εἰς αὐτὸ τὸ ὅριον, δὲν ἤμπορεῖ ποτὲ νὰ ἐπιφέρῃ ἐναντίον ἀποτελεσμα· διότι τοσοῦτον ταχέως παρέρχεται, ὥστε ἅμα ἀναφύεισα, καὶ καταπαύεται. Τοιαῦτα δὲ ὑπῆρξαν αἱ τῆς Ἑλβετίας, Ὁλλάνδας καὶ Ἀμερικῆς ἐπαναστάσεις. Ὅταν δ' ὑπερβαίῃ μία ἐπανάστασις αὐτὸν τὸν ὅρον, τουτέστιν, ἔταν ἀποβλέπῃ νὰ συστήσῃ εἶδος πολιτεύματος ἀσύμφωνον μὲ τὰς ιδέας καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, ἢ νὰ ἀλλοιώσῃ τὴν ἐνυπάρχουσαν ταύτην συμφωνίαν, ἐπιφέρει βεβαίως κάμπολλα δεινὰ· διότι, τῆς ἰσορροπίας ταύτης ἑλλειπώσης, τὸ εἶδος τοῦ πολιτεύματος δὲν ὑποστηρίζεται πλέον ὑπ' ἄλλου τινος, εἰμὴ ὑπ' ἀλληλοδιαδόχων δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι ἅμα καταπαυθεῖσαι, τὰ πάντα ἐκπίπτουσι καὶ ὀπισθοδρομοῦσιν.

Ἡ κατὰ τοῦ Παπικοῦ θρόνου ἐπανάστασις τῆς Ἀγγλίας, ὑπερπηδήσασα τὸν ὅρον τοῦτον, ἀκυροῦσα τὴν βασιλικὴν ἀξίαν, μίαν βιαιοτάτην ἐπροξένησεν ἀντενέργειαν, ὥστε ἐστάθῃ ἀνάγκη νὰ ἀπεράσωσιν εἰκοσι ὀκτὼ ἔτη, διὰ νὰ γίνῃ νέα ἐπανάστασις, καὶ οὕτω νὰ ἐμποδισθῇ τοῦ Παπισμοῦ ἡ ἀναστερέωσις. Ἡ κατὰ τῶν προνομίων γενομένη τῆς Γαλλίας ἐπανάστασις ὑπερβᾶσα ὡσαύτως καὶ αὕτη τὸν ὅρον τῆς, καταπολεμῶσα τὰ ἰδιώματα, ἐπροξένησε φρικτοτάτην ἀντενέργειαν, καὶ εἶναι χρεῖα, καθὼς νομίζομεν, νὰ γίνῃ ἔτι νέα ἐπανάστασις, ἀλλὰ προφύλαξις μεγίστη καὶ ἄκρα φροντίς διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἀναγέννησιν τῶν προνομίων. Τῆς Ἑλλάδος ἡ ἐπανάστασις ἐδίωξε τὸν τύραννον, μέγала καὶ φρικτὰ πάθη ὁμῶς ἐξῆφθῃσαν ἐξ αἰτίας τῶν ποτὲ προεστώτων λεγομένων, καὶ λοιπῶν, οἱ ὁποῖοι ἀκόμη δὲν ἤμπορουν νὰ λησμονήσωσι τὰ πρόνομια ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀπελάμβανον εἰς τὸν καιρὸν τῆς Ὀθωμανικῆς ἐξουσίας· μόνον δὲ τοῦτο τὸ ἐναντίον τοῦ καθ' αὐτὸ σκοποῦ ὀλέθριον (ἀλλὰ καὶ καλλιστον κατὰ τὰς περιστάσεις) ἀποτέλεσμα μᾶς κατήντησε μετὰ τῆς σήμερον νὰ ἔχωμεν τοσαύτην πρὸς τοὺς νόμους ἀπειθείαν, καὶ τοσαύτην περὶ τοῦ εἶδους τοῦ πολιτεύματός μας ἀδιαφορίαν.

Ὅταν μία ἐπανάστασις, ὑπερπηδήσασα τὰ ὅρια τῆς, σταματήσῃ, πρέπει τις νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς τὰ ὅρια τῆς· ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ καὶ τοῦτο· διότι πρέπει νὰ παλινδρομήσῃ τόσον περισσότερον, ὅσον καὶ ἐπροχώρησεν· καὶ τότε αἱ ἀντενέργειαι καταπαύονται, ἢ δε μετριορροσύνη ἀναγεννᾶται.

Δύο εἰδῶν εἶναι αἱ ἀντενέργειαι· αἱ μὲν ἔχουσιν ὑποκειμένον τὸν ἄνθρωπον, αἱ δὲ τὰς ιδέας. (Ἡ συνέχ. εἰς τὸ ἐπόμε. φύλλον).

Χθὲς πρὸς τὸ ἐσπέρας ἀναχώρησεν ἐντεῦθεν ὁ εὐγενέστατος κύριος 'Εδουάρδος Βλακαῖρος, διευθυνόμενος πρὸς τὸ μέρος τῆς διατριβῆς τῆς ὑ-

περτάτης Διοικήσεως. Παπεισμένοι ἤδη ὄντες περὶ τοῦ πόσον ἐνησχόλησε καὶ ἐνασχολεῖ ζῆλον ὁ φιλέλλην οὗτος ἀνὴρ διὰ τὴν πρόοδον τῶν πραγμάτων μας, δὲν διστάζομεν ὅτι θέλει εὐκολύνει ταῦτα μεγάλως νῦν, ὅτε ἡ Διοίκησίς μας ἀνέλαβε τὴν προτέραν ἰσχύν της.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 50

τῇ 12 Ἰουνίου 1824.

Σύγγραμματα καὶ τέλος τῶν ἐν Ἄρτῃ διατριβάντων. (ἰδ. ἀριθ. 49).

Τὸ τοιοῦτον πληροφορηθέντες οἱ ἐν Ἄρτῃ Τούρκοι ἔλαβον ἀναψυχὴν καὶ εἰσῆλθον πάλιν εἰς Σκουλικαριά ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Ταχίρ Ἀπάζη, καὶ ἀκολουθούμενοι παρὰ τε τῶν προδοτῶν Γώγου, Νούρκα, Βαρνακίωτου καὶ Γιάννη Σούκα· εἰς τοιαύτην περίπτωσιν καὶ οἱ ἄστατοι Ῥαδοβιτζίωται ἠνώθησαν μετ' αὐτῶν, παρεκτός τῶν φιλελευθέρων καὶ εἰλικρινῶν Κώστα Οἰκονόμου, Πάνου Στούμπου καὶ εἰκοσι περίπου ἄλλων οἰκογενειῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπῆγον μετ' αὐτῶν ἡμετέρους.

Τῇ 9 Ἰουνίου ὁ ἐχθρὸς, τολμήσας περισσότερον, ἦλθε πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ὁ Στρ. Τζόγκας ἐστρατοπέδευε (εἰς Ξοδάκτυλον), καὶ ὀχυρωθεὶς εἰς λόφον τινὰ κείμενον ἀντικρὺ ἐκείνου, ἤρρισε τὰς βουλὰς τῶν τυφεκίων εἰς τὰς ὁποίας ἀνταπεκρίνοντο ὡσαύτως καὶ οἱ ἡμέτεροι. Ἐν τούτοις ὁ ἀνδρεῖος Στρατηγὸς Ῥάγκος, ὅστις εἰς ἄλλην θέσιν εὐρίσκετο, τρεῖς περίπου ὥρας ἀπέχουσαν ἀπὸ τῶν Τούρκων, ἀκούσας τὸν πυρεχολισμὸν καὶ πληροφορηθεὶς ἐνταυτῷ ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἦλθεν εἰς μάχην μετὰ τῶν ἡμετέρων, ἔβαλε πάρυτα τὸ στράτευμά του εἰς κίνησιν, καὶ μετὰ σπουδῆς ἔτρεχε διὰ νὰ προκαταλάβῃ τὰ ὀπισθεν τῶν Τούρκων, καὶ νὰ τῶν διακόψῃ οὕτω τῆς φυγῆς τὴν ἐλπίδα. Πλὴν, ὥς ὅτου νὰ γείνη τούτο, οἱ ἀνίκητοι καὶ σταθερότατοι στρατιῶται τοῦ μεγαλοψύχου Τζόγκα μὴν ὑποφέροντες τὴν τὸλμην τῶν βρυχάων, μὴν ὑποφέροντες νὰ βλέπουν τὴν νίκην διὰ νὰ ἀργοπαρῇ νὰ τοὺς στεφανώσῃ, ἐτοιμάσθησαν νὰ ὀρμήσουν μετ' αὐτοὺς γυμνὸν εἰς τὴν δεξιὰν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ των. Εἰς μάτην ἠγωνίζετο ὁ φρόνιμος στρατηγὸς των διὰ νὰ ἐμποδίσῃ πρὸς καιρὸν τὴν δικαίαν των ἀγανάκτησιν, λέγων πρὸς αὐτοὺς ὅτι, ἐπειδὴ οἱ ἄλλοι συναδελφοὶ των ὑπῆγον μετὰ τοῦ Στρ. Ῥάγκου νὰ περικυκλώσουν τοὺς Τούρκους ἥτον ἀνάγκη νὰ προσμείνωσι καὶ αὐτοὶ ὀλίγον ἕως ὅτου νὰ κλίσωσιν ὅλας τὰς ἐξόδους τοῦ ἐχθροῦ· τὸ ἀφρόνητον στράτευμα Τζόγκα δὲν ἤκουσεν, ἀλλ' ἐπιπίπτει χωρὶς ἀναβολὴν κατὰ τῆς τοποθεσίας τῶν Τούρκων, μάχεται ὡς στράτευμα ἡρώων διὰ ἀρκετὴν ὥραν, θανατώνει ἐχθρούς ἱκανούς, προχωρεῖ εἰς τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν, καὶ τέλος τοὺς βάλλει εἰς φυγὴν, καὶ τοὺς καταδιώκει μετ' ἐπιμονῆς αἰσθαντικῆς ἕως δύο ὥρων διάστημα, καὶ ἕως εἰς Σκουλικαριά. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἐπτακόσιοι περίπου ἄνδρες Ἕλληνες μετρηθέντες μετ' ἐχθρῶν τετραπλασίους σχεδὸν τὸν ἀριθμὸν καὶ ἐξίσου καλούς πολεμιστὰς ὄντας, εὐτύχησαν νὰ καταπολεμήσωσι τοὺς αὐτοὺς καὶ νὰ θανατώσωσιν ἐξ αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν, καὶ ἂν ἡ πολλὴ των φιλοτιμία δὲν τοὺς ἐβίαζε τόσο, βέβαια τοὺς ἠράνιζαν ὅλους· διότι ἀφ' οὗ ἐκλείπει ὁ στρατηγὸς Ῥάγκος τὸν δρόμον των δὲν ἤθελαν ἡμπορέσουν οἱ ἐχθροὶ νὰ εὗρωσι κανὲν καταφύγιον.

Μετὰ τοῦτον τὸν θρίαμβον, οἱ ἡμέτεροι ἐκρύφθησαν μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς τὰς πέριξ τοποθεσίας, μήπως ἐξαπατήσωσιν τὸν ἐχθρὸν, καὶ τὸν φέρουν εἰς τὰς ἐνέδρας των, οὗτος ὅμως ἦτον τόσος πεφοβισμένος, ὥστε οὐδὲ ἐπρόβαλε κἀν κεφαλὴν ἐξω τῶν ὀχυρωμάτων του· τότε οἱ Ἕλληνες μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποφέρουν πλέον τὴν πείναν, ὑπέστρεψαν εἰς τὸ ἐν Ξοδάκτυλῳ στρατόπεδον, ὅπου ἀφ' οὗ ἐπαρτήθησαν διὰ κατασκόπων τὰ κινήματα τοῦ ἐχθροῦ, καὶ εἶδον ὅτι οὗτος δὲν εἶχε πλέον τὴν τὸλμην νὰ παρρησιασθῇ ἐμπροσθέν των, ἀνεχώρησαν μετὰ τῶν στρατηγῶν των πρὸς τὸν Βάλτον, καὶ ἔπειτα εἰς Ξηρόμερον, ἐπειδὴ ἐπασχον ἀπὸ ὀλοτελῆ τροφῶν ἐλλείψιν· προήλθε δὲ τὸ δεινὸν τοῦτο ὡς ἐκ τοῦ γενικοῦ σχεδὸν διασκορπισμοῦ τῶν ἐγκατοίκων πρὸς τὰ ὄρη καὶ πρὸς τὰς κοιλάδας· δὲν μένει μ' ὅλον τοῦτο ἀμφιβολία ὅτι, ἐπειδὴ ἡ κατὰ τῆς Ἄρτας δοκιμὴ ἐμφύχως πολὺ τὰς καρδίας τῶν ἡμετέρων, ὥς ὅχι ἀργὰ γείνη δεύτερον ὁμοιον ἐπιχειρήμα, καὶ ἂν γείνη θελεῖ βέβαια ἔχει τέλος· εὐτυχέστερον, διότι θέλουν λάβει πρῶτα καλλητέραν εἰς τὰ ἀποβλέποντα τὰς ζωοτροφίας.

Μεσολόγγιον τὴν 19 Ἰουνίου.

Ἀπὸ γράμμα σταλθὲν ἐνταῦθα πρὸς τὸν γενικὸν διεσπυρτὴν παρὰ τοῦ ἐν Κραβάρῳ στρατηγοῦ Ἀνδρέου Σαράκα, καὶ σημειωμένον εἰς τὰς 18 τοῦ τρέχοντος, πληροφοροῦμεθα ὅτι πλησιάζων ὁ Ῥούμελι Δερβύς-πασσας μετ' αὐτοῦ στράτευμά του εἰς Λιανοκλάδιον, ἔστειλεν ἐμπρὸς (καὶ ὑπὸ τὴν φύλαξιν ἐνὸς μπέτῃ Λαρισσαίου ἔχοντος 180 περίπου ἐνόπλους) ὅλα του τὰ πολεμικὰ ἐφόδια, συνιστάμενα εἰς τριακοσίας κάσας φυσέκια· ἀλλ' ἡ θεία πρόνοια, ἥτις ἐξαίρετως πῶς ἐδείξε μέχρι τοῦδε σημαία ὑπὲρ ἡμῶν, νηδὺν καὶ ταύτην τὴν φορὰν διὰ νὰ ταραχῶσιν οἱ ἄπιστοι ἐχθροὶ μας οὐχὶ ὀλίγον· ἐπειδὴ, ἐν ᾧ ἡ νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔφθασαν τὰ πολεμικὰ εἰς Λιανοκλάδι ἦτον καθαρὰ καὶ ὁ οὐρανὸς ἐνδιος, μετ' ὀλίγον πίπτει ἕνας κεραυνὸς ἐπάνω εἰς τὸν πύργον ὅπου ἐφυλάττοντο αὐτὰ, διαπερθεὶς τὴν στέγην, εἰσέρχεται, καὶ κατακαίει ὁμοῦ μετ'

ὅλην αὐτὴν τὴν ποσότητα τῶν φυσέκων καὶ τὸν Μπέτην ἐνταυτῷ καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Πληροφοροῦμεθα προσέτι, ὅτι οἱ Ἕλληνες πολεμικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν μερῶν ἐκείνων (ἕνας τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ ἀνδρείοτατος ῥηθεὶς Σαράκας) ἐτοιμάζονται καθημέραν πρὸς γενναίαν ἀντιπαράταξιν τῶν συναθροισμένων ἐχθρῶν.

Ἐπιστολὴ τοῦ Γ. Βαρνακίωτῃ πρὸς τοὺς καπτανεῖους καὶ λοιποὺς πρεσβυτάς τοῦ Καρῆ.

Ἀδελφοί μου καπετανεῖοι καὶ πρεσβυτάς.

Ἐν Ἄρτῃ τὴν 20 Μαΐου 1824.

Ἐφθασεν ἐνταῦθα τὸ ἀπὸ 12 Ἀπρ. φύλ. τῆς ἐν Μεσολογγίῳ ἐφημερίδος, εἰς τὸ ὁποῖον εἶδον ὅτι ὁ κύριος Α. Μαυροκορδάτος μετ' αὐτοῦ ὁμόφρονος στρατηγούς καὶ χιλιάρχους μετ' αὐτοῦ τῆς φιλότητος μου πατρίδος ἀποστάτην, συγκαταριθμὸν καὶ ἐμὲ μετὰ τοῦ Καραϊσκάκη, ἐπὶ σκοπῷ νὰ κινήσῃ κατ' ἐμοῦ τῶν φιλάτων μου ἀδελφῶν τὸ μῖσος, κατακρατῶν αὐτοὺς ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς παρὰ τῶν ὁμοφρόνων του συσθηθείσης Διοικήσεως. Τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν τὰ ἐπιχειρήματα, καὶ ἡ παρούσα τῆς δυστυχημένης μου πατρίδος κατάστασις μ' ἐβίασαν νὰ γνωστοποιήσω εἰς τοὺς φιλάτους μου συμπατριώτας τὰ ἐπόμενα.

Ἐσὰς τοὺς συμπατριώτας μου, οἵτινες αὐτόπται ἐστάθητε, ἀψευδεῖς ἔχω μάρτυρας, τίνι τρόπῳ εἰς τὴν αὐτοῦσα διατριβὴν μου, ἐδούλευσα τὴν ἀγαπημένην πατρίδα μου, καὶ ὅτι ὅς τις τὰ ἐδῶ ἐρχομὸς μου μετ' αὐτοῦ καὶ ὑπογραφῆς αὐτοῦ τοῦ ἰδίου κυρίου Μαυροκορδάτου καὶ τῶν συνυπουργῶν του, ἦτο διὰ νὰ ἐξοικονομήσω τὴν σωτήριον θεραπείαν τοῦ γένους μου, καὶ νὰ τὸ ἀπαλλάξω ἀπὸ τὸν ἐπαπειλούμενον κίνδυνον· καὶ τῶρα ἡ εὐγενεία του, χωρὶς νὰ ἐνθυμηθῇ κἀν τὴν ὑπογραφὴν του, ἡ ὁποία σώζεται εἰσέτι εἰς χεῖράς μου, μοῦ προσάπτει τοιαύτην ἀνέσιον συκοφαντίαν; καὶ διὰ νὰ βασιλῇ ἀποκριμισμένους τοὺς δυστυχεῖς συναδελφεοὺς μου, ἐκδίδει διὰ τοῦ τύπου πλαστὰ ὄνειρα, διὰ νὰ τοὺς ἐνθουσιάζῃ, καὶ νὰ μὴ τοὺς διτῇ καιρὸν νὰ γνωρίσωσι τοὺς φιλοδόξους σκοπούς του, ὁ ὁποῖος εἰς ἄλλο δὲν ἀποβλέπει, παρὰ εἰς τὸν παντελῆ ἀφνισμόν τῆς δυστυχούς πατρίδος μου;

Ἀδελφοί! ποῦ εἶναι αἱ παρ' αὐτοῦ πρὸ χρόνων ὑποσχέσεις; ποῦ αἱ βοήθειαι; ποῦ αἱ δυνάμεις τῶν ἐξωτερικῶν βασιλείων; ὅλα αὐτὰ ὁ καιρὸς τὰ ἀπέδειξε ψευδῆ καὶ μάταια. Συνειθισμένος ἡ εὐγενεία του ἀπὸ τὴν εἰς Βλαχίαν διαγωγὴν του (καθὼς ἡ μετὰ τοῦ Καραντζᾶ ἐπαχρόνιος ἐκεῖ διατριβὴ του μαρτυρεῖ), δὲν ἐσκόπευε καὶ δὲν σκοπεύει ἄλλο, εἰμὴ μιμούμενος τὸν τύραννον Ἀλί-πασσα νὰ φέρῃ τοῦ Μωρέως καὶ τῆς Ῥούμελης τὴν ἐσωτερικὴν διχόνοιαν, τὴν ἀναρχίαν, καὶ ἀκολουθῶν τὸν παντελῆ ἀφνισμόν.

Σὰς ἐνθαρρύνει νὰ ἦσθε σταθεροὶ διὰ τὴν μελετωμένην ἐκστρατείαν τοῦ Μισῆ βαλεσι Μεχμέτ Ἀλί-πασσα, καὶ ἐν ᾧ θέλει νὰ σμικρύνῃ τὰς ἐναντίον σας ἐτοιμαζομένας δυνάμεις του, λέγων 22 χιλιάδας μόνον, προσθέτει παρακατιῶν, [ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἀπὸ Ἀλεξανδρείας πεπλάσμενον γράμμα του] ὅτι παξιμαδί μόνον ἐμβαρκάρει 80 χιλιάδας καντάρια, 4 μιλλιῶνα τάλληρα καὶ 250 καράβια, ἐκτὸς τῶν ἄλλων πολεμικῶν ἐφοδίων του. Στοχασθῆτε ἐνταῦθα τὴν ἀντίφασιν του, ὅστις, ἐν ᾧ σμικρύνει στρατιάν, διὰ τῆς ζωοτροφίας κηρύττει καὶ βεβαιῶν τὴν πληθύν τοῦ στρατεύματος. Καὶ τῷ ὄντι εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ Μεχμέτ Ἀλί-πασσας θέλει ἐκστρατεύσει μετ' 60 χιλιάδας στράτευμα, τακτικὸν καὶ ἀτακτογνήτην ἀπόθασιν τῶν ὁποίων θέλει κάμει εἰς Π. Πάτρας καὶ Μοθωκόρων, ἐκτὸς τοῦ βασιλικοῦ στόλου, ὅστις ἐξῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, συνιστάμενος ἀπὸ ἑκατὸν καράβια, ὁμοῦ δὲ καὶ ὁ Καπταν-πασσας μετ' αὐτοῦ στράτευμα, πέρων μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν Ὁμέρ-πασσα Καστρινὸν καὶ τὸν Πλιάσαλῃ Ἰσμαήλ-πασσα μετ' αὐτοῦ Ἀρβανίτας στρατιώτας.

Τῆς στερεᾶς δὲ τὰ στρατεύματα, διοικούμενα ἀπὸ τόσους βεζύρηδες, τῶν ὁποίων κεφαλὴ εἶναι ὁ Σιέρ-ἀσκέρ Ῥούμελι-βαλεσιῆς, καὶ συμπράκτορας ὁ Σκόδρα-πασσας, καὶ ὁ Αὐλῶνος-βαλεσιῆς Ὁμέρ-πασσας, συμποσύνται ὑπὲρ τὰς 60 χιλιάδας πεζὸν καὶ ἵπτικόν, ἐξ ὧν τὸ περισσότερον μέρας Ἀρβανίται. Ἐπειδὴ καὶ αἱ ἐτοιμασίαι αὗται εἶναι ἀληθέσταται μοῦ καταθλίβουσι τὴν ψυχὴν, καὶ μοῦ παριστάνουσι τὸν βέβαιον ὀλεθρὸν τῆς δυστυχούς πατρίδος μας.

Ὅθεν, ἀδελφοί, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὸν ἐπικείμενον τοῦτον κίνδυνον, δὲν ἡμπορῶ ἄλλον τρόπον νὰ φαντασθῶ, παρὰ σὺς οἱ καπεταναῖοι καὶ πρεσβυτάς καὶ ὅλος ὁ λαὸς νὰ ἔχετε φυλαγμένον τὸν κύριον Μαυροκορδάτον, διότι ἡ εὐγενεία του θέλει σὰς χρησιμεύσει διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν σας. Μετ' αὐτὰς εἰς τὰ αὐτῶν ἐρχομὸν μου, θέλομεν ὁμιλήσῃ περὶ πάντων προσωπικῶς, καὶ θέλομεν παρρησίᾳ κριθῇ, ποῖος ὁ ἀποστάτης καὶ ὁ ἀθῶος, ποῖος ὁ φιλόπατρις καὶ ὁ προδότης, ὁ φιλογενὴς καὶ ἐπίβουλος.

Ταῦτα, ἀδελφοί μου, πατριωτικῶς ζήλω κινούμενος, σὰς γνωστοποιῶ· κρίναντέ; δε τὰς ὁρὰς σκέψεις μου, εὑρετε τὰ σωτήρια μέσα, καὶ ἐρῶσθε.

Ὁ φιλογενὴς πατριώτης, καὶ τοῦ καλοῦ ζηλωτής.

Γ. Βαρνακίωτης.

Διὰ ν' ἀποδείξωμεν σαφέστατα πρὸς τοὺς ἀναγνώστας καὶ ὁμογενεῖς

τὸν μιστὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀληθοῦς ΠΡΟΔΟΤΟΥ Γεωργίου Βαρνακιώτου, ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ δημοσιεύσωμεν τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολὴν του, ἡ ὁποία δὲν ἐφθασέ μεν πρὸς τὰ ὁποία τὴν διεύθυνεν ὑποκείμενα, εὐρέθη δ' ἡμῶς εἰς Σκουλικαργιά, ὅταν αἱ γενναῖοι Ἕλληνας ἀπεδίωξαν ἐκεῖθεν τοὺς φίλους καὶ συμμάχους του Τούρκους· ἐξ αὐτῆς καθὲς καλὸς πατριώτης γνωρίζει, ὅτι ὁ καθ'αὐτὸ καὶ μόνος σκοπὸς τοῦ ΠΡΟΔΟΤΟΥ εἶναι τὸ νὰ διασπείρῃ διαιρέσεις καὶ ἐριδας μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν μας. Πρῶτον, λυπεῖται διὰ τὰ κατ' αὐτὸν δεινὰ τὰ ὁποία ἐγέννησεν ἡ ἐπαναστάσις τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἔχει δίκαιον εἰς τοῦτο, διότι βέβαια πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως αὐτὸς ἔζη καλλήτερον παρ' ὅ,τι σήμερον, δηλαδὴ Τουρκόφρων ὢν, ἔκτοτε συνετυράννει μὲ τοὺς ἀπίστους, τοὺς χριστιανούς ἀδελφούς του, καὶ ὀλίγον ἐφρόντιζεν, ἂν αὐτοὶ ἐπασχον, ἢ ὄχι. Δεῦτερον, συκοφαντεῖ τὸν κύριον Μαυροκορδάτον, ἐν ᾧ τὸ γένος ἔχει δι' αὐτὸν ἀποδείξεις εἰλικρινεῖς τόσας, ὅσας ἔχει ἐξ ἐναντίας μαρτυρίας περὶ τῆς ἀπιστίας ἐκείνου. Τρίτον, ἐπιχειρεῖ νὰ φοβίσῃ τρόπον τινὰ τοὺς ἀπτοήτους καὶ μεγαλοψύχους Ἕλληνας, ἐκθέττων τὰς μεγάλας τῶν αὐθεντῶν του Τούρκων ἐτοιμασίας κατ' ἡμῶν, ἐν ᾧ καλῶς ἠξεύρει ὅτι οἱ ἀρεστοί μοι Ἕλληνας ποτὲ δὲν ἐδειλίασαν τὰ πλῆθη τῶν ἀνάνδρων βαρβάρων, ἀλλ' ὅτι μάστιστα εἰς ὅλας τὰς τοιαύτας περιστάσεις ἐδείξαν, καὶ δεικνύουν ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου, ὅτι ἦσαν καὶ εἶναι οἱ ἀληθεῖς ἀπόγονοι ἐκείνων, οἵτινες πάντοτε ἠρώτουν μόνον, ποῦ εἶναι οἱ ἐχθροὶ καὶ οὐχὶ πόσοι εἶναι.

ΕΠΙΒΟΥΛΕ Βαρνακιώτη! ἀφ' οὗ ὀνομάζης τὸν ἐκυτὴν σου φιλογενεὴ καὶ πατριώτην καὶ ζήλωτην τοῦ καλοῦ, ἀφ' οὗ ἡσούν (ὡς λέγεις) τοιοῦτος, ἀφ' οὗ διὰ τοιοῦτον στοχάζεσαι ὅτι σὲ ὑπολαμβάνονται καὶ ἐκεῖνοι, πρὸς τοὺς ὁποίους γράφεις, διατὶ, **ΠΡΟΔΟΤΑ!** διατὶ δὲν ἐρχεσαι νὰ συνεργήσῃς μετ' αὐτῶν τὰ συμφέροντα τῆς πατρίδος σου; μὲ τοὺς Τούρκους λοιπὸν σκέπτεσαι, φιλογενέστατε, τὸ πῶς ἡμπορεῖ νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ Ἑλλάς; κρᾶζε, ἄθλιε, κρᾶζε, πλὴν τρέμε καὶ εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν· ἔχε δὲ ἐν τοσούτῳ δι' ἀρκετὴν μάστιγα τῆς συνειδήσεώς σου τὸν ἐλεγχον, μὴ δυνάμενος νὰ χωνεύσῃς (ὡς καὶ τὸ βλέπομεν) τὸν δίκαιον τοῦ ΠΡΟΔΟΤΟΥ τίτλον σου. Μὰς συμβουλευεῖ, τέλος, ὁ ζήλωτής σου καλῶς νὰ ἐχωμεν εἰς προφύλαξιν καλὴν τὸ ὑποκείμενον τοῦ κυρίου Μαυροκορδάτου· μάλιστα, ἄς ἀποκριθῶμεν πάντες, μάλιστ', καὶ εἴχομεν, καὶ ἔχομεν εἰς ἀντάλειαν τὸν ἀξιοπρεπέστατον τοῦτον ἄνδρα· διαλογιζόμενοι τὰς πρὸς ἡμᾶς σημαντικὰς ἀγαθοεργίας του· καὶ θέλομεν εἰμεθα προσέτι· οἱ αὐτοὶ πρὸς αὐτὸν διὰ παντὸς ἐν ὄσῳ καὶ οὗτος δεαμείνει ἀμετάβλητος εἰς τὰ εἰλικρινῆ του φρονήματα.

Συνέχεια περὶ τῶν διαφορῶν εἰδῶν τῶν ἀντενέργειων.

Λέγοντες ἀντενέργειαν δὲν ὀνομάζομεν τὴν δικαίαν τῶν ἀμαρτανόντων ποινὴν, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ὀρθῶν ιδεῶν τὴν ἀνὸρθωσιν· διότι ἐξ αὐτῶν, ἡ μὲν εἶναι καθῆκον τῶν νόμων, ἡ δὲ, τοῦ ὀρθοῦ λόγου· ἀλλὰ μάλιστα τοῦναντίον ἐκεῖνο ὅπερ κατ' αὐτὸ ἐξηγεῖ τὴν ἀντενέργειαν, εἶναι ἡ μεταχείρησις τοῦ ἀντεξουσίου ἀντὶ τοῦ νόμου, καὶ ἡ τῶν παθῶν, ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου· διότι ἀντὶ οἱ ἄνθρωποι νὰ κρίνονται, καταδικάζονται, ἀντὶ αἱ ἰδέαι νὰ ἐξετάζονται, ἀποβάλλονται.

Αἱ κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἀντενέργειαι φέρουσι τῶν ἐπαναστάσεων τὴν διάρκειαν, διότι αἱ ἀντενέργειαι αὗται διακινεῖ τὸν δεσποτισμὸν, ὅστις εἶναι ἡ πηγὴ αὐτῶν. Αἱ κατὰ τῶν ιδεῶν ἀντενέργειαι ἀποκαθιστῶσι τὰς ἐπαναστάσεις ἀκάρπους, διότι αὗται ἐπιφέρουσι τὰς καταχρήσεις· αἱ πρῶται ἐξάγουσιν ἀποτέλεσμα ἐναντίον τοῦ σκοπομένου, αἱ δευτέραι καταπιέζουσιν αὐτό· αἱ πρῶται φέρουσι τὰ ἄτομα εἰς τὰ λείψια, αἱ δευτέραι ἀπονάρκουσι τὸ εἶδος ὁλόκληρον.

Διὰ νὰ ἐμποδισθῶσι τὰ ἀλεπάλληλα δεινὰ, πρέπει αἱ πρῶται νὰ καταβληθῶσι· διὰ νὰ ἐξαλειφθῶσιν, εἰ δυνατόν, μέρος τῶν δεινῶν τούτων, τὰ ὁποία ἄλλοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προλάβωσι, πρέπει αἱ δευτέραι νὰ ἀδυνατισθῶσιν. Αἱ κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἀντενέργειαι, ἀποτέλεσμα τῆς προῤῥηθείσης αἰτίας, εἶναι αἰτίαι τῶν μετέπειτα ἀντενέργειων. Τὸ καταβληθὲν μέρος καταθλίβει κατὰ σειρὰν τοὺς ὑπαλλήλους του· ὅστις βλέπει τὸν ἑαυτὸν του νὰ γίνεται ἀθεμίτως θυσία τῆς μανίας, τῆς ὁποίας εἶναι ἄξιός, πάσχει νὰ ξαναρπάσῃ τὴν δύναμιν· καὶ ὅταν πλέον θριαμβεύσῃ, ἀντὶ ἐνός, ἔχει δύο τότε αἰτία ἀδικιῶν· τούτεστι τὴν φυσικὴν διάθεσιν, ἥτις τὸν ἔφερε νὰ πράξῃ τὰ πρῶτα ἐγκλήματα, καὶ τὴν περὶ τῶν ἐγκλημάτων μνησικακίαν του, ἥτις ἦν τὸ παρεπόμενον καὶ ἡ τιμωρία τῶν ἐγκλημάτων του. (Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 51

Τῇ 25 Ἰουνίου 1824.

Μεσολόγγιον. Τὰ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν στρατηγῶν Σκαλτζᾶ, Μήττου Κοντογιάννη, Ἀνδρέου Ἰσκού, Σαφάκα καὶ Γιολτάση στρατευμάτων, συμποσούμενα ἕως 4500, κρατοῦσι τὰς θέσεις ἀπὸ τὸ Μακρυάμπι μέχρι τῆς Σαράδαινας· εἶναι δὲ διηρημένοι εἰς τέσσαρα μέρη, τούτεστιν, ὁ μὲν Σκαλτζᾶς κρατεῖ τὰς θέσεις τοῦ Μακρυάμπου, ὁ Μήττο-Κοντογιάννης

καὶ Ἀνδρέας Ἰσκού τὸ Γεδοβούνι, ὁ Σαφάκας τὸ Μουρτοκάλι, καὶ ὁ Γιολτάσης τὴν Σαράδαιναν.

Ὁ Ροῦμὲλ-Βαλεσῆς Διερεῖς-πασσας λέγουσιν ὅτι ἦλθεν εἰς νέας Πάτρας μὲ δέκα περίπου χιλιάδας στρατοῦ· ἔχει δὲ ἀποφασιν νὰ ὀρμήσῃ εἰς ἐν τῶν ῥηθέντων τμημάτων τοῦ στρατεύματός μας. Οἱ στρατηγοὶ μας, ἔχοντες στερεὰν ἀπόφασιν νὰ τὸν προσμείνωσιν ἐκεῖ, καὶ νὰ δώσωσι μάχην, ἐτοιμάζονται μὲ κάθε ἀρροβίαν. Πρὸ τινων ἡμερῶν μάλιστα ἔστειλαν χιλίους πεντακοσίους ἐκλεκτῶν στρατιωτῶν εἰς χωρίον Ἀγὰ διὰ νὰ κτυπήσωσι τοὺς ἐκεῖ ἐχθρούς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν μετ' ἑαυτῶν ὄσους αἰχμαλώτους ἐπῆραν ἀπὸ τὰ Βλαχοχώρια τῆς νέας Πάτρας.

Ἐπίσημος ἐπιστολὴ ἐκ Γαστούνης (ἀπὸ 20 τρέχοντος) μὰς ἀναγγέλλει, ὅτι οἱ Τούρκοι, οἵτινες μὲ προδοσίαν ἐμβόηκαν εἰς Κάτσον καὶ ἐπροξένησαν κατ' ἀρχὰς αἰσθαντικὴν ζημίαν, κατεπολεμήθησαν ἔπειτα παρὰ τῶν ἡμετέρων, καὶ ἀπεδιώχθησαν ἐκ τῆς νήσου μὲ ἀπερίγραπτον χαμόν των. Ἡ αὕτη ἐπιστολὴ ἀναφέρει ὅτι, τὰς 12 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐξέπλευσεν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος· συνιστάμενος εἰς πεντήκοντα πέντε πλοῖα πολεμικὰ παρεκτός τῶν ἡφαισίων, καὶ ὅτι διαιρεθεὶς εἰς δύο, ὁ μὲν διευθύνθη πρὸς ζήτησιν τοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως στόλου, ὁ δὲ πρὸς ἐκείνην τοῦ τῆς Αἰγύπτου.

Ἐξ ἐπιστολῶν, αἵτινες ἀπὸ τοὺς ἐν Πρεβέζῃ ἐχθρούς ἐπέμποντο πρὸς τοὺς ἐν Πάτραις, καὶ αἱ ὁποῖαι πιάσθησαν κατ' αὐτὰς παρὰ τινος καταδρομῆως Ἕλληνος, μανθάνομεν ὅτι ὁ στόλος τῆς Κωνσταντινουπόλεως κακῶς πάσχων ἐκ τῆς νόσου πανώλης ἀπεσύρθη ὁ μὲν ἡμῖς; πρὸς τὸν Ἑλλήσποντον (Δαρδανέλια), ὁ δ' ἕτερος εἰς Μιτυλήνην· καὶ οὕτως ἔχομεν πᾶσαν πεποίθησιν, ὅτι δὲν θέλομεν τὸν ἰδεῖ παντελῶς πρὸς τὰ μέρημας.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν στρατηγῶν Τζόγκα καὶ Ῥάγκου ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ἀρτις (ἴδε τὰ προηγούμενα φύλ. τῶν Ἑλληνικ. Χρον.), ὁ ἐχθρὸς τολμήσας, ἐπροχώρησε μέχρι τῶν συνόρων τῆς ἐπαρχίας Βάλτου, ὅταν ἐξαίφνης ὁ ἀνδρείος Ῥάγκος ἐφορμήσας ἐναντίον του τὸν κατέσρεψε, καὶ τὸν ἠνάγκασε νὰ ἐμβῇ εἰς βιάαν φυγὴν ματαίωσας τοιοτοτρόπως τοὺς ὀλεθρίους σκοπούς του.

Χθὲς πρὸς τὸ ἐσπέρας ἀνεχώρησε διὰ Γαστούνην ὁ γενναῖος στρατηγὸς Κώστας Μπότζαρης ἐπὶ κεφαλῇς πεντακοσίων ἐκλεκτῶν Σουλιωτῶν καὶ ἄλλων Ἡπειρωτῶν· ἐκστρατεύει δὲ κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς ὑπερτάτης μας Διοικήσεως· ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ταπεινώσῃ τὸ ἀγέρωχον φρόνημα τοῦ ἀπειθοῦς Σισίνη, ὅστις καὶ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἀντιδιοικητῶν δὲν ἔπαυσεν εἰσεῖν ἀπὸ τοῦ νὰ ταραττῇ τὸ πᾶν εἰς τὴν ἄνω ἐπαρχίαν Γαστούνης, καθὼς εἰμεθα κάλλιστα πληροφορημένοι, ὅτι οὗτος ἐστάθη ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ αἶτιον τῶν ἀνωμαλιῶν, ὅσαι διέτρεξον εἰς Πύργον πρὸ τινων ἡμερῶν, κτλ. Μανθάνομεν δὲ ὅτι ὁ αὐτὸς τυραννίσκος εὐθὺς ἀφ' οὗ ἤκουσε τὴν ἐκστρατείαν τῶν ἀνικητῶν Σουλιωτῶν ἠγωνίσθη δυνάμει τῶν ὁπαδῶν του νὰ προκαταλάβῃ τὰ παραθαλάσσια διὰ νὰ ἐμποδίσῃ οὕτω τὴν ἀπόδασιν τοῦ στρατηγοῦ μας· τοῦτο λοιπὸν ἄλλως δὲν ἐξηγεῖται, εἰμὴ ὅτι ἐσήκωσε πλέον τὸ προσωπεῖον τῆς ὑποκρισίας καὶ ὑπουλόγητος κηρυχθεὶς φανερὸς ἀντάρτης, διὰ τὸ ὁποῖον ὁμῶς, κἀνεις ἂς μὴν ἀμφιβάλλῃ, ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θέλει λάβει καὶ αὐτὸς τὸν ἀντάξιον μισθὸν τῶν ἀδικιῶν του καὶ καταχρήσεων.

Ἀπὸ ὁμογενεῖς μας, οἵτινες ἐστάθησαν μάρτυρες αὐτόπται τοῦ ἐν Λιανοκλάδι συμβάντος ἐπιβεβαιοῦται ὡς ἀληθέστατον τὸ ὅτι ὁ κεραυνὸς κατέκαυσεν ὅλα τὰ πολεμεφύδια τοῦ Διερεῖς-πασσας, ἐνταυτῷ καὶ ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους Τούρκους, ἀντὶ τῶν 180, τοὺς ὁποίους τελευταίως ἀνεφέρμας.

Λέγουσιν ὅτι ὁ ἀποστάτης Καραϊσκάκης ἀνεχώρησεν ἤδη πρὸς τὸ μέρος τῆς διατριβῆς τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως, καυχόμενός ὁ μάταιος ἄνθρωπος ὅτι δυνάμει τῆς πολυχρηματίας του θέλει ἡμπορέσῃ ἀφεύκτως νὰ ἐπιτύχῃ τὴν συγγνώμην τῶν ἀθεμιτουργιῶν του.

Ἀναφερὰ τοῦ κυρίου Γεωργίου Λέλη περὶ τῆς θέσεως τῆς Ἀποκλείστρας διευθυνθεῖσα πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντὴν τῆς Δ. Χ. Ἑλλάδος. (ἴδε ἀρ. 43 τῶν Ἑλλ. Χρον.)

Ἡ Ἀποκλείστρα εἶναι ἐν πλάγιον ἡμερον βουνὸν εἰς τρίγωνον σχῆμα· δύο φαράγγες διαιροῦν τὰς δύο γωνίας, ἡ δὲ τρίτη γωνία διαιρεῖται ἀπὸ τὸν Ἀράκινθον, ὅρος ὑψηλὸν· ἡ διαιρέσις ἐκ τῶν φαράγγων, καὶ ἀπὸ τὸ ἀντικρυ μέρος καὶ ἀπὸ τὸ δῶθεν, εἶναι βράχοι δύσβατοι, καὶ ἀδύνατον νὰ πατηθῶσιν ἀπὸ ἀνθρώπους, ἐκτὸς ἂν πρῶτον μὲ σχοινία καταβουν εἰς τὸ χάος, ἥτοι εἰς τὴν κλίην τῶν φαράγγων, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀναβουν εἰς τὸν βράχον τῆς Ἀποκλείστρας, ἔχοντα ὕψος ἴσον μὲ τὸ ἀντικρυ, εἰς μερικὰ μέρη ὑπὲρ τοὺς 200 πήχεις, καὶ εἰς ἄλλα περισσότερον· τὸ χαμηλότερον μέρος εἰς μικρὸν διάστημα ὄχι ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰς 20 πήχεις· εἰς τὸ βάθος αὐτῶν τῶν δύο φαράγγων τρέχουν ἡ πηγάζουν διάφορα νερά, τὰ ὁποία σχηματίζουν ρύακας, οἵτινες ἐνώνονται μὲ τὸν

Αγαλιανόν, ὅστις πίπτει εἰς τὸν Ἀγελῶν. Οἱ βύακις αὐτοὶ τρέφον ἰκανὰ ψάρια, τὰ λεγόμενα πέστροφαι. Ἡ τρίτη γωνία, ἥτις εἶναι ἡ ὑψηλότερα θέσις τῆς Ἀποκλείστρας, ἐπεὶ δὴ πίπτουν οἱ πρόποδες τοῦ Ἀρακίνθου, καὶ ἡ Ἀποκλείστρα ὑψώνουσα τὰς κορυφάς τῆς, ἀποκατασταίνεται καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ μέρος πάντῃ δύσβατος, καὶ ὄχυρά, ἔχουσα ὕψος ὑπὲρ τοῦ 300 πήχεις, ὥς κατὰ τὴν ἀπόφασίν μας τοῦ νὰ κοποῦν ἐπὶ τὰ μονοπάτια, ἀπὸ τὰ ὅποια μόλις ἀπερνῶν γίδια, καὶ νὰ κοποῦν εἰς διάφορα μέρη τὰ χαμηλότερα ἐλάτια, ἀπὸ τὰ ὅποια εἶναι ὄχι ὀλίγα, γίνονται ὡς μία νῆσος, καὶ με ὀλίγην φυλακὴν, με μόνον ἑκατὸν ἄνδρας κατασταίνεται ἀπόρρητος, ἐπεὶ δὴ ἀπὸ ὅλην τὴν περιφέρειαν τῆς μόνον γυναικὶς νὰ στέκονται καὶ κοιλῶν λιθάριον δὲν ἔμπορεῖ νὰ πλησιάσῃ ἄνθρωπος· ἡ δὲ εἰσοδὸς τῆς, ἥτις εἶναι πλησίον τοῦ ὑψηλότερου μέρους, καὶ αὐτὴ δὲν ἔχει εἰμὴ δύο πηχῶν πλάτος διὰ μέσου βράχων, καὶ μόνον τρεῖς ἄνθρωποι ἐμποδίζουσιν τὸ ἐμβασμα. Πρὸς δυσμὰς εἶναι τὸ Ἀπόκουρον, καὶ πρὸς μεσημβρίαν τὸ Κράββαρι καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα μέρη τὰ διάφορα τμήματα Καρπενήσιον· ἡ δὲ θέσις τῆς εἶναι ἐκ τοῦ τμήματος τῶν Βλαχοχωρίων, καὶ ἔχει πλησίον μικρὴν κώμην Καστανιάν, τῶν κατοίκων τῆς ὁποίας εἶναι ἰδιοκτησία ἡ Ἀποκλείστρα, καὶ ἔχουν καὶ παροίματα μέσα, διὰ τὰ ὅποια τοὺς ὑπεσχέθη τὴν ἄμεσον ἀποζημίωσιν ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως, κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδιοκτησίας τῶν, ἂν κατοικηθῇ ἐν καιρῷ ἀποκαταστάσεως. Τὸ σύνορον Ἀποκούρου ἀπέχει μίαν ὥραν, καὶ τὸ Κιορτοδὸν χωρίον Ἀποκούρου σχεδὸν τρεῖς ὥρας, τὸ δὲ τοῦ Κραβάρου σχεδὸν τρεῖς ὥρας· ἡ περιφέρειά τῆς ἔσθθεν εἶναι σχεδὸν τριῶν ὥρῶν διάστημα, ἔσθθεν ὅμως ὑπὲρ τῶν ἐννέα ὥρῶν τρεῖς χιλιάδες οἰκογένειαι χωροῦν νὰ κατοικήσωσι, καὶ ἐν καιρῷ ἀνάγκης κατοικοῦν ὡς πέντε χιλιάδες, διότι νόσον δὲν φοβούνται διὰ τὸ εὐκρατον τῆς θέσεως, καὶ ὑπὲρ τὰς ἐξ χιλιάδας ζωα, ὅποταν χρειασθῶν νὰ κλείσουν πρὸς τροφήν τῶν· χίλια πεντακόσια ὅμως ἔμπορουν νὰ τρέφονται διὰ ὅλον τὸ καλοκαίρι . . . . . (Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ).

Δημοσιεύομεν τὸ ἐπόμενον ἀπόσπασμα λόγου, ὅστις ἐκφωνήθη παρὰ τοῦ τῆς Διοικήσεως ὀχυρωματοποιοῦ Κ. Π. Κοκκίνου, ὅταν ἐγγιάσθῃ τὸ φρούριον ΒΥΡΩΝ. Εἰς τὴν τελετὴν ταύτην, ἥτις ἐγένε τὴν 16 τρέχοντος, παρευρέθησαν, ἐκτὸς τῶν ἐγγυρίων πολιτικῶν καὶ πολεμικῶν διοικήτων, καὶ πολλοὶ ἀξιοτίμητοι Εὐρωπαῖοι ἄνδρες, ἐν οἷς διεκρίνοντο τὰ σημαντικὰ ὑποκείμενα τοῦ Λόρδου Κ. Μ. καὶ τοῦ κυρίου Ἐδουάρδου Βλακαίρου, πρὸς οὓς καὶ διευθύνεται ἰδίως ὁ κύριος ὀχυρωματοποιός.

. . . . . Φιλέλληνες καὶ γενναῖοι Ἀγγλοι! ἐκ τῶν ἀδυνάτων εἶναι τὸ νὰ μὴ συμπάθῃ ἡ ψυχὴ ἐκάστου ἀνθρώπου, ὅστις ὑποτίθεται φιλόανθρωπος καὶ εὐκρινὴς ἐραστὴς τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας, ὅταν βλέπῃ, καθὼς ἐνταῦθα, τοὺς Ἕλληνας πλήρεις εὐγνωμοσύνης ὄντας πρὸς τοὺς εὐεργέτας τῶν, νὰ συνέρχονται συνεχῶς ἐμπροσθεν τῶν θυσιαστηρίων τοῦ Ὑψίστου, καὶ νὰ ἐκπληροῦσιν ἐν μέρει (καὶ κατὰ δύναμιν) πᾶν ὅ,τι τὰ ἱερώτερα τῶν ἑαυτῶν καθήκοντων τοὺς διατάττουσι . . . . . Ἡ γεωγραφικὴ τοποθεσία τοῦ Προκοπανίστου, ὄχυρά οὕτω μόνον ἐκ φύσεως, ἤθελε λογιζέσθαι πάντοτε σχεδὸν ἀνωφελές, ἀνευ τῆς τέχνης, ἥτις συνέδραμε διὰ ν' ἀποκαταστήσῃ τὸ μέρος τοῦτο ἀπόρρητον καὶ πρέπει αὖθις νὰ ἐμολογήσωμεν ὅτι καὶ ἐνταῦθα συνετέλεσε τὰ μέγιστα ὁ ἀθάνατος Λόρδος Βύρων, τοῦ ὁποίου ἡ ἀτελεύτητος μνήμη μέλλει νὰ στεφανώνῃ αἰετοῦ τὰς κορυφὰς τῶν δι' αὐτοῦ ἐν γένει ἐπιδιορθωθέντων ὀχυρωμάτων μας.

Ἡ νῆσος Ξεκαλάμισμα, παρημελημένη οὕτω παντάπασιν, ἡδύνατο βεβαίως νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸν ἔθρῶν ὅταν διὰ θαλάσσης ἤθελε ποτε ἐπιχειρήσῃ τὸ νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῶν πόλεων Μεσολογγίου καὶ Ἀνατολικοῦ.

Νῦν ὅμως, εἰς τὴν ποτὲ ἔρημον ταύτην νῆσον ὑπάρχει τὸ φρούριον ΒΥΡΩΝ, ὅπερ ἀπόρρητον ὄν διὰ τὴν θέσιν του εἶν' ἐνταυτῷ τὸ προπύργιον καὶ ὁ τηλεγράφος τῆς ἐλευθερίας τοῦτοῦ τοῦ μέρους Ἑλλάδος.

Λάβετε τὴν καλὴν σῆν, κύριοι, νὰ γνωστοποιήσῃτε πρὸς τὴν ἐκλαμπρὸν οἰκογένειαν τοῦ ἀειμνήστου, καθὼς καὶ πρὸς πάντας τοὺς λατρευτάς του τὰ ἐγκάρδια τῆς ἡμῶν εὐγνωμοσύνης αἰσθήματα κτλ.

Ἀπάντησις πρὸς τὸν Κ. Κοκκίνον.

Κύριε!

Πίστευσον, παρακαλοῦμεν, ὅτι καὶ ὡς Ἀγγλος ἀνεξαιρέτως καὶ θαυμάζει καὶ σέβεται ἐνταυτῷ τὴν ἀναγεννωμένην ἤδη Ἑλλάδα· τὸν ἐνδοξόν τοῦτον τόπον, ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ ὁποίου ἐξῆλθον αἱ ἀρχαὶ καὶ αἱ μέγιστα ἐκεῖναι ἀλήθειαι, αἵτινες ἐχρησίμευαν ὡς βύβλις καὶ ὁδηγὸς ὧν τῶν ἐλευθέρων τῆς Εὐρώπης ἐθνῶν, καὶ ἰδίως τοῦ πολυσεβάστου πολιτικοῦ συντάγματος τῆς πατρίδος ἡμῶν.

Ὡ! πόσον τέρπει τοὺς ἐκ τῶν σπλάγχθων τῆς Ἀρκτοῦ ἐλθόντας ξένους τὸ ἀξιοθέατον θέαμα τοῦ νὰ βλέπωσιν αὐτὴν ταύτην τὴν Ἑλλάδα νὰ ἀναγεννᾶται, μετὰ αἰώνων δουλείαν καὶ συμφοράς, ἐκ τῆς σκακτῆς, καὶ νὰ ὑπερασπίζηται ταυτοχρόνως ἀπὸ φρούρια, αἵτινα αἱ ἰδίαι χεῖρες τῶν Ἑλλήνων ὕψωσαν, καὶ τὰ ὅποια ὡσαύτως διευθετοῦνται ἀπὸ ὀχυρωματοποιὸν Ἑλλήνα καὶ τοιοῦτον πατριώτην, οἷος σύ.

Σὺ, ἀποδόσας τὸ ἀθάνατον ὄνομα τοῦ Βύρωνος εἰς ἐν-ὀχύρωμα, τὸ ὁποῖον καλλίστα ὀνόμασες τὸ προπύργιον τῆς τιμῆς, μᾶς ἐμπνέεις τὴν ἐλπίδα τοῦ ὅτι ἡ σκιά καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου τούτου ἀνδρὸς μέλλει ὡσαύτως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς αὐτὸν καὶ πρὸς ἐπερχομένους εἰσέτι ἄλλας Ἑλλήνων γενεάς, ἐνῶ συγχρότως ἐλπίζομεν ὅτι τὸ πολίτευμα τοῦ ἐνδόξου συμπολίτου μας θέλει διερεθίσῃ καὶ τὴν εὐγενῆ φιλοτιμίαν τῶν συμπατριωτῶν σας· διότι τοῦτο αὐτὸ μόνον ἐδίωκε τὸν μακαρίτην Λόρδον Βύρωνα ἵνα ἀφοσιωθῇ ὅλως εἰς τὸ θεῖόν σας ἔργον, καὶ τοῦτ' αὐτὸ μόνον ἐπιθυμοῦν ἐκ ψυχῆς καὶ ὅλοι οἱ φιλέλληνες τῆς Ἀγγλίας.

Ἔστω βέβαιος, Κύριε, διὰ τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν πρὸς τὸ ὑποκείμενόν σου εὐνοίαν καὶ ὑπόληψιν, καὶ ὑγιάινε!

Ἐ Μεσολογγίῳ τῇ 17 (29) Ἰουνίου.

Κ. Μ.

Ἐδουάρδος Βλακαῖρος.

Συνέχεια περὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν ἀντενεργειῶν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ δεινὰ ἐπισωρεύονται, ὅλοι οἱ χαλινὸι διασπῶνται, ὅλαι αἱ φατρίαι γίνονται ἐξίσου ἐνοχοί, ὑπερπηδῶνται ὅλα τὰ ὄρια, καὶ αἱ ἀδικίαι τιμωροῦνται παρὰ τῶν ἀδικιῶν. Τὸ αἶσθημα τῆς ἀθωότητος, τὸ αἶσθημα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐκ τοῦ παρελθόντος ἐγγυᾶται καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος, δὲν ὑφίσταται πλέον, καὶ πᾶν τὸ προκύπτον, διαστρεφόμενον ὑπ' αὐτεξουσίου, ἀπωθῆται μακρὰν τῶν νόμων ἀπὸ κάθε παρεμπιπτούσαν αἰτίαν, τουτέστιν ἀπὸ τὸν φόβον, ἀπὸ τὴν ἐκδίκησιν, ἀπὸ τὸν θυμὸν καὶ ἀπὸ τὴν τύψιν τῆς συνειδήσεως.

Παραδόξως τετυφλωμένη εἶναι ἡ ἐκδίκησις· αὕτη συγχωρεῖ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, εἴτινες τὴν ἀνέγειραν, φθάνει μόνον νὰ τὴν διευθύνωσιν ἐναντίον τῶν ὀργάνων τῶν πλημμελημάτων τῶν. Γενόμενοι οἱ ἄνθρωποι ἀρχηγοὶ τῶν ἀντενεργειῶν, τὰς ὁποίας τὰ ἴδια αὐτῶν ἐγκλήματα ἠρέθισαν, ἀποκαθιστῶσιν αὐτὰ πλέον τρομερὰ (α)· οἱ ἀναίσθητοι ἄνθρωποι δὲν ἔμπορουν νὰ ᾔναι θηριώδεις· ἡ αἰσθησις καὶ μετάνοια τῶν ἐγκλημάτων ἡμερώνει τὴν θηριογνωμίαν· εἰς τὴν μνήμην τοῦ ποθομένου ὑπάρχει εἰδός τι μελαγχολίας, τὸ ὁποῖον εἰς ὅλας τὰς προσβολὰς ἐκτείνεται· οἱ ἀπηνεῖς ὅμως καὶ ἀχρεῖοι ἄνθρωποι, μὴν εὐχαριστοῦμενοι νὰ ἀγοράσωσι διὰ τοῦ αἵματος, τὴν συγχώρησιν τοῦ παρ' αὐτῶν γυθέντος αἵματος, εἰς καὶ ἐν μέρος δὲν βάνουσιν ὅρια τῶν ἀθεμιτοῦργιῶν τῶν· αἰτία δὲ τούτου δὲν εἶναι ἡ λύπη, ἀλλ' ὁ φόβος· ἡ βαρβαρότης τῶν δὲν παρασύρεται ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ συλλογίζεται τὰ κινήματά τῆς· δὲν φονεύουσι διότι λυποῦνται, ἀλλὰ διότι φοβούνται· καὶ ἐπειδὴ ὁ φόβος τῶν εἶναι χωρὶς ὄρια, μήτε καὶ τὰ ἀμαρτήματά τῶν ἔμπορουν νὰ ἔχωσιν ὄρια.

Ἄν οἱ ἐμπαθεῖς οὗτοι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν Ἑλλάδα συνήργησαν διὰ τὰς ἀντενεργείας, ἤθελεν ἔμπορέσει νὰ σταματήσωσι μίαν στιγμὴν, διὰ νὰ θεωρήσωσι μετὰ προσοχῆς τοὺς ἀρχηγούς τῶν, ἤθελεν φρίξει βλέποντες ποίων βδελυρῶν ὀργάνων ὁπαδοὶ ἦσαν, καὶ ποίους ὁδηγούς βδελυρωτέρους ἐπὶ ἡκολούθουν (β)· οἱ ὁδηγοὶ τοὺς ἐπισύρουν εἰς τὴν θηριωδίαν, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν δικαιοσύνην. Διὰ νὰ κατορθώσωσι δὲ νὰ ἀλησμονηθῶσιν αἱ κακουργίαι τῶν, διαφωνοῦσι τοὺς συνενόχους τῶν· καὶ διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐκδίκησιν τὴν ἀποκαθιστῶσιν ἐθνικὴν, ἀπηνή, καὶ ἀθέμιτον.

(Ἡ συνέχ. ἀκολουθεῖ)

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 52 τῇ 28 Ἰουνίου 1824.

Λοιδωρῖκι 23 Ἰουνίου.

Οἱ Τούρκοι τῆς Ναυπάκτου ἀγροικήθησαν μετὰ τὰ ὅλλα φρούρια καὶ γενόμενοι ὡς χίλιοι πεντακόσιοι τὸν ἀριθμὸν, ἐβῆκαν διὰ νὰ χαλάσουν τὸ στρατόπεδον τοῦ Λοιδωρικοῦ, τοῦ ὁποίου ἀρχηγὸς εἰς τὸν τόπον τοῦ στρατηγοῦ Σκαλτζᾶ εἶναι ὁ Τριαντάφυλλος, ἕνας τῶν ἀξιωτέρων καὶ ἀνδριωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ αὐτοῦ προγυνώσας τὸν σκοπὸν τῶν ἐχθρῶν, ἀντὶ νὰ δειλιάσῃ, μὴν ἔχων μάλιστα βοηθούς οὐδὲ τοὺς Κραβαρίτας, οὐδὲ τοὺς Βενετιώτας, οἵτινες δὲν εὐρέθησαν εἰς τὰς θέσεις τῶν, ἔχων μάλιστα τὸ τέταρτον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐχθρῶν, ἔκαμεν εἰς διάφορα μέρη χωσάδας (ἐνέδρας)· οἱ ἐχθροὶ ὁρμήσαντες ἕως εἰς Ὀμὲρ Ἐφέντι ἦλθον εἰς συμπλοκὴν μετὰ τοὺς ἐδικούς μας, ἀγκαλὰ ὀλιγωτάτους τὸν ἀριθμὸν· ἡ μάχη ἐγένετο πολλὰ πεισματικὴ, καὶ διήρκησεν ἱκανὰς ὥρας, μάλιστα τριγύρω εἰς ἕνα παλαιόπυργον, ὅπου εἰκοσιπέντε Ἕλληνες ἀπομονωθέντες ἀπὸ τὴν καβαλαρίαν τοῦ ἐχθροῦ, ἔμειναν περικυκλωμένοι· ἐξ ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας ἔπεσαν ἐνδόξως εἰς τὴν μάχην, καὶ ἐνδεκα ἐπληρώθησαν, οἱ μεν ἐλαφρὰ, οἱ δὲ βαρέως· ἀπὸ δὲ τοὺς Τούρκους· περισσότεροι τῶν εἰκοσι ἐφονεύθησαν· μία τοιαύτη ἀπροσδόκητος ἀντίστασις ἔκαμε τὸν ἐχθρὸν νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, καὶ νὰ παραιτηθῇ δι' ὅλου ἀπὸ τὸν σκοπὸν του, ὅστις ἦτον νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὸ Λοιδωρῖκι, καὶ νὰ λεηλατήσῃ αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν, ἡ ὁποία ἀκόμη ἀπὸ Τούρκους δὲν ἐπατήθη.

Οἱ στρατηγοὶ Μῆτζος, Κοντογιάννης, Σκαλτζᾶς καὶ Σαφάκας ἐλευθέρωσαν τριακοσίας Ἑλληνικὰς οἰκογενείας τῶν Βλαχοχωρίων τῆς νέας Πά-

(α) Διὰ νὰ ἀποδείξωσιν τὴν ἀλήθειαν τῶν ἰδίων μας τούτων, ἃς λαβόμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ παράδειγμα τῶν φατριαστῶν τοῦ Κολοκοτρώνη, ὅταν οὗτοι ὤρμησαν εἰς Ἀργεὶς διὰ νὰ ἀρπάσωσι τῆς Βουλῆς τὰ ἀρχεῖα, καὶ ὅταν ἐξήλθον καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν Βουλὴν νὰ ἀκυρώσωσιν.

(β) Ἐδυμνηθεῖ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Καραϊσκάκη. Ἰδοὺ τὸ ὄργανον! Ἰδοὺ ὁ ὁδηγός.

τρας, αἱ ὅποια εἶχον αἰχμαλωτισθῆ παρὰ τῶν Τούρκων, (ἴδε ἀριθ. 51) ὁρμήσαντες διὰ νυκτός τῇ 15 τοῦ τρέχοντος ἐναντίον ἐνὸς σώματος τοῦ Δερβίς-πασα, εὐρισκόμενου εἰς νέας Πάτρας· ἱκανοὶ Τούρκοι ἐφονεύθησαν, αἱ δὲ οἰκογένειαι ἐλευθερωθεῖσαι ἀπὸ τοῦ τυράννου των, μετεφέρθησαν εἰς τὰς οἰκίας των.

Ἐκ Μύλων Ναυπλίου 31 Μαΐου.

Ἡ Διοίκησις ἔλαβε κατ' αὐτὰς μεγίστην φροντίδα τοῦ νὰ ἐφοδιασθῇ ἐντελῶς τὸ φρούριον τοῦ Νεοκάστρου, καὶ νὰ καθοπισθῇ ἱκανῶς μετὰ ἀκμάζουσας στρατιωτικῆς δυνάμει, καὶ μετ' ἐμπείρους πυρομηχανικούς· φρούρχον δ' ἐδιώρισε τὸν γενναϊστάτον Κύριον Παναγῆν Ὁρφανόν.

Ο φίλος τοῦ Νόμου ἐδημοσίωσεν τὸ ἑξῆς τὴν 30 Μαΐου θέσιμα τῆς ὑπερτάτης Διοικήσεως.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ο Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Πληροφορηθεῖσα ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις, ὅτι πολλοὶ κυβερνῆται ἐμπορικῶν Εὐρωπαϊκῶν πλοίων, φιλοκερδεῖα παρακινούμενοι, καὶ ἐνθαβρόνμενοι ἀπὸ τὸ εἶδος, τὸ ὅποιον πρεπόντως προσφέρουσι τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα εἰς τὰς ἐνδόξους σημαίας των, ἐναυλώθησαν καὶ ναυλόνονται εἰς Κωνσταντινούπολιν, Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἄλλου, πρὸς χρῆσιν τῶν Τουρκικῶν στόλων εἰς μετακόμισιν στρατευμάτων, πολεμικῶν καὶ τροφίμων ἐφοδίων, ἢ ὅλον ὅτι εἰ σεβαστοὶ πρέσβεις καὶ πρόξενοι τῶν Διοικήσεων των ζητοῦν νὰ τοὺς ἐμποδίσωσιν ἀπὸ τὸ ἔργον τοῦτο, ὡς ἐναντίον εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς οὐδετερότητος, τὴν ὁποίαν οἱ κραταὶ Βασιλεῖς των ἀπεφάσισαν νὰ φυλάττωσιν εἰς τὸν παρόντα ἀγῶνά μας.

Διακηρύττει.

Α'. Τὰ τοιαῦτα πλοῖα καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς ναῦ.αι, ὁποῖαν σημαίαν καὶ ἀν' ἐπιφέρει, δὲν θέλουν θεωρηθῆ πλέον ὡς ἀνήκοντα εἰς οὐδέτερον ἔθνος, ἀλλ' ὡς ἐχθρικά· ὡς τοιαῦτα δὲ θέλουν καταπολεμηθῆ, πυρποληθῆ καὶ βουλιασθῆ σὺν τοῖς ναύταις των ἀπὸ τὰ πλοῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, καὶ ἀπὸ καθὲ Ἑλληνικῆς δυνάμει, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποπέσουν.

Β'. Ἡ παρούσα θέλει γνωστοποιηθῇ εἰς τοὺς ναυάρχους Ὑδρας, Πειτῶν καὶ Παρῶν, καὶ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως· ἀντίτυπα δ' αὐτοῦ μεταφρασμένα εἰς τὸ Γαλλικὸν θέλουν σταλῆ εἰς τοὺς καθ' ὅλον τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, προξένους, ἀντιπροξένους καὶ προξενικούς πράκτορας τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων.

Ἐκ Μύλ. Ναυπλ. τὴν 27 Μαΐου 1824.

(Τ. Ζ.) Ο Πρόεδ. Γ. Κουντουριώτης. Ο Προσωρ. Γεν. Γραμ. Π. Γ. Ρόδιος.

Αἱ πολλαὶ καὶ μεγάλαι καταχρήσεις διαφόρων ἐμπορικῶν πλοίων τὰ ὅποια, ὑπὸ τὴν σημαίαν τῶν σεβαστῶν τῆς Εὐρώπης Δυνάμεων, δὲν ἔπαυσαν μέχρι τῆς σήμερον ἀπὸ τοῦ νὰ μετακομίζωσι στρατεύματα, πολεμικὰ καὶ τροφὰς εἰς τοὺς ἐν καταστάσει ἀποκλεισμοῦ διωρισμένους παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ἐχθρικοὺς λιμένας, ἠνάγκασαν τὴν αὐτὴν σεβαστὴν μας Διοίκησιν εἰς τὸ νὰ διακηρύξῃ τὸ προηγούμενον θέσπισμα δι' οὗ φανερώς δεικνύει εἰς ὅλον τὸν κόσμον, πόσον εἶναι ἀξία νὰ διοιτῇ ἐν ἔθνος ἐλεύθερον. Εἰς μίαν τοσοῦτον κρίσιμον περίστασιν ὁποῖα ἡ τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες πολεμοῦσιν ὄχι μόνον μετ' ἀσυγκρίτως πολυκριθμοτέρους ἐχθρούς, ἀλλὰ καὶ κατ' ὅλα τὰ μέσα ὑπερτεροῦντας, ἐκάστη Διοίκησις κατ' ὀρθὸν λόγον ἤθελεν ἐπιχειρήσει νὰ ἐλαττώσῃ, ὅσον δυνατόν, τὰς παρεμπιπτούσας δυσκολίας· ἀλλ' ἡ πολυέσρατος ἡμῶν Διοίκησις, δημοσιεύουσα ταύτην τὴν προκήρυξιν, δὲν ἀποδίδει ἀναμφιβόλως εἰς οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὸ νὰ ὑστερήσῃ τοὺς ἐχθρούς τῆς τὰ ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλοι προμηθεύουν αὐτοὺς μέσα.

Ἀξιοτίμητος καὶ ἀξίεπαίτος εἶναι μία Διοίκησις ὅταν φυλάττῃ τὸν χαρακτήρα τῆς, καὶ δὲν κυριεύεται ἐκ τοῦ φόβου μιᾶς τινος δειλῆς καὶ συνεσταλμένης πολιτικῆς. Ὅταν αἱ πράξεις μιᾶς Διοικήσεως δὲν ἔχωσιν ἄλλον σκοπὸν, παρὰ τὴν γενικὴν τοῦ ἔθνους σωτηρίαν καὶ εὐδαιμονίαν, ἡ εὐτολμία ἀναγκαίως ἀπαιτεῖται δι' αὐτήν· καθὲς γενναῖος καὶ τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας ὑπερμυχὸς τότε εὐγνώμωνε διὰ τὸ θαρράλειον καὶ σεμνοπρεπὲς τοῦ ἔθνους ἐκείνου φέριμον, ἀνευ τοῦ ὁποίου δὲν θέλει ποτὲ ἀξιοθῆναι τῆς τιμῆς τοῦ νὰ ὀνομάζεται καὶ ἵνα ἀνεξάρτητον καὶ αὐτόνομον.

Μεσολόγγιον.

Κατὰ τὰς ἐκ Πελοποννήσου βεβαίαις εἰδήσεσις ὁ Ἑλληνικὸς στόλος συνιστάμενος ἀπὸ 54 πλοῖα καὶ 14 ἡφαιστία ἐξῆλθεν εἰς τὸ Ἀρχιπέλαγος κατὰ τὰς δεκαεξ τοῦ ἐνεστῶτος. Τὰ ἔξοδα τούτου διὰ ἓνα μῆνα ἐπληρώθησαν ἀπὸ τῶν νήσων τὰ εἰσοδήματα· γράφουσιν ὅτι θέλει διαιρεθῇ εἰς δύο, ἐξ ὧν ἐν μέρος θέλει διορισθῇ διὰ τὸν Αἰγυπτιακὸν τοῦ Μεχμέτ-ἀλί-πασα στόλον, τὸ δὲ ἄλλο διὰ τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Μετ' εὐχάριστήν του ἤρξατο νὰ βλέπῃ τὸ ἔθνος μας, ὅτι αἱ ἤδη εὐτυχῶς παύσασαι ἐσωτερικαὶ τοῦ ἀνωμαλίου δὲν ἐφεύσαν διόλου τὴν σωτήριον ὑπομονὴν τῆς πολυσεβάστου τοῦ Διοικήσεως εἰς τὸ νὰ καταστρέψῃ τὰ ἀντιπατριωτικὰ πνεύματα· ὁ θρίαμβος, μετ' ὅποιον τὸ ὑγιὲς τῶν Ἑλλήνων μέρος ἐστέφθη ἐσχάτως τὰ κατὰ τῶν καταχρήσεων καὶ κατα-

δυνασιῶν νικητήρια, ἀνέδειξε φανερώς ἐκπληρούμενον καθήμερον τὸ προσδοκούμενον αἶσιον ἀποτέλεσμα· διὰ τοῦτο, οὐχὶ μόνον οἱ μετέωπον ἀναιδὲς τὰ κακὰ πράττοντες ἤρξαντο νῦν νὰ σωφρονίζωνται, ἀλλὰ καὶ ὅσοι προσέτι κρυφίνοις ὄντες ἀπέδωπον ἴσως εἰς τὸν αὐτὸν τοῦτον σκοπὸν.

Ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ἦσαν τὰ καθαυτὰ αἷτια, ἃτινα ὑπεχρέονεν καὶ τὸν στρατηγὸν Γούραν εἰς τὸ νὰ κρατῇ τόσον ἤδη καιρὸν εἰς τὴν ἰδίαν του ἐξουσίαν τῶν Ἀθηνῶν τὸ φρούριον, ὁ ἀνὴρ οὗτος ὑπετάγη σήμερον εἰς τὰς διαταγὰς τῆς ἡμῶν Διοικήσεως, παραδώσας τὸ αὐτὸ τεῖχος εἰς τὴν θέλησιν τῆς τῶν Ἀθηνῶν εἰς κάτοικοι παρεκάλεσαν μετὰ τοῦτο τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, νὰ τοῖς ἀφήσῃ πάλιν τὸν Γούραν διὰ φρούραρχον, καὶ στρατηγὸν τῆς ἐπαρχίας των, εἰς τὸ ὅποιον καὶ ἐνέδωκεν αὐτῇ ἀφ' οὗ ἐσκέφθη τὸ πρόβλημα, καὶ ἔλαβεν ἐν ταῦτῳ τῆς ὑπακοῆς τὴν ὑπόσχεσιν παρὰ τοῦ διαληθθέντος στρατηγοῦ· ἐπεμψέ δὲ καὶ ἐπαρχον τῶν Ἀθηνῶν τὸν Κύριον Μιχαὴλ Σουτῆζον, ἀπὸ τὰ πατριωτικὰ τοῦ ὁποίου αἰσθήματα καὶ τὴν σημαντικὴν του παιδείαν πανδικαίως τὸ Ἑλληνικὸν γένος περιμένει καρποὺς ἐξαισίους.

Ἐν τῷ αὐτῷ μᾶς ἐρωτοῦσι. «Τί ἐγέναν τὰ ὅποια ὁ κύριος Τρελλῶνης ἐπῆρυν ἀπὸ ταύτην τὴν πόλιν κανόνια;» λαβὼν οὗτος ἐντεῦθεν τέσσαρα κανόνια, μᾶς εἶπεν, ὅτι εἶναι διωρισμένος νὰ τὰ μεταφέρῃ εἰς τὸ ἐν Εὐρίπῳ συνιστώμενον στρατόπεδον· σήμερον ὅμως πληροφορούμεθα ὅλον τὸ ἐναντίον, τοῦτέστιν, ὅτι ὁ κύριος Τρελλῶνης μετέφερε τὰ ῥηθέντα κανόνια εἰς Σπηλαιάν, μέρος τοῦ Παρνασοῦ, ἔνθα κατεσκευάσε μίαν μπαταρίαν ἐμπροσθεν εἰς τὴν εἰσόδον τῆς ῥηθείσης Σπηλαιᾶς (ἥτις περιέχει τοὺς θησαυροὺς τοῦ στρατηγοῦ Ὀδυσσεύς), διὰ νὰ ὑπερασπίζωνται ἐν καιρῷ χρείας, ὄχι μόνον οἱ θησαυροὶ, ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ στρατηγοῦ, ἥτις ἐτραβίχθη πρὸς ἐκεῖνα τὰ μέρη.

Πρὸς τὸν Γεώργιον Βαρνακιώτην.

Ἀνέγνωσα εἰς τὸν 50 ἀριθμὸν τῶν Ἑλληνικῶν χρονικῶν τὴν ἀπὸ 20 Μαΐου ἐπιστολήν σου, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπογράφεσαι· φιλογενῆς πατριώτης, καὶ τοῦ καλοῦ ζήλωτός.

Πρὶν ἐκθέσω μερικὰ ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς τῆς φιλογενείας καὶ τοῦ πατριωτικοῦ ζήλου σου, σὲ λέγω ἐν παρόδῳ, ὅτι ὁ κύριος Α. Μαυροκορδάτος δὲν ἔχει καιρὸν διὰ χάσιμον νὰ συλλογίζεται πῶς νὰ καταστήσῃ μισήτῳ σὲ τὸν Βαρνακιώτην εἰς τὸ ἔθνος, ἀφ' οὗ τὸ ἔθνος μόνον του ἔκαμιν ἤδη πρὸ πολλοῦ τὴν περὶ σοῦ δικαίαν κρίσιν, καὶ σὲ ἔβαλεν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον ὅπου σὲ ἀνήκει.

Σὺ δὲν εἶσαι, ὅστις δὲν ἤθελες ἀποφασίσει ποτὲ νὰ πάρῃς τὰ ἄρματα διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος, ἐὰν δὲν σὲ ὑπόσχοντο ὅτι θέλεις γενῇ ἐξουσιαστῆς καὶ ἀρχηγὸς τῶν ὀπλοφόρων Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς Ἀκαρνανίας μέχρι τῆς Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας;

Σὺ δὲν εἶσαι ἐκεῖνος, ὅστις ἠπάτησας τοὺς ἀρχηγούς τῶν ἁρμάτων εἰς τὸ Βραχώριον, καὶ ἀφ' οὗ ἤρπασα; ὅσα τῶν πολυτίμων Τουρκικῶν λαφύρων ἠδυνίθης, ἔδωκες τὸ κακὸν παράδειγμα καὶ εἰς αὐτοὺς, ἐν ᾧ ἦτο κοινὴ ἀπόφασις νὰ σχηματισθῇ ἐξ αὐτῶν κοινὴ κάσσα διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου;

Σὺ δὲν εἶσαι, ὅστις περνῶν ἀπὸ τὸ Ζαπάντι ἐνθαβρόνεις τοὺς Τούρκους νὰ σφαλισθοῦν εἰς τὰ ὀσπῆτια, καὶ ἀπεκομίσας τοὺς Ἕλληνας μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὑποτάσσονται, καὶ οὕτως ἔλαβον καιρὸν νὰ προμηθευθοῦν, καὶ νὰ πολεμήσουν περὶ τοῦ ἡμέρας πεντήκοντα;

Σὺ δὲν εἶσαι, ὅστις, ὅταν τὸ Ὀθωμανικὸν στράτευμα, μαθὼν τὴν ἐπανάστασιν τῶν Ἑλλήνων, ἐξεστράτευσεν ἀπὸ Ἀρταί νὰ εἰσχωρήσῃ διὰ τοῦ Μακρυνόρου, ἐμβῆκες εἰς Κάλαμον νὰ φυλάξῃς τὰ λάφυρα, μόνον δὲ ὀγδοήκοντα ὀκτῶ Ἕλληνας εὐρεθέντες ἀντεστάθησαν εἰς τὴν πρώτην ὁρμὴν τεσσάρων περίπου χιλιάδων Τούρκων, καὶ ἐκίρδισαν τὴν περιβόητον μάχην τῆς 18 Ἰουνίου 1821, τὴν συντελέσασα πολλὰ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος;

Σὺ δὲν εἶσαι, ὅστις διέλυσας τὴν τοπικὴν τοῦ Βραχωρίου προσωρινὴν Διοίκησιν τῶν 1821 ἄμχ συστηθεῖσαν, διὰ ν' ἀρπάξῃς τῆς πατρίδος τὰ εἰσοδήματα;

Σὺ δὲν εἶσαι, ὅστις ἐκίνεις πάντα λίθον διὰ νὰ ἐλευθερώσῃς τῆς πολιτορίας τὸν ὁμόφρονά σου Ἀλί-πασαν ἐναντίον καὶ τῶν συμβουλῶν τοῦ σεβαστοῦ μητροπολίτου; καὶ ποῖος ἄλλος εἰμὴ ὁ Μαυροκορδάτος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἐματαιώσε τοὺς σκοπούς σου;

Σὺ δὲν εἶσαι, ὅστις, σκοπεύων νὰ μοναρχήσῃς εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἠθέλησας ποτὲ νὰ παρευρεθῇς εἰς ὁμιλίαν συστήματος Διοικήσεως, καὶ ἀπέφυγες τὴν προσωπικὴν ἀντάμωσιν τοῦ Μαυροκορδάτου, ἕως ὅτου σὲ ἐπέπληξεν ἡ περιβόητος τῆς 6 Ὀκτωβ. 1821 ἀπὸ Βραχωρίου γραφή του;

Σὺ δὲν εἶσαι, ὅστις ἐναντιώθης καὶ παρέσυρες καὶ ἄλλους νὰ ἐναντιωθοῦν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συνελεύσεως τοῦ Μεσολογγίου τῆς 9 Νοεμβρίου 1821;

Σὺ δὲν εἶσαι, ὅστις, συστημένης τῆς Διοικήσεως, μετεχειρίσθης αὐτεξουσίως τὴν τύχην τοῦ ἔθνους, ἀποστέλλων πρέσβεις εἰς τὸν Χουρσίτ-πασαν, καὶ ἀνταποκρινόμενος μετ' ὅποιον λατρευτὸν σου Ὁμέρ-πασαν, διὰ νὰ ὑποδουλώσῃς τὴν Ἑλλάδα;

Σὺ δὲν εἶσαι ὁποῦ ἐμῶν εἰς παρομοίαν ἀνταποκρίσεις μὲ τὸν καπε-
τάν-πασαν, εὐρισκόμενον ἐξωθεν τοῦ Μεσολογγίου, καὶ τὰ γράμματά σου
ἔπασαν κατ' εὐτυχίαν εἰς χεῖρας πατριωτῶν, οἱ ὅποιοι δὲν τὰ ἔστειλαν;

Σὺ δὲν κατεγύμνωσας ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν τὰς ἐπιστήμους Τουρκικὰς
φραμῆλιας τοῦ Βραχωρίου, ὅταν τὰς εἶχες φυλαγμένας εἰς Κατοχὴν, καὶ
ἐν ᾧ ἔλαβες ῥητὴν διαταγὴν νὰ τὰς πέμψῃς πρὸς τὴν Διοίκησιν, τὰς ἔσ-
τειλεις διὰ Πρέβεζαν, καὶ μὲ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν ἐπροξένησας τὴν σφα-
γὴν τῶν ἀθῶν Ἑλλήνων;

Σὺ δὲν εἶσαι, ὅστις πρῶτον ὑπέγραψες τὰ πρακτικὰ τῆς ἐν Βραχω-
ρίῳ τοπικῆς συνελεύσεως τῆς 22 Φεβρουαρίου 1822, καὶ ὑπεσχέθης μετ'
ὅρκου ὑποταγὴν εἰς τὴν εὐτυχῶς συστηθεῖσαν τῆς Ἑλλάδος Διοίκησιν,
καὶ τὴν δευτέραν ἡμέραν, ἐπιορεῖς, ἐμπόδισας καὶ διοικητικὴν ἐνέργειαν,
διὰ ν' ἀρπάξῃς τὴν μεγάλην ποσότητα εἰσοδήματος τῶν ἐθνικῶν χειμα-
διῶν, καὶ δὲν ἐντράπηξ ἔπειτα νὰ στείλῃς πρὸς τὴν Διοίκησιν ἐκτὸν ψω-
ρογιδοπρόβατα καὶ μόνον 4 χιλιάδας γρόσια; Καὶ ποῦ νὰ διηγῶμαι
τὰς πράξεις σου! δὲν ἐξήτεις ψηφίσματα τῆς Γερουσίας διὰ νὰ γενῇς κύ-
ριος καὶ αὐτῆς τῆς Διοικήσεως; δὲν ἀνταποκρίνοσιν μετὰ τοῦ Ὁμέρ-
πασα ἀπὸ τοῦ Λουτρακίου στρατόπεδον, ἀποστέλλων κριθάρια, καὶ
ἄλλα, ὅσα ἐστέρειτο αὐτὸς, καὶ διὰ ν' ἀπατήσῃς τὸν κόσμον καὶ τὴν
Διοίκησιν κατηγορεῖς τὸν φιλέλληνα Α. Πασάνον, ὅστις σ' ἐδίδεν ἐμπόδι-
ον εἰς αὐτὴν τὴν ἀνταπόκρισιν; δὲν ἐτάθης σὺ ὁ ἐπίβουλος τῆς ἐκστρα-
τείας πρὸς βοήθειαν τοῦ Σουλίου, διὰ τὴν ζηλοτυπίαν σου ἐναντίον τοῦ
ἀειμνήστου Μάρκου Μπόττζαρη; δὲν κατέπεις; διὰ δύο χρόνους τὰ εἰ-
σοδήματα τῶν σκαλωμάτων τοῦ Ξηρομέρου; ὁ χαλαστής τῆς Ἄρτας δὲν
εἶσαι σὺ, καὶ ὁ αἷτιος τῶν κακῶν; Μετὰ τὴν σύναξιν τῆς
Κονοπίνης δὲν ἠπάτησας σὺ τοὺς Ἕλληνας νὰ μὴ κτυπήσουν τὸν εἰς
Λουτράκι Χουρσὴτ-μεχμέτ-πασαν, ὑποταγόμενος νὰ τὸν πολεμήσῃς μὲ τὰ
ἀξιοπρεπῆ γράμματά σου; καὶ πότε σοῦ ἔλλειψεν ἡ μετὰ τῶν Τούρκων
ἀνταπόκρισις ἕως ὅτου ἄφεςες τὸ στρατόπεδον καὶ ἐπῆγες εἰς Ἄρταν καὶ
ἐπρόδωσες τὴν πατρίδα, καὶ τὴν τιμὴν σου; ἀλλ' ἡ πατρίς, ἄθλιε, ὑπε-
ρασπίζεται παρὰ τῆς Θεῆας προνοίας, σὺ δὲ ἐτάρης αἰωνίως εἰς τὸν βόρ-
βορον τῆς κατασχύνης.

Τὶ κατακραυγάζεις ὅτι ἔχεις γράμμα τοῦ σεβαστοῦ Μαυροκορδάτου,
καὶ τὸ βαρὺς κεκρυμμένον; θεωρεῖς τὸ νὰ ἰδῇς ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι μόνον
ἀπὸ τὸν Μαυροκορδάτον, ἀλλ' ὑπογεγραμμένον ἀφ' ὅλους τοὺς προ-
κρίτους τῶν ἐπαρχιῶν σου δίδει ἄρα γε ἄδειαν τὸ αὐτὸ γράμμα νὰ
ὑπάγῃς εἰς Ἄρταν νὰ προσκυνήσῃς τοὺς Τούρκους, καὶ νὰ τοὺς φέρῃς
εἰς τὴν πατρίδα σου; σὲ ὁδηγεῖ τάχα αὐτὸ νὰ ἐπιβουλεύῃς τὴν ὑ-
παρξίν ἐνός ἔθνους; ἡ σοὶ ἐπιτρέπει νὰ πολιτευθῇς πρὸς ὧραν μὲ τοὺς
Τούρκους διὰ διωρισμένας ἡμέρας ὡς ἀρχηγός, ἕως νὰ ἐτοιμασθῇ τὸ
στρατόπεδον; δὲν ἀπέραςε μία ἐβδομάδα, καὶ συναχθέντος τοῦ στρατο-
πέδου ἀπὸ τέσσαρας χιλιάδας, ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ τοῦ γράμματος ἔπαυσε·
οὐ δὲ ὄχι μόνον ἀνταπεκρίνοσιν μὲ τοὺς Τούρκους ἐναντίον τῆς ἐννοίας
τοῦ γράμματος, ἀλλ' ἐμεταχειρίσθης πάντα τρόπον νὰ διαλύσῃς τὸ στρα-
τόπεδον διὰ τοὺς πονηροὺς σου σκοπούς· τὸ πρὸς σὲ γράμμα τοῦ Μαυρο-
κορδάτου ἀπὸ Σταμνᾶ, μὲ τὸ ὅποιον σὲ παρεκίνησε νὰ κτυπήσῃς τοὺς Τούρ-
κους εἰς τὸ Λουτράκι, καὶ σὲ ἐδίδε τόσας καὶ τόσας ὁδηγίας πῶς νὰ φερ-
θῇς, διὰ νὰ ἐπιτύχῃς, εἶναι ὑστερόχρονον ἀπὸ ἐκεῖνο, ὁποῦ ἀναφέρεις, καὶ
διατὶ δὲν τὸ ἠκολούθησας;

Αἱ ῥαδιουργίαι σου δὲν σὲ ὠφελοῦν, διότι ὅλη ἡ ἀνταπόκρισις σώζεται,
καὶ τὰ γράμματά σου, τὰ ὅποια καλῶς σὲ χαρακτηρίζουν, φυλάττονται,
καὶ ὅσον ἂν προσπαθήσῃς νὰ ἐνωθῇς μαζήμας δὲν σὲ δεχόμεθα· δι' ὃ
παῦσε νὰ στείρῃς τοιοῦτον σπόρον, καὶ ἂς λείψουν πλέον οἱ πρίσβεις σου,
διότι καὶ ἡ φιλογένεια, καὶ ὁ πατριωτισμὸς καὶ ὁ ὑπερ-
τοῦ καλῶς ζῆλος σου, εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστά.

Δὲν μὲ φαίνεται παράδοξον ἂν ἡ φαντασία σου πλάττῃ τὸσον φοβερὰν
τὴν καθ' ἡμῶν ἐκστρατείαν τοῦ Σουλτάνου· διότι καὶ εἰς τὸν παρελθόντα
χρόνον τὸσον τὴν ἐκτραγώδησας ἀπὸ Κάλαμον, εὐγῆκες καὶ μὲ τοὺς ἐ-
χθρούς τῆς Ἑλλάδος ἐναντίον της, ἀλλ' ἔμεινες ἔπειτα εἰς τὴν ἐντρο-
πὴν, ἐματαιώθη ἡ ἐκ Καλάμου ἐνιούσιος ἀνταπόκρισις σου, τῆς ὁποίας
πολλὰ ἔγγραφα ἔχομεν.

Εἰπέ με τώρα ὁποῖαν μετοχὴν ἔχεις εἰς μίαν πατρίδα, τὴν ὁποῖαν σὺ
ἀπεστράφης, καὶ δις ἐπολέμησας, καὶ τί κρίσιν ζητεῖς νὰ κάμῃς, καὶ μὲ
ποῖον, ἐν ᾧ εἶσαι μυρίων θανάτων ἔνοχος; ποῖαν πληροφορίαν ἔχεις, ὅτι
ὁ Μαυροκορδάτος ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα δι' ἰδιοτελείαν; πότε σὲ ὑπεσχέθη
βοήθειαν βασιλέων; ἡ πότε ἔλλειψεν ἀπὸ τοῦ νὰ φέρῃ καὶ ἀφ' αὐτοῦτου,
καὶ διὰ τῆς ὑπολήψεώς του τὰς δυνατὰς βοηθείας εἰς τὴν πατρίδα; ἀλ-
λὰ σὺ πρῶτος, σπείρων τὸν πανικὸν φόβον, κατέπεις ὡς Ἄδης πλῆθος
πῶλεμικῶν ἐφοδίων, χωρὶς πόλεμον· ὁ φιλογενὴς οὗτος ἀνὴρ δὲν πειρά-
ζεται ἀπὸ τὰς κατηγορίας σου, οὐδ' ἀπέκκαμεν ἀπὸ τὰς στενοχωρίας, κα-
ταγινόμενος εἰς τὸν μόνον σκοπὸν τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας μας, διὰ
τὸν ὅποιον καὶ ἐκινήθη, οὐδ' ἐρραντάσθη, καθὼς σὺ, ὅστις ἐπίστευσας ὅτι
οἱ Βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης θὰ σοῦ στείλουν διάδημα· ἀλλ' εἶναι ἐκεῖνος,

ὅστις μὲ τὴν σταθερότητα καὶ φρόνησίν του, ἐματαιώσας τὰς πολυτρόπους
ἐπιβουλάς σου.

Σὺ δὲ δούλευε τοὺς τυράννους σου, τρίβε τὸ προσωπὸν σου εἰς ταῖς
μιαραῖς ποδιᾶς των, σταύρωνε ἐμπρὸς των τὰς χεῖράς σου, κλίνει τρεῖς
τὴν κεφαλὴν σου ἕως εἰς τὴν γῆν, τρέμε κάθε στιγμὴν διὰ τὴν δουλικὴν
σου ὑπαρξίν, τὴν ὁποῖαν ἐννεύμα τοῦ αὐθέντου σου ἡμπορεῖ νὰ σ' ἀφαιρήσῃ,
καὶ μὴ τολμᾷς νὰ ὀνομάζῃται πλέον Ἕλληνας, οὔτε χριστιανός, διότι εἶσαι
ἀλάξιος τοῦ τσοῦτου ὀνόματος.

Ἐπιστολὴ ἐκ Ναυπλίου (τῶν 21 πνένοντο;) μᾶς ἀναφέρει ὡς βέβαιον
ὅτι ὁ στόλος μας, εὐθὺς σχεδὸν ἀφ' οὗ ἐξῆλθεν, ἀπήντησεν (ἔξω τοῦ Κα-
βοδόρου) ἐξ Αὐστριακῶν πλοῖα ἐμπορικὰ φέροντα ζωοτροφίας, καὶ τὰ ὅμοια
εἰς τὸν ἐν Μιτυλήνῃ εἰσέτι εὐρισκόμενον στόλον τῆς Κωνσταντινουπό-
λεως· ἐξετάσας δὲ ταῦτα, καὶ εὐρὺν ἱκανὰς καὶ εὐλόγους τὰς αἰτίας τῆς
ἀθεμιτοεμπορείας των ταύτης, τὰ ἐκυρίευσεν μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς τροφίμων
εἰδῶν, κ.τ.λ.

Ἡ ἰδία γραφὴ μᾶς λέγει ὅτι ἀπὸ ἐπιστολᾶς τοῦ ἐν Σαλόνῃ στρατη-
γοῦ Πανουργιᾶ πρὸς τὴν ὑπερτάτην Διοίκησιν μας πληροφοροῦνται τὴν
συνάθροισιν 15 χιλ. περίπου Τούρκων εἰς Ζητούνιον, καὶ τὸν σκοπὸν τού-
των εἰς τὸ νὰ ἐκστρατεύσων κατὰ τῶν ἡμετέρων. Ἡ Διοίκησις, κατὰ
τὴν ζήτησιν τούτων, ἡτοίματε πάραυτα ἓνα ἰσχυρὸν σῶμα πολεμιστῶν,
ἐνταυτῷ καὶ πολλὰς τροφὰς καὶ πολεμοεφόδια, διὰ νὰ συνδράμῃ οὕτω
τοὺς κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη Ἕλληνας.

(Μεσολόγ. 28 Ἰουνίου.) Πληροφοροῦμεθα ὅτι κάποιος Φωτεινὸς Μαράκης Κεφαλληνεὺς,
ἐξήτησεν ἀπὸ τὸν εἰς Π. Πάτρας Ἰωσήφ-πασαν νὰ τοῦ δώσῃ μίαν ποσότητα χρημάτων, καὶ
μερικὰ λαντζόνια, ὑποσχόμενος αὐτῷ νὰ ἔλθῃ διὰ νυκτὸς καὶ νὰ κυριεύσῃ τὸ Βασιλάδιον
ἡμεῖς τὸν περιμένομεν μετὰ προθυμίας νὰ κάμῃ ταύτην τὴν δοκιμὴν, διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἐπί-
χειρα τῆς κακίας του· καὶ μᾶς κακοφαίνεται ἂν ὁ Ἰωσήφ-πασας δὲν δώσῃ πίστιν εἰς τοὺς
λόγους του, καὶ ἐπομένως δὲν ἐνεργηθῇ τὸ πρόβλημα τοῦ καλοῦ Χριστιανοῦ Μαράκη.

Πρὸς τὸν κύριον ἐκδότην τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν.

Κύριε,

Εἶμαι διωρισμένος νὰ σᾶς φανερώσω ἐπιστήμως, ὅτι ἡπατήθητε εἰς ὅσα
ἐκοινολογήσατε διὰ τῆς ἐφημερίδος (ἀρ. 51) περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς μετα-
βάσεως τοῦ στρατηγοῦ Κώστα Μπόττζαρη εἰς Γαστούνην, ἐπειδὴ ἡ δια-
ταγὴ τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως, τὴν ὁποῖαν ἔλαβες καὶ αὐτὸς διὰ νὰ με-
ταβῇ ἐκεῖσε, καὶ ὁ γενικὸς διευθυντὴς διὰ νὰ τὸν ξεκινήσῃ ἀπ' ἐδῶ, δια-
λαμβάνει ῥητῶς· «διὰ νὰ ἐνδυναμώσῃ τὰ παράλια ἐκεῖνα εἰς ἀντίκρου-
σιν τῆς ἐκστρατείας, καὶ ἐφόδου τοῦ Μεχμέδ-Ἀλή-πασα». (α)

Μεσολόγγιον τὴν 26 Ἰουνίου 1824.

Ὁ γραμ. τοῦ γεν. διευθυντοῦ. Γ. Πραιδης.

Εἴκοσι μιᾶς ἡμέρας εἰδήσεις ἀπὸ Κάσσον [κοινοποιηθεῖσά μας διὰ Ναυ-
πλίου] ἀναγγέλλει, ὅτι τάχα ὁ ἐχθρὸς ἐμφώλευεν εἰσέτι εἰς τὴν αὐτὴν νῆ-
σον· ἀλλ' ἡμεῖς, στηριζόμενοι μᾶλλον εἰς ὅ, τι περὶ τούτου ἀναφέραμεν
εἰς τὸ ὑστερον φύλλον μας, εἵμεθα εὐέλπιδες, ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλομεν
λάβει τὴν εὐχαρίστησιν νὰ βεβαιώσωμεν τὸ κοινὸν περὶ τοῦ ἐντελοῦς τῶν
Κασσίων θριάμβου, καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον διότι σημαντικὸν μέρος τοῦ στό-
λου εἰς τὰς 16 ἐξέπλευσε πρὸς βοήθειάν των.

Εἰδοποιήσις. Συστήνεται ἐνταῦθα κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔρχο-
νου μηνὸς Ἰουλίου καὶ παρὰ τοῦ συντάκτου τῶν Ἑλληνικῶν Χρονι-
κῶν, διὰ λογαριασμὸν συντροφικὸν μετ' ἐκείνου τοῦ Φίλου τοῦ Ἡό-
μου (κυρίου Ἰωσήφ Δεκιᾶπε) ταχυδρομία, ἥτις δις τοῦ μηνὸς [τῆν 1
καὶ 15] θέλει πέμπει τακτικῶς διὰ Τριζονίων, Βοστίτζης καὶ Κορίνθου
εἰς Ναύπλιον τὸν ταχυδρόμον της. Ὅστις ἐπιθυμῇ λοιπὸν τὴν εὐκολίαν
τῶν διαφόρων του σχέσεων μετὰ τῶν ῥηθειςῶν πόλεων, δύναται νὰ διευ-
θῇ τὰς ἐπιστολάς του πρὸς τὸν διαληθθέντα συντάκτην ἀμεριμνῶν διὰ
τὴν ἀσφαλὴ τούτων ἐξαποστολὴν. Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον θέλει προσδιο-
ρισθῇ καὶ ἡ ἀνάλογος τῆς μετακομιδῆς (πόρτου) τιμὴ, ἥτις ἔσεται ὅσον
τὸ δυνατόν μετρία.

Ὅσον δὲ καὶ διὰ τὴν ἐκ Ναυπλίου τακτικὴν τοῦ αὐτοῦ ταχυδρόμου
ἐπιστροφὴν, ἕως ὅτου ὁ κύριος Δεκιᾶπε νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὸ ὀνομάζων
ἐνταυτῷ καὶ τὸν ἐκείσε ἐπιστάτην τῆς ταχυδρομίας, ὁ ταχυδρόμος θέλει
διευθύνεται πρὸς τὸν ἐκείσε κύριον Ἰωάννην Σκανδαλίδην, πληρόνοντας
ἐντοσοῦτῳ ἐνταῦθα καὶ οἱ ἐκεῖθεν δεχόμενοι τὰς ἐπιστολάς.

Μεσολόγγιον 28 Ἰουνίου 1824.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 53

τῇ 2 Ἰουλίου 1824.

Ναύπλιον 12 Ἰουνίου.

Προχθὲς τὴν 10 τοῦ τρέχοντος εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ταύτην τὸ σε-
βαστὸν Βουλευτικὸν σῶμα, καὶ σήμερον ἔγινεν ἡ εἰσόδος τοῦ σεβαστοῦ

(α) Εὐγνωμονοῦντες διὰ τὴν ὁποίαν ἐπιστήμῳ μᾶς δηλοποιῶσιν ἀλήθειαν, παρακαλοῦμεν
νὰ μὴ μᾶς ὑστερεῖσιν καὶ τοῦ λοιποῦ τῆς αὐτῆς τιμῆς (καθ' ὅτι δὲν εἶναι ἀθέμιτον), πλὴν
ν' ἰσχυρίσῃς, διὰ νὰ μὴν ᾔδειον ἐν τοσοῦτῳ ἀπατάσθαι τὸ κοινόν.
Ὁ Συντ.

ἑκτελεστικοῦ. Μὴ ἀπαρδειγμάτιστον κοινὴν χάριν ὑπεδέχθη ἡ Διοίκησις, καὶ μὲ πομπὴν μεγαλοπρεπῆ· ὅλα τὰ φρούρια καὶ ἡ ναυαρχίς κατεβρόντησαν, καὶ ὁ πυροβολισμὸς ἀντήχησε πανταχέθεν εἰς τὴν ἐνδοξον αὐτῆς εἰσοδόν, καὶ συνωδευθὲ συγχρόνως ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῆς φρουρᾶς, τὸν στρατηγὸν Χατζὴ Χρήστον Βουύλαρην, μὲ τοὺς διορισθέντας 350 στρατιώτας του, καὶ ἀπ' ὅλους τοὺς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς, καὶ μὲ τὴν ἀνίκουσαν παράταξιν ἐμβῆκεν εἰς τὸ προσδιορισθὲν ἀρχεῖον.

(Ὁ φίλος τοῦ νόμου).

Μετὰ τὴν ἐν λαμπρᾷ προπομπῇ εἰσοδὸν τῆς ὑπερτάτης ἡμῶν Διοικήσεως (ὡς ἀνωτέρω) εἰς Ναύπλιον, αὕτη ἐδημοσίευσεν τὴν ἐφεξῆς ἐπίσημον προκήρυξιν, ἥτις πανδικαίως πρέπει νὰ λογιζέται παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ὡς ἐνδοξὸν τρόπαιον τοῦ τελείου ταύτης θριάμβου κατὰ τῶν ἐσωτερικῶν τῆς φίλης πατρίδος ἐχθρῶν, οἵτινες, κατὰ πάντα λόγον, ἦσαν φόβου ἄξιοι πολὺ πλέον, παρ' ὅτι οἱ ἐξώθεν. Μετὰ τοῦτο δὲ, ἀφ' οὗ καὶ ἕκαστος χρηστὸς συμπολίτης ὑψώθη· χεῖρας εἰς Οὐρανὸν πρὸς δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ τῶν δυνάμεων, ὅστις ὠδήγησεν ἡδὴ εὐτυχῶς εἰς σωτηρίαν καὶ γαλήνης λιμένα τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας τὸ σκάφος, τὸ δεινῶς σαλευόμενον, καὶ ποτὲ μὲν μέχρι τῶν νεφῶν, ποτὲ δὲ μέχρι τῆς ἀβύσσου φερόμενον ὑπὸ τῶν ἀγρίων καὶ τρομερῶν κυμάτων τοῦ σφοδροῦ κλύδωνος τοῦ ἐμφυλίου τε καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ πολέμου, ἀφ' οὗ (λόγοι) καθεῖς πατριώτης εὐλικρινῆς ἐκπληρώσῃ πρῶτον τὸ θρησκευτικόν του τοῦτο καθήκον, κατὰ χρέος πολιτικὸν πρέπει καὶ νὰ στραφῇ ἔπειτα μὲ σέβας πρὸς τὴν πολυσέβαστον τοῦ ἔθνους του Διοίκησιν, καὶ μετὰ καρδίας πλήρους εὐγνωμοσύνης νὰ εὐχαριστήσῃ αὐτὴν διὰ πάντα, ὅσα, ὡς μήτηρ φιλόσοργος, ὑπόσχεται νῦν, ὅτι θέλει ἀποτελέσειν, κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ τῆς Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Διανοούμενοι δ' ὅτι ἡ πατριωτικὴ εὐλικρίνεια χαρακτηρίζει κατὰ πάντα τὰς πράξεις τῆς αὐτῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλομεν ἰδεῖν ὀνομαστικὰς καὶ τὰς νῦν ὑποσχέσεις της, καθ' ὅν τρόπον δὲν ἐφεύσθημεν καὶ εἰς τὰς μετὰ σταθερότητος ἐλπίδας μας, ὅσας εἰς τὴν διακήρυξιν τοῦ σ.β. ἔκτ. σώματος τῶν 7 Ἰανουαρίου (ἴδε ἀρ. 15 τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν) ἐπισυνάψαμεν, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐμελλον ἀναμφιδόλως νὰ ἐκπληρωθῶσι καθ' ἑλὴν τὴν ἔκτασιν αὐτήν, κατὰ κακὴν τύχην, δὲν συνέπιπτεν ἔκτοτε ὁ κατὰ τῶν ἀντιπατριωτῶν πόλεμος.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ἑκτελεστικοῦ διακηρύττει.

Ἰδοὺ τέλος πάντων ἡ θεία πρόνοια, ἡ ὑπέρμαχος τῆς ἐλευθερίας, καὶ προστάτις τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν Ἑλλήνων, ἥτις μέσα εἰς τοσοῦτους καὶ τοιοῦτους κινδύνους, πολλάκις διέσωσε τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, κηδύκεται κατ' αὐτῆς νὰ τὸ διασώσῃ ἀπὸ τὸν ἀπαπειλοῦντα ἐσωτερικὸν κίνδυνον. Ἡ Διοίκησις, ἀφιερωμένη ὅλως διόλου εἰς τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, ἀφ' οὗ αἱ μητρικαὶ τῆς συμβουλαι δὲν εἰσηκούσθησαν, ἀπεφάσισε διὰ τῆς δυνάμεως νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἱερότητα τῶν νόμων, καὶ νὰ προστεύσῃ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα· καὶ μὲ τὴν θεῖαν χάριν ἐβρῆσεν ἡδὴ εὐτυχῶς εἰς τὸν κοινωφελὴ σκοπὸν τῆς. Τὸ πολυθύλλητον φρούριον τοῦ Ναυπλίου, τὸ ὁποῖον παρανόμως κατεκρατεῖτο, εὐρίσκειται ἡδὴ εἰς χεῖρας τῆς Διοικήσεως, ὁμοίως καὶ τὰ λοιπὰ φρούρια. Οἱ ἐναντίοι τῆς Διοικήσεως μεταμεληθέντες ἡδὴ, προστρέχουν εἰς αὐτήν, αἰτοῦντες τὸ ἑλεός της· καὶ ἰδοὺ ὅλαι αἱ ταραχαὶ δισκεδασμέναι, τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἐπικρατείας ἐξωμαλισμένον, καὶ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ὑπὸ τὸν ὑπεράσπισιν τῶν νόμων καὶ τὴν προστασίαν τῆς Διοικήσεως, ἥτις, ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν εὐτυχῶς τὸν ὑπὲρ τῆς σιτηρώσεως τῶν νόμων ἀγῶνα, καὶ οὗτοι ἔλαβον τὴν ἀνέγκουσαν βαρύτητα, ἐνασχολεῖται σήμερον μὲ πᾶσαν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν εἰς τὰς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἐκστρατείας. Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἐκπλέει μετὰ πολλὰ ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ, ὅστις μὲ μεγάλας δυνάμεις ἐφωδιασμένους ἐρχεται νὰ ριφθῇ κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Τὰ στρατεύματα τῆς ξηρᾶς ἐτοιμάζονται διὰ νὰ ἐξέλθουν τῆς Πελοποννήσου ἐντὸς ὀλίγου, καὶ νὰ ἐκστρατεύσουν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ἀλλ' ἡ Διοίκησις ἀπαιτεῖ καὶ ἀπὸ σᾶς ἅπαντας, νὰ προσηλώσετε ὅλως διόλου τὴν προσοχὴν καὶ τὰς δυνάμεις σας εἰς τὸν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ κοινὸν ἀγῶνα· καὶ σᾶς προτρέπεται, ὅσοι εἰσθε ἱκανοὶ νὰ φέρετε ὅπλα, νὰ εἰσθε προητοιμασμένοι, ὥστε ἀνάγκης τυχοῦσης, νὰ ἀποκρούσετε τὰς ἐισβολὰς τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὁποῖος, διὰ τελευταίαν δοκιμὴν, ἀφ' οὗ τέσσαρα ἡδὴ ἔτη ἀπέτυχεν, ἐδιπλασίασε τὰς καθ' ἡμῶν δυνάμεις του, καταφυγὼν τέως εἰς τὸν δυνατὸν σατράπην του, τὸν Μεχμέτ-Ἀλῆν.

Ἑλλήνες! ἡ ἐφετεὶν ῥεῖσιν περιστάσις βεβαίωτατα εἶναι κρίσιμωτάτη, καὶ ὁ ἐπαπειλὼν ἡμᾶς κίνδυνος μέγας. Ἐὰν ἀμελήσωμεν, κινδυνεύομεν ν' ἀπολέσωμεν (ὁ μὴ γένοιτο!) ὅτι μὲ μόχθους ὑπερβυλικούς, καὶ μὲ πολυτίμους θυσίας τέσσαρα ἡδὴ ἔτη ἀπεκτήσαμεν. Προσέξατε, ἀγαπητοί! ἔστε ἀγρυπνοὶ, διὰ νὰ μὴ μᾶς καταλάβῃ ὁ ἐχθρὸς ἀνετοίμους. Ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς εἶναι ἡ τελευταία ἐλπίς τοῦ Σουλτάνου. Ἐὰν καὶ τοῦτον κατατροπώσωμεν (καὶ βέβαια τῇ θεῇ δυνάμει θέλομεν τὸν κατατροπώσει, ἐὰν ὅλοι μὲ μίαν ψυχὴν καὶ καρδίαν τὸν πολεμήσωμεν), τότε ματαιώνονται ἄφροντα ὅλαι αἱ ἐλπίδες του, καὶ οἱ σκοποὶ του διόλου ἐξουθενού-

ται. Αἱ χριστιανικαὶ ἔξουσίαι γνωρίζουσι τὰ ἀναιτήρητα δίκαια ἡμῶν, καὶ τὴν ὁμότητα τοῦ τυράννου, μὲ προσεκτικὰ ὁμματα παρατηροῦσι τὰ ἐφετεῖνά κατὰ τοῦ ἐχθροῦ κινήματά μας· καὶ ἂν ἐφέτος κατ' αὐτοῦ θριαμβεύσωμεν, εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν ἀνεξαρτησίαν μας. Δράμετε λοιπὸν, φίλτατοι Ἕλληνες, καὶ εἰς τὸν πρῶτον ἀγῶνα μὲ προθυμίαν, ὁμόνοιαν, καὶ εὐπειθειαν, καὶ ἔστε βέβαιοι, ὅτι δὲν θέλομεν ἀποτύχει, ἀλλὰ ἐνδοξῶς θέλομεν φθάσει εἰς τὸν πεθοῦμενον σκοπὸν μας, νικῶντες καὶ τῶρα ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἡδὴ τέσσαρας χρόνους ἐνίκησαμεν.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 13 Ἰουνίου 1824. Ὁ πρόεδρος. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΝΤΗΣ. Ὁ προσωρ. γιν. γραμ. Π. Γ. Ῥόδιος.

Ἐπίσημος ἀπὸ Ναύπλιον εἰδήσις, μᾶς ἀναγγέλλει τὰ ἐφεξῆς. Τῇ 23 μηνὸς παύσαντος ἐβρῆσεν ἐκεῖ ἐπὶ τῆς ἀπεσταλμένος ἐκ Ψαρῶν, ὅστις ἔφερε τὸ δυσάρεστον μήνυμα τὸ ὅτι ὁ ἐχθρικός τῆς Κωνσταντινουπόλεως στόλος, ἀφ' οὗ διὰ πολὺν καιρὸν ἐστρατολόγησεν εἰς Μιτυλήνην καὶ Χίον, ἐπαρρησιασθὲ τέλος τῇ 22 τοῦ Ἰουνίου ἐμπροσθεν τῆς ἀνω νήσου Ψαρῶν, δοκιμάσας ν' ἀποβιβάσῃ (ἐκβαρκάρῃ) τὰς δυνάμεις του εἰς τὴν ἰδίαν τῆς πόλιν· ἐπειδὴ δὲ ἀπέτυχεν ἐντεῦθεν (καθ' ὅτι οἱ αὐτόχθονες βοηθούμενοι καὶ ἀπὸ ἱκανοῦς ἄλλους μὴ ἐντοπίους ὁμογενεῖς, καὶ ἡρωϊκώτατα μαχόμενοι ἐματαιώσαν τὸν τοιοῦτον σκοπὸν τοῦ βαρβάρου) αὐτὸς περιπλεύσας τὴν νήσον ἐποίησεν ἀπόβασιν εἰς τὸ ὅποιον μέρος αὐτῆς, καὶ ἐκεῖθεν προχωρήσας, ἦλθε διὰ νὰ κτυπήσῃ τοὺς ἡμετέρους ἀπὸ τὰ νῶτα· ὁ πόλεμος ἤρξατο· οἱ Τούρκοι λυσσῶντες ἐφόρμουν· οἱ Ἕλληνες γενναίως ψυχρῶντες ἀπέκρουον ἐκείνους· ἡ μάχη ἐξηκολοῦθε μὲ πῆγμα ἀμοιβαίον, καὶ οἱ μεγαλοκαρδιοὶ Ψαρῶν, παρεκτός τοῦ ὅτι δὲν παρεχώρουν εἰς τὸν ἐχθρὸν οὐδὲ σπιθαμῆς τόπον ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, προξένουν πρὸς αὐτοὺς μάλιστα καὶ ζημίαν αἰσθαντικὴν. Καὶ τὰ μὲν τῶν Ψαρῶν ἦσαν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὅταν ὁ ταχυδρόμος τῶν ἀνεχώρησεν, ἡ δὲ σεβαστὴ Διοίκησις εὐθύς, ἀφ' οὗ ἐπληροφρηθῇ τῇ διατρέχοντα, διέταξε τὸ νὰ πεμφθῇ ἀμέσως ἐκ Ναυπλίου ἐν ὁμαίᾳ ἐκ τοῦ ἐκείσε ἐκλεκτοῦ στρατοῦ, ὁμοίως νὰ ἐκπλεύσουν ἀνευ ἀναβολῆς καὶ ὅλα τὰ ἐν Ἰγδρᾷ καὶ Πέτζαις εὐρισκόμενα Ἑλληνικὰ πλοῖα, πρὸς βοήθειαν τῶν Ψαρῶν· σημειωτέον ὅμως, ὅτι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχεν ἀναχωρήσει δι' ἐκεῖ καὶ ὁ ναύαρχος Μισούλης μὲ 18 πολεμικὰ πλοῖα Ἰδρυο-Πεζώτικα μὲ διαταγὴν τοῦ νὰ ἐνώσῃ εἰς ταῦτα καὶ ἐκεῖνα τῶν Ψαρῶν, καὶ ὅλα ὁμοῦ νὰ ὑπάγῃ κατὰ τοῦ στόλου τῆς Κωνσταντινουπόλεως· φαίνεται ὅμως, ὅτι ὁ ἄνεμος ἐβρόντησε τὸν ἐχθρὸν περισσότερον· ὁλλ' ὅπως καὶ ἂν ἦλθε τὸ πρᾶγμα, ἃς ἔχομεν σταθερὰν ἐλπίδα ὅτι ὁ ΣΤΑΥΡΟΣ καὶ ταύτην τὴν φορὰν θέλει ἀναδείξει τροπαιοφόρος τοὺς Ἕλληνας· ἐπειδὴ δὲ μάλιστα καὶ ἡ δι' ἐκεῖ διεθνομένη θαλάσσιός μας δύναμις εἶναι σημαντικώτατη, ἃς πιστεύωμεν, ὅτι κατὰ γῆν καὶ κτὶ θάλασσαν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, θέλουν θριαμβεύσει πληρέστατα (ἂν δὲν ἔγινε μέχρι τῆς σήμερον) οἱ καρτερόψυχοι ἀδελφοί μας.

ΕΙΔΗΣΙΣ.

Διάφοροι Ἕλληνες καὶ Φιλέλληνες, νέοι ἐκ διαφόρων μερῶν συνδρομηταί, ἐξέφρασαν ἡδὴ πρὸς ἡμᾶς τὴν ἐπιθυμίαν τῶν ἵνα ἔλῃσι τὴν σειρὰν τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν, ἐπιζητοῦτες ἐντάμα καὶ ὅσα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦδε ἐξεδόθησαν τῶν αὐτῶν φύλλα.

Ἡ προθυμία τῶν φιλοκάλων καὶ φιλελευθέρων τούτων ἀνδρῶν εἰς τὸ νὰ συμμετέλῃσι τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν, οἵτινες κύριον καὶ μόνον σκοπὸν τὴν ταχυτάτην πρόσδον καὶ βελτίωσιν τοῦ γένους ἔχοντες, ἐνασχολούμεθα ἐπιμόνως καὶ εἰς τὴν ὀντοποίησιν τῶν ὁποίων ὑπὲρ αὐτοῦ συνελάβομεν (πρῶτοι) ἐλπίδων χρηστῶν, ἡ ἀξίεπανος, λέγομεν, αὕτη προθυμία λογιζέται πανδικαίως (καὶ εὐγνωμονοῦμεν) ὁ ἀντάξιός τῶν εὐλικρινῶν καὶ πατριωτικῶν φρονημάτων ἡμῶν μισθός.

Ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ το ἐξοδὸν τῆς ἀνατυπώσεως τῶν προεκδοθέντων φύλλων, δὲν ἐξαρκεῖ ἐντελῶς ἡ νεωστὶ παρρησιασθεῖσα συνδρομὴ, παρακαλοῦνται ὅσοι καὶ ἄλλοι εἰσιν ευδιάθετοι ἵνα γίνωσιν ὑστερώτερον συνδρομηταί, νὰ ταχύνωσιν εἰς τοῦτο (ἂν ἔχωσιν εὐχαρίστησιν), διευθυνόμενοι οἱ μὲν τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν νήσων τῆς Ἑλλ. ἐπικρατείας πρὸς τὸν ἐν Ναυπλίῳ κύριον Ἰωάννην Σκανδαλίδην, ἡ πρὸς τὸν ἐν Ἰγδρᾷ Κ. Ἰωσήφ Δεκιάπε· οἱ δὲ τῶν ἰονικῶν νήσων, καὶ οἱ ἐν Εὐρώπῃ Ἕλληνες, καὶ Φιλέλληνες πρὸς τὸν ἐν Ζακύνθῳ κύριον Γεώργιον Λαδόπουλον, ἡ πρὸς τὸν ἐν Κερκύρᾳ κύριον Κωνσταντῖνον Γεροστάτην, οἵτινες ἀμέσως θέλουν λάβει τὴν καλοσύνην νὰ μᾶς κοινοποιήσωσι τὰ ὀνόματα ἐκείνων, καὶ τότε ἐντὸς ὀλίγου θέλομεν τοῖς πέμψει τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς ὁποίας τακτικῶς ἤθελον λαμβάνωσι σειρᾶς.

Κύριε συντάκτα τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν.

Ἐπειδὴ κατεχωρήσατε τὴν κατ' ἐμὴν ἀνώνυμον διατριβὴν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικά, ἐλπίζω, ὅτι θέλετε κατσωρήσει καὶ τὴν περιλαμβανέναν εἰς ἑνὰ τῶν προσεχῶν φύλλων τῶν Ἑλλ. Χρον. ἔχων μάλιστα καὶ τὴν περὶ τούτου ὑπόσχεσιν σας, δὲν ἀμφισβallest τελευτῶς προθυμίας εἰς τοῦ; ὁρισμὸς σας

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 13 Ἰουνίου 1824.

Θ. Νέγγης.

Ἀνέγνωσα τὸ φύλλον ὑπ' ἀρ. 35 τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν εἰς πολυήμερον ὁδοπορίαν εὐρισκόμενος δὲ ἐξεδόθη, καὶ ἀσθενήσας ἔπειτα ἐν Ἀργεῖ, δὲν

πλαβον καιρόν νά ἀπολογηθῶ εἰς ὅσα κατ' ἐμοῦ ἐμπεριέχονται· ἦδη δ' ἀναλαμβάνω κατ' ἀνάγκην αὐτὸ τοῦτο, μὲ τὴν δυνατὴν ὁμῶς συντομίαν, καὶ διὰ τὸ εὐαπόδεικτον τῆς ἀληθείας, τὴν ὁποῖαν ἐπιχειροῦμαι νά πα-
ραστήσω, καὶ διὰ τὴν φυσικὴν μου ἀπέχθειαν περὶ τὰς τοιαύτας λογο-
μαγίας.

Κατηγοροῦμαι ὡς ἀντιδιοικητικὸν ἔχων πνεῦμα, διότι εἶπον· «Τὰ δια-
• τρέχοντα δεινὰ εἰς τὴν πατρίδα, καὶ ὁ ἀνὰ χεῖρας κατὰ τοῦ Σουλτάνου
• πόλεμος, εἶναι τὰ δύο αἷτια, διὰ τὰ ὁποῖα ἐπροσπάθησα νά γίνῃ ἡ
• συνέλευσις τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, καὶ νά συνδιασκεφθῇ ὁλόκληρος ἡ
• Στερεὰ περὶ θεραπείας τῶν δεινῶν», ἐπειδὴ λέγει ὁ κατήγορός μου,
ὅτι «ἀπὸ τοῦτο φαίνεται προφανέστατα, ὅτι ζητεῖ νά ἀποδείξῃ πρῶ-
• τον, ὅτι Διοίκησις, ἡ δὲν ὑπάρχει διόλου εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὑπάρχει
• καὶ δὲν φροντίζει περὶ τῆς θεραπείας τῶν δεινῶν· δεύτερον, ὅτι ὅλοι
• οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, ἡ εἶναι
• ἀναίσθητοι εἰς τὰ δεινὰ τῆς πατρίδος, ἡ ἐθελοκακοῦσι καὶ δὲν συνέρ-
• χονται διὰ νά τὰ θεραπεύσωσιν». Ἀς ἐπιστήσω τώρα τὸν νοῦν διὰ νά
γνωρίσω ἂν ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο συμπεράσματα τοῦ κατηγόρου μου ἀπο-
δεικνύεται ἂν τὸ διοικητικὸν πνεῦμα. «Ὅταν ἕνας βλέπῃ
κατὰ συνέπειαν τῆς ἐπιμονῆς τοῦ ἐκπτώτου Ἐκτελεστικοῦ σώματος εἰς
τὸ νά διοικῇ, πραγματικῶς νά κινῆται πόλεμος, σκάνδαλα νά ἀναφύων-
ται, καὶ διαιρέσεις φρονημάτων νά σχηματίζωνται εἰς τὰς ἐπαρχίας, τὰ
ὁποῖα αὐτὰ δύνανται τοῦλάχιστον νά παρεκτείνωσι τὸν ἄδοξον τοῦτον
πόλεμον, καὶ ἐκ τούτου νά σχολάτῃ φυσικῶς ὁ ἔνδοξος τοῦ ἔθνους ὑπὲρ
ἀνεξαρτησίας πόλεμος κατὰ τοῦ Σουλτάνου, ὅταν τινὰς τὸ βλέπῃ, καὶ
στοχασθῇ ἀναγκαίαν εἰς τὸ νά παύσωσιν αἱ φθοροποιαὶ αὐταὶ διαιρέσεις
καὶ τὰ σκάνδαλα μίαν συνέλευσιν, διὰ νά ὁμιληθῶσιν εἰς αὐτὴν ὅσα κα-
τὰ μέρος λεγόμενα δὲν ἤθελον εὐδοκιμήσει, παρεξηγούμενα ὡς φαινο-
στικὰ ἀπὸ τοὺς δημοτερεῖς λαοπλάνους, διωρισμένους νά φθέρωσι τῶν
ἀπλουστέρων τὰς καρδίας, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους λαοπλάνους, ἂν κανένας πα-
ρευρεθῇ εἰς τὴν συνέλευσιν, παρρησίᾳ ἐξελεγχόμενος, πίπτει ἀπαρεμπο-
δίτως, καὶ ἐκ τῶν ἡπατημένων, ὅσοι εὐρεθοῦν, τὴν ἀλήθειαν εὐκόλως
διδάσκονται, καὶ ἀνεπαισθήτως μεταβάλλουσι γνώμην, διὰ νά κηρυχθῶσι
πρὸς τοὺς λαοὺς τὰ δέοντα, ὅχι ἀπὸ ἑνα καὶ ἄλλον, μερικῶς καὶ χωρὶς
καρπὸν, ἀλλ' ἀπὸ μίαν συνέλευσιν, συγκροτούμενην τόσον ἀπὸ πληρε-
ξουσίων των, ὅσον καὶ ἀπὸ τοὺς στρατιωτικῶν ἀρχηγῶν των, οἱ ὁποῖοι
τὴν δύναμιν εἰς χεῖρας ἔχοντες, ἀπολαμβάνουσι καὶ τὸ σέβας τῶν λαῶν
τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος ἐκ παλαιότητας τῆς συνηθείας, διὰ νά θεραπευθῶσι
μὲ τὴν συνέλευσιν, καὶ μερικὰ παρεκτροπαὶ τῶν καθεστώτων νόμων, αἱ
ὁποῖαι ἀλλῶως δὲν ἐφαίνοντο εὐκόλως, καὶ τέλος πάντων διὰ νά συνδεθῇ
ὁλόκληρος ἡ Στερεὰ, καθὼς ἡ φύσις τὴν ἔχει συνδεδεμένην καὶ τὰ συμ-
φέροντά της τὸ ἀπαιτοῦσιν, ὅταν ἕνας βλέπῃ τὰ διατρέχοντα δεινὰ εἰς
τὴν πατρίδα καὶ στοχασθῇ ἀναγκαῖον εἰς τὸ νά συντελεσθῇ ἕνα μέρος
τοῦ ἔθνους εἰς τὴν θεραπείαν τῶν δεινῶν, τὴν συνέλευσιν, παριστάνει τά-
χα τοῦτο ἀντιδιοικητικὸν πνεῦμα; ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν
τὸ βλέπω, μὰ τὴν ἀλήθειαν· ἀλλ' ἂς ἐφρόντιζεν ἡ Διοίκησις τὴν συγ-
κρότησιν τῆς τοιαύτης συνέλευσεως, θέλει ἴσως εἰπεῖ ὁ κατήγορός μου·
ἀπαντῶ εἰς τοῦτο, ὅτι ἡ Διοίκησις εἶδε πολλάκις αἰφνηδίνως συγκροτου-
μένας, ἐν καιρῷ χρείας, συνέλεύσεις τῶν νήσων Ὑδρας, Πετζῶν καὶ Παρ-
βῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπειδὴ σκοπὸν εἶχον τὴν ἐνδυνάμωσιν τῶν καταπολεμουμέ-
νων νόμων, εὐχαριστήθη, καὶ ἐγὼ μάλιστα, ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας
ᾧ, προσυπέγραψα εὐχαριστήρια ἔγγραφα δι' αὐτὰ· ἡ Διοίκησις εἶδεν εἰς
τὰς περιστάσεις τῆς καὶ πληρεξουσίου λαῶν νά ἔλθωσι, χωρὶς νά τὸ
διορίσῃ, καὶ ἀπεδέχθῃ καὶ εὐχαριστήθῃ· ἡ Διοίκησις τέλος πάντων εὐ-
χαριστεῖται σήμερον εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῆς Στερεᾶς . . . . .

(Ἡ συνέχισις ἀκολουθεῖ).

Ἡ τιμὴ τῆς μετακομιδῆς τῶν ἐπιστολῶν προσδιορίσθη παρὰ τῆς ἐνταῦθα συστηθείσης
ἡδὲ Ταχυδρομίας (ἴδε ἐρ. 52 τῶν Ἑλλ. Χρον.) ἀναλόγως τῆς βάρους ἐκάστης, ὡς ἀκολουθ.
Δι' ἐπιστολὴν βάρους 1 δραμίου, παρ. 10 δι' ἐπιστολὴν βάρ. δραμ. 1 ἕως 2, παρ. 20.
Δι' ἐπιστ. βάρ. δραμ. 2 ἕως 6, παρ. 8 τὸ δρᾶμι. Δι' ἐπιστ. βάρ. δρ. 6 καὶ περισσώτερον,
παρ. 6 τὸ δρᾶμι.

Σημ. Δι' ἐπιστολαὶ θέλει πέμπονται εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ συντ. τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν.

ΑΡΙΘ. 54

Πρὸ μιᾶς ὥρας ἐφθασαν ἐπιστήμῳ ἐνταῦθα αἱ ἐφεξῆς δύο ἐπιστολαί, τὰς ὁποίας ἀπαρλ-
λάττως ἐκδίδομεν ἄνευ ἀναβολῆς· πλειοτέρας διὰ τὸ ἰδίως ἐξελόγον καὶ ἀξιοθαύμαστον τοῦ-
των περιεχόμενον. Μισολόγητον τὴν 4 Ἰουλίου 1824. Ὥρα 11 τῆς ἡμέρας.

Ὁ Συντ. τῶν Ἑλλ. Χρ.

Οἱ πρόκριτοι τῆς νήσου Πετζῶν,

ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ.

Χθὲς τὸ δειλινὸν ἦλθεν ἐνταῦθα πλοῖον Παρβιανόν, τὸ ὁποῖον περὶ τὸ
ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς εἶχε μισύσει ἐκ τοῦ λιμένος τῶν Παρβῶν ὁ πλοῖ-
αρχος τοῦτου μᾶς ἐχτροποίησεν ἀναγγέλλας τὰ ἀκόλουθα.

Τὸ φρούριον τῆς νήσου καὶ ἡ πόλις τῆς εὐρίσκονται ἤδη εἰς τὴν ἐξου-
σίαν τῶν Ἑλλήνων· μόνον δύο καλὰ κανονοστάσια καὶ τινὰ ἄλλα ὀχυρὰ
μέρη τῆς πόλεως ἦσαν εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν, πλὴν τὸ σάββατον δύο
ἀνδρεῖοι ἐκ τῶν καπιτανίων ἐφορμήσαντες κατ' ἐκείνων μὲ ὀλίγους αὐτό-

χθονας κατέσφαξαν ὅλους τοὺς εἰς αὐτὰ Τούρκους, πεντακοσίους ὄντας
περίπου καὶ ἐκδότους εἰς τὴν μέσην ὁλου· τοιοτρόπως ἀφ' οὗ ἡλεθέρ-
ωσαν τὰς ἐκεῖ γυναῖκας καὶ τέκνα των, οἱ γενναῖοι ψυχοὶ Παρβιανοὶ ὥρμη-
σαν τότε ὁμοθυμαδὸν, καὶ κατεδίωξαν τὸν ἐχθρὸν ἕως εἰς τὰς Σουκαίας.
Ἄλλοι πάλιν δεκαπέντε περίπου ἐντόπιοι (τῶν ὁποίων κεφαλὴ ἦτον ὁ
Δ. Καλημέρης) καταφυγόντες προλαβόντως εἰς ἕν σπῆλαιον ἐπολεμοῦντο
ἐκ μέρους τῆς θαλάσσης ἀπὸ τὰ Τουρκικὰ πλοῖα, καὶ ἀντιπολεμοῦντες
καὶ οὗτοι μὲ ἀπαραδειγμάτιστον καρτεροψυχίαν ἐθανάτωσαν ἱκανοὺς ἐχ-
θροὺς, ἕως ὅτου ἐπέτυχον νά κυριεύσωσι καὶ μίαν Λεύκαν, ἥτις εἶχε πλη-
σιάζει πολὺ, καὶ κατακόψαντες τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ 40 Τούρκους ἦλθον ἐν-
ταῦθα μὲ τὸ ἴδιον πλοῖόν των· ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἡ μεγαλοψυχία τῶν Παρβι-
ανῶν ἐστάθη ἀπερίγραπτος, διότι ἐν ᾧ τὰ φάσγανα τῶν ἀνδρῶν καταπλή-
γωναν τὰ ἐχθρικά στήθη, τὰ τρομπόνια ῥιπτόμενα ἀπὸ τὰς Παρβιανὰς
Ἀμαζόνας ἐστελνον εἰς τὸν Ἄδην πλῆθος δραπέτευσόντων ἐχθρῶν.

Τὰς αὐτὰς εἰδήσεις ἔχομεν καὶ ἐκ Πόρου ἐξ ἐνὸς γράμματος πρὸς τοὺς
Ἰδραῖους· ὅλα ταῦτα λοιπὸν ἐφλόγιζαν τὸν πετριωτικὸν ζῆλον καὶ ἡμῶν
καὶ τῶν συναδελφῶν μας Ἰδραίων, καὶ ἀποφασίσαμεν νά τρέξωμεν ἀμέ-
σως πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀγαπητῶν μας Παρβιανῶν· ὅθεν ἐξέπλευσάν
ἡδὲ ἀπὸ Ὑδραν 14 πολεμικὰ πλοῖα καὶ 6 ἡφαιστία, ἐστείλαμεν καὶ
ἡμεῖς παράυτα μίαν γολέταν διὰ νά εἰδοποιηθῇ τὰ κατὰ τὴν Κασσὸν
πλοῖά μας νά τραβίσουν εὐθὺς πρὸς τὰ Παρβὰ· τὸ αὐτὸ ἔκαμαν καὶ οἱ
κύριοι Ἰδραῖοι· ἡμεῖς προσέτι ἐφωδιάσαμεν ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν δύνα-
μιν καὶ ἐννέα πλοῖα Παρβιανὰ, πέντε πυροβολικά, καὶ ἄλλα τόσα ἡφαί-
στια, καὶ ἀναχωρεῖν ὅλα ταῦτα σήμερον· καταγινόμεθα ἐκτὸς τοῦτου νά
ἐτοιμάσωμεν καὶ ἄλλα πλοῖα διάφορα· μένομέν δε μὲ πλῆρες σέβας.

Σπείζας τὴν 15 Ἰουνίου 1824.

Περιέμενα νά λάβω σωστὴν πληροφορίαν, καὶ τότε νά σοὶ γράψω
τὸ τραγικὸν ἐνταῦθα καὶ ἡρωικὸν ἔργον τῶν Παρβιανῶν· ἦδη δε ἀπὸ βε-
βαίας εἰδήσεως ἐμαθόμεν τὰ ἐφεξῆς. Τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ Ἰουνίου, περὶ τὴν ἀ-
νατολὴν τοῦ ἡλίου ἔκαμαν οἱ ἐχθροὶ ἀπόβασιν εἰς Παρβὰ, μὲ τοιαυτοῦ
περίπου πλοῖα, δέκα ἕως δώδεκα χιλιάδας στρατεύματα· ἡ ἀπόβασις
ἐγένετο εἰς διάφορα μέρη, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν ἀλλαχόθεν νά εἰσχωρή-
σουν, εἰμὴ ἀπὸ ἕν κανονοστάσιον πρὸς τὸ μέρος τῆς Χίου καὶ Μιτυλήνης,
ὅθεν, διὰ τὸ ἀπόκρημνὸν τοῦ τόπου, δὲν ἠλπίζετο ἀπίστας· οἱ ἐχθροὶ
ὄντες Γκέκιδες καὶ Ἀλβανοὶ, ἔπесον μὲ μεγάλην λύσσαν καὶ μανίαν, καὶ
μετὰ γενναϊοτάτην ἀντίστασιν τῶν ἐκείσε εὐρεθέντων Ἑλλήνων ἐπροχώρη-
σαν, σφαγνῆτες πολλοὶ καὶ σφάζαντες τοὺς ἀνδρείους ἐκείσε πολεμήσαν-
τας· ἔπειτα διηρέθησαν εἰς δύο, καὶ οἱ μὲν ἐπροχώρησαν πρὸς τὰ ἄλλα
κανονοστάσια, οἱ δὲ πρὸς τὴν χώραν· οἱ πρῶτοι εὗρον γενναίαν ἀντίστα-
σιν, μάλιστα εἰς ἕν κανονοστάσιον τρεῖς ὥρμησαν οἱ ἐχθροὶ ἐναντίον τῶν
Ἑλλήνων, καὶ τρεῖς ἀπεκρούσθησαν· εἰς τὴν τετάρτην διπλασιάζαντες
τὰς δυνάμεις των, καὶ γενόμενοι ἕως δύο χιλιάδες, ὥρμησαν μὲ ἀπελπι-
σίαν, καὶ ἐμβῆκαν εἰς τὸ κανονοστάσιον, ὅπου κατεκόπτοντο μὲ τὰ σπα-
θία· τότε ἕνας γενναῖος Παρβιανὸς ἐβασε φωτίαν εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν
πολεμοφοδίων, καὶ ἀναποδογύρισεν ὅλον ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὅπου συνετάφη-
σαν ὀγδοήκοντα ἥρωες μὲ δύο χιλ. περίπου ἐχθρῶν· ἡ δευτέρα κολῶνα
ἐφθασεν εἰς τὴν χώραν, ὅπου ἐγένετο πόλεμος φρικτὸς, καὶ ἀπαραδειγμά-
τιστος· ἐκεῖ εὐρέθησαν πολλοὶ Παρβιανοὶ καὶ μὴ ἐντόπιοι Ἕλληνες, οἱ
ὁποῖοι ὥρμησαν ὡς λέοντες μαινόμενοι, καὶ κατέσφαξαν πλῆθος ἐχθρῶν.
Εἰς ταύτην τὴν ἀκμὴν ἐφάνη, ὅτι τὸ ἔθνος μας σώζει ἐκείνον τὸν ἥρωϊ-
κόν, ὅστις ὑπερύψωσε τοὺς Σπαρτιάτας ὑπεράνω πάντων τῶν ἄλλων ἑ-
θνῶν· πολλὰι γυναῖκες, ἀφ' οὗ ἐφόνευσαν πολλοὺς ἐχθροὺς ἐφονεύθησαν συ-
ναλλήλως διὰ νά μὴν ὑποπέσωσιν εἰς τὰς χεῖρας τῶν βαρβάρων. πολλοὶ
γόνεις ἐσφαξαν τὰ τέκνα, καὶ τὰς γυναῖκας των, καὶ ὥρμησαν νά ἐκδικη-
θῶσι τὸ αἷμά των ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς· ἕνας καπιτάνος Σκλαβοῦνος Ῥάδος
ὀνομαζόμενος, τὸν ὁποῖον εἶχεν ὁ Ἄρειος Πάγος εἰς Εὐριπον ὑπασπιστὴν
τοῦ Κ. Βάσιου, ἀφ' οὗ ἀντέστη γενναίως ὡρμησάντων, καὶ ἐσκότωσε πολ-
λοὺς πυροβολῶν, εὐγῆκε μὲ τὸ σπαθί εἰς τὸ χέρι, κατέσφαξε πλῆθος ἐχ-
θρῶν, καὶ ἐπέστρεψεν αἵματόλουστος διασώσας καὶ πολλὰ γυναικοπαῖδα,
εἰς τὸ μικρὸν φρούριον τὸ ἐκεῖ εὐρισκόμενον· οἱ ἐχθροὶ ἐκυρίευσαν τὸ ἡ-
μισυ μέρος τῆς χώρας, καὶ τὸ δυνατότερον ἔμεινεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν
Ἑλλήνων.

Τῇ εἰκοστῇ δευτέρᾳ ἕνας σφοδρὸς ἄνεμος ἀπεμάκρυνεν ὀλίγον τὰ κα-
ράβια, καὶ οἱ ἐχθροὶ φοβηθέντες, μήπως τοὺς ἀφήσουν, εὐγῆκαν μερικοὶ
ἀπὸ τὴν χώραν, καὶ εὐθὺς οἱ Ἕλληνες ὁρμήσαντες εἰς τοὺς ἐναποληφ-
θέντας κατέσφαξαν ἕως ἑξακοσίους, καὶ ἐλευθέρωσαν ὅσα γυναικοπαῖδα εἶ-
χον αἰχμαλωτίσει οἱ ἐχθροὶ, καὶ ὅλην τὴν ἀρπαγίσαν περιουσίαν τῶν
οἰκίων. Εἰς ὅλας αὐτάς τὰς συμπλοκάς λέγουν νά ἐφονεύθησαν ὑπὲρ τὰς
πέντε χιλιάδας ἐχθρῶν, ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας ἀκόμη δὲν εἶναι γνωστὸν
πόσοι· σήμερον δε μᾶς βεβαιοῦσιν, ὅτι τὰ πρὸ ἡμερῶν σταλέντα διὰ τὴν
Κασσὸν καράβια, ἀφ' οὗ ἐλευθέρωσαν ἐκείνην τὴν νήσον, εἰς τὴν ὁποῖαν
ἐγένετο ἐπίσης γενναία καὶ ἡρωικὴ ἀντίστασις παρὰ τῶν Κασσίων, ἐπέ-
στρεψαν εἰς Παρβὰ, καὶ ἀρχίσαν τὸν πόλεμον· χθὲς ἐφθασαν καὶ τ' ἄλλα
τὰ καράβια ἐκεῖ, καὶ συμποσοῦνται τώρα ἕως ὀγδοήντα κομμάτια, καὶ

ἐλπίζομεν ἕως αὐριον νὰ μᾶς ἔλθῃ ἡ εἰδήσις, ὅτι ἐτελείωσαν καὶ αἱ δώδεκα χιλιάδες ἢ δεκαπέντε, ὡς λέγουσιν, τῶν ἐχθρῶν, ἐπεὶ δὴ ἀδιακόπως φονεύουσιν οἱ ἐδικοί μας, καὶ ἔτρεξαν ἀπὸ ὅλας τὰς πέριξ νήσους εἰς βοήθειαν. Ταύτῃ τῇ ὥρᾳ μανθάνομεν, ὅτι ἐνίκηθη ὁ ἐχθρικός στόλος, καὶ μετὰ τὴν συντριβὴν τριῶν πλοίων ἀπεδιώχθη, καὶ ὅσοι ἔμειναν ἐπάνω τοῦρκαι, δὲν γλυτώνει κανεὶς βέβαια· κατὰ τὴν ἑλληνικὴν δὲν ἐγάθη κανένα, ἐν ᾧ ἐχάθησαν τρία τέσσαρα μεγάλα ἐχθρικά, καὶ πολλὰ μικρά· τῶρα διακηρύττεται λιτανεῖα (α).

Οἱ νησιῶται ἐδείξαν μεγάλην προθυμίαν εἰς βοήθειαν τῶν συναδελφῶν των, καὶ κατέβαλον μεγάλας ποσότητας εἰς ἐξαγωγήν τῆς θαλασσίῃς δυνάμεως, καὶ ἡ Διοίκησις ἐτήρησε μὲ μεγάλην δραστηριότητα· ἐπρόβαλαν οἱ Ὑδροσπετίζωται νὰ τοὺς σταλῶσι στρατεύματα, ἐπεὶ δὴ ἐγγάζοντες ὅλα των τὰ καράβια, εὐκαιρῶνουν τὰς νήσους των· τὸ ἔκτελεστικὸν ἐπρόβαλε τρεῖς τὸν Ὀδυσσεῖα νὰ ἐκστρατεύσῃ, καὶ ὅχι μόνον δὲν ὑπῆκουσιν, ἀλλ' ἐβγήκεν εἰς τοὺς καφφενέδες, καὶ ἐκοινολογοῦσε τόσα, ὥστε ἤμπορούσε νὰ διεγείρῃ εἰς ἀποστασίαν τὸν λαόν· τὸ ἐναντίον ἔκαμεν ὁ Νικήτας, ὅστις ἔγραψεν ἀναφορὰν πρὸς τὸ ἔκτελεστικόν, καὶ ὑπῆγεν αὐτόκλητος εἰς Σπέτζαις μὲ τετρακοσίους στρατιώτας εἰς βοήθειαν· αὐτὰς αἱ τὰ γράφω διὰ νὰ δημοσιευθῶν. Ἐν ἀνέκδοτον ἀκόμη διὰ τὰ Παρρά· ἕνας καπετὰν Καλημέρης Παρράνδης μὲ μερικοὺς ἄλλους ἕως δέκα, δώδεκα κατέφυγον μετὰ τὸν πόλεμον εἰς μίαν σπηλαιὴν εἰς τὸ ἄκρο θαλάσσιον· ἐκεῖ ἐβασεν ἐν ἐχθρῶν πλοίων, ἔχον σαράντα Τούρκους μέσᾳ τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἐξερπιζοῦσιν ὡς δράκοντες οἱ γενναῖοι, κυριεύουσι τὸ πλοῖον καὶ φονεύουσιν ὅλους τοὺς ἐχθροὺς — ἕως ἐδῶ, καὶ πηγαίνω εἰς τὴν λιτανεῖαν.

Ἐπιστρέφων ἀπὸ τὴν λιτανεῖαν ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἡ Διοίκησις ἔλαβε πρόνοιαν μεγάλην διὰ τὰς εἰς Ὑδραν καὶ Σπέτζας καταφυγούσας οἰκογενεῖας τῶν Παρράνδων, καὶ αἱ μὲν γυναῖκες καὶ τὰ παῖδια ἔμειναν, οἱ δὲ ἄνδρες ἐπέστρεψαν εἰς Παρρά μὲ περισσώτερον ἐνθουσιασμόν ἀπὸ τὸ πρῶτον, μάλιστα χθὲς ἔγραφον εἰς τὸ Βουλευτικόν, ὅτι ἡ σεβαστὴ Διοίκησις ἄς λάβῃ φροντίδα περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων μας, καὶ ἡμεῖς πηγαίνομεν νὰ ἀποθάνωμεν· μεταξὺ τούτων εἶναι καὶ ὁ γενναῖος Κανάρης, ὅστις πηγαίνει μὲ ἀπόφασιν, ἡ νὰ καύσῃ τὸν πασιὰ ἢ νὰ καὶ. Φίλε! περισσώτερον δὲν ἤμπορῶ νὰ ἐκτανῶ, ἐν συντόμῳ ὅμως σὲ γράφω, ὅτι εἶναι παιδαριῶδῃ τὰ περὶ Σπαρτιατῶν θυρλούμενα συγκρινόμενα μὲ τὴν ἀπαρδειγμάτιστον καρτεροψυχίαν τῶν Παρράνδων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδιῶν, τὰ ὅποια αὐτόπται μάρτυρες μᾶς ἐβεβαίωσαν, ἐν οἷς καὶ ὁ Νικολάδης, (6) ὅστις ἦτον πέρσι εἰς τὸ ἔκτελεστικόν, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Λεβιδῆ. Σπεύδω νὰ σᾶς προφθάσω διὰ νὰ μὴ μάθῃτε ἀλλαχόθεν τὰ συμβεβηκότα καὶ τὰ νομίζετε δεινὰ καὶ λυπηθῆτε.

Ἐκ Ναυπλίου τὴν 26 Ἰουνίου 1824.

Τὸ ἀθάνατον τῶν ἀρετιόλων Παρράνδων νέον κατόρθωμα, ὑπενθυμίζον γενικῶς πρὸς πάντας τοὺς φίλους ὁμογενεῖς μας τοὺς διαφόρους τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ αὐτοῦ σχεδὸν εἰδούς θριάμβους, μέλλει βεβαίως νὰ ἐξάψῃ πλείοτερον τὴν ἀμίμητον εὐτολμίαν ὅλων, πεποιθότες ὅτι οὗτοι μόνον, ὡς ἙΛΛΗΝΕΣ! δύνανται νὰ διαπρέψωσιν οὕτω πως, διότι οὗτοι μόνον καὶ κτύπησαν ἵνα ἔχωσι διὰ προγόνους αὐτῶν, ἙΡΩΑΣ!

Μεγαλοκάρδιοι ἄνδρες Παρράοι! σεῖς, τῶν ὁποίων τὸ ἐνδοξον ὄνομα διέδωκε μέχρι τῆς σήμερον (ἐξαιρέτως πως) τὸν τρόπον ἐνταυτῷ καὶ τὴν φρίκην καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν τῆς ὑπὸ τοῦ τυράννου κατακρατουμένης εἰσέτι γῆς, καθ' ὅλους τοὺς πολυαριθμούς στόλους αὐτοῦ· σεῖς ἔπρεπε διὰ τοῦ ἀπότητος φρονήματός σας, νὰ φέρητε σήμερον εἰς ἐκπληξιν καὶ τὰ πλῆθη τῶν πολεμικωτέρων του στρατιῶν· ὡς θαλασσίους ἀκαταμαχίτους μόνον σᾶς ἐδόξαζον μέχρι τοῦδε ἡ ΕΛΛΑΣ τε καὶ ἡ ΕΥΡΩΠΗ! ὡς ἀνίκητους καὶ κατὰ ξηρὰν ἥρωας ἄς σᾶς θαυμάσωσι σήμερον, ἡ ΠΑΤΡΙΣ καὶ ὁ ΚΟΣΜΟΣ!

Ἀκαταγώνιστοι Παρράοι! ἡ λαμπρότης τῶν πολυειδῶν ἄθλων σας, χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ τὴν παραμικρὰν ἐκλειψιν εἰς ἐκεῖνα τῶν κατὰ καιροὺς λοιπῶν σας ὁμογενῶν, εἰς ἐκεῖνα τῶν καὶ σήμερον συνδοξαθέντων μὲ ΣΑΣ εὐσταθεστάτων ἀνδρῶν Κασσιῶν· εἰς ἐκεῖνα τῶν καὶ νῦν συντελεσάντων ὑπὲρ τῆς δόξης ΣΑΣ δακτυλοδεικτουμένων Ὑδραίων καὶ Πετρωτῶν· χωρὶς, λέγομεν, ν' ἀμαυρώσωσι παντελῶς τὴν δόξαν καὶ τῶν λοιπῶν ὑπὲρ τῆς γλυκυτάτης Ἑλλάδος ἐγεγθεντων μέχρι τῆς ὥρας διαφόρων τροπαίων ὑπὸ τῶν ἀγαπητῶν τέκνων αὐτῆς, εὐφραίνουσι μάλιστα τὴν πλυσέβαστον ταύτην μητέρα μας, διανοουμένην ὅτι μόνον καὶ μόνον ἀπὸ τὴν συνέχειαν τῶν ὁμοίων καὶ παρομοίων θριάμβων (τοὺς ὁποίους προάγει ἡ κοινὴ ὁμόνοια εἰς τὸ εἶναι) θέλει δυναθῆναι ν' ἀπελευθερωθῇ μεθ' ἡμῶν καὶ αὕτη ἐκ τῆς δυσφήμου δουλείας τοῦ Ἀμαλῆ!

ΔΟΞΑ λοιπὸν ἀτελεύτητος εἰς τοὺς γενναίους καὶ καρτεροψύχους Ἑλληνας! ΑΝΑΘΕΜΑ αἰώνιον! εἰς τοὺς κακόφρονες καὶ χαιρεκράτους λεγομένους ὁμογενεῖς μας.

Ὁ Σύντ.

ΜΕΣΟΛΟΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 55

τῇ 5 Ἰουλίου 1824.

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἐκ Ναυπλ. (22 Ἰουνίου.)

Σήμερον ἔρθεσαν ἐνταῦθα ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν διὰ ἡμέρας 23 ὁ Κύ.

(α) Ἐγένετο ἀξιοπρεπῶς καὶ ἐνταῦθα τοιαύτη.

(6) Λέγεται Νικολ. Ἰωαννίδης.

Ὁ Σύντ.
Σημ. Ἐκδ.

ριος Πετρούτζιππουλος, ὅστις μᾶς διηγείται· ὅτι ὁ ἐκεῖσε Ἀγγλικὸς Πρόξενος ἐδῶκε διαταγὴν πρὸς ὅλους τοὺς εἰς τὸν λιμένα ὑπὸ Ἀγγλικῶν καὶ σημαίας ἔχοντας πλοῖα τὸ νὰ μὴ δεχθῇ κανεὶς ναῦλον παρὰ τοῦ Μείμετ-Αλῆ-Πασᾶ, καὶ εἰσηκούσθη· ἐναυλώθησαν λοιπὸν μόνον τὰ ἐκεῖ· σὲ εἰσέρχοντα πενήκοντα περίπου Ἀυστριακὰ πρὸς 500—1000 τάλληρα τὸν καθέκαστον μῆνα ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ μεταφέρωσιν ὁκτώ σχεδὸν χιλιάδας στρατιωτῶν (οἱ τινες μ' ὅλον τοῦτο δὲν εἶχον εἰσέτι· κατὰ τὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν), τετρακοσίους ἵππους, καὶ διάφορα πολέμου καὶ στόματος· ἐφόδια. Τὸ ἀξιολογώτερον ὅμως εἶναι ὅτι ὁ Μείμετ Ἀλῆς ἔκαμε δὴ ἐτίσης δυσκόλους προτάσεις πρὸς τὸν Σουλτάνον του· ἡ μὲν, τὸ νὰ μὴν ἀξιώσῃ ταύτην τὴν φορὰν ὡς στόλαρχον τὸν χωλόν (Το-πάλ-Πασσάν), ὡς ἐχθρὸν του ὄντα προσωπικόν, καὶ μὴ δυνάμενος διὰ τοῦτο νὰ τὸν ἐμπιστευθῇ· ἡ δὲ, τὸ νὰ προσδιώρῃ τὸν υἱόν του ὡς ἀρχηγὸν πληρεξούσιον τῆς κατὰ θάλασσαν καὶ ξηρὰν ἐκστρατείας· ἐπερίμενε λοιπὸν τὴν ἀπόκρισιν, ἀπόφασιν ἔχων σταθερὰν διὰ νὰ μὴ κινηθῇ παντάπασιν ἂν ἤθελεν ἀκούσει τὸ ὅχι, τὸ ὁποῖον ἴσως δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ ἀπίθανα.

Δέκα ὁκτὼ πλοῖα ὁπλίσθησαν καὶ 12 ἔξ Ὑδρας ἐκπλευσαν ἤδη διὰ Κάσσον, ἥτις δὲν ἔπαυε τὴν ὁποῖαν τὸ κατ' ἀρχὰς διεφύμισαν ζήτησιν· ἕτερα εἴκοσι πλοῖα Ὑδραϊκὰ ὑπῆγον κατ' αὐτὰς εἰς Παρρά διὰ νὰ ἐνωθῶσι μ' ἐκεῖνα καὶ τῆς νήσου ταύτης, πρὸς καταδρομὴν τοῦ βαρβαρικοῦ στόλου, σχέδιον ἔχοντα τὸ νὰ συνέλθωσιν ὅλα εἰς ἓν, ὅταν ᾗθελεν· ἐξέλθῃ καὶ ὁ τῆς Αἰγύπτου.

Ἐπεσαν ἰσχυρῶς εἰς χεῖράς μας δύο ἐπιστολαί, αἱ ὁποῖαι ἀγαλὰ ἀναφέρονται εἰς μίαν περίστασιν, ἥτις πρέπει εἰς τὸ ἐξῆς νὰ λησμονηθῇ δι' ὅλου, εἶναι ὅμως ἀξίαι τῆς περιεργίας τοῦ δημοσίου, διὰ νὰ γνωρίσῃ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ φρονήματα τινῶν ἀπ' ὅσους διακρίθησαν εἰς τὴν προλαβούσαν πάλιν μεταξὺ τοῦ νόμου καὶ τῆς ἀνομίας.

Εὐγενέστατε ἀδελφεὶ κύριε Ἰωάννη Νοταρᾶ.

Ἐρισκόμενος ἀπὸ προχθὲς ἐδῶ εἰς Βυτίαν τὴν νύκταν ἀπόψε ἐπληροπορήθη τὸν ἐρχομόν σας εἰς Λεβίδι, καὶ ὅτι σκοπεύετε νὰ ἔλθῃτε μετὰ τοὺς στρατιώτας σας ἐδῶ εἰς Βυτίαν, τὸ ὁποῖον δὲν τὸ ἐπίστευσα, ὡσάν ὅπου, οὐτε δουλεῖα ἔχετε ἐδῶ, οὐτε δρόμος σας εἶναι ν' ἀπεράσετε, μάλιστα ἡμεῖς προλαβόντως ἀνταμώθημεν μετὰ τοῦ κυρίου Ζαφῆ, καὶ ὡμιλήσαμεν τὰ περὶ συμβιβασμοῦ, καὶ ἀκολουθῶς ἐπῆγεν ὁ ἀδελφός μου κύριος Ἀναγνώστης εἰς Τρίκορρα διὰ νὰ ξαναομιλήσωσιν. Ἡ εὐγενεῖα σας νὰ κάμνετε μὲ τέτοιους τρόπους τὰ κινήματά σας δὲν μὲ φρίνεται ποτὲ νὰ γένη, συμβιβασμὸς τῶν πραγμάτων μ' ὅλα ταῦτα σᾶς λέγω ἀδελφικῶς καὶ εἰλικρινεῖα, ὅτι, ἂν ἔχῃς ἕνα τέτοιον σκοπὸν νὰ τὸν μεταβάλλῃς, καὶ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃς τὸν ἐδῶ ἐρχομόν σου, ὅχι ὅμως καὶ εἰσαι προσταγμένος ἀπὸ τὴν βουλήν σας διὰ νὰ ἔλθῃς εἰσαι νοικοκύρης· ἤξευρε ὅμως, ὅτι θεὸς νὰ κτυπηθῶμεν, καὶ θεὸς νὰ κτυπηθῶμεν πολλὰ ἀχρεῖα, καὶ διὰ τὸ ἀθῶον αἷμα τῶν ἀδελφῶν μας χριστιανῶν, ὑποῦ θεὸς νὰ χυθῇ, ἄς δώσῃ ἀπολογία ὁ αἷτιος· περιμένω ἀδελφικὴν μοι ἀπόκρισιν σου, καὶ μένω.

1824 Μαΐου 20 Βυτίαν.

Ὁ ἀδελφός σου
Κ. Δελιγιάννης.

Ἀπόκρισις τοῦ στρατ. Γ. Νοταρᾶ.

Εὐγενέστατε Κύρ Κανέλο,

Ἀπαντῶν εἰς τὴν εὐγενικὴν σας γραφὴν, ὅπου σήμερον, ἐν ᾧ ἐσηκώθη ἔλαβον διὰ τοῦ πεζοῦ σας, σὲ λέγω, ὅτι διατεταγμένος ἀπὸ τὴν ὑπερτάτην καὶ σεβαστὴν Διοίκησιν τοῦ ἔθνους ἔρθεσα χθὲς ἐδῶ, ἐτοιμος νὰ ἀκολουθήσω, ὅπου ἐπομένως διαταχθῶ ἀπὸ αὐτὴν, τῆς ὁποίας μόνος ὀφείλω νὰ ἐκπληρῶ τὰς διαταγὰς· ὅθεν περιττὴ ἦτον ἡ γραφικὴ σας παραγγελία· διότι δὲν πτοεὶ διόλου. βιάζομαι δὲ νὰ σὲ εἰπῶ, ὅτι τοῦ λοιποῦ ἐπιθυμῶ νὰ λαμβάνω γράμματα σας εἰδοποιητικὰ μόνος τῆς ὑγίης σας, καὶ μένω.

1824 τῇ 20 Μαΐου ἀπὸ Λεβίδι.

Ὁ ἀδελφός σου
Ἰωάννης Νοταρᾶς.

Ἀδύνατον εἶναι μ' ὅλον τοῦτο νὰ κρατήσωμεν τὸν δίκαιον ἐνθουσιασμόν μας ἀναγινώσκοντες τὰς εὐσταθεῖς καὶ εὐστόχους ἐκφράσεις τοῦ ἀληθοῦς πατριώτου κυρίου Ἰωάννου Νοταρᾶ, ἀξίας τῶν ὧν ἐνός ἀγαθοῦ πολίτου, ὅστις ἀπέρχεται ἵνα ἐκπληρᾷ τὰς ὑψηλὰς τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως του διαταγὰς· ἡ ἐπίσημο· οἰκογένεια τῶν Νοταραίων ἐδεῖξε κατὰ ταύτην τὴν περίστασιν ὅτι ἐξαιρέτως πῶς ἐφλογίζετο ἀπὸ τὸ ὑπὲρ τοῦ θριάμβου τῆς δικαιοσύνης εὐγενὲς αἶσθημα· καὶ πάντες ᾗδη ὡσαύτως γινώσκουσιν ὅτι ὁ ἀξιοσεβαστός κύριος Πανούτζος Νοταρᾶς ἀνέωξας ἐπρόσφερεν εἰς τὰς ἐπείγουσας ἀνάγκας τῆς Διοικήσεως ὅλους τοὺς θησαυροὺς του σχεδόν.

Ὅταν χθὲς ἐκοινοποιήσαμεν μὲ τὴν ἑκτακτόν μας ἐφημερίδα ὅλα, ἔσα διέτρεξαν διὰ τὴν λαμπρὰν νίκην τῶν συναδελφῶν μας Παρράνδων, ἀνεφέραμεν ἐνταυτῷ ὡς εἰς σχόλιον ὅτι κ' ἐνταῦθα ἐγενεῖν ἡ πρέπουσα λιτανεῖα. Ἦδη ἔχομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ προσθέσωμεν ὅτι κατὰ ἀλήθειαν ἡ χηρὴν ἡμέρα ἐστάθη ἡμέρα ἀπεριγράφτου ἀγαλλιάσεως, ἐξαιρέτως διὰ τοὺς κατοίκους τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Ὅλων ἡ προσοχὴ ἦτο χθὲς· προσηλωμένη εἰς τὸ μνημόσυνον τῆς ἀξιωματικῆς μάχης τῶν 4 Ἰουλίου 1822, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ γενναῖοι φιλέλληνες πολε-

μήσαντες εἰς ΠΕΤΑ με ἀνδρείαν ἡρωϊκὴν, ἔπασαν θύματα γενόμενοι ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐπ' αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἐνίκησαν νικηθέντες· τὸ μνημόσυνον τοῦτο, ἐλκύνον τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν συμπάθειαν τῶν καλῶν πατριωτῶν, ἐβίβαν ἐνταυτῷ τούτους νὰ σοχαζῶνται τὸ πόσον εἶναι πάντοτε θαυματουργὸς τῆς ἐλευθερίας ὁ ἔρως, καὶ πόσον ἐδόξασεν οὗτος εἰς τὴν ἄνω μάχην τοὺς ὀλίγους ἐκείνους ἐλευθερόφρονες, ὅταν ἀντεπαρεστάχθησαν ἐναντίον τῶν πολυαριθμῶν, πλὴν δουλοπρεπῶν ὅλως διόλου βαρβάρων.

Ἐν ᾧ λοιπὸν τὰ πνεύματα ἦσαν οὕτω πως προδιατεθειμένα ὑπὲρ τοῦ ἡρωϊσμοῦ, καθὲς εὐκόλως δύναται νὰ συμπεράνῃ, ὅποια ζωντὰ ἐντύπωσις ἔγεινεν εἰς αὐτὰ ὅταν, κατὰ τὴν ἰδίαν (χθὲς) ἡμέραν, ἔφθασεν ἐνταῦθα καὶ ἡ χαρμόσυνος εἰδήσις τοῦ θριάμβου τῶν ὁμογενῶν μας Ψαρχίων. Ὁλοὶ ἐνθουσιάζθησαν εἰς τρόπον, ὥστε καὶ ἐνόμισαν ἑαυτοὺς διὰ πάντοτε ἐλευθέρους ἀπὸ τοῦ τυράννου τὴν παρουσίαν· κανεὶς δὲν ἐφαντάζετο ὅτι ὑπάρχουσι πλέον βάρβαροι Τούρκοι εἰς τὸ τεμπλὸν τῆς Ἑλλάδος ἑδαφος· πάντες ἐξέλαβον ὅτι ἀπέβησαν ἡδὴ καὶ ἀνεξάρτητοι, καὶ πάντες μὲ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν φωνὴν καὶ καρδίαν ἔτρεξαν σωρηδὸν (καὶ χωρὶς νὰ περιμένωσι ῥητὴν διὰ τοῦτο διαταγὴν) εἰς τοῦ παντοκράτορος τοὺς ναοὺς διὰ νὰ δοξολογήσωσι τὸν αὐτὸν οὐράνιον πατέρα, τὸν ὅποιον ἐν γένει οἱ Ἕλληνες θεωροῦν ὡς ΜΟΝΟΝ καθαυτὸ προσάτην των, ἀφ' οὗ εἶδον ἤδη, ὅτι οἱ δυνατοὶ τῆς γῆς ἔδειξαν πλήρη ἀδιαφορίαν ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος τούτου τῆς φιλανθρωπίας καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ, μ' ὅλον ὅτι καὶ ἡ ἔνωσις ἐκείνων ἔλαβεν ὡς βῆσιν τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὸν χριστιανισμόν.

Ἡ λιτανεία ἔγεινεν ἐπομένως μεγαλοπρεπεστάτη, καὶ καθόλην τὴν ἀπαιτουμένην παράταξιν· οἱ κάτοικοι ὅλοι ἦσαν εἰς κίνησιν, καὶ εἰς εὐθυμίαν· ὁ ΣΤΑΥΡΟΣ ἦτον ὑψωμένος ὡς ἐν θριάμβῳ· καὶ τὰ φρούρια ὅλα ἐπεμψαν διαδοχικῶς τῆς ἐπισήμου νίκης τὸ μήνυμα πρὸς τοὺς ἐν Πατρὰ γειτνιαζοντας Τούρκους διὰ τοῦ βομβήματος 41 κανονίων.

Ἐγνωρίσατε τέλος πάντων, ὦ φίλοι Ἕλληνες, ποῖον εἶν' ἐκεῖνο τὸ ἀγχοποιὸν αἷτιον, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ἐδόξασε καὶ ταύτην τὴν φορὰν τὸ ὄνομά σας καὶ τὴν γῆν τῆς γεννησιῶς σας· ἴδετε καὶ νῦν ἰδίῳς ὀφθαλμοῖς ὅτι μόνῃ ἡ ὁμόνοια ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ νὰ καταβάλλῃ τὰς μεγαλητέρας δυσκολίας καὶ νὰ στεφανώσῃ μὲ τὴν νίκην τὰς κεφαλὰς σας. Ἡ ἐσωτερικὴ ὁμόνοια τῶν Κασσίων καὶ τῶν Ψαρχίων ἐστάθη σήμερον τὸ πρωταίτιον τῆς καταστροφῆς τῶν καθ' αὐτῶν ἐλθόντων βαρβάρων· καὶ ἡ ἀδελφικὴ προσέτι ἀγάπη, τὴν ὁποῖαν οἱ ἴδιοι εἶχον μὲ τοὺς λοιπούς των ἔξωθεν ὁμογενεῖς, ἐστάθη πάλιν τὸ συναίτιον τῆς ἐντελοῦς ἀσφαλείας τῶν νήσων των. Μακρὰν πλέον ἀπὸ ἡμᾶς καὶ αἱ ἐπιτόπιοι καὶ γενικαὶ διαιρέσεις, αἵτινες μᾶς ὑξέρεθσαν καὶ τοσοῦτων μερῶν τῆς ἐπικρατείας μας, ἐνταυτῷ καὶ τοῦ καιροῦ τοσοῦτον προλαβόντων ἀξιολόγων πολέμων. Ὅταν δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν μὲ τοιαύτην εὐκολίαν τὸ καλὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ, διατί δισαγμὸς καὶ χρονοτριβή;

Μεσολόγγιον. Ἀπὸ γραφὴν τοῦ στρατηγοῦ Ῥάγκου εἰς Ἀγράφον, φθάσασαν τὴν παρελθούσαν νύκτα πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ Σιλιχτάρ-ποδας ἔφυγεν ἀπὸ Λάρισσαν μὲ ὅλους τοὺς ὄσους εἶχεν Ἀλβανούς, καὶ διαβάς ἀπὸ Τούρναβον ἐλεηλάτησε, καὶ ἔκαυσεν ἕνα μέρος τῆς δυστυχοῦς ἐκείνης πόλεως, καὶ ἔπειτα διευθύνθη διὰ τὸν τόπον του. Ἀγνοοῦμεν τὰς αἰτίας τοῦ τοιοῦτου φερσίματος τοῦ Σιλιχτάρη ὡς πρὸς τοὺς Τούρναβίτας. Ὁ Ἀγὰς εὗτος (ὡς ἐξέυρομεν) δὲν εἶναι ἐκδοτος εἰς τοιαύτας ληστρικὰς πράξεις, διὸ καὶ συμπεραίνομεν, ὅτι παρακινήθη εἰς τοῦτο ἀπὸ ἀπλὴν μόνον ἰδέαν τοῦ ὅτι τὸν ἔπαισαν κατὰ τι οἱ Τούρναβίται.

Ἀπὸ ἐπιστολὰς ἀνδρῶν ἀξιοπιστῶν πληροφορούμεθα, ὅτι οἱ ἀπὸ Κομπότι εἰς Ἄρταν ἐλθόντες προλαβόντως Τούρκοι, ἀνεχώρησαν ἡδὴ πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀλβανίας καὶ ἔλαστος εἰς τὰ ἴδια· ὅτι προσέτι ὁ Ὁμέρ-πασσας εἰσάγει τροπὰς εἰς Ἰωάννινα ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ κλεισθῇ ἐνταῦθα, φοβούμενος ἐπιβουλὴν ὡς ἐκ μέρους τοῦ Σουλτάνου του.

Ἀπὸ ἑτερον γράμμα τοῦ Πεκὺρ-τζογαδόρου (Διοικητοῦ τῆς Πρεβέζης), τὸ ὁποῖον ἔπεσεν εἰς χεῖρας ἐνὸς ὁμογενοῦς μας, μαθηάνμεν ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ διατηροῦν ἐν γένει ἀσπονδὸν μῖσος κατὰ τῶν Ἀσιανῶν Τούρκων, καὶ ὅτι τοῦτο ἐπεκτείνεται καὶ μέχρι τοῦ ἐν Πατρατζίκιῳ ἐχθρικοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον καταξοχίζεται ἀπὸ ἐσωτερικὰς ταραχάς· ἐκτινῶν ἄλλων μάλιστα ἐμάθομεν, ὅτι οἱ εὐρισκόμενοι εἰς Πατρατζίκιον σύμμαχοι Ἀλβανοὶ ἀνεχώρησαν ἡδὴ πρὸς τοὺς τόπους των· ταῦτα ὅμως καὶ τὰ τει-αῦτα δὲν πρέπει νὰ μᾶς φέρωσιν εἰς ἀδιαφορίαν, ἀλλὰ προφυλακτιόμενοι πάντοτε νὰ ἔχωμεν εἰς ἐνθυμήσιν τὴν τῆς κοινῆς παρομιλίας· «φοβεῖσθαι δὲν φοβεῖσθαι, δὲν φοβεῖσθαι φοβεῖσθαι».

Χθὲς ἀνεχώρησε διὰ Σάλωνα ὁ γενναῖος στρατηγὸς Τζαβέλας μὲ ὅλους τοὺς ἐδῶ μείναντας ἀνδρείους Σουλιώτας· ἐπομένως θέλομεν ἀναφέρει περὶ αὐτοῦ πλατύτερον.

Συνέχεια τῆς ἀπολογίας τοῦ Κ. Θ. Νίγηρ.

... Οὕτω τὸ πρῶτον τῶν δύο συμπερασμάτων τοῦ

ἀντιδιοικητικοῦ πνεύματος εἶναι, καθὼς βλέπω, ὅχι σαθρὰν, ἀλλὰ παντάπασιν ἀνυπόστατον· ἐδύνατο, ἀν' ἤθελε, νὰ εἰπῇ, ὅτι εἰς τῶν δεινῶν τὴν θεραπείαν δὲν ἐχρησίμευε συνέλευσις, ἀλλ' ἐφημερίς, ἀλλ' ἐν πολῦτιμον σύγγραμμα, ἀλλ' ἱεροκήρυκες, ἢ ἄλλο τι, καὶ μὲ τοῦτο νὰ ζητήσῃ νὰ μὲ ἀποδείξῃ ἀπάτηθέντα εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μέσων τῆς θεραπείας τῶν δεινῶν, ὅχι ὅμως ἀντιδιοικητικὸν πνεῦμα ἔχοντα· τὸ δὲ δεύτερον συμπέρασμα τοῦ κατηγοροῦ μου, ὅτι τὸ ἀντιδιοικητικὸν πνεῦμα ἀποδεικνύεται προφανέστατα ἐκ τοῦ ὅτι ἔπεται νὰ φανταζώμαι ὅτι «ὅλοι οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος ἢ εἶναι ἀνάλοθοι εἰς τὰ δεινὰ τῆς πατρίδος, ἢ ἐβέλοκακοῦσι καὶ δὲν συνέχονται διὰ νὰ τὰ θεραπεύσωσιν» εἶναι, τολμῶ νὰ εἰπῶ, εἶναι ὀλίγον γελοῖον. Ὅχι ὅτι δὲν ἔχει τὴν παραμικρὰν λαβὴν ἀπὸ μέρους μου εἰς τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ εἶχεν ἀναντιρρήτους ἐνδείξεις, τί ἐκ τούτου; ὅστις φρονεῖ αὐτοὺς ὅλους, καὶ ἄλλους ἀκόμη πολλοὺς τοιούτους, ἀντιδιοικητικὸν πνεῦμα ἔχει; ἀπ' ἐναντίας, ἀν' τοῦτο ὑποτέθῃ, ἀναγκαιοτέρᾳ καθίσταται ἡ κακίζουμένη συνέλευσις· ἀλλ' ἂν ἐφρόντιζον μόνον τῶν νὰ συνέλθωσιν εἰς συνέλευσιν, λέγει ὁ κατηγορὸς μου· εἰς τοῦτο ἀρκεῖ νὰ εἰπῶ ὅτι, καθὼς κατὰ τὸ ἄνω καὶ προσκληθέντες συνήλθον, ἀπαρallάκτως καὶ τώρα, καὶ καθὼς τότε εὐχαριστήθησαν οἱ προσκληθέντες καὶ οἱ λαοὶ, ἀπαρallάκτως καὶ τώρα δὲν δυσαρεστούνται· τὸ δεύτερον τέλος συμπέρασμα τοῦ κατηγοροῦ μου ἔχει πολλὰ χειροτέραν τὴν τύχην τοῦ πρώτου· ἂν συμπεράνω δὲ καὶ ἐγὼ ἕνα του, ὅτι δηλαδὴ ὁ κατηγορὸς μου, ἀντὶ ἐκ τῆς ἀνγνωσεως τῆς ὁμιλίας μου νὰ μὲ φαντασθῇ ἀντιδιοικητικὸν πνεῦμα ἔχοντα, ἔβαλε σκοπὸν πρῶτα καὶ ἀρχὴν νὰ μὲ προσάψῃ αὐτὴν τὴν κατηγορίαν, καὶ ἔπειτα ἐζήτησε νὰ τὸ ἀποδείξῃ, δι' αὐτῆς τῆς ὁμιλίας μου, καὶ εἶδε μὲν, εἶδε πολλὰ καθαρά, ὅτι ἐκείθεν λαβὴν δὲν εὐρίσκει· μὴν ἔχων ὅμως ἀπὸ κανένα ἄλλο τῆς πολιτικῆς μου διαγωγῆς εἰς ἐλευθέραν τὴν Ἑλλάδα νὰ τὸ πορισθῇ, ἡναγκάσθῃ νὰ συμπεράνῃ ὅσα ἠθέλησεν ἐκ τῆς ἀναγνωσεως τῆς ὁμιλίας, καὶ ἀπέτυχε, καθὼς ἀποτυγχάνουσι συνήθως εἰς τοὺς συμπεράσμούς των οἱ τὰ ψευδῇ ζητούντες ὡς ἀληθῇ νὰ ἀποδείξωσιν· ἐγὼ, ἄνθρωπε, ἀντιδιοικητικὸν νὰ ἔχω πνεῦμα; κοίμισον τὰ πάθη σου μίαν στιγμὴν, ἀν εἶναι δυνατόν, διὰ νὰ αἰσθανθῇς τὸ ἀσυμβίβαστον, ἢ ἂν τὰ κοιμίσωσιν οἱ παρὰ τῶν ὁποίων εἶσαι ἴσως διωρισμένοι νὰ παραλοῦς συνειδήσιν, διὰ νὰ παύσωσιν οὕτως ἐκδιδόντές σοι τοιαύτης φύσεως διαταγὰς. Προσ-κλαίεται ἀκόμη ὁ κατηγορὸς μου ὅτι ἐπροσπάθησα, καὶ δὲν ἐπροσπάθησεν αὐτὸς διὰ νὰ ἔχῃ καὶ τὴν τιμὴν· εἰς τοῦτο ἂν γελάσῃ ἔστις νὰ κλαύσῃ δὲν ἔχει ὀρεξιν, ἐνθυμούμενος τὸ «οὐδὲν ἀκύνδοντόν γαῖα τρέφει ἀνθρώποιον!» ὅσον περὶ τῆς κενόδοξίας μου, ἀν ὁ κατηγορὸς μου ἔγραψεν ὑβρίζων, ἐγὼ ἂν μὴν ἀπαντήσω περιαιτολογῶν· τὴν δὲ συνέλευσιν τοῦ Μεσολογγίου δὲν ἀνέφρον εἰς τὴν ὁμιλίαν μου ἐπειδὴ οὐδ' ἐνθυμήθη, καὶ δὲν ἐνθυμήθη ἐπειδὴ ἀμμία ἀνάγκη δὲν ἐκέντησεν εἰς τοῦτο τὴν μνήμην μου κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, καὶ τοῦτο τόσον δὲν εἶναι ἀδίκημα, ὅσον μόνῃ ἡ ΔΟΛΙΟΤΗΣ ἐδύνατο δολιότητα νὰ μετονομάσῃ τὴν κατὰ τοῦτο σιωπὴν. Περὶ τῆς πρὸς τοὺς λαοὺς δημοσιεύσεως τῶν δια-τρεχόντων εἶπον καὶ λέγω, ὅτι δραστηριώτερον μέσον, καὶ ἐιδικώτερον ἱατρικὸν θεραπείας τῶν εἰς ἡμᾶς διατρεχόντων δεινῶν δὲν γνωρίζω ἀπὸ αὐτὴν, ἀρκεῖ ἡ δημοσίευσις νὰ εἶναι εἰλικρινής, καὶ ὅχι δολία, νὰ κοινοποιῶνται τ' ἀληθῆ αἰτία τῶν ἐμφυλίων ταραχῶν καὶ πάσης καταχρήσεως, καὶ ὅχι ὑπὸ τὸ σεμνὸν πρόσχημα τοῦ πατριωτισμοῦ νὰ εὐχαριστῶνται πάθη βάνουσα, καὶ μὲ τρόπον εὐγενῆ· ὥσθ' ὁ ἀναγνώστης, ἀν θέλῃ νὰ ὑβρίξῃ τὸν κατηγορούμενον ἄνθρωπον, νὰ ὠρελῇται δ' ἡ κοινὴν, καὶ ὅχι ὁ γράφων νὰ κινή μὲ τὸ ἄσεμνον τῶν λέξεων τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ τιμίου, καὶ νὰ διαταράττεται ἡ τοῦ κοινῶ ἡσυχία, καὶ μάλιστα ἡ ΗΘΙΚΗ, τὸ πάντων ἀναγκαϊότατον. (Ἡ συνέχεια ἀκόλουθεϊ.)

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 56

τῇ 9 ἰουλίου 1824.

Διάφορα Τουρκικὰ γράμματα διευθυνόμενα ἀπὸ Πρεβέζης δι' Ἀλεξάνδρειαν κατεσχίσθησαν κατ' αὐτὰς, καὶ ἐκ τούτων πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ Ὁμέρ-πασσας ἀπὸ Ἰωάννινα γράφει πρὸς τὸν Μεχμέτ-ἀλί-πασσαν τὰ ἀκόλουθα.

«Παρὰ τῆς ὑψηλῆς Πόρτας ἡμῶν διωρισμένοι νὰ ἐκστρατεύωσιν κατὰ τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ῥούμελ βαλεση, Δερβύ-πασσα, καὶ ἀπέραισι εἰς Μπεράτι διὰ νὰ στρατολογήσῃ (α)· ἐκεῖ μ' ἔφθασαν νέαι διαταγαὶ (β), τοιούται· ν' ἀκολουθήσῃ ὅπως ἤθελε μὲ διορίσει Δερβύ-πασσας, καὶ οὕτω ἡ ὑψηλότης τοῦ ἐνέκρινε τὸ ἐξῆς σχέδιον»· προχωρεῖντος τοῦ ἰδίου εἰς Ἀλαμάναν μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ διορίσῃ ἐν μέρος τοῦ στρατεύματος τοῦ κατὰ τῆς Εὐρέπου, καὶ μὲ τὸ ἐπίλοιπον νὰ εἰσβάλῃ ὁ ἴδιος εἰς Σάλωνα καὶ Δο-δορίαν, νὰ προχωρήσῃ καὶ ἐγὼ διὰ τῆς Ἀκαρνανίας καὶ νὰ ἐνταμωθῶμεν εἰς τὴν Ναύ-πакτον· ἐν τούτοις τρέφωμεν τὴν μαγαλλητέραν ἐλπίδα εἰς τὸν ἐρχομὸν τῆς ὑψηλότητος,· τοῦ φιλτάτου σάς Ντιζδε, καὶ Μωρά βαλεση (γ) καὶ ἀρχιναυάρχου, καὶ τότε θέλομεν συ-νανεωθῇ κατὰ πάντα μετὰ τοῦ ἰδίου διὰ νὰ εὐδαιμονώσωμεν εἰς τὰ σχέδια μας.»

Θριαμβεύσασα ἡδὴ ἡ Ἑλλὰς καθ' ὅλους τοὺς λόγους ἐναντίον τοῦ τυράννου διὰ τῶν τέκνων της, ἐναντίον τῶν ἀντιπατριωτῶν δὲ διὰ τῆς

(α) Ἐνὶ ἐξέυρομεν ὅτι ὑπῆλθεν εἰς Μπεράτι διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐκστρατείαν.

(β) Τοιαύτην νέαν προσεσχὴν μὲ μυρίους τρόπους ἐπροσπάθησε νὰ τὴν λάβῃ.

(γ) Περιεργίας ἄξιον εἶναι ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Μεχμέτ-ἀλί-πασσα διορίζεται παρὰ τοῦ Σουλτάνου τοῦ διοικητῆς τῆς Ντιζδε καὶ τοῦ Μωρέως ἐνταυτῷ, ἐνὶ ἡμῶν Ντιζδε καίται πρὸς τὰ ὅρια τῆς Ἀφρικῆς, ἢ δὲ Πελοπόννησος δὲν εἶναι εἰς χεῖρας τοῦ Σουλτάνου, καὶ καίται εἰς τὰ ἄκρα τῆς Εὐρώπης.

Διοικήσεώς της, ἐφάνερυνται νῦν διὰ τῶν τροπαίων της τούτων, ὅτι καὶ ὡς ἔθνος καὶ ὡς Διοικήσεις ἀξιοῦται τῆς μεγαλητέρας ὑπολήψεως, ἀξιοῦται τῆς τιμῆς τοῦ ὅτι σήμερον ἐμψυχώνει ὅλα τὰ ἔξοχα ἐνθυμήματα, ὅσα εἰσι προσκεκολλημένα εἰς τὸ ἴδιον ἔδαφός της, καὶ ὅτι, τέλος, ἤρξατο ἵνα συγκαταριθμῇται μὲ τοὺς πεπολισμένους τῆς Εὐρώπης λαοῦς.

Καὶ πρώτη μὲν ἡ Ἑλλάς δὲν ἔδωκεν ἀληθῶς τὸ παράδειγμα τοῦ τι δύνανται νὰ ἐπιχειρήσῃ καὶ νὰ κατορθώσῃ ἐν αἰσλαῶς ὅταν θέλῃ, καὶ ὅταν ἐγείρηται ὁλόκληρος κατὰ τῆς τυραννίδος, διότι καὶ ἡ Ἑλβετία καὶ ἡ Ὁλλανδία καὶ αἱ δύο Ἀμερिकाὶ μᾶς ἔδωσαν ἤδη προλαβόντως τοιαύτας σταθερότητας καὶ ἀνδρείας ἐνδείξεις· στοχαζόμεθα ὅμως, ὅτι κἀνὲν ἄλλο ἔθνος ἐπὶ τῆς γῆς παρεκτός τοῦ Ἑλληνικοῦ δὲν ἠλθέ ποτε εἰς ἀνάγκην τοῦ νὰ θυσιάσῃ τὰς γυναικὰς του καὶ τὰ τέκνα του (α), ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του καὶ ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν χριστιανικῶν του ἐντολῶν, τὰς ὁποίας σήμερον σέβονται ὡς πρώτας ἀρχάς· εἰς κἀνὲν ἄλλο ἔθνος, λέγομεν, δὲν ἐπρόκειτό ποτε τὸ νὰ καταβάλλῃ ἕνα τοσοῦτον αἰμοβόρον τύραννον, ὁποῖος εἶναι ὁ Σουλτάνος (β)· κἀνὲν ἄλλο ἔθνος δὲν ἐπρόκρινε ποτε τὸ νὰ στερηθῇ τῶν φιλάτων του, τοῦ δευτέρου του, ἵνα οὕτως εἴπωμεν, ἑαυτοῦ, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ζήσῃ ἀνθρωπίνως, μὲ φρονήματα πατριωτικὰ καὶ νὰ διαμείνῃ τέλος εἰς τὴν χάριν τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἐνίκησε! τὸ λοιπὸν, ἡ Ἑλλάς, ἡ λευθερώθη διὰ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνδρείων της, ἡ Ἑλλάς. Μόνην τὴν Ἑλλάδα δὲν ἐπτόησε μέχρι τέλους τῶν προνομίων ὁ σύνοδισμος. Ἡμεῖς αὐτοὶ ἐτιμήθημεν· ἡμεῖς αὐτοὶ ἐδοξάσθημεν. Καὶ ποτέ ναι, δὲν θέλομεν λησμονήσῃ τῶν φιλελλήνων τῆς ἀνω Γερμανίας, τῆς Ἑλβετίας, καὶ τῆς Ἀγγλίας τὴν μεγίστην φιλανθρωπίαν· πάντες οὗτοι ὅμως ἦλθον ὡς μερικοί· τὸ μερικὸν καὶ ἀτομικὸν αἶσθημα ὠδήγησε μεταξὺ ἡμῶν τούτους, ἐν ᾧ αἱ κραταιαὶ Διοικήσεις των παραίτησαν κλονιζομένην ἐπάνω τοῦ τείχους τῆς ἀδύσου τὴν ἀναγεννωμένην Ἑλλάδα, τὸ τερπνὸν τοῦτο ἔδαφος, ὅθιν ἐπήγασαν αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι. οὐχί! δὲν θέλει λησμονήσῃ ποτὲ ἡ Ἑλλάς καὶ ἐκείνους, καὶ ταύτας.

Αἱ ἡμέραι τοῦ Μαραθῶνος καὶ τῆς Σαλαμῖνος ἀνεκαινίσθησαν (γ)· οἱ νόμοι καὶ οἱ κανονισμοὶ τοῦ Λυκούργου καὶ τοῦ Σόλωνος ἀνέλαβον τὸ ἀρχαῖόν των κῆλλος (δ)· τὰ διδασκαλεῖα καὶ τὰ Λύκεια ἤρξαντο νὰ ρυθμίζον τὸν μερικὸν τῶν πολιτῶν βίον (ε)· καὶ ταῦτα πάντα παρήγαγεν ἡ ἀναγεννωμένη Ἑλλάς μόνη, καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν κραταιῶν ἀνευ· Ἄφ' ἐαυτῆς καὶ δι' ἐαυτὴν ἀναγεννᾶται ἡ Ἑλλάς.

Ἐγκωμιάζοντές· δ' εὐτως ἡμᾶς αὐτοῦς, ἃς διανοούμεθα ὅτι εἰς τὴν ἐξ ὕψους πρόνοιαν χρειστούμεν τὸ πᾶν· ὅτι εἰς αὐτὴν ὀφειλομεν τὰς δοξολογίας μας, διότι αὕτη ἔσωσεν ἡμᾶς, ὅτε παρημελήθημεν ὑπὸ πάντων τῶν δυνατῶν.

Τῆς ἐλευθερίας τὸ δένδρον ποτιζέται ἐκ τῶν αἱμάτων ἡμῶν· ἐξ αὐτῶν καὶ καπνίζουσι μέχρι τοῦδε οἱ ναοὶ μας καὶ τὰ θυσιαστήριά μας· ἀλλ' ἡ Ἑλλάς εἶναι ἐλευθερά· εἶναι ἐλευθερά, καὶ χριστιανικὴ καὶ αὐτόνομος.

Ἰδοὺ τίς ἡ σημερινὴ τῆς Ἑλλάδος κατάστασις· ἐλευθερος ἀποβάς ὁ λαὸς της ἦδη, ὤμωσεν ὁμόνοιαν, καὶ ὑπακοὴν εἰς τοὺς καθεστῶτας νόμους.

Πενταχόθεν πληροφορούμεθα, ὅτι οἱ εἰς Ψαρρὰ ἀποδόντες ἔχθροι, ἄφησαν τὰ κῶλα ἐπάνω τῆς αὐτῆς νήσου ὅλοι χωρὶς ἐξαίρεσιν κἀνανδς, καὶ ὅτι οἱ ἀνδρεῖοι αὐτόχθονες, βυθούμενοι καὶ παρ' ἄλλων γενναιοψύχων ὁμογενῶν μας, οἵτινες ἔδραμον σωρηδὸν, ἐθριάμβευσαν πληρέστατα κατὰ τῶν βυρβάρων, οἵτινες ἐτόλμησαν νὰ παρενοχλήσῃ αὐτοὺς. Κἀνεὶς ἤδη δὲν ἔμπορεῖ ν' ἀμφισβᾷλλῃ ποσῶς, πόσῃ ἐντύπωσιν θέλει προξενήσῃ εἰς τοὺς κατὰ θάλασσαν καὶ ξηρὰν ἐχθροῦς μας· ἡ ὑπόθεσις αὕτη τῶν Ψαρρῶν καὶ τῆς Κάτσου· ὅτι ὅλοι ἐν γένει θέλουν κατατρομάζουσι, καὶ ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε θέλει τολμήσῃ ὁ ὑπερήφανος στόλος τῶν βυρβάρων διὰ νὰ ταράξῃ τὴν ἡσυχίαν κἀμμιᾶς ἄλλης νήσου τῆς ἐπικρατείας μας· ἐπειδὴ δὲ προσέτι τὸ πλειότερον μέρος τῆς δυνάμεως, ἥτις ἐχάθη εἰς Ψαρρὰ ἦτον Ἀλβανοὶ, καὶ Ἀλβανοὶ ἐκ τῶν περιφημοτέρων κατὰ τὴν πολεμικὴν γύμνασιν, εἶναι βέβαιοι ὅτι οἱ συναδελφοὶ τούτων θέλουν ἔχειν μύρια παράπονα κατὰ τοῦ καπετάν-πασσᾶ των καὶ τῶν Ἀσιατῶν Τούρκων γενικῶς, ὅτι τάχα αὐτοὶ ἐπίτηδες ἄφησαν τοὺς συμπολίτας των ἐπάνω εἰς τὴν νῆσον καὶ ἀφανίσθησαν· ποῖος δύναται νὰ καταπίσῃ εὐκόλως τὸν μικρόνουν ὄχλον τῶν Τούρκων διὰ νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἕνας Ντονανμὰς ὁλόκληρος συγκεῖμενος ἀπὸ 300 πλοῖα ἐφυγαδεύθη ὑπὸ ὀλίγων Ἑλληνικῶν; κἀνεὶς βέβαια· ὅθεν αἱ νέαι διακρίσεις μεταξὺ Ἀλβανῶν καὶ Ἀσιατῶν Τούρκων ἃς λογίζονται ὡς ἄφρευται παρ' ἡμῶν.

(α) Οἱ ἐλευθερόφρονες Ἑλλήνες ἐπράξαν τούτο καὶ εἰς Ὀλυμπον, καὶ εἰς Νίκυσταν, καὶ εἰς Σεῦλι καὶ εἰς Ψαρρὰ.

(β) Εἰς διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης, μάλιστα εἰς Αὐστρίαν, διασώζουσι μέχρι τῆς σήμερον κῶδωνάς τινας (καμπάνας), λεγομένας ἰδίως οἱ κῶδωνες διὰ τοὺς Τούρκους· καὶ τοὺς ὁποῖους κρούουσι κατὰ πᾶσαν ἐπέραν· λείψανον ἀδελφότητος, ἰκανῶς εἰσέτι ὑπενθυμίζον τὸν ὅποιον εἶχον διατηρεῖν πάλαι κατὰ φόβον αἱ τῶν Μουσουλμάνων ἐκείνη.

(γ) Ἐνίκησμεν ἐνδόξως εἰς Ηιλοπόννησον, Ἀράταν, Μισολόγγιον, Μιτυλήνην, Τένεδον καὶ Ψαρρὰ.

(δ) Ἐχομεν τὸ πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ κτήρια.

(ε) Ἐχομεν τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς τὴν σχολὴν εἰς Ἀθήνας, καὶ τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου καὶ τῶν μαθηματικῶν καὶ τῆς Γαλλ· γλώσσης τὸ γυμνάσιον εἰς τὴν πόλιν Μισολογγίου.

Χθὲς ἐλάβομεν τὴν εἰδήσιν, ὅτι ὁ Ρούμελης βασιλεὺς (Δερβὺς-πασσας), ἐπὶ κεφαλῇς περίπου δεκαπέντε χιλιάδων Τούρκων, ἐκστρατεύσας ἤδη ἐπροχώρησε μέχρι τοῦ μέρους, λεγομένου τῆς Γραβιάς· τὸ χάιν (κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Σαλώνου), καὶ ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἐπεμψαν ἀμέσως τὰς οἰκογενείας των εἰς Πελοπόννησον, καὶ αὐτοὶ κατέλαβον τὰς ἀναγκαίας θέσεις· εἰτοιμοὶ ν' ἀντισταθῶσιν εἰς τὰς προόδους τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ εἰδήσις αὕτη, ἀντὶ νὰ σμικρύνῃ τὴν μεγαλοφυχίαν τῶν ἀνικητῶν Ἑλλήνων [καὶ ἰδίως τῶν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος], πρέπει μάλιστα νὰ ἐνθαρρύνῃ αὐτοὺς περισσότερον, ἐνθυμούμενοι ὅτι δις ἐθριάμβευσαν μέχρι τοῦδε εἰς παρομοίας περιστάσεις, καὶ πλέον κρισίμους μάλιστα· καὶ ἃς εἶναι βέβαιοι ὅτι ἡ ἐξ ὕψους Δύναμις, ἥτις ἐματαιώσεν ἤδη ὁλοτελῶς τὰ φονικά σχέδια τῶν Ὁμῆρ πασσάδων, καὶ Χουρσίτ πασσάδων, καὶ Σκόνδρα πασσάδων, [καὶ χθὲς ἀκόμη] τῶν Τοπάλ πασσάδων, ἡ αὕτη καὶ ταύτην τὴν φορὰν θέλει δοξάσει ἐξάπαντος τῶν χριστιανῶν ὀρθοδόξων τὰ ὅπλα.

Συνέχεια τῆς ἀπολογίας τοῦ Κυρίου Θ. Νέγρη.

Κατηγοροῦμαι καὶ περὶ τῶν πέρυσσι διατρεξάντων εἰς Τριπολιτζάν, ὅτι ἠνώθην μὲ τὸ ἀντιδιοικητικὸν σύστημα, ἀρχηγὸς τοῦ ὁποίου ἦτον ὁ Κολοκοτρώνης, ὅτι εἶπον, ἔγραψα ὅσα στασιαστικά ἡδυνήθη, καὶ ὅτι κατεγινόμεν εἰς μόρφωσιν ἐπανορθωτικῆς Διοικήσεως. ταῦτα κατηγοροῦμαι· ἃς ἴδωμεν τώρα· τὸ ὀλιγαρχικὸν κόμμα [α], ἀπὸ τῶν ὁποίων τόσα καὶ τόσα τετραετία πάσχομεν, τὸ ὁποῖον σήμερον ἀκόμη χύνει πολῦτιμον αἷμα ἀθῶων Ἑλλήνων, κατ' ἀγνοίαν ἀλληλοφθορουμένων, καὶ ἔχει νὰ χύσῃ ἀκόμη πολὺ, τὸ ὁποῖον ἐνισχύει τὸν ἀσθενῆ Σουλτάνον, καὶ τὸ ὁποῖον εἰς τῶν δώδεκα τελευταίων μηνῶν τὸ διάστημα ἀπέκοψεν ἀπὸ τὴν ἐπικράτειάν μας τὴν Κρήτην, τὴν Εὐβοίαν, τὰ Τρίκερην, ὅτι εἴχομεν εἰς τὸν Βῶλον, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐξημίωσε τὸ λοιπὸν ἡμισυ τῶν χωρίων τῆς Βοιωτίας, μᾶς ἐξημίωσεν ὑπὲρ τὰς ὀγδοήκοντα ἴσως χιλιάδας κατοίκων, ἀποθανόντων ἀπὸ ἀπορίας τῶν πρὸς τὸ ζῆν, εἰς ἐμφυλίους μάχας ἀτίμως πεσόντων, καὶ ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν ἐν οὗ δέοντι ζωγρηθέντων κατὰ μέρη, μᾶς ἐξημίωσε τὰ ἐθνικὰ εἰσοδήματα τῆς Πελοποννήσου, καὶ εἶναι φόβος μὴ μᾶς ζημιώσῃ καὶ τὸν πολῦτιμον νόμον τῆς Ἐπιδαύρου, αὐτὸ τὸ ὀλιγαρχικὸν κόμμα προεσχεδίασε τὸν σφετερισμὸν τῆς ἐθνικῆς Διοικήσεως πέρυσσι· ὅταν δ' ἐμελλε νὰ γίνωσιν αἱ νέαι ἐκλογαὶ ἀπὸ τοὺς παραστάτας τῶν λαῶν κατὰ τὸν νόμον ὑπ' ἀριθ· 17, ἐν ᾧ καὶ αὐτοὶ οἱ πληρεξούσιοι τῶν ἐπαρχιῶν εἰς τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν ἀπεμακρύνθησαν κατὰ τὸ δίκαιον ἀπὸ τὴν περὶ ἐκλογῶν συνέλευσιν τῶν παραστατῶν, μερικοὶ τοῦ κόμματος, χωρὶς νὰ ἔχουν οὔτε παραπτατικόν, οὔτε πληρεξουσίου τῆς ἐγγράφου, ὥρμησαν εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν νομίμων παραστατῶν τοῦ ἔθνους, ἐδημηγόρησαν, μερικοὶ ὄντες ἄνθρωποι, καὶ ἐκεῖ ἐναντιωθέντες οἱ παραστάται τῆς Κρήτης, μὲ δεσποτικὴν ἀπεβλήθησαν καταφρόνησιν, καθὼς καὶ οἱ τῶν Ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, καὶ νησιῶται πολλοὶ οὐδ' εἰσηκούσθησαν ὁμιλήσαντες, καὶ οὕτω μέλη φαῖνοι τῆς Διοικήσεως ἐξελέχθησαν, καὶ τὰς ἄλλας ἐκλογὰς ὅπως ἤθελον ἔκαμαν, κακομεταχειρισθέντες καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς πίστιν ἐνὸς τῶν ἐπιστημωτέρων πατριωτῶν· ἐγὼ δ' ἐπειδὴ ἡ συνέλευσις ἐγένετο εἰς τὸν κήπὸν μου, μακρόθεν ἐθεώρουν τὰ γινόμενα. Ποῖος Ἑλλήν ἠδύνατο νὰ μὴ φρίξῃ, ποῖος ἄνθρωπος, ὅπως οὖν γνωρίζων τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα, νὰ μὴν προμαντεύσῃ τὰ διατρέχοντα δεινὰ, καὶ ποῖος πατριώτης νὰ μὴ σχεδιάσῃ εὐθὺς κατὰ χρέος νὰ κτυπήσῃ τὴν ὀλέθριον ταύτην παρανομίαν, ἐμποδίζων τὴν ῥίξωσιν τοιοῦτου ἀνελευθεροῦ συστήματος! οἱ νησιῶται πρῶτοι δι' ἐπίτηδες πληρεξουσίων ἐκτύπησαν μέρος τῆς παρανομίας καὶ ἐπέτυχον, μετ' αὐτῶν δὲ καὶ ἐγὼ εἶπον, καὶ συνηγόρησα ὅσον ἐδυνήθη· εὐθὺς ἔπειτα διάφοροι στρατηγοὶ, ἄλλοι στρατιωτικοὶ ἀξιωματικοί, καὶ πολλοὶ τῶν πρωτίστων πολιτικῶν ἐκτύπησαν ἄλλα μέρη τῆς παρανομίας μετ' αὐτῶν δὲ καὶ ἐγὼ εἶπον καὶ συνηγόρησα, ὅσον ἠδυνήθη, καὶ ὅχι ἐν τῷ κρυπτῷ, κατὰ τὴν ἐπιπολάζουσαν ἀκόμη εἰς ἡμᾶς πολιτικὴν τῶν δούλων, ἀλλὰ παρήρσια προφανερῶς πρὸς διαφόρους ἐπισήμους πολίτας· μὴν ἐπιτυχάνοντες δ' ἐκείνοι, ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσωσι, καὶ ἐγὼ ἠελόν μὲν νὰ μείνω, πολλοὶ ὅμως, καὶ μάλιστα ὁ σεβαστὸς πατριώτης Κ. Α. Φωτύλλας καὶ ὁ ἐμφρονέστατος στρατηγὸς Κελιόπουλος μὲ κατέπεισαν καὶ συνανέχωρῃσα· ἐκείθεν δ' ἀναχωρήσαντες, ἐκήρυξαν τοὺς ἀνομήσαντας· ἀρπαγὰς τῶν δημοσίων δικειωμάτων, καὶ κλέπτας τῆς ἐθνικῆς παρακαταθήκης τῶν νόμων· διέταξαν τὰ τοῦ πολέμου, ἐπαρκείνον τὸ ἔθνος εἰς στρατολογίαν, καὶ διελύθησαν εἰτοιμαζόμενοι εἰς ἐκστρατείας κατὰ τῶν Τούρκων· ἐγὼ δὲ ἔκαμε χρεῖα οὔτε κἂν νὰ ὑπογράψω τὸ ἔγγραφον τοῦτο, ἀλλὰ μετέβην εἰς Ναύπλιον, ἐκεῖθεν Ἀθήνας, ἐκεῖθεν εἰς Εὐβοίαν. Ἐπανορθωτικὴν Διοίκησιν τώρα πρῶτην φορὰν ἀκούω, καὶ στοχαζόμεαι ἅπως ν' ἀπατάται εἰς τοῦτο ὁ κατήγορός μου, ἐπειδὴ οὐδ' ἀπλοῦς λόγος ἐπανορθ. Διοικήσεως δὲν ἐνθυ-

(α) Ζητῶ συγγνώμην, ἀν ἀνγκασιμένους ἐκτείνωμαι εἰς μερικώτερα πράγματα· εἰμαι, τὸ βλῆπει καθένας, εἰμαι εἰς ἀναπόσπαστον ἀνάγκην, καὶ μ' ὅλον τοῦτο συνείμνω ὅσον δύναμαι τὴν μερικολογίαν καὶ μὲ ζῆμίαν μου· εἰ τοῦ κόμματος τούτου ἔχουν σημαντικὰς ἐκδουλεύσεις πρὸς τὴν πατρίδα, ἔχουν καὶ προτερήματα· εἶναι κατ' ὅλα τὰλλα ἀξιοεῖσθαι· εἶναι δὲ ὀλιγαρχικαί, νομίζοντες ἴσως, ὅτι διὰ τῆς ὀλιγαρχίας εὐτυχῇ ἡ πατρίς· δεξιάς, τὴν ἐποίαν ἄλλος κυπῆ χωρίς νὰ παύσῃ τὸ σῆμα.

μουμαι να ξινέ ποτε· ὁ στρατ. Κολοκοτρώνης· κανένα δὲν ἐγέλασεν, οὐδὲ ἐδύνατο· δὲν ἦτον « ἄρχηγός » ἦτον ἓνας τῶν ἐπὶ τῇ ὁκτῷ στρατηγῶν, μᾶλλον συρόμενος, ἢ σύρων τοὺς ἄλλους· καὶ ἂν ἐγίνεν ἔπειτα ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, ἐγίνεν ἐπειδὴ ἠθέλησε νὰ γίνη, καὶ ἐπειδὴ τὸν ἔκαμαν ὅσοι ἠθέλησαν νὰ τὸν κάμουν, καθὼς καὶ ἄλλος συγχρόνως ἠθέλησε νὰ γίνη πρόεδρος καὶ ἄλλοι τὸν ἠθέλησαν καὶ ἐπολέμησε μὲ ἄλλον κοινοβλαβέστατον πόλεμον· ἐπίσης ἄσχετα καὶ τὰ δύο πρὸς τὰ προδιὰ τρέξαντα γνωρίζονται ἀπὸ τοὺς μὴ ἀγνωστοῦντας τὴν Πελοπόννησον· τὸ νὰ διορισθῇ ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ γεν. γραμματεὺς εἰς τὸ ἔκτ. σῶμα δὲν ἦτον διόλου παράδοξον, καὶ ἀκόμη μετὰ τὰ προειρημένα· τὸ ὀλιγαρχικὸν τοῦτο κόμμα καὶ ἐγὼ εἶμαι ὡσὰν Δεδιέτι· Ὁσμανιγῆ, καὶ ἐπαρχος ἡ ἀστυνομός κατὰ τὸν νόμον ὑπ' ἀρ. 12, καὶ μόνον τοῦτο ἡ Διοίκησις καὶ τότε ἠυδόκησε νὰ μὲ διορίσῃ εἰς ὑπουργεῖον, καὶ ἔπειτα [νὰ μὲ διορίσῃ γεν. γραμματεῖα τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, καθὼς πολλοὶ τὸ ἐξεύρουν, καὶ αὐτὰ τὰ μέλη τῆς Διοικήσεως εἶναι ζῶντα, καὶ τὸ ὁμολογοῦν βεβαιότατα· δὲν συγκατένευσα ὅμως μὴ δυνάμενος νὰ ὠφελήσω. (ἡ συνέχ. ἀκολ.)

Πληροφορούμεθα μετὰ βεβαιότητος ταύτην τὴν στιγμήν ὅτι τὸ κατὰ τὸν Σάλωνα στρατόπεδον τοῦ Δερβύς-πασα, μόλις φθάσαν εἰς τὸ τῆς Γραβιάς χάινι διελύθη ἐνταυτῷ, αἰτία ἐσωτερικῆς διχονοίας· εἰς τὸ προσεχὲς δε φύλλον θέλομεν ὁμιλήσῃν περὶ τούτου πλατύτερον.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 57 τῇ 12 Ἰουλίου 1824.

Ἐξ ἐπιστολῆς ὑποκειμένου ἀξιοπιστοῦ, πληροφορούμεθα σήμερον, ὅτι ὁ διαφημισθεὶς προχθὲς ἐρχομὸς τοῦ Ὁμέρ-πασα εἰς Ἄρτην μὲ ὁκτῷ χιλιάδας στρατεύματα δὲν ἀληθεύει, εἴμη μόνον ὅτι ὁ αὐτὸς Πασσᾶς ἐφθάσε τῶντι εἰς τὸ ἀντικρὺ μέρος τῆς Ἄρτης, καλούμενον Μαρᾶτι, καὶ εἶναι συνωδευμένος μόνον ὑπὸ χιλίων στρατιωτῶν· ὅτι προσέτι ὁ ἀληθὴς τοῦ ἐρχομοῦ του σκοπὸς δὲν εἶναι δι' ἐκστρατεῖαν, ἀλλ' ἤλθε πρὸς ἐπισκεψιν τῶν ὑποστατικῶν του, καὶ μάλιστα πρὸς διάταξιν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας του Ἄρτης, τῆς ὁποίας τὸ φρούριον εἶχε προδιορίσει ὁ Σουλτάνος τοῦ νὰ παραλάβωσιν οἱ Τζάμιδες, καὶ αὐτὸς δὲν ὑπῆκουσεν.

Ἐκ τοῦ ἰδίου γράμματος μανθάνομεν βεβαιωτικῶς, ὅτι ἐντὸς τῆς πόλεως καὶ τοῦ φρουρίου Ἄρτης ἀνεφύη κατ' αὐτὰς δεινὴ πανώλη βλάβη αἰσθαντικῶς τοὺς βραδύρους, καὶ ὅτι (τὸ παραδοξότερον!) ἡ νόσος αὕτη ἤρξατο πρῶτον καὶ πρῶτον ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ Ἑλληνοκαταράτου Βαρνακιώτου, θερίσασα ἀμέσως τρεῖς ἐκ τῶν περὶ αὐτὸν ἐννέα ὁμοφρόνων του, διὰ τὸ ὅποιον οἱ Τούρκοι, χωρὶς ἀναβολῆς καιροῦ, μετέφεραν καὶ ἔκλεισαν ἐνταυτῷ τοῦτον εἰς ἓν μοναστήριον (κεῖμενον πρὸς τὸ ἄκρον τῆς πόλεως), καὶ χάριν τῆς φιλίας καὶ συμμαχίας, ἣν εἶχον μετὰ τοῦ μολυσμένου τούτου κατὰ τὴν ψυχὴν καὶ κατὰ τὸ σῶμα, ἐλάμβανον τὴν φροντίδα νὰ τοῦ ῥίπτωσι μακρόθεν, ὡς εἰς ἓνα κύμα, ἐν κομμάτιον ἄρτου καθημέραν. Ἡ ἐπιδημία αὕτη ἐμπόδιζε καὶ τὸν Ὁμέρ-πασσαν διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς Ἄρτην.

Ἀπὸ τὴν ἰδίαν γραφὴν ἐξάγομεν περιπλέον, ὅτι ὁ Σκόνδρα πασσας δὲν ἐπεχειρίσθη εἰσέτι παραμικρὸν κίνημα, ἀπεβλέπον ἐκστρατεῖαν ἐκ μέρους του· καὶ ὅτι τέλος ὁ ἐμφύλιος πόλεμος κατὰ τὴν Ἀλβανίαν ἐξακολουθεῖ, καὶ μὲ πείσμα μάλιστα μεγαλύτερον.

Περὶ τῆς ἀγωγῆς τοῦ βεζύρη Γαλιπ-πασα, κοινοποιήσας (τὴν 9 Ἀπριλίου 1824) πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Λόρδον Στραγκφὸρ, διὰ μέσου τοῦ Βρετανικοῦ πρωτοδερμνέως κυρίου Βέρτου Πζάνη.

Ὁ φίλος μας πρέσβυς δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ λέγῃ πρὸς τὴν Ἰψηλὴν Πόρταν, ὅτι οἱ νόμοι τῆς πατρίδος του δὲν συγχωροῦν εἰς τὸ καβινέτον τῆς Λόνδρας τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς Ἀγγλους ἀπὸ τοῦ νὰ βοηθῶσι τοὺς ἐν ἐπαναστάσει ὄντας Ἕλληνας, καὶ ἀπὸ τοῦ νὰ συναγωνίζονται μετ' αὐτῶν εἰς τὸν κατὰ τῶν Μουσουλμάνων πόλεμον, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ λέγῃ, ὅτι ἡ Αὐλή του δὲν ἔχει δύναμιν διὰ νὰ τιμωρήσῃ πράξεις, τοσοῦτον φανερώς ἀδίκους. Ἀνίσως ἄλλος κανένας ἤθελε μᾶς ἀναφέρει παρομοίους λόγους, ἡμεῖς ἠθέλαμεν βέβαια ὑποθέσει, ὅτι τὸ κάμνει διὰ νὰ δοκιμάσῃ μόνον, ἂν εἴμεθα τόσοι εὐκολόπιστοι· γνωρίζοντες ὅμως καλῶς τὴν πολυμάθειαν τοῦ φίλου μας πρέσβυος, λέγομεν, ὅτι εἶναι ἀτοπώτατον τὸ νὰ εἴπῃ τις, ὅτι μία διοίκησις (ὅποιουδὲ ποτε εἶδος καὶ ἂν ἦναι, καὶ ὅποιουδὲ ποτε ἐσωτερικοὺς νόμους καὶ ἂν ἔχῃ) δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς ἰδίους τῆς ὑπῆκόους τοῦ νὰ πολεμῶσιν ὅταν θέλουν, καὶ ἀπὸ τοῦ νὰ διασπῶσι τὰς ὁποίας ἡ διοίκησις τῶν ἔχει συνθήκας μὲ μίαν ἄλλην δύναμιν. Οἱ ἐπιτόπιοι νόμοι τῆς Ἀγγλίας ἀποβλέπουσι μόνον τοὺς Ἀγγλους, ὅθεν οἱ μερικοὶ νόμοι μᾶς διοικήσεως δὲν ἡμποροῦν ποτὲ νὰ δικαιολογήσωσι τὸ ἄχρεῖον φέρισμον τῶν ὑπῆκόων μιᾶς δυνάμεως ὡς πρὸς ἄλλην δύναμιν. . . . Ἀς ὑποθέσωμεν (ὁ Θεὸς νὰ μὴν τὸ δώσῃ!) ὅτι ἐν μέρος τῶν ὑπῆκόων τῆς μεγάλης Βρεταννίας ἐπαναστάτησε σήμερον κατὰ τοῦ βασιλέως του, καὶ ὅτι οἱ ὑπῆκτοι ἐνὸς ἄλλου βασιλέως, ὅστις ἔχει εἰρήνην καὶ φιλίαν μὲ τὴν Ἀγγλίαν, παραδείγματος χάριν, ἐκεῖνοι τῆς Ἰψηλῆς Πόρτας, στέλλουν δημοσίως εἰς τοὺς πρώτους βοήθειαν παντὸς εἶδους, καθὼς πολεμοφόδια, τροφὰς, χρήματα, καὶ ἀξιοματικοὺς ἐν ἀναργείᾳ ὄντας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἰψηλῆς Πόρτας· ἡ Ἀγγλία εἰς τοι-

αὐτὴν περίστασιν, ἤθελε τάχα δεχθῇ ὡς ἀπολογίαν δικαίαν τὸ νὰ ἀκούσῃ, ὅτι ἡ Πόρτα δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα, ἢ τὴν δύναμιν τοῦ νὰ προσέχῃ εἰς τὰς κακοπραξίας τῶν ὑπῆκόων της, ἐπειδὴ οἱ ἐγγύριοι νόμοι δίδουν εἰς ἕκαστον Μουσουλμάνον τὸ δικαίον τοῦ νὰ πολεμῇ ὅσους δὲν εἶναι τῆς θρησκείας του; Ποῦ δὲν ἤθελον καταντήσουν τὰ ἔθνη, ἀνίσως τοιαῦται ἀρχαὶ ἤθελον φανῶσι δεκταί; Ἡ γενικὴ εἰρήνη, τὴν ὁποίαν μεγάλως ἀγαπᾷ ἡ Ἀγγλία (ὡς μᾶς βεβαίῳ ὁ πρέσβυς της), δὲν ἤθελον ἐξήρτηται πλέον ἀπὸ τὴν ἀσφάλειαν τῶν συνθηκῶν, οὔτε ἀπὸ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ δημοσίου δικαίωματος, ἀλλ' ἤθελε κρέμαται ἀπὸ τὴν φαντασίαν, καὶ ἀπὸ τὰ πάθη τῶν λαῶν. . . . Καὶ ποία διοικήσις ἔπρεπε νὰ νομίσῃ ὅτι ἐκπλήρωνε τὰ καθήκοντά της ὅταν, κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον, ὄσα φίλη μὲ τὴν γειτνιάζουσάν της διοικήσιν, ἤθελε λέγει πρὸς αὐτήν· « Σὲ βεβαίῳ, ὅτι εἶμαι φίλη σου εἰλικρινῆς, μὴν ἐκλάβῃς ὅμως ἐπὶ κακοῦ » τὸ ἂν ἤθελε συγχωρήσῃ εἰς τοὺς ὑπῆκούς μου διὰ νὰ ἔλθουν νὰ σφάζουν τοὺς ἰδιούς σου.

Μᾶς νομίζει τάχα τοσοῦτον ἀκρίτους ὁ φίλος μας πρέσβυς, ὅστις καὶ θέλει νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι ἡ Διοίκησις του δὲν ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ νὰ ἐπαγγυηθῇ, ὡς πρέπει, εἰς τὰς πράξεις τῶν ὑπῆκόων της; Ἰδομεν ὅμως, ὅτι ἡ Βρεταννικὴ Διοίκησις εἶχεν αὐτὴν τὴν δύναμιν, καὶ ἔσπευτε μάλιστα νὰ τὴν βάλῃ καὶ εἰς ἐνέργειαν ὅταν ἠθέλησεν ἵνα ἐμποδίσῃ τὰ Ἀγγλικά πλοῖα ἀπὸ τοῦ νὰ μεταφέρουν ὀλίγον σίτον εἰς τοὺς δυστυχεῖς Ὁθωμανοὺς, οἵτινες ἐφύλαττον τὰ φρούριά μας, καὶ ἀπέθνησκον τῆς πείνας, ἐν ᾧ εἶχαν ὅλα τὰ δίκαια νὰ προσμένωσι καίποιαν βοήθειαν ἐκ μέρους ἐνὸς παλαιοῦ φίλου τῶν. Τότε ἄρα ἔδειξε καθαρῶς ἡ Ἀγγλία, ὅτι εἶχε πραγματικῶς τὴν τοιαύτην δύναμιν, καὶ ὁ ἐπώδυνος θάνατος ἀρκετῶν Μουσουλμάνων τὸ μαρτυρεῖ, κατὰ κακὴν τύχην σαφέστατα.

Ἀνίσως λοιπὸν ἡμεῖς ἔχωμεν εἰρήνην μὲ τὴν Ἀγγλίαν, φανερόν εἶναι, ὅτι ἔχομεν καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προτείνωμεν εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς Λόνδρας τὸ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγχωρήσῃ εἰς τοὺς ὑπῆκούς της διὰ νὰ μᾶς πολεμοῦν πλέον. . . .

Κακοφαίνεται τοῦ φίλου μας πρέσβυος, τὸ ὅτι ἡμεῖς δὲν ἐκπληροῦμεν ὅσα μᾶς προβάλλει· ἔχει ὅμως δίκαιον διὰ νὰ ἀπορῇ πλέον, ἀφ' οὗ ὅλῃν ὅτι ἡ Αὐλή του μᾶς ἔδωκε τὸ παράδειγμα μέχρι τοῦδε; Αὐτὸς μᾶς λέγει πάντοτε λόγους φιλικούς· πλὴν στοχάζεται, ὅτι δὲν αἰσθανόμεθα καὶ ἡμεῖς τὸ πόσον προσπαθοῦν οἱ συμπατριῶταί του νὰ μᾶς βλάψωσιν ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους; πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατόν νὰ συμβιβασθῇ τις τῶν λόγους ἐκείνου μὲ τὰς πράξεις αὐτῶν; ἐπ' ἀληθείας, τίποτε δὲν καταλαμβάνομεν ἀπὸ τὰς τοιαύτας ἀντιφάσεις. . . . Ἡ Ἰψηλὴ Πόρτα τέλος πάντων ζητεῖ ὅτι ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ, καὶ ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα νὰ ἀρνηθῇ, ζητεῖ δηλαδὴ· ὅτι εἰς τοὺς Ἀγγλους νὰ ἀπαγορευθῇ τὸ νὰ φέρωνται ἐχθρικῶς ἐναντίον τῶν Μουσουλμάνων, εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε πέμποντες χρήματα καὶ πολεμοφόδια (ὡς συμβαίνει δημοσίως καὶ ἀσυστόλως), εἴτε τέλος ὑφαίνοντες τὰς ἐναντίον τῶν συμφερότων τῆς Ἰψηλῆς Πόρτας μηχανουργίας τῶν ὑπ' ὅψιν τῆς Ἰονικῆς Διοικήσεως. Φανερώτατον εἶναι, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Διοίκησις δύναται νὰ ἐμποδίσῃ ὅλα ταῦτα ἐὰν θέλῃ, καὶ πρέπει νὰ τὸ θελήσῃ.

(Γ. Ου. καὶ Μ. Τ.)

(Ἐκ τῆς ἱερῆς. Κερκύρας.)

ὑποτιθέμενοι ὡς ἀλήθειαν ἀναμφισβήτητον τὸ ὅτι ἡ Διοίκησις τῆς Ἀγγλίας, ἐπέχουσα τὴν σήμερον τὸν πρῶτον βαθμὸν μεταξὺ τῶν ἐξουσιῶν τῆς πρώτης τάξεως ἐν Εὐρώπῃ, διακρίνεται ἐναργῶς μεταξὺ τούτων κατὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν δυνάμεων της, καὶ κατὰ τὴν τελειότητα ἐνὸς πολιτικοῦ συντάγματος, τὸ ὅποιον προξενεῖ ἰδίαν τιμὴν εἰς τὸ ἔθνος της διὰ τὰς φιλανθρωπίας καὶ φιλελευθέρους βάσεις αὐτοῦ· ὅτι, ἐνὶ λόγῳ, διατρέπε, ἐν τῇ Εὐρώπῃ διὰ τὰς γιγαντιαίας προόδους καὶ τῶν φυσικῶν καὶ νοερῶν δυνάμεων τοῦ λαοῦ της· ὅτι ἐνὼ τιμᾶται ἐσωτερικῶς ἀπὸ ἓνα λαὸν ἀνεξάρτητον καὶ ἐξευγενισμένον ὅσον ἐνδέχεται, ἀπολαμβάνει ἐνταυτῷ καὶ ἐξωτερικῶς τὸ σέβας τῶν ἐθνῶν ὧν ἐν γένει· ὅτι, τέλος, τοιαύτη οὐσα, καὶ πρὸ αἰώνων, καὶ νῦν ἡ μεγάλη Βρεταννία, δὲν κατεδέχθη ποτὲ, ἀλλ' οὔτε καταδέχεται εἰσέτι ἵνα κρύψῃ ὑπὸ πρόσχημα δολιότητος καὶ ἀπάτης τῶν συμφερότων αὐτῆς τοὺς στοχασμούς, καθὼς προσέτι καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν πολιτικῶν της σχέσεων μεταξὺ τῶν λοιπῶν Αὐλῶν ὑποτιθέμενοι, λέγω, ὡς τοιοῦτον τὸν ἀψευδῆ τῆς Ἀγγλίας χαρακτῆρα, οὐδεμίαν ἀμφιβολία μένει, ὅτι ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα τῆς προηγουμένης ἀγωγῆς τοῦ Γαλιπ ἐφέντου ἀποδεικνύονται ὡς τόσα ἄλλα οὐτιδανὰ σοφίσματα, θεμελιωμένα ὄντα ἐπάνω τῆς πλέον σαθρᾶς καὶ νηπιώδους πολιτικῆς. Διὸ, καὶ χωρὶς νὰ εἰσχωρήσωμεν εἰς λεπτομερῆ ἐξέτασιν τῶν παραλόγων παραπόνων τῆς Πόρτας, (ὁ Βεζύρης Γαλιπῆς ἐκ μέρους ταύτης κλαίεται), τὰ ὁποῖα ταῦτα σημαίνουναι τὴν ἀλήθειαν τῶν ἰδεῶν της ἀντίφασιν, ἥτις δὲν διακρίνεται ποσῶς εἰς τοὺς λόγους τοῦ πρέσβυος Λόρδου Στραγκφὸρ καὶ εἰς τὰς πράξεις τοῦ ἐθνους του (ὡς κατηγοροῦνται ἀδίκως παρὰ τῆς Πόρτας)· χωρὶς, λέγω, νὰ ἐπεκταθῶμεν εἰς μίαν τοιαύτην ἀνδρῆ διατριβὴν, λαμβάνομεν τὴν εὐτολμίαν νὰ ἐκθέσωμεν ἐν συνόψει τὰς ἐφεξῆς μας παρηγορήσεις.

Ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Πόρτα δὲν δύναται παντελῶς ν' ἀρνηθῇ σήμερον εἰς

τὴν Ἀγγλικὴν Διοίκησιν ὅλας, τὰς ὁποίας ἀναφέραμεν ἤδη σημαντικὰς ἀρετάς, αἵτινες περιορίζονται εἰς τὰς δύο λέξεις δύναις, καὶ εἰλικρίνεια.

Ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Πόρτα ἔχει νῦν τὸν αὐτὸν λόγον πρὸς ἕκαστον τῶν Καθινέτων τῆς Εὐρώπης, καὶ ἰδίως τῆς Ἀγγλίας, ὃν λόγον ἔχει καὶ κώνωψ πρὸς ἐλέφαντα.

Ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ βαρβαρότης τῆς Πόρτας (καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν Τούρκων) ὡς πρὸς τὸν φωτισμὸν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων ἔχει τὴν αὐτὴν διαφορὰν, ὅποیان ἔχει καὶ ὁ τυφλὸς ἀπὸ τὸν ἔχοντα ὑγαινοῦσαν τὴν ὄρασιν.

Ὡς ἐκ τούτων, καὶ ἄλλων πολλῶν, ἡ αὐτὴ Πόρτα, εὐγνωμονοῦσα διὰ τὴν φιλίαν, μὲ τὴν ὁποίαν τὴν τιμοῦν αἱ Εὐρωπαϊκαὶ Δύλαι, ἐξ ὧν καὶ ἡ τῆς μεγάλης Βρεταννίας, ἐχρῶσται νὰ στοχάζεται, ὅτι δὲν ἔχει πλέον τὸ παραμικρὸν δικαίωμα τοῦ νὰ ἀντιτείνῃ εἰς ὅσα καὶ ὁ ἀξιοπρεπέστατος Πρέσβυς τῆς ὑστερίας ταύτης Δυνάμεως ἀνέφερεν ἤδη βεβαιωτικῶς πρὸς ἐκείνην (τουτέστιν ὅτι: «Οἱ νόμοι τῆς πατρίδος τοῦ δὲν συγχωροῦν εἰς τὸ Καθινέτον τῆς Δύνδρας τὸ νὰ ἐμπροδίσῃ τοὺς Ἀγγλοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ βοήθῃσι τοὺς ἐν ἐπαναστάσει Ἑλλήνας, συναγωνιζόμενοι μετ' αὐτῶν εἰς τὸν κατὰ Τούρκων πόλεμον»), ἀλλ' οὐδὲ νὰ ἐπιχειρήσῃ διὰ νὰ ἐφεύρῃ λόγους τάχα πολιτικούς πρὸς διόρθωσιν τῶν πολιτικῶν συνταγμάτων τῶν Εὐρωπαϊκῶν: ἄτομον μὴ γνωρίζον, τί ἐστὶ νόμος, ἀλλ' ἐν ἀνομίᾳ τεχθὲν καὶ αὐξηθὲν καὶ γηράσαν, δύναται ποτὲ ν' ἀποβῇ νομοθέτης; δὲν εἶναι τοῦτο τὸ αὐτὸ ὡς νὰ φαντάζεται καὶ ἕνας ἐκ γενετῆς ἀόμματος νὰ μᾶς ὁμιλήσῃ περὶ φύσεως χρωμάτων καὶ διαφορᾶς; ἀμφιβάλλει ἡ Πόρτα ὅτι τὸ Καθινέτον τοῦ Ἁγίου Γιάμεις δὲν ἰθὺς ποτε ἀποφασίσῃ νὰ πράξῃ ἀνάξια τοῦ ὑψηλοῦ χαρακτῆρός του ἐξαπατῶν ἐκείνην; τὸ κραταιότατον κράτος τῆς Ἀγγλίας ἐφοδῆται τάχα, ἡ φοβεῖται τὴν ἀσθενεστάτην Τουρκικὴν Δεσποτείαν, καὶ διὰ τοῦτο φέρεται ὑπούλως πρὸς ταύτην, ὡς αὐτὴ τὸ δνειροπολεῖται; διατὶ δὲν ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμούς της ἡ Πόρτα νὰ ἰδῇ, ὅτι ὅλαι ὁμοῦ αἱ τῆς Εὐρώπης Διοικήσεις ἤθελον προλάβουν αὐτὴν, κάμνουσαι ποῶται ἐκεῖναι τὰς παρατηρήσεις των καὶ τὰς ἀγωγὰς των εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς Ἀγγλίας, ἂν ἐστοχάζοντο, ὅτι ἡ συνδρομὴ τῶν ἰδιαιτέρων φιλελευθέρων, καὶ φιλανθρώπων, καὶ φιλελλήνων Ἀγγλων, ταραττεῖ τὴν πολιτικὴν ἰσοσταθμίαν τῆς Εὐρώπης; καὶ ὅτι, ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε δὲν τὸ ἔκαμον, δὲν τὸ ἔκαμον, διότι δὲν τὸ ἐνέκριναν ἄνομον, ἡ διότι, γνωρίζουσαι τὰ διάφορα συστήματα, καὶ τοὺς πολιτικούς κανονισμοὺς τῶν διαφόρων ἐθνῶν, ἐνόμισαν ἀδύνατον τὸ ἐμπόριόν των; πῶς δὲν βλέπει μάλιστα ἀπ' ἐναντίας ἡ Πόρτα, ὅτι καὶ αἱ αὐταὶ Διοικήσεις τῆς Εὐρώπης, οὐχὶ μόνον τὸ γενναῖον τῆς Ἀγγλίας ἔθνος δὲν ἐμπόδισαν (διὰ τῆς Διοικήσεώς του) ἀπὸ τὴν ἐξακολουθήσιν τοῦ θεαρέστου ἔργου των, ἀλλ' οὔτε ἐκεῖνους ἐκ τῶν ἰδίων των λαῶν, ὅσοι εἶχον τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, δὲν διέκοψαν ἀπὸ τοῦ νὰ πράττωσι τὸ αὐτό; ἡ τάχα προσποιεῖται ἡ Πόρτα, ὅτι δὲν βλέπει τὸ πῶς πλῆθος καὶ Ἑλβετῶν, καὶ Γερμανῶν, καὶ Γάλλων, καὶ Ἰταλῶν, καὶ Ἀμερικανῶν ἐνταυτῷ φιλελλήνων ἑδραμον, καὶ δράμοις καθεκάστην, πρὸς ὑπερασπισμὸν μας; δὲν τῆς εἴπαν εἰσέτι τῆς Πόρτας, ὅτι διάφοροι λόχοι ἀνικητῶν φιλελλήνων (ἐκ διαφόρων χριστιανικῶν ἐθνῶν) εἰς διάφορα μέρη πολέμησαντες ἡρωικῶς μετὰ καὶ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἀφῆρπασαν ἤδη χιλιάδας Τούρκων ἀπὸ τὴν Πόρταν καὶ τοὺς ἐπεμψαν πρὸ καιροῦ πρὸς τῆς τριχας τὴν γέφυραν; δὲν ἤκουσε προσέτι ἡ Πόρτα, ὅτι εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐσυστήθησαν ἤδη, καὶ συσταίνονται καθ' ἡμέραν Φιλελληνικαὶ συμμορίαι πρὸς ἀνακουφισμὸν μας; ἐπειδὴ δε φέρονται τοιοῦτοτρόπως πρὸς ἡμᾶς οἱ ἀξιολύμητοι Εὐρωπαῖοι, καὶ Ἀμερικανοί, καὶ ἐπειδὴ αἱ Διοικήσεις αὐτῶν δὲν θέλουν, ἡ δὲν δύνανται νὰ ἐμπροδίσωσιν αὐτοὺς, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι αὐταὶ ἐξαπατοῦν τὴν Πόρταν, ἔχουσαι συνθήκας φιλίας μετ' αὐτῆς; πρέπει διὰ τοῦτο νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ὅλαι αἱ ἀρχαὶ τῆς ὑγεῖους πολιτικῆς, ἀνάγκη εἶναι νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ μίαν Πόρταν διὰ νὰ βάλωσιν εἰς τάξιν τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀμερικὴν; Αἱ! καὶ τὸ ἔ, καὶ τὸ ἄλλο εἰσὶ παραλογισμοὶ καθαροί.

Ἀνίσως λοιπὸν ἡ Πόρτα ἡμπορῇ νὰ ἀκούσῃ, ὅταν ἡ ἀλήθεια κράξῃ, ἃς ἀκούσῃ καὶ ἃς μάθῃ, ὅτι τὰ πλείοτερα ἔθνη τῆς Εὐρώπης καὶ ὅλα τῆς Ἀμερικῆς δὲν ὑπόκεινται εἰς τοὺς νόμους των· ὅτι αὐτοῦργοι τούτων τῶν νόμων εἶναι πάλιν αὐτὰ τὰ ἴδια ἔθνη· ὅτι αἱ Διοικήσεις των, δὲν εἶναι ἄλλο τί, εἰμὴ μόνον οἱ φύλακες τῶν νόμων, καὶ τῶν πολιτικῶν συνταγμάτων· ὅτι, ἐπομένως, αὐταὶ δὲν ἡμποροῦν νὰ κάμουν ὅ, τι θέλουν (ἐπειδὴ δὲν ἔχουν νόμον τὴν θέλσιν, ὡς εἰς τὰς δεσποτικὰς ἑξουσίας), ἀλλὰ μόνον ὅ, τι ὁ νόμος διορίζει· ὅτι (διὰ τοὺς λόγους τούτους) τὰ ἔθνη ταῦτα δὲν λέγονται, οὕτως εἶναι ὑπήκοοι τῶν Διοικήσεων (ὡς βροντᾷ ἡ Πόρτα), ἀλλὰ λέγονται, καὶ εἶναι ὑπήκοοι τῶν νόμων· ὅτι, τέλος, αἱ Διοικήσεις αὐταὶ, αἵτινες ἐνεργοῦσι κατὰ τοὺς νόμους τοὺς καθιεῶντας, ἐφῆρθησαν, καὶ φέρονται, καὶ θέλουν φερθῇ καὶ πρὸς τὴν Πόρταν, ὅπως ὑπαγόρευσεν, ὑπαγορεύει, καὶ θέλει ὑπαγορεύσει εἰς αὐτάς

ὁ ὁρθὸς λόγος, ὅστις εἶναι ἡ ψυχὴ τῶν νόμων, τοὺς ὁποίους κρατοῦν, καὶ οἵτινες συνδέουσι ταύτας μὲ τὰ ἔθνη ἀδιασπάρτως.

Ἡ ἀδιάκοπος προθυμία πλῆθος αἰσχροκαρδῶν Εὐρωπαϊκῶν πλοιαρχῶν εἰς τὸ νὰ μεταφέρωσι λαθραίως ζωοτροφίας, πολεμεφόδια καὶ στρατεύματα εἰς τὰ ἐχθρικά φρούρια, μαρτυρεῖ μέχρι τῆς σήμερον ἐναργέστατα ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου, ἂν λέγῃ ἀλήθειαν ἡ Πόρτα, λέγουσα, ὅτι, ὡς ἐκ τοῦ ἐμποδίου τάχα τῶν Εὐρωπαϊκῶν πλοίων προῆλθε σκληρὸς θάνατος εἰς Τούρκους, αἰτίους. Οἱ Τούρκοι τῶν φρουρίων τῆς Πόρτας ἔμειναν (καὶ θέλουν σὺν Θεῷ μένειν) ἄσιτοι καὶ ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἀμηχανίᾳ, οὐχὶ διότι πολλοὶ κυβερνήται Εὐρωπαῖοι δὲν ἦσαν εὐδιάθετοι, ἡ δὲν εἶχον ἀδειαν νὰ τοὺς προμηθεύσουν τὰ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ διότι τὸ ἐγγήγορον καὶ προστακτικὸν τῶν Ἑλλήνων πλοιαρχῶν τῶν διαφόρων ἀποκεκλεισμένων λιμένων ἤξευρον καὶ ἤξεύρουσαν νὰ ἐκπληρῶσι πρεπόντως τὰ ἐαυτῶν ἱερὰ καθήκοντα.

Εὐχαρίστως ἀναγγέλλομεν εἰς τὸ κοινὸν ὅτι, ἡ τὴν ὁποίαν τῷ ἐδόσαμεν τελευταίως εἰδήσις περὶ τοῦ ἐντελοῦς θριάμβου τῶν συναδελφῶν μας Παρσίων, ἤρξατο ἤδη νὰ μᾶς ἐπιβεβαιῶται καὶ ἐπισήμως· εἰς τὰς 3 παρόντος ἐφθασαν εἰς Ναύπλιον ἐπιστολαὶ ἐκ τοῦ ἐν Παρῷ Ἑλληνικοῦ στόλου καὶ γράφουσι ταῦτα: «Ἡ νῆσος Παρῶν εἶναι ἰδική μας· χίλιοι πεντακόσιοι ἐνοπλοὶ, καὶ ἐκλεκτοὶ Ἑλλήνες τὴν ὑπερασπίζονται ἐσωτερικῶς, ἔχοντες εἰς τὴν ἐξουσίαν των τὰ καλλήτερα κανονοστάσια καὶ τὸ φρούριον, λεγόμενον Παλαιοκάστρον. ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων Τούρκων ἐκ τῶν ἀποβάντων συμποσέται μέχρι τοῦδε ἕως ὀκτὼ χιλιάδας.»

Στράτευμα τοῦ Δερβίς-παπσα, ἀληθῶς δὲν εὐρίσκεται νῦν κατὰ τὸν Σάλωνα (ἴδε ἀρ. 56)· ὁ ἴδιος διαιτρεῖται εἰσέτι εἰς Ἀλαμάναν· μία πτέρυξ δὲ τοῦ στρατοῦ του, ἡ ὁποία ἐπροχώρησεν ἕως εἰς Σάλωνα ἀπεσύρθη πάλιν ἀμέσως· μᾶς βεβαιοῦσι μάλιστα τινεῖς, ὅτι τοῦτο προῆλθεν ὡς ἀπὸ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τῶν Τούρκων, ὅστις διήρκεις τέσσαρας ὥρας.

ΜΕΣΟΛΟΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 58

τῇ 16 Ἰουλίου 1824.

Ἐπιστολὴ, τὴν ὁποίαν ἐπεμψεν ἐνταῦθα ὁ στρατ. Α. Σαφάκας ἀπὸ τοῦ ἐν Μενιτζῆ (κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Λοιδουρικίου) στρατοπέδου τοῦ στρατ. Α. Σκαλιτζῆ, ἀναγγέλλει τὰ ἐφεξῆς.

«Εὐθὺς ἀφ' οὗ ἐπληροφρήθην ὅτι αἱ τοποθεσίαι, τὰς ὁποίας ἐφύλαττον ὁ στρατηγὸς Δῆμου Σκαλιτζῆς ἦσαν ἀδύνατοι ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ γενικιότης του εἶχε στελεθεῖ προλαβόντως πρὸς βοήθειαν τῶν Σχληνιτῶν τὸ περισσότερον μέρος τοῦ στρατεύματός του, καὶ μ' ἐβεβαίωσαν ἐνταυτῷ ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἐσκόπευε νὰ ἐκστρατεύσῃ κατ' αὐτοῦ διὰ νὰ προχωρήσῃ εἰς Μακρυκάμπι, ἔτρεξα χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῶν συναδελφῶν μας, ἔχων μετ' ἐμοῦ μόνους 350 ἐκλεκτοὺς στρατιώτας. Εἰς τὰς 8 τοῦ παρόντος ἐπαρρησιάζομαι τῷ ὄντι ἐμπροσθέν μας ἕνα ἐχθρικὸν σῶμα, συγκείμενον ἀπὸ 6,000 πεζικῶν Ἀλβανῶν (ἐχόντων δι' ἀρχηγούς τὸν Ἀπάζ-πασσαν Γκέγκαν, τὸν Πράχον Πρεβίσταν, καὶ τὸν Βελῆ Ἀγᾶν Γραβενίτην), καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἤρξατο καὶ ὁ πόλεμος μὲ μεγάλην ὀρμὴν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη· τρεῖς φορὰς κατὰ σειρὰν ὁ ἐχθρὸς ἔλαβε τὴν ὑπεροχὴν κυριεύων διαδοχικῶς τὰς θέσεις μας, ἀλλὰ τέλος πάντων ἐνικῆσαμεν ἡμεῖς σὺν Θεῷ κατὰ τὴν τετάρτην προσβολὴν, καὶ ἐβάλαμεν τοὺς βαρβάρους εἰς ὀλοταλὴ φυγὴν, ἀφ' οὗ ἐπολεμήσαμεν ἕως ὥρας ἀδιακόπως, καὶ ἀφ' οὗ ἐθανατώσαμεν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐπληρώσαμεν πλειότερους· ὁ δὲ ἀθλιὸς θριάμβος τούτων ἐπεριορίσθη μόνον εἰς τὸ ὅτι ἐφύενυσαν δύο ἐκ τῶν ἡμετέρων, καὶ μᾶς ἤρπασαν εἰς τὸ κατ' ἀρχὰς τῆς συμπλοκῆς 8 χιλ. πρόβατα καὶ 100 ἵππους. Μετὰ τὴν μάχην δὲν ἐλείψαμεν ἀμέσως ἀπὸ τὸ νὰ καταδιώκωμεν τοὺς φυγάδας σκοτώσαντες νεωστὶ τριάκοντα ἀπὸ αὐτοὺς καὶ ἀναλαβόντες ὅπισω ἐν ἱκανῶν μέρει ἐκ τῶν λαφύρων. Πρὸς εἰδήσιν σας δὲ, ὅτι οἱ Τούρκοι δὲν παύουν ἀπὸ τοῦ νὰ συνάζωνται καθεκάστην, καὶ νὰ στρατοπεδεύουν εἰς μέρη διάφορα· μέχρι τοῦδε ὅλοι συμποσούνται ἕως 20 χιλ. καὶ ἐπεκτείνονται ἀπὸ τὸ Δαδὶ (κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Λεβελιάς) μέχρι τῶν συνόρων τοῦ Μακρυκαμπίου. Ἐρῶσθε.»

Ἰουλίου 9.

Α. Σ.

Μὲ δυσαρέσκειαν καὶ ἐμάθομεν, καὶ κοινοποιοῦμεν ὅτι τὸ παρελθὸν σάββατον (12 Ἰουλίου) ἐξῆλθον τῆς Πάτρης 400 περίπου ἐχθροὶ ἱππεῖς, οἵτινες φθάσαντες εἰς τὸ χωρίον Λεχενᾶ (2 ὥρας ἀπέχον τῆς πόλεως Γαστούνης) ὤρμησαν κατὰ τῶν κατοίκων του, καὶ κατέσφαξαν καὶ ἤχμαλώτισαν ἕως 300 ἐξ αὐτῶν. Μετὰ τρεῖς ὥρας σχεδὸν ἔτρεξαν 150 Σουλῶται καὶ ἄλλοι τόσοι ἐντόπιοι, συνεκρότησαν μάχην, ἐφόνευσαν ὀλίγους τινὰς Τούρκους, πλὴν δὲν ἐπρόφθασαν νὰ ἐλευθερώσωσι καὶ τὰς δυστυχεῖς ὑποδουλωθείσας οἰκογενεῖας.

Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα συμβαίνουσιν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Γαστούνης καὶ ἐν ᾧ προσέτι ἔμποροῦν νὰ ἐπισυμβῶσι καὶ μεγαλλήτερα, ὁ Σατράπης Σισίνης ἀδιαφορεῖ πληρέστατα διὰ τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος, καὶ μόνον διὰ τὸ ἰδίον του φροντίζει μὲ προσοχήν. Τί λέγετε, Ἑλλήνες ὁμογενεῖς, εἰς ταῦτα; τί λέγετε σεβαστῇ Διοίκησιν; ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά του ὁ Σισίνης; ὁ Σισίνης οὗτος, ὅστις, ἐν ᾧ ἔχει γείτονα ἕνα ἐχθρὸν σημαντικόν; κοιμᾶται διόλου ἀμέριμνος κατὰ τοῦτο, καὶ ἀφίνει οὕτως ἐκτεθειμένους εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον τόσας χιλιάδας ψυχὰς; πῶς νὰ μὴν ὑποπτευθῶ-

μεν ὅτι αὐτὸς ἔχει σχέσεις μυστικὰς μετὰ τοὺς Τούρκους, ἀρ' οὐ βλέπωμεν φανερώς, ὅτι τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὁμοπίστων του καὶ τῶν ἐπὶ ῥωγμάτων του τὴν λογαριάζει διὰ μηδέν; ἐκδίκησιν! κράζει τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων τοῦ σαδάτου! ἐκδίκησιν! φωνάζουν ἀπὸ τὸ φρούριον τῆς Πάτρας αἱ ἀθλιαὶ γυναῖκες μετὰ τῶν θυγατέρων των.

Νεώτεροι ἀπὸ Ναύπλιον ἐπιστολαὶ (τῶν 6 Ιουλίου) μᾶς ἀναφέρουσι τὰς αὐτὰς περὶ Ψαρρῶν χαροποιὰς εἰδήσεις· μετὰ προσθίῃς, καλίστα τοῦ ὅτι κανεὶς Τούρκος δὲν ἔμεινε πλέον ζῶν εἰς τὴν νήσον, ἐπειδὴ ὁ Ἑλλ. στόλος εἶχεν ἀποβίβασαι πολλοὺς πολεμιστὰς ὁμιγενεῖς, οἵτινες μετὰ τῶν αὐτοχθόνων κατέσφαξαν διὰ μιᾶς περὶ πού οὐα χιλιάδας βερβάρων· οἱ μείναντες δ' ἐξ αὐτῶν καὶ διασωθέντες εἰς τινὰ πλοῖα εὐρισκόμενα εἰς τὸ περᾶλιον τῆς νήσου, ἐξωγρήθησαν καὶ οὗτοι παρὰ τῶν ἡμετέρων.

Αἱ αὐταὶ γραφαὶ μᾶς πληροφοροῦσιν ἔτι ὅτι ὕστερον ἀπὸ μίαν φρικτὴν ναυμαχίαν μετὰ τῶν στόλων Ἑλληνικοῦ καὶ Τουρκικοῦ, ὁ πρῶτος ἔλαβε σὺν Θεῷ τὴν ὑπεροχὴν, ἐρυγᾶδευσε τὸν δευτέρον, τὸν κατεδίωξε, ἐκυρίευσεν ἐξ αὐτοῦ διαφορά πλοῖα ἱκανοῦ μεγέθους καὶ σὺν τοῖς 12 σαλούπας· ἐπὶ ἐλυθέρωσε τὰ ὀλίγα μίστικα, ἅτινα ὁ ἐχθρὸς εἶχεν ἀφαιρᾶσαι ἀπὸ τοῦ Ψαρρῶν, καὶ ὅτι τέλος ἠνάγκασε τὸν Καπετάν-πασσάν νὰ καταφύγῃ εἰς Σάμω, μετὰ τὴν καταστροφὴν του.

Μᾶς βεβαῶσιν ὡσαύτως τὰ ἴδια γράμματα ὅτι ἡ σεβαστὴ Διοίκησις μας ἐπεμψεν ἤδη εἰς τὰς νήσους, τῆς Ἰδρας καὶ Πετζας τὴν παρ' αὐτῆς ζητηθεῖσαν στρατιωτικὴν φρουράν, καὶ ὅτι ἐπομένως αἱ τρεῖς, ἐνδοξοὶ νῆοι ἀφεύκτως, θέλει ἐκβάλλουν ὅλα των τὰ πολεμικὰ πλοῖα διὰ νὰ ἐπαναλάβωσι ζωηρότερον τὴν σειρὰν τῶν κατὰ θάλασσαν μέχρι τοῦδε θριάμβων των.

Συμπρωνοῦσι, τέλος, ὅλαι αἱ ῥηθεῖσαι ἐπιστολαὶ καὶ κατὰ τὸ ὅτι ἀπεφασίσθη ἤδη, παρα τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως, τὸ νὰ ἐκστρατεύωσιν ἐν τάχει τρία σώματα καθεν ἐκ τριῶν χιλιάδων στρατιωτῶν, τὸ μὲν πρὸς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον ἔχον ἀρχηγὸν τὸν στρατηγὸν Μούρτζινον, τὸ δὲ διὰ Γαστουνήν, διοικούμενον παρα τοῦ στρατηγοῦ Α. ἀγνωσταρᾶ, καὶ τὸ τρίτον κατὰ τῆς Πάτρας ὀδηγούμενον ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Λόουτου.

Εἶθε τὰ πάντα πάντοτε νὰ τελεσφορῶσι κατ' εὐχὴν τῶν συναδελφῶν μας, καὶ τῆς σεβαστῆς ἡμῶν Διοικήσεως!

Μόλις ἀπεφάσισεν ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος ὁλόκληρος διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ τυράννου, καὶ παρευθὺς ἡ γενικὴ προθυμία του αὕτη μᾶς ἠξίωσε διὰ ν' ἀπολαύσωμεν τοὺς τοσοῦτους καὶ τοιοῦτους γνωστούς ἢ ἠθ' ἠθιὰς θριάμβους! εἰς τὰ εὐγενῆ λοιπὸν αἰσθήματα τοῦ λαοῦ τούτου χρεωστούμεν μόνον καὶ μόνον τὰς πολυειδεῖς νίκας μας· εἰς τὰ πατριωτικὰ φρονήματα τοῦ αὐτοῦ λαοῦ χρεωστούμεν ὡσαύτως καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς δόξης καὶ τοῦ ὀνόματός των. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ περισσώτεροι τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸν κόσμον εἶναι ἢ πλεονέκται ἢ ἰδιοτελεῖς, διὰ τοῦτο καὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ ἀποβλέποντες πάντοτε μόνον εἰς τὰ μερικὰ των συμφέροντα, δὲν ἐφροντίζον παντελῶς διὰ τὸ μέγιστον τῆς πατρίδος συμφέρον· οὗτοι ἐστοχάζοντο τοῦτο ὡς ἓνα τρομερὸν γίγαντα, καὶ ἐπομένως, οὐδὲ νὰ πλησιάζωσιν εἰς αὐτὸ ἤθελλον· ἐπλησίασαν ὅμως εἰς αὐτοὺς ὁ φοβερός οὗτος γίγας, καὶ τοὺς ἀποδίδεν ἐνταυτῷ· ἐθριάμβευσε κατὰ τῶν ἀντιπατριωτῶν ἢ Διοικήσεως!

Μ' ὅλον, ὅτι δὲ τὸ ἀντιπατριωτικὸν τοῦτο πνεῦμα ἤδη κατεπατήθη, δὲν ἐξέψυξεν ὅμως εἰσέτι, ἀλλὰ κοιμάται, καὶ τὰ ἴδια πρῶτα πάθη τοῦ χρησιμεύουσι μέχρι τοῦδε προσκεφλαῖον, τὸ ὑποῖον ἔγεινε τώρα ὑψηλότερον διὰ τῆς προσθίῃς καὶ τοῦ μεγάλου πάθους τῆς ἐκδίκησης.

Ἡ πολιτικὴ καὶ φυσικὴ αὕτη ἐκδίκησις ἐμψυχώνει ἰδίως πῶς τὸ ἀντιπατριωτικὸν πνεῦμα εἰς τὸ νὰ σκέπεται, καὶ λογαριάζῃ σήμερον διὰ ποίων μέσων ἡμπορεῖ νὰ ἐξανάλῃσθαι, ὅτι ἔχασεν καὶ δὲν εἶναι ἀμφιβολία καμμία ὅτι θέλει ἐπιτύχει, ἀνίσως ἡ νόμιμος ἡμῶν Διοίκησις ἀπατηθῇ ἀπὸ τὴν ὑποκριτικὴν ἡσυχίαν του, ἀνίσως δὲν ξηράνῃ μέχρι τῆς ρίζης τὸ πνεῦμα τοῦτο τοῦ δεσποτισμοῦ, καὶ ἐγωῖσμοῦ.

Διὰ νὰ κατορθώσῃ δὲ τοῦτο ἡ Διοίκησις, χρεωστὲ νὰ φερθῇ ὡς Διοικήσις, χρεωστὲ νὰ δείξῃ ὅτι ἔχει χαρακτηρὰ, ὅποιον εἶδειξεν ὅτι εἶχον οἱ Βασιλεῖς καὶ οἱ Φαραυνοὶ· καὶ τότε θέλει ἡμπορέσει καὶ αὕτη νὰ ὑπερβῇ ὅλας τὰς δυσκολίας, νὰ θερίσῃ ὅλας τὰς κεφαλὰς τῆς Ἰδρας, νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν πατρίδα ἀσφαλῆ τε καὶ ἐλευθεράν.

Ἄς λάβῃ δὲ ὁδηγὸν ἡ Διοίκησις τὴν ἱστορίαν· εἰς αὐτὴν βλέπει ὅτι ὁ Μάρκος, ὁ τρόμος τῶν ἀριστοκρατῶν, ἔπεσεν ἀπὸ τοὺς ἀριστοκράτας· ὁ Σύλλος ὁ τρόμος τῶν δημοκρατῶν, ἔπεσεν ἀπὸ τοὺς δημοκράτας· Ἰδοὺ, ἰδοὺ παραδείγματα μεγάλα, καὶ ἐκ τῶν ὁπίων ἄμποτε ἡ Διοίκησις νὰ ὠφελήσῃ!

Μεγάλοι ἄνδρες χρειάζονται πάντοτε διὰ νὰ κατορθώσωσι καὶ μεγάλα πράγματα διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἱστορία εἶναι συνδεδεμένη μετὰ τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀναλόγως τῶν πράξεων τούτου ἡ εὐφημίζεται ἐκ τῆς ἱστορίας ἢ συρίζεται.

Τινὲς ἐκ τῶν ἀρχηγῶν μας ὀρέγονται τὸ πρωτεῖον καὶ τὸ ζητοῦσι ἀπὸ τὴν πατρίδα μετὰ τὸ σταθίον των, ἄλλοι δὲ προσπαθοῦν νὰ τὸ ἀποκτήσωσι μετὰ τὴν ἀπάτην καὶ μετὰ τὴν μυστικότητά. ἀλλ' ὅμως, οὔτε οὗτοι οὔτε ἐκεῖνοι δὲν εἰν' ἀξιοὶ δι' αὐτὸ· διὸ καὶ πρέπει νὰ ἀρνησθῇ ἐξίσου καὶ τὸ σύστημα τὸ κλέπτειον καὶ τὸ σύστημα τὸ καταχθόνιον τοῦ φαναρίου.

Μήτε ἀπὸ τὸν διεθφορμένον Μικιαβελισμόν, μήτε ἀπὸ τὸ Τουρκικὸν στρατὸν, σπαθίον δὲ ἀξίζεται ἡ πατρίς, οὐχί! οὔτε τοῦτο, οὔτε ἐκεῖνος ἐλύτρωσαν τὴν πατρίδα· ὁ λαὸς τὴν εἴωσεν! ἡ ἀπόφασίς του, ἡ σταθερότης του, ὁ χαρακτήρ του, ταῦτα μόνον τὴν ἔσωσαν.

Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τὸν λαὸν τοῦτον καὶ ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα μέλη αὐτοῦ σύγκεται νῦν ἡ Δοικησία μας, ἃς ἀκούσῃ αὐτὴν τὴν ἐντὸν φωνὴν τῆς πατρίδος ἥτις τῇ λέγει·

« Διαιτῆρησον σταθερότητα ἀδιάρκιστον εἰς τὰς ἀποφάσεις σου, ὅσαι » ἀποβλέπουσι τῆς σωτηρίας μου τὴν στερέωσιν! »

Καὶ ἃς μᾶς συγχωρήσῃ τέλος τὸ νὰ ἀναφέρωμεν, ἐκ τῆς τῶν συγγρόνων μας ἱστορίας, ἓν παράδειγμα ἀξιολύμητον παρὰ πάντων, ὅσοι βέλουν διὰ νὰ ᾔναι καὶ νὰ λέγονται ἐνταυτῷ, εὐλακινεῖς πατριῶται·

Βολιβάρ, ὁ ἐλευθερωτὴς τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων πάντοτε ἀνυποκρίτως τοῦ κοινοῦ μόνον τὴν εὐδαιμονίαν, ἐφώνησε (τῇ 1 Οκτωβρίου 1821) εἰς τῆς Αὐγουστύρας τὴν συνέλευσιν τὰ ἀκόλουθα.

« Τέκνον τοῦ Ἄρεως γεννηθεὶς ἐγὼ, μόνον διὰ τῆς ὁδοῦ τῶν πολέμων » ἠδυνήθην νὰ ἀπολαύσω σήμερον τὸ πρωτεῖον· ἡ τύχη συνέτρεξεν μετ' ἐμοῦ, καὶ αἱ νίκαι τέλος μετέστρωσαν. Ὁ βελγὸς ἄρα, τὸν ὅποιον ἐπέχω, οἱ τίτλοι μετὰ τοὺς ὁποίους στολίζομαι, δὲν εἶναι τὰ ἀξιώματα ἐκείνα καὶ τὰ παρήσημα, ἅτινα δίδονται εἰς τὸν ἄνθρωπον χάριν τῆς ἀληθοῦς εὐτυχίας, εἰς τὴν ἵποιαν ἔφερεν οὗτος τὸ ἔθνος του· ἡ σπάθη, » μ' ἓνα λόγον, ἥτις ἐδιοίκησε τὴν Κολομβίαν, δὲν εἶναι ἡ σπάθη τῆς Ἀδραστείας, ἀλλ' εἶναι τοῦ κακοποιοῦ δαίμονος ἡ μάστιξ, τὴν ἵποιαν » πέμπει ἐνίοτε ὁ οὐρανὸς εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ παιδεύσῃ τοὺς τυράννους, » καὶ νὰ σωφρονίσῃ τὰ ἔθνη. Ἡ μάστιξ αὕτη καταντᾷ ἄχρηστος πλέον » εἰς καιρὸν εἰρήνης, καὶ ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς εἰρήνης ταύτης, θέλει εἶναι » ἡ ἐσχάτη τῆς ἰδικῆς μου ἐξουσίας νὰ! ἡ ἐσχάτη, διότι ὠρίσθη τοῦτο » εἰς ἐμπαυτὸν, διότι τὸ ὑπεσχεθῆναι εἰς τὴν Κολομβίαν· διότι δὲν εἶναι » δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ δημοκρατία, ὅταν ὁ λαὸς δὲν ἔχει τῆς δυνάμεώς του » τὰ δικαιώματα· ἓνας ἄνθρωπος, καθὼς ἐγὼ, εἶναι ἐπικίνδυνος πολίτης » εἰς μίαν διοίκησιν δημοκρατικὴν· ὁ τοιοῦτος (καὶ τὸ ἡξίως καλῶς) » φοβερίζει κατ' ἐθέλειαν τὴν ἐθνικὴν πλεξουσιστήτητα. Προκρίνω τὸ λοι- » πὸν νὰ ᾔναι ἀπλοῦς πολίτης διὰ νὰ ᾔναι τοιοῦτοτρόπως κ' ἐλεύθερος, » διὰ νὰ ᾔναι τοιοῦτοτρόπως ὅλον τὸ ἔθνος ἐλεύθερον. Προτιμῶ τὸν τί- » τλον τοῦ πολίτου ἀπὸ ἐκείνου τοῦ ἐλευθέρου, διότι οὗτος μεν ἐνθυ- » μίζει τὸν πόλεμον, ἐκεῖνος δὲ τοὺς νόμους. Ἄς μένωσι κατὰ μέρος αἱ » ἀρχαὶ καὶ τὰ ἀξιώματα ταῦτα, μετὰ τὰ ὅποια μετὰ καταβρύνει ἡδὴ ἡ συ- » νέλευσις· μόνον καὶ μόνον τὸν τίτλον τοῦ ἀγαθοῦ πολίτου, εὐχομαι νὰ » ἀξιώθῃ! »

Ἰδοὺ πῶς ἐκφράζεται ὁ ἀληθὴς πολίτης! ἀλλὰ ποῖος καὶ ἐξ ἡμῶν ὠμίλησε ποτὲ μέχρι τοῦδε παρόμοια; ἡ ποῖος, καὶ ἂν τὰ ὠμίλησε, τὰ ἔβαλε καὶ εἰς πράξιν ἐνταυτῷ; κανεὶς! ὁ μέγας Βολιβάρ ὅμως ἐπλήρωσεν, ὅτι καὶ ὑπεσχεθῇ.

Καθεὶς καταλαμβάνει ὅτι ἐγράψαμεν διὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας!!

Τὴν ὥραν ταύτην μανθάνομεν μετὰ βεβαιότητος ὅτι ὀλίγας ἡμέρας ὕστερον ἀπὸ τὴν νίκην τῶν στρατηγῶν Σκαλτζᾶ καὶ Σαφάκα περὶ ἧς καὶ ἀναφέραμεν ἀνωτέρω, ὁ ἐχθρὸς πνέων ἐκδίκησιν διὰ τὴν ζημίαν, καὶ ἐντροπὴν τοῦ ἐνδυναμωθείς περισσότερον ἐπιρρησιάζθη πάλιν ἐμπροσθεν τῶν ἡμετέρων μετὰ στρατὸν δώδεκα χιλιάδων σχεδὸν Ἀλβανῶν, καὶ ἡ μάχη ἤρξατο πάραυτα· οἱ βάρβαροι ὤρμησαν μετὰ μεγάλην βίαν κατὰ τῶν ἡμετέρων, οἵτινες μ' ὅλον ὅτι ἀντεστάθησαν γενναίως δὲν ἡμπούρεσαν ὅμως καὶ νὰ τὸν ἀποκρούσωσιν· ἐπομένως ἀρ' οὐ ἐκυρίευσεν ὁ ἐχθρὸς τὰς ὑψηλὰς τοπικότητας καὶ τὰ χαρακώματα καὶ τῶν δύο στρατηγῶν ἔρθεσε νὰ προχωρήσῃ σχεδὸν ἕως εἰς τὸ κατὰ τὸν Σάλωνα Χάνιον τῆς Γραβιάς. Τοῦτο μοθὼν ὁ στρατηγὸς Μακρὺς, ὃς τις ἦτο στρατοπεδευμένος κατὰ τὸ πλάγιον μέρος τῶν τοῦ Σκαλτζᾶ καὶ Σαφάκα θέσεων ἔτρεξεν ἐν τῷ ἄμα κατόπιν τῶν Τούρκων, καὶ οὕτω ἤρξατο νέος πόλεμος· τὸ ἀξέπαινον κίνημα τοῦ Μακροῦ ἀνεψύχωσε καὶ τοὺς δύο ρηθέντας ἄλλους ἀρχηγούς, οἱ ὅποιοι ἀπεσύροντο ὀλοένα μὴν ἡμποροῦντες νὰ ἐμποδίσωσι τὴν πρόοδον τῶν ἐχθρῶν· ὅθεν συναχθέντες εἰς ἐν καὶ οὗτοι ἤρχισαν νὰ κτυπῶσι πανταχόθεν τοὺς Τούρκους, εὐρεθέντας εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν Ἑλλήνων ὄντων ὅλων ἕως 150, καὶ μετὰ μίαν αἱματώδη μάχην ἠνάγκασαν τὸν βάρβαρον νὰ ζητήσῃ τὴν σωτηρίαν του εἰς τὴν φυγὴν· διὰ νὰ ἡμπορέσῃ ὅμως νὰ διασπάσῃ τοὺς ἡμετέρους, καὶ νὰ ἀνοίξῃ τὸν δρόμον τῆς αὐτῆς φυγῆς ἔλασε πλήθος τρα-

τιωτῶν· οἱ ἡμέτεροι τὸν κατεδίωξαν· ἦν 4 ὥρας μακρὰν τοῦ Χανίου Γραβιάς καὶ μέχρι τῆς Νευρουπόλεως· ἀκολούθως δὲ θέλομεν δώσει εἰς τὸ κοινὸν σαφιστέρον περίληψιν τοῦ πράγματος λέγοντες καὶ περὶ τῶν φονευθέντων ἐχθρῶν, διότι ὁ ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοπέδου ἐν βίᾳ σφαλθεὶς ἐνταῦθα ταχυδρόμος μᾶς εἶπε ταῦτα ἐκ στόματος.

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 59

τῇ 19 ἰουλίου 1824.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπὸ Αὐστριακῶν πλοίων, ἑλθόν χθὲς ἀπὸ Μάλταν, μανθάνομεν, ὅτι ὁ Ἀμιλτων ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀλγέρας εἰς Μάλταν, ὅπου περιμένει διαταγὰς ἀπὸ Λονδίνου περὶ τῆς διὰ πολέμου ἢ συνθηκῶν διαλύσεως τῶν διαφορῶν τῶν μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ἀλγέρας. Ἐν τοσούτῳ ἡ Ἀγγλικὴ ναυτικὴ μοῖρα ἐξακολουθεῖ, πολιορκουσα στενῶς τὴν Ἀλγέριν, καὶ τὸν στόλον τῆς, τοῦ ὁποῦ λέγουσι, ὅτι ἐχάλασέ τινα πλοῖα, καὶ ἀπὸ πολλοὺς συμπεραίνεται, ὅτι ἡ Ἀγγλία θέλει ὑποχρεώσει διὰ πολέμου τὴν Ἀλγέριν εἰς συμβιβασμούς.

Ἡ δὲ ἐφημερίς τῆς Διοικήσεως τῆς Μάλτας 9 ἰουνίου ε. ν. ἀναφέρει, ὅτι τὸ Ἀγγλ. πολεμικὸν πλοῖον ἡ Ναῖας, ἐκατόρθωσε τὴν 13 τοῦ παρελθόντος Μαΐου νὰ καύσῃ εἰς τὴν Βόναν ἐν Ἀλγερικῶν πολεμικῶν βρῖκιον, ὑπερασπιζόμενον ἀπὸ 400 ἀνθρώπους καὶ ἐν ὑπὸ τὸ φρούριον 40 κανον.

Ἡ αὐτὴ ἐφημερίς λέγει, ὅτι τὴν 13 τοῦ παρελθόντος Μαΐου, ἐφθασεν εἰς Μάλταν ἀπὸ τὸν πολιορκουόμενον τὴν Ἀλγέριν Ἀγγλικὸν στόλον, ὁ ἀντιναύαρχος τῶν κατὰ τὴν Μεσόγειον ναυτικῶν Ἀγγλικῶν δυνάμεων, ἐν ταυτῷ δὲ καὶ ὁ Ἀμιλτων, ὅστις, μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἤτο νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Ἀγγλίαν (α).

(Ὁ φίλος τοῦ νόμου).

Τὸ ἀκόλουθον γράμμα στελλόμενον ἐξ Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τινα τῶν Εὐρωπαϊῶν, τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ πρὸς τινα φίλον τοῦ εἰς Σύραν, ἐπιάσθη κατ' ὁδὸν ἀπὸ Ἑλληνικῶν πολεμικῶν πλοίων.

Ὁ τύραννος τῆς Αἰγύπτου γνωρίζει καλῶς τῆς Ἑλλάδος τὴν κατάστασιν, καὶ σπεύδει νὰ ὠρελθῇ ἀπὸ τὰς διχονοίας, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκεται. Ἡ μόνη ἐλπίς τοῦ ὅτι θέλει εὐρεῖ συμμάχους εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐντοπίους, τὸν κάμνει νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τὸσον πλούτον, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς εἶναι πεπεισμένος, ὅτι τὸ τακτικὸν τοῦ στρατεύματος, ὅσῃν γυμνασιν καὶ ἂν ἔχῃ, εἶναι πάντοτε δειλοὶ Ἀραβες, καὶ οὐδὲν πλεόον. Ἐγὼ ὅστις ἐγνώρισχ ἐκ πείρας τὸν τρόπον τοῦ πολεμῆν τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅς τις συνεκστρατεύω ἤδη μετὰ τοῦ Ἱμπραήμ πασσα, τολμῶ ἀπὸ τῶρα, ἂν μὲ συγχωρῇται, ν' ἀποφασίσω ἀδιστακτως, ὅτι τοῦτο τὸ στρατεῦμα θέλοι ἀρῇ τὰ κῶλα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ταύτης τῆς γνώμης εἶναι ὅλοι οἱ συνεκστρατεύοντες Εὐρωπαῖοι, πλὴν τοῦ Σέβες, τοῦ ὑπερηφάνου Σουλταμπεη, τοῦ ὁποῦ οἱ σκοποὶ, ὅσον καὶ ἂν φαίνωνται κατὰ τὸ παρὸν σύμφωνοι μὲ τοὺς τοῦ σατράπου, κάμμιαν σταθερότητα δὲν ἡμποροῦν νὰ ὑπόσχωνται. Ἡ ἐκστρατεία θέλει ξεσκοτίσῃ τὰ πράγματα. Ἀρκεῖ μόνον ἡ Ἑλλὰς νὰ μὴν εὐρεθῇ εἰς τοιαύτην σύγχυσιν, ὅσον μεγάλην τὴν ζωγραφίζουν, καὶ ἡ ἐκστρατεία τῆς Αἰγύπτου θέλει κατὰ πολλὰ τῆς γενῆ ὠφέλιμος.

Ὁ πολυάριθμος στόλος μας ἐκπλεῖ περὶ τὰ τέλη ἰουλίου. Συνίσταται δὲ ἀπὸ πολεμικὰ πλοῖα 36 (α). Εὐρωπαϊκὰ 120, Τζιριμία καὶ φορτηγὰ 100, τὸ ὅλον 256. Μὲ στρατιώτας πεζοὺς τακτικῶς 16,000, ἱππεῖς 2,500, πυρομηχανικοὺς 1,000· δούλους 4,000· τὸ ὅλον 23000· θησαυροὺς ἀρκετοὺς χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου.

Προσγυμένως τὸν ὀργανίσασμεν νὰ ἀποφασίσῃ, ὥστε τὸ πεζικὸν νὰ ἐμβῇ ὅλον εἰς Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα, τὰ ὑποῖχ, ἐφωδιασμένα μὲ διαβατήρια διὰ Ζάκυνθον, νὰ προπορεύωνται, νὰ ἐκφύγῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, καὶ νὰ εἰσπλεύσῃσι λάθρα εἰς Πάτρας, (ὁ αὐτός.)

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑ.

ΥΔΡΑ, 4 ἰουλίου.

Μανθάνομεν ὅτι 2 Τσεριγώτικα πλοῖα ταξιδεύουν τακτικῶς ἀπὸ Καλαμάταν εἰς τὸν μέγαν φρούριον τῆς Κρήτης, ὅπου μετεκίμισαν καὶ τινες Τούρκους. Συμπεραίνουν πολλοὶ, ὅτι χρησιμεύουν εἰς τὴν συνεχῇ ἀνταπόκρισιν, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ ἀντάρτης Πέτρος Μαυρομιχάλης μὲ τὸν πασσαῖν τῆς Κρήτης, μὲ τὸν ὁποῖον, λέγουσι, κάμνει συνθήκας διὰ προδοσίαν. Αἱ ἀνωτέρω ἐξ Αἰγύπτου εἰδήσεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἐκοινοποιήθησαν ἀπὸ ἀξιόπιστον καὶ βέβαιον μέρος, καὶ κατὰ τὰς ὁποίας Μανιάται τινες ἦσαν ἐκεῖ σταλμένοι ἀπὸ Καλαμάταν μὲ γράμματα πρὸς τὸν πασσαῖν, καὶ ἔκαμαν μυστικὰς ὁμιλίας μετ' αὐτοῦ, συντείνουν τὰ μέγιστα εἰς τὸ νὰ ἐπιβεβαιώσωσι πᾶσαν ὑπόψιν κατ' αὐτοῦ. Τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ τὸ χρυσίον φαίνεται, ὅτι ἐθελξε τὴν χύνην καὶ διεφθαρμένην ψυχὴν του, ἥτις ἐστάθη ἀναίσθητος εἰς τὴν ὑπερέτερον τιμὴν, τὴν ὁποῖον παρ' ἀξίαν ἔλαβεν ἀπὸ τὴν πατρίδα, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐχρημάτισε πρόεδρος τοῦ Ἐκτελε-

(α) Ἡ αὐτὴ ἐφημερίς κοινοποιεῖ ὡσαύτως ἄλλαχού, ἐν Ἀγγλικῶν πείων, τὸ ὅτι οὐκ ἐπαίθη ἐξ οὗ τῆς Χίου ὁ ἀντιναύαρχος Σαχτούρης, ἀνιγγεῖλε τὸν καταδραφικὸν τοῦ Ἀλγερίου ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικῶν στόλου.

(2) Κατ' ἄλλους 54, καὶ κατ' ἄλλους 66.

στικοῦ, ἀντὶ νὰ ἀξιώθῃ τὴν δόξαν ὅτι ἔκαμε τὴν εὐτυχίαν τοῦ λαοῦ, αὐτὸς ἐπρωτίμην νὰ κηρύττῃται μπέης τῆς Σπάρτης, καὶ νὰ δυναστεύῃ ληστρικῶς, ὅπου δύναται, ἂν καὶ μισητὸς καὶ κατηραμένος ἀπὸ ὅλον τὸ ἔθνος· καὶ ἐπειδὴ σήμερον οἱ ἐλεύθεροι Ἕλληνες δὲν θέλουν νὰ τὸν γνωρίσωσιν ὡς μπέην (ἐν ὅσῳ τοῦλάχιστον πιστεύει εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ δὲν ἐξήρτηται ἀπὸ τὸν Σουλτάνον), αὐτὸς εὐρήκεν ἄλλον δρόμον διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τοὺς Ἕλληνας. Ἀφ' οὗ πρῶτον ἐπάσχισε νὰ ἐνσπεῖρῃ τὴν διχονοίαν καὶ νὰ ἀνάψῃ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, διὰ νὰ βλάψῃ τὸ ἔθνος καὶ τὴν Διοίκησιν του, ἀφοῦ ἴδεν, ὅτι καὶ μὲ αὐτὸ δὲν κατορθώνει τίποτε πρὸς τρέχει εἰς τὴν προδοσίαν, καὶ συμβιβάζεται ἀναφανδὸν μὲ τοὺς Τούρκους νὰ τοὺς πωλήσῃ τὴν περίφημον Σπάρτην. Ὁ Σπάρτη, Σπάρτη, ἀφοῦ τέσσαρας αἰῶνας διεφύλαξεν μόνη τὴν ἐλευθερίαν σου ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν δυναστείαν, ἀφοῦ καὶ αὐτὸν τὸν τύραννον τῆς Ἑλλάδος ἠνάγκασεν νὰ σὲ ἀφήσῃ αὐτόνομον, θέλει ὑποφέρει τώρα, ἕνας ἀγορασμένος δούλος νὰ πωλήσῃ τὴν τιμὴν καὶ τὸ αἷμά σου εἰς αὐτόν; Ἀ! ποτέ. Ὁ ἐλάχιστος Σπαρτιάτης δὲν θέλει ἀφήσῃ τὴν θυγατέρα του νὰ συρθῇ αἰχμάλωτος εἰς τὴν Ἀσίαν, ἢ Ἀφρικὴν· οὐδὲ θέλει ἀλλάξῃ τὴν γλυκυτάτην ἐλευθερίαν μὲ τὰς ἀπατηλὰς ὑποσχέσεις τοῦ τυράννου. Τὸν προπάτορά σας Πausanίαν, μ' ὀλονότι ἐνίκησε 300,000 βαρβάρους εἰς τὰς Πλαταιάς, εὐθύς ὅμως ὡς τὸν ἐνίκησαν οἱ πρόγονοί σας, ὅτι εἶχεν ἀνταπόκρισιν μὲ τὸν βασιλέα τῆς Περσίας, τὸν ἐλιθοβόλησαν ἀμέσως· ἡ μήτηρ του ἐβρίσκει τὸν πρῶτον λίθον. Σεις δὲ ἀφίνετε ἀκόμη ἀτιμώρητον τὸν Π. Μαυρομιχάλην, ὅστις ἤδη ἡνοῖξε τὰς πύλας τῆς Σπάρτης εἰς τὸν αἰμοχαρῆ τύραννον; Ἐξυπνήσατε γρήγορα, προλάβετε τὰ σχέδιά του, διὰ νὰ σώσῃτε τὴν πατρίδα σας.

Προχθὲς ἦλθε πλοῖον ἀπὸ Σύμον δι' ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἀπεσταλμένοι τῆς νήσου ἐκείνης, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους μανθάνομεν, ὅτι κατὰ τὰς ἀπὸ Χίου καὶ Τεσμὲν εἰδήσεις, οἱ Τούρκοι, οἵτινες ἐπολέμησαν εἰς τὰ Ψαρρὰ, ἀφησαν 8000 πτώματα χωρὶς τῶν λαβωμένων, οἱ ὁποῖοι μετεφέρθησαν εἰς Μιτυλήνην καὶ ἐπαριθμοῦνται ὑπὲρ τοὺς 400. Ταῦτα ὡμολογήθησαν καὶ ἀπὸ τοὺς Τούρκους αὐτοὺς, οἵτινες προσπαθοῦν βιαίως νὰ στρατυλῶσιν ἐκ νέου ἀπὸ τὴν Ἰονίαν.

Τὸν ἀνωτέρω ἀριθμὸν τῶν φονευθέντων Τούρκων εἰς τὰς μάχας τῶν Ψαρρῶν, ἐπιβεβαιώνουν καὶ γράμματα ἐκ Σύρας τῆς αὐτῆς ἐποχῆς.

(Ὁ αὐτός.)

Ἑλληνικὸς στόλος.

Ἐκ Ψαρρῶν, 4 ἰουλίου 1824.

Ἐπίσκοποι εἰδήσεις.

Χθὲς τὸ πρῶτ' ἐξημερώθημεν καὶ ἀράξαμεν ἐδῶ εἰς Ψαρρὰ εἰς τὸ ἀκρωτήριον, λεγόμενον τοῦ Λιμεναρίου, ἔθεν ἰδομεν εἰς τὸν λιμένα περὶ τὰ 35 ἐχθρικά πλοῖα ὑψωμένην ἔχοντα τὴν ἀλαζόνα ἐρυθρὰν σημαίαν των. Ἀμέσως παρετηρήσαμεν, ὅτι τὰ ὀχυρώματα τοῦ Λιμεναρίου καὶ τῶν Λωδῶν ἦσαν κενὰ ἐχθρῶν, καὶ ἀμέσως μὲ τὸν Ἑλληνικὸν ἐκείνον χαρακτῆρα, ὁ ὁποῖος συνεθίζει συγχρόνως ν' ἀποφασίζῃ, καὶ τὴν ἀπόφασιν εἰς πρᾶξιν νὰ βάλῃ, ἐκάμμεν ἀπόβασιν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Λιμεναρίου, ἀλλ' εἰς μάτην, διότι τὰ κανόνια τῶν δύο ῥηθέντων ὀχυρωμάτων ἦσαν ἀνεπιτήδεια πλέον εἰς χρῆσιν. Γενόμενοι ὅμως οἱ ἰδικοί μας ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ ἰδόντες πλῆθος ἐχθρῶν εἰς τινα λόφον ἀνωθεν τῆς λίμνης, ἱσταμένους μὲ τὰς σημαίας των, ὤρμησαν κατ' αὐτῶν, καὶ μεταξὺ μᾶς ὄρις, ἀπεκατεστάθησαν κύριοι ὅλων τῶν ὀχυρωμάτων, καὶ αὐτοῦ τοῦ Παλαιοκάστρου, καὶ τῆς χώρας ἀκόμη ἐκτὸς 6 ἢ 8 ὀσπητίων, εἰς τὰ ὁποῖα, γέμοντα τροφῶν ἐκλείσθησαν 150 περίπου Τούρκοι. Οἱ δὲ ἄλλοι βλέποντες τὴν ὁρμὴν τῶν ἰδικῶν μας, ἔπεσαν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀρκετοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπνίγησαν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐμέλῃσαν εἰς τὰ πλοῖα τῶν. Οἱ δὲ 150 δὲν ἐκλείσθησαν εἰς τὰ ὀσπήτια, παρὰ διότι δὲν ἐπνύφθασαν νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὰ πλοῖα, καὶ δὲν ἐκλείσθησαν καὶ εἰς ἄλλα, διότι τὰ λοιπὰ ἦσαν κρημνισμένα. Οἱ ἐν τοῖς πλοίοις, ἀφ' οὗ μᾶς ἴδαν ὅτι ἡράξαμεν, ἤρχισαν νὰ μᾶς βορίζωσι μὲ κανόνια. Ἀφ' οὗ ὅμως ἐστείλαμεν καὶ δύο βάρκας εἰς τὴν λίμνην, ὅθεν τοὺς ἐβόλιζαν δυνατὰ, ἰδόντες καὶ τὸ ἐκ τοῦ πανικοῦ φόβου ἄτακτον ἔμβασμα τῶν εἰς τὴν ξηρὰν συντρίφων τῶν, κόπτουν ἀγκύρας, κάμνονν πανία, καὶ δίδονται εἰς φυγὴν τοσοῦτον ἄτακτον, ὥστε ὅλα ὁμοῦ ἐφαίνοντο ὡς ἐν μόνον πλοῖον. Τοὺς ἐβόλισαμεν ἀραγμένοι, τέλος πάντων διὰ σημείου τοῦ ναυάρχου ὅλος ὁ στόλος ἐσηκώθημεν εἰς τὰ πανία, καὶ ὡς ὑπόπτεροι ἀετοὶ εἰς ἡμισίαν ὤραν τὰ ἐφθάσαμεν. Ἀρχίζει ἡ μάχη, καὶ μόλις ἐκράτησεν ἕως εἰς τὰς 8 ὥρας· ἐν ἐκῇ ἀφ' ἐαυτοῦ, δύο ἐβυθίσσαμεν ἡμεῖς, καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ ἔπεσαν εἰς τὰ παράλια τῆς Χίου κατὰ τὸ μέρος τῆς Βολισσοῦ καὶ ἐκάησαν ὅλα. Καθὲν ἀπὸ τὰ ἐχθρικά πλοῖα εἶχεν ὑπὲρ τοὺς 100 ἀνθρώπους, ἀλλὰ δὲν ἐσώθησαν ἐξ αὐτῶν οὐδὲ τὸ ἐκτεμνόμενον. Πολλοὶ ἀπελπιζόμενοι ἐπιπτον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγοντο. Μεταξὺ τῶν πνιγμένων εὐρέθησαν καὶ πολλὰ σώματα Εὐρωπαϊῶν, τὰ ὁποῖα ἐγνωρίσθησαν ἐκ τῆς ἐνδυμασίας των.

Μετ' ὀλίγον σκοποῦμεν νὰ κινήσωμεν καὶ κατὰ τοῦ λοιποῦ Ὁθωμανικοῦ στόλου.

Περὶ τῆς γενναιότητος καὶ τῶν ἀνδραγαθιῶν τοῦ ναυάρχου δὲν λέγω

τίποτε· ἀρκετὰ γνωστὴ εἶναι ἡ ἀνδρεία καὶ φρόνησις τοῦ σεβασμοῦ τοῦ ἥρωος.

Λὲν ἐχάρηκαν οἱ ἄχαιοι Τούρκοι τὴν ἐλθασιν τοῦ τριμεροῦ ἐπιχειρή-
ματός των. Ὅλοι οἱ ἀποβάντες, πλην ὀλίγων, ἔλαβον τὰ ἐπιχειρήματα
κακίας των. Μὲ τὸ αἶμά των ἐξέπλυναν τὴν γῆν, τὴν ὁποῖαν ἐμόλυναν,
καὶ τὰ ὅσα αὐτῶν θέλουν εἶσθαι ἐπὶ πολὺν καιρὸν τὸ μαρτύριον τῆς ἐκ-
δικήσεώς μας. (ὁ αὐτός.).

Οὐδεμία μένει ἀμφιβολία ὅτι ἐχάθηκαὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασ-
σαν ὁλόκληρος ἡ κατὰ τῶν Ψαρῶν ἐπιπεσούσα ἐχθρική δύναμις· τὸν δὲ
ἀριθμὸν τῶν ἐνδόξως θανατωθέντων Ψαρραίων δὲν δυνάμεθα εἰσεῖναι νὰ
τὸν προσδιορίζωμεν ἐπακριβῶς, διότι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν εἶχον διασωθῇ
μὲ τὰ πλοῖα των κατὰ τὴν πρώτην ὁρμὴν τοῦ ἐχθροῦ· φαίνεται ὅμως ὅ-
τι εἶναι οὐχὶ μικρὸς· ἐθρίαμβυσαν τέλος πάντων.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ.

Εὐχάριστως κοινοποιούμεν τὸ ἀκόλουθον ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ
στρατηγοῦ Ἰω. Γούρα, πρὸς τὸν ἐπαρχον καὶ δημογέροντα Ἀθηνῶν.

• Προχθὲς ἐστρατοπεδεύσαμεν εἰς τὴν τοποθεσίαν ταύτην τὴν καλου-
μένην Παλαιόκαστρον, καὶ ἦτις κεῖται ἐπὶ τοῦ Μαραθῶνος. Χθὲς εἴχο-
μεν ἀκροβολισμὸν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ. Σήμερον δὲ ἤλθομεν εἰς συμπλοκὴν
μὲ τὸν ἴδιον, ὅστις ὤρμησε καθ' ἡμῶν μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις. Ἡ
μάχη ἤρξατο ὁμοῦ μὲ τὴν ἡμέραν, καὶ διήρκεσεν ὥρας 8· ἐστάθη πολ-
λὰ πεισματώδης, κ' ἐμπορῶ νὰ εἰπῶ, ὅτι ἐδείχθησαν κατ' αὐτὴν σημεῖα
ἡραϊσμῶ μεγάλες ἀπ' ὅτι εἰς τὴν τῆς Γραβιάς (κατὰ τὸ 1821)· ἐ-
νικήσαμεν τέλος ἡμεῖς· ἐφρονεύσαμεν ὑπὲρ τοὺς διακοσίους βρεβάρους, ἐ-
πληγώσαμεν θανασίμῳ πολλὰ περισσοτέρους, καὶ κατεδιώξαμεν τοὺς
λοιπούς, μάλιστα ὅταν ἔφθασεν ἐγκαίρως πρὸς βοήθειάν μας καὶ ὁ ἀν-
τιστράτηγος Διονύσιος Εὐμορφόπουλος. Οἱ Ἕλληνες μας ἐπλούτισαν
λαφυραγωγοῦντες· ἡ εὐχαρίστησις των ὅμως διότι ἐνίκησαν ἐκεῖ, ὅπου
ἐνίκησε πάλαι ποτὲ καὶ ὁ Μιλτιάδης, εἶναι ἀπερίγραπτος· ἐστήσαμεν,
ἔλεγον, τρόπαια καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ὅπου καὶ οἱ μεγάλοι προ-
πάτορές μας! ἀνευνώσαμεν τὴν ἀρχαίαν ἐκείνην ἐνδοξὸν φήμην! Σᾶς
πέμπουμεν νῦν μερικὰ φρωτῶματα κεφαλᾶς τυράννων, δῶς σημαίας, καὶ
ἐν καθόκῳ πολιτικῶν πρὸς ἐνδείξιν τοῦ θριάμβου μας. (α) Ὑγιαίνειτε!

Ἐκ Παλαιόκστρου τοῦ Μαραθῶνος, τὴν 6 Ἰουλίου καὶ 6 ὥραν τῆς νυκτός.

Ἰωάν. Γούρας.

Σπεύδομεν νὰ χαροποιήσωμεν τοὺς φίλους ὁμογενεῖς μας, δημοσιεύον-
τες (ἀπαραλλάκτως) τὰς ἀγαθὰς ἀγγελίας, αἵτινες ἐφθασαν χθὲς πρὸς
τὸν ἐξοχώτατον γενικὸν διευθυντὴν τῆς Δυτικῆς Χ. Ἑλλάδος, καὶ αἱ ὁ-
ποῖαι σαφηνίζουσιν ἐπιβεβαιουσι τὴν ἐπίσημον νίκην, περὶ ἧς ἀνεγέραμεν
εἰς τὸν ὑπερὸν τῶν Χρονικῶν μας ἀριθ.

• Σᾶς εἰδοποιούμεν τὰ ἐδῶ διατρέχοντα· εἰς τὰς 14 τοῦ παρόντος
ἐκστράτευσεν ὁ Ρούμελης Βαλεσιῆς Δερβίς πασσας διὰ τὸν Σάλωνα μὲ
δῶδεκα χιλιάδας· τὴν αὐτὴν ἡμέραν συναπαντήθημεν, καὶ ὁ πόλεμος
ἤρχισε παρεπὺς, ἡ ὥρα ἦτον εἰς τὰς 3 1/2 τῆς ἡμέρας, καὶ ἐξ αὐτῆς
τῆς ὥρας μέχρι τῆς 12 τῆς ἐσπέρας ἡ μάχη ἐξηκολούθη ἀδιακόπως μὲ
πολὺν θυμὸν, καὶ μὲ μεγάλην ἀντίστασιν τῶν ἐνδόξων Ἑλλήνων. Μετὰ
τὸ ἐσπέρας ἐφθασαν εἰς βοήθειάν μας διάφορα Ἑλληνικὰ σώματα στρα-
τιωτικά, καὶ ἐρρίθησαν ἀμέσως ὅλοι οἱ Ἕλληνες ὡς λέοντες κατ' ἐπάνω
τοῦ ἐχθροῦ. Ἀρῶ τοῦ ἐπερίορισαν ὅλους τοὺς δρόμους, τὸν ἐκτύπησαν
ἀπ' ὅλα τὰ μέρη· ἐσκότωσαν ὑπὲρ τοὺς χιλίους βρεβάρους, τῶν ἐπύρην
τρία κανόνια ὅπου εἶχαν, ἐπὶ φορτία φουσέκια, καὶ ἐπὶ σημαίας· τίς
νὰ μετρήσῃ τὸ πλῆθος τῶν τουφεκιῶν, γιαταγανιῶν, καὶ σπαθιῶν, καὶ
ὁμοίων; πῶς νὰ διηγηθῇ κανεὶς τὴν λαμπρὰν νίκην μας; αἱ σκηναί, οἱ
ζουρνάδες, καὶ οἱ αἱ ἀποσκευαὶ τῶν Τούρκων, ἔγιναν λάφυρα τῶν Ἑλ-
λήνων· ἄλλοι μὲν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς ἐπιπταν ἀπὸ τοὺς βράχους, ἄλλοι
δὲ ἐπιάνοντο ζωντανοὶ ἀπὸ τοῦ· Ἕλληνες, καὶ ἂν ἡ νύκτα δὲν ἐδιαι-
θέντευεν τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς ἐχάνοντο ὅλοι· ἐλπίζομεν ὅμως νὰ εὕρωμεν
σήμερον πολλοτάτους εἰς τοὺς λόγκους. Ἄς πανηγυρίσῃ λοιπὸν καὶ αὐ-
τοῦ ἡ πόλις Μεσολογγίου αὐτὴν τὴν λαμπρὰν νίκην, ἐπειδὴ εἶναι μία
νίκη ὅπου ὁμοιάζει μὲ τὰς πλέον παλαιὰς τῶν προγόνων μας (6). Οἱ
Τούρκοι ἐτράβηξαν τὸ μέρος τῆς Γραβιάς, καὶ οἱ ἐδικοί μας τρέχουν ἀπὸ
κοντὰ των ὡς λέοντες ὀρούμενοι, καὶ οὕτως ἐλπίζομεν εἰς τὴν θεῖαν δύ-
ναμιν νὰ τοὺς ἀφανίσωμεν ὅλους. • Ταῦτα καὶ μὲ τὸ προσῆκον σέβας
κ. τ. λ.

Τῇ 15 Ἰουλίου Ἀμπλάνην (γ).

Δῆμος Σκαλιτζᾶς.

(α) Οἱ Ἕλληνες ἦσαν μολὶ 800· εἰ δὲ Τούρκοι ἐξαπλάσαι· τούτων, συνεδευμένοι ἐν αὐτῷ
καὶ μὲ κανόνια· τρεῖς μόνον ἐφρονεύθησαν ἐκ τῶν ἡμετέρων, καὶ αἵτις ἐπληρώθησαν· ἐκεῖνο δὲ
τὸ ἐπὶ οὐκ ἐπὶ ἰδίαν τῶν ἐνὶ εὐχαρίστησιν εἶναι τὸ ὅτι οἱ φίλοι ὁμογενεῖς μας ἐκτιμούν-
τες ἀξιοκρατῶς τὴν λαμπρὰν περικαταγωγὴν των, ἐξ ὁμοῦ νὰ τοὺς σημερινοὺς βαρ-
βάρους, ὅπως καὶ οἱ ἀθάνατοι πρόγονοι των ἐξοικονομῶν τοὺς αὐτῶν προγόνους βαρβάρους
Πέρσας.

(β) Ἐγίνον ἐνταῦθα πάραυτα μεγαλεπρεπὴς λιτανεία, καθ' ἣν ἐδεξολογίτη μὲ ἄκραν κα-
τένυσιν ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ὅστις κήδεσθαι καὶ εὐδικεῖ τὸ νὰ στεφανοῦνται τοσοῦτον
συναχῶς καὶ λαμπρῶς τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα, ὅντις οὐκ ἔχαστην τὰς ἀγαθὰς ὑπὲρ τοῦ
ἱεροῦ τούτου ἀγῶνος ἐλπίδας μας.

(γ) Τοποθεσία μεταξὺ Σαλῶνων καὶ Γραβιάς

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 60

τῇ 23 Ἰουλίου 1824.

Μεσολογγίον τὴν 20 Ἰουλίου.

Σήμερον ἐλάβαμεν νεωτέραις εἰδήσεσι ἀπὸ τοῦ ἐν Σάλωνα Ἑλλήν. στρα-
τόπεδον. Κατ' αὐτάς, ὁ ἀριθμὸς τῶν φρονευθέντων ἐχθρῶν ἠυζήθη μετὰ
τὴν ἐνδοξὸν μάχην τῆς Ἀμπλάνου, διότι ἐκτοτε δὲν ἐπαυσαν οἱ γενναῖοι
ψυχοὶ Ἕλληνες τοῦ νὰ καταδιώκωσι τοὺς αἰσχυρῶς τραπέντας εἰς φυγὴν
βαρβάρους (ἴδε ἀριθ. 59)· μέχρι τῆς 18, οἱ θανατωθέντες καὶ καιρίως
πληγωθέντες Τούρκοι ὑπερέβαινον τὰς δύο χιλιάδας, τὰ λάφυρα ἐπὶ πλ-
απλασιάζοντο· καὶ εἰς τὰ τρία προκυριεύοντα κανόνια προσετέθη ἡδὴ
καὶ ἐν ἑτέρον πλῆθος σπαθίων γεμάτων ἀπὸ αὐτῶν ἐχθρῶν ἐπέμφοθησαν εἰς
διαφόρους ἐπαρχίας, πρὸς δαίγμα τοῦ κατὰ τῶν Σαλῶνων Ἑλ. θριάμβου·
εἰς τὸν ὁποῖον συνετέλεσαν μεγάλως ὅτε γενναϊότατος στρατηγὸς Κίττος
Τζαβέλλας μετὰ τῶν διακοσίων τοῦ ἐμπευροπολέμων Σουλιωτῶν, καὶ ὁ
μεγαλόψυχος ἀντιστράτηγος Ἰωάννης Νοταρᾶς μὲ τοὺς πεντακοσίους τοῦ
ἀνδρείους Πελλοποννησίους.

— Ἐληροφορήθημεν ὅτι ὁ Ὁμέρ-πασσας Βρυόνης ἀφῆσα· ἐν μέρει πᾶ-
σάν του ἰδιαίτερον ὑπόθεσιν ἀπεράσιον, τέλος πάντων, νὰ ἐκστρατεύσῃ
πρὸς τὰ ἐδῶ· συμπεραίνουμεν ὅτι οὗτος δὲν εἶχεν εἰσεῖναι τὴν εἰδησιν τῆς
ὀλοτελοῦς καταστροφῆς τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν Δερβίς-πασσα εἰς Ἀμπλάνην, καὶ
διὰ τοῦτο ἐτόλμησε νὰ ἐμβῇ εἰς κίνησιν. Μ' ὅλον τοῦτο, ὁ στρατηγὸς
Ἀνδρέας Ἰσκού δὲν ἔλλειψεν ἀμέσως ἀπὸ τοῦ νὰ τρέξῃ καὶ προκαταλά-
βῃ τὴν ἀξιολόγον τοποθεσίαν, λεγομένην Τ ο ὕ ρ κ α, τὴν κειμένην πλησίον
τῆς Ἀ γ κ α δ α ς, μὲ ἀπόρρυσιν σταθερὰν τοῦ νὰ ὑπερασπισθῇ αὐτὴν
ἑω; θανάτου ὁμοῦ μὲ τοὺς τετρακοσίους ὑπ' αὐτὸν ἐκλεκτοὺς Ἕλληνας.
Ἡ πατριωτικὴ αὐτῆς προθυμία τοῦ στρατηγοῦ ἀποδεικνύει ἀληθῶς τοῦ-
τον ἄξιον υἱὸν τοῦ ἀξιωματημοῦ πατρὸς του Δημητρίου Καρα-Ἰσκού,
καὶ δὲν διατάζομεν παντελῶς, ὅτι μέλλει νὰ ὀντοποιήσῃ ὅλας μας· τὰς
ὑπὲρ αὐτοῦ χρηστάς ἐλπίδας.

Εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι αἱ φθοροποιαὶ συμβουλαὶ τοῦ προδότου Βαρνακιώ-
του κατέπεισαν τέλος τὸν ῥηθέντα Ὁμέρ-Βρυόνην διὰ νὰ ἐπιπέσῃ τρίτην
ἡδὴ φορὰν κατὰ τῆς Ἀ κ ρ ν α ν ι α ς, καὶ νὰ συνεργήσῃ οὕτω διὰ τὴν
ἐκτέλεσιν τοῦ φονικῆς σχεδίου τοῦ Ρούμελη βαλεσιῆ Δερβίς-πασσα· ὅθεν
(κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ αὐτοῦ Ὁμέρ-πασσα) ὁ μὲν Ἀχμέτ-πασσας μὲ
δύο χιλ. Ἀλβανούς καὶ μὲ τὸν Γιαννάκον Στράτον (ὅστις εἶναι πλάσμα
τοῦ καταράτου Βαρνακιώτου), ἐκστράτευσεν ἡδὴ κατὰ τοῦ Βάλτου· ὁ δὲ
ἄξιος υἱὸς τοῦ ἐπιβόλου Γώγου ἐπὶ κεφαλῇς ἐνὸς ἐτέρου σώματος 2000
στρατιωτῶν, ἐπροχώρησε μέχρι τῆς Χ ε λ ὡ ν η ς· καὶ τέλος ὁ ἴδιος μοχ-
θηρὸς Βαρνακιώτης μὲ ἄλλους τόσους πολεμιστὰς, διευθύνθη πρὸς τὸ κά-
τω μέρος τοῦ Βάλτου. Τοιοῦτοτρόπως ὅλη ἡ δύναμις τοῦ Ὁμέρ-πασσα
Βρυόνη συμποσῶται εἰς 23 χιλιάδας, ἀποβλέπουσα τὸ νὰ ἐνωθῇ εἰς Ναύ-
πακτον μὲ ἐκείνην τοῦ Δερβίς-πασσα [ὡς εἶδομεν εἰς τὸν ἀριθ. 56 τῶν
Χρονικῶν]· ἀλλ' οὗτος μὲν κατεστράφη· ὅσον δὲ δι' ἐκείνον, ἡ ἐνταῦθα
Διοίκησις ἔδωκε πάραυτα διαταγὴν πρὸς τοὺς στρατηγούς Δημήτριον
Μακρὺν [α] Γεώργιον Τζόγκαν κτλ. ἵνα προλάβουν καὶ στρατοπεδεύσουν
εἰς Λιγοβίτζι, ἐμποδίζοντες ἐντεῦθεν τὴν πρόδον τοῦ ἐχθροῦ, καθὼς καὶ
ὁ γενναῖος στρατηγὸς Ἀνδρέας Ἰσκού μέλλει νὰ τοὺς προτέχῃ ἐκ μέρους
τῆς Τ ο ὕ ρ κ α ς.

Εἴμεθα εὐέλπιδες, ὅτι τὰ μεγάλα παραδείγματα, ὅσα εἶδον οἱ ὁμογενεῖς
μας Ἕλληνες τοῦτο τὸ ἔτος, ὁμοίως καὶ οἱ διάφοροι θρίαμβοι αὐτῶν,
θέλουν ἐμψυχώσει τούτους γενικῶς εἰς τὸ νὰ ἀντιπαρατάττονται πλέον
κατὰ τῶν βαρβάρων μὲ τὴν μεγαλητέραν εὐτολμίαν, καὶ ἔστωσαν βέ-
βαιοι, ὅτι τοιοῦτοτρόπως ἡ νίκη θέλει εἶναι πάντοτε ἐδική των.

Τῇ 21 — Πληροφορούμεθα, ὅτι οἱ γενναῖοι φρονεῖς κάτοικοι τῶν δύο
νήσων Ἰδρας καὶ Πετζῶν, ἀφ' οὗ εἶδον τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πατρίδος των
ἠσυχασμένον κάλλιστα ἀπὸ τοῦ πλῆθος τῶν διαφόρων ὁμογενῶν μας πο-
λεμιστῶν, οὔτινες προθυμώτατα ἔτρεξαν ἐκεῖ, ἐνησχολήθησαν εἰς τὸ νὰ ἐ-
τοιμάσωσιν ὅλα ἐν γένει τὰ πολεμικὰ πλοῖα των, καὶ ὅτι ἐσύστησαν ἡδὴ
δύο τρομεροὺς στόλους, προσδωρισμένους νὰ ἐπιπέσωσιν ἐπάνω εἰς ἐκεί-
νους τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀλεξανδρείας, καὶ ὅτι θέλουν συνοδευ-
θῇ κατὰ τὴν γενικὴν ταύτην ἐκστρατείαν καὶ ἀπὸ μίαν σημαντικὴν ναυ-
τικὴν δύναμιν πλοίων Ψαρραίων, τῶν ὁποίων οἱ κυβερνῆται καὶ ναῦται
πνέουσιν εἰσεῖναι θανάσιμον ἐκδίκησιν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ἡ καρδία παντός
εὐκρινούς Ἕλληνος εὐφραίνεται ἐξάπαντος, ὅταν αἰσθάνεται τὴν ἰσχυρὴν
προθυμίαν, τὴν ὁποῖαν δεικνύουν εἰς τὰς πολεμικὰς πράξεις των οἱ μεγα-
λόψυχοι κάτοικοι τῶν τριῶν ἐνδόξων νήσων Ἰδρας Πετζῶν καὶ Ψαρῶν.
Οἱ γνήσιοι οὗτοι υἱοὶ τῆς Ἑλλάδος ἀπ' ἀρχῆς τοῦ παρόντος ἀγῶνός μας
ἐδείξαν πάντοτε τὸν αὐτὸν ἐνθέρμον ζῆλον εἰς ἕσα ἀπέβλεπον τὸ γενικὸν
τῆς πατρίδος μας ὄφελος, καὶ ἐπειδὴ εἰς ὅλα των τὰ κατὰ θάλασσαν κι-
νήματα εἶχον πάντοτε ἐρρίζωμένα εἰς τὴν ψυχὴν των καὶ τὸν φόβον τοῦ
Θεοῦ καὶ τὴν εὐκρίνειαν, διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἀγνωσθέντος Θεοῦ, καὶ ἡ εὐχὴ

(α) Ἄλλος εἶναι οὗτος ὁ στρατηγὸς ἀπ' ἐκείνων τῶν ὁποίων κατὰ λάθος ὠνομάσαμεν εἰς
τὸν ἀριθ. 58 τῶν Χρον. στρατηγὸν Μακρὺν, ἐνῷ λέγεται Καπετὰν Χρήστος Μακρὺς, ἀξίος
ἕως παντός μεγαλητέρου καὶ ἐπισσημωτέρου βαθμοῦ διὰ τὰς ὁποίας εἰδείκεν ἡρώικας πράξεις
καὶ προλαβόντως, καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸν Σάλωνα τελευταίαν μάχην.

τῆς Ἑλλάδος τοὺς ἐστεφάνωσαν πάντοτε εἰς δέκα πάντα σχεδὸν σημαντικὰς ναυμαχίας κατὰ τοῦ ὑπερηφάνου στόλου τοῦ τυράννου. Ἡ Ἑλλὰς ὅλη ἐν γένει χρεωστέη τὴν μέχρη τοῦδε συντήρησίν τῃ· εἰς τὴν ναυτικὴν δύναμιν τῶν αὐτῶν νήσων, καὶ εἰς τὰ ἀθάνατα κατορθώματα τῶν ἐγκατοίκων τῶν. Πρὸς αὐτοὺς ὀρεῖλουσιν ἰδιαιτέρως οἱ ὁμογενεῖς πάντες τὴν εὐγνωμοσύνην των καὶ διὰ τὰς μεγάλας ἐκείνων θυσίας ὡς ἐκ μέρους τοῦ χρηματικοῦ, διότι κἀνὲς δὲν δύ·αται ν' ἀρνηθῇ, ὅτι μόνοι αὐτοὶ οἱ ἔλευθερόφρονες ἄνδρες κατέβαλον καὶ ἐξώδευσαν πάντοτε ἐξ ἰδίων των ποσότητος ὁλοκλήρων μυλλιονίων, καὶ ὅτι δὲν ἔχει κἀμμίαν ἀνζλογία μὲ αὐτὰς, ὅτι ἔλαβον πρὸς ἀποζημίωσιν. Ταῦτά δὲ λέγοντες ὑπὲρ τῶν ἀξιοσεβάστων Ἰδριποπεζιωτῶν ῥήσιν, δὲν ἀποβλέπομεν, βέβαια, εἰς τὸ νὰ σμικρύνωμεν τὰς ἀρετὰς καὶ τῶν κατὰ ξηρὰν διαπρεψάντων ἡρώων μας· οὐχί, ἡ εὐγνώμων πατρίς ὁμολογεῖ ἀπείρους τὰς χάριτας καὶ εἰς τὰ φίλτατα τέκνα τῆς ταῦτα· καθὲς ὅμως αἰσθάνεται ὅτι ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν τῆς ἐχρειάζετο ἀνυπερθέτως καὶ θαλάσσιον δύναμιν διὰ τὴν καθ'αυτὴ ἀσφάλειάν τῆς, καὶ εὖρεν ἀληθῶς τὴν ἀσφάλειαν ταύτην, διότι εὖρε καὶ εἰς τὸν κόλπον τῆς τὴν ἀπαιτουμένην ναυτικὴν δύναμιν τῶν τριῶν δικτυλοδοικτουμένων νήσων. Ἀς σεμνύνεται λοιπὸν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ ἡ σεβαστὴ τοῦ Διοικήσεως ἐνταυτῷ διὰ τὴν τοιαύτην ἀγαθὴν τύχην! Ἀς σεμνύνονται καὶ αἱ τρεῖς νῆσοι δότι ἔλαβον τὴν τύχην νὰ ᾖναι Ἑλληνικαί! καὶ ὅτι ὡς τοιαῦται δύνανται εἰς τοιαύτας περιστάσεις νὰ διαπρέπωσι καὶ νὰ θριαμβεύωσιν ὡς τῶν πω.

Ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων ἀρετῶν, ὅσαι χαρακτηρίζουσι τοὺς κατοίκους τῶν αὐτῶν τριῶν νήσων, δύο εἶναι καὶ ἡ σταθερότης καὶ ἡ σοβρὰ σκέψις εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν ἀρετῶν αἰτινὲς ὠφέλησαν καὶ ὠφελοῦν μεγάλως· τόσον εἰς τὰς τοπικὰς ὑποθέσεις των, καθὼς καὶ εἰς ἐκείνας τῆς ἐθνικῆς Διοικήσεως.

Εὐχῆς ἄξιον εἶναι λοιπὸν, ὥστε ἡ αὐτὴ πολυσεβαστος Διοίκησις νὰ φερθῇ πρὸς τοὺς [τοῦλάχιστον τώρα, καθ' ὅν καιρὸν ἔχει καὶ τοὺς τρόπους καὶ τὰ μέσα] ὅπως καὶ οὗτοι ἐφέρθησαν πάντοτε πρὸς ἐκείνην!

Τῇ 23 — Ἐτέρα ἐπιστολὴ ἐκ τοῦ κατὰ τὸν Σάλωνα Ἑλληνικοῦ στρατοπέδου μας ἐπιβεβαιῶι σήμερον καὶ αὕτη ἐπισήμως· πᾶν ὅτι ἀνεφέρμεν ἤδη περὶ τοῦ ἡττηθέντος· καὶ αἰσχυρῶς φυγαδευθέντος· Ροῦμην βαλεσῇ Δεσφύς-πασσα, τοῦ ὁποῦ οὗ στρατὸς συνίστατο ἀληθῶς εἰς δώδεκα χιλιάδας ἐπιλέκτων Τζάμιδων, Γκέκιδων, καὶ Ἀλβανῶν, καὶ τινῶν Ἀσιανῶν εἰς μικρὸν ὅμως ἀριθμὸν. Οἱ δὲ ἡμέτεροι πολεμισταὶ ἦσαν μόλις 2800 οἱ πάντες, πάντες ὅμως καὶ ἐρλογίζοντο ἀπὸ τὴν ὑπὲρ τῆς πατρίδος εὐνοίαν, διὰ τοῦτο καὶ ἐθράμβυσαν πληρέστατα κατὰ τοῦ αἰμοδιψοῦ βαρβάρου, χωρὶς νὰ χάτωσι πλείοτους τῶν ἐξ μόνον συναδελφῶν των Ἑλλήνων. Πάντες οἱ πολεμικοὶ ἀρχηγοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ τούτου σώματος· ἐδειξαν ἀνδρείαν ἡρωϊκὴν κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην περίστασιν· πλὴν πάντες καὶ κράζουσιν καὶ γράφουσιν ὅτι ὁ ἀκαταμάχητος στρατηγὸς Κίτζος Τζαβέλας διέπρεψεν ἐξαιρετικῶς πῶς, διότι οὗτος· πρῶτος, μετὰ δὲ καὶ περίπου ὥρων συνεχῇ πεισματώδη μάχην, σαλπίσας ἐξῆλθε τῶν προχωμάτων καὶ μετὰ τὸ ξίφος εἰς τὴν δεξιὰν ἐφώρμησεν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις ἀμέσως ἐτράπη εἰς φυγὴν, ἐπειδὴ ἀμέσως ἐμψυχωθέντες καὶ οἱ μεγαλοκάρδιοι Ἑλληνες ἀπὸ τὸ ἐξάίσιον παράδειγμα τοῦ ἐνδόξου στρατ. Κίτζου [ἔγγονοῦ τοῦ ἀθανάτου Τζαβέλα], ὑπέπεσαν κατ' ἐκείνου ταῦτο χρόνος καὶ τὸν κατετρόπωσαν.

Ἡ δημοσιότης εἶναι ψυχὴ τῆς δικαιοσύνης.

Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἡ πολιτικὴ εἶναι πάντοτε σχεδὸν φιλόδοξος, διὰ τοῦτο πάντοτε εἶναι καὶ ἀνήσυχος· ἐπειδὴ πάντοτε εἶναι ἀχόρταγος, διὰ τοῦτο πάντοτε εἶναι καὶ ἐμφοβος, ὑποπτεύουσα μήπως ἔξαφνα παρρησιασθῇ κἀνὲς καὶ τῆς κλείσῃ τὸ στόμα· Ἡ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας τοιαύτη πολιτικὴ, ἐπικρατεῖ σήμερον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ (διὰ πολλοὺς λόγους) εὐρίσκειται μάλιστα περισσύτερον ἀνήσυχος πρὸ ἄλλου· ἡ ἀνησυχία τῆς αὐτῆς προέρχεται ἐξαιρετικῶς ἀπὸ τὴν ὑποψίαν τοῦ μήπως ἔχει ἡ Ἑλλὰς καὶ μερικοὺς δημοκράτας μὲ ἀρετὰς πατριωτικάς, καὶ μὲ γνώσεις ἱκανὰς εἰς τὸ νὰ ἐξετάζουσιν καὶ πληροφοροῦνται τὸ πῶς φέρεται ἡ Διοίκησις, τὸ πῶς φέρονται ἐνταυτῷ καὶ ἐκεῖνοι, ὅσοι παριστάνουν αὐτὴν (δηλαδὴ οἱ κατὰ μέρος διάφοροι Διοικηταί)· δι' αὐτὸ τοῦτο λοιπὸν ἀνάγκη εἶναι νὰ γνωρισθῇ καὶ ἐμπράκτως, ὅτι τῶντι εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑποκείμενα τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα παρατηροῦν ὅλα τὰ διατρέχοντα, καὶ σκέπτονται ἐνταυτῷ ὅχι μόνον διὰ τὰ μερικά, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ γενικὰ πράγματα πρὸς ὠφέλειαν τῆς πατρίδος· ὁλοκλήρου.

Κἀνὲς νὰ μὴν φαντασθῇ ποτὲ ὅτι ὅσα δημοσιεύονται διὰ τῆς ἐφημερίδος μας εἶναι ἐδικαί μας μόνον ἰδέαι, καὶ ἰδιοί μας μόνον στοχασμοί· ὅχι, ὅχι· ἡμεῖς δὲν γνωστοποιούμεν πάντοτε ἄλλο τι, εἰμὴ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον φρονεῖ καὶ ἐπιθυμεῖ τὸ ἔθνος μας ὅλον, δηλαδὴ τὰ συμφέροντά του, τὰ ὁποῖα πολλάκις πολλοὶ τοῦ παριστάνουν κατ' ἄλλον τρόπον παρεξηγοῦντες τα.

Εἶναι ἄρα καιρὸς διὰ νὰ εἰπωμεν κάτι τι καὶ περὶ τοῦ ἐθνικοῦ δανείου.

Διεκέρχεν ἤδη ἡ Διοίκησις εἰς τὸ Πανελλήνιον (ἴδε ἀρ. 42 τῶν ἑλ.

Χρ.) τὴν τελειοποίησιν τοῦ δανείου, ἐνταυτῷ καὶ τὸ φθάσιμον ἐνὸς μέρους αὐτοῦ. Διόφοροι ποσότητες αὐτῶν τῶν μετρητῶν ἐπέμφθησαν ἤδη καὶ εἰς τὸν τόπον τῆς διατριβῆς τῆς Διοικήσεως, καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, μένει νῦν νὰ ἐξετάσωμεν ἂν μέλλῃ νὰ προκύβῃ ὠφέλεια ἢ βλάβη ἀπὸ τὰ αὐτὰ χρήματα. Κἀνὲς δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι θέλει προζενηθῇ ὄφελος, καὶ ὄφελος μέγα, ἀνίσως ἡ Διοίκησις δείξῃ δραστηριότητα εἰς τὰς πράξεις τῆς, ἀνίσως φυλάξῃ τὸν χαρακτήρα τῆς σήμερον, καθ' ὅν καιρὸν ἔχει ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα, ἀνίσως, μ' ἕνα λόγον, δὲν παρεκτραπῇ ἀπὸ τὸ σωτήριον σύστημα τῆς σταθερότητος καὶ δημοκρατίας.

Τὸ δάνειον εἶναι ἕνα χρέος ἱερὸν ὅλου τοῦ ἔθνους· διὰ τοῦτο, δὲν εἶναι πρέπον νὰ φυλλάττηται ὡς μυστικὸν τοῦ ὅτι ἐστάθησαν ἐξ αὐτοῦ διάφοροι ποσότητες εἰς διαφόρους ἐπαρχίας, καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ τὸ ἡξέωρουν μόνον οἱ ὑπάλληλοι ὑπουργοί, καθὼς γραμματεῖς, ταμίαι (κασσιέροι) καὶ οἱ ὅμοιοι. Ἀφ' οὗ ὁ καθὲς ἀπὸ τοὺς συμπολίτας μας εἶναι ὑπόχρεως, διὰ τὴν νὰ τοῦ κρύπτουν, ὅτι τὸ πρᾶγμα, διὰ τὸ ὁποῖον ὑποχρεώθη ἔφθασεν ἐκεῖ, ὅπου ζῇ καὶ αὐτὸς καὶ ὅπου διατρίβει, δηλαδὴ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, τῆς ὁποίας τὰς ἀνάγκας καὶ ἐλλείψεις αὐτὸς γνωρίζει καλύτερα· ὡς ἐκ ταύτης τῆς μυστικότητος δύνανται νὰ πρέλθουν μεγάλα κακά. Ἀ· ἡ Διοίκησις καὶ οἱ Διοικηταὶ χάνουσι τὴν ὑπόληψιν των, διότι κἀνὲς Ἑλλήν δὲν ἡμπορεῖ πλέον νὰ ἔλῃ πίστιν οὔτε εἰς ἐκείνην, οὔτε εἰς τοὺς, ἀφ' οὗ τοῦ κρύπτουν μίαν ὑπόθεσιν, διὰ τὴν ὁποίαν αὐτὸς εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποκριθῇ μίαν ἡμέραν πρὸς τοὺς δανειστάς. Β'. ἐπειδὴ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς εἰς ὑπάλληλα ὑπουργήματα ὄντας ἀποβλέπουν μόνον τὸ ἐαυτῶν συμφέρον, ὁ καθὲς Ἑλλήν ὑποπτεύεται εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ὅτι τὰ μετρητὰ τοῦ δανείου δὲν ἐξοδεύονται εἰς τὰς χρεῖας τῆς πατρίδος, ἀλλὰ ὅτι σφετερίζονται ἢ ἐξοδεύονται μόνον εἰς μαγανισμοὺς καὶ εἰς τοὺς ἡγαπημένους τῶν Διοικητῶν· καὶ κἀνὲς δὲν λέγει μάλιστα, ὅτι πταίουσιν οἱ μικροὶ ὑπουργοί, διότι ὑποθέττει ὅτι ἡ διαγωγὴ τούτων πρέπει νὰ εἶναι γνωστὴ εἰς τοὺς Διοικητάς, οἵτινες, ἐπειδὴ σιωποῦν, εἶναι μικροῦς, ἢ εἶναι σύμφωνοι μὲ τοὺς ὑπ' αὐτῶν ἀπαγάς.

Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τῶν τοιούτων ἀποπημάτων, καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς τιμῆς τῆς Διοικήσεως, δίκαιον εἶναι, ὥστε καὶ αὕτη ἡ ἰδία Διοίκησις καὶ οἱ κατὰ μέρος Διοικηταὶ νὰ κοινοποιώσιν, ὅταν λαμβάνουν μετρητὰ, ὅτι τόση ποσότης τοῖς ἐμβάσθη ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν δάνειον, καὶ εὐρίσκεται εἰς χεῖράς των, καὶ ἐξοδεύηται ἢ ἐξοδεύεται εἰς τὴν δεῖνα ὑπόθεσιν τῆς πατρίδος· ἀνίσως τοῦτο δὲν γένη, τότε τὸ μυστηριώδες φέρεσιμον ἀκωρόναι τὴν δημοσιότητα, καὶ ἡ Διοίκησις θέλει κατηγορεῖται ὅτι κἀμνεῖ μέγα σφάλμα, ἐπειδὴ καταπατεῖ τὸ μεγαλύτερον δικαίωμα τῶν ἐθνῶν.

Διὲ φθάνει δὲ μόνον τὸ νὰ γνωστοποιώσιν οἱ Διοικηταί, ὅτι ἔφθασαν εἰς χεῖράς των χρήματα ἐκ τοῦ δανείου, ἀλλὰ πρέπει προσέτι νὰ συσκέπτονται καὶ μὲ τοὺς στρατηγοὺς κτ. φανερώνοντας πρὸς αὐτοὺς καὶ ἰδίως ὅτι ἔχουν ἀνὰ χεῖρας μέσα διὰ νὰ καταπολεμήσουν τὸν ἐχθρὸν, καὶ νὰ ἐξακολουθήσουν τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεως. Ἀφ' ὅλα ταῦτα τίποτε δὲν ἐγείναι ἕως τώρα α). διὸ καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ διορθωθῶσιν αὐτὰ τὰ σφάλματα, τὰ ὁποῖα διέσπειραν ἤδη τόσας καὶ τόσας δυσαρρεσκείας, καὶ δυσπιστίας μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν καὶ εἰλικρινῶν πατριωτῶν, οἵτινες ἡξέωρουν καλῶς, ὅτι μία ὑπόθεσις δανείου δὲν εἶναι ὑπόθεσις μερικῇ ἀλλὰ ἐθνικῇ.

Μᾶς ἔγραψεν ὑποκείμενὸν ἀξιόπιστον (τὸ ὁποῖον μᾶς ὑπόσχεται καὶ λεπτομερῆ περιγραφὴν ἀκολουθῶς, ὅτι καὶ εἰς τὴν Νέαν Ὁρλεάνς (πόλιν τῶν Ἡνωμένων τῆς Ἀμερικῆς ἐπαρχιῶν) ἐστατήθη ἡδη Φιλελληνικὴ ἐταιρεία, ὅπου συνέδραμον μετὰ προθυμίας πολλοὶ ἐκ τῶν ἐκκαταστατωτέρων ἐπιτιπῶν διὰ νὰ καταβάλωσιν ἱκανὰς πεισότητας πρὸς ἀνακουφισμὸν τῶν ἐξόντων τοῦ ἀγώνος ἡμῶν· εἴθε ν' ἀποβῇ ἡ Ἑλλὰς ἡμέραν παρ' ἡμέραν τὸ ἀντικείμενον τῆς εὐνοίας τῶν φιλοκάλων καὶ φιλελευθέρων!

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 61 Τῇ 26 Ἰουλίου 1824.

Τῇ 25. Χθὲς ἐξῆλθον τοῦ Ἀνατολικοῦ 500 ἐκλεκτοὶ Ἑλληνες πολεμισταί, οἵτινες, μετὰ τὸν ἀγασμὸν τῶν σημειῶν των, ἐκστράτευσαν πάραυτα πρὸς τὸ Λιγούβιτζι, δι' ὅπου διεβύθησαν ἤδη καὶ οἱ στρατηγοὶ Τζόγκας, Μακρύς, κ.τ.λ. διὰ νὰ συστήσωσι τὸ γενικὸν στρατοπέδον κατὰ τοῦ Ὁμέρ-πασσα, ὅστις εἶχε προσδιωρισμένην τὴν χθὲς ἡμέραν διὰ νὰ ἐκστρατεύσῃ προσωπικῶς, καὶ ἔλθῃ εἰς τὸ ἐν Κομπότι εὐρισκόμενον στρατοπέδον του.

Ὁ ἐξοχώτατος κύριος διευθυντὴς μας ἐνασχολεῖται ἤδη εἰς μεγάλας ἐτοιμασίας, σκοπῶν νὰ ἐκστρατεύσῃ (διὰ τὸ ῥηθὲν μέρος) αὐτοπροσώπως περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐρχομένης ἐβδομάδος, συνωδευμένους μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Ἀλεξίου Βλαχόπουλου ὑπουργοῦ τοῦ πολέμου, καὶ μὲ ὅλον τὸ ὑπό-

(α) Ὁ ἐξοχώτατος Κύριος Α. Μαυροκορδάτος ἐπλήρωσεν ἤδη τοὺς διαφοροὺς ὑπομνησμοὺς στρατιωτάς, μετρήσας καὶ τ' ἀναγκαῖα χρήματα τῆς ἐκδυναμώσεως Μεσολογγίου καὶ Ἀνατολικῆς· τοῦτο ὅμως δὲν ἀρκεῖ, διότι ὀλίγοι ἔχουσιν ταύτην τὴν εἰδῆσιν ἐκ τῶν ἐνταῦθα, καὶ κἀνὲς βέβαια δὲν τὸ ἡξίει μέχρι τοῦδε ἀπὸ τοῦ ἐξω, ἐνῷ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς προηξέωρουν ὅτι ὅτι ὁ Γεν. Α. αὐθιγῆς τῆς Α. Χ. Ἑλλάδος ἔλαβε πρὸ καιροῦ χρήματα ἀπὸ τὸ δάνειον· διὸ καὶ εἰμὲθα εὐέλπιδες, ὅτι θέλει προλάβει τὸ νὰ μὴν ὑποφέρῃ πῶς ἢ ὅπως τῆς.

λοιπον στρατεύμα. Ἡ παρουσία τοῦ κυρίου διευθυντοῦ, αἱ πολιμικαὶ ἀμαρταὶ τῶν ὄνων στρατηγῶν, ὁ δεδοκιμασμένος ἐνθουσιασμός τῶν στρατιωτῶν μας, καὶ ἡ προπαρασκευὴ τῶν ἀναγκαίων ζωοτροφῶν, πολεμοφιδίων κ.τ.λ. μᾶς δίδουσι τὰς πλέον χρηστὰς ἐλπίδας περὶ τοῦ εὐτυχοῦς ἀποτελέσματος καὶ τῆς παρουσίας ἐκστρατείας.

Σήμερον τὸ πρωὶ ἠκούσθη πρὸς τὸ μέρος τῆς Πάτρας μέγας κρότος κανονίων, συντροφευμένοι μετ' ὑπόκουφον ἦχον τυφεκισμῶν πολλῶν ὑποθέτομεν λοιπόν, ὅτι ἐφάσεν ἤδη ἴσως ὁ στρατηγὸς Α. Δόντος εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἦτο προοδωρισμένος παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως (ἴδε ἀρ. 58), ὅτι ἤρξατο ὁ πολιορκισμός, καὶ ὅτι ἐγίνεν ἐνταυτῷ καὶ καμμία συμπλοκή.

— Τῇ 25. Πληροφοροῦμεθα ὅτι ὁ Ρούμελι βαλεσῆς μετὰ τὴν εἰς Ἀμπλανην καταστροφὴν τοῦ ἐπροσπάθησεν ὅλως δυνάμειν εἰς τὸ νὰ συνάθροισεν πάλιν τὰ διασκορπισθέντα λείψανα τοῦ στρατοῦ του, καὶ βοηθοῦμενος ταυτοχρόνως ἀπὸ ἄλλα διάφορα νέα σώματα (εἰς ἱκανὸν ἀριθμὸν), τὰ ὅποια ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Πράχου Πρεβίστα (ὅστις εἰς τὰς 8 τρέχοντος ἐβραβδίσθη κακῶς εἰς τὴν ἐν Μουσινίτζα μάχην, ὡς ἀναφέραμεν εἰς τὸν 58 ἀριθμ.), συνεκρότησε πάλιν στρατεύμα πολυἀριθμὸν (10,000 περίπου) κατὰ τὸ μέρος τῆς Γραβιάς. Ἐν τούτοις, ὁ ἀριστος στρατηγὸς Α. Σκαλιτζᾶς προκατέλαβε τὴν θέσιν λεγομένην Σουλάκη, οἱ δὲ λοιποὶ ἀξιοτίμητοι στρατηγοὶ ἐποποθέτησαν τὰς δυνάμεις των εἰς τὰ ὑψώματα τῆς Ἀμπλάνου (α), καὶ τοιουτοτρόπως πάλιν ἐπεριτριγύρισαν σχεδὸν τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον οἱ ἀνδρεῖοι Ἑλληνας. Ἄθλιε Δεσφύση! Οἰῶνοι κακοὶ περιφέρονται καὶ αὖθις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου. Γάζουσι εἰσέτι αἱ Ἑλληνικαὶ ῥομφαῖαι ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν κεφαλῶν, ὅσας ὡς ἀστάχεις! ἐθέρισαν τὴν 14 τοῦ παρόντος ἀμφιβάλλεις ἄρα, ταλαίπωρε, ὅτι τῶν ἐνδόξων νικητῶν σου ἡ παντοδύναμος φιλοτιμία θέλει θαυματουργήσει καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἐξαίρετα;

Τὸ τέταρτον τοῦτο ἔτος τῆς ἀνεξαρτησίας μας διαπρίπει μετὰ τῶν προλαβόντων, οὐχὶ μόνον κατὰ τὸ ὅτι οἱ ἀληθεῖς Ἑλληνες ἐθριάμβευσαν καὶ ἰδίως πως καὶ πολυτρόπως, οὐχὶ μόνον κατὰ τὸ ὅτι κατετρόπωσαν τὸν ἐχθρὸν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, ὡς τὸν ἔπρεπε, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ὅτι ἡ προσοχὴ τῶν ὁμογενῶν μας ἐπεκταμένη εἰς μεγαλλήτερα ὅρια: αἱ καθ' ὅλα ἀναγκαῖαι ἐτοιμασίαι γίνονται ἐν καιρῷ πανταχοῦ· οἱ πολεμισταὶ μας κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ζητοῦσι τὸν ἐχθρὸν, χωρὶς πλέον νὰ τὸν περιμένωσιν ἵνα ἔλθῃ ἐκείνος πρὸς αὐτοὺς· οἱ ἐμπροσθοφυλακαὶ βλέπουσιν εἰς μακρύτερον διάστημα· φανοὶ φαίνονται φωτίζοντες τὴν νύκτα ὅλας τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων· καὶ ταχύπλοοι ὀλκάδες περιπλέουσι τὰ παράλια τῆς Αἰγύπτου, κατασκοπεύουσαι τὰ κινήματα τοῦ Μειμέτου, ἐν ᾧ ὁ ἀθάνατος ναύαρχος Μιαούλης κρατεῖ ἤδη εἰς στενὸν ἀποκλεισμόν ἐν τῇ Μιτυλήνῃ τὸν ἐντρυμὸν καὶ κατὰ πάντα χωλαίνοντα Καπιτάν-πασσαν.

Πρὸς τὸν κύριον Ἀ. Κλοκάνην.

Κύριε!

Ἦκουσες τοῦ νεοσυστάτου εἰς τὴν πόλιν ταύτην σχολείου τὴν ὡς ἀπ' ὅλα, καὶ ἀπὸ βιβλία πτωχείαν, καὶ ὡς ἀληθῶς φιλόμους καὶ φιλόπατρις εὐθὺς τῷ ἐχάρεις ἑκατὸν σώματα φυσικῆς δημῶδους, εὐρισκόμενα πρὸ καιροῦ ἐδῶ εἰς τὸν ἐντιμὸν φίλον σου κύριον Σ. Πρόσσην χάριν με τοῦτό σου τὸ δῶρον ἔλαμεν εἰς τὸ γένος σου, ἡ φιλογενῆς σου καὶ γενναία ψυχὴ, ἥτις ἐφιλοτιμήθη εἰς τοιοῦτον πλούσιον φιλοδῶρημα· τὸ εἰσθάνεται ἀναμφιδόλως πολλὰ καλὰ. . . . Εἰς εὐεργέτην λοιπὸν τοιοῦτον, καὶ τὸν πρῶτον μετὰ τὴν σύστασιν τῆς σχολῆς μας, ποῖα ἀνταμοιβὴ δυνατὴ καὶ τῆς ὥρας πρέπει ν' ἀντιδοθῇ ἀξίως καὶ τῆς προαιρέσεώς του καὶ τοῦ χαρίσματος, ἂν ὅχι νὰ ὀνομασθῇ, ὡς ὀνομάζεται ἀπὸ τὴν ἐνταῦθα εὐγνώμονα νεολαίαν, τῆς σχολῆς μας ὁ εὐεργέτης, καὶ νὰ κηρυχθῇ τὸ εὐεργέτημά του εἰς μνημόσυνον ἀθάνατον Ἑλληνικὸν εἰς τὰ καλὰ ζήλου; Ἡ ἑλλάς ἔπειτα, ὅταν στέψῃ ὅλων τῶν ἀγαθῶν τέκνων τὴς τοὺς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἀληθοῦς συστάσεώς της ἡρακλείους αὐτῶν ἀγῶνας, ἀναμφιδόλως δὲν θέλει ἀφήσῃ ἀστεφάνωτον τὸ καλὸν τοῦτό σου ἔργον. Δέξαι λοιπὸν πρὸς ὥραν, καλὲ καὶ τίμιε πατριῶτα! τὴν εὐλικρινῆ καὶ κοινὴν ἀπὸ τῶν ἐνταῦθα μαθητῶν ταύτην ἀντίδοσιν, πιστούμενος ἀπὸ τὴν ἀδέκαστον τῆς συνειδήσεως τοῦ διδασκάλου τῶν ὁμολογίαν, ὅτι τὸ δῶρόν σου θέλει βλαστήσει καρποὺς ὡραίους καὶ ἀγαθοὺς εἰς τὴν γόνιμον τῶν τοιούτων τῆς πατρίδος μας ἄρουραν.

Τὴν 2 (14) Ἰουλίου 1824, ἐν Μεσολογγίῳ.

Ὁ ὁμογενὴς σου Α. Παύλου.

Συνήθεια καὶ τέλος τῆς ἀπολογίας τοῦ κυρίου Θ. Νίγη (ἴδε ἀρ. 56 τῶν Ἑλλ. Χρονικ.)

Ἡ ἀνωτάτη ἐξουσία, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ὅλα τὰ ἄλλα κρέμονται, εἶναι ἀναφαίρετος ἰδιοκτησία τῶν Ἑλληνικῶν λαῶν, οἱ ὅποιοι μετέρχονται αὐτὴν δι' ἰδίων αὐτῶν παραστατῶν κατ' ἔτος ἐκλεγομένων ὑπὸ τοιαύτην πολιτείαν νὰ παραφαινεῖται ὁ κατήγορός μου ὅτι ἀπέκλεισεν ἡ ἑλλάς διὰ παντὸς πᾶν ὑποῦργημα δι' ἐμὲ, δίδει ὑποψίαν, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἕνας τοῦ

(α) Τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον ἐποξήθη ἱκανῶς ἀπὸ βοήθειαν πρόσφατον, φέσσαν ἐν Πελοποννήσῳ. Οἱ πάντες πολεμισταὶ εἰσι σήμερον 4000.

ὀλιγαρχικοῦ κόμματος, τὸ ὅποιον ἐπιβουλεύεται προφανέστατα τὴν κυριαρχίαν τῶν λαῶν, καὶ χρηστὰς ἐλπίδας τρέφει νὰ τὸ κατορθώσῃ· πῶς ἄλλῳ ἐτόλμουσε νὰ φαντασθῇ, καὶ νὰ ἐκφωνήσῃ τὸ τοιοῦτον; ἔπειτα τῷ ὄντι τοῦ κόμματος ἐκείνου νὰ εἶναι, ἀλλ' ὅχι ἐκ τῶν πρώτων, οἱ ὅποιοι τόσον ἀπερίσκεπτοι δὲν με ἐφάνησάν ποτε, ἀλλ' ἐκ τῶν ταπεινῶν ὀργάνων τοῦ κόμματος, περὶ τῶν ὁποίων καὶ νὰ ὀμιλῶμεν ἀνοίκειον. Παρακαλῶ δὲ μάλιστα τὸν Κ. συντάκτην τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν νὰ μὴ μαρτυρήσῃ, ἀλλὰ νὰ φυλάξῃ μυστικὸν τὸ ὄνομα τοῦ κατηγόρου μου, καὶ εἶμαι εὐελπὶς, ὅτι ἔλλει νὰ εἰσακουσθῶ, ἐρειδόμενος εἰς τὴν καλοκάγαθίαν τοῦ κυρίου συντάκτου, καθὼς καὶ ὅτι ὁ κατήγορός μου θέλει μεταβάλλει γνώμην, καὶ παύσας νὰ εἶναι μηχανὴ, ἀρχήσῃ νὰ γίνεταί ἀνθρώπος· ἂν ὁμῶς δὲν παύσῃ, ἀλλ' ἐξακολουθῇ ραδιουργῶν κατ' ἐμοῦ διὰ τῶν ἐφημερίδων, κηρύττω ἐπιστήμως ἤδη, ὅτι δὲν ἔχω καμμίαν φορὰν νὰ ἀπαντήσω πρὸς αὐτὸν, ὅ,τι ποτ' ἂν εἴπῃ, ἀλλ' ὅλα μένουν εἰς βάρος του, καὶ εἰς βίρος τῶν ἀνωτέρων του, ἐπειδὴ λυποῦμαι τὸν πολύτιμον καιρὸν, ἐπειδὴ νομίζω τὰς τοιαύτας λογομαχίας μεγάλως ἐπιζημίους καὶ ἠθικῶς καὶ πολιτικῶς εἰς τὸ ἔθνος, καθὼς πολλὰ καλὰ παρητήρησεν ὁ Κ. Μκυροκορδάτος ἐσχάτως, καὶ τέλος ἐπειδὴ μηχανὰς καὶ ὄργανα δὲν συνερίζομαι. Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18. Ἰουνίου α. ω. κ. δ'. Θ. Νίγηρ.

Πρέπει νὰ λέγῃ τις τὴν ἀλήθειαν εἰς τὰς ἐφημερίδας;

Οἱ ὁπαδοὶ τῆς κατακρίσεως (μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαριθμοῦνται καὶ ὅλοι οἱ ἀπόστολοι καὶ ὑπερασπισταὶ τοῦ δεσποτισμοῦ τῶν διαφόρων ἐποχῶν, ἐθνῶν, καὶ διοικήσεων) λέγουσιν οὕτω· ἂν συμβαίνωσιν εἰς τὸν κόσμον ἀποστασίαι, ἂν ἀκολουθῶσι ταραχαὶ, ἂν κλονίζωνται θρόνοι, ὅλα ταῦτα προέρχονται πάντοτε ὡς ἐκ τοῦ τυπικοῦ ἀπ' αὐτὸν λαμβάνουν· αἰετοῦ τὴν ἀρχὴν οἱ πολιτικοὶ οὗτοι σπασμοὶ· ἀπὸ τὴν φλόγα τούτου ἠνάφθησαν εἰς πάντα καιρὸν αἱ δημῶδεις αὗται πυρκαϊαί, αἵτινες διέδοσαν εἰς τὰ τετραπέρατα, ὀλέθρια δόγματα· τοιουτοτρόπως δ' ἀποφαινόμενοι οἱ τοιοῦτοι, δὲν στοχάζονται ποσῶς, ὅτι εἰς τὰ τοιαῦτά των ἀναθέματα ἐμπεριτυλίττουσι μόνον αὐτὰ ταῦτα τὰ ἱερὰ δόγματα τῆς ἐλευθερίας.

Οἱ κύριοι καλοθεληταὶ οὗτοι ποτὲ δὲν ἀποδίδουν εἰς τὴν δεῖνα καὶ δεῖνα ἐξουσίαν τὰ δεινὰ, ὅσα ἀπαριθμοῦν· ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς αἱ ἐξουσίαι εἰσι πάντοτε ἀθῶαι διὰ τὰς συμπτύσσοντας ἀκαταστασίας, καὶ δὲν μετέχουσι παντελῶς οὐδὲ εἰς τὰς ἐπαναστάσεις τῶν λαῶν, οὐδὲ εἰς τοὺς ἐμφυλίου πολέμους των.

Ἄρα λοιπόν, κατὰ τὸν ἀλάνθαστον χρησμὸν τῶν τοιούτων κυρίων, πρέπει νὰ πιεσώμεν, ὅτι προτοῦ ν' ἀνακαλυφθῇ ὁ τυπικός, καὶ προτοῦ νὰ ἐφεύρωσι τὴν ἐκδοσὶν τῶν ἐφημερίδων (καιρὸς, κατὰ τὴν ἰσχυρὴν ἐτιμούντο καὶ οἱ τὰ μεγαλλήτερα ὑπουργήματα ἔχοντες ἀμαθέστατοι), οἱ λαοὶ ἦσαν εὐδαιμονέστατοι, καὶ αἱ διοικήσεις πάντοτε ἀτάραχοι· ὅτι κατὰ τὸν χρυσὸν τοῦτον αἰῶνα, οἱ μονάρχαι καὶ οἱ διοικηταί, ἡσυχοὶ ὄντες καὶ ἀμέριμνοι ὑπνωττον ἐπὶ σρωμνῆς ἐκ ῥόδων· καὶ ὅτι οἱ λαοὶ εὐπειθεῖς καὶ ὑποτεταγμένοι ὄντες, ἐσέβοντο τὰς καταχρήσεις, ἐλάτρευον τὰς καταδυναστείας καὶ τὴν ἀδικίαν, καὶ φυλάττοντες πληρεστάτην ἀπάθειαν κατὰ πάντα, ἠγνόουν τί ἐστὶν ἀντίστασις, καὶ τί ἐστὶν ἐπανάστασις.

Ἀπὸ τὰς προτάσεις ταύτας, αἱ ὁποῖαι τοσοῦτον ὑπερασπίζονται τὸν ἐχθρὸν τῶν φώτων δεσποτισμῶν, τίποτ' ἄλλο δὲν ἐλλείπει εἰμὴ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἐκάστη σελὶς τῆς ἱστορίας δύναται διὰ τοῦτο νὰ ἀποδείξῃ ἐκείνας ψευδεῖς.

Ἄ! καὶ ποῖον λανθάνει τῶντι, ὅτι ἐκ τῶν τριακοσίων περίπου αὐτοκρατόρων, οἵτινες (μετὰ τὸν αἰμοβόρον Τιβέριον μέχρι τοῦ ἀτυχοῦς Κωνσταντίνου Παλαιολόγου) διεδέχθησαν τὸν τῆς Ῥώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως θρόνον τῶν Καισάρων, διακρίσει καὶ περισσύτεροι ἐχάθησαν ἀπὸ τραγικὸν καὶ ἄδοξον θάνατον; τίς δὲν ἐξέυρει ὅτι πεντακόσιαι συνωμοσίαι καὶ ὑπὲρ, κατετάραξαν τὰ ἄθλια τῶν βασιλείων; ὅτι τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος ὀλόκληρον ἦτον ἡ βορὰ τῶν καθημερινῶν ἀποστασιῶν, καὶ ὅτι οἱ θρόνοι ἐκρημνίζοντο καθεκάστην ἐπὶ τῶν λειψάνων τῶν θρόνων; φεῦ! καὶ μ' ὅλα ταῦτα, οὔτε τυπικός οὔτε ἐφημερίδες ὑπῆρχον τότε εἰσέτι.

Εἶναι ἀνάγκη προσέτι ν' ἀναφέρωμεν, ὅτι αἱ μόναι διχοστασίαι τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀντιδιαφερομένων προλαβόντως οἰκογενειῶν τοῦ Ἰόρκου καὶ τοῦ Λαγκαστέρου, ἀφῆρπασαν τὴν ζωὴν ἀπὸ ἐξήκοντα περίπου βασιλεῖς ἢ πρίγκιπας ἐξ αἵματος βασιλικοῦ; ἀλλοίμονον! καὶ μ' ὅλον τοῦτο, οὔτε τυπικός, οὔτε ἐφημερίδες ἦσαν ἔτι γνωστά.

Χρειαζέται, τέλος πάντων, νὰ ἐνθυμίσωμεν ὅτι εἰς τεσσάρων περίπου αἰώνων διάστημα, ἀφ' οὗ καιροῦ τὸ ἡμισέληνον καταμολύνει τὰ τεῖχη τοῦ Βυζαντίου, τὰ τρία τέταρτα σχεδὸν τῶν Σουλτάνων ὑπέκυψαν εἰς τὴν κοπτεράν σπάθην, ἡ ἐξέπνευσαν ἀπὸ τὴν θηλύαν τῆς ἀγχόνης; καὶ μ' ὅλα ταῦτα, ὁ λαὸς τούτων δὲν εἶναι διεφθαρμένος μήτε ἀπὸ τὴν τυπογραφίαν, μήτε ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας, ἀλλ' ἀπολαμβάνει καθ' ὅλην τὴν ἑκτασὶν τὰ ἀγαθὰ, ὅσα ἡ ἀπαιδευσία ὀρέγεται, τὰς χάριτας τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας, καὶ τὴν γλυκύτητα τῆς μαχαίρας!

Κ

Καθεὶς τὸ λοιπὸν καταλαμβάνει ἤδη, ὅτι μόναι αἱ κατάχρησις καὶ αἱ καταδυναστεΐαι τῆς ἀπεριόριστου ἐξουσίας (καὶ οὐχὶ ὁ τύπος καὶ αἱ ἐφημερίδες), ἤρθον εἰς πάντα καιρὸν τὴν ἀγανάκτησιν τῶν λαῶν· ὅτι μόναι αὗται ἐσίσαν τοὺς θρόνους, προητοίμασαν τὴν αὖθυσσον τῶν ἐπαναστάσεων, καὶ ἠνέωξαν, τέλος, τὸν τάφον τῶν βασιλευσάντων. Εἶθε ἄρα μεταξὺ ἡμῶν ἡ ἐξουσία νὰ δώσῃ πάντοτε ἀκρόασιν εἰς τοὺς λόγους τῶν γνησίων πατριωτῶν, καὶ ν' ἀποστραφῇ ἀείποτε ἐκείνους τῶν ἐπιβούλων! εὐχῆς ἄξιον εἶναι, τὸ νὰ κατανεύσῃ αὕτη ἵνα προσέξῃ διαπαντὸς εἰς τὴν μὲν ἱκετήριον καὶ παρακλητικὴν φωνὴν ἐκείνων, οἵτινες, ἐπαναπαύμενοι εἰς τὴν καθαρότητα τῆς συνειδήσεώς των, καὶ ἐχθροὶ ὄντες θανάσιμοι παντὸς εἶδους φαρίας, δὲν φοβοῦνται διόλου νὰ προφέρωσι τὴν σοβαρὰν ἀλήθειαν, οὔτε ὅταν πρόκειται νὰ δυσαρεστήσωσι τινας, οὔτε ὅταν πρόκειται καὶ νὰ ὑποκύψωσι δι' αὐτὸ αὐτοὶ οὗτοι.

Γνωρίζουσα καλῶς ἡ ὑπερτάτη Διοίκησις ἡμῶν τὰς βάσεις τοῦ συστήματος τῆς Ἑλληνικῆς πολιτείας· βεβαία οὖσα προσέτι, ὅτι οὐχὶ ὁ τύπος, ἡ αἱ ἐφημερίδες προξενοῦσι τὰ δυστυχήματα εἰς ἕν ἔθνος, ἀλλὰ μόνον αἱ κατάχρησις τῶν ἐν τοῖς πράγμασι, δυναμένη, τέλος, νὰ διακρίνῃ ὅτι τῶν ὄντι ψυχὴ τῆς ἐφημερίδος καὶ ἡμῶν εἶναι ὁ εἰλικρινὴς ὑπὲρ πατρίδος ἔρως, καὶ ἡ καθαρά ἀλήθεια, διέταξεν ἤδη ἡμᾶς τὸ νὰ διανέμωμεν διὰ λογαριασμόν τῆς δωρεᾶν εἰς τὸν λαόν, ἑκατὸν φύλλα ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν μας.

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 62

Τῇ 30 Ἰουλ. 1824.

Β.)

Α. 2416.)

ΠΡΟΣ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ Διοίκησις ἀφ' ἧς ὥρας ἐσυστήθη, ἐφρόντισε πάντοτε διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἔθνους, καὶ τὸ ἔθνος δὲν ἐμπορεῖ νὰ εὐδαιμονήσῃ χωρὶς τὴν στερέωσιν τῶν νόμων, οἱ ὅποιοι κατατρεχθέντες ἐκινδύνουν νὰ καταργηθῶσι.

Ἡ Διοίκησις βιάται σήμερον μὴ χαρὰν, ὅτι εὐτυχῶς ἐκατορθώθη ἡ στερέωσις τῶν νόμων, ὅθεν τὸ Ἐκτελεστικὸν Σώμα, δυνάμει καὶ τοῦ προεδουλεύματος ἐπ' ἀρ. 968 τοῦ Σεβαστοῦ Βουλευτικοῦ.

Διακηρύττει.

Α'. Χαρίζεται ἀμνηστία εἰς ὅσους ἐκινήθησαν ἐναντίον τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας τῆς ἐπικρατείας, ὅταν εἰς τὸ ἐξῆς ἤθελαν ὑποταχθῇ εἰς τοὺς νόμους καὶ δείξει διὰ τῶν ἔργων τὴν πρὸς αὐτοὺς ὑποταγήντων, καὶ τὴν εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεως ἐτοιμὴν εὐπειθείαν των.

Β'. Ὅσοι ἔγειναν ἐκπτωτοὶ, ἡ ἀπὸ κἀνένα τῶν ὑπουργείων, ἡ συνεδρίασαν εἰς τὸ ἐν Τριπολιτῆζ παρὰ νόμον βουλευτικόν, χαρίζεται μὲν καὶ εἰς αὐτοὺς ἀμνηστία, δὲν τοὺς ἀνοίγεται ὁμως ἡ εἰσὸς μήτε εἰς τὰ ἀνώτερα, μήτε εἰς κἀνὲν ἄλλο τῶν δημοσίων ὑπουργημάτων, τόσον εἰς τὴν ἐνεστῶσαν δευτέραν, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἐπερχομένην τρίτην περίοδον.

Γ'. Τὸ παρὸν νὰ δημοσιευθῇ εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς ἐπικρατείας, νὰ τυπωθῇ, καὶ νὰ ἀναγνωσθῇ ἐπ' ἐκκλησίας.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 2 Ἰουλίου 1824.

(Τ. Σ.) Ὁ Πρόεδρος Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ. Παναγιώτης Μπότσαρης, Γεώργιος Κωλέτης, Ἀναγνώστης Σκυλιωτάκης Ὁ προσωρ. Γεν. Γραμ. Π. Γ. Ροδῖος.

Αρ 2467.

Διακηρύξις τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως περὶ ἀμνηστίας ρηθασα σήμερον δημοσιεύεται καθ' ὅλην τὴν δυτικὴν χέρσον Ἑλλάδα, διὰ νὰ γνωρίσουν ἅπαντες πόσον ὑπερίσχυσαν οἱ νόμοι, ὥστε νὰ μεταβάλλωσιν εἰς εὐμένειαν τὴν προτέραν ὀργήν του, καὶ πόσον ἡ σεβαστὴ Διοίκησις, ὡς κοινὴ μήτηρ, εἶναι συγκαταβατικὴ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ πταίνοντα τέκνα της.

Κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ σεβαστοῦ Ἐκτελεστικοῦ ὅλαι αἱ ὑπάλληλοι ἀρχαὶ καθ' ὅλα τὰ τμήματα τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος, διορίζονται νὰ πέμψωσι εἰς ὅλα τὰ μέρη ἀντίτυπα τῆς ρηθείσης διαταγῆς, καὶ νὰ κάμωσι νὰ ἀναγνωσθῇ καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας.

Τῇ 25 Ἰουλίου 1824. Ἀνατολικὸν Α. Μαυροκορδάτος

ὁ Γραμματεὺς Γ. Πρατδης.

Ἵτοχυροῦσα ἡ Διοίκησις εἰς τὰς περιστάσεις, ἐξέδωκε τοῦτο τῆς ἀμνηστίας τὸ θέσπισμα, συγχωροῦσα, ὡς καλὴ καὶ θελάνθρωπος μήτηρ, τὰ πεπλανημένα τέκνα της. (ε) περίφημος παρὰ τοῦ Θρασυβούλου καὶ τῶν Ἀθηναίων διακηρυχθεὶς τῆς ἀμνηστίας νόμος, ἐνηγέρθη πάλιν εἰς τὰς ἡμέρας μας, καὶ ἐνέσπειρε περισσότερον. παρὰ κάθε ἄλλην φορὰν εἰς τὰς καρδίας τῶν πατριωτῶν τὴν πρὸς τὴν Διοίκησιν ἀγάπην καὶ σέβας. Οἱ τριάκοντα τίσαννοι ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, καὶ ὑστερήθησαν τῆς ἐξουσίας, μ' ὅλον ὅτι ἤλπιζον νὰ ἐρεθίσωσι τὸν Σπαρτιάτην Δύσανδρον διὰ νὰ κινήσῃ καὶ πάλιν πόλεμον κατὰ τῶν Ἀθηναίων ὁ Παυσανίας ἔχων ἐναντίαν περὶ τούτου γνώμην, εἰσῆξε τὴν εἰρήνην. Αἱ Ἀθηναῖοι τέλος πάντων ἐλευθεροῦνται, καὶ ὁ Θρασυβούλος προβάλλει τὴν ἀμνηστείαν, διὰ τῆς ὁποίας ὅλοι οἱ πολῖται ὑποχρεώθησαν νὰ βυθίσωσι μεθ' ὅρκου ὅλα των τὰ πάθη εἰς τὸ ὕδωρ τῆς Αἰθῆρας. Ἡ Διοίκησις πάλιν καθιδρύθη, οἱ νόμοι ἀνέλαβον τὴν προτέραν αὐτῶν δραστηριότητα,

τὰ κριτήρια καὶ ὑπουργεῖα ἀπέκτησαν τὴν προτέραν τῶν μορφήν, καὶ ἡ δημοκρατία ἐστήριξε τὸν θρόνον της εἰς τὸν λαόν. Ἰδοὺ τὸ μέγα καὶ λαμπρὸν σημεῖον τοῦ παντοτινοῦ ἡμῶν καθηγητοῦ, καὶ ὁδηγοῦ, τῆς ἱστορίας. μόνον εἰς τὰς δημοκρατίας θεωροῦμεν τὰ σημεῖα ταῦτα τῆς μεγαλοψυχίας, καὶ τοῦ μεταξὺ λαῶν καὶ Διοικήσεων δεσμοῦ· καθὼς καὶ ἡ δημοκρατία τῆς Ῥώμης ἐκήρυξε τὴν ἀμνηστείαν εἰς τὴν παρὰ τοῦ Κατιλίνου γενομένην συνομωσίαν. (α) Πόσον ὑψηλὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς πρᾶγμα εἶναι εἰς Διοικήσιν καὶ λαὸν ὁλόκληρον νὰ συγχωρῇ ἕνα ἰδιαιτέρον ἄνθρωπον!

Ἐὰν Κάρολος ὁ β' μετὰ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ στερέωσιν τοῦ θρόνου του, καὶ τὴν κατὰ τὰς 29 Μαΐου 1660 (6) εἰς Λονδίνον εἰσοδὸν τοῦ ἤθελεν ὑποστηρίξει τῆς διακηρυχθείσης ἀμνηστίας τὸ φρόνημα, τῶν Στευάρτων ἡ οἰκία δὲν ἤθελεν ἔχει πλέον νὰ καταπολεμῇ τοσαύτας καὶ τηλικαύτας ταρχάς· πλέον δὲ πρόσφατον παράδειγμα ἔχομεν τὸ τοῦ ζ'. Φερδινάνδου (γ), ὅστις ἐὰν ἤθελε συγχωρῆσαι τοὺς Πίεγους καὶ Κουϊρόγας, ὁ λαὸς ἤθελε τὸν ἀγαπᾷ, τιμᾷ καὶ δοξάζει, ὡς καὶ αὐτὸν τὸν πατέρα του (δ).

Ἐκ Πιλοπενήσου.

Πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος ὁ λαὸς ἤρχισε νὰ πείθεται εἰς τὰς διαταγὰς τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως, πανταχοῦ εἶναι εὐχαριστημένους ἀπὸ τοὺς ἐπάρχους, καὶ λοιποὺς κατὰ μέρη ὑπουργοὺς, φθάσαμεν τέλος πάντων εἰς τὸν λιμένα, ἡ σωτηρία τῆς πατρίδος μας ἡσφαλίσθη.

Πάντες ἤδη βλέπουσι τοῦτο, μ' ὅλον ὅτι ὅχι ὀλίγοι εἶναι εἰσέτι οἱ ἀγαπῶντες τὸν παλαιὸν τρόπον τοῦ διοικεῖν, ἥτοι τὴν βίαν καὶ αὐτεξουσιότητα· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι καταπολεμοῦνται καὶ ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῶν γνώμην, καὶ ἀπὸ τὸν λαόν, καὶ ἀπὸ τὴν Διοίκησιν του· τίποτε δὲν ἡμροῦσι πλέον νὰ κατορθώσωσιν, εἰμὴ νὰ βυθίζωνται εἰς τὸ σκότος τῆς φαντασίας των, καὶ νὰ κάμνωσι καθημερινῶς παράπονα· καὶ ἀντὶ τοῦ νὰ ἀγαπῶνται καὶ νὰ δοξάζωνται, μένουσι κατησχυμένοι ἀπὸ τὴν φωνὴν τοῦ κοινοῦ.

Ἐπιστηριζομένη ἡ Διοίκησις εἰς τὰς στερεὰς βάσεις τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας ἥτοι τῆς δικαιοσύνης, εὐνομίας, καὶ χρηστότητος, τὸ πᾶν κατορθώνει διὰ τοῦ λαοῦ της, ὅστις ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ προθυμοποιεῖται νὰ φανῇ μᾶλλον εὐπειθὴς εἰς τὰς διαταγὰς τῶν νόμων ὁ τοιοῦτος λαὸς βλέπει σήμερον, ὅτι ἡ Διοίκησις του δὲν κλονεῖται πλέον, ἀλλ' ἐπιμένει μετὰ σταθερότητος εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας ἀποφάσεις της· ὅθεν καὶ τὴν ἀγαπᾷ, τὴν σέβεται, καὶ μένει ἀγρυπνος εἰς τῶν διαταγῶν της τὴν ἐκτέλεσιν.

Ὁ λαὸς καὶ ἡ Διοίκησις εἶναι συνδεδεμένοι ὑπὸ τοὺς νόμους μας, καὶ ἀμοιβαίως βοηθοῦνται. Ποῖος λοιπὸν ἐν ὧν διαμένει ὁ εὐγενὴς οὖνος σύνδεσμος δὲν θέλει φοβεῖται, ὥστε τὰ ὅποια ἀνωτέρω εἵπομεν ἄτομα νὰ ἡμπορέσουν διὰ νὰ καταβάλλωσι τὰ δύο ταῦτα σώματα; ὅχι! ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ καὶ ἡ σταθερότης τῆς διοικήσεως, ἐξαρκούσι καλῶς, διὰ νὰ μᾶς φέρωσι τὴν ἐνωσιν, εὐδαιμονίαν, καὶ ἀνεξαρτησίαν μας.

Ἀριθ. 2482)
τοῦ Πρωτοκ.)

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Αὐτῆς Χ. Ἑλλάδος.

Ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς μὴ ἱκανὴν δυνάμιν ἐτοιμάζεται νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν καὶ Αἰτωλίαν,

Ἐπειδὴ διὰ νὰ γινῇ ὅλη ἡ δυνατὴ ἀντίστασις εἰς αὐτὸν, καὶ πρὸς περισσότεραν ἐμφύχωσιν τῶν στρατευμάτων, μεταβαίνει ὁ ἴδιος εἰς τὸ γενικὸν τῆς Ἀκαρνανίας στρατόπεδον;

Ἐπειδὴ εἰς τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας μου εἰς αἱ γενικαὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως νὰ ἀμειψθῶν, καὶ ἰδιαίτερα φροντὶς πρέπει νὰ γινῇ τῆς ἐξακολούθησιν τῶν ὀχυρώσεων τοῦ Μεσολογγίου, καὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ, καὶ τῆς προμήθειας τῶν ἀναγκαίων εἰς τὰ διάφορα στρατόπεδα, τοῦτο δὲ ὡς ἀπὸ κέντρου πρέπει νὰ γίνῃ τῆς γενικῆς διευθύνσεως.

Διατάττει.

Α'. Διορίζεται τριμελὴς ἐπιτροπὴ, συγκατεστημένη ἀπὸ τοὺς Κυρίους Γ. Πρατδην, Ἰω. Τριφυλίτην, καὶ Τάττην Μαγγιναν.

Β'. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου θέλει ἐνεργεῖ ἀντ' ἐμοῦ, καὶ αἱ ἐν ὀνόματι τοῦ γεν. Διευθ. παρ' αὐτῆς ὑπογεγραμμένα, καὶ παρὰ τοῦ γενικοῦ Γραμ. προσυπογεγραμμένα διαταγαὶ της θέλουσι ἰσχύει εἰς ὅλην τὴν ἑκτασιν τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος.

Γ'. Γενικὸς Γραμ. τῆς ρηθείσης ἐπιτροπῆς διορίζεται ὁ Κ. Α. Νέγρης. (ε)

Δ'. Ὁ Κύριος Ν. Λουριώτης διορίζεται γενικὸς φροντιστὴς τῆς οἰκονομίας.

Ε'. Ἡ ἐπιτροπὴ οὐσιωδῶς θέλει ἐπιμεληθῇ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ὀχυρώσεων τῶν δύο πόλεων, καὶ τὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκαίων, τόσον διὰ τὸ γεν. στρατόπεδον τῆς Ἀκαρνανίας, ὅσον καὶ διὰ τὰ λοιπὰ στρατόπεδα.

Στ' Θέλει φροντίζει ὁμοίως τὴν κατάστροφον ὅλων τῶν λογαριασμῶν.

Ζ'. Ὁ Γεν. Γραμματεὺς, παραλαμβάνων τ' ἀρχεῖα μετὰ της σφραγίδος θέλει φυλάξει τὴν συνέχειαν τῶν ἀριθμῶν τοῦ πρωτοκόλου.

Η'. Ὅλα τὰ πρὸς τὸν γεν. διευθυντὴν ἔγγραφα, καὶ αὐτὰ τὰ παρὰ τῆς

(α) Sallust Conjuratō de Catilina.

(6) Burnets history of his own time.

(γ) Τῇ 12 Μαΐου 1824 ἐκήρυξε καὶ ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας τὴν ἀμνηστείαν.

(Journal de Francfort)

(δ) De Pradt Considere rations sur la revolution d' Espagne.

(ε) Ἀδελφὸς τοῦ Κ. Θ. Νέγρη. Σημ. τοῦ Ἑκδ.

Διοικήσεως θέλουν ανοίγεσθαι ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ γίνωνται εἰς αὐτὰ αἱ ἀνήκουσαι ἀπαντήσεις, καὶ νὰ ἐνεργῶνται τ' ἀναγκαῖα.

●'. Δις τῆς ἐβδομάδος ὀφείλει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἀναφέρεται τακτικῶς πρὸς ἐμὲ δι' ὅλα τὰ διατρέχοντα, ἐκτὸς τῶν ἐκτάκτων ἀποστολῶν, τὰς ὁποίας ἐμποροῦν νὰ ὑπαγορεύουν αἱ περιστάσεις.

Ἡ προῦσα διαταγὴ θέλει δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου, καὶ ἀντίτυπα αὐτῆς θέλουν σταλῇ πρὸς ὅλας τὰς ἐν τῇ Ἑλλάδι καθεστῶσας στρατιωτικὰς, καὶ πολιτικὰς ἀρχάς.

Τῇ 26 Ἰουλίου 1824. Ἀνατολὶκὸν Α. Μαυροκορδάτος. (Τ. Σ.) Ὁ Γ. Γραμματεὺς Γ. Πραϊδης.

Ὁ Γ. Γραμ. Γ. Πραϊδης.

Μεσολόγγιον τῇ 28 Ἰουλίου.

Σήμερον ἀναχώρησεν ἐντεῦθεν διὰ τὸ στρατόπεδον τοῦ Λιγοβιζίου ὁ ἐξοχώτατος Γ. Διευθυντής, Α. Μαυροκορδάτος, συντροφευμένος, ὡς ἐσχάτως εἵπομεν, παρὰ τοῦ στρατηγοῦ Βλαχόπουλου, ὑπουργοῦ τοῦ πολέμου.

Ἐλπίδες χρησταὶ τὸν συνοδεύουσι, καὶ εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι θέλουσι γίνεαι καὶ πραγματικά. Οἱ μεγάλοι τοῦ ἔτους τούτου πανταχοῦ θρίαμβοι ἐξῆψαν τὴν φιλοτιμίαν τοῦ λαοῦ τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος, ὥστε σήμερον πνέει μέγαν ἐνθουσιασμόν νὰ ᾔναι τῶν λοιπῶν συμπατριωτῶν ἀντίζηλος, καὶ νὰ δείξῃ ὅτι δὲν ἀλησμόνησε τὰς ἀπειλὰς ἐνὸς ἐχθροῦ ἀπανθρώπου, καὶ προδότου ἀπίστου.

Οἱ στρατηγοὶ μας ὅλοι ἔχουσι μέγιστον ζῆλον καὶ προθυμίαν, τὰ στρατεύματά μας εἶναι ἐνθουσιασμένα, καὶ ἔχουσι περισσότεραν παρὰ πώποτε κλίσιν εἰς τὸ νὰ ᾔναι εὐπειθεῖς εἰς τῶν ἀνωτέρων τῶν τὰς διαταγὰς. — Σήμερον ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν τηκτικὴν θερμὴν ὁ Κ. Ἰωάννης Τρικούπης, σύμβουλος κ. τ. λ. Ἡ πατρὶς χρεωστῇ πολὺ εἰς αὐτόν· ἦτο πατὴρ καλῆς οἰκογενείας, καὶ καλὸς πατριώτης, ἀξιερωμένος ὅλως εἰς τὰ κοινὰ πράγματα τῆς πατρίδος, ἦτον ἄοκνος εἰς τοὺς κόπους τοῦ, ἀγαπῶν πάντοτε τὰ καλὰ, ἀγαπώμενος καὶ τιμώμενος παρὰ πάντων.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐπιθετικὴ τῆς Περσίας.

Τῇ 10 Μαρτίου ἐκλείσθη ἡ Περσία καὶ Πόρτας εἰρήνην· ὁ Καπίμ-Κέρν, Μινίστρος τῆς Περσίας παρὰ τῇ Ὀθωμανικῇ Πόρτᾳ εἰσῆλθε, μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν συνθηκῶν τῆς εἰρήνης εἰς Κωνσταντινούπολιν. Τοῦ ἐπρόσφορον δε κατοικίαν δι' ἐπιταγῆς τῆς Πόρτας ἐν παλάτιον, κείμενον εἰς τὸ μέρος, καλούμενον Ἀκ-σεράϊ.

— Οἱ Ἑβραῖοι, οἱ ὁποῖοι πανταχοῦ καὶ πάντοτε εἶναι οἱ αὐτοὶ ἐρέθισαν διὰ τῆς μοχθηρίας καὶ τῆς κατὰ τῶν Χριστιανῶν φαυλότητος τῶν πάντας τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει Εὐρωπαϊκούς προξένους εἰς τὸ νὰ ἀναφερῶσι περὶ τούτου πρὸς τὸν Σουλτάνον, ὅστις καὶ ἐξέδωκε δι' αὐτὸ παρευθὺς χαιρετῆριον, δι' οὗ ἀπηγόρευσε τὴν εἰσοδὸν τῶν Ἰουδαίων εἰς τὰ δημόσια ὑπουργήματα. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν μετερχόμενοι τὸ τελώνιον, καὶ οἵτινες ἐπράξαν πᾶμπολλας εἰς τοὺς μετὰ τῶν Χριστιανῶν λογαριασμοὺς καταχρήσεις, καθυρέθησαν καὶ ἐδιώχθησαν. (α)

— «Θέλουσιν ἀποσταλθῇ πρέσβεις Ἕλληνες εἰς τὴν ἐν Πράγᾳ συνέλευσιν, ἐν ᾗ ἡμποροῦν, κάμνοντες νέας νίκας. νὰ ἀπολαύσωσι νέους στεφάνους δάφνης» (Journal des Debats).

Εἵπομεν εἰς τὸν ἀρ. 44 τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν ὅτι εἰς Πράγαν συγκροτεῖται παρὰ τῶν κραταιῶν βασιλέων συνέλευσις, ὑποκείμενον ἔχουσα τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος. Βλέπομεν εἰς τὴν ἐφημερίδα des Debats ὅτι ἡ συνέλευσις αὕτη ἐπιβεβαιούται· βλέπομεν προσέτι καὶ τὸν τρόπον, δι' οὗ ὁ ἐφημεριδιογράφος οὗτος ἐκφράζεται.

Μάλιστα νέους θέλομεν ἀπολαύσει στεφάνους δάφνης, καὶ νέα θέλομεν στήσει ἀπανταχοῦ τρόπαια· θέλουσι λάμψει νέοι θρίαμβοι τοῦ Μαραθῶνος (β) καὶ τῆς Σαλαμίνος· θέλει ἀναφανῇ πάλιν ἡμέρα τοῦ Ἀμπλανι, καὶ τοσαῦται ἄλλαι σημαντικώτεραι· ἀλλ' ὁ μεγαλύτερος ἡμῶν θρίαμβος, καὶ πλέον λαμπροὶ στέφανοι, εἶναι ὅτι τὸ ἔθνος ἐπιστήθη ἐξ ἐθνός, εἰς τοὺς νόμους, καὶ ὅτι εὐτυχεῖ κατὰ τὴν ἡθικὴν καὶ τὰς ἐπιστήμας.

Ἰδοὺ τῶν πολιτῶν τῆς Ἑλλάδος οἱ στέφανοι, μέγριοι μὲν, ἄξιοι ὅμως νὰ καθυποβληθῶσιν ὑπὸ τὴν ὄψιν τῶν κραταιῶν μοναρχῶν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 63

Τῇ 2 Αὐγούστου 1824.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν σῶμα

Πρὸς τοὺς ναύαρχους, καπετάνους, καὶ ναύτας τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου.

Ἡ Διοίκησις καὶ τὸ ἔθνος ὅλον ἔχάρη διὰ τὰς νέας νίκας σας, ἐνθουσιασθῆναι εἰς τὰς ἐκκρατίας του κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐδόξασι κοινῶς τὸν ὕψιστον, ὅστις ὑπερασπίζεται τὴν πατρίδα καὶ τὴν χριστιανοσύνην. Ὁ ἐνθουσιασμός καὶ ἡ ὁμόνοιά σας ἐπρομήνυσαν εἰς ὅλον τὸ ἔθνος αὐτὰ τὰ

(α) Οὐδὲμία φυλὴ καὶ ἔθνος δὲν ἐφέρθη μὲ τοσαύτην ἐκρηκτικὴ καὶ ἀπανθρωπικὴν πρὸς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος, ὥς οἱ Ἑβραῖοι τὰ σκεπτικὰ τοῦ Ταλμούθ δόγματα, καὶ τὰ ὅποια παρὰ τῶν Χριστιανῶν ἐθισαύριον πλοῦτη νομιζοῦσιν εἰς διδόναι εἰς αὐτοὺς πᾶν τὸ κατὰ τὴν πίστιν, γυμνῶν, καὶ ἀπλῶν Χριστιανῶν δικαίωμα.

(β) Ὁ Μαραθῶν Παρσί.

κατορθώματα. Ἐλπίζει, ἔχοντες τὴν αὐτὴν ὁμόνοιαν, νὰ κατορθώσῃτε μεγαλῆτερα καὶ ἐνδοξότερα εἰς ἐπαινον ἰδικόν σας, καὶ εἰς δόξαν τῆς πατρίδος. Ἡ Διοίκησις, διὰ νὰ συνεργήσῃ καὶ βαστάξῃ τὸν ἐνθουσιασμόν σας ἐφρόντισε καὶ ἀσφάλισε τὰ νησία Ὑδρας καὶ Πέτρες μὲ δύναμιν στρατιωτικὴν ἱκανὴν. Ὅθεν καὶ ἡ γενναίότης σας, καὶ ὅλοι κοινῶς οἱ ἀνδρείοι ναῦταί μας, δὲν πρέπει νὰ φροντίζητε, εἰμὴ τὸν ἀρραγισμόν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου. Μάθετε, ὅτι τὸ ἔθνος κρέμαται ἐφέτος εἰς τὴν ἀνδρείαν σας· βεβαιωθείτε, ὅτι ἡ ὁμόνοιά σας θέλει τὸ διασώσει. Διὰ τὸν Θεόν! Διὰ τὴν πατρίδα! Μὴ τύχῃ διὰ μικρὰ πράγματα καὶ ψυχρανθῇ ὁ ἐνθουσιασμός σας, ἡ διαλυθῇ ἡ ὁμόνοιά σας· τοῦτο εἶναι τὸ πλέον θανατηφόρον δι' ἡμᾶς· αὐτὸ ἐπιθυμεῖ καὶ ὁ ἐχθρός μας· αὐτὸ καὶ ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς, ὅστις μὲ δολίους τρόπους καὶ μὲ ὑποσχέσεις, θέλει πασχίσει νὰ σπείρῃ τὴν διχόνοιαν εἰς τὸ μέσον σας, διὰ νὰ κατορθώσῃ τοὺς σκοπούς του· θέλει πασχίσει μὲ τὸ δόλωμα τῶν λαφύρων, τὰ ὅποια φέρει ἐπίτηδες εἰς πολλὰ καράβια νὰ σᾶς τραβίξῃ εἰς τὴν γνώμην του, καὶ ἀφ' οὗ πέσῃ εἰς αὐτὰ, πρὶν κτυπήσῃ τὸν ἐχθρὸν, νὰ εὕρῃ καιρὸν νὰ κάμῃ τὸν σκοπὸν του, καὶ νὰ μᾶς ὑποδουλώσῃ. Προσέχετε λοιπὸν, ζαθήτε γενναῖοι, καταφρονήσατε τὰ παρομικρὰ κέρδη, ἀψηφήσατε λάφυρα, πρὶν κτυπήσῃ τὸν ἐχθρὸν. Μὴν ἀποβλέπετε παρὰ τὴν δόξαν· ὅταν νικήσῃ τὸν ἐχθρὸν, τότε ἔχετε καὶ λάφυρα πολλότατα, καὶ βέβαια ἔχετε πλοῦτη, ἔχετε καὶ τὴν Διοίκησιν, ἡ ὁποία, ἐπειδὴ τώρα μὲ τὴν θεῖαν βοήθειαν ἐστεριώθη καὶ ἀπέκτησε χρήματα, εἶναι ἱκανὴ ν' ἀνταμείψῃ, καὶ ἐκείνον, ὅπου ὑπακούει εἰς τὰς συμβουλὰς τῶν μεγαλητέρων του, καὶ ἐκείνον, ὅπου κατορθώσῃ ἄξιον καὶ λαμπρὸν κατόρθωμα· εἶναι ἱκανὴ ἐπίσης νὰ παιδεύσῃ καὶ τοὺς ἀτάκτους.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 7 Ἰουλίου 1824.

Ὁ πρόεδρος: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ. Πανηγύτης Μπέτσας. Ἰωάννης Κωλιότης. Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης.

Ὁ προσωρ. γεν. γραμ. Π. Γ. Ρόδιος.

(Ὁ φίλος τοῦ νόμου).

Οἱ ἐνδοξότεροι τῆς ἀθανασίας στέφανοι, μὲ τοὺς ὁποίους ἡμπορεῖ ἡ Διοίκησις νὰ στέψῃ τοὺς γενναίως ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀθλήσαντας, εἰσὶν αἱ ἐπισήμως διακηρυττόμεναι πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολαί, οἷα ἡ παροῦσα διευθυνομένη παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ σώματος πρὸς τὸν ναύαρχον Μισοῦλην, καὶ πρὸς τοὺς ἀνδρείους τοῦ στόλου μας πλοίαρχους, καὶ ναύτας.

Ἡ εἰλικρινὴς ἐκφρασις τῆς κοινῆς εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς θυσίας, καὶ τὰ ἀνδραγαθήματα, δι' ὧν οἱ καρτερόψυχοι ναῦταί μας ἐδοξάσθησαν, πρέπει νὰ ἐξάψωσιν εἰς τὰς καρδίας των νέον ζῆλον καὶ φιλοτιμίαν, διὰ νὰ πράξωσι μεγαλητέρας, παρὰ τὰς παρελθούσας νίκας, καὶ διὰ νὰ φανῶσι μᾶλλον ἄξιοι τῆς ἀγάπης καὶ τιμῆς, τὴν ὁποίαν περὶ αὐτῶν ἔχομεν. Ἡ ὠραιότερα διὰ τὰς θυσίας αὐτῶν εὐγνωμοσύνη δὲν θέλει εἶσθαι μῆτε χρήματα, μῆτε στήλαι, μῆτε πυραμίδες, εἰμὴ μόνον, ὅτι εἰς τὰς καρδίας μας θελοῦσι ζῆ αἰωνίως.

ΥΔΡΑ, 11 Ἰουλίου.

Σήμερον τὸ πρωὶ ἐράνησαν πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος πολλὰ ἐκ τῶν πλοίων τοῦ στόλου, τὰ ὅποια εἶχαν πλεύσει εἰς Ψαρρὰ, καὶ ἄραξαν εἰς τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Σουνίου (Καβο-κολώναις). Πρὸς τὸ ἑσπέρας ἐλάβαμεν γράμματα τοῦ γενναιοτάτου ναυάρχου, κυρίου Α. Μισοῦλη, ἀπὸ τὰ ὅποια μαυθάνομεν, ὅτι τὴν παρελθούσαν τετράδην ἀπέντησαν τὸν Τουρκικὸν στόλον εἰς τὰ νερά τῆς Σκύρου, ὅστις βοηθούμενος ἀπὸ τὸν ἄνεμον ἀπέφυγε τὴν ναυμαχίαν, καὶ ὑπῆγε διὰ τὴν Μιτυλήνην· ὅτι περιμένει νὰ παραλάβῃ τὰς ἐτοιμαζομένας νέας ναυτικὰς δυνάμεις, καὶ διαταγὰς τῆς Σ. Διοικήσεως.

— 14 Ἰουλίου. Μετὰ τὸ εἰς Ψαρρὰ φθάσιμον τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, τὴν καταστροφὴν τῶν ἐκεῖ εὐρεθέντων πλοίων τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, καὶ τὴν ἐνδοξὴν ἀνάκτησιν τῆς νήσου, οἱ Ναύαρχοι τῶν τριῶν νήσων ἀπεφάσιον κοινῇ γνώμῃ καὶ ἐμβάσαν εἰς τὸν στόλον ὅλα τὰ κανόνια τῶν Ψαρρῶν, τὰ ὅποια οἱ Τούρκοι εἶχαν καταβάσει εἰς τὸν λιμένα διὰ νὰ τὰ πάρωσι. Τοῦτο ἔκαμαν, ἐπειδὴ οἱ Ψαρρῶνιοι, ἔχοντες κατὰ τὸ παρὸν τὰς οἰκογενεῖας των διεσκορπισμένας ἐνθα κάκεισε, αὐτοὶ δὲ συμπλέοντες μὲ τὰ πλοῖα των μετὰ τοῦ λοιποῦ στόλου, σπεύδουν νὰ ἐκδικηθῶσι τῆς πατρίδος των τὴν φθοράν, δὲν ἐμποροῦν εὐθὺς νὰ τὴν ξανακατοικήσωσι. Προσέτι διὰ νὰ κατοικηθῇ εὐθὺς αὕτη ἡ νῆσος, εἶναι χρειαζία πρῶτον νὰ καθαρισθῇ ἀπὸ τὰ πτώματα διὰ φόβον ἐπιδημίας, ἔπειτα νὰ κτισθῇ, νὰ ὁχυρωθῇ πάλιν καὶ νὰ ἐνδυναμωθῇ μὲ στρατεύματα, τὸ ὅποion κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἔχει καιρὸν νὰ γένῃ. Τοῦτο ἐξήρτηται ἀπὸ τὴν συνετὴν πρόνοιαν τῆς Σ. Διοικήσεως, ἥτις ἐν καιρῷ τῷ δέοντι θέλει αποφασίσει τὴν κατοικήσιν, καὶ ὁχυρώσιν τῆς.

Ἐκ τῶν ἐναπολειφθέντων καὶ κλεισθέντων Τούρκων εἰς Ψαρρὰ, ἔμειναν μόνον ἕως 80 εἰς 4 ὁσπῆτια, τὰ ὅποια δὲν ἔκαυσαν οἱ ἱδικοί μας, διότι ἦσαν μέσα καὶ ἕως 160 ψυχαὶ αἰχμαλῶτοι.

(Ὁ φίλος τοῦ νόμου).

ΣΥΡΑ, 11 Ἰουλίου.

Πλοῖον ἐλθὼν ἐνταῦθα ἐξ Ἀλεξανδρείας δι' ἡμερῶν 14 βεβαιώνει, ὅτι ὁ

Αιγυπτιακός στόλος ἀνάγεται μόνον περί τὰ τέλη τοῦ παρόντος.

Ἄλλο πλοῖον ἐλθὼν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως δι' ἡμερῶν 3 λέγει, ὅτι ἐκεῖ ἡτοιμάζοντο 12,000 Γιανιτζήροι διὰ τὸν στόλον, πρὶν ὅμως φθάσῃ ἡ εἰδησις τῆς ἀνακτῆσεως τῶν Παρσῶν.

— 17 Ἰουλίου. Ἐκ Μιτυλήνης ἦλθε σήμερον πλοῖον ἐμπορικὸν λεῖπον ἐκείθεν ἀπὸ χθές, καὶ μᾶς λέγει, ὅτι ὁ μικρὸς τοῦ ἐχθροῦ στόλος εὐρίσκεται ἀραγμένος εἰς Μιτυλήνην· τὰ δὲ μεγάλα 13 τὸν ἀρ. τὰ ἴδεν ἐξελθόντα ἀπὸ τὸν πορθμὸν τῆς Χίου καὶ Τεσμέ, καὶ πρὸς Μιτυλήνην διευθύνοντα.

(Ὁ αὐτός).

Ἐκ Ναυπλίου, τῇ 28 Ἰουλίου.

... Ὁ στόλος μᾶς, συνιστάμενος ἀπὸ 100 περίπου πλοῖα πολεμικά, εἶναι ἔτοιμος νὰ ἐκπλεύσῃ ταχύτατα κατὰ τοῦ Σουλτανικοῦ καὶ Αἰγυπτιακοῦ. Μανθάνομεν (καὶ εἴθε νὰ ἀληθεύσῃ), ὅτι φρεγάδες Ἀγγλικαῖς, Γαλλικαῖς, καὶ Αὐστριακαῖς, ἐπῆγαν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἐμπόδισαν ὅλα τὰ Εὐρωπαϊκά πλοῖα, ὅσα εἶχε ναυλωμένα ὁ Μεχμέτ Ἀλῆς διὰ τὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείαν του, ὡς ἐναντίον τοῦτο εἰς τὴν οὐδετερότητα τῶν μοναρχῶν. Ἐξ ὕδρας πόλιν μανθάνομεν (ἀπὸ Εὐρωπαϊκὸν πλοῖον φθάσαν ἐκεῖ), ὅτι εἰς τὴν Σμύρνην ἀπεστάτησαν οἱ Γιανιτζήροι, μαθόντες, ὅτι ἔκαυσαν τὸ Ἀλγέρι οἱ Ἀγγλοι, καὶ ὁμήσαντες κατὰ τοῦ Κονσούλου τῆς Ἀγγλίας, αὐτὸς μὲν ἐπρόφθασε καὶ ἐσώθη· τὸ ὁσπότην του δὲ τὸ ἔκαυσαν, θανατώσαντες συγχρόνως καὶ περίπου 40 ὑπάρχους τῆς Ἀγγλίας.

Στρατόπεδα συγκροτοῦνται εἰς ὅλα τὰ παράλια τῆς Πελοποννήσου, δ' αὖ, ἂν ὁ ἐχθρὸς τολμήσῃ νὰ κάμῃ ἀπόβασιν, νὰ κτυπηθῇ εἰς ὅλα τὰ μέρη.

— Ταύτην τὴν στιγμήν, φθάσαν ταχυδρομικὸν πλοῖον ἀπὸ Ὑδρας μᾶς ἀνήγγειλεν, ὅτι τὸ κατασκοπικὸν πλοῖον (βάρδα κόστα), ἐπῆγεν ἐκεῖ, φέρον τὴν εἰδησιν, ὅτι ἐξέπλευσεν ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος, καὶ τὴν ἰδίαν ὥραν ἐξέπλευσε καὶ ὁ ἡμέτερος.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ.

Μεσολόγγιον τῇ 30 Ἰουλίου.

Τὸ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ σεβαστὸν Δικαστήριον τῶν Ἑκκλήτων, ὡς ἐγκληματικὸν (Criminale), ἐξέδωκε σήμερον τὴν ὑπ' ἀρ. 11 ἀπόφασιν περὶ τῆς κακουργίας, τὴν ὅποιαν ὁ καταδρομεὺς Διονύσιος Ρουμελιώτης μετεχειρίσθη εἰς τὸ Νεαπολιτανικὸν πλοῖον τοῦ Πέτρου Ἀντώρη, ὀνόματι, ὁ Ποσειδών. Ἡ ἐνταῦθα γενικὴ Ἀστυνομία ἐκτέλεσε ταύτην τὴν ἀπόφασιν καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἔκτασιν καὶ μ' ὅλην τὴν αὐστηρότητα. Ὅλος δὲ ὁ λαὸς τῆς πόλεως μᾶς ἠορδάνθη μεγίστην εὐχαρίστησιν, βλέπων τοὺς νόμους ἐνεργουμένους καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν δραστηριότητα, καὶ τὴν ἀναρχίαν φυγαδευομένην ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς κόλπους τῆς Σουλτανικῆς καθέδρας.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη διὰ τοῦ τύπου.

Μεσολόγγιον τῇ 30 Ἰουλίου.

Νεκρολογία.

Μετ' ἀνέκφραστον λύπην μᾶς μανθάνομεν, ὅτι τῇ 11 Αὐγούστου ε. ν. περὶ τὰς 10 ὥρας τῆς πρωίας ἀπέθανεν εἰς Γαστούνην ὁ Ἀδρὸς Κάρλος Μουράι, υἱὸς τοῦ Δουκὸς Ἀδὶλ, ἐξ αἰτίας δριμυτάτου ἐγκεφάλου· ὃν εἰς ἡλικίαν εἴκοσι πέντε μόνον ἐτῶν ἐδειξεν εἰς ὅλα καὶ καθ' ὅλα, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐπάττει τῆς πατρίδος μᾶς τὸ ἔδαφος, τὰ πλέον εὐγενῆ τοῦ ὕψους καὶ τῆς φιλάνθρωπις αἰσθήματα, ἀμιλλώμενος πάντοτε, ὅσον δυνατόν, εἰς τὸ νὰ εὐποίῃ.

Πρὶν ἀναχωρήσῃ ἐνταῦθεν διὰ τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως, ἦνως μετὰ τῶν ἡμετέρων ὑποθέσεων τὸ ὄνομά του, δίδων τὰ μέσα τῆς θεμελιώσεως ἐνὸς προαστείου (Lunette) τοῦ ὀχυρώματός μᾶς, τὸ ὅποιον φέρει σήμερον τὸ ὄνομα ἐνὸς τῶν γενναιοτέρων αὐτοῦ συγγενῶν.

Μετὰ τὴν διατριβὴν του εἰς τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως, ἐπέστρεψε πάλιν ἐνταῦθα, ὅταν ἡ θανατηφόρος νόσος τὸν κατέλαβεν εἰς Γαστούνην, καὶ ἔσθυσεν τὰς ἡμέρας του. Ὁ κύριος Γ. Σισίνης, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὁποῖου ὁ εὐγενὴς Ἀδρὸς εἶχε κατάλυμα, ἔλαβε μεγαλωτάτην φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν ὑπὲρ τῆς θεραπείας του (περὶ οὗ καὶ θέλομεν πάντοτε εὐγνωμονεῖ πρὸς αὐτόν)· ἅμα ἐλθοῦσα ἐνταῦθα τῆς ἀσθενείας του ἡ εἰδησις, ὁ Διοικητὴς μᾶς Κ. Α. Μαυροκορδάτος, παρῆλθε εὐθὺς τὸν ἰατρὸν Ἰούλιον Μιλιγγεν νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸν ἀσθενοῦντα, προσφέρων πάναν τὴν δυνατόν συνδρομὴν ὑπὲρ τῆς διαφυλάξεώς του· ἀλλοίμονον ὅμως! διότι ἦτον ἀκαίρα· ὁ εὐγενὴς Ἀδρὸς ἐξέψυξε πρὸ μιᾶς ὥρας πρὶν τῆς εἰς τὰ ἐκείσε ἀφίξεως τοῦ ἰατροῦ.

Τὸ λαΐψανον αὐτοῦ ἔταφῃ τῇ 12 τοῦ τρέχοντος· ὁ δὲ στρατηγὸς Κώστας Μπότζαρης, ὁ Κ. Γ. Σισίνης, ἅπαντες οἱ Σουλιώται, καὶ ὅλος ὁ λαὸς ἠκολούθουν εἰς τὴν πένθιμον τελετὴν, ὅτε ὁ Ἀρχιερεὺς Κύριλλος ἐπρόφερε τὸν ἐπιτάφιον λόγον.

Δυπηρὰ εὐγνωμοσύνη διὰ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ εὐγενοῦς τεθνηκότος, ὑψηλὴ καὶ εὐγενὴς εὐγνωμοσύνη, ἡ ὅποια αἰωνίως θέλει διαμένει εἰς κάθε Ἕλληνας πολίτου καρδίαν!

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν σῶμα.

Πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας.

Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὰς ἐπικρατείας ὁ διορισμὸς τῶν νομισμάτων εἶναι διττός, καὶ ἐπειδὴ ὁ διορισμὸς αὐτῶν εἶναι τὸ οὐσιωδέστατον μέρος τοῦ συναλλάγματος, καὶ ἐν ἀπὸ τὰ προσ- ἀνήκοντα εἰς τὴν Διοίκησιν δικαιοῦματα· καὶ

Ἐπειδὴ τὰ εἰς Αἶρας στρέλλινας χρυσᾷ νομίσματα καινοφανῆ ὡς πρὸς τὴν ἐπικράτειαν, καὶ ἐνδεχόμενον νὰ ἀπαντήσουν δυσκολίαν εἰς τὸ συναλλάγμα καὶ προσεπιβῶλλον τῆς τιμῆς.

Διατάσσεται τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο νὰ κοινοποιήσῃ καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τὴν ἐξῆς προσδιόρισιν.

Α'. Τὰ ἀετὺλα τάλληρα, ὡς καὶ τὰ δίστυλα, νὰ πραγματεύωνται ἐξίσου εἰς ὅλα τὰ συναλλάγματα εἰς τιμὴν δέκα γροσίων, ἀρ. 10.

Β'. Δι' Αἶραι Στερλίναι πρὸς τάλληρα πέντε Ἰσπανίας.

Ταῦτα νὰ παραδέχωνται εἰς κάθε δοσοληψίαν καὶ παρὰ πάντων ἀναμφιλόγως καθ' ὅλην τὴν ἐλευθέραν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 10 Ἰουλίου 1824. Ὁ πρόεδρος ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ὁ ποσὺρ. γιν. γραμμ. Π. Γ. Ρόβιος.

ΣΚΕΨΕΙΣ.

Περὶ σχηματισμοῦ ἔθνικης Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης καὶ περὶ φιλολογίας.

Ἄν πρέπει ποσῶς ὁ κατὰ τοῦ τυράννου πόλεμος νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς Ἕλληνας τὰ παλαιὰ τῆς παιδείας φῶτα, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας πρέπει νὰ λάβωσιν ὕλην ἀπὸ τοῦτον τὸν πόλεμον διὰ νέας ψυχὰς καὶ ἐπεισόδια· ὁ πόλεμος οὗτος καὶ ἡ εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν τῶν Ἑλλήνων μεγάλη αὐτοῦ ἐπὶ ῥοιὰ ἀκρῶς πρέπει νὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ εἰς τὴν ἀνανέωσιν τῶν ποιημάτων τοῦ Ὀμήρου καὶ Θεοκρίτου, καὶ εἰς τὸ νὰ συγγράψωσιν, ὡς ὁ Πλούταρχος, τοὺς βίους τῶν πατριωτῶν. Ἀλλὰ νὰ ἐνεργήσωμεν δὲ τὴν καρποφορίαν τοῦτο τοῦ μεγάλου συμφέροντος, ὃς ἐξιτάσωμεν τὴν ἰσορίαν τῆς κοσμοκῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας.

Ἡ ἱστορία διαφόρων φιλολογίων εἶναι τὸ ὑποκείμενον, δι' οὗ λαμβάνουσι γνώσεις καὶ οἱ πλέον μεγάλοι νόες, ἱκανοὶ καὶ τὰ πλέον φλέργα τῶν πνευμάτων νὰ ἐκπληττωσιν· παρρησιάζει διὰ μιᾶς περισσότερα ἐλκυστικά θέλητρα, καὶ πλειότερας δυσκολίας παρὰ τῶν νόμων καὶ διαφορῶν πολιτικῶν συνταγμάτων ἡ ἱστορία. Λέγω περισσότερα ἐλκυστικά θέλητρα, διότι ὑψώνει τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν αἰθερίων, ἔνθα, μακρὰν τῶν νεφελῶν τῆς τρικυμώδους πολιτικῆς, βασιλεύει ἡ εὐαισθησία, ἀγχίνουα καὶ τὸ φιλόκαλον· πλειότερας δὲ δυσκολίας, διότι μᾶς ὁδηγεῖ, ἐκτὸς τῆς ἀνεωγμένης ὁδοῦ τῆς ἱστορίας, εἰς ἀναζητήσιν τῶν ζοφερωτάτων συνεχῶς καὶ ἀμφιβόλων πράξεων, αἵτινες διαφημίζουσι τὴν ἀνάπτυξιν, ὠριμότητα καὶ τὸ γῆρας τοῦ φιλολογικοῦ πνεύματος ἐνὸς ἔθνους. Πόσης ὑπόμονῆς, καὶ ὁποίας ἀγχίνουας εἶναι χρεῖα διὰ νὰ ἐκκαθαρισθῶσι καὶ συνενωθῶσιν αἱ τοσαῦται εἰς τὰ ἀσύμφωνα καὶ ἀνόμοια βιβλία διεσκορπισμένα πράξεις! Ὅποια ἐλευθερία, καὶ ὅποιοι στοχασμοὶ ἀναγκαῖοι διὰ νὰ συνδεθῶσι τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν! Ὅποια φιλοσοφικὴ ἀπάθεια, διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ τὰ πνεύματα τῶν ἐθνῶν ὑπὸ τὰ διάφορα αὐτῶν ἔθιμα! Ὅστις ἤθελεν ἀποκτήσῃ ἐξ οὐρανοῦ τὰ τριπλὰ ταῦτα δῶρα, ἔχει χρεῖαν νὰ καταβάλλῃ εἰσέτι καὶ πολλὰς προλήψεις· πρέπει νὰ ἐξιχνιάσῃ τῶν νέων φιλολογίων τὴν ἱστορίαν, διότι αὕτη εἶναι τὸ πλέον ἀπαλὸν (delicat) ἄρβρον τῶν ματαιοτήτων τῶν ἐθνῶν τοῦ κόσμου.

Τίνι τρόπῳ πρέπει νὰ θεωρῶμεν τὴν Ῥώμην καὶ τὴν Ἑλλάδα τὰς δύο ἀντιζήλους κατὰ τὴν φιλολογίαν; τίνι τρόπῳ πρέπει νὰ τὰς παραβά- λωμεν;

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ).

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 64 Τῇ 6 Αὐγούστου 1824.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ

Πρὸς τὸ Πανελλήνιον διακρύπτει.

Διάφοροι πολλαχόθεν εἰδήσεις πιστοποιοῦν, ὅτι ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος ἐφωδιασμένος μὲ 20 χιλιάδες στράτευμα, καὶ συγκείμενος ἀπὸ 55 πολεμικά καὶ ἑκατὸν περίπου φορτηγὰ πλοῖα, πρὸ 26 ἡμερῶν ἐξέπλευσεν. Ὁ κύριος σκοπὸς του εἶναι νὰ κάμῃ ἀπόβασιν, ἀλλὰ ποῦ, ἀγνοεῖται. Ἡ Διοίκησις πρὸ καιροῦ ἔλαβε τὴν ἀνήκουσαν πρόνοιαν καὶ διέταξε νὰ ἐκπλεύσωσιν ἐννεμήκοντα πέντε πλοῖα, τὰ ὅποια ἤδη εὐρίσκονται εἰς τὰ πανί· ἐξ αὐτῶν ἄλλα προσδιορίσθησαν ἐναντίον τοῦ στόλου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἄλλα ἐπαγρυπνοῦν εἰς τὰ κινήματα τοῦ Αἰγυπτιακοῦ. Εἶναι κάθε ἐλπίς, συνάρσει τῆς θείας δυνάμεως, νὰ καταναυμαχηθῇ ὁ ἐχθρὸς εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ μέλλον ἀδηλον, κατὰ πρόνοιαν ἡ Διοίκησις συμβουλεύει, προτρέπει, καὶ διατάττει τὰ ἐφεξῆς.

Α'. Οἱ στρατιωτικοί, ὅσοι κατὰ διαφόρους θέσεις προσδιωρίσθητε, ἂν μέχρι τοῦδε χρονοτριβήτε εἰς τὰ ἴδια, ἀμέσως νὰ ἐκστρατεύσητε, νὰ εὐρεθῇ ἕκαστος εἰς τὸ μέρος ὅπου προδιετάρχη, καὶ μὲ ἀγρυπνον ὄμμα νὰ προσέχῃ τὰ κινήματα τοῦ ἐχθροῦ.

Β'. Ὅλοι οἱ πολῖται, ὅσοι κατοικεῖτε εἰς τὰ παράλια μέρη, ἀμέσως νὰ

ἀσφαλίστε τὰ γεννήματα καὶ γυναικόπαιδά σας εἰς ἐχυροὺς τόπους, καὶ εἰς περίσσειαν, ὅπου ὁ ἐχθρὸς ἤθελε κάμει ἀπόβασιν εἰς κἀνένα τῶν τοιούτων μερῶν, νὰ καύσητε χωρία, γεννήματα, χόρτα, καὶ λοιπὰ, ὅσα δὲν προφθάσητε νὰ ἀσφαλίσητε.

Γ'. Ὅσοι πατριῶται, ἔσοι πολῖται, ὅσοι τέλος πάντων Χριστιανοὶ παντὸς βαθμοῦ καὶ ἡλικίας δυναμένης νὰ φέρῃ ὄπλα, ὅλοι νὰ ὀπλισθῇτε καὶ ἀποφασισθῇτε νὰ τρέξητε, ὅπου κινδυνεύουσα ἡ πατρίς προσκαλέσῃ τοὺς ἰσχυροὺς σας βραχίονας, διὰ νὰ ὑπερασπισθῇτε τὰ ἱερά σας δικαιώματα.

Δ'. Ἐπειδὴ ἡ μεταξὺ μας ὁμόνοια θέλει κατασταθῇ τὸ μόνον ἀκαταμάχητον προπύργιον τῆς πατρίδος, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἀπορρῶσμεν τὰ προσωπικά μας πάθη καὶ τὴν ἐπάρατον διχόνοιαν, τὸ φρικτὸν τῆς ἰδιοτελείας γέννημα, εἰς τὴν ὁποίαν πρὸ πάντων σαλεύει ὁ τύραννος τὰς αἰτίαις του· νὰ ἐνωθῶμεν μὲ τὸν ἀδιέλυτον δεσμὸν τῆς ἀδελφότητος καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ, καὶ μὲ σταθερὰν ἀπόφασιν ὅλοι χωρὶς ἐξαιρέσεων νὰ ὑπερασπισθῶμεν τὴν πατρίδα μας. Ὁ παρὼν κίνδυνος, ἀδελφοί, εἶναι μέγας, ἐπειδὴ ὁ ἀγὼν θέλει εἶναι περὶ τῶν ὅλων· ὁ ἐχθρὸς συνήρῃσε τὰς τελευταίας δυάμεις του, καὶ μὲ ἀπόφασιν ἐρχεται νὰ ἀρπάξῃ τὰ ἱερά μας δικαιώματα, νὰ ὑποδουλώσῃ τὸ πρῶτότυπον τῆς ἐλευθερίας, τὴν φιλάττην πατρίδα μας Ἑλλάδα, νὰ ἐξουθενίσῃ τὴν πολιτικὴν μας ὑπαρξίν, καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὴν βάρβαρόν του διάκρισιν τὰς γυναῖκας, τὰς θυγατέρας μας, τὰ παῖδιά μας, ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ αὐτὴν τὴν ἀμώμητον πίπιν μας· ἃς δεῖξομεν καὶ διὰ τελευταίαν φορὰν ὅτι, ἄλλοι τοῦδε εἰς διάφορους κινδύνους ἐδείξαμεν. Ἡμεῖς εἴμεθα ἐκεῖνοι, ὅπου τότε φορεῖς ὑψώσαμεν τρόπαια, ἄλλα εἰς τὴν ξηρὰν καὶ ἄλλα εἰς τὴν θάλασσαν· ἕνα κινδυνὸν πρόκειται ἀκόμη νὰ τρέξωμεν, διὰ νὰ ἀπολαύσωμεν τὸ δίκαιον βραβεῖον, τὴν ἀνεξαρτησίαν μας· ὅλοι μὲ εἰλικρινῇ ἀπόφασιν, μὲ Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα καὶ σταθερότητα ἃς ἐτοιμασθῶμεν, καὶ προθύμως ἃς τρέξωμεν ἐκεῖ, ὅπου μὲ μεγάλην φθορὰν καὶ κατασχύνῃν ὁ ἐχθρὸς διὰ τελευταῖον μάθημα θέλει μάθει, ὅτι παρὰ τὴν ἐπονείδιστον δουλείαν, οἱ Ἕλληνες προκρίνουν τὸν ἐνδοξον θάνατον.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 29 Ἰουλίου 1824.

(Τ. Σ.)

Ὁ πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικῆς

Γ. Κουντουριώτης.

Μεσολαγγίον τῇ 2 Αὐγούστου.

Ὁ Ὁμέρ-πασσας μετ' ἐνὸς σιώματος πεντακισχιλίων περίπου στρατιωτῶν, πεζῶν καὶ ἱππικῶν, ἀπέβη πρὸ ἡμερῶν εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Ἀμβρακίας. Τοῦ Πασσᾶ τοῦτου οἱ σκοποὶ εἰς τὸ νὰ ἐνωθῇ, εἰ δυνατόν, μετὰ τοῦ Δερβίς-πασσα, καὶ τότε νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὁμοθυμαδὸν τὰς ἐργασίας των, ἐμῆλλον φυσικὰ νὰ ἐμποδισθῶσιν, ὅσον δυνατόν, ταχύτερον. Τὸ πρὸ ἡμερῶν συστηθὲν ἐν Αἰγοβοιτζίῳ παρὰ τῶν ἡμετέρων στρατηγῶν στρατόπεδον, ἐπρεπεῖν ἀναμφιβόλως νὰ ὀργανισθῇ, ὅσον δυνατόν, μετὰ σπουδῆς, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εἰς Ἀκαρνανίαν τῶν ἐχθρῶν εἰσβολήν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν τὰ παρὰ τοῦ Σ. Διοικητοῦ μας, Α. Μαυροκορδάτου, καὶ τῶν στρατηγῶν μας ληφθέντα μέτρα, μᾶς δίδουσι χρηστὰς ἐλπίδας τοῦ νὰ ἴδωμεν ταχέως τὸν ἐξολοθρευμὲν αὐτῶν τῶν στρατευμάτων. Τὸ Μοναστήριον τοῦ Αἰγοβοιτζίου εἶναι εἰς καλὴν κατάστασιν διὰ νὰ ἀντέχῃ, καθὼς καὶ ὁ ὑπερασπίζων αὐτὸ λόφος· ἡ θέσις αὕτη κρατεῖται παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ, καὶ τοῦ στρατηγοῦ Μακρῆ. Οἱ στρατηγοὶ Τζόγκας καὶ Ἀλεξάκης μετὰ τοῦ συνταγματάρχου, Δήμου Τσέλιου, εἶναι ἐρπαιόμενοι εἰς Βέρσοβον, ἐνῶ οἱ στρ. Καραγιάννης καὶ Ἀνδρέας Ἰσκού θέλουν ἐνεργεῖν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἀπὸ τὰ νῦτα· ὁ δὲ στρ. Ῥάγγος τελευταῖον ἔλαβε διαταγὰς νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὸ Ῥαδοβοίτζι. Ἐνταῦθα βλέπει τις ἐναργῶς μετὰ πόσης φρονήσεως ἐγένινεν ἡ σκέψις τοῦ σχεδίου τοῦτου· καθότι, ἐὰν οἱ Τοῦρκοι ἤθελον κινήθῃ ἐναντίον ἐνὸς τούτων τῶν σωμάτων, ἄλλο ἔτοιμον ἔχει δλα τὰ μέσα καὶ εὐκολίας νὰ κτυπήσῃ τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τὰ νῦτα.

— Τὰ ἐν Αἰγοβοιτζίῳ στρατεύματα ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ πολυπλασιάζονται, καὶ τὸ ἐκεῖ στρατόπεδον ἐνδυναμοῦται· ὅλοι οἱ ἐκεῖ στρατηγοὶ, ἀφῆσαντες κατὰ μέρος πᾶσαν ἐχθροπάθειαν, συνεδέθησαν μὲ τὸν πλέον στενὸν τῆς ὁμονομίας καὶ ἀγάπης δεσμὸν, καὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλουσι στήσῃ τὰ λαμπρὰ κατὰ τοῦ Ὁμέρ-πασσα τρόπαια.

— Ὁ προδότης Βαρνακιώτης ἀκούομεν ὅτι ἀπέρασε πρότινων ἡμερῶν μὲ διακοσίους διὰ Βόνιτζαν.

— Ὁ ἐν τῇ Ἀμπλανῇ ἐνδοξος πῶν ἡμετέρων θρίαμβος ἐξῆψεν εἰς ὑπερβολὴν τὸν ἐνθουσιασμόν, καὶ ζῆλον τῶν κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη κατοικούντων, ὥστε ἀκαταπαύστως τρέχουσιν ἀπανταχόθεν εἰς τὸ στρατόπεδον, πνέοντες ἀκραν εὐτολμίαν καὶ γενναϊότητα· εἴμεθα δὲ βεβαίως πεπεισμένοι, ὅτι ὡς καπνὸς θέλουσι διαλυθῇ τὰ τοῦ Δερβίση μετὰ τοῦ Ὁμέρ-πασσα τῆς ἐνώσεώς των σχέδια.

Ναύπλιον τῇ 28 Ἰουλίου.

Σήμερον ἄραξεν εἰς τὸν λιμένα μᾶς ἐν καρδίῃ, ἀναχωρῆσαν τῇ 3 τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ Ἀλεξανδρείαν μετὰ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου. Διάφορα γράμματα, τὰ ὅποια ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου τούτου ἐκόμισεν, ἀναφέρουσιν ὅτι ὁ στόλος αὐτὸς συνίσταται ἀπὸ 230 καράβια, τουτῆστιν 8 φεργάτες, 12 καράβια, 36 βρίκια καὶ νάβι, καὶ τὰ λοιπὰ ὑπὸ σημαίας Ἀγ-

γλικᾶς, Γαλλικᾶς καὶ Αὐστριακᾶς εἰσι φορτηγὰ, ἔχοντα δώδεκα χιλιάδας τακτικῶν στρατευμάτων, δύο χιλιάδας ἱππικῶν, δύο χιλιάδας δούλους, ἑξ χιλιάδας Ἀλβανούς, τοὺς ἱπποὺς θέλει πάρει ἀπὸ Κρήτην, διςχιλίους ἱπποὺς καὶ ἐφόδια ἄπειρα. Τὰ Εὐρωπαϊκὰ αὐτὰ πλεῖστα ἐφόρτωσαν χωρὶς νὰ ἔχωσι τὰ ἐφοδιαστικά των. Εἰαὶ δὲ γνώμη, ὅτι οἱ σκοποὶ τοῦ στόλου τούτου εἶναι νὰ κάμῃ ἀπόβασιν εἰς Γαστούνην καὶ Π. Πάτρας· τινὲς δὲ φρονοῦσιν, ὅτι θέλει δοκιμάσῃ τὰς νήσους Πεζζὼν καὶ Ὑδρας. Ὁ ἀρχηγὸς ὅλων τούτων τῶν δυνάμεων Ἱμπραῖμ-πασσας, υἱὸς τοῦ Μιχμέτ-Ἀλῆ, θέλει μεταχειρισθῇ τὸ κατ' ἀρχὰς τὴν ἀλωπεκὴν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀπατήσῃ τοὺς Ἕλληνας μετὰ τὰς δολίους μηχανὰς του καὶ μετὰ τὰ χρήματα· εἶδὲ καὶ διὰ τῆς πειθοῦς δὲν ἐπιτύχῃ, νὰ δοκιμάσῃ μετὰ τὰ ὄπλα. Ἐπιστηρίζει δ' ὅλας του τὰς ἐλπίδας ὁ ἀλαζὼν αὐτὸς Ἱμπραῖμης εἰς τοὺς τακτικούς του στραβαράπιδες καὶ λοιποὺς, τοὺς ὁποίους στατικῶς ἔβαλεν εἰς τὰ πλοῖα, νομίζων πάντοτε, ὅτι ἅμα πατήσας τῆς Ἑλλάδος τὸ ἔδαφος, θέλουν τρέξῃ ὅλοι νὰ τὸν προσκυνήσωσιν.

Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἀκούσας τὴν ἀφίξιν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ εἰς Ῥόδον, ἐβάλλθη ἀμέσως εἰς τὰ πνιὰ, καὶ ὑπάγει εἰς προπύπτησίν του. Εἰμεθα δ' εὐέλπιδες, ὅτι μόνον εἰς τὴν ναυμαχίαν θέλουν ἐξουδενισθῇ αἱ βαρβαρικαὶ αὐταὶ δυνάμεις, χωρὶς ποτε νὰ ἀξιώθωσι νὰ πατήσωσι γῆν Ἑλληνικήν.

— Πλοῖον ἑλθὼν ἀπὸ Σύραν μᾶς εἰδοποιεῖ ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐπυρπόλησαν εἰς Σμύρνην τοῦ Ἀγγλικοῦ προξένου τὴν οἰκίαν (Consolat). Τοῦτο ἰδὼν ὁ ἐκεῖ παρευρεθείς τῆς Ἀγγλικῆς μοίρας ναύρχος, παρελάσεν ὅσα Ἀγγλικὰ πλοῖα εἶχε μαζὶ του, καὶ ὑπάγει πρὸς καταδρομὴν τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου.

Συνέχεια περὶ τοῦ σχηματισμοῦ ἐθνικῆς Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, καὶ περὶ φιλολογίας.

Πρέπει κατ' ἀρχὰς καλῶς νὰ θεωρήσωμεν τοῦ προκειμένου τὴν ἔκτασιν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν μέλλομεν νὰ κάμωμεν τὸν παραλληλισμὸν· θέλομεν τάχα παραβάλλει ὁλόκληρον τῶν δύο τούτων φιλολογιῶν τὸν χαρακτῆρα, ἐνώνοντες εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν εἰκόνα ἅπασαν τὴν φιλολογικὴν τῶν δύο ἐθνῶν ζωὴν, ἢ τῶν συγγραμμάτων τὴν ἀξίαν, παρὰ τῶν ὁποίων συνίσταται, γένος πρὸς γένος καὶ ἡλικίαν πρὸς ἡλικίαν, μέλλομεν ἴσα συγκρίνωμεν; Εἰς τὸ δεύτερον οἱ Ῥωμαῖοι δύνανται πρὸς στιγμὴν ἐπὶ Τραϊανῷ καὶ Αὐγούστου νὰ φαίνωνται ὅτι λαμβάνουσι τὰ πρωτεῖα· διότι ἡ Ἑλλὰς, ὀλίκως θεωρουμένη, δὲν δύναται κατ' οὐδὲν νὰ παραβληθῇ ὡς πρὸς τὰς μεγάλας πολιτικὰς τοῦ Κικέρωνος γνώσεις καὶ θεωρίας, ὡς πρὸς τὴν μεγαλειότητα Τίτου τοῦ Λιβίου, τὴν βαθύνοιαν τοῦ Τακίτου καὶ τὴν μαγευτικὴν τοῦ Βιργιλίου. Θεωροῦντες ὅμως μὲ τρόπον πλέον ὑψηλὸν τὴν φιλολογικὴν ἐνὸς ἔθνους δραστηριότητα, δὲν βλέπομεν ποσῶς τὸ ὅλον τῆς ἀγχινοίας καὶ τοῦ πνεύματος, ὅπερ ἀναπτύσσει τὸ ἔθνος τοῦτο εἰς τὸ ἔλόν τῶν συγγραμμάτων του· καὶ ἰδοὺ ὅτι κατὰ τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι εἶναι ἐναργῶς ὑποδεέστεροι. Ἄνθρωποι τινὲς ὑπερέχοντες τῶν ἄλλων, πολλοὶ κατὰ τὴν μίμησιν εὐδοκίμησαντες, μία φιλολογικὴ δύω αἰώνων ἄμιλλα, συγκεντρωμένη εἰς τοὺς κόλπους πλουσίας καὶ ἡδυπαθοῦς πρωτεύουσας, δὲν δύνανται πώποτε νὰ ἐξισοῦνται εἰς τὴν γενικὴν ἐκείνην δραστηριότητα ἐθνικῆς ἀγχινοίας, ἥτις εὐρίσκει ὑπὲρ τὰ χίλια ἔτη ἐν τῷ μέσῳ εἰκοσι μικρῶν δημοκρατιῶν πτωχῶν καὶ ἀδυνάτων, ἐν τῷ μέσῳ παραχῶν, πολέμων καὶ δυστυχιῶν, δὲν ἔπαυσε νὰ παράγῃ τὰ πρωτότυπα παντὸς γένους συγγράμματα, ἢ τοῦλάχιστον νὰ σπείρῃ ὅλους τοὺς ὁποίους οἱ μετὰ ταῦτα αἰῶνες ἐκαλλιέργησαν καρπούς.

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

Τοῦ κυρίου Γεωργίου Σισίνη.

Ἀπολογία εἰς τὰ ὅσα καὶ τρίτην φορὰν ἔγραψι (α) κατ' ἐμοῦ ὁ κύριος Συντάκτωρ τῆς ἐφημερίδος τοῦ Μεσολαγγίου.

Ἀνὲν ἀπολογηθῇν πρότερον εἰς τὰ ὅσα κατ' ἐμοῦ διεγράψατε βλέπων τὰ γεγραμμένα σας διόλου ἀνυπαρκτὰ καὶ γελοιώδη, καὶ ἐν πόνημα, ἢ τῆς ἐδικῆς σας ἀνιδεοτήτος, ἢ τῆς κακοβουλίας, κακοτροπίας, καὶ φιλοταραξίας ἄλλων τινῶν (ἃν μου εἶναι συγχωρημένον γράφων οὕτως, διότι ὁ κύριος συντάκτωρ, δὲν φανερώνει πόθεν, καὶ ἐκ ποίων ἐπληροφρήθη τὰ ὅσα προσάπτει εἰς τὸν αὐτόν μου (β)) ὡσαύτως ἤθελεν ἀκολουθῆσαι καὶ διὰ τὴν τρίτην φορὰν, ἃν δὲν ἔβλεπα πειραγμένους, ὅχι μόνον τὸν υἱόν μου, στρατηγὸν Χρυσάνθον, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἄλλους· τῶν ἀρμάτων καὶ πολιτικῶν, ἐδικού μου καὶ φίλου μου· ἀπὸ τοῦς ὁποίους παρακινήμενος ἰδοὺ σημειῶν μερικὰ πρὸς εὐχαρίστησιν αὐτῶν (γ). Ἀνὲν προσμένω νὰ

(α) Τίς εἶπα ὅτι εἰς τὰς τρεῖς ἀνεφύθησαν εἰς τὰ Ἑλλ. Χρονικά αἱ κακοπραξίαι τοῦ κυρίου Σισίνη, δηλαδὴ εἰς τοὺς ἀριθ. 39, 51 καὶ 58, ἀγνοοῦμεν ὅμως ποῖον ἐξ αὐτῶν δὲν ἔλαβεν. Ἡ παρεῖσα εἶναι πᾶσι γνωστὴ καὶ ἀξίει βεβαίως, ὅτι ἡ αὐτὴ ἐφημερίς θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ τὸν σταλιτεύῃ εἰς τὸ Παναλλήνιον ἐν ὅσῳ αὐτὸς ἐπιμένει εἰς τὸ νὰ ᾄδει θιασρισμῷ αἰετός.

(Ὁ Συντ.)

(β) Ὅσα φωνάζει ὁλος ὁ κόσμος ἐκεῖνα εἶπαν, καὶ λέγουσιν καὶ τὰ Ἑλλ. Χρονικά· ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ὁ κύριος Σισίνης θέλει νὰ ἡγήσῃ τὸ ὄνομα τῶν κατηγμένων του, τετὸν λέγεται «φωὴν λαοῦ»· ὅσα δὲ ἐπρήθησαν εἰς τὸν 39 ἀρ. ἐπῆλθαν ἐκ τῆς ἰδίας του εἰς χεῖρας μας ἐπιστολῆς.

(Ὁ αὐτός.)

(γ) Πολλὰ εἶπον τὴν μέλει τῶν ἀλλοθίων, ἐνίσχυσαν ἐκ τῆς τρομαρᾶν φωνῆς

διδαχθῆναι ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα σας διὰ τὰ νὰ φροντίσω ὑπὲρ τῆς σωτηρίας καὶ ὑπερασπίσεως τῆς ἐπαρχίας "Ἠλιδος, καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἐγκατοίκων ἀδελφῶν μου, διότι εἰμὶ εἰς τῶν πρωτίστων εὐπατριδῶν, οἵτινες παρέβλεψαν δόξαν, ἀνάπαυσιν, καὶ ὀλην τῶν τὴν περιουσίαν (α) διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος· ἔχω μάρτυρας τριάντα χιλιάδας ψυχὰς τῆς ἐπαρχίας ταύτης, τὰς ὁποίας ἐμφύχωσα διὰ τὰ νὰ τινάξουν τὸν ζυγὸν τῆς τυραννίας, καὶ ὑψώσας τὸν ΣΤΑΥΡΟΝ μὲ πεντήκοντα μόνον στρατιώτας, ἐκίνησα τὰ ὅπλα κατὰ τῶν Ἀγαρινῶν, εἰς τῶν ὁποίων τὴν διάκρισιν ἀφῆσα τὴν φανερὰν μου, καὶ ἐσώθη παραδόξως, χάωντας ὀλην μου τὴν κινήτην κατάστασιν (β)· ἐκτύπησα τοὺς Τούρκους τῆς Γαστούνης εἰς τὸ χωρίον Σαβάλια, καὶ ἐνίκησεν· ἔπειτα συνάζων ἀκόμη ὀλίγους Ἕλληνας, ἐκρύψατο δευτέραν μάχην εἰς τὸ φρούριον Χλουμουτζι μὲ τοὺς εἰρημέτους Ἀγαρινούς, καὶ ἠνάγκασα αὐτοὺς νὰ ἀπέλθουν εἰς τοῦ Ἀλά, τοὺς ὁποίους καὶ ἐκεῖ κατέτρεξα, καθὼς εἶναι θυρυλλομένη καὶ ἀξιωματικῶς τοῦ ἡ μάχης ἡ λεγομένη τοῦ Πούση, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον τοὺς περισσοτέρους τότε πολεμοῦντας Ἕλληνας ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν μου [γ]. [Ἀκολουθεῖ.]

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

65

Τῇ 9 Αὐγούστου 1824.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ο Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Διοικήσεως Χ. Ἑλλάδος.

Ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, ὅχι τὸσον ἐπιστρατιωτικῶς εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ, ὅσον ἐλπίων εἰς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ ἀποστάτου Βαρνακιώτου, ὁ ὁποῖος ὑπεσχέθη εἰς αὐτὸν νὰ φέρῃ πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων.

Ἐπειδὴ εἰς τοιαύτην περιστασίαν ἀναγκασμένοι εἶναι νὰ ληφθῶν τὰ πλέον αὐστηρὰ μέτρα κατὰ τῶν κατασκόπων, καὶ κατὰ τῶν ἀποστόλων, τοὺς ὁποίους ὁ ἐχθρὸς ἤμπορε νὰ μεταχειρισθῇ, διὰ νὰ φέρῃ εἰς ἐκδοσὶν τὸν σκοπὸν τοῦ.

ΔΙΑΤΑΓΑΙ.

Α'. Οἱ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, καὶ Αἰτωλίαν ἐπαρχοί, ἡ γενικὴ Ἀστυνομία τῆς Αἰτωλίας, καὶ ἡ Ἀστυνομία τοῦ Ἀνατολικοῦ, θέλει λάβει τὰ πλέον δραστήρια μέτρα εἰς ἀνακάλυψιν τῶν τοιούτων κατασκοπίων, καὶ τοὺς μὲν ὑπόπτους θέλουν διευθύνει εἰς Μεσολογγίον. πρὸς τὴν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ γεν. Διευθυντοῦ ἐνεργοῦσαν ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἐξετάζωνται, τοὺς δ' ἐκ τῶν ἔργων ἀποδεδειγμένους, τοὺς τοιούτους θέλουν διευθύνει εἰς τὸ γενικὸν στρατόπεδον, διὰ νὰ κρίνωνται ἀπὸ στρατιωτικὴν ἐπιτροπὴν, καὶ νὰ παιδεύωνται ἀναλόγως τοῦ ἐγκλήματός των.

Β'. Ἐπειδὴ ἐπροσκαλέσθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον ὅσοι εἶναι ἱκανοὶ νὰ φέρουν ὅπλα, οἱ ἐπαρχοὶ θέλουν παρακινεῖ ὅλους τοὺς τοιούτους νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ ἱερὸν τοῦτο χρέος τῶν, ἀδιαφοροῦντας δὲ μετὰ τὴν παρακίνησιν θέλουν τοὺς ἀναγκάζει, προειδοποιῶντες αὐτοὺς, ὅτι ὅσοι λείψουν ἀπὸ αὐτὸ τὸ χρέος, καὶ διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν ἐκστρατείαν μεταφερθῶν ἀπὸ μίαν ἐπαρχίαν εἰς ἄλλην, θέλουν κατηγορηθῇ ὡς ἐνοχοὶ προδοσίας.

Γ'. Εἰς τὰς πόλεις Μεσολογγίου, καὶ Ἀνατολικοῦ ἐκτὸς τῆς διωρισμένης φρουρᾶς, καὶ τῶν δι' ἀδείας ἐρχομένων στρατιωτῶν, εἰς κἀνένα ἄλλον στρατιώτην δὲν θέλει δοθῇ οὔτε τροφή, οὔτε σιτηρεσίον· μάλιστα ὅσοι ἀπὸ τὰ ἔξω μέρη, ἱκανοὶ νὰ ὀπλοφορήσουν, ἔσταν ἐκεῖ τὰς φανερὰς τῶν διὰ νὰ πᾶς ἀσφαλίσουν, θέλουν ὑποχρεωθῇ ἀπὸ τὴν Ἀστυνομίαν ν' ἀναχωρήσουν ἀνυπερβέτως διὰ τὸ στρατόπεδον· παρακούοντες δ' ὑπόκειται εἰς ὅσα εἰς τὸ Β'. ἄρθρον ἀναφέρθησαν.

Ἡ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ ἐνεργοῦσα ἐπιτροπὴ θέλει δημοσιεύσει τὴν παρούσαν διαταγὴν, καὶ φροντίσει τὴν κατὰ γράμμα, καὶ ἐν τάχει ἐνεργεσίαν τῆς.

Τῇ 4. Αὐγούστου 1824. Μοναστήρι Αἰγιοβιζίου. Α. Μαυροκορδάτος.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ.

Κάτοικοι τῆς Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας.

Ὁ ἐχθρὸς ἐπροχώρησεν εἰς τὴν γῆν σας μὲ τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ εὕρῃ ὡς καὶ ἄλλοτε λάφυρα, καὶ νὰ χορτάσῃ τὴν λαίμαργίαν τοῦ· ἤλπισεν ἴσως ἀκόμη κατὰ τὰς ὑποσχέσεις ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι πρὸ καιροῦ ἄφῃσαν τὴν πατρίδα των, ἀρνήθησαν τὸν Χριστὸν καὶ ἐπροτίμησαν τὴν τυραννίαν καὶ τὸν Μωάμεθ, ἤλπισεν ἴσως ἀκόμη, λέγω, ὅτι θέλει εὕρει ὑποδοχὴν,

τῆς ἡ ἀκοῇ τοῦ ἀφ' ἑν τῆς Σισίνης, τῶν μπεϊλῶν τῆς Σισίνης, καὶ τῶν ὁπαδῶν τοῦ καὶ παρασίτων τοῦ.

(α) Ἄλλοι, ναὶ οὐχὶ ὅμως καὶ ὁ κύριος Σισίνης, ὅστις κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἑλ. ἀγῶνος εἰχε χρέος ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων γροσίων.

(β) Ὁ Κ. Σισίνης, ὅστις εἶχε κινήτῃν κηδεύσασιν 150 χιλ. γροσίων χρέους πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ὅστις ἦτον τότε ὡς νεκρὸς, ἐμφυχῶθαι πάραυτα κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ παρόντος πολέμου ἀπὸ τῆς διαρπαγῆς τοῦ καὶ καταχρήσεως κατέφαγε τὴν μικρὰν Αἰγυπτὸν Γαστούνην τόσους χρόνους· ἐμβάσιν εἰς Ζάκυνθον μιλλιόνια γροσίων καὶ πελυτίμων πραγμάτων, καὶ φανερὰ καὶ κλέπτικα (μίσθαι εἰς σκοπὸν· βούτυρον, τυρίον κ.τ.λ.), καὶ δὲν αἰσχύνεται σήμερον νὰ λέγῃ, ὅτι ἦτο πλούσιος καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων. (Φωνὴ λαοῦ, Δοχὰν ἂν Ζακὺνθον εἰς ὅσα χρήματα ἐμβάσει φανερώς καὶ ἐπλήρωσι τὸ δικαίωμα), καὶ μπεκ ἀλιδος Ζακὺνθον (δὲ ὅσα ἐμβάσει λαθραίως εἰς ἀσκήα μὲ τυρίον καὶ βούτυρον καὶ μέλι, τὰ ὁποῖα οὐτεὶς ἠγέρασαν, κατὰ λάθος τῆς οἰκονομίας ἐκείνου, ὡς τυρίον καὶ μέλι.)

(Ο Συναγέρ.)

(γ) Ὁ Μάριος καὶ ὁ Σύλλας εἶχον δουλεύσει τὴν πατρίδα των Ῥώμην καλῶτερον, ἀφ' ὅτι ὁ κύριος Σισίνης τὴν ἰδικήν του, πλὴν οἱ ἰδίαι καὶ τὴν ἀπετέφρωσαν ἔπειτα· δὲν ἀρκεῖ λοιπὸν, κύριε Σισίνης, τὸ ὅτι ἐκτύπησας τοὺς Τούρκους· ἤθελες ἦναι ἀξίεπλιος ἂν διέμενες πάντοτε τοιαῦτα, ὅπως λέγεις ὅτι ἐφάνης εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ ὅχι νὰ σκοτώσῃς τοὺς Τούρκους, καὶ νὰ ἐμβῇς σὺ εἰς τὸν πόντον ἐκείνου.

ὅτι θέλει ἀπαντήσῃ καὶ ἄλλους Βαρνακιώτας· τὸ ἤλπισεν, ἀλλ' ἡπατήθη· μὲν ἐτόλμησε νὰ κάμῃ ὀλίγα ἐτήματα, καὶ ἐγνώρισε τὴν ἀπάτην· ἀντὶ νὰ πλουτήσῃ μὲ λάφυρα, στερεῖται ἀπὸ ὅλα, ἀντὶ νὰ ἀπαντήσῃ φίλους, βλέπει ἐμπροσθέν του δύο στρατόπεδα, καὶ ἄλλα δύο ὀπισθεν, ὁδηγοῦμενα ἀπὸ ἐμπείρους στρατηγοὺς, καὶ συνθεμένα ἀπὸ Ἕλληνας ἀποφασισμένους, ὅχι μόνον νὰ τὸν ἀντισταθῶν εἰς κάθε βήμα, ἀλλὰ καὶ νὰ ὀρμήσουν ἐναντίον τοῦ πανταχόθεν διὰ νὰ τὸν ἀφήσουν· ἐμεινεν ἀκίνητος, καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ, συλλογίζεται τὴν ἐντροπὴν, καὶ φοβεῖται τὸν κίνδυνον τῆς ὀπισθοδρομήσεως· γνωρίζει ὅμως ὅτι μεγαλῆτερος κίνδυνος εἶναι εἰς αὐτὸν καὶ τὸ νὰ προχωρήσῃ. Ἀκαρνανεὶς καὶ Αἰτωλοὶ! εἰς τὸ χέρισας εἶναι ν' ἀφανισθῇ ἐξ ὀλοκλήρου ὁ ἐχθρὸς· σεῖς ἔχετε τὴν εἰρήνην, τὰ ὁποῖα ἡ φύσις μὲ τὴν τέχνην, καὶ μὲ τὴν δυνατὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκαίων ἐξασφάλισαν, τὰς γυναῖκας, τὰ τέκνα σας, καὶ ὅτι σὰς ἔγεινε ἀνάρπακτον ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς· τρέξατε ὅλοι χωρὶς ἐξαιρέσεων εἰς τὰ στρατόπεδα· τρέξατε νὰ ἐκδικηθῆτε ὅσα εἰς τὰς ἀπερασμένους εἰσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ ἐπάθετε, στοχασθῆτε ὅτι, ὅταν αὐτὸ τὸ σῶμα ἐξολοθρευθῇ, μένετε διὰ πάντα ἡσυχαιοί, καὶ ὅτι δὲν θέλει, τολμήσει Τούρκος εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν πατρίδα σας· ἤξευρετε ὅμως καὶ τοῦτο, ὅτι ὁποῖος, ἀφ' οὗ ἐξασφαλίσῃ τὴν φανερὰν του, δὲν τρέξει εἰς τὸ στρατόπεδον διὰ νὰ κάμῃ τὸ χρέος του, ὁ τοιοῦτος θέλει καταδιωχθῇ ἐπίβουλος τῆς πατρίδος, καὶ θέλει κατατρεχθῇ ὡς συκροτάτης. Ἡ διοίκησις στέκεται μὲ ἄγρυπνον ὄμμα ἐπάνω εἰς τοὺς τοιούτους, καὶ ἔδωκε τὰς πλέον σφοδρὰς διαταγὰς εἰς τοὺς κατὰ μέρος ἐπάρχους, διὰ νὰ κάμωιν τὰς ἐξετάσεις. Ὁ σκοπὸς τῆς διοικήσεως εἶναι νὰ καθάρισιν τὴν ἥραν ἀπὸ τῶν σίτον· ἀλλοίμονον! εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἤθελον ἀποδεχθῇ μὲ τὴν ἀδιαφορίαν τῶν ἐπίβουλων τῆς πατρίδος! ἡ ἐκδικησις τῶν νόμων θέλει πέσει ἐπικεφαλῆς των, καὶ θέλουν χάσει κἀνὲ δικαίωμα ἐπάνω εἰς τὴν πατρίδα ἐκείνην, τὴν ὁποίαν κινδυνεύουσιν δὲν ἐδοθήσαν, τὴν ὁποίαν δυνάμενοι νὰ σώσουν διὰ πάντα δὲν ἔσωσαν.

Α. Μαυροκορδάτος. Τῇ 4. Αὐγούστου 1824 Μοναστήρι Αἰγιοβιζίου.

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ Γ. Διευθυντοῦ τῆς Διοικήσεως Χ. Ἑλλάδος, πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἐνεργοῦσαν ἐν ἀπουσίᾳ.

Εἰς Βόνιτζαν καὶ Σηρόν· ἔχομεν δύο στρατόπεδα τὸ τοῦ Λιβαδίου, τὸ ὁποῖον σύγκειται ἤδη ἀπὸ 400 καὶ περισσοτέρους ὑπὸ τὸν Κοινοῦρην Σιρεπίσον, καὶ ἄλλους ἀξιωματικούς τοῦ στρατηγοῦ Τζόγκα, καὶ ἐπαγρυπνοῦν μὴ γένῃ κἀνὲν κίνημα ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Βόνιτζας· ἐνταυτῷ δὲ θέλει χρησιμεύει μεγάλως, ἐὰν μετ' ὀλίγον ὁ ἐχθρὸς τραδισθῇ εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Βόνιτζας, διὰ νὰ περάσῃ εἰς Πρέβεζαν καὶ Ἄρταν. Τὸ τοῦ στρατηγοῦ Τζόγκα εἰς Ἀετὸν, τὸν ὁποῖον σύγκειται ἤδη ἀπὸ 600 καὶ κατ' ἐκάστην αὐξάνει. Τὸ τοῦ Αἰγιοβιζίου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀρκετὰ ὠχυρωμένον ἤδη, καὶ ἀδιακόπως ἔρχεται ὁ κόσμος, καὶ πρέπει νὰ ἔρχεται, διότι ἐὰν μὲν ἐλθῶσιν οἱ ἐχθροὶ ἐπάνω εἰς ἐν τῶν δύο τούτων στρατοπέδων, βεβίως (ἐλπίζω στὸν Θεόν) εἶναι χαλασμένοι· πρέπει ὅμως νὰ ἐμπορῶμεν καὶ νὰ τοὺς βλάβωμεν, στέλλοντες μικρὰ σώματα, τὸ ὁποῖον ἐνήργησα σήμερον. Εἰς τὸν Βάλτον θέλει μείνει τὸ στρατόπεδον τοῦ στρατηγοῦ Ἀνδρέου Ἰσκού, καὶ εἰς Βαριτάδαν, ἡ εἰς Ἀγραπιδιάν, καὶ αὐτὸ εὐρισκόμενον εἰς τὸ πλάγιον τοῦ ἐχθροῦ, θέλει ἐμποδίζει κἀνὲ κίνημά του. Τοὺς δὲ στρατηγοὺς Πάγγον, καὶ Στρούρνάρην καὶ τὸν Χιλίαρχον Γρηγόριον Λιακατᾶν διέταξα νὰ ἐνεργήσωσιν ἀπὸ τὰ ὀπίσθια τοῦ ἐχθροῦ, κατ' ὅν τρόπον μετέπειτα θέλω σὰς φανερώσει.

— Νεώτεροι εἰδήσεις ἀπὸ τὸ στρατόπεδον μᾶς· βεβαιοῦσιν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμετέρων φθάνει ἤδη εἰς τέσσαρας χιλιάδας.

Ἀπόσπασμα ἐπιστ. ἐκ Ζακύνθου, τῇ 6 Αὐγούστου.

Σπεύδομαι νὰ σὰς κοινοποιήσω τὴν εἰδήσιν ἐκπλεύσεως τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου, εἰς τὴν ὁποίαν θέλετε δώσῃς κάθε πίστιν. Ἀπόψε ἔφθασεν εἰς τὸν λιμένα μας καὶ ἕν Ἰονικόν, λείπον ἐννέξ ἡμέρας ἀπὸ Σύραν· μίαν ἡμέραν, λέγει, πρὶν τῆς ἀναχωρήσεώς του ἀτ' ἐκείνην τὴν νῆσον εἶχε φθάσει ἡ εἰδήσις, ὅτι ὁ στόλος τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ συγκείμενος ἀπὸ 200 πλοῖα πολεμικὰ καὶ φορτηγὰ, εἶχε φθάσει εἰς Ρόδον· ὁ κυβερνήτης τοῦ αὐτοῦ πλοίου μᾶς βεβαίωσεν ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς στόλος εὐρίσκετο διηρημένος· εἰς δύο, ἑτοιμος νὰ ἀντιπαραταχθῇ εἰς τὸν ἐχθρὸν. Μᾶς βεβαιώνει ἀκόμη, ὅτι οἱ Σάμιοι ἔκμαν ἀπόδασιν ἀντικρὺ τῆς Χίου εἰς Τζετμέ, ὅπου ἐστρατοπέδευον 6000 Ἀνατολίται Τούρκοι, ἑτοιμοὶ νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὰ πλοῖα, καὶ νὰ ὑπάγωσι κατὰ τῆς Σίμου· ὁ ἀριθμὸς τῶν Σαμίων συμποσοῦται μέχρι τῶν 1500, οἵτινες κατέκοψαν καὶ διεσκόρπισαν ὅλον τοῦτο τὸ στρατόπεδον.

— Ἡ ἀνωτέρω εἰδήσις ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἀπὸ Ναύπλιον, μὲ διαφορὰν ὅμως, ὅτι ὁ Ναύαρχος Μιαούλης ἐλαβεν εἰς τὰ πλοῖα τοὺς Σαμίους, καὶ ἔκαμε τὴν εἰς Τζετμέ ἀπόδασιν.

Πρὸς τὸν φίλον μου, καὶ Συναγέρ. τῶν Ἑλλήνων Χρον.

Ἐπειδὴ ἡ ἐφημερίς σου εἶναι ἐλευθέρη, καὶ ἡ φιλογενεῖά σου εἶσαι φίλος τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀληθείας, σοῦ στέλλω τὸ περικλειόμενον ἔγγραφόν μου, βλέπων τὴν ἀπάντησιν τῆς κατ' ἐμοῦ ἀδίκως προσαφείσεως κατηγορίας, καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὸ 32 φύλλον τοῦ Φίλου τοῦ νό-

μου· και σὲ παρακαλῶ νὰ τὸ καταχωρήσῃς αὐτολεξεῖ εἰς τὴν ἐφημερίδα σου· εἰ δὲ καὶ διὰ συνεργείας τοῦ φθόνου ἤθελεν ἀποδοκιμασθῇ, διαμαρτύρομαι τὸν συνεργόν εἰς τὸ ἱερὸν ὄνομα τῆς φιλάτης Ἑλλάδος νὰ δώσῃ λόγον ἐν καιρῷ τῇ προσήκοντι περὶ τῆς ἀποδοκιμασεώς του·

Ἐν τοσούτῳ μὲν. Τῇ 24 Ἰουλίου 1824 Καλαμάτα Ὁ πατριώτης καὶ φίλος σου.
Π. Μαυρομιχάλης. (α)

Φιλότης Ἑλλάς! καὶ πατρίς Σπάρτη,

Πρὸς σὰς φίλταται ἀπολογουμαι καὶ δι' ὑμῶν εἰς δλους τοὺς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ Χριστιανικοῦ ἔθνους.

Ἰδοὺ ἐκεῖνοι οἱ Σπαρτιάται, οἵτινες ὕστερον ἀπὸ τὸν κατακλυσμὸν τῆς Ἑλλάδος πάντοτε ἐφύλαξαν ἐνδοξα ἐλευθερίας αἰσθήματα, καὶ ἀπέδειξαν ἐτι ζώντας τοὺς Ἕλληνας κρυμμένους ὑπὸ τὰ σπῆλαια τοῦ Ταίγету. Ἰδοὺ, λέγω ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐβλεπον εἰς διαδοχὰς αἰώνων μὲ τὸ πλεόν ἄγριον ὄμμα τοὺς καταπατοῦντας τὴν ἡρώϊκην γῆν τῆς Σπάρτης τυράννους, ἡδὴ μὲ τὴν σάλπιγγα τῶν παθῶν κηρύττονται προδότες αἷς πατρίδος τῶν, τῆς φιλάτης Ἑλλάδος.

Ἡ πρώτη σου φωνὴ, μήτηρ Ἑλλάς, εἶναι τὸ ἀντικείμενον ὧν μου τῶν πράξεων! σὺ μετὰ αἰῶνας ἀπεφάσις νὰ συντρίψῃς τὸν ζυγὸν μὲ τὰ ὅπλα, καὶ ἀνάμεινα ἀπὸ τοὺς κόλπους τῶν τυράννων μὲ εἶδες νὰ ἐκπηδήσω εἰς τὸ στάδιον, καταφρονῶν πλούτους καὶ δοῦλας τυραννικὰς, ἀνάξια διὰ τῶν πάντοτε ἐλευθέρους, καὶ ἐλευθερίαν κοινὴν πνεύοντας ἀπὸ γόνους τοῦ Λυκούργου, καὶ Λαωνίδα.

Αἱ τοιαῦται θυσίαι, μ' ὅλον ὅτι εἶναι ἱκαναὶ ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι εἰς τὴν Σπάρτην πάντοτε δὲν γεγῶναι Πausanias, καὶ ἂν γεννῶνται, γεννῶνται ἐξ ἄλλων οἰκογενειῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἡ Διοικησις ἐπληροφόρηθη ἤδη, καὶ ἂν παρὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὰ δίκαια τοῦ λαοῦ, ἄλλην βᾶσιν δὲν ἔχει, ὅχι μόνον δὲν πρέπει νὰ τοὺς περιθάλπῃ, ἀλλ' οὐτε νὰ κρύψῃ τοὺς ἀληθεῖς Πausanias. Ἐκ τῆς οἰκογενείας ὁμοιωτῶν Μαυρομιχάιδων, ἔχεις ἀκόμη μήτηρ Ἑλλάς, ζεστόν τὸ αἷμα τοῦ φιλάτου μου υἱοῦ Ἡλίου, τοῦ ἀδελφοῦ μου, καὶ ἄλλων πολλῶν ἐκ τῶν πλησιεστέρων μου συγγενῶν, τὸ ὁποῖον ἐπροσφέρῃ εἰς τὸ ἱερὸν σου θυσιαστήριον.

Ἡ μήτηρ τοῦ ἐλαμπροφόρου, καὶ πλήρης χρᾶς ἡ οἰκογένεια τῶν Μαυρομιχάιδων δ' αὖ τοιαύτην ἐνδοξον θυσίαν, ἐλπίζει νὰ δείξῃ εἰς τὸ θέατρον τοῦ κόσμου, πότε πρέπει νὰ λυπῆται, ἢ νὰ χαίρῃ παῖτῃ ἡ μήτηρ, ὅταν ἀπὸ τοὺς κόλπους τῶν χάσουν τοῦ γηρατειοῦ τῶν τὰς παρηγορίας. Ἐδειξαν εἰς δεινότερας τῶν περιστάσεις, ἅτε πολλοὶ κατέλειπον λεηλατοῦμένους τὰς Πελοποννησιακὰς ἐπαρχίας, πῶς ὁ Πέτρος Μαυρομιχάλης καὶ τὰ ἐτι ζῶντα τέκνα τοῦ ἐπροσφέρθησαν τοιαύτη θυσία, μαχόμενοι καὶ διώκοντες τὸν ἐχθρὸν.

Ταῦτα, μήτηρ Ἑλλάς! ἂν εἶναι γνωρίσματα προδότου, σὺ μόνη ἐλέπεις, καὶ ὁ ἀπαθὴς ὀφθαλμὸς ὧν τῶν ἐθνῶν.

Ἄν ἡ οἰκογένεια τῶν Μαυρομιχάιδων, καθὼς ἡ σάλπιγξ τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου, εἰς τὸ 32 φύλλον διεκέρυξεν, ἂν δι' ἐμοῦ αὕτη ἐδίδοι, ψηλαφητὰς ἀφορμὰς προδοσίας, ἔργον μὲ φαίνεται τῆς Διοικήσεως ἦτον, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας ἐκδίδεται καὶ ἡ ῥηθεῖσα ἐφημερίς, ἔργον τῆς λέγω ἦτον νὰ προκαταλάβῃ πρῶτον τὴν προδοσίαν, καὶ νὰ προφυλάξῃ τὸ ἔθνος, κ' ἐπειτὰ νὰ παρακινή τοὺς Σπαρτιάτας νὰ λιθοβολήσουν τὸν νέον, τὸν μέγαν Πausanias, ἐμέ.

Ἡ ἐφημερίς αὕτη, ὀνομάζεται ἐφημερίς τῆς Διοικήσεως καὶ τῆς νήσου, Ἰδρὰς· διὸ ὅσα ποτὲ καταχωροῦνται εἰς αὐτὴν ἦτον πρέπον νὰ καταπιεσθῶνται εἰς τὴν ὄψιν καὶ κρίσιν τῶν συγκροτούμενων τὴν Διοίκησιν δύο σεβαστῶν σωμάτων, διὰ νὰ ἀπολαμβάνωσι τὸ ἀπαιτούμενον εἰς τὸν χαρακτῆρα τῆς Διοικήσεως σέβας, καὶ νὰ πιστεύωνται πανταχοῦ ὡς ἀληθῆ καὶ ἀξιοματικά.

Ἄλλ' ἐκ πολλῶν ἐλθόντων εἰς Καλαμάταν ἐκ Ναυπλίου τιμίῶν ἀνδρῶν πληροφοροῦμαι, ὅτι τὸ σεβαστὸν Β. σῶμα, ὅτε εἶδε τὴν κατ' ἐμοῦ κατηγορίαν, μάλιστα ἀναπόδεικτον καὶ θεμελιουμένην εἰς ἀτομικὰ πάθη, ἔφριξε καὶ διώρισε τὸν ἐκδότην νὰ ἐκδώσῃ μόνος τὴν ἀναίρεσίν της.

Δὲν ἔπρεπε νὰ ἐξεταχθῇ τὸ πρᾶγμα ἀκριβῶς; εἰς ἀόριστον καὶ ψιλὴν φήμην ἔπρεπε νὰ θυσιάσουν τῆς οἰκογενείας τῶν Μαυρομιχάιδων τόσον εὐκολὰ τὴν ὑπόληψιν; δὲν ἔπρεπε νὰ ἀπολογηθῇ;

Ἡ Ἑλλάς! καὶ σὺ Σπάρτη! βλέπεις τὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι ἀνῆλθον τὸν πρὸ ὀλίγου οὐσθενέτα ἐμφύλιον πόλεμον γνωρίζεις καὶ τοὺς αἰτίους τῶν προτοῦ, καὶ νῦν διχονοιοῦν· βλέπεις ὡς ποῦ κατέφερον τὰ πάθη τὸ δυστυχὲς ἄνθρωπον, καὶ δὲν ε' ἐνοχλῶ μὲ πολυλογίας ἀκαίρους εἰς πράγματα φαινόμενα.

Κάθε εὐαίσθητος πολίτης πρὸς τοιαύτην ἐρημὸν συκοφαντίαν ἤθελε φρίξει καὶ ἀπολογηθῇ, καθ' ὅσον ἡ ἀθωότης του ἀπαιτοῦσεν· ὁ δὲ Πέτρος

(α) Αἶν εἶναι πόποτε δυνατόν νὰ κατασταθῇ ὁ Κύριος Π. Μαυρομιχάλης προδότης τῆς πατρίδος του. Ἄν τὰ περὶ σχηματισμοῦ Διοικήσεως φρονήματά του εἶναι διαφορετικὰ παρὰ τῶν ἄλλων, τοῦτο δὲν εἶναι πῶς ἔστιν νὰ τὸν συγκαταριθμῇ εἰς τῶν προδοτῶν τὸν κατάλογον, καθὼς ἐνόμισεν ὅτι καὶ περὶ τοσούτῳ ἰδέαι του εἶναι ἐμφετέστεραι καὶ καλῆτεραι διὰ τοῦ κοινοῦ τὴν εὐδαιμονίαν.

Αἶν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι ἐνθυμῶνται καλῶς ὁ Κ. Π. Μαυρομιχάλης ὅσα μετ' ἐμοῦ ὡμίλησεν εἰς τὴν ἀπὸ Μεσολογγίου διὰ Γλαρέντζαν ἀναχώρησίν του.

Ἡ ἐφημερίς αὕτη, καὶ εἶναι πάντοτε δι' ἐμὲ δείγμα βίβλου, ὅτι ὁ ἀνὴρ αὗτος ὅταν εἴσθαι Ἕλληνα, Σπαρτιάτην, καὶ πατριώτην.

Μαυρομιχάλης, ὅστις δὲν ἐφρόνηθη μῆτε δπλα τυράννων, μῆτε φθόνου βέλῃ, τὸν ἰὸν τῶν παθῶν, δὲν τρομάζει, ἐρήμην κρινόμενος καὶ συκοφαντούμενος· καὶ ἀφίνει τὴν ἀπολογίαν εἰς καιρὸν πρέποντα.

Μία ἐκούσιος φυγὴ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ὁλης τῆς οἰκογενείας τῶν Μαυρομιχάιδων ἦρχε· ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά της· ἀλλὰ πῶς ἡμπορεῖ ἐν μέσῳ τῶν ἀγώνων τῆς πολυπαθοῦς Ἑλλάδος νὰ θεωρῇ μακρόθεν τὸν πόλεμον; ὅστις εἰς καιρὸν κινδύνου καταλείπει τὴν πατρίδα του, ὅσον ἀπὸ μέρους του γίνεται ἀληθῶς προδότης, καὶ δὲν ἔχει δικαίωμα εἰς τὸ μετέπειτα νὰ ὀνομάζεται πολίτης της. Εἰς τοιαύτην μωρίαν ἡ οἰκογένεια τῶν Μαυρομιχάιδων δὲν ἡμπορεῖ νὰ φθάσῃ.

Εἶμαι ἔτοιμος, φιλάτη Ἑλλάς! νὰ χύσω τὸ αἷμά μου ὑπὲρ σοῦ! τὰ τέκνα μου καὶ ἀδελφοὺς μου προσφέρω εἰς τὸ θυσιαστήριόν σου· θέλεις μὲ ἰδεῖ μαχόμενον μὲ τὸν ἴδιον ζῆλον, καὶ θέλεις πληροφρονηθῇ, ἂν ὁ ἡγεμὼν τῆς Αἰγύπτου, ἢ ἄλλος τις τυραννίσκος ἐλαβε ποτὲ σχέσεις μὲ Σπαρτιάτην οἰκογενῆ τῶν Μαυρομιχάιδων.

Τὸ στάδιον τοῦ πολέμου θέλει ἀποφράξῃ τὸ στόμα τῶν συκοφιντῶν, καὶ ἀποδείξῃ ποῖος ὁ πρωταγωνιστὴς τῆς ἐλευθερίας σου, Π. Μαυρομιχάλης, καὶ ποῖοι οἱ συκοφαντοῦντες αὐτόν.

Καλαμάτα 24. Ἰουλίου.

Π. Μαυρομιχάλης,

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 66 Τῇ 13 Αὐγούστου 1824.

Στρατόπεδον Ἀκαρνανίας.

Εἰς τὰς 5 τοῦ τρέχοντος εὐρισκόμενοι ἐνωμένοι οἱ στρατηγοὶ Ἰσχος καὶ Ράγκος καὶ ὁ Καπ. Σαδήμας, καὶ στρατοπεδεύμενοι κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἀγραπιδιάς, εἰς τὸ βόρειον τῆς Ἀμβρακινῆς πεδιάδος, ἔδωσαν τὴν ἄδειαν εἰς μερικοὺς τῶν ἀνθρώπων τῶν νὰ ὑπάγουν νὰ καταπατήσουν τὸν ἐχθρὸν, καὶ νὰ κλέψουν ἄλογα· ὑπῆγαν λοιπὸν, καὶ ἐκλείψαν μερικά, φονεύσαντες καὶ ἕναν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς. Οἱ ἐχθροὶ βλέποντες τοῦτο ἐκινήθησαν διαιρεθέντες εἰς τρία σώματα· οἱ ἐδικοί μας ἐπίασαν τὰς ἀναγκαίας θέσεις, καὶ ἐκατέρεσαν τὸν ἐχθρὸν, τὸν ὁποῖον μετὰ μικρὰν μάχην ἔτρεψαν εἰς φυγὴν, καὶ τὸν κατέτρεξαν ἕως εἰς Καρδανασράν. Οἱ Ράγκοι καὶ ἔφονευσαν δύο, καὶ ἐπίασαν καὶ ἕναν ζωντανόν, ὅστις ἦτον Χριστιανὸς Λακωνίτης· οἱ δὲ Σαδημαῖοι ἐφόνευσαν ὁμοίως ἄλλους δύο, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ὁ ἕνας ἦτο σηματοφόρος ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας κἀνείς δὲν ἐβλάφθη.

Ὁ πιστὸς ἐρέβη εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ εἰς Αἰγισβίτζι, διὰ νὰ ἐρωτηθῇ, ὅπου ὡμολόγησε τὰ αὐτὰ καθὼς καὶ τὴν στιγμὴν ὅπου ἐπιάσθη, δηλαδή, ὅτι ὁ Ὁμέρ-πασσας εἶχε σκοπὸν νὰ περάσῃ διὰ τὴν Ναύπακτον, καὶ ὅτι εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς τὸ στρατεύμα του, εὖθις καθὼς φθάσουν εἰς Καρδανασράν, νὰ τοὺς μετρήσῃ πέντε μηνῶν μισθοὺς ἐμπροστὰ, καὶ οὕτως ἀμέσως νὰ προχωρήσουν· τόσον ἡ μαρτυρία τοῦ πιστοῦ, καθὼς καὶ ἄλλαι εἰδήσεις ἀπὸ διάφορα μέρη ἐβεβαίωσαν, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Ὁμέρ-πασσα ἦτον αὗτος.

Μ' ὅλον ὅτι, ἀφ' οὗ ἀπέρασεν εἰς Καρδανασράν ὁ ἐχθρὸς κῦρεν ἀνελπίστως ἀντίστασιν, καὶ ἐπόμενον ἦτον ν' ἀλλάξῃ σχέδιον, πλὴν διὰ κάθε προφύλαξιν, ἐκρίθη ἀναγκάειν, νὰ πιασθῇ ἡ θέσις τοῦ Δογρίου εἰς Ἀπόκουρον, καὶ ἀμέσως ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς διώρισε τὸν χιλ. Κῶσταν Βλαχόπουλον, νὰ καταβῇ μὲ τοὺς Βλοχαίτας, καὶ ἐνωθεὶς μὲ ὅσους Ἀποκουρίτας ἡμπορέσουν νὰ συναχθοῦν, νὰ ἐνδυναμώσῃ ἐκείνην τὴν θέσιν, καὶ ἐν ὃ ἐχθρὸς ἤθελε κινηθῇ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος, τὰ στρατεύματα τῆς Ἀκαρνανίας νὰ τὸν ἀκολουθήσουν κατὰ πόδας, ὥστε φθάσαι πλησίον τοῦ Δογρίου νὰ εὐρεθῇ πανταχόθεν πολιορκημένος.

Εἰς αὐτὴν τὴν τόσαν κρίσιμον περίστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἐνωσις τῶν ἀρχηγῶν καὶ ἡ προθυμία τῶν κατοίκων νὰ τρέξουν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, εἶναι σχεδὸν ἡ μόνη ἄγκυρα τῆς ἐλπίδος μας διὰ νὰ τὸν κατατρέξωμεν· εἰς τοιαύτην περίστασιν δὲν ἡμποροῦμεν ν' ἀποσιωπήσωμεν τὸ φέρσιμον τοῦ Γιαννινάκη Σταΐκου, ὁ ὁποῖος, ἀφ' οὗ ἐκίνησε πάντα λίθον διὰ νὰ καπετανεύσῃ εἰς Βλοχόν, καὶ ἔγινεν αἷτιος τόσων καὶ τόσων ταραχῶν, τὰς ὁποίας καθυσχάσεν ὅπως οὐν ἡ Διοικησις, εὗρηκε τώρα τὴν περίστασιν, ὅτε ἦλθαν οἱ Τούρκοι, καὶ εἶναι χρεία νὰ συστηθῇ στρατόπεδον ἀπὸ Βλοχαίτας, διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ τὸν σκοπὸν του. Ἐν ὃ οἱ δημογέροντες ἀπὸ τὰ διάφορα χωρία, εὐρίσκοντο κάτω συναγμένοι συνεργούντες μὲ τὸν χιλιάρχον Κῶσταν Βλαχόπουλον εἰς τὸ νὰ συναχθοῦν ὅσοι κάτοικοι εἶναι ἱκανοὶ ἀρμάτων, διὰ νὰ συστηθῇ τὸ στρατόπεδον, ὁ Γιαννινάκης Σταΐκος ἐνωθεὶς μὲ τοὺς κλέπτας, οἱ ὁποῖοι εἶχαν κάμει τὰς γνωστάς εἰς δλους ληστείας εἰς Βλοχόν, εἰς τὰς ὁποίας αὐτὸς πρότερον διεμαρτύρετο, ὅτι δὲν ἐνέχεται παντελῶς, ἐπιπίπτει εἰς τὰ ὑψηλὰ χωρία τοῦ Βλοχοῦ, καὶ μὲ φοβερισμοὺς καὶ βίαν, κάμνει τοὺς χωριάτας νὰ τὸν ὑπαγράφουν ἐν γράμμα, διὰ τοῦ ὁποίου τὸν γνωρίζουν καπετάνων τῶν, καθὼς ἔκαμναν ἐπὶ τῆς Ὀθωμανικῆς δυναστείας οἱ λεγόμενοι Ἀρματωλοὶ, γράφει δὲ καὶ πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν, καὶ τὸν στέλλει ἐν τοιοῦτον ἐγγράφον τῶν χωρίων.

Κρίνομεν περιττὸν νὰ καταχωρήσωμεν εἰς τὴν ἐφημερίδα μας τὸ γράμμα τοῦ Σταΐκου, καθὼς καὶ τὰς ἀναφορὰς τῶν δημογερόντων Βλοχαίτων.

καὶ τοῦ χιλιάρχου Κ. Βλαχόπουλου ἐκεῖνο ὅπου κρῖνομεν ἄξιον τῆς περιστάσεως τοῦ δημοσίου, εἶναι ἡ πρὸς τὸν Γιαννάκη Στάϊκον ἀπάντησις τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

Ἀπάντησις τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ πρὸς τὸν Κύριον Γιαννάκη Στάϊκον.

Ἐλαβα χθὲς ἓνα γράμμα σου σμεινωμένον ἀπὸ προχθὲς, καὶ μίαν ἀναφορὰν ὑπογεγραμμένην μὲ τὰ ὀνόματα τῶν χωριῶν, καὶ εἶδα τὰ ὅσα γράφεις· ἐγὼ καὶ πρὸ τριῶν ἡμερῶν σ' ἔγραψα, καὶ τώρα σὲ γράφω, ὅτι τώρα εἶναι καιρὸς, ὅπου ὅποιος θέλει νὰ εἶναι χριστιανός, πέρνει τὸ ντουφέκι του καὶ πηγαίνει εἰς ἓν στρατόπεδον καὶ βάνει στῆθος εἰς τὸν ἐχθρόν, καὶ ὅποιος νομίζει, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ εὐκαιρία διὰ νὰ κάμῃ τὰ κακά του θελήματα, καὶ ν' ἀνακατώσῃ, ἢ νὰ χαλέψῃ ἄλλα καὶ ἄλλα, εἶναι ἀντίχριστος. Ὅλος ὁ κόσμος ἤξεύρει ποῦ, καὶ ποῦ εἶναι στρατόπεδα· ἂν θέλῃς, τράβα εἰς ἓνα ἀπὸ αὐτὰ, καὶ κάμε τὸ χρέος σου, ὡς χριστιανός ὅπου λέγεις ὅτι εἶσαι, καὶ ἂν θέλῃς κρίσιν, εὐθὺς ὅπου τελειώσῃ τοῦ ἐχθροῦ ἡ ἀνάγκη, ἡ κρίσις εἶναι διὰ ὅλους ἀνοικτὴ, καὶ διὰ μικροὺς, καὶ διὰ μεγάλους· τώρα ἄλλην κρίσιν δὲν γνωρίζω, ἀλλὰ τὴν κρίσιν μὲ τὸν ἐχθρόν· τὸ ποῦ θὰ νὰ διορίσω ἐγὼ τὸν χιλ. Κ. Βλαχόπουλον, εἶναι ἐδική μου δουλειά· ἡ ἀφεντεία σου τήρῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν σου, καὶ κάμε τὸ χρέος σου, ἂν θέλῃς· ὅχι πάλιν νομίζεις πῶς τώρα εἶναι καιρὸς νὰ κάμῃς μὲ τὸ σπαθὶ σου ὅ,τι θέλεις, ἀκολουθῇ το· ἐγὼ αὐτὴν τὴν στιγμήν ὅλην τὴν προσοχήν μου τὴν ἔχω εἰς τοὺς ἐχθρούς, τοὺς ὁποίους ἐλπίζω μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, καὶ τῶν χριστιανῶν ἐκείνων, ὅπου μόνον τοὺς Τούρκους γνωρίζουν ἐχθρούς, καὶ ὅλα τὰ ἄλλα πάθη τὰ ἔχουν δεύτερα, νὰ τοὺς δόσωμεν τὸ πρεπούμενον, καθὼς καὶ τοὺς ἀποστομώσαμεν, καὶ τοὺς ἀναγκάσαμεν νὰ τραβιχθῶν, καὶ ἐγλυτώσαμεν τὸν κόσμον· καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, τότε ἐξετάζομεν ποῖος ἔκαμε τὸ χρέος του βάνοντας στῆθος εἰς τοὺς ἐχθρούς, καὶ πῶς ἐχάλεβεν ἄλλα, διὰ ἰδίᾳ του τέλη· καὶ ἐκεῖνοι ὅπου θὰ νὰ σταθοῦν καλοὶ νὰ δώσουν ἀπόκρισιν εἰς τὸν Ὁμέρ-πασσα, ἡμποροῦν τότε ἴσως, ὄντες ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸν ἐχθρόν, νὰ δώσουν καὶ κάθῃ ἄλλο νηζάμη. Μὲ λέγεις, ὅτι ποτὲ δὲν ἦσαν μὲ τοὺς Τούρκους, καὶ εἰς τοῦτο εἶμαι βέβαιος, μὲ τοὺς Τούρκους ὅμως δὲν εἶναι μόνον ὅποιος εὐρίσκειται μαζὴ τους, καὶ κάμνει τουφέκι ἐνταμικόν, ἀλλὰ καὶ ὅποιος φέροντας σχήματα ἐσωτερικά εἰς μίαν τέτοιαν περίστασιν, ἐμποδίζει καὶ ἄλλους πολλοὺς ἀπὸ τοῦ ν' ἀντισταθοῦν εἰς τοὺς Τούρκους. Αὐτὰ ἐξεύρω νὰ σὲ εἰπῶ, καὶ ἂν θέλῃς ἀκολουθήσαι· τὰ ὅχι πάλιν φρονεῖς, ὅτι κάμνοντες διαφορετικὰ σοῦ εἶναι καλῆτερον, ἀκολουθήσαι ὅπως καταλαμβάνεις· ἐγὼ τώρα θὰ νὰ τρέξω κατόπι ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καὶ δὲν ἔχω καιρὸν νὰ φροντίσω διὰ μερικὰ πάθη, καὶ συμφέροντα, τὰ ὅποια τὰ βλέπω πῶς εἶναι εὐκολοδιόρθωτα, ὥσάν νὰ πῇ τινὰς ἓνα ποτῆρι νερόν, ἀφ' οὗ καταδιωχθῶν οἱ ἐχθροί.

9 Αὐγούστου 1824 Αἰγιοβίτζι.

Α. Μαυροκορδάτος.

Ἐτεροι εἰδήσεις ἐκ τοῦ στρατοπέδου, τὴν 10 Αὐγούστου.

Ἀπὸ γράμμα τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, γραμμένον χθὲς περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἀπὸ Αἰγιοβίτζι, βεβαιούμεθα, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἤρθε τὸν Καρβανσαρὰν. εὐθὺς καθὼς ἐπληροφορήθη ἀπὸ τὰς ἐμπροσθοφυλακὰς περὶ τὴν φυγὴς του, ἡ ἐκλαμπρότης του ἐξεκίνησεν ἀμέσως ἓν μικρὸν σῶμα διὰ νὰ προχωρήσῃ κατὰ τὸ Λουτράκι, καὶ νὰ παρατηρήσῃ, ἂν ὁ ἐχθρὸς μετέβῃ ἐκεῖσε· συγχρόνως δὲ λαβὼν εἰδήσιν καὶ ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Τζόγκαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο πιθανώτερον νὰ ἐπορεύθῃ ὁ ἐχθρὸς πρὸς τὸν κάμπον τῆς Βλύχας, ἐξεκίνησεν ἀμέσως ἓν σῶμα 250 στρατιωτῶν ὑπὸ τὸν χιλιάρχον Καραγιάννην, καὶ Γεωργάκη Κώστα Βαλῆ, διὰ νὰ προχωρήσῃ εἰς Μακρυνόρος, καὶ ν' ἀνταποκριθῇ μὲ τὸ σῶμα, ὅπου προδιεστάχθη νὰ εἰσδῇ εἰς τὸ Ἀρτινόν· ἔως τὴν στιγμήν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ γραμματοφόρου ἀπὸ Αἰγιοβίτζι δὲν εἶχεν ἔλθῃ καμία βεβαία εἰδήσις, ποῦ ἐπορεύθῃ ὁ ἐχθρὸς· ὁ σκοπὸς τοῦ γενικοῦ Διευθυντοῦ ἦτον, ἔάν ὁ ἐχθρὸς μετέβῃ εἰς Λουτράκι νὰ ἐνώσῃ τὰ δύο στρατόπεδα τοῦ Αἰγιοβίτζι καὶ τοῦ Ἀστοῦ καὶ νὰ μεταστρατοπεδεύσῃ εἰς Πλάτανον· ἐάν δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου διέβῃ ὁ ἐχθρὸς τὸ Μακρυνόρος, νὰ μεταβῇ τὸ αὐτὸ στρατόπεδον εἰς Λαγκάναν· ὥραν τὴν ὥραν περιμένομεν εἰδήσεις ἀπὸ τὸ στρατόπεδον.

Ἀπόσπασμα ἐπισήμου ἐπιστολῆς ἐκ Σύρας, 31 Ἰουλίου 1824.

Πρὸ ὀλίγου ἐφθασεν ἐνταῦθα ἓν ἱμπρίκιον Ἀγγλικὸν πολεμικόν, μισεῦσαν χθὲς ἀπὸ Σάμου· διηγείται, ὅτι ὁ ἐχθρὸς στόλος προχθὲς τὴν τρίτην ἐφάνη ἐξωθεν τῆς νήσου ἐκείνης· ὅτι ἐνδεκα πολεμικὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα εὐρίσκοντο ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν ἀραγμένα εἰς τὰς Κολώνας, τὰ ὅποια, ἅμα ἐμφανισθέντος τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου ἐσηκώθησαν εἰς τὰ πανία, καὶ ἐτράβιζαν πρὸς τὸ μέρος τῆς Πάτμου· ὅτι ὁ Καπετάν-πασσας ἐπέειλεν ὅλα τὰ μικρὰ πλοῖά του εἰς Κούρ-ἀντασί διὰ νὰ μετακομίσωσι τὰ στρατεύματα ὅπου ἐκεῖ εὐρίσκοντο, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς, λέγουσιν, νὰ ᾖναι 25 ἕως 30 χιλιάδες· ὅτι χθὲς αὐτὰ τὰ πλοῖα ἐμποδίσθησαν εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἀπὸ τοὺς ἐναντίους ἀνέμους· ὁ ἐχθρὸς στόλος χθὲς ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκτυποῦσεν ἓνα καστράκι τῆς Σίμου, καὶ ἄλλα τινὰ κανονοστάσια, τὰ ὅποια ὅλα αὐτὰ ἀντεκτυποῦσαν αὐτὸν ἀδιακίπως, καὶ ἔως 10-

000 Σάμιοι κατέβησαν εἰς τὸ μέρος τῶν Κολώνων διὰ νὰ ἐμποδίσωσιν τὴν τοῦ ἐχθροῦ ἀπόβασιν· ὅτι χθὲς ἐφάνησαν ἐρχόμενα πρὸς τὴν Σάμον ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Πάτμου ἕως ἐξήκοντα πλοῖα δικάρτατα, τὰ ὅποια ἐξελάβον διὰ Ἑλληνικά, καὶ ἐψυχώθησαν ἀρκετὰ οἱ Σάμιοι· ὅτι, τέλος πάντων, ἐκβαῖνον τὸ ῥηθὲν Ἀγγλικὸν ἱμπρίκιον ἀπὸ τὸν λιμένα Βαθὺ, εἶδεν ἐμβαίνειν εἰς τὸν αὐτὸν λιμένα ἓν Ἑλληνικὸν πολεμικὸν πλοῖον, φέρον μίαν Τουρκικὴν λείαν.

Αὐτὴν τὴν στιγμήν μᾶλλον εἰδήσεις ὅκτω ἡμερῶν διὰ Ζακύνθου ἀπὸ Σύρας περὶ τῆς Σίμου, καὶ συμφωνεῖ μὲ ἐκείνην τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς, δηλ. ὅτι ἐδομῆσαν Ἑλληνικὰ πλοῖα εἰς τὸν ἐχθρὸν, διὰ νὰ ἐντὶ παραταχθῶν εἰς τὸν ἐχθρὸν στόλον.

Ἀπόσπασμα γράμματός τινος σημαντικοῦ, τῶν 22 Ἰουλίου ἐκ Ναυπλίου.

Ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἐκ Λονδίνου γράμματα τῶν 27 Ἰουνίου Ε. Ν. βεβαιούμεθα, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν δάνειον, τὸ ὅποιον διὰ τὴν δυστυχίαν τῆς Κρήτης εἶχε καταβῇ, ἀνέβη πάλιν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐν τὰ ἐξατόν· αἱ εἰς Ἀγγλίαν φθάσαντι λαμπραὶ ἀγγαλίαι περὶ τῶν ἐσωτερικῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος, περὶ τῆς ἀποκταστάσεως τῆς Σ. Διοικήσεως, καὶ τῆς εὐνομίας, ἐέσπειραν εἰς ὅλα τὰ πνεύματα μεγίστην εὐφροσύνην, καὶ ἡ κοινὴ γνώμη ἐφάνη τώρα παρὰ ποτὲ εὐνοϊκωτέρα διὰ τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπὸ τὰς εἰς Ἀμερικὴν συναζομένας συνεισφορὰς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐστάλησαν εἰς Λονδίνον 6,500 λίρ. στερλ. καὶ παρεδόθησαν εἰς τοὺς ἐκεῖ διατρίβοντας ἀπεσταλμένους τῆς Σ. Διοικήσεως, μᾶς ἀπὸ τὸν πρεσβευτὴν τῶν ἡνωμένων τῆς Ἀμερικῆς πολιτειῶν, κύριον Ρούς. Ἄλλη δὲ συνεισφορὰ ἐγένετο εἰς Καλκούταν ἀπὸ 1860 λίρ. στερλ. αἱ ὁποῖαι καὶ αὐταὶ στέλλονται ἐντὶ ὀλίγου.

Ὁ Κύριος Ἀμιλτων μὲ τὴν φρεγάταν του, Καμπριάν, συμβουλοῦμενος ἀπὸ μίαν βομβαρδιέραν, καὶ ἀπὸ τινὰ ἄλλα πολεμικά, κατέστρεψε τὴν Μπόναν· ἀπὸ δὲ τὸ Πιλιμὺθ ἐκίνησε νέος στόλος σημαντικὸς (α) διὰ τὴν Ἀλγέρην, μὲ σκοπὸν νὰ κατὰστρέψῃ καὶ αὐτήν.

Ἐπιστηριζομένη ἡ Πόρτα εἰς τὸ μέγα πλῆθος τῶν στρατευμάτων καὶ στόλων της, καὶ εἰς τοὺς μεγάλους θησαυρούς της, ἔχει ἀχάμῃ ἐλπίδας διὰ νὰ καθυποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλάς ἐπαπειλουμένη πανταχόθεν ἀπὸ δύο σημαντικωτάτους στόλους, ἀπὸ πολλοῦ ἐμπείρους καὶ ἀξιόλους Πασσάδες, ἐπὶ κεφαλῇς τοσούτων πολεμικῶν, καὶ δοκιμασμένων στρατευμάτων, φαίνεται ὅτι μέλλει νὰ ὑποκύβῃ εἰς τὸν μέγαν τοῦτον χείμαρρον. Ἀλλ' ὅμως εἰς τὰς πρώτας, τὰς ὁποίας ἐτυχροτήσαμεν μάχας, τὸ τρόπαιον τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ ἐθριάμβευσεν. Ὁ Τοπάλ-πασσας μετὰ τοῦ στόλου του, ἀπεκρούσθη εἰς τὸν Ψαρῶν τὴν σκύπελον. Ὁ Δερβύς-πασσας βαρέως εἰς τὴν Ἀμπλανὴν ἐπλήρωσε τῆς τολμηρότητός του τὰ ἐπίχειρα. Ὁ Μαραθὼν ἔχει ἀπὸ θούρια ἄσματα· καὶ ὁ Ὁμέρ-πασσας ταῖς ταρ αγμένους, ζητεῖ τὴν σωτηρίαν του, φύγων μὲ κατασχύνην.

Ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς, ὁ ἀλαζὼν τῆς Αἰγύπτου Στρατῆς, σέλλει τὸν υἱόν του ἱμπραῖμην μὲ Δρούσσους, Κόπτας καὶ λοιποὺς, διὰ νὰ καθυποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τὴν σεσαπημένην Πατισαχ ἡγεμονίαν. Τὰ πολυάριθμα αὐτοῦ πλοῖα φθάσαντα εἰς Ῥόδον ἐπαπειλοῦν τὸ ἱερόν πελάγος, καὶ τὰ τῆς Πελοποννήσου καὶ Ἰπείρου παράλια· ἀπειλαὶ κεναί! οἱ ναυταίμας μὲ τὰ μικρὰ των καράβια τὸν προσκαλοῦσι πανταχοῦ νὰ παρῇσιασθῇ εἰς μάχην· διαχωρίζουσι τὰ φορτηγὰ ἀπὸ τὰ πολεμικά· καὶ ἡ ἐστρατεία αὕτη (καθομοιούμενη μὲ τὴν ὁποίαν ἐστειλέ ποτε ἡ Ἰσπανία κατὰ τῆς λαμπρᾶς καὶ γενναίας Βρεταννίας (6)), εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Σουλτάνος ἐπιστηρίζει ὅλας τὰς ἐλπίδας του, ὀλίγος καιρὸς, καὶ θέλει κακῇ κακῶς ἐξολοθρευθῇ.

Ἰδοὺ ὁποῖα εἶναι ἡ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ τέταρτον ἔτος τῆς ἀνεξαρτησίας της· πανταχοῦ μέχρι τῆς σήμερον νικᾷ καὶ θριαμβεύει, καὶ ὅλας αὐτάς τὰς νίκας της χρωστεῖ εἰς μόνην τὴν δμόνοιάν της, εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἔρωτα, τὴν πρὸς τοὺς νόμους ὑποταγήν, εἰς τὸ πρὸς τὴν Διοίκησιν σέβας, καὶ εἰς τὴν πίστιν τῶν ἰσχυρῶν βραχίωνων της.

Ὁλίγος καιρὸς· ἀκόμη, καὶ ἡ Ἑλλάς ὡς φωστὴρ θέλει ἀναλάμψει εἰς ὅλην τὴν ὑφήλιον, ἀνανεοῦσα τοὺς θριάμβους της.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ὁ Αὐστριακὸς Παρατηρητὴς ἐμπερικλείει εἰς τὸν 103 καὶ 115 ἀριθ. τῆς ἐφημερίδος του διηγήματι τὴν τραγικὴν πράξιν (ὡς ὁ αὐτὸς νοσημαίνεται νὰ τὴν ὀνομάξῃ) τὴν ὁποίαν Σουλτῶν τις μετεχειρίσθη ἐναντίον ἀξιωματικοῦ τινος Γερμανοῦ. Φαίνεται (καθὼς πολλάκις ᾔδη συνέβη), ὅτι ὁ Κύριος Παρατηρητὴς δὲν δύναται εἰστέτι ἀπὸ τοὺς τριάκοντα τρεῖς κακοὺς ἀνταποκριτάς του νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μανθάνῃ τὴν ἀλήθειαν ὅλων τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι διατρεχόντων.

Ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἠκολούθησε πολὺ διαφωτιστικὰ πρὸς τὸ, ὅτι ὁ παρατηρητὴς τὴν ἀναφέρει. Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος Γερμανὸς ἐκτυπῆθη εἰς τὴν κα-

(α) Ἀπὸ γράμματα τῆς Μισσαλίας μαθάνομεν, ὅτι ὁ νέος οὗτος Ἀγγλικὸς στόλος συστάται ἀπὸ 12 φρεγάδων καὶ 6 καράβια τῆς γραμμῆς.

(6) L' armata invincibile de Philippe d'Espagne contre Elisabeth d'Angleterre.

φιλὴν ἀπὸ μίαν πιστολίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ τῇ ἐπαύριον ἀπέθανε, καὶ ὅχι παρευθὺς, ὡς ὁ Παρατηρητὴς ἐξηγεῖται. Ἐρωτᾶται λοιπὸν ἡ εὐγενεία του νὰ μᾶς εἰπῇ Σουλιώτης, ἢ ἄλλος τις ἦτον οὗτος, ὅστις ἀφρόνως ἔσυρεν αὐτὴν τὴν πιστολίαν; Ὅσον περὶ τῆς εἰς Ζάκυνθον ἀναχωρήσεως τῶν μηχανικῶν, εἶναι ἀληθές· γνωρίζει ὅμως ὁ κύριος Παρατηρητὴς τὴν αἰτίαν τῆς ἀναχωρήσεώς των;

Πολὺ ἀρέσκει εἰς αὐτὸν νὰ λέγῃ ὅτι ἡ πράξις αὕτη ἐπροξένησε μεγίστην εἰς τὸν κύριον Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον ἀτιμίαν, καὶ ὅτι ἐξ αἰτίας τούτου ὁ λαμπρὸς Λόρδος Βύρων ἐκυριεύθη ἀπὸ σπασμῶν, οἵτινες τοῦ ἐπέφερον τὸν θάνατον· ἡμεῖς ὅμως τὸν λέγομεν ὅτι μήτε τὸ ἓν μήτε τὸ ἄλλο ἀληθεύει· καθότι ὁ Κύριος Μαυροκορδάτος εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἐβέβη ἀξίως τοῦ χαρακτῆρός του, ὡς πολιτικὸς Διοικητὴς τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος· ὁ δὲ ὑπέρτιμος Λόρδος οὐδεμίαν ἔλαβε φυσικὴν ἐνόχλησιν διὰ τὴν πράξιν ταύτην, ἡ κρίσις καὶ ἡ ἐξέτασις τῆς ὁποίας ἀνέκρινε ὅπως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια.

Παρακαλοῦμεν λοιπὸν τὸν κύριον Παρατηρητὴν νὰ ἐξετάξῃ ἄλλοτε μετὰ πλείονος ἐπιστάσεως τὰ παρ' ἡμῖν διατρέχοντα, καὶ νὰ μὴ κάμνῃ ποτὲ πλέον κρίσεις εἰς πράγματα, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖναι, χωρὶς νὰ ᾔνῃ καλῶς περὶ τῆς ἀληθείας πληροφορημένος.

Λγών, 3 Ἰουνίου.

Ἐρθασε τέλος πάντων εἰς Πράγαν ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, καὶ ἐσχάτως ὁ πρίγκιψ Μέντιερνιχ ἀνεχώρησε διὰ τὸ Δουζ. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἔρχεται εἰς τὴν Διθουρίαν, ὅπου ἐμελλον νὰ ἐνταμνωθῶσι μετὰ τὸν ῥηθέντα αὐτοκράτορα. Ἐκεῖ διευθύνεται καὶ ὁ μινίστρος τῆς Ῥωσσίας Νεσελρόν, ὁ ἐν Αὐστρίᾳ πρεσβευτὴς τῆς Ῥωσσίας Τατισσέρ, καὶ ἐσχάτως ἐβρέθη, ὅτι θέλει ὑπάγει καὶ ἀπὸ τὴν Γαλλίαν ὁ Σιατομπριάν. Ἀλλ' ἂς ἐλθωμεν εἰς τὰ σπουδαιότερα.

Ἐφάνη μία σημείωσις τῆς Ῥωσσίας πρὸς τὰς δύο δυνάμεις Αὐστρίαν, καὶ Ἀγγλίαν τῇ 1 Μαΐου ἐκδεδωμένη, ὅπου προβάλλει ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος τὸ νὰ ἐπιφορτισθῶσιν οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεις των νὰ προτείνωσιν εἰς τὴν Πόρταν συμβιβασμοὺς μετὰ τὸν Γραικὼν κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἡ Ἑλλάς νὰ μερισθῇ εἰς τρεῖς αὐθεντείας, καθὼς ἐκείνας τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαβίας· μία νὰ περιέχῃ τὴν Θεσσαλίαν, Βοιωτίαν καὶ Ἀττικὴν· ἄλλη τὴν Αἰτωλίαν, Ἀκαρνανίαν καὶ Ἡπειρον· καὶ ἄλλη τὴν Πελοπόννησον καὶ Κρήτην. Αἱ δὲ νῆσοι νὰ μένωσι, καθὼς καὶ πρότερον. Ἡ ἱερὰ Συμμαχία θέλει φροντίσει ἐπομένως διὰ τὸν ἐσωτερικὸν διοργανισμὸν τῆς Ἑλλάδος. Οἱ Τούρκοι θέλουσι ἔχει ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν των κάποια φρούρια μετὰ περιορισμὸν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν θὰ τοὺς εἶναι συγχωρημένον νὰ ἐξέρχωνται. Ὁ Πατριάρχης τῶν Ἑλλήνων θὰ μένει πάντοτε εἰς Κωνσταντινούπολιν ὡς παραστάτης τοῦ ἔθνους· δὲν θὰ ὑπάρχει οὔτε ἄλλου εἶδους διοικητῆς, ἀλλὰ καθε μία ἀπὸ τὰς ἐπικρατείας θὰ πληρόνῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς ἑνᾶ φόρον εἰς τὴν Τουρκίαν ἀνάλογον μετὰ τὴν ἑκτασιν καὶ τὰ πλούτη τῆς. Προτείνει λοιπὸν εἰς αὐτάς, ὡς ἑπείτα.

Α'. Νὰ ἀποδεχθῶσι τὰ ἀνωτέρω σημειούμενα αἱ εἰρημέναι Δυνάμεις.

Β'. Νὰ δοθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι ὁδηγαί εἰς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεις των.

Γ'. Νὰ ἀφίσωσιν ὅλην τὴν ἑκτασιν εἰς τοὺς εἰρημένους πρέσβεις εἰς ἐκπλήρωσιν αὐτῶν τῶν προτάσεων.

Δ'. Νὰ κοινοποιήσουν ὅλα τὰ μέρη κατὰ συνέχειαν τὸ σχέδιον τῆς εἰρήνης.

Ε'. Νὰ εἰδοποιήσωσι τοὺς πρέσβεις των, ὅτι ἐκεῖνοι θὰ ἐκπληρώσουσι τὴν ἐπιθυμίαν τῶν συμμαχικῶν Δυνάμεων.

Στ'. Πρέπει νὰ ἀποδειχθῇ εἰς τὴν Πόρταν, ὅτι ὁ σχηματισμὸς τῶν τριῶν ἡγεμονιῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν θὰ σμικρύνει τὴν ἑκτασιν τῶν δυνάμεων τῆς, καὶ ὁ Σουλτάνος ἐκλέγων ἡγεμόνας, πρίγκιπας, ἢ ἄλλους τῆς πρώτης οἰκογενείας τῶν Ἑλλήνων, θέλει λάβει εἰς τὸ μέρος του ὁ ἴδιος πιστούς.

• Ἐὰν ζητῶσι νὰ σᾶς δώσωσι Βασιλεῖα, εἶπεν ὁ περιβόητος Ῥουσσὸς πρὸς τοὺς Πολωνοὺς, ἵνα διαθήσῃ τὰ τῆς πατρίδος σας, ἐκλέξατε τοὺς ἰσχυροτέρους αὐτῶν εἰς τὸ μεταξὺ σας, καὶ συστήσατέον ἀφ' οὗ ἐαυτοῦ σας (α).

Γνωρίζομεν κάλλιστα τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν Χριστιανικοὺς καὶ ἀδελφικοὺς σκοποὺς τῶν Χριστιανικῶν Δυνάμεων· ἀλλ' αἱ καθεστῶσαι τῆς Ἑλλάδος περιστάσεις δὲν συγχωροῦσιν ἴσως νὰ τὴν διαίρῃσιν εἰς ἡγεμονίας διαφόρους, ὑποτελεῖς εἰς τοὺς Μουσουλμάνους. Τὸ νὰ ᾖναι ὑποτελεῖς οἱ Ἕλληνες εἰς τοὺς Τούρκους, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἔχωσι μερικὰς ἐλευθέρως διατάξεις συστηματικὰς, ὡς πολεμικὰ κριτήρια κ.τ.λ. τοῦτο δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ διαφορετικὴ μορφή μετ' ἀβολή. Νιμίζομεν δὲ ὅτι οἱ Ἕλληνες, οἱ ὅποιοι ἠγόρασαν τὴν ἑλευθερίαν των διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῶν αἵματος, διὰ τοῦ αἵματος τῶν γυναικῶν των, καὶ τῶν τέκνων των, μετὰ τοὺς τετεφρωμένους ναοὺς καὶ οἰκίας των, καὶ μετὰ τὰς κατεργημένους πεδιάδας των, δὲν ἤθε-

λον ποτὲ συγκατανεῖδει εἰς μίαν μεταβολὴν μορφῆς διαφορὸν, ἥτις ἀντὶ νὰ τοὺς συστήσῃ ὡς ἔθνος, θέλει καταστρέψῃ (μετὰ τοσοῦτους θριάμβους) διὰ παντὸς τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα, τὸ ὄνομα ἐκεῖνο τὸ τόσον προσφιλὲς εἰς τοὺς φίλους τῆς ἐλευθερίας.

Παράδοξος εἶναι ὁ τρόπος, μετὰ τὸν ὁποῖον θέλουσι νὰ ᾖναι οἱ Ἕλληνες ὑποτελεῖς. • Οἱ Τούρκοι (λέγουσι) νὰ μένωσι εἰς τὰ φρούρια, χωρὶς ποτὲ νὰ ἐξέρχωνται· εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ λέγωσιν, ὅτι ὁ ποιμὴν πρέπει νὰ κλείσῃ τὸν λύκον εἰς τὴν στάνην, καὶ δταν οὗτος κινήθῃ κατὰ τῶν προβάτων του, νὰ μὴ τὸν κτυπήσῃ διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ· ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατόν; τοῦτο θέλει γίνῃ αἰτία καθουμερουσίαν καὶ ἀκαταπαύστων πολέμων καὶ παραγῶν, ἐξ ὧν εὐκολώτατον θέλει εἶναι τότε νὰ ἐξάγωνται συνέπειαι, κατὰ τὰ διάφορα σημερινὰ τῆς Εὐρώπης συστήματα. Ἐλευθερωθέντες ἀφ' ἑαυτῶν οἱ Ἕλληνες, ἡμποροῦν νὰ ζῇ τ ῆ σ ω σ ι διὰ νὰ γνωρισθῶσι· διότι εἶναι ἀπίθανον νὰ συστηθῇ ποτὲ, καὶ νὰ ὑπάρξῃ ἡ ἀνεξαρτησία των κατ' ὃν τρόπον βλέπει τις εἰς τὸ ἀνωτέρω γράμμα.

Εἰδήσεις τοῦ στρατοπέδου. τὴν 12 Αὐγούστου.

Ἀπὸ τὰς εἰδήσεις, ὅπου σήμερον λαμβάνομεν ἀπὸ τὰ στρατόπεδα τῆς Ἀκαρνανίας βεβαιούμεθα, ὅτι ὁ ἐχθρὸς μετέβη εἰς Κατούναν ἀνωθεν τοῦ Λουτρακίου. Τὸ ἐξῆς γράμμα τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ πρὸς τὴν ἐνταῦθα ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ἐνεργούσαν ἐπιτροπὴν δίδει τὴν λεπτομερὴ πληροφορίαν.

Κύριοι,

Χθὲς πρὸς ἑσπέραν, ἀφ' οὗ σᾶς ἐξεκίνησα τὸν πεζόν, ἔλαβα γράμμα τοῦ στρατηγοῦ Τζόγκα, μετὰ τὸ ὁποῖον μετ' ἐρπένονεν, ὅτι ἐνέκρινεν, καὶ αὐτὸς νὰ ἀνταμωθῶμεν εἰς τοῦ Ἀνίνου, καὶ οὕτως ἡτοιμαζόμεθα νὰ μεταβῶμεν ἐκεῖ, ἀλλὰ περὶ τὰς ἐπτά ὥρας τῆς νυκτὸς ἔλαβον ἄλλεπαλλήλως δύο γράμματα παρὰ τοῦ ἰδίου, τὸ ὁποῖον σᾶς περικλείω τ' ἀντίγραφα, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων φαίνεται, ὅτι οἱ ἐχθροὶ, διαμείναντες μετὰ τὸ Καρδασαρά, καὶ Λουτρακίου, κατὰ τὰ κεντρώματα, τὰς δύο ἡμέρας ταύτας, χθὲς ἦλθον πανστρατιᾷ εἰς τὴν Κατούναν, μετὰ σκοπὸν τοῦ νὰ ἐπιέσωσιν ἴσως εἰς τὸν στρατηγὸν Τζόγκαν, ἐπειδὴ δύσκολον μετ' εἶναι νὰ ἐλθοῦν ἀπὸ ἐκεῖ ἕως εἰς ἡμᾶς· ἀλλ' εἰς ὅποιον ἀπὸ τὰ δύο στρατόπεδα ἐλθοῦν, ἐλπίζω, ὅτι θέλουσι ἀπαντήσῃ τὴν πρέπουσαν ἀντίστασιν, καὶ μετὰ τὴν θείαν ἀντίληψιν θέλουσι χαθῇ, ἐπειδὴ καὶ τοῦ στρατηγοῦ Τζόγκα ἡ θέσις εἶναι πολλὰ δυνατὴ, καὶ ἡμεῖς εἴμεθα εἰς καιρὸν νὰ φθάσωμεν εἰς βοήθειάν του, ὁμοίως καὶ τὸ ἐδῶ στρατόπεδον, ἂν καὶ ἐχωρίσαμεν τοὺς διακοσίους, τοὺς ὁποίους ἐστείλαμεν κατὰ τὸν Βάλτον ὑπὸ τὸν χιλιάρχον Καραγιάννην, εἶναι ἀρκετὰ δυνατόν, ἐπειδὴ χθὲς ἐφθάσε καὶ ὁ στρατηγὸς Πεσλῆς μετὰ τριακοσίους.

11 Αὐγ. 1824 Μεν. Αἰγιοβιζίου πρὸς τὰ ἡμερώματα.

Ὁ Γ. διευθ. τῆς Δ. Χ. Ἑλ. (ὕπογ.) Α. Μαυροκορδάτος.

Γράμμα τοῦ στρατ. Τζόγκα πρὸς τὸν γεν. διευθυντήν.

Ἐλαμπρότατε,

Ταύτην τὴν στιγμήν ἦλθον τὰ καρπούλια μετὰ καὶ ἀπὸ Καρδασαράν καὶ ἀπὸ Κατούναν, καὶ μᾶς εἶπαν· ἀπόψε ἔρθασαν οἱ Τούρκοι, ἀναψανταῖς φωτιαῖς ἐκεῖ, καὶ πρέπει νὰ ᾖναι ὅλον τὸ ὄρδι, διατὶ εἶδαν πολλὰς φωτιαῖς, καὶ ἄκουσαν μεγάλαις φωναῖς ἀπ' αὐτοῦς, καὶ προφυλαχθῆτε νὰ μὴν τύχῃ καὶ φύγετε ἀπὸ τὸ Μοναστήρι. Σᾶς στέλλω ἐπιταυτοῦ δύο ἀνθρώπους τοῦ Χιλ. Δημοτζίλιου διὰ νὰ σᾶς προφθάσουν τὸ ὄγλι γωρότερον· ἄκουσαν καὶ τὰ τουμπελέκια τους, ἡμεῖς λοιπὸν τὴν αὐγὴν πρέπει νὰ ἔχωμεν ντουφέκι, καὶ προσέχετε νὰ μᾶς ἐλθῇτε ἱμντάτι (βοήθεια)· ἂν κάμουν αὐτοῦτε σᾶς ἐρχόμεθα ἡμεῖς ἱμντάτι χωρὶς ἄλλο· ἡμεῖς ἐπήραμεν εἰς τὰ ἀσκήματα νερὸν, καὶ ἀναβαίνομεν εὐθὺς εἰς τὸ παλαιὸν καστρόν· ἐν βίᾳ.

10 Αὐγ. 3 ὥρ. τῆς νυκτὸς.

Ἰππερ. Γ. Τζόγκα.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 67

Τῇ 16 Αὐγούστ. 1824.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Παρίσι, 10 Ἰουλίου. Ε. Ν.

Εἰς τὴν σημερινὴν συνέλευσιν τοῦ συνεδρίου τῶν Παριδίων ὁ κόμης Ἀλέξιος δε Νοκίλλη ὠμίλησε τὰ ἐξῆς περὶ τῆς Ἑλλάδος.

Εἶναι τινες ἐνιαυτοὶ ἀφ' οὗ ἡ Ἑλλάς ἀπέσεισε τὴν τυραννίαν τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ ὅμως ἡ χριστιανωσύνη δὲν ἔκαμε τίποτε πρὸς ὑποστήριξιν τῆς· μᾶλλον δ' ἡμεῖς ἐξακολουθοῦμεν, καθόσον δυνάμεθα, νὰ βαρύνωμεν τὴν τύχην τῶν δυστυχῶν ἐκείνων χριστιανῶν. Ἰποφέρομεν, ὥστε εἰς τὰ ἀξιωματικὰ ἔγγραφα νὰ ὑβρίζωσι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, καὶ νὰ θεωρῶσιν ὡς πλάνην τὴν εὐγενεστάτην, νομικωτάτην καὶ γυναισιωτάτην ἐπιχείρησιν τῶν δσας ἡ ἱστορία τῶν αἰώνων μᾶς περιέγραψε. Πολλὰ λοιπὸν ἐμακρύνθημεν ἀπὸ τοὺς χρόνους ἐκείνους, ὅτε οἱ πατέρες μας ἐπώλουν τὰ πατρῶα των κτήματα καὶ ἐγκατέλειπον τὴν οἰκογένειαν καὶ πατρίδα των διὰ νὰ καταστήσωσι τὴν ἁγίαν γῆν, καὶ νὰ ὑπερασπισθῶσι τὴν Εὐρώπην αὐτὴν ἐναντίον τῶν Μουσουλμάνων. Ἀλλ' οἱ Ἕλληνες ματαιῶς ἐπεκαλέσθησαν τὴν βοήθειαν τῶν ὁμοθρήσκων τῶν Ῥώσων, καὶ τῶν ἄλ-

λων χριστιανικῶν ἐθνῶν τοὺς ἄρῃσαν νὰ χαθῶσιν, ὅταν ἐνικήθωσιν. ὑπέφεραν τῆς σφαγῆς τῆς Χίου· καὶ, διὰ τὴν δικαίωσιν ταῦτα τὴν τοσαύτην των ἀπανθρωπείαν, κατηγοροῦσιν τοὺς Ἕλληνας, ὡς εὐτελεῖς, διεφθαρμένους, καὶ ἀπαταιώνας. Τί δε! εἰν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εἶναι ἔθνος διεφθαρμένον καὶ ἐξευτελισμένον, εἰν εἶναι συνειθισμένον εἰς τὴν διπροσωπείαν, τὸ σφάλμα τοῦτο δὲν εἶναι ὅλως διόλου τῶν δυναστῶν του;

« Ἐμπορεῖ τις, κύριοι, ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῶν μεγίστων συμφερόντων, τὰ ὁποῖα ἐμπορούσαμεν ν' ἀπολαύσωμεν ἀπὸ τῆν μεσολαβήσιν μας ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων; Ἀφοῦ ἅπασι αἱ σχέσεις μας κατασταθῶσι σταθερῶς εἰς τὰ ἐμπορεῖα τῆς Ἀνατολῆς, ἡ ἔλταμεν ἀνοίξει συγκοινωνίας ἀμέσους μετὰ τῆς Περσίας, Αἰγύπτου, καὶ αὐτῶν τῶν Ἰνδιῶν.

« Διαφορετικὰ κρίνουν ἐνταῦθα, ἐπειδὴ Ἀγγλοὶ καὶ Γερμανοὶ ἔχουσιν μέτρησι τοῦδε τοῦ αἱμά των ὑπὲρ τοῦ εὐγενοῦς τοῦτου ἀγῶνος· ἀλλ' ἀνδρὶα ἀκαταδάμαστος δὲν θέλει ποτὲ νικηθῇ· ἡ Ἑλλὰς δὲν θέλει ὑποπέσει· καὶ, ἀν κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν τῆς ἱστορίας μας ὁ Βουρβόνιος βραχίων μᾶς ἔμαθεν, ὅτι δὲν εἶναι πλέον Πυρρήνια, οἱ γενναῖοι Ἕλληνες θέλουν διδάξει εἰς τὰ μεταγενέστερα ἔθνη, ὅτι εὐρίσκονται πάντοτε Θερμοπύλαι. Σπύσωμεν λοιπὸν νὰ δώσωμεν τὴν ὑπεράσπισίν μας εἰς τοὺς Ἕλληνας χωρὶς τινὰ μυστικὸν σκοπὸν, καὶ ἀπορρίπτοντες πᾶσαν ἰδέαν κατακτησεως. »

Ὁ δὲ κύριος Δουδὼν ἰδοὺ τί ἐπέφερε πρὸς ἀνασκευὴν τῆς γνώμης τοῦ κόμητος Ἀλεξίου δε Νοαίλη.

« Ἀναμφιβόλως, καθὼς ὁ βήτωρ εἰς τὸν ὁποῖον ἀποκρίνομαι, εὐχομαι νὰ κλεισθῇ τέλος πάντων ἐκεῖνος ὁ εὐρύχωρος τάφος, τὸν ὁποῖον ἡ ἐπανάστασις ἀνοίξε εἰς τὴν Πελοπόννησον· ἀλλὰ ποῦ εἶναι ὁ ἀγὼν τῶν Ἑλλήνων; ποίας βεβαίας πληροφορίας ἔχομεν διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ εἰπώμεν ὅτι τοιαύτη Διοίκησις ἐσυστήθη εἰς Ἀθήνας ἢ εἰς Λακεδαίμονα; ἐξεύρεις ἄραγε, ἀν ἡ ἐπανάστασις αὕτη ἡτις ἐτιμήθη ἡδὴ μὲ τόσον αἷμα, καὶ δάκρυα δὲν εἶναι ἔργον τῆς κολοσσαίας ἐκαίνης Δυναμείας, ἥτις ἐκτείνει τοὺς βραχίονας τῆς ἀπὸ τὸν πόλον-ἔως εἰς τὰ ὅρια αὐτῆς τῆς Πελοποννήσου; ἴσως οἱ Ἕλληνες ἠπατήθησαν, ἴσως ἔγιναν θύματα ξένης πολιτικῆς· ὁ καιρὸς θέλει μᾶς τὸ διδάξει. Ἄς ἀναμεινόμεν δὲ νὰ ἐνεργήσῃ ἡ Διοίκησις, καὶ ὅταν ἐνεργήσῃ, ἀν νομίσης ὅτι τὰ συμφέροντα τῆς Γαλλίας ἐθυσιάσθησαν, ἔτι ἡ τιμὴ τῆς Διοικήσεως δὲν ἐτηρήθη, τότε ἀνάβα εἰς τοῦτο τὸ βῆμα, κάμε ὅμως πρόβλημα θετὸν, κατὰστησον ἐν κείμενον, περὶ τοῦ ὁποῖου νὰ ἡμπορώμεν νὰ ἐριδολογώμεν. »

Τοσοῦτον ἤδη χρόνον κατατραννουμένων τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τὸν ἐπονείδιστον τῆς Τουρκικῆς δυναστείας ζυγόν, οὐδεὶς δύναται πώποτε νὰ λέγῃ, ὅτι αὐτοὶ ἐπαναστάτησαν ἐναντίον νομίμου βασιλέως· ὅχι! οἱ Ἕλληνες ἔλαβον τὰ ὅπλα ἐναντίον ἑνὸς τῶν ἀπαραδειγματίστων τυράννων, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ καταστρέψωσι τὸ παράνομον καὶ αἰμοσταγὲς τῆς Τουρκίας πολιτικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον μὲ οὐδὲν ἄλλο τῶν λοιπῶν τοῦ κόσμου πολιτευμάτων δύναται νὰ συγκριθῇ. Εἶναι μεγίστη ἀδικία νὰ προσάπτωνται εἰς τοὺς Ἕλληνας αἱ κατηγορίαι τοῦ Καρβουναρισμοῦ, ἢ ἄλλων ἐταιρειῶν, τῶν ὁποίων ὁ σκοπὸς ἦτον νὰ καταστρέψωσι τοὺς θρόνους, καὶ νὰ σπείρῃσι τὴν μεταξὺ λαῶν καὶ βασιλέων διχόνοιαν. Ἡ φυσικὴ καὶ ἡθικὴ μεγάλη αὐτῶν ἀνάγκη τοῦ ν' ἀπαλλαχθῶσι ἀπὸ τὸν βαρὺτατον ζυγόν, ὅστις εἶχεν ἡδὴ καταντήσει ἀνυπόφορος, ἐστάθη τὸ μόνον τῆς ἐξόδου ἀποφάσεως τῶν τῶ αἰτίων. Ποτὲ ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔδωκε προσοχὴν, ἀλλ' οὔτε ἤλπισεν εἰς τοῦ Ῥωσικοῦ κράτους τὴν βῆθειαν, ὡς ὁ κύριος Δουδὼν λέγει. Πρόσφατος εἶναι εἰσέτι εἰς τὴν μνήμην τῶν Ἑλλήνων ἡ Β'. Αἰκαταρινά, ὁ σῶλος τοῦ Ὀρλόφ, ἡ τῆς Πελοποννήσου παρὰ τοῦ Χασάν-πασσα ἐρήμωσις, καὶ τοῦ Μεσολογγίου τὸ κατεδάφισμα.

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Στρατόπεδον Ἀκαρνανίας.

Γράμμα τοῦ Γεν. Διευθ. πρὸς τὴν ἐν ἀπουσίᾳ του ἐνεργούσαν ἐπιτροπὴν.

Αἰγιοεῖσι 13 Αὐγ. ὥρα 11 τῆς ἡμέρ.

Ἔως χθὲς τὸ πρῶτ' αἶ· ἔγραψα τὰ διατρέχοντα. Οἱ ἔχθροὶ ἐπῆγαν ἐπάνω εἰς τὸν στρ. Τζόγκαν, καὶ ἐκράτησαν τὰ πηγάδια· περὶ τὰς ἐπτά ἔλαβον ἐν γράμμα τοῦ στρατηγοῦ εἰς τὸ Ἰταλικόν, διὰ τὸ ὁποῖον ἐζητεῖ βοήθειαν, καὶ ἀμέσως ἐκίνησα ὁ ἴδιος μὲ 600, καὶ ἐπήγαγα εἰς βοήθειάν του, μαζὶ μὲ τοὺς στρατηγοὺς Ἀλεξάκην, Μακρὺν, καὶ Πισλὴν, ἀφῆσας τὸν Ἀλέξην Μηρελᾶν μὲ ἄλλους 300 εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν· ἀλλὰ μόλις ἐφθάσαμεν εἰς τὸν κάμπον τοῦ Μπισμπινίου, καὶ ἰδοὺμεν τοὺς ἔχθρους, ὅπου ἐσυνάζοντο εἰς τοὺς Παπαδάταις· ἐκαταλάβαμεν λοιπὸν, ὅτι ἀναχώρησαν ἀπὸ τὸν στρ. Τζόγκαν ἄπρακτοι, καὶ ἐπετρέψαμεν ἀντεπεκρίθμεν διὰ φανῶν μὲ τὸν στρ. Τζόγκαν, καὶ ἐβεβαιώθημεν ὅτι εἶναι ἐλεύθερος, καὶ ὅτι ἀν κάμῃ χρεῖα ἐρχεται εἰς βοήθειάν μας· τοῦτο μᾶς ἐβεβαίωσε μετ' ὀλίγου καὶ διὰ γράμματός του, τοῦ ὁποῖου περιελίξω ἐπίσης ἀντίγραφον. Σήμερον οἱ ἔχθροὶ ἐξάπλωσαν μὲ τὸ ἱππικὸν των εἰς Μπισμπίνι, καὶ ἔκαυσαν μερικὰ ὀσπίτια· ὁ ἀριθμὸς ὄλων δὲν ὑπερέβαινε τοὺς 1000, οἱ ἄλλοι ἐστάθησαν εἰς τὸν Μαχαλᾶν, καὶ φαίνεται, ὅτι ὁ σκοπὸς των εἶναι νὰ μεταφέρουν τὸ στρατόπεδόν των εἰς Λάσπην. Ἐγραψα πρὸς τὸν στρατηγὸν Τζόγκαν, διὰ νὰ εὐγάλῃ μερικὰ μικρὰ σώματα ἀπὸ ἀν-

θρώπων· ὅπου γνωρίζουν τὸν τόπον, διὰ νὰ τοὺς κτυπήσωμεν ἀπὸ διαφόρα μέρη, ἐν ἀκολουθοῦν νὰ σκορπίζωνται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· ἔσγαλα καὶ ἐγὼ ἀπὸ ἐδῶ ἐν μικρὸν σῶμα τριάντα ἀνθρώπων, μὴν ἔχων περισσοτέρους· ὅπου νὰ γνωρίζουν καλὰ τὸν τόπον· ἐνδέχεται νὰ μᾶς रि-χθοῦν αὐριοι, καὶ ἄμποτε νὰ τοὺς φωτίσῃ ὁ Θεός· διὰ τὰ μικρὰ σώματα ὅπου ἐβγαίνωμεν ἔξω, διὰ τὴν ἡμέραν ὅπου ἡμπορεῖ νὰ γενῇ πόλεμος, μᾶς χρειάζεται παξιμάδι, καὶ καθὼς σὰς προέγραψα, στείλετέ μας ἀπὸ αὐτὸ τὸ εἶδος. Τὸν Γιολδάσην ἔγραψα σήμερον νὰ καταβῇ εἰς Δουγρί. Ὁ Ῥάγγος ἀντίπροχθὲς τὸ σάββατον ἦτον εἰς τὸ Σύντεκνον, καὶ τὴν κυριακὴν ἐμελλε νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὸ Ἀρτινόν. Ὁ δὲ στρατηγὸς Ἀνδρέας τὸ σάββατον ἦτον εἰς Σακαρέτζι, καὶ ἠκολούθει τὰ βήματα τοῦ Ῥάγγου. Ὁ χιλιάρχος Καραγιάννης μετὰ τοῦ ἀντιστρατήγου Κ. Βελῆ ἦτον εἰς Μοναστήριον Ἀρέθας. Οἱ ἔχθροὶ ἔχουν πάντοτε μίαν δύναμιν καὶ εἰς τὸν Καρβασαράν. Ἀπὸ νερὸν δοκιμάζομεν πολλὴν στενοχωρίαν.

Ἀπόσπασμα εἰς ἑτέρου γράμματός τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν, τῆς 13, ὥρ. 3 τῆς ἡμ.

Οἱ ἔχθροὶ σήμερον τὸ πρῶτ' ἀνεχώρησαν ἀπὸ Μαχαλᾶν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ φαίνεται, ὅτι οὔτε εἰς τὴν Λάσπην δὲν θέ νὰ σταθοῦν, ἀλλὰ θέ νὰ τραβιχθοῦν εἰς τὴν πρώτην των θέσιν. Δὲν ἔλαβα ἀκόμη κάμμίαν εἰδησιν τί κάμνουν οἱ στρατηγοὶ Ἀνδρέας καὶ Ῥάγγος, οἱ ὁποῖοι βέβαια πρέπει νὰ ἦναι μέσα εἰς τὸ Ἀρτινόν.

Ἀνταπόκρισις ἰδιαιτέρᾳ. Πρὸς τὸν συντάκτην τῶν Ἑλλ. Χρον.

Στρατόπεδον Αἰγιοεῖσι τὴν 13 Αὐγούστου.

Εἰς τὰς 8 τοῦ τρέχοντος ὁ ἔχθρος ἔγινεν ἄφαντος ἀπὸ Καρβασαράν, καὶ ὑποπεύθημεν, ὅτι ἀπέρασεν εἰς Βάλτον, ἐπειδὴ οὔτε εἰς Λουτράκι εἶχε φανῇ, οὔτε εἰς Βόνιτζαν, αὐτὸς ὅμως ἔκαμε στρατήγημα, τραβιχθεὶς κρυφίως εἰς τὸ παράλιον κατὰ τὰ κεντρώματα, ὅπου ἐστάθη κρυμμένος ἔως τὴν δεκάτην, καὶ τὸ πρῶτ' αὐτῆς ἐπαρρησιάσθη εἰς Ἀετὸν, ὅπου ἐτρατοπέδευσε ὁ στρατηγὸς Γ. Τζόγκας. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐχθρῶν ἦτον ὑπὲρ τὰς δύο χιλ. ἀπὸ τοῦ; ὁποῖους ὀλιγώτεροι ἀπὸ τοὺς ἡμῖς ἐφαίνοντο ἰππεῖς. Ὁ στρατηγὸς Τζόγκας ἐπίασε τὰς θέσεις του, καὶ ἡτοιμάσθη εἰς μάχην· μ' ὅλον ὅτι μετεχειρίσθη κάθε τρόπον, διὰ νὰ παρακινήσῃ τὸν ἐχθρὸν νὰ ἔλθῃ ἐναντίον του, αὐτὸς ὅμως ἔλαβεν εἰς τὴν ἐξουσίαν του τὰ πηγάδια, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ περιφερόμενος εἰς τὴν πεδιάδα. Ὁ στρατηγὸς Τζόγκας εἶδεν, ὅτι χωρὶς τὰ πηγάδια ἤθελε σκευετῇ ἀπὸ τὴν δίψαν, καὶ εὐγάλεν ἀμέσως πεζὸν, καὶ μᾶς ἔδωσε τὴν εἰδησιν νὰ τοῦ καταφθάσωμεν βοήθειαν· πρὸς τὰς 10 ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐκινήθημεν ὑπὲρ τοὺς 500 πρὸς βοήθειαν τοῦ στρατ. Τζόγκα, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῇ τὸν ἐκλαμπρότατον κύριον Α. Μυροκορδάτον, ἀλλ' ἐν ᾧ ἐκστρατεύαμεν, μᾶς ἐξάνοιξεν ἡ φυλακὴ τῶν ἐχθρῶν, οἵτινες καθὼς εἶδαν τὸ σημεῖον, ἄρχισαν νὰ τραβῶνται ἀπὸ Ἀετὸν, καὶ νὰ ἐρχονται πρὸς τὸ μέρος μας· ἀμέσως ἐκάμαμεν σημεῖον διὰ τὸν στρατ. Τζόγκαν, καὶ μᾶς ἀνταπεκρίθη, καὶ ἐκαταλάβαμεν, ὅτι οἱ ἔχθροὶ ἐτραβίχθησαν ἀπὸ τὰ πηγάδια, καὶ ἤρχοντο τῷ ὄντι πρὸς ἡμᾶς· τότε καὶ ἡμεῖς, ἐτραβήχθημεν εἰς τὰς θέσεις μας, καὶ τοὺς ἐπροσμένναμεν, πλὴν αὐτοὶ δὲν ἤλθαν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἐσυνάχθησαν ὅλοι εἰς χωρίον Παπαδάται, καὶ ἐκεῖ ἐξενύκτησαν· χθὲς τὴν αὐγὴν ἔκαμε κίνημα πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἐπαράταχθημεν, πλὴν δὲν ἤλθαν, ἀλλὰ ἔκαμον ἄλλον δρόμον εἰς Μπισμπίνι, ὅπου ἔκαυσαν τέσσαρα ὀσπίτια, καὶ τὸ βράδυ ἐπέστρεψαν εἰς Μαχαλᾶν, καὶ ἐκεῖ ἐξενύκτησαν· σήμερον δὲ τὴν αὐγὴν ἔγιναν ἄφαντοι καὶ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ εὐγάλαμεν ἀμέσως κατασκόπους, διὰ νὰ ἰδοῦμεν ποῦ ἐτραβήχθησαν. Αὐτὴν τὴν στιγμήν ἐλάβαμεν εἰδησιν, ὅτι οἱ ἔχθροὶ ἐκατέβησαν εἰς Λάσπην, δὲν ἤξεύρομεν ὅμως ἀν ὅλοι, ἢ μέρος αὐτῶν.

Τὸ προχθεσινὸν στρατήγημα τοῦ ἐχθροῦ ἔγινεν διὰ συμβουλῆς τοῦ ἀπίστου Βαρνακιώτου μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἀφ' οὗ κρυφθοῦν τρεῖς τέσσαρες ἡμέρας, τότε τὰ στρατόπεδα τῶν Ἑλλήνων ἤθελαν διαλυθῇ, καὶ οὕτως ἔμεινεν ὁ τόπος ἐλεύθερος διὰ τοῦ; Τούρκους, ἔμεινεν ὅμως γελασμένος.

Ὁ στρατ. Α. Βλαχόπουλος.

Γράμμα τοῦ χιλιάρχου Ἀναγ. Καραγιάννη πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον Γεν. Διευθυντήν.

Τὴν 13 Αὐγούστου, Βλαχομάνδρα.

Σήμερον εἰς τὰς τρεῖς ὥρας ἔλαβον τὸ ἐκλαμπρον γράμμα σου, καὶ ἐκατάλαβα· ἐγὼ ἐρχόμενος ἐδῶ, ἔστειλα εὐχὴς δύο ἀνθρώπους εἰς τὸν στρατ. Ῥάγκον ἀπὸ προχθὲς, καὶ τοὺς ἀκαρτερῶ σήμερον· μὲ λόγον ἔμαθα, ὅτι ἔκαψεν τὴν Σκουλικαριά, καὶ Βελενσκόν, ἔγινε μὲ 1000, καὶ ἀπ' ἐκεῖ θὰ πάγῃ διὰ νυκτὸς στὴν Ἄρταν, ἔτῃ τὸν ἔγραψα καὶ ἐγὼ νὰ κάμῃ· χθὲς τὰ καρπούλιά μας ἔπιασαν ἕνα Ῥαγιάν Ἀρτινόν εἰς τὸ Κατάφορπον, καὶ τοὺς εἶπεν, ὅτι δύο χιλιάδες πεντακόσιοι Τούρκοι εἶναι μὲ ντουφέκι, καὶ ἐπῆρεν ὁ Ἑλληνοκατάρτος Βαρνακιώτης χιλίους ἑπτακόσιους στὸ γελέκι, διὰ νὰ ἐλθῇ νὰ δώσῃ τὸ νιζάμι τοῦ Ξηρομέρου, καὶ τοῦ Βάλτου, καὶ τοὺς πιάσθηκε νὰ τοὺς κυβερνήσῃ ἀπὸ πλιάτσικα, καὶ νὰ μὴ τοὺς ματώσῃ καὶ κἀνενὸς ἡ μήτη. Ὁ Ὁμέρ-πασσας μὲ τὸ νὰ θέλῃ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν κατάραν τοῦ Βασιλέως τοῦ ἐμδῆκεν εἰς τὸ Καρελί, καὶ νὰ διορθώσῃ καὶ τὸν Βαρνακιώτην· αὐτὰ εἶπεν· ἐγὼ ἀπόψε σὺν Θεῷ καὶ μὲ τὴν εὐχὴν σου καταβαίνω εἰς Καρβασαράν, καὶ ὅτι ἡμπορέσω κάμνω

εις αὐτοὺς ὅπου ἔμειναν ἐκεῖ, καὶ ταχὺ εὐγαίνω μαζὴ μετὸν Γεωργάκη καὶ Βελῆ εἰς τὴν Βελαώραν τὴν Λεπενιώτικην ἐπανανωκέφαλα ἀπὸ τὴν Λάσπην, καὶ ἀγνάντια ἀπὸ τὸ ὄρδισας, καὶ εὐγαίνωντες ἐκεῖ σὰς κάμνομεν τρεῖς φανούς εἰς μίαν ὥραν τῆς νυκτός, καὶ ἐκεῖ κάμνομεν ταπούριον, βίχνομεν καὶ ντουφέκια νὰ μᾶς ἀκούσουν ἀπὸ ταῖς πλάτες τους, καὶ ἂν ἀκολουθήσῃ ντουφέκι αὐτοῦ, εὐθὺς ἔρχομαι, ὅχι πάλιν ὀρίζεις νὰ ἐλθῶ αὐτοῦ, γράψε μου νὰ ἐλθῶ· ἐδῶ ἀφήνω κάμμία πενηνταριά Ἑλληνας νὰ βλέπουν τοὺς ἐχθροὺς, ἂν κινηθοῦν διὰ Βάλτον, ἢ διὰ Μακρυνόρος.

Ζάκυνθος 13 Αὐγούστου.

Σπεύδω νὰ σὰς εἰδοποιήσω τὰς χαριστάτας εἰδήσεις, ὅπου ἐμάθαμεν ἀπὸ ἑνὸς τοῦ ὄνομα Γουλόπουλον ἐρχόμενον ἀπὸ Ναύπλιον, καὶ Τριπολιτῆν, ὅτις ἠγρέθη ὅταν ἦλθεν ἡ εἰδήσις πρὸς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν.

• Ὅτι ὁ ἐχθρικός στόλος ἔκαμεν ἀπόβασιν ἀπὸ 8 χιλ. στρατεύματα
• εἰς τὴν Σάμον· συγχρόνως ἔφθασαν καὶ τὰ ἐδικά μας πλοῖα· πνέοντα ἐκ
• Δίκηςιν ἐκτύπησαν παρευθὺς, ἔκαυσαν ἐν ντελίνοι, καὶ δὴν φρεγάδες,
• ἐξούλισαν δύο κορβέτα, ἐδούλισαν καὶ ἔκαυσαν καὶ ἐπῆραν πολλὰ τρα-
• σπόρτα, καὶ σαλούπαις. Οἱ δὲ Σάμιοι ἐνθάρρυνόμενοι καὶ βλέποντες αὐ-
• τὸ τὸ ἀνδραγάθημα, ὥρμησαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἄλλους ἐθανάτωσαν,
• ἄλλους ἤχμαλώτισαν, ἄλλους ἐπνίξαν, ἐν ἐνὶ λόγῳ τοὺς ἐθυσίασαν ὅλους
• πρὸς ἀνάμνησιν τῶν Ψαρέων.

Αὐτὰ μᾶς βεβαίως μετ' ὅρκου, καὶ αὐτὸ συμφωνεῖ καὶ μετ' ἐν πλοῖον ὅπου ἦλθεν ἐδῶ, καὶ μᾶς εἶπεν, ὅτι ἀπέρσας μακρὰν ἀπὸ ταῖς Πέτζαις, καὶ ἤκουσε κρότον κανονίων, καμπάνων, σημεῖα χαρᾶς, καὶ ἀγαλλιάσεως.

— Ζάκυνθος 12 τοῦ ἰδίου. Πλοῖον ἐλθὼν εἰς δεκαπέντε ἡμέρας ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ζάκυνθον μᾶς λέγει ὅτι ἦτον ἠναγκασμένον νὰ μένῃ ἐκεῖ εἰς τὸν λιμένα τρεῖς ἡμέρας χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ εὐγῇ ἐξ αἰτίας τῶν ταρχῶν, αἵτινες συνέβησαν εἰς ταύτην τὴν καθέδραν.

Οἱ Γιανιτζήδες ἐροῦντο τὴν ζωὴν τοῦ Σουλτάνου, καὶ τὸ σαράϊ ἦν περικυκλωμένον ἀπὸ ἄνδρας, γυναῖκας, παιδιὰ, οἱ ὅποιοι ἐζήτουν ὁμὲν τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὁ δὲ τὸν ἀδελφόν, ἄλλος τὸν υἱόν, καὶ οὕτως ἐφεξῆς. Ὁ δὲ τύραννος, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον, εἰς τὸν ὅποιον εὐρίσκετο, ἔδωκε προσηγνὴν τοῦ νὰ βάλωσι φωτιάν εἰς ἐν μέρος τῆς πόλεως, καὶ οὕτως ἀπασχολήσας τὸν λαὸν ἠμπόρεσε καὶ ἐφυγεν εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, εἰς τρόπον ὅπου εἶναι ἄγνωστον τὸ πού εὐρίσκεται κρυμμένος.

Μεσολόγγι. Οἱ ἀδελφοὶ Γιολδασέοι Κωνσταντῖνος, Ζαχαράκης ἔκαμαν τῇ 10 αὐτοῦ τοῦ μηνὸς μίαν μάχην μετὰ τοὺς Τούρκους εἰς Μαυρίαν, ὅπου ἐφρονεύθησαν ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα ἐχθροὺς, χωρὶς νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ παραμικρότερον εἰς τοὺς Ἑλληνας, οἱ ὅποιοι ἠνάγκασαν αὐτοὺς νὰ τραβηχθῶσιν εἰς ἕνα πύργον, καὶ ἐκεῖ περικλεισμένοι δὲν τολμῶσι νὰ κάμωσι κἀνὲν κίνημα.

— Ταύτην τὴν στιγμὴν ἐφθασεν ἀπὸ Ναύπλιον ἐπίτηδες πεζὸς ἀπεσταλμένος παρὰ τῆς ἐκεῖ σεβαστῆς Διοικήσεως, μετὰ γράμματα πρὸς τὴν ἐδῶ Διοίκησιν, τὰ ὅποια ἐπιστήμως μᾶς βεβαιοῦσι τὰς ἀνωτέρω διὰ Ζακύνθου· εἰδήσεις περὶ τῆς ἐν Σάμῳ λαμπρᾶς νίκης. Εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον θέλομεν δημοσιεύσει λεπτομερῶς τὸ περιεχόμενον αὐτῶν τῶν ἐπιστήμων γραμμάτων.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 68

τῇ 20 Αὐγούστ. 1824

Εἰδήσεις ἐπίσημοι.

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ὑπεσχέθημεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὴν λεπτομερῆ περιγραφὴν τῆς ἐν Σάμῳ ναυμαχίας· ἥδη ἐκπληροῦμεν τὴν ὑπόσχεσίν μας, ἐκθέτοντες τὰ ἐπόμενα ἐπίσημα γράμματα.

Περ. Β')

Ἀρ. 3574)

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σώμα.

Πρὸς τὸν ἐλαμπρότατον κύριον Α. Μαυροκορδάτον, Γ. Διευτ. τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος.

Μετὰ μεγάλην τῆς χαρὰν πληροφορηθεῖσα ἡ Διοίκησις τὰς λαμπρὰς νίκης τοῦ στόλου μας, σπεύδει νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὰς εἰς τὴν ἐλαμπρότητά σας πρὸς χαρὰν καὶ ἐμψύχωσιν καὶ τῶν κατ' ἐκείνα τὰ μέρη Ἑλλήνων.

Τῇ 30 τοῦ παρελθόντος ὁ ἐχθρικός τῆς Κωνσταντινουπόλεως στόλος, συγκεντρωμένος ἀπὸ ἱκανὰ πολεμικὰ πλοῖα καὶ ἄλλα πάμπολλα μετακομίζοντα Ἀσιατικὰ στρατεύματα ἀπὸ 25 ἕως 30 χιλ. ἐμελετοῦσε νὰ κάμῃ ἀπόβασιν εἰς τὴν Σάμον, τὴν ὁποίαν κατὰ συνέχειαν μερικὰ πλοῖα ἐπυροβολοῦσαν. Τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, ἂν καὶ εἰσέτι ὀλίγα, δὲν ἐδυνήθησαν μετὰ ἀδιαφορίαν νὰ βλέπουν τῆς Σάμου τὸν κίνδυνον· ὥρμησαν λοιπὸν μετὰ μέγαν ἐνθουσιασμόν καὶ ἀπόφασιν, καὶ ἐπιπεσόντα κατέστρεψαν τεσσαράκοντα περίπου ἐχθρικά πλοῖα γεμάτα στρατευμάτων· ὁ δὲ Πασσᾶς μετὰ καταισχύνῃν τοῦ ἐτράπη εἰς φυγὴν, τὸ μόνον τοῦ καταφύγιον εἰς παρομοίας περιστάσεις.

Σήμερον ἐφθασαν ἀπὸ τὸν στόλον μας νέαι εἰδήσεις, αἱ ὁποῖαι ἔχαροποίησαν ὅλον τὸ ἔθνος. Ἀντίγραφα τούτων σὰς ἀποστέλλονται, ἐκ τῶν ὁποίων θέλετε πληροφορηθῇ λεπτομερῶς τὰ διατρέξαντα. Εἶναι δικαίον νὰ ἀποδώσωμεν τοιαῦτα κατορθώματα εἰς τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Θεοῦ, ὃ

ὁποῖος, φανερά φανερά βοηθεῖ τοὺς Ἑλληνικοὺς βραχίονας· ἀλλ' εἶναι ἄδικον καὶ νὰ ἀρνηθῶμεν, ὅτι καὶ οἱ Ἑλληνες μετὰ θαυμασμόν τῶν ἐθνῶν, καὶ μετὰ Ἑλληνικὴν ἀπόφασιν ὑπερασπίζονται τὴν πολιτικὴν τῶν ὑπαρξιν. Τρία μεγάλα πολεμικὰ πλοῖα ἐκάησαν, ὅντα εἰς τὰ πανιά, ἡμέρα-μεσημέρι ἀπὸ πλοιάρια Ἑλληνικά, ἐμποδιζόμενα ἀπὸ τόσας καὶ τόσας ἐλλείψεις. Πολλὰκις τῷ ὄντι οἱ Ἑλληνες ἐδείξαν τὴν ἀδράνειαν καὶ ἀδυναμίαν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ μετὰ λαμπρὰς νίκης παρέστησαν δικαίαν τὴν ἀνάκτησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν· αὐτὴ δὲ ὅμως ἡ περίστασις θέλει κάμει ἐντύπωσιν καὶ εἰς τοὺς μεγαλητέρους ἐχθροὺς τῆς ἐλευθερίας μας, καὶ θέλει διακηρύξει, ὅτι οἱ Ἑλληνες δὲν ζητοῦσι τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δωρεάν· εἶναι μ' ὅλον τοῦτο ἀναγκαῖον νὰ μὴ λησμονήσωμεν, ὅτι ὁ Μεχμέτ Ἀλῆς θέλει ἔλθει καὶ αὐτὸς νὰ δοκιμάσῃ τὴν πρώτην καὶ τελευταίαν φορὰν τὴν τύχην τοῦ ἀγκαλὰ καὶ κατὰ τὰς ἐσχάτας πληροφορίας, ὅπου περὶ τῶν δυνάμεων τοῦ ἐλάβομεν, πιστοποιεῖται, ὅτι φέρει μόνον ὀκτὼ χιλ. τακτικούς, καὶ 1500 ἱππεῖς· ἀλλ' ἡμεῖς, ὅπως καὶ ἂν ᾖναι πρέπει νὰ τὸν περιμένωμεν πάντοτε μετὰ μεγαλητέρας δυνάμεις, διὰ νὰ ἡμεῖς καὶ ἀναλόγως προπαρασκευασμένοι. Ταῦτα ἐντοσούτω πρὸς ἰδέαν σας.

Τὴν 8 Αὐγούστου 1824 Ναύπλιον. Ὁ πρέσβης ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ (Τ.Σ) ἰω. Κωλέττης. Ἀναγ. Σπλιωτάκης. Πανούτζος Νοταρᾶς. Ὁ πρὸς γιν. γραμμ. Π.Γ. Ροδῆς.

Ἀναφορὰ τοῦ ὑποναύρχου καπ. Γεωργίου Σαχτούρη πρὸς τὴν τοπικὴν διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος· Αὐγούστου 5, ὥρα 5 τῆς νυκτός, ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν στόλων μεταξὺ Σαμου καὶ μικρᾶς Ἀσίας.

Εὐγενίστατοι Κύριοι.

Συγχάρητε ἡμῖν, φιλογενέστατοι πατριῶται, ἡ σημερινὴ ἡμέρα ἐστάθη ἡμέρα δόξης καὶ χαρᾶς διὰ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικόν. Σὰς εὐαγγελίζομεν, ὅτι ὕστερον ἀπὸ ἕνα σημαντικὸν πόλεμον, ὅπου ἐκάμαμεν χθὲς μετὰ καταισχύνῃν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ πρὸς ὠφέλειαν ἰδικὴν μᾶς, σήμερον ἐκαύσαμεν μετὰ τὰ πυρπολικά πλοῖα μᾶς μίαν φρεγάταν τῆς πρώτης τάξεως ἐχθρικήν, τοῦ Σουλτάνου, μίαν κορβέταν τῆς πρώτης τάξεως, καὶ αὐτὴν τριπολίτην, ἡ φεργαδόνι, καὶ ἕνα μπρίκι Τουνεζινικὸν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πελάγους, ἐμπροσθεν, ἢ μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Ἀγίας Μαρίνας, καὶ Κολωνας, ὁμοῦ καὶ διάφορα καΐκια, ὅπου εἶχεν ἐτοιμα ὁ ἐχθρὸς διὰ στρατευμάτων μετακόμισιν· ἠκολούθησέ δὲ οὕτως.

Ὑστερον ἀπὸ τὰς πρώτας δύο πλησιάσεις τοῦ ἐχθροῦ, εἰς τὰς ὁποίας τὸν ἐδιώξαμεν μετὰ ἄκραν τοῦ καταισχύνῃν, καὶ περὶ τῶν ὁποίων σὰς ἐδόσαμεν πληροφορίας μετὰ τὴν ὑστερινὴν μᾶς ἀ. τρέχοντος, ἐπλησίασεν καὶ τρίτην φορὰν, χθὲς μετὰ ὅλα τοῦ τὰ πολεμικὰ πλοῖα, εἴκοσι δύο τὸν ἀριθμόν. Ὁ πυροβολισμὸς ἄρχισεν ἀπὸ τὰς τέσσαρας ἡμισυ ὥρας τῆς ἡμέρας, μᾶς ἐπλησίασαν πρῶτον ὅλα τὰ μεγάλα, φεργάδες, φεργαδόνια, καὶ κορβέταις· μετέπειτα ὅλα τὰ μικρὰ, μπρίκια, γολέταις, καὶ γαλιώταις· ἡμεῖς μετὰ τὸ νὰ μὴν ἦτον ἐτοιμα τὰ πυρπολικά μας, ἐβγάλαμεν εἰς τὰ πανιά 16 μόνον πλοῖα Ἰδραϊκά, καὶ Σπετζιώτικα, τὰ ὅποια εἶχαν φθάσει μετὰ ἕνα πυρπολικόν, ὁμοῦ μετὰ ἕτερον πυρπολικόν Ψαρριανὸν τοῦ καπετὰν Καναρίου, ὅστις εἶχε φθάσει μόνος κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν. Ὁ πυροβολισμὸς ἦτον ζωηρότατος καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, ἡ δὲ ἀντιπαράταξις τῶν ἰδικῶν μᾶς Ἰδραίων, καὶ Σπετζιωτῶν τακτικωτάτη, ὥς ὅτου, συνωδευμένα τὰ πυρπολικά ἀπὸ τὰ πλοῖα μᾶς ὥρμησαν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ τὸν ἐτρεψαν εἰς φυγὴν, ξεμακρύνοντάς τον πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὰς δύο ἄλλας προλαβούσας ἡμέρας μετὰ ἄκραν τοῦ καταισχύνῃν. Βάλετε κατὰ νοῦν πόσῃ ἐμψύχωσιν ἔδωκε τοῦτο εἰς τοὺς ἐδικούς μας, καὶ πόσῃ νέκρωσιν εἰς τὸν ἐχθρόν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ στρατεύματά του, τὰ ὅποια κατακαλύπτοντα ὅλους τοὺς ἀντικρὺ λόφους τῆς Ἀσίας, ἔβλεπον τὴν φυγὴν τοῦ στόλου τῶν· ἀλλ' ἄλλος μεγαλύτερος θρίαμβος ἐπερίμενε τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικόν.

Σήμερον τὸ πρῶτ' ἴδωμεν αὐθις τὸν ἐχθρόν ἐπιστρέφοντα εἰς ἡμᾶς, ἔχοντα μάλιστα τὸν ἀνεμὸν εὐεργετικόν, διότι εἶχε φυσήσῃ ἀπὸ τὰ ἔξω· ἐδιορίσαμεν ὅλα τὰ πυρπολικά, καὶ ἐβγήκαν εἰς τὰ πανιά ὁμοῦ μετὰ διάφορα πολεμικά, Ἰδραϊσπετζιώτικα, καὶ περὶ τὰς 4 ὥρας τῆς ἡμέρας ἐπλησίασε τὸ πυρπολικόν μᾶς πλοῖον τοῦ καπετὰν Δημήτρη Τζέπλη εἰς μίαν φεργάταν τῆς πρώτης τάξεως 16 κανονίων εἰς τὴν πλευρὰν, κατὰ τὸ ἀκρωτήριο τῆς Ἀγίας Μαρίνας, καὶ τὸ ἐκόλλησεν εἰς αὐτήν· ὁ ἀνεμὸς ἦτον ἀπ' ἔξω λεπτότατος, ἀπὸ τὸν ὅποιον βοηθουμένη ἡ φεργάτα καὶ μάλιστα ἀπὸ ταῖς διαφοραῖς βάρκαις, ὅπου τὴν ἐτραβοῦσαν, ἀπέφυγε πρὸς ὥραν τὸν κίνδυνον, καὶ οὕτως ἀπέφυγε τὸ πυρπολικόν μᾶς, τὸ ὁποῖον καὶ ἐκάη, ἔδωκεν ὅμως καιρὸν τοῦ γενναίου, καὶ ἐπιτηδεύου καπετὰν Καναρίου, εἰς τὸ νὰ ὑπάγῃ κατ' αὐτῆς μετὰ τὸ ἐδικόν του πυρπολικόν, καὶ ὁρμήσας ὑπῆγε, καὶ τῆς τὸ ἐκόλλησεν εἰς τὸ μέσον, εἰς τὰς πέντε ὥρας τῆς ἡμέρας, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἐπῆρε φωτιάν τὸ πυριτοφυλάκιον, ὥστε μετὰ τὴν φλόγα, καὶ μετὰ τὰ διάφορα σίδηρα, ξύλα, ὅπου ἀπέταξαν εἰς τὸν ἀέρα, ἐθανάτωσεν ὅχι μόνον τοὺς ἐξω εὐρισκομένους ναύτας, καὶ στρατιώτας ὑπὲρ τοὺς 600, ἀλλ' ἀκόμη πλῆθος ἐξ ἐκείνων, ὁποῦ εὐρίσκοντο εἰς τὰ πλησίον παράλια, καὶ λόφους, καὶ ἐτι 15—20 καΐκια. ὅπου ἠνῶθησαν πλησίον, καὶ ἐκάησαν, τὰ ὅποια εἶχεν ἐκεῖ κατὰ διὰ μετακόμισιν στρατευμάτων εἰς τὴν Σάμον.

Περὶ δὲ τὰς 9 ἡ ὥρα, ὁ καπετὰν Γεώργιος Βατικιώτης ὥρμησεν ἐναντίον τοῦ μπρικίου Τουνεζινικοῦ, καὶ τοῦ ἐκόλλησε καὶ αὐτὸς τὸ πυρπολικόν τοῦ πλοῖον, καὶ οὕτως ἐκάη καὶ αὐτὸ ἐντὸς ὀλίγου. Περὶ δὲ τὰς 11

οι Μουσουλμάνοι ήρπασαν την ιεράν μας γῆν με τοῦ ισχυροτέρου τοῦ δι-
καίωμα, μόνον καὶ μόνον στρατοπεδεύοντες εἰς τὰς πεδιάδας, καὶ τὰ
ὄρη μας· ἡ Ἑλλάς περιπλέον δὲν ἀνεγνώρισε ποτὲ τὸν Σουλτάνον ὡς νό-
μιμον βασιλέα της, πάντοτε ἦτον εἰς κατάστασιν πολέμου μετὰ τὸν τύραν-
νόν της. Ὁλη ἡ ὑψηλὸς γνωρίζει, ὅτι ὁ ποτὲ Σκεντέρ μπεῖς, οἱ Μαυρο-
βουνῆται, Σουλῶται, Μανιάται, Παργινοὶ, Σφακιῶται, καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι
δὲν ἔβλιναν τὸν εὐγενῆ αὐχένα των εἰς τὸν αἰμοσταγῆ τοῦ Μωαμεθανι-
σμοῦ ζυγόν· καθὼς δὲν εἶναι δίκαιον προσέτι νὰ ἀλσημονηθῶσιν οἱ ἀρ-
ματωλοὶ μετὰ τὰς βωμαλαλαῖς των καπιτάνισσαι.

Ἐκποτισμένον εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην οἱ Καρβονάριοι ὡς μία δυστυχ-
μένη φυλὴ μεταχειριζομένη διὰ τοὺς σκοπούς της ὅλα τὰ μᾶλλον ἢ
ἥττον ὀλέθρια μέτρα, δὲν ἔσπεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της πολιτικούς τινες
σταυροφόρους; ἡμποῦν λοιπὸν νὰ λείψωσι τοιοῦτοι σταυροφόροι, ἐάν ἡ-
θελῶν εἰσελθεῖν βέβαιον ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχον αἱ Βενδέται, ἡ ὅπως
ὀφθαλμοῦν τοῦς τόπους τῆς συνελυστάως των; Δὲν ἔλαβεν ἡ Διοικήσις
μας ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ νὰ φυτευθῇ ἐνταῦθα τὸ
ἐξοδτρακισθὲν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην ταύτης τὸ αἰρέσεως δένδρον; Τί μᾶς
ἀποκρίνηται εἰς ὅλα ταῦτα; Δὲν ἔλαβε χρεῖαν ποτὲ ἡ Ἑλλάς νὰ
κἀμῃ μυστικὰ θεσπίσματα ἡ ὑποθέσεις της εἶναι καθαρά, ὡς προερχομέ-
νη ἀπὸ μόνον ἕλκον τοῦ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸν ζυγόν, ὅστις εἶχε ἀφαι-
ρέσει ὅλα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τῶν λαῶν τὰ δικαιώματα, ὅστις ἤρπαξε
τὴν γυναῖκα ἀπὸ τὸν συζυγόν της, τὸν υἱὸν ἀπὸ τὸν πατέρα, τὴν
θυγατέρα ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός της, καὶ ὅστις ἔφερεν εἰς τὴν
πλάναν ἀθλίαν καὶ ἐλασινὴν κατάστασιν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος μετὰ τοὺς ἰδρωτάς
καὶ μόχθους τοῦ ἀποκτοῦσε μίαν μικρὰν κατάστασιν, διὰ νὰ θεραπεύσῃ
τὴν οἰκογένειάν του. Ποῖος λοιπὸν μισόκαλος δύναται νὰ νομίζῃ Καρβο-
ναρισμὸν τὴν γενικὴν ταύτην τῶν Ἑλλήνων ἀπόφασιν τῆς ν' ἀπαλλα-
χθῶσιν ἀπὸ τόσα μεγάλα δεινά; Ἡ Ἑλλάς πολεμεῖ διὰ τὴν ἀνεξαρτη-
σίαν της, διὰ τὴν αὐτονομίαν της, ἐλευθερίαν καὶ διὰ τὴν ἀμώμητον
αὐτῆς θρησκείαν. Ἄν (ἅς τὸ ἐδυμηθῶμεν μίαν φορὰν ἀκόμη) εἶναι δυνα-
τὸν νὰ ὀνομασθῇ τὸ εὐγενὲς τοῦτο κίνημα Καρβοναρισμός, ἥθελεν εἰ-
σελθεῖν τότε τὸ αὐτὸ, ὡς νὰ ἤθελε τις νὰ φρονῇ, ὅτι οἱ ὀττεντόται γνωρί-
ζουσι τοὺς κύκλους τοῦ Κρήνου, τὰ Ἡφαίστια, καὶ τοὺς ἐν Σελήνῃ περιο-
δικούς ἀνέμους (vents. passats)

Γενικὸν Στρατόπεδον Ἀχαρνῶν εἰς Λιγυρίτι, τῇ 21 Αὐγούστου.

Ὁ γενικὸς Διευθυντὴς εὐχάζεται ἀπὸψε τὸν Καπετὰν Γ. Σούκαν μετὰ τὸν
Δημήτρην Γ. Γεροθανάσην ἔχοντας περίπου 150 στρατιώτας, διὰ νὰ
ὑπάγουν εἰς τὰ χωρία Στάνου καὶ Ἀμβρακίας, καὶ νὰ κτυπήσουν τοὺς
Τούρκους, ὅπου ξεκόπτουν ἀπὸ τὸ στρατόπεδον, καὶ ὑπάγουν ἐκεῖ νὰ
συκολογοῦν.

Οἱ ἐχθροὶ εὐρίσκονται στρατοπεδεύμενοι ὁλονένα εἰς Καθανσαρὰν
κάτω εἰς τὸ περιγιάλι διαυθεντευμένοι ἀπὸ μίαν σαλοῦπαν ἐνοπλον, καὶ
ἄνωθεν ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ Καρβανσαρᾶ, τὴν ὅπου ἡ βαστὰ ὁ Ἀχμέδ-
πασ ἄς.

Ἐπειδὴ τὸ σπινὸν τοῦ καιροῦ δὲν μᾶς συγχωρεῖ νὰ καταχωρήσωμεν
τὰς εἰδήσεις, ὅπου ἔφερεν εἰς τὸ γενικὸν στρατόπεδον ἕνα; χριστιανὸς αὐ-
τόμολος, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἄξιαι περιεργείας, τὰς ἀναβάλλομεν διὰ τὸ προ-
σεχὲς φύλλον. Κατὰ τὸ παρὸν δημοσιεύομεν ἐν γράμμα τοῦ στρατηγοῦ
Ῥάγκου, τὸ ὁποῖον ἐγροῦσε πρὸς τοὺς ἐν Ἀρτα Τούρκους, καὶ ὁπαδούς
αὐτῶν.

Ὁ στρατηγὸς Γιαννάκης Ῥάγκος.

Εἰρήσιν καὶ χαίρετισμός πρὸς ἐσᾶ; Μπέδες, Ἀγάδες, καὶ πρὸς τοὺς
ὁπαδούς σας, προσετούς, καὶ ἐπιλοῖτους τοὺς ἐν Ἀρτα κατοικοῦς· ὅτι τὸν
ἐδῶ ἐρχομὸν μου στοχάζομαι νὰ τὸν ἐμάθετε, ἐνταῦθ εἶμαι πληροφορο-
ρημένος, ὅτι εἴδετε καὶ ὀφθαλμοφανῶς τὴν καταστροφὴν τῆς ἐπαρχίας
ἀπὸ τὰ ἰσχυρὰ στρατεύματα τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως.

Ἐγὼ εἶμαι διωρισμένος ἀπὸ τὴν σεβαστὴν Διοικήσιν μου, ὅπου ὅθεν
ἤθελα φθάσει καὶ μετὰ δεχθῶν, προσκυνήσουν εἰς τὰ Ἑλληνικά ὅπλα καὶ
φανοῦν εὐπειθεῖς, νὰ τοὺς δεχθῶ, καὶ νὰ τοὺς φυλάξω, νὰ μὴν ὑποφέρω-
σι καμμίαν βλάβην· ὅσοι δὲ φερθοῦν διαφορετικὰ νὰ τοὺς ἀφήσω εἰς τὴν
τύχην των νὰ δοκιμάσωσι τὴν ὀργὴν τῶν γενναίων Ἑλλήνων· οἱ τοιοῦτοι
ἄς ὀφῶνται! σεῖς δὲ λαμβάνοντες τὴν παροῦσαν μου, νὰ μοῦ στείλετε
ζωοτροφίας χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀναβολὴν, καὶ νὰ ἐλθετε νὰ προσκυ-
νήσετε εἰς τὰ νικηφόρα ὅπλα τῶν Ἑλλήνων διὰ νὰ φυλαχθῆτε, ὅτι τὰ
στρατεύματα ἔχουν μεγάλην ὀρμὴν κατεπένωσας, καὶ ὅταν κινήθω δὲν
δύναμαι πλέον νὰ τὰ ἐμποδίσω, καὶ θὰ χαλασθῆτε καὶ σεῖς, καὶ ὁ τόπος
αὐτὸς θὰ γένῃ γῆς Μωδιάμ, καθὼς ἐγενε καὶ ἡ ἐπαρχία σας· μὴν στοχα-
σθῆτε, ὅτι ἔχετε ἐλπίδα σωτηρίας ἀπὸ τὸν Ὀμιρ-Βριώνην διότι, αὐτὸν
τὸν ἐκλείσειν ὁ ἐκλαμπρ. Π. Μαυροκορδάτος· εἰς τὸν Καρβανσαρὰν, καὶ
εἰδοποίησε τὸ στρατεύμα του διὰ νὰ τὸν παραδώσουν εἰς χεῖρας του
καὶ τότε νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ διαβῶν εἰς τὰ ἴδια, εἶδε μὴ θὰ μείνουν ἀπο-
κλεισμένοι ὅλοι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἄς λάβουν μέτρα· ὁ Σουλτάνος, ἔστειλε
καπιτάνιδες νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, καὶ αὐτὸς ὁ δυστυχὴς δὲν ἤξεύρει
πῶς νὰ φερῇ· ὁ Ῥούμελνι βαλεσῆς ἐμάθετε τί ἐδοκίμασεν ἀπὸ τοὺς
Ἑλλήνας, ὅπου οἱ σωροὶ τῶν κοκκάλων τοῦ στρατεύματός του εἰς Ἀμ.

πλανὴν καὶ Ἀγωριάνην θὰ σώζονται εἰς αἰῶνας, τὸ δὲ σῶμά του ἀπὸ
τὰς 15 ἢ 16 χιλ. διελύθη καὶ μετ' ὀλίγους ὅπου ἐλαγάρισεν ἀναχωρεῖ
διὰ Ἀφρίσσαν. Ὁ στόλος τοῦ Σουλτάνου κατεστράφη εἰς τὰ Φαρῶ καὶ
εἰς τὴν Σάμον ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, καὶ ὅσα καράβια ἐμπορεύσαν νὰ
ἀποφύγουν τὴν πυρκαϊάν, τὸ βύθισμα, ἡ τὰς χεῖρας, τῶν νικητῶν, διε-
σκορπίσθησαν ἐνθεν κἀκεῖθεν. Ὁ στόλος τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ δὲν τολμᾷ νὰ
εὐγρ εἰς τὴν θάλασσαν, καταθλίβεται ἀπὸ τὴν πανώλην, καὶ δὲν εἶναι
εἰς κατάστασιν νὰ ἀντιπαραταχθῇ διὰ τοῦτο ὁ αἰς λέγει· αὐτὴ εἶναι ἡ
τελευταία ὥρα νὰ προστρέξετε εἰς τὸ ἔλεος τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως,
ἥτις θέλει σᾶς εὐπλάγχνισθῃ, καθὼς ἐκέρυξεν ἀμνηστίαν των παρελ-
θάντων πραγμάτων· δι' ὅσα ὅμως ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ εἰς τὸ ἐξῆς
πραξέτε, εἰσθε ἐνοχοὶ καὶ ὑπεύθυνοι νὰ ἀπολογηθῆτε καὶ νὰ ἔχω τὴν
ἀποκρισίν σας.

Τὴν 18 Αὐγούστου 1324.

Ὁ συντάκτης τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν πρὸς τοὺς ἀναγνώστας αὐτῶν,
καὶ πρὸς τὸ Πανεκλήσιον.

Ἐκπεπληγμένοι ἀπὸ ἐπιστολὰς ἔχον ὀλίγας, αἱ ὁποῖαι εἰς τὸ διάστημα
τῶν δέκα τελευταίων ἡμερῶν μᾶς λιθοβολοῦσι, λέγουσαι, ὅτι μετεβλ-
λόμεν σύστημα καὶ χαρακτῆρα, ἀναγκαστὸν ἐκρίναμεν νὰ ἀπολογηθῶμεν
ὡς ἐφεξῆς.

Ὁ γενικὸς τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος Διευθυντῆς Κ. Ἀλέξανδρος Μαυροκορ-
δάτος μᾶς ἐτίμησεν ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του, νὰ ἐπέχωμεν, μετὰ τὸν θάνατον
τοῦ ἐντίμου Κυρίου Ἰωάννου Τρικούπη, τὸν τόπον τοῦ τοῖτου μέλους τῆς
παρ' αὐτοῦ ἐκλεχθείσης ἐπιτροπῆς, κατὰ τὸν ὀργανικὸν νόμον, τὴν
ὁποῖον αὐτὸς ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐκτελῇ.

Τὰ Ἑλληνικά Χρονικά τμῶνται καὶ ὑπολήπτονται καθ' ὅλην τὴν
Ἑλλάδα, ὡς ἐφημερίς, ἥτις ἐγκωμιάζει τὰ καλὰ, καὶ στηλιτεύει ἀπ'
ἐναντίας τὰ κακά· Κατήντησαν πολλοὶ νὰ πιστεύσωσιν, ὅτι, ἐπεὶ δὲ τῆς
ἐφημερίδος ταύτης ὁ συντάκτης ἔλαβε μέρος εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς
Διοικήσεως, μέλλει νὰ ὑποχωρήσῃ μὴ γινόμενος τῶν δυστρόπων ἡ νέμε-
σις. Ἡ λοιπὸν τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ σύστημα τοῦ συντάκτου δὲν ἐν-
νόησαν, ἡ διὰ μικροπρεπείας, ἴσως δὲ καὶ προώρους αἰτίας, δὲν θέλουσι
νὰ ἐνοήσωσιν.

Χρεῖα εἶναι καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐξακριβώσωμεν τὸ πολιτικὸν τῆς
Ἑλλάδος πνεῦμα, καὶ τὰς διαφόρους κλίσεις τῶν ὁσων ἔχουν σήμερον τὴν
δύναμιν.

Ἄς ἀρχίσωμεν δε πρῶτον ἀπὸ τὴν Διοικήσιν. Ὅσα αὕτη θεμελιωμένη
εἰς βάσεις δημοκρατικὰς, δὲν δύναται πώποτε, χωρὶς νὰ προσκρούσῃ εἰς
τὸν χαρακτῆρα της, νὰ παραχωρήσῃ τὸ παραμικρὸν εἰς τοῦτον τὸν ὀρ-
γανισμόν, ἀγκαλὰ καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν προϋχόντων τῆς Πελοπον-
νήσου καὶ τῶν νήσων, κλίνουσιν εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν, ἡ ὁποία διὰ πα-
ραδόξων τινῶν συνδυασμῶν κατήντησεν ἀληθῆς ὀλιγαρχία, ἡ Δυτικὴ
Ἑλλάς, ἥτις, ἅμα ἐλευθερωθεῖσα ἀπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ Ἀλήπασσα, ἐγενε
μετὰ τὴν πτώσιν τῶν προκρίτων της, καὶ διὰ συνδυασμῶν πλε-
ον· παραδόξων, παρὰ τῶν τῆς Πελοποννήσου, ἀγαλί-
νωτος δημαγωγία, δὲν παρρησιάζει ἐλκυστικότερόν τι θέαμα· καθὼς καὶ
ἡ ὑπὸ τῆς μαχαίρας βασιλευσμένη Ἀνατολικὴ Ἑλλάς, δὲν προξενεῖ καὶ
αὕτη, νομίζομεν, μεγαλητέραν τινὰ εὐχαρίστησιν.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἐν βραχυλογίᾳ ἡ περὶ τῶν διαφορῶν ἐπικρατούντων σήμε-
ρον ἐν τῇ Ἑλλάδι πολιτικῶν στοιχείων γνώμη μας. Πρέπει δε φυσικὰ,
διὰ νὰ ἐνεργῶνται ταῦτα τὰ στοιχεῖα, νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἄνδρες διὰ τὴν
ἐκτέλεσίν των· τοιοῦτοί δὲ εἶναι εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα ὁ Μαυροκορ-
δάτος, οἱ Καπιταναῖοι, καὶ οἱ πρόκριτοί της (ἅς θελήσῃ δὲ ἄλλη τις
ἐφημερίς, νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ κρίνῃ πλησιέστερον τὰ πρόσωπα). Πολλάκις
εἰπομεν εἰς τὴν ἐφημερίδα μας, ὅτι οὐδεμιᾶς φατρίας, ἡ ἀτόμου δὲν βα-
στούμεν ἡ ὑπερασπιζόμεθα τὸ μέρος· ὁθεν περιττὸν ἐκρίναμεν πάλιν νὰ
ἐπαναλάβωμεν πράγματα, τοσάκις εἰπωθέντα ἐμπροσθεν τοῦ κοινοῦ τῆς
Ἑλλάδος· διατὶ λοιπὸν μᾶς κατηγοροῦσι λέγοντες, ὅτι μετῃλλάξαμεν
σύστημα καὶ χαρακτῆρα ἀφ' οὗτο πλησιέστερον ἐλάβομεν ὑπουργημῶν εἰς
τὰς ὑποθέσεις τῆς Διοικήσεως;

— Δὲν καταλαμβάνουν ὅτι οἱ συντάκται ἐφημερίδος ἐλευθέρως καὶ
διὰ ἐλευθέρων λαὸν γράφοντες δὲν φοβοῦμεθα ποτὲ (μετὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ
ὀρθότητα) κἀνένα ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ; Νομίζομεν ὅτι, ἐπεὶ δὲ τὴν
σήμερον εἴμεθα προσκολλημένοι εἰς τὰς ἰδιαιτέρας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος
ὑποθέσεις, θέλομεν ἀποσιωπᾶν, ὅταν βλέπωμεν τοῦ μέρους τούτου τὸν Διοι-
κητὴν, ἡ τοὺς ὑπαλλήλους ὑπουργούς του ἀμαρτάνοντας; Δὲν πρέπει πο-
τὲ νὰ κρίνωνται τὰ άτομα, ἀλλ' αἱ πράξεις τῶν ἀτόμων. Ἡμεῖς δὲ δὲν
θέλομεν λείπει νὰ δημοσιεύωμεν αὐτά; καὶ κρίνωμεν ὅταν ἀληθεύσωσιν.

Ἐρωτοῦμεν δε τὸ κοινὸν νὰ μᾶς εἰπῇ, ἂν εἰς τὰ 68 παρελθόντα φύλ-
λα ταύτης τῆς ἐφημερίδος ὠμίλησαμεν, ἢ ὅχι τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἄς ἀπο-
κριθῇ. Βλέπομεν προσέτι νὰ μᾶς ἐλέγχωσιν ὅτι ἐγίναμεν Μαυροκορδατί-
σται καὶ φαναριῶται· κἀνεις δὲν βλέπομεν νὰ λέγῃ ὅμως, ὅτι ἐγίναμεν
ὀλιγαρχαὶ ἢ δημαγωγοί. Ἄς παρατηρήσωμεν ὅμως· ἂν ὁ Μαυροκορδάτος
ᾖ φαναριώτης, δὲν εἶναι Μαυροκορδ. καὶ ἂν Μαυροκ. δὲν εἶναι φανα-
ριώτης.

ριώτης. Ἐν αὐτῷ δὲν κἀμὴν τὸ χρέος του, ἔν κρύπῃ τὸν ἀληθὴ χαρακτήρα του, ἔν ὑποκρίνεται ὅτι εἶναι υἱὸς τῆς πατρίδος· χωρὶς νὰ ᾔῃαι, νομίζων, ὅτι δὲν θέλουν εἶσθαι ἱκανὰ τὰ χρονικά νὰ τὸν ἀνακαλύψωσι, καὶ ἐπομένως νὰ τὸν τιμωρήσωσιν;

Ἡξεύρομεν ὅμως ὅτι εἰς τὸν Κάλαμον εἶναι μία λέσχη (casino) τῶν Τουρκολατρῶν. Ὅχι πολὺ μακρὰν τῆς πόλεως ταύτης εἶναι μία ἄλλη τῶν ἀντιδιοικητῶν. Τόσον οἱ πρῶτοι, ὅσον καὶ οἱ δευτέροι δὲν θέλουν ἀπορῶναι τῶν ἀληθῶν πατριωτῶν τὸ ἀνάθεμα. Τὸ σκότος δὲν θέλει ἐπικρατῆσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα, μόνη ἡ ἀλήθεια εἶναι αὐτῆς τὸ δῶρον.

Ἄς πιστεύσῃ δὲ τὸ κοινὸν, ὅτι αἱ τοιαῦται κατηγορίαι δὲν γίνονται ἐναντίον τῶν ἐν τῇς ὑπουργήμασι τῆς Διοικήσεως ἀτόμων, ἀλλ' ὅτι οἱ τοιοῦτοι ἔχουν σκοπὸν, κατὰβάλλοντες, μὲ προφάσεις παρομοίας· αὐτὰ τὰ ἄτομα, νὰ ἀνατρέψωσιν αὐτὸ τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατόν ποτὲ νὰ συμφωνῇ μὲ τὰ φρονήματα ἀνθρώπων, οἵτινες ἐπιθυμοῦν νὰ ἀντικαταστήσωσι τῶν παρελθυθῶτων χρόνων τοὺς Πασσάδες καὶ Μπέττες. Ἐχομεν ὅμως χρηστὰς ἐλπίδας ὅτι ὁ λαὸς θέλει αἰσθανθῇ τὴν δύναμίν του, καὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ δεδομένους νόμους, καὶ θέλει λάβει τὰ ἀνήκοντα μέτρα του.

Ὅλοι οἱ τοιοῦτοι, ἔσοι δηλαδὴ πασχίζουσι, κατατρέγοντες αὐτὰ τὰ ἄτομα, νὰ ἀνατρέψωσιν αὐτὴν τὴν Διοίκησιν, δι' ἄλλον τινὰ σκοπὸν δὲν τὸ κἀμνον, εἰμὶ διότι αἰσθανόμεθα ἐαυτοὺς ὑποκούρους καὶ ἀναξίους, δὲν ἔμπορῶμεν νὰ ὑποφέρωσι τοιαύτης Διοικήσεως φρονήματα, ἥτις φυσικά, ἀντὶ νὰ ἀγωνίζεται δι' ὅσα αὐτοὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀπολαύσωσι συμφέροντα, ἐνεργεῖ διὰ τὸ ἀληθές καὶ στερεὸν τοῦ λαοῦ μόνον συμφέρον. Συστήματα τοιαῦτα ὅταν τῆς Διοικήσεώς μας, δὲν ἔγιναν δι' ἀνθρώπους ἡμιμαθεῖς, ἡ δὲ εἰς προσωπικά συμφέροντα δεδομένους· περὶ τῶν τοιούτων οὔτε κἀν λογίζονται ποτέ δι' αὐτὸ λοιπὸν οὗτοι μιγνύουσι τὸ σύστημα μὲ τὰ ἄτομα, καὶ τὰ ἐν τοῖς ὑπουργήμασιν ἄτομα μὲ τὸ σύστημα.

Ἄν ὅμως οἱ ἐν τοῖς ἐπαγγέλμασι τῆς Διοικήσεως σήμερον ὄντες ἤθελον εἶσθαι φαιρισταὶ ὀλιγαρχικοὶ ἢ δημογῶγοι εἰμεθα βέβαιον ὅτι κεκρυμμένοι μὲ τὸ κάλυμμα τοῦ νόμου οἱ τοιοῦτοι ἤθελον εἶσθαι ἀγαπημένοι ἐπαινετοὶ ἀπὸ ὅλους, ὅσοι σήμερον διὰ τοὺς ἰδιο-τελεῖς σκοποῦ, καὶ κέρδη των ἀνακινούσι τὰ πνεύματα.

Μεσολογ. τῇ Α'. Ἰουλ.) "Ἐφθασεν εἰς τὸ εἰσὸδον τῆς Ταμίσεως τὸ σῶμα τοῦ αἰμνήστου Λόρδου Βύρωνος, μὲ τὸ ἐπιταυτοῦ διὰ τὴν μετακομιδὴν του ναυλωθὲν ἐν Ζακύνθῳ πλοῖον.

Ἡ τῶν λειψάνων ἐνὸς τῶν περιφημοτέρων τῆς Ἀγγλίας ἀνδρῶν ἀφίξεις ἐπρόξενος γενικὴν ἐντύπωσιν ἀποθανόντος ὁ μέγας καὶ ἀγγινοῦστατος ὄντος ποιητῆς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος γῆν, μὲς ἄφνης τὰ λειψάνα του συντροφευμένα μὲ ὅσα τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ πνεῦμα ἐγέννησεν ἀριστουργήματα.

Εἰς τὰ ἐπόμενα φύλλα τῆς ἔφημερίδος θέλομεν ἐκδώσει τὴν βιογραφίαν τοῦ αἰμνήστου αὐτοῦ φίλου μας, εἰμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι θέλουν ἀναγνωσθῇ μὲ τὴν μεγαλητέραν τῆς πρὸς τὸν εὐγενὴ καὶ γενναῖον Λόρδ Βύρωνα εὐγνωμοσύνης ἐντύπωσιν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 70 Τῇ 27 Αὐγούστ. 1824.

Ἄν' οὗ ὁ Γιαννῆς Στάκος ἔγραψε πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν, πέμπων καὶ τὴν ἀναφορὰν τῶν ἐπ' αὐτῷ χωρίων τοῦ Βλοχοῦ, καὶ ἀπ' οὗ λαβεῖ καὶ τὴν ἀποκρίσιν τῆς ἐκλαμπρότητος του (ἴδε ἀριθ. 66), εἰρήνη καὶ ἡδὴ μὲ ἱκανοὺς Βλοχαίτας εἰς τὸ γενικὸν στρατόπεδον τοῦ Αἰγιοδελφίου· εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἦλθε πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν ἑτέρα ἀναφορὰ τῶν Βλοχαϊτῶν, ἐκ τῆς ὁποίας φαίνεται πόσον ὑποφέρουν οἱ ἥσυχτοι κάτοικοι ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας· ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς ἐκρίνεν εὐλογον νὰ κάρῃ νὰ πύσῃ κατὰ τὸ παρὸν πᾶσα ἀνέσχυρσις ἀπὸ τὰ ἀνεπιθυμητὰ μέρη, καὶ νὰ προσποιηθῇ, ὅτι εἰς τὴν παρεῖσαν τῆς πατρίδος ἀνάγκην, ἥτις εἶναι νὰ καταπολεμηθῇ ὁ ἐχθρὸς, ἀναβάλλων τὴν διάλυσιν αὐτῶν τῶν διαφορῶν εἰς ἀμείδιον κερῶν.

Ἐκ τῆς ἐκδόσεως εἰς τὸ δημόσιον καὶ τὴν ῥηθιδίαν ἀναφορὰν τῶν Βλοχαϊτῶν, καὶ τὴν ὁπιομένην αὐτῆς γραφεῖσαν διαταγὴν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

(Ἐκλαμπρότης)

Πολλόταταις φοραῖς σου ἐγράψαμεν, διὰ νὰ διορθωθῇ ἡ ὑπόθεσις τοῦ Βλοχοῦ, καὶ δὲν εἰσηκούσθημεν. Βλέποντες λοιπὸν τῶρα τὴν μεγάλην δυστυχίαν τῆς ἐπαρχίας μας, καὶ τῶν ὁσπητίων μας, ἀπεφασίσαμεν, καὶ ἤλθαμεν ὅλοι κοινῶς νὰ παρακαλέσωμεν τὴν ἐκλαμπρότητά σου, διὰ νὰ ᾔτησῃ μία καλὴ κυβέρνησις, νὰ ἡσυχάσωμεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι, ἐάν καὶ τῶρα δὲν διορθωθῇ τὸ πρᾶγμα, δὲν γνωρίζομεν εἰς ἡμᾶς ἄλλο νὰ γενῇ, εἰμὶ πέλῃ γὰρ νὰ πνιγούμεν, καὶ μὲ τὸ προσῆκον σέβας μένομεν.

15 Αὐγούστου 1824.

(Ἰπνεται αἱ ὑπογρ.)

Αρ. 226) ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄν' οὗ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Διοικῆς Χ. Ἑλλάδος.

Θεωρῶντας τὴν ὁπιομένη ἀναφορὰν τῶν ὑπογεγραμμένων Βλοχαϊτῶν, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν γενναίαν ἀνδρείαν τοῦ ἑαυτοῦ, ἡ ὁποία δὲν συγχωρεῖ τὴν ἄμεσαν ἐξέτασιν, καὶ ἀπόφασιν τῆς ὑπεθέσεως· θύλων δὲ οἱ νόμοι μόνον νὰ ἀποφασίσουν τὸ δίκαιον, ὅταν ἡ ἡσυχία διαδεχθῇ τὸν παρόντα βρασμόν.

Διατάττει

Α'. Ὁ χιλιάρχος Κ. Βλαχόπουλος θέλει μείνει μὲ εἰκοσι μόνον ἀνθρώπους μαζὴ μὲ τὸν ἐπαρχὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Βλοχοῦ· ὁ δὲ στρ. Ἀλεξάνδης Βλαχόπουλος θέλει δώσει διαταγὴν εἰς ὅλους τοὺς λοιποὺς ἀξιωματικούς τοῦ σώματος τοῦ νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ.

ματικών τοῦ σώματος τοῦ νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ.

Β'. Ὁ ἐπαρχος, ἔχων ἐκτελεστικὴν δύναμιν τὸ ῥηθὲν σῶμα τοῦ χ. Βλαχόπουλου, θέλει φροντίσει νὰ μείνῃ ἡσυχος, καὶ ἀτάραχος ἡ ἐπαρχία.

Γ'. Ὁ χιλι. Κ. Βλαχοπ. θέλει ἀπέχει εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ ἀπὸ τοῦ νὰ δώσῃ τὴν παραμικρὰν ἀφορμὴν παραπόνων ἐναντίον του, ἀπὸ τοῦ νὰ ἀδικήσῃ, ἢ νὰ βλάψῃ τινὰ, καὶ ἀπὸ τοῦ νὰ ζητήσῃ τὴν παραμικρὰν ἐκδίκην δι' ὅποιονδὴ πᾶσι παρελθόν ἔργον· ἐάν πράξῃ δὲ τι ἐναντίον, θέλει ἀναφέρει ἀμέσως τοῦτο ὁ ἐπαρχος πρὸς τὴν Διοίκησιν.

Δ'. Κάνει ἀπὸ τοῦς προεπάρχοντας κλέπτας, δὲν θέλει ἐπιστρέψῃ τῶρα εἰς τὴν ἐπαρχίαν διὰ νὰ μὴ δοθῇ αἰτία νέων σκανδάλων.

Ε'. Ὁ Γαννάκος, Στάκος, μὲ ὅσους τὸν ἀκολουθοῦν, θέλει μείνει ὡσαύτως εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦτο, ἢ εἰς ὅποιον ἄλλο ᾔθελε διαρῶν.

Στ'. Ὅλοι, ὅσοι ἔχουν κινεῖα παράπνομα· νὰ ἀναφέρουν, ἢ νὰ ζητήσωσι ἀποζημιώσεις τόσων ἀπὸ τοῦς κλέπτας, ὅσον ἀπὸ μέλους τῶν στρατιωτῶν τοῦ στρ. Ἀλεξάνδ. θέλουν διευθυθῇ εἰς τὸν ἐπαρχόν, ὁ ὁποῖος θέλει ἐξετάσει, καὶ καταγράψῃ ἐπ' ἀκριβὲς ὅλας τὰς ζητίας, διὰ νὰ γερῇ ἡ ἀποζημίωσις ἀπὸ ὅποιον ἐστάθῃ ὁ αἴτιος μετὰ τὴν νάμικρον θεωρήσιν τῆς κρίσεως, ὅταν παύσῃ ἡ ἐκστρατεία.

Ζ'. Ἐάν ὑπάρχῃ δυσσέβεια ἀπὸ τοῦς ἐπιστάταις, ὁ ἐπαρχος θέλει φροντίσει νὰ γερῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπιστάτων ἀπὸ ὅσους διηβίξει ὁ περὶ συνστάσεως ἐπαρχίων νόμος.

Η'. Ὁ ἐπαρχος θέλει φροντίσει νὰ γερῇ ἡ πώλησις τῶν δεκατιῶν ἐπὶ δημοπρασίας εἰς τοὺς προσφέροντας τὰ περισσώτερα, καὶ θέλει ἐξετάσει πόσον μέρος γεννημάτων ἐσηκώθῃ, διὰ νὰ δοθῇ καὶ τούτων τὸ ἀνάλογον δέκατον εἰς τὴν Διοίκησιν.

Θ'. Ὅστις παραβῇ τὴν παρούσαν διαταγὴν, καὶ γερῇ αἰτίας νέων παρὰ τὴν εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, θέλει ἐγκαλεσθῇ ὡς ἐπίδουλος τῆς πατρίδος ἐνώπιον τῶν νόμων.

Ι'. Ἀντίγραφον τῆς παρούσης διαταγῆς θέλει ἀναγνωσθῇ εἰς τοὺς ἐδῶ εἰρικομένους Βλοχαίτας, καὶ ὑπογραφῇ ἀπ' αὐτοὺς, διὰ νὰ μὴ προφασίζονται ὕστερον, ὅτι δὲν ἐγνώριζαν τὴν διαταγὴν.

ΙΑ'. Ἡ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Διευθ. ἐπιτροπὴ, θέλει ἐνεργῆσαι τὴν παρούσαν διαταγὴν καθ' ὅλην τὴν λοιπὴν αὐτῆς ἐκτασιν.

Τῇ 21 Αὐγούστου 1824. Αἰγιοδελφ.

Α. Μαυροκορδάτος.

Τὸ Κοινὸν τῆς νήσου Πετζῶν.

Πρὸς τὸν ἐκλαμπρότερον ἀντιπρόεδρον τοῦ Σεβ. Ἐκτελεστικοῦ σώματος

Κύριον Παναγιώτην Πότασι.

Φωνὴ τῆς γλυκυτάτης ἡμῶν μητρὸς, καὶ τῶν ἀγαπητῶν ἀδελφῶν σου σὲ προσκαλεῖ ἐνταῦθα διὰ νὰ σοὶ ἐγγχειρίσῃ ὅχι ἀξίαν, ὡς ἡ ἀξιώτης σου ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ βάρος, τὸ ὁποῖον ἐλπίζει νὰ λαμπρύνῃς διὰ τῶν πατριωτικῶν σου ἀρετῶν, καὶ νὰ τὸ ἀναδείξῃς τῷ ὄντι ἀξίωμα ζηλωτῶν. Εἶναι ἡ ναυαρχία, τὴν ὁποίαν σὲ ἐγγχειρίζει ἡ πατρίς ὁμοφώνως, καὶ μ' ἔλον ὅτι σὲ ἐκλέγει ἐν καιρῷ τῶν δυσκολωτέρων περιστάσεων τοῦ ἔθνους, δὲν ἀμφισβᾷ, ὅτι θέλει δείξῃς τὸν συνήθη σου ζῆλον καὶ γενναϊότητα, καὶ τὴν φρόνησιν, ἥτις κατ' ἐξάίρετον τρόπον σὲ ἐχαρακτήρισεν εἰς διαφόρους περιστάσεις. Μὴ βραδύνῃς λοιπὸν, ὦ καλὲ πατριώτα, ἀλλὰ δράμε ὅσον τάχιον, καὶ ἔλθε νὰ συνενωθῇς μὲ τοὺς συναδελφούς σου, διὰ νὰ ἀγωνισθῇς καὶ στρατιωτικῶς ὑπὲρ τοῦ γένους καὶ τῆς πατρίδος σου. Ἐλπίζομεν νὰ εὖρωμεν κατὰ τοῦτο σύμφηρον καὶ τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν εἰς ἡν ἀναφερόμεθα. Ταῦτα καὶ σὲ ἀσπαζόμεθα ἀπὸ καρδίας.

Ἐκ Πετζῶν τῇ 20 Ἰουλίου 1824.

Οἱ Πατριῶται σου.

(Ἐπονται αἱ ὑπογραφ.)

Πρὸς τοὺς πανευγενεστάτους ἀδελφούς συμπατριώτας μου!

Τῆς τερπνοτάτης μητρὸς μας ἡ φωνὴ διὰ καλὰ μου ἔρθεσιν εἰς τὰς ἀγκύρας μου, ἐκέντησε τόσον τὴν ψυχὴν μου, ὥστε ἐνθουσιασμένος ἀπεφασίσα νὰ τρέξω ὅπου αὐτὴ μὲ ἐπρὸςκαλοῦσεν. Ἡ ἰδίᾳ ὅμως μήτηρ, καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, ἀγαπητοὶ μου συμπολίται καὶ ἀδελφοί, ἐνεκρίνατε νὰ εἰμαι ὑπόχρεως εἰς ἄλλα χρεὲ ἐμπιστευθέντα μοι παρὰ τῆς γενικῆς μητρὸς. Τὰ χρεὲ ταῦτα μὲ ἐβίαζον νὰ μὴν ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν μου, ἂν δὲν ἐλάμβανον τὴν ἀδειαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν θερμῶς ἐζήτησα, καὶ διὰ τὴν ὁποίαν πολλάκις παρεκάλεσα, ἀλλὰ μοὶ ἐστάθη ἀδύνατον διὰ νὰ τὴν λάβω διὰ τὰ ὅσα παρ' αὐτῆς θέλει σὰς γνωστοποιηθῶσιν αἰτία. Ἄν ὅμως, ἀδελφοί, ἡ πρόσκλησίς σας εἶναι ἀμετάβλητος, γνωστοποιήσατέ μοι, καὶ ἐγὼ ἐλευθερώνομαι ἀπὸ τὰ γενικὰ χρεὲ μὲ τὴν παραίτησίν μου, καὶ τρέχω εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οἱ ἀδελφοί μου μὲ προτρέπουν στάδιον, διὰ τὸ ὁποῖον μένω εὐγνώμων καὶ πρὸς τὴν γλυκυτάτην μου μητέρα, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου συμπατριώτας, μ' ὅλον ὅτι γνωρίζω τὸν ἐαυτόν μου ἀνάξιον. Σὰς ἀσπάζομαι.

Ὁ συμπολίτης καὶ ἀδελφός σας Π. Μπότσης.

Ὅποια τιμὴ καὶ δόξα δι' ἐνα πολίτην, ὅταν ἡ πατρίς αἰσθανομένη τὰς ἀρετὰς του, καὶ εὐγνωμονοῦσα, μὲ προσκλητικὰς παρομοίας, εἰς ἡ πρὸς τὸν κύριον Μπότσην αὐτὴ, τοῦ ἐμπιστεύεται τὰς πλέον μεγάλας ὑποθέσεις τῆς. Ἡμπορεῖται δὲ νὰ βεβαιώσωμεν τὸ κοινόν, ὅτι ἂν ἐμπιστοσύνη παρομοίας δύναται τις πολίτης νὰ ᾔῃαι ἀξίος, τοιοῦτος ἡμπορεῖ κατ' ὅλην τὴν ἐκτασιν νὰ λογίζεται ὁ κύριος Μπότσης.

Ἀνατολικὴ Ἑλλάς. Ἐκ τοῦ στρατοπέδου Ἀμπαλῆς 20 Αὐγούστου.

Εἰς τὰς 12 τοῦ τρέχοντος ἐξεχώρισαν ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ στρατηγῶν

Εξάβλα, ὁ ἀντιστράτηγος Αἰμύριος Βέικος μετὰ τοὺς χιλιάρχους Τασού-
λαν Διάττον, Γεώργιον Κολιόν, Νικόλαον Καραμύτιον καὶ Ἀποστολάκην
Βαργιανίδην, μετὰ τὸν υποχιλάρχον Ἀθανάσιον Γαρυχωρίτην, καὶ τοὺς
δύο ἐκατοντάρχους Δημήτριον Τζούκον καὶ Κώστα Στρίγγον, ἔχοντας δια-
κοστούς ἐκλεκτούς Ἑπειρώτας, καὶ ἐκίνησαν μετὰ ἀπόφασιν νὰ ἐπιπέσουν
ἐξάφνης εἰς τὰ χαρνακώματα τῶν ἐχθρῶν, καὶ νὰ τοὺς κτυπήσουν. Ἰππύ-
σαν λοιπὸν πρῶτον εἰς χωρίον Γαρδίκι, διὰ νὰ ἐπιπέσουν εἰς τὸ ἐν Γρα-
βιδῇ εὐρισκόμενον ἐχθρικὸν στρατόπεδον, πλὴν ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς, τὴν ἡμέ-
ρην παθεὶν, ἔλαβεν εἰδησιν τοῦ κινήματος, δὲν ἠμπόρεσαν νὰ κάμουν τί-
ποτε ἐκεῖ. Ὡς ἀνεχώρησαν ἐκεῖθεν, καὶ διὰ νυκτὸς ἐφθασαν ἐξωθεν τοῦ
Ζητουρίου εἰς χωρίον Ἀνιμαζόμενον Καλύβια, ὑπερασπιζόμενον ἀπὸ ἑνὸς
πύργου, ὅπου εὐρίσκοντο ἑκατὸν Ντελήδες· εἰς αὐτὸ τὸ χωρίον εὐρίσκοντο
οἱ ἀσθενεῖς τοῦ ἐχθροῦ καὶ πληγωμένοι εἰς τὴν πρώτην μάχην, ἀκόμη
καὶ μία μάνδρα ἀπὸ πολλὰ βουβάλια, καὶ βόδια. Ὀλὴν τὴν ἡμέραν ἐκ-
θησαν εἰς ἡμέτεροι κρυμμένοι, καὶ τὴν νύκτα, ὁ μὲν ἀντιστράτηγος Αἰμύ-
ριος Βέικος ἐπερικύκλωσε τὸν πύργον μετὰ ἐν μέρους τῶν στρατιωτῶν, οἱ
δὲ λοιποὶ ἔπαισαν εἰς τὰς σκηνάς, ὅπου εὐρίσκοντο οἱ ἀσθενεῖς καὶ πλῆ-
γυμένοι καὶ εἰς τὴν μάνδραν τῶν ζώων· μετ' ὀλίγον δὲ ἐδοκίμασαν οἱ ἐν
τῷ πύργῳ εὐρισκόμενοι Ντελήδες νὰ ὑπάγουν εἰς βοήθειαν, πλὴν ἀπε-
κρούσθησαν μετὰ μεγάλην ἀνδρείαν ἀπὸ τὸν ἀντιστράτηγον Αἰμύριον Βέ-
ικον, καὶ ἐφονεύθησαν πολλοί, οἱ δὲ λοιποὶ, ὅσοι ἔπαισαν εἰς τὰς σκηνάς,
ὄντες ἐλεύθεροι ἔκαμαν πλῆθος λαφύρων, ἐπῆραν ὑπὲρ τὰ 200 ἀπὸ τὰ εἰς
τὴν μάνδραν εὐρισκόμενα ζῶα, καὶ ὑπὲρ τὰ 15 ἄλογα, ἐθανάτωσαν τισ-
σάρκατα περίπου ἐχθροὺς, καὶ ἐκθέτες μετὰ τὸν ἀντιστράτηγον, ἐπέ-
στρεψαν φορτωμένοι λαφύρα εἰς τὸ στρατόπεδον· ἐκτὸς τῶν 40 φονευ-
θέντων εἰς τὰς σκηνάς, ἔπαισαν ἀκόμη ἀπὸ τοὺς Ντελήδες τοῦ πύργου ἄλ-
λοι εἴκοσι, ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθησαν τρεῖς, καὶ ἐπληρώθησαν ἐν-
νεία· ἐφονεύθη δὲ καὶ ὁ ἀρχιστράτης τοῦ Δερβέν-πασσα, ὅστις ἦτον Εὐρω-
παῖος, καθὼς καὶ τὸ ἀτι τοῦ ὅπου ἐπάρθη ἦτον μετὰ Εὐρωπαϊκὴν σέλαν.

Συνέχεια τῆς ἀπολογίας τοῦ Κυρίου Σισίνα (ἰδε ἀρ. 64 τῶν Ἑλ. Χρον.) (α)

Ἐγὼ ἐτοίμασα καὶ ἔφερα ἐκεῖ τὰ πυροβόλα ὄργανα καὶ λοιπὰ πολυμη-
φόδια, τὰς ἀναγκαίας τροφάς, περιφερόμενος ἀπροφυλάκτως, ἐμψυχώνων
τοὺς Ἕλληνας εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς μάχης, ἡ ὁποία δὲν ἔγινε μύ-
νον μετὰ τοὺς Δαδῆους καὶ Γαστουένους Τούρκους, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν Ἰσούφ-
πασσα, ὅστις ἦλθεν ἐκεῖ ἀπὸ Πάτρας πανστρατιᾷ, πρὸς βοήθειαν τῶν
εἰρημένων καὶ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς ἐδίδαξαν νὰ ἀφήσουν ἐκείνην
τὴν δυνατὴν θέσιν, καὶ νὰ ἀπέλθουν εἰς Πάτρας, καὶ τότε ἐλευθερώθη ἡ
ἐπαρχία αὕτη. Εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους τοὺς Πελοποννησίους, καὶ σχε-
δὸν εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας, πόσας φορὰς εὐρέθη εἰς τὰς παλιορκίας
καὶ μάχας τῶν Πατρῶν· εἰς ποῖον κίνδυνον ἔβαλε τὴν ζωὴν μου, πόσα
ἐξώδευσα, καὶ τί ἔχασα· μάρτυς εἰς τὰ περισσότερα ὁ Κ. Μαυροκορδάτος,
ὅστις ἦτον ἐκεῖ· ἀκόμη καὶ ἀναίσθητα ὄντα ἡξέουρον, ὅτι μόνος ἐγὼ ἐ-
φρόντισα τὴν διαφύλαξιν ταύτης τῆς ἐπαρχίας, ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνην
τῆς ἐπαναστάσεως ἕως τὴν σήμερον, ἐξοδεύων ἀδρά καὶ ἀδιακόπως ἐν-
θαρρύνων τοὺς ἐπαρχιώτας μου, οἱ ὅποιοι ἤθελον ἀφήσουν παντέρημον
τὴν ἐπαρχίαν ἀπὸ τὸν φόβον τῶν εἰς τὰς Πάτρας Ἀγαρινῶν, βλέποντας
προσέτι καὶ τὰ ἐχθρικά πλοῖα νὰ περιπλέον πολλὰκις εἰς τὰ παράλια
τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας (α). Τῇ δὲ 11 τοῦ τρέχοντος ἐξῆλθον ἀπὸ τὰς Πά-
τρας, ὅχι τετρακόσιοι Ὀθωμανοὶ, καθὼς ἡ λαθρασμένη ἐφημερίς περι-
γράφει (καὶ τοῦτο παρακαλῶ νὰ μὴ φανῇ περὶ τὸν εἰς τοὺς ἀναγνώστας,
ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά, ὅπου εἰς τὴν αὐτὴν ἐφημερίδα βλέπομεν
σημειωμένα πράγματα ἀνυπαρκτά, καὶ ἄλλα ἀντ' ἄλλων), ἀλλὰ ἐπτα-
κόσιοι ἔριπποι, καὶ σχεδὸν δύο χιλ. πεζοί. Ἐγὼ βέβαια εἶχον τὰς προ-
φυλάκας, πλὴν ὅχι ἀπὸ χιλίους, οὔτε ἀπὸ ἐπτακοσίου στρατιώτας, διότι
στρατόπεδον τῆς Διοικήσεως δὲν ὑπῆρχεν ἐνταῦθα, οὔτε γενικὸς φροντισ-
τῆς, καὶ ἐν αὐτοῖς τῆς ἐδικῆς μου καταστάσεως δὲν ἠμπορεῖ νὰ τρέφῃ
καὶ νὰ πληρῶνῃ μισθοῦ τῶσαν στρατιωτῶν· εἶχον βέβαια ὀλίγους γρα-
τιώτας καὶ ἐφύλακτον, εἰς τοὺς ὁποίους πεσόντες τὴν νύκτα οἱ εἰρημένοι
Ὀθωμανοὶ, τοὺς ἐτάραξαν καὶ ἐφυγαν πεφοβισμένοι εἰς τὰ ὑπερόρια, διὸ
καὶ δὲν ἦλθον νὰ μάς δώσουν εἰδήσιν. Οἱ δὲ ἔριπποι Ὀθωμανοὶ ἔτρεξαν
καὶ ἐμβῆκαν εἰς τὸ χωρίον Λεγενα, ἐφόνευσαν καὶ ἠχμαλώτισαν 43 χρι-
στιανούς. Εὐθὺς δὲ ὅπου ἔλαβα εἰδήσιν, ἔστειλα τοὺς δύο μου υἱούς, τοὺς
ὁποίους ἠκολούθησαν τριάκοντα γυναικοὶ Σουλιάται, καὶ μερικοὶ τῆς
ἐπαρχίας ταύτης στρατιῶται· ἐφθασαν τοὺς ἐχθροὺς, ἐκρότησαν τὴν μά-
χην, καὶ ὄντες οἱ ἐχθροὶ τετραπλάσιοι, ἐτράπησαν οἱ Ἕλληνες εἰς φυγὴν,
ἀφίνοντες τοὺς 30 Σουλιάτας μετὰ τοὺς υἱούς μου καὶ μετὰ τριάκοντα μόνον
ἐπαρχιώτας, οἱ ὅποιοι ὅχι μόνον μετὰ τὰ πιστόλια ἐφονεύοντο, ἀλλὰ καὶ
μετὰ τὰ ξίφη ἐκτυποῦντο τόσον, ὅπου καὶ μετὰ τὰς χεῖρας ἐπιάσθησαν ἑκο-
τῶθησαν δέκα τρεῖς ἐκ τῶν ἡμετέρων καὶ ἐπληρώθησαν ἐξ. ἀπὸ δὲ τοὺς
ἐχθροὺς ὑπὲρ τοὺς πενήκοντα ἐφονεύθησαν, καὶ περισσότεροι ἐπληρώθη-
σαν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν ἐνὸς αἰχμαλώτου χριστιανοῦ, ὅστις ἐφυγεν ἀπὸ
τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ἐνὸς νησιώτου ὅπου ἦλθεν ἀπὸ τὰς Πάτρας. Ἐτρεξέ· καὶ
ὁ ἐξοχώτατος στρατηγὸς Κώστας Μπότζαρης μετὰ τοὺς λοιποὺς γυναικοὺς

(α) Αἱ εἰς τὴν παρούσαν διατριβὴν παραπεμπεῖ α, β, γ εὐρίσκονται εἰς τὴν ἐπιθ. 71 τῶν
Χρονικῶν. (Σημ. ἐκτ.)

Σουλιάτας, ὅμως δὲν ἐπρόφθασαν εἰς τὴν μάχην, διότι ὄντες οἱ Τούρκοι,
ὡς εἶπον, ἔριπποι, ἀνεχώρησαν. Αὕτη εἶναι γυμνὴ ἡ ἀλήθεια, καὶ ὅχι
ὅτι ἐφονεύθησαν καὶ ἠχμαλωτίσθησαν τριακόσιοι χριστιανοί, ὅπου εἰς
τὴν ἐφημερίδα βλέπομεν (6). Τόδε δὲ ὅτι ἔχω μυστικὴν συμφωνίαν μετὰ τοὺς
εἰρημένους Τούρκους, ἀφίνω καθὼς διακριτικόν, καὶ καλὸν πατριώτην νὰ
στοχασθῇ πόσον εἶναι μέγα τὸ ψεῦδος, καὶ τί βαρύτερον σκοπούμενον ἐ-
καίνομεν, ὅστις παρακινεῖ, καὶ συμβουλεύει νὰ γράφονται καὶ νὰ κηρύττων-
ται τὰ τοιαῦτα, τὰ ὅποια δὲν προξενοῦν βλάβην τῆς ὑπολήψεως τῶν
ἀδελφῶν, καὶ τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνιζομένων, καθὼς τὰ πράγματα καὶ
ὅχι οἱ λόγοι ἀποδεικνύουν ἐμὲ, ἀλλὰ διδοῦν ἀπ᾽ ἑαυτῶν καὶ κούρασιν εἰς τοὺς
τοιούτους πατριώτας νὰ κάμουν ἐλλείψεις εἰς τὰ χρέη των, διότι κατὰ
τὴν παροιμίαν· τὸ γὰρ πολὺ τῆς θλίψεως γεννᾷ παραφροσύνην· ἐπειδὴ
ἐν τῷ ἔστειλα τοὺς υἱούς μου νὰ θυσιασθῶν, καθὼς καὶ ὀλίγον ἔλειψε, καὶ
ἀφ' οὗ σήμερον εὐρίσκεται εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁ πρωτότοκός μου, μετὰ χιλίους τε-
τρακοσίους στρατιώτας τῆς ἐπαρχίας καὶ Σουλιάτας εἰς τὰς ἀναγκαίας
θέσεις κατὰ τὸ μέρος τῶν Πατρῶν, τοὺς ὁποίους οἰκονομῶ ἐκ τοῦ ὅστερ-
ματος, χωρὶς νὰ ἦναι ἐνταῦθα γενικὸς φροντιστῆς τῆς Διοικήσεως (γ), βλέ-
πω νὰ λέγωμαι ἀπὸ τὸν ἀσυνείδητον ἀνώνυμον κατηγορὸν μου ὁμόφρων
καὶ σύμφωνος τῶν Τούρκων. 23 Ἰουλίου 1824 ἐκ Γαστουέν. (ἰδ. γ. Γ. Σισίνα)

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 71 τῇ 30 Αὐγούστου. 1824

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐξ Ἀγκώνης αἱ Αὐγ. α. ν.

Τώρα πλέον μετ' ὀλίγον θέλετε ἔχει αὐτοῦ νέας εἰδήσεις, καὶ οἷς
παρακαλῶ νὰ μὴ μοι τὰς ὑστερεῖτε, ὥστε νὰ τὰς κοινοποιῶ καὶ μά-
κρύτερα. Ἡ Εὐρώπη ἄρχισε νὰ παρατηρῇ τὰ τοῦ ἔθνους μᾶς πράγματα
μετὰ διαφορετικὸν ὄμμα, καὶ αἱ ἐφημερίδες μάλιστα τῆς Αὐστρίας ἔπαυ-
σαν ν' ἀναφέρωσι καὶ τὸ ὄνομα Ἰνσουρήνται. Τὸ κοκκρέσον, τὸ
ὅποιον ἐμελλε νὰ γένῃ εἰς Πράγαν ἐμποδίσθη, ἐπειδὴ αἱ σκέψεις μεταβίβ-
λονται κατὰ τὰς περιστάσεις. Ἡ Γαλλία ἤδη προσφέρει εἰς τὴν Ἑλλά-
δα 50 μελιούνια φράγκα ἐνευ τόκου, καὶ νὰ πληρωθῶν μετὰ 20 χρόνους
διπλά. Εἰς τὴν Γερμανίαν ἐτοιμάζουσι ἕνα ὥραϊον μνημεῖον διὰ τὸν Μάρ-
κον Μπότζαρην εἰς λευκὸν μάρμαρον, ὅπου παρασείνεται γλυπτὰ ὁ αἰ
αἱ μάχαι, τὰς ὁποίας κατὰ διαφόρους καίρους ἔκαμεν· αὐτὸ εἶναι σχεδὸν
ἐν τῷ τελειοῦσθαι, καὶ θέλει σταλθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς μνήμην τοῦ
ἡρωισμοῦ του. Τὸ ἱμῖον κατήνησεν εἰς ἀθλίαν κατάστασιν· ὅλαι αἱ
φάμπρικαι εἰς τὴν Εὐρώπῃ στέκονται ἀργαί. Ὁ φιλογενὴς καὶ περι-
φημος κύριος Βαρβάκης ἐπεριμένετο ἐδῶ πρὸ πολλοῦ, ἐπειδὴ ὅμως ἕως
τώρα δὲν ἐφάνη, ἐλπίζομεν δι' ἄλλης ὁδοῦ νὰ φθάσῃ ὁ γλῆγορ εἰς τὴν
Ἑλλάδα· συμβάλλει πολὺ ἡ παρουσία του, διὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ, τὸν
χαρακτῆρά του, τὰ γρηναῖά του καὶ πλοῦτή του. Εἰς τὴν Βλαχίαν τὸ
θανατικὸν ἔπαυσεν· οἱ Τούρκοι εὐρίσκονται ἀκόμη ἐκεῖ, καὶ μόνον χίλιοι
ἐσηκώθησαν· μεγάλα δοσίματα κατεβάρουν τὸν λαόν, καὶ οἱ Γραικοὶ
κατατρέχονται. Ἡ εἰρήνη τῆς Ρωσσίας φαίνεται πάλιν, ὅτι θέλει μα-
κρύνει τῆς δε Περσίας τὰ πράγματα πάλιν ἀνεκατεῦθησαν.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπόσπασμα τῆς ἀναφορᾶς τοῦ στρατηγοῦ Ἀνδρέου Ἰσκού πρὸς τὸν γυν. διευθυντήν.
Τῇ 3 Αὐγούστου ἀπὸ Βερντιζούλια (Βάλτο).

Ἐλαβον χθὲς τὴν διαταγὴν σας, καὶ καθὼς μετὰ διατέττετε ἀκολου-
θῶ. Ἐγὼ, καθὼς ἐβγήκα ἐδῶ, ἔστειλα τὸν ἐξάδελφόν μου Σωτήριον Στρά-
του μετὰ ἑκατὸν στρατιώτας κάτω διὰ νὰ προσέχω καθὼς κίνημα τῶν ἐχ-
θρῶν. Οἱ Τούρκοι, κατὰ τὴν συνήθειάν τους, ἐβγαίνουν καθημερινῶς εἰς
τὸν κάμπον διὰ χορτάρει τῶν ἀλόγων τους, ἴσως καὶ δι' ἄλλα λόφους·
τοὺς ἐκατέρησαν χθὲς εἰς τὸ Σπαρτοδοῦνι, τοὺς ἐβάρεσαν καὶ ἐσκότω-
σαν τρεῖς εἰς τὸν τόπον, καὶ ἐλάβωσαν δύο· δὲν τοὺς ἐπῆραν, ἐπειδὴ καὶ
ἐπρόφθασε βοήθεια ἀπὸ τὸν Καρδανασαῖν, καὶ ἀπὸ τοὺς πίσω, καὶ μετὰ πο-
λὺν κόπον ἐγλύτωσαν μόνον τὰ ζῶα.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ.

Ἐκ τῶν ἐν Καρδανασαῖ στρατοπεδευμένων ἐχθρῶν μέρος τοῦ ἱππικοῦ
εἰσέβαλε τῇ 26 τρέχοντος διὰ νυκτὸς εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Σηρομέρου· ἐ-
πειδὴ δὲ οἱ τὰς ἐμπροσθινὰς θέσεις φυλάττοντες δὲν τοὺς ἐνόησαν, αὐτοὶ
προχωρήσαντες ἐφθασαν ἕως εἰς Βραχώρι.

Κάνεις δὲν ἀμφισβᾷ, ὅτι αὐτὰ τὰ στρατηγήματα εἶναι συμβουλαὶ
τοῦ ἀπίστου Βαρνακίωτη, ὅστις ἡξέουρον, ὅτι τὸν μῆνα τοῦτον οἱ χωρι-
κοὶ μᾶς θερίζουσι τὰ ἀραβοσίτια των, ἠλπιζε πάντοτε, γενομένης τοιαύ-
της· ἐπιδρομῆς, νὰ πιασθῶσιν ὅχι ὀλίγοι αἰχμαλῶται· καὶ τῷ ὄντι πολ-
λοὶ αἰχμαλῶται, καθὼς καὶ ζῶα ἐπιάσθησαν. Εὐθὺς ὅμως ὅταν ἐξημέ-
ρωσε τῇ 27, οἱ ἄλλοι ἔλαβον καιρὸν καὶ ἐτραβίχθησαν εἰς θέσεις ἀσφαλεῖς.

Συνέχεια περὶ τοῦ σχηματισμοῦ Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης καὶ περὶ φιλολογίας.

Ἡ δημιουργικὴ ἀγγίχνοια, ἥτις καὶ εἰς τὰς πλέον τολμηρὰς αὐτῆς
παραδρομὰς δίδει περισσότερον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν τόνον καὶ
δύναμιν, οὔσα ἐνωμένη μετὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφῶν καὶ φι-
λοσόφων, προξενεῖ τοιαύτην αἰσθημάτων ὑψώσιν, σπουδῆς μελέτην καὶ
κομψότητα ἐκφράσεως, ὅπου τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ εἰς
οὐδένα ἄλλον λαόν βλέπει. Τὸ φιλογικὸν Ἑλληνικὸν πνεῦμα, φαίνεται
τρέπον τινα, ὀλικῶς ἀπὸ τὴν ἀγγίχνοια τῶν εἰς τὰς ἐλευθερίας τέχνας
διαπρεψάντων ἐν τῇ Ἑλλάδι· φαίνεται νὰ λαμβάνῃ κατὰ διαδοχὴν τὰς

οὐρανίους τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀφροδίτης μορφάς, τὰ σημεῖα τῶν φιλοσόφων ἢ ἀθλητῶν, τὰς τῶν νυμφῶν χάριτας, ἢ τῶν νέων σατύρων τὰ περιέργα θέλγντρα· αὕτη ἐστὶν ἡ πλήρης τῶν εὐκολιῶν τοῦ πνεύματος ἀνάπτυξις, καὶ ὁ πρῶτος τύπος, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισαν διάφοροι νέες ἐνωμένοι διὰ τὰ σκέπτυνται, νὰ γράφωσι, νὰ χαίρωνται τὰ προϊόντα τοῦ πνεύματος, καὶ νὰ δημιουργήσωσι ζῶν πνευματικὴν καὶ ἀπὸ τὴν πολιτικὴν αὐτῆς ὑπαρξίν ἀνεξάρτητον· οἱ πρόγονοί μας ἐστάθησαν ἔθνος φιλολογικόν, ἐν ᾧ οἱ Ῥωμαῖοι μόνον πολιτικόν, τὸ ὁποῖον ἔβαλε ποτὲ κατὰ νοῦν νὰ γίνῃ φιλολογικόν.

Ἰπάρχει ἄλλος τις τρόπος, καθ' ὃν ὁ ἠθικὸς φιλόσοφος πρέπει νὰ θεωρῇ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας τὴν ἱστορίαν, τούτεστιν ἡ προσωπικὴ ἐκείνη ἀνεξαρτησία, ἥτις ἐν τῷ διαστήματι μιᾶς σειρᾶς αἰώνων δίδει εἰς τοὺς μεγάλους συγγραφεῖς τῆς Ἑλλάδος ἰδιαίτερον τινα καὶ μόνον χαρακτηριστὰ εἰς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους τὰ χρονικά. Ἡ ἐλευθέρᾳ αὕτῃ ἀτομικότητι, ὑψωμένη ὑπεράνω πάσης τοῦ πλούτου ἐπιρροίας, διοικήσεων καὶ νόμων, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ, εἰμὴ εἰς μικρὰς ἐπικρατείας, ἐνωμένας ἀπὸ μίαν κοινὴν διάλεκτον, ἀλλ' ὅμως ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων· ἐνθα ἡ δύναμις τῆς διοικήσεως δὲν εἶχε μεγάλην εἰς τὴν ἀτομικὴν δύναμιν ἰσχύν, διότι πᾶς τις εὗρισκεν εἰκοσι ἄσυλα εἰς μέαν καταδρομὴν, καὶ ἡμποροῦσε κατὰ τὴν ἀξιοῖτητα τοῦ πνεύματός του νὰ ἐνεργήσῃ μὲ ἓνα μόνον λόγον εἰς εἰκοσι διαφόρους ἄλλους λαούς· ἐνθα τὰ πλούτη, ἔτι ὀλίγον τι μῶμενα, συνεισέφερον περισσότερον εἰς τοῦ λαοῦ τὴν γνώμην, παρὰ τὰ πνευματικὰ προτερήματα, τὴν εὐτολίμην καὶ τὰ τῆς ὠραιότητος καὶ ἐπιδεξιότητος· ἀπλᾶ δῶρα· ἐνθα καὶ ὁ πλέον ἀπλοῦς πολίτης διὰ τῆς ἀξιοῖτητος, τοῦ χαρακτηρὸς του καὶ διὰ τῆς κοινῆς εὐνοίας σχεδὸν ἀπερίοριστον ἐθνικὴν δύναμιν ἠδύνατο νὰ ἀποκτήσῃ· ἐνθα τέλος πάντων τῶν ἡρώων, σοφῶν καὶ ποιητῶν τὰ ὀνόματα ἦσαν οἱ πλέον λαμπροὶ καὶ σεβαστοὶ τίτλοι. Καὶ τοιαύτη ὑπῆρχε πρὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἡ κοινωνικὴ τῶν προγόνων μας κατάστασις.

Ἄς προσθεσωμεν τώρα κοντὰ εἰς τὸ ἀποτέλεσμα παρομοίων ἐθίμων, ἢ κάλλιον πολιτικῶν ἀρχῶν τοῦ κλίματος, καὶ τῶν ἠθῶν τὸ ἀποτέλεσμα· ἂς ἐνθυμηθῶμεν τὰς ἀπειραριθμούς ἐκείνας δημοσίας πανηγύρεις, αἱ ὁποῖαι ἦσαν τὸ ἔθνος ὅλον εἰς τὰς αὐτὰς τῶν εὐφροσυνῶν ἀπολαύσεις· τὴν συνήθειαν ἐκείνην τοῦ νὰ διάγῃσι τὰ τρία τέταρτα τοῦ βίου εἰς τὰς στοάς, τοὺς κήπους, καὶ εἰς τὰς δημοσίας ἀγοράς. Τὸ μικρὸν τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς πολυτελείας τῶν ἰδιαίτερων οἰκιῶν, τῶν δειπνῶν τὴν λιτότητα, τῶν ἐνδυμάτων τὴν ἀπλότητα, καὶ τῶν γυναικῶν τὴν ἀπόκλεισιν, ἥτις ἀφῆρει ἀπὸ τὴν Ἀθηναϊκὴν συναναστροφὴν πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρει σήμερον εἰς τὰς συναναστροφὰς τῶν ἐξευγενισμένων τῆς Εὐρώπης ἐθνῶν, καὶ θέλομεν ἰδεῖ, ὅτι ἕκαστος Ἕλλην ἔπρεπε νὰ ἦναι παράδοξόν τι ἱππέων καὶ ἱερομονάχων, πριγγίπων καὶ δημοκρατικῶν μίγμα, τὸ ὁποῖον μῆτε ὅλα τὰ δυνατὰ τῶν νομοθετῶν μέσα, μῆτε τῶν παρόντων συμβεβηκότων ἢ φορὰ θέλει δυνηθῇ ποτὲ ἐντελῶς νὰ ἐξάξωσι.

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ).

Ἐπιτομὴ τοῦ λόγου τοῦ ἐκφωνηθέντος παρὰ τοῦ κυρίου Α. Πολυζωίδου ἐνώπιον τοῦ Βουλευτικοῦ.
Τῇ 21 Ἀπριλίου. 1834.

Ὁ λόγος οὗτος ἐκφωνήθηκε μετὰ τὴν ἀπὸ Λονδίνου ἐπιστροφὴν τοῦ Κ. Πολυζωίδου ἐνώπιον τοῦ Βουλευτικοῦ, καὶ ἐγκριθεὶς ἀπὸ τὸ σεβαστὸν τοῦτο Σῶμα νὰ ἰδῇ τὸ φῶς διὰ τὰ διδάξῃ τὸ κοινόν, ὅχι μόνον εἰς ὅσα τὴν ἐν Λονδίῳ πραγμάτευσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ δανείου ἀποβλέπουσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅσα τὴν ἐνεστῶσαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων πολιτικὴν ὡς πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὰ περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν φρονούμενα, καὶ ἐλπίζομενα ἀφορῶσιν, δὲν ἐξεδόθη ἄχρι τοῦδε διὰ τῶν ἐφημερίδων, διότι, ἐκτεταμένος ὢν, ἔπρεπε νὰ κατακερματισθῇ, ὥστε νὰ μὴ λάβῃ τὸ κοινόν τὴν ἐπιζομένην ὠφέλειαν διὰ τὰ μὴ μὲν μολοντοῦτο ἀνιδεον παντάπασι τῶν περιεχομένων οὐσιωδῶν πραγμάτων, προσφέροντες αὐτῷ τὴν παρούσαν ἐπιτομὴν.

Προομιαιζόμενος ὁ Κ. Πολυζωίδης, ἀναγγέλλει τὴν αἴσιον ἐκτέλεσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ δανείου, καὶ τὴν εὐτυχὴ ἀφίξιν τῆς πρώτης αὐτοῦ δόσεως· ἀκολουθῶς ἐμβαίνει εἰς λεπτομερῆ ἐκθεσιν τῶν δυσκολιῶν καὶ ἐμποδίων, ὅσα ἀπαντήθησαν παρὰ τῶν πληρεξουσίων τῆς Διοικήσεως· θαυμασμοῦ (λέγει) ἄξιον ἦτον τὸ νὰ εὐδοκίμησῃ ἡ εἰς Λονδίον γενομένη Ἑλληνικὴ ἀποστολὴ, καθ' ἣν μάλιστα ἐποχὴν τὰ συνταγματικὰ πολιτεύματα τῆς Ἰσπανίας καὶ Αὐστρινίας ἔπεσαν, καὶ τὰ πράγματα τῆς Νεαπόλεως, τοῦ Πιεμόντε καὶ τῆς Ἰταλίας ἦσαν εἰς τοιαύτην νεκρὰν κατάστασιν· συνήργησεν ὅμως εἰς ἐπιτυχίαν ὅχι ὀλίγον ἢ ὑποστήριξις, τὴν ὁποίαν ἡ φιλέλλην ἐταιρεία τῶν Ἀγγλῶν ἔκαμιν.

Φοβούμενοι (προσθέτει) οἱ δανισταὶ μὴ πάθουν καὶ μετὰ τοὺς Ἕλληνας, ὅσα καὶ μετὰ τοὺς Ἰσπανοὺς προλαβόντως, καὶ ἐξεύροντες τὸ πρῶτον ἐκτελεστικὸν Σῶμα, συνιπτάμενον κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος (α) ἀπὸ ἀν-

(α) Λέγομεν κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος, ἐπειδὴ ὁ κύριος Ἀνδρέας Ζαήμης, ὅστις ἦτον μέλος αὐτοῦ τοῦ Σώματος, κάμνει ἐξαίρεσιν λαμπροτάτην διὰ τῆς ἀγαθῆς τῶντος κατὰ πάντα διαγωγῆς του, καὶ τῆς πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Ἑπιδωρεῖου νόμου ἐνθέρμου καὶ δραστηρίου συνδρομῆς του.

θρώπους ἰδιοτελεῖς σκοποὺς ἔχοντας, ἐστοχάσθησαν συμφέρον νὰ διορίσωσι φύλακας ἢ ἐπιτρόπους τῶν δανειζομένων χρημάτων ἐκ τῶν ἰδίων τῶν ὁμοφύλων· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτο ἡμπορεῖ νὰ φέρῃ δυσάρεστα παρέρπουσα, οἱ ἀπεσταλμένοι κατάρθωσαν νὰ συγκαταταχθῇ εἰς τούτους καὶ ὁ σεβάσμιος Λαζαρος Κουντουριώτης, τοῦ ὁποῖου ὁ ἀληθὴς πατριωτισμὸς δὲν ἐδίδοε κάμμιαν ὑποψίαν καταχρήσεως.

Κατάρθωσαν (ἐπιφέρει ἀκολουθῶς) οἱ ἀπεσταλμένοι νὰ διορισθῇ σεθερὰ τιμὴ τὰ 59 τοῖς 100, τὴν ὁποίαν καὶ μόνον νὰ γνωρίζῃ ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις· πᾶσά δὲ ἄλλη μεταβολὴ καὶ πτώσις τῶν κεφαλαίων νὰ ἐννοῇται διὰ τοὺς δανειστάς, τὰ δὲ ληφθέντα χρήματα νὰ ἦναι εἰς διαταγὴν τῆς Διοικήσεως (à l'ordre du Gouvernement) καὶ ὅχι εἰς δόλυσιν ἢ γρῆσιν αὐτῆς (au service du Gouvernement), καθὼς οἱ δανεισταὶ ἐζήτουν νὰ παρενέμωσιν εἰς τὸ συμφωνητικόν.

Ἐν ὅχι ἀπὸ τὰ μικρὰ ἐμπόδια (προσθέτει), καὶ τὸ ὁποῖον ἐτέραξε περισσότερον τὸ κοινόν, ἐστάθη ἡ κήρυξις Ἑλληνικοῦ δανείου, γενομένη συγχρόνως παρὰ τινος General du Wuits, ὅστις ἐπιστηριζόμενος εἰς ὑπογράφας φυγάδων τινῶν Κυπρίων ἐτόλμησε νὰ πραγματουθῇ δάνειον ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως· ἀλλ' ἀμέσως οἱ ἀπεσταλμένοι δημοσιεύσαντες διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅλα τῆς πληρεξουσίου τῶν τὰ ἐγγράφα, καὶ ἀναγγέλλαντες ὅτι κανεὶς ἄλλος, πλην αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ πραγματουθῇ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως δάνειον, ἔδωκαν εἰς τὸ κοινὸν νὰ γνωρίσῃ καὶ διακρίνῃ τὸ ψεῦδος ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν.

Διηγεῖται μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πολυζωίδης τὰ αἴτια, διὰ τὰ ὁποῖα τὸ Ἑλληνικὸν δάνειον, ἐνῶ εἶχεν ἤδη καταρχὰς ἀναβῇ εἰς 64 τὰ 100 ἐπεσαν ὕστερον εἰς 54 τὰ 100 καὶ κατωτέρω· ταῦτά δὲ ἦσαν ἡ διχόνοια, καὶ ἐσωτερικὴ ἀκαταστασία τῆς Ἑλλάδος· αἱ σκευωρίαι μερικῶν ἐμπόρων, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν συμφέρεν ἡ ἀνάστασις τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰ καρδῶα τέλη των· καὶ τέλος ἡ ἐλλείψις ἐνὸς προστάτου καὶ ὑποστηρικτοῦ δανείου· προσεπιφέρει δὲ, ἂν ὁ ἐνθερμος τῆς Ἑλλάδος φίλος Ἐδουάρδος Ἑλλίκιος δὲν ἤθελεν ἀγοράσει ἱκανὸν μέρος ὁμολογιῶν, καὶ ἐνθαρρύνει μὲ τὸ παράδειγμά του καὶ τοὺς λοιποὺς ἀγοραστὰς, ἐκινδύνους νὰ πείσῃ διόλου τὸ δάνειον· μετὰ τὴν γενναίαν δὲ ταύτην πράξιν τοῦ Κ. Ἐδ. Ἑλλίκιου, καὶ τὴν ἀγγελίαν τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Ἐκτελεστικοῦ, λέγει, ὅτι ἤρχισαν καὶ πάλιν νὰ λαμβάνωσι τὰ κεφάλαια κατ' ὀλίγον τὴν προτέραν τῶν ὑπέσθησιν, καὶ συμπεραίνει, ὅτι ἡ εὐδοκίμησις τούτου τοῦ δανείου εἶναι ἱκανὴ ἐγγύησις, καὶ διὰ μελλούσας πολὺ μεγαλητέρων ποσοτήτων πραγματούσεις· ἀλλ' εἰς αὐξήσιν τῆς ἐθνικῆς ἐμπιστοσύνης φρονεῖ, ὅτι εἶναι ἀναγκασιότατα μία ἄμεσος ἐμπορικὴ κοινωνία τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ὅτι ἤθελε προξενηθῇ μέγας κρότος εἰς αὐτὴν, ὅποταν Ἑλληνικὸν πλοῖον, μὲ διάφορα ἐμπορεύματα φορτωμένον, καὶ Ἑλληνικὴν ἔχον σημαίαν, ἔθελε κατὰ πρῶτον ἐμφανισθῇ εἰς τὸν λιμένα της.

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ).

Σημειώσεις τοῦ συντάκτου εἰς τὴν ἀπολογία τοῦ κυρίου Γ. Σισίνη καταχωρηθεῖσαν εἰς τὸ προλαβόν φύλλον.

(α) Καὶ αὐτὸς ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι δὲν φθάει τὸ νὰ ὑπηρετήσῃ τις τὴν πατρίδα μόνον τὸ κατ' ἀρχὰς, κ' ἐπειτα νὰ τὴν βλάψῃ· εἶναι δὲ ἀναγκαῖον προσέτι τὸ νὰ γνωστοποιήσῃ πρὸς τὸ Πανελλήνιον, ὅτι ὁ κύριος Σισίνης, σιμὰ τῶν λοιπῶν του κατὰ τὴν Γαστούνην καταχρήσεων, εἶχεν ἐννοῇ ἐνταυτῷ μυστικῶς καὶ μὴ τὴν εἰς Τριπολιτῆαν συνεδρίσαντας ἀντιδικητὰς, πείψας ἐνταυτῷ (πρὸ τινος καιροῦ) εἰς Μεσολόγγιον τὸν ἰδίον τευ ἀνείψιον μὲ ἓν φορτίον γράμματα δημοτικὰ, διευθυνόμενα εἰς μέρους τῶν τότε ἀντιπατριωτῶν ἐκείνων πρὸς τὸν ἰδὼ στρατηγὸν Μπαρλὴν, καὶ καπ. Γιαννάκην Τζαβέλλιν καὶ ἄλλους, συνηγοροῦσαν αὐτὰ καὶ μὴ ἄλλα ἰδικὰ του πρὸς τοὺς ἰδίους, προτρέπων τούτους διὰ νὰ δειξώσιν, εὐπαίθειαν καὶ ὑποταγὴν εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος (τοῦ ἀνίμως συσταθέντος εἰς Τριπολιτῆαν)· τὰ γράμματα διὰ ταῦτα ἐπιδέσθησαν, καὶ ὁ ἀνείψιος του ἐφυλακίσθη, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους.

(β) Ὅλη αὕτη ἡ περιγραφή εἶναι ψευδολογία, διότι πλῆθος φυγάδων ἐκ Γαστούνης (ἔξω καὶ ἐξω ἐκείνου) διάφοροι οἰκιστὴν) μαρτυροῦσιν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν Τούρκων δὲν ὑπερέβαινε τοὺς 400, ὡς ἀνέφεραν εἰς τὸν αἰθ. 58, καὶ ὅτι, ὅταν εἶπον εἰς τὸν Σισίνην, ὅτι οἱ Τούρκοι πλησιάζουν εἰς τὰ Λακκίνα καὶ νὰ στείλῃ βοήθειαν, αὐτὸς ἀπεκρίθη ὅς ἐλθὼν ἡ Βουλὴ νὰ τοὺς πολεμήσῃ καὶ ἐπαῖξε τὸ κομπόλεγι του· κατόπιν δ' εὐγάλας κήρυκα νὰ διαλαλήσῃ, ὅτι οἱ μὲν ξενοὶ ὅλοι νὰ φύγουν εὐθὺς ἀπὸ Γαστούνης δι' ὅπου θέλουν, εἰ δὲ ἐντόπιοι νὰ τρέξουν εἰς τὰ βουνά· ὅλος ὁ κόσμος φωνάζει καὶ τοῦτο. Παραπονεῖται ὁ Σισίνης, ὅτι δὲν εἶχε τρόπον χρημάτων νὰ κρατήσῃ στρατοπέδον πολιορκίας· ἀλλ' ὅμως τίς κατέφαγε τὰ εἰσδήματα τῆς Γαστούνης τόσους χρόνους; τίς ἄλλος παρὰ αὐτὸς; ἀπ' ὅσα δέκατα εἰσάγει, ἔδωκε ποτε τίποτε εἰς τὸ ἔθνον ταμίαν; τίποτε· ἀπείρους φορὰς τοῦ ἐπρότειναν εἰς ἐντόπιους διὰ νὰ τοὺς ἀφήσῃ τὰ δέκατα, καὶ αὐτοὶ μὴ ἰδίας τῶν ζωστροφῶν καὶ πολυμοφῶν, καὶ χωρὶς μισθὸν νὰ κρατήσουν τὴν πολιορκίαν, πλην ποτὲ δὲν ἔσπερην εἰς τοῦτο, διότι κατὰ πολλοὺς λόγους ἦτον ἐναντίον τοῦ συμφέροντος του· χίλις ἀθροῦσαι τὸν ἥκουσαν προσέτι νὰ λήγῃ πρὸς τοὺς συνάραγκας του προσετοῦς, πλὴν εὐθὺς ὅπου ἡ Πάτρα πέσῃ, εὐτε αὐτὸς· λέγεται πλέον ἀφέντης, εὐτε ἐκείνοι ἐκμαίενον πλέον τίποτε.

(γ) Πόθεν ἐδυνάθη ὁ Σισίνης νὰ οἰκονομήσῃ ἤδη τὰ ἔξω τῶν 1400 στρατιωτῶν, ἀφ' οὗ δὲν εἶχε τίποτε, εἰδὲ καὶ εἶχεν (ὡς ἀποδεικνύεται ὅτι ἀλλοῶς εἶχε καὶ ἔχει), διατι νὰ μὴ ἐκπληρώσῃ τὰ καθήκοντά του ἀρχήτερα, ἀλλὰ μόνον ὅταν ἡ φωνὴ τοῦ λαοῦ ἐπλησίασεν νὰ τὸν πείσῃ, καὶ ὅταν ἤρξατο πλέον ὅλος ὁ κόσμος νὰ ἐννοῇ, ὅτι εἶναι σύμφωνος μετὰ τοὺς ἐχθρούς; ταλαίπωρ ἀθροῦς! ποτὲ τὸ κοινόν δὲν δύναται νὰ ἀπατηθῇ μέχρι τέλους· πρὸς καιρὸν μόνον εὐτυχῶν οἱ Τυρκομανεῖς καὶ οἱ φίλαρχοι, καὶ οἱ ἀρπαγες, καὶ ἡ πολιτικὴ ἀγρόνη εἶναι ἡ ἀνευκτὸς ἀντιμισθία τῶν τοιούτων ὡς τὸ ὕστερον.

Μία διατριβὴ, γενομένη ἐναντίον μας παρὰ τοῦ διδασκάλου τῆς ἐνταῦθα σχολῆς, μᾶς ἐστάθη σήμερον παρὰ τῶν ἐπιστατῶν αὐτῆς τῆς πόλεως, διὰ νὰ τὴν καταχωρήσωμεν εἰς τὴν ἐφημερίδα μας· ἐπειδὴ ὁ μὴ καὶ ἡ ἔκτασις αὐτῆς δὲν συγχωρεῖ νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὴν ἐφημερίδα, θέλομεν τὴν ἐκδόσει εἰς ἰδιαίτερον φύλλον μετὰ δε τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας εὐγαίνει εἰς φῶς. (*)

(*) Ἴδε τοὺς ἀριθ. 84 καὶ 85 τῶν Χρονικῶν.

ΜΕΣΟΛΟΓΙΟΝ **ΑΡΙΘ. 72** Τῇ 3 Σεπτεμβ. 1824.
ΠΡΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις ἐπαγρυπνεῖσα εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Ἑλ. ἔθνους, διὰ τὴν ἀποφύγη δυνάμει ἐμπορῶν νὰ περιεργασθῇ τὸν ἀφανισμόν τῶν, ἐξιδώκε τὴν ἀπὸ 27 Μαΐου διακήρυξιν, δι' ὅσα πλοῖα Εὐρωπαϊκὰ ἐμπορικὰ ἐναυλώθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Ἄλ. ἑνδρείαν, εἰ μετακινήσιν ἐχθρῶν στρατευμάτων εἰς τὴν Ἑλ. κατὰ τὰ τότε πληροφ. ρίας. Ἡ δὲ εἰδοποιήσασα, ὅτι τὰ ρηθὲν πλοῖα δὲν μεταφέρουν ἐχθρικά στρατεύματα, ἀλλὰ πολεμικὰ ἐφόδια, ζωτροφία, κ.τ.λ. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἑλ. Διοίκησις φροντίζει μὲ ὅλην τὴν ἀρχίαν νὰ φυλαχθῇ εἰς τὸ ἐμπόριον ἡ βίσις τῆς οὐδετερότητος, καὶ τὸ δικαίωμα τῶν ἑθνῶν, ὅσον τὸ δικαίωμα τοῦ πολέμου ἐμπορεῖ νὰ συγχωρηθῇ.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΙ.

Α'. Τὰ παρὰ τοῦ ἐχθροῦ ναυλωθέντα Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα εἰς μετακίνησιν ἀρμάτων, πολεμοφοδίων, ἀλόγων, ζωτροφῶν, καὶ οὐτινας ἄλλου εἰς χρῆσιν τοῦ ἐχθροῦ, ὑπόκεινται εἰς τοὺς κανόνας τῆς οὐδετερότητος, καὶ θέλουν μεταχειρισθῇ ἀπὸ τὴν ναυτικὴν μας δύναμιν κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνθήκην εἰς παρομοίαν· περιστάσεις μετὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν.

Β'. Ἡ παρούσα θέλει γνωστοποιηθῇ εἰς τοὺς Ναυάρχους τῆς Ἑλληνικῆς ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Διοικησεως· ἀντίτυπα δ' αὐτοῦ θέλουν στολθῇ εἰς τοὺς καθ' ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν Ἀρχιεπίσκοπος, προξένους, ἀντιπροξένους καὶ προξενικούς πράκτορας τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 15 Αὐγούστου 1824.

Ὁ Πρόεδρος: Γ. Κουντουριώτης.

Ὁ Πρωτοβ. Γεν. Γραμμ. Π. Γ. Ρόδης.

Ἰδρυα, 14 Αὐγούστου.

Γράμματα ἀξιωματικὰ τῶν 7 καὶ 10 Αὐγούστου ἐκ τοῦ κατὰ τὸν πορ. θμόν τοῦ Δαρμπαγάζ Ἑλληνικοῦ στόλου βεβαιόνουν, ὅτι ἡ πρωτοκαυθεῖσα μεγάλη φρεγάτα ἦτο γεμάτη ἀπὸ τόσον πλῆθος στρατευμάτων, ὥστ' δὲν ἰδύναντο νὰ μετακινήθωσι, καὶ ὅτι οὐδὲ εἰς ἐξ αὐτῶν δὲν ἀπέφυγε τὴν πυρίνιν βομβήν· ὅτι ἡ φρεγάτα αὕτη, νεοκατασκευάστος, ὠνομαζέτο Μπουρλωτο-κόρκμα (δὲν φοβεῖται πυρπολικά) καὶ ἦτο κατὰ τὴν περυσινήν ἐκστρατείαν ἡ ναυαρχίς τοῦ Τουρκικοῦ στόλου.

Τραπεζούντιος χριστιανός, εὐρισκόμενος εἰς τὸ ἀντιπέραν Ἀσιανὸν στρατόπεδον καὶ καταφυγὼν εἰς τὸν στόλον μας ὡμολόγησεν, ὅτι ἀναριθμητὸν πλῆθος ἐχθρῶν καταβάντες εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς τῆς Ἰωνίας ἦσαν ἑτοιμοὶ νὰ περάσωσιν εἰς τὴν Σάμον· ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πλείότεροι, ἰδόντες αὐτοῖσι τοὺς συντρόφους τῶν καιομένων, ἀπελπίσθησαν καὶ ἐφυγαν· ἔμειναν ὅμως ἀκόμη ὅχι ὀλίγοι, οἵτινες μ' ὅλην τὴν ὁποίαν δοκιμαζοῦν σκληραγωγίαν δὲν ἀναχωροῦν, ἐνόσφ βλέπουν εἰς τὸν ὀρίζοντα Τουρκικὰ πλοῖα.

Ὁ αὐτὸς ἐβεβαίωσε προσέτι ὅτι τὸ σχέδιον τοῦ Τοπαλ-πασσα ἦτο, νὰ συγκροτήσῃ ναυμαχίαν, καὶ ἐν τῇ οἱ ἡμέτεροι ἤθελαν ἀσχολεῖσθαι εἰς ὑπεράσπισιν, νὰ μετακομίσῃ τὰ στρατεύματα εἰς τὴν Σάμον μετὰ τὰ φορτηγὰ καὶ τινὰς φρεγάδας· οἱ ἡμέτεροι ὅμως ἀνατρέψαντες τὸ σχέδιόν τοῦ τὸν ἐβλάψαν πλείτερον παρ' ὅσον ἐφοβεῖτο.

Δεκάδας τινὰς κανονίων ἀπὸ τὰ καυθέντα ἐχθρικά πλοῖα ἐξήντησαν οἱ ἰδιοὶ μας, καὶ παρέλαβον εἰς τὸν στόλον.

Τὴν 11 ἐν τμήμα τοῦ στόλου ἐμέλλε νὰ ὑπάγῃ νὰ κατακαύσῃ τὰ μικρὰ πλοῖα τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, τὰ ὅποια εὐρίσκοντο εἰς τὰ παράλια τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ἄλλο δὲ νὰ ἐπιπέσῃ συγχρόνως κατὰ τοῦ χοινοῦ στόλου εὐρισκόμενου κατὰ τὸ Ἀγαθονήσι. Ἐλπίζεται δὲ καὶ τώρα ὅχι μικρότερος ἄλλος θρίαμβος.

Ἀπὸ νεωτέρας εἰδήσεως, ὅχι ἀξιωματικᾶς, μαυθάνομεν ὅτι ὁ Βυζαντινὸς οὗτος στόλος κατέφυγεν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Μπουντρομίου, καὶ τὰ Ἀσιανὰ στρατεύματα ἐλειποτάκτησαν ὕλα, καὶ διεσκορπίσθησαν· τὸ ὅποιον μᾶς φαίνεται πιθανώτατον.

Προσέτι ἀπεδείχθη ὅτι ὁ Τουνεζίνος μπέης, τὸν ὅποιον ἐπίασε εἰς τὴν θάλασσαν ἡ Πετζώτικη βάρκα, ἦτον ὁ διοικητὴς τῆς δευτέρας καυθείσης φρεγάτας.

Χθὲς ἀνήχθη ἀπὸ τὸ Σούνιον ὁ δεύτερος στόλος ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ναυάρχου, κυρίου Α. Μισαύλη, συνιστάμενος ἀπὸ πολλὰ, δυνατὰ καὶ καλῶς συγκροτημένα πλοῖα. Σήμερον δὲ φαίνεται διευθυνόμενος κατὰ τὴν Μήλον, καὶ ὁ δρόμος τοῦ εἶναι νὰ ἀπαντήσῃ τὸν Αἰγυπτιακὸν στόλον, κατὰ τοῦ ὁποίου καὶ προσδιορίσθη.

Χθὲς ἐφθασεν ἐν βρίκιον ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Σάμον Ἑλληνικοῦ στόλου, φέρον τὰ εἰρήπια τῶν καυθέντων Τουρκικῶν πλοίων, δηλαδὴ κανόνια σῶα, καὶ πολλὰ σπασμένα, καὶ μεγάλην ποσότητα σιδήρου. Γράμματα ἀξιωματικὰ, τὰ ὅποια ἔφερε, βεβαιόνουν ὅτι ὁ Βυζαντινὸς στόλος, εὐρεθεὶς εἰς ἀμνηχανίαν, ὑπῆγεν εἰς τὴν Κῶ, ὅπου ἤνωθη μετὰ τὸν Αἰγυπτιακόν.

Ὁ τελευταῖος οὗτος ἐχθρικός στόλος ὑπέφερε καὶ αὐτὸς ὅχι ὀλίγην βλάβην, ὡς μαυθάνομεν ἀπὸ διάφορα μέρη, καὶ μάλιστα κατὰ τὸ ἱππικόν. ὑπὲρ τὰ 300 ἄλογα μόνον τὸν ἐβόρυσαν εἰς τὸν πλοῦν.

(Ὁ φίλος τοῦ Νόμου.)

Δὲν ἔχομεν καμμίαν περιστατικὴν ἐπίσημον διήγησιν νὰ προσφέρωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας περὶ τῶν ὅσα ἐσχάτως διέτρεξαν εἰς Ἀλγερὶ· σπεύδομεν ὅμως νὰ ἀναγγείλωμεν, ὅτι ὁ Δέης, κρίνας ἀνωφελὴ τὴν ἀντίστασιν, ὑπέγραψε μίαν συνθήκην, ὑποχωρήσας εἰς ὅλας ἐν γένει τῆς Ἀγλικῆς Διοικήσεως τὰς προτάσεις. Ἡ Ἀγγλία κατάρθωσε νίκας χωρὶς χύσιν αἵματος, ἀποτέλεσμα τοῦ ἀδίσταστοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνδρείων ναυτῶν μας καὶ γενναίων καὶ ἀξίων ἀρχηγῶν τῶν. Ἡ ἀνύλουτος περιγραφή εἶναι σύντομος· τις διήγησις τῶν περιστατικῶν.

Τὴν 10 τοῦ Ἰουλίου ἐφθασεν ὁ σολάρχης εἰς Ἀλγερὶ, ὅπου εὗρεν ἐξ πολέμικα Ἀγγλικὰ πλοῖα καὶ ἄλλα ἀτμοκίνητα· τριάντα σχεδὸν λάντζαι κανονιέραι Ἀλγερικαὶ ἦσαν ἐξω τοῦ μώλου, ἀλλ' ἐστῆκοντο ἱκανῶς μεμακρυσμένα· συνέβη δὲ πυρβολισμὸς μετὰ τῶν αὐτῶν καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου. Οὕτως εὐρίσκοντο τὰ πράγματ' ἕως τῆς 24, ὅτε προορθασασι ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας αἱ βομβάρδαι καὶ αἱ λάντζαι κανονιέραι ἄρχισαν τὰ σημαντικὰ κινήματα, καὶ κατὰ ἐν παρακελευστικὸν σημεῖον τῆς ναυαρχίδος καθὲν καράβι ὑπῆγεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ. Ὅλα τὰ Ἀλγερικὰ κανονιστάσια ἐπυροβόλησαν τὰ καράβια μας· ἀλλ' ὁ στόλος μας δὲν ἀνταπεκρίθη, καὶ καθὲν ἀπὸ τὰ πλοῖα μας ἐστεκεν εἰς τὸν διωρισμένον τόπον τοῦ, διότι ὁ σολάρχης στρεφόμενος πρὸς τὴν ξηρὰν, ὕψωσε σημαίαν διαπραγματεύσεως, φανερὸν διὰ τοῦτο, ὅτι ὁ Δέης ἤμπορουσεν ἀκόμη νὰ προλάβῃ τὸν κίνδυνον, τὸν ὅποιον αἱ Ἀγγλικαὶ δυνάμεις τοῦ ἐφοβέριζαν, καὶ νὰ δεχθῇ τὰς ὁσας τοῦ εἶχον προβάλλει πρότερον συνθήκας. Ἐν τῷ μετὰ τούτου ἔπαυσεν ὁ πυρβολισμὸς τῶν Ἀλγερικῶν κανονοστασίων· ὁ δὲ Δέης ἐστελεε μίαν βάρκην εἰς τὸ πλοῖον ὀνομαζόμενον ὁ Ρεσέγκας διὰ νὰ γένῃ ἡ διαπραγματεύσις· καὶ μετὰ τινὰς συνδιαλέξεις ἰδέχθη ὁ σὺν τὸν ὑπαγόμενον ὁ Ἀγγλικὸς σολάρχης συνθήκας. Ταῦτα εἶναι τὰ κατ' αὐτὸ ἐκεῖνα προβλήματα, τὰ ὅποια ὁ Δέης μετὰ τόσῃν ὑπερηφάνειαν εἶχεν ἀπορρίψει προτῆτερα.

(Ἐφημερ. Κερκύρας.)

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἀπὸ Νυρεμπίργ.

Αἱ εἰδήσεις, τὰς ὁποίας ἐλάβομεν κατ' ἀρχὰς περὶ τῶν Παρράων, τὰ μέγιστα κατεπείκρναν ὅλους τοὺς φίλους τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ σκληρὰ αὕτη φήμη τοῦ ὅτι τὰ Παρρά ὑπέπεσαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Καπιτάν-πασσα ἤρχισε νὰ πιστοποιηθῇ, ἐπειδὴ ἀμέσως τοῦ δανείου τὰ κεφάλαια κατέβησαν. Γενικὴ λοιπὸν θλίψις καὶ κατάρχεια κατεκυρίευσεν ὅλων τὰς καρδίας· καὶ πάντες ἐνόμιζον, ὅτι ἐὰν τῆς Ἑλλάδος τὸ προπύργιον μείνῃ εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ὀθωμανῶν, τοῦτο ἦτο προέλθει ἀπὸ ἑλλειψιν τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀρελίας. Μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας ὅμως ἐφθασεν ἡ χαρμόσυτος ἀγγελία, ὅτι ὁ Καπιτάν-πασσας ἐπολεμήθη, καὶ ἡ περιβόλητος αὕτη νῆσος μετὰ τοσαύτας ἀπαραιοματίας θυσίας ἐλευθερωθεῖσα, εἶναι εἰς χεῖρας τῶν ἀθιναίων ἐκείνων ἡρώων, οἵτινες καὶ ἀξιοῦνται τῆς τιμῆς τοῦ νὰ τὴν ἔχωσιν. Ἡ εἰδήσις αὕτη ἐνεψύχωσεν ὅλους τῆς λαμπρᾶς πατρίδος σὰς τοὺς φίλους· οὐδεμία ἄλλη εἰς ὅλας τὰς δημοσίας συναναστροφὰς ἀναφέρεται ὁμιλία, εἰμὴ ὁ μέγας τῶν Παρράων ἥρωισμός, ὁ ὁμόψυχος τῶν νησιωτῶν ζῆλος τοῦ νὰ δράμωσιν εἰς βοήθειαν αὐτῆς τῆς νήσου, καὶ τὰ δραστήρια τῆς Διοικήσεως μέτρα τοῦ νὰ ὠθήσῃ καὶ καταστρέψῃ καὶ τὸ δ'. τοῦτο ἔτος τῆς ἐλευθερίας τὸν πολέμιον. Προσπλωμένα εἶναι ὅλων τῶν λαῶν τὰ ὄμματα σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν γῆν ἐκείνην, ἡ ὅποια ἐδείξεν εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, ὅτι καὶ μετὰ τοσούτων αἰώνων δουλείαν ζῶσιν εἰσέτι οἱ Ἑλληνες· κἀνὲν δὲν ἀγνοεῖ, ὅτι τὸ ἔτος τοῦτο θέλει γίνῃ ἡ κρίσις καὶ ἀπόφασις τῶν πολυτίμων ἀγώνων σὰς. Πάντες ἐναργῶς βλέπουσιν, ὅτι ἐφέτος μετεχειρίσθη ὅλας τὰς τελευταίας τοῦ δυνάμεις ὁ Σουλτάνος, διὰ νὰ καθυποτάξῃ τὴν λαμπράν σὰς γῆν. Βλέπομεν ὅμως, ὅτι ὁ σταθερὸς τοῦ ἔθνους χαρακτὴρ, καὶ ἡ ἀμετάτρεπτος αὐτοῦ ἀπόφασις τοῦ νὰ ζῇ ἐλευθερον καὶ αὐτόνομον, θέλει ματαίωσιν ὅλα τοῦ ἐχθροῦ τυράννου τὰ ἐπιχειρήματα.

Μέγας φόβος ὅμως μᾶς ἐκυρίευσεν, διότι πανταχοῦ διελαλήθη, πῶς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἑλλάδος ἐλάβον τόπον μερικαὶ διχόνοιαι. Καὶ εἰ ναι βέβαιον, ὅτι ἐν τῶντοι ὑφίστανται τὰ τοιαῦτα τοῦ κακοῦ θαύματος σπέρματα, ἡ Ἑλλὰς ἀντὶ νὰ στεφθῇ τὸν ἐτοιμαζόμενον δι' αὐτὴν στέφανον, θέλει φορέσῃ τὸ εὐτελέστατον τῆς δουλείας ράκιον, καὶ θέλει ὑποπέσει διὰ πάντας εἰς βαρύτερον, παρὰ τὸν πρότερον, τῆς τυραννίας ζυγόν. Χάρis ὅμως τῇ θεῇ προνοίᾳ, καθάτι πληροφορούμεθα, ὅτι αἱ διχόνοιαι καὶ αἱ φητρὶαι αὗται ὡς καπνὸς διελύθησαν, καὶ εἰς ἐκείνου καρδίαν μία καὶ μόνη θέλησις βασιλεύει, ἥτις μετὰ βεβαιώτους ἐνώπιον τοῦ κριτοῦ τῶν ἑθνῶν ἀναγγέλλει τρώπια, νίκας, ἐλευθερίαν καὶ αὐτονομίαν.

Συνέχεια τῆς ἐπιστολῆς τοῦ λόγου τοῦ ἐκφωνηθέντος παρὰ τοῦ κυρίου Α. Πολυζωίδου.

Μετὰ τὴν ἐκθεσιν τῆς ὑποθέσεως τοῦ δανείου ὁμιλῶν περὶ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως καὶ τῶν φρονημάτων τῆς Εὐρώπης λέγει, ὅτι ἡ Ἀγγλία ἐξ ἐνὸς μέρους, καὶ αἱ συγκροτοῦσαι τὴν Ἰερὰν Συμμαχίαν Δυνάμεις ἀφ' ἑτέρου ἔχουν ὅλην τὴν τύχην τῆς ἀνθρωπότητος εἰς χεῖρας τῶν· ποῖα δὲ ἡ ἀληθὴς διάθεσις, οἱ σκοποὶ καὶ τὰ τέλη τῶν δὲν εἶναι εἰσέτι πάντῃ

γνωστόν, ὅτι ὅμως φαίνεται, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου συμφωνοῦσιν ὅλοι εἶναι, ὅτι τῆς Ἀγγλίας ἡ πολιτικὴ διαφέρει πολλὰ ἀπὸ τὴν τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας· ἐξηγῶν δὲ τὰ αἰτία τῆς διαφορᾶς τοῦ παρόντος πρὸς ἡμᾶς πολιτεύματος τῶν Ἀγγλων μὲ τὸ προσηγορικόν λέγει, ὅτι πληροφορηθεῖσα τέλος πάντων ἡ Ἀγγλία, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν πολεμοῦν ἐτεροκίνητοι ἀλλ' αὐθόρμητοι, καὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν ζηλωταὶ ἐνθερμοὶ· καὶ ἐκ τῶν λαμπρῶν κατορθωμάτων τῶν ἐννοήσασα, ὅτι ὁ ἀδιάσπαστος φραγμὸς τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους κατὰ φαντασίαν μόνον τοιοῦτος ὑπετίθετο μέχρι τοῦδε, καὶ μῆτε ἦτον ἱκανὸς ποτὲ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Ἄρκτον ἀπὸ τὸ νὰ ἐκτείνῃ τὰ ὄρια καὶ τὴν πολιτικὴν ἐπιρροήν της (πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον πάντοτε ἐτάραττε καὶ ταραττεῖ τὴν Ἀγγλίαν) ἐπέκεινα τοῦ Θρακικοῦ Ὠσπορίου, τότε ἐστρεψε τὴν προσοχὴν της εἰς αὐτοὺς, καὶ ἀνδὲν ἔλαβε τὸ μέρος τῶν φανερά, τοῦλάχιστον ἐδείχθη ἀληθῶς· οὐδετέρᾳ καὶ ἐτι πλέον! δὲν ἐμποδίσεν τὰς ἀπὸ τὸν κόλπον της ἐξερχομένας ὑπὲρ αὐτῶν βοήθειαι. Ἀλλὰ διατὶ βραδύνει, ἤθελεν εἰπεῖ τις, καὶ νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν; ἐπεὶ δὴ ἡ Ἱερὰ Συμμαχία (ἐπιφέρει) ἐφύλαξεν ἐξαρχῆς οὐδετερότητα πρὸς ἀμφοτέρους τ' ἀντιμαχόμενα μέλη, ἡναγκάσθη καὶ αὕτη νὰ φυλάξῃ τὸ αὐτὸ τῆς πολιτικῆς σύστημα, ὥστε νὰ μὴν δώσῃ πρώτη ἀφορμὴν μεροληψίας, ὅθεν εἰσπόρει νὰ πηγᾷσῃ κανεὶς πόλεμος γενικὸς, καὶ νὰ ταραχθῇ πάλιν ἡ δοξαζομένη τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτικοῦ συστήματος ἰσορροπία.

Ὡστόσο, ἂν ἡ Διοίκησις τῶν Ἀγγλων δὲν ἠθέλησεν ἀκόμη φανερά, ὡς τὸ συμφέρον τὴν ὑπαγορεύει, νὰ ἐκτείνῃ τὴν ἐνεργητικὴν, καὶ ἀρρωγόν της χεῖρα εἰς τοὺς Ἕλληνας, τὸ ἔθνος ὅμως τῶν Ἀγγλων ἐδειξε, καὶ δεῖχνει μεγίστην συμπάθειαν καὶ συνδρομὴν εἰς αὐτοὺς, ἀξίαν τῶν τοῦ μεγαλοφύχου χαρακτήρος, καὶ τοῦ ἐλευθεροῦ πολιτικοῦ συντάγματός του. Ἐκτὸς τῆς εὐνοικῆς υποδοχῆς, καὶ τῶν ἐπὶ θεάτρου ἀνευφημιῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβον ἐν Λονδίνῳ οἱ ἀπεισταλμένοι τοῦ ἔθνους μας· ἐκτὸς τῶν δημοσίων ὁμιλιῶν γενομένων εἰς διαφόρους συνελεύσεις, καθὼς καὶ ἐσχάτως εἰς ἐκείνην τοῦ Λίβερπουλ, ὅπου ὁ σχετικώτερος τοῦ ἐνδόξου Κάννινγ φίλος, κύριος Γλαδσῶν, ὡμίλησε μὲ τὸσον ζῆλον ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, αὐτοῦ τέλος πάντων τοῦ δανείου ἢ πραγμάτευσις, εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν μεγαλοφυΐαν τῆς Ἀγγλίας, εἰς τὸ κέντρον τῆς Διοικήσεως γενομένη, εἶναι ἀποδείξεις ἀναντιρρήτου τοῦ ὁποίου εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα λαμβάνει ἐνεργοῦ μέρους τὸ ἰσχυρὸν, σοφὸν καὶ φιλελεύθερον ἔθνος τῶν Ἀγγλων, μιμηταὶ τοῦ ὁποίου καὶ συνδρομηταὶ ἐπίσης θερμοῦργοι φαίνονται καὶ οἱ σοφοὶ τῆς Ἀρκτῆς Ἀμερικῆς κάτοικοι, οἱ ἀξιοὶ τῶν Βασιγκτῶνων, Φραγκλίνων, καὶ Γεφφερσόνων ἀπόγονοι. (Ἡ συνέχ. ἀκολουθεῖ.)

Συνέχεια περὶ τοῦ σχηματισμοῦ Ἑλληνικῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης, καὶ περὶ φιλολογίας.

Ἡ μεγάλη τῶν Ῥωμαίων ἀγχίνοια ἀγκαλὰ, καὶ εἶχεν τοσαύτην αἰσθημάτων ὕψωσιν καὶ τόσας ἀρετάς, ὅσας καὶ οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι, ἡ κοινωνικὴ ὅμως αὐτῶν θέσις ἦτο πολλὰ διαφορετικὴ. Κανὲν τῆς Ἑλλάδος μέρος δὲν ἔλαβε τοιαύτην διὰ νὰ διατηρῆται καὶ νὰ μεγαλύνεται δημοκρατίας σύστασιν, ὡς ἡ Ῥώμη· μ' ὅλον τούτο δὲν ἀπῆλυσαν πώποτε οἱ πολῖται αὐτῆς τὴν ὁποίαν οἱ πατέρες μας ἐχαίροντο ἀτομικὴν ἐλευθερίαν. Ὅλαι αἱ ἐσωτερικαὶ σχέσεις ἐξηρτῶντο ἀπὸ τῶν πολιτικῶν κοινοτήτων τὴν δύναμιν, ἀπὸ τὰς ὑπερσχυρούσας, τῶν τῶν ἰδιωτῶν, ὅσον καὶ ἐπατριδῶν οἰκογενεῶν, ἀπὸ τὰ ὑπέρτατα τῶν κριτηρίων συστήματα, ἕκαστον εἰς τὸ μέρος του, καὶ τὰ λατρευόμενα τοῦ ἔθνους ἔθιμα, τὰ ὁποῖα ἦσαν συνδεδεμένα μὲ ὅλα ἐκεῖνα τῶν πόλεων. (Ἀκολουθεῖ.)

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 73 Τῇ 6 Σεπτεμβ. 1824.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Διακηρύττει.

Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος δὲν ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὰ ὅπλα, εἰμὴ διὰ ν' ἀποκτήσῃ τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ὑπαρξίν καὶ ἀνεξαρτησίαν, καὶ νὰ πολιτευθῇ κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἐνομομένων ἐθνῶν, μὲ τὰ ὅποια ἡ κοινωνικὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀστάσις ὑπαγορεύει καὶ αὐτὸ νὰ ἔχῃ σχέσεις καὶ ἀναφοράς.

Ἀλλὰ μὲ λύπην τῆς ἡ Διοικήσεως βλέπει δυσχερῆσθαι τὰς ξένας Δυνάμεις εἰς ὅσας ἀταξίας παραπονοῦνται τὰ ἐμπορικὰ τῶν πλοῖα, ὅτι τινὲς τῶν ἡμετέρων καταδρομῶν πράττουσιν εἰς αὐτὰ ἐναντίον τῶν ὁδηγίων τῆς Διοικήσεως, καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς οὐδετερότητος τῶν ξένων Δυνάμεων, καὶ τῆς βράσεως τοῦ ἐμπορίου, τὸ ὁποῖον παρανόμως δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίζεται ἀπὸ τῶν φυσικῶν δρόμων του.

Ὅθεν θέλουσι πληροφορηθῇ οἱ κατὰ διαφόρους θαλάσσας Ἑλληνικοὶ καταδρομεῖς, ὅτι ἡ Διοίκησις, εἰς περίστασιν ὅπου ἤθελεν ἐπισυμβῇ κάμμία ζημία παράνομος εἰς ἐμπορικὰ πλοῖα ξένων Δυνάμεων, ὅχι μόνον δὲν θέλει ὑπερασπισθῇ κανένα τῶν τοιούτων καταδρομῶν, ἀλλὰ καὶ θέλει τὸν παιδεύσει.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπεὶ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ περιφέρωνται πάντοτε καταδρομεῖς νόμῳ πολέμου, διὰ νὰ ἐμποδίζωσι τὸ ἐμπόριον τῶν ἐχθρῶν, καὶ νὰ τοὺς προξενώσιν ὅ,τι κακὸν ἡμπορέσουν, οἱ τοιοῦτοι πρέπει νὰ

ἦναι πάντοτε ἱφθαλασμένοι μὲ τὰς ἀναγκαῖας διαταγὰς, καὶ ὁδηγίας τῆς Διοικήσεως· ἀλλέως ὅστις φωραθῇ χωρὶς αὐτῶν θέλει παιδεύεται.

Τῇ 17 Αὐγούστου 1824 Ναύπλιον Ὁ πρόεδρ. (Τ. Σ.) Γεώργ. Κουντουριώτης. Ὁ Πρὸς Γεν. Γραμ. Π. Γ. Ῥεδίας.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σώμα.

Πρὸς τὴν γενναίωτον στρατ. ὑπουργὴν τοῦ πολέμου Κ. Ἀλεξ. Βλαχόπουλον.

Ἀγκαλὰ καὶ ἐβόησεν ἡ διορία, καθ' ἣν ἐπρεπε νὰ ἐπιστρέψῃς δ' ἀνὰ ἀναλάξης τὰ χρέη σου, ἐπεὶ δὴ ὅμως καθ' ὅσα ἀναφέρει ὁ ἐκλαμπρότατος κύριος Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος, Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος, ἡ παρουσία σου εἶναι χρήσιμος εἰς τὰ αὐτοῦ πράγματα, σοὶ ἐπιτρέπεται ἡ ἄδεια τοῦ ν' ἀναβάλλῃς τὸν ἐρχομόν σου, καθ' ὅσον καιρὸν αἱ περιστάσεις ἤθελον τὸ καλέσει.

Διορίζεσαι δὲ ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι νὰ ἐκπληροῖς τὰ χρέη τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτηρητοῦ τῶν αὐτῶν στρατιωτικῶν ὑποθέσεων, συμπράττων μετὰ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, Κ. Α. Μαυροκορδάτου, καὶ συντελῶν καθ' ὅλα, ὅσα ἀφορῶσι τὴν καλὴν ἐκδασιν τῆς προκειμένης ἐκστρατείας τούτων τῶν μερῶν, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τῆς ἐκλαμπρότητός σου ἐκδίδων τὰς ἀναγκαῖας διαταγὰς ἐν καιρῷ χρεῖας.

Δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν θέλεις φανῇ μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλον καὶ πατριωτισμὸν, μὲ τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἐκίνησες τὴν περὶ τοῦ ὑποκειμένου σου δικαίαν ὑπόληψιν τῆς Διοικήσεως.

Ναύπλιον τῇ 23 Αὐγούστου 1824. Ὁ πρόεδρ. (Τ. Σ.) Γεώργ. Κουντουριώτης. Παναγιώτης Μπέτσας. Ἰωάν. Καλιττῆς. Πανούτζος Νεσφάδης. Ὁ Πρὸς Γεν. Γραμ. Π. Γ. Ῥεδίας.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Κωνσταντινούπολις 8 Αὐγούστου.

Χθὲς ἐβόησεν εἰς τὴν Πόρταν τὸ ἀρρίθρον τοῦ στόλου εἰς τὴν Σάμον, καὶ ὅτι ἐμῆλκεν εἰς τὸ θέατρον τοῦ πολέμου.

Σήμερον ἐβόησεν εἰς τὸ Σκούταρι ὁ Νετζήπ Ἑρέντης, Καπούκεχαγιάς τοῦ Μεϊμέτ Ἀλή-πασσα, ὅστις δίδει εἰδήσιν, ὅτι ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος, διοικούμενος ἀπὸ τὸν Ἰμπραήμ-πασσα φθάσας εἰς Ῥόδον κινεῖ, διὰ Πάτραν.

Ἐξηρται λόγος, ὅτι ἡ Πάτρα ἐπροσκύνει τὴν Βουλὴν, ἀδέσποτος ὁμως· καθὼς καὶ πρῶτος ἐκ Σμύρνης εἶδον γράμμα εἰς ἕνα ἔμπορον Γάλλον ἐκβέτον εὐτως. « Ἡκολούθησε θαλάσσιος πυρκαϊὰ ἐξωθεν τῆς Μιτυλήνης· ἔκασεν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος 36 πλοῖα βρεβαρικά, μαζὴ μὲ τὰ ὁποῖα ἦσαν καὶ 3 Αὐστριακά. » Αὕτη ἡ εἰδήσις φθάσασα ἐνταῦθα διήγειρε τὸν λαόν, καὶ σηκώσας τὰ ὅπλα ἐσφάξεν ὅσους ἀπῆντησεν, οἵτινες συμποσοῦνται ἕως 700. Ὁ λόγος ὅμως μένει μέχρι τῆς ὥρας ἄκυρος.

Ἡτοιμάσθησαν 25 πλοῖα, αἵτινα κατ' αὐτὰς ἀναχωροῦν πρὸς βοήθειαν. Τὴν πέμπτην ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν ὁ Ταρσανὰ Ἐμίνης μετὰ τοῦ Μπάς ἀγά, καὶ ἐξακοσίους διὰ τὰ κάστρα, ὅπου θέλουσι παραλάβει τὰ τῶν Ψαρῶν πλοῖα καὶ λάφυρα· τινὲς ὅμως θέλουν, ὅτι ὑπάγει διὰ νὰ πληροφορηθῇ, ποῦ εὑρίσκειται ὁ πασσάς, διότι ἀγνοοῦσεν ἡ Πόρτα.

Πρό τινων ἡδὴ ἡμερῶν ἀληθινὰ μόνη ἡ θεὸς δύναμις μᾶς διεφύλαξε, διότι κοντὰ εἰς ὅλα τοῦ τὰ καλὰ, ὁ τυραννὸς ἐβουλήθη διὰ νὰ σηκώτῃ τὸ Χριστιανικὸν γένος κατὰ τὰ σημεῖα ἐδειξεν· (α) ἀλλ' ὁ λαὸς μετὰ τῶν Γουβερνατόρων μετέβαλεν τὴν ὁργὴν. Κυττάξατε, ἀνδρείοι Ἕλληνες, τὰ φρονήματα καὶ σκοποὺς τοῦ μισανθρώπου τούτου τυράννου. Ἐὰν οἱ εὐπειθεῖς βασιλεῖς τοῦ πάσχουν ἀπὸ τὴν ὁργὴν του, ποῦ μένουσι εἰσίν, οἵτινες ἤγειρον τὰ ὅπλα κατ' αὐτοῦ; Ἡμεῖς καθεκαστὴν δρομέα, ὕβριζόμεθα, ἐμπαιζόμεθα, καὶ κοντὰ εἰς ὅλα αὐτὰ κινδυνεύομεν ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν νὰ ὑστερηθῶμεν καὶ αὐτὴν μόνην τὴν γλυκυτάτην ἔνεκεν τῆς περιστάσεως ζωῆν. Ποῦ λοιπόν, ἀνδρείοι Ἕλληνες, εἰς ποῖον λιμένα ζητεῖτε καταφύγιον; εἰς μόνην τὴν ἱερὰν ὁμόνοιαν, εἰς μόνον τὸν ἀδελφικὸν σύνδεσμον. Αὐτὸς εἶναι μόνη τῆς σωτηρίας μας ἡ ἐλπίς, αὐτὸς εἶναι τὸ μόνον ἱερὸν μας καταφύγιον, καὶ τέλος πάντων, ἡ ἀπαλλαγὴ ὅλων τῶν Ἑλλήνων. Παραδείγματα ἔχομεν ἀρκετὰ· τὰς τυραννίας τοῦ βαρβάρου ἔθνους γνωρίζετε· ἐπικαλούμενοι τὴν ὑπερτάτην δύναμιν καὶ βοήθειαν μετὰ τοῦ ἱεροῦ συνδέσμου τῆς ἀδελφότητος, σπεύσατε δρομαίως κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ τὸ τέλος ἔσεται αἴσιον. (Ὁ Φίλ. τοῦ Νόμου.)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Αὐτῆς Χ. Ἑλλάδος.

Ἐπειδὴ ἡ ἀνάγκη, διὰ τὴν ὁποίαν διωρίσθη τὸ ἐφαρμοζόμενον χαρτίον, ἐκαστοῦ, καὶ εἰ κριταὶ τῶν διαφόρων δικαστηρίων λαμβάνουσιν ἤδη τοὺς μισθοὺς τῶν ἐκ τῶν δημοσίων εἰσδημάτων.

Δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 315 καὶ ἡμ' 15 Ὀκτωβρίου θεσπίσματος τοῦ βουλευτικοῦ σώματος, καὶ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2482 καὶ ἡμ' 26 Ἰουλίου διαταγὴν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ.

(α) Ἐν ὧς ὁ μισθὸς τῆς τῆς Βουλῆς ἀποφασίζει ἐν ἐξολοθρευτῶν ἐλευθέρου χριστιανικοῦ γένους, ποῖος πολιτισμὸς καὶ μὲ χριστιανικὴν καρδίαν δὲν θέλει φρεῖν βλεπῶν, ὅτι πλεῖστα χριστιανικὰ μετακομίζουσιν Τουρκικὰ στρατεύματα καὶ ὅπλα, διὰ τῶν ἐπείων μάλιστα νὰ ἐκταλεθῇ, τὸ δυσκολώτερον μέρος τῆς ἀπανερωπιότητος ταύτης ἀποφάσεως· Χρειαστέμεν δὲ νὰ σημειώσωμεν πρὸ πάντων, ὅτι μετὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν πλοίων, ὅσα κινεῖται ἀπὸ τὸν Μεγίμτ-Ἀλή φέρουσιν στρατεύματα, πολεμικοὺς, καὶ ζωτροφίας κατὰ τῆς Ἑλλάδος, εὐδ' ἐν μολύνει τὴν Γαλλικὴν σημαίαν. Τούτο εἶναι τραγὴ ἀποδείξις τοῦ φιλικῶν καὶ εὐγενῶν χαρακτήρος τῆς λαμπρᾶς Γαλλίας, καὶ εἶναι ἀνάξιοι νὰ ἐνομαζῶνται Γάλλοι, ὅσοι ἀπῆκοντες εἰς τὸ ἔθνος τοῦτο καταπατοῦν τὰ δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὅποια εἶναι δικαιώματα τῆς καθολικῆς ἀγάπης, καὶ πασχοῦσας ἀνθρωπότητος.

Α'. 'Η σφραγίς του χαρτίου, ή διορισθεῖσα διά διαταγῆς ὑπ' ἀρ. 488 καὶ ἡμ. 29 'Ιανουαρίου ἀκυροῦται.

Β'. Κάνει ἀρχεῖον, ἢ δικαστήριον, ἀφ' οὗ κοινοποιήσῃ ἢ παροῦσα διαταγῇ, δὲν θέλει ἔχει πλέον τὴν ἀδειαν νὰ μεταχειρισθῇ τὸ σφραγισμένον χαρτίον εἰς οὐδεμίαν ὁποιαδήποτε ὑπόθεσιν.

Γ'. Ὁ Γενικὸς φροντιστὴς τῆς οἰκονομίας θέλει παραλάβει ἀπὸ τὰ διάφορα δικαστήρια, καὶ ἀρχεῖα τὸν λογαριασμὸν τοῦ ἐξοδευθέντος σφραγισμένου χαρτίου, καὶ θέλει ἀναφέρει πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν.

Δ'. 'Η παροῦσα διαταγὴ θέλει κοινοποιηθῇ, καὶ δημοσιευθῇ διά τοῦ τύπου.

Ἐν Μεσολογγίῳ 4 Σεπτεμβ. 1824.

Ἐν ἀπαισ. τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, ἢ ἀν' οὗτοῦ ἐνεργ. ἐπιτροπῇ. Γ. Πρατῆς, Τάτης Κ. Μαγγίνας, Ι. Μαγερ. (Τ. 2) Ὁ Γεν. Γραμ. Α. Νήρικς.

Συνέχεια καὶ τέλος τῆς ἐπιτομῆς τοῦ λόγου τοῦ ἐμφανηθέντος παρὰ τοῦ Κυρίου Α. Πλουζαΐδου.

Προχωρῶν ἐφεξῆς εἰς τὸν λόγον τοῦ ὁ Κ. Πολυζωΐδης διδίδει χρηστάς ἐλπίδας, ὅτι ἐγγίξει ὁ καιρὸς, καθ' ὃν θέλουν στεφανωθῇ οἱ τετραεῖς τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνες μὲ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀνεξαρτησίας των, καὶ ὅτι ἡ καταπλημμυριθεῖσα ἀπὸ τόσα Ἑλληνικὰ αἵματα γῆ δὲν θέλει μισαίνεσθαι πλέον ἀπὸ τὰ ἀνθρωπόμορφα τοῦ Καυκάσου τέρατα. Ἀπαριθμήσας δε τὰ αἷτια, διὰ τὰ ὅποια πρέπει ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀνεξαρτησία τῶν Ἑλλήνων, τὸ δημόσιον, τὸ ἀπρσωποληπτον τοῦτο κριτήριον (ἐπιφέρει) ἤρχισε πρὸ πολλοῦ νὰ διασαλπίζῃ τὴν προφανεστάτην ταύτην ἀλήθειαν ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἄξιοι τῆς διὰ τὴν ὁποίαν ἐνδόξως μάχονται ἐλευθερίας, καὶ ὅτι τὸ σεσαθρωμένον Ὀθωμανικὸν βασίλειον δὲν ἔμπορεῖ πλέον νὰ προσθέτῃ τὸ παραμικρὸν βάρος εἰς τὴν πλάστιγγα τῆς σημερινῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν νεαράν, ὀργῶσαν, καὶ ἀκμαίαν τῶν Ἑλλήνων δύναμιν. Εἶναι ἐλπίς λοιπὸν καὶ οἱ δίκαιοι Χριστιανοὶ βασιλεῖς, γνωρίζοντες τὴν ἀλήθειαν ταύτην, καὶ εἰς τοῦ κοινοῦ τὴν ἱερὰν φωνὴν προσέχοντες νὰ συγκατανεύσωσιν εἰς τὸ νὰ δώσωσι τὴν λευκὴν αὐτῶν, ἀντὶ τῆς μελαίνης, ψῆφον ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ στεφανώσωσι τὸν δικαιοτάτον ἀγῶνά των, ἀναγνωρίζοντες τοὺς ὡς ἔθνος αὐτόνομον, καὶ συμπεριλαμβανόντες τοὺς εἰς τὴν μεγάλην Εὐρωπαϊκὴν οἰκογένειαν. Ἀν ὅμως παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα καταφρονούντες τὴν φωνὴν τοῦ κοινοῦ, καὶ θυσιάζοντες τὰ δίκαια τῆς ἀνθρωπότητος εἰς τὸ συστηματικὸν πνεῦμα, ἤθελαν καταδικάζει τοὺς Ἕλληνας νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν προτέραν δουρικὴν κατάστασιν, μορφὴν μόνον τινὰ Διοικήσεως ἀλλάσσοντες, τότε οὗτοι δὲν ἔχουσι, παρὰ μὲ γενικὴν καὶ σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ προτιμήσωσι τὸν παντελῆ ὄλεθρον ἀπὸ τὴν αἰσχρὰν δευτέραν ὑποδούλωσιν των· ναί! αὕτη μόνη ἡ σταθερὰ ἀπόφασίς των, ἥτις ἐδυνήθη νὰ κηρυχθῇ τὴν υπερήφανον ἡμισέληνον, θέλει ἐμπνεύσει σέβας καὶ εἰς τοὺς βασιλεῖς, καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὥστε καὶ θέλοντες καὶ μὴ θέλοντες νὰ τοὺς γνωρίσωσιν ὡς ἔθνος αὐτόνομον.

Τελευταῖον παραινῶν καὶ ἐνθαρρύνων τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸν προκείμενον ἐπιδόξον ἀγῶνα, καὶ συμβουλεύων σοφὴν καὶ φρόνιμον μεταχείρισιν τῶν χρημάτων, καὶ ἔνωσιν, καὶ ὁμόνοιαν, καταπαύει οὕτω τὸν λόγον τοῦ.

Συνέχεια περὶ τοῦ σχηματισμοῦ Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης καὶ περὶ φιλολογίας.

Ἡ δημοκρατία τῆς Σπάρτης ἐβάσταξε χαρακτῆρα ὑψηλόν, καὶ ἐστάθη πάντοτε φιλόδοξος, ἐν ᾧ ἡ Ῥώμη πραγματικῶς τοιαύτη οὖσα, δὲν ἐστάθη ποτὲ ὡς ἡ Σπάρτη, τῶν ποιητῶν καὶ φιλοσόφων φίλος. Ἡ αὐστηρὰ, ἀλαζὼν καὶ κατακτητικὴ αὕτη δημοκρατία πίπτει ὑπὸ τὸν ζυγὸν μιᾶς σειρᾶς στρατιωτικῶν δικτατοριῶν, ἡ κάλλιον νὰ εἶπω, γίνεται βασιλείον. Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία ἀναφάνεται, καθ' ἣν σιγμὴν τοῦ ἔθνους ἡ ἐλευθερία ἐξοντοῦται. Καὶ οὕτω τὰ ἀναγκαῖα μέσα, δι' ὧν ἡ Ῥώμη ἐμελλεν, ὡς ἡ Ἑλλάς, νὰ γεννήσῃ τὴν πρωτότυπον καὶ ἀνεξάρτητον ἀγχίνοιαν, δὲν εὐρέθησαν ἐνωμένα, εἰμὴ ὀλίγας στιγμὰς, καὶ ἔγιναν ἀφανῆ διὰ πάντοτε.

Ὅλοι οἱ ἀγχινούστεροι τῆς Ῥώμης ἠσθάνθησαν, ὅτι δὲν ἀνέπνεον τὸν φιλολογικὸν τῆς Ἑλλάδος ἀέρα· βεβαρυμένοι ὁ Κικέρων ἀπὸ τὴν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ τῶν τρικυμιῶν βόην, καθομοιουμένην μὲ τὴν τῆς ἀγορᾶς, ἔτρεχεν ἀκταπαύσως, ὡς παρὰ φων, εἰς τὰ μικρὰ τῆς Ἀκαδημίας δάση, ὅπου εὕρισκε τὰς μόνας τῆς ἀταράχου ζωῆς τοῦ ἡμέρας· εἰς αὐτὰς δε ταύτας τὰς στιγμὰς ὑφούται καὶ δοξάζεται, ὅτε λησμονῶν καὶ τῆς φαρτρίας τοῦ τὰ συμφέροντα, καὶ τὰς ταραχὰς, καὶ τὴν κενοδοξίαν του, δεικνύεται ὑψηλὸς φιλόσοφος, καὶ ἀνὴρ ἀξίεραστος.

Ματαίως ὁ Δύγουστος μετεχειρίσθη ὅλας τοὺς δυνάμεις διὰ νὰ συστήσῃ περὶ αὐτὸν τὴν φιλολογικὴν καὶ φιλοσοφικὴν τοῦ Περικλέους αὐλήν. Ὁ ἴδιος ποιητὴς τοῦ Αἰνίου μὲ τὰς τοσαύτας χάριτάς του τρέχει νὰ ἀναπνεύσῃ ζωηρότερον ἀέρα ὑποκάτω εἰς τὸν οὐρανὸν τοῦ Ὀμήρου καὶ Θεοκρίτου. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὑποπεσόντες οἱ προπάτορές μας ὑποκάτω εἰς ἐν μέγα βασίλειον, ἐστερήθησαν εὐθὺς τὸ πρωτότυπον ἐκεῖνο τῶν χαρίτων, καὶ τὴν πνευματικὴν, διὰ τὰ εἶπω οὕτω, ἀνεξαρτησίαν των. Ζῶσιν ὅμως εἰσέτι μερικαὶ τοιαῦται χάριτες, αἱ ὅποισι ἐζήρκισαν τότε νὰ δώσωσιν ἀνώτερα εἰς τὸν Πλούταρχον θέλητρα, παρὰ τὰ τῶν Ῥωμαίων βιογράφων.

(ἡ συνέχ. ἀκολουθεῖ.)

Ἡ Εὐρώπη ἔχει προσηλωμένα τὰ ὄμματα τῆς ἐς οὐδέποτε ἄλλοτε, εἰς τοὺς δύο στόλους, οἵτινες μέλλουσι νὰ ἀποφασίσωσι τὴν νίκην τοῦ σταυροῦ, ἢ τῆς ἡμισέληνου.

Ὁ πολυάριθμος στόλος τοῦ Σουλτάνου, συντροφευμένος μὲ ἄλλον ἴσον τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου, ὅμοιον τὸ μέγεθος μὲ πλείοντα τείχη, ἐπαπειλοῦσι τὰ μικρὰ ἀκάτια τῶν Ἑλλήνων. Ἡ Ῥόδος περιφνημὸς εἰς τὴν ἱστορίαν διὰ τὰς μεγάλας ἡττάς, τὰς ὁποίας οἱ τοῦ Μωάμεθ ὁπαδοὶ ἐδοκίμασαν παρὰ τῶν ἀνδρείων ἱππέων τῆς νήσου ταύτης θέλει κατασταθῇ περιφρομότερα διὰ τῶν παρόντων νέων θριάμβων. Οὐδέποτε ἡ Ἑλλάς δὲν ἐκατήντησεν εἰς κρισιμωτέραν στιγμὴν· ἀν ὅμως ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ τῆς δὲν μένει δόξα καὶ εὐκλεία νὰ ὑπερβάλῃ. Ἡ Ἑλλάς ἀποφασίσασα ἢ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν πρότερον βαθμὸν τῆς δόξης τῆς, ἢ νὰ παρασυρθῇ ἀπὸ τὸν χείμαρρον τῶν περιστάσεων, ὥμωσεν ἐνώπιον τοῦ μεγάλου κριτοῦ τῶν ἐθνῶν νὰ δείξῃ, ὅτι εἶναι ἄξια τοῦ ὀνόματός της· κάθε αἰὼν γινῶν ἄλλον αἰῶνα· ἡ ἱστορία ἐβεδνίωσι τὸ μέγα τοῦτο ἀξίωμα. Ἡ Ἑλλάς ἐν ὅσῳ διετῆρει τοὺς νόμους τῆς προέιχε κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ ἀνδρείαν. Ἡ ἀνδρεία προεπαρασκεύασε τὰς κατακτήσεις· αἱ κατακτήσεις ἔφερον τὴν πολυτέλειαν· ἡ δε πολυτέλεια τὴν τελείαν καταστροφὴν τῆς δημοκρατείας καὶ αὐτοκρατορίας.

Ἡ τελευταία περίοδος τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς Ἑλλάδος ἐτελείωσεν· ἤδη ἀρχίζει ἄλλη λαμπροτέρα· μεγάλαι πράξεις ἀνήγγειλαν τὴν νέαν ταχύτην περὶέδον τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν τελευταίαν τῆς Τυρκίας· ὁ Τυρηνικὸς κώδων ἤχησε τὴν ὥραν, ἡ δε ἡχώ ἀντηχήσῃ εἰς τοὺς αἰῶνας. (ἀκολ.)

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 74

τῇ 10 Σεπτεμβ. 1824.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Φραγκόφριον.

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ 28 'Ιουλίου.

Ἐδωκε τέλος πάντων ὁ Σουλτάνος προσταγὴν νὰ κενωθῇ ἡ Μολδοβλαχία ἀπὸ τὰ στρατεύματά του. Ὁ Ῥεῆς-ἐφένδης εἰς μίαν κατὰ τὴν 23 λήγοντος μὲ τὸν Λόρδον Στραγκφόρδ συνδιαλέξιν τοῦ ἐκονολόγησε τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἤθελε γενῇ ἡ κένωσις, καὶ τὸν ἐφάνερωσε προσέτι πόσοι πεσλῆδες ἔιχαν νὰ μείνωσιν εἰς τὰ δύο ταῦτα πριγγιπάτα. Ὁ Λόρδος Στραγκφόρτ ἀπὸ μέρους του, μετὰ ταύτην τὴν εἰδοποίησιν, ἡ ὁποία ἐσυνοδευθῇ ἀπὸ μίαν ἐπίσημον σημείωσιν, ἐδήλωσεν εἰς τὸν Ῥεῆς-ἐφένδην ὅτι ὁ Μαρκεζὺς Ῥιβοπιέρης διωρίσθη Ῥωσικὸς πρέσβυς εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πόρταν, τὸ ὁποῖον τὸν εἶχεν ἤδη κοινοποιήσει ὁ κόμης Νεσσσελρόδης.

(J. de Francf.)

Ἐρμανούπολις (Ἐρμανστὰτ) 8 'Ιουλ. 1824.

Τὴν 5 ὁ Ὄσποδάρης τῆς Βλαχίας ἔλαβεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως τὸ φερμάνι τοῦ Σουλτάνου, ἀποδίδον τὴν κένωσιν ταύτης τῆς ἐπαρχίας. Μετὰ ταύτην τὴν εἰδησιν τινὲς ἀπὸ τοὺς Βογιαρίδες τοὺς καταφυγόντας εἰς ταῦτα τὰ μέρη, ἐτοιμάζονται νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἡ καγκελαρία τοῦ εἰς Βλαχίαν Ῥωσικοῦ κονσούλου ἐτοιμάζεται καὶ αὕτη νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Βουκουρέστι.

(Mess. Tyr.)

Βουκουρέστι 12 'Ιουλ. 1824.

Τέλος πάντων, ἡ ἀπὸ τούτου τοῦ πριγγιπάτου ἀνχώρησις τῶν Ὀθωμανικῶν στρατευμάτων φαίνεται ὅτι εἶναι πλέον ἔξω πάσης ἀμφιβολίας· ἤδη 800 ἄνθρωποι ἀνεχώρησαν ἀπ' ἐδῶ. Λέγεται, ὅτι τὸ πᾶν ἔχει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, καὶ ὅτι ὁ Ὄσποδάρης ἔλαβε τὰς πλέον ρητὰς περὶ τούτου προσταγὰς.

(Ὁ ἴδιος.)

Λόνδρον τῇ 12 'Ιουλ.

Σήμερον ἔγειναν τὰ ἐπικήδεια τοῦ Λόρδου Β' Ῥωνος. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ χαράγματα τῆς ἡμέρας οἱ δρόμοι ἦσαν γεμάτοι ἀπὸ ἀναρίθμητον πλῆθος λαοῦ· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς συνοδίας ἦτον ὁ συνταγματάρχης Δεῖγγ γυναικαδέλφος τοῦ εὐγενοῦς Λόρδου· εἰς δὲ τὰς ἐξ ἀμάξας, αἵτινες παρηκοιλοῦθον, διέπρεπον πρὸ ἐπιφανέστερα μέλη τοῦ ἀντιπολιτευομένου τῆς βουλῆς μέρους· δηλαδὴ οἱ κύριοι Βουρδέτος, Ὁδούζης, Κινναϊρόης, καὶ λοιποὶ· συνηκολούθει καὶ ὁ χειροῦργος Ὁμεάρας. (α) Πολλὰ ἄλλα λαμπρὰ ὑποκείμενα, ὅλα ἐπίσης τοῦ ἀντιπολιτευομένου μέρους τῆς βουλῆς συνηκολούθουν ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν των, ἥτοι ὁ Δουξ τοῦ Σούσσεξ, ἀδελφὸς τοῦ Βασιλέως, ὁ Μαρκεζὺς τοῦ Απουβούστου, ὁ κόμης Τρεῖν, ὁ Λόρδ Ὀλλάνδ καὶ ἄλλοι· τελευταῖον δὲ οἱ δύο ἀπεσταλμένοι τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἐφαίνοντο ὑπὲρ τοὺς ἄλλους θλιμμένοι.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Εἰδήσεις ἐκ τοῦ γε. στρατ. τοῦ Αἰγυπτίου τὴν 7 Σεπτεμβ.

Ὁ χιλιάρχος Γρηγόρης Λεκατᾶς, ἔχων πεντακοσίους ἐκλεκτοὺς στρατιώτας, ἐπλησίασε πρὸ ἡμερῶν ἀκόμη εἰς Γότζιστραν, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι μὴν ὑποφέροντες τὰ καθημερινὰ βάρη, καὶ τὰς τυραννίας τῶν ἀπίστων ἐξουσιαστῶν, ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ πιάσουν καὶ μόνοι των τὰ ὅπλα ἐναντίον τῶν τυράννων των, ἐὰν δὲν τοὺς ἐπρόφθανε καὶ κάμμία βοήθεια.

(α) Χειροῦργος τοῦ Ναπολέοντος εἰς τὴν Ἀγίαν Εὐάνω.

Τὴν δὲ 28 Αὐγούστου ἐμβόηκεν ὁ ἀρχηγὸς οὗτος μετὰ τὸ σῶμά του εἰς Γόττισταν, καὶ ἐκτύπησαν ὄσους ἐκ τῶν Μωαμεθανῶν Ἀλβανῶν εὐρίσκοντο εἰς τὴν χώραν, ἐβαλε δὲ φωτιὰν εἰς δεκαπέντε ὁσπῆτια τινῶν Γοττίστινῶν, οἱ ὅποιοι, εἴτε διὰ φόβον, εἴτε διὰ ἰδιοτέλειαν, ἦσαν ἐνωμένοι μετὰ τοὺς τυράννους. Ἐκ τῶν ἐκεῖ εὐρεθέντων ἐχθρῶν, δώδεκα ἐκλείσθησαν εἰς τὸν πύργον τοῦ μακαρίτου χιλ. Παλάσκα· πλὴν, μετὰ ἱκανὴν ἀντίστασιν, ὁ πύργος ἐκυριεύθη ἐξ ἐφόδου, καὶ οὗτοι οἱ δώδεκα ἔπεσαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ χιλιάρχου Διακατᾶ, καὶ φυλάττονται ζωντανοί· ἐξ αὐτῶν εἶναι δύο σημαντικοὶ Ἀλβανοὶ ὁ Μάνε Λουζάτης, καὶ ὁ Καλέμ Τεπελένης.

Τὸ ἔξαφνον τοῦτο κίνημα ἐπροξένησε τρέμον εἰς τοὺς ἐχθρούς· ὅλα τὰ πλοίαρῖα τῆς λίμνης τῶν Ἰωαννίνων (Ἀχερουσίας) ἔφυγαν ἀπὸ ὅλας τὰς ὁχθας, καὶ ἐπεριμαζεύθησαν ὑποκάτω εἰς τὰ Ἰωαννίνα. Οἱ Τούρκοι αὐτῆς τῆς πόλεως ὁμίως ἔγραψαν εἰς τοὺς Τζάμηδες ζητοῦντες βοήθειαν. Διὰ καθὲς ἐνδεχόμενον λοιπὸν, ἐδόθησαν διαταγαὶ εἰς τοὺς στρατηγούς· Γιαννάκη Ράγκον, καὶ Νικόλαον Στούρνάρην, εὐρίσκομένους μετὰ χιλίους περίπου στρατιώτας εἰς τὸ σύνορον τοῦ Βάλτου καὶ Τζουμέρκων, νὰ τρέξουν χρεῖας τυχοῦσας, εἰς βοήθειαν τοῦ χιλιάρχου Διακατᾶ.

Ὁ στρατηγὸς Τζόγκας πρὸ ἡμερῶν ἄφησε τὸν χιλ. Δημοτζίλιον μετὰ πεντακοσίους εἰς Ἀετόν, καὶ αὐτὸς, ἔχων τριακοσίους πενήντα περίπου, περιέρχεται πλησίον τοῦ Καρβασαρά, καὶ πότε διαιρῶν εἰς μικρὰ σῶματα τοὺς στρατιώτας του, πότε μετὰ ὅλους ὁμοῦ, ἀποκόπτει ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν ἀνθρώπους καὶ ἄλογα, καὶ κρατεῖ αὐτὸν εἰς παντοτεινὴν ἀνησυχίαν καὶ φόβον.

Συνέχεια καὶ τέλος, περὶ τοῦ σχηματισμοῦ Ἑλληνικῆς ἰδικῆς βιβλιοθήκης, καὶ περὶ φιλολογίας.

Μ' ὅλην τὴν σκληρὰν δουλείαν, εἰς τὴν ὅποιαν ὑπέπεσαν οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι, μ' ὅλον ὅτι δὲ καὶ τὸ Ἀλκοράν ἐζήτησε νὰ καταστρέψῃ ἐντὶ περισσώτερον τῶν τοσούτων ὠραιοτήτων τὰ λείψανα, πάντοτε ὁμως εὐρίσκονται ἀκόμη πρωτότυπα καὶ ἐλεύθερά τινα σημεῖα, καὶ ἐπωφελεῖς καὶ κεντητικαὶ θέσεις.

Διὰ νὰ ἀνανεώσωμέν δε αὐτὰς τὰς ὠραιοτήτας δὲν πρέπει νὰ συστήσωμεν βιβλιοθήκας καὶ νὰ σπουδάσωμεν τὴν φιλολογίαν μας;

Φιλόλογοι τινὲς ἤθελον ἴσως ἐρωτήσει, καὶ πρὸς τί καλὴν χρησιμῆν ἢ παντοτεινὴν αὕτη σπουδὴ τῶν τοσούτων μικροπρεπῶν δυσκολιών, τὰς ὁποίας πᾶς τις νουεχῆς βλέπει εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πνεύματος; εἰμεθα σχεδὸν καὶ ἡμεῖς τῆς γνώμης των περὶ τῶν ὅσα ἀποβλέπουσι μόνον τὴν διὰφορον τοῦ κειμένου ἐκφρασιν, καὶ τὰς γραμματικὰς ἐκείνας λεπτομερείας διὰ τὰς ὁποίας Ἑλληνιστὰι τινὲς κάμνουσι τοσαύτην ἐπίδειξιν· θέλομεν ὁμως ἀποδείξει, ὅτι, ὅχι μόνον ἀπὸ τῶν βιβλιοθηκῶν τὴν κόνιν ἐξάγονται ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν νέα ἄξια σπουδῆς χειρόγραφα, ἀλλὰ πολλάκις ἀπὸ τὰς ἐπιγραφὰς τινῶν λίθων μανθάνομεν τοσαῦτα ἄγνωστα εἰσὶν πράγματα, τὰ ὁποία φωτίζουν τῶν ἡθῶν, καὶ ἐπομένως τῆς φιλολογίας τὴν ἱστορίαν. Οἱ πατέρες μας ἔχουν ἐγκεχυράσμενος εἰς τὰ μάρμαρα τῶν συμμαχῶν τὰς συνθήκας ἐκείνας τῆς εἰρήνης, τὰς κοινὰς αὐτῶν ὑποθέσεις, τὰς οἰκιακὰς των εὐτυχίας καὶ δυστυχίας, καὶ αὐτὰς ἐνίοτε τὰς πρὸς τοὺς φίλους ἐπισκέψεις. Ἡ πατρίς μας ἦτο ὡς βιβλίον μέγα γεγλυμένον· ἀπὸ ὁποῖον μέρος καὶ ἂν ἤθελε σρέψῃ τις τοὺς ὀφθαλμούς του, ἔβλεπε τοσαῦτα τῆς δημοσίας καὶ μερικῆς ἱστορίας φύλλα. Ἰδοὺ λοιπὸν, ὅτι πάντοτε εὐρίσκει τις νέων παρατηρήσεων ὕλην.

Δημοσιεύοντες ἐνταῦθα τὰς περὶ τῆς παλαιᾶς φιλολογίας αὐτὰς παρατηρήσεις μας, προσθέτομεν ὅτι, διὰ νὰ ἀπακτήσωμεν καὶ πάλιν ὅλας ἐκείνας τὰς ὠραιοτήτας, εἶναι ἀνάγκη νὰ συστηθῇ ἐθνικὴ βιβλιοθήκη. Εἰς διαφόρους ἐπιστολάς μας, τὰς ὁποίας ἐστείλαμεν εἰς Εὐρώπην πρὸς πολλὰ σημαντικώτατα ὑποκείμενα, ἐφανερῶσαμεν αὐτὸ τὸ σχέδιόν μας, τὸ ὁποῖον καὶ ἐστάθη δεκτόν. Προσκαλοῦνται ἐπομένως πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὴν πατρίδα τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὴν σύστασιν ταύτης τῆς βιβλιοθήκης, ἐξ ἧς ἐλπίζομεν, ὅτι θέλουσιν ἀνανεωθῇ τῶν παρεληλυθότων αἰώνων αἱ ὠραιοτήτες, αἱ ὁποῖαι ἔχον ἀφεθῇ εἰς τοὺς χειμῆρρους τῶν κοινῶν παραγρῶν.

Τὰ διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν σταλθεῖσά μεν βιβλία θέλουσιν εἶσθαι ἐγγεγραμμένα εἰς τῆς βιβλιοθήκης τὸν κατάλογον μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ εὐεργέτου καὶ εἰς καθὲς τρεῖς μῆνας θέλουσιν ἀναγιγνώσκει οἱ τοιοῦτοι εἰς τὰς ἐφημερίδας τὴν ἀφίξιν τῶν πολυτίμων δώρων των. Ὅσον δὲ περὶ τῆς στάσεως των παρακαλοῦμεν νὰ τὰ διευθύνωσι μετὰ ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν «πρὸς τὸν συντάκτην τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν.»

Εἰς Μισολόγγιον.

Ι. Ι. Μάγερ.

Ἐσχάτως διεδόθησαν ἰδῶ αἱ ἐξῆς εἰδήσεις ἀπὸ ἀνθρώπων, ἰσθμίων ἀπὸ τὸ Φανάρι τῆς Τραπεζίας.

«Ὅτι τὸν παρελθόντα Αὐγούστου οἱ ἀντιφερόμενοι μπέηδες τοῦ Δελβίου, Χουσεῖν μπέης, υἱὸς τοῦ Μουσταφᾶ-πασσα, καὶ Ἀβδὴλ μπέης, υἱὸς τοῦ Σουλεϊμᾶν μπέη, ἔαμαν ἀναχωρῆν εἰκοσιν ἡμερῶν διὰ νὰ ἐξιστασθῶν εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα, πλὴν πάλιν κατήντησαν εἰς ῥῆξιν καὶ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος εἶναι νὰ ξαναρχίσῃ μετὰ τῶν.

«Ὅτι κατὰ τὰς 26 τοῦ παρελθόντος, εἰς τὴν Παραμυθίαν ὁ Ἡρόνιος

καὶ Μπαλιοχούσος, ἐνωμένοι μετὰ μέρος τῶν Χριστιανικῶν κατοίκων, ἐπολέμησαν μετὰ τοὺς Τζάμηδες.

«Ὅτι εἰς τὰς 28 τοῦ αὐτοῦ ὁ ὑπὸ τοῦ Ὁμέρ-πασσα διωρισμένος φρούραρχος εἰς Ἰωάννινα, Σουλεϊμᾶν μπέης Κονίτζας, μετὰ ὄσους Ἀλβανούς εἶχεν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, εὐχέσθην νὰ ὑπάγῃ ἐναντίον τῶν ἐπαναστατησάντων Γοττίστινῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Ἰωαννῖται Τούρκοι δὲν ἠθέλησαν νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, ἐπέστρεψεν ὀπίσω.

«Ὅτι εἰς τὰς 30 τοῦ αὐτοῦ ὁ Καψομούνης Ἀγραφιώτης μετὰ τριάντα ἐκλεκτοὺς Ἑλλήνας ἔφθασεν εἰς τὸ Ντουραχάνι, δύο ὥρας μακρὰν τῶν Ἰωαννίνων, ὅπου ἐθανάτωσεν ἕνα Γκέγκαν πραγματευτὴν, καὶ ἄλλους.

«Ὅτι εἰς τὰ χωρία τῆς Κρούας καὶ Σκόνδρας τὸ θανατικὸν ἐπικρατεῖ.

«Ὅτι ὁ Σιλιχτάρ Πόδας εὐρίσκεται πολιορκημένος εἰς Σαντραμπόρι, ἀπὸ τὸν Σιλιχτάρην τοῦ Ὁμέρ-πασσα, καὶ πολέμου ἀπαυστα.»

Κύρια Συντ. τῶν Ἑλ. Χρον.

Παρακαλοῦμεν νὰ καταχωρήσῃτε εἰς τὴν ἐφημερίδα σας, τὴν ἀκόλουθον διατριβὴν σὺν τῇ πρὸς ἐμὲ ἐπιστολῇ τοῦ συγγραφέως τῆς αὐτῆς διατριβῆς.

1824 Αὐγούστ. 4. Βεστίτζα.

Μίνω εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας

Α. Λόντες.

Ἐξοχώτατε στρατηγὲ κύριε Ἀνδρέα Λόντε,

Τὸ φύλλον τοῦ φίλου τοῦ νόμου ὑπὸ ἀριθ. 15 τῇ 5 Μαΐου ἐκδεδωμένον τὸ ἀνέγνωσα, ὅτε ἤμην μετὰ τὸ Καλαβρυτινὸν στρατιωτικὸν σῶμα, τὸ κινούμενον εἰς Τριπολιτζᾶν ὑπὲρ τῶν νόμων· εἶδα ὅσα ἐκεῖ ὁ ἐκδότης αὐτῆς τῆς ἐφημερίδος ἐκοινοποίησεν εἰς τὸ περὶ ἐκλογῆς πρακτατῶν ἄρθρον, καὶ ἐλυπήθην καιρίως δι' ὅσα ἤμπορουν νὰ προσεπικύψουν ἀπὸ τοιαύτην ἔκθεσιν δεινὰ.

Ἡ ἀσχολία καὶ ὁδοιπορία δὲν ἐσυγχώρησαν νὰ βάλω εἰς τὸ χαρτί, ὅσα ἐστοχάσθην εἰς αὐτὴν τὴν ὕλην, μετὰ σκοπὸν ν' ἀναπαύσω τὰς καρδίας τοῦ λαοῦ, ὅστις, ἀνίκανος νὰ βλέπῃ μῆτε σπιθαμὴν μακρύτερα ἀπὸ τὴν καλύβην του, εὐκολα καταφέρεται ὅπου καλὰ, ἢ κακὰ ἤθελεν ὁδηγηθῇ.

Ἀρ' οὐ ἐπέστρεψα ἀπὸ Ναυπλίου δὲν μ' ἄφησεν ἡ θέρη νὰ σηκώσω κεφάλι διὰ νὰ ἀσχοληθῶ εἰς τοὺς περὶ τούτου στοχασμούς μου, ὡς προχθές.

Δεχθῆτε παρακαλῶ τὴν περικλειομένην διατριβὴν μου εἰς ἀπάντησιν τοῦ ῥηθέντος ἁρθρου, καὶ ἂν, ὡς θεμελιωμένην εἰς ἱστορικὰς ἀληθείας τὴν ἐγκρίνετε ἄξιαν δημοσιεύσεως, ἡμπορεῖτε νὰ τὴν στείλετε εἰς τὰ Χρονικὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ὅσα τυπώνονται πρέπει νὰ καθυποβάλλωνται εἰς ὄψιν τῆς Διοικήσεως, διὰ νὰ μὴν καταχωρῶνται εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι κατέβη εἰς τὸ κεφάλι τοῦ καθενός, ὡς πρὸς στρατηγὸν εὐπειθῆ τῆς Διοικήσεως, διευθύνω εἰς τὴν ἐξοχώτητά σας τὴν διατριβὴν ταύτην, καὶ ὅπως κρίνεται ποιήσετε· ἐπιθυμῶν νὰ λάβω ἀπάντησίν σας δηλωτικὴν μάλιστα τῇ ὑγείας σας, μένω μετὰ σέβας.

Τὴν 25 Ιουλ. 1824.

εἰς τοὺς ὁρισμοὺς σας

(ὕπογρα.) Χ. Μίλης.

Με φαίνεται πολλὰ παράδοξον, ὅλοι γενικῶς νὰ λέγωμεν καὶ νὰ γράφωμεν ὡς ἄξιωμα, πῶς χωρὶς ὁμόνοιαν δὲν ἀποκτάται ἐλευθερία, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἕκαστος κινούμενος ἀπὸ, δὲ, ἡζύρω ποῦν σκοπὸν, δὲν παύομεν τόσον εἰς τὸ λέγειν, καθὼς καὶ εἰς τὸ γράφειν νὰ σπείρωμεν μετὰ τῶν σπέρματα διχονοίας.

Οἱ στασιασμοὶ εἰς καθὲς ὑπόθεσιν, καὶ μάλιστα εἰς τὰς πολιτικὰς κωβερνήσεις, μολονότι βλέπουν εἰς μεγάλους σκοποὺς, γεννῶνται ἀπὸ μικρὰς αἰτίας, τὰς ὁποίας καθὲς φρόνιμος ἔπρεπε πρὶν ἀνδρειωθῶν ἀπ' αὐτὴν τοὺς τὴν γέννησιν νὰ τὰς ἐκθέτῃ μακρὰν τῆς πολιτικῆς κοινωνίας, διὰ νὰ μὴ ταραττοῦν τοιαῦτα ἐκτρώματα τὴν κοινὴν τῶν πολιτῶν ἡσυχίαν.

Οἱ Ἕλληνες, λέγουσιν, εἶναι ἐριστικοί· δὲν ἔπρεπεν ὁμως νὰ ᾔναι τοιοῦτοι κατὰ τὸν 19. αἰῶνα, ὅποτε ἴδον, πῶς ἡ κακίστη τῶν θυγατέρων τῆς φιλαυτίας ἔρις κατηδάφισε τὴν Ἑλλάδα, ἐφθέρει τὴν νέαν Ῥώμην, καὶ ἐδιαίρεσε τὸν χριστιανισμόν εἰς τόσα κομμάτια! (Ἀκολουθεῖ.)

Μισολόγγιον, τὴν 10 Σεπτεμβ.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἀρχίσει νὰ διαρρημίζεται εἰς ταύτην τὴν πόλιν ἡ νίκη, τὴν ὅποιαν ἐκέρδισεν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, διακινούμενος ὑπὸ τοῦ ναυάρχου Μιαούλη, ἐναντίον τοῦ Αἰγυπτιακοῦ, καὶ Βουλαντινοῦ, ὁμοῦ ἐνωμένων, πλησίον τῆς νήσου Κῶ. Διάφορα γράμματα ἰδιαίτερα, τόσον ἀπὸ Πελοποννήσου, ὅσον καὶ ἀπὸ Ζάκυνθου, ὅπου μάλιστα ἐβγήκεν αὐτὴ ἡ εἰδήσις ἀπὸ τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἥτις ἐπέστρεψεν ἐσχάτως ἀπὸ Ναυπλίου μετὰ τοῦ μεγάλου ἁρμοστοῦ τῶν Ἰονικῶν νήσων, φανερόνουν αὐτὴν τὴν νίκην, χωρὶς νὰ διαφωνοῦν, πρὸς μόνον εἰς τὰ περιστατικά.

Σήμερον δ' ἐφθασε πλοῖον Ἰονικὸν ἀπὸ Νεώκατρου, τὸ ὅποιον εἰς τὰς 6 τρέχοντος ἀντάμωσεν ἕνα Ἰθακίσιον μαρτίγον, περιερχόμενον ἀπὸ Κῶ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔμαθε τὰ ἀκόλουθα.

«Ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, ἐναυμάχησε πλησίον αὐτῆς τῆς νήσου μετὰ τοὺς δύο ἐχθρικοὺς στόλους καὶ ἔκαυσε πέντε πολεμικὰ πλοία, ἔπρε σῶμα δέκα ὀκτὼ φορητὰ (τρασπόρτα), ἕν πολεμικὸν βράϊο, καὶ μίαν φρεγάδαν τοῦ Μεχμέτ Ἀλή, ὀνομαζομένην Ἀφρικα, τὰ ὁποῖα ἐφέρθησαν εἰς Ναύπλιον.

• ὅτι ἐν τῷ ὀκαπιτάν Κανάριος ἐκόλλησε τὸ μπουρλωτόν του εἰς μίαν φρεγάδαν, ὅπου εὐρίσκοντο πολλοὶ σημαντικοὶ Τούρκοι, ἔτρεξεν ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς Κῆς ὁ Πασσᾶς τοῦ τόπου, μὲ μίαν ἀρματωμένην λάντζαν, διὰ νὰ κτυπήσῃ τοὺς εὐρίσκομένους εἰς τὸ μπουρλωτόν Ἕλληνας, πλὴν ἐνταυτῷ ἐν Ἑλληνικὸν βρῖκι, εὐρεθὲν ἐκεῖ πλησίον, ὁρτίζαριεν ἐναντίον τῆς λάντζας, καὶ μὲ ψιλὴν φωτιὰν ἐφόνευσε τοὺς περισσότερους Τούρκους καὶ ἐπίσπε ζωντανὸν τὸν Πασσᾶν.

Περιμένοντες ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν νὰ λάβωμεν ἐπιστήμως αὐτὴν τὴν χαροποιὴν εἰδήσιν καὶ ἀπὸ τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 75 τῇ 13 Σεπτεμ. 1824 ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ.

Ἀφ' οὗ οἱ Γοτζίσινοι ἐπῆραν τὰ ὅπλα, ἔπρεπεν ἀμέσως νὰ γενῇ φροντίς, διὰ νὰ ἐτοιμασθῇ βοήθεια, ἥτις νὰ τρέξῃ ἀμέσως ἐκεῖ εἰς καθὲς χρεῖαν· ἐκεῖνοι ἀπὸ τοὺς πολεμικοὺς μας ἀρχηγούς, ὅπου ἔπρεπε νὰ συντρέξουν εἰς τοῦτο ἦσαν κυρίως οἱ στρατηγοὶ Ἰσκος, Ῥάγκος, Στουρνάρης, καὶ ὁ χιλιάρχος Καραγιάννης, ἀλλ' ἔπρεπεν ἐνταυτῷ νὰ ἦναι καὶ σύμφωνοι, καὶ ἐνωμένοι καθ' ὅλα· ὅλοι γνωρίζουν τὴν διαφωνίαν, ἥτις ἔτρεχε μεταξὺ τοῦ στρατηγοῦ Ἰσκου, καὶ τοῦ στρατ. Ῥάγκου, καὶ χιλιάρχ. Καραγιάννη· εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ἐστοχάσθησαν ἀναγκαῖον νὰ ἐνωθῶν, καὶ πρῶτος ὁ χιλ. Καραγιάννης ἔδωσε τὸ παράδειγμα, γράψας ἀπὸ Λιγοβίτζι πρὸς τὸν στρ. Ἰσκον.

Ἐπιστολὴ τοῦ χιλιάρχου Ἀναγνώστη Καραγιάννη πρὸς τὸν στρ. Ἀδριάν Ἰσκον.

Γνωστατὰ ἀδελφεῖ στρατηγῇ Ἀδριᾷ Ἰσκου.

Φθάνει μας ἡ ἀναμεταξὺ σύγχυσις· ἀν' ἑως εἰδῶ τὴν ἐξαστάξαμεν, ἡ τὸν αἰτία καὶ τὰ δύο μέρη, τῶρα ὅμως νὰ παύσωμεν, καὶ νὰ γίνωμεν μία ψυχὴ, μόνον καὶ μόνον διὰ ἀγάπην τῆς πίστεως, καὶ πατριδος μας, ὅτι ἡ παρούσα περίστασις εἶναι ἡ κρίσιμωτάτη, καὶ ἡ ἐνωσις τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἔθνους μας θέλει ὠφελησῇ τὴν γλυκυτάτην πατρίδα· περιπλέον σὲ γνωρίζω ἀδελφόν, καὶ πάσχω νὰ κάμω καὶ τοὺς ἐπιλοίπους ἐναντίους σου ἀδελφούς· τὸ ὅμοιον μεταχειρίσου καὶ ἡ γενναϊότης σου, καὶ τότε θέλει φανοῦμεν ἄξιοι ἐπαίνου, καὶ θεὰ τιμηθῶμεν ἀπὸ ὅλον τὸ ἔθνος μας, ὅτι καὶ μὲ χιλίους καὶ μὲ πέντε οἱ ἴδιοι εἴμεθα, καὶ περὶ τούτου εἴμαι βέβαιος, ὅτι θέλει τὸ ἀκολουθήσεις, καὶ τότες βλέπεις πόσον θὰ σὲ ὠφελήσῃ, παρομοίως καὶ ἐμένα. Ἰδοὺ γράφω καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μας Ἰ. Ῥάγκου· πληροφορήσου, καὶ στείλε καὶ τὰ δύο μαζῇ, γράψας τὸν καὶ ἡ αὐθεντία σου· σὲ ἐμιλεῖ στοματικὰ καὶ ὁ φιλογενέστατος καπετ. Γιάννης Σούκας περὶ τούτου, καὶ μὲ τὸ νὰ ἦναι ὠφέλιμος διὰ τὸ ἔθνος μας, καὶ δι' ἡμᾶς, ἀκολουθοῦν, καὶ θέλεις ἰδεῖς πῶς θὰ περάσῃς καλῆτερα ἀπὸ ὅ, τι ἀπερνοῦσε· ἕως σήμερον, εἶναι ἀρκετὸς, καὶ πάρε μέτρα, ὅτι κινδυνεύει τὸ πᾶν, καὶ εἶσαι ἕνας ἀπὸ αὐτοῦ· μένω.

Τῇ 6 Σεπτεμβρίου Λιγοβίτζι.

Ὁ ἀδελφός σου Ἀναγ. Καραγιάννης.

Γράμμα τοῦ στρ. Ἀδριᾶν Ἰσκου πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντὴν τῆς Δυτ. Χ. Ἑλλάδος. Ἐκλαμπρότατε.

Σὰς εἰδοποιῶ, καθὼς μᾶς ἔστειλες πρὸ ἡμερῶν διὰ τὸ Μακρυνόρος, εἰχα στείλει τὸν ἐξαδελφόν μου Σωτήρην Στράτου, ὁ ὁποῖος ἐκαρτεροῦσε δεκαπέντε ἡμέρας διὰ νὰ περάσῃ κἀνὲν σῶμα τῶν ἐχθρῶν, ὡς καθὼς μᾶς ἔλεγαν, καὶ βλέποντας ὡς τὴν τετράδην ὅπου δὲν ἐπέρασε κἀνεὶς, ἀπέρασε καὶ αὐτὸς διὰ νυκτός εἰς τοῦ ἱμαμτζαούση, καὶ ἐβάρυνε τὸ Καραβάνι, ἐσκότωσε καὶ μερικοὺς, καὶ ἐπίασε τρεῖς μαζῇ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦτον ὁ ἀδελφός τοῦ Νταγιάντα, καὶ ἐπῆρε καὶ ἑξ' ἐπτὰ μουλάρια· ἔλαψεν καὶ ἕνα χωρίον καὶ κἀμνοντας ἐδῶθε τοὺς καρτερεῖ ὁ Νούρκας μὲ ἐκὰς τὸν νομάτους, καὶ ἐπολέμησαν παράνω ἀπὸ μίαν ὥραν, καὶ τίποτε δὲν τοὺς ἔκαμε· διὰ τοὺς ἀνθρώπους ὅπου εἶχε πάρει, ἐπειδὴ καὶ ἦσαν χριστιανοὶ τοῦ ἔθους καὶ τοὺς ἀπόλυσεν. Οἱ ἐχθροὶ, ὅπου εἶναι εἰς τὸν Καραβασάρην, εἰς καθὲς τέσσαρας, ἡ πέντε ἡμέρας ἐβγαίνουν ἐξακόσιοι, ἕως χίλιοι, καὶ ἐρχονται τὴν ἄκραν τῆς θαλάσσης, καὶ κῶβουν χορτάρια εἰς τὸν Ἀρμυρόν· ἄλλο νέον κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἔχω νὰ σᾶς φανερώσω, καὶ μένω εἰς τὰς προσταγὰς σας.

1824 Σεπτεμβρ. 9 Βρυζούλια Ὁ πρόεδρος τῶν διαταγῶν σας· Ἀδριᾶς Καραϊσκει. Ἀπὸ τῆς πρῆς εἰσελθούσης καὶ ἀν' ἡναι ὁρισμὸς· ὡς στείλῃ μου μὲ τὸν κύρ Βασίλειον. (διδ.)

Μανθάνομεν νεώστι ἀπὸ Λάρισσαν, ὅτι διὰ προσταγῆς τοῦ Σουλτάνου, ἐφρονεῖται ὁ παρὰ τοῦ ἰδίου χειροτονηθεὶς Πατριάρχης.

Νεώτερα ἄλλα, χρῆζοντα ὅμως ἐπιθεωρήσεως, λέγουσιν, ὅτι ὁ Γιανιττάρ Ἀἰῆς, ἐναντιωθεὶς εἰς τὸ σκληρὸν καὶ ἀδίκον τοῦτο πρόσταγμα, ἐπλήρωσε τὴν πρὸς τὸν ἀγέρωχόν του Σουλτάνον αὐθάδειαν μὲ τὴν ἀποτομὴν τῆς κεφαλῆς του.

Οἱ Γιανιττάροι, παροργισθέντες εἰς ἄκρον δι' αὐτὸ, ἔκαμον ἐπανάστασιν, καὶ ὁρμήσαντες ὁμοθυμαδὸν, ἐφόνευσαν τοὺς μεγάλους ὄλους τοῦ παλατιοῦ, καὶ κατέστησαν ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν γνήσιον διάδοχον τοῦ Μαχμούτ· ὁ Σουλτάνος διέφυγε τὴν πρώτην μανίαν τῶν Γιανιττάρων, καταφυγὼν εἰς μέρος εἰσέτι ἄγνωστον. Τὴν καταστροφὴν ταύτην διεδέχθη, κατὰ τὸ σῆμα, μία μεγάλη πυρκαϊά, ἥτις ἐξηφάνισε πολλὰς καὶ μεγάλας ἐνορίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως· οἱ ἐν αὐτῇ μείναντες ὀλίγοι

Γραικοὶ εὐρίσκονται εἰς μέγαν κίνδυνον, καὶ μόνη ἡ ἐπιδείξις φυγῇ δύναται νὰ σώσῃ τινὰς τούτων τῶν δυστυχῶν.

Κἀνὲς δὲν ἐκαμβεῖται βλέπων τοιαύτας ταραχὰς, καθ' ἣν στιγμήν ὁ θρόνος τῶν διαδόχων τοῦ προφήτου κλονίζεται. Κάθε βάρβαρον ἔθνος, ἀπὸ δυστυχίας καταπλακωθὲν, ζητεῖ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν κακῶν του εἰς πράξεις σκληρὰς καὶ ἀπανθρώπου· οὗτοι δὲν ἡμποῦν νὰ χορτάσῃ τὴν μανίαν τοῦ ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων ἀθῶων, τρέπει αὐτὴν ἐναντίον τῆς ἰδίας τοῦ δυνάμεως· πρόσθε, ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο τῶν Γιανιττάρων κλίνει, ὅχι πλέον εἰς στήριξιν τοῦ θρόνου, ἀλλὰ εἰς ἀνατροπὴν αὐτοῦ· ἔπεται λοιπὸν, ὅτι τὸ μέγα ἐπιχείρημα τῶν Γραικῶν εὖρε καὶ εὐρίσκει εἰς τὴν βάρβαρον πολιτικὴν τῶν Τούρκων, στήριγμά τι πάντοτε βοηθητικὸν εἰς τὴν ὑποθεσὶν μας.

Μεσολόγγιον τῇ 12 Σεπτεμβρίου.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν δὲν ἐπαύσαμεν νὰ λαμβάνωμεν καθεκάστην σχεδὸν ἀπὸ διάφορα μέρη εἰδήσεις περὶ μιᾶς μεγάλης νίκης τοῦ στόλου μας ἐναντίον τῶν δύο ἐχθρικῶν στόλων· ἡ μόνη ἐπίσημος εἰδήσις, τὴν ὁποίαν ἔχομεν, εἶναι κατὰ τὸ ἐξῆς ἀπόσπασμα τοῦ γράμματος τοῦ σεβαστοῦ Ἐκτελεστικοῦ πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον γενικὸν Διευθυντὴν. Ἐλπίζομεν μ' ὅλον τοῦτο νὰ λάβωμεν ἐπομένως καὶ ἄλλην ἐπίσημον εἰδήσιν, ἐπειδὴ ὁ στόλος μας εὐρίσκεται πάντοτε πλησίον τοῦ ἐχθρικοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ τὰ κινήματά του.

Ἀπόσπασμα γράμματος τοῦ σεβαστοῦ Ἐκτελεστικοῦ πρὸς τὸν ἐκλ. κύριον Α. Μαυροκορδάτον, γεν. διευθυντὴν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος· Τῇ 5 Σεπτεμβρίου.

Νέα λαμπρὰ κατορθώματα ἐχαροποιήσαν χθὲς τὸ ἔθνος. Τῇ 29 τοῦ παρελθόντος συνεκροτήθη ἰσχυρὰ ναυμαχία κατὰ τὴν Κῶ, καὶ Σατάλια, καὶ ὕστερα ἀπὸ πολλὰς ζημίας τοῦ ἐχθροῦ μὲ θριάμβον τῶν Ἑλλήνων, ἔκαυσαν οἱ ἀνδρείοι πυρπολισταὶ μας μίαν φρεγάδαν Τριπολίτικην μὲ 900 ἐχθρούς, καὶ ἐν βρῖκιον μὲ 300. Ὁ κυβερνήτης τῆς φρεγάδας, καὶ ἀρχηγὸς τῆς ναυτικῆς τῶν Τριπολινῶν μοίρας, σπεύδων νὰ διασωθῇ εἰς τὸ ἀπειρον τῆς θαλάσσης μετ' ἐνὸς Μπίμπαση τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ, συνελήφθησαν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἤδη κατακρατοῦνται. Αἱ περιστάσεις τῆς ναυμαχίας ταύτης εἶναι ἀξιοσημείωτοι, καὶ τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον ὁ ἐχθρός, ἔχων καθὲς ὑπεροχὴν, καὶ εἰς τὴν πληθὺν τῶν καραβίων, καὶ εἰς τὰς προπαρασκευὰς, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον ἀνεμον, δὲν ἠδυνήθη ὅχι νὰ βλάψῃ, ἀλλ' οὔτε κἄν νὰ διασωθῇ, καὶ εἶναι πολλὰ φανερόν, ὅτι κατὰ τὸν τρόπον, ὅπου ἔλαβαν οἱ Τούρκοι, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐπληροφορήθησαν, ὅτι μῆτε τὸ νὰ σκῶνῶνται εἰς τὰ πανιά, ὅταν βλέπωσιν Ἑλληνικὰ πλοῖα, ὠφελεῖ, ἀν' τὰ πλοῖά μας λάβωσι τ' ἀναγκαῖα ἐφόδια, θέλουσι κάμει τῶν τε φῶντι θαύματα.

Συνέχεια τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Κ. Καραλάμπους Μάλῃ (ἰδε τὸ προηγούμενον φύλλον).

Τόσα παραδείγματα, μᾶλλον δὲ τόσα παθήματα ἔπρεπε νὰ γίνωσιν καὶ τόσα μαθήματα εἰς ἡμᾶς, καὶ νὰ πασχίζωμεν, ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκλείψῃ, νὰ δώσωμεν εἰς τὴν Ἑριν ἐκεῖνα τὰ ὄρια, εἰς τὰ ὅποια ἐδημιουργήθη νὰ στέκῃ.

Ἡ φύσις ὅχι μόνον τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἐπρόκεισε μ' ὅλα τὰ εἰς αὐτοὺς φαινόμενα πάθη· πάθη ἀναγκαῖα εἰς διατήρησιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀνθρωπίνης, ἡ εἰς ἀνίχνευσιν τοῦ δικαίου καὶ ἀληθοῦς. Διὰ τὸ οἱ Ἕλληνες νὰ βλάπτωνται αἰώνως ἀπὸ τὸ πάθος τοῦτο, καὶ νὰ δυστυχῶν;

Ἄλλο δὲ στοχάζομαι αἷτιον, παρὰ τὴν κακὴν ἀνατροφὴν. Οἱ γονεῖς μας δὲν ἐφρόντισαν νὰ μᾶς ἐξηγήσουν, ὡς πρὸς ἡμᾶς νὰ ἐκτείνωνται, καὶ πῶς πρέπει νὰ γίνωνται περὶ ὁποιοῦδήποτε πράγματος αἱ διαφιλονεικίαι μας, διὰ νὰ μὴ μᾶς προξενῶν τὸς ἀμαρτίας, ὅσα καὶ τὰ διαφιλονεικίαινα πράγματα. Ἀλλὰ μήπως εἶναι καὶ τῶν γονέων μας σφάλμα; Διὰ τὸ νὰ μὴ τ' ἀποδώσωμεν εἰς τὴν πολυκέφαλον ὕδραν, τὴν ἀμάθειαν, τὸ τέκνον τῆς βαρβαρώδους τυραννίας;

Ὅταν λοιπὸν τὸ ἐριστικὸν τῶν Ἑλλήνων εἶναι γέννημα τῆς τερατώδους ἀμαθείας, διὰ τὸ οἱ πεπαιδευμένοι μας, καὶ κατ' ἐξοχὴν ὅσοι εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, καταγίνονται νὰ μεταπλάσσουν τοὺς ἀρτιγεννητούς ἡμᾶς, δὲν φροντίζουν νὰ μᾶς θηλάζουν μετὰ πρᾶότητος τὸ γάλα τῆς οὐρανίου ἀγάπης, καὶ νὰ συστέλουν τὰ πάθη εἰς τὰ ὄριά των;

Κάθε κακὸς λόγος, λέγει ὁ θεὸς Παῦλος πρὸς Ἑφεσίους μὴ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα σας, ἀλλὰ καθὲς καλὸς πρὸς οἰκοδομήν· ἀλλ' ὁ κύριος ἐκδότης τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου, ἀνὴρ μάλιστα μὲ ἱστορικὰς ἰδέας, ὅταν εἰς τὸ 15 φύλλον τῆς ἐφημερίδος του περὶ ἐκλογῆς παραστατῶν καθάπτεται τόσον πικρὰ τῶν προκριτωτέρων Ἑλλήνων, τί οἰκοδομὴν ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ τοῦ πολιτικοῦ μας συστήματος;

Ναί· τὰ σφάλματα νὰ ἐλέγχωνται· πλὴν καὶ ὁ ἐλέγχων πρέπει νὰ ἐξ-ακρίβων τὸ σφάλμα, διὰ νὰ ἐλέγχῃ δικαίως· καὶ πάλιν, ἀποδειχθέντος τοῦ σφάλματος, πρέπει κατὰ τοὺς ἰατροὺς νὰ συγκερῇ τὸν ἐλεγχον μὲ γλυκύτητα, καὶ πολλάκις μὲ παρηκλήσεις κατὰ τὴν χρεῖαν καὶ κατὰ τὰ ὑποκείμενα, προλαμβάνων τὴν ἀπελπισίαν.

ἰδοὺ αὐτολεξεῖ καὶ γραφόμενα εἰς τὸ περὶ ἐκλογῆς παραστατῶν ἄνθρωπον τῆς ῥηθείας ἐφημερίδος.

• Δὲν ἀγνοεῖται ἐκεῖνους, οἵτινες ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν ἀνομίαν ἐθησαύριζον, κολακεύοντες τοὺς τυράννους των, καὶ συκοφαντοῦντες τοὺς ὁμογενεῖς των· πολλοὶ τῶν τοιούτων ἐφάνησαν συνεργοὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας. Μάθετε ὁμῶς, ἀδελφοί Ἕλληνας, ὅτι αὐτῶν ὁ σκοπὸς ἦτον, ὅχι νὰ σᾶς ἐλευθερώσουν, ἀλλὰ καταστρέψαντες τοὺς πρώτους τυράννους, ὑπὸ τοῦς ὁποίους ἐτυραννοῦσαν καὶ ἐτυραννοῦντο, νὰ κατασταθοῦν αὐτοὶ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ μόνον τυράννοι. Ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἐλευθερίαν μας, ἂν τοιούτους ἐμβάσωμεν εἰς τὸν χορὸν τῶν διοικούντων.

Πόσῃν ταραχῇ δύνανται νὰ προξενήσουν οἱ τοιοῦτοι λόγοι, καθέννας ἡμπορεῖ ἐκ πρώτης ἀναγνώσεως νὰ συμπεράνῃ. Διὸ δὲν ἐπρεπε νὰ γράφονταν μὲ τοιοῦτον πικρότατον καὶ ἀπειπιστικὸν τρόπον· ἀλλ' ἂς ἐξετάσωμεν, ἂν ἔχουν τὸν τόπον τους.

Οἱ συνεργήσαντες ὑπὲρ ἐλευθερίας, εἶχον σκοπὸν νὰ θεμελιώσουν νέαν τυραννίαν;

Ποῖα τὰ αἷτια νὰ καταστήσουν εἰς τὰς τρεχούσας στάσεις;

Ἀλλὰ πρέπει νὰ διατρέξωμεν εἰς τοὺς πρὸ χρόνους, διὰ νὰ ἰδῶμεν, ἂν οἱ λεγόμενοι συντύραννοι προσετώτες ἐφρόντισαν ὑπὲρ φωτισμοῦ, ἢ ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους, καὶ ποῖα τὰ αἷτια ἂν δὲν ἐφρόντισαν.

Δὲν ἡμπορεῖ κανεὶς ν' ἀρνηθῇ, πῶς, ἀφ' οὗ οἱ Τούρκοι κατεξουσίασαν καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἦσαν ἀναγκασμένοι νὰ ἐγκολπωθοῦν ἐκ τῶν Ἑλλήνων τοὺς συνεπαικότερους, διὰ νὰ χρησιμεύουν εἰς τοὺς πολιτικούς των σκοπούς· καὶ αὐτοὶ εἶναι οἱ καλούμενοι προσετώτες, ἢ καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοί.

Αὐτοὶ μολονότι δὲν ἡμποροῦν προφανῶς ν' ἀναχαίτισουν τῆς δεσποτείας τὴν θέλησιν, ἀποβλέποντες ὁμῶς πάντοτε πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους, καὶ σχολεῖα ἐσύστησαν κατὰ τὴν τότε κατάστασιν, καὶ τὰ φιλελεύθερα πνεύματα ἐμψύχωναν παντοιοτρόπως, καὶ μὲ κίνδυνον πολλὰς τῆς ζωῆς των.

Τὸ Κοράνι ἐναντίον τοῦ φωτισμοῦ, δὲν ἐσυγχώρει εἰς τοὺς ὑπηκόους τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους σύστασιν σχολείων, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς χριστιανούς· μὴ ὅλον τοῦτο ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα, ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἄλλα ἀκόμη μέρη δὲν ἔλλειψαν σχολεῖα, τὰ ὅποια, ἂν δὲν ἔκαμαν ἄλλο, μᾶς ἐφύλαξαν προσανάμματα τῆς προχρονικῆς μας εὐγενείας καὶ δόξης, καὶ τὰ ὅποια δικαίως πρέπει ν' ἀποδώσωμεν εἰς τὴν προστασίαν τῶν προσετῶτων. (Ἡ συνέχ. ἀκολουθεῖ).

Κύριε συντάκτα τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν.

Ἐπειδὴ κατ' εὐτυχίαν, ὁμοῦ μετὰ τῆς ἐλευθερίας ἡξιώθη ἡ πατρίς καὶ τὸ κάλλιστον καὶ ὠφελιμώτατον πρᾶγμα, τὴν τυπογραφίαν, καὶ δι' αὐτῆς τὰ οὐχ ἦττον ὠφέλιμα Ἑλληνικὰ Χρονικὰ, συντάκτην δὲ αὐτῶν σὲ τὸν φιλογενέστατον πατριώτην, καὶ ὡς ἀληθῶς φιλέλληνα, ὅστις διὰ τὸν πατριωτισμὸν σου, ὅχι μόνον δὲν παύεις, πρὸς ταῖς ἄλλαις εἰδήσεσι νὰ ἐκδίδῃς καὶ εἴτι καλὸν καὶ τὴν ὠφέλειαν τῆς πατρίδος ἀποβλέπων, γέννημα τῆς σοφῆς σου κεφαλῆς, ἀλλὰ προτρέπεις ἕκαστον νὰ πέμπῃ πρὸς σέ, τι κρήνη καλὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος· ταῦτά σου, λέγω, τὰ καλὰ αἰσθήματα ὑπὲρ τῆς πατρίδος παρεκίνησαν καὶ ἐμὲ μὴ ἔχοντα ἰδίον τι, νὰ σοὶ προσφέρω ὥδῃν τινα εἰς τοὺς Ἕλληνας τοῦ καλοῦ καὶ ἀξίου πατριώτου κυρίου Ἰακωβάκη Ρίζου. Τὸ θαυμαστὸν τοῦτο ποιημάτων ἐποιήθη πρὸ δύο ἡδὲ τῶν χωρὶς εἰσέτι κανεὶς τῶν Ἑλλήνων, διὰ τοὺς ὁποίους ἐποιήθη, νὰ δυνήθῃ νὰ τὸ ἀναγνώσῃ. Ἡ ὥδῃ αὕτη πόσον εἶναι ἀξία τοῦ ἡρωϊσμοῦ, τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῶν ἄλλων φυσικῶν προτερημάτων τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγωνιζομένων ὁμογενῶν μας, νὰ παραστήσῃ ἀδυνατῶν μόνῃ ἡ ἀνάγνωσις ἡμπορεῖ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς εὐαίσθητους καὶ φιλοκάλους· περὶ δὲ τοῦ ἀνδρός, ὅστις ἐποίησε τὴν ὥδῃν καὶ πάντῃ ἀνίκανος εἶμι νὰ εἴπω τι περὶ αὐτοῦ, τοῦλάχιστον πρὸς σέ, φίλε πατριώτα, ὅστις ἀγνοεῖς τὸν ἄνδρα, ὁμοίον σου κατὰ τὴν φιλογενεῖαν καὶ πατριωτισμὸν, ἐπειδὴ οἱ λοιποὶ ὁμογενεῖς, καὶ μάλιστα οἱ Κωνσταντινουπολῖται μετὰ θαύματος γνωρίζουσι τὰ μεγάλα του προτερήματα, καὶ μάλιστα τὰ καλὰ καὶ ἐλευθερα φρονήματα· πρὸ δεκαπέντε σχεδὸν ἐτῶν ἀναγιγνώσκουσιν εἰς ἕν ἄλλο του σύγγραμμα, Κ ο Ὑ ρ κ α ὀνομαζόμενον, τὸ ἐξῆς· ἀξιωματικόν.

• Καὶ καχεῖν ὁκαλῶντας σπῆρὰ ἀληθοῦς.

• Ὅτι οἱ πατέρες των ψῆλὰ ἐνα καὶρὸν παύσαν.

τοῦτο μόνον σοὶ λέγω, ὅτι κανεὶς δὲν δύναται νὰ πλησιάσῃ αὐτὸν καὶ νὰ μὴν ἀπέλθῃ θαυμαστῆς αὐτοῦ. Δὲν γράφω μὲ πρὺλῃσιν περὶ τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' ὁμολογῶ, ὅτι ἡ μακρὰ παρ' αὐτῷ διωτριδὴ μου διώρθωσε πολλὰ μου ἐλαττώματα. Τοιοῦτου ἀνδρός ποίημα σοὶ προσφέρω, φίλε, παρακαλῶν νὰ καταχωρήσῃς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικὰ, εὐελπίς ὢν, ὅτι εἰ ἀναγνώσται σου· θέλουν γνωρίζειν περισσοτέραν χάριν πρὸς σέ τὸν ἐκδότην, παρὰ εἰς τὸν ποιητήν. (*)

Ἰγίαινε.

1824 Σεπτέμβ. 12.

Ὁ πατριώτης καὶ φίλος σου Δ. Φιλάρετος.

ΜΕΣΟΛΟΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 76

Τῇ 17 Σεπτεμβ. 1824.

Καύκλιον τὴν 10 Σεπτεμβ.

Πελοποννησίαις τις πρὸ χρόνων ἐβρισκόμενος μὲ τὰ καράβια τοῦ Μεχμέτ ἀλῆ, φυγὼν κατὰ πόντος διὰ νυκτός, καὶ φθάσας σήμερον ἐνταῦθα, ὁμολογεῖ τὰ ἐφεξῆς.

(*) Ἡ ὥδῃ αὕτη εὐρίσκεται εἰς τὸ τέλος τῶν Χρονικῶν.

Ὁ Ἱμπραὶμ-πασσας ἀρχηγὸς ὄλων τῶν ἐν γῇ τε καὶ θαλάσῃ κατὰ τῆς Ἑλλάδος· Αἰγυπτιακῶν δυνάμεων, ἐγραψεν ἀπὸ Ῥόδου πρὸς τὸν πατέρα του μίαν ἐπιστολήν, περιέχουσαν μεταξὺ πολλῶν ἄλλων καὶ τὸ ἐφεξῆς ἀπόσπασμα. . . . . Πολλὰ κακὴν παράστασιν, ὑψηλότατέ μου βεζύρη, μᾶς ἔκαμε περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος· ὁ ἐν Ζακύνθῳ φίλος μας κύριος Γουλιέλμος Κοκκίνης. Ψευδὲς εἶναι ὅτι οἱ Μανιάται ἔχουν ἐριδᾶς μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποστατῶν, καὶ εἶναι διαχωρισμένοι. Δὲν ἀληθεύει παρομοίως, ὅτι ἡ ἀπιστος αὕτη τῶν Ἑλλήνων φυλὴ εὐρίσκεται εἰς ἐμφυλίους διχονοίας, ἀλλ' ἐγὼ μάλιστα τοὺς εὐρίσκω τοσοῦτον ἐνωμένους καὶ σταθεροὺς εἰς τὰ κινήματά των, ὥστε ποτὲ δὲν τὸ ἐφανταζόμην. Τρομεραὶ εἶναι καὶ αἱ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν αὐτῶν δυνάμεις. Καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἀντὶ νὰ τοὺς κακοποιήσωμεν, θέλομεν πάθει ἡμεῖς αὐτοὶ ὅσα δὲν χωρεῖ ὁ νοὺς μας. Διὸ θερμῶς παρακαλῶ τὴν ὑψηλότητά σου ὅπως μὲ δώσῃς τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, ἢ νὰ ἐπιστρέψω πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἢ νὰ κινηθῶ εἰς ὅ· ποιοιδήποτε ἄλλο ἐπιχείρημα κρίνεις ἀρμόδιον εἰς τὴν παρούσαν τῶν πραγμάτων μας κατάστασιν.

Δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι αἱ λημπραὶ τῶν ἀπτόητων καὶ γενναίων θαλασσιῶν μας νίκαι κατὰ τῶν δύο ἐνωθέντων τοῦ τυράννου στόλων, ἔφερον εἰς ἀπελπισίαν τὸν Ἱμπραὶμ-πασσαν, ὅστε βεβαίως νὰ στοχάζεται τὴν ἐστρατείαν τῶν 1824 ὁλοτελῶς χαμένην καὶ διαλελυμένην. Ὁλόκληρον ἕνα χρόνον ἡτοίμαζεν ὁ Αἰγυπτιακὸς σατράπης τὸν πολυἀριθμὸν καὶ μέγαν αὐτοῦ στόλον· ἐξ μῆνης ἐχρεώσθησαν διὰ νὰ φθάσῃ οὗτος εἰς τοῦ Ἀρχιεπελάγου τὴν νερά· μόλις δὲ πλησιάσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀπόλλυται μὲ κατασχύνην τοῦ αἰώνιον.

Ὅλα ταῦτα, ὅχι ὀλιγωτέρῳ δὲ καὶ τοῦ Ἱμπραὶ-πασσα ἡ ἀπειρία, συνετέλεσαν τὰ μέγιστα πρὸς ἐλάττωσιν τῆς τόλμης του καὶ παντελῆ αὐτοῦ ἀπελπισίαν, ὥστε τῶρα βλέπει φανερά καὶ ὁ ἴδιος, ὅτι χωρὶς τῆς ταχείας ἐπιστροφῆς του, σύμπασα ἡ πομπώδης τοῦ ἀλαζόνος πατρὸς του αὐτῆς ἐστρατείας, ἀρχομένου τοῦ χειμῶνος, θέλει ἀποκατασταθῇ δι' ἐλλείψιν ναυτῶν λίξι τῶν μεγαθύμων ἱρώων μας. Οἱ ἄνεμοι (α), καὶ οἱ γενναῖοι τῶν Ἀγγλῶν ναῦται κατέστρεψαν τὸν ἀκαταμάχητον στόλον τοῦ Φιλίππου. Ἐχομεν χρηστὰς ἐλπίδας, ὅτι ὁ κόσμος θέλει ἰδεῖ τὸ αὐτὸ παραδειγμα πάλιν νὰ ἀναγεννηθῇ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πελάγη· θέλει ἰδεῖ ὅποια δύναται νὰ κατορθώσῃ ἕνας λαὸς, ὅταν πολεμᾷ διὰ τὴν ἐρησκειαν καὶ ἐλευθερίαν του· θέλουν ἰδεῖ καὶ ὅλα τὰ Χριστιανικὰ ἔθνη ὅτι ὁ κάθε Χριστιανὸς Ἕλλην ἀποδίδει τὰς νίκας του εἰς τὸ ὑπέρτατον ὄν, ὅπερ ὁδηγεῖ, καὶ ὑπερασπίζεται μέχρι σήμερον τὰ ἱερά αὐτοῦ ἐπιχειρήματα.

Μᾶς βεβαιόουν διὰ τὸν Βαρνακιώτην (καὶ ὅλοι τὸ ἡξεύρουν), ὅτι πρὶν ὑπάρῃ φανερά μὲ τοὺς Τούρκους ποτὲ δὲν ἐφύρεσε λαμπρὰ ἄρματα, οὔτε λαμπρὸν φόρεμα, καὶ τὸ χρυσάφι εἰς τὰ ἐνδύματά του δὲν ἐφαίνετο· ταῖς τετράδας καὶ παρασκευαίς, ὁ Θεὸς φυλάξει νὰ ταῖς χαλάσῃ! κάθε πρωτὶ καὶ κάθε βράδυ, ὁ κόσμος νὰ χαλοῦσε, δὲν ἄφινε τὴν προσευχήν· εἰς τὸ στρατόπεδον μάλιστα, τὸ πουργόν, καθὼς ἐσηκόνετο, ἀφ' οὗ ἐνίβητο ἐτραβηγίτο εἰς ἕνα μέρος· παράμερα, καὶ πολλάκις ἐβγαίνεν καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ ταμπόρι καὶ ἔκκανε μισήν, καὶ μίαν ὥραν τὴν προσευχήν του· πολλάκις ἐπήγεναν τινες, ζητοῦντες τὸν στρατηγὸν ποῦ εἶναι; ἔχει δουλειὰν ἀποκρίνονταν οἱ ἰδιοὶ του, μὴν πᾶς, μωρέ! κάμνει τὴν προσευχήν του ὁ καπιτάνος. Ὅσον διὰ γυναῖκας, ποτὲ δὲν ἐσήκονε τὰ ὀμμάτιά του εἰς πρόσωπον γυνακός, εἰς τοῦτο μάλιστα ξεχωριστὰ ἦτον τὸ παραδειγμα τῆς σωφροσύνης. Τέτοιός ἦτον ὁ Βαρνακιώτης ὅταν ἦτον μὲ τοὺς Χριστιανούς· ἰδοὺ πῶς ἐκατήντησε. Μία χθρὰ Ἀρτινιά, ὀνόματι Εἰρήνη Κουτζουμποπούλα, εἴλκυε τὴν περιέργειαν ὄλων, διὰ τὴν ὠριότητά της· μόλις ὑπῆγεν ὁ Βαρνακιώτης εἰς Ἀρσαν, ἐλησμώνησεν, ὅτι ἔχει γυναῖκα, καὶ παιδιὰ, καὶ οὐκ εἶχεσι τριῶν χρόνων, καὶ ἐκυριεύθη ὅλος ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς καλῆς Εἰρήνης—ὅτι ἤθελεν ἐπιθυμήσει ἡ Εἰρήνη ἐγένετο νόμος ἀπαράβητος εἰς τὸν Βαρνακιώτην· ἐζήτησε μίαν καλὴν κατοικίαν μίαν φορὰν, καὶ ὁ Βαρνακιώτης ἐφίλησε ταῖς ποδιαῖς τοῦ Ὁμέρ-πασσα ἐφένδῃ του, καὶ τῆς ἔβγαλε μπουγιουρδὴ νὰ πάρῃ ἔξω ἀπὸ τὰ καλῆτερα σπήτια τῆς Ἀρσας εἰς κατοικίαν της· πλὴν κάμμία δούλευσις, φαίνεται, δὲν ἐστάθη ἱκανὴ νὰ ὑποχρέωσῃ τὴν Εἰρήνην, ἔπρεπε νὰ τῆς ὑποσχέθῃ τὸ στέφανον, ἢ τὸ καπίνι, καὶ τῶρα ἐτοιμάζεται ὁ Βαρνακιώτης χωρὶς ἄλλο νὰ τὴν νυμφεῖθῃ. Ἰδοὺ τι φανερώνει ἕνα γράμμα ἰδιαιτέρον περὶ τοῦ Βαρνακιώτου· αὐτὸν ἔχω κένενα νέον ἐδώκε νὰ σὲ φανερώσω, ἐκτὸς μόνον ὅτι ἤλθεν ὁ Ν. ἀπὸ τὸ ὄρδι τὸ Τούρκικο εἰς τὸν Κάλαμον, καὶ λέγει παρήρησας, πῶς ἤθελεν τραβιχθῇ ὅλοι οἱ Τουρκολάτραι ἀπὸ τὸν Ὁμέρ-πασσα, καὶ βλέποντας ἐξῆς ὁ Ὁμέρ-πασσας, τοὺς εἶπεν, ὅτι προσμένετε κάμμιαν δεκαργιὰν ἡμέρας ἀκόμη, μήπως καὶ ἔλθῃ ὁ στόλος τοῦ Μεχμέδ' ἀλῆ, καὶ τότες εἴμασθε ὅλοι καλὰ, εἰδὲ μὴ φεύγομεν ὅλοι μαζί· ἀκόμη εἶπε καὶ τοῦτο ὁ Ν. ὅτι ὁ Βαρνακιώτης βέβαια τὴν ἀγάπησε τὴν κυρὰ Εἰρήνην.

(α) Ἡ Εἰσεσθέντα τῆς Ἀγγλίας ἐχάραξε μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ στόλου τοῦ Φιλίππου νόμισμα τι, εἰς τὸ ὅποιον ἐφαίνετο μία ναῦς· παλαιόσα ἐναντίον τῶν κυμάτων, μὲ τὴν εὐγενῆ καὶ ἀπλουστεύτην ταύτην ἐπιγραφὴν. « Deus afflavit ».

νην, μάλιστα τὴν ὑπεσχέθη, ὅτι, τὸ φθινόπωρον θὰ τὴν στεφανώθῃ· ἔκοψε καὶ αὐτὸς ἓνα πικρὸν χρυσὸν διὰ 700 γρόσια, καὶ δύο φλοκάτας πρὸς 500 γρόσια, ἡ φορεσιὰ ὅλη εἶναι τέτοια, ὅπου κάμμιαν φορᾷν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ δὲν ἐφόρεσε. Ὁ γυναικάδελφος τοῦ Γιώτη, ἀδελφοῦ τοῦ Βαρνακιώτου, τὸν ἔγραψεν εἰς Κάλαμον διὰ ἀπὸ τοῦτον δὲν εἶναι κάμμία ἐλπίδα, ἐπειδὴ καὶ ἔπεισον ἄλλοι ἡ γνώμη του, πλὴν εἶναι, καὶ εἶναι ἐντροπή μας, Γιώτη, νὰ τὰ γράψω, ὅθεν ἐσὺ κύτταξαι νὰ κάμης κυβέρνησιν, νὰ μὴ γίνωμεν ξένοι ἀπὸ τὴν πατρίδα μας.»

Αὐτὴν τὴν μεταβολὴν ἔπαθεν ἡ σωφροσύνη τοῦ Βαρνακιώτου ἀπὸ τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν κυρὰ Εἰρήνην· τί ἔπαθε δὲ καὶ ἡ λοιπὴ του ἡθικὴ ἀπὸ τὴν ἀγαπὴν τοῦ πρὸς τὸν Ὀμέρ-πασσαν ἐφένδην του, ὅλος ὁ κόσμος τὸ ἤξεύρει.

Συνέχεια τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Κ. Χ. Μάλη.

Οἱ Τούρκοι, οὔτινες ἔστησαν τὰς σημαίας των εἰς τὰ τεῖχη τῆς Βιέννης, δὲν ἐδυνήθησαν ὅμως νὰ ὑποτάξουν μίαν φρούκταν Σπαρτιάτας. οἱ ὁποῖοι ἀποσυρθέντες εἰς μίαν ἀραν τῆς Πελοποννήσου, ἐφέροντο πάντοτε καταφρονητικῶς εἰς τὰς δυνάμεις τῶν Σουλτάνων. Ἀκόμη ὀλιγώτεροι φιλελεύθεροι· Ῥουμελιώται καὶ Πελοποννήσιοι, διςπληνόμενοι εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος μὲ σταυροφόρους σημαίας, ἐπολέμουν τὴν ἡμισέληνον.

Νὰ εἰπώμεν, ὅτι οἱ Τούρκοι ἔως ἐδῶ ἐκένωσαν τὰς δυνάμεις των, καὶ δὲν ἐδύναντο νὰ καθαρίσουν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοιούτους προκρούστας, ἢ νὰ ἐλευθερώσουν τὴν Πελοπόννησον ἀπὸ τὰς ἐνοχλήσεις τῶν Σπαρτιατῶν; ὅχι βέβαια.

Ὁ πετρώδης, λέγουν, τόπος τῆς Μάνης δὲν ἦτον περιμάχητος· ἐπειδὴ, ἂν οὐ ἐκυριεύετο, δὲν ἐδίδοι προόντα ἀνάλογα μὲ τὰς θυσίας τοῦ πολέμου· ἀλλὰ ποῖος δὲν θυσιάζει πολλοὺς θησαυροὺς, μάλιστα Σουλτάνος, διὰ νὰ μὴν ἔχῃ εἰς τὸ πλεονέκτημα τοῦ ἐχθροῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐφοβεῖτο νὰ χάσῃ τὴν Πελοπόννησον, καθὼς καὶ τὴν ἔχασεν ἡ Πόρτα εἰς διάστημα 115 ἡμερῶν;

Εἶναι λοιπὸν προφανές πῶς ἡ πολιτικὴ φρόνησις των πλησιαζόντων τοὺς Τούρκους προεστίων ἐφύλαξε τὴν Μάνην, καὶ τοὺς φιλελεύθερους εἰς τὸν Ταύγετον, εἰς τὸ Κρόνιον, εἰς τὴν Κυλλήνην, εἰς τὸν Ὀλυμπόν, εἰς τὸν Παρνασσόν καὶ ἄλλα μέρη· ἐπειδὴ, διὰ αὐτοὺς δὲν ἐσκόπεον νὰ ρίψουν ποτὲ τὴν τυραννίαν, δὲν ὑπερασπίζοντο ψωμίζοντες τοὺς φιλελεύθερους μὲ κίνδυνον ζωῆς, διὰ τοὺς ὁποῖους πολλοὶ ἐθανατώθησαν, καὶ τοὺς ὁποῖους νὰ λέγω ὀνομαστί, εἶναι ἀφόρητος πολυλογία, μᾶλλον Μάνη ἤθελεν ὑπάρχει.

Ἡξεύρει ὁ ἱστορικός, πόθεν ἐκινήθη ἡ ἀποστασία κατὰ Τούρκων περὶ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, καὶ ποῖοι συνήργησαν εἰς αὐτὴν μὲ τὴν θυσίαν τῆς προεστικῆς δόξης των διὰ τὴν ἐλευθερωθῆν ἡ ἀναξίως δουλωμένη Ἑλλάς· διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὅλων τὰ ὑπάρχοντα ἐδημεύθησαν, καὶ ἀκολούθως ἐπληρώοντο πανταχοῦ δι' αὐτὰ ξεχωριστὸς φόρος!

... Ἄν ἀποβλέψῃ τις εἰς τὴν γενικὴν τοῦ ἔθνους ἀμάθειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει φθάσει κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα· ἂν ἀπαθῶς ἴδῃ καὶ τὸν ξεσχισμένον ἔλεγχον πρὸς τὸ ἱερατεῖον, εὐκολα καταλαμβάνει, δι' ὁποίας αἰτίας ἐδράδυναν νὰ μεταδοθῶν τὰ φῶτα τῆς παιδείας εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἄλλ' ἐκέρδιζαν πλούτους οἱ κυλακεύοντες τὴν ἀνομίαν των τυράννων εἴτε κοσμικοὶ εἴτε ἀρχιερεῖς, κατατρέχοντες καὶ συκοφαντοῦντες τοὺς ὁμογενεῖς των! Τὰ δευτέρα δὲν μὲ φαίνεται νὰ ἔχουν τὸν τόπον τοῦ παντελῶς· ἐπειδὴ καταδρομὴν ἀπὸ μέρους αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν καὶ συκοφαντίαν δὲν ἴδομεν· ἢ καὶ ἂν ἔγινε ποτε τοιοῦτον, εἴη μοναδικόν, καὶ ἀπὸ ἀνθρώπων οὐτιδανόν. Ἄν δὲ κατατρέχοντο μετὰ τῶν οἱ προσεστώτες, ἔζημιωναν ἑαυτούς· τοῦτο δὲ, ὅχι μόνον ἠκολούθει εἰς τὴν Τουρκίαν, ἀλλὰ γίνεται καὶ εἰς ὅλας τὰς Διοικήσεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τῆς ἀνισότητος των πολιτῶν.

Ἄν ἐξαίρεσωμεν τοὺς αὐθέντας τῆς Βλαχομπογδανίας, δὲν βλέπομεν εἰς τὴν τάξιν των προεστώτων μὲ θησαυροὺς, ὑπερόγκους ἀνθρώπους, ἀλλὰ μὲ οὐσίας μετρίας, τὰς ὁποίας, ἢ κατὰ κληρονομίαν διαδέχθησαν ἀπὸ τοὺς πατέρας των, ἢ τὰς ἀπέκτησαν μὲ κίνδυνον, ὑπερασπιζόμενοι διὰ πολλοὺς χρόνους τὰς ὑποθέσεις τοῦ λαοῦ.

Πολλόταται ὑποθέσεις καὶ σχεδὸν αἱ περισσώτεραι ἰδιορθώνοντο μὲ μικρὰς ποσότητας χρημάτων, ἐν ᾧ, ἂν οἱ Τούρκοι ἔμειναν εἰς τὴν διάκρισιν των, ἂν οὐ ἐπιώχίζον τοὺς Ἕλληνας σφίγγοντες ἔως τὸν λαίμω, ἠθέλαιν τοῦ; κάμει πρὸ πολλοῦ νὰ προκρίουν, καθὼς οἱ Ἄλβανοὶ τὸν Μωαμετισμόν· ἄρα δὲν ἦτον δίκαιον ν' ἀπολαμβάνουν τι διὰ τοὺς κόπους καὶ κινδύνους των; ἢ δὲν πρέπει νὰ τρώγῃ καὶ τάλωγον κἀνὲν στάχιν εἰς τὸ ἄλων;

Διὰ νὰ κατορθώνονται ἐπὶ Τουρκίας εὐκολώτερον αἱ ὑποθέσεις τοῦ λαοῦ, ἐτύμπερε πολὺ τὸ ἐξωτερικόν. Ὁ προεστώτης ἔπρεπε νὰ παρρησιάζεται ἀναλόγως, ὅτι ἀλλέως ἤθελε καταφρονεῖται χωρὶς νὰ δύναται νὰ πράξῃ μηδέν. Καὶ ἴδωθ πόθεν οἱ ἀρχιερεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως τόσον ἐπὶ τῶν Χριστιανῶν βασιλέων, ὅσον καὶ ἐπὶ Τουρκίας ἄρχισαν νὰ μετενδύονται εἰς τὸ λαμπρότερον. Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὅσοι κοσμικοὶ ἐκκλησιαζόντες τυράννοισιν.

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

Ἀναφερὰ τοῦ ναυάρχου τῆς Σπερδίου: ναυτικῆς μείρας, κυρίου Γεωργίου Ἀνδρούτσου, πρὸς τὴν τριττὴν διοίκησιν τῶν Πεζῶν.

Σὰς εἰδοποιῶ, ὅτι εἰς τὰς 24 τοῦ ἡδὴ λήγοντος, φθασάντων καὶ τῶν ὑπὲρ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ὑποναυάρχου πλοίων μας ἀπὸ Πάτμου, καθὼς καὶ τὰ ἄλλα τῶν Ἰδραίων καὶ Ψαρριανῶν, ἀπεφασίσαμεν ν' ἀπέλθωμεν κατὰ τῶν ἐχθρικών στόλων τῶν εἰς Κῶ καὶ Ἀλικαρνασσόν, μὲ τὸ ἐξῆς σχέδιον: ἐκ τῶν πυρπολικῶν 6, καὶ ἐκ τῶν πολεμικῶν 20, δέκα Ἰδραῖοι καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ὑποναυάρχου Σαχτούρη, καὶ 6 ἐκ τῶν ἡμετέρων, μ' ἄλλα τέσσαρα τῶν Ψαρριανῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἡμετέρου ὑποναυάρχου κυρίου Γιάννη Ἀναστάση, ν' ἀπέλθουν, προπορευομένων τῶν πυρπολικῶν, καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου πλοῖα ἀκολουθοῦντα, νὰ λάβουν θέσιν τὰ Τζά:αλα, καὶ νὰ περιστρέφονται μέχρι τῶν ἀνέναντι τῆς νήσου Καλύμνου, διότι ἀναγκαίως ἔπρεπε νὰ βαστώμεν αὐτὴν τὴν θέσιν διὰ τὸ στενὸν τοῦ πορθμοῦ, ὡς ὅσας εἶναι γνωστὸν, καὶ διότι ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ τὴν Ἀλικαρνασσὸν μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Πιτέτζι, ἦτο κατ' ὅλην τὴν ἑκτασιν μὲ τὰ πλοῖά του, καὶ διὰ τὴν ὑποψίαν μὴ, ἀφ' οὗ ὅλοι εἰσέλθωμεν εἰς τὸν πορθμόν, μᾶς ἀποκλείσῃ ὡς ἔχων ὅλας τὰς θέσεις ἐδικὰς του ἱκανῶς δυνατάς.

Ὅλοι δὲ συνάμα τόσον τῶν πολεμικῶν, ὅσον καὶ τῶν πυρπολικῶν πλοίων μας τῶν διορισθέντων οἱ πλοῖαρχοι ὤρμησαν μὲ ἀμίμητον γενναϊότητα, καὶ συμπλακέντες μετὰ τῶν ἐχθρικών πλοίων, ἐπολέμησαν γενναϊότητα, ὥστε ἐρεψαν φεργάδας τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ (ὅστις δὲν ἔχει λάβει μόνος τοῦ εἰσέτι πείραν τῶν Ἑλληνικῶν δυνάμεων) καὶ αὐτὸ τοῦ Τοπάλη τὸ βατζίλον, τοῦ ὁποῖου φεύγοντος συνεθλάσθη ἡ ἀντίνα τοῦ μεσαίου καταρτίου του, ἢ ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν τοῦ μπράτζου, ἢ ἀπὸ τὸν ἀπροσδόκητον πυροβολισμόν τῶν Ἑλλήνων. Διὸ καὶ ἐδόθη εἰς φυγὴν, καὶ διευθυνόμενον κατὰ τὴν Ἀλικαρνασσόν, ἄραξεν.

Ἐκ τούτου δὲ πολλοὶ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου, φιλοτιμούμενοι, καθὼς καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων οὐκ ὀλίγοι παρὰ τὸν διορισθέντα ἀριθμόν, ἐκίνησαν μὲ τόσῃ ὀρμῇ, ὥστε περιπλεχθέντων, δὲν διεκρίνετο τις ὁ ἡμέτερος, καὶ τις ὁ ὑπεναντίος. Τὰ πυροβόλα ἀμφοτέρων ἐπιπτον ἀδιάκοπα ὡσεὶ χάλαζα, καὶ ὁ κρότος ἰκούετο πανταχοῦ φθορὸς, καὶ τρομέρος, διότι ἐπυροβόλουν οἱ ναυμαχοῦντες, ἐπυροβόλουν τὰ φρούρια, ἐπυροβόλουν καὶ οἱ εἰς τὴν ἄγκυραν, καὶ οἱ εἰς τὰ πανία, καὶ πᾶς τις, βλέπων τὴν τοιαύτην φρικτὴ ναυμαχίαν, καὶ τὴν τόλμην τῶν Ἑλλήνων, ποτὲ δὲν ἐπίστευε νὰ μὴ καταδυθῶν ὅλα τὰ εἰς τὸ στενὸν πλοῖά μας, ἀπὸ τὰ πλωτὰ πυροβόλα τοῦ ἐχθροῦ· μ' ὅλον τοῦτο καὶ τὰ πλοῖα καὶ οἱ ναῦται μὲ τοὺς πλοῖαρχους διεσώθησαν, προξενήσαντες βλάβην, οὐ τὴν τυχούσαν, εἰς τὸν ἐχθρόν.

16 στρατηγία ἐκ τῶν φορτηγῶν τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ, καθὼς βεβέκως ἐπληροφόρηται ἀπὸ Ἀγγλικῶν ἐμπορικῶν πλοίων τυχὼν ἐκείσε, διὰ τὸν φόβον τὰ ἐπισώρευσαν εἰς τοὺς βράχους τοῦ Πιτέτζι. Ὁ κοτζιαμπάσης τοῦ Τοπάλη, ἔχων παράνομα τῶν 50 ἐνόπλων ἐχθρῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ταχτήρ καπετάνου, ὤρμησε διὰ νὰ ζωγήσῃ ἓνα πυρπολικὸν πλοῖον Ψαρριανόν, πλὴν δὲν ἀπέφθικε τὴν δίκην τῶν Ἑλλήνων, ἐθραύσθη μέρος ὑπὸ τοῦ πλοῖαρχου Ἀναργύρου Ἀμπέση καὶ ἐτελείωται ὑπὸ τοῦ Γιάννη Σάντου. Διέσωσαν δὲ μόνον ὀλίγους τινας καὶ αὐτοὺς τραυματίας (τοὺς δὲ λοιποὺς μὲ τὸν Ταχτήρ καπετάνον τοὺς ἐθανάτωσαν) νὰ ἀπέλθουν εἰς τὸν Τοπάλη, καὶ εἰς τὸν ναύαρχον τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου μὲ τὸν Κατζομπάσην νὰ φέρουν τοὺς πεσόντας, καὶ νὰ κηρύξουν τὴν ἀμίμητον γενναϊότητα τῶν Ἑλλήνων, ἥτις ἤθελε φανῇ πλέον μεγαλητέρα, ἂν δὲν προελάμβανεν ἡ νύξ. Ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου, φοβηθεὶς τότε, ἐξελθὼν ἐκ τοῦ πλοίου του, ἀπῆλθεν εἰς τὸ φρούριον τῆς Ἀλικαρνασσὸς διὰ νὰ προφυλαχθῇ.

Ἡ ναυμαχία ἤρχισεν ἀπὸ τὰς ὀκτὼ καὶ ἡμισυ ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ διήρκεσε μέχρι τῶν τριῶν ὥρων τῆς νυκτός· ἂν καὶ ὁ ἀὴρ ἦτον μετριώτερος, καὶ ὀλίγον τι εὐργατικὸς εἰς ἡμᾶς, αὐτὴ ἡ ἡμέρα ἤθελε εἶσθαι ἢ λαμπρότερα διὰ τὴν Ἑλλάδα· διότι ἐν πυρπολικῶν ἦτον ἱκανὸν νὰ κατακαύσῃ ὅλα τὰ ἐχθρικά πλοῖα κατὰ τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν ἀραμένα.

Ἄξιόν δὲ θαυμασμοῦ εἶναι, ὕστερον ἀπὸ τόσῃ θραύσιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ τόσον πυροβολισμόν ἐχθρικών κατὰ τῶν ἡμετέρων, διότι δὲν ἐβλάφθη κανείς, καὶ τοῦτο τὸ χρεωστούμεν εἰς τὴν ἀκαταμάχητον ἀντίληψιν τοῦ Θεοῦ, εἴμῃ δύο πυρπολικά, τὸ ἐν Ψαρριανόν, καὶ τὸ ἄλλο τῶν Ἰδραίων, ἐχάθησαν εἰς τὴν ναυμαχίαν ταύτην· διότι εἰς μὲν τὸ Ψαρριανόν ἔπεσαν ἐπάνω του, κατὰ συμβέβηκός, τὸ πλοῖον τοῦ Ἀραπογιάννη Ἰδραίου εἰς τὴν περιστροφὴν του, διὰ τὴν στενότητα τοῦ πορθμοῦ, καὶ τοῦ ἔσπασε τὸ κατάρτιον τῆς πρῶτης του, καὶ οὕτως οἱ πυρπολισταί, μὴ ἔχοντες τρόπον πῶς ἀλλέως νὰ τὸ οἰκονομήσουν, τὸ κατέκαυσαν, τοῦ δὲ ἄλλου τῶν Ἰδραίων μπάλα ἐχθρικὴ τὸ κατέκοψε τὸ γράντο τζιμπούκι ἔως εἰς τὴν καπελαδούραν τοῦ τριγέτου, καὶ τρυπημένον τὸ κατεδύθησαν.

Εἶναι σχεδὸν ἀπίστευτος ἡ τόλμη καὶ ἡ καρτεροψυχία γενικῶς, καὶ

τῶν πυρπολιστῶν, καὶ τῶν πλοιαρχῶν μας, διότι αὐτοὶ δὲν ὁμοιάζουσιν ἀνθρώποι, ἀλλ' ἄλλοι τινες ἐκτὸς τῆς ὑδρογείου σφαίρας, οἱ ὅποιοι ὥρμουσαν ὡς λέοντες εἰς τοὺς ἐχθροὺς, μὴ ψηφῶντες παντελῶς τὸν ἀκατάπαυστον πυρβολισμόν τοῦ ἐχθροῦ.

Ταύτην τὴν γενναϊότητα θέλουν τὴν διακηρύξει καὶ ἄλλοι οἱ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς εἶναι καὶ ὁ κύριος Κλήνφορντ, ὁ ναύαρχος τῆς Ἀγγλικῆς θαλασσίας μοίρας τοῦ Αἰγαίου πελάγους, τυχὼν ἐκεῖ θεατῆς τῆς ἐνδόξου ταύτης ναυμαχίας εἰς ἓνα τοιοῦτον πορθμὸν στενώτατον, καὶ πολλὰ ἐναντίον εἰς τῆς ναυμαχίας τοὺς νόμους.

Ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ ὅλους μὲν τόσον ἐκ τῶν Ὑδραίων, ὅσον καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων, ὅσοι ἔκαμαν τὸ χρέος των, ἐξαιρέτως δὲ ἐπαινῶ τὸν γενναϊότατον ὑποναύαρχον κύρ Γιάννην Ἀναστάση, καὶ γενναϊοτάτους πλοιαρχοὺς τὸν τε Ἀνδρέην Λεμπέσην, Γιάννην Σάντου, καὶ Γκίκα Τζιοῦπα, τοὺς ὁποίους κρίνω χρέος μου νὰ συστήσω καὶ εἰς τὴν πατρίδα. διότι ἐστάθησαν τὰ μόνον παραδείγματα τῆς ἀρετῆς καὶ γενναϊότητος εἰς ταύτην τὴν ναυμαχίαν.

Μένοντές δὲ ἐνταῦθα εἰς τὸν Γέροντα, ἐμάθαμεν σημαντικῶς, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου, φάσας εἰς Κῶ, ἔμαθεν, ὅτι τὰ εἰς τὴν Πελοπόννησον μέρη, εἰς τὰ ὅποια ἐμελλε νὰ κάμῃ ἀπόβασιν, εἶναι ἱκανῶς ὠχυρωμένα, καὶ ὅτι τὰ πράγματα πολιτικῶς τῆς Πελοποννήσου, ἀλλάξαντα μορφήν, τὸν φοβίζουσιν νὰ προχωρήσῃ παραιτέρω. Διὸ καὶ ἐστεῖλεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, πρὸς τὸν πατέρα του, ταχυδρόμον νὰ τὸν διερρήξῃ με δευτέραν του δεαταγὴν τί πρέπει νὰ κάμῃ, διὸ καὶ πρὸς πληροφориάν σας.

Ἐλάβομεν μὲ τὸ ἀπὸ τὰς 14 τοῦ ἡδὴ λήγοντος πρὸς ἡμᾶς γράμμα σας, καὶ τὴν ἐσώκλειστον δευτέραν διαταγὴν τῆς Σ. Διοικήσεως, δι' ἧς μᾶς ἐπιτάττει, καὶ μᾶς ὁδηγεῖ νὰ φερθῶμεν με τοὺς κυβερνήτας τῶν Εὐρωπαϊκῶν φορτηγῶν πλοίων τοῦ Μεχμέτ Ἀλή φιλανθρώπως. Διὸ καὶ θέλωμεν ἀκολουθήσει, ὡς μᾶς γράφετε. Μένω μὲ τὸ ἀνῆκον ἐσθας.

Τῇ 26 Αὐγούστου 1824 ἐκ τοῦ Γέροντος. Ἐν τῷ ναυαρχ. πλοίῳ, Παγκρατίῳ.
Ὁ συμπολιτὴς ὑμῶν καὶ ναύαρχος Γ. Ἀνδρούτζου.

Ἐστὶ ἀπὸ 29 Αὐγούστου.

Με μεγάλην μου χαρὰν σὰς ἀναγγέλλω τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκαταμάχητος ἀντίληψις ἐνήργησε καὶ αὖθις τὸ νὰ κατατροπώσωμεν τὸν ἐχθρόν. Χρὲς ἀφ' ἑσπέρας, κατὰ τὰς 8 ὥρας σχεδόν, ἐν ᾧ ὁλος ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἦτον ἀραγμένος εἰς τὸν Γέροντα, τέσσαρα πλοῖα κατασκοπεύοντα συναπαντήθησαν με πέντε βρίκια, καὶ μίαν γολέταν τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὴν Κάλυμνον, καὶ ἀκροβολιζόμενα. διήγειραν εἰς φιλοτιμίαν ὅλον τὸν στόλον νὰ σηκωθῇ εἰς τὰ πανία, ὥστε νὰ τὰ κα-αδιώξῃ μέχρι τῆς Κῶ, καὶ Ἀλικαρνασσῶ, ὅπου ἦσαν καὶ οἱ δύο πολυσύνθετοι στόλοι. Τὸ κίνημά μας τοῦτο ἐφόβισε πολλὰ τὸν ἐχθρόν, καὶ τὸν ἔβιασε νὰ σηκώσῃ ὅλον τὸν στόλον εἰς τὰ πανία, διότι ὁ καιρὸς ἦτον μάλλον εἰς ἡμᾶς εὐεργετικὸς, πνέων μαίετρον, παρὰ εἰς τὸν ἐχθρόν. Ἡμεῖς μὲν ἀπερχόμενοι, δὲν ἐπροχωρήσαμεν, παρὰ μέχρι τῶν Τζατάλων, καὶ ἔτι πρὸς, διὰ νὰ ἀποφυγῶμεν ἀπροσδόκητόν τινα ζημίαν, ὡς ἐκ τῆς σι-νότητος τῆς θέσεως τοῦ τόπου, καὶ ἔπειτα ὁπισθοδρομήσαμεν, περιστρεφόμενοι μεταξὺ Καλύμνου, καὶ τῶν ἀνατολικῶν παραλίων. Ὁ δ' ἐχθρὸς, τοῦτο βλέπων, ἐνόμισεν, ὅτι ἡ προλαβούσα εἰς τοὺς Ἑλληνας γενναϊότης ἀπεμαράνθη, καὶ ὁ ἐνθουσιασμός, καὶ ὁ ἐνθέρμος ζήλος τῆς πατρίδας ἀπεσβέσθη. Διὸ καὶ τὴν νύκτα ὅλην μᾶς ἠκολούθει ὁπισθεν, καὶ τὸ πρῶτ' ἀπροσδοκῆτως ἐξημερώθημεν, οὐ πολλὰ μακρὰν ἀπέχοντες ἀπ' ἀλλήλων, καθ' ὅλα ἐναντίοι, αὐτοὶ μὲν ἔχων τὰ σοβράνα, ἡμεῖς δὲ τὰ σοαβέντω, αὐτοὺς ἀέρα, ἡμεῖς γαλήνην. ἀλλ' ἡ γενναϊότης τῶν Ἑλλήνων δὲν ἐκλονίσθη τελείως διὰ τοῦτο, ἀλλὰ, συνεργῶν ἕκαστος νὰ κινήσῃ τὸ πλοῖόν του με τὴν βάρκαν του, μὴ ψηφῶν παντελῶς τὸν ἐρίγδουπον πυρβολισμόν τοῦ ἐχθροῦ, ἠλπίζον, ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς, καὶ οὐδεὶς καθ' ἡμῶν, τοῦ ὁποίου ἡ δόξα καὶ ἡ ἀντίληψις ἐφάνη με τὰς χρυσυγαῖς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου εἰς τοὺς Ἑλληνας. Ἀπροσδόκητος ἄνεμος, πνεύσας ἀπ' ἀνατολῶν, ὀλίγος μὲν, ἀλλὰ πολλὰ εὐεργετικὸς, ὅστις, ἐν ᾧ ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐπαπειλεῖ θραῦσιν, ἐδοθήσῃ τὰ πλεότερα ἐκ τοῦ Ἑλληνικ. στόλου πλοῖα νὰ παρέλθουν τὸν ἐχθρόν, καὶ νὰ πέσουν εἰς ἄνεμον περισσότερον, καὶ πολλὰ ἐπιτῆδειον κατὰ τῆς θραύσεως τοῦ ἐχθροῦ, ὅς ἐ ἤρχετο καθ' ἡμῶν μ' ὅλην τὴν Ἀσιατικὴν ἔπαρσιν, καὶ ὄγκον, καὶ περὶ πλέον ὁ Αἰγυπτιακὸς ναύαρχος μὲ μεγάλην ὁρμὴν, φιλοτιμούμενος ἴσως ν' ἀποπλύνῃ τὸν παρελθόντα ῥύπον τῆς κατασχύνης, τοῦ φόβου, καὶ τῆς μικροψυχίας τῆς ἐν Ἀλικαρνασσῶ, ἀλλ' ἀντεκρούσθη ἀξιόλογα. Ὑστερον ἀπὸ μίαν τακτικωτάτην μάχην, καὶ ἄπειρον πυρβολισμόν, διευθύναντες τὰ πυρπολικά πλοῖα κατ' αὐτοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων ἐν Ὑδραϊκῶν ἐπέπεσε κατὰ τὴν 3 ὥραν τῆς ἡμέρας εἰς ἓν βρίκιον Αἰγυπτ., τοῦ ὁποίου κατέκλυσε ὅλην τὴν πρύμνην, πούμνην, καὶ μαίετρον μόνον, καὶ ἔπειτα τὸ ἐπρόλαβον, καὶ τὸ ἐσθυσαν με ταῖς τρούμπαις. Τὸ αὐτὸ δὲ διεδέχθη ἄλλο πυρπολικόν, πλὴν μὴτ' αὐτὸ ἐτελεσφόρησε τίποτε. Τελευταῖον δὲ τὸ διαδέχεται ὁ Λάζαρος Μουσοῦς, πλὴν οὐτ' αὐτὸς δὲν τὸ διέφθειρε με τὸν πυρπολισμόν τόσον, ὅσον με τὸν κατὰ πρύμνην κτύπον του, ἐπιπέσας εἰς

αὐτὸ με ὁρμὴν, καὶ τὸ κατεβύθισε, προσφέρων αὐτὸ θυσίαν εἰς τὸν Π. σειδῶνα με ὅλους τοὺς ἐν αὐτῷ ναύτας καὶ στρατιώτας. Τοῦτο ἔκαμε τὸν ἐχθρόν ν' ἀκινήσῃ με περισσότεραν ὁρμὴν, καὶ ν' ἀλλάξῃ θέσιν, καὶ ὁ μὲν Αἰγυπτ. ν' ἀκινήται ἀπ' ἀνατολῶν, ὁ δὲ Βυζαν. ἀπὸ δυσμῶν, ζητῶν νὰ μᾶς βάλῃ εἰς τὴν μέσην· ἀλλ' τὸν αὐτὸν καιρὸν διηρέθμεν καὶ ἡμεῖς· καὶ εἰ μὲν ἐκτύπον τὸν Βυζ. κατὰ δυσμᾶς, οἱ δὲ τὸν Αἰγυπτ. κατ' ἀνατολᾶς, καὶ ναυμαχούντες ἐπροχωρήσαμεν μέχρι τοῦ Γέροντος, ὅπου κατὰ τὰς 6 ὥρας ἐπιέσαμεν εἰς μίαν φοργάταν Τουνεζινικὴν, κανον. 44 τὴν ὁποίαν, ἀφ' οὗ ἐπολεμήσαμεν γενναϊότατα, διευθύναντες δύο πυρπολικά Ὑδραϊκά, τὸ ἐν ἐκ δεξιῶν, τὸ δ' ἐξ ἀριστερῶν, καὶ τὴν κατεκαύσαμεν με ὅλους τοὺς ναύτας καὶ στρατιώτας, οἱ ὅποιοι ἦσαν ὑπὲρ τοὺς 300. Ἐξωγήσαμεν τὸν καπιτάνον τῆς πυρποληθείσης φοργάτας, ὅστις ἦτον ναύαρχος τῆς Τουνεζινικῆς μοίρας, πρὸς δε, καὶ τὸν Μπίμπασην τοῦ Μεχμέτ Ἀλή, μ' ἄλλους ναύτας καὶ στρατιώτας. Οἱ ἐχθροὶ δὲν ἐδυνήθησαν ν' ἀντισταθοῦν εἰς τὴν ἀμίμητον γενναϊότητα τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, κατανικημένοι καὶ κατησχυμένοι, ζητοῦντες καὶ αὖθις τὴν Κῶ, καὶ Ἀλικαρνασσόν, νὰ διασώσουν καὶ ἑαυτοὺς, καὶ τὰ πλοῖά των.

Αὕτη ἡ ἡμέρα θέλει εἶσθαι ἀξιωμακόμενος εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς πα-ρούσης ἐποχῆς τῶν Ἑλλήνων, καὶ σχεδὸν ἀπαράδειγματος διὰ τὴν καρτεροψυχίαν ὅλων τῶν πλοιαρχῶν καὶ πολεμικῶν καὶ πυρπολικῶν, οἱ ὅποιοι ἔτρεχον ὡς ὑπόπτεροι ἀετοὶ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, μηδὲ ὁλως πτοούμενοι, καὶ δὲν ἔπαυον, ἀν δὲν ἐνίκων, καὶ κατεδίωκον τὸν ἐχθρόν, ὥστε νὰ στήσουν τρόπαιον θριαμβευτικώτερον παρὰ τὰ κατὰ τὴν Σάμον, μετὰ τὸν Γέροντα, καὶ τῆς νήσου Λέρου. Διὸ καὶ χαίρετε, χαίρωμεν, δόντες δόξαν τῷ Θεῷ, διότι ἐθραύσθη εἰς μέρος καὶ ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος, ὅστις ἤρχετο με τοῦ Ξέρξου τὴν ἀποσκευὴν καὶ πνεῦμα, νὰ καταδουλώσῃ τὴν Ἑλλάδα, ἔλαβε μὲν τὴν τύχην ἐκείνου, δὲν μένει δὲ ἀμφιβόλια, ὅτι διελύθη καὶ αὐτοῦ τὸ σχέδιον, καὶ ἀπῆλλάγη ἡ Ἑλλάς. Ἐλπίζομεν δὲ, ὅτι φεύγοντες κατανικημένοι, καὶ κατησχυμένοι καὶ αὖθις εἰς τὴν Κῶ, καὶ Ἀλικαρνασσόν, ἐκεῖθεν πλέον νὰ μὴν ἐξεέλθουν, εἰμὴ ἀφ' οὗ εὗρουν περίσσειαν ἀρμοδίας νὰ ἀπέλθουν ὁ μὲν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁ δὲ εἰς Αἴγυπτον.

Εἰς ταύτην τὴν ναυμαχίαν ὅλοι, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἔκαμαν τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος των, πολεμοῦντες τὸν ἐχθρόν ὡς καλοὶ πατριῶται· ἥριστευσάν δὲ ἐκ τῶν ἡμετέρων ὁ ὑποναύαρχος, Ἰωάν. Ἀναστασίου πάλιν με τὸν Ἀνδρέην Λεμπέσην κατὰ τῆς Αἰγυπτιακῆς μοίρας, κατὰ δὲ τοῦ Βυζ. οἱ πλοιαρχοὶ, 3 τε Νικόλαος Ῥάπτης, Ἀναγ. Ἀναστασίου, Κων. Μπουκουβάλας, Δημ. Λάμπρου, Μανώλης καὶ Θεόδ. Δ. Λαζάρου, Γεώργιος Κόκορα, πλοιαρχὸς τοῦ πλοίου τοῦ Κων. Μπάμπα, τοὺς ὁποίους συστημένους παρ' ἐμοῦ, μέλλει νὰ στεφανώσῃ ἡ πατρίς με ἀμυράντους στεφάνους, διὰ τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν γενναίαν αὐτῶν πράξιν. Χρέος μου κρίνω νὰ σὰς ἀναφέρω πόλιν, ὅτι ὅλων τῶν πλοιαρχῶν οἱ βραχίονες συμβάλλουσιν εἰς τὴν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ θραύσιν με τὰ πλοῖά των, πλὴν χωρὶς τῶν πυρπολικῶν πλοίων δὲν κάμνομεν τίποτε, διότι ὅπλον διὰ νὰ θραύσῃ τὸν ἐχθρόν, τὸ μόνον εἶναι τὰ πυρπολικά πλοῖα· διὸ καὶ ἀναγκαίως νὰ φροντίσῃτε, ὅθεν ἡμπορέσῃτε, διότι δὲν μᾶς ἔμειναν, εἰμὴ ἐν ἡμέτερον, δύο Ψαρίκιά, καὶ τρία Ὑδραϊκά, τὰ ὅποια εἰς μίαν ναυμαχίαν ἀκόμη τὰ προσφέρομεν θυσίαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καὶ ἔπειτα μένομεν εὐκαίροι. Διὸ καὶ χίμετε τὰ ἀδύνατα δυνατὰ, διὰ νὰ κατασκευάσῃτε, ἀν θέλετε, νὰ κατατροπώσωμεν διόλου τὸν ἐχθρόν. Κάθε ἄλλο εἶμεθα εὐχαριστημένοι νὰ μᾶς ὑστερήσῃτε, τὰ πυρπολικά ὅμως πλοῖα ἀναγκαίως τὰ ζητοῦμεν. Ἀπὸ τοῦς ζωγρηθέντας ἐμάθομεν, ὅτι ὁ ἐχθρὸς διευθύνεται σήμερον διὰ τὴν Σάμον, τὴν ὁποίαν αἰχμαλωτίζων, νὰ ἐκστρεψῇ κατὰ τῆς Πελοποννήσου, νὰ κάμῃ ἀπόβασιν εἰς τὰ Μοθωκόρων, πλὴν τὸ σχέδιόν του ἀνετράπη, καὶ εἶναι πιθανόν, καὶ ὁ εἰς καὶ ὁ ἄλλος ἐκεῖθεν νὰ ἀπέλθουν· ὁ μὲν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁ δ' εἰς Αἴγυπτον, καὶ ὅχι νὰ κάμουν πλέον κίνημα κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἀπὸ ἄλλον δὲ μανθάνομεν ἀπὸ τοῦς ἰδίους, ὅτι τῶνόντι περιμένει δευτέραν διαταγὴν τοῦ πατρὸς του, καθὼς με προλαβόν μας σὰς ἐγγράφομεν. Μένω κ.τ.λ.
Γ. Ἀνδρούτζου.

Εἶναι ἀναντιρρήτου· ἡ ἀρδύνη· αὕτη ἀλήθεια, ὅτι ὅταν ἐν ἔθνει ἀπεφασίῃ ν' ἀπελάσῃ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας του, γίνε-ται ἐλευθερίη καὶ ἀνεξέρτητον.

Δὲν εἶναι μὴδὲ στρατιώται μὴδὲ ναῦται μισωτοί, δὲν εἶναι ὁ μάταιος στολισμὸς τῶν ἀσημάτων· εἰσὶν αἱ ἀνθρώπων, ὅσα δίδονται εἰς τοὺς ἀργυρωνήτους στρατιώτας, τίποτε ἀπὸ ταῦτα δὲν εἶναι ἱκανὸν νὰ κατατροπώσῃ τὰς ἀγέλας τῶν τυράννων καὶ τοῦ στόλου τοῦ πατισσά=οχι, ὅχι, ἀλλ' εἰς μικρὸς ἠνωμένους λαὸς, μία μόνη δύναμις, οἱ ἀληθεῖς πατριῶται.

Θριαμβοῦσι τὸ μέγα ἀξίωμα, ὅτι «ὅταν ἐν ἔθνει εἴναι ἠνωμένοι, εἶναι ἰσχυρόν»· θριαμβοῦσι τὸ χρυσεῖν τοῦτο ἀξίωμα, καὶ ἡ Ἑλλάς εἶναι ἤδη ἐλευθερά.

Χαίρετε, ἀπτόστοι ναῦται τῆς Ἑλλάδος! εἰ, σὰς ἀνῆκε ἡ ἡρώικὴ ἐκείνη δόξα, ἥτις χα-ρακτηρίζει τῶνόντι ὅλους τοὺς γενναίους πατριώτας, ἡ δόξα σας καὶ ἡ σταθερότης σας ὡς χρησιμοῦση παραδείγμα εἰς ἡμᾶς ὅλους, οἱ ὅποιοι μιμούμενοι τὴν γενναίαν ἀπόφασίν σας, θέλομεν γενῇ ἀξίει τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πατρίδος.

νη, Γαλλῆ, καὶ Γιάννη Φραγκίστα, πρὸς τὸν ἐκλαμπρ. Γεν. Διευθυντὴν ἀπὸ 16 τοῦ παρόντος, ἀναγγέλλει, ὅτι εἰς τὰς 14 τοῦ αὐτοῦ, ὥρα τετάρτη τῆς ἡμέρας συνεκροτήθη μάχη μεταξύ τῶν ἡμετέρων ὑπὸ τὴν ὁδήγίαν τῶν εἰρημένων Καπετάνων, καὶ τῶν Τούρκων, ὁδηγουμένων ἀπὸ τὴν Ἀσλανάκη καὶ Μέτον Μαρτίνην καὶ διευθυνομένων εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Μαυρίλου, καὶ ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἐφόρυσαν εἰκοσιτρεῖς ἐξ αὐτῶν, ἐλάβωσαν ἱκανοὺς, καὶ τρεῖς ἐπιάσαν ζωντανούς, ἐν οἷς καὶ ἓνας Κορφιάτης, πρὸ ὁκτὼ χρόνων εὐρισκόμενος μαζί με τοὺς Τούρκους.

Ὅτι περὶ πλέον τοὺς ἐπῆραν ἑκατὸν πενήντα φορτώματα τροφᾶς, ἑκατὸν ἄλογα, ἐξ φορτώματα πολεμοφόδια, καὶ ὅκτω χιλιάδας γρόσια εἰς ψιλοὺς παράδες, ὅλα διευθυόμενα εἰς τὸ βῆθὲν στρατόπεδόν των εἰς Μαυρίλου.

Τὸ βῆθὲν γράμμα βεβαιώνει προσέτι, ὅτι ἂν οἱ Τούρκοι δὲν κατέφυγον εἰς ἓνα πλησίον κείμενον πύργον τοῦ Νεοχωρακίου, ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν ἦθελον γλυτώσει, διὰ νὰ ὑπάγουν νὰ ὁμολογήσουν εἰς τοὺς μεγαλητέρους των τὴν ὁποῖαν ἔπαθον ἦσαν, ζημίαν καὶ κατασχύνην τέλος πάντων.

Στρατόπεδον Αἰγυπτίου 20 Σεπτεμβρίου.

Σήμερον ἦλθον δύο στρατιῶται τοῦ Χιλ. Καραγιάννη ἀπὸ τὸ περὶ τὸν Καρβανταρᾶν περιφερόμενον σῶμα τοῦ ἰδίου ἔφεραν ἐξ ἄλλοι, ἐν οἷς καὶ ἓν ἄτι μετὰ τὸ τακίμι του, ἀρκετὰ καλόν, τὸν ἐπιβάτην τοῦ ὁποίου ὀλίγον ἔλειψε νὰ πάρουν ζωντανόν· ἐπειδὴ ὅμως, ἀφ' οὗ κατεκυλίσθη ἀρκετὰ μαζί του ἐκεῖνος ὁποῦ τὸν ἐπιάσε, δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὸν μεταφέρει, ἓνας ἄλλος σύντροφός του τὸν ἐβάρυνε εἰς τὸ κεφάλι μετὰ τὴν πιστόλαν, τὸν ἐπῆραν δὲ τὰ ἄρματα του, καὶ αὐτὰ καλὰ. Τοῦτο ἐγένετο εἰς τὴν ἄκρην τῆς λίμνης κάτω ἀπὸ τὸ στενόν. Μόνον τὸ σῶμα τοῦ χιλ. Καραγιάννη ἔχει ἔως τώρα ὑπὲρ τὰ 100 ἄλογα ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Οἱ ἴδιοι ἐλθόντες μᾶς εἶπαν, ὅτι δύο ἡμέρας ἤδη καὶ τὰ δύο κανόνια τοῦ ἐχθροῦ ἀκούονται κάτω εἰς τὴν θάλασσαν, ἐν ᾧ μέχρι τοῦδε τὸ ἐν ἐρρίπτετο ἐπάνω εἰς τὸ κάστρον. Φαίνεται λοιπὸν, ὅτι καὶ ὁ Μεχμέδ πασσᾶς κατέβη κάτω αὐτοῖς ὅμως πλησιάζαντες ἀπόψε εἰς τὸ κάστρον, ἤκουσαν τὰ καραοῦλια συρίζοντα, καὶ ἀρκετὰ πυκνά.

Στρατόπεδον Ἀμπλανης τὴν 16 Σεπτεμβρίου 1824.

Εἰς τὰς 14 τοῦ παρόντος τὸ βραδὺ 500 ἀνδρεῖοι στρατιῶται τοῦ στρατηγοῦ Δήμου Σκαλτζᾶ ἐπῆγαν εἰς Βαριάδες, καὶ χθὲς τὸ πρωὶ φθάσαντες εἰς τὴν Πανάσσαρην ἐπιάσαν τὰς θέσεις μέχρι τῆς σκάλας τῆς Βάργιανης, ἀντικρὺ τοῦ ἐχθροῦ, ὅπου ἐγενε μικρὸς τις ἀκροβολισμός· ἀφ' οὗ δὲ ἦλθαν εἰς τὸν διωρισμένον τόπον, ἤρχισεν ὁ τουφεκισμός καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἀπὸ τῆς 5 ὥρας, καὶ διήρκεσεν ἔως τῆς 8. Οἱ ἡμέτεροι ἐπολέμησαν μετὰ τὴν γενναίαν ἀπόφασιν, ὥστε ἔτρεψαν τὸν ἐχθρὸν εἰς φυγὴν, καὶ διώκοντες αὐτὸν τὸν κατήτησαν ἔως εἰς τὸ βεῦμα τῆς Γραβιάς, ὅπου ἔχει τὰς ἐκκλῆς του. Εἰς ταύτην τὴν μάχην, εἰς τὴν ὁποῖαν ἠδραγάθησαν οἱ ἡρώες μας, 30 ἐχθροὶ ἐσκοτώθησαν, ὁ ἀριθμὸς τῶν πληγωθέντων εἶναι διπλοῦς. Ἡ δὲ κατασχύνη καὶ ἐντροπὴ αὐτῶν δὲν εἶναι ὀλίγη. Ἀλλ' ὁ ὕληρος δὲν περιωρίσθη ἐδῶ. Ἄλλην ζημίαν ἐδοκίμασαν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Χλωμοῦ. Καταφθάσας τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ Θεοδωρῆς, ἀξιωματικὸς τοῦ στρατηγοῦ Σκαλτζᾶ, ὑπῆγε μέσα εἰς τὴν κούλιαν καὶ ἐπολέμησε γενναίως, ἀλλὰ διὰ τὸ ταυτόχρονον φθάσιμον τοῦ ἱππικοῦ τῶν ἐχθρῶν, ἐτραβίχθη εἰς τὸ Τζογκάρι, τόπον ὀχυρὸν καὶ δυσκολοπλησίαστον, ἀπ' οὗ ἐδυνήθη νὰ στείλῃ καμπέσους ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν Ἀδριαν, ἀλλ' ἀγνοεῖται ὁ ἀριθμὸς των.

Συνέχεια καὶ τέλος τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Κ. Χ. Μάη (ἴδε ἀριθ. 76.)

Οἱ συνεργήσαντες ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων οὗτοι, ὁμολογουμένως συνήργησαν· ἐθυσίασαν πολλοὶ τὰς οὐσίας των, καὶ τώρα βλέπουν τὰς οἰκίας των ἓνα σωρὸν πετρῶν· ἀλλὰ δὲν ἀνέχονται ἐπάνω εἰς αὐταῖς ταῖς στάκταις νὰ θεμελιώσουν ἄλλοι ἄστεργοι οἰκίας, καὶ τὸ χερίστον, ὅσοι διώκοντες τύχην, ἔχουν καὶ φρονήματα ὀλιγαρχικώτερα, διὰ νὰ μὴ εἰπω δεσποτικώτερα τῶν προεστώτων.

Ἡ ἀποστασία ἐκινήθη κατὰ τῶν τυράννων· οἱ προεστώτες δὲν ἄρρησαν νὰ ἰδοῦν τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ· αὐτοὶ μολονότι, ἀφ' ἐκείνου τὰ δεσμά του, ἔτρεχον ἀχαλίνωτος ὅτι καὶ ὅπως ἤθελε κατ' ἀρχὰς τοῦ πολέμου, δὲν ἔχασε μολοντοῦτο καὶ τὸ σέβας πρὸς τοὺς ὁποίους εἶχεν ὑπόληψιν, καὶ ἐγνώριζεν ἐπὶ μὲν Τουρκίας ὑπερασπιστὰς, ἐσχάτως δὲ συνεργοὺς τῆς ἐλευθερίας του.

Οἱ προεστώτες, καίτοι κατ' ἀρχὰς τῆς ἐπαναστάσεως ὁ λαὸς καὶ τὰ στρατεύματα βλέποντες τὴν προθυμίαν των, ἠλπίζον πολὺ ἀπ' αὐτοὺς συνεθισμένοι νὰ τοὺς σέβωνται, ἄλλως τε καὶ ἔχοντες χρεῖαν ἀπ' αὐτοὺς, μολοντοῦτο οἱ προεστώτες δὲν κατεχράσθησαν τὸ δικαίωμα τοῦ λαοῦ· ἠμποροῦν καὶ ἀνεπαισθήτως τότε νὰ μὴ ἀφήσουν νὰ εἰσχωρήσῃ κανένας ἄλλος εἰς τὰ πράγματα, ἔχοντες συμφώνους εἰς τοῦτο καὶ τοὺς προκρίτους τῶν ναυτικῶν νήσων, καὶ μάλιστα πρωταγωνιστὰς· αὐτοὶ ὅχι μόνον δὲν τὸ ἔκαμαν, ἀλλὰ μάλιστα ἐπροσκάλεσαν καὶ ἄλλους συνεργοὺς εἰς τὰ πράγματα, ἀληθὴ σκοπὸν ἔχοντες τὴν ἐλευθερίαν, καὶ ὅχι τὸ νὰ φανώσι μόνον συνεργοὶ τῆς ἐλευθερίας.

Διὰ τὴν ἀνάγκην ἐγενε τὸ Γερουσιαστικὸν σύστημα εἰς Καλλιζιάς

1821 τέλη Μαΐου, διὰ νὰ μετριάσῃ ἡ ἄλογος ὁρμή, καὶ νὰ ὁδηγῆται καθ' ἓνας εἰς τὰ χρεῖα του· ἀλλὰ καὶ τοῦτου τοῦ συστήματος ἡ διάρκειά ἦτον νομοθετημένη μέχρι τῆς πτώσεως Τριπολιτζᾶς.

Ἐπροβλήθη ἄλλο σύστημα τέλη Ἰουν. 1821, οἱ Πελοποννήσιοι ἐβρίψαν κάτω τὸ ὅποιον προεσύστησαν, καὶ ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ δεχθῶσιν ἐκεῖνα, ἂν δὲν ἐξεσκέπαζον τελικοὺς σκοποὺς.

Εἰς τὴν Ἐπίδαυρον ἐγένετο πρώτη ἐθνικὴ συνέλευσις, ἡ ὁποία διωργήνισεν τὸ νῦν προσωρινὸν τῆς Ἑλλάδος σύστημα, βᾶσιν ἔχον τὴν ἰσονομίαν· μήπως οἱ προεστώτες δὲν ἦσαν διοργανισταί, ἢ ἀντεστάθησαν διὰ ν' ἀφαιρίσουν τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων πολιτῶν; μήπως εἰς τὴν ἐν Ἄστρει συνέλευσιν δὲν ἐκαθάρισαν, ὅσον ἐνδέχεται, τὸ σύστημα τοῦτο; μήπως ἄλλη συνέλευσις δὲν θὰ τὸ διορθώσῃ καλλίτερα;

Ἐκ τούτων γίνεται φανερόν, ὅτι οἱ προεστώτες δὲν ἐλάβον τὰ δπλα νὰ ρίψουν τὴν τυραννίαν διὰ νὰ τυραννήσουν, ἀλλ' ἀκόμη εἶναι εἰς κατάστασιν ζητοῦντες τίνι τρόπῳ νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ ἔθνος πολιτεύμα νόμιμον καὶ ἀνάλογον μετὰ τὸ πνεῦμά του, βλέποντες τὴν ἐλευθερίαν του καὶ τὴν κοινὴν τοῦ κόσμου ἡσυχίαν.

Οἱ στρατηγοὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ οἱ πολιτικοὶ σύμφωνοι ἐξ ἀρχῆς ἢ ἔτρεχον κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἢ ἐνασχολοῦντο εἰς τὰς λοιπὰς χρεῖας τοῦ πολέμου. Τὶ ἄλλο παρ' ὁ λεγόμενος μακιαβελισμός, καὶ αἱ ῥαδιουργίαι ἐπροξένησαν τὴν διαίρεσιν τοῦ ἔθνους; πόθεν ἐλήφθησαν τὰ πάθη; τοῦτο εἶναι ἔργον ἱστορικοῦ, καὶ ἱστορικοῦ δικαίου νὰ τὸ ἐξετάσῃ ἀπαθῶς, καὶ παῦα πλέον ἐγὼ, ἀφήνων εἰς τὸ Πανελλήνιον νὰ ἐνθυμηθῇ πῶς, καὶ πόθεν ἐλήφθη ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, καὶ τίνι τρόπῳ ἔτρεψε πρὸ μικροῦ μετ' ὀλιγωτέρων ζημίαν, καὶ τί ἐκ τούτου ἐκέρδισε τὸ ἔθνος.

Τελευταῖον προσθέτω ὡς ἀναγκαῖον, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς μὲ φαίνεται χρέος τῶν πεπαιδευμένων μας, ἂν θέλωμεν νὰ εἰσαχθῇ ὁμόνοια εἰς τὸ ἔθνος, ν' ἀρχήσουν ἄλλον δρόμον διὰ νὰ εὗρουν τὰ μέσα νὰ ἐμποδίσουν τὰς στάσεις, ἢ νὰ τὰς μετριάσουν καθ' ἑσὸν ἐνδέχεται.

1824 Ἰουλίου 25 Καλαβρυτα.

Κ. Μάης.

Εἰς τὸν 49 ἀριθμὸν τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου ἴδμεν, ὅτι ὁ συναδελφός μας ἐκτείνεται εἰς τὴν ιδέαν, κατὰ τὴν ὁποῖαν νομίζει, ὅτι ἐπροσέσκαμεν τὴν ὑποσημείωσιν ἀναφερομένην εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κυρίου Μαυρομιχάλη, καταχωρισθεῖσαν εἰς τὸν 65 ἀριθμὸν τῶν Ἑλλήν. χρονικῶν.

Ἰδόντες εἰς τὸν 32 ἀριθμὸν τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου τὴν ἀπροσδόκητον κατὰ τοῦ κυρίου Μαυρομιχάλη κατηγορίαν, ὡς προδότου τῆς πατρίδος, ἦτον ἀκόλουθον, ὅτι, μὴ ἠξεύροντες, ἂν ἡ κατηγορία εἶχε θεμελίον ἢ ὅχι, καμμίαν παρατήρησιν νὰ προσθέσωμεν δὲν ἠμπορούσαμεν εἰς τὴν ἐν τῷ 59 ἀριθμῷ τῆς ἐφημερίδος μας ἀπλῆν ἐπανάληψιν τῆς κατηγορίας. Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις μᾶς ἦτον ὁλότελα ἄγνωστος, καὶ δὲν ἐκρίναμεν νὰ εἰπώμεν τίποτε περὶ αὐτῆς, ἐνθυμούμενοι ὅτι, «μὴ δίκην δικάσεως πρὶν ἀμφοῖν μύθον ἀκούσῃς.» Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐλάβωμεν τοῦ κυρίου Μαυρομιχάλη τὴν ἐπιστολὴν καταχωρισθεῖσαν εἰς τὸν 65 ἀριθμὸν τῆς ἐφημερίδος μας, ἐπροσθέσαμεν εἰς μίαν ὑποσημείωσιν τὰς κατὰ τοῦτο ἀτομικὰς ιδέας μας.

Ἡξεύρομεν καλῶς, ὅτι ἡ σεβαστὴ ἡμῶν Διοίκησις εἶναι ἀπαράλλακτα ὀργανισμένη κατὰ τὰς ἐν Ἐπίδαυρον καὶ Ἄστρει συνέλεύσεις· ἠξεύρομεν προσέτι, ὅτι ὁ κύριος Μαυρομιχάλης ἀθετήσας τὸν ὄρκον του, τὴν ὑπογραφὴν του, ἔπαθε τὴν αὐτὴν τύχην, τὴν ὁποῖαν δοκιμάζουσι οἱ ἐχθροὶ νομίμου διοικήσεως, καὶ νομίζομεν, ὅτι εἰς κἀνὲν φύλλον τῆς ἐφημερίδος μας δὲν ἐπαίνεσαμεν τὴν κατὰ τοῦτο διαγωγὴν του, διὰ τὴν ὁποῖαν καὶ ἐτιμωρήθη δικαίως. Ἀλλ' ἦτο δίκαιον νὰ κατηγορηθῇ καὶ ὡς προδότης τῆς πατρίδος;

Ἐκ πείρας εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἀπλαῖ συνομιλίας, θεωρούμεναι εἰς τὴν πηγὴν τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτήρος, πείθουν κάποτε τίνα νὰ νομίσῃ, ὅτι εἰς ἀνθρώπος ἠμπορεῖ νὰ γενῇ ἐναντίος τῆς διοικήσεώς του, ἀλλὰ μένει ἐνταυτῷ Ἑλλήν, δὲν γίνεται Τούρκος· μένει Σπαρτιάτης, ἀλλὰ δὲν προδίδει τὴν πατρίδα του. Εἶναι πατριώτης, ὑποκαίμενος εἰς τοὺς νόμους.

Περὶ τῆς εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν.

Α'. Καθεὶς ὑπουργὸς εἶναι ὑπεύθυνος πρὸς τὴν Διοίκησιν, καὶ ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις εἶναι δτμῶδης, πρὸς τὸν λαόν.

Β'. Ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ δηλωμένη διὰ τῆς ἀκραιώτερος τῆς ἐνώσεως του εἶναι ὁ ὑπέρτατος νόμος, καὶ ἐπομένως ὑπόκειται εἰς τοῦτον τὸν νόμον ἡ εὐθὴν ὅλων, εἰς ὅσους ἐνεπιστεύθη ἡ ἐκτέλεσις τῶν νόμων, καὶ ἡ δημόσιος οἰκονομία, κ. τ. λ.

Γ'. Ἡ εὐθὴν τῶν ὑπουργῶν ἐν γένει ἀρχεται ἀπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, καὶ καταντᾷ εἰς τὸν ἐσχάτον ὑπάλληλον ὑπουργόν.

Δ'. Ἡ θέλησις τοῦ λαοῦ, ἐκλέξασα τὰ μέλη τῆς Διοικήσεώς του, ζητεῖ λογαριασμὸν τῶν, ὅσοι διωρίσθησαν εἰς ὑπουργήματα παρὰ τῆς Διοικήσεως.

Ε'. Τῶν δημοσίων συμφερόντων ἡ κυβερνήσις δὲν πρέπει νὰ ἐμπιστεύεται εἰς τὸν τυχόντα.

Στ'. Ἡ τιμὴ διαγωγῆς, ἡ ἀξιοτής, καὶ ὁ δεδοκιμασμένος πατριωτισμός πρέπει νὰ ἦναι τὰ συστατικὰ τοῦ ὑπουργοῦ.

Ζ'. Ἡ Διοίκησις χρεωστῇ νὰ λαμβάνῃ βεβαιότητα, ἂν ὁ ὑπουργός, ὅστις μέλλει νὰ ἐκλεχθῇ, εἶναι ἀξίος τοῦ ὑπουργήματος.

Α.

Η'. Ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις ἐκλέχθη ἀπὸ τὸν λαόν, ὅστις ἐνεπίστεύθη εἰς αὐτὴν τὰς ὑποθέσεις τῆς πατρίδος, χρεωστῇ νὰ ζητῇ τοὺς ἀποχρῶντας λογαριασμοὺς τῶν διαφόρων διοικητικῶν κλάδων, νὰ ἐπαγρυπνῇ καὶ νὰ κρίνῃ τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπουργῶν, πρὶν ὁ λαὸς ζητήσῃ τὴν κατὰ τοῦτο πρέπουσαν εὐθύνην.

Θ'. Ἐὰν ἡ Διοίκησις εὖρῃ ὑπουργόν τινα παραβάντα τὰ χρέη του, τὸν κρίνει καὶ τὸν παιδεύει.

Ι'. Ἀν κρέμεται ἀπὸ τὸν λαὸν νὰ ζητήσῃ τὴν τιμωρίαν ἐνὸς ὑπουργοῦ, πρὶν αὐτὸς κριθῇ καὶ ἀποδείχθῃ ὑπεύθυνος.

ΙΑ'. Καθεὶς πολίτης ἔχων διδόμενα ἀναντιρρήτα, ὅτι ὑπουργὸς τις ἐκακομεταχειρίσθη τὰ τοῦ ὑπουργήματός του, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸν κατηγορήσῃ ἔμπροσθεν τῆς Διοικήσεως.

ΙΒ'. Ἐὰν τις πολίτης, γνωρίζων τὰς καταχρήσεις ὑπουργοῦ τινος δὲν τὰς φανερῶσιν, πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς συνεργάτης τῶν καταχρήσεων, καὶ νὰ παιδεύεται μ' ὅλην τὴν νόμων τὴν αὐστηρότητα.

ΙΓ'. Ἐὰν ὑπουργὸς τις κατηγορηθῇ εὐρεθῇ ἄθως, ὁ κατηγορὸς αὐτοῦ πρέπει νὰ τιμωρῆται μὲ τὴν αὐτὴν αὐστηρότητα, μὲ τὴν ὁποίαν ἤθελε παιδεύθῃ ὁ ὑπουργός, ἐὰν ἀποδείχνητο ἔνοχος.

ΙΔ'. Καθεὶς ὑπουργός χρεωστῇ νὰ ἐκτελῇ τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπουργήματός του, καὶ νὰ κινή πάντα πόρον πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος.

ΙΕ'. Πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς ἐχθρὸς τῆς πατρίδος, ἐὰν εἰς τὸν κίνδυνον καὶ ἀνάγκην αὐτῆς, ζητῶν ν' ἀσφάλισῃ τὸ ἴδιον συμφέρον, ἀμελῇ ὅσα συντείνουν εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν.

Ις'. Ἐὰν δὲ ἐπιμελήθῃ μὲ εἰλικρινῆ ζήλον, καὶ ἄδελον πατριωτισμὸν τὰ τοῦ ὑπουργήματός του, ἀφοσιούμενος εἰς ὁλοκληρὸν εἰς τὴν κοινὴν ὠφέλειαν, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἄξιός τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πατρίδος.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 79

Τῇ 27 Σεπτ. μ. 1824

Γενικὸν στρατόπεδον Ἀκαρνανίας. Αἰγίεξι τὴν 5 Σεπτ. μ.

Ἀπὸ διαφόρους αὐτομόλους Χριστιανοὺς ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, καὶ μάλιστα ἀπὸ δύο νέους, οἵτινες ἐξαγοράσθησαν ἐκ τῶν αἰχμαλωτισθέντων εἰς τὴν ἐπιδρομὴν τοῦ Βραχωρίου, καὶ ἐλευθερωθέντες ἦλθαν κατ' αὐτὰς ἰδῶν, πληροφορούμεθα ὅλην τὴν ἀλήθειαν διὰ τὴν ζημίαν τὴν ὁποίαν ἔκαμαν οἱ ἐχθροὶ ὅταν εἰσέβαλον εἰς τὸν κάμπον τοῦ Βραχωρίου. Ὅσους ἀνδρας ἤσαν τοὺς ἀπεκεφάλισαν, καὶ ἐπῆραν τὰς κεφαλὰς, ὅλας τριάντα τὸν ἀριθμὸν, ἐπίασαν δὲ καὶ 25 γυναικόπαιδα· τὰ ζῶα ὅπου ἐπῆραν ἦσαν 100 πρόβατα καὶ 5 γελάδια, τὰ δὲ γεννήματα δὲν τὰ ἐπιείραξαν καθόλου. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν των εἰς Καρθανταρᾶν, ὁ Ὀμέρ-πασσας ἐπρόσταξε ν' ἀποκεφαλίσουν καὶ δέκα γυναικας, τῶν ὁποίων τὰς κεφαλὰς ἀφ' οὗ ἐξυράφισαν, ἐσυγκαταρίθμησαν μὲ τὰς ἀνδρικός, διὰ νὰ γενοῦν σαράντα τὸν ἀριθμὸν, καὶ οὕτω τὰς ἐστεῖλαν εἰς Λάρισσαν, διὰ μαρτυρίαν μεγάλης τινὸς νίκης. Ἀπὸ τὰ γυναικόπαιδα ἐξαγοράσθησαν δύο νέοι, οἵτινες ἦλθαν ἰδῶ καὶ μία κόρη, ὥστε ὁ χαμὸς τῶν ἀνθρώπων συνίσταται τώρα εἰς 52 ψυχάς.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Μεσημβρινὴ Ἀμερικὴ—Μεξικὸν 28 Ἰουλίου.

«Ο στρατηγὸς Ἰτουρβίδης, ὁ πρῶτος αὐτοκράτωρ Μεξικοῦ, ἐπέστρεψε πάλιν αὐτὸς. Πρὶν ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Μεσημβρινὴν Αμπρόν ἔγραψε μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τινὰ τῶν φίλων του (τὸν κύριον Quin), εἰς τὴν ὁποίαν μεταξὺ τῶν ἄλλων τὸν λέγει· «ἡ ἐπιστροφή μου ἐγένετο διὰ προτροπῆς τινῶν, οἵτινες στοχάζονται ἀναγκαίαν τὴν παρουσίαν μου πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς κοινῆς ὁμονοίας τοῦ τόπου (δηλαδὴ τοῦ Μεξικοῦ), καὶ παραμυθίαν τῆς Διοικήσεως—περὶ πλέον λέγει, ὅταν παραιτηθῇ τὸν θρόνον τοῦ Μεξικοῦ, τὸ ἔκαμα μὲ εὐχαρίστησίν μου, καὶ τὰ αἰσθῆματά μου δὲν ἔλαβον κάμμιαν μεταβολήν. Ἐὰν εὐδοκίμησω νὰ φέρω ἤδη εἰς πρᾶξιν τὸ σχέδιόν μου καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν του, ὡς ἐπιθυμῶ, τὸ Μεξικὸν δὲν θέλει ἀργήσῃ νὰ παραστήσῃ εἰς τὰ ὅμματα τοῦ κόσμου Διοίκησιν σταθεράν, καὶ λαὸν ἐνεργούντα ὁμοφώνως, καὶ πρὸς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν τείνοντα.»

Εἰς τὸν 58 ἀριθ. τῶν ἡμετέρων Χρονικῶν ἀναφέραμεν τὴν ὁμιλίαν τοῦ ἐλευθερωτοῦ Βολιβάρου, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς τὸ συνέδριον τῆς Ἀγγο-στούρας τὴν 4 Ὀκτωβρίου 1821.—ὁ στρατηγὸς Ἰτουρβίδης προσκληθεὶς καταρχὰς ἀπὸ τὸν λαὸν τοῦ Μεξικοῦ ὡς ὁδηγὸς τῶν σημαίων του δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐκτείνῃ τὰς χεῖράς του εἰς τὸν θρόνον τοῦ πλέον ὠραίου κράτους τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς. Ὁ λαὸς τοῦ Μεξικοῦ εἶχε τὸν κυριάρχην τοῦ ἐζήτηι τὴν ἀνακούφισιν τῶν ὁποίων ἔπασχε δεινῶν, ἀλλὰ δὲν ἤθελε ν' ἀποβάλῃ ἓνα ἡγεμόνα ἡνωμένον μετ' αὐτοῦ διαμέσου τοσούτων συνθηκῶν, καὶ εἶναι πολλὰ βέβαιον, ὅτι ὁ Ἰτουρβίδης δὲν ἐπροσκληθῇ ποτὲ εἰς τὸν θρόνον τῶν Γατιμεζίνων, δηλαδὴ ὡς μονάρχης ἀπόλυτος, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πτώσις του οἰκοῦν ἐπεταχύνθη.

Ἡ ὁμιλία καὶ τὸ φέρεσιμον τοῦ Βολιβάρου προσφέρουσιν εἰς τὰ ὅμματα παντὸς αἰσθαντικοῦ τὸ ἀξιόλογον θέαμα ἐνὸς ἀληθοῦς πατριώτου· ἐν ᾧ

ἡ ὁμιλία τοῦ Ἰτουρβίδου παρίστανει τὴν εἰκόνα ἐνὸς φιλοδόξου, καὶ ἰδιοτελοῦς ἀνθρώπου.

Εἰς τὴν εἰρημένην ἐπιστολὴν πρὸς τὸν κύριον Quin λέγει ὁ Ἰτουρβίδης, ὅτι ἡ ἐπιστροφή του ἐγένετο διὰ προτροπῆς πολλῶν, νομιζόντων αὐτὸν ἀναγκαῖον τοῦ νὰ εἰσάξῃ τὴν κοινὴν ὁμόνοιαν εἰς τὸν τόπον· αὐτὸς ἐφθασεν ἤδη εἰς τὸ Μεξικόν, καὶ τὸ μέλλον θέλει μᾶς δείξει ἐὰν ἔχῃ σκοπὸν νὰ ἐξαλείψῃ τῶν παλαιῶν σφαλμάτων του τὰς κηλίδας, καὶ νὰ μεταχειρισθῇ τὰς πνευματικὰς δυνάμεις του εἰς τὴν ἀληθῆ εὐτυχίαν τοῦ τόπου, σπαραγμένον ἀπὸ τὰς δυσυχεῖς φατρίας καὶ τὰς οἰκιακὰς ἐριδας, τὰς ἀληθεῖς αὐτὰς ἐρινύνας τοῦ ἄδου, αἱ ὁποῖαι σκορπισμέναι εἰς τὸν κόσμον, ζητοῦν παντοῦ εὐδιαθέτους καρδίας, διὰ νὰ βάλῃσι τὸ πᾶν ἄνω κάτω, καὶ ν' ἀνατρέψωσι τῆς σεμνῆς θεᾶς συμφωνίας τὰ σωτήρια σχέδια.

Περὶ τῶν καθιστώων νόμων τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὰς φατρίας.

Οἱ νόμοι μας, καλοὶ εἰς τὸ χαρτί, κταντοῦν ἀνίσχυροι, ὁσάκις ἡ ἀβελτερία τινῶν ἡμπορεῖ νὰ σῇ τὴν ἐπικράτειαν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ.

Τὰ κακά μας πηγάζουν ἐξ ἁπαντος ἀπὸ τὴν δικτατορίαν, ἥτις, κρυμμένη σήμερον ὑπὸ τὸ κάλυμμα τῆς ὑποκρισίας, παραχωρήθη σιωπηλῶς εἰς τινὰς φατρίας, αἱ ὁποῖαι καταξοχίζουσιν τὴν πατρίδα μας. Λέγοντες τοῦτο, δὲν φανταζόμεθα, ὅτι ὑπάρχουν συνομωσῖαι, σκοπὸν ἔχουσαι τὴν σφετέρεισιν τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας· ἀλλ' ἂν καὶ σώζωνται, θέλουν βέβαια ἀνακαλυφθῇ, ἂν καὶ ἀργά, ἀπὸ τὴν φατρίαν, ἥτις ἤθελε νικήσῃ τὰς ἄλλας.

Τὰ τοιαῦτα ὅμως εἶναι μῦθοι παράλογοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἀναφέρουν τινὲς τὰ πλέον μακρυνὰ πράγματα, καὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους νομίζουν ὅτι ἔχουν χρεῖαν, διὰ νὰ ἐξηγήσουν τὰ ἀφρεκτα ἀποτελέσματα τῆς φιλαρχίας, πάθος ἔμφυτον εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὁ Κρόμβελ, καταδυναστεύων τὴν Ἀγγλίαν οὐτε μὲ τὴν Γαλλίαν οὐτε μὲ τὴν Ἰσπανίαν ἦτο σύμφωνος, ἀλλ' ἤθελε νὰ ἐξουσιάζῃ τοὺς Ἀγγλοὺς· ὁ Καίσαρ, ἀρπάζων τὴν δικτατορίαν, μὴδὲ τῶν Γάλλων, μὴδὲ τῶν Πάρθων ἦτο συνομῶτης· ἤθελε μόνον νὰ εἶναι δεσπότης τῶν Ῥωμαίων. Δὲν πιστεύομεν λοιπὸν εἰς τὰς θρυλλουμένας ῥαδιουργίας διὰ τῶν ὁποίων λέγεται, ὅτι τινὲς θέλουν νὰ ἀναβοῦν εἰς τὴν ὑπερτάτην αὐθεντείαν. Τὸ μῖσος ὅμως, ὠφελούμενον ἀπὸ τοῦτο τὸ λεγόμενον, ἐτοιμάζει καταδιωγμούς καὶ χαλκεύει εἰς τὴν λύσσαν τοῦ ἄρρητ' ἀθέμιτου. Νομίζομεν μᾶλλον, ὅτι τὰς ψευδεῖς ταύτας φήμας πρέπει νὰ τὰς ἀποδώσωμεν εἰς τὴν πεισματώδη ἀμάθειαν, εἰς τὴν τυφλὴν ἀμεριμνίαν, εἰς τὴν περιφρόνησιν τῶν φώτων, εἰς τὴν ἀπέχθειαν πρὸς τὴν μεγαλοφυΐαν, ὅλα ταῦτα σημεῖα χαρακτηριστικὰ, ἀχώριστα τοῦ ἀπεριόριστου κράτους· (α) ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο διότι τοὺς τωρινούς νόμους (δηλαδὴ τοὺς τοπικοὺς νόμους, ποτὲ τὸ θεμέλιον τῆς Ἑλλάδος, τὸ πολιτικὸν σύνταγμα) τοὺς ὑπαγορεύουν ἡ ἀνάγκη, θέλομεν συμπεράνει ὅτι αὐτοὶ εἶναι ἀτελεῖς καὶ ὅτι δὲν περιέχουν ὅλας τὰς ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ἐπικρατείας καὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς ἐλευθερίας.

Οἱ ἔχοντες κατὰ νόμον ἐξουσίαν κατήντησαν νὰ μεταχειρίζωνται κατ' ἀρέσκειαν τοῦ προσωρινοῦ πολιτεύματος τὰς διατάξεις, νὰ τὰς καταρρονοῦν καὶ νὰ τὰς παραβιάζουσιν ἀναφνδὸν εἰς τὰ πρακτικὰ των, πρεσβεύοντες μὲ ὅλα ταῦτα εἰς τὰς ὁμιλίαις των βαθύτατον σέβας πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ πολίτευμα. Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ὑποκρισίας, ἀφ' ὁποῖα ἐπαινετὰ αἷτια καὶ ἂν γεννᾶται, τούτη ἡ ἀντίφασις μεταξὺ τοῦ λέγειν καὶ πράττειν, μεταξὺ τῶν θεσπισμάτων καὶ τῶν νόμων, κλίνουν νὰ κάμουν ψευδεῖς τὰς ἰδέας τοῦ λαοῦ, ὅστις ὅχι μόνον δὲν σοφίζεται, ἀλλὰ γενόμενος παῖγνιον, ἐξουθενόμαστε ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν του. Οὕτως εἰσάγεται ἡ ἀβεβαιότης εἰς τὰ φρονήματα τῶν ἀρχομένων, καὶ τὸ αὐθαίρετον εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν ἀρχόντων, οἱ ὁποῖοι σφετερίζονται ἐξουσίαν δείχνοντες καταρχὰς ὅτι ἔχουν καλοὺς σκοποὺς, ἀλλὰ δὲν ἀργοῦν νὰ τοὺς μεταβάλουν ἐντὸς ὀλίγου, ζητοῦντες νὰ στερεώσουν καὶ νὰ ἐκτείνουν δι' ἑαυτοὺς τὴν ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν ὅμως εἶχαν λάβει εἰς χεῖρας διὰ τὸ καλὸν τοῦ κοινοῦ. Καὶ ἡ Διοίκησις, ἥτις λέγεται συνταγματικὴ, γίνεται μία πηγὴ ἄρπαγῶν, μία δικτατορία, τὴν ὁποίαν ἀρπάζει ποτὲ τὸ ἓν ποτὲ τὸ ἄλλο μέρος, καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν μὲ ὅλα ταῦτα ὁ λαὸς δὲν δοκιμάζει ὀλιγωτέραν καταδυναστείαν. Ἐκ τούτου πηγάζει ἡ ἑλλειψὶς τῶν ἐθνικῶν φρονημάτων, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔχομεν πολλοὺς λόγους νὰ παραπονώμεθα. Τούτη ἡ ἑλλειψὶς προέρχεται ἀπὸ μίαν γενικὴν καὶ βαθεῖαν πεποιθήσιν, ὅτι τίποτε στερεὸν ἀκόμη δὲν εἶναι μεταξὺ ἡμῶν, ὅτι οἱ διοικητικοὶ κλάδοι κάμμιαν ἐγγύησιν δὲν ἔχουν μεταξὺ των, καὶ ὅτι οἱ πολῖται κάμμιαν ἀσφάλειαν δὲν ἔχουν ἐναντίον αὐτῶν τῶν κλάδων. Ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐπιθυμεῖ τὴν σήμερον, μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ τυράννου, εἶναι ἡ παῦσις τῶν βιαίων ἀρπαγῶν, ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἀφιλοκερδεῖας εἰς τὸν τόπον τῶν ἀπαντήσεων τῶν διαφόρων ὑπουργῶν· ὅσα εἶναι συμφέροντα εἰς τὸ κοινόν, εἶναι δίκαια καὶ χρυστά· πᾶν ὅτι οἱ νόμοι θέλουν κερδήσει εἰς τὴν καρδίαν τῶν Ἑλλήνων, εἶναι ἡ βεβαιότης, ὅτι αὐτοὶ τελειοποιούμενοι τοὺς φυλάσσουν διὰ πάντα ἀπὸ τὰς ἐνέδρας τῆς βίας, καὶ ὅτι ἡ Διοίκησις, εἰς τὴν εἰρη-

(α) «Ὁ ἔχων ὅτα ἀκούειν, ἀκούειτω»· αἱ κρίνοντες τώρα αἱ ἀναγνώσται μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν ὁσὶ βροῦν καὶ γράφουσιν ὅτι ἡμεῖς ἐνὸς ἀνθρώπου, ἐνὸς ἀτόμου, καὶ ἀκλειθῆος κόλαξ τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας.
Σημ. Συντ.

νικῶν βαδίσιν της, δὲν θέλει πλέον ἔχει χρεῖαν ἀπὸ τὰς ἀτάκτους κινήσεις τῶν πατριῶν.

Ἐνὸς οἱ ἀτελεῖς νόμοι θέλουν κάμνει ἀναγκαῖον τὸ αὐθαίρετον, τὰ ἑλληνικὰ φρονήματα, ἀφανίζόμενα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀπὸ τὰς ἀνωφελεῖς κυματῆσεις εἰς θανάσιμον ἀπάθειαν, τὸ ἔθνος τὸ ὁποῖον ἐστέναζεν ὑπὸ τὴν τυραννίαν, δὲν πιστεύει ὅτι ἤδη ἡλευθερώθη· ἀποστρέφεται νὰ σηκώσῃ τὸν αὐχένα, ἀν καὶ ὁ ζυγὸς τοῦ ἐσυντρίβῃ, καὶ μένει ἀθλίως σκυμμένον, ἔτοιμον νὰ δεχθῇ νέον ζυγόν.

Μ' ὅλα ταῦτα, λείψανα τινὰ πατριῶν ἀνεγερθέντα γεμίζουν τὸν ἀέρα μὲ συγχισμένας κραυγὰς. Ἡ συκοφαντία, ἥτις πρὸ δέκα ἡδὴ μηνῶν διατρέχει ὅλα τῆς Ἑλλάδος τὰ μέρη, διὰ νὰ θερίσῃ τὰ φῶτα, τὰ προτερήματα, τὴν τελευταίαν ἐλπίδα μιᾶς δεκατισμένης γενεᾶς, ἐνεργεῖ ἀκόμη ἀκατάπαυστα τὴν δολιχὴν ἐπιβροχήν της.

Μία κοινὴ καταδυναστεία φιλιώνει ὅλους τοὺς καταδυναστευόμενους· Εἰς γενικὸς κίνδυνος μᾶς ὑποχρεώνει νὰ ἐνωθώμεν· ἀλλὰ μόλις ἐλευθεροί καὶ ἤδη στρέφομεν τὰ ὅπλα μας ἐναντίον ἡμῶν αὐτῶν. Εἰς ἑλλειψίν μιᾶς φούκτας ἀκοπιάζων σπουδαρχίωντων, χίλια φωναὶ, ὀλεθρίως εὐάγωγοι, φέρουν πάντοῦ τὰς ὑποψίας, τὰ μίσῃ, τὴν διπιστίας. Ἡ συκοφαντία δὲν σεβάζεται μήτε τὴν ἀνδρείαν τῶν ἀληθῶν πατριωτῶν μας, μήτε τοὺς ἀγῶνάς των, μηδ' αὐτὸν τὸν θάνατόν των. Καίρως, καίρως εἶναι νὰ ἀνακαλύψωμεν τὰς ἀναριθμήτους ταύτας συκοφαντίας, αἱ ὁποῖαι φαίνονται ὅτι ἐπιβουλεύονται τὴν ἐλευθερίαν τῇ; φιλιότης Ἑλλάδος, θέλομεν ἰδεῖ γραμμένα εἰς τὸν κατάλογον τῶν συκοφαντῶν ὡς ὀνόματα προδοτῶν, τὰ ὀνόματα τῶν ἡρώων, οἵτινες κατετρόπωσαν τὰς ἀγέλας τῶν τυράννων, τῶν νομοθετῶν οἱ ὁποῖοι νικηταὶ τῆς τυραννίας, τῆς δεσποδαιμονίας καὶ τῶν παλαιωμένων προλήψεων, δὲν σοφάζονται ὅτι πρέπει ὁ λαὸς νὰ ἔχῃ μέρος τι εἰς τὰς ὀμιλίαις των, καὶ εἰς τοὺς θεμελιώδεις νόμους· τὰ ὀνόματα, τέλος, τῶν συγγραφέων, ὅσοι τολμοῦν νὰ ὑπερασπισθοῦν τὰ δικαιώματα, τῶν ὁποίων ἡ λησμονήσις ἐπέφερεν ὅλας ἡμῶν τῆς δυστυχίας.

Τί θέλετε λοιπὸν, αἰώνιοι συκοφάνται; δὲν εἶναι ἱκανοὶ ὅσους ἐκρήμνισατε περιφανεῖς ἄνδρας, χρηστοὺς πολίτας; ἡξέυρομεν ὅτι εἰσθε ὀλιγάριθμοι, ἀλλ' αἱ φωναὶ σας ἀντηχοῦν εἰς τὸ μέσον τῆς σιωπῆς, ἡ ἡχώ τὰς πολυπλασιάζει. καὶ ὁ λαὸς ζαλισμένος ἀπὸ τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην βοήν, νομίζει ὅτι ὑπάρχει ἄλλος τις λαὸς ἀόρατος, ὁ ὁποῖος τοῦ ὑπαγορεύει νόμους καὶ τοῦ ἐτοιμάζει ἀλύτους. Πρεσβεύετε τὰ ἑλληνικὰ φρονήματα· ἀλλ' ἐὰν ταῦτα ἀπενεκρώθησαν, σεῖς εἰσθε οἱ θανατώσαντες αὐτά· ἡφανίσατε εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων τὰ τελευταῖα σπέρματα τοῦ σεβασμοῦ, τοῦ παρηγορητικοῦ τούτου αἰσθήματος, τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος ἔχει χρεῖαν νὰ δοκιμάζῃ διὰ τοὺς ὁμοίους του, ἐὰν θέλῃ νὰ δυνήτῃ νὰ τὸ φυλάξῃ δι' ἑαυτόν. ἐξηλείψατε τὰς γλυκυτέρας καὶ τὰς πλέον εὐγενεῖς διαθέσεις τῆς φύσεως, τὴν φιλίαν, τὴν πίστιν, τὸν ἐνθουσιασμόν, μᾶς ἡρπάσατε τὸ πᾶν· καθεὶς φοβεῖται νὰ συμφρονήσῃ μὲ τὸν, ὅστις ἡμπορεῖ νὰ γένῃ θύμα σας· ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν παιδείαν, διότι ἡξέυρει ὅτι τὴν φθονεῖτε· ἀποφεύγει τὴν ἀρετὴν, διότι φοβερίζετε τὸν ἀφανισμόν της· δὲν πλησιάζει τὴν ἀνδρείαν, διότι φοβεῖται, μὴ συγκλημνισθῇ μ' αὐτήν, ἥτις μόνη σὰς καταφρονεῖ· καθεὶς φυλάσσει σιωπὴν· καθεὶς ἀπομονώνεται· ὅν τινα κατατρέξετε, κλίνει τὸν αὐχένα, δι' ἀνόητον ἐλπίδα νὰ σὰς ἐξιλεώσῃ μὲ τὴν σιωπὴν του· ὅς τις δὲν ἐδοκίμασεν ἀκόμη τὰς καταδρομάς σας, σὰς ἀνοίγει ἐλεύθερον πέρασμα, ἐλπίζων ὅτι θέλει ἀποφύγει τὰ βέλη τῆς κακοβουλίας σας.

Ἄκαρπος ἀδυσμῖα! ἀνωφελεῖς χαίρεισαι!

Διὰ ν' ἀνυψωθῶσι τὰ ἔθνικα φρονήματα, πρέπει νὰ χαλινωθῇ ἡ ἀθυροστομία τῆς συκοφαντίας, ὅχι μ' ἀπαγορευτικούς νόμους, ἀλλὰ μὲ νόμους, ἐπιτιδείους νὰ τιμωροῦν τὴν συκοφαντίαν, ἥτις ἐνοπλίζει τὸ αὐθαίρετον ἐναντίον τῆς ἀθωότητος, μὲ μίαν ἠθικὴν συμμαχίαν μεταξὺ τῶν πολιτῶν, ἡ ὁποία ἀφ' οὗ γήθη Ἄριον Πάγον τῆς ὀλῆψεως, ὑπερασπίζει τὸν ἀδικούμενον, ὅστις ἤθελεν εἰς μάτην προστρέξει ἄλλου. Οὕτως ἡ συκοφαντία θέλει καταντῆσαι ἀνίσχυρος, διότι οἱ ἀγῶνές της κένενα πλέον καρπὸν δὲν θέλουν ἀπολαμβάνει· ὅς ἐξυψηλῇ ἡ ἀγανάκτησις τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον αἰσθανόμενον τὴν ἐξουδένωσίν του, ὅς ἀποστομώσῃ βροντοφῶνως καὶ ὁμοθυμαδὸν τὰς κραυγὰς της!

Τότε θέλομεν σχηματίζει ἀληθῶς ἔθνος· διότι, ἔθνος χωρὶς ὑπόληψιν, δὲν εἶναι ἄλλο παρὰ ἄθροισμα ποικίλων δυσπιστούντων ξένων ἢ λυσσαμένων ἐχθρῶν· χωρὶς τῆς ὑπολήψεως, τὸ κράτος δὲν ὑπῆρξεν ἔθνικόν κράτος ποτέ· μόνη ἡ ὑπόληψις εἶναι τῶν ἀνθρώπων ὁ δεσμός, ἡ βάσις τῆς ἠθικῆς, τὸ βραβεῖον τῆς ἀρετῆς· καὶ ὅμως τύρβη συκοφαντῶν! αὐτὴ εἶναι τὴν ὁποῖαν ἡφανίσατε, καὶ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ ἀναστήσωμεν· πρέπει νὰ συστηθῇ μεταξὺ τῶν χρηστῶν πολιτῶν ἐγγεγυῶτης τιμῆς. Σεῖς οἱ φατρισταὶ θέλετε φανῇ τότε πόσον εἰσθε ὀλιγάριθμοι, καὶ ἡ Εὐρώπη, ἥτις μᾶς παρατηρεῖ, θέλει ἀναγνωρίσει τὸ ἑλληνικὸν γένος, ὅταν θέλῃ χωρισθῇ ὁλότελα ἀπὸ σὰς· ἡ Εὐρώπη θέλει μάθει νὰ σεβάζεται τὴν Ἑλλάδα, ὅταν δὲν θέλετε ἔχει μέρος εἰς αὐτήν, καὶ θέλει μᾶς κρίνει ἀξίους τιμῆς, ὅταν ἰδῇ ὅτι σὰς καταφρονοῦμεν.

Ἀνατολικὴ Ἑλλάς, τῇ 24 Σεπτεμβρίου.

Περὶ τὴν δεκάτην τρίτην, βλέποντες οἱ στρατάρχαι τοῦ εἰς Ἀμπλιαν στρατοπέδου, ὅτι οἱ ἐχθροὶ δὲν εἶχον κατὰ νῦν νὰ ἐφορμήσουν καὶ δεύτερον κατὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοὶ συνεχῶς πολλαχόθεν ἀκροβολιζόμενοι, οἱ δὲ Ἕλληνες ἐβαρέθησαν τὴν ἀπραξίαν, ἀπεφάσισαν νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὰς σκηνὰς των καὶ νὰ τοὺς ἐρεθίσωσιν εἰς πόλεμον. Ὄθεν περὶ τὴν δεκάτην πέμπτην ἐτοποθετήθησαν πλησίον τῶν γειτνιαζόντων λόφων ὁ στρ. Γεώργιος Δράκος μετὰ τοῦ χιλιάρχου Γκιώκα Χορμοβίτη καὶ ἄλλων, ὁ στρ. Γιώτης Ταγκλῆς καὶ ὁ ἀντιστράτηγος Νάκος Πανουργιάς· ἀνωτέρω δὲ αὐτῶν μέρος τοῦ σώματος τοῦ στρ. Σκαλιτῆ, καὶ Σαφάκα καὶ ὁ Περίαιθός· οὗτοι οἱ ἐσχατοὶ καὶ ὁ Καραϊσκάκης εἰς ἄλλον λόφον, ἐστέκοντο ὡς ὀπισθοφυλακή. Μερικοὶ ταχύποδες Ἕλληνες ἐπλησίασαν νὰ ἐρεθίσωσι τοὺς ἐχθροὺς, οἱ ὁποῖοι ἐνθαρρυνόμενοι ἀπὸ νεωστὶ ἐλθόντα Ἀλβανικὰ στρατεύματα, καὶ μὴ ἀνεχόμενοι τὴν τοσαύτην καταισχύνην, ὤρμησαν μὲ μεγάλην ἐπιμονήν, καὶ ἐξαπλωθέντες ἐπροσπάθουν νὰ περικλείωσιν τὸν στρ. Δράκον καὶ νὰ διασπάρωσιν τὸν προμαχῶνα (ταμπουρί) τοῦ Νάκου Πανουργιά. Ἀλλ' οἱ μὲν ἀντέχοντες καρτερῶς, οἱ δὲ ἐκ τῆς ὀπισθοφυλακῆς, ἐρμήσαντες γενναίως, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τοὺς ἐναντίους, καὶ καταδιώξαντες φανεμένους καὶ κρημνιζομένους ἀπὸ ἀποτόμους βράχους τοὺς ἐπῆγαν κυνηγῶντες μέχρι τῶν σκηνῶν, ὅπου οἱ λοιποὶ ἐστέκοντο ἀτάραχοι θεαταὶ τῆς καταστροφῆς τῶν συντρόφων των· εἰς τὴν τροπὴν ταύτην ἐφρονεύθη ὁ χιλιάρχος Γκιώκας Χορμοβίτης, ἀνὴρ ἀνδρείοτατος καὶ φρονιμώτατος, καὶ εἰς τοὺς ὑπὲρ στερεώσεως νόμων πολέμου λαμπρῶς ἀγωνισάμενος· ὀλίγῳ πρότερον ἐφρονεύθη εἰς ἀνδρείους στρατιώτης τοῦ Νάκου Πανουργιά, ἐκ δὲ τῶν ἐχθρῶν ἐφρονεύθησαν ὑπὲρ τοὺς εἰκοσι· ὅπόσοι δ' ἐπληρώθησαν, ἡ συνετρίβησαν ἀπὸ τοὺς βράχους, εἰσέτι δὲν ἐμάθομεν.

— Εἰς Σάλωνα ἀδιακόπως γίνονται ἀκροβολισμοὶ εἰς Σουβάλαν ἀπὸ τὸ στρατόπεδον τοῦ στρ. Γεωργάκη Δουβουνιώτη, εἰς Ἀγρίανην ἀπὸ τὸν Κομνᾶν Ἀγοριανίτην, καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Ἀμπλιαντὸς ἀπὸ τὰ ἐκεῖ στρατοπεδεύοντα σώματα.

— Εἰς νέαν Πάτραν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, εἰς ἓν χωρίον ὀλίγον ἀπέχον τῆς πόλεως, εὗρίσκετο ὁ υἱὸς τοῦ Κ. Μήττιου, Βαγγέλης μὲ ὀγδοήντα στρατιώτας καὶ ἐπῆγεν ἓνας Γκέκας Λουμᾶν πασσᾶς μὲ ἐπέκεινα τῶν διακοσίων ἐχθροὺς, τοὺς ὁποῖους καταπολεμήσαντες οἱ Ἕλληνες, καὶ καταδιώξαντες ἕως δύο ὥρων διάστημα, ἐφόνευσαν ἑνδεκα ἐχθροὺς καὶ ἐπληγῶσαν ἱκανοὺς.

— Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπῆγαν εἰς τὴν ἄκραν τῆς αὐτῆς πόλεως πρὸς τὸ κάτω μέρος, τινὲς ἀξιωματικοὶ τοῦ στρ. Μήττιου μὲ ἕως 40 στρατιώτας, νὰ πάρουν μερικά πρόβατα τῶν ἐχθρῶν, οἱ ὁποῖοι εὐγῆκαν πανδημεῖ ἀπὸ τὴν πόλιν ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους, ἀλλ' οἱ Ἕλληνες πολεμήσαντες ὥραν ἱκανὴν εἰς τὸν κάμπον, καὶ φονεύσαντες καὶ πληγῶσαντες ἕως 15 Τούρκους, ἐπῆραν τριακόσια πρόβατα καὶ ἀνεχώρησαν.

— Τὸ εἰς Ἀττικὴν ἐχθρικὸν στρατόπεδον διελύθη ὁλοτελῶς, ἐπειδὴ πρὸ ἡμερῶν οἱ πεζοὶ ἐξέπλευσαν διὰ Κωνσταντινουπόλιν ἀπὸ τὸν κόλπον τοῦ Βώλου, οἱ δὲ ἱππεῖς περὶ τὴν 19 τοῦ παρόντος ἀπέρασαν σπουδαίως διὰ τὸν κάμπον τῆς Λεβαδείας, καὶ μετέβησαν εἰς Ζητοῦνι.

— Εἰς Εὐβοίαν δὲν εἶναι οὔτε ἐχθρικὸν οὔτε ἑλληνικὸν στρατόπεδον καὶ οἱ κάτοικοι περιμένουσι μὲ ἀνυπομονήσαν νὰ ἰδῶσι τοὺς ἐχθροὺς κλεισμένους εἰς τὸ φρούριον, ὡς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῶν ἀνδρείως πολλάκις πολεμησάντων στραταρχῶν τῆς Εὐβοίας Ἀγγελῆ καὶ Κότζιου, καὶ γενναίως πεσόντων ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Εὐρίπου ἐπὶ τὰ πτώματα πολυαριθμῶν ὑπὸ τῆς χειρὸς αὐτῶν φονευθέντων ἐχθρῶν.

— Οὔτε εἰς Λάρισαν. οὔτε εἰς Τρίκαλα, οὔτε εἰς ἄλλο μέρος τῆς Θεσσαλίας ἀκούεται ἐχθρικὴ δύναμις, εἰμὴ εἶναι εἰδησις, ὅτι ἐφθασαν εἰς Ζητοῦνι ἀξιωματικοὶ τινες Τούρκοι ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, τῶν ὁποίων ἀγνωεῖται μέχρι τοῦδε ἡ αἰτία τῆς ἀποστολῆς. Ὁ Δερβίς-πασσας διώρισε νὰ ἐτοιμάσῃ διὰ κατάλυμά των τὸ σαράϊ τοῦ Χαλῆλμπεη.

Ζάκυνθος τῇ 23 Σεπτεμβρίου.

Πλοῖον, ἐλθὼν ἐδῶ ἀπὸ Σύρας εἰς τέσσαρας ἡμέρας μᾶς λέγει, ὅτι τέσσαρες φεγγάται Τουρκικαὶ ἐπολέμησαν πλησίον τῆς Κῶς μ' ἕξ ἑλληνικὰ βρίκια, τὰ ὁποῖα, ἀφ' οὗ ἀντέστησαν μὲ μεγίστην γενναϊότητα ἡνάγκασαν τὰς τέσσαρας φεγγάτας νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν μὲ μεγάλην ζημίαν καὶ ἐντροπὴν των· ὅτι δύο βρίκια Τουρκικὰ ἐπῆσαν εἰς τὴν ξηρὰν εἰς τὴν Τήνον, καὶ ἄλλο εἰς τὴν Νάξον, τὰ ὁποῖα ἐκυρίευσαν οἱ κάτοικοι τῶν δύο τούτων νήσων· ὅτι τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου τὰ φορτηγὰ καράβια ὑπῆγαν εἰς Βουδρούμι νὰ ἐκβάλλωσι στρατεύματα, τὰ ὁποῖα διωρίσθησαν νὰ ὑπάγῃ διὰ ξηρὰς ἀντικρὺ τῆς Σάμου, διὰ νὰ δοκιμάσῃ ἀκόμη μίαν φορὰν ἀπόδοσιν τινα εἰς ταύτην τὴν νῆσον.

Ὅτι τὸ ἱππικὸν τοῦ Ἱμπραήμ-πασσα εἶναι εἰς ἀθλίαν κατάστασιν ὅτι ἀπὸ τὰ πολυαριθμὰ ἀλογὰ του ἐπτακόσια μόνον τοῦ ἔμειναν, καὶ ὅτι καὶ ἀπ' αὐτὰ καθ' ἡμέραν ἐψοφοῦσαν ὡς ἐπιτοπολὺ συγχρόνως μὲ τοὺς

ἰππεὺς των· ὅτι ὁ αὐτὸς πασσαί, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς συχνὰς λειποταξίας, κρεμνᾷ καθήμεραν ἀνθρώπους· ὅτι, τέλος, ὁ ἡμέτερος στόλος δὲν ἔχανε ἀπ' ἐμπροσθέν του τὸν ἐχθρὸν.

Αἱ ἀνωτέρω ἐκ Ζακύνθου εἰδήσεις, μολοντί ἔχουσι χρεῖαν ἐπιβεβαιώσεως, δὲν λείπουν μ' ἐλαττώματα νὰ ἔχωσι χαρακτηριστικὰ τινὰ πιθανότητος.

Στρατόπεδον Λιγυδίου, 26 Ἰουλίου.

Ἡ κακοκαιρία κατήντησε νὰ ᾖ πολλὰ ἐπιβλαβὴς εἰς τὸν Ὁμέρ-πασσάν, τοῦ ὁποῦ τοῦ στρατόπεδον καθήμερινῶς ἐρμύνεται ἀπὸ συχνὰς λειποταξίας.

Χθὲς ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸν Καρβανσαρᾶν ὁ Ἄγρ-Μουχουρδάρης μὲ 800 στρατιώτας· τὸ παράδειγμα αὐτοῦ ἠκολούθησε καὶ ὁ Ταῖρ Ἀβάζης. Εἰς τῶν δύο τούτων ἀρχηγῶν τὴν ὀξύτητα, ὁ Ὁμέρ-πασσας εἶχε συλλαβεῖ πολλὰς καὶ μεγάλας ἐλπίδας. Οἱ ἡμέτεροι καὶ πρὸ πάντων τοῦ χιλιάρχου Καραγιάννη οἱ στρατιῶται καθήμεραν αἰχμαλωτίζουσιν ἐχθροὺς καὶ τοὺς ἀρπάζουν τὰ ἄλογα κ. τ. λ.

Δύο αἰχμαλῶται κομισθέντες εἰς Λιγυδίτζι, ὡμολόγησαν τὰ περὶ τῆς ἀκαταστασίας τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου ἀνωτέρω εἰρημένα· εἶναι δε πολλὰ πιθανόν, ὅτι ὁ Ὁμέρ-πασσας δὲν θέλει περιμένει τὴν διάλυσιν τοῦ εἰς Γραβιάν ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀλβανίαν.

Μιζήδες τῇ 20 Σεπτεμβρίου.

Αἱ μεταξὺ τοῦ Σιλιχτάρ Μπόδα, καὶ τοῦ Σιλιχτάρου τοῦ Ὁμέρ-πασσᾶ ἐρίδες γίνονται ἡμέραν παρ' ἡμέραν ὀλεθριώτεραι εἰς τὴν Ἡπειρον· ἡ μεταξὺ τῶν πλειοτέρων ἐπισήμων Τουρκικῶν οἰκογενειῶν ἐμπιστοσύνη, καὶ ἀμοιβαία βοήθεια, μετεβλήθησαν εἰς δυσπιστίαν καὶ διψαν ἀλληλοφονίας. Εἶναι εὐκόλον νὰ συμπεράνῃ τινὰς τὰ ἀποτελέσματα τῶν τοιούτων διχονοιών· δηλ. ὅτι ἡ Ἀλβανία δὲν θέλει θυνηθῇ ποτὲ νὰ ἐνεργήσῃ συμφώνως μὲ τὴν Πόρταν κατὰ τῶν Ἑλλήνων· ἐν ὅσῳ ἡ διχόνοια αὕτη διαρκεῖ, πολλὰ ὀλίγοι Ἀλβανοὶ θέλουσιν εὖγε ἀπὸ τὰ σύνορά των διὰ νὰ ἐκστρατεύουν, ὄντες οἱ πλειότεροι εἰς ἀνάγκην νὰ φυλάττωσι τὰς ἰδίαις οἰκογενεαῖς των καὶ οἰκίας ἀπὸ τοὺς δυνατωτέρους μεταξὺ των καὶ τοὺς ἀρχηγούς των, εἴτινες κατὰ τὰ πάθη των, ὑπερασπίζονται ἢ κατατρέχουσι τὴν μίαν, καὶ τὴν ἄλλην φατρίαν.

Ἀπόσπασμα γραφῆς ἐπισήμου. Ναύπλιον τῇ 20 Σεπτεμβρίου.

Σήμερον πληροφοροῦμεθα, ὅτι ὁ Βυζαντινὸς στόλος ἐφασκε μεταξὺ Μυκῶνου καὶ Τζίας, καὶ τοῦτο εἶναι στρατήγημα, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ ὁ Αἰγυπτιακὸς νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς σκοποὺς του, νὰ προσβάλῃ δηλ. εἰς τὴν Σάμον καὶ νὰ κάμῃ τὴν ἀπόβασιν του· πλὴν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἐματαίωσε τοὺς σκοποὺς του, διαίρειθαι εἰς δύο, καθὼς ὁ ἐχθρικός, καὶ οὕτως ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ὀπίσω· διεφθίμωσθαι δὲ, ὅτι ἐγίνε ναυμαχία, ἀλλὰ φήμην ἀδέσποτος.

Ἐπειρον τῇ 20.

Ἰσχυρότερον ἀπὸ τὴν ναυμαχίαν τῆς Κῶ καὶ Σαταλλίας δὲν ἐσυνέβη καὶν ἐξιοσημείωτον εἰς τὴν θάλασσαν, παρὰ μόνον ὅτι κατὰ τὴν 10 τοῦ τρέχοντος ἐγίνε μία ναυμαχία κατὰ τὸ Ἰκάριον πελαγὸς μὲ ζημίαν τοῦ ἐχθροῦ· τὰ πλοῖά μας δὲν ἠθέλησαν νὰ κάμουν καὶ εἰς αὐτὴν πάλιν λαμπρὰ κατορθώματα, φοβούμενοι μήπως μείνωσι χωρὶς πυρπολικά, ἀφ' οὗ καύσωσιν, ὅσα συνεπιφέρουσι, καὶ εὐχαριστήθησαν νὰ ἰδοῦν τὸν ἐχθρὸν νὰ παλαίρῃ μ' ἓνα σφοδρότατον ἄνεμον, ὁ ὁποῖος τὸν ἠνάγκασε νὰ διασπαρῇ ἐνθα κάκεισε.

Τοιαῦτα αἰτία ἐσπρωζαν, φαίνεται, τὸν Τοπάλ-πασσαν κατὰ τὴν Μύκωνον, ὅπου, κατὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ ἐπάρχου Σύρας, ἀραξε· μ' ὅλον τοῦτο τῇ 14 ἐβγήκε πάλιν εἰς τὰ πανιά, διευθυνόμενος πρὸς τὰ μέρη τῆς Σάμου. Ὁ Ψαβρίανδς ναύαρχος ἀναφέρει, ὅτι ὁ Σουλτάνος ἐξέδωκε προσταγὴν, ἢ νὰ κατακαῇ ὁ στόλος του, ἢ νὰ κυριευθῇ ἡ Σάμος, καὶ μάλιστα λέγει, ὅτι μερικοὶ οὐλεμάδες μὲ τὴν ῥητορικὴν των κατώρθωσαν νὰ καταβῶσιν εἰς Τζεσμὲν ἕως δέκα χιλιάδες στρατεύματα, καὶ ἄλλο, εἰς τὰ λοιπὰ παράλια τῆς μικρᾶς Ἀσίας, καὶ ἔχουν, φαίνεται, ἐπίμονον ἀπόφασιν διὰ νὰ κινήθωσιν κατὰ τῆς Σάμου· αὐτὸ εἶναι ἀληθινόν, διότι γνωρίζουν οἱ Τούρκοι, καὶ μάλιστα οἱ κάτοικοι ἐκείνων τῶν παραλίων, ὅτι ἀνίσως ὁ τόσον πολυάριθμος στόλος των δὲν κατώρθωσεν νὰ κυριευθῇ ἡ Σάμος, αὐτοὶ εἰς τὴν ἀπουσίαν των δὲν θέλουν ἡμπορέσει νὰ ζήσουν εἰς τὰς οἰκίας των, καθὼς ἔκμαν καὶ ἀναφορὰν εἰς τὸν Σουλτάνον.

Ἐπειρον τὴν αὐτήν.

Αἱ ὑστεριναὶ εἰδήσεις περὶ τοῦ στόλου μας εἶναι, ὅτι καὶ ὁ Σουλτανικός καὶ ὁ τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ στόλος, εὐρίσκονται μεταξὺ Χίου καὶ Τζεσμὲ, καὶ τὰ ἰδικὰ μας ἀκολουθοῦν· ἡ φουρτοῦνα ἐσκόρπισε μερικὰ ἀπὸ τὰ ἐχθρικά, καὶ δύο τὰ ἐβρίψαν εἰς Νάξον μὲ 200 σχεδὸν Γκέκιδες, καὶ μίαν φεργάδαν εἰς ἄλλο μέρος, ὥστε καὶ ἡ φουρτοῦνα δὲν τοὺς ἔκαμιν ὀλίγην ζημίαν. Ἡ πολιορκία τῆς Πάτρας ἄρχισε νὰ ἐνεργῇται καὶ εἶναι σκοπὸς νὰ ἐνεργηθῇ καὶ διὰ τὴν Ναύπακτον, ὅπου συγχρόνως νὰ ἀντιπληρωθῶσιν· προσμένεται δὲ νὰ λάβῃ τέλος· καὶ ἡ κατὰ θάλασσαν ἐκστρατεία, διὰ νὰ σταλῶσιν αὐτοῦ, καὶ καράβια, καὶ τότε νὰ γένῃ τὸ πρῶγμα καθὼς πρέπει.

Πρὸς τὸν συντάκτην τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν.

Παρακαλεῖσθε, Κύριε, νὰ καταχωρήσετε εἰς τὴν ἐφημερίδα σας τὸ ἐξῆς περὶ δημοσιότητος (Publicité) ἄρθρον, ἀπανθισμένον ἐκ τῆς τακτικῆς τῶν νομοθετικῶν συνελεύσεων, συγγραμματος πολυτίμου τοῦ σοφοῦ τῆς Ἀγγλίας νομοδιδασκάλου κυρίου Ἱερεμίου Βενθάμου.

Οἱ λόγοι, τοὺς ὁποῖους ἐπιφέρει ὁ συγγραφεὺς πρὸς σύστασιν τοῦ ἐξαιρέτου τῆς δημοσιότητος νόμου, εἶναι τῶντοι μὲ τὴν στάθμην τῆς φιλοσοφίας κρίσεως ἐξακριβωμένοι, καὶ ἀποστομόνουσιν ἀρκετὰ ἐκείνους, ὅσοι, ἐχθροὶ ἀσπονδοὶ τῆς δημοσίου παιδείας, καὶ ἀληθεῖς φωτισμοῦ, θέλουν ὅλα νὰ γίνωνται ἐν σκότει καὶ παραβύστω, καὶ νὰ μένῃ οὕτω τὸ κοινὸν εἰς ἄνοιαν καὶ ἀμάθειαν παντοτινῇ.

Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, τὸ ὁποῖον, ἀφ' οὗ εὐτυχῶς ἐσύντριψε τὰς ἀλύτους τυραννίας, σπεύδει τῶρα νὰ μορφωθῇ πολιτικῶς καὶ ἠθικῶς κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἀειμνήτων τῆς οἰκουμένης διδασκάλων προγόνων του, καὶ τῶν συγχρόνων τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς σοφῶν ἐθνῶν, μὲ καὶν ἄλλον τρόπον δὲν ἡμπορεῖ νὰ φθάσῃ καὶ ταχύτερον καὶ ἀσφαλέστερον, εἰς τὸν ὁποῖον τείνει σκοπὸν του, εἰμὴ διὰ μέσου τῆς δημοσιότητος· δι' αὐτῆς μόνον συνάπτεται εὐλόως μὲ τὴν παριστάνουσαν αὐτὸ Διοίκησιν, καὶ τῆς τοιαύτης συναφῆς· τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ ἀμοιβαία πολιτικὴ καὶ ἠθικὴ ὠφέλεια· δι' αὐτῆς μανθάνει νὰ ἐκτιμᾷ τὸ πολίτευμα, καὶ τὰς πράξεις τῶν δημοσίων ἀνθρώπων, εἰς ὅσους ἐμπιστεύεται τὴν τύχην του, καὶ ἀπὸ τοὺς ὁπαίους ἐλπίζει τὴν εὐδαιμονίαν του. Αἰκνύει τέλος, διακρίνον τοὺς ἐναρέτους ἀπὸ τοὺς κακοὺς, τοὺς κοινωνοφελεῖς ἀπὸ τοὺς ἰδιωφελεῖς, τοὺς μὲν πρώτους τιμᾷ, ἐξορίζει, καὶ ἀνταμείβει μὲ τὸ πολῦτιμον τῆς εὐγνωμοσύνης δῶρον· κατὰ δὲ τῶν δευτέρων ὑψόνον τὴν φωνὴν του, φωνὴν ἱερὰν, καὶ κατὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν παροιμίαν, φωνὴν Θεοῦ ἰομιζομένην « vox populi, vox Dei » ῥίπτει εὐσυνειδότης καὶ ἀφόδως τὴν μέλαιναν του ψῆφον.

Ὅστις θέλει νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῶν καλῶν, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς δημοσιότητος πηγάζουσι, δὲν ἔχει παρὰ νὰ ῥίψῃ ἐν βλέμμα εἰς τὰ σημερινὰ φωτισμένα ἔθνη, εἰς ὅσα ἡ δημοσιότης εἶναι συγχωρητὴ, καὶ νὰ ἴδῃ ὅπως αὐτὰ διαφέρουσι καὶ προέχουσι τῶν ἀπ' ὅσα ἐκείνη δὲν εἶναι παραδεκτὴ. Ἡ πραγματικὴ δὲ αὕτη ἀπόδειξις ἀρκεῖ ἀντὶ ὅλων τῶν ἐπιχειρημάτων τῆς λογικῆς πρὸς σύστασιν τῆς δημοσιότητος. Ἐβρώσθη.

3 Αὐγούστου 1824. Ἐν Μισολογγίᾳ. Ὁ φίλος σας Α. Πολυζωίδης.

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΟΣ.

Ὁ πρῶτος καὶ ἀναγκαῖος νόμος, διὰ τοῦ ὁποῦ μόνον μία συνταγματικὴ πολιτεία ἡμπορεῖ νὰ ἐκλύσῃ εἰς ἑαυτὴν τὴν κοινὴν ἐμπιστοσύνην, καὶ νὰ ὀδεύῃ σταθερῶς καὶ ἀσφαλῶς πρὸς τὸ τέλος τῆς συστάσεώς της, ἦγουν εἰς τὸν φωτισμὸν καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους, εἶναι ὁ τῆς δημοσιότητος.

Διὰ νὰ λάβωμεν ἰδέαν ὁρθὴν τούτου τοῦ νόμου, πρέπει νὰ τὸν θεωρήσωμεν καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν του· πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν Α'. ὁποῖαι εἶναι αἱ δικαιολογούσαι αὐτὸν αἰτίαι. Β'. ὁποῖαι εἶναι αἱ προβαλλόμεναι ἐνστάσεις κατ' αὐτοῦ καὶ ὁπόσῃ ἰσχύϊ ἔχουσιν. Γ'. ὁποῖα τ' ἀντικείμενα εἰς ὅσα πρέπει νὰ ἐκτείνεται. Δ'. ὁποῖαι εἶναι αἱ ἐξαιρέσεις του, δηλαδὴ εἰς ποίας περιστάσεις πρέπει ν' ἀναβάλλεται. Ε'. καὶ τελευταῖον ποῖα εἶναι τὰ μέσα τοῦ νὰ βελθῇ εἰς πρᾶξιν.

Ταῦτα πάντα θέλουν ἐκτεθῇ ἐφεξῆς μὲ τὴν δυνατὴν συντομίαν, καὶ εὐκρίνειαν ἐνταύτῃ.

Α'. Δικαιολογητικαὶ αἰτίαι.

Δικαιολογεῖται ἡ δημοσιότης κατὰ πρῶτον ὡς μέσον ὠφελίμου τοῦ νὰ φυλάττῃ τὰ συγκριτόντα τὴν συνέλευσιν μέλη εἰς τὰ χρεῖα των.

Ὅσον ἡ πολιτικὴ ἐξουσία εἶναι ἐκτεθειμένη εἰς πολλοὺς πειρασμούς, τόσῳ πλέον οἱ ἐπιφορτισμένοι μὲ ταύτην, πρέπει νὰ ἔχωσιν ἰσχυρὰς ἀφαιρέμας τοῦ ν' ἀντιμάχωνται εἰς τοὺς πειρασμούς καὶ νὰ τοὺς ἀπομακρύνωσιν· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἄλλη σταθερωτέρα καὶ γενικωτέρα ἀφορμὴ παρὰ τὴν ἐπαγρύπνησιν τοῦ κοινῶ. Τὸ κοινὸν συνιστᾷ κριτήριον, καὶ κριτήριον ὑπέρτερον ὅλων ὁμοῦ τῶν κριτηρίων. Πολλοὶ πολλάκις καταφρονούντες τὰς ἀποφάσεις του, τὰς ὑποθέτουν ὡς δόξας ἀστάτους, ἐτεροβόλους, καὶ ἀναιρούσας ἀλλήλας. Ἀλλ' ὅμως ἕκαστος αἰσθάνεται, ὅτι τὸ κριτήριον τοῦτο, μολοντί ἐπιδεκτικὸν ἀπάτης, εἶναι ἀλύμαντον· ὅτι σπεύδει ἀδικόπως νὰ φωτίζεται, καὶ περιέχει ἐν ἑαυτῷ ὅλην τὴν σοφίαν καὶ δικαιοσύνην ἐνὸς ὁλοκλήρου ἔθνους. ὅτι ἀποφασίζει πάντοτε περὶ τῆς τύχης τῶν δημοσίων ἀνθρώπων· καὶ ὅτι αἱ ποιναί, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει, εἶναι ἀναπόφευκτοι· ὅσοι παραπονοῦνται διὰ τὰς κρίσεις του, ἄλλο δὲν κάμνουσιν, εἰμὴ ν' ἀναφέρωνται εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον. (Ἡ συνέχ. ἀκολ.)

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 81 τῇ 4 Ὀκτωβ. 1824.

Διὰ τὸ στενὸν τοῦ χωρίου δὲν ἐπροφθάσαμεν νὰ καταχωρήσωμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τὰς ἐφεξῆς λεπτομερεστάτας πληροφορίες.

Ἐκ τῆς γενικῆς στρατοπέδου Ἀκαρνανίας. Λιγυδίτζι 25 Σεπτεμβρίου.

Ἐδῶ δὲν παύομεν ἐνοχλοῦντες τοὺς ἐχθροὺς, καὶ χθὲς πάλιν οἱ στρατιῶται τοῦ χιλιάρχου Καραγιάννη ἐφόνευσαν ἓνα, καὶ ἐπῆραν ἓνα ζωντανὸν Ἰωαννίτην καὶ τέσσαρα ἄλογα· σήμερον δὲ ἄλλοι τινὲς στρατιῶται τοῦ ἰδίου σώματος, ἐνωμένοι μὲ μερικοὺς στρατιώτας τοῦ χιλιάρχου

Δάμπρου Φωτομέρα εξώγησαν άλλους δύο τόν μεν Άλβανόν από τους Καραμουταράδες, τόν δε άλλον από Ράφισταν χριστιανόν, και επήραν και οκτώ άλογα. Από τους ζωγρηθέντας μανθάνομεν, ότι πρό όλγων ήμερών ήλθαν αξιωματικοί: Όθωμανοί με φερμάνι προς τόν Όμέρ-πασσαν διορίζον αυτόν να μεταβή εξαπαντος εις Ναύπακτον, και να ένωθῃ μετά του Γιουσούφ-πασσα, θέλων δε ν' αποφύγη τουτο ο Όμέρ-πασσα, επήρε τόν ίδιον αξιωματικόν και ήλθεν εως πλησίον του Αγρίλλου, και από εκεί τόν έδειξεν εις ποίας και ποίας θέσεις εύρισκονται τὰ Έλληνικά στρατόπεδα, λέγων, ότι δέν ήμπορεί να προχωρήση και ν' αφήση τόσους έχθρους: οπισθεν του, οι όποιοι βεβαίως θέλουν τόν ακολουθήσει κατά πόδας. Εμάθομεν προσέτι την μεγάλην δυσαρέσκειαν του στρατεύματος του Όμέρ-πασσα, και ότι πάντοτε μελετάται η όπισθοδρόμησις των η εις Βόνιτζαν, η εις Πρεβεζαν: ότι ο Άγκος-Μουχουρδάρης με όλίγους άνεχώρησεν εις τὰ ίδια, ο δε Ταχίρ Αδάσης εστάλη από τόν Όμέρ-πασσα, διά να συμβιβάζη, όσον τό δυνατόν, τας διαφωνίας των Άλβανών, και τόν εμφύλιον πόλεμον, ο δε Διάμζα-μπέης, άνεψιός του Όμέρ-πασσα, εστάλη με 400 εκλεκτούς κατά ζήτησιν του Νούρκα από Άρταν, όστις έγγραφεν, ότι αν δέν προφθάη μία δύναμις άρκετή διά να έμποδίση την επανάστασιν εκείνων των μερών, αυτός δέν αποκρίνεται διά την Άρταν.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ.

Διακηρύττει.

Η Διοίκησις έχουσα χρέος να επαγρυπνῇ εις τὰ κοινά συμφέροντα του έθνους, και εις την έσωτερικὴν και εξωτερικὴν του ασφάλειαν, διάταξε μετά πολλὰς σκέψεις και αναρίσεις τό περί στρατολογίας κεφάλαιον, αναλόγως με τούς ένστώτας χρηματικούς πόρους του έθνους, διώρισεν εις έκαστον αξιωματικόν ποσότητα στρατιωτών, και προσδιώρισεν τό μέρος της έκστρατείας και τοποθεσίας του. Άλλ' επειδή και τὰ πλέον ιερώτερα πράγματα κατοντώσι, εις βλάβην πολλάκις είτε εξ άγνοίας είτε εξ έθιλουκακίας, η Διοίκησις προλαμβάνουσα ταύτα,

Διατάττει.

Α'. Κάθε αξιωματικός, όστις διαταχθείς επί κεφαλῆς στρατοπέδου κατά τῶν έχθρων εγκαταλείψη τό στρατόπεδόν του χωρίς να προειδέσῃ την Διοίκησιν, θέλει νομίζεται άνάξιός του να λάβῃ εις τό εξῆς διαταγήν να στρατολογήσῃ.

Β'. Κάθε αξιωματικός, όστις διαταχθείς επί κεφαλῆς στρατιωτών, και υπό την οδηγίαν άνωτέρου, αναχωρήσῃ από την τοποθεσίαν του χωρίς άδειαν του άνωτέρου του, θέλει νομίζεται άνάξιός του λοιπού να στρατολογήσῃ.

Γ'. Κάθε αξιωματικός, όστις παραιτήσας τούς στρατιώτας του περιφέρει εις χωρία και πόλεις διαταγήν, η με άδειαν του άνωτέρου του, καταβαρύνων τούς πολίτας, δέν έχει δικαίωμα να ζητῇ σιτηρέσιον, και θέλει νομίζεται άνάξιός να κρατῇ τόπον εις τούς στρατιωτικούς καταλύγους.

Δ'. Κάθε αξιωματικός, όστις στρατολογήσῃ περισσότερον τῶν διαταγμένων στρατιωτῶν, οι περισσότεροι θέλουν εἶσθαι εις βάρος του.

Ε'. Όστις στρατολογήσῃ χωρίς διαταγήν της Διοικήσεως, θέλει νομίζεται ταραχοποιός, και λυμῶν της κοινῆς εὐταξίας.

ς'. Όστις στρατιώτης ακολουθεῖ καπιτάνον η άλλον τινά, όστις δέν έχει διαταγήν της Διοικήσεως, δέν έχει δικαίωμα να ζητήσῃ ποτέ εις τό εξῆς οὔτε μισθόν, οὔτε σιτηρέσιον.

Ζ'. Κανείς αξιωματικός, οὔτε στρατιωτικός, οὔτε πολιτικός, άφ' ου κοινολογηθῇ η παρούσα διακήρυξις, δέν ήμπορεί να παρήρσιασθῇ εις την καθέδραν της Διοικήσεως χωρίς προϋπάρχουσαν άδειαν της Διοικήσεως.

Η'. Η παρούσα θέλει τυπωθῇ και κοινολογηθῇ καθ' όλην την επικράτειαν εκ τῶν ἀνηκόντων ύπουργῶν.

Τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1824 Ναύπλιον. Ο Π ρ ο ε δ ρ ο ς τ ο ὺ Ε κ τ ε λ ε σ τ ι κ ο ὺ

Γ. ΚΟΙΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ο Π ρ ο σ. Γεν. Γραμ. Π. Γ. Ρόδιος

Από διάφορα ιδιαίτερα γράμματα της Ζακύνθου πληροφορούμεθα, ότι εφθασεν εκεί η είδησις, ότι απέθανεν ο Βασιλεύς της Γαλλίας, και ότι τουτο είναι βέβαιον· περιμένομεν να λάβωμεν και επιστήμως αυτήν την είδησιν.

Τὰ αὐτὰ γράμματα, και άλλαι είδησεις από Νεόκαστρον κατ' ευθείαν μάς βεβαιώνουν, ότι ακολουθήσῃ και τρίτη ναυμαχία πλησίον της Σάμου, και ότι ελαμπρύνθη πάλιν με τρίτην νίκην ο Έλληνικός στόλος. Την ζήμιαν τῶν έχθρων την λέγουν μεγάλην, πλην περιμένομεν να λάβωμεν επιστήμως και αυτήν την είδησιν.

Πῶς ώχυρώθη τό Μεσολόγγι, πῶς θα όχυρωθῇ τό Άνατολικόν.

Εὐφραίνεται η ψυχὴ ένός Έλληνος, όταν πλησιάζῃ εις τὰ τείχη του Μεσολογγίου· πόσαι ιδέαι του διεγείρονται εις τόν νοῦν, όταν βλέπῃ εξ όργυιᾶς χανδάκι να κατασταίῃ νησί τό Μεσολόγγι, εκεί όπου πρό δύο χρόνων δέν ήτον, παρὰ εν ασύμμετρον αὐλάκι, τό όποιον ήμπορούσε να πηδήσῃ ένας άνθρωπος! όταν βλέπῃ κανονοστάσια λιθόκτιστα με πέντε και δέκα κανόνια τό καθ' ένα, εκεί όπου δέν ήτον παρὰ πού πεντέξῃ πλίνθοι κολλημένοι ένας επάνω εις τόν άλλον, πού πεντέξῃ πέτραις μία επάνω εις την άλλην, και πού μερικαίς κόφαις με χῶμα! Ποίος μονάρχης επρόσταζε, ποίος βασιλικός θησαυρὸς εξώδευσε, διά να γενῇ αὐτό τό τόσον άναγκαίον, τό τόσον σωτηριῶδες εις την Έλλάδα έργον; όποι-

ος ξένος έμβαίνει εις την πόλιν, έρωτᾷ, και τόν αποκρίνονται· η κοινὴ θέλησις από τό ένα μέρος, και τὰ κοινὰ εισοδήματα, ένωμένα με τὰς αυτοπροαιρέτους συνεισφοράς όλίγων φιλογενῶν από τό άλλο, ώχύρωσαν, καθὼς βλέπεις, τό Μεσολλόγι· ένας μηχανικός, διά τόν όποιον δέν εξωδεύονταν περισσότερα άφ' όσα χρειάζεται να ζήσῃ οικονομικά ένας άνθρωπος, και οι πρόκριτοι της πόλεως κυλισμένοι μέσα εις τὰς λάσπαις, έπιστατούσαν εις τό έργον, και εβαστούσαν τὰ έξοδα διά τούς μαστόρους, και διά τὰς αναγκαίας ὕλας της οίκοδομῆς· έκτός όπου καθ' ένας έστοχάζετο ιερὸν τό άργύριον όπου είχεν εις χεῖράς του, άνοιγε και ένας επάνω εις τόν άλλον τέσσαρα μάτια, διά να μὴν κάμῃ οὔτε ένα όβελόν κατάχρησιν, διότι δέν είναι μονάρχης, δέν είναι βασιλικός θησαυρὸς (πού εξωδεύει, εξωδεύουν όλοι οι Έλληνες· άλλις φοραῖς ήσαν έορταῖς και σχόλαις, τότε οὔτε έορταῖς οὔτε σχόλαις ήσαν διά τούς Μεσολογγίτας, εις τοιαύτας ήμέρας μάλιστα έβλεπέ τινες τὰς γυναῖκαις όλαις χωρὶς εξαίρεσιν, στολισμέναις να διαβαίνουν κατὰ σειράν από την αγοράν, χωρὶς πλέον να συστέλλωνται από τόν κόσμον, και να κουβαλοῦν με τούς ώμους, και με τὰς άμσυχάλαις των πέτραις εις τό τείχος· τουτο έγινε τό πάντοτε· άν' ρες, γυναῖκες, και παιδιὰ αὐτήν μόνην την δουλειάν έκαμναν, εως ότου ειδαν τὰ αναγκαιότερα κανονοστάσια τελειωμένα. Αὐτὰ άκούει όμορφῶς από όλων τὰ στόματα ο έρωτῶν, και κάμνει τόν ακόλουθον όρθότατον συλλογισμόν· πότε εἴμεθα βέβαιοι, ότι θα νικήσωμεν τόν τύραννον, και θα στερεώσωμεν την ελευθερίαν; όταν ιδῶμεν άκραν σταθερότητα εις τούς κινδύνους, και άκραν προθυμίαν να προετοιμασθώμεν, διά ν' αντιπολεμήσωμεν με αὐτούς· εις την πολιορκίαν του Όμέρ-πασσα ο Μεσολογγίτης απέφασινε ν' αποθάνῃ, και ο γείτονάς του ήλθε να τόν βοηθήσῃ όπίσω από τούς πλίνθους και από μίαν όργυιάν χανδάκι, και έδοξάσθη και ο ένας και ο άλλος, αποκρούσαντες τόν κίνδυνον· όταν πάλιν έπροσμένετο μακρόθεν ο κίνδυνος, οὔτε ήμέραν, οὔτε νύκτα ο Μεσολογγίτης και η Μεσολογγίτισσα ήσύχασαν, πρὶν σηκώσουν τούς άνικήτους προμαχῶνας τριγύρω εις την πόλιν των. Αὐτὰ είναι όπου δείχνουν και κατασταίνουν τούς λαούς αξίους της ελευθερίας! Βλέπομεν να εγείρεται και εξωθεν του Άνατολικου ένα προπύργιον· ο Άνατολικιώτης υπέφερε πέρυσιν τόν μεγαλήτερον κίνδυνον, όλη η λύσσα του Σκόνδρα εναντίον του εξεθύμανε· 2 χιλ. βόμβαις, έπescan επί κεφαλῆς του, αὐτός εστάθη σταθερός εις τό πῦρ και εις τόν θάνατον, και έματαίωσε την όρμην του φοβερωτάτου έχθρου της στερεᾶς Έλλάδος· τώρα θέλει ν' ασφαλισθῇ από κάθε κίνδυνον, η Διοίκησις τόν δίδει χεῖρα βοηθείας· άλλα μένει εις τούς Άνατολικιώτας να δείξουν και αὐτοὶ την προθυμίαν των, και να δώσουν αντίληψιν εις τό έργον· εἴμεθα βέβαιοι, ότι δέν θέλουν φανῇ κατώτεροι από τούς Μεσολογγίτας· και όταν μίαν φοράν βλέπῃ και ο παραμικρότερος Άνατολικιώτης τό όχύρωμα τελειωμένον, τόν βάλτον ξεηραμένον, και τό νερόν του Κεφαλόβρυσου έμπροσθὰ εις την πόρταν του, θέλει λέγει· εἴμαι και εγὼ Άνατολικιώτης, εδούλευσα και εγὼ άμισθί εις τουτο τό έργον.

Συνέπεια του περί δημοσιότητος άρθρου. (ιδε τόν προηγ. άρ.)

Αδύνατον είναι σχεδόν ν' αποφύγη κανείς του κριτηρίου τουτου τὰ άγρυπνα όμματα· άλλα και αν ύποτεθῇ δυνατόν, ποίος τό εύχριστεῖται; αναμφιβόλως οὐδ' ο καλός και άγαθός, οὐδ' ο άληθῶς πεπειδευμένος· επειδή άμφότεροι οὔτοι εν φ' τίποτε δέν έχουν να φοβηθῶσιν, ήμπορουν πᾶν καλόν να έλπίσωσιν εντεῦθεν. Οι έχθροι λοιπόν της δημοσιότητος είναι η οι καρκούργοι, οὔτινες έπιθυμοῦν να κρύπτονται τὰ έγκλήματά των, η οι δεσπόται, οι όποιοι ζητοῦν να πνίξωσι την κοινήν υπόληψιν, φοβούμενοι ν' ακούωσι την φωνήν της, η, τέλος πάντων, οι δειλοί και άνάληγοι, οὔτινες κατακρίνουν την γενικήν άνικανότητα, διά να καλύψωσι την έδικήν των.

Άλλ' ίσως θέλει άντεπιφέρει τις, ότι μία συνέλευσις, αν είναι μάλιστα και πολυάριθμος, σχηματίζει κοινόν έσωτερικόν, τό όποιον αὐτό εις έαυτό χρησιμεύει ως χαλινός. Εις τόν τινούτον αποκρίνομαι· ότι η συνέλευσις όσον πολυάριθμος και αν είναι δέν αναπληρόνει τό άληθές δημόσιον· επειδή αὐτή θέλει εἶσθαι πάντοτε διχηρημένη εις δύο μέρη, τὰ όποια αναφερόμενα πρός άλλαλα δέν έχουν τὰς αναγκαίας ιδιότητας του να εκπληρῶσι καλῶς τὰ έργα τῶν κριτῶν· η άμεροληψία λείπει από ταύτα. Όποιος διαγωγῆς και αν είναι εν άτομον, θέλει έχει πάντοτε σχεδόν τινά· μεν υπέρ αὐτοῦ, τινάς δε κατ' αὐτοῦ· και τό έσωτερικόν κριτήριον, άνευ της συνδρομῆς του εξωτερικού, δέν θέλει εξαρκέσει να βεβαιώσῃ την χρηστότητα, η την κακίαν αὐτοῦ. Όλίγον δε φοβεῖται τὰς επιπλήξεις τῶν φίλων του, και γίνεται σχεδόν άνάσθητος εις εκείνας τῶν έχθρων του. Τό δε πνεῦμα της μεροληψίας, περικλεισμένον εις μικράν περιοχὴν κιβδηλεύει έπίσης την μέψιν και τόν έπαινον.

Δικαιολογεῖται κατὰ δεύτερον λόγον η δημοσιότης ως μέσον επιτήδειον του ν' ασφαλίση την έμπιστοσύνην του λαοῦ, και την συγκατάθεσιν αὐτοῦ εις όσα η συνέλευσις λαμβάνει νομοθετικά μέτρα.

Η ύπόψια πάντοτε περιπλανᾶται περί τό μυστήριον, και νομίζει, ότι

Α.

27

ἀνακαλύπτει ἐγκλημα, ὅπου βλέπει τὴν ὑπόκρισιν τοῦ μυστηρίου ἀπατάται δε σπανίως, διατὶ νὰ κρύπτεται, ὅστις δὲν φοβεῖται νὰ φανερωθῇ; ὅσω χρησιμεύει τὴν κακίαν τὸ νὰ περικυκλοῦται ἀπὸ σκότος, τόσον πλέον ὠφελεῖ τὴν ἀθωότητα τὸ νὰ περιπατῇ ἐν σταθερᾷ μεσημβρίᾳ διὰ τὸν φῶδον τοῦ νὰ μὴν ἐκληφθῇ ὡς ἡ ἐναντία αὐτῆς κακία. Τὸ καλλίτερον σχέδιον προπαρεσκευασμένον εἰς τὸ σκότος τρομάζει πολλὰκις πολὺ πλέον, παρὰ τὸ κακὸν σχέδιον δημοσίως ἐκτεθειμένον.

Ἀλλ' εἰς πολιτικὴν φανεράν καὶ ἐλευθέραν ὁποῖα ἐμπιστοσύνη καὶ ἀσφαλεία, δὲν λέγω διὰ τὸν λαόν, ἀλλὰ δι' αὐτοὺς τοὺς κυβερνήτας καὶ ἀντιπροσώπους τοῦ λαοῦ; ὅς ὡς βάτιν, ὅτι τίποτε δὲν ἡμπορεῖ νὰ πράξῃς ἀνευ τῆς εἰδήσεως τοῦ λαοῦ· δεῖξον εἰς αὐτόν, ὅτι δὲν δύνασαι νὰ τὸν ἀπατήσῃς, καὶ οὕτω θέλεις σηκώσῃς ὅλα τῆς δυσαρρεσκείας τὰ ὅπλα, τὰ ὁποῖα ἄλλως εἰδύνατο οὗτος νὰ στρέψῃ κατὰ σοῦ! τὸ κοινὸν σὲ ἐπιστρέφει μὲ τόκον τὴν ὁποῖαν ἐδειξες εἰς αὐτὸ ἐμπιστοσύνην· ἡ συκοφαντία χάνει τὴν δύναμίν της, καὶ οἱ ὄφεις αὐτῆς τρέφονται μὲ φαρμάκι ἐντὸς τῶν σπηλαίων, ἐπειδὴ ἡ λάμψις τῆς ἡμέρας τοὺς εἶναι θανατηφόρος.

Ὅτι δὲ μία μυστικὴ πολιτικὴ ἀποφεύγει κάποτε μερικὰς δυσκολίας δὲν τὸ ἀρνούμαι· ἀλλὰ δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι προϊόντος τοῦ χρόνου ἀντὶ νὰ ὀλιγοστεύσῃ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν τὸν αὐξάνει· καὶ ὅτι ἀπὸ δύο διοικήσεις, ἐξ ὧν ἡ μὲν διὰ μυστικῆς, ἡ δὲ διὰ τῆς δημοσίας ὁδοῦ βαδίζει, ἡ τελευταία λαμβάνει ἰσχύιν, εὐτολίμειαν, καὶ ὑπέληψιν, τὰ ὁποῖα τὴν κάμνουν ἀνωτέραν ὅλων τῶν ἀποκρύφων προτερημάτων τῆς πρώτης.

Αἱ δημόσιαι βουλευσεις καὶ διαφιλονεικῆσεις συντείνουν τὰ μέγιστα πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῆς Διοικήσεως, καὶ ἐπενεργοῦσιν εἰς τὸ γενικὸν πνεῦμα τοῦ ἔθνους· εἰς αὐτὰς αἱ ἀντιλογίαι ἀνασκευάζονται, καὶ οἱ ψευδεῖς θόρυβοι καταπαύονται εὐκόλως· ἡ δὲ ἀντίστασις μ' ὅλην τὴν τὴν ὁρμήν, ἀντὶ νὰ βλάψῃ, ὠφελεῖ οὐσιωδῶς τὴν ἀξίαν καὶ τὸ βῆρος τῆς Διοικήσεως καὶ κατὰ ταύτην τὴν ἐννοίαν ἡμπορεῖ νὰ εἴπῃ τις, ὅτι « ἐκεῖ νοθεύεται ἡ ἀνθίσταται ὑποστηρίζει » (α)· ἡ δὲ δημόσιος κυβερνήσις ἀσφαλιζέται πλεονέκτερον, ἢ οὐ τὰ δύο μέρη διαφιλονεικῆσαντα, μάρτυρα τῆς διαφιλονεικῆσεως τῶν εἶχον ὁλόκληρον τὸ ἔθνος.

Παντὸς ἔθνους, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἔχει πολὺν καιρὸν δημοσίους συνελεύσεις, τὸ γενικὸν πνεῦμα ἐξυψοῦται πρᾶπολυ· αἱ ὑγιεῖς ιδέαι γίνονται κοινότεραι· αἱ ἐπιβλαβεῖς προλήψεις, δημοσίως πολεμοῦμεναι, χάνουν τὴν ἐπιρροήν των· ἡ ἀγυρτεία τῶν δημαγωγῶν, καὶ αἱ ἀπάται τῶν συκοφαντῶν ἀνακαλύπτονται· αἱ μεγάλαί ἀρεταὶ τιμῶνται πανδημῶς, καὶ αἱ ματαιοσπονδίαί των ἐπιπολαίων ἐκτιμῶνται ἀναλόγως τῆς ἀξίας των· ἔξισ δὲ τις τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς ἐρεῦνης εἰσχωρεῖ εἰς ὅλας τὰς κλάσεις τῆς κοινωνίας, καὶ τὰ πάθη, συνειθισμένα εἰς δημόσιον πάλην, μανθάνουν νὰ κυβερνῶνται ἀμοιβαδόν, χωρὶς νὰ προξενῶσιν ἐκεῖνας τὰς ταραχὰς, τοὺς τρόμους, καὶ τὰς ὑποψίας, ὅσα εἰς ἀνελευθέρα ἔθνη ἀκολουθοῦσιν.

Ἡ τάξις μάλιστα, ἥτις ἐπικρατεῖ εἰς τὰς διαφιλονεικῆσεις τῶν δημοσίων πολιτικῶν συνελεύσεων μορφοῦναι, κατὰ μίμησιν τὸ πνεῦμα τοῦ ἔθνους, καὶ φαίνεται ἐπαναγεννωμένη ἕως καὶ εἰς αὐτὰς τὰς μερικὰς καὶ ἰδιωτικὰς συνελεύσεις, ὅπου ὁ λαὸς ἀρέσκειται νὰ ἀνευρίσκῃ τὴν κανονικότητα, τῆς ὁποίας τὴν ἰδέαν ἔλαβεν εἰς τὸ μέγα πρωτότυπον.

(ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 82

Τῇ 8 Ὀκτωβρ. 1824.

Εἰδήσεις ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῶν Τζουμέρκων (Κιμμερίων).

Πρὸ ἡμερῶν οἱ στρατηγοὶ Ράγκος, Στουρνάρης καὶ Κώστας Σαδήμας, ὁ χιλιάρχος Γρηγόρης Λιακατᾶς, καὶ ὁ καπ. Κώστας Οἰκονόμου εὐρίσκοντο ἐνωμένοι εἰς τὸ σύνορον Τζουμέρκων καὶ Ῥαδοβιτζίου, ἔχοντες ὡς χιλίους στρατιώτας, καὶ ἐπαρτηροῦσαν τὰ κινήματα τῶν ἐχθρῶν· οὗτοι δὲ, ἐνωμένοι μὲ ὅσους ἐκ τῶν Τζουμερκιώτων ἡ Ἀρτινῶν Χριστιανῶν τοὺς ἀκολουθοῦσαν, ἤλθαν ἐσχάτως εἰς χωρίον Βουλγαρέλι, καὶ πλησίον αὐτοῦ ἐστρατοπέδευσαν εἰς μίαν πολλὰ δυνατὴν θέσιν ὅλοι ὁμοῦ ὑπὲρ τοὺς χιλίους διακοσίους. Τὴν 23 Σεπτεμβρίου οἱ ἰδιοίμας ἐπῆγαν καὶ ἐστρατοπέδευσαν πλησίον τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἄφ' οὗ ἐδοκίμασαν μὲ παντοίους τρόπους νὰ τοὺς ἐρεθίσουν, διὰ νὰ ἔλθουν ἐπάνω των, βλέποντες ὅτι δὲν ἔβγαιναν ἀπὸ τὰς θέσεις των, ὑπῆγαν ἐναντίον των· πλὴν μετὰ μίαν πολλὰ πεισματώδη μάχην ἠναγκάσθησαν νὰ ὀπισθοδρομήσουν· μετ' ὀλίγην ὥραν πάλιν ὤρμησαν οἱ ἰδιοίμας, ἀλλὰ πάλιν ἀπεκρούσθησαν ἀπὸ τὸν ἐχθρόν· τέλος ὤρμησαν καὶ τρίτην φοράν, μὲ τελείαν ἀπόφασιν νὰ ριχθοῦν μέσα εἰς τὰ ταμπούρια τῶν ἐχθρῶν· τότε δὲ ἦτον ἡ ὁρμὴ τῶν ἰδικῶν μας, ὥστε μετ' ὀλίγης ὥρας μάχην, τοὺς ἔβγαλαν ἀπὸ τὰ ταμπούρια καὶ τοὺς ἐκυνήγησαν ἕως εἰς τὸ Βουλγαρέλι, ὅπου ἐκλείδθησαν. Ὁ στρατηγὸς Κώστας Σαδήμας, καὶ ὁ καπ. Κώστας Οἰκονόμου ἀνδραγάθησαν εἰς αὐτὴν τὴν μάχην· ἐφροντίσθησαν δ' ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς εἰκοσι, καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδιοὺς μας δύο καὶ ἐπληρώθησαν ἄλλοι δύο. Τὸ χωρίον Βουλ-

(α) Τὸ ῥητὸν τοῦτο εἶναι ἐνὸς Γάλλου ἀξιωματικοῦ· ἐνὸς δ' Ναπολέον, ἐφισκόμενος εἰς τὴν μέσιν τῆς δόξης καὶ τῆς δυνάμεώς του, ἐκαυχᾶτο, ὅτι κατάρθων νὰ μὴν εἶναι ἄλλο τι ἢ Γερουσία καὶ τὸ Νομοθετικὸν Σώμα, παρὰ οἱ ὑποκλιναὶς ἐκτελεστὰς τῶν θελήσεων του, ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος τῶ ἀπεκρίθη « Ν α ἰ , Β α σ ι λ ε ὺ , ἀλλ' ὅτι ἀνθίσταται , ὁ ποστηρίζει ».

γαρέλι, ἔχει δυνατὰ ὀσπῆτια, καὶ ἀρκετὰ νερά· ὥστε ἔχοντες οἱ ἐχθροὶ μέγχα καὶ τὰς ἀναγκαίας ζωοτροφίας δυσκόλως κυριεύονται μὲ πολιορκίαν· ἐν τοσούτῳ οἱ στρατηγοὶ μας ἐστρατοπέδευσαν εἰς τὸν Σταυρόν, θέσιν πολλὰ δυνατὴν ἀνωθεν τοῦ Βουλγαρέλιου, καὶ ἀπ' ἐκεῖ διώρισαν τὸν χιλιάρχον Γρηγόρη Λιακατᾶν νὰ ὑπάγῃ νὰ καύσῃ τοὺς Μαλικουρούς, καὶ Θωδῶριαν, καὶ ἄλλα μικρὰ χωρία.

Μεσολόγγιον 7 Ὀκτωβρ.

Αἱ τελευταῖαι εἰδήσεις ἀπὸ Ἀγραφα μᾶς βεβαιοῦν, ὅτι ὁ Σουλτζε-Κόριτζας ἀνεχώρησεν ἀπὸ Ρενδιναν, καὶ ὑπάγει εἰς Τρίκαλα, ὑποπτευόμενος ἀπὸ τὸν Ῥούμειν βαλεσί, μήπως τοῦ σηκώσῃ τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ αὐτὴν τὴν πόλιν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν δὲν ἐστάθῃ τρόπος νὰ τὸν ἐβγάλουν οἱ ἐναντίοι του τόσον καιρὸν, ὅπου πασχίζουν νὰ τὸ κατορθώσουν. Αὐτὸς οὐτε εἰς προσταγὰς, οὐτε εἰς φερμάνια δίδει ἀκρόασιν, καὶ μὲ τὴν δύναμιν ἂν θελήσῃ νὰ τὸν βιάσῃ νὰ παραχωρήσῃ, θε νὰ γενῇ, λέγει, Χριστιανὸς, διὰ νὰ φυλάξῃ τὰ Τρίκαλα.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

Κατ' αὐτὰς ἐλάβομεν ἐξ Ἀθηνῶν μίαν προκήρυξιν τοῦ ἐκεῖ ἀξίως ἐπαρχεύοντος Μιχαήλ Σούτσου, καὶ σπεύδομεν εὐχαρίστως νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν, διὰ νὰ ἰδῇ τὸ κοινὸν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὁ ἔξω περίεργος κόσμος, ὅτι αἱ Ἀθῆναι, τὸ κλεινὸν τοῦτο καὶ περισπούδαστον ὄνομα, σιμὰ τῶν Μαραθωνείων τροπαίων, τὰ ὁποῖα ἠξιώθησαν καὶ πάλιν νὰ στήσωσιν εἰς τὸν παρόντα ἐνδοχὸν ἀγῶνα, φιλοτιμοῦνται, ὑπὸ Διοικητὴν μουσουλμανικῶν καὶ ἐνάρετον, τὸν κύριον Σούτσον, νὰ μὴν φωνῶσι κατώτεροι τῶν λοιπῶν τῆς Ἑλλάδος πόλεων καὶ ὡς πρὸς τὴν παίδειαν, ἢ μᾶλλον νὰ τὰς ὑπερβάλωσι, καὶ νὰ σύρῃσιν ἐκ νέου εἰς ἐαυτὰς ὅλου τοῦ κόσμου τὸν θαυμάσιον καὶ τὸν θαυμασμόν.

Ἰδοὺ ἡ προκήρυξις.

Ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

Ὅπόσων καλῶν ἡ παιδεία εἶναι πρόξενος εἰς τὸν κοινωνικὸν τοῦτον βίον, ὅπόσων συμβάλλει εἰς ἀνύψωσιν τῆς ψυχῆς, εἰς διαβύβμισιν τῶν ἡθῶν, εἰς τὴν καλὴν κυβερνήσιν τῶν παθῶν, καὶ ἐνὶ λόγῳ, εἰς τὴν ἀνθρωπίνην εὐδαιμονίαν, εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν, διὸ καὶ περιττὸν δι' ὅλου ἤθελεν εἶσθαι νὰ μακρηγορῶ περὶ τῶν τοιούτων πρὸς τοὺς ἀπογόνους τοῦ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος. Ἀλλ' ὁ ἱερὸς ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶν, εἰς τὸν ὁποῖον νέοι Μιλτιάδαι καὶ Θεμιστοκλεῖς ἀνήγειραν τροπαια κατὰ τῶν βαρβάρων λαμπρότερα καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα τῶν ἀθανάτων προγόνων μας, διὰ τὸ ἀσυμβίβαστον ὄμωσ τῶν Μουσῶν μὲ τὸν Ἄρην ἀνεχάιτισε πρὸς καιρὸν τὰς εἰς τὸ στάδιον τῆς σοφίας γιγαντιαίας τῶν ὁσῶν μας προόδους, καὶ ἡ μήτηρ τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, ἡ κλεινὴ Ἑλλὰς, τῆς ὁποίας ἡ σεβαστὴ κεφαλὴ εἰς τὸ τετραετὲς διάστημα τοῦ τυμυρίκις ἐστέφθη μὲ ἀμαράντους δόξης στεφάνους· εἰς τοῦ Ἄρεως τὸ πεδίον, καὶ εἰς τὸ ὑγρὸν τοῦ Ποσειδῶνος βασιλεῖον, στενάζει βλέπουσα τὸν Ἑλικῶνα καὶ Παρνασσὸν τῆς ἔρημον ἀπὸ Μούσας καὶ Μουσῆγέτην, καὶ κατεζηραμένην τὴν Ἰπποκρήνην τῆς. Διὸ καὶ χρέος ἀπαραίτητον παντός Ἑλλήνος πατριώτου, καὶ πρὸ πάντων τοῦ Ἀθηναίου, τοῦ παρὰ τοὺς λοιποὺς Ἑλλήνας εὐγενεστέρου, ἀναμφιβόλως εἶναι νὰ φροντίξῃ περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν θέλει ἐπεκταθῇ ἡ παιδεία εἰς τὴν πατρίδα του, καθ' ὅσον ἐπὶ τοῦ παρόντος αἱ πολεμικαὶ περιστάσεις τὸ συγχωροῦσιν.

Αὐτὸ τοῦτο καλῶς ἐνόησαντες καὶ τινες τῶν φιλομούσων καὶ φιλοκάλων πατριωτῶν σας, καὶ μὴν ἀνεχόμενοι νὰ βλέπωσι τὸ λαμπρὸν τῆς πατρίδος των ἔδαφος, ὅπου ποτὶ διέλαμψαν ἡ ἀκαδημία καὶ ἡ στοὰ, σήμερον κατεσκευασμένον ἀπὸ τῆς ἀμαθείας τὸ σκότος, ἐσκέφθησαν σπουδαιότερον περὶ τῆς ἐδρασιτέρας συστάσεως καὶ τελειοποιήσεως τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ γυμνασίου, τὸ ὁποῖον διὰ τὴν ἑλλειψίν των πόρων καὶ τὴν μεσολάθειαν τοῦ πολέμου ἔμενε σχεδὸν δι' ὅλου κατηρηγμένον, καὶ τιμήσαντές με ὑπὲρ ἀξίαν μου, ἐνεπιστεύθησαν εἰς ἐμέ τὴν περὶ τούτου φροντίδα. Ἀπεδέχθην τὸ πρᾶγμα μετὰ χαρᾶς ὡς πρόξενον εἰς ἐμέ τιμῆς μεγίστης, διότι ἀγαθοὶ πατριῶται μ' ἔκριναν ἀξίον τῆς τοιαύτης ἐντίμου ἐπιστάσεως, καὶ συσχεφθεὶς μετὰ τινων τῶν ἐνταῦθα πεπαιδευμένων, συνεσχέδιασα σχέδιον καλὸν μὲν ἴσως, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον ἤθελε μείνει ἀτελεσφόρητον, ἐὰν δὲν εὕρισκον μετὰ τοῦ σεβασμοῦ ἱερατείου σας ἄνδρας ζηλωτὰς τοῦ καλοῦ, καὶ ἐραστὰς τῆς παιδείας. Ὁ πατριωτισμὸς καὶ ἡ φιλοκαλία τεσσάρων ἐκ τῶν πνευματικῶν σας ποιμένων, τῶν ἡγουμένων Πενδέλης, Πετράκη, Καισαριανῆς, καὶ Βρανᾶ, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ μένωσιν εἰς τὸ ἐξῆς, κατὰ διαταγὴν τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως, ἀνενόχλητοι ἀπὸ ἐκτάκτους συνεισφορὰς, ἀπεφάσισαν γενναίως νὰ καταβάλλωσι κατ' ἔτος γρόσια 5000 ὑπὲρ τῆς στερεώσεως καὶ τελειοποιήσεως τοῦ σχολείου τῶν Ἀθηνῶν, εὐκόλυναν ὅλας τὰς ἐγχειρήσεις. Διὸ καὶ ὅλος χαρὰ, ἐσπευσα κατὰ χρέος νὰ γράψω περὶ τούτου πρὸς τὴν ὑπερτάτην Διοίκησιν, ἥτις καὶ ἀσμένως ἀποδεχθεῖσα τὴν τοιαύτην ἀναφοράν μου, ἀπέστειλε προθύμως τὴν αἰτουμένην διαταγὴν.

Ἐκ τῶν πέντε τούτων χιλιάδων γροσίων αἱ τέσσαρες θέλουσι δίδονται ἐτησίως εἰς τρεῖς διδασκάλους, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μὲν θέλει παραδίδει τὴν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν καὶ μίαν ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων Εὐρωπαϊκῶν δια-

λέκτων; ὁ δὲ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ ἄλλος θέλει εἶσθαι τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου διδάσκαλος· τὰ δὲ περισσεύοντα χίλια γρόσια θέλουσιν ἐξοδεύονται εἰς τὰς ἀνάγκας πτωχῶν τινῶν μαθητῶν. Ἐλπίζομεν δὲ ὅταν, Θεοῦ εὐδοκούντος, φανῶσι καὶ οἱ καρποὶ τοῦτου τοῦ κοινοφελούς καταστήματος, ὅτι καὶ οἱ πόροι θέλουσιν αὐξήσῃ, καὶ ἀκολουθῶς καὶ τὸ γυμνάσιον θέλει λάβει πλεοντέραν τελειοποίησιν.

Ἐφοροὶ ἐνεκρίθησαν τοῦ γυμνασίου τοῦτου ὁ γενναϊότατος καὶ φιλόμουσος στρατηγὸς κύριος Ἰωάν. Γκούρας, οἱ κύριοι Καίσαρ Βιτάλης, Πιτράκης Ἀνάρχυρος, Νικόλαος Ζαχαρίτζας, Ἰωάν. Βλάχος, Ἰωάν. Πάλλης, Γεώργιος Ψύλλας καὶ ὁ

Μιχαὴλ Σούτσος.

Συνέπεια τοῦ περὶ δημοσιότητος ἀρθρ. (ἴδ. τὸν προηγ. ἀρ.)

Δικαιοδογεῖται τρίτον ἡ δημοσιότης ὡς συντείνουσα εἰς τὴν διαφύλαξιν καὶ καλὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους

Εἰς παραστατικὴν πολιτείαν μία ἀπὸ τὰς πρώτας βάσεις εἶναι ἡ κατὰ διωρισμένον καιρὸν ἀνακαίνισις τῶν συνελεύσεων, ἥτοι τὸ μεταβλητὸν τῶν ἐκλεγομένων, ὅσοι τοῦ ἔθνους τὸ πρόσωπον παριστάνουσι. Τί δ' ἄλλο εἶναι ἡ ἐκλογή, εἰμὴ πάνδημος διακήρυξις, ὅτι ὁ δεῖνα χαίρει κατὰ τὸ παρὸν τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ κοινοῦ, ἡ τῶν συμπολιτῶν του, οἱ ὅποιοι τὸν ἐχειροτόνησαν παραστάτην, διὰ νὰ ὑπερασπίζεται τὰ δίκαιά των, καὶ νὰ βουλευέται περὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων; ἀλλ' ἡ διακήρυξις δὲν ἔχει καὶ δύναμιν τεράστιον, ὥστε νὰ ἐγγυᾶται περὶ τοῦ χαρακτῆρος, καὶ τῶν εἰς τὸ μέλλον πράξεων τοῦτου τοῦ ἀνθρώπου· πολλοὶ πολλάκις φαίνονται ἐνάρτεοι καὶ ἀξιοὶ πρὶν λαβῶσιν ἐπιστάσιαν δημοσίων πραγμάτων, καὶ ὁ καιρὸς ἐπειτα τοὺς δείχνει πάντῃ ἀλλοίους (α). ἄλλοι δὲ ὅποιοι ἐνομιζοντο, τοιοῦτοι καὶ δεικνύονται ἐν τοῖς πράγματι, κάποτε δὲ καὶ πλέον παρ' ὅτι ἐνομιζοντο· ποῖον εἶναι λοιπὸν τὸ μέσον ἐκεῖνο, δι' οὗ τὸ κοινὸν εἴμπορεῖ νὰ γνωρίσῃ τὴν διαφορὰν καὶ μεταβολὴν τῶν τοιούτων ἀνθρώπων, καὶ ἐκ τῆς παρελθούσης νὰ κρίνῃ καὶ τὴν μέλλουσαν διαγωγὴν αὐτῶν; ἄλλο δὲν εἶναι βέβαια παρὰ τὴν δημοσιότητα· ἄνευ τούτης ὁ λαὸς θέλει εἶσθαι ἡναγκασμένος πάντοτε νὰ ἐκλέγῃ ἢ ἀποβάλλῃ τοὺς τοποτηρητάς του, εἰς ὅσους ἀφιερόναι τὴν τύχην του, τυφλῶς καὶ παραλόγως, μὴν ἔχων εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ μεγαλητέρου τῶν χρεῶν του ἄλλον ὁδηγόν, παρὰ τὸ τυχαῖον καὶ τὴν ἄστατον διοίκησιν.

Δικαιοδογεῖται τελευταῖον ἡ δημοσιότης ὡς προμηθεύουσα εἰς τὴν συνέλευσιν τὰ μέσα τοῦ νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὰ φῶτα τοῦ κοινοῦ.

Λαὸς πολυάριθμος, καὶ διὰ τοῦτο μὴν εἰμπορῶν νὰ ἐνεργῇ δι' ἑαυτοῦ, ἀναγκάζεται ν' ἀποθέτῃ τὰς δυνάμεις του εἰς τοποτηρητάς· ἀλλ' εἶναι δυνατόν τὸ συνάθροισμα αὐτῶν τῶν τοποτηρητῶν, ἡ ἡ συνέλευσις νὰ ἔχῃ συγκεντρωμένην εἰς ἑαυτὴν ὅλην τὴν σύνεσιν τοῦ ἔθνους, καὶ ὅλας τὰς γενικὰς, καὶ τοπικὰς γνώσεις, ὅσας τὸ νομοθετικὸν ἐπάγγελμα ἀπαιτεῖ; πόσοι δυνάμει τοῦ πλούτου, καὶ διὰ διαφόρων σπουδαρχικῶν μέσων, χωρὶς νὰ ἔχωσι κάμμιαν προσωπικὴν ἀξιοσύνην, μήτε τάπαιτούμενα προτερήματα, κερδίζουν τὰς ψήφους τοῦ μειζονος ἀριθμοῦ, καὶ φθάνουν οὕτω εἰς τὰ ἐνδοξότερα ἐπαγγέλματα; οἱ ἐκλεγμένοι λοιπὸν μήτε οἱ ἐμπειρότεροι τοῦ ἔθνους εἴμπορουν νὰ εἶναι, μολονότι κυρίως ἔπρεπε νὰ εἶναι· κατὰ δυστυχίαν μάλιστα ἀνθρώποι, οἵτινες καλλιεργοῦσι τὸν νοῦν τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος, σπανίως ἔχουσι τὰ μέσα τοῦ νὰ λαβῶσι μέρος εἰς τὰ πολιτικά. Ὁ Λάκιος, ὁ Νεύτων, ὁ Οὐίλμς, ὁ Ἄδαμ Σμιθ, καὶ πολλοὶ ἄλλοι σοφοὶ καὶ πολιτικοὶ νόες δὲν ἠξιώθησαν νὰ συνεδριάσωσιν εἰς τὸ Ἀγγλικὸν βουλευτήριον· αἱ πλέον σωτήριοι καὶ εὐτυχεῖς ιδέαι ἐπήγασαν πολλάκις ἀπὸ ἀνθρώπων ἰδιώτας· τὸ σχέδιον, ὅπου ἔκαμε περιήγητον τὴν δημόσιον οἰκονομίαν τοῦ Πιττ, ἦτον ὁ καρπὸς τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ διδασκάλου Πρικίου· ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἐμβῶμεν εἰς μερικὰ παραδείγματα εἶναι εὐκόλον νὰ ἐννοήσωμεν, ὅτι ἡ δημοσιότης εἶναι τὸ μόνον ἀσφαλὲς μέσον τοῦ νὰ ὠφεληθῇ μία παραστατικὴ Διοίκησις ἀπὸ τὰς γνώσεις ὅλου τοῦ ἔθνους, καὶ ἐπομένως νὰ κάμῃ νὰ γεννῶνται ἐντεῦθεν ὠφέλιμοι στοχασμοί, καὶ καλὰ ἐφαρμογαὶ εἰς τὰ πράγματα.

Μεταξὺ τῶν ὠφελειῶν καὶ προτερημάτων τῆς δημοσιότητος πρέπει νὰ συναριθμήσωμεν καὶ τὴν ἐκ ταύτης πηγάζουσαν διάχυσιν, λέγω τὴν διάχυσιν καθ' ἑαυτὴν, χωρισμένην ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν, μολονότι κατ' ἀλήθειαν δὲν εἴμπορεῖ νὰ χωριθῇ ἀπ' αὐτὴν. Εἶναι δὲ ἡ διάχυσις αὕτη καλὸν διόλου πραγματικόν, καλὸν δηλαδὴ ἡνωμένον μετ' ὠφελίαν, ἐπειδὴ καὶ συνεισφέρει εἰς τὸν φωτισμὸν, καὶ ἐπομένως εἰς τὴν ευδαιμονίαν ὅλου τοῦ ἔθνους. Ἀπόδειξις τοῦ λεγομένου εἶναι τὰ διαφορὰ περιοδικὰ συγγράμματα, τὰ ἐκδιδόμενα εἰς Ἀγγλίαν, Γαλλίαν καὶ ἄλλαχού τοῦ φωτισμένου κόσμου· εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Ἀγγλίας π. χ. σιμὰ τῶν διαφόρων ἄλλων περιέργων εἰδήσεων βλέπει τις καθ' ἡμέραν ἐκτεθειμένας ὅλας τὰς ὁμιλίας καὶ ἀποφάσεις τοῦ βουλευτηρίου, πᾶν ὅ,τι ἀποδίδει τὴν ὑποκριτὰς τοῦ πολιτικοῦ θεάτρου, ὅλας τὰς πράξεις ἐλευθέρως παραστημένας, καὶ τὰς γνώμας ἐλευθέρως διαφιλονεικημένας· ὅποιαν ἡ δημοσίευσίς τῶν τοιούτων ἡδονὴν μετ' ὠφελείας δὲν προξενεῖ εἰς τὸ κοινόν! ὅποια μαθήματα λαμβρά τῆς πολιτικῆς καὶ ἠθικῆς δὲν εὐρίσκονται ἀποταμειωμένα εἰς τὸ μέγα τοῦτο τῆς δημοσιότητος σχολεῖον, τὸ ὅποιον καθὲς ἀρόθως καὶ ἀνεμπόδιστως εἴμπορεῖ νὰ ἐπισκεφθῇ!

(α) Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀρθροῦ τοῦτου, Κ. Ἀν. Πολυζωίδης γνωρίζων τὸν ἴδιον αὐτεῖ χαρὰν, καλῶς προειμένον. Ἡ κατὰ τὴν 1887, (ὅταν ἦτον ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερ.) διαγωγή του τὸ ἀπέδειξεν.

Δὲν ἐξέστη (λέγει ὁ κύριος Paley εἰς τὴν ἠθικὴν τοῦ φιλοσοφίαν βιβλ. 5^{ου} κεφ. β^{ου}) ποῖος Βασιλεὺς ἐπρόβαλεν ἀνταμοιβὴν μεγάλαν εἰς τὸν ἐφευρετὴν νέας τινὲς ἡδονῆς· ἀλλ' οὐδεὶς ἄλλος βέβαια ἤθελεν εἶσθαι ἀξίος αὐτῆς τῆς ἀνταμοιβῆς, παρὰ τὸν ὅστις πρῶτος ὑπέβαλεν εἰς τὰ ὅμματα τοῦ κοινοῦ τὰς πράξεις καὶ διαφιλονεικίσεις μιᾶς νομοθετικῆς συνελεύσεως.

Β'. Ἐνστάσεις.

Ἐάν ἡ δημοσιότης συμφέρῃ διὰ τόσους λόγους καὶ εἰς τοὺς διοικουμένους, καὶ εἰς τοὺς διοικούντας, διατί εἰ δεύτεροι εἶναι ἐν γένει τόσον ἐχθροὶ αὐτῆς; προέρχεται ἄρα ἡ ἐχθρὰ τῶν ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἔχουσιν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ διοικῶσιν ἀναπολογητῶς, νὰ κρύπτωσι τὸ φέρισμόν των ἀπὸ τὰ ὅμματα τῶν πολλῶν, καὶ νὰ ἐμπνέωσι σέβας εἰς τὸν λαόν, ἔχοντες τὸν ὑποτεταγμένον εἰς τὰς θελήσεις των διὰ τῆς ἀγνοίας; αἱ τοιαῦται αἰτίαι, μολονότι εἰς πολλοὺς αὐτῶν ἐφαρμόζονται, δὲν πρέπει μολονα τοῦτο εἰς ὅλους ἀπολύτως ν' ἀποδοθῶσιν· ἀπάται τῆς εὐπιστίας, θεμελιωμένοι ἐπάνω εἰς μερικάς ἐνστάσεις, κάμνουν ἴσως τοὺς πλεοντέρους νὰ ἦναι καὶ νὰ φαίνωνται ἐχθροὶ τῆς δημοσιότητος. Ἄς δοκιμάσωμεν λοιπὸν νὰ ἀνᾶξωμεν τὰς ἐνστάσεις ταύτας εἰς τὴν δικαίαν των ἐκτίμησιν.

Πρώτη ἐνστάσις· τὸ κοινὸν εἶναι κριτὴς ἀνεπιτήδειος τῶν ἐργασιῶν μιᾶς πολιτικῆς συνελεύσεως, ἐξ αἰτίας τῆς ἀγνοίας καὶ τῶν παθῶν τοῦ μειζονος μέρους ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦσιν αὐτό.

Ἡ ἐνστάσις αὕτη ἤθελεν ἔχει κάποιαν βάσιν, ἐάν τις ἀφαιρῶν ἀπὸ τὸ δημόσιον κριτήριον τὰ μέσα τοῦ καλῶς κρίνειν, ἤθελε τοῦ ἀφαιρέσει ἐπίσης καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ κρίνειν. Ἀλλὰ τὸ κοινὸν κρίνει, καὶ θέλει κρίνει πάντοτε· ἐάν ἀπέχεσθαι ἀπὸ τὸ κρίνειν, ἀντὶ νὰ κατακρίνωμεν τὴν ἀγνοίαν του, ἔπρεπε νὰ θαυμάσωμεν τὴν σοφίαν του· λαὸς, ὅστις ἤξεύρει νὰ ἐπέχῃ τὴν κρίσιν του δὲν εἶναι πλέον σύνθετος ἀπὸ ἀνθρώπους ἰδιώτας, ἀλλ' ἀπὸ φιλοσόφους.

Ἡ δημοσίευσίς τῶν πράξεων καὶ ἀποφάσεων τῆς συνελεύσεως εἴμπορεῖ, λέγουσι τινες, ν' αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν κακῶν κρίσεων ἐν λόγῳ μείζονι τῶν ὀρθῶν—ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀποκρίνομεν· ὅτι τὸ κοινόν, ὡς πρὸς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ζήτημα, πρέπει νὰ διαιρεθῇ εἰς τρεῖς κλάσεις. Ἡ πρώτη εἶναι σύνθετος ἀπὸ τὸ πολυαριθμότερον μέρος, τὸ ὅποιον ἡ δὲν ἀσχολεῖται παντάπασιν, ἡ ἀσχολεῖται πολλὰ ὀλίγον περὶ τὰ δημόσια πράγματα, μὴν ἔχον καιρὸν ν' ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ συλλογίζεται· ἡ δευτέρα συντίθεται ἀπ' ἐκείνους οἵτινες κρίνουν εἰς κρίσεις ἄλλων ἀναφορόμενοι, ἥτοι ἀπ' ἄλλους αὐτὰς δανειζόμενοι· ἡ τρίτη τέλος συγκροτεῖται ἀπ' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι κρίνουν δι' ἑαυτῶν, κατὰ τὰς πληροφορίας πλεοντέρας ἢ ὀλιγώτερας ἀκριβεῖς, ὅσας εἴμπορεσαν νὰ προμηθευθῶσιν.

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

ΜΕΣΟΔΟΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 83

Τῇ 11 Ὀκτωβρ. 1824.

Εἰδήσεις Πριέζης καὶ Ἀλβανίας. Ἀργεῖτις 8 Ὀκτωβρ.

Πρὸ μηνῶν ὁ Χασάν-πασσας, εὐρισκόμενος εἰσέτι εἰς Ναύπακτον, ἐξενωχρεῖτο ἀπὸ τοὺς στρατιώτας του διὰ νὰ πληρώσῃ τοὺς μισθοὺς τῶν χρημάτων δὲν εἶχε παντελῶς διὰ νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ, ὅθεν ἐσχάτως τὸν ἔκλεισαν εἰς ἐν ὁσπήτιον, καὶ πολλάκις ἔκαμαν ἀχυρὰ ὑποκάτωθεν τῆς κατοικίας του, διὰ νὰ τὸν ἐνοχλῇ ὁ καπνός, καὶ τοῦτο ἐπίτηδες διὰ νὰ βιασθῇ νὰ τοὺς πληρώσῃ. Τελευταῖον δὲ ἤλθε φερμάνι ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, νὰ μεταβῇ εἰς Πρέβεζαν μετὰ τὰ στρατεύματά του, καὶ ἐκεῖ νὰ πληρωθῶν οἱ μισθοί· διὰ τοῦτο καὶ πρὸ ἡμερῶν μετέβη εἰς Πρέβεζαν μετὰ πεντακοσίου Ἀλβανούς. Λέγουσιν δὲ, ὅτι ἕκαστος τῶν Ἀλβανῶν ἐπλήρωσεν ἀνὰ 25 γρόσια ναύλων εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα, τὰ ὅποια τοὺς μετεκόμισαν ἀπὸ Ναύπακτον εἰς Πρέβεζαν.

ἔχομεν βεβαίαν εἰδήσιν ἀπὸ Πρέβεζαν, ὅτι διὰ μερικάς ἡμέρας δὲν ἐσυγχωροῦσαν τὸν Χασάν-πασσαν νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ πλοῖον, ὥς ὅτου μεταβὰς ὁ Ὁμέρ-πασσας ἀπὸ Καρδανσαρᾶν εἰς Πρέβεζαν, ἐμεσίτευσεν καὶ τοῦ ἐσυγχωρήθη ἡ ἀπόβασις· ἀλλ' ἀμέσως οἱ Ἀλβανοὶ τὸν ἐπολιόρκησαν εἰς τὴν οἰκίαν του, ζητοῦντες ἐπιμόνως τοὺς μισθοὺς τῶν ἐχρεώσθη πάλιν ἡ μεσίτεια τοῦ Ὁμέρ-πασσα διὰ νὰ ἡσυχάσουν, καὶ νὰ δεχθῶν ὑπόσχασιν νὰ πληρωθῶν εἰς Ἀδριανῶν οἱ μισθοὶ τῶν, ὅπου καὶ ἐκίνησε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ Χασάν-πασσας μετὰ τοὺς περισσοτέρους ἀνθρώπους του.

Ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσοῦφ-πασσα εὐρίσκεται εἰς Ἄρταν, καὶ περιμένει εὐκαιρίαν ἀσφαλῆ νὰ περάσῃ εἰς Π. Πάτρας πλησίον τοῦ πατρὸς του, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἱκανὰ χρήματα, διὰ τῶν ὁποίων ἐλπίζεται νὰ ἐξοικονομηθῇ μέρος τῶν ἀνθρώπων τοῦ Ἰσοῦφ-πασσα, οἵτινες ἔχουν περίπου 18 μῆνας νὰ λάβουν μισθοὺς.

Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος δὲν ἐπαυσεν, οὐδ' ἐλπίζουν νὰ παύσῃ εἰς Ἀλβανίαν· μεταξὺ τῶν δύο Σιλιχταρίων γίνονται συχναὶ μάχαι, καὶ ἐσχάτως ἐχύθη πολὺ αἷμα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, διὰ τοῦτο, καὶ ἀπ' οὗ ἐφθασεν ἐκεῖ ὁ ἄγγελος Μουχουρδάρης, ὅστις ἐστάλην ἐπίτηδες ὑπὸ τοῦ Ὁμέρ-πασσα, διὰ νὰ τοὺς συμβιάσῃ, δὲν ἐκατόρθωσε τίποτε.

Κοντὰ εἰς τοὺς ἄλλους ἐχθροὺς τοῦ Ὁμέρ-πασσα, ἐβγήκε τώρα καὶ ἄλλος ὁ Χασάν-πασσας ἀπὸ Βέρροϊαν ἤλθεν εἰς Ἀλβανίαν, καὶ ζητεῖ τὸ Μπαράτι· μάλιστα βεβαίονουν, ὅτι εἰς τὴν πρώτῃν ἐναντίωσιν οὗ τοῦ ἡγε

μετεχειρίσθη και αὐτὸς τὴν δύναμιν τῶν ὀπλῶν, ὥστε δὲν εἶναι ἀμφιβολία νὰ ξεσπᾷ καὶ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ Ὁμέρ-πασσαλίδων ἄλλος πόλεμος.

— Αὐταὶ αἱ περιστάσεις τῆς Ἀλβανίας, καὶ ἡ νίκη τὴν ὁποίαν ἔκαμαν οἱ ἰδιοὶ μας τῇ 23 τοῦ λήξαντος εἰς Τζουμέρκα, δὲν εἰν' ἀμφιβολία, ὅτι θέλει βιάσει τὸν Ὁμέρ-πασσαν νὰ φύγῃ ἀπὸ Καρδανασαῖν, ὅπου καθύστεται περιορισμένος μέσα εἰς τὰ ὄχυράματα χωρὶς κατοικίαν, χωρὶς τροφὴν τῶν ἀλόγων του, καὶ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν βροχῶν, αἱ ὁποῖαι τώρα συχνὰ ἀκολουθοῦν. Πρὸ πολλοῦ βέβαια ἐπληροφορήθη ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα, ὅτι τὰ στρατόπεδά μας δὲν ἀφίνουν τὰς θέσεις πρὶν αὐτὸς φύγῃ ἀπὸ Καρδανασαῖν, καὶ ὅτι, ὅσα καὶ ἂν τὸν εἶπεν ὁ Βαρνακιώτης, ὅλα ψευδῆ ἐβγῆκαν· ὥστε δὲν ἔχει πλέον ἐλπίδα νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν ἢ ἔνδον τοῦ Ἀχελώου· ἐὰν ἐπιμένῃ ἀκόμη, βέβαια ἄλλη αἰτία δὲν εἶναι, παρὰ, ὅτι ἂν τραβιχθῇ ἀπὸ Καρδανασαῖν, θέλει λάβει διαταγὴν νὰ περάσῃ εἰς τὸν Δερβίς-πασσαν, καὶ τοῦτο εἶναι ἐπικίνδυνον εἰς αὐτόν· ἢ θέλει νομισθῇ ἀπειθής, ἐπειδὴ ἐν ᾧ ἡ προσταγὴ ἦτον νὰ ἔλθῃ νὰ ἀνταμωθῇ εἰς Ναύπακτον μὲ τὸν Ρούμελη Βαλεσῆ, καὶ ἐν ᾧ ἀκόμη ὁ Ρούμελη-Βαλεσῆ ἐπιμένει εἰς Ἀλαμάναν, διὰ νὰ διασπᾷ τὰ στρατόπεδα τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ κατέβῃ εἰς Ναύπακτον, αὐτὸς ν' ἀφήσῃ τὸν Καρδανασαῖν καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω, δὲν θέλει ἔχει πρόσωπον νὰ δικαιολογηθῇ, καὶ τότε ἢ πρέπει νὰ ὑπάγῃ νὰ ὑποκύψῃ τὸν αὐχένα ὑπὸ τὴν μάχαιραν τοῦ Δερβίς-πασσα, ἢ νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ τοὺς ἐχθροὺς του εἰς Ἀλβανίαν, καὶ τότε νὰ πείσῃ εἰς τὴν φανεράν ὀργὴν τοῦ Δεβλετίου, τοῦ ὁποίου μία εὐνοϊκὴ σκιά τὸν σκεπάζει ἀκόμη ἕως τώρα.

Μισολόγιον 8 Ὀκτωβρίου.

Ἀνθρωπὸς τις, ἐλθὼν σήμερον ἐνταῦθα ἐκ Σαλόνων, βεβαιώνει, ὅτι εἶχε φθάσει ἐκεῖ εἰδήσεις ἀξιωματικῆ περὶ τῆς νεωστὶ πλησίον τῆς Σάμου συγκροτηθείσης ναυμαχίας μεταξὺ τῶν ἡμετέρων καὶ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου, καὶ ὅτι ὁ ἡμέτερος ἔλαβε καὶ πάλιν ἐνδόξως τὰ νικητήρια κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ, καύσας, βυθίσας, καὶ αἰχμαλωτίσας ὀκτὼ περίπου πολεμικὰ πλοῖα. Ὁ αὐτὸς λέγει προσέτι, ὅτι ὁ Σουλτανικὸς στόλος δὲν παρευρέθη εἰς τὴν σημαντικὴν ταύτην ναυμαχίαν, ἐπιστρέψας πρὸ ὀλίγου εἰς Κωνσταντινούπολιν δι' ἀπελπισίαν ἴσως τοῦ νὰ κατορθώσῃ τι ἄξιον τῆς ὀγκώδους παρασκευῆς του, ἢ μᾶλλον διὰ φόβον μὴ πάθῃ χειρότερα τῶν προτέρων, καὶ βάλῃ εἰς τελείαν μανίαν τὸν μακελάριον Σουλτάνον, ἀπὸ τὴν ὁποίαν, Θεοῦ εὐδοκούντος, δὲν θὰ γλυτώσῃ ἕως τέλους.

— Ὁ γραμματοφόρος τῆς Διοικήσεως περιμένεται ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν· εἴθε-δε ἐπίσημα αὐτῆς γράμματα νὰ μᾶς βεβαιώσωσι τὰς εἰρημίας χαροποιὰς εἰδήσεις, διὰ νὰ τὰς διασαλπίσωμεν εἰς τὸ δημόσιον περιστατικώτερον.

Νεκρολογία.

Χθὲς μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐτελεύτησεν ὁ εὐγενέστατος ἱππεὺς Ἑρρίκος Μείζελος (Henry Meisel) ἐκ Δρέσδης, ἀσθενήσας μὲ πυρετὸν πρὸ 10 περίπου ἡμερῶν, καὶ ἄφησεν εἰς λύπην ἀπαρηγόρητον, ὅσους τὸν ἐγνώρισαν εἰς τὸ ὀλίγον διάστημα τῆς ἐδῶ διατριβῆς του.

Γεννηθεὶς ἐξ εὐγενῶν καὶ λαμπρῶν γονέων, καὶ χρηματῆσας εἰς τὴν δούλεισιν τῆς Βασιλικῆς Αὐλῆς τῆς Σαξωνίας, καὶ ἐσχάτως ὡς ἐξ ἀπορρήτων τῆς Πρεσβείας εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς Ἰσπανίας, ἦλθε τελευταῖον πρὸ δύο μηνῶν σχεδὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὰ πράγματα μὲ τὰς πολιτικὰς του γνώσεις, μὲ τὴν ἀρετὴν, καὶ μὲ τὰ προτερήματά του. Ἡ ὑπόληψις καὶ ἡ τιμὴ, τὴν ὁποίαν ἀπένεμεν εἰς αὐτὸν ὁ γεν. Διευθυντὴς τῆς Λυτικῆς Χ. Ἑλλάδος, κύριος Α. Μαυροκορδάτος, ἐπιβεβαιώνουν τὴν μαρτυρίαν πολλῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν συνανέστραψαν εἰς τὸ ὀλίγον διάστημα τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς του, καὶ ἐγνώρισαν τὴν βαθεῖαν γνῶσιν του εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ νομικὴν ἐπιστήμην.

Σήμερον περὶ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἐφέρθη τὸ λείψανόν του εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος συνωδευμένον ὑπὸ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ῥωγῶν μετὰ τῶν ἱερέων, ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς ἐγ' ἀπουσίας τοῦ γενικοῦ Δισθ. ἐνεργούσης ἐπιτροπῆς, τῶν ἐπιστατῶν τῆς πόλεως, τῶν κριτῶν, καὶ λοιπῶν πολιτικῶν καὶ πολεμικῶν ὑπουργῶν, πλήθους ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· ἐτάφη δὲ εἰς τὴν ἰδίαν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος.

Συνέπια καὶ τέλος τοῦ περὶ δημοσιότητος ἀρθροῦ (ἴδε τὸν προηγ. ἀρ.)

Ποία εἶναι λοιπὸν ἐκείνη ἀπὸ τὰς τρεῖς κλάσεις τῶν ἀνθρώπων, τὴν ὁποίαν ἡμπορεῖ ἡ δημοσιότης νὰ βλάψῃ; ἡ πρώτη δὲν εἶναι ἐπειδὴ καθ' ὑπόθεσιν λογίζεται μηδὲν ἡ δημοσιότης δι' αὐτὴν· μήτε ἡ τρίτη βέβαια, ἐπειδὴ αὕτη ἔκρινε πρότερον, κρίνει καὶ ἔτι· ἀλλ' ἔκρινε κακῶς, μὴ γινώσκουσα τὰ πράγματα καλῶς, καὶ θέλει κρίνει καλλίτερα, ὅταν λάβῃ καλλιτέρας πληροφορίας· ὅσον δὲ διὰ τὴν δευτέραν αἱ κρίσεις της εἶναι κρίσεις κατ' ἐπαναλήψιν, ἢ ἡ ἰχὺς ἐκείνων τῆς τρίτης κλάσεως. Ὅθεν αὕτη καλλίτερα διδαγμένη, θέλει κρίνει καλλίτερα καὶ θέλει δίδει γνώμας ὑγιεστερας καὶ ὀρθοτέρας εἰς τοὺς ὅσοι τὰς δέχονται ἐτοιμῶς διόλου ἀπὸ τὸ μέρος της.

Διὰ νὰ ἀποφασίσωμεν, ἂν ἡ δημοσιότης βλάπτῃ, ἢ ὠφελῇ, δὲν πρέπει νὰ θεωρήσωμεν παρὰ τὴν κλάσιν, ἣτις κρίνει, ἐπειδὴ αὕτη μόνη σύρει μεθ' ἑαυτῆς τὴν ῥοὴν τῶν ὑπολήψεων· ἀνίσως δὲ κρίνῃ κακῶς, τὸ αἷτιον εἶναι ἐπειδὴ ἀγνοεῖ τὰ πράγματα. Ἰδοὺ λοιπὸν ἐν γένει ἡ λογικὴ τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς μυστικότητος. «Σεῖς εἰσθε ἀνίκανοι νὰ κρίνετε, ἐπειδὴ «εἰσθε εἰς ἀγνοίαν τῶν πραγμάτων, καὶ θέλετε μένει εἰς ἀγνοίαν, ἐπειδὴ «δὴ εἰσθε ἀνίκανοι νὰ κρίνετε».

Δευτέρα ἔνστασις α ἡ δημοσιότης ἡμπορεῖ νὰ σύρῃ πολλὰκις τὸ μῖσος τοῦ κοινοῦ ἐναντίον τινος τῶν μελῶν τῆς συνελεύσεως.

Αὕτη ἡ ἔνστασις ἀναφέρεται εἰς τὴν πρώτην, τὴν ἀνικανότητα δηλαδὴ τοῦ λαοῦ τοῦ νὰ διακρίνῃ τοὺς φίλους ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς του. Ἀλλ' ἂν οὗτος τυχόν ἡπατημέος ἤθελε συλλάβεαι κακὴν ὑπόληψιν περὶ τινος ἀτόμου τῆς συνελεύσεως, θὲν θέλει ἀργήσει νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀπάτην του· ἐπειδὴ ἴδιον τῆς ἀπάτης εἶναι τὸ νὰ ἔχῃ διάρκειάν τινα κατὰ συμβεβηκός, ἐν ᾧ ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀμετάτρεπτος καὶ ἀναλλοίωτος, καὶ εἰς τὸ νὰ γενῇ καὶ ἐναργές, μόνον τὸ μέσον τῆς δημοσιότητος συντείνει· ὥστε ὡς πρὸς τὴν ὑπόληψιν τῶν μελῶν τῆς συνελεύσεως ἡ δημοσιότης εἶναι πλέον ὠφέλιμος παρὰ ἐπιβλαβής, ἐπειδὴ καὶ τὰ προφυλάττει ἐναντίον πάσης κατηγορίας καὶ συκοφαντίας, καὶ ἐάν ποτε κατὰ περιστάσιν διερμηνευθῶσι κακῶς οἱ λόγοι των καὶ οἱ σκοποὶ των, μία δημόσιος ἔκθεσις ἀνατρέπει εὐθὺς, καὶ διασκεδάζει τὴν ψευδῆ φήμην.

Τρίτη ἔνστασις «πολλὰκις τὰ μέλη τῆς συνελεύσεως ἐμπνεόμενα ἀπὸ φρονήματα δημοτικὰ, καὶ παρασυρόμενα ἀπὸ τὸν χεῖμαρρον τῆς ἐγλωττίας προβάλλουσι πράγματα ἐπικίνδυνα καὶ στασιώδη».

Αὕτη ἡ ἔνστασις ἀναφέρεται προσέτι εἰς τὴν πρώτην, τὴν ἀνεπιτηδεότητα δηλ. τοῦ λαοῦ τοῦ νὰ κρίνῃ περὶ τῶν ἀληθῶν αὐτοῦ συμφερόντων, καὶ νὰ διακρίνῃ μεταξὺ τῶν φίλων καὶ κολάκων τῶν.

Εἰς παραστατικὴν πολιτείαν αἱ ὁμιλίαι τῶν ῥητόρων, τὰς ὁποίας γνωρίζει ὁ λαὸς διὰ τῶν ἐφημερίδων, δὲν ἔχουσι ποτὲ ἐκείνην τὴν ἐπιρροὴν τῶν ἐμπαθῶν δημηγοριῶν ἐνὸς στασιώδους δημαγωγοῦ, ἐπειδὴ καὶ δὲν φθάνουσιν εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, εἴμῃ διαβαίνουσαι δι' ἐνὸς μέσου, πού τὰς ψυχραίνει.—Ἡ δημοσιότης τῶν διαφιλονεικῶσεων ἠφάνισε πλέον τοὺς δημαγωγούς, ἀντὶ νὰ πλάσῃ νέους· ἄνθρωπος, ὅστις ἀπῆλause μεγάλην εὐνοίαν τοῦ λαοῦ, δὲν ἔχει παρὰ νὰ εἰσέλθῃ μόνον εἰς τὸ βουλευτήριον, διὰ νὰ παύσῃ ἀπὸ τὸ νὰ ᾔναι φοβερός· τεθειμένος ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁμοίων του, ἢ τῶν ἀνωτέρων του κατὰ τὰ προτερήματα, δὲν προβάλλει τίποτε, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ διαφιλονεικηθῇ· αἱ μεγαληγορίαι του ἐνάγονται εἰς τὸ μέτρον τοῦ ἀληθοῦς, αἱ προλήψεις του ταπεινώνονται· ἡ ἐπιθυμία μίᾳς στιγμιαίας δημοτικότητος δὲν προξενεῖ, εἴμῃ γέλωτα, καὶ ὁ κόλαξ τοῦ λαοῦ καταντᾷ νὰ γίνεταῖ δυσάρεστος εἰς αὐτὸν τὸν λαόν.

Γ'. Ἀντικείμενα, εἰς ὅσα πρέπει νὰ ἐκτείνεταῖ ἡ δημοσιότης.

Ἡ δημοσιότης παντὸς, ὅτι συμβαίνει εἰς τὴν συνέλευσιν πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ τὰ ἐξῆς ἀντικείμενα.

Α'. Τὸ περιεχόμενον πάσης προτάσεως. Β'. Τὸ περιεχόμενον τῶν ὁμιλιῶν ἢ τῶν ἐπιχειρημάτων ὑπὲρ καὶ κατὰ. Γ'. Τὸ τέλος ἢ τὴν ἐκβασιν, πού λαμβάνει πᾶσα πρότασις. Δ'. Τὸν ἀριθμὸν τῶν ψήφων τοῦ ἐνὸς καὶ ἄλλου μέρους. Ε'. Τὰ ὀνόματα τῶν ψηφοφορούντων. Σ'. Τὰ πιστωτικὰ ἔγγραφα, ὅσα ἐχρησίμευσαν ὡς βᾶσις εἰς τὴν ἀπόφασιν.

Ἡ γνῶσις ὧν μεν αὐτῶν τῶν ἀντικειμένων εἶναι ἀναγκαία διὰ νὰ βάλλῃ τὸ δημόσιον κριτήριον εἰς κατὰσιν τοῦ νὰ κρίνῃ ὀρθῶς, πρὸ πάντων ἐκείνη τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψήφων, καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν ψηφοφορούντων· ἰδοὺ διὰ ποίους λόγους.

Τὸ ἀδύνατον τῆς γενικῆς καὶ σταθερᾶς συνδρομῆς τῶν αἰσθημάτων εἰς μίαν συνέλευσιν, εἶναι ἀποδεδειγμένον ἐκ τῆς πείρας ὧν τῶν χρόνων καὶ τόπων. Διοικήσεις, τῆς ὁποίας τὸ νομοθετικὸν σῶμα ἠθέλει ὑπόκεισθαι εἰς τοῦτον τὸν νόμον τῆς ὁμοφωνίας, εἶναι τόσον ἀλλόκοτον πρᾶγμα, ὥστε ἀνευ τοῦ παραδείγματος τῆς Πολωνίας, ἠθέλει εἶσθαι ἀπίστευτον, ἂν ἡμπορεῖ νὰ ἐπέλθῃ τοιοῦτόν τι εἰς τὴν κεφαλὴν κανενός· ἐπειδὴ λοιπὸν εἶναι ἀδύνατον ἡ γενικὴ ὁμοφωνία, ἔπεται, ὅτι ἡ συνέλευσις πρέπει νὰ συμμορφώνεται κατὰ τὴν γνώμην, ἢ κατὰ τὰς ψήφους τῶν πλειόνων· ὁ δὲ συγκριτικὸς ἀριθμὸς τῶν ψήφων εἶναι τὸ μόνον μέτρον τῆς πιθανολογίας περὶ τῆς εὐθύτητος τῶν ἀποφάσεων· ὅθεν ἡ δημοσίευσίς τῶν ἀριθμῶν τῶν ψήφων εἶναι τόσον πλέον ἀναγκαία, ὅσον ἐκ τούτων καὶ μόνον τὸ κοινὸν συνηθίζει νὰ συμπεραίνει καὶ δικαιοῦν τὰς ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως.

Τὰ ὀνόματα τῶν ψηφοφορούντων πρέπει νὰ δημοσιεύωνται καὶ αὐτὰ, ὅχι μόνον διὰ νὰ δίδουν τὴν εὐκολίαν εἰς τὸ κοινὸν τοῦ νὰ γνωρίζῃ τὰ συνήθη φρονήματα τῶν ἀντιπροσώπων του, καὶ τὴν σύγκρισιν καὶ ἐπιμνηνὴν αὐτῶν εἰς τὰς συνέλεύσεις, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον: ὅτι ἡ ποιότης τῶν ψήφων ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὴν ὑπόληψιν ὡς καὶ ὁ ἀριθμ. αὐτῶν· τὸ νὰ θέλῃ τις τὸ νὰ ἔχῃν ὅλαι αἱ ψήφοι τὸ αὐτὸ βάρος εἶναι, ὡς νὰ θέλῃ νὰ ἔχῃ ἡ μωρία τὴν αὐτὴν μὲ τὴν σύνεσιν εἰς τὰ πνεύματα τῶν ἀνθρώπων ἐπιρροήν.

Δ'. Ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος τῆς δημοσιότητος.

Ἡ δημοσιότης πρέπει ν' ἀποβάλλεται κατὰ τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς

ἤθελε φέρει τὰ ἐξῆς ἀποτελέσματα. Α'. ὅταν εὐκολύνῃ τοὺς σκοποὺς τοῦ ἐχθροῦ. Β'. ὅταν πληγόνῃ ἄνευ ἀνάγκης πρόσωπα ἀβέβαια. Γ'. ὅταν ἐπιβάλλῃ ποινὴν πολλὰ αὐστηρὰν εἰς τοὺς ἐνόχους.

Ε'. Μέσα τῆς δημοσιότητος.

Τὰ μέσα τῆς δημοσιότητος, τῶν ὁποίων ἡμπορεῖ τις νὰ κάμῃ χρῆσιν ἐν γένει, ἢ ἐν μέρει, κατὰ τὴν φύσιν τῆς συνελεύσεως, καὶ τὴν ἀξιολογή-τητα τῶν πραγμάτων εἶναι. Α'. Δημοσίευσίς αὐθεντικῆ τῶν πρακτικῶν τῆς συνελεύσεως, τὰς ἐξ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐκτεθειμένας περι-στάσεις περιλαμβάνουσα. Β' χρῆσις τῶν ταχυγράφων ἢ σ'ενογράφων, διὰ τὰς ὁμιλίας, καὶ, εἰς περίστασιν διαδικασίας, διὰ τὰς ἐρωταποκρί-σεις. Γ'. Ἀνοχὴ ἄλλων δημοσιεύσεων μὴ αὐθεντικῶν τοῦ αὐτοῦ ὑποκει-μένου. Δ'. Παραδοχὴ ἀκροατῶν καὶ ξένων εἰς τὰς συνελεύσεις.

Ἡ χρῆσις τῶν ταχυγράφων εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν περίστασιν, καθ' ἣν εἶναι ἀνάγκη νὰ δημοσιεύωνται ὁλόκληραι αἱ ὁμιλίαι καὶ διαφι-λονεικήσεις τῆς συνελεύσεως. Εἰς τὰς διαδικασίας ἐν Ἀγγλίᾳ τὰ ἀντι-διαφερόμενα μέρη ἔχουσι τὴν ἐλευθερίαν νὰ μεταχειρίζωνται τοὺς ταχυ-γράφους. Εἰς τὴν πάνδημον διαδικασίαν π. χ. τοῦ Κ. Hastings τὸ Κοι-νοβουλευτήριον ἐξ ἐνός μέρους, καὶ ὁ ἐγκαλούμενος ἀφ' ἐτέρου εἶχον τοὺς ταχυγράφους τῶν τῷ δε Βουλευτήριον τῶν εὐγενῶν ἐν εἰδεί κριτοῦ εἶχε περιπλέον τὸν ἰδικόν του.

Αἱ μὴ αὐθεντικαὶ δημοσιεύσεις πρέπει ν' ἀνέχωνται διὰ ν' ἀνοπαύωσι τὴν περιέργειαν τοῦ κοινοῦ, καὶ νὰ προλαμβάνωσι τὴν ἐκ τῆς βραδύτη-τος τῶν αὐθεντικῶν δημοσιεύσεων προερχομένην δυσἀρέσκειαν· καὶ πρὸς τοῦτο τὸ τέλος χρησιμεύουν αἱ μὴ ἀξιωματικαὶ ἐφημερίδες. Οἱ συντά-κται τῶν τοιούτων εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἡμποροῦν νὰ στέλλουν τοὺς ταχυ-γράφους τῶν εἰς τὰ Βουλευτήρια, καὶ νὰ δημοσιεύσωσι εὐθὺς καὶ ἀνεμ-ποδίστως ὅσα λέγονται καὶ ἀποφασίζονται ἐντὸς αὐτῶν.

Ἡ εἰσὸδος τοῦ λαοῦ εἰς τὰς συνελεύσεις εἶναι πρᾶγμα ἀξιόλογον, καὶ συντείνει πολλὴν εἰς πίστωση τῶν ὅσα ἀναφέρουσιν αἱ ἐφημερίδες, ἢ μᾶλ-λον εἶναι ἡ οὐσιώδης αὐτῶν συνθήκη· ἐπεὶ δὲ ἐὰν τὸ κοινὸν ἦτο, ἀποκλει-σμένον, ἤθελε πάντοτε ὑποπτεύεσθαι, ὅτι ἡ ἀλήθεια ἢ μεταβάλλεται, ἢ τοῦλάχιστον μέρος αὐτῆς ὑποκρύπτεται· καὶ ὅτι εἰς τὴν συνέλευσιν συμ-βαίνοσιν πολλὰ πλείωτερα πράγματα, ἀφ' ὅσα δημοσιεύονται· ἀλλ' ἐκτὸς ταύτης τῆς ἐγγυήσεως εἶναι ὠφελιμώτερον διὰ τὴν ὑπόληψιν τῶν μελῶν τῆς συνελεύσεως τὸ ν' ἀκούωνται ἀπὸ μάστορας ἀφιλοπροσώπους, καὶ νὰ κρίνωνται ἀπὸ μίαν μερίδα τοῦ κοινοῦ, ἥτις ἀνακαινίζεται καθ' ἡμέραν· ἡ παρουσία τῶν ξένων περιπλέον, ὅχι μόνον διεγείρει τὴν ἀμιλλαν καὶ τὴν φιλοτιμίαν τῶν βουλευσμένων, ἀλλ' εἶναι καὶ χαλινὸς σωτήριος ἐναντίον τῶν διαφόρων παθῶν, ὅσα αἱ φιλονεικίαι ἡμποροῦν νὰ γεννήσωσιν.

Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἦλθεν εἰδῆσις ἀξιωματικὴ ἀπὸ Σάλωνα, ὅτι τὴν νύκτα τῆς ἑκτῆς τρέχοντος οἱ μετὰ τοῦ Δερβίς πασσα ἐχθροὶ ἐβρίψαν τρία κανόνια, καὶ ἀμέσως ἐτραβήχθησαν μετὰ βίαν εἰς τὰ ὀπίσω· οἱ εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Ἀμπλιανῆς· Ἕλληνες ἐκατέβησαν ἀμέσως, καὶ δὲν ἠύ-ραν κανένα· ἦσαν πλῆθος ἀποσκευῶν καὶ ἄλλων πραγμάτων· ἐπομένως θέλομεν μάθει καὶ τὰς αἰτίας τῆς φυγῆς τῶν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 84

τῇ 15 Ὀκτωβ. 1824.

Στρατόπεδον Τζουμάρκων, τὴν 23 Σεπτεμβ.

Εἰς τὴν χθρσινὴν μάχην τοῦ Βουλγαρελίου ἐφονεύθησαν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς περισσότεροι τῶν 20, ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας ἐφονεύθη ἕνας μόνον ὁ καπετὰν Κώστας Κεχρινιώτης· ἐπληρώθησαν δὲ τρεῖς τοῦ στρατηγοῦ· Ῥάγκου, καὶ ἕνας τοῦ χιλιάρχου Διακατᾶ· οἱ ἐδικοί μας ἐπῆραν καὶ δύο κεφάλια τῶν ἐχθρῶν.

Τῇ 26 τοῦ αὐτοῦ). Ὁ στρατηγὸς Ν. Στουρνάρης σήμερον μεταστρα-τοπεδεύει εἰς τὸ Μερκόβοδον, καὶ ὁ στρατηγὸς Ῥάγκος εἰς τὴν Ἀγίαν Πα-ρασκεινὴν ἢ εἰς Βρεσθενίτζαν, ἂν δὲν ἡμπορέσῃ νὰ ὑποφέρῃ τὰς πολλὰς βροχάς. ὁ δε χιλ. Γρηγόρης Διακατὰς ὑπάγει νὰ σηκώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὰ χωρία Μελισουργοὺς, καὶ Πράμαντα, καὶ τὰ περίξ, καὶ νὰ κάμῃ ὅσων βλάβων ἡμπορέσῃ εἰς τὸν τόπον, διὰ νὰ μὴν ἔχῃ ὁ ἐχθρὸς καταφύ-γιον· οἱ δύο στρατηγοὶ ἐχάλασαν τὰ χωρία Μιάρην, Λαψίσταν, Θοδώ-ριαναν, καὶ τὰ περίξ κουτζοχώρια· ἡ ἀπόφασίς τῶν εἶναι νὰ σταθοῦν εἰς τὰς εἰρημένους θέσεις, ἕως νὰ ἔλθουν νέαι διαταγαὶ ἀπὸ τὸν γενικὸν διευ-θυντὴν, ἐπεὶ δὲ τὸ στρατοπέδευμα εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Βουλγαρελίου κα-ταντᾶ πολλὰ δύσκολον διὰ τὰς συνεχεῖς βροχάς.

— Οἱ ἀνωειρημένοι ἀρχηγοὶ εἰς τὴν πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντὴν ἀνα-φορὰν τῶν τῆς 26 Σεπτεμβρίου συσταίνουσαν τὸν στρατηγὸν Κ. Σαδήμαν καὶ καπιδὴν Κώσταν Οἰκονόμου· ἀναφερόμεν δὲ αὐτολεξί τὰ λόγια τῆς ἀναφορᾶς « εἰς τὴν μόχνην ὅπου ἐκάμαμεν μετὰ τοὺς Τούρκους καὶ Τουρκο-λάτρας ὁ στρατηγὸς Κώστας Σαδήμας, καὶ καπιδὴν Κώστας Οἰκονό-μου ἐστάθησαν οἱ πρῶτοι ὅπου ἐβρίχθησαν μετὰ ὅλην τὴν ἀνδρείαν καὶ » μετὰ τὸν ἐνθουσιασμόν ὅπου ἐπρεπε, καὶ ἐχάλασαν καὶ μερικὰ τα-μπύρια τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἐβρίσκειν δύνεισαν μεγάλως· ὅθεν κατὰ χρέος » κάμνομεν γνωστὰς τὰς ἐκδουλεύσεις τῶν εἰς τὴν ἐκλαμπρότητά σου. »

Στρατόπεδον Βαλίου 8 Ὀκτωβ.

Εἰς τὰς 4 ἡμέρας ἐπῆραν διὰ νυκτὸς εἰς Καρβανσαρὴν δύο εἰσω-ματικοὶ τοῦ στρατηγοῦ Ἀνδρέα Ἰσκού ὁ Θα ἀδὴς Μπαρλάς, καὶ Νάσιος Γιάννου μετὰ μερικῶν στρατιωτῶν, καὶ ἐπῆραν τοὺς φύλακας τῶν μολα-ρίων τοῦ Ὁμέρ-πασσα (χαρμακντάδες), ὅλους δὲ καὶ ὅμοι μετὰ δύο παλ-ληκάρια Λακιώτικα ὁποῦ τοῦ ἐφύλαξαν· ἐπῆραν δὲ καὶ σαρὰντα εἰς ἀλο-γομούσσα, καὶ ὅλα ὁμοῦ μετὰ τοὺς ἀθρώπους ἐστειλαν πρὸς τὸν στρατη-γὸν τοῦς, ὅστις ἀφῆσεν ἐλευθέρους τοὺς χαρμακντάδες ὄντας Χριστιανούς ἀπὸ τὰ χωρία τῶν Ἰωαννίνων. Ὁ Θανάσης Μπαρλάς ἐστάθη εἰς τοῦ Στά-νου, καὶ πάλιν τὴν 8 τὴν νύκτα ἐπῆγε μετὰ 2 στρατιώτας εἰς τὸ ἐχθρι-κὸν στρατόπεδον, καὶ ἐπῆραν ἕνα ἄλογον, ἐτουφέκιον τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐξῆλθον ἀβλαβεῖς.

Ἐπειδὴ ὁ Κ. Σ. Σταῖκος κηρύττει τὸν ἐαυτὸν τοῦ παραστάτην τοῦ Βλοχού, κατὰ δια-ταγὴν τοῦ γεν. διευθυντοῦ κοινοποιούμεν τὴν ἀκόλουθον ἀναφορὰν τῶν ἐπιστάτων, καὶ δημο-γερόντων τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης.

Ἐκλαμπρότατε.

Ἡμεῖς οἱ κάτωθεν γεγραμμένοι ἐμάθαμεν, ὅτι ὁ Σταῖκος Σταῖκος ἐπῆ-ρε κάποιον Βλοχαίτην προὑπαρξάντων κλεπτῶν, καὶ ἄλλων πρὸ χρόνων φευγάντων πατριωτῶν ὑπογράφας, καὶ ἀπὸ τὸν ἐξάδελφόν του Γιαννάκην Σταῖκον, τοῦ ὁποῦ ἕως προχθὲς οἱ ἄνθρωποι μᾶς εἶχαν σκλαδωμένους καὶ δεμένους, καὶ τὸ βίος μας παρμένον, καὶ τὸν ἀδελφόν μας Νικόλδον Χαλκιώτην, ἔπειτα ἀπὸ δύο μηνῶν σκλαδιάν, ἀπὸ τὰ παιδευτήρια τὸν ἔκαμε ν' ἀποθάνῃ. Λοιπὸν τὸν Σταῖκον ἡμεῖς, οὔτε ποτὲ τὸν εἶχαμεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας, οὔτε πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως, οὔτε μετὰ ταῦτα, ἀλ-λὰ τὸν γνωρίζομεν γέννημα, καὶ θρέμμα τοῦ Μισολογγίου οὔτε ποτε τὸν ἐβάλαμεν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς ἐπαρχίας μας· διὰ τοῦτο ἀποβίλλομεν, καὶ ἀκυροῦμεν τὰς αὐτῶν δολίους ὑπογράφας, καὶ ὡς μὴ καταικύνοντας εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βλοχού· καὶ ὅταν ἡμεῖς λάβωμεν δύναμιν νὰ οἰκονο-μοῦμεν τὰ ἐξοδα τοῦ παραστάτου μας· θέλει ἐκλέξομεν νόμιμον παραστά-την μας, κατὰ τὸν ὀργανικὸν νόμον. Διὰ τοῦτο, ἐκλαμπρότατε, παρακα-λοῦμεν θερμῶς, νὰ δεχθῆτε τὴν ταπεινὴν μας ἀναφορὰν, καὶ νὰ τὴν βά-λητε εἰς εἰδῆσιν τῆς σεβαστῆς ἡμῶν Διοικήσεως, ὅτι παραστάτην τῆς ἐπαρ-χίας μας ἡμεῖς δὲν δεχόμεθα τὸν Σταῖκον Σταῖκον, καὶ ἀκυρόνομεν ὅλας ὅσας ὑπογράφας ἔλαβε παρανόμως, κατὰ τὸν ὀργανικὸν νόμον· αὐτὸν τὸν γνωρίζομεν ὡς φατριαστὴν, καὶ ἐναντίον τῆς Διοικήσεως, καὶ κατήγορον· αὐτὸς δὲν κάμνει ἄλλο, παρὰ νὰ διαυθεντεύῃ τὸν φόβον, καὶ ἀκατάστα-τον ἐξάδελφόν του Γιαννάκην Σταῖκον, ὁ ὁποῖος ἐκατέρημωσε τὴν ἐπαρχίαν μας μετὰ τοὺς κλέπτας του, τοὺς ὁποῖους πάντα μαζήτου ἔχει· εἶναι πρᾶγ-μα ἀνυπόφερτον, ἐκλαμπρότατε, ὁ Θεὸς ἔδωκεν ἐλευθερίαν εἰς τὸ γένος μας, καὶ ἡμεῖς ἐσκλαδωθήμεν· ἂν ἡ σεβαστὴ Διοίκησις δὲν θελήσῃ νὰ κάμῃ ἐκδίκησιν εἰς ἡμᾶς, ἃς κάμῃ καὶ διαλόγουτες, ἐπεὶ δὲ οἱ ἄνθρωποι κλέπται πρῶτον ἐπάτησαν τὸ πρόσωπον τῆς Διοικήσεως, ἐβδυσαν τὸ ἐπαρχεῖον, ἔδωσαν τὸν γραμματέα, καὶ τὸν ἐστειλαν εἰς τὴν ἐκλαμπρό-τητά σας ὁλόγυμνον· τὸν ἄνθρωπον τοῦ ἐπαρχοῦ τὸν ἐφύλαξαν δύο μῆ-νας εἰς τὰ βασανιστήρια, ἕως ὅτου ἔφυγε· τὸν ἐπιστάτην μας καὶ αὐτὸν σκλάβον, καὶ τὸν ἀδελφόν μας Νικόλδον Χαλκιώτην τὸν ἀπέθαναν.

Ὅλ' αὐτὰ εἶναι φανερά, ὅπου καὶ σήμερον αὐτοὶ οἱ κλέπται εἶναι μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Γιαννάκην Σταῖκου, ὅστις καὶ τώρα, ὕστερον ὅπου εὐρί-σκετο ἡ ἐκλαμπρότης σας εἰς τὸ στρατόπεδον, ὁμοῦ μετὰ τὸν στρατηγὸν μας, αὐτὸς ὁ Σταῖκος ἦλθε μαζὴ μετὰ τοὺς κλέπτας, καὶ κατερήμωσε τὴν ἐπαρχίαν μας, ἐπῆρε πρόβατα, ἄλογα, μολάρια, τὰ ὅποια ἔχουν σήμερον, καὶ ὅλον ἕνα φοβερίζει, καὶ θέλει ἕνα καπιτάνον, ἐν ᾧ ἡμεῖς ἀπὸ τὸν χιλιάρχον Κώνσταν Βλαχόπουλον, ὁποῦ ἡ Διοίκησις μᾶς διώρισεν, εἰμῆθα πολλὰ εὐχάριστοι. Παρακαλοῦμεν, ἐκλαμπρότατε, νὰ μᾶς ἐφοδιάσῃς μετὰ ἀνάλογα γράμματα, νὰ πηγαίνωμεν δύο εἰς ἡμῶν εἰς τὴν σεβαστὴν Διοί-κησιν, ν' ἀναφέρωμεν τὰ ὅσα κακὰ ὑπεφέραμεν, καὶ ὑποφέρομεν παρὰ τοῦ ἀνωθεν Γιαννάκην Σταῖκου.

Τὴν 26 Σεπτ. 1824 χωρίον Βλοχού.

Ἀπάντησις τοῦ γεν. διευθυντοῦ.

Πρὸς τοὺς ἐπιστάτας δημογερόντας καὶ ἐπιλοίπους κατοίκους Βλοχού.

Ἐλαβον τὴν ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου ἀναφορὰν σας, εἰς τὴν ὁποίαν εἶδον νὰ λέγετε ὅτι ὁ Σταῖκος Σταῖκος συνάξας ὑπογράφας ἐκ τῶν προὑπαρ-ξάντων κλεπτῶν, καὶ ἐκ τῶν πρὸ χρόνων φευγάντων Βραχωριτῶν, ὑπάγει διὰ παραστάτης τοῦ Βλοχού πρὸς τὴν Διοίκησιν, καὶ ὅτι μετὰ παρακαλεῖτε διὰ νὰ ἰδεάσω τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν ὅτι δὲν δέχεσθαι αὐτὸν διὰ παρα-στάτην σας, διότι πηγαίνει ἄνευ εἰδήσεώς σας· ἐγὼ μεν κατὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἀναφορὰν σας ἰδεάω τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, σὺς δὲ ποιοῦντες τὸ χρέος σας ἐκλέξατε τὸν παραστάτην σας κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον, καὶ κατὰ τὴν προκήρυξιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τὴν σταλίσαν πρὸ καιροῦ εἰς τὸ ἐπαρχεῖόν σας, καὶ ἐκλέγοντες τὸν ἐφοδιάσατε αὐτὸν μετὰ ἀναγκαῖα γράμματα νὰ πηγαίῃ πρὸς τὴν Διοίκησιν.

Ὅσον δὲ διὰ τὸ νὰ σὰς ἐφοδιάσω μετὰ γράμματα διὰ νὰ πηγαίνετε δύο εἰς ἡμῶν, καθὼς μετὰ γράφετε, πρὸς τὴν Διοίκησιν νὰ ἀναφέρετε τὰ

Α.

παράπινά σας, αὐτὰ θέλετε τὰ δώσει ἐγγράφως πρὸς τὸν ἐκλεχθισόμενον παραστάτην σας, ὅστις θέλει τὰ παρήσiasει πρὸς τὴν σεβαστὴν ἡμῶν Διοίκησιν· φροντίσατε ὅμως νὰ γενῇ ἡ ἐκλογὴ καθ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ἀπὸ τοὺς νόμους τάξιν. Ἐξέωσθε.

Τὴν 11 Ὀκτωβρ. 1824 Λιγυρίτζι.

Α. Μαυροκορδάτος.

Ναύπλιον, 17 Σεπτεμβ.

Τὴν 16 τοῦ ἐνεστώτος ἔφθασεν ἐνταῦθα ἐν βριγαντίνον μὲ μέρος τοῦ δανείου ἀπὸ Λονδίνου, καὶ τὴν 15 οἱ ἀπεσταλμένοι ἐπίτροποι αὐτοῦ.

Ὁ πρῶτος διδασκαλὸς τῆς Ὀδηγσοῦ κύριος, Γ. Γεννάδιος, ἔφθασε πρὸ ἡμερῶν ἐνταῦθα. Τὸ Σ. Βουλευτικὸν μόλις ἔμαθε τὸν ἐρχομὸν τούτου τοῦ πεπαιδευμένου τῶν ἀνδρῶν, καὶ εὐθὺς ἀπετάσας νὰ τὸν καταστήσῃ διδασκαλὸν εἰς τὸ συσταίνμενον εἰς Ἄργος κεντρικὴν τοῦ ἔθνους σχολεῖον. Ὁ ἀληθὴς αὗτος καὶ ἐνέριτος πατριώτης ἐδέχθη μὲ ζῆλον καὶ προθυμίαν τὴν ἐκλογὴν τοῦ Σ. Βουλευτικοῦ, τῆς ὁποίας βέλει δευχθῇ ἄξιος διὰ τῶν καρπῶν, τοὺς ὁποίους ἐπαγγέλλεται νὰ δώσῃ εἰς τὴν νεολαίαν.

Αἱ πρόδοι τῆς φιλανθρωπικῆς ἐταιρείας ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν γίνονται πλέον ἐπαισθηταί, καὶ ἡ οἰκοδομὴ θεμελιωμένη εἰς τὴν εὐαγγελικὴν πέτραν λαμβάνει βαθμικὸν παγιότητα. Ὁ πρῶτος καρπὸς τοῦ συστήματος εἶναι τὸ ἐνταῦθα πρὸ ἡμερῶν καταστηθὲν νοσοκομεῖον, ὅπου περιβάλλονται ἀδελφικῶς πληθὺς ἀπύρων ἀσθενῶν.

Ὁ κύριος Ἐμ. Ξένος διὰ τὴν πάγγνωστον τιμωρίαν τοῦ χαρακτῆρός του ἐδιορίσθη ταμίης τῆς ἐταιρείας.

Ἰδρ. τῆ, 16 Σεπτεμβ.

Ἀπὸ διαφόρους εἰδήσεις ἐκ τῶν νήσων μανθάνομεν, ὅτι πολλὰ πλοῖα τῶν ἐχθρικῶν στόλων εὐρίσκονται διασκορπισμένα, καὶ τινὰ ἐξ αὐτῶν βεβλαμμένα· μία φρεγάτα ὑποῦ μ' ἐν βρίκιον ἔπесαν εἰς τὴν Νάξον, καὶ μία κορβέτα εἰς τὴν Πάρον. Ἡ ἀποπλάνησις αὕτη τῶν ἐχθρικῶν πλοίων φαίνεται ἀποτέλεσμα μιᾶς ναυμαχίας συμβάσης κατὰ τὴν Ἰκαρίαν, ὡς λέγουσιν, καὶ τῆς ὁποίας ἀφ' ὧρας εἰς ὦραν περιμένομεν ἀξιωματικὴν εἰδήσιν.

Ναύπλιον, 20 Σεπτεμβ.

Ἀφ' οὗ ἡ προσδιορισθεῖσα ἐπιτροπὴ εἰς ἐξέτασιν τῶν παραστατικῶν γραμμάτων τῆς Γ'. περιόδου τῆς Διοικήσεως ἐπεξεργάσθη αὐτὰ ἀκριβῶς, παρέστησεν εἰς τὸ Σ. Βουλευτικὸν σῶμα ὡς νομίμους παραστάτας διὰ τὴν νέαν περίοδον 57 μέχρι τοῦδε, καὶ τὸ Σ. τοῦτο σῶμα ἐνέκρινεν αὐτοὺς ὡς ἀποδεκτοὺς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀριθμὸς αὗτος εἶναι ὑπὲρ τὰ δύο τρίτα τῶν ὅλων παραστατῶν, ἀπεφασίσθη ὁμοφώνως νὰ συνεδριάσωσιν οἱ νέοι οὗτοι παραστάται τὴν 25 τοῦ παρόντος, καὶ ν' ἀρχίσῃ ἡ Γ'. περίοδος τῆς Διοικήσεως. (α)

Ἰδρ. α, 22 Σεπτεμβ.

Ἀπὸ τὰ ἐχθρικά πλοῖα, τὰ ὁποία ἔπесαν εἰς τὴν Νάξον, ὡς ἴδαμεν εἰς τὸ προλαβόν φύλλον, 150 Τούρκοι περίπου ἀφήσαντες τὰ πλοῖα ἐκβῆκαν ἐπάνω εἰς τὴν νήσον καὶ ἐβάρυνον νὰ ὑπερασπίζωνται τὴν ζωὴν τῶν ἀπὸ τοὺς κατοίκους, ἀφοῦ πρῶτον ἐπρόφθασαν καὶ ἔκαυσαν, ὡς λέγεται, δύο χωρία ἐπιπεσόντες· ἔξαφνα. Ἦδη δὲ εὐρίσκονται περικλεισμένοι ἀπὸ τοὺς Ναξίους, καὶ ἔως τῆς ὥρας ἐλπίζομεν ὅτι παρεδόθησαν, ἢ ἐφρονεύθησαν. (Ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Περιγραφή τῆς κατὰ τὴν 27 τοῦ παρελθόντος Αὐγούστ. συμβάσης εἰς Μοθωνὴν μάχης.

Τὴν 26 τοῦ Αὐγούστου ὁ στρατηγὸς καὶ ὑπουργὸς τοῦ πολέμου κύριος Α. Μούρτζινος μετὰ τῶν Σπαρτιατῶν, συνεννοηθεὶς μὲ τοὺς στρατηγούς τῶν Ἀρκάδων κυρίους Α. Παπατζόρη καὶ Μήτρον Ἀναστασόπουλον, ἔπιασαν διὰ νυκτὸς τὰς ἀναγκαίας θέσεις διὰ νὰ κτυπήσωσιν ἐξ ἀπροόπτου τοὺς Μοθωναίους Τούρκους, οἵτινες ἐσυνήθιζον νὰ ἐξέρχωνται τοῦ φρουρίου διὰ νὰ συνάγωσι σταφύλια, καὶ ἄλλα ὀπωρικά.

Τὴν ἐπαύριον οἱ ἐχθροὶ κατὰ τὸ σύνθημα ἐξελθόντες διεσπάρηκαν εἰς τοὺς ἀμπελώνας καὶ κήπους, καὶ ἐξαίφνης εὐρέθησαν περικυκλωμένοι ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Εἰς μάτην ἐζήτησαν νὰ ὀπισθοδρομήσωσιν· οἱ Ἕλληνες ὤρμησαν ἀνιλεῶς ἐναντίον των, ἄλλους ἐτουφέκισαν, ἄλλους ἐσφάζαν, ἄλλους ἐζώγρησαν, καὶ ἄλλους περιέκλειαν καταφυγόντας· εἰς τινὰ οἰκίσκον. Οἱ δὲ ἐν τῷ φρουρίῳ κατανοήσαντες τὸ γινόμενον ἐξῆλθον πανδημεὶ εἰς βοήθειαν τῶν ἀδελφῶν των, ἐπέπесαν κατ' ἀρχὰς εἰς ἐν ὀλίγαριθμον σῶμα στρατιωτῶν, καὶ τὸ ἔκαμαν νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ὀλίγον· ἀλλ' ὁ ἀντιστράτηγος Γαλάνης Κουμουνοῦράκης, ὁ σημαιοφόρος τοῦ στρατηγοῦ Α. Μούρτζινου, Ἀγγελίας, ὁμοῦ μὲ ἄλλους δύο πύξαντες κατὰ γῆς τὴν σημαίαν ἀπῆντησαν ἀνδρείοτατα τὴν ὁρμὴν τῶν ἐχθρῶν ἕως οὗ ἔφθασεν ὅλον τὸ σῶμα τῶν Σπαρτιατῶν, ὅτε οἱ ἐχθροὶ κυριευθέντες ἀπὸ φόβον κατέφυγον δρομαῖοι εἰς τὸ φρούριον.

Τὴν 28 ἐξῆλθον πάλιν οἱ Μοθωναῖοι διὰ νὰ βοηθήσωσι τοὺς εἰς τὸν οἰκίσκον κλεισμένους ἀδελφούς των· τοὺς ἐδίωξαν ἀπὸ τὰς θέσεις μὲ καταισχύνῃ οἱ ἰδιοὶ μας· ἐφώρμησαν πάλιν πανδημεὶ ἔχοντες καὶ δύο κανόνια, καὶ ἀγωνισθέντες ὅλην σχεδὸν τὴν ἡμέραν χωρὶς νὰ δυνήθωσι νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν οἰκίσκον ἐτράπησαν εἰς φυγὴν μὲ καταισχύνῃ καὶ βλάβην ὅχι μικροτέραν τῆς προτεραιᾶς. Πρὸς δὲ τὸ ἐσπέρας οἱ ἰδιοὶ μας

(α) Ἀπὸ νεώτερα γράμματα ἐκ Ναυπλίου 28 Σεπτεμβρ. πληροφορούμεθα, ὅτι ἡ πρώτη συνδριάσις τῶν νέων παραστατῶν ἀνεβλήθη διὰ τὴν 6 Ὀκτωβρ.

διὰ τοῦ πυρὸς ἀνοῖξαν ἐν μέρος τοῦ οἰκίσκου, ὅθεν ἐτουφεκίζαν τοὺς ἐχθρούς· ὀφελθέντες δὲ οὗτοι ἀπὸ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἐξῆλθον ὁρμητικῶς διὰ νὰ φύγωσιν, ἐνθα ἐφρονεύθησαν καὶ ἐπληρώθησαν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν καὶ εἰς ἐζώγρησιν. Ἀπὸ μὲν τοὺς ἰδικούς μας ἐφρονεύθησαν πέντε, οἱ τρεῖς ὅμως ἐκ τῆς μεγάλης ἀπροσεξίας των, ἀπὸ δὲ τοὺς ἐχθροὺς 35 ἐφρονεύθησαν, καὶ πολλοὶ ἐπληρώθησαν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 85

τῇ 20 Ὀκτωβρ. 1824.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ.

Ἐλάδομεν τέλος πάντων ἐπισήμως τὰς χαροποιὰς ἀγγελίας τῶν δύο τελευταίων λαμπρῶν νικῶν, τὰς ἐπείας κατώρθωσαν οἱ ἀπτόητοι θαλασσίνοί μας κατὰ τῶν δύο στόλων τοῦ βαρβαρίου.

— Ἀφ' οὗ οἱ εἰρημνοὶ ἐχθρικοὶ στόλοι ἀπέτυχον εἰς διὰ τὰ κατὰ τῶν νήσων καὶ λοιπὰ ὀλίγη σχεδὸν τῶν νικηθέντων δις μὲ μεγίστην ζημίαν των παρὰ τῶν ἡμετέρων, ὡς εἶδομεν εἰς τὰ προλαβόντα φύλλα, μὴ θέλοντες μολὼν τούτο νὰ παρατηρήσωσιν ἀπὸ τοὺς κατὰ τῆς Σάμου σκοποῦς των, ἐκ νῆου παρασκευασθέντες, ἐκίνησαν ἀμφότεροι κατὰ τὰς 4 τοῦ παρελθόντος ἀπὸ Κῶ κατὰ τῆς εἰρημνικῆς νήσου, ἔπου ὅμως εἰς μάτην ἐδοκίμασαν πολλὰκις νὰ βάλωσι τὸν σκοπὸν των εἰς ἔργον· οἱ ἡμέτεροι ἀπέκρουσαν αὐτοὺς μὲ τόσῃν εὐτλμίαν, ὥστε ὀλίγον ἐλείψα νὰ γίνῃ παρανάλωμα τοῦ Ἑλληνικοῦ πυρὸς καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος Τσιπλ-πασσας, τοῦ ὁποίου τὸ πλοῖον γνωρισθὲν ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους ἐκινήθη ἰσπῆν ὥραν, καὶ μόλις ἐσώθη μὲ τὴν βοήθειαν τῆς νυκτὸς.

Εἰς τὰς 10 ὁ ἐχθρὸς εὐρέθη πρὸς τὴν Νάξον, τὸν ὁποῖον ἀκολουθοῦντα τὰ ἡμέτερα πλοῖα ἐπροχώρησαν πρὸς τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Παππᾶ, ὅπου εὐρέθη ἡ νουαρχίς μὲ 4 ἄλλα πλοῖα μόνον μεταξὺ ὅλου τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου (μὴ δυνάμενα τὰ λοιπὰ πλοῖα μας διὰ τὴν γαλήνην νὰ πλησιάσωσι), ὅστις ἀφ' οὗ ἐρρίψεν ἐναντίον των περίπου 10 χιλ. κανόνια χωρὶς νὰ κατορθώσῃ τίποτε, ἰδὼν ἐκ τούτων διὰ τὰ πλοῖα τοῦ βαρβαρίου ἀπετὰς Ἑλληνικὰς βολὰς, καὶ τὰ λοιπὰ πλοῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, κινούμενα μὲ εὐρίον πνεύσαντα ἀνεμῶν ἐναντίον του, ἐβιάσθη νὰ πεδίσῃ, καὶ κινήσας περὶ τοῦ ὧρας ἐσώθη διὰ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς, καὶ φεύγων πάντοτε κατήχησε τὴν 18 ὑποκάτω εἰς τὸ φρούριον τῆς Μιτυλήνης, ὁ δὲ ἡμέτερος ἐραβίσθη εἰς τὴν Βολισσὸν διὰ νὰ παλαμίσωσι μικρὰ πλοῖα, καὶ νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐπόμενος τὴν καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ.

— Τὰ ἐφεξῆς συμβέβηκε, καὶ τὴν τελευταίαν λαμπροτέραν νίκην τῶν ἡμετέρων, πληροφοροῦνται οἱ ἀναγνώστες ἀπὸ τῆς ἀκολουθοῦσας ἀναφορᾶς τοῦ ναυάρχου Κυρίου Α. ΜΙΑΟΥΤΗ.

Ἐκ Πατρῶν, 26 Σεπτεμβρίου.

Εἰς τὰς 23 τὸ πρῶτ' ἐμάθαμεν ἀπὸ τὴν προφυλακὴν μας, ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἀπάραντες ἀπὸ Μιτυλήνης εἰς τὰς 22 τὸ ἐσπέρας ἦσαν ὑποκάτω τῶν Καράδουρνων· ὅθεν καὶ ἡμεῖς ἐκινήσαμεν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Βενέτικου διὰ νὰ τοὺς προκαταλάβωμεν εἰς τὴν ἀπὸ τὸν πορθμὸν τῆς Χίου ἔξοδόν των, ἢ μὴ ἐκδάντας, νὰ ἐμβωμεν ἐντὸς τοῦ πορθμοῦ, καὶ νὰ τοὺς κτυπήσωμεν. Τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐλθόντος τοῦ Γ. Τέτζη, ἐστάθημεν τὴν νύκτα ἐκείνην ἐξω τοῦ πορθμοῦ, καὶ εἰς τὰς 24 διανείμαντες τὰς ἐν αὐτῷ τροπὰς εἰς τὰ πλοῖα τοῦ στόλου μας, ἐμδύκαμεν περὶ μεσημβρίαν ἐντὸς τοῦ πορθμοῦ· ἀλλ' οὐτ' εἰς Χίον, οὐτ' εἰς Κρήτην τοὺς εὐρεθμεν ἀραγμένους. Περὶ τὰς 10 δε τοὺς ἴδμενεῖς τὰ πανία μεταξὺ Ἀγνουσῶν καὶ Καράδουρνων, οἱ ὁποῖοι ἰδόντες τὸν Ἑλληνικὸν στόλον, ἀμέσως τὰ ἐπύρμνισαν πρὸς τὴν Μιτυλήνην· ἐκινήσαμεν καὶ ἡμεῖς κατόπιν των διεισπέντες εἰς δύο, τὰ μὲν ἀπὸ τὸ μέρος τῶν Καράδουρνων διὰ νὰ κτυπησῶσι τὰ ὀπίσθια, τὰ δὲ κατ' εὐθείαν κατὰ τῶν ἐμπροσθινῶν πλοίων των ἐχθρῶν, τῶν ὁποίων τῆς γραμμῆς τὸ μήκος ἐκράτει ἀπὸ τὴν ἄκρην τῶν Καράδουρνων ἕως τῶν Ἀγνουσῶν. Πρὸς τὰς τέσσαρας ἡμῖς πλησιάσαντες ἡρξάμεθα τῆς νυκτερινῆς ταύτης ναυμαχίας. Περὶ τὰς 12 οἱ πυρποληταὶ μας Ἀνδρέας Φιλιπάγκος, Θεοδωράκης Θ. Βώκου καὶ Δημήτριος Καλογιάννης πλησιάσαντες, ὁ μὲν πρῶτος εἰς μίαν φρεγάταν, τῆς ὁποίας ἀρκετοὶ ἄνθρωποι ἔπесαν εἰς τὴν θάλασσαν, κακῇ τύχῃ ἀπέτυχεν, οἱ δ' ἄλλοι δύο, ὁ μὲν Θεοδωράκης σοττοβέντο, ὁ δὲ Καλογιάννης ἀπὸ σοδράνο. μεταδώσαντες τὸ Ἑλληνικὸν πῦρ εἰς ἐν βρίκι 24 κανονίων, τὸ ἔστειλαν ὀλοκαύτωμα νυκτερινῆς ἐκδικήσεως πρὸς τὴν μητέρα Ἑλλάδα. Τότε οἱ ἐχθροὶ ἐδόθησαν εἰς φυγὴν ἀγαλίνωτον πρὸς τὸ μέρος τοῦ Σιγρίου, ὅπου ὁ ἀνεμὸς τοὺς διεύθυνε κατὰ πρῶτον. Ἡμεῖς ἐξακολουθοῦμεν καταδιώκοντες αὐτοὺς καὶ βιάζοντες διὰ τῶν Ἑλληνικῶν βολῶν νὰ τρέχωσι, κατὰ τὴν παροιμίαν, χωρὶς νὰ βλέπωσιν ὀπίσθων. Εἰς τὰς ἑννέα ἡμῖς προηράτας ὁ Ψαβριανὸς πυρπολητὴς Κωνσταντὴς (α) μίαν κορβέταν ἀπὸ τὰς μεγαλύτερας, ἐκόλλησε τὸ πυρπολικὸν τοῦ εἰς τὴν πρύμνην τῆς, εἰς τρόπον, ὅτι μεταξὺ δύο ἢ τριῶν λεπτῶν ἀναψε τὸ πυριτοδοχεῖόν της, ἀνέτρεψε καὶ διεσκόρπισε διόλου τὴν κορβέταν, ὥστε τὸ πυρπολικὸν μόνον ἔμεινε καίόμενον εἰς τὴν θάλασσαν, αὐτῇ δὲ ἵχνος μολομῆ, θύματος γενομένης ἐναερίου ἐξω τῆς Καλονῆς Μιτυλήνης. Οἱ δ' ἐχθροὶ ἐξηκολούθουν νὰ φεύγωσιν ἀκρατήτως, καὶ τὸ πρῶτ' εἰς τὰς 25 εὐρέθημεν σοδράνο τῆς Καλονῆς πλησιέστατα μὲ αὐτοὺς, κτυποῦντες καὶ πυροβολοῦντες εἰσέτι φεύγοντας. Περὶ τὴν ἀνατολὴν ἡλίου ὁ πυρπολητὴς μας Ἀναστάσιος Ρομποτῆς πλησιάσας εἰς μίαν ἄλλην κορβέτταν ἐκόλλησε τόσον ἐπιτηδείως τὸ πυρπολικὸν τοῦ εἰς τὴν πρύμνην τῆς, ὥστε ἐπῆραν φωτιά πολλὰ ἀπὸ τὰ σχοινία τῆς, ἡ ἄκρα τῆς μπούρης, καὶ μέρος τῆς πρύμνης, ἀλλ' ὅρτζάρασα ἐπῆρε τὸ πυρπολικὸν ὑποκάτω τῆς, καὶ ἀπομακρυνθεῖσα ἀπ' αὐτοῦ ἐσώσε δι' ἀντλίων τὰ καίόμενα μέρη τῆς, καὶ οὕτω κακῇ τύχῃ ἀπέφυγε τὴν ἐμπρησμόν. Τότε οἱ ἐχθροὶ ὠρτζάρησαν, καὶ ἀφ' οὗ ἐπυροβολήθησαν ἀρκετὰ, αὐτοὶ μὲν ἀπεμακρύνθησαν πρὸς τὰ παράλια τῆς Μιτυλήνης διευθυνόμενοι πρὸς τὰ σοδράνα, ἡμεῖς δὲ περιεπλόμενοι λοξοδρομοῦντες ὅλην τὴν ἡμέραν καταντικρὺ των καὶ ὅχι μακράν, ἕως οὗ πρὸς τὸ ἐσπέρας ἡμεῖς μὲν εἴμεθα ὑποκάτω τῶν Καράδουρνων, αὐτοὶ δὲ

(α) Κανένης.

(ἡμ. Ἰ.Κ.δ.)

πρὸς τὴν Μιτυλήνην, ὅθεν ἐλάδομεν τὴν θέσιν τὴν μεταξὺ Χίου καὶ Φα-
ρών, διὰ τὰ ἐφορῶμεν ἐκείθεν τῶν ἐχθρῶν τὰ κινήματα.

Ἀφ' ὅσους ζῶντες ἐλήφθησαν ἀπὸ τὴν ἡμίκαυτον φρεγάταν, καὶ ἀπὸ
τὰ καὶντα βρῆκε καὶ κορβέτταν, μαθηάνομεν, ὅτι ὁ Τοπάλ πασσας εἰς
τὰς 22 τοῦ ἐνεστῶτος ἀνεχώρησε διὰ Κωνσταντινούπολιν μὲ δεκαπέντε
μόδια περίπου πλοῖα, τὰ δὲ λοιπὰ μ' ὅλας ὁμοῦ τὰς φρεγάτας ἄφησεν εἰς
τὸν ἱμπεραχίμ πασσαν διὰ τὰ τὸν συντροφεύσωσιν. Ὁ σκοπὸς δὲ τούτου
κατ' ἄλλους μὲν ἐξ αὐτῶν εἶναι, παραλαβὼν ἀπὸ Κῶ καὶ Ἀλικαρνασσὸς
τὰ ὅποια ἔχει ἀρμήμενα φορητὰ καὶ πολεμικά, νὰ ὑπάγῃ εἰς Σούδαν διὰ
νὰ ξεχειμάσῃ, καὶ τότε τὰ Βυζαντινὰ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Κωνσταντι-
νούπολιν· κατ' ἄλλους δὲ, ἀπὸ Κῶ νὰ διευθυνῇ κατ' εὐθείαν κατὰ τὰ
Μοθωκέρωνα, συντροφεύμενος πάντοτε ἀπὸ τὰ Βυζαντινὰ.

Ἀδελφοὶ δότε δόξαν τῷ Ὑψίστῳ τῶν καλῶν δοτῆρι, καὶ τῇ Ἑλλάδι·
κηδομένη Θεῷ διὰ τὴν ἀγαθὴν τῆς νυχθημερινῆς ταύτης ναυμαχίας ἐκ-
βασιν. Οἱ Ἕλληνές μας τώρα ἐμαθάν νὰ καίωσι τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἀραγ-
μένους, καὶ εἰς τὰ παντὰ, καὶ κατ' ἡμέραν καὶ κατὰ νύκτα· ὥστε ἐλπί-
ζομεν εἰς τὴν βλῆθειαν τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ τὸν ἀφήσωμεν οὔτε εἰς Σούδαν
νὰ ὑπάγῃ νὰ ξεχειμάσῃ, οὐτ' εἰς Μοθωκέρωνα διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς σκο-
ποὺς του.

Ὁ πατριώτης Α. Μιαούλης.

Λουδοβίκος ὁ ΙΗ'. (α) βασιλεὺς τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ναβάρρας, πα-
ριστάνει εἰς ἡμᾶς ἐξέμα τι παράδοξον εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἡγεμόνων.

Αἱ γεννήσασαι τὴν ἐπανάστασιν τῆς Γαλλίας αἰτίαι (ἐπανάστασιν, ἡ-
τις κατὰ τὸν Μιραβὺ ἐπρεπε νὰ περιέλθῃ τὸν κόσμον ὅλον) εἶναι τόσον
γνωσταὶ εἰς ἑλούς, ὥστε νομίζομεν περιττὴν τὴν ἐπανάληψιν των.

Λουδοβίκος ὁ ις'. καταδιωγμένος ἀπὸ τὰς φατρίας, αἰτίνες δὲν εἶχον
γνωρίσει τὴν ἀγαθὴν του καρδίαν, ἀπέθανεν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης,
καὶ ὁ πρωτότοκος υἱὸς του εἰς τὴν φρικτὴν φυλακὴν τὴν ἐπιτεγομένην
τοῦ ναοῦ. καὶ ὁ Λουδοβίκος Ξεδέριος Στανισλάος ἐκ τῆς γενεᾶς τῶν Κα-
πετιῶν ἐπρόσμενε νὰ ἀναβῇ εἰς τὸν θρόνον τῶν Πιπίνων, τῶν Καρόλων
καὶ τῶν Ἑρρίκων, (α) ἀλλὰ δὲν ἠμύρησε τότε νὰ διαπρέψῃ εἰς αὐτὸν ὅς
τις μολυσμένος ἀπὸ τὴν βασιλοκτονίαν ἐγένετο παρανάλωμα τῶν Σε-
πτεμβριανῶν. Ὁ Λουδοβίκος ἔφυγε, καὶ ἡ γενναία Ἀγγλία τὸν ἔδωκεν
ἄσυλον, ἡ δὲ Εὐρώπη τεταραγμένη ἴδε θαυμασιῶς ἡγεμόνας ἀγαπωμέ-
νους ἀπὸ τοὺς λαοὺς των νὰ καταβῶσιν ἀπὸ τοὺς θρόνους των, καὶ αὐτ'
αὐτῶν νὰ ἀναβῶσιν ἄλλοι, οἵτινες παρὰ τὴν σπάθην καὶ τὸ κανόνι ἐνδὸς
ἀδελφοῦ των ἄλλο δικαίωμα δὲν εἶχον. Ἀλλ' ἡ Ἑδδὰ ἐπνευσε καὶ ἡ ἀπὸ
τῶν βουρῶν τοῦ Ἰηθ καὶ τοῦ Τοβολδσκ πνοὴ ἐπέφερε τὸν θάνατον εἰς
τὰς ἀναριθμήτους φάλαγγας ἐλείνου, ὅστις ἤθελε νὰ κυριεύσῃ τὴν οἰκου-
μένην· ὁ αἰετὸς τῆς Πρωσίας ὕψωσε τὰ πτερὰ του· ἡ Αὐστρία ἀνεγενή-
θη, καὶ ἡ Ἀγγλία ἀνέλαβε τὴν προτέραν ἐπιβρόχον τῆς. Ὁ ΙΗ'. Λουδοβί-
κος ἀνέβη τέλος πάντων εἰς τὸν προπατορικὸν του θρόνον γενόμενος βα-
σιλεὺς τῆς Γαλλίας, ἀλλ' ἠναγκάσθη πάλιν μετ' ὀλίγον νὰ καταβῇ, καὶ
ἡ Γαλλία ἔγενεν ἐκ νέου ἡ καθέδρα τοῦ προτέρου αὐτῆς ἀρπάκτου. Αἱ
ἐκατὸν ἡμέραι εἶναι ἱκανὰ γνωσταί, ὥστε εἶναι περιττὸν νὰ ἐπα-
ναλάζωμεν τὴν ἱστορίαν των. Τέλος ὁ Λουδοβίκος ἐστερεώθη εἰς τὸν
θρόνον του, καὶ ἤρχισε νὰ βασιλεύῃ· ἀλλ' οἱ λεγόμενοι φιλελεύθεροι δὲν
ἀργοπόρησαν νὰ ἀρχίσουν νὰ καταξοχίζωσι τὴν ὥραιαν Γαλλίαν, καὶ ὁ
εὐγενὴς Λουὶς τοῦ Βερρύ ἐγίνε θυμὰ αὐτῶν, ἡ δὲ Γαλλία στεναζούσα ἐ-
πρόβλεπε τὸ μέλλον.

Ὁ ΙΗ'. Λουδοβίκος μετὰ τὴν ἄκραν καλοκαγαθίαν καὶ μετριοφροσύνην
τοῦ διήλλαξε τὰ πνεύματα, καὶ καθυστάσας τὰς καρδίας, διέλυσε τὰς
φατρίας, καὶ ἡ Γαλλία ἄρχισε ν' ἀναπνέῃ. Κἀνεῖς δὲν ἀγνοεῖ ὅτι, ἐὰν αὐ-
τὴ εἶχεν εἰς αὐτοὺς τοὺς καιροὺς ἡγεμόνα μὲ ὀλιγωτέραν μετριοφροσύνην,
αἱ σκηναὶ τῶν 28 Αὐγούστου ἦθελαν ἀνανεωθῇ.

Ὁ ΙΗ'. Λουδοβίκος εἶχεν ἀγαθὴν ψυχὴν καὶ φυσικὴν εὐφυΐαν, ἥτις χα-
ρακτηρίζει τὸν πεπαιδευμένον· εἰς τὸν καιρὸν τῆς συμφορᾶς του, ἐν ᾧ
διέτριβεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἐσπούδασε μὲ ὑπομονὴν τὰς εὐγενεστέρους ἐ-
πιστήμας, ὅταν δὲ πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Γαλλίαν, μετεχειρίσθη αὐ-
τὰς πρὸς ὄφελος τοῦ ὑπάρχοντος του· ἔχων τὴν εὐσέβειαν Λουδοβίκου τοῦ
ἐπονομασθέντος ἀγίου, (α) εἶδε τὸ παράδειγμα τῆς πρὸς Θεὸν εὐλαβείας
εἰς τὴν οἰκογένειάν του, καὶ ἔλαβεν ἀπὸ ταύτης τὴν ἀξίερασον θρησκείαν,
τὴν βεβαιότητα τοῦ νὰ ξαναῖδῃ τὸν ἀδελφόν του.

Ἡ Ἑλλὰς χρεωστεῖ νὰ τιμᾷ τὴν μνήμην του. Ἐὰν τὸ ἐπικρατοῦν σύ-
στημα ἐμπόδισεν τὸν Λουδοβίκον νὰ ἐξηγήσῃ φανερά τὰ φρονήματά του
εἰμεθα μολοντοῦτο βέλαιοι, ὅτι ἡ καρδία του ἠσθάνετο συμπάθειαν ὑπὲρ
τῆς Ἑλλάδος, ὅπου πολεμεῖ ὁ ΣΤΑΥΡΟΣ μὲ ἀπελπισίαν κατὰ τῆς ἡμι-
σελήνου. Θέλουσι δὲ εἶσθαι αἰωνίως χαραγμένα εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλ-
λῶν τὰ ἐξῆς λόγια τὰ ὅποια ὑπὲρ αὐτῶν ἐπρόφερε.

• Π ρ ε π ε ι ν ἄ δ ο θ ῇ β ο ῖ ῃ ε ι α εἰς ἐν δ υ σ τ υ χ ῆς ἔθ ν ο ς ,

(α) Ἐγενήθη τῷ 1755.

(β) Τῷ 1795.

(γ) Ὁ ἅγιος Λουδοβίκος ἀπέθανεν εἰς Παλαιστίνην μαχόμενος ὡς Χριστιανὸς Βασιλεὺς
ἐναντίον τῶν Σαρακηνῶν.

• τοῦ ὁ ποίου ὁ λαὸς εἶναι ἀδελφοί μας, εἶναι
• χριστιανοί. (α)

Ἰωάννης, 6 Ὀκτωβρίου.

Τὰ κατὰ τὴν Γόττισταν συμβάντα, καὶ ἡ προχώρησις τῆς φατρίας
τοῦ Καψομούνη ἕως τῶν πέριξ τῶν Ἰωαννίνων, ἐπροξένησαν πανικὸν φό-
βον εἰς ταύτης τῆς πόλεως τοὺς κατοίκους. Τὰς 4 τοῦ παρόντος ὁ Τατ-
ραγας μὲ 200 Σκουταράδες ἐδῶκεν ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς ἀπάντησιν τῆς
ῥηθείσης φατρίας· ἀφ' οὗ δὲ ἐπροχώρησε μίαν ὥραν περίπου μακρὰν τῆς
πόλεως, οἱ ὁπαδοὶ τοῦ τὸν ἐγκατέλειψαν, ὥστε ἐπιστρέψας μὲ μόνους 3
4 ἐκλείσθη εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Ἡ πόλις ἔμεινε σχεδὸν ἐρημος, διότι αἱ
πλείοτεροι οἰκογένειαι ἢ ἐκλείσθησαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ἢ κατέφυγον εἰς
τὴν ὑψηλὴν Ἀλβανίαν.

Στρατοπέδον Αἰγιδιτίου, 16 Ὀκτωβρίου.

Τὰς 12 ὁ καπ. Ἀθανάσιος Βαροῦς ὑπῆγε καὶ πάλιν νυκτὸς εἰς τὸν Καρ-
βανσαρᾶν, καὶ ἀφ' οὗ ἐφόρευσε τινὰς ἐχθροὺς, καὶ ἤρπασεν ἱκανὰ ἄλογα
αὐτῶν, ἐξώγησε καὶ δύο χριστιανούς· φύλακας τῶν ἀλόγων, ἀπὸ τοὺς
ὁποίους ἐμάθαμεν ὅτι ἐπεριμένετο ὁ Ὁμέρ-πασσας ἀπὸ Πρέβεζαν διὰ νὰ
ἀποφασισθῇ ἡ διάλυσις τοῦ στρατοπέδου του.

Αἱ συχναὶ ἀρπαγαὶ τῶν ἀλόγων των, καὶ οἱ ἀκατάπαυστοι ἀκροβολι-
σμοὶ ἀπὸ μέρους τῶν Ἑλλήνων, ἐφόβισαν τόσον τοὺς Τούρκους, ὥστε ὁ
Ἀχμέτ πασσας διὰ νὰ ἦναι εἰς ἀσφάλειαν κλείσται κατ' ἡμέραν μετὰ
τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου εἰς τὸ φρούριον τοῦ Καρβανσαρᾶ· ἀπὸ τοὺς ἰδίους
αἰχμαλώτους μαθηάνομεν, ὅτι ἱκανὴ ποσότης πλοιαρίων καὶ ἐν μικρὸν
βρίκει τοῦ Γιουσούφ πασσα εἶναι ἔτοιμα εἰς τὸ παραθαλάσσιον, διὰ νὰ δε-
χθῶσι καὶ μεταφέρωσι τὸ πεζικὸν τοῦ Ὁμέρ-πασσα, καὶ ὅτι τὸ ἱππικόν,
ἀφ' οὗ ἤθελεν ἀπεράσει διὰ τοῦ Μακρυπόρου νὰ καταβῇ εἰς τὴν Ἄρταν.

Μεσολόγγιον τὴν 20 Ὀκτωβρίου.

Σήμερον τὴν αὐτὴν μᾶς ἐπαρρησιάζοι τὸ ἀκούοντες γράμμα τῶν ἐπιστολῶν τῆς πόλεως,
καὶ ἀμέσως ἐβλάμην εἰς πρᾶξιν τὴν παρακάτωσαν, καὶ ὅσον ἰδυνήθημεν. Ἀγαθὰ ἔως
τώρα πολλὰ ἀντίτυπα πρέπει νὰ ἐδῶκεν ἔξω, εἰμεθα ὅμως βέλαιοι, ὅτι τὸ δρῶν δὲν
θέλει μᾶς μεμψῆ, ὅτι δὲν ἐκάμαμεν ὅσον ἠμπορέσαμεν τὸ χρέος μας· ἔπειτα καὶ οἱ ἔξω
θέλουσι πληροφορηθῇ, ὅτι οἱ Μεσολογγίται ἀποδοκιμάζουν τὸ φέρομεν, καὶ τὰ φρονήματα
τῶν ταραχοποιῶν ἀνθρώπων, καὶ δὲν ὑποφέρουν ν' ἀμαυρωθῇ ἡ ὑπεκλήσις των, τὴν ὅποιαν
μὲ τόσους ἀγῶνας καὶ κινδύνους ἀπέκτησαν εἰς τὸ Πανελλήνιον· ἀλλ' μὴ παραξενευθῶν λοιπὸν
οἱ ἀναγνώσται μας, ἀνιδεῶν τινὰ φύλα τῶν παρόντος 85 ἀριθμοῦ περιέχοντα μέρος τῆς
διατριβῆς τοῦ Κυρίου Δημητρίου Παύλου (6), καὶ μνηστρούμενα τὴν 18 Ὀκτωβρίου, τὰ
δὲ ἐπὶ λοιπὰ ἔλα χωρὶς αὐτὴν τὴν διατριβὴν, καὶ μνηστρούμενα ἀπὸ τὴν σήμερον.

Κύριε Μάγερ, συντάκτα τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν.

Ἡ ἐφημερίδες ἡ χρεοσιναὶς ἐκατατάραξαν κοινῶς ὅλην τὴν πατρίδα
μας, διὰ τοῦτο παρακαλοῦμεν ἀμέσως νὰ συμμάτετε ὅσαι ἐφημερίδες
ἐμοιράσατε, καὶ νὰ μὴ τυπώσῃτε ἐκείνην τὴν ἐπιστολὴν (γ) κατὰ τοῦ
Διοικητοῦ, μας τοῦ Κυρίου Μαυροκορδάτου, καὶ μὲ δεύτερον σὰς γράφο-
μεν πλατύτερα, καὶ μένομεν.

1824 Ὀκτωβρίου 19 Μεσολόγγι.

Οἱ Ἐπιστάται Ἀποστολῆς Ἀν. Καψάλης.

Σέργιος Παπαδόπουλος. Γεώργιος Μ. Φαράντης.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ 86 τῇ 22 Ὀκτωβρ. 1824.

Περὶ τῶν χρεῶν τῆς Διοικήσεως εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς ἀναφορικῆς ὡς πρὸς τὸν ἄνθρωπον,
καὶ ὡς πρὸς τὰ φρονήματα.

ΠΡΟΪΦΟΝΗΘΕΝ Εἰς τὴν ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ Εἰς τὴν ΑΡΧΗΝ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

Τῆς Διοικήσεως τὰ χρεὴ εἰς ταῦτα τὰ δύο εἶδη τῆς ἐνεργείας, εἶναι
πολλὴ ἀλλήλων διάφορα. Εἰς ὅς ἀφορῶσι τὸν ἄνθρωπον, ἡ Διοίκησις ἐν
καὶ μόνον μέσον δύναται ν' ἀντιτάξῃ, ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ, ὥστε διὰ τῆς
τοιαύτης ἀντιτάξεως νὰ μὴ ἐκτραχηλίζηται ὑπ' ἐκείνου· ἐν ᾧ, ἀπ' ἐναν-
τίας, ἡ διαδοχὴ καὶ διάρεια τῶν ἀμαρτημάτων δύναται νὰ γείνη πρό-
σκομμα εἰς τὴν σωτήριον τάσιν τῆς Διοικήσεως.

Ἀλλ' εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τούτου τοῦ χρέους, ἀνάγκη μεγίστης προσοχῆς
πρὸς ἀποφυγὴν δύο ὁλεθρίων κινδύνων, λέγω ἀδιαφορίας εἰς τὴν φωνὴν
τῶν θλιβομένων κατὰ τῶν θλιβόντων, καὶ τὴν παραμέλησιν τοῦ τρόπου
τῆς ἐκτελέσεως τῆς δικαιοσύνης. Εἰς τοιαύτην περίστασιν ὀφείλει ἡ
Διοίκησις, ἀφ' ἐνδὸς μέρους νὰ ἐκδικῆται τὰ δίκαια τῶν θλιβομένων, καὶ
ἀφ' ἐτέρου νὰ τοὺς περιορίζῃ τὸ ἐναντίον, εἶναι μόνον τῆς ἀσθενοῦς διοι-
κήσεως ἴδιον, ἥτις ἀποφεύγουσα ὑπὸ δειλίας τοῦ νὰ μεταχειρισθῇ τὴν
αὐστηρίαν τῶν νόμων, ἀνέχεται τῶν βραδουργιῶν τῶν φιλοταράχων
ἐχθρῶν τῶν καθεστῶτων. Τοιοῦτον ἐλεεινὸν εἶδος Διοικήσεως, ἐπιθυμεῖ
μὲν ἀληθῶς τῶν ταραχοποιῶν τὸν ὀλεθρον, ὑποφᾷ δὲ καὶ φοβεῖται μήπο-
τε τραπῇ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ὁ κίνδυνος, τὸν ὅποιον δύναται νὰ ἐπι-
σπάσῃ ἡ χρεωστουμένη αὐστηρότης. Ὁ φόβος γεννᾷ τοῦ λογιστικοῦ τὴν
σκοτόμαιναν, καὶ εἰς τοιαύτην κατάστασιν εὐρίσκομένη ἡ Διοίκησις ὑπο-
θέττει, ὅτι ἡ ὑπερβολὴ τῆς ἀσθενείας τῆς εἶναι μέσον τῆς ἀσφαλείας τῆς·
καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἐκζητοῦντας τὴν δικαίαν ἐκδίκησίν τῆς, λέγει· δὲ ν
δυναμέθα νὰ τιμωρήσωμεν τὰ ἐγκλήματα, μ' ὅλον
ὅτι τ' ἀποστρεφόμεθα ὅπερ ἐστὶν αὐμῆς αὐτοὶ ἐκ δι-
κήσατε ἐαυτοὺς· πρὸς δὲ τοὺς καταθῶντας κατὰ τῶν ἀπηνῶν

(α) Ὁμιλία τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν ἐναξίαν τῶν συνελθόντων τοῦ 1823.

(β) Ἡ διατριβὴ τοῦ Δ. Παύλου, τῆς ὁποίας τὴν ἀρχὴν μόνον καταγράψαμεν ἐν συντάξει τῶν
Χρονικῶν εἰς τὸν ἀριθμὸν 84 σκοποὶν εἶχε νὰ ὑποκινήσῃ ἀμφιβολίας κατὰ τοῦ Ἀλ. Μαυρο-
κορδάτου ὡς πρὸς τὴν γνησιότητα τῆς εἰς τὸν ἀρ. 84 καταχωρηθείσης ἀναφορᾶς τῶν ἐπιστολῶν.
(Σημ. Ἐκτ.)
τῶν καὶ δημογεγόντων τοῦ Βλαχου κατὰ τοῦ Στάμου Στάκου.

(γ) Τὴν διατριβὴν τοῦ Κυρίου Δημητρίου Παύλου.

(Σημ. Συντάκτ.)

παρανόμων ἀποκρίνεται • δὲν ἐξισχύομεν νὰ σᾶς διασώσω-
μεν ἀπὸ τὰς λυσσώδεις, τῶν ἀτάκτων ἐπηρείας, δι-
ὰ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ στενάζομεν • ὁ ἐστίν, ἀμύνατε
ἐαυτοὺς. Ταῦτα δε πάντα, τὶ ἄλλο σημαίνουν, εἰμὴ ὅτι παραχωρεῖ
τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, καταναγκάζει τὸν ἄθῳν εἰς τὴν πράξιν τοῦ
ἀνομήματος, ἐπιτρέπει τὴν ἀντίστασιν εἰς τὸν ἀνομον, καὶ ἐξοπλίζει
τοὺς πολίτας εἰς τὴν μαιφονίαν; τοῦτο δε πάλιν μὲ ἄλλους λόγους θέ-
λει νὰ εἴπῃ, ὅτι ἀνακηρύττει τὴν δεσποτείαν τῆς καταδυναστείας, καὶ
γίνεται ἡ ἰδία διοικήσις ὑπεύθυνος τῶν πραττομένων ἀνοσιουργημάτων.—
Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον εἰς ἐκείνην τὴν διοίκησιν, ἥτις μένουσα οὐδετέρᾳ
μεταξὺ παλαιῶν καὶ νέων ἀμαρτημάτων, τοιαύτην μόνον συναισθάνεται
ἐν ἑαυτῇ δύναμιν, ὅση ἀρκεῖ πρὸς διατήρησιν τῆς καταπτύστου ταύτης
οὐδετερότητος, μὴ φροντίζουσα, ἀντὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἐνεργείας καὶ
δραστηριότητος, περὶ ἄλλου, ἐκτὸς τῆς ἰδίας ὑπάρξεως. Ἐλπίς σαθρὰ καὶ
ἀνυπόστατος! εἰς μάτην φαντάζεται, ὅτι θέλει προσιλάσθαι ὁπαδοὺς καὶ
προσηλύτους, ἀφίους ἀτιμωρήτους ἐκείνους, τῶν ὁποίων τῆς δικαίας
φωνῆς δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπακούσῃ• διότι οἱ τοιοῦτοι ἀγανακτοῦσι καὶ ἐπα-
σχάλλουσιν ὡς καταναγκασθέντες ἐκ τῆς ἀδρανείας τῆς Διοικήσεως, νὰ
χρεωστῶσιν εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν παρεκτροπὰς τὴν ἀμυναν ἐκείνην, τὴν
ὁποίαν οἱ νόμοι διὰ τῆς Διοικήσεως τοῖς ὑπέσχοντο• καὶ τῶν τῶν ἡ ἀνοχῇ
τῶν παρανομῶν καὶ τῶν αὐθαιρέτων πράξεων, ποτὲ δὲν προσδιορίζει,
ἀλλ' οὐδὲ γεννᾷ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν ἐκ τῆς ἀσθενείας ἡμῶν ὠφελου-
μένων.

Τοιοιουτρόπως, ἡ Διοικήσις ἐφίλκει καθ' ἑαυτῆς καὶ τῶν δύο μερῶν
τὴν ἀποστροφήν• καὶ τοῦ ἐνόχου, τὸν ὁποῖον παραδίδει εἰς τὴν παρὰ νόμον
τοῦ παθόντος ἀμυναν, καὶ τοῦ ἀθῶου, τὸν ὁποῖον βιάζει νὰ γείνη ἐνοχὸς
καὶ παράνομος, χάριν προσωπικῆς ἐκδικήσεως• ὥστε ἡ τοιαύτη διοίκη-
σις χάνει τὸν ἐπαινον δι' ἑλλειψιν τῆς πρεπούσης αὐστηρότητος, χωρὶς
ν' ἀποφύγῃ τὸν ἐκ τῆς νωθρείας μῶμον.

Ὅταν τὴν δικαιοσύνην τῶν νόμων διαδεχθῶσιν αἱ στασιαστικαὶ τῆς
ἐγκρατείας παρεκτροπαὶ καὶ κινήσεις, τότε οἱ πλέον ἄμεστοι εἰς τὰ
πάθη, οἱ μᾶλλον ἀσυνείδητοι καὶ ὠμώτεροι γίνονται ἀρχιπατρισταὶ
καὶ αἰρεσιάρχαι.—Τὰ ἀγαθὰ τῆς πατρίδος τέκνα κυριεύονται ἀμέσως
ἀπὸ τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν, τὴν ὁποίαν ἐμπνέουσιν οἱ τοιοῦτοι περι-
φραχταὶ τῶν νόμων, ἐξοπλίζονται κατ' αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τούτου στρέ-
φουσι πάλιν τὰ δπλά κατὰ τῶν νόμων.

Εἰς τοιαύτην περίστασιν ἡ ἀγαθὴ καὶ ἔμφρων Διοίκησις, μένουσα ζα-
θερὰ καὶ ἀκράδαντος ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ τὰ πάντα ἐξ οἰκείας δυνάμεως
χωρὶς νὰ ἐπικαλῆται ἄλλην βοήθειαν, παρὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ αὐστη-
ρίαν τῶν νόμων, περιορίζουσα τὸσον τὸ ὅπερ βοηθεῖ, ὅσον καὶ τὸ κατὰ
τοῦ ὁποῖου καταφέρεται, μέρος, καὶ ἐπίσης παιδεύουσα τὸσον τὸν ἀγωνι-
ζόμενον νὰ προλάβῃ τῶν νόμων τὴν ἐκδικήσιν αὐθαιρέτως, ὅσον καὶ τὸν
ἄξιον παιδείας.— Ἀλλ' ἐν τούτῳ, ἀνάγκη πᾶσα ν' ἀποφεύγῃ τὰς ἀπα-
τηλάς καὶ ἰσοδόλους κολακείας• ἡ ἀπάθεια δὲν διεγείρει ποτὲ θυματομόν
οὐδεὶς ποτὲ ἔρχεται νὰ συγχαρῇ τὴν Διοίκησιν, ἀθετοῦσαν τὰ χρεὶ της,
καὶ τὰ ἀτιθάσσευτα πάθη δὲν φέρουσιν εἰς τοὺς πόδας της τὴν βορυβώ-
δη λατρείαν ἀχαλινώτου καὶ ἐνόχου εὐγνωμοσύνης. Πρέπει λοιπὸν, ὅτι
πᾶν τὸ ἐμπαθές, ἰδιωφελές καὶ φθαρτὸν, νὰ ὑπέκῃ εἰς τὸ ἀφρημένον,
ἀπαθές καὶ ἀναλλοιώτον, καὶ ἄλλην συνάινεσιν νὰ μὴν ζητῇ πάρεξ τῶν
νόμων τὴν δοκιμασίαν• ἡ δε Διοίκησις ἐκεῖ μόνον πρέπει νὰ ζητῇ ἐπαί-
νους, ὅπου εἶναι γραμμένα τὰ χρεὶ της, λέγω εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ πο-
λιτικοῦ συντάγματος, οὐχὶ δε εἰς τὰς προσωρινὰς εὐφημίας τῶν παλιν-
τρόπων γνωμῶν καὶ κλίσεων. (Ἡ συνέπ. ἀκολουθεῖ.)

Ἰδρᾶ 29 Σεπτ.

Κατὰ τὰς ἀπὸ Νάξου εἰδήσεις, οἱ ἐκεῖ πεσόντες καὶ διασωθέντες 160
Τούρκοι, ἀφ' οὗ ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν τῶν ἐπραξαν, ὅτι κακὸν ἐδυνήθη-
σαν, ἐξωλοθρεύθησαν τέλος πάντων ἀπὸ τοὺς κατοίκους, ὁ δὲ ἀρχηγὸς
αὐτῶν ζωγρηθεὶς φυλάττεται εἰς ἓν μονοκλίριον τῆς Πάρου.

(Ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Ἰδρᾶ 12 Ὀκτωβρ.

Τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα ὑστερον ἀπὸ τόσας ἰσχυράς καὶ ἐπανειλημμένας
μάχας, ἐπιστρέφουσι κατὰ μοίρας εἰς τὰς νήσους των, διὰ νὰ παρασκευα-
σθῶσιν εἰς νέους θριάμβους.

Ἀμφοτέρω οἱ ἐχθρικοὶ στόλοι εἰρρίζονται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, εἰς
τρόπον ὥστε, προϊόντος μάλιστα τοῦ χειμῶνος, δὲν θέλουσιν ἠμπορέσει
πλέον νὰ ἐκτανθῶσιν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ νὰ δοκιμάσωσιν ἀκόμη μίαν
φορὰν τὴν τύχην των. Τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου εἰ-
σῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὰ δε πλοῖα τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου
μετ' οὐ καλὸν θέλουσιν ἐπιστρέψαι εἰς τοὺς λιμένας, ἐξ ὧν ἐκβῆκαν.

— Σάλωνα 19 Ὀκτωβρ. Οἱ στρατηγοὶ τοῦ στρατοπέδου τῆς Ἀμπλε-
νης, κατέβησαν εἰς Σάλωνα, ὅπου περιμένουσι τὰς προσταγὰς τῆς Διοι-
κήσεως, καὶ νὰ μεταφέρουν ἀλλαγὰς τὰς νικηφόρους σημαίας των. Οἱ
ἀνδρεῖς πολεμιστὰί μας κατεδίωξαν τὰ λείψανα τῶν στρατευμάτων τοῦ

ἀγερῶχου Δερβύς-πασσᾶ, καὶ ἱκανὴ ποσότης Ὀθωμανῶν κατεσφάγησαν εἰ
τὴν Ἀλαμάναν• ἐν ἐνὶ λόγῳ, τὰ ἀπειροπληθῆ στῖφν τῶν βαρβάρων, τὰ
ὅποια διὰ τῆς Ἀσιατικῆς πομπῆς των, ὀλίγον καιρὸν πρότερον ἠπείλουν
παντελῆ ἀφανισμόν τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, τὴν σήμερον φεύγουσιν κα-
τησχυμένα καὶ εἰς ἀθλιεστάτην κατάστασιν ἐνώπιον ὀλίγων μὲν, ἀλλὰ
ζηλωτῶν ἡρώων τῆς πατρίδος.

Τίς ποτε δύναται νὰ μὴ βλέπῃ τὸν δάκτυλον τῆς θεᾶς προνοίας εἰς
ὅλα ταῦτα τὰ θαυμάσια; λεγεῖνες ἐχθρῶν περιστοιχοῦσαν πανταχόθεν
εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ παρόντος ἔτους, τὴν κλασικὴν γῆν τῆς Ἑλλάδος, καὶ
δυνάμεις ἀσυγκρίτῳ λόγῳ ὑπέρτεραι τὴν ἐφοβέριζον διὰ ξηρᾶς καὶ θα-
λάσσης, ἀλλ' ἡ θεὰ πρόνοια, ἥτις ἐξυφαίνει τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων
τὸν ἴσθον, ἐνίσχυσε ἐκ νέου τοὺς βραχίονας τοῦ νέου τούτου Ἰσραὴλ, καὶ
ἡ Ἑλλὰς ἀναφανέτω καὶ αὖτις τροπαιοῦχος, καὶ τοι μὲ ἀνίσους δυνάμεις,
εἰς ταύτην τὴν κριτικὴν πάλην, χαίρει εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐλευθερίας,
εὐχριστοῦσα μετὰ δακρύων εὐγνωμοσύνης, τὸν πατέρα τῶν οἰκτιρμῶν
καὶ τοῦ ἐλέους. — Μόνος ὁ Ὀμέρ-πασσᾶς βεβηλοῖ εἰσέτι τὸ ἔδαφος τῆς
Ἀκαρνανίης, ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, εἰν' ἐλπιζόμενον, ὅτι θέλει ἀκο-
λουθήσῃ καὶ αὐτὸς τὰ ἴχνη τῶν Τοπάλ, Ἰμπραῖμ καὶ Δερβίς πασσάδων.

Δότε λοιπὸν δόξαν, φίλοι ὁμογενεῖς, τῷ πνευτοδυνάμῳ Θεῷ, καὶ φυ-
λάττοντες πάντοτε ἀκμάζοντα τὸν πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν πατρίδα
ιερόν ζῆλόν σας, γίνεσθαι ἐτοιμοὶ διὰ νὰ συνάψετε νέας δάφνας εἰς τὸ ἐρ-
χόμενον. Σεῖς, δε, ὡ ἀνδρεῖς στρατιῶται, ἀπάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ,
ὅσοι εἰς τὸ παρὸν στάδιον ἐλαμπρύνετε τὰ δπλά σας μὲ τὰ τρόπαια, τὰ
ὅποια ἀνεγείρατε κατὰ τοῦ λυσσώδους ἐχθροῦ τοῦ Χριστιανικοῦ ὀνόματος,
καὶ πρὸ πάντων, σεῖς ὡ ἀξιοθαύμαστοι Ἰδραῖοι, Σπετζῶται,
καὶ Ψαρραῖοι, οἵτινες, μάλιστα τὸν παρόντα χρόνον, ἐπληρώσατε
τὰ χρονικά τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὰς ἀξιομνημονεύτους σας πράξεις καὶ τὰ
ἡρωικά σας κατορθώματα, εἰς σᾶς χρεωστεῖται χάρις ἀτελεύτητος. Σή-
μερον ὁ ὕψιστος ἄνθρωπος κατεστέφει τὰς κεφαλὰς σας μὲ ἀμαράντους στε-
φάνους ἐν ᾧ ἡ πατρίς μὲ χρυσὰ γράμματα ἐγγράφει τὰ ὀνόματά σας εἰς
τῆς ἀθανασίας τοὺς κώδικας. Ἡ ἱστορία δὲν θέλει ποτὲ παύσει ἀπὸ τοῦ
νὰ ἐναποταμιεύῃ εἰς γενεὰς γενεῶν τὴν μνήμην τῶν ἐνδόξων κατορθω-
μάτων σας, καὶ οἱ ἀπόγονοι σας χαίροντες εἰς τοὺς κόλπους τῆς παντε-
λοῦς ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν σεῖς σήμερον τοῖς προτομαζέτε, θέλουσι
μετὰ πολλοῦς αἰῶνας ἀποβλέπει εἰς μίμησίν σας. Ναί, φίλοι ὁμογενεῖς
Σεῖς, μὲ τὸν ἡρώισμόν σας, μὲ τὸν πρὸς τὴν πατρίδα ἄκονον ζῆλόν σας,
μὲ τὴν πρὸς τὴν Διοίκησιν ὑπακοὴν καὶ πειθαρχίαν σας, ἐδώκατε καὶ δι-
δετε νέον παράδειγμα εἰς τὸν κόσμον, ὅτι ἄνθρωποι ἐκκλιόμενοι ἀπὸ τὸ
ιερόν πῦρ νομίζου ἐλευθερίας, ἔχοντες ἐπὶ κεραιῇ; ἀνδρὸς ἀξίους τῆς
ὑπολήψεως καὶ ἐμπιστοσύνης των, εἶναι ἱκανοί, καὶ ὀλίγοι ὄντες, νὰ
κλονίσωσι καὶ ν' ἀνατρέψωσι τοὺς θρόνους τῶν θηριωδεστέρων Σουλτάνων.
Χαίρετε λοιπὸν, ὅτι ἀπλάμβάνετε τὰς εὐφημίας ὅλου τοῦ ἐκπεπληγομέ-
νου κόσμου• σεῖς, δε, ὡ μακάριοι ψυχὰι τῶν ἀειμνήστων Ψαρραίων, ὅσοι
ἐπέσατε σφάγια ἱερὰ τῆς πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν πατρίδα ἀξιομιμή-
του ἀφοσιώσεώς σας, οἵτινες μὲ τὰ μαρτυρικά σας αἵματα κατεπνίζατε
τὸ ἔδαφος τῆς γεννεθλίου γῆς σας, καὶ προσηγέκατε ἐκ τοῦς ὀλοκαυτώ-
ματα ἐκούσια, ἐνεκὰ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς πατρίδος, χαίρετε καὶ ἀγαλ-
λιάσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολλὸς ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Διὸ καὶ σήμερον
ἐπαναπαύομενοι εἰς τὰς σκηνὰς τῶν δικαίων, προδέξατε τὰς ἀπὸ βαθείας
ψυχῆς ἐκετηρίου φωνὰς μας, ἐμπροσθεν τοῦ θρόνου τῆς θεᾶς μεγαλειό-
τητος, ὅπως διὰ τῆς εὐπροσδέκτου πρεσβείας σας, καταπέμψῃ καὶ εἰς τὸ
ἔξῃς τὴν ἐξ ὕψους εὐλογίαν τοῦ εἰς ἅπαν τῶν Χριστιανῶν τὸ πλήρωμα,
ἐνίσχυῃ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ἐλευθερίας ἀγωνιζομένους ἢ προϊσταμέ-
νους Χριστιανούς ἀδελφούς μας, συνετίξῃ δε πάντας ἡμᾶς εἰς τὴν ἐκτέλε-
σιν τῶν χρεῶν μας, εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους ὑπακοὴν, ἀγάπην καὶ
ὁμόνοιαν, καὶ ἐμπνέῃ τὰ τῆς ἀδελφότητος αἰσθήματα εἰς πάντας
τοὺς πόρρω ἀδελφούς ἡμῶν Χριστιανούς, ὅποιοι καὶ ὅσοι φέρουσι τὴν σε-
βαστὴν ταύτην ἐπωνυμίαν, εἰς τὴν ἐνότητά των συμφερόντων
τοῦ Χριστιανισμοῦ, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀνθρω-
πότητος.

Φιλανθρωπικὴ ἐταιρεία.

Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθ. 47 ἐκοινοποίησε τὴν ἐν Ναυπλίῳ σύνα-
σιν τῆς φιλανθρωπικῆς ἐταιρείας. — Ἡ αὐτὴ ἐξημερὶς ὑπ' ἀριθ. 54 ἀ-
νήγγειλεν ἐπίσης εἰς τὸ κοινὸν τὰς ὁποίας εἶχε χάμει προόδους τοῦτο τὸ
κοινωφελὲς κατὰστημα. Περί τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐρρήθη ὁμοίως καὶ
εἰς τὰ Ἑλληνικά χρονικά ὑπ' ἀρ. 84. Ἦδη δε μετὰ χαρᾶς, οὐ τῆς τυ-
χούσης δὲν λείπομεν ἀπὸ τοῦ νὰ κοινοποιήσωμεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τῆς
ρήθείσης φιλανθρωπικῆς ἐταιρείας, διὰ γράμματος τῶν 14 Αὐγούστου
τοῦ ἐνεστώτος ἔτους, ἀντεκατέστησεν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλά-
δα, καὶ μέλη ταύτης τοὺς κυρίους Ἰωάννην Μάγερ, Δ. Μεσθενέα, καὶ Α.
Καψάλην.

Ἐδόθη ἄλλη ὠφελιμωτέρα θέσις εἰς τὸν ἄνθρωπον, παρὰ τὸ νὰ βοηθῇ
τὸν ἀδελφόν του, καὶ νὰ ἀνακουφίξῃ τὰς δυστυχίας του; Ἡ ἐπιτροπὴ
τῆς φιλανθρωπικῆς ἐταιρείας, εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, δὲν θέλει, ἐλπί-

ζομεν, ἀποτύχει τοῦ κοινωφελοῦς τούτου σκοποῦ· ἔθεν προσκαλεῖ πάντα εὐαίσθητον ἄνθρωπον εἰς τὸ νὰ συνεισφέρειν, τὸ κατὰ δύναμιν ἢ προαίρεσιν, ὥστε καὶ εἰς ταῦτα τὰ μέρη τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος νὰ μὴ βεβηλοῦνται οἱ ἱεροὶ νόμοι τῆς ἀνθρωπότητος.

Αἱ διατάξεις τῆς εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα ἀρτισυστάτου φιλανθρωπικῆς ταύτης ἑταιρείας, ἐπειδὴ εἶναι αἱ αὐταὶ καὶ ἀπαράλλακτοι μετὰ τὴν κεντρικὴν ἑταιρείαν, νομίζομεν περιττὸν νὰ τὰς ἐπαναλάβωμεν — θέλουσι δὲ τυπωθῇ καὶ κοινοποιηθῇ ἐπομένως.

Πρὸς τοὺς Κ.Κ. Μάγερ, Α. Μισθινία, καὶ Α. Καψάκην.

Ἡ πληθὺς τῶν προσφυγόντων ἐνδεῶν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα ἐκ τῶν αἰχμαλωτισθεῖσων Ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν παρὰ τῶν αἰμιόδωρων τυράννων, καὶ ἡ ἐπικρατοῦσα φθοροποιὰ νόσος, ἀνθρωποφάγον τέρας γένων· μενον ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ τὰς ἐπαναστάσεις, διπλὴν προξενούσι τὴν ζημίαν εἰς τὸ ἔθνος· ὅχι μόνον πολλοὺς καθεκάστην ἀποστῆλ्लουσιν εἰς τὸν ἄδην, ἀλλὰ καὶ ἐν παντελεῖ ἀπαιδευσίᾳ αὐξάνουσι τὰ παῖδιά, τὴν ἐπερχομένην γενεάν ἠθικῶς ζημιούντα· αὐτὰ ταῦτα μὲ λύπην καθορῶντες ἐσπευσάν τινες ὁμογενεῖς νὰ προκαταλάβωσιν ὅσον τὸ δυνατόν, καὶ οὕτως ἐσύστησαν ἑταιρείαν, φιλανθρωπικὴν ὀνομάσαντες· αὐτῆς τὸν ὄργανισμὸν βλέπετε ἐμπερικλειόμενον ἥδη· τὴν δὲ προσδοκούμενην ὠφέλειαν συμπεραίνατε βεβαιότατα.

Καὶ ἐπειδὴ πρὸς ἐκπεραίωσιν τοιοῦτου μεγάλου καλοῦ εἶναι χρεῖα ὅχι εὐκαταφρονήτου ποσότητος χρημάτων, παρακαλεῖσθε νὰ συνεργήσητε εἰς τὸ νὰ ὑποδεχθῶσι τὴν ἑταιρείαν αὐτόθι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότεροι ὁμογενεῖς καὶ ἀλλοθινεῖς, ἄνδρες, καὶ γυναῖκες, ὅσοι φιλάνθρωποι, φιλοπάτριδες καὶ φιλέλληνες, συντελοῦντες χρηματικῶς· αὐτῶν δὲ τὴν συνεισφορὰν παραλαμβάνοντες νὰ διευθύνετε πρὸς τὴν ἑταιρείαν, καθὼς καὶ τὴν καταγραφὴν τῶν ὀνομάτων μετὰ τῆς συνδρομῆς ἐκάστου, διὰ νὰ κοινοποιῶνται συγκροτοῦντες οἱ τρεῖς ἐπιτροπὴν τῆς φιλανθρωπικῆς ἑταιρείας ἐκτενιούμενην καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν Μεσολογγίου, καθὼς καὶ ἄλλα μέρη ἀναλαμβάνουσι τῶν τοιούτων ἐπιτροπῶν τὴν συγκρότησιν.

Ἡ φιλανθρωπικὴ ἑταιρεία ἐπιστηριζομένη εἰς τὴν φιλανθρωπίαν σας, καὶ γνωρίζουσιν τὰ εὐγενῆ αἰσθηματά σας, εἶναι εὐέλπιδες ὅτι θέλετε καταβάλλει πᾶσαν ἐπιμέλειαν καὶ ζῆλον νὰ συντελήσητε εἰς τὴν πρόοδόν της, καθὼς καὶ ὅτι θέλετε συγχωρήσει τὴν ἐπιτροπὴν διότι σὰς παραβαρύνει μετὰ τὴν σύναξιν τῆς συνεισφορᾶς αὐτόθεν.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 14 Ἀυγούστου 1824.

Ἡ ἐπιτροπὴ.

Ν. Γαρακάρης, Α. Δισούλλας, Γ. Γλαράκης, Ν. Καλλιέργης, Α. Γουζίκης διὰ τὸν Θ. Ν. Ιω. Βλάσσης, Ιω. Θεοτόκης.

(Τ. Ζ.)

Ὁ Γραμμ. Ν. Φλογαίτης.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 87 τῇ 25 Ὀκτωβ. 1824.

Ἐξακολουθεῖτε καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ τῶν χρεῶν τῆς Διοικήσεως ὡς πρὸς τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὡς πρὸς τὰ φρονήματα. (Ἰδε τὸν προηγ. ἀρ.).

Ἀλλ' ἐάν ἡ Διοίκησις εἰς τὰς κατὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀντιδράσεις της ἔχῃ χρεῖαν σταθερότητος, εἰς τὰς περὶ φρονημάτων ἐνεργείας της, ἔχει πρὸ πάντων ἀνάγκην συστολῆς καὶ παρατηρήσεως, ὥστε ν' ἀντιδρᾷ μὲν, ὅταν ἔχῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰς ἀταξίας του ἀντικείμενον, νὰ συντηρῇ δὲ, ὅταν ἔχῃ σκοπὸν τοῦ ἀνθρώπου τὰς ἀπαξ τεθείσας δοξασίας καὶ γνώμας· καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην περίστασιν, εἶναι ὠφέλιμον νὰ ἐκτελῇ ὅσα κελεύει ὁ νόμος, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, νὰ μὴ πρῶττη κἀνεν, ἀρ' ὅσα ἀπαγορεύει ὁ νόμος.

Αἱ περὶ φρονημάτων ἐνεργεῖαι ἐφαρμόζονται ἥτοι ἐπὶ τῶν συνταγμάτων, ἢ ἐπὶ τῶν δοξασιῶν· καὶ τὰ μὲν συντάγματα, διὰ τοῦ καιροῦ παγιούνται, αἱ δὲ δοξασίαι, διὰ τῆς ἐλευθερίας.

Εἰς μὲν τὰς ἐνεργείας τὰς παρ' ἀνθρώπου πρὸς ἄνθρωπον, ἡ Διοίκησις χρεωστῇ νὰ παρενθῇ μίαν δύναμιν περιοριστικὴν· εἰς δὲ τὰς τῶν ἀνθρώπων κατὰ τῶν διατάξεων, δύναμιν συντηρητικὴν· ἀλλὰ μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν δοξασιῶν, οὐδεμίαν. Ἀφ' οὗ ἀπαξ συστήσῃ μίαν διάταξιν, ἃς μὴ καρογορίζεται πλέον ἡ Διοίκησις, ἐάν τινες τὴν ἀποδοκιμάζωσι καὶ δὲν τὴν ἐγκρίνωσιν· ἃς μὴ ζητῇ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς κατ' αὐτῆς κατακραυγὰς· ἃς μὴ ἀπαιτῇ τὴν ὑπακοὴν εἰς τὸ θεσπισθὲν, εἰμὴ κατὰ τοὺς ἀνήκοντας τρόπους, καὶ ἐνώπιον τοῦ νόμου. Ἄς προσποιῇται ὅτι ἀγνοεῖ τὰς ἀντιστάσεις, καὶ ὑποθέτῃ πάντοτε ἐτοίμην ὑπακοήν· ἃς ὑπερασπίζῃ τὴν διαταγὴν, ἥτις δύναται τοῦ νόμου, τῶν τρόπων καὶ τοῦ χρόνου θέλει ἐπὶ τέλος ἐπικρατήσῃ καὶ θριαμβεύσῃ.

Ὅταν, δὲν λέγω συστήσῃ, ἀπαγε! ἀλλ' ἀνατρέψῃ τὸ κράτος τινὸς προλήψεως, ἥτις ποτὶ ἐτιμάτο ὡς δόγμα, ἃς μὴν ἐκθροῖται ἡ Διοίκησις, ἂν τινὲς ἢ πολλοὶ λυποῦνται διὰ τὴν κατάργησιν ταύτης τῆς προλήψεως, μήτε ἃς ἐμποδίσῃ, ἂν οἱ τοιοῦτοι παρρησίᾳ δεικνύουν τὴν λύπην των· ἃς μὴν τοῖς κάμῃ τόσῃν τιμῇν, ὥστε νὰ φαίνεται μὴ ἀνεχομένη τῆς προλήψεως τῶν· ἀλλ' ἃς ὑποκρίνεται ὅτι ἀγνοεῖ, ὅτι κἀν ὑπάρχῃ τοιαύτη ἰδέα, καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν μέρους, ἃς ἀντιτάττῃ ἡ Διοίκησις ἐν τι εἶδος ἀδιαφορίας καὶ λήθης εἰς τὸ νομιζόμενον μέγεθος τοῦ πράγματος· ἀφ' ἐτέ-

ρου δὲ ἃς ἀφίη, τὴν φροντίδα εἰς τὸν, ὅστις θέλει νὰ πολεμῇ τὴν πρόληψιν ταύτην, καὶ ἃς μὴν ἀμφιβάλλῃ, ὅτι πολλοὶ θέλουσιν εὐρεθῇ νὰ τὴν πολεμήσωσιν, ὁπόταν μάλιστα ἡ εἰς τοιαύτην περίστασιν ἡπιότης τῆς Διοικήσεως δὲν δίδῃ αἰτίαν νὰ μισῶσι τὸ πρᾶγμα.

Ἄς μὴ περιορίζῃ λοιπὸν ἡ Διοίκησις ἄλλο, παρὰ τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων, ἢ δὲ πρόληψιν, ἀφ' οὗ βασανισθῇ, ἐξετασθῇ, ἐκτιμηθῇ, θέλει λάβει τὴν τύχην ἀπάσης ἄλλης προλήψεως μὴ καταδικωμένης, ὅ ἐστι θέλει καταπέσει ἐντὸς ὀλίγου ἀφ' ἐκυτῆς.

Ἡ φρόνησις, καθὼς καὶ ἡ δικαιοσύνη ὑπαγορεύουσι τοῦτον τὸν τρόπον εἰς τὴν Διοίκησιν. Αἱ τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους ἀντενέργειαι ἓνα καὶ μόνον σκοπὸν ἔχουσι, τὴν ἐκ δίκῃ τινος, καὶ ἐν μόνον εἰς τοῦτο μέσον, τὴν τῶν νόμων παράβασιν· ἡ Διοίκησις λοιπὸν ὀφείλει νὰ προλαμβάνῃ τὰ ἐκ μελέτης ταῦτα ἀνομήματα, διὰ τῆς, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, παρενθῆσεως περιοριστικῆς τινος δυνάμεως. Ἀλλ' αἱ δοξασίαι καὶ προλήψεις ἐπειδὴ ποικίλλονται ἐπ' ἀπειρον, διὰ τοῦτο καὶ τὰ μέσα ποικίλλονται ἐπίσης ἐπ' ἀπειρον· ὅθεν ἐάν ἡ Διοίκησις, ἀντὶ τοῦ νὰ συντηρῇ μόνον ἀπλῶς τὰ καθεστῶτα, θελήσῃ νὰ ἀντενερῇ κατὰ τῶν δοξασιῶν καὶ προλήψεων, τότε καταδικάζεται οὐκοθεν εἰς μίαν αἰώνιαν ἐνεργεῖαν καὶ ἀντενέργειαν, διότι πρέπει νὰ ἐνερῇ εἰς μίαν ἀπειρίαν λεπτολογιῶν, καὶ νὰ καταφέρεται μετ' ἀένναον κίνησιν ἐναντίον ἀντικειμένων σχεδὸν ἀνεπαισθητῶν, καὶ ἐπομένων, νὰ φαίνεται παιδαριώδης διὰ τῶν αἰετοῦ ἀνανεουμένων ἀγώνων της. Ὡς κλονισμένη εἰς τὰ συστήματά της, θέλει ἀποβαίνει δεσποτικὴ εἰς τὰς πράξεις της, ἄδικος, καθὸ ἀβέβαιος, καὶ ἡπατημένη καθὸ ἄδικος.

Μεσολόγγιον τῇ 24 Ὀκτωβρίου.

Ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσοῦφ-πασσα, Μουστά-μπεης, καὶς σχεδὸν ἑνδεκαετῆς, φθάσας ἐκ Σερρών εἰς Πρέβεζαν μετὰ πολυάριθμον συνοδίαν, ἀνεχώρησεν ἐκ ταύτης τῆς δευτέρας πόλεως, τὴν 19 τοῦ λήγοντος, ἀπερχόμενος εἰς Πάτρας πλησίον εἰς τὸν πατέρα του. Πέντε μικρὰ πλοῖα καὶ ἐν βρίκειον εἰκοσιτεσσάρων κανονίων συνοδεύουσι τὸν υἱὸν τοῦ σατράπου τούτου, δευτεῖς, ὡς φαίνεται, φέρι πρὸς τὸν πατέρα του χρήματα εἰς πληρωμὴν τῶν στρατευμάτων, τὰ ὅποια πρὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ ἔμενον ἄνευ μισθοῦ· ἀλλ' ἀμφιβάλλομεν ἂν πρέπη νὰ δώσωμεν πίστιν εἰς τὰ ἀκούσματα, ὅτι ὁ Ἰσοῦφ-πασσας διωρίσθη παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας, Ρούμελη Βαλεσῆς, καὶ ὅτι αὐτὸς, ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι, ἀπεποιήθη ἓνα τόσον ἐπικινδύνον διορισμὸν, γράφων εἰς τὸ Διδάνι, ὅτι οἱ (κατ' αὐτὸν) ἄπιστοι τὸν ἔχουν τοσοῦτον πολιορκημένον καὶ στενοχωρημένον, ὥστε εἶναι ἀδύνατον εἰς αὐτὸν νὰ ἐκβῇ τοῦ τείχους καὶ νὰ μεταβῇ εἰς Ἀάρισαν διὰ ν' ἀναλάβῃ τὴν διοίκησιν τῶν στρατευμάτων· ἀφ' ἐτέρου μέρους πολλοὶ μᾶς βεβαιοῦσιν, ὅτι ἡ κυρία αἰτία τῆς βιαίας διαλύσεως καὶ φυγῆς τῶν Τούρκων ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου τῆς Γραβιάς, εἶναι ἡ ἐφεξῆς· ὅτι ὁ Δερβίς-πασσας πληροφορηθεὶς τὸν διορισμὸν τοῦ Ἰσοῦφ-πασσα ὡς Ρούμελη Βαλεσῆ, ἐπειράχθη εἰς τὴν φιλοτιμίαν καὶ εἰς τὸν χαρακτήρα του· ὅθεν διὰ νὰ ἐξαλείψῃ εἰς τὸν νέον διάδοχόν του πᾶσαν εὐκολίαν τοῦ νὰ εὐρῇ στρατεύματα ἐτοιμα, διέλυσεν ὅλον τὸν στρατὸν, ὅστε διασπαρέντες οἱ στρατιῶται, νὰ μὴ δυνηθῶσιν εὐκόλως νὰ συνενωθῶσιν ἐκ νέου ὑπὸ τὰς οὐράς καὶ σημαίας τοῦ Ἰσοῦφ. Ἐκ μέρους μας δὲν ἠμποροῦμεν νὰ βεβαιώσωμεν μήτε τὸ ἐν μήτε τὸ ἄλλο, μ' ὅλον ὅτι πολλὰ πιθανὸν νομίζομεν τὸν διορισμὸν τοῦ Ἰσοῦφ-πασσα. Ἡ Πόρτα ἱκανὰ γνωρίζει τὸν εὐτολμον τοῦτον σατράπην, ὥστε νὰ τὸν ὑπεθέσῃ πολλὰ χρήσιμοι εἰς ἄλλον βαθμὸν ἀνώτερον, διὰ τὴν ἣν ἀληθῶς ἔχει ὑπεροχὴν κατὰ τὰς γνώσεις, τόσον σπανίας εἰς τοὺς λοιποὺς Τούρκους. Ἀλλ' ὁ Ἰσοῦφ-πασσας γνωρίζει καθ' ἑαυτὸν κάλλιστα τὸ ἄστατον καὶ εὐμετάβλητον τοῦ σουλτάνου καθὼς καὶ τοῦ Διδανίου του, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ πρόσφατα παραδείγματα τῶν Χουρσίτ καὶ Δράμαλη πασσάδων· εἶναι πεπεισμένος, ὅτι εἰς τὴν παραμικρὰν ἀποτυχίαν, ἡ κεφαλὴ του θέλει πέσει μετὰ τὴν αὐτὴν εὐκιλίαν, μὲ ὅταν ἔπεσαν καὶ αἱ τῶν προκατόχων του. Ὁ πατὴρ τοῦ Ἰσοῦφ-πασσα, ὁ Ἰσμαήλ-μπεης τῶν Σερρών (α), ὅστις πάντοτε εἶχεν ἀποφύγει τὸν βαθμὸν τοῦ σατράπου, τὸν ὁποῖον ἀπειράκις ἡ Πόρτα τὸν ἐπρόσφερεν, ἱκανὰ εἰδίδας τὴν προσοχὴν τοῦ υἱοῦ του, ὥστε νὰ ἐννοῇ ἀκριβῶς τὰς ἐπικινδύνους τιμὰς τοῦ σουλτάνου, καὶ νὰ τὰς ἀποφεύγῃ.

Τὰς ἀνωτέρω περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰσοῦφ-πασσα εἰδήσεις, φαίνεται, ὅτι ἐπικυροῦσι καὶ τὰ ἐκ Βόνιτζης γράμματα, τὰ ὅποια ταύτην τὴν στιγμήν ἐλάδομεν, καὶ τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον εἶναι τὸ ἐφεξῆς.

Βόνιτσα 20 Ὀκτωβρίου.

Τὰ εἰς Πρέβεζαν ἐχθρικά πλοῖα χθὲς ἐκβῆκαν ἔξω, καὶ ῥέκουν εἰς γραμμὴν ἐτοιμα ν' ἀναχωρήσωσιν· συμπεραίνομεν ὅτι σκοπεύουσι διὰ Π. Πάτρας μετὰ τὸν υἱὸν τοῦ Ἰσοῦφ-πασσα, ἔχοντα προμήθειαν χρημάτων καὶ ἀνθρώπων· φαίνονται μετὰ τῶν καὶ δύο βρίκια Αὐστριακά, τὰ ὅποια εἶναι πιθανὸν ὅτι ἔχουν νὰ τὰ συντροφεύσωσιν.

(α) Ὁ Ἰσμαήλ-μπεης Σερρών, ὠρμίσθη πολλὰκις εἰς τὰ γένεια τοῦ σουλτάνου, τὸ νὰ φυλάξῃ ἐφ' ἑρῶς τῆς του, τρεῖς ἔρκευς· δηλαδὴ Α'. τὸ νὰ μὴν ὑπάγῃ ποτὶ εἰς Κωνσταντινὺν πόλιν, Β'. τὸ νὰ μὴ δεχθῇ τίτιλον Βεζίρου, καὶ Γ'. νὰ μὴ ταξειδύσῃ ποτὶ διὰ θαλάσσης.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Σμύρνη 21 Σεπτεμβρίου.

Πολλοί ταραχαί επικρατοῦσιν εἰς τὴν πόλιν ταύτην. Εἰς πᾶσαν εἰδή-
σιν, ὅτι ὁ Ὀθωμανικὸς στόλος ἔλαβε κάμειαν νέαν θραῦσιν, ὁ ἀτακτος
καὶ λυσσώδης ὄχλος τῶν Τούρκων ἐξάπτεται, καὶ φρυάττων ζητεῖ μεγα-
λοφώνως τὴν σφαγὴν τῶν δυστυχῶν χριστιανῶν, ἥτις ἂν μέχρι τοῦδε ἀ-
νεβλήθη, ἡ χάρις δὲν χρεωστεῖται εἰς ἄλλους, εἰμὴ εἰς τὰς φρονίμους καὶ
στερεὰς ἀπαντήσεις τῶν διαφόρων προξένων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων
(α). Ἡ Σμύρνη τὴν σήμερον εἶναι τι οἰκτρὸν θέατρον, ὅπου παρρησιάζε-
ται μία πόλις, τῆς ὁποίας ἡ Διοίκησις δὲν ἔχει πλέον κάμειαν ἰσχὺν κα-
τὰ τοῦ ἀχαλινώτου ὄχλου, εἰ μᾶλλον εἰπεῖν, ὅπου ἡ ἰδία Διοίκησις μετέ-
χει τῶν αὐτῶν φρονημάτων τῆς ἀπανθρωπίας καὶ βρβαρότητος ἐνὸς ἀ-
ποθηριωμένου λαοῦ, ὅστις ἐν μέσῳ τῶν καταστροφῶν του, ζητεῖ νὰ ἐκ-
δικηθῇ, σφάζων καὶ λεηλατῶν ὄλους ἐκεῖνους, οἵτινες ἔχουσι κοινὰ τὴν
πίστιν καὶ τὸ ὄνομα. με τοὺς, ἐκ τῶν ὁποίων προέρχονται τὰ δεινὰ τού-
του τοῦ ἀνημέρου λαοῦ. Μόλις ἐφθασεν ἐδῶ ἡ εἰδήσις τῆς ἐσχάτης ναυ-
μαχίας, καὶ τῆς νίκης τοῦ Ἑλληνικοῦ κατὰ τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου, καὶ
ἀμέσως ἐτάραχθη πᾶσα ἡ πόλις· λόγοι ψιθυρῶν διεσπάρησαν πανταχοῦ,
οἱ ὅποιοι ἀπεφάσιν τὴν ἀθλίαν τύχην τῶν δυστυχῶν χριστιανῶν, ἀλλὰ,
τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, ἡ πόλις αὕτη χρεωστεῖ ἐκ νέου τὴν σωτηρίαν της
εἰς τὰ ἐμφρονα μέτρα τῶν διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν προξένων.

Τριέστιον 15 Ὀκτωβρίου.

Ἡ Αὐστρία ἐξέδωκε διαταγὴν, διὰ τῆς ὁποίας διορίζει τὸν ναύαρχον
τῶν πολεμικῶν πλοίων της ν' ἀναγνωρίζῃ τὴν περὶ ἀποκλεισμοῦ διακή-
ρυξιν τῶν Ἑλλήνων, νὰ μὴ συγχωρῇ νὰ ναυλῶνται εἰς τοὺς Τούρκους·
τὰ ἐμπορικὰ Αὐστριακὰ πλοῖα ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων διὰ μετακρίσεων
ζωοτροφῶν καὶ πολεμοφοδίων, οὐδὲ νὰ προμηθεύωσι μὲ τροφὰς καὶ ἄλ-
λα διάφορα ἐμπορεύματα, τὰ ἀπὸ τοὺς Τούρκους εἰσέτι κατακρατούμενα
φρούρια.

Τῇ 16 τοῦ ιδίου.

Διάφοροι ἐφημερίδες τῆς Εὐρώπης ἀναφέρουσιν, ὅτι διωρίσθη πρέσβυς
ἀπὸ μέρους τῆς Ῥωσσίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ κύριος Ριβοπιέρ-
ρος (Ribeupierre), ὅς εἰσιμα τῶν ἄλλων διαταγῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβε
παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ἔχει καὶ μίαν τὴν κυριωτέραν, τοῦ
νὰ μεσολαβήσῃ συμφώνως καὶ με τοὺς ἄλλους συμμαχικοὺς πρέσβεις, καὶ
νὰ μεταχειρισθῇ πάντα τρόπον πρὸς καθυσύχασιν τῶν εἰς τὸ Ἀνατολικὸν
τῆς Εὐρώπης μέρος συμβαινόντων κακῶν· ἀλλ' ἡ γενικὴ τῆς Γερμανίας
ἐφημερίς (Allgemeine Zeitung) λέγει, ὅτι ὁ διαληφθεὶς κύριος Ριβοπι-
έρρος θέλει ἀναβάλλει τὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν μετάβασίν του ἐπὶ τοῦ
παρόντος· καὶ ὅτι ὑπάγει νὰ διατρίψῃ πρὸς καιρὸν εἰς τὸ ὑποστατικόν
του, ὁ δὲ κύριος Μιντζιάχης (Minciachy) λαμβάνει ἐν τοσοῦτῳ διπλω-
ματικὸν χαρακτηρὰ ὡς chargé d'affaires καὶ ὅτι τὰ εἰς τὰ σύνορα εὐ-
ρισκόμενα Ῥωσικὰ στρατεύματα δὲν θέλουν ἀνχωρήσει ἀκόμη ἐκείθεν.
Διεφημίσθη, ἡ μᾶλλον ὡς βέβαιον ἐκηρύχθη ὅτι καὶ οἱ Πέρσαι ἐξανάρχι-
σαν τὸν κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμον. Ἡ εἰς Κωνσταντινούπολιν συμβᾶ-
σα μεταβολὴ τοῦ Βεζίρη Γαλίπ-πασσα εἶναι μέγα δυστύχημα διὰ τὴν
Πόρταν, καὶ αἱ ὑπὸ τῶν Γενιτσάρων καθημερινῶς ἀνακινούμεναι ταρα-
χαί, συντείνουν ὅχι ὀλίγον εἰς τὴν ταχείαν πτώσιν τούτου τοῦ σεσαθρω-
μένου κολοσσοῦ.

Θέλουσι τινες ὡς βέβαιον, ὅτι αἱ συσκέψεις, τὰς ὁποίας εἶχον κάμει
εἰς τὴν Πετρούπολιν περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔλαβον κα-
νὲν ἀποτέλεσμα. Δύο προκαταρκτικαὶ προτάσεις εἶχον γείνει· ἡ μία, τὸ
νὰ βάλλωσι τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων,
καὶ εἰς τὴν αὐτὴν στάσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ἡ Βλαχομπογδανία·
ἡ ἄλλη, τὸ νὰ ἀναδείξωσι τὴν Ἑλλάδα εἰς βαθμὸν ἀνεξαρτησίας, ὅμοιον
μὲ ἐκεῖνον τῶν Ἰονίων νήσων· ἀλλὰ τέλος πάντων γενικῶς ἀπεφασίσθη,
ὅτι μ' ὅλην τὴν καλὴν προαίρεσιν, τὴν ὁποίαν ἔχουσι τὸ νὰ λάβωσι μέ-
ρος περὶ τοιούτων ὑποθέσεων, δὲν ἤθελαν εἰσακουσθῇ μήτε παρὰ τῆς Ὀ-
θωμανικῆς Πόρτας, μήτε παρὰ τῶν Ἑλλήνων. (Ε. Μάλτ.)

Εἰς τὰς παρελθούσας ἐφημερίδας εἶχομεν ἀναφέρει τὴν λυπηρὰν εἰδή-
σιν τῆς ἀποβιώσεως τοῦ ἀγαθοῦ Ληυδοβίκου ΙΗ'. βασιλέως τῆς Γαλλίας·
ἤδη δὲ μανθάνομεν τὴν ἀναγόμευσιν εἰς τὸν θρόνον τοῦ πρῶτον Δουκὸς τοῦ
Ἀρτοῦ, αὐταδέλφου τοῦ ἀποθανόντος, ὑπ' ὀνόματι Καρόλου Ι'.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Σύρα 10 Ὀκτωβρίου.

Ὁ στόλος τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου εὐρίσκεται εἰς Χίον, καὶ ὁ τῆς
Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἑλλάσποντον. Ὁ δὲ Ἑλληνικὸς παρπλέει μετα-
ξὺ Ψαρῶν καὶ Σάμου· ἐκ τῶν αἰχμαλωτισθέντων τακτικῶν Ἀράβιδων ἐ-

(α) Μεταξὺ τούτων τῶν ἀξιοσεβάστων ὑπαικένων, πλήρεις αἰσθημάτων βαθυτάτης καὶ
εὐλακροῦς εὐγνωμοσύνης, ἀναφέρονται ὀνομαστὶ τὸν γενναίωφρον καὶ φιλόδωπον κύριον
Δαβὶδ, γεννὸν τῆς Γαλλίας προξένον ἐν Σμύρνῃ, τοῦ ἐπείου τὴν ἀρετὴν δὲν δυνάμεθα ἔσθαι
δαὶ νὰ ἐπιπνεύσωμεν.

φέρθησαν καὶ ἐδῶ ἱκανοὶ εἰς πολλὰ ἀθλία κατάστασιν, καὶ τὰ πυροβόλα
τῶν ἐπωλήθησαν πρὸς γρόσια εἰκοσι· γράμματα τῆς Ἀλεξανδρείας μᾶς
ἀναγγέλλουσιν, ὅτι ὁ αὐτόθι Σατράπης, ἀφ' οὗ ἔμαθε τὴν δυστυχὴ ἐκ-
βασιν τῆς ἐκστρατείας του ἐκυριεύθη ἀπὸ ὀργῆς, καὶ μονονόχι δὲν ἔσκα-
σεν ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν του λύπην.

Μεσολογγίον τῇ 25 Ὀκτωβρίου.

Χθὲς ἀπὸ τὴν αὐγὴν ἐφάνησαν δύο Αὐστριακὰ πολεμικὰ βρῖκια ἀργ-
μένα εἰς τὸν Ἀγισώστην, παρὰ τὸν μεταξὺ Σκροφῶν καὶ Βασιλαδίου, καὶ
ἐνταυτῷ ἑτέρα πλοῖα εἰς τὸ πέλαγος, διευθυνόμενα εἰς τὸν κόλπον τῶν
Π. Πατρῶν· ἦσαν δ' ἐξ τῶν ἀριθμῶν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἐν ἡτὸν, ὡς φαί-
νεται, τὸ πολεμικὸν βρῖκι τοῦ Μαχμούδ-Ἀγά· κατὰ τὴν εἰδήσιν, τὴν ὁ-
ποίαν ἔχομεν ἐκ Βονιτζης, καὶ κατ' εὐθείαν ἐκ Προβιζης, αὐτὰ εἶναι ἐκεῖ-
να, τὰ ὁποῖα ἐπῆραν ἀπὸ Πρέβεζαν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰσούφ πασσα μετὰ τὴν συ-
νοδείαν του διὰ νὰ τὸν φέρουν εἰς Π.Πάτρας· τάδε δύο Αὐστριακὰ βρῖκια
συνώδευσαν, φαίνεται, τὰ φορητὰ· ἐπειδὴ δὲ ἄνεμος δὲν ἐφυσσοῦσε, μό-
λις περὶ τὴν ἐσπέραν κατήντησαν νὰ ἐμβοῦν ὅλα εἰς τὸν κόλπον, διὸ ἐ-
μειναν καὶ τὰ Αὐστριακὰ εἰς τὸν Ἀγισώστην, καὶ σήμερον τὴν αὐγὴν δὲν
ἐφάνησαν πλέον.

— Σήμερον τὴν αὐγὴν ἐξημερώθησαν τρία Ἑλληνικὰ πλοῖα εἰς τὸ Βα-
σιλάδι, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀκτὼ Σπετζιώτικων πλοίων
τῶν διορισθέντων παρὰ τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως εἰς ἀποκλεισμὸν τῶν Π.
Πατρῶν· τὰ δ' ἐπίλοιπα ἔρχονται κατόπιν.

Ναύπλιον 12 Ὀκτωβρίου.

Ὁ Κωνσταντινουπολίτικος στόλος ἐπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν,
ἔμεινεν δὲ μέρος τῶν συγκροτούντων αὐτὸν πολεμικῶν πλοίων εἰς ὑπερά-
σπισιν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς Μιτυλήνην. Χθὲς
ἦλθεν ἐτι ἐξ Ὑδρας εἰδήσις νεωτέρα, ὅτι ἐπιστρέφει καὶ αὐτὸς εἰς Αἴγυ-
πτον, τὰ δε φορητὰ πλοῖα, ὅσα εἶχε μαζί του ἔλαβαν προσταγὴν νὰ πω-
λήσουν εἰς Σύραν τὰ φορτία των.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 88 Τῇ 29 Ὀκτωβρ. 1824.

Σπεύδομεν προθύμως νὰ δημοσιεύσωμεν τὴν ὁποίαν κατ' αὐτὰς ἐλάβο-
μεν χαρμόσυνον ἀγγελίαν, ὅτι ἤρχθη τέλος πάντων καὶ ἡ Γ'. τῆς σεβ-
στῆς Διοικήσεως μας περιόδου, τῆς ὁποίας τὴν λαμπρότητα τοσοῦτοι
ἀγαθοὶ οἰωνοὶ προεσήμαναν, καὶ τοιούτοι κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν εὐ-
τυχεῖς, καὶ τῶν προηγηθέντων πολὺ ἐνδοξότεροι ἀγῶνες προεπρέπισαν.

Τὴν α'. Ὀκτωβρ. συνεκροτήθη προκαταρκτικὴ τοῦ νέου σεβαστοῦ βου-
λευτικοῦ συνέλευσις ἐκ πάντων τῶν παρευρεθέντων παραστατῶν τῆς ἐλευ-
θέρας Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας, ἐκλεχθέντων νομίμως κατὰ τὸν ὑπ' ἀριθ.
17 περὶ ἐκλογῆς νόμον, τὰ ὀνόματα τῶν ὁποίων, καθὼς καὶ ἐκάστης
περιστανομένης ἐπαρχίας εἶναι ὡς ἀκολουθῶς.

ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Μεσολογγίου, Σπυριδίου Τρικούπης — Ἀνατολικοῦ, Ἰωάν. Δημητρίου,
Βενέτ. καὶ Ἀποκούρου, Κ. Λιθέρου — Σερμερίου, Γεώργιος Μαυρομμάτης.
Βόνιτζας, Κ. Ν. Λογοθ. Χαλκιδῆ. — Ἀργάφου, Κωνσταν. Ζύτοφ. καὶ
Ἀναγν. Διδασκαλῶν. — Καρπεννησίου, Ἀναγν. Ἀθανασίου — Κραβάρων,
Γεώρ. Καναδός. — Μαλανδρίνου, Χαρχλ. Π. Γ. Πολίτου — Λειδορικίου,
Ἀθανάσιος Νικολάου — Πατρατζικίου, Δημάκης· Ἱερομνήμων — Ζητου-
νίου, Ἀθανάσιος Ἀναγν. — Μεθενίσης, Ἀναγν. Ἐγκολόφου. — Σαλώ-
νων, Παναγιώτ. Λογοθέτης — Λειβαδίας, Ἰωάννης Φίλων — Θηβῶν, Νι-
κόλ. Βρυζάκης — Ἀθηνῶν, Χατζ. Ζαχαρίτσας.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

Κορίνθου, Πανοῦτζος Νοταρᾶς, Γεώργιος Καλαρᾶς — Μισθρᾶ, Βασίλει-
νης Θεοδώρητ. Μιχαήλ ἱατρὸς — Καλαβρύτων, Ἀσημάκης Φωτίλας —
Καρυταίνης, Ἀναγν. Ζαφειρόπουλος, Νικόλαος Μπούκουρης — Γαστροῦνης,
Ἰωάννης Σισίνης, Διονύσιος Πιπρυγιανός. — Βοστίτζης, Ἀναστάσιος Λόν-
τος — Πύργου, Λυκούργος Κρεσθενίτης — Ἄργου, Μιχαήλ Κάβης — Ναυ-
πλίου, Ἀναγν. Μαρκοπούλου. — Κάτω Ναχαγιέ, Ἀναγν. Νέντες —
Ἀγίου Πέτρου, Κωνστ. Ζαφειρόπουλος — Τριπολιτσᾶς, Εὐγένιος Σταυρό-
πουλος — Μονεμβασίας, Ἰωάννης Εὐγενίδης — Λεονταρίου, Νικόλαος Μι-
λιάνης — Φαναρίου, Δημ. Κανελοπούλου — Ἰμπλάκιων, Παν. Παπατσώ-
νη — Νησίου, Παναγ. Καλαμαργ. — Κορώνης, Ἡλίας Καραπαυλός — Μι-
κρομάνης, Ἀντ. Καλογερόπουλος — Ἀνδρούσης, Κωνσταντίνος Φίλων —
Μοθώνης, Δημήτρ. Σακκελαρίων — Νεοκάστρου, Ἀναγνώσης Δουκίδης —
Ἀνατολ. Σπάρτ. Γεώργιος Καλακάντης — Δερβενοχωρίων, Γεώργιος Διδ-
σκαλόπουλος.

ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΝΗΣΩΝ.

Σπετσῶν, Γκέλιας Καρακατσάνης — Ψαρῶν, Νικόλαος Βελισσάριος. (α)

(α) Οἱ παρασταταὶ τῆς Ὑδρας ἀργερότερον διὰ τὰς περὶ τῆς θαλασσίου ἐκστρατείας
φροντίδας.

ΚΡΗΤΗ.

Εμμανουήλ Ἀντωνιάδης, Δημήτριος Παρθαλάκης, Ζαχαρίας Πρακτικίδης.

ΔΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ.

Πόρου Νικόλαος Γκίκα—Αϊγίνης, Κωνστ. Λογοθέτου—Ζέας, Ἰωάννης Πίγκλος—Μελώνου, Ἰωάννης Κουντουριώτης—Τήνου, Ἰωάννης Παξί—Ἄλκας—Ἀνδρου, Θεόφιλος Κ. Ἰφης—Σαντορίνης, Εὐαγγ. Μαντζαράκης—Σίφνου, Νικόλαος Χρυσόγυλος—Καρπάθου, Χατζ. Ἡλίας Οἰκονομάς—Ν. Κόλας—Γρηγοριάδης.

Εἰς τὴν α. ταύτην προκαταρκτικὴν συνθεύσιν προετέθη λόγος περὶ ἐκλογῆς τῶν μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ κατὰ τὸν § 10 τοῦ μα. α. κεφ. γ' τοῦ ὁργανικοῦ νόμου· ἀλλ' ἡ διαψήφισις ἀνετέθη εἰς τὴν αὐτίον.

Εἰς τὴν β'. προκαταρκτικὴν συνθεύσιν, ἀπὸ ἔργων διαφιλονεικῆσεις ἱκαναὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τῶν μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, τινῶν μὲν γνωμοδοτήσαντων νὰ γινῇ ψηφοφορία καθ' ὅλομειλιαν, τινῶν δὲ χωριστὰ ἐκάστου μέλους, ἀνεβλήθη καὶ πάλιν ἡ ἀπόφασις διὰ τὴν ἀκόλουθον συνέλευσιν, εἰ τὴν ὁρίαν τελοσάντων ἔλαβε πέρας. Τίνα δὲ τὰ ἐκλεχθέντα μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, καὶ περιπλέον τίνες οἱ εἰς τὴν προεδρίαν καὶ ἀντιπροεδρίαν τοῦ Βουλευτικοῦ ψηφισθέντες γίνονται ὅλον ἀπὸ τὴν ἐφεξῆς τοῦ αὐτοῦ Σιδηροῦ Βουλευτικοῦ διακήρυξιν.

ΠΡΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Βουλευτικὸν σῶμα.

Πρὸς τὸ Πανελλήνιον.

Ἐλλήνες! τὴν ἱερὰν παρκαταθήκην τῶν νόμων, τοὺς ὁποίους ἐκύρωσεν εἰς Ἐπίδουρον καὶ Ἄγρος ἡ κοινὴ σας συγκαταθεσις, παραλαμβάνουσιν ἤδη οἱ συμπολίται σας ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους μὲ ἐλευθέραν θέλησιν ἐκλεξάντες κατὰ τὸν νόμον παρσάτας, ἐπέμψατε ὑπεροσπστάς τούτων τῶν νόμων καὶ φύλακας. Ἀναλαβόντες τὸ μέγα καὶ ἱερὸν τῆς παρσάτας δυνάμειος χρέος, ἐκλεξαν κατὰ τὸν νόμον μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ τοῦ Κ. Κ. Γ'. Κουντουριώτην, Π. Μπότσαριν, Ἀσπμάκην Φωτῖλλον, Ἀναγώστην Σιγλιωτάκην καὶ Ἰωάννην Κωλέττην, καὶ μεταξὺ τούτων πρόδρον τὸν Κ. Γ. Κουντουριώτην, ἀντιπρόδρον δὲ τὸν κύριον Π. Μπότσαριν. Πρόεδρος δὲ τοῦ Βουλευτικοῦ ἐψηφίσθη ὁ Κ. Πανοῦτσος Νοταρᾶς, ἀντιπρόεδρος δὲ ὁ κύριος Βρεσθενὴς Θεοδώρητος, α. δὲ γραμματεὺς ὁ κύριος Ἰωάννης Σκαδαλίδης, καὶ β' ὁ κύριος Ἀνδρέας Παπαδόπουλος.

Τούτων ἐκλεχθέντων κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον, ἀρχεται εὐτυχῶς αὐρὸν ἡ γ'. τῆς Διοικήσεως περίοδος.

Ἐλλήνες! Οἱ φύλακες καὶ ὑπηρεταὶ τῶν νόμων, οἱ βουλευταὶ καὶ ἐκτελεσταὶ ὑποσχεθῆσαν ἔμπροσθεν Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ ὁποῖα ἀνέλαβον χρέη, ἐβδωῶσαν τὴν ὑπόσχεσιν τῶν μετὰ τὴν πλὴν ἱερῶς καὶ πιστοῦς ὄρκους, οἱ θέλουν ἔχει βῆσιν τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον σεῖς μὲ τὸ αἷμά σας κ. θιερώσατε· οἱ θέλουν ἔχει σκοπὸν τὴν κοινὴν σας εὐδαιμονίαν, ὑπερασπίζεσθαι τὰ ἱερά σας καὶ ἀπράγραπτα δικαιώματα, ὑπὲρ τῶν ὁποίων μάχεσθε μὲ γενναίαν ἀπόφασιν ἐναντίον μαιφόνων τυράννων.

Ἀλλ' ἀρετὴ τοῦτο μόνον διὰ νὰ στερεώσωμεν τὴν ἀν. ἐξαρτησίαν μας; διὰ νὰ προξενήσῃ τὴν ἀ. τ. μ. κὴν εἰς ὅλους εὐδαιμονίαν; οὐκ βέβαια. Πρέπει οἱ διοικῦντες νὰ σέβωνται τοὺς νόμους καὶ νὰ πείθωνται εἰς τοὺς ἐκτελεστάς τῶν νόμων. Οἱ νόμοι, οἱ ὁποῖοι ἐνεπιστεύθησαν εἰς τὴν διοικήσας, εἶναι ἔργον τῆς κοινῆς σας θελήσεως. Ἀπαιτεῖται λοιπὸν ἡ ἀπὸ μέρους σας ὑποταγὴ διὰ νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ χρέη τῶν οἱ διοικηταί σας, διὰ νὰ ἐκτελῶσι τὸν νόμον, καὶ διὰ νὰ κατορθώσωσι τὸ σκοπούμενον, τὴν κοινὴν σας εὐδαιμονίαν. Ἡ συντήρησις λοιπὸν τῆς ποθεινῆς ἐλευθερίας μας, ἡ στερέωσις τῆς ἀνεξαρτησίας, ἡ εἰς εἶναι ἡ πηγὴ ὅλων τῶν καλῶν, ἐξήρτηται ἀπὸ τὴν ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους. Διὰ τὴν ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους ἐστερεώθη ἡ Διοίκησις, καὶ ἰδοὺ νίκαι παντοῦ καὶ τρύπαια Ἑλληνικὰ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν πολὺ λαμπρότερα τῶν προτέρων, καὶ ὁ ἔχθρὸς τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀνθρωπότητος βάρβαρος εἶδε πάλιν ματαιωμένους τοὺς ὀλεθρίους σκοπούς του.

Πατρῶται! οἱ ὁποῖοι ἐμείνατε ἀκλόνητοι ἐν τῇ μεταξὺ τοσούτων κινδύνων γενναῖοι πολεμισταί! οἵτινες ἐχίσατε τὸ αἷμά σας διὰ τὴν πατρίδα· πόλῖται! φίλοι τῆς εὐνομίας, ζῶντες ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς νόμους, πειθόμενοι εἰς τὴν αὐτὴν Διοίκησιν, ἀπολαμβάνομεν τὴν πατρίδα, ἀξιούμεθα τῆς εὐμενείας τῶν Χριστιανικῶν αἰώνων βασιλέων, ἀπολαύομεν τὴν εὐνοίαν τῆς εὐνομούμενης καὶ φιλανθρώπου Εὐρώπης, καὶ ζῶμεν τοῦ λοιποῦ ὡς τὰ σοφὰ ἔθνη εὐδαιμόνες!

Ταῦτα φρονούντες καὶ πράττοντες ἐλπίζετε μὲ πίσιν, ὅτι ἡ τρίτη αὐτῇ περιόδῳ τῆς Διοικήσεως θέλει εἶναι ἡ λαμπρὰ καὶ ἀξιωματικὴ ἐποχὴ τῆς ποθεινῆς ἀνεξαρτησίας μας, καὶ τὸ ἐνέχυρον τῆς εὐδαιμονίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους!

Ἐν Ναυπλίῳ, τὴν 10 Ὀκτωβρ. 1824.

Ὁ ἀντιπρόδρ. ΒΡ. ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ.

Ὁ α. γραμμ. Γ. Σκαδαλίδης.

Εἰδήσεις ἐκ τῶν στρατ. Ἐπρημέρου. τὴν 7 Ὀκτωβρ.

Τέλος πάντων ἐπίστρεψαν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ Ἄγρος, καὶ ὁ Ταχίρ Ἀμπάκης εἰς Καρδανσαρᾶν, χωρὶς νὰ κατορθώσωσι νὰ καθησυχάσωσι τὰς διχονοίας καὶ ἐριδας τῆς Ἀλβανίας.

Κατὰ λάθος εἰσπῆσαν εἰς ἐν ἀπὸ τὰ προηγουμένα φύλλα (ἀριθ. 83) ἔτι κάποιος Χασάν πασσας ἀπὸ Βέρβοιαν ἦλθεν εἰς Ἀλβανίαν καὶ ζητεῖ νὰ κυριεύῃ τὸ Μπαράτι· αὐτὸς εἶναι ὁ Χασάν-μπεγῆς ἀνεψιὸς τοῦ Ὁμέρ-πασσα, ὅστις εἶ.αι τῶν ἑχθρῶν τοῦ θεῖου του θανάσιμος, καὶ ἅμα φθάσας εἰς Ἀλβανίαν ἐνίσχυσε πολὺ περισσότερον τὸ ἐναντίον μέρος αὐτοῦ.

Ὁ Ὁμέρ πασσας ἀφ' οὗ, ὅπως ἡμῖν ἔρρεται, καθησυχάσας τὸ στρατεύμα τοῦ Χασάν-πασσα ὅστις εἶχε μεταβῇ ἐκεῖ ἀπὸ Ναύπακτον, καὶ ἐδοκίμαζεν ἀπείρους τυραννίας ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου του, δότι δὲν εἶχε νὰ τοὺς πληρώσῃ τοὺς μισθοὺς, τοὺς κατέπεισε νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι εἰς Ἀδρίσαν, μὲ ὑπόσχεσιν νὰ πληρωθῶσιν ἐκεῖ. Μετὰ ταῦτα ἐπροσπάθησε νὰ ἐοιμάσῃ κατακίματα εἰς Πρεβίζαν, ἀλλ' ὁ Μπεκίρ ἀγάς καὶ οἱ Πρεβεζάνοι ἀντετίθονταν, καὶ τέλος κατώρθωσαν νὰ τὸν κάμουν νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ αὐτὸν τὸν σκοπὸν, δίδοντάς τον ἐξήντα κουγγιά, διὰ νὰ μὴ ξεχειμάσῃ εἰς Πρεβίζαν· ἔστειλε λοιπὸν καὶ ἐοίμασε κατοικίας εἰς Ἀρταν, καὶ ἀμέσως ἀπέρρεσεν εἰς Καρδανσαρᾶν διὰ νὰ σηκώσῃ τὸ στρατόπεδον· ἀλλ' ἐκεῖ εἶχαν φθάσει πρὸ ὀλίγου αἱ ἀκόλουθοι εἰδήσεις: ὅτι ὁ Μιζροκορδάτος ἀσθενήσας βαρέως, ἄφησε τὸ Λιγοβίτζι, καὶ μετέβη εἰς Μεσολόγγι· ὅτι τρεῖς πολέμικοι ἀρχηγοὶ ἄφησαν τὸ στρατόπεδον τοῦ Λιγοβίτζι, καὶ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου, καὶ τὰ λοιπὰ στρατόπεδα· ὅθεν ἔλαβεν ἀφορμὴν ὁ Βαρνακιώτης νὰ καταπέσῃ τοὺς ἑχθροὺς νὰ μείνουν ἀκόμη ὀλίγας ἡμέρας, διὰ νὰ κάμουν κάμιναν ἐπιδρομὴν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, καὶ νὰ ὠφεληθοῦν πρὶν ἀναχωρήσωσι.

Ἡμεῖς εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι γλήγωρα θέλουν εὐγεῖ ἀπὸ τὴν ἀπάτην οἱ ἑχθροὶ βλέποντες ὅτι τὰ στρατόπεδα τοῦ Ἐπρημέρου διαμένουν μὲ τὴν πρώτην σταθερότητα εἰς τὰς θέσεις των. Εἶν' ἀληθές ὅτι ὁ κύριος γενικὸς διευθυντὴς μας εὐρίσκεται εἰς Ἀνατολικὸν ἀναλαμβάνων ἀπὸ τὸ ξανακλίμαξ του· ἀλλ' ἡξυρόμεν ἐνταυτῷ, ὅτι ὁ στρατηγὸς Τσόγκας, ὅστις ἔχει τὸ δυνατώτερον στρατόπεδον, ὁ στρατηγὸς Νότης Μπότσαρης, ὅστις στρατοπεδεύει εἰς Πύρταν Μπαπινίου, καὶ ὁ καπετὰν Γιάννης Σούκας, εὐρισκόμενος τότε μετὰ τοῦ γενικῷ διευθυντοῦ εἰς χρυσοβίτζαν, ἀφ' ἐξουτοῦ των ἔδοσαν τὸν λόγον τῆς τιμῆς των, καὶ ὑπεσχέθησαν ἐγγράφως, ὅτι θέλουν βαστάζει ἕως τῆς ἐσχάτης στιγμῆς τὰ στρατόπεδα, καὶ οὕτως ἄφησεν ὁ γενικὸς διευθυντὴς τὰ στρατόπεδα, καὶ κατέβη εἰς τὰς χώρας, διὰ νὰ ἀναλάβῃ. Τὸ αὐτὸ ἔκαμον ἔπειτα καὶ οἱ στρατοπεδεύοντες εἰς Λιγοβίτζι ἀρχηγοὶ τῶν διαφόρων μικρῶν σωμάτων· ἀφ' οὗ ἔκαμαν τὸν κατάλογον τῶν στρατιωτῶν καὶ διώρισαν τοὺς μὲν νὰ κρατοῦν τὴν βάρην, τοὺς δὲ τὸ Μοναστήρι, ὅλους ὁμοῦ περὶ τοὺς ἑξακκοσίους, ἔκαμαν τὸ ἀκόλουθον ἐγγραφοῦν.

« Αὐτοὶ εἶναι ὁ κατάλογος τῶν στρατιωτῶν μας, ὅσοι εἶναι ἱκανοὶ ἀρμάτων, ἐκτὸς τῶν ἀρρώστων, τῶν παιδιῶν, καὶ τῶν ἀπάτων διὰ τοῦ χρέους τοῦ στρατοῦ. Ὅλοι δὲ ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι καπεταναῖοι τῶν διαφόρων σωμάτων, ἀπεφασίσαμεν καὶ ὑποσχεθῆμεν ὅλοι ὁμοῦ νὰ κάμωμεν ἐντελῶς τὸ χρέος μας, καὶ ὅποιος ἐξ ἡμῶν, εἰς καιρὸν χρεῖας, δὲν εὐρεθῇ εἰς τὴν θέσιν του, καὶ δὲν κάμῃ τὸ χρέος του, ἔχει νὰ δώσῃ λόγον ὅπου ἀνήκει, θέλει κρίνεται ὡς ἀντιπατριώτης καὶ παραδόχης τοῦ χρέους του, καὶ θέλει κατατρέχεται ἀπὸ ὅλους ἡμᾶς· διὰ κάμωμεν τὸ παρὸν ἐγγραφοῦν, καὶ ὑπογραφόμεθα εἰς αὐτὸ ἰδιοχείρως· τὸ ἀφίνόμεν δὲ εἰς χεῖρας τοῦ χιλιάρχου Ἀν. Καραγιάννη διὰ νὰ στείλῃ τὸ ἴσον αὐτοῦ πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντήν. »

Ἐκ τοῦ στρατοπέδου Λιγοβίτζι τῇ 26 Ὀκτωβρ. 1724.

Χιλ. Ἀν. Καραγιάννης, χιλ. Δημοστολίας, Ἀνατ. Σπύρος Μίλις, Χιμαβράις Π. Περικλῆς, Καραβίτης Λουκάς, Χαλανδριτζάνος Γ. Γέρδας, Πίλιος ἐπίτροπος τοῦ Γ. Σούκα, Αἰώτας, ἐπίτ. τοῦ χιλ. Λαμπρόπου.

Περίοδ. Γ') ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ Ἐλ. Διοίκησις ἔλαβε τ' ἀναγκαῖα μέτρα, διὰ νὰ συστήσῃ τακτικῶς τοὺς ἀποκλεισμοὺς τῆς κατὰ τοῦ ἑχθροῦ τοῦ Ἐ. Πνευς, καὶ ἐπειδὴ ἤδη προσδιώρισεν τακτικὴν ναυτικὴν δύναμιν εἰς στενὴν ἀποκλεισμένην Πάτρας καὶ Ναυπάκτου.

Διακηρύττει.

Α'. Εἶναι ἀπηγορευμένον εἰς ὅποιονδήποτε πλοῖον ὑφ' ὁποιοῦδήποτε σημαίας νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ φρούρια Πάτρας καὶ Ναυπάκτου.

Β'. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης διακηρύξεως ὁποιοῦδήποτε πλοῖον διευθυνθῇ εἰς τὰ εἰρημένα μέρη, ἀφ' οὗ ἀποδεχθῇ ὅτι δὲν φέρει ἰδιοκτησίας τοῦ ἑχθροῦ, κατὰ πρώτην φοράν ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἑλληνικῆς ναυτικῆς ταύτης μίτρας, ἡ ὁποῖοσδήποτε ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του πλοίαρχος χρεωστῇ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εἰσοδὸν του, καὶ νὰ δίδῃ εἰς αὐτὸ ἐγγραφοῦν ἀποδεικτικὸν τοῦ ὅτι εἰδοποιήθη νὰ ἐπιστρέψῃ, ἐξαιρουμένων ἐκείνων τῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα ἤθελον παρῆρταισθαι ὕστερον ἀπὸ ἐν ἱκανὸν διάστημα καιροῦ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης διακηρύξεως, ὥστε ν' ἀποδεικνύεται, ὅτι ἐγνώριζον τὸν ἀποκλεισμόν τοῦτον, καὶ τότε τὰ τοιαῦτα θέλουν κρατοῦνται, καὶ διευθύνονται εἰς τὸ ἀντικρὸν κριτήριον.

Τ'. Όσα πλοία σημαίας ούδετέρων Δυνάμεων ήθελον εύρεθώσιν εις τὰ ειρημένα αποκλεισμένα μέρη, έχουν την άδειαν να έξέλθωσιν άνενοχλήτως, χωρίς όμως να συνεπιφέρωσιν ιδιοκτησίας του έχθρου, έντός τριών εβδομάδων, άφ' ής ήμέρας παρήρσικαθη εκεί ή προσδιορισθείσα Έλληνική νηυτική δύναμις· παρελθούσης δε τής προθεσμίας ταύτης, όποιονδήποτε πλοϊον έξέλθη μετέπειτα, θέλει κρατείται και διευθύνεται και αυτό εις τό άνήκον κριτήριο.

Τό ύπουργείον τών ναυτικών θέλει κοινοποιήσει όπου άνήκει, και δημοσιεύσει διά του τύπου την παρούσαν διακήρυξιν.

Τῇ 14 Ὀκτωβρ 1824 Ναύπλιον.

Ο Πρέσβης Γ. Κουντουριώτης.
Ο πρ. γ. γρ. Π. Γ. Ρόδιος.

—Ο τόσον επιθυμητός από όλων τούς γησίους φιλοπάτριδος αποκλεισμός τών Καζελλίων τών Π. Πατρών και τής Μαυριάτου άπασασιση τέλος πάντων διά τής άνωτέρω διακηρύξεως τής Σ. Διοικήσεως.

Και κατά γην και κατά θάλασσαν ικανά δυνάμεις διαρίστησαν εις τό σωτήριον τεύτο έργον· εις τό έρχόμενον φύλ. θέλωμεν κοινολογήσει τά όνόματα τών πλειάρχων και τών στρατηγών, διαρισμένων διά τόν αποκλεισμόν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 89

Τῇ 1 Νοεμβρ. 1824.

Κερφέι 27 Ὀκτωβρίου.

Έχομεν βεβαίαν είδησιν, ότι ή γολέττα σταλμένη από την Έλληνικήν Διοίκησιν εις Λονδίνον, μέ την όποιαν είχε μισεύσει και ό κύριος Βλακίερος, έφθασεν εκεί την 30 Σεπτεμβρίου· αί είδήσεις περί τής λαμπρᾶς κατά την Σάμον πρώτης θαλασσίου νίκης τών Έλλήνων, τās όποιās αυτή έφερεν εις Λονδίνον, έκαμάν να ύψωθώσι τὰ Έλληνικά κεφάλαια (fonds) 5 τὰ εκατόν, και όλον ένα ακόμη να κλίνωσιν εις άναδασμόν. Η ρηθείσα γολέττα είχε καθημέραν ύψωμένην την Έλληνικήν σημαίαν της.

Είναι ήδη περίπου τριάντα ήμέραι, άφ' ότου έμίσευsen από Λονδίνου διά Ναύπλιον έν πλοϊον με πολεμοφόδια, και ακολουθώς ήτον να μισεύσῃ άλλο, με στρατιωτικάς ένδυμασίας διά τό τακτικόν, διευθυνόμενον παρομοίως εις Ναύπλιον.

Λονδίνον τῇ 30 Σεπτεμβρίου.

Αί τελευταίαι είδήσεις περί τών Έλληνικών θριάμβων, έγέμισαν τās έφημερίδας μας από άπειρα ύπερ και κατὰ, ώστε έπρεπε να ήναι άριστοι έφημεριδοαναγνώσται, διά να έννοήσωσι πολλάκις τὰ συγκεχυμένα νοήματα του ταχυδρόμου (έφημερίς Άγγλική) και τών λοιπών έφημερίδων τής αὐτῆς τάξεως.

Ο λαός (John Bull) έμελλε κατά την συνήθειάν του, να βάλῃ καὶ αυτός τό πιπέρι του, ή δριμύτης του όποίου έξησθήνει τοιοῦτον την γλώσσαν τινός Κ. R. . . d. . . ώστε με όλους τούς άγώνας τούτου του τελευταίου, αί Έλληνικαί όμολογίαι ήύξαναν μεγάλως.

Εδῶ (εις τό Λονδίνον), όπου όλα τὰ πολιτικά και έμπορικά στοιχεία έλκονται και άπωθούνται άμοιβαίως, είναι τάχα δυνατόν να κρίνῃ ό κόσμος καλήτερα παρά τὰ λοιπά μέρη περί τών Έλληνικών πραγμάτων; Ο Άγγλος ήξεύρει να δανείζῃ χρήματα, αλλά θέλει, ως καλός έμπορος, να ήναι ασφαλής. Άν δίδῃ, ως καλός πραγματευτής, και αν ήναι ευδιάθετος να δανείσῃ εκ νέου, πρέπει όμως, ώστε τό μέρος, όπου στέλλει τὰ χρήματά του, να μὴν είναι τό βάραθρον, τό όποϊον μόνον καταπίνει χωρίς να επιστρέφῃ, καθώς λέγει ό κύριος R. . . d. . .

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Κατά τās τελευταίας είδήσεις από Σάλωνα, μετά την διάλυσιν του έχθρικού στρατοπέδου τής Γραβιάς, ό μὲν Δερβίς πασσας έπέραsen εις Λάρισσαν· έμεινάν δε δύο ήμισυ χιλιάδες περίπου έχθροι εις Ζητούνι· ό σκοπός τούτων είναι βέβαια να ξεχειμάσουν εις αυτήν την πόλιν, ίσως διά να παραμονεύουν και τὰ πολεμικά μας κινήματα κατά τής Εύριπου· άλλ' όταν ή κατά τής Εύριπου έκστρατεία επιχειρησθῇ, έχομεν πολλούς τρόπους να την κάμωμεν με επιτυχίαν, χωρίς να φοβηθώμεν την έχθρικήν δύναμιν του Ζητουνίου, ή όποία από άλλο μέρος δὲν ήμπορεῖ να ενεργήσῃ εις την Εύριπον παρά από τό φρούριον του Μπαμπά.

Την παρελθούσαν τρίτην (τῇ 28 Ὀκτωβρ.) έφθασεν ένταῦθα ό παραστάτης ταύτης τής πόλεως, λαβών την άδειαν παρά του σεβαστοῦ Βουλευτικοῦ διά να έλθῃ να διατάξῃ τās οικιακάς του υποθέσεις.

Πλήρης εύγνωμοσύνης και χαρᾶς βλέπει την σήμερον ό Έλληνικός λαός την σεβαστήν Διοίκησιν κινουμένην από καθαρόν και άδολον πατριωτισμόν, και λαμπρύνουσαν τό νέον τοῦτο στάδιον με την ειλικρινή της άφοσίωσιν εις τās θεμελιώδεις αρχάς του πολιτικού μας συντάγματος.

Τοιοιουτρόπως ένδίδουσα εις τās εύχάς και θελήσεις τών συμπολιτῶν, οὔτινες ικανά ήδη έντροφώσιν εις τὰ εκ του πολιτικού συντάγματος προϋποσχεθέντα αγαθά, ή Διοίκησις θέλει άποκτήσῃ νέα δικαιώματα εις την εύγνωμοσύνην και αγάπην των.

Μόλις άνέτειλεν ή πολυεύκτος εκείνη ήμέρα, ήτις υπήρξε μάρτυς τής έλευθερίας τής πατρίδος, και τής φυγῆς του άτάκτου βαρβάρου, και άμέσως διά μιάς προκύπτουσιν εις τό μέσον αί πλέον φιλαλεύθεροι διατάξεις.

Με τοιαῦτα λοιπόν φρονήματα άχυρομένης ούσης τής Διοικήσεως, τό πολιτικόν μας σύνταγμα θέλει υπερισχύσει κατά τής άσθενούς λύσσης τών φατριών, καθώς αὐτὰ τὰ φοβερά φρούρια, τὰ όποια άκοδομημένα επάνω εις άπορόητους βράχους, και περιτριγυρισμένα από άκαταμαχήτους προμαχώνας, άνδίστανται άκλονήτως εις τās επιδρομάς του έχθρου.

Ο τύπος έλευθερωθείς από πᾶν είδος δουλείας, θέλει είσθαι ή βεβαιότερα έγγύησις τής έλευθερίας του κοινού, ή λαμπράς και του έθνους και τής Διοικήσεως· θέλει κατασκοπεύει, ως Άργος άδύπνος και πολυόμματος, όλα τὰ στρεβλά τών φατριών διαβήματα· θέλει τās ακολουθεῖ μέσα εις τόν λαβύρινθον τών σκανδαλοποιών περιπλοκῶν των, και ανακαλύπτει τούς παραξίαις, καθώς και τούς σκοπούς και τās έλπίδας των.

Πᾶσα συνταγματική διοίκησις επιστηρίζεται εις την κοινήν γνώμην. Εὰν ό τύπος ήναι περιορισμένος, διά τίνος άλλου μέσου λοιπόν θέλει φανερούται ή κοινή γνώμη;

Η νέα αὐτή δύναμις, επιστηριζόμενη κατά την άνεπαίσθητον κίνησιν της, επάνω εις τόν καιρόν και τόν όρθόν λόγον, υπερινκᾶ πᾶσαν αντίστασιν, ύποσκάπτει και άνατρέπει τὰ ήθη και έθιμα, τὰ όποια είσήξεν ή βάρβαρος και άπαιδευτος τών Ὀθωμανῶν διοικήσις, και τὰ έποία έφ' όσον επικρατούσιν, αδύνατον είναι να συντελέσωσιν εις τό κοινόν συμφέρον.

Η δύναμις αὐτή μας χαρίζει προσέτι την άκαταγώνιστον βοήθειάν της, όπόταν πιστοί εις τούς όρκους μας, υπερασπίζωμεν τό σύνταγμα, τὰ δικαιώματα και την έλευθερίαν του έθνους.

Αν ποτε λησμονήσωμεν τὰ χρέη μας, άμέσως ή κοινή γνώμη μας πολεμεί και μά; καταδιώκει, ή δε δύναμις μας κλονεῖται και πίπτει. Τό άποτέλεσμα του περιορισμοῦ του τύπου υπήρξε πάντοτε ή δουλεία και δυσπραγία τών έθνῶν· άλλ' όταν άπαλλαγῇ από τὰ εμπόδια, ό τύπος τότε όχι μόνον εκπλήττει τούς ύπουργούς τής εξουσίας διά τής ήθικῆς άπειλῆς του λόγου, τόν όποϊον έχουσι να δώσωσιν εις τό κοινόν, αλλά προσέτι τούς επανάγει εις την όδόν των χρεῶν των διά του σωτηρίου χαλινού τής δημοσιεύσεως.

Αλλά την μὲν έλευθερίαν του τύπου εύχόμεθα· έμμεθα δε πολλά μακράν του να θέλωμεν, ώστε να μένωσιν άτιμώρητα τὰ διάφορα άτοπήματα, όσα δύναται τις να πράξῃ διά τής καταχρήσεως τής τοιαύτης έλευθερίας. Ο θεός να μάς φυλάξῃ από του να φρονήσωμεν ποτέ τό τοιοῦτον· απ' έναντίας διατεινόμεθα, ότι είναι χρεία νόμων, και νόμων μάλιστα θετῶν περὶ τής έλευθερίας του τύπου. Είναι αληθές, ότι ή έλευθερία αὐτή άρμόζει μόνον εις έθνος έλεύθερον, άλλ' είναι χρεία, ώστε ό νόμος να χαλινώῃ εκείνους, εἴτινες θέλουσι να κάμωσι κατάχρησιν τών εκ του τύπου αγαθῶν, εἴτε δυσφημοῦντες αγαθούς πατριώτας, εἴτε αντίβαινοντες εις καλὰς διατάξεις, μολονότι και οι πατριώται οὔτοι, και αἱ διατάξεις αὐται είναι ή τιμή και ή δόξα του γένους.

Δὲν είναι χρεία Κηнсόρων (Censeurs), δὲν είναι χρεία περιορισμῶν· άλλ' είναι χρεία ενός θετοῦ νόμου περί του τρόπου τής έλευθερίας του τύπου.

Παρακαλούμεν την σεβαστήν Βουλὴν να συσκεφθῇ μετ' επιστασίας περί του τύπου, και να θεσπίσῃ νόμον θετὸν και έθνικόν περί ταύτης τής υποθέσεως, ήτις είναι μί' από τās πλέον ισχυράς βάσεις τής ήμετέρας έλευθερίας.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 90

τῇ 9 Νοεμβρ. 1824.

Εκ του στρατοπέδου του Αιετιῦ. Την 30 Ὀκτωβρ. 1824· διά του κυρίου Γ. Πρασίνου, Επαρχου Σηρομέρου και Βονίτζης.

Χθές ήλθε γράμμα προς τόν έδῶ στρατηγόν μας (Τζόγκαν) διαλάμβανον, ότι εις την Άθωνίαν επείρσεσεν αἱ διχόνοιαι και άκαταστασία, και ότι έτι μάλλον θέλουν αύξήσει διά την άναφάνησιν του υιού του Βελή-πασσα, όστις άνελπίστως έφθασεν εις Λάρισσαν μετά του Αθανασίου Βάγια, του Μανθούλη και τής κυρᾶς Βασιλικῆς. Ο μὲν Αθανάσιος Βάγιας ήλθε, λέγουσιν, και εις τὰ Ιωάννινα· ό δὲ Μανθούλης, μόλις φθάσας εις Λάρισσαν, άνεχώρησεν άμέσως μετ' Ατάρην εις Καρδανσαράν, όθεν ό Όμέρ-πασσας έστειλεν ανθρώπους επίτηδες κατά του Κώστα γραμματικού του (πρώην γραμματικού του Αλή-πασσα), τόν όποϊον και έφερον δέσμιον εις Καρδανσαράν, εύρόντες, ως λέγουσιν, εις αυτόν μεγάλην ποσότητα χρημάτων εκ τών Αληπασικῶν.

Οι εις Καρδανσαράν μετά του Όμέρ-πασσα Τούρκοι είναι μόνον περίπου δύο χιλιάδες, και όλοι έντρομοι, εις τρόπον ώστε οι σημαντικώτεροι εξ αὐτῶν κοιμῶνται την νύκτα εις πλοιάρια, μελετώντες κατ' αὐτὰς τās ήμέρας ν' άναχωρήσουν πανστρατιᾷ, και ό μὲν Όμέρ-πασσας θέλει ξεχειμάσει εις Πρέβεζαν, ό δὲ Αχμέτ-πασσας εις Άρταν.

Πολλά περίεργος είναι τῶντι ή τόσον άνέλπιτος επιστροφή των ύποκειμένων τούτων. Μέχρι τῶδε άγνοούμεν τόν σκοπόν των, και ποία άλλα προηγήθησαν· τινὲς συμπεραίνουσι με όπωσὺν πιθανόντα, ότι κατέπιασαν τόν Σουλτάνον να τούς έλευθερώσῃ, επί ύποσχίσεως να άνακαλύψωσι τούς κρυπτομένους θησαυρούς τής άλπισσικῆς εὐκογενείας, εκ τών οποίων, ως είναι γνωστόν, ολίγοι ή δι' όλου επήγαν εις τό θησαυροφυλάκιον του Σουλτάνου.

Ἀπεδείξει τοῦ ὅτι τὸ χρηματικὸν τοῦτο δόλωρ συνήρτησεν εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν εἰναι ἢ κατὰ τοῦ ἁπλοῦς γραμματικοῦ καταδρόμῃ, καθὼς ἀνωτέρω εἰπόμεν ὅπως περὶ ὧν καὶ ἂν ᾖται, ὁ ἐρχόμενος τοῦ υἱοῦ τοῦ Βελή-πασσα ἀναμφισβήτως θέλει γίνοιτο πύργος ἐκ τῶν ὧν, καὶ ἡ εἰς δύο μέρη τὴν σήμερον διηρημένη Ἀλβανία, μετ' αὐτὸν πάλιν θέλει διαιρεθῆ εἰς τρία. Ἰσχυρίζομαι ὅμως, ὅτι ὁ ἔχγων τοῦ Ἀλ-ῆ πᾶσα δὲν θέλει ποτὶ λησμονήσῃ, ὅτι χρεώσται εἰς τὸν Σουλτάνον τὰ τόσον πρόσφατα δυστυχήματα τῆς εὐκλεινείας τοῦ.

Μισολόγιον τῇ 4 Νοεμβρ.

Χθὲς ἐβράσαν τέλος καὶ τὰ περιμενόμενα ἄλλα πέντε Ἑλληνικὰ πλοῖα, ὑπὸ ναύαρχον τὸν Κ. Γιάννην Κούτσιν, διωρισμένα εἰς ἀποκλεισμόν τῶν Π. Πατρῶν. Ἀντήχησεν ἀμέσως ὁ Καλυδώνιος κόλπος ἀπὸ συνεχῆ ἐκ-
πυρσοκρότησιν κανονίων, τῶν ὁποίων ὁ βαθυκότος ἤχος ἦτον, εἰς μὲν τὸν φοροδετὴ ἰχθρὸν, τοῦ ὅσον οὐ-
πω ἐξολοθρευμοῦ μου προμήνυμα, εἰς δὲ τὰς ψυχὰς τῶν ἐνθουσιασμὸν πνύοντων ὁμογενῶν, κοινῆς ἀγαλλιᾶσεως σύνθημα.

Ἡ σταυροφόρος σημαία, κυματούμενη ἐπάνω εἰς τὰς κορυφὰς τῶν Χριστιανικῶν πλοίων, ἐφαίνεται, τρόπον τινά, πετώσα εἰς τὸν αἶρα, καὶ διευθυνομένη εἰς τὰ παλαιὰ τῆς σημαιοστάσια, εἰδείκνυε τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα ὁ βέβηλος πύξ τοῦ βρεβάρου καταμαίνει μίαν ἥδη ὅλην ἑκατονταετηρίδα καὶ ἐπέκεινα, καὶ ὅπου ἐντὸς ὀλίγου μέλλει πάλιν ν' ἀνυψωθῇ ἐπάνω εἰς τοῦ ἰχθρῶ τὰ ἐρείπια. Μὲ τοιοῦτους αἰσίους οἰωνούς, καὶ περιπλέον διὰ τῆς ἐμφρονος διατόξεως τῆς σεβαστῆς Διαικίσεως, μὲ τὴν γενναίαν ἀπόφασιν, τῶν διὰ ξηρᾶς στρατηγῶν καὶ στρατιωτῶν, καὶ μὲ τὸν γνωστὸν τῶν θαλασσιῶν μας ἡρωϊσμόν, δύναται τις νὰ εἰλήσῃ, ὅτι μὲ τοῦ ΘΕΟΥ τὴν ἀντίληψιν, ὁ ἰχθρὸς ἀπελπισθεὶς ἀπὸ πᾶσαν βοήθειαν, καὶ ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν τὸς ἄλλα παραδείγματα, ἡ θέλει προλάβῃ τὸν ὀλεθρὸν τοῦ διὰ συνθήκης τινὸς πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς τοῦ, ἡ θέλει γενῇ παρανάλωμα τοῦ πυρός, καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ῥομφαίας.

Εἰδήσεις ἐκ τοῦ στρατοπέδου Ἀκαρνανίας. Τῇ 4 Νοεμβρ. Διγεγί.

Σήμερον οἱ ἄνθρωποι τοῦ χιλιάρχου Ἀναγνώστῃ Κιργιζιάνη ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τοῦ καρτέρι, τὸ ὁποῖον ἔκαμαν τριγύρω εἰς Καρβανσαράν, ἔφεραν ἓνα Μωαμεθανὸν Ἀλβανόν, καὶ ἓνα Χριστιανόν, καὶ τοὺς δύο Μπερα-
εινούς, τοὺς ὑποίους ἐπίασαν μὲ τέσσαρα ἄλογα. ὁ Μωαμεθανὸς ἦτον δοῦλος ἐνὸς ἀγᾶ ἀπὸ Μαλακάστραν, χωρίον Μπερατίου καὶ φανερώνει τὰ ἀκόλουθα.

Ὅτι ὁ Χασάν-Μπέης Βρυῆνης ἀνεψιὸς τοῦ Ὁμέρ-πασσα, ἀφ' οὗ ἐπέστρεψεν ἄπρακτος ἀπὸ Βέρβοιαν, ὅπου διὰ τὸν ἀπομακρύνῃ ὁ θεὸς τοῦ τὸν εἶχε στείλει μὲ παραγγελίαν νὰ κυβερνήσῃ τὰ ὑποστατικά καὶ χωρία τοῦ, πλὴν δὲν τὸν ἐδέχθησαν οἱ κάτοικοι, ἐνώθη μὲ τοὺς Μπερατινοὺς, καὶ οὕτως ἐκυρίευσεν τὸ Μπεράτι, τὸ ὁποῖον ἤδη κρατεῖ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ, ἀντιπολεμῶν μὲ τὸν υἱὸν τοῦ Ὁμέρ Πασᾶ, ὅστις εὐρίσκεται εἰς τὸ κά-
στρον τοῦ Μπερατίου ὁμοῦ μὲ τὸν υἱὸν τοῦ Ἁγίου Βασίλειου — ὅτι ὁ Ἁγὸς ὅστις ἐπῆγε νὰ καθυποτάξῃ τὰ πράγματα, καὶ εἶχεν ἐμβαίει καὶ μέσα εἰς τὸ κάστρον, καὶ ἀντάμωσεν τὸν υἱὸν τοῦ διαβόλου ἀγῶνιστος ἀπὸ τὴν πό-
λιν τοῦ Μπερατίου, ἐπέστρεψε πρὸ ἡμερῶν ἄπρακτος εἰς Καρβανσαράν.

Ὅτι ὁ Σιλιχτάρ-πόδας ὅλον ἓνα εὐρίσκεται εἰς ἀλληλομαχίαν μὲ τὸ μέρος τοῦ Ὁμέρ πασσᾶ, καὶ οἱ σταλέντες διὰ τὸν συμβιβασμὸν δὲν ἐκα-
τόρθωσαν τίποτε, ἐπειδὴ ὁ Ὁμέρ πασσας ἔχασεν ὅλην τοῦ τὴν ὑπόληψιν εἰς Ἀλβανίαν.

Ὅτι οἱ διάφοροι ἀγάδες τῆς Τζαμουριᾶς εἶναι ἤδη ἀνεξάρτητοι, καὶ καθ' ἑνὰς εἰς τὸ μέρος τοῦ ἐκυρίευσεν καὶ ταῖς δουγάναις καὶ τὰ λοιπὰ δημόσια εἰσοδήματα.

Ὅτι ἀκόμη δὲν ἔγινε γνωστὴ εἰς τὸ στράτευμα τοῦ Καρβανσαρά οὔτε ἡ διάλυσις τοῦ στρατοπέδου τοῦ Δερβίς-πασσα, οὔτε ἡ ἵστα τῶν ἰχθρῶν στόλων, ἀλλ' ἀκόμη τρέφονται οἱ μικροὶ μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι καὶ ὁ Δερβίς πασσας ἐπιμένει νὰ διαβῇ εἰς Ναύπακτον, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Μεχμέδ Ἀλῆ θέλει ἔλθῃ μὲ τὸν στόλον τοῦ εἰς Π. Πάτρας καὶ ἐκ τούτων βλέπει τις μὲ πόσῃ μυστικότητῃ φυλάττουν οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ἰχθρικοῦ στρα-
τεύματος ὅσας εἰδήσεις κρίνουν ἐπιβλαβεῖς εἰς τοὺς σκοπούς των.

Τὰ αὐτὰ μαρτυρεῖ καὶ ὁ Χριστιανὸς Ἀλβανός. Καὶ οἱ δύο οὗτοι αἰχ-
μάλωτοι, καὶ τὰ τέσσαρα ἄλογα ἐστάλησαν πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντὴν εἰς Ἀνατολικὸν, καὶ ἐμαρτύρησαν καὶ ἐκεῖ τὰ ἴδια.

Αὐταὶ αἱ εἰδήσεις βεβαιώνονται καὶ ἀπὸ ἄλλα μέρη.

Κύρια συντάκτα τῶν Ἑλ. Χρονικῶν.

Καὶ ἐν ᾧ τὰ πράγματα ὅποιασδήποτε ἐπικρατείας τρέχουν τὸν συνήθη καὶ εἰρηνικὸν δρόμον των, δὲν λείπουν ὅμως πονηροὶ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ διαφόροις προφάσεσι κατορθύνουν νὰ ἀπατοῦν τοὺς διοικοῦντας, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν πλεονεξίαν των· δὲν εἶναι λοιπὸν παράξενον, ἐὰν παρόμοιοι ἄνθρωποι ἐπαρρησιάζονταν καὶ εἰς τὴν σημερινὴν ταραχὴν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, ὑποσχόμενοι φούρους καρδέλλια κατὰ τὴν πα-
ροιμίαν, τῇ δὲ ἀληθείᾳ ἀποβλέποντες μόνον καὶ μόνον εἰς ἴδιον ὄφελος. Ἐὰν εἶναι τούτου τοῦ κόμματος καὶ ὁ κύριος κόμης Devintz ἡμπορεῖ νὰ συμπεράνῃ ἔλαστος ἀπὸ τὰ κάτω περὶ αὐτοῦ ἀνέκδοτα.

Ἐγὼ δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐπομένως μὴδὲ ἔχθρα, μὴδὲ φι-
λία ἡμπορεῖ νὰ λάβῃ ἐπὶ ῥόδιον εἰς τὴν διήγησίν μου· ὁ τρόπος μὲ τὸν

ὁποῖον ἐμφανίσθη ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος κάμνει πολ-
λὰ πιθανὰ τὰ κατωτέρω, τὰ ὁποῖα ἤκουσα ἀπὸ ἀξιόπιστους ἄνδρας, καὶ, χρεῖας τυχοῦστος, ἡμπορῶ νὰ τοὺς ὀνομάσω ἐνώπιον συνετῶν ὁμογενῶν, διότι δὲν ἤξεύρω ἐὰν θέλουν νὰ δημοσιεύσῃ τὰ ὀνόματά των.

Εἰς ὁμογενὴς κατήντησε εἰς Λονδίνον· τὸ ὄνομά του ἔκαμνεν ἐκεῖ ἐντύ-
πωσιν· ὅθεν ἐσπευσεν ὁ Devintz διὰ νὰ κάμῃ τὴν γνωρίαν του, τὸν ἐπροσκάλεσεν εἰς πλουσίαν τράπεζαν, καὶ ἀπόρτησεν ὁ καλεσμένος διὰ τὴν πολυτέλειάν τῆς· ἔπειτα τῷ ἐπρόβαλε νὰ συνεγίσθῃ εἰς τὴν διαπραγμά-
τευσιν δανείου· ὁ ὁμογενὴς, μ' ὅλον ὅτι ἔπρεπε τὴν σαμπάνιαν τοῦ, ἀπεκρίθη ὅτι δὲν εἶχε χαρακτηρισμὸν δημοσίαν, καὶ ἐπομένως δὲν ἡμποροῦσε νὰ ἀνα-
κατωθῇ εἰς παρόμοιον ἐπιχείρημα. ἔπειτα ὁ κύριος Κ. Devintz, ἀπελ-
πισθεὶς ἀπὸ ἐθνικὸν δάνειον, ἐνώθη μὲ διαφόρους μωροὺς Κυπρίους, καὶ ἐδοκίμασε νὰ ἀνοίξῃ Κυπριωτικὸν δάνειον· ἡ διήγησις τούτου ἔκαμνεν ἄλ-
λο ὑποκείμενον σημαντικὸν νὰ μᾶς εἰπῇ, ὅτι γνωρίζει τὸν ἀνωτέρω, διό-
τι ἐπαρρησιάζοντο ποτὲ εἰς Κωνσταντινουπόλιν καὶ ἐπρόβαλε νὰ ἀποσπά-
σῃ τὸ Μαυροβούνιον (Montenegro) ἀπὸ τὴν Ῥωσικὴν ἐπὶ ῥόδιον, ἐὰν ἡ Ὀθωμανικὴ Πύρτα τὸν ἐγνώριζεν ὡς Βασίλεως, ἡ Ὀσπιτὰρην τοῦ Μαυρο-
βουνίου. Ἡ Πύρτα ἔδωσε προσηγὴν εἰς τὰ προβλήματα τοῦ, ἀλλὰ δεχθεῖ-
σα σφοδρὰν ὀπίσταν ἀπὸ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσικὴν πρεσβίαν, τὸν ἐπρόσταξε νὰ ἀναχωρήσῃ· μοὶ κακισφαιίνεται ὅτι δὲν ἐθυμούμαι τὴν ἐποχὴν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει βραδουργιῶν τοῦ ὑποκειμένου τούτου· ἀπὸ τὴν ἰδίαν πηγὴν ἔμαθα, ὅτι ἐπαρρησιάζοντο ποτὲ εἰς τὴν φυγαδευμέ-
νην βασιλικὴν φαμηλλίαν τῶν Γαλλικῶν Βουρβόνων καὶ ὑπεσχέθη νὰ στρα-
τολογήσῃ Σκλαβούνους, πολεμήσοντας ὑπὲρ τῆς βασιλικῆς φαμηλλίας· μετὰ τὴν ἀνάστασιν τούτης ἐπαρρησιάζοντο ὁ Κ. Κόμης Devintz, καὶ ἀπαίτησεν ἐπικύρωσιν διπλώματος στρατηγοῦ, καὶ ὅσα ἔξοδα ἔκαμνεν εἰς τοὺς Σκλαβούνους τοῦ, οἱ ὁποῖοι δὲν ἤξεύρω ἐὰν ἠώθησαν ποτὲ, καὶ ἐὰν ἐπραξαν τίποτε· ὑπὲρ τῶν Βουρβόνων· ἡ βασιλικὴ τῆς Γαλλίας Διοίκησις, δὲν ἤξεύρω ἐὰν ἐγνώρισεν εἰς αὐτὸν τὸν βαθμὸν στρατηγοῦ· τῷ ἔδωκεν ὅμως χρήματα καὶ τὸν ἐπρόσταξε νὰ ἐκβῇ ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, καὶ ἐκτοτε, νομίζω, ἐτέραςεν εἰς Λονδίνον.

Ἰδοὺ ποῖα καὶ πόσα ἤκουσα περὶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου· οἱ ἐν τοῖς πρά-
γμασιν ἂς κάμουν τὴν πρέπουσαν κρίσιν.

Ἐκ Ζακύνθου. 4. Νοεμβρ. 1824.

Ὁ πρὸς εἰς τὰς πρεσβ. Ζ. Ζ.

Διατριβὴ Ἀνωρύμου.

Πᾶς ἄνθρωπος ἀτομικῶς, καὶ ἐν γένει πᾶσα κοινωνία ἀνθρώπων, τεί-
νουσιν ἐκ φύσεως εἰς τὴν ἰδίαν εὐδαιμονίαν, καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ἰδίας ὑπάρξεως. Ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ἐξαιρέτως ἐπλασεν ὁ δημιουργὸς θεός, ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συνιστάμενον, ὀφείλει ἀναγκαίως νὰ θερα-
πεύσῃ δύο ἀναγκῶν εἶδη· ἀνάγκας τῆς ψυχῆς, καὶ ἀνάγκας τοῦ σώματος· καὶ τὰς μὲν ἀνάγκας τοῦ παχυλοῦ σώματος, πάλιν διὰ παχυλῶν μέσων τὰς ἀναπαύει, τὰς δὲ τῆς ψυχῆς, ἀφθάρτου καὶ ἀδλου οὐσης, μὲ μόνην τὴν θεωρίαν καὶ τὴν τῶν πραγμάτων γνῶσιν δύναται νὰ εὐχαριστήσῃ. ὡς ζῶν ἀπλοῦν θεωρούμενος, ἔχει καὶ ὁ ἄνθρωπος μίαν τινὰ ἐσωτερικὴν καὶ περιοδικὴν τάσιν, καὶ ταύτην ὁμοίως ἔχουσι τ' ἄλλα ζῶα, ἥτις τὸν κάμνει νὰ τείνῃ εἰς ζήτησιν καὶ εὐρεσιν τῶν ἀναγκαίων μέσων πρὸς ἐκ-
πλήρωσιν τῶν φυσικῶν ἀναγκῶν τοῦ, ταύτην δὲ ὀνομάζουσιν οἱ φιλόσο-
φοι ἐν στικτὸν, αὐτοματισμὸν, φυσικὴν ῥοπήν· ὡς δὲ λογικὸς, ἔχει μίαν ἄλλην τινὰ διαρκῆ, ἐπίμονον καὶ πάντοτε αὐξοῦσαν δύναμιν, ἥτις τὸν φέρει διὰ τῆς θεωρίας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ψυχικῶν τοῦ δυνάμεων, καὶ αὕτη ἡ δύναμις ὀνομάζεται ὁρεξις τοῦ εἰδέναι. Διὰ τοῦτο, λέγει ὁ περιπατητικὸς, πάντες ἄνθρωποι φύ-
σει τοῦ εἰδέναι ὁρέγονται· ὁρεῖται ὅτι, τείνουσιν εἰς τὸ νὰ πλατύνωσι τὴν σφαῖραν τῶν ἰδεῶν των. Ἡ ἀλήθεια αὕτη εἶναι τόσον ἀναιρέτητος, ὥστε δὲν εὐρίθῃ ἀπὸ πλάσεως τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἰς, ὅ-
στις δὲν ἠσθάνθη τοῦτο τὸ ἀκαταμάχητον τῆς φιλομαθείας κράτος. Ἀπό-
δειξις δὲ τούτου, ἡ φυσικὴ ἐκείνη περιέργεια, τὴν ὁποίαν ἐπὶ πλέον ἡ ἔλαττον ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι, κατ' ἄλλα καὶ ἄλλα, καὶ μάλιστα εἰς τὴν γνῶσιν τῶν ὧν πραγμάτων προσεχῶς καὶ ἀμέσως ἀναφέρονται εἰς τὴν αὐτῶν συντήρησιν. Καὶ τῶντι, τί ἄλλο ἐστίμασιν ἡ ἀλληγορία τῶν Σειρήνων, παρὰ τὴν ἀπεριόριστον ῥοπήν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ νὰ μανθάνῃ καινοφανῆ πράγματα;

• Νῆα κατὰσθησον, ἵνα νεωτέρην ὦπ' ἀκούτης. (Ἔπεται ἡ συνέχ.)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ.

Διγίμα.

Γεννήθηκα πρεσβύτερος ἀπὸ τοὺς ἀδελφεοὺς μου,
καὶ εἰς τὰς συνειδήσεις μας, τοὺς ἔχω ὁπαδοὺς μου·
Εἰς τὸ μεσαίτατον οἶκόν τοῦ οὐρανῶν σημαῖον,
ματὰ δαστέρων καὶ λαμπρῶν σωματίων οὐρανίων.
Ἐκεῖ φυλάττω πάντοτε, ὡς εἰς τὸν ἐπιστήμιον,
τρεῖς ἀδελφεοὺς ἐκ δειῶν, καὶ τρεῖς εἰς εὐανόμων.
Ἐγὼ βεβόησα πολὺ τὸ πᾶν διὰ νὰ γένην,
ἂν λείψω, ἀσχημάτιστον καὶ ἀτελὲς· θά μείνῃ.
Μὲ ἔχων δ' οἱ βασιλεῖς στολὴν εἰς τὸν λαμῶν των,
καὶ δ' οἱ αὐτοκράτορες ἐπὶ τῶν κορυφῶν των.

Α'.

Εἰμὶ ἀρχὴ τῆς ἀρετῆς καὶ πάσης τῆς καλῆς,
καὶ μάστιγι ἀνυπόφορος τῆς πρώτης ἡλικίας.
Φιλοτιμηθεὶς, ἀνθρώπε, ἀγλήγορα νὰ μ' εὐρῃς,
ὅτι εἰ νομίσεις ἀμαθῆ, καθὼς δὲν μὲ ἡξίωσεις.
Περὶ ἐμοῦ καὶ τοὺς βωβούς, ἀνίσως ἐρωτήσης,
τὸ θνομά μου νὰ εἰπῇς ὅτι τοὺς παρακινήσης.

Πεινῆτης τοῦ αἰνίγματος τοῦτου εἶναι ὁ φιλεργιστάτος Κ. Ι. Ρίζος (α) ἐξάδελφος τοῦ Κ. Γ. Ρίζου τοῦ καὶ Νεοϋλοῦ.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, Κ. Ρίζος, τὸν ἐπιπλέον γνωρίζουσι καλλίστα καὶ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ αἱ Μεσοβαί, ἐνὸς εἰς τὴν βασιλίαν τοῦ πολυμαθείαν καὶ τὴν ὄντως σπανίαν ἀρετὴν του, μίαν τινὰ φυσικὴν ῥεπὴν εἰς τὴν στιχυργίαν. Ὅχι μόνον ματίφρασε τὰς ἀξιολογώτερας τραγωδίας μὴ ὅσας νημάται τὸ Γαλλικὸν θέατρον, ἀλλὰ καὶ ἔγραψε διὰ στίχων διάφορα πονήματα ἴδια, ἅτινα διὰ τὴν γλαφυρότητα, διὰ τὴν καλλιτέλειαν, διὰ τὴν καλλιέργειαν, καὶ πρὸ πάντων διὰ τὰ νοήματα, καὶ διὰ τὸ ἀπαρτίζοντο ἐκείνου τῆς ἐκφράσεως τὸ τὸσον ἐμφυτον εἰς αὐτὸν, εἶναι ἀξίον ἀποδείξωσι καὶ τὴν εὐφυϊαν τοῦ ἀνδρός, καὶ τὴν πρόδον τῆς ὁμοιοκαταληκτοῦ ἀπλοῦς καὶ στιχυργίας. Ὁ τρόπος, τὸν ὅποιον μετέλθεν ὁ ῥηθεὶς Κ. Ρίζος, εἶν' ἐκείνος, τὸν ὅποιον εὐχόμεθα ν' ἀκολουθεῖν πάντας, ὅσοι διὰ τῶν πονημάτων τὸν σκοπὸν ἔχουσιν ὅχι μόνον νὰ εὐξωσι τῶν ἀρεσάτων τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ καὶ νὰ καθιέρωσι τὴν γλῶσσαν τοῦ ἔθνους. Ὁ Κ. Ρίζος, ἀποφύγων ἐκ συστήματος τοὺς χονδρεῖς ἐκείνους καὶ συνθεῖς σολομοβαρβαρισμοῦ, μετεχειρίσθη πάντοτε ἀνθηρὰς λέξεις καὶ καταλλήλους, χωρὶς ποτὶ νὰ φανῇ μὴτε σκοτεινός, μὴτε δύσληπτος εἰς τὰς ἐκφράσεις του. Ἐάν ποτε, καθὼς ἐλπίζομεν, αἱ μεταφράσεις καὶ τὰ πονήματά του ἴδωσι τὸ φῶς τοῦ τύπου, εἰμάρθα βέβαιον ὅτι ἡ ἐπίκρισις τοῦ κεινοῦ θέλει δικαιώσει τὴν περὶ τοῦτου κρίσιν μας. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἄλλο κα' ἔστιν, κατὰ δυστυχίαν, δὲν ἔχομεν ἀνὰ χεῖρας, εἰμὴ τὸ ἀνωτέρω αἶνιγμα, τὸ ὅποιον εἶναι τοσοῦτον μάλλον ἀξιοπεριέργον καθ' ὅτι εἶναι, καθὼς βεβαίως τὸ ἡξίωρομεν, γέννημα αὐτοσχιδίου καὶ ἀπρομαλίστου τοῦ εὐφυοῦς νόου του, τὸ ὅποιον ἐκ τοῦ προχείρου εὐνταξεν, ἀσταυρόμενος δι' αἰνιγμάτων μετὰ τῶν ἀναγνόντων καὶ ἀξίων ἀναγνόντων τοῦ Κ. Γ. Γρηγορίου καὶ Κωνστ. Σούτζου, τῶν ἤδη σπουδαζόντων εἰς τὰ Παρίσια καὶ πολλὰ ὑποσχόμενος διὰ τὰς μέχρι τοῦδε θαυμαστικὰς προόδους των, καὶ τὸν περὶ τὰ καλὰ ἀπεριόριστον ζῆλόν των. Νομίζομεν χρὴς μας τὸ νὰ ἐπισφραγίσωμεν τὴν περὶ τοῦ Κ. Ι. Ρίζου λόγον μας, προσθέτοντες τὸ ἔσχατον σήμερον εἰς τὸ παρὸν μας σύντομον ἀπεικόνισμα τοῦ υποκειμένου του, ἐκπαινοῦντες, κατὰ τὸ πρέπον τὴν ἀκκενὴν προθυμίαν, ἣν ἀπ' ἀρχῆς κατέβαλε καὶ καταβάλλει διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων του. Ὁ πρωτότοκος υἱὸς του (β), αὐτόχρομα ἐμαγείων τῶν ἀρετῶν τοῦ πατρὸς του, καὶ μάλιστα δωδεκαετῆς τὴν σήμερον, ὑστερὶν ἀπὸ διαφόρους ἄλλας γνώσεις, ἐξ ἑν συγκροτεῖται ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν του, ἔχει φαίνεται, πατροπαράδοτον τὴν εἰς τὴν στιχυργίαν ῥεπὴν ὁ χαρίστατος: οὗτος νέος ματίφρασε διὰ στίχων, τὸσον καλὰ τὸν Μωάμεθ τοῦ Βολταίρου, ὥς ἐκρὺ παρὰ πάντων ἐκρίθη ἀξία παραστάσεως ἡ μεταφράσις του, ἐπαρρησιάζη τέλος τὸν παρελθόντα χρόνον, μὴ ἐπανειλημμένους χειροκροτήσεις, καὶ εὐφροσύνας πάντων τῶν θεατῶν.

Εἴθε νὰ ἀναφαίνοντο πολλοὶ τοιοῦτοι πατέρες, καὶ πολλοὶ τοιοῦτοι υἱοὶ! Βεβαίως, τὸν καθ' ἓνα, ὅτι ἡ ἀριτὴ ἦδεν εὐραὶ ἀμέσως τοὺς πανηγυριστὰς τῆς.

Ταύτην τὴν στιγμήν ἐλάφομεν τὴν χαροπὴν εἰδήσιν, ὅτι τὸ ἐν Καρδανασαῖ ἐχθρὸν στρατεύματιν διελύθη, καὶ ὡς αὐθιγὰ ἐπιδύμεν νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν μετὰ βεβαιότητος.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 91 Τῇ 8 Νοεμβρ. 1824.
Στρατεύματιν Ἀκαρνανίας Ἀγιοβίτι τὴν 7 Νοεμβρίου.

Κατὰ τὰς 6 τοῦ παρόντος μηνὸς περὶ ὄρθρον βαθὺν ἀνεχώρησαν τέλος πάντων οἱ ἐν Καρδανασαῖ, πρὸ τριῶν ἡδὴ καὶ ἐπέκεινα μνηῶν στρατοπεδευμένοι ἐχθροὶ αἱ προφυλακαὶ τοῦ χιλιάρχου Καραγιάννη, βλέπουσαι τὰς φλόγας ἀναδιδόμενας ἀπὸ τὴν πυρπόλησιν τῶν ἐχθρικών καλυβίων, δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τοῦ νὰ εἰδοποιήσωσι τὸν ἀρχηγὸν τοῦ γενικ. στρατοπέδου εἰς Αἰγιοβίτι.

Βιολονότι διὰ τῶν κατὰ καιροὺς λειποτακτησάντων ἦτον ἡδὴ γνωστὸν εἰς τοὺς ἡμετέρους, ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἔμελλε ν' ἀναχωρήσωσιν ἐντὸς τοῦ παρόντος μηνός, ἐπειδὴ ὅμως ἀμφιβάλλετο, ὅποιον ἔπρεπε νὰ λάβωσι δρόμον, εἴαν δηλ. ἐκείνων τῆς Βονίτζης, ἢ τῆς Βλύχας καὶ τοῦ Μακρυνόρους, αἱ Ἑλληνικαὶ δυνάμεις, δι' αὐτὴν τὴν ἀμφιβολίαν δὲν ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ διαιρεθῶσι, καὶ οὕτως οἱ ἐχθροὶ δραξάμενοι εὐκαιρίας, διήλθον ἡσύχως τὰς διόδους τοῦ Μακρυνόρους, οὕσας μάλιστα διόλου ἀφυλάκτους καὶ ἐγκαταλελειμμένας (ἀγνοοῦμεν διὰ ποίας αἰτίας) ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Ἀνδρέαν Ἰσκού, εἰς τὸν ὅποιον ἦσαν ἐμπιστευμένοι.

Μ' ὅλα ταῦτα οἱ ἡμέτεροι, ὅσοι μάλιστα ἦσαν ὠκύποδες, ἅμα ἐννοήσαντες τὴν φυγὴν τῶν ἐχθρῶν, δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τοῦ νὰ τοὺς καταδιώξωσιν εἰς ὅπου ἰδόναντο, καὶ τουφεκίσαντες τοὺς ἐφόνευσαν καὶ ἐπλήγωσαν μερικὸς τοῦλάχιστον ἐξ αὐτῶν, εἰς σημείον ἔσπροβοδήματος.

Οὕτω λοιπὸν λαβούσης τέλος καὶ τῆς ἐφετεινῆς ἐκστρατείας, τὰ διάφορα Ἑλληνικὰ σώματα ἐπροστάχθησαν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τοὺς οἰκείους τόπους των, καὶ περιμένουν ἡδὴ νῆας τῆς Διοικήσεως διαταγὰς.

ΝΑΥΠΑΙΟΝ.

Ὁ ἐλαμπρότατος πρόεδρος τοῦ Βουλευτικῆς Σώματος, κύριος Πανούτζος Νοταρᾶς ἐξέφωκε τὸν ἐφεξῆς λόγον εἰς τὴν ἐναρξιν τῆς Γ' περιόδου.

Ὅλος ἐμφοδος ἐμφανίζομαι σήμερον ἐνώπιον τοῦ Σ. τοῦτου σώματος διὰ νὰ κάμω τὴν ἐναρξιν τῶν συνελεύσεων τῆς Γ' περιόδου. Ὁ βαθμὶς, εἰς τὸν ὅποιον μὲ κατέταξεν ἡ ἱερὰ τῶν παραστατῶν τῆς ἐλευθέρας Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας Συνέλευσις, ὅσον ἱερὸς, ὅσον σεβασμῖος, τοσοῦτον περισσώτερον μὲ ἐκπλήττει διότι ἔπρεπε νὰ ἦναι κεκοσμημένος ἀπὸ ὑποκείμενον ἐπ' ἀρετῇ καὶ συνέσει διαστελλόμενον, ἀπὸ τὰ ὅποια γέμει ἡ ἀξιοσεβαστος αὕτη ὁμήγουρις, καὶ ὅχι ἀπὸ ἐμὲ, ὅστις εἶμαι ὑστερημένος ἐκείνων τῶν πολιτικῶν ιδεῶν, τὰς ὁποίας, ἀνάγκη πᾶσα νὰ ἔχη, ὅστις διορίζεται νὰ προέσταιται τοσοῦτων σοφῶν ἀνδρῶν, κεκοσμημένων τῶν περισσοτέρων ἀφ' ὧν τὰς φυσικὰς καὶ ἐπικτήτους ἀρετὰς, οἱ ὅποιοι ἐκλέχθησαν ἀπὸ τὰς ἐλευτέρας ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ φυλάξωσι τοὺς ἱεροὺς νόμους, καὶ νὰ βουλευώμεναι περὶ τῶν συμφερόντων τῆς πα-

(α) Ὁ κύριος Ι. Ρίζος: Παγκρατῆς.

Σημ. τοῦ Ἐκδ.

(β) Ὁ κύριος Ἀλ. Παγκρατῆς, σύμβουλος παρὰ τῇ ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιᾶν Γραμ. Σημ. Ἐκδ.

τρίδος. Βεβαίως δὲ τὸ Σ. τοῦτο Σῶμα αὐτῆς τῆς φίλης πατρίδος, ὅτι ἐνίσως δὲν ἐπεστηρίζομεν εἰς τὰς ἀγαθὰς συμβουλὰς τῶν ἀρίστων ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν συγκροτεῖται τὸ ἱερὸν βουλευτήριον, δὲν ἤθελα κλίνει ποτὶ τὸν αὐχένα διὰ νὰ ἀναδεχθῶ τοσοῦτον δυσδόστακτον βάρος. Παρακαλῶ λοιπὸν θερμώτατα τοὺς σεβαστοὺς παραστάτας νὰ μὲ δίδουν τὰς ἀγαθὰς συμβουλὰς των, παρατηροῦντες μὲ ὅλην τὴν ἀπαιτούμενην ἀκρίβειαν, ὥστε νὰ μὴν παρεκτραπῶ μὴτε ἄχρι κεραίας ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς νόμους, τοὺς ὁποίους παρελάζομεν ὡς ἱερὸν ἐνέχυρον ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν, καὶ διὰ τοὺς ὁποίους ὠρκίσθημεν ἐνώπιον τοῦ ὑπερτάτου ὄντος καὶ παντός τοῦ λαοῦ τὴν γρεσινὴν ἐπίσημον ἡμέραν. Δέομαι δὲ ἐκτενῶς τοῦ ὠψίστου ΘΕΟῦ νὰ ἐνστάξῃ χῦμα σοφίας καὶ συνέσεως εἰς ὅλον τὸν ἱερὸν τοῦτον χώρον, ὥστε νὰ βουλευώμεθα ἐν ὁμονοίᾳ περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων, καὶ νὰ προσπαθῶμεν ὅλως δυνάμει διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν τὸ μόνον εὐκταῖον ἀγαθόν, λέγω τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἔθνους, διὰ τὴν ὁποίαν ἐχούθη, καὶ χύνεται τὸσον χριστιανικὸν ἀδφον αἷμα. Διὰ νὰ γίνωμεν δὲ αἱ συνελεύσεις τακτικαί, ἃς ἀναγνωσθῶσιν αὐρίον εἰς ἐπήκοον πάντων αἱ γινόμεναι διατάξεις περὶ εὐταξίας τῶν συνελεύσεων, τὰς ὁποίας παρακαλῶ νὰ φυλάξωμεν διὰ νὰ γίνωνται αἱ σκέψεις εὐτακτοί, καὶ νὰ διευκρινίζηται ἡ ἀλήθεια.

Μὲ χαρὰν μεγάλῃν παρατηρεῖ κάθε ἀληθὴς καὶ τίμιος πατριώτης τὴν ἐκλογὴν τοῦ κυρίου Πανούτζου Νοταρᾶ, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ προέδρου τοῦ Βουλευτικῆς Σώματος τῶν Ἑλλήνων. Τοῦτον τὸν σεβασμῖον γέροντα, ἂν καὶ ἡμεῖς ὀνομάσωμεν νέον Ἀριστείδην, βεβαίως δὲν σφάλλομεν. Ἄμποτε τὸ πνεῦμά του, ὁ ζῆλός του καὶ ἡ πρὸς τὴν δικαιοσύνην ἀφοσίωσις του, νὰ ἦναι πάντοτε τὰ μόνον αἰσθητά καὶ τῶν συνυπουργῶν του, καὶ νὰ φρονῶσιν, ὅτι ἡ ἐλευθερία καὶ ἀνεξαρτησία πηγάζουσιν ἀπὸ μόνῃν τὴν ἀδελφικὴν ἑνώσιν κατὰ δυστυχίαν ὅμως τὰ εὐστατικά τῆς Βουλῆς μας: στοιχεῖα εἶναι διηρημένα· ἀλλὰ τι τάχα χρειάζεται διὰ νὰ ἐνωθῶσι πάλιν; ὅχι ἄλλο βέβαιον, παρὰ μίαν εἰλικρινῆς θέλησιν, καὶ ἓνας κοινὸς ζῆλος.

Ὁ κύριος Νοταρᾶς εἰς τὸν λόγον του τὸν κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Γ' περιόδου, ζητεῖ ἀπὸ τοὺς κυρίους παραστάτας τὰς συμβουλὰς των. Μόνον αὕτη ἡ ἐγγενὴς μετριοφροσύνη του εἶναι ἱκανὴ νὰ ἀποδείξῃ τὸν ἐντιμὸν χαρακτήρα τοῦτου τοῦ ἀξιοπρεποῦς ἀνδρός, ὅστις ἐκ πρώτης ἀρχῆς τοῦτου τοῦ ἐνδόξου ἀγώνος μας μέχρι τῆς παρούσης ἡμέρας, δὲν ἔλειψε ποτὲ ἀπὸ τοῦ νὰ συνεισφέρῃ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν κοινὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν τῶν πραγμάτων βελτίωσιν.

Κύριε παραστάται! εἰς τὰς πατριωτικὰς σας ψυχὰς ἐπίκειται ἡδὴ τὸ χρέος τοῦ νὰ βοηθήσητε τοῦτον τὸν εὐγενῆ καὶ σεβασμῖον γέροντα, μὲ τὰς κοινωφελεῖς συμβουλὰς σας. Λησμονήσατε πᾶν εἶδος πάθους· ζητήσατε ὡς ἀδελφοὶ ἐργάζεσθαι ἀκαμάτως περὶ τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας, καὶ ἔστε βέβαιοι, ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς πατρίδος θέλει εἶσθαι ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἱεροῦ ζήλου σας.

Μεσολόγγιον τὴν 8 Νοεμβρίου.

Νεώτεροι εἰδήσεις μᾶς βεβαιοῦσιν, ὅτι ὁ ἐχθρὸς εἰς τὴν φυγὴν του, ἀπέραςε τὸ Μακρυνόρος χωρὶς νὰ τουφεκισθῇ παντελῶς· πρᾶγμα δυσάρεστον μὲν, ἀλλ' εὐκολοκατάληπτον διὰ τὴν ἐκείθεν ἑλλειψιν τοῦ σώματος τοῦ Σ. Ἀνδρέου Ἰσκού, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐφετεινῆς ἐκστρατείας τούτων τῶν μερῶν, δὲν ἔλειψεν ἐξαρχῆς, εἰμάρθα πληροφορημένος, νὰ λάβῃ ὅλα τ' ἀναγκαῖα καὶ δυνατὰ μέτρα διὰ τὴν καλὴν ἐκβασιν τῶν κοινωφελῶν σχεδίων του καὶ προβλέπων δὲν ἡμέλησε νὰ κινήσῃ πάντα πόρον διὰ νὰ προλάβῃ, καὶ νὰ ματαιώσῃ τοὺς ὀλεθροὺς σκοποὺς τοῦ ἐχθροῦ. Ἀλλ' ἡμπόρεσε πάντοτε νὰ κάμῃ ὅ,τι τὸν ὑπαγόρευσαν αἱ περιστάσεις καὶ τὸ κοινὸν συμφέρον: εἰσακούσθη πάντοτε εἰς ὅ,τι ἐπρόβαλε νὰ γαίῃ; εὐρῆκα πάντοτε ἱκανοὺς καὶ προθύμους σύμβουλους διὰ νὰ ἐκτελεσθῶν τὰ σωτήρια καὶ κοινωφελῆ σχέδιά του; δὲν ἡμέλησε τάχα κάνεις ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν του νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὰς ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ διαταγὰς του; τίποτε δὲν ἡξέυρομεν· ἡξέυρομεν ὅμως, ὅτι ὅταν λάβῃ τις μίαν προσταγὴν ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω του, εἶναι εἰς χρέος νὰ τὴν ἐκτελέσῃ ἀπαράλλακτα, ἢ εἴαν δὲν θέλῃ νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, νὰ μὴ τὴν ἀναδεχθῇ διότι εἴαν τὴν ἀμελήσῃ, ὅχι μόνον δειχνέται ἀπειθὴς καὶ ἀνυπότακτος, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀπειθειαν καὶ τὴν ἀνυποταξίαν του προξενεῖ καὶ μεγάλην βλάβην εἴαν, παραδείγματός χάριν, ὁ διορισθεὶς νὰ φυλάττῃ τὸ πέρασμα τοῦ Μακρυνόρους δὲν τὸ ἄφινεν, ἡμποροῦσεν ὁ ἐχθρὸς νὰ περάσῃ χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν φυγὴν του τὴν καταδιώξιν μας; ἡμποροῦσε νὰ μὴ νοήσῃ, ὅτι ἐτελείωσε δι' αὐτὸν; ὅτι καὶ στρατοπεδευμένος καὶ φεύγων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν ἐνοχληθῇ ἀπὸ ἡμᾶς; ἡμποροῦσε, τέλος πάντων, ν' ἀναχωρήσῃ χωρὶς νὰ τὸν ξεπρευσθῶμεν μὲ τὸ Ἑλληνικὸν βόλι, διὰ νὰ τὸν κάμωμεν νὰ τὸ ἐνθυμῆται τέσον, ὥστε νὰ συλλογισθῇ πρῶτον καλὰ εἴαν ἔχη νὰ τὸ δοκιμάσῃ καὶ πάλιν; ἐκεῖνος (καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνομεν), ὅστις εἶχεν ἐμπιστευθῇ τὴν φύλαξιν τούτου τοῦ μέρους, ἀφήσας τὴν τοποθεσίαν του, ὅχι μόνον ἐφάνη παρήκοος, ἀλλ' ἐγένιν ἀκόμη καὶ αἷτιος βλάβης· λέγω βλάβης, ἐπειδὴ ὅ,τι κακὸν ἡμποροῦντες νὰ κάμωμεν τοῦ ἐχθροῦ,

τὸ ἀμελοῦμεν, θεωρεῖται ὡς ζημία μας· καθὼς, ἐναντίας ὁ ἐχθρὸς θεωρεῖ κέρδος ἐκεῖ, ὅπου ἐπρόσμεν ζημίαν. Θέλομεν νὰ υποθέσωμεν, ὅτι ὁ διορισθεὶς φύλαξ τοῦ εἰρημένον μέρους εἶχεν εὐλογόφαναις αἰτίας διὰ ν' ἀφήσῃ τὴν θέσιν του· ἀλλ' ὅποια καὶ ἂν ἦσαν αὐταὶ αἱ αἰτίαι, δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν ἀφήσῃ· διότι παρομοίαν διαταγὴν ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν του δὲν εἶχε, καὶ διότι ἐγνώριζε τὴν περὶ στρατιωτικῆς πειθαρχίας προκήρυξιν τῆς Σ. Διοικήσεως· τὸ Β'. ἄρθρον αὐτῆς τῆς προκηρύξεως λέγει· «Κάθε ἀξιωματικὸς, ὅστις, διαταχθεὶς ἐπὶ κεφαλῆς στρατιωτῶν, καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἀνωτέρου, ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν τοποθεσίαν του χωρὶς ἄδειαν τοῦ ἀνωτέρου του θέλει νομίζεται ἀνάξιος τοῦ λοιποῦ νὰ στρατολογήσῃ.»

Ἡ ὑπακοὴ εἰς τὰς φρονίμους διαταγὰς ἐνδὸς ἀρχηγοῦ εἶναι ἀναγκαῖο-τάτη, διότι χωρὶς τὴν ὑπακοὴν τίποτε καλὸν δὲν ἡμπορεῖ νὰ γενῇ· ὅταν σχηματισθῇ ἓν γενικὸν σχέδιον, καὶ οἱ διορισμένοι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ δὲν συνεργήσουν ὅλοι συμφῶνως διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἀλλὰ ποῖος ἐνεργεῖ καὶ ποῖος ὄχι, τότε τὸ ὄφελος, τὸ ὅποιον ἐπρόσμενετο ἀπὸ τὴν σύγχρονον καὶ συμφῶνον συνέργειαν ὅλων, πολλάκις ματαιώνεται, συχνὰ μεταβάλλεται εἰς ζημίαν, καὶ τὸ σχέδιον πάντοτε σχεδὸν ἀνατρέπεται· ὅχι μόνον δὲν εἶναι συγχωρημένον εἰς τὸν ἐμπιστευθέντα μίαν τοποθεσίαν νὰ τὴν ἀφήσῃ χωρὶς εὐλογόφαναις αἰτίας, ἀλλὰ καὶ ἡ πλέον εὐτυχὴς ἐκβασὶς δὲν ἡμπορεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν παρακοὴν του εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχηγοῦ του· ἐάν δε καὶ τὴν δικαιολογήσῃ, τὸ ὅποιον συμβαίνει πολλὰ σπανίως, πρέπει πολλὰι περιστάσεις νὰ συντρέξουν εἰς τοῦτο· καὶ τὸ διατὶ εἶναι φανερόν. Ἐνας ἀρχηγὸς πρὶν δώσῃ τὴν διορισμὸς του, συλλογίζεται πρῶτον καλὰ, καὶ ἀφ' οὗ τοῦς δώσῃ, οἱ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν του εἶναι εἰς χρεὸς νὰ τοὺς ἐκτελέσουν ἀμετάθετα, καὶ ὄχι νὰ κάμουν, ὅτι τοὺς ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν· διότι ἡμπορεῖ ὁ ἀρχηγὸς νὰ λάβῃ εἰς τὸ μεταξὺ διαφορετικὰ μέτρα· καὶ ὅταν καθεὶς κάμνῃ, ὅτι τοῦ κατέβῃ, τότε χάνονται καὶ τ' αὐτὰ καὶ τὰ καλὰθία, κατὰ τὴν κοινὴν παρομοίαν! Ἡ ὑπακοὴ λοιπόν, πειθαρχία καὶ ὁμόνοια· χωρὶς ταῦτα τὰ καλὰ τίποτε δὲν ἡμπορεῖ νὰ προκύψῃ εἰς τὸ μέσον τῶν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα εἰς τὸ μέσον ἡμῶν, οἱ ὅποιοι τῶρα μετὰ τόσων αἰώνων δουλείαν ἀναγεννώμεθα εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν ἐλευθερίαν, εἰς τῆς ὁποίας τὴν τήρησιν καὶ διαφύλαξιν χρειάζεται ἡ κοινὴ συμφωνία καὶ ἁρμονία· τὴν ἀναντιρρήτον ταύτην ἀλήθειαν καὶ μικροὶ καὶ μεγάλοι ὅλοι τὴν γνωρίζομεν· καὶ ἐάν ἦναι, ὅστις δὲν τὴν γνωρίζει, ἂς λάβῃ τὸ παράδειγμα μιᾶς φαμηλίας, ἡ ὁποία ἀφανίζεται καὶ ἐξαλείφεται ὁλότελα, ὅταν δὲν ἔχῃ ἀρχηγόν, ἡ ὅταν τὰ μέλη αὐτῆς δὲν ὑποτάσσωνται εἰς τὰς εὐλόγους προσταγὰς τοῦ ἀρχηγοῦ· τὸ καρδί, χωρὶς νὰ ἔχῃ κυβερνήτην, εἰς τοῦ ὁποίου τὰς προσταγὰς νὰ ὑπακούουν οἱ ναῦται, σπρώσχεται ἀπὸ τὰ κύματα, καὶ περιφέρεται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἕως οὗ τέλος νὰ πέσῃ εἰς τινὰ βράχον, καὶ νὰ γενῇ τρίμματα· τοῦται εἶναι ἀλήθεια· τόσον φανεραὶ, ὥστε νὰ καταλαμβάνωνται ἀπὸ καθέναν· καὶ ὅταν συμφωνοῦμεν ὅλοι, ὅτι δὲν ἐπιδέχονται φιλονεικίαν, διατὶ νὰ μὴ θέλωμεν νὰ ὑπακούωμεν εἰς ἓνα νόμιμον ἀρχηγόν; διατὶ νὰ μὴ ἐκτελῶμεν τὰς φρονίμους διαταγὰς του; διατὶ νὰ μὴ κάμνωμεν, ὅτι εἶναι καλὸν καὶ συμφέρον εἰς τὴν πατρίδα; ποῖον ἄλλον βλέπομεν παρὰ ἡμᾶς αὐτοὺς, ὅταν ἀμελῶμεν νὰ κάμνωμεν, ὅτι πρέπει καὶ συμφέρει εἰς τὸ κοινόν; διότι ἀπὸ ποίους ἄλλους εἶναι συνθεμένον αὐτὸ τὸ κοινόν, παρὰ ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἰδίου; οἱ πατέρες μας θεωροῦσαν ὡς ἐχθρόν τῆς πατρίδος, ὄχι μόνον τὸν κηρυγμένον καὶ τὸν φανερόν ἐχθρόν, ἀλλὰ καὶ ἐκείνον, ὅστις, ἡμπορῶν νὰ τὴν ὠφελήσῃ δὲν τὸ ἐκάμνε, καὶ ὡς τοιοῦτον τὸν ἐπαίδευον οἱ νόμοι· καὶ δὲν εἶχον ἄδικον, διότι ἂν τῆς αὐτῆς φαμηλίας τὰ τέκνα δὲν συντρέξουν συμφῶνως εἰς τὴν συντήρησιν τῆς, καὶ δὲν κάμουν καθὲν ἀπ' αὐτὰ, ὅτι ἡξέυρει καὶ ὅτι ἡμπορεῖ διὰ τὴν καλητέρευσίν της, πόθεν ἄλλοθεν ἔχει νὰ ἐλπίσθῃ αὐτὸ τὸ καλόν; καὶ ὅταν ἡμποροῦν αὐτὰ νὰ τὸ κάμουν, δὲν εἶναι ἐντροπὴ νὰ προσμείνουν ἀπὸ ἄλλους; ἔπειτα, φίλοι ὁμογενεῖς, ἐγνώρισamen ὅλοι ἐκ πείρας, ὅτι ὅσας φορὰς ὁμονοήσαμεν, πάντοτε ἐκατορθώσαμεν, ὅτι ἀπεφασίσamen νὰ κάμνωμεν· ὅσας φορὰς ἐσυμφωνήσαμεν, ὅτι εἴπαμεν νὰ γενῇ, ἔγινε· ὅσας φορὰς ἐβασίλευσεν εἰς τὸ μέσον μας ἡ ὁμόνοια, πάντοτε ἐματαιώσαμεν τὰς πλέον τρομερὰς δυνάμεις τοῦ βαρβάρου· τὰ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν λαμπρὰ τρόπαιά μας ἀποδείχνουν φανερά τούτην τὴν ἀλήθειαν· τότε μόνον μᾶς ἐφίλαψεν ὁ ἐχθρὸς, ὅταν μᾶς εὗρεκε παραδομένους εἰς τὰς ἐσωτερικὰς διχονοίας· θέλει λοιπὸν νὰ εἰπῇ, ὅτι εἶναι εἰς τὸ χέρι μας νὰ τὸν νικῶμεν πάντοτε· καὶ διὰ νὰ τὸν νικῶμεν, πρέπει ἀπαραίτητα νὰ ἔχωμεν ὁμόνοιαν μεταξὺ μας, εὐπίθειαν εἰς τοὺς νόμους, καὶ πειθαρχίαν εἰς τοὺς ἀρχηγούς μας.

Συνέχεια τῆς διατριβῆς τοῦ ἀνωμένου.

Ἡ τῶν πραγμάτων ἄρα γνῶσις, εἶναι ὁ κύριος τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου προσδιορισμὸς, εἰς τὸν ὅποιον τὸν κινεῖ ἡ, ὡς εἴπομεν, τοῦ εἰδέναι ὁρεξίς.

Δὲν εἶναι τῆς προθέσεώς μου ἴδιον, τὸ νὰ ἐξετάσω ἂν τῶν ἐπιθυμιῶν ἡ αὐτομειώσεις εἶναι τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας ἢ κακοδαιμονίας ἢ μήτηρ· τοσοῦτόν δὲ μόνον μὲ ἀρκεῖ νὰ εἴπω, ὅτι ἂν ἡ κοσμικὴ καὶ γήινος εὐδαιμονία ἐξήρητο ἀπὸ τὴν ἀνάπαυσιν τῶν ἀπολύτων καὶ φυσικῶν ἀ-

ναγκῶν, ὁ ἀνθρώπος, καὶ ἐπομένως αἱ κοινωνίαι τῶν ἀνθρώπων, δὲν δύνανται ἀεὶ φθάσαι τὸν σκοπὸν τοῦτον τῆς ἐγκοσμίου εὐδαιμονίας των, μὲ μόνην τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σωματικῶν, καὶ, διὰ νὰ εἴπω οὕτω, ζωικῶν ἀναγκῶν των.—Ἡ ἀφθονία τῶν ἀγαθῶν εἶναι μὲν ἀληθῶς μέγα μέσον εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐφαρμόζονται εἰς τὴν ἀνάπαυσιν μόνων τῶν σωματικῶν ἀναγκῶν, ἡ μονομερὴς αὕτη θεραπεία δὲν ἐξικανεῖ εἰς τὴν παντελῆ εὐδαιμονίαν τοῦ διπλοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐπομένως πάσης κοινωνίας, καὶ παντός ἔθνους θεωρηθέντος ὡς ἠθικῆς μονάδος, συγκαμμένη; πάλιν ἐξ ἀνθρώπων. Ἡ πεῖρα μᾶς διδάσκει, ὅτι εὐρίσκονται καὶ ἔθνη δυστυχέστατα, καίτοι ζῶντα εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀφθονίας, τοῦ πλοῦτος καὶ τῶν λοιπῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς.

Ἀφ' οὗτο ὁ ἀνθρώπος ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἦναι, χάριν τῆς ἰδίας αὐτοῦ συντηρήσεως, ὁρεσιτρόφος καὶ τραγλοδύτης, γινόμενος κοινωνικὸς παρεχώρησεν ἐν μέρος τῆς αὐτοῦ ἐλευθερίας εἰς τὴν κοινὴν ἔρανον τῆς κοινωνίας, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ διατηρήσῃ τὸ ἐπίλοιπον ἀνεπηρέαστον ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τοῦ ἰσχυροτέρου. Ὄθεν καταναγκασθεὶς, διὰ τὴν προσωπικὴν του συντήρησιν, εἰς τὸ νὰ συζῇ μετὰ τῶν ὁμοειδῶν τοῦ κατὰ πολιτείας, ἤρξατο νὰ συνδέῃ νέας σχέσεις, καὶ ἐπομένως νέα χρέη· χρέη ὡς πρὸς ἑαυτὸν, χρέη ὡς πρὸς τὴν κοινωνίαν, τῆς ὁποίας κατέστη μέλος, καὶ ἰδιῶς ἀμέσως τὸ πρῶτον μεμονωμένον καὶ ἰδιότροπον ὄν, ἤρξατο νὰ συναισθάνετο τὴν ἀνάγκην δῶν εἰδῶν γνώσεων, ἐξ ὧν αἱ μὲν ἀπόλυτοι καὶ πάντῃ προσωπικαί, αἱ δὲ ἀναφορικαὶ καὶ σχετικαί. (ἀκολουθεῖ).

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 92

τῇ 12 Νοεμβρ. 1824.

Μεσολόγγιον τὴν 10 Νοεμβρ.

Εἰς τὸν 78 ἀριθμὸν τῶν Ἑλληνικῶν χρονικῶν ἐκοινοποιήσαμεν τοὺς γενομένους ἀκροβολισμοὺς εἰς τὰ μέρη τοῦ χωρίου Μυρσίλου. Ὑστερον ἀπὸ τὴν φθορὰν ἐκείνην τῶν Τούρκων, ἠκολούθησεν ἀμέσως ἡ πολιορκία τοῦ χωρίου, καθὼς καὶ τῶν ὠχυρωμένων πύργων τοῦ Μαυρίλου· ἐκυριεύθησαν ὅλα τὰ πρὸς τὸν ἐχθρόν φερόμενα ἐφόδια, καὶ ἡ ἐκ τούτου προξενήσεως πείνα ἦτον τόσον μεγάλη, ὥστε ἠναγκάσθησαν οἱ πολιορκούμενοι νὰ τρώωσιν ἄλογα κ.τ.λ. Οἱ δὲ ἀνδρεῖοί μας καπέτανοι, ὅτε Ζαχαρίας Γιολδάσης καὶ ὁ Νικόλαος Κοντογιάννης μετὰ τῶν ἀξίων παλικαριῶν των ἐπολιορκούν στενότερα τὸν ἐχθρόν, ὥστε ὁ ἀρχηγὸς τῶν Τούρκων Ἀσσανάκης, ἐπρότεινε συνθήκας εἰς τὰς 4 τοῦ μηνὸς διὰ νὰ παραδοθῇ· ὅθεν ἐδόθησαν διάφοροι Τούρκοι εἰς ἐνέχειρον, καθὼς καὶ οἱ ἰδικοὶ μας ἔδωσαν ἀμειβαίως εἰς αὐτούς· ἐλπίζομεν λοιπόν, ὅτι δὲν θέλουν πλέον ἀργῆσαι οἱ ἰδικοί μας νὰ ἐξουσιάζουν τοῦτο τὸ ἀναγκαιότατον μέρος. Εἰς τὰ ἀκόλουθα φύλλα θέλομεν γράψῃ τὰ ἀποθησόμενα ἐκ ταύτης τῆς πραγματεύσεως, καὶ τὰ ἄρθρα τῆς συμφωνίας. Ἡ κυρίεσις τοῦ χωρίου τούτου θέλει εἶναι μεγάλης ὠφελείας πρόξενος εἰς τοὺς Γραικοὺς· διότι τότε τὸ Καρπενήσιον θέλει ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰς συνεχεῖς ἐπιδρομὰς καὶ ἀρπαγὰς τῶν Τούρκων τοῦ Πατρατζικίου, αἱ δὲ παδιάδες τοῦ Πατρατζικίου δὲν θέλουν εἰς τὸ ἐξῆς καταπλημμυροῦνται ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, καθὼς πρότερον.

— Εἰδήσεις ἀπὸ Ἄρταν μᾶς βεβαιόουν, ὅτι τὰ στρατεύματα τοῦ Ὁμέρ-πασᾶ ἐπιστρέφοντα εἰς τοὺς τόπους τῆς παραχειμάσεώς των, ἔπραξαν πολλὰς καὶ διαφόρους ἀπανθρωπίας κατὰ τῶν δυστυχῶν Χριστιανῶν, ὅσους ἡ καθ' ὁδόν, ἡ ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς Ἄρταν, εὗρον ἐμπροσθέν των.

Ἀπατημένος εἰς τὰς ἐλπίδας τοῦ Ὁμέρ ὑπῆγε νὰ κρύψῃ τὴν ἐντροπὴν του εἰς τὴν εἰρημένην πόλιν, ἥτις μόνη τοῦ ἦνοιξε τὰς πύλας· μήτε τὰ Ἰωάννινα, μήτε τὸ Μπεράτιον θέλουν πλέον δεχθῇ αὐτὸν τὸν Σατράπην, ὅστις στηριζόμενος τρεῖς χρόνους κατὰ συνέχίαν εἰς τὰς ψευδεῖς ὑποσχέσεις τοῦ προδότου Βαρνακιώτου, καὶ βλέπων ἤδη παρ' ἐλπίδα τὰ ὅσα κατὰ τῆς Ἑλλάδος συνέλαβε σχέδια ματαιωμένα, δι' ὧν ἐπίστευε νὰ κερδίσῃ καὶ πάλιν τὴν εὐνοίαν τοῦ Σουλτάνου, εὗρίσκειται τῶρα εἰς ἄκραν ἀμηχανίαν, καὶ βαθυτάτην θλίψιν.

Ἀλαμῖνα τὴν 8 Νοεμβρ.

Μικρά τινα ἀποκεκομμένα σώματα τῶν στρατευμάτων τοῦ Δερβίς-πασσᾶ ἐτόλμησαν νὰ φανῶσιν εἰς ταῦτα τὰ περίχωρα, ἀλλ' ἡ αὐθάδης τόλμη των ἔλαβε τὰ ἐπίχειρά της, διότι οἱ ἀνδρεῖοι στρατιῶται τῶν ἐνδόξων Λάμπρου καὶ Ζέρβη κατεδίωξαν αὐτὰ, καὶ τοῖς ἐπροξένησαν ὄχι μικρὰν ζημίαν. Τὸ μέγα στράτευμα τοῦ αὐτοῦ Πασσᾶ διαλύθη τῶντονι, ὡς προλαβόντως ἐδημοσιεύθη· καὶ μέρος μὲν ἐξ αὐτοῦ ἦδη εὗρίσκειται εἰς Λάρισσαν, μέρος δὲ εἰς Ζητούνην, καὶ ἀλλαχόσε.

Μεσολόγγιον τὴν 11 Νοεμβρ.

Μανθάνομεν ὅτι ἡ εἰρήνη μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας ἐτελείωσεν, καὶ ὅτι ἡ Ὄθωμανικὴ Πόρτα ἐδέχθη τὰ περισσότερα ζητήματα τῆς Αὐλῆς τῆς Πετροπόλεως, δηλαδὴ τὸ τράβιγμα τῶν Τουρκικῶν στρατευμάτων ἀπὸ τὴν Βλαχοπογδανίαν, τὸ ταξίδευμα τῆς μαύρης θαλάσσης, καὶ πολλὰ ἄλλα κεφάλαια σχετικὰ μὲ τὸ ἰδιαίτερον σύστημα, μὲ τὴν τοποθεσίαν, καὶ τὰς προλαβούσας συνθήκας τῆς Ῥωσσίας. Τῶρα καὶ ἡμεῖς ἐλπίζομεν, ὅτι τὰ βασίλεια τῆς Εὐρώπης ἀφ' οὗ πλέον εὐγῆκαν ἀπὸ κάθε ὑποψίας καὶ ἀνησυχίας περὶ τοῦ, ὅτι ἡ Ῥωσσία μελετᾷ νὰ ἐξουσιάζῃ τὴν

Τουρκίαν, τώρα, λέγω, ελπίζομεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι θέλουν ἐνασχοληθῆ καὶ διὰ τὰ ἰδικὰ μας· ὅθεν κρέμεται καὶ ἀπὸ ἡμᾶς τὴν σήμερον νὰ ἐτοιμασθῶμεν, κατὰ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον φερθῶμεν, ἢ εἰς μίαν καθαρὰν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἔθνους μας, ἢ εἰς μίαν μεταβολὴν ζυγοῦ καὶ δουλείας· δυστυχίαν, τὸ ὁποῖον εἶναι πολλὰ εὐκόλον νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ, ἂν ἀντὶ τοῦ νὰ εἰμεθα ἐνωμένοι ὡς ἀδελφοί, λησμονήσωμεν ὅτι ἡ σωτηρία μας κρέμεται ἀπὸ τὴν ἐνωσίν μας.

Τέσσαρες ἤδη χρόνοι ἀπέρασαν, καὶ ἡ Εὐρώπη ὅλη μᾶς ἐγκτελείπεν εἰς τὴν λύσσαν τοῦ ἐχθροῦ τοῦ εὐαγγελίου καὶ τοῦ ἐξευγενισμοῦ, ὥσάν νὰ ἤλθῃ μετὰ τὴν ἐγκατάλειψίν της νὰ μᾶς προξενήσῃ τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου μᾶλλον, παρὰ νὰ μᾶς βοηθήσῃ· πλὴν μὲ ὅλην τὴν ἀλλόκοτον πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης, ἡ πατρίς μας, ἡ παλαιὰ πατρίς τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, τὴν ὁποῖαν τόσους αἰῶνας κατεπάτησεν ἡ τυραννία τῶν Μουσουλμάνων, ἡ πατρίς μας, λέγω, τὴν ὁποῖαν τόσον καιρὸν κατεμόλυνεν ἡ βαρβαρότης τῶν τυράννων της, ὅταν εἶδε τὰς πεδιάδας της ἐρημωμένας, τὰς πόλεις της κατακαυμένας, τοὺς ναοὺς της κατακρημνισμένους τὰ τέκνα της καταφορτωμένα ἀπὸ ἀλύσους ἢ κατασφαζόμενα, ἀμέσως ἐσήκωσε τὸ γενναῖόν της πρόσωπον, καὶ ἐπεκαλέσθη τὸν εὐσπλαγγινόν Θεόν, ὅστις ἐκδικεῖται τὰ βρῦσανισμένα ἔθνη.

Ἰψώθηκεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς τὸ αἷμα τῶν πατριαρχῶν, τῶν ἱερέων μας, τῶν παρθένων μας, τῶν ἀδελφῶν μας, οἱ ὅποιοι κατεσφάγησαν ἀπὸ τὴν ὀμύτητα τῶν ἀπανθρώπων Ὀθωμανῶν, καὶ ἀμέσως ἀντὶ τῶν φονῶν τῆς ἀπειπισίας καὶ τῆς λύσσης, ἠκούσθησαν αἱ φωναὶ τῆς ἐκδικήσεως τῶν Χριστιανῶν. Αἱ χεῖρες τῶν Γραικῶν, αἱ ὁποῖαι τόσον καιρὸν εἶχαν καταπληγωθῆ ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας, ἤρπασαν μαχαίρι τῆς ἐκδικήσεως, καὶ ὑποκίτω ἀπὸ τὰς σημαίας τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἐπέταξαν εἰς ἀνδρείοι πολέμισταις μας ἀπὸ πόλεμον εἰς πόλεμον, καὶ ἀπὸ μάχην εἰς μάχην, ὥστε, ἃς εἶν' ὀδοασμένον τὸ ὄνομα τοῦ ὑψίστου Θεοῦ, καὶ χάρις εἰς τοὺς ἀνδρείους μας ἀδελφοὺς, ἡ φωνὴ τῆς ἐλευθερίας ἀντηχεῖ τὴν σήμερον εἰς τὰ βουνὰ τῆς Λακωνίας, εἰς τὰ δάση τῆς Ἀρκαδίας, εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ Πίνδου, τοῦ Ὀλύμπου, εἰς τὰ στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν, εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Ἀττικῆς, εἰς τοὺς λαμπροὺς ἐκείνους κάμπους τοῦ Μαραθῶνος καὶ Πλαταιῶν, καθὼς καὶ εἰς ὅλας τὰς νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους.

Ἑλλήνες! ἰδοὺ εἰ δάσκει σας! Σοὺς εἶθε πλέον ἐλεύθεροι! ἐσυντρίψατε τὰς ἀλύσους σας, αἱ ὁποῖαι τόσον καιρὸν σᾶς ἀτίμαζαν! ναι, τὰ ἐσυντρίψατε αὐτὰ τὰ δεσμὰ εἰς μόνην τὴν φωνὴν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος· ἀλλὰ διατὶ ἔχετε τὰς μὲν ἐλευθέρους χεῖράς σας, μὲ νέα δεσμὰ ἀλυσσοδεμένας, λέγω, μὲ τὰ δεσμὰ τῆς διχονοίας; διατὶ ἐλησμονήσατε, ὅτι μόνη ἡ ἐνωσις σᾶς εἶχε κἀμὲν τὸ κατ' ἀρχὰς τόσον δυνατὸς, ὥστε νὰ διασκορπίσῃτε τὰ ἄτακτα στρατεύματα, καὶ νὰ κατακρημνίσῃτε τὰ τείχη τῶν βαρβάρων; Δὲν θέλομεν νὰ ἐξετάσωμεν τελεῖως τὰς αἰτίας, αἱ ὁποῖαι τὴν σήμερον κινεοῦσι πάλιν αὐταῖς ταῖς ἐλπειναῖς διχονοίαις, ἀλλὰ μόνον λέγομεν, ὅτι ἡ πλέον φρικτὴ καὶ ἀνυπόφορος τυραννία, εἶναι ἡ τυραννία τῶν κατὰ μέρος τόπων, ἐπειδὴ προξενεῖ εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων ἓνα κλονισμόν δυσκλῶς καταπαυόμενον, ὅθεν λαμβάνει τὴν ἀρχὴν τῆς ἡμνησιακῆς, τῆς ὁποίας τὰ ὀλέθρια σπέρματα φυλάττουν ἄτομα τινὰ, θέλοντα νὰ φανερώσωσι τὴν ἐκδίκησίν των ἐνεκα τῆς ἐκλογῆς των.

Ἑλλήνες! Σοὺς ἠξέυρετε πολλὰ καλὰ, ὅτι ἡ Εὐρώπη σᾶς κυττάζει μὲ ἀνοικτὰ ὄμματα, καὶ ὅτι τὸ πλέον μικρὸν σφάλμα σας σᾶς γίνεται αἷτιον μεγάλης δυστυχίας, ὅχι μόνον διότι ξεπέφτετε ἀπὸ τὴν ὑπόληψιν τῶν φίλων καὶ καλοθελητῶν σας, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὰ σας τὰ μικρότερα σφάλματα σᾶς ἐτοιμάζουν πάλιν νέας ἀλύσους. Ὁ σημερινὸς καιρὸς δὲν εἶναι πλέον ὁ καιρὸς Λουδοβίκου τοῦ 12, μήτε τοῦ Ἑρρίκου τοῦ 4, ἀλλὰ τὴν σήμερον ζῶμεν εἰς τὸν αἰῶνα τῶν Κοινοκρίσεων τοῦ Λαῖβάχ καὶ τοῦ Τροπιάου.

Κύριοι παραστάται τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους! εἰς σᾶς ἐμπιστεύθη ἡ πατρίς τὴν ἐκλογὴν τῶν νόμων της!

Σῶμα ἐκτελεστικόν! εἰς σᾶς ἡ πατρίς ἐμπιστεύθη τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, τοὺς ὁποίους ἐκλεξαν καὶ ἐδέχθησαν οἱ παραστάται τοῦ ἔθνους μας! Διατὶ, ἄχ, διατὶ αὐταὶ αἱ διχονοίαι μεταξὺ σας, εἰς τὴν στιγμήν της πλέον μεγάλης μας δόξης, ὅχι μόνον τῆς πολιτικῆς; ἀλλὰ καὶ τῆς πολιτικῆς μας ὡς πρὸς τὴν Εὐρώπην, εἰς τὴν στιγμήν, φεῦ, ἐκείνην, καὶ ἢν ὅλη ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἔθνους μας κρέμεται ἀπὸ μόνην τὴν φρόνησιν καὶ ἐνωσίν σας;

Ἄν τὸ πολιτικὸν μας σύνταγμα δὲν ἐπιτρέπῃ ὥστε τὰ ἴδια μέλη τοῦ ἐκτελεστικοῦ σώματος νὰ δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσι πάλιν εἰς τὴν νέαν περίοδον, διατὶ, ὡς βουλευταὶ, δὲν ἐπαγρυπνεῖτε εἰς τὰ δικαιώματα ἐκείνα, τὰ ὁποῖα ὀλόκληρον τὸ ἔθνος ἐσύστησε καὶ ἐνέπιστευθη εἰς τὴν ἐπιστάσιν σας; Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐγγίξωμεν τὸν προσωπικὸν χαρακτῆρα κἀνεὸς τῶν μελῶν τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως, παρακαλοῦμεν ὅμως νὰ παρατηρήσῃ καθεὶς, ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ ζωὴ καὶ ἡ πολιτικὴ τῶν ἀνθρώπων, εἶναι πάντῃ διαφορετικαί, καὶ ὅτι ἡ σωτηρία, ἢ ἡ δυστυχία ἐνὸς ἔθνους, κρέμεται πολλάκις ἀπὸ τὴν καλὴν ἢ κακὴν μεταχειρίσιν τῶν περιστάσεων, μάλιστα εἰς περιστάσεις τοσοῦτον κριτικὰς, καθὼς εἶναι τὴν σήμερον αἱ περιστάσεις τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ παραστάτης μᾶς ἐπαρχίας δὲν στέλλεται εἰς τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως μόνον διὰ νὰ διαφενδεύσῃ τὰ τοπικὰ δικαιώματα τῆς ἐπαρχίας, ἥτις τὸν ἔστειλε, ἀλλὰ χρεωστεῖ κοντὰ εἰς τοῦτο νὰ ἐπαγρυπνῇ καὶ εἰς τὰ γενικὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους μ' ὅλας τοὺς φυσικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις, ὥστε ποτὲ αἱ αὐτογνώμονες πράξεις νὰ μὴ εἰσχωροῦσιν εἰς τοὺς ἐκτελεστάς τῶν νόμων. Ἐὰν λοιπὸν λείπῃ ἀπὸ ταῦτα τὰ ἱερὰ του χρέη, τότε ἢ εἶναι φατριαστὴς, ἢ ὤμιος, δηλαδὴ ἀγορασμένος μὲ χρήματα.

Ἄλλα κατὰ δυστυχίαν φατρίαὶ κατασπαράττουσι πάλιν τὴν φιλότατην πατρίδα μας, ἐξ αἰτίας τῶν ὁποίων ὁ κίνδυνος ἀρχῆσε νὰ φοβερίζῃ τὰς ἐπαρχίας μας. Ἡ ἐμπιστοσύνη μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν ἔχθη· ὅλοι οἱ δεσμοὶ τῆς κοινωνίας διελύθησαν· ἡ λύπη τῶν οἰκογενειῶν, καθὼς καὶ ὁλων τῶν καλῶν καὶ ἀληθῶν πατριωτῶν, ἀναβαίνει ἕως εἰς τοὺς οὐρανοὺς διὰ νὰ ἐγκαλέσῃ τοὺς πταίστας· ἡ δικαιοσύνη πλέον δὲν εἶναι ἡ ἀσπίς τῆς ἀθωότητος, καὶ αἱ κατὰ μέρος διοικήσεις κτυποῦσι μὲ σιδηρὰς ράβδους καθ' ἓνα ὅστις δὲν εἶναι τῆς φατρίας των.

Πρέπει νὰ ἱτρεύσωμεν αὐτὰ τὰ δεινὰ, πρέπει νὰ φυλάζωμεν τὴν ἐλευρίαν, τὴν ὁποῖαν ἀγοράσαμεν μὲ τῆς καρδίας μας τὸ αἷμα· πρέπει νὰ προσέξωμεν, ὥστε τοὺς καρπούς τῶν τόσων ἡγῶνων μας νὰ μὴ τοὺς συνάξουν οἱ ἀλλοεθνεῖς. Ἄς προσκαλέσῃ λοιπὸν ἡ Διοίκησις μίαν ἐθνικὴν συνέλευσιν· ἐκεῖ θέλοσιν ἱτρευθῆ τὰ πάθη μας, ἐκεῖ διαλυθῇ αἱ διχονοίαι μας, ἐκεῖ ἔχει νὰ ἐπεξεργασθῇ τὸ πᾶν, καὶ τέλοι, ἐκεῖ θέλει γνωρισθῇ ὁ ἀληθὴς πατριώτης, καὶ κατασιγῇ ὁ κακοποιός.

Ἄς δώσωμεν λοιπὸν χεῖρα βοηθείας· συναλλήλως, ἃς ἐννοήσωμεν, καὶ ἃς μὴ λησμονήσωμεν ποτὲ, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ συνελύσεις ἐμποροῦν νὰ ἐμποδίσωσι καὶ νὰ συστειλῶσι πάντα ὅστις ζητεῖ νὰ σφετερισθῇ τὴν κυριότητα τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως, καὶ γίνεται αἷτιος, ὡς βλέπομεν, ταραχῶν καὶ σκανδάλων, τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα ἄλλα πορὰ τὸν δεσποτισμόν, καὶ, τὸ τρομερώτερον τούτου κακόν, τὴν ἀναρχίαν, δὲν ἐμποροῦν νὰ εἶναι. Ἀποφεύγοντες λοιπὸν τοὺς δύο τούτους σκοπέλους, ἃς μὴν ἀπατήσωμεν τὰς ὁποίας τὸ ἔθνος συνέλαβεν ἀγαθὰς ἐλπίδας· τοῦτο δὲν ζητεῖ, τοῦτο δὲν ἐπιθυμεῖ πορὰ ν' ἀπολαμβάνῃ ἐν εἰρήνῃ μίαν ἐλευθερίαν, ἀγορασμένην μὲ τόσῃν χύσιν μαρτυρικῶν αἱμάτων, καὶ ἐγγυωμένην τὴν ἀκώλυτον ἐνέργειαν τῶν ἰδίων του πολυτίμων δικαιωμάτων.

Συνέχεια τῆς διατριβῆς τοῦ Ἀνωνύμου.

Ὁ ἄνθρωπος ἄρα ὁ κοινωνικὸς, διὰ ν' ἀποθῇ εὐτυχὴς, κατὰ τοὺς προεκτεθέντας λόγους, ὠφελεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὴν διπλὴν ταύτην ἀνάγκην, ἥτις ἀπέβλεπεν εἰς μόνην τὴν ἰδίαν εὐδαιμονίαν του. Καὶ τῷντι, ἐπειδὴ σκοπὸς τῆς κοινωνίας εἶναι ἡ ἀμοιβαία βοήθεια καὶ ἀντίληψις, ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἔπρεπε νὰ ὑεωρῇ τὸ πέραν τῶν εἰς τοὺς ἄλλους χρεῶν του ὡς ἀρχὴν τῶν δικαιωμάτων του εἰς αὐτόν. Τὰ χρέη ἄρα τοῦ κοινωνικοῦ ἀνθρώπου εἶναι κατὰ λόγον ὀρθὸν τῶν δικαιωμάτων του, καὶ ἐπομένως, εἰς ὅσα περισσότερα χρέη καθυποβάλλεται, ἐπὶ τοσοῦτον ἐπαύξει τὰ σύστοιχα δικαιώματά του.

Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος, ἐνδέχεται νὰ λησμονήσῃ τὰ χρέη του, διὰ τοῦτο ἦτο χρεὶα διὰ τινος μέσου νὰ προσδιορισθῇ ἡ ποσότης καὶ ποιότης τῶν χρεῶν του, καὶ ἐναλλάξ τῶν δικαιωμάτων του· τοῦτο δὲ τὸ μέτρον, εἶναι ὁ λεγόμενος θετός νόμος, τὸ μόνον τῆς κοινωνίας παλλάδιον· ὁ νόμος περιστρέφεται οὐσιωδῶς εἰς δύο τινα κεφαλαιώδιστα ἀντικείμενα· αἱ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς φύσεως τῆς Διοικήσεως, καὶ τοῦ τρόπου, καὶ ὅν μέλλει νὰ κυβερνοῦνται αἱ κοινωνίαι· καὶ β'· εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς καὶ ἰδιοκτησίας ἐνὸς ἐκάστου τῶν μελῶν· ἐκ τούτων τῶν δύο πηγάζουσιν ὅλα τ' ἀμοιβαία χρέη καὶ δικαιώματα τῶν εἰς σύστασιν κοινωνίας συνελθόντων. (Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

Λύσις τοῦ εἰς τὸν ἀριθ. 90 καταχωρηθέντος ἐνίγματος.

ὑπὸ τοῦ Κυρίου Δ. Π.

Κύριε συντ. τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν.

- Εἰς πρακτικὰ φοβούμενος τὸ αἶνιγμα μεγάλως.
- Τρεμάτω, πρέπει νὰ τὸ πῶ, καὶ εἰς τοὺς λόγους ἄλλως.
- Καὶ ὅμως ἓνα αἶνιγμα πρὸ ἡμερῶν ὡς ἴδα, μ' ἐγκώμιον νὰ ἐκδωθῇ, εἰς τὴν ἐφημερίδα.
- Τὴν λύσιν τοῦ ἐκτίπῃς, τὴν ἡῶρα καὶ δίδω, κ' ἀπὶ αὐτὸν εἰς τὸ φύλλον σου, ἂν θέλῃς, νὰ τὴν ἴδω.

Τῇ 8 Νομβρίου Μεσολόγγιον.

ὁ γνωστός σου

- Εἰς οὐρανῷ τὸν ὀφθαλμὸν σ' εὐρίσκουν ἡλωμένον, εἰς φάλαγγα μὲ κέρατα σχεδὸν ὡμιωμένον.
- Τὶ δὲ κατάλαβε κανεῖς νὰ πῇ καὶ πῶς καλεῖσαι, ἀπὸ πόσως ὠρίμιμον εἰς τὸ κοινὸν δὲν ἦται;

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 93

τῇ 15 Νομβρ. 1824.

Μεσολόγγιον τὴν 14 Νομβρίου.

Κρότοι πολλοὶ καὶ συνεχεῖς κανονίων ἠκούσθησαν σήμερον τὸ πρωτὶ ἐδῶ ἀπὸ τὰ εἰς ἀποκλεισμένην τῶν Πατρῶν διωριμμένα Σπερσιώτικα καράβια· οὗτοι ἦσαν τὸ πένθιμον σημεῖον τῆς ἀποδιώσεως τοῦ Κ. Παναγι.

ὡτη Μπότση, Αντιπροέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, συμφέσεως κατὰ τὴν 30 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐν Νυμπλίω.

Θρηνὲι δικαίως ἡ πατρίς στερηθεῖσιν ἕνα ἐκ τῶν ἀρίστων καὶ φιλότατων τῆς υἱῶν ἡ ἀγάπη, ἡ τιμὴ, καὶ ἡ ὑπόληψις τῶν συμπολιτῶν τοῦ ζῶντος μὲν ἐτι ἦσαν ὁ καλλίτερος στολισμὸς καὶ ὁ βεβαίτερος πλοῦτος τοῦ, ἀποθανόντος δὲ ἤδη ὁ πλέον ἐνδοξος τάφος, καὶ λαμπρότερα προπομπή· εἴθε ἡ εὐκρίνεια τῆς ψυχῆς τοῦ, ἡ ἀφέλεια τῶν ἡθῶν τοῦ, καὶ ὁ ἀνυπόκριτος πατριωτικὸς τοῦ νὰ ἦναι διὰ παντὸς ἐμπνευσμένα εἰς ὅλους ἐκείνους, ὅσοι συμμερίζονται τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τοῦ μακαρίτου!

Ἡ καλλιτέρα εὐγνωμοσύνη, καὶ θυσία, ἥτις εἰμπορεῖ νὰ προσενεχθῇ εἰς μνημυσμόν τοῦ θελεῖ εἶσθαι « τὸ νὰ μὴ δώσῃ ἡ νέα ἐκλογὴ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀφορμῆν νέων σκανδάλων καὶ σπουδαρχῶν.

Ἀπὸ γράμματα τῶν Σπετσῶν, ἐλθόντα πρὸς τὸν Νάυαρχον τοῦ Ἑλληνικοῦ στολισκοῦ, διωρισμένου εἰς ἀπολαυσμὸν τῶν Πατρῶν μανθάνομεν ὅτι τὴν 27 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ὁ Αἰγυπτιακὸς στίλος, συναγμένος ὁλος κατὰ τὴν Κω καὶ τὸ Βουδρούμι ἐσηκώθη εἰς τὰ πανία διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς Μοθοκόρωνα. Μία ἰονικὴ γολέττα ἐλήφθη κατὰ περιστάσιν ἀπὸ τοῦς ἰδικούς μας καὶ εἰς αὐτὴν εὐρέθησαν 4 ἀξιώματικοὶ Τοῦρκοι φέροντες γράμματα εἰς Μοθώνην, διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἱμπεράτωρ Πασᾶς ἐφανερώεν πρὸς τοὺς ἐκεῖ Ἀγᾶδες, ὅτι ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν θέλει φθάσει πρὸς βοήθειάν των μὲ ὅλον τὸν στόλον τοῦ, καὶ νὰ μένουν θαρσάλατοι, ... ἡ τυχαία αὕτη περίστασις ἐστάθη ἱκανὴ ἀφορμὴ εἰς τὸν γενναῖον καὶ ἐνδοξον νάυαρχόν μας Μικαὺλην διὰ νὰ λάβῃ τάνγκακτὰ μέτρα· ὅθεν τὰ Ἑλληνικά πλοῖα εὐρίσκόμενα εἰς τὴν Λέρων, ὅταν ἔλαβον τὴν εἰδήσιν ταύτην, ἐσήκωσαν εὐθύ· τὴν ἀγκυρῶν τὴν 23 Ὀκτωβρίου, καὶ ἐτρέξαν διὰ νὰ ἐμπυδίσουν τὸν ἐχθρὸν στόλον ἀπὸ τοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν μελετηθέντα προσδιορισμὸν τοῦ.

Εἰδῆσε, ἐκ διαφύρων μερῶν, αἱ ὁποῖαι ὅμως δὲν ἔχουν ἀκόμη τὴν σφραγίδα τῆς βεβαιότητος, φανερόνουν, ὅτι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος δύο στόλοι ἐκτυπήθησαν πλησίον τῆς Ἀλικαρνασσού· ὅτι δύο ἡφαιστία ἐρρίψθησαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν πλοίων, ὅτι ὁ νάυαρχος Μικαὺλης, μ' ἐν πλοῖον τοῦ στόλου μας ἐβλίψε καιριώτατα μίαν ἀπὸ τὰς καλλιτέρας φρεγάτας τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου, καὶ τελοσπάντων ὅτι ἡ πρὸς ποσχεθεῖσα διάβησις τοῦ ἱμπεράτωρ Πασᾶ ἐμπτισιώθη, τραπέντος εἰς φυγὴν αἰσχυρὰν ὅλου τοῦ στόλου τοῦ, καὶ καταδιωκόμενου ἀδιακόπως ἀπὸ τὸν ἰδικόν μας.

Εἶναι πολλὰ εὐκόλουν νὰ σύρωμεν ἐκ τῶν εἰρημένων τὸ συμπέρασμα, ὅτι, ἐὰν ὁ ἐχθρὸς στόλος δὲν ἤθελε κτυπηθῇ, ἔπρεπε ὥς τώρα, ἀφοῦ ἐσηκώθη εἰς τὰ πανία τὴν 27 τοῦ παρελθόντος, νὰ φθάσῃ εἰς Μοθοκόρωνα· ἄλλως δὲ, ἐὰν ὁ στόλος οὗτος ἤθελεν εἶσθαι φθασμένος αὐτόσε, ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴν σᾷ ἐλθῶσι πανταχόθεν εἰδήσεις, καὶ μάλιστα εἰς τὸν νάυαρχον τῆς Σπεισιωτικῆς ταύτης μοίρας, ἀρχαμένης ἐνταῦθα, διὰ νὰ λάβῃ τὰ μέτρα τοῦ.

Η ΕΛΛΑΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΗΣ. (α)

Θαυμένη τὸσούτοις αἰῶνας μέσθαι εἰς τὸ σκοτεινὸν καὶ πικρὸν τάφον τῆς πολιτικῆς ἀνυπαρξίας, καὶ λησμονημένη ἐκεῖ ἀπ' ὅλους τοὺς θνητοὺς, τῶν ὁποίων τὸ πλεῖστον μέρος ἐγὼ ἔβλεπα μὲ τὸ γάλα τῆς σοφίας, καὶ τῶν ὁποίων ματαίως πολὺν χρόνον ἐπρόσμενα τὴν χρεωστομένην τοὺς βοήθειαν, ἴδα ἃ ἐλπίσιως εἰς ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις Σᾶς τὰ ἀσθενῆ, ἐδῶ κ' ἐκεῖ σκορπισμένα τέκνα μου συναθροίζόμενα τριγύρω μου, καὶ φιλοτιμούμενα νὰ σηκώσῃ τὸν μέγαν ἐκείνον λίθον, μὲ τὸν ὅποιον τὸ σιδηρένιον καὶ βάρβαρον χεῖρ τῶν Ἀγαρηνῶν ἤβλησε νὰ μὲ σκεπάσῃ, καὶ βαθυὴ νὰ μὲ περικλῇ, διὰ νὰ μὴν ἔχω ἐλπίδα ποτὲ νὰ ξαναεὐγῶ ἐκείθεν. Ὁ ζῆλος σας, τέκνα μου, τὸν ὅποιον ἐδείξατε πρὸς ἀνάστασιν μου, εἶναι μεγάλος· ἡ φιλοτιμία σας λαμπρὰ καὶ τόσῳ λαμπρότερα, ὅσον, χωρὶς νὰ λάβετε ἄλλους εἰς βοήθειαν, μόνα σας ἐπεχειρήσατε ἐπιχειρήματα ἀνέκουστον ὥς τώρα, καὶ ἐκατορῶσατε, μεταξύ τῶσων βελῶν ὅπου πανταχόθεν ὡς βροχὴ βράχδια ἤρχοντο κατεπάνω σας, νὰ μ' ἀνασῶτε τελοσπάντων εἰς τὸ φῶς, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ σήμερον ἀναστημένη διὰ τῆς συνεργείας σας, καὶ συνευφραίνουμένη μαζύ σας μέσα εἰς τοὺς ἀβροὺς κόλπους τῆς ἐλευθερίας! ὦ ἡμέραι! λομπραὶ τῆς ἀναγεννήσεώς μου! ὦ ἡμέρι γλυκύτατε τῆς ἐλευθερίας! «Ἡλιε, ὅστις ἀρχισε πάλιν νὰ περιλάμπῃς μὲ ταῖς χρυσαυγείαις ἀκτίνας ταῖς ἀκρῶρειαις τοῦ Παρνασσού καὶ τοῦ Ἑλικῶνος, ταῖς στοαῖς καὶ ταῖς ἐκκλησίαις τῶν νέων Ἀθηναίων. «Ἡλιε, ὅστις ἀρχισε πάλιν νὰ θερμαίνῃς ταῖς καρδίαις τῶν νέων Λαωνιδῶν μου, τῶν νέων Μιλτιάδων καὶ Θεμιστοκλέων. Χαίρω καθυπερβολῇ, τέκνα μου ἀγαπητά, καὶ τῆς χαρᾶς μου ταύτης κενὸν ἀντάξιον, ἢ ἰσότημον ἀγαθὸν δὲν εὐρίσκω ἐπὶ τῆς γῆς, ὅταν βλέπω καὶ πάλιν ταῖς πεδιάδαίς τοῦ Μαραθῶνος, τὰ στενά τῶν Θερμοπυλῶν, ὅλην τὴν Πελοπόννησον, τὴν Στερεάν Ἑλλάδα, καὶ ὁλόκληρον τὸ Ἀρχιπέλαγος, μ' ἕνα λόγον ὅλην μου τὴν παλαιάν ἐπικράτειαν σκεπασμένην ἀπὸ τῶν πολυαριθμῶν μαχῶν, καὶ

(α) Ἡ παρούσα διατριβή, ἥτις ἡθοικα συντέθη παρὰ τινος ἑμογενεὺς καὶ φιλογενεὺς καὶ ὡς κατέλλοις πάντῃ εἰς τὴν παρούσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν ἐκρίθη ἄξια δημοσίευσεως.

τῶν ἐνδοξῶν θριάμβων σας τὰ τρόπαια, ὅπου ἐστήσατε πρὸς αἰώνιαν μνήμην σας, καὶ ἀνεξάλειπτον καταισχύνῃ τῶν ἀσπόνδων ἐχθρῶν τοῦ ὀνόματός μου. Ναί, εἶσθαι ἄξια τῆς ἀγάπης μου, ἄξια καὶ τοῦ θαυμασμοῦ ὅλου τοῦ κόσμου διὰ ταῦτά σας τὰ ἥρωικά καὶ ἀπαράμιλλα ἔργα! ... Ἀλλὰ φεῖ! ποῖον νέφος μελανὸν μοῦ καλύπτει ἐξείρνης τὰ μάτια ταύτην τὴν στιγμήν; ποῖα δύναμις ἀόρατος ἐρχεται εἰς τὸ μέσον τῆς χαρᾶς μου καὶ τῆς κοινῆς ἀγαλλιᾶσεως νὰ μεταβάλλῃ τὸ πᾶν εἰς θλίψιν καὶ εἰς ὀδυρμούς; Ἀχ! τώρα καταλαμβάνω. Αὕτη εἶναι μία ἔρινος· εὐγαλμένη ἀπὸ τὸν Ἄδην, ὅλη πενιχρὴ καὶ καταξηραμένη αὕτη εἶναι ἡ Ἑριδα, βαστώσα δύο τρομεραῖς φλόγαις σ' τὰ χεῖρά της, τὴν Πανουργίαν, καὶ τὴν Φιλοδοξίαν, καὶ μ' αὐταῖς τρέχουσιν, ὥσταν τρελὴ, νὰ καύσῃ καὶ νὰ ἐρημώσῃ πᾶν ὅ,τι ὥς τώρα ἡ συμφορὰ σας ἐσύστησε, καὶ ἡ ἀνδρεία σας ἐθιμελίωσεν. Ἀχ! τέκνα μου! βλέπω, ὅτι καὶ πάλιν θέλω συρῆσθαι τὸν τάφον, ὅθεν πρὸ ὀλίγου εὐγῆκα, καὶ μὲ τόσῃν περισσοῦ ἔραν λύπην μου, ὅσον τὴν μὲν προλαβοῦσαν φορὰν χεῖρα βιβραρίκα, βέλη ἐχθρικά μ' ἔχωσαν ἐκεῖ, τώρα δὲ Σεῖς, Σεῖς τολμάτε νὰ γενῆτε μητροκτόνοι. Σεῖς πάλιν, ἀφοῦ πρὸς ὀλίγον μ' ἐδοξάσατε, σπεύδετε νὰ μὲ καταστήσετε, ὡς μ' εἶχον ἔλλοτε καταστήσει οἱ βίρβαροι, ἀτιμον, ἀδοξον, καὶ δνειδος κακὸν τῶν ἀνθρώπων. Σᾶς ὁμως αἰτιωμένη, δὲν ἐννοῶ ὅλους, δὲν ἐννοῶ τὸ πλῆθος, αὐτὸν τὸν ἀγαθώτατον καὶ παντὸς κακοῦ ἐναντίδεκτον λαόν· δὲν ἐννοῶ ἀλόμην ὀλιγώτερον μίτ' ἐκείνους ὅλους, τοὺς ὁποίους ἐκλεξατε ὁδηγούς σας, καὶ ἐμπιστεύθητε τὴν παρακαταθήκην τῶν δικαιοματίων σας, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀξίως τῆς ἐμπιστοσύνης σας ἐβέβησαν ὥς τώρα, τοῦλάχιστον κατὰ τὸ φαινόμενον. Ἐννοῶ δὲ μερικὰ μόνον αὐτομα ἐξ αὐτῶν, ὀλιγώτατα τὸν ἀριθμόν, καὶ τινες ἄλλους ταρξίας καὶ παραξένους δοξομανεῖς, ἐναριθμούς καὶ τούτους, οἱ ὁποῖοι τὸ μερικὸν τοὺς ἀπὸ τὸ κοινὸν συμφέρον προτιμῶντες, καὶ ἀπὸ τὴν κοινὴν τῶν πραγμάτων σύγχυσιν ἰδίαν ὠφέλειαν νὰ πορισθῶσιν ἐλπίζοντες, προσέτι δε καὶ ἀπὸ μάταιαις ἐλπίδασι ἀναπτερόμενοι μεταχειρίζονται ὅλους τοὺς δρόμους, ὅλαις ταῖς συνεισμενέαις βραδουργίαις, καὶ τὰ σπουδαρχικά μέσα διὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸν ὀλεθρὸν καὶ κοινοβλαβῆ σκοπὸν τοῦς.

Παραστάται καὶ διοικηταὶ τοῦ ἔθνους! εἰς Σᾶς τοῦτο ἔχει κρεμασμέναις ταῖς ἐλπίδασι τῆς σωτηρίας τοῦ. Σᾶς ἔστησε φύλακας ἀγρύπνους τῆς ἐλευθερίας τοῦ χρέος ἰδικόν σας, ἀπ' ὅλα τὰ χρεῖα τὸ ἱερώτατον εἶναι τὸ νὰ προβλέψετε ὅλα τὰ μέτα τῆς ἀσφαλείας τοῦ, καὶ τῆς καλῆς τῶν κοινῶν πραγμάτων ἀρμονίας.

Ἡ ἐπερχομένη γενεὰ ἀπὸ Σᾶς προτιμῶν τὴν μόρφωσιν τῆς· ἀπὸ Σᾶς προτιμῶν τὴν εὐτυχίαν, ἢ τὴν δυστυχίαν τῆς· θέλει σᾶς εὐλογεῖ καὶ μακαρίζει, ἀν συντελέσετε εἰς τὸ πρῶτον, καὶ θέλει σᾶς καταράται, καὶ ὀνειδίζει πικρότατα, ἀν ἀμελοῦντες τὰ χρεῖα σας, καὶ χωρὶς νὰ θέλετε ἴσως, ἀλλ' ἢ διὰ φόβον τῶν ἰσχυροτέρων, ἢ διὰ δωροδοκίαν συνεργήσετε εἰς τὸ δεύτερον. Ἡ ἱστορία, αὐτὸ τὸ φοβερόν καὶ ἀδέκαστον δικαστήριον τοῦ κόσμου, θέλει κρίνει αὐστηρότατα ταῖς πράξεις σας, ὡς καὶ ταῖς πλέον ἀφανεῖς καὶ μυστικαῖς, καὶ ἀν μὲν ταῖς εὖρη ὀρθαῖς, θέλει ταῖς παραπέμψῃ μ' εὐφημαῖς πολλαῖς· εἰς αἰῶνας αἰώνων, εἰδὲ καὶ ταῖς εὖρη κακαῖς καὶ παράνομαις, ἀλλοίμονον τότε μὲ ταῖς κατηγορίαις καὶ κατάραις, ὅπου θέλει ἐπισωρεύσει εἰς αὐταῖς καὶ εἰς τοὺς αὐτουργούς των!

Παραστάται καὶ διοικηταὶ τοῦ ἔθνους! ἡ τύχη ἡ ἰδική μου, καὶ ὅλων μου τῶν τέκνων εἶναι εἰς τὰ χεῖρα σας· λαὸν ὁλόκληρον ἔχετε σ' τὸν λαιμόν σας· ὅλον τὸν ἔσω κόσμον ἔχετε θεατά· ἡ μεγάλαις βεβουλαῖς τῆς Εὐρώπης παρατηροῦν μ' ἀκίνητον μάτι τὰ βήματά σας, κ' εἶναι ἐτοιμαίς, τώρα μάλιστα ὅπου ἐξιστάθησαν ἡ διαφοραὶς μεταξύ τῆς κραταιᾶς Ῥωσσίας καὶ τῆς Πόρτας, νὰ λάβουν μίαν δλουτερινὴν ἀπόφασιν διὰ τὸ κράτος μου, διὰ τὴν μέλλουσαν τύχην σας· εἰν' ἐτοιμαίς, ἀν μὲν ἴδωσιν ὁμονοοῦντας καὶ καλῶς πολιτευμένους ὑμᾶς, δηλ. καὶ διοικητάς καὶ διοικουμένους νὰ ἐπιθέσιν εἰς ταῖς κεφαλαῖς σας τὸν στέφανον τῆς δόξης, καὶ νὰ σᾶς ἐνδύσουν μὲ τὴν ἀδιάρρηκτον πανοπλίαν τῆς ἐλευθερίας, διὰ τὴν ὅποιαν ἐχύθησαν ποταμοὶ μαρτυρικῶν αἱμάτων. Ἀν δὲ σᾶς ἴδωσιν στασιάζοντας, ἀτακτοῦντας, καὶ εἰς τὸν λαβύρινθον τῶν φρενῶν περιπλεγμένους, δὲν θέλουν ἀργῆται, καὶ μ' ὅλους τοὺς θριάμβους, τοὺς κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν, μὲ τοὺς ὁποίους ἐφέτος πλέον, παρὰ κάθε ἄλλην φορὰν ἐδοξάσθητε, καὶ ἐβάλατε εἰς θαυμασμὸν ὅλον τὸν κόσμον, δὲν θέλουν ἀργῆσαι, λέγω, νὰ σᾶς ἀλυσσοδέσουν, καὶ νὰ σᾶς καταδικάσουν εἰς νέαν, χειροτέραν τῆς πρώτης, σκληραῖαν, ὡς ἀναξίους νὰ διατηρῆτε καὶ νὰ ἀπολαμβάνετε τὴν ἐλευθερίαν, ὅπου μὲ τὰ ὅπλα ἀποκτήσατε, καὶ εἴχετε κάθε δίκαιον νὰ τὴν χαρῆτε σωφρονούντες καὶ ὀρθῶς πολιτευόμενοι· ὁ ἀλλοίμονον εἰς ἐμὲ τὴν δυστυχῇ!

Οἱ ἐγὼ μέλας τίποτ' ἀπύσω;

Ποῖαν ἀχὼ; ποῖον ὀδυρμόν;

ἄλλοίμονον, ἀν εἶναι πεπρωμένον νὰ βυθισθῶ, μὲν ἀναδύσασα, καὶ πάλιν εἰς τὴν λήθην, καὶ νὰ παραχωθῶ ἀφίνουσα εἰς δουλείαν τὰ τέκνα μου.

Ἀλλὰ τί λέγω; διατί νωρὶς νὰ ψάλλω τὸν ἐπιτάφιόν μου; δὲν εἶναι πλέον καμία ἐλπίς σωτηρίας; Ναί· εἶναι καὶ τῆς σωτηρίας μου, καθὼς καὶ τῆς ἀπωλείας μου πρωταίτιοι ἄλλοι δὲν εἰμποροῦν νὰ ἦναι, παρὰ Σεῖς, τὰ ἰδικὰ μου τέκνα. «Ἕλληνες! Μέσον μοναδικόν διὰ νὰ ἔλθουν πάλιν

τὰ πράγματα εἰς τὴν πρώτην καὶ τὴν ἐπιθυμητὴν ἀρμόνιαν τῶν ἄλλο δὲν βλέπω, κ' ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ τὴν ἔθνη καὶ τὴν Συνοχὴν. Ὅλοι λοιπὸν πρέπει νὰ τὴν ζητήσετε μεγαλοφώνως, καὶ ἡ Διοίκησις χρεώσεται ἀφείκτως καὶ ἀνυπερθέτως νὰ τὴν διακηρύξῃ, καὶ νὰ τὴν ἐπιταχύνῃ, ἐπειδὴ εἰς αὐτὴν καὶ μόνον, ὡς εἰς ὑπέρτατον κριτήριον, εἰμποροῦν νὰ ἐκτεθῶν ἅλα τὰ μερικὰ παράπονα, καὶ νὰ ἐξετασθῶν τὰ παρελθόντα σφάλματα· εἰς αὐτὴν νὰ φανερωθῶν οἱ ταραχαί, καὶ ἐλευθεριοκτόνοι, εἰς αὐτὴν τὸ τέλος πάντων νὰ ληφθῶν καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ γενικὰ μέτρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ θεραπεία τῶν δεινῶν, καὶ ἡ μέλλουσα εὐτυχὴς τῶν πραγμάτων διαρρύθμισις εἶναι ἐλπιζόμενον νὰ πηγᾶσιν.

Εἰς τὴν ἰδίαν ταύτην συνέλευσιν εἶν' ἀνάγκη πᾶσα νὰ παρευρεθῶσι κ' ὅλοι οἱ σοφώτεροι καὶ λογιώτεροι μεταξὺ ὑμῶν. Μία ἀπὸ τὰς αἰτίας τῶν δυστυχιῶν εἶναι καὶ ἡ ἀμέλεια, καὶ καταφρόνησις, τὴν ὁποίαν ἔως τῶρα οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν ἐδείξαν πρὸς τοὺς λογίους, μολοντί εἰς αὐτοὺς, ὡς τὴν ἐκλεκτοτέραν καὶ ὠφελιμωτέραν μερίδα τοῦ ἔθνους, ἐπρεπε ἀπ' ἀρχῆς νὰ δώσωσι τὴν μεγαλητέραν προσοχὴν, καὶ νὰ τοὺς περιθάψωσι μ' ὅλους τοὺς δυνατοὺς τρόπους· ποῖος τάχ' ἀγνοεῖ, ὅτι οἱ προκομμένοι καὶ οἱ λόγιοι τὰ μόνα ὄργανα ὅπου χρησιμεύουν εἰς τὸν κοινὸν φωτισμὸν, εἰς τὴν καλὴν τῶν δημοσίων πραγμάτων κυβέρνησιν, καὶ εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς φιλοκαλίας (Goût) καὶ τοῦ ἔθνικου χαρακτήρος; Ποῖοι κατέστησαν τόσον ἐνδοξον καὶ περισπούδαστον ἐμὲ αὐτὴν; ὅχι οἱ πάλαι σοφοὶ παῖδες μου; ποῖοι τὴν σήμερον κατακόσμουσι τὰ νέα βασίλεια τῆς Εὐρώπης; ὅχι οἱ σοφοὶ; εἰμποροῦσι π.χ. ἡ Ἀγγλία νὰ φθάσῃ εἰς αὐτὸν τὸν βαθμὸν τῆς λαμπρότητος καὶ τοῦ ἐξουγενισμοῦ χωρὶς τοὺς Λωκίους, τοὺς Μεύτωνας, τοὺς Ἀδάμ Σμιθ, Πίττ, Φόξ, καὶ τοὺς ὁμοίους τῶν; ἡ Γαλλία χωρὶς τοὺς Κονδυλλίαν, Μοντεσκίους, τῆς καὶ τόσους ἄλλους; ἡ Γερμανία χωρὶς τοὺς Λεϊβνίτιους, Καντίους, καὶ Βειλάνδους; καὶ ἡ Ἀμερικὴ τέλος πάντων χωρὶς τοὺς Φραγκλίνους; πόσον πλέον μάλιστα εἰς οἱ νέοι Ἕλληνες ἐπρεπε νὰ τιμᾶτε τοὺς ὀλίγους προκομμένους, ὅπου ἔχετε, ἐξ ὧν καὶ μόνον εἰμπορεῖτε νὰ ἐλπίζετε τὸν ἀποσκορακισμὸν τῆς ἀμαθείας καὶ βαρβαρότητος, κατὰ τῆς ὁποίας ἐπίσης, καθὼς καὶ κατὰ τῆς τυραννίας ἔχετε κηρυγμένον τὸν πόλεμον; ὅθεν καὶ τὸ ἀξιόλογον τοῦτο περὶ τῆς περιθάλψεως καὶ τῆς πανταχόθεν προσκαλέσεως τῶν λογίων ἄρθρον, πρέπει νὰ γένῃ ἀντικείμενον μεγάλης προσοχῆς εἰς τὴν ἐρχομένην συνέλευσιν.

Ταῦτα, φίλτατά μου τέκνα, σὰς συμβουλεύω, καὶ παραγγέλλω. Σὰς προβάλλω δὲ ὅρον μεγάλον, τὰ ἱερὰ μνημεῖα τῶν προπατόρων σας τὴν σκόνιν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐφώτισαν καὶ ἐλάμπρυναν τὸν κόσμον, νὰ βάλετε εἰς πρᾶξιν τὰς συμβουλὰς καὶ παραγγελίας μου, ἂν θέλετε τὴν σωτηρίαν μου, ἂν ἀγαπᾶτε τὴν ἐλευθερίαν σας, καὶ ἂν ἐπιθυμῆτε νὰ διασωθῶν ὡς καὶ ἐκείνων, τὰ ὀνόματά σας.

Τελειοῦται εἰδήσεις περὶ τῶν θαλασίων συμβάντων.
Ἐκ Ναυπλίου τὴν 13 Νοεμβρίου.

Κατὰ τὰς τρεῖς τοῦ τρέχοντος συνεκροτήθη μάχη θαλάσσιος ἐξω ἀπὸ τὴν Σάμον, ἡ μεταξὺ τῆς Σάμου, καὶ Ἰκαρίας, ὅπου ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἐστάθη νικητὴς, διότι ἔκαυσε μίαν φρεγάταν, μίαν κορβέταν, καὶ δύο βρίκια. Ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος μετὰ ταῦτα ἐτράβισε διὰ τὴν Κρήτην, καὶ ὁ Ἑλληνικὸς ἀκόλουθεῖ κατόπιν του.

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 94

τῇ 19 Νοεμβρ. 1824

Μισολύ. τὴν 18 Νοεμβρ.

Αἱ τελευταῖαι τῆς Ἠπείρου εἰδήσεις εἶναι, ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ προσμένωμεν ἀπὸ Τουρκικὴν διοίκησιν· ἀφ' οὗ τὸ ὑποκείμενον μέρος εἰς τὸν Βρυώνην ἐχορήγησεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, διὰ νὰ κάμῃ τὴν ἐκστράτειαν του, τῶρα πρέπει νὰ πληρώσῃ καὶ τοὺς μισθοὺς τῶν στρατιωτῶν του· μόνῃ ἡ μικρὰ, βουνώδης καὶ πτωχὴ ἐπαρχία τοῦ Ζαγορίου ἀπαιτεῖται νὰ πληρώσῃ ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν 550,000 γρόσια, τὰς μὲν 350,000 ἀπὸ τόκους τῶν μὲ βίαν δανεισθέντων ἀπὸ τὸν γ'. υἱὸν τοῦ Ἀλῆ-πασσας, τὰς δὲ λοιπὰς διὰ λογαριασμὸν τῶν συνήθων πασικῶν ἀπαιτημάτων· καὶ ἐὰν ἐντὸς τῆς δεσποτικῆς τούτης διορίας δὲν ἐτοιμασθῇ ἡ ἀνω ποσότης, φοβερίζει νὰ ἀπολύσῃ τοὺς Ἀλβανούς διὰ νὰ συνάξουν μόνοι τῶν τὴν ἀνω ποσότητα· τοῦτο δὲ θέλει νὰ εἰπῇ νὰ τρέφονται, νὰ ἀρπάζουν, νὰ κλέπτουν καὶ νὰ πράττουν ὅ,τι ἡμποροῦν νὰ τολμήσουν ἀχαλίνωτοι ἄνθρωποι, καὶ γεμάτοι ἀπὸ μῖτος κατὰ τῶν ταλαιωτῶν Χριστιανῶν.

Οἱ Ζαγορίσιοι ἐπρόλαβαν καὶ ἔστειλαν πρὸ πολλοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ παρακαλέσουν νὰ τοὺς γένῃ συγκατάβασις εἰς τοὺς τόκους καὶ ἐπιτοκισμούς· πρῶτον διότι εἶναι πτωχοί, καὶ ὁ Μωαμεθινὸς νόμος δὲν γνωρίζει τοκισμούς. δευτέρον δὲ ὅτι ὁ Ἀλῆ-πασσας τοὺς ἐδάνεισε μὲ βίαν, καὶ δὲν ἠθέλησε πώποτε νὰ παραλαμβάνῃ ἐν καιρῷ τοὺς τόκους τῶν. Τὸ δὲ δίκαιον διδάνει τοῖς ἀπεκρίθη νὰ ἔχουν ὑπομονήν, καὶ νὰ ἐξακολουθοῦν εἰς τὸ καλὸν ῥαγιαλίκι τῶν, καὶ θὰ ἔλθῃ καιρὸς διὰ νὰ τοὺς ἀνταμείψῃ· ἀλλὰ 550,000 γρόσια δὲν ἐξαρκοῦν. Ἐστρεψε λοιπὸν τοὺς ὀφθαλμούς του ὁ καλὸς Πασσας εἰς τοὺς πλουσιωτέρους περὶ αὐτὸν Χριστιανούς, καὶ ἐπὶ διαφόροις προφάσεσιν ἄρπαξε τὸν Κώσταν γραμματικόν του, τὸν Νικοθέον, καὶ ἔστειλε νὰ πιάσῃ καὶ τὸν Δρόσον διὰ νὰ τοὺς ξεγυμνώσῃ· καὶ ἐπειδὴ Τουρκιστὶ ὅσοι φονεύονται, θεωροῦνται καὶ ἔνοχοι καθοσιώσεως καὶ δημεύονται κανονικῶς τὰ ὑπάρχοντά των, ἔως τῶρα

θὰ ἐφρονέθη κανεὶς ἐκ τούτων διὰ νὰ ἀρπαχθοῦν εὐκολώτερα τὰ πράγματα τὰ των.

Τὰ δεινὰ τῆς Ἠπείρου δὲν περιορίζονται εἰς τὰ ἀνωτέρω· μέγα μέρος τῶν Ἠπειρωτῶν ξενιτεύονται εἰς διάφορα μέρη τῆς Τουρκίας· ἐκ τούτων πολλοὶ ἐφρονέθησαν, καὶ οἱ περισσότεροι ἐγυμνώθησαν, ὅθεν οἱ ἐπιζήσαντες δὲν τολμοῦν νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τοὺς τόπους των, καὶ ἡ πολυάνθρωπος καὶ εὐκατάστατος Ἠπειρος κατήντησε νὰ γένῃ ἡ δυστυχέστερα τῶν Τουρκικῶν ἐπαρχιῶν.

Τὰ ἴδια καὶ πλέον χειρότερα συμβαίνουσιν εἰς τὴν Θετταλίαν καὶ τὰς μακροτέρας ἐπαρχίας, περὶ τῶν ὁποίων ἴσως ἄλλοτε θέλομεν ὁμιλήσῃ μερικώτερον, διὰ νὰ ἐλκυσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν Ἑλλήνων περισσότερον εἰς τοὺς πόσον πρέπει νὰ εὐγνωμονοῦν εἰς τὴν θεῖαν πρόνοιαν, ἡ ὁποία θαυμασιῶς τοὺς ἐλύτρωσεν ἀπὸ τόσον φοβερὸν ζυγόν, καὶ νὰ αἰσθανθῶν πόσον μέγα χρέος ἔχουν διὰ νὰ συντρέξουν καὶ εἰς τὴν τῶν ἀδελφῶν των σωτηρίαν.

Ἀλλὰ ἰδοὺ ἐφθασεν ὁ ποθητὸς χειμὼν, καὶ ἀντὶ νὰ προκόψῃ ὁ ἀποκλεισμός τῶν Πατρῶν καὶ τῶν πέριξ φρουρίων, βλέπομεν ἀρχὰ τὰ Ἑλληνικὰ καράβια τῶρα ἓνα μῆνα, ἐπειδὴ ἀπὸ μέρους τῆς ξηρᾶς δὲν γίνεται κανὲν κίνημα, καὶ οἱ Τούρκοι ἀντὶ νὰ κλεισθῶν εἰς τὰ φρούρια, κατασκηνώνουν ἐλεύθερα εἰς τὸν κάμπον. Δὲν ἐλάθμεν νὰ ἔγινε τὸ παραμικρὸν κίνημα διὰ νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Κάρυστος εἰς τὴν Εὐβοίαν, μήτε ἀκούεται νὰ ἐπάρθῃ κανὲν μέτρον διὰ νὰ ἐμποδισθῇ τὸ ἐμφύλεμα τοῦ ἐπιμόνου Πασσᾶ τῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν Κρήτην· οἱ νικηταὶ τῆς Ἀμπλιανῆς κἀθνῆται ἀκίνητοι, καὶ οἱ ἐμποδισάντες ἐφέτος τὴν εἰσβολὴν τοῦ ἐχθροῦ ἔως εἰς τὸ Ἀνατολικὸν καὶ Μεσολέγγι, στεροῦνται καὶ τὸν ἐπιούσιον. Δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἀποδώσωμεν τὴν νέκρωσιν τούτην, ὡς ἄλλοτε, εἰς τὴν ἑλλειψιν τῶν ἀναγκαίων· ἐὰν καὶ κατὰ τὸ παρὸν δὲν εἶναι μετρητὰ, ἡ σεβαστὴ μας Διοίκησις ἔχει βεβαιότητα, ὅτι ὀλίγῳ τῇ ἐρχονται νέα χρήματα, καὶ ἐπρεπε νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνην διὰ νὰ κινή τὴν μηχανήν. Ἐξέστρομεν ὅτι τὰ περισσότερα μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἀρρώστησαν, καὶ ὁ παρὰ πάντων ἐπαινούμενος καὶ θρηνούμενος Μπότασις δὲν ζῇ πλέον· ἀλλ' οἱ ὑγιεῖς τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, καὶ τὰ ὑπουργεῖά των δὲν ἡμποροῦσαν ἄραγε νὰ ἐξακολουθοῦν τὰ προμελετημένα σχέδια τῆς Διοικήσεως; πῶθεν πηγάζει ἡ ἄκρα σιωπὴ ἀπὸ τὸ Ναύπλιον, τοῦ ὁποίου κατεδικάσθημεν νὰ μαυθάνωμεν πλαγίως τὰ γινόμενα; τὸ διαμαρτύρημα τοῦ στρατηγοῦ Λόνδου, καὶ διαφοραὶ ἄλλαι εἰδήσεις μᾶς κάμνουν νὰ ὑποπτεύωμεν, ὅτι ἡ πολυπαθὴς Ἑλλάς, ἀντὶ νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὰς νίκας τῆς καὶ τὸν ὑπὲρ αὐτῆς χειμῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδύνατο νὰ καθάρισῃ τὴν καρδίαν τῆς Ἑλλάδος, νὰ προετοιμασθῇ καλῆτερα διὰ τὸ μέλλον καὶ νὰ συστήσῃ διπλῶς τὴν ἐξωτερικὴν τῆς ὑπόληψιν, ἀντὶ τῶν καρπῶν τούτων, φυσικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἀνδρείας τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν πολυειδῶν θυσιῶν τῆς, φοβούμεθα μήπως καταδικασθῶμεν νὰ ἰδῶμεν καὶ ἐφέτος τὰ περυσινὰ ἐλεεινὰ θεάματα, καὶ τὸ αἷτιον πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς ὀλίγους τινὰς ἐμπαθεῖς, ἢ ἰδιοφελεῖς ἀνθρώπους.

Ἐδυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν ἀνοικτότερα, καὶ νὰ δακτυλοδείξωμεν εἰς τὸ ἔθνος ὅλον, καὶ εἰς τὸν πολιτισμένον κόσμον τοὺς ἀρχεκάκους· ἀλλ' εὐέλπιδες, ὅτι πρὶν καταντήσουν εἰς ἐμφύλιον πόλεμον, θέλουν συλλογισθῇ καλῆτερα, καὶ ὅτι οἱ καλοὶ πατριῶται θὰ προτιμήσουν μᾶλλον κακὴν φκιάσιν παρὰ ἀκριβὴ κρίσιν, σιωποῦμεν κατὰ τὸ παρὸν, καὶ παρακινούμεν Χριστιανικῶς τοὺς δυνάμενους νὰ ἐμποδίσουν τὴν νέαν τούτην συμφορὰν τῆς Ἑλλάδος, νὰ μὴν ἀμελήσουν τίποτε, διὰ νὰ καταπατηθῶν αἱ διχόνοιαί, αἱ ὁποῖαι ἀφάνισαν τοὺς προγόνους μας, καὶ θέλουν ἀφανίσει καὶ ἡμᾶς, ἐὰν δὲν ὠφεληθῶμεν ἀπὸ τὰ παθήματά μας.

ἴσως δὲν εἶναι περιττὸν νὰ διακηρύξωμεν, καὶ νὰ διαμαρτυρηθῶμεν ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικά μας εἶναι ἀνεξάρτητα, καὶ δὲν ὑπόκεινται εἰς οὐδενὸς τὴν ἐπὶβρίαν. Ἐνδέχεται νὰ ἀπατώμεθα πολλάκις εἰς τὰς κρίσεις μας· ἀλλ' ἡ ἀπάτη τούτη εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς πνευματικῆς μας ἀδυναμίας, καὶ ὅχι φατριασμοῦ ἢ ἰδιοφελείας. Πολλοὶ δειλοὶ μᾶς ἐμέμφθησαν, διότι παρασταίνομεν μόνοι μας τὴν ἀσχημίαν μας, ὡς νὰ εἴχε χρεῖαν ἡ Εὐρώπη τῶν ἰδικῶν μας εἰδήσεων, διὰ νὰ γνωρίσῃ τὴν κατὰς αἰνίαν μας, καὶ ὡς νὰ μὴ μᾶς ἐξωγράψαν οἱ μισέλληνες ἀσχημοτέρους ἀφ' ὅ,τι εἴμεθα τῶνόντι, καὶ ὡς νὰ μὴν ἦτον τέλος πάντων χρέος μας νὰ κοινολογήσωμεν εἰς τὸ ἔθνος ὅλον καὶ τοὺς κινδύνους του καὶ τὸ ἱπτικόν των, τὸ ὁποῖον, καθὼς καὶ ἄλλοτε τὸ εἶπομεν, προσμένεται καὶ κρέμεται ἀπὸ ἔθνικὴν συνέλευσιν, συνθεμένην ἀπὸ ἀνθρώπους, ἔχοντας τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἐκλεγόντων, καὶ προικισμένους ἀπὸ τὰς ἀναγκαῖας γνώσεις καὶ πατριωτισμὸν, διὰ νὰ γνωρίσουν τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ νὰ τὰ ἐνεργήσουν, καταφρονούντες κάθε προσωπικὸν καὶ τοπικὸν συμφέρον.

Ἀφ' οὗ ὁ Ναπολέων ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ εὗρε τὴν Γαλλίαν εἰς ἀθλιωτάτην κατάστασιν, κατασπαρτασμένην ἀπὸ πλῆθος φαντασμάτων, καὶ χαμένους ὅλους τοὺς καρπούς τῶν κατακτήσεων, ὅσας αὐτὸς ὁ ἴδιος εἴχε κάμει εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἀμέσως, ἀνευ ἀναβολῆς, ἐμβῆκε μὲ τὰ ὅπλα εἰς τὴν κοινὴν συνάθροισιν τῶν τότε βουλευτῶν τῆς Γαλλίας, καὶ δυναστικῶς κατέγραψε τὸ διοικητικὸν σύστημα, τὸ Διεκτόριον. Ἀλλ' ὁ ἐξάσιος οὗτος ἄνθρωπος ἦτον ὁ περιβόητος Ναπολέων, ὅςτις

ἦτο προωρισμένος νὰ μεταβάλλῃ ὅλως διόλου τῆς Εὐρώπης τὸ σύστημα, ἄνθρωπος φιλόδοξος, ὅστις εἶχεν ἐν ἐκυτῷ ἠνωμένα ὅλα τὰ μεγαλῆτερα προτερήματα, καὶ ὅστις ἔπρεπε νὰ κινδυνεύσῃ τὸ πᾶν, διὰ νὰ κερδίσῃ τὸ πᾶν καὶ νὰ ἐμπορέσῃ νὰ εἴπῃ καὶ αὐτός, καθὼς ποτε: ἐκείνος ὁ Ῥωμαῖος, ὅστις εἶχεν ἀρπάσει τὴν ἐξουσίαν τῆς Ῥώμης ἡ δὲ αἰσῶρ, ἡ μὴδὲν « aut Cesar, aut nihil ». Αἱ πράξεις τοῦτου τοῦ ἀνδρὸς (τοῦ Ναπολέοντος) εἶναι τόσον γνωσταὶ καὶ πασιδῆλοι, ὥστε νομίζομεν περιττὸν νὰ τὰς ἐπαναλάβωμεν πρὸς εἰδότας: χρεωστοῦμεν ὅμως νὰ εἰπώμεν μόνον, ὅτι ἂν καὶ ἡ πράξις αὕτη τὸν ὕψωσεν εἰς τὸν ὑπέρτατον τῆς δόξης βαθμὸν, ὥστε ν' ἀνατρέψῃ θρόνους καὶ ν' ἀνεγείρῃ νέους, καὶ μὲ ὅλην τὴν πομπώδη λαμπρότητα τοῦ χαρακτῆρός του· πλὴν, διότι ἐκινήθη κατὰ τῆς τότε διοικήσεως τοῦ ἔθνους του, κατὰ τῆς ὁποίας δὲν εἶχε ποτὲ δικαίωμα νὰ κινήθῃ ἔνοπλος, διὰ τοῦτο ὁ Ναπολέων ἀνεδείχθη ἀντάρτης καὶ ἀποστάτης τοῦτο ἐγνώριζε καὶ ὁ ἴδιος, πλὴν τὸ ἠθέλησε, διὰ ν' ἀρπάξῃ ἀνόμως τὴν ἐξουσίαν. Ἡ Γαλλία θελεῖ ἐνθυμεῖται αἰωνίως τοῦτο τὸ τολμηρὸν κίνημα τοῦ Ναπολέοντος, τὸ ὅποιον τὸν ἀνέδειξεν ἀμέσως μὲν κόνσολον, ὀλίγον δε ἔπειτα Αὐτοκράτορα, διότι οἰκιοποιήθη ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν βιαίως ἤρπασεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς τότε διοικήσεως. Δὲν εἶναι ἴδιον τῆς παρούσης προθέσεώς μας τὸ νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν ἡ τότε Βουλὴ καὶ τὸ Διρεκτόριον τῆς Γαλλίας ἦσαν ἐνοχοί, ἡ ὅχι· ἀλλὰ καὶ ὑποτεθῇ ὅτι ἦσαν ὑπεύθυνα, ὁ Ναπολέων αὐτὸς εἶχεν ἀναφανῇ πλέον ἐνοχος, διότι εἶχε προσκαλεσθῇ ἀπὸ τὸ ἔθνος διὰ νὰ γείνῃ κριτὴς του, καὶ μάλιστα κριτὴς ἔνοπλος.

Ἀλλ' ἐδῶ δὲν χωρεῖ καμία σύγκρισις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας· καθότι ἡ μὲν πρώτη ἔλαβε τὰ ὅπλα καθ' ἐνὸς τυράννου, ἡ δε δευτέρα (ἡ Γαλλία) σκοπὸν εἶχε ν' ἀλλάξῃ μόνον πολιτικὸν σύστημα. Εἶναι ἀληθές, ὅτι εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνῶν εὐρίσκονται τινὲς περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι συμφωνοῦσι παραπολὺ, ὥστε ἐὰν αὐτὰς τὰς περιστάσεις εὐρεθῇ κανεῖς τολμηρὸς ἄνθρωπος διὰ νὰ τὰς μεταχειρισθῇ πρὸς τὸ οἰκεῖον συμφέρον, γίνονται ὁλέθριοι καὶ ἐπιζήμιοι· διὰ τοῦτο ἡ ἱστορία τῶν ἐθνῶν πρέπει νὰ χρησιμεύῃ εἰς παράδειγμα τῶν ἄλλων ἐθνῶν, καὶ μάλιστα τῶν ἀρτισυστάτων.

Μανθάνομεν, ὅτι ὁ στρατηγὸς Ἀνδρέας Λύνδος παραπονούμενος κατὰ τῆς Διοικήσεως, ἀπετάνθη δι' ἀναφορᾶς πρὸς τοὺς παραστάτας τοῦ ἔθνους, περὶ διαφορῶν σημαντικῶν πραγμάτων· ἀλλ' (ὡς λέγουσιν) ἀπευθύνει τὴν ἀναφορὰν ταύτην μὲ τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας· ἡ ἔκστασις μας εἶναι μεγάλη τὸ νὰ βλέπωμεν ἕνα τοιοῦτον ἄνθρωπον, στολισμένον μὲ τόσα προτερήματα, καὶ μὲ μίαν τόσον γνωστὴν μετριοφροσύνην νὰ μετέρχεται τοιοῦτον τρόπον, ὥστε δικαίῳ τῷ λόγῳ πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι πολὺ μὲν μέγιστα αἷτια τὸν παρεκίνησαν εἰς τοιαῦτα κινήματα, τὰ ὅποια, κατὰ δυστυχίαν, θέλουσιν ἔχει πολλοὺς ὁπαδοὺς.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι καθεὶς πατριώτης ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ὁμιλῇ ἐλευθέρως, καὶ ὅτι ἔχει χρέος νὰ βοηθῇ εἰς τὸ νὰ μὴν λαμβάνουν πρόοδον αἱ καταχρήσεις, ἀλλ' οὐχ' ἥττον εἶναι ἀληθές, ὅτι πρέπει νὰ κάμῃ πάντοτε ὅλας τοὺς πράξεις μὲ νόμιμον τρόπον, καὶ κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, τοὺς ὁποίους παρεδέχθη τὸ γένος, καὶ κοινῶς ὅλοι ὡμολόγησαν ὡς ὀρθοὺς. Κανεῖς δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ γείνῃ αὐθαίρετος κριτὴς ἐνὸς ἔθνους, χωρὶς νὰ λάβῃ ἐπίτηδες τὴν περὶ τούτου ἀδειαν ἀπὸ τοῦ ἔθνους ὁλόκληρον, καθὼς, καὶ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὸ τὸ ὑποῦργημα.

Δεδόσθω, ὅτι ἡ Διοίκησις ἔσφαλε κατὰ τι, καὶ ὅτι εἶναι ὑπεύθυνος νὰ κριθῇ μὲ ὅλην τὴν ἐνδεχομένην αὐστηρότητα τῶν νόμων, πλὴν, τοῦτου ὑποτεθέντος, ἐρωτῶμεν: εἶναι τάχα ἴδιον ἐνὸς μόνου ἀνθρώπου νὰ ζητῇ νὰ ὑποστήσῃ τὴν κατηγορίαν, ἔσον ὅρθλ καὶ ἂν ἦναι, μὲ τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας, καὶ μάλιστα εἰς περιστάσεις τόσον κριτικὰς; ἡ κατὰ τῆς Διοικήσεως κατηγορία, ἀφ' οὗ ἐκβῇ ἀπὸ τὰ νόμιμα τῆς ὁρίας, καταντᾷ ἀμέσως πατριωτικὴ, καὶ ἀποστατικὴ, ἀνίως γίνεται μὲ ἐνοπλον χεῖρα.

Ἡ Ἑλλὰς πρὸ ὀλίγων ἡδὴ μηνῶν εἶχε γείνει τὸ θέατρον ἐμφυλίων πολέμων· ἂν τὴν σήμερον τὰ αἷτια εἶναι πάντῃ διάφορα, πρέπει ὅμως τάχα νὰ ἀνανεωθῶν τὰ παρελθόντα;

Σύρα 11 Νομβρ.

Ἡ περὶ ναυμαχίας εἰδήσις, τὴν ὁποίαν κατεχωρήσαμεν ὑπ' ἀρ. 93, ἐπικυροῦται πανταχόθεν, καθὼς καὶ ὅτι ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος εἰσῆλθεν εἰς τὴν Σούδαν, λιμένα τῆς Κρήτης. Ἡ κατάστασις ταύτης τῆς νήσου (Κρήτης) εἶναι πολλὰ περίεργος. Ἀφ' οὗ, ὡς εἶναι γνωστὸν, τὰ Αἰγυπτιακά στρατεύματα πρὸ πολλοῦ καιροῦ τὴν ἐξουσίασαν πρὸς ζημίαν τῶν Γραικῶν, ὁ Σουλτάνος, μὴ ὦν εὐχαριστημένος μὲ ὅλας τὰς προλαβούσας ὑποσχέσεις του, τοῦ νὰ βλέπῃ ταύτην τὴν νῆσον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ, ἔπεμψε δύο Πασσάδες ἀπὸ τὴν μικρὰν Ἀσίαν, διὰ ν' ἀποδιώξωσι τὰ Αἰγυπτιακά στρατεύματα, καὶ νὰ κατασφάξωσιν ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς ἄνευ ἐξαιρέσεως τάξεως, ἡ ἡλικίας, ἡ γένους, καὶ νὰ ἐξουσιᾶσιν αὐτοὶ τὴν Κρήτην. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Αἰγυπτιακῶν στρατευμάτων, ἰδόντες τὸν ἐρχομὸν τῶν Πασσάδων, ἐναντιώθησαν εἰς τὸ νὰ παραχωρήσωσιν εἰς αὐτοὺς ἕνα λάφυρον τόσον πολῦτιμον, τὴν Κρήτην, τὴν ὁποίαν

ἠθελον νὰ καρπῶνται μόνοι αὐτοὶ· ἀλλὰ μὴ ἔχοντες ἱκανὰς δυνάμεις πρὸς ἀντίστασιν, ἠρώτησαν τοὺς Χριστιανοὺς εἰς τίνας παρεδόθησαν, εἰς τοὺς Ὁθωμανοὺς, ἡ εἰς τοὺς Αἰγυπτίους; Εἰς τοῦτο τὸ πρόβλημα ἀπεκρίθησαν οἱ Ἕλληνες, ὅτι ἀφ' οὗ ἄπαξ ἐκίνησαν τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ Σουλτάνου διὰ νὰ τὸν καταπολεμήσωσιν, ἀδύνατον εἶναι πλέον νὰ παραδοθῶσιν εἰς αὐτὸν καὶ νὰ τὸν προσκυνήσωσιν, ἀλλ' ὅτι βιασθέντες ἐκ τῶν περιστάσεων παρεδόθησαν εἰς τὸν Μεχμέτ Ἀλῆ, σατράπην τῆς Αἰγύπτου. Εἰς ταύτην τὴν ἀπόκρισιν, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Αἰγυπτιακῶν στρατευμάτων ἐδωκαν ἀμέσως ὅπλα εἰς πολὺ μέρος τῶν ἐκεῖ κατοίκων Ἑλλήνων, καὶ ἤρχησαν νὰ πολεμῶσι τοὺς Τούρκους, εἰς τρόπον, ὥστε οἱ εἰρημνοὶ δύο Πασσάδες στενοχωρηθέντες μεγάλως ἐβιάσθησαν νὰ κλεισθῶσιν εἰς τὸ φρούριον τῶν Χανίων (Κυδωνίσις). Δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι ἡ νέα αὕτη εἰσόδος τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου εἰς τὴν Σούδαν, θέλει ἐνδυναμώσει τοὺς Αἰγυπτίους, καὶ ὅτι ὁ Σατράπης τῆς Αἰγύπτου θελεῖ ὠφελῆθαι ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Σουλτάνου, τὴν ὁποίαν τὸν ἔδωκεν ἐν καιρῷ κατεπειγούσης ἀνάγκης.

Τοιαῦται εἶναι αἱ ὑποσχέσεις τοῦ ἀπίστου Σουλτάνου, καὶ τοιοῦτοι εἶναι οἱ καρποὶ τῶν ὅσοι κατὰ δυστυχίαν δώσωσι πίστιν εἰς τὴν ἀλωπεκὴν πολιτικὴν του! Ὡς πόσον ὁ περίφημος οὗτος Σατράπης, τὸν ὁποῖον ἠθέλησαν τινὲς ἐκ τῶν ὅσοι προσφέρουσι θυμῶμα λατρείας εἰς τὴν πομπώδη του μεγαλοπρέπειαν, νὰ τὸν ἐξυμνήσωσιν ὡς βαθὺν πολιτικόν! Ὡς πόσον λέγομεν, εἶναι μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ γνωρίζῃ τὰ ἀληθῆ του συμφέροντα, καταπολεμῶν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἀποφεύγων τὴν μόνην εὐκαιρίαν τοῦ ν' ἀποτινάξῃ καὶ αὐτὸς τὸν ἐφύδριστον ζυγὸν τοῦ Σουλτάνου! τίς ὅπως οὐν μεμνημένος εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Ὁθωμανικῆς Αὐλῆς δὲν γνωρίζει τὴν ἀντιζηλίαν τῆς κατὰ τοῦ Σατράπου τοῦτου, καὶ τοὺς σκοποὺς, τοὺς ὁποίους ὑπέτρεφε, καὶ ὅλον ἕνα ὑποτρέφει κατ' αὐτοῦ; Ἀρὰ γε ὁ πολιτικὸς μας Μεχμέτ-Ἀλῆς εἶναι δυνατὸν μόνος νὰ ὑπνώττῃ, καὶ νὰ ἀγνοῇ, ὅτι ἀγωνιζόμενος εἰς τὸ νὰ δαμάσῃ (καθὼς νομίζει) τοὺς Ἕλληνας, σφυροκοπῇ μόνος του τὰ δασμὰ, μὲ τὰ ὅποια μέλλει νὰ τὸν δέσῃ μίαν ἡμέραν ὁ Σουλτάνος, καὶ ὅτι ἀνασκάπτει μόνος του τὰ θεμέλια τῆς ἰδίας του ἐξουσίας; Ἀλλ' ἂν ἀφήσωμεν τὰς βαρβάρους πολιτικὰς ἐκείνων, καὶ ἂν χύσωμεν κρουνοὺς δακρύων διὰ τὴν κατάστασιν τῶν ἀδελφῶν μας Κρητῶν. Πίπτει ὁ κάλαμος ἀπὸ τὰς χεῖράς μας, δταν ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι στενάζει πάλιν ὑπὸ τὸ σιδηροῦν σκῆπτρον τῶν τυράννων τῆς, ἡ περίφημος ἐκείνη καὶ θαυμαστὴ Κρήτη, ἡ τόσον εὐκαρπὸς κατὰ τὰ προϊόντα τῆς γῆς, καὶ κατὰ τὴν ἀνδρείαν, τὴν γενναιότητα, τὴν εὐφυίαν τῶν κατοίκων τῆς, λέγομεν τῶν δυστυχῶν ἐκείνων ἀπογόνων τῶν Μινῶων καὶ Ῥαδαμάνθων!!!

Οἱ γαίτορες σου Ἡλοποννήσιοι διὰ τῆς ἀνδρείας των, διὰ τῆς ὁμονοίας των, διὰ τῆς πρὸς τοὺς νόμους ὑπακοῆς των, καὶ πρὸ πάντων διὰ τῆς σταθερᾶς των ἀποφάσεως, ψάλλουσιν τὴν σήμερον ἐλευθέρως τὰ ἐπινίκια τῶν ἐνδόξων ἀγώνων των εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν εὐδαίμονα ἐπικράτειάν των, καὶ ἀνεγείρουσι τρόπαιον ἐπὶ τροπαίων· καὶ εὖ, ὃ πολυκαθίσταται λαὸς τῆς Κρήτης, ἀκόμη φέρις τὰ δασμὰ τῆς δουλείας σου, ἀκόμη καταφυλὶς τὰς χεῖρας τῶν βαρβάρων τυράννων σου, ἀκόμη βλέπεις τοὺς ναοὺς σου, τοὺς εἰκούς σου, τοὺς σύγγενεῖς σου, τοὺς ἀγροὺς σου καταπατούμενους ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος σου, καὶ μεταβαίνεις ἀφ' ἐλὸς ζογοῦ εἰς ἄλλεν; ποῖα ἱερήμια, ἡ τίς πηγὴ δακρύων δύναται νὰ ὀρνήσῃ τὸ μέγα δυστύχημα τοῦτου τοῦ ἀναξιοπαθόντος λαοῦ, ἐνὸς λαοῦ, ὅστις ἔπρεπε διὰ τὰ φυσικὰ του προτερήματα νὰ ἀναλάμψῃ τὴν σήμερον, καὶ νὰ ἀναδείχῃ πάλιν μὲ τὸν καιρὸν, αἵτρον τῶν φωτῶν καὶ τῆς εὐνομίας;

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 95 Τῇ 22 Νομβρ. 1824.

ΒΕΝΤΕΡΙΚΑ:

ΓΑΛΛΙΑ.

Λονδίνον 15 Ὀκτωβρίου.

Φαίνεται; ὅτι δὲν χωρεῖ πλέον ἀμφιβολία περὶ τῆς εὐτυχούς ἐκβᾶσεως τῶν θαλασσίων κατορθωμάτων τῆς Ἑλλάδος, ὥστε, ἐὰν ἡμεῖς αἰσθανώμεθα εὐχαρίστησιν διὰ τὰ τοιαῦτα, τοῦτο προέρχεται μόνον καὶ μόνον, διότι αἱ ἀποφασιστικαὶ πράξεις, ἡ τοῦ ἐνὸς ἡ τοῦ ἄλλου μέρους πρέπει νὰ συντέμνωσι τὰς διαφορὰς των, διὰ τὰς ὁποίας χρεωστῇ νὰ λυπῇται ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἴσως μᾶς ἐρωτήσῃ κανεῖς, ἂν ἡμεῖς εἰμεθα ἀδιάφοροι περὶ τοῦ: ποῖος ἐκ τῶν δύο νὰ εὐτυχῇσῃ; ὅχι, ἀποκρινόμεθα· ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν πάντοτε νὰ ὑπερισχύσῃ καὶ νὰ νικήσῃ μία ἐλευθερία τακτικὴ, πραγματικὴ, καὶ φρόνιμος, ὥστε ἐὰν εἰς τὴν κατάστασιν τῶν Γραικῶν ἠμπορούσαμεν νὰ εὐρώμεν καμμίαν ἐγγύησιν περὶ τοῦ τοιοῦτου εἶδους τῆς ἐλευθερίας, αἱ εὐχαί μας διὰ τὴν καλὴν των ἐκβασιν ἠθελαν εἶναι καὶ εἰλικρινεῖς καὶ ἀδιάλειπτοι. Δέγοντες περὶ τῆς καταστάσεως τῶν Ἑλλήνων, ἐννοοῦμεν τὴν πολιτικὴν; τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν· ἐν ἐνὶ λόγῳ τὴν κλίσιν των εἰς τὸ νὰ σχηματίζωσι λαὸν εὐνομούμενον, καὶ τὴν διαθέσιν των εἰς τὸ νὰ ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἐπικράτεια χωριστὴ, καὶ νὰ συναριθμῶνται μεταξὺ τῶν ἀνεξαρτήτων ἰθνῶν· ἀλλ' ὅμως λέγομεν, ὅτι οἱ Γραικοὶ δὲν ἔχουσιν αὐτὴν τὴν καλὴν διάθεσιν, καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ μᾶς κάμουν ν' ἀλλάξωμεν τὴν γνώμην μας περὶ τοῦτου, καμμία σχολαστικὴ φωνασαία καὶ ῥητορσεύς περὶ τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος, μήτε αἱ ὑπερβολαί, τὰς ὁποίας μᾶς κάμνουν οἱ φίλοι τῶν νεωτέρων Γραικῶν, τῶν ἡδὴ ὄντων. Ὅποιον λοιπὸν θέλει εἶσθαι τὸ τέλος τῆς παρούσης διαφορᾶς; ἡμεῖς ἐλευθέρως ὁμολογοῦμεν,

δὲν προβλέπομεν ὡς πιθανὸν πρᾶγμα, ἢ μᾶλλον ὡς δυνατόν, ὅτι οἱ Τούρκοι θέλουσιν ἀναλάβει εἰς τὸ ἐξῆς τὴν προτέραν τῶν ἐξουσίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἀλλ' ἀρ' ἐτέρου μέρους νομίζομεν, ὅτι καὶ λυθῇ ὁ ὕστερινος κριτικὸς τῆς ἀλύσου τῶν Γραικῶν, ἢ ἥδη δημοκρατία τῆς Ἑλλάδος δὲν θέλει εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐφέξῃ διὰ μίας σέπον μεταξύ τῶν Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, καθὼς ἕνα πλοῖον, τὸ ὅποιον ἐλευθερωθὲν μὲν, ἀλλὰ καταφανισθὲν ἀπὸ μίαν τρικυμίαν, δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ταξιδεύσῃ ἐν μέσῳ τοῦ ὠκεανοῦ. Πρέπει ἄρα ἡ Ἑλλὰς νὰ ζητήσῃ βοήθειαν, καὶ τὸ πρόβλημα θέλει εἶσθαι, ὅχι τὸ νὰ κάμῃ ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον αὐτὴ ἔχει ἴσως κλίσιν νὰ κάμῃ, ἀλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον τῆς συγχωρηθῇ νὰ κάμῃ. Πλὴν ἡμεῖς δὲν τολμᾶμεν νὰ δώσωμεν μῆτε παραμικρὸν λόγον περὶ τοῦ ποῖον πιθανὸν δρόμον ἡμπορεῖ νὰ λάβῃ μία τοιαύτη ἐξέτασις.

(Courrier).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον. Πρὸ ἡμερῶν τινῶν ἀνεχώρησαν ἐντεῦθεν διευθυνόμενοι εἰς τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως ὁ πανιερώτατος Πορφύριος, ὁ κύριος Πάνος Γαλάνης, καὶ ἄλλοι τινες ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Δ. Ἑλλάδος· ἐμάθαμεν δὲ, ὅτι περάσαντες εἰς Πελοπόννησον ἐνομήθησαν ἐκεῖ δι' ἀγνοίαν, ὡς ἀπεσταλμένοι ἐντεῦθεν περὶ κοινῶν πραγμάτων, καὶ ἐπομένως ὅτι φέρουσι δημόσιον πρόσωπον· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, σπεύδωμεν νὰ προλάβωμεν τὸ κοινὸν ἀπὸ τὴν ἐξ ἀγνοίας ταύτης ἀπάτην του, βεβαιούντες, ὅτι οἱ εἰρημένει μόνον διὰ μερικὰς τῶν ὑποθέσεως μετέβησαν εἰς Ναύπλιον.

Κύριε συντάκτα τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν.

Ποῦς λόγος ἔγινε, καὶ γίνεται εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν κατ' ἐπανάληψιν ἐκλογὴν τοῦ ἰδίου Ἐκτελεστικοῦ. Γίνεται καὶ κάποια νύξις εἰς τὸν γ2 ἀριθ. τῶν Ἑλλ. Χρον. ἂλλ' ἐπειδὴ τὸ περὶ τοῦ λόγου κεφαλαίου εἶναι μεγάλης τῶν ἐπὶ προσοχῆς καὶ ἐξετάσεως ἄξιον, ἐκτίω καὶ ἐγὼ τὰς περὶ τοῦτου σκέψεις μου εἰς τὸν ἐκόλουθον διάλογον, τὸν ἐπεὶ ἐλπίζω ὅτι θέλετε καταχωρῆσαι εἰς τὴν ἡμερίδα. Ἰσως λάβωσιν ἀφερμὴν ἐκ τούτου οἱ σοφώτεροι μου καὶ γνωστότεροι νὰ κάμουν περὶ τοῦ σκοπευμένου ἐκρίσεσιν ἐξέτασιν.

Ὁ πατρ. καὶ φίλος Ν. Ν.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ.

Βουλευτοῦ καὶ ἰδιώτου.

Β. . . . Ἀλλὰ ὅσοι δὲν εὐχαριστήθησαν εἰς τὰς ἐφετεινὰς ἐκλογὰς τῶν μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, λέγουσιν, ὅτι ἐπαρνομήσαμεν, ἐκλέξαντες πάλιν τοὺς ἰδίους Ἐκτελεστὰς, τὸ ὅποιον, καθὼς αὐτοὶ δι' ὀχύνονται, ἀπαγορεύει ὁ περὶ ἐκλογῆς νόμος.

Ι. Δὲν εἶναι, φίλε, αὐτῆς τῆς γνώμης μόνον οἱ ἀντιφερόμενοι· σὲ βεβαιῶν, ὅτι εἶναι καὶ πολλότατοι ἀμέτοχοι τῶν πολιτικῶν παθῶν, καὶ ἀδιάφοροι ὡς πρὸς τὰ ὑποκείμενα, ὅχι ὅμως ἀδιάφοροι καὶ ὡς πρὸς τὴν διαφυλάξιν τῶν ἐσθῶν νόμων τῆς πατρίδος. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶμαι καὶ ἐγὼ, καὶ ἂν θέλῃς, ἃς ἐξετάσωμεν αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἡσυχα, διὰ νὰ εὐρωμεν τὴν ἀλήθειαν.

Β. Μετὰ χαρᾶς. Ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι ὑπ' ἀρ. 17, καὶ ἰδοὺ ῥητῶς τί λέγει εἰς τὸν παρ. 5'. «Ὅλοι οἱ παραστάται νὰ συνέρχωνται περὶ τὰ τέλη τοῦ Μαρτίου, ὅπου διατρίβει ἡ Διοίκησις, καὶ νὰ ἐκλέγῃσι πέντε μέλη, καὶ μεταξύ των ἕνα πρόεδρον, καὶ ἕνα ἀντιπρόεδρον, διὰ νὰ συγκροτῇται τὸ Ἐκτελεστικὸν Σώμα. Νὰ ἐκλέγῃσι δὲ πρόεδρον καὶ ἀντιπρόεδρον, καὶ δύο γραμματεῖς τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος. Εἶναι δὲ ἀδιάφορον νὰ ἐκλέγῃσιν εἰς ταῦτα τόσον ἐκ τῶν παλαιῶν, ὅσον καὶ ἐκ τῶν νέων παραστατῶν, καὶ ἀκόμη ἐκ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ἄνδρας ὅμως ἐπ' ἀρετῇ καὶ συνέσει διαστελλομένους.»

Ι. Ἦκουσα τὸν νόμον, καὶ βλέπω, ὅτι δείχνει, καὶ προσδιορίζει ἀπὸ πῶς τὰς τάξεις πολιτῶν πρέπει νὰ λαμβάνωνται οἱ Ἐκτελεσταί, ἀπὸ παλαιούς (λέγει ὁ νόμος) καὶ νέους παραστάτας, καὶ ἀπὸ ἄλλους Ἑλληνας. τοὺς δὲ Ἐκτελεστὰς δὲν ἀναφέρει παντάπασι.

Β. Καὶ τίς ἡ χρεια νὰ τοὺς ἀναφέρῃ; μῆπως δὲν εἶναι καὶ οἱ Ἐκτελεσταί Ἕλληνες;

Ι. Ἰπομονή, φίλε μου· καὶ οἱ Ἐκτελεσταί βέβαια Ἕλληνες εἶναι, καθὼς Ἕλληνες εἶναι καὶ οἱ παλαιοὶ καὶ οἱ νέοι παραστάται· ἀλλὰ διατὶ ὁ νόμος τοὺς μὲν παραστάτας νὰ ὀνομάζῃ, καὶ νὰ προσδιορίζῃ ῥητῶς, τοὺς δὲ Ἐκτελεστὰς ν' ἀποσιωπᾷ διόλου;

Β. Ἐπειδὴ τοὺς ἐμπεριλαμβάνει εἰς τὸ ὄνομα τῶν ἄλλων Ἑλλήνων.

Ι. Ἄλλους Ἕλληνας ἔννοει ὁ νόμος τοὺς ἀπλοὺς Ἕλληνας, τοὺς μῆτε Βουλευτὰς, μῆτε Ἐκτελεστὰς.

Β. Καὶ οἱ Ἐκτελεσταί ἀπλοὶ Ἕλληνες εἶναι εἰς τὸν καιρὸν τῶν ἐκλογῶν, ἐπειδὴ παύει ἡ ἐξουσία τῆς περασμένης διοικητικῆς περιόδου, καὶ ἀρχίζει ἡ νέα· ὅθεν αὐτοὶ δὲν θεωροῦνται πλέον ὡς Ἐκτελεσταί.

Ι. Μὲ συμπαθῶς πῶς ἡμποροῦν νὰ μὴ θεωροῦνται πλέον ὡς Ἐκτελεσταί, ὅταν ᾖναι πραγματικῶς Ἐκτελεσταί; ἀκουσε τί λέγει ὁ ἴδιος νόμος εἰς τὸν παρ. 6'. «ἡ Διοίκησις νὰ ἐνεργῇ διὰ 25 ἡμέρας μετὰ τὰς ἐκλογὰς» λέγοντας λοιπὸν «ἡ Διοίκησις» ὑποέτει βέβαια καὶ Ἐκτελεστικόν, χωρὶς τοῦ ὁποῖου δὲν ὑπάρχει Διοίκησις, καὶ ἰδοὺ οἱ Ἐκτελεσταί, καὶ ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν Ἐκτελεσταί, ἄρα δὲν εἶναι ἀπλοὶ Ἕλληνες.

Β. Ἀλλὰ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα τῶν 25 ἡμερῶν δὲν ἐνεργοῦν ὡς κατ' αὐτὸ Ἐκτελεσταί, ἀλλ' ὡς ἐπίτροποι τῶν νέων Ἐκτελεστῶν.

Ι. Φίλε μου· ὁ ὀργανικὸς νόμος λέγει, ὅτι ἡ διάρκεια τοῦ Ἐκτελεστικοῦ εἶναι ἐνιαύσιος, ἢ ὅχι;

Β. Τὸ λέγει.

Ι. Αὐταὶ αἱ 25 ἡμέραι ἐμπεριέχονται εἰς τὸν ἐνιαυτὸν, ἢ ὅχι;

Β. Ἐμπεριέχονται, στοχάζομαι.

Ι. Ἐμπεριέχονται βέβαια, ἐπεὶ δὴ ὁ νόμος προσδιορίζει τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ περὶ τὰ τέλη τοῦ Μαρτίου, τὴν δὲ ἐναρξίν τῆς νέας διοικητικῆς περιόδου ταῖς 25 τοῦ Ἀπριλίου, ἡγοῦν 25 ἡμέραι· ἔπειτα ἀπὸ τὰς ἐκλογὰς. Λοιπὸν τὸ Ἐκτελεστικὸν εἰς αὐτῶν τῶν ἡμερῶν τὸ διάστημα δὲν ἐνεργεῖ ἐπιτροπικῶς, ἀλλὰ ὡς γνήσιοι καὶ νόμιμοι, ἐπειδὴ τὸ διάστημα αὐτῶν τῶν ἡμερῶν εἶναι ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ ἂν ᾔσαν αὐταὶ αἱ ἡμέραι ἐκτὸς τοῦ ἐνιαυτοῦ, τότε ἄλλαζεν. Ἐπειτα ὁ ὀργανικὸς μας νόμος εἰς πολλὰ μέρη φωνάζει, ὅτι «ἡ διάρκεια τοῦ Ἐκτελεστικοῦ εἶναι ἐνιαύσιος· τὸ Ἐκτελεστικὸν ἔχει πρόεδρον, καὶ ἀντιπρόεδρον, καὶ αὐτοὺς ἐνιαυσίους.» Λοιπὸν πῶς νὰ τοὺς ἐκλέξῃς διατετὶς ἢ τριετείς, ὅταν ὁ νόμος λέγει τὸ ἐνιαυτὸν;

Β. Ὁ νόμος δὲν ἀποκλείει ῥητῶς τοὺς Ἐκτελεστὰς ἀπὸ τὰς ἐκλογὰς τοῦ νέου Ἐκτελεστικοῦ.

Ι. Τοὺς ἀποκλείει ῥητῶς, ὅταν σοῦ λέγῃ, κύριε βουλευτὰ, πόθεν νὰ πάρῃς τοὺς νέους Ἐκτελεστὰς, καὶ δὲν ἀναφέρῃ διόλου τοὺς παλαιούς.

Β. Εἶναι σκοτεινὸς καὶ ἀσαφὴς ὁ νόμος.

Ι. Ἄν σοῦ φαίνεται σκοτεινὸν τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ἐξέτασε τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου. Τὸ πολίτευμά μας εἶναι δημοκρατικόν· ἂν ἀφήτῃς τὴν ἐξουσίαν διὰ πολλὸν καιρὸν εἰς ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ Σώμα, τότε βέβαια κινδυνεύει ἡ δημοκρατία (ἡ ὑπαρξὶς τῆς ὁποίας διαφυλάττεται μὲ τὴν ἀλλαγὴν τῶν διοικούντων), καὶ ἀνατρέπεται ἡ βῆσις τοῦ νόμου, τὸν ὅποιον ἐσύστησε τὸ ἔθνος, καὶ σὲ οἱ κύριοι βουλευταὶ ὠρκήσθητε νὰ φυλάξητε ἀπαράβατον.

Μεσολόγγιον τὴν 22 Νοεμβρίου.

Αἱ τελευταῖαι εἰδήσεις ἀπὸ Πελοπόννησον εἶναι ὀλέθριαι· κατὰ τὴν διήγησιν ἀνθρώπου, λείποντος ἀπὸ Γαστούνην σήμερον ἡμέρας 3, ὁ στρ. Σταΐκος, περιφερόμενος εἰς τὰ περίξ τῆς Τριπολιτζᾶς, ἐπιάσε μερικὸς πραγματευτὰς τῆς ἰδίας πόλεως, καὶ ὅχι μόνον τοὺς ἐξεγύμνωσεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκράτησε καὶ αἰχμαλώτους· εἰ Τριπολιτζιώται ἐστειλαν ἀνθρώπους των, διὰ νὰ ἀπαιτήσουν τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸ ἔχειν των, καὶ ὁ Σταΐκος, ὅχι μόνον δὲν ἔδωκεν ἀκρόασιν, ἀλλ' ὕβρισε καὶ τοὺς ἀπεσταλμένους· τοῦτοι ἐπιστρέψαντες εἰς Τριπολιτζάν ἐδιηγήθησαν τὰ ὅσα ἤκουσαν, καὶ οἱ Τριπολιτζιώται παροργισθέντες ἐπεμψαν ὠπλισμένους, διὰ νὰ ἐλευθερώσουν μὲ βίαν τοὺς πολίτας των· ἀλλ' ὁ Σταΐκος, ἐνδυναμωθείς ἀπὸ τὸν Πάνον Κολοκοτρώνην, ἐδίωξε τοὺς Τριπολιτζιώτας· τοῦτοι, ἐνδυναμωθέντες ἀπὸ 700 ἄλλους πολίτας των, ἐκτύπησαν σφοδρῶς τὸν Σταΐκον καὶ τὸν Πάνον τὴν 11 τοῦ τρέχοντος, καὶ ὁ μὲν Πάνος ἐφονεύθη εἰς τὸν τόπον, ὁ δὲ Σταΐκος ἐπιάσθη βαρεὰ πληγωμένος, καὶ ἴσως ἔως τώρα δὲν ζῇ.

Εὐχόμεθα ἐκ βάθους ψυχῆς νὰ μὴ ἀληθεύσουν αἱ ἀνωτέρω εἰδήσεις, καὶ παρηγορούμεθα, διότι ἐπιστηρίζονται εἰς τὴν μαρτυρίαν ἐνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος τὰς ἤκουσεν εἰς τὰ περὶ τῆς Πελοποννήσου, μὲν ὅτι πολλὰ ἄλλα διδόμενα μᾶς κίνησαν νὰ τὰς στοχασθῶμεν ἀληθινὰς· ἡ δὲ εὐχή μας τούτῃ προέρχεται, ὅχι καθὼς ἡμπορεῖ τις νὰ ὑποπτεύσῃ, διότι συσταίνοντες τὴν φαντασίαν τοῦ Κολοκοτρώνη, ἢ ὁποιοῦδήποτε ἄλλου μερικοῦ πολίτου, ἐναντίον τῆς Διοικήσεως· ἀλλὰ ὅτι προβλέπομεν, ὅτι ὁ θάνατος τῶν δύο πολεμιστῶν τούτων θέλει ἐμπεριδεύσει περισσότερον τὰ καὶ ἄλλως ἐμπεριδευμένα πράγματα τῆς Πελοποννήσου· ἡ ἐκλογὴ μας μεταξύ Διοικήσεως καὶ μερικῶν πολιτῶν εἶναι ἀναμφίβολος. Τὸ σημερινὸν Ἐκτελεστικὸν ἐκλέχθη ἀπὸ τὰς περισσοτέρας ψήφους τοῦ Βουλευτικοῦ· ἐάν οἱ βουλευταὶ καλῶς ἢ κακῶς ἐκλέξαν, ἃς ἀπολογηθοῦν ἐνώπιον τοῦ μέλλοντος Βουλευτικοῦ, ἢ ἐνώπιον τῆς ἐθνικῆς συνέλευσεως· χρέος ἀπάντων τῶν ὁμογενῶν εἶναι νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὰς περισσοτέρας ψήφους, διότι ἄλλως πολιτεία καὶ Διοίκησις δὲν ἡμποροῦν νὰ ὑπάρξουν. Τὸ Ἐκτελεστικὸν κατὰ τὸ πολίτευμά μας ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ ὑπουργοὺς τοῦ ὁποῖου θέλει· ἐάν τοῦτοι δὲν μᾶς ἀρέσουν, καὶ ἐάν ἔχωμεν ἀναντιρρήτα δίκαια νὰ τοὺς ἀποδείξωμεν ἀναξίους τῶν πρώτων ὑπουργημάτων, ὁ νόμος μᾶς ἐδίδαξε τὴν ὁδόν· ἃς τοὺς ἐγκαλέσωμεν τακτικῶς ἐνώπιον τοῦ νομίμου δικαστηρίου, καὶ ὅταν καταφρονηθοῦν τὰ ἀναντιρρήτα δίκαιά μας, τότε ἀνακαλώμεθα εἰς τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν, τῆς ὁποίας τὴν συγκαλέσιν ἡμπορεῖ κάθε πολίτης νὰ συμβουλευθῇ, ἀλλὰ μόνον ἡ Διοίκησις ἔχει δικαίωμα νὰ συγκαλέσῃ. Ἐάν δὲ ἡ Διοίκησις ἰσχυρογνωμῇ καὶ δὲν θελήσῃ νὰ κάμῃ τὴν νόμιμον συνέλευσιν, τότε ἡ φωνὴ τῶν καλῶν πατριωτῶν ἐγείρεται· ἀλλ' ἡ φωνὴ, καὶ ὅχι τὰ ὄπλα, καὶ αὐτὴ ἡ φωνὴ ἐξυπνᾷ τὸ ἔθνος ἀπὸ τὸν λήθαργόν του, καὶ αὐτοκίνητον ἐκλέγει τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν.

Ἡ συγκαλέσις τῆς ὑπερτάτης τούτης ἀρχῆς εἶναι ἀναγκασιότατη, διότι

καὶ αἱ ἐσωτερικαὶ διχόνοιαὶ καὶ ἡ κατάποσις τῶν ἐθνικῶν εἰσοδημάτων, καὶ ἡ ἀντίστασις εἰς τὸ νὰ κατασταθοῦν παντοῦ οἱ δημόσιοι ἄρχοντες κατὰ τὸν νόμον, καὶ πρὸ πάντων ἡ ἀνάγκη τὸ νὰ προλάβωμεν τὰ μέτρα τῆς πολιτισμένης Εὐρώπης, καὶ νὰ προετοιμασθῶμεν διὰ κἀνὲν μέλλον ἐνδεχόμενον· τοῦτοί πάντες οἱ λόγοι κἀμνουν ἀναγκαιοτάτην καὶ κατεπείγουσαν τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ λυθῇ ὁ ἀποκλεισμός τῶν Πατρῶν, μήτε νὰ λεηλατίζωνται οἱ ἀσπλοὶ ὁμογενεῖς, καὶ νὰ ἐμποδίζεται κάθε συναπόκρισις. Ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις πρέπει νὰ συστήθῃ ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς κάθε ἐπαρχίας, καὶ ὅχι ἀπὸ τοὺς εὐνοϊκοὺς τῶν δυνατῶν· οἱ ἐκλεκτοὶ δὲ καὶ ἀληθεῖς παραστάται τοῦ ἔθνους πρέπει νὰ ἐμπιστευθοῦν εἰς τὸ ἔθνος, καὶ ἐπομένως δὲν ἔχουν χρεῖαν στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι κατεξοδεύουν τὰ πτωχικὰ μέσα τοῦ ἔθνους. Ἐθνικὴ συνέλευσις οὕτω νὰ συγκροτηθῇ βέβαια, διὰ νὰ ἀποφασίσῃ αὐθεντικῶς περιπάντων καὶ νὰ λάβῃ τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα καὶ περὶ τῆς σωτηρίας μας καὶ περὶ τῆς τύχης μας. Ἡ βασιλεύουσα Εὐρώπη, ἐφάνη βέβαια, ἀδιάφορος εἰς τὴν τύχην μας· ἀλλὰ ἐπράξαμεν καὶ ἡμεῖς κἀνὲν ἀπὸ τὰ πρέποντα, διὰ νὰ φανερώσωμεν τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιθυρίας μας; ἐδείξαμεν μὲ τὸ ἐσωτερικὸν μας φέρομεν, ὅτι εἴμεθα ἱκανοὶ νὰ διοικώμεθα μόνοι μας; καὶ δὲν βεβαιόνομεν τώρα τὰς κατηγορίας; τῶν ἐχθρῶν μας ὅτι, ἡ πρώτη χρῆσις τῆς αὐτονομίας μας θὰ ᾔῃαι ἐμφύλιος πόλεμος, καὶ ἡ ἐπικράτειά μας καταφύγιον τῶν ληστῶν καὶ κακούργων;

Τὰ ἀνωτέρω δείχνουν ἱκανῶς, ὅτι δὲν εἴμεθα ὁπαδοὶ καμμιᾶς φατρίας, μήτε ὅτι διστάζομεν πρὸς εἰς τὸ νὰ ἐκλέξωμεν μεταξὺ Διοικήσεως ὑποιασθήποτε καὶ τῆς ἀναρχίας· εἴθε δὲ καὶ διοικοῦντες καὶ διοικούμενοι, καθὼς καὶ κάθε ἐπαγγέλματος καὶ συστήματος ἄνθρωποι νὰ ἐκτιμῇσιν, ὡς πρέπει, τὰ ἀνωτέρω, καὶ νὰ συντρίξωσι πάσαις δυνάμεσι διὰ νὰ διορθωθῇ ἡ ἐλλεινὴ μας κατάστασις, ἥτις ἀρεύκτως ὅχι μόνον θὰ ἐπιφέρῃ τὸν ὀλεθρὸν μας, ἀλλὰ, τὸ χειρότερον, θέλει ἐπιφέρει ἐναντίον μας ὀνειδος αἰώνιον, καὶ θέλει μᾶς στερήσει ὡς καὶ τὴν συμπάθειαν τῶν φιλανθρώπων· ἐὰν ἐπίπταμεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποστασίας μας, ἡ πτώσις μας θὰ ἀπειδίκετο εἰς τὰς περιστάσεις· ἀλλ' ἤδη εἰς τὸν τέταρτον χρόνον τῆς ἀνεξαρτησίας μας, καὶ μετὰ τὰ πικρὰ παθήματα καὶ ἀποτελέσματα τοῦ περυσικοῦ ἐμφυλίου πολέμου, νὰ καταστήσωμεν καὶ πάλιν εἰς ἐμφύλιον πόλεμον· τοῦτο, λέγω, εἶναι ἀσυγχώρητον, καὶ ἡ κατάρα τῶν ὁμογενῶν καὶ ἡ καταφρόνησις τοῦ κόσμου ὅλου πρέπει νὰ πέσῃ εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν πρωταγόνων.

Γενναῖε καὶ ἀξιολύπτε Κολοκοτρώνη! ἡ πατρίς σὲ ἐτίμησε καὶ σὲ ἐπλούτισε· ἀπὸ κοινὸς καπιτάνος ἡξιώθης νὰ γένῃς ὀνομαστός καὶ περιβλεπτός· διατὶ πέρυσιν νὰ καταδιωχθῇς ὡς ἀντιπατριώτης, καὶ ἐφέτος νὰ θρῆνῃς τὸν θάνατον τοῦ φιλάτου σου; πόσον θὰ ᾔρουν εὐτυχέστερος ἐὰν προπέρυσιν ἐμβαίνων εἰς τὸ Ναύπλιον, ἀπαντοῦσες τὸν συνῆθη εἰς ὅλους μας θάνατον! ἡ δόξα σου θὰ ἡττοναίωνῃ, καὶ ὁ θάνατός σου θὰ ἐθρηνεῖτο ἀπὸ πάντας· ἀλλ' ἰδοὺ ποῦ σὲ κατήντησαν αἱ κακαὶ ὁδηγαί· ἔχεις ὁμῶς καιρὸν καὶ ἐπιτηδεῖαν περιστάσιν διὰ νὰ ἀναλάβῃς τὴν πρώτην σου δόξαν· ἀντὶ νὰ ἐκδικῇς τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ σου, τράβα τὸ σταθὶ σου, καὶ ἐξόδευε τὰ χρήματά σου διὰ νὰ πολιορκηθῇ ἡ Πάτρα· καὶ ἐὰν ἡ θεὰ πρόνοια εὐλογῇ τοὺς κόπους σου, μέσα εἰς τὸ φρούριον τῶν Πατρῶν ἐκδικεῖσαι κατὰ τῶν φονέων τοῦ υἱοῦ σου, ἀποδείχνων εἰς πάντας, ὅτι ὁ υἱός σου ἔπρεπε νὰ ἀποθάνῃ πολεμῶν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ὅχι νὰ βάψῃ τὸ χεῖρι τοῦ εἰς Ἑλληνικὸν αἷμα· ἡ συμφορὰ σου δὲ διδάξῃ πάντας, ὅτι ἐνὸς πολέμου ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ διὰ τὴν σερέωσιν τῶν νόμων, παντοῦ θρίαμβοι τοὺς ἀκολουθοῦν, καὶ τὸ ὄνομά των εἶναι εἰς τὰ στόματα πάντων, καὶ ἐὰν τοὺς ἀπαντήσῃ καὶ ὁ θάνατος, γίνεται τοῦτος ἀθανασία· πόσον εἶναι προτιμότερος ὁ θάνατος τοῦ ἀειμνήστου Ἡλία Μαυρομιχάλη ὑπὸ τὰ τεῖχη τῆς Καρύστου ἀπὸ τὸν τοῦ Πάνου Κολοκοτρώνη ὑπὸ τὰ τῆς Ἑλληνικῆς Τριπολιτζᾶς; δι' ἀγάπην λοιπὸν τοῦ ὀνόματός σου, καὶ διὰ παραμυθίαν τοῦ ἡδὴ μὴ ἀνισταμένου πλέον υἱοῦ σου, φέρσου ὡς ἀνωτέρω εἶπα, καὶ θὰ ἰδῇς ἐκ νέου τὸ ὄνομα τοῦ Κολοκοτρώνη περιφημον καὶ καύχημα ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων.

Γαστούνη 19 Νοεμβρίου.

Γράμματα ἀπὸ Ναύπλιον ἐλθόντα νέωσι εἰς Γαστούνην ὁμολογοῦσι τὴν ναυμαχίαν, περὶ τῆς ὁποίας εἰς τὰ προλαβόντα δύο φύλλα τῆς ἐφημερίδος μας ὡμιλήσαμεν· ἡ ζημία ὁμῶς, τῇ ὁποίᾳ ἐπαθον οἱ ἐχθροί, κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας εἰδήσεις, φαίνεται ὅτι εἶναι πολὺ σημαντικώτερα ἀπ' ὅτι προειδηλώθη, ἐπειδὴ καὶ συνίσταται εἰς ἐπὶ πολέμικα πλοῖα καμμέντ, μεταξὺ τῶν ὁπίων συναρθεῖται καὶ μία φρεγάτα τοῦ Μεχμέτ Ἀλή, ἡ μεγαλύτερα τῶν ὤντων ὁ σατράπης οὗτος ἔχει, καὶ εἰς πέντε ἄλλα πιασμένα μὲ ἀμύμητον τόλμην ἀπὸ τοῦ; ἡμετέρους ζωντανὰ, ἐν εἰς εὐρίθεσαν χιλιοὶ τρεῖς, προσεῖθε καὶ λαφύρα πάμπαν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ ΑΡΙΘ. 96 τῇ 26 Νοεμβρ. 1824.
Μεσολόγγιον τὴν 23 Νοεμβρίου.

Ἡ τοπικὴ Διοίκησις τῆς Ἀ. Ἑλ. συνεκάλεσε, διὰ τὰς 6 τοῦ ἐλλυσεμένου μηνὸς, γυν. συνέλευσιν, ἥτις θέλει σύγκαιται ἀπὸ ὅλα τὰ ἐπαρχία τοῦτο τοῦ μέρους τῆς Ἑλ. συναθροισθῆναι εἰς τὴν Γουριάν τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ζυγού.

Ὁ κύριος σκοπὸς ταύτης τῆς συνέλευσεως θέλει εἶσθαι τὸ νὰ βάλωσιν εἰς τάξιν τὸν τρόπον τῆς διακρίσεως, καθὼς καὶ πληρωμῆς τῶν στρατιωμάτων, καὶ νὰ τὰ προμηθεύωσι μὲ τὰ νὰ γαῖα. Ἡ Ἀ. Ἑλ. ἀρχομένη ἀπὸ τὰς πύλας τοῦ Μεσολογγίου, μέχρι τῶν Ἀγρῶν, αἱ

ναὶ καταφανισμένη χωρία καὶ μὴν, καὶ πεδιάδες κατ' ἐξῆς, εἶναι τὰ μόνα θεάματα, τὰ ἐπὶ ἀπαντῇ τὴν σήμερον ὁ ἰδιοπότης, ὅστις δικαίῳ τῷ λόγῳ ἐναπορεῖ κατ' ἐαυτὸν, πῶς ἔπινε δυνατὸν νὰ βασταχθῶσι στρατεύματα εἰς τῆσιν, ὅπου εἶναι γενικὴ τῶν πραγμάτων ἐλλειψίς, καὶ ὅπου, τὸ ὄλγιν ἐκείνο, τὸ ἐπὶ ἡμῶν ἐστὶ νὰ διαθέσῃ ἡ Διοίκησις (δὴλ. τὰ θεάματα κ.τ.λ.) καταπίεται ἀπὸ τὸν ἑνα καὶ ἀπὸ τὸν ἄλλον· ἀλλ' ἴσως τινὲς θέλουν ὑπεθέσει, ὅτι ἡ Διοίκησις εἰς Ναύπλιον ἐστὶ, μαγὰν τινὰ ποσότητά χρημάτων ἐκ τοῦ θανείου, πρὸς πληρωμὴν τῶν στρατιωμάτων, ζωοτροφῶν, καὶ ἄλλων· καὶ ἂν ἴσταιεν ὁμῶς, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θέλομεν ἰδεῖ ἐν καιρῷ καὶ ἐξοδεύθησαν (ἔρα φύλ. 6) τῶν Ἑλ. Χρον. ἡ χωρὶς μάλιστα νὰ το ζητήσωμεν.

ἴσως δὲν ἦεν εἶσθαι ἐξω τοῦ προκειμένου τὸ νὰ εἴπωμεν τί ἐνταῦθα περὶ τοῦ συστήματος τοῦ χρηματικῆς μας· ἀλλ' ἀφίνωμεν τὴν περὶ τοῦτου φροντίδα εἰς τὸν Σ. ὑπουργὸν τοῦ θησαυροφυλακίου καὶ τῆς εἰσφορῆς, διότι αὐτὸς πρέπει νὰ γνωρίσῃ καλῶς ἀπὸ ἡμᾶς, τὰ εἰσοδήματα τῆς ἐπικρατείας, ἂν ποτε ἐμὲ ἤκαν εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον, ἢ εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς Διοικήσεως, ἢ τοῦ ἀρχιστ. πρὸς εἰμῶνα!

Εἰς δ' ἄφορα φύλλα τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν εἶπομεν πολλάκις, ὅτι εἶναι χρεῖα μιᾶς ἐθνικῆς συνελεύσεως, καὶ τὴν ἀνάγκην ταύτην τὴν ἐννοοῦσαν καλλίστα ὅλοι οἱ καλοὶ πατριῶται, διὰ νὰ μὴν χαθῶσι διὰ παντός οἱ καρποὶ τόσων καμάτων καὶ κινδύνων παρελθόντων. Ἡ Ἑλλὰς εὐρίσκεται εἰς κριτικωτάτην περίστασιν, διότι εἰ μὲν πολεμικοὶ μας ἔδωκαν μέχρι τοῦδε εἰς τὸν κόσμον τὸ ἀξιοθαύμαστον παράδειγμα τοῦ τι δύναται νὰ κατορθώτῃ λαὸς τυραννούμενος κατὰ τοῦ τυραννοῦντος· ἀλλὰ αὐτὸ μόνον δὲν ἀρκεῖ, διότι τοῦτο τὸ παράδειγμα ἄλλα ἔθνη ἐπρόλαβαν καὶ τὸ ἔδωκαν, καθὼς ἡ Ἑλβετία, ἡ Ὁλλανδία, καὶ ἡ βόρειος Ἀμερικὴ· πρέπει ἄρα νὰ ἡξυρῶμεν καὶ νὰ μιμηθῶμεν αὐτὰ τὰ ἔθνη, ἀναδεικνύοντες τὴν Διοίκησίν μας σταθεράν, ἀμετακίνητον, καὶ τιμωμένην τόσον ἐσωτερικῶς, καθὼς καὶ ἐξωτερικῶς, καὶ κατὰ τοῦτο πρέπει νὰ λάβωμεν ὡς γνώμονα τῶν πράξεών μας τὴν ἱστορίαν, ἥτις εἶναι ἡ μόνη ἀληθὴς καὶ ἀναμάρτητος διδάσκαλος τῶν ἐθνῶν· αὕτη θέλει μᾶς δείξει ὅχι μόνον τοὺς ἀγῶνας τῶν προειρημένων λαῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν συναρμογὴν τῶν πολιτικῶν τῶν διατάξεων, καὶ προσεῖτε τοὺς κόπους τῶν εἰς τὸ νὰ σχηματισθῶσιν ὡς ἔθνος. Ἀλλ' αὕτη ἡ ἰδία ἱστορία, ἥτις μέλλει νὰ γράψῃ ἐπ' αὐτῇ εἰς τὰς χαλκίνας πλάκας τῆς ἡτᾶς ἀρετᾶς μας, ἢ τὰς κακίας μας, πρέπει νὰ θεωρῇται ἀπὸ ἡμᾶς ὡς γίγας τις τρομερὸς, ὅστις κρίνει μὲ τὴν πλάστιγγα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὁ ὅποιος ἐπαινεῖ μὲν καὶ ἐκθειάζει τοὺς ἐναρέτους ἄνδρας, ἀμαυρεῖ δὲ καὶ ἐξουθενίζει εἰς αἰῶνα αἰῶνος τοὺς κακοὺς.

Ἡ Ἑλλὰς ἔλαβε τὰ ὅπλα διὰ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸν ἀφόρητον ζυγὸν ἐνὸς θηριώδους τυράννου, ὅστις τότε μόνον μᾶς ὑπεδούλωσεν, ὅταν οἱ προπάτορές μας εἶχαν λησμονήσει, ὅτι ἡ ἐνωσίς μας καὶ ἡ πατριωτικὴ ἀδελφότης τοῦ εἶχεν ἄλλοτε διασώσει εἰς τὸν Μαραθῶνα. Ἡ Ἑλλὰς ποτὲ δὲν ἤθελε γινῇ ὅμικα τῶν βαρβάρων, ἂν οἱ πρόγονοί μας δὲν κατασπάραττον τὴν πατρίδα των μὲ φατρίας καὶ ἐριδας, καὶ μὲ παντοτεινὰς καταδρομὰς πρὸς ἀλλήλους· ἀλλὰ μόλις τὴν σήμερον ἀνελάβομεν τὴν φιλάτην πατρίδα μας, καὶ ἀμέσως ἀναγεννῶνται μεταξὺ ἡμῶν αἱ αὐταὶ δυστυχίαι κατὰ τὰ ἴδια πάθη, τὰ ὅποια ἄλλοτε τὴν κατεκρήμνισαν εἰς τὸ βάρβαρον τῆς ἀπωλείας.

Τρεῖς αἰῶνες ἀλλεπαλλήλων δυστυχῶν δὲν ἀρκοῦσι τάχα εἰς τὸ νὰ μᾶς διδάξωσιν τέλος πάντων, ὅτι διχονοῦντες καὶ στασιάζοντες πρὸς ἀλλήλους, χάνομεν διὰ παντὸς τὴν φίλην πατρίδα μας, ὅτι τὸ λαμπρὸν ὄνομα «ΕΛΛΗΝ» σβύνεται, καὶ ὅτι θέλουσιν ὁμιλεῖν περὶ ἡμῶν, ὡς περὶ μιᾶς, προσφίλους μὲν καὶ ἀρίστης, ἀλλὰ δυστυχῆς ἐνθυμώσεως; τοιαύτη εἶναι ἡ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος!!!

Ἡ Εὐρώπη προσεκτικὴ παρατηρεῖ, εἰς τοῦτο τῶν τεσσάρων χρόνων τὸ διάστημα, ὅλα μας τὰ διαβήματα, καὶ χειροκροτεῖ μὲν διὰ τὰς ἐνδόξους νίκας μας, ἀγανακτεῖ δὲ διὰ τοὺς κατασπαραγμούς μας, καὶ ὅτι ἀντὶ τοῦ νὰ μᾶς βλέπῃ ὁμονοοῦντας καὶ συμφωνοῦντας ὡς ἀδελφοί, μᾶς βλέπει ἡμέραν ἐξ ἡμέρας πλέον ἐξαγριωμένους· ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου, ὅτι ἐξέλειπεν ἡ ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη, ὅτι ὅποιος ἔχει παραμικρὰν ἐξουσίαν ἢ δύναμιν, τὴν μεταχειρίζεται διὰ νὰ καταβλίψῃ τὸν ἀδελφόν τοῦ, καὶ ὁ δεσμός τῆς κοινωνίας (ἡ Διοίκησις) ὑπόκειται κάθε στιγμὴν εἰς τοὺς φρικτοὺς κλονισμούς.

Ἀλλὰ τί νομίζεται, σείσαρχοι τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἡ πατρίς, ἥτις σᾶς ἐνεπιστεύθη τὴν φροντίδα τῶν υποθέσεών της, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὰς πράξεις σας; Ναὶ βέβαια· ἐκ μόνης ταύτης τῆς νομῆς ἡ ἐφορίας κρέμαται ἡ ἐγγύησις τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἀναμφιβόλως, φίλτατοι ὁμογενεῖς, τοῦτο τὸ ἀναντιρρήτον δικαίωμα δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἐξωρισμένον ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Τὰ ἐσχάτως διατρέξαντα μᾶς δίδουσι τὴν λυπηρὰν ἀφορμὴν τοῦ νὰ ἐρωτήσωμεν τοὺς ἀληθεῖς καὶ εἰλικρινεῖς πατριώτας, ἂν τὰ τοιαῦτα κινήματα συμφωνοῦσι μὲ τὸ κοινὸν καλὸν τῆς πατρίδος· ἀλλ' ὁμῶς νομίζομεν νὰ τοὺς ἀκούωμεν ὅτι λέγουσιν ὅλοι «ὅχι!» ὅλα αὐτὰ αἱ αὐταὶ διαφιλονεικίαι προετοιμαζοῦσι τὸν ὀλεθρὸν μας· πῶς λοιπὸν νὰ κάμωμεν διὰ νὰ τὸν ἀποφύγωμεν;

Πολλὰκις ὡμιλήσαμεν περὶ ἐθνικῆς συνελεύσεως, ἥτις εἶναι τόσον ἀφροκτος διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις, καὶ, καθὼς νομίζομεν, τὸ μόνον μέσον, τὸ ὅποιον ἡμπορεῖ νὰ μᾶς διασώσῃ ἀπὸ τὸν κρημνὸν εἰς τὸν ὅποιον Ἀ'.

τρέχοντες τόσον τυφλά· ἀλλὰ πρέπει εἰς ταύτην τὴν συνέλευσιν νὰ ἴκτε· θῇ εἰλικρινῶς· καὶ ἀσυστόλως ἡ ἀληθινὴ κατάστασις τῆς πατρίδος· πρέπει τὸ μῖσος καὶ τὰ προσωπικὰ πάθη νὰ μὴν ἐφυλοχωρήσουν διόλου εἰς τὰ μετὰξὺ μας συμβούλια περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας· πρέπει ὁ Πελοποννήσιος νὰ θεωρῇ τὸν Νησιώτην ὡς ἀδελφόν του, καθὼς πάλιν αὐτὸς ἐξ ἀμοιβῆς νὰ μὴ λησμονῇ διὸ ὁ ἀδελφός του Πελοποννήσιος ἔχει τὰ αὐτὰ πολιτικὰ δικαιώματα μετ' αὐτόν· ἡμεῖς ἔχομεν καὶ νόμους, ἔχομεν καὶ Διοίκησιν, ἡ ὁποία θέλει εἶναι τὸ κέντρον, πῆριξ τοῦ ὁποίου θέλομεν περισυναχθῇ· ἀλλὰ διὰ νὰ μᾶς γίνῃ ὠφέλιμον τοῦτο τὸ κέντρον πρέπει νὰ τὸ τιμῶμεν, ὥστε νὰ μὴν καταστρέφωμεν μόνοι τὸ ἔργον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς οἱ ἴδιοι κατασκευάσαμεν μετ' ὅσους κινδύνους καὶ μετ' ὅσας θυσίας. Ἰσως καὶ αὐτὴ ἡ Διοίκησις ἐπραξε κἀνένα ἔγκλημα· ἀλλὰ κἀν ὑποτεθῇ ὅτι ἔσφαλε, πρέπει τάχα νὰ τὴν πολεμῶμεν μετ' ἄλλον τρόπον πορὰ μετ' ὅλον ἀπαιτοῦσιν ὁ ὁρθὸς λόγος, καὶ ἡ δικαιοσύνη; ὁ νόμος; ὁ νόμος εἶναι αὐτὴ ἡ Διοίκησις, οἱ δὲ ἄνθρωποι τῆς Διοικήσεως, εἶναι μόνον ἐκτελεσται τῶν νόμων. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ καταργήσωμεν τοὺς σωτηριώδεις τούτους νόμους, ἐφορμῶντες μετ' ἑκατέρωθεν μνησικακῶν κατὰ τῶν ἐκτελεστών τοῦ νόμου. Τοιαύτη εἶναι, φῖ, ἡ σημερινὴ κατάστασις τῶν πραγμάτων μας, τὴν ὁποίαν; δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι οἱ ἀληθινοὶ πατριῶται δὲν θέλουσι τὴν ὑποφέρει νὰ διαρκέσῃ περισσότερον.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Λεξόνος τὴν 10 Νοεμβρ. 1824.

Ἡ κατάσταση τῆς Εὐρώπης δὲν ἰδοίμους μεγάλας μεταβολάς· μετὰ τὸ τελευταῖόν μας γράμμα· πυκνὸν καὶ πυκνὸν τὰς σκοπῶν· τῶν Αὐλῶν ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα· ἀλλ' ἂν τὰ φρονήματα αὐτῶν δὲν εἶναι γινώσκοντα, δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀληθῆς, ὅτι τὰ μινιστήρια κατὰσκοπεύουν μετ' ἀκραν προσοχὴν ὡς ἄγριοι ἄνθρωποι καὶ πολυλόμοι, διὰ τὰ κινήματα τῶν Ἑλλ. καὶ τὰς πράξεις τῶν περὶ τῆς στερεώσεως τῆς πολιτικῆς καταστάσεως τῶν. Ὅλοι οἱ φιλελεύθεροι καὶ φιλέλληνες θαυμάζουν τὰ ἥρωϊκά καὶ ὡς ἀπίστευτα κατορθώματά των, καὶ χαίρουν διότι οἱ εὐγενεῖς ἄνθρωποι τῶν στεφανώνονται μετὰ τὰς πλείον ἐνδόξους ἐπιτυχίας· ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ αἰὲν ἐπινοοῦσιν ἂν ὁμοίως τῆς Εὐρώπης θέλουν προσέτι νὰ ἴδῃ τὴν Ἑλ. ἀγωνιζομένους καὶ φροντίζοντας περὶ τῆς ἐσωτερικῆς καλητερείας των. Οἱ Ἑλ. ἡμποροῦν νὰ θέλουν νὰ συγκαταριθμῶσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν εὐνομιουμένων καὶ πελιτισμένων ἔθνων, ἀλλ' ἂν δὲν φερθῶν καθὼς πρέπει, εἶναι ἀμφίβολον ὅτι θέλουν γινῇ ἀνάξιοι τοιαύτης συγκαταριθμώσεως.

Αἱ ἡμετέρας Ἐπαρχίαι τῆς Ἀμερικῆς, στέλλουν εἰς τὴν Ἑλλάδα μίαν ἀποστολὴν κορβέταν, ἥτις θέλει χρησέμεν πολὺ. Καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ πολλοὶ ἄλλοι φιλελεύθεροι λαοὶ ἡδύλιν δειξί περισσοτέραν ἀφ' ὅσων εἰδείξαν γενναίτητα πρὸς τὴν Ἑλ. ἀλλ' ἀκόμη δὲν καταπεισθέντες ὅτι οἱ Ἑλ. εἶναι ἄξιοι τῆς ἐλευθεριότητος των, καὶ ἵκανοὶ νὰ ἐκτιμήσουν ὅσα ἀποδίδονται εἰς αὐτοὺς, δι' ὅσα χρεωστῶνται εἰς τοὺς προγόνους των. ἔχουν ἄρα δικαίον ἡ δῆ; ....

Ἐδεῖξα, νομίζω, πολυεὶδῶς ὅτι εἰς καθὴν περίστασιν ἄλλο δὲν ἐζήτησα, παρὰ τὴν κοινὴν ὄφελος· εἰς τὸν 95 ἀριθ. τῶν Ἑλλ. Χρον. ἐδημοσίευσα τὸ περίεργον ἀρθ. τοῦ Ἀγγλοῦ ἐφημεριδογράφου· ὅχι βίβαια διότι ἀπεδέχομαι τὰς γνώμας των, ἀλλὰ διὰ νὰ δείξω εἰς τοὺς Ἑλ. πῶς τὴν τύχην τοὺς προσμένει, ἂν δὲν κινήσουν πάντα λίθον πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐσωτερικῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀκαταστασία κάμνει πρὸ πάντων τοὺς ἀλλογενεῖς, διὰ νὰ μαντεύουν κακὰ περὶ τῆς μέλλουσας τύχης μας εἰχά δε σκοπὸν νὰ ἀπαντήσω μετ' ἑαυτὸν εἰς τὰς κρίσεις τοῦ Ταχυδρόμου· ἀλλὰ δεχθεὶς τὸ κατὰ ἀρθ. τὸ ὁποῖον ἐλαττοῦν τὸν σκοπὸν μου, σπεύδω νὰ τὸ κοινολογήσω εἰς τοὺς ἀναγνώστας μου· καὶ νὰ παρακινήσω ἕκ νέου πάντας τοὺς ἀγαθοὺς πατριώτας, διὰ νὰ πράξουν καὶ τὰ ὑπὲρ δύναμιν πρὸς συμβιβασμὸν καὶ διόρθωσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ μας, ἀπὸ τῶν ὁποίων κρέμαται κυρίως ἡ τύχη μας, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιθυμητὴ ἀποκατάστασις ἀπαντᾷ καλλίτερα εἰς πάντας τοὺς καταγέγονας καὶ αὐστηροὺς κριτὰς μας.

Ο Συναγ.

Κύριε συντ. τῶν Ἑλλ. Χρον.

Ἀνέγνωσα μετ' πολλὴν προσοχὴν καὶ μετ' ἀκραν δυαρέσκειαν τὸ ἀπὸ τῶν Λονδινικῶν Ταχυδρόμων ἀρθρον σου. Ἡ ἀπελπιστικὴ καταδικὴ τοῦ σοβαροῦ τούτου ἐφημεριδογράφου πρέπει νὰ ἐκίνησεν τὴν περιέργειαν καὶ πολλῶν ἄλλων φιλογενῶν καὶ φιλελλήνων, καὶ ἴσως τίς ἐξ αὐτῶν ἀπαντήσῃ καλλίτερα ἡμῶν· μ' ὅλον τοῦτο δὲν πειράζει νὰ σοὶ κοινολογήσω καὶ τὰς ἰδικὰς μου παρατηρήσεις.

Πολλοὶ τῶν ἀναγνώστων σου θὰ σὲ μεμφοῦν πιθανῶς δι' ὅσα κατὰ διὰδοχὴν ἐδημοσίευσας περὶ τῆς ἐσωτερικῆς μας καταστάσεως, ἐπειδὴ κατ' αὐτοὺς δικαιοῦναι καὶ ὑποστηρίζεις τὴν καταδικὴν τοῦ Ἀγγλοῦ ἐφημεριδογράφου· ὡς νὰ πταίῃ ὁ λέγων τὴν σκὰφην σκὰφην, καὶ ὅχι οἱ κατασκάπτοντες νέον βράβρον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Γνωρίζω ὡς καὶ ἡ λογίότης σου πόσον εἶναι δύσκολον νὰ εὐχαριστήσῃ τις τοὺς διαφόρους ἀναγνώστας του, καὶ πόσον εἶναι ὀχληρὸν τὸ ἔργον τοῦ ἐφημεριδογράφου. Χωρὶς νὰ ζητήσωμεν μακρύτερα δείγματα, αἱ διάφοροι κρίσεις περὶ ὧν ἐδημοσίευσας ἀπὸ 20 ἡμερῶν καὶ ἐδῶθεν εἶναι ἱκαναὶ νὰ μᾶς δείξουν καὶ τὸ δυσάρεστον καὶ ἀσυμβιβαστὸν τῶν ἀναγνώστων σου, καθὼς καὶ τὸ ὅτι ἐπέτυχες τὴν μέσσην ὁδόν.

Ἄλλοι λέγουσιν ὅτι ἡ ἐφημερίς σου μυρίζει ἀπὸ ἁονδισμόν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ὁπαδῶν του, καὶ ἄλλοι πάλιν ὅτι κατακρίνεις ἀνεξετάτως τὰ δικαιολογήματα τῶν σημαντικῶν τούτων ὁμογενῶν. Εἶναι καὶ μία κλάσις ἀνθρώπων, ἡ ὁποία φθάνει μακρύτερα· σὺ ἐκήρυξες πολλάκις ὅτι τὰ χρονικά σου εἶναι ἀνεξάρτητα, καὶ τὸ ἐδεῖξες διὰ τῶν πραγμάτων, καταχωρίσας εἰς αὐτὰ ἄρθρα ἐναντίον προσώπων, τὰ ὁποία σέβασαι βέβαια, μόνον διὰ νὰ ἀποδείξῃς τὸ ἀφιλοπρόσωπόν σου· ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἶναι καὶ διπλωματικά· ἔγινες καὶ σὺ διπλωματικὸς χωρὶς νὰ τὸ συλλογίζεσαι, καὶ ἐν ἀόρατον πνεῦμα ἐνεργεῖς ἐπάνω σου, μ' ἔλον ὅτι δὲν παραπιστεύεις τὰ πνεύματα, καὶ μ' ὅλον ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πνεῦμα ἐξεύρει ὅτι εἶναι

κάτω εἰς τὴν γῆν, καὶ ἀπὸ 40 ἡμερῶν καὶ ἐδῶθεν ὅχι μόνον τὰ μακρυνὰ δὲν ἡμπορεῖ νὰ συλλογίζεσθαι, ἀλλὰ μήτε τὰ πλησιέστερα· ἀλλ' ὡς ἀφῆσιν τὴν φανταστικὴν τούτην κλάσιν τῶν ἀναγνώστων σου, καὶ ὡς συμπεράνωμεν ἀπὸ τὰς ἀντιφατικὰς κρίσεις τῶν δύο ἄλλων κλάσεων, ὅτι ὁμίλησες ἀπαθῶς, καὶ χωρὶς σκοπὸν τοῦ νὰ πειράξῃς, ἢ νὰ ἀδικήσῃς κἀνὲν τῶν διαφερομένων μερῶν.

Ὁ συντάκτης τοῦ Ταχυδρόμου δὲν διστάζει ποσῶς περὶ ἐκλογῆς εἰς τὴν παρούσαν αἵματώδη διένεξιν, καὶ ἀντὶ νὰ ἀποφασίσῃ μετὰξὺ Τούρκων καὶ Ἑλλήνων ἡ γνώμη του εἶναι περὶ τακτικῆς καὶ φρονίμου ἐλευθερίας· ἐπειδὴ δὲ μὴδὲ σκιά ἐλευθερίας δὲν ἡμπορεῖ νὰ δοθῇ ὑπὸ τὸ Τουρκικὸν σύστημα, ἡμποροῦσέ τις, νὰ συμπεράνῃ ὅτι ὑποιαδήποτε ἐλευθερία πρέπει νὰ ἐλπίσθῃ ὑπὸ Ἑλληνικὴν Διοίκησιν· ἀλλὰ τὸ πλάγιον συμπέρασμα τοῦτο ἐφοβήθη ἀμέσως ὁ συντάκτης καὶ ἐπιφέρει ὅτι καὶ ἡ πολιτικὴ, καὶ ἡ ἠθικὴ μας κατάστασις, δὲν συγχωροῦν νὰ ἐλπίσῃ κἀνὲν συγκατικὸν εἰς ἐλευθερίαν τακτικὴν, καὶ δογματίζει ὅτι θὰ λάβωμεν χρεῖαν ξένης προστασίας (ἐπειδὴ τοῦτο πορίζεται ἀπὸ τὴν λέξιν «βοήθεια, ἐὰν πρέπη νὰ τῇ δώσωμεν σημασίαν), τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν συγχωρεῖ εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἐκλογὴν τῶν Ἑλλήνων.

Ὁ πνευματέμφορος τούτος ἐφημεριδογράφος (διότι ἀλλῶς δὲν ἡμποροῦμεν νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἐγνώρισε τοὺς Ἑλληνας) μᾶς προλαμβάνει. διακηρύττων ὅτι μήτε σχολαστικὴ φωνασκία περὶ τῶν προγόνων μας, μήτε τὰ μεγαλώματα τῶν ἐπαινετῶν τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος δὲν ἡμποροῦν νὰ τὸν κάμουν νὰ ἀλλάξῃ γνώμην περὶ ἡμῶν· ὅθεν εἶναι μάταιον νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τόσον προληπτικὸν συγγραφέα, καὶ δὲν ἀποτεινόμεθα παντελῶς πρὸς τὴν σοφολογιότητά του· ἀλλὰ ἐρωτῶμεν τοὺς ἀπαθείς ἀναγνώστας του, ἐὰν δὲν χρειάζεται νὰ γνωρίζῃ τις τὴν γλώσσαν ἑνὸς ἔθνους, νὰ συζητήσῃ μετ' αὐτὸν πολλὴν καιρὸν καὶ νὰ εὐρεθῇ εἰς εὐτυχεῖς περιστάσεις, διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὸν χαρακτήρα του, καὶ οὕτως ἐπειτα νὰ ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει καὶ συνειδήσει περὶ τῆς ἱκανότητός του· κἀνὲν ἀπὸ τὸ Πανελλήνιον δὲν γνωρίζει ἀκόμη κἀνένα ἀλλογενῆ, ὅς τις ἦνωσεν ἅπαντα τὰ ἄνω ἀπαιτούμενα, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ δικαίωμα τοῦ νὰ γνωμοδοτῇ περὶ τῶν Ἑλλήνων, τοὺς ὁποίους μὴδὲ ἡμεῖς οἱ γεννηθέντες μετὰξὺ αὐτῶν δὲν ἡμποροῦμεν ἀκόμη ἐν συνειδήσει νὰ χαρακτηρίσωμεν· ἐπειτα ποῖος λαὸς ἄρχισε μετὰ τὰ ἀπαιτούμενα συστατικὰ φρονίμου καὶ τακτικῆς ἐλευθερίας; δὲν ἐνθυμᾶται ὁ συγγραφεὺς τοῦτο τὸ δίλημμα τοῦ συμπατριώτου του Βενθάμου; ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος δὲν εἶναι ἀκόμη καλὸν νὰ ἀπολαύσῃ τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας, πρέπει διὰ τοῦτο νὰ μὴν εἰσαχθῇ αὐτὴ; καὶ οὕτω νὰ μείνῃ αἰωνίως ὑπὸ δουλείαν; ἢ πῶς νὰ χαρακτηρίσωμεν καθὴν εἰδος προστασίας; ὥς προχθὲς μᾶς ὠνείδιζαν διότι ἐποθεύσαμεν ξένην βοήθειαν, καὶ δὲν ἐτολμούσαμεν νὰ συντρίψωμεν μόνοι μας τὰ δεσμά· μόλις ἐδεῖξαμεν ὅτι εἴμεθα ἄνθρωποι καὶ εὐθὺς ἐστησαν παγίδας καὶ μεταχειρίσθησαν καθὴν ἐμπόδιον, διὰ νὰ προκόψωμεν, καὶ ἐπειτα μᾶς ὠνείδιζον, διότι δὲν ἐδεῖχθημεν ὑπὲρ ἀνθρώπων.

Ποῖος ἄλλος λαὸς εὐρεθῇ εἰς τὰς περιστάσεις μας καὶ ἔσται περισσώτερος; ποῖα ἄλλη ἐθνικὴ κίνησις ἀρχίσεν ἀπὸ ὀλιγώτερας καὶ εὐρῆκεν ἐμπόδια μικρότερα; καὶ ὅμως ἰδριαμεύσαμεν κατ' ἑλὼν τῶν μεγίστων ἐμποδίων, καὶ ἀντὶ νὰ μᾶς συμπενοῦν, καὶ νὰ μᾶς ἐνισχύσουν εἰς τὴν τιμῶνται τὴν ἀνθρωπότητα ἀγῶνά μᾶς, μετ' ἐκείνην ἀπονίαν μᾶς καταδικάζουν ὡς ἀνάξιον; καλὴτέρας τύχης; ἀλλὰ μᾶς ἐσυγχωρήθη νὰ τειλοποιήσωμεν τὸ ἐσωτερικόν μας; καὶ ὅταν τα δύο τρίτα τοῦ ἔθνους εἶναι χωρὶς κατοικίαν, καὶ χωρὶς βεβαιότητα τοῦ ἱκανοῦ τῶν, εἶναι μωπτά, διότι εἰς τὰ πολιτικὰ των δὲν συνενδύονται μετὰ τὰ φωτισμένα ἔθνη; ὅταν οἱ Ὀλλανδοὶ ἐτίναξαν τὸν ζυγὸν τῆς Ἰσπανίας, αἱ μεγάλαι δυνάμεις τῆς Εὐρώπης ἐπρόφρασαν τοὺς Ἰσπανοὺς μετ' τροφῆς καὶ ἀποσκευῆς; κατεστάθησαν τραπεζίται των; καὶ ἐν ὀνόματι τῆς εὐδαιμονίας καὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου ἐφόρτωσαν Ἰσπανοὺς, διὰ νὰ τοὺς ἐκδρακίσουν εἰς τὴν Ὀλλανδίαν, ὡς ἔλαμψεν ἐφέτος πολλοὶ ἀπάθρητοι καπιτάνοι Εὐρωπαῖοι, φορτωσάντες καὶ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἀλλαχῶς φονιώντας Μωαμετινοὺς, διὰ νὰ καταστήσουν τὴν Ἑλλάδα ὅλην Χίον καὶ Ψάρρα;

Πολλοὶ ἴσως δὲν θὰ παρῶσιν τὰ συμπεράσματα τούτα ἀπὸ τὸ ἀρθρον τοῦ ταχυδρόμου. Ἀλλ' ὅσοι ἐγνώρισαν καὶ ἄλλοι τοῦ πολλὰ ἀρθρὰ δὲν θὰ παρανευθεῖν εἰς τὰ συμπεράσματα μου, τὰ ὁποῖα βίβαια δὲν εἶναι μήτε φωνασκία, μήτε μεγαλόμα των τραχόντων.

Ὁ κύριος Ταχυδρόμος δὲν θέλει, ἢ δὲν εἰμπερεῖ νὰ μᾶς διδάξῃ πῶς θὰ εἶναι πιθανὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξέτασως περὶ τοῦ ὁποίου εἶδους βοήθειας θὰ μᾶς συγχωρηθῇ· ἡμεῖς δὲν ἐξεύρομεν ὅσα καὶ ὁ Ταχυδρόμος περὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς, ἀλλὰ τειλῶμεν νὰ ἐκθέσωμεν ποῖα πρέπει νὰ ᾖναι ἡ ἀληθὴς πολιτικὴ, καὶ ἀξία τοῦ φωτισμένου κόσμου ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα, καὶ θέλομεν ἴσως ὁμιλήσῃ περὶ αὐτῆς μετ' ἑαυτὸν, διότι τὰ ὑπὲρ ἡμῶν τὰ ἄρια ἀπὸ ἑαυτοῦ.

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 97

τῇ 29 Νοεμβρ. 1824.

Μεσολόγγιον 27 Νοεμβρίου.

Πολλὰ ὅθεν μᾶς ἀναγγέλλεται ἡ εἰδησις νεωτέρας ναυμαχίας, ἥτις περὶ τὴν 5 τοῦ τρέχοντος συνέβη εἰς τὰ νερά τῆς Κρήτης, καὶ ἐτελείωσε μετ' ὅν αἰσχρὸν καὶ ἐπιζήμιον διασκορπισμὸν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου. Μᾶς λείπουν λεπτομερεῖς καὶ περιστατικαὶ εἰδήσεις περὶ τοῦ νέου τούτου θαλασσοῦ θριάμβου μας· μ' ὅλον ὅμως τὴν ἀμφιβολίαν τῶν περιστατικῶν κρίνομεν περιέργον νὰ κοινολογήσωμεν ὅτι περὶ αὐτοῦ ἡκούσαμεν, ἀφίνοντες νὰ τὸν περιγράψωμεν εἰς δευτέρᾳ εὐκαιρίαν.

Κατὰ τὰς εἰδήσεις ἐκ Σύρας ἐκυρίευσαν οἱ ἡμέτεροι ἐξ ὀκτάδας (gausports) μετ' 400 τακτικούς, ἐν βρῖκι καὶ μίαν κορβέταν, καὶ ἐκρήμνισαν εἰς τὴν ξηρὰν δύο φρεγάτας, καὶ ὅτι ἐπισυμβᾷ σφοδρὸς νότος ἡνάγκασι τὸν ἐχθρικὸν στόλον νὰ καταφύγῃ κακῶς ἔχων εἰς τὰ παράλια τῆς μικρᾶς Ἀσίας. Κατὰ δὲ τὴν μαρτυρίαν ἀνθρώπου, λαίποντος ἀπὸ Ναύ-

πλιον σήμερον ημέρας ἔξ, ἔφεραν εἰς Ὑδραν ἐπτά ὀλκάδας καὶ μίαν εἰς Σπέτζας γεμάτας ἀπὸ στρατιώτας καὶ ἄλογα, καὶ ὅτι ὁ ἐχθρικός στόλος δυσκορπίσθη εἰς κακὴν κατάστασιν.

Αἱ εἰδήσεις τοῦται εἶναι ἔνδοξοι διὰ τοὺς θαλασσίνοὺς μας, καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις ἤθελαν προσεξήσει χαρὰν μεγίστην εἰς πάντας τοὺς φιλογενεῖς· ἀλλὰ τὴν σήμερον ἡ χαρὰ μας καταπνίγεται ἀπὸ λυπηρῶς στοχασμῶν, διότι μόλις ἀσφαλίσθημεν ὥπως οὖν ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ ἴδομεν μετὰ ἀγαλλιᾶσεως μέρος τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων ἐμπρὸς τῆς εἰσόδου τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου· τὸ δὲ πάντων χαρμύσσον μὲν εἰς ἐμάθαμεν ὅτι αἱ μεγάλαι γειτονικαὶ Δυνάμεις ἀνεγνώρισαν τὸν ἀποκλεισμὸν μας, καὶ ἰδοὺ τὰ χαροποιὰ πλοῖα ἀναχωροῦν· ὅχι βέβαια, καθὼς ἡμπορεῖ τις νὰ ὑποπτεύσῃ, διότι ἔδραμαν νὰ λάθουν μέρος εἰς τὰς ταραχὰς τῆς Πελοποννήσου, ἀλλὰ διότι τρόπος δὲν ἦτον νὰ βαστάξουν τὴν ἀποκλεισιν. Τὰ Ἑλληνικὰ καράβια ἦλθαν ἐδῶ μετὰ ἐνδοξοῦ μὲν, ἀλλὰ πολυπαθὴ ἐκστρατεῖαν τεσσάρων μηνῶν· δὲν ἦτον λοιπὸν εἰς κατάστασιν νὰ διαμείνουν, χωρὶς νὰ λαμβάνουν τακτικῶς τὰ ἀναγκαῖα τῶν. Ἡ Αὐτικὴ Ἑλλάς, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς πάντας, ἐξαντληθεῖσα ἀπὸ τὰς περιοδικὰς εἰσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ, καὶ μὴν ἐξαρκούσα νὰ θείῃ τοὺς στρατιώτας τῆς, δὲν ἡμποροῦσε βέβαια νὰ προφθάσῃ τὰς χρεῖας τοῦ στολίσκου μας· ἐμμενε λοιπὸν νὰ προβλέψῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἡγεσαστῆ μας Διοικῆσις· ἀλλ' αὕτη μόλις ἀνανέωθη, καὶ τυχεραὶ καὶ θεληματικαὶ περιστάσεις τὴν κατέστησαν εἰς ἀδυναμίαν τοῦ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ πρὸς τὸν στολίσκον χρεῖα τῆς. Μὲ δυσαρέσκειάν μας μεγάλην πρέπει νὰ κοινολογήσωμεν, ὅτι οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ ναυάρχου τῆς ἀποκλειούσης τὸν κόλπον μὲρας ἡναγκάστησαν νὰ στείλουν διὰ μακρυῆς ὁδοῦ τὸν γραμματοφόρον τῶν, ὁ ὅποιος ὁμῶς δὲν ἀπέρασεν ἀπείρακτος· δὲν θέλομεν νὰ κατασταθῶμεν κριταὶ μετὰ τῆς Διοικῆσεως καὶ τῶν ἡδὴ ἀντισταμένων εἰς αὐτὴν· ἀλλ' ἐρωτῶμεν κάθε ἀπαθὴ ἄνθρωπον· ἐπρεπε μὲ τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας νὰ ἀπαιτηθῇ ἡ διόρθωσις τῶν παραπόνων ὁποιοῦδήποτε, ταιριάζει εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔως χρεὶς ἀξιοσεβάστου Λόνδου νὰ ἀφῇ τὰς θέσεις περὶ τὰς Πάτρας, καὶ νὰ πιάσῃ τὰ περὶ τὸ Ἄργος στενά; Ἡμεῖς δὲν ἠξιοῦμεν νὰ ἦναι Τούρκοι εἰς τὸ Ναύπλιον, καὶ ἐμάθαμεν μὲ βεβαιότητα, ὅτι ὁ Δερβίς πᾶσας ἀπεσύρθη ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν· ἐὰν δὲν ἀπατούμεθα, ὁ ἐχθρὸς εὐρίσκεται εἰς τὰς Πάτρας, καὶ τοῦται δὲν ἀποκλείονται ἀπὸ τὴν ἐν Ἀροκορίνῳ στρατοπέδῳ. Ἀγαπῶμεν πάντοτε νὰ ἐξηγώμεν μὲ τὸ καλὸν τὰ πράγματα, καὶ καθὼς καὶ ἄλλοτε εἴπομεν, ἡμπορεῖ ὁ κύριος Λόνδος νὰ εἴχῃ δικαίους λόγους διὰ νὰ λύσῃ τὸ στρατόπεδόν του, καὶ ἡ βέβλημεν τὸν πιστεύει, ἐὰν ἀντὶ νὰ διαλυθῶν οἱ στρατιῶται καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν φίλων του δὲν περιήρχοντο ἐνοπλοὶ τὴν Πελοπόννησον· δὲν ἦτον ἔρα γε καλῆτερον νὰ βαστῶνται οἱ στρατιῶται τοῦτοι ἐμπρὸς τῶν Πατρῶν, καὶ δὲν ἦτον ἐνδοξοτέρα διαμαρτύρησις ἀπὸ μέρους τοῦ κυρίου Λόνδου ἡ συνδρομὴ του διὰ νὰ μὴ ἀναχωρήσουν τὰ καράβια; πρέπει νὰ δώσῃ μόνος του τὸ δικαίωμα πρὸς τοὺς κατηγοροῦς του διὰ νὰ ὑποστηρίξουν τὴν συκοφαντίαν τῶν, ὅτι ὁ κύριος Λόνδος καὶ οἱ λοιποὶ δυνατοὶ γείτονες τῶν Πατρῶν ἀγαπῶν νὰ ἔχουν τὴν γειτονεῖαν τῶν Τούρκων.

Ἀλλὰ διότι ἀνεχώρησαν τὰ καράβια μας δὲν πρέπει νὰ χαροῦν πολλοὶ οἱ ἐχθροὶ μας, ἐπειδὴ ἠξιοῦμεν μετὰ βεβαιότητος, ὅτι ἡ Διοικῆσις θέλει κάμει καὶ τὰ ἀδύνατα δυνατὰ διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως ὁ στολίσκος μας, καθὼς ἐβεβαιώθημεν ἀπὸ τὸ χθεσινὸν γράμμα τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ στολίσκου, τὸ ὁποῖον κατὰ δυστυχίαν δὲν ἐπρόφθασεν ἐδῶ τὸν γενναῖον καὶ φιλόπατριον κύριον Ἰωάννην Κούτσην, ναύαρχον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος στολίσκου, διότι ἤθελε προσμεῖναι ἀναμφιβόλως, καὶ ἐπειδὴ ἠξιοῦμεν ὅτι οἱ ἀγαθοὶ πατριῶται ἐκινήθησαν διὰ νὰ συμβιβάσουν τὰς διαφορὰς μετὰ τῆς Διοικῆσεως καὶ τῶν πολεμούντων αὐτὴν, ἐπειδὴ ἄλλο χαρακτηριστικὸν δὲν ἡμποροῦμεν νὰ τοῖς δώσωμεν. Ἀπὸ τὸν ἴδιον ἄνθρωπον, ὅστις ἀνεχώρησεν ἐκ Ναυπλίου τὴν 21 τοῦ τρέχοντος, μαθαίνομεν, ὅτι ὁ σέβασμιος καὶ ευεργέτης τῆς Ἑλλάδος, κύριος Βαρβάκης, ἐστάλη μεσίτης πρὸς τοὺς ἐναντίους τῆς Διοικῆσεως, καὶ εἰμὲθα εὐέλπιδες, ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ ἀξιοσεβάστου τούτου ἀνδρὸς θὰ ἀκροασθῇ ὡς φωνὴ τῆς πατρίδος· ἐδῶ ἡ ξεῦρομεν ὅτι γίνεται ὀγλήγωρα τοπικὴ συνέλευσις, ἡ ὁποία πρὸς τοὺς ἄλλοις θέλει συσχεθῇ βέβαια καὶ περὶ τῶν γενικῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὸ παραδειγμα τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος θέλουν μιμηθῇ καὶ αἱ ἄλλαι μεγάλαι περιοχαὶ τῆς Ἑλλάδος· εἰς τὴν ἰδίαν Πελοπόννησον, δὲν ἀμφιβάλλομεν, θέλει ἐγερθῇ ἡ φωνὴ τῶν καλῶν πατριωτῶν διὰ νὰ πειθαναγκασθῶν οἱ ἰσχυρογνώμονες εἰς συμβιβασμὸν, καὶ νὰ παύσῃ ἡ ταλαίπωρος πατρίς ἀπὸ τὸ νὰ κατασπαράσσεται ἀπὸ τὰ ἴδια τέκνα τῆς, καὶ ἐνῶ τὸ ἔθνος ἐδοξάσθη πολεμικῶς νὰ κατηγορῇται ὡς ἀνεπιτήδειον νὰ διοικῇ αὐτονομῶς.

Φίλοι ὁμογενεῖς! ἐγείρατε ἅπαντες τὴν φωνὴν σας, καὶ κατασιγάσατε διὰ τῆς ὁμοιοῖας σας τὰ ἄγρια πάθη ὀλίγων τινῶν, διὰ τοὺς ὁποίους κινδυνεύομεν νὰ χάσωμεν τὸ πᾶν· πρέπει τις νὰ ἦναι ἀνάξιος τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος, διὰ νὰ μὴ καταλάβῃ, ὅτι χωρὶς σταθερὰν καὶ σοβαρὰν διοίκησιν δὲν ἡμποροῦμεν μῆτε νὰ προκόψωμεν, μῆτε νὰ ὑπάρξωμεν, καὶ ὅστις ἀμφιβάλλει ἂς παρατηρήσῃ τι κατωρθώθη ἐφέτος, ὅτε ἅπαντες ὑπετάσσοντο εἰς τὴν Διοίκησιν, καὶ τί ἐγένεε τῶρα εὐθὺς ὅτε διεκόπη ἡ

ὑπακοὴ πρὸς αὐτήν· ἀλλ' ἐγέναν καταχρήσεις; καὶ πότε τοῦται δὲν ἐγίναν; ἢ πῶς ἡμποροῦσαν νὰ παύσουν, ἐνὸς οἱ παραστάται μας δὲν ἐκλέγονται ἀπὸ τὸν ἴδιον λαόν, τὸν ὁποῖον παριστάνουν, καὶ δὲν σύγκειται τὸ Βουλευτικὸν ἀπὸ τοὺς πλέον σεβασμίους καὶ συνετοὺς ἄνδρας τῆς Ἑλλάδος; ἢ πῶς ἡμπορεῖ νὰ κρίνῃ τις περὶ τῶν πράξεων τῆς Διοικῆσεως, ἐν ὅσῳ τούτῃ δὲν διατάσσει αὐθεντικῶς εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς ἐπικρατείας;

Ἐκτὸς τῆς φωνῆς σας, ἡ ὁποία εἶναι φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ἔχετε καὶ ἄλλο μέσον σωτηρίας· ἅπαντες προσκαλοῦν ἰθὺκὴν συνέλευσιν, καὶ τούτῃ μετὰ ἓνα μῆνα συγκαλεῖται νομίμως· ἐκλέξατε λοιπὸν παραστάτας χαίροντας ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην σας, καὶ τοῦτοι βέβαια ἀποφασίζουν αὐθεντικῶς περὶ πάντων, καὶ δταν εἰς τὴν ὑπερτάτην νομοθεσίαν τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως εὐρεθῶν ἄνθρωποι νὰ ἀντιτείνουσιν, τότε πρέπει νὰ φερθῇ ὁ λαὸς ἅπας ἐναντίον τῶν, καὶ νὰ γνωρισθῶν εἰς ὅλον τὸ γένος ὡς κακούργοι καὶ ἀνάξιοι νὰ ζοῦν ἐν τῇ μέσῳ του.

Τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικὰ χρεωστοῦν νὰ καταχωρίζουν πᾶν ὃ, τι ἀναφέρεται εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Ἑλλήνων. Μετὰ ὅσα ἐγράφησαν περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι προσώπων καὶ πραγμάτων, δὲν εἶναι, νομίζομεν, ἄτοπον νὰ εἰπωμέν τι καὶ περὶ τῶν ἔξω τῆς Ἑλλάδος ὁμογενῶν, τοὺς ὁποίους εἰς τρεῖς κλάσεις ἡμποροῦμεν νὰ διαίρεσωμεν.

Ἡ πρώτη κλάσις εἶναι τῶν ἀληθῶς φιλογενῶν, οἵτινες, εἴτε διὰ περιστάσεις, εἴτε δι' οἰκιακὰς σχέσεις, δὲν ἡμποροῦν ν' ἀφήσουν ξένην γῆν, διὰ νὰ τρέξουν, καθὼς θέλουν, νὰ φιλήσουν τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος. Μόλις ἡ ἐκατόμῳ φωνὴ διεσάλπισε τὴν χαρμύσσον ἀγγελίαν τοῦ πρώτου ἀνελπίστου κινήματος πρὸς ἀνάγκτησιν τῆς πολυεύκτου ἐλευθερίας μας, καὶ εὐθὺς ἐλαχτάρησαν ἀπὸ τὴν χαρὰν τῶν· ἡ καρδία τῶν ὤρμησε νὰ πετάξῃ εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἠνοιγέτο τὸ νέον λαμπρὸν στάδιον, διὰ νὰ συναγωνισθῶν με τοὺς πηδῆσαντας πρῶτον εἰς αὐτό· ἀλλὰ μὴ δυνάμενοι νὰ δράμουν προσωπικῶς, γνήσια τέκνα τῆς γησιωτάτης μητέρας τῶν καίόμενα ἀπὸ τὸν θεῖον ἔρωτα τῆς πατρίδος, καὶ αἰσθανόμενα ὅτι χρεωστοῦν πρὸς αὐτὴν τὰ τροφία, δὲν ὑπέφεραν νὰ μείνουν ἀδιάφορα εἰς τὴν γενικὴν κίνησιν, καὶ νὰ μὴ συνεισφέρουν καὶ αὐτὰ ὅ, τι ἦτον δυνατόν εἰς τὴν εὐδῶσιν τοῦ λαμπροῦ καὶ ἐνδόξου ἐπιχειρήματος τῶν συναδελφῶν τῶν· ἀκούοντα τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεως τῶν, ἠσθάνθησαν, ὅτι καὶ ἂν ἦσαν μακρὰν τοῦ θεάτρου, δὲν ἦτον ὁμῶς συγχωρημένον εἰς αὐτὰ νὰ μείνουν ἥσυχτοι θεαταί, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἐπρεπε νὰ δόσουν χεῖρα βοηθείας εἰς τοὺς ἀγωνιζομένους, καὶ νὰ τοὺς ἐγκαρδιώσουν, διὰ νὰ φθάσουν μὲ θάρρος, μὲ ταχύτητα καὶ μὲ δόξαν τὸ τέρμα τοῦ σταδίου.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς τούτους, φλεγόμενοι ἀπὸ τὸ ἱερὸν πῦρ τοῦ πατριωτισμοῦ, κατήντησαν νὰ περιορίσουν τὰ καθημερινὰ τῶν, διὰ νὰ δαπανοῦν πολυειδῶς τὸ περισσευμὰ τῶν εἰς ὠφελείαν τοῦ γένους, μολονότι πολλὰκις κατετρέχθησαν ἀπὸ ὑπόπτους διοικήσεις, καὶ, τὸ χειρότερον, ἐσυκοφαντήθησαν ἀπὸ ἀναίδεις ὁμογενεῖς. Ἀλλ' ὁ ζῆλος τῶν καλῶν τούτων πατριωτῶν δὲν περιορίσθη εἰς τούτην μόνην τὴν ἔμμεσον συνδρομὴν διευθύνθησαν οὗτοι πρὸς τὰς φιλελληνικὰς ἐταιρείας· ἐσχέτισθησαν μὲ αὐτάς, καὶ ἀφ' οὗ ἐμβόηκαν εἰς συνεχῆ ἀλληλογραφίαν, ἐβάδισαν ὅσον δυνατόν ἀκμαίαν τὴν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀγαθὴν καὶ φιλόανθρωπον διάθεσιν ἐκείνων. Ἐὰν ὀλίγη ὠφέλεια, καὶ ὅχι ὅση ἐπρεπε ἐπροξενήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὰς τοιαύτας σχέσεις, τοῦτο πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν κατάστασιν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, καὶ εἰς τὴν ἑλλειψιν τῶν τρόπων τοῦ νὰ σχετισθῶν με τοὺς εἰρημένους φιλέλληνας οἱ ἐν τοῖς πράγμασι, νομίζομεν μολοντούτο, ὅτι ἦτον ἀναγκαῖα ἡ διατήρησις τῆς ἀνταποκρίσεως, τὴν ὁποίαν οὗτοι ἠκολούθησαν με τὰς φιλελληνικὰς ἐταιρείας, αἱ ὁποῖαι ἐπρόσμενον καὶ προσμένουν νὰ γνωρίσουν ἐπιστήμως τούτην ἡ ἐκείνην τὴν ἀνάγκην τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ τὴν θεραπεύσουν τὸ κατὰ δύναμιν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι αἱ ἀσχολίαι τοῦ πολέμου, καὶ τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως αἱ φροντίδες δὲν ἐσυγχώρησαν τοῦσαν τὸν σχετισμὸν, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθές, ὅτι αἱ σχέσεις με τὰ Κομνητάτα, ἐπρεπε νὰ ἦναι μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας φροντίδας τῆς Σ. Διοικῆσεως· διότι καθὼς ἡμπορεῖ νὰ καταλάβῃ ὅτι ἡμποροῦσαν νὰ μᾶς ὠφελήσουν πολυειδῶς, καὶ ἡ θέλαμεν δεῖξει ἐν ταυτῷ, ὅτι ὅχι μόνον δὲν ἀδιαφοροῦμεν εἰς τὴν προθυμίαν τῶν, ἀλλ' ὅτι ἠξιοῦμεν ἀκόμη νὰ ἐκτιμώμεν ὅσα μᾶς προσφέρουν καλὰ· ἀλλὰ ποῦ ἀφίνουν αἱ ἐσωτερικαὶ διχόνοια νὰ φροντίσωμεν τὸ καλὸν τῆς πατρίδος! μόλις ἔχομεν τὸν ἐχθρὸν ἔξω τῶν θυρῶν μας, μόλις ἐβεβαιώθημεν ὅτι εἰμὲθα ἐκτὸς κινδύνου, καὶ εὐθὺς στρέφομεν τὰ δόπλα ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου, θέλοντες νὰ καθυποτάξωμεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ὅχι διὰ τὸ κοινὸν συμφέρον, ἀλλὰ καταπονοῦντες τὸν ἀντίπαλόν μας, νὰ στήσωμεν τὸν θρόνον τῶν παθῶν μας, καὶ νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν δοξομανίαν μας, χωρὶς νὰ αἰσθανώμεθα ὅτι σύρομεν οὕτω τὴν πατρίδα εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρηνοῦ, καὶ ζητοῦμεν τὸν ἴδιον ἀφανισμόν μας, τὸν ὁποῖον δὲν θέλομεν ἀποφύγει βέβαια, ἐὰν δὲν βάλωμεν γνῶσιν, καὶ δὲν θελήσωμεν νὰ γνωρίσωμεν, ὅτι ἡ σωτηρία μας κρέμεται ἀπὸ τὴν πρὸς ἀλλή-

λους· ὁμοίαν καὶ ἀδελφικὴν ἀγάπην· ἀλλ' ἵτω· ἐκτρέψαμεν πολὺ ἀπὸ τὸ προκείμενον.

Ἡ δευτέρα κλάσις τῶν ὁμογενῶν, ἀλλ' ὅχι καὶ φιλογενῶν, εἶναι, ὅσοι δυνάμενοι δὲν θέλουν νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἴτε ἐλθόντες εἰς αὐτὴν ἐξώσθησαν, κύριος οἶδε διὰ ποίας αἰτίας, εἴτε ἐφυγὰν δυσχερῶς, διότι θὰ εἶχον ὑψηλὰ καὶ παραλόγους ἀπαιτήσεις, εἴτε δὲν θέλουν τέλος πάντων νὰ λάβουν μέρος εἰς τοὺς κινδύνους καὶ κκοπαθείας τῶν συναδελφῶν τῶν, διὰ νὰ ἔχουν εἰς ἀσφάλειαν τὸ εἰς αὐτοῦ· πολυτίμον ἀτομὸν τῶν, εἰσιν, καθήμενοι μακρόθεν ἀνακινούν πατρίδας, ἐξάπτουν πάθη, καὶ ἐνσπείρουν διχονοίας καὶ ἐριδας, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ προκύπτουν τὰ πράγματα μᾶς, καὶ ἀκολουθῶς νὰ χάνεται ὁ καρπὸς τῶν ιδρώτων καὶ τῶν κινδύνων τῶν ἀγωνιζομένων· ἐπειδὴ δὲν ἡμποροῦν αὐτοὶ νὰ φανοῦν ὠφέλιμοι εἰς τὴν πατρίδα, διὰ τοῦτο δὲν ὑπαφέρουν μῆτε ἄλλοι νὰ τὴν ὠφελήσουν· διαφθείροντες μὲ τὰς ἀλεθρίους ἐμφυσησεις τῶν τὰ φρονήματα τῶν ἀληθῶν πατριωτῶν, καὶ ἐμποδιζόντες τὴν εἰς τὰ καλὰ προθυμίαν τῶν, πράττουν ὅμοια μὲ τὸ σκυλὶ, τὸ ὁποῖον μὴ δυνάμενον νὰ φάγῃ κριθάρι, μῆτε τὸ πεινασμένον ἄλογον ἀρίνει νὰ φάγῃ ἀπ' αὐτό. (α)

Ἡ τρίτη καὶ τελευταία κλάσις εἶναι οἱ δοκησίστοροι καὶ ἀνιδεοὶ ὁμογενεῖς, οἱ ὁποῖοι κινούμενοι ἀπὸ μὴ κατ' ἐπίγνωσιν πατριωτισμῶν, λαλοῦν περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων μῆτε τὴν παραμικρὰν ἰδέαν ἔχουν, καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐλθρονέστεροι ζητοῦν νὰ κλείσουν τὰ ἀπόλυτα στόματά των, νομίζον αὐτοὶ οἱ τὰ πάντα εἰδότες ὅτι μετροῦνται τι εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐκ τούτου ἡ θρασυτης τῶν καταντᾷ χωρὶς ὁρίων, ἐν ᾧ ἡ ὑπαρξίς των μόλις εἶναι γνωστὴ εἰς τὴν περιφέρειαν ὅπου εὐρίσκονται. Εἶναι περιέργον νὰ βλέπῃ τις τὸν μυστηριώδη τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον οἱ διπλωματικοὶ τοῦτοι πίθκει, θέλουν νὰ δείξουν ὅτι αἱ εἰδήσεις, ὅσας λαμβάνουν εἶναι ἐξ ὁφικίου, καὶ ὅτι γνωρίζουν τὰ πράγματα αὗτος Ἑλλάδος καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον· ἀκολουθῶς φαντάζονται, καὶ θέλουν νὰ πιστεύσουν καὶ οἱ ἄλλοι, ὅτι ὅσα λέγουν εἶναι χρησμοὶ τῆς Πυθίας, ἀξιώματα βαθυτάτης πολιτικῆς, καὶ μὲ τοιοῦτον τρόπον ἀπατήσαντες πολλοὺς τῶν φιλελλήνων Εὐρωπαίων, ἐπροξένησαν καὶ προξενούσιν ἴσως ἀκόμη ὅχι μικρὰν βλάβην εἰς τὴν πατρίδα. Ἀν τοὺς ἀκούσῃ τις πρῶτην φωνήν, μὴν ἡξεύρων ποίαν τιμὴν ἡμποροῦν νὰ ἔχουν τὰ λόγια των, θὰ νομίσῃ ὅτι αὐτοὶ ὁμιλοῦν ὡς ἐκ τρίποδος· ἀλλὰ δὲν ἀργεῖ εἰς τὴν δευτέραν ἐνταυζίν νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὴν πλάνην του, καὶ νὰ καταλάβῃ ποίαν καὶ πόσῃν προσοχὴν πρέπει νὰ δίδῃ εἰς τὸ διπλωματικὸν ὕψος των, καὶ πόσον πρέπει νὰ καταφρονῶνται αἱ ἀναιδεῖς αἰσχρολογίαι των καὶ προσωπικαὶ ὕβρεις των. Κατ' αὐτοὺς καὶ αἱ πλέον σημαντικαὶ καὶ πασίδηλοι πράξεις τῶν πατριωτῶν εἶναι ὑποπτροί, καὶ ἡ ὀξυδερκεία των φθάνει ὥστε νὰ μανθάνῃ πράγματα καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς συναγωνισθέντας μὲ τοὺς ἥρωας. Ἀρκεῖ τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο διὰ νὰ γαρχειρήσῃ τούτην τὴν κλάσιν. Οἱ Μεσολογγίται καὶ ἡ Ἑλλάς ὅλη ἡξεύρει ποῖος ἔσωσε προπέρουσι τὸ Μεσολόγγι, καὶ ἴσως ἴσως τὴν Ἑλλάδα ὅλην, ἀλλὰ κατὰ τοὺς ὀξυδερκεστάτους τούτους πολιτικούς· εἶναι τοῦτο ψευδές, καὶ ἔποιος ἐκλείσθῃ τότε εἰς τὸ Μεσολόγγι, τὸ ἔκαμεν ἐξ ἀνάγκης, καὶ εἶχε δύο πλοῖα ἰονικὰ διὰ νὰ φύγῃ εἰς τὴν πρῶτην εὐκαιρίαν!

Ἀλλ' ὅ,τι καὶ ἂν φρονῇ, ὅ,τι ἂν λέγῃ καὶ ὅ,τι ἂν πράττῃ τούτη ἡ ἀσημαντος μερίς, ἡ πατρις χρεωστῇ νὰ εὐγνωμονῇ εἰς τὸν ζῆλον τῶν ἀληθῶν πατριωτῶν, οἱ ὁποῖοι μὴ δυνάμενοι νὰ συναγωνισθοῦν αὐτοπροσώπως μὲ τοὺς ἀδελφούς των, ἐθυσίασαν οἱ πλείότεροι τὰ πάντα διὰ νὰ στεφανωθοῦν οἱ ἀγωνιζόμενοι μὲ τὰς δάφνας καὶ τοὺς ἀθλοὺς τῆς ἀθηνασίας, βέβαιον ὄντες ὅτι εἰς τούτων τὴν δόξαν θέλουν συμμιθεῖν καὶ αὐτοὶ καὶ θέλουν ἐπίσης καυχᾶσθαι διὰ τὸν θρίαμβον τῶν ὁμογενῶν των. ἔχουν λοιπὸν δικαίωμα εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην μᾶς ἐπίσης καὶ οἱ προσφέροντες εἴτε χρηματικὴν βοήθειαν, εἴτε τοὺς καρπούς τῆς πείρας καὶ τῆς παιδείας των, καὶ οἱ συνεργούντες ἐμμέσως εἰς τὸ καλὸν τῆς πατρίδος· τὸ χαρακτηριστικὸν ἐνὸς πολιτισμένου καὶ εὐνομούμενου ἔθνους εἶναι ἡ εὐγνωμοσύνη· οἱ προπάτορές μᾶς μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀρετῶν καὶ τῶν προσημάτων, διὰ τὰ ὁποῖα ἀπαθανάτισθον, ὑπερεῖχον καὶ εἰς τὸ εὐγενές τοῦτο αἶσθημα. (Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 98

Τῇ 3 Δεκεμβρ. 1824

Μάλτα τὴν 3 Νοεμβρίου.

Κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις τῆς Γένουας, ὁ Δῆς τοῦ Ἀλγερίου ἐπιμένει εἰς τὸν σκοπὸν νὰ συγχισθῇ (καυώτερον νὰ τὰ χαλάσῃ) μὲ τὴν Βασιλείαν τῆς Σαρδινίας, ἐπεὶ δὲ ἀνάνισος τὴν διαφιλονεικτικὴν τινὴν παλαιὴν ἀρῶν, θίλων νὰ γεννηθῶσιν αἰτίαι νέων λογοπορίων· δείχνει προσέτι ὅτι ἔχει διαθέσει νὰ μεταχειρισθῇ τὸ αὐτὸ σύστημα πολιτικῆς καὶ πρὸς τινὰς ἄλλας Δυνάμεις τῆς Μεσογείου.

— Ἡ ἐφημερίς τῆς Αὐγούστου περιέχει τὴν ἐξῆς ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου εἰδησιν ἐκ Λιβόρνου.

— Ἐν καρὰβι, τὸ ὁποῖον ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀλγερίου τὴν 8 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἀναγγέλλει τὴν διακίρυξιν τοῦ αὐτοῦ Δῆς, ὅτι οὗτος θέλει κινήσει τὰ ὅπλα κατὰ τῆς Σαρδινίας, ἐάν εἰς ἐνὸς μηνός διάστημα ἡ Σαρδικὴ Διοίκησις δὲν πληρώσῃ τὴν ὀλότητα τοῦ ἐπιβαλθέντος εἰς αὐτὴν παρ' ἐ-

(α) Καθὰπερ τὴν ἐν φάτῃ κῆνα μῆτε αὐτὴν ἐσθίουσιν τὸν κριθῶν, μῆτε τὴν ἵππον πεινῶντι ἐπιτρέψουσιν.

καίνου φόρου. Προμοίαν διακίρυξιν ἔκαμε καὶ πρὸς τὴν Ὀλλάνδαν, προσπατιτῶν ν' ἀποχωρισθῇ αὐτὴ, ἐντὶς τριῶν μηνῶν, ἀπὸ τὴν συμμαχίαν τῆς Ἰσπανίας, καὶ ἐκήρυξεν ἀπολύτως τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἰσπανίας· φαίνεται ὅτι ὁ Δῆς φερόμενος οὕτω πρὸς τὰς τῆς δευτέρας τάξεως Δυνάμεις, ζητεῖ νὰ ἀποπλύνῃ τὴν ἀτιμίαν, τὴν ὁποῖαν ἐσχάτως τοῦ ἐπροξένησεν ἡ Ἀγγλία· εἶναι ἔτοιμος νὰ ἐκπλεύσῃ ἕνας στόλος αὐτοῦ, συγκείμενος ἐκ δώδεκα νηῶν ὠπλισμένων καὶ καλῶς ἐφοδιασμένων.

Διάφοροι τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας ἐφημερίδες ἰδιωτικῶς τὸ ἐξῆς ἀρῶν περὶ «Ρωσσίας»·

Διωρίθη τέλος πάντων εἰς Ῥωσικὸς πληρεξούσιος Πρέσβυς πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν· καὶ εἶναι παράξενον ὅτι, ἐν ᾧ τινὲς ἐφημερίδες ἐπιμένουν νὰ λέγουν, ὅτι τὰ Πριγγιπάτα τῆς Μολδοβλαχίας θέλουσι κενωθῇ ἀπὸ τοὺς Τούρκους μὲ μὴν τὰ λόγια, ἡ Ῥωσικὴ Διοίκησις θεωρεῖ ταύτην τὴν κένωσιν ὡς ἤδη τελειωμένην.

— Ἐν Αὐτοκρατορικῇ θύπαιτᾳ (Οὐκζῆι) ἀπὸ 27 Αὐγούστου περιέχει τὰ ἐξῆς.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν κέωσιν τῶν Πριγγιπάτων τῆς Μολδοβλαχίας, διὰ τὰ ληφθέντα μέτρα ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυπολίαν τοῦ Βοσπόρου, καὶ διὰ τὴν ἐξομάλιν αἰσίων τινῶν διαφορῶν, ἡ Ὀθωμανικὴ Αὐλὴ ἀπεμάκρυνε τὰ αἰτίαι ὅσα ἐμποδίζαν τὴν ἀνανέωσιν τῶν διπλωματικῶν μας σχέσεων μὲ αὐτὴν.

Διὰ τοιοῦτους λόγους, καὶ διὰ τὴν πέποιθήσιν ἡμῶν ὅτι, συμρώνως μὲ τοὺς συμμάχους μας, θέλομεν δυνήθῃ νὰ δώσωμεν τέλος εἰς τὰς συμφορὰς, ὅσαι θλίβουσι τὸ Ἀνατολικὸν μέρος τῆς Εὐρώπης, ἀπεφασίσαμεν νὰ διδρίσκωμεν ὡς ἔκτακτ. ἀπισταλμένον καὶ πληρεξούσιον Πρέσβυν εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν τὸν μισρικὸν Σύμβουλον ἡμῶν Δε-ρίβοπι-έρρον.

Ἀπόσπασμα ἰδιωτικῆς ἐπιστολῆς ἐξ Αὐγούστου τὴν 29 Σεπτεμβρίου.

Εἰμὲθα βέβαιοι ὅτι ὁ Ἀγγλικὸς Πρέσβυς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Σουλτάνον ἐν φερμάνι περιέχον τὰς πλέον ἐντόνους διαταγὰς πρὸς τὰς Διοικήσεις τῆς Βερβαρίας, διὰ νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ πάντων εἰδῶν ἐχθρικῶν κινήσεων ἐναντίον τῶν Εὐρωπαϊκῶν πλοίων· τοῦτο δὲ πρὸς φερμάνι λέγεται ὅτι ἐφθασεν εἰς Ἀλγερὶ ὀλίγας ἡμέρας ἀφ' ὅπου ὁ Δῆς αὐτοῦ ἐλκε πανδημῶς διακηρύξει τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἰσπανίας, καὶ ἐπαπειλήσει καὶ ἄλλας Δυνάμεις τῆς δευτέρας τάξεως, καθὼς τὴν Νεάπολιν, τὴν Σιρδινίαν καὶ Ὀλλένδαν.

Νομίζεται ὅτι ὁ Δῆς, τὸν ὁποῖον δὲν συμφέρει καθόλου νὰ δυσχερεστήσῃ τὴν Πόρταν, θέλει καταπεισθῇ εἰς τὸ νὰ λάβῃ ἄλλα, παρὰ τὰ πρῶτα, μέτρα εἰρηνικώτερα καὶ φιλανθρωπώτερα· ἀφ' ἑτέρου δὲ μέρους ἡ Πόρτα θέλει προσπαθῇ μὲ ὅσῃν ἔχει δύναμιν νὰ ἰδῇ βελμένον εἰς πράξιν τὸ φερμάνι τῆς, ἐπειδὴ ἄλλως οἱ πειρᾶται Ἀλγερίνοι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ προξενήσουν καμμία βλάβην εἰς τὸ ναυτικὸν τῆς Αὐστρίας, τὸ ὁποῖον εἶναι παράπολον ἀδύνατον εἰς τὸ Ἀδριατικὸν Πέλαγος, καὶ ἡ Αὐστρία συνορεύουσα μὲ τὴν Τουρκίαν, δὲν θέλει λείπει ἀπὸ τοῦ νὰ μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ μέσα διὰ νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ὅλας τὰς ζημίας, τὰς ὁποίας ἔθελαν ὑποφέρει τὰ πλοῖά της ἀπὸ τὰς ἐιρημέναις Διοικήσεσι τῆς Βερβαρίας.

— Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς νεωτέρας ἐξ Αὐγούστου.

Ὀλίγας ἡμέρας πρὶν ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν καθέδραν τοῦ ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος εἰς ἐπισκεψὶν μέρους τινὸς τῶν ἐπικρατειῶν του, ἐστάλθησαν ταχυδρόμοι ἀπὸ τὸ Καβινέτον τῆς Πετροπόλεως εἰς ἐκεῖνα τῆς Βιέννης καὶ τῆς Λόδρας· εἶναι δὲ γνώμη κοινὴ, ὅτι τὰ γράμματα ὅσα φέρουσιν οὗτοι ἀποστέλλουν κυρίως τὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅτι περιέχουσι προτάσεις διαπραγματεύσεως, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ βελθῶσιν εἰς πράξιν μεταξὺ τῶν Αὐλῶν τῆς Εὐρώπης, μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ δοθῇ ἐν τέλος εἰς τὸν αἰματώδη τοῦτον ἀγῶνα, ὅστις ἱκανὸν ἤδη χρόνον μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων ὑφίσταται, καὶ ν' ἀναγνωρισθῇ τέλος πάντων ἡ Ἑλλάς ὡς ἔθνος αὐτόνομον, ὑπὸ τὴν προστασίαν κραταιᾶς τινὸς Δυνάμεως τῆς Ἄρκτου. (Ε. Μάλτας)

Ο ΒΑΡΒΑΚΗΣ.

Ὁ Βαρβάκης ἐγεννήθη εἰς τὰ περίφημα Ψαρρᾶ, καὶ νέος πολλὰ ἐδραζε τὰ ὅπλα κατὰ τῶν Τούρκων, εἰς τὸν μεταξὺ Ῥουσσίας καὶ Τουρκίας πόλεμον περὶ τὰ 1770, ὅπου ἐγνωρίσθη ἱκανῶς, ὥστε εἰλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν Τούρκων, διότι μετὰ τὴν εἰρήνην ἐμεταχειρίσθησαν ὄργανον τὸν τότε διερμηνέα τοῦ στόλου των, διὰ νὰ τὸν καταπεισθῇ νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὴν δούλευσιν τῶν Ῥουσσῶν, καὶ νὰ λάβῃ βελούτους μεγαλητέρους εἰς τὸ Τουρκικὸν Ναυτικὸν, καὶ τῷ ἐγένετο ἐγγυητὴς ὁ κύριος Διερμηνεύς· ἀλλ' ὁ φρόνιμος Βαρβάκης συλλογισθεὶς ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐγγυητὴς διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Διερμηνεύ· ὁ Καπιτάν-Πισσᾶς, καθὼς καὶ διὰ τοῦτον ὁ Βεζύρης, καὶ ἔπειτα ὁ Σουλτάνος διὰ τὸν Βεζύρην, ἐν ᾧ μὴδὲ ὁ ἴδιος εἶναι ἀσφαλὴς ἀπὸ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ του, συλλογισθεὶς λέγω ταῦτα, σπεκρίθη ὡς ἔπρεπε νὰ ἀποκριθῇ, καὶ ἀφίσας τοὺς Τούρκους καὶ τὰς ὑποσχέσεις των ἐπέβη εἰς τὴν Ῥουσσίαν, ὅπου διέτριψεν ὥς τώρα.

Ἡ φρόνησις καὶ δραστηριότης του, ἐνωμένη μὲ μακρὰν ζωὴν τὸν ἔκαμαν νὰ πλουτήσῃ ἱκανῶς, καὶ νὰ γένῃ ὀνομαστός μὲ τὰς πολυειδεῖς ἐργασίας του. Κατ' ἀρχὰς ἐδαπάνησε πολλὰ εἰς τὴν Ῥωσίαν, ἀλλὰ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐνθυμῇ τὴν πατρίδα καὶ τὸ γένος του, καὶ νὰ ἐξοδεύσῃ εἰς ὠφελιμώτερα πράγματα. Ἄν εἶναι κατὰ τὸ παρὸν καιρὸς νὰ ὁμιλήσω-

μεν περί ὧων ἐπραξεν ἔξω τῆς ἐνόπλου Ἑλλάδος, καὶ περιοριζόμεθα εἰς ὅσα ἐδαπείνησεν ἐντὸς αὐτῆς· οἱ περιεργότεροι τῶν ὁμογενῶν ἡξεύρου, ἢ ἡκούσαν πόσα κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐπράσφερον εἰς τὰ Ψαῖρα, διὰ τὰ κατασκευασθῇ ὁ μῶλος τῶν, καὶ νὰ συστήθῃ σχολεῖον εἰς αὐτά· μαθὼν δὲ ὅτι ἡ ἀλλοτε περικλεῆς Χίος ἐσύσταινεν Ἀκαδημίαν, καὶ γνωρίζων πόσον ἦτον ἀσφαλὴς τὰ ἔργα τῶν Χίων, συνέδραμεν αὐτοὺς μὲ 120,000 ρούβλια, τὰ ὅποια ἤδη ἔχθησαν ὁμοῦ μὲ τὸ σχολεῖον καὶ τὴν πόλιν τῶν Χίων.

Συνέβη ἔπειτα ἡ ἀποστασία μας, καὶ δὲν ἐπαυσέ πολυειδῶς ἀπὸ τὸ νὰ ἐξοδεύῃ πρὸς εὐδωσίην τῆς· νομίζομεν δὲ εἶναι ὑπερβολή, ἐὰν εἰπώμεν ὅτι ἡ ἐταιρεία, τὰ Ψαῖρα, καὶ τὸ γένος ὄλον τὸν ἔκαμαν νὰ ἐξοδεύσῃ ὑπὲρ τὰς 500,000 ρούβλια· βέβαια ἅπαντα ταῦτα δὲν καλοεξοδεύθησαν, καὶ θὰ ἐχάθησαν ἀνωφελῶς, ὅσα μάλιστα παρεδόθησαν εἰς τὴν κάσσαν τῆς Ἑταιρείας· μ' ὄλον τοῦτο ἡ προθυμία καὶ ἡ γενναιοῦτης τοῦ κατασταθῆναι τὸν Βαρβάκην πρῶτιστον βοηθὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ δικαίως τὸν ἐκωνομάσαμεν εὐεργέτην τῆς.

Μήτε γνωρίζομεν ἀκριβῶς, μήτε οἱ ὅροι τῆς ἐφημερίδος μᾶς συγχωροῦν νὰ κοινολογήσωμεν ὅσα ἄλλα ἐπραξεν ὁ μεγάλωδωρος τοῦτος ἄνθρωπος πρὸς μερικοὺς ὁμογενεῖς, καὶ εἰς κατόρθωσιν πολλῶν ἄλλων ἐπιφελῶν κινήματων. Ἐν ἀπὸ ταῦτα τὰ ἐξοδα εἶναι καὶ ὅσον ἐξοδεύει εἰς ἕνα τῶν συμπατριωτῶν του, νέον, ὁ ὅποιος σπουδάζει κατὰ τὸ παρὸν εἰς Παρίσι, καὶ ὁ ὅποιος, δὲν ἀμφισβάλλομεν, θέλει δειχθῇ ἄξιος τοῦ εὐργίτου καὶ τῆς πατρίδος του, διότι γνωρίζομεν τὸν νέον καὶ συνελάβαιμεν καλὰς ἐλπίδας ἐν γνώσει περὶ οὗτου.

Τόδε πάντων ἀξιοσημειώτων εἶναι ὅτι γέρον σχεδὸν ὀγδοηκονταετῆς ἐστάθη ἱκανὸς νὰ κάμῃ τὸν μακρύτερον δρόμον ἀπὸ τὴν Ῥωσσίαν, καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Οἱ κακὸς οὐλοὶ καὶ ὑποπτοὶ ἄνθρωποι παρεξήγησαν τὴν θυσίαν τοῦ σεβασμίου τοῦτου ἀνδρός· ἀλλ' ἡμεῖς ἐπιστηρίζομεν εἰς ὅσα ἡξεύρομεν περὶ αὐτοῦ, ἀποδίδομεν τὸν ἐρχομὸν του εἰς μόνον τὸν εὐγενῆ ἔρωτα τοῦ νὰ ἰδῇ ὠπλισμένην τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐκπατρίσθη αὐτὸς πρὸ 50 ἐτῶν, διὰ τὰ μὴν ῥίψῃ τὰ ὅπλα του, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι τὰ πράγματα θέλουν ἀποστομώσῃ τοὺς τολμήσαντας νὰ συλλάβωσιν ὑποψίας διὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ γενναίου Νέστορος. Εἰς τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ὑπόπτεισαν τὸν Βαρβάκην, βέβαια συντρέχει μεγάλος ὁ ἐμφύλιος πόλεμος· ἐὰν ὅμως ἐτρεφε παρόμοιον σκοπὸν διὰ τὴν νὰ δεχθῇ τὴν ἐντιμὸν μεσιτείαν τοῦ νὰ συμβιβάσῃ τοὺς διασερομένους; ἀλλ' ἂς ἀφίσωμεν τὰ μέλλοντα, καὶ ἂς κοινολογήσωμεν ὅτι ἀπὸ ἀξιοπίας ὑποκείμενα ἐμάθαμεν περὶ τοῦ Βαρβάκη, ἐν ὧσιν διέτριβεν εἰς Ζάκυνθον.

Ἐἴς σχεδὸν νὰ συστήσῃ μέγα σχολεῖον εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπροσκάλεσε τέσσαρας ἀπὸ τοὺς ὀνομαστοτέρους διδασκάλους μας, καὶ διῶρισε τὸν τόκον 500,000 ρούβλιων· ἔγραψέ δὲ καὶ ὅπου ἔπρεπε διὰ τὰ ἀγορασθῶν τὰ ἀναγκαῖα βιβλία, καὶ ὑπεσχέθη, ὅτι ἐὰν τῷ ἐδίδεν ἡ Διοίκησις μας σπῆτιον, εἶχεν ἀπόφασιν νὰ ἀνοίξῃ ἀμέσως τὸ σχολεῖόν του· δὲν φθάνει τοῦτο· μαθὼν ὅτι ἡ Ἑλλὰς στερεῖται ἀκόμη νοσοκομείων, ὑπεσχέθη χίλια τέλληρα ἐτησίως νὰ ἐνωθῶν μὲ ὅσα συνεισέφεραν ἄλλοι φιλογενεῖς, καὶ οὕτω νὰ συστήθῃ ἀμέσως νοσοκομεῖον εἰς Νάυπλον.

Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι ἡγόρασε κάμπολλα ἀναγκαῖα διὰ τοὺς ξεσπτηθέντας συμπατριώτας του, περὶ τῶν ὁποίων ἐφρόντισεν ὡς νὰ ἦτον φυσικὸς ἀπάντων πατήρ.

Ὅταν ἐμάθαμεν τὰ τελευταῖα σχέδια τοῦ Βαρβάκη, (περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἠμπορούσαμεν νὰ ἀμφισβάλλωμεν ἐνθυμούμενοι τὰς πεπραγμένας πράξεις του) δὲν ἐδυνάμεθα νὰ μὴν εὐχηθῶμεν ἀπὸ καρδίας, καλὴ τέρα καὶ δικαιοτέρα ἀπὸ τὸν παλαιὸν Ἀγαμέμνονα, διὰ τὰ ἦχεν ἡ Ἑλλὰς ἄλλους δέκα Βαρβάκιδες, καὶ νὰ παρακαλέσωμεν τὴν θείαν πρόνοιαν νὰ χρίσῃ ζῶν εἰς τὸν σεβασμίου τοῦτον ἄνδρα, ἕως νὰ κατορθώσῃ τὰ δύο τελευταῖα σχέδιά του, καὶ νὰ ἰδῇ τὸν καρπὸν τῶν ἐναρέτων πράξεών του.

Ἐὰν ὁ περασμένος του βίος ἐδείξῃ τὸν Βαρβάκην συνετὸν καὶ πραγμάτων ἐμπειρὸν ἄνθρωπον, τὰ δύο τελευταῖα σχέδιά του ἀποδείχνον αὐτὸν ἀναντιρρήτως καὶ πολιτικώτατον. Εἰς τὴν παρούσσαν τῶν πραγμάτων μας περίσσειαν δὲν δύναται καὶ ὁ πλουσιώτατος μερικῶς νὰ προφθάσῃ τὰς ἀνάγκας μας· μόνη ἡ ὕβρη καὶ ἀσφετέριστος οἰκονομία τῶν κοινῶν εἰσδημάτων, καθὼς καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου δύναται νὰ ἐξαρκέσουν εἰς τὰς ἀνάγκας μας· ἀλλὰ τοῦτο διὰ τὰ κατορθωθῇ, καθὼς καὶ διὰ τὰ παύσουν τὰ ἄγρια πάθη τῶν ὁμογενῶν μας, ἄλλο συντελέστηρον ἀπὸ τὴν διδασκαλείαν δὲν εἶναι· ὅθεν πρέπει, νὰ ἐπαινώσωμεν καὶ νὰ ἀποδεχθῶμεν τὸ διπλοῦν ἱατρικὸν τοῦ Κυρίου Βαρβάκη, τὸ ὁποῖον καὶ μόνον ἠμπορεῖ νὰ μᾶς γλυτώσῃ καὶ ἀπὸ τὰς σωματικὰς, καὶ ἀπὸ τὰς πνευματικὰς ἀρρώστιας μας· ἀλλὰ περὶ τούτου ἴσως ἄλλοτε ὁμιλήσωμεν πλατύτερον· ὅθεν τῶρα τελειόνομεν παρακινούμεν τὸν ἀγαθὸν Βαρβάκην νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ καθὲ φαντασίαν, καὶ νὰ ἐκτελῇ, ὅτι ὁ ἴδιος ἐσυνεδούλευσε· Θεὸς ἔστω ἡ εὐχὴ, ἡ γοῦν τὴν ἀγάπην καὶ τὸν ἔλεον, διὰ τὰ ἐξακολουθεῖν καὶ τὰ θεῖα θαύματα.

Ἐξακολουθεῖτε καὶ τίλος τοῦ ἀφ' οὗ τοῦ διακοπέντος εἰς τὸν προηγ. ἀρ.

Τοὺς δε σκανδαλοποιούς καὶ τοὺς ἐξάπτοντας τὰ πάθη, καθὼς καὶ

τοὺς συκοφάντας καὶ ὑβριστάς, πρέπει νὰ θεωρῶμεν ὡς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος, καὶ ὡς τοιοῦτους νὰ τοὺς ἀποστρεφώμεθα· ἀλλὰ διὰ τὰ τοὺς γνωρίζωμεν, χρειάζεται μεγάλη προσοχὴ καὶ προφύλαξις εἰς τὸ νὰ διακρίνῃ καὶ καταλάβῃ τις τοὺς δούλους σκοπούς τῶν. Τόσον πλέον πρέπει νὰ φοβῇται τις τὰ γραφόμενα καὶ τὰς συμβουλὰς τῶν, ὅσον ταῦτα ὑποκρύπτουν θανατηφόρον φαρμάκι τῆς ἀπάτης· τόσον πρέπει νὰ τρομάζῃ ταῦτα τὰ τέρατα τῆς διχονοίας καὶ τῆς ἐριδος, ὅσον σκαπάζουν τὴν σατανικὴν κακόνειάν τῶν μὲ τὸ κάλυμμά τῆς εὐκρινείας, καὶ τοῦ ὑπὲρ τοῦ κοινου καλοῦ ζήλου· παρομοιάζουν μὲ τὰς σειρήνας, αἱ ὅποιαι μὲ τὰ μαγευτικὰ τῶν τραγούδι, ἐσυροῦν τοὺς ναύτας εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τοὺς ἔκαμαν νὰ πνιγῶν· ἀλλὰ καθὼς ὁ φρόνιμος Ὀδυσσεὺς εὗρηκε τὸν τρόπον ν' ἀποφύγῃ τοῦτον τὸν κίνδυνον, βουλώσας τὰ αὐτὰ τῶν συνταξιδιωτῶν του, οὕτω πρέπει νὰ κάμωμεν καὶ ἡμεῖς, κλείοντες τὰ αὐτὰ μας εἰς τὰς δολίους καὶ ἀντιπρωτρωτικὰς προτροπὰς αὐτῶν, μὲ τὰς ὁποίας ὡς νέαι ἔρινυες θέλουν νὰ διασπείρουν εἰς τὸ μέσον μας τὴν ἀσυμφωνίαν, τὰς διχοστασίας, καὶ μὲ ἕνα λόγον, παντοτεινὸν ἐμφύλιον πόλεμον.

Ἄλλοτε ἴσως θέλομεν ὀνομάσει καὶ τινὰς ἀπὸ τούτους τοὺς ὑποκριτάς, καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς εὐεργέτας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὰ τιμηθῶν οἱ δεῦτεροι καὶ νὰ καταφρονηθῶν οἱ πρῶτοι, ἀλλ' εἶναι πλέον καιρὸς νὰ τελειώσωμεν, καὶ τελειώνομεν ἀναφέροντες ἐδῶ ἡτοιολεῖ ὅτι ἔλεγε ποτὲ ὁ φιλόσοφος πολίτης τῆς Γενεύης πρὸς τοὺς συμπατριώτας του. « Μὴ παρακούσῃτε ποτὲ τὰς γνώμας τῶν σοφωτέρων καὶ ἀξιοτέρων πολιτῶν ἐν καιρῷ ἀνάγκης, δι' ἀμέλειαν τινὰ ἀξιοκατάκριτον καὶ ὀλιβριαν ὡς πρὸς τὴν διατήρησιν τοῦ πολιτικοῦ ἡμῶν συστήματος· ἀλλ' ἔχοντες κανόνα νὰ διαγωγῇς τὴν ἐπιείκειαν, τὴν μετριοφροσύνην, τὴν γενναιοτέραν σταθερότητα, ἀποδείξατε εἰς ὄλον τὸν κόσμον τύπον ἔθνους ὑπερηφάνου καὶ μετρίφρονος, ἐπίσης φιλοδόξου καὶ φιλελευθέρου. Προσέχετε δε πρὸς πάντων, καὶ τοῦτο ἔστω ἡ τελευταία παραγγελία μου, μήπως ἀκούσῃτε κακοβούλους παραινήσεις καὶ λόγους δολεροῦς, τῶν ὁποίων αἱ ἀφινεῖς αἰτίαι εἶναι πολλάκις κινδυνωδέστεραι τῶν ἀποτελεσμάτων. »

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 99

τῇ 9 Δεκεμβρ. 1824.

Πολλὰς ἀναφέραι εἰς τὰ Χρονικά μας δι' ὁ φετινὸς χειμὼν θὰ ᾖναι χρήσιμας εἰς τὴν τύχην μας, διότι αἱ μεγάλαι Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης εἶναι ἐγγὺς νὰ λάβωσιν ἀποφασιστικὰ μέτρα τοῦτο συμπεραίνομεν ἀφ' ὅσα ἡξεύρομεν περὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς, καὶ τοῦτο μᾶς ἐπιβεβαιώνουν αἱ μακρυνὰ μας συναποκρίσεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐγκρίναμεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὸ κατωτέρω, ὅχι βέβαια διότι τὸ στοχαζόμεθα βεβαίως καὶ αὐθεντικόν, ἀλλὰ διότι ὑποδείχνει τὰ ἐπικρατοῦντα φρονήματα εἰς τὴν Δύσιν.

Κορφοὶ τὴν 28 Νοεμβρίου.

« Σὰς χρονοποιῶ δι' ἐλάβομεν γράμματα ἐκ Λιβόρνου, τὰ ὅποια μᾶς ἀναγγέλλουν ὅτι εἰς τὰς 28 Ὀκτωβρίου (νέον βέβαια μηνολόγιον) ἡ Αὐλὴ τῆς Βιέννης ἐδήλωσεν, ὅτι κραταῖα τις Δύναμις θέλει ὑπερασπισθῇ τοῦς Χριστιανοὺς τῆς Ἑλλάδος, ὅθεν εἰς τὰ 1825 μέλλουν νὰ συμβοῦν μεγάλα πράγματα. »

Τὴν ἴσως πάρωρον τούτην εἰδησιν ἐπιστηρίζουν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀπὸ διάφορα μέρη, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ ἱφεινὰ κατορθώματα τῶν Ἑλλήνων, καὶ μάλιστα τὰ διὰ θαλάσσης, ἐπροξένησαν μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, καὶ αἱ μεγάλαι τοῦται Δυνάμεις συναποκρίνονται διπλωματικῶς περὶ τῶν πραγμάτων μας, τὰ ὅποια μόνον ἔμειναν τῶρα διὰ τὰ σύρουν τὴν προσοχὴν τῶν, καὶ διάφοροι σοβαροὶ λόγοι ἀναγκάζουν τὰς μεγάλας Δυνάμεις εἰς τὸ νὰ ἀποφασίσουν τι συμφώνως περὶ ἡμῶν· ἀλλ' ἐν τὰς κατορθώματα τῶν πολεμιστῶν μας ἡγείραν τὴν ὑπόληψιν τῆς Εὐρώπης, τί ἄρα γε τούτῃ θέλει εἰπεῖ, ὅταν μάθῃ ὅτι νέαι διχονοαὶ ἡγήθησαν μετὰ τῶν πολιτικῶν μας; πολλοὶ δειλοὶ ὁμογενεῖς μᾶς ἐμέμφησαν δι' ὅσα ἐκοινολογήσαμεν, ὡς νὰ ἐπρόσμενεν ἡ Εὐρώπη νὰ μάθῃ ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας μας, καὶ νὰ μὴν ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸν τύπον ὡς βῆμα πολιτικόν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον δύναται ὁ φιλόπατρις νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸ Πανελλήνιον, διὰ τὰ κάμῃ γνωστὴν τὴν κατάστασίν μας, καὶ νὰ δείξῃ τὸν τρόπον τῆς θεραπείας τῆς.

Οἱ πολιτικοὶ Εὐρωπαῖοι δὲν θὰ μᾶς κατηγορήσουν βέβαια διότι ὠμολογήσαμεν ἀληθείας, λυπηρὰς μὲν, ἀλλὰ πάντοτε ἀληθείας· ἡξεύρου δὲ καὶ αὐτοὶ εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις μὲ ἡμᾶς, ἔκαμαν καὶ θέλουν κάμει τὰ ἴδια, καὶ εἰμένα εὐέλπιδες, ὅτι θέλουν μᾶς πιστεῦσαι καὶ ὅταν κοινολογώμεν τὰ ἱπαινετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἡμεῖς ἐξερχόμεθα ἀπὸ πολυχρόνιον δουλείαν, καὶ διάφοροι περιστάσεις δὲν μᾶς συγχώρησαν νὰ ὠφεληθῶμεν, ὅσον ἔπρεπε, ἀπὸ τὸν τετραετὴ ἀγῶνά μας· μ' ὄλον τοῦτο δὲν ἐκάμαμεν ὀλίγον, καὶ ἡ ἰδίᾳ ἐλευθερία τοῦ τύπου μας ἀποδείχνει τὰς προόδους μας· τολμοῦμεν δὲ νὰ παρηγορήσωμεν τοὺς φιλοπάτριδας, ὅτι ἡ φωνὴ μας δὲν ἐβόησεν εἰς τὴν ἔρημον· προεκρηρῶμεν ὅτι ἐντὸς ὀλίγου γίνεσθαι τοπικὴ συνλευσις εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα· μακρόχρονον ὅτι τὸ ἴδιον θὰ πρᾶγθῃ καὶ εἰς τὴν Ἀνατολικήν, καὶ δὲν ἀμφισβάλλομεν ὅτι καὶ αἱ δύο τοῦται συνλεύσεις θὰ λάβωσιν τὰ πλέον σωτήρια μέτρα· τὸ παράδειγμα τῆς Χέρσου Ἑλλάδος, ἐλπίζομεν, θέλει μιμηθῇ καὶ ἡ Πολιοπόννησος, καὶ

Α'.

θέλει δείξει διὰ τῶν πραγμάτων, ὅτι τῇ ἀξίει καὶ θεωρεῖται ὡς κεφαλὴ τῆς Ἑλλάδος κατασιγάουσα τὰ ἄγρια πάθη, τὰ ὁποῖα προετοιμάζουσιν καὶ αὐτῆς, καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος τὴν καταστροφὴν.

Ἐκπρόξμεν, καὶ πάλιν κηρύττομεν, καὶ θέλομεν κηρύξει ἑκατοντάκις ἀκόμη, ὅτι προτιμῶμεν ὁποιαδήποτε Διοίκησιν ἀπὸ τὴν ἀναρχίαν, ὅτι δὲν γνωρίζομεν εἰς κἀνέναν πολίτην τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐγερθῇ μετὰ ὅπλα κατὰ τῆς Διοικήσεως, καὶ ὅτι ἀναντιρρήτως καὶ σημαντικὰ δίκαια ἔαν ἔχη καὶ ὁ σωτὴρ τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔμπορεῖ ὅμως νὰ ζητήσῃ ἱκανοποίησιν μετὰ ὅπλα· ἀλλὰ ἑκαταχώρησamen εἰς τὴν ἐφημερίδα μας καὶ ἄρθρα, τὰ ὁποῖα ὀνειδίζουν τρόπον τινὰ τὴν Διοίκησιν, καὶ μετὰ ὁποῖα θρηνοῦντες τὴν συμφορὰν τοῦ Κολοκοτρώνη, τὸν ἐσυμβουλευσάμεν νὰ ἐκδικηθῇ, ἐκπολιορκῶν τὰς Πάτρας· μήπως παρομοίᾳ ἐκδικήσεως δὲν θὰ ἐχειροκροτεῖτο ἀπὸ ὅλον τὸν φωτισμένον κόσμον; μήπως ἔπρεπε νὰ κλείσωμεν τὴν ἐφημερίδα μας καὶ εἰς τὰς ἐναντίας γνώμας; ἢ μήπως καὶ ἔαν ἠθέλαμεν νὰ ἀποκλείσωμεν τὰς ἀντιλογίας, ἐδυνάμεθα νὰ τὸ κάμωμεν; ἢ συμφέρει νὰ ἐξαγριώσωμεν δυνάτους ἀνθρώπους, πρὸς τοὺς ὁποῖους ὀφείλομεν νὰ μεταχειρισθῶμεν καθε μῆσον συμβιβασμοῦ καὶ μετριότητος; διὰ τοῦ λόγου τούτου, καὶ ὅσα ἀνωτέρω εἶπομεν, ἐλπίζομεν μέχρι τέλους νὰ ἐπαινεθῶμεν ἀπὸ τοῦ καλοῦ πατριώτου, καὶ ὅσοι μάλιστα κρίνουν ἐν γνώσει περὶ τῶν πραγμάτων.

Πανεπιστήμιον τοῦ Ἰονίου κράτους

Ἡ ἐφημερίς τῶν Κορφῶν ὑπ' ἀριθμὸν 353 μᾶς ἀναγγέλλει τὸ χαροπὸν μήνυμα τῆς ἐνόςρεως τοῦ Ἰονίου πανεπιστημίου διὰ τὸν δεῦτερον σχολαστικὸν χρόνον, καὶ μᾶς γεμίζει χαρὰν τὴν καθ' ἑαυτὴν διηγουμένη συνοπτικῶς τὰς λαμπράς προόδους τῶν μαθητῶν εἰς τὸ διάστημα τοῦ περασμένου χρόνου.

Πολλάκις, μετὰ τῶν πολιτικῶν διαφόρων μεταβολῶν εἰς τὰς ὁποίας ὑπέπεσεν ἡ Ἰονικὴ Ἐπτανήσος, ἀνεπεσιώθη ὁ νοῦς μας καὶ ἡγαλλιάθη ἡ καρδιά μας μετὰ τὴν γλυκεῖαν ἐλπίδα καὶ τὸ ἐπιθυμητότατον ἀκουσμα τῆς ταχείας ἀνακαλέσεως τῶν Μουσῶν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν αὐτὸ ἔδαφος. Ἀλλὰ τὸ μέγα τοῦτο κατόρθωμα ἀπέκειτο εἰς τὰς σημερινὰς μας ὀξιομνημονεύτους ἡμέρας, καὶ ἰδοὺ ἡ εὐτυχὴς ἐποχὴ τῆς ἡλικίης ἀναπλάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους συμπίπτει, ἀγαθὴ τύχη, μετὰ τὴν εὐτυχὴ ἐποχὴν τῆς πολιτικῆς του ἀναγεννήσεως, καὶ συνοδεύουν αἱ Μοῦσαι τὴν Θέμιδα. Πρόθυμον τὸ Ἰόνιον κράτος εἰς τὴν σύστασιν τῶν ψυχικῶν αὐτῶν ἱατρειῶν, εὗρεν ἀκόμη προθυμότερον τὸν σεβαστὸν του προστάτην Γεώργιον Δ. ἀλλὰ τὸ μέγα τοῦτο σχέδιον ἤθελεν ἴσως καὶ τώρα μένει ἀκατόρθωτον, ἔαν ἡ περὶ τούτου φροντίς καὶ ἐπιστάσις δὲν ἐμπιστεύετο εἰς τὸν ἀκρίμνητον καὶ ἀκούραστον ζῆλον τοῦ κόμητος Γυλιφόρδου, ὁ ἑποῖος συνηλικιωθεὶς μετὰ τὴν βαθεῖαν ἀνάγνωσιν τῶν προγονικῶν συγγραμμάτων μας, ἐγκρατὴς καὶ τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς τωρινῆς μετὰ γλώσσης, δὲν ἔπαυσεν, ἐκ νεαρῆς τοῦ ἡλικίας, νὰ τιμᾷ τὰ ἔθιμα τῆς πατρίδος μας, νὰ σέβεται τὴν Ἐκκλησίαν μας, νὰ ἀγαπᾷ τὸ γένος μας μέχρις ἐνθουσιασμοῦ, νὰ βλέπῃ εἰς αὐτὸ τὴν ἀρχαίαν του εἰκόνα, καὶ νὰ μάχεται ὑπὲρ αὐτοῦ, ἂν κάμῃ μίαν φορὰν θρασεῖα καὶ ἀπλαγχῶνς γλώσσα ἥθελε τολμήγῃ νὰ ὑβρίζῃ εἰς τὰς συμφορὰς του. Φίλος ἐν γένει τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ πολὺ διακαέστερος φίλος τοῦ δυστυχοῦς Ἑλληνοῦ, συνέλαβε τὴν λαμπρὰν ιδέαν τῆς νοερᾶς του καλλιέργειας, (ὑπὲρ τῆς ὁποίας ὑλοένα εὐτυχῶς ἀγωνίζεται) ἀφ' ἧς ὥρας ἡ αὐλή του ἀνεδείχθη προστάτρια τοῦ Ἰονίου κράτους. Ἐκτοτε ἀφῆσας κάθε ἄλλην φροντίδα, ἀφοσιώθη ὅλως δι' ὅλου εἰς τὸ μέγα τοῦτο ἐπιχείρημα· ἔτρεχε κάθε χρόνον ἀπὸ τὰς ὀχθᾶς τοῦ Ταμείου εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς τοῦ Ἰονίου πελάγους· ἐκεῖθεν ἐπισκέπτετο εἰς καιρὸν τῆς δριμύτητος τοῦ χειμῶνος, τὰ μουστροφεῖα τῆς Ἀρκτικῆς Γερμανίας, καὶ δὲν ἔπαυσε, μήτε παύει νὰ μεταχειρίζεται ὅλην τὴν ἰσχύν του σιμὰ τῶν δυνατῶν τῆς πατρίδος του εἰς εὐδωσιν τοῦ πολυενδόξου τούτου σκοποῦ του, νὰ ἀνοίγῃ τὰς πατρικὰς ἀγκάλας του εἰς τοὺς χρεῖαν ἔχοντας ὁμογενεῖς μας, νὰ χύνῃ ἀλύπητα τὸν πλοῦτόν του εἰς φωτισμόν των, νὰ ζῇ εἰς ἕνα λόγον διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Μισολόγγιον τὴν 6 Δεκεμβρ. 1824.

Τέλος πάντων ἐλάβομεν γράμματα καὶ εἰδήσεις ἀπὸ τὴν κατέδραν τῆς Διοικήσεως, τὰς ὁποίας ἐπροσμένεμεν, καὶ δὲν ἀμυβιάλλομεν, ἐπρόσμεναν οἱ ἀληθεῖς πατριῶται μετὰ ἄκραν ἀνυπομονησίαν· σήμερον δὲν προσθάνομεν νὰ δημοσιεύσωμεν ὅσα περίεργα δυνάμεθα νὰ ἀντιγράψωμεν ἀπὸ τὸν φίλον τοῦ νόμου, διότι ἡ τύπωσις τῆς ἐφημερίδος ἐπροχώρησεν, ἀλλὰ ὑποσχόμεθα εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας νὰ ἀπερρώσωμεν τὸν ἐγγὺς ἀριθμὸν τῶν χρονικῶν μας εἰς τὰ περιεργότερα. Περιοριζόμεθα δὲ νὰ μετατυπώσωμεν τὴν ἀφορὰν τοῦ ἀκαταμαχήτου ναυάρχου Μιαούλη, τὴν ἐγκύκλιον τοῦ ἐκλαμπροτάτου προέδρου, κυρίου Κουντουριώτη, καὶ νὰ σημειώσωμεν ἀπὸ τώρα, ὅτι ἐφῆσας τὸ προσδοκώμενον μέρος τοῦ δανείου μας· εἴθε τὰ σοβαρὰ ταῦτα μέτρα καὶ μέσα τῆς σεβαστῆς μας Διοικήσεως νὰ ἐνεργήσουν ἠθικῶς εἰς τοὺς ἐπαναστάτας, καὶ νὰ ἡμπορέσωμεν τάχιστα νὰ μὴν ἔχωμεν πλέον ὕλην περὶ ἐσωτερικῶν ἀλλήλων, εἰμὴ περὶ τῆς τελειοποιήσεως τῆς δημοσίου οἰκονομίας, ἀνατροφῆς, καὶ τῆς ὁμοφώνου κινήσεως τοῦ ἔθνους ὅλου εἰς τὸν ποθητὸν πολιτισμόν του.

Ἰὺδα 10 Νοεμβρίου.

Προχθὲς καὶ χθὲς ἐφθασεν ἐνταῦθα μὲ πλῆθος αἰχμαλώτων Ἀράβων ἡ μὴ μοῖρα τοῦ στόλου μας ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ γενναιοτάτου ναυάρχου Α. Μιαούλη, ἀναμνηντος διατάγας τῆς Σ. Διοικήσεως ὡς τῆς νέας παρασκευῆς αὐτῆς τῆς μοίρας. Ἡ δὲ ἄλλη εὐρίσκεται εἰς τὰ πάλια πρὸς καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ.

Ὁ ναύαρχος ὑπεδέχθη μὲ τὴν πρέπουσαν τιμὴν διὰ κανονικοῦσιν καὶ τελετῆς.

Ἡ ἀκόλουθος ἐκθεσις τῶν τελευταίων συμβάντων εἶναι ἐπιτομὴ τις τῶν ὅσα ἀνέφερον ὁ Ναύαρχος οὗτος πρὸς τὴν τοπικὴν Διοίκησιν.

Τὸ τελευταῖον κίνημα τοῦ Ἱμπραήμ-πασσᾶ, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἐμελλε νὰ δοκιμάσῃ κατασχύνην πολὺ μεγαλητέραν τῆς ζημίας, ἐστάθη ἡ δοκιμὴ τοῦ νὰ ἐλθῇ εἰς τὸν κόλπον τῆς Κρήτης, τὴν Σούδαν. Τὴν 27 Ὀκτωβρ. πρὸ τοῦ γεύματος ἐσηκώθησαν οἱ ἐχθρικοὶ στόλοι ἀπὸ τὴν Ἀλικαρνασσὸν, καὶ τὴν 28 πρῶτῃ, εὐρέθησαν σοττοβέντο τῆς Κω. Ἡμεῖς ἐμείναμεν ἐπὶ τῆς ὁπίσω, ὡς νὰ ἀνοίχῃσι, καὶ τότε, δηλαδὴ τὴν 28 πρῶτῃ, ἐβάλλημεν εἰς καταδίωξιν των, καὶ τὴν 29 εὐρέθημεν περὶ τὰ 30 μίλλια μακρὰν των, καὶ ἐκυριεύσαμεν μετὰ πόλεμον ναῦν Ἰσπανικὴν, φορτωμένην Αἰγυπτιακὰ στρατεύματα. Τὴν 30 εὐρέθησαν· ἡμεῖς μὲν εἰς Σαφράνι καὶ ἐδραβὰ ἰθὺς εἰς τὰς Πλάκας, ὁ δὲ ἐχθρὸς εἰς Δῶν Ἀδέλφια. Τὴν 31 τὸ πρῶτῃ ἐπλησιάσαμεν τὸν ἐχθρὸν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Τούρκοι ἐμφοῦν ἀπεσφόνοντο ῥίπτοντες ἀμέτρως κανόνια ἀπὸ μακρὰν εἰς τὸν ἀέρα, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐφάνη τῶντι πολλὰ γελῶν. Ὅτεν ἡμεῖς ἐκρατήσαμεν ἐκείνην τὴν θέσιν ὡς τὴν νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ καιρὸς μᾶς ἔφερε σοττοβέντο τῆς Χαμλῆς. Περὶ τὴν 6 ὥραν τῆς νυκτὸς οἱ ἐχθροὶ ἐφάνησαν, τὸ δε πρῶτῃ τῆς 1 Νοεμβρίου ἔχοντες τὸν αἰετον δεξιὸν διευθύνοντο πρὸς τὴν Σούδαν, μετὰ τὸν νὰ ἐμῶσαν εἰς τὸν κόλπον ἐκείνον· ἡμεῖς δὲ ἔχοντες τὰς αἰθρὰς ἡτοιμάσαμεν εἰς μάχην διὰ νὰ τοὺς ἀποκρούσωμεν ἀπὸ τὸν σκοπὸν. Περὶ τὰς 5 ἡμισυ ὥρας λαβόντες καιρὸν δεξιὸν ἐκινήσαμεν ὁμοθυμαδὸν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Εὐρέθημεν δ' ἡμεῖς μὲν 10 μίλλια πλησίον τοῦ μεγάλου κάστρου τῆς Κρήτης, ὁ δὲ Ἱμπραήμ-πασσᾶς 12 μίλλια σοττοβέντο. Ὅλη ἡ σπουδὴ μας ἐστάθη τότε νὰ βιάσωμεν τὰς αἰθρὰς κατὰ τὸν ἐχθρὸν νὰ ἐνωθῇσι μετὰ τὸ σοττοβέντο ὄντα, διὰ νὰ τὰ ἔχωμεν ὅλα ὑποκάτω μας. Κατὰ τὰς 6 ἡμισυ ὥρας διὰ ναυαγικοῦ σημείου ὁ γενναῖος πυρπολητὴς Θεόδωρος Θ. Βόκου ὤρμησε κατὰ τινος φρεγάτας. Ἀλλ' ἐξαίφνης· δύο βάρκαι ἐχθρικοὶ πλησιάζουσιν εἰς τὸ πυρπολικόν, καὶ ἡ μὲν μία μετὰ 50 περίπου Τούρκους ἐπιάθη ἀπὸ ἰδικὸν μας πλοῖον, ἐκ δὲ τῆς ἄλλης οἱ ἐχθροὶ εἰσεπλάθησαν εἰς τὸ πυρπολικόν, ὅπου ἐφρονεῖνθησαν πολέμουτες περὶ τοὺς 20. Τὸ πυρπολικόν τοῦτο προχωρήσαν κατὰ τῆς φρεγάτας ταύτης, πρὶν φθάσῃ νὰ κολλήσῃ, ἔλασε τὴν γάμβραν του ἀπὸ τὰ βόλια τῆς φρεγάτας, καὶ διὰ τοῦτο ὠπισθοδρόμησεν ὀλίγον· ὅμως καὶ χωρὶς ἀποτέλεσμα, διότι 600 περίπου στρατιῶται μετὰ τοῦ ἀντικυβερνήτου αὐτῆς ἀπελπισθέντες ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ἐπνίγησαν, οἱ δὲ ἐπιάσθησαν ζῶντες ἀπὸ βάρκας Ἑλληνικάς. Διὰ ναυαγικοῦ σημείου ὤρμησε κατὰ τῆς φρεγάτας τυχὴς ἑτερος πυρπολητὴς, ὁ γενναῖος Α. Ῥομπότσος, τὴν ἐπλησίασε πολλὰ ἐπιτηδεύων, ἀλλὰ πρὶν βάλλῃ πυρ, βόλι αὐτῆς περὶ εἰς τὴν πρῶτην τοῦ πυρπολικοῦ τὸ ἀνάψῃ, καὶ ἡ φρεγάτα ἐσώθη παραδόξως. Ἐντεῖθεν τὰς αἰθρὰς ἐχθρικοὶ πλοῖα ἠνώθησαν μετὰ τὸ σοττοβέντο, καὶ οὕτως ἐλάβομεν εὐκαιρίαν νὰ κτυπήσωμεν καλὰ τοὺς ἐχθρούς, ὥστε τοὺς ἐτρέψαμεν εἰς φυγὴν. Μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ὡς τὰς 3 ὥρας τὴν ἐπαύριον καταδίωξαμεν τοὺς ἐχθρούς· μέχρι σοττοβέντο τῆς Καρπάρου. Κατ' αὐτὴν δὲ τὴν γενικὴν καὶ ἄτακτον τροπὴν καὶ φυγὴν τῶν ἐχθρῶν ἡμικλωτίσαμεν ἱκανὰ φορτηγά, γέμοντα στρατεύματα Αἰγυπτιακά, ἄλογα καὶ λοιπὰς ἀπαρασκευὰς πολεμικάς. Τὴν αὐτὴν δὲ ἡμέραν διὰ τὸν σφοδρὸν ἀνεμὸν ἀναγκάσθημεν ν' ἀρχίζαμεν εἰς Κάσσον.

Σύρα 18 Νοεμβρ.

Πλοῖον Ἰόνιον ἐχόμενον ἐξ Ἀλεξανδρείας καὶ λείπον ἐκ Ῥόδου ἡμέρας 3 μᾶς λέγει, ὅτι ὁ Ἱμπραήμ-πασσᾶς μετὰ τὸν στόλον του καὶ μετὰ τὰ φορτηγά ἦτον ἀραγμένος εἰς τὸν Μαρμαρᾶν ἀντικρὺ τῆς Ῥόδου· ὅτι τοῦ λείπον 16 μόνον πολεμικὰ πλοῖα καὶ 10 φορτηγά, χωρὶς νὰ ἐξέφωσι τί ἔγιναν ἢ ποῦ εὐρίσκονται· ὅτι ἱκανὰ στρατεύματα ἐβγάλεν εἰς Ῥόδον ὅλα σχεδὸν ὀφρώτα, καὶ ἀδικόπως θάπτονται ὡς 20 τὴν ἡμέραν. Τὸ αὐτὸ πλοῖον μᾶς βεβαιώνει προσέτι, ὅτι τὴν 14 τοῦ ἐνεστώτος ἐφθασεν εἰς Ῥόδον ἀπ' Ἀλεξανδρείας Γαλλικὴ βασιλικὴ γολέττα, φέρουσα γράμματα ἀπὸ τὸν Μεχμέτ Ἀλῆν πρὸς τὸν Ἱμπραήμ-πασσᾶν, καὶ ἀμέσως ἐξεκίνησε διὰ τὸν Μαρμαρᾶν, ὅπου εὐρίσκεται ὁ ἡγεῖς ναύαρχος.

ΕΛΛΗΝΕΣ!

Μοῖς ἀναλαχθέντων ἀπὸ τὴν πολυήμερον καὶ δριμυτάτην νόστον, ἥτις καὶ ἐμὲ καὶ τὴν οἰκογενείάν μου ἀπασαν κατέλαβεν εἰς Ναύπλιον, ὑπὸ τῆς ὁποίας πάσχουν τὰ περισσότερα μέλη τῆς Διοικήσεως, καὶ ἀπὸ τὸν χωρὸν τῆς ἡράκχθης ἀπεικταίως ὁ ἐνάρετος πατριώτης καὶ ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ σώματος, κύριος Μπότσος· ἐτε σχεδὸν κληῖρος, μακρόν μου πόνον τῆς ψυχῆς μου ἀπερίγραπτον, ὅτι οἱ ἐσωτερικοὶ τῆς Ἑλλάδος ἐχθροὶ οἱ φίλοι τῆς ἰδιοτελείας, ἐπιζητῶντες ματαιῶς νὰ τὸν ἰστοῦσιν ἐπὶ προσιτάσεως ἡ Διοικήσεως, καταταράττουν πάλιν τὴν Πελοπόννησον, καὶ ζητοῦν πάλιν νὰ καταστρέψωσι πᾶσαν τάξιν, πᾶν ἐθνικὸν εἶδος, ὡς ἀσύμφορον καὶ ἐναντιούμενον εἰς τὴν πλειονετικὴν ἀρπαγὴν των. Ἐνθ' οἷς, γενναῖοτατοι, χύνετε τὸ αἷμά σας, ἐνθ' ἄλλοι καλοὶ πατριῶται θυσιάζουσιν τὴν κατάστασιν των διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἀνεξαρτησίας, διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος, εἰνεῖται προτιμῶν νὰ συν-

αποδεδωκεν με την Ελλάδα, εάν αυτή δεν ἀρεθῇ κατὰ πάντα εἰς τὴν διακρίσιν των, εἰς δὲν ὁδοῖ ἀπόλυτος εἰς αὐτοῦς ἐξουσία νὰ τὴν κατεκλύπτω ἀπὸ τὰ ὅλγα εἰς αὐτὴν πείναι αὐτὴν.

Εἰς τούτων περίστασιν, ἐνὸς μηδὲν ἀντιθέτως ἀκούη ὅσον πρέπει ἀπὸ τὴν ἀσθενήσαντος μου, μετὰ ὅλγα: μόνον ἡμέρας ν' ἀναλάβω εἰς τὸ ἐκτελεστικὸν σῶμα τὰς προεδρίας ἐργατίας, ἀποτεινόμενος εἰς ὅλους τοὺς εἰδικούς: πατριώτας, πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς, νὰ παραστήσω εἰς αὐτοῦς ὅτι ὅλγα ἀχάριστα καὶ ἀποθνήσκον τέκνα ζήτου νὰ καταπληρώσω τὴν κοινὴν μητέρα μας: Ἑλλάδα, διὰ νὰ καταπύῃ καὶ τὰς τελευταίας ῥαγίδας τοῦ αἵματος τῆς. Ἡμεῖς, γενναῖοι ἀδελφοί, καὶ συναρμυνοί, ἴδμεν ὅλοι πόσον εὐδαίμων καὶ φιλόνομος εἶναι ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος: ἴδμεν ὅλοι νίκας καὶ κατὰ ξηρὰ καὶ κατὰ θαλάσσαν μεγαλήτερας, παρ' ὅσας εἶχαμεν ἰδεῖ ποτὲ, ὅταν ἐπώσουν ἐν ἡμέρῃ οἱ νόμοι, καὶ τὰ κοινὰ χρέματα μὴ ἀρπαζόμενα ἐχρησίμευσαν εἰς τὴν οἰκονομίαν των μετῶν, πολεμικῶν καὶ σιτηρεσίων των στρατευμάτων καὶ των σπυλῶν. Εἰς ταῦτα ἀπελπίσθη ὁ κοινὸς ἐχθρὸς μας, πύργον ἔχον οἱ καρδίαι ὅλων των ἀγαθῶν Ἑλλήνων, εὐαγέστατα ταρωτισμένα ἔθνη τοῦ κόσμου τὰς πρὸς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν προόδους μας. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα φεῖ! ζήτου νὰ μετακινήσιν ὅλγοι ἰδιοτελεῖς, ἀπαρρηγόρητοι πλέον τοῦ λοιποῦ, ὅτι ἀπὸ οἱ νόμοι στερεωθῶσι, δὲν δύναται πλέον αἱ προσδοκίαι τοῦ ἔθνους νὰ τρέψωσι τὴν πλειονότητα των, καὶ ὅτι μέλλουν οἱ δίκαιοι νόμοι εἰς τὸ ἔξῃ, καὶ ὅχι αἱ δεσποτικαὶ ἀρχαὶ τῶν νὰ βασιλεύσωσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς ἐλευθέρου Ἑλλάδος, τὰς ὁποίας πολλοὶ ἐξ ὧν τολμοῦν νὰ δομαζώσιν ἰδικὰς των, ὅχι ὅσοι εἰς αὐτὰς ἐγεννηθήσαν, ἀλλὰ ὅσοι τὰς ζευροῦν ὡς κτήμα τῶν ἰδικῶν των, καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῶν ὡς ὑπηκόους των.

Πελοποννήσιοι! Ἐως ποτε θέλετε ὑπερβῆναι μὲ ἀδυναμίαν τὰς ταραχὰς καὶ σκηνῆς ὁλίγων ἰδιοτελεῶν, οἵτινες συνηθίσαν τὰ πολιτικώτατα ὅλου τοῦ ἔθνους συμπεριφέροντα εἰς τὴν ἀπεριόριστον φιλοδοξίαν καὶ τὴν ἀχρότατον πλεονεξίαν των; Ἐξυπνήσατε μίαν φοράν, διὰ ν' ἀναστῶσιν ἀπὸ τὸ πρωτοπῶς σας αἰτοῖ οἱ ἀναδείξουσιν τῶν καρπῶν τῆς πατρίδος. Σεῖς ἐξαλείψατε μετὰ των λοιπῶν Ἑλλήνων ὅλγοι πολλὰς μυριάδας ταραχῶν, καὶ θέλετε ὑπερβῆναι τὴν δυσχερέστατον οὐδυνῶν των, οἵτινες ἐπικύρουν εἰς τὰς πέτρους σας;

Ρουμελιῶται! Συλλογισθεὶτε ὅτι οἱ πλείοντες ἀπὸ σας ἔχοντες τὰς πατρίδας σας καὶ τὰ ἀγαθὰ σας ὑπὲρ τῆς κοινῆς μητρός: Ἑλλάδος, καὶ μετὰ τὴν παρεργητικὴν ἐπιπίδα τοῦ νὰ τὰ ἐξαποκρίτετε, ἀντιπαράτασθε κατὰ τὸν ἐχθρὸν. Ἰδῶτε, γενναῖοι ἀδελφοί, ἐγγίζουσιν τὴν ὥραν τῆς ἐλευθερώσεως τῶν πεδινῶν πατρίδων σας, ἴδωτε τὴν Διοίκησιν ἐτοιμάζουσαν τὰς ἀναγκὰς εἰς τοῦτο θυνάμεις: ἀλλ' ἐνάντιον των κοινωφελῶν σκοπῶν τῆς Διοικήσεως, οἱ κρυπτοὶ ἀντάρται ζεσπευσέντες ἀνατρέπουσιν ἤδη πάντα, ἀνίστανται εἰς τὴν ἐλευθερίαν των πατρίδων σας διὰ νὰ σας ἔχωσιν ὡς εἰλωτας. Τι, ἀπὸ σας πλέον φωνάζεται ἀνάγκη τῆς πατρίδος του, εἰς δὲν στερεώσωμεν τὴν Διοίκησιν; Εἰς μὲν τὸν λοιπὸν τόσος ἀγῶνας, ὅταν αὐτὸ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἐλευθερίαν ὅλου τοῦ ἔθνους, γινέσονται φαρμακεροὶ ὄφεις διὰ νὰ καταφάγωσι τὰ εὐτόκεια του!

Ἐγὼ, φίλοι τῆς πατρίδος καὶ των νόμων, ἐντὸς ὁλίγων ἡμερῶν ἐπιστρέψω εἰς τὸν χορὸν τῆς Διοικήσεως εἰς τὴν τάξιν μου, μὲ ἀπόρατον, ἢ τοὺς νόμους καὶ τὴν εὐκλείαν νὰ στερεώσωμεν διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἔθνους μας, ἢ τὴν ζωὴν μου αὐτὴν νὰ θυσιάσω πρὸ τοῦ νὰ ἴδω τὸν ἀρανισμὸν του. Ἐάν δὲ καὶ σὺ, γενναῖοι ὀπλοφόροι, φρόνιμοι πολιτικοὶ, φιλόνομοι λαί, προτρέψετε τινὰ πίστιν εἰς τὴν ἐν ταῖς πράγμασι πολιτικῶν δικηγορίαν μου, καὶ συνεργήσετε μετ' ἐμοῦ, μετὰ των συνδόνων μου, καὶ μετὰ των ἐννεκῶν περὶ τῶν νόμων σας, μὴ ἀμφισβallesti, ὅτι μετ' ἡμῶν θέλει συνεργῆσαι καὶ ὁ Θεός, καὶ μὲ εὐκολίαν, ὡς ἄλλοτε, θέλωμεν δικαιοσύνην τοὺς σκοποὺς τῆς ἰδιοτελείας, ἀπὸ τοῦς ὀποίους μόνον, καὶ ὅχι πλέον ἀπὸ τὰς ὀθωμανικὰς δυνάμεις κινδυνεύει ν' ἀπολεσθῇ ἡ πατρίς μας!

Ἐν Ἰδρᾷ, τῇ 15 Νοεμβ. 1824.

Ὁ πατριώτης Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 100

τῇ 10 Δεκεμβ. 1824.

Μεσολόγγιον τὴν 10 Δεκεμβ. 1824.

Ἐλθισμονέσαμεν προχθὲς νὰ σημειώσωμεν, ὅτι μόνον ἀπὸ τὸν 60 ἀριθ. ἕως εἰς τὸν 73 τοῦ Φίλου τοῦ νόμου ἐλάμβανεν ἡ σημείωσις τούτη εἶναι ἀναγκαίη, διὰ νὰ προλάβωμεν τοὺς κακολόγους, οἱ ὅποιοι πιθανῶς κακοεξηγήσαν καὶ ἢ παρεξηγήσουν ἀκόμη τὰς δημοσιεύσεις καὶ τὰς κρίσεις μας, μ' ὅλον ὅτι εἴμεθα εὐέλπιδες περὶ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ φερσίματος: μας ἀπὸ μέρους των ἀπαθῶν καὶ ἀληθινῶν φιλογενῶν.

Κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν μας ἰδοὺ ἐξακολουθοῦμεν νὰ μετατυπώσωμεν τὰ περιεργότερα τοῦ Φίλου τοῦ νόμου: εἴμεθα βέβαια καὶ ἡμεῖς φίλοι τοῦ νόμου, καὶ δὲν παρχωροῦμεν τὰ πρωτεία εἰς μηδένα ἄλλον, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαναλαμβάνομεν αὐτολεξί, ὅτι λαμπρῶς ἐξέφρασεν ὁ μάρτυς τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας.

• Συμβούλους προκομμένους μὲ πατριωτισμὸν, νὰ βάλωμεν εἰς ὅλα νὰ δύνουν ὀρισμὸν,

• Διατί καὶ ἡ ἀνταρχία ὁμοιάζει τὴν σιλαβίαν, καὶ κατὰ τοῦτο εἴμεθα σύμφωνοι μὲ τὸν ἐννεκῶν ὁμοῦ τῆς Ἰδρᾷ, ὁ ὅποιος ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ νόμος χρειάζεται ἐκτελεστὰς, διὰ νὰ ᾖ καὶ ζῶν καὶ ὅχι γράμμα ἄλλαν, ἀλλὰ δὲν ἀποδεχόμεθα καὶ ὅλον τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ ὅρος του περὶ των ἐπαναστασιῶν: νὰ ᾖ ὅστις ἐνέσται κατ' ὁποιασδήποτε νόμιμον Διοικήσεως εἶναι ἐπαναστάτης: ἀλλὰ δὲν ἐπεται ἐκ τούτου ὅτι ἡμπορεῖ τις νὰ ὑβρίσῃ ἀπεριόριστως τὸν χαρακτῆρα των. Πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι καὶ αὐτοὶ εἶναι Ἑλλ. παραστρατιωμένοι μὲν, ἀλλ' ὅμως ἀδελφοί μας, μὲ τοὺς ὁποίους αὐτοὶν ἢ ἀναναστραφόμεν, καὶ παρκαλοῦμεν τὸν συναδελφόν μας τῆς Ἰδρᾷ ἀντὶ νὰ ἐξάπτη, τῷ ταιριάζει καλλίτερον, νὰ λέγῃ μὲν ἀουσιόλως τὴν γνώμην του, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ λησμονῇ τὸν σεμνὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐθεντικοῦ ἐφημεριδογράφου.

Τὰ προλεγόμενά μας ταῦτα ἢ παρεξηγήθουν ἴσως, ἀλλ' ὅς μὴ ἔβλινζονται εἰς ἐξηγητὰς, καὶ εἰς ἄλλαν εὐκαιρίαν ἐξηγουμένη μόνον μας πλά-

τύτερον καὶ περὶ Διοικήσεως καὶ περὶ ἐπαναστασιῶν, διότι: ἄλλο παρὰ τοῦτο ἐτίθετο δὲν ἡμποροῦμεν νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς δραζόντας τὰ ὅπλα διὰ νὰ δικαιωθῶν, χωρὶς νὰ ἐνθυμηθῶν ὅτι ἡ βία δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν δικαιοσύνην.

Ἀπὸ ἡ σεβαστῆς Διοικήσεως προνοοῦσα περὶ τῆς κοινῆς ἡσυχίας ἐλάβθε συνετώτατα μέτρα διὰ νὰ καθυσχίσῃ τὴν ἀναρτίαν ταραχῶν τῆς Ἀρχαδίας, οἱ τυραννοφρονεῦντες ἀντάρται δὲν ἐλείψαν δ' ἄλλω: νὰ ἀναζωογονήσωσιν αὐτήν. Ἀλλ' ἡ σεβαστῆ Διοίκησις ἐκρίνετο ἀναγκαῖον νὰ μετχειρισθῇ ἐκτελεστικὴν δύναμιν διὰ νὰ εἰρηνεύσῃ τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην. Οἱ ἀντάρται κηρύττονται, καὶ ἀναρτῶν ἀνίστανται εἰς τοὺς σωτηριώδεις σκοποὺς τῆς Διοικήσεως, διαλύουν τὴν διὰ ξηρὰς πολιορκίαν Πατρῶν, καὶ στεῖδον ἤδη παντοιοτρόπως νὰ τάρῃωσι καὶ τὴν ἐπαρχίαν Τριπολιτζᾶς. Ὅθεν ἐστειλαν τὰ ἀκόλουθα γράμματα πρὸς τοὺς προκρίτους καὶ ἀρχηγοὺς τῆς Τριπολιτζᾶς.

Εὐγενέστατοι πρόκριτοι Τριπόλειος.

Ἡ περίστασις μὲ β' αἰεὶ νὰ ἀποστείλω πρὸς ὑμᾶς τοὺς κυρίους Θεόδωρον Σακελαρόν καὶ Ἀναγνώστην Πιτζούκην μὲ παραγγέλιον νὰ σᾶς ὁμαλῇωσιν, καὶ ἂν ἀγαπᾶτε δώσετε ἀντάμεικτον εἰς αὐτοὺς.

Στρέζουβα 10 Νοεμβ. 1824.

Α. Ζαΐμης

Γενναίότατοι καπετάνιοι Ρουμελιώται:

Ἡμεῖς μὲ τὸ νὰ ἔχωμεν δικαίωμα καὶ ἰντερῆσα τῆς πατρίδος μας Πελοποννήσου, ἐκινηθήμεν ἐναντίον τῆς τυραννίας μερικῶν ἀτόμων. Καὶ ἐπειδὴ εἴμεθα πατριῶται, δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ κινηθῶμεν μετὰ ὑμᾶς εἰς ἐμφύλιον πόλεμον. Ὅθεν, ἂν εἰσθε Ἑλλήνες καὶ πατριῶται, δὲν πρέπει νὰ ἀνακατωθῆτε εἰς τὰ τῆς Πελοποννήσου πράγματα, ἀλλὰ νὰ σταθῇτε ἀδιάφοροι: καὶ ἂν ἔχετε κανένα δικαίον, θέλει το λάβετε ἐν καιρῷ τῶν δέοντι: εἰδὲ καὶ θέλησετε νὰ ἀνακατωθῆτε εἰς τὰ τῆς Πελοποννήσου πράγματά μας, ὅτι σᾶς ἀκολουθήσῃ, ὅψοσθε, καὶ ἡμεῖς μένομεν ἀνεύθυνοι.

Ἐκ Συλλήμνου, 12 Νοεμβ. 1824.

Α. Παπαγιαννόπουλος, Θ. Κολοκοτρώνης.

Γενναίότατοι ἀρχηγοὶ των ἀρμάτων Τριπολιτζᾶς, καὶ εὐγενέστατοι πρόκριτοι.

Τὰ περιστατικὰ τῆς πατρίδος: σᾶς ἔγιναν γνωστὰ, καὶ τὸ πρᾶγμα εἰς τί κατήχησε. Καὶ ἡμεῖς εἴμεθα πατριῶται, καὶ δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐκτραγῇ ἐμφύλιος πόλεμος, ἀλλ' οὔτε νὰ βλασφῇ εἰς τὸ παράμικρον κανένα ἀδελφόν μας. Διὸ ἐκρίναμεν χρεὸς μας ἀδελφῶν καὶ ἡγαγεῖσθαι τὸν σφοδρῶτάτων διδασκαλὸν διὰ νὰ σᾶς εἰπῇ τὰ ὅσα εἶναι δύσκολόν διὰ νὰ σᾶς γράψωμεν, καὶ ἂν θέλετε, δώσατε ὥτα ἀκοῆς εἰς τὰ λεγόμενά του, καὶ ἂν ἀγαπᾶτε, ἔλατε δέκα πρόκριτοι διὰ νὰ ἀκούσῃτε καὶ μάθετε τὴν πατρικὴν μας δαΐσειν: εἰδὲ διίσχυρίζομενοι δὲν θέλετε νὰ ἀκούσῃτε τὰς πατριωτικὰς μας συμβουλὰς, εἰς ὅτι σᾶς ἀκολουθήσῃ, ὅσοι ὅψοσθε, καὶ μένομεν ἀνεύθυνοι ἐκπληρώσαντες τὸ πατριωτικὸν μας χρεὸς.

Ἐκ Συλλήμνου, 17 Νοεμβ. 1824.

Α. Παπαγιαννόπουλος, Θ. Κολοκοτρώνης.

Ναύπλιον 22 Νοεμβ.

Ἐν στρατιωτικῶν σῶμα των ἀνταρτῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Νικήτα Σταματελοπούλου ἐστρατοπέδευσε τὴν 20 τοῦ παρόντος εἰς Κουτσοπόδαν.

Ἡ σεβαστῆ Διοίκησις τοῦς ἐπρόσταξε ν' ἀναχωρήσωσιν ἐκεῖθεν, ἀλλ' ἐκείνοι διὰ τῆς αὐτῆς ἀποκρίσεως των ἐδείξαν τοὺς ἀποστατικούς των σκοποὺς: ὅθεν ἐκίνησε κατ' αὐτῶν ἡ σεβαστῆ Διοίκησις ἐν στρατιωτικῶν σῶμα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ σταθεροῦ πατριώτου κυρίου Γ. Δικαίου, ὑπουργοῦ των ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ ὑποτάξῃ τοὺς ἀγνώμονας ἐκείνους εἰς τὰς χρεῖς των.

Ἀλλὰ τέλος πάντων τὰ στρατεύματα ταῦτα των ἀποστατῶν ἐσκόρπισαν, ἀπὸ ἐσυγγίσθησαν μετὰ των διὰ τὸ κατὰ τῆς Διοικήσεως κίνημα: διότι οἱ στρατιῶται δὲν ἐγνώριζαν τοὺς σκοποὺς των ἀρχηγῶν αὐτῶν, διὰ τοῦς ὁποίους ἦσαν ἐκεῖ στρατοπεδευμένοι.

Περὶ τὰς 3,000 Ρουμελιῶται ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν των στρατηγῶν Καρατάσου, Γούρα κ.τ.λ. ἔρχονται πρὸς β' ἡμερίαν τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως. Κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε εἰδήσεις ἐφθάσαν εἰς Κόρινθον, καὶ περιμένονται ἀφ' ὧρας εἰς ὥραν εἰς Ἰδρᾷ.

Ἡ σεβαστῆ Διοίκησις ἐλάβεν ἤδη μέγала μέτρα πρὸς καταστροφὴν των ἀντιδιοικητῶν. Ἡ Τριπολιτσα πάσχει ἱκανὰ πολιορκουμένη ἀπὸ αὐτοῦς.

Ἰδρᾷ τὴν 24 Νοεμβ.

Σήμερον πρὸ τοῦ γεύματος ἀνεχώρησε μὲ τὴν ἀνιούσαν προπομπὴν διὰ Ναύπλιον ὁ ἐκλαμπρότατος πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ, κύριος Γεώργιος Κουντουριώτης. Ὁ μεγαλόψυχος οὗτος ἀνὴρ, γνωρίζων κατὰ βάθος τὰ μέγала καὶ ἱερὰ χρεῖς τοῦ ἑλληνικοῦ βαθμοῦ του, καὶ βλέπων τὴν πατρίδα εἰς κίνδυνον νὰ καταρῃθῇ ἀπὸ τὸ ἀποστατικὸν πνεῦμα των ἀτόμων σπεύδει μὲ θερμότητα ζῆλον καὶ ἐνθουσιασμὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν τάξιν του, ὅτι διὰ τῆς βαθείας συνέσεως καὶ τῆς δραστηριότητος ἀντιχειρῆς τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως ἐλπίζεται ν' ἀποκαταστήθῃ ὁμογενὴς καὶ

ἡ προτέρα ἀρμονία τῶν πραγμάτων. Κανείς δὲν ἀγνοεῖ πόσῃ ἐμπιστοσύνην προσφέρει δικαίως ὁ λαὸς εἰς αὐτὸν τὸν ἐνάρτεον καὶ ἀμειπτον ἄνδρα. Εἴθε ἡ ἐνέργειά του νὰ φέρῃ ἀντάξια ἀποτελέσματα τῆς πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς ἅπασαν τὴν Διοίκησιν ὑπολήψεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τὴν εὐτυχίαν ὅλου τοῦ ἔθνους!

(Ὁ Φ. τοῦ Νόμου.)

Εἰς τὸν 98 ἀριθ. τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν ἐγκωμιάζοντες τὸν θερμὸν ζῆλον τοῦ πατριώτου Βαρβάκη, καὶ διακηρύσσοντες εἰς τὸ Πανελλήνιον τὰς γενναίας καὶ μεγάλας συνεισφορὰς καὶ προσφορὰς του, ἐκρίναμεν ἐν ταυτῇ ἀναγκαίῳ νὰ εἴπωμεν ἐμπρόσθω, ὅτι πολλοὶ ὑπώπτευσαν διὰ τὸν ἐρχομὸν του εἰς τὴν Ἑλλάδα, θέλοντες νὰ παραινῶμεν μετὰ τοῦτο τὸν κύριον Βαρβάκην νὰ διασκεδῇ ἐγκαίρως ταύτας τὰς ὑποψίας. Ἀπὸ τὸ αὐτὸ αἴτιον κινούμενοι, θεωροῦμεν ὡς χρέος ἡμῶν ἀπαραίτητον νὰ δημσιεύσωμεν καὶ ἐδῶ, ὅτι καὶ πάλιν αἱ αὐταὶ ὑποψίαι πολλαχόθεν ἐπαναλαμβάνονται, καὶ ὅτι πολλοὶ θέλουσιν ἀφευκτα, ὅτι ὁ κύριος Βαρβάκης σκοπὸν τοῦ ταξιδίου του εἶχεν ἄλλον, παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀπολαύσῃ τοὺς καρποὺς τῶν ἀγώνων τῶν ὁμογενῶν καὶ τῶν συμπατριωτῶν του. Ἡμεῖς μὲν ὅλας ταύτας τὰς κατεπανάληψιν διακηρυσσομένας φήμας, τίποτε νὰ πιστεύσωμεν ἀκόμη δὲν θέλομεν, μήτε κλίνομεν νὰ διαβάλλωμεν τοῦ ἐναρέτου τούτου πατριώτου τοὺς σκοποὺς, καὶ ὁμολογοῦμεν ὅτι δοκιμάζομεν, μὰ τὴν ἀλήθειαν, βαθύτατον αἰσθημα λύπης μανθάνοντες τοιαῦτα πράγματα, τὰ ὅποια, ἐὰν ἦσαν ἀληθῆ, ἤθελαν ἀποδείξει, ὅτι ὅσα ἔκαμεν ὁ κύριος Βαρβάκης ὑπὲρ τῶν ὁμογενῶν δὲν τὰ ἔκαμεν οἰκοθεν, καὶ ἤθελαν ἴσως συντρέξει διὰ τοῦτο εἰς τὸ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ἔκτασις τῆς πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης ἡμῶν. Εἰς τοιαύτην περίστασιν χροιστοῦμεν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸ ἔξιωμα σοφοῦ τινὸς τῆς ἀρχαιότητος, ὅστις ἔλεγε, ὅτι εἰς τὴν ἀδελφαιότητα, καμμία ἀπόφασις δὲν πρέπει νὰ γίνεταί· τοῦτο εἶναι καὶ τῆς φρονήσεως καὶ τῆς δικαιοσύνης ἄξιωμα. Ἀλλ' ἐὰν ἀποφασίσωμεν νὰ δώσωμεν πίστην μίαν στιγμὴν εἰς τὰ λεγόμενα, εἶναι ἀκόλουθον νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ κύριος Βαρβάκης δὲν κατέβη μόνος εἰς τὴν Ἑλλάδα... Ὅπως καὶ ἐν ἦναι, καμμία ἀμφιβολία πλέον δὲν ἔχει χώραν, ὅτι καὶ οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν ἀγαθοὶ πατριῶται καὶ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον ἡξεύρουσιν ἤδη διατρίβοντες, ἐγνώρισαν τέλος πάντων τί πρέπει καὶ συμφέρει εἰς τὴν εὐδαιμονίαν των, καὶ ἀκολουθῶς εἶναι ἀναντιρρήτον ὅτι καμμία ἐξωτερικὴ, ἰδίον σκοπὸν ἔχουσα ἐκέρροια δὲν θέλει πλέον δυνθῇ νὰ τοὺς ἀποστρέψῃ ἀπὸ τὴν ὁδόν, τὴν ὁποῖαν εὐτυχῶς βαδίζουσιν διὰ νὰ κατορθώσωσι τὸν πρώτιστον σκοπὸν των, τὴν στερέωσιν τῆς ἐθνικῆς ἐνεργητικότητος.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

Τὴν 22 Νοεμβρ. ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος ὁ Θ. Νίγηρ. Γεννηθεὶς ἐπὶ εὐγενεῖ ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀνατρεφθεὶς ὡς ἀντιγράφοντο οἱ καλλίτεροι συμπατριῶταί του, ὑπέσχετο πολλὰ εἰς τοὺς γινώσκοντας αὐτόν. Δραστήριος, φιλόπονος, ἡ μάλλον ἀκούρατος, καὶ στολισμένος καὶ ἀπὸ ἀποκτετὰ προτερήματα ἐχρησίμευσε μεγάλως εἰς τὴν ἀποστασίαν μας, καὶ ἤθελε κατασταθῇ εἰς τὸν ἀφελιμωτέρων ὁμογενῶν, ἐὰν δὲν ἐφλέγτο ἀπὸ δόξμανιαν.

Ἀν εἶναι καιρὸς ἀκόμη διὰ νὰ ἐμνησώμεν εἰς πλάτος καὶ ἀφιλοπροσώπως περὶ τοῦ μὴ ζῶντος πλέον ὁμογενεὺς τούτου· πρέπει δὲ νὰ σιδηρώμεν καὶ τὴν δυστυχὴ μητέρα του, ἥτις ἐντὸς δύο μηνῶν ἔλασε τοὺς δύο μόνους υἱοὺς του, καὶ εὐρίσκειται τώρα μεμονωμένη, ἀσχετος, ἀγνώριτος, καὶ ἴσως ἴσως στερουμένη τῶν ἀναγκαιῶν· διὰ γὰρ πρόνοια περὶ τῆς ἐξοικονομήσεως καὶ παρηγορίας της, τότε λαμβάνομεν τὸ δικαίωμά μας τοῦ νὰ ἐμνησώμεν εἰς πλάτος περὶ τοῦ Νίγηρ, διὰ νὰ δείξωμεν μετὰ τὸ παράδειγμα σου, ὅτι μόνον ἡ ἀνδιωφελὴς φιλογένεια φέρει εἰς τὴν ἀληθὴ δόξαν.

Εὐχνίσταται κύριοι ἔφοροι τοῦ Μεσολογγίου.

Ἐνδοξος ἡ πόλις σας, διότι ἀφ' οὗ ἀνταστάθῃ δις πρὸς πλῆθῃ βαρβάρων μὲ μικρὰς δυνάμεις, δίδει ἤδη πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ δεῦτερον καλὸν παράδειγμα μετὰ τὴν νεοσύστατον σχολὴν της, παράδειγμα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ μιμηθῶσι καὶ αἱ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ πόλεις διὰ νὰ προσητοιμάσωσι τὴν νεολαίαν των διὰ τὴν μέλλουσαν ἀγαθὴν τύχην, ἥτις τῇ εἶναι θεῶθεν προδιωρισμένη.

Συμπατριώτης σας, ὡς τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας γέννημα, ἔκρινα χρέος μου νὰ ὑπακούσω εἰς τὸ κηρυχθὲν διὰ τῆς ἐφημερίδος σας πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς δικαίον ζήτημά σας, καὶ νὰ προσφέρω εἰς τὴν σχολὴν σας μίαν ἐκλογὴν βιβλίων, τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα εἶναι Ἑλληνικά, καὶ Γαλλικά, καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν δυσεύρετα, καὶ σπάνια· τὰ ἐνεχείρισα ἐδῶ πρὸς τὸν κύριον Γεώργιον Μεϊτάνην, καὶ σὰς ἐγκλείω ἐν τῷ παρόντι μου τὸν κατάλογον, διὰ νὰ τὰ λάβετε ἀπὸ τὸν ἐν Ζακύνθῳ ἀνταποκριτὴν του, κύριον Βλαστὸν, πρὸς τὸν ὁποῖον τὰ διευθύνει.

Εὐχομαι νὰ χρησιμεύσῃ αὕτη ἡ μικρὰ προσφορά μου ὡς βᾶσις μιᾶς λαμπρᾶς μετὰ τὸν καιρὸν βιβλιοθήκης, καὶ νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ πόλις σας μία ἀπὸ τὰς πρώτας πόλεις τῆς Ἑλλάδος, διότι ἔχει καὶ θέσιν καλὴν τὸ Μεσολόγγιον διὰ νὰ γινῇ ἐμπορικὴ πόλις, καὶ πόλις ἀναρέτου. Μένω.

Ἐκ Πεισῶν, 4824 Δεκεμβρ., 26 ε. π.

Α. Μόστρας.

Ἀπ' ἀντὶ τῆς.

Εὐχνίσταται κύριος Α. Μόστρας.

Καὶ ἄλλων μὲν, ἀλλὰ καὶ τῆς εὐγενείας σας ἡ γενναία εἰς πολῦτιμα καὶ πλουσιὰ βιβλία προσφορά ἀρκεῖ νὰ μᾶς ἐπὶ ἐπιπλοῇ, ὅτι δὲν θέλομεν

οὐδ' εἰς τὸ ἐξῆς ἐλλείπει ἀπὸ προθύμου συνεργάτας εἰς τὴν πρόδοον τοῦ νεοσύστατου τῆς πόλεως μας μουσείου. Ἔθεν ὅσον πληθύνονται οἱ ὅμοιοί σας εἰς τὴν παιδείαν καὶ ἀρετὴν συνεργοὶ τοῦ καλοῦ, τόσον προθυμότερον θέλομεν καὶ ἡμεῖς οἱ θεμελιωταὶ ἀγωνίζεσθαι ὑπὲρ τῆς τελειότητος τῶν νέων Ἑλλήνων ἐκπαιδεύσεως· καὶ οὗτοι μὴ ἀμφιβάλλετε, ὅτι θέλουσιν φιλοτιμούμενοι συνερισθῇ νὰ δειχθοῦν ἀξιώτεροι πάντοτε τοιούτων εὐεργετῶν, ὅποιοι ὁ ἄλλοθεν γνωστὸς συμπατριώτης μας κύριος Δημήτριος Μόστρας· ἐν τοσούτῳ πλὴν, δέχθητε, εὐγενέστατε ἄνερ! τὰς εὐγνώμονας καὶ τούτων καὶ τῆς πόλεως μας διὰ τὸν περὶ τὰ καλὰ ζῆλόν σας εὐχαριστίας, βέβαιος ὢν, ὅτι τὸ καλὸν σας ἔνομα θέλει μείνει ἀθάνατον εἰς τὰ χρονικά τῶν σημερινῶν μας πραγμάτων, ὡς συντελεστοῦ ἀγαθοῦ εἰς τὸν φωτισμὸν ἀνθρώπων γεννημένων νὰ ζοῦν ἐλεύθεροι. Μένωμεν.

Μεσολόγγιον, 1824 Νοεμβρίου 25 ἔ. π.

Πρόθυμοι ὁμογενεῖς σας

Οἱ ἐπιστάται.

Α. Α. Καφάλης, Σ. Παπαζώγλου, Γ. Μ. Φαράντου.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 101.

τῇ 13 Δεκεμβρ. 1824.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ Τριετίου ἀπὸ 4 (18) Νοεμβρίου.

Τὰ πολιτικά τῆς Εὐρώπης ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἤρχισαν νὰ κηρύσσονται καὶ ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας ὡς κλίνοντα εἰς τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀνέξαρτησίαν αὐτῆς. Λέγουσιν, ὅτι ἡ Ῥωσσία πρὸ καιροῦ ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν σημαντικὸν ὑποκείμενον διὰ νὰ πραγματευθῇ μετὰ τοῦ ἐκὰς Μινιστέριον τὸν τρόπον τῆς διορθώσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων μετὰ τὴν Τουρκίαν.

Ὁ Λόρδος Στραγκφόρδος, ἐλθὼν ἐδῶ μετὰ μίαν φρεγάταν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἐμίσησε πρὸ ἡμερῶν διὰ τὴν Βένναν.

Τὰ Πριγγιπάτα τῆς Μολδοβλαχίας ὄχι μόνον δὲν ἐκενώθησαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἀλλὰ μὲν ἔχοντες, ὅτι ἐξ ἐναντίας ἡ Πύρτα δυναμόνει τὰ Παραδουναδικὰ φρουρία της μετὰ ἑκατομμύρια στρατευμάτων, καὶ τὰ προμηθεύει μετὰ ἐφόδια ἱκανά. Ἐζήτησεν ἐνταυτῷ ἀπὸ τοῦ αὐθέντος τῶν δύο τούτων Πριγγιπάτων νὰ στείλουν εἰς Κωνσταντινουπόλιν ὡς ἐνέχυρα, τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παῖδιά των. Τὸ Διδάνι ἐρωτηθὲν ἔδωκεν ἀνάλογον μετὰ ταῦτα τὰ μέτρα ἀπόκρισιν πρὸς τὸν Ἰντερνούντζιον, λέγον δηλαδὴ ὅτι δὲν θέλει ἀδεύσει τὴν Μολδοβλαχίαν, ἐὰν ἡ Ῥωσσία δὲν ἀποδώσῃ εἰς τὴν Πύρταν τὰ ὅσα εἰς τὴν Ἀνατολὴν κατακρατεῖ φρουρία της· καὶ ἐπειδὴ αὕτη ἡ ὑπόθεσις ἐγήρασεν ἤδη ἐπαναλαμβάνομένη τοσάκις, εἶναι ἀκόλουθον νὰ ἀλλάξουν πλέον ὕψος καὶ αἱ τῆς Εὐρώπης Δυνάμεις, ὡς πρὸς τοῦτον τὸν βάρβαρον, διὰ τὸν ὁποῖον ἀρμόζει εἰς ταύτην τὴν περίστασιν νὰ εἴπῃ τις ἔτι ποτὲ ἐρρήθη εἰς τὴν θέαν γραφὴν διὰ τὸν σκληροκαρδίου Φαραώ.

« Καὶ ἐσκληρυνε Κύριος ὁ Θεὸς τὴν καρδίαν Φαραώ κτλ. »

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον, 12 Δεκεμβρίου.

Εἰς τοὺς 96 καὶ 99 ἀριθ. τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν ἐκοινολογήσαμεν ὅτι ἡ τοπικὴ διοίκησις τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος συνεκάλεσε γενικὴν τούτου τοῦ μέρους τῶν ἐλευθέρων ἐπαρχιῶν συνέλευσιν, ἥτις διὰ τινὰς περιστάσεις ἤρρογούρησε καὶ θέλει συγκροτηθῇ εἰς τὴν Κατοχὴν ἢ εἰς τὸ Ἀνατολικόν, καὶ ὄχι πλέον εἰς τὴν Γουριάν, καθὼς ἐδημοσιεύσαμεν.

Ἦρχισαν ἤδη νὰ συναθροίζωνται τὰ διάφορα ἐπαρχεῖα καὶ οἱ διάφοροι τῶν ὅπλων ἄρχηγοι, καὶ ἐντὸς ὀλίγου θέλουσιν λάβει ἑναρξιν αἱ συνεδριάσεις. Ὁ κύριος σκοπὸς ταύτης τῆς συνελεύσεως θέλει εἶσθαι, καθὼς προειδοποιήσαμεν, τὸ νὰ γενῇ σκέψις περὶ τοῦ τρόπου τῆς διατηρήσεως τῶν στρατευμάτων, καθὼς καὶ περὶ τῆς προνοίας ἄλλων ἀναγκαιῶν ὅσα αἱ τωριναὶ περιστάσεις ἀφευκτα ἀπαιτοῦσιν. Ἀλλὰ τὰ ἀντικείμενα τῆς συνελεύσεως δὲν θέλουσιν περιορισθῇ εἰς ταῦτα μόνον· αὕτη θέλει ἐκτείνει καὶ μακρότερα τὰς θεωρίας της· ἔχει δικαίωμα καὶ χρέος ἐνταυτῷ νὰ τὸ κάμῃ. Θέλει σκεφθῇ δηλ. περὶ τῶν ἀπροσδοκῶντα ταραχῶν, αἱ ὁποῖαι ἐσύγχυσαν τὴν εὐταξίαν τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἐπροξένησαν λύπην εἰς ὅλων τῶν φιλονόμων πατριωτῶν τὰς ψυχὰς. Κατὰ τὴν μορφήν τῶν πραγμάτων θέλουσιν ληφθῇ βέβαια καὶ ἀνέλογα μέτρα. Κάνει Πελοποννήσιος δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας νὰ λάβουν μέρος εἰς τὰς τρεχούσας διαφορὰς. Καὶ ὁ Δυτικοελλαδίτης, καὶ ὁ Ἀνατολικοελλαδίτης, καὶ πᾶς ἄλλος ἐλευθέρως Ἑλληνικῆς γῆς κάτοικος ἡμπορεῖ ἐπίσης νὰ συντρέξῃ εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν ταραχῶν καὶ τὴν στερέωσιν τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς εὐνομίας. Μήπως ὅλων τῶν ἐλευθέρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος οἱ κάτοικοι δὲν συνεκινδύνευσαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον διὰ νὰ ἐξωσθῇ ὁ ἐχθρὸς ὁποῖον δύσκολον, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ἀδύνατον, ἦτο νὰ ἐκφωλευθῇ μετὰ τρόπον ἄλλον, παρὰ τῆς κοινῆς ἀποφάσεως καὶ συνεργείας; δὲν συνέτρεξαν ὅλοι ἐξ ἑσῶ οἱ ἐλεύθεροι λαοὶ τῆς Ἑλλάδος διὰ τῶν παραστατῶν των, εἰς τὴν κατασκευὴν καὶ στερέωσιν τῶν νόμων; Καὶ ὅμως ποτὲ κανεὶς δὲν ἐφαντάσθη νὰ κηρύξῃ ὅτι αὐτὸν πρέπει οἱ ἄλλοι Ἕλληνες νὰ ἀνακατωθῶν εἰς τὰ πράγματα τῆς γενεθλίας γῆς των. »

Ἡ Δυτικὴ Ἑλλὰς πάντοτε ἐδείξεν ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους, τοὺς

ὁποῖους ὑπερασπίσθῃ δλαὶς δυνάμεις, διαμένονσα εὐπειθὲς εἰς τὰς δια-
ταγὰς τῆς Διοικήσεως, τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος ὅλον ἀνεγνώρισε, καὶ εἰς τὴν
ὁποίαν χρεωστοῦμεν ὅλοι διὰ τοῦτο νὰ προσφέρωμεν τὸ προσήκον σέβας.
Ὅταν περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος ἔτους τὸ Σ. Βουλευτικὸν Σῶμα εὐρι-
σχόμενον εἰς Ἄργος, ἐκινδύνευε νὰ διαλυθῇ διὰ τὰς καταδρομὰς τῶν ἀν-
τιδιοικητῶν, τοῦτο τὸ μέρος τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας διέμεινε πάν-
τοτε σταθερῶς εἰς τὴν εὐπειθειάν του πρὸς τὴν νόμιμον Διοίκησιν, καὶ
χωρὶς τὸ μέγαλον τοῦτο στήριγμα, τὸ σεβαστὸν ἐκεῖνο Σῶμα δυσκόλως
ἔθελε βυσταχθῇ.

Ἡ σύστασις τῶν νόμων εἶναι ἔργον ὅλων ἡμῶν, καὶ χρεωστοῦμεν ὅ-
λοι ἐπιστῆναι νὰ τοῦς ὑπερασπιζώμεθα, διότι ἐγνωρίσαμεν ὅλοι, ὅτι χωρὶς
τὸ βεβαίειν τῶν νόμων, χωρὶς τὴν εὐταξίαν, χωρὶς τὴν εὐπειθειαν εἰς
τὴν Διοίκησιν, μήτε ἔθνος νὰ σχηματίσωμεν καὶ νὰ θεωρηθῶμεν ἡμπο-
ροῦμεν, μήτε εὐδαίμονες νὰ ζήσωμεν δυνάμει, μήτε τὴν εὐνοίαν τοῦ
φωτισμένου κόσμου ν' ἀπολαμβάνωμεν ἡμποροῦμεν νὰ ἐλπίσωμεν.

Ἡ πατρίς, εἰς τῆς ὁποίας τὴν ἀνέγερσιν ὅλων ἡμῶν οἱ βραχίονες συ-
νέτρεξαν, μᾶς θεωρεῖ ὅλους ὡς τέκνα της, καὶ ὡς τοιαῦτα μᾶς ἀγαπᾷ
ὅλους ἐξίσου· κἀνὲν ἀποκλείει ἀπὸ τὸν κόλπον της, κἀνὲν δὲν γε-
ρεῖ ἀπὸ τὴν μητρικὴν στοργὴν της. Ἐὰν ἦναι ἐν, ἡ δύο, ἡ καὶ πλείυτε-
ρα τέκνα, τὰ ὁποῖα κινδύνευον, Κύριος οἶδε, ἀπὸ ποῖα πάθη, θέλουν ν' ἀπο-
λαμβάνουν μόνα τοῦς καρποὺς τῶν ἀγώνων τῶν συναδελφῶν των, πρέπει
τάχα νὰ συγχωρηθῇ αὕτη ἡ κατάχρησις; Μήπως ὅλοι οἱ Ἕλληνες, τῆς
αὐτῆς οἰκογενείας τέκνα ὄντα, δὲν χρεωστοῦν, δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ
συντρέξουν εἰς τὴν κατάπαυσιν τῆς ἀναφύσεως ταραχῆς εἰς τὸν κόλπον
αὐτῆς τῆς οἰκογενείας;

Εἰς τὴν τοπικὴν ταύτην συνέλευσιν θέλει γένῃ φυσικὰ λόγος καὶ περὶ
τῶν χρημάτων τοῦ δανείου.

Ἡ Δυτικὴ Ἑλλὰς ἀρχομένη ἀπὸ τὰς πύλας τοῦ Μεσολογγίου μέχρι
τῶν Ἀγρῶν, καθὼς καὶ ἄλλοτε εἶπομεν, εἶναι κατηφανισμένη. Ὅταν
ἐφάσεν ἡ προτελευταία ἀποστολὴ τοῦ δανείου, ἦτον ἀνάγκη πᾶσα νὰ
ἐξυπηρετηθῇ τὰ χρήματα εἰς τὸν στόλον μας, τὸ προπύργιον τῆς
ἐλευθερίας μας· τὴν δὲ ὅτε ἡ θαλάσσιος ἀνάγκη εἶναι ὀλιγωτέρα, δὲν
ἀμφισβάζομεν, οἱ ἡ Σ. Διοίκησις, γνωρίζοντα καλῶς τὴν μεγάλην ἐν
δαιαν τοῦτου τοῦ μέρους, καὶ προνοοῦσα, ὡς κοινὴ μήτηρ, περὶ τῆς κοι-
νῆς συντηρήσεως, θέλει φροντίζει νὰ σταλῇ καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλά-
δα μέρος ἀπὸ τὰ τελευταίως ἐλθόντα χρήματα ἐκ Λονδίνου, διὰ νὰ θε-
ραπευθῇ ἐν μέρει αἱ ἀνάγκαι αὐτῆς, αἵτινες δὲν πρέπει βέβαια νὰ δια-
χωρίζωνται ἀπὸ τὰς γενικὰς χρεῖας τῆς πατρίδος.

Μεσολόγγιον, 13 Δεκεμβρίου.

Καὶ ἀπὸ γράμματα, καὶ ἀπὸ ἐλθόντας ἐκ Πελοποννήσου, καθὼς καὶ
ἀπὸ τὴν ἰδίαν τῆς σεβαστῆς μας Διοικήσεως ἐφημερίδα, μανθάνομεν, ὅτι
τὰ νικηφόρα στρατεύματα τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος ἀπέρασαν εἰς Πε-
λοπόννησον.

Πρῶτον μετέβησαν τὰ τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν στρατηγῶν
Τάσσου καὶ Γκούρα, ἀνδρῶν ὀνομαστῶν διὰ τὴν ἀνδρείαν των, καὶ ἤδη
ἐπαινετῶν διὰ τὴν πρὸς τὴν Διοίκησιν εὐπειθειάν των. Τὸ ἴδιον ἔκαμον
ἐπειτα καὶ οἱ περισσότεροι τῶν νικητῶν τῆς Ἀμπλιανῆς, οἱ ὁποῖοι διὰ
θαλάσσης καὶ ὑπὸ κάτω ἀπὸ τὰ γένεια τοῦ Ἰσοῦφ-Πασσας, μετέβη-
σαν εἰς τὴν Βιοτίσαν. Τὸ ἴδιον σύστημα ἀκολουθοῦν καὶ οἱ θαυμαστοὶ
στρατηγοὶ Κώστας Μπότσαρης καὶ Κολλιόπουλος. Οἱ δύο τοῦτοι, ἐὰν ἐ-
φέτος δὲν εὐρήκαν περιστάσεις διὰ νὰ δεῖξουν τὴν ἀνδρείαν των κατὰ
τῶν ἐχθρῶν, ἰδοὺ ἔχουν εὐκαιρίαν διὰ νὰ γνωρισθῶν, προσφέροντες τὴν
σπᾶν των κατὰ τῶν ἐναντιουμένων εἰς τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον κάθε πο-
λίτης ἡμπορεῖ μὲν ν' ἀναρτῇ μὲ λόγους, ἀλλ' ὅχι καὶ νὰ τῷ ἐναντιόνηται
μὲ τὰ ὄπλα. Κατὰ δυστυχίαν ὅμως εἴμεθα τόσον νέοι εἰς τὸ σύστημα τῆς
εὐνομίας, καὶ τὰ πάθη μας εἶναι τόσον σφοδρὰ, ὥστε ἀπατώμεθα καὶ εἰς
τὰ πλέον ἀπλούστερα πράγματα. Δὲν χρειάζεται πολὺ νοῦς, μήτε πο-
λυπάθεια καὶ μεγάλη μελέτη, διὰ νὰ κάμῃ τις τὴν ἀπλουστάτην ταύτην
παρατήρησιν: ἐὰν κάθε δυνατὸς ἀρχηγὸς δὲν ὑποτάσσεται εἰς τὴν Διοί-
κησιν, ἔπεται ὅτι μὲ τὸν ἴδιον λόγον ἡμπορεῖ νὰ μὴ τὸν ὑπακούῃ καὶ ὁ
δυνατώτερος ἀπὸ τοὺς ὑπ' αὐτὸν, καὶ οὕτον ἄλλος ὑπάλληλος, καὶ τότε
κατανεμᾷ θόρυβος, τῦρβη καὶ κάθε ἄλλο, ἔξω ἀπὸ κοινωνίαν· π. χ. ἐὰν ὁ
κύριος Λόντος, ἡ ὁ κύριος Ζαήμης εἰς τὴν παρούσαν των ἐπανάστασιν,
δώσουν προσταγὴν τινὰ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτοὺς, καὶ τοῦτοι ὠφελοῦμενοι ἀπὸ
τὸ παράδειγμα τῶν διδασκάλων των, ἀφήσουν τὰς θέσεις, εἰς τὰς ὁποίας
ἐτάχθησαν, καὶ ἐπὶ διαφόροις προφάσεσιν ἢ λόγοις ἀπαιτήσουν λογαρια-
σμὸν ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς των, τότε τί γίνεται ὁ κύριος Λόντος; ἀλλ' οἱ
περὶ αὐτὸν καὶ τοὺς συνωμότες του εἶναι ἀπλοὶ τυχοδιώκται, οἱ ὁποῖοι
ἐβόησαν διὰ νὰ ἀπολαύσουν, καὶ νὰ εὐχαριστήσουν τὰ πάθη των, καὶ
μόνον τὸ καλῶς νοοῦμενον συμφέρον των ὑποχρεώνει αὐτοὺς νὰ ἔχουν ὑπε-
αλληλίαν καὶ εὐπειθειαν· ἡ δὲ Διοίκησις εἶναι πολιτικὸν σύστημα, εἰς
τῆς ὁποίας τὴν συντήρησιν καὶ ἡ θρησκεία, καὶ ἡ πολιτικὴ, καὶ τὸ συμ-
φέρον πάντων τῶν Ἑλλήνων, ὑποχρεοῦνται ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας νὰ
ὑποτάσσωνται, καὶ ὁ ἀπειθὴς δὲν εἶναι ἀπλῶς ἀπειθὴς, ἀλλ' ἐπαναστά-
της καὶ δημοκατάρτος, καὶ ὡς τοιοῦτος ὀλίγῳ ἢ ἄργα θέλει ἐπισύ-
ρει κατὰ τῆς κεφαλῆς του ἀδιερῶτους δυστυχίας.

Ταῦτα λέγοντες δὲν ἐννοοῦμεν νὰ κατατρεχθῶν βέβαια ὡς θηρία οἱ
νέοι ἀποστάται τοῦτοι, μήτε νὰ ἐρῶν ἐναντίον των οἱ ἄνω ὀνομασθέν-
τες στρατιωτικοὶ ὡς ἦσαν φερθῇ κατὰ τῶν ἰδίων Τούρκων μεμφόμε-
θα καὶ ἀποδοκιμάζομεν ὡς κάθε ἄλλος τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, κατα-
φρονοῦμεν τὸ κατὰ τῶν συγγενῶν τρόπον, καὶ εὐχόμεθα ἐκ βάθους ψυ-
χῆς νὰ καταπλακωθῶν ταχέως αἱ ἀναφύσεις διχόνοιαί, καὶ νὰ δυνηθῇ ἡ
Διοίκησις νὰ τιμωρήσῃ ὡς τιμωρεῖ καλὸς πατὴρ τὰ παρασυρθέντα τέ-
κνα του.

Ἄλλ' αἱ εὐχαί μας δὲν θαυματουροῦν, καὶ ὅταν ἀπαξ ἀρχίσῃ ὁ ἐμφύ-
λιος πόλεμος, τὰ πράγματα τότε ἐμπερδεύονται τόσον πολὺ, ὥστε με-
τὰ πολλὰς θυσίας, αἵματα, ἀγῶνας καὶ κινδύνους, μόλις ἡμποροῦν νὰ
ἐμπερδεύθωσιν· εἶναι λοιπὸν ἐπ' ἀναγκῆς καὶ χρεὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ εὐφύ-

πολήπτων πατριωτῶν ὅχι μόνον νὰ ἐγείρουν τὴν φωνὴν τῶν, ἀλλὰ νὰ
κινήσουν καὶ πάντα λίθον, διὰ νὰ κοποῦν τὰ αἷτια τῶν διχονοιών, πρὶν
φθάσουν νὰ ριζώσουν βαθύς· νὰ παρακαλέσουν τὴν σεβαστὴν μας Διοί-
κησιν, διὰ νὰ μετριάσῃ τὴν ὀργὴν της; ἐὰν ἦναι συγχωρημένον νὰ ἔχῃ
ὀργὴν ποτὲ ἡ Διοίκησις, καὶ νὰ συμβουλευσῶν τοὺς ἀντάρτας, ὅτι κατ'
οὐδένα τρόπον δὲν τοῖς συμφέρει νὰ πολεμοῦν, ὅτι πέρυσιν διαυθέντευσον,
καὶ ὅτι νικηταὶ ἢ ἰκκημένοι, θέλουν γένει ἀφεύκτως αἷτιοι πολλῶν συμ-
φορῶν, τῶν ὁποίων μέγα μέρος θὰ πέσῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς των.

Ἡ συγκαλίσις τῆς ἐθνικῆς συνέλευσεως ἐγγίζει κατὰ τὸν νόμον τῆς ἐν
Ἄστρει συνέλευσεως· δὲν εἶναι λοιπὸν χρεια νὰ συνθλασθῶν μάχαιραι,
μήτε νὰ γένουν πολλὰι κραυγαί, διὰ νὰ συγκροτηθῇ· οἱ ἐναντιωθέντες
εἰς τὴν Διοίκησιν ἡμποροῦσαν νὰ ἔχουν δύο μῆνας ὑπομονὴν, καὶ ἐὰν ὁ-
σα κατεδαπανήθησαν εἰς τὴν ἀνταρσίαν ἐξωδεύοντο εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν
τῶν Πατρῶν, μήτε ὁ στολίσκος μας ἀνεχώρει, μήτε τόσῃν βλάβῃν ἐδοκί-
μαζεν ἡ ἐξωτερικὴ μας ὑπόληψις, τῆς ὁποίας ἔχομεν μεγίστην ἀνάγκην·
καὶ ἂν, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτον ἀδύνατον, ἐπολιορκούσαν τὰς Πάτρας, τότε
τὰ διαμαρτυρήματα καὶ ἡ ἀνταρσία ἦτον περιττά, μόνον τοῦτο τὸ κα-
τόρθωμα ὕψωνε τὸν κύριον Λόντον καὶ τοὺς συνωμότες του ὑπεράνω τῶν
ἄλλων νικητῶν, καὶ βοή πάνθημος χωρὶς ἀντίρρησην κάμμιαν ἦθελαν ἀ-
παιτῆσαι ἀμοιβὰς δι' αὐτοὺς.

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐγένετο, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄλλοτε ἐπαινετοὶ Λόντος καὶ Ζαή-
μης κατεδικάσθησαν νὰ ὑβρισθῶν μὲ τὸ «ἐπαναστάται» καὶ τὰ ἐκ τῆς
ἀνταρσίας των δεινὰ ἡμποροῦν νὰ τοὺς στερήσουν ἀπὸ τὴν ὑπόληψιν,
τὴν ὁποίαν μὲ τόσους κόπους καὶ θυσίας ἀπέκτησαν. Στοχαζόμεθα ὅμως,
ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπελπισθῶν· ἔχουν ἱατρικὸν δραστήριον εἰς τὰς χεῖ-
ράς των, φθάνει μόνον νὰ ἔχουν καὶ θάρρος διὰ νὰ τὸ μεταχειρισθῶν·
δὲν ἔχουν χρεῖαν ἀπὸ παλαιὰ παραδείγματα· ἡ Ἀκράτα εἶναι εἰς τὴν πε-
ριοχὴν των, καὶ τὰ συμβάντα εἰς αὐτὴν δὲν εἶναι ξένα· ἂς τολμήσουν λοι-
πὸν νὰ πρὶξουν ἐν γνώσει, ὅτι τότε ἐγένετο κατὰ περιστάσιν, καὶ ὅταν
ἀκούσωμεν ἅπαντας τοὺς ἀντιφερομένους ἤδη, καὶ ἴσως ἔως τὴν ἀντι-
πολιμουῦντας ἀρχηγούς μας, ὑπὸ τὰ τείχη τῶν Πατρῶν, τὰ περασμένα
λησμονοῦνται, καὶ ἡ ἀνταρσία των σχεδὸν ἡμπορεῖ νὰ ἐπαινεθῇ, διότι
ἦναι κατὰ τῶν Πατρῶν τὰ ἐνδοξότερα τῶν πολέμων μας ὀνόματα,
καὶ ὁ ἀπὸ τῆς ἀναγκαίας ἀμύλλαν, ἥτις μόνον κατορθώνει θαύματα.

Ἀπὸ ὅσα καὶ σήμερον καὶ ἄλλοτε εἶπαμεν περὶ Διοικήσεως δὲν φο-
βούμεθα πλέον νὰ μεμψόμεν ὡς φιλεπαναστάται, καὶ ἐὰν δὲν θέλωμεν
τὴν καταστροφὴν τοῦ κυρίου Λόντου καὶ Ζαήμη, δὲν ἔπεται ὅτι δὲν ἐπι-
θυμοῦμεν νὰ ἦναι ἡ Διοίκησις δυνατὴ, καὶ νὰ ὑποτάσσωνται ἅπαντες εἰς
αὐτὴν· τοῦτην τὴν μορφήν ἴσως θὰ διαδεχθῇ ἄλλη, εἰδους διαφόρου· ἐὰν
ὀμιλῶμεν ὑπὲρ Διοικήσεως, τοῦτο γίνεται, διότι θέλωμεν νὰ ὑπερασπι-
σθῶμεν καὶ νὰ συστήσωμεν τὸν λαμπρὸν αὐτῆς πρέσβρον, κύριον Κουν-
τουριώτην· ἀλλ' ὅχι, καλοὶ παρεξηγηταί, μήτε ὁ κύριος Κουντουριώτης
ἔχει χρεῖαν τῆς συνηγορίας μας ἐν ὅσῳ ἔχει τὸν νόμον ὑπὲρ αὐτοῦ, μήτε
ἡμεῖς ἔχομεν διάθεσιν νὰ συσταίνωμεν πρόσωπα. Αἱ ἡμεῖς τὰ ὑποκειμέ-
να εἶναι νεκρά, καὶ ὅταν ὀμιλῶμεν περὶ Διοικήσεως, ἐννοοῦμεν τὴν νόμι-
μον καὶ ἀδιάσπαστον συντήρησιν των, καὶ ἂς εἶναι μέλη αὐτῆς ὁποῖους
ἡ ψῆφος τῶν περισσοτέρων Βουλευτῶν ἠθέλησε· φθάνει μόνον νὰ περιο-
ρίζωνται εἰς τὰ δριὰ των, καὶ νὰ μὴ ἐξέρχωνται ἀπὸ τὴν περιφέρειαν
τῶν νόμων.

Σάρα, 11 Νοεμβρίου.

Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Σμύρνης δὲν ἔχομεν κάμμιαν ἀξιόλο-
γον εἰδήσιν. Ἡσυχία μεγάλη, λέγουσιν, τηρεῖται εἰς αὐτὰς τὰς δύο πό-
λεις, καὶ ὁ Καπετάνπασσας κἀθεται πάντοτε εἰς τὰ κάστρα μὲ μόνον τὸ
βασσέλον του. Κάνει ἀπὸ τοὺς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐλθόντας δὲν ἴ-
δεν ἐκεῖ τινὰ ἐτοιμασίαν γινομένην, ὡς προεῖρη, ἐκ μέρους τοῦ Σουλτάνου
διὰ μελετωμένην αἰφνίδιον ἐφοδὸν κατὰ τῆς Σιμου τοῦτον τὸν χειμῶνα.
Εἰς Χίον ὅμως ἐφάσσαν 800 Τούρκοι Ρουμελιώται, καθὼς μᾶς εἶπεν ἰό-
νιον πλοῖον ἐκεῖθεν ἐλθόν. (Ο Φίλ. τοῦ Νόμ.)

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ 102

τῇ 9 Δεκεμβρ. 1824.

Μεσολόγγιον 14 Δεκεμβρίου.

Ἡ προαγγελθεῖσα συνέλευσις τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος εἶναι σχεδὸν ἐν
τῷ ἄρχεσθαι, καὶ χαίρομεθα διότι εἰς τὴν ἐναρξίν της προπορεύονται ἀ-
γαθοὶ καὶ αἰσίοι οἰωνοί. Ἡ εἰδήσις τοῦ ὅτι νέα ἄλλα καραβία διωρισμέ-
να πρὸς ἀποκλεισμὸν τοῦ κόλπου τῶν Πατρῶν ἐρχονται νὰ ἀντικατα-
στήσωσιν τὸν τόπον ἐκείνων, τὰ ὁποῖα πρὸ ἐνὸς μηνὸς ἀνεχώρησαν αὐτό-
θεν, μᾶς κάμνει νὰ αἰσθανθῶμεν τὴν ἀξιόλογον ἀλήθειαν τῆς ἀποκατα-
στάσεως τῶν πραγμάτων τῆς Διοικήσεως, ἀφοῦ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν αὕτη
ἔλαβε κάποιον κλονισμόν ἀπὸ τὰ παράλογα κινήματα μερικῶν ἀνθρώπων
ιδιοεργῶν, καὶ τυφλωμένων ἀπὸ τὰ πάθη.

Εἶναι ἀληθέστατον, ὅτι εἰς τὸ ὀλίγον τοῦτο διάστημα τῶν ἐσωτερικῶν
σπασμῶν πολλοὶ τῶν πατριωτῶν εὐρίσκοντο εἰς μίαν κατάστασιν ληθαρ-
γίας καὶ ἀμφιβολίας, μὴν ἠξέχοντες τί νὰ ἐλπίσωσι, καὶ τί νὰ μεταχει-
ρισθῶσιν. Ἐμελλεν ἄρα ἡ Ἑλλὰς μετὰ τόσας θυσίας, μετὰ τόσους θρι-
άμους νὰ γενῇ ἐρμαῖον τῶν παθῶν ὀλίγων ἀνθρώπων; ἐμελλαν ἄρα οἱ
ἐχθροὶ της νὰ χαρῶσι βλέποντες τὴν χωρὶς Διοίκησιν, καὶ περιπελεγ-
μένην πάλιν εἰς ἐμουλίους πολέμους, εἰς αἱματοχυσίας καὶ εἰς ἐκείνο, τὸ
ὁποῖον φυσικὰ ἐντεῦθεν γέννεται, τὴν ἀναρχίαν; Ἀλλ' ὅχι! τὸ νέφος
τοῦτο τῆς ληθαργίας καὶ τῶν ἀμφιβολιῶν διελύθη πάραυτα, ἐπειδὴ οἱ κι-
νήσαντες τὰς ταραχὰς ἐγνωρίστησαν καὶ κατεπολεμήθησαν· τὸ ἔθνος ἐ-
δειξε τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν του κατ' αὐτῶν, καὶ ἡ Διοίκησις θριαμ-
φῶν.

Βεύσασα ἤρχισεν ἡ ἀπολαμβάνῃ τὴν προτέραν δύναμιν καὶ ἐπιρροήν, τὴν ὁποῖαν ποτὲ μερικοὶ πολῖται δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐλαττώσωσιν, οὐδὲ ποτὶς νὰ ἐπιβουλεύωσιν· ἐπειδὴ ἔθνος χωρὶς Διοίκησιν δὲν ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ· καὶ ἡ Διοίκησις ἀπὸ τοίους πρέπει νὰ παριστάνεται; ἀπὸ ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι σπυῖδον μὲ τὰ ὄπλα εἰς χεῖρας καὶ μὲ σπουδαρχικὰ μέσα νὰ γίνουσι κύριοι τῶν πραγμάτων; ἢ ἀπὸ ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι κατ' ἐκλογὴν τῶν συμπατριωτῶν τῶν ἀνηγορεύθησαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν; χωρὶς ἀμφιβολίαν ἀπὸ τοὺς δευτέρους, οὐδὲ εἶναι ἀνάγκη εἰς τοῦτο νὰ ἐπιφέρωμεν καμμίαν ἀπόδειξιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀλήθεια δὲν πρέπει ποτὲ νὰ κρύπτεται, καὶ ἐπειδὴ ὅλα τείνουσι εἰς τὸ νὰ ἀποδοκιμαστούν τὸ φέρισμον τοῦ κυρίου Λόντου, τοῦ ἀδιορθώτου Κολοκοτρώνη, στοχαζόμεθα, ὅτι ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις ζητούμενη ἀπὸ τοὺς ἀληθεῖς καὶ εὐλαβεῖς πατριώτας, πλὴν ὅχι μὲ τὰ ὄπλα εἰς χεῖρας, δὲν πρέπει οὐδὲ μίαν στιγμὴν νὰ ἀναβληθῇ ἀπὸ μέρους τῆς Διοικήσεως, ἡ ὁποία, ἐκτός ὅτι ἀποφεύγει μὲ τὸ μέσον τοῦτο καὶ αὐτὴν τὴν σκιάν τῶν ὑποψιῶν, ὅσας ἡ θέλησάν οἱ ἐναντίοι νὰ διεγείρωσι περὶ τῆς ἀνόμου ἐξουσίας τῆς, ἔχει νὰ κερδίσῃ πολὺ ὡς πρὸς τὸ κράτος, καὶ ὡς πρὸς τὴν στερέωσιν τῶν νόμων· ὅταν δὲ οἱ νόμοι στερεωθῶσιν, εὐτυχεῖ καὶ ἡ πατρίς, συνευτυχοῦν μαζὶ καὶ οἱ πατριῶται· καὶ οὕτως ἐκπληροῦνται ὁ μέγας σκοπός, διὰ τὸν ὅποιον κυρίως πᾶσα Διοίκησις συγκροτεῖται.

13 τοῦ Ἰδίου.

Σήμερον ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν ὁ ἐκλαμπρότατος κύριος Α. Μαυροκορδάτος διευθυνθεὶς εἰς τὸ Ἀνατολικόν, διὰ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συνέλευσιν, περὶ τῆς ὁμιλήσεως εἰς τὰ προηγούμενα φύλλα. Οἱ στρατιωτικοὶ ἀρχηγοί, καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν εὐρίσκονται ἤδη συναγμένοι αὐτόθι, καὶ δὲν ἀμφισβόλλουσι παντάπασιν, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ κατάστασις τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος ὀλίγῳ χρόνῳ θέλει ρυθμισθῇ ἐπὶ τὸ καλλίον. Πολλοὶ στρατηγοί, οἱ ὅποιοι ἦλθον συνωδευμένοι ἀπὸ πληθύν στρατιωτῶν πάντῃ περιττῶν εἰς μίαν ἀδελφικὴν συνέλευσιν, ὁποῖα εἶναι ἡ παρούσα, ἀπέστειλαν τὸ περισσότερον μέρος αὐτῶν εἰς διάφορα γειτονικά τοῦ Ἀνατολικοῦ χωρία, εἰς τρόπον ὥστε ἡνωμένοι μὲ μόνον τὸ αἶσθημα τῆς πατριωτικῆς ἀδελφότητος δὲν θέλουσι ἀπαντῆσαι κατὰ ἐμπόδιον, διὰ νὰ σκεφθοῦν ὠρμίμως καὶ ἀποφασίσουν τὰ συμφέροντα εἰς τὴν παρούσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν.

Σύρα, 18 Νοεμβρίου.

Πλοῖον Ἰόνιον ἐρχόμενον ἐξ Ἀλεξανδρείας, καὶ λείπον ἐκ Ῥόδου ἡμέρας 3 μᾶς λέγει, ὅτι ὁ ἱμνηρῆμασσας μὲ τὸν στόλον τοῦ καὶ μὲ τὰ φορτηγά του ἦτον ἀραγμένος εἰς τὸν Μαρμαρᾶν ἀντικρὺ τῆς Ῥόδου· ὅτι τοῦ λείπον 16 μόνον πολεμικὰ πλοῖα, καὶ 10 φορτηγά, χωρὶς νὰ ἤξεύρωσι τί ἐγένοντο, ἢ ποῦ εὐρίσκοντο; ὅτι ἱκανὰ στρατευματα ἔξγαλιν εἰς Ῥόδον ὅλα σχεδὸν ἄρρωστα, καὶ ἀδιακόπως θάπτονται ἕως 20 τὴν ἡμέραν. Τὸ αὐτὸ πλοῖον μᾶς βεβαιώνει προσέτι, ὅτι τὴν 14 τοῦ ἐνεστῶτος ἔφθασεν εἰς Ῥόδον ἀπὸ Ἀλεξανδρείας Γαλλικὴ βασιλικὴ γολέτα, φέρουσα γράμματα ἀπὸ τὸν Μεχμέτ-Ἄλην πρὸς τὸν ἱμνηρῆμασσας, καὶ ἀμέσως ἐξέκρινεν διὰ τὸν Μαρμαρᾶν, ὅπου εὐρίσκεται ὁ ῥηθὶς ναύαρχος.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μάλτα 8 Δεκεμβρίου.

Ὁ Ταχυδρόμος (μινιστηρικὴ ἐφημερίς τῆς Ἀγγλίας) λέγει, ὅτι ἡ ἐκλογή τοῦ Ἀδόλφου Στραγγρόφου, ὡς Πρέσβως παρὰ τῇ Ῥωσικῇ Αὐλῇ, θέλει ἀρίστος βέβαια εἰς ταύτην, ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐπιδεικνύοντος καὶ ἐπιμονῆς του, ἐξωμαλίσθησαν οἱ ἐρεθισμοὶ μεταξὺ Πόρτας καὶ Ῥωσσίας, καὶ κατεπληρώθησαν οὕτω τὰ ζώπυρα ἐνός πολέμου, ὅστις ἐάν ἀναπτῇ, ἦελε κλονίσει ὅλην τὴν Εὐρώπην, καὶ ἐπιφέρει ἀναριθμητὰ ἐπικυόλουθα. Ἡ φιλήσυχος διάθεσις τῆς Αὐλῆς μας (τῆς Ἀγγλίας) θέλει ἐξάπαντος ἐμφυλοχωρήσει εἰς ὅλας τὰς Εὐρωπαϊκὰς Αὐλὰς, καὶ δυνάμεθα μὲ ὅλον τὸ θάρρος νὰ προΐδωμεν μακρὰν τινὰ οἰκιακὴν εὐημερίαν, καὶ βαθυτάτης εἰρήνης περίοδον. (*)

Λονδίνον 27 Ὀκτωβρίου. Ε. Ν.

Κατὰ ἐν γράμμα τοῦ κυρίου Ἀχιλλέως Μουράτου, υἱοῦ τοῦ ἱωάννου, ἑλάν ἐκ νέας Γιόρκας πρὸς τὸν Κ. Οὐμν, Πρόεδρον τῆς ἐν Λονδίῳ Φιλελληνικῆς ἐταιρίας, καὶ δημοσιευθὲν εἰς μίαν ἐφημερίδα, ἡ Φιλελληνικὴ ἐταιρία τῆς νέας Γιόρκας, ἐκτός μιᾶς σημαντικῆς χρηματικῆς ποσότητος, στέλλει πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν μίαν ἀποκρίνησαν νέαν κατασκευὴν Κορβέταν, τὴν ὁποῖαν οἱ θαλασσινοὶ θεωροῦν ὡς πολλὰ ἐντελὴ ἐφεύρεσιν, καὶ ἡ ὁποία θέλει εἶσθαι βέβαια ἐν ἰσχυρὸν βοήθημα εἰς τοὺς Ἕλληνας. (ἔφ. Μάλτας)

Ω, Δ, Η.

Πατὴρ θεῶν ὄνομα ?	Ἄχ! θά χαθῶν;	Καὶ πρὸς τὸν πόλεμον	ἡ μελωδίᾳ,
κάθε ψυχὴ	Πατὴρ θεῶν ὄνομα!	τοὺς ὁδηγεῖ;	Νίκην καὶ θρίαμβον
Μὲ κρυφὸν μάγευμα	κράζουν παντοῦ,	Εἶναι ὁ Μπότσαρης	προμελετᾷ.
νικᾷς ἐσὺ.	Πατὴρ ἱερωτάτη	νίκας: δόξης,	Οἱ ἔχθροι φεύγουσι,
Τρέμουν οἱ τύρανοι	βοῶν ὁμοῦ.	Ἐλαμψ' ὁ ἥρωας	κλαίουν, θρηνοῦν,
καὶ εἰ μισοῦν,	Θαλάσσιος ἀνέμος	νέος ἀσπὴρ.	Καὶ εἰς τὸ αἵμά των
Σ' ἔκουν οἱ Ἕλληνες	εἰς μιᾶ στιγμὴν	Τώρα κατέβηκε	ἐγκολυμβοῦν.
κ' εὐδὲς ἔμπουν.	Τ' ἀκούει, τὸ φέρον	καὶ σ' τὸν ἔχθρον	Ἄγχι τὸ πέλαιος
Μόλις σ' ἐγνώρισαν,	εἰς ἄλλην γῆν.	Δείχνει τὸ ξιφὸς του	γαληνῇ,
πίπτ' ὁ ζυγός,	Σ' τὰ ὄπλα ἐφθασαν	τὸ φοβερόν.	Καὶ δὲν ἐξύπνησεν
Καὶ δόξας ἐφθασαν	ἄλλων Γραικῶν,	Ἀγγλος Φιλελλήνας	ἡ τρικυμῖα;
πάλιν-καίρος.	Σημεῖον γίνεταί	ἐκκολληθεῖ,	Ἄγχι σ' τὰ κύματα
Τολμᾷν εἰ Βαρβαρὸν	νέων νικῶν.	Καὶ μὲ τὴν λύραν του	δὲν κολυμβᾷ,
εἰς τὰ Ψαρῶα,	Τρέχουν, σονίζονται	συμμορφεῖ.	Καὶ δὲν βυθίζεται
Στόλος τῶν ἐρπασ,	πρὸς τὰ Ψαρῶα.	Λαεῖ καὶ φαίνεται	ἔλ' ἡ Τυρριχί;
κἀμνη φοβρά.	Οἱ ἥρωες πλέουσιν	ἡ μουσικὴ,	Ὅχι, ὃ θάλασσα
Σμῆνη ἀπ' ἀνθρώπων	ὡς μὲ πτερὰ.	Θανάτου σύμβολον,	μὴ κυματῇ,
ἰδοὺ ὁρμῶν,	Ποῖς σὺ παρὰ τὸν	Χάρου φωνή.	Δόξαν παρόμοιαν
Καὶ ὁ λαὸς ἀσπλῆς	τοὺς κερταρεῖ	Ἄλλ' εἰ, τοῦ, Ἑλλήνας	δὲν θά εὐρῇ.

(*) Ἡμεῖς εἰμεθα ὀλίγη ἀνακτὴς γνώμη, καὶ οἱ λόγοι ταῦτες: τῆς διαφορᾶς τοῦ φρονεῖν καταλαμβάνονται τέσσερις εὐκολα, ὥστε εἶναι περιττὸν νὰ σημειωθῶν ἰδῶ. Ὁ Συντάκ.

Σημ. Συντ. Τὸ πνευματικὸν τοῦτο πρέπει νὰ ἐκπαινεῖται οἱ φίλοι τῶν καλῶν, συλλογόμενοι δι' ἐποικίαν ἀπὸ κόρη, ἢ ὁποῖα ἐγενήθη μακρὰν τῆς Ἑλ. καὶ ἀντιφάση μὲ ἀλλοτρίᾳ γλῶσσᾳ, τὴν ὁποῖαν γινώσκει καλὰ καὶ ἐδεξάσθαι εἰς τὴν ποίησιν τῆς. Ἀλλὰ ἴσως, ὁμιλήσωμεν πλατύτερα περὶ τῆς εὐγενούς ταύτης νῆας, τὴν ὁποῖαν παρακαλοῦμεν νὰ τρέψῃ τὸ νέον τοῦτο στάσιον, εἰς τὸ ὅποιον, βελουμένη ἀπὸ τὴν εὐφροσύνην τῆς, δύναται νὰ διεξέλθῃ, καὶ εἰσελθὲν εὐδαιμονίᾳ δι' ἀπαντας εἰς φιλογενεῖς θύλους εὐφρανθῇ, βλέποντας Ἑλληνικοῦσαν τὴν ἀνταγκασθεῖσαν ἀπὸ τὰς περιστάσεις νὰ μὴν Ἑλληνίζῃ.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 103

τῇ 20 Δεκεμβρ. 1824.

Εἰδήσεις: τῆς Ἡπείρου.

Τὰ πράγματα τῆς Ἡπείρου ἤρχισαν νὰ λαμβάνωσιν ἐσχάτως σημαντικὰς μεταβολὰς ὡς πρὸς τὸ πολιτικόν· ὁ δεσμός ἐκεῖνος, ὅστις ἦν ὡς ἄλλοτε ὅλας τὰς ὑπαλλήλους ἐξουσίας αὐτοῦ τοῦ μέρους, δὲν ὑπάρχει πλέον· διχνοῦνται, ἀκατασταταί, ἐμρῦλοι πόλεμοι κατασπαράττουσι τοὺς Ἀλβανούς, καὶ τοὺς κάμνουσι νὰ εἶναι χωρισμένοι εἰς τόσας φυλάς, ὅσας εἶναι τὰ λεγόμενα παρ' αὐτοῖς ὀσάκια· ματαίως ὁ Ὁμέρ-Πασσας ἐπιχειρεῖ νὰ συνάψῃ τὰ δις τῶντα, ματαίως ἐπρωπαύησε, μιμούμενος τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀλῆ-Πασσας, νὰ λάβῃ ὅλην τὴν κυριότητα αὐτοῦ· τὰ σχέδιά του δὲν εὐδοκίμησαν, ἐπειδὴ διὰ νὰ τὰ βάλῃ εἰς πράξιν ὅχι μόνον ἐστερείτο τὰ μέσα ἐκεῖνα, τα ὅποια εἶχεν ὁ προκατόχος του, ἀλλὰ περιστοιχεῖτο ἀπὸ πολλοὺς ἐχθρούς, καὶ ἐχθρούς· μάλιστα πρωτοπικρούς, οἱ ὅποιοι, ἀπὸ πολλὰς καὶ πολλὰς ἐξήτησαν νὰ τον βλάψωσι, καὶ δὲν εἰμώρεσαν, τελευταῖον ἴσχυσαν νὰ τον διαβάλλωσι εἰς τὸν Σουλτάνον, ὅστις εὐκολόπιστος κατὰ τὴν συνήθειάν του, καὶ ἀχάριστος ὡς ἐπιτοπλεῖστον πρὸς τὰς ἐκδουλεύσεις τῶν πιστῶν ὑπουργῶν του, εὐδὲς ἐξέδωκεν ἐν φερμάνι περὶ τῆς ἐξουσίας του ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἕως τώρα ἐκυδέρνα τόπους, καὶ ἀντ' αὐτοῦ διώρισεν ἄλλους. — Ἰδοὺ τί γράφουν πανταχόθεν περὶ τῆς νέας ταύτης μεταβολῆς. — Ὁ Ὁμέρ Βρυόνης· ἐγένε φερμανλὴς· ἀντ' αὐτοῦ δὲ διωρίσθησαν εἰς μὲν τὰ Ἰωάννινα ὁ Ἰσμήλ—Πλιάσας, εἰς δὲ τὴν Ἄρταν καὶ Πρεβέζαν ὁ Χασάν-Πασσας τῆς Πάτρης, χρηματίας· ἄλλοτε Χασάν—μπασης. Ὁ Βρυόνης, καθὼς τοῦ ἦλθεν ἡ εἰδήσις τῆς ἐξουσίας του, εὐδὲς ἀπέλυσε ὅλα τὰ ἐνέχυρα τῶν Χριστιανῶν, ὅσα ἐκράτει εἰς φυλάξιν του, καὶ μετέβη, συνωδευμένος ἀπὸ πεντακισίους Ἀλβανούς, εἰς Μπεράτι, διὰ νὰ ἐνδυναμώσῃ ἐκεῖ τὴν φατρίαν του· λέγεται δὲ ὅτι τὸν Βιρνακιώτην, τὸν πιστὸν φίλον του, μὴ δυνάμενος νὰ τον ἐπάρῃ μαζὶ του, τὸν παρέδωκεν εἰς τὸν Μπεκίρ—Τζογαδόρον εἰς Πρέβεζαν, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τοῦ εὐκολύῃ τὴν μεταβασιν εἰς Κάλαμον, ὅπου εὐρίσκεται ἡ φαμιλλία του. — Σιμὰ τῶν ἀνωτέρω εἰδήσεων εἶναι καὶ μίαν ἄλλη ἀξιοσημείωτος, ὅτι ὁ Ῥοῦμελ—Βαλεσῆς, ὁ γνωστὸς Δερβίς-Πασσας ἀλλάχθη, διαδεχθέντος αὐτὸν τοῦ Κουταχί Μεχμέτ—Ρεσίτ-Πασσας· οὗτος δὲ εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις τὸν προπαρελθόντα χρόνον ἐπολιόρκει τὸ Μεσολόγγιον μαζὶ μὲ τὸν Ὁμέρ-Βρυόνην, καὶ ὅστις ἐλαβε τὴν αὐτὴν τύχην νὰ καταπολεμηθῇ καὶ νὰ χαλασθῇ ἀπὸ τοὺς τότε ἥρωας τοῦ Μεσολογγίου Ἑλλήνας.

Μεσολόγγιον τὴν 19 Δεκεμβρ.

Ἐκ διαφόρων εἰδήσεων, τὰς ὁποίας ἡ ἀξιονομία τοῦ Μεσολογγίου λαμβάνει συνεχῶς ἀπὸ ἀνθρώπων ἐπισκεπτομένων τὰ φρούρια τῶν Πατρῶν, Ναυπάκτου κ.τ.λ., εἶναι φανερόν ὅτι οἱ ἐγκλιστοὶ εἰς ταῦτα Τούρκοι δὲν εἶναι, ὡς ἐνομίζετο, ἀρκετὰ προβλεπόμενοι μὲ τροφάς· ἐσχάτως μάλιστα δὲν εἶχον, παρ' ὅσον ἤρκει διὰ εἰκοσιν ἡμερῶν μόνον ζωτροφίαν· ὅθεν ἐμελέτων νὰ στείλωσιν εἰς Ζάκυνθον ἕνα, δύο ἀπὸ τὰ καράβια των διὰ νὰ φορτώσωσι, τὰ ὅποια καὶ ἐπὶ τούτῳ, ὄντα χαλασμένα, κατεγίνοντο νὰ τὰ ἐπισκευάσωσι. Ἄν λοιπὸν ἐν τοσοῦτῳ προφθάσουν τὰ ἡμέτερα πλοῖα, τὰ ὅποια ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν ἀνυπομόνως τὰ προσμένοντες, εἶναι ἐλπίς, ἡ νὰ ἐμποδίσουν τὴν ἐκπλευσιν τῶν εἰρημένων Τουρκικῶν πλοίων παντάπασιν, ἢ ἐκπλεύσαντα νὰ μὴ τὰ ἀφήσουν νὰ ἐπιστρέψωσι, καὶ οὕτω, ματαιωθείσης τῆς προμηθεύσεως τῶν τροφῶν, νὰ διὰσωσι τοὺς ἐγκλείστους Τούρκους εἰς τὸ νὰ παραδώσωσι ταχέως τὰ κατακρατούμενα εἰσέτι ἀπ' αὐτοῦ, φρούρια. — Φεῦ! ὅποιον μέγα δυστύχημα διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ διάλυσις τῆς πολιορκίας αὐτῶν τῶν φουρῶν, τὰ ὅποια ἐξάπαντος, ἐάν αὕτη (ἡ πολιορκία) ἕως τώρα διήρκει, ἦελεν εἶσθε κυριευμένα, καὶ ἡ κυριεύσις των ὁποῖον ἤθελε συντελεσθῇ εἰς βεβαίωσιν τῆς ἀνεξαρτησίας μας, καὶ εἰς αὐτῇ τῆς ἐθνικῆς μας ὑπολήψεως καὶ ἐμπιστοσύνης, τοῦτο δὲν ἔχει χρεὶν ἀποδείξεως, ἐπειδὴ ὅλος ὁ κόσμος πανταχόθεν μᾶς τὸ φωνάζουν, καὶ αἱ ἐφημερίδες τῆς Εὐρώπης συχνὰ μᾶς τὸ σφύρίζουν. Ὁ κύριος Λόντος δικαιολογεῖται, ὅτι δὲν εἶχε τὰ μέσα νὰ βεβαιώσῃ διὰ περισσότερον καιρὸν τὴν πολιορκίαν· ἀλλὰ ποῦ εὐρίσκε ταῦτα διὰ νὰ κινήσῃ λεγεῶνας στρατευμάτων ἐναντὶον τῆς Διοικήσεως, θέλων νὰ υποστηρίξῃ τὴν ἀτομικὴν του γνώμην; Προράσεις οὐτιδαναι! πράξεις ἰδιοτελεῖς! αἱ ὁποῖαι, τὸ ὁμολογοῦμεν εὐλαβηρῶς, δὲν ἤρμοζαν παντάπασιν εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ κυρίου Λόντου, ἀδρό: σεβαστομένου ἕως πρὸ ὀλίγου ἀπ' ὅλον τὸ ἔθνος, διὰ τὸν πατριωτισμόν, διὰ τὴν ἀκεραιότητα, καὶ διὰ τὴν φιλονομίαν του. Ἡπατημένοι ἄρα ἦτον τὸ ἔθνος περὶ αὐτοῦ, ἢ ἐφρόνει ὀρθῶς; τὸ τελευταῖον τοῦ φέρισμον τοῦλάχιστον βεβαιώνει τὸ πρῶτον· μολοντοῦτο ἐάν αἱ περιστάσεις (εἰς τὰς ὁποίας ἴσως ἦθελε καταφύγει: πρὸς ἀπολογία του, καὶ τὰς ὁποίας δεχόμεθα καὶ ἡμεῖς) τὸν ἔκαμαν νὰ παρεκτραπῇ ἀπὸ τὴν εὐθείαν ὁδόν, καὶ νὰ χάσῃ πρὸς καιρὸν τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους του, εἶναι εἰς χεῖράς του νὰ διορθώσῃ ταχέως τὸ σφάλμα του, καὶ νὰ ξα-ἀποκτήσῃ τὴν προτέραν ὑπόληψιν του — Μανθάνομεν μετὰ χαρᾶς ὅτι παραιτήσας, ἢ μᾶλλον ἀναγκασθεὶς νὰ παραιτήσῃ τὰ ὄπλα, ἐπαύσεν ἀπὸ τὸ νὰ κινήται κατὰ τῆς Διοικήσεως· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀνάσφιν του· ἡ τωρινὴ στρατιωτικὴ του ἀπραξία δὲν ἐξιλύνει τὴν προηγηθεῖσαν στρατιωτικὴν ἐνταυτῷ πικρανομίαν του· ἐν πράξει ἀμαρτήσας, ἐν πράξει καὶ πάλιν πρέπει νὰ ἐκπλύνῃ τὸν ῥυπον τῆς ἀμαρτίας του. Ἐχεις κράδιον ἀνοικτόν διὰ τοῦτο, κύριε Λόντε, ἔχεις τὸ φρούριον τῶν Πατρῶν, ἀπὸ τὴν πολιορκίαν τοῦ ὁποίου πρὸ ὀλίγου ἐλειποτακτησας· ζώσου τὴν ῥωμαίαν σου ἄλλην μίαν φιλίαν, καὶ τρέξῃς ὑπὸ τὴν τείχη αὐτοῦ, μὲ ἀπόφασιν σταθεράν, καὶ μὲ ὄρεον ἐνταυτῷ ἢ νὰ κατορθώσῃς τὴν κυριεύσιν του, ἢ νὰ μὴν ἐπιστρέψῃς ποτὲ ἐκεῖθεν ἀπρακτός.

ἰδοὺ τὸ μόνον μέσον, καὶ τὴν ὑπόψιν, τὴν ὅποιαν πολλοὶ συνέλαβον (ὅτι δηλαδὴ δὲν ἐπιθυμεῖς διὰ τὸ μερικὸν σου συμφέρον νὰ ἐλευθερωθῇ τὸ φρούριον τοῦτο) νὰ διασκεδάτῃς, καὶ τὸν ἐαυτὸν σου νὰ ἀθώωσῃς, καὶ τελοσπάντων δόξαι ἱκανὴν ν' ἀποκτήτῃς.

Καλαμὸς 15 Δεκεμβρ.

Δὲν εἶναι καμία ἀμφιβολία, εἰς ἡ Σιλιχτάρ Πόδας ἔστειλε τὸν υἱὸν τοῦ εἰς τὸν Ὀμιρ πασσά, ὅστις τὸν ὑπέδεχθη φιλοφρόνως, καὶ τὸν ἀρραβώνησε μὴ τὴν θυγατέρα του, καὶ τὸν ἔλαβε καὶ Σιλιχτάρην του· ὁ δὲ Σιλιχτάρ πόδας καθέσται εἰς τὸ ὄππῃ του.

Ναύπλιον, 25 Νοεμβρ.

Σήμερον τὸ πρωὶ ἔφθασεν ὁ ἐκλαμπρότατος πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, κύριος Γεώργιος Κουντουριώτης, καὶ ὑπεδέχθησαν αὐτὸν με τιμὴν μεγάλην καὶ με κανονισμοὺς εἴκοσι καὶ ἑνα. Ἐλπίζομεν ἡ ἐπιφάνειά του νὰ παύσῃ τὸν σάλον τῆς πατρίδος, καὶ νὰ συνεργήσῃ εἰς τὴν γαλήνην τῶν ἐσωτερικῶν πραγμάτων.

Εὐθύς ὡς ἐφάνησαν εἰς τὴν Κόρινθον τὰ στρατεύματα τῆς Διοικήσεως, τὰ ὅποια ἦσαν ἐξ Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν στρατηγῶν Γούρα, Καρατάτσου, Καττικογιάννου κ.τ.λ. τὰ ἀνταρτικά στρατεύματα, τὰ ὅποια ἐπολιόρκουν ἐκεῖνο τὸ φρούριον, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.

Ὁ στρατηγὸς Χατζηκρήτος μετὰ τοῦ ἀντιστρατήγου Μικρυγιάννη ἐπιστάχθησαν νὰ ἀναβῶσι μετὰ τὰ ἀναγκαῖα στρατεύματα εἰς Τριπολιτσά. Ὁ δὲ ἐκτελεστής, κύριος Ἰωάννης Κωλέτης διεσάχθη διὰ προβουλεύματος νὰ παραλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἐν Κόρινθῳ στρατοπέδου τῆς σεβαστῆς Διοικήσεως. Ἐλπίζεται μεγάλη ὠφέλεια εἰς τὰ παρόντα πράγματα τῆς πατρίδος ἀπὸ τὴν φρόνησιν τοῦ ἀνδρός, ὅστις ἔχων σύμμχον εἰς τοὺς κοινοφελεῖς σκοποὺς του καὶ τὴν πειθῶ, δὲν μένει ἀμφιβύλια ὅτι θελεῖ ἐκτελέσει πολλὰ καὶ καλὰ. (Ὁ Φ. τοῦ Νόμου.)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Τὴν 22 Νοεμβρ.

Ἐκ Τριεστίου εἶναι εἰδήσεις, ὅτι ὁ Λόρδος Στραγκφόρτ μελετᾷ, ἅμα τελειώσας αὐτοῦ τὴν καθαρσίαν του, νὰ προχωρήσῃ εἰς Βιένναν διὰ νὰ λάβῃ συνδιάλεξιν μετὰ τοῦ πρίγκιπος Μπτερίχ, καὶ μετὰ τοῦ γερουσιαστοῦ Ρώσσου Τατισχέφφου, ἀναφορικῶς πρὸς τὰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Ὁθωμανικῆς Αὐλῆς, τὰς ὁποίας οὗτος διεύθυνε δύο σχεδὸν ὁλοκληροῦς χρόνους, χωρὶς νὰ εἰσπορέσῃ νὰ ἐπιφέρῃ κἀνὲν εὐτυχὲς καὶ ἀξιόσιον τέλος, ἐξ αἰτίας τῆς μεγάλης ἰσχυρογνωμίας καὶ ἐπιμονῆς τῆς εἰρημένης Αὐλῆς εἰς τὸ νὰ μὴν κενώσῃ τὴν Μολδοβλαχίαν. (Ε. Ν.)

Ἀπόσπασμα ἰδιωτικῆς τινος ἐπιστολῆς ἀπὸ τὰς 8 τοῦ παρόντος ἐκ Τριεστίου.

— Ὁ ναύκληρος, ὅστις ἔφερε τὸν Λόρδον Στραγκφόρτ εἰς τοῦτον τὸν λιμένα, ἦτον καὶ κομιστὴς τῶν γραμμάτων τῶν 18 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως· ἡ Πόρτα διεκήρυξεν εἰς ὅλους τοὺς ὑπουργοὺς τῶν Χριστιανικῶν Δυνάμεων, ὅτι δὲν θέλει κατ' οὐδένα τρόπον ν' ἀναγνωρίσῃ τὰς συναλλαγματικὰς, ὅσας ὁ Γιουσούφ-πασσας, Διοικητὴς τῶν Πατρῶν, ἔδωκεν εἰς τοὺς διαφόρους Εὐρωπαίους ναυκλήρους διὰ νὰ πληρωθῶσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν περὶ τῶν τροφῶν, μετὰ τὰς ὁποίας οὗτοι δὲν ἔπαυσαν κατὰ καιροῦ, ἀπὸ τὴν συνειθισμένην τους φιλανθρωπίαν, ἡ μᾶλλον φιλοτουρκίαν κινούμενοι, νὰ προμηθεύωσι τὸ εἰρημένον φρούριον· παρατηρητέον δὲ, ὅτι αἱ συναλλαγματικαὶ αὗται ἕως τῶρα ἐπληρόντο ἀπὸ τὸ βασιλὸν θησαυροφυλάκιον, καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐξῆς, κατὰ τὴν ἀνωτέρω διακήρυξιν, δὲν θέλουν πληρόνεσθαι πλέον, οἱ Εὐρωπαῖοι ἀναγκασμένοι δι' ὅσα ἔχασαν ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, θέλουν παύσει ἀπὸ τὸ νὰ δείχνωσι τὰ ἴδια φιλανθρωπικὰ αἰσθήματα πρὸς τοὺς Τούρκους. Ὡστόσο εἶναι καὶ ἐν ἄλλῳ ἀξιολόγον συμπεράσμα, τὸ ὅποιον πηγάζει ἀμέσως ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι ὅχι μόνον αἱ πρόσδοσι τοῦ Σουλτάνου εἶναι εἰς μίαν κατάστασιν παντελοῦς ἐξεντλήσεως, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς τελευταίας ἐκστρατείας, κατὰ γῆν, καὶ θάλασσαν, τῆς σμραντικωτέρας ἰσῶς ἀπ' ὅλας τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας, τὸ Διᾶνι συνέλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Πελοπόννησον εἰς ἐκπύρην· καὶ βέβαια, ἂν εἴχε τὴν παραμικρὰν ἐλπίδα τῆς ἀνακτήσεώς της, δὲν ἤθελεν ἀπαρνηθῇ εἰς τὴν Πάτραν, καὶ τὰ παρακείμενα φρούρια, θέσει τὸσον οὐτιώδεις καὶ σημαντικὰς, τὴν ἀπὸ τὰς ἀναγκαῖας τροφὰς τῶν προμηθευσιν.

Γράμματα τῶν 22 τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως φανερόνουν, ὅτι οἱ Τούρκοι θέλουν διατρεῖν ὅλον τὸν χειμῶνα εἰς Μολδοβλαχίαν· εἶναι δὲ καὶ μία φωνὴ δισσπαμένη, ὅτι αἱ φημηλλαὶ τῶν δύο αὐθεντῶν ἐφέρθησαν ὡς ἐνέχυρον εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Κύριε συντάκτα τῶν Ἑλλ. Χρονικ.

Παρακαλῶ νὰ καταχωρίσῃτε εἰς τὴν ἐφημερίδα σας τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν μου, πρὸς τοὺς πολίτας τοῦ Μεσολογγίου, καὶ θέλει με ὑποχρεώσει.

Ὁ φίλος σας Μ. Π. Κοκκίνης.

Εὐγενέστερι ἐπιστάται, καὶ γενναῖοι πολῖται τοῦ Μεσολογγίου.

Ὁ τρόπος, μετὰ τὸν ὅποιον οἱ πρόκριτοί σας, καὶ τὸ διοικητικὸν σῶμα ὑπεδέχθη τὴν οἰκὸγένειάν μου ἔλθουσαν ἀπὸ Τεργέστην, τιμᾷ μεγάλως τὴν ψὺλιν σας τῶν ἐμὲ τὸν ἀφροσιωμένον εἰς τὴν ἐκδούλευσίν της, ἂν ἀληθῶς ἡ τιμὴ στρέφῃ εἰς τὸν τιμῶντα. Ἐκτὸς τούτου γεμίζω τὴν καρδίαν μου ἀπ' εὐγνωμοσύνην, ἀνιζωπυρροὶ συγχρόνως τὸν ζῆλόν μου νὰ χρησιμεύω εἰς τοιοῦτους γνώστας τῶν ἀγώνων μου καὶ τῶν πόνων, χωρὶς νὰ φροντίσω ποῦ ἀφίω τόσας ψυχὰς, διότι ζωντός μου τὰς περιθάλλετε τόσον φροντιστικῶς εἰς τὸν στενὸν τοῦτον καιρὸν. Τοιοῦτοι πολῖται ἀναγκαῖως πρέπει νὰ γνωσθοῦν εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ γένουν τὸ παράδειγμα τῆς αἰσθητικότητος καὶ τῆς μεγαλοψυχίας εἰς τὰς ἄλλας τῶν ὁμογενεῖς πόλεις. Ἔχετε λοιπὸν ἀπὸ μέρους μου τὴν διακήρυξιν ταύτην, ὅχι μικρὸν μαρτύριον τῆς ἀφοσιώσεώς μου εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς πόλεώς σας, ἐνὸς γνωρισθῶ ἀξιώτερος τῶν τοιούτων πρὸς ἐμὲ σας περιποιήσεων καὶ τιμῶν, καὶ εὐχαρίστημα ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀπλοῦστατον.

Εὐτυχεῖτε!

Ἐν Μεσολογγίῳ τὴν 15 Δεκεμβρ. 1824.

Ἡμέτερος ὁμογενὴς

Ὁ Μ. Π. Κοκκίνης

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ

ΑΡΙΘ. 104

Τῇ 24 Δεκεμβρ. 1824.

Πρὸ μηνῶν ἰδημοσιεύσαμεν τὴν ἐπιστολήν τοῦ στρατηγοῦ Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν σεβασμιον Κοραῆ, καὶ τῶρα ἀναγινώσκοντες ἀπάντησίν του εἰς τὴν ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν· ἡ ἀπάντησις αὕτη ἡμπορεῖ νὰ κατηγορηθῇ ἀφ' ὅσους θέλουν νὰ γνωρίζουν ὀρθὰ τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα, καὶ ὅσοι κατοικοῦν μακρὰν τῆς Ἑλλάδος· ἀλλὰ, καὶ ἐν δὲν προσαρμόζεται πρὸς τὸν ἐπιγράφετα ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κυρίου Κοραῆ, περιέχει ὅμως τόσον καλὰς καὶ ὀρθὰς συμβουλὰς, καθὼς εἶναι ἅπαντα τὰ πονήματα τοῦ σεβασμίου Κοραῆ, ὥστε κρίνομεν ἔυλογον νὰ τὴν τυπώσωμεν καὶ εἰς τὴν ἐφημερίδα μας, βέβαιον ὅτι θελεῖ ἀρέσει εἰς πάντας τοὺς καλοὺς πατριώτας, καὶ θέλουν τὴν ἀποστηθίσαι ὅσοι ἀπὸ τοῦς πολεμιστὰς μας ἐπιθυμοῦν νὰ δοξασθοῦν, καὶ νὰ γένουν ἀξιοὶ τοῦ ἐντίμου ὀνόματος τῶν στρατιωτῶν.

Ὅσον δὲ περὶ Ὀδυσσεὺς δὲν λέγομεν τίποτε, ἄλλο κατὰ τὸ παρὸν, παρὰ νὰ τὸν παρακαλέσωμεν νὰ ἐρωτήσῃ τὴν συνειδήσιν του, καὶ νὰ συγκρίνῃ τὴν σημερινήν του κατάστασιν μετὰ τὸν συμβουλευτὴν ὁ σεβασμιος Κοραῆς. Εὐτυχὲς ὁ Ὀδυσσεὺς ἐάν τῷ ἐπροσαρμόζοντο ὅσα λέγει ὁ κύριος Κοραῆς! καὶ εὐτοχερέρα ἡ Ἑλλὰς ἐάν ὁ Ὀδυσσεὺς ἦτον Ὀδυσσεύς!

Τῇ τῇ Ἑλλάδος ἀγαπῆ, καὶ γενναῖα τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας ὑπέρμαχος Ὀδυσσεῦ!

Ἡ ἐπιστολὴ σου, τὴν ὅποιαν ἔλαβες τὴν 7 Ἰουνίου τοῦ παρόντος ἔτους, ἐκαταβρεξε τοὺς γρηλατοὺς ὀφθαλμούς μου δάκρυα λύπης καὶ χαρᾶς· χαρᾶς, ὅτι βλέπω τὰ τέκνα τῆς Ἑλλάδος ἀγωνιζόμενα προθύμως νὰ ἀναστήσωσι τὴν νεκρωμένην ἀπὸ τοὺς τυράννους μητέρα τῶν λύπης, ὅτι ὅλα τῆς τὰ τέκνα δὲν ὁμοιάζουν τὸν Ὀδυσσεῆ, ἀλλ' εὐρίσκονται τινες μεταξὺ σας, μὴ δυνάμενοι νὰ καταλάβωσιν, ὅτι αἱ διχόνοια, ἂν δὲν φέρωσι πάλιν ὀπίσω τοὺς Τούρκους, δὲν θέλουν ὅμως φέρειν ποτὲ τὴν αὐτόνομον ἐλευθερίαν ἐκείνην, ἥτις χρεωστεῖται εἰς τὰ ἐκχυθέντα τίμια σας αἵματα, καὶ τὴν ὅποιαν ἐπιθυμεῖ ὅλη ἡ Ἑλλὰς. Τὸ μέγα τοῦτο κακὸν ἐγνώρισες καὶ σὺ, φίλε, ἐπὶ πηγάζει ἀπὸ τὰ φαρμακερὰ μαθήματα, τὰ ὅποια ὅλοι κοινῶς ἐδιδάχθημεν εἰς σχολεῖον ἀνομον, ἀπὸ διδασκαλοῦς ἀνόμους, τοὺς Τούρκους· ἂν δὲν μᾶς ἐβθεῖραν ὅλους ἰσομέτρως, ὅλους ὅμως σχεδὸν μᾶς ἐμπόδισαν νὰ μάθωμεν τὸ μόνον σωστικὸν τῆς ἐλευθερίας μαθημα, τὴν δικαιοσύνην.

Ποῖα λοιπὸν ἡ ἰατρικὴ τοσοῦτου κακοῦ; νὰ ἀποβάνῃ μέγα μέρος τῆς παρούσης γενεᾶς, ὅσοι δὲν ἡμποροῦμεν πλέον νὰ ἀπομαθώμεν τὰ κακὰ μαθήματα διὰ νὰ ἐλευθερώσωμεν ἂν τὴν ταλαίπωρον Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ ὀλεθριὸν μας βίρος; ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἀρκεῖ, ἂν ἀφήσωμεν τοὺς ἐξοπίσω μας νέους χωρὶς παιδείαν, μέλλουν καὶ αὐτοὶ νὰ λάδωσιν ἡμᾶς τοὺς ἀνοήτους πατέρας τῶν παράδειγμα τῆς διαγωγῆς τῶν. Εἶναι λοιπὸν χρεια, ὡς καὶ σὺ φίλε, τὸ λέγεις, νὰ παιδευθῇ τὸ γένος τὰ μαθήματα τῆς ἐλευθερίας, τὰ ὅποια δὲν εἶναι ἄλλα παρὰ τὰ μαθήματα τῆς δικαιοσύνης. Διὰ τοῦτο ἐπιθυμεῖς διδασκάλους τοιούτων μαθημάτων τοὺς διεσπαρμένους εἰς τὴν φωτισμένην Εὐρώπην ὁμογενεῖς λογίους, καὶ τοὺς προσκαλεῖς νὰ πληρώσωσι καὶ αὐτοὶ τὸ εἰς τὴν πατρίδα ἀπαραίτητον αὐτῶν χρέος, καθὼς ἐσεῖς καθημέραν τὸ πληρώνετε μετὰ τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνάς σας. Οὐδ' αὐτοὶ τὸ ἡμέλησαν· τινὲς ἐξ αὐτῶν εὐρίσκονται ἤδη μεταξὺ σας, ἄλλοι δ' ἐκίνησαν, διὰ νὰ ἐνωθῶσιν ἐντὸς ὀλίγου μετὰ τοὺς ἀδελφούς των. Ὅσοι ἔμειναν ἀκόμη, ἐμποδίσθησαν ἀπὸ διαφόρους εὐλόγους αἰτίας, καὶ ἐξαιρέτως ἀπὸ τὴν ἀδολότητα τῆς αὐτοῦ μελλούσης αὐτῶν καταστάσεως, ἀδολότητα, τὴν ὅποιαν νύζησαν μάλιστα τῶν Ἑλλήνων αἱ διχόνοια. Τώρα ἀκούοντες, ὅτι ἐπιθυμεῖτε καὶ τὴν ὁμόνοιαν, καὶ τὴν παρουσίαν αὐτῶν ὡς διδασκάλων ὁμονοίας, δὲν ἀμφισβᾶλλω περὶ τῆς προθυμίας νὰ δείξωσι καὶ αὐτοὶ, ὅτι εἶναι τέκνα τῆς Ἑλλάδος. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δὲν ζητοῦν ἄλλο ἀπὸ σᾶς, πλὴν ὅτι ἤθελε ζητήσιν καὶ ὁ ὀλιγαρχέστατος Σωκράτης, τὴν ἀναγκαίαν αὐτῶν τροφήν, καὶ τὴν βεβαιότητα, ὅτι μέλλετε νὰ τῶν εὐκολύνετε τὰ μέτα νὰ διασπείρωσι τὴν παιδείαν διὰ νὰ μὴ κατασταθῇ ἡ διδασχὴ τῶν φωνῶν βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ. Τοιαύτη βεβαιώσις ἤελεν ἐνεργήσιν πολὺ ἂν ἐκηρύττετο ἀπὸ αὐτὴν τὴν κυβέρνησιν. Δὲν ἡμέλησα νὰ γράψω καὶ περὶ τούτου, καὶ περὶ ἄλλων τινῶν ἀναγκαίων τὴν 27 Αὐγούστου τοῦ παρελθόντος ἔτους, πρὸς τὸν σεβ. πρόεδρον τοῦ συνεδρίου τῶν ἀντιπροσώπων μακρὰν ἐπιστολήν, τῆς ὁποίας τὴν ἀπόκρισιν δὲν ἔλαβον ἀκόμη. Ὅπως καὶ ἂν ἦναι, χαίρω, ὅτι γνωρίζετε ὅλοι κοινῶς τὴν ἀνάγκην τῆς παιδείας, καὶ τὴν ἐπιθυμεῖτε ὡς φύλακα τῆς ἐλευθερίας. Ναί! φίλε Ὀδυσσεῦ, τὰ κατορθώματα καὶ σοῦ καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίων σου, κατέστησαν τὴν νέαν Ἑλλάδα ὅχι ὀλιγαρχικὸν θαυμαστὴν τῇ παλαιᾷ Ἑλλάδι. Σὰς ἔμεινε τῶρα νὰ τὴν καταστήσετε καὶ σεβαστὴν, στολίζοντές τὴν μετὰ τὴν παιδείαν, ἥτις ἔχει νὰ φέρῃ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀκόλουθον τῆς δικαιοσύνης ὁμόνοιαν, καὶ νὰ ἀναγκάσῃ τὰ ἄλλα ἔθνη νὰ σᾶς ἀφίσωσιν ἀνενοχλήτους, καὶ κυρίους νὰ ὀργανίσουν τὴν πολιτείαν σας, ὡς εἶναι δίκαιον, ἐσεῖς μόνον, ἐπειδὴ καὶ σεῖς μόνον ἐχούσατε αἷμα δι' αὐτήν.

(Ἡ συνέχ. εἰς τὸ ἐπόμεν. φύλ.)

Γ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΗΣ Δ. Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὴν 17 Δεκεμβρίου 1823 ἐν Ἀνατολικῇ ἡμέραν τετάρτην.

Οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Δ. Χέρσου Ἑλλάδος καὶ οἱ πρόκριτοι τοῦ στρατιωτικοῦ, συνελθόντες εἰς τὴν Παναγίαν τοῦ Ἀνατολικοῦ, ἐκλεξάν ὁμοφώνως πρόεδρον τῆς συνελεύσεως τὸν γενναϊότατον στρατηγόν, κύριον Γεώργιον Τζόγχαν, καὶ γραμματεῖα τὸν κύριον Κωνσταντῖνον Πελυχρόνιον.

Τὰ συγκροτούμενα τὴν συνέλευσιν μέλη εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

Σ τ ρ α τ ι ω τ ι κ ο ἰ .

Στρατηγοί.

Γεώργιος Τζόγχαν, Νότης Μπότζαρης, Νικόλαος Στουρνάκης, Ἀλεξάνδης Βλαχόπουλος, Δημήτριος Μακρῇ, Γιαννάκης Ράγκος, Χρήστος Μακρῆς, Κωνσταντὸς Σαδῆμας. — Ἀντιστρατηγοί. — Γεωργάκης Κώσας Βελῆ, Δημῶς Τζέλλιος. — Χιλίαρχοι. — Γρηγόριος Διακατᾶς, Σπύρος Κοντογιάννης.

Κόνστας Βλαχόπουλος, Χρήστος Νιδάρας, Ἀποστολάκης Κουσουρής, Ἀναγνώστης Καρπιούνης, Βασίλης Κασάπης, Κωνσταντὶν Λεπενιώτης, Σωτήρης Κοτζαμάνης, Σωτήρης Γιώτη, Αμπερότης Φωτομάρα, Κήτος Κώστα, Σπύρος Λάμπρου, Ἀναγνώστης Καραγιάννη, Κωνσταντὶν Ντελιγιάννη, Στάθης Κατσάρος. — Καπετάνοι. — Γιάννης Σούκας, Δημήτριος Σύβας, Βαγγέλης Κήτσου Κοντογιάννη, Ἀλέξης Μερειλλᾶς, Κώστας Οικονόμου.

Ἀπεσταλμένοι τῶν ἐπαρχιῶν.

Ἀνατολικῶν. — Σπύρος Κουκουμέλης, Κωνσ. Τζιάλας, Μήτσος Φοαγκούλης, Ἀνδρέας Οἰκονομόπουλος, Εὐθύμιος Βασιλάκης, Ἀθανάσιος Παλικουσουλῆς, Ἀναγνώστης Κίτσου. — Μεσολογγίου. — Ἀλέξιος Τζιμπουράκης, Σπύρος Τρικούνης, Νικόλαος Καρτουνής, Ἀποστόλης Καψάλης, Δημήτρ. Πλατύκας, Νικολάκης Ἀρσίνης, (προσωπ. Ἀθ. Ραζῆς Κότσικας). — Ζυγού. — Γρηγόριος Λαδάς, Τάσσης Φίλις, Ἀποστόλης Καρατσουγιάννης. (προσωπ. νοί. — Κωνσταντὶν Σταυρόπουλος, Παναγιώτης Κούτας). — Ξηρομέρου. — Πέτρος Γεροκώστα, Τάσσης Κ. Μαγγίνας, Γιάννης Μπάλμπε, Ἐπαμινώνδας Μαυρομάτη, Πανιολέων Μαγγίνας, Ἀναγνώστης Χαροκόπος, Γιάννης Γκόρκας, (προσωπ. νοί. — Γεροδημάκης, Γεωργάκης, Κεχρυθανάσης), — Βονίτης. — Γεωργάκης Σουλτάνας, Δημήτριος Ντερεβιάγας, Γεωργάκης Στράτου. — Βάλτου. — Κωνσταντὶν Καραγιάννη, Ἀναγνώστης Μπαρῆς, Θανάσης Χασκόντας, Γιαννάκης Κλιτιστήρης. — Βλωχού. — Παπᾶ Σωτήρης Ζελιχωδίτης, Γιαννακὸς Χαλκιώτης, Παππαδημήτρης Καρκαμπουλῆς, Κικολὸς Σταῖκος. — Ἀποκύνου. — Βασίλης Βούτυρος, Κωνσταντὶν Ἰσὺμπος, Γιαννάκης Παπᾶ Γεώργου, Γεώργιος Τζιακτάης, Νάσιος Πλακωτῆς. — Βενέτικου. — Θανάσης Μπουλάτζιας, Χρήστος Φραγκάλας, Ἰωάννης Βλάχος, Δαμιανὸς, Γεώργιος Καναδός. — Κραβάρων. — Γιαννάκης Μιχαλόπουλος, Κωνσταντὶν Ζελιστινός, Τάσσης Στράβομήτης. — Καρπεντίου. — Ζοχαράκης Μιλατζῆς, Γεώργιος Δέλης, Γιάννης Νταλομπῆρας, Δημήτριος Γκουβελῆς. — Ἀγρᾶφων. — Καραῖκος Χρυσιώτης, Θανάσης Σπαλιωτῆς, Ζάχης Τραντοφυλλῆς, Γεωργάκης Καναδὸς Μπουλοβίτσας, Δημήτριος Παπᾶ Μοναστηριώτης, Γιάννης Χρήστου. — Ἀσπροποτάμου. — Χριστιδουλὸς Χατζῆ Πέτρου, Νικόλαος Στυρνάρης, Γρηγόριος Διακαῖας. — Ἐλευθέριου Ῥαδοβιτσίε. — Ἀναγνώστης Οἰκονόμου, Στασινὸς Βασιλῆ, Λουκάς Πούντας, Ἀναστάσιος Μόστρας. — Πατραντζικίου. — Γεώργιος Αἰνιάν, Γεωργάκης Γιαννόπουλος, Ἀναγνώστης Παπᾶ Κωνσταντόπουλος.

Μετὰ τὴν καταγραφὴν τῶν ὀνομάτων, ὅσα συγκροτοῦν τὴν συνέλευσιν, ἐξηγήθη ὁ σκοπὸς αὐτῆς, ὁ ὁποῖος συνίσταται εἰς τὰ ἀκόλουθα.

Α'. Νὰ παρατηρήσῃ τὰς ἀποφάσεις τῆς περυσινῆς ἐν Μεσολογγίῳ συνελεύσεως, διὰ τὰ ἴδῃ ποῖα ἐφυλάχθησαν καὶ ποῖα ὄχι, καθὼς καὶ διὰ τί καὶ ἀπὸ ποίους δὲν ἐφυλάχθησαν, καὶ νὰ γένῃ ἡ πρέπουσα διόρθωσις.

Β'. Νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ ἐξετάσῃ: ποῖα εἶναι τὰ εἰσοδήματα τῆς αὐτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος, πόσα χρήματα ἐστάλησαν εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὴν σεβαστὴν μας Διοίκησιν, ποῦ ἐξωδεύθησαν, καὶ ἐὰν κακῶς, νὰ προβληθῇ ὁ τρόπος τῆς διορθώσεως.

Γ'. Νὰ εὐρεθῇ κυβέρνησις διὰ τοὺς μισθοὺς καὶ τὴν τροφὴν τῶν στρατιωτῶν.

Δ'. Νὰ γένῃ σκέψις καὶ νὰ προβληθῇ ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον ἔμπορουν νὰ διορθωθοῦν καὶ τὰ ἐθνικὰ πράγματα, ἀπὸ τῶν ὁσίων τὴν καλὴν κατάστασιν κρέμεται καὶ ἡ τοπικὴ, καὶ ἡ μερικὴ εὐτυχία.

Ε'. Νὰ δέχεται ἀναφοράς καὶ γνώμαι, ὅσαι ἀποβλέπουν τὸ κοινὸν καλόν, καὶ περὶ τούτου ἀποφασίζει ἡ ἰδία συνέλευσις, ἥγουν ἐὰν ᾖναι κοινὰ ἢ μερικὰ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, καὶ τὴν ἀναντίρρητον ἀποδοχὴν τῶν, ὑποσχέθησαν καὶ στρατιωτικοὶ καὶ ἀπεσταλμένοι τῶν ἐπαρχιῶν νὰ τὰ φυλάξουν καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἐκτασιν, καὶ προσέτι ἐγγυήθησαν τὴν ἀσφάλειαν ὄχι μόνον ἐνὸς ἐκάστου τῶν συγκατοούντων τὴν συνέλευσιν, ἀλλὰ καὶ καθὲς ἑκαστοῦ ἑλληνος, ὅστις ᾔθελε προῶσαι, ἢ παρήκασαι γνώμην ἢ ἀναφοράν.

Ἐλύθη ἔπειτα ἡ προκαταρκτικὴ αὕτη σύνοδος, καὶ διωρίσθη νὰ ἀρχίσῃ ἡ πρώτη τακτικὴ συνεδρίασις τῇ αὐρίῳ 18 Δεκεμβρίου περὶ τὰς τρεῖς ὥρας τῆς ἡμέρας εἰς τὴν αὐτὴν Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας.

1824 Ἀνατολικὸν 17 Δεκεμβρ. Ὁ γραμματ. Κ. Πολυχρόνιος.

Τῇ 18 Δεκεμβρίου, ἡμ. πέμπτῃ, Ἀνατολικόν.

Πρώτη συνεδρίασις τῆς συνέλευσεως εἰς τὴν Παναγίαν περὶ τὰς τίσσας ὥρας τῆς ἡμέρας.

Μεταξὺ τῶν χθὲς καταγραφέντων, κατεγράφησαν προσέτι καὶ εἰς διὰ τὸ Μεσολόγγι, δύο διὰ τὸν Ζυγόν, τέσσαρες διὰ τὸ Ξηρόμερον, καὶ δύο τῶν Ἀγρᾶφων, ἐπειδὴ δὲν παρευρέθησαν εἰς τὴν χθελινὴν καταγραφὴν.

Κατὰ τὰς χθελινὰς βᾶσεις τῆς προκαταρκτικῆς συνεδριάσεως, ἀνεγνώθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς περυσινῆς ἐν Μεσολογγίῳ συνελεύσεως καὶ ἐπειδὴ ἐχρησθῇ νὰ μάθῃ ἡ συνέλευσις, διατὶ δὲν ἐφυλάχθη τὸ α. ἄρθρ. τῆς Μεσολογγικῆς συνελεύσεως περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τριῶν χιλιάδων μισθωτῶν (α), ἐνεκρίθη νὰ προσκαλεσθῇ ὁ ἐκλ. Γεν. Διευθυντῆς τῆς Δ. Χ.

(α) ὅλοι οἱ μισθοὶ διὰ τρεῖς χιλιάδας στρατιώτας, καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν.

Ἑλλάδος, καὶ μετὰ τὴν ἐμφάνισίν του ἐρωτηθεὶς ἀπεκρίθη, ὅτι οἱ ἀποφάσεις τῶν τοπικῶν συνελεύσεων κρέμονται ἀπὸ τὰ θεσπίσματα τῆς Σ. Διοικήσεως, ἡ ὁποία ἐγκρίνασα νὰ αὐξήσῃ τὴν ποσότητα τῶν στρατιωτῶν κατὰ τὰς χρεῖας τοῦ ἔθνους, ἔπρεπε νὰ γένῃ καὶ ἐδῶ ἡ αὐξήσις κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, καὶ περὶ τούτου χρεωστὴ ὁ ἐκλαμπρότατος νὰ δώσῃ λόγον εἰς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν μετὰ τὴν ἀπόκρισιν αὐτῆς ἐπαπαρονέθησαν μερικοὶ, διατὶ δὲν ἐγέμισεν ὁ ἀριθμὸς τῶν τριῶν χιλιάδ. μὲ ἀρματολούς, ὡς ἀπεφάσισεν ἡ περυσινὴ συνέλευσις· εἰς τοῦτο ἀπεκρίθη ὁ Γεν. Διευθυντῆς, ὅτι τινὲς τῶν ἀρχηγῶν δὲν ἔχουν μὴδὲ τὸ ἐν τριῶν ἀπὸ ἀρματολούς, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι τούτο σφάλμα τῆς Διοικήσεως.

Ἐπειτα ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα β'. γ'. δ'. καὶ ε'. Τὰ πρῶτα τρία ἀπέρασαν ἀφιλνεϊκῆτα, τὸ δὲ ε'. (6) ἐφιλνεϊκῆθη, καὶ ἐκτετῆ ἐγγράφως ἀπὸ τὸν γεν. Διευθυντὴν ἡ περὶ τούτου πληροφορία, ἥγουν ἐὰν κἀνείς ἀρχηγὸς ἔκαμεν ἐκστρατεῖαν χωρὶς τὴν εἰδῆσιν τῆς Διοικήσεως, καὶ χωρὶς νὰ ἀθωόνεται ὑπὸ κατεπειγουσῆς ἀνάγκης.

Ἀνεγνώσθη τὸ ζ'. Κεφ. (γ), καὶ ἐφιλνεϊκῆθη τὸ, ἐὰν ἐφυλάχθησαν τὰ ἀποβλέποντα τὸ Ἀνατολικόν, καὶ Μεσολόγγιον· εἰς τὸ περὶ Ἀνατολικῶν ἀπεκρίθη ὁ γεν. Διευθυντῆς, ὅτι ἡ διαταγὴ τοῦ χιλ. Γιώτη νὰ φυλάξῃ τὸ Ἀνατολικὸν ἐδόθη μετὰ τὴν ἀρνησιν τοῦ στρ. Δ. Μακρῆ νὰ γείλῃ φρουρὰν διὰ λόγους δεκτοὺς, καὶ ἐὰν μετὰ ταῦτα αὐξήσεν ὁ ἀριθμὸς τῆς, τούτο προῆλθεν ἀπὸ λόγους πάλιν δεκτοὺς.

Ἀνεγνώσθησαν καὶ τὰ λοιπὰ κεφάλαια τῆς ἐν Μεσολογγίῳ συνελεύσεως καὶ ἐνεκρίθη εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἐρωτᾶται ἐγγράφως ὁ γεν. Διευθυντῆς περὶ ὧν ἀναφέρονται εἰς τὴν Διοίκησιν, ἐπειδὴ ἡ ἀσθενεία του δὲν τῷ συγχωρεῖ νὰ παρευρίσκηται συχνὰ εἰς τὴν συνέλευσιν, μῆτε νὰ διαρκῇ πολὺ ἡ παρουσία του, ἔπειτα τὰ ἔγγραφα εὐχαριστοῦν καλῆτερα· ἐν τῷ μεταξύ τῆς παρουσίας του ἐρωτήθη, καὶ διατὶ τὸ Μαλανδρινόν, καὶ λοιδορικὴ δὲν ἐπροσκαλέσθησαν εἰς τὴν συνέλευσιν, καὶ ἀπεκρίθη ὅτι ἐπειδὴ διωρίσθη ὁ γεν. ἔφορος τῶν στρατευμάτων τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος νὰ πληρὸν τούς μισθοὺς τῶν στρατιωτῶν τῶν δύο τούτων ἐπαρχιῶν εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, τὰ στρατιωτικὰ συμφέροντα τῶν δύο τούτων ἐπαρχιῶν δὲν ἐνόνονται μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς αὐτ. Ἑλλάδος, ὅθεν δὲν ἐπροσκαλέσθησαν ἐρωτηθεὶς ὁ κύριος ἔφορος, ἐβεβαίωσε τὴν κοίνωσιν τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ.

Ἀπὸ τὰ 19 ἄρθρα τῆς ἐν Μεσολογγίῳ συνελεύσεως, ὅσα ἀποβλέπουν τὰ εἰσοδήματα, καὶ ἐξῶδα τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ διατὶ δὲν ἐδέχθησαν ἐπαρχοὺς εἰς μερικάς, καθὼς καὶ περὶ διαφορῶν ἄλλων πληροφοριῶν, ἐνεκρίθη νὰ ἐρωτηθοῦν οἱ διάφοροι ἐπαρχοί, καὶ ὁ Γεν. φροντιστῆς τῆς οἰκονομίας, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐπροσκαλέσθησαν. Ὁ τελευταῖος ἀπαιτεῖται νὰ δεῖξῃ λογαριασμοὺς τῶν εἰσοδημάτων, καὶ ἐξόδων τῆς αὐτ. Ἑλλάδος, καθὼς καὶ τῶν ὧν ἐστάλησαν ἀπὸ τὴν Σ. Διοίκησιν, καὶ ποῦ ἐξωδεύθησαν, ἢ ἀν κατακρατῶνται, ἐτι δε καὶ ὅσας ἄλλας πληροφορίας χρειασθῇ ἡ συνέλευσις, καὶ ἀνάγονται εἰς τὸν Γεν. φροντιστὴν.

Ἐρωτηθέντες οἱ στρατιωτικοὶ ἀπὸ τὸν Γεν. Διευθυντὴν, διατὶ δὲν ἐδίδωσαν στρατιωτικούς εἰς τὴν ἐπιστάσιαν τῆς κάσας κατὰ τὸ Η'. ἄρθρον τῶν πρακτικῶν τῆς περυσινῆς συνελεύσεως, ἀπεκρίθησαν, ὅτι μόνον τῶν ἀρνήθησαν τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀνωτέρω, ἐτελείωσεν ἡ συνεδρίασις, καὶ διωρίσθη νὰ γένῃ δευτέρα αὐρίον 19 Δεκεμβρίου ἐν τῇ ἰδίᾳ Ἐκκλησίᾳ περὶ τὴν γ'. ὥραν τῆς ἡμέρας.

Σπύδ' μιν νὰ δημοσιεύσωμεν τὴν ἀκόλουθον διακρίσιν τῆς συνελεύσεως, ἀφίνοντες νὰ ἐγκαλοῦσθωμεν τὰ πρακτικὰ αὐτῆς εἰς τοὺς ἐπόμενους ἀριθμούς.

Τὴν 21 Δεκεμβρίου 1824, ἐν Ἀνατολικῶν.

Ἡ Συνέλευσις τῆς αὐτικῆς Ἑλλάδος

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΒΑΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ

Δύο αἵτια, καὶ τὰ δύο μεγάλα καὶ δυνατὰ, ἐσυγκρότησαν τὴν παρούσαν συνέλευσιν.

Τὸ πρῶτον εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ κατάστασις τούτου τοῦ μέρους, καὶ ἡ ἐξοικονόμησις τῶν στρατευμάτων μας, τὰ ὁποῖα ἐξ αἰτίας τῶν κατ' ἔτος ἐχθρικῶν εἰς τὴν γῆν μας εἰσβολῶν, ἡ ὁποία κατενημῶθη ὅλη, κατήνησαν νὰ στεροῦνται ὄχι μόνον μισθοὺς, ἀλλὰ καὶ τὰς καθημερινὰς τροφὰς τῶν.

Τὸ δεύτερον εἶναι αἱ δεινὰ ταραχαί, πρὸ ὀλίγου συμβᾶσαι εἰς Πελοπόννησον.

Μόλις ἀρχισεν ἡ συνέλευσις τὴν ἐξέτασιν τοῦ πρώτου αἰτίου τῆς συνελεύσεώς της, καὶ τὰ περισσύτερα μέλη τῆς ἐσύρνοντο ἀκουσίως εἰς τὸ δευ-

θεῖον ἐμὲν ἔσοι ἀπ' ἀρχῆς ἐστάθησαν εἰς τὰ ἄρματα. καὶ δὲν ἔμπορουν, οὔτε ἡγεῖον νὰ κῆμον ἄλλην ἐργασίαν, οἱ δὲ λοιποὶ, ἐν ὧν μὲν δὲν εἶναι χρεῖα, νὰ καταγίνονται εἰς τὰς ἐργασίας τῶν, ἐν καιρῷ χρεῖας ὅμως, νὰ εὐχαίον καὶ αὐτοί, καὶ νὰ ἐκινῶνται μὲ τὸ σῶμα τῶν μισθωτῶν στρατιωτῶν.

(6) Τὸ αὐτὸ συμβαίνει ἔχει νὰ κάμῃ ὅλα τὰ σχέδια διὰ τὰς ἐκστρατείας, καὶ νὰ τὰ παρασταίῃ εἰς τὴν Διοίκησιν κἀνέας δε στρατηγὸς χωρὶς τὴν ἀδελφὴν τοῦ πολέμου συμβουλίου νὰ μὴ ἡμπορῇ νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς οὐδεμίαν ἐκστρατεῖαν, ἐκτὸς μεγάλης ἀνάγκης ἀπὸ ἐπιδρομὴν ἐχθρῶν.

(γ) Ἡ Διοίκησις εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας νὰ μεταχειρίζεται τοὺς μισθωτοὺς στρατιώτας τοὺς εὐρισκομένους ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ στρατιωτικοῦ. Οἱ πολιτάρχαι ὅμως τοῦ Μεσολογγίου καὶ Ἀνατολικῶν νὰ ᾖναι ἐντόπιοι, ὑποκαίμενοι εἰς τὸν ἀρχηγόν, τὸν ὁποῖον ᾔθελε διορίσῃ ἡ Διοίκησις.

τερον, τὸ ὅποιον εἶναι καὶ τῇ ἀληθείᾳ οὐσιωδέστερον· ὅθεν ἡ συνέλευσις δὲν ἠθέλησε νὰ ἀναβάλῃ περισσότερον τὴν διασάλπισιν τῶν φρονημάτων της, τὰ ὅποια εἶναι φρονήματα ὅλης τῆς Δυτ. Ἑλλάδος.

Με βαθεῖαν θλίψιν καὶ ἀγανάκτησιν ἶδεν ἡ Δυτικὴ Ἑλλάς χεῖρα ἀνταρσίας νὰ ὑψωθῇ ἐκ νέου κατὰ τῆς Διοικήσεως, ἐνῷ ἀκόμη οἱ πολεμισταὶ τούτου τοῦ μέρους ἐπροσπαθοῦσαν νὰ ματαιώσουν, καθὼς καὶ εὐτυχῶς ἐματαιώσαν τοὺς ὀλεθρίους σκοποὺς τοῦ Ὁμέρ-πᾶσσα, εἰς ἄλλο μὴν ἀποβλέποντες, παρὰ εἰς σύστασιν καὶ κραταίωσιν τῶν ἱερῶν νόμων, τοὺς ὁποίους διὰ τὴν κοινὴν εὐδαιμονίαν ἔγραψε τὸ αὐτελεύθερον ἔθνος μας, καὶ ἀφιέρωσεν εἰς τὴν διαφύλαξιν καὶ ἐκτέλεσιν μόνης τῆς Διοικήσεώς του.

Τοὺς νόμους τούτους, ἀφ' οὗ ἡ Δυτ. Ἑλλάς ὑπερασπίσθη, ὅσον ἀνήκει εἰς αὐτὴν, κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν ἑχθρῶν, ὅτι πρῶτος εἶναι νὰ τοὺς ὑπερασπισθῇ καὶ κατὰ τῶν ἐσωτερικῶν.

Συνελθούσά δε εἰς γενικὴν συνέλευσιν κατακρίνει καὶ καταρτὰ διὰ τῆς φωνῆς ἀπάντων τῶν μελῶν τῆς συνελεύσεως, κάθε ἐνσπλον κίνημα ἐναντίον τῆς ἐθνικῆς Διοικήσεως, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖ τοῦ κινήματος τούτου ἡ ἀφορμὴ, καὶ ὁποιοσδήποτε ὁ κινούμενος, καὶ παρρησία διακηρύττει, ὅτι εἶναι ὅλη ἀφοσιωμένη εἰς τὴν σεβαστὴν τοῦ ἔθνους Διοίκησιν. καθὼς ἀφοσιωμένη διέμεινε καὶ εἰς τὰς πέρυσιν ἐσωτερικὰς τῆς Πελοποννήσου ταραχάς· εὐπειθεστάτη εἰς τὰς διαταγὰς της, ἔτοιμος εἶναι νὰ τρέξῃ ἐνοπλος, ὅπου ἡ φωνὴ τῆς Διοικήσεως τὴν προσκαλέσῃ, ἐπειδὴ ἡ φωνὴ της εἶναι φωνὴ τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, καὶ νὰ καταφρονήσῃ τὸ πᾶν εἰς κραταίωσιν τῶν ἐθνικῶν νόμων, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν φείδεται μηδὲ αὐτὴν τὴν φυσικὴν ὑπαρξίν τῶν τέκνων της.

Τὴν 21 Δεκεμβρ. 1824 Ἀνατολικῶ.

(Ἰπενται αἰ ὑπογραφαί).

Μεσολόγγιον 23 Δεκεμβρίου.

Τρεῖς βάρκαι με σημαῖον Ἰονικὴν ἔφθασαν εἰς Προκοπῆνιστον (νησί-διον ἀπέχον 3 περίπου ὥρας ἀπὸ τὸ Μεσολόγγιον πρὸς τὸ Β. Δ.), φέρουσai τοὺς φυγάδας Ζαΐμην καὶ Νικήταν. Τὰ στρατεύματα τῆς σεβ. Διοικήσεως ἐμβάντα εἰς τὴν κωμόπολιν τῆς Κερπινῆς, καὶ εὐρόντα ἀντίστασιν φανερὰν ἀπὸ τοὺς ἀποστάτας Ζαΐμην καὶ Νικήταν ἐκτέλεσαν τὸ χρέος των κατὰ τὴν προσταγὴν ὅπου εἶχον λάβει παρὰ τῆς αὐτῆς σεβ. Διοικήσεως· ἡ μάχη ἦτον πολλὰ πεισματικὴ, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐγένιν ἐφόρμησις εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς τὴν ὅποιαν εὐρίσκετο ὁ Ζαΐμης, οἱ ἀποστάται, μὴ δυνάμενοι νὰ ἀνθέξωσιν, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν πολλὰ σπουδαίαν· φθάσαντες δὲ εἰς Κωνοπέλλι ἐναύλωσαν τρεῖς βάρκας, τὰς ὁποίας ὠνομάσαμεν ἀνωτέρω, καὶ κατέφυγον ἐδῶ διὰ νὰ ζητήσωσιν ἀπὸ τὴν συνέλευσιν τῆς Δ. Ἑλλάδος, τὸ ἄσυλον ὑπαγορευμένον παρ' αὐτῶν τοῦ τῶν· ἐννεύεται δὲ οἰκοθεν, ὅτι τὸ ζήτημά των δὲν μπόρει νὰ ᾖ παρὰδεκτόν. Ἀποστάται εἰς Πελοπόννησον, τοιοῦτοι θεωροῦνται ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν Δ. Ἑλλάδα· ἡ Διοίκησις εἶναι ἡ αὐτὴ, καὶ τὸ ξίφος τῆς δικαιοσύνης της κτυπᾷ καὶ κόπτει μετὰ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἐδῶ, καθὼς καὶ πανταχοῦ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας. Ἀλλ' ἡ φιλανθρωπία ἀπαιτεῖ νὰ ἔχωμεν συμπάθειαν διὰ τοὺς δυστυχεῖς, ἐκείνους μάλιστα τοὺς δυστυχεῖς, οἱ ὅποιοι παρεκτράπησαν τῆς εὐθείας ὁδοῦ ὁδηγούμενοι καὶ ἀπατημένοι ἀπὸ τὰ ἴδια των πάθη· ὅτι δὲ τὰ τοιαῦτα εὐγενῆ αἰσθήματα εὐρίσκονται εἰς τοὺς ἡμετέρους πατριώτας, γίνεται καταδῆλον ἀπὸ τὴν ἐφεξῆς ἀπάντησιν τῆς συνελεύσεως τῆς Δ. Ἑλλάδος πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κ. Ζαΐμη.

Κύριε!

Ἑλάδαμεν τὸ ἀπὸ 21 τρέχοντος γράμμα σας σημειωμένον ἐκ τοῦ πλοίου, τὸ ὅποιον, ἐπειδὴ εὐρεθῆμεν εἰς τοπικὴν συνέλευσιν, ἐπαρρησιάσθη εἰς αὐτήν.

Ἀποδύμεθα διὰ τὰς δυστυχίας σας, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐλθμονήσαμεν τὰς προτερινὰς σας ἐκδουλεύσεις, ἰδιαίτερος καὶ πρὸς τὴν πατρίδα μας, πιστεύετε βέβαια πόσον ἐπιθυμοῦμεν νὰ μετριάσωμεν τὰς θλίψεις σας κατὰ τὸ δυνατόν· ἀλλὰ τὸ δυνατόν τοῦτο περιορίζεται μεγάλως ἀπὸ τὸ ἀπαραίτητον χρέος κάθε πολίτου νὰ πειθεταί εἰς τὸν νόμον, καὶ νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὴν Διοίκησιν, τὴν ὅποιαν ἐκρίνεν ἡ θέλησις τοῦ ἔθνους, καὶ ἐπειδὴ ἐκ πρώτης ἀρχῆς τῆς συνελεύσεώς μας, κατεκρίναμεν καὶ ἐκαταρτάσθημεν κάθε ἐνσπλον κίνημα κατὰ τῆς Διοικήσεως, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ διαυθεντεύσωμεν καμμίαν ἀπὸ τὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας δημοσίᾳ κατεδικάσαμεν.

Ἐκ τούτων λοιπὸν συμπεραίνειτε, ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ σας δώσωμεν ὑπόσχεσιν ἄλλην, πρὶν νὰ μεσιτεύσωμεν ὑπὲρ ὑμῶν εἰς τὴν σεβ. Διοίκησιν.

Ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις δὲν ἠξέυρομεν πότε γίνεται, καὶ διὰ τοῦτο ἐὰν ἀποφασίστη ἀφ' ὅπου εὐρίσκεσθε νὰ ἔλθῃτε ἐδῶ, ἠμπορεῖτε μὲν νὰ ἔλθῃτε, ἀλλὰ πάντοτε γνωρίζοντες, ὅτι ἐὰν ζητηθῇτε ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, πρέπει νὰ ὑπακούσῃτε καὶ νὰ ὑπάγῃτε.

Ἐὰν δὲν ἀρριβάλλετε εἰς τὴν εὐγνώμονα διαθέσιν τῶν Δυτικοελλαδίων, καὶ εἰς τὴν προθυμίαν των τοῦ νὰ πράξουν ὅ,τι εἶναι δυνατόν εἰς αὐτοὺς, συγχωρητὸν ὅμως καὶ ἀπὸ τοὺς νόμους, διὰ νὰ παρηγορήσουν τὰς θλίψεις σας, δὲν θέλετε δυσσευστηθῇ ἀπὸ τὴν εἰλικρινῇ ἐξήγησιν των, ἡ ὅποια μόνη τοὺς συγχωρεῖται ἀπὸ τὰ ἱερά χρέη, εἰς τὰ ὅποια ὁ νόμος ὑποβάλλει κάθε καλὸν πολίτην.

Ἐὰν ἀποφασίσῃτε νὰ ἔλθῃτε κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον, πρέπει νὰ μᾶς ἀποκριθῇτε πρότερον ἐγγράφως.

Τὴν 23 Δεκεμβρίου 1824, ἐν Ἀνατολικῶ.

Τὴν 24 τοῦ αὐτοῦ.

Πρὸ ὀλίγου ἐμάθαμεν, ὅτι καὶ ὁ ἀφέντης τῆς Γαστούνης κυνηγούμενος ἀπὸ τὰ στρατεύματα τῆς σεβ. Διοικήσεως ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς Ζάκυνθον· ἴσως ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὅποιον ὑπεδέχθη αὐτόθι, θέλει χρησιμεύσει ὡς παράδειγμα καὶ μάθημα διδασκτικώτατον τοῦ: ὅτι παντοῦ τὸ ἀμάρτημα, καὶ εἰς αὐτὴν ἐπομένως τὴν ζήνην γῆν καταδιώκει καὶ ἐνοχλεῖ τὸ ἐκείθουν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ **ΑΡΙΘ. 105** τῇ 27 Δεκεμβρ. 1824.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΔΥΤ. Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὴν 19 Δεκεμβρ. 1824 Ἀνατολικῶ· ἡμίραν παρακαυῶν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως, καὶ ἐνεκρίθησαν ἐκτὸς τῆς φράσεως· ἀπαιτήθη ὁ γενικὸς φροντιστὴς τῆς Οἰκονομίας, νὰ δεῖξῃ λογαριασμούς· ἐπειδὴ ἡ συνέλευσις δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἀλλὰ νὰ παρακαλεσθῇ ὁ γενικὸς διευθυντὴς, διὰ νὰ παραστήσῃ μετὰ τὸ μέσον τοῦ γενικοῦ φροντιστοῦ τὰ εἰσοδήματα καὶ ἐξόδα τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ μάθῃ ἡ συνέλευσις, ἐὰν κατακρατῶνται εἰς κανένα μέρος, καὶ νὰ πάρῃ οὕτως ἀνάλογα μέτρα.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἡ ἀναφορὰ ὑπ' ἀριθ. 8, ὑπογεγραμμένη ἀπὸ πάντας σχεδὸν τοὺς ἀποσταλμένους δέκα ἐπαρχίων, οἱ ὅποιοι, διὰ νὰ μὴ φέρῃ διαίρεσιν εἰς τὴν συνέλευσιν τὸ περὶ πολεμικῆς διαγωγῆς τῶν ἀρχηγῶν, ἐζήτησαν καὶ ἐνεκρίθη τὸ ζήτημά των, διὰ νὰ ἀρεθῇ ἀνεξέταστον τοῦτο τὸ κεφάλαιον, καὶ νὰ παρακαλεσθῇ ὁ γενικὸς διευθυντὴς, διὰ νὰ δώσῃ τὰς περὶ αὐτοῦ πληροφορίες εἰς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, τῆς ὁποίας δικαίωμα εἶναι νὰ ἐξετάσῃ τὰ παρόμοια· ἡ ἀναφορὰ τούτη ἐστάλη πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντὴν, ὅστις ὑπεσχέθη νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ζήτημα τῆς συνελεύσεως.

Τὸ δὲ περὶ πολιτικῆς διαγωγῆς καὶ δοσοληψιῶν τῶν στρατιωτικῶν ἐνεκρίθη νὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ τὴν συνέλευσιν μ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν.

Ἐπροσκαλέσθη ἔπειτα ὁ κύριος Νικόλαος Λουριώτης, γενικὸς φροντιστὴς τῆς Οἰκονομίας, νὰ ἔλθῃ εἰς Ἀνατολικὸν διὰ νὰ παρρησιάσῃ τοὺς λογαριασμούς των ἐπαρχῶν εἰς τὴν συνέλευσιν, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐλήφθη ἡ ἀδεια ἀπὸ τὸν κύριον γενικὸν διευθυντὴν.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τῶν ἀποσταλμένων Βενετικῶν πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντὴν, ὑπὸ ἀριθμὸν 6, καθὼς καὶ γράμμα Βενετικῶν πρὸς τοὺς ἀποσταλμένους των ὑπὸ ἀριθ. 7, τὰ ὅποια ἐστάλησαν πρὸς τὴν συνέλευσιν ἀπὸ τὸν γενικὸν διευθυντὴν, καὶ εἰς τὰ ὅποια παραπονοῦνται σφοδρὰ οἱ Βενετικῶν διὰ τὰς καταχρήσεις τοῦ πολεμικοῦ των ἀρχηγοῦ, τοῦ χιλιάρχου Α. Τζαγκανᾶ· ἡ συνέλευσις ἐπέστρεψε τὰ ἀνωτέρω πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντὴν, διὰ νὰ πράξῃ, ὅ,τι κρίνῃ εὐλογον, ὑποσχεθεῖσα νὰ συνεργήσῃ εἰς τὴν ἐκτέλεσίν του.

Ἀνεγνώσθη ὁμοίως καὶ ἡ ἀναφορὰ τοῦ καπιτὰν Πέτρου Ντόβα, ὑπὸ ἀριθμὸν 1, διὰ τῆς ὁποίας παραπονεῖται διὰ τὸν φόνον τοῦ ἀνέμιου τοῦ Στράτου εἰς Μεσολόγγιον, καὶ ἐγκαλεῖ τοὺς φονεῖς του· ἐστάλη δὲ καὶ αὕτη ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὴν τοπικὴν Διοίκησιν, μετὰ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς συνελεύσεως νὰ ὑπερασπίσθῃ ὅ,τι διατάξῃ, ἐὰν τυχόν εὐρὴ ἐμπόδια.

Ἀνεγνώσθη καὶ ἡ ἀναφορὰ τοῦ καπιτὰν Νικολαοῦ Σούτου ὑπὸ ἀριθμὸν 2, μετὰ τὴν ὅποιαν κατηγορεῖ τὰ καθεστῶτα εἰς Μεσολόγγιον δικαστήρια, ὡς ὑποκείμενα εἰς φόβον καὶ δωροδοκίαν, καὶ ἀπαιτεῖ νὰ συστηθῇ κριτήριον ἐπίτηδες, τὸ ὅποιον ὅμως νὰ μὴ σύγκειται ἀπὸ Μεσολογγίτας, μήτε νὰ συνεδριάξῃ εἰς Μεσολόγγιον· ἐστάλη καὶ τούτη ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὸν γενικὸν διευθυντὴν, καὶ ἐπαρακαλέσθη νὰ λάβῃ ὅποια μέτρα ἐγκρίνη.

Τέλος ἐπροβλήθη νὰ γένῃ σκέψις περὶ ἐκλογῆς ἀποσταλμένων τῆς συνελεύσεως πρὸς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, καὶ μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τούτου τοῦ προβλήματος διελύθη ἡ συνεδρίασις, διὰ νὰ ἀνταμωθῇ πάλιν ἡ συνέλευσις αὐρίον τὴν 20 εἰς τὰς τρεῖς ὥρας ἐν τῇ ἰδίᾳ ἑκκλησίᾳ.

Τὴν 20 Δεκεμβρ. Ἀνατολικῶ· ἡμίραν σάββατον.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως καὶ ἐνεκρίθησαν· ἔπειτα ἀνεγνώσθησαν ἐγγράφως καὶ αἱ ἀποκρίσεις τοῦ Γ. Διευθυντοῦ, αἱ ὁποῖαι χθὲς ἐστάλησαν πρὸς τὴν ἐκλαμπρότητά του, διὰ νὰ πράξῃ ὅ,τι φανῇ εἰς αὐτὴν εὐλογώτερον, καὶ εὐχαριστήθῃ ἡ συνέλευσις.

Ἐπροβλήθη ἔπειτα τὸ περὶ ἐξοικονομήσεως τῶν στρατιωτῶν κατὰ τὸ κεφάλαιον 3ον τῆς προκαταρκτικῆς Συνεδριάσεως, καὶ ἐνεκρίθη νὰ ἐκλεχθοῦν τρία μέλη τῆς συνελεύσεως, νὰ ὑπάγουν πρὸς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, διὰ νὰ ἀπαιτήσωσιν τοὺς μισθοὺς καὶ τὴν λοιπὴν ἐξοικονομήσιν των στρατιωτῶν, ὅχι μόνον πρὸς τὸ παρὸν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ μέλλον, παρασταίνοντες τὰς ἀνάγκας καὶ περιστάσεις τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, καὶ τὸ ἀνοικονόμητον των πραγμάτων ἀπὸ μόνον τὰ εἰσοδήματά της.

Ἐπροβλήθησαν καὶ ἐνεκρίθησαν ἀποσταλμένοι τῆς συνελεύσεως οἱ κύριοι Ἀναγνώστης Καραγιάννης, χιλιάρχος, Τάσις Κ. Μαγγίνας, καὶ Γιαννάκης Μιχαλόπουλος.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ 4 κεφάλαιον περὶ τοῦ νὰ γένῃ σκέψις διὰ τὰ ἐθνικὰ πράγματα, καὶ ἐνεκρίθη ὁμοφώνως νὰ γραφῇ ἀναφορὰ πρὸς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, ὑπογεγραμμένη ἀπὸ τοὺς συγκροτοῦντας τὴν συνέλευσιν, καὶ παρασταίνουσα τὴν ἀφοσίωσιν ὅλων των κατοικῶν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, τὴν μεγάλην των ἐπιθυμίαν εἰς τὸ νὰ ὑπερισχῇ ὁ νόμος, καθὼς καὶ τὴν ἀπόφασιν των νὰ διαυθεντεύσουν καὶ νόμον καὶ διοίκησιν μετὰ τὰς δυνάμεις των, καὶ μετὰ τὴν θυσίαν τῆς ἰδίας των ζωῆς· ἔτι δὲ καὶ νὰ δημοσιευθῇ ἀμέσως διὰ τοῦ τύπου ἡ ἀναφορὰ ταύτη (α).

Ἐπειτα ἐγένε λόγος διὰ νὰ μεταβῶν στρατιῶται εἰς Πελοπόννησον πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν νόμων καὶ τῆς Διοικήσεως κατὰ τὸ χρέος κάθε καλοῦ πατριώτου νὰ τρέχῃ εἰς βοήθειάν των, καὶ κατὰ τὴν διαμαρτυρίαν τῆς συνελεύσεως περὶ τῆς ἀποφάσεώς των νὰ ὑπερασπισθοῦν καὶ μετὰ λόγον καὶ μετὰ ἔργον τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, καὶ ἐνεκρίθη νὰ ἐρωτηθῇ ἐγγράφως ὁ γενικὸς διευθυντὴς, διὰ νὰ μάθῃ ἡ συνέλευσις τὰς ιδέας του περὶ τῆς σημερινῆς των πραγμάτων καταστάσεως εἰς Πελοπόννησον, καὶ οὕτω νὰ πάρῃ ἐν γνώσει μέτρα πρὸς στερέωσιν τῶν νόμων καὶ τῆς Διοικήσεως.

Τὴν 21 Δεκεμβρ. 1824. Ἀνατολικῶ, ἡμίραν Κυριακὴν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ χθεσινὰ πρακτικὰ καὶ ἐνεκρίθησαν, ἀνεγνώσθη ἔπειτα καὶ σχέδιον ἀναφορᾶς πρὸς τὴν σεβαστὴν Διοίκησιν, τὸ ὅποιον ἐνεκρίθη ἀπὸ τὴν συνέλευσιν, καὶ διωρίσθη νὰ ὑπογραφῇ ἀπὸ πάντα τὰ παρευρισκόμενα μέλη της, εἶναι δὲ ἡ ἀκόλουθος (α).

(α) Ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον.

Α'.

Ἐνεκρίθη ὁμοίως νὰ ὁμολογηθῶν χάριτες καὶ πρὸς τὴν τριμελῆ ἐπιτροπὴν, τὴν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ γεν. Διευθυντοῦ ἐνεργούσαν, καὶ συγκειμένην ἀπὸ τοὺς κυρίους Γεώργιον Πραϊδῆν, Τατσην Κ. Μαγγίναν καὶ Ι. Ἰάκωβον Μάγερ, διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἀξιοσύνην, μὴ τὰ ὅποια ἐνεργήσαν τὰ χρέη των καὶ ἐπειδὴ ὁ κύριος Γεώργιος Πραϊδῆς ἔδειξε καὶ ἄλλας πολλὰς ἐκδουλεύσεις εἰς τὰ μέρη τοῦτα, ἐνεκρίθη νὰ πολιτογραφηθῇ, καὶ ἐγγραφῇ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ, καθὼς παρόμοιον καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους καὶ πρὸς τὸν κύριον Ἀναστάσιον Πολυζωΐδην, τὰ ὅποια νὰ ἐκδοθῶν ὁμοίως διὰ τοῦ τύπου.

Κύριε Γεώργιε Πραϊδῆ.

Ἡ συνέλευσις τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, τιμῶσα τοὺς ἐναρέτους πατριώτας, καὶ τοὺς κατ' ἐξοχὴν ὑπὲρ τοῦ μέρους τούτου ἀγωνισμένους, σὲ ἀνακηρύττει πολίτην τῆς Δυτ. Ἑλλάδος εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν πρὸς αὐτὴν πιστῶν καὶ μακρῶν ἐκδουλεύσεων σου.

Ἐγρᾶφη ἐπὶ τῆς ἐν Ἀνατολικῇ συνέλευσεως. Τῇ 23 Δεκεμβρίου 1824.
Ὁ πρίεδρ. τῆς συνέλευσεως: Γ. Τζόγας. Ὁ γραμμ. Κωνσταντῖνος Πολυχρόνης.

Κύριε Ἀναστάσιε Πολυζωΐδη.

Ἡ συνέλευσις τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, τιμῶσα τοὺς ἐναρέτους πατριώτας, καὶ τοὺς κατ' ἐξοχὴν ὑπὲρ τοῦ μέρους τούτου ἀγωνισμένους, σὲ ἀνακηρύττει πολίτην τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν πρὸς αὐτὴν πιστῶν ἐκδουλεύσεων σου.

Ἐγρᾶφη ἐπὶ τῆς ἐν Ἀνατολικῇ συνέλευσεως τῇ 23 Δεκεμβρ. 1824.
Ὁ πρίεδρ. τῆς συνέλευσεως: Γ. Τζόγας. Ὁ γραμμ. Κωνσταντῖνος Πολυχρόνης.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἐπιστολὴ τοῦ κυρίου Ἀνδρέα Ζητήμη, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἀκόλουθος.

Πρὸς τὴν ἐκτελεστικὴν κρίσιν Ἀλέξανδρον Μυροκορδάτον, πρὸς τοὺς πανευγενεστάτους προκρίτους τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, καὶ πρὸς τοὺς ἐξουσιώτους στρατηγούς κυρίους Νότην Μπότση, Γεώργιον Τζόγαν, Νικόλαον Στυρινάρην, Δημήτριον Μακρῆν, Γιαννάκιον Ράγκον, Ἀλεξάνδρον Βλαχόπουλον, καὶ Γρηγόριον Διακτάτην.

Ἀδελφοί.

Κατατρέφομαι μέχρι ζωῆς δι' αἰτίας, τὰς ὁποίας θέλει δικάσει ὁ ἀδελφός, ἱστορία, καὶ ἐγὼ θέλω σὰς ἐκθέσω διὰ λόγου, ὅταν σὰς ἀνταμώσω· καταφεύγω λοιπὸν πρὸς ὑμᾶς, ζήτων ἀστυλόν, καὶ τοῦτο ἐπειδὴ ὠρίσθη νὰ ἀποθάνω ἐπάνω εἰς τὴν φίλην μου πατρίδα, μαχόμενος ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ἐπειδὴ ἔχω φίλους τοὺς περισσώτερον τῶν σημαντικωτέρων πολιτικῶν καὶ πολιμιστών τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, γνωρίζοντας κάλλιστα τὸν χαρακτῆρά μου.

Δὲν ἐργάζομαι μὲ σκοπὸν ἄλλον, παρὰ νὰ μείνω παρ' ὑμῖν ὡς ἐνέχυρον, διὰ νὰ δώσω λόγον τῶν πράξεών μου εἰς τὸ ἀδέκαστον κριτήριον, τὴν ἐθνικὴν συνέλευσιν, ἂν τὸ ἔθνος θελήσῃ νὰ τὴν κάμῃ, εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὅποιο θέλει κλίνει ἄφωνος τὸν αὐχένα· εὐαρεστηθῆτε λοιπὸν νὰ μ' ἀποκριθῆτε, διὰ νὰ εὐχὴ πρὸς ἀντάμωσίν σας· ἤθελα ἔλθαι μόνος μου, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ σύντροφοί μου δὲν μ' ἀπεχωρίζοντο, τοὺς ἐπῆρα μαζί μου, εἶναι δὲ περίπου τῶν ἑκατὸν, μένω.

Ἀπὸ τοῦ πλοίου, τὴν 21 Δεκεμβρίου 1824. Ὁ ἀδελφός

Ἀνδρέας Ζητήμη.

Καγὼ σὰς ἀσπάζομαι ἀδελφικῶς, καὶ ἐρχομαι καὶ ἐγὼ ὁμοίως πρὸς ἀντάμωσίν σας.

Νικίτας Σταματελοπούλος.

Εἰς τὴν ἀνέλπιστον ταύτην ἐπιστολὴν ἔγινεν ἀπάντησις ὁποίαν τὴν κατεχωρήσαμεν εἰς τὸν ἀρ. 105 τῶν Χρονικῶν.

Ἐπειτα ἐπροβλήθη νὰ γένῃ αὐριον εἰς τὴν τετάρτην ὥραν τῆς ἡμέρας ἡ τελευταία συνεδρίασις, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀκούσῃ ἡ συνέλευσις τὰ συμπεράσματα τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῆς καταστάσεως τῶν εἰσοδημάτων καὶ ἐξόδων. Σήμερον δὲ τὸ δειλινὸν εἰς τὰς 10 ὥρας νὰ ὑπάγουν οἱ ἀρχηγοὶ μετὰ τοῦ ἐφόρου τῶν στρατευμάτων εἰς τὸν γεν. Διευθυντὴν διὰ νὰ ἀποφασίσουν τὸ περὶ μεταβάσεως τῶν στρατιωτικῶν εἰς τὴν Πελοπόννησον· ἀνεφέρθη ἔπειτα τὸ περὶ ἐπιτροπῆς εἰς τὴν ἀναφορὰν τοῦ κυρίου Ν. Σούτου, καὶ ἐπροβλήθησαν οἱ κύριοι Γ. Πλέσσος, Ἐδουάρδος Γρατσέτης, καὶ ὁ Ἐπαμινώνδας Μαυρομαμάτης, διὰ νὰ θεωρήσουν τὴν ἀναφορὰν τοῦ Ν. Σούτου κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ γεν. Διευθυντοῦ, οἱ ὅποιοι καὶ ἐνεκρίθησαν.

Ἐπροβλήθησαν ἔπειτα διάφορα ὀνόματα διὰ νὰ γένῃ τριμελὴς ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία νὰ ἐξετάσῃ τὰς ἀναφορὰς τῶν ἐχόντων παράπονα κατὰ στρατιωτικῶν, καθὼς καὶ τὰς ἐγκληματικὰς διαγραφὰς μετὰ τῶν ιδίων· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔγινε φιλονεικία περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ὑποκειμένων, καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐπιτροπῆς, ἐνεκρίθη καθὼς καὶ εἶναι νόμιμον νὰ τὰ ἐκλέξῃ, καὶ νὰ προσδιορίσῃ τὴν διάρκειαν καὶ τὰ χρέη των ἡ Διοίκησις.

Ἐπειτα ἀνεγνώσθησαν τρεῖς διαταγαὶ τοῦ σεβαστοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, ἡ πρώτη ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου πρὸς τοὺς Μεσολογγίτας, καὶ αἱ δύο ἀπὸ 12 καὶ 17 Νοεμβρίου· αἱ τελευταῖαι ἀποτείνονται κοινῶς καὶ πρὸς Μεσολογγίτας καὶ Ἀνατολικῶν, καὶ ἐλέγχουν πικρῶς ἀμφοτέρους, διότι ἐφέρθησαν ἀπανθρώπως πρὸς τὰς φαμηλίας· τῶν Σουλιωτῶν, ἐλθούσας ἀπὸ Ἐπτανήσων· διατάσσονται δὲ οἱ χῆτοι τῶν δύο πόλεων νὰ φέρονται εἰς τὸ ἐξῆς φιλάνθρωπότερα, καὶ νὰ δώσουν εἰς αὐτὰς τὰς ἀναγκαίας κατοικίας. Οἱ μὲν Ἀνατολικῶν ἐρώτησαν τοὺς παρευρισκομένους Σουλιώτας, ἐὰν ἔχουν παράπονον τι ἐναντίον των, καὶ ἀπεκρίθησαν, ὅχι. Οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι Μεσολογγίου ἐπαράστησαν διὰ λόγου τὰς πολυειδεῖς ζημίας καὶ ἐνοχλήσεις, ὅσας κατὰ καιροὺς ὑπέφεραν ἀπὸ μέρου· διαφύρων Σουλιωτῶν, καὶ μ' ὅλον ὅτι εἰς τὴν πόλιν των δὲν εὐρίσκονται ἐθνικὰ σπήτια, ἐδέχθησαν εἰς μερικὰ των ὑπὲρ τὰς 40 φαμηλίας, αἱ ὁποῖαι καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη εὐρίσκονται εἰς τὴν πόλιν των· ἐπρόσθεσιν δὲ καὶ ἄλλα δικαιολογήματα, τὰ ὅποια μέλλουν ν' ἀναφέρουν

πρὸς τὴν Διοίκησιν, ἡ ὁποία δὲν ἔμπορεῖ νὰ καταπατήσῃ τὸν ὑπὲρ ἰδιοκτησίας νόμον.

Τὴν 24 Δεκεμβρίου 1824 Ἀνατολικῇ ἡμέρᾳ Τετάρτην.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ χθεσινὰ πρακτικά, καὶ ἐνεκρίθησαν· ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἐπιστολὴ τοῦ γεν. Διευθυντοῦ πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς συνέλευσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐξηγεῖ τὰ αἰτία, τὰ ὅποια τὸν ἐκάμαν ν' ἀναβάλῃ τὴν δημοσίευσιν τῶν μετακαλεστηρίων τοῦ ἀπὸ τὴν σεβ. Διοίκησιν, ὁμολογεῖ τὰ αἰσθημάτων τοῦ πρὸς τοὺς Δυτικοελλαδίτας, καὶ κηρύττει τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ διὰ τὴν εὐπειθειάν των εἰς τὴν σεβ. Διοίκησιν, καὶ τέλος εὐχαριστεῖ τὴν συνέλευσιν διὰ τὸ πολιτογράφημα τοῦ ἐνεκρίθη δὲ καὶ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, καθὼς καὶ ὅτι ἄλλο ἔγραψεν ὁ Γεν. Διευθυντὴς πρὸς τὴν συνέλευσιν, νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Ἐπειτα ἐκινολόγησεν ὁ γραμματεὺς πρὸς τὴν συνέλευσιν, ὅτι οἱ ἐγκαλεσθέντες Μεσολογγίται διὰ τὸν φόβον τοῦ ἀνεψίου Ντόβα δὲν ἦλθαν. Ὁ Ἀστυνόμος Αἰτωλίας ἀναφέρει πρὸς τὴν Διοίκησιν, ὅτι δὲν εὐρίσκονται οἱ ἐγκαλούμενοι εἰς Μεσολόγγιον, ὁ δὲ Ντόβας λέγει κατὰ μαρτυρίαν ἐνὸς ἀνθρώπου τοῦ, ὅτι εὐρίσκονται εἰς Μεσολόγγιον· ἀνεγνώσθη καὶ ἀναφορὰ τοῦ Γεωργίου Ντόβα, ἀδελφοῦ τοῦ φονευθέντος, ὁ ὅποιος ἀναιρεῖ τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ θείου τοῦ, διὰ νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν δικαίωσιν διὰ τὸν φόνον τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ. Ἡ συνέλευσις ἐνέκρινε νὰ προσμελῇ πρῶτον τὸ μνηστὴν πρόβλημα τοῦ γεν. Διευθυντοῦ, καὶ ἔπειτα ν' ἀποφασίσῃ τὸ πρακτικόν.

Ἐπαρόυσιασθη ἀνυπόγραφος ἀναφορὰ ἀπὸ μέρους τῶν Βενετικιστῶν, καὶ δὲν ἐδέχθη ὡς ἀνυπόγραφος.

Ἐπειτα ἐπροσκαλέσθη ὁ γραμματεὺς τῆς ἐνδεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ ἀναγνώσῃ τὰ συμπεράσματα τῶν πράξεων τῆς, ἐκ τῶν ὁποίων, ἀφ' οὗ ἀνεγνώσθησαν τὰ περισσώτερα, ἐνεκρίθη νὰ ἀναβληθῇ ἡ περὶ αὐτῶν ἀπόφασις, ἕως νὰ γένῃ τὸ πρόβλημα τοῦ γεν. Διευθυντοῦ, τὸ ὅποιον εἶναι τὸ ἀκόλουθον, καὶ ἔγινε διὰ στόματος τοῦ γραμματέως· ἐπειδὴ αἱ σημεριναὶ περιστάσεις τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἔκτατοι, καὶ ἐπειδὴ χθὲς ἡ συνέλευσις ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ἀνδρέαν Ζητήμη, καὶ μετὰ τὸν αὐτογνώμονα ἐρχομὸν διαφόρων σημαντικῶν ἀνταρτῶν ἔμπορεῖ νὰ συμβῇ ἀνέλπιστον τι, ὁ γεν. Διευθυντὴς ζητεῖ ἀπὸ τὴν συνέλευσιν νὰ ἐκλέξῃ μίαν ἐπιτροπὴν, ἔχουσαν ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς, καὶ τὴν ἀπαιτούμενην ἱκανότητα, ὅθεν ἐνεκρίθησαν οἱ στρατηγοὶ κύριοι Γ. Τζόγας, καὶ Γιαννάκης Ράγκος, ὁ χιλιάρχος Σωτήρης Γιώτης, καὶ οἱ κύριοι Ἀθανάσιος Ραζὴ Κότζηκας, καὶ Σπύρος Κουρκουμέλης. Ἡ πενταμελής τούτῃ ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ παραλάβῃ καὶ τὰ συμπεράσματα τῆς ἐνδεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ τὰ παραστήσῃ εἰς τὸν γεν. Διευθυντὴν, πρὸς τὸν ὅποιον νὰ προβληθῇ καὶ τὸ σῆδιον, περὶ τοῦ πῶς ἔμπορεῖ νὰ καταγραφῶν τὰ ἐθνικὰ κτήματα, ἡ ὁποία μὲ τὴν συνανέσειν τοῦ γεν. Διευθυντοῦ νὰ τελειώσῃ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν συνέλευσιν, καθὼς τὰ περὶ συστάσεως πολεμικοῦ κριτηρίου, τὸ περὶ καταγραφῆς καὶ θέσεως τῶν στρατιωτῶν, καὶ τὸ περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἀναφορῶν πρὸς τὴν συνέλευσιν, περὶ τῶν ὁποίων, εἴτε ἐγνωμοδότησεν, εἴτε μὴ ἡ συνέλευσις, νὰ δώσουν γνώμην πρὸς τὸν γεν. Διευθυντὴν, καὶ νὰ συνεργήσουν νὰ ἐκτελεσθῶν, κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς συνέλευσεως νὰ ὑπερασπισθῇ τὰς ἀποφάσεις τῆς Διοικήσεως.

Ἐπροβλήθη ἔπειτα καὶ ἀπεδέχθη ὁμοφώνως ἀπὸ τὴν συνέλευσιν νὰ κατακριθῶν οἱ λεγόμενοι πλιασκαιτζῆδες, καὶ νὰ γράψῃ πρὸς τὴν σεβ. Διοίκησιν, διὰ νὰ γένῃ θέσπισμα κατὰ τῶν κακουργῶν τούτων.

Ἀνεγνώσθη καὶ ἡ ἐπιστολὴ τῆς τριμελοῦς ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ Ν. Σούτου, καὶ ἐνεκρίθη τὸ πρόβλημά της.

Ἐπειτα ἀνεγνώσθη ὁ ἐπίλογος τοῦ Βουλευτοῦ, Κ. Σπυρίδωνος Τριχοῦ-πη (α), καὶ ἐχειροκροτήθη· ἡ συνέλευσις ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως τὴν ἐκδοσίν του διὰ τοῦ τύπου, καὶ οὕτως ἐτελείωσεν ἡ συνέλευσις τὴν ἐβδόμην ὥραν τῆς ἰδίᾳς ἡμέρας, ἀφ' οὗ πρῶτον ὑπεγράψαν οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ οἱ πρόκριτοι τοῦ στρατιωτικοῦ.

Μεσολόγγιον 31 Δεκεμβρίου 1824.

Ἐφθασαν τελοσπέντων τὰ πρὸ ἡμερῶν ἀναγγελθέντα, καὶ ἀνυπομό- νως προτδοκώμενα τέσσαρα Σπετσιώτικα πλοῖα, διωρισμένα παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως εἰς ἀποκλεισμόν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου· δύο ἐξ αὐτῶν ἀ- ραξαν χθὲς τὸ ἐσπέρας μετὰ τοῦ ἀκρωτηρίου Πάπα, καὶ τοῦ Βασιλα- δίου· τὰ δ' ἄλλα δύο, μένοντα πρὸς ἑλίγον εἰς Νεόκαστρον διὰ νὰ πολε- μήσουν, σήμερον, ἡ αὐριον θέλουν φανῇ καὶ αὐτὰ ἀφύκτως εἰς τὸν τόπον τοῦ προσδιορισμοῦ των. Νάυαρχος τῆς μικρᾶς μεν ταύτης, ἀλλ' ἱκανῆς διὰ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἀποκλεισμόν ναυτικῆς μοίρας εἶναι, ὁ καπετὰν Νικόλος τοῦ Μυλωνᾶ Σπετσιώτης, τοῦ ὁποίου σπεύδωμεν νὰ δημοσιεύσω- μεν τὴν ἀκόλουθον διακήρυξιν.

Πρὸς τοὺς κυρίους Ἐπαρχοὺς, Ἀστυνόμους, καὶ Λιμενάρχας τῶν παραλίων τοῦ Κορινθια- κοῦ κόλπου.

Ἐπειδὴ καὶ ἐφθασεν ἐνταῦθα ἡ διορισθεῖσα παρὰ τῆς σεβ. Διοικήσεως Ἑλληνικὴ θαλάσσιος μοῖρα διὰ τὸν ἀποκλεισμόν τῶν Πατρῶν, θέλετε ἰ- δεῖσθαι ὅλα τὰ αὐτόσε εἰρσικόμενα μετ' ἐξένης σημαίας πλοῖα, ὅτι εἰς διο- ρίαν εἴκοσι μίᾳς ἡμέρας ἔχουν τὴν ἀδειαν νὰ ἐξέλθουν τοῦ κόλπου· μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν τῆς ἀνωθεν προθεσμίας δὲν θέλει συγχωρηθῇ εἰς αὐ- τοὺς ἡ ἐξόδος.

Ὅσα πλοῖα εἶναι μετ' ἀταγὴν τῆς Διοικήσεως διὰ νὰ φορτώσουν λάδι, ἢ ἄλλο πρᾶγμα, ἔχουν μεν τὴν ἀδειαν νὰ ἐξέλθουν καὶ μετὰ τὴν διορίαν, ἀλλὰ πρέπει πάντοτε νὰ ἔχουν ἀποδεικτικόν, ὅτι τῶντι ἔχουν τὴν ἀ- δειαν παρὰ τῆς Διοικήσεως.

Τὸ παρόν, ἐπειδὴ εἶναι κοινόν, νὰ γνωστοποιηθῇ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἀστυνόμους, καὶ Λιμενάρχας, διὰ νὰ γένῃ ἡ ἐκτέλεσίς του.

Τὴν 29 Δεκεμβρ. 1824· ἐκ τοῦ ναυαρχικοῦ πλοίου ὁ Σόλων· ὁ ναύαρχ. Νικόλ. Μυλωνᾶς.

(α) Ἰδίᾳ ἀρ. 1 τῶν Χρονικῶν τοῦ ἔτους 1825.

Τὰ κατωτέρω εἶρα ἐγγράφα κῦραμεν ἐπὶ συντηρίᾳ εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας μας πρῶτον τῶν Χρονικῶν. Τὰ κατωτέρω εἶρα ἐνταῦθα εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου μέρους τῶν Χρονικῶν, διότι μὲς ἐφάνησαν ἀναγκαῖα διὰ τοὺς ἀναγνώστας μας. Τὰ πρῶτα δύο ἐμφαίνονται τὴν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐχθρικὴν διὰ τοὺς Ἕλληνας πολιτικὴν τῆς Μ. Βρετανίας, ἥτις μετὰ ὀλίγους μῆνας, ἤρχισεν αἰφνιδίως ἀναφαίνεσθαι ἡρεσώτερη τοῦ ἀγῶνός μας· τὸ τελευταῖον χροικιμεύει, διὰ τὰ ἐντέλειαν εἰς ἀναγνώστας, πῶς ἡρίθη ἡ Πρέσβος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, Κύριος Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος, διευθύνων τὰ πράγματα τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ.

Ἐκ μέρους τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος, τοῦ ἐντιμοτάτου ΣΡ ΘΩΜΑ ΜΑΥΤ-ΛΑΝΔΗ, ἱππέως τοῦ μεγάλου σταυροῦ τοῦ ἐντιμοτάτου στρατιωτικοῦ τάγματος τοῦ Λουτροῦ, ἱππέως τοῦ μεγάλου σταυροῦ τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τῶν Γουέλφων, μέλους τοῦ ἐντιμοτάτου ἰδιαιτέρου συμβου-λίου τῆς ΑΥΤΟΥ ΒΡΕΤΑΝΙΚΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ, ἀντιστρατήγου, καὶ ἀρχηγέτου τῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ δυνάμεων τῆς ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗ-ΤΟΣ, Διοικητοῦ τῆς Μάλτας, καὶ τῶν περὶ αὐτὴν, Λόρδ μεγάλου ἄρμο-στοῦ τῆς ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ εἰς τὰς Ἑνωμένας Ἑπαρχίας τῶν Ἰονικῶν νήσων, καὶ μεγάλου ΜΑΙΣΤΟΡΟΣ τοῦ ἐπισημοτάτου ταγματος τοῦ Ἁγίου Μιχαήλ, καὶ Ἁγίου Γεωργίου, κτ. κτ. κτ.

Ἐπειδὴ συνάγεται, ὅτι εἰς τὰς νήσους τῆς Λευκάδος καὶ Ἰθάκης, κα-τὰ τὰς 10 καὶ 12 τοῦ τρέχοντος συνέβη μία ἀπάνθρωπος παραβίασις τῆς Ἰονικῆς γῆς ἀπὸ μέρους τινῶν Ἑλληνικῶν ἀρματωμένων πλοίων, τὰ ὅποια φαίνεται νὰ ἦσαν ὑπὸ τῆς ὁδηγίας ἐνὸς ὑποκειμένου, καλουμένου Πρίγγιψ Μαυροκορδάτος, ἐναντίον ὧν τῶν ὁμολογουμένων τῆς οὐδετερότητος ἀρχῶν, μετὰ παραβίασιν ὧν τῶν περὶ ὑγείας διατα-γῶν, καὶ καταστρεπτικῇ τῶν ὁμολογουμένων ἐθνικῶν δικαιωμάτων, διὰ τοῦτο, μετὰ ἀκραν τοῦ θλίψιν ἡ αὐτοῦ ἐξοχότης ὁ Λόρδ μέγας ἄρμοστὴς τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος νομίζει χρέος τοῦ νὰ διορίσῃ, ὥστε αἱ δύο ἀνωτέ-ρω νῆσοι νὰ βαλθοῦν εἰς ἐκκάρσιν (κουαραντίνα) ὥς πρὸς τὰς ἐπιλοί-πους Ἰονικὰς νήσους, διὰ 30 ἡμέρας, καὶ ὁ γεν. ἑφορὸς τῆς υγείας εἰς Κορφοῦς ἐπιφορτίζεται νὰ στείλῃ εὐθὺς τὰς ἀναγκαῖας ἐπὶ τούτου ἐπι-ταγὰς.

Ἡ αὐτοῦ ἐξοχότης καταβρηνεῖ τὰς δυσκολίας καὶ ζημίας ὅπου ἀφ' ἑ-κτὸς πρέπει ν' ἀκολουθήσουν ἀπὸ ἐν τέτοιον μέτρον καὶ τόσον περισσο-τέραν θλίψιν αἰσθάνεται, ὅσον ὀλιγώτερον ἤλπιζεν, ὅτι κἀνὲν εἶδος ἀν-θρώπων, ὅπου ἐκήρυτταν ὡς πολεμοῦντες ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας των, ἐδύ-ναντο, ὑπερὸν ἀφ' ὅ,τι ἐτρεξεν εἰς τὰς περασμένας περιστάσεις, νὰ τολ-μήσουν νὰ ῥέψουν εἰς δυσκολίας, καὶ νὰ ἐξυβρίσουν τὴν Ἰονικὴν Διοίκη-σιν, τὴν θεμένην ὑπὸ τῆς αὐτεξουσίας προστασίας τῆς αὐτοῦ Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, — καὶ νὰ τὴν καταστήσουν (ἐν ἀποσιωπᾷ τὸ τόλμη-μα) σχεδὸν συμμέτοχον ἐκείνων τῶν ὀλιβερῶν καὶ βραδῶν φόνων, ὅπου δυστυχῶς εἰς αὐτὴν καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις ἐσημαδεύσαν τὸ γέρον-τον τῶν δύο μερῶν, ὅπου ἐνέχονται εἰς αὐτὸν τὸν δυστυχῆ πόλεμον.

Ἢ παρῶσα θὰ τυπωθῇ καὶ εἰς τὰς δύο γλώσσας, τὴν ἀπλοελληνικὴν, καὶ τὴν Ἰταλικὴν, καὶ θὰ δημοσιευθῇ πρὸς κοινὴν εἰδοποιήσιν.

Ἐκ τοῦ Παλατίου, Κορφοί, 20 Δεκεμβρ. 1823.

Ἐξ ἐπιταγῆς τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος.

ΦΡΕΔ. ΑΝΚΕΝΣ

ἸΟ ΕΞ ΑΠΟΡ ΤΟΥ ΛΟΡΔ ΜΥΓ. ΑΡΜΟΣΤΟΥ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΕΠΙΣΗΜΟΣ.

Μετὰ ἐκπληξιν καὶ λύπην ἐνταυτῷ ἴδομεν μίαν προκήρυξιν τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος, τοῦ Λόρδ μεγάλου ἄρμοστοῦ τῆς αὐτοῦ Βρετανικῆς Μεγα-λειότητος, εἰς τὰς Ἑνωμένας ἑπαρχίας τῶν Ἰονικῶν νήσων, σημειωμένην τὴν κ'. τοῦ Δεκεμβρ. 1823, καὶ περιέχουσαν κατηγορίας πικρὰς καὶ βρ-ρεῖας κατὰ τοῦ ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἐλευθερίας ἀγωνιζομένου Ἑλληνικοῦ ἔ-θους, ὡς ἐξυβρίσαντος τὴν Ἰονικὴν Διοίκησιν, κειμένην ὑπὸ τὴν αὐτε-ξουσίαν προστασίαν τῆς Βρεταν. αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

Εἰμὲθα βέβαιοι, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις, ἔχουσα ὑπ' ὅψιν ἤδη τὰς ἀναφορὰς τῶν πράξεων, δι' αἷς ἐγκαλεῖται τὸ ἔθνος ὀλοκλήρον, θέλει σπεύ-σει νὰ παραστήσῃ τὴν ἀλήθειαν, καὶ νὰ μὴ τὸ ἀρήσῃ ὑπὸ τὸ βάρος μίας τόσον μεγάλης κατηγορίας, καθὼς δὲν ἀμφισβᾶλλομεν, ὅτι καὶ ἡ αὐτοῦ ἐξοχότης, ὁ Λόρδ μέγας ἄρμοστὴς μετὰ εὐχαρίστησιν θέλει ἀκούσει τὴν διάλυσιν τῶν ὁποίων, φαίνεται, ὅτι συνέλαβεν ὑπονοιών. Κρίνομεν δὲ χρέος μας, διορθοῦντες τὴν ὁποῖαν ἡ ῥηθεῖσα προκήρυξις θέλει προξενή-σει κακὴν ἐντύπωσιν, νὰ δημοσιεύσωμεν τὴν κατ' αὐτὸ τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν.

Ὡς ἐν παρόδῳ πρῶτον λέγομεν, ὅτι τὰ ἐν τῇ προκήρυξιν ἀναφερόμενα Ἑλληνικὰ πλοῖα δὲν ἦσαν ποτὲ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ πρίγγιπος Ἀλε-ξάνδρου Μαυροκορδάτου, ἀλλ' εἶχον τοὺς ἰδίους ναυάρχους, ὁ δὲ Πρίγγιψ εὐρίσκειτο ὡς ἀπλὸς ἐπιβάτης εἰς ἐν ἐξ αὐτῶν, λαβὼν τὸν δημόσιον χαρακτῆρα γεν. Διευθυντοῦ τῶν πραγμάτων τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος, με-τὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ εἰς Μεσολόγγιον.

Ἐρχόμενοι εἰς τὴν ἔρευναν τῶν κατηγορουμένων πράξεων, λέγομεν, ὅτι αὐταὶ εἰσὶ δύο, καὶ πολλὰ διάφοροι ἢ μία τῆς ἄλλης.

Ἡ κατὰ τὴν Ἰθάκην πράξις ἔχει οὕτως. Εἰς τὰς 28 τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου, ἐν Τουρκικῶν μπρὶκι στελλόμενον ἀπὸ Πρέβεζαν εἰς τὰς Π. Πάτρας ἀπηντήθη περὶ τὴν αὐγὴν μετὰ τὴν Ἰθάκην καὶ Σκροφῶν ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, ἐπολεμήθη ἀπὸ τὰ εὐρεθέντα πλησιέστερον, ἐπροσκα-λέσθη τὸς ἀκίς νὰ παραδοθῇ, ἀλλ' αὐτὸ μ' ὄλον ὅτι ἐβλεπε τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ διαφύγῃ, δὲν παρεδίδοτο ὑπερὸν ἀπὸ ἱκανὰς ὥρας ἐπλησίασεν εἰς ἐνὰ βράχον τῆς Ἰθάκης, καὶ ὅσοι τῶν ἐν αὐτῷ Τούρκων ἐπρόφθασαν, ἡ ἡμύρεσαν, ἐβρίθθησαν ἐξω. Ἄν λοιπὸν ἐμολύνθη ἢ γῇ τῆς Ἰθάκης, ἐμολύνθη ἀπὸ αὐτοῦ· οἱ Ἕλληνες ἐπλησίασαν μετὰ τὰς βάρκας διὰ νὰ

σύρῃσι τὸ ἐχθρικὸν πλοῖον, ἀλλὰ τινὲς τῶν διασωθέντων εἰς τὴν γῆν Τούρκων, ἔχοντες τὰ ὄπλα των, ἔβριψαν κατ' αὐτῶν, ἐνῶ ἐπέβαινον εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἕνα μὲν, ὀνομαζόμενον Νικόλαον Μπουλουγούρη ἐφόνευσαν, ἄλλον δὲ, ὀνομαζόμενον Πάνον Τριανταφύλλου ἐπληγῶσαν καιρίως, ἀμ-φοτέρους Σπετζιώτας, ὥστε μετὰ τὸν μολυσμόν, οὗτοι πάλιν καὶ οἱ Ἕλληνες ἐξῆρσαν τὴν οὐδετερότητα τῆς Ἰονικῆς γῆς· ἂν οἱ ναυάρχοι τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων ἔκαμον τὸ χρέος των, καὶ ἂν πλησιάσαντες μετὰ τὰς βάρκας των ἐπέσταν ἀμέσως τοῦς πνέοντες ἐκδίκησιν Ἑλλήνας ναυτὰς, αἱ τὸ μαρτυρήσωσι καὶ ὅσοι τῶν Ἰθακησίων εὐρέθησαν θεαταὶ μακρόθεν ἀπὸ τὰς ἀκρωφείας, καὶ αἵτινες τῶν δημοσίων ὑπουργῶν εὐρέ-θησαν παρόντες πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν των.

Ἢ δὲ κατὰ τὴν Λευκάδα πράξις ὅποια ποτ' ἂν ᾖ (διότι αἱ μέχρι τοῦ-δε ἐξετάσεις τοῦ θαλασίου δικαστηρίου δὲν ἀνεκάλυψαν ἐντελῶς ὅλας τὰς περιστάσεις) οὐ μόνον δὲν ἀναφέρεται οὐδὲ μὴ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, ἀλλ' ἔργον οὕσα κκοσούλων καὶ ἀπανθρώπων πειρατῶν, δεικνύει διὰ τῆς πρὸ ἡμῶν κινηθείσης δημοσίου κατηγορίας κατὰ τῶν ἐργατῶν αὐτῆς, τὴν ἀθωότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀπὸ τοιαύτας ἀμεμίτους πρά-ξεις, καὶ τὴν προσοχὴν τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, εἰς τὸ νὰ προφυλάτ-τῃ τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους· ὅσα δὲ μέχρι τοῦδε εἶναι γνωστὰ περὶ τῆς πράξεως ταύτης, περιορίζονται εἰς τ' ἀκολουθῶν.

Τὴν 24 τοῦ παρελθόντος Νοεμβρ., τέσσαρας ἡμέρας πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων, ὁ Παναγιώτης Θωμᾶ, κυβερνήτης μίας μικρᾶς βάρκας, ὀνομαζομένης ὁ Ἅγιος Νικόλας μετ' Ἑλληνικὴν ἐμπορικὴν ση-χίαν, ἀνεχώρησεν ἀπὸ Μεσολόγγιον διὰ Πελοπόννησον χάριν ἐμπορίου· ὁ αὐτὸς ἐπέστρεψε τὴν α. τοῦ Δεκεμβρίου, φέρων καὶ τέσσαρας αἰχμαλώ-τους Τούρκους. Ἐκ τῆς μαρτυρίας τῶν αἰχμαλώτων ἀπεδείχθη, ὅτι οὗτος κατέτρεξεν ἐν ἐχθρικῶν πλοίων πλησίον τῆς Λευκάδος, ἔχον ἱκανοὺς ἐπι-βάτας, ἐξ ὧν πολλοὶ πεσόντες εἰς τὸν αἰγιαλὸν διεσώθησαν, ἄλλοι ἐφρονεύ-θησαν μετὰ πυροβόλα, καὶ οὗτοι ἐσυλλήθησαν. Τὸ ἔργον τοῦ κυβερνήτου τούτου, ἐξελεθόντος εἰς θαλάσσιον καταδρομὴν, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν περὶ τού-του ἀδείαν, καὶ νὰ δώσῃ τὰς προαπαιτούμενας ἀσφαλείας, κατηγορήθη ἀμέσως ὡς πράξις ληστρικὴ κατέναντι τοῦ θαλασίου δικαστηρίου τοῦ Μεσολογγίου, καὶ δὲν εἶναι ἀμείψιμος ἀμφισβῶν, ὅτι τὸ τέλος τῆς διαδι-κασίας θέλει εἶσθαι σύμφωνον μετὰ τοῦ κατὰ τῶν πειρατῶν νόμου· ἀντι-δμως νὰ συμπεριληφθῇ ὀλοκλήρον ἔθνος εἰς τὴν κατηγορίαν ἐνός πειρα-τοῦ, δίκαιον ἔσως ἦτο, δι' ὧν ἤθελεν ἐγκρίνει μέσων νὰ ἤθελε δώσῃ τ' ἀ-ναγκαῖα φῶτα ἡ Ἰονικὴ Διοίκησις πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν, διὰ νὰ ἐξελέγῃ βασιμώτερον τοῦς κακούργους, καὶ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ ἀνευ ἀναβολῆς.

Ἐλπίζομεν, ὅτι ὅσα ἀνωτέρω ἐξετέθησαν, θέλου σαφηνίσαι ἱκανῶς τὴν ὑπόθεσιν, καὶ διαλύσει τὰς ἐναντίον ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους προσαπαιτούμενας κατηγορίας διὰ τὰς δύο ταῦτα πράξεις.

Ἀρ. 1399 τοῦ

Πρωτοκόλου.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Θ Ε Σ Π Ι Σ Μ Α.

ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ.

Ἐπειδὴ ἡ παρῶσα κατάστασις τῆς Χέρσου Ἑλλάδος, ἐπαπειλουμένης ἀπὸ μεγάλας ἐχθρικὰς δυνάμεις, ἔχει χρεῖαν ταχείας καὶ δραστηρίου βοηθείας.

Ἐπειδὴ τὸ κατεπείγον τῶν πραγμάτων ἀπαιτεῖ ἑκτακτὰ μέτρα, ἐπι-τήδεα νὰ προεβλεψῇ τὴν δυνατόν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ τοῦ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας, καὶ νὰ διευθετήσῃσι ὅλους τοὺς κλάδους τῆς δημοσίου οικονομίας, μόνον καὶ ἀναγκαῖα μέσα πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀλη-θοῦς εὐδαιμονίας παντὸς τοῦ ἔθνους.

Τὸ Βουλευτικὸν Σῶμα, ἐμπιστευόμενον εἰς τὰς ἐξόχους ἀρετὰς τοῦ πρίγγιπος, κυρίου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, προέδρου τοῦ Ἐκτελεστι-κοῦ Σώματος, ὅστις, διὰ τὸν ἀποδεδειγμένον αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ κοινῶ τῆς πατρίδος συμφέροντος ζῆλον, ἔλκει εἰς ἐκτὸν ἀξίως τὴν κοινὴν ἐμπι-στοσύνην.

Θ Ε Σ Π Ι Ζ Ε Ι.

Α'. Ὁ πρίγγιψ, κύριος Ἀλεξάνδρος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ μεταβαίνει εἰς τὴν Δυτικὴν Χέρσον Ἑλλάδα ἐπὶ τῆς κεφα-λῆς ἐνός σώματος ἐθνικῶν στρατευμάτων, καὶ χρεῖας τυχούσης νὰ μετα-βαίῃ καὶ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Χέρσον Ἑλλάδα.

Β'. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἴδιον ἢ γενικὴ διευθύνσιν τῶν τε στρατιω-τικῶν, καὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἐκείνου τοῦ μέρους.

Γ'. Καθ' ὅλην τὴν αὐτοῦ διατριβὴν εἰς τὴν Χέρσον Ἑλλάδα, ἥτις θέ-λει εἶναι σχεδὸν διὰ δύο μῆνας, ἐπιτρέπεται αὐτῷ διὰ τοῦ παρόντος νὰ μεταχειρισθῇ, ὅσα ἂν κρίνῃ ἀναγκαῖα καὶ ὠφέλιμα τῇ πατρίδι μέτρον, τόσον περὶ τῶν στρατιωτικῶν, καθὼς καὶ περὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, εἰδοποιῶν κατὰ χαιρὸς τῇ Διοικήσει περὶ τῶν πεπραγμένων.

Δ'. Τὸ παρὸν ἔσπισμα τυπωθὲν θέλει δημοσιευθῇ, διὰ νὰ γίνῃ γνω-στὸν τοῖς πάντιν.

Ἐξεδόθη ἐν Κορίνθῳ τῇ 14. Μαΐου 1824.

Ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ.

Ἐπικυρεῖται

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ, ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ.

Προσυπογράφεται ὁ πρῶτος γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ.

Ι. Σ. Κ. Α. Λ. Ι. Δ. Η.

Ο ΑΡΧΙΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΜΙΝΙΣΤΡΟΣ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, Θ. ΝΕΓΡΗΣ.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΧΡΟΝΙΚΑ.

Τὰ κείμενα ἑλληνικά, τοῖς κλίσις. Φραγλ.

Μεσολόγγιον 3 Ἰανουαρίου 1825.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ Α'. Ἰανουαρίου 1825.

Το χίλιοςδὸν ὀκτακοσιοστὸν εἰκοστὸν τέταρτον ἔτος ἐπέρασεν ἤδη, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐπαπειλουμένη πανταχόθεν, ἐκθῆκε θριαμβεύουσα, ἀπὸ τοῦ στάδιον τοῦ ἐνδοῦ καὶ ἀξιωματικῆς ἀγωνίας της. Ταραχαὶ ἐσωτερικαὶ ἐχαρακτήρισαν τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τούτου· ἀλλὰ χάρις εἰς τοὺς Νόμους! οἱ κινήσαντες τὰς ταραχὰς ἐκεραυνοβολήθησαν μετὰ τῆς πατρίδος τὸ αἰώνιον ἀνάθεμα· οἱ Νόμοι ἐνεθάρρυναν τὰς καρδίας τῶν ἀληθῶν πατριωτῶν, καὶ οἱ Ἕλληες εἰς τὸ ἡδὴ ἀρχόμενον Χίλιοςδὸν ὀκτακοσιοστὸν εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος θέλουν αἰσθανθῆ καλῆτε-
ρα παράποτα τὰ δίκαιά των, καὶ θέλουν διακρίνει μετὰ γνώσιν πλειο-
τέραν τοὺς ὅσοι κλίνουσι εἰς τὸ νὰ παραβιάσωσιν αὐτὰ ταῦτα τὰ ἀναπαλλοτρίωτα δικαιώματά των.

Τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς φιλοπατρίας, ὃ ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας ζῆλος, καὶ ἡ δίκαια καὶ ἀξίειπαινος ἐπιθυμία τῆς ἐξομώσεως μετὰ τὰ λοιπὰ εὐνομούμενα τοῦ φωτισμένου κόσμου ἔθνη, ὅλα ταῦτα τὰ ἰσχυρὰ αἷτια ἐνέπνευσαν εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων τὸν ἥρωϊ-
σμόν, τοὺς ἐνίσχυσαν εἰς τὸ νὰ καταθραύσουν μετὰ ἀνέκοντον τόλ-
μην τὰ πλόντα κολοσσαῖα τῶν Βαρθόρων φρούρια, καὶ νὰ κατα-
τροπώσουν τόσα πλῆθη ἀνάνδρων Ἀσιανῶν στρατευμάτων.

Τὰ ἀνεξάλεπτα τῶν ἐθνῶν μνημεῖα, αἱ ἱστορίαι, παραπέμπουν εἰς τὸ μέλλον ἢ τὴν καταφρόνησιν, ἢ τὸν χρεωστοῦμενον ἔπαινον αὐτῶν τῶν πράξεων των· πλέον παρὰ μίαν κηλίδα τῆς περασμέ-
νης ἱστορίας μας ἠφάνησαν αἱ νέαι ἀξίειπαινοὶ καὶ γιγαντιαῖαι ἐγχειρήσεις τῶν τωρινῶν Ἑλλήνων, πρὸς τοὺς ὅποιους διπλᾶ πρέπει νὰ εὐγνωμονῇ ἡ πατρίς, ἐπεὶ καθόσον οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν χάνονται ἀπὸ τὸ μέσον, τόσον τὰς ἀμυρωμέ-
νας σελίδας τῆς ἱστορίας μας τὰς διαδέχονται λευκαί.

Ἡ Ἑλλὰς ἔδωκε σήμερον εἰς τὴν Εὐρώπην τὸ μέγα καὶ μοναδι-
κὸν παράδειγμα ἐνὸς λαοῦ παλαιόντος ἐναντίον τῆς πλέον τρομερᾶς καταδυναστείας, καὶ τὸ μόλις παρελθὸν Χίλιοςδὸν ὀκτακο-
σιοστὸν εἰκοστὸν τέταρτον ἔτος ἔδειξεν εἰς τὴν Χρι-
στιανικὴν ταύτην Εὐρώπην, ὅτι οἱ Ἕλληες, χωρὶς καμμίαν ἐξωτε-
ρικὴν βοήθειαν, κατάρθωσαν μετὰ μόνον τὰ ἰσχυρὰ καὶ ἀνίκητα τοῦ πατριωτισμοῦ ὅπλα, νὰ καταβάλλωσι τὸν δυνάστην των. Ἀλλ' ἐν τούτοις δὲν μᾶς εἶναι ἄρα συγχωρημένον νὰ κάμωμεν τὸ ἐρώτημα τούτου; Τί ἔχει νὰ προσμένῃ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τοῦ φωτισμέ-
νον κόσμον εἰς τὸ παρὸν Χίλιοςδὸν ὀκτακοσιοστὸν εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος;

Ὁ φωτισμένος κόσμος, ὅλος ἐκθαμβὸς νὰ βλέπῃ ὅτι ἡ Ἑλλὰς τόσον ἀδύνατος εἰς τὸ φαινόμενον, τῇ ἀληθείᾳ ὁμῶς ἀρκετὰ ἰσχυρὰ, ἠδυνήθη νὰ νικήσῃ καὶ νὰ καταδάσῃ τοὺς τυράννους της, ὁ φω-
τισμένος, λέγομεν, κόσμος δὲν ἠμπορεῖ πλέον καμμίαν ἀδιαφορίαν νὰ δεῖξῃ εἰς τὴν μεγάλην ταύτην σκηνὴν τῆς πολιτικῆς ἀναγεννή-
σεώς μας· καὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ὅχι μόνον ἡ κοινὴ ὑπόληψις, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ ἐπικρατοῦσα πολιτικὴ δὲν θέλει ποτὲ ἀπαρνηθῇ εἰς λαὸν ἀγωνιζόμενον μετὰ ἀπελπισίαν ἐναντίον τοῦ πολιτικοῦ θανάτου του, τὴν χρεωστομένην εἰς τὸν ἥρωϊσμόν καὶ σταθερότητά του ἐπι-
κρότησιν καὶ συγκατάθεσιν της.

Αὐτὸ τοῦτο ἀναμφιδόλως ἔχομεν λόγους ἰσχυροὺς νὰ περιμένω-
μεν εἰς τὴν λαμπρὰν ταύτην καὶ αἰσίαν τοῦ νέου ἔτους περίοδον, καὶ ἅς εἴμεθα πεπεισμένοι, ὅτι ἐν ὧσ' ἐξακολουθοῦμεν νὰ τρέχωμεν, ὡς ἐτρέξαμεν, ἐνδοξῶς τὸ στάδιον τοῦ παρόντος ἀγωνός μας, ἡ Εὐρώ-
πη καὶ ὅλος ὁ πολιτισμένος κόσμος, δὲν θέλουν ποτὲ λησμονήσῃ ὅτι ἐδέχθησαν τὰς πρώτας ἀκτίνας τοῦ σημερινοῦ ὑψηλοῦ φωτι-
σμοῦ των ἀπὸ τοὺς Ἑλικώνας καὶ Παρνασσούς τῆς Ἑλλάδος· καὶ ἂν ὅχι κανὲν ἄλλο, τοῦλάχιστον τὸ ἰσχυρότερον ἀφ' ὅλα τῆς εὐ-
γνωμοσύνης αἰσθημα, θέλει τοὺς παρακινήσῃ εἰς τὸ νὰ μᾶς κατα-
τάξουν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἄλλων εὐνομούμενων ἔθνων.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1825.

Ὁ συνεχὴς τῶν κανονίων κρότος, καὶ τοῦ λαοῦ ὅλου αἱ χαρμύσαι φωναὶ ἀνῆγγελλον σήμερον τὴν ἐνιαύσιον πανήγυριν τῆς καθιε-
ρώσεως τοῦ ἡμετέρου Πολιτεῦματος ἐπὶ τῆς πρώτης ἐν Ἐπι-

δαύρῳ Συνελεύσεως. Τὰ αἰσθήματα ἐκάστου Πατριώτου διηγέθη-
σαν ζωηρότατα στοχαζομένου, ὅτι ὁ ἴδιος κρότος, ὅστις διακηρύττει τὰ πολιτικὰ δίκαιά του, τοῦ ἀνακαλεῖ συγχρόνως εἰς τὴν μνήμην τὴν αἰσχρὰν καὶ ἄτιμον τοῦ Ὁμέρ-Πασᾶ φυγὴν, συμβᾶσαν μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἀξιωματικῆς πολιορκίας τῆς πόλεως ταύ-
της κατὰ τὸ 1822 ἔτος.

Καὶ ποία αἰσθαντικὴ καρδία δὲν ἤθελε κινηθῇ βλέπουσα, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ τετάρτου ἔτους τῆς ἡμετέρας ἀναγεννήσεως προβαίνει μετὰ τόσον εὐτυχεῖς οἰωνούς; τίς ἐλθισμόνησε τὸν μέγαν κίνδυνον τοῦ περασμένου ἔτους; τίς δὲν ὑψώνει χεῖρας εὐχαριστηρίους εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ μετὰ δάκρυα εἰς τὰ ὄμματα δὲν σπεύδει νὰ ὑμνήσῃ τὸν Πατέρα τῶν δυστυχῶν, τὸν Παντοδύναμον Ἀντιλήπτορα ἡμῶν; καὶ τίς τέλος πάντων δὲν κλίνει τὴν κεφαλὴν του, καὶ δὲν πίπτει κατὰ γῆς διὰ νὰ θαυμάσῃ τὸν ἰσχυρὸν βραχίονα, τὸν Πατέρα τῶν Φώτων, ὅστις μᾶς ἀνέστυξεν ἀπὸ τὸν βυθὸν τῆς δουλείας, καὶ μᾶς ἐκατάταξεν εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐλευθέρων λαῶν, τῶν Χριστιανικῶν λέγομεν, καὶ πολιτισμένων λαῶν; Ἀνάθεμα ἔστω ὅστις δὲν γνωρί-
ζει τὴν παντοδύναμον χεῖρα τοῦ Διωνίου ὄντος! διπλᾶ ἀ-
νάθεμα ἔστωσαν ὅσοι μετὰ τὰ αἰσχρὰ πάθη, ἢ μετὰ τὰς δοξομανεῖς κλίσεις τῶν ζητούντων ν' ἀνατρέψουν τὸ μέγα ἔργον, θεμελιωμένον καὶ
στηριγμένον μετὰ τὸ ἀκριβὸν αἷμα τῶν ἀδελφῶν καὶ τέκνων μας!

Ὁ τέταρτος χρόνος τῆς ἀναγεννήσεώς μας ἀρχίσεν ἤδη· ὁ ἐχθρὸς ἐκτυπήθη πανταχόθεν· καὶ ἡ δυστυχὴς Ἑλλὰς καταπληγωμένη ἀπὸ τὰς βαρβαρικὰς χεῖρας ἀρχίζει ν' ἀναπνέῃ· ἡ ἐθνικὴ δόξα τῆς πα-
τρίδος τῶν Μιλιταδῶν καὶ Θεμιστοκλέων, ἀναλαμβάνει εἰς τὸ ἐσω-
τερικόν· τὸ θριαμβευτικὸν σημεῖον τοῦ Σταυροῦ ἀκτινοβολεῖ παν-
ταχοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας· ἀλλ' ἡμεῖς γνωρίζομεν ἄρα ὅτι αὐτὰ τὰ μεγάλα καλὰ τῆς παντοδυναμίας τοῦ Ὑψίστου; ναι τὰ γνωρίζομεν! τὰ ὄμματα μας βρεγμένα ἀπὸ δάκρυα βαθυτάτης
εὐγνωμοσύνης τὸ μαρτυροῦσιν· ὡς τόσον ἐξετάζοντες μίαν στιγ-
μὴν τὴν συνῆδισιν μας χρεωστοῦμεν νὰ ὁμολογήσωμεν καὶ εἰπω-
μεν, ὅτι πολλοὶ ἐλθισμόνησαν τὴν τόσον φανεράν ἀντίληψιν τοῦ Ὑψίστου· καὶ ὅτι τὴν ἀλησμόνησαν, τὸ ἀποδείχνουν αἱ πρὸ ὀλίγου ἀναφύεσαι εἰς τὸν κόλπον τῆς Πατρίδος μας ταραχαί.

Ἡ Πατρίς δὲν γνωρίζει ἄλλους, ὡς ἰδίᾳ της τέκνα, εἰμὴ τοὺς εὐγνώμονας, καὶ ἐκείνους ὅσοι κλίνουσι τὸν αὐχένα των εὐλακρινῶς εἰς τοὺς καθεστῶτας Νόμους· ὅλοι ἐσυνεργήσαμεν εἰς τὸ μέγα ἔ-
ργον τῆς πολιτικῆς ἀναπλάσεώς μας· ὅλοι ὥρκεισθημεν τὴν διατήρη-
σιν τῶν Νόμων, τοὺς ὁποίους ἡ κοινὴ καὶ ἐκούσιος συγκατάθεσις
μας ἐσύστησεν· τίνες εἶναι λοιπὸν ἐκεῖνοι, καὶ ποῖον ἔχουσι δικαίω-
μα, ὅσοι θέλοντες νὰ εὐχαριστήσωσι τὰ ἰδίᾳ των πάθη, καὶ ν' ἀπο-
κατασταθῶσιν ἀνόμως ἀνώτεροι ὅλων, σφετερίζονται τοὺς καρπούς
τῶν ἰδρώτων τοῦ πλειοτέρου μέρους τοῦ ἔθνους, τὸ ὅποιον ἐσυνήρ-
γησεν εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν; τίνες εἶναι, λέγομεν, οὗτοι οἱ λυ-
μεῶνες τῆς κοινωνίας, καὶ οἱ ταραξίαι τῆς ἡσυχίας; ἀναμφιδόλως οὗτοι δὲν εἶναι Ἕλληες· ἐπεὶ εἰς τὴν Ἑλλὰς δὲν ἤσαν Ἕλληες δὲν ἤθελαν τολ-
μήσει νὰ ἀνατρέψωσι τὰς βάσεις τοῦ Πολιτικοῦ συνδέσμου· οὗτοι εἶναι Τούρκοι, ἢ μάλλον καὶ αὐτῶν τῶν θηρίων θηριωδέστεροι.

Οἱ Ἕλληες διὰ τῆς ἀδελφικῆς ἐνώσεως, καὶ τῆς πρὸς τὴν Πα-
τρίδα ἀφοσιώσεως των ἔθεσαν Νόμους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ
κυβερνῶνται· ὅστις λοιπὸν ἢ κρυφίως διὰ διαφορῶν σπουδαρχικῶν
τεχνασμάτων, ἢ φανερά καὶ ἐνόπλιως ἤθελεν ἔγερθῇ κατ' αὐτῶν,
πρέπει ν' ἀποκλείεται ἀπ' ὅλα τὰ καλὰ, ὅσα ἡ κοινὴ συγκατάθεσις
ἀπεφάσισε νὰ μοιράζωνται ἐπίσης εἰς καθένα Πολίτην· καὶ κηρύτ-
τομεν τρανώτατα, ὅτι τὸ πρῶτον χρέος ἐκάστου Πατριώτου εἶναι
νὰ κατατρέχῃ πλέον παρὰ τοὺς Τούρκους αὐτοὺς, πάντα ὅστις, ἢ ἀ-
πὸ πάθης ἢ ἀπὸ ἄλλας αἰτίας κινούμενος σπεύδει νὰ κλονίσῃ τῆς
κοινῆς εὐδαιμονίας τὰ θεμέλια.

Ἐπίλογος τῆς Συνελεύσεως τῆς Δυτικῆς Ἑλ-
λάδος, ἐκφωνημένος ἀπὸ τὸν Βουλευτὴν Κό-
ριον Σπυρίδωνα Τρικούπην.

Τυπώνεται διὰ προσηγορίας τῆς ἰδίας Συναγωγῆς.

Ἡ δίκαια ὀργὴ τῆς κοφτερῆς ῥομφαίας σας, ἡ ὁποία ἐξηγόρασε
τὸ ἱερώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, τὸ δικαί-

ω μα λέγω τῆς ἰσονομίας, ἀπὸ τὴν πολυχρόνιον καὶ φρικτὴν κατάραν τῆς τουρκικῆς καταδίκης, αὐτὴ ἡ ὀργὴ ὑπεσχήθηκεν, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς Συνελεύσεώς μας, καὶ νὰ διαφυλάξῃ αὐτὸ τὸ δικαίωμα σῶν καὶ ἀκέραιον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν παρκαμικρότερον Ἕλληνα εἰς τὸ διάστημα τῶν συνδιαλέξεών μας, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς πρώτης μας Συνεδριάσεως.

Τὸ μέγα τοῦτο καὶ ἀξιοπερίεργον θέαμα, τὸ τόσον ἐπιθυμητὸν εἰς ὅσους ἀγαποῦν ἐλευθερίαν καὶ νόμον, ἐπαρρησιάσθηκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ πρώτην ἴσως φοράν εἰς τὴν φετεινὴν μας Συνέλευσιν· ἐχόρευεν ἡ καρδιά, καὶ ἀγάλλετο τὸ πνεῦμα κάθε καλοῦ πολίτου, ὅσαις φοαῖς ἐβλέπε τὸν ταπεινὸν καὶ ἐξουθενμένον Κάτοικον τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος νὰ ἀνοίγῃ πλατὺ πλατὺ τὸ στόμα του κλεισμένον ἄλλοτε ἀπὸ τὸν φόβον καὶ μετὰ ὅλον τὸ θάρρος ὅσον δίνει ἡ ἀγανάκτησις μιᾷ ἀδικημένης καρδίᾳ, νὰ ἐλέγχῃ ἐμπροσθεν εἰς τὸ κοινὸν τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος Κριτήριον ὡς καὶ τὰ πλέον σημαντικὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως, ἂν ἔσυχεν νὰ πάθῃ καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἀδικήματα· αὐτὸς ὁ ὑψηλὸς βαθμὸς τῆς ἀξίας καὶ τιμῆς τοῦ ἀνθρώπου, ὅθεν μᾶς εἶχε κρημνίσῃ ἡ ἐλευσινή μας αἰχμαλωσία, καὶ εἰς τὸν ὅποιον ἡ Συνέλευσις μας ἠθέλησεν νὰ ἀνεβάσῃ τὸν πτωχότερον κάτοικον τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος, ὅχι πλέον μετὰ λόγια εἰς τὸ χαρτὶ γραμμένα, ἀλλὰ μετὰ ἔργα καὶ ἀλήθειαι, αὐτὸς λέγω ὁ βαθμὸς εἶναι μία ἀπὸ ταῖς μεγαλύτεραις ἀποδείξεῖς ὅτι εἴμεθα ἄξιοι νὰ ζήσωμεν ἐλεύθεροι καὶ ἰσόνομοι· δίκαιον εἶναι εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν νὰ παρατηρήσωμεν, ἐτι ὅση ὠφέλεια πηγάζει ἀπὸ τὴν διαφύλαξιν αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος εἰς τὸ γένος μας, τόσην ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τιμὴν προξενεῖ εἰς τοὺς ἐνδόξους Ἀρχηγούς τῶν ἀρμάτων μας, τοὺς φετεινοὺς διαυθεντεῦτάς αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος. Αὐτὴν τὴν βῆσιν ἀφοῦ ἔβλεπεν ἡ Συνέλευσις ἐξασκούμενη τὰ ἔργα τῆς, τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἦναι ὀρθὰ, ἐπειδὴ ἡ βῆσις τῆς ἦτον ὀρθὴ μετὰ τὸ νὰ ἦναι βῆσις τῆς ἰσονομίας· ἐξέτασε ταῖς τοπικαῖς τῆς χρεῖαις, ἐφρόντισεν διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν στρατευμάτων, ἐθεάτρισε πολλὰς κατάχρησας, καὶ ἀδικίας, ἔλαγξε τοὺς κκαούς, καὶ ἐπαίνεσεν ἀφιλοπρόσωπα τοὺς καλοὺς.

Ἐπέρασεν ἔπειτὰ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς καταστάσεως ὅλου τοῦ ἔθνους, καὶ ἐδῶ ἐθριάμβευσεν ὁ νόμος καὶ ἡ ἀλήθεια· ἐκήρυξε τὴν ἀγανάκτησιν τῆς, καὶ ἔρριψε τὴν κατάραν τῆς εἰς κάθε ἐνοπλον κίνημα ἐναντίον τῶν ἔθνικων Νόμων, ὅποια καὶ ἂν ἦναι τοῦ κινήματος τούτου ἡ ἀφορμὴ, ὅποιοι καὶ ἂν ἦναι ὁ κινούμενος· ἀλλὰ δὲν ἐπεριορίσθηκεν εἰς λόγους μόνον· ἀφ' οὗ ὅλη εἶπε μετὰ μίαν φωνήν, καὶ ἐκήρυξε μετὰ ἔγγραφον τῆς ἐπίσημον τὴν προσήλωσιν τῆς εἰς τὴν Διοίκησιν, ἐζώσθηκα τὰ ἀνδρεία τῆς τέκνα τὴν βομφαίαν τοὺς εἰς ὑπεράσπισιν τῶν Νόμων, καὶ κατάπαυσιν τῶν ἐμφυλίων πολέμων πολὺ φρικτωτέρων καὶ κινδυνωδεστέρων ἀπὸ τοὺς πολέμους ἐναντίον τῶν ἄλλοφύλων.

Αὐτὰ εἶναι τὰ σημαντικώτερα καὶ κοινωφελῆ ἔργα τῆς τωρινῆς μας Συνελεύσεως, τὰ ὅποια μαρτυροῦν εἰς ὅποιον ἔχει νοῦν παρατηρητικὸν τὴν πρόοδον τῆς πολιτικῆς ἀναγεννήσεως τῶν κατοίκων τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος. Τὸ φιλόνομον καὶ φιλοδίκαιον πνεῦμα, τὸ ὅποιον εἰς τὴν παρούσαν Συνέλευσιν ἐπεκράτησε μετὰ τὴν πολιτικῶν καὶ πολεμικῶν, καὶ τοῦ ὁποίου πνεύματος ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεώς μας πρῶτος· ἔδωκε τὸ καλὸν παράδειγμα, ἐπιζόμενον εἶναι νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ καὶ εἰς τῶν καταχρήσεων τὴν διόρθωσιν, τὴν ὁποῖαν προετοιμάζει σήμερον ὁ δίκαιος θεατρισμός τους, καὶ ὑπόσχεται ἡ κοινὴ τῆς Συνελεύσεως ἀγανάκτησις ἐναντίον τους· ὅταν ἡ κατάχρησις παύσῃ, τότε, μόνον τότε, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, θέλει βασιλεύει καθὼς πρέπει ὁ Νόμος καὶ θέλει εὐδαιμονήσῃ τὸ ταλαίπωρον ἔθνος μας, τὸ ὅποιον βλέπει τὸ αἶμά του ἀλύπητα χυμένον, τὰ σπῆτιά του καὶ ταῖς καλύβαις του κατερημαμέναις, τὴν Μαδιὰμ ταῖς χώραις του καὶ τὰ χωρία του, ἄλλους ὀλόγυμνους καὶ πεινασμένους, ἄλλους εἰς βαρυάν, καὶ παντοτεινὴν ἴσως σκλαγίαν καὶ ἀτιμίαν καταδικασμένους· καὶ ὅλαις αὐταῖς ταῖς συμφοραῖς ἠθέλησεν ἀπὸ μοναχόν του νὰ ταῖς πάθῃ, καὶ δὲν γογγύζει ὅτι ὀλονένα ταῖς παθαίνει, ὅχι βέβαια διὰ νὰ ἀφανίσῃ εἰς τὸν παρόντα πόλεμον, τοὺς ἀνθρώπους τῆς τουρκίας, ἐπειδὴ τὸ ἔθνος μας δὲν ἐσήκωσε πόλεμον, ἐναντίον ἀνθρώπων, ἀλλὰ διὰ νὰ κριμνήσῃ τὸ σύστημα τῆς τουρκίας ὡς σύστημα ἀνομίας καὶ ἀδικίας, καὶ μετὰ τὰ ἀδύνατά του χεῖρα, ἀπὸ μοναχὴν τὴν Θεῖαν βοήθειαν ἐνδυναμωμένα νὰ ἀνεβάσῃ ἄλλην μίαν φοράν εἰς τὸν ὑπέρτατον τῆς ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας θρόνον τὴν πάρεδρον τῷ Θεοῦ δικαιοσύνην, διὰ νὰ ζήσῃ εὐτυχισμένον τὸ ἴδιον ἔθνος, ὕστερον ἀπὸ τόσους αἰῶνας δυστυχίων, ὑποκάτω εἰς τὴν σκέπην, καὶ προστασίαν τῆς Ἀγίας αὐτῆς Δικαιοσύνης· δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἐφάνηκεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀγωνῶνός μας, Βοηθός, καὶ προστάτης μας ὁ Θεός. (*)

(*) Ὁλίγη ὥραν πρὶν ἐκφωνηθῇ ὁ λόγος τούτος, καὶ ἐνῶ κατεγίνοντο ὅλοι εἰς τὴν θεώρησιν τοῦ λογαριασμοῦ τῶν καιῶν εἰσεδημάτων τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος, συνέβη φρικτὸς σεισμός· αὐτὸς ἔδωκεν ἀφορμὴν διὰ νὰ προστεθῇ καὶ ὁ ἀκόλουθος παράγραφος ὁ ὅποιος ἐκλόνισεν τὴν Συνέλευσιν.

Ἀλλὰ ἐβασίλευσε τάχα ἡ δικαιοσύνη; ἐφάνηκαμεν ἄξιοι τῆς Θεῆς βοήθειας, τὴν ὁποῖαν τόσον φανερά καὶ πλουσιοπάροχα ἀπολαμβάνομεν; ὅχι· βέβαια ὅχι· δὲν εἶμαι ἐγὼ ὅπου σᾶς τὸ λέγω. σᾶς· τὸ ἐμαρτύρισε σήμερον ὁ ἴδιος Θεός μετὰ τὰ τρομερὰ τοῦ σεισμοῦ τοῦ σημεί· αὐτὰ τὰ σημεία εἶναι ἡ φωνὴ τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου· ἡ ὀργὴ του, βλέπετε, ἐσάλευσε καὶ αὐτὰ τῆς γῆς μας τὰ θεμέλια. Μάθετε (λέγει ἡ φωνὴ τῆς ὀργῆς του) ὅτι ὁ Θεός ἀπεφάσισε νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν λαόν του ὅχι μόνον ἀπὸ τοὺς τούρκους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς μετὰ τῶν ὀνομαζομένων χριστιανῶν ἀγαποῦν τὴν ἀνομίαν καὶ ἀδικίαν. Ὁ Θεός ὀργίζεται κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ὅλους τοὺς ἀνόμους καὶ ἀδίκους, ὅποια καὶ ἂν ἦναι ἡ πίστις τους· τρομάζετε ὅσοι εἰσθε ἄνομοι, καὶ φιλάδικοι, τρομάζετε· ὁ Θεός τῶν Χριστιανῶν εἶναι Θεός Νόμου καὶ Δικαιοσύνης, εἶναι Θεός ἐκδικήσεων! Τρομάζετε οἱ ἄνομοι καὶ φιλάδικοι, τρομάζετε.

ΑΡΙΘ. 2.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ 7 Ἰανουαρίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Εἰς συμπλήρωσιν ὅλων ὅς ἀνάγονται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀνατολικῇ Συνελεύσεως, εἴμεθα ὑπόχρεοι νὰ καταχωρήσωμεν εἰς τὴν ἐφημερίδα καὶ τὰς ἐφεξῆς ἐπιστολάς, τῶν ὁποίων καὶ αὐτὴ ἡ Συνέλευσις ἀπεφάσισε τὴν δημοσίευσιν.

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς ἐν Ἀνατολικῇ Συνελεύσεως τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος.

Κύριε.

Ἐλαβον τὸ ἀπὸ 20 τοῦ τρέχοντος ἔγγραφόν σας, ἐκ τοῦ ὁποίου θεωρῶ μετὰ χαρὰν μου, ὅτι ἡ Συνέλευσις ἀπεφάσισε νὰ συντρέξῃ εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Νόμων καὶ τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως. Περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ἀφ' ὅσον ἠξέευσμεν, ἡ Διοίκησις ἔλαβε μέτρα δραστήρια διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν ταραχῶν μετὰ τὴν διαδίδασιν διαφόρων στρατιωτικῶν σωμάτων ἀπὸ τὴν στερεάν Ἑλλάδα εἰς Πελοπόννησον.

Αἱ προσκλήσεις τῆς εἶναι γενικαὶ πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὸ ἔθνος εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἔδειξε πραγματικῶς πόσον αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην, ὅχι μόνον τοῦ νὰ ὑπάρχῃ Διοίκησις, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπάρχῃ δυνατὴ, διὰ νὰ προλαμβάνωνται αἱ ταραχαί, καὶ νὰ ἐμποδίζωνται τὰ ἐκ τῆς ἀνυχρίας κακὰ. Κύριος σκοπὸς κάθε καλοῦ πατριώτου πρέπει νὰ ἦναι τὸ νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ παύσῃ τὸ συντομώτερον αἱ ἀναφύεσαι ταραχαί· καὶ εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἦναι ἀδιάφορος ἡ διάδοσις ἐνδὸς σώματος ἀπὸ τὸ μέρος τοῦτο τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος.

Ἄν πρόκειται λόγος περὶ τοῦ ποῖα σώματα πρέπει νὰ διαβῶσι, σᾶς συντροφεύω σημείωσιν κατὰ τὴν γνώμην μου· ἂν στοχασθῇ ἡ Συνέλευσις νὰ κάμῃ μεταβολὴν εἰς ταύτην, ἂς ἀκολουθήσῃ ὅπως ἐγχείρει.

Τῇ 22 Δεκεμβ. 1824, ἐν Ἀνατολικῇ. Α. Μαυροκορδάτος.

Κύριε.

Εἶχα σκοπὸν νὰ συνοδεύσω μετὰ ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Συνέλευσιν τὰ μετακαλεστικά μου τῆς Σ. Διοικήσεως γράμματα, δὲ νὰ κοινολογήσω πρὸς τοὺς παριστάμενους τὴν Αὐτικὴν Χέρσον Ἑλλάδα τὴν ἀγάπην καὶ κλίσιν μου πρὸς ἅπαντας τοὺς κατοίκους τῆς, καθὼς καὶ τὸ ὅτι ἡ ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τῆς Σ. Διοικήσεως ἐπιτροπὴ ἐπρόβαλε πρὸς τὴν Σ. Διοίκησιν τὴν παραίτησιν τῆς· ἀλλὰ διαφοροὶ ἀσυχολίαι καὶ κατεπιγύρουσαι φροντίδες δὲν με ἐσυγχώρησαν χθὲς νὰ ἐκτελέσω τὴν ἐπιθυμίαν μου, καὶ πράττω σήμερον μετὰ περισσοτέρων εὐχαρίστησιν ὅ,τι ἔπρεπε νὰ κάμω χθὲς.

Ἦθελα πρὸ πολλοῦ κοινολογήσαι πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος τὴν προσκάλεισίν μου, καὶ ἀμέσως ὅτε τὴν ἔλαβα εἰς Χρυσοβίτσαν, ἔαν, καθὼς σᾶς εἶναι γνωστὸν δεινὴ καὶ κινδυνώδης ἀρρώστια δὲν ἤθελε μ' ἐμποδίσῃ ὅχι μόνον ἀπὸ αὐτὸ τὸ χρέος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὅσα ἄλλα εἶχα ὡς Διευθυντὴς τοῦ μέρους τούτου τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὅποια ὅμως ἐλπίζω, ὅτι ἐνεπλήρωσεν ἐντελῶς ἡ ἐν ἀπουσίᾳ μου ἐνεργουσα ἐπιτροπὴ.

Ἐπειδὴ δὲ ὡς ἀνωτέρω εἶπον τὰ συγκροτοῦντα τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην μέλη ἐπρόβαλαν πρὸς τὴν Διοίκησιν τὴν παραίτησιν των, φροντὶς μὲν καὶ χρέος ἐδικόν μου εἶναι τὸ νὰ συστήσω ἄλλην ἐπιτροπὴν, ἐνεργουσαν προσωρινῶς ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, ἔως οὗ ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τούτου, χρέος δὲ τῶν κατοίκων τῆς Αὐτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος εἶναι τὸ νὰ φέρωσιν εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὰς διαταγὰς τῆς, τὸ εἶδος ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ποτὲ δὲν ἔπαυσαν νὰ προσφέρουν εἰς τὰ παριστώμενα τὴν Σ. Διοίκησιν πρόσωπα.

Σᾶς παρακαλῶ, κύριε, νὰ παραστήσετε εἰς τὴν Συνέλευσιν πρὸ τῆς διαλύσεώς τῆς, ὅτι καθ' ἣν στιγμήν ἡ λύπη τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἀπὸ τὸ μέσον πολιτῶν, τοὺς ὁποίους καὶ πρώτους ἐγνώρισα,

καὶ ἰδιαιτέρως ἠγάπησα διὰ τὰς ὁποίας ἔλαβα μετ' αὐτῶν σχέσεις, θλίβει τὴν καρδίαν μου, δὲν ἦτον μικρὰ παρηγορία τὸ νὰ βεβαιωθῶ πραγματικῶς, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, τὸν ὁποῖον διωρίσθην εὐτυχῶς νὰ διοικήσω, εἶναι ὅλον ἀφοσιωμένον εἰς τὰ νέμματα τῆς Σ. Διοικήσεως, εἰς τὴν υπεράσπισιν τῶν Νόμων καὶ εἰς τὴν στερέωσιν αὐτῶν, καὶ ὅτι καμία περίστασις δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ μεταβάλῃ τὰ πατριωτικά του ταῦτα φρονήματα.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ ἐπιτυχία τῶν ἱερῶν ἀγώνων τῆς Σ. ἡμῶν Διοικήσεως θέλει φέρεῖ ἄμεσον εἰς τὴν Πελοπόννησον τὴν τόσον ἐπιθυμητὴν γαλήνην, ὕστερον ἀπὸ τὰς ἐκεῖ συμβῆσας ταραχάς, καὶ ὅτι ἀφοῦ ἐφέτος ἐτελείωσεν ἐνδοξό τερον παρὰ κάθε ἄλλην φορὰν τὸ στάδιον τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀγῶνος, ἡ Σ. Διοίκησις θέλει στερεώσῃ διὰ πάντα τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἔθνους, διότι ἐδειξε πραγματικῶς ὅτι εἶναι ἱκανὴ νὰ εἰσάξῃ τὴν εὐταξίαν, καὶ νὰ στηρίξῃ τοὺς Νόμους, παιδεύουσα αὐστηρῶς τοὺς ἀξιόους παιδείας, καὶ ἀποκόπτουσα κάθε ἰδέαν ἀνταρτικοῦ ἐπιχειρήματος εἰς τὸ μετέπειτα· ἡ ὀργή της ἔπεσεν ὡς κεραυνὸς ἐπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν ἀνταρτῶν, αἱ εὐχαί της θέλουσι ἐνισχύσει εἰς τὸ ἐξῆς τὰ εἰλικρινῆ τέκνα της, τὰ ὁποῖα μετὰ προθυμίας θέλουσι τρέχειν εἰς τὴν φωνὴν της διὰ νὰ ἀπολαύσουν νέους θριάμβους κατὰ τοῦ ἔθρου μας· ἂν δὲν ἐπροφθάσετε νὰ δείξητε μὲ τὰ ἔργα τὴν προθυμίαν σας εἰς υπεράσπισιν τῆς Διοικήσεως κατὰ τῶν ἐσωτερικῶν ἐχθρῶν της, τότεν περισσότερον θέλετε τρέχειν προθύμως καὶ ἐνδόξως τὸ κατὰ τῶν ἐχθρῶν μας στάδιον, ἐπεὶδὴ καὶ ἀκούραστοι εἴσθε, καὶ δὲν θέλετε καταδεχθῆναι νὰ μένατε ὑστερώτεροι τῶν ἄλλων συναδελφῶν σας.

Χθὲς δὲν ἐπρόφθασα νὰ εὐχαριστήσω ἑγγράφως τὴν Συνέλευσιν περὶ τῆς πλήρους ἀγαθῶν φρονημάτων ἐπιστολῆς της ἀπὸ 23 τοῦ τρέχοντος, διὰ τῆς ὁποίας μὲ τιμᾶ καὶ μὲ τὸ δικαίωμα Πολίτου τῆς φίλης μου Δ. Χ. Ἑλλάδος· ἡ εὐγενὴς αὕτη ἀμοιβή σας αὐξάνει ἐὰν ἦναι δυνατόν νὰ αὐξηθῇ, τὴν πρὸς τοὺς Αὐτικοελλαδίτας ἀγάπην καὶ κλίσιν μου, καὶ οἱ συμπολιταὶ μου ἔχουν εἰς τὸ ἐξῆς περισσότερα δικαιώματα εἰς τὰς μικρὰς ἐκδουλεύσεις μου.

Δὲν ἠμπορῶ νὰ τελειώσω χωρὶς νὰ ὁμολογήσω χάριτας εἰς τὴν Συνέλευσιν καὶ διὰ τὴν πολιτογράφειαν τῶν κυρίων Γεωργίου Πραΐδου, καὶ Ἀναστασίου Πολυζωΐδου, ἀνδρῶν γνωσθέντων εἰς ὅλον τὸ ἔθνος· διὰ τὰ προτερήματά των καὶ προξενούντων τιμὴν εἰς τοὺς εὐτυχίσαντας τόπους, διὰ νὰ τοὺς ἀποκτήσουν συμπολίτας των· μὲ συμπολίτας ὡς εἶναι οἱ ἀνωτέρω, καὶ ὡς εἴσθε οἱ συγκροτοῦντες τὴν Συνέλευσιν, ποῖος δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ συζήσῃ;

Ἀναχωρῶ φίλοι Συμπολίται, διότι ἱερώτερον ἄλλο χρέος δὲν γνωρίζω παρὰ τὴν ὑποταγὴν εἰς τὸν Νόμον καὶ τὴν εὐπειθειαν εἰς τοὺς ἀπὸ τὸ ἔθνος ἐκλεχθέντας ἑκτελεστάς του· ἀλλ' ὅπου καὶ ἂν ὑπάγω, ἡ καρδία μου θὰ ἦναι ἐν τῷ μέσῳ τῆς Αὐτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι καὶ ἡ μνήμη καὶ ἡ ἀγάπη σας θέλουσι μὲ συνοδεύει παντοῦ.

Τὴν 24 Δεκεμβ. 1824 ἐν Ἀνατολικῷ. Α. Μαυροκορδάτος.

Κύριε.

Μὲ ἀνέκφραστον χαρὰν ἔλαβον τὸ χθεσινὸν ἐπίσημο. ἑγγράφον, διὰ τοῦ ὁποῦ ἡ Συνέλευσις μὲ ἀνακηρύττει πολίτην τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος. Τοιαύτη ἀμοιβὴ τῶν μετρίων μου ἐκδουλεύσεων ὑπερβαίνουσα καὶ πλούτη, καὶ δόξαν, ἀνεπτέρωσε τὴν καρδίαν μου, αἱ μόνη θέλει σταθῇ ἱκανὴ νὰ μὲ ἐνισχύσῃ εἰς τὸ νὰ ἐκπληρώσω ἐν τελῶς τὰ πρὸς τὴν Πατρίδα χρέη μου, καὶ νὰ φανῶ ἄξιος Συμπολίτης τῶν συγκροτούντων τὴν Συνέλευσιν.

Προσφέρετε, παρακαλῶ, τὰς ἐγκαρδίας μου εὐχαριστίας πρὸς τὰ σεβάσματα μέλη τῆς Συνελεύσεως καὶ νομίζετε με διὰ πάντα πρόθυμον καὶ ἀφοσιωμένον εἰς πᾶν ὅ,τι ἀποβλέπει τὴν σωτηρίαν, τὴν ὠφέλειαν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς Πατρίδος.

Τὴν 24 Δεκεμβρίου 1824 ἐκ Μισολογίου.

Τὸν εὐπειθῆ πατριώτην καὶ Συμπολίτην σας, Γ. Πραΐδην.

Πρὸς τὴν Σεβασμίαν τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος
Συνέλευσιν ἐν Ἀνατολικῷ

Μὲ βαθύτατον σέβας, καὶ χαρὰν ἐνταυτῷ τῆς ψυχῆς μου ἀνεκλάλητον ἔλαβον τὸ ἀπὸ χθὲς ἐπίσημον τῆς ἐν Ἀνατολικῷ Σ. Συνελεύσεως ἑγγράφον, δι' οὗ αὕτη ἠξίωσε νὰ μὲ ἀνακηρύξῃ Πολίτην τῆς Δ. Ἑλλάδος. Παρὰ ταύτην οὐδ' εἰς ἐμὲ τὸν λαμβάνοντα τιμὴ πολυτιμωτέρα, οὐδ' εἰς τοὺς παρέχοντας αὐτοὺς ἄλλη φιλελευθέρων καὶ εὐγενῶν φρονημάτων ἐνδεικτικωτέρα εἰμώρηται ποτὶ νὰ δοθῇ. Τὸ ὄνομα Πολίτης εἶναι καὶ πρέπει νὰ εἶναι τὸ καύχημα, καὶ τὸ μόνον χαρακτηριστικὸν ἐλευθέρων Ἑλλήνων ἐγκαλῶπισμα, τόσον προκριώτερον ὁποιοῦδήποτε ἄλλου, ὅσον τοῦτο νομίζεται γινώρισμα ἀληθὲς παντός λογικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ὄντος καὶ τόσον ἀνώτερον ὅλων ὁμοῦ τῶν παρασῆμων, ὅσον ταῦτα μὲν

συνειβίζουν νὰ θαμβώνουν μοναχὰ τὰ ὄμματα τῶν κοινῶν, ἐκεῖνο δὲ ἔχει ἴδιον νὰ ἐγείρῃ τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων εἰς διαρκὴ γενναῖα καὶ ὑψηλὰ αἰσθήματα.

Ἀπὸ τοιαύτας κινούμενος ἀρχάς, Σεβαστοὶ μου Κύριοι, δὲν εἰμωρῶ παρὰ νὰ σᾶς ὁμολογήσω τὰς πλέον ἐγκαρδίας καὶ εἰλικρινεῖς μου εὐχαριστίας περὶ τῆς ὁποίας μ' ἐπροσφέρετε τιμῆς. Αὕτη δειγμα τρανώτατον τῆς πρὸς ἐμὲ εὐνοίας σας, θέλει εἶσθαι ἐνταυτῷ καὶ ἡ παντοτεὴν τερπνὴ ἀναπόλησις τοῦ ὅτι ἠξιώθην νὰ γνωρισθῶ καὶ συναγωνισθῶ εἰς τὸν παρόντα ἱερὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα μὲ τοιοῦτους ἐνδόξους ἥρωας, καὶ μὲ τοιοῦτους ἀγαθοὺς καὶ φιλονόμους ἄνδρας, μὲ ὅσους ἡ Αὐτικὴ Ἑλλὰς ἐξαίρετως στολίζεται· περιπλέον αὕτη θέλει εἶσθαι καὶ τὸ δραστηριώτερον μέσον πρὸς ἀνακούφισιν τῆς ψυχικῆς μου λύπης ἕνεκα τοῦ ἀπομακρυσμοῦ μου ἀπὸ τὴν Γῆν, ὅπου εἶδον κατὰ πρώτην φορὰν τὸ γλυκὺ φῶς τοῦ ἡλίου, ἀπὸ τὴν Γῆν, λέγω, τῶν Ἀριστοτελῶν, καὶ μεγάλων Ἀλεξάνδρων, ὅπου εἰσέτι Φεῦ! βάρβαρος ποὺς πατεῖ, καὶ χεῖρ μαιφόνος κυβερνᾷ.

Ἑλλήν ἀπλούς ἕως τώρα ἔπραξα, Σεβαστοὶ μου Κύριοι, ὅ,τι ἡδυνάμην, καὶ τὸ χρέος τῆς Ἑλληνικῆς μου διαγωγῆς μ' ὑπαγόρευσε, εἰς τὸ ἐξῆς ὅμως Ἑλλήν πολιτογραφημένος, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐνδοξὴν πατρίδα σας, θέλω σπεύσει νὰ ἐκπληρώσω ὅσα τὸ δικαίωμα τοῦ Πολίτου κατ' ἐξαίρετον τρόπον χρέη μ' ἐπιβάλλει καὶ οὕτω νὰ φανῶ ἄξιος τῶν τιμῶν τῆς ὑμετέρας τιμῆς καὶ ἀγάπης.

Τὴν 24 Δεκεμβρίου 1824 ἐκ Μισολογίου.

ὁ ὑμέτερος εὐπειθέστατος Συμπολίτης Α. Πολυζωΐδης

Πρὸς τὸν κύριον Γ. Πραΐδην.

Κύριε Συμπολίτα.

Ἐπεὶδὴ πρὶν τῆς διαλύσεως τῆς ἡ Συνελεύσεως ἐνέκρινε νὰ συστήσῃ πενταμελὴ ἐπιτροπὴν διὰ νὰ τελειώσῃ καὶ ὅσα ἀπεφάσισεν ἡ Συνέλευσις, καὶ ὅσα δὲν ἐπρόφθασε νὰ ἀποφασίσῃ ἀπὸ τὰ ἀναφερθέντα εἰς αὐτήν, κρίνομεν ὡς μέρος τῶν χρεῶν μας, διὰ νὰ σοὶ ἀποκριθῶμεν ὡς ἀπὸ μέρος τῆς Συνελεύσεως εἰς τὸ ἀπὸ 24 τοῦ τρέχοντος γράμμα σου τὸ ὁποῖον προσθέτει, ἐὰν εἶναι δυνατόν νὰ προστεθῇ τίποτε, νέας ἀποδείξεις εἰς τὴν περὶ τῆς εὐγενείας σου καλὴν μας ὑπόληψιν. Αἱ ἐκδουλεύσεις σου ἦτον δίκαιον νὰ ἀνταμειφθῶν καὶ μὲ πράγματα· ἀλλὰ σὺ γνωρίζεις καλλίτερον ἡμῶν τὰς ἀνάγκας τῆς Πατρίδος μας, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλεις συνεργήσῃ τὸ κατὰ δύναμιν, διὰ νὰ φθάσῃ ἡ Πατρίς εἰς θέσιν, ὡς νὰ δείχνῃ καλῆτερα τὴν εὐγνωμοσύνην της.

Ἐπεὶδὴ δὲ ἡ Συνέλευσις ἐδέχθη ὡς βάσιν τῆς τὴν δημοσιότητος, ἐνεκρίναμεν νὰ ἐκδοθῇ διὰ τοῦ τύπου καὶ τὸ πολιτογράφημά σου, καὶ ἡ τῶντι Ἑλληνικὴ σου ἐπιστολή.

Τὴν 26 Δεκεμβρίου 1824 Ἀνατολικῷ. οἱ ἀγαπῶντες καὶ τιμῶντές σε Γ. Τζιόγας, Γιαννάκης Ράγκος, Σωτήρης Γιόττης, Ἀθανάσιος Ραζής, Σπύρος Κουρκουμέλης.

Πρὸς τὸν κύριον Α. Πολυζωΐδην.

Κύριε Συμπολίτα.

Ἡ ἐπιστολή σου πρὸς τὴν Συνέλευσιν ἔφθασε μετὰ τὴν διάλυσίν της, ἐπεὶδὴ δὲ οἱ ὑπογεγραμμένοι διωρίσθημεν νὰ ἐκτελέσωμεν ὅ,τι δὲν ἐπρόφθασεν ἡ Συνέλευσις ἀνεγνώσαμεν τὴν ἐπιστολήν σου καὶ ἐχάρημεν ἀπὸ καρδίας διὰ τὰ γενναῖα σου φρονήματα, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἅπαντες οἱ συγκροτήσαντες τὴν Συνέλευσιν θέλουσι ἀναγνώσει τὴν ἐπιστολήν σου μὲ τὴν αὐτὴν χαρὰν, διὸ ἐνεκρίναμεν ἡ ἐκδοθῇ ὁμοῦ μὲ τὸ πολιτογράφημά σου.

Υγίαινε ἀγαθὴ Συμπολίτα καὶ εὖχου καὶ σύντρεχε νὰ πολλὰ πλοῦσθῶν οἱ ὁμοϊκόντές σε.

Τὴν 26 Δεκεμβρίου 1824 Ἀνατολικῷ.

οἱ ἐπαινοῦντες καὶ τιμῶντές σε

Γ. Τζιόγας, Γιαννάκης Ράγκος, Σωτήρης Γιόττης, Ἀθανάσιος Ραζής, Σπύρος Κουρκουμέλης

τολῶγγιον 5 Ἰαννουαρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἦσαν μετὰ τὴν Μεσημβρίαν ὁ ἑκλαμπρότατος κύριος Α. Μαυροκορδάτος συνωδευμένος ἀπὸ τὴν ἀξιώτημον Βουλευτὴν τοῦ Μισολογίου κύριον Σπυρίδωνα Τρικούτην, τὸν Στρατηγὸν Ἀλεξάνδρην Βλαχόπουλον καὶ πλῆθος ἱκανὸν στρατιωτῶν ἐξῆλθε τῆς πόλεως ταύτης μὲ προπομπὴν ὅλων τῶν ἐγκατοίκων, καὶ κρότους κανονίων καὶ τυφεκίων ἄλλεπαλλήλους, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν καθέδραν τῆς Σ. Διοικήσεως, ὅθεν πρὸ τῆς ἡμετέρας εἶχε προσκληθῇ ἐπισήμως διωρισμένος νὰ λάβῃ τῆς Γενικῆς Γραμματείας, ὑπουργήματος τοῦ πλέον οὐσιώδους, τὴν ἐνδοξὴν, καὶ εἰς αὐτὴν νὰ πάντα ἄλλον ἀρμόζουσαν ἐπιστάσιαν.

Οἱ Αὐτικοελλαδίται, στερηθέντες τοιοῦτον ἄξιον Διοικητὴν καὶ ἐνάρετον συμπολίτην των, ἔχουν δίκαιον νὰ λυπῶνται· καὶ ἂν δὲν ἦσαν πληροφορημένοι, ὅτι ὑψηλότερα χρέη, γενικώτερα καὶ διὰ

τοῦτο σημαντικώτεροι τῆς Πατρίδος ὑποθέσεις (τῶν ὁποίων ἡ δι-
εὐθυνσις δὲν εἶναι ἔργον τοῦ τυχόντος) τὸν ἀναγκάζουν ν' ἀποσπασθῇ
ἀπαραιτήτως ἀπὸ αὐτοῦς, βέβαια ὅλοι, καθὼς πανδήμως ἡ ἐν Ἀνα-
τολικῷ ἐσχάτως συγκροτηθεῖσα Συνέλευσις τῶν τὸ ἐκῆρυξε, ὅλοι
ὁμοθυμαδὸν, λέγομεν, καὶ μάλιστα οἱ ἀγαθοί, καὶ εὐγνώμονες Με-
σολογγῖται ἤθελαν ἐπικαλεσθῇ τὴν χάριν παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως
τοῦ νὰ παραταθῇ ἡ ἐνταῦθα διατριβὴ του. Παρηγοροῦνται ὁμως ἐν-
τούτοις ἐξεύροντες, ὅτι καὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων Διευθυντῆς,
οὐδὲ μακρόθεν θέλει λησμονήσῃ τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἡγάπησεν
ἀπ' ἀρχῆς τοσοῦτον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπῆλαυσε τοὺς καρποὺς τῶν
λαμπρῶν ἀγώνων του, καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον σήμερον μὲ τόσας εὐχὰς
συνωδευμένοι ἀποχωρίζεται.

ΑΡΙΘ. 3.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ, 10 Ἰανουαρίου 1825.

ΒΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΕΙΔΗΣΙΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ.

Εἰς τὸν προλαβόντα ἀριθ. 103 τῶν Ἑλλήν. Χρονικῶν ὁμιλήσα-
μεν περὶ τῶν μεταβολῶν, αἱ ὁποῖαι ἐσχάτως συνέβησαν εἰς τὴν
Ἀλβανίαν, καὶ περὶ τῆς ἀναφορᾶς αὐτῶν ὡς πρὸς τὰ πράγματα τῆς
Ἑλλάδος· ἥδη δὲ ἐπαναλαμβάνοντες βεβαιωτικῶς τὴν μετὰθεσιν
τοῦ Ὁμέρ Πασᾶ εἰς Θεσσαλονίκην, εἰμεθα εἰς χρέος νὰ κοινοποιή-
σωμεν, ὅτι ὁ Μεχμέτ - Ρεσίτ - Πασᾶς διωρισμένος ἀπὸ τὴν Πόρταν
Ρούμελη Βαλεσῆς εἰμπόρεσι νὰ βάλῃ δυνάμει τῶν χρημάτων, εἰς
κίνησιν ὅλην τὴν Ἀλβανίαν, καὶ ὅτι οἱ Ἀρχηγοὶ αὐτῆς, ἦγουν ὁ
Ταῖρ Ἀπάζης, ὁ Μπεκίρ Τζογαδόρος, ἴσως καὶ αὐτὸς ὁ Μουχουρδά-
ρης, ἄνθρωποι τόσον λαίμαργοι διὰ τὸ ἀργύριον τῷ ὑπεσχέθησαν
ὅλην τὴν δυνατὴν συνδρομὴν τῶν. Ἡ Πόρτα μετεχειρίσθη ἐν ἀπὸ
τὰ συνεθισμένα ἐλατήριά της διὰ νὰ διεγείρῃ τὴν ἐνέργειαν τῶν
Πασάδων, διακηρύττουσα ὅτι ὁ Ὁμέρ Πασᾶς ὢν ἀνάξιος νὰ ἐξουσιάζ-
σῃ τὸ Μεσολόγγιον ἢ τὸ Ἀνατολικὸν ἀποβάλλεται ἀπὸ τὸ πασαλῆ-
κι τῶν Ἰωαννίνων καὶ τοῦ Δελβίνου, ἀλλ' ὡς σημεῖον ἀνταμοιβῆς,
τὰ δύο ταῦτα πασαλῆκια μαζὺ μὲ τὰς πόλεις αἱ ὁποῖαι μέλλουν
νὰ ἐξουσιασθῶν, θέλουν δοθῇ εἰς ἐκεῖνον τὸν πασσάν, ὅστις ἤθελεν
ἐπιχειρήσει καὶ ἐπιτύχει τὴν πολιορκίαν ἢ τοῦ Μεσολογγίου ἢ τοῦ
Ἀνατολικοῦ. Καὶ τῶντι ἔχομεν εἰδήσεις προσφάτους ὅτι ὁ εἰρημέ-
νος Ρούμελη-Βαλεσῆς διωρίσθη ἀρχηγὸς τῆς τετάρτης εἰς τὴν Αὐ-
τικὴν Ἑλλάδα εἰσβολῆς. Μία ποσότης ἱκνῆ ἵππων καὶ χρημάτων
πρέπει ἥδη, καθ' ὅσας εἰδήσεις ἔχομεν, νὰ ἐφθασαν εἰς Πρέβεζαν·
μας βεβαιώνουν μάλιστα ὅτι ἡ πολιτικὴ αὐτοῦ τοῦ Σατράπου ἐφθα-
σεν ἔως καὶ εἰς τὸ νὰ συναριθμῇ μετὰ τῶν μισθωτῶν του τὸν
προδότην Βαρνακιώτην, τὸν χαμερπέστερον δορυφόρον τοῦ
Ὁμέρ-Πασᾶ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Μεχμέτ-
Ρεσίτ Πασᾶς στοχάζεται νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν εἰσβολὴν εἰς τὴν Ἀ-
Ἑλλάδα μάς φαίνεται πολλὰ ὑπερβολικὸς· τὸ βέβαιον ὁμως εἶναι
ὅτι θέλει εἶσθαι ἱκανὸς ὥς ἀπὸ τῶρα νὰ ἀρχίσωμεν διὰ νὰ λάβω-
μεν τὰ ἀναγκαῖα μέτρα εἰς ματαίωσιν πάσης ἐκ τούτου ἐνδεχομέ-
νης βλάβης.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΑΥΤ. Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπειδὴ ἡ ἀντ' ἐμοῦ ἐνεργοῦσα Ἐπιτροπὴ, ἐπικυρωθεῖσα διὰ Δια-
ταγῆς τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως ὑπ' ἀριθ. 5308 καὶ ἡμ. 8 Ὀκτωβ.
διωρίσθη νὰ διαμείνῃ ἐκτελοῦσα τὰ χρεῖα τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ καὶ
μετὰ τὴν ἀναχωρήσιν μου, μέχρι δευτέρας Διαταγῆς· ἐπειδὴ δὲ
ἐκ τῶν μελῶν παραιτοῦνται,

Διατάξεις.

Α'. Διορίζονται, ἀντὶ τῶν παραιτηθέντων μελῶν, ἕτερα ὅς συμ-
πλήρωσιν, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει σύγκειται ἀπὸ τῶν Κυρίους
Γ' Σπανιωλάκη, Ἰάκωβον Μάγερ, καὶ Κωνσταντῖνον Μεταλᾶν.

Β'. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει ἐνεργεῖ, ὡς καὶ ὅτερον τὰ χρεῖα
της, καὶ αἱ ἀντὶ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ παρ' αὐτῆς ὑπογεγραμμένοι,
καὶ παρὰ τοῦ Γεν. Γραμματέως προσυπογεγραμμένοι διαταγαὶ τῆς
ὅλων ἰσχύει καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος.

Γ'. Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς διορίζεται ὁ
Κύριος Φίλιππος Πλητᾶς.

Δ'. Θέλει λαμβάνει τὰς Διατάξεις τῆς Σ. Διοικήσεως, καὶ θέλει
τὰς ἐνεργεῖ κατὰ χρέος.

Ε'. Χρεωστῇ νὰ ἀφέρηται πρὸς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τα-
κτικῶς περὶ πάντων τῶν διατρεχόντων, ἐκτὸς τῶν ἐκτάκτων ἀπο-
στολῶν, τὰς τοιαύτας ἡμποροῦν νὰ ὑπαγορεύουσιν αἱ περιστάσεις.

Ἡ αὐτὴ διαταγὰ θέλει δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου, καὶ ἀντὶ-
στοιχα αὐτῆς θέλουν σταλῇ πρὸς ὅλας τὰς ἐν τῇ Αὐτικῇ Ἑλλάδι κα-
θεστῶσι Στρατιωτικὰς, καὶ πολιτικὰς Ἀρχάς.

Τῇ ᾠ Δεκεμβρίου 1824 ἐν Μεσολογγίῳ. Α. Μαυροκορδάτος
ὁ Γραμμ. Γ. Πρατῆς.

Κύριε Συντάκτα τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν.

Ἡ Συνέλευσις τῆς Αὐτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος ἀπεδέχθη τὴν δη-
μοσύνην καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἑκτασιν καὶ ὅσον ἡμπόρεσεν ὀγραμ-
ματεῦς αὐτῆς καὶ ὅσον τῷ ἐσυγχώρησαν αἱ ὑπὲρ τὴν δυνάμιν του
ἀσχολίαι (καθὼς εἶναι μάρτυρες οἱ παρευρεθέντες εἰς τὸ Ἀνατολι-
κόν) ἐπιμελήθη νὰ ἐκτελέσῃ τὴν σωτήριον γνώμην τῆς Συνελεύσεως.

Γνωρίζεις κάλλιστα ὅτι ὅταν μία πολιτεία περιλαμβάνει περισ-
σότερον ἀπὸ μίαν πόλιν, δὲν ἡμπορεῖ νὰ διοικῆται δημοκρατικῶς
καὶ προσωπικῶς ἀπὸ τοὺς πολίτας, ὅθεν εἶναι ἀνάγκη νὰ κυβερνά-
ται ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους, ἢ ἐπιτρόπους τῶν πολιτῶν, καὶ ἐκ
τούτου γεννᾶται τὸ παραστατικὸν πολίτευμα, τὸ ὁποῖον ἀπεταμιεύ-
ετο καὶ νὰ πρᾶχθῃ καὶ νὰ τελειοποιηθῇ εἰς τὰς ἡμέρας μας, καὶ τὸ
ὁποῖον ἔπρεπε νὰ δεχθῇ καὶ ἡ φιλότατη Ἑλλάς μας, καὶ ἂς εἰποῦν
ὅ,τι θέλουν οἱ μὴ γνωρίζοντες τὴν θέσιν καὶ τὰς ἐσωτερικὰς μας
περιστάσεις· ἀλλὰ τὸ ἐθνοπαραστατικὸν τοῦτο πολίτευμα δὲν δύ-
νεται νὰ διαρκέσῃ μῆτε νὰ τελειοποιηθῇ χωρὶς τὴν δημοσίευσιν
τῶν πράξεων καὶ τῶν λόγων ἀπάντων τῶν ἐν τοῖς ὑψηλοῖς πράγμα-
σι, καθὼς Βουλευτῶν, Δικαστῶν καὶ ἐνίοτε καὶ αὐτῶν τῶν Ἐκτελε-
σῶν. Ἡ Τυπογραφία, ἡ εὐτυχὴς τῶν νεωτέρων ἐφευρέσις διὰ τῆς
ὁποίας καὶ μόνης ἔλαβον οἱ σύγχρονοί μας τόσην ὑπεροχὴν ἐπὶ τῶν
παλαιῶν ἐθνῶν, εἶναι μέσον ἐπιτυχές, διὰ νὰ μακθάνουν οἱ περιστά-
μενοι τὰ πρακτικὰ τῶν παραστατῶν ἢ ἀντιπροσώπων τῶν.

Κατ' αὐτὴν τὴν βᾶσιν ἰδοὺ σπεύδω νὰ κοινολογήσω ἐν περιλή-
ψει εἰς τοὺν Αὐτικοελλαδίτικον, ὅ,τι ἐπράξεν ἡ πενταμελὴς ἐπιτροπὴ
τῆς Συνελεύσεως τῶν, εἰς τὸ ὀλίγον διάστημα τῆς διαρκείας της
καὶ ἐν τῷ μέσῳ πολυβορύβων φροντίδων καὶ λαμπρῶν ἐορτῶν. Ἀπὸ
ποῖους ἐσύγκειτο ἡ ἐπιτροπὴ, πῶς καὶ διατῇ ἐσύστηθη, δύναται ὁ
περίεργος νὰ ἀναγνώσῃ τὰ πρακτικὰ τῆς τελευταίας Συνεδριάσεως,
γενομένης κατὰ τὴν 24 τοῦ Δεκεμβρίου. Δὲν εἶναι ἔξω τοῦ προ-
κειμένου νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἐλαφρωθῇ τὸ Ἀνα-
τολικὸν ἀπὸ τὸ βῆρος τῶν στρατευμάτων, ἡ παραμονὴ ἐπισήμων
ἐορτῶν, καὶ ὁ ἐπισυμβᾶς φοβερὸς σεισμὸς ἔκαμαν νὰ διαλυθῇ ὁ γλι-
γῶρα ἡ Συνέλευσις, καὶ νὰ γίνουσι τόσον ἄτακτα τὰ πρακτικὰ τῆς
τελευταίας Συνεδριάσεως, τὰ ὁποῖα συνετάχθησαν ἐπὶ ποδῶς διὰ νὰ
ὑπογραφῶν ἀπὸ τοὺς σπεύδοντας ν' ἀναχωρήσουν ἀπεσταλμένους
τῶν ἐπαρχιῶν καὶ Προκρίτους τοῦ Στρατιωτικοῦ. Ἡ πενταμελὴς
ἐπιτροπὴ ἐπροσκαλέσθη τρεῖς ἀπὸ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν, ὅστις ἐνέ-
κρινε νὰ παρευρίσκηται καὶ ὁ Κύριος Γεώργιος Αἰνιάν, Γενικὸς Ἐφο-
ρος τῶν στρατευμάτων τῆς Χέρσου Ἑλλάδος.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐξετάσθη τὸ περὶ τῶν φυγάδων Ἀνταρτῶν καὶ ἐ-
νεκρίθη νὰ φερθῶν πρὸς τοὺς Ἀρχηγούς αὐτῶν φιλόανθρωπα μὲν δι'
ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὑποκείμενά των, σύμφωνα δὲ μὲ τὰς διαταγὰς,
ὅσας ἤθελε δώσει ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις· εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ
ὑπόκεινται πάντοτε.

Ἐπειτα τὸ περὶ ἐξοικονομήσεως τῶν στρατευμάτων, καὶ ἐπειδὴ
ἄλλος πόρος προγενέστερος ἀπὸ τὰ χειμαδιὰτικα δὲν εἶναι, ἐνεκρί-
θη νὰ διορισθῶν ἀμέσως μετρηταί, καὶ νὰ λάβουν ἐπὶ χεῖρας τὸ
ἐν τρίτον τῶν χειμαδιὰτικῶν πρὸς 25 (εἴκοσι πέντε) παράδες εἰς
τὸ κεφάλι, 2 ὅσα δὲν ἐσυμφωνήθησαν μὲ τὴν Διοίκησιν. Ἡ ποσό-
της αὕτη, ἀ συναχθῇ ἀδιαφόρως ἀπὸ κάθε εἶδος χειμαδιου, ἀλλὰ
νὰ κατὰ ἀπὸ τὰ τῶν χωρίων ὅσα ἐξώδευσαν διὰ τοὺς ἀπεσταλ-
μένους τῶν εἰς τὴν Συνέλευσιν· τὴν αὐτὴν τιμὴν πρέπει νὰ πληρώ-
σιν καὶ ὅσα ἀπὸ τὰ ἐντόπια πρόβατα ἐκατέβησαν ἀπὸ βουνὰ εἰς
ἐθνικὰ χειμαδιά.

Ἐξετάσθησαν καὶ τὰ συμπεράσματα τῆς ἐνδεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς
καὶ μετὰ πολλὰς συζητήσεις καὶ φιλονεικίας εὐρέθησαν ἀναντίρρη-
τοι δέκατιαι εἰς τὸν Ζυγόν, Βλῶχον καὶ Ἀπόκουρον, καὶ ἀπερασί-
σθη νὰ μεταχειρισθῇ ἡ Διοίκησις τὴν δυνάμιν διὰ νὰ τὰς συνάξῃ
ἀπὸ ὅσους κατακρατοῦν αὐτάς, ὁποῖοι εὐρίσκονται εἰς τὸν Ζυγόν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ μὲ τοὺς ἀνωτέρω δύο πόρους δὲν προφθάνεται ἡ
τροφή τῶν στρατιωτῶν, καὶ οἱ συναγμένοι εἰς τὸ Ἀνατολικὸν δὲν
εἶχαν ψωμί διὰ τὴν 29 τοῦ Δεκεμβρίου, καὶ ἔως νὰ προφθῇ ἡ
Σεβαστὴ Διοίκησις τὸ Ταμεῖον τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος, ἔπρεπε νὰ
ἀσφαλισθῇ ἡ τροφή τῶν τοῦλάχιστον διὰ μῆνας δύο, ἐνεκρίθη νὰ
διαλαληθῶν τὸ Τελωνεῖον Κατοχῆς καὶ Νεοχωρίου διὰ μῆνας δε-
κατέσσαρας, τὸ βιβάριον τοῦ Πόρου καὶ ὁ καρπὸς τῆς Ἑθνικῆς στα-
φίδος εἰς Μεσολόγγιον, ἔτι δὲ νὰ πωληθῶν δύο ἐργαστηρότοποι,
ὅσοι σπητότοποι εἶναι ἐλεύθεροι ἀπὸ καλύδας δυστυχῶν καὶ τὸ
ἡμισυ τοῦ Ἑθνικοῦ Μύλου, εὐρισκόμενα καὶ τὰ τρία αὐτὰ εἰς Με-
σολόγγιον, ὡς κτήματα συγχωρημένα ἀπὸ τὸν Νόμον νὰ πωληθῶν,
καὶ νὰ διορισθῇ ἡ τιμὴ τῶν ὅσων ἀπὸ αὐτὰ ἡμποροῦν νὰ πωληθῶν
ἢ νὰ ἐνοικιασθῶν συμφερώτερα διὰ τὴν ἐξοικονομήσιν πρὸ πάντων
τοῦ στρατιωτικοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ δυστυχεῖς ὁμογενεῖς κατέφυγαν εἰς τὴν Αὐτι-
κὴν Ἑλλάδα μὲ ἀδειαν τῆς Διοικήσεως καὶ ἔχουν πρόβατα, τὰ μόνον
λείψαντα τῆς περιουσίας των, ἐνεκρίθη μὲν νὰ μετρηθῶν τὰ πρόβα-
τά των, ἀλλ' ἡ Τοπικὴ Διοίκησις ἂς ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῶν τὸ
δικαιώτερον· ἐνῷ ἐγένετο λόγος περὶ τῶν καταφυγόντων ὁμογενῶν,
ἀνεκφέρθη ὅτι εἰς μερικὰς ἐπαρχίας συνάξουν τινὲς καὶ ξενίαικα
τοῦτο ἐφάνη παράδοξον εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν, ἐπειδὴ πρῶτην
φορὰν τὸ ἤκουσε, καὶ ἔδειξε τὴν πρέπουσαν ἀγανάκτησιν διὰ ἀπε-

φάσις να ἐκδώσῃ ἀμέσως σφιδρὰν διαταγὴν, διὰ νὰ παύσῃ παρ-
μοία κατάρχῃς καὶ παρανομία, καὶ νὰ ἐπιστραφῶν τὰ ξενικὰ
τοῦτα εἰς ὅσους τὰ ἔδωσαν.

Ἀνεφέρθη ἔπειτα τὸ περὶ τοῦ στρατηγῶν Πισλῆ, κατὰ τοῦ ὁποί-
ου ἔγιναν μεγάλα κατηγόρια, καὶ ἐνεκρίθη νὰ διορισθῇ ὁ Στρατη-
γὸς Ν. Μπότζαρις, ὁ Χιλιάρχος Σωτήρης Γιώτης, καὶ ὁ Καπιτάν
Γιαννάκης Σούκας μὲ γραμματέα τὸν Καπιτάν Σπύρον Μάλλιον,
διὰ νὰ ἐξετάσουν τὰς ἀναφορὰς κατὰ Πισλῆ, καὶ πρὸ πασῶν τὴν
ἀπὸ τὸν Σερπᾶσον, περὶ τῆς ὁποίας εἶναι καὶ ῥητὴ προσταγὴ τῆς
Σεβαστῆς Διοικήσεως. (α.)

Ἐξετάσθησαν ἔπειτα διάφορα ἄλλα, περὶ τῶν ὁποίων ἀπεφάσι-
σεν ἡ Συνέλευσις, ἐπειδὴ ὅμως ἀναφέρονται εἰς τὰ στρατιωτικά,
δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κοινολογηθῶν.

Τὸ περὶ στρατιωτικοῦ δικαστηρίου ἀρέθη νὰ ἀποφασίσῃ ἡ
Σεβαστὴ Διοίκησις.

Τὰ ἀνωτέρω εἶναι τὰ κυριώτερα ἀφ' ὧν ἐξέτασεν ἡ πενταμε-
λὴς ἐπιτροπὴ εἰς τὸ μικρότατον διάστημα τῆς διαρκείας τῆς· εἴ-
ναι δὲ δίκαιον νὰ προσθέσω ὅτι καὶ τὰ πέντε μέλη ἐφάνησαν ἄξια
τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Συνελεύσεως, διότι ἐξακριβώσαν τὰ πάντα
μὲ ἀκραν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀφιλοπροσωπίαν ὁ Κ. Πολυχρόνης

ΝΑΥΠΑΛΙΟΝ, 12 Δεκεμβρίου.

Ἐλήφθησαν γράμματα ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῆς Σ. Διοικήσεως τοῦ
κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τῶν Καλαβρύτων, τὰ ὁποῖα ἀναγγέλλουν, ὅτι
ὁ στρατηγὸς Ἰω. Γούρας ἐκυρίευσεν τὰ Τρίκκαλα, ὅπου εἶχαν κατα-
φύγει οἱ ἀντιδικοὶ Λόντος, Ζαΐμης καὶ Νοταρόπουλος. Καὶ οἱ μὲν
δύο πρῶτοι φθάσαντες ἔφυγον εἰς Καλαβρυτὰ, ὁ δὲ Νοταρόπουλος
συλληφθεὶς ζῶν, φέρεται δέσμιος εἰς Ναύπλιον.

13 τοῦ αὐτοῦ.

Ἐφίρην τέλος πάντων δέσμιον ἐνταῦθα τὸν συλληφθέντα ἐκ τῶν
ἀνταρτῶν Ἰω. Νοταρόπουλον, ὅστις κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Σ.
Διοικήσεως, ἐμελλε νὰ φυλακωθῇ εἰς τὸ φρούριον Βουρτζι, ἀλλὰ
κατ' αἴτησιν καὶ ἐγγύησιν τοῦ θεοῦ τοῦ τοῦ Ἐκκλησιάρχου Προέ-
δρου τοῦ Βουλευτικοῦ κυρίου Πανούτσου Νοταρᾶ ἐδόθη εἰς τὴν
φύλαξιν του.

Τὰ στρατεύματα τῆς Σ. Διοικήσεως ἐκίνησαν ἀπὸ τὰ Τρίκκαλα
ἀμέσως εἰς καταδίωξιν τοῦ φεύγοντος Λόντου (ὁ Φ. τοῦ Ν.)

ΑΡΙΘ. 4.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ 14 Ἰανουαρίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἡ ἐπιθυμία τοῦ Κοινοῦ διὰ νὰ ἰδῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐν Ἀνα-
τολικῇ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος Συνελεύσεως, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπρεπε
πρὸ πάντων νὰ δημοσιευθῶσιν ἐγκαίρως τὰ πρακτικά αὐτῆς, μᾶς
ὑποχρέωσε νὰ ἀναβάλωμεν ἕως τῶρα τὴν δημοσίευσιν τοῦ λοιποῦ
τῆς ἀξιολόγου, διδακτικῆς καὶ ἐπίσης ἀξιοπεριέργου ἐπιστολῆς
τοῦ Σεβασμίου Κυρίου Κοραῆ διευθυνομένης πρὸς τὸν Στρατηγὸν
Ὀδυσσεά (ὅρα τὸν ἀριθ. 104 τοῦ περελθόντος ἔτους τῶν Ἑλ.
χρον.) ὅθεν ἤδη σπεύδομεν νὰ δημοσιεύσωμεν ὅτι ἀκουσίως ἀνε-
βάλαμεν.

Χωρὶς τὴν ἱερὰν ταύτην ὁμόνοιαν, πίστευσε τὸν γηραιὸν πα-
τέρα σου, υἱὲ ἀγκυπητῆ, (ἐπειδὴ μὲ ἔκαμιν τὴν τιμὴν νὰ ὀνομα-
σθῇς υἱὸς μου) ὅτι καὶ ἐὰν παρὰ τὰ ἕως τῶρα ἡρωϊκὰ σὰς ἀνδρα-
γαθήματα δεῖξετε ἡρωϊκώτερα εἰς τὸ ἐξῆς ἄλλα, ἐὰν καὶ ἕως εἰς
αὐτὴν τοῦ τυράννου τὴν καθέδραν προχωρήσωσι τὰ ἀνίκητὰ σὰς
ὄπλα μὴν ἐλπίζετε τὴν ὁποίαν ἐπιθυμεῖτε, καὶ διὰ τὴν ὁποίαν
ἀγωνίζεσθε, ἀνεξαρτησίαν. Ὁ Θεὸς! τρέμει καὶ τὸ σῶμά μου καὶ ἡ
ψυχὴ συλλογιζομένου τὰ ἐκ τῆς διχονοίας ἐνδεχόμενα παθήματα,
μετὰ τόσας θυσίας, μετὰ τόσους ἀγῶνας, τοὺς ὁποίους καὶ ὁ Δεω-
νίδα καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ἤθελαν θαυμάσειν, ἂν ἐπέστρεφαν εἰς τὸν
κόσμον, ν' ἀναγκάσετε μὲ τὴν διχονοίαν σὰς τοὺς ξένους νὰ ὀργα-
νίσωσι τὴν πολιτείαν σὰς· ἐπεὶ νὰ φυτεύσετε, καὶ μὲ τὰ αἶματά
σὰς νὰ ποτίσετε τῆς ἐλευθερίας τὸ δένδρον, καὶ νὰ ἔλθωσιν ἔξωθεν
ἄλλοι νὰ σὰς διδάξωσι πῶς καὶ πότε πρέπει νὰ γένεσθε τοὺς καρ-
πούς του !!! Στρατιῶται, Στρατηγοί, Νομοθέται, Κυβερνήται· πά-
σης τάξεως Πολῖται ὑποφέρετε νὰ πάθῃ τόσην κατασχύνῃν ἡ
κοινὴ σὰς μήτηρ, Ἑλλάς; Καὶ ποῖαν χάριν ἔχει νὰ σὰς χρεωστῇ,
ὅτι τὴν ἐλευθερώσετε ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἐὰν δὲν καταστήσετε
καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς αὐτονομίως ἀνεξάρτητον μὲ τὸν ἱερὸν δεσ-
μὸν τῆς ὁμονοίας; Ἀδελφοί· ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος, ὡς πόλις
ὀχυρὰ καὶ ὑψηλὴ ἰσχύει δὲ ὥσπερ θεμελιωμένον βασιλεῖον » εἶναι
σὸ γιναι τοῦ Σοφοῦ Σολομῶντος, βεβαιωμένα ἀπὸ τὴν καθημερινὴν
πεῖραν.

(α) Ἡ τριμελὴς ἐπιτροπὴ τούτῃ ἐδίδασκε τὰ ὅσα τῇ ἀνεφέρθησαν, καὶ αἱ ἀπο-
φάσεις τῆς ἐκρίνοντο παρὰ τῷ Γραμματεῖ τῆς συνελεύσεως, ὅστις δίδει ἀντί-
γραφα αὐτῶν εἰς τοὺς ὑπογράψαντας τὰς ἀναφορὰς.

Ὅσα λέγω, φίλε Ὀδυσσεῦ, περὶ ὁμονοίας δὲν ἀποβλέπουν κατ'
εὐθεῖαν εἰς· σὺ ἔδειξες μὲ τὴν ἕως τῶρα διαγωγὴν σου, ὅτι δὲν
ἔχεις χρεῖαν ἀπὸ τοιαύτας παργγελίας· ἐνδέχεται ὅμως νὰ εἰρί-
σκωνται μετὰξὺ σὰς τινές, ὅχι κακοὶ στρατηγοί, ὅχι κακοὶ πολῖται,
ἀλλ' ἄνθρωποι ἀπατημένοι ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος ἀνθρωπισκῶν
φαρμακερὰς συμβουλὰς, ἄνθρωποι νομίζοντες, ὅτι ὅστις κρατεῖ
ὄπλα, εἶναι καὶ ἐλεύθερος, εἶναι καὶ δυνατὸς, εἶναι καὶ ἀσφαλής,
διὰ τοῦτο μόνον ὅτι κρατεῖ ὄπλα. Πλάνην μεγάλην πλανῶνται οἱ
ταλαίπωροι. Μόνη ἡ δικαιοσύνη φέρει τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δύναμιν,
καὶ τὴν ἀσφάλειαν· ὄπλα χωρὶς δικαιοσύνην γίνονται ὄπλα ληστῶν
ζῶντων εἰς καθημερινὸν κίνδυνον νὰ στερηθῶσι τὴν δύναμιν ἀπὸ
ἄλλους ληστὰς, ἡ καὶ νὰ κολασθῶσιν ὡς λησταὶ ἀπὸ νόμιμον
ἐξουσίαν. Ἡ ἀνδρεία χωρὶς τὴν δικαιοσύνην εἶναι εὐτελὲς προτέρη-
μα. Ἡ δικαιοσύνη ἀνέφυλάσσετο ἀπ' ὅλους οὐδὲ χρεῖαν ὅλως
εἶχε τῆς ἀνδρείας, ὡς ἔλεγεν ὁ ἐνδοξος καὶ μέγας Στρατηγὸς Ἀγι-
σῆλαος » οὐδὲν ἀνδρείας χρῆζομεν ἐὰν πάντες ὦμεν δίκαιοι »
καὶ αὐτὴ τοῦ Θεοῦ ἡ Παντοδυναμία ἤθελεν εἶσθαι χωρὶς ὀφελος
διὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἂν δὲν ἦτον ἐνωμένη μὲ τὴν ἀπειρον δικαιο-
σύνην του . . . . . Ἀναθάνεσαι φίλε Ὀδυσσεῦ, ὅταν κρίνης ἀναγ-
καίαν τὴν αὐτοῦ παρουσίαν μου. τί ζητεῖς, καὶ τί ἐλπίζεις ἀπ' ἐ-
μέ; ἐὰν ζητῆς συμβουλὰς, παρ' ὧν ἔγραψα πολλάκις πρὸς ἄλ-
λους καὶ γράφω πρὸς σέ σήμερον, συμβουλὰς ὅχι τῆς κεφαλῆς μου,
ἀλλὰ τῶν σοφῶν προγόνων μας, ἄλλας δὲν ἔχω νὰ δώσω· αὐτὰς
καὶ οἱ αὐτοῦ διατρίβοντες λόγοι ὁμογενεῖς εἶναι ἱκανώτεροί μου νὰ
σὰς τὰς ἐνθυμίζωσιν. Ἐὰν ζητῆς πράξεις, ζητεῖς ν' αὐξήσῃς τὴν
λύπην μου. Ἄν εἶχα στρατιωτικὴν ἡλικίαν, χωρὶς ἀναβολὴν ἤθελα
τρέξειν νὰ γραφθῶ Στρατιώτης τῆς Πατρίδος, στρατηγούμενος ἀπὸ
τὸν Ὀδυσσεά· ἀλλὰ μάθε Στρατηγέ μου, ἂν ἀκόμη δὲν τὸ ἔμαθες,
ὅτι ἀπὸ τὴν 27 τοῦ περασμένου Ἀπριλλίου ἄρχισα νὰ τρέχω, μὲ
ποδαγρικοὺς πόδας τὸ 77 ἔτος τῆς ἡλικίας μου, ἀπὸ τοιούτους
στρατιώτας εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν ἔχεις χρεῖαν. Τὰ πρὸς τὴν Πα-
τρίδα χρέη μου εἶναι τόσον βαρύτερα, ὅσον ἡ Πατρίς μ' ἐπλήρωσε
πολὺ πλεονέκτον ἀπὸ ὅτι ἤζιζαν οἱ μικροὶ μου κόποι, μὲ τὴν εὐνοιάν
τῆς, τὴν ὁποίαν δὲν ἀλλάσω μὲ τοὺς θησαυροὺς ὅλης τῆς γῆς. Ἀλ-
λὰ δὲν ἔχω πλέον ὁ ταλαίπωρος ἄλλο τί νὰ προσφέρω εἰς αὐτὴν
παρὰ εὐχὰς ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τῆς, καὶ δεήσεις εἰς ὅλα τὰς τὰ
τέκνα, τοὺς ἀδελφούς μου νὰ σέβωνται τὴν Πατρίδα πλέον παρὰ
τοὺς-ἰδίους τῶν γονεῖς. Ἡ δέησίς μου εἶναι αὐτοῦ τοῦ φιλοπάτρι-
δος Σωκράτους παργγελία, τοῦ ὁποίου τοὺς λόγους γράφω μετὰ
τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς ὀλοκλήρους διὰ νὰ τοὺς κοινωνήσῃς καὶ
καὶ εἰς Στρατηγούς, καὶ εἰς Στρατιώτας, καὶ πάσης ἄλλης τάξεως
Πολίτας, καὶ νὰ τοὺς μεταχειρίζεσθε ὡς ὁμονοίας σάλπιγγα, ὅχι
μόνον πολεμοῦντες Τούρκους, ἀλλὰ καὶ ὅσας ἐρχεσθε εἰς ἀνάγκην
νὰ πολεμῆτε τὰ τυραννικώτερα παρὰ τοὺς Τούρκους ἀνθρώπινα πά-
θη. Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, υἱὲ τῆς Ἑλλάδος Ὀδυσσεῦ, νὰ εὐλογῇ
τὰ ὄπλα σὰς διὰ νὰ ἀληθεύσῃ εἰς μὲν ἐσὰς τὸ » εἰς διώξεταί χιλι-
ους » εἰς δὲ τοὺς ἐχθρούς σὰς τὸ » γεννηθῇ τὴν ὁδὸς αὐτῶν σκότος
καὶ ὀλίσθημα, καὶ Ἄγγελος Κυρίου καταδιώκων αὐτούς.

Ἐκ Παρισίων, 17 Ἰουνίου 1824

Ὁ Φίλος καὶ Σοῦ,

καὶ τῆς κοινῆς Πατρίδος,

Α. ΚΟΡΑΗΣ.

Καθ' ὅσον χρόνον διήρκεσεν ἡ ἐν τῷ Ἀνατολικῷ συγκροτηθεῖσα
τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος Συνέλευσις, ὁ Στρατηγὸς Τσόγκας, ὅστις
εἶχεν ἐκλεχθῇ πρόεδρος αὐτῆς ἦτον εἰς ἀπ' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔδει-
ξαν τὸν πλέον ἐνθερμον ὑπὲρ τῆς στερεώσεως τῶν Νόμων καὶ ὑπὲρ
τῆς νομίμου Διοικήσεως ζῆλον. Μία ἀπὸ τὰς σπανίας ἐν καιρῷ ἐπα-
ναστάσεως περιστάσεις, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος ἡμπορεῖ διὰ
παντὸς νὰ στηρίξῃ τὴν ὑπόληψίν του, ἐπαρρησιάσθη εἰς αὐτὸν ἡ
ἐξῆς. Ἡ ἀνωτέρω Συνέλευσις ἔβλεπεν ὑπὸ φύλαξίν του τοὺς φυγάδας
Ζαΐμην, Λόντον καὶ τοὺς περὶ αὐτούς. Εὐνοικώτερα παρὰ ταύτην
περίστασις δὲν ἡμποροῦσε νὰ δοθῇ διὰ νὰ δείξῃ ὁ εἰρημένος Στρα-
τηγὸς ὅτι οἱ σκοποὶ του εἶναι ἀληθεῖς καὶ εἰλικρινεῖς. Οἱ φυγάδες
Ζαΐμης καὶ Λόντος πολεμήθεντες καὶ κατὰ διωχθέντες ἀπὸ τὰ στρα-
τεύματα τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως κατέφυγον εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλ-
λάδα. Ἡ ἐν Ἀνατολικῷ Συνέλευσις τοὺς ἐδέχθη μὲ συνθήκην ἔμω-
δι ἐὰν ζητηθῶν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν πρέπει νὰ ὑπακούσῃν καὶ νὰ
ὑπάγουν· ἐν τοσούτῳ δὲ ἡ φυσικὴ ὑπαρξὶς τῶν νὰ εἶναι εἰς ἀσφά-
λειαν· ἡ αὐτὴ Συνέλευσις τοὺς ἔβλεπεν ὑπὸ τὴν φύλαξιν καὶ ἀπα-
γρῦνσιν ἀνθρώπου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐνόμιζε νὰ δώσῃ ὅλην τὴν ἐμ-
πιστοσύνην τῆς· χωρὶς μάλιστα ἀργοπορίαν ὁ Στρατηγὸς Τσόγκας
ἔλαβε τὴν διαταγὴν τῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ
διὰ νὰ παραλάβῃ τοὺς ἀποστάτας νὰ τοὺς μεταφέρῃ εἰς Κατοχὴν
χωρίον τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ξηρομέρου, καὶ νὰ τοὺς φυλάξῃ ἐκεῖ ἕως
ὅτου ἡ Διοίκησις ἤθελεν ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης τῶν.

Ὁ Στρατηγὸς θεωρῶν τὴν μεγάλην ἐγγύησιν καὶ τὰ βαρὴ χρέ-

μέ τα ὅποια ἐπιφορτίσθη κατέναντι τῆς Πατρίδος, τῶν Νόμων καὶ τῆς Διοικήσεως, ἐζήτησεν, ἐν ᾧ ἔλαβε τὴν εἰρημένην διαταγὴν νά μοι-
ράσῃ τὴν ἐγγύησιν καὶ μετὰ τοὺς ἄλλους Στρατηγούς τῆς Δ.Τ. 'Ελλά-
δος· οὕτω λοιπὸν κατὰ τὴν ζήτησίν του ἡ Συνέλευσις καὶ ὁ Διευ-
θυντὴς διέταξαν τὸ νὰ ἐπιφορτισθῶσι τὴν φύλαξιν τῶν ἀποστατῶν
κοινῶς μετὰ τὸν Στρατηγόν, καὶ διάφοροι ἄλλοι Στρατιῶται τῶν
Στρατηγῶν Ἀλεξάνη, 'Ράγκου καὶ Μακρῆ.

'Αφ' οὗ ἐτελείωσαν αἱ ἐργασίαι τῆς Συνελεύσεως, ὁ Στρατηγὸς
Τσόγκας ἀνεχώρησε μαζί με τοὺς ἀποστάτας διὰ νὰ τοὺς μεταφέ-
ρῃ, ὡς ἔλεγεν, εἰς τὸν τόπον τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν συγχρόνως δὲ
συναπεστάλησαν καὶ διάφοροι ἄλλοι ἀνθρωποὶ τῶν εἰρημένων Στρα-
τηγῶν κατὰ τὴν συμφωνίαν· ἀλλ' ὁ Στρατηγὸς Τσόγκας ἐλησμό-
νησε μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὴν μεγάλην ἐγγύησιν του, ἐλησμόνησε
τὰς ὑποσχέσεις ὅσας ἔδωκε πρὸς τὴν Συνέλευσιν, καὶ ὁ ἴδιος αὐτὸς
ἔβαλεν εἰς τὰ καΐκια τοὺς ἀποστάτας καὶ τοὺς ἐφυγάδευσε εἰς
Κάλαμον.

'Ημεῖς δὲν θέλομεν νὰ ἐξετάσωμεν τοὺς λόγους οἱ ὅποιοι παρε-
κίνησαν τὸν Στρατηγὸν Τσόγκαν διὰ νὰ πράξῃ παρόμοιον τι· σο-
χαζόμεθα ὅμως ὅτι κανεὶς λόγος, καὶ ὁ πλεόν ἰσχυρώτερος δὲν ἦτον
ικανὸς νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἀπολύσῃ ἀνθρώπους ἐπικινδύνους βαλμένους
ὑποκάτω εἰς φύλαξιν του ἰδιαιτέρως.

Ὁ Στρατηγὸς Τσόγκας εἶναι φίλος μας εἶναι φίλος καὶ τῆς
Πατρίδος, καὶ γνωστὸς διὰ τὰς σημαντικὰς πρὸς αὐτὴν ἐκδουλεύ-
σεις του· ἀλλὰ μ' ὅλα ταῦτα δὲν ἤμποροῦμεν κατ' οὐδένα τρόπον
νὰ σιωπήσωμεν εἰς τοιαύτην περίστασιν, καὶ ἐὰν πρέπη νὰ εἴμεθα
δίκαιοι, πρέπει νὰ εἴμεθα πρὸ πάντων εἰς ἐκείνους τοὺς ὁποίους ὀ-
νομάζομεν φίλους. Ἰδοὺ ὁ λόγος λοιπὸν, διὰ τὸν ὅποιον ἀναγκαζό-
μεθα νὰ κηρύξωμεν δημοσίως ὅτι ὁ Στρατηγὸς οὗτος ἀπατήμ ἐ-
νός ἀπὸ τὰς περιστάσεις ἐλείψεν ἀπὸ τὰ χρέη του,

Δὲν ἦτον συγχωρημένον εἰς αὐτὸν νὰ ἀπολύσῃ τοὺς ἀπὸ τῆς
Διοικήσεως καταδικωμένους ἀποστάτας, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον νὰ
τοὺς μεταφέρῃ ἄλλοι· ἢ ἔπρεπε νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν Διοίκησιν, ὅτι
δὲν ἤμπορεῖ πλέον νὰ ἔχῃ τὴν φροντίδα τῆς φυλάξεώς των, ἢ τοῦ-
λάχιστον ἐχρεώσῃ νὰ φέρῃ τοὺς ἀποστάτας εἰς τὸν τόπον ὅθεν
τοὺς ἔλαβε· λέγει, ὡς ἀκούομεν, ὅτι ἔγραψεν εἰς τὴν Διοίκησιν, ὅτι
ἦτον ἀναγκασμένος νὰ τοὺς ἀπολύσῃ δι' ἐλλείψιν τροφῶν. Μήτε
γράμματα τοιαῦτα, ὅσον ἐξεύρημεν, ἐφθασαν ποτὲ, μήτε ἐλλείψιν
τροφῶν εἶχεν ὁ Στρατηγός, καθὼς εἴμεθα πληροφορημένοι. Ἀς εἴπω-
μεν λοιπὸν καὶ πάλιν, ὅτι δὲν θέλομεν νὰ ἐξετάσωμεν τοὺς λόγους
ὁποῖοι ποτε καὶ ἂν εἶναι, ὅσοι τὸν παρεκίνησαν εἰς τοῦτο τὸ ἄιστον·
ὁ Στρατηγὸς Τσόγκας ἔχει πάντοτε ἄδικον, καὶ πρέπει νὰ ἀπολο-
γῇ εἰς τὴν Διοίκησιν.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ ὀλίγα τινὰ ἀφορῶν-
τα τοὺς ἀποστάτας.

Οἱ κύριοι Ζαῖμης καὶ Λόντος μετὰ τὴν φυγὴν των ἔχασαν διὰ πάν-
τα ὅλα τὰ δίκαια τῶν πολιτῶν· αὐτοὶ μοναχοὶ των ἐδικάσθησαν
καὶ ἐκούσιοι ἐξωρίσθησαν ἀπὸ τὴν Πατρίδα. Αὕτη δὲν θέλει τοὺς
καταδιώξῃ πλέον· ἀλλὰ θέλουν καταδικασθῆαι ἀπὸ τοὺς δικητοὺς
ἐλέγχους τοῦ συνειδότης των, οἱ ὅποιοι θέλουν τοὺς ἀνακαλεῖ εἰς τὴν
μνήμην τὸ ἔγκλημα εἰς τὸ ὅποιον ὑπέπεσαν παρεσυρμένοι ἀπὸ τὴν
ψευδῇ καὶ ἀπατηλῇ τῆς φιλαρχίας ἐπιθυμίαν. Ὁ κύριος Ζαῖμης
εἰς τὴν ἐπιστολὴν του πρὸς τὴν Συνέλευσιν τῆς Δυτικῆς 'Ελλάδος εἴ-
πεν: ὦ ρ κ ἰ σ θ η ν νὰ ἀποθάνω ἐπ' αὐτῆς εἰς τὴν φίλην
μοῦ Πατρίδα μαχώμενος ὑπὲρ αὐτῆς. Λόγοι τοῦ
θεάτρου! ἐμφάσεις πομπώδεις! τὰ ὅποια ἔμαθεν ἀπὸ στήθους ἀνα-
γνώσας κἀνένα συγγραφέα τῶν περασμένων χρόνων. Μολοντοῦτο
αὕτη ἡ φράσις τῆς ἐπιστολῆς του, καὶ ἡ φυγὴ του τὸν ἐδικάσαν
ἤδη, τὸν καταδικάσαν, καὶ εἶναι περὶ τὴν πᾶσαν ἄλλην καταδική.
Εἰς τὴν 'Εφημερίδα τῆς Διοικήσεως ὁ Φίλος τοῦ Νόμου ἀνα-
γινώσκωμεν τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν τοῦ Φιλογενεστάτου Πα-
τριώτου Κυρίου Ἰωάννου Βαρβάκης.

Πρὸς τὸ Σεβαστὸν Βουλευτικὸν Σώμα!

'Επειδὴ, διὰ νὰ ἀνακαλεσθῶσιν αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι εἰς
τὴν 'Ελλάδα, ἀνάγκη πᾶσα νὰ εὐμεθῇ μόνιμος καὶ διαμένων πόρος
μισθῶν καὶ ζωοτροφῶν τῶν ἀναγκαιούντων διδασκάλων δι' ἑν κεν-
τρικὸν ἔθνικόν σχολεῖον, διὰ τοῦτο ὁ ὑποσημειούμενος θέλων νὰ
ὠφελήσῃ τὸ ἔθνος μου ἀφιέρῃ βούβλια τριακοσίας χιλιάδας, τὰ
ὅποια θέλω καταθέσει αἰωνίως εἰς τὸ Βασιλικὸν Ταμεῖον τῆς Μόσ-
χας· ὁ δὲ τόκος αὐτῶν πρὸς 5 τὰ 100, βούβλια δεκαπέντε χιλιά-
δες, ἀναλογούμενος κατὰ τὸ παρὸν εἰς γρόσια περὶ τὸν ἀριθμὸν
30,000 θέλει δίδεται ἐτησίως διὰ τιμίων ἐπιτρόπων, δύο μὲν
διορισθησόμενων παρ' ἐμοῦ, ἐν ὧσιν ζῶ, εἰς τὴν 'Ελλάδα, ἢ εἰς τὴν
Ζάκυνθον καὶ ἄλλων δύο παρὰ τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος, εἰς μισ-
θοὺς καὶ τροφὰς τῶν διδασκάλων μόνον. Τὸ διαληφθὲν ἀφιέρωμα
δὲν ἀπόσπαστον ἀπὸ οἰουδὴποτε τινὸς εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, θέλει
δίδεσθαι (γενομένης τῆς ἐνάρξεως ἀφ' ἧς ὥρας ἀρχίσῃ ἡ ἐπισκευὴ

τοῦ σχολείου, τὸ ὅποιον διωρίσθη παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως κατὰ τὸ
παρὸν ἐν Ἀργεῖ) ἐτησίως. ἐν ὧσιν ζῶ ἐγὼ, καὶ ἐν ὧσιν σώζεται ἡ
παρούσα προκαταθήκη μου εἰς τὸ Ταμεῖον. Διὰ δὲ τῶν διορισθησο-
μένων ἐπιτρόπων μετὰ τὸν θάνατόν μου θέλει διορίζει ἡ Σ. Διοί-
κσις ἕνα φροντίζῃ αὐτὴ καὶ μόνη χωρὶς νὰ ἐνέχεται οὐδεὶς τῶν
κληρονόμων μου εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν ἐπιτρόπων. Ὅθεν ἔδωκα τὸ
παρὸν μου ἔγγραφο, ἕνα καταγραφῇ εἰς τὰ πρακτικά τῆς Σ. Διοική-
σεως, καὶ καταχωρισθῇ εἰς τὰ Ἀρχεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Μὲ ὅλον τὸ σέβας ὁ πρόθυμος πατριώτης

Ἰωάννης Βαρβάκης.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 8 Νοεμβρίου 1824.

'Επειδὴ καθ' ἣν στιγμὴν μᾶς ἐφθασεν ἡ ἐξῆς Προκήρυξις τῆς
'Ιονικῆς Διοικήσεως, ἀποβλέπουσα τὸν ἀποκλεισμόν τῶν φρουρίων
τοῦ Κορινθιακοῦ Κόλπου, τὰ τότε ἀποτελοῦντα τὸν ῥηθέντα ἀπο-
κλεισμόν 'Ελληνικὰ πλοῖα ἐμελλον νὰ ἀφήσωσι πρὸς καιρὸν τὴν
θέσιν των, ἐβιάσθημεν νὰ ἀναβάλωμεν τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς. Προ-
θυμούμεθα δὲ νὰ τὴν κοινοποιήσωμεν ἤδη ὅτε ἔχομεν τὴν εὐχαρί-
στησιν νὰ βλέπωμεν τὰ 'Ελληνικὰ πλοῖα ἐπανελθόντα εἰς τὴν θέ-
σιν των καὶ ἀποτελοῦντα πάλιν τὸν ἀποκλεισμόν, κατὰ τὴν ὁποίαν
προεξεδώκαμεν διακήρυξιν τοῦ Ναυάρχου τῆς 'Ελληνικῆς Ναυτι-
κῆς ταύτης Μοίρας.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ.

ΙΠΠ. ΜΑΡΙΝΟΣ ΒΕΓΙΑΣ.

Ἐκ μέρους τῆς Αὐτοῦ Ἰψηλότητος τοῦ ΠΡΟΕ-
ΔΡΟΥ καὶ τῶν Ἐκλαμπροτάτων ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ
τοῦ Ἐνωμένου Κράτους τῶν Ἰονικῶν Νήσων
κτλ. κτλ. κτλ.

Ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Λόρδ Μάγας Ἀρμοστής μετὰ
νὰ παρέλαβε μίαν Γνωστοποίησιν ἐκ μέρους τῶν ὑποκειμένων ὅπου
ἐνεργοῦν τὰ καθήκοντα τῆς Διοικήσεως εἰς τὴν 'Ελλάδα, διαλαμβά-
νουσιν, ὅτι διὰ προσταγῆς τῶν εἰρημένων ἐυστήθη μία ἀπόκλεισις
ἥτοι θαλάσσιος πολιορκία, ἐμπροσθεν τῶν λιμένων τῆς Πάτρας καὶ
τοῦ Ναυπάκτου, ἀπὸ μίαν ναυτικὴν δύναμιν συνισταμένην ἀπὸ
πλοῖα τακτικά ἐπὶ τούτῳ διωρισμένα, κατὰ τοὺς Νόμους τῶν Ἑ-
θνῶν, διὰ τοῦτο δίδεται προσταγὴ διὰ τῆς παρούσης ὅτι ὅλα τὰ
πλοῖα ἢ βάρκες, ὁποῖοι δῆποτε εἶδους ἢ μεγέθους, καὶ σκεπασμένα
ὑπὸ Ἰονικὴν σημαίαν, πρέπει νὰ σεβασθῶσι τὴν εἰρημένην ἀπόκλει-
σιν μετὰ τὸν πλεόν αὐστηρὸν καὶ ἀκριβῆ τρόπον.

Ἡ παρούσα θὰ τυπωθῇ καὶ εἰς τὰς δύο γλώσσας τὴν Ἀπλοε-
ληνικὴν καὶ τὴν Ἰταλικήν, θὰ δημοσιευθῇ καὶ κερρωθῇ πρὸς γενι-
κὴν εἰδοποίησιν.

Κορφοί, 17 Νοεμβρίου 1824.

Ἐξ Ἐπιταγῆς τῆς ΒΟΥΛΗΣ

ΠΟΝΣΟΝΒΗΣ.

Ἐξ ἀπορ. τῆς ΒΟΥΛΗΣ εἰς τὸ Γενικὸν Διαμέρισμα.

ΑΡΙΘ. 5.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ, 17 Ἰανουαρίου 1825.

Ἀπὸ ἀνθρώπους ἐλθόντας νεωστὶ ἐξ Αἰγύπτου, μανθάνομεν ὅτι ὁ
Μεχμέτ - Ἀλῆς ἐτοιμάζεται διὰ μίαν δευτέραν ἐκστρατείαν κατὰ
τῆς 'Ελλάδος, καὶ ὅτι αἱ παρωσκευαὶ τὰ ὁποῖας ἤδη κάμει πρὸς
τοῦτον τὸν σκοπὸν ὑπερβαίνουν πολὺ τοῦ παρελθόντος ἔτους τὰς
ἐτοιμασίας.

Δὲν ἠξεύρομεν ἂν πρέπη, ἢ ὄχι, νὰ πιστεύσωμεν ὅλα ταῦτα· ἀλλ'
ὅ,τι μᾶς φαίνεται πιθανὸν εἶναι, ὅτι ὁ ὑπερήφανος οὗτος καὶ εἰς ἄ-
κρον φιλόδοξος Σατράπης θέλει μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ δυνατά του
διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὴν ὁποίαν προλαβόντως ἔπαθεν ἐντροπὴν, καὶ θέ-
λει προσπαθῆσαι παντοιοτρόπως νὰ συστήσῃ ἐκ νέου δύναμιν ἱκα-
νὴν διὰ νὰ ὁρμήτῃ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, καὶ συμφώνως μετὰ τὴν
Πόρταν (ἡ ὁποία κάμει τὰς ἐτοιμασίας τῆς μάστις εἰς τὴν κάτω
'Αλβανίαν, ὡς ἀνεγέραμεν εἰς τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς ἐφη-
μερίδος μας,) νὰ δοκιμάσῃ ἴσως διὰ τὴν τελευταίαν φορὰν τὴν
σωτηρίαν του.

Πολλὰ ἐφημερίδες τῆς Εὐρώπης δοξάζουν ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ
Μεχμέτ - Ἀλῆ δὲν τὸν συγχωρεῖ τὸ νὰ ὑποβληθῇ ἡ Ἑλλὰς ἄλλην
μίαν φορὰν εἰς τὸ σκῆπτρον τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ ὅτι ἡ ἡσυχία κυ-
ριότης τῆς Σατραπείας τῆς Αἰγύπτου, τυχὸν δὲ καὶ αὐτῆς τῆς
Κρήτης, ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴν ἀσθενὴ κατὰστασιν τῆς Πόρ-
τας, ἡ ὁποία ἀρῶς ἀπαξ ἐξεντλήσῃ ὅλας τῆς τὰς δυνάμεις μαχο-
μένη κατὰ τῶν Ἑλλήνων, δὲν θέλει ἠμπορέσει ποτὲ νὰ ἐπιχειρήσῃ
τίποτε ἐναντίον τοῦ Μεχμέτ - Ἀλῆ, ὡς ἔπραξεν ἤδη ἄλλοτε ἐ-
ναντίον πολλῶν Πασσάδων, οἷον τῶν Καραοσμάνων τῆς Ἀνατολῆς,
τῶν Ἀλῆ - Πασσάδων τῶν Ἰωαννίνων, κ.τ.λ. κ.τ.λ. Ἡμεῖς δὲν εἴ-
μεθα ταύτης τῆς γνώμης, μάλιστα ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι

ἐὰν ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς ᾔθελεν εὐδοκιμήσῃ ἢ ἐν μέρει ἢ καθ' ὅλα, εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν του, εἶναι ἐπόμενον νὰ στερεώσῃ διὰ παντός τὸ κράτος του. Τὴν σήμερον ἡ Πόρτα δὲν τὸν φοβεῖται καθόλου μὲ ὅλα του τὰ πλούτη καὶ τὰ τακτικά στρατεύματα τὰ ὅποια ἔχει, καὶ δὲν θέλει εἶσθαι πολὺ δύσκολον νὰ τοῦ προετοιμάσῃ τὴν αὐτὴν τῶν Ἀλῆδων καὶ τῶν ὁμοίων του Πασάδων τύχην· ἐνῷ ἐὰν αὐτὸς ᾔθελεν εὐδοκιμήσῃ εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν του, εἶναι πολλὰ βέβαιον ὅτι ἡ Πόρτα δὲν θέλει ἡμπορέσῃ νὰ τὸν βλάψῃ παντάπασι. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην πολλὰ καλὰ γνωρίζει ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς, καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἐτοιμάζεται καὶ δευτέραν φορὰν κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὸς εἶναι ἐντελῶς πληροφορημένος περὶ τῶν σκοπῶν τοὺς ὁποῖους ἡ Πόρτα τρέφει κατ' αὐτοῦ· καὶ διὰ νὰ τοὺς μηδενίσῃ ἢ νὰ τοὺς οὐδετερώσῃ τοῦλάχιστον, θέλει βάλλῃ τὰ δυνατά του εἰς τὸ νὰ καλυπτοῦν τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ πανικὸς φόβος τὸν ὁποῖον συνέλαβον εἰς τὴν καρδίαν των τὰ στρατεύματά του ἀπὸ τὰ πυρπολικά των Ἑλλήνων πλοῖα τὸν κατέπεισαν νὰ κατασκευάσῃ καὶ αὐτὸς τοιαῦτα καὶ νὰ τὰ ἐξοπλίσῃ μὲ ἰδίους του ἀνθρώπους. Ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι αὐτὸς ἔχει ὅλα τὰ μέσα τῆς κατασκευῆς των· ἀλλ' ἀμφιβάλλομεν πολὺ ἂν ἔχῃ καὶ πυρπολητὰς ἀρκετὰ ἐπιχειρηματίας, καὶ ἱκανοὺς νὰ βάλουν εἰς ἐνέργειαν τὸν σκοπὸν του. Ἡ ἱστορία ἐδειξέ καλῶς ὅτι οἱ Ἕλληνες μόνοι εἶναι ἄξιοι νὰ συλλάβουν καὶ νὰ ἐκτελέσουν τοιοῦτον γιγαντιαῖον ἐπιχειρήμα, ἐπεὶ αὐτοὶ ἔχουν, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἀθανάτου Καναρίου, ἐν μυστήριον τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι γνωστὸν εἰς κανένα ἄλλο ἔθνος. Τὸ μυστήριον τοῦτο εἶναι ὁ ἔρως τῆς ἐλευθερίας καὶ τὸ φιλοπατρί, τὸ ὁποῖον ἐξάπαντος οἱ μισθωτοὶ σκλάβοι τοῦ Σατράπου δὲν τὸ γνωρίζουν. Ὅπως καὶ ἂν ᾔναι, μολοντοῦτο, ἡμεῖς πρέπει νὰ ἐτοιμασθῶμεν ἀκόμη καὶ τοῦτον τὸν χρόνον εἰς νέας μάχας καὶ εἰς νέους κινδύνους. Ἡ Εὐρώπη καὶ ὁλος ὁ φωτισμένος κόσμος ἴδαν τὸν παρελθόντα χρόνον τί ἡμποροῦν νὰ κάμουν τὸ φιλελεύθερον πνεῦμα καὶ ὁ πατριωτισμός. Ὁ Κόσμος θέλει ἰδεῖ καὶ τὸν παρόντα χρόνον, ὅτι τὰ ἴδια αἷτια καὶ τὰ αὐτὰ ἰσχυρὰ ἐλατήρια θέλουν ὁδηγήσῃ τοὺς Ἕλληνας καὶ πάλιν εἰς νέους θριάμβους, καὶ εἰς ἄλλα λαμπρότερα τῶν παρελθόντων τρόπαια.

Παρατηρήσεις εἰς τὴν Γενικὴν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τοῦ Ἀνατολικοῦ, γραμμὴν τὰς 16 Δεκεμβρίου, παρρησιασθεῖσαν εἰς τὴν Τοπικὴν Συνέλευσιν τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος, καὶ σταλεῖσαν παρ' αὐτῆς εἰς τὸν Γ. Διευθυντὴν τὰς 20 τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Τὰ ὅσα παρρησιάζουν παράκονα διὰ τὸ βάρος τῶν κονακίων εἶναι καὶ ἀληθῆ καὶ δίκαια· ἡ διόρθωσις ὅμως κρέμαται ἀπὸ τὸ νὰ ἐπιταχυνθοῦν αἱ ἐργασίαι τῆς Συνελεύσεως, ὥστε ν' ἀποφασισθοῦν τὰ μέρη ὅπου θέλουν ἀποφασισθῇ τὰ διάφορα σώματα, καθὼς καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐξοικονομήσεώς των· εἶναι ἀληθὲς ὅτι διὰ τὴν πληθὺν τῶν στρατιωτῶν τὸ περισσώτερον μέρος τῶν κατοίκων ἀναγκάζεται νὰ διανυκτερεύῃ ἢ εἰς τὰς Ἐκκλησίας, ἢ εἰς τὸ ὑπαίθριον, καὶ ὅτι κινδυνεύει καὶ αὕτη ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, μάλιστα εἰς τὴν παροῦσαν ζῶν τοῦ χειμῶνος· ἐκτὸς τούτου δὲ καθόσον πραγματικῶς ἐπληροφορήθη γίνεται ζημία μεγάλη εἰς τοὺς κατοίκους ἀπὸ τὴν παράτασιν τῆς ἐδῶ διατριβῆς τῶν στρατιωτῶν, ἐπεὶ καὶ ὅσοι μένουν ἔξω μὲ τὰ ζῶα, καὶ ὅσοι ἐκταίνονται διὰ νὰ τιναχθοῦν κόπτουν ἀδιαφύρως τὰς ἐλαίας ἀπὸ τὰς ρίζας καὶ τὰς μεταχειρίζονται· καὶ περὶ τούτων προσκαλεῖται νὰ σκεφθῇ ἡ Συνέλευσις, καὶ ν' ἀποφασίσῃ τὰ μέτρα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ ληφθοῦν διὰ νὰ παύσῃ τὸ κακόν· ὅσον δὲ διὰ τὰς φαμηλιάς τῶν Σουλιωτῶν, δὲν εἶναι βέβαιον δίκαιον τὸ ν' ἀφεθοῦν ἀπεριποίητοι, ἐνῶσον ἡ Σ. Διοίκησις νὰ λάβῃ φροντίδα περὶ αὐτῶν, καθὼς ὑπόσχεται εἰς τὰ τελευταῖα τῆς ἔγγραφας, διορίζουσα μάλιστα τοὺς κατοίκους καὶ τῶν δύο Πόλεων νὰ τοὺς περιποιῶνται· ἃς προσθέσωμεν καὶ ὅτι ὅταν λείψῃ τὸ βάρος τῶν ἄλλων κονακίων, ἡ ἐξοικονόμησις τούτων τῶν φαμηλιῶν, δὲν εἶναι τόσο δύσκολος, καθὼς καὶ οἱ ἴδιοι τὸ ὁμολόγησαν· διὰ τοὺς πηγαινοερχομένους στρατιώτας ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς θέλει δώσῃ διαταγὴν, ἐκεῖνοι μόνοι νὰ ᾔναι δεκτοί, ὅσοι ἐρχόμενοι δι' ὑποθέσεις κοινὰς, φέρουν ἄδειαν ἀπὸ τὸν Ἀρχηγόν των.

Τὸ περὶ Πολιταρχιῶν πρόβλημά των εἶναι ἐπίσης δίκαιον, καὶ οὔτε κατὰ τὸ παρὸν εἶναι κάμμία ἀνάγκη τοῦ νὰ εὐρίσκειται τόσον πολυάριθμος φρουρὰ εἰς τὴν Πόλιν· ὁ Γ. Διευθυντὴς δεχόμενος τὸ πρόβλημα τῶν κατοίκων τοῦ Ἀνατολικοῦ θέλει δώσῃ διαταγὴν, ὥστε ἕνας μόνος Πολιτάρχης ἐντόπιος νὰ μείνῃ μὲ δέκα στρατιώτας, τὴν δὲ ἐκλογὴν τοῦ Πολιτάρχου, κρίνει εὐλογον νὰ γενῇ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον· νὰ ἐκλεχθῶσιν ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους τρεῖς καὶ ἐξ αὐτῶν τὸν ἕνα νὰ ἐπικυρώσῃ ἡ Διοίκησις, εἰς τὴν διάκρισιν τῆς ὁποίας μένει ἐν κερῶν νὰ αὐξήσῃ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ τελειοποίησις τοῦ φρουρίου τοῦ ὁποῖου ἐρρίφθησαν τὰ θεμέλια, καὶ ἡ κατασκευὴ ἐνὸς ἄλλου εἰς τὸ ἀντίπερα μέρος εἶναι τῶνόντι ἀναγκαῖότατα, ἀπὸ τὴν θεώρησιν ὅμως τῶν ἰδίων λογαριασμῶν φαίνεται ὅτι τὰ εἰσο-

δήματα τοῦ Ἀνατολικοῦ, ὅχι μόνον δὲν ἐξήρκεσαν εἰς τὰς χρεῖας, ἀλλ' ἠναγκάσθη τὸ Ταμεῖον νὰ δώτῃ καὶ ἄλλα ἱκανὰ χρήματα, ἄλλον τρόπον θεραπείας κατὰ τὸ παρὸν δὲν βλέπει ὁ Γ. Διευθυντὴς, παρὰ τὸ ν' ἀποφασισθῇ ἀπὸ τῶρα ῥητῶς ἐν μέρος τῶν εἰσοδημάτων, τὸ ὁποῖον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἱερὸν, καὶ νὰ μὴ χρησιμεύσῃ εἰς ἄλλο, παρὰ εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ ἐνός, καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἄλλου φρουρίου.

Ἐπιθυμεῖ ὁ Γεν. Διευθυντὴς νὰ πληροφορηθῇ τὴν γνώμην τῆς Συνελεύσεως, διὰ τὰ ὅσα ἀνωτέρω ἀναφέρονται.

Τῇ 22 Δεκεμβρίου 1824 ἐν Ἀνατολικῷ.

Α. Μαυροκορδάτος.

Κύριε Σταματίε Λεβίδη.

Ἡ κοινότης τοῦ Μεσολογγίου γνωρίσασα τὸν ἐντιμον χαρακτῆρα σου ἀφ' ἧς ὥρας ἀνεφανίσθης ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ τοὺς πρὸ τριῶν ἡδὴ ἐτῶν ὑπὲρ τοῦ Κοινοῦ ἀγῶνας καὶ πιστὰς ἐκδουλεύσεις σου, σὲ ἀνακηρύττει σήμερον Πολίτην τοῦ Μεσολογγίου, καὶ εἰς σημεῖον εὐγνωμοσύνης σοὶ προσφέρει τὴν πολιτογράφειν τῆς.

ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἐπιστατῶν τῆς πόλεως καὶ λοιπῶν πολιτῶν.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπόσπασμα μερικῆς ἐπιστολῆς.

Καλκούτα, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1824.

Ἡ Φελλληνικὴ Ἑταιρεία τῆς Καλκούτας *) ἔλαβε μὲ τὸ πλοῖον ὀνομαζόμενον, ἡ Ἐλισάβετ, τὰς πλέον εὐαρέστους εἰδήσεις περὶ τῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος. Γράμματα διάφορα μᾶς ἀναγγέλουν τὸν θρίαμβον τῆς Ἑλλητικῆς Διοικήσεως ἐναντίον τῶν ἰδιοτελῶν κινήματων τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη καὶ τῶν ἄλλων ὁμοφρόνων του. Ἄλλα γράμματα σημειωμένα ἀπὸ τὸν Αὐγουστον μᾶς βεβαιώνουν τὰς θαυμαστάς νίκας τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν Ὀθωμανικῶν δυνάμεων ἠνωμένων εἰς Ψαρρᾶ, Σάμον καὶ Ἀλικαρνασσόν. Ἡ ἐντύπωσις τὴν ὁποίαν ἔκαμν αἱ χαροποιαὶ αὐταὶ εἰδήσεις εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς εἰρημένης Φιλελληνικῆς Ἑταιρείας ἦτον ὑπερβολικὴ, καὶ τὸ πρῶτον ποτήριον τὸ ὁποῖον ἔπιον τὰ εἰρημένα μέλη τῆς εὐρεθέντα εἰς συμπόσιον κατὰ διαταγὴν τοῦ Προέδρου αὐτῶν Κυρίου Ἀριγγ ἦτον συνωδευμένον μὲ τὴν ἐξῆς εὐχὴν: Καίρετε ἀνδρείοι Ἕλληνες οἱ ὅποιοι εὐρίσκετε τὴν σωτηρίαν σας εἰς τὴν ὁμόνοιαν. » Πολλοὶ τῶν ἐντοπίων, μέλη τῆς Ἑταιρείας, οἱ ὅποιοι δὲν ἐγνωρίζαν ἀρκετὰ τὴν ἱστορίαν τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων, ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὰ ἐνδοξὰ ἔργα τῶν τωρινῶν Ἑλλήνων ἐπαράκαλεσαν πολλοὺς ἄγγλους νὰ τοὺς διδάξουν τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ τοῦ ἐξαισίου ἔθνους. Τοῦτο ἔδωκε ἀφορμὴν εἰς ἕνα Ἀμερικανὸν ὀνόματι Μύλλερν νὰ μεταφράσῃ εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ἐντοπίων τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Γολδσμιθ. Εὐθὺς ἔγιναν συνδρομαὶ ἀρκεταὶ εἰς δημοσ. αὐτοῦ τοῦ βιβλίου· μεταξὺ δὲ τῶν συνδρομητῶν βλέπει τις μὲ εὐχαρίστησιν τὸνομα τοῦ μικροῦ υἱοῦ τοῦ ἐνδόξου καὶ δυστυχοῦς Τίππο Σαΐδ.

Τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ.

Δὲν στοχαζόμεθα ποτὲ νὰ ἔκμην ποτὲ κάμμία ἱστορία καὶ κάμμία περίστασις τόσον κρότον, μάλιστα εἰς τὰς Ζώνας, τὰς πλέον ἀπομακρυσμένας, ὅσον ἡ ἐνδοξὴ ἐπανάστασις τῶν Ἑλλήνων. Πυῖς ᾔθελε τὸ πιστεύσει; μολοντοῦτο εἶναι πρᾶγμα ἀναντιρρήτον, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἐμπόρων Κινέζων, οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται εἰς τὴν Καλκούταν, καὶ οἱ ὅποιοι πρὶν τούτου τοῦ μεγάλου συμβάντος ποτὲ δὲν εἶχον ἀκούσει νὰ γενῇ λόγος περὶ τῶν Ἑλλήνων, συνεισέφερον κατὰ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς αὐξήσιν τῆς χρηματικῆς ποσότητος, ἡ ὁποία πρέπει ἐνεεῖν νὰ σταλῇ εἰς τὴν Φιλελληνικὴν Ἑταιρείαν τοῦ Λονδίνου διὰ ν' ἀπεράτῃ ἐκεῖθεν εἰς βοήθειαν τῶν δυστυχῶν, οἱ ὅποιοι ἀγωνίζονται μὲ ἀπελπισίαν ἐναντίον τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν θανάτου.

Τὴν 13 τοῦ αὐτοῦ.

Κατάλογος τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρείας καὶ τῆς ποσότητος τὴν ὁποίαν καθὲν τῶν μελῶν τῆς ἐν Καλκούτῃ Ἑταιρείας συνεισέφερε θέλει τυπωθῇ καὶ σταλῇ εἰς Ἀγγλίαν.

Ὁ Σεβασμιος Κύριος Κοραῆς εἰς τὸ τέλος τῆς πρὸς τὸν Στρατηγὸν Ὀδυσσεὺς διδακτικωτάτης ἐπιστολῆς του, καταχωριθεῖσης εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον, προσθέτει τὰς ἐξῆς σωτηριώδεις νοουθεσίας τοῦ σοφοῦ Σωκράτους τὰς ὁποίας ἄφησεν εἰς τὰς ἐσχάτας στιγμὰς τῆς ζωῆς του ἐφρισκόμενος εἰς φυλακὴν, καὶ τὰς ὁποίας ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν νὰ δημοσιεύσωμεν καὶ ἡμεῖς, διὰ νὰ χρησιμεύσωσι, κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ ἰδίου Σεβασμίου Πατριώτου μας κυρίου Κοραῆ, καὶ εἰς Στρατηγούς, καὶ εἰς Στρατιώ-

(*) Μεγαλόπολις τῶν πέραν τοῦ Ποταμοῦ Γάγγη Ἰνδῶν, καὶ καθέδρα τῆς Διοικήσεως ταύτης τῆς Χερσονήσου, ὅπου διατρίβει καὶ μία ἑφεστικὴ Ἀγγλῶν Ἑταιρεία.

τας, καὶ πάσης ἄλλης τάξεως πολίτας, καὶ νὰ τοὺς μεταχειρίζονται ὡς ὁμονοίας Σάλπιγγα ὅχι μόνον πολεμοῦντες Τούρκους, ἀλλὰ καὶ ὁσάκις ἔρχονται εἰς ἀνάγκην νὰ πολεμῶσι τὰ τυραννικώτερα παρὰ τοὺς Τούρκους ἀνθρώπινα πάθη.

» Μητρὸς τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τι-
» μιώτερον ἐστὶ ΠΑΤΡΙΣ καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον καὶ ἐν
» μείζονι μοίρᾳ καὶ παρὰ Θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις τοῖς νῦν ἔχουσι
» καὶ εἰσεσθαι δεῖ, καὶ μᾶλλον ὑπείκειν καὶ θωπεύειν πατρίδα χα-
» λεπαίνουσιν ἢ πατέρα· καὶ ἢ πείθειν, ἢ ποιεῖν, ἢ ἀν κελεύῃ· καὶ
» πᾶσχειν, ἐάν τι προστάτῃ παθεῖν, ἢ συχίαν ἄγοντα, ἐάν τετύ-
» πτεσθῇ, ἐάν τε δῆσθαι ἐάν τε εἰς πόλεμον ἄγῃ τρωθησόμενον,
» ἢ ἀποθανούμενον, ποιητέα ταῦτα, καὶ τὸ δίκαιον οὕτως ἔχει,
» καὶ οὐχ ὑπείκτεον, οὐδ' ἀναχωρητέον, οὐδὲ λειπτέον τὴν τάξιν,
» ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμῳ καὶ δικαστηρίῳ καὶ πανταχοῦ ποιητέον ἢ
» ἀν κελεύῃ ἢ ΠΟΛΙΣ τε καὶ ἢ ΠΑΤΡΙΣ, καὶ ἢ πείθειν αὐτὴν ἢ τὸ
» δίκαιον πέφυκε βιάζεσθαι οὐχ' ὅσιον οὔτε μητέρα, οὔτε πατέρα·
» πολὺ δὲ τούτων ἐτι ἤττον τὴν ΠΑΤΡΙΔΑ.

ΠΑΛΤ. Κρίτ. I.

Μετάφρασις, (ἐκ τῆς Ἑφημερίδος τῶν Ἀθηνῶν.

» Θέλει νὰ εἰπῇ, ὅτι καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ ἀπὸ τὴν μητέρα καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς προγόνους ἡ ΠΑΤΡΙΔΑ εἶναι πρᾶγμα τιμιώ-
» τερον καὶ ἀγιώτερον καὶ σεμνότερον καὶ πλέον ἡγαπη-
» μένον κοντὰ εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τοὺς γνωστικούς ἀνθρώπους, καὶ
» περισσότερον χρεωστέῃ ὁ ἀνθρώπος νὰ εἰρηνεύῃ τὴν Πατρίδα του
» ὅταν εἶναι κακισμένη ἐναντίον του, παρὰ αὐτοῦ· καὶ ὅτι πρέπει νὰ
» υποφέρει κἀνείς, ὅτι τὸν προστάζει αὐτὴ νὰ υποφέρει, καὶ μακάρι
» ἂς προστάξῃ νὰ δαρθῇ καὶ νὰ ἀλυσσοδεθῇ, καὶ μακάρι ἂς τὸν σύρ-
» νῃ εἰς τὸν πόλεμον διὰ νὰ λαβῇ ἢ καὶ νὰ ἀποθάνῃ· ὅλα αὐτὰ
» πρέπει νὰ τὰ κάμῃ ὁ ἀνθρώπος, καὶ ἔτι εἶναι τὸ δίκαιον· καὶ
» μήτε πρέπει κἀνείς νὰ κάμῃ τόπον εἰς τὸν ἐχθρὸν, μήτε πρέπει νὰ
» φεύγῃ ἀπὸ τὸ στρατόπεδον, μήτε πρέπει νὰ ἀφίγῃ τὸ πόστον του,
» ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν πόλεμον καὶ εἰς τὰ κριτήρια καὶ παντοῦ πρέπει νὰ
» κάμνωμεν, ὅτι μᾶς προστάζει ἡ ΠΟΛΙΣ καὶ ἡ ΠΑΤΡΙΣ· καὶ ἡ νὰ
» πασχίζωμεν νὰ τῆς ἀποδείχωμεν τὸ δίκαιον· νὰ βιάζῃ ὅμως κἀ-
» νείς μήτε τὸν πατέρα του μήτε τὴν μητέρα του δὲν εἶναι δίκαιον
» Θεοῦ, πολὺ ὀλιγώτερον ἀκόμη τὴν ΠΑΤΡΙΔΑ.

Αὐτοὶ εἶναι οἱ λόγοι τοῦ Γεροσωκράτη, ἀδελφεῖ 'Οδυσσεῦ, τοῦ
» ὁποῖου ἔκρινε εὖλογον νὰ τοὺς μεταφράσω, ὅπως ἡμπόρεσα, διὰ
» νὰ ἰδῇ ὁ Κόσμος πῶς πρέπει νὰ φερνόμεθα μετὰ τὴν ΠΑΤΡΙΔΑ μας,
» θέλει νὰ εἰπῇ μετὰ τοῦ ΝΟΜΟΥΣ, θέλει νὰ εἰπῇ μετὰ ἐκείνου, ὅπου ἐ-
» διωρίσαμεν οἱ Ἕλληες, φύλακας τῶν Νόμων. (Ε. Α.)

ΑΡΙΘ. 6.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Μεσολόγγιον τὴν 21 Ἰανουαρίου 1825.

Τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα ἀρχιμένα εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Κορινθιακοῦ
» κόλπου ἐσηκώθησαν σήμερον πρωτὶ εἰς τὰ πανί δια νὰ πλησιάσουν
» εἰς Πάτρας.

Ἡ Αὐστριακὴ φρεγάτα ἡ Η΄6η καὶ ἡ Γολέτα ἡ Ἀριάδνη ἀφοῦ
» ἐστάθησαν ἐκτὸς τοῦ Μεσολογγίου εἰκοσι περίπου ἡμέρας, ἀνεχώρη-
» σαν ἡ μὲν διὰ Ζάκυνθον, ἡ δὲ Γολέτα διὰ Κορούς.

Αἱ τελευταῖαι εἰδήσεις ἀπὸ Ἀλβανίαν βεβαιοῦν εἰς μᾶλλον
» ὅσας προλαβόντως ἐδημοσιεύσαμεν. Ὁ Χασάν Πασᾶς εὐρίσκεται εἰς
» Ἄρταν μετ' ὀλίγους στρατιώτας κατὰ τὸ παρὸν· ὁ Πασᾶς τῶν Μπη-
» τουλίων κάμνει μεγάλας ἐτοιμχάς· τὸν Ὁμέρ Βριόννη ἀρχίζουν νὰ
» τὸν καταλιμπάνουσιν ὅλοι οἱ ἰδιοὶ του, καὶ φαίνεται ὅτι ἡ λάμψις
» τοῦ χρυσοῦ καὶ αἱ πολλαὶ ἄλλαι ὑποσχέσεις ἀπὸ μέρους τῆς Πόρ-
» τας ἐθάμβωσαν τὰ ὄμματα τῶν Ἀλβανῶν, καὶ τοὺς ἔκαμαν νὰ λη-
» σμονήσωσι τὰ ἰδιά των συμφέροντα. Ἡ Πόρτα διὰ νὰ φθάσῃ εἰς
» τὸν σκοπὸν τῆς ὑπόσχεστος ἤδη εἰς τοὺς Ἀλβανούς, δόσιν χρημάτων
» ἀδράν, ἐπειδὴ ἄλλως ἦτον ἀδύνατον νὰ τοὺς κινήσῃ, ἔχοντας προσ-
» φάτους ἀκόμη εἰς τὴν μνήμην των, τὰς ἐποικίας εἰς τοὺς περὶ ἡμᾶς
» χρόνους ἔπαθον ζημίας πολεμοῦντες ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Ἀλβανοὶ ἀπὸ
» τὸ ἀκόρεστον τῆς φιλοχρηματίας πάθος κυριευμέ-
» νοι, ὑπερήφανοι διὰ μερικὰ προνόμια, τὰ ὅποια οἱ κατὰ καιροῦ
» Σουλτάνοι παρεχώρησαν εἰς αὐτοὺς, καὶ τὰ ὅποια τοὺς τὰ ἀφῆρσε
» ληστρικῶς ὁ Ἀλῆ-Πασᾶς, δὲν θέλουν λείψαι ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπεν-
» δώσουν εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς Πόρτας, δὲς εὐχαριστοῦντες τὰς ἐπι-
» θυμίας τῆς νὰ ἀπολαύσουν τοὺς καρποὺς τῶν ἔργων των καὶ νὰ
» ἐπαναλάβουν τὰ παλαιὰ προνόμια των. Ἄλλ' ἡμεῖς στοχαζόμεθα
» ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ θέλουν ἀπατήσῃ τὴν Πόρταν, καὶ πολεμοῦντες ἐναν-
» τίων τῶν Ἑλλήνων θέλουν στερεώσῃ τὴν δύναμίν των πλέον παρά-
» ποτε, καὶ ἴσως ἕνα· δεύτερος Ἀλῆ-Πασᾶς θεωρῶν καλῆτερα παρὰ
» τοῦτον τῶν Ἰωαννίνων τὰ συμφέροντα τῆς Ἀλβανίας δὲν θέλει λεί-

» ψει, μαχόμενος κατὰ τῶν Ἑλλήνων ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν Ἀλβανίαν,
» τὴν ὑποθετικὴν ταύτην ἀνεξαρτησίαν, τὴν ὅποιαν αὐτὴ εἶχε πρὶν
» ἐξουσιασθῇ ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ Τεπελενίου.

Ἀπὸ Ἀρίσσαν δὲν ἔχομεν εἰδήσεις βεβαίας· ἡζεύρομεν μόνον
» ὅτι ὁ πρῶν Ρούμελιν Βαλεσῆς Δερβίς-Πασᾶς εὐρίσκεται εἰς ταύτην
» τὴν πόλιν, καὶ ὅτι τὸ πλεῖστον μέρος τῶν στρατιωτῶν του ἐπέ-
» ρασαν εἰς τὰ ἰδία. Εἰς Τρίκαλα εὐρίσκονται τὰ στρατεύματα τοῦ
» Σουλτα-Κόρτσα πράττοντα ἀταξίας πολλὰς, καὶ ἐνεργοῦντα τὰς
» πλέον τρομερὰς καταδυναστείας ἐναντίον τῶν ἐκεῖ εὐρισκομένων
» ὀλίγων χριστιανῶν. Ἐν γένει οἱ Ἕλληνες ὅσοι εὐρίσκονται ἀκόμη
» τὴν σήμερον ἐπὶ τοῦ Ὄθωμανικοῦ Κράτους, οἷον εἰς Θεσσαλίαν καὶ
» Μακεδονίαν, δοκιμάζουν ἅπειρα καὶ ἀνεκδιήγητα κακά, καὶ μόνον
» ἡ παντελής ἑλλειψις τῶν μέσων τῆς φυσικῆς ὑπερασπίσεως των
» τοὺς ἐμποδίζει ἀπὸ τὸ νὰ ἐπιχειρήσουν τὴν ἀπόσπασιν τοῦ τυραν-
» νικοῦ ζυγοῦ, ὅστις ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν κατήντησε νὰ γενῇ πλέον
» παρὰ ποτὲ ἀφόρητος.

Μετὰ λύπην μας μεγάλην μανθάνομεν ἀπὸ ἀνθρώπους ἐλθόντας
» σήμερον ἐκ Καλάμου, ὅτι ὁ σεισμὸς ὃς τις πρό τινων ἡμερῶν ἡ κο-
» λούθησε, καὶ τὸν ὅποιον καὶ ἡμεῖς ἡσθάνθημεν ἐδῶ, ἔφερεν ἐπακό-
» λουθα τρομερὰ εἰς τὸ νησίον τῆς ἀγίας Μκύρας. Καθὼς μᾶς βε-
» βαιόνουν οὗτοι, ἱκανὸν μέρος τῶν οἰκιῶν τῆς πόλεως ἐκρημνίσθη,
» καὶ κἀνὲν σχεδὸν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον δὲν ἔμεινε ἀρράγισον.
» Ἡ ζημία τὴν ὅποιαν ὑπέφερον οἱ κάτοικοι, ἂν πρέπη νὰ πιεσώμεν
» εἰς τὰ λεγόμενα τῶν εἰρημένων εἶναι ὑπερβολικὴ· ἀλλ' ἡ μεγαλη-
» τέρα καὶ πλέον σημαντικὴ εἶναι ἡ δυστυχία τῆς φονεύσεως καὶ πλη-
» γώτεως ἀρκετοῦ μέρους ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι εὐρεθέντες ἐντὸς τῶν
» κρημνισμένων οἰκοδομημάτων δὲν ἡμπόρεσαν νὰ ἐκφύγουν τὸν κίν-
» δυνον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων ἀναβαίνει μέχρι τῶν τριάντα
» ἐπτὰ, τῶν δὲ πληγωμένων περίπου ἑκατὸν, καὶ ἐξ αὐτῶν πολλοὶ εἶ-
» ναι εἰς κίνδυνον θανάτου. Ὁ Διοικητὴς τῆς Νήσου Κύριος Τέμπλης
» βλέπων τοὺς ἀνθρώπους εἰς τοιαύτην ἀθλίαν κατάστασιν καὶ χωρὶς
» κατοικιῶν, ἠναγκάσθη νὰ κάμῃ σκηνὰς προσωρινὰς. Τὸ συμβᾶν τοῦ-
» το μᾶς φαίνεται ὑπερβολικόν, καὶ εὐχόμεθα μετ' ἄλλας δευτέρας εἰδή-
» σεως νὰ τὸ ἀκούσωμεν μετριώτερον, καὶ ὀλιγώτερον θλιβερόν.

Εἰδήσεις Καλάμου μᾶς βεβαιόνουν ὅτι οἱ Κύριοι Ζαΐμης καὶ Ἀόν-
» dos εὐρίσκονται αὐτόθι καὶ προσμένουν, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, τὰς δια-
» ταγὰς τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως — Παράξενον πρᾶγμα! οἱ κύριοι
» οὗτοι προσμένουν τὰς διαταγὰς μιᾶς Διοικήσεως, τὴν ὅποιαν ἔως
» πρὸ ὀλίγου ἐπολεμοῦσαν! τὰς διαταγὰς μιᾶς Διοικήσεως ἐναντίον τῆς
» ὁποίας αὐτοὶ εἶχαν ὑψώσει τὴν ἀνταρτικὴν σημαίαν! προσμένουν τὰς
» διαταγὰς τῆς, Ποῦ εἰς γῆν ὅπου ἡ Διοίκησις αὐτὴ ἔχει ἰσχὺν, καὶ
» ἐπ' αὐτῆς ὁποίας οἱ κύριοί μας εἶχον ὀρκισθῆναι
» ἀποθάνωσι μαχόμενοι ὑπὲρ αὐτῆς, ἢ εἰς γῆν ὅπου ἄλ-
» λη παρὰ τὴν Ἑλληνικὴν Διοίκησιν ἐξουσιάζει; ὥραϊον σόφισμα! μή-
» πως οἱ κύριοι οὗτοι νομίζουν ὅτι ἡμποροῦν νὰ ἀπατήσουν ἡμᾶς καὶ
» τὸν κόσμον ὅλον μετὰ καλὰς λέξεις; στοχάζονται τάχα ὅτι ἡμεῖς δὲν
» τοὺς γνωρίζομεν καλὰ καλὰ ὅποιοι εἶναι; ἢ μήπως δὲν ἡζεύρομεν
» τί αὐτοὶ ἠθέλησαν καὶ τί ἐπραξάν; ναί, τὸ γνωρίζομεν πολλὰ καλὰ,
» καὶ ἂς τὸ ἡζεύρουν· ἀλλ' ἐνταῦθα ἂς μάθουν ὅτι ἐδίκασαν ἤδη αὐ-
» τοὶ ἐκυτοὺς μετὰ τὸ τελευταῖον φέρισμόν των κατὰ καὶ προλαβόντως
» εἴπομεν, καὶ ἐξωρίσθησαν ἐκούτιοι ἀπὸ τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος. Ἡ
» Πατρίς δὲν τοὺς γνωρίζει πλέον διὰ πατριώτας, ἐπειδὴ ὅσοι φυγα-
» δεύονται εἰς ξένην γῆν καταδικάζονται ἀπὸ τοὺς καθεστῶτας νόμους,
» οὗτοι δικάζονται μοναχά των, ἀναγνωρίζουν τὸ κοπιερὸν ξίφος τῶν
» νόμων, καὶ δὲν τοὺς μένει ἄλλο τίποτε παρὰ νὰ προστρέξουν εἰς τὴν
» εὐσπλαχνίαν αὐτῶν τούτων τῶν νόμων.

Κατὰ σύμπτωσιν παράδοξον, ἡ αὐτὴ νῆσος ἡ ὁποία ἐγκολπόμενα
» τῶρα τοὺς Κυρίους Ἀόντον καὶ Ζαΐμην ἐδέχθη ἄλλοτε καὶ ἐκράτησε
» πολὺν καιρὸν τὸν Προδότην Βαρνακιώτην, καὶ ἣδη ἔχει ὅχι ὀλί-
» γους ὁπαδοὺς αὐτοῦ, οἱ ὅποιοι ἀπέρασσαν κατ' αὐτὰς ἐκεῖ νὰ κρύψωσι
» τὴν ἀτιμίαν καὶ κατασχύνῃ των ἐνεκα ὧν συμφώνως μετὰ τοῦ
» Ἀρχηγού των καὶ μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπροσπάθησαν καὶ ἤλπισαν μα-
» ταίως νὰ ἐπιφέρωσιν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος κακῶν.

Οἱ προδότες οὗτοι καὶ συνεργοὶ τοῦ ἀρχιπροδότη Βαρνακιώτου,
» καὶ τοῦ στενοῦ αὐτοῦ φίλου Ὁμέρ Βρυόννη ἄρσαν πλέον καὶ τὸν ἕνα
» καὶ τὸν ἄλλον κατὰ εἶναι ἀκόλουθον νὰ πράττωσιν ὅσοι προδί-
» δουν τὴν ἰδίαν των Πατρίδα, καὶ ἰδοὺ οἱ ἴδιοι προδότες μεί-
» ναντες τῶρα μετὰ μόνην τὴν ἀτιμίαν, βασανίζονται θεωροῦντες
» ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἄσουλόν των τὰ ἀκροθαλάσσια τῆς πατρίδος των,
» τὴν ὁποίαν ἐπώλησαν εἰς αὐτοὺς τοὺς θανασίμους ἐχθροὺς τῆς
» τῆς γῆς ἐκείνης· εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθησαν καὶ ἀνετρέφοντο,
» καὶ τὴν ὁποίαν ἔχασαν πλέον διὰ πάντα! — χαμηλώσατε τὰ
» ὄμματα σας Προδότες! στρέψατε τὰ βλέμματά σας μακρὰν ἀπὸ
» ταύτην τὴν γῆν τὴν ὁποίαν ἐπροδόσατε! τρέμειτε ἄθλιοι καὶ ἐμπρὸς
» εἰς αὐτὴν τὴν σκιά σας! τὸ ὄνομα ΠΡΟΔΟΤΑΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ»

θέλει σὰς συνοδεύει πανταχοῦ μέχρι τῆς ἐσχάτης στιγμῆς τῆς ζωῆς σας!!!

Ἡ Σ. Διοίκησίς μας ἐνέκρινε νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ καράδιά των εἰς πέντε Εὐρωπαίους πλοίαρχους, δύο Ἀγγλους, δύο Αὐστριακοὺς, καὶ ἓνα Ἰσπανόν οἵτινες ἐκρατήθησαν ἀπὸ τὴν Ἰδραϊκὴν Μοίραν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου μετὰ τὴν περὶ Κρήτην ναυμαχίαν τῆς 1 τοῦ Νοεμβρίου, ναυλωμένοι ὄντες εἰς χρῆσιν τῆς καθ' ἡμῶν Αἰγυπτιακῆς ἐκστρατείας, ἐπιφέροντες ἴππους, ἱπποκόμους καὶ στρατιώτας ἀνέχοντας εἰς τὴν αὐτὴν ἐκστρατείαν, καὶ συμπλέοντες μετ' αὐτῆς, ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα ὁ Ἰσπανὸς ἐκυριεύθη μὲ πόλεμον. Ἐκάμεν δὲ τοῦτο ἡ Σ. Διοίκησις μ' ὅλον ὅτι ἡ παρ' αὐτῆς ἐπιτήδης διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ, ἐπέχουσα τόπον θαλασσινοῦ Κριτηρίου, ἐκήρυξε, τὰ πλοῖα ταῦτα δημευτέα ὡς νόμιμον λείαν, καθ' ὅλους τοὺς θαλασσίους νόμους καὶ κατὰ τὸ πάγκοινον καὶ ἀναντιρρήτον δίκαιον τῶν ἐθνῶν. Οὗτοι ναυλωθέντες πρὸς χάριν τοῦ ἐχθροῦ μας, ἂν καὶ ἠθέλησαν νὰ μᾶς βλάψουν, δὲν ἐδυνήθησαν ἔκαμν μόνον μεγαλύτερον τὸν κίνδυνόν μας, καὶ προφανεστερα τὰ σημεῖα τῆς Θεῆς ὑπερασπίσεως, ἥτις δι' ὀλίγων μόνον σιταγωγῶν πλοίων διέσωσε τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὰς ἡνωμένας Ὀθωμανικὰς δυνάμεις ὅλας, βοηθουμένας ἀπὸ 100 Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα. Ἡμάρτησαν ὁμῶς σημαντικώτερος κατὰ τῶν Διοικήσεων των, καταχρώμενοι τὰς ἐμπιστευθείσας εἰς αὐτοὺς σημαίας, παραβαίνοντες τοὺς νόμους των, καὶ διακινδυνεύοντες τὴν οὐδετερότητά των. Ὄθεν δικαίως ἡ Διοίκησίς μας τοὺς παραδίδει εἰς τὰς σεβαστὰς Διοικήσεις των, διὰ νὰ λάβωσιν ἀπ' αὐτὰς τὴν ἀνήκουσαν εἰς τὸ πολυμήρον των ἐγκλημα παιδείαν. Ἡμεῖς δὲ διὰ τοῦτο δημοσιεύομεν τὰ ὀνόματά των.

Σελβατὼρ Καφιέρου Ἀγίλομαλτζός τοῦ Βριγαντίνου Ἡώς.
Φορτουνάτος Βαρβάρα ὡς ἄνω ὡς ἄνω Ὀδυσεύς.
Βικέντιος Πρεμούδα Αὐστριακὸς τῆς Νηὸς Κυβέλης.
Αὐγώνιος Σμπούτεγὰ ὡς ἄνω τοῦ Βριγαντίνου Σωκράτους.
Φραγγίσκος Ντελατόρρε Ἰσπανὸς τῆς Νηὸς Λαλίνης.
(Ὁ Φ. τοῦ Ν.)

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Φλωρεντίας.

Λονδίνον, 23 Δεκεμβρίου 1824 Ε. Ν.

Διάφοροι ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐφημερίδων βεβαιοῦν, ὅτι πολλὰ καὶ ἐπανελημμένα συνελύσεις τῶν μινίστρων καὶ μελῶν τοῦ μερικοῦ Συμβουλίου, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα, εἶχον ἀντικείμενον τῶν συνδιαλέξεών των, τὸν παρόντα μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων πόλεμον. Μετὰ πολλὰς διαφιλονεικῆσεις ὑπὲρ, καὶ κατὰ, λέγεται ὅτι ἐθριάμβευσε καὶ ὑπερίσχυσε τελοσπάντων εἰς τὴν τελευταίαν συνέλευσιν ἡ γνώμη τοῦ νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀνεξαρτησία τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅτι ἐπομένως ὁ Κύριος Στραδφόρδ Κάννινγ, ὅστις συμπαρευρίσκετο, διωρίσθη νὰ φέρῃ αὐτοπροσώπως τὴν ὀλοϋστερινὴν ἀπόφασιν τῆς ἡμετέρας Διοικήσεως (τῆς Ἀγγλικῆς δηλ.) εἰς δύο τῆς πρώτης τάξεως Αὐλὰς. Παρὰ τοῦτο τίποτε ἄλλο αὐθεντικὸν δὲν ἐδημοσιεύθη εἰς ὅ,τι ἀποδίδει τὴν ἀνωτέρω ὑπόθεσιν.

Υ. Γ. Μανθάνομεν ὅτι ὁ Κ. Στραδφόρδ Κάννινγ ἀνεχώρησε χθὲς ἐσπείδιὰ τὰς ὁποίας προδιωρίσθη Αὐλὰς.

ΑΝΑΚΗΡΥΞΙΣ.

Πρὸ πολλοῦ ἐκνήρυξαμεν (δρα φύλ. 78. τῶν Ἑλληνικῶν χρονικῶν.) εἰς τὸ Κοινὸν τὴν παρὰ τοῦ Κυρίου Α. Πολυζωΐδου μετάφρασιν τῶν πολιτικῶν συνταγμάτων τῆς Βρετάνιας καὶ Ἀρκτῶς Ἀμερικῆς μετὰ τῆς διατυπώσεως τοῦ Συνεδρίου τῆς δευτέρας. Ταῦτα τυπωμένα εἰς ἓν σῶμα καὶ δημοσιευμένα ἤδη εὐρίσκονται εἰς μὲν τὸ Ναύπλιον παρὰ τῷ Βουλευτῇ Κυρίῳ Κφ Λιθερίῳ, εἰς δὲ τὴν Κέρκυραν παρὰ τῷ Κυρίῳ Κ. Γεροστάθῃ, καὶ εἰς Ζάκυνθον παρὰ τῷ Κυρίῳ Γ. Λαδοπούλῳ, καὶ πωλοῦνται πρὸς γρ. 8. τὸ καθὲν σῶμα, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς τῶν εἰρημένων συνταγμάτων περιέχει προσέτι καὶ τὸ προσωρινὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος μαζὺ μὲ τὸν ὀργανισμόν τῶν Ἐπαρχιῶν αὐτῆς.

Περὶ τὸν κρίνομεν νὰ συστήσωμεν καὶ αὐτὴς εἰς τοὺς ὁμογενεῖς μας τὸ βιβλίον τοῦτο, διότι οἰκοδεν εἶναι συστητὸν, καὶ αὐτὰ τὰ περιεχόμενά του μαρτυροῦν μὲ χαρακτηριστὰς τρανωτάτους τὴν ἀξιολογότητά του.

Εἰς τὴν ἰδίαν τῶν ἀνωτέρω μεταφράσεων προκήρυξιν εἶχομεν ἀναφέρει συγχρόνως ὅτι ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Κ. Α. Πολυζωΐδου καὶ μία σύντομος πραγματεία περὶ τῶν Εἰρηνοποιῶν καὶ Ὀρκωτῶν Κριτῶν τῆς Ἀγγλίας. Ἡ ἐκδοσις τοῦ πολυτίμου τούτου συγγραμμάτιου ἂν παρὰ τὴν ὑπόσχεσιν ἀνεβλήθῃ ἕως τώρα, ἔχει αἰτίαν εὐλογον· διότι ὁ Συγγραφεὺς μηδὲν ἄλλο ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν παρὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ ἀρτισυστάτου ἔθνους του, διὰ τῆς μεσαδόσεως πραγμάτων τὰ ὁποῖα τείνουν κατευθεῖαν εἰς τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ βελτίωσιν, ἠθέλησε νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν εἰρημνὴν πραγματείαν καὶ γενικὴν τινὰ θεωρίαν, ἐν εἰδῇ προλόγου, περὶ τῶν διαφορῶν συστημάτων τῶν Διοικήσεων, καὶ ἐξαιρέτως περὶ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ (Gouvernement Représentatif). Ἡ θεωρία αὕτη ἀποτελεῖ σχεδὸν τὰ δύο τρίτα τοῦ ὅλου συγγραμμάτιου, καὶ περιέχει τὰ πρῶτα στοιχεῖα, οὕτως εἰπεῖν, τῶν νεωτέρων περὶ τὸν τρόπον τοῦ διοικεῖσθαι

ἀνακαλύψων, ἀπὸ πηγὰς τὰς πλέον ἀξιόπιστους ἐρανισμένα. Τίποτε ἄλλο, παρὰ τὸ συγγραμμάτιον τοῦτο, δὲν ἡμπορεῖ νὰ εἶναι οὐδὲ ἀρμοδιώτερον, οὐδὲ ὠφελιμώτερον, εἰς τὴν παρούσαν τῶν Ἑλλήνων κατάστασιν· ἀπ' οὗ περιγράφει τὰ παλαιὰ εἶδη τῶν Διοικήσεων, καὶ δείχνει μὲ μίαν ὠφέλειαν καὶ συντομίαν ἐν ταυτῇ τὴν ἀτέλειαν, τὰ ἰδιαίτερα αὐτῶν σφάλματα, καὶ τὸ ἀσυμπίσαστον· ἐκάστου μὲ τὰς ὑγιεῖς περὶ ἀνθρωπίνης φύσεως ἀρχάς, ἐπιτα μεταβαίνει εἰς τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος τὴν ἐκθεσιν, καὶ ἐδῶ (ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ γενοῦν εἰς καθένα γνωστὰ ἡ φύσις, καὶ τὰ προτερήματα τοῦ μόνου ἀξίου τούτου εἰς κυβερνήσιν τῶν λογικῶν ὄντων συστήματος) ἐκτείνεται περισσότερον, ἐρμηνεύον τὴν σύνθεσιν, καὶ συνάρτησιν τῶν μερῶν, ἐκ τῶν ὁποίων συγκροτεῖται (οἶον τοῦ Νομοθετικοῦ, τοῦ Νομοτελεστικῶ καὶ τοῦ Διατηρητικοῦ), καὶ τὰς ἀρχὰς εἰς τὰς ὁποίας στηρίζεται. Αὐτῇ συγχρόνως γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς μορφώσεως τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος, καὶ περιπλέον περὶ τῶν Εἰρηνοποιῶν καὶ Ὀρκωτῶν Κριτῶν, περὶ τῶν ὁποίων καὶ ἰδιαίτερα ἐποσυνάπτεται πραγματεία. — ποῖαι λοιπὸν ἄλλαι παρὰ ταύτας πολιτικαὶ θεωρίαι ἡμποροῦν νὰ διαφέρουν (ἰντερεσσάρουν) περισσότερον τοῦ; Ἕλληνας, ἐνασχολούμενους ἤδη εἰς τὴν πολιτικὴν των ἀνάπλασιν· ποῖον ἄλλο ἀντικείμενον σπουδῆς ἤθελεν εἶσθαι ἀρμοδιώτερον εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦτο, τὸ ὁποῖον τοὺς εἰσάγει εἰς τὴν γνῶσιν τῶν μέσων, δι' ὧν ἡ μὲ τὴν χύσιν αἱμάτων ἐξαγορασθεῖσα πολύτιμος ἐλευθερία των ἡμπορεῖ νὰ διατηρηθῇ;

Ἡμεῖς δὲν θέλομεν νὰ κάμωμεν τὸν πανηγυρικὸν ἐνὸς τοιούτου βιβλίου, οὐδὲ ἐκείνου, ὅς τις ἀνέλαβε τὸν κόπον τῆς ἐκθέσεώς του· ἀφίνομεν τὰ πράγματα αὐτὰ νὰ ὁμιλήσουν, καὶ ἀρκούμεθα νὰ ἀνακηρύζωμεν μόνον κατὰ τὸ παρὸν τὴν ἀπὸ τὰ πιεστήρια μας ἐκδοσιν, καὶ τὴν μετ' ὀλίγον ἀποστολὴν αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀναφερθέντας Κυρίου Λιθερίου, Γεροστάθην, καὶ Λαδοπούλου (α), ἀπὸ τοὺς ὁποίους καθεὶς ἡμπορεῖ νὰ τὸ λάβῃ πληρύνων γρόσια πέντε εὐθὺς.

Δ. Μεσθενεύς.

ΑΡΙΘ. 7—8.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Πρὸς τὸν φιλογενέστατον Ἐκδότην τῶν Χρονικῶν.

Κύριε.

Ὁμολόγησας πολλάκις εἰς τὴν Ἐφημερίδα σου, ὅτι εἶσαι φίλος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἐλευθερίας, εἶπες ὅτι ὁ Τύπος σου εἶναι ἐλεύθερος. Ἐπιστηρίζομενος λοιπὸν εἰς αὐτάς σου τὰς ἀρχάς, σοὶ στέλλω τὴν ἀπολογία μου, αὐτὴν τὴν ὁποίαν παρακαλῶ νὰ καταχωρήσῃς εἰς τὴν Ἐφημερίδα σου, καὶ μένω. 1825 Ἰαν. 14.

ὁ φίλος σας Ἀνδρέας Ζαΐμης.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἐφημερίς μας εἶναι ἐλευθέρη, καὶ ὅτι ἡμεῖς δὲν γνωρίζομεν, μήτε θέλομεν ποτὲ γνωρίσει κανένα περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας τοῦ Τύπου· ἀλλὰ καθὲς πρᾶγμα ἔχει τὰ ὀριά του, καὶ ἀπολογίαι παρόμοιαι μὲ ταύτην τοῦ κυρίου Ζαΐμη ἀντὶ νὰ δικαιώσουν μάλιστα εἰς τὸ παραμικρὸν τὸν αὐτουργόν των, δὲν εἶναι παρὰ ἐγκύκλια τὰ ὁποῖα τείνουν εἰς τὸ νὰ ἐξαπτήσουν τοὺς ἀπλουστεροὺς, καὶ ν' ἀναρρίψουν τὴν φλόγα τῶν παθῶν. Γνωρίζομεν πολλὰ καλὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Τύπου, τὰ δίκαιά της· ἀλλ' ἐνταυτῷ γνωρίζομεν καὶ εἰς ποῖας περιστάσεις αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι περιωρισμένη ἀπὸ τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ ἀπὸ τοὺς δικαίους νόμους. Ὄθεν λέγομεν πρὸς τὸν κύριον Ζαΐμην, ὅτι ἡ τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὀνομάζει ἀπολογία του, ὡς ἀνὰ τρεπτικὴ τῶν καθεστώτων πραγμάτων δὲν εἴμπορεῖ νὰ εὕρῃ τόπον εἰς τὴν Ἐφημερίδα μας, καὶ τὸν παρακαλοῦμε, πολὺ νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ νὰ σπεῖρῃ τοῦ λοιποῦ, ἐκ τοῦ ξένου ἀσύλου, ὅπου ἤδη εὐρίσκεται, παρομοίους Διέλλους οἱ ὁποῖοι ἀντὶ νὰ τὸν δικαιώσουν τὸν καταδικάζουν πλείοτερον.

Ἀπὸ τὰ αἰσθητά της φιλανθρωπίας κινούμενος λαμβάνω συμπάθειαν εἰς τὴν δυστυχίαν τοῦ κυρίου Ζαΐμη καὶ τῶν συντρόφων του· καθὼς δημόσιος ὑπουργὸς ὁμῶς νομίμου Διοικήσεως καὶ συντάκτης ἐφημερίδος ὅχι μόνον ἐλευθέρης, ἀλλὰ καὶ φιλοδικαίας ἐνταυτῷ, δὲν ἡμπορῶ νὰ ἀναγνωρίσω οὐδὲ νόμιμον οὐδὲ ἀνεκτὸν ἐν συμβεβηκόσ, τὸ ὁποῖον ὀλίγον ἔλειψε νὰ βλάβῃ καιρῶς τὴν πατρίδα, νὰ τὴν σπρώξῃ εἰς τὸ χάος τῆς ἀναρχίας, καὶ τοῦ ὁποίου συμβεβηκότος πρωταίτιος, ἀρχὴ καὶ δημιουργὸς ἦτον ὁ κύριος· Ἀνδρέας Ζαΐμης.
ὁ Συντάκτης

Σύρα 27 Δεκεμβρίου.

Πλοῖον Ἰονικὸν ἐλθὼν προχθὲς ἀπὸ Σοῦδαν δι' ἡμέρας 6 μᾶς δι' ηγεῖ-

(α) Ὡς Συντάκτης τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν χρεωστῶ νὰ διακηρύττω εἰς τὸ κοινὸν τὰ ὀνόματα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀξιοὶ νὰ λαμβάνωσι τόπον εἰς αὐτὰ τὰ Χρονικά· τοιοῦτοι εἶναι μεταξὺ τῶν ἑξ ὁμογενῶν· οἱ Κύριοι Γεροστάθης καὶ Λαδοπούλος. Ἡ περιουσία ἀμφοτέρων, καὶ ἡ παντελής ἀφοσίωσις των εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος, εἶναι τῶντε ἀνώτερα παντὸς ἐπαίνου· ἡ Πατρίς τοὺς γνωρίζει καλῶς, καὶ θέλει ἔλθει βίβαια καιρὸς ν' ἀνταμίσῃ αὐτοὺς, καθὼς καὶ ὅλους τοὺς ὁμόφρονας καὶ ὁμοπράτορας των.

ὁ Συντάκτης.

ται, ὅτι πρὸ 16 ἡμερῶν μετ' ὅσον του τὸν Στόλον ὁ Ἰμπεράτης πασας ἐξέκρινε διὰ Ῥόδον, διὰ νὰ λάβῃ ἐκεῖθεν τὰ μείναντα στρατεύματα, καὶ ἐπειτα νὰ μεταβῇ αὐτὸς εἰς Κρήτην, καθὼς ἐλέγετο, καὶ μετὰ ταῦτα ἀμέσως διὰ Πελοπόννησον, ὅπου εἰς μὲν τὰ Μοθωκόρωνα ἤθελεν εὐγάλει τὰ στρατεύματα, τὸ δὲ Νεόκαστρον νὰ κτυπήσῃ διὰ θαλάσσης.

Εἰς ὅλα τὰ Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα ἔδωκε τὴν ἀδειαν ν' ἀναχωρήσωσι, καθὼς τῶν ὁποίων ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια.

Ἀπὸ νεώτερα φθασίματα ἐξ Ἀλεξανδρείας δι' ἡμέρας 10 Εὐρωπαϊκῶν ἐμπορικῶν πλοίων ἀκούομεν ὅσα καὶ ἀπὸ τὰ πρὸ ἡμερῶν ἔδω φθασάντα ἐκείθεν· δηλαδὴ νέαν στρατολογίαν ἀπὸ τὸν Μεχμέτ - Ἀλῆν, καὶ ἐτοιμασίας διὰ δευτέραν ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

Μᾶς προσθέτουν ὅτι μετ' ἑκατὸν Γαλλικὴν φρεγάταν ἐστάλησαν παρὰ τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ εἰς Σουδαν ἕως 40 χ' μαχημοτιέδες.

τὴν 3 Ἰανουαρίου.

Τὴν 19 Δεκεμβρίου ἔφθασεν εἰς Ῥόδον ὁ Ἰμπεράτης πασας ἐξεληθὼν ἀπὸ τὴν Σουδαν μετ' 37 πολεμικὰ πλοῖα. Ὁ σκοπὸς τοῦ εἶναι, ὡς μᾶς βεβαιώσκει, νὰ ἐμβάσῃ 5,000 στρατιώτας, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἀφήσει ἐκεῖ, καὶ νὰ πάρῃ καὶ 50 φορτηγὰ πλοῖα, τῶν ὁποίων 22 εἶναι Εὐρωπαϊκὰ καὶ λοιπὰ Τουρκικὰ, διὰ νὰ τὰ μετακομίσῃ ὅλα εἰς Σουδαν, καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἐκστρατεύσῃ, ὡς λέγουσιν, διὰ τὰς Πάτρας.

Πλοῖον ἐλθὼν νεωστὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μᾶς ἔφερε τὴν εἰδησιν ὅτι δέκα Ψαρριανὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα οἱ Τούρκοι εἶχαν πάρει μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Ψαρρῶν, φορτόνουνται εἰς Κωνσταντινουπόλιν ἀλεύρια καὶ διάφορα ἄλλα ἐφόδια, διὰ νὰ σταλθῶσιν εἰς Μοθωκόρωνα μετ' ὅσον τριῶν πολεμικῶν, ἤτοι μιᾶς Κορδέτας καὶ δύο Βρικιών.

Ἰδρὰ, 5 τοῦ ἰδίου.

Ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἐκ Ναυπλίου γράμματα πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ Σ Διοίκησις ἔλαβε δραστήρια μέτρα κατὰ τοῦ φρουρίου τῶν Πατρῶν, τὸ ὁποῖον πολιορκεῖται αὐστηρῶς διὰ θαλάσσης ἀπὸ τὴν ἐπὶ τοῦτο διορισθεῖσαν ναυτικὴν μοῖραν. Τὰ διὰ ξηρᾶς στρατεύματα ἐντὸς ὀλίγου θέλουν πλησιάζει εἰς τὰ τεῖχη αὐτοῦ τοῦ φρουρίου, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι οἱ ἐμφωλέοντες ἐχθροὶ θέλουν πληρῶσαι ἀκριβὰ ὅσα εἰς τετραετὲς διάστημα ἐβλάψαν τοὺς γειτονεύοντας τόπους.

Σπεύδουσα ἡ Σ Διοίκησις νὰ δώσῃ τέλος εἰς τὴν σπουδαιοτάτην ὑπόθεσιν τῶν ἐσωτερικῶν, ἥτις ἤδη ἔλαβε κρίσιν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν ὅλων τῶν ἀληθινῶν πατριωτῶν, ἐξέδωκε θέσπισμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου θέλει συστηθῇ ὅσον τάχιστα ἐπιτροπὴ Κριτηρίου, ἐπειδὴ εἰσέτι τὸ Ἀνώτατον δὲν ἐσύστηθη, τὸ ὁποῖον θέλει κρίνει ἀνεκκλητῶς ὅλους τοὺς πρωταίτιους τῶν ἐφετεινῶν ἐσωτερικῶν ταραχῶν, οἵτινες ἐζημίωσαν τὸ ἔθνος ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς. (Ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ Πολιτικὸς τῆς Ἑλλάδος ὀρίζων ἤρχισε νὰ θολῶνται ἀπὸ τὴν συμπύκνωσιν τῶν παθῶν, τὰ ὁποῖα ἔδωκαν αἰτίαν εἰς τὰ τελευταῖα κινήματα τῆς ἀνταρσίας, καὶ τὰ ὁποῖα ὁ λαμπρὸς τοῦ Πατριωτισμοῦ ἥλιος τὰ διασκέδασεν εὐθὺς, δὲν ἐπαύσαμεν νὰ μεταδίδωμεν εἰς τὸ Κοινὸν διάφορα ἄρθρα, ἐλεγκτικὰ τῶν τοιούτων κινήματων, καὶ διδακτικὰ ἐνταυτῶ τῶν ἱερῶν καθηκόντων, τὰ ὁποῖα ἕκαστος Πολίτης Ἕλλην πρέπει νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν νόμιμον τοῦ Διοικήσιν· ἐν παρόμοιον ἄρθρον εἶναι καὶ τὸ ὁποῖον ἤδη δημοσιεύομεν, γραμμένον ἀπὸ φιλοπάτριδα ὁμογενὴ εἰς ὕψος ἀφελὲς καὶ εὐγενικόν, περιεκτικὸν ἀρίστων παραγγελαμάτων, καὶ διὰ τοῦτο ἄξιον νὰ γενῇ κοινὸν παντὸς Ἑλλήνος ἀνάγνωσμα.

Οὐχ οὕτω χαλεπὸν ἁμαρτάνειν, ὡς τὸ ἁμαρτάνοντα μὴ εἰς λέγειν (Πυθαγόρου).

Δὲν εἶναι τὸσον κακὸν τὸ νὰ ἁμαρτάνῃ κανεὶς, ὅσον τὸ νὰ μὴ ἐξελέγῃται ὁ ἁμαρτάνων.

Εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ βρασταχθῇ ἔθνος χωρὶς Διοίκησιν;

Ὀχι βέβαια· καθὼς οὐδὲ στρατεύμα χωρὶς στρατηγόν, οὐδὲ καράβι χωρὶς κυβερνήτην.

Ὅταν λοιπὸν ἡ Διοίκησις τοῦ ἔθνους κάμνῃ τὰ χρέη της, καὶ φροντίζῃ τὰ ἀναγκαῖα μέσα διὰ τὴν καλὴν ἐκθασιν τοῦ πολέμου, εἰς δὲ τὸ ἐσωτερικὸν ἐπιμελεῖται τὴν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν, τί πρέπει νὰ στοχαζώμεθα τοὺς ὅσοι ἐναντιοῦνται εἰς τὴν Διοίκησιν, καὶ προξενοῦν ἐσωτερικὰς ταραχάς;

Πρέπει νὰ τοὺς στοχαζώμεθα κοινὸς ἐχθροὺς μας, ἀσπλαγχνὰ θηρία, καὶ ἀνόητα ἀνθρωπάκια.

Α. Κοινοὺς ἐχθροὺς μας· διότι ἡ Διοίκησις παραστένει τὸ ἔθνος, καὶ τὸ ἔθνος εἴμεθα ὅλοι ἡμεῖς· ἡ Διοίκησις ἐπαγρυπνεῖ καὶ καταγίνεται εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀσφάλειάν μας· ὅποιος λοιπὸν κατατρέχει τὴν Διοίκησιν μετ' ὅπλα καὶ πικρὰς φωνάς, εἶναι ἐχθρὸς τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀσφαλείας μας, εἴτε φίλος, εἴτε συγγενής, εἴτε ἀδελφός, εἴτε υἱός, εἴτε πατήρ, ἐχθρὸς τῆς ἐλευθερίας μας εἶναι. Ὁ Βροῦτος καὶ τὰ ἴδια τοῦ παιδὸς δὲν ἐλυπήθη, ὅταν ἔμαθεν ὅτι ἐπιβουλεύονται τὴν νοσοῦσαν Διοίκησιν τῆς Ῥώμης. Ἄλλος δὲ πάλιν Ῥωμαῖος, υἱὸς τοῦ Μάρκου Λιβίου, ὅταν ἦτο Κόνσουλός (Ἰππότης), καὶ ὠμιλοῦσε διὰ πολιτικὰ εἰς μίαν δη-

μόσιον συνέλευσιν, καθὼς ἴδε τὸν πατέρα· του, ὅτι ἤρχετο καθήμενος ἐπ' αὐτὸν εἰς ἄλογον, ἔστειλε καὶ τὸν ἐπρόσταξε νὰ καταβῇ· οἱ παρευρεθέντες ἐκεῖ ἐντράπηκαν, μὴ βλέποντες παρὰ ὅτι υἱὸς ἐπρόσταζεν οὕτω γέροντα πατέρα· ὁ φιλοπάτρις ὅμως πατήρ ἀφῆσας τὸ ἄλογον, ἔτρεξε πρὸς, καὶ ἀγκαλιάσας τὸν υἱὸν τοῦ, «εὐγε, υἱέ μου, τοῦ εἶπεν· ἐξέυρεις ποίους διοικητὴν τὸν ἐτίμησε, καὶ τὸν ὑπήκουσε. Καὶ ὁ μέγας Ἀγησίλαος, ὁ Βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων, ἐνῶ ἐπροχωροῦσεν εἰς τὴν Ἀνατολὴν μετὰ λαμπρὰς νίκας καθὼς ἔλαβε προσταγὴν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν νὰ γυρίσῃ ὀπίσω, εὐθὺς ὑπήκουσε, καὶ στείλας ἐμπρὸς ἐπιστολὴν ἔγραψεν· «ἀκλουθῶ καὶ τὸν τῆς ἐπιστολῆς, καὶ σχεδὸν θέλω τὴν προφθάσειν» (α). Τόσην εὐπειθειαν ἔδειξεν εἰς τὴν Διοίκησιν, Βασιλεὺς ὢν, καὶ Ἀρχιστράτηγος, καὶ μετὰ τὸς νίκας στεφανωμένος· διότι αἰσθάνετο τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος, ὅτι στέκει εἰς τὴν εὐπειθειαν τῶν πολιτῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ἄλλος Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ὁ Θεόπομπος, ὅταν ἕνας ἔλεγεν, ὅτι ἡ Σπάρτη σώζεται διὰ τὴν ἀξιοσύνην τῶν Βασιλέων της, «Ὀχι εἶπεν, ἀλλὰ διὰ τὴν εὐπειθειαν τῶν πολιτῶν» (β). Ἀφ' ὅλα λοιπὸν βλέπομεν, ὅτι οἱ ἐχθροὶ τῆς Διοικήσεως τοῦ ἔθνους, εἶναι καὶ ἰδιόκοι τοῦ ἐχθροῦ γενικῶς καὶ τοῦ καθενὸς πολίτου κατὰ μέρος· ὅθεν πρέπει νὰ τοὺς μισῶμεν, καὶ νὰ βοηθῶμεν τὴν Διοίκησιν εἰς τὸ νὰ τοὺς ξεσκεπάσῃ, ἂν ᾖ κρυφοί, καὶ νὰ τοὺς σωφρονίσῃ, ἂν ᾖ δεκτικοὶ διορθώσεως, ἢ νὰ τοὺς ἐξαλείψῃ κατὰ τοὺς Νόμους, διὰ νὰ μὴ ἐξαλείψωσιν αὐτοὶ ἑθνος ὁλόκληρον. » Δὲν εἶναι, δὲν εἶναι δυνατόν, ἐφ' ὧν ὁ καλὸς ἐκεῖνος σύμβουλος τῶν Ἀθηναίων, νὰ νικήσετε ἐξωτερικοὺς τῆς Πόλεως ἐχθρούς, πρὶν ἐβγάλετε ἀπὸ τὴν μέσσην τοὺς ἐσωτερικοὺς· ἀλλ' ἀναγκάτως θέλετε μένειν ὀπίσω ἀπὸ ἐκείνους, σκοντάπτοντες εἰς τούτους, ὡς εἰς βράχους (γ). Πόσαις φοαῖς δὲν ἐμείνεν ὀπίσω ἀπὸ τοὺς ἐξωτερικοὺς ἐχθροὺς ἡ σημερινὴ Ἑλλάς, ἐξ αἰτίας τῶν ἐσωτερικῶν ἐχθρῶν!

Β'. Εἶναι θηρία ἀσπλαγχνὰ. Δὲν ἔχουν βέβαια σπλάγχνα ἀνθρώπινα οἱ ἐχθροὶ τῶν νόμων καὶ τῆς Διοικήσεως· πῶς ἐμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ, ὅτι ἔχουν ἀνθρώπινα σπλάγχνα ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀνυποτακτοῦντες εἰς τὴν Διοίκησιν, καὶ ἐξάπτοντες ἐσωτερικὰς διχονοίας καὶ ταραχάς, ἐμποδίζουν τὴν πρόοδον τῶν ἐθνικῶν ὅπλων; ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐγίναν αἰτία νὰ σφαγῶσι καὶ νὰ αἰχμαλωτισθῶσι τόσαι χιλιάδες πατριωτῶν; ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κρατοῦν ἀκόμη τοὺς Τούρκους εἰς τὴν Πάτραν, εἰς τὴν Μοθωνίαν, εἰς τὴν Κορώνην, εἰς τὴν Εὐριππον, ἐνῶ πρὸ πολλοῦ καὶ ταῦτα καὶ ἡ Κρήτη ἔπρεπε νὰ ᾖ ἐλεύθερα, καὶ νὰ θριαμβεύωσι τὴν σήμερον τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα πέραν τοῦ Ὀλύμπου; πῶς ἔχουν σπλάγχνα ἀνθρώπινα, ἡ αἷμα φιλελευθέρων Ἑλλήνων ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι κατέφαγαν τόσα ἐθνικὰ εἰσοδήματα; οἱ ὁποῖοι κατεγύμνωσαν τόσας ἐπαρχίας; οἱ ὁποῖοι ἔδαν πολυτάλας τὸ ἔθνος εἰς τοὺς πλέον μεγάλους κινδύνους ἀπὸ ἑλλείψεως χρημάτων, καὶ δὲν ἔλαβαν συμπάθειαν νὰ τὸ βοηθήσωσι καὶ μετ' ὀλίγον μέρος ἀπὸ ὅσα τοῦ ἀρπαξάν; οἱ ὁποῖοι, εἰς τοὺς θριάμβους τοῦ θεοφρουρήτου στόλου, ἀντὶ ἀδελφικοῦ ἀσπασμοῦ, ἀντὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν, ἀντὶ φωνᾶς ὁμονοίας καὶ ἐθνικῆς ἀγαλλιάσεως, ἐσήκωσαν ὅπλα ἐναντίον τῆς Διοικήσεως, ἀναψάν τὰς καταχθονίους λαμπάδας τῆς διχονοίας, καὶ ἐμπόδισαν πάλιν τὴν ἐλπίζομένην μετ' ὀλίγον κυρίευσιν τῆς Πάτρας; θηρία, καὶ τούτων ἀκόμη χειρότερα· διότι ἐκεῖνα τέλος πάντων, δείχνουν τὴν φυσικὴν τῶν ἀγριότητά, ἢ ὅταν πεινῶσιν, ἢ ὅταν καταδιώκωνται· αὐτοὶ ὅμως γεμάτοι ἀπὸ χρυσίου, καὶ προσκαλούμενοι ἀπὸ τοὺς Νόμους εἰς τὸ νὰ ἀπολαμβάνωσι τὰ ἀγαθὰ τῆς Θεῆς εὐνομίας, μ' ὅλα ταῦτα δὲν ἔπαυσαν, οὐδὲ παύουν ἀπὸ τὴν λύσιν τῆς ἀρπαγῆς καὶ τῆς τυραννικῆς φιλαρχίας των. Δὲν εἶναι ἀκόμη οὗτοι, οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν φρικτοὺς δροκούς ἐπάνω εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον νὰ φυλάττωσι τοὺς νόμους, νὰ σέβωνται τὴν Διοίκησιν, νὰ συντρέχωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους; ποῦ εἶναι τῶν ὄρκων ἡ ἐκπλήρωσις; καὶ Θεὸν ὕβρισαν, καὶ νόμους κατεπάτησαν, καὶ ἐνοπλοὶ ἀντάρται κατὰ τῆς Διοικήσεως ἐγίναν, καὶ ὅσον ἀπὸ μέρους των, κατεδούλωσαν καὶ ἀφάνισαν τὸ ἔθνος.

Γ'. Ἀρμόζει πλέον νὰ τοὺς ὀνομάσωμεν καὶ ἀνόητα ἀνθρωπάκια; πρέπει νὰ ἐξελεγχθῶσι καὶ ὡς τοιοῦτοι· σμῖγουν ὅμως τὴν κακίαν των καὶ μετὰ δόσιν τινὰ φρονήσεως. Οὗτοι ὅμως φαίνονται ὅτι ἔχασαν παντάπασιν τὴν ἀνθρωπίνην γνῶσιν ἀπὸ τὴν ἀμετρον μέσσην τῶν μιᾶς παθῶν τῆς φιλοχρηματίας καὶ φιλαρχίας των· διότι ἂν ᾖ ἔλεον νὰ πλουτῶσι πλοῦτον δίκαιον καὶ στερεόν, δὲν ἐχρειάζετο παρὰ ὀλίγη γνῶσις, διὰ νὰ καταλάβωσιν, ὅτι ἦτον ἀνάγκη νὰ σώζεται καὶ νὰ πλουτῇ τὸ ἔθνος των· αὐτοὶ ὅμως ἐπάσχισαν νὰ τὸ πτωχύνωσι καὶ νὰ τὸ ἀφάνισωσι, χωρὶς νὰ συλλογίζωνται οἱ ἀθλοὶ . . . . . Ἀλλὰ μὴ γένοιτο, Δίκαιε Θεέ, μὴ γένοιτο εἰς τὸ ἀθῶον καὶ πολυπαθὲς ἔθνος! «Ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβουλιῶν αὐτῶν!». Ἄν ᾖ ἔλεον ὁμοίως δόξαν καὶ ἀρχάς, ἔπρεπε καὶ εἰς τοῦτο νὰ στοχασθῶσι μετ' ὀλίγη γνῶσιν, ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ τὰ ἀπο-

(α) Ἐπομὴ τῆς ἐπιστολῆς. Σχεδὸν δ' αὐτὰν καὶ φθάσω.

(β) Λέγοντες δὲ τοιοῦτο, ὅτι ἡ Σπάρτη σώζεται διὰ τοὺς Βασιλεῖς ἀρχαίους ὄντας, οὐκ ἔστι, ἀλλὰ διὰ τοὺς Πολίτας πειθαρχικοὺς ὄντας.

(γ) Οὐκ γὰρ ἐστὶν, οὐκ ἐστὶ τῶν ἐξω τῆς Πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ Πόλει κολάσῃ ἐχθρούς· ἀλλ' ἀνάγκη τούτοις, ὡς παρὰ προβάλλει προσηλαστικῶς, ὑπερβῇ ἐκείνων.

λαύσωσιν, ἂν δὲν ᾔθελον εἶσθαι καὶ τὸ ἔθνος των ἐνδοξόν καὶ δυνατόν, καὶ ἀκολούθως ἔπρεπε νὰ ἀγωνίζωνται εἰς τὴν ἐθνικὴν του ἀναγέννησιν καὶ ὑψώσιν· αὐτοὶ ὁμῶς οἱ ἐθνοφρόνοι ἐζήτησαν νὰ τὸ πνίξωσιν ἀκόμη εἰς τὴν μήτραν, φιλονεικούντες, ποῖος νὰ τὸ κυριεύσῃ.

Εἰς ποῖα ἔθνη ἐστάθησαν οἱ ἐνδοξοὶ ἄνδρες; τάχα εἰς τὰ ταπεινά; εἰς τὰ τυραννόμενα; ὄχι βέβαια, ἀλλὰ εἰς τὰ ἐνδοξα καὶ εὐνομούμενα. Καὶ με ποῖον τρόπον ἔγιναν ἐνδοξοὶ; τάχα με τὴν διχόνοιαν, με τὰς παρανομίας, με τὰς ἀρπαγὰς καὶ ἀνταρσίας; ὄχι βέβαια, ἀλλὰ με τὴν ὑμῶν νοίαν, με τὴν ἀκριβὴ φύλαξιν τῶν νόμων, με τὴν δικαιοσύνην, με τὴν εὐπειθειαν εἰς τὴν παραστατικὴν Διοίκησιν τοῦ ἔθνους, ἀγωνιζόμενοι με εὐγενῇ συνειρήνῃ πῶς νὰ τὸ συντρέξῃ περισσότερο, ἄλλος με χρήματα, ἄλλος με τὴν στρατηγικὴν του ἐμπειρίαν, καὶ ἄλλος με τὴν πολιτικὴν σοφίαν του. Ὅταν ὁ Εὐρυβιάδης ἐτύκωσε τὸ ράβδι νὰ κτυπήσῃ τὸν Θεμιστοκλέα, τί ἔκαμεν ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ τῶν Ἀθηναίων Ναύαρχος; ἐταράχθη χωρὶς ἀμφιβολίαν ἡ ψυχὴ του, διότι ἀναίσθητος δὲν ἦτον· ἀλλὰ τάχα ἐθυμώθη; ἐθυσίασε τὴν σωτηρίαν τοῦ ἔθνους του εἰς θηριώδη θυμὸν, ἢ εἰς ἄλογον φιλαρχίαν; Κτύπα, τὸν εἶπε, ἄκουσε ὁμῶς (α). Αὐτὸς οὗτος ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Ἀριστείδης ἦσαν προσωπικοὶ ἄνθρωποι, ὡς ἄνθρωποι καὶ ἐκεῖνοι· ὅταν ὁμῶς ἐδιωρίσθησαν ἀπὸ τὴν πατρίδα νὰ ὑπάγῃσι πρέσβεις, δὲν ἐζήτηε ὁ εἰς νὰ κατατρέχῃ τὸν ἄλλον, ἀλλὰ ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ κῆλὸν συμφέρον τῆς πατρίδος, « ἄς ἀφήσωμεν, εἶπε πρῶτος » ὁ Ἀριστείδης, τὴν ἔχθραν μας ἐπάνω εἰς τὰ σύνορα, καὶ ἀφοῦ ἐπιστρέψωμεν, ἂν μᾶς φανῇ, θελομεν τὴν ἐξαναπιάσειν (β). Ἴδου ὁ μόνος ἀσφαλὴς, καὶ ἐνδοξός, καὶ εὐσεβὴς, καὶ φρόνιμος τρόπος, με τὸν ὅποιον ἐδοξάσθησαν ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες, καὶ με τὸν ὅποιον ἐμποροῦν πάντοτε νὰ δοξάζωνται ὅσοι θέλουν τὴν ἀληθινὴν δόξαν, τὴν θεμελιωμένην ἐπάνω εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ δόξαν τοῦ ἔθνους των. Τοιούτων ἀνδρῶν παραδείγματα ἔχει καὶ ἡ σημερινὴ Ἑλλάς, καὶ τὰ ὀνόματά των εὐφραμίζονται εἰς τὰ πέ-
ρατα τῆς γῆς. Πῶς λοιπὸν οἱ ὀλίγοι οὗτοι ἀντάρται τοῦ ἔθνους δὲν εἶναι ἀνόητα ἀνθρωπάκια, οἱ ὅποιοι εὐρεθέντες εἰς τὸ πλέον ἐνδοξὸν στάδιον, ἐζήτησαν τὴν δόξαν εἰς τὴν ἀρπαγὴν, εἰς τὴν ἀσέβειαν καὶ παρανομίαν, εἰς τὰς διχονοίας καὶ ἀνταρσίας;

Ἄλλ' ἡμεῖς, λέγουν, ἐκαταξοδευθήκαμεν· ἡμεῖς ἐχύσαμεν τὸ αἷμά μας διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἔθνους. Καὶ ποῖα ἐξοδα ἐκάμετε σεῖς, οἱ ὅποιοι ἐπέρνετε ἀπὸ τὸν κάλλιστον λαὸν καὶ ψωμί, καὶ τυρὶ, καὶ πρόβατα, καὶ δέρματα, καὶ χωριστὰ δοσίματα; Ποῖα ἐξοδα σεῖς, οἱ ὅποιοι ἐκαταπίετε τὰ ἀπὸ τόσους αἰῶνες συναγμένα πλούτη τῶν Τούρκων, καὶ ἐκατατρώγετε τὰς ἐπαρχίας; Πῶς δὲν εἶναι ἐντροπὴ καὶ φανερά ἀναισχυντία καὶ ὕβρις εἰς τὸ ἔθνος νὰ λέγετε, διὸ ἐχύσατε τὸ αἷμά σας διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἔθνους, σεῖς, οἱ ὅποιοι μόλις ἴδετε, Διοίκησιν καὶ νόμους, καὶ ἀφῆσαντες τὸ νὰ πολεμῆτε τὸν ἐχθρὸν, κατατρέχετε τὰ θεμέλια τῆς ἐλευθερίας μας, τὴν διοίκησιν καὶ τοὺς νόμους, καὶ δυσφημίζετε εἰς τὸν κόσμον τὸ ἄθωον καὶ γενναῖον ἔθνος μας; Νομίζετε, ἔτι κρύπτονται ἀκόμη οἱ σκοποὶ σας; Τὰ ἔργα σας τοὺς ἐξεσκέπασαν ἐξ ἀρχῆς, καὶ καθ' ἡμέραν τοὺς κηρύττουν. Ναι, τὰ ἔργα σας φωνάζουν, διὸ οἱ σκοποὶ σας ἦτο νὰ διώξετε τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ γενῆτε σεῖς τύραννοι τῆς Ἑλλ. Διὰ τί εὐθὺς ἀπὸ τὸν πρῶτον χρόνον τοῦ ἱεροῦ τούτου πολέμου, τὸν ὅποιον ἐμολύνετε, διὰ τί δὲν ἐστέρεξετε νὰ γένῃ Συνέλευσις Ἐθνικὴ, καὶ σύστημα ἐθνικοῦ πολιτεύματος, μ' ὅλον διὸ σὰς ἐπροβλήθη τόσαις φοραῖς; Ὁχι βέβαια δι' ἄλλο, καθὼς τὰ πράγματα τὸ ἀπέδειξαν, παρὰ διὰ νὰ θερίσετε τὸν πλούσιον ἐκεῖνον θερισμὸν τοῦ πρώτου χρόνου, καὶ νὰ διαρπάσετε τὰ ἄπειρα ἐκεῖνα πλούτη τῆς Τριπολιτζᾶς, ἀπὸ τὰ ὅποια μόνον ἐμποροῦσε τὸ ἔθνος νὰ πολεμῇ ἕως τὴν σήμερον χωρὶς νὰ λάβῃ χρεῖαν δανείων· τὸ ὅποιον ἐστοχάζεσθε διὸ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γένῃ ὑποκάτω εἰς νόμους καὶ Διοίκησιν. Διὰ τί ἀφοῦ ἐσυστήθησαν Διοικήσεις καὶ νόμοι, δὲν ἡσυχάζετε, ἀλλὰ διεγείρετε ταραχὰς με τὴν ἀπάτην καὶ συκοφαντίαν; Βέβαια ὄχι δι' ἄλλο, παρὰ διὰ νὰ ἀρπάξετε ἀκόμη, καὶ νὰ ἐξουσιάζετε τυραννικῶς. Διὰ τί ἐκεῖνους, τοὺς ὁποίους ἐλέγετε χθὲς καὶ προχθὲς Κλέπτας, τοὺς ἐκάμετε πενθερούς; Ὁχι βέβαια δι' ἄλλο, παρὰ διὰ νὰ τοὺς ἔχετε ὄργανα τῆς τυραννικῆς φιλαρχίας σας, καὶ ἐκεῖνοι οἱ ἀνόητοι ἄφησαν τὴν ἡρωικὴν δόξαν, καὶ ἔπεσαν εἰς τὸ δάσος τῆς Κίρκης (γ). Διὰ τί ἐκείνην τὴν φωλεὰν τῆς Πάτρας τὴν φυλάττετε ἀκόμη με μυρίους δόλους καὶ προδοτικὰς μηχανάς; Ὁχι βέβαια δι' ἄλλο, παρὰ διὰ νὰ ἡγεμονεύετε εἰς τὰς πέριξ ἐπαρχίας, καὶ νὰ κατατυραννῆτε τοὺς δυστυχεῖς Χριστιανούς. Τὸ πνεῦμά σας φαίνεται εἰς τὰ ἔργα σας καὶ εἰς ὅλην τὴν σειρὰν τῶν ἔργων σας δὲν βλέπομεν παρὰ ἀνυμνίαν καὶ τυραννίαν, πότε ὑποῦλον, πότε φανεράν καὶ ὠπλισμένην. Πλὴν εἰς τὴν ἀπερίγραπτον ἀπανθρωπίαν καὶ διαφθοράν σας δείχνετε πάντοτε καὶ ἀνοησίαν ἐλεεινὴν· διότι τέλος πάντων τί κατορθόνετε ἄθλιοι; Ἡ ψυχὴ σας εἶναι εἰς παντοτεινὴν ἀνησυχίαν, ὑποψίαν, καὶ φόβον· μισεῖσθε καθ' ἡμέραν περισσότερο

ἀπὸ τοῦ ἔθνους σας. Τὸ ὄνομά σας ἐκαταστάθῃ βδελυρὸν καὶ εἰς τὰ ξένα ἔθνη. Κινδυνεύετε τέλος πάντων, ἂν δὲν πνίξετε τὰ μικρὰ πάθη σας, νὰ πνιγῆτε σεῖς ἀπὸ αὐτά· διότι καὶ ἡ Διοίκησις καὶ τὸ ἔθνος δὲν θέλουν ὑποφέρειν νὰ ἀτιμάζωνται οἱ ἐνδοξοὶ στέφανοι τῶν κατορθωμάτων του, νὰ ἐμποδίζωνται αἱ σωτηριώδεις ἐπιχειρήσεις του, νὰ ταράττεται καθ' ἡμέραν ἡ ἐσωτερικὴ ἡσυχία του, νὰ κινδυνεύῃ ἡ ὑπαρξίς του ἀπὸ πέντε ἢ δέκα ἀπειλισμένους ἀντάρτας. Ἀργητε μάλιστα καὶ ἡ Διοίκησις καὶ τὸ ἔθνος νὰ δείξῃ τὴν δικαίαν του ὀργήν. Εἰς τὴν ἄκραν ὑπομονὴν των, ἀντὶ νὰ ἀλλάξετε γνώμην, ἐξεπάρθητε, καὶ εἶπετε ὡς ἐκεῖνος ὁ ἄρρων, οὐκ ἔστι Θεός· οὐκ ἔστι ἔθνος· οὐκ ἔστι Δικαιοσύνη.

Φωνάζετε, διὸ ἡ Διοίκησις δὲν ἔκαμε τὰ χρέη της· διὸ ὁ δαῖνα καὶ ὁ δαῖνα ὑπουργὸς πρέπει νὰ ἀποβληθῇ, καὶ ἄλλα τοιαῦτα κακόδοῦλα δικαιολογήματα. Ἀλλ' ἡμεῖς γενικῶς βλέπομεν ὅλοι, διὸ ἡ Διοίκησις ἐπλόβλεψε, καὶ εὐτυχῶς ἔκαμεν ὅσα ἀπέβλεπαν εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ ἔθνους. Ἡ σωτηρία τοῦ ἔθνους ἐκρέμετο, μάλιστα εἰς τὸν τέταρτον τοῦτον χρόνον, ἀπὸ τὴν θαλάσσιον δύναμιν. Καὶ αὐτὸς ὁ Τύραννός μας γνωρίσας τοῦτο, ἀργὰ ὁμῶς κατὰ θείαν πρόνοιαν, ἐκίνησεν εἰς τὸν χρόνον τοῦτον ὅσας θαλασσίους δυνάμεις δὲν ἔδειξε ποτὲ εἰς κανένα πόλεμον, ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ Εὐρώπη ἐθεωροῦσε πλέον τὴν Ἑλλάδα ὡς ἀφνισμένην. Εἰς τοιοῦτον λοιπὸν φρικωδέστατον κίνδυνον ἡ Διοίκησις χωρὶς νὰ δείξῃ παραμικρὸν σημεῖον ἀπειλίας, ἐτόιμασεν ἐγκαίρως ὅλα τὰ καράβια, ἐμψύχωσε με τὴν προθυμίαν της τοὺς γενναίους θαλασσινοὺς μας, καὶ ἔγιναν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν θάλασσαν τέρατα καὶ σημεῖα, ὅσα καὶ ὅποια δὲν ἴδαν αἱ γενεαὶ τῶν παλαιῶν προγόνων μας. Εἶναι τάχα κανεὶς τόσον ἀναίσθητος, ἢ τόσον ἀναίσχυτος, ὅστις νὰ μὴν ὁμολογῇ, διὸ ἀπὸ τὰς θαλασσίων ταύτας νίκας ἐσώθη ἡ Ἑλλάς; χωρὶς αὐτὰς τίς ᾔθελεν ἐμπιδίσαι τὴν Ἀσίαν καὶ Θράκην νὰ χυθῶσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ νὰ καταπνίξωσι καὶ αὐτὴν καὶ ὅλην τὴν Ἑλλ. Ἡ Διοίκησις λοιπὸν, καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὴν σωτηρίαν τοῦ ἔθνους ἔκαμε γενναίως καὶ φρονίμως τὰ ἱερὰ χρέη της, καὶ ὁ Θεὸς τὰ εὐλόγησε με τὴν πλέον ἐνδοξὸν καὶ λαμπρὰν ἐκδοσιν. Τί ἠθέλετε κάμειν ἐσεῖς, ἂν κατὰ δυστυχίαν τῆς Ἑλλάδος εὐρίσκεσθε εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν δύναμιν τοῦ ἔθνους; φρίττω νὰ τὸ συλλογισθῶ, ἐνθυμούμενος τὰ περασμένα, καὶ βλέπων τὰ παρόντα σας κινήματα.

Ἀλλὰ διὰ τὸν δαῖνα, ἢ δαῖνα ὑπουργόν, διὰ τοῦτο, ἢ ἐκεῖνο τὸ ἐσωτερικὸν κίνημα, ἂν τῶντι ἡ Διοίκησις ἀπεμακρύνῃ ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ μας πολιτεύματος, ἔπρεπε με ἀνταρσίας νὰ ζητήσετε τὴν διόρθωσιν, καθ' ὅν μάλιστα καιρὸν αὐτὴ ἡ Διοίκησις κρίνουσα φρονίμως ἀρμόδιον τὸν καιρὸν διὰ τὰς θαλασσίους νίκας, πέμπει στράτευμα εἰς πολιορχίαν τῆς Πάτρας, καὶ πλοῖα θαλάσσης νὰ τὴν ἀποκλείσωσι· καθ' ὅν καιρὸν σκοπεύει νὰ στείλῃ δυνάμεις καὶ εἰς Κρήτην, καὶ εἰς Εὐριππον; Εἰς τοιαύτην ἀκμὴν ἐθνικῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ ἂν τῶντι ἔχετε τὰ μεγαλῆτερὰ δίκαια, ἔπρεπε νὰ ζητῆτε λογαριασμούς, καὶ καθαιρέσεις ὑπουργῶν; Καὶ ἔπειτα, δὲν ἦσαν τρόποι νόμιμοι νὰ δείξετε τὰ παράπονά σας; Δὲν ἦτο Βουλὴ; δὲν ἦσαν πρεσβεῖαι, συνελεύσεις, ἐφημερίδες, ἀλλ' ἐκινήσατε ὅπλα καὶ ἀνταρσίας εἰς τοῦ ἔθνους τὴν κεφαλὴν; Ὁ τρόπος σας λοιπὸν καὶ τοῦ καιροῦ ἡ περίστασις φωνάζουν διὸ ἔχετε σκοπὸν, ὄχι νὰ στηρίξετε τοὺς νόμους, ἀλλὰ νὰ τοὺς κρημνίσετε· ὄχι νὰ διορθώσετε σφάλματα, ἀλλὰ νὰ ταράξετε τὸν λαὸν με τὴν ἀπάτην, καὶ νὰ τὸν ρίψετε εἰς τὴν ἀναρχίαν, διὰ νὰ τὸν καταδουλώσετε. Μ' ὅλον διὸ δὲν ἔχουν τέλος ὅσα ἐμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ διὰ ἐσᾶς, τίς ἡ χρεῖα νὰ λέγω περισσότερα; Δὲν εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ ἐλέγχου ὁ ἐλεγχος, ἀλλ' ἡ διόρθωσις τῶν ἡμαρτημένων. Εὐχομαι λοιπὸν με ὅλον τὸ ἔθνος νὰ γνωρίσετε, καὶ νὰ ἐναγκαλισθῆτε τὰ ἀληθινὰ σας παρόντα, καὶ τὰ μέλλοντα συμφέροντα καὶ νὰ ἀποκατασταθῇ ὑγιὴ μέλη τοῦ ἔθνους· εἰδὲ μὴ, νὰ προλάβῃ ἡθεὶς Δίκη τὴν ἐθνικὴν σωτηρίαν μας με τὴν ἐδικὴν σας δικαιοτάτην ἀπώλειαν!

Σεῖς ὁμῶς, λαοὶ τῆς Ἑλλάδος, ἔθνος ἐνδοξὸν εἰς τὰς πράξεις, τῆς ἀνδρίας σου, πολυπαθὲς ὁμῶς διὰ τὰς ἀπάτας σου, σεῖς πρέπει πλέον νὰ φυλάττεσθε ἀπὸ τοὺς τοιοῦτους δημοφάγους. Δαλοῦν δικαιοσύνης λόγους, τὰ ἔργα των ὁμῶς γέμουν ἀπὸ ἀδικίαν. Προβάλλουν τὸ συμφέρον σας, πλουτοῦν ὁμῶς ἀπὸ τὰ αἵματά σας, καὶ πασχίζουν νὰ σᾶς φέρωσιν εἰς διχόνοιαν, διὰ νὰ σᾶς κάμωσιν ὄργανα καὶ θυσίαν τῶν ἀθῶων καὶ ἀπανθρώπων παθῶν των. Σεῖς λοιπὸν λαοὶ τῆς Ἑλλάδος, μὴ λησμονεῖτε ποτὲ, διὸ τῆς ἐλευθερίας σας ἡ στερέωσις κρέμεται ἀπὸ τὴν στερέωσιν τῆς εὐνομίας· καὶ ἡ στερέωσις τῆς εὐνομίας κρέμεται ἀπὸ τὴν στερέωσιν τῆς Διοικήσεως. Τοὺς νόμους λοιπὸν καὶ τὴν Διοίκησιν σέδεσθε, τιμᾶτε, καὶ ὑπερασπίσεσθε με ὅλας σας τὰς δυνάμεις, ἂν θέλετε νὰ ζῆτε τῶντι ἐλεύθεροι, ἡσυχοὶ καὶ εὐτυχεῖς εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἐνδοξοὶ δὲ καὶ σεβαστοὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. ἔθνος Ἑλληνικόν, ὁ κόσμος ἐθαύμασε τὴν ἀνδρίαν σου· ἄς θαυμάσῃ καὶ τὴν ὁμόνοιάν σου διὰ τὴν εὐνομίαν. Ὅτι πρᾶγμα εἶναι ἐναντίον εἰς τὸν νόμον, καὶ εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν, στοχάζου το αἰτιμον, ἀσεβὲς, καὶ πολέμιον εἰς τὰ ἀληθινὰ σου συμφέροντα. Στοχάζου, Ἑλλήν, ἐχθρὸν σου καὶ τὸν πλέον στενὸν σου συγγενῇ, ὅταν ἡ αὐτὸς παραβαίνει τοὺς νόμους καὶ τὴν εὐπειθειαν εἰς τὴν νόμιμον Διοίκησιν. ἢ ἐσὲ παρακινῇ νὰ γένῃ παραβάτης των. Ἐξαιρέτως δὲ πάντων, προσέχετε Ἑλληνες, εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν παραστατῶν σας· ἐπρόβλεψε καὶ τοῦτο

(α) Πάταξεν μὲν, ἄκουσον δέ.

(β) Ἐπὶ τῶν ἔργων τῇ, ἔλθον ἀπολίσσωμεν, ἂν γὰρ δοκῇ, πάλιν αὐτὴν ἐπανιόντες ληψόμεθα.

(γ) Περιβόητος Μάγισσα, ἡ ὅποια ἐμετάβαλλε τοὺς ἀνθρώπους εἰς ζωά.

ὁ νόμος, πῶς πρέπει νὰ γίνεται. Ἐκλέγετε λοιπὸν ἀνδρας ἐναρέτους καὶ προκομμένους, χωρὶς νὰ κάμνετε χάριν οὔτε εἰς φίλιαν, οὔτε εἰς συγγένειαν, οὔτε εἰς γένος. Οἱ Παραστάται σας εἶναι οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν δικαιωμάτων σας. Οἱ Παραστάται εἶναι ὁ νοῦς, ὁ λόγος, καὶ ἡ καρδιά τοῦ ἔθνους. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἔχωσι καὶ νοῦν φωτισμένον, καὶ λόγον, καὶ καρδίαν ἀδιάφθορον. Ἐπιμελεῖσθε ἀκόμη καὶ τοῦτο, τὸν φωτισμὸν τοῦ πνεύματός σας, καὶ τὸν φωτισμὸν τῶν τέκνων σας. Δὲν τὸ ἐκκατάλαβετε; Ὅπου εἶναι ἀμάθεια, ἐκεῖ περισσότεροι καὶ ἀπανθρωπότεροι λαοπλάνοι. Οἱ λαοπλάνοι οὗτοι σὰς κατηγοροῦν τὸν φωτισμὸν, διὰ νὰ μένετε τυφλοὶ, καὶ νὰ σὰς παίζωσιν ἐκεῖνοι μὲ τὰ μισανοιγμένα καὶ παμπόνηρα μάτια των. Διὰ τοῦτο καὶ κατατρέχουν καὶ συκοφαντοῦν ὅποιον ἤθελαν εἰδεῖν ὅτι ἔχει καθαρὸν φῶς, καὶ ζητεῖ ν' ἀνοίξῃ καὶ τοὺς ἐδικούς σας ὀφθαλμούς διὰ νὰ βλέπετε τὰ ἀληθινὰ σας χρέη καὶ δικαιώματα, εἰς τῶν ὁποίων τὴν ἐκπλήρωσιν στέκει ἡ ἀληθινὴ ἐλευθερία καὶ εὐτυχία σας. Ἀσὸι τῆς Ἑλλάδος, μὴ ἀκούετε περαστικά τοὺς λόγους τῶν ἀληθινῶν σας συμβούλων καὶ ἀδελφῶν. Μὴ λέγετε μόνον, καλὰ μᾶς λέγει, ἀλλ' ἐκτελεῖτε τὰ καλὰ καὶ μὲ τὸ ἔργον.

Σεῖς δὲ, ὦ ἱερά καὶ σεβαστά σώματα τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Ἐκτελέσεως, ἀνδρίζεσθε καὶ κραταιοῦσθε, ὁδηγούμενα εἰς τὰ ὑψηλὰ χρέη σας μὲ τὴν ἀπαθὴ σκέψιν, καὶ δραστηρίως ἐνεργοῦντα μὲ τὴν δύναμιν τοῦ νόμου καὶ τῆς φιλονόμου εὐπειθείας τῶν γενναίων τῆς Ἑλλάδος λαῶν!!!

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ.

Πύργος 21 Ἰανουαρίου.

Ἡ κοινὴ εὐταξία ἤρχισεν ἤδη νὰ ἀποκατασταίνεται πανταχοῦ. Οἱ φυγάδες ἀντάρται ὑπάγουν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη εἰς τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως διὰ νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τὰς διαταγὰς αὐτῆς· μεταξὺ τούτων ἀριθμοῦνται καὶ δύο ἀπὸ τοὺς Δηλιγιαννέους.

Τὰ ἐνταῦθα καὶ περίξ εὐρισκόμενα στρατεύματα ἐτοιμάζονται νὰ ἀναχωρήσωσιν ὅλα ὁμοῦ διὰ τὴν τῶν Π. Πατρῶν πολιορκίαν, ἡ ὁποία πρὸ καιροῦ ἤδη ἐκτελεῖται καὶ διὰ θαλάσσης.

Ἀγνοεῖται εἰσέτι τίς θέλει εἶσθαι ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀξιολόγου καὶ ἀναγκασιότατης ταύτης ἐκστρατείας· δὲν εἶναι ὁμῶς ἀμφιβολία ὅτι ἡ Σ. Διοίκησις θέλει διατάξῃ ἄνδρα ἀξίον τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἔθνους, καὶ ἱκανὸν νὰ φέρῃ εἰς καλὴν ἐκβασιν τὸ εἰς αὐτὸν ἐμπιστευθεῖσιν σημερινώτατον τοῦτο ἔργον.

Ἀπὸ ἄλλα γράμματα ἐκ Πελοποννήσου μανθάνομεν ὅτι καὶ Θ. Κολοκοτρώνης ἐφέρθη εἰς Ναύπλιον καὶ εὐρίσκεται ὑπὸ φύλαξιν μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους συνενόχους του, εἴτινες ὅλοι μέλλουν νὰ κριθοῦν ἀπὸ τὴν ἐπὶ τοῦτου συστηθεῖσαν παρὰ τῆς Διοικήσεως ἐπιτροπὴν.

ΛΡΙΘ. 9.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Εἰς τὸν 6 ἀριθμὸν τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν ἐδημοσιεύσαμεν ἓν ἄρθρον ἀποσπασμένον ἐκ τῆς ἐφημερίδος τῆς Φλωρεντίας, καὶ ἔχον διὰ ὑποκείμενον τὰς διαφιλονεικίαις τοῦ ἐν Λονδίῳ Συνεδρίου τῶν Ἰπουργῶν περὶ τῆς ἀναγνώσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας. Ἡ ἀνεξαρτησία βέβαια εἶναι πρᾶγμα ἐπιθυμητὸν εἰς ἡμᾶς, τὸ μόνον διὰ τὸ ὁποῖον ἀγωνιζόμεθα, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἔχομεν συγκεντρωμένα τὰ βλέμματά μας, καὶ προσηλωμένας τὰς ἐλπίδας μας, ἀκόμη ὁμῶς δὲν ἔχομεν διδόμενα βάσιμα καὶ αὐθεντικά, ἐξ ὧν ἡμποροῦμεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία αὕτη ἀπεφασίσθη ῥητῶς. Ὡστόσο ἐν ᾧ ἀφ' ἐνὸς μέρους κλίνομεν εἰς τὸ νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ Ἀγγλία ἀπὸ τὸ φιλελεύθερον πνεῦμά της, ἀπὸ τῆς φιλάνθρωπα καὶ εὐγενῆ αἰσθημάτων της κινουμένη, θέλει εἶσθαι ἡ πρώτη ἴσως, ἥτις θέλει ἐπιθέσει τὴν σφραγίδα εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἐθνικότητός μας, καθὼς ἐπραξε καὶ πρὸς ἄλλα διάφορα ἀναγεννώμενα ἔθνη ἀφ' ἐτέρου μέρους δὲν δισταζόμεν ἡ τοῦλάχιστον δὲν ἀπελπιζόμεθα, ὅτι καὶ αἱ Δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι συγκροτοῦν τὴν ἱερὰν συμμαχίαν, ἀπὸ τὰ αὐτὰ τῆς φιλάνθρωπίας καὶ τῆς δικαιοσύνης αἰσθημάτων ἐμπνευσμένοι, καὶ ἀπὸ τὸ λαμπρὸν παράδειγμα τῆς Ἀγγλίας, ἥτις μὲ τὴν παντοδύναμον τρίαίναν της κυβερνᾷ ἐνδόξως τὸ ὕγρον τοῦ Ποσειδῶνος βραχίονος, ὁδηγούμεναι, θέλουν συγκατανεύσει καὶ αὐταὶ νὰ δώσουν τὴν λευκὴν των ψῆφον ὑπὲρ ἡμῶν. Ὅχι! οἱ φιλόανθρωποι βασιλεῖς, οἱ ὁποῖοι εὐτυχῶς καὶ ἐνδόξως τὴν σήμερον στολίζουν τοὺς θρόνους καὶ κυβερνοῦν τὴν τύχην τῆς ἀνθρωπότητος, δὲν θέλουν ὑποφέρει ποτὲ νὰ ἀφίσουν ἀβράβευτον ἐν ἔθνος, τὸ ὁποῖον μὲ τόσας θυσίας, μὲ τόσους κινδύνους καὶ μὲ τοιοῦτους ἡρωϊσμοὺς προφανεῖς χαρακτηῖρας ἐποχήμεν ἐναντίον τοῦ αἰμοβόρου τυράννου του. Ὅχι! οἱ φιλοδίκαιοι οὗτοι βασιλεῖς δὲν θέλουν ἀφίσει ποτὲ ἀβράβευτον ἐν ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἐπολέμησε καὶ πολομεῖ μὲ ἀπελπισίαν, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ συστήσῃ τὴν εὐνομίαν ἀντὶ τῆς ἀνομίας, καὶ νὰ ἐξαπλώσῃ τὴν γλυκεῖαν φωνὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐκεῖ ὅπου ἔως τώρα τὰ ἄγρια παραλαλήματα καὶ αἱ φλυαρίαι τοῦ Ἀλκορανίου εἶχον ἰσχύν. Ἀλλὰ ποῖον εἶναι τάχα τὸ βραβεῖον, τὸ ὁποῖον

προσμένουν οἱ Ἕλληνες ἀπ' αὐτοῦ; ὅχι ἄλλο βέβαια πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς αὐτονομίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας των. Ναι, αὐτὸ καὶ μόνον ἐπιθυμοῦν, καὶ αὐτὸ εὐχονται νὰ ἀπολαύσουν τὸ ὀλιγωρότερον!

ἔχομεν λοιπὸν λόγους ἐλπίδος ἰσχυροὺς ὅτι τὰ αὐτὰ τῆς φιλάνθρωπίας αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα ἐμψυχώνουν τὴν Ἀύλὴν τῆς Ἀγγλίας, θέλουν ἀναρρίπτει καὶ τῶν ἄλλων Αὐλῶν τὴν φιλοτιμίαν ὅσον τάχιστα ὑπὲρ ἡμῶν. Τώρα πλέον κρέμεται ἀπὸ ἡμᾶς αὐτοῦς τὸ νὰ φανώμεν ἄξιοι ὥστε νὰ μὴ δώσωμεν τὴν παραμικρὰν ἀφορμὴν τοῦ λοιποῦ διὰ νὰ ἐξασθενήσωσιν ἡ καὶ νὰ οδυρθῶσιν αὐτὰ τὰ πρὸς ἡμᾶς φιλόανθρωπα αἰσθημάτων τῶν Αὐλῶν τῆς Εὐρώπης.

Ἀλλὰ πῶς νὰ φανώμεν ἄξιοι; ὅχι βέβαια ἄλλως, εἰμὴ ἐξακολουθοῦντες νὰ πολεμῶμεν τοὺς Τούρκους ἡνωμένοι ἀδελφικῶς, καὶ πειθαρχοῦντες εἰς τοὺς νόμους καὶ εἰς τὴν νόμιμον Διοίκησιν. Ὅτι δὲ ἡξεύρομεν νὰ πολεμῶμεν τοὺς Τούρκους πλῆθος πολλῶν περασμένων καὶ προσφάτων μαχῶν τὸ μαρτυροῦν. Αὐταὶ ἐξέπληξαν τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ἡ Ἱστορία θέλει τὰς παραπέμψῃ εἰς αἰῶνας αἰῶνων· ἀλλ' ἡ ἰδία Ἱστορία, ἡ ὁποία ἐχάραξεν εἰς τοὺς πίνακας της μὲ χαρακτηρὸς χρυσοῦς τὰ μεγάλα κατορθώματά μας, δὲν θέλει λείψῃ ὡσαύτως ἀπὸ τοῦ νὰ σημειώσῃ καὶ μετὰ δώση εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὰς δυστυχεῖς διχονοίας μας καὶ τοὺς ἐσωτερικοὺς πολέμους μας, οἱ ὁποῖοι ἐμπόδισαν καὶ ἐμποδίζουν τόσον φανερὰ τὰς στρατιωτικὰς προόδους μας. Σιμὰ δὲ τούτων πολλὰ καὶ ἄλλαι καταχρήσεις μᾶς βλάπτουσι. Πρέπει λοιπὸν νὰ ζητήσωμεν καὶ εὐρωμεν τὴν θεραπείαν αὐτῶν· πρέπει οἱ στρατηγοὶ νὰ μὴ ἔχωσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν πλέον ὀλόκληρα βελαέτια οὐδὲ νὰ νέμονται τοὺς καρπούς αὐτῶν· οὗτοι εἶναι στρατηγοὶ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως· δὲν εἶναι κύριοι τῶν ἐπαρχιῶν· οἱ Κοτζαμπασίδες ἄς λησμονήσουν ὅτι ἦσαν ἐν καιρῷ τῆς Τουρκίας· ἡ Ἑλλὰς ἐξώρισε τὸν Φεουδαϊσμὸν, καὶ δὲν ἐπιθυμεῖ πλέον νὰ τὸν ξαναῖδῃ· ἡ δημόσιος Κυβέρνησις πρέπει νὰ βάλῃ εἰς καλὴν τάξιν· ὅλοι οἱ κλάδοι της νὰ ἐνεργῶνται ἀπὸ ἀνθρώπους ἀξίους καὶ ἐναρέτους, οὐχὶ δὲ ἀπὸ ἀνθρώπων, εἰς τῶν ὁποίων τὴν καρδίαν τίποτε ἄλλο δὲν λαλεῖ παρὰ τοῦ χρυσοῦ τὴν φωνήν. Ὁ περιφημὸς Νέκερ (Ἰπουργὸς τῆς Γαλλίας ἐπὶ Λουδοβίκου 16ου) λέγει εἰς ἓν τῶν συγγραμμάτων του. Ἡ δημόσιος Κυβέρνησις τῶν προσόδων εἶναι ἡ ψυχὴ πύσης ἐπικρατείας· αὕτη εἶναι μία ἀλήθεια μεγάλη· ἀλήθεια ἀδιαφιλονεικῆτος· ἀλλ' εἰς τὴν ἰδικήν μας ἀγαπητὴν πατρίδα δὲν ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα τὴν σήμερον. Οἱ καλοὶ μας Οἰκονόμοι καὶ ἐπιστάται τῶν προσόδων λέγουσιν· ἡ σακοῦλά μου εἶναι ἡ ψυχὴ μου, αὕτη νὰ εἶναι καλὰ, εἰς τρόπον ὥστε ἀντὶ κιβωτίων γεμάτων, εὐρίσκει τις κιβώτια κενά. Μολοντούτο δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἀποδώσωμεν ὅλον τὸ σφάλμα εἰς τούτους· πολλοὶ τῶν Καπιτανέων τρώγουσιν, καὶ ἀντὶ τριακοσίων ἀνθρώπων μισθοῦ π. χ., λαμβάνουν ἑξακοσίων ἀνθρώπων μισθόν, καὶ κρατοῦν προσέτι εἰς μερικὰς ἐπαρχίας τὰ νόμιμα δέκατα· αὐτὰ εἶναι δικάμας Βελαέτια, λέγουσιν οὗτοι· ἡμεῖς τὰ φυλάγομεν ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καὶ κάνεις δὲν ἡμπορεῖ νὰ μᾶς τὰ πειράξῃ!! πολλοὶ Κοντσαμπασίδες ὁμοίως θρέφουν παρόμοια φρονήματα καθὼς καὶ οἱ Καπετάνοι· τὰ λεγόμενα Τσεφλίκια καὶ οἱ Μουκατάδες εἶναι ἀγορασμένα ἀπὸ αὐτοῦς· ἀλλ' ἀντὶ νὰ δώσουν τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν Διοίκησιν, εὐρίσκουν αἰτίαι διαφόρους νὰ κλείσουν τὰ χρήματα εἰς παλαιούς λογαριασμούς καὶ ὅλοι οἱ καρποὶ τοῦ ὁποῖου ἐντεῦθεν ἀπολαμβάνουν, ἀντὶ νὰ περάσουν εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς Διοικήσεως μένουν εἰς τὰς ἀποθήκας αὐτῶν τῶν κυρίων· εἰς τρόπον ὥστε αἱ ἀποθήκαι τῆς Διοικήσεως εὐρίσκονται πάντοτε κεναί, τὸ δημόσιον Ταμεῖον στερημένον ἀπὸ χρήματα, καὶ ἡ μηχανὴ τῆς ἐπικρατείας δὲν ἡμπορεῖ νὰ κινῆται κατὰ τὸ πρέπον.

Εἴχαμεν καὶ ἄλλα πολλὰ νὰ προσθέσωμεν εἰς ταῦτα, ἀλλὰ τὰ ἀφίνομεν δι' ἄλλην φοράν· ἀρκεῖ δὲ μόνον νὰ εἰπώμεν κατὰ τὸ παρὸν ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ εὐρεθῇ ἡ θεραπεία τῶν εἰρημένων καταχρήσεων. Τὸν τρόπον τῆς θεραπείας θέλει τὸν εὐρεῖ ἡ σεβαστὴ Διοίκησίς μας· τὸ ἰδικόν μας χρέος εἶναι νὰ σύρωμεν τὴν προσοχὴν της ἐπάνω εἰς ταῦτα τὰ οὐσιώδη ἀντικείμενα. Ἔργον αὐτῆς εἶναι νὰ προσθέσῃ τὸ περιττό, καὶ εἰμὲθα βέβαιον ὅτι θέλει τὸ κάμει, ἀνὰ πρὸς νὰ συμπεράνωμεν ἀπὸ τὰ λαμπρὰ παραδείγματα τὰ ὁποῖα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἔδωκε, καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐδύστησε τόσον τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἰσχύν της, ὥστε δὲν μένει εἰς τὸ ἐξῆς παρὰ νὰ θελήσῃ μόνον διὰ νὰ βάλῃ εἰς τάξιν τὴν δημοσίαν Κυβέρνησιν τῶν πραγμάτων. ἀπὸ τὴν ὁποίαν μόνον καλῶς ἐνεργουμένην πηγάζει ἡ εὐδαιμονία ὅλου τοῦ ἔθνους.

Νεκρολογία.

Μετὰ λύπην βεβαίαν τῆς ψυχῆς μας ἐμάχουμεν ὅτι ὁ γέρον Βαρβάκης ἀπὸ πένανθεν εἰς τὸ Καθαρτήριον τῆς Ζακύνθου τὴν 12 τοῦ λήγοντος.

Ποῖος δὲν ἤθελε συμπανέσει μαζὶ μας ἀκούων ὅτι ὁ σεβασμῶς οὗτος γέρον μόλις φανεῖς ἐν τῷ μέσῳ μας μᾶς ἀφίνει διὰ παντός; ὁ ὀγδοκостὸς χρόνος τῆς ζωῆς τοῦ ἦτον ἤδη ἀπερασμένος, ὅτε ἀπεφάσισε τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα καθόδον του. Ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ διὰ νὰ μᾶς συμβου-

βουλεύσει με τὴν πολυπειρίαν, με τὰς γνώσεις του, ἀποκτημένας διὰ πολλῶν χρόνων καὶ ποικίλων περιστάσεων. Βέβαια αὐτὸς ἐνόμιζε νὰ μᾶς εὕρῃ ἐνωμένους με τοὺς δεσμοὺς τῆς ἀδελφότητος· βέβαια ἤλπιζε νὰ μᾶς ἰδῇ χωρὶς πάθῃ καὶ χωρὶς ἐκείνον τὸν ὀλέθριον φιλαρχικὸν ζῆλον τοῦ νὰ ὑπερβαίνωμεν καὶ καταπατῶμεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον· ἀλλὰ φεῦ! ὁ Γέρον μᾶς πῦρ βυθισμένους εἰς ἐριδας, εἰς αὐτὰς τὰς δυσυχεῖς διχονοίας, καὶ τελευταῖον ἀντὶ ἐνώσεως εἶδε φατρίας τρομεράς, ὅπλα σηκωμένα ἐναντίον τῆς ἐπικρατείας, ἐναντίον τῶν νόμων, ἐναντίον αὐτῆς τῆς διοικήσεως.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ γέρον Βαρβάκης εἰς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἀνεχώρει ἀπὸ Πελοπόννησον εἶδε στρατεύματα ἀνταρτικά πολεμοῦντα ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀνθρώπων ἀχαλινώτων καὶ ὡς θηρία λυσσασμένα ὁρμώντων ἐναντίον τῆς νομίμου διοικήσεως τῶν Ἑλλήνων. Ἀλλὰ τὸ ἀνάθεμα τοῦ ἔθνους ἐπάταξεν ὡς με κεραυνὸν βροντώδῃ αὐτοὺς τοὺς ἀπελπισμένους φατριαστὰς τῆς ἀναρχίας, καὶ ἡ πατρὶς διαταραχθεῖσα πρὸς ὀλίγον εἶδεν εὐθὺς ἐπανερχομένης εἰς τὸν κόλπον τῆς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν κυριότητα τῶν νόμων.

Σκιὰ σεβασμῆς, ἡ ὁποία ἤδη ἔπασαι εἰς τὰς οὐρανίους σκηνάς! βεβαιώσου ὅτι ἡ πατρὶς ἀνεγνώρισε τὰς θυσίας σου· ἀνεγνώρισε τὴν ἀξίαν σου καὶ τὸν πατριωτικὸν σου ζῆλον! βεβαιώσου ἐμπροσθεν τοῦ θρόνου τοῦ Ὑψίστου, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν θέλουν κατασταθῇ πλέον ἄξιοι τῆς τόσο φανεράς τοῦ Παντοδυνάμου ὑπερασπίσεως καὶ ἀρρώγῃς. Σκιὰ μακαρία! ἔσο βεβαία ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐλευθερωθέντες ἤδη ἀπὸ τοὺς τυραννίσκους των καὶ γνωρίσαντες τὰ χρεὴ των καλῆτερα θέλουν ὑποτάσσεσθαι πάντοτε εἰς τοὺς νόμους, καὶ θέλουν λησμονήσῃ διὰ παντὸς τὰ ὀλέθρια πάθῃ, τὰ ὁποῖα τοσάκις τοὺς ἔφερον εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου.

Οἱ πολῖται τοῦ Μεσολογγίου εἶδειξαν ἤδη κατὰ διαφόρους περιστάσεις πόσον ἠξέουρον νὰ τιμῶσι καὶ νὰ ἀνταμοίωσι τὰς ἐκδουλεύσεις τῶν ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης καθ' ὅποιονδήποτε ἀγαθὸν τρόπον ἀγωνιζομένων. Νεώτερον δῆγμα τῆς ἀξιοπαύτου ταύτης εὐγνωμοσύνης των δίδουσιν ἡδη οἱ ἀγαθοὶ οὗτοι πολῖται με τὴν ἐφεξῆς πολιτογράφῃν τοῦ κυρίου Μιχαὴλ Π. Κοκκίνου ὀχυροποιοῦ τῆς πόλεως, τὴν ὁποίαν ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν νὰ δημοσιεύσωμεν, διὰ νὰ διασαλπίσωμεν καὶ ἐκ νέου εἰς τὸ δῆμόσιον τὸ εὐδιάθετον αὐτῶν, ὥστε νὰ χρησιμεύσῃ εἰς παράδειγμα καὶ πρὸς τὰς ἄλλας ἐπίσης ἀγωνιζομένας Ἑλληνικὰς πόλεις.

Ἐπειδὴ ὁ κύριος Μιχαὴλ Π. Κοκκίνης εὐηρέστησε πᾶσι τοῖς κατοικοῖς Μεσολογγίου σχεδιάσας τὸν τρόπον τῆς ὀχυρώσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπιστατήσας εἰς τὴν οἰκοδομήν, καὶ οὕτω συνετέλεσε διὰ τοῦ ζήλου του, καὶ τῶν μηχανικῶν του γνώσεων εἰς τὴν ὀχύρωσιν καὶ ἀσφάλειαν αὐτῆς τῆς πόλεως, οἱ Μεσολογγῖται εἰς σημεῖον τῆς πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης των πολίτην Μεσολογγίου αὐτὸν κηρύττουσι, καὶ ἀναγράφουσι τοῦτο ἐν τοῖς τῆς πόλεως ἀρχείοις, ἵνα δῆλον γίνῃται πᾶσιν, ὡς οἱ Μεσολογγῖται τοῖς εὐεργέταις αὐτῶν οἶδασιν εὐγνωμονεῖν.

Ἐν Μεσολογγίῳ τὴν 17 Ἰανουαρίου 1825, ἔπονται αἱ ὑπογραφαί.

Πελοπόννησος. Γαστοῦνη 25 Ἰανουαρίου

ἔχομεν εἰδήσεις ἐκ Ναυπλίου, ὅτι ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις ὠνόμασε μίαν ἐννεαμελῆ ἐπιτροπὴν διωρισμένην νὰ κρίνῃ τοὺς ἀποστάτας· ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑποκειμένων τὰ ὁποῖα συσταίνουσιν ταύτην τὴν ἐπιτροπὴν ἔγινε με τὴν πλέον μεγάλην ἀκρίβειαν καὶ ἀφιλοπροσωπίαν. (α)

Τῇ 26 τοῦ αὐτοῦ,

Ἡ εἰδήσις τῆς φυγαδεύσεως τῶν ἀνταρτῶν Ζαΐμη καὶ Λόντου φθάσασα εἰς Ναύπλιον ἔδωκε δυσάρεσκίαν μεγάλην εἰς ὧν τὰς ψυχὰς, καὶ ἀγανάκτησιν ἐνταυτῇ ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ Τσόγκα, με τὴν συγκατάνευσιν καὶ συνδρομὴν τοῦ ὁποιοῦδε εἰρημένου ἀπέρασεν εἰς Κάλαμον. Δὲν εἶναι δὲ καμμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις θέλει ζητήσει ἀπολογίαν ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Τσόγκαν περὶ τοῦ παρὰδόξου καὶ ἀνελπίστου τούτου φερσίματός του.

Ἐτοιμασίαι διὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Πάτρων γίνονται με τὴν μεγαλήτερον ταχύτητα. Δέκα ἡ δώδεκα χιλιάδες ἄνθρωποι διωρισμένοι διὰ τὴν πολιορκίαν ταύτην ἐβλάθησαν ἤδη εἰς κίνησιν καὶ σπεύδουν νὰ καταλάβουν τὰς προσδιωρισμένας θέσεις των.

Ἔως τὴν σήμερον δὲν εἶναι γνωστὸς ἀκόμη ὁ ἀρχηγὸς ταύτης τῆς ἐκ-

(α) Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις θέλει αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ δώσῃ ἐν παράδειγμα καταπληκτικὴν εἰς ταύτην τὴν περίστασιν. Ἐγκλήματα τοιαῦτα ὡς τῆς ἀνταρσίας, με ἄλλας λέξεις ἐγκλήματα καθυστάσας· ἀν δὲ τιμωρηθῶν με ὅλην τὴν ἀπαιτούμενην αὐστηρότητα ἀναγκασθῶν συνεισφέρειν καὶ ἄλλα, καὶ ἐπομένως φέρειν τὴν καταστροφὴν ὅλης τῆς ἐπικρατείας. Κρέμαται λοιπὸν τώρα ἀπὸ τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν τῆς Διοικήσεως, ἡ νὰ κάμῃ καὶ πραγματικῶς αὐτὴν, ὡς ἐνομαζέται, Σεβαστὴν διὰ παντὸς καὶ νὰ ἐκλύσῃ τὴν εὐπειθειαν ὧν, ἡ νὰ προσμῇ καὶ ἄλλας παρομοίας παραχὰς αἱ ὁποῖαι ἄλλο κανὲν ἀπετίλειμα δὲν ἐμπορεῖται νὰ ἔχουν παρὰ τὸν παντελὴ ὀλεθρὸν τῆς πατρίδος.

στρατείας. Μανθάνομεν ὡς τόσον ἀπὸ βεβαίας πηγῶν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως ἔπασεν εἰς ἄνθρωπον ὅστις χαίρει κατὰ τὸ παρὸν τὴν μεγαλήτερον ὑπόληψιν.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Σμύρνη, 10 Δεκεμβρίου.

Μᾶς βεβαιώνουν ἐπισήμως ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι ὁ Σουλτάνος πάλιν πρὸ ὀλίγου καιροῦ εἰς μίαν μυστικὴν συνέλευσιν παρόντος τοῦ Σεῖσλάμη, ἐπανεώρασε τοὺς στοχασμοὺς του νὰ ἐξολοθρεύσῃ ὅλους τοὺς χριστιανούς ἀπὸ τὴν ἐπικράτειάν του· ὁ Σεῖσλάμης ἀντέτεινε διὰ τοὺς μὴ ἀποστατήσαντας· ἐκεῖνος φωνάζει ὅτι ὅλοι εἶναι ἄπιστοι, καὶ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ θρόνου του, διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἔθνους του, εἶναι ἀνάγκη πρῶτον ὅλη ἡ Ἀσία νὰ γένῃ πάντῃ μωαμεθανικὴ. Εἰς τέτοια παραμύθια πλανᾷ τὴν λύσσαν τοῦ ἡ ἀπελπισία.

Ὅτι εἶναι ἐσχάτη μωρία, Θεοῦ μωρία, νὰ πιστεύσῃ πλέον ὁ Γραικὸς εἰς τὴν τουρκικὴν θηριωδίαν, τὰ πράγματα τὸ ἀπέδειξαν ἔως τώρα φοικτώτατα. Ἀκόμη νεωστὶ τέσσαρες χριστιανοὶ κάτοικοι εἰς τὸν Τζεσμὲ, ἀφοῦ διέτριψαν κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν Σάμον ὀλίγον καιρὸν, ἐπέστρεψαν εἰς τὰς οἰκίας των παρακινημένοι ἀπὸ τὰς οἰκογενεῖς των, καὶ πιεζόμενοι εἰς τὰς ὑποσχέσεις τῶν κρατούντων· εὐθὺς ἐφάγησαν ἀνιλεῶς.

Οἱ ἐδῶ χριστιανοὶ λέγεται ὅτι ἔχουν ἡσυχίαν. Πλὴν δὲν ἡμπορεῖ νὰ τὸ πιστεύσῃ, παρὰ ὅστις ἔχει τόσον νοῦν ὥστε νὰ πιστεύῃ τὸν Τοῦρκον ἐφημεριδογράφον τῆς Σμύρνης. Βέβαια ἡσυχάζουν καὶ οἱ νεκροὶ, ἡσυχάζουν καὶ οἱ λαγῶι κεκρυμμένοι καὶ τρέμοντες. (ὁ Φ. τοῦ Νόμου)

ΑΡΙΘ. 10.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Πολλάκις κατ' ἐπανάληψιν ἀνεφέραμεν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικὰ ὅτι ἡ Ἀλβανία κάμνει μεγάλας ἐτοιμασίας διὰ μίαν νέαν εἰσδρομὴν εἰς ταῦτα τὰ μέρη. Περί τούτου ἔχομεν καὶ νεωτέρας βεβαιωτικὰς εἰδήσεις, ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα συμπεραίνεται, ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ δὲν θέλουν προσμένειν ἄλλοτε, τοὺς μῆνας Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον διὰ νὰ εἰσβάλουν εἰς τὰς πεδιάδας μας. Οἱ ἀρχηγοὶ των διωρισμένοι ἀπὸ τὴν Πόρταν εἶναι οἱ πλέον ἀξιώτεροι μεταξὺ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἀπολαμβάνουσι μεγάλην ὑπόληψιν εἰς τὴν Ἀλβανίαν, εἰς μάλιστα νομίζεται πρὸ πάντων ὁ Ἄγος Μουχουρτάρης, ὅστις ὠνομάσθη καὶ Σερασκιέρης τοῦ υἱοῦ τοῦ ἱμπραῖμ-Πασᾶ. Τοῦτο καὶ ἄλλα τινα περιέργα μανθάνομεν ἐκ τῶν ἐφεξῆς ἐπιστολῶν, τὰς ὁποίας κατ' αὐτὰς ἐλάβομεν.

Κορφοὶ 17 (29) Ἰανουαρίου.

Ὁ υἱὸς τοῦ ἱμπραῖμ-Πασᾶ ἦλθε διωρισμένος με βασιλικὸν φερμάνι, Βεζίρης εἰς Μπεράτι, καὶ Πασᾶς τῆς Αὐλῶνος. Σερασκιέρην ἐδιόρισεν ἡ Πόρτα τὸν Ἄγο-Μουχουρτάρην εἰς τὸν εἰρημένον υἱὸν τοῦ ἱμπραῖμ-Πασᾶ, διὰ νὰ συνάξῃ στρατεύματα· τὸν δὲ Σεῖν Μπέην ὠνόμασεν ὅλης τῆς Τουρκίας μέχρι τῆς Πάργας Μουσελλίμην. Οἱ Τσάμιδες ἐτοιμάζονται καὶ αὐτοὶ τοὺς ἦλθαν μάλιστα καὶ ἐξοδα βασιλικὰ διὰ νὰ συνάξουν στρατεύματα. Ὁ ὁμὲρ Πασᾶς περὶ βέβαια εἰς Θεσσαλονίκην· εἰς δὲ τὰ Ἰωάννινα ἔρχεται ὁ Ἰσμαῖλ Πλιάσας. Τὸ σχέδιόν τους εἶναι νὰ στρατεύσουν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Ξηρομέρου καὶ ν' ἀπεράσουν εἰς Ναύπακτον.

19 (31) τοῦ ιδίου.

Ὁ Ρούμελης ἦλθεν εἰς Λάρισσαν καὶ συνάξει στρατεύματα, τὰ ὁποῖα θέλουν συναθροισθῇ τὸν ἀριθμὸν εἴκοσι χιλιάδες, διορίζων ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν τὸν Δερβίς-Πασᾶν, Μπεκλή-Πασᾶν Μπερκόφτσαλην καὶ Ἰσμαῖλ-Πασᾶν, οἱ ὁποῖοι θέλουν ἐπιπέσει ἀπὸ τρία μέρη εἰς τὴν Πελοπόννησον· αὐτὸς δὲ εἰς ὀλίγας ἡμέρας μεταβαίνει εἰς Ἰωάννινα διὰ νὰ συνάξῃ με χονδρὸς καὶ ἐτοιμοὺς μισθοὺς δεκα πέντε χιλιάδας Ἀλβανούς μεταξὺ τῶν ὁποίων πέντε χιλιάδας ἱππεῖς, καὶ ἔπειτα νὰ ἐφορμήσῃ περὶ τὰ μέσα τοῦ Μαρτίου κατὰ τῆς πόλεως τοῦ Μεσολογγίου· ἔχει δὲ προσταγὴν βασιλικὴν νὰ ἀφίσῃ εἰς κάθε στένωμα ἀρκετοὺς στρατιώτας διὰ ὀπισθοφύλαξιν καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὸ στενὸν τοῦ Μακρυνόρους δύο χιλιάδας.

Ὁ ὁμὲρ-Πασᾶς ἀναχωρεῖ ἀφεύκτως ταύτην τὴν ἐβδομάδα εἰς τὸν τόπον τοῦ προσδιορισμοῦ του, δηλαδὴ εἰς Θεσσαλονίκην.

Εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν γίνονται μεγάλαι ἐτοιμασίαι διὰ τὴν ἐφετεινὴν ἐκστρατείαν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου.

Ὅλα ταῦτα ὅσα σᾶς γράφω εἶναι βέβαια, καὶ δὲν ἀμφιβάλλουν ἄπαντες οἱ καλοὶ πατριῶται καὶ οἱ φίλοι τῆς Ἑλλάδος ὅτι θέλουν ληθῇ ἐγκαίρως, ὅπουθεν ἀνήκει, τὰ ἀναγκαῖα μέτρα· τώρα μάλιστα ὅτε ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις ἔσχυσε νὰ καταστρέψῃ τοὺς ἐσωτερικοὺς ἐχθρούς τῆς Πατρίδος, καὶ με τὸ μέγα τοῦτο παράδειγμα τῆς ἐδείξεν εἰς τὸν φωτισμένον κόσμον, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος θέλει νὰ ζῇ ὑπὸ νόμους, καὶ νόμους δικαίους, ἐγγυούμενους τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν του.

Φαίνεται λοιπὸν ὅτι, ἐπειδὴ τὰ στρατεύματα ταῦτα εἶναι διωρισμένα

νά ἀπεράσῃ εἰς Ναύπακτον, ὁ Ρούμελη-Βαλεσῆς Χουρσίτ-Μιχμέτ-Πασᾶς πρέπει νὰ διευθύνῃ τὰ ὄπλα του πρὸς τὸ μέρος τοῦ Καρπενησιού ἢ, ὡς ἔπραξε πέρυσιν ὁ Δερβίς-Πασᾶς, εἰς τὴν Ἀλαμάναν καὶ Γαβριάν. Ἡμεῖς κλίνομεν νὰ πιστεύσωμεν μᾶλλον τὸ πρῶτον, ὅπου ὁ νέος Ρούμελη-Βαλεσῆς ἐνούμενος μετὰ τοὺς Ἀλβανούς ἡμπορεῖ νὰ εἰσβάλῃ εἰς Ἀπόκουρον καὶ ἐκεῖθεν νὰ διευθύνῃ τὰ βήματά του εἰς Ναύπακτον.

Ὅποιον καὶ ἂν εἶναι τὸ σχέδιον τῆς ἐφετεινῆς ἐκστρατείας τῶν Τούρκων, εἶναι ἐκτὸς ἀμφιβολίας ὅτι οὗτοι κάμνουν μεγάλας ἐτοιμασίας διὰ νὰ καταπλακώσουν καὶ ἐρημώσουν πάλιν τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα. Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν, καὶ ἀνάγκη μεγίστη νὰ λάβωμεν τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα ἐν καιρῷ, δι' ὧν νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν πρόδον τῶν ἐχθρῶν.

Ἡ τοπικὴ Διοίκησις τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος ἔλαβεν αὐτὰ ὅσον αἱ περιστάσεις καὶ αἱ δυνάμεις τῆς τὴν ἐσυγχώρησαν. Ἡ ἰσχυρὰ θέσις τοῦ Καρβαταρά, ἥτις τὸ παρελθὸν ἔτος δι' ἀμέλειαν τῶν ἰδικῶν μας ἐγκατελείφθη εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων, ἥδη ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν Χιλίάρχων Ἀναγνώστην Καραγιάννην καὶ εἰς τὸν πρῶτον τοποτηρητὴν του Βασίλιν Πάτην. Αἱ δίοδοι τοῦ Μακρονόρου μετὰ τὰς προφυλακὰς ὑπερασπίζονται ἀπὸ τοὺς Καπιτάνους Κώσταν Οἰκονόμου καὶ Γιαννάκη Στράτου· τὰ δὲ μεγαλύτερα σώματα τῶν Στρατηγῶν 'Ράγκου, Στορνάρη, Τσόγγα καὶ Μακρῇ μένοντα ἐλεύθερα θέλουν ἐνωθῇ ἢ εἰς ἐν ὁλόκληρον στρατόπεδον, τὸ ὅποιον μέλλει νὰ σχηματισθῇ εἰς Καρπενήσι, ἢ ἀλλοχοῦ ὅπου ἡ χρεῖα ἤθελεν ἀπαιτήσῃ μίαν συγκεντρωμένην ἱκανὴν δύναμιν διὰ νὰ ἀντιπροβάλλῃ εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ ἐχθροῦ. Ἐντοσούτω δὲ καταβάλλεται καὶ πᾶσα δυνατὴ φροντίς διὰ τὴν ἀναγκαίαν ὁχύρωσιν καὶ τὴν μετὰ τὰς χρεώδεις τροφὰς πρόβλεψιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ Ἀνατολικοῦ ὅπου, ἐὰν κατὰ περιστάσιν ὁ ἐχθρὸς δὲν ἤθελεν ἀπαντηθῇ ἐμπροστώτερα, εἰμπορεῖ νὰ εὕρῃ τὴν ἴδιαν ἀντίστασιν καὶ τύχην, τὴν ὁποίαν εὗρεν εἰς τοὺς παρελθόντας δύο χρόνους.

Δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι εἰ καὶ οἱ τοῖς Δυτικῆς Ἑλλάδος, οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ στρατιῶται θέλουν δειχθῇ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν πᾶν ἀξίον τῆς ἐλευθερίας τὴν ὁποίαν ἐξηγόρασεν μετὰ τόσα αἵματα, καὶ τῆς ὁποίας τοὺς καρποὺς ἤρχθησαν ἥδη νὰ γεύωνται ὑστερον ἀπὸ τόσους κινδύνους. Δὲν ἀμφιβάλλομεν προσέτι ὅτι καὶ οἱ γενναῖοι ὑπερασπισταὶ τῶν πόλεων Μεσολογγίου καὶ Ἀνατολικοῦ θέλουσι δειξέει, ὡς εἶδειαν τοσάκις τὸν ζῆλον καὶ τὸν πατριωτισμὸν των. Ἡνωμένοι λοιπὸν μετὰ ὅλους τοὺς δεσμοὺς τοῦ εἰλικρινοῦς καὶ καθαροῦ πατριωτισμοῦ δὲν φοβούμεθα παντάπασιν τὸν ἐχθρὸν. Ὁ Θεὸς εἶναι μεθ' ἡμῶν.

Μεσολόγγιον, τὴν 3 Φεβρουαρίου.

Ἄνθρωπος ἀξιοπistos ἔλθων κατ' αὐτὰς ἐκ Ζακύνθου μᾶς βεβαιώνει, ὅτι ἀνέγνωσεν ἐπιστολὴν 'Εβραίου τινὸς εὐρισκομένου εἰς Πάτραν πρὸς ἄλλον 'Εβραῖον διατρίβοντα ἐν Ζακύνθῳ, καὶ συνεμπορευόμενον μετ' αὐτοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν πρὸς τοὺς ἄλλοις τοῦ λέγει· ὅτι οἱ Τούρκοι ὅσοι εἶναι κλεισμένοι εἰς τὰ τέσσαρα φρούρια τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου κατήντησαν εἰς μεγάλην ἔλλειψιν τροφῶν· ὅτι μόλις διὰ δύο ἐβδομάδας ἀκόμη ἔχουν μόνον ψωμί νὰ φάγουν, καὶ τοῦτο μοιραζόμενον μετὰ ἅκραν οἰκονομίαν καὶ ὅτι τέλος πάντων εὐρίσκονται κυριευμένοι ἀπὸ πονικὸν φόβον, μὴν ἠξέροντες τί θ' ἀπογείνουν. Ἐνῷ ἐπρόσμεναν τὴν ἐπιστροφὴν μερικῶν πλοίων των, τὰ ὅποια εἶχαν στείλει πρὸ ἡμερῶν εἰς Πρέβεζαν διὰ νὰ τοὺς φέρουν τροφὰς, εἶδον ἔξαφνα τέσσαρα Γκιουρούκια καραβία ἀραγμένα ἐμπροσθέν των, καὶ οὕτως ἔχασαν τὰς ἐλπίδας των νὰ ἰδοῦν τὰ ἰδικὰ τους· ἐπειράχθησαν πολὺ ὅταν ἔμαθον συγχρόνως, ὅτι ἔρχονται καὶ δεκαπέντε χιλιάδες χιρσίζιδες (λυσταῖ), ἔχοντες ἀρχηγὸν ἓνα σημαντικὸν ὑποκείμενον, διὰ νὰ τοὺς πολιορκήσουν διὰ ξηρᾶς. Δι' αὐτὰς ὅλας τὰς αἰτίας δὲν παύουν κάμνοντες ὁλημέραν καὶ ὁληνύκτα Ντοβάν (ἰκεσίαν) πρὸ τὸν Θεὸν νὰ ἔλθῃ ὁ στόλος των, ἀπὸ τὸν ὁποῖον μόνον ἐλπίζουν τὴν σωτηρίαν των. »

Δὲν εἶναι καμμία ἀμφιβολία εἰς ὅσα ὁ 'Εβραῖος πρὸς τὸν δμοῦρησκόν του ἀναγγέλλει ἐκτὸς τούτων καὶ αἱ εἰδήσεις, τὰς ὁποίας καθημερινῶς ἀπὸ διαφόρους ἢ Ἀστυνομία τοῦ Μεσολογγίου λαμβάνει, μᾶς πληροφοροῦν, κάλλιστα, ὅτι ἡ γενοχωρία τῶν εἰς τὰ εἰρημένα φρούρια ἐγκλειστών Τούρκων ἐξέθεσεν εἰς ἄκρον. Ἄν τὰ στρατεύματά μας πλησιάσουν εἰς τὴν Πάτραν, ὅπου ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν περιμένονται, καὶ τοὺς πολιορκήσουν διὰ ξηρᾶς τόσον στενὰ, ὡς εἶναι καὶ διὰ θαλάσσης πολιορκημένοι, δὲν μένει ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία, ὅτι αὐτοὶ ἐντὸς δύο ἢ τριῶν ἐβδομάδων τὸ πολὺ παραδίδονται, καὶ οὕτω θέλοντες μὴ θέλοντες κλίνουν τὸν αὐχένα των εἰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἀκόμη οἱ ἀνόητοι βάρβαροι τολμοῦν νὰ ὀνομάζον ληστὰς. Ὅσον δὲ διὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ στόλου των ἂς παύσουν ὅχι μόνον νὰ ἐλπίζουν οἱ μάταιοι, οὐδὲ καὶ νὰ φανταζονται, ἔξω μόνον ἂν ἡ παχυλὴ καὶ ἐξοιδανύουσα φαντασία των ἤθελε μεταπλάσῃ τὸν στόλον τοῦτον εἰς πουλὶ πετάμενον, καὶ τὸν κάμει νὰ καταβῇ ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ ἀέρος· ἐν ὅσῳ ὅμως τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα περιπλοῦν τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, καὶ ἐν ὅσῳ οἱ γενναῖοι κυβερνῶνται αὐτῶν, καὶ οἱ ἀκατάπληκτοι

ἡρποληταὶ ἔχουν ζωηρὰν ἀκόμη εἰς τὴν μνήμην των τὴν εἰκόνα τῶν προλαβόντων καὶ τελευταίων κατορθωμάτων των δὲν θέλουν συγχωρήσει εἰς τὸν ἐχθρικὸν στόλον νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὰ ὄριά του, τὰ ὅποια εἶναι ἐνταυτῷ καὶ ὅρα ἀνυπέρβστα τῆς δειλίας, τῆς ἀναξιοῦτος, καὶ τῆς καταισχύνῃς των.

Σιμὰ καὶ ἄλλων ἀξιολόγων διατριβῶν, τὰς ὁποίας κατὰ καιρὸν κατεχωρίσαμεν εἰς τὴν ἐφημερίδα μας, καὶ τῶν ὁποίων ὁ σκοπὸς εἶναι ὅχι μόνον νὰ τέρπουν, ἀλλὰ καὶ νὰ ὠφελοῦν ἐνταυτῷ τοὺς ἀναγνώστας, εἶναι καὶ ὁ ἐφεξῆς Λόγος, εἰς τὸν ὁποῖον βλέπει τις τὰ φρονήματα καὶ τὰς συμβουλὰς ἐνὸς μεγάλου ἀνδρὸς, τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῆς Ἑλβετίας, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν εἰς τὴν σημερινὴν τῆς Ἑλλάδος κατάστασιν.

Σπεύδομεν λοιπὸν νὰ τὸν δημοσιεύσωμεν, ὄντες βέβαιοι ὅτι θέλει φανῇ καὶ ἀριστὸς καὶ ὠφελίμος εἰς τὸ Κοινόν.

ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ! Εἰσθε ἐλεύθεροι. Ἀλλὰ τῆς πολυτίμου ταύτης ἐλευθερίας εἶναι ἴσως δυσκολωτέρα ἡ διατήρησις παρὰ τὴν ἀποκτήσιν· διὰ νὰ ἀποκτηθῇ, ἀρκεῖ ἡ ἀνδρεία, ἀλλὰ διὰ νὰ τηρηθῇ χρειάζονται ἀρεταὶ αὐστηραὶ, ἑσταθεραὶ καὶ ἀκλόνητοι. Φυλάχθητε ἀπὸ τῆς ἐλευθερίας τὴν μέθην. Προσέξατε πρὸ πάντων μὴ λατρεύσητε τοὺς ὅσοι συναγωνίσθησαν μετὰ Σᾶς. Σεῖς λέγετε νὰ με κάμετε ἀρχηγόν σας, ἐν ᾧ ἡ ἀμοιβὴ τῶν πόρων μου τὴν ὁποίαν ζητῶ, τὴν ὁποίαν ποθεῖ ἡ καρδία μου εἶναι νὰ γενῶ στρατιώτης, νὰ ἐπιστρέψω πάλιν εἰς τὴν ἰσονομίαν ἐκείνην, ἥτις εἶναι τὸ καθαρὸν καὶ γλυκὺ τῶν φιλελευθέρων ψυχῶν ἐντρυφήμα· εἰς μίαν ἰσόνομον Πολιτείαν, φίλοι, εἰμὲν ὅλοι ὠφελίμοι. Ἀλοῖμονον εἰς τὸν ὅστις νομίζει ἐκυτὸν ἀναγκαῖον! Ἀλοῖμονον εἰς τὸν λαόν, ὅστις δὲν τιμωρεῖ τὸν ἔχοντα τοιαῦτα φρονήματα!

Συναθροισθῆτε διὰ νὰ συσκεφθῆτε περὶ τῶν συμφερόντων καὶ τῶν νέων σκοπῶν σας· καθεὶς ἂς ἔχῃ τὸ δικαίωμα, ἔκαστος τοὺς νόμους, νὰ φρονῇ, νὰ λέγῃ, νὰ συμβουλευῇ πᾶν ὅτι νομίζει σωτήριον εἰς τὴν Πατρίδα. Ἡ ἐλευθερία αὕτη ἂς δοθῇ εἰς ἕκαστον, εἰκοσαετὴ πολίτην. Ὅταν τις ἀγαπᾷ τὴν Πατρίδα του, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ φροντίζῃ περὶ αὐτῆς, νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὴν τὸν φόρον τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς παιδείας του. Ὀνομάσατε Πρόεδρον προσφέρετε σέβας εἰς αὐτὸν· ἡ Βουλὴ θέλει τὸν ὀδηγῇ, καὶ ἐκεῖνος θέλει χαλιναγωγῇ τὴν Βουλὴν. Κάμετε νόμους· χωρὶς νόμους τί θέλετε γενῇ; Ἡ ἐλευθερία εἶναι ἡ ὑποταγὴ εἰς σοφοὺς νόμους. Φυλάξετε τὰ ἐξημερωμένα καὶ αὐστηρὰ ἦθη σας, τὰ ὅποια ἂς γενῶσιν ἔτι αὐστηρότερα· χωρὶς ἀρετῆς δὲν διαμένει ἡ ἐλευθερία. Ὁ ἐλεύθερος πολίτης εἰρίσκεται διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου μεταξὺ τῶν Ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων. πρέπει λοιπὸν νὰ ᾖ καλῆτερος· πρέπει νὰ ᾖ ἀνώτερος παρὰ τοὺς ἀνθρώπους ὅλους, ὅσοι τὸν περικυκλόνουσιν.

Ἐγὼ παρὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ Σας, παρὰ τὸ δικαίωμα νὰ συμπολεμῶ εἰς τὰ τάγματά σας τίποτ' ἄλλο δὲν θέλω, δὲν ζητῶ, δὲν δέχομαι ὡς Πολίται. Προσμένετε νέας μάχας, φοβήθητε μὴ ὁ ἐχθρὸς ἀναλάβῃ τὸ ὁποῖον ἐνσυντρίψαμεν σκῆπτρον· ἐτοιμάσθητε νὰ ἀνθῆξτε εἰς τὰς δυνάμεις του, ἐτοιμάσθητε εἰς νέας μάχας· ἐλπίζετε εἰς μόνον τὸν Θεὸν καὶ εἰς μόνους τοὺς βραχίονάς σας. Προσκαλέσατε ὅμως εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὰς ἄλλας ἐπαρχίας τῆς Ἑλβετίας. Ἐὰν δὲν ἀπατώμαι αἱ καρδίαι τῶν θέλουσιν ἀποκριθῇ εἰς τὰς φωνάς σας. Τότε μετὰ πολλοὺς κόπους, καὶ μετὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀνδρίαν θέλετε θεμελιώσῃ Πολιτείαν, τὴν ὁποίαν θέλει θαυμάσει καὶ τρομάξῃ ἡ Εὐρώπη ὅλη. Τότε οἱ Βασίλεις θέλουσι φιλοτιμεῖσθαι νὰ γενῶσι σύμμοχοί σας, καὶ θέλουσι νομίζει ἐαυτοὺς ἀνίκητους, ὅπότεν ἔχουσιν Ἑλβετοὺς ὑπερασπιστάς. Τότε ἀπολαμβάνοντες τὴν δόξαν τὴν ἐκ τῶν ὀπλων καὶ τῆς σοφίας, θέλετε ὅμως προτιμῆσαι τὴν δόξαν τοῦ νὰ ᾖσθε ἐλεύθεροι καὶ εὐτυχεῖς.

Ταῦτα εἶπε, φίλοι συμπατριῶται, πρὸς τοὺς συμπολίτας τοῦ ἐλευθερωτῆς τῆς Ἑλβετίας. Ἡγωνίσθη, ἐπὶ λέξη σεν, ἐκινδύνευσεν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος του· ὁ εἰλικρινὴς ὅμως πατριωτισμὸς του δὲν τὸν ἐσυγχώρει ὅχι μόνον νὰ ζητήσῃ αὐτὸς, ἀλλ' οὐδὲ νὰ δεχθῇ προσφερομένην τὴν πρωτοκαθεδρίαν. Αὐτὸς καὶ οἱ συμπολεμήσαντες μετ' αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἔλαβον ἀμοιβὴν τῶν ἐγώνων των στέφανον ὀρυζῶ· ἀλλ' ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ἦτο τιμιωτέρα παρὰ πᾶσαν ἄλλην, διότι ἐδίδετο ἀπὸ συμπατριῶτης, ἀπὸ ἀνδρᾶς ἐλευθέρους. Οἱ γενναῖοι οὗτοι τῆς πατρίδος των ἐλευθερωτᾶι μόνον ἀμοιβὴν τῶν ἰδρώτων των νομίζοντες τὴν γλυκειὰν ἐσωτερικὴν συναίεσιν τοῦ ὅτι ἐγέναν σωτῆρες τῶν συναδελφῶν των, ἀπλοὶ πάλιν πολῖται εἰσῆλθαν καὶ συνεμίχθησαν εἰς τὸ μέσον τοῦ λαοῦ, ὅστις ἐθεμελίωσε τὴν ἐλευθερίαν του ἐπάνω εἰς τὰς νίκας του. Ποτὲ λαὸς δὲν ἐπολέμησε περισσώτερον χρόνον καὶ καλῆτερὰ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του παρὰ τοὺς Ἑλβετοὺς.

Πρὶν τῆς ἀνεξαρτησίας των οἱ Ἑλβετοὶ ἔζων ὑπὸ ζένην ἐξουσίαν ἀσήμεντοι διόλου, καὶ εἰς μεγάλην δυστυχίαν· ὁ τόπος των ὄρεινός καὶ φύσει πετρώδης περημελεῖτο ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσαν Διοίκησιν· μένων δὲ οὕτως ἀκαλλέργητος, τίποτε δὲν ἐγέννα, καὶ ἄχαρις παντάπασιν ἐπαρρησιάζετο εἰς τὰ ὅμματα τῶν θεατῶν· ἀλλὰ μόλις ἀνέλαμψεν ἐκεῖ ἡ

ἐλευθερία, καὶ τῆς ἐλευθερίας τὰ ἀγαθὰ πάριστα ἀνεφάνησαν· ἡ ξηρὰ ἐκείνη καὶ ἀτερπὴς γῆ ἐκαλλιεργήθη τελοσπάντων· ἡ ἀμπέλος βρυονομένη ἀπὸ καρπῶν, ἐρπεὶ θάλλουσα ἐπάνω τῶν βράχων, τοὺς ὁποίους προτοῦ ἐσκέπαζον αἱ ἀκαρποὶ βάτοι· αἱ σκοτειναὶ καὶ μελαγχολικαὶ πεδιάδες, καὶ οἱ λόφοι, εἰς τὰ ὑποῖα μὲν ἐσυγχώρουν τὴν δίοδον τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων τὰ πυκνὰ καὶ ἀκαυθόπλεκτα δάση, εἶναι ἤδη χρυσωμένα μετὰ τοὺς ξανθοὺς στάχεις, καὶ ἐμφαίνουσι πανταχόθεν τὰ ἴχνη τῆς ἐργατικῆς χειρὸς τοῦ ἐλευθέρου καὶ φιλοπόνου Ἑλβετοῦ.

(Ἡ Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.)

Μεσολόγγιον τὴν 4 Φεβρουαρίου.

Ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν περιμένεται ἀνυπομόνως ἀπὸ Ναυπλίου ὁ πεζὸς τῆς Διοικήσεως, διὰ νὰ φέρῃ περιστατικὰς καὶ βεβαίας πληροφορίας περὶ τῶν ἐτοιμασιῶν τὰς ὁποίας κάμνει ἡ Σ. Διοίκησις διὰ τὴν κατὰ τῶν Π. Πατρῶν πολιορκίαν.

Καθ' ὅσα ἐν τοσούτῳ μαυθάνομεν ἀπὸ ἀνθρώπων συνεχῶς ἐρχομένους ἀπὸ Πελοπόννησον, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι τὰ διὰ τὴν πολιορκίαν ταύτην διωρισμένα στρατιωτικὰ σώματα, εἶναι ἤδη ξεκινημένα καὶ ἴσως φθασμένα εἰς τὸν προδιωρισμένον τόπον. Πληροφορούμεθα προσέτι ἀπὸ διαφορὰ μέρη, ὅτι ἱκανὰ καράδια μετὰ στρατεύματα, πυροβόλα καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα εἰς τὴν πολιορκίαν ἐφόδια, διωρίσθησαν καὶ ἐτοιμάζοντο νὰ ξεκινήσωσιν. Ἐλπίζομεν ὅτι εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον θέλομεν εἶσθαι εἰς κατὰστασιν νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας περιστατικωτέρας εἰδήσεις περὶ τούτων.

ΑΡΙΘ. 11.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον τὴν 6 Φεβρουαρίου.

Ἡ Σ. Διοίκησις ὠνόμασε διὰ θεσπίσματος γενικὸν ἀρχηγὸν τῆς πολιορκίας τῶν Π. Πατρῶν τὸν ἐκλαμπρότατον πρόεδρον τοῦ ἐκτελεστικοῦ Κ. Γεώργιον Κουντουριώτην.

Αἱ ἐτοιμασίαι διὰ τὴν πολιορκίαν ταύτην γίνονται μετὰ τὴν πλέον μεγάλην ταχύτητα.

Τελοσπάντων ἡ διοίκησις δείχνει πλέον παράποτε εἰς τοῦτο τὸ ἐπιχειρήμα τῆς τὸν εὐγενῆ, σταθερὸν καὶ δραστήριον χαρακτῆρά της. Δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι ὅλος ὁ ἔξω κόσμος βλέπων νὰ βάλλεται εἰς πρᾶξιν μία τοιαύτη πολιορκία εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τοσαύτας ἐσωτερικὰς ταραχὰς θέλει ἐκπληθῇ καὶ θέλει ἀναγκασθῇ νὰ γνωρίσῃ ἕν ἔθνος καὶ μίαν Διοίκησιν, ἡ ὁποία μετὰ τοιοῦτους εὐγενεῖς καὶ μεγάλους ἀγῶνας προσπαθεῖ νὰ δείξῃ ὅτι εἶναι ἀξία πάσης ὑπολήψεως καὶ τιμῆς.

Ἡ Σ. Διοίκησις ὀνομάζουσα τὸν Κύριον Γεώργιον Κουντουριώτην ἀρχηγὸν τῆς πολιορκίας τῶν Π. Πατρῶν ἐσκέφθη βέβαια κάλλιστα, καθόσον ἀπὸ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀρχηγοῦ κρέμεται ἡ ἀποτυχία ἢ ἐπιτυχία ἐνός τοιοῦτου μεγάλου ἐπιχειρήματος. Ὅτι δὲ ὁ Σεβαστὸς Πρόεδρος εἶναι ἱκανὸς καὶ ἀξίος τῆς ὁποίας ἀπὸ μέρους τῆς Διοικήσεως, ἀπολαμβάνει ἐμπιστοσύνης, οὐδὲ τὸ ἔθνος, οὐδὲ ἡμεῖς ἀμφιβάλλομεν παντάπασι καὶ εἰμὲθα πεπεισμένοι ὅτι ὁ γενναῖος οὗτος ἀνὴρ θέλει δείξει, ὡς εἰδεξε τοσαύκις, καὶ εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ὁμοίως τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὸν συνήθη ζῆλόν του.

Ὁ Πρόεδρος Κουντουριώτης μέλει νὰ φθάσῃ εἰς τὸν προδιωρισμένον τόπον μαζί μετὰ ἄλλα πλοῖα διωρισμένα εἰς ἐνδυνάμωσιν τῆς θαλασσοῦ πολιορκίας καὶ αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα ἤδη εἶναι ἀρραγμένα εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου.

Ὅλα τὰ διάφορα τάγματα καὶ αἱ φάλαγγες τῶν διαφόρων στρατηγῶν τῆς ξηρᾶς ἐκινήθησαν ἤδη ἀπὸ τὰς θέσεις ὅπου εὐρίσκονται στρατοπεδεύμενα καὶ διευθύνονται εἰς Π. Πάτρας.

Εἰδήσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μᾶς βεβαιοῦν, ὅτι μία μικρὰ μοῖρα τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου εὐρίσκεται εἰς Ῥόδον, καὶ ἡ ἄλλη μεγαλύτερα μοῖρα εἰς Μάκρην, ἡ ὁποία εἶναι διωρισμένη νὰ ἐπιβιάσῃ στρατεύματα ἀπὸ τὴν Μάκρην, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν διαφόρων πασάδων τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ὑπὸ τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἱμπραῖμ-πασᾶ, σκοπεύουν νὰ περάσουν εἰς Πελοπόννησον.

— Περιπλέον αἱ ἐτοιμασίαι τοῦ Μεχμέτ-Ἀλή καὶ τοῦ υἱοῦ του γίνονται πολλὰ βραδέως, καὶ φαίνεται ὅτι ἡ νέα των ἐκστρατεία θέλει βαλθῇ εἰς πρᾶξιν πλέον ἄργα παρὰ τὸν παρελθόντα χρόνον.

— Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μαυθάνομεν ὅτι ὁ Σουλτάνος μεταχειρίζεται ὅλα τὰ δυνατὰ του μέσα διὰ νὰ ξεκινήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερα ἕνα νέον καὶ τρομερὸν στόλον· δὲν ἔχρειάζεται ὅμως πολὺ πνεῦμα νὰ προφητεύσωμεν, ὅτι καὶ αὐτὸς θέλει λάβει τὴν αὐτὴν μετὰ τὸν περυσινὸν τύχην.

Εἰς διάστημα πολλῶν ἐβδομάδων πειρατῆς ὀνομαζόμενος Ῥόζος ἐνοχλοῦσε τὰ παράλια μας χωρὶς νὰ ἔχῃ ἢ ἡ τοπικὴ διοίκησις ἢ τὸ ναύαρχος τῆς μικρᾶς τῶν Κορινθιακῶν κόλπου ἀποκλειούσης μοῖρας τὴν παραμικράν περὶ τούτου ιδεάν· ἀφοῦ ὅμως ἐλήφθησαν αἱ ἀναγκαῖαι πληροφο-

ρίαι, ἐν πλοῖον τῆς ἀνωτέρω μοῖρας ἐσηκώθη εὐθὺς εἰς τὰ πανιὰ καὶ ἐβάλλη εἰς καταδίωξιν τοῦ κακοποιοῦ πειρατοῦ, ὅστις καὶ ἐσυλλήφθη εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ.

Τὰ δικαστήρια τοῦ Μεσολογγίου θέλουν κρίνει μετὰ ὅλην τὴν δυνατὴν ἀκρίβειαν καὶ αὐστηρότητα τὸν πειρατὴν τοῦτον, διὰ νὰ δώσουν ἕν παράδειγμα, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ διοίκησις ἠξεῦρε νὰ τιμωρῇ μετὰ τὸ ξέρος τῆς δικαιοσύνης τὰς τοιαύτας καταχρήσεις καὶ ἀταξίας.

Ὁ γενναῖος Ἀντιστράτηγος Δημοτσέλιος ἀναγγέλλει, μετὰ τὴν ἀπὸ τὰς 5 τοῦ παρόντος πρὸς τὴν ἐνταῦθα τοπικὴν διοίκησιν ἀναφορὰν του, γραμμένην ἀπὸ τοῦ χωρίου Ἑλληνικὸ τῆς ἐπικρίσεως τοῦ Βενέτικου, τὰ ἑξῆς. « Χθὲς οἱ Τούρκοι συμποσούμενοι περίπου πεντακόσιοι τὸν ἀριθμὸν πεζοὶ καὶ σαράντα ἵππεις, ἔκαμαν μίαν ἐκδρομὴν ἀπὸ τοῦ φρουρίου τῆς Ναυπάκτου. Εὐρεθέντες ἡμεῖς εἰς τὴν πεδιάδα ἐτραβήθημεν εἰς ἕνα σιμωτινὸν ὕψωμα, ὅπου ὀχυρωθέντες ὁπωστὺν ἀρχίσταμεν τὸν πόλεμον, ὅστις διήρκασε πλέον παρὰ δύο ὥρας· ἐφρονεύσαμεν 30 Τούρκους τῶν καλλητέρων· ἠχμαλώτισαμεν τρία Τουρκόπαιδα, καὶ τέσσαρας Τουρκίδας· ἐλευθερώσαμεν δὲ καὶ δύο παιδία ὁμογενῶν. Ἐνῶ ἐκατατρέχαμεν τὸν ἐχθρὸν, τοῦ ἐπήραμεν 500 γιδοπρόβατα καὶ 15 ἀλογομούλαρα. Κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας δὲν ἐφρονέυθη, τέσσαρες μόνον ἐπληρώθησαν. »

Ὁ Ἀντιστράτηγος Δημοτσέλιος εἰδεῖξε καὶ τώρα τὴν ἀνδρίαν καὶ ἀξιοπρέπειάν του, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλομεν ἔχει πάντοτε αἰτίαν νὰ ἐγκωμιάζωμεν ἕνα τόσο γενναῖον, καὶ ἐνταῦτῳ τόσον μετρίφρονα πολέμιστήν.

Ἐξακολούθησις καὶ τέλος τῆς διατριβῆς, διακοπείσης εἰς τὸν προηγούμενον ἀριθμὸν.

Τὸ παράδειγμα τῶν Ἑλβετῶν, φίλοι Πατριῶται, ἡμπορεῖ, ἂν ὄχι κατὰ πάντα, τοῦλάχιστον ἀναλογικῶς νὰ προσαρμολῇ καὶ εἰς τὰ ἐδικὰ μας πράγματα· ὑπὸ ξένην, καὶ μάλιστα πολὺ ταρанныωτέραν ἐξουσίαν εὐρισκόμενοι καὶ ἡμεῖς τὸ πρότερον, ἐζούσαμεν βίον ἀβίωτον, καὶ οὐδὲ καὶ νῦν ὑπάρχουμεν κανεὶς ποτὲ ἐφρατάζετο. Ἡ γῆ τῶν πατέρων μας ἀσυγκρίτως γονιμωτέρη παρὰ τὴν πετρώδη τῆς Ἑλβετίας, καὶ μετὰ πολὺ περισσότερα φυσικὰ καὶ στοιλισμένη κατὴντησε νὰ εἶναι γῆ στείρα καὶ ἀχαρὶς ὑποκάτω ἀπὸ τὸ σκληρὸν σκῆπτρον τῆς τυραννίας.

Διὰ νὰ δώσωμεν λοιπὸν ὑπαρξιν εἰς ἑαυτούς, διὰ νὰ λογισθῶμεν ἄνθρωποι εἰς τὸν κόσμον, καὶ διὰ νὰ προλάβωμεν τὸ νὰ ἴδωμεν τὴν πατρικὴν γῆν μας χέρτον καὶ ἐρημον παντάπασι, τί ἄλλο ἔπρεπε νὰ κάμωμεν; ὄχι ἄλλο βέβαια, παρὰ νὰ μιμηθῶμεν τοὺς Ἑλβετοὺς. Ἀπαράλλακτα λοιπὸν μὲ αὐτοὺς ζωσμένοι καὶ ἡμεῖς τὴν φοβεράν βομφαίαν τῆς ἀπελπισίας, καὶ ἔχοντες τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν πρὸ ὀφθαλμῶν τοῦ νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἢ ν' ἀποθάνωμεν ἐνδόξως, διεκινδυνεύσαμεν τὸ πᾶν, καὶ κατωρθώσαμεν ὅτι κανεὶς ποτὲ δὲν ἐφρατάζετο νὰ κατορθώσωμεν εἰς διάστημα ὀλίγων ἐτῶν φρουρία ὀχυρώτατᾶ ἠρπάσαμεν μετὰ ἀμίμητον τόλμην ἀπὸ τὰς αἰμοσταγὰς χεῖρας τῶν ἀγρίων τυράννων μας, ἐκρημνίσσαμεν τὴν ἡμισέληνον καὶ ἐστήσαμεν ἐπάνω αὐτῶν τὰς τροπαιοφόρους σημαίας μας μαζί μετὰ τὸ νικηφόρον σημεῖον τῶν πιστῶν· πλήθη ἄπειρα βαρβάρων, εὐγαλμένα ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, τὰ ὁποῖα ὡς τόσα τέρατα καὶ ἀνήμερα θηρία ἦλθον κατεπάνω μας· τοσαύκις διὰ νὰ μᾶς καταράγουν, τὰ κατετροπώσαμεν, καὶ τὰ κατεστρέψαμεν· μαρτυροῦν οἱ κάμποι, μαρτυροῦν τὰ ὄρη, μαρτυροῦν καὶ οἱ λίθοι αὐτοὶ τὰς διὰ ξηρᾶς νίκας μας, τὰς ὁποίας ἡ ἱστορία θέλει παραπέμψῃ εἰς αἰῶνας αἰῶνων· τῶν δὲ θαλασσίων κατορθωμάτων μας τίς ἄρα δύναται νὰ πλέξῃ τοὺς ἀνήκοντας ἐπαίνους; ποῖός ποτε ἤκουσε σιταγωγὰ σκάρη νὰ πολεμοῦν, καὶ καταδιώκουν δίκροτα καὶ τρίκροτα πλοῖα; τίς εἶδε πυρπολητὰς, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον εἰς στάσιμα, ἀλλὰ καὶ εἰς πλέοντα κολοσσαῖα τεῖχη τολμοῦν νὰ πλησιάζουν, καὶ νὰ ῥίπτουν τὸν ἀσβεστον κεραυνόν των; καὶ ὅλων τούτων αὐτουργοὶ τίνας; οἱ ἀθάνατοι Ἰδραῖοι, καὶ οἱ ὅμοιοι των Σπετσιῶται καὶ Παρριανοὶ!

Αἱ αὐτὰ ὅλα τὰ ἔργα μας, φίλοι πατριῶται, οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν φωτισμένων καὶ φιλελευθέρων ἐθνῶν μας βλέπουν μακρόθεν μετὰ χαρὰν, καὶ μᾶς θαυμάζουν· ἐπῆνεσαν καὶ ἐπαινοῦν μετὰ τοὺς λόγους, καὶ μετὰ τὰς εὐχὰς των ἐνισχύουσι τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀγῶνας μας· ὡς καὶ οἱ ἐχθροὶ μας αὐτοὶ, καὶ οἱ συκοφανταὶ ἀναγκάζονται νὰ θαυμάζωσιν εἰς ὅσα ἐπράξαμεν μέχρι τὴν σήμερον πολεμοῦντες.

Δὲν ἔμεινε πλέον καμμία ἀμφιβολία, ὅτι θέλομεν διώξαι ὁλότλητα ἀπὸ τὴν πατρίδα τοὺς τυράννους, καὶ θέλομεν μένει ἐλεύθεροι· πῶς ὅμως θέλομεν μεταχειρισθῇ τὴν πολυτίμον ταύτην ἐλευθερίαν, τῆς ὁποίας (καθὼς εἶπεν ἀνωτέρω ὁ μέγας ἀνὴρ, ὁ ἐλευθερώτης τῆς Ἑλβετίας) δυσκολωτέρα πολὺ εἶναι ἢ διατήρησις παρὰ τὴν ἀπόκτησιν, τοῦτο περιμένουν νὰ ἴδωσιν ὅλ' οἱ λαοὶ τοῦ φωτισμένου κόσμου, καὶ εἰς τοῦτο πᾶς ἀληθὴς καὶ εὐκρινὴς πατριώτης εὐχεται καὶ πιστεύει νὰ ἴδῃ ὄχι ἀπατημένους τὰς ἐλπίδας του.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Ἑλλάδος, ὅσοι ἐζώσθησαν τὴν σπάθην εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, εἰδεξαν τῶντι ἀνδρίαν ὑπερβύμαστον, ἀνδρίαν, τὴν ὁποίαν μόνον ὁ φθόγος καὶ ἡ συκοφαντία ἡμποροῦν ν' ἀρνή-

θῶσιν· ἀλλ' εἰδείξαν ἄρα καὶ φρονήματα πατριωτικά, ἀνάλογα μὲ τὴν ἀνδρίαν των, καὶ συντελεστικά εἰς τὴν κοινὴν τοῦ ἔθνους εὐδαιμονίαν, καὶ εἰς διατήρησιν τῆς πολυτιμῆς ἐλευθερίας του; ἐπολέμησαν ἄρα οἱ περισσότεροι αὐτῶν κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἡρώων Ἑλβετῶν, πλέον διὰ τῆς πατρίδος τὴν δόξαν, παρὰ διὰ τὴν ἐδικήν των; εἰδείξαν ὅτι συντρίβουν τὸν τυραννικὸν ζυγόν, διὰ νὰ κλίνωσι τὸν ἀνύγνατον εἰς τὸν σωτήριον ζυγὸν τῶν νόμων; Φεῦ! πόσον μακρὰν ἦσαν ἀπὸ τὰ τοιαῦτα φρονήματα! ἡ πατρίς λοιπὸν ἐμπιστευθεῖσα εἰς αὐτοὺς τὴν ἀρχηγίαν διὰ πολὺν καιρὸν, ἀγνοοῦσαν, ὅτι ἔτρεφεν ὕφει; φαρμακεροὺς εἰς τὸν κόλπον τῆς πολεμοῦσας τὸν ἐξωτερικὸν ἐχθρόν της, ἀγνοοῦσαν ὅτι εἶχεν ἐχθροὺς ἐσωτερικοὺς, πολὺ τρομερωτέρους ἀπὸ τὸν πρῶτον καὶ πλέον ἐπικυνδύνους εἰς τὴν ἐλευθερίαν της, διὰ τὴν στερέωσιν τῆς ὁποίας ματαίως τὸτον καιρὸν ἐπροσπαθοῦσε. Ἀλλὰ ὁ ὕψιστος βραχίων, ὅστις τοσάκις προφανῶς ἐγγλύττωσε τὴν δυστυχῆ ταύτην πατρίδα ἀπὸ τοὺς πλέον μεγάλους κινδύνους, καὶ τώρα θαυμασίως τὴν ἔσωσε, πατάξας ὡς μὲ κεραυνούς αὐτοὺς τοὺς ἐσωτερικοὺς ἐχθροὺς της, οἱ ὅποιοι κρυφοὶ μέχρι τινὸς ἐτόλμησαν τελευταῖον νὰ σηκώσουν ἀναισχύντως τὸ προσωπεῖον, καὶ μὲ τὰ δ-πλα εἰς χεῖρας ἠθέλησαν νὰ συστήσουν τὴν ἀριστοκρατικὴν τυραννίαν τους, κρημνίζοντες τὰ θεμέλια τῶν νόμων, τὴν ἱεράν ὁλοῦ τοῦ ἔθνους παρακαταθήκην. Πλὴν τί τάχα ἐπράξατε; οἱ νόμοι, τοὺς ὁποίους ἠβλήσατε ν' ἀκυρώσητε, διὰ νὰ μὴν ἔχετε κανὲν ἐμπόδιον εἰς τὸ στάδιον τῶν παθῶν σας, εἰς τὴν ἀκράτητον ὁρμὴν τῆς φιλαρχίας καὶ φιλοχρηματίας σας, αὐτοὶ τώρα μάλιστα θέλουν λάβει κύρος μὲ τὴν ἐδικήν σας δικαίαν τιμώρησιν. Τρέμετε λοιπὸν ἄθλιοι! οἱ νόμοι ἴσχυσαν τελοσπάντων ἐναντίον σας· σκύψατε τὸν ἀνύγνα σας ὑποκάτω εἰς αὐτούς· πληρώσατε τὰς ζημίας, τὰς ὁποίας ἀδίκως τὸ ἔθνος ἐδοκίμασεν ἐξ αἰτίας σας· στρέψατε ὀπίσω τὰ πλούτη, τὰ ὁποία ἐλάεψατε ἀπὸ Τριπολιτῖαν, ἀπὸ Νάυπλιον, ἀπὸ Κόρινθον· καὶ ὅσα ἀκόμη μὲ βίαν καὶ δυναστείαν ἤρπάξατε ἀπὸ τῶν αἰσθημάτων. Ναί! ταύτην τὴν ικανοποίησιν ἀπαιτεῖ προηγουμένως ἡ δικαιοσύνη, ταύτην ζητεῖ καὶ ἡ φωνὴ ὁλοῦ τοῦ ἔθνους ἀπὸ σας· τὸ περίπλεον μένει εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς διοικήσεως, ἡ μᾶλλον εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν δικαστῶν, ὅσοι μέλλουν νὰ κρίνουν τὰς πράξεις σας.

Εἴθε ἡ ἐδική σας καταστροφὴ, νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα διδακτικὸν εἰς ἐκείνους ὅσοι δὲν ἐγνώρισαν ἱκανῶς τὴν ἰσχύϊν τῶν νόμων, εἰς ἐκείνους, ὅσοι ἀκόμη ἔσως βόσκονται μὲ ματαίως φιλοδοξίας καὶ φιλοπρωτείας ἐλπίδας· καὶ εἰς ἐκείνους τέλος πάντων, ὅσοι ἀπὸ ἀριστοκρατικὰ φρονήματα κυριευμένοι τολμοῦν νὰ σοφάζονται τὰ βελαΐτια, τῶν ὁποίων τὰ ὅπλα ἐμπιστεύθη εἰς αὐτοὺς ἡ Διοίκησις, ὡς ἰδιά των κτήματα, ἡ ὡς κληρονομίας πατρικῆς, καὶ νὰ νέρωνται τοὺς καρπούς των ἀσυστόλως, χωρὶς νὰ δείχνουν κανένα λογαριασμόν εἰς τὴν διοίκησιν.

Ὅχι! ἡ διοίκησίς μας δὲν εἶναι πλέον σκιά, ὡς πολλοὶ ἔως τώρα τὴν ἐνόμιζαν· εἶναι διοίκησις πραγματικὴ, ἰσχυρὰ καὶ ἱκανὴ νὰ παιδεύῃ τοὺς παρανομοῦντας· ἀλλοίμονον εἰς τὸν ὅστις τοῦ λοιποῦ δὲν ἐκπληρόνῃ τὰ πρὸς αὐτὴν χρέητος ἀκριβῶς· ἀλλοίμονον εἰς τὸν ὅστις ἤθελε φαντασθῇ ὅτι ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ, ὅτι ἡ αὐτογνώμων θέλησίς του τὸν ὑπαγορεύει· ὁ καιρὸς τῆς ὀλιγαρχίας, ἡ μᾶλλον τῆς ἀναρχίας, ἐπέρασεν, ἀφ' οὗ οἱ ἀρχηγοὶ καὶ κόρυφαὶ αὐτῆς κατεστράφησαν· τώρα ὅλη ἡ δύναμις εἶναι δομένη εἰς τοὺς νόμους, καὶ εἰς τοὺς πιστοὺς φύλακας καὶ ἐκτελεστάς τῶν νόμων· ἐπεὶ δὲ ὅλοι μας τέλος πάντων ἐπληροφορήθημεν, ὅτι ὅπου ἰσχύουν οἱ νόμοι, καὶ μάλιστα οἱ δίκαιοι καὶ ἴσοι νόμοι, ἐν εἰρήρῃ ἡ ἰσονομία ἐκεῖ μόνον ὑπάρχει ἀληθὴς ἐλευθερία. Ἡ ἐλευθερία δὲν εἶναι, ὡς νομίζουσιν οἱ ἀνίδεοι καὶ ἀμαθεῖς, τὸ νὰ κάμῃ καθεὶς ὅ,τι θέλει, ὅ,τι τοῦ ἀρέσει, ἀλλ' ὅ,τι πρέπει νὰ κάμῃ, τουτέστιν ὅ,τι εἶναι σύμφωνον μὲ τοὺς νόμους, μὲ τὸ κοινὸν συμφέρον. Μήτε οἱ Ἑλβετοί, μήτε οἱ Ἀμερικανοί, μήτε κανὲν ἄλλο ἀπὸ τὰ σημερινὰ ἔθνη, ὅσα ἔλαβαν τὴν αὐτὴν μὲ τὴν ἐδικήν μας τύχην, ἤθελαν φθάσει εἰς τοιοῦτον εὐτυχίας βελθόν, εἰάν δὲν ἤθελαν βάλει εἰς πρᾶξιν τὸν μέγαν τοῦτον κανόνα, τὴν ἰσονομίαν.

Ἡ ἰσονομία ὑποστηρίζει τῶν ἀδυνάτων τὴν ἐλευθερίαν κατὰ τῆς φιλοδοξίας τῶν ἰσχυρῶν· αὕτη ἐμπνέει φρόνημα εἰς τὸν πολὺν ὄχλον μεταβάλλουσα αὐτὸν εἰς λαὸν νουνεχῆ, καὶ χαλινόουσα τὰς ὁρμὰς του καὶ τὴν πρὸς τοὺς δυνατωτέρους φθόνον του, μὲ τοὺς ὁποίους ἀπολαμβάνων τὰ αὐτὰ δικαιώματα ζῇ εἰρηνικά. Μόνη ἡ ἰσονομία εἶναι ἡ ἀσφαλεστάτη φυλακὴ τῆς ἐλευθερίας, καὶ αὕτη μόνη τέλος πάντων γεννᾷ τὴν εὐνομίαν καὶ τὴν ἀχώριστον αὐτῆς εὐδαιμονίαν.

Τί ἄλλο παρὰ τὴν ἰσονομίαν ἠθέλησαν καὶ οἱ Ἕλληνες νὰ εἰσάξουν μὲ τὴν καταστροφὴν τῆς τυραννίας καὶ τὴν σύστασιν τῆς προσωρινῆς διοικήσεώς των; καὶ τί ἄλλο εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν οἱ νέοι πολέμιοι τῆς διοικήσεως παρὰ τὴν ἀνατροπὴν αὐτοῦ τοῦ σωτηρίου κανόνος, τῆς ἰσονομίας, ἡ ὁποία δὲν τοὺς ἤρσκε, διότι τοὺς κατέσταται ὁμοίους καὶ ἴσους μὲ τοὺς πόλεις, τῶν ὁποίων ἤθελαν αὐτοὶ νὰ ὑπερέχωσι, διὰ νὰ ἀπολαμβάνωσι μοναχοῦτων ὅλα τὰ κέρδη; ἀλλ' ἡ κατατροπὴ των ἐπαράστησεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἤξεύρουν νὰ ὑπερασπίζονται τὴν ἰσονομίαν των, γνωρίζουν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ὑπάρχῃ διοίκησις εἰς τοιαύτην στη-

ρίζομένην βάσιν, καὶ εἶναι ἔτοιμοι πάντοτε νὰ χύνουν καὶ τὴν τελευταίαν ρανίδα τοῦ αἵματός των διὰ τὴν διατήρησιν αὐτῆς. Οἱ Ἕλληνες, οἱ ὅποιοι μὲ τὴν ἀνδρίαν των ἔσυραν ὅλον τοῦ κόσμου τὸν θαυμασμόν εἰς ἐκτούς, θέλουν τύρει καὶ μὲ τὴν φιλοτιμίαν των τὴν ὑπόληψιν καὶ τὸ σέβας αὐτοῦ, καὶ θέλουν δεῖξει, ὅτι ἤξεύρουν ὄχι μόνον ν' ἀποκτήσουν ἀλλὰ καὶ νὰ φυλάξουν τὴν ἐλευθερίαν των, καθὼς οἱ Ἑλβετοί. Εἰς καθενὸς Ἑλληνο-νος τὴν κεφαλὴν τώρα (ἀν' ἐξαίρεσιν μόνον κάποια λείψανα Ἀριστοκρατῶν) εἶναι τυπωμένη βαθυὰ ἡ ἰδέα, ὅτι τὸσον ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑπάρχῃ πολιτικῶς χωρὶς διοίκησιν, ὅσον καὶ τὸ νὰ ὑπάρχῃ φυσικῶς χωρὶς τὸν ἀτμοσφαιρικὸν αἶρα.

Ποῖος δὲν βλέπει, ὅτι ἀφ' ὅσα ἀνωτέρω ἐσυμβούλευεν ὁ Ἑλβετὸς ἐλευθερωτὴς πρὸς τοὺς συμπαλίτας του, εὐρίσκεται ἱκανὸν μέρος πραγματω-μένον εἰς τοὺς Ἕλληνας; ἂν ὅμως καὶ πολλὰ ἐκ τούτων τοὺς λείπουσι, δὲν εἶναι ἄξιοι κατακρίσεως. Ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι μόλις ἐξῆλθον ἀπὸ τὸ σχολεῖον τῆς τυραννίας, εἰν' ἀδύνατον νὰ ἔχωσιν ὅλας ἐκείνας τὰς αὐστη-ρὰς ἀρετὰς, καὶ τὰ ἐξευγενισμένα φρονήματα, τὰ ὁποία χαρακτηρίζουν τὴν τελειότητα ἐνὸς ἔθνους, ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἔως προχθὲς ἦσαν ἀναγκα-σμένοι νὰ φιλοῦν τὰς ποδιαῖς τῶν μπέηδων καὶ τῶν πασάδων, εἰν' ἀδύ-νατον ν' ἀπομάθουν διὰ μιᾶς ὅλας τὰς κακὰς συνηθείας, νὰ μὴν θυμιά-ζουν τοὺς δυνατοὺς, ἢ νὰ μὴν ζητοῦν οὗτοι νὰ θυμιάζωνται ἀπὸ τοὺς ἀ-δυνάτους· ἀλλ' ὁ φωτισμὸς μαζὶ μὲ τὴν ἐλευθερίαν καθημέραν προβαίνειν θέλει ξεπλύνει καὶ ταῦτα τὰ ἐλαττώματά των, καὶ θέλει τοὺς μορφώσει εἰς ἔθνος τέλειον, συγκροτημένον μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ προτερήματα, μὲ τὰ ὁποία τὴν σήμερον οἱ Ἑλβετοί, καὶ ὅλα τ' ἄλλα ἐλεύθερα ἔθνη κατακο-μοῦνται καὶ διαπρέπουσι.

Σιμὰ τῶν ἄλλων εἰδήσεων, τὰς ὁποίας ἔχομεν ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς διοικήσεως, εἶναι καὶ ἡ χαροποιὰ αὕτη, ὅτι ἐφθάσε καὶ ἡ τετάρτη δόσις τοῦ ἐθνικοῦ δανείου ἀπὸ Λονδίνου, καὶ ἡ πέμπτη μέλλει ἐντὸς ὀλίγου νὰ φθάσῃ.

ΛΡΙΘ. 12.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἰδρυ 12 Ἰανουαρίου.

Γράφουν ἀπὸ Σαντορίνης ὅτι ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς ἐτοιμάζει πολλὰ στρα-τεύματα διὰ τὴν ἐρχομένην δευτέραν ἐκστρατείαν του.

Σήμερον ἐσπέρας ἐφθάσεν εἰς τὸν λιμένα μας ἡ Ἑλληνικὴ γολέττα Εὐνοῖα, ἐπιστρέψασα ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου εἶχε σταλθῇ διὰ νὰ προμηθευ-θῇ πανιά, σχοινία καὶ λοιπὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ στόλου, τὰ ὁποία καὶ ἐπέφερε πολλὰ ἐγκαίρως διὰ τὴν ἐτοιμαζομένην θαλάσσιον ἐκστρατείαν.

Σύρα, 8 Ἰανουαρίου.

Ἀπὸ πλοίων λείπον ἐκ Ρόδου ἡμέρας 12 σήμερον μανθάνομεν ὅτι ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος ἦτον εἰς Μάκρην μὲ τὰ στρατεύματα φορτωμένα, ἔτοιμος νὰ κινήσῃ διὰ Κρήτην, ἢ, ὡς ἦτο κοινὴ γνώμη, διὰ Πελοπόννησον.

13 τοῦ αὐτοῦ.

Ἀπὸ διάφορα πλοία εἰλθόντα ἐκ Κρήτης ἀνηγγέλθη ὅτι τὰ ἐκεῖ μεί-ναντα ὀλίγα φορτηγὰ Αἰγυπτιακὰ εὐρίσκονται ἤδη ἔτοιμα φορτωμένα καὶ μὲ πολεμφοδία, τὰ ὁποία περιμένουν καθημέραν τὸν στόλον ἐκ Ρόδου διὰ νὰ τὰ συνοδεύσῃ εἰς Πελοπόννησον. (ὁ Φ. τοῦ Νόμου)

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΟΜΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΩΝ ΕΝΩΜΕΝΩΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Βασσιγκτών, 7 Δεκεμβρίου. 1824.

Εἰάν στρέψωμεν τοὺς ὀφθαλμούς μας διὰ νὰ παρατηρήσωμεν τὴν κα-τάστασιν τοῦ πολιτισμένου κόσμου, διὰ τὸν ὁποῖον αἱ ἠνωμένας Ἐπι-κράτειαι ἔλαβον πάντοτε μέγα μέρος, θέλομεν ἰδεῖ μὲ μεγάλην εὐχαρί-στησιν πόσον μεγάλη εἶναι ἡ μερίς αὐτοῦ (τοῦ κόσμου), ἥτις κατὰ τὸ πα-ρὸν ἀπολαμβάνει βαθεῖαν εἰρήνην. Αἱ μόναι μάχαι, αἱ ὁποῖαι ἤδη ὑφί-στανται εἶναι προηγουμένως μὲν ἡ μεταξὺ τῶν Τούρκων καὶ τῶν Ἑλλή-νων εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐπομένως δὲ ἡ μεταξὺ τῆς Ἰσπανίας καὶ τῶν νέων Διοικήσεων εἰς τοῦτο τὸ δυτικὸν ἡμισφαίριον. Εἰς ἀμφοτέρας δὲ ταύτας ἡ ὑπόθεσις τῆς ἀνεξαρτησίας, τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ ἐξακο-λουθεῖ νὰ ἔχῃ τὴν ὑπεροχὴν. Αἱ ἐπιτυχίαι καὶ οἱ θρίαμβοι τῶν Ἑλλήνων, εἰάν θεωρηθῇ ὁ σχετικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀντιδιαφερομένων μερῶν, σύρου ἀναγκαίως τὸν θαυμασμόν μας, καὶ ἀξίζουσιν κατὰ πάντα λόγον τὴν ἀνευ-φημίαν μας. Ὅτι δὲ ἔλαβον τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα καὶ σιμὰ τῶν γειτονι-κῶν Δυνάμεων εἰς τὴν Εὐρώπην, ὡς καὶ εἰς ἡμᾶς ἐνταῦθα, εἶναι πρᾶγμα ἐκτὸς ἀμφιβολίας.

Ὅλος ὁ πολιτισμένος κόσμος τὴν σήμερον εἶναι πλήρης ἀπὸ αἰσθήματα εὐνοϊκὰ ὑπὲρ αὐτῆς. Δὲν ἐμπροῦς ἄρα νὰ ἐλπίσωμεν, ὅτι αὐτὸ τοῦτο τὸ κοινὸν αἶσθημα, ἀφοῦ κυριεύσῃ καὶ τὴν καρδίαν τῶν διαφόρων Ἡγε-μόνων, ὅσοι κυβερνῶσι τὸν κόσμον τοῦτον, θέλει τοὺς παρακινήσει εἰς τὸ

νά δώσουν μίαν τελευταίαν σύμφωνον ἀπόφασιν εἰς τὸ ν' ἀποκατασταθῇ ἡ Ἑλλάς εἰς τὴν ὁποίαν τὸ πάλαι εὐρίσκετο κατὰστασιν, καὶ τῆς ὁποίας οἱ ἡρώικοι τῶν σημερινῶν τῆς τέκνων ἀγῶνες τὴν κάμουν τύσον ἀξίαν;

Δικαίῳ τῷ λόγῳ πρέπει νὰ εὐγνωμονῶμεν εἰς τοὺς γενναίους Ἀμερικανούς, καθὼς καὶ εἰς τὸν σεβάσμιον αὐτῶν πρόεδρον, Μονρόην, τὸν ἀξίον διάδοχον τῶν Βασιλικῶν καὶ Γεφφερωῶν, ὅχι μόνον διότι ἀναγνωρίζουν πανδήμως τὰς ἡρωϊκὰς τῶν Ἑλλήνων πράξεις μετὰ τὰς ἡ παρούσα ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς τῶν ἀνεξαρτησίας πάλιν ἀπὸ τῆς πρώτης ἀφετηρίας ἐδοξάσθη, ἀλλὰ καὶ διότι ἐδειξαν καὶ δείχνουν πρὸς αὐτοὺς τὰ πλέον εὐγενῆ αἰσθήματα, ὅσα χαρακτηρίζουν ἕν ἔθνος ἀληθῶς ἐλευθερον καὶ φιλελεύθερον.

Ὁ σεβάσμιος Πρόεδρος εἰς τὴν ἀνωτέρω ὁμιλίαν ἐν ᾗ ἐκφράζει τὰ ἰδικὰ του καὶ τοῦ ἔθνους του τὰ αἰσθήματα ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ὑποθέτει καὶ ὅλα τ' ἄλλα τοῦ πολιτισμένου κόσμου ἔθνη συμμέτοχα αὐτῶν, καὶ δείχνει συγχρόνως τὴν ὁποίαν τρέφει ἡ μεγαλόφρων ψυχὴ του ἐλπίδα τοῦ νὰ ἴδῃ καὶ αὐτῶν τῶν ἡγεμόνων τῆς Εὐρώπης τὰς καρδίας κυριευμένας ἀπὸ τὰ ἰδία αἰσθήματα.

Τίποτε ἄλλο δὲν εἶναι ἀρεστότερον οὐδὲ ἐφετώτερον εἰς τοὺς Ἕλληνας παρ' ὅ,τι φρονεῖ καὶ ἐλπίζει ὁ καλὸς καγαθὸς οὗτος ἀνὴρ. Ὅλοι οἱ ἀγῶνες, καὶ ὅλοι οἱ κόποι αὐτῶν, τοὺς ὁποίους ἕως τώρα κατέβαλον καὶ καταβάλλουσι δὲν ἀποβλέπουσιν, εἰμὴ εἰς τὸ νὰ συστήσῃ τὴν ὑπόληψιν τῶν κοντὰ εἰς τ' ἄλλα πολιτισμένα ἔθνη, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ συγκαταριθμηθῇ καὶ αὐτοὶ τέλοσπάντων εἰς τὸν κατάλογόν των διὰ τῆς ὑψηλῆς καὶ δικαίας συγκατανεύσεως τῶν Βασιλέων. Τοῦτο ἐπιθυμοῦν, τοῦτο ἐλπίζουν, καὶ εἴθε ταχέως νὰ εἶδον τὸ πλήρωμα τῆς ἐπιθυμίας καὶ τῶν ἐλπίδων των.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΡΙΚΟΥ ΕΚ ΠΙΣΤΑΣ,
Τὴν 5 Ἰαννουρίου. 1825.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐγὼ ἀγαπῶ τὴν Ἑλλάδα ὡς πατρίδα μου μετὰ ὅλων τὸν ζῆλον ἐνὸς ἀληθοῦς καὶ εὐλαβεῖν πατριώτου· ἡ ἐδική της εὐτυχία εἶναι καὶ ἰδική μου εὐτυχία, καὶ ὅλων ὅσοι ἐξ ἀνάγκης εὐρίσκονται μακρυσμένοι ἀπ' αὐτὴν. Ὅσακις ἤκουσα τὰς θαυμαστάς νίκας τῶν συμπατριωτῶν μου, εὐχαρίστησα τὸν Θεὸν διὰ τὴν φανεράν ὑπερασπίσιν του· ἀλλ' ὅταν ἀκούω ὅτι ἡ Ἑλλάς τόσον εὐνοουμένη ἀπὸ τὰς περιστάσεις σπαράττεται ἀπὸ τὰ δυστυχῆ ἀμειβαῖα πάθη τῶν ἀρχηγῶν της· ὅταν ἀκούω ὅτι ἄνθρωποι γεμάτοι ἀπὸ σκοποὺς φιλοδοξίας καὶ συνειδημένοι νὰ βλέπουν τὸν ἄνθρωπον γεννημένον φυσικὰ ἐλεύθερον, εἰς τὴν σκλαβείαν, ὅταν ἀκούω ἔδῃ, ὅτι ἄνθρωποι παρόμοιοι ἐγείρουσιν τὰ ὅπλα ἐναντίον τῆς Διοικήσεως, τοῦ μόνου ἀναγκαίου δεσμοῦ παντὸς ἔθνους, καὶ τῆς μόνης θεμελιώδους βάσεως πάσης πολιτικῆς καὶ ἀτομικῆς ἐλευθερίας, τότε ἡ ψυχὴ μου κυριεύεται ἀπὸ λύπην ἀπερίγραπτον, καὶ βλέπω τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἀγαπητὴν πατρίδα, νὰ τρέχῃ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ. Διὰ ταῦτα ἀναγκάζομαι νὰ διευθύνω τὴν φωνήν μου εἰς τοὺς ἀληθεῖς καὶ γνησίους πατριώτας. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ὅποιοι ἔσωσαν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν ἀφόρητον ζυγὸν τῶν τυράννων, αὐτοὶ πρέπει νὰ ἐνωθῶσι διὰ νὰ πολεμήσῃ καὶ καταστρέψῃ ὅλους τοὺς ἐναντίους τῶν νόμων· αὐτοὶ οἱ ἀληθεῖς πατριῶται ὀρκωμένοι πανδήμως μετὰ μίαν καρδίαν καὶ μ' ἓν κοινὸν αἶσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ πρέπει νὰ ἐνωθῶσι διὰ παντὸς, διὰ νὰ συστήσῃ ἕνα ἀκαταμάχητον προμχῶνα ἐναντίον ἐκείνων, ὅσοι ἤθελαν κάμει κατάχρησιν τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, καὶ οἱ ὅποιοι θέλουν κατὰ τὸ ὀλέθριον παράδειγμα τῶν Τούρκων, νὰ ἐξουσιάζουν δεσποτικῶς εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας.

Πίστευσόν με, φίλε, ὅτι ἡ εἰρήσις τῶν νέων ταραχῶν, αἱ ὁποῖαι ἐξέσπασαν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐφεραν δυσάρεσκεϊαν μεγάλην εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν φίλων αὐτῆς, εἴτε ὁμογενῶν, εἴτε ἄλλογενῶν. Ὅλος ὁ κόσμος λέγει ὅτι τὴν στιγμὴν ὅπου ἡ Ἑλλάς ἐδειξε τοὺς πλέον λαμπροὺς ἀγῶνας της, καὶ ἄρχισε νὰ μορφώνεται ἠθικῶς καὶ πολιτικῶς ἐναντίον τῶν δυσκολιῶν αἱ ὁποῖαι τὴν ἐπερικύκλωναν, καὶ εἰς τὴν στιγμὴν ἀκόμη καθ' ἣν οἱ ἡγεμόνες τῆς Εὐρώπης ἤρχισαν νὰ τὴν θεωροῦν μετὰ ὅμμα εὐνοϊκόν, ἔπρεπε τάχα νὰ εὐρεθῶσι τοσοῦτον κακοποιοὶ καὶ ἀναίσθητοι ἄνθρωποι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων διὰ νὰ ἀνατρέψῃ ὅλα τὰ κέρδη τὰ ὁποῖα ἐξηγύρασαν μετὰ τὴν χύσιν αἵματος, καὶ μετὰ τὰς θυσίας; Τοὺς τοιοῦτους, φίλε, πρέπει νὰ τοὺς θεωρῇτε ὡς τοὺς πλέον μεγάλους ἐχθροὺς τῆς πατρίδος, ἐπειδὴ καὶ εἶναι χειρότεροι παρὰ τοὺς Τούρκους. Αὐτοὶ εἶναι ὅφρις τοὺς ὁποίους θάλλπετε εἰς τὸν κόλπον σας· ἀπομακρύναντέ τους, ὡς τοὺς μόνους αἰτίους τῶν δυστυχιῶν σας· ἐνωθῇτε διὰ τὸ καλόν, διὰ τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος· σεβασθῇτε τοὺς νόμους καὶ τοὺς ἐκτελεστὰς αὐτῶν. Ὅταν εἰσθε ἐνωμένοι οὕτω μετὰ τὸν δεσμόν τῆς ἀδελφότητος, ὁ Θεὸς ὁ ὁποῖος σᾶς ὑπερασπίσθη ἕως τώρα, θέλει εἰσθαί πάντοτε μαζὺ σας.

Μεσολόγγιον 10 Ἰαννουαρίου.

Μανθάνομεν ἀπὸ Κάλामον, ὅτι οἱ Κύριοι Λόντος, Ζαίμης καὶ Συντρο-

φία ἀπερνοῦν τὸν καιρόντους συμποσιάζοντες καὶ ἀδιακόπως εὐφραίνόμενοι.

Πῶς ἡμποροῦν νὰ εὐφραίνωνται οὗτοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἐγενίαν αἴτιοι τόσων δυστυχιῶν εἰς τὴν πατρίδα; μήπως μετὰ τὴν οἰνοποσίαν θέλουν νὰ λησμονήσῃ τὰ παρελθόντα καὶ νὰ καταπραΰνουν τοὺς δηκτικὸν ἐλέγχους τῆς συνειδήσεώς των; ἢ μήπως καὶ μακρόθεν ἀπὸ τὸ ξένον ἄσυχλόν των θέλουν νὰ μᾶς περιγελοῦν ἀκόμη μετὰ τοὺς ἀσημάντους σαρκασμούς των.

Τὸ Εὐαγγέλιον μᾶς δίδει τὸ παράδειγμα ἐνὸς υἱοῦ πλανημένου. Διατι καὶ οὗτοι δὲν μιμοῦνται τὸ παράδειγμα τοῦτο, λέγοντες ὡς αὐτὸς » Πάτερ ἡμάρτησα, συγχώρησέ με; « Οἱ νόμοι ἡξέουρουν νὰ παιδεύσιν, ἀλλ' εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἡξέουρουν καὶ νὰ συγχωρῶσι.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

ΛΟΡΑ ΜΠΑΪΡΩΝ.

Τοῦ Κυρίου Σπυρίδωνος Τρικούπη, Μέλους τοῦ
Σ. Βουλευτικοῦ Σώματος.

Ἐκλείσεν ὁ Λόρδ Μπαΐρων τὸ στόμα του διὰ τὴν ὑστερὴν φορὰν εἰς Μισολόγγι μετὰ τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος· ἔκλεισε καὶ ἡ Μοῦσα τὸ στάδιον τῆς ποιητικῆς του δόξης μετὰ τοὺς ἀκολούθους στίχους, γραμμένους καὶ αὐτοὺς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου γίνεται πάλιν λόγος διὰ τὴν ἀγάπητὴν τῆς Ἑλλάδας. Αὐτοὶ οἱ στίχοι ἐγράφησαν ἀπὸ τὸν ἴδιον εἰς Μισολόγγι ταῖς 22 Ἰαννουαρίου 1824. τὴν ἡμέραν (καθὼς μαρτυρεῖ τὸ ἰδιόγραφόν του) ὅπου ἔκλεισε τοὺς τριανταεξ χρόνους τῆς ζωῆς του· αὐτοὺς ἐτόλμησα καὶ ὕψως ἡμπόρεσα τοὺς ἐμετάφρασα καὶ τοὺς κοινολόγῳ εἰς τὴν Ἑλλάδα, μάλον ὅτι κάνεις δὲν γνωρίζει καλῆτερά μου τὴν ἀτέλειαν αὐτῆς μου τῆς μεταφράσεως. Δὲν εἶναι ἡ δύναμις καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ τοῦ ποιήματος, κοινὰ προτερήματα τῶν ποιημάτων του, μήτε ἡ περίστασις εἰς τὴν ὁποίαν ἐγράφη ὅπου μετὰ ἐπαρὰ κίνησαν καὶ τοὺς ἐμετάφρασα· εἶναι ἡ ἐντύπωσις ὅπου μοῦ ἔκαμαν ὅταν τοὺς ἐπρωτοδιάβασα. Μοῦ ἐφάνη ὅτι ἐδιέβαζα τὴν διαθήκην τῆς καρδίας του.

Ἡ καρδιά μου καιρὸς εἶναι ἀνεκίνητος νὰ ζῇ.
ἀφοῦ ἐπαύει ν' ἀνάψῃ σ' ἄλλαις φλόγα ἔρωτικῇ.
Πλὴν κ' ἂν ἐπαύει ν' ἀνάψῃ σ' ἄλλαις φλόγα
ἔρωτικῇ.
Ἡ καρδιά μου πάντα θέλει μετὰ τὸν ἔρωτα νὰ ζῇ.
Μοῦ ἐμαρτύρησαν τὰ νιάτα, πᾶν ἐ' ἀνθὴ καὶ
οἱ καρποὶ,
τῆς ἀγάπης. τὴν τάφος καὶ καὶ μὲ μ' ἀκαρ-
τερεῖ.
Μὲ θαυμάστοι ἐμειζαῖ τῶν σπηθῶν μου ἡ
φωτιά,
ὅπου καίεται καὶ δὲν καίει. εἶν' νεκροκυστα-
πυρά.
Φόβοι, ἐλπίδες, πόνοι, ζάλαις τὴν καρδίαν μου
δὲν κινεῖ.
δὲν ἰσχύει μήτ' ἡ ἀγάπη, σὺν ζυγὸν πλὴν με-
κρατοῦν.
Μακρὰ τώρα ἀπ' τὴν ψυχὴν μου, μακρὰ
τίτοιτοι στοχασμοί,
εἰς τὸν τάφον τώρα ἡ δόξα τὸν ἀνδρῶν ἐ-
προβόει,
Καὶ τὴν κλεῖ τὰ μάτι· ἂν πέρη θύμα τῆς ἡ-
λευθερίας.
σῆρα, γύρω μας τρυφερί, φλάμπυρο, δόξα
ἡ Ἑλλάς!
Ὁ Σπαρτιάτης βασταμένος στῆ' ἀσπίδα ἐν
καιρὸν
πλὴν ἐλευθερὸς δὲν ἦτον ἀπ' τὸν τωρινὸν Γραικὸν
Ψυχὴ ζῦπνισε ψυχὴ μου! τὴν Ἑλλάδα δὲν ἐκινεῖ.
ἔξυπνεῖς ἵνα νὰ ἡ Ἑλλάς μου! ψυχὴ.
ζῦπν' ἀπ' τὸν βυθὸν!
Τὴν ἀθάνατην στεγάζου τὴν εὐράνιον πηγήν
πεῖ τιεῖ τὸ κορμίσου. Ὅθεν ἦλθες τρέχα ἐκεῖ
Πᾶθ' ὅπου ξαναγεννέου καταπᾶτα τὰ ψυχῇ.
Ἀχρηστο γιζμὸ γέλιο εἶν' τὴν κάλλους καὶ ὀργῇ.
Λυγρὴ νύκτωρ λυπάσαι, γιὰ τὴν εὐχὴν πλὴν νὰ ζῇ;
τῆς τιμῆς ἐδῶ νὰ εἶ τὰ φος· τρέξε
αὐτοῦ νὰ σκοτωθῇς.
Δὲν σοῦ μένει παρὰ ν' αὐρῆς, εἰς τὴν εὐχὴν παν-
τοῦ.
καὶ νὰ τὸ εὖρης δὲν μπορεῖς. Μὲ νὰ ἡ ἄν-
δρὸς Πάρις καὶ οὐ.
Βρῆσκοντάς το κῦττα γύρω, πιάσ' τὴν θέσιν
τοῦ πεθερῆ.
γιὰ τὴν δόξαν πολεμῶντας πᾶς ἐκεῖ ν' ἀνα-
παυθῇς.

'Tis time this heart should be unmoved,
Since others it has ceased to move;
Yet, though I cannot be beloved,
Still let me love—
My days are in the yellow leaf,
The flowers and fruits of love are gone
The worm, the canker, and the grief
Are mine alone.
The fire that in my bosom preys,
Is like to some volcanic isle,
No torch is kindled at its blaze;
A funeral pile
The hope, the fears, the jealous care,
Th' exalted portion of the pain,
And power of love, I cannot share,
But wear the chain.
But 'tis not here—it is not here—
Such thoughts should shake my soul;
nor now.—
Where glory seals the hero's bier,
Or binds his brow.
The sword, the banner, and the field
Glory and Greece around us see;
The Spartan borne upon his shield
Was not more free
Awake! not Greece—she is awake! —
Awake, my spirit,—think through
vvhom
My life blood tastes its parent lake —
And then strike home I
I tread reviving passions down,
Unworthy Manhood — unto thee,
Indifferent should the smile or frown
Of beauty be.
If thou regret thy youth, — why, live —
The land of honourable death
Is here — up to the field, and give
Away thy breath!
Seek out — Iess often sought than fo-
und —
A soldier's grave, for thee the best,
Then look around, and choose thy gro-
und,
And take thy rest.

ΑΡΙΘ. 13.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον τὴν 13 Φεβρουαρίου.

Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη μᾶς βεβαιώνεται ἡ εἰδήσις περὶ τῶν μεγάλων προ-
παρασκευῶν ἀπὸ μέρους τῆς Ἀλβανίας διὰ τὴν κατὰ τοῦ μέρους τούτου
εἰσβολὴν καὶ διὰ τὴν πολιορκίαν τῶν δύο πόλεων τοῦ Μεσολογγίου καὶ
Ἀνατολικῶν.

Τὰ κατὰ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος κινήματα τῶν Ἀλβανῶν, ὅτερα ἀπὸ
τὴν εἰσβολὴν τοῦ Μουσταφᾶ-Πασᾶ τῆς Σκόνδρας, ἐστάθησαν πάντοτε
ἀσήμαντα, ἀλλ' αἱ ἐφετεινὰς ἐτοιμασίαι τοῦ Ρεσίτ Μεχμέτ-Πασᾶ ὑπερ-
βαίνουν πολὺ ἐκείνας τοῦ Σκόνδρα. Μανθάνομεν ὅτι αὐτὸς μεταξὺ τῶν ἄλ-
λων φέρει μαζὶ του καὶ δύο χιλιάδας κτίστας, ἐπὶ σκοπῷ νὰ οἰκοδομήσῃ

εις όλα τὰ σενώματα πύργους, οἱ ὅποιοι θέλουν χρησιμεύσει ὡς παρακαταθήκαι πολεμικαὶ καὶ ὡς φρούρια, διὰ νὰ ἐμποδισθοῦν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τὸ νὰ ἡμπορέσουσι νὰ διακόψουν τὴν συγκοινωνίαν τοῦ στρατοπέδου τοῦ καὶ τὴν μεταφορὰν τῶν διὰ τοῦτο ἀναγκαίων ζωοτροφῶν.

Μολοντί αἱ εἰδήσεις αὗται φαίνονται ὑπερβολικαί, δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι τὰ κατὰ τὴν Ἄρταν καὶ Πρέβεζαν συναζόμενα ἤδη ἐχθρικὰ σώματα, συγκείμενα ἀπὸ Τούρκους καὶ Γραικοὺς, θέλουσι βάλει ὅλα τὰ δυνατὰ τῶν διὰ νὰ κυριεύσουσι τὰς θέσεις τοῦ Καρβασαρά, τοῦ Μακρυνόρους καὶ τῶν λοιπῶν στενωμάτων, ὥστε νὰ ἐυκολύνουν μὲ τοῦτον τὸν τρόπον τὴν ἐφοδὸν τοῦ μεγάλου ἐχθρικοῦ σώματος, ὁδηγουμένου ἀπὸ τὸν Σερασκιέρην.

Εἰς τὴν Πρέβεζαν ἐτοιμάζεται μεγάλη ποσότης ὀλμων (μορταρίων) καὶ κανονίων διὰ τὸν κανονοβολισμόν τῶν εἰρημένων δύο πόλεων μας. Ὁλαὶ αὗται αἱ ἐτοιμασίαι δείχνουσι τέλος πάντων, ὅτι ὁ ἐχθρὸς θέλει καταβάλλει αὐτὴν τὴν φορὰν ὅλα τὰ δυνατὰ του, διὰ νὰ φέρῃ εἰς ἐκβασιν τοὺς φθοροποιούς σκοπούς του, καὶ ἐπομένως εἶναι ἀνάγκη πᾶσα νὰ δώσωμεν εἰς τοῦτο ὅλην τὴν προσοχήν μας, καὶ νὰ λάβωμεν ὅλα τὰ ἀνήκοντα δυνατὰ μέτρα, ὥστε νὰ προλάβωμεν κάθε ἐνδεχόμενον κίνδυνον.

Εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Διοικήσεως ἀναγινώσκουμεν τὸ ἐξῆς θέσπισμα τοῦ Σ. Βουλευτικοῦ Σώματος περὶ συστάσεως κεντρικοῦ σχολείου ἐν Ἀργεῖ.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν Ἀτρει συγκροτηθεῖσα Ἐθνικὴ Συνέλευσις γνωρίζουσα καλῶς, ὅτι διὰ τῆς παιδείας αὐξάνουσιν, εὐτυχοῦσιν, ἐνδυναμοῦνται, καὶ στερεώνονται τὰ ἔθνη, ἐνομοθέτησεν εἰς τὸν Ὄργανικὸν Νόμον § λζ'. ὅτι ἡ δημόσιος ἐκπαίδευσις εἶναι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος, καὶ § πζ'. ὅτι συστηματικῶς νὰ ὁργανισθῇ ἡ ἐκπαίδευσις τῆς νεολαίας ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο·

Α'. Εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἀργους νὰ συστηθῇ σχολεῖον κεντρικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ παρειαχθῶσι διάφορα εἶδη μαθησέως.

Β'. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν θέσπισμα.

Γ'. Τὸ παρὸν θέσπισμα νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου, καὶ νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν θεσπισμάτων.

Τῇ 22 Δεκεμβρίου 1824, ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Πρόεδρος Πανοῦτζος, Νοταρᾶς, Ὁ Β. Γραμ. Ἀνδρ. Παπαδόπουλος.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἤνοιξε τὴν εἴσοδον εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν δύο Βουλευτηρίων, ἥτοι ἐκείνου τῶν Ἰσοτίμων (Chambre des Pairs) καὶ τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους (Chambre des députés) τὴν 24 Δεκεμβρίου. Εἰς τὸν προκαταρκτικὸν λόγον του δὲν ἔκαμε κάμμιαν ὑπόμνησιν οὐδὲ τῶν Ἑλλήνων οὐδὲ τῶν Ἀμερικανῶν· ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν Ἰσπανίαν ἐφανέρωσε μόνον, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ μὲν ἀκόμη ἐκεῖ ἐν μέρῳ τῶν στρατευμάτων του, διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἡσυχίας εἰς τοῦτο τὸ Βασίλειον, τὸ ὁποῖον κατεταράχθη καὶ ἐπαθε τόσα ἀπὸ τὰς ἐσωτερικὰς φαρτίαις. Ὁ λόγος τοῦ Βασιλέως περιπλέον ἐτελείονε μὲ τὴν πρόσκλησιν τῶν δύο Βουλευτηρίων εἰς τὴν στέψιν του.

Ὁ Κύριος Στρατῳόρτ Κάννιγκ φθάσας εἰς Βιένναν (α) ἔλαβε συνδιαλέξεις συχνὰς μετὰ τοῦ Πρίγγιπος Μέτερνιχ, καὶ μίαν συνέντευξιν μετὰ τοῦ Αὐτοκράτορος. Βεβαίουν δὲ ὅτι ὁ Πρίγγιψ Μέτερνιχ ἔλαβε πάντῃ διαφορετικὰς ιδέας περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἀπὸ μέρους τοῦ Ἀγγλοῦ Πρέσβευς, εἰς τρόπον ὥστε ἀφοῦ ὠμολόγησε τὴν περὶ τούτων προτέραν ἀπάτην του, ἔφρασε νὰ κηρυχθῇ φανερά ὑπὲρ ἡμῶν. Ὁ Κύριος Κάννιγκ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του διὰ τὴν Πετροῦπολιν.

Εἰς τὸν Αὐστριακὸν Παρατηρητὴν ἀναγινώσκουμεν ἐν ἄρῳρον ἀπὸ 27 Νοεμβρίου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἐκ τοῦ ὁποῖου πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ ἐκεῖ διωρισμένος πληρεξούσιος τῆς Ῥωσσίας κύριος Μιντσιάκης ἀκόμη δὲν ἐπαρρήσιασε τὰ διάφορα ἔγγραφα τῆς Αὐλῆς του πρὸς τὴν Πόρταν, οὐδὲ εἶχε σκοπὸν νὰ τὰ παρρήσιασῃ πρὶν μάθῃ τὴν τελείαν κέωσιν τῆς Βλαχομπογδανίας ἀπὸ τὰ Τουρκικὰ στρατεύματα, καὶ πρὶν ἀκόμη πραγματευθῇ καὶ εὖρῃ ἀκρόασιν ἀπὸ μέρους τῆς Πόρτας, διὰ κάποια ἄρθρα τὰ ὁποῖα ἀφορῶσι κατ' εὐθείαν τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκπληροῦντες τὸ χρέος ἐλευθέρου Ἐφημεριδογράφου, δημοσιεύουμεν αὐτολεξεί τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν τοῦ γενναιοτάτου στρατηγοῦ Γ. Τζόγγα, τὴν ὁποίαν αὐτὸς οὗτος μᾶς προσκαλεῖ νὰ καταχωρίσωμεν εἰς τὴν Ἐφημερίδα μας, ἐπιθυμῶν, ὡς φαίνεται, νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸ Πανελλήνιον τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον θέλει νὰ ἀθωωθῇ διότι ἀπέλυσε τοὺς ἀντάρτας.

(α) ἴδε τὸν ἀρ. 6 τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν.

Κύριε Συντάκτα!

Ἀπὸ ἑνὸς φίλου ἔλαβον ἕνα φύγιον σας τυπωμένον ἀπὸ τὰς 14 Ἰαννουαρίου, ὑπὸ ἀρ. 4 δευτέρου ἔτους, καὶ εἶδα μίαν ὁμιλίαν ἢ νὰ εἴπω ὁμολογίαν πολλὰ ἐκτεταμένην ἐναντίον μου, νὰ λέγῃς ὅτι ἔως τῶρα εἶμον ὁ πλέον φιλογενὴς καὶ ἐνθερμὸς ζηλωτὴς διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος καὶ στερεώσεως νόμων· καὶ τῶρα μοῦ ἐπαρρήσιασθῇ ἡ ἀνυποταξία πρὸς τὴν Διοίκησιν, καὶ ἡ ὑπόσχεσίς μου πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ἣν ἔδωκα τάχα πρὸς αὐτὴν διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἀνταρτῶν, ὅτι δὲν τὴν ἐφύλαξα, καὶ εὐγῆκα ἀπὸ τὰ χρέη μου· καὶ ὅτι εὐθὺς ἔδωσα ὑπόσχεσιν εἰς τὴν Συνέλευσιν, καὶ ἔλαβα διαταγὴν διὰ τὴν φύλαξιν τῶν, ἔως ὅτου ἡ Διοίκησις τοὺς ζητήσῃ· καὶ ὅτι ἀφ' οὗ ἔλαβα ὅλην αὐτὴν τὴν ἐπιφύρτωσιν καὶ μεγάλην ἐγγύησιν, ἐζήτησα νὰ τὴν μοιράσω μὲ τοὺς ἄλλους Στρατηγοὺς· καὶ ὅτι ἀφ' οὗ ἔλαβα τὴν διαταγὴν χωρὶς ἀργοπορίαν ἐσυντρόφευσα τοὺς ἀντάρτας καὶ ἔφερα εἰς Κατωχὴν, συγχρόνως συναπεστάλησαν καὶ διάφοροι ἄρθρωποι τῶν εἰρημένων Στρατηγῶν Ἀλεξάκη, Μακρῇ, καὶ Ῥάγκου, κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν μου καὶ συμφωνίαν· καὶ ὅτι ἀληθῶς ὅλας αὐτὰς τὰς ὑποσχέσεις, ὅπου ἔδωκα εἰς τὴν Συνέλευσιν· καὶ ὅτι δὲν ἔδωσα τὴν εἰδήσιν πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ τὰ οἰκονομῆσθαι τοὺς ἀντάρτας, παρὰ τοὺς ἐμβαρκάρησας εἰς Κάλαμον· καὶ δὲν θέλετε νὰ ἐξετάσῃτε τοὺς λόγους, οἱ ὅποιοι μ' ἐπαρακίνησαν νὰ ἀπολύσω αὐτοὺς· καὶ ὅτι ἐξ αἰτίας τῶν τροφῶν τοὺς ἐδίωξα· καὶ νὰ ἀποκριθῶ εἰς τὴν Διοίκησιν (Ἰδοῦ ὅπου ἀπομακρύνομαι πρὸς σέ.)

» Δὲν εἶμουν, φίλε, ἔως τότε φιλόπατρις καὶ φιλογενὴς κ.τ.λ. ἀλλὰ εἶμουν καὶ εἶμαι ἔως τῶρα. καὶ πάντοτε ἐφ' ὅλης ζωῆς μου, φιλογενὴς καὶ ἐνθερμὸς περὶ Διοικήσεως καὶ στερεώσεως νόμων, καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς μου διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος, καθὼς τὰ πρακτικά μου ἐφάνηκαν καὶ θέλουν φανῇ (φίλε δὲν ἐπαινοῦμαι, ἀλλὰ παραπονοῦμαι).

» ἔχεις βεβαιότητα φίλε, ὅτι ἔδωσα ὑπόσχεσιν εἰς τὴν Συνέλευσιν διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἀνταρτῶν; ἢ ὅτι ἔλαβα διαταγὴν; ἢ ἔδωκα κάμμιαν ὑπογράφην; ἂν ἔχῃτε τοὺς ἴσους αὐτῶν μὲ τὰ στέλνετε, καὶ ὅταν ἐναντιοθῶ, τότες νὰ μὲ θεατρίσητε πολλὰ περισσότερον ἀπὸ ὅσα τῶρα, καὶ νὰ παιδευθῶ ἐπάνω εἰς τὰ σφάλματά μου. Ὅχι καθὼς λέγετε, ὅτι εὐχαρίστως καὶ χωρὶς ἀργοπορίαν ἔλαβα τὴν διαταγὴν τῆς Συνελεύσεως καὶ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ἀληθῶς ὅλα καὶ εὐγῆκα ἀπὸ τὰ χρέη μου, παρὰ ὅσοι εἶναι ἄνθρωποι μὲ λογικὸν μὲ ἐγνώρισαν καὶ μὲ ἐγνωρίζουν, ἂν εἶμαι ἄνθρωπος, καὶ ἂν στέκω εἰς λόγον μόνον, ὅχι νὰ ἔχω ὑπογράφην, ἢ διαταγὴν, καὶ νὰ εὐγῶ ἀπὸ τὰ χρέη μου, καθὼς λέγετε· πλὴν ἂν οἱ ἄνθρωποι εἶναι χωρὶς λογικόν, καὶ δὲν κρίνουν οὔτε ἐξετάζουν τὸ πρᾶγμα πῶς ἔχει, παρὰ θέλουν νὰ ὑβρίζουν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ τοὺς κατηγοροῦν εἰς τὸν κόσμον, εἰς αὐτοὺς συνέριστις δὲν χρειάζεται ἔως νὰ ἐρθοῦν εἰς αἴσθησιν νὰ διορθώσουν τὸ σφάλμα τους.

» Ἡξεύρετε καλὸτάτα ὅτι μὲ τοὺς ἀντάρτας συντροφευμένος ἐπῆγα εἰς Κατωχὴν; καὶ συγχρόνως μὲ ὅλους τοὺς στρατιώτας τῶν στρατηγῶν διὰ τὴν φύλαξιν τῶν; ἐξετάξετε καλὰ αὐτοὺς τοὺς στρατηγοὺς νὰ μάθῃς ποῖος ἦλθεν ἀπὸ πέντε ἡμέρας ὑστερώτερα ἀφ' οὗ εὐγῆκα ἀπὸ Ἀνατολικὸν καὶ ποῦ ἦρθαν καὶ πόσοι ἦτον; (τί θέλω νὰ λέγω αὐτὰ ὅπου εἶναι ὑστερα ἀπὸ πέντε ἢ ἐξ ἡμέρας) ὄντας ἀκόμη εἰς Ἀνατολικὸν εἶναι τὰ γράμμάτά μου ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου καὶ 31 καὶ 4 Ἰαννουαρίου πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν γράροντάς του ὅτι δὲν τὸ δέχομαι, οὔτε θέλει τὸ δεχθῶ καὶ ἀποκρισὶν δὲν ἔλαβα τελείως· καθὼς εἶναι εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῇ 11 Ἰαννουαρίου καὶ 14 τοῦ αὐτοῦ φανερώνοντας ὅτι κάμμιαν ὑπόσχεσιν δὲν ἔδωσα ἀλλὰ οὔτε διαταγὴν Συνελεύσεως ἔλαβα διὰ αὐτὴν τὴν φύλαξιν τῶν ἀνταρτῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποκρίνεται ὅτι γράμματα δὲν εἶδε καὶ δὲν ἠξεύρει. Νὰ ὅπου εὐγῆκα ἀπὸ τὸ χρέος μου, καὶ πρὶν εὐγῶ ἀπὸ Ἀνατολικόν, καὶ μετὰ ταῦτα εἰδοποιωντάς τους μὲ δύο καὶ τρία, ἔως ἐπὶ τὰ γράμμάτά μου καὶ ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς καὶ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν λαμβάνουσι μέτρα τῆς οἰκονομίας τῶν, παρὰ λέγουν (ὡς γράφεις) ὅτι δὲν τοὺς εἰδοποίησα· πῶς θέλετε φίλε! νὰ μὲ μεταχειρισθῇτε; Σουλτανικά; ἢ καθὼς ὁ Ἀλήπασας τὸν Ταῖρην; φαίνεται ὅτι θέλετε νὰ μὲ κάμῃτε Νταλὴπ σπαθάρ· (μὲ συμπαθᾶτε). Διὰ νὰ λέγῃς ὅτι τὸ δικαιολόγημά μου εἶναι ἐξ αἰτίας τῆς ἐλλείψεως τῶν τροφῶν καὶ ἀπέλυσά τοὺς ἀντάρτας, ἔχεις μεγάλον λάθος. Δὲν ἐξετάζεις νὰ μάθῃς τί τροφὰς εἶχεν τὸ στρατόπεδόν μου ἔως τῶρα, καὶ ἔχει; ἢ πῶς ζοῦν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι; δὲν εἶμεθα εἰς Μεσολόγγι, ἀλλὰ εἶμεθα εἰς τὴν ἐρημον, καὶ ζοῦμεν μὲ μόνον ψωμί καὶ αὐτὸ καλαμπουκίσιον. Καὶ σκλάβοι νὰ εἶμεσθον αὐτὸ δὲν τὸ ὑποφέρουμεν, καὶ ὅχι νὰ τὸ προσκωλᾶται εἰς τοὺς ἀντάρτας, ὅτι αὐτοὶ ζοῦν καὶ τρώγουν καλλίτερα ἀπὸ ὑμᾶς καὶ ἐμὲ. Ἐὰν δὲν θέλῃς νὰ ἐξετάσῃς τοὺς λόγους, τὰ δίκαιά μου, νὰ εὖρῃς τὴν ἀλήθειαν, ὅπου δὲν ἐνέχω εἰς ὅσα μὲ κατηγορεῖς καὶ θεατρίζεις, πῶς ἡ εὐγενεία σου εὐχαρίστως ἀνοίγεις τὸ στόμα σου, καὶ ἀληθμονᾶς νὰ τὸ σφάλῃς κατηγορώντας ἀθῶαν ψυχὴν εἰς ὅλον τὸν κόσμον; ἢ ὁποῖα εἰδείξε καὶ δείχνει

πίστιν ἐνθερμον, καὶ ζῆλον μὲ τὴν ζῶν, διὰ τὴν διοίκησιν καὶ στερέω-
σιν νόμων, καὶ ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος. Πῶς τὸ θέλετε ἐτοῦτο τὸ γέ-
νος; σκλάβους; ἀπὸ τὴν Ἀραβίαν δὲν ἤρθημεν· ἀλλὰ εἴμεθα Ἕλληνες,
καὶ στατικῶς τὸν καθεὶνα χασάπην δὲν τὸν κάμνετε, καὶ ὁ καθένας ἄς
ἡξέωρ τι ὁμιλεῖ, καὶ τι γράρει, καὶ ἄς διορθώσῃ τὸ σφάλμα, διὰ νὰ
μὴν πέσωμεν εἰς μεγαλήτερα· καὶ μένω.

Τῇ 7 Φεβρουαρίου 1825 Κόκκινον Μπουῖντα.

ὁ Στρατηγός. Γ. Τζόγκας.

Κύριε, ἰδοὺ ἡ ἀπάντησίς μου, καὶ ἂν ἀγαπᾷς, ὡς φίλος, ἀπέρασέ την
εἰς τὰ φόγια.

ὁ Ἰδιος. [Τ Σ]

Ἀφίοντες εἰς τὸ Πανελλήνιον νὰ δώσῃ τὴν ψήφον του περὶ τοῦ ἀνα-
φρομένου φερσίματος τοῦ Στρατηγοῦ Γ. Τζόγκα, περιοριζόμεθα εἰς τὸ
νὰ ἀνακαλέσωμεν τὴν πρὸς τὸν Ἀνδρέαν Ζαΐμην ἐπιστολὴν τῆς ἐν Ἀνα-
τολικῇ Συνελεύσεως (α) ὑπογεγραμμένην ἀπὸ τὸν πρόεδρον αὐτῆς Στρα-
τηγὸν Γ. Τζόγκαν· προσθέτοντες, ὅτι ὁ Στρατηγὸς Τζόγκας, ὡς καλὸς
πατριώτης, ὡς φίλος τῶν νόμων καὶ ὡς Στρατηγὸς τῆς Διοικήσεως,
ἐχρεώσεται ὅχι μόνον νὰ φυλάξῃ τοὺς ἀντάρτας, ἐμπιστευθέντας ἰδιαιτέ-
ρως εἰς αὐτόν, ἀλλὰ ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκεν αὐτοὺς τυχερῶς, νὰ τοὺς συλ-
λάβῃ καὶ νὰ τοὺς ἔχῃ ὑπὸ τὴν φύλαξίν του, ζητῶν καὶ ἀναμένων τὰς
διαταγὰς τῆς Σ. Διοικήσεως, ἡ ὁποία βέβαια δὲν ἤθελε κάμει κατ' αὐ-
τῶν ἀπόφασιν ἄλλην, παρὰ τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύουν οἱ νόμοι. Ἐπειτα,
ἂν καὶ δὲν εἶχε τρόπον, ὡς λέγει, νὰ φυλάξῃ τοὺς ἀντάρτας, εὐκολώτε-
ρον ἦτον εἰς αὐτόν νὰ τοὺς στείλῃ εἰς Μεσολόγγιον, παρὰ νὰ τοὺς ἀφίσῃ
νὰ ὑπάγουν εἰς Κάλαμον.

ΑΡΙΘ. 14.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Τῇ 22 Ἰανουαρίου 1825 Λιθόρνος.

« Αἱ τελευταῖαι Γαλλικαὶ ἐφημερίδες ὁμιλοῦσι πολλὰ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων.
Λέγουσιν ὅτι μέλλει νὰ γένῃ μία συνέλευσις εἰς Βαρσοβίαν, ἢ εἰς Πετροῦ-
πολιν διὰ τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας. — Οἱ εὐρισκόμενοι
εἰς τὴν Βλαχοπογδανίαν Τούρκοι παραβαίνοντες τὰς συνθήκας, φέρονται
πολλὰ βρβάρικα πρὸς τοὺς ἀθλοῦς Βλάχους. Ἐσχάτως ἡ Πόρτα ἐζήτη-
σεν ἐπὶ ἀμιλλιούνια γρόσια δόσιμον ἀπὸ τὴν Βλαχίαν διὰ νὰ πληρώσῃ
τοὺς μισθοὺς τῶν ἐκεῖ στρατευμάτων τῆς ὁ Αὐθέντης καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ
τόπου ἀπεκρίθησαν ὅτι διὰ τὰ προσηκόντα συμβάντα ἡ ἐπικράτεια δὲν
δύναται νὰ τὰ πληρώσῃ ὅθεν ὁ εὐρισκόμενος Ἀγὰς εἰς Βουκουρέστι ἔστει-
λεν εἰδῆσιν καὶ ἦλθον ὅλα τὰ στρατεύματα μέσα εἰς τὴν πόλιν, καὶ φυ-
λάττουσι διὰ νὰ μὴν φύγῃ κανεὶς τῶν ἀρχόντων· μάλιστα ἐξ αἰτίας τῆς
πανώλης, πολλοὶ ἤθελαν νὰ φυλαχθῶν ἔξω εἰς τὰ ὑποστατικά των, ἢ
εἰς τὴν Τρανσυλβανίαν. — Εἰς τὸ Ἰάπιον οἱ Τούρκοι ἀπεκεφαλίσαν ἕνα
ἀξιοματικὸν ἄρχοντα. Αὐτὴ ἡ βρβάρότης τῶν Τούρκων ἐβίασε τὸν Αὐ-
τοκράτορα Ἀλέξανδρον νὰ χάσῃ τὴν ὑπομονήν του καὶ νὰ εἰπῇ ὅτι δὲν
ὑποχρεῖται πλέον εἰς τὰς καταφρονήσεις, τὰς ὁποίας μέχρι τοῦδε ὑπέ-
φερε διὰ νὰ μὴν διαλύσῃ τὴν συμμαχίαν, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θέλει χυθῇ
ἀδίκως τὸ αἷμα, καὶ ἂν ὁ τύραννος δὲν ἤθελε συγκατανεῦσαι εἰς τὰ
προβλήματα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, τότε θέλει λάβει μέτρα ἀνάλο-
γα, διὰ νὰ ὑποχρεώσῃ μὲ τὴν βίαν τὸν βάρβαρον, νὰ δεχθῇ τὰ ζητήμα-
τά της, καὶ ἴσως νὰ γνωρίσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος. »

Παρίσις 11 Δεκεμβρίου 1824.

Ἄν καὶ ἡ Ῥωσσία σκοπὸν εἶχε καθὼς κοινῶς φρονεῖται, τοῦ νὰ λάβῃ
τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τὴν προστασίαν της, τώρα ὅμως ὅτε μία τοιαύτη με-
σολαβησις οὐδ' ἀπὸ τὰς περιστάσεις οὐδ' ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας αὐτοὺς ζη-
τεῖται, εἶναι πλέον παρὰ πιθανὸν ὅτι ἡ μεγάλη Βρεταννία θέλει μετα-
χειρισθῇ ὅλα τὰ δυνατὰ μέτρα εἰς τὸ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν
τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ τῆς ἐγγυηθῇ μίαν προστασίαν ἱκανὴν νὰ ὑπερασπί-
σῃ αὐτὴν τὸσον ἐναντίον τῶν φανερῶν ἐχθρῶν της καθὼς καὶ ἐναντίον τι-
νῶν φίλων της ὅχι ὀλιγώτερον ἐπικινδύνων παρὰ τοὺς πρώτους. Μόνον
ἀπὸ μίαν μεγάλην δύναμιν ναυτικὴν εἰμπορεῖ ἡ Ἑλλάς νὰ προσμένῃ ὑπε-
ράσπισιν ὡφέλιμον καὶ ἐνεργὸν, ἐν ποτὲ καταντήσῃ εἰς ἀνάγκην τοῦ νὰ
βρῇ εἰς τὰς ἀγκάλας μιᾶς ἰσχυρᾶς δυνάμεως. (Journal des Débats.)

Λονδῖνον 14 Δεκεμβρίου.

... Τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος θέλουν ἐξετασθῇ καὶ ταῦτα ἐξάπαν-
τος, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἔχομεν ἀκόμη λόγους ἰσχυροὺς νὰ ἐλπίσω-
μεν τὴν πλέον αἰσίαν ἐκδασιν ἐκ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Κυρίου Στρατάρ-
τῃ Κάννιχ εἰς Πετροῦπολιν. Αἱ ὁδηγίαι τὰς ὁποίας φέρεται μετ' αὐτοῦ, τὰ
γνωστὰ προτερήματά του δὲν μᾶς συγχωροῦν οὐδὲ πῶς ν' ἀμφιβιά-
λωμεν. (Courrier.)

(α) Ἰδε τὸν ἀρ. 104. τοῦ παρλ. ἑτ. τῶν Ἑλλ. Χρ.

Εἰς τὰς 8 τοῦ παρόντος μηνὸς ἐφάνη εἰς τὰ νερά τοῦ Μεσολογγίου
μία Γαλλικὴ Κορβέτα (α) 22 κανονίων ἡ ὁποία καὶ ἄραξεν αὐτόθι τὴν
ιδίαν ἡμέραν. Ὁ Ναύαρχος τῆς ναυτικῆς Ἑλληνικῆς μοίρας τῆς διωρι-
σμένης εἰς ἀποκλεισμόν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου Κ. Νικόλαος Μυλωνᾶς
ἔστειλε τὴν ἐπαύριον τὸν τοποτηρητὴν του διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Διοικη-
τὴν τῆς εἰρημένης Κορβέτας καὶ νὰ τῷ φανερώσῃ ἐνταυτῷ μεταξὺ τῶν
ἄλλων, τὰς ὁποίας ἔχει παρὰ τῆς Σεβαστῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως διατα-
γὰς τοῦ νὰ μὴν ἀφῇσῃ κανὲν ὑπὸ ὁποιαδήποτε σημαίαν πλοῖον νὰ εἰσέλ-
θῃ εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον. Ὁ Διοικητὴς Γάλλος μὴ εὐχαριστηθεὶς
εἰς μόνην τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ τοποτηρητοῦ Ἕλληνος ἐζήτησε μίαν προσω-
πικὴν συνέντευξιν μετὰ τοῦ Ναυάρχου αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἀπῆλθεν συνωδευ-
μένος ἀπὸ ἕνα Καπιτάνον τῆς αὐτῆς Ἑλληνικῆς μοίρας Νικόλαον Ἀν-
δριανοῦ. Καὶ τοὺς δύο παρήσειυθέντας τοὺς ἐδέχθη μὲ μεγάλην φιλο-
φροσύνην ὁ Διοικητὴς τῆς Κορβέτας προσκαλὼν αὐτοὺς καὶ εἰς μίαν τρά-
πεζαν λαμπρὰν ἐπίτηδες ἐτοιμασμένην τῆς ὁποίας ὅμως οἱ ἡμέτεροι δὲν
εἰμπόρεσαν νὰ λάβουν μέρος, διότι ἦτον ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς τεσσαρακο-
στῆς, καθ' ἡμᾶς. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐρωτηθεὶς ὁ Ναύαρχός μας ἂν ἀπὸ
μέρους του, ἦτον σταλμένος ὁ κατὰ πρῶτον ἐπισκεφθεὶς αὐτόν, καὶ ἂν
τιμῶντι εἶναι ἐμποδισμένος τοῦ νὰ εἰσέλθῃ εἰς Πάτρας, ὅπου κυρίως διευ-
θύνετο ἐρχόμενος ἀπὸ Σμύρνην ἀπεκρίθη ναί; καὶ ὅτι δὲν εἰμπορεῖ νὰ κά-
μῃ διαφορετικὰ, παρὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, ἐπειδὴ ἄλλως ἀντιβαίνει εἰς τὰς
προσταγὰς τῆς διοικήσεώς του. Εἰς τοῦτο ἐπάνω ἐζήτησεν ὁ Γάλλος
μὴν ἔγγραφον ἀπόδειξιν τοῦ ἐμποδίου του, τὴν ὁποίαν καὶ ἔδωκεν ὁ
Ναύαρχός μας, ἀναφερόμενος εἰς τὰς ὁποίας ἔχει ὁδηγίαν, καὶ οὕτως
ἐδῶλθον εἰς τὰ πανία ἡ Κορβέτα, ἐπιστρέφουσα ὅθεν ἦλθεν.

Κύριε Συντάκτα τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν.

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν, ὑπὸ τὸ ἄρθρον
« Μεσολόγγιον ». Εἶδα μίαν ἐκθεσιν σρομακτικὴν περὶ τῶν νέων
ἐτοιμασιῶν, αἱ ὁποῖαι γίνονται εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ Ἡπειρον διὰ τὴν
μελετωμένην εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα εἰσβολὴν, καὶ τῶν δύο πόλεων,
Μεσολογγίου καὶ Ἀνατολικοῦ, ἀποφασιστικὴν πολιορκίαν· ἐκεῖνο ὅπου
μ' ἐφάνη πλέον τρομακτικόν, καὶ παράξενον ἐνταυτῷ μεταξὺ τῶν ἄλλων
(τὰ ὁποῖα εἶχες καὶ δίκαιον νὰ νομίσῃς ὡς ὑπερβολικὰ καὶ δυσκατόρθω-
τα) εἶναι, ὅτι τὰ ἐχθρικὰ στρατεύματα, ὅσα ἐσυνάχθησαν ἤδη εἰς Πρέβε-
ζαν καὶ Ἄρταν, καὶ μελετοῦν νὰ κάμουν τὸ τρομερὸν κίνημά των κατὰ
τῆς Δ. Ἑλλάδος, δὲν συνίστανται μόνο ἀπὸ Τούρκους καὶ Ἀλβανούς,
ἀλλὰ καὶ ἀπὸ Ἕλληνας, δηλ. κατοίκους τῶν μερῶν τῆς Ἡπείρου. Ἄν
ἦμουν μακρὰν τῆς Ἑλλάδος, Κύριε, ἤθελα πιστεῦσαι ὅσα ἀναγγέλλεις διὰ
τῆς ἐφημερίδος σου, καὶ ἤθελ' ἀπὸ καρδίας ταλανίσαι τὴν δυστυχῆ πα-
τρίδα, καταδικασμένην εἰς τὸ πέμπτον τοῦτο ἔτος τοῦ ἐνδόξου ἀγῶνος
τῆς νὰ δεχθῇ κοντὰ εἰς τῶν ἐχθρῶν της τὰ πολυπληθῆ βέλη, διὰ τὴν
τελευταίαν ἴσως φορὰν ριπτόμενα, καὶ αὐτὰ τῶν ἰδίων της τέκνων διὰ
πρώτην φορὰν, βέλη τόσοις τρομερώτερα, καὶ διαπεραστικώτερα παρὰ τὰ
πρῶτα, ὅσον σφενδονίζονται ἀπὸ χεῖρας νευρώδεις, καὶ ἀκουράστους κατ'
ἀγαθὴν τύχην ὅμως εὐρίσκομαι ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς τὸ μέρος ἐ-
κεῖνο μάλιστα τῆς Ἑλλάδος, ὅπου πλέον παρὰ εἰς κάθε ἄλλο εἰμπορεῖ νὰ
ἔχῃ τις πληροφορίας ἀκριβεῖς περὶ τῶν εἰς Ἀλβανίαν καὶ Ἡπειρον καθη-
μερινῶς συμβαινόντων, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πιστεύω ἀβασανίστως τὰ δια-
φημιζόμενα περὶ τῶν μεγάλων προπαρασκευῶν τοῦ ἐχθροῦ αὐτόθι, καὶ
πολὺ ὀλιγώτερον ἐκεῖνο, ὅπου ἐδημοσίευσες περὶ ἐνώσεως Ἑλλήνων μὲ
τὰ Τουρκικὰ στρατεύματα· ἂν ἐννοῇς Ἕλληνας ἠνωμένους μὲ τοὺς Τούρ-
κους τοὺς περὶ τὸν Βαρνακιώτην πέντ' ἐξ Τουρκολάτρων, οἱ ὁποῖοι κατ'
αὐτὸς ὑπῆγαν πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ Ρούμελι Βαλεσῆ εἰς Ἀδριασαν, προ-
σκαλεσμένοι ἀπ' αὐτοῦ διὰ νὰ γενοῦν ὁδηγοὶ του εἰς ὅσα μελετᾷ νὰ ἐπι-
χειρήσῃ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἡ τελοσπάντων ἂν ἐννοῇς τοὺς σκαφεῖς, κτί-
στας, καὶ ἀγωγιάτας, ὅσους ἡ τυραννικὴ μάστιξ βιάζει ν' ἀκολουθοῦν
τὰ βήματα τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου καὶ νὰ κάμουν ὅ,τι δὲν θέλουν, καὶ
δὲν εἰμποροῦν νὰ μὴν θέλουν, ἔπρεπε νὰ τὸ εἰπῇς φανερά, διὰ νὰ μὴν
βλάβῃς τὸν κόσμον εἰς τοιαύτην ἀπορίαν, ὥστε νὰ στοχάζωνται, ὅτι οἱ
γνωστοὶ διὰ τὴν γενναίότητα καὶ διὰ τὸ φιλελεύθερον φρόνημα Ἕλληνες
τῆς Ἡπείρου κατήντησαν νὰ συμφωνήσουν μὲ τοὺς Τούρκους, διὰ νὰ κι-
νηθοῦν ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν των· ὅχι! μήτε αὐτοὶ, μήτε οἱ τῆς Θεσ-
σαλίας μήτε οἱ τῆς Μακεδονίας Ἕλληνες, καὶ ἐν γένει ὅσοι δὲν εἰμπό-
ρεσαν ἀκόμη νὰ ὑψώσουν τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας ἠνώθησαν ποτὲ ἢ
θέλουν ἐνωθῇ θεληματικῶς μὲ τοὺς κοινούς ἐχθρούς μας· ἡ ἀνάγκη καὶ
πολλὰ λυπηραὶ περιστάσεις τοὺς ἔκαμαν νὰ ἔχουν ἀκόμη σκυμμένον
τὸν αὐχένα των ὑπὸ τὸν τυραννικὸν ζυγόν, ἐλπίζομεν ὅμως μὲ τὸν καιρὸν
νὰ δείξουν καὶ αὐτοὶ, ὅτι εἶναι τόσοι ἀξιοὶ τῶν προγόνων των διάδοχοι,
ὡς καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ὑπὸ εὐνοϊκωτέρας περιστάσεις εὐρεθέντες ἀπε-
τίναξαν τὸν ζυγόν, καὶ ἐντροφοῦν ἤδη εἰς ἀβροὺς καὶ εὐρυχωροὺς κόλ-
πους τῆς ἐλευθερίας.

Ἀλλ' ἀφίοντες κατὰ μέρος τοὺς δυστυχεῖς ὑπὸ τὴν σκλαβίαν Ἕλλη-

(α) Ὀνόματι La Victorieuse, δεικνυμένη ἀπὸ τὸν Κύριον Lecompte.

νας, τοὺς ὁποίους δὲν εἰμποροῦμεν κατὰ τὸ παρὸν παρὰ τὰ συμπαρόντων, καὶ νὰ εὐχρησώμεν τὴν ταχείαν λύτρωσίν των, ἃς στρέψωμεν ἤδη τὴν προσοχήν μας εἰς τὰ πράγματα τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἃς ἐξετάσωμεν ποῖαι εἶναι αἱ διαθρυλλούμεναι ἐτοιμασίαι τῆς διὰ ξηρᾶς ἐρετεινῆς ἐκστρατείας των, καὶ πότε αὕτη εἰμπορεῖ νὰ βαλθῇ εἰς πρᾶξιν.

Ἀπ' ὅσας καθημερινῶς ἡ τοπικὴ διοίκησις τοῦ Μεσολογγίου λαμβάνει πανταχόθεν εἰδήσεις γίνεται μὲν δῆλον, ὅτι τὰ σχέδια τῶν ἐχθρῶν εἶναι μεγάλα· τίποτε ὅμως οὐσιώδες δὲν φαίνεται ἀκόμη τελεσφορημένον. Ὁ Σουλτάνος ἔβαλε κατὰ νοὺν νὰ κινήσῃ ἐφέτος ὅλους τοὺς Ἀλβανούς ἐναντίον μας. Ἀλλ' οἱ Ἀλβανοὶ δὲν κινοῦνται χωρὶς χρήματα. Εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ἄλλο δὲν λαλεῖ παρὰ τοῦ χρυσοῦ τὴν φωνήν. Χίλια φερμάνια τοῦ Σουλτάνου δὲν σημαίνουν τίποτε· ἐμπροσθέν των, ὅταν δὲν εἶναι συντροφευμένα μετὰ τὸν χρυσόν. Οἱ ἀρχηγοὶ των, τοὺς ὁποίους ἠθέλησεν ὁ Μακελλάριος νὰ κολακεύσῃ μετὰ διαφόρους προβιζισμούς καὶ ἀξιώματα, διὰ νὰ τοὺς μεταχειρισθῇ εἰς τοὺς σκοποὺς του, τότε μόνον ἔχουν ἐπιρροὴν εἰς τοὺς ἐδικούς των, καὶ τότε μόνον τοὺς κινοῦν ὅπου θέλουν, ὅταν εἰμποροῦν νὰ τοὺς πληρύνουν, καὶ νὰ τοὺς πληρύνουν μάλιστα καλὰ. Ζητεῖται τῶρα ἂν ὁ Σουλτάνος εἶναι εἰς κατὰστασιν νὰ προμηθεύσῃ εἰς τοὺς ἀρχηγούς τούτους τῆς μελετωμένης ἐκστρατείας τὰ μέσα τοῦ νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τοὺς σκοποὺς του· ὅλα τὰ φαίνοντα δεικνύουν ὅτι δὲν εἶναι εἰς κατὰστασιν, καὶ ἐπομένως θέλει δυσκολευθῇ νὰ κατορθώσῃ ὅτι σχεδιάζει· ὁ Ρούμελη-Βαλεσῆς, κατὰ τὰς πλέον ἀκριβεῖς, καὶ προσφάτους εἰδήσεις, εὐρίσκεται εἰς Ἀρίσσαν συναζών στρατεύματα μετὰ μεγάλην δυσκολίαν. Ἐσχάτως ἔστειλεν εἰς Ἰωάννινα 150,000 γρόσια παρμένα μετὰ βίαν ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς στρατολογίαν, ἀλλὰ ταῦτα ἐχρησίμευσαν εἰς ἐξόφλησιν παλαιῶν λογαριασμῶν· περιμένεται ἐκεῖ καθήμερον ὁ ἴδιος διὰ νὰ φέρῃ καὶ ἄλλα χρήματα, θέλει φέρεῖ ὅμως ἀέρα, καὶ καπνόν, ὡς φαίνεται. Εἰς Ἄρταν, καὶ Ἰωάννινα κατὰ τὸ παρὸν εἶναι ὅλα, ὅλα δὲ χιλιάδες στρατεύματα συναγμένα. πότε λοιπὸν καὶ μετὰ ποῖα μέσα θέλουν συναχθῶν αἱ διακηρυττόμεναι εἰκοσι καὶ τριάντα χιλιάδες; καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅλα τὰ μέσα παρόντα, δὲν ἠξέρομεν ἄρα γε πόση δυσκολία εἶναι νὰ συναχθῶν τόσα στρατεύματα ἀπὸ τὴν Ἀλβανίαν, ἡ ὁποία διὰ τὰς πολλὰς καὶ γνωστὰς ἀνθρωποζημίας, ὅσας εἰς τοὺς παρελθόντας τέσσαρας χρόνους ἔπαυε, ἀρχίζει τῶρα σχεδὸν νὰ φοβῆται τὴν ὑπεροχὴν τῶν αὐτῶν κατοικούντων Ἑλλήνων; — Ὅθεν ὕστερον ἀπ' ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι τὰ σχέδια τῶν Τούρκων εἶναι ἀδύνατον νὰ βαλθοῦν εἰς πρᾶξιν κατ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν των· καὶ ὅτι ἡ μελετωμένη ἐρετεινὴ ἐκστρατεία των διὰ ξηρᾶς, πολὺ κατωτέρα ἀπὸ τὰς προλαβοῦσας διὰ τὴν στέρησιν τῶν χρηματικῶν πόρων, μολὶς βραδέως θέλει λάβει τόπον· ἐκεῖνο δ, πού στοχάζονται ἴσως νὰ κάμουν πρὸς τὸ παρὸν οἱ ἐχθροὶ μας, καὶ τὸ ὅποιον πρέπει νὰ φοβώμεθα πολὺ μὴ τὸ κάμωσιν, εἶναι τὸ νὰ πιάσουν ἐγκαίρως τὰ στενώματα, διὰ νὰ ἡμποροῦν ἔπειτα δυνάμει τοῦ ἱππικοῦ των νὰ ἐπιχειροῦν ἀνεμποδίστως ἐπιδρομὰς συχνὰς εἰς τὰς πεδιάδας μας, καὶ νὰ φέρουν βλάβην εἰς τὰ σπαρτά. Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ μόνον ἀντικείμενον, τὸ ὅποιον πρέπει κατὰ τὸ παρὸν νὰ ἐνασχολήσῃ τὴν προσοχήν τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεώς μας.

Ἡ ἐδῶ τοπικὴ Διοίκησις ἐφρόντισε ὅσον ἐδυνήθη διὰ νὰ μὴν ἀφήτῃ ἀφυλάκτους διόλου τὰς δύο σημαντικὰς θέσεις τοῦ Μακρυνόρους καὶ Καρβασαρά. Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ δυνάμεις, τὰς ὁποίας ἐδιόρισαν αὐτόθι δὲν εἶναι ἀρκεταί· καὶ ἐπειδὴ μένουν ἀκόμη καὶ ἄλλαι θέσεις ἀναγκαῖαι νὰ πιασθῶν, διὰ τοῦτο ἡ Σεβαστὴ κεντρικὴ Διοίκησις πρέπει νὰ ἀναπληρώσῃ τὰ ἐλλείποντα, λαμβάνουσα τὰ χρεώδη μέτρα, ὅσα συντείνουσιν εἰς τὸ νὰ ματαιώσουν ἀπὸ πρώτης ἀρχῆς τοὺς σκοποὺς τοῦ ἐχθροῦ διὰ ξηρᾶς, καθὼς ἔλαβεν ἀναμφιβόλως καὶ ὅσα δύναται ν' ἀπαντήσουν τὸ διὰ θαλάσσης κίνημά του μετὰ τὴν ἰδίαν εὐτυχὴ ἔκβασιν, μετὰ τὴν ὁποίαν τὸσάκις πρότερον, καὶ μάλιστα τὸν παρελθόντα χρόνον ἀπαντήθη.

Ταῦτα τὰ ὀλίγα, Κύριε Συντάκτα, ἔκρινα εὐλογον νὰ εἴπω, λαβὼν τὸ ἐνδύσιμον ἀπὸ τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς ἐφημερίδος σου, διὰ νὰ δείξω πρῶτον μὲν πόσον ἄδικον ἔχει ὅστις ὑποθέτει, ὅτι οἱ ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἀκόμη εὐρισκόμενοι Ἕλληνες ἐνδύνονται οἰκειοθελῶς μετὰ τοὺς Τούρκους διὰ νὰ πολεμοῦν τοὺς ἀδελφούς των· δεύτερον πόσον δυσκατόρθωτα εἶναι τὰ μεγάλα σχέδια τῶν ἐχθρῶν ἐφέτος, καὶ ἐπομένως πόσον ἀσήμαντος εἶναι ἡ μελετωμένη ἐκστρατεία των, κατὰ σύγκρισιν μετὰ τὰς προλαβοῦσας.

Ὁ φίλος σου Κ. Μ.

Σύρχ, 16 Ἰανουαρίου.

Εἰδήσεις ἀπὸ Κωνσταντινουπόλιν 7 ἡμερῶν μᾶς ἀναγγέλλουσιν ὅτι ὁ ἐχθρικός στόλος ἐτοιμάζεται ὅλος· πλὴν τῶν δικρότων, τὰ ὁποῖα μένουν δι' ἑλλειψιν ναυτῶν.

Τὰ 10 αἰχμάλωτα Ψαρρίαντα πλοῖα τὰ προετοιμασθέντα ἐξέπλευσαν τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ ἐμόνησαν εἰς Μιτυλήνην. Λέγεται δὲ ὅτι ἐξῆλθαν διὰ ναυτολογίαν.

(Ὁ Φ. τοῦ Νόμου.)

Μεσολόγγιον 17 Φεβρουαρίου.

Ὁ Σ. Νότης Μπότζαρης μετὰ τὸ σῶμά του καὶ μ' ἐκεῖνα τῶν καπ. Γιάννη Σοῦκα καὶ Σπύρου Μίλιου ἐξεκίνησε χθὲς ἀπὸ τὸ Ἀνατολικὸν διὰ τὸ Μακρυνόρος, ὡς εἶχε διαταχθῇ ἀπὸ τὴν ἐδῶ τοπικὴν Διοίκησιν.

Ἀν' ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὁ εἰρημένος Στρατηγός, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ ἀρχηγοὶ οἱ ἐμπιστευθέντες τὴν φύλαξιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως θέλουν δείξει καὶ ταύτην τὴν φορὰν τὴν Ἑλληνικὴν ἀνδρίαν καὶ τὸν ζῆλον των ὑπὲρ πατρίδος ματαιώνοντες τὰ μελετώμενα σχέδια τῶν ἐχθρῶν.

ΑΡΙΘ. 15.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον, τὴν 20 Φεβρουαρίου.

Μὲ ἀνυπομονησίαν μεγάλην περιμένομεν ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν τὸ φθάσιμον τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Προέδρου Κυρίου Γεωργίου Κουντουριώτου, ὄντες βέβαιοι ὅτι ἡ ἐμπράνσις του εἰς τὰ μέρη ὅπου ἡ Διοίκησις τὸν ἐπροσδιόρισε θέλει συνεισφέρει πολὺ, τοῦτο μὲν εἰς τὴν ταχείαν καὶ δραστηρίον ἐκτέλεσιν τῶν προμελετημένων σχεδίων, τοῦτο δὲ, εἰς τὴν θεραπείαν πολλῶν καταχρήσεων καὶ ἀτοπιῶν.

Ὅσον ἀποβλέπει τὸ πρῶτον, τὸ φθάσιμον μόνον τοῦ Προέδρου ἀρκεῖ νὰ φέρῃ εἰς ἐν εὐτυχὲς τέλος τὴν πολιορκίαν τῶν Πατρῶν· καὶ ἐπειδὴ ἐξεύρομεν βεβαίως ὅτι ὁ Γιουσούφ-Πασᾶς, εὐρίσκεται εἰς πολλὰ κακὴν κατὰστασιν, δι' ἑλλειψιν τῶν ἀναγκαίων ζωοτροφῶν, ἔπεται ὅτι οὗτος, εἰς τὸν ὁποῖον βέβαια δὲν εἶναι διόλου ἄγνωστοι αἱ ιδέαι τῶν συνθηκῶν, θέλει κλίνει εἰς τὸ νὰ παραδώσῃ τὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του φρούρια μετὰ τὴν πλειοτέραν πεποιθήσιν, ὅσον ὁ εἰς τὸν ὁποῖον μέλλει νὰ τὰ παραδώσῃ καὶ μετὰ τὸν ὁποῖον ἔχει νὰ συμφωνήσῃ, εἶναι ἄνθρωπος μετὰ ὑπόληψιν μεγάλην, καὶ διὰ τὴν μερικὴν τῆς οἰκογενείας του, καὶ διὰ τὴν δημόσιον τοῦ νῦν χαρακτῆρός του λαμπρότητα.

Ὅσον δὲ ἀποβλέπει τὸ δεύτερον, ἐπειδὴ καὶ ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἀνταρτῶν ἔλαβε σταθερότητα καὶ ἰσχύιν μεγάλην ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Πελοποννήσου, ἡ παρουσία ἐνὸς ἀνθρώπου, λέγομεν τοῦ Κυρίου Κουντουριώτου, τόσον τιμωμένου καὶ σεβασζομένου εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ, θέλει συντρέξει ἔτι πλέον εἰς τὸ νὰ σφερώσῃ τὸν ζῆλον καὶ τὰ ἀγαθὰ φρονήματα τῶν κατοίκων αὐτοῦ τοῦ μέρους, οἱ ὁποῖοι εἰς πάντα καιρὸν καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν ἐδείξαν τὴν πλέον ἀκριβῆ εὐπειθειαν εἰς τοὺς νόμους καὶ ποτὶ δὲν ἔδωκαν τὴν παραμικρὰν ἀφορμὴν τοῦ νὰ παραπονεθῇ ἀπ' αὐτοὺς ἡ Διοίκησις. Ἐνῶ μάλιστα ἀτομάτινα εἰς τὴν Πελοπόννησον εἶχαν ἐπιχειρήσει νὰ καταπραΰνουν τὸ ἐσωτερικὸν καὶ νὰ πολεμοῦν φανερά τὴν κυριότητα τῶν νόμων, εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα τὰ πράγματα ἦσαν πάντῃ διαφορετικά· οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀνεγνώριζαν καὶ νόμους καὶ διοικήσιν καὶ ἐπειθόντο εἰς τὴν φωνὴν αὐτῶν εὐχαρίστως, δείχνοντες φανερά καὶ τὴν δυσαρέσκειάν των ἐναντίον ὧν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἶχον κηρυχθῇ ἀντάρται τῆς νομίμου διοικήσεως.

Ἡ ἱστορία τοῦ περασμένου χρόνου, ὅτε τὸ ἐν Ἄργει συνθηροισμένον σεβαστὸν βουλευτικὸν ἐπολεμεῖτο ἀπὸ τὸν ἀδύρβωτον Κολακοτρόνην, μαρτυρεῖ ἀρκετὰ πόσον τὸ σεβαστὸν τοῦτο σῶμα ἐνισχύθη ῥίπτων τὰ βλέμματά του εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας, ὅπου γενικὴ φωνὴ καὶ ἐπιθυμία ἐκυρίευσεν τὴν καρδίαν ὧν τῶν κατοίκων, καθὼς καὶ ἡδη ἀπαρραλλάκτως τὴν κυριεύουν, τοῦ νὰ ἰδοῦν στερεωμένους τοὺς νόμους, καὶ σεβασζομένους κατ' ἀξίαν τοὺς φύλακας καὶ ἐκτελεστὰς τῶν νόμων. Ἀλλὰ μετὰ ὅλον τοῦτον τὸν εὐγενῆ ζῆλον καὶ τὴν εὐπειθειαν τῶν καλῶν Δυτικοελλαδιτῶν εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεως, μετὰ ὅλην ταύτην τὴν κλίσιν των εἰς τὸ νὰ ἰδοῦν τὴν πατρίδα των μόρφωμένην ὡς ἐπικράτειαν τακτικὴν, μετὰ ὅλα ταῦτα, λέγομεν, σῶζονται ἀκόμη ἐν τῷ μεταξύ τινὲς καταχρήσεις, αἱ ὁποῖαι εἴτε ἐκ περιστάσεων, ἢ ἴσως διὰ τὴν κακὴν θέλησιν τινῶν ἀτόμων διατηροῦνται εἰσέτι, φέρουν ὀλίγην βλάβην εἰς τὴν κοινὴν των πραγμάτων τάξιν. Εἰς τὸν κατάλογον τούτων τῶν καταχρήσεων ἀναφέρονται κυρίως ὅσαι συμβαίνουν εἰς τὸ σύστημα τῆς οἰκονομίας ἡτοι τῶν προσόδων. Ἐκεῖ ὅπου ὅλα τὰ ὀργανικά μέρη τῆς ἐπικρατείας πρέπει νὰ εἶναι συγκεντρωμένα εἰς ἐν κοινὸν σῶμα, εἰς ἐν κοινὸν ἐλατήριον ἱκανὸν νὰ διαφυλάττῃ καὶ νὰ κινήσῃ ὅλην τὴν μηχανὴν τῆς ἐπικρατείας, ἐκεῖ βλέπομεν ὅτι τὸ μερικὸν συμφέρον ἐμπεριπλέκεται μέσῃ εἰς τοὺς τροχούς αὐτῆς τῆς μηχανῆς, καὶ προσκρούον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἐμποδίζει τὴν τακτικὴν αὐτῶν κίνησιν, καὶ ἐπομένως ἀνατρέπει ὅλην τῆς μηχανῆς, ἥτοι αὐτοῦ τοῦ κοινῶν συμφέροντος τὴν πρόοδον.

Εἰς τὰς δύο πόλεις τοῦ Μεσολογγίου καὶ Ἀνατολικῶν αἱ δημόσιαι πρόσοδοι ἐμβαίνουν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς διοικήσεως, καὶ εἰμποροῦμεν μάλιστα νὰ εἴπωμεν, ὅτι διάφοροι περιστάσεις αὐξάνουν ταύτας τὰς προσόδους εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε ἡ Διοίκησις ἔχουσ' αὐτὰς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς εἰμπορεῖ ἀλλίον παρὰ εἰς καθὲ ἄλλο μέρος νὰ ἐκτείνῃ αὐτόθι τὰς ἐργασίας τῆς. Ἀλλ' αἱ δύο αὗται πόλεις δὲν σχηματίζουν μόναι ὅλην τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα· ἃς ἴδωμεν λοιπὸν τί ἀκολουθεῖ εἰς τὰς ἄλλας ἐπαρχίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας αὕτη συγκροτεῖται. Αὐτοῦ καθὼς καὶ εἰς τὸ

μισολόγητον καὶ Ἀνατολικὸν ὁ λαὸς προσφέρων, ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν διοίκησιν ἐκπληρῶναι τὸ χρέος του· ἀλλ' ἀναμέσον τοῦ λαοῦ τούτου εὐρίσκειται ἐν εἶδος βδελλῶν, αἱ ὅποια βυζάνουσιν ἱκανὸν μέρος τῶν δημοσίων προσόδων ἀφαιρῶν ἀπὸ τὴν διοίκησιν τὰ μὲν μέσα μετὰ τὰ ὅποια εἴμπορει νὰ διατηρηθῇ, καὶ ἐπομένως βλάπτουν θανάσιμως ὅλον τὸ ἔθνος.

Ἰδοὺ πῶς συμβαίνει τοῦτο. — Εἶναι τινες Κύριοι, οἱ ὅποιοι ἔχουν παλαιούς λογαριασμούς, ἢ θέλουν νὰ ἀποζημιωθῶν, ὁ Θεὸς μόνον ἐξεύρει διὰ ποίας προλαβούσας ἐκδουλεύσεις καὶ ζημίας των· καὶ ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐκτιμήσῃ ὅλα αὐτῶν τὰ παράλογα ζητήματα. οὗτοι ὡς καλοὶ σκευολατῆρες ἐξεύροντες ὅτι ἡ δεκατία π. χ. τῆς δεινᾶ ἐπαρχίας ἀξίζει ἀντὶ ἑκατὸν μέτρων πεντακοσία, πλὴν ἀγοράζουσιν. Ἐάν λοιπὸν οἱ Κύριοι οὗτοι ἦσαν καλοὶ πατριῶται, ὡς λέγουσι τὸ πρῶτ' ὅταν σηκῶνται καὶ τὸ βράδυ ὅταν πλαγιαίωσι· ἐάν ἦσαν τοιοῦτοι ὅποιοι καυχῶνται νὰ εἶναι, πρόθυμοι δηλαδὴ νὰ θυσιάσουν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά των διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἔθνους, ἀναμφιβόλως δὲν ἦθελαν ἀδικεῖν τὸν δημοσίον, ἀγοράζοντες τὰ κοινὰ εἰσοδήματα μετὰ τὴν ζημίαν τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου, δίδοντες π. χ. ἀντὶ 500, μόνον 100 μέτρα, τὰ ὅποια καὶ αὐτὰ, διὰ νὰ τὰ φάγουν ἐξ ὁλοκλήρου, πότε μὲν λέγουν ὅτι οἱ στρατιῶται τοῦ δεινᾶ ἢ δεινᾶ Σρατηγῶν τὰ ἐδαπάνησαν, καὶ πότε παρρησιάζουν παλαιούς λογαριασμούς καὶ ἐξοφλοῦσι. Ἡ δὲ Διοίκησις ἐνθ' ὅν δὲν ἀπολαμβάνει τίποτε ἐκ τῶν κοινῶν εἶναι ἀναγκασμένη μολοντοῦτο νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς κοινὰς χρεῖας.

Ὁμοίαι μετὰ ταύτας τὰς καταχρήσεις εἶναι προσέτι καὶ ἄλλαι, ἐπίσης βλαπτικαί, περὶ τῶν ὁποίων καὶ προλαβόντως εἰς τὰ Χρονικά μας ὡμιλήσαμεν, καὶ δὲν θέλομεν παύσει ἀπὸ τὸ νὰ τὰς κηρύττωμεν, ἕως νὰ ἴδωμεν, τὴν διόρθωσιν των — Ἐχὼ ἑκατὸν ἀνθρώπους, λέγει, ὁ ἕνας Καπιτάνος — ἔχω πεντακοσίους, λέγει ὁ ἄλλος· καὶ μολοντοῦτο ὁ μὲν πρῶτος δὲν ἔχει ἴσως παρὰ εἰκοσιπέντε μόνον· ὁ δὲ δεῦτερος ἑκατὸν εἰκοσιπέντε τὸ πολὺ· ἐν τοσούτῳ δὲ ἡ διοίκησις πιστεύουσα, ὅτι αὐτῇ ἡ ἐκείνη ἡ διαταγὴ ἐκτελεῖται ἀληθινὰ μετὰ ἑκατὸν, ἢ μετὰ πεντακοσίους, ἀπατάται διπλᾶ, ἐνθ' ὅσον μὲν διὰ τούτους σωστά, καὶ ἡ διαταγὴ μολοντοῦτο μένει ἀνεκτέλεστος· τὸ χειρότερον ἀκόμη! μῆτε οἱ ἑκατὸν πτωχοὶ στρατιῶται λαμβάνουν ὁλόκληρον τὸν μισθόν των, ἐπειδὴ ἡ ἀχόρταγος σακκούλα τοῦ δεινᾶ Ἀρχηγοῦ τοὺς καταχωρεῖ ὅλους, καὶ ὅσον φουσκώνει αὕτη, τόσον ἀδειάζει τὸ ταμεῖον τῆς Διοικήσεως, καὶ ἐπομένως δὲν μένει κανεὶς πόρος δι' ἐκείνους, ὅσοι δούλευον τῷ ὄντι μετὰ καλὴν πίστιν, μετὰ ζῆλον, καὶ πατριωτισμόν.

Ἔως πότε λοιπὸν θέλουν διαρκεῖ αὐταὶ αἱ καταχρήσεις; ἕως πότε αὐτὰ τὰ κακὰ θέλουν μένει ἀτιμώρητα καὶ ἀδιόρθωτα; ἦτο καιρὸς, ὅτε καὶ βλέπουσα, καὶ αἰσθανομένη ἡ Διοίκησις τὰς καταχρήσεις, δὲν ἡμπορεῖ ὅμως νὰ τὰς διορθώσῃ, διότι εἶχε τόσα ἰσχυρὰ ἐμπόδια, ὅλους τοὺς γνωστὰς τυραννίσκους, περιτριγυρισμένους ἀπὸ κάμποσους δυνατοὺς πελάτας τοὺς ὁποίους ἐσύμπεφεν ἡ κοινὴ ἀταξία, διὰ νὰ ἡμπορῶν, καθὼς οἱ λύκοι, μετὰ τὴν περισσοτέραν εὐκολίαν νὰ ἐμβαινὺν μέσα εἰς τὴν ἀγέλην τῶν προβάτων, καὶ θύοντες καὶ ἀπολύοντες αὐτοὶ μὲν νὰ χορταίνων καὶ νὰ παχύνουν, ὁ δὲ δυστυχὴς λαὸς, ὁ ἀλλίστος οὗτος, λέγομεν, καὶ εὐπειθέστατος λαὸς τῆς Ἑλλάδος, τὸν ὅποιον ἐθεώρουν ὡς πρόβατα, νὰ λιμοκτονῇ, καὶ νὰ ὑποφέρῃ τὰ κακὰ τῆς μοίρας του· ἀλλ' ὁ καιρὸς οὗτος τῆς ἀταξίας καὶ ἀναρχίας ἐπέρσε, χάριτι θεῆ! ἡ Διοίκησις μας, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν τυραννίσκων, ἀνέλαβεν ὅλα τὰ παράσημα τῆς νομίμου κυριότητός της, καὶ ἤδη ἔχουσα ἐνταυτῷ καὶ τὰ μέσα ὅσα τὸ δάνειον τὴν ἐχορήγησε, ἡμπορεῖ νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ πλέον τὸ παραμικρὸν ἐμπόδιον, πᾶν ὅ,τι τὸ κοινὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ, καὶ εἰς τῶν εἰρημένων καταχρήσεων τὴν ἐξάλειψιν συντείνει.

Μετὰ χάριν μας μεγάλην βλέπομεν πόσον δραστηρίως ἡ Σ. Διοίκησις ἤρχισε νὰ ἐνασχολῇται ἐν πρώτοις περὶ τὸ οὐσιώδες κεφάλαιον τῶν δημοσίων προσόδων, ἀπὸ τὴν καλὴν μόνον ἐξοικονομήσιν καὶ διάταξιν τοῦ ὁποίου καὶ αὐτῆς ἡ ἐνδυνάμωσις, καὶ ὅλου τοῦ ἔθνους ἡ εὐτυχία πηγάζουσιν. Διὰ τῶν ὁποίων δὲ ἔλαβε μέτρων εἶναι ἐλπίς μεγάλη ὅτι θέλει ἡμπορέσει νὰ στήσῃ ταχέως τὸν χεῖμαρρον τῶν καταχρήσεων, ὅσα ἕως τῶρα συνέβαινον περὶ τὴν ἐξοικονομήσιν τῶν δημοσίων προσόδων. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι ἐλευθερον εἰς καθένα νὰ λέγῃ τὴν γνώμην του, εἰς ὅ,τι μάλιστα ἀφορᾷ κατευθεῖαν τὸ καλὸν τῆς πατρίδος, θέλω εἶπει κ' ἐγὼ τὴν ἐδικήν μου εἰς τοῦτο τὸ περὶ οὗ ὁλόγος οὐσιώδες κεφάλαιον· καὶ μετὰ τὸν περισσώτερον θάρρος, ὅσον εἶναι καὶ χρέος παντὸς συντάκτου φιλελευθέρας ἐφημερίδος νὰ ἐκθέτῃ παρρησιᾶ τὰ ὀρθήματά του.

Μολονότι ὅσα ἡ Διοίκησις ἔλαβε νεωστὶ περὶ συνάξεως τῶν κοινῶν εἰσοδημάτων μέτρα εἶναι πολὺ καλλίτερα παρὰ τὰ προλαβόντα· μολονότι ἐφέτος αὕτη ἐλπίς νὰ ἐμβάσῃ εἰς τὸν Δημοσίον Ταμεῖον, ὅποσα εἰς ὅλον τὸν παρελθόντα τῆς ἐπαναστάσεως καιρὸν δὲν ἐμβάσεν καὶ δὲν ἀπῆλυσεν καθότι οἱ κύριοι Κολοκοτρῶναι, Σισίνοι, καὶ Δελιγιανναῖοι δὲν τὴν ἄφιναν ν' ἀπολαμβάνῃ· μολοντοῦτο λείπεται ἀκόμη πολὺ ἀπὸ τὸ ἀληθὲς καὶ ὀρθὸν ἐκεῖνο σύστημα τῆς Οἰκονομίας (système financier), τὸ ὅποιον ἀκολουθοῦσι τὴν σήμερον ὅλα τὰ σοφὰ καὶ ἰσχυρὰ ἔθνη τῆς

Εὐρώπης, καὶ τὸ ὅποιον μόνον δύναται νὰ τὴν φέρῃ ἀπλανῶς εἰς τὸν προκείμενον καὶ ἐπιθυμητὸν σκοπὸν της· τοῦτο δὲ εἶναι τὸ νὰ συνάξῃ αὕτη κατευθεῖαν ὅλα τὰ κοινὰ εἰσοδήματα, διορίζουσα ἐπιστάτας ὑπαλλήλους, μετὰ τοιοῦτον τρόπον ὅμως τὸν ἕνα ὑπὸ τὸν ἄλλον ἐξαρτώμενον, ὥστε κανεὶς νὰ μὴν ἡμπορῇ νὰ κάμῃ τὴν παραμικρὰν κατάχρησιν, καὶ ἐάν τις τυχὸν ἤθελε κάμει, νὰ φανερώνεται· εὐθὺς ἀπὸ τὰς κατάστιχα (registres) τῶν ἄλλων· αὐτὴν μόνον τὴν μέθοδον, αἱ διοικήσεις τῆς Εὐρώπης μεταχειρίζονται πρότινων χρόνων ἔφθασαν εἰς τοῦτον τὸν βαθμὸν τῆς δυνάμεως, καὶ τῆς εὐτυχίας· ἐν παραδείγματι ὅχι πολὺ παλαιὸν εἴμπορει νὰ βεβαιώσῃ ἔτι μᾶλλον τὸν λόγον μας. — Εἰς τὴν Γαλλίαν πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως, μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ δυστυχοῦς ἱε'. Λουδοβίκου, ὑπῆρχε τὸ ἴδιον σχεδὸν σύστημα τῆς Οἰκονομίας, τὸ ὅποιον καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον ἀκολουθοῦμεν· καὶ ἀμελεῖτο ἐπίσης ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς, καὶ ἡ βιομηχανία· τὰ εἰσοδήματα τῆς ἐπικρατείας σφέτεριζόμενα, δὲν ἐμβαινον μῆτε ὅλα, μῆτε κατευθεῖαν εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖον· ὠρελοῦντο μὲν πολλὰ ὄλγιοι· ὁ δὲ πολὺς λαὸς ἐδυστύχει καὶ ἡ Διοίκησις ἐπομένως ἀπολαμβάνουσα ἀσυγκρίτως ὀλιγώτερα, ἀφ' ὅσα ἔπρεπε ν' ἀπολαμβάνῃ, καὶ ταῦτα ἐξοδεύουσα εἰς μισθοὺς ὑπερόγκους τοῦ στρατιωτικοῦ, καὶ εἰς ἄλλα ἀντικείμενα τῆς τρυφῆς, κατήντησε προϊόντος τοῦ χρόνου νὰ μὴν ἔχῃ οὐδὲ τ' ἀναγκαῖα πρὸς ὑποστήριξιν της μέσα· τὸ κακὸν ἐγενετο ἀδιόρθωτον· ἦλθε λοιπὸν ἡ ἐπανάστασις· ἐπέρσεν ὀλίγος καιρὸς, καὶ τὸ πᾶν ἔλαβεν ἄλλην μερφήν. Ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει τὰ ὅσα ὑπέφερε κακὰ ἡ Γαλλία εἰς ταύτην τὴν ἐπανάστασιν· τὰς ἀνθρωποζημίας, τὰς ἐρημώσεις χωρίων, πόλεων, καὶ ἐπαρχιῶν ὁλοκλήρων· μ' ὅλα ταῦτα καὶ τὸ θαυμασιώτερον ἀκόμη, εἰς ἕνα καιρὸν πείνας, ἐστάθη αὕτη ἱκανὴ νὰ βαστάξῃ δεκατέσσαρα στρατόπεδα, εἰς διάφορα μέρη, καὶ νὰ ἐξαπλώσῃ τοὺς φοίνικας τῆς δόξης της πανταχοῦ· καὶ πῶς; μόνον καὶ μόνον διότι ἠλλάξε τὸ προσηγορικὸν ὀλέθριον σύστημα τῆς Οἰκονομίας, καὶ ἐνησχόλησεν ἐνταυτῷ ὅλας τὰς χεῖρας τῶν κατοίκων εἰς ἐργασίας παντοῦ εἶδους. — Τοῦτο τὸ παράδειγμα ἀρκεῖ νὰ μᾶς κάμῃ νὰ καταλάβωμεν πόσῃ ἀνάγκῃ ἔχομεν καὶ ἡμεῖς ν' ἀλλάξωμεν τὸ ἰδικόν μας, καὶ νὰ τὸ μεταρρυθμίσωμεν ἐπὶ τὸ τελειότερον, μιμούμενοι τὴν Γαλλίαν, καὶ τὴν γείτονα αὐτῇς Ἀγγλίαν. Ἀλλὰ ποῖος εἶναι ἱκανὸς νὰ κάμῃ τὴν οὐσιώδη ταύτην μεταρρύθμισιν, καὶ νὰ βάλῃ τὰς εἰς τὴν ἀταξίαν; βέβαια τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον τοῦ τυχόντος· τὸ ὑπουργεῖμα τῆς Οἰκονομίας εἶναι τὸ δυσκολώτερον ἀφ' ὅλων. Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν ἢ νὰ προσκαλέσῃ ἡ Διοίκησις ἑξωθεν κανένα ξένον, εἰδήμονα τῆς ἐπιστήμης ταύτης, γνωστῆς τὴν σήμερον ὑπὸ τὸν τίτλον Πολιτικῆς Οἰκονομίας, ἢ μεταξὺ αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων νὰ ἐκλέξῃ τὸν ἐμπειρότερον, καὶ ἐπιτηδεύοντα. Ἄλλη θεραπεία δὲν εἶναι, μῆτε ἡμπορεῖ νὰ εἶναι.

Ὡς πρὸς τὴν θεραπείαν τῶν στρατιωτικῶν καταχρήσεων δὲν εἶναι χρεῖα νὰ εἴπωμεν πολλὰ· ἡ Διοίκησις ἐγγώρισεν ἤδη πρὸ πολλοῦ πόθεν αὐταὶ πηγάζουσι. Ἐάν ὅλοι οἱ πολεμικοὶ μας δὲν δεχθῶν τὴν τάξιν, εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ προκόψωσιν τὰ πράγματά μας ἐσωτερικῶς, οὐδὲ νὰ ἐκτείνωμεν ὅσον καὶ ὅπου πρέπει τὰ ὅρια τῆς ἐπικρατείας μας. Τάξιν δὲ λέγων δὲν ἐννοῶ τὸ νὰ ἐξεύρουν μόνον οὗτοι νὰ κινῶν τὰ ὄπλα καλῶς, ἢ νὰ κάμουν στρατιωτικὰς ἐλιγμούς (évolutions), ὅσον τὸ νὰ φυλάττουν μίαν ὑπαλληλίαν μεταξὺ των, ἀπὸ τὸν μικρὸν ἕως τὸν μεγαλύτερον ἀξιωματικόν, καὶ τὸ οὐσιωδέστερον ἀφ' ὅλων νὰ εἶναι εὐπειθεῖς εἰς τὰς προσταγὰς τῆς Διοικήσεως κινούμενοι καὶ στεκόμενοι ὅπου καὶ ὅπως αὐτῇ ἤθελε τοὺς διορίσει, χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀντιλογίαν ἢ πρόφασιν, καὶ χωρὶς νὰ εἶναι προσκολλημένοι εἰς τὰ βελαβία ἐκεῖνα, τὰ ὅποια θεωροῦν ὡς πατρικὰς κληρονομίας των.

Εἴθε ὅλα ταῦτα νὰ βαλθῶν ταχέως εἰς πρᾶξιν, διὰ νὰ ἐξομοιωθῶμεν μετ' ἄλλα σοφὰ ἔθνη τοῦ κόσμου, καὶ διὰ νὰ λάβωμεν τὸν ἔπαινον αὐτῶν ὅχι μόνον ὡς ἀνδρεῖοι, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐτακτοὶ, καὶ εἰδότες νὰ κυβερνῶμεθα.

Σάλωνα τὴν 13 Φεβρουαρίου.

Γράμματα Ναυπλίου μᾶς ἀναγγέλλον τὰ ἀκόλουθα· — Ὅτι ὁ ἐκλαμπρότατος Πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ ἔμελλε νὰ ἐκστρατεύσῃ ἀπὸ Ναύπλιον τὴν 12 τοῦ παρόντος ἐπὶ κεφαλῇς ἐνὸς μεγάλου σώματος στρατιωτῶν, μετὰ ὅλα τ' ἀναγκαῖα ἐφοδιασμένων, διὰ τὴν γνωστὴν πολιορκίαν τῶν Πατρῶν. — Ὅτι μία μοῖρα τοῦ στόλου μας, συνισταμένη ἀπὸ 30 πλοῖα, ἐξ ὧν τὰ πέντε ἡραίστεια, ἐξέπλευσεν ἤδη, διευθυνθεῖσα πρὸς καταδίωξιν τοῦ ἐχθρικοῦ. — Ὅτι ὅλοι οἱ ἀντάρται, ὅσοι εὐρίσκονται εἰς Ναύπλιον, οἶον, ὁ Κολοκοτρῶνης, οἱ Δελιγιανναῖοι, ὁ Σισίνης, καὶ οἱ λοιποὶ συνένοχοι μετεφέρθησαν εἰς Ὑδραν, διὰ νὰ εἶναι εἰς καλλιτέραν φύλαξιν ἐκεῖ, καὶ ν' ἀποβάλλουν κάθε ἐλπίδα τοῦ νὰ ἡμπορέσουν νὰ ταραξοῦν ἄλλην μίαν φορὰν τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Πελοποννήσου, συσταίνοντες φατρίας. — Ὅτι δύο ἀπὸ τοὺς ἀρχιφρατριάς τῆς Ἀρκαδίας συλληφθέντες, καὶ κριθέντες εἰς τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως, ἔλαβον δικαίως τὴν ποινὴν τῆς ἀγχόνης, διὰ νὰ γενοῦν παράδειγμα τῶν λοιπῶν. • Περὶ πάντων τούτων ἐλπίζομεν ἐντός ὀλίγου νὰ βεβαιωθῶμεν μετὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ πεζοῦ, τὸν ὅποιον περιμένομεν ἀπὸ Ναύπλιον.

Μεσολόγγιον, 21 Φεβρουαρίου.

Ειδήσεις πανταχόθεν μᾶς βεβαιούνουν συμφώνως, ὅτι ὁ Ρούμελη-Βαλεσῆς ἦτον ἤδη ἑτοιμος νὰ ξεκινήσῃ ἀπὸ Λάρισσαν, διευθυνόμενος εἰς Ἰωάννινα, ὅθεν, ἀφοῦ κάμῃ τὰς χρεώδεις ἐτοιμασίας, μέλλει ἐντὸς ὀλίγου νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὸ προμελετημένον σχέδιόν του. Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν, καὶ ἀνάγκη μεγίστη νὰ πιάσωμεν ἐν καιρῷ ὅλας τὰς στενὰς θέσεις, διὰ νὰ τοῦ ἐμποδίσωμεν τὸ πέρασμα, καὶ οὕτω νὰ ματαιώσωμεν ὅλους τοὺς σκοπούς. Αἱ δίοδοι τοῦ Μακρυνόρους καὶ Καρδασαῖ μολονότι πιασμέναι, δὲν εἶναι ὅμως ὅσον πρέπει δυναμωμένα. Ἐπειτα δὲν εἶναι μόνον αὐταὶ αἱ θέσεις, ἀλλ' εἶναι καὶ ἄλλαι, αἱ δ-ποῖαι ἐπίσης πρέπει νὰ πιασθῶσι· διὰ τοῦτο ἡ Σ. Διοίκησις, ἔχουσα ἤδη εἰς κίνησιν πλῆθος πολλῶν στρατευμάτων πρέπει νὰ στείλῃ μέρος αὐτῶν ἱκανὸν καὶ εἰς τὴν Δ. Ἑλλάδα, ἡ ὁποία καὶ ἐφέτος κάλιν θέλει εἰσθαι τὸ θέατρον τοῦ πολέμου.

ΑΡΙΘ. 16.

Μεσολόγγιον 25 Φεβρουαρίου.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον 23 Φεβρουαρίου.

Τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα ἀρχαμένα εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ἐσηκώθησαν πρό τινων ἡμερῶν εἰς τὰ πανία, διότι εἰδοποιήθησαν ἀπὸ γράμματα Ζακύνθου, ὅτι μία μοῖρα τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου, συνισταμένη ἐκ τριάκοντα περιπτοῦ πλοίων, εἶχε φθάσει εἰς τὰ Μοθωκόρωνα. Ἡ δυσἀρέσκεια τὴν ὁποίαν ἐπέφερε τοῦτο τὸ συμβεβηκὸς εἰς ὅλους ἦτον μεγίστη, ἐπεὶδὴ ἡ ἐλπίς τοῦ νὰ ἰδῶμεν ταχέως τὴν πτώσιν τῶν φρουρίων τῆς Πάτρας καὶ Ναυπάκτου, τὰ ὁποῖα πάσχουν ὅχι ὀλίγον ἀπὸ ἑλ-λειψίν ζωοτροφίῶν, ἡλαττοῦτο μεγάλως.

Ἡ ἐδῶ τοπικὴ Διοίκησις πληροφορηθεῖσα περὶ πάντων τούτων διώρι-σεν, ἐκ συμφώνου μὲ τὸν Ναύαρχον τῆς ἀποκλειούσης τὸν κόλπον ναυ-τικῆς μοίρας, νὰ ἐκπλεύσωσιν ἐντεῦθεν διάφορα ἔνοπλα μικρὰ πλοῖα, ἵνα εἰς τὸ νὰ διατηρήσωσι τὸν εἰρημένον ἀποκλεισμόν, τὰ ὁποῖα περι-πλεύουσιν ἤδη ἐντὸς τοῦ κόλπου· τὰ δὲ μεγάλα πλοῖα τῆς εἰρημένης Ἑλ-ληνικῆς μοίρας, περιπλεύουσιν ὡσαύτως ἔμπροσθεν τῆς εἰσόδου αὐτοῦ.

Ὁ Ναύαρχος τῆς αὐτῆς μοίρας καταφρονῶν τὸν κίνδυνον ὅστις ἤμπο-ροῦσε νὰ τῷ συμβῇ ἀπὸ μίαν μεγαλητέραν ἐχθρικὴν δύναμιν, περιπλέει ἔμπροσθεν τοῦ λιμένος μας· τὰ δὲ μικρὰ ἔνοπλα πλοῖά μας ἐντὸς τοῦ κόλπου φυλάττουσι μὲ ὅλην τὴν ἀναγκαίαν ἐνεργητικότητα ὅλους τοὺς πόρους διὰ τῶν ὁποίων ἤμποροῦν νὰ μετακομισθῶσι ζωοτροφίαι εἰς τοὺς πωλορικουμένους ἐχθροὺς, οἵτινες τώρα εὐρίσκονται στενωτέρα πολιορκη-μένοι, καὶ δὲν μένει σχεδὸν ἀμφιβολία, ὅτι τὰ ἐγκλειστα εἰς τὰ φρούρια στρατεύματα, καὶ ἡ μεγάλη ποσότης τῶν φημυλίων (καὶ κατ' ἐξοχὴν τῶν Λαλιωτῶν) θέλουν βιασθῇ ὑπὸ τὴν πείναν νὰ παραδοῶσιν ἐντὸς ὀ-λίγου.

— Βορέας σφοδρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ πνέῃ πρό τινων ἡμερῶν· ὥστε φαί-νεται ὅτι ὁ Θεὸς, ὅστις εἰς πᾶσαν περίστασιν προστατεύει τὸν ἀγῶνά μας, μᾶς συμβοηθεῖ καὶ τώρα, ἐμποδίζων τὴν εἰσόδον ὁποιοῦδήποτε πλοίου εἰς τὰ πολιορκημένα ταῦτα φρούρια.

— Αἱ ἐτοιμασίαι τῶν Ἀλβανῶν εἰς τὸ νὰ εἰσβάλωσι κατὰ τῆς Δυτι-κῆς Ἑλλάδος, καθ' ὅσας συνεχῶς λαμβάνομεν εἰδήσεις, γίνονται μὲ με-γάλην δραστηριότητα, καὶ πολὺ διαφορετικαί ἀπὸ ἐκείνας τῶν παρελθόν-των χρόνων, ὥστε δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἐκστρατεία των θέλει βαλῇ εἰς πρᾶξιν ἐντὸς ὀλίγου.

— Ὁ Ρούμελη-Βαλεσῆς περιμένεται εἰς Ἰωάννινα μὲ μεγάλην ἀνυπο-μονησίαν ἀπὸ τοὺς Ἀλβανούς· τὸ δὲ φθάσισόν του αὐτοῦ προσδιωρίσθη παρὰ τοῦ ἰδίου εἰς τὴν 1 τοῦ Μαρτίου.

— Ἀπὸ ἄλλας εἰδήσεις μανθάνομεν ὅτι ὁ ῥηθεὶς Ρούμελη Βαλεσῆς ἔμελλεν, ἀφοῦ φθάσῃ εἰς Ἰωάννινα καὶ διατάξῃ ἐκεῖ τὰ πράγματα κατὰ τὸ δοκοῦν, νὰ ἐπιστρέψῃ ἄλλην μίαν φορὰν εἰς Λάρισσαν· καὶ συμπεραί-νομεν ὅτι ὁ σκοπὸς του εἶναι νὰ ἐφορμήσῃ καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Καρπε-νησίου κατὰ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπομένως νὰ κάμῃ τὴν μελετωμέ-νην εἰσβολήν του ἀφ' ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη.

Μεσολόγγιον, τὴν αὐτὴν ἡμέραν.

Ἀπὸ ἀνθρωπινῶν ἀξιόπιστων ἐλθόντα σήμερον ἐκ Νεοκάστρου καὶ λείπον-τα ἐκεῖθεν ἀπὸ τὰς 19 τοῦ τρέχοντος μανθάνομεν, ὅτι μία μοῖρα τοῦ Αἰ-γυπτιακοῦ στόλου συνισταμένη ἀπὸ 3 φρεγάτας, 4 κορβέτας, διάφορα βρίκια πολεμικὰ καὶ ἄλλα πλοῖα φορτηγὰ, ὅλα περίπου 30 τὸν ἀριθμὸν, ἔρρασε τὴν 11 τοῦ ἐνεστῶτος εἰς Μοθώνην, ὅπου ἐπεβίβασεν ἀμέσως 4500 στρατιῶτας τακτικούς, ἐν οἷς καὶ πεντακοσίους ἱππεῖς, ὑπὸ ἀρχη-γὸν τὸν Ἱμπραῖμ-Πασᾶ υἱὸν τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου. Κατεσκευάσαν δὲ οὗτοι περὶ τὰ τεῖχη τῆς Μοθώνης, καὶ τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ ὁ ῥηθεὶς Ἱμπραῖμ-Πασᾶς, ἐπὶ κεφαλῇ 800 περίπου ἱππέων καὶ πεζῶν, ὑτῆγε πλησίον τοῦ Νεοκάστρου, καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖσε λόφων κατεσκόπευε τὰς δια-

φόρους θέσεις καὶ τὸ τεῖχος. Οἱ κάτοικοι τοῦ Νεοκάστρου πάραυτα ἤτοι-μάσθησαν εἰς πόλεμον, καὶ ἡ ἐκεῖ τοπικὴ Διοίκησις, εἰδοποίησεν εὐθὺς τὰ περίξ Ἑλληνικὰ στρατεύματα νὰ ἔλθωσιν εἰς βοήθειαν. Ὁ Στρατηγὸς Κητζὸς Τσαβέλας, ὅστις εὐρίσκετο τότε εἰς τὰ χωρία τῆς Ἀρκαδίας, μαθὼν τοῦτο ἔτρεξεν ἀμέσως καὶ ἐμβῆκεν μὲ 700 στρατιώτας, εἰς Νεό-καστρον τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ. Βλέπων δὲ ὅτι ὁ ἐχθρὸς εἶχε τραβιχθῇ εἰς τὰ τεῖχη τῆς Μοθώνης, ἀφοῦ ἄρρησε πρὸς ἐνδυνάμωσιν τοῦ φρουρίου ἐκα-τὸν ἐκ τῶν στρατιωτῶν του, ὁμοῦ καὶ τὸν ἀντιστράτηγόν του, ἀνεχώρη-σεν ὅπου πρότερον ἦτον διωρισμένος παρὰ τῆς Διοικήσεως μέχρι δευτέ-ρας διαταγῆς αὐτῆς, συνεννοηθεὶς ἐν τούτοις μὲ τὸν Στρατηγὸν Γιατράκον καὶ λοιπούς. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν μία ἐχθρικὴ πτέρυξ 400 πεζῶν καὶ τινῶν ἱππέων, διακοπεῖσα ἐπροχώρησε πρὸς τὴν πεδιάδα· ἀλλ' ἀπαντηθεῖσα ἀπὸ τὸν Καπ. Κορέλλαν, εὐρεθέντα κατὰ περιστάσιν μὲ πολλὰ ὀλίγους, ἐκτυπήθη μὲ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἐβιάσθη νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, ἀφίσασα εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων δύο αἰχμαλώτους.

Ὁ εἰρημένος ἀξιόπιστος ἄνθρωπος μᾶς ἀναγγέλλει προσέτι, ὅτι συνέβη ἀκολούθως καὶ μία σημαντικωτέρα μάχη μεταξὺ τῶν ἐχθρῶν καὶ τοῦ Στρατηγοῦ Γιατράκου· ἐπεὶδὴ ὅμως δὲν ἤξευρε νὰ μᾶς δώσῃ καμμίαν βε-βαίαν πληροφορίαν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς, εἰμεθα ἀναγκασμένοι νὰ ἀναβάλωμεν τὴν περιγραφὴν εἰς τὰ ἐπόμενα φύλλα.

— Ὁ ἐχθρὸς βέβαια μὲ τοῦτο τὸ ἀπροσδόκητον κίνημά του σκοποῦν εἶχε νὰ ἐπιπέσῃ ἐξαίφνης εἰς τὸ φρούριον τοῦ Νεοκάστρου, διὰ νὰ τὸ κυ-ριεύσῃ καὶ νὰ τὸ μεταχειρισθῇ ἐπομένως ὡς ἓνα τόπον ἐπιτήδειον μιν καὶ συντελεστικὸν εἰς τὰς μελλούσας διὰ ξηρᾶς ἐκστρατείας του, προφυλακ-τικὸν δὲ τοῦ στόλου του, διὰ τὸν ὁποῖον ἔχει χωρητικὸν καὶ ἀξιόλογον λιμένα. Ἀλλ' ἀπέτυχεν ἐξάπαντος· διότι ὅχι μόνον διὰ τῆς ξηρᾶς οἱ ἑ-μέτεροι ἔλαβον τὰ ἀναγκαῖα τῆς ὑπερασπιστικῆς τῶν μέτρα εὐθὺς, ἀλλὰ, καθὼς μανθάνομεν, καὶ διὰ θαλάσσης, ἐνδυνάμωσαν καλὰ τὸ φρούριον τοῦτο, καὶ διωρίζαντες ἐπάνω εἰς ἓν νησίον, ὅπου κεῖται κατέναντι αὐ-τοῦ, καὶ τὸ ὁποῖον φυλάττει τὴν εἰσόδον τοῦ λιμένος, ἀρκετὴν στρατιω-τικὴν φρουράν μὲ ὅλην τὴν ἀναγκαίαν πυροβολικὴν.

Κατ' ἀγαθὴν περίστασιν ἔρρασαν εἰς χεῖρας μας τὸ ἀκόλουθον συμφω-νητικὸν *), ἀπὸ τῶν ὁποίων, ὅμοιον μὲ ἄλλα πολλὰ, μανθάνομεν μὲ ποίας συνθήκας καὶ μὲ ποίους ὅρους ὁ Σατράπης τῆς Αἰγύπτου ἐναύλωσεν ἐπὶ τῆς παρελθούσης ἐκστρατείας του Χριστιανικὰ πλοῖα, φέροντα σημαίας τῶν οὐδετέρων δυνάμεων, διὰ νὰ μεταβιβάσῃ δι' αὐτῶν στρατεύματα τῆς Ἀφρικῆς καὶ τοῦ Μωαμεθανικοῦ δόγματος εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ νὰ πολεμήτῃ τοὺς Ἕλληνας, ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι λατρεύουν τὸν ΧΡΙΣΤΟΝ καὶ ἀγωνίζονται διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν των.

ὑποβάλλοντες τὸ συμφωνητικὸν τοῦτο εἰς τὸ δέματὰ τοῦ Κοινοῦ καὶ ὅλου τοῦ πολιτισμένου Κόσμου, δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἐπιφέρωμεν καμ-μίαν κρίσιν, ἀλλ' ἀρκούμεθα νὰ κάμωμεν τοῦτο μόνον τὸ μικρὸν ἐρώτη-μα: «εἰς ποῖον ἄρα αἰῶνα ζῶμεν; εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Φριδερίκου Βερ-βερούση, ἢ εἰς τὴν 19^{ην} ἐκατονταετηρίδα, τόσον φημισμένην διὰ τὰς μεγάλας τῆς πολιτικῆς, τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς δικαιοσύνης προό-δους, ἢ ὁποία σκοπὸν κύριον ἔχει τὸν θρίαμβον τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἀλεξάνδρεια 29 Μαΐου 1824.

Διὰ τοῦ παρόντος, ἂν καὶ μερικῶς, ναυλωτικοῦ συμφωνητικοῦ, ἔχοντος ὅμως τοιοῦτον κύρος καὶ ἰσχὺν, ὡς ἂν ἐσυντάττετο διὰ δημοσίου τινὸς Ὑπουργείου, ἀφ' ἐνὸς μέρους ὁ κύριος Λουκάς Κόσσιτζ, κυβερνήτης τοῦ βριγαντίνου ὀνόματι ὁ Ἀξιόμνη μόνε υτο ς (il Memorabile) ὑπὸ Αὐστριακὴν σημαίαν, παραχωρεῖ εἰς ναῦλον ἤτοι εἰς ναύλωσιν τὸ εἰρημένον βριγαντίνόν του, ἀραγμένον πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὸν ἐνταῦθα Παλαιὸν Λιμένα (porto vecchio), ἐπὶ ὑποσχέσει ὅτι εἶναι γερόν, κα-λῶς ἐφωδισμένον καὶ προμηθευμένον μὲ τοὺς ἀναγκαίους ναύτας, διὰ μῆνας τρεῖς ῥητούς, καὶ δύο παραπληρωματικούς, ἂν ἡ χρεία τὸ καλέ-σῃ, χάριν ἐνὸς ταξειδίου ἀπ' ἐδῶ εἰς ἓνα ἢ δύο λιμένας τῆς Πελοποννή-σου, ὅπου θέλει τελειώσει τοῦτο τὸ ταξίδιον καὶ ἐκπληρωθῇ τὸ συμφω-νητικόν, εἰς τὸν ἐνταῦθα κύριον Βιλλ-ἀγᾶν, ὅστις διὰ λογοριασμὸν καὶ κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος τοῦ Μεχμέτ-Ἀλή-Πασᾶ τῆς Αἰγύπτου, παραδέχεται αὐτὸ ὡς ναυλωμένον μὲ τοὺς ἐξῆς ὅρους καὶ συμφωνίας, ἡγουν.

Α'. Ὁ ῥηθεὶς κύριος Πλοίαρχος ὑποβάλλει ἀπὸ τῆς σήμερον εἰς τὴν διάταξιν τοῦ κυρίου ναυλωτοῦ τὸ πλοῖον χωρητικὸν ἀρδεπίων τοῦ Ῥα-χητίου χιλίων ἐκατὸν (συμπεριλαμβανομένης τῆς στίβας ἀπὸ μιᾶς ἕως ἄλλης ἄκρας, ὁμοῦ καὶ τῆς μεγάλης κάμρας), καὶ ἑτοιμον κατὰ πάντα νὰ δεχθῇ ἄλογα μὲ τοὺς ἀναγκαίους ἀνθρώπους καὶ τροφὰς των, τὰ ὁποῖα θέλουν τεθῇ εἰς τὰ εἰρημένα μέρη.

Β'. Ὅλα τὰ ἔξοδα ἀφορῶντα τὸ φορτίον θέλουν εἰσθαι εἰς βάρος τοῦ

*) Τὸ πρωτότυπον τοῦ συμφωνητικοῦ τούτου εἶναι γραμμένον εἰς τὸ Ἰταλικόν.

κυρίου ναυλωτοῦ· ἐκεῖνα δὲ τοῦ πλοίου, τοῦ συμφωνητικοῦ καὶ τῆς Καγ-
κελαρίας εἰς βάρος τοῦ πλοιάρχου.

Γ'. Ὁ κύριος πλοίαρχος εὐθὺς ἀφοῦ ἐπιβιβάσῃ τ' ἄλλα καὶ πᾶν ὅ,τι
ἀνεφέρθη ἀνωτέρω, θέλει εἶσθαι ἐτοιμος νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς τὸ πρῶτον
νεῦμα, ὅπου θέλει δοθῇ εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ κυρίου ναυλωτοῦ, ἀπὸ τὴν
θέλησιν τοῦ ὁποίου κρέμεται τὸ νὰ ἀναχωρήσῃ καὶ νὰ ταξειδεύσῃ συνω-
δευμένος ἀπὸ δημόσια ἐνοπλὰ πλοῖα, ἀπὸ τὰ ὅποια ὁ κύριος πλοίαρχος
θέλει ἐξαρτᾶσθαι, καὶ εἰς τὰ ὅποια θέλει εἶσθαι ὅσον τὸ δυνατόν προσ-
κολλημένος.

Δ'. Ὁ κύριος πλοίαρχος φθάσας εἰς τὸν τόπον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ
χρεωστῆ νὰ συντρέξῃ εἰς τὸ ξεφόρτωμα τῶν ἀλόγων καὶ παντὸς ἄλλου,
ὅτι ἤθελεν εὐρεθῇ ἐντὸς τοῦ πλοίου του, μὲ τὴν βάρκαν καὶ μὲ τοὺς ἀν-
θρώπους του κατὰ τὰς ὁποίας θέλει λάβει διαταγὰς ἀπὸ τὸν ὅστις θέλει
εἶσθαι ἐπιφορτισμένος παρὰ τοῦ κυρίου ναυλωτοῦ, ὁ ὁποῖος, διὰ νὰ εὐκο-
λυνητῇ τὸ ῥηθὲν ξεφόρτωμα, καὶ κατ' ἐξοχὴν τῶν ἀλόγων, ὑπόσχεται νὰ
τοῦ προμηθεύσῃ, ἐὰν εὖρῃ, δι' ἰδίων ἐξόδων βάρκας ἐκ τῆς ξηρᾶς.

Ε'. Διὰ ναύλων καὶ ἀμοιβῆν τοῦ παρόντος ταξειδίου ἐσυμφωνήθη
ἡμῖσι τάλληρον διὰ κάθε ἀρδέπειον ἀνὰ ἑκάστον μῆνα, γενομένης τῆς ἀρ-
χῆς κατὰ ῥητὴν συμφωνίαν ἀπὸ τὰς 30 τοῦ τρέχοντος μηνὸς Μαΐου·
ὕποχρεοῦται δὲ ὁ ῥηθεὶς κύριος ναυλωτὴς νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν εἰρημένον
πλοίαρχον τὸν συμφωνημένον ναῦλόν του, ἢ ἐνταῦθα εἰς αὐτόν τὸν ἴδιον,
ἢ εἰς τὴν διαταγὴν του, πρὸς ἡμῖσι τάλληρον τὸ ἀρδέπειον τὸν μῆνα,
εἰς τόσα τάλληρα ἢ εἰς μαχμουτιέδες ἀναλογουμένους κατὰ τὴν τρέχου-
σαν τιμὴν των καὶ τοῦτο διὰ τοὺς τρεῖς ῥητοὺς μῆνας, καὶ ἂν ἤθελε τε-
λειώσῃ τὸ ταξειδίον καὶ λάβῃ τὴν ἀδειαν νὰ ἀναχωρήσῃ πρότερον. Ἐὰν
δὲ ἤθελε δαπανηθῇ περισσότερος καιρὸς ἀπὸ τοὺς ῥηθέντας ῥητοὺς τρεῖς
μῆνας, ὑποχρεοῦται νὰ τοῦ πληρώσῃ δι' ὅλας τὰς περιπλέον ἡμέρας ἀνα-
λόγως, λογαριάζων ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἕως ὅτου νὰ ἀπολυθῇ τὸ πλοῖόν
του· χωρὶς νὰ ἔχῃ δικαίωμα ὁ πλοίαρχος νὰ ζητῇ ἀπὸ τὸν ναυλωτὴν
πληρωμὴν δι' ὅλοκλήρους τοὺς παραπληρωματικούς μῆνας· ἐὰν δὲν τοὺς
δαπανήσῃ ὅλους. Ὑποχρεοῦται πρὸς τοὺς τοῦτο κύριος ναυλωτὴς νὰ πλη-
ρώσῃ εἰς τὸν ῥηθέντα πλοίαρχον, ἢ εἰς τὴν διαταγὴν του, περιπλέον τάλ-
ληρα ἑκατὸν ὡς δῶρον.

Σ'. Εἰς περιστάσιν ὁποιασδήποτε ζημίας (avaria), ὁ Θεὸς νὰ μὴν τὸ
δῶσῃ, ὅση μὲν ἀνήκει εἰς τὸ φορτίον, εἶναι εἰς βάρος τοῦ κυρίου ναυλω-
τοῦ· ὅση δὲ εἰς τὸ πλοῖον, εἰς βάρος τοῦ πλοιάρχου.

Ζ'. Τὸ παρὸν συμφωνητικὸν μόνον θέλει ἔχει ὅλον τὸ κύρος καὶ τὴν
ισχύν, καὶ θέλει ἀκυρῶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον πλαστῶς θέλει γραφῇ διὰ Ζά
κυνθον, εἰς τὸ ὄνομα τῶν κυρίων...

Η'. Ὁ ῥηθεὶς κύριος ναυλωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἀσφαλίσῃ εἰς τὸν κύ-
ριον πλοίαρχον τόσον τοὺς δουλευμένους ναύλους, ὡς εἰς τὸ 4^{ον} ἄρθρ.
καθὼς ἀκόμη καὶ τὸ πλοῖόν του κατὰ τὴν σωστὴν τιμὴν του ταλλήρων
πέντε χιλιάδων, ἐὰν, ὁ μὴ γένοιτο, ἤθελε χάσῃ αὐτὸ ὁ πλοίαρχος, ἢ ἀπὸ
ἀντεκδικητικὴν πράξιν (rappressaglia) τῶν Ἑλλήνων, ἢ βομβιζόμενον εἰς
τὴν θάλασσαν ἐπάνω εἰς μάχην τῆς ξηρᾶς ἢ θαλάσσης.

Πρὸς διατήρησιν τῶν ὅσα ἐμπεριέχονται ἀνωτέρω, τὰ συμφωνοῦντα
μέρη καθυποβάλλουσι καὶ ὑποχρεοῦνται τόσον τὸν ἑαυτὸν των προσωπι-
κῶς, καθὼς καὶ ὅλας τὰς ἰδιοκτησίας των ἐνεστῶσας καὶ μελλούσας εἰς
τὸν πλέον τακτικώτερον τρόπον, καὶ ὑπογράφονται εἰς δύο ὅμοια μὲ τὸ
παρὸν, διὰ νὰ βαστᾶ ἓν τὸ καθ' ἓν μέρος, μαζί μὲ τὸν κύριον Γ. Μ.
Βιάνκυν ἐπιφορτισμένον παρὰ τοῦ κυρίου ναυλωτοῦ διὰ ταύτην τὴν
ναύλωσιν.

Κατὰ παραγγελίαν τοῦ κυρίου ναυλωτοῦ.

Γ. Μ. Βιάνκυν.

Μεσολύγιον τὴν 24 Φεβρουαρίου

Γράμματα ἐκ Ναυπλίου τῶν 12 τοῦ ἐνεστῶτος ἀναγγέλλουν, ὅτι ὁ κύ-
ριος Α. Μαυροκορδάτος, ὅστις μετὰ μίαν πολύμοχθον καὶ ἀργοπορίαν
ὁδοιπορίαν (α) εἶχε φθάσει ἐκεῖ τὴν 24 τοῦ παρελθόντος μηνὸς, εὐθὺς
ὅτε ἦλθεν εἰς κατάστασιν νὰ κινή ὁπωσοῦν τὴν δεξιάν του, ἀνέλαβε τὸ
προσδιορισμένον τοῦ ὑποῦργημα τῆς Γενικῆς Γραμματείας.

— Ὁ ἑκαμπρότατος Πολεμὸς τοῦ ἑκτελεστικοῦ κύριος Γ. Κουν-
τουριώτης ἐμελλε νὰ ἀναχωρήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν παρελθοῦσαν ἐβδομάδα
διὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Π. Πατρῶν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι προσδιορισμέ-
νος παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως, ὡς προαναγγέλλομεν.

— Ἡ Σ. Διοίκησις πληροφορηθεῖσα περὶ τῶν μεγάλων ἐτοιμασιῶν
τὰς ὁποίας κάμνουν οἱ ἐχθροὶ διὰ νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν Αὐτικὴν Ἑλλά-
δα, ἔλαβεν ὅλα τὰ ἀνέκοντα μέτρα διὰ νὰ στείλῃ εἰς τοῦτο τὸ μέρος
τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀναγκαίαν ἐπικουρίαν, ὥστε νὰ ἐμποδισθῇ ἐγκαίρως ἡ
ἐξοδος τῶν ἐχθρῶν.

(α) Ἡ δυσκολία καὶ ἀργοπορία τῆς ὁδοιπορίας του προῦλλον ἀπὸ τὸ συμβεβηκός τὸ
δυσχερὲς τὸν ἡκολούθησε δυστυχῶς· καὶ ὁδὸν εἰς τὸ Μαλανδρινόν, ὅπου πέραν ἀπὸ τὸν ἴπ-
πον του συνελάσσε τὴν δεξιάν του χεῖρα κατὰ τὸν βραχίονα. Ἐπιτιθέμενος ὅμως χειρουργοὶ
ἐπιμελήθησαν αὐτὴν προλαβόντες τὸν κίνδυνον.

ΛΡΙΘ. 17.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολύγιον, 28 Φεβρουαρίου 1825.

Οἱ πίνακες τῆς Ἱστορίας τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος εἶναι πλή-
ρεις ἤδη ἀπὸ λαμπρῶν χαρακτηρᾶς ἀνδραγαθημάτων, νικῶν, καὶ ἀρο-
σιώσεων. Ὁ φωτισμένος κόσμος ἴδε βέβαια μ' ἐκπλήξιν τοῦ τὸν περα-
σμένον χρόνον ὅτι ἡ τρομερὰ ἐκστρατεία τοῦ νέου Ξέρξου ἀπέτυχε, καὶ
ὅτι οἱ Ἕλληνας, ἀπειράκις ὀλιγώτεροί μὲν τὸν ἀριθμὸν, πνέοντες ὁμῶς τὸν
ἐνθεον πατριωτισμὸν, κατάρθωσαν, καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, νὰ
καταθραύσουσιν πλῆθῃ Ἀσιανῶν Βαρβάρων.

Ἡ Ἱστορία θέλει ἐνασχοληθῇ ἐξάπαντος καὶ τὸν παρόντα χρόνον εἰς
τὸ νὰ καταγράψῃ νέας πράξεις καὶ νέους ἀγῶνας τῶν Ἑλλήνων· καὶ δὲν
θέλει βέβαια παραπέμψει εἰς τοὺς μεταγενεστέρους παρὰ λαμπρὰ κα-
τορθώματα καὶ μνημεῖα εἰλικρινοῦς πατριωτισμοῦ, ἐὰν εἶναι συγχωρημέ-
νον νὰ συμπεράνωμεν ἀπὸ τὰ παρόντα καὶ τὰ παρελθόντα, τὴν ἐκδοσιν
τῶν μελλόντων.

Ἡ Πόρτα κάμνει μεγάλας προπαρασκευάς. Ὁ Σουλτάνος ἤνοιξεν, ὡς
λέγεται, τοὺς θησαυροὺς του εἰς τοὺς φιλαργύρους καὶ ἀπλήστους ὑπη-
κόους του· ἐπροσκάλεσεν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ψευδοῦς δόγματός του
ὅλους τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ προφήτου· ἔβαλε τελοσπέντων εἰς κίνησιν ὅλα
τὰ ἐλατήρια, ὅσα εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του, διὰ νὰ δοκιμάσῃ νὰ καθυ-
ποβάλλῃ ἄλλην μίαν φορὰν τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν αὐτογνώμονα θέλησιν
του. Ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἐτοιμὴ ν' ἀπαντήσῃ ὅλας ταύτας τὰς μεγάλας
ἐτοιμασίας μὲ τὴν αὐτὴν ἀνδρίαν καὶ σταθερότητα, μὲ τὴν ὁποίαν ἐ-
λαμπρύνθη ἡδὴ τέσσαρας χρόνους, ἀγωνιζομένη κατὰ τῶν ἀσπόνδων
ἐχθρῶν της. Ἡ Ἑλλὰς, τῆς ὁποίας τὰ τέκνα εἶναι ἀποφασισμένα ἢ νὰ
νικῶσιν, ἢ νὰ χαθῶσιν εἰς ταύτην τὴν ἀνίσον μὲν ἀλλ' ἀξιωματικὴν
τὸν πάλιν, ἀνέπτυσσε παντοῦ τὰς φυσικὰς καὶ ἡλικίαν δυνάμεις της. Καὶ
εἰς τὰς κοιλάδας καὶ εἰς τὰ ὄρη, μία σάλπιγξ ἤχεε, μία μόνη φωνὴ
ἀκούεται· ἡ φωνὴ, λέγομεν, τῆς ἀγανακτήσεως καὶ τῆς κοινῆς ὑπερα-
σπίσεως. Συμφώνως μὲ τὴν γενικὴν ταύτην ἀπόφασιν προχωρεῖ ἀκλό-
νητα εἰς τὰς πράξεις της ἡ Σεβαστή μας Διοίκησις, μεταχειριζομένη
ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα εἰς τὸ νὰ διατάξῃ τὰ ἐσωτερικὰ, καὶ ἐν ταυτῷ ὅχι
μόνον νὰ ματαιώσῃ τοὺς ὀλεθρίους σκοποὺς τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ
ἐκτείνῃ τὰ ὅρια τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας.

Ἀλλ' ἐνῷ ἀφ' ἐνὸς μέρους ἡ Σ. Διοίκησις ἀσχολεῖται εἰς τὴν κοινὴν
εὐδαιμονίαν, καὶ ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἔθνους, πρέπει ἀφ'
ἐτέρου ν' ἀπολαμβάνῃ αὕτη τὸ προσήκον σέβας καὶ τὴν ὑποταγὴν τῶν
διοικουμένων, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ φθάσῃ εὐτυχῶς καὶ ταχέως εἰς τὸν
σκοπὸν της.

Ἡ Διοίκησις οἰοῖται μὲ τὸν πατέρα μιᾶς οἰκογενείας· ὅθεν οἱ διοι-
κούμενοι πρέπει νὰ πείθωνται εἰς αὐτήν, καθὼς τὰ τέκνα εἰς τὸν πατέρα,
πλέον ἀπὸ ἀγάπην παρὰ ἀπὸ φόβον. Ὅσῳ περισσότερον ὁ πατὴρ ἀγα-
πάται ἀπὸ τὰ τέκνα του, τόσον εὐκολώτερον ἐκτελοῦνται αἱ προσταγαὶ
καὶ αἱ παραινέσεις του πρὸς ταῦτα. Ἀλλ' ἓνα; καλὸς πατὴρ, ὅστις δη-
λαδὴ θέλει τὸ ἀληθινὸν καλὸν τῶν τέκνων του, πρέπει, ὅποτε ταῦτα
παραβγχίνουν ἐνίοτε τὰ πρὸς αὐτὸν χρέη των, νὰ τὰ παιδεύῃ καὶ νὰ τὰ
σωφρονίζῃ· τὸν αὐτὸν καὶ ἡ Διοίκησις τρόπον πρέπει νὰ μεταχειρίζεται
πρὸς τοὺς διοικουμένους, καὶ τὸν αὐτὸν ἀπαραλλάκτως μετεχειρίσθῃ καὶ
ἡ ἡμετέρα· αὕτη ἐδειξεν ἐσχάτως ὅτι ἐνῷ ἐξεύρει μὲν νὰ ἀγαπᾷ, ἐξεύρει
ὁμῶς καὶ νὰ τιμωρῇ τοὺς ἀπειθοῦντας, καὶ μὲ τόσην δραστηριότητα, ὥ-
στε εἰς μίαν ῥοπὴν ὀφθαλμοῦ ἀνέτρεψε καὶ ἀφάνισε τὰ στασιωδῇ ἐπιχει-
ρήματα ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἤθελαν, ὡς τέκνα καλὰ, νὰ ὑποταχθοῦν
εἰς τὰς πατρικὰς προσταγὰς καὶ εἰς τοὺς νόμους της. Ἀλλ' ἤθελεν ἐρω-
τήσῃ τις ἴσως — Πῶς ἡ Διοίκησις μὲ τόσην δραστηριότητα καὶ ταχύτη-
τα ἡμπόρεσε νὰ καταστρέψῃ τοὺς στασιαστὰς, καὶ στασιαστὰς μάλιστα
τοιούτους, οἱ ὁποῖοι, καθὼς ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει, εἶχον καὶ δυνάμειν
καὶ ἐπιρροὴν εἰς τὰ πράγματα; πῶς ἓναν Κολωκοτρώνην, τὸν ὁποῖον ἕως
πέρυσιν οἱ ἀνόητοι νόλακές του τὸν ἐθεοποιούσαν, ἄπαγε τῆς βλασφη-
μίας! ὀνομάζοντές τον Παντοκράτορα; πῶς τοὺς Δεληγιαννοὺς,
καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους ὁμόφρονας καὶ ὁμοπράκτορας αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι
ἔφερον τὰ πρῶτα εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἐνόμιζον τὸν ἑαυτὸν τοὺς
ἀνικητοὺς; πῶς ὅλους αὐτοὺς, λέγομεν, ἡμπόρεσε νὰ καταστρέψῃ ἐν ἁ-
καρεῖ καὶ τὰ σχέδιά των ὡς ἱστὸν ἀράχνης νὰ διαλύσῃ; — Ἡ ἀπόκρι-
σις εἰς ὅλα ταῦτα δὲν εἶναι δύσκολος. — Ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις εἶναι
ὄνομα σεβαστὸν καὶ ἀγαπητὸν εἰς τὰ ὅμματα τοῦ ἔθνους, καὶ ἐπειδὴ τὸ
ἔθνος αὐτὸ γνωρίζει καλῶς πόσον αὕτη φροντίζει, ἀξίως τῆς ὁποίας ἔλα-
βεν ἐμπιστοσύνης, περὶ τῆς ἀσφαλείας καὶ περιττῆς εὐδαιμονίας του, δένυτο-
φέρει νὰ βλέπῃ ἀνθρώπους ἀπὸ πάντη διαφορετικὰ φρονήματα ἐμπνευσμέ-
νους, τὸ μερικὸν καὶ ὄχι τὸ κοινὸν καλὸν ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν, καὶ ζητοῦν-
τας νὰ ἀναστρέψωσι τὰ καθεστῶτα, διὰ νὰ ἀπολαμβάνουν αὐτοὶ μόνον τὰ
κέρδη ἐκεῖνα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ εἶναι μοιρασμένα ἀναλόγως εἰς ὅλους, ἢ

τουλάχιστον εἰς τοὺς πλείονας, κατὰ τὸ κάλλιστον ῥητὸν τῆς ἐφημερίδος μας : τὰ πλείω ὄφελι, τοῖς πλείοσι . Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον καὶ οἱ ἀντάρται τόσον ταχέως κατεστράφησαν, καὶ ἡ Διοίκησις ἐθριάμβευσε, καὶ ὁ χαρακτήρ τοῦ ἔθνους ἐγνωρίσθη ὁποῖος εἶναι.

Ὁ θρίαμβος οὗτος τῆς Διοικήσεως εἶναι ἀνώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς θριάμβους, ὅσους ἕως τῶρα κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἶδεν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν εἶναι θρίαμβος τῆς εὐνομίας, εἶναι θρίαμβος ὅλου τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον ἐδειξε μὲ σημεῖα ἐναργέστατα πόσον ἀγαπᾷ τοὺς νόμους, πόσον σέβεται τὴν Διοίκησίν του, καὶ ἐξέυρει νὰ ἀνταμοίβῃ τὰς δυνάμεις αὐτοῦ λαμβάνει αὐτὴ φροντίδας, καθὼς τὰ καλὰ τέκνα ἐξέυρουν νὰ ἀνταμοίβουν τοῦ καλοῦ πατρὸς των τὰς παραγγελίας καὶ νοουθεσίας.

Μέχρι τοῦδε δὲν ἔχομεν ἄλλας νεωτέρας εἰδήσεις ἀπ' ὅσας ἀνηγγείλαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον περὶ τῶν ἐν Μοθωνῇ ἀποδιδασθέντων ἐχθρικῶν στρατευμάτων. Φαίνεται ὅμως, ὅτι τὰ πλοῖα τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ παράλια, καὶ ὅτι ἐπομένως τὰ ἀποδιδασθέντα ἐχθρικά στρατεύματα εὐρίσκονται εἰς κακὴν θέσιν.

Ἀπὸ διάφορα γράμματα τῶν Ἀρχηγῶν τῶν στρατοπέδων, διωρισμένων εἰς τὸ νὰ φυλλάττουν τὰς ὁχυρὰς θέσεις τῶν συνόρων τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος, μαρτυροῦμεν ὅτι ἐφθασαν εἰς τὸ χωρίον Κομποτί 700 Ἀλβανοί, καὶ ὅτι εἰς Ἰωάννεια ἐπεριμένετο ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν ὁ Ρούμελη-Βαλεσ.

Ἀπὸ γράμματα καὶ ἀνθρώπους ἐλθόντας ἐκ Καλάμου πληροφορούμεθα ὅτι οἱ κύριοι Λόντος, Ζαίμης καὶ συντροφία ἔλαβον διαταγὴν παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς νήσου ταύτης νὰ ἀναχωρήσωσιν αὐτόθεν δι' ὅπου θέλουσι. Μᾶς βεβαιόουνσιν ἐν ταύτῃ ὅτι ἀφοῦ ἔλαβον αὐτὴν τὴν διαταγὴν, παρεκάλεσαν τὸν Διοικητὴν νὰ τοῖς δώσῃ τὴν ἀδειαν νὰ μείνωσιν ἀκόμη ὀλίγας ἡμέρας, ἕως οὗ νὰ γράψουν εἰς τὴν Ἰονικὴν Διοίκησιν ζητοῦντες ἀπὸ ταύτης τὸ νὰ τοὺς συγχωρηθῇ ἡ παράτασις τῆς διατριβῆς των εἰς Κάλαμον, ἢ νὰ τοὺς δοθῇ ἡ ἀδεία τοῦ νὰ ἀπεράσουν εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Μᾶς λέγουσι δὲ ὅτι ὁ Νικήτας τόσον κακῶς ὠδηγημένος ἀπὸ τὰ πάθη του καὶ ἀπατημένος διὰ τὴν ἀπλότητά του καὶ τὴν εἰς τὰ πολιτικὰ ἀγνοίαν του, δὲν ἠθέλησε νὰ συμμεθέξῃ εἰς τὰ ζητήματα τῶν συνενόχων του.

Μεσολόγγιον 28. Φεβρουαρίου.

Ταύτην τὴν στιγμὴν ἐφθασεν ὁ πεζὸς τῆς Διοικήσεως ἐκ Ναυπλίου, μὲ τὸν ὁποῖον ἐλάδομεν γράμματα, καὶ διάφορα φύλλα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Διοικήσεως. Σπεύδομεν λοιπὸν νὰ δημοσιεύσωμεν ἐκ τῶν εἰς αὐτὰ περιεχομένων τὰ κυριώτερα καὶ περιεργότερα.

Ναύπλιον, 6. Φεβρουαρίου.

Οἱ ἐνταῦθα εὐρισκόμενοι ἀρχηγοὶ τῶν ἀνταρτῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Σ. Ἐκτελεστικοῦ ἐμβαρκαρίσθησαν σήμερον εἰς τὴν γολέτταν Γοργῶ, ἡ ὁποία ἔφερεν ἐδῶ τὸν Πρόεδρον, παραδοθέντες εἰς τὸν στρατηγὸν Κ. Κυριακὸν Σκούρτην, διὰ νὰ τοὺς μεταφέρῃ εἰς Ὑδραν, ὅπου νὰ φυλάττωνται ἀσφαλῶς ἕως οὗ ἀρχίσει ἡ κρίσις των. Εἶναι δὲ οἱ ἐξῆς: Θ. Κωλοκοτρῶνης, Ἀναγνώστης, Κανέλλος, Δημήτριος καὶ Νικόλαος Δελιγιαννέοι, Ἰωάννης καὶ Παναγιώτης Νοταρόπουλοι, Θεόδωρος Γρίδας, Μῆτρος Ἀναστασόπου. Μητροπέτροβας, Δ. Παπατσόνης, Ἰ. Κίρτζαλης, καὶ Ἀναστάσιος Κατζαρός.

Ἡ πρᾶξις αὕτη ἐγένετο ἡμέρας οὔσης μὲ σὺντρόχον πλῆθος λαοῦ καὶ χωρὶς παραμικρὰν ταραχὴν.

Ἐλαμπεν εἰς τὰ πρόσωπα τῶν συντρεχόντων θεατῶν ἡ χαρὰ, τὴν ὁποίαν τοὺς ἐπροξενούσε τὸ νὰ ἰδοῦν τέλος πάντων ἰσχύοντας καὶ ἐνεργουμένους τοὺς νόμους· χαρὰ ὅμως πατριωτικὴ καὶ γενναία, ἡ ὁποία δὲν κατανοοῦσεν εἰς ὕβριν. Εἶδε ὅλα τὰ φωτισμένα ἔθνη νὰ ἦσαν αὐτόπται μάρτυρες τῶν φιλανθρωπῶν ἐνταυτῇ καὶ φιλονόμων αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα ἐδειξαν εἰς τοιαύτην περίστασιν οἱ ἐν Ναυπλίῳ εὐρεθέντες Ἕλληνες πρὸς τοὺς αἰτίους τῶν δεινῶν καὶ ἐπιβούλους τῶν ἱεριοτέρων ἐθνικῶν δικαιωμάτων.

Εἰς τοιαύτην περίστασιν ἤκουσα πολλοὺς ἐκ τοῦ ἀπλοῦ λαοῦ νὰ συνδιαλέγονται οὕτω. « Τί ἐζητοῦσαν οἱ τυφλοὶ οὗτοι ἀπὸ ἡμᾶς; Ἐάν συνηγωνίσθησαν μὲ ἡμᾶς διὰ νὰ συντρίψωμεν τὰς κοινὰς ἀλύτους, δὲν τοὺς ἀνταμείψαμεν ἀρκετὰ ἀναδιδάσαντές του; εἰς τὰ πρώτιστα ἀξιώματα, καὶ σεβασθέντες αὐτοῦ; ὡς κοινούς πατέρας; Διατὶ νὰ καταπατήσουν τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ μὲ τοὺς λοιποὺς πληρεξούσιους μᾶς ἔθεσαν καὶ ὑπέγραψαν, καὶ ὠρκώθησαν νὰ φυλάττωμεν ὅλοι; Διατὶ ἀφοῦ εἰς τὴν πρώτην κατὰ τοῦ τυράννου ὁρμὴν μᾶς ἐνεψύχωσαν, καὶ ὠδήγησαν εἰς θριάμβους, αὐτοὶ ὕστερον νὰ οἰκαιοποιηθῶσι τοὺς πόρους ὅλους, τοὺς ὁποίους εἶχομεν διὰ νὰ βραστάξωμεν τὸν ἀγῶνά μας, καὶ νὰ τελειώσωμεν τὸ ἔργον τῆς ἀναγεννήσεώς μας; »

Ἀπὸ τί ἄλλο, ἀδελφε, ἔλεγεν ἄλλος; ἐχάθησαν τόσοι σημαντικοὶ

τόποι τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ ἐχθρὸς κρατεῖ ἀκόμη φρούρια εἰς τὴν Πελοπόννησον, παρὰ διὰ τὴν ἐνδειαν εἰς τὴν ὁποίαν κατήντησαν τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον; »

« Αὐτοὶ, ἔλεγε τέλος πάντων σεβάσμιός τις γέρων, αὐτοὶ τέκνα μου δὲν ἐφοδοῦντο μήτε Θεὸν, μήτε ἀνθρώπους· σκοποὶν εἶχον, ἢ νὰ κάμουν ἰδικὴν των τὴν γῆν ὅλην, τὴν ὁποίαν ἄρπαξαν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν προπατόρων μας οἱ Ἀγαρινοὶ καὶ ἡμεῖς ἀνεκτήσαμεν μὲ τὸ αἷμά μας, καὶ νὰ μᾶς ἔχουν ἐργάτας αὐτῆς; ὑπυδαδουλομένους εἰς τὰ πάθη των ἢ νὰ χαθῶμεν ὅλοι. » Ἀς δοξάσωμεν ὅμως τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν, ἡ ὁποία εὐδοκήσασα τὴν σωτηρίαν μας καὶ τὴν διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων μας, μᾶς ἐχάρισε τέλος πάντων ἐνασέτους ἀρχηγούς πολιτικούς τε καὶ στρατιωτικούς, καὶ τῶν μὲν τὴν φρόνησιν, τῶν δὲ τὴν ἀνδρίαν ὠδήγησε, διὰ νὰ ἴδωμεν τέλος πάντων βασιλεύοντας τοὺς νόμους, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις ἐμπορεῖ μόνον νὰ μᾶς φυλάττῃ ἐν ὁμονοίᾳ, διὰ ν' ἀντικρούσωμεν τὴν ὁρμὴν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ νὰ φανῶμεν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἄξιοι τῆς ἀνεξαρτησίας, ὑπὲρ ἧς ἀγωνιζόμεθα.

Ἡ ῥήθεισα γολέττα ἐφθασεν εἰς Ὑδραν μὲ τοὺς ἀντάρτας προχθὲς τὸ σάββατον περὶ τὸ δειλινόν, καὶ ἀμέσως ἐβάλλθησαν εἰς φύλαξιν κατὰ τὰς διαταγὰς τῆς Σ. Διοικήσεως.

Ὁ Παγκόσμιος Μηνύτωρ δημοσιεύει εἰς τὸ 304 φύλλον, 30 Ὀκτωβρίου 1824 τὸ ἐξῆς ἄρθρον ἐκ τοῦ (Public Lodger).

ΑΓΓΛΙΑ, 22 Ὀκτωβρίου.

Ἀπὸ τὰ νέα συμβάντα τῆς Ἑλλάδος κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ συμπεράνωμεν, καθὼς συμπεραίνουν γενικῶς ὅλοι τῆς Γαλλίας καὶ ἄλλαι ξέναι ἐφημερίδες, ὅτι ἔλαμψεν ἐφέτος οἱ Ἕλληνες τόσον λαμπρὰς νίκας, ἐδειξαν τόσην μεγάλην ὑπεροχὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν των, ὥστε δύναται τις μὲ βεβαιότητα νὰ προσέτῃ τὸν τέλειον αὐτῶν θριάμβον. Ἀξιογέλαστος εἶναι ἡ ἰδέα ὅτι ἡ Ῥωσσία, ἡ ἄλλη ὁποιαδήποτε ξένη δύναμις, θέλει κινηθῇ διὰ νὰ ματαιώσῃ ὅσα ἐδειξεν ἕως τῶρα ἀποτελέσματα ἡ ἀνδρεία καὶ ὁ πατριωτισμὸς τῶν Ἑλλήνων. Ἐπειδὴ τοιαύτη εἶναι ἡ συμπάθεια, τὴν ὁποίαν οἱ ἀγῶνες αὐτῶν διήγειραν εἰς ὅλην γενικῶς τὴν Εὐρώπην, καὶ μερικώτερον εἰς τὴν Ῥωσσίαν, ὥστε ὁ Μονάρχης ταύτης τῆς ἐπικρατείας, τὸν ὁποῖον μάλιστα νομίζομεν πολλὰ εὐδιάθετον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, δὲν θέλει ποτὲ ἐνεργήσῃ τι ἐναντίον τῶν φρονημάτων, ὅσα ἡ Αὐλή του, τὸ στρατόπεδον καὶ ὅλον τὸ λοιπὸν αὐτοῦ ὑπῆκοον, πνέουσιν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Εἰς μάτην ἤθελεν ἐπιχειρηθῇ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν ὁποιαδήποτε ἄλλη Εὐρωπαϊκὴ δύναμις, ἐξαιρουμένης τῆς Γαλλίας, ἐπειδὴ αὕτη ἱκανῶς ἀπέδειξε μὲ λόγον καὶ ἔργον, ὅτι ἂν ἐνεργήσῃ τίποτε, τοῦτο θέλει εἶσθαι διὰ ὠφελείαν καὶ ὄχι ποτὲ διὰ βλάβην τῶν Ἑλλήνων.

Ὅσον δὲ διὰ τὴν Ἀγγλίαν, ἤθελε συκοφαντήσει τις τὴν Διοίκησίν της, καὶ ἂν μόνον ὑποπτεύετο, ὅτι τρέφει φρονήματα ἐναντίᾳ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα. Οὕτω λοιπὸν οἱ Ἕλληνες, μὴ ἔχοντες φόβον κατὰδρομῆς Εὐρωπαϊκῆς, δύνανται, κατὰ τὰ πολεμικὰ συμβάντα, καὶ κατεσχόντ' αὐτὰ ἐφεταμένα, νὰ θεωρήσωσιν ὡς ἀναμφίβοла καὶ τελεσιουργὰ τὰ τελευταῖα αὐτῶν κατορθώματα.

(ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Ἀπόσπασμα γράμματος ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου ἐκ Ναυπλίου.

Οἱ ἀποδιδασθέντες εἰς Μοθωκώρωνα ἐχθροὶ εἶναι ὅλοι τὸν ἀριθμὸν περὶ τοῦ τέσσαρες χιλιάδες τακτικοὶ καὶ ἄτακτοι. Τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα ἔδραμαν πανταχόθεν καὶ τοὺς ἐπολιόρκησαν. Ὅθεν σὰς προμηνύω ὅτι οἱ ἐχθροὶ θέλουν πληρώσει ἀκριβῶς τὴν τόλμην των, γινόμενοι καὶ οὗτοι παρανάλωμα τοῦ Ἑλληνικοῦ πυρός. Τὸ Νεόκαστρον εἶναι ἐνδυναμωμένον πολλὰ καλὰ. Ὁ στόλος μας ἐκπλέει μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, συνθεμένος ἀπὸ 50 πλοῖα πρὸς τὸ παρὸν, τὰ ὁποῖα θέλουν διαιρεθῇ εἰς δύο μοῖρας, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ὁ ἐχθρικός θέλει πάθει ἐφέτος χειρότερα παρὰ τὰ περυσινά. Τὰ στρατεύματα τὰ διορισθέντα εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν Π. Πατρῶν μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας βῆλλονται εἰς κίνησιν, καὶ ἐπὶ κεφαλῇς αὐτῶν ὁ ἐκλαμπρότατος Πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ κύριος Γ. Κουντουριώτης διωρισμένος ἀρχηγὸς καὶ γενικὸς πληρεξούσιος εἰς τὴν ἐκστρατείαν ταύτην, κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.

Τὴν 10 τοῦ παρόντος μηνὸς Φεβρουαρίου ἐφθασεν εἰς τὸν λιμένα μας ἡ γολέττα Ἀμφιτρίτη τοῦ Καπετὰν Α. Μπούσκου φέρουσα διαφόρων εἰδῶν πολεμφοδία τῆς Διοικήσεως.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἡ δημοπρασία τῶν ἐθνικῶν προσόδων ἀρχίζει κατ' αὐτὰς ἀφεύκτως εἰς Ναύπλιον. Ὅθεν εἰδοποιεῖται τὸ κοινόν, διὰ νὰ παρευρεθῶσιν ἐκεῖ, ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ γένωσιν ἀγορασταί.

(Φ. τοῦ Νόμου).

ΑΡΙΘ. 18.

Μεσολόγγιον, 4 Μαρτίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Τὴν ἐφεξῆς ἐπιστολὴν τοῦ κ. Γεωργίου Γενναδίου πρὸς τὸν Στρατηγὸν Γούραν, καταχωρημένην εἰς τὴν ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν, ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν, ἐπειδὴ ἐὰν μόνον ἐξαίρεσθαι τις τὸν πρόλογον καὶ τὸν ἐπίλογον, καὶ τὴν αἵτησιν τῶν χιλίων γροσίων, τὰ ὅποια ἀποτείνονται μερικώτερον πρὸς τὸν ἐπιγράφετα, κατὰ τὰ λοιπὰ ἀνήκει κυρίως εἰς τὸ κοινόν, ἢ μάλλον εἰς ἐκείνους ὅσοι ἐμπιστεύθησαν καὶ θέλουν ἐμπιστευθῆ τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας τὴν ἡθικὴν μόρφωσιν, καὶ διὰ τοῦτο συμφέρει νὰ γενῇ γενικωτέρα ἢ ἀνάγνωσίς της.

Τίποτε δὲν εἶναι ὠφελιμώτερον εἰς τὴν παρούσαν τῶν Ἑλλήνων κατάστασιν, παρὰ τὸ νὰ πολλαπλασιασθῶσι τὰ καταστήματα τῆς δημοσίου ἐκπαίδευσως, νὰ εἰσαχθῇ πανταχοῦ ἡ ἀλληλοδιδασκτικὴ μέθοδος, καὶ νὰ διορισθῶσι διδάσκαλοι ἄξιοι, ὅποιοι νομίζεται καὶ εἶναι ὁ κ. Γεννάδιος. Οἱ ἄνδρεῖοι ὀπλισταὶ μας ἔσωσαν τὴν πατρίδα ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς τυραννίας, ἀλλ' οἱ διδάσκαλοι θέλουν τὴν σώσει ἀπὸ τὴν ἐπιπολάζουσαν ἀμάθειαν, πολὺ χειροτέραν τῆς τυραννίας, καὶ ἐπομένως θέλουν συντελέσει πολὺ πλέον παρὰ τοὺς πρώτους εἰς τὴν δόξαν καὶ εὐδαιμονίαν της.

Γενναϊότατε Στρατηγε Γούρα.

Τὸν Σεπτέμβριον ἔλαβα εἰς Ναύπλιον παρὰ τοῦ εὐγενεστάτου ἐπαρχοῦ τῶν Ἀθηνῶν κυρίου Μ. Σούτζου, προσκλητικὸν νὰ ἔλθω εἰς τὰς Ἀθήνας διδάσκαλος. Ἀλλ' ἐπειδὴ μ' ἐμπόδισαν καὶ ὁ γενικὸς ἐφορος τῆς παιδείας καὶ ἄλλοι φίλοι, νομίζοντες συμφερότερον ν' ἀναδεχθῶ τὸ εἰς Ἀργὸς συσταίνονμενον κεντρικὸν σχολεῖον, σκοπὸν εἶχα ἐγγράφως ν' ἀποποιηθῶ τὴν πρόσκλησιν, ἂν δὲν μὲ κατεκυρίευν ἡ ἐκεῖ ἐπικρατοῦσα ἐπιδημία. Διατρίβων δὲ εἰς Σίφνον ὅπου εἶχα παραμερίσει πρὸς ἀνάρρωσίν μου, ἔλαβα καὶ δεύτερον προσκλητικὸν παρὰ τῆς ὀλομελείας τῶν ἐπιτρόπων τοῦ σχολείου. Τότε φοβούμενος τὴν εἰσέτι θερίζουσαν ἐκεῖ ἐπιδημίαν, ἀπεφάσισα νὰ ἔλθω, ἐνῷ δὲν εἶχα ἐλπίδα δραστηρίου καὶ σπουδαίας συνδρομῆς εἰς στερέωσιν καὶ βελτίωσιν τοῦ σχολείου ἀπ' ἄλλον, εἰμὶ μόνον ἀπὸ τὸν ἐπαρχον τὸν ὅποιον ἐγνώριζα προσωπικῶς ἀπὸ τὸ Βουκορέστιον ἀκόμη, καὶ ἀπὸ τὴν γενναϊότητά σου, τὸν ὅποιον ἡ Θεὰ Φήμη ἐκήρυξεν εἰς τὴν φωτισμένην Εὐρώπῃν ἄνδρεῖον πολεμιστὴν, καὶ τῶρα ἐτοιμάζεται νὰ διασαλπίσῃ εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν ἀγαπώντων εἰλικρινῶς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν εὐνομίαν αὐτῆς, καὶ νὰ συστήσῃ εἰς τὴν ἀγάπην αὐτῶν, ὡς ὑπέρμαχον τῶν νόμων, μόνης πηγῆς τῆς κοινῆς ὁλοῦ τοῦ ἔθνους καὶ μερικῆς ἐνὸς ἐκάστου εὐδαιμονίας.

Ἀλλὰ ποῖος δίκαιος κριτὴς τῆς συνεπειᾶς τῶν πράξεων ὁποιοῦδήποτε ἀνθρώπου δὲν θὰ σὲ θαυμάσῃ, Γούρα, ὅταν ἀκούσῃ ἀπὸ τὴν ἐκατόμῳνον φήμην, ὅτι καὶ εἰς τὸ μέσον τῶν θορύβων τοῦ Ἄρεως, ὅχι μόνον ἐνθυμίσαι, ἀλλὰ καὶ προνοεῖς διὰ τὸ σχολεῖον καὶ διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τῆς φιλομούσου ἐταιρίας; Ναί, βέβαια θὰ σὲ θαυμάσῃ διότι παιδιόθεν μακρυσμένος διὰ τὴν τυραννίαν ἀπὸ πόλεις, ὅπου συνεθίζον μάλιστα νὰ ἐμφιλοχωρῶσιν οἱ ἐπαγγελλόμενοι τῆς νεολαίας τὴν ἐκπαίδευσιν, δὲν εὐτύχησας νὰ στολίσῃς τὸν νοῦν σου μὲ τῆς παιδείας τὰ καλὰ, καθὼς ἐσυνέθιζε; τὴν καρδίαν σου νὰ μισῇ τοὺς τυράννους τῶν ὁμογενῶν σου, καὶ μωαμεθανούς καὶ ψευδωνύμους χριστιανούς, καὶ ἐξήσκησες τὸν βραχίονά σου νὰ τοὺς κτυπᾷ, καὶ ἐγύμνασας τὸ σῶμα σου εἰς τὴν σκληραγωγίαν, τὴν ἀπαραιτήτως ἀναγκαίαν εἰς τοὺς ἐπιχειριζομένους τὸ τοιοῦτον ἐνδοξὸν ἔργον.

Ἀφ' οὗ δὲ ἦλθα ἐδῶ, μετὰ δέκα ἡμέρας καὶ μετὰ δύο συνελεύσεις καὶ συνομιλίας μετὰ τῶν ἐνδημούντων ἐπιτρόπων τοῦ σχολείου, ἀπεφασίσθη ν' ἀναδεχθῶ τὴν ἀρχιδιδασκαλίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου καὶ τὴν ἐπιστάσιν τῶν ἀλληλοδιδασκτικῶν σχολείων. Μετὰ δὲ τοῦτο ἐπεσκέφθην τὸ μόνον εἰς ἐνέργειαν τῶρα ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον ἐπειδὴ τὸ ἄλλο ἀκόμη δὲν ἄρχισεν διὰ τὴν δυσκολίαν νὰ ἐτοιμασθῶσι τ' ἀναγκαῖα καὶ τὰ βάρη. Ἐκεῖνο ἔχει ὑπὲρ τοὺς 250 μαθητὰς, ἐν ᾧ εἶναι χωρητικὸν μόνον 132 καὶ διὰ τοῦτο ὁ διδάσκαλος, ὁ Κύριος Συνέσιος, ἀνὴρ ἄξιος εἰς τὸ ὅποιον ἐπαγγέλλεται ἔργον, ὡς εἰδήμων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης κ' ἐμπειρος τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου, δὲν δύναται νὰ ρυθμίσῃ αὐτὸ τοιοῦτοτρόπως, ὥστε οἱ μαθηταὶ νὰ κινῶνται εὐτάκτως καὶ γοργῶς, καὶ αὐτὸς νὰ ἰδῇ τοὺς ἐλπίζομένους καρποὺς ἀναλόγους τῶν κόπων του. Καὶ τὰς μὲν ἐλλείψεις ταύτας θ' ἀναιρέσῃ ἡ μετ' ὀλίγον ἐναρξίς τοῦ ἄλλου ἀλληλοδιδασκτικοῦ. Οἱ πίνακες ὅμως, τοὺς ὁποίους ἐξέδωκεν ὁ κύριος Γ. Κλεόβουλος, εἶναι μόνον διὰ τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ δι' αὐτὴν ἀνίκανοι. Ὅθεν ἐλπίζομεν, ὅτι ὁ γενικὸς ἐφορος τῆς παιδείας, Κύριος Γρηγόριος Κωνσταντᾶς, θὰ φροντίσῃ νὰ ἐκδοθῶσι πίνακες ἀλληλοδιδασκτικοί, α. διὰ τὴν ἀριθμητικὴν ἐπειδὴ οἱ ἐκδοθέντες εἰς ἴσιον ἀπὸ τὸν Κύριον Γ. Κλεόβουλον δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἑλλάδα. β. διὰ τὴν καλλιγραφίαν. γ. διὰ τὴν ἱστορίαν. δ. διὰ τὴν γεωγραφίαν. ε. διὰ τὴν ἱερὰν ἱστορίαν καὶ κατήχησιν ἐπειδὴ τὴν θρησκείαν πρέπει ἐξαίρετως νὰ ἐγκολάψωμεν εἰς τὰς ἀπαλὰς τῶν νέων ψυχὰς, βλέποντες πόσων ἀδίκημάτων καὶ ἀνοσιουργημάτων ἔγινε πηγὴ ἡ νέκρωσις αὐτῆς εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἡλικιωμένων, πολιτικῶν καὶ πολεμικῶν, ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν. ς.) ὀδηγητικὴν ἐπειδὴ

τὰ ὀλίγα ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα, ὅσα εἶδα εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἶναι σικὰ μόνον σχολείων, ἐκτὸς τοῦ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ οἱ διδάσκαλοι τόσον ἀμαθεῖς, ὥστε δικαίως ἡμπορεῖ τις νὰ μὴ πιστεύῃ ὅτι ἐδιδάχθησαν ἢ καὶ εἰδαν τὴν μέθοδον ταύτην, ἂν καὶ ἔχωσι πολλοὶ καὶ διπλώματα ἀποδείκτικὰ τῆς σπουδῆς των.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἀλληλοδιδασκτικῶν σχολείων εἰς δὲ τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον μαθητεύουσιν ὀλίγοι πρὸς τὸ παρὸν μαθηταί, καὶ αὐτοὶ ἐξετασθέντες ἐφάνησαν παντάπασιν ἀδύνατοι· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἡμπορῶ δικαίως ν' ἀποδώσω εἰμὶ εἰς τὴν ἀκαταστασίαν, ἢ ὅποια διὰ τὰς συχνὰς μεταναστάσεις τοὺς ἔκαμαν ὅχι μόνον νὰ μὴ μάθωσιν, ἀλλὰ καὶ ν' ἀπομάθωσιν. Ὅθεν εἰς τοιοῦτους μαθητὰς δὲν ἔλρινα συμμέρον νὰ παραδῶσω οὔτε φιλοσοφίαν οὔτε ἱστορίαν γενικὴν, ἐὰν δὲν προγυμνασθῶσιν, εἰς τὴν γλώσσαν τὴν Ἑλληνικὴν καὶ εἰς τὴν Γραφὴν. Ἐπειδὴ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ καταλάβωσι τὴν ἀπὸ καθέδρας διδασκαλίαν συστηματικῆς φιλοσοφίας καὶ ἱστορίας, ἐνῷ ἀγνοοῦσι τὴν ὕλην τῆς γλώσσης, δὲν λέγω τοὺς τεχνικοὺς ὅρους; ἢ πῶς θὰ ἐξαρκέσωσι; νὰ γράφωσι τὸ καίμενον τῆς παραδόσεως, τὸ ὅποιον δὲν θὰ εἶναι ὀλιγώτερον μιᾶς κόλλας καὶ τῶν δύο μαθημάτων, κ' ἐπειτα ἐπὶ παραδόσεως νὰ προφθάλινωσι τὴν φωνὴν τοῦ διδασκάλου σημειόνοντες τ' ἀναγκαϊότερα εἰς ἀνάπτυξιν τοῦ κειμένου, ἐπειδὴ βιβλία διδασκτικὰ δὲν ἔχομεν εἰς τὴν γλώσσαν ἡμῶν οὔτε διὰ τὴν ἱστορίαν, οὔτε διὰ τὴν φιλοσοφίαν, διότι ἡ τοῦ Δυμαϊράνο, ἡ μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Κ. Α. Σταγειρίτην, εἶναι παντάπασιν ἀνεπιτηδεῖα καὶ ὡς τοιαύτη πρὸ πολλοῦ λησμονισμένη καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Γαλλίαν, ὅπου κείται πλέον εἰς τὴν κόριν τῶν βιβλιοθηκῶν, ἐντρυφήματα τῶν σαράκων. Ἐπειτα οὐδ' αὐτὴν δὲν ἔχομεν ἐδῶ. Τὰ δὲ στοιχεῖα τοῦ Ἀββᾶ Σοαῦτου, τὰ μεταφρασμένα παρὰ τοῦ Κ. Γρηγορίου Κωνσταντᾶ, εἶναι καὶ ἀνώτερα τῆς καταληπτικῆς δυνάμεως παντάπασιν ἀρχαρίων, καὶ δυσεύρετα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἴσως δὲ καὶ ἄλλου.

Σκοπὸν λοιπὸν ἔχω, αὐτοὺς μὲν τοὺς μαθητὰς νὰ διαίρῃσω μόνον εἰς τρεῖς τάξεις, εἰς τὰς ὁποίας θὰ κατατάττω καὶ ἄλλους ὅσοι θὰ ἔρχωνται εἰς τὸ ἐξῆς. Καὶ εἰς ἐξαμηνιαῖον διάστημα παρὰ τὴν Ἑλληνικὴν γλώσσαν καὶ γραμματικὴν θὰ παραδῶσω ἐπιτομὴν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ἀπὸ δὲ τοὺς μαθητὰς τοῦ ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου θὰ ἐκλέξω ἕως πενήντα, ὅσοι ἀναγινώσκουσι καὶ γράφουσιν ὁπωσοῦν ἐλευθερώτερα, διὰ νὰ σχηματίσω μίαν τάξιν. Εἰς τοὺς δὲ θὰ παραδῶσω στοιχειωδῶς τὰς ἀρχὰς τῶν εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον ἀναγκαίων γνώσεων, καθὼς ἐμπεριέχονται εἰς τὴν α. περίοδον τῆς παιδικῆς ἔγκυκλοπαιδείας, ἐκδομένης ἀπὸ ἐμένα καὶ Γ. τὸν Λασάνην, καὶ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν νὰ κάμνω κατὰ τὴν Σωκρατικὴν μέθοδον. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῶν μαθητῶν πολλοὶ εἶναι ἀπόρων γονέων, ἔστρεξαν οἱ ἐπίτροποι νὰ στείλωσιν εἰς Σύραν πεντακόσια γρόσια, διὰ νὰ ἀγορασθῶσιν, ὅσα σώματα εὐρίσκονται ἐκεῖ, καὶ ἀπ' αὐτὰ νὰ δίδωνται δωρεὰν μόνον εἰς τοὺς πτωχοὺς κ' ἐπιμελεῖς μαθητὰς. Ὅσα δὲ σώματα χαρισθῶσιν, ἐγὼ τ' ἀποδίδω εἰς τὸ σχολεῖον τὴν ἀνοιξίν, ὅτε προσμένω νὰ μοῦ ἔλθωσιν, ἀπὸ Ὀδησσοῦ ἕως τριακόσια σώματα.

Ἐπειδὴ λοιπὸν θὰ μὰς χρειασθῇ καὶ ἄλλο ἀκροατήριον, καὶ τοῦ σχολείου οἱ πόροι δὲν ἐξαρκέουσιν, ἔργον ἄξιον τῆς περὶ τὰ καλὰ σπουδῆς σου θὰ κάμῃς, ἐὰν στείλῃς 1000 γρόσια, διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο καὶ ἄλλα τινὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸ ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον. Ἐγὼ προβάλλω τοῦτο πρὸς σέ, διὰ τὴν ἀπροφάσιτον πρὸς τοὺς διδασκάλους εὐνοίαν σου καὶ ἐτοιμότητα εἰς τοιαύτας ἀγαθοεργίας. Ἄν ἔβλεπα, ὅτι οἱ ἐδῶ φιλότιμοι περὶ τὰ καλὰ εἶχαν καὶ τὴν εὐπορίαν συνεργῶν εἰς τὴν προαίρεσίν των, ἢ εἰς τῶν εὐπορούντων τὰς ψυχὰς δὲν ἦτον νεκρωμένη ἢ καὶ ναρκωμένη ἡ φιλοτιμία, εἰς τούτους βέβαια θὰ ἐπρόβαλλα νὰ κάμωσι τὴν μικρὰν ταύτην προσφορὰν εἰς τὸ ἱατρεῖον τῶν ψυχῶν, τὸ ὅποιον ὀργανίζεται εἰς τὴν πατρίδα τῆς σοφίας.

Βλέπω δὲ, ὅτι ἡ ἐπιστολή μου λαμβάνει ἔκτασιν ὡς πρὸς ἄνδρα τόσον πολυάσχολον, ὅσον εἶσαι σύ, Γκούρα, τολυπεύων κακὸν ὄλεθρον εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως καὶ πατρίδος, τοὺς ὁποίους τόσον καιρὸν τῶρα ἔσωσεν ἡ κακὸνοια δημοφθόρων ἀνθρώπων. Ὅθεν σπεύδω νὰ τὴν τελειώσω, εὐχόμενος εἰς σέ, νὰ γένῃς ἄξιος τῶν ἐλπίδων, ὅσας τρέφουσι περὶ σοῦ οἱ ἀληθινοὶ φίλοι τῆς εὐνομίας ἀφοῦ σὲ εἶδαν τρέχοντα μὲ τόσῃ προθυμίᾳ ὅπου ἡ Σ. Διοίκησις σ' ἔκραξε, καὶ πατάξαντα μὲ τόσῃ ἀνδρίαν τοὺς τολμήσαντας ν' ἀντισταθῶσιν εἰς τὰ ὄπλα, τὰ ὅποια ἡ πατρίς σ' ἐμπισταύθη, καὶ γινόμενον πρὸς τοὺς συστρατήγους καὶ παντὸς βαθμοῦ στρατιωτικοὺς ἀρχηγούς παράδειγμα πειθαρχίας, χωρὶς τὴν ὁποίαν ὅσον ἀνδρειότεροι εἶναι οἱ στρατιῶται, τόσον ἐπιβλαβέστεροι γίνονται καὶ εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς ἑαυτούς. Ὑγίαινε, νίκα καὶ λάμπρυνε καὶ τὴν πατρίδα καὶ τ' ὄνομά σου.

Ἀπὸ Ἀθηνᾶς, τὴν 30 Ἰανουαρίου 1825.

Γεώργιος Γεννάδιος.

ΑΘΗΝΑΙ, 23 Ιανουαρίου.

Ἀπὸ Εὐρίπον μᾶς λέγουν, ὅτι οἱ ἐκεῖ Τούρκοι δὲν εἶναι περισσότεροι ἀπὸ 1500, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τριακόσιοι μόνον εἶναι ξένοι· καὶ ἀπὸ τούτους πάλιν 60-70 εἶναι Ἀρβανίται, σωματοφύλακες τοῦ Ὁμέρ-Πασσᾶ.

Προχθὲς ἀκούσαμεν ἀπὸ Σχλαμῖνα, ὅτι κατεβαίνει βέβαια ἕνας ἄλλος Πασσᾶς εἰς Εὐρίπον, καὶ σκηκόνεται ὁ Ὁμέρης. (Ε. Α.)

Δὲν εἶναι καμμία ἀμφιβολία λοιπὸν ὅτι ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις μας ὠφελουμένη ἀπὸ μίαν τοιαύτην εὐκαιρίαν, θέλει πάραυτα διορίσει καὶ πλοῖα καὶ στρατεύματα ἱκανὰ διὰ τὴν ταχεῖαν κυρίευσιν αὐτοῦ τοῦ ἀξιολόγου φρουρίου.

Μεσολόγγιον 4 Μαρτίου.

Ἀπὸ διάφορα γράμματα, τὰ ὅποια λαμβάνομεν πανταχόθεν βεβαιονόμιστα τελοσπάντων, ὅτι αἱ ἐτοιμασίαι τῆς Ἀλβανίας κατὰ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος γίνονται μὲ μεγάλην δραστηριότητα, καὶ θέλουν βαλθῇ ταχέως εἰς πρᾶξιν.

Εἰς τὰς 21 Φεβρουαρίου ἐπροσμένετο νὰ ἔλθῃ ὁ Κεχαγια-Μπέης τοῦ Ρούμελη εἰς Ἄρταν, ὁ δὲ Ρούμελης ἐπροσμένετο καὶ αὐτὸς νὰ ἔλθῃ εἰς Ἰωάννινα, ὅπου πρέπει ἕως τώρα βέβαια νὰ ἔρθῃ. Στράτευμα μέχρι αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἦτον συναγμένος εἰς Ἄρταν ἕως τέσσαρες χιλιάδες Γκέγκιδες καὶ Τόσκιδες, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει ἀκόμη νὰ προστεθῶσι καὶ ἄλλαι δύο χιλιάδες Ἀλβανῶν, τὰς ὁποίας ἔφερες μεθ' αὐτοῦ ὁ Κεχαγια-Μπέης. Μέρους ἐκ τούτων τῶν στρατευμάτων κατέλαβεν ἤδη τὴν θέσιν τοῦ Κομποτίου, καὶ μέρος ἐμελέτα ν' ἀπεράσῃ εἰς Βόνιτζαν. Ὁ Ρούμελης σκοπὸν εἶχε νὰ σταθῇ ὀλίγας μόνον ἡμέρας εἰς Ἰωάννινα, διὰ νὰ συνάξῃ τὰ πρὸ καιροῦ ἤδη διωρισμένα στρατεύματα τῆς Ἀλβανίας καὶ Αὐλῶνος, καὶ ἔπειτα νὰ μεταβῇ εἰς Ἄρταν, ὅπου θέλει συγκεντρωθῇ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ στρατεύματός του, καὶ ὅθεν ἡ μεγαλύτερα πτέρυξ αὐτοῦ θέλει ἐφορμήσῃ κατὰ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Βεβαιούται δὲ πανταχόθεν ὅτι περὶ τὰ μέσα Μαρτίου θέλει λάβει τόπον ἡ μελετωμένη ἐκστρατεία ἐναντίον τοῦ Μεσολογγίου ἀπὸ τέσσαρα μέρη συγχρόνως, δηλαδὴ ἀπὸ Βόνιτζαν, Καρθασαράν, Μακρυνόρος καὶ Σύντεκον. Ὁ Βαρνακιώτης ἐδιορίσθη μὲ χιλίους πεντακοσίους στρατιώτας νὰ πιᾷ τὰς σκάλας τοῦ Σηρομέρου. Ἐν τούτοις ὅμως ὅλη ἡ ἑλπίς τοῦ Ρούμελη-Βαλεσῆ τοῦ νὰ ἰδῇ ἐντελῶς ἐκπληρωμένα τὰ σχέδιά του, στηρίζεται εἰς τὸν στόλον, τὸν ὁποῖον προσμένει νὰ ἰδῇ ἀραγμένον ἐντὸς ὀλίγου ἀπέναντι τοῦ Μεσολογγίου.

Μὲρ δὲ τὸν Συντάκτην τῶν Ἑλληνικῶν. Κύριε.

Ἀνέγνωσα μίαν λεγομένην δευτέραν διαμαρτήρησιν τοῦ Κ. Νικολάου Σούτζου, μνηολογημένην ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου ἐξ Ἀνατολικοῦ, καὶ ἰδὼ μὲ ἀγανάκτησιν μου, ὅτι ὄχι μόνον πειράζει τὴν υπόληψιν ἀτόμων, ἀλλὰ καθάπτεται προσέτι καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Διοικήσεως. Ἐπειδὴ δὲ ψευδόμενος συκοφαντεῖ καὶ ἐμένα λέγων ὅτι «ἀνευ ἀδίας μηδενὸς Κριτηρίου ἐπῆγα μεθ' ἐνὸς τῶν ἐπιστᾶτων τοῦ Μεσολογγίου εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐσύνάξαι τὰ πράγματά του, ἐσφράγισα τὰ μαγαζία του, ἐπῆρα ὅσα πράγματά του ἠθέλησα, ἐμπόδισα ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του κακομεταχειρισθεῖς τὴν οἰκογένειάν του, καὶ τ.λ., χρεωστῶ ν' ἀπαντήσω εἰς τὰς κατ' ἐμοῦ ταύτας συκοφαντίας του, ἀφίνων εἰς τοὺς ἄλλους ὅσοι ἐπίσης κακολογοῦνται παρ' αὐτοῦ, νὰ ἀπολογηθῇ ἑκαστος εἰς τὸ μέρος του, καὶ νὰ ἐξελεγχθῇ ὁ κατήγορος ὁποῖον ἀνήκει.

Λέγω λοιπὸν ὅτι, μετὰ τὴν ἐντεῦθεν κρυφὴν ἀναχώρησιν του προσκαλεσθεῖς ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἐνταῦθα Γενικὴν Ἀστυνομίαν τῆς Αἰτωλίας, φρούραρχος ὢν τότε, ἐπῆγα συνωδευμένους ἀπὸ τὸν Γραμματέα καὶ ἕνα ὑπῆρταν αὐτῆς, ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ ἕνα Ἐπιστάτην τοῦ Μεσολογγίου, καὶ παρεστάθην εἰς τὸ σφράγισμα τῶν πραγμάτων τοῦ Σούτζου, γινόμενον παρὰ τοῦ εἰρημένου Γραμματέως τῆς Ἀστυνομίας, κατὰ τὸν συνῆθη τακτικὸν καὶ νόμιμον τρόπον, καὶ ὄχι, ὡς αὐτὸς ἀνερυθρίαστος λέγει, καταχρηστικῶς καὶ βιαίως.

Ἡ ἀλήθεια τῶν λεγομένων μου τούτων ποιστοποιεῖται καὶ ἀπὸ τὸ περὶ τούτου ἔγγραφον τῆς Ἀστυνομίας, τὸ ὁποῖον εἶμαι ἐτοιμὸς νὰ παρῇσιάζω ὅπου ἀνήκει.

Παρακαλῶ, Κύριε, νὰ καταχωρήσῃς ταύτην μου τὴν σύντομον ἀπάντησιν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον τῆς ἐφημερίδος σας καὶ θέλτε με ὑποχρεώσαι.

Μεσολόγγιον 2. Μαρτίου 1825.

Ὁ φίλος σας. Δημήτριος Σ. Σιδέρης.

ΑΡΙΘ. 19.

Μεσολόγγιον 7 Μαρτίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Σύρα, 27 Ιανουαρίου

Ἀπεράσασα ἐντεῦθεν ἡ γολέττα τοῦ κυρίου Μπότση διοικουμένη ἀπὸ τὸν πλοίαρχον Ἀνδριανὸν Ἀναστάση Σωτήρη μᾶς εἶπεν, ὅτι πρὸ ἐξ ἡμέ-

ρῶν σήμερον εἶδεν εἰς τὰ πανία τὸν Αἰγυπτιακὸν στόλον κοντὰ εἰς τὴν Ῥόδον· μάλιστα ἔτυχε καὶ ἐν φορτηγὸν ξεμακρυνθὲν ἀπὸ τὸν στόλον, τὸ ὁποῖον ἐκυρίευσεν ἡ ἀνωθεν γολέττα μὲ πόλεμον καὶ μὴ δυνηθεῖσα νὰ τὸ τραβᾷ, τὸ ἔκαυσε.

29 καὶ 31 τοῦ αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Σμύρνην ἀνεγνώσθη φερμάνι τῆς Πόρτας ἀπαγορεύον τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς ἐπικρατείας τῆς παντὸς εἵδους χρησίμων εἰς τὸ ναυτικόν. Λέγουν ὅτι θέλουν ἐμποδισθῇ καὶ αἱ μετὰ τῆς Σύρας ἐμπορικαὶ σχέσεις, διότι αὕτη ἡ νῆτος ὑπέπεσεν εἰς τὴν ὀργὴν τῶν Τούρκων. Ἡνοίχθησαν εἰς τὴν Σμύρνην σημαῖαι, καὶ ἐδιωρίσθησαν ὅκτω πασσάδες διὰ τὴν ἐκστρατεῖαν κατὰ τῆς Σάμου, ἐπὶ κεφαλῇς τῶν ὁποίων θέλει εἶναι ὁ τῆς Σμύρνης πασσᾶς. Ὁ δὲ Βυζαντινὸς στόλος δὲν θέλει ἀργήσῃ νὰ ἐκπλεύσῃ κατὰ τῆς Σάμου, Σύρας καὶ λοιπῶν νήσων, κατὰ τῶν ὁποίων ἡ ὀργὴ τοῦ Σουλτάνου εἶναι ἐφέτος ἀδυσώπητος, ἥτις ἐδικαιώθη καὶ μὲ φεφάν τοῦ Σελισλάμη, ὅτι κοντὰ εἰς τὴν ἀπειθείαν τῶν ἔδλαψαν καὶ τὴν τιμὴν τοῦ ταρπαχάνο.

Ἐμποδίσθη καὶ ἡ ἔξοδος τῶν ζωοτροφῶν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον διὰ καθὲς μέρος.

(Ὁ Φ. τοῦ Νόμου).

Μεσολόγγιον, τὴν 6 Μαρτίου.

Μανθάνομεν σήμερον ἀπὸ διάφορα γράμματα, ὅτι ὁ Ρούμελη-Βαλεσῆς ἔφθασεν εἰς Ἰωάννινα καὶ στήσας τὰς σκηνάς του ἔξω τῆς πόλεως, ὕψωσε τὴν σημαίαν τοῦ πολέμου, ὑπὸ τὴν ὁποῖαν προσκαλεῖ νὰ καταταχθῶσιν ὅλοι οἱ πιστοὶ ὁπαδοὶ τοῦ Ἀλκαράιου. Ἐκ τῶν αὐτῶν δὲ γραμμάτων βεβαιούμεθα προσέτι καὶ τὸ φθάσιμον τόσον τοῦ Κεχαγια τοῦ εἰρημένου Πασᾶ εἰς Ἄρταν, ἐπὶ κεφαλῇς ἐξ σχεδὸν χιλιάδων στρατιωτῶν, καθὼς καὶ τοῦ προδότου Βαρνακιώτου εἰς Πρέβεζαν μὲ τοὺς περὶ αὐτόν.

Τὸ στράτευμα ὁποῦ συνέβρευσεν εἰς Ἄρταν, ἐπειδὴ καὶ ἤρχισε νὰ κάμῃ πολλὰς ἀταξίας, νὰ λεηλατῇ τὰ περίχωρα, καὶ νὰ γυμνῇ τοὺς δυστυχεῖς κατοίκους αὐτῶν, ὁ Χασᾶν Πασᾶς ἐδιώρισεν νὰ περάσῃ εἰς τὸ φρούριον τῆς Βονίτσης.

Ὁ Μπεκὴρ Τσογαδόρος διοικητὴς τῆς Πρεβέζης ἔγραψε πρὸς τὸν Φερδῆνον πρῶτον ἐπιστάτην τῶν ποιμνίων του, τὰ ὅποια εὐρίσκονται κατὰ τὸ περὶ (δὲν ἡξέρομεν διὰ ποῖον λόγον!) εἰς τὸ μέρος τῆς Πούντας, ἥτοι τοῦ παλαιοῦ Ἀκτίου, νὰ μεταβιβάσῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ὅλα τὰ πρόβατά του εἰς Πρέβεζαν, διὰ νὰ μὴ γίνουν λάφυρον τῶν Ἑλλήνων ἀφοῦ ἀρχίσουν τὰ ἐχθρικά κινήματα. Ἐκ τῶν εἰρημένων λοιπὸν γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ μελετωμένη κατὰ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος εἰσβολὴ τῶν ἐχθρῶν θέλει γυνῇ πολλὰ ταχέως, καὶ δὲν εἶναι καμμία ἀμφιβολία, ὅτι δυνάμεις πολὺ τρομερώτεραι παρὰ ἄλλοτε ἐπαπειλοῦν τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας. Ἀλλ' εἰμὲθα βέβαιοι ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας, τὸ ὁποῖον ἐπάταξε τοσάκις τοὺς Ἀλβανούς, (τοὺς τρομερώτερος καὶ ἰσχυρωτέρους στρατιώτας τῆς Πόρτας) θέλει τοὺς πατάξῃ καὶ ταῦτην τὴν φορὰν μὲ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἀκμὴν τῆς δυνάμεως, διὰ τῆς ὁποίας οἱ Χριστιανοὶ τῶν μερῶν τούτων κάτοικοι ἔχαρκτηρίσθησαν καὶ ἐδοξάσθησαν πολλὰκις ἤδη κατέναντι ὅλου τοῦ κόσμου.

Κάνει δὲν ἀγνοεῖ, ὅτι ἡ Πόρτα κάμνει ἐφέτος ἐτοιμασίας μεγαλητέρας, ἴσως καὶ καλῆτερας σχεδιασμένας παρὰ ὅσας ἕως τώρα ἔκαμε. Μολοντοῦτο ὅλα αὐταὶ αἱ ἐτοιμασίαι, ὅσον μεγάλαι καὶ καλὰ σχεδιασμέναι καὶ ἀν εἶναι, δὲν θέλουν οὔτε ἐκπλήξῃ οὔτε ἀποδειλιάσει τοὺς Ἕλληνας. Ἀφ' ἧς στιγμῆς οὗτοι ἔλαβον τὰ ὅπλα εἰς χεῖρας διὰ ν' ἀποσείσουν τὸ βαρὺ καὶ ἀφόρητον τῆς τυραννίας φορτίον, εἶχον λάβει πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ἡ Πόρτα θέλει μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ δυνατά της, καὶ θέλει κινήσῃ πάντα λίθον διὰ τὴν ἀνάκτῃσιν μιᾶς γῆς, ἐκ τῆς ὁποίας αὕτη, ὡς ἄλλη ἀχόρταγος βδέλλα, ἐτραβοῦσεν ὅλα τὰ πλοῦτη καὶ ὅλα τὰ καλὰ της. Ὅλας αὐτὰς τὰς παρασκευὰς καὶ τὰς ἐπιδρομὰς τὰς ἤξευραν καὶ τὰς ἐπρόσμεναν οἱ Ἕλληνες, καὶ διὰ τοῦτο οὐδέποτε ἐθροβόθησαν βλέποντες νὰ συρρέωσιν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη πλῆθη πολλὰ πυρπολητῶν καὶ ἐξολοθρευτῶν Βαρβάρων, πλῆθη ἀγριώτερας καὶ χειρότερας ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ὠδήγει ποτὲ ὁ Ἀτίλας, καὶ τῶν ὁποίων τὴν σκληρότητα ζωγραφίζει καὶ τὴν σήμερον ἡ ἱστορία μὲ τὰ πλέον τρομακτικὰ χρώματα.

Οἱ Ἕλληνες λοιπὸν πληροφορημένοι καὶ ἰδεασμένοι καλῶς περὶ πάντων ἐμβαίνουν θαρράλαιοι καὶ ἀτρόμητοι καὶ εἰς τοῦ παρόντος χρόνου τὴν κρισιμωτάτην πάλην. Ἐπιστηγμένοι δὲ εἰς τοὺς βροχονάς των, εἰς τὴν ἀκλόνητον ἀπόρρασίν των, καὶ τελοσπάντων εἰς τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, ἡ ὁποία ἕως τώρα δὲν τοὺς ἐγκατέλειπεν, ἐλπίζουν ὅτι θέλουν συνάξῃ καὶ πάλιν τοὺς καρποὺς τῆς νίκης των, καὶ θέλουν ἐξαπλώσει καὶ πάλιν πανταχοῦ τοὺς φοίνικας τῆς δόξης των.

Ἰδρα, 19 Φεβρουαρίου.

Μὲ τὸ πλοῖον τὸ ὁποῖον ἔφερον ἐσχάτως ἐκ Λονδίνου μέρος τοῦ δανείου, ἐστάλθησαν εἰς τὴν Σ. Διοίκησιν καὶ οἱ ἔρανοι τῶν κατὰ τὰς Ἡνω-

μένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς φιλελληνικῶν ἐταιρειῶν συμποσώμενοι εἰς 10,000 λίρας. Κοινολογεῖται ὅτι ἀπὸ τὰς αὐτὰς ἐταιρείας κατεσκευάσθη καὶ στέλλεται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἓν πλοῖον πολεμικὸν ἀτμοκίνητον, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγου περιμένεται, καὶ τοῦ ὁποῦ ἡ χρῆσις θέλει μᾶς εἶναι εἰς πολλὰ ἐπιωφελῆς.

Ἀπὸ γράμματι τοῦ Ναυπλίου τῆς 19 τοῦ παρόντος πληροφοροῦμεθα ὅτι τὰ Αἰγυπτιακὰ στρατεύματα, τὰ ὁποῖα τὴν 11 καὶ 12 ἀπεβίβασεν ὁ Ἰμπραήμπασας εἰς Μοθώνην, ἔστησαν εἰς τὸν πέδιξ τοῦ φρουρίου κάμπου περὶ τὰς 400 σηνάς, καὶ τὴν 13 ἐπροχώρησαν εἰς τὸ μέρος τοῦ Νεοκάστρου. Ἀμέσως ὁμοῦ διαταχθέντα παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως τὰ εἰς τὰς πλησιόχους ἐπαρχίας στρατεύματα ὤρμησαν εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐχθρῶν, καὶ συνεκροτήθησαν καὶ διάφοροι ἀκροβολισμοί, κατὰ τοὺς ὁποῖους οἱ ἰδίκοι μας ἐφόρουν τινὰς τῶν ἐχθρῶν καὶ ἐζώγρησαν καὶ τὸν ἀρχιποκόμον τοῦ Ἰμπραήμπασα. Ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν στόλον ὀλίγα πλοῖα ἔμειναν εἰς Μοθώνην, τὰ δὲ λοιπὰ ἐπέστρεψαν εἰς Σοῦδαν, διὰ νὰ μετακομίσωσιν, ὡς λέγεται, νέον στρατεύμα. Τὸ στρατόπεδόν μας αὐξάνει σημαντικῶς εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ ἐλπίζομεν νὰ ματαιωθῇ γλήγορα ἡ ἐπιχειρήσις τοῦ ἐχθροῦ.

(Ὁ Φ. τοῦ Νόμου).

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐπισήμου.
Ναύπλιον, 28 Φεβρουαρίου 1825.

Τὰ στρατεύματα τῆς Διοικήσεως ἔφθασαν καὶ ἔδωσαν τὴν ἀναγκαίαν βοήθειαν εἰς Νεοκάστρον. Ὁ ἐχθρὸς μόλις ἐπλησίασεν ἐξωθεν τοῦ φρουρίου, καὶ ὀπισθοδρόμησεν, ἰδὼν τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα. Ἦδη ἔφθασαν αἱ ἀναγκαῖαι δυνάμεις καὶ περὶ τὰ Μοθωκόρωνα, ὥστε ὁ ἐχθρὸς ἡ θέλει κατατροπωθῇ, ἢ θέλει περιορισθῇ εἰς τὸ φρούριον τῆς Μοθώνης διὰ νὰ λάβῃ καλὸν τέλος, ἀπὸ μάλιστα φθάσουν τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, καὶ ἀποδιωχθῇ ὁ ἐχθρὸς στόλος, καὶ κοπῇ ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν φρουρίων κοινωνία.

Ἡ ἐφεξῆς περιγραφή τῆς φυσιολογικῆς καταστάσεως, καὶ τῆς τελευταίας ἀσθενείας, τοῦ Ι. Βαρβάκη μᾶς ἐστάλη κατ' αὐτὰς ἐκ Ζακύνθου· κρίνομεν δὲ ἀναγκαῖον νὰ τὴν καταχωρήσωμεν εἰς τὴν ἐφημερίδα μας, διὰ νὰ πληροφορηθῇ ὅχι μόνον ὁ σιμοτινός, ἀλλὰ καὶ ὁ μακρυνὸς Κόσμος, τὰς ἀληθεῖς αἰτίας, αἱ ὁποῖαι ἐπέφεραν τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου τούτου ἀνδρός, τὸν ὁποῖον ἔκλαυσεν πικρά, καὶ θέλει τὸν μνημονεύει διὰ παντὸς ἡ εὐγνώμων πατρίς του.

Ἡ θανατηφόρος ἀσθένεια τοῦ φιλογενεστάτου Ἰωάννη Βαρβάκη, συνδέεται τόσον μὲ τὴν φυσιολογικὴν του κατάστασιν, ὥστε ἡ περιγραφή τῆς πρώτης ἤθελε φανῇ ἀτελής, χωρὶς τὴν σύντομον τῆς δευτέρας ἐκθεσιν.

Ὁ Βαρβάκης ἦτο σχεδὸν ὀδοντοκοντούτης, ὑψηλός, παχύτατος, καὶ κράσεως πλέον λυμφοειδῆς παρὰ αἱματώδους· αὐτὸς ἔπασχε πρὸ χρόνων καὶ τὴν δυσπεψίαν καὶ τὴν ἀρθρίτιδα λιθοτομηθεὶς εἰς Μόσχαν κατὰ τὸ 1820^{ον} ἔτος, ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀηδεστάτην ἐκείνην ἀσθένειαν τὴν ἀκρατησίαν τοῦ οὔρου. Ἀκολουθῶς ἐκυριεύθη καὶ ἀπὸ τὴν χρονικὴν τῶν γερόντων καταρροήν, τὴν ὁποῖαν ἐφύλαξεν ἕως θανάτου. Τέσσαρα πάθη ὅλα σχεδὸν ἀνίατα, συνώδευον εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν ἀξιοσέβαστον τοῦτον γέροντα· αὐτὰ ἡνωμένα μὲ τὴν ἀφροκτον ἀδυναμίαν τῆς ἡλικίας του, καὶ μὲ τὴν παντελῆ καταφρόνησιν, τὴν ὁποῖαν πάντοτε ἔδειξε πρὸς τοὺς κανόνας τῆς διαιτητικῆς, τὸν ἡνόχλου ἀκαταπαύστως, καὶ ἐφοβέριζον καθημερινῶς τὴν φυσικὴν ὑπαρξίν του. Τοιαύτη ἦτον ἡ φυσιολογικὴ, ἡ καλύτερον ἢ χρονικοπαθολογικὴ κατάστασις τοῦ Βαρβάκη.

Εὐρισκόμενος εἰς Ναύπλιον ἔλαβε τὸν τριταῖον πυρετὸν, καὶ ἰατρικήν μὲ τὸ σύνθημα εἰς αὐτὰς τὰς νότους φάρμακον.

Τῇ 21 Δεκεμβρίου ἔφθασεν εἰς τὸ καθαρτήριο τῆς Ζακύνθου, καὶ ἦτο σιμὰ νὰ τελειώτῃ τὴν περίοδον τοῦ καθαρισμοῦ του, ὅτε ἐξαίφνης τῇ ὀγδόῃ Ἰανουαρίου πρὸς τὸ μεσονύκτιον ἐνοχλήθη ἀπὸ ἐλαφρὰς λειποθυμίας, ἐμετὸν καὶ δύο ἀποκενώσεις τῆς κάτω κοιλίας, μὲ ἐλαφρὸν κωλικὸν πόνον· τὴν παρασκευὴν (ἐννῆτη Ἰανουαρίου) τὸν ἐπισκέφθη μετὰ τὸ μεσημέριον ὁ ἰατρός Παναγιώτης Θ. Στεφάνου, ὅστις εὗρον αὐτὸν μὲ συμπτώματα γαστρικισμοῦ καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ ἰδίου, τῶν παρελθόντων δύο ἡμερῶν τὰς μεγάλας εἰς τὸ φαγητὸν ἀταξίας του, τὴν διώρισεν νὰ καθαρισθῇ ἀμέσως μὲ μίαν ἡμισυ οὐγγίαν ἑλαιορίτσινον· μετὰ μίαν ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, εἰ ἰατροὶ ὅτε Στεφάνου καὶ Ἰωάννης Κορκὸς (δημόσιοι ἰατροί) εὗρον τὸν ἄρρωστον ἥσυχον, παρατηρήσαντες ὁμοῦ τὴν ὕλην τῶν ἀποκενώσεων ἐχαρακτήρισαν αὐτὴν τὴν ἀσθένειαν ἐλαφρὰν μελαίνην. Τὴν νύκτα ὁ γέρων ἐκοιμήθη ἡσυχῶς, καὶ δὲν ἐνοχλήθη, εἰμὴ ἀπὸ ἄλλας δύο ἀποκενώσεις τῆς αὐτῆς ὕλης· τὴν αὐγὴν τοῦ Σαββάτου (δέκα Ἰανουαρίου) ἐπῆρε κατὰ τὴν παραγγελίαν τῶν ἰατρῶν τὸ νερὸν τοῦ ραβαρβάρου, τὸ ὁποῖον τὸν ἐκαθάρισε δις ὥς τὸ γεῦμα· ἐξακολουθῶν νὰ ᾔνοι ἥσυχος ἐπὶ τὸ μεσημέριον ὀλίγον ζῶμεν μὲ ὀλιγώτατον κρασίον τῆς Μαδέρας ἐναντίον τῆς γνώμης τῶν ἰατρῶν· μετὰ δύο ἡμέρας ὁ γέρων λαμβάνει πάλιν λειποθυμίαν, ἥτις κρατεῖ ἕως δύο λεπτὰ, πρὸς τὸν ἀφίνει ἐλευθέρον μίαν

ὥραν, ἐπιστρέφει δυνατωτέρα τῆς πρώτης, καὶ συνωδευμένη μὲ τρομερὸν σπασμὸν εἰς τὸν λάρυγγα· πρὸς τὰς τέσσαρας ὥρας τὸ ἐσπέρας ὁ τοῦ Στεφάνου καὶ ἐγὼ ἐπισκεπτόμεθα τὸν ἀσθενῆ, καὶ τὸν βλέπομεν εἰς ἀθλιεστάτην κατάστασιν, ἀγωνίζετο εἰς ἐκείνην τὴν στιγμήν ν' ἀποβάλλῃ τὰ φλέγματα, τὰ ὁποῖα ἐφοβέριζον νὰ τὸν πνίξουν, αὐτὰ ἦσαν πυκτὰ, λευκὰ καὶ συχνὰ καθαιματωμένα· ὁ πόνος τοῦ λάρυγγος, ὁ βήχας, ἡ δύσκολος κατάποσις, ἡ δύσπνοια, καὶ ὁ βαρύτατος τῆς φωνῆς ἤχος, συνώδευον τὴν αἵματοπλεγματοκίνη ταύτην ἔκκρισιν, ὁ στόμαχος καὶ αὐτὸς ἐρεθισμένος ἀπέβαλε μικρὰν τινὰ ποσότητα αἵματος· αἱ ἀποκενώσεις ἐκπληροῦντο χωρὶς τανισμὸν, καὶ εἰς μακρὰ διαστήματα συνίστατο ὁμοῦ εἰς μαύρην πυκτὴν χολήν, πότε χρωματισμένην μ' αἷμα, καὶ πότε ὁμοιάζουσαν ἀκριβῶς τὴν πύσαν· ὁ ἀσθενὴς ἐντρομος ζητεῖ τὸν πνευματικόν, καὶ μὲ προσκαλεῖ νὰ μείνῃ μαζὶ τοῦ εἰς τὸ καθαρτήριο· εἰς μάτην προσπαθοῦμεν νὰ τὸν παρηγορήσωμεν, ὁ σπασμὸς τοῦ λάρυγγος αὐξάνει, καὶ τοῦ ἀφαιρεῖ τὴν φωνήν· τέσσαρες βδέλλαι εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ ὀλίγον ἀμυγδαλόαδον διακλύουν τὴν ἀφωνίαν, τὰ λοιπὰ συμπτώματα ἐξακολουθοῦν, οἱ σφυγμοὶ ἦσαν μικροὶ καὶ συνεσταλμένοι, ἡ γλῶσσα ὑγρὰ καὶ σχεδὸν καθαρά, ἡ κεφαλὴ ἐλευθέρη, ἡ κάτω κοιλία θλιμμένη καλῶς διεγείρει ὀλίγον πόνον· ἡ ἀσθένεια χαρακτηρίζεται μελαίνη, ἡ Γαστροπατιτῆτις, μ' ἀπειλούμενην φλόγῳσιν εἰς τὸν λάρυγγα· ἡ πρόγνωσις μας εἶναι θάνατος· παρατηροῦντες λοιπὸν τὴν φύσιν τῆς ἀρρώστιας, καὶ προσέχοντες εἰς τὴν κρῆσιν, τὴν ἡλικίαν, τὰ χρονικὰ πάθη τοῦ γέροντος, καὶ μάλιστα εἰς τὴν κοινῶς λεγομένην μετὰστασιν τῆς ἀρθρίτιδος, ἀποφασίζομεν νὰ ἐνώσωμεν τὴν ἀνταγωνιστικὴν μὲ ἐλαφρὰν ἀντιφλογιστικὴν μέθοδον· δηλαδὴ μὲ μικρὰς τοπικὰς ἐκκενώσεις αἵματος, ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀντίκρυνον περισσότερον εἰς τὰ προφανῶς ἐρεθισμένα ὄργανα· τρεῖς βδέλλαι εἰς τὸν λαιμὸν μετράζουσιν τὴν αἰμόπτυσιν καὶ ἀσκούουν τοὺς σφυγμούς· ὁ ἀσθενὴς εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐξομολογηθῇ, νὰ διατάξῃ τὰς ὑποθέσεις του, παραπονεῖται, ὅτι τὸν πονεῖ ὁ λαιμὸς, ὁμιλεῖ μὲ χαμηλὴν φωνήν, τὸ ἀθώοτερον ποτὶν, καὶ εἰς μικροτάτην δόσιν, ἐξυπνᾷ τὸν βήχα, καὶ ὁσάκις καταπίει ἐκφράζει τὸν πόνον του μὲ τὴν ἀκούσιον συστολὴν τῶν μυῶνων τοῦ προσώπου του· ἐν κλυστήριον μᾶς δίδει τρεῖς νέας ἀποκενώσεις τῆς αὐτῆς φύσεως, δύο ἐπισπαστικὰ θέττονται εἰς τὰ κάτω ἄκρα, ἐλαφρὸς πυρετός μ' ἐλαφροτέραν κεφαλαλίαν συντροφεύουν τὰ λοιπὰ συμπτώματα· ὁ ἀσθενὴς κοιμᾶται ἐκ διαλειμμάτων πολλὰ ὀλίγον τὴν νύκτα.

Τὴν κυριακὴν τὴν αὐγὴν (11 Ἰανουαρίου) τὰ συμπτώματα ὅλα ἐξακολουθοῦν, μ' ὀλιγωτέραν ὁμοῦ ἐνστάσιν· ὁ ἀσθενὴς λαμβάνει τὰ Ἀχραντα Μυστήρια, καὶ ἀνεπαισθήτως οἱ σφυγμοὶ του ταράττονται, μικρὸς ἐμετός μᾶς δίδει πάλιν ὀλίγην ὕλην ὁμοίαν τῆς πρώτης· οἱ ἰατροὶ Κορκὸς, ὁ Στεφάνου, καὶ Καρβελάς ἐπισκέπτονται τὸν ἀσθενῆ, σύμφωνα ὅλοι εἰς τὸ σχέδιον τῆς θεραπείας, βάλλομεν εἰς τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον τρία ἀερόκενα ἀγγεῖα (ventouses), τὰ ὁποῖα ἐκροφῶσι ἕως δύο οὐγγίας αἷμα. Οἱ σφυγμοὶ φαίνονται συνεχεῖς καὶ γεμάτοι, χωρὶς ν' ἀνθίστανται εἰς τὴν ἀφῆν· αἱ ἀποκενώσεις τῆς κάτω κοιλίας γίνονται σπανιώτεροι· τὰ συμπτώματα τοῦ λάρυγγος βαθμὴδὸν αὐξάνουν· πρὸς τὸ ἐσπέρας οἱ ῥηθέντες ἰατροὶ ἐπισκέπτονται πάλιν τὸν ἀσθενῆ. Ἐξ νέαι βδέλλαι, καὶ μετ' ὀλίγον ἐν ἐπισπαστικὸν θέττονται εἰς τὸν λαιμὸν, ὁ πάσχων ἀναλαμβάνει τὸν φυσικὸν τῆς φωνῆς του ἤχον· ἡ κατάποσις ὁμοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι δύσκολος· δύο σταλαγματικά ἐλαφροῦ ζωμοῦ ἀπερνῶσι μὲ πολὺν ἀγῶνα· τὴν νύκτα ὁ ἀσθενὴς εἶναι ἀνήσυχος, γογγύζει δυνατὰ, περιστρέφεται ἀκαταπαύστως, καὶ προσπαθεῖ μὲ τανισμὸν ν' ἀποβάλλῃ, ὅτι τὸν στενοχωρεῖ τὴν κοιλίαν, τρία κλυστήρια, μὲ ἀθῶα ὑγρὰ δὲν προξενοῦν καμμίαν ἐλάφρῳσιν, ἐν ἐπισπαστικὸν βάλλεται εἰς τὸ ἐπιγάστριον, τὸ ὁποῖον ὁ ἀσθενὴς περιστρεφόμενος μετατοπίζει· ἡ γλῶσσα στεγνώνει καὶ πάλιν στρέφει εἰς τὴν πρώτην κατάστασιν τῆς· εἰς τὸ μεταξύ τοῦτο ὁ πάσχων παραμιλεῖ ὀλίγον· πρὸς τὸ μεσονύκτιον οἱ σφυγμοὶ εἶναι συνεχεῖς, ἀνόμαλοι καὶ διαλείπονται· θερμὸς ἰδρὼς σκεπάζει κατὰ μέρος τὸν θώρακα καὶ τὴν κεφαλὴν· ἡ ἀγωνία διαδέχεται τὰ τρομερὰ αὐτὰ συμπτώματα, καὶ ὁ θάνατος πρὸς τὰς ἑνδεκα τὴν αὐγὴν.

Ἐκ Ζακύνθου τῇ α. Φεβρουαρίου 1825.

- Ἰωάννης Κορκὸς, δημόσιος ἰατρός.
- Φραγκίσκος Καρβελάς, ἰατρός.
- Παναγιώτης Θ. Στεφάνου, ἰατρός.
- Παῦλος Ἀνδρέου, ἰατρός.

Εἰς τὸ ἐπόμενον φύλον ἀκόλουθεῖ ἡ μετὰ θάνατον ἀνατομικὴ ἔρευνα.

ΑΡΙΘ. 20.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον 8 Μαρτίου.

Ἐν μικρὸν σῶμα στρατιωτῶν ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἶναι στρατοπεδευμένοι εἰς τὰς στενὰς θέσεις τοῦ Μακρυνόρου, ὑπῆγε τὴν 3 Μαρτίου ἀφ' ἐσπέρας διὰ νὰ κατασκοπεύσῃ τὸν ἐχθρὸν εἰς τὰ περὶχωρα τῆς Ἀρτας, οἷον Κομπότιον, Πέταν, κ.τ.λ., ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον γνωρισθὲν ἠναγκάσθη

νά ἐμβῇ εἰς συμπλοκὴν μετὰ τῶν ἐχθρῶν, οἱ ὅποιοι χωρὶς νὰ τοὺς προ-
ξενήσουν καμμίαν βλάβην ἔχασαν μάλιστα δύο ἀνθρώπους, καὶ δώδεκα
ἄλογα.

Ἀπὸ τὸν Ἀξιωματικόν, ὅστις ὡδήγει τὸ μικρὸν τοῦτο σῶμα, ἐβεβαιώ-
θημεν, ὅτι τ' ἀνωτέρω χωρία εἶναι γεμάτα ἀπὸ ἐχθρὶκὰ στρατεύματα,
καὶ τὰ ὅποια προσμένουν μόνον τὸν ἐρχομὸν τοῦ Ροῦμελ-Βαλεσῆ εἰς Ἄρ-
ταν διὰ νὰ βαλθοῦν εἰς κίνησιν.

Δὲν μένει καμμία ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ἐκστρατεία γίνεται ἐντὸς ὀλίγων
ἡμερῶν, ὡς καὶ εἰς τὸ προλαβὼν φύλλον τῆς ἐφημερίδος προαναγγείλαμεν.
Διὰ νὰ γνωστοποιήσωμεν δὲ τῶρα εἰς τὸ κοινὸν καὶ τὰ μερικώτερον πε-
ριστατικά τῆς μελετωμένης ἐκστρατείας, καθὼς καὶ τὰ ὀνόματα τῶν
κυριωτέρων αὐτῆς ἀρχηγῶν, δημοσιεύομεν ἐνταῦθα τὴν ἀκόλουθον ἐπιστο-
λὴν, διευθυνομένην πρὸς τὴν τοπικὴν διοίκησιν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Εὐγενέστατοι κύριοι!

Σήμερον ἐλάβομεν γράμματα ἐκ τῆς γειτονίας μας, τὰ ὅποια μᾶς ἀ-
ναγγέλλουν μὲ τὴν μεγίστην ἀκρίβειαν τὰ μέλλοντα κινήματα τῶν ἐχ-
θρῶν ἡμεῖς κατὰ χρέος σπεύδομεν νὰ σῶς τὰ κοινοποιήσωμεν, καὶ δίδον-
τες κάθε πίστιν εἰς αὐτὰ μεταδόσατέ τα ὅπου κάμνει χρεια εὐθὺς. —
Προχθὲς ἦλθεν ὁ ἄνομος Βαρνακιώτης εἰς Ἄρταν, ἔχων τέσσαρας ἡμέρας
ἀφοῦ ἐχώρισεν ἀπὸ τὸν Ροῦμελ ἀπὸ Τρίκκαλα, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔδωκε δύο
χιλιάδας καὶ πεντακοσίους μισθοὺς, ὡσαύτως καὶ μπουγιουρδιά (διατα-
γὰς) διὰ νὰ στρατολογήσῃ ἐπὶ τὰ χιλιάδας Ἀλβανούς, Τζάμιδες, Γαρδικιώ-
τας, καὶ Λακιώτας, ἐπὶ ὑποσχέσει, ὅτι θέλει πιάσει μὲ πρῶτον κίνημα
τὰ σκαλώματα ἀπὸ Πλαγίαν Κανδήλιαν, Ἀργαμέστον ἔως εἰς Κατοχὴν.
Χθὲς ἐκίνησε ἀπὸ Ἄρταν διὰ Πρέβεζαν, καὶ εἰς τὸν δρόμον ἐπεσεν ἀπὸ τὸ
ἄλογον, καὶ ἐτξάκισε τὸ διξί του χέρι. Σήμερον, ἦλθεν μπουγιουρδιά ἀπὸ
ἀπὸ τὸν Ροῦμελ ἐξ Ἰωαννίνων εἰς τὸν Κατὴν Ἄρτας, Μοφθὴν, μπείδες
ἀγάδες, καὶ καπεταναίους, διὰ τῶν ὁποίων πρσάζονται οὗτοι ὅλοι νὰ
εὗγουν εἰς τὰ πέντε πηγάδια διὰ νὰ τὸν προῦπαντήσουν. Τὴν αὐ-
τὴν στιγμὴν ἔβαλαν μέτρον καὶ εἰς τὸ στράτευμα ὅπου εὕρισκετο εἰς
Ἄρταν μέσα καὶ ἔξω, καὶ εὐρέθησαν ἐξ χιλιάδες, τοὺς ὁποίους τοὺς εὐ-
γαλαν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἄρταν. καὶ τοὺς ἐδιχομύρασεν εἰς τὰ χωρία Μεγάρ-
χη, Νεχωρί, Λέσμπιγι, Ἀγιάν καὶ ἐπίλοιπα, καὶ ἄφησαν τὴν Ἄρταν ἐλευ-
θέρην διὰ τὸν Ροῦμελ. Τὰ στρατεύματα ἐμβαίνουν εἰς Ἄρταν· μαζὺ μὲ
τὸν Ροῦμελ ἔρχεται ὁ Πλιάπασιας, Σουλεϊμάν-Πασιάς, υἱὸς Μερ Πασιά,
καὶ Ἰσμαήλπεγς Βλιόρης· ὅλοι αὐτοὶ συμποσοῦνται εἴκοσι χιλιάδας· ἔφεραν
προσέτι ἑξακόσια σφυριά, ἑκατὸν πενήντα ἀμῶνια μὲ τοὺς γόφους, καὶ
σαράντα βρυθάλια μὲ τὰ ἀμάξια· εἰς δέκα ἡμέρας τὸ πολὺ, κάμνωντας
τὸ κίνημα ὁ Ἑλληνοκατάρτος Βαρνακιώτης ἀπὸ τὸ μέρος Πλαγιάς, καὶ
Βόνιτζας διὰ τὰ σκαλώματα, ὡς ἄνωθεν εἴπομεν, κάμνουν συγχρόνως
καὶ δύο κολόναις ἀπὸ Λουτράκη, καὶ Καρβάσαρὰν διὰ θαλάσσης, ὁμοίως
καὶ διὰ ξηρᾶς κολόναις τρεῖς, μία ἀπὸ Μακρυνόρος, μία ἀπὸ Λαγαδάς, καὶ
ἄλλην ἀπὸ Χελώναν. Οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ κινήματος τοῦ Βάλτου εἶναι πρῶ-
τος ὁ Βελίμπης Γιάτζης, Τζάνε Μαρτολόζης, μὲ τὸν Μουσταφᾶν Μαρτί-
νην Τζέλιο Πίτζαρη καὶ Ἀσλὰν ντέμτζαν μὲ Χασὰν μπιλούση, Ἄπὸ δὲ
τὸ μέρος τοῦ Ξηρομέρου εἶναι ὁ Μπανουζέβρανης, ὁ υἱὸς Σούλτζε Κόρ-
τζα, Κεχριμάνπεγς Γιάτζης, Ζαβαλιάνης ἀνεψιὸς Πρόκου, Λιούλιος Τζα-
πάρης καὶ λοιποὶ ἀκόμη μπιπασάδες (χιλιάρχοι) καὶ προχωροῦντες εἰς
τὸν Βάλτον, σκοπὸν ἔχουν νὰ σταθοῦν παντοτενὰ μέσα εἰς τὸ Βηλαέτι
ὁ Τζάνε Μαρτολόζης μὲ τὸν Μαρτίνην καὶ Τζέλιο Πίτζαρη μὲ τρεῖς χι-
λιάδας, καὶ οἱ λοιποὶ νὰ πέσουν εἰς τὰς πόρτας τοῦ Μεσολογγίου, ἀντι-
κρὺ τῶν ὁποίων ἀμέσως θέλει φιασθῇ Κάστρον. Ἀπὸ δὲ τὸ μέρος τοῦ
Ξηρομέρου θέλει σταθῇ ὁ Βαρνακιώτης μέσα εἰς τὸ Ξηρόμερον μὲ ἄλλας
τρεῖς χιλιάδας. Ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Τρικκάλου ἀπερνᾷ ὁ Σελιχτάρποδας
μὲ δώδεκα χιλιάδας μὲ αὐτὸν μαζὺ καὶ ὁ Τζελατιμπης μὲ ἑξ χιλιά-
δας ξεχωριστοὺς διὰ νὰ βαρέσουν Ἀγραφα, Καρπενήσι, Ἀπόκουρον καὶ
νὰ σμίζουν εἰς Μεσολλόγι· ἀπὸ δὲ τὸ μέρος τῆς Ἀλαμάνας ἐδιορίσθη ὁ
Ἀμπᾶς Πασιάς, μὲ ἄλλους τέσσαρας Πασιάδες μαζὺ καὶ Μουσταμπης
Κιάφα ζέας, Ταίρμπης, Χοτάμπης Ἀργυροκάστρης, Βελιάγας Γρεβενοῦ,
ἀνεψιὸς τοῦ Μαχμούτμπης Κουστοῦρι καὶ Ἰμπραῖμπης Κοστρέτζης, καὶ
ὅλοι οἱ ἀγιάνιδες ἀπὸ Βέρροισαν καὶ κάτω, οἱ ὅποιοι ἔδωσαν ὑπόσχεσιν νὰ
κυριεύσουν Σάλωνα, Λοιδωρίκι, Μαλάνδρινον καὶ νὰ καταβοῦν εἰς Ναύπακ-
τον. Εἰς τὰ ὅσα σᾶς γράφομεν νὰ μὴν ἀμφιβάλλετε, καὶ τὸ σοχασθῆτε δια-
φορετικὰ, καθὼς καὶ ἄλλαι φοραὶς, ὅτι αὐτὰ εἶναι ὅλα ἀληθινὰ καὶ τέλεια.
Ἡμεῖς ὅμως στεκόμεθα μὲ μάτι ἀνοιχτὸν, καὶ ὅ, τι μανθάνομεν ἀπὸ βε-
βαίας εἰδήσεις ἀμέσως σᾶς γνωστοποιούμεν. Τὸ βιαστικὸν κίνημα τῶν
ἐχθρῶν εἶναι ὅπου ἔμαθαν τὴν παλαιὰν Πάτραν, πολλὰ στενεμένην ἀπὸ
τροφᾶς, μάλιστα καὶ πολιορκημένην.

Καὶ μένομεν μὲ ὅλον τὸ σῆμα. Οἱ γνωστοὶ φίλοι.

Τῇ 4 Μαρτίου 1825. Μελιᾷ Βάλτου.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς ἡμπορεῖ νὰ γνωρίσῃ τίς καλῶς τὸ ἐφειτε-
ρὸν σχέδιον τῶν Τούρκων, καὶ νὰ ἰδῇ, ὅτι αὐτοὶ ἔλαβον τῶ ὄντι μέτρα
πολὺ διάφορα ἀπὸ ἐκεῖνα τῶν παρελθόντων χρόνων· μόνον ἀπὸ τὴν ἐκ-

λογὴν τῶν ἀρχηγῶν, εἶναι δυνατόν νὰ συμπεράνῃ καθεὶ πόσον ἐπιδε-
ξίως γίνεται τὸ κίνημα, ὁ σχεδιαστὴς τοῦ ὁποῖου βέβαια, δὲν εἶναι ἄν-
θρωπος κοινός· πρόθεσις δὲ εἰς τοῦτο καὶ τὴν μεγάλην δραστηριότητα,
καὶ τὸ ὁρμητικὸν τοῦ Μεχμέτ-Ἡσὶτ-Πασᾶ, ὁ ὁποῖος δὲν θέλει λείπει νὰ
μεταχειρισθῇ ὅλα τὰ δυνατὰ του μέσα, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιχειρή-
ματός του.

Γράμματα τῶν στρατηγῶν Τσόγκα καὶ Νότη Μπότζαρη, ἀναγγέλλουν
καὶ ἐπικυρόνουν συγχρόνως τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα· ὅθεν ἡ τοπικὴ Διοίκη-
σις βλέπουσα τὴν καταπιέγουσαν ἀνάγκην, ἐδιορίσεν ὅλα τὰ στρατιωτικὰ
σώματα, ὅσα εὕρισκοντο εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα νὰ ἐκστρατεύσων
πρὸς ἐνδυναμώσιν τῶν θέσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἐχθρὸς ἀπαπειλεῖ νὰ
προσβάλῃ κατὰ πρῶτον.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐσυγχωρεῖτο οὐδὲ μία στιγμὴ νὰ παραβλεφθῇ, εἰς ἀ-
πάντησιν τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου, καὶ ἐπειδὴ ὅλαι αἱ θέσεις τῆς Δυτι-
κῆς Ἑλλάδος, διὰ νὰ πιασθοῦν καὶ νὰ ἐνδυναμωθοῦν καθὼς πρέπει, χρειά-
ζονται δυνάμεις ἀρκετὰς, ἡ τοπικὴ Διοίκησις ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ προ-
σκαλέσῃ εἰς τὰ ὅπλα τοὺς κατοίκους ὅλους τούτου τοῦ μέρους διὰ τῆς
ἐφεξῆς προκηρύξεως.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ ἀντὶ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἐνεργούσα Ἐπιτροπὴ
κατὰ τὴν Δυτ. Ἑλλάδα.

Πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Ὁ ἐχθρὸς τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος· ἐτοιμάζεται καὶ τετάρτην
φορὰν νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα μὲ πολλὰς χιλιάδας στρα-
τευμάτων.

Ἡ τοπικὴ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος Διοίκησις ἐδιορίσεν ὅλα τὰ εὕρισκό-
μενα αὐτοῖσι στρατιωτικὰ σώματα νὰ προκαταλάβουν τὰς ἀναγκαίας θέ-
σεις, καὶ τὰ στενώματα.

Ἡ δὲ Σ. κεντρικὴ Διοίκησις ἔλαβε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς υπεράσπι-
σιν τούτου τοῦ μέρους, διατάξασα καὶ ἄλλους στρατιωτικοὺς ἀρχηγούς
νὰ ἐνδυναμώσουν περισσότερον τὰ ἤδη συστηθέντα τρία στρατόπεδα,
κατὰ τὰ μέρη τοῦ Μακρυνόρος, Καρβάσαρᾶ, καὶ Βονίτζης.

Ἄλλ' ὁ ἐχθρὸς κινεῖται μὲ ταχύτητα· ἔως νὰ φθάσῃ ἡ σημαντικὴ τῆς
Σ. Διοικήσεως στρατιωτικὴ βοήθεια, ἀνάγκη εἶναι νὰ ἐνδυναμώσωμεν
ἡμεῖς μόνον μας τὰ αὐτὰ στρατόπεδα, διὰ νὰ μὴν ἡμπορέσῃ ὁ ἐχθρὸς νὰ
εἰσχωρήσῃ εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς ἐλευθέρης Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Τρέξατε ἀδελφοὶ κάτοικοι τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ στρατόπεδα·
τρέξατε προθύμως καὶ θαρράλως ὅλοι, ὅσοι εἴθε ἀξιοὶ νὰ φέρετε τὰ ὅ-
πλα ἐναντίον τοῦ ἀγρίου τυράννου! δράματε διὰ νὰ υπερασπισθῆτε τὰς
γυναῖκας σας, τὰ παιδιά σας, τὴν κατάστασίν σας, καὶ νὰ ἐκδικηθῆτε τὸ
αἷμα χιλιάδων Χριστιανῶν ἀδελφῶν σας, καὶ τὰ ὅσα ἐπάθατε εἰς τὰς
ἀπερασμένας εἰσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ! ἐὰν ἐμποδίσωμεν τὴν εἰσβολὴν του
τώρα, θέλομεν κερδίσει καὶ γυναῖκας, καὶ παιδιά, καὶ ὅλην μας τὴν ὑ-
παρξιν· ἐκ τοῦ ἐναντίου θέλομεν χάσει τὸ πᾶν.

Ἄς μὴ προσμένῃ ὁ ἕνας διὰ νὰ ὑπάγῃ πρῶτον ὁ γείτονάς του, καὶ ὑ-
στερα αὐτὸς, ἀλλ' ἂς προθυμοποιῆται ἕκαστος νὰ εἶναι ὁ πρῶτος. Σπεύ-
σατε ὅλοι συμφῶνως εἰς βοήθειαν τῆς κινδυνεύουσας πατρίδος διὰ νὰ μὴ
κατηγορηθῆτε ὕστερον, ὅτι δὲν ἐκάματε ἐκεῖνο, ὅ, που ἡμπορούσατε νὰ
κάμετε διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος, καὶ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ σας.

Μεσολόγγιον τὴν 7. Μαρτίου 1825.

(Τ. Σ.)

Ι. Μάγερ. Κωνστ. Πεταλᾶς.

Ὁ Γεν. Γραμ. Φ. Πλητᾶς.

Ὁ πατριωτισμὸς, ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας, καὶ ἐλευθερίας ζῆλος, τὸν ὁποῖον
ἐδειξαν τὸσάκις ἐναργέστατα οἱ κάτοικοι τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, δὲν μᾶς
συγχωροῦν νὰ ἀμφιβάλλωμεν οὐδὲ ποσῶς, ὅτι ἡ ἀνωτέρω προκηρύξις θέ-
λει κάμει ἐντύπωσιν ἰσχυράν εἰς αὐτοὺς, καὶ θέλει πράξῃ τὸ προσδοκώ-
μενον εὐτυχὲς ἀποτέλεσμα· οἱ ἀγαθοὶ λοιπὸν οὗτοι πατριῶται ὁδηγούμε-
νοι ἀπὸ ἀρχηγούς ἐμπειροπολέμους καὶ ἀνδρείους, καὶ ἔχοντες τὸν ὕψι-
στον βραχίονα συναρρώγων εἰς τὰς πράξεις των, ἐλπίζομεν ὅτι θέλουν ἀ-
παντήσῃ καὶ τὸν τελευταῖον τοῦτον κίνδυνον, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐπαπειλεῖ
πλέον παρὰ ποτέ.

Πρὸς τοὺς γενναίους κατοίκους Μεσολογγίου.

Κύριοι.

Μὲ εὐχαρίστησιν καὶ εὐγνωμοσύνην ἐνταυτῷ ἔλαβα τὸ ἀπὸ 4 Ἰανουα-
ρίου 1825 ἔγγραφον, διὰ τοῦ ὁποῖου ἡ πόλις τοῦ Μεσολογγίου μὲ ἀνα-
κηρύττει πολίτην αὐτῆς· καὶ δὲν ἡμπορῶ, Κύριοι, νὰ μὴ σᾶς ὁμολογήσω
πανδῆμως τὰς περὶ τούτου εὐχαριστίας μου.

Ἐὰν ἀπὸ ἀπλῆν φιλογένειαν κινούμενος εὐτύχησα νὰ φανῶ ὠφέλιμος
εἰς τὴν πόλιν σας, βεβαιώτατα ὡς συμπολίτης σας θέλω κῦξῆσαι τὸν ζῆ-
λον μου, καὶ θέλω φιλοτιμηθῇ νὰ μὴν φανῶ περιττός εἰς τὴν θετὴν πό-
λιν μου.

Εὐτυχίτε ἀγαθοὶ συμπολίται, καὶ μὴν ἀμφιβάλλετε ὅτι εἶμαι, καὶ θέλω εἶσθαι διὰ πάντα προθυμώτατος εἰς τὰ συμφέροντα τῆς κοινότητος.

Τῇ 27 Φεβρουαρίου 1825 Ναύπλιον.

Ὁ ὑμέτερος ἀδελφὸς Σταμάτιος Δεδίδης.

Μεσολόγγιον 11 Μαρτίου.

Χθὲς πρὸς τὸ ἐσπέρας ἦλθεν ἐδῶ ἀξιωματικὸς τις τοῦ στρατηγοῦ Ἀνδρέα Ἰσκού φθάσαντος εἰς Γαστούνην, διὰ νὰ ναυλώσῃ τινὰ πλοίαρια χρήσιμα εἰς μετακινήσεις αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι ἀφοῦ φθάσουν ἐδῶ ἔχουν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν διορισθεῖσαν παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως θέσιν των. Τὰ ἀνωτέρω πλοίαρια ἐμίσυσαν σήμερον διὰ Γλαρέντζαν.

Ἡ μετὰ θάνατον ἀνατομικὴ ἔρευνα τοῦ Κυρίου Ἰωάννου Βαρβάκη.

Μετὰ παρέλευσιν εἰκοσι τεσσάρων ὥρων, ἡ νεκροτομία τοῦ αἰμνήστου Ἰωάννου Βαρβάκη ἐγένετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ καθαρτηρίου μετὰ τὰς ἀπαιτούμενας ὑγιεινὰς προφυλάξεις· ὁ Πρόεδρος τῆς ὑγείας, καὶ οἱ ἱατροὶ Κύριοι Δικόπουλος, Κορκός, Καρβελάς, Στέφανος, Σικοῦρος, καὶ ὁ Παῦλος Ἀνδρέου ἀφ' οὗ ἐπαρετήρησαι τὸ λείψανον γυμνὸν ἀβλαβές, ἠνοιχθὴ ὁ θώραξ καὶ ἡ κάτω κοιλία. Τῷ ὄντι αὐταὶ αἱ δύο σπλαγχνικαὶ κοιλόπται ἀνεδείχθησαν ἐν καιρῷ τῆς ἀσθενείας, ἐστὶ αἱ τοῦ ἐρεθισμοῦ· ὁ πνεύμων ἦτον εἰς τὴν φυσιολογικὴν του κατάστασιν, οἱ λοβοὶ τοῦ ἥσαν μαλακοί, καὶ ἐδίδαν ὅλοι εἰς τὴν ἀφὴν ἐκείνον τὸν ἰδιαίτερον ἦχον, ὅστις προξενεῖται ἀπὸ τὴν θλίψιν τῶν ἀεροφορῶν ταμείων. Τὸ χρῶμά του μόνον ἐφαίνετο ὀλίγον παρηλλαγμένον ἀπὸ τὴν ἀφθονίαν τῆς πνευματικῆς ἐκκρίσεως· αὐτὴ ἐσχημάτιζεν εἰς πολλὰ μέρη κηλίδας μελανωπὰς πλέον ἐκπεφασμένους παρὰ τὸ σύνθετος. Ὁ λάρυγξ εὐρέθη γεμάτος ἀπὸ ὑγρὸν τι, ἀνάλογον τῶν ἀθῶων ποτῶν, τὰ ὅποια ὁ ἀσθενὴς κατέπιε εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς του· ἡ μεξώδης μεμβράνη τῆς τραχείας ἀρτηρίας, καθὼς καὶ τοῦ λάρυγγος ἦσαν εἰς τοιαύτην καλὴν κατάστασιν, ὥστε κανεῖς τῶν νεκροσκοπῶν δὲν ἠμπόρεσε νὰ διακρίνῃ ἔχην φλογώσεως· μόνον εἰς τὴν ἀντικρύζουσαν μετὰ τὸν φάρυγγα ἐπιφανίαν τῆς ἐπιγλωττίδος ἵδαμεν ἐν ἀγγεῖον καλῶς ἐγχυμένον μ' αἷμα.

Ἀκολούθως ἐθεωρήθησαν καὶ τὰ σπλάγχνα τῆς κάτω κοιλίας· ὁ σόμαχος μᾶς ἐφάνη ἐπίσης ὑγιὲς καθὼς καὶ τὸ ἥπαρ· ἡ χολοκύστις περιεῖχε ὀλίγην χολὴν ἔχουσαν τὰς φυσικὰς αὐτῆς ιδιότητας· ἡ οὐροκύστις κενὴ, ἐφύλαττε τὴν οὐλὴν τῆς λιθοτομικῆς ἐργασίας· ἀπὸ δὲ τὰ ἐντερα δύο μόνον εὐρέθησαν κατὰ μέρος βλαμμένα ὁ νῆστις καὶ τὸ τυφλόν· ἡ βλάβη των συνίστατο εἰς περιωρισμένους τινὰς φλογώσεις, ὅπου διεκρίναμεν συγκεχυμένως ὀλίγα μαῦρα καὶ ἄσχημα στίγματα· Αἱ περιστάσεις δὲν μᾶς ἐσυγχώρησαν νὰ ἐξετάσωμεν βαθύτερα, καὶ ἀκριβέστερα ὅλα ἐν γένει τὰ ὄργανα, καὶ μάλιστα τὸν ἐγκέφαλον. Ἰσως ἠθέλομεν ἀπαντήσῃ καὶ ἄλλας ὀργανικὰς βλάβας, παρὰ τὰς ὅσας παρετηρήθησαν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους, ὅτι τόσοι εἰς τὴν μελαίνην, καθὼς καὶ εἰς τοὺς λεγομένους ἀρχαίους πυρετοὺς, ὁ θάνατος συμβαίνει, ὅχι ἀπὸ τὰς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐκτεταμένους τῶν ὑφασμάτων φλογώσεων ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἐντασιν τῶν συμπαθητικῶν ἐρεθισμῶν, οἱ ὅποιοι προξενοῦν τοιαύτας παραλλάξεις εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν οὐσιωδῶν ὀργάνων, ὥστε ἡ παντελής τῆς ζωῆς των παῦσις καταντᾷ ἀφρευκτος.

Ἐκ Ζακύνθου τῇ 4. Φεβρουαρίου 1825.

« Ἰωάννης Κορκός, ἱατρὸς δημόσιος. Μαρίνος Δικόπουλος, ἱατρὸς.
» Μαρίνος Σικοῦρος, ἱατρὸς. Φραγκίσκος Καρβελάς, ἱατρὸς. Παναγιώτης
» Θ. Στεφάνου, ἱατρὸς. Παῦλος Ἀνδρέου, ἱατρὸς. »

ΛΡΙΘ. 21.

Μεσολόγγιον, 14 Μαρτίου 1825.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἡ ἑλληνικὴ Διοίκησις πρὸ πολλοῦ ἐγνώρισε τὴν ἀνάγκην ἐνὸς ἐξωτερικοῦ δανείου, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ μετὰ τὸ μέσον τούτου ὅχι μόνον τὸ ἐσωτερικόν της νὰ διαρρυθμίσῃ ἐπὶ τὸ κάλλιον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν προκειμένον κατὰ τῆς τυραννίας ἐνδοξὸν ἀγῶνά της νὰ θέσῃ ἐν εὐτυχίᾳ καὶ ἀποφασιστικῶν τέλους. Ἐπὶ τούτῳ ἐστειλε πέρυσι τὴν τριμελῆ Ἐπιτροπὴν εἰς Λονδίνον, ἡ ὁποία καὶ ἐπραγματεύθη αὐτοῦ ἅμα φθάσασα τὸ γνωστὸν, ἀπὸ τέσσαρα ἑκατομμύρια τάλληρα συνιστάμενον δάνειον. Ἐπειδὴ ὅμως τοῦτο πολλὰ μικρὰ ποσότητος ὄν, δὲν ἠμπόρει νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ὅλας τὰς ἀναγκαίας χρεῖας καὶ τὰς ὑπερόγκους δαπάνας τοῦ πολέμου, καὶ ἐπειδὴ αἱ δημόσιαι πρόσοδοι σημαντικώταται καὶ ἑαυτὰς, δὲν ἔλαβον ἀκόμη τὴν πρέπουσαν διάταξιν, ὥστε νὰ κάμουν περιττὴν τὴν χρεῖαν τῶν ἐξωτερικῶν χρημάτων, ἡ Διοίκησις, προνοοῦσα τὸ συμφέρον τῆς ἐπικρατείας, ἐξέδωκε πρὸ τινων μηνῶν νέας διαταγὰς πρὸς τὴν ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ πραγματοποιῇ ἄλλο νέον δάνειον· ὅτι δὲ ἡ πραγμα-

τεύσις τούτου ἔλαβεν ἤδη τόπον, γίνεται δῆλον ἀπὸ τῆς ἐφεξῆς ἀποσπάσματα διαφόρων ἐφημερίδων, καὶ ἰδιαίτερων ἐπιστολῶν.

Λονδίνον 9 Φεβρουαρίου 1825.

Οἱ κατάλογοι τοῦ νέου ἑλληνικοῦ δανείου ἐκυρώθησαν σήμερον περὶ τὴν μεσημβρίαν. Τὰ περιστατικά ἀκόμη δὲν εἶναι γνωστά· ὑποθέτεται ὅμως, ὅτι ἐν μέρος ἱκανὸν τοῦ προλαβόντος δανείου θέλει ξαναγορασθῇ ἀπὸ τὸ νέον τοῦτο δάνειον· ὅθεν καὶ παρήρσιάζονται πολλοὶ ἀγορασταὶ ὁμολογιῶν.

Λονδίνον 11 Φεβρουαρίου.

Αἱ προσφοραὶ τοῦ νέου ἑλληνικοῦ δανείου ἀνέβησαν χθὲς περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς δεκαπέντε ἑκατομμύρια λιτ. Στερλ. (ἴσως φράγκα)· τὸ δάνειον τοῦτο ἐσυμφωνήθη ἀπὸ τοὺς ἀπεσταλμένους τῆς Ἑλλάδος ἀνευ τῆς κατ' εὐθείαν συνδρομῆς τοῦ ἑλληνικοῦ Κομιτάτου· εἶναι βέβαιον ὅμως, ὅτι καὶ τὸ Κομιτάτον τὸ ὑποστηρίζει πλεονέκτως ὅσον δύναται, ἐπειδὴ καὶ στοχάζεται, ὅτι τοῦτο θέλει δώσει εἰς τοὺς Ἕλληνας νέα μέσα τοῦ νὰ κάμωσι διὰ τὴν πλησιάζουσαν ἐστρατεῖαν προετοιμασίας στρατιωτικὰς, ἱκανὰς καὶ τῶν ἐχθρῶν των τὰ σχέδια νὰ ματαιώσωσι, καὶ τὴν ἑαυτῶν πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν νὰ στερεώσωσι. (Globe)

Παρίσιον 14 Φεβρουαρίου 1825.

Ἡ κύρωσις τοῦ ἑλληνικοῦ τούτου δανείου θέλει γενῇ εἰς τὰς 15 τοῦ τρέχοντος μηνὸς Φεβρουαρίου, καθ' ἣν ἐποχὴν καὶ ὁ Κ. Λουριώτης, εἰς τῶν ἀπεσταλμένων, θέλει ἐπιστρέφῃ ἀπὸ Λονδίνον εἰς Παρίσιον. Ἡ ἐπιβεβαίωσις συμφωνίας τῆς ἐκπτώσεως τῶν κεφαλαίων (amortissement de fonds) (1) ἡ ἀπειρος ποσότης τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, τὰ ὅποια ἡ ἑλληνικὴ Διοίκησις δίδει εἰς ὑποθήκην διὰ τὴν ἐξόφλησιν τούτου τοῦ χρέους της, ἡ καρποφορία τῆς ἑλληνικῆς γῆς, ἡ ἀκαταδάμαστος ἀνδρία τῶν κατοίκων της, τὸ μέρος, τὸ ὅποιον ὅλ' αἱ εὐαίσθητοι καὶ γενναῖαι καρδιαὶ λαμβάνουσιν εἰς τὸν εὐγενῆ καὶ ἐνδοξόν ἀγῶνά των· ὅλα ταῦτα μᾶς κάμνουν νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι τὸ νέον δάνειον θέλει εὐδοκιμήσῃ ἐξάπαντος, καὶ θέλει λάβῃ ἐντὸς ὀλίγου τὴν προσήκουσαν δημοσίαν ὑπόληψιν.

(Constitutionnel)

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ Λιβόρνου τῆς 28 Φεβρουαρίου.

Σὰς ἀναγγέλλω ἐπισήμως τὴν εὐτυχὴ διαπραγμάτευσιν τοῦ νέου δανείου εἰς Λονδίνον γενομένην κατὰ τὴν 14 Φεβρουαρίου μετὰ τὰ λαμπρὰ ὁσπήτια τῆς Ἀγγλίας, εἰς συνθήκας ὅμως κατωτέρας ἐκείνων τοῦ πρώτου διὰ τὴν αἰτίαν τῶν ταραχῶν, αἱ ὅποια ἐπεκράτουν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Κ. Λουριώτης, εἰς τῶν ἀπεσταλμένων, εἶχε περάσει εἰς Παρίσιον καὶ ἐπιτύχει ἐκεῖ ἐν μέρος τοῦ ρηθέντος δανείου εἰς συνθήκας καλλιτέρας, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὀρλάνδος εἶχε συναμιλήσῃ ἤδη μετὰ τοὺς ἐν Λονδίῳ φίλους, παρητήθη τὸ τῶν Παρισίων. Φθάνει μολοντοῦτο καὶ ἡ ἀδεια, τὴν ὁποίαν ἡ Γαλλικὴ Διοίκησις ἔδωκεν εἰς τὸ νὰ πραγματοποιῇ ἐν τοιοῦτον εἰς τὴν πρωτεύουσά της, διὰ νὰ δώσῃ βάρος εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ αὐξήσῃ τὴν ὑπόληψιν των.

Ἀπόσπασμα ἐτέρου γράμματος τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ τόπου.

Εἰς τὰς 14 τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ὑπεγράφη τὸ συμφωνητικὸν εἰς Λονδίνον διὰ δύο ἑκατομμύρια (μιλλιόνια) λίτρ. Στερλ. πρὸς 55 1/2 τοῖς ἑκατόν. Τὴν ἐπαύριον (15 Φεβρουαρίου) μετὰ τὰ ἐπαρρησιάζθησαν διάφοροι, καὶ ἐπέσπεραν ἄλλην τὴν ποσότητα, ἐπωλήθησαν αἱ ὁμολογίαι μ' 1 1/2 τοῖς ἑκατ. προσθήκην ἐπ' ἐλπίδι ὅτι θέλει τιμηθῇ κατόπιν περισσότερον μετὰ τὴν εἰδητὴν τῆς καταπαύσεως τῶν ταραχῶν εἰς Ἑλλάδα. -- Σήμερον ἐφθασεν ἐδῶ ἐξ Ἀλεξανδρείας μία ἐπιτροπὴ τοῦ Μεχμέτ-Ἀλή πρὸς τοὺς ἐμπόρους, Viollier καὶ Grabeau διὰ 100 χιλιάδας τουφέκια, 70 γούμενες, καὶ 70 ἄγκυρες· ὁ Φερνάνδης ἔλαβεν ὡσαύτως τὴν ἐπιτροπὴν πρὸ καιροῦ διὰ δύο φρεγάτας, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία μὲν ἤρχισεν ἤδη νὰ κατασκευάζεται ἐδῶ, ἡ δὲ ἄλλη εἰς Γένοβαν· λέγουσι εἶναι ἐπιφορτισμένους ὁ Viollier καὶ δι' ἄλλας δύο, πλὴν εἶναι ἀβέβαιον τοῦτο εἶναι δῆλον, ὅτι εἰς Τεργέστην ἐδιορίσθη ἐν βασιλεὺς ῥαζάτον καὶ ἐν ἄλλοις εἰς Τουλὼν· ὅλλ' αὐτὰ μόλις μετὰ ἓνα χρόνον ἠμποροῦν νὰ τελειώσωσι.

Ἀρκτῶς Ἀμερικῇ. — Νέα Ὑόρκη 15 Ἰανν.

Ὁ Κύριος Ἰάκωβος Μονρόης, Πρόεδρος τῶν ἠνωμένων ἐπικρατειῶν τῆς Ἀρκτῶς Ἀμερικῆς, ἐπεμψε τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μίαν πρὸςβείαν (Message) εἰς τὸ Βουλευτήριον τῶν ἀντιπροσώπων ζητῶν νὰ γενῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ δημοσίου ὑπουργήματός του, τὸ ὅποιον ἐπλησίασεν, ἔρευνα αὐστηρὰ καὶ ἀκριβὴς ὅλων τῶν πράξεων του καθ' ὅσον καιρὸν ἐδιοίκησεν. « Διάφοροι λόγοι ἰσχυροί, λέγει ὁ Κ. Μονρόης, μετὰ ὑπαγορεύουσιν νὰ κάμω τοῦτο τὸ πρόβλημα· ἓνας πολίτης, ὅστις ἐδούλευσε πολὺν καιρὸν τὴν πατρίδα του μετὰ ἐπαγγελμὰ ὑψηλόν, ἔχει τὸ δικαίωμα, ἐὰν ἐδούλευσε πιστῶς, ν' ἀπολαμβάνῃ εἰς τὴν ἀναχώρησίν του τὴν πλέον τελείαν ἡσυχίαν· καὶ τοῦτο μάλιστα δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐλπίσῃ, ἐὰν ἡ διαγωγή του

(1) Χρεωστικὰ Σημ. τοῦ ἐκδ.

καὶ ὅλας τὰς ἀναρτίδας βάλθη εἰς φῶς τοιοῦτοτρόπως, ὥστε κἀνείς νὰ μὴν δύναται νὰ τὴν παραστήσῃ μὲ χρώματα σκοτεινὰ· τοιαύτη εἶναι ἡ ἰσχυρὰ αἰτία, ὅθεν ἐγὼ παρεκινήθην νὰ ζητήσω τὴν δημόσιον ἐρευναν τῶν πράξεών μου, καὶ ὅθεν ἤμπορεῖ νὰ πηγᾷσῃ μέγα κοινὸν καλὸν διὰ τὸ μέλλον, ἐπεὶδὴ ἀφοῦ ἡ τοιαύτη συνήθεια κανονισθῇ καὶ διορισθῇ ἅπασι, θέλει σχηματίσῃ νέον καὶ ἰσχυρὸν φραγμὸν ἐναντίον πάσης καταχρήσεως τῆς κοινῆς πίστεως.

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου προέδρου, λέγουσιν αἱ ἐφημερίδες τῆς νέας Ὑορκᾶς εἶναι διηρημένη μεταξὺ τοῦ στρατηγοῦ Jackson καὶ τοῦ K. K. Adams.

Ὅστις ἀπὸ τοὺς δύο τούτους διαδεχθῇ τὸν τόπον τοῦ K. Μονρόη, θέλει εἶσθαι βέβαια ἄξιος τῶν Βασιγιτώνων, καὶ Γεφφερώων διάδοχος· ὅτι δὲ πρέπει νὰ εὐχηθῶμεν εἶναι καὶ τὸ νὰ κληρονομήσῃ τὰ γενναῖα φρονήματα, καὶ τὴν πρὸς τοὺς Ἑλληνας συμπάθειαν καὶ ἀγάπην τοῦ προκατόχου του.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ Ζακύνθου τῇ 11 Μαρτίου.

Σὺς ἔγραψα καὶ χθὲς ὅτι μία Γαλλικὴ Bombarda, l'Heureuse Louise φθάσασα χθὲς ἀπὸ Σμύρνης μὲ φορτίον 1081 βαρέλια μπαρούτης κανονίων καὶ μὲ χαρτί, ὑποπτεύεται πολὺ ὅτι θέλει ἀπεράσει εἰς Πάτρας ἢ Πρέβεζαν. Ὁ καπιτάνος χθὲς ἐζήτην νὰ λάβῃ πληροφορίας περὶ τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, καὶ σήμερον αὖριον ἐτοιμάζεται ν' ἀναχωρήσῃ, ὅθεν εἶναι ἀναγκαῖον δι' αὐτὸ καὶ δι' ἄλλα σιταγωγὰ πλοῖα εἶναι νὰ εἰσπλεύσωσιν εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον νὰ ληφθῶσι παρὰ τοῦ Ναυάρχου δραστηριώτερα μέτρα παρὰ τὰ πρῶτα.

Σήμερον πρῶτ' ἔφθασεν ἐν πλοιάριον ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Μοθωνίας, καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τὴν συνήθη αὐθεντικὴν ἐρευνάν του, ὅτι εἶχον φθάσει ἐκεῖ (εἰς Μοθώνην) τριάκοντα Ἑλληνικὰ πλοῖα πολεμικά, μὲ ἐξ ἡ ὀκτὼ πυρπολικά, τὰ ὁποῖα ἐπρόσβησαν νὰ πολιορκήσωσιν τὰ εἰς Μοθώνην ἐσχάτως εὐρισκόμενα ἑθρικά πλοῖα τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ τριάκοντα περίπου τὸν ἀριθμὸν, καὶ περιπλεύουσιν εἰς τὸ ἀκρωτήριο τῆς Σαπιέντζας καὶ ἀπὸ τὸ ἀντικρυ μέρος ἐμποδίζοντα τὴν ἐκπλευσιν τῶν ἑθρικῶν, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἔτοιμα νὰ ξεκινήθωσι· τοῦτο εἶναι τόσον βέβαιον, καθόσον συμφωνεῖ καὶ μὲ τὴν μαρτυρίαν ἐνὺς ἄλλου πλοιοῦ φθάσαντος σήμερον ἀπὸ Καλαμάταν, ὅστις διηγεῖται ὅτι πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἀπῆντησεν ἐξω τῆς Πρώτης τῆς Νάβης τοῦ χατζῆ Ἀναργύρου, ὃ ὁποῖα ἐξιτιάς τρικυμίας εἶχε ξεκοπῇ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Μοῖραν διεθυνομένην πρὸς τὰ Μοθωκόρωνα, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν εἶδε δεκατρία πλοῖα τῆς αὐτῆς μοῖρας ἐρχόμενα πρὸς ἐκεῖν' τὸ μέρος. Ὁ ἴδιος διηγεῖται προτέτι ὅτι τὰ ἑθρικά στρατεύματα ἀποβιβασθέντα εἰς δύο φορὰς εἰς Μοθωκόρωνα, ἀναβάνουν ἕως δέκα χιλιάδας καὶ ὅτι εἶναι κατεσκευασμένα περὶ τὰ τεῖχη τῆς Κορώνης· ὅτι ἀρκετὰ Ἑλληνικά στρατεύματα ἐσυνάχθησαν εἰς τὸ Νησί τῆς Καλαμάτας, καὶ ἄλλα ἐπεριμένοντο διὰ νὰ κτυπήσωσι τὸν ἑθρὸν.

Μεσολόγγιον 14 Μαρτίου.

Ἀπὸ εἰδήσεις τῆς γειτονίας μαυθάνομεν, ὅτι ὁ Ρούμελης Βασιλεὺς ἐρῶσιν ἤδη εἰς Ἄρταν· καὶ ὅτι μέρος ἐκ τῶν στρατευμάτων του ἤρχιζε νὰ μεταβαίνει εἰς Βόνιτσαν. Αἱ εἰδήσεις αὗται συμφωνοῦν μὲ τὰς ὁποίας εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ἐδημοσιεύσαμεν, καὶ συνάγεται, ὅτι τὸ κίνημα θέλει γυνῇ ἀνυπερθέτως ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

ΑΡΙΘ. 22.

Μεσολόγγιον, 18 Μαρτίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀλεξάνδρεια, 10 Δεκεμβρίου.

Κατ' αὐτὰς ἔφθασαν ἐνταῦθα δύο στρατηγοὶ Εὐρωπαῖοι, μαζὺ μὲ 12 αξιωματικούς, οἱ ὅποιοι ἔλαβον δούλευσιν παρὰ τῷ Σατράπῃ τῆς Αἰγύπτου. Ὁ Σατράπης οὗτος συνάξει σιμὰ εἰς τὸ Κάϊρον ἐν σώμα στρατιωτῶν ἀπὸ 25 περίπου χιλιάδας συνιστάμενον, τὸ ὁποῖον ἐκπαιδεύεται κατὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν μέθον, ἔχον δι' ἀρχηγούς Εὐρωπαίους.

(Ἐφ. Ἐν.)

Ὅλα τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα λαμβάνει ὁ εἰρημένος Σατράπης τόσον περὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τακτικῶν στρατιωτῶν, ὅσον καὶ περὶ τὴν κατασκευὴν νέων πλοίων, σκοποὶν ἄλλον κυρίως δὲν ἔχουν, παρὰ τὴν δυνατὴν καταπολέμησην καὶ καταστροφὴν τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Ἑλληνες ὁμως ὀλίγον ἐξιπιάζονται ἀπ' ὅλας αὐτὰς τὰς ἐτοιμασίας του, διότι καὶ αὐτοὶ συσταίνουσιν τακτικά στρατεύματα, καὶ αὐτοὶ ἔχουν στόλον, καὶ ἐλπίζουν νὰ τὸν αὐξήσωσιν ὀγλίγωρα μὲ φρεγάτας, μὲ δίκρυτα, καὶ τρίκρυτα πλοῖα· καὶ τὸ μεγαλύτερον, εἶναι ἐμπνευσμένον ἀπὸ τὸ ἀκαταδάμαστον ἐκεῖνο αἷμα τῆς ἐλευθερίας, ἀγνωστον παντάπασιν εἰς τὰ Ἀφρικανὰ, καὶ Ἀσιανὰ ἀνδράποδα· μολοντο ἴτο λυποῦνται παρὰ τοῦ βλέποντες ἀνδρας, ἐπαγ-

γελλομένους τοῦ Εὐαγγελίου τὸ δόγμα, νὰ κατατάττονται ἀναξίως ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Ἀλκορανίου, διὰ νὰ πολεμοῦν τοὺς ὁμοθρήσκους των.

Κωνσταντινούπολις. — 10 Ἰανουαρίου.

Δὲν μένει κῆρυμία ἀμυβολία, ὅτι ἡ εἰρήνη μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Πόρτας ἐτελείωσεν· ἀλλ' ὡς φαίνεται, ἀκόμη δὲν ἐδιορίσθησαν ἀκριβῶς καὶ σταθερῶς αἱ βάσεις τῆς. Ὁ Κ. Μινκιάκης ἔλαβεν ἀπὸ τὴν Πόρταν μίαν ἀπόκρισιν ἀπατηλὴν εἰς τὰς ἀπατήσεις του, ὅσαι ἀπέβλεπον τὸν πλοῦν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, καὶ τὰς προὑπαρχούσας ἀναφορὰς ὡς πρὸς τὰς δύο Αὐθεντίας, Βλαχίαν, καὶ Μολδαβίαν, καὶ τοῦτο τοῦ ἔδωκε τὴν ἀφορμὴν νὰ παρήκωσῃ μίαν νόταν πολλὰ ἐκτεταμένην καὶ ἐμπερίστατον· ἀπὸ τὴν μεγάλην δὲ ἐπιμέλειαν, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ Φεῖ· Ἐρέντης ταύτην τὴν φορὰν ἐσπευσε ν' ἀποκριθῇ, συνάγεται ὅτι ἡ Πόρτα νομίζει ἀκόμη μὲ τὰ σωστά τῆς νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διορίζῃ νόμους, καὶ νὰ κυβερνᾷ τὰς εἰρημένους Αὐθεντίας, χωρὶς ἐξωτερικὴν τινα μεσολάβησιν, καὶ ὅτι αὐτὴ ὀλίγον φροντίζει περὶ τῶν προὑρισταμένων συνθηκῶν, ἡ τοῦλάχιστον θέλει νὰ τὰς εἰρηνεύσῃ κατ' ἀρέσκειάν τῆς· ὅσον δὲ ἀποβλέπει τὸν πλοῦν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἡ Πόρτα προβάλλει, ὅτι δὲν θέλει δεχθῇ ἄλλας βάσεις ἀναφορικῶς πρὸς τὴν Ῥωσσίαν, παρ' ἐκεῖνας ὅσαι διωμολογήθησαν καὶ εἰς τὰς μετὰ τῆς Δαν. μαρτίας συνθήκας τῆς.

(Ἐφ. Φλωρ.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Εἰς πολλοὺς τῶν προκηθέντων ἀριθμῶν τῆς ἐφημερίδος μας ὠμιλήσαμεν περὶ τῆς μελετωμένης σημαντικῆς ἐκστρατείας τῶν Π. Πατρῶν, Ἀρχηγὸς τῆς ὁποίας εἶναι διωρισμένος παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως ὁ Ἐκλαμπρότατος Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Κ. Γεώργιος Κουντουριώτης. Ἄν ἡ ἐκστρατεία αὕτη πλέον παρὰ τὸ δέον, καὶ παρ' ὅτι καὶ ἡμεῖς πεπεισθῶμεν πολλὰκις πρὸς τὸ δημόσιον ἐκηρύτταμεν, ἀνεβλήθη, εὐλογοῖ ἐξάπαντος καὶ ἀναπρόδραστοι εἰς τοῦτο αἰτίαι πρέπει νὰ συῖτρεξαν ὅπως καὶ ἂν εἶναι, ἔχομεν εὐχρηστέσιν μεγάλην κἂν ταύτην τὴν φορὰν νὰ ἀναγγεῖλωμεν τὴν εἰρημένην ἐκστρατείαν μετὰ βεβαιότητος πρὸς τὸ κοινὸν, ἐκδίδοντες ἐνταυτῇ καὶ τὸ ἀκόλουθον περὶ αὐτῆς Θεσπισμα τοῦ Σεβαστοῦ Βουλευτικοῦ ὑπὸ Ἀρ. Ε'. τὸ ὁποῖον μᾶς ἐστάλη κατ' αὐτὰς ἐπισήμως ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς Διοικήσεως.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπεὶδὴ ἡ κυρίεσις τῶν φρουρίων Π. Πατρῶν καὶ Ναυπάκτου θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν οὐσιωδестέρων ἐπιχειρημάτων, πρὸς στερέωσιν τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας,

Ἐπεὶδὴ ὁ ἐχθρὸς πρωϊμώτερος παρ' ἄλλοις, ἐκστρατεύων κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀπεφάνισε νὰ δοκιμάσῃ πέμπτην ἤδη φορὰν, καὶ τὴν τελευταίαν ἴσως, τὴν τύχην του κατὰ τῶν Ἑλληνικῶν ὀπλων,

Ἐπεὶδὴ αἱ ἐλπίδες τοῦ ἐχθροῦ βάσιν ἔχουσι τὴν συνδρομὴν τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐκείνην τῶν Ἀλβανῶν, τοὺς ὁποίους καταγίνε-ται νὰ βάλῃ εἰς κίνησιν ἀπὸ τὰ μέρη τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος,

Ἐπεὶδὴ ὁ Αἰγυπτιακὸς στρατὸς ἔφθασεν ἤδη εἰς τὸ φρούριον τῆς Μοθωνίας, καὶ ἐκεῖθεν μελετᾷ νὰ ἐφορμήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Πελοποννήσου, καὶ

Ἐπεὶδὴ μ' ὅλον ὅτι καὶ πολλὰ καὶ ἐκλεκτὰ στρατεύματα εὐρισκόμενα κατ' ὅλον τὸ δυτικὸν περὶ τῆς Πελοποννήσου, καὶ εἰς τὰ σύνορα τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος προὑπάρχοντα τὴν ματαιώσιν τοῦ ἐχθρικοῦ σχεδίου, ἀνάγκη ὁμως εἶναι τὰ κινήματα τῶν στρατευμάτων τούτων νὰ ὀδηγῶνται κεντρικώτερον, καὶ ἐκ τοῦ πλησιαιτέρου, διὰ νὰ γίνωνται καὶ τακτικώτερα, καὶ ἐπομένως δραστηριώτερα κατὰ τῶν ἐχθρικῶν,

Τὸ Βουλευτικὸν Σώμα ἐμπιστευόμενον εἰς τὰς ἐξόχους ἀρετάς, τὴν ἱκανότητά καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ ἐκλαμπροτάτου Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος κυρίου Γεωργίου Κουντουριώτη, ὅστις διὰ τὸν ἀποδεδειγμένον αὐτοῦ ζῆλον ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ τῆς Πατρίδος συμφέροντος, ἔλκει ἀξίως εἰς ἐκὺν τὴν κοινὴν τοῦ ἔθνους ἐμπιστοσύνην,

Θεσπίζει!

Α'. Ὁ ἐκλαμπρότατος Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, Κύριος Γεώργιος Κουντουριώτης, θέλει ἐκστρατεύσει ὡς ἀρχηγὸς ὄλων τῶν εἰς κίνησιν στρατιωτικῶν σωμάτων κατὰ τὸ δυτικὸν περὶ τῆς Πελοποννήσου, ἀπὸ τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον, ἕως τὸν Κορινθιακόν, ἔχων ὡς πρὸς αὐτὰ τὰ σώματα, καὶ ὡς πρὸς τὴν ναυτικὴν μείραν, τὴν ἀποκλείουσιν τὸν Κορινθιακὸν Κόλπον, ὅλην τὴν δύναμιν τὴν ὁποίαν ὁ Ν'. παράγραφος τοῦ ὁργανικοῦ νόμου δίδει εἰς τὸ Ἐκτελεστικὸν Σώμα.

Β'. Ἡ προφύλαξις ὄλων τῶν δυτικῶν παραλίων τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἡ στενὴ πολιορκία τῶν φρουρίων, διὰ τὴν πτώσιν τῶν ὁποίων ὀρεῖται ἡ Ἐκλαμπρότης του νὰ καταβάλῃ τὴν δυνατὴν δραστηριότητα, εἶναι ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ διορισμοῦ τούτου.

Γ'. Ἄν εἰς αὐτὰ τὰ παραλία ἤθελε παρουσιασθῇ ἐχθρικός στόλος, ἂν ἡ στερεὰ χερσό· Ἑλλάς, καὶ Αὐτικὴ καὶ Ἀνατολικὴ ἤθελον λάβει χρεῖαν νὰ ἀπαντήσωσιν ὁρμὴν ἐχθρικὴν, ἡ Ἐκλαμπρότης του ἔχει τὴν ἐξουσίαν

να προβάσῃ ἐγκαίρως τὴν ἀνήκουσαν βοήθειαν, καὶ παντοίοις τρόποις νὰ προμηθεύσῃ τὴν τούτων ἀσφάλειαν.

Δ'. Οἱ ἐπαρχοὶ τῶν πλησιεστέρων εἰς αὐτὰ τὰ μέρη ἐπαρχιῶν, καὶ οἱ στρατιωτικοί, οἷον Κορίνθου, Βοστίτζης, Καλαβρύτων, Πάτρας, Γαστούνης, Πύργου, Φαναρίου, Ἀρκαδίας, Καρυαίνης, καὶ ὅλου τοῦ Μεσοσηνιακοῦ κόλπου, καθὼς καὶ οἱ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Δυτικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, καὶ τὸ στρατιωτικὸν αὐτῶν τῶν ἐπαρχιῶν, ὀφείλουσι νὰ δέχωνται, καὶ νὰ ἐκτελῶσιν ἀμέσως διαταγὰς τῆς Ἐκλαμπρότητός του. ἀποβλεπούσας τὰς εἰς τὸ παρὸν θέσπισμα ὁδηγίας.

Ε'. Εἶναι εἰς χρεὸς ἡ Διοίκησις νὰ προμηθεύῃ ἐγκαίρως εἰς τὴν Ἐκλαμπρότητά του τοὺς ἀναγκαίους χρηματικούς πόρους, διὰ τὴν ἐξοικονομῆσιν τῶν μισθῶν, σιτηρεσίων, καὶ τροφῶν τῶν κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην θαλάσσης καὶ τῆς ξηρᾶς δυνάμεων.

ς'. Ὅταν ἡ Ἐκλαμπρότης του στερεῖται τῶν ἀναγκαίων πόρων, καὶ ἡ ἀπορία τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου δὲν συγχωρῇ τὴν προμήθειαν αὐτοῦν, ἡ Ἐκλαμπρότης του ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ κατορθώσῃ δάνειον, ὅπου δυνήθῃ, ἀνάλογον μὲ τὰς ἀναποδράστους ἀνάγκας αὐτῆς τῆς ἐκστρατείας εἰς βάραις τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου.

Ζ'. Ἐχει τὴν ἄδειαν ἡ Ἐκλαμπρότης του, ἐκτὸς τῶν προσδιορισμένων ἐξόδων νὰ κάμῃ καὶ ἕτερα, χάριν βραβεΐου, πρὸς ἐκείνους, ὅπου ἡ θέλον φιλοτιμηθῇ νὰ δειξῶν ἐπισήμους πολεμικὰς πράξεις.

Η'. Ἄν τις τῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῆς Ἐκλαμπρότητός του πολεμικῶν ᾗτελε κάμῃ ἐκδοιλάσεις ἐπισήμους, καὶ διὰ τοῦτα κρίνεται ἄξιος προδιδασμοῦ, ἡ Ἐκλαμπρότης του ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ τὸν προβάλλῃ δι' ἐγγράφου του, τόπον ἐπέχοντος διπλώματος, τὸ ὁποῖον θέλει ἀναγνωρισθῇ ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

Θ'. Ἐχει τὴν ἄδειαν καὶ νὰ καθαίρῃ ἀπὸ τοὺς βαθμούς τῶν τοὺς παρεκτρεπομένων ἀπὸ τὰς χρήσεων, καὶ νὰ παιδεύῃ νομίμως.

Ι'. Ἐχει τὴν ἄδειαν ἡ Ἐκλαμπρότης του νὰ κάμῃ κάθε διαπραγματεύσιν καὶ συμβιβασμὸν διὰ τὴν κυρίευσιν τῶν ἐξουσιαζομένων παρὰ τῶν ἐχθρῶν φρουρίων, εἰδοποιῶν ἀμέσως τὴν Διοίκησιν.

ΙΑ'. Ἐγκαίρως περὶ τῶν πρακτικῶν του ὀφείλει ἡ Ἐκλαμπρότης του, νὰ ἀναφέρεται εἰς τὴν Διοίκησιν.

ΙΒ'. Ὀφείλει νὰ δώσῃ, ὅταν παύσῃ ἀπὸ αὐτοῦ τὸ χρεὸς, καθαρὸν λογαριασμὸν τῆς γενικῆς ληψοδοσίας του εἰς τὴν Διοίκησιν.

ΙΓ'. Εἰς ὅλα τὰ ἔγγραφα ὅπου ἐκδίδει ἡ Ἐκλαμπρότης του, θέλει ὑπογράφεται « ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ » θέλει προσυπογράφεται εἰς αὐτὰ καὶ ὁ Γραμματεὺς. Θέλουν δὲ ἀριθμεῖσθαι ὅλα, καὶ θέλουν σφραγίζεσθαι μὲ σφραγίδα ἔχουσαν περιγραφὴν « ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ » εἰς δὲ τὴν ἐπιγραφὴν τῶν διαταγῶν θέλει διαλαμβάνεσθαι τὸ « Δυνάμει τοῦ Θεσπίσματος ὑπ' ἀριθ. 6 ».

ΙΔ'. Τὸ παρὸν θέσπισμα θέλει καταχωρισθῇ εἰς τὸν κώδικα τῶν Θετισμάτων, καὶ δημοσιευθῇ.

Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 21 Φεβρουαρίου 1825.

Ἐπικυροῦται τῇ 28 Φεβρουαρίου 1825 Ναύπλιον.

Ὁ Πρόεδρος

Γεώργιος Κουντουριώτης

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Α. Μαυροκορδάτος.

Ὁ Ἡγέτης

Πανούτζος Νοταρᾶς.

Ὁ Β' Γραμματεὺς

Ἀνδρέας Παπαδόπουλος.

Ναύπλιον, 19 Φεβρουαρίου.

Ἀξιωματικαὶ εἰδήσεις ἀπὸ τοῦ ἐπαρχιῶν Νησίου τῆς 16 τοῦ παρόντος φανερώνουσιν ὅτι ὁ καπετὰν Παναγιώτης Κοσσονάκος ἐμβῆκεν εἰς Νεόκαστρον, οἱ δὲ Ἕλληνες ἀδιακόπως ζωοῦσιν Ἀραβας καὶ ἵππους, ὥστε ἐλπίζομεν ἐντὸς ὀλίγου διὰ τῆς θείας βοηθείας νὰ συντρίψουν αὐτοὺς ὡς σκευὴ κεραμέως. Ἀπὸ τὴν εξέτασιν, ἥτις ἐγένετο εἰς τοὺς αἰχμαλώτους, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ ἀρχιπρόκομος τοῦ Ἰμπραήμπασσα, μανθάνομεν, ὅτι εἰς πολλὴν ἀρασίαν καὶ κατάρθειαν εὐρίσκεται τὸ Αἰγυπτιακὸν στράτευμα καὶ ἐξαίρετως οἱ ἀγγελοὶ αὐτοῦ, βλέποντες ἤδη ψευδεῖς τὰς παραστάσεις τοῦ Ἰμπραήμπασσα, καὶ ἐννοοῦντες ὅτι ὅλα ἐκεῖνα ἦσαν πρὸς ἀπλὴν ἐγκαρδίωσιν, ὥς νὰ μεταφέρουν αὐτοὺς εἰς Πελοπόννησον. Ἀρχισαν νὰ τὸ προλέγουσιν μεταξὺ τῶν, ὅτι θέλουν ἀφήσῃ ἐν Πελοποννήσῳ τὰ κώλα, ὡς τὸ ἔπαθον καὶ οἱ συναδελφοὶ τῶν ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Ἀράμαλη. Πᾶσιν ἡ Σπάρτη, καὶ ἡ περιχώρος τῶν Μοθωκορώνων αὐθόρμητος καὶ ἀμισθὶ ἔτρεξεν ἐναντίον τῶν ἀποβάντων· καὶ καθ' ἡμέραν καταβαίνουσιν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ στρατόπεδα ἄνδρες καὶ γυναῖκες διὰ νὰ κάμωσι λάφυρα τῶν Αἰγυπτίων, τοὺς ὁποίους ἔχουσιν ὡς παῖγνιον.

Καθημέραν ἔρχονται ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας προσφέροντες δι' ἀναφορῶν εὐχαριστήρια εἰς τὴν Σ. Διοίκησιν, διότι ἐλυτρώθησαν ἀπὸ τὰς καταχρήσεις καὶ τὴν δεσποτείαν τῶν ἀντιδιοικητῶν, καὶ ἐμφαίνοντες τὸν ὑπὲρ τῆς στερεώσεως τῶν νόμων ζήλόν των καὶ τὴν εἰς αὐτοὺς ὑπακοήν των.

(Φ. τοῦ Ν.)

Ἰδρυα, 23 Φεβρουαρίου.

Ἡ ἐφημερίς τῶν Ἀθηνῶν τῆς 21 Ἰανουαρίου ἀναφέρει: ὅσα ἐψιθυρίζον-

το καὶ ἐμηνύοντο ἐκτοτε περὶ τοῦ Ὀδυσσεύς· ὅτι δηλαδὴ σύεννοήθη μὲ τοὺς Τούρκους καὶ μὲ τὸν Ὀμέρπασσα, ὅτι συνήργησε νὰ προσκυνήσουν εἰς τοὺς Τούρκους τῆς Εὐρείπου χωρὶς τινα τοῦ Ταλαντίου καὶ τὰ παρόμοια. Ἡ φήμη δὲν ἔπαυσε μέχρι τοῦδε νὰ διασπείρῃ ὀλεθρίου καὶ προδοτικὰς πράξεις αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅλη σχεδὸν ἡ ἀνατολικὴ Ἑλλάς καταβοᾷ περὶ αὐτοῦ. Εἰδοποιήθημεν ἀξιωματικῶς ὅτι περὶ τὴν 16 τοῦ παρόντος μηνὸς ἐν σῶμα στρατιωτῶν τοῦ Ὀδυσσεύς συνωδευμένον μὲ Τούρκους τοῦ Ὀμέρπασσα ὑπῆλθον εἰς Κόμην τῆς Εὐβοίας, ὅπου πιάσαντες τέσσαρας τῶν προεστώτων τοὺς ἔστειλαν εἰς τὸ φρούριον τῆς Εὐρείπου· ἐκυρίευσαν ὅλας τὰς ἀποθήκας τῶν ζωοτροφῶν, καὶ περὶ τὰς τσσαράκοντα πλοιαρία εὐρέντα συρμένα εἰς τὴν ξηρὰν τὰ ἐκράτησαν. Ἐπάπειλε δὲ προσεῖτι αὐτὸς καὶ τὰς πλησίον τῆς Εὐβοίας κειμένας νήσους Σκύρον, Σκόπελον καὶ Σκιάθον.

Δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι τὰ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα προσταλέντα ἤδη στρατεύματα τῆς Σ. Διοικήσεως ἔχουν παρ' αὐτῆς τὰς ἀνηκούσας ὁδηγίας καὶ περὶ τῶν κινήματων αὐτοῦ τοῦ ὑπόπτου ἀνθρώπου.

(Φ. τοῦ Ν.)

Ναύπλιον τὴν 3 Μαρτίου.

Μία μικρὰ μοῖρα τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου περιπλέουσα τὸν Ἑλλήσποντον ἀπῆντησε τρικυμίαν σφοδράν, ἡ ὁποία καὶ ἐπροξένησε τὸ ναυάγιον δύο κορβετῶν καὶ τινῶν ἄλλων πολεμικῶν πλοίων· ἡ εἰδήσις αὕτη ἀπὸ αὐτόπτην τοῦ δράματος κοινοποιεῖται, δὲν ἐπιδέχεται κάμμιαν ἀμφιβολίαν.

4 τοῦ αὐτοῦ.

Πλοῖον, ἐλθὼν σήμερον ἀπὸ Ἰδρυαν ἐπίτηδες ἐνταῦθα, διὰ νὰ φορτώσῃ πολεμφοδία ἔφερε τὴν εἰδήσιν, ὅτι ἡ ναυτικὴ Μοῖρα τῆς Ἰδρυας ἐξέπλευσεν ἤδη, συγχρόνως δ' ἐμελλε νὰ ἐκπλεύσῃ καὶ ἡ τῶν Σπετσῶν.

Μεσολόγγιον τὴν 17 Μαρτίου.

Χθὲς πολλὰ πρωτὶ ἐπῆλθαν δώδεκα ἐχθρικά πολεμικὰ πλοῖα εἰσερχόμενα εἰς τὸν Κορινθιακὸν Κόλπον· τρία μὲν ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρεγάται, τρία δὲ κορβεταί, καὶ τὰ λοιπὰ εἰς βρῖκια. — Σήμερον ἴδομεν καὶ ἄλλα δεκατρία, ἐξ ὧν τὸ ἐν μὲν εἶχε σχῆμα Νάβης, τὰ δὲ λοιπὰ ὅλα φορτηγὰ μικροῦ μεγέθους, ἀκολουθοῦντες μετὰ σπουδῆς μεγάλης τὰ βήματα τῶν πρώτων.

Ἐὰν ταῦτα εἶναι τὰ ἴδια τὰ ὁποῖα εὐρίσκοντο εἰς Μοθωκόρωνα, ἡ ἄλλα τινα, ἀγνοοῦμεν εἰσέτι· πῶς ὁμοῦ καὶ τὰ ἡμέτερα ἀκόμη δὲν ἐπῆλθαν ἐταῦθα, ἐνῷ πρὸ ἡμερῶν ἤδη ἐξέπλευσαν κατὰ τὰς ἀπὸ Ναυπλίου εἰδήσεις, καὶ τοῦτο μᾶς εἶναι διόλου ἄπορον· ἐνδεχόμενον ἴσως ν' ἀπῆντησαν ἐναντίους ἀνέμους, ὅθεν ἠναγκάσθησαν νὰ μείνωσιν ὀπίσω· ὅπως καὶ ἂν εἶναι ἐλπίζομεν νὰ τὰ ἴδωμεν ὀγγίγωρα, καὶ νὰ γενώμεν ἐνταῦθα δεκατὰ κάμμις ναυμαχίας μὲ τὸν ἐχθρικὸν στόλον ἡ ὁποία θέλει ἀκολουθήσῃ ἀφεύκτως μετὰ τὴν ἐμφάνισίν των.

ΑΡΙΘ. 23.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Σκλαβωνία — Ζεμελίνον 4 Φεβρουαρίου.

Ἀπὸ Βελιγράδιον διεσπάρησαν φῆμαι διάφοροι περὶ τῆς ἐνεστάσης ἐσωτερικῆς καταστάσεως τῆς Σερβίας· λέγεται ὅτι εἰς μερικὰ μέρη αὐτῆς ἀνεκλύφθη βρασμός τις συνωμοσίας ἐναντίον τῶν Κνέζων (ἀρχόντων), καὶ ὅτι ὁ λαὸς ἀπονεύει νὰ πληρώσῃ τὰ μεγάλα καὶ ἀφόρητα δασύματα, τὰ ὁποῖα ἡ Τουρκικὴ διοίκησις, διὰ τὰς ὑπερόγκους παρούσας δαπάνας τῆς, καὶ τὰς ἀνοικονομήτους χρεῖας τῆς ἀναγκάζεται νὰ τοὺς ἐπιβάλλῃ εἰς κάθε ὀλίγον διάστημα καιροῦ. Μολοντοῦτο εἰδήσεις Ζεμελίνοῦ βεβαιώνουν ὅτι ὁ Ἡγεμὼν τῶν Σέρβων Μιλόσης ἐστάθη ἱκανὸς μὲ ἐν μόνον πᾶταγμα νὰ διαλύσῃ τὴν συνωμοσίαν, καὶ νὰ ἐμποδίσῃ (ἴσως πρὸς καιρὸν) τὴν ἐκρηξίν μιᾶς ἀποστασίας, ἡ ὁποία, ὡς φαίνεται, δὲν εἶχε σκοπὸν μόνον τῶν Κνέζων τὴν καταστροφὴν, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς Τουρκικῆς δυναστείας, κατασταθείσης ἡδὴ πανταχοῦ μισητῆς καὶ ἀφορητοῦ. (Ε.Γ.)

Πολωνία — Βαρσοβία 6 Φεβρουαρίου.

Ὁ Κ. Στρατηφερόδ Κάννιγγ, Πρέσβυς ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν Διοίκησιν εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς Πετροπόλεως ἐφῆσε χθὲς ἐνταῦθα· ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς του εἶναι, καθὼς ἀναγγέλλουν ὅλ' αἱ ἐφημερίδες, τὸ νὰ προβάλλῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος· ὅλος ὁ κόσμος εἶναι περίεργος νὰ ἰδῇ ὑποίαν ἡ Ῥωσσία διαθέσιν θέλει δεῖξει, καὶ ὑποίαν ἀπόκρισιν θέλει κάμῃ εἰς τοῦτο τὸ οὐσιώδες πρόβλημα. (Ε.Φ.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον 20 Μαρτίου.

Ἀπὸ τὸ ἄρῃον τοῦ φίλου τοῦ Νόμου τῇ 23 Φεβρουαρίου, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς ἐφημερίδος μας κατεχωρήσαμεν, καὶ ἀφ' ὅσα ἡ ἐφημερίς τῶν Ἀθηνῶν τελευταῖον περὶ Ὀδυσσεύς ἐδημοσίευσε, δὲν μένει κάμμις ἀμφιβολία, ὅτι ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀπέκάλυψε πλέον τὸ προ-

σωπίον τῆς ὑποκρίσεως, καὶ κατεστάθη φανερός ἐχθρός τῆς πατρίδος· ἀν αἱ περιστάσεις τὸν ἔκαμαν νὰ φαίνεται, μέχρι τινὸς εἰς τὰ ὅμματα τοῦ κόσμου, χωρὶς νὰ εἶναι τῷ ὄντι, εἰς ἀπὸ τοῦ καλλιτέρους ἀρχηγούς τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, καὶ τὸ παραξενώτερον! νὰ νομίζεται ἀπότινας ὡς ὁ πλέον φιλελεύθερος, καὶ ἄξιός νὰ βαπτισθῇ μὲ τὸ ὄνομα « Βολίβερ τῆς Ἑλλάδος » ὁ ἰδιὸς τοῦ χαρακτήρ ὅμως τὸν ἐπρόδωκε τελοσπάντων· ἄνθρωπος φίλαυτος, φιλοκερδής καὶ οἰηματίας εἰς τὸ ἄκρον, ἅμα ὁποῦ ἴδεν, ὅτι ἡ διοίκησις, ἣτοι ὁ νόμος ἔλαβε τὴν πρέπουσαν ἰσχύν, μὴ δυνάμενος πλέον αὐτὸς νὰ ἔχῃ τὴν πρώτην ἐπιρροὴν καὶ ὑπεροχὴν εἰς τὰ πράγματα, οὐδὲ νὰ χορταίνῃ ἀτιμωρήτως, καὶ ἀπεριορίστως τὴν ἀχόρτατον φιλαργυρίαν του, εὐθὺς ἀπεσκίρτησε, καὶ ἠνώθη μὲ τὸ μέρος· ἐκεῖνο ὅπου ἐπαγγέλλεται τὴν ἀνομίαν, διὰ νὰ εἰμπορῇ ἀφόβως καὶ ἀυστόλως νὰ πολεμῇ τὴν εὐνομίαν· ὅτι ὅμως ταχέως καὶ αὐτὸς, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ὁμορρόνων του, θέλει λάβει τὰ ἐπιχειρήματα τῆς κακίας του, δὲν ἀμφιβάλλομεν παντάπασιν, ἐξεύροντες ὅτι ἡ Σ. Διοίκησις ἐπῆρεν ἤδη τ' ἀναγκαῖα περὶ τοῦτου μέτρα.

Τὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα ἔγραψεν ἐσχάτως πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, καὶ πρὸς τὸν Συντάκτην τῆς ἐφημερίδος τῶν Ἀθηνῶν εἰκονίζου καλλίστα τὸν χαρακτήρα, καὶ τὴν διάθεσιν τῆς ψυχῆς του· ὡς τοιαῦτα ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ τὰ δημοσιεύσωμεν καὶ ἡμεῖς μαζὺ μὲ τὴν ἀπόκρισιν τῶν Ἀθηναίων πρὸς αὐτόν.

Κύριοι πρόκριτοι τῶν Ἀθηνῶν ἀδελφικῶς σὰς ἀσπάζομαι

Σὰς ἔχω στείλει τόσα γράμματα διὰ νὰ μοῦ στείλετε τὰ γρόσια μου καὶ τοῦ λόγουσας μοῦ δείχνετε τὴν Διοίκησιν. Ἐγὼ τῆς Διοικήσεως γρόσια δὲν ἔδωσα παρὰ ἐσᾶς· καθὼς στέκει εἰς τὰ χεῖρά μου καὶ ἡ ὁμολογία σας καὶ στέκουν καὶ εἰς ἐσᾶς τὰ γρόσια μου εἰς ἐφόδια τοῦ κάστρου, λοιπὸν ἰδοὺ ὅπου σᾶς γράφω καὶ ἐτούτην τὴν φορὰν ἀκλῆμη ὅτι νὰ μοῦ στείλετε τὰ γρόσια μου καὶ τὸν γιαντρόν μου ὅπου μοῦ βαστάτε, ἢ νὰ ἡξεύρετε ὅπου θὰ στείλω νὰ σᾶς κάψω ταῖς ἐλαιοῖς καὶ τὰ σπαρτὰ, καὶ μὴν φαντάζεσθε μὲ τὴν Διοίκησιν, ὅτι ἐγὼ εἰς τὸ δίκαιόν μου ἐπανωθῶ δὲν φοβοῦμαι οὔτε τὸν Θεόν. Λοιπὸν νὰ ἡξεύρετε τοῦτο ὅτι σᾶς γρόσια καὶ ἱαντρόν μου δὲν κρατεῖται, ὅτι ἀποφασίζω καὶ χάνω ὅτι καὶ ἂν ἔχω καζαντίση ἕως τῶρα, πλὴν ἀπὸ αὐτὰ δὲν τραβῶ χεῖρ ἀπὸ ἐσᾶς καὶ σὲ πέντε ἡμέρας προσμένω ἀπόκρισίν σας, ἢ μοῦ τὰ στείλετε ἢ ὅχι, εἰ δὲ πάλιν καὶ σᾶς ἔχω πάρει τίποτες ἐθνικὰ, ἢ σζερεμέδες ἢ ἀπὸ τοῦ κάστρου σας πράγματα, κάμετε τὸν λογαριασμὸν καὶ βαστάξετε· σᾶς λέγω τοῦτο μόνον ὅτι μὴν θέλετε δύο τρία ἄτομα νὰ πόρετε καὶ τὴν ἐπιλοιπον λαὸν τῆς ἐπαρχίας εἰς τὸν λαιμόν σας. καὶ ὑγιένετε.

1825 Φεβρουαρίου 13 Στεβενίκο.

Ὁδυσσεὺς Ἀνδρίτζου.

Φίλε χαίρεις.

Λάβε αὐτὸ τὸ γράμμα τὸ ὁποῖον σοῦ τὸ στέλνω μαζὺ διὰ νὰ τὸ δημοσιεύσῃς εἰς τὸ πούπουλον διὰ νὰ ἔχουν τὴν εἰδήσιν ὅπου ὅτι κακὸν τοὺς εὐρὴν νὰ τὸ ἡξεύρουν ἀπὸ τρία τέσσαρα ἄτομα τῆς ἐπαρχίας σας ὅπου μοῦ βαστοῦν τὰ δίκαιά μου καὶ ἐγὼ εἰς κάθε καιρὸν νὰ μὴν ἔχω κανένα βάρος, καὶ προσμένω ἀπόκρισιν κατὰ τὴν διορίαν ὅπου γράφω εἰς τὸ γράμμα. ὑγιάνει.

1825 Φεβρουαρίου 13 Στεβενίκο.

Ὁ φίλος σου Ὁδυσσεὺς Ἀνδρίτζου.

Ἀπόκρισις τῶν Ἀθηναίων πρὸς αὐτόν.

Στρατηγὲ Ὁδυσσεῦ.

Ἐλάβαμεν τὸ ἀπὸ 13 Φεβρουαρίου γράμμα σου, διὰ τοῦ ὁποίου ζητεῖς ἀπὸ τὴν πόλιν ταύτην τὰ ἄσπρα σου, μὲ τὰ ὁποῖα ἡγοράσθη σιτάρι εἰς ἐφοδίασιν τοῦ φρουρίου, καὶ τὸν ἱαντρόν σου, τὰ ὁποῖα ἐὰν δὲν σοῦ δώσωμεν, μᾶς φοβερίζεις νὰ καύσῃς τοὺς ἐλαιῶνας καὶ τὰ σπαρτὰ μας. Δι' αὐτὰ καὶ πρότερον σ' ἐγράψαμεν, καὶ τώρα σὲ λέγομεν, ὅτι τὸ φρούριον εἶναι τῆς ὑπερτάτης ἡμῶν Διοικήσεως, καὶ ὁ ἱαντρός εὐρίσκεται εἰς τὸ φρούριον ὡς ἱαντρός τῶν φρουρῶν, καὶ ἀκολουθῶς εἰς δούλευσιν τῆς Διοικήσεως. Ὅθεν πρὸς τὴν Σεβαστὴν Διοίκησιν σ' ἐπαρακαλοῦσαμεν καὶ σὲ παρακαλοῦμεν νὰ γράψῃς, καὶ αὐτὴ ὡς δίκαια καὶ φιλόστοργος μήτηρ δὲν καταδέχεται νὰ σ' ἀδικήσῃ. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ γράφομεν πρὸς αὐτὴν περὶ τοῦ ζητήματός σου, καὶ εἴμεθα εὐέλπιδες νὰ εἰσακουσθῶμεν, καὶ εἰς 20 ἡμέρας νὰ λάβῃς τὸ δίκαιόν σου· τοὺς ἐλαιῶνας δὲ καὶ τὰ σπαρτὰ μας δὲν προσμένομεν νὰ τὰ ἴδωμεν καίόμενα καὶ φθειρόμενα ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Ὁδυσσεῖ· ἀφοῦ δὲν ἐπαθάν τοῦτο ἀπὸ τοὺς τοςάκις εἰσβαλόντας εἰς τὴν γῆν μας Τούρκους, τοὺς ὁποίους ἕως τώρα ἐπολέμησες διὰ τὴν φύλαξιν καὶ τούτων καὶ πάσης ἰδιοκτησίας τῶν Ἑλλήνων.

Ἀθῆναι 17 Φεβρουαρίου 1825.

[Τ. Σ.]

Οἱ πρόκριτοι Ἀθηνῶν.

Μεσολόγγιον 19 Μαρτίου.

Σήμερον ἐφάνησαν 9 μεγάλου μεγέθους ἐχθρικά πλοῖα ἐξερχόμενα ἀπὸ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον καὶ διευθυνόμενα κατὰ τὸ μέρος τῆς Ζακύνθου.

συμπεραίνομεν δὲ, ὅτι ἀπὸ τὰ εικοσιπέντε, τὰ ὁποῖα πρὸς τριῶν ἡμερῶν ἔδομεν εἰσερχόμενα αὐτοῖς, [ὄρα τὸ προηγούμενον φύλλον τῶν Ἑλλ. Χρον.] ταῦτα μόνον τὰ 9 ἦσαν πολεμικά, τὰ δὲ λοιπὰ ὄλα φορτηγὰ, συνωδευμένα ἀπὸ τὰ πρῶτα. — Δὲν ἔχομεν λόγους ἱκανοὺς νὰ ἐκφράσωμεν τὴν λύπην μας διὰ τοῦτο τὸ συμβέβηκός, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐστέρησεν ἀναλπίστως τὴν Πάτραν καὶ τὰ προκείμενα φρούρια, ἔτοιμα ἤδη νὰ πέσωσιν εἰς χεῖράς μας διὰ τὴν παντελὴ ἑλλειψιν τῶν ζωοτροφῶν· ἂν εἶχαν προφθάσει εἰκοσι, ὅχι περισσότερα, Ἑλληνικά πλοῖα ἐν καιρῷ, βέβαια οἱ ἐχθροὶ ποτὲ δὲν ἤθελαν τολμήσει νὰ πλησιάσουν εἰς τοῦτον τὸν κόλπον, καὶ ἐπομένως ἡμεῖς ἠθέλαμεν ἤδη εἶσθαι κύριοι τῶν εἰρημένων φρουρίων· ἡ εὐκαιρία ἦτον πολύτιμος, καὶ δὲν ἔπρεπε ν' ἀμεληθῇ διόλου· ἡ Σ. Διοίκησις μας τὴν ἐγνώριζε βέβαια καλῶς· πλὴν τίς ἡξεύρει διὰ ποίους ἰσχυροτέρους λόγους ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ διαφορετικὰ μέτρα!

Κύριε συντάκτα τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν!

Ἄν αἱ ἐφημερίδες εἰς ὄλα τὰ φωτισμένα καὶ πολιτισμένα ἔθνη τοῦ κόσμου χρησιμεύουν ὡς ὄργανα πλέον παντός ἄλλου ἐπιτήδεια νὰ μεταχειτεύουν εἰς τοὺς ἀντιγινώσκοντας γνώσεις ἠθικὰς καὶ πολιτικὰς ποικίλας, καὶ ἐπομένως νὰ μορφῶνουν τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα, πολὺ πλέον εἰς ἡμᾶς, οἱ ὁποῖοι τώρα σπεύδομεν νὰ φωτισθῶμεν καὶ πολιτισθῶμεν; ἡ ἐφημερίς σου τύχῃ ἀγαθὴ! ἐκπληρῶνει θαυμάσια τοῦτον τὸν σκοπὸν, ἐπειδὴ καὶ ἀφ' οὗτο ἤρχισε νὰ συντάττεται δὲν ἐπαυσε ἀπὸ τὸ νὰ ὑποβάλλῃ πάντοτε εἰς τὰ ὅμματα τοῦ κοινῶ διατριβὰς ἠθικοπολιτικὰς ὠφελίμους· μία ἀπὸ αὐτὰς, στοχαζομαι, εἶναι καὶ ἡ ἐφεξῆς « περὶ ἠθικῆς ἀνατροφῆς τῶν ἀνθρώπων » τὴν ὁποίαν προσκαλεῖσαι νὰ δημοσιεύσῃς· γέννημα ἰδικόν μου δὲν εἶναι, ἀλλ' εἰν' ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ἀξιόλογον ἐκεῖνο ὑπόμνημα τοῦ περιφήμου πολιτικοφιλοσόφου Γάλλου Tracy, „ sur la question quels sont les moyens de fonder la morale d'un peuple? » τὸ ὁποῖον ἐγράφη καὶ ἐτιμήθη τῷ 1798, ὅταν τὸ ἐθνικὸν ἐπιστημονικὸν κατάστημα ἐν Παρίσις ἐπρόβαλε μὲ βραβεῖον τὴν λύσιν τοῦτου τοῦ μεγάλου ζητήματος. ὑγιάνει.

Μεσολόγγιον 20 Μαρτίου 1825.

Ὁ φίλος σου Π.

Περὶ τῆς ἠθικῆς ἀνατροφῆς τῶν ἀνθρώπων.

Διὰ νὰ λάβῃ ἐν ἔθνος ὁρθὰς καὶ ἀκριβεῖς περὶ ἠθικῆς ἀρχὰς, καὶ ἐπομένως νὰ κατασταθῇ εὐδαίμων καὶ σοφὸν, μέσον πρόχειρον καὶ συντελεστικὸν εἶναι βέβαια ἡ δημόσιος κατευθεῖαν διδασκαλία, ὅ ἐστὶ ἡ σύστασις καὶ ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν σχολείων, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τὸ μόνον, οὐδὲ τὸ ἰσχυρότερον, ἐπειδὴ πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν Ἀ'. ὅτι μεταξὺ τῶν πολλῶν, ὅσοι συγχροτοῦν τὴν ὁλοκληρίαν τοῦ ἔθνους; πολλὰ ὀλίγοι ἔχουν καιρὸν καὶ ὁρεξίν ν' ἀκολουθήσουν μακρὰν καὶ ἐπίπονον σειρὰν διδασκαλίας. Β'. πολλὰ ὀλιγώτεροι ἀκόμη εὐρίσκονται ἔχοντες τὴν ἱκανότητα τοῦ νὰ συλλάβουν καὶ κρατήσουν εἰς τὸν νοῦν τῶν σύστημα ἐκτεταμένον ἰδίων εὐκρινῶν καὶ καλῶς συναρμολογημένων. Γ'. ἀφ' ὅσας τὰς γνωστὰς εἰς ἡμᾶς ἀληθείας ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας ἡξεύρομεν πάντοτε ὀλιγώτερον καλὰ, εἶναι ὅσας ἐδιδάχθημεν κατευθεῖαν εἰς τὰ σχολεῖα· ὅσας δὲ ἐτυνάξαμεν ἡμεῖς αὐτοὶ ἀπὸ τὴν παρατήρησιν τῶν περικυκλούντων ἡμᾶς παντοδαπῶν ἀντικειμένων, ὅσας ἐν ἐνὶ λόγῳ ἀνακαλοῦμεν καθημέραν εἰς τὸν νοῦν μας διὰ τῆς πείρας καὶ τῶν διαφορῶν περιστάσεων, αὐτὰς κυρίως κατέχομεν, αὐταὶ ἔχουν σχέσιν ἄμεσον μὲ ἡμᾶς, καὶ αὐταὶ ἐπενεργοῦν εἰς τὰς πράξεις μας. — Τελοσπάντων δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος τρία ἔχει νὰ ἐκπληρῶνῃ εἶδη χρειῶν· τὰς φυσικὰς τοῦ χρειᾶς· τὴν χρειάν τοῦ νὰ ἐλκύνῃ τὴν εὐνοίαν τῶν ὁμοίων του εἰς ἑαυτὸν, καὶ ἐκεῖνην τοῦ νὰ κερδίῃ τὴν ἰδικήν του, αἰσθανόμενος ἑαυτὸν ἀγαπώμενον ὑπ' ἑαυτοῦ, ὦν δηλαδὴ εὐχαριστήμενος μὲ τὸν ἑαυτὸν του. διὰ νὰ εἶναι δὲ εὐτυχὴς τρία πράγματα ὡσαύτως πρέπει ν' ἀποφεύγῃ. τὴν κόλασιν (punition), τὸν πόγον, καὶ τὴν ἐπιτίμησιν τοῦ συνειδότης του· δὲν ἔχει λοιπὸν παρὰ τρεῖς ἀφορμὰς διὰ νὰ συναρμολῇ τὰς πράξεις του μὲ τὰ παραγγέλματα τῆς ἠθικῆς, ὅταν τὰ γνωρίῃ, καὶ ἐντεθεν νὰ πολιτεύεται μὲ τὸν πλέον ἐνάρετον τρόπον, τουτέστι τὸν ὠφελιμώτερον εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τοὺς ὁμοίους του· ἐκ τούτων δὲ τῶν τριῶν ἀφορμῶν, ἡ τελευταία εἶναι ἡ μόνη, τὴν ὁποίαν ἡ κατευθεῖαν διδασκαλία εἰμπορεῖ ν' αὐξήσῃ καὶ ἰσχυροποιήσῃ· αἱ δύο πρῶται, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀσυγκρίτως πλειοτέραν δύναμιν ἐπάνω εἰς τὴν ὁλότητα σχεδὸν τῶν ἀνθρώπων, εἰμποροῦν ἢ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὠφελίμως, ἢ νὰ μηδενισθῶν, ἢ μάλιστα νὰ κατασταθοῦν καὶ ἐνεργητικῶς ἐναντίαι ἀφ' ὅλα τὰ πολιτικοκοινωνικὰ συστήματα, καθύσον ταῦτα εἶναι καλὰ, ἀτελῆ ἢ κακὰ· βλέπει λοιπὸν καθείς ὅτι ἡ κατευθεῖαν διδασκαλία, καὶ ἡ καλλιτέρα δὲν δύναται νὰ παράξῃ ἄλλο ἀποτέλεσμα παρὰ νὰ ἐμβύσῃ εἰς ὀλίγων κεφαλὰς ἀληθείας ἀφηρημένας τῆς ὑγιᾶς ἠθικῆς, καὶ ὅτι, ἐπομένως, πολὺ μακρὰν τοῦ νὰ εἶναι ταύτης τὸ μόνον ἢ τὸ κύριον ὑποστήριγμα, ἡ ὠφέλεια τῆς περιορίζεται εἰς τὸ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν πρόδον τῶν περὶ τοῦτο τὸ εἶδος ἐξετάσεων, καὶ νὰ τελειοποιῇ τὴν θεωρίαν αὐτῆς τῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ ποτὲ δὲν φθάνει νὰ ἐξαπλώσῃ καὶ νὰ στηρίξῃ τὸ πρακτικὸν μέρος

αὐτῆς· ἡ διδασκαλία μεταδιδόμενη εἰς ἀνθρώπους ἐπιδεκτικούς θέλει σχηματίζει εἰς πάντα τόπον ἠθικούς τινες θεωρητικούς, πλέον φωτισμένους· ἀλλ' αὐτὴ δὲν θέλει εἰμφορέσει ποτὲ ἀμέσως νὰ καταστήσῃ τὸ ὅλον τοῦ ἔθνους πλέον ἐνάρτεον, καὶ πολιτισμένον. (Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

Μεσολόγγιον 21 Μαρτίου.

Ταύτην τὴν στιγμήν μανθάνομεν ἀπὸ πλοῖον ἐλθὼν ἐκ Ζακύνθου, ὅτι οἱ εἰς Μεσολόγγιον ἀποβάντες ἔχθροι, ἀφοῦ ἐπροχώρησαν ὀλίγον τι ἐπέκεινα τούτων τῶν φρουρίων, ἀπῆντησαν πολυάριθμα στρατεύματα Ἑλληνικά, τὰ ὅποια τοὺς ἐπολέμησαν, τοὺς ἐνίκησαν δις καὶ τρίς, τοὺς ἐπῆραν ὅλα τὰ κανονοστάσια των, καὶ μετὰ ζήμιαν πολλῶν τοὺς λοιποὺς ἠνάγκασαν νὰ κλεισθῶσι μέσα εἰς τὰ φρούρια. — Ἀπὸ τὴν αὐτὴν πηγὴν πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἔξ' ἰδικῶν μας πλοῖα εὐρίσκονται εἰς Νεόκαστρον, 30 δ' ἄλλα μαζὺ μετὰ 8 πυρπολικά διευθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος τῆς Σούδας διὰ νὰ κτυπήσουν τὸν ἐχθρικὸν στόλον.

ΛΡΙΘ. 24.

Μεσολόγγιον 25 Μαρτίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Παρίσιαι 10 Φεβρουαρίου 1825.

Διςπάρη φήμη τις ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Διοίκησις ἐφάνερωσεν εἰς τὴν ἐμπορικὴν ἐταιρείαν τῶν Ἀνατολικῶν μερῶν (Compagnie du Levant) τὸν ὅποιον συνέλαβε σκοπὸν διὰ νὰ στείλῃ προξένους Ἀγγλοὺς εἰς τὴν Ἑλλάδα· τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶναι, ὅτι μία ἐπιστολὴ τοῦ Κ. Κάννιγγ ἀνεγνώσθη τὴν 4 τοῦ παρόντος εἰς τὸ γραφεῖον τῆς εἰρημένης ἐταιρείας ἐνώπιον τῶν διευθυντῶν αὐτῆς, εἰς τὴν ὅποιαν ὁ ἐξοχος οὗτος Ἰπουργὸς τοὺς κοινοποιεῖ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Ἀγγλικῆς Διοικήσεως τοῦ νὰ ἰδῇ εἰς τὸ ἐξῆς ἐλεύθερον τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀγγλίας μετὰ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν, καὶ ἐπομένως τοῦ νὰ διαλυθῇ ἡ ἐταιρεία, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἔμεινε κατὰ πολὺ εὐχάριστος ὥς τώρα ἡ Διοίκησις.

Ἐγνωστοποιήθη προσέτι εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ὅτι ἡ Διοίκησις ἐμελλε νὰ διορίσῃ κατευθεῖαν τοὺς πράκτορας (agens) τῆς ἐταιρείας ταύτης ὡς ἰδικούς τῆς προξένους εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη· ὁ διορισμὸς δὲ οὗτος, ὅς τις ἀκόμη δὲν εἴμφορεῖ νὰ θεωρηθῇ ὡς πραγματικὴ τις ὀνομασία προξένων, συνήργησεν ἄλλως ὅχι ὀλίγον εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῶν κεφαλαίων τοῦ Ἑλληνικοῦ δανείου ἐν Λονδίνῳ, τὰ ὅποια ἀπὸ τὰ 56 1/2 ἀνέβησαν εὐθὺς εἰς τὰ 58 1/2. (Constit. καὶ Etoile.)

Ἄν αἱ ἀνωτέρω εἰδήσεις τῶν Ἡεραισίων ἐφημερίδων ἀληθεύουν ἔχομεν πάντα λόγον νὰ συλλάβωμεν ἀπὸ τοῦ νῦν τὰς πλέον χρηστὰς ἐλπίδας καὶ περὶ τῆς ταχείας πολιτικῆς ἀναγνώσεώς μας ἀπὸ μέρος τῆς Ἀγγλικῆς Διοικήσεως. — Αὕτη πρώτη ἔσπευσε πρὸ ὀλίγου νὰ συνάψῃ σχέσεις ἐμπορικὰς μετὰ τῶν κατὰ τὴν Μεσημβρινὴν Ἀμερικὴν διαφόρων ἀποικιῶν· αὕτη πρώτη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα τώρα στρέφει τὸ ὄμμα της, καὶ καθὼς εἰς ἐκείνας, καὶ εἰς ταύτην φιλοτιμείται ἐπίσης νὰ δώσῃ σημεῖα τῆς εὐνοϊκῆς διαθέσεώς της, καὶ τῶν ὁποίων τρέφει διὰ τὸ μέλλον ἀγαθῶν σκοπῶν της, οἵτινες δὲν θέλουν ἀργήσει νὰ φανῶσι· καὶ βέβαια, αἱ ἐμπορικαὶ σχέσεις θέλουν ὀλίγῳ ἔχει ἐπακολουθούσας καὶ τὰς πολιτικὰς· ὅταν δὲ ἡ Ἀγγλία μᾶς γνωρίσῃ, μένει ἀρχὴ ἡ παραμικρὰ ἀμφιβολία, ὅτι θέλουν πράξει τὸ αὐτὸ καὶ αἱ ἄλλαι κραταὶ δυνάμεις τῆς Εὐρώπης, τὰς ὁποίας ἐν πνεύμα συνάπτει καὶ κινεῖ, τὸ πνεῦμα λέγομεν, τῆς φιλανθρωπίας καὶ δικαιοσύνης;

Εἶναι γνωστὸν ἤδη εἰς ὅλους τὸ ἀπευκταῖον συμβεβηκὸς τῆς νήσου Λευκάδος. Οἱ ἀξιόθρηνητοι Λευκαδίται φθάσαντες διὰ τοῦτο, καὶ δι' ὅσα ἄλλα τῆς αὐτῆς φύσεως κατὰ κοίρους ἐδοκίμασαν, εἰς ἄκραν δυστυχίαν, καὶ μὴν εὐρίσκοντες εἰς ἑαυτοὺς πλέον καμμίαν παρηγορίαν τῶν δεινῶν των, ἠναγκάσθησαν νὰ προστρέξωσι διὰ τῆς ἐξῆς ἀναφορᾶς των πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα, τὸν Βασιλέα τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τὸν μοναδικὸν προστάτην των, συσταίνοντες τὴν εἰς τὸν μέγαν ἀρμολογὴν τοῦ Ἰονίου κράτους, τὸν ἐξοχώτατον Φρίδ. Ἀδάμ.

Ὅτι ἡ Μεγαλειότης του, ὁ Βασιλεὺς τῆς Μ. Β. θέλει ἀναγνώσῃ τὴν ἀναφορὰν ταύτην προθύμως, καὶ εἰσακούσῃ ἀσμένως τὰς ἱκεσίας τῶν ἀξίων παντὸς ἔθνους Λευκαδίων, δὲν ἔχομεν τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν, γνωρίζοντες τῆς Ἀγγλικῆς Διοικήσεως τὴν εὐσπλαχνον πρὸς τοὺς ὑπηκόους τῆς διαθέσειν, καὶ περιπλέον, τοῦ Ἀγγλικοῦ χαρακτῆρος τὴν φυσικὴν γενναϊότητα.

ΚΡΑΤΑΙΟΤΑΤΕ ΒΑΣΙΛΕΥ!

Μετὰ μίαν σειρὰν δυστυχιῶν, ἡ ὁποία κατεδάσινε τὴν ταλαίπωρον νήσον τῆς Λευκάδος τόσον μετὰ τοὺς προγενομένους εἰς ταύτην σεισμούς, ὅσον καὶ μετὰ τὴν ἄκραν πτώσιν τῆς τιμῆς τῶν προϊόντων της, αἱ αὐταὶ δυστυχίαι ἐφθασαν τώρα εἰς τὴν ἀκμὴν των διὰ τὴν ἀξιόθρηνητον κατα-

στροφὴν προξενηθεῖσαν ἀπὸ τὸν εἰς τὰς δεκαεννέα τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου ἀκολουθήσαντα σεισμόν.

Καταστάντες οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ταύτης ἄνευ οἰκιῶν εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ χειμῶνος, ἐστερημένοι τῶν πρὸς τὸ ζῆν εἰς τὸ μετὰ ταῦτα, καὶ ὑποκείμενοι εἰς ὅλας τὰς ἐλλείψεις, ἔπρεπε νὰ καταντήσωσιν ἐπομένως εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε ἢ νὰ ἀποθάνωσιν, ἢ ζῶντες νὰ δυστυχῶσιν εἰς ἄκραν, ἐὰν δὲν ἤθελε τοὺς ἐνθαρρύνει ἡ ἐλπίς μιᾶς γενναίας προμηθείας, ἀρκετῆς νὰ τοὺς ἀναρρώσῃ, καὶ νὰ τοὺς ἀποκαταστήσῃ ὡς πρότερον.

Οἱ δυστυχεῖς ἐγκάτοικοι τῆς Λευκάδος ἀποτίθενται καὶ τώρα πᾶσαν ἐλπίδα τῆς ἑαυτῶν ἀποκαταστάσεως εἰς τὰ γενναῖα καὶ φιλόσοργα σπλάγχνα τῆς ὑμῶν Μεγαλειότητος, ὄντες βέβαιοι, ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων εὐεργεσιῶν, τὰς ὁποίας ὡς πολῖται τοῦ Ἰονικοῦ κράτους, θεμένου ὑπὸ μόνον τὴν προστασίαν της, χαίρουσιν, θέλουν εὐρεῖ παρὰ τῇ ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι, καὶ ἐκείνῃ τῆς προμηθείας καὶ ἀντιλήψεως, ἀναγκαίας εἰς τὰ νῦν ἀξιόθρηνητα περιστατικά των.

Ἄς εὐχεσθῇ λοιπὸν ἡ ὑμετέρα Μεγαλειότης νὰ δεχθῇ πατρικῶς, καὶ νὰ ἐπακούσῃ τὰς θερμὰς καὶ ταπεινότητας δεήσεις ἡμῶν τῶν υἱῶν της, καὶ ὁ Κύριος ἄς ἀνταμείψῃ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην μετὰ τιμᾶς καὶ δόξας τοῦ ὀνόματός της. 26 Φεβρουαρίου 1825 (Ἐπονται αἱ ὑπογρ.)

Ἐξοχώτατε.

Οἱ ἐγκάτοικοι τῆς νήσου Λευκάδος παρακαλοῦν τὴν Υ. Ε. νὰ μεσολαβήσῃ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τοὺς πόδας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως προστάτου τὸ ἱκετικὸν γράμμα τὸ ὁποῖον ἐπὶ τούτῳ λαμβάνομεν τὴν τόλμην νὰ τῇ πέμψωμεν δόμενοι νὰ τὸ συστήσῃ μετὰ τὴν προθυμίαν ἐκείνην, ὁποῖαν φιλανθρώπως ἐλάβετε εἰς τὰς παρούσας μας δυστυχίας.

ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ εἴμεθα μετὰ βαθύτατον σέβας.

Ταπεινότητοι καὶ ὑποκλινεῖς δούλοι, Τῇ αὐτοῦ ἐξοχώτητι, Φ. Ἀδάμ. Λόρδ Μ. Ἀρμολογίου τῶν Ἰονικῶν νήσων κτλ. κτλ. κτλ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Σύρα τὴν 5 Μαρτίου 1825.

Ἀπὸ πλοῖον φθάσαν σήμερον ἐνταῦθα ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐπληροφορήθημεν, ὅτι ὁ Σουλτάνος ἔχων κατὰ νῦν τὸν παντελὴ ἐξολοθρευμὸν, ὅχι μόνον τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ὀττάκιων τῆς Ἀλβανίας, διώρισεν ἀρχηγὸν πληρεξούσιον τῶν ὅπλων τὸν Μεχμέτ Ρεσίτ-πασιᾶν Κιουταχὴν μετὰ φανεράς διαταγᾶς [φερμάνια] κατὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ μετὰ μυστικὰς κατὰ τῶν Ἀλβανῶν. Περὶ τούτου δὲν ἀμφιβάλλομεν παντάπασι, ἡξέροντες τὴν διάθεσιν τοῦ Σουλτάνου κατὰ τῶν Ἀλβανῶν.

Σάλωνα τὴν 19 Μαρτίου.

Μετὰ τῶν ἄλλων γραμμάτων σταλέντων παρὰ τοῦ Σουλτάνου ἐναντίον τοῦ Ὀδυσσεύς, καὶ πιασθέντων κατὰ περίστασιν, ἦτον καὶ ἐν φερμάνι διατάττον νὰ φονευθῶσι καὶ ὅσοι τῶν Ἀλβανῶν ἀξιωματικοὶ τύχωσιν εἰς τὰ ἐνταῦθα μέρη, μετὰ τὸν ὅσον πολλὰ μυστικόν· ὁμοίως δὲ καὶ ὅσοι τῶν Ὀσμανλίδων ὑποπτεύονται ὅτι ἔχουν ἀνταπόκρισιν μετὰ τοὺς Ἑλλήνας.

Βεβαίως εἶναι ἡ τοιαύτη διάθεσις τοῦ Σουλτάνου ἐναντίον τῶν Ἀλβανῶν, καὶ ἀπὸ ὅσα ἐπιδόθησαν γράμματα εἰς Νεόκαστρον, μετὰ τὴν πεισματώδη ἐκείνην μάχην καθ' ἣν ἐφρονέθησαν ὀκτακόσιοι περίπου Τούρκοι, ἐπληρώθησαν δὲ τριακόσιοι εἰς τὰ ὅποια γράμματα φαίνεται ὅτι ὁ Σουλτάνος δὲν ἔχει καμμίαν πίστιν εἰς τοὺς Ἀλβανούς, καὶ μελετᾷ τὸν ὀλεθρὸν των· ἔχει δὲ λόγον τὸ τοιοῦτον μελέτημα τοῦ Σουλτάνου κατὰ τῶν Ἀλβανῶν, καθότι γνωρίζει αὐτοὺς ἀπὸ τὰς ἱστορίας, ἀπογόνους τῶν Ἑλλήνων.

Ζάκυνθος τὴν 22 Μαρτίου.

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐμπόρου τινὸς Ζακυνθίου, πρὸς τινὰ τῶν ἐνταῦθα κατοίκων.

Φίλε! μὴ νομίζῃς ποτὲ βέβαιον ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ εἶναι τόσον ἀνόητοι, ὥστε νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν Κιουταχὴν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, καθότι αὐτοὶ ἐπληροφορήθησαν ἀπὸ πολλὰ καὶ νέα παραδείγματα, εἰς ποῖαν κακὴν ὑπόληψιν εὐρίσκονται παρὰ τῷ Σουλτάνῳ. Εἶναι ὀλίγα ἡμέραι ἀφ' ὃς Κιουταχὴς ἐφόνευσεν τὸν Δερβίς Χασάνην, καὶ Νούρκαν, ἀνθρώπους πολλὰ σημαντικούς καὶ ὑποληπτικούς μετὰ τῶν Ἀλβανῶν, οἱ ὅποιοι ἐδυσχεραιοῦντο διὰ τοῦτο ὑπερβολικά, καὶ ἀρχισαν νὰ λαμβάνουν ὑψίστης μεγάλας διὰ τὴν μέλλουσαν τύχην των.

Ἐγὼ εἶμαι βέβαιος, φίλε, ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ προβλέπουν πολλὰ μακρὰν, καὶ αἰσθάνονται κάλλιστα εἰς ποῖον κίνδυνον εὐρίσκονται τὸν φετεινὸν χρόνον· ὅθεν μὴ ἐμποδίζεσαι ἀπὸ τὸ ἐμπόριόν σου καθόλου.

Μεσολόγγιον 24 Μαρτίου,

Σήμερον ἐλάβομεν ἐνταῦθα τὴν ἀπευκταίαν εἰδήσιν, ὅτι οἱ ἔχθροι, ὅσοι τελευταῖον εἶχον συναχθῇ εἰς Ἄρταν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Ροῦμελ-Βα-

λεσὴ ἐπέρασεν διὰ τῶν Κίμμεριων ὁρέων εἰς Μακρυνόρος, καὶ ἐσχίνωσας εἰς Ἀρέθαν· οἱ Βαλτινοί, οἱ ὅποιοι ἦσαν διωρισμένοι παρὰ τῆς Διοικήσεως, νὰ φυλάζουσαν τὴν σημαντικὴν ταύτην θέσιν, περιμένοντες τὸν παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως, διορισθέντα ἀρχηγὸν τῶν Α. Ἰσκαν, ἐδιάσθησαν πρὶν ἔλθωσιν εἰς συμπλοκὴν μετὰ τὸν ἐχθρὸν νὰ σκορπίωσιν· ὁ ῥηθεὶς ἀρχηγὸς ὁμῶς ἅμα φθάσας ἤρχισε νὰ στρατολογή, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θέλει ἐκπληρώσει τὰ πρὸς τὴν πατρίδα χρέη τοῦ ἀξίως τῆς ὁποίας περὶ αὐτοῦ ἔχει ὑπολήψεις· ἡ Διοίκησις.

Συνίχεα τῆς διατριβῆς περὶ τῆς ἠθικῆς ἀνατροφῆς τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ νομοθέται καὶ οἱ διοικηταί, ἰδοὺ οἱ ἀληθεῖς διδάσκαλοι τοῦ σωροῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, οἱ μόνον, τῶν ὁποίων τὰ μαθήματα ἰσχύουν καὶ ἐνεργοῦν· ἡ ἠθικὴ λοιπὸν διδασκαλία εὐρίσκεται ἀποταμιευμένη διόλου εἰς τὰς πράξεις τῆς νομοθεσίας καὶ τῆς δημοσίου κυβερνήσεως, ἐπειδὴ αὐταὶ κυρίως δύνανται ὅχι μόνον νὰ ἐλαττώνουν τὸν ἀριθμὸν ὧν τῶν περιστάσεων τοῦ νὰ βλάπτωνται μεταξύ τῶν οἱ ἀνθρώπων, ὅχι μόνον νὰ ἐμποδίζουσιν καὶ κολάζουσιν τὰς ἀξιωματέμπτους πράξεις, ἀλλ' εἰς πλεον, καὶ νὰ πνίγωσιν αὐτὰ ταῦτα τὰ σπέρματα τῶν πρὸς τὸ κακὸν κλίσεων τοῦ ἀνθρώπου· καὶ τοῦτο οὕτως ἔχον γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ἐφεξῆς παραδειγμάτων.

Ἐνας διδάσκαλος τῆς ἠθικῆς εἰμπορεῖ μὲν νὰ δείξῃ καλῶς εἰς τοὺς ἀκροατάς του, ἢ εἰς τοὺς ἀναγνώστας του, ὅτι ἐὰν μέσα εἰς τὸν κόλπον τῆς οἰκογενείας τῶν παραδεχθῶσιν ὡς βάσιν τοῦ πολιτεύματός των τὸ χαμερπὲς χρηματικὸν συμφέρον στεροῦνται τὴν ἐσωτερικὴν ἐκείνην εὐτυχίαν, ἥτις ἤθελε τοὺς προμνηστεύσει χιλιάκις πλείοτερας ἡδονάς παρὰ τὰ πλούτη τὰ ὅποια ἐπιθυμοῦν. Ὁ νομοθέτης, ὁμῶς, ὅς τις διορίζει τὴν ἰσότητά τῶν κληρονομικῶν μοιρασιῶν ἐξαλείφει μὲ μίαν μόνην γραμμὴν τοῦ κοινδυλίου τοῦ ἔως καὶ τὸν σπύρον παντὸς αἰσθημάτων ἀντιζηλίας μεταξύ τῶν συγγενῶν, καὶ ἀποκαθιστᾷ τῆς φιλίας τὸ χρῆμα ἀπρόσιτον καὶ εἰς τὴν παραμικρὰν ὑπόψιν τοῦ διαφόρου (ιντερέσσου.)

Ἐνας πτωχὸς διδάσκαλος ὡσαύτως θέλει ἐπαναλαμβάνει καθημέραν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποφασίζῃ οὐδὲ νὰ πράττῃ κανεὶς τίποτε παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὅς τις εἶναι ὁ μόνος ὁδηγὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅς τις μόνος ἀρκεῖ νὰ τὸν κάμῃ νὰ γνωρίσῃ, ὅτι τὸ ἀληθὲς συμφέρον τοῦ εἶναι τὸ νὰ ἀγαπᾷ τὴν δικαιοσύνην καὶ ἐλευθερίαν ἀλλ' ὀλίγον τὸ ἐκ τῆς διδασκαλίας ταύτης ὀφελος· ὁ νομοθέτης θέλει παύσει νὰ πληρόνῃ καλογήρους ὁποιοῦ δήποτε εἶδους, καὶ νὰ τοὺς συγχωρῇ ὅτι ἀναμιγνύονται εἰς τὰ κοινὰ πράγματα καὶ εἰς αὐτὴν μάλιστα τὴν δημόσιον διδασκαλίαν· εἰς διάστημα δὲ ὀλίγου καιροῦ ὁ κόσμος ὅλος θέλει φρονεῖ ἀπαράλλακτα μετὰ τὸν διδάσκαλον, χωρὶς αὐτὸς νὰ εἰπῇ οὐδὲ μίαν λέξιν.

Ἐνας ἄλλος διδάσκαλος θέλει σπεύσει νὰ παραστήσῃ, ὅτι αἱ ἀρετὰ καὶ τὰ προσωπικὰ προτερήματα εἶναι τὰ μόνον τῆς ὑπολήψεως καὶ ἐκλογῆς τῶν ἀνθρώπων συστατικά· καθόσον ὁμῶς ὁ νόμος ἤθελεν ἀναγνωρίσει ἢ ἀπαγορεύσει τὴν ἰσότητά τῶν καταστάσεων, καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν ἀνθρώπων εἰς δύο κλάσεις, ἐὺ γ ἐ ν ὦ ν καὶ ἀ γ ἐ ν ὦ ν, ἡ κοινὴ ὑπόληψις θέλει εἶσθαι ὑπὲρ ἢ κατ' αὐτοῦ τοῦ διδασκάλου.

Ματαίως ἤθελε δείξει οὗτος, ὅτι ἡ περὶ τὰς ἐπιστήμας εὐδοκίμοις καὶ ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν φώτων εἶναι τὸ μόνον μέσον τοῦ νὰ συντρέχῃ πᾶς πολίτης εἰς τὴν δόξαν τῆς πατρίδος του, καὶ ν' ἀντιδραβεύεται παρ' αὐτῆς ἀξίως, ὁπότεν τις ἀπεναντίας βλέπῃ οὐτιδανούς καὶ ἀχρεῖους ἀνθρώπους νὰ λαμβάνουν ἀκόπως εἰς ἐνὸς χρόνου διάστημα πλείοτεραν τιμὴν καὶ πίστιν, παρὰ τοὺς ἀληθῶς μεγάλους ἀνδρας μετὰ πολλοῦ καιροῦ καὶ ἀπειρῶν κόπων καταβολὴν· ἢ ὁπότεν θεωρῇ σπουδαρχίδας τινὰς ἀμαθεῖς, καὶ τυχοδιώκτας νὰ προτιμῶνται εἰς τὰ κοινὰ ἐπαγγέλματα ἀπ' ἐκείνους, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία συνίσταται εἰς τὴν παιδείαν, καὶ ἀρετὴν.

Δὲν εἶναι παντάπασιν δύσκολον ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ὅς τις θησαυρίζει μετὰ μέσον τιμίας τινος καὶ ὠφελίμου εἰς τὴν πατρίδα τοῦ βιομηχανίας, ἀπολαμβάνει πλείοτεραν ἐσωτερικὴν εὐχαρίστησιν, παρὰ τὸν ὅς τις ζῇ μετὰ πτωχεύει· αἰσχροῦ, ἢ δαπανᾷ τὸν καιρὸν τοῦ καταστηπόμενος εἰς τὴν ἀργίαν. Μολοντοῦτο ἐὰν χίλιοι δρόμοι εἶναι ἀνοικτοὶ εἰς τὸ νὰ πλουταίνῃ τις διὰ τῆς ἀρπαγῆς καὶ ἀπάτης, ἢ νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὴν διοίκησιν μεγάλας ἀμοιβὰς καὶ σιτηρέσια, χωρὶς νὰ εἶναι ἀξίος, ὅλοι θέλουν τρέξει αὐτοὺς παραιτοῦντες τὸν κάλλιστον καὶ τιμιώτατον τῆς φιλοπονίας δρόμον· ἐνῶ τούναντίον, ἀνίσως μία σοφὴ καὶ οἰκονόμος διοίκησις προλαμβάνουσα πᾶσαν ἀφορμὴν καταχρήσεως τῶν κοινῶν προσόδων, ἐγγυᾶται ἄκραν ἀσφάλειαν, εὐκολύνῃ τὴν πρᾶξιν τοῦ δανείζειν, ἥτις κάμνει νὰ ἐλαττώνεται ἡ τιμὴ τοῦ ἀργυρίου, καὶ δίδῃ μεγάλην ἐλευθερίαν εἰς τὴν μεταχειρίσιν πικτὸς εἶδους βιομηχανίας, καὶ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων, εὐθὺς ὅλος ὁ κόσμος θέλει δοθῇ εἰς ἐργασίας ὠφελίμους, καὶ θέλει διάγει βίον ἐνεργητικόν, σώφρονα καὶ μέτριον.

Ἐμπορεῖ τις ὅσον θέλει νὰ διδάσκῃ τὴν εἰς τὴν φιλίαν χρεωστούμενην πίστιν, καὶ τὸ εἰς τὴν ἀθωότητά· ὀφειλόμενον σέβας· φθάνει ὁ νόμος νὰ εὐνοῇ τὰς εἰσαγγελίας, καὶ νὰ δέχεται τὰς δημεύσεις, καὶ θέλει εἶδε νὰ πολλαπλασιάζωνται αἱ προδοσίαι καὶ αἱ ἀδικοὶ καταδίκαι ἐπ' ἀπειρον.

Ὁ μόνος πολλαπλασιασμὸς τῶν ἐμποδίων (sequestres) θέλει κάμει πολλοὺς διοικητὰς νὰ γενῶσι ἀρπαγες, καὶ πολλοὶ ἀρπαγες νὰ γενοῦν διοικηταί, ὥστε ὅλα τὰ μαθήματα τοῦ κόσμου δὲν θέλουν εἰμπορέσει νὰ τοὺς ἀποτρέψουν ἐκ τούτου.

Μία μεγάλη ποσότης πωλίσεων καὶ ἀγορῶν γενόμενων ἀπὸ δημοσίου λειτουργοῦ (fonctionnaires publics), ἀρκεῖ νὰ μεταμορφώσῃ τὰ τρία τέταρτα αὐτῶν εἰς σπεκουλατόρους, καὶ παραβάτας τῶν χρεῶν των, ἐναντίον ὧν τῶν φιλοσοφικῶν καὶ θεησκευτικῶν παραγγελμάτων, καὶ, τὸ ἰσχυρότερον, ἐναντίον καὶ αὐτῆς τῆς ἐπαγρυπνήσεως τοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον ἡ κοινὴ ὑπόληψις, καὶ ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν ἐνόχων θέλουν καταστήσει ὀγλίγωρα μηδέν. (Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

ΑΡΙΘ. 25.

Μετολόγιον, 28 Μαρτίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου ὑπὸ ἀρ.θ. 101, καὶ 102 περιέχει τὰ ἀκόλουθα θεσπίσματα τοῦ Σ. Βουλευτικοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν ἔχει ἀντικείμενον τὴν διάταξιν ἐν γένει τῶν τελωνείων ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, τὸ δε, τὸν προσδιορισμὸν τῶν ζώων, ὧν ἡ ἐξαγωγή εἰς ξένην ἐπικράτειαν εἶναι ἀπηγορευμένη, καθὼς καὶ τὸν δασμὸν τῶν ὧν ἡ ἐξαγωγή συγχωρεῖται.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ τακτικὴ τοῦ τελωνίου εἰσπραξὶς εἶναι μίαν ἀπὸ τὰς μεγαλύτερας πηγὰς τῆς δημοσίου οἰκονομίας.

Ἐπειδὴ τὸ ἄνισον καὶ ἀκανόνιστον τοῦ αὐτοῦ τελωνίου ἐπιφέρει ἀρκετὰς ζημίας εἰς τὸ ταμεῖον, καὶ μεγάλας δυσκολίας εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ Ἐπειδὴ διὰ τὴν ὠφελήσῃ, ὡς εἰκός, τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον, καὶ ἀπαντηθῶν αἱ δυσκολίαι, ἀναγκαίως ἔπρεπε νὰ κανονισθῇ, καθ' ὅσον αἱ περιστάσεις τὸ συγχωροῦν, καὶ νὰ εἰσαχθῇ οὕτως ἐξίσου εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν,

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει·

Α'. Τὰ τελωνεῖα νὰ μένουν μετὰ τὰ σύνορα ἐλεῖνα, τὰ ὅποια ἦσαν καὶ ἔως εἰς τὰ 1820.

Β'. Εἰς ὅσον τόπον ἐκτείνεται καθὲς σύνορον τοῦ αὐτοῦ τελωνίου νὰ μὴ πληρόνηται, παρὰ ἐν τελώνιον.

Γ'. Ὅλα γενικῶς τὰ εἶδη τῶν πραγματεῶν εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς νὰ πληρόνουν τελώνιον πρὸς τέσσαρα εἰς τὰ ἑκατὸν, κατὰ τὰς ἀγορὰς τοῦ τόπου ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔρχονται, ὅταν εἰσάγωνται, καὶ κατὰ τὰς ἀγορὰς πάλιν τοῦ Ἑλληνικοῦ τόπου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀγοράζονται, ὅταν ἐξάγωνται.

Δ'. Ἐξαίρουνται ἀπὸ τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου, ὅταν εἰσάγωνται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, καὶ ὁπότεν ἀκόμη εἰσάγωνται καὶ ἐξάγωνται καὶ μεταξύ τῶν ὀρίων τῆς ἐπικρατείας, τὰ σιτάρια, κριθάρια, σικάλῃ, καλαμπόκια, βρόμη καὶ ἀλεύρια. Ἀλλ' ὁπότεν τὰ εἶδη ταῦτα ἐξάγωνται ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, νὰ πληρόνουν τότε πρὸς ὀκτώ τὰ ἑκατὸν.

Ε'. Ὅπότεν πραγματεῖται ἐκβάλλωνται ἐκ διαλειμμάτων ἀπὸ πλοῖον, καὶ πωλῶνται οὕτως ἐκ διαλειμμάτων, νὰ πληρόνουν πρὸς τέσσαρα εἰς τὰ ἑκατὸν κατὰ τὰς ὁποίας ἤθελον κάμει πωλήσεις.

ς'. Αἱ διὰ μετακόμισιν (per transitu) διωρισμέναι καὶ φανερωμένα, εἰς τὸ τελωνεῖον πραγματεῖται νὰ πληρόνουν ἐν εἰς τὰ ἑκατὸν, ἀλλ' ἂν ἤθελαν περάσει τρεῖς μῆνας, χωρὶς νὰ μετακομισθῶν, πάλιν νὰ πληρόνουν ἐν ἄλλο εἰς τὰ ἑκατὸν, καὶ οὕτως ἐφεξῆς, δι' ἕσον καιρὸν ἤθελον σταθῇ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. Κατὰ χρέος δὲ πρέπει εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης τριμηνίας, νὰ φανερόντωνται εἰς τὸ τελωνεῖον, ὅτι εἶναι διὰ μετακόμισιν, διότι εἰς τὸ ἐναντίον θὰ ἐννοοῦνται πλέον διὰ ἐξόδον ἐκείνου τοῦ τόπου· καὶ θὰ πληρόνουν τελώνιον πρὸς τέσσαρα εἰς τὰ ἑκατὸν κατὰ τὸν §. γ'.

Ζ'. Χρεωστὴ ὁ ἔμπορος, ἀροῦ φθάσῃ εἰς τινὰ λιμένα τῆς ἐπικρατείας, καὶ ἀπ' οὗ παρήρησαισθῇ εἰς τὸ ὑγειονομεῖον, ἢ ἄλλο ἀντ' αὐτοῦ διωρισμένον μέρος, νὰ φανερόνῃ ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων τὰς πραγματείας του εἰς τὸ τελωνεῖον, καὶ ἂν ἦναι διὰ νὰ μετακομισθῶν εἰς ἄλλο μέρος, ἢ διὰ νὰ ἐξοδευθῶν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον· ἂν δὲ ἤθελε περάσει ἢ ῥηθεῖσα προθεσμία, καὶ αἱ πραγματεῖαι δὲν ἤθελον φανερωθῇ εἰς τὸ τελωνεῖον, θέλουν ἐκλαμβάνεσθαι πλέον δι' ἐξόδον τοῦ τόπου ἐκείνου, καὶ θέλουν πληρόνει τελώνιον πρὸς τέσσαρα εἰς τὰ ἑκατὸν.

Η'. Ὅσαι πραγματεῖται πωλούμεναι εἰς τινὰ λιμένα τῆς ἐπικρατείας, μεταφέρονται ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον παρὰ τοῦ ἰδίου κυρίου αὐτῶν, διὰ νὰ μετακομισθῶν εἰς ἄλλο μέρος, νὰ πληρόνουν τὸ ἥμισυ τελώνιον δηλ. δύο εἰς τὰ ἑκατὸν.

Δ'. Τὰ σιτάρια καὶ ἄλλα γεννήματα ξένων ἐπικρατειῶν, ὁπότεν εἰσαγόμενα πωλῶνται εἰς Ἑλληνικὸν λιμένα, καὶ μεταφέρονται ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον διὰ ξένην ἐπικράτειαν, νὰ πληρόνουν δύο εἰς τὰ ἑκατὸν.

Ι'. Ὅσαι πραγματεῖται μεταφέρονται ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον παρὰ τοῦ

ιδίου κυρίου αὐτῶν, διὰ νὰ μετακομισθοῦν εἰς ἄλλο μέρος, νὰ πληρύνουν τὸ ἥμισυ τελώνιον, δηλ. δύο εἰς τὰ ἑκατόν.

ΙΑ'. Τὰ σιτάρια καὶ ἄλλα γεννίματα ξένης ἐπικρατείας, ὅποταν εἰσαγόμενα φανερωθοῦν εἰς τὸ τελωνεῖον, ὅτι εἶναι διὰ νὰ μετακομισθοῦν εἰς ξένην ἐπικράτειαν, καὶ μεταφέρονται ἀπὸ πλοῖον εἰς πλοῖον, νὰ πληρύνουν ἐν εἰς τὰ ἑκατόν.

ΙΒ'. Ὅσα ζῶα ἐμπορεύονται μεταξὺ τῶν ὁρίων τῆς ἐπικρατείας, καὶ ὅσα εἰσάγονται ἀπὸ ξένας ἐπικρατείας, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, νὰ πληρύνουν τέσσαρα εἰς τὰ ἑκατόν.

ΙΓ'. Ὅσαι πραγματεῖαι ληφθῶν εἰς λαθρεμπόριον (contrabando) νὰ πληρύνουν τετραπλοῦν τελώνιον.

ΙΔ'. Ὁ τελωνὴς ἐμπορεῖ νὰ λαμβάνῃ εἰς πραγματείας πρὸς τρία ἥμισυ τὰ ἑκατόν τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου του, ὅταν δὲν ἤθελεν εὐχαριστηθῇ εἰς τὴν ὁλόκληρον παρῆρησιαζομένην καταγραφὴν τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἐμπορίου, ἀλλ' εἶναι εἰς χρέος νὰ λαμβάνῃ ἀναλόγως ἀφ' ὅλας τὰς πραγματείας.

ΙΕ'. Κανὼν πλοίων, οὔτε ἐμπορὸς ὁμογενὴς, ἢ ἄλλοθεν, δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἀποδιβάσῃ πραγματείας εἰς τόπον, ὅστις δὲν εἶναι διωρισμένος διὰ τελωνεῖον· τούναντιον δὲ, θέλουν νομίζεσθαι ὡς λαθρεμπόριον.

Ις'. Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν κώδικα τῶν νόμων.

ΙΖ'. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον. Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ τῇ 17 Φεβρ. 1825. Ὁ Πρόεδρος. Π. Νοταρᾶς.

Ὁ β'. γραμμ. Ἀνδρέας Παπαδόπουλος.

Ἐπικυροῦται Ὁ πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ Γ. Κουντουριώτης.

Ὁ γενικὸς γραμματεὺς Α. Μαυροκορδάτος.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ παντελεύθερον ἐμπόριον τῶν ζώων εἰς τὴν ἐπικράτειαν ἐπέσυρε καὶ ἐπισύρει τὴν στέρτην καὶ τῶν ἀναγκαιοτέρων διὰ τὴν γεωργίαν καὶ διὰ τὴν τροφὴν ζώων· καὶ

Ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ὑπερβολικὴ καὶ ἐπιζήμιος ἐξαγωγή τούτων, νὰ ἀπαντηθοῦν αἱ καταχρήσεις, καὶ νὰ προληφθοῦν αἱ ἐκ τῆς στερήσεως τούτων προξενούμεναι μέγισται ζημίαι εἰς τὴν γεωργίαν τῆς ἐπικρατείας.

Τὸ Βουλευτικὸν θεσπίζει.

Α'. Νὰ μὴν ἐξάγονται ἀπὸ τὴν ἐπικράτειαν διὰ ξένην ἐπικράτειαν ὅλα τὰ θηλυκά ζῶα, ἐκτὸς τῶν γεροντικῶν γελάδων.

Τὰ ἄλογα τοῦ πολέμου (ἄτια καὶ ἐτίτζια). Τὰ διὰ τὴν γεωργίαν βώδια, τὰ βουβάδια, τὰ μωσχάρια, τὰ ἐρίφια, τὰ ἀρνία.

Β'. Ἐκτὸς τοῦ τελωνίου νὰ πληρύνεται διὰ τὰ ζῶα καὶ δασμὸς ὡς ἀκολουθοῦς.

Διὰ τὰ φορτηγὰ ἄλογα γρόσ. 100. Τὰ μουλάρια 150. Τοὺς ὄνους 20. Τὰ ἄχρηστα εἰς τὴν γεωργίαν βώδια καὶ γελάδας γεροντικὰς 50. Τὰ τραγιά καὶ κριάρια 6. Τοὺς χείρους τοῦ α. μεγέθους 20. τοῦ β. μεγέθους 15. τοῦ γ. δηλ. τὰ μικρὰ 15. Τοὺς γάλλους 3. Τὰς χήνας 2. Τὰς πάππιας 1. Τὰς ὀρνίθας καὶ πουλῖα, παράδες 30.

Γ'. Ὅστις θέλει νὰ ἐξάξῃ ζῶα ἔξω τῆς ἐπικρατείας, νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὸ ἐπαρχεῖον ἑγγραφοὺς ἀδείαν, νὰ πληρὸν εἰς τὸ ἐπαρχεῖον τὸν διωρισμένον δασμὸν, καὶ νὰ παρῆρησιάζῃ τὴν ἀδείαν εἰς τὸν ἰτελώνην, ὅστις χρεωστὲ νὰ κρατῇ ὅλας τὰς ἐγγράφους ἀδείας τοῦ ἐπαρχείου, καὶ κάθε μῆνα νὰ τὰς στέλλῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς οἰκονομίας, ἂν μὴν χρεωστὲ νὰ κρατῇ κατὰστικὸν ὅλων τῶν ἐξαγομένων ζώων· ὅστις δὲ θέλει νὰ μεταφέρῃ ζῶα ἀπὸ ἓν μέρος εἰς ἓν ἄλλο τῆς ἐπικρατείας, νὰ δίδῃ εἰς τὸ ἐπαρχεῖον ἑγγύησιν ὅτι, μόλις φθάσῃ εἰς τὸ ὅποιον ἔχει σκοπὸν νὰ μεταφέρῃ τὰ ζῶα μέρος, θέλει στείλει ἀποδεικτικὸν ἑγγραφοὺς ἀπὸ τὸ ἐπαρχεῖον τοῦ μέρους τούτου πρὸς τὸ ἐπαρχεῖον τοῦ μέρους ἐκεῖνου, ὅθεν ἐξῆλθον τὰ ζῶα.

Δ'. Ἄν ὁ τελωνὴς δώσῃ ἀδείαν νὰ ἐξαχθοῦν ζῶα χωρὶς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ ἐπαρχείου, ἢ ἂν τις ἄλλος ἐξάξῃ ζῶα κρυφίως χωρὶς τῆς ἀδείας τοῦ ἐπαρχείου καὶ τοῦ τελωνίου, νὰ παιδεύωνται μὲ χρηματικὴν ποινὴν, χιλίων, ἕως δέκα χιλιάδων γροσίων, καὶ μὲ φυλακὴν ἐνὸς μηνὸς ἕως ἐνὸς χρόνου.

Ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθεὶς διὰ τοῦ τύπου νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν κώδικα τῶν νόμων.

ς'. Ὁ ὑπουργὸς τῆς οἰκονομίας νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον. Ἐξεδόθη ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 18 Φεβρ. 1825. Ὁ Πρόεδρος. Πανοῦτ. Νοταρᾶς.

Ὁ β'. γραμμ. Ἀνδρ. Παπαδόπουλος.

Ἐπικυροῦται. Ὁ πρόεδρος τοῦ ἐκτελ. Γ. Κουντουριώτης.

Ὁ γεν. γραμμ. Α. Μαυροκορδάτος.

Μεσολόγγιον 26 Μαρτίου.

Απὸ γράμματα Ναυπλίου τῶν 20 τοῦ τρέχοντος, τὰ ὅποια ἔφθασαν σήμερον ἐνταῦθα, μανθάνομεν ἐπιστήμως τὰ ἀκόλουθα· ὅτι οἱ εἰς Μοθωκόρωνα τελευταῖον ἀποθάντες ἐχθροὶ, δέκα περίπου χιλιάδες τὸν ἀριθμὸν,

εὐρίσκονται πρὸ τινῶν ἡμερῶν στρατοπεδευμένοι περὶ τὰ τείχη τοῦ Νεοκάστρου, τὸ ὅποιον καὶ ἤρχισαν νὰ πολιορκοῦν τακτικῶς· ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ πολιορκοῦν, πολιορκοῦνται συγχρόνως καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα, τὰ ὅποια συνέβρευσαν πανταχόθεν, καὶ ὁλονὲν αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν· οἱ ἀκροβολισμοὶ δὲν λείπουν καθημερινῶς.

Εἰς τὰς 16 τοῦ τρέχοντος οἱ ἐχθροὶ ἐπεχείρησαν νὰ κάμουν ἐρῶν κατὰ τοῦ Νεοκάστρου, ἀλλ' ἀπέτυχον ἀποκρουσθέντες ἀπὸ τοῦ ἐντὸς τοῦ φρουρίου γενναίως, καὶ πολεμηθέντες ἐνταυτῷ καὶ ἀπὸ τοῦ ἔξω πολιορκοῦντας αὐτοὺς Ἕλληνας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ περίφημος Ὀλύμπιος στρατηγὸς Καρατάσος, καὶ ὁ νεώτερος υἱὸς τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη ὁ καπ. Γιάννης ἔδειξαν ἡρώϊσμόν μέγαν πολεμήσαντες συστάδην· ὁ πρῶτος περικυκλωθεὶς ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦς μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν αἰφνιδίως, ἀντεστάθῃ ἱκανὴν ὥραν, καὶ φονεύσας πολλοὺς ἐξῆλθε τελοσπάντων ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀβλαβῆς, καὶ θριαμβευτῆς· ὁ δεύτερος, ἀξίος ἀδελφός καὶ συγγενὴς τῶν ἡρώων Ἡλία, καὶ Κυριακούλη, ἀφ' οὗ ἦλθε καὶ αὐτὸς εἰς χεῖρας σχεδὸν με τοὺς ἐχθροὺς, πληγωθεὶς τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐτραβίχθη ἐνδύζως ἀπὸ τὸ πεδίον τῆς μάχης.

Τὰ αὐτὰ γράμματα τοῦ Ναυπλίου μᾶς βεβαιοῦν ὅτι ὁ σεβαστὸς πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ, καὶ ὁ ἐκλαμπρ. Α. Μαυροκορδάτος, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ ἐκλεκτότερα καὶ ἰσχυρότερα στρατεύματα τῆς Ρούμελης, ἐκίνησαν ἤδη ἀπὸ Τριπολιτσᾶν κατὰ τὰς 19 τοῦ τρέχοντος, διευθυνόμενοι εἰς Νεόκαστρον.— Ἡ παρουσία αὐτῶν τῶν δύο λαμπρῶν ὑποκειμένων αὐτοῦ, ἡνωμένων μὲ τὸν ἀδιάρρηκτον δεσμὸν τῆς εὐλικρινοῦς φιλίας (1) ὁ σταθερὸς καὶ ἀκλόνητος χαρακτὴρ, καὶ ὁ ἀληθὴς πατριωτισμὸς τῶν, τελοσπάντων αἱ ἀρκεταὶ δυνάμεις, τὰς ὁποίας ἔχουσι μεθ' ἑαυτῶν, ὅλα αὐτὰ, ἐλπίζομεν ὅτι θέλουν συντρεῖν διὰ νὰ λάβουν ἐντὸς ὀλίγου αἴσιον τέλος τὰ πράγματα τοῦ Νεοκάστρου, καὶ νὰ ματαιωθοῦν παντάπασι τὰ σχέδια τῶν ἐχθρῶν.

Μεσολόγγιον 27 Μαρτίου.

Απὸ ἀνθρώπους σημαντικοὺς ἐλθόντας σήμερον ἐκ Γαστούνης ἐνταῦθα μανθάνομεν μετὰ βεβαιότητος, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, συνιστάμενος ἐκ 40 περίπου πλοίων (τῶν ὁποίων τὰ ἑπτὰ εἶναι πυρπολικά), ὑπὸ τὴν κυβέρνησιν τοῦ ἀρχιναυάρχου ἡρώως Μιαούλη, ἐφθασεν ἤδη εἰς Νεόκαστρον, καὶ μία ἄλλη μοῖρα μεγάλη ἦτον ἐτοιμὴ νὰ ἐκπλεύσῃ ἀπὸ Ἰδρῶν, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Σταχτούρη, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς καταδίωξιν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου.

Απὸ στόματος τῶν αὐτῶν ἀνθρώπων ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἡ κατὰ τὰς 16 τοῦ παρόντος συμβᾶσα μάχη εἰς Νεόκαστρον μεταξὺ τῶν ἐκείνῃ στρατοπεδευμένων ἐχθρῶν, καὶ τῶν ἡμετέρων, τόσον τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ, ὅσον καὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ φρουρίου ἐστάθῃ ἀρκετὰ πεισματώδης καὶ πρὸς ζημίαν μεγάλην τῶν ἐχθρῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευμένων εἶναι ὑπερβολικὸς, καὶ τῶν πληγωμένων ἄγνωστος· δεκαπέντε φορτῶματα μπόιονέτας (λόγγας) μόνον ἴδαν οἱ ἴδιοι οὗτοι ἄνθρωποι ἰδίους ὀφθαλμοῖς, στελλόμενα πρὸς τὸν πρόεδρον εἰς Τριπολιτσᾶν ὡς σημεῖον τῆς μεγάλης νίκης τῶν Ἑλλήνων, ἐκ τῶν ὑπαίων δὲν ἐφονεύθησαν παρὰ 50 καὶ μεταξὺ αὐτῶν τρεῖς σημαντικοί, ὁ ἀδελφὸς τοῦ περιφήμου Παλάσκα (τοῦ δολοφονηθέντος πρὸ τριῶν ἐτῶν παρὰ τοῦ Ὀδυσσεύς), ὁ Βασιλιάδης, καὶ εἰς ἄλλος ἐκ τῶν ἀξιοματικῶν τοῦ χατζῆ Χρήστου· ἐπιβεβαιοῦται δὲ ὅτι ἐπληρώθη βαρέως εἰς ταύτην τὴν περίστασιν καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη, ἐντὸς ὅμως τοῦ φρουρίου, καὶ ὅχι ἐκτὸς, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν.

Λέγεται ὅτι τὴν ἐπομένην ἡμέραν (17 τοῦ παρόντος) συνέβη καὶ ἄλλη μάχη, καθ' ἣν καὶ αὖθις οἱ Ἕλληνες ἐθριάμβευσαν, φονεύσαντες, καὶ ζωγρήσαντες πολλοὺς τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τοὺς λοιποὺς εἰς κατρηχυμένην φυγὴν τρέψαντες· ἀλλὰ τοῦτο ἔχει ἔτι χρεῖαν βεβαιώσεως.

ΡΙΘ. 26.

Μεσολόγγιον, 1 Ἀπριλίου 1825.

Γράμμα τοῦ στρατηγοῦ Ἀνδρέα Ἰσκού πρὸς τὴν ἐνταῦθα ἀντὶ γενικοῦ διευθυντοῦ ἐνεργοῦσαν ἐπιτροπὴν.

Ἐξοχώτατοι Κύριοι!

Εἰς τὰς 23 τοῦ ἐνεστῶτος σᾶς ἀπεκρίθην εἰς τὸ γράμμα, ὅπου μὲ ἐστείλατε μὲ τὸν καθ' ἑαυτὸν, καὶ κατόπιν τούτου, μ' ἐπίτηδες πεζόν, σᾶς ἐρανέρωνα, ὅτι ἐρχόμενος ἐγὼ διὰ νὰ πιάσω τὴν θέσιν τοῦ Μακρυνό-

(1) Ἡ πατρὶς χρεωστὲ εἰς αὐτοὺς τοὺς δύο ἀνδρας πολλὰ καὶ μεγάλα καλά· ἐλπίζει ὡστόσο νὰ ἰδῇ ἀκόμη περισσώτερα καὶ μεγαλότερα ἀπὸ τὴν παρούσαν στενὴν φιλίαν τῶν νῦν ὀριμασμένων, φρόνημα ἀτρόμητον καὶ σταθερὸν, ἀκραιφνὴς ψυχῆς, φιλοτιμία εὐγενὴς καὶ πατριωτισμὸς καθάρτατος, ἰδοὺ τὰ κοινὰ χαρακτηριστικὰ ἀμφοτέρων, καὶ αἱ ἀληθεῖς βάσεις τῶν ὧν ἐγγυᾶται ἡ φιλία τῶν καλῶν εἰς τὸ μέλλον — Ἄν τὰ ἔξχα πνευματικὰ προτερήματα τοῦ δευτέρου ἱσχυρῶς καταπάνω τοῦ τὰ φαρμακικὰ βέλγη τοῦ φθόνου, τῆς συκοφαντίας, καὶ τῆς ἀμαθείας, ἡ ὑπόληψις ὅμως τὴν ὁποῖαν εὐλόγως καὶ δικαίως ἀπέκτησεν ὁ υἱὸς εἰς ὅλον τὸν ἔσω καὶ ἔξω κόσμον, εἶναι ἀσπίς ἱκανὴ νὰ τὸν προφυλάξῃ ἀπὸ ταῦτα τὰ βέλγη, καὶ τοὺς ὅσοι ἀναίδως τὰ σφενδονίζουν ν' ἀποδείξῃ μέχρι τέλους τειοῦτους, ὅποιοι ἀληθῶς εἶναι συκοφάνται, καὶ μισόκαλοι.

ρους, εἶρον τοὺς ἐχθροὺς· ὅπου εἶχον στήσει τὸ στρατόπεδόν των εἰς Βλύχαν καὶ Διαποχώρι, ἐκείνοι δὲ, οἵτινες ἐβαστοῦσαν πρότερον τὴν θέσιν τοῦ Μακρυνόρους· ἔφυγον, καὶ τὴν ἀφῆσαν πρὶν φθάσω ἐγώ, καὶ οὕτως ἐπιτυχόντες οἱ ἐχθροὶ εὐκαιρον τὸν δρόμον, ἀπέρασαν· μερικοὶ ἀπὸ τοῦς ἐδικούς μου ὅπου εἶχα στείλει ἐμπρὸς ἐτουφεκίσθησαν μὲ αὐτοὺς, καὶ ἐφόνευσαν τινάς.

Ἐξοχώτατοι ἐπίτροποι! βλέπετε πόσον κακὸν ἐπροξενήθη εἰς τὸ ἔθνος μας, καὶ τοῦτο δὲν ἤξεύρω εἰς ποῖον νὰ τὸ ἀποδώσω· μὲ καιρὸν θέλει ἀπεδειχθῇ ὁ αἷτιος· ἐν τούτῳ μὴν δίδητε καμμίαν ἀκρόασιν εἰς τὰ ἀναίσχυντα λόγια ὅπου σὰς εἶπαν, ὅτι οἱ Βαλτινοὶ θὰ παραδοθῶν· τοῦτο, σὰς λέγω, νὰ τὸ βγάλετε ἀπὸ τὴν ἰδέαν σας, διότι οἱ ἄνθρωποι ἐφυγαν ἐμπροστὰ, διὰ νὰ ἀπυθέσουν ταῖς φαιμυλίας των εἰς τοῦ Σουβολάκου, ἐγὼ δὲ στέκομαι ἐδῶ ἕως νὰ ἐπιστρέψουν.

Οἱ ἐχθροὶ ἐφθασαν εἰς χωρίον καλούμενον Ξερακιά, τὸ ὅποιον τὸ ἐλεηλάτησαν, καὶ οἱ κάτοικοι τούτου τοῦ χωρίου, ὡς καὶ ἄλλων πολλῶν χωρίων, ἐδισεκορπίσθησαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Οἱ ἐχθροὶ τρέφουν σκοπούς, ὅπου ἂν ἠμπορέσουν, νὰ κυριεύσουν τὸν Βάλτον, καὶ ἀκολουθῶς νὰ τραβήσουν παρὲμπρὸς· ἂν ὅμως καὶ ᾔθελε περάσουν, νὰ εἰσέλθῃτε ὅτι ἐρχομαι καὶ ἐγὼ κατόπιν μ' ὅσους καὶ ἂν ἔχω, καὶ τώρα πρέπει νὰ διατάξῃτε τὸν Πισλῆ καὶ τοὺς ἄλλους καπιτάνους τῆς γειτονίας νὰ ἔλθουν εἰς βοήθειάν μου διὰ νὰ βαστάξωμεν τὴν ὁρμὴν τῶν ἐχθρῶν, ἕως τῆς ἐπιστροφῆς τῶν Βαλτινῶν οἱ ὅποιοι ὀλίγῳ θὰ καταφθάσουν.

Ταύτην τὴν στιγμήν ἦλθον οἱ ἐχθροὶ ἕως εἰς τὸν μύλον τοῦ Καραχρήστου, καὶ εὐγῆκαν οἱ ἐδικοὶ μας καὶ τοὺς ἐκτύπησαν καὶ τοὺς ἐπῆραν ὅπισω ὅσα πράγματα καὶ ἂν εἶχον πᾶσι παρὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ τοὺς ἐπέστρεψαν ὅπισω κακὴν κακῶς.

Ἡ ἐξοχότης σας ὅμως μὴν ἀμελήσῃτε ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς ἐξαποστείλετε εἰς τὸ Σουβολάκου παξιμάδι, ἢ ἄλευρι, διότι οἱ μύλοι ἐκάηκαν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς.

Εὐρίσκεται καὶ ὁ μπαλωμένος ὁ Χιλίαρχος μαζί μας.

Ἀπὸ Ἀηλιάδ Χαρκιουπολίτικον. τῇ 25 Μαρτίου 1825.

Ὁ πατριώτης Ἀνδρέας Ἰσκού.

Ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολὴν τοῦ Στρατηγοῦ Ἀνδρέα Ἰσκού λαμβάνομεν τὸ ἐνδόξιμον νὰ ἐξηγηθῶμεν ὀλίγον τι πλατύτερα εἰς ὅσον ἀποβλέπει τὸ τελευταῖον ἀνέλπιστον καὶ ἀπνεκταῖον συμβῶν, τῆς εἰσβολῆς τῶν ἐχθρῶν εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, περὶ τοῦ ὁποίου μὲ συντομίαν ἀκραν καὶ βραχύως εἰς τὸν 24 ἄρ. τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν, εὐχαριστήθημεν νὰ ἐκφρασθῶμεν μὴ δυνάμενοι ἢ καὶ μὴ θέλοντες νὰ τὸ πιστεύσωμεν ἀκόμη τότε.

Πρὸ πολλοῦ ἤδη καιροῦ μᾶς ἦτον γνωστὸν ἐκ διαφόρων εἰδήσεων, ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἐρέτος ἐτοιμάζοντο νὰ εἰσβάλωσι πρωτῶς καὶ μὲ πολλὰς δυνάμεις εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα· τοῦτο δὲν μᾶς ἐθορύβει τόσο, ὅσον ἄλλοτε καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις ἠμπορεῖ νὰ μᾶς θορυβήσῃ, διότι, ἐλευθεροὶ ἀπὸ πᾶσαν ἐσωτερικὴν ἐνασχόλησιν, ἰσχυροὶ κατὰ πάντα, καὶ μηδεμίαν σπάνιν τῶν ἀναγκαίων τοῦ πολέμου ἔχοντες, εἰμεθα εἰς κατὰστασιν καὶ ἡμεῖς ν' ἀντιπαραταχθῶμεν ἐγκαίρως. — Ἡ τοπικὴ Διοίκησις μάλιστα προλαμβάνουσα τὴν κεντρικὴν ἐπῆρε προχείρως ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τούτων τῶν μερῶν, διορίσασα νὰ πιασθῶσι πολλὰ νωρὶς αἱ ἀναγκαῖαι στεναὶ θέσεις τοῦ Μακρυνόρους, τῆς Βονίτσας, καὶ τοῦ Καρβασαρά, ὅθεν ἡ εἰσβολὴ τῶν ἐχθρῶν ἠμπορεῖ βεβαίως ν' ἀπῶντηθῇ, καὶ τὰ σχέδια των ἐπομένως παντελῶς νὰ ματαιωθῶσιν. Ἀρχηγούς δὲ τούτων τῶν θέσεων ὠνόμασε, τῆς μὲν πρώτης τὸν στρατ. Νότην Μπότζαρη, τῆς δὲ δευτέρας τὸν στρατ. Γ. Τζόγκαν, τῆς δὲ τρίτης διαφόρους ὑπαλλήλους ἀξιωματικούς, ἕκαστον μὲ τὰς ἀναλόγους καὶ ἀπαιτούμενας δυνάμεις.

Ὁ στρατηγὸς Ἀνδρέας Ἰσκος διωρισμένος κατ' εὐθείαν παρὰ τῆς κεντρικῆς Διοικήσεως διὰ τὸ Μακρυνόρος, καὶ εὐρίσκόμενος εἰς Πελοπόννησον, ἐβράδυνε νὰ φανῇ ἡ παρουσία του, ἀγκαλὰ πολλὴ ἀναγκαῖα εἰς τὸ ὅποιον εἶχε διορισθῇ μέρος, ἀνεπληρόντο ὥστεσον προσκαίρως ἀπ' ἐκείνην τοῦ στρατ. Νότη, ὁ ὅποιος εἶχε καὶ προσταγὴν ῥητὴν παρὰ τῆς τοπικῆς Διοικήσεως νὰ μὲνῃ αὐτόθι ἀμετακινήτως μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ στρατηγοῦ Ἀνδρέα· (1) τελοσπάντων ἦλθε καὶ ὁ Ἀνδρέας, καὶ μείνας ὀλίγας μόνον ἡμέρας ἐνταῦθα ἕως νὰ λάβῃ μεθ' αὐτοῦ τὰ ἀναγκαῖα πολεμικά, ἀνεχώρησε μετὰ σπουδῆς μεγάλης διὰ τὸ Μακρυνόρος· πρὶν φθάσῃ ὅμως ἐκεῖσε μανθάνει, ὅτι τὸ σῶμα τοῦ στρατηγοῦ Νότη, καὶ κατὰ μίμησιν αὐτοῦ καὶ ἄλλα ὑπάλληλα σώματα διαλυθέντα, ἀφῆσαν τὴν θέσιν διόλου ἀνοικτὴν, καὶ ἐπομένως ἔδωκαν τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς ἐχθροὺς νὰ προχωρήσωσιν.

Ἡ ἀνέλπιστος αὕτη λειποταξία τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου Νότη καθὼς

(1) Πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ὁ στρατ. Νότης μολοντί εἶχε προσταγὴν νὰ ὑπάγῃ ὁ ἴδιος εἰς Μακρυνόρος, δὲν ὑπῆγεν ὅμως, ἀλλ' εὐχαριστήθη νὰ στείλῃ μόνον τὸ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ σώμα, αὐτὸς δὲ ἔμεινε εἰς Καρβασαράν, ὅπου μετ' ὀλίγον μετακίσει καὶ τὸ σῶμά του.

καὶ ἡ ἐντεῦθεν συγγρῶνως ἀκολουθήσασα αἰφνῆδως τῶν ἐχθρῶν εἰσβολὴ κατετάραξεν εὐθὺς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ἐπροξένησαν τὴν γενικὴν ἀγανάκτησιν καὶ ἀθυμίαν. Αἰνίγμα τῇ ἀληθείᾳ δυσδιάλυτον εἶναι, πῶς ὁ Κύριος Νότης, πρὶν εἶναι ἰδῇ εἰς τὰ μάτια τοὺς ἐχθροὺς, πρὶν ἔλθῃ εἰς καμμίαν συμπλοκὴν μ' αὐτοὺς, παραίτησε τὴν ὀχυρωτάτην ἐκ φύσεως θέσιν, ὅπου ἦτον αὐστηρὰ προσταγμένος νὰ σταθῇ, καὶ ὡσὰν νὰ ἐκυντῆται ἀφῆκε καὶ τὸν Καρβασαράν, καὶ τόσα ἄλλα δυνατὰ μέρη, καὶ ἐπέρασεν ἐντεῦθεν τοῦ Ἀχελώου· μήπως εἶχεν ἔλλειψιν τροφῶν καὶ ἡναγκάσθη νὰ κάμῃ ἐν τοιοῦτον κίνημα; ἢ μήπως αἱ ψιλὰ καὶ ἀστατοὶ ὑποψίαι, τὰς ὁποίας συνέλαβε περὶ Βαλτινῶν, ἦσαν ἐπιχείρημα ἱκανὸν νὰ τὸν παρακινήσουν διὰ νὰ θυσιάσῃ τὰ χρέη του πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τὴν Διοίκησιν αὐτὴν, καὶ νὰ γενῇ αἷτιος τόσης φθορᾶς; ἀλλ' ἡ ἀπορία καὶ ἡ λύπη τοῦ κόσμου ἤξησαν ἔτι μᾶλλον ὅταν ἴδον καὶ αὐτὸν τὸν στρατ. Τζόγκαν, ἀρχηγὸν τοῦ πλέον ἰσχυροῦ καὶ μεγάλου στρατιωτικοῦ σώματος, νὰ ἀφῆσῃ τὸ Ξηρόμερον εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐχθρῶν, καὶ νὰ περάσῃ καὶ αὐτὸς ἐδῶθεν τοῦ Ἀχελώου, χωρὶς καμμίαν προσταγὴν τῆς Διοικήσεως, ἐν ᾧ ἀκινδύνως ἠμπορεῖ νὰ σταθῇ ὅπου ἦτον, καὶ νὰ διορθώσῃ αὐτὸς ὅτι ὁ Κύριος Νότης ἀνέτρεψεν.

Ἄς μὴν πειραχθῶν παρακαλοῦμεν, οἱ Κύριοι στρατηγοί, ἂν ὁμιλῶμεν γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν· ἐδῶ πρόκειται λόγος περὶ τῶν γενικῶν συμφερόντων, καὶ τὰ γενικά συμφέροντα δὲν πρέπει νὰ θυσιάζωνται, οὐδὲ νὰ παραμορφώνωνται διὰ χατήρι δύο τριῶν ἀτόμων· ἡ ἐφημερίς μας περιπλέον εἶναι διωρισμένη νὰ παρασταίνῃ τὰ πράγματα τοιαῦτα ὅποια ἀκολουθοῦσι· μόνον δὲ ἀπὸ μίαν τοιαύτην παράστασιν εἶναι δυνατόν καὶ οἱ σφάλλοντες νὰ ὠφελῶνται καὶ ὀδηγῶνται εἰς τὸ μετὰ ταῦτα, καὶ ἡ Διοίκησις νὰ λαμβάνῃ ἐκεῖνα τὰ μέτρα, τὰ ὅποια ἤθελεν ἐμποδίζει τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνωνται τοιαῦται λυπηραὶ σκηναὶ εἰς τὸ μέλλον.

Ἐν τούτῳ χρεωστούμεν ν' ἀποδώσωμεν τὸν προσήκοντα ἔπαινον εἰς τὸν στρατηγὸν Ἀνδρέαν Ἰσκού, ὅστις εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην περιήτασιν ἐφάνη τφόντι ἀξίος τῆς ὑπολήψεως καὶ ἐμπιστοσύνης, τὴν ὁποίαν ἔλαβον περὶ αὐτοῦ ἡ Διοίκησις καὶ τὸ δημόσιον· ἐγκαταλείρθηκε μόνος εἰς τὸ στάδιον τοῦ ἀγῶνος ὅχι μόνον δὲν ἐδειλίασεν, ἀλλὰ μετεχειρίσθη καὶ ὅλα τὰ δυνατὰ του μέσθ διὰ νὰ στήσῃ τὸν χεῖμαρρον τῆς ἐχθρικῆς ὁρμῆς. Ἡ ἀνωτέρω ἐπιστολὴ του μαρτυρεῖ κάλλιστα τὸ σταθερὸν καὶ γενναῖον τῆς ψυχῆς του φρόνημα· ἀπὸ νεωτέρας δὲ εἰδήσεως ἠξεύρομεν ὅτι συνεκρότησε περὶ τὴν Βλύχαν καὶ μίαν μάχην συστάδην μὲ τοὺς ἐχθροὺς, ἐκ τῶν ὁποίων ἐδομήκοντα ἐφανεύθησαν καὶ ἱκανοὶ ἐπληρώθησαν. Ὁ Πισλῆς καὶ ὅλοι τῆς γειτονίας τοῦ οἱ καπιτάνοι κατὰ διαταγὴν τῆς τοπικῆς Διοικήσεως ἔτρεξαν πρὸς βοήθειάν του μὲ προθυμίαν μεγάλην, καὶ πολλοὶ πανταχόθεν δὲν λείπουν καθημερινῶς νὰ συρρέωσιν· ἐλπίζομεν δὲ ὅτι οὗτοι θέλουν ἠμπορέσει νὰ ἐνσχολήσουν τοὺς ἐχθροὺς εἰς τὸν Βάλτον, ἕως νὰ καταφθάσουν καὶ τῆς Διοικήσεως στρατεύματα ἀπὸ Πελοπόννησον, τὰ ὅποια ὡρὰ τῇ ὡρᾷ περιμένονται, καὶ τότε δὲν εἶναι καμμία ἀμφισβολία, ὅτι τῶν ἐχθρῶν τὰ σχέδια θέλουν ματαιωθῇ παντάπασι, καὶ ἡ θέλουν ἀφήσει οὗτοι τὰ κῶλά των ἐντὸς τῆς Ἑλλ. ἐπικρατείας, ἢ θέλουν διωχθῇ κακῶς μακρὰν τῶν ὁρίων αὐτῆς.

Ὅτι δὲ καὶ ὁ στρατηγὸς Τζόγκας βλέπων τὰ κατορθώματα τῶν συναδελφῶν του θέλει φιλοτιμηθῇ καὶ αὐτὸς, ἀφίνων τὴν Γουρίαν (ὅπου ἡ διατριβὴ του εἶναι πάντῃ ἀχρησίμευτος) νὰ περάσῃ πέραν τοῦ Ἀχελώου, καὶ νὰ τρέξῃ εἰς βοήθειαν αὐτῶν, δὲν τὸ ἀμφιβάλλομεν ὡσαύτως· ἂν παρακινήθῃ ἀπὸ, δὲν ἠξεύρομεν, πόσας αἰτίας ἔπραξε τὸ μέγα τοῦτο σφάλμα τοῦ νὰ ἀφῆσῃ τὴν θέσιν του, καὶ ἐγκαταλείψῃ ἐπομένως τὸ Ξηρόμερον ἀπροστάτευτον διόλου, ἔχει ἀρκετὸν νοῦν, καὶ καιρὸν ἀκόμη νὰ γνωρίσῃ τὸ σφάλμα του, καὶ νὰ πράξῃ ἄξια τῆς προτέρας του ὑπολήψεως καὶ δόξης ἔργα. Οἱ στρατιῶταί του εἶναι ἐτοιμοὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσουν παντοῦ, ἡ Διοίκησις εἶναι εἰς κατὰστασιν νὰ τοῦ προμηθεύσῃ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέσα μὲ ἀφθονίαν, καθὼς καὶ τοῦ τὰ ἐπρομήθευσε μέχρι τοῦδε· τί λοιπὸν τὸν ἐμποδίζει νὰ πέσῃ ὡς κεραυνὸς ἐπάνω εἰς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ νὰ τοὺς καταθραύσῃ;

Μεσολόγγιον 31 Μαρτίου.

Ἄνθρωπος φθάσας σήμερον ἐκ Γαστούνης ἐνταῦθα διηγείται, ὅτι οἱ περὶ τὸ Νεόκαστρον στρατοπεδεύμενοι ἐχθροὶ, ἐπολεμήθησαν καὶ πάλιν μετ' ἡμέραν τῶν μεγάλων ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους, ἅμα φθάσαντος τοῦ Ἑκλ. Προέδρου αὐτόθι, καὶ ὅτι κατὰ τὸ παρὸν εὐρίσκονται στενὰ πολιορκημένοι, ἀφοῦ οἱ Ἑλλήνες ἔγιναν κύριοι μιᾶς ὑψηλῆς θέσεως, ἥτις ἔκαμεν ἀνεμπόδιστον τὴν κοινωνίαν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Μοθωκωρῶν. Διηγείται προσέτι ὁ αὐτὸς, ὅτι ἠκολούθησε νεωστὶ καὶ μία σημαντικωτάτη ναυμαχία μεταξὺ τοῦ ἡμετέρου καὶ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου, μὲ φθορὰν μεγάλην τοῦ δευτέρου· ἀλλὰ περὶ τούτων θέλομεν ὁμιλήσει περιστατικώτερον ἐφεξῆς, ὅταν λάβωμεν καλλιτέρας πληροφορίες.

Συνέχεια τῆς διατριβῆς περὶ τῆς ἠθικῆς ἀνατροφῆς τῶν ἀνθρώπων.

Στηρίζομενος εἰς τὰς προηγουμένας, καὶ τὰς ἐντεῦθεν παρεπομένας σκέψεις, ἐὰν ἱπροσκαλούμην νὰ κῆμω τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου τούτου καὶ οὐσιώδους ζητήματος: «ποῖα εἶναι τὰ μέσα τοῦ νὰ δώσῃ τις εἰς τοὺς τελευτούς ἀνθρώπους μίαν καλὴν ἠθικὴν ἀνατροφὴν; ἤθελα εἰπεῖ, χωρὶς νὰ βραδύνω, μὲ τὸ βεβήτατον αἶσθημα τῆς ἐντελοῦς πεποιθήσεως; τὰ ἑξῆς.

Πρῶτον καὶ πρὸ πάντων ἡ ἐντελής, καὶ ἀναπόφευκτος προσαρμογὴ τῶν κολαστικῶν Νόμων· ἄλλος πλὴν τούτου δὲν ὑπάρχει φραγμὸς δυνατός νὰ στήσῃ τὸν χεῖμαρρον τῶν κακῶν· ὅπου δὲ αἱ κακίαι μένουσι ἀτιμώρητοι, ἐκεῖ ὁ ἀριθμὸς τῶν κακούργων ὑπερπερισεύει, καὶ ἡ ἠθικὴ διαφθορὰ εὐρίσκει εἴσοδον εἰς ὅλον τὸ πολιτικὸν σῶμα.

Δεύτερον μέσον ἐπίσης συντελεστικὸν καὶ ἀπαραίτητον εἰς τὴν ἠθικὴν ἀνατροφὴν, εἶναι μία ἰσοστάθμησις ἀκριβὲς μεταξὺ τῶν προσόδων καὶ ἐξόδων τῆς ἐπικρατείας· ἐν ὅσῳ λείπει αὕτη ἡ ἰσοστάθμησις, καμμία τάξις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν· ὀλίγοι μόνον ἔχουν τὰ μέσα νὰ συσσωρεύουν πλοῦτὴ ἀναιδῶς· οἱ τίμιοι δὲν δύνανται νὰ ὑποφέρουν ταύτην τὴν ἀνισον· ὅλος ὁ κόσμος δυσαρεσθῆναι· ὅλ' αἱ σχέσεις συγχέονται· ὁ δὲ πολλὸς λαὸς πτωχεύει καὶ ταλαιπωρούμενος, κατασταίνεται κτηνώδης καὶ ἐξευτελισμένος· καὶ αἱ δαπάναι αὐταί, αἱ ὁποῖαι εἰμποροῦν νὰ γενοῦν διὰ τὸ καλὸν τοῦ, κατανοοῦν νὰ εἶναι ἐν κακῶν περὶ πλέον, ἐπειδὴ αὐξάνουν τὸν ὀλεθρον· τὸ δὲ χεῖριζον πάντων, ὁ νόμος ἐπιτρέπει καὶ ὑπερασπίζεται πολλάκις πράγματα, τὰ ὁποῖα ἡ χρηστότης ἀποδοκιμαζεῖ· ἐν γένει ἡ ἀταξία τῶν προσόδων εἰς ἐκείνη, ἥτις προξενεῖ τὴν ἀδυναμίαν τῆς Διοικήσεως καὶ τὴν ἐξευτέλισιν τῆς Δικαιοσύνης, ἐκείνης μὲν ἀφαιροῦσα τὰ μέσα τοῦ νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς μεγίστας ἀνάγκας τῆς, καὶ τοῦ νὰ ἐνεργῇ δραστηρίως τὰ συμφέροντα τῆς ἐπικρατείας, ταύτην δὲ καταστένουσα ἀσήμαντον, ἐν ᾧ ἀνοίγει στάδιον ἐλευθερόν εἰς τὴν πλεονεξίαν, διαφθοράν, καὶ ἀτιμωρησίαν.

Ἔσπερον ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ κεφαλαιώδη διδόμενα τῆς ἠθικῆς ἀνατροφῆς, τῶν ὁποίων ἡ ὠφέλεια καὶ ἀξιολογότης δὲν ἐπιδέχονται καμμίαν σύγκρισιν, θέλω ζητήσῃ γ'· τὴν διακέρυξιν τῆς ἰσονομίας, τὴν καταστροφὴν παντὸς πολιτικοῦ σώματος μὲ προνόμια, πάσης κληρονομικῆς ἐξουσίας, καὶ τὸν ἀποκλεισμόν τῶν καλογήρων ἀπὸ πᾶν σιτηρέσιον, καὶ ἀπὸ κάθε δημόσιον ἐπάγγελμα, ἐπειδὴ καὶ τὰ φρονήματα τῶν τοιούτων δὲν συμβιβάζονται παντάπασι μὲ τοῦ κοινωνικοῦ βίου τὰς χρεῖας, καὶ τὴν ἠθικὴν ἀνατροφὴν τῶν πολιτῶν. — Τοῦτο εἶναι τὸ μόνον μέσον τοῦ νὰ μορφωθῇ παντὸς ἔθνους ἡ ὀρθὴ κρίσις· καὶ ἡ ὀρθὴ κρίσις εἶναι αὕτη ἡ ἀρετὴ· τὸ ὁμοιεῖς τῶν νόμων, τῶν ἐθίμων, τῆς Κυβερνήσεως, τῶν σταθμῶν καὶ μέτρων, θέλει εἶσθαι συνέπεια ἀναγκαία καὶ εὐτυχὴς τῶν εἰρημένων διατάξεων.

Α'. Εὐθὺς κατόπιν ἀκολουθεῖ ἡ ἰσότης τῶν κληρονομικῶν μοιρασιῶν ἥτις εἶναι ἡ μόνη βάσις τῶν οἰκιακῶν ἀρετῶν, τῆς εἰρήνης τῶν οἰκογενειῶν, καὶ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων· αὕτη περιπλέον συμβοηθεῖ καὶ τὴν διασκόρπισιν τοῦ συσσωρευμένου πλούτου, καὶ ἀφαιρεῖ τὰ μέσα τοῦ πλουτίζεσθαι ταχέως ἄνευ τινὸς ἐπαινετῆς φιλοπονίας.

Β'. Θέλω ζητήσῃ ἀκόμη τὴν παντελὴ καὶ ἀπόλυτον ἐλευθερίαν τοῦ μετέρχεσθαι ἀνενοχλήτως καὶ ἀκωλύτως ὅλα τὰ εἶδη τῆς βιομηχανίας, περιλαμβανομένου εἰς ταῦτα τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, καὶ ἐκείνην τοῦ δανείζειν σὺν τόκῳ μ' ὅλην τὴν εὐκολίαν καὶ ἀσφάλειαν, τὴν ὁποῖαν εἰμπορεῖ νὰ δώσῃ μία καλὴ νομοθεσία τῶν ὑποθηκῶν.

Αὗται αἱ διατάξεις ὅχι μόνον εἶναι πολῦτιμοι, λογιζόμεναι ὡς τὸ συμπλήρωμα τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, καὶ ὡς τόσαι λειτουργίαι εἰς τὰ φυσικὰ δίκαια τῆς ἀνθρωπότητος προσφερόμεναι, ἀλλ' ἔχουν καὶ τὸ καλὸν τοῦ νὰ ἐπιτείνουν τὴν εὐτυχίαν καὶ τὰς ἡδονὰς τῶν ἀνθρώπων, νὰ διαγείρουν τὰ πνεύματα αὐτῶν πρὸς τὴν τιμίαν φιλοπονίαν, καὶ νὰ κάμνουν τελοσπάντων ὥστε ἡ συνδρομὴ τῶν πολλῶν νὰ ἐμποδίσῃ τὴν σύσσωρυσιν τοῦ πλούτου εἰς ὀλίγα άτομα.

Ἀφοῦ ὁ μικρὸς οὗτος ἀριθμὸς τῶν ζητημάτων πληρωθῇ, τότε τὰ ἐγκλήματα κολάζονται, ὁ λόγος ἐνισχύεται, ἡ οἰκιακὴ ἡσυχία ἀσφαλίζεται, ἡ ἰσότης διατηρεῖται, ὅση εἶναι δυνατὴ καὶ ὠφέλιμος, ἡ οἰκονομία ἀποκαθίσταται ἀναγκαία, καὶ ὁ κόπος τίμιος· δυσκολεύομαι νὰ φαντασθῶ τί πλέον εἰμπορεῖ νὰ ἐπιθυμήσῃ τις διὰ νὰ ὁδηγήσῃ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ εὐδαιμονίαν. — Ἀλλ' ἐντούτοις ἀκόμη δὲν ἀναφέραμεν τίποτε καὶ περὶ τῆς κυρίως λεγομένης δημοσίου ἐκπαιδεύσεως.

Ὅτι περὶ ταύτης εἰμποροῦμεν νὰ εἰπώμεν εἶναι, ὅτι χρησιμεύει τὰ μέγιστα διὰ νὰ εἰμποροῦν νὰ βαλθοῦν εἰς πρᾶξιν εὐκόλως τὰ ὅσα ἀνωτέρω καλὰ ἀπαριθμήσαμεν. Ἀφοῦ ὁμῶς ἐδειξαμεν προηγουμένως τάντικαιμένα, τὰ ὁποῖα ἐνεργοῦν μὲ τόσην ἰσχὺν καὶ δραστηριότητα, ὀλίγον θέλομεν ἐπιμένει εἰς τὸ νὰ δεῖξωμεν τὴν ἀπὸ τὰ μαθήματα, καὶ τὰ δημόσια καταστήματα προερχομένην ἠθικὴν ὠφέλειαν τῶν τελείων ἀνθρώπων, ἡ ὁποῖα ἔχει κυρίως τὴν βᾶσιν τῆς εἰς ἐκεῖνα τάντικαιμένα.

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

ΑΡΙΘ. 27.

Μεσολόγγιον, 4 Ἀπριλλίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Αὐστρία, 6 Μαρτίου.

Φαίνεται, ὅτι ὁ ὄγεμὼν τῶν Σέρβων Μιλώσης κακομεταχειρισθεὶς τὰς πρώτας νίκας τοῦ ἐναντίον τῶν ἀποστατησάντων Κνέζων, καὶ ἀποκεφαλίσας μέγαν ἀριθμὸν ἐξ αὐτῶν, συνήργησεν εἰς τὸ ν' ἀνάψῃ ἡ φλόξ τῆς ἀποστασίας ἐπὶ μᾶλλον· ἐπ' ὅλα τὰ μέρη δὲν κάμνουν ἄλλο τώρα παρὰ νὰ τρέχουν εἰς τὰ ὄπλα· ἡ ἀδύνατος φρουρὰ τῶν Τούρκων δὲν ἐξαρκεῖ νὰ καταπαύσῃ τὴν ὁρμὴν, καὶ ἐκτὸς τούτου ἀπέκαμε πλέον ἀπὸ τὸν κόπον, ἐπειδὴ καὶ πρέπει συνεχῶς νὰ τρέχῃ ἀπὸ ἑνα εἰς ἄλλον τόπον.

(Ἐφ. Πρεσβ.)

Παράγραφος ἐπιστολῆς γραφείσης ἀπὸ Μασσαλίας πρὸς τὸν Κ.

Α. κατὰ τὴν 10 Μαρτίου 1825.

Ἴσως πρὶν λάβετε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐμάθετε τὴν ἐν Παρισίοις σύστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κομητάτου. Τοῦτο σύγκαιται ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα τῆς Γαλλίας ὑποκειμένα· αἱ πράξεις αὐτοῦ γίνονται μὲ μεγάλην ἐλευθεριότητα· τὸ δὲ προσφερόμενον παρ' αὐτοῦ δὲν εἶναι χρήματα δανειζόμενα μὲ τόκον, ἀλλ' ὅλα τὰ τέκνα τῶν Ἑλλήνων, ὅσα θελήσουν νὰ ἔλθουν εἰς τὴν Γαλλίαν, θέλουν ἀνατρέφεσθαι χάριν εἰς τὰ σχολεῖά μας· φροντίζεται πρὸς τοῦτοις ἡ ἀποστολὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀξιωματικῶν ὀχυροποιῶν (des officiers de génie), πυροβολιστῶν (d'artillerie), κτλ. καὶ ταῦτα πάντα δι' ἐξόδων τοῦ Κομητάτου· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Ἄγγλοι θέλουν προσφέρει σημαντικὴν χεῖρα βοήθειαν.

Εἰς Παρισίους διωρίσθη προσέτι ἰδιαιτέρως καὶ ἐν κεφάλαιον ἐτήσιον ἀπὸ δέκα χιλιάδας φράγκα (εἴκοσι περίπου χιλιάδας γρόσια) διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν υἱῶν τοῦ Μάρκου Μπότσαρη, τοῦ Μιαούλη, καὶ ἄλλων ἄρχηγῶν Ἑλλήνων, οἱ ὁποῖοι διέπρεψαν εἰς τὸν παρόντα ἀγῶνα τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν.

Δύνασαι νὰ μεταδώσῃς τὰ ρηθέντα ὡς βέβαια.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ Ναυπλίου 20 Μαρτίου 1825.

Ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα ἔχομεν τὴν χροποῖαν εἶδσιν ὅτι ὁ στρατηγὸς Γούρας ἐκτύπησε τὸν προδότην τῆς πατρίδος Ὀδυσσεά, ὅστις ἠνώθη μὲ τοὺς Τούρκους, καὶ ἀφοῦ τὸν κάτετρόπως καὶ ἐξημίωσεν ἱκανῶς, ἔχει τώρα καὶ τὴν σπηλαιάν του πολιορκημένην, ὥστε τοῦ ἔκοψε τὸν δρόμον, καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ εἰσέλθῃ, τὰ δὲ στρατεύματά του ἠνώθησαν μ' ἐκεῖνα τῆς Διοικήσεως, καὶ ἐγκαταλειμμένος ἔγραψε πρὸς τὸν Γούραν παρακλητικῶς διὰ νὰ προσφέρῃ τὴν μεσολάβησιν του πρὸς τὴν Διοίκησιν, καὶ ἄμποτε νὰ λαμβάνουν πάντοτε τοιαύτην, καὶ χειρότεραν καταστροφὴν οἱ ἐχθροὶ τῆς πατρίδος. Ἡ ὑπόλοιπος μοῖρα τοῦ στόλου μας ἐξῆλθεν. Ἡ διοίκησις ἔχει ἐφέτος τριάντα τρεῖς χιλιάδας στρατιώτας μισθωτοὺς εἰς τὰ ὄπλα· ἐκ τῆς ὁμονοίας τῶν μόνων καὶ τῆς φρονίμου κυβερνήσεως τοῦ σεβαστοῦ Προέδρου, ὑποστηριζομένου ἀπὸ τὰς συμβουλὰς τοῦ ἐναρέτου Μαυροκορδάτου, δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν καλὴν ἔκβασιν τῶν πραγμάτων μας.

Ζάκυνθος, 31 Μαρτίου.

Ἡ μία μοῖρα τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου εὐρίσκειται πρὸς τὸ Τζιρίγον φυλάττουσα τὸν Αἰγυπτιακὸν στόλον διὰ νὰ ματαιώσῃ τοὺς σκοπούς του, τοῖ νὰ μετακομίσῃ ἄλλα στρατεύματα εἰς τὸ Νεόκαστρον· ἡ δὲ ἄλλη ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Σαχτούρη ὑπῆγε κατὰ τοῦ Κωνσταντινουπολιτικοῦ στόλου, ὁ ὁποῖος ἐξερχόμενος ἀπὸ τὸν Ἑλλήσποντον, ὡς λέγεται, ἔπαθεν ἀρκετὴν ζημίαν ἐξ αἰτίας τρικυμίας τινος σφοδρᾶς, καὶ διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν ναυτῶν.

Μεσολόγγιον 3 Ἀπριλλίου.

Μετὰ τὴν αἰφνίδιον εἰσβολὴν τῶν ἐχθρῶν εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, οἱ κάτοικοι τοῦ Ξηρομέρου καὶ τοῦ Βάλτου θέλοντες ν' ἀσφαλίσουν τὰ γυναικόπαιδα, καὶ κινητὰ πράγματά των διὰ νὰ εἰμπορέσουν ἐπομένως νὰ ὑπεράσπισουν ἑαυτοὺς πλέον ἐλεύθερα καὶ ἀκινδύνως, ἔτρεξαν εὐθὺς, οἱ πλείότεροι ὡς καὶ ἄλλοτε, εἰς τὸ συνειθισμένον των ὀρμητήριον, τὸν Κάλαμον· ὁ Ἄγγλος διοικητὴς τῆς νήσου ταύτης, κύριος Κρούμμερ, κινούμενος ἀπὸ εὐσπλαχνίαν καθαρὰν, ὅχι μόνον τοὺς ἐδέχθη προσελθόντας χωρὶς καμμίαν ἀντίστασιν, καθὼς ἐπληροφορήθημεν, ἀλλ' ὁ ἴδιος ὡς διοικητὴς καλὸς ἐπεστάτης μὲ τὴν μεγίστην ἐπιμέλειαν, ἐν ᾧ ἐγένετο ἡ ἀποβίβασις τῶν φαμηλλῶν, διὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ ἡ παραμικρὰ ἀταξία καὶ κατάχρησις τόσον εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν πραγμάτων των, καθὼς καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ διωρισμένου νυλίου, τὸν ὁποῖον ἄνθρωποι ἀισχροκερδεῖς καὶ περὶ τῶν ἄλλοτρίων παθημάτων ἀδιαφοροῦντες

εἰς τοιαύτας μάλιστα περιστάσεις συνειζόντες νὰ ἐπιβαρύνωσι πλέον τοῦ δέοντος.

Κηρύττοντες τὴν παροῦσαν φιλόφρονον πράξιν τοῦ Ἀγγλοῦ διοικητοῦ τῆς εἰρημένης νήσου, ἔχομεν εὐλογον ἀφορμὴν νὰ ὁμολογήσωμεν δημοσίως καὶ ὅσας ἄλλας ἀγαθοεργίας ὁ ἴδιος ἐπιδαφιλεῖ πρὸς τοὺς ἐκεῖ παροικοῦντας δυστυχεῖς Ἑλληνας· ἐν ᾧ ἅφ' ἑνὸς μέρους ὡς δημοσίος λειτουργὸς διοικήσεως οὐδετέρως σπεύδει νὰ ἐκτελῇ ἀκριβῶς τὰ χρέη τῆς οὐδετερότητος, ἅφ' ἑτέρου μέρους ὅμως ὡς Ἀγγλος πεπολιτευμένος καὶ καλῶς ἀναθρεμμένος, δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ συμβιβάζῃ ταῦτα καὶ μὲ τὰ χρέη τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, χρέη, τὰ ὅποια ἔχουν τὴν βάσιν των εἰς αὐτὰ τὰ ἀνεξάλειπτα αἰσθήματα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

Οἱ Ἑλληνες ἔλαβον τόσας αἰτίαις ἤδη διὰ νὰ γνωρίσουν τὰ φιλόφρονα καὶ συμπαθητικά ὑπὲρ αὐτῶν αἰσθήματα τῶν μεγαλοφύχων Ἀγγλων· μία ἐξ αὐτῶν, πολλὰ ἐναργής, εἶναι καὶ ἡ περὶ τῆς ἀνωτέρω ὁ λόγος· πράξις, ἀξία τῶνόντι νὰ συγκριθῇ μὲ τὰς παρελθούσας ἐκείνας τῶν Γάλλων προξένων τῆς Σμύρνης κυρίου Δαβὶδ καὶ τῆς Θεσσαλονίκης κυρίου Μποτοῦ, ἀναλόγως· ἀλλὰ πρὸς ἐνδειξιν τῆς ὑποχρέωσως καὶ εὐαισθησίας των ἄλλο δὲν ἔχουν οἱ Ἑλληνες ἤδη παρὰ τὸ νὰ κηρύττουν πανοδήμως τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τοὺς εὐεργέτας· καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐφημερίς εἶναι τὸ πιστὸν ὄργανον τῆς κοινῆς ἐκφράσεως, διὰ τοῦτο ἡ ἡμετέρα κήρυξις ἂς λογιζέται ὡς κήρυξις προερχομένη ἀπὸ μέρος τοῦ κοινοῦ.

Τὴν 4 τοῦ αὐτοῦ.

Οἱ Κύριοι Α. Ζάμης καὶ Α. Λόντος, οἱ ὅποιοι ἐσχάτως εἶχον ἀποβληθῇ ἀπὸ τὸν Κάλαμον παρὰ τῆς ἰονικῆς διοικήσεως, ἀντὶ νὰ ὑπάγουν εἰς Ἀγκῶνα, ὡς διεφημίση, μετέβησαν εἰς Πελοπόννησον, καὶ κατ' ἄλλους μὲν ἐκβῆκαν εἰς τὰ Μαῦρα Βουνά, κατ' ἄλλους δὲ εἰς τὸ Πυργί φανερὰ δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ, ὅτι θέλουν διευθυνθῇ καὶ πρὸς τὴν Διοίκησιν.

— Μολοντόι οἱ καταφυγόντες τελευταῖον εἰς Γουριὰν διάφοροι ὅπλαρχοι ὠχυρώθησαν αὐτόθι, πιάσαντες τὰς θέσεις ἐκεῖνας, διὰ τῶν ὁποίων εἰμπορεῖ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ διάβασις τῶν ἐχθρῶν ἐντεῦθεν τοῦ Ἀχελώου, μολοντοῦτο ἡ τοπικὴ Διοίκησις προνοήσασα κατὰ χρέος καὶ τῶν ἐγκαταλειφθεισῶν ἐρήμων ἐπαρχιῶν τὴν ὑπεράσπισιν, ἔστειλε μίαν τριμελῆ πρεσβείαν, συνισταμένην ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Ν. Στορνάρην, καὶ τοὺς κυρίους Α. Κότσιαν, καὶ Γιαννάκην Δροσίνην, γενικὸν φροντιστὴν τῶν στρατοπέδων, πρὸς τοὺς εἰρημένους ὁπλαρχηγούς, διὰ νὰ συνομιλήσῃ μετ' αὐτῶν, καὶ ὑπανθυμίζουσα τὰ πρὸς τὴν Διοίκησιν, ἡ μᾶλλον πρὸς τὴν πατρίδα ἱερὰ χρέη των, νὰ τοὺς προτρέψῃ εἰς τὸ νὰ ἐπιστρέψουν ὀπίσω, καὶ διὰ τῆς ἐμφανισέως των νὰ φέρουν ἀντιπερισπασμὸν τινα εἰς τὰ κινήματα τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἀνατροπὴν εἰς τὰ σχέδιά του, τὰ ὅποια βέβαια δὲν ἤθελαν εὐδοκίμησαι παντάπασιν, ἐὰν ἐφυλάττοντο καλῶς αἱ πρῶται θέσεις τοῦ Μακρυνόρους καὶ Καρδασαρά· Ἡ πρεσβεία δὲν ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ τῆς, ἐπειδὴ καὶ ὅλοι καταπερίσθησαν τελοσπάντων νὰ περάσουν εἰς τὸ Ξηρόμερον, καὶ νὰ πιάσουν τὴν ὀχυρὰν θέσιν τοῦ Λιγοβιτισίου· ὅθεν καὶ ἐπεμψαν εὐθὺς μίαν ἐμπροσθοφυλακὴν, διὰ νὰ παρατηρήσῃ ἂν δὲν εἶναι κυριευμένη ἡ εἰρημένη θέσις ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, τοῦ ὁποίου δόθεντος θέλουν εὐθὺς ἐκστρατεύσει εἰς τοῦτο τὸ μέρος, ὅθεν δύνανται νὰ δώσουν καὶ ἐπικουρίαν εἰς τὸν στρ. Ἀνδρέαν Ἰσκον, ὅστις ἀνθίσταται ἀδιακόπως εἰς τὸν Βάλτον, καὶ πρὸς ἐνδυνάμωσιν τοῦ ὁποίου διωρίσθησαν καὶ ἄλλοι στρατιωτικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς γειτονίας νὰ δράμωσι χωρὶς τῆς παραμικρᾶς ἀναβολῆς.

Στρατάρχαι καὶ στρατιῶται Ἑλληνες Ἰ Στάδιον ἀνοικτὸν τῆς δόξης κεῖται ἐμπροσθέν σας· τρέξατέ το αἰζίως τοῦ ὀνόματός σας, καὶ τῆς ὑπολήψεως, τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος ἔχει διὰ σᾶς, καθὼς πάλοι ποτε εἶχον καὶ διὰ τοῦ; προγόνους σας. Ἡ πατρίς σᾶς προσκαλεῖ εἰς βοήθειάν της ἰ ναί, σᾶς προσκαλεῖ νὰ τὴν ὑπερασπισθῆτε διὰ τὴν τελευταίαν φερόν, καὶ νὰ τὴν λυτρώσαστε ἀπὸ τοὺς ἀρπακτικούς δυνάμεις τοῦ ἀγρίου τυράννου. Ἡ Διοίκησις στηρίζουσα ὅλας τῆς τὰς ἐλπίδας εἰς τοὺς ἀνδρείους βραχίονάς σας, ἀπὸ τῶρα ἐτοιμάζεται νὰ διασαλπίσῃ τοὺς νέους θριαμβούς σας, καὶ νὰ σᾶς ἀντιβραβεύσῃ καθένα ἀναλόγως μὲ τὴν προθυμίαν καὶ ἀξιοσύνην, τὴν ὁποίαν ἤθελε δεῖξει εἰς τὸν ἐφεινδὸν κρίσιμον καὶ ἐνδοξον ἀγῶνα.

Πανταχόθεν φωνάζουν, καὶ ὅλοι τὸ βεβαιοῦν, ὅτι αὐτοὶ εἶναι χρόνος εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἐχθρὸς ἀπεράσειε νὰ ἐκκενώσῃ ὅλας τοὺς δυνάμεις. Ἄν τὰς ματαιώσαστε καὶ τώρα, καθὼς καὶ εἰς τοὺς παρελθόντας τέσσαρας χρόνους, ἐστὶ βέβαιον ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν θέλει πλέον τολμήσει, οὐδὲ ἔχει τὰ μέσα νὰ ἐπιχειρήσῃ ἄλλην καμμίαν ἐκστρατείαν· οὕτω δὲ ἡμεῖς ἐλεύθεροι παντὸς κινδύνου εἰς τὸ μέλλον, θέλομεν δυνήθῃ νὰ σερεώσωμεν τὴν ἀνεξαρτησίαν μας, διὰ τὴν ὁποίαν ἐκινήσαμεν τὰ ὅπλα, καὶ νὰ τελειοποιήσωμεν τὴν λαμπρὰν οἰκοδομὴν τῆς πολιτικῆς μορφώσεώς μας.

Στρατηγὴ Τζόγγα, καὶ οἱ λοιποὶ συναρχηγοὶ ἰ μὴ καταδεχθῆτε νὰ

φανῆτε κατώτεροι, ἀπὸ τοὺς ἄλλους συναδελφούς σας, οἱ ὅποιοι συγχρόνως εἰς Πελοπόννησον καὶ Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα ἀγωνίζονται τὸν καλὸν ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνα· τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἐχθρῶν, μὲ τοὺς ὁποίους ὑπάγετε νὰ πολεμήσετε, εἶναι Ἀσιανὰ ἐκτεθηλυμένα ἀνδράποδα· δεῖξατε λοιπὸν πρὸς αὐτοὺς καὶ πάλιν ὅτι εἴθε Ἑλληνες, καὶ μὴν ὑποφέρετε νὰ μαινέται ὁ τόπος, τοῦ ὁποίου τὴν φύλαξιν ἡ πατρίς σᾶς ἐμπιστεύθη, ἀπὸ τοὺς μολυσμένους πόδας αὐτῶν τῶν βαρβάρων.

Συνέχεια τῆς διατριβῆς περὶ τῆς ἠθικῆς ἀνατροφῆς τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ πρῶτον, ὅπου αἱ πρόσδοι τῆς ἐπικρατείας εὐρίσκονται εἰς ἀταξίαν, ὅπου τὸ ἀναγκαῖον λείπει, καὶ ὅπου αἱ δημόσιοι ὑποχρεώσεις καὶ ἐγγυήσεις δὲν ἐκπληροῦνται, δὲν ἐξεύρω ἂν εἰμopoῖ νὰ παραχθῇ τίποτε ὠφέλιμον ἢ τίμιον αὐτόθι· ἔπειτα δὲν εἶναι, ὡς καθεὶς ἐξεύρει τὰ διδόμενα μαθήματα, ἀλλὰ τὰ λαμβανόμενα τὰ ὅποια κερδίζουν· ὅταν ἤθελε ἐπίσπευρεῖ ἀπλῶς τοὺς διδασκάλους, τοὺς ἱεροκήρυκας, τοὺς κατηχητάς τῆς ἠθικῆς, θέλει ἄρα γὰρ ἐμπνεύσει κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν ἀλίσιν, τὴν ὁρεξιν, ἡ τὸ συμφέρον εἰς τούτους μὲν ν' ἀχρηάζονται, εἰς ἐκείνους δὲ νὰ σπουδάζουν; ὅχι βέβαια· μόνον ἀπ' ὅλας τὰς περιστάσεις, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἀπαριθμήσαμεν, εἰμποροῦν οἱ πολῖται νὰ ὠφελῶσιν ἠθικῶς, χωρὶς δὲ τούτων πᾶσα ἡ κατευθεῖαν διδασκαλία εἶναι τοῦλάχιστον ἀνωφελῆς.

Ἐποθέτω ἐν ἔθνος κατασπαραγμένον ἀπὸ τὰ πλέον ζωντὰ πάθη, κατακερματισμένον εἰς τόσας φατρίδας, ὅπου οἱ ἅπληστοι ἄνθρωποι εἶναι χωρὶς χαλινῶν, ὅπου ὁλος σχεδὸν ὁ κόσμος εὐρίσκεται εἰς στενοχωρίαν, ὅπου καμμμία κατάστασις δὲν εἶναι ἀσφαλῆς, καμμμία ὑπόληψις ἀπείρακτος, καὶ ὅπου κἀνείς δὲν κατοικεῖ τὸ συνειθισμένον οἶκμά του· καὶ κάμε μίαν ἰδέαν, ἐὰν εἰμopoῖς, περὶ τῆς βαθείας ἀδιαφορίας τούτου τοῦ ἔθνους πρὸς τὰ σχολεῖα, καὶ περὶ τῆς παντελοῦς αὐτῶν ἀνωφελείας.

Ἐποθέτω τουναντίον ἓνα λαὸν εἰς τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἐπεριγράψαμεν περιστάσεις, καὶ αἱ ὁποῖαι τὸν κατέστῃσαν φιλόπονον, μέτριον, νοήμονα, καὶ εὐτυχῇ ἀμφιβάλλεις ὅτι ἡ χρεῖα τῆς παιδείας καὶ τῶν συνειθισμένων ἡδονῶν δὲν θέλει βραδύνει νὰ φανερωθῇ μετὰξὺ αὐτοῦ; καὶ ἔορτάς δημοσίους θέλει συστήσῃ ὁ τοιοῦτος λαὸς, καὶ σχολεῖα θέλει ἐπιθυμήσει, καὶ μερικοὶ πολλοὶ θέλουν συντρέξει εἰς ἀνέγερσιν αὐτῶν· τὸ δὲ δημόσιον ταμεῖον ἐν εὐκολίᾳ θέλει ἀναπληρώσει ἐν μέρος τῶν ἐξόδων, εἴτε διὰ τὰς πλέον πτωχὰς ἐπαρχίας, εἴτε διὰ τὰ εἶδη τῆς διδασκαλίας τὰ πολυδαπανώτερα· παντοῦ δὲ ὅπου τὸ δημόσιον ταμεῖον ἀναγκάζεται νὰ πληρῶνῃ ὅλα, ἐκεῖ εἶναι ἀπόδειξις βεβαία, ὅτι οἱ πολῖται δὲν ἔχουν ἀρετὴν εὐκολίαν (aisance) διὰ νὰ ὠφελῶνται ἀπὸ τὰ δωρεὰν παραδιδόμενα μαθήματα· τὰ ἐξόδα θέλουν γίνεσθαι ἀνωφελῶς· καὶ ἡ μεγαλητέρα βοήθεια τὴν ὁποίαν οἱ διοικηταὶ εἰμποροῦν νὰ κάμουν εἰς τοὺς διοικουμένους εἶναι πάντοτε τὸ ἀργύριον τὸ ὁποῖον ἀποφεύγουν νὰ τοὺς τὸ ἀφαιρῶσιν.

Μολοντοῦτο ἐὰν οἱ νόμοι μορφώνουν τοὺς πολῖτας, οἱ νομοθέται εἶν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κάμνουν τοὺς νόμους· ἀλλὰ διὰ νὰ τοὺς κάμνουν καλοὺς, πρέπει νὰ γνωρίζωσι τὴν μεθοδικὴν θεωρίαν τῆς οἰκιακῆς καὶ πολιτικοκοινωνικῆς ἠθικῆς· διὰ νὰ μορφωθοῦν λοιπὸν τοιοῦτοι, πρέπει νὰ ἔχωσι τὰ μέσα τοῦ νὰ ἀποκτοῦν ταύτην τὴν θεωρίαν, νὰ τὴν ἐξακριβώσουν, νὰ τὴν ἐλευθερόνουν ἀπ' ὅλας τὰς ἀπάτας, αἱ ὁποῖαι τὴν σκοτίζουν, καὶ ἀπὸ τὰς προλήψεως, αἱ ὁποῖαι τὴν σκεπάζουν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ ἀκόμη· καὶ δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι ἡ πρόδοσις τῶν ἠθικῶν ἐπιστημῶν δὲν προηγέται ποτε, καὶ μάλιστα δὲν ἀκολουθεῖ εἰμὴ μακρόθεν ἐκείνην τῶν φυσικῶν καὶ μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν εἰς τὰς τέχνας· ἡ ναυτικὴ τέχνη εἶν' ἐκείνη ἕως ἄρ' ὅλας (μετὰ τὴν τυπογραφίαν) ἥτις συνεισέφερε τὸ πλέον εἰς τὴν πρόδον τῆς μεταφυσικῆς, καὶ μᾶς ἔκαμε νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἔθνη καθ' ὅλας τὰς διαφόρους περιόδους καὶ διευθύνσεις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος· εἶναι λοιπὸν ἀναγκαῖον τὸ νὰ γεννηθῇ ἡ ἰδέα τῶν καλῶν συστημάτων, εἰς τὴν κεφαλὴν τινῶν, ὅσοι ἔχουν εὐκαιρίαν καὶ μέσα νὰ σπουδάζουν ὅλα τὰ μέρη τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, καὶ νὰ ἐκτείνωσι τὰ ὄριά των· κατευτυχίαν δὲν εἶναι δύσκολον εἰς μίαν Διοίκησιν νὰ προμηθεύῃ εἰς τοὺς τοιοῦτους τὰς πολυτίμους ταύτας βοηθείας· ἀρκοῦν μερικά σχολεῖα διὰ νὰ φωτίσουν τὰ διάφορα δημόσια ὑπουργήματα, καὶ μικροὶ τις ἀριθμοὶ ἄλλων διὰ νὰ τελειοποιήσουν τὰς σοφὰς θεωρίας καὶ διὰ νὰ σχηματίσουν διδασκάλους· ἀρκεῖ προσέτι νὰ διορισθῶν μερικά ποσότητες χρημάτων κατ' ἔτος διὰ νὰ ἐνθαρρύνουν ἐκείνους ὅσοι διαπρέπουσι, διὰ νὰ ἀνταμείβουν τοὺς προέχοντας καὶ ὑπερτεροῦντας, καὶ διὰ νὰ τυπώνωνται βιβλία ὠφέλιμα ἢ περίεργα· νὰ κατασκευάζωνται μηχαναὶ καὶ ὄργανα, καὶ νὰ πληρώνωνται τὰ πειράματα. (Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

Ἀπὸ ἀξιωματικῆς εἰδήσεως τῆς Πελοποννήσου μαθάνομεν ταύτην τὴν στιγμὴν ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἐκέρδισαν καὶ πάλιν μίαν νίκην λαμπρὰν κατὰ τῶν πέριξ τοῦ Νεοκάστρου ἐχθρῶν, κυριεύσαντες καὶ ἐν κανονοστάσιον αὐτῶν — Ὅτι ἐν σῶμα ἀπὸ τρεῖς χιλιάδας συνιστάμενον καὶ παρὰ τοῦ στρατηγοῦ Κολιοπούλου ὁδηγούμενον ἐφθασεν ἡδὴ περὶ τὸν Ὀμπλόν, ὅχι

μακρὰν τῶν Πατρῶν, διορισμένον εἰς πολιορκίαν αὐτοῦ τοῦ φρουρίου.— καὶ ὅτι καὶ ἄλλα σώματα εἶναι ἔτοιμα νὰ κινηθῶσιν εἰς βοήθειαν τῆς Σεραῆς Ἑλλάδος.

Περὶ πάντων τούτων εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον θελομεν ὁμιλήσει περιστατικώτερον.

ΑΡΙΘ. 28.

Μεσολόγγιον 8 Ἀπρίλ. 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Τουρκία — Κωνσταντινούπολις 25 Ἰανουαρίου.

Πρὸ τινων ἐβδομάδων εἶχε διασπαρῆ φήμη ὅτι οἱ Γενίτσαροι δυσαρστημένοι ἀπὸ τὴν παρούσαν διοίκησιν εἶχαν ἐπιχειρήσει νέας ταραχάς, προμηνύματα φανερά· ἀποστασίας (1) αἰτία δὲ τῆς δυσαρσεκείας τῶν ἐστᾶθι, ὡς φαίνεται, διότι ὑποπεύθησαν τὴν ἀνένεωσιν τοῦ Νιζάμη τσεντίτ, ὅπου Σελίμ ὁ Γ. ματαίως ἄλλοτε ἐπροσπάθησε νὰ εἰσάξῃ· μολοντοῦτο ἡ Πόρτα, διὰ ν' ἀπαντήσῃ τὸ ὅποιον ἐντεύθεν εἰμπόρει νὰ προέλθῃ κακὸν, μετεχειρίσθη δραστήρια καὶ αὐστηρὰ μέτρα ἐναντίον τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἀποστασίας· ἱκανοὶ ἐξ αὐτῶν, οἱ περισσότεροι ἀξιωματικοί, ἐσυλλήφθησαν πύργυρα, καὶ ἐθανατώθησαν κρυφίως· τὴν ἰδίαν ἔλαβε τὴν χην καὶ ὁ Ἀγὰς τῶν Γενιτσάρων· ἡ ἐξορία τοῦ Γαλίπ-πασᾶ, πρῶην μεγάλου Βεζύρη, εἰς Καλλίπολιν, καὶ Μαγνησίαν, εὐρεῖσα τόπον εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἐπροξένησεν ὅχι μικρὰν ἐντύπωσιν, ἐπειδὴ καὶ οὗτος ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ ἀρχηγὸς τῶν δυσαρστημένων· ὅσοι δὲ εἶναι καλλίτερα πληροφορημένοι περὶ τῶν πραγμάτων ὁμολογοῦν, ὅτι αὐτὸς μόνος, ἐπεθύμησε καὶ ἐζήτησε τὴν ἀλλαγὴν του, διὰ ν' ἀποφύγῃ πᾶσαν ὑποψίαν, καὶ πᾶν ἀστόχαστον κίνημα τῶν πολυαριθμῶν φίλων καὶ συμπατριωτῶν του. (Ἐφημ. Φλωρ.)

26 Ἰανουαρίου. — Ἐνταῦθα ἐξακολουθοῦν ἀδιακόπως αἱ ἐτοιμασίαι τοῦ πολέμου· Ὁ Σουλτάνος μὴν ἔχων πῶς ἄλλως ν' ἀπαντήσῃ τὰς κατεπειγουσας χρεῖας, καὶ τὰ ὑπέρογκα αὐτοῦ ἐξοδα, ἐφαντάσθη πρᾶγμα ἀσυνείηστον καὶ ἀνήκουστον ἕως τῶρα εἰς τοὺς Τούρκους, δηλαδὴ νὰ βάλῃ εἰς κυκλοφορίαν χάρτινα νομίσματα (Τούρκ. Σετζμα)· πρὸς τοῦτο δὲ τὸ τέλος ἐξέδωκεν ἤδη δέκα μιλλιόνια γρόσια, διευθύνων καὶ πρὸς ὅλους τοὺς πασσάδες φερμάνια, μὲ τὰ ὅποια τοὺς συσταίνει τὸ νέον νόμισμα, καὶ τοὺς προτρέπει νὰ φανοῦν πιστοὶ, καὶ νὰ συνεργήσουν μετὰ τὸν εἰς τοὺς σκοποὺς του. — Τὸ στράτευμα τῆς ξηρᾶς διορισμένον ἐφέτος ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων συνίσταται, ὡς λέγουσιν κοινῶς, ἀπὸ 50 περίπου χιλιάδων ἀνθρώπων. (Ἐφ. Γεν.)

Σμύρνη 4 Ἰανουαρίου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων ἐδῶ αὐξάνει καθήμεραν διὰ τὴν μεγάλην συρροὴν τῶν Γραικῶν, οἱ ὅποιοι φεύγουσιν ἀπὸ τὸ μέρη τῆς Ἀνατολῆς ἐξ αἰτίας τῶν σκληροτήτων καὶ ταλαιπωριῶν, τὰς ὁποίας ἐκεῖ δοκιμάζουσιν.

Κατ' ἀρχὰς τοῦ Ὀκτωβρίου ἡ διοίκησις μας κατέγραψεν ἱκανοὺς Γενιτσαροὺς διὰ νὰ ἐκστρατεύσων· μετ' ὀλίγας ἡμέρας, τὰ στρατεύματα ταῦτα, τὰ ὅποια ἦσαν διορισμένα διὰ τὴν Σάμον, κατήντησαν εἰς ἀθλιωτάτην κατάστασιν· αἱ ἀδιάκοποι βροχαί, καὶ ἡ ἀχρεία ποιότητος τῶν ζωτροφῶν ἐπροξένησαν ἐπιδημίαν τινα, τῆς ὁποίας τὰ ἐπακόλουθα ἦσαν τρομερώτατα· οἱ Γενίτσαροι δεικνύνουν μεγάλην ὑποταγὴν καὶ ταπεινώσιν, καὶ καταρῶνται φανερά καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας τὸν πόλεμον, ἐπιθυμοῦντες τὴν παύσιν αὐτοῦ.

Βλέπομεν, ὅτι ἄρχισαν νὰ ἐρχονται ὡσαύτως καὶ ἀπὸ τὸ Βουδρουμί (Ἀλικαρνασσόν) Τούρκοι· ἀλλ' ἀπὸ τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται κυριευμένοι τρομάραν, ἄλλο δὲν λέγουσιν, ἄλλο δὲν ὀνειρεύονται παρὰ βουρλότα (ἡ φάριστα).

Ὅλη ἡ παραλία τοῦ Καραβουρνέου μέχρι τοῦ ὄρους τῆς Μυκάλης, κατέμπερσθεν τῆς Σάμου, εἶναι ἀρανισμένη· οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι αὐτῆς Ἑλλήνες, ὑπέφρον ὅλην τὴν βαρβαρότητα τῶν κυρίων των, ἔχασαν ὅλα τὰ πράγματά των, τὰς γυναῖκας, καὶ τὰ παιδία των· οἱ Σάμοι δὲν παύουν νὰ κάμνουν ἀποβάσεις εἰς ταύτην τὴν παραλίαν. (Ἐφ. Φλωρ.)

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ Κορφῶν τῶν 21 Μαρτίου 1825.

Σήμερον ἐφθασεν ἀπὸ Τεργέστην ὁ καπετὰν Πελόζης, φέρων ἐκείθεν πρὸς διαφόρους τῶν ἐδῶ ἐμπόρων γράμματα, εἰς τὰ ὅποια μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ἐξῆς περιέργον καὶ γελοῖον ἐνταυτῷ νέον τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ὅτι περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰανουαρίου ὁ Σουλτάνος ἔκαμιν διδάνι, ἥτοι σύναξιν τῶν μινίστρων καὶ ὅλου τοῦ ριτζαλίου του, καὶ ἐρώτησεν ἀνίσως ἡ Ἰδρα, αἱ Σπέτζαι, καὶ τὰ Ψαρρὰ ἔχουν λόγγους διὰ ξυλικὴν, ὅθεν κατασκευάζουν τὰ πλοῖα οἱ κάτοικοι αὐτῶν· εἰς ἀποκρίσιν δὲ ὁ Βεζύρης τὸν εἶπεν, ὅτι τὰ νησιά ταῦτα ὄντα κατάξηρα δὲν δίδουν καμμίαν ξυλικὴν διὰ κατασκευὴν πλοίων, ἀλλὰ τὰ Εὐρωπαϊκὰ καράβια φορτύνουσιν ἐκ ταύτης εἰς διάφορα μέρη τῆς ἐπικρατείας του

(1) Ἡμεῖς εἰχομεν λάβεи καταρχὰς τὴν εἰδησιν ἐνταῦθα, ὅτι οἱ Γενίτσαροι ἀποστατήσαντες ἐπεβουλεύθησαν ἐνταῦτ' καὶ τὴν ζωὴν τοῦ νῦν Σουλτάνου· ἀλλ' ἡ εἰδησις αὕτη ἀπεδείχθη ἁπλῶς ψευδής.

ἐπὶ λόγῳ τοῦ ὅτι θέλουν τὴν μεταφέρει εἰς Ἀλεξάνδρειαν, Σμύρνην, καὶ Κωνσταντινούπολιν, καὶ αὐτὰ πηγαίνουν εἰς τοὺς Ἑλλήνας διὰ νὰ κερδίζουν· ἀμέσως λοιπὸν ἐξέδωκεν ὁ Σουλτάνος φερμάνι εἰς ὅλην τὴν ἐπικρατείαν του, νὰ μὴ τολμήσῃ πλέον τινὰς νὰ φορτώσῃ τὸ παραμικρὸν ξύλον διὰ τοιαύτην κατασκευὴν, καὶ νὰ καταδικάζεται εἰς θάνατον ὅστις ἤθελε παρακούσει τὸν προσταγὴν του· τοῦτο εἶναι ἀληθέστατον, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν τὸ γράφουν ὡσαύτως.

Ὁ Σουλτάνος μὴν εὐρίσκων πλέον τρόπον νὰ βλάβῃ κατευθεῖαν τοὺς Ἑλλήνας, καταφεύγει εἰς πλάγια μέσα· ἃς μάθῃ ὡστόσον ὅτι οἱ Ἑλληνες ἔχουν ὅχι μόνον πλοῖα τόσα, ὅσα ἐξακοῦν διὰ νὰ πολεμήσουν καὶ κατατροπώσουν τὸν στόλον του, ἀλλὰ καὶ τὰ μέσα τοῦ νὰ αὐξήσουν τὸν ἀριθμὸν των κατὰ τὸ δοκοῦν, εἴτε ἐξωθεν ἀγοράζοντες ἄλλα, ἢ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας των κατασκευάζοντες νέα· ἡ Πελοπόννησος, ἡ Εὐρώπη, καὶ ὅλη ἡ στερεὰ Ἑλλὰς δίδουν ξυλικὴν ἀρκετὴν διὰ κατασκευὴν παντὸς μεγέθους πλοίων· ἂν δὲν ἀγνοῇ τοῦτο ὁ Σουλτάνος, δὲν εἶναι παράξενον, ἐπειδὴ καθήμενος εἰς τὸν γυναικῶνά του καὶ καταδικασμένος· ἄλλο παρὰ τὰς φλυαρίας τοῦ Κορανίου καὶ τῶν ὑπομνηματιστῶν του νὰ μὴν ἀναγινώσκῃ, ὅποιαν ἰδέαν γεωγραφίας, καὶ τοῦ κόσμου ἐν γένει εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ;

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον 4 Ἀπριλλίου.

Ἡ εἰδησις, τὴν ὁποίαν ἐδώκαμεν εἰς τὸ παρατελευταῖον φύλλον τῆς ἐφημερίδος μας, ὅτι ὁ Πρόεδρος εἶχεν ἀναχωρήσει ἐκ Τριπολιτσᾶς τὴν 19 τοῦ παρελθόντος, καὶ ὅτι μετὰ τὸ εἰς Νεόκαστρον φθάσινόν του οἱ ἡμέτεροι ἐφορμήσαντες ἐκοψαν τὴν κοινωνίαν τῶν Αἰγυπτίων στρατευμάτων μὲ τὰ Μοθωκόρωνα· ἀναιρεῖται ἀπὸ ἄλλας νεωτέρας· τὸ ἀληθές καὶ βέβαιον εἶναι (κατὰ τὰς τελευταίας ἀξιωματικὰς εἰδήσεις) ὅτι ὁ Πρόεδρος ἐξ αἰτίας μικρᾶς τινος ἀσθενείας ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ ὀλίγας ἡμέρας εἰς Τριπολιτσάν, μόλις δὲ τὴν παρελθούσαν πέμπτην, τουτέστι τὰς 2 τοῦ παρόντος ἀνεχώρησεν ἐκείθεν βεβαίως, πέμπτας προτοῦ ἀκόμη εἰς Νεόκαστρον τὸ πλείοτερον μέρος τῶν στρατευμάτων, τὰ ὅποια τὸν συνώδουν· ταῦτα ἅμα φθάσαντα ἐκεῖ καὶ ἠνωθέντες μετὰ τῶν ἄλλων συνεκρότησαν δύο μεγάλας μάχας κατὰ σειρὰν (δευτέρα καὶ τρίτη τοῦ Πάσχα) μετὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἔλαβον τὰ νικητήρια· ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων ἐχθρῶν εἶναι ἀδελος, μολοντοῦτο πρέπει νὰ εἶναι πολλὰ σημαντικῆς, διότι οἱ ἰδιόκοι μας ἐπέπεσαν ἀπροσδοκῆτως ἐπάνω των ἐν ᾧ ἐτοιμάζοντο νὰ δοκιμάσουν καὶ δευτέραν ἐφόρμησιν κατὰ τοῦ Νεοκάστρου, ἔχοντας καὶ 600 κλίμακας ἐτοιμάς· σιμὰ τῆς φθορᾶς, τὴν ὁποίαν τοὺς ἐπροξένησαν, τοὺς ἐπῆραν προσέτι, ὡς εἶπομεν εἰς τὸ προλαβὸν φύλλον, καὶ ἐν κανονοστάσιον. — Κατὰ τὰς αὐτὰς ἀξιωματικὰς εἰδήσεις τὸ περὶ τὸ Νεόκαστρον Ἑλληνικὸν στρατόπεδον συνίσταται ἤδη ἀπὸ 8000· μετὰ δὲ τὸ φθάσινόν τοῦ Προέδρου, ὁ ἀριθμὸς θέλει ἀναβῆ ἴσως καὶ μέχρι τῶν 12000. — Ὁ Κύριος Πέτρος Μαυρομιχάλης, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς ἀπέθανεν ἐνδόξως πληγωθεὶς εἰς μίαν ἀπὸ τὰς πρώτας μάχας, ἐμελλε καὶ αὐτὸς νὰ φθάσῃ αὐτόθι ἐπὶ κεφαλῇ 500 Σπαρτιατῶν, διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸ αἷμα τοῦ υἱοῦ του.

Πέντε Ἑλληνικά πλοῖα μόνον εἶναι ἀραγμένα εἰς τὸν λιμένα τοῦ Νεοκάστρου· 26 δὲ μὲ 4 ἡφαίστεια διευθύνθησαν διὰ τὴν Σούδα πρὸς καταδίωξιν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου, καὶ 28 μὲ 8 ὡσαύτως ἡφαίστεια διὰ τὴν Σάμον πρὸς ἀπάντησιν ἐκείνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἕτερα δὲ εἰκοσιδύο εἶναι διορισμένα νὰ φθάσουν ἐντὸς ὀλίγου ἐδῶ, ἐξ ὧν τὰ μὲν δέκα θέλουν μείνει εἰς πολιορκίαν τοῦ Κορινθιακοῦ Κόλπου, τὰ δὲ λοιπὰ δώδεκα θέλουν διευθυνθῇ πρὸς τὰ παράλια τῆς Ἠπείρου καὶ Ἀλβανίας.

Αὐταὶ εἶναι αἱ τελευταῖαι εἰδήσεις ἐκ Πελοποννήσου, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐπιδέχονται καμμίαν ἀμφιβολίαν.

τὴν 8 τοῦ αὐτοῦ.

Διάφορα κατὰ ἐλθόντα ἀπὸ Ζάκυνθον χθὲς καὶ σήμερον βεβαιόουν συμφώνως τὰς δύο λαμπρὰς νίκας τὰς ὁποίας οἱ ἡμέτεροι ἐκέρδησαν κατὰ τῶν περὶ τὸ Νεόκαστρον στρατοπεδευμένων ἐχθρῶν εἰς τὰς 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος· πρὸς τούτοις δὲ διηγούνται καὶ τὰ ἐξῆς σημαντικώτερα συμβάντα.

Ὅτι μετὰ τὰς ἀνωτέρω μάχας εἰς στρατηγὸς Γάλλος, ὅστις ἐδιοικε τοὺς τακτικούς Αἰγυπτίους, αὐτομόλησεν εἰς τοὺς Ἑλλήνας ἰδὼν τὴν ὑπεροχὴν των, ἢ κατ' ἄλλην τινα εἰδησιν ἐσυλλήφθη αἰχμάλωτος εἰς τὴν μάχην αὐτήν.

Ὅτι τὰ εἰς ἀπόκρουσιν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου παραπλέοντα Ἑλληνικά πλοῖα ἀπάντησαν 12 φορτηγὰ μὲ τροφὰς ἐξερχόμενα ἐπὶ Σούδα, καὶ διευθυνόμενα εἰς Μοθωκόρωνα πρὸς ἐφοδίαςιν τῶν φρουρίων τούτων, ὕστερον δ' ἀπὸ μερικῶν ὥρων ναυμαχίαν, τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν ἐβύθισαν, τὰ δὲ ἐζώγησαν καὶ ἔπερον εἰς Νεόκαστρον σῶα, τρία δὲ ἀπέφυγον, καὶ τὸ συνοδεῦον αὐτὰ πολεμικὸν βρῖκιον ἐβύθισθη.

Ὅτι τὰ εἰρημένα Ἑλληνικά πλοῖα συνέλαβον καθ' ὁδὸν μίαν σκούναν

ἦτις ἐξήρχετο ἀπὸ Μοθωκόρων, καὶ διευθύνετο εἰς Ἀλεξάνδρειαν, φέρου-
σα γράμματα τοῦ Ἱμπραήμ-πασᾶ πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆν,
διὰ τῶν ὁποίων τοῦ ἐδίδεν οὗτος τὴν χαροποιὰν εἰδήσιν ὅτι ἐξουσίασε
τὸ ἡμῖς τῆς Πελοποννήσου, καὶ ὅτι ἔχει ἀνάγκη ἡδὴ ἀπὸ πολλὰ στρα-
τεύματα διὰ νὰ εἰσπορέσῃ νὰ φυλάξῃ τὰ ἐξουσιασθέντα μέρη, καὶ ἐπο-
μένως ἀπὸ τὰς ἀναλόγους τροφάς. Λέγεται δὲ καὶ ἄλλως, ὅτι ὁ διοικη-
τὴς τῆς ἀνωτέρω σκούντος, ἡ γουλέττας ἐχούσης σημαίαν Ἀμερικανικὴν
μόνος τοῦ ἐπλησίσε πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, καὶ παρέδωκε τὰ ἀνωτέρω
γράμματα, καὶ, τὸ περιεργότερον, ὅτι ἐμπνευσθεὶς ἀπὸ ἐνθουσιασμόν διὰ
τὰ κατωρθώματα τῶν Ἑλλήνων, ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ ἐκβῇ εἰς τὴν
Ξηρὰν, καὶ νὰ κανονοβολήσῃ τοὺς περὶ τὸ Νεόκαστρον στρατοπεδευμέ-
νους ἐχθρούς· λαβὼν δὲ τὴν ἄδειαν, καὶ κανονοβολήσας κατὰ τὴν ἐπιθυ-
μίαν του, ἐπέτυχε μὲ πρῶτον νὰ βουλώσῃ ἐν κανόνι ἐχθρικόν, τὸ ὁποῖον
καὶ ἐξουσίασαν οἱ ἡμέτεροι ἐφορμήσαντες εὐθὺς.

Τὸ νεώτερον ἀπὸ ὧν τὰ καίρια προσθέτει περιπλέον καὶ τὴν εἰδήσιν
τῆς τελείας καταστροφῆς τῶν ἐχθρῶν ἅμα παρήρσιασθέντος τοῦ Προέ-
δρου κυρίου Κουντουριώτου περὶ τὸ Νεόκαστρον· ἀλλὰ τοῦτο, καθὼς καὶ
τὰ προηγούμενα εὐχαριστούμεθα κατὰ τὸ παρὸν νὰ τὰ δημοσιεύσωμεν
μόνον ὅποια λέγονται, ἀφ' ὧν εἴδηται ὅτι νὰ ἐπιθέσωμεν εἰς ταῦτα τὴν
σφραγίδα τῆς βεβαιότητος, ἢ νὰ τὰ τροπολογήσωμεν, ὅπως ἡ ἀλήθεια
τοῦ πράγματος ἔχει.

Συνέχεια καὶ τέλος τῆς διατριβῆς περὶ τῆς ἠθικῆς ἀνατροφῆς τῶν ἀνθρώπων.

Ἰδοὺ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἰμὶ ποῦ νὰ εἴπω τις περὶ τῆς ἠθικῆς ἀνα-
τροφῆς τῶν τελείων ἀνθρώπων· ἡδὴ δὲ ἂς μεταβῶμεν εἰς ἐκείνην τῶν
παίδων· αὕτη κρέμαται κυρίως ἀπὸ τὴν καλὴν ἀνατροφήν τῶν γονέων·
καὶ εἶναι ἀδύνατος, ἐὰν ἡ πολιτικὴ κοινωνία εἶναι ἐκδοτος εἰς προλή-
ψεις, εἰς ἐλαττώματα, καὶ εἰς τὴν ἀταξίαν· περὶ τούτου ἀνακαλοῦμαι εἰς
τὴν πείραν τοῦ καθενός. Τὰ αἰσθητά καὶ αἱ κλίσεις τῆς νεότητος δὲν
μορφώνονται ποτε ἀφ' ὧν αὕτη ἤκουσε εἰς τὰς πρώτας κλάσεις, εἰς τὰς
διδασκὰς, καὶ εἰς τὰς δημοσίας παραινέσεις (exhortations), ἀλλ' ἀφ'
ὧν τὴν περικυκλόνουν, ἀφ' ὧν εἶδε, ἠτύθη, καὶ ἐδοκίμασεν εἰς ὅλας
τὰς περιστάσεις, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐνασχολεῖτο νὰ διδάχθῃ· ἐὰν οἱ πα-
τέρες εἶναι ποτισμένοι ἀπὸ κακὰς ἀρχάς, ἢ οἱ διδάσκαλοι θέλουν τὰς
διασκορπίσει, τὸ ὁποῖον εἶναι πιθανώτερον, καὶ θέλουν δώσι εἰς αὐτὰς
νέαν δύναμιν, ἢ θέλουν τὰς πολεμήσει, καὶ τότε μῆτε θέλουν ἀκροασθῇ,
μῆτε πιστευθῇ, ἀλλὰ θέλουν μένει ἀνωφελεῖς· ἔγω λοιπὸν δίκαιον τὸ νὰ
ὑποθέσω, ὅτι ἡ ἠθικὴ ἀνατροφή τῶν παίδων δὲν εἰσπορεῖ ποτε νὰ εἶναι
παρὰ τὴ συνέπεια ἐκείνης τῶν ἀνδρῶν· ὁποιαδήποτε δὲ καὶ ἂν ᾔθελεν εἶ-
σθαι αὕτη, θέλει πᾶσα μεταρρυθμισθῇ ἢ ἀνατραπῇ διὰ τῶν περιστά-
σεων, αἱ ὁποῖαι τοὺς περικυκλόνουν, καὶ τῶν συστημάτων, τὰ ὁποῖα ἔ-
χουν ἄμεσον ἐπὶ τὴν εἰς αὐτοὺς, καθ' ἣν ἡλικίαν λαμβάνουν τὴν τάξιν
τῶν μεταξὺ τῆς πολιτικῆς κοινωνίας· ἄλλως, εἰσπορεῖ τις εὐκόλως νὰ
ἐξαχρεώσῃ μὲ χιλίας ἀτοπίας, τὴν φυσικὴν καλὴν αἰσθησὶν ἐνὸς παιδίου·
ἀλλ' εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον νὰ δώσῃ καμμίαν ἀληθὴ ἀρχὴν διαγωγῆς,
ἄλλην παρὰ τὴν συνήθειαν, εἰς τὴν, ὅστις δὲν ἔχει ἀκόμη τὴν πείραν κα-
νόνος, ἢ κανόνος συμβάντος.

Ἐκτὸς τούτων τῶν παρατηρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται ἰδιαιτέρως
εἰς τὴν ἠθικὴν διδασκαλίαν τῶν παίδων, ὅτι αἱ ἀνωτέρω γεγόμενα
σκέψεις περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν τελείων ἀνθρώπων, προσαρμόζονται εἰς
ὅλα τ' ἄλλα μέρη τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν παίδων· διὰ ν' αὐξήσωμεν τὰς
γνώσεις αὐτῶν, δὲν πρέπει νὰ τὰ προσφέρωμεν μαθήματα ἀφθονοπάρ-
χα, ἀλλὰ νὰ δίδωμεν εἰς τοὺς γονεῖς τῶν τὴν διάθεσιν, τὰ μέσα, καὶ τὸ
συμφέρον τοῦ νὰ τὰ κάμουν νὰ ὠφελῶνται ἐκ τούτων· τοῦτο εἶναι ἀλη-
θές, μάλιστα ὡς πρὸς τὴν κλίσιν τῶν ὀλιγοκαταστάτων ἀνθρώπων, δη-
λαδὴ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι συνθέτουν τὰ ἐννέα δέκατα τῆς πολιτικῆς κοι-
νωνίας· ἡ παραμικρὰ ἐλάφρυνσις τῶν φόρων θέλει αὐξήσει πλέον τὸν ἀρι-
θμὸν τῶν ἀνθρώπων, ὅσοι εἶναι εἰς κατὰστασιν ν' ἀναγινώσκωσι καὶ νὰ
γράφωσι, παρὰ λεγεὼν ὀλόκληρος διδασκάλων· ἕνας βαθμὸς περισσοτέ-
ρας ἀνέσεως μεταξὺ τῶν γεωργῶν θέλει αὐξήσει πλέον τὰ προϊόντα τῆς
γῆς καὶ τὴν ὀρεγὴν κρίσιν τοῦ ἔθνους, παρ' ὅσον ᾔθελεν κάμει ὅλα αἱ
ἐταιρίαι τῆς γεωργίας, καὶ ὅλοι οἱ διδάσκαλοι τῆς λογικῆς εἰς Εὐρώπῃν·
ὅλα τὰ πολὺτίμα καταστήματα τῆς παιδείας δὲν εἶναι παρὰ ἀναγκαῖαι
συνέπειαι τῆς καλῆς πολιτικῆς τῶν πραγμάτων τάξεως, ἄνευ τῆς ὁ-
ποίας δὲν δύνανται ταῦτα νὰ χρησιμεύουν παντάπασιν εἰς τὴν δημό-
σιον ἠθικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἀνθρώπων· ὅταν δὲ συγκρίνω τὴν δύναμιν
αὐτῶν κατὰ τοῦτο ὡς πρὸς ἐκείνην τῶν πολιτικῶν συστημάτων, εὐρίσκω
τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τῶν δυνάμεων τῆς τέχνης,
καὶ τῶν τῆς φύσεως· αἱ πρῶτοι δὲν ἰσχύουν τίποτε ὡς πρὸς τὰς δευτέ-
ρας, καὶ δὲν ἡμποροῦν μάλιστα νὰ τὰ τροπολογήσιν ἄλλως, εἰμὴ κα-
θὼς τὰς κάμνουν νὰ χρησιμεύουν αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς εἰς τοὺς σκοπούς
τῶν. Περιπλέον ἐγὼ εἶμαι πεπεισμένος διόλου εἰς τοῦτο τὸ ἀξιωμα-
τικόν, ὅτι, ὅποταν πρόκειται λόγος νὰ ἐνεργήσῃ τις ἐπάνω εἰς τὰ ἔμψυχα ὄντα,
δὲν εὐδοκίμει καθόλου ἐνεργῶν κατευθεῖαν· διαθέσας τὰς περιστάσεις εὐνοῖ-

κῶς, καὶ ὅτι ἐπιθυμᾷ· θέλει προέλθῃ ἀφ' αὐτοῦ χωρὶς νὰ δείξῃ ὅτι
λαμβάνεις μέρος διόλου· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μόνον στοχάζομαι, εἰμ-
πορεῖ νὰ βαλθῇ εἰς πρᾶξιν ὁ μέγας σκοπὸς τῆς ἠθικῆς ἀνατροφῆς τῶν ἀν-
θρώπων.

ΑΡΙΘ. 29.

Μεσολόγγιον 11 Ἀπριλίου 1825.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Παρίσιοι, τὴν 27 Φεβρουαρίου 1825.

Ὁ Κύριος Στρατὶφὸρδ Κάννιγγ, Ἀγγλικὸς Πρέσβυς εἰς τὴν αὐλὴν τῆς
Πετροπόλεως, ἐπαρρησιάζετο ἡδὴ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς
Ῥωσίας τὴν 6 τοῦ παρόντος, καὶ περιμένοντες μετ' ἐπιθυμίας νὰ μάθωμεν
τὴν ὁποίαν θέλει κάμει ἀναμφιβόλως· ἐξήγησιν ὁ Κύριος Κάννιγγ πρὸς τὸ
βουλευτήριον περὶ τοῦ σκοποῦ ταύτης τῆς πρεσβείας. Πρέπει ὅμως νὰ
ἐξεύρωμεν ὅτι τὸ Ἀγγλικὸν μινιστέριον δὲν ἐξηγεῖται ποτε περὶ τοιοῦ-
του εἶδους ὑποθέσεων, εἰμὴ ὅταν αὐταὶ λάβουν κάποιαν ἐκβασιν, διὸ καὶ
πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπομονὴν ἀπασχολούμενοι μὲ τὰς διαφόρους εἰδήσεις
αἱ ὁποῖαι ἡδὴ κηρύττονται, ἕως ὅτου νὰ μᾶς ἐλθωσιν αἱ βέβαιαι, καὶ ἔ-
σως δὲν θέλωμεν ἀργήσει νὰ μάθωμεν ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ Κυρίου Στρατ-
φὸρδ Κάννιγγ εἶναι μόνον διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐνταῦθα ἐτοιμάζονται καταλύματα εἰς τὸν οἶκον τοῦ Αὐστριακοῦ
πρέσβους διὰ τὸν πρίγγιπα Μέτερνιχ καγκελάριον τῆς αὐλῆς καὶ τοῦ
οἴκου τῆς Αὐστριακῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ εἰς Παρίσιους ἐρχομὸς ἐνὸς ὑπο-
κειμένου τόσο μεγάλου κατὰ τὴν ἀξίαν, καὶ καθὼς δικαίως ἡμπορούμεν
νὰ προσθέσωμεν, τότεν ἐξόχου ὡς πρὸς τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἐπιρροὴν
του, ἔδωκεν αἰτίαν· εἰς πολλοὺς νὰ συμπεράνουν τὸ ὅτι μέλλει νὰ συγ-
κροτηθῇ εἰς τὴν πόλιν ταύτην σύνοδος (Congrès) τῶν μινιστρῶν τῆς
Ῥωσίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Αὐστρίας διὰ νὰ ἀποφασί-
σουν τί περὶ τῶν νέων Ἀμερικανῶν πολιτειῶν. Ἄλλοι πάλιν νομίζουσιν
ὅτι ὁ Κύριος Μέτερνιχ ἐρχεται διὰ νὰ γνωρίσῃ ποίαν γνώμην ἔχει τὸ
Γαλλικὸν καθινέτον περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς Ἑλλάδος, αἱ ὁποῖαι εἶναι
τὸ ἀντικείμενον μεγάλης ἀνησυχίας διὰ τὴν Αὐστρίαν. Αὐτὸς θέλει δια-
τρίψῃ εἰς Παρίσιους ἕως τὸν Μάϊον, καὶ ἔπειτα θέλει περάσει εἰς Μεδιό-
λανα, ὅπου πιστεύεται ὅτι θέλουσιν εὐρεθῇ οἱ δύο Αὐτοκράτορες, τῆς
Αὐστρίας καὶ τῆς Ῥωσίας.

Ἀφ' ὧν τὰ σημεῖα τοῦ ζήλου καὶ τῆς προθυμίας ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος,
τὸ πλέον ἀξιοσημείωτον βέβαια ἐξάθη τὸ δάνειον τῶν 20 ἑκατομμυρίων
φράγκων, εἰς τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου συνέτρεξαν διάφοροι Γάλλοι τραπεζί-
ται. Κανὲν ἄλλο παρὰ τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα δὲν δύναται νὰ ᾔναι δραση-
ριώτερον καὶ ἐνεργητικώτερον· αὐτὸ ἡμπορεῖ νὰ νομισθῇ ὡς μία σταυρο-
φορία τοῦ αἰῶνός μας, καὶ οἱ τιμιώτατοι τραπεζίται οἵτινες ἐπροθυμο-
ποιήθησαν νὰ προσφέρωσιν εἰς ταύτην τὴν περίστασιν τὸ ὄνομα καὶ τὴν
ὑπόληψιν τῶν εἶναι ἀξιοὶ ὅλης τῆς ἐγγνωμοσύνης τῶν φωτισμένων καὶ ἐξ-
ευγενισμένων ἀνθρώπων. Μία ὅμως ἰσχυρὰ ἐπιρροὴ δὲν ἐσυγχώρησε νὰ
ἐκτελεσθῇ τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα. Οἱ Ἀγγλοὶ τραπεζίται μεταχειρίζομενοι
τὸ ἐξαιρετικὸν δικαίωμα τῶν ἐπρόλαβαν καὶ ἐμπόδισαν τὰς προσφορὰς τῶν
Γάλλων ἐμπόρων ἀναπληρώσαντες· οἱ ἴδιοι ὅλην τὴν ζητηθεῖσαν ποσό-
τητα παρὰ τῶν Ἑλλήνων. Ὅπως καὶ ἂν εἶναι, αὕτη ἡ ἀμύλλα δεικνύει ἐν
αἰσίον προμήνυμα περὶ τῆς τύχης τῆς Ἑλλάδος· ἐξεύρομεν, καὶ εἰμὲν ἐκ
πείρας βέβαιοι ὅτι τὰ κεφάλαια τῶν Ἀγγλῶν ὑπηκόων ἐγγυῶνται κατὰ
τίνα τρόπον εἰς τοὺς Ἑλληνας ἀκολουθῶς ὅλην τὴν βοήθειαν καὶ ὑπερά-
σπισιν τῆς Ἀγγλικῆς Διοικήσεως, καὶ δὲν μένει ἀμφιβολία ὅτι εἰς τὸ
ἐξῆς μία μεγάλη θαλάσσιος δύναμις τῆς Ἀγγλίας θέλει εἶσθαι εὐνοϊκὴ
εἰς τὰ κινήματα τῶν Ἑλλήνων, τοῦλάχιστον διὰ νὰ μὴν χάσῃ αὕτη τὰ
δάνειά της.

Ἡ Γαλλία ἐπροσκήθη εἰς τὸν ἴδιον σκοπὸν, δι' αἰτίας πολιτικὰς καὶ
ἐμπορικὰς, καὶ διὰ χρέη φιλανθρωπίας, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ὀλιγώτερον
ἰσχυρὰ εἰς αὐτήν. Τὸ δάνειον, τὸ ὁποῖον οἱ τραπεζίται Γάλλοι ὑπέγρα-
ψαν δὲν ἦτον ἄλλο παρὰ μία προκήρυξις ἐθνικοῦ αἰσθηματος, τὸ ὁποῖον
ἀκολουθῶς θέλει φανῇ ὑπὸ ἄλλην μορφήν· εἰς τοῦτο προστίθεται καὶ ἡ
σύστασις μιᾶς ἐταιρίας εἰς Παρίσιους, μέλη τῆς ὁποίας συγκαταριθμοῦν-
ται τὰ πλέον ἐνδοξα, καὶ τὰ πλέον ἀξία τῆς κοινῆς ὑπολήψεως ὀνόματα.
Αὕτη ἡ ἐταιρία ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἑλληνικὴ ἐταιρία συνίσταται ἀπὸ
τοὺς Κυρίους Ἀνδρέα, τὸν κόμητα τοῦ ἀγίου Ἰλαρίου, τὸν ἀντικόμητα
Σατομπριάν, τὸν Δουκά Σουασὸλ, τὸν Δουκά τῆς Ἀλβέρτης, τὸν Βενιαμίν
Δελεπάρτ, τὸν Φιρμὶνον Διδωτόν, τὸν κόμητα Ματθαῖον Δουμαν, τὸν Ἐ-
νάρδον, τὸν Δουκά τοῦ Φίτσε-Ζάμε, τὸν κόμητα Χαρκούτ, τὸν κόμητα Ἀ-
λέξανδρον τῆς Λαβέρδης, τὸν Λαφίτην, τὸν κόμητα Ἀλέξανδρον τῆς Λα-
μάτης, τὸν κόμητα τῆς Λαρταβρίας, τὸν Δουκά τῆς Ροσεφολκώτης, τὸν
προτότοκον Τερνὼ, τὸν κόμητα Σεβαστιάνον καὶ τὸν Βαρῶνα τοῦ Στάελ.
Αὕτη δέχεται ὅλας τὰς προσφορὰς καὶ βοηθείας τῶν συνδρομητῶν, τῶν ὁ-
ποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι ἀπερίοριστος, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἀποδίδει εἰς τὸ
νὰ αὐξήσῃ τὰς φιλικὰς σχέσεις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας, προσφέ-
ρουσα τὰς δουλεύσεις ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι καὶ θέλουσιν εἶσθαι ὠφέλιμοι εἰς
τὴν μεταγενεστέραν πολιτικὴν τῆς Γαλλίας.

Ἡ μεσολάβησις τῆς εταιρίας ταύτης ἐνέργησεν κατὰ πρῶτον τὸ δάνειον, καὶ ἐχρησίμευσεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων μὲ τὴν συνδρομὴν τῆς, ἐπομένως δε θέλει εὐκολύνει τὴν ἀποστολὴν πολλῶν ἀξιωματικῶν Γάλλων διὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ θέλει προμηθεύσει ἐκείνον τὸν τόπον μὲ βοήθειαν ἐπιστημῶν καὶ βιομηχανίας, τὰ ὅποια ἀποτελοῦσι τὴν σήμερον ἐν ἀρκετὸν μέρος τῆς ὑπερασπίσεως καὶ τοῦ πολέμου. Ἡ εταιρία αὕτη θέλει ἐνεργεῖ ἐπίσης καὶ κατ' ἄλλους πολλοὺς τρόπους πρὸς ὄφελος τῶν Ἑλλήνων, καὶ τέλος πάντων τὰ συναχθέντα χρήματα καὶ τὰ πρῶτα κινήματα, τὰ ὅποια αὕτη ἔκαμε διὰ τὴν συστάσιν εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ μέσα τῆς ἀνατροφῆς ἐνὸς προσδιορισμένου ἀριθμοῦ νέων Ἑλλήνων, δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος σκέψις διὰ τὴν σύστασιν ὠφελίμων σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο τούτων τόπων· εἶναι δὲ περιεργείας ἄξιον, ὅτι ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα εἶναι τὴν σήμερον ἡ μόνη νέα διάλεκτος, ἥτις παραδίδεται εἰς τὰ δημόσια σχολεῖα τῆς Ἑλλάδος, μολονότι αὕτη εὐρίσκεται τεταραγμένη ἀπὸ τόσους κινδύνους.

Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ προνομίου τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς τὴν Γαλλίαν, δὲν πρέπει νὰ χαθῇ, μήτε νὰ μείνῃ χωρὶς ἀποτελεσμα. Εἶναι γνωστὴ ἡ ὑπεράσπισις τὴν ὁποίαν ὁ Λουδοβίκος ΙΔ. ἔδωκε πολλὰκις εἰς τοὺς Ἑλληνας τοῦ Αἰγαίου Πελάγους διὰ τῶν πρέσβεων του καὶ διὰ τῆς μεσιτείας του ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν των· ἥδη ὅμως δὲν εἶναι λόγος περὶ τῆς δεδουλωμένης καὶ τρεμούσης Ἑλλάδος, οὐδὲ περὶ τῆς προφυλάξεως αὐτῆς ἀπὸ τὰς Τουρκικὰς ὑβρεῖς, ἀλλ' εἶναι περὶ τῆς ἥδη ἐλευθερωμένης καὶ ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος τῆς ἐν ὀνόματι τοῦ Τιμίου ΣΤΑΥΡΟΥ πανταχοῦ νικηφοροῦσης, τὴν ὁποίαν ἀνάγκη εἶναι νὰ συντρέξωμεν μὲ ὅλας τὰς βοηθείας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

Τιμιώτερον πρᾶγμα δὲν ἤθελε δοθῇ τὴν σήμερον διὰ τὸν θρόνον καὶ διὰ τοὺς πολίτας, ἂν καὶ τὰ ἐν ἀξιώμασι ὑποκείμενα ἤθελαν προσπαθῆσαι μὲ τὸ μέρος τῆς ἐπιρροῆς των, μὲ τὴν προσωπικὴν των βοήθειαν, καὶ μὲ κάποιαν τυχὸν θυσίαν νὰ κάμουν νὰ ἀγαπηθῇ τὸ ὄνομα τῆς Γαλλίας, καὶ νὰ τῆς ἐτοιμάσουν τὰς ἐμπορικὰς ὁδοὺς εἰς ἕνα τόπον, ὃς τις εἰς τὸ ἐξῆς εἶναι συνδεδεμένος μὲ τὴν τύχην τῆς Εὐρώπης.

Ἡμεῖς δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι ὁ ζῆλος τῶν γενναίων ἀνδρῶν, ὅσοι ἐνασχολοῦνται εἰς τοῦτον τὸν σκοπὸν, θέλει ὑποστηρικθῇ ἀπὸ μεγάλην κοινὴν συνδρομὴν. Αἱ προβληθεῖσαι πρῶται ἐκβάσεις τοῦ σχεδίου ἐβεβαιώθησαν ἥδη μὲ τὴν προκαταβολὴν, ἡ ὁποία ἐγένετο καὶ θέλει αἰξηθῇ ὀλίγωρα· καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη βοηθουμένη παρ' ὅλων τῶν φωτισμένων ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας, θέλει ἐπιφέρει μεγαλητέρας ὠφελείας (J. des Débats.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον 10 Ἀπριλίου.

Εἰς τὸ παρατελευταῖον φύλλον τῆς ἐφημερίδος μας ἀναγγείλαμεν, ὅτι οἱ εἰς Γουριὰν ἐσχάτως συναχθέντες ἡμέτεροι ὀπλαρχηγοὶ εἶχαν στείλῃ μίαν ἐμπροσθοφυλακὴν διωρισμένην νὰ παρατηρήσῃ, ἐὰν ἡ ὀχυρὰ θέσις τοῦ Λιγοβιτζίου ἦτον εἰσέτι ἀκυρῆτος ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, διὰ νὰ πιασθῇ ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους. — Κατόπιν ταύτης τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς ξεκίνησαντες οἱ στρατηγοὶ Γ. Τζόνκας, καὶ Δ. Μακρὴς μὲ ἐν μέρος τῶν σωμάτων των μετέβησαν πέραν τοῦ Ἀχελώου· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἐχθροὶ προχωρήσαντες εἶχαν προκαταλάβῃ ἥδη τὰς διόδους τὰς φερούσας εἰς Λιγοβίτσι, οἱ εἰρημέτοχοι δύο στρατηγοὶ, καθὼς καὶ οἱ τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς, μὴ δυνάμενοι νὰ προοδεύσωσιν εἰσῆλθον εἰς Λεσίνι, ἀφοῦ πρότερον συνεκρότησαν καὶ πόλεμόν τινα μὲ τοὺς ἐχθρούς· ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ ἐξομαλίσαντες καθεὺς δυσκολίαν ἐφθασαν τελοσπάντων μέχρι τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ, ὅπου κατασκηνώσαντες ἐξαπλώθησαν ἀπὸ Ποδολοβίτσας μέχρι Παλαιοκατούνας. Τὰ ἐντεῦθεν τοῦ ποταμοῦ στρατιωτικὰ σώματα δὲν ἔπαυσαν ἐν τοσούτῳ κτυπῶντα τοὺς ἐχθρούς, τῶν ὁποίων ἐφόνευσαν καὶ δύο σημαντικοὺς ἀρχηγούς· ἐπειδὴ δὲ ἰσχυρώτερος κατὰ τὸν ἀριθμὸν, καθ' ὅλας τὰς πολεμικὰς παρασκευὰς ὁ ἐχθρὸς, φέρων προσέτι καὶ ἱκανὴν ξυλικὴν μεθ' ἑαυτοῦ, κατέσταινε εὐκολὸν τὴν διάβασιν του ἐντεῦθεν τοῦ ποταμοῦ, οἱ ἡμέτεροι δι' ὅλας τὰς αἰτίας ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσωσι καὶ ἀποσυρθῶσιν εἰς τὰς δύο ὀχυρωμένας πόλεις τοῦ Μεσολογγίου, καὶ Ἀνατολικοῦ.

Ἡ τοπικὴ διοίκησις ἔλαβε πάραυτα τὰ ἀνήκοντα μέτρα διορίσασα εἰς μὲν τὸ Μεσολλόγγιον ἀρχηγὸν τῶν ὀπλοφορούντων παροίκων, καὶ ἐντοπίων, τὸν στρατηγὸν Ν. Στουρνάρην, ἄνδρα φρόνιμον καὶ ἐμπειροπάλεμον, ἔχοντα συμβούλους καὶ συμπράκτορας τὸν στρατηγὸν Γ. Λιακατᾶν, καὶ ἄλλους διαφόρους τῶν ἐντοπίων, ἔργον τῶν ὁποίων εἶναι νὰ φροντίζουν τὴν διεύθυνσιν ὧν, ὅσα ἀφορῶσι τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πόλεως, καὶ νὰ ἐπαγρυπνοῦν περὶ τὴν ἐσωτερικὴν εὐταξίαν αὐτῆς ὄντες ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τῆς Διοικήσεως· εἰς δὲ τὸ Ἀνατολικὸν τοὺς ὀπλαρχηγούς Ν. Μπότζαρην, Γ. Σοῦκαν, Σ. Γιώτην, Φ. Μπόμπορην, Κ. Οἰκονόμου, καὶ Σπ. Μίλιου, οἵτινες διωρίσθησαν νὰ διαμοιράσωνται κατ' ἀναλογίαν τὰ στρατιωτικὰ σώματά των εἰς τὸ ἐκτὸς τῆς πόλεως φρούριον, εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, καὶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ Πόρου, διὰ τῆς ὁποίας τὸ Ἀνατολικὸν

κοινῶνεῖ με τὸ Μεσολλόγγιον· ἐνωπλισθῶσιν προσέτι καὶ διάφορα μικρὰ πλοῖα διὰ νὰ ἐμποδίσουν καθεὺς κίνημα τοῦ ἐχθροῦ διὰ θαλάσσης· ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις διωρίσθη καὶ ὁ Κύριος Γ. Λέλης νὰ διευθύνῃ τὴν ἐσωτερικὴν εὐταξίαν τῆς πόλεως μετὰ τοῦ ἐπαρχοῦ καὶ τῶν λοιπῶν προκρίτων αὐτῆς.

Τὸ Μεσολλόγγιον καὶ Ἀνατολικὸν εἶναι καλὰ ὀχυρωμένα ἤδη καθ' ὅλους τοὺς τρόπους· καὶ ἂν ἄλλοτε ἐλλειπῇ ὁποιασδήποτε δυνατῆς ὀχυρώσεως ἀντεστάθησαν γενναίως εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ Ὁμέρ Βρυόνη, καὶ Σκόδρα, πολὺ πλέον θέλουσιν ἀντισταθῇ τώρα· οἱ Μεσολογγῖται καὶ Ἀνατολικιώται περιπλέον ἐνθουσιασμένοι εἰς ἄκρον ἀπὸ τὸ ἀκαταδάμαστον αἶσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ, θέλουν προθυμοποιηθῇ βέβαια, ὅχι μόνον νὰ μὴ δειχθῶσι κατώτεροι τῶν προλαβόντων δύο χρόνων, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπερβάλωσι τὰς παρελθούσας πράξεις των· ἡ θεὰ Νίκη εἶναι ἐτοίμη ἤδη νὰ πλέξῃ στεφάνους, διὰ νὰ στέψῃ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν τῶν καλῶν πατριωτῶν, οἱ ὅποιοι ἐξεύρουν νὰ ὑπερασπίζωνται τὸν τόπον, τὰς γυναῖκας τὰ παιδιά των, καὶ τελοσπάντων αὐτὴν τὴν πολυτίμον ἐλευθερίαν των.

Πατρίς καὶ πατριωτισμός.

Τὸ ὄνομα πατρίς προφέρεται καὶ γνωρίζεται ἀφ' ὅλων τὸν κόσμον· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐκλαμβάνετ' εἰς διάφορον σημασίαν, διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀνωφελὲς νὰ δώσωμεν τὸν ἀκριβεῆ αὐτοῦ ὅρισμόν, διότι ἐντεῦθεν μόνον εἰμποροῦμεν νὰ συναξώμεν τοὺς χαρακτῆρας τοῦ πατριωτισμοῦ, καὶ νὰ διακρίνωμεν ἐκείνους, ὅσοι μετέχουσιν αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς μὴ τοιοῦτους.

Ἡ πατρίς λοιπὸν εἰς ἐννοίαν γενικὴν σημαίνει τὴν ἐπικράτειαν, τῆς ὁποίας εἶναι οἱ μέλ' οἱ, ἢ εἰς τῆς ὁποίας τὸ πολίτευμα καὶ τοὺς νόμους εἶναι προσκολλημένος· εἰς ἐννοίαν δὲ μερικωτέραν καὶ πλησιάζουσιν μᾶλλον εἰς τὴν ἐτυμολογίαν φανερώνει τὸν τόπον, ἢ ἀκόμη ἰδιαιτέρον τὴν πόλιν, καὶ τὴν χώραν ὅπου οἱ γονεῖς τινος εἶχον τὴν κατοικίαν των εἰς τὴν στιγμὴν τῆς γεννήσεώς του· κατὰ ταύτην δὲ τὴν ἐννοίαν λέγεται ὀρθῶς, ὅτι ἡ πατρίς δὲν εἰμπορεῖ ν' ἀλλάξῃ καὶ μένει πάντοτε ἡ αὐτὴ, εἰς ὁποιοδήποτε τόπον καὶ ἂν ἤθελεν μεταβῇ τις ἐπομένως ἐντεῦθεν πᾶς ἄνθρωπος ἔχει φυσικὰ κλίσιν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐγεννήθη, ἀντράφη, καὶ τοῦ ὁποίου οἱ γονεῖς του ἦσαν μέλη, ὅταν τοῦ ἔδωκαν τὴν ζωὴν· ἀλλ' ἐπειδὴ διάφοροι εὐλογοὶ αἰτίαι εἰμποροῦν νὰ τὸν υποχρεώσουν εἰς τὸ νὰ ἐκλέξῃ ἄλλην πατρίδα, τουτέστι νὰ κατασταθῇ μέλος μιᾶς ἄλλης πολιτικῆς κοινωνίας, διὰ τοῦτο ὅταν ὁμιλῶμεν ἐν γένει περὶ τῶν χρεῶν πρὸς τὴν πατρίδα, πρέπει νὰ ἐννοῶμεν τοῦτον τὸν ὅρον ἀντὶ τῆς ἐπικρατείας, τῆς ὁποίας εἶναι τις ἥδη μέλος ἐνεργὸν, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος χρεωστῇ ἑαυτὸν ἐξολοκλήρου καὶ μὲ προτίμησιν παντὸς ἄλλου τύπου.

Χρέος παντὸς ἀνθρώπου, χρεῶν ἀπάντων τὸ ἱερώτατον εἶναι τὸ νὰ ἀγαπᾷ εὐκρινῶς τὴν πατρίδα του, συντρέχων εἰς τὴν εὐτυχίαν αὐτῆς ὅσον δύναται, καὶ, ὡς ἂν αἱ περιστάσεις τάπαιτουν, θυσιάζων καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν του διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς· ἰδοὺ οἱ ἀληθεῖς χαρακτῆρες τοῦ πατριωτισμοῦ! τοῦναντίον δὲ ἐγκλημα αἰσχρὸν καὶ ἀποτρόπαιον λογίζεται τὸ νὰ ζητῇ τις νὰ βλάπτῃ αὐτὴν ταύτην τὴν πατρίδα του ἢ καταυθεῖαν, ἢ μὲ ὁποιαδήποτε πλάγια μέσα. Ὅστις γίνεται ἐνοχὸς τοιούτου ἐγκλήματος βιάζει τὰ πλέον ἱερὰ χρέη του, καὶ πίπτει εἰς τὴν ἐσχάτην ἀχαριστίαν, ἀτιμάζεται διὰ τῆς πλέον αἰσχρᾶς ἀπιστίας, καὶ προδοσίας, ἐπειδὴ καὶ καταχρᾶται τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν συμπολιτῶν του, μεταχειριζόμενος ὡς ἐχθροὺς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐπρόσμενον παρ' αὐτοῦ εἰμὴ βοήθειαν καὶ ἐκδουλεύσεις. Οἱ προδόται τῆς πατρίδος φαίνονται μάλιστα μεταξὺ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἀποβλέπουν μόνον εἰς τὸ παχυλὸν συμφέρον των· οἱ ὅποιοι ζητοῦν ἐκτὸς μόνον νὰ εὐχαριστήσων ἀμέσως, καὶ τῶν ὁποίων ἡ καρδιά εἶναι ἀνίκανος νὰ συλλάβῃ αἰσθημὰ τι εὐγενές, ἢ κλίσιν πρὸς τοὺς ἄλλους· ὅθεν οὗτοι δικαίως βδελύττονται καὶ καταφρονοῦνται ἀφ' ὅλων τὸν κόσμον, ὡς οἱ πλέον ἀτίμοι ὧν τῶν κακούργων. (Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

II Τοῦ αὐτοῦ.

Σήμερον πρὸ τῆς μεσημβρίας ἐφθασαν τελοσπάντων οἱ ἐχθροὶ ἀπέναντι τοῦ Ἀνατολικοῦ εἰς τὰ περιβόλια, ὅπου καὶ συνάζονται ὁλονέν· οἱ ἡμέτεροι ἰδόντες τοὺς ἐρρίψαν εὐθὺς τρία κανόνια ἐκ συνθήματος, καὶ μᾶς ἀνήγγειλαν ἐνταῦθα πάραυτα τὸν ἐρχομόν των.

ΑΡΙΘ. 30.

* Μεσολλόγγιον, 15 Ἀπριλίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ Τῆς ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐκτελεστικὸν σῶμα.

Ἐπειδὴ ἡ σωτηρία καὶ ἀσφάλεια τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος εἶναι μία ἀπὸ τὰς σημαντικωτέρας φροντίδας τῆς Διοικήσεως.

Ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς σκοπεῖον νὰ εἰσβάλῃ εἰς αὐτὴν ἐπαπειλεῖ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέρη καὶ

Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς καθέδρας τῆς Διοικήσεως εἶναι δύσκολον νὰ ἀπαντῶνται, καὶ νὰ ματαιώνωνται ἐγκαίρως τὰ σχέδια τῶν ἐχθρῶν, ἂν δὲν κατασταθῇ ἐκεῖ μία κεντρικὴ πολιτικὴ ἀρχή, ἡ ὁποία νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐκ τοῦ πλησίον εἰς τὰ πράγματα.

Συναινέσει καὶ τοῦ Σ. βουλευτικοῦ σώματος.

Δ ι α τ ά τ τ ε ι.

Α'. Διορίζεται προσωρινὴ τριμελὴς ἐπιτροπὴ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, εἰς διεύθυνσιν τῶν πολεμικῶν καὶ πολιτικῶν πραγμάτων αὐτῆς, συγκεϊμένη ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς Κύριον Ἰωάννην Παπὰ Διαμαντόπουλον, Γεώργιον Καναβόν, καὶ Δημήτριον Θέμελιν.

Β'. Γενικὸς γραμματεὺς αὐτῆς διορίζεται ὁ Κ. Φίλιππος Πλητᾶς.

Γ'. Θέλει ἀνταποκρίνεται τακτικῶς μετὰ τὴν Διοίκησιν, καὶ μετὰ τὸν ἐκλαμπρότατον πρόεδρον τοῦ ἐκτελεστικοῦ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκστρατείας του.

Δ'. Ὁ γενικὸς γραμματεὺς νὰ ἐνεργήσῃ τὴν παροῦσαν διαταγὴν διδῶν καὶ τὰς ἀναγκαῖας ὁδηγίας.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 12 Μαρτίου 1825. Ὁ πρόεδρος Γ. Κουντουριώτης. (Τ. Σ.) Γκίκας Μπότσια. Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης. Κωνστ. Μαυρομιχάλης. Ἰωάν. Κωλέττης Ὁ γενικ. γραμματ. Α. Μαυροκορδάτος.

Ἡ διορισθεῖσα αὕτη παρὰ τῆς Σιβαστῆς Διοικήσεως τριμελὴς ἐπιτροπὴ, ἐφθάσεν ἐνταῦθα εἰς τὰς 12 τοῦ τρέχοντος.

Μεσολόγγιον 14 Ἀπριλίου.

Ὁ πῆζος, ὃς τις σήμερον ἐφθάσεν ἐνταῦθα ἀναχωρήσας πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ περὶ τὸ Νεόκαστρον Ἑλληνικὸν στρατόπεδον, ἔφερε διάφορα γράμματα, ἐκ τῶν ὁποίων ἐμάθομεν μετὰ βεβαιότητος τὸ ἐκεῖσε φθάσιμον τοῦ ἐκλαμπροτάτου προέδρου, καὶ ὅσα προσέτι συνέβησαν κατὰ τὰς 7 καὶ 8 τοῦ παρόντος εἰς τὰς δύο σημαντικὰς μάχας, αἱ ὁποῖαι συνεκροτήθησαν μεταξὺ τῶν ἡμετέρων, καὶ τῶν ἐχθρικών, τὸ Νεόκαστρον εἰσέτι πολιορκούντων στρατευμάτων. --- Ἰδού ἡ ἐμπερίστατος περιγραφή αὐτῶν τῶν δύο μαχῶν, τῶν μεγαλητέρων καὶ πεισματικωτέρων ἀναμφιδόλως ἀπὸ ὅλας τὰς προλαβούσας

Τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον συνθεμένον ἀπὸ 5000 στρατιώτας εἶχε πιασμένας τρεῖς ὑψηλὰς θέσεις, αἱ ὁποῖαι ἐτρημάτιζον ἐν ἡμικύκλιον καὶ τὸ μὲν ἀριστερὸν κέρας ἐδιοικεῖτο ἀπὸ τοὺς στρατηγοὺς Χατοῦ Χρήστον, Χατοῦ Στεφανὸν, καὶ Κώστα Μπότσαρη, τὸ δὲ δεξιὸν ἀπὸ τοὺς στρατηγοὺς Τσαβέλλα, καὶ Καραϊσκάκη μὲ ἄλλους ἀρχηγούς, εἰς δὲ τὸ κέντρον εὐρίσκετο ὁ παρὰ τῆς Διοικήσεως διωρισμένος ἀρχηγὸς ὅλων τῶν σωμάτων Κυριάκης Σκούρτης, Ἰδραῖος· ἀμφοτέρω τὰ κέρατα ἦσαν ὀχυρωμένα μὲ χαρακώματα κατὰ τὴν συνήθειαν τὸ κέντρον μόνον ἦτον ἀπρομήθευτον διόλου ἀπὸ τοιοῦτον εἶδος ὀχυρώσεως, διότι ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν ἐστοχάζετο ὅτι εἴμπορεῖ νὰ ἀνθέξῃ μετὰ στήθος ἄνοικτον εἰς τὴν προσβολὴν τῶν ἐχθρικών λόγχων.

Κατὰ τὰς ἐπτὰ τοῦ παρόντος πολλὰ πρῶτ' τὰ τακτικὰ στρατεύματα τοῦ ἐχθροῦ ἐβάλλθησαν εἰς κίνησιν· καὶ δύο μὲν πτέρυγες διευθύνθησαν πρὸς τὰ χαρακώματα τοῦ Χατοῦ Χρήστου, ὃς τις τὰς ἐδέχθη μετὰ τὴν συνειθισμένην του ἀνδρείαν καὶ ἀφοβίαν· δύο δὲ ἄλλαι ὄρμησαν κατὰ τοῦ δεξιοῦ κέρατος μὲ τρία κανόνια καὶ μίαν βόμβαν· ὁ Τσαβέλλας ὑπέρερε ταύτην τὴν προσβολὴν μὲ θάρρος ἀνείκαστον, διὰ τὸ ὅποιον καὶ εἶναι ἄξιος παντὸς ἐπαίνου· δύο ἄλλαι πτέρυγες τελοσπάντων ὑποστηρίχμεναι καὶ ἀπὸ μίαν πολυάριθμον ἱππικὴν Μαμαλούκων διευθύνθησαν πρὸς τὸ κέντρον, τὸ ὅποιον καὶ ἔσπασαν μὲ κάμψοσιν ζημίαν τῶν ἡμετέρων.

Ἡ πράξις ἤρχισεν ἤδη εἰς ὅλα τὰ μέρη· τὰ δύο κέρατα ἀντεστάθησαν μὲ γενναϊότητα καὶ σταθερότητα ἀπερίγραπτον πλεον τῶν 300 σφαρῶν καὶ βόμβων ἐβρίθθησαν εἰς τὰ χαρακώματα τοῦ στρατηγοῦ Τσαβέλλα, ἀλλ' οὗτος δὲν ἐσπάραξεν ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ διόλου. Τὸ κέντρον ἐν τοσούτῳ ἄρχισε νὰ κλονῆται· ὁ Κώστας Μπότσαρης, ἄξιος ἀδελφός καὶ διάδοχος τοῦ ἥρωος Μάρκου, ἔτρεξεν εὐθὺς μὲ ἐκτὸν περίπου ἐκλεκτοῦς στρατιώτας εἰς τοῦτο τὸ δυστυχὲς κέντρον, ἀλλ' ἐφθάσεν ἀργά ὅτε ἤδη ἡ ἱππικὴ εἶχε διασπᾶσι αὐτὸ σχεδόν· ὁ γενναῖος οὗτος στρατηγὸς εὐρέθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς σφαγῆς· ἐλθὼν εἰς χεῖρας μὲ τοὺς ἐχθροὺς ἐφόνευσεν ἱκανοὺς· ἀλλὰ περικυκλωθεὶς πανταχόθεν, μόλις διὰ μέσου τῆς ὑπερβολικῆς ἀνδρείας καὶ ἐπιτηδειότητος τῶν στρατιωτῶν του, ἐκ τῶν ὁποίων 24 ἔμειναν εἰς τὸν τόπον θυσία, εἴμπαρσε νὰ ἐκφύγῃ τὸν κίνδυνον. Ἐν τούτοις ὁ ἀρχηγὸς Σκούρτης ἀναγκασθεὶς νὰ παραιτήσῃ τὴν θέσιν του, ἀναχώρητε, καὶ ἡ ἀναχώρησις του ἔσυρε 250 Ἕλληνας εἰς τὸν τάφον καὶ μεταξὺ αὐτῶν τοὺς δυστυχεῖς στρατηγοὺς, Ἐλευθέριον Ἰδραῖον, Εὐδὴν, Ζαφειρόπουλον (τὸν κάλλιστον τοῦτον πατριώτην), καὶ τὸν Μποταῖτην ἐκ Τριπολιτσᾶς.

Πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὥστόσον ὅτι καὶ ἡ ζημία τῶν ἐχθρῶν, ὅσοι προσέβησαν εἰς τὰ δύο κέρατα, καὶ ὅσοι μὲ ὀρμὴν ἔσπασαν τὸ κέντρον, ἐστάθη βεβαιότατα τριπλασία ἢ τοῦλάχιστον διπλασία ὡς πρὸς ἐκείνην

τῶν Ἑλλήνων· ὥστε ἡ μάχη αὕτη, ἂν καὶ ἀπέβη ἐν μέρει ἐπιζήμιος εἰς τὸ μέρος μας, ἐν γένει ὁμως ἐδόξασε τὰ Ἑλληνικὰ ὄπλα, καὶ ἀνέδειξεν ἐπίσημα τὰ ὀνόματα τῶν στρατηγῶν Χ. Χρήστου, Τσαβέλλα, καὶ πλεον τοῦ Κώστα Μπότσαρη καὶ τοῦ ἐξαδέλφου τοῦ Ἀθανασίου Τούσα, ὅτινες ἀποσιωπημένοι ἕως τώρα, ἐφάνησαν διαμιάς λαμπροί, καὶ παρέστησαν εἰς τὸ Πανελλήνιον καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὅτι εἶναι τῶντε κληρονόμοι γνήσιοι τῆς ἡρώικης καὶ ἀθανάτου ψυχῆς τοῦ Μάρκου Μπότσαρη.

Τὴν ἐπαύριον (8 τοῦ παρόντος) οἱ ἐχθροὶ ἐτόλμησαν νὰ ἐπιχειρήσωσι καὶ μίαν ἐφοδὸν εἰς τὸ φρούριον τοῦ Νεοκάστρου, ἀλλ' ἐπλήρωσαν πολλὰ ἀκριβὰ τὴν τέλμην των, ἐπειδὴ καὶ ἔχασαν πλεον τῶν χιλίων ἀνθρώπων, καὶ μεταξὺ αὐτῶν δύο ἐκ τῶν καλλιτέρων καὶ ἐπισημοτέρων τῶν ἀρχηγῶν· τοῦτο δὲν ἐπιδέχεται τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν· μολοντί δὲ αἱ βόμβαι καὶ αἱ σφαῖραι τῶν κανονίων ἐπιπτον ὡς χάλαζα μέσα εἰς τὸ φρούριον, μολοντοῦτο ὑπερασπίζοντες αὐτὸ ἀνδρείοι καὶ ἀκαταδάμαστοι Ἕλληνες ἔκαμον καὶ μίαν ἐξοδὸν, καὶ ἀφοῦ ἐφόνευσαν καὶ ἐπλήρωσαν ἱκανοὺς τῶν ἐχθρῶν, ὀλίγον ἔλειψε νὰ τοὺς πάρουν καὶ τὰ κανόνια.

Εἰς τὸ παλαιὸν Ναβαρίνον ἦσαν τοποθετημένοι οἱ ἀνδρείοι Ἀρκάδιοι, οἵτινες τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐδέχθησαν τοὺς ἐχθροὺς ὀρμήσαντες κατεπάνω των, καὶ ἀφοῦ ἐφόνευσαν πολὺ πλῆθος ἐξ αὐτῶν τοὺς λοιποὺς ἀντέκρουσαν μὲ μίαν τόλμην ἀπερίγραπτον· ἐν ᾧ δὲ ταῦτα εἰς Νεοκαστρον καὶ παλαιὸν Ναβαρίνον συνέβαινον, καὶ τὰ πλοῖά μας, ὅσα εὐρίσκονται ἀρραγμένα εἰς τὸν λιμένα τοῦ Νεοκάστρου, ἐκαρυνόδουλον συγχρόνως μὲ μιδράλια τὰ ἐχθρικά τάγματα· ὅλον τὸ περιέχον ἐσκεπάζθη ἀπὸ πυκνῶτατον νέφος καπνοῦ· μία συνέχεια κανονοκροτημάτων καὶ τουφεκιῶν ἔκαμε ν' ἀντηχῶν ὅλα τὰ περικυκλῶντα βουνὰ ἱκανὴν ὥραν. Τελοσπάντων ἐθριάμβευσεν ἡ σημαία τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ, καὶ οἱ ὁπαδοὶ τῆς ἡμισελήνου κατῆλθον καὶ κατατροπωμένοι ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ χαρακώματά των

Αἱ δύο αὗται ἀξιωμαθήμενοι ἡμέραι θέλουν μένει βέβαια ἀνεξάλειπτοι εἰς τὰ χρονικά τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος, πρὸς δόξαν αἰώνιον τῶν πιστῶν καὶ ἀνδρείων αὐτῆς ὑπερμάχων.

14 τοῦ αὐτοῦ.

Χθὲς ἐφάνησαν πάλιν οἱ ἐχθροὶ ἔξωθεν τῶν ἐλαιῶνων τοῦ Ἀνατολικοῦ καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς Γουριά, ὅπου ἔχουν στημένας τὰς σκηνὰς των, καὶ μέρος αὐτῶν εὐρίσκεται ἐδῶθεν τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ, καὶ μέρος ἐκεῖθεν· προχθὲς οἱ αὐτοὶ, ἱππεῖς καὶ πεζοὶ, δύο χιλιάδες περίπου, ἔχοντες ἕως τριακόσια φορτώματα τροφᾶς, ἐπέρασαν μακρὰν τῆς πόλεως τοῦ Ἀνατολικοῦ, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν Κλεισιούραν τοῦ Ζυγῆ, καὶ ἐπροχώρησαν μέχρι τοῦ Ἀποκούρου· τοῦ εὐρίσκονται ὁμως κατὰ τὸ παρὸν καὶ πρὸς ποῖον μέρος ἔχουν σκοπὸν νὰ διευθυνθῶν, ἀγνοεῖται. - Τὸ ὀχύρωμα τοῦ Ἀνατολικοῦ εἶναι καλῶς ἐνδυναμωμένον, τοῦτο ἰδόντες οἱ ἐχθροὶ δὲν ἐτόλμησαν νὰ τὸ πλησιάσουν, ἀλλ' ἐξηκολούθησαν μακρόθεν τὴν πορείαν των.

15 τοῦ αὐτοῦ.

Ὁ γενικὸς γραμματεὺς Κύριος Α. Μαυροκορδάτος εἰσῆλθε τὴν 8. εἰς τὸ φρούριον τοῦ Νεοκάστρου διὰ νὰ τὸ ἐπισκεφθῇ, καὶ διέτριψε τρεῖς ὥρας, καὶ ἀφ' οὗ διέταξε τὰ ἐνδον ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὴν Συκιάν ὅπου εὐρίσκετο καὶ τὸ στρατόπεδον. -- Ἐν γράμμα τοῦ ἰδίου, εἰς Ζάκυνθον λέγει, ὅτι περιμένετο ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν, μία μοῖρα τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου διωρισμένη διὰ τὰ παράλια μας.

Σήμερον τὸ πρῶτ' περὶ τὰς 3 ὥρας οἱ ἐχθροὶ, διηρημένοι εἰς μικρὰ σώματα, ἐφθάσαν εἰς τοὺς ἐλαιῶνας μας, καὶ συναθροίζονται ὁλονέν. Μερικοὶ ἤρωες μας ἔτρεξαν ἐνθουσιασμένοι πρὸς ὑπάντησιν των, καὶ ἀκροβολίσθησαν μὲ αὐτοὺς πλησίον τῶν ἐλαιῶνων· ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους ἐλαβώθη μόνον εἰς, ἀπὸ δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἐφονεύθη ὁ σηματοφόρος των, καὶ ἐλαβώθησαν καὶ μερικοὶ.

Συνέχεια καὶ τέλος τοῦ ὅρθου = πατρίς, καὶ πατριωτισμός.

Τοιοῦτους ἡ παλαιὰ Ἑλληνικὴ ἱστορία παριστάνει καὶ καταδικάζει εὐλόγως τὸν Ἰππῖαν, καὶ Παισανίαν· τὸν μὲν πρῶτον, διότι κατασταθεὶς τύραννος ἀφόρητος τῶν Ἀθηναίων μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ σκληροτάτου ἀδελφοῦ του Ἰππάρχου ὑπὸ τῶν ἀρίστων πατριωτῶν Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, καὶ διωχθεὶς αὐτόθεν παρὰ τῶν συμπολιτῶν του κατέφυγεν εἰς τοὺς Πέρσας, μὲ τοὺς ὁποίους δὲν ἐντράπη νὰ συνεκστρατεύσῃ ἀκολούθως διὰ νὰ ὑποδουλώσῃ τὴν πατρίδα του· ἀλλ' ἀντὶ νὰ κατορθώσῃ τὸν ἄνομον σκοπὸν του, εὗρεν ἀξίως τὸν θάνατον εἰς αὐτὸ τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδος του· τὸν δὲ δεύτερον, διότι διαφθαρεὶς μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς περίφημον μάχην ἀπὸ τὰ λάφυρα τῶν Περσῶν, ἤρχισε νὰ φρονῇ τὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ ν' ἀνταποκρίνεται μετ' αὐτῶν, ἐπιβουλευόμενος τοὺς νόμους τῆς πατρίδος του Σπάρτης· πλὴν ἀνακαλυφθείσης τῆς προδοσίας του οἱ ἴδιοι νόμοι δὲν ἄργησαν νὰ τὸν ὑποβάλουν εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἐφ' ὧν, καὶ καταφυγόντα εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ὡς εἰς ἄσυλον, ἐκεῖ νὰ τὸν

ἀφήσουν ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνας, ἀφοῦ πρώτη ἡ μήτηρ τοῦ ἔσπευσε νὰ φέρῃ λίθους διὰ νὰ κτίσῃ τὴν εἰσοδὸν τοῦ ἱεροῦ. -- Τοιοῦτους κατὰ δυσ-
χίαν προδότες τῆς πατρίδος ἔχει καὶ ἡ ἱστορία μας νὰ παραστήσῃ καὶ
παραπέμψῃ εἰς τὴν κατάραν τῆς ἐπερχομένης γενεᾶς τὸν Βαρνακιώτην,
καὶ Ὀδυσσεά, οἱ ὅποιοι ἀμόφτεροι, δοῦλοι εὐτελεῖς τῶν παθῶν καὶ τοῦ
ιδίου των παχυλοῦ συμφέροντος, ἐτόλμησαν ἀναισχύντως νὰ συμφωνή-
σουν μὲ τοὺς κοινούς ἐχθρούς τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος, καὶ νὰ ἐγεί-
ρουν τὰ ὅπλα κατὰ τῶν ἰδίων των ἀδελφῶν, καὶ ὁμοθρήσκων.

Ἀλλὰ πόσον διάφοροι καὶ ὑπέρτεροι τῶν τοιούτων εἶναι οἱ ἀληθεῖς
πατριῶται, ὅσοι δηλαδὴ γνωρίζοντες τὰ πρὸς τὴν πατρίδα ἱερὰ των
χρέη, ἐκτελοῦσιν αὐτὰ μὲ ὅλην τὴν ἀκρίβειαν, τὸν ζῆλον, καὶ με θυσίαν
πολλάκις τῶν ἰδίων των συμφερόντων! ὅσοι χωρὶς ἐλπίδα τινὸς προσκαί-
ρου τιμῆς καὶ ἀπολαύσεως ἀπὸ μόνον δε τὸ εὐγενὲς αἶσθημα τοῦ πατριω-
τισμοῦ ὠθούμενοι συγκεντρύνουν ὅλας των τὰς φυσικὰς καὶ πνευματικὰς
δυνάμεις, καὶ ἀκούραστοι σπεύδουν νὰ ἐνεργῶσι πᾶν ὅ,τι τὸ κοινὸν κα-
λὸν, καὶ ἡ κοινὴ σωτηρία ἀπαιτοῦσιν! ὅσοι τελospάντων καὶ ζῶντες καὶ
ἀποθνήσκοντες συντρέχουν εἰς τὴν δόξαν τῆς γῆς, ἡ ὁποία τοὺς ἐγέννησε!
οἱ τοιοῦτοι ἐπαινοῦνται καὶ ἀπὸ τοὺς συγχρόνους, μακαρίζονται καὶ ἀπὸ
τοὺς μεταγενεστέρους, καὶ ἡ μνήμη των μένει ἐγγραγμένη εἰς τὰ χρο-
νικὰ τῆς ἱστορίας ἀθάνατος· τὰ ὀνόματα τοῦ Μιλτιάδου, Θεμιστοκλέους,
Λεωνίδου, Ἀρμοδίου, Ἀριστογείτονος, καὶ τόσων ἄλλων ἡρώων δὲν θέλουν
λησμονηθῇ ποτέ, ἐνὸς ὅπως ὁ κόσμος· τὰ ὀνόματα τοῦ Βρούτου,
τοῦ Κουρτίου, τῶν δύο Δεκίων θέλουν ζῆ ἐν ὅσῳ καὶ ἐκείνῃ τῆς Ῥώμης
ζῇ· οἱ ἑλβετοὶ θέλουν μνημονεύει διὰ παντός τὸν ἐλευθερωτὴν των Γουλ-
λιέλμον Τέλλον, καὶ τὸν Ἀρνόλδον, ἐνδοξον πολίτην τοῦ Underwald,
ὅς τις μὲ κίνδυνον προφανῇ τῆς ζωῆς τοῦ ἐσυγκρότησε κ' ἐκέρδισε
τὴν περίφημον ἐκείνην μάχην τοῦ Σεμπάχ.

Ἄραγε ἔχει καὶ ἡ νεωστὶ ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλάς νὰ καυχῇτῃ εἰς ἄνδρας
πατριώτας, τοιοῦτους, ὁποίους ἀνωτέρω τοὺς ἐχαρακτήρισamen; ναί! με-
ταξὺ τῶν ζώντων ἔχει τινες, τοὺς ὁποίους ἡ θεὰ Φῆμη ἔκαμεν ἡδὴ γνω-
στοὺς εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἡ ἱστορία ὀλίγῳρα θέλει διακηρύξει ἐπισήμως·
ἔχει καὶ μεταξὺ τῶν ἀποθανόντων ὅχι ὀλίγους ἀληθεῖς ἥρωας· ἔχει τὸν
ἐκ Σουλίου Μάρκον Μπότσαρην, ἔχει τὸν Ἡλίαν, καὶ Κυριακούλην ἐκ τῆς
λαμπρᾶς Σπαρτιατικῆς οἰκογενείας τοῦ Μαυρομιχάλη, οἱ ὅποιοι πολε-
μοῦντες ὑπὲρ πατρίδος ἐθυσίασθησαν ὡς ἄλλοι Λεωνίδαι, καὶ ὕψωσαν τὸ
ὄνομα αὐτῆς εἰς τὴν ἀρχαίαν εὐκλειάν του· οὗτοι ἀποθανόντες θάνατον
ἡρωϊκὸν ἔμειναν ἀθάνατοι, διότι τὰ ὀνόματά των ζοῦν καὶ θέλουν ζῆ εἰς
τὴν καρδίαν ὅλων τῶν ὁμογενῶν των ἀτελεύτητα.

Σιμὰ τῶν εἰρημίων Ἡλία, καὶ Κυριακούλη, ἡ οἰκογένεια τοῦ Μαυρο-
μιχάλη ἐπρόσφερε νεωστὶ καὶ τρίτην ἄλλην πολύτιμον θυσίαν εἰς τὸν
ἱερὸν τῆς ἐλευθερίας βωμὸν, τὸν νεώτατον Ἰωάννην Μαυρομιχάλην· ἡ θυ-
σία αὕτη ὅχι μόνον διέλυσε ὡς ἱστὸν ἀράχνης πᾶσαν ἀδίκως πρότερον
ἀποδοθεῖσαν κατηγορίαν εἰς τὸν γηραιὸν πατέρα, Πέτρον Μαυρομιχάλην,
ἀλλ' ἠύξησαν ἔτι μᾶλλον τὴν δόξαν καὶ τὴν υπόληψίν του· χωρὶς νὰ μι-
χροψυχῇσῃ, οὐδὲ νὰ δοθῇ ὅλως εἰς λύπην διὰ τὸν ἄωρον θάνατον τοῦ ἀ-
γαπητοῦ τοῦ υἱοῦ, ὁ γνήσιος οὗτος Σπαρτιάτης ἐμπνευσμένος ἀπὸ βα-
θύτατον αἶσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ ἐπροσκάλεσε εὐθὺς ὅλους τοὺς συμ-
πατριώτας του εἰς τὰ ὅπλα, καὶ ἀπεφάσισε καὶ μόνος του νὰ τρέξῃ εἰς τὸ
πεδῖον τῆς μάχης διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸ πολύτιμον αἷμα αὐτοῦ τοῦ υἱοῦ
του. -- Ἰδοὺ ἡ πρόσκλησις, (1) τὴν ὁποίαν διεύθυνε πρὸς τοὺς Ἑλληνας
ἐν γένει, καὶ ἰδιαίτερος πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας.

ΑΡΙΘ. 31.

ΕΣΠΕΡΙΚΑ

Μεσολόγγιον 16 Ἀπριλίου.

» Τρεῖς Ἕλληνες ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, οἱ ὅποιοι ἔμειναν ἐπί-
τηδες ὀπίσω, καὶ διέβαινον ἀπὸ τὸ Κεφαλαϊοδρύσον, ἐπιάσθησαν χθὲς
ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους, καὶ ἐρέθησαν εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἀστυνομίαν, καὶ ἐξα-
τασθέντες περὶ διαφόρων πραγμάτων, ἐφανέρωσαν τὰ ἐφεξῆς.

Ὅτι ὁ Κιουταχὴς Ἡγεμὼν ταύτης τῆς ἐκστρατείας ἐβιάσθη καθ' ὁδὸν
νὰ γυρίσῃ ὀπίσω, ἐπειδὴ, οἱ Δελίδες τοὺς ὁποίους εἶχε, διότι δὲν τοῖς
ἔδωκε τὸν μισθὸν τὸν ὁποῖον ὑπεσχέθη νὰ τοῖς τὸν μετρήσῃ, εὐθὺς καθὼς
φθάσουν εἰς τὸν Ἀχελῶον ποταμὸν, ἀγανακτήσαντες ὀπισθοδρόμησαν νὰ
διαρπάσουν τὰ περίχωρα· ἐπέστρεψε λοιπὸν, ἡ διὰ νὰ εὕρῃ χρήματα νὰ
τοῖς πληρῶσῃ, ἡ νὰ τοὺς καταπείσῃ νὰ τὸν ἀκολουθήσουν· τάλιν· ὅτι ἐρ-
χόμενος, ἠγγάρευσε ἕως 300 Ἕλληνας τεχνίτας διὰ νὰ τὸν ἀκολουθή-
σουν, κτίστας δηλαδὴ, ταφροποιούς, ξυλουργούς, καὶ ἀπὸ ὅτους ἄλλους
εἶχεν ἀνάγκην, ἐξ ὧν ἦσαν καὶ οἱ ἐρωτώμενοι· ὅτι διαβαίνων ἄφηνε φυ-
λακὴν εἰς πᾶσαν ὀχυρὸν θέσιν, ἀπὸ 150 ἕως 200 ἀνθρώπων· ὅτι τὰς
τροφάς του τὰς ἔχει εἰς τὸν Κορδασσάρην, καὶ ἔκαμεν ἀποθήκας τὰς ὀλί-
γας κατοικίας, τὰς ὁποίας εὗρεν ἐκεῖ, ἀφοῦ τὰς ἐπισκεύασεν ὀλίγον, καὶ
διώρισε νὰ λαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ, τριῶν ἡμερῶν μόνον τροφάς, ὅσας ἔχει

καὶ αὐτὸ τὸ στρατεύμα, τὸ ὁποῖον ἦλθεν ἐνταῦθα, ἡ δὲ καθημερινὴ τους
τροφή νὰ εἶναι, ἀνὰ μισθὸν ὁκ' μόνον ἀλευρί· εἰς κάθε στρατιώτην, ὅτι φέ-
ρουν δύο μικρὰ κανόνια μεθ' ἑαυτῶν, τὰ ὁποῖα τὰ ἐφ' ἔρτωναν εἰς τὰ ἄλο-
γα καὶ τὰ μετεκρέμιζον· ὅτι ἕνας ἄλλος ἡγεμὼν στρατεύματος, ὀνομαζέ-
μενος Σουλτζα Κόρτζας, ἔχει καὶ αὐτὸς στρατεύματα διὰ νὰ ἔλθῃ κατὰ
τοῦ Μεσολογγίου, τοῦ ὁποίου ὁ ἀριθμὸς εἶναι ἄγνωστος εἰς αὐτοὺς· ὅτι
ὁ προδότης Βαρνακιώτης ἔχει τὸ μὲν στρατεύμα του, συμποσούμενον ἕως
δύο χιλιάδες, εἰς τοῦ Ἀρρέθα τὸ Μοναστήρι, αὐτὸς δὲ εὐρίσκεται εἰς Ἀρ-
ταν ἀκόμη· ὅτι ἀρχηγοὶ ὁλοῦ τοῦ στρατεύματος, τῶν ἐχθρῶν, εἶναι ὁ Τα-
χάρ-Ἀπάζης, ὁ Πλιάσας, ὁ Πανούσης Σέβρανης, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἰπραῆμ-
Πασᾶ, ὅτι ἦτον κοινὸς λόγος ἐκ μιᾶς ἀρχῆς νὰ ἔλθουν, καὶ νὰ στήσουν
τὰς σκηνάς των ἀπέναντι τοῦ Μεσολογγίου· καὶ ὅτι αὐτοὶ, οἵτινες ἦλθον
ἐδῶ εἰς Μεσολόγγι, ἦτον ἕως πέντε χιλιάδες.

Σήμερον μετὰ τὸ μεσημέριον, ἠκολούθησε καὶ ἄλλος ἀκροβολισμὸς ἐ-
δῶ, μεγαλύτερος καὶ πεισματικώτερος ἀπὸ τὸν χθεςινόν· Οἱ Ἕλληνες ἐ-
γιναν ἀκράτητοι πλέον, ἀφ' ἧς ὥρας εἶδον τοὺς ἐχθρούς των πλησίον των·
δὲν τοὺς ἐμπόδισε μήτε ἡ καλὴ θέσις τῶν ἐχθρῶν, μήτε οἱ προμαχώνας
των, μήτε τὸ ἱππικὸν των· φλεγόμεναι αἱ καρδίαι των ἀπὸ ζῆλον τῆς
πατρίδος, ἔτρεχον μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμόν εἰς τὸ στάδιον τῆς μάχης,
ὅπου ἐν ἄπειρον πλῆθος λαοῦ, καὶ ἐθεώρει ἐπάνωθεν τοῦ τεύχους τοῦ λαμ-
προύς ἀγῶνάς των· Οἱ ἐχθροὶ ἄρχισαν νὰ τοὺς τυφεκίζον προοδεύοντας,
ἀλλ' οἱ ἀπτόητοι ἐπροχώρουν μὲ ἀτάραχον καρδίαν, καὶ φήσαντες πλη-
σίον των, ἄρχισαν καὶ αὐτοὶ νὰ στέλλουν ἀμφοτερίως εἰς αὐτοὺς τὰ θα-
νατηφόρα βέλη των, ὥστε δις καὶ τρίς τοὺς ἐφυγάδευσαν ἀπὸ τοὺς προ-
μαχώνας των, καὶ ἠνάγκασαν ἐξ αὐτῶν τοὺς περισσότερους ν' ἀφήσουν
τοὺς προμαχώνας των, καὶ νὰ καταφύγουν ὀπισθεν τῶν ἐλαίων· Ἀπει-
ράκις ἐπάσχισαν οἱ Ἕλληνες νὰ εὐγάλουν τοὺς ἐχθρούς των ἐξω, ἀλλ' ὁ
πανικὸς των φόβος δὲν τοὺς ἄφηνε νὰ κάμουν μήτε ἕνα βήμα πρὸς εἰς
τὸ ἐμπροσθεν. Ἐν τῷ μεταξὺ προέβαινε καὶ ἐν σῶμα Ἑλληνικὸν μὲ τὴν
σταυροφόρον ἐθνικὴν σημαίαν, καὶ ἀφ' οὔ ἐφθασεν εἰς τὴν ἀρμοδίαν θέ-
σιν του, προέδραμεν ὁ σημαιοφόρος μὲ μίαν ὑπέρμετρον γεναιότητα, καὶ
στήσας τὴν σημαίαν πολλὰ πλησίον τῶν ἐχθρῶν, ἔπασεν ἐνδόξως. (α)
Τοῦτο ἰδόντες οἱ ἐχθροὶ συνέβρεον πανταχόθεν διὰ ν' ἀρπάσουν τὴν ση-
μαίαν, πλὴν ὅσοι ὤρμησαν δὲν ἐπέστρεψαν πλέον ὀπίσω· οἱ ἡμέτεροι
ὁμῶς ἀρπάσαντες τὴν σημαίαν τὴν ἔστησαν παρακάτω, καὶ ἐπολέμουν
γενναίως· οἱ δὲ ἐχθροὶ δὲν ἐτόλμων ν' ἀφήσουν τὰς ἐλαίας, καταστρα-
τηγηθέντες ὁμῶς ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους· ἐξῆλθον τέλος πάντων ἀπ' αὐτὰς,
καὶ ἔτρεχον ἀγελήδον ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, εἵτινες ὑπεχώρουν ἐκ συν-
θήκης· τότε ἐρρίφθησαν δύο τοῖς σφῆραι κινονίαν ἀπὸ τοῦ μεγάλου
τεύχους κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἔστειλον ὅσους εὗρον εἰς τὸν Ἄδην, οἱ δὲ
ἐάρδαροι ἔχασαν ἀμέσως τὸ θάρρος των καὶ κατέφυγον πάλιν εἰς τοὺς
προμαχώνας καὶ εἰς τὰς ἐλαίας καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐπολέμουν, ἕως ὅτου ἐξῆλ-
θε τὸ ἱππικὸν τῶν ἐχθρῶν ἐνθ' ἔδυνε ὁ ἥλιος, ἐπίτηδες νὰ διαλύσουν τὸν
πόλεμον, καὶ ὤρμησαν ἐναντίον τῶν ἡμετέρων, πλὴν εἰς ὀλίγα λεπτὰ
περιεφέροντο οἱ ἱπποὶ τῆδε κάκεισε χωρὶς τοὺς ἀναβάτας των -- Εἰς
ταύτην τὴν μάχην, ἀπὸ μὲν τοὺς ἡμετέρους ἐφρονεῖτο μόνον εἰς, ὁ αἰοίδι-
μος Σημαιοφόρος, ὅς τις ἦτον ἄνθρωπος τοῦ στρατηγοῦ Δημοτζίελιου,
καὶ ἐπληρώθησαν 8· ἀπὸ δὲ τοῦ ἐχθροῦς ἐφρονεῖτοσαν καὶ ἐλαβώθησαν
ἄρκετοι κατὰ τὴν μαρτυρίαν καὶ ἐνδὸς αὐτομόλου Ἑλλήνος, ἐλθόντος πρὸς
ἡμᾶς μετὰ τὸν ἀκροβολισμόν.

17 τοῦ αὐτοῦ.

» Ἐν σῶμα ἐχθρικὸν διαβαίνον χθὲς ἀπὸ τὸ φρούριον τοῦ Κεφαλαϊοδρύ-
σου, καὶ διευθυνόμενον πρὸς τὰ αὐτόθι, ἐνεδρεύσαντες το οἱ ἡμέτεροι
πλησίον τοῦ Κεφαλαϊοδρύσου, ἐπέπεσον αἰφνηδίνως εἰς αὐτὸ, καὶ ἐφόνευ-
σαν 25, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ εἰς, τόσον ἀπὸ τὰ λαμπρὰ φορέματα τὰ
ὁποῖα ἐφόρει, ὅσον καὶ ἀπὸ ἐν γράμμα διαταγῇ, τὸ ὅποιον εὐρέθη εἰς
τὸν κόλπον του, δεδομένον ἀπὸ τὸν Ρούμελη-Βαλεσῆ, καὶ διορίζον νὰ
λάβῃ μισθοὺς, διὰ 1,500 στρατιώτας, ἐσυμπραίνετο νὰ ἦτον Χιλίαρ-
χος, τὸν ὁποῖον ἐξέδυσαν οἱ ἡμέτεροι, καὶ ἔφερον τὴν κεφαλὴν του εἰς
Μεσολόγγιον.

18 τοῦ αὐτοῦ.

Ἄμα ἐλθούσης ἐνταῦθα τῆς νέας τριμελοῦς Επιτροπῆς, καὶ ἀναδεχ-
θείσης τὴν διεύθυνσιν τῶν τῆς Δ. Ἑλλάδος πραγμάτων, ἐν ἐντιμὸν μέ-
λος αὐτῆς, ὁ κύριος Γεώργιος Καναβός, μετέβη εἰς Ἀνατωλικὸν, διὰ νὰ
ἰδῇ ἐκ τοῦ πλησίον καὶ διατάξῃ τὰ ἐκεῖ καθ' ὃν τρόπον αἱ παρούσαι
κρίσιμοι περιστάσεις ὑπαγόρευον· ἡ παρουσία του τῷ ὄντι ἐχρησίμευσε
παρὰ πολὺ, διότι εὐθὺς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως ἐμβῆκεν εἰς καλλιτέ-
ραν παρὰ τὸ πρότερον τάξιν, εὐθὺς καὶ τὸ ἀντικείμενον νεόκτιστον
φρούριον, διωρισμένον νὰ ὑπερασπίζεται τὸ Κεφαλόδρυσον, καὶ ἐπομένως

α) Ὁ Γενναῖος οὗτος ἀνὴρ ἐνθ' ἔσθηνε τὴν σημαίαν, ἀπὸ μίαν βροχὴν ἐχθρικῶν βολῶν
ἐγινε θῦμα ὑπὲρ ἐλευθερίας τῆς πατρίδος, εἰς τὸ ἄθος τῆς ηλικίας του. Αἰωνία σου ἡ μνή-
μη ἀξιωμακρίστῃ ἀδελφὶ Σπυρίδων!

(1) Τὴν πρόσκλησιν ταύτην μὴ δυνάμενοι νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν ἤδη διὰ τὸ σκεῆν
τὸ πόπου, τὴν ἀναβάλλομεν διὰ τὸ ἐπόμενον φύλλον.

να ἐμποδίσῃ ἢ τοῦλάχιστον νὰ δυσκολεύῃ τὴν ἐκεῖθεν διάβασιν τῶν ἐχθρῶν, ἐπίσθη μὲ ἱκανοὺς στρατιώτας, καὶ ὀχυρώθη μὲ τὰ χρειώδη πυροβόλα· τοῦτο ἀφοῦ. τρεῖς ὁλοκλήρους ἡμέρας ἐβαστάχθη ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς διορισθέντας Ἕλληνας, καὶ ἐπροξένησεν ἐν τῷ μεταξὺ φθορὰν ἀρκατὴν εἰς τοὺς ἐχθροὺς, ὅτε ἐσπέρας ἐγκαταλείφθην (δὲν ἤξευρομεν διὰ ποίας αἰτίας!) ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς ἐναντίους ἐξάφνης. Μολοντότι ἡ κυρίως τοῦ εἰρημένου φρουρίου ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἀπαίσια παρεπόμενα, ἐπεὶ δὲ ἡ μακρυνὴ ἀπόστασις τοῦ ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Ἀνατωλικοῦ ἀφαιρῇ πᾶσαν ὑποψίαν ἀμέσου τινος βλάβης, μολοντοῦτο ἐὰν ἔμενεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων ἐχρησίμευε τὰ μέγιστα, διότι ἐμπόδιζε τὴν ἐλευθέραν διάβασιν τῶν ἐχθρῶν ἀπὸ τὴν δίοδον τοῦ Κεφαλοβρύσου, καθὼς καὶ τὴν εὐκλινον μετακόμισιν τῶν τροφῶν τῶν.

Τὰς ἀληθεῖς αἰτίας τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ εἵπομεν ὅτι δὲν ἤξευρομεν ἤξευρομεν ὡς τόσον ὅτι ἡ ἀταξία, καὶ ἀνυποταξία εἶναι μία αἰτία τῶν περισσοτέρων δεινῶν, τὰ ὅποια πάσχομεν.

Ἐνῶ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εὐρίσκεται ἐνασχολημένον μὲ τὸν Ἄρην, καὶ ἔχει συγκεντρωμένας ὅλας τοὺς δυνάμεις ἐναντίον τοῦ ἀγρίου τυράννου! τοῦ, τὸν ὅποιον τέσσαρας ἡδὴ χρόνους πολεμεῖ εὐτυχῶς μὲ θαυμασμὸν ὅλου τοῦ κόσμου, δὲν λείπει μολοντοῦτο ἀπὸ τὸ ν' ἀτενίσῃ τὰ ὅμματα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν προστάτριά του Ἀθηνᾶν, καὶ νὰ περιποιῇται συγχρόνως τὰς Μούσας, ἤξευρον, ὅτι χωρὶς τὴν παιδείαν καὶ καλὴν ἀνατροφὴν τῶν πολιτῶν ἐλευθερία ἀληθὴς δὲν ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ, οὐδὲ νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πολὺν χρόνον.

Τὸ ἐπόμενον σχέδιον περὶ συστάσεως σχολείων, τὸ ὁποῖον ἀναγνώσθην εἰς τὸ Βουλευτικὸν τὴν 18 Μαρτίου, ἐνεκρίθη, καὶ ἤρχισεν εὐθὺς νὰ βάλλεται εἰς πρᾶξιν, εἶναι μαρτυρία καὶ ἀπόδειξις ἐναργεστάτης τῶν εἰρημένων.

Πρὸς τὸ Σ. Βουλευτικὸν Σῶμα.

Ἀπέστησεν ἡ Ἑλλὰς μὲ τοὺς ἐνδόξους ἀγῶνας τῶν τέκνων τῆς τὴν πολιτικὴν τῆς ὑπαρξίν καὶ τώρα προθυμεῖται διὰ τῶν σεβασμίων παραστατῶν τῆς καὶ νὰ τὴν περιφρουρήσῃ καὶ ἀσφαλίσῃ μὲ τὸν φωτισμὸν τοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἠθικὴν τοῦ ἀνατροφῆν, τὴν ἀσφαλεστέραν ἐγγύησιν τῆς διαφυλάξεως τῆς πολιτικῆς μας αὐτῆς ὑπάρξεως. Εὐκολώτερον δὲν παρεκτρέπεται ἐν ἔθνος ἀπὸ τὰ ἱερὰ καθήκοντα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, παρὰ ὅταν αὐτοῦ τοῦ ἔθνους ἡ νεολαία ἔχουσα πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς πολυεῖδεις καὶ δεινὰς καταχρήσεις ἐνὸς πολυχρονίου καὶ καταστρεπτικοῦ πολέμου συναναστρέφεται καὶ συναυξάνεται μὲ αὐτάς· ὁ μόνος χαλινὸς τῆς ὁρμῆς αὐτῶν τῶν καταστρεπτικῶν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς παθῶν εἶναι ἡ παιδεία· ἵκουν ἡ γνῶσις καὶ διαφύλαξις τῶν ἱερῶν χρεῶν ἐνὸς ἐκάστου πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον. Αὐτὴν τὴν μεγάλην χρεῖαν τοῦ ἔθνους μ' ὅλον τοῦτο καὶ τὴν ἀξίεπαινον ἐπιθυμίαν τῶν σεβασμίων παραστατῶν τοῦ εἰς ἐξάπλωσιν τῶν φώτων, δὲν εὗρον οἱ ὑπογεγραμμένοι καὶ ὅλα σύμφωνα μὲ τὴν τωρινὴν τοῦ δεινοῦ πολέμου περίστασιν· δυσκόλως ἡ φιλήσυχος ἀδελφότης τῶν Μουσῶν ἡμπορεῖ νὰ ἐμφιλοχωρήσῃ ὅπου βασιλεύει ὁ Ἄρης· διὰ τοῦτο οἱ ὑπογεγραμμένοι διορισθέντες ἀπὸ τὸ Σ. Βουλευτικὸν διὰ νὰ δώσουν σχέδιον περὶ τοῦτου καὶ ὑποβάλλουν εἰς τὸ Σεβ. Βουλευτικὸν ὅχι ὅλα ὅσα εὐχονται, μήτε ὅσα κρίνουν ἀπολύτως καλὰ, ἀλλ' ὅσα ὄντα σύμφωνα μὲ τὰς τωρινὰς μας περιστάσεις εἶναι τὴν σήμερον καὶ κατορθωτά.

Ἡ πρώτη παιδεία, ἵκουν ἡ μάθησις τοῦ ἀναγινώσκειν, γράφειν καὶ ἀριθμεῖν εἶναι τῆς πρώτης ἀνάγκης νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς ὅλας κοινῶς τὰς κλάσεις τῶν Ἑλλήνων, καὶ εἰς εὐδῶσιν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ νὰ εἰσαχθῇ εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τὸ σύστημα τῆς ἀλληλοδιδασκατικῆς μεθόδου· ἀλλ' εἶναι σπάνις διδασκάλων εἰδημόνων αὐτῆς τῆς μεθόδου, διὰ τοῦτο καθὼς προσγνωμοδότησε καὶ ἡ ἐν Ἄργει συστηθεῖσα τὸ περασμένον θέρος Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἀλληλοδιδασκατικῆς μεθόδου νὰ συστηθῇ ἕνα κεντρικὸν σχολεῖον ἀλληλοδιδασκατικὸν εἰς Ἄργος ἐπιστατούμενον ἀπὸ τὸν εἰδημονέστερον αὐτῆς τῆς μεθόδου καὶ ἐμπειρότερον εἰς μόρφωσιν διδασκάλων τῶν κοινῶν γραμμάτων· ἡ Διοίκησις ν' ἀναδεχθῇ τὰ μὲν κρὰ ἐξ ὅσων ἐφεξῆς νέων δοκιμασμένων διὰ τὴν χρηστοθήειαν τῶν καὶ προπαρασκευασμένων καὶ μὲ τὰς εἰς τοῦτο ἀπαιτούμενας διδασκαλὰς γνῶσεις, καὶ νὰ τοὺς ἀφιερώσῃ ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιν τοῦ διδασκάλου διὰ νὰ σπουδάζωσι καὶ μάθωσι μὲ ὅλην τὴν πρέπουσαν ἐντέλειαν τὴν περὶ τῆς ὁδοῦ μεθόδου, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον συγκεκροτημένοι νὰ διαμοιρασθῶσιν ἀπὸ τὴν Διοίκησιν εἰς τὰ σημαντικώτερα μέρη τῆς ἐπικρατείας, ὅσα χηρεύουσιν τοιούτων διδασκάλων διὰ νὰ παραλάβῃ ἕκαστος ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἑαυτοῦ νέου ἐκείνου τοῦ μέρους ὁμοίους μὲ τοὺς ἀνωτέρω, πρὸς τοὺς ὁποίους νὰ μεταδώσῃ τὴν γνῶσιν αὐτῆς τῆς μεθόδου, καὶ αὐτοὶ πάλιν νὰ διασπαρθῶσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ χωρία.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον μὲ ὀλίγα ἐξ ὅσων καὶ εἰς ὀλίγον διάστημα καιροῦ ἐξαπλῶνεται παντοῦ ἡ μέθοδος, καὶ δι' αὐτῆς ἡ μάθησις τοῦ ἀναγινώσκειν, γράφειν καὶ ἀριθμεῖν, ἡ κατὰ τῆς τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως, αἱ θεμελιώδεις ἀρχαὶ τῆς ἠθικῆς, καὶ ὅτι ἄλλο σύνθημα νὰ διδάσκειται εἰς τῆς Εὐρώπης τὰ προκρίτωτερα σχολεῖα.

Ἀρχεῖ κατὰ τὸ παρὸν ἕνα μόνον Λύκειον εἰς τὴν ἐπικράτειαν, ὅπου πέντε διδασκαλοὶ, κατὰ τὸ παρὸν, νὰ διδάσκουν τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν φιλολογίαν, τὰ στοιχεῖα τῆς μαθηματικῆς φιλοσοφίας, καὶ φυσικῆς, τῆς γεωγραφίας, τὴν ἱστορίαν, καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς νομικῆς· αὐτὸ τὸ Λύκειον νὰ ἐμπεριέχῃται εἰς τὸ κεντρικὸν σχολεῖον τοῦ Ἀργους. Ἄν ὅχι εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν, τοῦλάχιστον εἰς τὰς περισσοτέρας, πολυάνθρωποτέρας καὶ πλέον ἡσυχούς, νὰ συστηθοῦν δύο διδασκαλοὶ διὰ νὰ διδάσκειται ἀφεύκτως ἡ προπατορικὴ μας γλῶσσα, παραβαλλομένη καὶ μὲ τὴν νέαν· νὰ διδάσκειται καὶ ἡ Γαλλικὴ ὡς εὐχρηστοτέρα μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν (ἂν δυνατὸν καὶ ἡ Λατινικὴ), καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς γεωγραφίας, καὶ ἱστορίας.

Πέντε ἕως ἑξὶ χιλιάδες γρόσια εἶναι ἀναγκαῖα εἰς τὴν σύστασιν τῶν ἀνωτέρω ἐπαρχιακῶν σχολείων, τὰ ὅποια εἶναι ἐπίσης ἀνοικτὰ εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ ξένους, ἂν τύχουν. Εἰς πολλὰ μέρη εὐρίσκονται μοναστήρια μὲ ἀρκετὰ εἰσοδήματα· αὐτὰ τὰ μοναστήρια νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ συνεισφέρουν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν διδασκάλων τὸ κατὰ δύναμιν· ἡ δὲ Διοίκησις ν' ἀναπληρώσῃ παντοῦ τὰ ἐλλείποντα ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς προσόδους· ἡ εἰλικρινὴς φιλογένεια τοῦ αἰοδήμου Βασιλέως ἐπρόκεισε τὸ κεντρικὸν σχολεῖον, ὅθεν περὶ τοῦτου δὲν ἔχει νὰ φροντίσῃ ἡ Διοίκησις, χρεωστῶς ὅμως νὰ βάλλῃ τὴν προσοχὴν τῆς ὅλης εἰς τὴν εὐρεσιν ἀξίων διδασκάλων τῶν ἀρίστων μεταξὺ τῶν πεπαιδευμένων τοῦ ἔθνους εἰς σύστασιν αὐτοῦ τοῦ κεντρικοῦ σχολείου, ἐπεὶ δὲ αὐτὸ τὸ σχολεῖον εἶναι ἡ πηγὴ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, διότι αὐτὸ μέλλει νὰ μορφώσῃ τοὺς διδασκάλους τῶν ἀνωτέρω σχολείων· διὰ τοῦτο πάλιν καὶ πάλιν λέγομεν ὅτι ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν τῶν ἀνδρῶν κρίνεται ἡ παιδεία ὅλου τοῦ ἔθνους, ἡ Διοίκησις νὰ βάλλῃ εἰς τοῦτο ὅλην τὴν προσοχὴν τῆς.

Αὐτὰ ἔκρινεν εὐλογον ἡ περὶ σχολείων ἐπιτροπὴ νὰ παρρησιάσῃ εἰς τὸ Σ. Βουλευτικὸν ὡς τὰ μόνον κατορθωτά εἰς τὴν σημερινὴν μας περίστασιν· ἡ χρηματικὴ ποσότης τὴν ὅποιαν μέλλει νὰ ἐξοδεύσῃ περὶ τῶν σχολείων ἡ Διοίκησις εἶναι πολλὰ μικρὰ ὡς πρὸς τὰ μεγάλα καλὰ, τὰ ὅποια μέλλουν νὰ πηγάσουν αὐτόθεν εἰς τὸ ἔθνος, καὶ ποτὲ ἐθνικὰ χρήματα δὲν ἐξοδεύθησαν ὠφελιμώτερον, ἐπεὶ δὲ ἡ ἐκτύλιξις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἡ ὅποια εἶναι ὁ καρπὸς τῶν μαθημάτων, εἶναι ἡ ἀληθὴς τιμὴ καὶ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ βαθμὸς τῆς ἠθικῆς ἀνατροφῆς τοῦ εἶναι τὸ μέτρον τῆς εὐδαιμονίας τοῦ. Ναύπλιον, τῇ 16 Μαρτίου 1825.

Οἱ Βουλευταὶ, Σπυρίδων Τρικούνης, Λουκούργος Ἰωάν Κρεστενίτης, Νικόλαος Χρυσόγελως, Νικόλαος Μιλιάνης, Ἰωάννης Δημητρίου.

Ἡ πρόκλησις τοῦ Κυρίου Πέτρου Μαυρομιχάλη διὰ τὸ στενὸν τοῦ τόπου θέλει ἀναβληθῇ καὶ πάλιν εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.

ΛΡΙΘ. 32.

Μεσολόγγιον, 22 Ἀπριλίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Αὐστρία. Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας μεταβαίνει εἰς Μιλάνον· βεβαιοῦται δὲ ὅτι συνεκροτήθη συνέδριον εἰς Πετροῦπολιν μεταξὺ τῶν πρέσβων τῆς Αὐστρίας, Πρωσσίας, καὶ Ῥωσσίας, ἔχον ἀντικείμενον τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον πλησιάζει νὰ λάβῃ τέλος· ὁ γλῶσσα θέλομεν μάθει τὰ ἀποτελέσματά του.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον 21 Ἀπριλίου

Γράμματα Ναυπλίου ἀξιόπιστα τῶν 6 τρέχοντος ἀναγγέλλουσι τὰ ἑξῆς.

Ὅτι ἡ εἰς Τριπολιτὶν μεταβάσις τῆς Σ. Διοικήσεως ἀπεφασίσθη, καὶ τὸ περὶ τοῦτου θέσπισμα ἐμελλε νὰ ἐπικυρωθῇ ἀπὸ τὸ Σ. Ἐκτελεστικόν. Ὅτι τὸ ἀπὸ Λονδίνου συμφωνητικὸν περὶ τοῦ νέου δανείου ἐφθασεν ἐκεῖ, τὸ ὁποῖον ἀφοῦ ἐπικυρωθῇ παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως, θέλει σταλθῇ διὰ τοῦ Προέδρου εἰς Λονδίνον. Ὅτι ἡγορήσθησαν ἀπὸ τοῦτοῦ τοῦ δανείου 5 φρεγάται, καὶ 3 κορβέται, καὶ ἐμελλον αἱ μὲν φρεγάται νὰ ἐξορμισθῶσι τὸν Ἰούλιον, αἱ δὲ ἄλλαι περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου. Ὅτι ἐφθασεν ἐκεῖ Γάλλος τις στρατηγός, τοῦνομα Roche, ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν ἐταιρείαν, ὅστις θέλει διορισθῇ κεφαλὴ τοῦ ἐκεῖ ὀργανιζομένου τακτικοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον ἐσμποσούτο εἰς 720 ἀνδρας. Ὅτι ἐφερον ἐκεῖ τὰ τρία Αὐστριακὰ πλοῖα κρατηθέντα ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν εἰς τὸ ἀκρωτήριον Ματαπᾶ, ἀποδεχθέντα ὡς νόμιμος λεία· τὸ δὲ φορτίον των συνίστατο τὸ πλεῖστον εἰς ἀλεύρια καὶ σιτάρια, στελλόμενα ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Πρέβεζαν καὶ Πάτρας, μὲ γράμματα τῆς Πόρτας πρὸς τοὺς δύο ἡγεμόνας Πατρῶν καὶ Πρεβέζης, διορίζοντα, ὅτι αἱ εἰρημέναι τροφαὶ νὰ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ρούμηλη καὶ ἄλλων πασάδων, τῶν διευθυνόντων τὰ ἐχθρικά στρατεύματα κατὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Ὅτι ὅλα τὰ Ἑλληνικά πλοῖα ἐξέπλευσαν ἤδη εἰς διάφορα μέρη πρὸς ματαίωσιν τῶν ἐχθρικῶν σχεδίων, καὶ προσέτι

ετοιμάζεται καὶ μία μοῖρα διὰ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον· (1) ἀπεφασίσθη δὲ καὶ ἡ σύστασις ὁλοκλήρου τοῦ δικαστικοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον θέλει συνίστασθαι ἀπὸ 86 μέλη, καὶ δὲν ἑλλείπουν παρὰ ὀλίγα μέλη ἀκόμη διὰ τὰ ἀποπληρωθῆ.

Σήμερον ἔλαβεν ἡ ἐνταῦθα τοπικὴ διοίκησις γράμμα τοῦ στρατηγοῦ Ἀνδρίτζου Σαφάκα ἀπὸ Βελβιτζενα τῶν Κραββάρων, σημειωμένον εἰς τὰς 18 τοῦ τρέχοντος, ἐκ τοῦ ὁποῖου γίνεται δῆλον, ὅτι μία πτέρυξ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατεύματος τοῦ εἰσβαλόντος εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, ἀποσπασθεῖσα ἐπροχώρησεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Βενετικῆς, καὶ ἔως εἰς τὰ σύνορα τοῦ Κραββάρως, καὶ ἐπροξένησεν ὅχι μικρὰν φθορὰν εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῶν τῶν μερῶν, ἀνετοιμάστους πάντῃ εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐξαφικῆς ταύτης ἐπιδρομῆς των. Ἡ αὕτη δὲ πτέρυξ ἐνθαρρυνθεῖσα ἐντεῦθεν ὥρμησε διὰ νυκτὸς καὶ εἰς Βελβιτζενα (χωρίον ὄχυρόν τοῦ Κραββάρως), ἀλλ' εὐρὲν ἐκεῖ παρ' ἐλπίδα ἀντίστασιν ἰσχυροτάτην, ἐπειδὴ οἱ ἡμέτεροι, ὅσοι εὐρίσκοντο ἐκεῖ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ ἀνδρείου στρατηγοῦ Σαράκα, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν πέριξ, συναχθέντες εὐθὺς τοὺς ἀνέκρουσαν γενναίως, καὶ μετὰ μίαν τριώρον μάχην τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν, καταδιώξαντες τοὺς ἔως εἰς τὸ Νεόκαστρον (πλησίον τῆς Ναυπάκτου) καὶ ἐλευθερώσαντες τὸ πλεῖστον μέρος τῶν αἰχμαλωτισθέντων — μετὰ τοῦτο τὸ συμβεβηκὸς πάραυτα οἱ αὐτοὶ εὐρισκόμενοι ὁπλαρχηγοὶ ἔλαβον τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἐσύναξαν τὰ στρατεύματά των, ἐδυνάμωσαν τὰς θέσεις τοῦ Λοιδωρικίου καὶ Βελβιτζενας, καὶ ἤδη περιμένουσι προθύμως τοὺς ἐχθρούς.

Ὁ στρατηγὸς Σαφάκας γράφει πρὸς τοὺτοισι καὶ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα ἰσχύτως συμβάντων, μεταξύ τῶν ὁποίων τὰ περιεργότερα εἶναι ἡ παντελής τῶν ἐκεῖσε μετὰ τοῦ προδότου Ὀδυσσεὺς εἰσβαλόντων ἐχθρῶν θραύσις, καὶ αὐτοῦ τοῦ Ὀδυσσεὺς ἡ παράδοσις εἰς χεῖρας τοῦ Στρατηγοῦ Γκούρα — ἀλλὰ περὶ τούτων τὸ κοινὸν θέλει πληροφορηθῆ ἀκριβέστερα ἀπὸ τὸ ἐφεξῆς γράμμα τοῦ στρατηγοῦ Δήμου Σκαλτσᾶ πρὸς τὸν εἰρημένον στρ. Σαφάκαν.

Πρὸς τὸν γενναϊότατον στρατηγὸν Κύριον Ἀνδρίτσον Σαφάκαν!

Ἄπὸ τῶν γράμμα τὸ ὁποῖον ἔλαβον παρὰ τῆς ἐν Μεσολογγίῳ ἐπιτροπῆς, πληροφοροῦμαι τὰ ἐκεῖσε διατρέχοντα· εἶναι χρεῖα λοιπὸν νὰ ληφθῶσι τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὸ κάτω μέρος, μὴ μᾶς ἀκολουθήσῃ καμμία βλάβη· διὸ πρέπει νὰ διορίσετε καὶ ἡ γενναϊότης σας ἐκατὸν πενήντα στρατιώτας, διὰ νὰ πιάσουν ὁμοῦ μὲ ἄλλους τὰς ἀναγκαῖας θέσεις τοῦ κάτω μέρους· διὰ δὲ τὸ ἐπάνω μέρος, δὲν ἔχομεν τόσων χρεῖαν ἀπὸ τὸν ἐχθρόν. . . Ἄς ἐτοιμασθῶμεν λοιπὸν νὰ τρέξωμεν πανστρατιά! — Οἱ εἰς Λεβαδείαν προχωρήσαντες ἐχθροὶ, ὅσον οἱ μετὰ τοῦ Ὀδυσσεὺς, τῶσόν καὶ οἱ ἄλλοι οἱ νοφερμένοι, καθὼς σὰς προέγραφα, ἐπέπεσον ἐπάνω εἰς τὸν Νάκον Πανουργιᾶν καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ κλεισθῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὀλίγον ἔλλειψε νὰ τὸν πιάσουν· ἔφθασαν ὁμοῦ πρὸς βοήθειάν του ὁ Κομποταδίτης καὶ ὁ Κομνός, καὶ ἐπέφερον τοσοῦτον ὄλεθρον εἰς τοὺς ἐχθρούς, ὥστε εἶναι ἀνεκδιήγητον. Παρόμοιον ἀφανισμόν ἐδοκίμασαν καὶ οἱ εἰς Ταλάντιον ἐχθροὶ· ἠφανίσθησαν ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους, καὶ ἔπαθον ἀπαράλλακτα καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι πέρυσιν εἰς Ἀμπλαννὴν καὶ τοὺς ἔχουν τώρα οἱ ἡμέτεροι πανταχόθεν κλεισμένους, ὥστε ἐλπίζομεν νὰ χαλασθῶν ἐξ ὁλοκλήρου. — Οἱ ἰδιοὶ μας εἶναι ἐπέκεινα τῶν τριῶν χιλιάδων, στήσαντες νέα τρόπαια καὶ θριάμβους κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Δάκτυλος λοιπὸν Θεοῦ κινεῖ ἀναμριβόλως τὴν ἱερὰν ταύτην ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀφ' οὗ εἶδε τὸν κίνδυνον καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, προέκρινε τιμιώτερον νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὸ θῆνος, παρὰ νὰ ὑπάγῃ σιδηροδέσμιος εἰς Κωνσταντινούπολιν· ὥστε σήμερον εἶναι εἰς χεῖρας τοῦ ἀνδρείου στρατηγοῦ Γκούρα· τὸ δὲ ἀπόρρητόν του σπῆλαιον εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν στρατιωτῶν τῆς Σ. Διοικήσεως. Ἄς δώσωμεν λοιπὸν δόξαν τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ διὰ τὴν κραταίαν του σκέπην, καὶ διὰ τὰ θαυμάσια τὰ ὁποῖα ἐκτελεῖ εἰς τοὺς Ἕλληνας.

Ταῦτα καὶ μένω, τῇ 13 Ἀπριλ. 1835. Λοιδωρ.

Ὁ ἀδελφός σου Δῆμος Σκαλτσᾶς.

Τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ.

Χθὲς ἦλθον πέντε Ἕλληνες αὐτομολήσαντες ἀπὸ τοῦ ἀπέναντι τοῦ Μεσολογγίου ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, καὶ διηγῆθησαν τὰ ἀκόλουθα.

Ὅτι τὸ στράτευμα τῶν ἐχθρῶν συμποσούμενον ἔως 6.000, ἔχει ἀρχηγούς τὸν Πλιάσα πασᾶν, καὶ τὸν Κεχαγιᾶ τοῦ Κιουταγι· ὁ δὲ Κιουταγι εὐρίσκεται ἀκόμη πέραν τοῦ Ἀχελεῖου ποταμοῦ, καὶ ἐμμένει ἐκεῖ διὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ τοὺς μισθοὺς τοῦ στρατεύματός του, τὸ ὁποῖον ἐπειδὴ πρὸς τοὺς ἄλλους πάσχει καὶ ἔλλειψιν τροφῶν, (τὰς ὁποίας λαμβάνει μακρόθεν ἀπὸ τὸ Κρυονέρι παρὰ τὸν Κορινθιακὸν Κόλπον) ἔχει μα-

γάλην ἀγανάκτησιν κατ' αὐτοῦ, ὥστε ἂν ἔλθῃ καὶ χωρὶς μισθοῦ, ἐπαπειλοῦνται ἀπαίσιμα πορεπόμενα. Ὅτι ἔκαμαν περιταφρώματα εἰς τὸ στρατοπέδον των, φοβούμενοι τοὺς Ἕλληνας μὴ ἐπιπέσουν εἰς αὐτοὺς διὰ νυκτὸς καὶ τοὺς ἀφανίσουν· καὶ ὅτι ἔστειλαν εἰς Ναύπακτον καὶ Πάτρας νὰ τοῖς ἔλθουν κανόνια καὶ βόμβαι. — Ἄλλος πάλιν αὐτόμολος διηγείτο, ὅτι μεταξύ τῶν ἐν τῷ προλαβόντι ἀκροβολισμῷ φονευθέντων ἐχθρῶν ἦτον καὶ ἓνας σημαντικὸς, καὶ ἄλλοι δύο Μπεῖδες μετὰ ταῦτα ἐφονεύθησαν, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς ἦτον ὁ Σουλεϊμάνμπεης Κονίτσας. Πρὸς τοὺτοισι οἱ ἡμέτεροι κανονοβολοῦντες καθεκάζτην τὸν ἐχθρόν καὶ προξενούντες εἰς αὐτὸν μεγάλην ζημίαν, τὸν ἠνάγκασαν διὰ τοῦτο νὰ σκηνώσῃ μακρύτερον.

Ἀδελφοὶ Ἕλληνες!

Εὐχαρίστως ἔπιον καὶ τὸ πικρὸν τοῦτο ποτήριον. Ἐθυσιάσθη ἐνδόξως μαχόμενος ὑπὲρ πίστεως καὶ ὑπὲρ πατρίδος καὶ ἕτερος φίλτατός μου υἱὸς Ἰωάννης Μαυρομιχάλης, ὅστις ἐτραυματίσθη κατὰ τὴν ἐν Νεοκάστρῳ μάχην εἰς τὰς 14 τοῦ παρόντος ἀνδρείως πολεμῶν τὸν βάρβαρον ἐχθρόν, καὶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας παρέδωκε τὸ πνεῦμά του εἰς τὸν Θεόν. Ὁς τὸς ὁ ἐνδοξὸς μάρτυς τῆς φιλάτης ἐλευθερίας, ἤδη ἐπαναπαύεται εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ καὶ ἀγάλλεται ἀξιώθεις νὰ ἐπισφραγίσῃ τὴν δόξαν του μὲ τοιοῦτον ἐντιμὸν θάνατον. Γαίαν ἔχοις ἐλαφρὰν, τέκνον γλυκύτατον τῶν ἀθανάτων προπατόρων σου, ἄξιον καὶ τῶν μαχιμωτάτων ἀδελφῶν σου καὶ θεῶν σου Ἡλιοῦ καὶ Κυριακούλη ἐφάμιλλον! ὁ θάνατός σου ἤδη βλασμώνει τὰς κινδυνώδεις πληγὰς, ὅσας αἱ δεινὰι περιστάσεις ἤνοιξαν εἰς τὴν καρδίαν μου, ἐπειδὴ μὲ δίδει χρηστὰς ἐλπίδας ὅτι ἤδη Σπαρτιατικῆς εὐθαρσίας σου τὸ παράδειγμα τὸ ἀξιωματικὸν θὰ ἐλευθερώσῃ τὸν πατρίων ἔδαφος ἀπὸ τὴν στυγερὰν παρουσίαν τῶν ἀπανθρώπων τυράννων· ναι ἀδελφοὶ Ἕλληνες! καὶ φίλτατοί μου Σπαρτιάται! τὸ γενναῖον παράδειγμα τοῦ γενναίου τούτου μιμούμενοι δράμετε νὰ ἐκδικηθῆτε τὸ αἷμά του, νὰ ἐκδικηθῆτε τοὺς μετ' αὐτοῦ θυσιάσαντας Ἕλληνας, ἀλλ' ἐξαιρέτως νὰ ἐκδικηθῆτε τὴν καθύβρισθεῖσαν πατρίδα μας ἀπὸ τοὺς μοχθηροὺς Αἰγυπτίους, οἱ ὁποῖοι ἀπετόλμησαν καὶ ἀπέβησαν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἐπαπειλοῦντες νὰ μᾶς ἀρπάξουν τὰ ἱερὰ τῆς φύσεως δίκαια, νὰ ὑποδουλώσουν ἐκείνους ὅπου κατεκρήμνισαν τὸν ὑπερμεγέθη κολοσσὸν τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, καὶ νὰ παραδώσουν τὰ πάντα εἰς πῦρ καὶ εἰς σίδηρον. Φίλτατοι Σπαρτιάται! αἱ σκιαί τοῦ Κυριακούλη, Ἡλιοῦ καὶ Ἰωάννου, αἱ σκιαί τῶν ἐπιλοιπῶν συμπατριωτῶν σας καὶ ἀδελφῶν ἤδη περιίπτανται εἰς τὰς συνελύσεις σας, καὶ ἐπικαλοῦνται πρὸς ἐκδίκησιν τοῦ πολυτίμου αὐτῶν αἵματος τὸν ἰσχυρόν σας βραχίονα. Αὗται σὰς ἐξορκίζουν εἰς τὸ ἱερὸν ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς πατρίδος νὰ μὴ ὑποφέρετε διὰ νὰ καταπατηθῶν ἀπὸ τοὺς ἀπίστους τὰ Ἑλληνικὰ δίκαια, νὰ μὴ ὑποφέρετε νὰ βεβηλωθῶν οἱ ναοὶ τοῦ Ἱψίστου, νὰ κατασφραγῶν ἀθῶα πλάσματα νηπίων, γερόντων, γυναικῶν, παρθένων καὶ νὰ ἐξανδραποδισθῶν οἱ ἀδελφοί σας. Ἰδοὺ τρέχω καὶ ἐγὼ εἰς τὸ ἐν Νεοκάστρῳ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον, ὅπου εὐχομαι ἠνωμένος μετ' ὑμῶν ὅσον τάχος νὰ συμπολεμήσωμεν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ ἐλευθερώσωμεν τὴν πατρίδα· τοῦτο ἀπαιτεῖται ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἀπογόνους τοῦ Λεωνίδου, διὰ νὰ δοξάσωμεν τὴν νέαν Σπάρτην, καθὼς οἱ πρόγονοί μας ἐδόξασαν τὴν παλαιάν.

Δράμετε λοιπὸν εἰς τὸ στάδιον τῆς δόξης καὶ τῆς ἀθανασίας, θαρβούντες εἰς τὸν ἔφορον τῶν δικαίων, ὅτι θέλομεν ἀποδείχθῃ νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι, ἐκδικούμενοι τὴν πατρίδα καὶ τὸν ἄωρον θάνατον τοῦ αἰοδύμου Ἰωάννου, ὅστις ἐφάνη ἄξιός τῆς Σπάρτης ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἱεροῦ τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνος.

Ἐν Τριπολιτσᾷ, 25 Μαρτ. 1825. Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης.

ΑΡΙΘ. 33.

Μεσολόγγιον 25 Ἀπριλλίου 1825.

ΕΒΔΟΜΗΡΑ

Εἰδήσεις πολιτικαὶ ἐκ Αἰθόρνου τῶν 8 Ἀπριλ.

Ἀπὸ Πετρούπολιν γράφουσιν, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος συμφωνῶν μὲ τοὺς λαμπροὺς συμμάχους του, κλίνει νὰ συγκαταεῖσθαι εἰς τὴν ἐγκαταρτίβησιν τῆς Ἑλλάδος μεταξύ τῶν ἄλλων ἀνεξαρτήτων Εὐρωπαϊκῶν πολιτειῶν, μὲ μόνην τὴν συνθήκην ταύτην τοῦ ν' ἀναγνωρίσωσιν οἱ Ἕλληνες ἓνα ἡγεμόνα δεδομένον εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τὰς συμμαχικὰς δυνάμεις, καὶ ἐν πολίτευμα σχεδιασμένον παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν· ἀλλ' εἰς τοῦτο, καθὼς βεβαιούνται, τὸ Ἀγγλικὸν Καβινέτον εἶναι ἀκόμη τῆς ἐναντίας γνώμης.

Τῇ 12 Μαρτίου ἔφθασεν εἰς Πετρούπολιν ὁ μέγας ἀρχιδούξ Κωνσταντίνος. Ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος θέλει ὑπάγει τὸν Μάϊον εἰς Βαρσοβίαν, διὰ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὰς συνελύσεις τῆς Πολωνίας. Συμπεραίνουσι ὅτι ὁ Στρατάρχης Κάννιγκ θέλει διατρίψαι ἐκεῖ μέχρι τῶν 10

(1) Ἀπὸ εἰδήσεως κατ' εὐθείαν ἐκ Ναυπλίου ἐξώρμησαν, ὅτι ἐξέλειψεν ἤδη τὸ ἡμισυ τῆς ἀνωτέρω μείρας ἀπὸ Ἰδρύαν, καὶ τὸ ἄλλο ἡμισυ ἀπὸ Σπείρας ἔμειλε νὰ ἀπελυσθῇ εὐθέως.

Μαίτου τώρα δὲ ἔχει καθημερινὰς συντυχίας μετὰ τοῦ Νεσελφόδε, αἱ δὲ ποῖαι, ὥς οἱ πλείστοι εἰκάζουσιν, ἀφορῶσι τὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων.

Εἶναι κοινὴ γνώμη εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅτι ἡ Γαλλία συνήρυσεν εἰς τὸ φιλάνθρωπον πρόβλημα τῆς Ἀγγλίας, τοῦ νὰ ἀναγκωρῇ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, τότε, ὅταν ἡ Πάτρα καὶ τὰ λοιπὰ φρούρια τῆς Πελοποννήσου, πέσουν εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων· περὶ τούτου ἡ Αὐστρία ἐπρότεινεν ἐναντία προβλήματα καὶ ἐπέφερε μεγάλας δυσκολίας εἰς αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῶν Ἑλλήνων.

Τῇ 14 Μαρτίου ὁ πρίγγιψ Μετερνίχ ἐρθασεν εἰς Παρίσιους.

Τῇ δὲ 16 εἰς τὰς 4 ὥρας μετὰ τὸ γεῦμα ἐπαρρήσιασθη εἰς τὸν Βασιλέα. Τῇ 19 εἰς τὰς 4 ὥρας πρωτὶ ἀπέθανεν ἡ σύζυγος τοῦ ἡγεμένου πρίγγιπος, καὶ βαλασμηθεῖσα ἐφέρθη εἰς Himmelfahrts-Kirche (εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀναλήψεως) ὅπου ἐγίνε καὶ ἡ τελετὴ, καὶ ἔπειτα διὰ τοῦ Mainz ἀπεστάλη εἰς Βιέννην.

Τῇ 20 ἐπροσκάλεσεν ὁ βασιλεὺς εἰς μυστικὴν συνέλευσιν τοὺς K. K. Marquis de Jaucourt, comte Boissy d'Anglas, comte Maurice Mathieu, Donnous, καὶ ἄλλους τινάς.

Τῇ 23 ὁ πρίγγιψ Μέτερνιχ ἔλαβεν ἰδιαίτεράν συνομιλίαν μετὰ τὸν μινίστρον de Villele, ἥτις διήρκεσεν ἀπὸ τὰς 7 ὥρας τῆς νυκτὸς μέχρι τῶν 11½· ὁ δὲ σκοπὸς τῆς συνομιλίας, καθὼς πολλοὶ νομίζουν εἰς Παρίσιους, ἦτον διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν Ἑλλήνων· ὁ εἰρημένος πρίγγιψ θέλει διατρίψει εἰς Παρίσιους ἕως εἰς τὰς 10 Ἀπριλίου, καὶ ἔπειτα ἀναχωρεῖ διὰ Μιλάνον πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου, ὅστις ἐμελλε νὰ κινηθῇ δι' ἐκεῖ τὴν 7 Ἀπριλίου.

Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως γράφουσιν, ὅτι ἔτρεχεν ὑποψία μεγάλη μὴ διαρραγῶσι καὶ πάλιν νέαι ταραχαί, καὶ διὰ τοῦτο ἐδόθη αὐστηρὰ προσταγὴ τὸ νὰ μὴ μένουν ἀνοικτὰ τὰ καφενεῖα, καὶ ὅλα τὰ δημόσια καταγώγια μετὰ τὴν δευτέραν ὥραν τῆς νυκτὸς, οὐδὲ νὰ περιπατοῦν ἄνθρωποι εἰς τὰς ῥύμας· Εὐρωπαῖοις τις πρόσθεν ἐπρόβαλεν εἰς τὴν Πόρταν, ὅτι, διὰ νὰ παύσωσιν αἱ ἐσωτερικαὶ ταραχαὶ καὶ ἀμφιβολαί, ἦτο συμφέρον νὰ εὐγώσιν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν οἱ ὑποπτοὶ ὁράδες (τάγματα Γενιτσαρῶν)· ὅθεν καὶ ἐδιορίσθη εὐθὺς νὰ κινηθῶσιν 6 ὁράδες διὰ Θεσσαλίας· ἀλλ' οἱ Γενίτσαροι μὴ εὐχαριστούμενοι εἰς τοιαῦτα προβλήματα, εἶναι ἔτοιμοι καὶ πάλιν νὰ προξενήσουν νέους θορύβους.

Αἱ εἰδήσεις ὅτι ὁ Μεχμέτ Ἀλῆς δὲν δύναται νὰ δώσῃ περισσότερας βοηθείας τοῦτον τὸν χρόνον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Ἰμπραὴμ-πασᾶν, ὃν ἀναγκασμένον νὰ πέμψῃ ἀρκετὰ στρατεύματα πρὸς ματαίωσιν τῆς κατὰ τὴν Συρίαν καὶ τὸ ὄρος τοῦ Λιβάνου νεωστὶ ἐκραγείσης ἀποστασίας, ἐπρόξενον μεγάλην σύγχυσιν εἰς τὸν Σουλτάνον, ὅστις εἶχεν ὅλας τοὺς τὰς ἐλπίδας ἀφιερωμένας εἰς αὐτοῦ τοῦ πλουσίου σατράπου τὴν δραστηκὴν ἐνέργειαν. Ὁ μέγας βεζύρης ἐπαράστησε πολλὰ διαφορετικὰ τὰ πρᾶγμα εἰς τὰ ὅμματα τοῦ Σουλτάνου, πείθων αὐτὸν, ὅτι ἡ εἰρημένη ἀποστασία τῆς Συρίας καὶ τοῦ ὄρους τοῦ Λιβάνου, δὲν εἶναι ἀληθής, ἀλλ' ὅτι ὁ σατράπης φειδόμενος δὲν θέλει νὰ ἐξοδεύσῃ πλέον, καὶ ὅτι μελετᾷ τελευταίαν νὰ κυριεύσῃ καὶ αὐτὸν τὸν στόλον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ εἰς εὐκαιρίαν νὰ κηρυχθῇ ἀνεξάρτητος· λέγεται, περιπλέον, ὅτι ὁ μέγας βεζύρης παρήρσιαισθεῖς ὡς εἷας θανάσιμος ἐχθρὸς τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ, κηταγίνεσθαι παντοίους τρόπους νὰ ἐφεύρῃ μέσα ἀρμόδια διὰ νὰ σφύσῃ ὀλοτελῶς τὴν εὐκογένειάν του.

Φιρμάνια ἐπέμψθησαν καθ' ὅλην τὴν 'Ρούμελην διὰ νὰ ἐκστρατεύωσιν 50 χιλ. Τούρκοι κατὰ τῆς Ἑλλάδος· ἀλλ' οἱ παρὰ τὸν Δούναβιν, Αἰμόν, Σερβίαν, καὶ Βόσναν μένουσιν ἀκίνητοι, ἀποκριθέντες εἰς τοὺς πασάδας των, ὅτι ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ φυλάξωσι τὰς φαμιλλίας των ἀπὸ τοὺς Γκιουράδες· Βουλγάρους, Σέρβους, καὶ Μαυροβουνίτας.

Μία ἐφημερὶς Γαλλικὴ ἡμιλοῦσα περὶ τῶν ἐφετεινῶν ἐτοιμασιῶν τῶν Τούρκων, καὶ περὶ 'Ρούμελη Βηλεσθ καὶ Ἀλβανίας, λέγει εἰς ὑποσημειώσεις· «Καθ' ἕκαστον χρόνον ὁ Σουλτάνος προμηθεύει τοὺς Ἕλληνας μετὰ χρήματα, ὅπλα, διάφορα πολεμικὰ ὀπλίσματα, κτλ. τοῦτον δὲ τὸν χρόνον διώρισε τὸν 'Ρούμελην νὰ τοὺς προμηθεύσῃ καὶ μετὰ ἀρκετοὺς κτίστας, διὰ νὰ τελειώσωσιν τὰ τείχη τοῦ Μεσολογγίου καὶ Ἀνατωλικοῦ».

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον 23 Ἀπριλίου.

Ἀπὸ εἰδήσεις συγχρόνουσιν τῆς Ζακύνθου, καὶ τῶν γειτονικῶν μερῶν τῆς Πελοποννήσου βεβαιούμεθα περὶ τινος ναυμαχίας ἐπισήμου, συμβῆσης νεωστὶ μετὰ τοῦ ἡμετέρου καὶ Αἰγυπτιακοῦ στόλου, εἰς τὴν ὅποιαν ὁ πρῶτος ἐκέρδισε κατὰ τοῦ δευτέρου μίαν νύκην, τὴν λαμπροτέραν ἴσως ἀφ' ὅσας τὰ ἑλληνικὰ ἔθρονικα ἕως τῶρα ἀνέφερον· ἰδοὺ δὲ εἰς τι συνίσταται ἡ λαμπρὰ αὕτη νίκη· Δώδεκα πλοῖα φορηγὰ, φέροντα 1500 Ἀραβας δι' ἀπόδασιν, τὰ ἐκυρίευσαν ὁλόκληρα οἱ ἡμέτεροι· δέκα ἄλλα πλοῖα ἀνάγκασαν νὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν· μίαν φεργάταν, τοῦ πρώτου μεγέθους, τὴν παρέδωκαν εἰς τὸν Ἡραϊστον ὀλοκαύτωμα· καὶ δύο ἄλλων φρεγατῶν ἐκρήμυσαν τὰ κτήρτια.

Οἱ Μολονότι γράμματα ἀξιωματικὰ δὲν ἐφθασαν ἀκόμη ἐνταῦθα διὰ νὰ μᾶς βεβαιώσωσιν περιστατικώτερον τὴν περὶ τῆς ὁ λόγος ναυμαχίας, μολοντοῦτο ἀναφερόμενοι εἰς τὰς ἄλλας ἀξιωματικὰς εἰδήσεις, ἔχομεν πᾶν δίκαιον νὰ μὴ ἀμφιβάλλωμεν περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ συμβάντος.

Κατὰ μίμησιν τῶν δημοτίων χαρῶν, αἱ ὅποιαι, ὥς ἐμῶθεν, ἐγίναν εἰς Νεόκαστρον, καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Πελοποννήσου περὶ ταύτης τῆς νίκης τῶν θαλασσίων ἡρώων μας, διώρισεν ἡ τοπικὴ διοίκησις νὰ γενοῦν καὶ εἰς ταύτην τὴν πρωτεύουσιν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος παρόμοιαι κατέναντι αὐτῶν τῶν ἐχθρῶν. Ἀφοῦ τὰ πλείοντα τῶν κανονοστασιῶν ἐπυροκρότησαν κατὰ διαδοχὴν, ἤρχισεν ἔπειτα καὶ ὁ τυφεκισμὸς κατὰ τάξιν, ὅστις ἐπανελήφθη τρίς ἀπ' ὅλους τοὺς στρατιώτας ἰσταμένους ὀρθοὺς περὶ τὸ τεῖχος, καὶ εἰς πέντε χιλιάδας τὸν ἀριθμὸν συμποσούμενους· τὸ αὐτὸ συγχρόνως καὶ ἐκ συμφώνου ἐγίνε καὶ εἰς τὴν γειτονικὴν μας πόλιν τοῦ Ἀνατωλικοῦ.

Ἀπερίγραπτος εἶναι ἡ χαρὰ τῶν Ἑλλήνων διὰ τοὺς νέους κατὰ θάλασσαν θριάμβους, οἵτινες ἐγγυῶνται καὶ προμηνύουν τὴν αἰσιωτάτην τοῦ ἱεροῦ μας ἀγῶνος ἔκβασιν εἰς τὴν ἐφετεινὴν κρίσιν καὶ ὀλοθυτερὴν ἐκστρατείαν. Οἱ θαλάσσιοί μας, ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὸν ἀνδρεῖον Μιαούλην, τὸν νέον τοῦτον Θεμιστοκλῆν, καὶ τὸν Νηλσωνα τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἐπαυσαν ἐξ ἀρχῆς νὰ ὑψοῦν τρόπαια κατὰ τῶν ἐχθρῶν· ἀλλὰ τὸ παρὸν τρόπαιόν των ὑπερβαίνει βέβαια ὅλα τὰ προλαβόντα, καὶ ἐπισφραγίζει ἐκ νέου τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἑλληνικῆς ἐμπειρίας καὶ ἀνδρείας, ὡς πρὸς τὴν κολοσσαϊκὴν καὶ σεσωρευμένην δύναμιν τῶν ἐχθρῶν.

Ἐγγώριοι εἰδήσεις. Τὴν αὐτὴν.

Τὴν νύκτα ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι εἰς ἐγρήγορσιν (alerte)· αἱ ἄκραι τοῦ τεύχους ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ἕως εἰς τὸ ἄλλο φυλάττονται ἀπὸ στρατιώτας.

Τὰ κανονοστάσια (Batteries) κυβερνῶνται ἀπὸ Μεσολογγίτας· εἰς τὴν δεξιὰν πτέρυγαν εἶναι ὁ στρατηγὸς Στουρνάρης, μετὰ τοῦτον ὁ στρατηγὸς Δημοτζίλιος, καὶ ἔπειτα ὁ στρατηγὸς Μακρὺς ἕως εἰς τὸ κέντρον· εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν πτέρυγαν, εἶναι ὁ στρατηγὸς Τσόγκας καὶ μετὰ τοῦτον ὁ στρατηγὸς Διανατάς.

Τὸ Ἀνατωλικὸν προφυλάττεται ἀπὸ Σουλιώτας, ὁμοῦ μετ' ἄλλους Λυτικοελλαδίτας, ὄντας ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ στρατηγοῦ Νότη Μπότσαρη, τοῦ στρατηγοῦ Σούκκ, καὶ ἄλλων ὀπλαρχηγῶν.

Ὁ ἐχθρὸς ἐπροχώρησε μετὰ τὸ ἐλικοειδές τοῦ προφράγματος (zigzag) κατὰ μέτωπον τῆς μεγάλης θύρας τοῦ προτειχίσματος (bastion) τοῦ Μπότσαρη, καὶ παρέστησε τὰς γραμμάς τοῦ ἀντιχαρακώματός του (contrevallation) πρὸς τὴν ἀριστερὰν μας πτέρυγαν.

Μετὰ τὸ μεσημέρι ἐγείναν δημόσιοι χαρεὶ διὰ τὴν λαμπρὰν νίκην τῶν θαλασσίων ἡρώων μας.

Ἀπὸ Ἀνατωλικῶν δὲν ἔχομεν κανέν νέον, εἰμὴ ὅτι ἀπέρασεν ἐν μέρος τοῦ ἱππικοῦ τῶν ἐχθρῶν ἀπὸ τὸ Κεφαλόδωρον καὶ ἐσυμπεραίνετο νὰ ἦτον καὶ ὁ Κιουταχῆς.

Τῇ 24 τοῦ αὐτοῦ.

Εἰς αὐτόμολος μᾶς ἀνήγγειλε τὸ φθάσιμον τοῦ Κιουταχῆ εἰς τὰ αὐτῶν, προσθέτων ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἔχουν ἑλλειψὶν τροφῶν, καὶ περιμένουσι νὰ τοῖς ἔλθουν αἱ ἀναγκαῖαι εἰς πολιορκίαν μηχαναί· διὰ νὰ βάλουν εἰς πρᾶξιν τὰ σχέδιά των· καὶ ὅτι τὴν πυροκρότησιν τῶν κανονίων καὶ τὸν ἐκ τρίτου τυφεκισμὸν μας, σημεῖα τῆς δημοσίου χαρᾶς διὰ τὴν λαμπρὰν νίκην τοῦ στόλου μας, τὰ ἐξήγησαν οἱ ἐχθροὶ ὅτι ἐγείναν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου.

Δύο ἄλλοι αὐτόμολοι μᾶς ἀνήγγειλαν, ὅτι ὁ Κιουταχῆς ἐπῆγεν εἰς Κρουνέρι, διὰ νὰ ἐνταμῶθῃ μετὰ τὸν Γιουσούφ πασᾶ τῆς Πάτρας, καὶ νὰ συμβουλευθῶν περὶ ἐξοικονομήσεως τροφῶν καὶ περὶ τῶν ἀναγκαιῶν εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου μηχανῶν· ὅτι διάφορα ἐχθρικά σώματα ἔκτυπηθήσαν καθ' ὁδὸν ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους· ὅτι οἱ ἐχθροὶ περιμένουν τὸν στόλον των καὶ τότε θέλουν κανονοβολῆσαι τὰ τεῖχος, διὰ νὰ χαλάσωσιν κανέν μέρος καὶ νὰ ἐφορμήσωσιν δι' αὐτοῦ.

Τῇ 25 τοῦ αὐτοῦ.

Οἱ ἐχθροὶ ἔστησαν τὴν γραμμὴν τοῦ ἀντιχαρακώματός των, κατὰ μέτωπον τοῦ προφράγματος ὀνομαζομένου Λορέντα (Guillaume d'Orange) τὸ ὅποιον κατεσκευάσθη ὡς ἐν δευτέρον προτειχίσμα πρὸς ἀπάντησιν τῶν ἐχθρικών κινήματων.

Ὁ ἐχθρὸς σήμερον ἐμβόηκεν εἰς τὰς παραλλήλους γραμμάς· ἔστησαν ἀπείρους σημαίας καὶ ἐξακολουθεῖ κατὰ μέρος τυφεκισμός· οἱ ἡμέτεροι κανονοβολήσαντες τοὺς ἐχθροὺς σήμερον ἐφόνευσαν μερικὸς, καὶ ἐφυγάδυσαν πολλοὺς ἀπὸ τὰ προφράγματα των.

«Γίνονται πολλὰ πράγματα ἐν ὑμῶν καὶ ἐπὶ γῆς, ἀλλὰ παρ' ὅτι εἰ σχολαστικώμας τὰ φαντάζονται».

Σακισπῆρος.

Τὸ Ἀνατωλικὸν εἶναι ἰκανῶς γνωστὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀ. Ἑλλάδος διὰ τὴν ἐγκαρτέρησιν, καὶ γενναίαν ἀνύστασιν τοῦ τῷ 1823 ἔτει ἐναντίον τοῦ σατράπου τῆς Σκόδρας.

Τοῦτο τὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος, ἐπεὶ δὲ περιορίζεται εἰς ἓνα νησίδιον

μέσα εἰς τὴν λίμνην καὶ εἰς τὰ ῥηχὰ (verà) ἔχει τὴν ἑλλειψιν σχεδὸν ὅλος αὐτὸς ὁ τόπος ποτίμου νεροῦ, ὥστε εἰς μίαν πολιορκίαν, πάντοτε αὐτὴ ἡ πόλις διὰ τὴν ἑλλειψιν τοῦ νεροῦ, εἶναι ἐπόμενον νὰ πάθῃ σημαντικὴν βλάβην. Μία βρύσις καίμενη εἰς τὸ μεσημερινὸν μέρος ἔξω τῆς πόλεως, ἐποφυλάχθη ἕως τὰς 17 τοῦ τρέχοντος ἀπὸ τοῦς ἡμετέρους διὰ μέσου ἐδὲ φουρίου ὄντος πλησίον τῆς βρύσεως τοῦτο ἐγκαταλειφθὲν ἔπειτα ἀπὸ τοῦς ἰδικούς μας ἀπὸ αἰτίας, τὰς ὁποίας ἡμεῖς διόλου ἀγνοοῦμεν, ἐπιάσθη ἀπὸ τοῦς ἐχθροῦς καὶ λοιπὸν καθεὶς ἐλπίς τοῦ νὰ λάβῃ ἡ πόλις νερὸν ἀπὸ αὐτὴν τὴν βρύσιν ἐκόπη μετ' ἐλπίδότητα.

Πλὴν ἡ Θεία Πρόνοια ἥτις τόσον φανερά μᾶς ἐποφύλαξεν εἰς τὸν κατὰ τοῦ ἀσπόνδου ἐχθροῦ αἱματωδὴ ἀγῶνά μας, αὕτη ἡ Θεία Πρόνοια, καὶ αὕτη ἡ ἀόρατος δύναμις, ἡ ὁποία συχνάκις ἐπέφερε πανικὸν φόβον καὶ θάνατον εἰς τὴν ἀγέλην τοῦ τυράννου, ἐξέτεινε πάλιν τὸν κραταῖόν της βραχίονα ἐφ' ἡμᾶς· πῶς ὁμως; εἰς ἡμᾶς εἶναι ἐν αἰνίγμα, τὸ ὁποῖον μήτε ὁ καιρὸς, μήτε αἱ περιστάσεις, ποτὲ ποτὲ, θέλουν τὸ ἐξηγήσει.

Ἀλμυρὸν νερὸν τῆς θαλάσσης παντελῶς ἀχρηστον εἰς πόσιν περιτριγυρίζει τὸ Ἀνατωλικόν· πηγὰδια δὲν εὐρίσκονται ὀλοτελῶς· πῶς λοιπὸν ἐδύνατο νὰ ἀνθέξῃ ἐν πολυάρθμον στράτευμα ἐναντίον τῆς δίψας καὶ τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος τοῦ πλησιάζοντος θέρους; Ἀπὸ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν τοῦτου τοῦ τόπου δύναται καθεὶς εἰδήμων φυσικῆς νὰ καταλάβῃ τὸν καύσωνα, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦτου ἐπομένην δίψαν.

Ὅμως καλῶς προεῖπομεν, ὁ μέγας ὑπερασπιστής μας δὲν μᾶς ἐγκατέλειπε μήτε εἰς αὐτὴν τὴν ἀπορον καταστάσιν καὶ ἡμεῖς, καθὼς εἶναι ἴδιον ἐνὸς ἐλευθέρου ἀνδρός, κηρύττομεν ἐλευθέρως καὶ παρρησίᾳ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἂς μᾶς γελάσουν ἢ ἂς μᾶς καταγερῶσιν οἱ ἄπιστοι καὶ οἱ σορισταί· ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀλήθεια, καὶ κάθε λόγος κατ' αὐτῆς εἶναι μικρὸς.

Ἀπὸ ἐν οἶκῳ καίμενον πλησίον τῆς θαλάσσης, ἠθέλησεν ἕνας στρατιώτης νὰ δροσισθῇ ἀπὸ τὸν καύσωνα μέσα εἰς τὴν θάλασσαν· κατὰ τὴν αὐτὴν ὁ ἀνθρώπος ἔλαβεν ὀλίγον θαλάσσιον ὕδωρ εἰς τὸ στόμα του, καὶ τὸ εὖρε γλυκύτατον ἀντὶ ἀλμυροῦ. — Ἀπορῶν διὰ τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο, τὸ ἐκκοινοποίησεν εὐθὺς εἰς ὅλους· καὶ ἀμέσως ἔτρεξεν ἐν πλῆθος ἀνθρώπων εἰς τὸν αἰγιαλόν, καὶ εὐρόντες ἀληθέστατον τὸ συμβάν, συνηροσθησαν ὅλοι μετ' ἀλλήλους, καὶ διάφορα ἀγγεῖα καὶ ἐπιδόθησαν τόσον ἀπὸ νερὸν, ὥστε ἡ πολιορκουμένη πόλις δὲν βέλει πάσχει ἑλλειψιν οὔτε νεροῦ, καὶ ἐπομένως οὔτε δίψας. Τὴν 19 καὶ 20 ἐξηκολούθει τὸ ἴδιον, καὶ ἐπληροφόρησαν ἀπὸ τὴν πείραν καὶ ἐκείναι, οἵτινες πάντοτε εἰς τοιαῦτα παρὰ ἑξῆς ἐν συμβεβηκότα ἀμφιβάλλουν καὶ τὰ ἐκατηγόρου.

Ἄς υποθέσωμεν, ὅτι τὸ ἀπὸ τὰ πλησίον ὑψώματα κατερχόμενον γλυκὺ νερὸν, ὠθούμενον ἀπὸ τὸν βορρᾶν πρὸς τὴν θάλασσαν, ἐστέκετο τὸ ἐν τρίτον ἴσως ὡς ἐλαφρὸν, ἐπάνω εἰς τὸ ἀλμυρὸν νερὸν χωρὶς νὰ ἀνακαταβῇ. Πλὴν ὅπως καὶ ἂν εἶναι, τὸ πολιορκούμενον Ἀνατωλικὸν εἶχεν ἑλλειψιν ποτίμου νεροῦ, καὶ ἡ περίστασις πλέον, ἢ ἡ Θεία Πρόνοια ἥτις βλέπει καὶ γινώσκει τὸν μέγαν τοῦτον ἀγῶνα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, μᾶς ἐποφύλαξε καὶ τώρα καὶ μᾶς ἐβοήθησεν.

Ἄς εἰπῇ ὁποῖος θελεῖ, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος εἶναι πλήρες προλήψεων: Ἄς εἰπῇ ὁποῖος θελεῖ, ὅτι θαύματα δὲν γίνονται τὴν σήμερον. — Ἡμεῖς ὁμως πλήρεις πίστεως καὶ ἐλπίδος προσευχόμενοι λέγομεν,

Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς ἐνισχύων τοὺς ἀσθενεῖς. (Ἰησοῦς Σειράχ.)

ΛΡΙΘ. 34

Μεσολόγγιον, 29 Ἀπριλίου 1825.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Παρίσιον 20 Φεβρουαρίου 1825.

Εἶναι μία ὑπόθεσις, τῆς ὁποίας ἡ αἰσία ἐκβάσις διαφέρει (ὠντερεσσάρε) τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἡ ὁποία εἶναι δημώδης, ἐθνικὴ πανταχοῦ, καὶ σεβάζομένη ἀπ' ὅλους ἐπίσης τοὺς ἀνθρώπους· μία ὑπόθεσις, τῆς ὁποίας αἱ ἀτυχίαι ἢ ἐπιτυχίαι κάμνουν τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸ βάθος ὅλων τῶν καρδιῶν, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπάρχουν πλέον φατρία, οὐδὲ διαφωνία πολιτικά, τῆς ὁποίας τὰ συμφέροντα τελοσπάντων ἀπὸ τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο τοῦ κόσμου ἄκρον ἔγιναν κοινὰ ὅλων τῶν ἐθνῶν. Καθεὶς βλέπει, ὅτι ὁ λόγος ἐνταῦθα εἶναι περὶ τῆς Ἑλλάδος.

Εἶναι μία ὑπόθεσις, ἡ ὁποία ταράττουσα ὅλας τὰς φαντασίας, καὶ ἐνθουσιάζουσα ὅλας τὰς ψυχάς, εἶναι ἀξία νὰ γενῇ ἡ σπουδαιότερα μελέτη ὅλων τῶν πολιτικῶν καὶ ἀξιωματικῶν ἀνδρῶν ἀπάσης ἐπικρατείας διὰ τὴν ἀξιολογότητά των πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν αὐτῆς ἀποτελεσμάτων· μία ὑπόθεσις, τῆς ὁποίας ὁ θρίαμβος ἤθελε κάμει γόνιμα, μετὰ παρελευσιν τοσούτων χρόνων τῆς βαρβαρότητος, τὰ ἄγωνα παρὰ τῆς Μεσογείου, ἀνοίγων ἐκ νέου εἰς τὰ γράμματα καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας τὴν παλαιὰν αὐτὴν πατρίδα· προσκαλὼν τὰ πλοῦτα ὅλων τῶν φιλοπόνων ἐθνῶν πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς, καὶ γενόμενος τελοσπάντων εἰς τὴν

σημερινὸν κόσμον, ὅτι ἦσαν εἰς τὸν παλαιόν, ἡ θεμελίωσις τῆς Ἀλεξανδρείας, διὰ τῆς συστάσεως νέας τινὸς σφραγίδος ἀμοιβαίας ἐπιμειξίας εἰς τὰ μεθόρια τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς — Καθεὶς βλέπει, ὅτι ὁ λόγος εἶναι, καὶ αὐτὸς περὶ τῆς Ἑλλάδος.

Παρά τῆς Μεσογείου, ἐμπορικὴ καὶ πολεμικὴ, ἐνδοξος καὶ ὅλη ἐκδοτο· εἰς τὰς τέχνας ἡ Γαλλία, ἥτις παρὰ πᾶσαν ἄλλην ἐπικράτειαν ἀπῆλυσεν ἀφρόνους ἐκ τῆς κληρονομίας τὴν ὁποίαν ἡ παλαιὰ Ἑλλὰς ἀφῆκεν εἰς τὰ πολιτισμένα ἔθνη, ἡ Γαλλία, λέγομεν, δὲν εἰμποροῦσε νὰ μὴν κινήθῃ ὀλοκλήρως εἰς τὴν θεωρίαν τῶν λαμπρῶν τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος μαχῶν. Ἡ κοινὴ ὑπόληψις δὲν ἔχει ἤδη, παρὰ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ αἶσθημα, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν φωνήν· ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἀξιοὶ τῆς προστασίας καὶ ἀγάπης ὅλων τῶν φρωτισμένων ἐθνῶν.

Ἡ Γαλλία σπεύδει ἤδη νὰ δεῖξῃ καὶ ἐμπράκτως τὰ αἰσθηματὰ της ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων. Γενναῖοι τινες πολῖται ἠνώθησαν ὑπὸ τὴν προσασίαν τῶν νόμων διὰ νὰ δώσουν εἰς τὸ ἀνεγείρομενον τοῦτο ἔθνος χεῖρα ἀρρώγων· τὸ νὰ ὀνομάσωμεν αὐτοὺς τοὺς παρὰστάτας τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς (ἐπιθυμίας), εἶναι τὸ νὰ ἀθωώσωμεν τὴν πατρίδα μας συκοφαντηθεῖσαν διὰ τὴν ἀδιαφορίαν τῆς ἐξουσίας· εἶναι τὸ νὰ γωρλώσωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὅτι ὅλ' οἱ βαρβοὶ, καὶ ὅλαι αἱ γυνῶμαι συμφωνοῦσιν ἐν τῷ μέσῳ μας, διὰ νὰ ὑποστηρίξουν τὸν ἥρωισμόν των Ἑλλήνων, καὶ νὰ ἐπιταχύνουν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ λαὸς οὗτος, ὁ πατήρ τοῦ πολιτισμοῦ, θέλει παύσει νὰ εἶναι σθεσμένος ἀπὸ τὸν καταλόγον των πολιτισμένων ἐθνῶν. Ἡ νεοσύστατος Ἑλληνικὴ ἐταιρεία εἰς Γαλλίαν εἶναι συνθεμένη ἀπὸ εἰκοσι μέλη, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐγκαταριθμοῦνται τὰ λαμπρότερα ὑποκείμενα. (1)

Ἡ πρώτη φροντίς τῆς ἐταιρείας ταύτης εἶναι, τὸ νὰ προβλέψῃ διὰ τινος συνδρομῆς (εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἐσυγχώρησε παρὰ τὰ μέλη της) τὴν ἀνατροφὴν εἰς πολλοὺς χρόνους νέων τινῶν Ἑλλήνων, οἱ ὁποῖοι ἀναθρεμμένοι μεταξὺ ἡμῶν, θέλουν μεταφέρει ἀκολούθως εἰς τὴν πατρίδα των, μαζὺ μετὰ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας, τὰς ὁποίας αὐτὴ μᾶς μετέδωκε, τὴν ἀγάπην τῆς Γαλλίας καὶ τὴν ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ ἰδῇ νὰ σχηματισθοῦν δεσμοὶ ἀδελφότητος μεταξὺ τῶν δύο ἐπικρατειῶν· ἡ ἐταιρεία ἔγραψεν ἤδη πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως τὸ νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὴν φροντίδα της, τὰ τέκνα τῶν ἡρωικωτέρων καὶ ἐνδοξοτέρων ὑπερασπιστῶν τῆς ἐνεξαρτήσεως.

Ἡ ἐταιρεία ὑποστηρίχθη κατ' εὐχὴν ἀπὸ ἐνεργῶν καὶ λαμπρῶν συμβοηθῶν, ἔστρεψε τὴν προσοχὴν της εἰς μεγαλότερα καὶ ὠφελιμώτερα ἀντικείμενα· μετὰ νέα ἐκστρατεία ἀρχίζει μετ' ὀλίγον. Οἱ Ἕλληνες διὰ νὰ ἀνθέξουν εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην προσβολήν, ἔχουν πᾶν ὅτι ἡ φύσις εἰμπορεῖ νὰ δώσῃ γενναϊότητα, θέσεις ὀχυράς, τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ νικήσουν, καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ν' ἀποθάνωσι· τοὺς λείπουν ἡ τακτικὴ, ὅπλα καὶ πολεμικὰ ὅπλα, ὅσα τὸ ἀργύριον μόνον προμηθεύει· αὐτοὶ ἐπεμψαν ἐπιτρόπους νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὰ ἔθνη χρυσοῖν, εἰς ἑλλειψιν ἄλλου καλλιτέρου πράγματος. Ὁ οἶκος τοῦ Ἀνδρέα Cottier πῆξεν τὴν κοινὴν ὑπόληψιν τοῦ διὰ τῆς ὁποίας ἐδεῖξε προθυμίας, τοῦ νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ἐν δάνειον ἀπὸ 10 ἕως 15 μυριάδια φράγκα, τὸ ὁποῖον εἶχε διὰ ὑποθήκην τὰ κτήματα τῶν ἀγαθῶν, τὴν σπάθην τῶν κλεφτῶν, καὶ τὰ εἰρήπια τοῦ Παρθενῶνος. Μία καταγραφή ἀνοιχθεῖσα ἀπὸ ἐμπόρους τοῦ ἐπαίνετοῦ τοῦτου ἐπιχειρήματος, ἐπροσκάλει ὅλους τοὺς Γάλλους νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν τύχην καὶ τιμὴν· ἡ πρόσκλησις αὕτη ἠκούσθη· ὁ Πατρίκιος τῆς Γαλλίας, καὶ ὁ στραπεζίτης ὁ κτηματικὸς, καὶ ὁ τεχνίτης, ὁ σοφὸς, καὶ ὁ πολεμικὸς, ὅλοι ἐσπευσαν νὰ προσφέρουν τὸν φόρον των· Ὁ οἶκος Delessert, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα εὐρίσκεται παντοῦ ὅπου πρόκειται νὰ γενῇ καλὸν, μόνος αὐτὸς κατέγραψε 500,000 φράγκα· τελοσπάντων οἱ καταλόγοι ἐγέμισαν, καὶ ἄλλο δὲν ἔμεινε παρὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς συμφωνίας, ὅτε ἐξάφνης ἐφανερῶθη, ὅτι ἐν ἄλλῳ δάνειον εἶχε πρὸ ὀλίγου συμβῆναι εἰς Λονδίνον ὑπὸ συνθήκην ὑπαγορευμένην ἀπὸ τοῦς δανειστὰς, τοῦ νὰ μὴν ἔχῃ μέρος μετὰ καμμίαν ἄλλην ὑποχρέωσιν τὸ δάνειον τοῦτο· οὕτω λοιπὸν ἡ Ἀγγλία, ὅταν πρόκειται νὰ τρέξῃ ἐνδοξὰ στάδια, ἢ νὰ ἐξαντλήσῃ ἀπὸ νέας πηγὰς εὐτυχίαν, ἢ τέλος νὰ συνθέσῃ καὶ νὰ προετοιμάσῃ διὰ τὸ μέλλον σχέσεις ἐπωφελεῖς, πάντοτε προηγεῖται ἡμῶν.

Ταύτην τὴν φορὰν μᾶς παρηγορεῖ ἐν πράγματι ἀξιότιμοι πολῖται ἐπρόθυμοι ποιήθησαν νὰ δουλεύουν τὴν Ἑλλάδα· καὶ τὴν ἐδούλευσαν τινόντι· ἰπεὶδ' ἡ μεσολαβησὶς των ἐπροσδιόρισε, καὶ ἐπετάχυνε τοῦλάχιστον τὴν ἀπόφασιν τῶν γειτόνων μας.

Τελοσπάντων μερικοὶ Γάλλοι ἠθέλησαν νὰ φανερώσουν τὸ ὁμόφωνον αἶσθημα τῆς πατρίδος μας ὡς πρὸς τὸν μεγάλον ἀγῶνα, ὅστις ἀνγκροτεῖται εἰς τὰς Θερμοπύλας μεταξὺ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς βαρβαρότητος, μεταξὺ τῆς τυραννίας, καὶ ἐλευθερίας· ἡ Γαλλία ἀπεκάλυψε τὸν σοχασμόν της· εἴθε αὕτη ἡ ὁμολογία ἐνὸς μεγάλου ἐθνους νὰ ρίψῃ καπνοὺν βάρος εἰς τὴν πλάστιγγα τῆς τύχης τῶν Ἑλλήνων! (Ἐκ Γαλλ. Ἐφ.)

(1) Ὅρα περὶ τούτων εἰς τὸν 29 Ἀπρ. τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν. — Ὁ συντάκτης.

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Ανατωλικόν τῇ 24 Ἀπριλίου 1825.

Ἐν σῶμα Ἑλληνικὸν συνιστάμενον εἰς τριαντατρεῖς περίπου ἄνδρας, διηγουμένους ὑπὸ τοῦ Κίτσα Πάσχου, καὶ Γιάννου Μπέκα ἀνθρώπων τοῦ στρατηγοῦ Δαμπρούση ἐξήλθον χθὲς τὸ ἐσπέραν λαβόντες πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῶν ἐν πλοίαριον κανονοβόλων, καὶ διευθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, ὅπου ἐνεδρεύσαντες τοὺς ἐχθροὺς ἐφόνευσαν ἐξ αὐτῶν καὶ ἐτραυματίσαν 6, ἀποστείλαντες καὶ μίαν ἐχθρικὴν κεφαλὴν ἐνταῦθα εἰς Μεσολόγγιον, πρὸς ἐνδειξιν τοῦ στρατηγήματός των.

Ἐγγώριοι εἰδήσεις, τῇ 26 Ἀπριλίου.

Ὁ ἐχθρὸς ἔκαμε τὴν νύκτα δύο τετραγωνικάς τάφρους (Redontes) ἕως 250 ὀργυιάς μακρὰν τοῦ ἡμετέρου τείχους, πρὸς τὸ μέρος τῆς κατηδαφισμένης ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Δημητρίου, διὰ τὰ κτυπᾶ τὰ κανονοστάσια τοῦ Φραγκλίνου (Franklin) τοῦ Γουιέλμου Τέλλου (Guillaume Tell) Κοτσόνσκου, καὶ Κυριακούλη, τὰ ὁποῖα ἐνδυναμώνονται καθεκάστην παρὰ τῶν ἡμετέρων.

Κατὰ τοὺς λόγους ἐνὸς αὐτομολήσαντος, μαθάνομεν, ὅτι ἀπεβίβασαν οἱ ἐχθροὶ ἐν κανόνιον εἰς τὸ Κρυονέρι, καὶ ὁ Κιουταχῆς ἐπεριμένετο εἰς τὸ στρατόπεδον. — Ὁ ἐχθρὸς κατεσκεύασεν ἀπόψε τὴν νύκτα ἐν κανονοστάσιον μὲ πολλὰ πλατεῖας κανονοθυρίδας, (Embrasures) ἐπάνω εἰς τὸ ἔδαφος τῆς χαλασμένης Ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἀπέχον 300 ὀργυιάς μακρὰν τοῦ προμαχώνα μας (rempart)· τοῦτο τὸ κανονοστάσιον εἶναι εἰς θέσιν ἣς πυροβολεῖται ἀπὸ τὰ ἡμέτερα κανονοστάσια μὲ μίαν εὐθύβουλον φωτίαν, (Feu rasant) ἡ ὁποία θέλει τὸ χαλάσει ἐντὸς ὀλίγου. — Πρὸς τούτοις κατεσκεύασε καὶ ἄλλο ἀντιχαράκωμα κατὰ μέτωπον τοῦ καρκινουειδοῦς (Tenaille) προφράγματος, ὀνομαζομένου Montalembert καὶ ἀκακολουθεῖ τυφεκισμὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

27 τοῦ αὐτοῦ.

Τὴν παρελθούσαν νύκτα ἔστησεν ὁ ἐχθρὸς κατὰ μέτωπον τοῦ κανονοστασίου, κατασκευασθέντος ἐπ' ὀνόματι τοῦ αἰμνήστου Ῥήγας, ἐν πρόχωμα (Cavalier) ὀπισθεν τῶν παραλληλῶν.

Οἱ ἡμέτεροι σήμερον τὸ πρωὶ ἄρχισαν νὰ ἀκᾶπτουν καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ δευτέρου περιταφρώματος τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς.

Ὁ ἐχθρὸς ἔστησεν ἐν κανόνιον, τὸ ὑποῖον μέχρι τοῦδε στέκει ἀπρακτόν. Ὁ τυφεκισμὸς ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ ἀκολουθεῖ κατὰ συνέθειαν. Τὰ κανονοβόλημά καὶ αἱ βόμβαι ἐπαπειλοῦν τὸν ἐχθρὸν νὰ ἀκακολουθῇ τὰς ἐργασίας του.

28 τοῦ αὐτοῦ.

Σήμερον μετὰ τὸ μεσημέριον στήσας ὁ ἐχθρὸς ἀντικρὺ τοῦ προφράγματος τῆς Λουνέτας μίαν λουμβάρδαν, ἐρρίψα καθ' ἡμῶν 5 βόμβας μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἐμπειρίαν, πλὴν δὲν ἐπροξένησαν καμμίαν βλάβην.

29 τοῦ αὐτοῦ.

Τὴν παρελθούσαν νύκτα ἄρχισεν ὁ μετὰξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ ἐχθροῦ κανονοβολισμὸς, καὶ διήρκεσεν ἀπὸ τὰς 2 ὥρας ἕως εἰς τὰς 8· καὶ ἐν ᾧ ὁ ἐχθρὸς ἐρρίπτεν εἰς τὰ πλέον κινδυνώδη μέρη βόμβας καὶ γρανάτας, ἡ θεία πρόνοια μολοντοῦτο διεφύλαξεν ἀβλαβεῖς ὅλους τοὺς ἐκεῖσε παρευρεθέντας· ὥστε οἱ Ἕλληνες ἰδόντες ὀραλμοφανῶς τὴν θείαν ταύτην ἐπικουρίαν, ἔλαβον περισσώτερον θάρρος πρὸς ἀμυναν τοῦ ἐχθροῦ.

Τέσσαρες ὁλοκλήρους χρόνους διαρκεῖ ὁ πόλεμος τῶν Ἑλλήνων, κατὰ τοῦ ἀνόμου τυράννου, καὶ ἀσπόνδου ἐχθροῦ τῆς πίστεώς των· ὅσας δυνάμεις οὗτος εἶχε καὶ εἰς Εὐρώπην, καὶ εἰς Ἀσίαν, καὶ εἰς Ἀφρικὴν, ὅλας ἐκ διαλειμμάτων τὰς ἐκίνησεν ἐναντίον των καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, ἀλλὰ ποτὲ δὲν εὐδοκίμησεν· αἱ προλαδοῦσαι ἀτυχίαι, καὶ ἡ καταισχύνῃ του, ἀντὶ νὰ τὸν ἀπελπίσουν, ἠΐξουν ἐτι μᾶλλον τὴν θηριώδη μανίαν του· βιασμένος νὰ μεταχειρισθῇ διὰ τὴν τελευταίαν φορὰν ἐφέτος ὅλην τὴν δραστηριότητα, ἐπαρρησιάζετο πολὺ πρωϊμώτερος παρ' ἄλλοτε εἰς τὸ θέατρον τοῦ πολέμου. Ὁ πλούσιος Σατράπης τῆς Αἰγύπτου δις ἤδη ἔκαμεν ἀπόβασιν εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἐπολιορκήσεν εὐθὺς τὸ Νεόκαστρον, ἀπὸ τὴν κυρίεισιν τοῦ ὁποῦ ἤλπιζε τὴν πλέον εὐτυχὴν ἔκβασιν τῶν φανταστικῶν σχεδίων του· ὁ Κιουταχῆς, ἀνὴρ δραστήριος καὶ ριψοκίνδυνος εἰς ἄκρον, ὥρμησε καὶ αὐτὸς πρωτῶς κατὰ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος· καί οὐδ' ἐπὶ τὴν ἀφανίζων πᾶν τὸ προστυχόν, ἐφθασε καὶ ἕως εἰς τὰς θύρας τοῦ Μεσολογγίου, ἐμπροσθεν τοῦ ὁποῦ εὐρίσκεται τῶρα κατασκηνωμένοι· σώματα διάφορα ἐχθρικά ἀποσπασμένα ἀπὸ τὸ πολυἀριθμὸν σῶμα, τὸ διοικούμενον παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Κιουταχῆ, ἐξαπλώθησαν πανταχοῦ· ὅλη ἡ στερεὰ Ἑλλὰς εἶναι πλημμυρισμένη ἀπὸ τὸν χείμαρρον τῶν βαρβαρικῶν φιλάγγων.

Πολλοὶ ἴσως, ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα, καὶ μὴ γνωρίζοντες ἀκριβῶς τὰ ἐλατήρια ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα κινοῦν καὶ ὑποστηρίζουν τοὺς Ἑλληνικοὺς βραχίονας, θέλουν στοχασθῇ ὅτι ἡ ἡμισέληνος τελοσπίντων θέλει ὑπερτερῆσαι τοῦ Σταυροῦ, καὶ ἡ ἐλευθερία εἰς τετραεσίαν θριαμβεύσασα, θέλει ἐκλείψει διὰ παντὸς ἀπὸ τῶν τόπων, ὅπου κατὰ

πρῶτον εἶδε τὴν γέννησίν της· ἀλλ' ὅχι! ἀπάτῶνται, καὶ ἀπατῶνται· μεγάλως ὅσοι τοιοῦτοτρόπως στοχάζονται· ἂς ἐνθυμηθῶν τὰς ἐκστρατείας τοῦ περιφήμου Χουρσίτ-πασᾶ, τοῦ τρομεροῦ Σκόδρα, τοῦ ὀρμητικοῦ Δερβίς-πασᾶ καὶ τὴν διπλὴν τοῦ Ὀμέτ-Βρυὴν· ἂς ἐνθυμηθῶν μὲ πόσας ὀλίγας μέσας ἐματαίωσαν αὐτὰς οἱ Ἕλληνες, καὶ ἂς συμπεράνουν τί εἴμπορουν οὗτοι νὰ κάμουν τῶρα, ὄντες καὶ πλουσιώτεροι καὶ ισχυρώτεροι ἀσυγκρίτως, καὶ τὸ μέγιστον ἀπάντων, πολεμοῦντες ὑπὲρ ἐλευθερίας μὲ ἐνθουσιασμόν, καὶ μὲ ἀπόφασιν τελείαν ἢ νὰ τὴν ἀπολαύσουν, ἢ νὰ μὴν ἐπιζήσουν παντάπασιν εἰς τὴν ἀπώλειάν της.

Τρεῖς ἀτόλοι Ἑλληνικοὶ περιπλέον τὸ Ἀρχιπέλαγος· δέκα περίπου χιλιάδες στρατεύματα, ὑπὸ ἀρχηγὸν τὸν πρόεδρον τῆς Διοικήσεως, ἀντιπολιορκοῦν τοὺς πολιορκούντας τὸ Νεόκαστρον· πέντε χιλιάδες ἀνδρείοι Δυτικοελλαδίται ὑπερασπίζονται τὴν περιφνημον ὀχυρὰν ἐκ φύσεως καὶ διὰ τῆς τέχνης πόλιν τοῦ Μεσολογγίου· ἄλλα στρατεύματα ἱκανὰ εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα· τί λοιπὸν θέλει κάμει ὁ ἐχθρὸς ἐναντίον ὧν αὐτῶν; δὲν εἴμπορομεν νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι καὶ τὰ ἐφετινὰ σχέδιά του ὅμοια μὲ τὰ τῶν περασμένων χρόνων, θέλουν διαλυθῇ ὡς ἱστὸς ἀράχνης; χάρισμα προφητικὸν δὲν ἔχομεν, οὐδὲ ὡς προφῆται ὁμιλοῦμεν περὶ τοῦ μέλλοντος, μολοντοῦτο ἡ σύντεξις ὧν τῶν περιστάσεων, καὶ ἡ σύγκρισις αὐτῶν μὲ τὰς παρελθούσας, μᾶς ἀναγκάζουν ὀρθῶς τῷ λόγῳ νὰ κάμωμεν ἐκ τῶν προτέρων τὸ τοιοῦτον συμπέρασμα.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος ἤθελαν ἔχει ἐφέτος πάντη διαφορετικὴν μορφήν, καὶ ἡ τύχη αὐτῆς ἤθελεν εἶσθαι ἴδη ἀποφασισμένη, ἂν οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ μας ἐδειχναν πλειοτέραν παρ' ὅσην ἐδειξαν, καὶ ἐπρεπε νὰ δείξωσι δραστηριότητα, καὶ προσοχὴν εἰς τὰ ἐχθρικά κινήματα· ἂν ἐλάμβανον τὴν φροντίδα νὰ ἐκπλεύσῃ ὁ στόλος ὀλίγον τι προτύτερα, οὐδὲ ὁ ὁ σατράπης τῆς Αἰγύπτου ἤθελε τολμήσει νὰ κάμῃ διττὴν ἀπόβασιν εἰς Πελοπόννησον, οὐδὲ ἡ Πάτρα καὶ τὰ παρακαίμενα αὐτῇ φρούρια ἤθελεν ἕως τῶρα κρατεῖσθαι ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ· περιπλέον ἂν ἐπρομήθεον τὰ ἀναγκαῖα μέσα ἐγκαίρως (1) καὶ οἱ ἄπλαρχργοὶ μας οἱ διορισθέντες εἰς φύλαξιν τῶν διόδων ἤθελεν εἶσθαι εἰς κατὰς· σιν νὰ ἐμποδίσουν τὸ ἀπέρασμα τοῦ Κιουταχῆ εἰς τὰ σύνορά μας, καὶ ἐπομένως τῶρα ἤθελαμεν ἔχει ὅχι τὸν παθητικόν, ἀλλὰ τὸν ἐνεργητικόν πόλεμον μὲ τοὺς ἐχθροὺς, ἐκτείνοντες τὰ ὅρια τῆς ἐπικρατείας μας μακρότερον, παρ' ὅσον μέχρι τοῦδε τὰ ἐξετείναμεν· πλὴν τὰ γεγνημένα δὲν ἀπογίνονται· δὲν εἶναι πλέον καιρὸς νὰ ἐκτραγωδῶμεν, ὅτι δὲν ἐκάμαμεν, ἀλλὰ νὰ φροντίζωμεν, ὅτι πρέπει νὰ κάμωμεν διὰ νὰ διορθώσωμεν τὰ ἐσφαλμένα. καὶ νὰ ἐξελθῶμεν πάλιν νικηφόροι ἀπὸ τὸ ἐνδοξὸν γάδιον τοῦ ἀγῶνός μας· ὅσον πλειότερα ἐμπόδια ἔχομεν νὰ ὑπερνικήσωμεν, τόσῳ μεγαλητέρα θέλει εἶσθαι ἡ ἀξιοτής καὶ ἡ δόξα μας.

Τὸ ναυτικὸν μας ἤρχισεν ἤδη νὰ θαυματουργῇ· τὰ στρατεύματα τῆς ἑρᾶς ἐν μέρει ἐθριάμβευσαν, καὶ εἶναι ἐλπίς μεγάλη νὰ πολλαπλασιάσουν τοὺς θριάμβους των· τὸ Νεόκαστρον καὶ τὸ Μεσολόγγιον, εἰμεθα πεπεισμένοι ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλουν κατασταθῇ τάφοι τῶν ἐχθρῶν, καὶ θέλουν δώσει ὕλην ἀρκετὴν διὰ τὸ μετὰ ταῦτα, εἰς τὸν κάλαμον τοῦ ἱστορικοῦ καὶ ποιητοῦ.

ΑΡΙΘ. 35.

Μεσολόγγιον, 2 Μαΐου 1825.

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Ἐγγώριοι εἰδήσεις, τῇ 30 Ἀπριλίου.

Τὴν παρελθούσαν νύκτα ἄρχισεν ὁ ἐχθρὸς νὰ ρίπτῃ βόμβας καθ' ἡμῶν καὶ γρανάτας, καὶ νὰ κανονοβολῇται ἀμοιβαίως παρ' ἡμῶν· χάριτι θείᾳ ὅμως ἀπὸ τὰ βέλη του δὲν ἐβλάφθη οὐδὲ εἰς· διήρκεσε δὲ ὁ πόλεμος οὗτος ἀπὸ τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτός, ἕως εἰς τὰς 6· —

Τὴν ἰδίαν νύκτα ὑπομόλησαν ἐννέα Ἕλληνες ἀπὸ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατόπεδον, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἰς ἦτον σημαντικὸς παρὰ τοῖς ἐχθροῖς· οὗτος ἐξετασθεὶς ἀνήγγειλεν, ὅτι οἱ πολιορκούντες ἡμᾶς ἐχθροὶ δὲν εἶναι τόσον δυνατοί· ὅτι ἀπὸ τὴν Γουριάν ἕως ἐδῶ, μοιράζονται εἰκοσιπέντε χιλιάδες σιτηρῆσια (ταγήνια)· ὅτι κατὰ Λοιδωρικίον καὶ Κραβεθάρων ἐξεστράτευσαν πρὸ πολλοῦ τέσσαρες χιλιάδες ἐχθρῶν, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Μπανούση Σέβρανη· ἤλθεν ὅμως εἰδήσις προχθὲς, ὅτι αὐτοὶ εἶναι ἀποκλησμένοι ὁκτὼ ἡμέρας εἰς ἐν μοναστήριον, κείμενον μετὰξὺ Λοιδωρικίου καὶ Κραβεθάρων, καὶ εἶχον ἐλλείψιν τροφῶν, ὥστε ἔτρωγον καὶ τὰ ἄλογά των· ἀναγκασθέντες δὲ νὰ κάμουν πόλεμον, ἐφρονεύθησαν 60, καὶ 80 ἐπληγώθησαν· ἐφρονεύθη, λέγουν, μετὰξὺ τούτων καὶ ὁ Μπανούσης

(1) Γινώσκωμεν μὲ μεγάλην ἀκρίβειαν, ὅτι ἡ τοπικὴ διοίκησις εἰδοποιήσεν ἐγκαίρως τὴν ἑκτετικὴν διοίκησιν περὶ τῶν ἐχθρικῶν κινήσεων, ἀλλ' ἔλαβεν εἰς ἀπόκρισιν, « ὅτι ἡ διοίκησις ὀφείλει νὰ ἀναγκάζῃ μέτρα »· ἡμεῖς ὅμως ἀπορούμεν, διὰ ποίας αἰτίας εἰμὲν τοῦτα ἀπρακτά· ἰδρυνώμεντες δὲ θέλομεν τὰς ἀνακαλύψει διὰ νὰ τὰς κάμωμεν γνωστὰς εἰς τὸ κοινόν· οἱ ὀφθαλμοὶ μας μέχρι τοῦδε ἤσαν κεκαλυμμένοι, καὶ δὲν εἰδυνάμεθα νὰ ἰδῶμεν τὰ πράγματα εἰς τὴν φυσικὴν των κατάστασιν, ἐπειδὴ αἱ διαφοραὶ περιστάσεις μᾶς ἐμποδίζουν· πλὴν τῶρα, καθὼς λέγει καὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, « Πᾶς ὁ ζήτων εὐρίσκει »· εὐκαιρίας δραχόμενοι, ἀκολουθεῖμεν τὴν ἱερὰν ἐντολήν, διὰ νὰ εὐρωμεν τὸ ζήτούμενον.

Σέβρανης, και άλλοι δύο σημαντικοί Άλβανοί ποιοι δὲ ἦτον αὐτοί, δὲν ἤξευρε· και ὅτι ἐκίνησαν 6,000 Άλβανοί πρὸς βοήθειαν τῶν ἀποκλεισθέντων, ἔχοντες ἡγεμόνας τὸν Σουλτᾶ Κόρτζαν, Ταχίρ Ἀμπάζην, Βε-
 λιάγαν ἡγεμόνα τῶν Γρεσένων, Ὁμέρπασσαν υἱὸν τοῦ Μαχμούτμπεϊ, ἕνα
 Γκέγκκα Δεπρελῆ, ἄλλους δύο Τζάμιδες, και τὸν Κεχαγιᾶ τοῦ Κιουταχῆ·
 ὅτι εἰς τὸ ἐνταῦθα στρατόπεδον εὐρισκόμενοι ἔχθροι, ἔμειναν ἕως 14000
 ἔχοντες τὸν Κιουταχῆ, τὸν Ἰσμηλ Πλιάσαν μὲ ὀλίγους Άλβανούς, και
 τὸν Ἰουσούφ Πασᾶν ἡγεμόνα τῆς Πάτρας, οἵτινες εἶναι κατεσκευασμένοι
 ἐνδοθεν τῶν ἐλαιῶν· ὅτι ἔχουν πέντε κανόνια και μίαν βόμβαν και ἔσ-
 πειλαν ἀκόμη νὰ φέρουν ἀπὸ Ναυπύκτου και Πάτρας και ἄλλα κανόνια·
 ὅτι οἱ Χαλδούπιδες μέλλουν νὰ ἐφορμήσουν ἀφ' οὗ χαλασθῇ μὲ τὰ κανό-
 νια ἐν μέρος τοῦ τείχους· ὅτι περιμένουν νὰ τοῖς ἔλθῃ και ἄλλο στρα-
 τευμα· ἔχουν ὁμῶς ἑλλειψίν τροφῶν, και αἱ τροφαὶ τοῖς ἔρχονται ἀπὸ τὴν
 Ἄρταν· ὅτι ὁ Κόνσουλος τῆς Πρεσβείας (ποῖος ὁμῶς ἀγνοεῖ) ἐδέχθη τὸν
 Κιουταχῆν εἰς τὴν οἰκίαν του και ὑπεσχέθη νὰ τῷ στέλλῃ τροφάς· ὅτι οἱ
 Χαλδούπιδες μὲ τοὺς Άλβανούς ἔχουν μεγάλην διχόνοιαν, και ἐδιώχθη-
 σαν οἱ Άλβανοί ἀπὸ τὰ πλοῖα τοῦ ἡμετέρου τείχους χαρὰ κώματα τῶν,
 προδοθέντες ἀπὸ τοὺς Χαλτούπιδες εἰς τὸν Κιουταχῆ, πῶς ὁμιλοῦν τὰχα
 τὴν νύκτα μὲ τοὺς Ἑλλήνας, και ἀντ' αὐτῶν ἐβάλλουσιν εἰς τὰ χωρὰ κώ-
 ματα Κοκλαμάνιδες και Γκέγκιδες.

Τὸ πρῶτ, προτοῦ ν' ἀνατελῇ ἡ ἀμέμη ὁ ἥλιος, ἄρχισεν ὁ ἔχθρος τὸν
 κανονοβολισμόν, ἐπομένως και οἱ ἡμέτεροι· ἐσκόπει δὲ διὰ τοῦ κανονο-
 στασίου, τὸ ὅποιον κατεσκεύασε κατὰ μέτωπον τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς μὲ
 δύο κανόνια, νὰ χαλάσῃ τὰ κατὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν κείμενα προ-
 φοράγματα μας, πλὴν δὲν ἐπέτυχεν· ἐφονεύθη ὁμῶς τὸ πρῶτ ἀπὸ σφαίρας
 κανονίων ἐχθρικής, κατὰ κακὴν τύχην, ἐν ἀθῶν δυστοχῆς παιδίου, τρυφε-
 ρᾶς ἡλικίας, και ἐπληρώθησαν ἄλλοι 5· πλὴν και τὰ ἡμέτερα κανονοβο-
 λήματα ἐπροξένησαν ὅχι ὀλίγαν βλάβην εἰς τὸν βάρβαρον, κατὰ τοὺς
 λόγους τῶν αὐτομολησάντων Ἑλλήνων.

Βεβαιομέθα πρὸς τοῦτοις, ὅτι μετὰ τοῦ Ἰουσούφ Πασᾶ εὐρίσκεται
 και κάποιος Γάλλος ὀνομαζόμενος Λορέντζος Ρικάρδ, ὅστις ὀδηγεῖ τοὺς
 βαρβάρους πῶς νὰ ἐξολοθρεύσουν τάχιστα και εὐκολώτερα Χριστιανούς,
 ἀγωνιζομένους νὰ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ ἕνα σκληρὸν τύραννον. Εὐγέ σοι Ρι-
 κάρδ διὰ τὰ ὁποῖα ἔχεις γενναῖα φρονήματα! εἶναι ἀμφιβαλλόμενον ὁμῶς
 ἂν εἴσαι γνήσιος Γάλλος; . . . ἂν εἴσαι, βέβαια κατὰ λάθος τῆς τύχης
 ἐγεννήθης.

Τῇ 1. Μαΐου

Τὸ παρελθὸν βράδυ περὶ τὴν μίαν ὥραν τῆς νυκτὸς, ἔρριψεν ὁ ἔχθρος
 πέντε βόμβας κατ' ἡμῶν, ἀλαλάζων εἰς κάθε ρίψιμον τῆς βόμβας του·
 πλὴν δὲν ἐπροξένησε κάμμιν βλάβην· οἱ ἡμέτεροι ἀντήμειψαν τοὺς ἐχ-
 θροὺς μὲ τὰ ἴδια, ρίψαντες και αὐτοὶ πέντε βόμβας εἰς τὰ σημαντικώ-
 τερά των μέρη, ὥστε δὲν ἐτόλμησαν πλέον οἱ βάρβαροι νὰ ρίψουν και
 αὐθις. Σήμερον τὸ πρῶτ κανονοβολῶν ὁ ἔχθρος, ἐπέτυχε τὰ κανονοβό-
 λη τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου, και τοῦ Κοτζίσκου, οἱ δὲ ἡμέτεροι δὲν ἐτα-
 ράχθησαν τελείως.

Τῇ 2.

Χθὲς κατεσκεύασεν ὁ ἔχθρος μεταξὺ τῶν κανονοστασίων τοῦ Ῥῆγα,
 και Μακρῆ, μίαν δευτέραν τετραγωνικὴν τάφρον, ἔχουσιν κανονοθυρίδας.
 Τὴν νύκτα ἐρρίφθησαν ἀπὸ μέρους τῶν ἐχθρῶν, τέσσαρες βόμβαι μόνον
 και ἔπειτα ἔπαυσαν· ὥστε κατὰ τὰ φαινόμενα, πρέπει νὰ ἔχουν ἑλλειψίν
 πολεμοφοδίων· οἱ ἡμέτεροι ὁμῶς ἔρριψαν ἱκανὰς βόμβας και γρανάτας
 κατ' αὐτῶν. Ἐπιστάτος τῶν κανονίων των ἔχουν οἱ ἔχθροι κάποιον Σελί-
 μην, και ἕνα Μεχεδιζην Κωνσταντινουπολίτην. Κατὰ τὸ παρὸν μετα-
 χειρίζονται τρία κανόνια, και μίαν ἐξαδάκτυλον λουμβάρδαν.

Σήμερον ἐξακολουθεῖ ἀκαταπαύστως κανονοβολισμός ἀπὸ μέρους τῶν
 ἐχθρῶν και τῶν ἡμετέρων, μὲ βόμβας και γρανάτας. Ὁ ἔχθρος κάθε νύ-
 κτα κατασκευάζει πάντοτε τι νέον· πότε τετραγωνικὰς τάφρους, ἄλλοτε
 ἀντιχαρὰ κώματα, και ἄλλοτε προμαχῶνας· ὥστε ἐκ τούτων τῶν κινη-
 μάτων του μᾶς δίδει νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι αὐτὸς (ἴσως ἀπατώμεθα)
 δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τὸ παρὸν· ἢ ὅτι βλέπει τὸ τεῖχος μας
 καλῶς ὠχυρωμένον, και προδίδει ἐκ τούτου ὅτι δὲν θέλει κάμει τίποτε,
 ἢ διότι περιμένει, καθὼς λέγουν, τὸν στόλον του, νὰ τὸν προμηθεύσῃ
 ὅτι χρειάζεται, και τότε νὰ κάμῃ τὴν ἐφοδὸν· πλὴν ὅπως και ἂν εἴναι,
 φαίνεται ὅτι ἔχει σκοπὸν νὰ μᾶς κρατήσῃ διὰ πολὺν καιρὸν εἰς πολιορ-
 κίαν, και μὲ τὸν ἀκατάπαυστον κανονοβολισμόν του και ρίψιμον βομ-
 βῶν, και γρανάτων, νὰ μᾶς ἀναγκάσῃ εἰς ὅ,τι αὐτὸς ὀνειρεύεται· ἂς μὴ
 φαντάζεται ὁμῶς, ὅσα δὲν ἠμπούρεσαν ν' ἀπολαύσουν οἱ προκατόχοί του,
 ἐπειδὴ εἴμεθα ἀποφασισμένοι ν' ἀποθάνωμεν μέχρις ἐνὸς μὲ τὰ ὅπλα εἰς
 τὰς χεῖρας, παρὰ νὰ ἐπιζήσωμεν εἰς τὸν ὄλεθρον τοῦ Μεσολογγίου. Ἐλ-
 πιζόμεν ὁμῶς πρῶτον εἰς τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν, και δεύτερον εἰς τὰ νι-
 κηφόρα ὅπλα τῶν Ἑλλήνων, τὸ νὰ πάθῃ παρ' ἡμῶν, ὅτι σκοπεῖ νὰ μᾶς
 κάμῃ.

Διέβη ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον ὁ Ἰμπράιμπασας εἰς τὴν Πελοπόννησον, και

πολιορκεῖ τὸ φρούριον τοῦ Νεοκάστρου. Ἐπροχώρησεν ὁ Κιουταχῆς ἀπὸ
 τὴν Ἀσίαν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν κατερημώσας,
 και ἐξ ὀλοκλήρου ὅ,τι εἰσέτι τῆς εἶχε μείνει καταφανίσας, πολιορκεῖ ἤδη
 τὸ Μεσολόγγιον. Τρεῖς Ἑλληνικοὶ στόλοι, πλείοντες τὸ Αἰγαῖον πέλαγος
 ζητοῦσι νίκην ἢ θάνατον. Πανταχοῦ ὠπλισμένοι οἱ λαοὶ τῆς Ἑλλάδος πα-
 λαίει μὲ ἀπελπισίαν ἀπερίγραπτον ἐναντίον τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ θανά-
 του. Ἄλλο τι καθ' ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος δὲν ἀκούεται, εἰμὴ τοῦ πει-
 σματώδους "Ἀρεως ἡ πολεμικὴ σάλπιγξ· Ἀλλ' ἡ Εὐρώπη, ἡ ἐνδοξος Εὐ-
 ρώπη πόρρωθεν θεωρεῖ τὴν εὐγενὴ και μεγάλην ταύτην πάλην, καθ' ἣν
 μία φούκα ἀνθρώπων Χριστιανῶν τοιοιτοτρόπως ἀγωνίζεται κατὰ τῶν
 πολυαίβιων φαλάγγων τῆς βαρβαρότητος και ἀπιστίας·

Πιθανόν, λέγουσιν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, εἶναι νὰ πέσῃ ἡ Ἑλλάς· ἀλλὰ και
 τούτου δεθέντος, ἡ πτώσις αὐτῇ πάλιν νίκη θέλει λογίζεσθαι· αὕτη ἐγ-
 καταλελειμμένη μόνῃ ἐπολέμησεν, ἀντεστάθη, ἐθυσίασε τὸ αἷμα τῶν
 τέκνων τῆς, και πλέον τι εἰς αὐτὴν δὲν ἔμεινεν, ὥστε νὰ ἠμπορέσῃ ἵνα
 ἐπεκτείνῃ περισσώτερον τὸν ἀπειλητικὸν της βραχίονα. Ἀποθνήσκει ἡ
 Ἑλλάς, ἀλλ' ἀποθνήσκει ἐνδόξως, και ἐκδικηθεῖσα· δι' ὅσα θειὰ αἰχμὰ-
 λωτος οὕσα ὑπέμεινεν.

Ἡμεῖς ὁμῶς ἐνταῦθα οἱ διατρέχοντες τὸ αἰματωδὲς θέατρον τοῦ τόσου
 ἀνίσου τούτου ἀγῶνος, βλέπομεν και λέγομεν· ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν θέλει ὑπο-
 δουλωθῇ· εἰς τοῦτο ὠμόσασμεν, και ὁ Θεὸς· ὁ μόνος ἡμῶν ὑπέρμαχος ἐ-
 γνώρισεν τὸν ὄρκον μας· Ἡ Εὐρώπη εἶδε τέσσαρας ὀλοκλήρους χρόνους τὰ
 κατορθώματά μας και ἐθαύμασε. Διὸ ἂ· μᾶς συγχωρηθῇ, διευθυνόμενοι
 πρὸς αὐτὴν και πρὸς τοὺς κραταίους αὐτῆς Βασιλεῖς, ν' ἀναφέρωμεν με-
 ρικοὺς λόγους, ὑπαγορευομένους ἀπὸ αὐτὰ τὰ φύλλα τῆς καρδίας μας,
 και ἐμπνευσμένους ἀπὸ μόνῃ τὰ ὑπὲρ θρησκείας και αὐτονομίας αἰσθή-
 ματα.

« Ἀκούσατε, Βασιλεῖς τῶν Χριστιανῶν, ἀκούσατε τὴν Ἑλλάδα τῆς
 μητέρα τῶν πολιτευμάτων και νόμων σας και τῆς ἀγίας θρησκείας, εἰς
 τὴν ὁποίαν και σεῖς αὐτοὶ προσφέρετε τὰς λατρείας σας. Βλέπετε αὐτὴν
 κατατετραυματισμένην ἀπὸ τὰς πληγὰς, βεβυθισμένην εἰς τὰ αἵματα
 και ἐλκύνουσιν εἰσέτι τῶν ἀλύτων της τὰ λείψανα. Βλέπετε ὁμῶς ἀφ' ἐ-
 τέρου μέρους αὐτὴν ἐμψυχωνομένην ἀπο οὐράνιόν τινα θρασύτητα, ὑπο-
 μένουσαν τῶν μαρτύρων τὰ βήσανα, και ὑψώνουσιν εἰς τὰς νέας θερ-
 μοπύλας τὸν σταυρὸν, ὅστις κάμνει και αὐτὸν τὸν Ἄδην νὰ τρομάξῃ.
 Προφωνοῦσα ἡ Ἑλλάς τοιοιτοτρόπως δὲν ἀφορᾷ, σεβαστοὶ Αὐτοκράτορες,
 νὰ σᾶς ἐπιβαρύνῃ μὲ τὰς ὕβριστικὰς και βιαιὰς ἐπιπληξείας, τὰς ὁποίας
 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός των και τῶν ἐπιβλαβῶν ἐπιχειρήσεων των μεταχει-
 ρίζονται τὰ ἐπαναστατικὰ πνύματα. Αὕτη γνωρίζει κάλλιστα ὅτι ὡς
 ἔθνος μὴ γνωρισμένον εἰσέτι κατὰ τὰς συνθήκας τῶν ἐσχάτων συνόδων
 σας, δὲν δύναται και νὰ ζητήσῃ τὴν υπεράσπισίν σας ὡς θετὸν και θε-
 σπισμένον δικαίωμα· γινώσκει τὰς κοινὰς συνθήκας, δι' ὧν ἡ μεταξὺ ὑ-
 μῶν και τῶν αἰμοδόρων καταδυναστῶν μας εἰρήνη ἐπισφραγίζεται· τιμᾷ
 τοὺς κρατοῦντάς σας δεσμούς και τοὺς κωλύοντάς σας φόβους· Ἀλλ' εἰς
 αὐτὰς ταύτας τὰς ἀρχὰς, βαθύτερον ἐννοούμενας ἐπιστηρίζει τὴν προσ-
 φωνήσιν της, πεπεισμένη ὅτι αὐτὰ τὰ δικαιολογήματά σας θέλουν ὑπο-
 χωρήσει εἰς ἕν τι κίνημα, τὸ ὅποιον αἱ καρδίαι σας πρὸ τοσούτων χρέ-
 νων συνέλαβον. Τὸ κίνημά μας δὲν εἶναι, κραταῖοι τῆς Εὐρώπης, ἀνταρ-
 σίας ἐπιχείρημα, ὅχι! εἴμεθα λείψανα ἔθνους νικημένου, κατακτηθέντος,
 ὑποδουλωθέντος, ἀλλ' οὐδέποτε μετὰ τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους συσσω-
 ματωθέντος· να! διότι πώποτε οἱ τύραννοί μας δὲν μᾶς ἐγγυήθησαν διὰ
 τὴν ζωὴν, τιμὴν, ἰδιοκτησίαν και πᾶν ὅ,τι συνιστᾷ τὴν νόμιμον τῶν
 ἀνθρώπων κοινωνίαν· Ἄν δὲ και εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς κατακτησεὶς των
 συγκατετέθησαν μετὰ τινων ἐπαρχιῶν εἰς μερικὰς συνθήκας, ὑποκρινο-
 μένας τὴν ἐγγύησιν, ἅμα ὁμῶς εὐκαιρίας ἀτιμωρήτου δραξάμενοι, ἀπί-
 στῶς τὰς κατεπάτησαν και ἀνοσίως παρεβίασαν. Εἴμεθα ἔθνος Χριστι-
 ανικόν, τέσσαρας ἡδὴ αἰῶνας προσπαθοῦντες ν' ἀποδιώξωμεν τῆς ἱερᾶς
 μας γῆς τοὺς ἀρπαγὰς· τὸ ἔθνος τοῦτο ἀξιούμενον ἐνώπιον Θεοῦ και τῆς
 συνειδήσεώς σας τὴν συμμαχίαν σας, πολλάκις (και ῥητῶς μάλιστα εἰς
 τὰ 1461) σᾶς ἔδωκε τὰς εὐγενεῖς ἀφορμὰς νὰ δέσσετε γενικὴν ὑπὲρ αὐ-
 τοῦ συμμαχίαν, ὑποχρεοῦντες δι' αὐτῆς τὸν Χριστιανισμόν ὅλον νὰ συν-
 τρέξῃ εἰς ἐλευθέρωσιν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, και τῆς γῆς τοῦ ἀνα-
 τολικοῦ τῶν Ῥωμαίων Βασιλείου. Παρατηρήσατε, ὦ λαοὶ τῆς Εὐρώπης,
 ὅτι τὸ βάρβαρον δὲν δύναται ποτε νὰ στερεώσῃ παραγραφὰς (pre scri-
 ptions) κατὰ τῶν θρησκευτικῶν και πολιτικῶν νόμων σας· διὸ εἶναι
 χρεῖα, σχηματίζαντες τὴν μεγάλην συμμαχίαν σας, και τὸ πνεῦμα τῶν
 παλαιῶν τῆς ἐνώσεώς σας συνθηκῶν ἀναλαβόντες, ἀφρόδως και πιστῶς
 ἐνταῦτῃ νὰ προκαταλάβητε τὰς ὁποίας οἱ βάρβαροι ἀδιακόπως σᾶς
 προσφέρουν εὐκαιρίας, διὰ νὰ προσαρμόσῃτε τῆς μεσολαβήσεως (inter-
 vention) τὸ δικαίωμα.

Ἡμπορεῖτε νὰ διστάσητε διὰ τῶν δυνάμεών σας τὴν ἱκανότητα, ἐνῶ
 βλέπετε πόσας δυσκολίας και ζημίας ἐδοκίμασεν ἡ Πόρτα πολεμοῦσα
 τέσσαρα ἔτη μὲ μίαν φούκταν Χριστιανῶν; δύνασθε νὰ ἀμφιβόλλετε

διὰ τὸ χρέος σας, ἐνῷ θεωρεῖτε, ὅτι καλύπτουσα ἡ τυραννία τὴν γῆν ἀπὸ ἐρείπια καὶ τὴν θάλασσαν ἀπὸ πτώματα, καταπατεῖ ὄχι μόνον τῆς κρινῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς εὐαισθησίας (du bon sens) τοὺς νόμους· εἶναι ἱκανώτατος νὰ ὑπερπολήσῃ τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον του, ὅστις βίνει φωτὶαν καὶ καίει τὴν ἰδίαν του· Τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος λοιπὸν δίδον ἀφορμὰς διὰ τοῦ πολιτεύματός του τούτου γενικῆς ἀποστασίας καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, φέρει διὰ μιᾶς εἰς κίνδυνον ὅλων τῆς Εὐρώπης τῶν ἐπικρατειῶν τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα· καὶ τότε ἡ προτεινομένη ἐπικουρία θέλει εἶσθαι εἰς πολὺ περισσότερον συμπεπλεγμένης, παρὰ τοῦ παρόντος χρόνου τὰς ἐπωφελεστάτας περιστάσεις· ἀλλ' ἀμφισβῆλλετε ἴσως σήμερον ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Εὐρώπης δὲν συμφωνεῖ εἰς τὴν κατάλυσιν τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, καὶ ὅτι αὕτη ἡ ἰδέα διαφωνία ἀποκαθιστᾷ ἀναγκαίαν ἡτοῦ κράτους τούτου τὴν διατήρησιν, διὰ νὰ κρατῇ τὴν ἰσοσταθμίαν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν διὰ νὰ ᾖ παρήμεσον τῶν κορσασαϊκῶν τούτων συμφερόντων· ἂν αἱ ἀμφισβηλῖαι σας αὗται φέρουν τὴν διανοίαν σας εἰς κρίσεις βαθυτέρας, ἐλαττώσατε καὶ τὸν ἀναβρασμὸν τούτων καὶ ἀσφαλίσατε τ' ἀδύνατα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους λείψανα, ἀποκαθιστώντες ἀνεξάρτητον αὐτὸν τὰς νήσους καὶ χερσονήσους τῶν καθότι οὕτως ἡ θαλάσσιος αὕτη ἑλβετία θέλει βάλει εἰς τὴν πολιτικὴν πλάστιγγα τὸ ἀνάλογον βῆρος της, καὶ ἴσως θέλει συνεισφέρει διὰ τῆς καταπαύσεως τῆς πάλης ταύτης, ἂν ὄχι ν' ἀναβάλῃ τὴν ὑπαρξίν τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, νὰ καταστήσῃ ὅμως τοῦλάχιστον βραδυτέρα καὶ πλέον εἰρηνικὴν αὐτοῦ τὴν διάλυσιν.

Τὴν ἀναντιρρήτον ταύτην ἀλήθειαν καὶ ἡ πλέον μικρὰ πολιτικὴ συμβουλεύει, καὶ ἡ ὑψηλότερα θεωρεῖ αὐτὴν ἱερὰν καὶ σημεῖοι τὸν ἀληθῆ χαρακτήρα της καὶ τελευταῖον οὐδεὶς δύναται ποτε νὰ ἐκλάβῃ φιλοδόξου κατακτῆσεως κίνημα, τὴν συνδρομὴν εἰς τὸ νὰ ἐκταθῇ τὸ κράτος τῆς δικαιοσύνης, νὰ ἐπισθοδρομήσῃ ἡ βαρβαρότης ἐνώπιον τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ νὰ στερεωθῇ τῆς χριστιανικῆς νομιμότητος τὸ σύστημα· καθότι ἀξίωμα κατεστάθη ἀναντιρρήτον πάσης σύμμαχίας εἰς τὴν πίστιν τοῦ αἰμαρὸς ἡμελινωμένου, ὅτι πᾶς Βασιλεὺς καὶ πᾶς λαὸς πιστεύουν εἰς Χριστὸν εἶναι σταυροφόρος παντοτεινὸς κατὰ τῶν πολεμίων τοῦ ὀνόματός του, καὶ ὀφείλει γὰρ σκέπτεσθαι τὴν ὀρθὴν καὶ βαθυτάτην αὐτὴν τῶν προγόνων μας ἰδέαν, πρέπει ν' ἀποχωρίζῃ αὐτῆς πᾶσαν ἀδικίαν ματαιόφροναν, καὶ ἐπικερδῇ κατὰκτησιν, καὶ νὰ κάμνῃ κρίσιν εἰς τοῦ Τουρκικοῦ λαοῦ τὴν ἀθώτητα καὶ εἰς τὴν κακοπραξίαν τῶν διοικητῶν του· ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν μετρίαν αὐτὴν χρέος πάντοτε διὰ τὰς χριστιανικὰς δυνάμεις εἶναι νὰ καταβάλλωσι τὰς δυνάμεις τῶν ἀπίστων.

ΑΡΙΘ. 36

Μεσολόγγιον, 6 Μαΐου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον, τὴν 3 Μαΐου.

Ἀπὸ γράμμα ἀξιόπιστον τὸ ὅποιον ἐλάβομεν κατευθεῖαν ἐκ Ζακύνθου, βεβαιούμεθα τὰ εἰς Νεόκαστρον καὶ Μοθωκόρωνα διατρέξαντα, καὶ τὴν ἐκ δευτέρου διὰ θαλάσσης νύκην τῶν ἡμετέρων· περιέχει δὲ τὸ γράμμα τὰ ἀκόλουθα.

Τὴν 27 καὶ 28 ἀπεβίβασαν οἱ ἐχθροὶ στρατεύματα εἰς τὸ νησί τοῦ Νεοκάστρου καὶ κακῇ τύχῃ τὸ ἐκυρίευσαν. Σήμερον τὴν 6 Μαΐου μίαν ὥραν πρὸ τοῦ γεύματος ἦλθε μὲ ἓνα σφοδρότατον ἀνεμὸν μία Γενοβέζικη Γολέττα, ἡ ὅποια δηγῆθη εἰς τὴν αὐθεντικὴν της ἐξέτασιν καὶ εἰς ἡμᾶς ἔπειτα, ὅτι χθὲς τὸ πρωτὶ (30 Ἀπριλίου) ἀνεχώρησεν ἀπὸ Καλαμάτας, καὶ εἰς τὰς 5 ὥρας (11) τὸ βράδυ ἐφθάσεν εἰς Μοθώνην ὅπου καὶ ἄρξαι· μετὰ μισθὴν ὥραν, εἶδεν 20 Ἑλληνικὰ πλοῖα ἐρχόμενα ὡς ἀστραπὴ μὲ 8 ἐμπρηστὰ ἐκ τῶν ὁποίων διευθύναντες οἱ πλοίαρχοι δύο μέσα εἰς τὸν λιμένα ὅπου ἦτον 35 πολεμικά, καὶ φορτηγὰ πλοῖα ἀραγμένα, τὰ ἐκόλλησαν εἰς μίαν ἐχθρικὴν κορβέταν, τῆς ὁποίας ἡ φωτιά μετεδόθη καὶ εἰς ἐν βρῖκι καὶ διαδοχικῶς πλέον καὶ εἰς τὰ ἄλλα· ἐκ ταύτων τῶν πλοίων 15 μόνον ἐγλύτωσαν, ἐξ ὧν ἦτον καὶ αὕτη ἡ γολέττα· τὰ δὲ ἄλλα 20 τὰ ὅποια ἦτον πολεμικά, ἐγενίαν θύματα τῆς δικαίας ὀργῆς τῶν Ἑλλήνων· ἡσάν δε ταῦτα, δύο φεργάται, τέσσαρες κορβέται, καὶ τὰ ἐπίλοιπα, βρῖκια καὶ γολέτται. — Ταύτην τὴν ὥραν ἐφθασαν ἄλλα δύο ἀπὸ τὰ διασωθέντα φορτηγὰ, τὸ μὲν μὲ Αὐστριακὴν, τὸ δὲ μὲ Σικελικὴν σημαίαν· τὸ πρῶτον ἦτον καυμὲνον ὀλίγον εἰς τὰ κανονοστάσιά του· αὐτὰ μᾶς βεβαιοῦν ὅσα εἶπε καὶ ἡ γολέττα· μάλιστα προσθέτουν, ὅτι μεταξὺ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων ἦτον καὶ ἐν Αὐστριακὸν πολεμικόν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐφάνη νὰ εὐγῇ εἰς τὰ παντὰ συμπεραίνων νὰ ἐκφῇ. Ταῦτα τὰ νικηφόρα Ἑλληνικὰ πλοῖα ἤρχοντο πρὸς βοήθειαν τοῦ ἥρωος Μισούλη· τὰ δὲ ἄλλα ἐχθρικά πλοῖα τὰ πολεμικά, ἦσαν εἰς Νεόκαστρον, ἄλλα ἀραγμένα καὶ ἄλλα εἰς τὰ παντὰ, καὶ φαίνεται νὰ ἐδοκίμασαν καὶ αὐτὰ τὴν ὀργὴν τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ οἱ χωρικοὶ μας εἶδον μίαν μεγάλην φωτίαν καὶ ἤκουον ἐνταυτῷ καὶ κρότους· τὰ αὐτὰ περιστατικὰ εἶδε καὶ ἐν ἄλλο πλοῖον, τὸ ὅποιον ἦτον ἐξω τῆς Ζακύνθου· συμπε-

ραίνεται λοιπὸν, ὅτι ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν Μοθώνην δὲν ἤμπορεῖ νὰ φανῇ ἐδῶ ἡ φωτιά, ἀπὸ δε τὸ Νεόκαστρον φαίνεται, εἶναι ἐνδεχόμενον καὶ αἱ εἰσεὶς εὐρισκόμεναι φεργάται νὰ ἔλαβον τὴν αὐτὴν τύχην, καθὼς καὶ τὰ ἐπίλοιπα εἰς Μοθώνην ἀραγμένα ἐχθρικά πλοῖα.

Γνωστὰ εἶναι εἰς ὅλους τὰ καθ' αὐτὸ καὶ κύρια αἷτια, διὰ τὰ ὅποια τὸ πλεῖστον μέρος τῶν στρατηγῶν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος εἶχον διαβῇ εἰς τὴν Πελοπόννησον. Καίρὸς σήμερον δὲν εἶναι νὰ ἐξηγήσωμεν ὅσα περὶ τῶν πράξεων τῶν στρατηγῶν τούτων λέγει ὁ εἰς καὶ ὁ ἄλλος. Ἀρκεῖ μόνον νὰ εἰπῶμεν, ὅτι οἱ περισσότεροι αὐτῶν ἐδείξαν τὰ πλέον λαμπρὰ τῆς γενναιότητος καὶ κάρτεροφυχίας τῶν σημεία εἰς τὴν πεισματικὴν καὶ αἱματώδη τοῦ Νεοκάστρου μάχην.

Ὡς στρατηγοὶ ὅμως τῆς Χέρσον Ἑλλάδος, ἐπὶ τῆς ὁποίας τοσοῦτοι Ὀθωμανικῶν στρατευμάτων χεῖμαρροι ἐπλημύρησαν, δὲν ἐλειψαν ἅμα εἰδοποιηθέντες περὶ τούτου νὰ ζητήσωσι παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως τὴν ἄδειαν διὰ νὰ τρέξωσι καὶ πάλιν εἰς ὑπεράσπισιν τῆς γῆς ἐκείνης, τὴν ὁποίαν τοσάκις πρότερον κατέβρεξαν μὲ τὸ αἷμά των, ἐνθα ἀπὸ μίαν μακρυνὴν πείραν γνωρίζουν τὰς τόσον περιφύμους εἰς τὴν νέαν ἱστορίαν στενωποὺς, καὶ ἐνθα τελευταῖον ζῇ τὸ γλυκύτερον καὶ προσφιλέστερον αὐτῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν των· καὶ δὲν ἠδύναντο βέβαια εἰς τοιοῦτας κινδυνώδεις στιγμὰς νὰ βραδύνωσι τὴν εἰς τὴν Χέρσον Ἑλλάδα διάβασιν των, ἐνθα εὐρίσκονται αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα των. ἔχει δὲ καὶ ἡ Πελοπόννησος ὑπερασπιστὰς ἀποτότους, ἀνδρείους καὶ φιλοτίμους ἐνταυτῷ εἰς τὸ νὰ φανῶσιν ἐφάμιλλοι τῆς γενναιοκαρδίας τῶν ἡμετέρων, οἵτινες καὶ δὲν θέλουν λείψει μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν στρατηγῶν μας νὰ δράμωσιν εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἐνθυμηθέντες τῶν παρελθόντων χρόνων τοὺς θριάμβους των, νὰ ἐξολοθρεύσωσιν, ὡς ἄλλοτε τὰ πολυάριθμα τοῦ Ἀράμαλη καὶ λοιπῶν στρατευμάτων, καὶ νῦν τὸν ἀγέρωχον υἱὸν τοῦ πλουσίου σατράπου τῆς Αἰγύπτου.

Αἱ διαταγαὶ τῆς Σ. Διοικήσεως δοθεῖσαι πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τούτους διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν πολεμικῶν, (καθὼς τὸ κοινὸν πληροφορεῖται ἀπὸ τὴν ἐφεξῆς διαταγὴν πρὸς τὸν στρατηγὸν Γ. Ἀράκον) περιέχουν τὰς πλέον δραστηρίους παρακινήσεις διὰ νὰ μεταβιβάσθωσιν ὅσον τάχι-σα εἰς τὴν Χέρσον Ἑλλάδα, καὶ νὰ πράξωσιν ὡς ἀληθεῖς καὶ καλοὶ πατριῶται, ἐνωμένοι καὶ σύμφωνοι μὲ τοὺς λοιποὺς στρατηγοὺς τῆς πατρίδος ὑπερμάχους, πᾶν ὅ,τι τὰ δικαιώματα τῆς πατρίδος ἀπαιτοῦσι παρ' αὐτῶν.

Δὲν ἀμφισβῆλλομεν δὲ ὅτι αἱ θριαμβευτικαὶ τῶν στρατιωτῶν μας σημαῖαι καὶ ὁ ζῆλος καὶ πατριωτισμὸς των θέλουν κατατραμάξει τὸν πομπῶδη τοῦ Κιουταχῆ στρατὸν· καὶ ὅτι οὗτος ταχέως θέλει μετανοήσῃ διότι κατερήμωσε τοσαύτας ἐπαρχίας, τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι λαβόντες τὰ ὅπλα ὠρίσθησαν ἢ νὰ ζήσωσιν αὐτόνομοι καὶ ἐλεύθεροι, ἢ νὰ καταδῶσιν εἰς τοὺς τάφους, θύματα τοῦ ἀγῶνος τούτου, παράδειγμα τοῦ ὁποίου ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου εἰσέτι δὲν ἀνέφερε.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ τῆς ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ὑπουργεῖον τοῦ πολέμου.

Πρὸς τὸν γενναϊότατον στρατηγὸν κύριον Γεώργιον Ἀράκον.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ Σ. Διοίκησις μανθάνει παρὰ πολλῶν, ὅτι ὁ ἐχθρὸς καταφρονῶν τὰ ἀνδρεία ὅπλα τῶν Ἑλλήνων καὶ ὠφελούμενος ἐκ τῶν καιρικῶν περιστάσεων διέβη τὸν Ἀχελῶον ποταμὸν καὶ πλησιάζει ἤδη εἰς τὸ Μεσολόγγιον καὶ Ἀνατωλικόν, ἐλπίζων νὰ κατορθώσῃ ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἄχρι τοῦδε δὲν ἐδυνήθη.

Ὅθεν ἐπαγρυπνοῦσα, ὡς μήτηρ φολόστοργος, διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν τῶν λαῶν της ἐφρόντισε πρὸ ἡμερῶν καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη τὰς ἀναγκαίας τροφὰς καὶ πολεμφοδία· συστήσασά δε καὶ ἐπιτροπὴν ἐν Μεσολογίῳ, δοῦσα αὐτῇ καὶ χρήματα πρὸς διευθύνσιν τῶν ἀναγκαιῶν, γράψασα δὲ καὶ εἰς τοὺς ἐκεῖ διορισθέντας ὀπλαρχηγούς νὰ ἐπαγρυπνώσιν εἰς τὰ κινήματα τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἀκολουθῶς θέλει πέμψῃ καὶ ἀρκετὰ καράβια, τὰ ὅποια παραπλέοντα εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη θέλουν ἐμποδίζει κῆθε πλοῖον ἐχθρικὸν μεταφέρον τροφὰς ἢ ἄλλο ἀναγκαῖον εἰς τοὺς ἐχθρούς.

Ἰδεύει δὲ συγχρόνως καὶ τὴν γενναϊότητά σου, ὅτι ἂν (ὅπερ μὴ γένοιτο) ἀκολουθήσῃ ἀνάγκη εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ὄντες προσεκτικοὶ καὶ συνειδητοὶ μετὰ τοὺς ἐκεῖ, καὶ νὰ τρέξῃτε πρὸς βοήθειαν αὐτῶν μὲ ὅλους τοὺς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν σας ὀπλαρχηγούς καὶ στρατιώτας, καὶ μὲ τὴν φρόνησίν σας, ἀνδρείαν καὶ πολεμικὴν ἐμπειρίαν σας ματαιώσῃτε τὰ ὀλέθρια κινήματα τῶν ἐχθρῶν, δίδοντες εἰς αὐτοὺς τὴν ἀποπλήρωσιν τῆς αὐθαδείας αὐτῶν διὰ νὰ μὴ τολμήσωσιν ἄλλοτε νὰ κινήσουν ὅπλα ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων.

Τούτον λοιπὸν τὸν σωτηριώδη σκοπὸν ἀναγγέλλει διὰ τοῦ ὑπουργείου τούτου ἡ Σ. Διοίκησις πρὸς τὴν γενναϊότητά σου, καὶ περιμένει νὰ ἰδεῇ σὴν τὸν ὅσον τάχος ἐξολοθρευμὸν τῶν ἐχθρῶν. Διὰ καὶ σὰς ἐπεύχεται νίκας κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ τρόπαια, ἐτοιμάζουσα νέας ἀνταμοιβὰς τῶν

ἀνδραγαθημάτων σας, διὰ τὴν στέψη τὴν ἀπύκνιστον κεφαλὴν σας μὲ ἀμαραντίνους στεφάνους τῆς δόξης διὰ τοὺς ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγῶνάς σας.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 17 Ἀπριλίου 1825.

ὁ ὑπουργὸς τοῦ πολέμου. Ἀδάμ Δουκάς.

ὁ γεν. γραμματεὺς. Δημήτριος Σαλτέλης.

Σήμερον ἐβεβαιώθημεν περὶ μιᾶς μάχης τῶν ἡμετέρων κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, γενομένην τὴν 23 Ἀπριλίου κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς τὴν Παπαδιάν, τόπον τῶν Κραβδάρων, ὅπου ἐν σῶμα Ἑλλήνων συνιστάμενον εἰς 210 ἄνδρας συλλεχθέντας, τινὰς μὲν ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ Δημοστρατίου ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ἀνδρέου, καὶ Νικολάου Μπομπενιώτου, τινὰς δὲ ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ Σαφάκα ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ καπ. Φαρμάκης ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ καπ. Ἀναγνώστου Καναβοῦ, καὶ ὁ Καινούριος ὅστις ἐπρόφθασε μὲ 30 ἄνδρας εἰς βοήθειαν τούτου τοῦ σώματος, ἔκαμε μίαν ἐνδοξὸν νίκην, ἀντιπαραταχθέν εἰς 2,000 βαρβάρους ὄντας ὑπὸ ἀρχηγὸν τὸν Μπανούσην Σέβρανη· ὁ πόλεμος ἤρχισεν ἀπὸ τὰς 5 ὥρας τῆς ἡμέρας καὶ διήρκεσεν ἕως εἰς τὰς 3 τῆς νυκτός· ἐλαβώθησαν ἱκανοὶ βάρβαροι καὶ ἐφρονεύθησαν 47· ἐφρονεύθη πρὸς τούτοις καθὼς λέγουσιν καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐχθρικοῦ τούτου σώματος Μπανούσης Σέβρανης. Τύμπανα, σημαίαι, καὶ ἄλλας ἀποσκευὰς ἄφησαν ἱκανὰς οἱ ἐχθροὶ εἰς χεῖρας τῶν νικητῶν τῶν Ἑλλήνων· εὐρίσκονται ὁλονὲν ἀκόμη μέσα εἰς σπῆλαια πληγωμένοι ἐχθροί· οἱ δὲ διασωθέντες κατεδιώχθησαν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων τὴν δευτέραν ἡμέραν μετὰ τὴν μάχην μέχρι τῶν συνόρων τοῦ Ἀποκορίου.

Σήμερον ἠκολούθησεν ὀλιγώτερος παρ' ἄλλοτε κανονοβολισμὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη· μολοντούτο αἱ ἐχθρικοὶ σφαῖραι, ἐφόνευσαν κατὰ δυστυχίαν μίαν νέαν 14 ἐτῶν.

Οἱ Ἕλληνες κατασκευάζουσιν μεσότοιχα (Travers) διὰ τὴν μὴ βλῶπτονται ἀπὸ τὰς ἐχθρικές γρανίτας. Ὁ δὲ ἐχθρὸς μετετόπισε τὰς σκηνὰς τῶν σημαντικωτέρων ὀπισθεν τῶν ἐλαιῶν πρὸς τοὺς πρόποδας τῶν βουνῶν, 4,000 ὀργυῖας μακρὰν τοῦ ἡμετέρου τείχους. Τὴν νύκτα μᾶς ἔρριψαν δύο βόμβας μόνον.

Τὴν 4 Μαΐου ἐπροχώρησε 40 ὀργυῖας πλησιέστερον κατὰ μέτωπον τοῦ προφράγματος τῆς Δουνέτας διὰ μέσου μιᾶς τριγώνου τάφρου (κοινῶς σαῖταρι), τὴν ὅποιαν διὰ νυκτός κατεσκευάσαν. Μετὰ τὸ μεσημέρι ἠκολούθησε πεισματώδης κανονοβολισμὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, καὶ ἐφρονεύθη πάλιν μία δυστυχὴς γυνή. Οἱ ἡμέτεροι ἔφερον ἐν μεγάλῳ τηλεβόλῳ (cacciatore) κανόνιον ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶναι ἐπόμενον νὰ πάθῃ μεγάλην βλάβην ὁ ἐχθρὸς.

Λέγουσιν ὅτι ὁ προδότης Βαρνακιώτης εὐρίσκειται ἀπὸ προχθὲς ἀκόμη εἰς τὸ ἐνταῦθα στρατόπεδον τῶν ἐχθρῶν.

Τὴν νύκτα ἦτον ἡσυχία καὶ εἰς τὰ δύο μέρη· ἔρριψε δύο τρεῖς βόμβας μόνον ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἔπειτα ἔπαυσεν. — Ὁ Μαχμούτης μὲ τὸ βρέκει του, καὶ μὲ ἄλλα τρία ἀκόμη πλοῖα, περιπλέει τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἀφόθως· ἐπῆγεν ἕως εἰς τὸν Κάλαμον, καὶ ἔλθων μετὰ ταῦτα ἄραξεν εἰς τὰ ἀκροθαλάσσια τοῦ Μεσολογγίου, μείνας δε μερικὰς ὥρας ἐφυγεν. Οὗτος ὁ βάρβαρος, ἐπειδὴ δὲν βλέπει κανὲν Ἑλληνικὸν πλοῖον εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, προμηθεύει τοὺς ἐχθροὺς τὰ ἀναγκαῖα καὶ χρειώδη, κατὰ τρέχει καθεκάστην τὰ μικρὰ μας πλοῖα, καὶ κάμνει ὅτι δυνήθῃ ὠφέλιμον εἰς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ζημιώδες εἰς ἡμᾶς.

Τὴν 5 Μαΐου παρετηρήθη, ὅτι ἔφερε καὶ μίαν ἄλλην Δουμβάρδαν ὁ ἐχθρὸς, μικροτέραν ὅμως τῆς πρώτης· καὶ ἐν ἄλλῳ μεγάλῳ κανόνιον, μὲ τὸ ὁποῖον μᾶς κανονοβολεῖ συχνά, χωρὶς νὰ μᾶς προξενήσῃ βλάβην· Μετὰ τὸ μεσημέρι ἠκολούθησεν ὁ συνήθης κανονοβολισμὸς καὶ διήρκεσε σχεδὸν ἕως τὸ βράδυ.

Τὴν νύκτα ἦτον ἄκρα ἡσυχία· ἦλθον τρεῖς αὐτόματοι Ἕλληνες διηγούμενοι ὅτι ὁ Κιουταχὴς ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ ἀπὸ ἑνα ἀλιὲ εἰς καθένα, ὅστις ἤθελε ῥίψῃ ἑνα σακὶ χῶμα μέσα εἰς τὸ περὶ τὸ τεῖχος μας αὐλάκι. Ὁ ἐχθρὸς εἰσέτι κατεσκευάσας καὶ ἄλλας τριγώνους τάφρους καὶ πλησιάζει ὁλονὲν εἰς τὸ τεῖχος μας.

Διάλογος μεταξὺ δύο πατριῶν, εἰς ἑν κανονοστάσιον τοῦ Μεσολογγίου.

Ἰωάννης. Ἐμαθες τὰ νέα ὅπου μᾶς ἦλθαν ἀπόψε; λέγουσιν ὅτι ἔρθανε μία βάρκα ἀπὸ τὸν Μωρέα, καὶ ἔφερε τὴν εἰδήσιν ὅτι ὁ Χατζὴ Χρήστος καὶ ὁ Δεσπότης τῆς Μοθίωνης ἐπιάσθησαν ζωντανοὶ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ὅτι ὁ Γεροαγνώσταρᾶς ἐφρονεύθη, καὶ ὅτι ἐκ θαύματος διεσώθη καὶ αὐτὸς ὁ Μαυροκορδάτος.

Χρήστος. Ναι, τῷ ὄντι ἐτῆς τὸ εἶπον. Διαρημίζεται ὅμως ὅτι οἱ θαλασσινοὶ μας ἔκαυσαν δὲν ἐνθυμοῦμαι πόσα καράβια Τούρκικα, καὶ ὅτι ὁ Ἱμπραῖμ-πασσᾶς ἐπῆρε τὸ νηεὶ ὅπου εἶναι κοντὰ στὸ Νεόκαστρον, πλὴν τὸ φρούριον τοῦ Νεοκάστρου εὐρίσκειται εἰς πολλὰ καλὴν κατάστασιν.

Ἰω. Νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς! Καλὲ, λέγουσιν ἀκόμη, ὅτι ἡ Διοίκησις ἐλευθέρωσε τοὺς ἀντάρτας, καὶ πῶς ὁ Κολοκοτρώνης ἔφθασε μὲ εἰκοσιπέντε ἕως τριάντα χιλιάδας στρατεύματα εἰς τὸ στρατόπεδον.

Χρ. Ἐτῆς, λέγουσιν καὶ μάλιστα ὁ Πετρόμπεϊς ἔφερεν ἕξ χιλιάδας Μανιάτας εἰς κάποιαν θέσιν ὅπου ἦτον ἀνάγκη.

Ἰω. Πολλὰ καλὰ, εἰπέ μου ὁμως, σὲ παρακαλῶ, διὰτὶ ἡ Διοίκησις ἐλευθέρωσε τοὺς ἀντάρτας;

Χρ. Μήπως ἡξέυρω καὶ ἐγὼ, ἀδελφέ! φαίνεται ὅτι τὰ καπὰκια καὶ αἱ πλακουλαιὲς ἄρχισαν ἄλλον δρόμον.

Ἰω. Δὲν σὲ καταλαμβάνω.

Χρ. Πῶς, δὲν ἡξέυρεις ὅτι οἱ ἀντάρται κατατρέχθησαν ἀπὸ τὸν πληρεξούσιον τῆς Διοικήσεως, τὸν Κωλέττην· πλὴν ἡ εὐγενεία του (αὐτὸς λέγουσιν ὅτι ἦτον μίαν φορὰν ἱατρὸς τοῦ Μουχτάρ-πασσᾶ) κατατρέχων αὐτοὺς ἐνόμισε χρέος του νὰ κατατρέξῃ καὶ τὸν ἀδῶν λαὸν τῆς Πελοποννήσου, λέγωντας ὅτι πρέπει νὰ δώσῃ ἑνα μεγάλο παράδειγμα· ἐγὼ ὁμως δὲν καταλαμβάνω, ἀδελφέ, τί πταίξιμον εἶχον οἱ κακοῤῥίζικοι Κιρπισινοὶ, Καλαβριτιανοὶ, Ἀρκαδιώταις καὶ λοιποὶ, ὅπου νὰ τοὺς διαγουμίσουν ὅλον τὸ ἔχει τοὺς καὶ τὴν κατάστασιν τοὺς.

Ἰω. Πολλὰ παρόμοια πράγματα ἤκουσα· μὲ εἶπον μάλιστα κάποια ἄλλα ὅπου δὲν ἠμπορῶ ποτὲ νὰ τὰ πιστεύσω, τὰ ὅποια ὁμως ἤκουσα ὅτι εἶναι ὅλα ἀληθέστατα, καὶ μάλιστα καὶ κατὰ τι περισσώτερα· ἀπὸ ὅσα ὁμως ἠμπόρεσα νὰ καταλάβω, εἶναι, ὅτι διὰ τὴν πάρῳσι μερικοὶ στερλῆναις, ἢ κανένα πᾶπλωμα, μὲ πρόφασιν τάχα νὰ κατατρέξουν τοὺς ἀντάρτας (δι' αὐτοὺς ὁμως ἴσως ἦτον δίκαιον) ὁ πτωχὸς Μωρέας ἔπαθε τόσα καὶ τόσα· καὶ ὅτι κάποια ὑποκείμενα, χωρὶς πατρίδα καὶ χωρὶς γυναῖκα, κατὰ πρόσχημα, διὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸ κενοῦν τοὺς δοξάρι, μᾶς ἀνακάτωσαν ἡμᾶς τοὺς Ρουμελιώτας μὲ τοὺς Μωραῖταις, καὶ μᾶς ἔκαμαν νὰ ἔχωμεν παντοτεινὸν μεταξὺ μας μῖσος.

Χρ. Διὰτὶ λοιπὸν ἐλευθέρωσαν τοὺς ἀντάρτας, ἐν ᾧ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἶναι ὅπου ἀναψαν ὅλαις αὐταῖς ταῖς φωτιαῖς;

Ἰω. Ἀχ, δὲν καταλαμβάνεις· αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τόσον εὐγενὴ καὶ σταθερὸν χαρακτῆρα, ὅπου διὰ νὰ κατορθώσουν τὰ ἰδιά των εὐγενῆ συμφέροντα, δὲν τοὺς μέλλει νὰ κάμουν καὶ τὰς πλέον φρικώδεις θυσίας καὶ φθοράς, δηλαδὴ αὐτοὶ λησμονοῦν ὅσα λέγουσιν καὶ ὅσα στοχάζονται, φθάνει μόνον αὐτοὶ νὰ θριαμβεύσουν εἰς τοὺς σκοποὺς των καὶ πολλὰ ὀλίγον φροντίζουν τί ἐνεργεῖ ὁ Ἱμπραῖμ-πασσᾶς, καὶ τί κατορθώνει ὁ ἐδικὸς μας Κιουταχὴς ἐδῶ.

Χρ. Ἀχ, θεέ μου! οὔτε τοῦτο δὲν τοὺς μέλλει τίποτε;

Ἰω. Ὅχι, σοῦ λέγω· αὐτοὶ καταβάλλοντες τοὺς ἀντάρτας, νομίζουν ὅτι δὲν ἔχουν πλέον Τούρκους νὰ πολεμήσουν· καὶ μάλιστα ἡ Δ. Ἑλλάς (ἡ ὅποια δὲν ἐκατέρωθε, λέγει ὁ κύριος Κωλέττης, τίποτε ὑπὲρ ἐλευθερίας) δὲν ἔχει χρεῖαν ἀπὸ κάμμιαν βοήθειαν (1).

Χρ. (Χαμηλῶς τὸ κεφάλι σου, καὶ ἐρχεται βόλι ἀπὸ τὴν μπάταριαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου)· πῶς δὲν ἔχει χρεῖαν ἀπὸ βοήθειαν ἡ Δ. Ἑλλάς;

Ἰω. Ἐτῆς, τὸ λέγει ὁ Κ. Κωλέττης καὶ συντροφία, καὶ δὲν ἔχω φόβον νὰ τὸ εἰπῶ, ἐπειδὴ ἔχω μάρτυρα τὸ βόλι ὅπου ἐσφύρισε ταύτην τὴν στιγμὴν στὰ αὐτὰ σου.

Χρ. Τί θὰ κάμωμεν λοιπὸν, ἀφ' οὗ ἀπ' ἐκείνους ὅπου ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ περιμένωμεν κάμμιαν βοήθειαν μᾶς παραιτοῦν, καὶ πολεμοῦν, λέγει, τοὺς ἀντάρτας, ἢ προσπαθοῦν διὰ τὰ ἰδιά των πάθη καὶ μόνον;

Ἰω. Ἄλλην φορὰν σοῦ τὸ λέγω αὐτό· ὅσον διὰ σήμερον αὐτὰ ἀρκετὰ εἶναι.

ΑΡΙΘ. 37.

Μεσολόγγιον, 9 Μαΐου 1825.

ΕΞΗΤΕΡΙΚΑ

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ Ζακύνθου τῶν 4 Μαΐου, περιέχει τὰ ἀκόλουθα.

Ἐν πλοῖον Αὐστριακὸν ἔλθων ἐκ Κωσταντινουπόλεως τῇ 30 Ἀπριλίου, καὶ λείπον ἐκείθεν 18 ἡμέρας διηγεῖται, ὅτι ἡ κατὰ τὴν Μιτυλήνην περιπλεύουσα Ἑλληνικὴ μοῖρα, ὁδηγουμένη παρὰ τοῦ ὑποναυάρχου Κυρίου Σταχτούρη, ἐκράτησεν ὡς νόμιμον λείαν 18 Εὐρωπαϊκὰ ἐμπορικὰ πλοῖα γέμοντα τροφῶν ἐχθρικών καὶ διευθυνόμενα πλαστῶς εἰς Ζακύνθον· ἀτινα φωραθέντα, ἐστάλησαν εἰς Ναύπλιον· καὶ ὅτι ὁ Βυζαντινὸς στόλος, συνιστάμενος εἰς 40 περίπου πολεμικὰ πλοῖα, ἦτον ἐνδον τοῦ Ἑλλησπόντου, προσμένων τὸν Καπιτάν-πασᾶ· ἡ δὲ Ἑλληνικὴ μοῖρα μὲ ἱκανὰ ἐμπρηκτικά, ἦτον ἀραγμένη πλησίον τῆς Μιτυλήνης, περιμένουσα τὸν ἐχθρικὸν στόλον.

Εἰς τὰς 27 τοῦ ἰδίου ἐκυρίευσαν οἱ ἐχθροὶ ἐξ ἐφόδου τὴν νῆσον Σφακτηρίαν, ἀφ' οὗ ὁμως ἔχασαν σημαντικὴν τινα ποσότητα τακτικῶν στρατευμάτων. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐφώρμησαν καὶ κατὰ τῶν παλαιῶν

(1) Ἐχομεν βεβαιωτάς πληροφορίας, ὅτι ὁ Κύριος Κωλέττης, ἐν ᾧ ἐπρετίετο εἰς τὸν Ἐκπαιστικὸν περὶ ταχέως ἀποστολῆς βοηθείας εἰς τὴν Δ. Ἑλλάδα, ἀνοίξε γράμμα τι ἀπὸ ἑνα βλάχον ἀσέβαντον, τὸ ὁποῖον περιείχεν ὅτι οἱ Ἕλληνοὶ εὐρίσκονται εἰς ἐμφυλίους διχονοίας, καὶ κανὲν κατὰ τῆς Δ. Ἑλλάδος κίνημα δὲν ὀργανίζεται.

Ναβαρίνων τοὺς ὁποίους κύκλωσαντες διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, καὶ κόψαντες καθε βολήσαν στελλομένην πρὸς αὐτοὺς τόσον τροφῶν ὅσον καὶ πολεμοφοδίων, ἄρχισαν νὰ ἐφορμοῦν, οἱ δὲ ἡμέτεροι τοὺς ἀντέκρουσαν δις καὶ τρίς μετ' ἀπαρδειγμάτιστον γενναϊότητα, καὶ ἐστείλαν πολλοὺς εἰς Ἄδην· ἔχοντες ὅμως ἔλλειψιν πολεμοφοδίων καὶ ὕδατος, δὲν ἦτον πλέον ἄλλο, εἰμὴ νὰ ὑποχωρήσουν εἰς τοὺς ἐχθροὺς. —

Τὸ Νεόκαστρον μολοντί πολιορκεῖται δὲν ἔχει ὅμως φόβον, ἐπειδὴ εἶναι καλῶς προβλεπόμενον· πρὸς τούτοις συναθροίζονται καὶ ἄπειρα στρατεύματα Ἑλληνικὰ ἀπὸ Σπάρτην, καὶ Ἀρκαδίαν, καὶ λοιπὰ μέρη, διὰ νὰ λύσουν ταύτην τὴν πολιορκίαν. Ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος περιφέρεται τῇδε κακεῖσε ἔξω τῆς Μοθώνης, ὁ δὲ Ἑλληνικὸς διαιρεθεὶς εἰς δύο τὸν παραφυλάττει.

Ἄλλον πλοῖον ἐλθὼν σήμερον ἀπὸ τὰ παράλια τοῦ κόλπου τῆς Κορώνης, μᾶς βεβαίως περιστατικώτερον τὸν κατὰ τὴν 30 τοῦ παρελθόντος ἐμπρησμὸν τῶν ἐν Μοθῶνι ἀραγμένων ἐχθρικῶν πλοίων ἐκ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου. Ταῦτα τὰ πυρποληθέντα συνίσταντο εἰς ἓν δίκροτον, δύο φεργάτας τοῦ πρώτου μεγέθους, καὶ πέντε ἄλλα βρίκια καὶ κορβέτας· ὅσα δε φορτηγὰ εὐρέθησαν μεταξὺ τούτων, ἄλλα κατεκάησαν μὴ φθάσαντα νὰ ἐξέλθουν τοῦ λιμένος, ἄλλα ἀποφυγόντα τὸν ἐμπρησμὸν ἐρρίφθησαν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ κατεθράυθησαν, καὶ ἄλλα μόλις καὶ μετὰ βίας διεσώθησαν.

Ἀπὸ εἰδήσεως προσφάτου· ἐκ Πελοποννήσου μανθάνομεν, ὅτι ἐν ᾧ ἐμβαινόν τὰ ἐχθρικά πλοῖα εἰς Νεόκαστρον, τέσσαρα Ἑλληνικὰ πλοῖα εὐρεθέντα ἐκεῖ, τὰ μὲν τρία πολεμούμενα καὶ πολεμουντα διῆλθον διὰ μέσου τῶν ἐχθρικῶν πλοίων καὶ διεσώθησαν· τὸ δὲ ἄλλο ἐν ἀραγμένον καὶ βλέπον ὅτι ἐμελλε νὰ κυριευθῇ, ἐπυρπολήθη παρὰ τῶν ἰδίων ναυτῶν ἐκ τῶν ὁποίων 15 μόνον ἐσώθησαν· μία δὲ φεργάτα τοῦ πρώτου μεγέθους ἐχθρικῇ, ἐισερχομένη εἰς τὸν λιμένα τοῦ Νεοκάστρου ἐβυθίσθη, κανονοβοληθεῖσα ἀπὸ τὸ τεῖχος· ὅτι ἀφ' οὗ ἐφθασαν καὶ τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα μετὰ δύο ἐμπρηστικά εἰς Νεόκαστρον, ἐπυρπολήσαν δύο φεργάτας ἐχθρικάς· καὶ ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἄφησαν τὴν νῆσον Σφακτηρίαν ἐπειδὴ εἶχον ἔλλειψιν τροφῶν καὶ ἄλλων ἀναγκαίων. Ἀλλὰ καὶ τὸ στράτευμα τὸ ὁποῖον ἐπολιόρκει τὸ Νεόκαστρον ἀπεσύρθη κατὰ τὰ Μοθωκόρωνα.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις τὴν 7 Μαΐου.

Ὁ ἐχθρὸς ἀφ' οὗ ἠτύχασεν ἕως τὸ μεσημέρι, μετὰ τοῦτα ἄρχισε νὰ βίπτῃ ἀκαταπαύστως καθ' ἡμῶν βόμβας καὶ γρανάτας, καὶ νὰ μᾶς κανονοβολῇ φονεύσας κακῇ τύχῃ καὶ ἓνα καλόγηρον· ἀνταμειφθεὶς ὅμως καὶ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀπαραλλάκτως ἔπαυσεν.

Τὴν νύκτα κανονοβολῶν, ἐχάλασεν ἐν ὀλίγον μέρος τοῦ μεγάλου προτειχίσματος μας· ἐρρίψεν δὲ καὶ τρεῖς βόμβας μόνον, καὶ κατεσκεύασε νέους προμαχῶνας καὶ προχώματα.

Σήμερον ἦλθε μία γραῖα γυνὴ ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον καὶ διηγήθη ἐξετασθεῖσα, ὅτι ἦτον αἰχμάλωτος παρὰ τοῖς ἐχθροῖς ὁμοῦ μετὰ τὴν νύμφην τῆς, καὶ χθὲς ἐλευθερωθεῖσα ἐπροστάχθη νὰ ἔλθῃ εἰς Μεσολόγγιον καὶ νὰ εἰπῇ εἰς κάποιον Κωνσταντῆν χαιρετίσματα (ἐν ᾧ τοιοῦτος ἄνθρωπος δὲν εὐρίσκεται εἰς Μεσολόγγιον)· ὅτι ἀπὸ τὰ ἡμέτερα κανονοβολήματα φονεύονται καθεκάστην οἱ ἐχθροὶ πλὴν θάπτονται ἀμέσως διὰ νὰ μὴν προξενήσουν δειλίαν εἰς τοὺς ἐπιλείπους· τὸ δὲ ψαμὶ τῶν εἶναι εἰς ἄκρον βαθμὸν μαῦρον· λουμβάρδας καὶ ἄλλα κανόνια περιμένουν ἀπὸ Ναύπακτον καὶ Πάτρας· μελετῶσι νὰ κάμουν τὴν ἔροδον ἀφ' οὗ χαλάσουν ἐν μέρος τοῦ τεύχους καὶ ἔλθουν καὶ τὰ καράβια τῶν· ὅτι ὅσους Ἑλλήνας τεχνίτας ἔχουν εἰς τὸ στρατόπεδόν των, τοὺς προσέχουν μεγάλως καὶ δὲν τοὺς ἀφίνουν νὰ συνομιλοῦν· καὶ ὅτι ὀλίγοι Ἀλβανοὶ εὐρίσκονται μεταξὺ τῶν Χαλδούπιδων.

Ὅλην τὴν ἡμέραν δὲν ἠκολούθησε τίποτε, εἰμὴ ὀλίγος κανονοβολισμὸς ἀπὸ μέρους τῶν ἡμετέρων, καὶ μερικαὶ βόμβαι, τὰς ὁποίας ἐρρίψεν ὁ ἐχθρὸς.

Τὴν νύκτα ἐρρίψαν οἱ ἡμέτεροι κανόνια καὶ γρανάτας ἱκανὰς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Πρὸς τὰ μεσάνυχτα ἔγινε μία μερικὴ ἔξοδος ἀπὸ μέρους τῶν Ἑλλήνων, ἥτις μολοντί ἀσήμαντος, ἐβαλεν ὅμως τοὺς φύλακας τῶν ἐχθρῶν εἰς μεγάλην σύγχυσιν καὶ φόβον.

Δέγεται, ὅτι τὸ σῶμα τῶν 6,000 Ἀλβανῶν τὸ ὁποῖον ἐπῆγε πρὸς βοήθειαν τοῦ Μπανούση Σέβραν, νὰ ἦλθε πάλιν ὀπίσω εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐχθρικὸν στρατόπεδον.

Τὴν 8 τοῦ αὐτοῦ τὸ πρωῒ, ἄρχισαν τὰ νέα ἐχθρικά κανονοστάσια, τὰ ὁποῖα ἀπέχουσιν 150 ὀργυῖας σχεδὸν τοῦ προτειχίσματος μας, νὰ κανονοβολοῦν τὰ ἡμέτερα κανονοστάσια.

Τὸ δὲ, μεταξὺ τῶν κανονοστασιῶν τοῦ Φραγκλίνου, καὶ Γουλλιέλμου Τέλλου, νεοκατασκευάσαν κανονοστάσιόν μας ὀνομαζόμενον Τοκελί (Tokely) ἔκαμε τὰ εἰρημένα ἐχθρικά κανονοστάσια νὰ σιωπήσουν.

Οἱ Ἕλληνες ἀπεφάσισαν τὴν κατασκευὴν τοῦ προφυλακτικοῦ δρόμου (Chemin Couvert), ὃς τις θέλει κατασκευασθῇ εἰς ὅλον τὸ προτειχίσμα.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ὅλην τὴν νύκτα ἀπόψε ἀλαλάζων καὶ φωνάζων τὰς συνήεις τοῦ κραυγᾶς, ἐκανονοβόλει καὶ ἐρρίπτε βόμβας· οἱ δὲ ἡμέτεροι τὴν ἀντήμειψαν μετὰ γρανάτας.

Τὸ πρωῒ ἐκανονοβόλησαν οἱ ἡμέτεροι τὸ νέον ἀντικανονοστάσιον (Contre-batterie) τοῦ ἐχθροῦ, ρίψαντες συγχρόνως κατ' αὐτοῦ τρία κανόνια, τὰ ὁποῖα τόσον ἐπέτυχον, ὥς οὐ μόνον ἐφόνευσαν ἱκανοὺς ἐχθροὺς, ὅσους οἱ ἴδιοι ἡμεῖς εἶδομεν, ἀλλὰ καὶ τὸ κανόνιόν του ἐβλάψαν.

Τὴν αὐτήν.

Ὁ προδότης Βαρνακιώτης θέλων καὶ ταύτην τὴν φορὰν νὰ δείξῃ δούλευσιν εἰς τοὺς αὐθέντας του, ἐστείλεν ἓνα του ὑπάσπιστὴν μετ' ἑν σῶμα ἐχθρικὸν νὰ κυριεύσῃ τὸ Λεσίγι (νησίον τοῦ Ξηρομέρου)· ἀφ' οὗ ὅμως ἀντεστάθησαν οἱ ἐκεῖσε Ἕλληνες γενναίως καὶ ἀντέκρουσαν τοὺς ἐχθροὺς φονεύσαντες ἕως 60 καὶ πληγώσαντες ἱκανοὺς, ἐπέστρεψαν οἱ ἐχθροὶ ὀπίσω, θυμωθέντες διὰ τὴν ὁποίαν ἔπαθον κατασχύνην, καὶ ἀποδίδοντες ὅλον τὸ σφάλμα εἰς τὸν ὑπάσπιστὴν, ὅτι ἐπίτιδες τοὺς ἔφερε διὰ νὰ τοὺς ἀφανίσῃ· πρὸς ἐκδίκησιν τὸν ἐφόνευσαν.

Τουρκόφων Βαρνακιώτη! τοιοῦτον τέλος ἴσως καὶ χειρότερον θέλεις δώσει καὶ σύ! δὲν θέλεις χαρὴ μέχρι τέλους ἐπιβουλεῖς ὅχι! ὀλίγος καιρὸς ἀκόμη, καὶ θέλεις ἰδεῖ ποίαν ἀνταμοιβὴν λαμβάνουν ὅσοι ἔχουν δεσμούς μετὰ τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίσεως, καὶ προδίδουν ἀσυνειδήτως τὴν ἰδίαν πατρίδα των· ἐξεύρεις καλῶς πῶς ἀντεμειφθῇ ὁ συνεταῖρος σου Σάββας ἐν Βουκουρεστίῳ, ἀκολουθῶν τὸν ἴδιον δρόμον, τὸν ὁποῖον καὶ σύ· ὅσον ἀθῶον αἷμα Χριστιανικὸν ἐχύθη διὰ τῆς ὁδηγίας σου ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, φωνάζει κατὰ σοῦ ἐκδίκησιν, καὶ ταύτην ἢ πρωτὰ ἢ ὕστερα πρέπει νὰ τὴν προσμένῃς ἀπὸ τοὺς ἰδίους, τοὺς ὁποίους τόσον πιστὰ δουλεύεις· ἐπειδὴ αὐτοὶ, ὅσον ἀγαποῦν τὴν προδοσίαν, τόσον μισοῦν τὸν προδότην.

Πλέον μέγα καὶ ἀξιοσημείωτον παρὰ τοῦ ἐνδόξου τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνος τὸ φαινόμενον δὲν πιστεύομεν νὰ παρρησιάσῃ εἰς τὰ χρονικά τῆς ἡμέρας ἱστορίας· καθὼς ἐξίσου φρονούμεν, ὅτι τὰ ἀμοιβαίως εἰς τὴν ἀναγεννωμένην ἡμῶν ἐπικράτειαν ἀντιπαλαίοντα φυσικὰ καὶ ἡθικὰ στοιχεῖα, θέλουν δώσει ἀφορμὴν εἰς τὸν νουνεχῇ παρατηρητὴν νὰ συνάψῃ σειρὰν ἀλλεπαλλήλων σκέψεων ἀπὸ τὰς προσβολὰς παραδόξων τινῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα φθάσαντα ἐν ὅτε διὰ τῶν ἀντενεργειῶν εἰς τὸν ὕψιστον αὐτῶν βαθμὸν, καὶ μάλιστα εἰς ἐκεῖνον, καθ' ὃν ἡ πατρίς ἐφοδεῖτο τὰ ἔσχατα, ὡς καπνὸς διελύθησαν εἰς τὴν στιγμήν τοῦ γενικοῦ κινδύνου. Ἰδοὺ τὸ παράδοξον τοῦ χαρσικτῆρος τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων· γνωρίζομεν τινὰς, οἱ ὁποῖοι διὰ τὴν ἰδιοτελείαν των ἐφθασαν εἰς τὸν ἄκρον τῆς ἐχθροπαθείας βαθμὸν, οἱ τινες ὅμως ἅμα φανέντος τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ ἐφιλιώθησαν, καὶ μετὰ τὸν ἀδιάρρηκτον τῆς ἀδελφότητος ἐνωθέντες δεσμὸν, ἐμορφῶνως ἔτρεξαν νὰ σώσωσι τὴν πατρίδα.

Τὸ αὐτὸ φαινόμενον ἀνακαλύπτεται καὶ σήμερον εἰς ἡμᾶς, καὶ δεικνύει ὅτι ὁ γενικὸς κίνδυνος ἦνωσεν ὅλων (τοῦ λαοῦ δηλαδὴ, καὶ ὅχι τῶν ὅσοι συνεθισμένοι εἰς τὰς βραδιουργίας προσπαθοῦν νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ τῆς περιστάσεως) τὰς καρδίας· πάντες εἰς τὴν Πελοπόννησον ἔδραμον ὁμοψύχως εἰς τὰ ὅπλα. Εἰς ὅλων τῶν κατοίκων καὶ παροίκων τοῦ Μεσολογγίου τὰ πρόσωπα βλέπει τις ζωγραφισμένην τὴν γενναίαν καὶ ἀπελπιστικὴν ἀπόφασιν· ἱπτάμενοι μετὰ ταχυπλόα τῶν καράβια οἱ νησιῶται εἰς βοήθειαν τῶν ἀγωνιζομένων ἀδελφῶν των, προσάπτουσι τὸ πῦρ εἰς τὸν στόλον τοῦ βραβύρου. Ἐν συντόμῳ μίᾳ καὶ μόνῃ φωνῇ ἀκούεται καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἡ φωνὴ τῆς ἐκδικήσεως, τῆς αὐτονομίας καὶ ἀνεξαρτησίας.

Μέγα θέαμα εἶναι νὰ βλέπῃ τις ἐν καιρῷ κινδύνων τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, πῶς ὑποκλινόμενος εἰς τῆς ὑπερτάτης προνοίας τὰ θελήματα ὑπομένει μετὰ τὴν πλέον γενναίαν καὶ ἡρωϊκὴν σταθερότητα τὰς πολυαριθμοὺς καὶ πολυειδεῖς ταλαιπωρίας· ἀλλὰ πόσον ἀξιοθρήνητον ἀφ' ἑτέρου μέρους νὰ παρατηρῇ, ὅτι ὅλα ταῦτα τοῦ λαοῦ τὰ βέβαια χρησιμοῦνται μετὰ τὴν καταδίωξιν τῶν πολεμίων, διὰ τοὺς σκοποὺς ματαιοφρόνων τινῶν, εἰς Τουρκοφρόνων γυναικῶνας (χαζέμια) καὶ διὰ τὰς ποταπὰς καὶ χαμερπεῖς ἰδιοτελείας των.

Κἀνείς δὲν ἀγνοεῖ τῶν παρελθόντων μηνῶν τὰς ἐσωτερικὰς ταραχάς· καὶ πάντες μετὰ βεβαιότητα ἐπληροφόρηθησαν ὅτι οἱ νόμοι καὶ ἡ Διοίκησις (τὸ μόνον τῶν ἐπικρατειῶν ὑποστήριγμα) ἀγαπήθη ἀπὸ τὸν λαόν, ἐπαινέθη καὶ ἐτιμήθη· καθότι ἐγνώρισεν οὗτος κάλλιστα ὅτι ἡ ὑπαρξίς του χωρὶς Διοίκησιν θέλει κλονεῖται αἰωνίως· ὅταν ὅμως βλέπῃ, ὅτι πολλὰ τῶν ἀτόμων, εἰς τὰ ὁποῖα ἐνεπιστεύθη, τὸ ἰσχυρότατον τοῦτο ὑποστήριγμά του, τὸ κακομεταχειρίζονται καὶ ἐνεργοῦσι μόνον διὰ νὰ πλουτίσωσιν ἑαυτοὺς, ἢ νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς αἰσχροὺς ὀρέξεις των, φυσικὰ τότε βρύνεται, καὶ ἐφευρίσκει κάθε μέσον διὰ νὰ ἀποσυρῇ.

Πολλὰκις ἐκτῆγθαμεν ἀρκετὰ εἰς τὸ κοινὸν τὰς περὶ τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ Ἀνδρείδων ἰδίας μας, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ περὶ νόμων καὶ Διοικήσεως φρονήματά μας ἐναργέστατα συχνάκις ἐδηλώσαμεν, καὶ περιττὸν εἶναι νὰ ὁμιλήσωμεν τώρα περισσώτερον· ἀλλὰ, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἡμποροῦμεν νὰ σιωπήσωμεν ὅταν βλέπωμεν τὸσαῦτάς χρημάτων ποσότητας, διω-

ριζιμένας διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τῆς πατρίδος, νὰ καταναλίσκωνται, χωρὶς ὁ λαὸς, ὁ ἀληθὴς καὶ μόνον αὐτῶν ὀφειλέτης νὰ ἴδῃ ποτὲ ἕνα ἀπλοῦν λογαριασμόν; ὅταν θεωρῶμεν ὅτι τὸ ὑποῦργεον τῆς Οἰκονομίας ἐμπιστευμένον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου Πονηροπούλου καταχωνεύεται τῶ ὄντι ὡς ὁμίχλη, ἢ ὡς νέφος; τοῦτο τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἀποσιωπᾶται, καθότι αὕτη ἡ ἰδίᾳ κατάχρησις φωνάζει καὶ ἀφ' ἐαυτοῦ τῆς φανερώνεται (1).

Τὸ μέγιστον πάντων καὶ δυσκολώτατον ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν ἐνέπιστεύθη εἰς τὸν Παπα-Φλέσαν· δημοσίως λοιπὸν ἐρωτοῦμεν, κάμνει αὐτὸς τὸ χρέος του; ἐνθυμούμεθα μίαν ὁμιλίαν τοῦ ὑποκειμένου τούτου μετὰ τὸν Ἀρχ. . . . Β. . . . ἡ ὁμιλία αὕτη θέλει εἶσθαι ἡ κατηγορία καὶ ἡ κρίσις του (2). Ἀλλὰ τί λέγομεν καὶ ποῦ πλανώμεθα, πόθεν νὰ ἀρχίσωμεν καὶ ποῦ νὰ τελειώσωμεν; . . . . . Εἴθε νὰ πολεμηθῇ καὶ καταδιωθῇ ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ τὴν πατρίδα μας διὰ νὰ δοθῇ εὐκαιρία νὰ συγκροτηθῇ γενικὴ συνέλευσις, καὶ τότε θέλει ἐνδυναμωθῇ τῶ ὄντι ἡ Διοίκησις, καὶ οἱ ἀληθεῖς καὶ ὑπερασπισταὶ τῶν νόμων πατριῶται θέλουν διακριθῶσι, καθὼς λέγει καὶ τὸ ἱερὸν μας Εὐαγγέλιον,

• Ἐκεῖ διακριθήσονται ἀληθεῖς καὶ ψεῦσταί,

• Ἐκεῖ πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν κόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

ΑΡΙΘ. 38.

Μεσολόγγιον, 13 Μαΐου 1825

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐγγώριοι εἰδήσεις τὴν 10 Μαΐου.

Ὁ ἐχθρὸς ταύτην τὴν νύκτα ἐστάθη πολλὰ ἥσυχος, ὁμοίως καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν. Πρὸς τὸ ἐσπέρας ἔπυσαν μερικὰ τουφέκια ἀλλεπάλληλα, καὶ ἐκ τούτου ἐπροξενήθη γενικὸς καὶ παρὰ τῶν δύο μερῶν τουφεκισμός. Εἰς αὐτὴν τὴν στιγμήν με εὐχαρίστησιν τοῦ ἔδωκέ τις τοῦ Ἑλληνικοῦ αἵματος τὴν ἀναζωπύρωσιν, καὶ εὐκόλως ἠδύνατο νὰ συμπεράνῃ τί τέλος πρέπει νὰ περιμένῃ ὁ ἐχθρὸς, ἂν τρῶ φωτίσῃ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἐφοδον.

Τὴν 11 τοῦ αὐτοῦ. Ταύτην τὴν νύκτα οἱ ἐχθροὶ ἐξηκολούθησαν τὰς συνήθεις τῶν κραυγῶν καὶ ἀλαλαγμοὺς μετὰ τρόπον παράδοξον. Τὸ πρῶτ' ἴδμεν νέα περι-αφρώματα καὶ προμαχῶνας, πολλὰ πλησιέστερον τοῦ τείχους μας. Συγχρόνως μᾶς ἐκανονοδόλησαν μετὰ μεγίστην ἐπιδειξιότητα τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου, ἐκρήμνισαν μέρος τῆς κανονοθυρίδος, καὶ ἐφόνευσαν ἕνα γενναῖον πυροβολιστὴν μας, Κωστήν Μπαλτὰν ὀνόματι ἐκ Σιρρών.

Ὅλην τὴν ἡμέραν ἠκολούθησε πεισματώδης πυροβολισμὸς κανονίων καὶ βομβῶν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη καὶ ἐνταυτῷ ἀπὸ μέρους μας ἐφονεύθη μία νέα Ἑλληνὶς 17 ἐτῶν, ἐκπληρώθησαν καὶ πέντε ἄλλοι.

Σήμερον ἐφθασεν ἐνταῦθα καὶ ἕνας ὀχυρωματοποιὸς, Ῥαζιέρης ὀνομαζόμενος ἐκ τοῦ Πιεμόντε.

Τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ. Οἱ ἀλαλαγμοὶ τῶν βαρβάρων ἐξηκολούθησαν ὡσαύτως. Ὁ θόρυβος οὗτος χρησιμεύει εἰς τοὺς ἐχθροὺς διὰ νὰ μὴν ἀκούεται ὁ κτύπος τῶν ἐργασιῶν τῶν αἰ βόμβαι, τὰ βόλια καὶ αἱ γρανάται ἐρρίφθησαν ἀμοιβαίως μετὰ τὴν συνήθη ἐτοιμότητα.

Καὶ σήμερον οἱ Τούρκοι ἐπλησίασαν ἔτι μᾶλλον τὰ περι-αφρώματά των, καὶ μάλιστα πρὸς τὸ μέρος τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότσαρη. Μῆτε ὁ τουφεκισμός, μῆτε ὁ μετὰ βόλια πυροβολισμὸς μας δὲν ἐμποδίζουν, ὥστε πῶρ δὲν ἀπέχει περισσώτερον ἀπὸ 80 ὀργυίας τοῦ περιτειχίσματός μας.

Σήμερον κύτομόλυσεν ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, ἱπποκόμος τις τοῦ Μπανούση Σέβρανη, ὅστις πρὸς τοῖς ἄλλοις διηγείται,

Ὅτι εἰς ὅλον τὸ πολιορκοῦν ἡμᾶς καὶ τὸ Ἀνατωλικὸν στράτευμα μοιράζονται τριάκοντα χιλιάδες σιτηρέσια.

Ὅτι ἐν σῶμα Ἀλβανῶν καὶ Χαλδούπιδων συμποσομένων εἰς ἑξακισχιλίους, προχωρήσαν μετὰ Λοιδωρικίου καὶ Κραβδάρων ἐκτυπήθη τὸσον δυνατὰ ἀπὸ τοὺς ἐκείσε Ἑλληνας, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ, ἀφ' οὗ ἀφῆκεν ἀρκετὰ πτώμακα, ὄχι ὀλίγας τροφὰς καὶ πολεμικοφύδια, καὶ μάλιστα μέγαν ἀριθμὸν βοῶν καὶ προβάτων, τὰ ὅποια εἶχε λαφυραγωγῆσαι εἰς τὸν πηγαῖμόν του.

Ὅτι τὰ Σάλωνα ἐκυριεύθησαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

Ὅτι αἱ τροφαὶ, αἱ ὁποῖαι ἤρχοντο εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον ἀπὸ τὰς Π. Πάτρας καὶ τὴν Ναυπακτον ἐμποδίσθησαν πλέον.

Ὅτι τὸ ψωμί των μεμιγμένον μετὰ κριθῶν, ἀραποσίτι καὶ κεχρὶ εἶναι

(1) Παράδειξον τι συμβαίνει εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς Οἰκονομίας, ὅστις ἀνοίγων ταῖς σκευαῖς μετὰ στερελναις, βδέπει πάντοτε νὰ τοῦ λείπουν ἀπὸ καθὲς σκευῶν τρεῖς πέντε καὶ ἑξ, λέγων, στερελναις, ἐν φ' ἄλλου ὅπουρτος ἐναρέτου καὶ μετὰ χαρακτῆρα τοῦ ἐβρίσκονται πάντοτε αἱ σκευαὶ συρράμμεναι καὶ βυλωμέναι· φαίνεται λοιπὸν ὅτι εἰ Ἄγγλοι δανείζοντες μας χρήματα, ἔχουν περιέργειαν νὰ δοκιμάσωσι τὸ ἀριθμητικὸν πνεῦμα τοῦ Κυρίου Πονηροπούλου.

(2) Ἐπὶ τῇ ἐνδοξῇ μάχῃ τῶν Ψαρῶν.

εἰς ὑπερβολὴν μαῦρον, καὶ τὸ προσμένον νὰ ἐρχεται ἀπὸ τὸν Καρ-
βασαράν.

Καὶ ὅτι ἐτοιμάζουσι δειμάτια ξύλων καὶ σκεκούλια μετὰ χῶμα διὰ νὰ βάλωσιν εἰς τὴν τάφρον τοῦ τείχους μας καὶ νὰ κάμωσι τὴν ἐφοδον.

Μετὰ τὸ μεσημέρι ἤρχισαν οἱ ἐχθροὶ τὸν βομβαρδισμόν των πεισματικώτατα· δύο στρατιῶται μας ἰστάμενοι ἐπὶ τοῦ προμαχῶνος ἐγιναν θυσία τῇ πυρσοκροτήσῃ των· προσπαθοῦν δὲ οἱ ἐχθροὶ νὰ κτυπώσιν ἐκ πλαγίου (d'enfiler) τὰ κανονοστάσια καὶ τοὺς προμαχῶνάς μας.

Περὶ τὸ ἐσπέρας ἡττομόλησε καὶ ἕτερος Χριστιανὸς ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, ὅστις ἦτον ἱπποκόμος καὶ αὐτὸς ἐνὸς Μπέμπαση, καὶ λαβὼν τὸν ἵππον τοῦ κυρίου του ἐφυγεν· οἱ ἐχθροὶ τὸν ἴδον, τὸν ἐκυνήγησαν καὶ ἐρρίψαν πάμπόλλα τουφέκια ἐπάνω του· χάριτι θεῆς ὁμοῦ διεσώθη. Οὗτος ἐπιβεβαιῶν καὶ ὅσα καὶ ὁ ἱπποκόμος τοῦ Μπανούση Σέβρανη ὡμολόγησε· προσθέτων ὅτι ἐπιστολαὶ διάφοροι ἤλθον πρὸς τὸν Κιουταχὴν ἀπὸ τοὺς ὀπλαρχηγούς των Ὀθωμανικῶν σωμάτων, τὰ ὅποια διευθύνθησαν πρὸς τὰ μέρη τῆς Λοκρίδος, ἐν αἷς ἀναγγέλλοντες τοῦ ἑαυτοῦ τὴν κυρίευσιν τῶν Σαλῶνων, τὸν ἰδεάζουσι προσέτι νὰ μὴν ἔχῃ πλέον οὐδεμίαν ἐλπίδα εἰς τὸν ἀήττητον στόλον των, καθότι οἱ Ἕλληνες τὸν ἐνίκησαν κατὰ κράτος.

Τὴν 13 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν παρελθούσαν νύκτα ὁ βομβολισμὸς ἠκολούθησεν ἀμοιβαίως· ἡμεῖς ὁμοῦ τὸν ἐσυντροφεύσαμεν καὶ μετὰ ἱκανὰς ἐπιδηξιώτατα διευθυνόμενας γρανάτας.

Τὰ χαράγματα οἱ ἐχθροὶ ἤρχισαν ἀλλεπαλλάλλως· σφοδρότατον κανονοβολισμόν, σκοπεύοντες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ κανονοστάσια τοῦ Κοταίσκου, Τοκελί, καὶ Γουλιέλμου Γέλλου· ἔπαυσε δὲ ὁ πυροβολισμὸς οὗτος μετὰ τρεῖς ἡμίσυ ὥρας.

Οἱ Τούρκοι φαίνεται ὅτι προπαρασκευάζονται διὰ νὰ δοκιμάσωσι τὴν ἐφοδον· πιστοποιεῖται τοῦτο καὶ ἀπὸ τοὺς λόγους τῶν ῥηθέντων αὐτομόλων, καὶ ἀφ' ὅσα ὁ Κεχαγιᾶς τοῦ Κιουταχῆ γράφει ἐκ Σαλῶνων, ὅτι δηλαδὴ ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος κατεστράφη, καὶ τὰ στρατεύματα καὶ καρδιά μας πλησιάζουν εἰς τὰ μέρη μας.

Τὴν αὐτὴν.

Εἰς τὸν ἀρ. 36 καὶ 37 τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν ὡμιλήσαμεν περὶ τινος ναυμαχίας συμβάσης εἰς τὴν Μοθώνην καὶ Πιόχαστρον. Ἐχόντες ἤδη ἀπὸ πηγὴν ἀλάνθαστον περιστάτικωτέραν αὐτὴν τὴν εἰδήσιν, καθυποβάλλομεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ κοινῷ τὰ περιεργώτερα καὶ σημαντικώτερα τῆς ναυμαχίας ταύτης.

Τὴν 28 τοῦ παρελθόντος ἐνεφανίσθη ὁ ἀρείτολμος Μισούλης μετὰ εἴκοσι πλοῖα πολεμικά καὶ ἀρκετὰ ἡφαιστία ἐξω τῆς Μοθώνης, ἔθα ἰδὼν τὸν Ὀθωμανικὸν στόλον προσωρισμένον ὑπὸ τὸ φρούριον τοῦτο, ἔδωκε διὰ σημείων τὰς ἀνηκούσας διαταγὰς, καὶ ἀμέσως διευθύνθη ὁ στολίσκος κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, προπορευομένων τῶν ἡφαιστίων. Ἐπλησίασαν τέλος πάντων, καὶ τὰ μὲν πολεμικά μας ἐμβῆκαν εἰς γραμμὴν μακρὰν βολῆς κανονίου ἀπὸ τὸ φρούριον τῆς Μοθώνης, τὰ δὲ ἡφαιστία ἐθεώρουν μετὰ προσοχῆς τὴν ναυαρχίδα, διὰ νὰ ἴδωσι τὰ σημεῖα τῆς ὁρμῆς, καὶ νὰ ἐμβώσιν· οἱ ἐχθροὶ, οἵτινες τοσάκις πραγματικῶς ἐδιδάχθησαν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἡφαιστίων, τρέμοντες ἤρχισαν νὰ κόπῳσι τὰ παλαμάρια τῶν πλοίων των, καὶ νὰ τὰ πλησιάζωσιν ἔτι μᾶλλον εἰς τὸ φρούριον, διὰ νὰ προφυλάττωνται ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν κανονίων. Ὑψώσας τέλος πάντων ὁ ναυαρχὸς μας τὰ σημεῖα διὰ νὰ ἐφορμήσῃσι τὰ ἡφαιστία κατὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ κολληθῶσιν, ἠκολούθησε καὶ αὐτὸς ὀπισθεν μετὰ πολλῶν ἄλλων πλοίων ἐνθάρρυνων ἔτι μᾶλλον τοὺς πυρπολητὰς διὰ τὰ σημεῖων καὶ διὰ τοῦ ἰδίου του παραδείγματος. Τὸ ἐμπροσθὶν ἡφαιστὶον ἀπίνησεν ἐν δίκροτον τοῦ Σουλτάνου, εἰς τὸ ὅποιον μεταδόσαντες οἱ ἐμπροσταὶ τὸ πῦρ, καὶ καύσαντές το, ἐσώθησαν διὰ τοῦ ἀκατίου εἰς τὸ πλοῖον τοῦ ἐναρέτου καὶ ἀνδρείου πατριώτου καπ. Ἀναστασίου Τσαμαδοῦ. Τὸ δεύτερον διευθυνθὲν εἰς μίαν φρεγάταν μετέδωκε τὸ πῦρ του καὶ εἰς αὐτὴν, καὶ ἀπὸ στερεὰν τὴν μετέβαλεν εἰς αἶριον κατὰστασιν· ἄλλα δύο προσκολληθέντα, τὸ μὲν εἰς φρεγάταν, τὸ δὲ εἰς κορβέταν, ἐπραξαν τὸ ἴδιον. Τότε ὅλα τὰ βαρβαρικά πλοῖα, ἐπειδὴ εἶχον συμπέσει ὑπὸ τὸ τεῖχος τῆς Μοθώνης ἀλλεπάλληλα, ἐδέχοντο τὸ πῦρ ἀφ' ἐαυτοῦ των ἐκ τῶν συντρόφων των, καὶ οὕτως ἡ πυρπόλησις ἐγίνε γενικωτάτη. Πληθος κανονίων ῥιπτομένων ἀφ' ἐαυτοῦ των, ἐπαρρησίαζον εἰς τὸν ἀκρατὴν πεισματικωτάτην, ἀλλ' ἀνύπαρκτον μάχην.

Τὸ πῦρ καὶ ὁ καπνὸς ἐσκότισε τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου εἰς μέγαν ὀρίζοντα. Μισὰ ἢ καὶ ἀκέραια πλοῖα, εἰσχωροῦντος τοῦ πυρὸς εἰς τὸ πυριτοδοχεῖον, ἔπταντο εἰς τὴν ἀέρα καὶ ἐπιπτον μέσα εἰς τὴν Μοθώνην. Ἐκ τούτου ἡ πυρκαϊὰ ἐκοινώνησε καὶ εἰς τὸ φρούριον· ἐπροσπάθησαν οἱ ἔνδον διὰ τῶν ἀντλίων νὰ τὴν σβύσωσιν, ἀλλ' ἡ ἐκεῖ παρακαταστειμένη πυρῆτις μετὰ τῶν ἄλλων πολεμικοφύδιων τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ ἐγχιθεῖσα ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ὄχι μόνον κατέκαυσεν ὅλην τὴν πόλιν τῆς Μοθώνης, ἀλλὰ καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ φρουρίου ἀνέτρεψεν· ὥστε λέγεται ὅτι ἐν μόνον κανονοστάσιον μετὰ τρία πυροβόλα διεσώθη.

Ἐνταῦθα ἕκαστος ἡμπορεῖ νὰ φαντασθῇ, ἀφ' οὗ ἐκάθησαν εἰρησικοτῶ πλοῖα, καὶ ἀνετράπη ἐν φρούριον, ὅποια ζῆμια συνέβη καὶ εἰς ἀνθρώπους, ζῶα, τροφὰς καὶ λοιπά.

Ἐτέρα δεκατρία τοῦ Σατράπου πλοῖα προσωρμισμένα πλησίον τοῦ Νεοκαστροῦ, μόλις ἶδον τὸ φρικῶδες συμβῶν τῶν συντρόφων των, καὶ ἀμέσῳ κλῖψαντες οἱ νῆπται τῶν τὰ σχοινία τῶν ἀγκυρῶν, καὶ τοὺς εἰς τὴν Σφακτηρίαν ἀποβιβάσαντες, στρατιώτας ταχέως λαβόντες, ἐσηκώθησαν εἰς τὰ πλοῖα καὶ διεβύνοντο πρὸς τὸ πέλαιος. Ὁ στόλος μας τὰ ἶδε, καὶ ταχέως διεβύνθη ἐναντίον των μὲ τὰ πυρπολικά, τὰ ὅποια τοῦ εἶχον μείνει.

Λέγεται ὅτι ἀπαντήθησαν καὶ αὐτὰ, καὶ μετὰ μίαν μάχην ἔγιναν ὁλοκαύτωμα τῶν θαλασσιῶν μας καὶ ἄλλα δύο· τοῦτο ὅμως ἔχει χρεῖαν ἐπιβεβαιώσεως.

Ἀθάνατε καὶ ἄξιε τοῦ Νελσὼν ἀπόγονε Μιαούλη! Γενναῖοι Καπιτάνοι, καὶ καρτερόψυχοι Ναῦται οἱ κυβερνοῦντες τὸν στόλον μας! Ἀκαταδάμιστε Κανάρη καὶ λοιποὶ ἥρωες πυρπολοῦνται, οἱ καθ' ἐκάστην προσφέροντες θυσίαν τὴν ζωὴν σας διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ γένους, καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ὁμογενῶν ἀδελφῶν σας! Ἐπεσφραγίσατε καὶ νῦν εἰς ὅλην τὴν ὑφήλιον διὰ τοῦ ἀθανάτου τούτου κατορθώματός σας, ὅτι τὸ ἔθνος μας ἀξιοῦται τῆς αὐτονομίας του. Ἄν κατὰ τὸ παρὸν οἱ συμπολιταὶ σας ἡμεῖς δὲν δυνάμιθα νὰ σᾶς προσφέρωμεν τὴν ἀξίαν τῶν ἀνδραγαθημάτων σας ἀμοιβὴν, εὐχαριστηθεῖτε προσωρινῶς διὰ τὴν ἄλγαν εὐγνωμοσύνην μας, καὶ τὸ μέγα σέβας, τὸ ὅποιον προσφέρομεν εἰς τὸ ἀθάνατον ὄνομά σας. Ἴδού λοιπόν, ὑψώνομεν ἱκετηρίου χεῖρας πρὸς τὸν Ἕψιστον καὶ μόνον ὑπέρμαχον τῶν ἀγώνων μας Πατέρα, παρακαλοῦντες νὰ ἐνισχύσῃ μὲ τὸν κραταῖόν Του βραχίονα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὴν ἀμίμητον καρτεροψυχίαν σας, διὰ νὰ ἐξολοθρεύσῃτε μέχρι τέλους τὰς θαλασσίους τοῦ βαρβάρου τυράννου μας δυνάμεις, καὶ τότε νὰ στέψωμεν πραγματικῶς ἐπάνω εἰς τὴν ἐλευθερωμένην γῆν μας τοὺς λαμπροὺς καὶ ἡρωϊκωτάτους ἄθλους σας.

Ἡ λαμπρὰ αὕτη ἡμέρα, ὃ ἀκαταμάχητοι τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας τῶν ἀδελφῶν σας ὑπέρμαχοι, θέλει συγκαταριθμηθῇ μετὰ τῶν ὀνομάτων σας εἰς ἐκείνας τῶν Σκληρίων, Ναυπάκτων, Ἀδουκῆ καὶ Τραφαλγάρ. Ἐκεῖ ἀπεθαναντίσθησαν οἱ Θεμιστοκλεῖς, Δὸν Ἰωάννη καὶ Νελσῶνες, ἐνταῦθα ἐκτεπληγμένη ἡ Εὐρώπη θέλει ἐγκωμιάσει μὲ τὴν πλέον μεγάλην τιμὴν καὶ ἔνθερον εὐγνωμοσύνην τὰ ὀνόματά σας ἀνδρεῖς Μιαούλη, Κανάρη, καὶ λοιποὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος ὑπέρμαχοι.

Τὴν αὐτήν.

Ἀπὸ ἀξιοπίστους ὁμογενεῖς φθάσαντας σήμερον ἐκ Πελοποννήσου μετὰ βεβαιότητος πληροφορούμεθα ὅτι οἱ πολιορκοῦντες τὸ Νεόκαστρον Αἰγύπτιοι ἐζήτησαν νὰ κυριεύσωσι δι' ἐφόδου αὐτὸ τὸ φρούριον. Οἱ ἡμέτεροι ἀντεστάθησαν εἰς αὐτὴν τὴν προσβολὴν μὲ ἀπαράδειγμάτιστον γενναϊότητα, καὶ ἀντέκρουσαν τοὺς πολεμίους. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μάχης ταύτης καὶ τὴν ζῆμian κατὰ τὸ παρὸν ἀγνοοῦμεν· δὲν θέλομεν ὅμως λείψει ἅμα πληροφορηθέντες τὴν ἀλήθειαν νὰ εὐχαριστήσωμεν τοῦ κοινῶς τὴν περιέργειαν.

Χρὸς μας κρίνομεν ἀπαραίτητον νὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας τὸ ἐπόμενον νέον σύγγραμμα, τὸ ὅποιον ἐκθέτει πολλὰ ὀρθῶς τὰ ἀφορῶντα τῆς πατρίδος μας τὴν ἀποκατάστασιν.

Ἀγκαλιὰ ὑπὸ διαφόρους μορφὰς διαμοιρασμένη τῶν Εὐρωπαϊκῶν αὐλῶν ἡ πολιτικὴ, φαίνεται ὅμως ὅτι πάντοτε εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν τείνει, τὸ νὰ ἀναγνωρισθῇ δηλ. ἡ Ἑλλάς ἔθνος αὐτόνομον καὶ ἀνεξάρτητον. Μεσολαβεῖ ὅμως καί ποια δυσκολία εἰς τὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ τῆς νέας αὐτῆς ἐπικρατείας, καθότι ἡ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος μορφή καὶ ἡ εἰς τὸ τωρινὸν σύστημα τοῦ μοναρχικοῦ τῆς Εὐρώπης δεσμοῦ ἐπιρροή της ἀπαιτεῖ, ὥστε ἡ ἀπελευθέρωσις αὐτῆς νὰ γίνῃ μὲ τρόπον τοῦ νὰ μὴ λάβῃ θανάτιμόν τινα προσβολὴν ἢ πολιτικὴ ἰσοσταθμία τῆς Εὐρώπης, ἀν τυχὸν συμβῇ νὰ χρησιμεύσῃ τῆς Τουρκίας ἢ διανομῇ.

Τὸ μέγα τοῦτο πρόβλημα ἐξηγεῖται κάλλιστα εἰς τὸ δημοσιευόμενον τοῦτο σύγγραμμα· διὸ καὶ εὐχαρίστως καθυποβάλλομεν αὐτὸ ὑπ' ὀφθαλμὸν παντὸς αἰσθαντικοῦ καὶ νοῦνεχου· Ἕλληνας, μὴ γινώσκοντες τὴν Γαλλικὴν διάλεκτον, εὐέλπιδες ὅτι θελεῖ βλαστῆσαι αἰσιώτατον ὑπὲρ τῆς σωτηρίας του καρπὸν.

ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Περὶ τῆς μεσολαβήσεως τῶν συμμαχικῶν Δυνάμεων εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος.

Ὅταν ἡ ἀθάνατος Αἰκατερίνα ἐπρότεινεν εἰς τὸν Ἰωσήφ τὸν Β' νὰ ἐκπληρώσῃ Ἑρρίκου τοῦ Δ' καὶ τοῦ Λαίβνιτίου τὸ μέγα σχέδιον, ἡρώτησεν οὗτος· τί πρέπει νὰ κάμω μεν ὁ δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν; Ἐρωτοῦν καὶ σήμερον τρεῖς χρόνους ὁλοκλήρους οἱ

διπλωματικοὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν αὐλῶν ὑπουργοί· τί πρέπει νὰ κάμωμεν διὰ τὴν Ἑλλάδα; Μ' ὅλον ὅτι αἱ Εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις τὰ μέγιστα ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν διατήρησιν τῆς κοινῆς εὐταξίας καὶ ἡσυχίας, διχονοοῦσιν ὅμως διὰ τὰ ἰδιαίτερα των συμφέροντα εἰς μίαν πρότασιν, περὶ τῆς ὁποίας μίαν καὶ μόνην ἔπρεπε νὰ ἔχωσι θέλησιν καὶ ἰδοῦ ποῦ συνίσταται ἡ δυσκολία τοῦ προβλήματος, καθότι θεωρουμένη ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ὑπόθεσις ὑπὸ ψευδῇ καὶ ἐπίπλαστον ἐπιφάνειαν, γεννᾷ τῶν φρονημάτων τὴν διαφωνίαν, τῶν ἰδεῶν τὴν παραπορὰν, τὰ πλανῶντα τὴν φαντασίαν ἀπατηλὰ πλάσματα καὶ τὴν φαντασιώδη ἀντίθεσιν τῶν χωρμάτων, ὑπὸ τὰ ὅποια ἕκαστος διὰ τὰ λάθη του εὐχαριστεῖται νὰ θεωρῇ πλῆρη τὴν ὑπόθεσιν.

Ἡ φυσικωτέρα καὶ ἀπλουστερά εἰς τὰ ἀμφισβητούμενα ταῦτα ἐρωτήματα ἀπόκρισις ἦθελεν εἶσθαι οὕτως· «Ἀποκαταστήσατε τὴν Κωνσταντινούπολιν καθ' ὅν τρόπον ποτε ἦτον, καὶ πρέπει νὰ ᾖ, θρόνον δηλ. Χριστιανικὸν καὶ ἀνεξάρτητον, καὶ δὲν θέλετε δυσκολευθῇ πλέον νὰ ἀποκαταστήσῃτε τὴν Ἑλλάδα ὅπως ποτε ἦτον καὶ πρέπει πάντοτε νὰ ᾖ, ἔθνος δηλ. Εὐρωπαϊκόν, νομίμως ἐλεύθερον καὶ πολιτικῶς ἀνεξάρτητον». Ἀπὸ ταύτην ὅμως τὴν ὑπόθεσιν φαίνεται ὅτι γεννῶνται ἀπειραι ἐνστάσεις, καὶ ἀποκαθιστῶσι τὸ ζήτημα πολὺπλοκον καὶ δύσλυτον· ἀλλ' ἡμεῖς θέλομεν προσπαθῆσαι νὰ τὸ σαφηνίσωμεν, περιοριζόμενοι ὅλως εἰς ὅ, τι ἀφορᾷ ἰδιαίτερος τὴν Ἑλλάδα, ἥτις εἶναι τὸ μόνον ὑποκείμενον τῆς διαφιλονεικήσεως, τὴν ὁποίαν μέλλομεν ἐνταῦθα νὰ ἐξετάσωμεν.

(Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ).

ΑΡΙΘ. 39.

Μεσολόγγιον, 16 Μαΐου 1825.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Δὲν εἶναι κἀνείς λαὸς πλέον εἰς τὴν Εὐρώπην, ὃς τις νὰ μὴ ἐρανέρωσε τὰ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εὐγενῆ του αἰσθήματα. Καὶ ποτὲ βέβαια δὲν ἐστάθη μεγαλητέρα ἀπὸ τὴν τωρινὴν μεταξὺ βασιλέων καὶ λαῶν τῆς Εὐρώπης ἀρμονία· καθὼς ἀφ' ἑτέρου μέρους εἰς μόνην τὴν Γαλλίαν θελκτικώτερον παριστάνεται μετὰ τοιαύτας ταραχὰς ἡ γλυκυτάτη αὕτη συμφωνία. ἔχει ἡ πολιτικὴ μυστική τινα τὰ ὅποια χρεωστοῦμεν νὰ σεβώμεθα· ἐν μόνον πρᾶγμα ἡξέυρομιν, ἔτε οὐδὲν γενναῖον αἰσθημα δυνάμεθα νὰ περιμένωμεν· τὸ ὅποιον πρὸ τοσούτων χρόνων αἱ καρδίαι τοῦ Καρόλου, τοῦ ἀγίου Λουδοβίκου καὶ τοῦ ἀγίου υἱοῦ καὶ διαδόχου Ἑρρίκου τοῦ Δ' δὲν συνέλαβον.

Αἱ γενναῖαι αὗται ἰδέαι, καὶ οἱ Χριστιανικώτατοι καὶ φιλανθρωπικώτατοι στοχατμοὶ ἰδοῦ μὲ ὑψηλὴν ζωὴν ἐρανερῶθησαν εἰς τὰς καρδίας τῶν γενναίων Γάλλων. Βλέποντες οὗτοι τὸ ἀκράτητον τῆς θηριώδους τοῦ Ἰσλαμισμοῦ ἐκδικήσεως, θεωροῦντες τὴν ὠριαίαν Χίον κτερηρωμένην, τὴν τρομερὰν τῶν Ψαρῶν νῆσον τετερωμένην, τὴν Ἀττικὴν καὶ Κόρινθον εἰς ἀξιοδάκρυταν κατὰστασιν καὶ τὸ μαντεῖον τῆς Δοδώνης καταδαφισμένον, παρατηροῦντες τελευταῖον τέσσαρα μιλιοῦντα ἀνθρώπων, τέσσαρα μιλιοῦντα Χριστιανικῶν ψυχῶν ἐγκαταλελειμμένων, καὶ προσφερομένων ὡς ἐκατόμβαι πλούσιαι τῆς Μουσουλμανικῆς μαχαίρας, πορρήσιάζονται σήμερον προσφέροντές μας τὰς βοηθείας των. Ἐνούμενοι οἱ παῖδες τοῦ Ἁγ. Λουδοβίκου μὲ τοὺς τοῦ Ριχάρδου ἐκ τῆς Δυνάμει ρίπτουσι τὰ βλέμματα των εἰς τὴν νέαν Ἑλλάδα, καὶ κλαίουσιν τὰς δυστυχίας μας. Δὲν μᾶς λυποῦνται ὅμως διὰ λόγων μόνον, ἀλλ' ἐκτείνουσι χεῖρας ἀρρώγων, καὶ πραγματικῶς βοηθοῦσι τὰς χρεῖας μας· οἱ δὲ Ἕλληνες εὐγνωμονοῦντες, δὲν δύνανται ἄλλην ἀμοιβὴν νὰ προσφέρωσιν, εἰμὴ τὴν καρδίαν των πλήρη εὐφροσύνης, βλέποντες ὅτι τοῦ Θεοδοσίου οἱ ἀπόγονοι καὶ οἱ τοῦ Βελισσαρίου μιμηταὶ δὲν ἀλγισμονήθησαν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Σένα καὶ τῆς Ταυεσίας.

Διὰ νὰ κοινοποιήσωμεν λοιπόν τὰ εὐγενῆ ταῦτα τῶν Γάλλων αἰσθηματα, δημοσιεύομεν τὸ παρὸν ἐγκύκλιον, τὸ ὅποιον οἱ εὐγενέστεροι τῆς Γαλλίας πολιταὶ ὑπεστήριξαν. Αἰωνία εἰς τὰς φιλανθρωπικὰς καρδίας των εὐγνωμοσύνη.

ΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Οἱ πληρεξούσιοι τῆς προσωρινῆς Διοικήσεως τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ ἐτελείωσαν τὸ ὅποιον ἦταν προλαβόντως διωρισμένοι νὰ διαπραγματευθῶσι δάνειον εἰς Λονδίνον, ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ μὴ δεχθῶσι μέχρι τινος ὀρισμένου καιροῦ καὶ ἐν ἄλλο δάνειον, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ δεχθῶσι τὸ παρὰ τῶν Γάλλων προσφερόμενον πρὸς τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων συγκροτηθεῖσα φιλανθρωπικὴ τῶν Γάλλων ἐταιρεία λυπεῖται, διότι ἡ προθυμία της καὶ ὁ ζῆλος τῶν ὅσα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐμελλε νὰ ἐκτελέσουν εἰς τὴν ἐκπεραιώσιν τοῦ δανείου τούτου, δὲν ἀπετέλεσαν κατὰ τὸ παρὸν ἄλλα τι, παρὰ νὰ διαδηλώσουν τὴν ὁποίαν αἰσθάνονται μεγάλην ἐπιθυμίαν ἅπαντες οἱ φίλοι τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἅπαντες οἱ εὐσεβεῖς τῆς πατρίδος μας, διὰ νὰ τελεσφορήσῃ ὁ ὑπὲρ τῶν ἱερῶν δικαίων τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀγὼν τῶν ἀδελφῶν μας Ἀνατολικῶν Χριστιανῶν.

Ἀλλ' ἀρκεῖ τάχα, ὅτι εἰδείξαμεν τὰς ὁποίας τρέφομεν χρηστὰς ἐλπίδας διὰ τὸ αἰσιον τέλος αὐτοῦ τοῦ ἀξιοληνομένου πολέμου, καὶ ὅτι συνεδράμαμεν διὰ τὸν στερεωθῆναι εἰς τὴν κοινὴν ὑπὸ τὴν ἀξιόπιστον τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως; ὅχι βέβαια· διότι ἐμποροῦμεν καὶ κατ' ἄλλον τρόπον νὰ προσφέρωμεν εἰς τοῦ, γενναίου ὑπερασπιστὰς τοῦ Σταυροῦ δραστήρια βοηθήματα, ἀλλώθεν μὲ τοὺς γείτονάς μας περὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἑλλάδος ἐπιχειρήματος· καὶ ἀντὶ τοῦ δανείου τοῦ ὁποῖον εὐγενῆ αἰσθήματα μᾶλλον, ἢ ἐπιλογισμὸι ἰδιοτελείας συνεπόσωσαν ὅτι τάχις, ἡ ἑταιρεία ἥτις ἐγνωστοποίησεν ἤδη τὸν σκοπὸν τῆς, καὶ τὸν κατάλογον τῶν συνιστώντων τὴν κεντρικὴν τῆς ἐπιτροπῆς (Comité) μελῶν, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ προβάλλῃ πρὸς ἅπαντας τοὺς ὑπόφρονες τῶν φιλελλήνων, αὐθόρμητον τινα χρηματικὴν συνδρομὴν, περὶ τῆς ὁποίας ὁποιαδήποτε ποσότητα ὑποσχεθῇ ἕκαστος ὀφείλει νὰ τὴν πληρώσῃ εἴτε ὁλόκληρον ἅπασι, εἴτε ἐκδιαλειμμάτων καθ' ὁποίας διορίας θελήσει.

Αἱ πληρωμαὶ θέλει γίνονται πρὸς τοὺς ὑπαστυροφύλακας τῆς ἑταιρείας Κυρίου André Cottier, δρόμος τῶν μικρῶν σταύλων ἀριθ. 40.

Ἡ ἑταιρεία ὑποχρεοῦται νὰ μεταχειριθῇ τὰ ἐκ τῆς συνδρομῆς ταύτης χρήματα καθὼς ὁδηγηθῇ ἀπὸ τὰ πράγματα, καὶ τὰ μέλη τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ὑποσημειοῦνται, ἐγγυῶνται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους τούτου, μέλλοντα νὰ δώσουν λόγον εἰς τοὺς συνδρομητὰς περὶ τῆς χρήσεως τῶν εἰρημένων χρημάτων.

Οἱ Κύριοι συνδρομηταὶ εἰδοποιοῦνται, ὅτι διὰ πλειοτέραν εὐκολίαν ἡμποροῦν νὰ πληρώσουν τὰς συνδρομὰς των τόσον εἰς τὸν Κύριον ὑπαστυροφύλακα, ὅσον πρὸς τοὺς Κυρίους Δούκα de Choiseul, δρόμος Joubert, ἀριθ. 37. Lafitte, δρόμος d'Artois, ἀριθ. 13 Κόμητα Augène de Karcourt, δρόμος de B. ἀριθ. 105. M. Ternaux φόρος των νικῶν M. Benjamin Delesert, δρόμος Coqkeron, ἀριθ. 3. M. Cassin, δρόμος Turenne, ἀριθ. 12.

Σημειωτέον ὅτι ἡ αὐθόρμητος αὕτη συνδρομὴ δὲν ἡμπορεῖ νὰ εἶναι ὀλιγωτέρα τῶν πεντήκοντα φράγκων, τὰ ὁποία ὀφείλει νὰ καταβῇ ἀφ' ἑκαστοῦ συνδρομητῆς διὰ νὰ καταγραφῇ εἰς τὸν κατάλογον τῶν συνιστώντων τὴν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων φιλανθρωπικὴν ἑταιρείαν μελῶν.

Παρίσις ἐν μηνὶ Μαρτίῳ 1825.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΟΣΑ ΣΥΝΙΣΤΟΥΣΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ.

M. André (Trésorier).	M. le Comte Alexandre de Lameth. (Vice Président).
M. le Comte de Chateaubriand.	M. le Due de la Rochefoucauld Liancourt (Censeur).
M. le Duc de Choiseul.	M. le Comte de Lastegrie (Vice Président).
M. le Due de Dalberg.	M. le Comte de Saint-Aulaire.
M. Benjamin Delesert.	M. le Comte Sebastiani.
M. le Comte Mathieu Dumas (Censeur).	M. le Baron Staël.
M. Eynard.	M. Ternaux. (Président).
M. Ambr. Firmin Didot (secrétaire).	M. Villemain.
M. le Duc de Fitz James.	M. Hainé de Villevesque.
M. le Comte EuSebe de Karcourt.	
M. le Comte Alexandre de Laborde.	
M. Laffitte (Commissaire des fonds).	

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Μεσολόγγιον τὴν 14 Μαΐου.

Ἰδομεν εἰς τὸν ἀρ. 108 τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου θέσπισμα τὸ τοῦ Σ. Ἐκτελεστικοῦ, ἐν ᾧ ἀνεφέρεται ὅτι μετὰ τῶν ἄλλων ἀνταρτῶν διήλθε καὶ ὁ Νικήτας Σταματελόπουλος εἰς τὴν Πελοπόννησον· διὰ νὰ πληροφορηθῇ ὅμως τὸ κοινὸν τὴν ἀλήθειαν, δὲν βλέπομεν ἐξω τοῦ χρέους μας νὰ διαδηλώσωμεν, ὅτι ὁ ἀνὴρ οὗτος εὐρίσκεται ἐνταῦθα εἰς τὴν πόλιν μας, καὶ πολυμᾶ μὲ τὴν συνειθισμένην του γενναιοκαρδίαν τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος. Εἰς τὴν γενομένην κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς μας ἔξοδον ἐκβῆκε καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν ἄλλων, ἐνθα πραγματικῶς εἰδείξεν ὅτι ἡ μάχαιρά του δὲν ἀλγημόνησε τὴν παλαιάν τῆς τέχνην.

Ὁ Νικήτας δὲν θέλει καταδεχθῇ ποτὲ νὰ περιπλεχθῇ εἰς ῥαδιουργίας, καὶ νὰ λάβῃ ὅπλα δι' αὐτὰς· τὸν ἐγνωρίσαμεν ὅτι καθὼς πτωχὸς ὢν, δὲν ἔχει χρειαὴν νὰ κολακεύσῃ κἀνένα, οὕτω καὶ ἐλεύθερος ἐκ γενετῆς, δὲν γνωρίζει ἄλλους ἐχθροὺς παρὰ τοὺς Τούρκους. Μαρτυροῦμεν δὲ μὲ ὑψηλὴν φωνήν, ὅτι ὁ ἀνὴρ οὗτος ἄλλα φρονήματα δὲν ἔχει, εἰμὴ νὰ ἀξιώθῃ διὰ νὰ ἰδῇ τὴν πατρίδα του ἐλευθέραν, τοὺς συμπατριώτας του ἐνωμένους, καὶ δικαίους ἀπὸ τοὺς νόμους καὶ ἀπὸ δικαίους καὶ φιλανθρώπους Διοικητὰς.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις, τὴν αὐτὴν.

Οἱ Τούρκοι ἐξακολουθοῦν νὰ ἐνδυναμώνωσι τὰ περιταφρώματά των· κατεσκεύασαν καὶ ἕτερον πλοσίον τοῦ περιτειχίσματός μας ἀντικανονοσάσιον· καὶ ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι ἔχουν σκοπὸν νὰ περιτειχίσωσι (Planquer) τοῦ Ἰγνατίου καὶ Μπότηζαρη τὰ κανονοστάσια· πυροβολοῦσιν ἐν τοσούτῳ οἱ ἐχθροὶ συνεχῶς τὸ προτειχίσμα τοῦ Μπότζαρη, προσπαθοῦντες νὰ βάλωσιν εἰς ἀταξίαν τὰ πυροβόλα του. Ἡ δραστηριότης ὅμως καὶ ἐμπειρία τῶν Ἑλλήνων τοὺς διαλύουσιν αὐτὰ τὰ σχέδια. Ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ ἀπόγευμα ὁ πυροβολισμὸς ἠκολούθησεν ἀκατάπαυστος ἀπὸ τοὺς Τούρκους κατὰ τῆς πόλεώς μας, ἢ τῶν κανονοστασίων. Ἐπίσης ἠκολούθησε καὶ ἀπὸ μέρους μας,

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν νύκτα οἱ ἐχθροὶ μᾶς ἐξέφυαν μερικὰ βόμβας. Ἐξέριφθησαν δὲ καὶ ἀπὸ τὸ κανονοστάσιόν μας, Ἀντώνιος Κοκίνης, μερικὰ ἐπιδεξέωτα ομημαδευμένα γρανάτια. Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν ὄχι μόνον ἐνοχλεῖ τοὺς ἐχθροὺς, ἀλλὰ φονεύει καὶ πληγώνει πολλοὺς τῶν ἐργατῶν καὶ στρατιωτῶν των. Ἀναθυμία μεγίστη ἐπικρατεῖ καθ' ὅλον τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον. Αἱ τροφαὶ ἤρχισαν νὰ τοῦ ἐλλείπωνται καὶ ἐπειδὴ ὅλαι τοῦ Ρούμελη-Βαλεσῆ αἱ ἐλπίδες ἐπιστηρίζονται εἰς τὸν στόλον των, τὸν ὁποῖον δὲν βλέπει ποτε νὰ φανῇ, ἄλλο παρὰ τὴν λειποταξίαν καὶ τὴν ἄκραν δυσαρέσκειαν δὲν βλέπει τις εἰς τὸ στρατόπεδόν των· τὰ συρόμενα ἀπὸ τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου βόλια φονεύουν καὶ πληγώνουν καθημερινῶς τοὺς πυροβολιστὰς τῶν ἐχθρῶν.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ. Ταύτην τὴν νύκτα ὁ πυροβολισμὸς ἔγινεν ἀμοιβαίως μετρίωτερος. Τὸ πρῶτ' ἐξέριφθησαν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς μερικαὶς κανονοστασίου πολλὰ ἀδύνατοι, καὶ παρειτηρήσαμεν ὅτι ἀντὶς διὰ βόλια μᾶς ἐξέριψε πέτρας· φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἔχει ἐλλείψιν καὶ ἀπὸ πολεμοφόδια· καὶ ἡζέυρομεν βεβαίως ὅτι ἐκ Πατρῶν δὲν τοῦ μετακομίζουσι τίποτε πλέον, καὶ τοῦτο θέλει ἐπιβαρύνει βέβαια τὴν κρίσιν του στιγμῇ.

Μεταξὺ τῶν κανονοστασίων Φραγκλίνου καὶ Κοραῆ οἱ Ἕλληνες κακατεσκεύασαν καὶ ἕτερον, ἀφιερωμένον εἰς τὸ ἐνδοξον ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ Νορμάν, ὅστις προσφέρων μεγίστα· ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ μας ἀγῶνος ἐκδουλεύσεις, ἀπέθανεν εἰς Μεσολόγγιον.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ.

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐξ Ἰθάκης τῶν 15 Μαΐου περιέχει τὰ ἀκόλουθα.

Τώρα λαμβάνω τὴν εὐκαιρίαν νὰ σᾶς φανερώσω ὅσας εἰδήσεις· χαροποιὰς νεωστὶ ἐλάβομεν περὶ τοῦ Νεοκάστρου, ὅτι ἐ.φ. οἱ ἡμέτεροι εὐρίσκοντο εἰς ἀπελπισίαν, ἔρθασαν 16,000 στρατεύματα τῆς Πελοποννήσου, τὰ ὁποῖα τοὺς ἐνεθάρρουν τόσον ὥστε ἐξῆλθον ὅσοι ἦτον εἰς τὸ κάστρον καὶ ἐχάλασαν τοὺς Τούρκους· ἐκράτησάν δὲ εἰς τὸ φρούριον τὸν Δεσπότην Μοθώνης καὶ τοὺς τρεῖς Τούρκους, οἵτινες εἶχον ὑπάγει διὰ νὰ κλείσωσι τὰς συνθήκας· ἐν τοσούτῳ, πολλοὶ τῶν ἐχθρῶν ἐδιώχθησαν ἕως εἰς τὴν Μοθίωνην· τὰ δὲ εἰς Νεόκαστρον Τούρκικα καράδια, ἐφυγον, καὶ κυνηγοῦνται ἀπὸ τὰ Ἑλληνικά.

Συνέχεια τῆς Μεσσηνιακῆς ἐπιστολῆς, περὶ τῆς μεσολαβήσεως τῶν Συμμαχικῶν Δυνάμεων εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ τωρινὸν τῶν συμμαχικῶν Δυνάμεων σύστημα, ἀγκαλὰ θεμελιωμένον εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς νομιμότητος καὶ τῆς θρησκείας, φαίνεται ὅμως ὅτι ἀποχωρίζεται ἀπὸ αὐτὰς, δταν πρόκειται νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ σύστημα τοῦτο περιπλέκει τὸ πρόβλημα, καὶ ἀμαυροῦν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐπιχειρήματος τὰ αἷτια (ὁ σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶναι ὄντως ἡ σύστασις τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ), παριστάνει αὐτὰ ὡς ὑπόθεσιν ἀδιάφορον διὰ τὰ πολιτικὰ τῶν Χριστιανικῶν αὐτοκράτορων συμφέροντα, καὶ ἀπὸ τὰ γενικὰ τῆς Εὐρώπης ἀποχωρισμένην· καὶ οὕτως ἡ ἐλευθέρωσις ἐνὸς Χριστιανικοῦ λαοῦ, ὅς τις πρὸ τεσσάρων αἰώνων στεναίνει ὑπὸ τὸν ἐπονείδιστον τῆς βαρβαρικῆς δουλείας ζυγὸν παριστάνεται ὡς ἐναντία εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἱερᾶς συμμαχίας καὶ τὸ ἀπ' ἀρχῆς Εὐρωπαϊὸν καὶ παλαιόθεν Χριστιανικὸν τῶν Ἑλλήνων ἔθνος θεωρεῖται ὡς ἀποξενωμένον τῆς μεγάλης οἰκογενείας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν οὕτως πρέπει οὔτε δύναται ποτε νὰ χωρισθῇ, καθότι κατὰ φύσιν καὶ δικαίωμα εἶναι μέλος προσκολλημένον καὶ κλάδος προκαταρκτικός.

Ἐν τοσούτῳ μ' ὅλην τὴν φαντασιώδη ἐναντιότητα, τὴν ὁποίαν ζητοῦν νὰ ἐμβάλωσι μεταξὺ τῶν πολιτικῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν θετῶν τῆς Ἑλλάδος συμφερόντων, βλέπομεν ὅτι ἐμμέσως προνοοῦσι περὶ τῆς μελλούσης τύχης τῆς Ἑλλάδος. Θέλει ὅμως ἕκαστος νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του, καὶ ὅπως τὰ ἰδιαίτερα του πάθη καὶ συμφέροντα τὸν ὑπαγορεύουσι.

Πολλοὶ τῶν ἐν τοῖς ἀξιώμασιν, ἱκανοὶ νὰ κρίνωσιν ἀπ' αὐτοῦ των περὶ τῆς ἀληθείας ταύτης ἂν δὲν ἤθελον ἀφίνεσθαι νὰ ἀπατώνται ἀπὸ τὰς προλήψεις, εὐχαριστοῦνται καλῆτερον νὰ θεωρῶσι τὰ πράγματα μὲ ὅμμα πλαστὸν παρὰ νὰ εἰσχωρῶσι μὲ εὐθυκρίσιν εἰς τὸ βάθος τοῦ ζητήματος, καὶ νὰ τὸ ἐρευνῶσιν εἰς τὴν ἀρχὴν του. Ὄθεν καὶ ἀπὸ τὸ ἀσύνθετον τῶν ἰδεῶν, ἀντὶ νὰ σαφηνισθῇ, γίνεται μᾶλλον σκοτεινὴ καὶ περιπελεγμένη ἡ ὑπόθεσις, ἀντὶ νὰ ἀποφασισθῇ ἐμπερδεύεται περισσύτερον τὸ πρόβλημα, καὶ καταντᾷ νὰ προτιμᾶται εἰς τὰς γνώμας τῶν τοιούτων ἡ ἀπώλεια μᾶλλον τῆς θετῆς ὑπάρξεως ὁλοκλήρου ἔθνους, παρὰ νὰ θεραπευθῇ ἐν δεινὸν ἀνυπόφορον καὶ ἀβάστακτον. Οὗτοι νομίζουν, ὅτι ἡ ἐλευθέρωσις τῆς Ἑλλάδος θέλει προξενήσῃ τὸ πλέον ὀλέθριον ἀποτέλεσμα εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης πλάστιγγαν· καὶ μ' ὅλον ὅτι τόσα συμβεβηκότα, τὰ ὁποῖα μυριάκις ἀνέτρεψαν ἐκ θεμελίων τὴν φαντασιώδη οἰκοδομὴν τῆς οἰκιοποιομένης ταύτης ἰσορροπίας, δὲν ἐπροξένησάν ποτε αἰσθαντικὴν τινα ἀταξίαν εἰς τὰ οὐσιώδη τῶν δυνάμεων συμφέροντα, οὔτε εἰς τὰς ἀμοιβαίας τῶν λαῶν σχέσεις, φαίνονται μ' ὅλον τοῦτο εἰσέτι ὅτι ὀρέγονται νὰ πιστεώσωσι, ἢ τουλάχιστον νὰ δίδουν εἰς τοὺς ἄλλους

να πιστεύωσιν, ὅτι ἡ σωτηρία τῆς Εὐρώπης ἐξαρτᾶται μόνον καὶ μόνον ἀπὸ τὴν πολιτικὴν τῶν Τούρκων ὑπαρξίν καὶ ἀπὸ τὴν βιολογικὴν τῆς Ἑλλάδος καθυποδούλωσιν. (Ἡ συνέχεια ἀκολουθεῖ.)

ΛΡΙΘ. 40

Μεσολόγγιον, 20 Μαΐου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον τὴν 17 Μαΐου.

Τοῦ Νεοκάστρου ἡ πολιορκία καὶ ἡ διάρκειά της, ἡ σταθερότης τῶν πολιορκουμένων καὶ αἱ εἰς τὰς πέριξ συχνόταται μάχαι τῶν ἡμετέρων προσπαθούντων νὰ τὴν διαλύσωσι, τὸ πολυάριθμον τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ καὶ τὸ καλῶς ἐνδυναμωμένον πυροβολικὸν τοῦ Ἱμπραῖμ-πασᾶ, τῶν περιφήμεων Μαμαλούκων τὸ ἱππικὸν (περὶ ὧν εὐκόλως ἐνθυμεῖται τις ὅσα ἔλεγεν ὁ Ναπολέων) καὶ οἱ ὀπλαρχηγοὶ καὶ λοιποὶ ἀξιωματικοί, τοσοῦτον ἐξησχημένοι εἰς τὰς μάχας, ὅλα ταῦτα ὁμοῦ παριστάνουσι μεγάλην τινα καὶ ὑψηλὴν εἰκόνα, ἀφ' ἐνὸς μέρους δεικνύουσαν τὰς φυσικὰς καὶ ἠθικὰς δυνάμεις ἐνωμένας, καὶ ἀπὸ ἐπιχειρηματικῆν ὁδηγουμένας ἀρχηγὸν ὃς τις ἐτι μᾶλλον ἐνισχύεται βοηθούμενος καὶ ἀπὸ στόλον μέγαν καὶ πολυσύνθετον, καὶ ἀφ' ἐτέρου τὴν ἐπίμονον ἀντίστασιν μιᾶς φούκτας πατριωτῶν ἀποφασισμένων νὰ γενναιοψυχίαν νὰ ἀποθάνωσι διὰ νὰ σώσωσι τὸ φρούριόν των.

Τὸ λεπτομερὲς ὅλων τούτων τῶν συμβάντων εἶναι εἰσέτι ἄγνωστον, εἰς τὸ κοινόν διὸ ὑποσχόμεθα νὰ τὰ δημοσιεύσωμεν μὲν τὴν δυνατὴν ταχύτητα. Ἐπίσης ἀκόμη εἶναι ἄξιον περιεργείας καὶ τὸ θέαμα τῆς εἰς τὴν Σφακτηρίαν τῶν Τούρκων ἀποβάσεως· καθότι ἐξήκοντα ὀκτὼ πλοῖα διατεταγμένα εἰς γραμμὴν, στέλλουν τὰ ἀκάτια των πλήρη ἀπὸ στρατιώτας διὰ νὰ πατήσωσι τὸ μικρὸν αὐτὸ νησίον καὶ διὰ νὰ εὐκολύνωσι τὴν ἀπόβασιν, ὁ πυροβολισμὸς τῶν πλοίων ἐπικρατεῖ ἀκατάπαυστος. Τρεῖς φορεῖς ἀπεκρούθησαν οἱ Τούρκοι, καὶ τὴν κάθε φορὰν τὰ ἀκάτια εἰσεβίδαζον νέους στρατιώτας. Ἐπατήθη τελευταῖον ἡ νῆσος, ἀλλ' ἐπατήθη ὅταν ἡ θάλασσα ἐσκεπάσθη ἀπὸ πτώματα Ἀράβων, καὶ ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος κατήντησε νὰ τραβιχθῇ μετὰ κατασχύνῃν του.

Μὴ γνωρίζοντες εἰσέτι ἱκανῶς ὅλα αὐτὰ τὰ περιστατικά δὲν τολμοῦμεν νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς ἀξιωματικῆς ταύτης ἡμέρας.

Ἄλλο τι ὡς πρὸς τὸ παρὸν δὲν μᾶς εἶναι γνωστὸν, παρ' ὅτι, οὔτε γλῶσσα οὔτε κάλαμος δύναται νὰ ἐξιστορήσῃ τὸ ἀρείτολμον τῶν ὀπλαρχηγῶν καὶ στρατιωτῶν Ἑλλήνων καταθλιβόμεθα ὁμῶς πικρῶς, μεταξὺ καὶ ἄλλων πολλῶν πεσόντων εἰς αὐτὴν τὴν μάχην, διὰ τὸν ἐνδοξὸν θάνατον τοῦ γενναιοψύχου καπιτάν Ἀναστασίου Τζαμαδοῦ Ἰδραίου, διατεταγμένου παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως νὰ διωκῇ τὴν τρίτην μοῖραν τοῦ στόλου μας, διωρισμένην νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τῆς πολιορκουμένης πόλεως τοῦ Μεσολογγίου.

Ὁ ἐνάρετος καὶ κρτερόψυχος οὗτος πατριώτης ἀφ' οὗ ἀπ' ἀρχῆς τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἠγωνίσθη κατὰ τοῦ τυράννου καὶ μετὰ τὴν χρηματικὴν του κατάστασιν, καὶ μετὰ τὰ πλοῖά του, καὶ μετὰ τὴν εἰς τὰς μάχας παρουσίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀτόμου του, προσφέρεται ἥδη καὶ αὐτὸς θυμὰ τῆς πατρίδος του, τὴν ὁποίαν τοσοῦτον ἠγάπα. Αἰωνία ἡ μνήμη σου, ἀξίε τῆς πατρίδος υἱέ, Ἀναστάσιε Τζαμαδέ!

Τὴν 18 τοῦ αὐτοῦ.

Γράμματα ἐπίσημα ἀπὸ 12 Μαΐου ἐκ Ναυπλίου ἀναγγέλλουσιν, ὅτι τὰ σώματα τῶν στρατ. Κ. Μπότσαρη, Κ. Τζαβεῖλλα, καὶ Γ. Καραϊσκάκη μετέβησαν εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα καὶ ἐστρατοπέδευσαν μεταξὺ Λεβαδίας καὶ Σελώνων. — Ὅτι διετάχθη καὶ ὁ στρατ. Λάμπρος Βεῖκο νὰ μεταβῇ ὡσαύτως αὐτόθι, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου θέλει συγκροτηθῇ κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη ἀξιόλογος δύναμις, ὅσον ἀπὸ αὐτὰ τὰ σώματα καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ προϋπάρχοντα ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἑλλάδι, ἡ ὁποία θέλει προσπαθῇ καὶ ἐκεῖνα τὰ μέρη νὰ ἀσφαλίσῃ, καὶ νὰ δώσῃ βοήθειαν καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα.

Τὰ αὐτὰ γράμματα φανερώνουν ὅτι ἡ Σ. Διοίκησις διέταξε τοὺς στρ. Μητζὸν Κοντογιάννην, Γ. Ράγκον, καὶ ἄλλα τινὰ σώματα Ρουμελιωτῶν νὰ ἐκστρατεύσωσιν ἐνταῦθα. — Καὶ ὅτι τέλος πάντων κατὰ τὴν ῥηθείσαν ἐποχὴν ἦτον εἰδήσις παρὰ τοῦ γενναιοτάτου ναυάρχου Α. Μισοῦλη, ὅτι ἡ τρίτη ναυτικὴ μοῖρα εἶχε κινήσει δι' ἐδῶ (1).

(1) Δὲν πρέπει νὰ φανῇ παράδοξον, ὅτι ἡ διοριθεῖσα εἰς ἐνίσχυσιν τῶν κατὰ τὴν Α. Ἑλλάδα τρίτη τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου μοῖρα ἤρξατο νὰ φανῇ εἰς τὰ παράλια μας· καθότι τὰ ἐσχάτως συμβάντα εἰς Νεοκάστρον, τουτίστιν ἡ εἰς τὸ νησί τῆς Σφακτηρίας τῶν ἐχθρῶν ἀποβάσις, ἡ συνδρομὴ καὶ ταῦτα τῆς μοῖρας εἰς τὴν κατὰ τὴν Μοθώνην ἐμπρησμὸν τοῦ πλείστου μέρους τοῦ στόλου τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐνδεῆς τοῦ αἰμαίνετου τῆς αὐτῆς μοῖρας ναυάρχου Κ. Ἀναστασίου Τζαμαδοῦ θάνατος, ἐστάνησαν ὅχι ἀσάμαντα τῆς βραδύτης ταύτης αἰτίας.

Ὁ συντάκτης.

Συγχρόνως μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπίσημα γράμματα ἐφθάσαν καὶ αἱ ἐξῆς δύο διακηρύξεις τοῦ ἐλαμπροτάτου προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, τὰς ὁποίας σπεύδομεν νὰ καταχωρήσωμεν ἐνταῦθα πρὸς πληροφориαν τοῦ κοινοῦ.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Διακηρύττει.

Νέα λαμπρὰ κατορθώματα τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, διαφημισθέντα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ἐχαρτοποίησαν ὅλων τὰς καρδίας, καὶ τὰς ἔκαμαν ἀνυπομόνους νὰ πληροφορηθοῦν τὴν ἀληθῆ καὶ περιστατικὴν εἰδήσιν τῆς νίκης.

Ταύτην τὴν ἑσπέραν ἐφθάσε τέλος πάντων ἡ ἀνφορὰ τοῦ γενναίου ναυάρχου Κυρίου Α. Μισοῦλη, ἀργοπορήσασα μέχρι τοῦδε διὰ τοὺς ἐναντίους ἀνέμους· ἐξ αὐτῆς πληροφοροῦμεθα, ὅτι, τὴν ἑσπέραν τῆς 30 Ἀπριλίου, ἡ πρώτη μοῖρα τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου ὑπὸ τὴν ὁδήγιαν τοῦ γεν. ναυάρχου Α. Μισοῦλη, καταδιώκουσα τὸν Αἰγυπτιακόν, μετὰ λαμπρὰν ναυμαχίαν, διέπλευσε τὰς νήσους Σαπιέντζας, ἔσμιξεν ὑπὸ τὸ τεῖχος τῆς Μοθώνης ὑπὲρ τὰ 20 ἐχθρικά πλοῖα, ἐξ ὧν δύο ἦσαν φρεγάται, τρεῖς κορβέται, καὶ τὰ λοιπὰ βόικια, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ φορηγὰ· ὅτι ἀμέσως τὰ πυροβολικὰ τοῦ στόλου μας, ὁ τὸν ἀριθμὸν, ἐπέπασον εἰς αὐτὰ, ἐπέτυχαν, καὶ τὰ κατέκαυσαν ὅλα ὁμοῦ· ὅτι τὸ πῦρ τῶν καιομένων πλοίων μετετεδόθη εἰς τὸ φρούριον τῆς Μοθώνης, καὶ εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν πολεμοφοδίων, ὥστε ἀντεράπη μέγα μέρος τοῦ τεύχους, καὶ αἱ ἐν τῷ φρουρίῳ οἰκοδομαὶ διήρκαν καίονεναι ὑπὲρ τὰς πέντε ὥρας. Ἐπληροφορήθη ἐπομένως ὁ Ναύαρχος, ὅτι μία τῶν φρεγατῶν ἦτον τὸ βάζον δελίνι τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ 54 κανονίων, ὑπόσχεται δὲ μετὰ δευτέρου λεπτομερεστέρως πληροφορίας τῆς ὁπῆς ζημία· ἐπαθεν ὁ ἐχθρὸς, ἡ ὁποία ἐπεται νὰ ἦναι τόσον σημαντικωτέρα, καθ' ὅσον αἱ ἀποθήκαι τῶν τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων τοῦ ἐχθροῦ, εἰς τὸ παράλιον τῆς Μοθώνης καίμεναι, διεφθάρσαν.

Ἡ θεία Πρόνοια, ἥτις προστατεύει τὴν Ἑλλάδα, ἐλάμπρυνε τοὺς ἀγῶνας τῶν θαλασσιῶν μας εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, ὅτε καὶ ἡ ὕψους τοῦ Αἰγυπτίου ἔπρεπε νὰ ταπεινωθῇ, καὶ τὸ στρατιωτικὸν νὰ ἐμψυχωθῇ καὶ νὰ φιλοτιμηθῇ νὰ στήσῃ καὶ αὐτὸ διὰ ξηρῆς νίκης τὰ τρόπαια, διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν πατρίδα, νὰ ἐκδικηθῇ τὸ αἷμα τῶν πεσόντων εἰς τὰς προλαβούσας μάχας ἀδελφῶν μας καὶ νὰ ἐξαλειφῇ τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τὸ ἔδαφος τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος.

Πᾶς Ἑλλὴν ἀς ὑψώσῃ χεῖρας εὐχαριστηρίους πρὸς τὸν Ὑψίστον καὶ ἀς εὐχρηθῇ νὰ ἐνισχύσῃ ἡ Θεία Πρόνοια τὰ ὅπλα μας, πρὸς στερῶσιν τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως, καὶ τῆς πολυτίμου ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας μας.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 10 Μαΐου 1825.

Ὁ πρόεδρος Γεώργιος Κουντουριώτης.

Ὁ γεν. γραμματεὺς Α. Μαυροκορδάτος.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις τὴν 17 Μαΐου.

Διελθόντες χθὲς βράδυ μερικοὶ Τούρκοι εἰς τὸ νησί Πλώσταινα, ἐπῆραν τρία ἀλόγα, τὰ ὁποῖα ἐπλήρωσαν μετὰ ἓνα φονευμένον καὶ τέσσαρας πληγωμένους.

Ταύτην τὴν νύκτα ὁ ἐχθρὸς μόνον ὀλίγας βόμβας μᾶς ἔσυρε. Τὸ ἀντικρυ τοῦ κανονοστασίου ὁ Φραγκλῖνος, νέον περιτάφρωμά του, τὸ ὅποιον κατεσκευάσθη ἀπόψε πολλὰ πλησίον, θέλει τοῦ χρησιμεύει διὰ νὰ ἐξητῆς σκοπιὰς του. Ὁ ἀκατάπαυστος ἀπὸ μέρους μας τουφεκισμὸς καὶ μετρώλια πυροβολισμοὶ μας προξενεῖ ὅχι ὀλίγον εἰς τὰς ἐργασίας του ἐμπόδιον διὸ καὶ κατὰ τὸ παρὸν τὸ περιτάφρωμά του τοῦτο εἶναι ἡμιτελές.

Ἐκ τοῦ ἀμοιβαίου τῆς πρώτης τουφεκισμοῦ ἐφηνεῖθη εἰς τὸ προτεῖχισμα τοῦ Μπότσαρη εἰς τὴν πυροβολιστῶν μας· ὁμοίως καὶ τρεῖς ἐχθροὶ οὐ πολὺ μακρὰν τοῦ περιτειχίσματός μας.

Καὶ αὐτὴς σήμερον οἱ ἐχθροὶ ἠθέλησαν νὰ πλησιάσωσι πρὸς τὸ νησί τῆς Πλώσταινας· μία δεκάς ὁμῶς τουφεκίων ἐκ τῶν ἡμετέρων τοὺς ἀντέκρουσαν, καὶ μετὰ κατασχύνῃς τοὺς ἐδίωξαν ἀμέσως.

Ἰδοὺ καὶ ἕτερος αὐτομολῶν σήμερον πῶς ἐκφράζεται περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ.

Ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοπέδου εἶναι εἰς ἄκρον μεγάλῃ. Τὸ μέλαν ψωμί των, τὸ πλείστον μέρος τοῦ ὁποίου εἶναι συνθεμένον ἀπὸ κριθάρι, πωλεῖται ἀνὰ δύο γρόσια ἡ ὀκτὸς μίαν δὲ μόνῃ λίτρα μοιράζεται εἰς καθὲ στρατιώτην τὴν ἡμέραν· μισθὸς δὲν ἐδόθη καθόλου εἰς ὅλον τὸ στράτευμα, παρὰ μόνον ἀνὰ ἓνα ἀλιεῖ ἔλαθεν ὁ καθὲ στρατιώτης εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκστρατείας. Εἰς Κρουονερί ἀπεβίβασαν οἱ ἐχθροὶ καὶ ἐτέραν λομβάρδαν (μορτάρ), ἡ βόμβα τῆς ὁποίας ζυγίζει ἐν καντάρῳ ὁμοίως καὶ ἐν κανόνι τῶν 42 λ.. Τὰ πολεμοφοδιά των μετακομίζονται εἰς τοὺς μύλους μετὰ μερίστην βραδύτητα· καὶ ἄλλο δὲν περιμένουν, εἰμὴ τὸν στόλον των, διὰ νὰ κάμωσι τὴν ἐφοδον. Εἰς τὰ ἐμπροσθινὰ χαρὰκώματα καὶ εἰς τὰς σκοπιὰς των στέκονται οἱ Κακλαμά-

νοι· καὶ Ἀλβανοὶ τρισχίλιοι στρατοπεδίουσιν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους. Εἰς τοὺς δευτέρους εἶναι ὅλως διόλου παρὰ τοῦ Κιουταχῆ ἀπηγορευμένον νὰ κάμωσι συνομιλίαν με ἡμᾶς. Πολὺ τρέμει ὁ βεζύρης οὗτος ἀπὸ συνομισίας· καὶ με δίκαιον λόγον, καθότι οἱ Ἀλβανοὶ γνωρίζουν τὰ συμφέροντά των, καὶ μὴν ὄντες δεισιδαίμονες, ἔχουν καὶ τὴν εὐτολίμειαν νὰ τὰ στερεώσωσιν.

Ὁ ἴδιος αὐτόμολος διηγεῖται καὶ τὸ ἐφεξῆς. Γέρων τις ἱερομόναχος ἐπιάσθη ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς πλησίον τῆς Ναυπάκτου. Τὸν ὕβριζον οἱ Τούρκοι καὶ τὸν ἐββάδιζον, διότι ἐρόνευσεν ἐξ των ὁμοφύλων των· καὶ ἐπειδὴ τὸν ἐβίαζον νὰ μαρτυρήσῃ πὺς ἔχει καταθεμένα τὰ ἱερὰ τοῦ μοναστηρίου σκεύη, καὶ αὐτὸς δὲν ἐμαρτύρει, τοῦ ἐκοψαν τὴν μύτην καὶ τὰ ὦτα· ἀμετάτρεπτος ὁ σεβάσμιος πατὴρ εἰς τὴν σταθερὰν τοῦ ἀπόφασιν νὰ μὴ δώσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀπίστων τὰ ἱερὰ σκεύη διὰ νὰ τὰ καθυβρίζωσι, καὶ τὰ μεταχειρίζονται με τὸν αἰσχροὺν τῆς βαρβαρότητος τρόπον, ἡσύχως καὶ με ἀφοβίαν τοὺς λέγει. «Καθὼς μοῦ ἐκόψατε τὴν ρίνα καὶ τὰ ὦτα, οὕτω καὶ ψήσατέ με εἰς τὴν σούελλαν διὰ νὰ δώσω τὸ ἀνῆκον πέρας τῆς ζωῆς μου, καθὼς οἱ νόμοι τῆς πατρίδος μου διατάττουσι». τὸ ὁποῖον καὶ ἐγινε· οὕτως. Δεδοξασμέουσι τὸ ὄνομά σου, καρτερὲ ἱερομόναχε, ἤξιε τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπερασπιστὰ καὶ τῶν προγόνων σου διάδοχε!

Περὶ τὸ ἐσπέραις ἠκολούθησε δυνατώτατος ὁ ἀπὸ μέρους τοῦ ἐχθροῦ κανονοβολισμὸς καὶ βομβαρδισμός. Ἡμεῖς ἐνεκρίναμεν συμφερότερον νὰ τὸν ἀνταμειψώμεν με τουφέκια ἀλλεπάλληλα, δι' ὧν καὶ ἐρονεύσαμεν πολλοὺς τῶν ἐργατῶν καὶ στρατιωτῶν του.

Τὴν 18 τοῦ αὐτοῦ. Αἱ βόμβαι τοῦ ἐχθροῦ ἐβρίβησαν τὴν νύκτα ταύτην με μεγάλην πομπήν. Αἱ τέσσαρες λουμβάρδαι του καὶ τὰ κανονιά του ὅλα ἐσύροντο διὰ μιᾶς καὶ ταχύτατα. Τοῦτο δὲν ἐξέπληξεν ὅμως ποσὼς τοὺς στρατιώτας μας· καταφρονούντες οὗτοι τόσον τὸν κατὰ κάθετον ὅσον καὶ τὸν ὀριζόντιον πυροβολισμὸν του, ἐγέλων καὶ διεσκέδαζον. Καὶ τῷ ὄντι πᾶς ἄνθρωπος ἀπαθὴς ὀφείλει νὰ ἐπιβεβαιώσῃ, ὅτι πάντες οἱ εἰς τὸ προτεῖχισμα Ἑλλήνες δὲν παριστάνουν μορφήν ἀνθρώπων ἀπὸ τόσον πολιορκισμὸν κλεισμένων, ἀλλὰ μάλλον φαίνονται ὡς νὰ ἦναι συναγμένοι εἰς πανήγυριν.

Ὁλην τὴν ἡμέραν ὁ ἐχθρὸς ἐξηκολούθησε τὸν πυροβολισμὸν του, καὶ ἐξόχως εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Κοραῆ με ζημίαν ὅχι πολλὰ σημαντικήν· φαίνεται ὅτι προσπαθεῖ νὰ ἀνοίξῃ χαλάστραν· ἀλλὰ θέλει ἀπαντήσῃ ὅχι ὀλίγα εἰς τοῦτο ἐμπόδια. Οἱ Ἑλλήνες εἶναι εἰς ὑπερβολὴν ἐνεργητικοί, καὶ διορθώνουν ἀμέσως κάθε ζημίαν.

Δύο σημερινοὶ αὐτόμολοι ἐπιβεβαιώσιν ὅσα καὶ οἱ πρότερον, με προσθήκην ὅτι οἱ Τούρκοι σκοπεύουν νὰ ἀνοίξωσι τὴν διόδον τοῦ χαρακώματός μας με καλὰ γαμάτα πέτρας καὶ με κλόλους δένδρων· με ἀνυπομονησίαν οἱ στρατιῶται μας περιμένουν νὰ ἴδωσι τὸ στρατήγημα τοῦτο, καθὼς καὶ τὴν ἐφοδὸν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐχθρὸς σχεδιάζει νὰ κάμῃ.

Σεβόμεθα τὴν μεγάλην τῆς Θεῆς Προνοίας πρὸς ἡμᾶς ὑπεράσπισιν· καθ' ὅλον τοῦτον τὸν συνεχῆ πυροβολισμὸν τῶν βομβῶν καὶ κανονίων δὲν ἐβλάρθη οὐδεὶς· μία ἀπὸ ἐπτὰ άτομα συνθεμένη οἰογένεια, τῆς ὁποίας ὁ πατὴρ ὀνομάζεται Πάνος Λαγός, ἐκάθητο εἰς τὴν μικρὰν καλύβαν τῆς πέριξ τοῦ πυρὸς, μαγερεύουσα τὸ δεῖπνον· μία βόμβα πίπτει εἰς τὸ κέντρον ταύτης τῆς καλύβας, τῆς ὁποίας ἡ διάμετρος μόλις εἶναι τρεῖς ὀργυῖες, ἐκπυροσκοπεῖ καὶ δὲν προξενεῖ τὴν παραμικρὰν ζημίαν εἰς τὴν ἀθήν ταύτην οἰογένειαν. Ἡ καλύβα αὕτη ὀλίγον ἀπέχει ἀπὸ τοῦ περιφραγματος τοῦ Μονταλαβέρτου. Σεβαστὴ τοῦ ἀθανάτου Μονταλαβέρτου σικιὰ! σὺ διὰ τῆς ἀγγινοστάτης ὀχυρωματικῆς σου πάντοτε πολλὰς ἀθόους ψυχὰς ἔσωσας.

Σήμερον προσωρμίσθη εἰς τὸν λιμένα μας ἡ πολεμικὴ Αὐστριακὴ γολέττα, ἡ Ἀριάδνη.

Τὴν 19 τοῦ αὐτοῦ. Μόλιον ὀλίγα βόμβαι ἐπεσον τὴν νύκτα ταύτην ἀπὸ μέρους τοῦ ἐχθροῦ· ἡμεῖς δὲ ἐπυροβολήσαμεν με μιδράλια, καὶ ἐτουφέκισαμεν τοὺς ἐργάτας τῶν νέων τοῦ ἐχθροῦ πλησίον περιταφρωμάτων. Περὶ τὸ πρῶτ' ἐρονεύθησαν πυροβολισταὶ τινες τοῦ ἐχθροῦ ἀπὸ τοῦ κανονοστάσιον τοῦ Κοραῆ· διὰ τὸ ὁποῖον οἱ ἐχθροὶ πεισματωδῶς μετέπειτα πυροβολήσαντες τὸ αὐτὸ κανονοστάσιον ἐπλήγησαν ἐλαφρὰ ἕνα τῶν πυροβολιστῶν μας.

Τὴν αὐγὴν ἴδομεν προσωρμισμένον εἰς τὸν λιμένα μας τὸ πολεμικὸν βρῖκι ὁ Λεωνίδας, τοῦ ἐκλαμπροτάτου ἀντιπροέδρου Κυρίου Γκι-κα Μπότση. Ἡ Σ. Διοίκησις ἔστειλε δι' αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν μας τροφὰς ἱκανὰς καὶ πολεμεφόδια.

Εἰδοποιούμεθα παρὰ τοῦ πλοίαρχου τούτου ὅτι ὁ Βυζαντινὸς στόλος εὐρίσκεται εἰσέτι εἰς τὸν Ἑλλησποντιον, ἐνεδρευόμενος παρὰ τῆς δευτέρας τοῦ στόλου μας μοίρας, πλεούσης περὶ τὴν Τένεδον καὶ διοικουμένης παρὰ τοῦ ἀντιναυάρχου καπ. Γεώργη Σαχτούρη· καὶ ὅτι τὰ λείψανα τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου καταδιώκονται περὶ τὴν Σούδαν ἀπὸ τὸν γεννησιότατον ναύαρχον Μισούλην, τοὺς τελευταίους τοῦ ὁποίου θριάμβους πρέπει νὰ ἀκούσωμεν ὅσον τάχιστα.

Ἡ διαληφθεῖσα Αὐστριακὴ γολέττα ἄμα ὅτε εἶδε τὸ βρῖκιόν μας ὅτι ἄραξεν, ἐσηκώθη εἰς τὰ πανία καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόλπον Π. Πατρῶν.

Τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ. Περὶ τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτὸς ἐβρίβησαν ἀλλεπαλλήλως ἀπὸ μέρους τῶν ἐχθρῶν μερικὰ τουφέκια· αὕτη ἡ ἀρχὴ ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τοὺς στρατιώτας μας νὰ πολλαπλασιάσωσι τὸν ἀπὸ μέρους των τουφεκισμὸν, δεικνύοντες διὰ τούτου εἰς τὸν ἐχθρὸν τὴν μεγάλην προθυμίαν, με τὴν ὁποίαν θέλουν τὸν δεχθῆ εἰς τὴν μελετωμένην ἐφοδὸν του. Καὶ τῷ ὄντι τὸ στρατιωτικὸν μας ἐν γένει περιμένει τὴν ἡμέραν τῆς ἐφοδου ὡς τὴν λαμπρὰν τοῦ μεγάλου Πάσχα.

Μέρος τῶν ἐχθρῶν διέβη μετὰ τὸ μεσονύκτιον τὰ ρηχὰ νερά, καὶ ἐπῆγεν εἰς ἓν νησάκι, ὅπου ἔδοσκον μερικὰ πρόβατα· δι' αὐτίαν οἱ δύο φυλάττοντες αὐτὰ ποιμένες ἐκοιμῶντο με ἀφροντισίαν· ὅθεν οἱ Τούρκοι σφάζαντες τοὺς δύο τούτους, ἔλαβον καὶ ὅσα πρόβατα ἠδυνήθησαν καὶ ἐπέστρεψαν. Ἡ πράξις αὕτη τοὺς ἐνεθάρρυνε νὰ προχωρήσωσι καὶ περαιτέρω εἰς τὸ νησίον τῆς Κλείσοδας· δύο ὁμως παρευρεθέντα εἰς τὰ ἐκεῖσε πλοίαρχα τοὺς ἐκτύπησαν καὶ τοὺς ἐδίωξαν με καταιγίην.

Ἀπὸ τὸ πρῶτ' μέχρι τῆς μεσημβρίας ὁ πυροβολισμὸς τῶν κανονίων καὶ βομβῶν ἐξακολουθεῖ με τὸ σύνθημα πῆμα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, οἱ ἐχθροὶ σημαδεύουν ὁλονένα τὸ προτεῖχισμα τοῦ Μπότση· ὁ δὲ τουφεκισμὸς ἐπικρατεῖ ἀδιαλείπτως ἀμφοτέρωθεν.

Ἀπὸ Κάλαμον πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡμέραν παρ' ἡμέραν μετακορίζονται εἰς Καρθασσαρὰν ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου τῶν πολιορκητῶν μας πέντε ἑως ἑξῶς πληγωμένοι, καὶ ὅτι ἄλλοι τόσοι ἀφίνουσι τὰ κόκκαλα ἔξω τοῦ τείχους μας.

Ἡ καταχώρησις τῆς ἐτέρας διακηρύξεως τοῦ Ἐκλαμπροτάτου Προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἀνεβλήθη διὰ τὸ σπενδὸν τοῦ τύπου εἰς τὸ ἐπομένον φύλλον.

ΑΡΙΘ. 41.

Μεσολόγγιον, 23 Μαΐου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ Τῆς ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ.

Διακηρύττει.

Ἕλληνας!

Ἡ γῆ, εἰς τὴν ὁποίαν εἶδαμεν τὸ φῶς, εἶναι βαμμένη τώρα πέντε χρόνους με τὸ αἷμά σας.

Ἡ ἱστορία τῶν ἀγώνων σας γράφεται ὅχι με μελάνιν, ἀλλὰ με τὸ ἴδιον αἷμα, τὸ ὁποῖον ἐχύσατε διὰ νὰ κερδίσετε τὴν ἐλευθερίαν σας.

Τὴν ἐλευθερίαν σας λέγω, ἡ ὁποία ροβερίζεται ἐφέτος ἀπὸ τὸν θηριώδη ἐχθρὸν, καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀπὸ τὸν Αἰγυπτιακὸν ἐχθρὸν.

Τί στέκεσθε Ἕλληνες, καὶ βλέπετε με ἀπάθειαν νὰ σφάζωνται τὰ βρέφη σας, νὰ σύρωνται αἱ γυναῖκες σας εἰς αἰχμαλωσίαν, νὰ καίωνται καὶ νὰ λεηλατῶνται τὰ σπήτιά σας καὶ τὰ ὑποστατικά σας;

Ἄν ἡ Ἑλλὰς ἐχάνετο εἰς τὸν πρῶτον χρόνον τῆς ἱερᾶς μας ἐπαναστάσεως, ὅποτε μῆτε ἀξιόους πολεμιστὰς εἶχε, μῆτε ὅπλα, μῆτε πολεμικὴν ὕλην, μῆτε ἐμπειρίαν τοῦ πολέμου, οἱ ἄλλοι θείεις ἦθελον κλαίει ἀληθινὰ τὸν χαμὸν μας, ἀλλ' ἦθελαν μᾶς μακαρίζει, διότι ἐχαθήκαμεν μαχόμενοι ὑπὲρ τῶν ἱερῶν δικαιωμάτων μας, καὶ ἐσφάγημεν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς διὰ τὴν ἀδυνامίαν μας.

Ἀλλ' ἀρ' οὐ, Ἕλληνες, τώρα πέντε χρόνους ἐστήσατε [τόσα καὶ τόσα λαμπρὰ τρόπαια εἰς ὅλας τὰς κατὰ τῶν ἐχθρῶν μάχας καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, ἀρ' οὐ πολέμουντες ἀδιακόπως ἐμάθετε πειραματικῶς τὴν τέχνην τοῦ Ἄρειος, ἀρ' οὐ κδράζατε με τὴν ἀνδρίαν σας ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν τὰ ἰδιά των ὅπλα, με τὰ ὁποῖα τοὺς κατεπολεμήσατε, ἀρ' οὐ ἐπῆρατε τὰ τρομερὰ φρούρια, εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν κλεισμένοι οἱ ἐχθροὶ σας, καὶ ἀρ' οὐ διὰ τοὺς ἐνδόξους ἀγῶνάς σας καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης ἐκερδίσατε τὴν ἀγάπην ὅλης τῆς Εὐρώπης, δένετε τὰς χεῖράς σας καὶ παρρησιάζετε τὸν λαμὸν σας εἰς τὸ σπαθὶ τοῦ ἐχθροῦ;

Ὅχι! Ἕλληνες! διὰ τὴν ἀγάπην τῆς ἱερᾶς ἡμῶν πίστεως, διὰ τὴν ἀγάπην τῆς φιλάτης πατρίδος, διὰ τὴν ἀγάπην τῆς γλυκεῆς ἐλευθερίας, ὅχι! Ἀρπάσατε τὰ ἄρματα σας, ζωσθῆτε τὰ σπαθιά σας, καὶ ἀσπασθέντες ὅλοι τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν, τρέξατε ὅπου σᾶς κράξει ὁ Ἄρης.

Πελοποννήσιοι, Στερεοελλαδίται, Νήσιοι ὅλοι τρέξατε ὅπου σᾶς προσκαλεῖ ὁ κίνδυνος τῆς πατρίδος. Ὁ Ἡφαιστός καὶ ἐφέτος, ὡς καὶ τοὺς περασμένους χρόνους ἄς καταποντίσῃ εἰς τὰ βαθὰ σπῆλαια τοῦ Ποσειδῶνος τὸν κολοσσαῖον στόλον τοῦ ἐχθροῦ.

Μὴ τὸν φοβεῖσθε ἡνδρεῖοι Ἰδραῖοι, Σπετζιώται, καὶ Ψαρριανοί· ἀπὸ σᾶς ἐλπίζεται κ' ἐφέτος νὰ ματαιωθοῦν τὰ σχέδια τοῦ ἐχθροῦ ὡς καὶ πέρυσιν.

Ἔσεῖς εἰσεῖ, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐκάψετε εἰς Μιτυλήνην, Χίον, Τένεδον καὶ πέρυσιν περὶ τὴν Σάμον.

Πελοποννήσιοι, ἐλθμονήσατε, ὅτι ἀπὸ τὸ σπαθί σας στάζει τὸ αἷμα τῶσαν χιλιάδων Τούρκων καὶ ἐντοπίων καὶ ἔξωθεν ἐλθόντων· ἐλθμονήσατε τὸν παντελὴ ὄλεθρον τοῦ ὑπερῆφάνου Δράμαλη· Καὶ σεις Στερεοελλαδίται δὲν ἐνθυμάσθε, ὅτι αἱ ὑψηλαὶ καὶ ὑπερῆφανοι κορυφαὶ τῶν ὀρέων τῆς γῆς τῶν ἐνδόξων προγόνων μας φυλάττουσι τὰ κόκκαλα τῶν τόσαις φοραῖς φονευθέντων ἐχθρῶν εἰς μαρτυρίαν τῆς ἀνδρείας σας· Ἰδοὺ νέον σάδιον δοῦξ ἡ μᾶς ἀνοίγεται σήμερον, ἰδοὺ ἡ νίκη ἀμαράντους στεφάνους σᾶς ἐτοιμάζει.

Ἡ πατρίς σᾶς προσκαλεῖ ὅλους εἰς τὰ ὄπλα. Σφαλήσατε τὰ ἐργαστήριά σας, παύσατε τὸ ἐμπόριόν σας. Δὲν εἶναι καιρὸς, Ἕλληνες, νὰ τρέχωμεν κατόπιν τοῦ κερδοῦ Εἰρημῶ, εἶναι ἀνάγκη νὰ τρέχωμεν κατόπιν τοῦ Ἄριως.

Τρέξατε εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος, καὶ ἐνωμένοι μετὰ τὴν ἱερὰν ὁμόνοιαν, ὀρμήσατε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν.

Μὴ δίδετε πίστιν, Ἕλληνες, εἰς τὰς ψευδεῖς καὶ ἀπατηλὰς ὑποσχέσεις τοῦ ἐχθροῦ. Αὐτὸς μὴν ἡμπορῶν νὰ κατορθώσῃ τὸν σκοπὸν τοῦ μετὰ τὴν δύναμιν τῶν ὀπλων, πᾶσχει νὰ τὸν κατορθώσῃ μετὰ τὴν ὑπουλόγητα· αὐτὸς καὶ φυσικῶς καὶ θρησκευτικῶς δὲν ἡμπορεῖ νὰ φυλάξῃ τὰς ὑποσχέσεις του· καὶ μάρτυρες ἡ Χίος, Νιάουσα, Θεσσαλομαγνησία, Κάσσος καὶ Κρήτη, τὰς ὁποίας κατέστρεψε, μ' ὅλον ὅτι ὑπεσχέθη εἰς τοὺς κατοίκους τῶν τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῶν.

Ἡ φήμη εἶναι ἐτοιμὴ νὰ κηρύξῃ εἰς ὅλον τὸν γνωστὸν κόσμον τὰς νέας νίκας σας, καὶ ἡ πατρίς προθύμῃ νὰ σᾶς ἀνταμίσψῃ.

Ἀθανάτων προγόνων ἀπόγονοι! δύο χιλιάδες χρόνοι προσμένουν ἀπὸ σᾶς τὴν ἐλευθερίαν τῆς κλασικῆς τῶν ἐνδόξων πατέρων σας γῆς.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 2 Μαΐου 1825.

Ὁ ἀντιπρόεδρος Γκέικας Μπόττασης. Ὁ προσωρ. γεν. Γραμμ. Δ. Χρησίδης.

Μεσολόγγιον τῇ 21 Μαΐου.

Ἀπὸ γράμματα ἐπίσημα ἐκ Ναυπλίου πληροφορούμεθα, ὅτι χαρίζεται παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως ἀμνηστία εἰς τοὺς ἐν Ὑδρᾷ φυλακωμένους. Τὰ σωτηριώδη αἷτια, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ Διοίκισις προνοοῦσα περὶ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος ἀπεφάσισε τὴν ἀμνηστίαν ταύτην, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλουν κεντῆσαι καὶ τῶν ἐλευθερουμένων τὴν φιλοτιμίαν, καὶ θέλουν τοὺς ἐξάψει τὸν ζῆλον διὰ νὰ πράξωσιν ὑπὲρ τῆς πανταχόθεν ἐπαπειλουμένης πατρίδος· πᾶν ὅ,τι ἐχρεώσονται νὰ κατορθώσωσιν εἰς τὰ παρελθόντα τέσσαρα ἔτη.

Ἡ ἐφεξῆς πρὸς τὸν στρατηγὸν Νικήταν ἐπιστολὴ μᾶς δίδει χρυσότατας περὶ τῶν λεγομένων ἐλπίδας. Ὅσον ὅμως περὶ τῆς γινομένης προτροπῆς τοῦ νὰ μεταβῇ ὁ ῥηθεὶς στρατηγὸς εἰς Πελοπόννησον, ἡμεῖς ὡς ἀπὸ τῆς ιδίας τοῦ καρδίας βεβαιούμεεν τὸ κοινόν, ὅτι προτιμᾷ νὰ καταβῇ μαζὶ μᾶς εἰς τοὺς τάφους, παρὰ ν' ἀναχωρήσῃ ἐντεῦθεν πρὶν διαλυθῇ τοῦ Μεσολογγίου ἡ πολιορκία.

Γενναῖοτατε στρατηγὲ καὶ ἀδελφεὲ Κύριε Νικήτα Σταματελόπουλε.

Ἐκ Καλαβρύτων, τῇ 19 Μαΐου 1825.

Ἐνας πῆξος τοῦ Μεσολογγίου ἀπερνῶν διὰ Ναύπλιον ἐκήρυττε πανταχού, ὅτι ἡ πόλις αὕτη εἶναι πολλὰ στενοχωρημένη καὶ εὐρίσκεται εἰς κίνδυνον. Τοῦτο κατέβληψε τὰς ψυχὰς ὅλων.

Σπεύδωμεν λοιπὸν νὰ κοινωποιήσωμεν πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας καὶ πρὸς πάντας τοὺς πολιορκουμένους, ὅτι δοθείσης γενικῆς ἀμνηστίας τῶν παρελθόντων, εὐγῆκον ὅλοι οἱ εἰς Ὑδρᾷ πολιορκημένοι πρόμαχοι τῆς Ἑλλάδος· καθὲς εὐκόλως δύναται νὰ στοχασθῇ ἀφ' οὗ ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν μνήμην τοῦ τὰς προσητηρινὰς προόδους τοῦ ἔθνους, ὅτι καὶ ἤδη θέλουν ἀλλάξαι μορφήν τὰ πράγματά μας. Ὅλοι οἱ Πελοποννήσιοι ἐφοπλιζόμενοι νῦν τρέχουν εἰς τὰ στρατόπεδα· ὁ δὲ ἐχθρὸς εἰς τὴν Ἀσιατικὴν φαντασίαν τοῦ νὰ νικήσῃ, θέλει κατακρημνισθῇ, ὡς καὶ ἄλλοτε, καὶ θέλει σκοπτάφει εἰς ὅσα ἐφέτος ἐπεχειρήσῃ. Ἐμψυχώσατε λοιπὸν τοὺς πολιορκουμένους.

Ἡ ἐξοχότης σας μᾶς φαίνεται πλέον εὐλογον νὰ ἀπεράσεται εἰς Πελοπόννησον, ὅπου ἡ παρουσία σας θέλει κινήσῃ πολλοὺς πατριώτας ἐφωπλισμένους καὶ ἐνθουσιασμένους, καὶ ἐντεῦθεν δύνασθε ἐπομένως νὰ βοηθήσῃτε καὶ τὴν Χέρσον Ἑλλάδα.

Τοιαύτη εἶναι ἡ γνώμη μας, ἡ δὲ ἐξοχότης σας καμετε ὅπως ἐγκρίνετε συμπεριεργώτερον.

Οἱ ἀδελφοὶ σας.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις, τὴν 21 Μαΐου.

Ὁ ἀκατάπαυστος καὶ ἀλλεπάλληλος πυροβολισμὸς ἐκ τοῦ ἀπέναντι τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότζαρη νέου τῶν ἐχθρῶν κανονοστασίου, ἔκαμε νὰ κρημνισθῇ μέρος τοῦ προτειχίσματός μας (embrasures). Τὴν νύκτα ταύτην λοιπὸν μ' ὅλον ὅτι ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς δὲν διεκόπτετο, ἔτρεξαν ἀφ' ὅλας τὰς θέσεις τοῦ φρουρίου ἀνὰ δέκα ἄνδρες διὰ νὰ τὸ ἐπιδιορθώσωσιν· ὅθεν κατεσκευάσθη ἔτιθεν ἄλλο περίφραγμα, καὶ ἐγεμίσθη τὸ κρημνισμένον μέρος στερεᾶ.

Ἀλλ' ἐν ᾧ αἱ ἐργασίαι αὗται ἐγίνοντο, καὶ ὁ ἐνάρτεος πατριώτης, ὁ

γενναῖοκαρδὸς τῆς πατρίδος ὑπερασπιστὴς καὶ ὁ ἐμπειρότατος πυροβολιστὴς μας Καπ. Δημήτριος Σιδέρης παριστάμενος, καὶ ἐνθαῤῥύνων τοὺς ἄλλους διὰ τοῦ ἰδίου του παραδείγματος, παρεκίνησε εἰς τὴν ταχείαν τοῦ ἔργου ἐκπεραίωσιν, διελθοῦσα μία ἐχθρὴ ὑβρίζοντις σφαῖρα ἐκ τῆς ἀνω τοῦ προτειχίσματος ἐπιφανείας, κατέβραυσε τὴν κεφαλὴν του. Ὁ ἀνὴρ εἰς τὴν στιγμὴν ἐτελεύτησε· καὶ ἐτελεύτησε πεσὼν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ὅπου καὶ ὁ ἀδελφὸς του Κωνσταντῖνος πρὸ τριῶν ἐτῶν ἐπὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Ὁμέρ-πασσᾶ, πολέμων τοὺς βαρβάρους, ἔλαβε τὸ αὐτὸ τέλος.

Αἰωνία ἡ μνήμη σου, φίλτατε συμπατριώτα, Δημήτριε Σιδέρη, ἄξιε τῆς ἐλευθέρως πατρίδος σου υἱέ!! Ταχέως ἡ σκιά σου θέλει ἰδεῖ ἀπὸ τὰ ἑλύσια πεδία τοὺς λοιποὺς συμπατριώτας σου νὰ ἐκδικηθῶσι τὸ πολυτίμητόν σου αἷμα! Οὐ πολὺ, καὶ ὀρθαλμοί, ὅς τις ἐσημάδευσεν τὴν κεφαλὴν σου θέλει βρούσει ἐπὶ τοῦ σεβασμίου τάφου σου, βάντιζομένου ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ βαρβαρικοῦ τούτου πτώματος πρὸς ἐκδίκησιν τῶν συγγενῶν σου καὶ ἡμῶν τῶν λοιπῶν συναδελφῶν σου!! (1)

Ἀπὸ τὸ πρῶτὸ μέχρι τῆς μεσημβρίας ὁ πυροβολισμὸς ἠκολούθησε προθύμως καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Ἐν τούτοις ἐπληγώθη εἰς τῶν χωρικῶν μας περιορχόμενος τὴν πόλιν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐγένετο ἡ κηδεία τοῦ ῥηθέντος συμπατριώτου μετὰ πομπὴν ἀνάλογον τῶν περιστάσεων. Ὁ Ἀρχιερεὺς μας, Κύριος Ἰωσήφ Ρωγῶν ἐξεφώνησε τὸν ἐπιτάφιον λόγον, οὕτινος ἡ ἐμφασις ἠνωμένη μετὰ τὴν ὑπερβολικὴν πρὸς τὸν ἀδίδιμον τοῦτον πολίτην ὅλων τῶν πατριωτῶν ἀγάπην ἔκαμε νὰ δακρύσωσι πικρότατα ὅλοι οἱ παρευρεθέντες.

Δύο φοραῖς οἱ ἐχθροὶ σήμερον ἐτουφέκισαν εἰς τὰς ὑπωρείας μας διὰ σημεῖον χαρᾶς. Ἡμεῖς ὅμως παρετηρήσαμεν, ὅτι ὁ Κιουταγῆς διὰ νὰ δευλιάζῃ ἡμᾶς, ἢ νὰ ἐνθαῤῥύνῃ τοὺς ἰδικούς του, σέλλει μακρὰν τοῦ γρατοπέδου σώματά τινα ἐκ τῶν ἰδίων του· καὶ ἐπειτα ἐπιστρέφονται πάλιν τὰ σώματα αὐτά, τουφεκίζουσι, διὰ νὰ δεικνύωσιν, ὅτι εἶναι ἄλλοι ἐρχόμενοι εἰς βοήθειαν· ἡμεῖς δὲ θεωροῦντες τὰ χωρικά αὐτὰ στρατηγήματα τοῦ γελοῦμεν· καὶ δὲν ἤξεύρομεν μόνον, ἂν τὰ πιστεύωσι καὶ οἱ ἐδικοὶ του· τὸ ὅποιον εἶναι πιθανώτατον, τοῦλάχιστον διὰ τοὺς μοχθηροὺς καὶ ἀμβλύνοας Χαλδούπιδες.

Ἀπὸ τῆς μεσημβρίας μέχρι τῆς ἐσπέρας ὁ πυροβολισμὸς ἐγένετο ἀμοιβαίως μετριώτερος.

Τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ: Τὸ παρελθὸν ἐσπέρας οἱ Τούρκοι ἤρχισαν νὰ πυροβολῶσι καὶ μάλιστα νὰ βομβαρδίζωσι μετὰ τὴν συνήθη των Τυρκικὴν πομπήν. Χάριτι θεῆς ὅμως μ' ὅλον ὅτι ὁ πυροβολισμὸς οὗτος διήρκεσεν ὥς τὸ μεσονύκτιον, οὐδεὶς ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐβλάβη. Τὸ κανονοστάσιον τοῦ Κοραῆ ἐξέβηεν ἱκανὰς βόμβας καὶ πολλὰς γρανάτας· ἐκ δὲ τῶν ἄλλων μόνον μερικὰ κανόνια ἐβρίβησαν. Ὁ τουφεκισμὸς ἐγένετο μετὰ πολλὴν μετρίαν αὐτὴν τὴν νύκτα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Σήμερον πρὶν εἰσέτι ἀνατεῖλῃ ὁ ἥλιος οἱ Τούρκοι ἤρχισαν νὰ κανονοβολῶσι καὶ βομβαρδίζωσι πεισματικώτατα· ἀπὸ τὸ πρῶτὸ ὥς τὰς δύο ὥρας τῆς ἡμέρας, οἱ ἐμετέρων τὸ βάρεθρον τῶν πείσμα, ἐβρίβησαν ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν κανονίων καὶ λουμβαρδίων σφαῖρας. Ἡ θεὰ ὅμως πρόνοια μᾶς διεφύλαξεν ἀπὸ πᾶσαν προσωπικὴν βλάβην. Ἡμεῖς τοὺς ἀνταμειψάμεν ὡσαύτως, ἀλλὰ καὶ μετριώτερον καὶ ἐπιδεξιώτερον.

Ἀγχαλὰ μετὰ τὸ μεσημέρι ἤρχισε νὰ φυσᾷ νότος σφοδρότατος, καὶ μετέπειτα νὰ πίπτῃ βροχὴ βαγδαία, οἱ ἐχθροὶ μ' ὅλον τοῦτο, δὲν ἐπαύσαν τὸν κανονοβολισμὸν καὶ βομβαρδισμὸν των. Ἐκ ταύτης τῆς δραστηριότητος τῶν ἄλλοι τι δὲν δύναται κἄνεις νὰ συμπράνῃ, παρ' ὅτι οἱ Τούρκοι εἶναι τόσον μωροὶ καὶ ὑπόκοφοι, ὥστε φροντίζονται ὅτι, κάθε σφαῖρα των φονεύει ἐξ ἡμῶν ἀναριθμήτους, ἐν ᾧ σήμερον μ' ὅλον ὅτι ἐβρίβη

(1.) Μὴ δυνάμενοι ἐκταταμῖναι νὰ ἐξιστορήσωμεν τὰς μεγάλας καὶ πολυαἰτίαις τοῦ πολέμου μας τούτου ἀρετὰς, περιορίζομεθα εἰς τὸ νὰ κοινωποιήσωμεν μόνον, ὅτι ὡς κεφαλὴ ἐπίσημης ἐντίμου, εὐγενεῖς καὶ σημαντικῆς οἰκογενείας, εἶχε παρατεθῇ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνός μας ὡς τῶν ἐκείνων συμφερόντων τοῦ καὶ ἐνοχολοῦτο πάντοτε εἰς τὰς διατάξεις τῆς πατρίδος ἐκδουλεύσεις, ἐνεργῶν μόνον καὶ μόνον διὰ τ' ἀφωρῶντα μίση τὴν καταστροφὴν τοῦ αἰμοσταγῆς τυράννου, καὶ τὴν στέρωσιν τῆς πολιτικῆς τοῦ ἔθνους ὑπάρξεως. Ἡ Διοίκισις καὶ ἡ πόλις τοῦ Μεσολογγίου, τῆς ὁποίας ἦτο γέννημα καὶ θρόνος γυναικῶν τὰς ὁποίας κατὰ πρᾶξιν μᾶλλον ἢ κατὰ θεωρίαν εἶχε γνώσεις, τὸν ἐτίμησε πολυτάκις μετὰ διαφύρα σημαντικὰ ὑποουργήματα, καὶ μάλιστα ἐσχάτως μὴ τὸ τοῦ Φρουράρχου ἀπὸ τοῦ ὅμως ἐκπεριεργῶς νὰ προτρέψῃ τὰς πατριωτικὰς τοῦ ἐκδουλεύσεις ὑπὸ ὡς ἀπλοῦς πολίτης, παρὰ ὡς ὑπουργός διὰ καὶ ταχέως παρηγεῖτο μετὰ μετρίαν τῆς πατρίδος τοῦ δυσανέσκεαν ἀφ' ὅσα τὸν ἐπιφορτίον ὑποουργήματα. Ἐστᾶλη πολλάκις εἰς διαφόρους πρεσβείας, εἰς τῆς πατρίδος αἱ χρειαὶ ἀπῆλθον ἦτον φύσει ἀγρίους, εὐλακῆς, φιλαλήθης, φιλοζένης καὶ ὁ μόνος τῶν δικαιοσύμων τῶν παροίκων καὶ ἀλλοθῶν κατὰ τῆς κακίας ὑπερασπιστής. Ἡ οἰκιστὴ τοῦ διαγῶγῃ καὶ ἡ μετὰ τῆς συζύγου του συμβίβου ἦτο τὸ παράδειγμα τῆς καλῆς ἀρμονίας τῶν ἐξευγενισμένων καὶ καλῶς ἀνατεθραμμένων ἀνδρῶν τῆς πόλεως μας. Ἡ οἰκογένεια αὕτη μόνον ὅτι ἐκ τῶν σημαντικωτέρων τοῦ Μεσολογγίου, ἦτον εἰς ἀκρὸν ὀλιγαρχικὴ καὶ εὐχάριστες· ὁ δὲ πολιτισμὸς καὶ ἡ εὐγενὴς πρὸς τοὺς ξένους ὑποδοχὴ ἀπεκατέστησαν αὐτὴν ἀξιαγάπητον καὶ ἐπανητὴν ἀφ' ὅλου. Αἱ θαλάσσιαι κατὰ θεωρίαν καὶ πρᾶξιν γνώσεις τοῦ πολέμου τούτου τὸν κατέστησαν ναυτικὸν ἐμπειρότατον καὶ πυροβολιστὴν θαυμασίον. Καὶ ἂν βιάσαι οἱ νῦν πολιορκηταὶ μας ἤξευρον, ὅτι αὐτὸς ἦτον, ὅστις διὰ τοῦ μεγάλου πλεόονου τοῦ κανονοστασίου Τοκελὶ (ἀφ' ὅπου κατ' ἐξοχὴν ἐπυροβολεῖται) ἐστειλε τοσαύτας τῶν συντρόφων των ψυχὰς εἰς τὴν Ἄδην, καὶ τοὺς ἐπροξένησε τόσας ἄλλας τῶν κανονοστασίων καὶ αὐτῶν τῶν πυροβολῶν των ζυμίας, ἔθελον ἐξίπαντες κάμει τελευτὴν διὰ τὸν θάνατόν του.

καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὑπὲρ τὰς διακοσίας σφαῖρας διευθυνομένας ὅλας μέ-
σα εἰς τὴν πόλιν, χάριτι θεῆς δὲν ἐπιεράχθη μηδεὶς.

Τὰ ἐν τῷ κόλπῳ τῶν Π. Πατρῶν τέσσαρα ὀθωμανικὰ πλοῖα, δηλ.
δύο βρίκια, ἐν Σαμπέκον καὶ ἐν μύστικον, ἐξήλθον, διευθυνομένα πρὸς
τὰ παράλια μας. Τὸ ἐν τῷ λιμένι μας Ἑλληνικὸν πολεμικὸν βρίκι, ὃ
Λεωνίδας, ἔκαμεν ἀμέσως πανὰ καὶ ὑπῆγεν εἰς προϋπάντησιν τῶν.
Ἡ ἐπικρατοῦσα γαλήνη καὶ ἡ πλησιάζουσα νύξ ἐστάθησαν πρὸς τὸ παρὸν
τὰ δύο ἐμπόδια διὰ τὰ συγκροτηθῆ μάχη.

Τὴν 23 τοῦ αὐτοῦ. Ταύτην τὴν νύκτα ὁ ἐχθρὸς κατεσκεύασεν ἀντι-
κρυ τοῦ κανονιστάσι τοῦ Φρχακλίνου καὶ ἕτερον πλησιέστερον περιτά-
φρωμα, μόλις ἀπέχον τοῦ περιτειχίσματός μας δεκαπέντε ὀργυῖας.

Σήμερον ἤρχισεν ὁ πυροβολισμὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἀπὸ τὰ γλυκο-
χαράγματα. Οἱ Τούρκοι διευθύνουν τὰς σφαῖρας τῶν μᾶλλον πρὸς τὴν
πόλιν, παρὰ εἰς τὸ τεῖχος μας.

Σήμερον ἐξημερώθησαν πλησίον τοῦ λιμένος μας τὰ τέσσαρα ἐχθρικὰ
πλοῖα.

Ὁ Λεωνίδας χωρὶς νὰ ἐξίππασθῇ τὸ ἀναλόγως πολυάριθμον τῶν ἐ-
χθρῶν, διευθύνθη ἀμέσως ἐπάνω τῶν· μόλις μίαν φοράν τοὺς ἔρριψε τὴν
ἡμίσειαν σειρὰν τῶν πυροβόλων του, καὶ ἀμέσως οἱ ἐχθροὶ (καὶ πρῶτον
τὸ βρίκι τοῦ Μαχμούτη λεγόμενον) ἔστρεψαν τὰ νῶτα. Ἡ σφοδρότης
τοῦ ἀέρος ἐμπάδισε νὰ γίνῃ καὶ δευτέρα συμπλοκή· ὅθεν τὰ ἐχθρικὰ ἐ-
τραβίχθησαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ Πάπα· τὸ δὲ ἡμέτερον περιφέρεται κατὰ
τὸν Προκοπάνιστον.

ΑΡΙΘ. 42

Μεσολόγγιον, 27 Μαΐου 1825.

ΕΣΤΕΡΙΚΑ.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ.

Πρὸς τὸ Ἐπαρχεῖον τοῦ Μεσολογγίου.

Ἰδοὺ τέλος πάντων τετελειωμένον ἐκεῖνο, τοῦ ὁποῖου τὴν ἐπίτευξιν
τὸ ἔθνος, πρὸ πολλοῦ εὐχόμενον, ἐβυσιάζετο, ἵν' ἀσφαλίσῃ τὴν ζωὴν, τι-
μὴν καὶ ἰδιοκτησίαν ἐκάστου πολίτου, καὶ ζήσῃ ὑπὸ νόμους χριστιανι-
κοὺς καὶ δικαίους, ἀπηλλαγμένον ἀπὸ τὰ δύσφορα δεινὰ τοῦ τυραννικοῦ
ζυγοῦ. Ἰδοὺ τὸ περὶ ἐγκλημάτων καὶ ποινῶν ἀπάνθισμα τῶν νόμων, ὅπερ
δαμοσιευόμενον ἤδη διὰ τοῦ τύπου, ἐφαπλοῦται εἰς ὅλα τὰ δικαστήρια
τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας, ἵνα ζώσιν ἅπαντες οἱ Ἕλληνες, διοικούμενοι
ὑπ' αὐτὸ, ἐν ἡσυχίᾳ, δικαιοσύνῃ καὶ ἀσφαλείᾳ τῶν ἱερωτέρων δικαιωμά-
των αὐτῶν, διὰ τὴν ἀπόκτισιν τῶν ὑποίων χεῖμαρροι πολλοὶ Ἑλληνικῶν
αἱμάτων ἐχύθησαν.

Τούτων λοιπὸν τὸν περὶ ἐγκλημάτων καὶ ποινῶν κώδικα συνιστᾷ ἡδη
τὸ ὑπουργεῖον τοῦ δικαίου εἰς τὴν ἀγρυπνον πρόνοιαν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν
κατ' ἐπαρχίας προισταμένων· τὸν ὁποῖον διὰ τὴν ἀκούσῃ ἅπας ὁ λαὸς καὶ
νὰ γνωρίσῃ τινὲς τρόπῳ χρεωστῇ νὰ πολιτεύεται, ἀποφεύγων τὴν ἀδικί-
αν, καθὼς καὶ τὴν ποινὴν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ὑποφέρῃ ἀδικῶν, θέλει
τὸν κοινοποιῆσαι μὲν τὸ ἐπαρχεῖον καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῆς ἐπαρχίας,
θέλει διατάξῃ δε καὶ προσδιορίσῃ εἰς ῥητὴν ἡμέραν καὶ μονεκλησίαν ν'
ἀναγνώσῃ εἰς ἐπήκοον πάντων πρὸς εἰδοποίησιν καὶ εὐχαρίστησιν τοῦ
λαοῦ· τὰς δ' ἐσωκλείστους προκαρῶξεις, ἀναγινωσκόμεναι εἰς τὰ ἐπιση-
μότερα μέρη τῆς ἐπαρχίας, θέλει διορίσῃ νὰ τοιχοκολλήσωσιν ὑπ' ὅψιν
πάντων τῶν πολιτῶν.

Τὸ ὑπουργεῖον τοῦ δικαίου εὐχεται, νὰ γνωρίσωσιν οἱ Ἕλληνες ὡς πρέ-
πει τὸ ἐγκληματικὸν τοῦτο ἀπάνθισμα, καὶ πληροφορούμενοι ὅτι
θὰ φυλάττεται καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν, νὰ μὴ χρησιμεύσῃ ποτὲ δι'
αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ δοκιμάσωσι τὰ ὅσα διορίζει.

Ἡ σεβαστὴ Διοίκησις, ἐπαγρυπνοῦσα καθ' ὅλα τὰ εἶδη τῆς εὐταξίας,
εὐνομίας καὶ ἀσφαλείας τοῦ λαοῦ, πρὸς τὸ παρὸν μὲν προσφέρει, διὰ τοῦ
ὑπουργείου τούτου εἰς τὸ Πανελλήνιον τὸ παρὸν ἀπάνθισμα τῶν ἐγ-
κλημάτων καὶ ποινῶν, τὸ ὁποῖον θέλει ἔχει τὸ κύρος εἰς ἅπαντα
τὰ δικαστήρια τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας, καὶ μὲ τὸ ὁποῖον θέλουν δι-
κάζουσι καὶ καταδικάζουσιν ὅλα, ὅσα ἐν αὐτῷ περιέχονται ἐγκλημά-
τα, καθὼς καὶ τὰ μὴ περιεχόμενα, ἀπὸ τὰ καλούμενα βασιλικά τῶν
αἰμνίστων Αὐτοκρατορῶν μας· Ἐντὸς ὀλίγου δ' ἐλπίζει τὸ ὑπουργεῖον
τοῦτο νὰ χαροποιήσῃ τὸ κοινὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τῆς συστάσεως
τῶν δικαστηρίων.

Εὐελπὶς εἰς τὴν ἀντάξιον ὑποδοχὴν καὶ ἀκριβῆ φύλαξιν τοῦ παρόν-
τος, εὐχεται αὐτῷ ὑγείαν, ἐλευθερίαν καὶ νικητικὰ τρόπαια κατ' ἐχθρῶν
ἀπίστων καὶ ἀνόμων βραδάρων.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 20 Μαρτίου 1825.

Ὁ ὑπουργὸς τοῦ Δικαίου, Ἰωάννης Θεοτόκης.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς, Μ. Βερνάρδος.

Ναύπλιον, τῇ 1 Μαΐου

Εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ θεσπίσματος τῆς Σ. Διοικήσεως τοῦ ἀπὸ 1 Ἀπρι-

λίου ἐστάλη πρὸς ἡμερῶν εἰς Ἀρονδίνον τὸ συμφωνητικὸν τοῦ β'. δανείου
μὲ τὴν ἐξῆς ἐπίσημον ἐπικύρωσιν.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα.

Δυνάμει τοῦ θεσπίσματος ὑπ' ἀριθμ. Ζ'. ἐπικυροῖ τὸ παρὸν συμφω-
νητικόν. Τῇ 3 Ἀπριλίου 1825· Ναύπλιον.

Ὁ ἀντιπρόεδρος Γρίκας Μπότσης, Ἀναγ. Σπηλιωτάκης, Κων. Μαυ-
ρομιχάλης, Ἰωάννης Κωλέττης.

Ὁ Πρὸς. Γ. Γραμ. Δ. Χρηστίδης (Ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Ἰδοὺ εἰς ὀλίγας ἡμέρας μᾶς ἔρχονται πολλὰ χρήματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα
μέρος, καθὼς λέγουν, ἔφθασε μάλιστα εἰς Ναύπλιον· πολλοὶ περιμένουν
ἀνυπομῶνως αὐτὰ τὰ χρήματα, οἱ μὲν διὰ τὰ εὐχαριστήσασιν τὴν ὁμό-
ρεστον πλεονεξίαν τῶν, οἱ δὲ μὲ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τὰ τὰ ἰδῶσι με-
ταχειρίζμενα εἰς τὰς χορίας τῆς πατρίδος, γνωρίζοντες κάλλιστα, ὅτι
τὰ τόσον μεγάλα τοῦ πολέμου ἐξοδα δὲν δύνανται ν' ἀπαντηθῶσι χωρὶς
αὐτὰ τὰ δάνεια.

Περὶ τὸν εἶναι νὰ ἐπαναλάβωμεν ὅσα πρὸ ἐνὸς περίπου ἔτους ὁμιλή-
σαμεν εἰς τὸν 22 ἄρ. τῶν Χρονικῶν μας· ἐκεῖ ἐπροτείναμεν, ὅτι τὰ δα-
νειζόμενα αὐτὰ χρήματα πρέπει νὰ τὰ μεταχειρισθῶμεν μόνον διὰ τὰς
ἀνάγκας τῆς πατρίδος, καθότι αὕτη ἡ πατρίς εἶναι καὶ ὁ μόνος αὐτῶν
ὀφειλέτης. Μὲ μεγαλήτερον λοιπὸν δικαιολόγημα σήμερον, τοσούτων ἄλ-
λων χρημάτων τὴν ἔλευσιν ἀναγγέλλοντες, δυνάμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν, διὰ
τί ἡ Σ. διοίκησις, καὶ κατ' ἐξοχὴν ὁ ὑπουργὸς τῆς Οἰκονομίας δὲν παρ-
ρησιάζει εἰς τὸ Κοινὸν λογαριασμὸν τούτων τῶν χρημάτων; πιθανὸν τὰ
χρήματα αὐτὰ, τὰ ὁποῖα ὅλος ὁ λαὸς ὀφείλει ν' ἀποκριθῇ, νὰ μὴ εἶναι
ἐξωδευμένα, παρ' ὅπου ἡ κοινὴ ἀνάγκη ἀπότη· οἱ ἄνθρωποι ὅμως συνει-
θίζουσιν πάντοτε, μὴ βλέποντες φανερά τὴν ἀλήθειαν, νὰ νομίζωσι τὸ ἐναν-
τίον. Ἡξυρουμεν ὅλοι, ὅτι εἶναι τόσαι βδέλλαι, αἱ ὁποῖαι ὅσον ρουφούν
τόσον διψοῦν, τόσαι σακκοῦλαι, αἱ ὁποῖαι ὅσον γεμίζουν τόσον ζητοῦν,
καὶ τόσοι τέλος πάντων παλαιοὶ λογαριασμοὶ ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Με-
θουσαλήμ. Ποῖος λοιπὸν ἡμῶν ποτὲ νὰ καταπεισθῇ, χωρὶς νὰ ἰδῇ
τούς λογαριασμοὺς, ὅτι τόσαι χιλιάδες λίραι στερλίναις, τὰς ὁποίας
μίαν ἡμέραν πρέπει ἡμεῖς νὰ πληρώσωμεν, δὲν κατεχωνεύθησαν μὲ ἓνα ἢ
ἄλλον τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡμεῖς τῇ ἀληθείᾳ δὲν τὰ ἐδανείσθημεν;

Πολλότατα περὶ τοῦ προκειμένου τούτου καὶ ἀκόμη περὶ τῶν κοινῶν
εἰσοδημάτων ἔχομεν νὰ ὁμιλήσωμεν· ἀλλ' ἡ φωνὴ μας, μ' ὅλον ὅτι εἰλι-
κρινῆς, χάνεται εἰς τὸ χάος τῶν καταχρήσεων τῶν ὅσοι συνέλαβον τὴν
ὀλέθριον ιδέαν, ὅτι ἀφοῦ γεμίσωσι αὐτοὶ τὴν σακκοῦλάν τους, ὅλα τὰ
λοιπὰ εἶ-αι καλὰ διορθωμένα, καὶ κάμμία πλέον ἀνάγκη δὲν ὑφίσταται.

Ἡ Βουλὴ λοιπὸν, διὰ νὰ λείψῃ πᾶσα κατάχρησις, πρέπει μὲ Ἄργου
ὄμμα νὰ ἐπαγρυπνήσῃ εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ νέου δανείου. Δὲν πρέπει νὰ
πληρώσῃ παλαιούς λογαριασμοὺς, καὶ οὕτω ν' ἀγοράσῃ φατρίαν· τὸ δὲ
νεῖον εἶναι ἱερὸν, καὶ πρέπει νὰ μεταχειρίζεται εἰς μόνον τὰ μέσα τοῦ
νὰ καταπολεμηθῇ ὁ τύραννος, καὶ νὰ ἐξοικονομηθῶσι καὶ τῶν ὑτέρ πα-
τρίδος πεσόντων αἱ οἰκογένειαι ποτὲ ὅμως διὰ νὰ εὐχαριστηθῶσι τοῦ ἐνὸς
ἢ τοῦ ἄλλου τὰ πάθη, καὶ νὰ γεμισθῶσιν αἱ σακκοῦλαι μερικῶν, οἵτινες,
ὡς ἄρπυιαι, περιμένουν χωρὶς κόπους καὶ ἰδρώτας νὰ καταφάγωσι τοὺς
κοινούς θησαυροὺς. Σεῖς λοιπὸν, βουλευταὶ, σεῖς χρεωστεῖτε νὰ ἐπαγρυ-
πνήσετε εἰς τὸ συμφερότατον τοῦτο ἔργον, διὰ νὰ μὴ ὑποπέσητε εἰς
ἐγκλημα! ἐδικὸν σας χρέος εἶναι νὰ διορθώσητε αὐτὰ τὰ σφάλματα,
διὰ ν' ἀποδειχθῇτε, ὅτι ἐπληρώσατε τὸ ὁποῖον ἡ πατρίς σας ἐνεπιστεύθη
μέγα ἔργον.

Ἐγγώριοι εἰδήσεις, τὴν 24 Μαΐου

Χθὲς περὶ τὰς δέκα ὥρας ἔπαυσεν ἡ σφοδρότης τοῦ ἀέρος, καὶ τὰ
περὶ τὸν Πάπαν τέσσαρα Τουρκικὰ πλοῖα ἐπλητίασαν πάλιν πρὸς τὸ κα-
τὰ τὰ παράλια μας περιεχόμενον βρίκι μας, θέλοντες καὶ πάλιν νὰ δοκι-
μάσωσι ὁποῖον ἀποτέλεσμα θέλουν λάβει οἱ σκοποὶ τῶν (α). Μόλις ἴδεν
αὐτὰ ὁ Λεωνίδας, καὶ ἀμέσως ὤρμησεν ἐναντίον τῶν, καὶ εἰσῆλθε τετρά-
κις καὶ πεντάκις ἐν τῷ μέσῳ τῆς γραμμῆς τῶν ἐχθρῶν· καὶ κεραυνοβο-
λῶν τοὺς διεσκόρπισε καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ ὀπισθοδρομήσωσι· κατέθραυσε
τὸν παπαφίγγον τοῦ βρικίου τοῦ Μαχμούτη καὶ ἐτρύπησε τὸν κορμόν του
πλησίον εἰς τὰ νερά, ἐτρύπησε τὸ μπουμπρέσον καὶ τὸ κατάρτι τοῦ ἄλ-
λου βρικίου, καὶ πολλότατα σχοινία καὶ τῶν τεσσάρων κατέκοψε, καὶ
τοὺς ἰστούς τῶν ἐτρύπησεν, ἐνῶ αὐτὸς χάριτι θεῆς ἐφυλάχθη πάντῃ

(α.) Παρὰ τινος Εὐρωπαϊκοῦ πλοίου ἐξεληντὸς ἀπὸ τὰς Π. Πάτρας ἐπληροφορήθημεν,
ὅτι, ὅταν ἡ πολεμικὴ Ἀουστριακὴ Γαλιεῖα ἡ Αρ. ἀδ. ν. εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν τὸν κόλπον,
εἶπε πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐκείσε ὀθωμανικῆς μοίρας, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν βρίκι, τὸ ὁποῖον
πρὸ ὀλίγου ἔφθασεν εἰς Μεσολόγγιον, εἶναι ἐμπορικόν, ὅτι εἶναι φορτωμένον μὲ διάφορα
τροφῆς καὶ πολέμου ἐφόδια, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε εἰσελθεῖν ἐντὸς τοῦ κόλπου· ὅθεν αὐτὴ καὶ
νὰ τὸ συλλάβῃ. Ὅθεν ἀμέσως οἱ Τούρκοι εἰσεβίβασαν πολλοτάτους ἀνθρώπους τῆς ψυχῆς φω-
τίας, καὶ ἐμῆξαν μετὰ τὴν ιδέαν νὰ τὸ κυριεύσωσι δι' ἐφόδου· πλὴν τὸ κίνημά των τοῦτο
τοὺς ἐβλαψεν πολὺ· καθότι ἐκτὸς τῶν ζημιῶν, ἔχε ὁποίας ἔπαθεν τὰ πλοῖά των, ἐρονειύθησαν
ἀπὸ τὰ μισθώλια καὶ κάμπολλοι ἄνθρωποι.

ρησθή από του τυράννου τὰς φάλαγγας, ὁ Ἕλλην δὲν παραδί-
ται καθότι ὠρίσθη, ἀν ζήσῃ, νὰ ζήσῃ ἐλευθερός.

Λέγουσιν οἱ καλοὶ οὗτοι ἄνδρες· ἀλλὰ πῶς ἡμποροῦν αὐτοὶ οἱ
Ἕλληνας νὰ ἐνωθῶν διὰ νὰ πολεμήσωσι τὸν ἐχθρὸν, ἐνῷ εὐρίσκονται κα-
ταξασχισμένοι ἀπὸ τὰς πρὸς ἀλλήλους διχονοίας; Δὲν βλέπετε πόσον εὐ-
κολοῦν ἡ ἀσυμφωνία τῶν τὰς προόδους τῶν Τούρκων; Πῶς ἐνῷ ἡ Διοίκη-
σις τῶν δὲν ἔχει καμμίαν δύναμιν, θέλουν ἀντιπαραταχθῇ εἰς τὰς ὀθω-
μανικὰς δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι τῶρα μᾶλλον ἢ ἄλλοτε τοὺς ἐπαπειλοῦσιν;
Ἰδοὺ καὶ εἰς τὰ ἐρωτήματά των ταῦτα ἡ ἀληθὴς ἀπόκρισις μας εἶναι
βέβαιον ὅτι εἶχον λάβει τόπον εἰς τὸ μεταξὺ μας μερικκὴ διχόνοια· εἶναι
ἀληθὲς ὅτι ἡ Διοίκησις μας ἐπέτειλε στρατεύματα νὰ πολεμήσῃ ἄλλους
Ἕλληνας· ὁμολογοῦμεν ὅλα ταῦτα, ναι, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἰπῶμεν κατὰ τι
πρὸς τοὺς κυρίους αὐτοὺς πολιτικούς, τὸ ὅποιον ἀγνοοῦν εἰσέτι. Τὸ δη-
μοκρατικὸν ἀναγεννημένον τινος ἔθνους σύστημα προάγει πάντοτε καθὲς
εἶδους φαρτίαν. Ἀλλ' ὁ χαρακτήρ τῶν Ἑλλήνων εἶναι τοιοῦτος, ὥστε, ὅσον
αὐτοὶ ὑπόκεινται εἰς τὰς ἀντεργείας ταύτας, τόσον, ὅταν ὁ γενικὸς κίν-
δυνος παριστάνεται, λησμονοῦσιν ὅλα τὰ πάθη καὶ παραιτοῦσιν ὅλας τὰς
φάρτιας ἐμπροσθεν εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος. Οἱ Ἕλληνες τότε ἐνω-
μένοι μὲ τὸν ἀδιάρρηκτον τῆς ἀδελφότητος δεσμόν, τρέπουσιν ὁμοφώνως
μόνην τὴν ιδέαν νὰ εὐρῶσι τὸν ἐχθρὸν, νὰ τὸν πολεμήσωσι καὶ νὰ τὸν
νικήσωσιν. Ἰδοὺ τῶν Ἑλλήνων τὸ χαρακτηριστικόν· ἂς μὴ χαίρωσι λοι-
πὸν οἱ ἐχθροὶ μας, θαρροῦντες ὅτι αἱ ἐσωτερικαὶ μας διχόνοιαί θέλουν
μᾶς ἐξολοθρεύσει. Αἱ ταραχαὶ αὗται παρήλθον, καὶ ἡ παρὰ τῆς Σ' Διοι-
κήσεως διακήρυξις ἀμνηστία μαρτυρεῖ μὲ ὑψηλὴν φωνὴν τῶν λεγο-
μένων τὴν ἀλήθειαν. Ὁ ζῆλος τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τῶν Ἀνδρείδων ἐναρ-
γέστατος δεικνύει, ὅτι ἡ τρικυμία τῶν παθῶν δὲν ὑφίσταται πλέον, καὶ
ὅτι καὶ μόνος σκοπὸς συνδέει νόμον καὶ Διοίκησιν, λαὸν καὶ διοικη-
τὰς, ὁ κοινὸς δηλαδὴ τοῦ νὰ καθαρισθῇ ἡ πατρίς ἀπὸ τὸν τυράννον.

Ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδος! ἡ χαρὰ σας εἶναι μηδὲν. Οἱ Ἕλληνες εἶναι λα-
ὸς ἀδελφῶν· ἡμποροῦν μὲν ν' ἀποπλανηθῶσι ἀπὸ τὴν εὐθεὴν ὁδόν, ὅχι
ὅμως νὰ πείσῃ καὶ εἰς τὸν κρημνόν. Ἡδὴ δὲ, ὡς Διοικηταὶ καὶ πάντες
οἱ διατρέχοντες τὸ πολεμικὸν καὶ πολιτικὸν τῆς πατρίδος στάδιον, δι-
εσθύνω πρὸς σᾶς τὴν ἱκετικὴν φωνὴν μου· ἀκούσατε τὴν φωνὴν ἐκείνην,
ἡ ὁποία ἀπ' ἀρχῆς μετὰ θερμῆς καρδίας ἠγάπησε, καὶ πάντοτε τὴν σω-
τηρίαν καὶ εὐδαιμονίαν τῆς κοινῆς ἡμῶν πατρίδος ἐπιθυμεῖ.

Μᾶς εἰμένα ὅλοι μητρὸς τέκνα, καὶ ἐν μόνον συμφέρον ἔχομεν ἅπαν-
τες· διὸ ἂν πλανώμεθα ποτε εἰς τὰς ιδέας μας, δὲν εἶναι ἀρέσκον νὰ πά-
σῃ δι' αὐτὸ τοῦτο ἡ πολυέραστος πατρίς μας, τὸ μέγα τοῦτο ἀγαθὸν
μας, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ὁποῦ ἐχύσαμεν, καὶ καθημερινῶς χεῖμαρρους
χύνομεν αἱμάτων. Διοικήσεις καὶ λαὸς πρέπει νὰ εἶναι ἐνωμένα, καὶ τὸ
παραμικρὸν φράγμα δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῷ μεταξὺ των. Τῶν ἐπι-
κρατειῶν ἡ ψυχὴ εἶναι ἡ Διοίκησις· καὶ ἂν οἱ διοικηταὶ δὲν ἐκπληροῦν
τὰ χρεὴ των μυριοὶ εἶναι οἱ τρόποι νὰ τοὺς τιμωρήσωμεν, καὶ νὰ τοὺς
ἀποδῶμεν ἀπὸ τὸ θέατρον τῶν ὑποθέσεων· ὅχι ὅμως νὰ συμμιγνύμεν
ποτε τὰ ἄτομα μὲ τὸ σύστημα, καθότι τοῦτο μᾶς ἐπροξένησε τοσαῦτα
ὀλέθρια ἀποτελέσματα, καὶ μᾶς κατήντησεν εἰς τὰ χεῖλη τῆς ἀβύσσου·
ἐπέρασαν ὅμως αὐτὰ, καὶ τὰ περασμένα ἂς τὰ καταδυθίσωμεν εἰς τῶν
θαλάσῶν τὰ βάθη. Ἄς στρέψωμεν τῶρα ὅλοι τὰ ὀφθαλμὰ μας εἰς τὴν
πατρίδα, ἥτις ὑψώνουσα ἱκετηρίου χεῖρας, μᾶς προσκαλεῖ εἰς ὑπεράσπι-
σίν της. Αὐτὴν ἂς ἐναγκαλισθῶμεν, τὰ δὲ τῆς φαρμακερῆς Ἰδρας πάθη
καταπατώντες, ἂς ἐνεργήσωμεν διὰ τῆς στενῆς ἐνώσεώς μας νὰ ἐλευθε-
ρωθῶμεν καὶ νὰ εὐδαιμονήσωμεν.

Διοικηταὶ τῆς Ἑλλάδος! Εἰς τὴν ὀρθὴν ἐπιστάσιν σας ἐνεπιστεύθη ἡ
πατρίς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων της, τοὺς ὁποῖους ὀφείλετε νὰ γνωρίσε-
τε, καὶ γνωρίσαντες νὰ ἴσθαι δίκαιοι καὶ νὰ μὴ συλλάβητε εἰς τὰς καρ-
δίας σας ποτὲ πάθος· καθότι μέλλετε νὰ δώσετε λόγον ἐνώπιον Θεοῦ καὶ
πατρίδος, δι' ὅλας τὰς πράξεις σας· προσπαθήσατε λοιπὸν μὴ κατακρι-
θῆτε.

Καὶ σεῖς οἱ μέχρι τῆς σήμερον ἐξωρισμένοι εἰς τὴν ἄγονον τῆς Ἰδρας
σκόπελον, καὶ τῇδε κἀκεῖσε καταδιωγμένοι! Ἰδοὺ καὶ πάλιν ἡ πατρίς
σᾶς ἐνεπιστεύθη τὰ ὅπλα. Πολλάκις καὶ πολλαχὺ μὲ ὧτα προσοχῆς
ἠκούσατε, ὅτι χωρὶς ὁμόνοιαν ἡ πατρίς ἀπόλλυται. Γέρων Κολοκοτρώνη!
Ἡ σκιά τοῦ παμφιλτάτου Πάνου σὲ ὀρκίζει νὰ λησμονήσῃς ὅλα τὰ πα-
ρελθόντα, καὶ νὰ στρέψῃς τὸν ὀφθαλμόν σου εἰς τὴν κοινὴν τῆς πατρίδος
σωτηρίαν, ὅπως ἐλευθερωθέντες εὐχαριστήσωμεν τὸν Παντοδύναμον, ὅστις
μᾶς ἤνωσε μὲ τὸν ἀδελφικὸν δεσμόν, καὶ μᾶς ἤξιώσε ν' ἀπολαύσωμεν
τὸ μεγαλύτερον ὅλων τῶν καλῶν, τὴν νομικὴν δηλ· ἐλευθερίαν καὶ πολι-
τικὴν ἀνεξαρτησίαν μας, περὶ ὧν αἰωνίως θέλει μᾶς δοξάζει ὅλη ἡ ἐρη-
λίκος.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σώμα.

Ἐπειδὴ ἡ σύμπνοια, καὶ σύμπραξις ὅλων τῶν Ἑλλήνων εἶναι ὁμολογη-
μένως τὸ μόνον ἀκαταμάχητον ὄπλον ἐναντίον τοῦ ἀσπένδου ἐχθροῦ τῆς
πατρίδος.

Ἐπειδὴ, εἰς ὅλον τὸ διάστημα τοῦ παρόντος ἀγῶνος ἐλαβεν ἡ Διοίκη-
σις λαμπρὰ παραδείγματα τοῦ ὅτι οἱ Ἕλληνες τρέφουν εἰς τὰς ψυχὰς των
τὴν πάτριον καὶ ἀληθὴ ἀρετὴν τῆς ζήτησ· ἐνώσεως καὶ συμπονώας ἐναντίον
τῶν ἐχθρῶν, καὶ λησμονοῦν πᾶν ἄλλο πάθος, κυριεύμενοι ἀπὸ μόνον τὸ
εὐγενὲς αἶσθημα τοῦ νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα, καταδιώκοντες
ἐκ συμφώνου, καὶ μὲ Χριστιανικὴν καὶ ἀδελφικὴν ἐνώσιν τοὺς φαρβάρους
τυράννους της.

Ἐπειδὴ ἡ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος εἶναι δίκαιον νὰ συντρέχῃ εἰς τὸ νὰ
ἐγχαρᾷ βαθυτέρον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων αὐτῇ ἡ ἀληθὴς βέσις
ὅλων τῶν ἀρετῶν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν κυρίως ἐκπύζεται ἡ εὐκλεία τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ ἐνόματος, καὶ ἡ διαρκὴς ἀπάλαυσις τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐπο-
μένως τῆς εὐδαιμονίας τῆς πατρίδος· καὶ

Ἐπειδὴ ὅσοι κατὰ καιροῦς ἡ ἐναντία τῶν πολιτικῶν αὐτῶν χρεῶν ἐ-
πραξαν, ἢ ἄλλως πρὸς τοὺς καθιερωτάς νόμους δὲν ἐσεβάσθησαν, ἀφ' ἐνός
μὲν μέρους δὲν ἔπαιναν ἀτιμώρητοι, ἀφ' ἑτέρου δ' ἐδείξαν εἰλικρινὴ με-
ταμέλειαν, καὶ ἐπαλαούμενοι τὸ ἔλεος τῶν νόμων, καὶ τῆς Διοικήσεως
τὴν συμπάθειαν, προσφέρουν τὴν πατριωτικὴν των σύμπραξιν εἰς τὸν
προκειμένον κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἀγῶνα.

Συναινέσει καὶ τοῦ σεβαστοῦ Βουλευτικοῦ, κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 683
προβούλευμα.

Διακηρύττει

Α'. Χαρίζεται γενικὴ ἀμνηστία εἰς ὅλους τοὺς ὑποπεσόντας εἰς πολι-
τικὰ ἐγκλήματα (ἐκτὸς τοῦ ἐγκλήματος φανερᾶς προδοσίας), καὶ ἐπο-
μένως ὑποκειμένους εἰς δεσμούς, ἢ ὀφείλοντας λόγον τῶν πράξεων των.

Β'. Ἀκυροῦνται ὅλαι αἱ κατὰ τῶν ὑποπεσόντων εἰς πολιτικὰ ἐγκλή-
ματα (ἐκτὸς τοῦ τῆς προδοσίας) πράξεις τῆς Διοικήσεως, καὶ παραδίδον-
ται εἰς λήθην.

Γ'. Ὅλοι οἱ ὑποπεσόντες εἰς τοιαῦτα ἐγκλήματα, ὁποῦ βαθμοῦ καὶ
τάξεως ἂν ᾖναι, ἀπολαμβάνουν ἀπὸ τὴν σήμερον ἀνεξαιρέτως ὅλα τὰ
δικαιώματα τοῦ πολίτου, κατὰ τὸν ὀργανικὸν νόμον.

Δ'. Ἡ παρούσα διακήρυξις νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου. Ὁ δὲ γενικὸς
Γραμματεὺς καὶ οἱ ὑπουργοὶ τῶν ἐσωτερικῶν, τοῦ πολέμου, τοῦ δικαί-
ου, καὶ τῆς ἀστυνομίας, νὰ ἐνεργήσουν, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον αὐτῶν
ἀνήκει, ὅσα διαλαμβάνονται εἰς τὴν παρούσαν διακήρυξιν.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 18 Μαΐου 1825.

Ὁ ἀντιπρόεδρος Γκίλας Μπότασης. Ὁ Γ. Γραμ-
ματεὺς Α' Μαυροκορδάτος.

Τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ.

Μὲ ἀνυπομονήσαν ἐπεριμέναμεν νὰ ἴδωμεν εἰς τὸν ὀρίζοντά μας νὰ
πλέωσιν Ἑλληνικὰ καράβια, καθότι πᾶς τις ἡμπορεῖ νὰ συμπεράνῃ πό-
σον εἰς τὴν φυσικὴν θέσιν μας καὶ εἰς τὰς περιστάσεις μας ἐχρησίμευσον·
ἀπεδίδαμεν λοιπὸν τὴν ἀπουσίαν των εἰς νέους κολοσσάτους ἀγῶνας, τοὺς
ὁποῖους οἱ γενναῖοι καὶ ἀπτόητοι θαλασσινοὶ μας κατορθώσουσι· ἀλλὰ
μετὰ τοσαύτην ἀνησυχίαν ἰδοὺ σήμερον φαίνεται εἰς τὰ παράλια μας ἡ
διωρισμένη ναυτικὴ μοῖρα, καὶ αἱ πρῶται τοῦ ἡλίου ἀκτῖνες τὴν ὑποδέ-
χονται μαζῇ μὲ ἡμᾶς καρδιοκτυποῦντας ἀπὸ τὴν χαρὰν μας.

Πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ἀμφίβαλλον περὶ τῆς τόσο ἐπωφελοῦς δι' ἡμᾶς ταύ-
της βοήθειας, νομίζοντες ὅτι ἡ Σ. Διοίκησις ἢ δὲν εἶχε καιρὸν νὰ σκεφθῇ
περὶ τῆς καταστάσεώς μας, ἢ ὅτι ἄλλαι αἰτίαι τὴν ἐμποδίζον νὰ μᾶς
στελῇ τὴν πολυτίμον αὐτὴν βοήθειαν· ἀλλ' ἐνῷ κυματεῖ σήμερον ἡ τρο-
παιοφόρος τῆς Ἑλλάδος σημαία ἐπὶ τῶν ἐν τῷ λιμένι μας προσωρισμέ-
νων πλοίων, πάντες ἐπίσθησαν, ὅτι ἂν ἰσχυραὶ αἰτίαι ἡμῶν προδὲς
καιρὸν νὰ ἐμποδίσωσι τὴν Διοίκησιν τοῦ νὰ μᾶς βοηθήσῃ ἐγκαίρως, πο-
τὲ ὅμως αὕτη δὲν ἡδύνατο καὶ νὰ μᾶς λησμονήσῃ.

Χρησταὶ ἐλπίδας μᾶς ἐνθαβρύνουσι διὰ τὰ μεγάλα τῆς ναυτικῆς ταύ-
της μοίρας μας ἀποτελέσματα· τῶν ναυτῶν μας ὁ ἠρωϊσμός μᾶς πείθει
ὅτι, ὅπου καὶ ἂν φανῇ, τρόπαια πανταχοῦ καὶ θέλει στήσῃ.

Εἰδοποιήσεις.

Ἐπειδὴ πρὸ καιροῦ ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις διώρισε μίαν ναυτικὴν μοί-
ραν ν' ἀποτελῇ τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, καὶ ἐπειδὴ ἡ
μοῖρα αὕτη διὰ τινὰς περιστάσεις εἶχεν ἀπομακρυνθῇ πρὸς καιρὸν τοῦ
διορισμοῦ της, ἡδὴ δὲ πάλιν ἐφθάσε διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, εἰδοποιοῦνται
ὅλα τὰ ὑπὸ φιλικὰς σημαίας σκεπασμένα ὁποιοῦδήποτε εἶδους πλοῖα, ὅτι
ὁ ἀποκλεισμὸς οὗτος θέλει ἐνεργεῖσθαι ἀπὸ τῆς σήμερον ἀπαράλλακτως
μὲ τὴν ἀπὸ τὰς 14 Ὀκτωβρίου 1824, περὶ ἀποκλεισμοῦ διακήρυξιν
τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως.

Ἐν τῷ λιμένι Μεσολογγίου. Ἐκ τῆς Ναυαρχίδος ἡ Α' θ' ν' α'.

Τῇ 29 Μαΐου 1825.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Γ' Μοίρας τῆς διωρ. εἰς ἀποκλεισμὸν τοῦ Κορ. Κόλ-
που. Γεώργιος Δημ. Νέγκας.

Ἐγγώριοι εἰδήσεις, τῇ 28 Μαΐου.

Οἱ ἐχθροὶ πάλιν μετέλλαξαν τὰ κινήματά των ἐξαιρήνης. Τὴν παρελ-

θυσαν νύκτα μᾶς ἐπυροβόλησαν με ὕλον τὸ πείσμα των· αἱ βόμβαι των ἐρρίπτοντο με ὅλην τὴν Τουρκικὴν περὶν· αἱ δὲ σφαῖραι τῶν κανονίων των, ἀγκυλὰ τὸ πλεῖστον μέρος ἐσύροντο πρὸς τὴν πόλιν, οὐδεμίαν ὑπερτάτην προστάσι μᾶς, ἐπροξένησαν προσωπικὴν βλάβην.

Σήμερον ἰδομεν ἄντικρυ τοῦ κανονοστασίου τοῦ Νορμάν νέον τῶν ἐχθρῶν χαράκωμα, μάλισ ἀπέχον ὀγδοήκοντα περίπου ὀργυιάς. Οἱ ἐχθροὶ ἐργάζονται ἐν αὐτῷ με ἄκραν δραστηριότητα. Ὁ πυροβολισμὸς των διήρκασε μέχρι τῆς μεσημβρίας με τὸ αὐτὸ πείσμα, ὅτε δι' αὐτοῦ ἐφο-νέθησαν ἀπὸ δύο σφαῖρας ὁκτώ ἄνθρωποι, ἐξ ὧν οἱ δύο ἦσαν τῶν ὀπλῶν, καὶ ἔπειτα ἠκολούθησαν ἄκρα σιωπὴ ἕως τῆς ἐσπέρας.

Μίαν ὥραν πρὶν δύσῃ ὁ ἥλιος ἄραξεν εἰς τὸν λιμένα μας ἡ πολεμικὴ Ἀγγλικὴ Κορβέτα 'Ρόζα, διοικουμένη παρὰ τοῦ κυρίου Ἀμπατ.

Τὴν 29 τοῦ αὐτοῦ. Περὶ τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτὸς ἐκδόσαν οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὰ περιταφρώματά των, καὶ με ἓνα τουφεκισμὸν συντροφευμένε κανονιαῖς καὶ βόμβας ἠθέλησαν κάτι τι νὰ δοκιμάσωσι· χωρὶς νὰ χάσουν καθόλου καιρὸν οἱ ἡμέτεροι ἤρχισαν ἀμέσως νὰ μεταχειρίζονται ὅλα, ὅσα ἡ πολεμικὴ ἀνδρία των, ὁ ζῆλος καὶ ἐνθουσιασμὸς ὑπαγόρευον τὴν στιγμὴν ἐκείνην κινήματα. Μόλις ἴδον οἱ ἐχθροὶ τὴν τοσοῦτον πρόθυμον τῶν Ἑλλήνων ἀντιπαράταξιν, καὶ εὐθὺς ἐπῆδον πάλιν ἐκ τὰς τάφρους των.

Τὸ χθρῶν τῶν ἐχθρῶν χαράκωμα ἐξακολουθεῖ νὰ βαθύνεται· αἱ δὲ ἐν αὐτῷ ἐργασίαι γίνονται με ὑπερβολικὴν δραστηριότητα.

Τὸ πρωὶ ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐπυροβόλησε με ἱκανὰς βόμβας, περισσότερα βόλια κανονίων, καὶ με ὀλίγας γρανάτας· ἡμεῖς δὲ τὸν ἀνταμείψαμεν ἐπίσης.

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἀγγλικῆς Κορβέτας κύριος Ἀμπατ ἐκδόσε σήμερον καὶ περιήλθεν ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ τείχους μας· ἔδειξεν ὑπὲρ ἡμῶν ὅλα ἐκεῖνα τὰ αἰσθήματα, τὰ ὅποια ἡ φιλανθρωπία καὶ ὁ ἐξευγενισμὸς τῶν Ἀγγλῶν ὑπαγορεύει, καὶ τῆς οὐδετερότητος αἱ ἀρχαὶ δὲν ἀπαγορεύουσιν. Ἡμεῖς δ' εὐχάριστοι διὰ ταῦτα τὰ φρονήματά του, τὸν ἐχαίρετῆσαμεν ἀναχωροῦντα με μίαν σειρὰν τουφεκίων.

Ὁ ἐχθρὸς ἐμετρίασεν ὅπως οὖν τὸν πυροβολισμὸν του.

Τὴν 30 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ἐνδυναμώνῃ τὰ χαρακώματά του, καὶ μάλιστα τὸ ἀντικρυ τοῦ κανονοστασίου τοῦ Νορμάν.

Οἱ Ἕλληνες ἀποροῦν διὰ τὸ παράδοξον τοῦ χαρακώματος· τοῦτου ὕψος, καὶ λέγουσιν ὅτι οἱ ἐχθροὶ μετακομίζουν χῶμα ἀλλαχόθεν.

Ἡμεῖς ὅμως κατὰ τὰς ὁποίας ὁ ὀχυρωματοποιὸς μας κύριος Κοκίνης μᾶς ἐδῶκεν ὁδηγίαν, γνωρίζων κάλλιστα τοῦ ἐχθροῦ τοὺς σκοποὺς, μεταχειρίσθημεν ὅλα τ' ἀφορῶντα τὴν υπεράσπισίν μας μέσα.

Τὴν νύκτα ἐπεσκέφθη ὁ ὀχυρωματοποιὸς μας μετὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος Σταύρου Κοτζοῦκη ὅλον τὸ περιτείχισμα, καὶ παρετήρησαν τὰς ὁποίας μᾶς ἐπροξένησαν διὰ τῶν πυροβόλων των οἱ ἐχθροὶ ζημίας· χάρις ὅμως εἰς τὴν ὑπερτάτην προστάσιν, ἄλλην ζημίαν δὲν ἐλάβομεν παρ' ὅτι μέρος τῶν κανονοθυρίδων μας καὶ τῶν περιενδεδυμένων ἐπάλξεων (gardefous) ἐκρημνίσθη.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐγενεῖ ἐπ' Ἐκκλησίας ἡ μνημόσυνος τελετὴ λειτουργούντος τοῦ Ἀρχιερέως, διὰ τοὺς ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Ἰωάν. Μαυρομιχάλην, Ἰωάν. Βαρδάκη, Ἀναστάσιον Τζαμαδὸν καὶ Δ. Σιδεῖρην, ἔθα καὶ ἐξεφωνήθη παρὰ τοῦ ἐλλογίμου καὶ σεβασμίου γέροντος κυρίου Ἀναγνώστη Τζιτζὼν καὶ λόγος ἐπικήδειος· αἰωνία ἡ μνήμη τῶν τοιούτων πατριωτῶν!

ΑΡΙΘ. 44

Μεσολόγγιον, 3 Ἰουνίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Ναύπλιον τὴν 19 Μαΐου 1825.

Σήμερον ἐπανηγυρίσθη λαμπρότατα ἐπ' Ἐκκλησίας τῆς γενικῆς ἀμνηστίας ἡ χαρμόσυνος ἀπόφασις. Ἦτον ἀδύνατον νὰ μὴ χύνη τις δάκρυα χαρᾶς, βλέπων ἰδίους ὀφθαλμοῖς τὴν λαμπρὰν ταύτην ἐορτήν. Ὅλοι οἱ ἐν ἀξιώμασι πολιτικοὶ καὶ πολεμικοὶ, ἐν οἷς καὶ οἱ ἀνακεκλημένοι, ἦσαν παρόντες. Τὸ τακτικὸν σῶμα συνιστάμενον ἀπὸ ἐξακοσίου περίπου ἐπιτριγύριζε τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ Μουσικὴ ἐπαιξε τοὺς πλέον γλυκεῖς ἤχους· ὁ δὲ βουλευτὴς κύριος Σπυρίδων Τρικούπης ἀναβάς ἐπ' ἄμβωνος, ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν λόγον· καὶ μετὰ τοῦτο ὠρκίσθησαν ἐπάνω εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον οἱ σημαντικώτεροι τῶν διοικητῶν καὶ οἱ ἀνακαλεσθέντες νὰ θέψωσιν ὅλα τὰ παρελθόντα, καὶ ὁμοφώνως εἰς τὸ ἐξῆς νὰ τρέψωσιν εἰς υπεράσπισιν τῆς πατρίδος.

Ὅποια λαμπρὰ ἀποτελέσματα γεννᾷ ἡ εἰλικρινὴς μεταμαμέλεια καὶ ἡ ἀδύνατος ἐνωσις ὑπαγορευομένη ἀπὸ τὰ ὑπὲρ πατρίδος αἰσθήματα, εὐκόλως πᾶς τις δύναται νὰ ἐννοήσῃ. Ἡ κρίσιμωτάτη περίστασις τῆς πατρίδος, ὁ ὄρκος καὶ τὰ δάκρυα εἶναι ἱκαναὶ ἀποδείξεις, ὅτι ἡ ἐνωσις αὕτη εἶναι ἀμωμος· ἀπὸ δὲ τὸν ἐρεξῆς λόγον, ἐν ᾧ κηρύττονται τῶν κακῶν

οἱ πρωταίτιοι, ἕκαστος συμπεραίνει, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν δύναται νὰ βασιστεῖται καὶ νὰ μείνῃ πλέον κεκρυμμένη ἡ κακία.

Λόγος αὐτοσχέδους ἐκφωνηθεὶς ἐπ' Ἐκκλησίας ἐν Ναυπλίῳ παρὰ τοῦ κυρίου Σπυρίδωνος Τρικούπης τῇ 19 Μαΐου, ἡμέρᾳ καθ' ἣν ἐκπύθη γενικὴ ἀμνηστία παρόντων ὅλων τῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως, καὶ τῶν τῶν ἀμνηστειῶν λαβόντων, καὶ μεγάλου πλήθους λαοῦ.

Φαίνεται μοι νὰ βλέπω σήμερον τὴν ἀξιοδακρυτὸν ἐκείνην σκηνὴν εἰς τὴν ὁποίαν λέγει ἡ Γραφή, ὅτι εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, ὅταν τὸ Ἰσραηλιτικὸν στρατόπεδον ἐχαλάσθη καὶ ἐδιώχθη ἀπὸ τὸν ἀλλόφυλον ἐχθρὸν εἰς τὴν πόλιν Γαί, ὅταν ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἀπροσδοκήτου συμφορᾶς ἐπτοήθη, κατὰ τὴν φράσιν τῆς Γραφῆς, ἡ καρδία τοῦ λαοῦ καὶ ἐγένετο ὡς περ ὕδωρ, ὅταν ὁ Ἰησοῦς, εἰς σημεῖον λύτης, ἔσχισεν ὁ ἴδιος τὰ φορέματά του, ἔπαισε προὔματα αὐτοῦ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ τὴν αὐγὴν ἕως τὸ βράδυ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ἔβαλαν χῶμα εἰς τὴν κεφαλὴν των διὰ τὴν ἀνέλπιστον ἐκείνην καταστροφὴν, καὶ τὸν καταδιωγμὸν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ· καὶ διεῖρξεν Ἰησοῦς (τὴν ἡμέραν ἐκείνην) τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἔπαισεν Ἰησοῦς εἰς τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον Κυρίου ἕως ἐσπέρας αὐτοῦ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπεβόλοντο χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

Τέτοια εἶναι βέβαια καὶ τὴν σήμερον ἡ περίστασις τοῦ νέου Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος· παντοῦ κατήφεια! παντοῦ θλίψις! παντοῦ φόβος καὶ δειλία! καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ, καὶ ἐγένετο ὡς περ ὕδωρ.

Πίπτει τὸ ἔμπροσθεν τοῦ Νεοκάστρου νησί, ἡ Σφακτηρία, καὶ πίπτουν με αὐτὸ ἐνδοξα θύματα τῆς πατρίδος· τόσοι δυνατοὶ ἐν πολέμῳ· δειλὴ τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον δι' αὐτὸ τὸ ἀπροσδόκητον δυστύχημα, ἀφίναται ἔρημος ὁ παλαιὸς Ναβαρίνος, καὶ τὸ Νεόκαστρον, τὸ ἴδιον Νεόκαστρον γίνεταί βραβεῖον τοῦ νικητικοῦ ξίφους τοῦ Αἰγυπτίου ἐχθροῦ· αὐτὰ ἔπαθεν εἰς ὀλίγον διάστημα ἡμερῶν ἡ Ἑλλάς, καὶ ἰδοὺ ἐπτοήθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ, καὶ ἐγένετο ὡς περ ὕδωρ.

Ἀλλὰ διὰ τί ἐδυστύχησαν οἱ κατὰ τὴν Γαί ἐνοπλοὶ Ἰσραηλιταί, οἱ ἄλλοτε νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι; διὰ τί οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες τῶν ὀπείων τὰ ἀνδραγαθήματα ἐξέπληξαν ὅλον τὸν κόσμον ἐπὶ τὸ πικρὸν τοῦτο ποτήριον τῆς πτώσεως τοῦ Νεοκάστρου; τὸ στίγμα τοῦ Θεοῦ μᾶς τὸ λέγει· ὅτι ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πλημμέλειαν μεγάλαν.

Καὶ ποῖαν ἄλλην πλημμέλειαν ἀγαπητοὶ μου Ἕλληνες, ποῖαν ἄλλην μεγαλητέραν πλημμέλειαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιον τῆς πατρίδος, ἐνώπιον ὅλης τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὴν πλημμέλειαν τῶν διχονοιῶν, καὶ σκανδάλων, τὰ ὅποια ἐκορυφώθησαν τὴν σήμερον εἰς ὅλην τὴν πολυπαθὴν Ἑλλάδα; . . .

Κινδυνεύει ἡ πατρίς· ὅλοι τὸ βλέπομεν, ὅλοι τὸ φωνάζομεν, καὶ δὲν κινδυνεύει βέβαια διὰ τὴν δὲν ἔχει στρατεύματα καὶ φιλοκίνδυνα καὶ ἐμπειροπόλεμα, καὶ δὲν κινδυνεύει διὰ τὴν δὲν ἔχει χρηματικούς πόρους· κινδυνεύει ἡ δυστυχισμένη πατρίς, ἐπειδὴ ὁ ζῆλος τοῦ λαοῦ ἐσθύσθη, καὶ ἐσθύσθη, (φρίττω ὅταν τὸ συλλογίζομαι) ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους· κινδυνεύει ἡ πατρίς, ἐπειδὴ τὰ φιλοκίνδυνα καὶ ἐμπειροπόλεμα στρατεύματα παρελύθησαν, καὶ παρελύθησαν, ἀλλοιμόνον! ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους, ἀπὸ ἡμᾶς, οἱ ὅποιοι ἀποκαταστήσαμεν τὸ δυστυχισμένον ἔθνος παῖγνιον, τῶν παθῶν μας· ἀπὸ ἡμᾶς, οἱ ὅποιοι ἀντὶ νὰ κλείσωμεν τὰς δεῖνάς του καὶ παλαιωμένας πληγὰς, τοῦ ἐνοίξαμεν νέας καὶ βαρυτέρας· ἀπὸ ἡμᾶς οἱ ὅποιοι ἀντὶ νὰ τὸ ὁδηγήσωμεν εἰς τὸν λιμένα τῆς σωτηρίας καὶ εὐδαιμονίας τὸ ἐφέραμεν εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου· καὶ τοῦτο διὰ τὴν διότι ἡ φιλαρχία πολιορκεῖ τὸν νοῦν μας, ὁ φθόνος, καὶ τὸ ἐμφύλιον μίσος κατατρώγει τὰ σπλάγχνα μας, ἡ ἰδιοτέλεια ὁδηγεῖ τὰ ἔργα μας, αἱ σκευωρίαι καὶ τὰ διαβόουλια εἶναι ἡ πολιτικὴ μας. . . .

Ἀλλὰ ἕως πότε, ἀδελφοί μου, νὰ τυφλώττωμεν; ἕως πότε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ ἐθαλοκακῶμεν; ἕως πότε νὰ δίδωμεν ἡμεῖς τὸ κοφτερώτατον σπαθὶ τῶν ἀγρίων παθῶν μας εἰς τὰ χεῖρια τοῦ ἀσεβοῦς τυράννου μας; καταβοοῦν ἐναντίον μας τόσα σεβάσματα κορμιὰ κειτιόμενα ἄταφα, γυμνὰ καὶ κατεσπαργμένα ἐπάνω εἰς τὸ νησί τῆς Σφακτηρίας, καταβοοῦν ἐναντίον μας τὰ αἵματα τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως καὶ πατρίδος· τίς ὠφέλεια, φωνάζουν τὰ ἱερὰ ταῦτα σφάγια, τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου; διὰ τὴν ἀφήσαμεν χῆρας τὰς γυναῖκάς μας, ὀρφανὰ τὰ τέκνα μας, ἀπαρηγόρητους τοὺς συγγενεῖς μας; διὰ τὴν τὰ ὄρεα νὰ καταφάγουν ταῖς σάρκας μας, ταῖς ὁποῖαις ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἀφήσαμεν εἰς τὸ πεδὶον τῆς μάχης; τάχα διὰ νὰ παραδώσωμεν εἰς τὴν αἰσχρὰν δουλείαν τῶν παθῶν σας τὴν γῆν ὅπου ἐλευθέρωσεν ὁ θάνατός μας, ὅπου φοτίζον

δλα ένα τὰ πικρὰ δάκρυα τῶν γυναικῶν μας καὶ τῶν τέκνων μας; ἄχ! διὰ τοὺς οἰκτερισμοὺς τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁλος ἀγάπη, διὰ τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος, ἡ ὁποία εἶναι ὅλη ἀρετὴ, ὥς καθαρῶς μὲν τὴν ψυχὴν μας καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου, ἀπὸ τὸν ῥύπον τῆς διχονοίας, ὥς θάψωμεν εἰς τὸν τάφον τῆς λησμονησίας τὰ ἄγρια καὶ ἀνόητα πάθη μας, ὥς πλύνωμεν τὰς μαλυσμένας καρδίας μας εἰς τὸ ἱερὸν λουτρὸν τῆς ἀγάπης· ὁ πατριωτισμὸς; ὥς λαμπρύνῃ εἰς τὸ ἐξῆς τὸν θολωμένον νοῦν μας, ἡ εὐκρίνεια ὥς βασιλεύσῃ εἰς τὴν καρδίαν μας, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ σύμπνοια ὥς προπορεύονται ὥς νεφέλη πυρὸς εἰς ὅλας τὰς βουλάς μας καὶ ὅλα τὰ ἔργα μας. . . . .

Εἰς ἐσᾶς τώρα τοὺς λαοὺς τῆς Πελοποννήσου, εἰς ἐσᾶς στρέφω τὸν λόγον μου· ἕως πότε, ἀδελφοί Πελοποννήσιοι, ἀκίνητοι θὰ ὑποφέρετε τὸν βάρβαρον ἔχθρον καὶ ἐμφυλιῶν μέσα εἰς τὴν γλυκυτάτην πατρίδα σας; ἕως πότε θὰ βλέπετε ταπεινωμένα τὰ περασμένα μεγαλεῖά σας, ἀμαυρωμένην τὴν δόξαν σας, εἰς κίνδυνον καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν σας; δὲν εἴδατε οἱ ὁποῖοι ἀθέβαιοι ἕνα καιρὸν ἀκόμη εἰς τὰ κινήματα τῆς ἐπαναστάσεως, χωρὶς ὄπλα καὶ πολεμφοδία, χωρὶς σύστημα γραπτοῦ νόμου, ὑβρισμένοι καὶ ἀπελπισμένοι ἀπὸ ὅλα τὰ Χριστιανικὰ βασίλεια, καὶ μόνον ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὸ θεῖον αἶσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ; δὲν εἴδατε οἱ, λέγω, ὅπου ἐτρέχατε μετὰ τὴν σημαίαν τοῦ τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν δεξιάν, καὶ πρῶτοι ἀπὸ τοῦ; ἄλλους συναδελφούς σας Ἕλληνας ἐσαλπίζατε τὴν σάλπιγγα καὶ τοῦ πολέμου καὶ τῆς νίκης, καὶ ἐξεθαμβώσατε τὴν Εὐρώπην καὶ τὸν κόσμον ὅλον; δὲν εἴδατε οἱ, ἐμπροσθεν τῶν ὁποίων ἐταπεινώθησαν τὰ ὑπερήφανα τεῖχη τῆς Μονεμβασίας, τῆς Κορίνθου, τοῦ Νεοκάστρου, καὶ τῆς Τριπολιτζᾶς; δὲν εἴδατε οἱ, εἰς τὴν γῆν τῶν ὁποίων ἐσωριάσθησαν τὰ κόκκαλα καὶ τὸσων ἐχθρῶν; ποῦ λοιπὸν τώρα ὁ περασμένος ζήλος σας; ποῦ ὁ ἀπερασμένος ἡρώϊσμός σας; ποῦ τὸση μεταβολή; πῶς τέτοια ἀκίνησια; ἄχ! οἱ εἴδατε πάντοτε οἱ αὐτοί, πάντοτε τρέφετε τὸ αὐτὸ μῖσος ἐναντίον τῶν τυράννων, πάντοτε διψάτε ἐκδίκησιν ἐναντίον τῶν ὑβριστῶν τῆς πίστεώς μας καὶ τῆς τιμῆς σας, πάντοτε ἐνθυμείσθε τὸν ἱερὸν ὄρκον σας τῆς νίκης, ἡ τοῦ θανάτου· δὲν πταίετε ἐσεῖς, ὅχι, ἡμεῖς πταίομεν· ἡμεῖς σᾶς ἀλλάξσαμεν, ἡμεῖς μετὰ τὰ πάθη μας σᾶς ἐρίψαμεν ἀπὸ τὰ χέρια τὰ νικηφόρα σας ἄρματα· ἂν ἔπεσε τὸ Νεοκάστρον δὲν ἔπεσε βέβαια ἀπὸ τὴν ἀνδρίαν τοῦ ἐχθροῦ, ὅχι, ἔπεσαν ἀπὸ τὴν ἀσυμφωνίαν τὴν ἐδικήν μας, αὐτὴ μᾶς ἐπαράλυσε τὰ χέρια, καὶ μοναχὴ ἡ παράλυσις τῶν χειρῶν μας ἐπρόδωσε τὸ Νεοκάστρον· ἀλλὰ ἡ πικρὴ αὐτὴ δοκιμὴ μᾶς ἐδίδασκε τὰ κακὰ ἐπακόλουθα τῶν διχονοιῶν μας, αὐτὴ ὅπου μᾶς ἐπότισε τόσα φαρμάκια, αὐτὴ μᾶς προσφέρει σήμερον καὶ τὸ ἀντιφάρμακον διὰ τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς ἐνώσεως· ἂν τόσον μᾶς ἐβλάψῃ καὶ μᾶς ἐντροπιάσῃ ἡ ἀσυμφωνία μας, τί θριάμβους, καὶ τί τρόπαια ἐτοιμάζει ἡ θεία ἔνωσις καὶ ὁμόνοια!

Αὐτὴν τὴν θείαν ἔνωσιν καὶ ὁμόνοιαν, αὐτοὺς τοὺς θριάμβους καὶ τὰ τρόπαια μᾶς ὑπόσχεται ἡ σημερινὴ πάνδημος καὶ ἱερὰ ἡμέρα· αὐτὴ μᾶς προετοιμάζει τὸν ἐξολοθρευτὸν τοῦ Αἰγυπτίου ἐχθροῦ, καὶ τὴν ἀνάκτησιν τοῦ Νεοκάστρου· ναι, τὴν ἀνάκτησιν τοῦ Νεοκάστρου, καθὼς ἄλλοτε συνέβη καὶ ἡ ἀνάκτησις τῆς Ἀκροκορίνθου χαμένης καὶ πάλιν κερδεμένης. Παρηγορήσου φιλάττη μου· Ἑλλάς, παρηγορήσου! ἰδοὺ τὰ τέκνα σου, τὰ ὁποῖα κατεσπαράττειτο ἡ μητρικὴ σου καρδία ὅσον τὰ ἐβλεπες διηρημένα καὶ ἀλληλομαχοῦντα, ἰδοὺ συνδεδεμένα εἰς τὸ ἐξῆς μετὰ τὸν θεῖον δεσμόν τῆς ὁμονοίας καὶ ἀγάπης· βλέπω εἰς τὰ πρόσωπά των ζωγραφισμένην τὴν μετάνοιαν διὰ τὰ παρελθόντα, ξανοίγω εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας των τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν διὰ τὰ μέλλοντα, μοῦ τὸ βεβαιώνουν τὰ δάκρυα ὅπου βλέπω νὰ χύνονται ἀπὸ ὅλους σχεδὸν τοὺς ἀκροατάς μου, δάκρυα συντριβῆς, δάκρυα εὐγενῶν καρδιῶν, δάκρυα προμηνυτικὰ μελλούσης χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως· παρηγορήσου, φιλάττη μου Ἑλλάς, παρηγορήσου! ἔτοιμα εἶναι ὅλα σου τὰ τέκνα νὰ ὀρκισθῶν σήμερον ἐμπροσθεν τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἁγίων εἰς τὸ ἱερὸν ὄνομα τῆς πατρίδος, εἰς τὰ ἀνεκδίκητα κόκκαλα τῶν εἰς Σφακτηρίαν πεσόντων, νὰ σέβωνται πρὸ πάντων καὶ νὰ τιμοῦν τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην τῶν νόμων τοῦ ἔθνους, καθὼς εἰσέδοντο καὶ ἐτιμαῦσαν οἱ Ἰσραηλῖται τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ ὅλοι ὁμοῦ νὰ ἐκδικηθῶν τὰ ἀδικηχόμενα Ἕλληνικὰ αἵματα, ἡ νὰ ἐνώσουν καὶ αὐτοὶ τὰ ἐδικὰ τοὺς μετὰ ἐκείνα προσφέροντάς τα ἐπὶ τὰ φῖον τιμὴν τῆς πατρίδος.

Ἐγγύριοι εἰδήσεις.

Τὴν 31 Μαΐου. Χθὲς μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐπλησίασαν μερικὰ βουβάλια τῶν ἐχθρῶν πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ περιτειχίσματος μας. Εἴκοσι Ἕλληνες ἐκβῆκαν νὰ τὰ πάρωσιν. Οἱ δὲ ἐχθροὶ μόλις ἴδον τὴν ἐξοδὸν, καὶ πανικός φόβος τοὺς ἐκυρίευσεν· ἤρχισαν λοιπὸν νὰ μᾶς ῥίπτωσι βόμβας ἐκ τῶν κανονοστασιῶν των, καὶ νὰ τουφεκίζωσι τοὺς ἐξελθόντας. Ἡμεῖς δὲ ῥίψαντες ἱκανὰ κανόνια μετὰ μιδράλια ἐναντίον των, καὶ ἀντιτουφεκίσαντες τοὺς, ἐφονεύσαμεν καὶ ἐλαβώσαμεν ἀρκετούς· ἀλλ' ὁ κρότος τῶν πυροβόλων διεσκόρπισε τὰ ζῶα ταῦτα.

Τὴν παρελθούσαν νύκτα ὁ ἐχθρὸς ἐπαυσε ὅλοτελῶς· τόσον τὸν ὀρίζον-

τειον ὅσον καὶ τὸν κατὰ κάθετον πυροβολισμόν του. Ἡμεῖς δὲ ὡς ἐκάμαμεν τὴν συνειθισμένην μας φωτιάν ὡς καὶ πάντοτε.

Τὸ πρῶτ' ἤρχισαν οἱ Τούρκοι τὸν βομβαρδισμόν των· ἡμεῖς δὲ ἀνταποκρινόμενοι μετὰ μιδράλια, ἐφονεύσαμεν καὶ ἐπληρώσαμεν τινὰς τῶν στρατιωτῶν καὶ ἐργατῶν των. Ἀξιοδάκρυτος τῷ ὄντι εἶναι ἡ κατάστασις τῶν δυστυχῶν τούτων τοῦ ἐχθροῦ ἐργατῶν, καὶ φρικτὴν προσενεῖ εἰς τὸν ὅς τις θεωρεῖ μετὰ τὸν τρόπον τοῦς μεταχειρίζονται οἱ βάρβαροι δεσπότης τῶν Ἑλλήνων· πολλὰκις εἰς τόσῃ ἀπέλπισίαν, ὥστε ἐξελεύοντες τῶν χαλασμάτων ἐφώνηζεν· ἡμεῖς εἰμεθα Χριστιανοὶ καὶ ὁμογενεῖς σας· ὅθεν «φονεύσατέ μας διὰ νὰ λάβωμεν τέλος τὰ ἀνυπόφορα δεινὰ μας.» Οἱ ἡμέτεροι ἐλαβον συμπάθειαν τῶν δυστυχῶν των, τὰς ὁποίας ἀκουσίως ὑπομένουν, καὶ δὲν πυροβολοῦσι πλέον κατ' αὐτῶν.

Πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐπληρώθη εἰς τὸ μέτωπόν ἕνας τῶν πυροβολιστῶν μας τοῦ κανονοστασίου, ὁ Κοραῆς, ὀνομαζόμενος Ἀλεξανδρῆς Κούλουρης. Εἰς θαυμασμὸν φέρει ὁ τρόπος μετὰ τὸν ὁποῖον τὸ ἀνδρεῖον τοῦτο παλικάρι ἐδέχθη τὴν πληγὴν· ἀφ' οὗ ἐκτυπήθη, ἐκάθισε καὶ ἔδωσε μετὰ τὸ μανδύλιν τὸ κεφάλιν του διὰ νὰ σταματήσῃ τὸ ρέον αἷμα· τοῦ ἐπρόβαλον ἔπειτα οἱ συντρόφοι του νὰ τὸν σηκώσωσι καὶ νὰ τὸν φέρωσιν εἰς τὸν χειρουργόν. Ὅχι, ἀπεκρίθη μετὰ ἡσυχίαν, ὁ γενναῖος Ἕλλην· ὁτε μου καιρὸν διὰ νὰ σημαδεύσω πρῶτον τρεῖς φορεῖς ἀκόμη τῶν Χαλδούπιδων τοὺς προμαχῶνας, καὶ πηγαίνω ἔπειτα νὰ ἰατρευθῶ. Ἰδοὺ τίνι τρόπῳ καταφρονοῦν οἱ Ἕλληνες τὸν θάνατον διὰ νὰ ὑπερασπισθῶσι τὴν πατρίδα!

Τὴν 1 Ἰουνίου. Τὴν νύκτα ἠκολούθησεν ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμός, κατὰ τὸ σῆμα. Περί δὲ τὰ γλυκοχαράγματα συντροφευμένοι, ὁ κανονοβολισμός τῶν ἐχθρῶν καὶ μετὰ βόμβας, ἐγενέμεν δραστήριος, διήρκεσεν ὁμως ὀλίγον, ἐξ οὗ συμπεραίνεται μετὰ βεβαιότητος, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς ὁποίας ἐσχάτως ἐλάβομεν εἰδήσεις, ὅτι οἱ ἐχθροὶ δοκιμάζουν δυσκολίαν εἰς τὴν μετακομιδὴν τῶν πολεμοφοδίων των, τὰ ὁποῖα περιμένουν νὰ τοὺς ἐρχωνται ἀπὸ Πρέβεζαν διὰ ξηρᾶς.

Αὐτόμολός τις ἀπέραςε σήμερον εἰς τὸ ἀνατολικόν, ἐπιειδαίων ὅσα καὶ οἱ πρότερον· οὗτος προσθέτει, ὅτι τὸ ἀντικρυ τοῦ κανονοστασίου τοῦ Νορμὰν μέγα χαράκωμα τῶν ἐχθρῶν χρησιμεύει εἰς κατασκευὴν τοῦ διὰ χαλάστρων κανονοστασίου των, καὶ ὅτι κατ' ἡμέραν ἡ ἔλλειψις τῶν τροφῶν κατ' ὅλον τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχῆ αὐξάνει.

Περὶ τὰς δύο ὥρας τῆς ἡμέρας ἐγενε μικρὰ ἀνακαυχῇ, διὰ νὰ γίνῃ συνομιλία περὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Καπ. Ρούτζου, ὅστις πρὸ ἡμερῶν ἐσυλλήφθη ζῶν, ἐξελθὼν διὰ νὰ κατασκοπεύσῃ· ἕως πεντακοσίοι· λοιπὸν καὶ αὐτοὶ ὅλοι Χαλδούπιδες, ἐκβῆκαν καὶ ἐστάθησαν ὄρθιοι εἰς τὰ περιταφρώματά των. Μετ' οὗ πολὺ ἴδομεν κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ περιτειχίσματος μας τὸν Κιουταχῆν συνωδευμένον ἀπὸ ὀλιγωτάτους ἱππεῖς, δύο ἐκ τῶν ὁποίων ἔστειλε διὰ νὰ μετρήσωσι τὸ βάθος τῶν εἰς τὴν πτέρυγα ἐκείνην τοῦ περιτειχίσματος μας ὑδάτων· ἀτελῇ καὶ ἄχαριν πληροφορίαν ὁμως τοῦ ἔδωκαν οἱ ἱππεῖς οὗτοι, καθότι τὰ ἄλογά των πρὶν εἰσέτι προχωρήσωσιν εἰς τὸ ἐνδότερον, βυθισθέντα εἰς τὸν βάλτον, ἐδυσκολεύοντο νὰ ἐπιστρέψωσι, τινὲς κανονοβολισμοὶ μας τοὺς ἐξάλισαν ἀρκετὰ διὰ νὰ κάμωσι τελείαν πείραν.

Ὁ ἐχθρὸς ἐξακολουθεῖ τὴν γραμμὴν τοῦ ἀντιχαράκωμάτος του ἀπὸ τὸ κανονοστάσιον τοῦ Μονταλαμπέρ ἕως εἰς τὰ κανονοστάσια τοῦ Ἑάρλ Ὀφφ Σιεφιέλδ, Κωνσταντίνου Κανάρη, καὶ Σκεντέρπεϊ.

Τὴν 2 τοῦ αὐτοῦ. Πολλὴν ὥραν ἐπεκράτησε τὴν νύκτα ταύτην ὁ βομβαρδισμός καὶ κανονοβολισμός τῶν ἐχθρῶν· οὐδεμίαν ὁμως στιγμὴν ἐπαυσε ὁ ἀπὸ μέρος μας, καὶ μάλιστα ἡ ψιλὴ φωτιὰ καὶ τὰ μιδράλια. Τὴν αὐτὴν ἐξηκολούθησεν ὡσαύτως καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, ὅτε ἡ ἐκρηγῆς μιᾶς βόμβας ἐφόνευσε μίαν γυναῖκα, καὶ ἐπληγῶσεν ἀκινδύνως ἕνα νέον.

Οἱ Τούρκοι ἐξακολουθοῦν νὰ ἐνδυναμώνωσι ὑλονένα τὸ διὰ χαλάστρων κανονοστάσιον των, περὶ οὗ πολλὰκις ὠμιλήσαμεν. Εἰς τὸ συνεχόμενον μετὰ τοῦ κανονοστασίου τούτου περιτάφρωμα ἔφερον ἕν κανόνι, καὶ ἕν ὀμπούζι. Ἡμεῖς δὲ κατασκευάζομεν νέον κανονοστάσιον ἀφιερούμενον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἀθανάτου Μισαούλη (α), καὶ ἐφωπλισμένον μετὰ ἕν κανόνι τῶν 36, σκοπεύοντες ἔπειτα νὰ τὸ ἐνδυναμώσωμεν καὶ μετὰ ὅσα ἄλλα καλέσῃ ἡ χρεία· ἐχομέν δε χρηστάς ἐλπίδας νὰ καταστήσωσι μηδὲν τὰς ἐχθρῖκὰς ἐτοιμασίας τὰ κανονοστάσια τοῦ Νορμὰν καὶ Μισαούλη, βοηθούμενα ἐκ πλαγίου καὶ ἀπὸ τὸ τοῦ Κοραῆ.

Οἱ Ἕλληνες ἐν συντόμῳ ἡμέραν καὶ νύκτα κάμνουν τὰς πλέον αὐστηρὰς προπαρασκευὰς τῆς ὑπερασπίσεως· καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἰψί-

(α) Ἡ νέα ἱστορία τῆς Ἑλλάδος θέλει καταχωρήσῃ εἰς τὰ χρονικά τῆς μετὰ τὴν μετὰ τὴν ἑπανάστασιν τοῦ ἀθανάτου Μισαούλη ὅσον ὁ ἐνδοξος οὗτος ἀνὴρ εἶναι μετρίοφρων καὶ ἀπλούς πολίτης εἰς τὴν πατρίδα του, τὸν ὅσον ἐπιβαίνει εἰς τὸ ταχύπλοον καράβι του ἀποκαθίσταται ὡς κεραυνός, πύρων πῦρ καὶ ὄλεθρον εἰς τὸν στόλον τοῦ τυράννου.

Ἡ πατρις, ἀκαταδάμαστο ἥρωα, δὲν ἔχει στίλβαν διὰ νὰ δεξιῇ μετὰ γλυπτὰ ἱεράγματα τὰ ἀπερίγραπτά σου κατορθώματα. Εἶναι ὁμως καὶ θίλουν εἶναι αἰωνίως ἐγκαταγμένα εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆς καὶ τῶν φίλων τῆς!

στην ἐλπίζομεν νὰ δώσῃ τῶν βαρβάρων ἡ ἐφοδός (*) τὰ πλέον ποθητὰ δι' ἡμᾶς ἀποτελέσματα.

Μιάς βόμβας ἐχθρικής ἡ ἐκρηκτικὴ ἐπυρπόλησε ἑμῶν καλύβαν πλησίον τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς· πλήρεις χαρᾶς οἱ ἐχθροὶ ἐκραύγαζον, νομίζοντες ὅτι ἔκαυσαν τὸ Μισολόγγι, καὶ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐμελλον ν' ἀρίστωσι τοὺς προμαχῶνας τῶν. Ἐκ τούτου φανερόν γίνεται, ὅτι αὐτοὶ ἀγνοοῦν τὴν σταθερότητα καὶ εὐταξίαν τῶν ἡμετέρων, καὶ δὲν ἠξεύρουσι, ὅτι αὐτοὶ δὲν ἀφ' ἑαυτῶν τοὺς προμαχῶνας τῶν, ἀλλὰ καὶ ἤθελον συμβῆναι τὸ πλεονεκτήσιον εἰς τὴν πόλιν συμβεβηκός, ὑποπτευόμενοι τὴν ἐφοδόν.

Εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχὶ λέγουσι, ὅτι εἶναι ὁ πυρομαχανικός Καρέτας, ὅστις ἐστάθη ποτὲ εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ Ἀλῆ-Πασσᾶ, καὶ ἔπειτα τοῦ Ὁμέρ-Πασσᾶ.

Τὴν 3 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν παρελθούσαν νύκτα οἱ ἐχθροὶ ἐστάθησαν πάντῃ ἤτυχοι.

Τὸ πρωὶ ἐγένεν ἡ χαρμώδης τελετὴ διὰ τὰ ὅποια ὁ στόλος μας ἐστῆσε μετὰ τοῦ Σούνιου καὶ Νήσου Ἀνδρου τρόπαια κατὰ τοῦ ὑπερπάρου τῆς Κωνσταντινουπόλεως στόλου. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐρρίφθη ἀπ᾿ ὅλην ἡ σειρὰ τῶν πυροβόλων τοῦ τείχους μας, καὶ τρεῖς τῶν του φεκίων. Εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐρρίφθησαν καὶ ἀρκετὰ κανόνια ἀπὸ τὰ ἐν τῷ λιμένι μας Ἑλληνικὰ πλοῖα, καθ' ἣν στιγμήν ἐφθασε καὶ ἕτερον, μετ' ἐν πυρπολικόν, καὶ ἀπὸ ὧραν εἰς ὧραν περιμένονται καὶ τὰ λοιπὰ μὲ τὰ ἀναγκαῖα πυρπολικά.

Μισολόγγιον, τῇ 3 Ἰουνίου.

Ἐπίσημα γράμματα ἀπὸ τὴν καθέδρῃ τῆς ὑπερτάτης Διοικήσεως μας ἀναγγέλλουν σήμερον τὴν μεγάλην καὶ ἀνέκφραστον νίκην, τὴν ὅποιαν ἡ β' τοῦ στόλου μας μοῖρα ὀδηγουμένη παρὰ τοῦ Ἀντιναυάρχου Κυρίου Γεωργίου Σαχτούρη, ἐκέρδισε κατὰ τοῦ Σουλτανικοῦ στόλου εἰς τὸ Σούνιον. Διὰ τὸ στενὸν τοῦ τόπου ἄλλο δὲν μᾶς συγχωρεῖται πρὸς τὸ παρὸν νὰ κοινοποιήσωμεν, παρ' ὅτι εἴκοσι ἐπτὰ μόνον πλοῖα τῶν ἐχθρῶν διεσώθησαν, ἐν ᾧ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ Ἑλλησπόντου ἐξοδὸν τῶν συνεποσούντο ἑκατὸν περίπου.

ΑΡΙΘ. 45.

Μισολόγγιον, 16 Ἰουνίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μισολόγγιον τῇ 4 Ἰουνίου.

Νέα καὶ λαμπρότερα παρ' ἄλλοτε θαυνοσπεφανώματα ἐκάλυψαν πάλιν σήμερον τὰς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων κεφαλὰς. Περικυκλωθέντες οὗτοι ἀπὸ ὅλας τὰς δυνατὰς δυνάμεις, τὰς ὁποίας μεταγαγὼν ὁ τύραννος ἀπὸ Εὐρώπῃν, Ἀφρικῇν καὶ Ἀσίαν διὰ νὰ ὑποδουλώσῃ μίαν γωνίαν τῆς πρώτης, ἐπαπειλοῦσε κατ' ἐπιφάνειαν τὸν παντελῆ τῶν ὀλεθρον, ἐκτυλίττουσι τὰς ἡθικὰς δυνάμεις τῶν, καὶ ὑψώνοντες ὀφθαλμὸν εἰς τὸν θρόνον τοῦ Μόνο αὐτῶν Ὑπερμάχου, ἐκείνου, ὅστις ποτὲ δὲν τοὺς ἐγκατέλειπε, καὶ οὔτε ποτε, ἂν καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἤθελε τοὺς ἐγκαταλείψει, δὲν συστήλλει τὸν βοηθητικὸν Του βραχίονα, εἰς τὸν θρόνον, λέγω, αὐτῆς τῆς ἀπείρου παντοδυναμίας, ἐφομοῦσι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ἀντιναύαρχος Σαχτούρης, ὁ ἀκαταμάχητος οὗτος τῆς θαλάσσης ἥρωας, διωρισμένος εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀπὸ Βυζαντίου ἐκπλεύσαντος πολυαριθμοῦ τῶν νέων Περσῶν στόλου, ὑψώνει τὴν σημαίαν τοῦ Σταυροῦ εἰς τὰ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ πλοῖα, καὶ περιπλέων τὴν Τένεδον μὲ τὴν μοῖραν του, προσμένει ἀνυπομόνως τῶν Βαρβάρων τὴν ἐξοδόν. Ἀφίνει τέλος πάντων ὁ ἐχθρὸς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ διευθύνεται πρὸς τὸ Σούνιον· ὁ ἀρείτολμος Σαχτούρης τὴν ἀκολουθεῖ ἀπ' ὀπίσω, καὶ βοηθούμενος παρὰ τῆς ἐξ Ὑψους Προστασίας δι' οὐρίων ἀνέμων, καί εἰ καὶ ἐξ ὀλοθρεύει τὸν στόλον τοῦ Σουλτάνου.

Τὸ λαπτομέρες τῆς μεγάλης καὶ λαμπρᾶς ταύτης νίκης, δι' ἣς ἐλευθερώθη ἡ πατρίς μας, καὶ ἡ ὑψηλὸς ἀπασα ἐγνώρισεν ὅποια δύναται νὰ κατορθώσῃ λαὸς ἀπορρασιμένος νὰ ἀποθάνῃ διὰ νὰ ζῇ ἐλεύθερος, πληροφορεῖται τὸ κοινὸν ἀπὸ τὴν ἐφεξῆς τῆς Σ. Διοικήσεως προκήρυξιν, καὶ ἀπὸ τὴν περιγραφὴν ἐτέρων ἀξιοπιστῶν ὑποκειμένων.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Διακηρύττει.

Τίς ΘΕΟΣ μέγας ὦ; ὁ ΘΕΟΣ ἡμῶν! Ὁ ἐχθρικός στόλος, ὁ ὁποῖος ἐφάνη περὶ τὸ Κάβο Δόρο, καὶ μακρόθεν ἐφοδερίζει τὰς περικλειεῖς τῆς Ὑδρας καὶ τῶν Πετσωῶν νήσους, ὥστε καὶ ἡ Διοίκησις ἀναγκάσθῃ νὰ

(6) Ἐχομεν ἀπὸ πηγὴν ἀλάνθαστον βεβηχὴν πληροφορίαν, ὅτι οἱ πολιορκηταὶ μας μελετοῦν ἀφύκτως κατ' αὐτὰς νὰ κάμνουν ἐφοδόν. Τα διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῶν ταύτην μέσων, συνιστάμενα εἰς σάκεας· γεμισμένους ἀπὸ μαλί, καλάθια μὲ χῶμα, κλάδους δένδρων καὶ μίγα ἐρίθμων ἀπὸ δοκίους οἰκῶν διὰ κατασκευὴν κλιμακῶν εἶναι σχεδὸν διατεταγμένως καὶ μενόμενα ἐπὶ ὀλίγα διὰ νὰ ἐφορμήσων καὶ διὰ θαλάσσης θέλουν ὅμως δοκιμάσει τὰ ἐπίχειρα τῆς τόλμης τῶν ἀπὸ τοῦ ὑπερμάχου τοῦ φρουρίου μας, οἱ ὅποιοι μὲ τὴν μεγαλητέραν εὐχαρίστησιν περιμένουν ταύτην τὴν στιγμήν.

προσκαλίσῃ ὅλους τοὺς ἐνταῦθα ὀπλοφόρους νὰ τρέξουν πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ τοῦ κέντρου τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας. Αὐτὸς ὁ στόλος, ὁ ὁποῖος, συγκείμενος ἀπὸ ἑκατὸν περίπου πλοῖα πολεμικὰ καὶ φορτηγὰ, ἔφερε στρατεύματα, τροφὰς, πολεμφοδία παντὸς πᾶθους, διὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὸν ἀφανισμόν τῆς Ἑλλάδος, διεσκορπίσθη, ὑστερὰν ἀπὸ πεισματώδη καὶ ἐνδοξὸν διὰ τοὺς ἀνδρείους ναῦτας μας μάχην, μετὰ τοῦ Κάβο-Δόρου, καὶ τῆς Ἀνδρου τὴν 20 καὶ 21 τοῦ παρόντος μηνὸς καὶ ὁ ὑπερήφανος Τοπάλ-Πασσᾶς, μόλις διασωθεὶς, καταδιώκεται μὲ εἴκοσι ἐπτὰ μόνον πλοῖα, ἀντὶ τῶν ἑκατὸν, ἀπὸ τὴν β' μοῖραν τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου. Ἡ Ναυαρχίς, τὸ μὲγαλῆτερον πλοῖον τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, εἰς τὸ ὁποῖον ὁμοῦ δὲν εὐρέθη ὁ ἴδιος Ναύαρχος, γνωρίζων ἴσως ἐκ πείρας, ὅτι κατ' αὐτοῦ διευθύνεται ὁ σύμμαχος τῶν Ἑλλήνων Ἡφαιστος, καὶ ἄλλη μικροτέρα φεργάτα κατεκάλυσαν, μετὰ τοῦ τῆς συμπλοκῆς, ἀπὸ τοῦ ἀνδρείου καὶ ἐπιτηδείους ἐμπρηστάς μας· διάφορα ἄλλα πολεμικὰ, ἐν οἷς καὶ μία φεργάτα, διεσκορπισμένα καὶ διωκόμενα, ἔπεσαν εἰς τὰς νήσους τῆς Σύρας, καὶ Τήνου· πολλὰ φορτηγὰ ἐσυλλήφθησαν, καὶ μετεφέρθησαν εἰς τὰς Νήσους Ὑδρας καὶ Πετσωῶν· τὰ δὲ λοιπὰ περιπλανῶνται εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ἕως νὰ γενοῦν καὶ αὐτὰ ἀντάξια τῆς Ἑλληνικῆς ἀνδρείας λάφυρα. Ὅτι μᾶς προμηνύει μετὰ μεγάλης πιθανότητος τὸν πάντελῃ ἐξολοθρευμὸν τοῦ Βυζαντινοῦ στόλου, εἶναι, ὅτι, χθὲς ἀπὸ πρωῒας, καὶ ἡ πρώτη μοῖρα τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, εὐρεθεῖς περὶ τὸν Μῆλον, καὶ εἰδοποιηθεῖσα τὸν καταδιωγμὸν τοῦ ἐχθρικοῦ, ἔτρεξε καὶ αὐτὴ κατόπιν, διὰ νὰ μὴ δώσῃ εἰς αὐτὸν καιρὸν νὰ διασωθῇ.

Τοιαῦτα ἐστάθησαν τὰ λαμπρὰ κατορθώματα τῶν ἐνδόξων ἀρχηγῶν καὶ ναυτῶν τῆς β' μοῖρας, κατορθώματα τὰ ὅποια ἀμαρτάνομεν, ἐὰν δὲν ἀποδώσωμεν εἰς τὴν Θεῖαν ἀντίληψιν, τὴν μόνην ἱκανὴν νὰ κατορθώσῃ τοιαῦτα θαύματα. Ναι, εἰς αὐτὴν πρέπει νὰ τ' ἀποδώσωμεν, Ἕλληνες! ὅλοι ὁμοφώνως πρέπει νὰ κράξωμεν « Τίς ΘΕΟΣ μέγας ὡς ὁ ΘΕΟΣ ἡμῶν! » Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πραγματικὴν βεβαιότητα ὅπου ἔχομεν αὐτῇ τῆς Θεῆς ἀντίληψιν, ἐγκαρδιούμενοι, πρέπει καὶ νὰ τρέψωμεν μὲ ἀδελφικὴν ὁμόνοιαν, διὰ νὰ ἐξομοιωσώμεν τὰ κατὰ τὴν ξηρὰν ἔργα, μὲ τὰ κατὰ τὴν θάλασσαν. Ὀλιγαριθμὰ καὶ μικρὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα ἀντιπαράταττονται μὲ πολλὰ καὶ μεγάλα, καὶ ἀναπληροῦν τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ μέγεθος μὲ τὴν τόλμην καὶ προθυμίαν, καὶ θέλετε ὑποφέρει ὀλιγαριθμὰ οὐτιδανὰ τῆς Αἰγύπτου ἀνδράποδα, νὰ φοβερίζουν τοὺς νικητὰς τῶν πολυαριθμῶν καὶ ἀνδρείων ταγματῶν τοῦ Δράμαλη; Ἀνδρείοι Πελοποννήσιοι! Τρέξατε ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι νὰ ἐκδικηθῆτε τὰ μέχρι τοῦδε παθήματά σας. Γενναῖοι Στερεοελλαδίται! ὅσον πολυαριθμὸς καὶ ἂν εἶναι ὁ ἐχθρὸς, ὁ ὁποῖος ἐσκέπασε τὴν πατρίδα σας, τόσον εὐκολώτερα θέλετε τὸν ἀφανίσαι τώρα, ὅτε οἱ ἀνδρείοι ναῦταί μας, τὸν ἀφείρεσαν τὰς τροφὰς καὶ πολεμφοδία, τὰ ὅποια ἔφεραν εἰς αὐτὸν ὁ Βυζαντινὸς στόλος, καὶ διέλυσαν ὀλοτελῶς τὸ μέγαλον του σχέδιον κατὰ τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, χωρὶς ν' ἀφήσουν εἰς αὐτὸν ἐλπίδα θαλασσίου βοηθείας· μιμηθῆτε ὅλοι τὸ παράδειγμα τῶν θαλασσιῶν, καὶ ἡ ἐφετηνὴ καταστροφὴ τοῦ ἐχθροῦ, θέλει ἐπισφραγίσῃ τὸν πενταετῆ ἀγῶνα τῆς ἀνεξαρτησίας μας, θέλει στερεώσῃ τὸν θρίαμβον τοῦ ΣΤΑΙΡΟΙ κατὰ τῆς Ἡμισελήνου, θέλει καταστήσῃ εὐτυχές, καὶ ἐπιφθονον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 24 Μαΐου 1825.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος Γκίκας Μπότσης.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς Α. Μαυροκορδάτος.

Ναῦπλιον τὴν 25 Μαΐου

Ὁ στόλος τοῦ Σουλτάνου συνιστάμενος ἀπὸ ἑκατὸν περίπου πλοῖα πολεμικὰ τε καὶ φορτηγὰ ἐφάνη πρὸ τριῶν ἡμερῶν παραπλέων τὸ ἀκρωτήριον Σούνιον· πάντες δὲ ἐνόμισαν ὅτι μελετᾷ νὰ κάμῃ ἀπόβασιν εἰς Ὑδραν καὶ Σπέτσας. Ἡ παρὰ τοῦ ἀντιναυάρχου Σαχτούρη διοικουμένη β' τοῦ στόλου μας μοῖρα ἀκολουθεῖ ἀπ' ὀπίσω, ζητοῦσα εὐκαιρίαν νὰ τὸν βλάψῃ· ἦτον λοιπὸν σχεδὸν γαλήνη, ὅταν οἱ δύο στόλοι εὐρέθησαν ἀντικρὺ τοῦ ρηθέντος ἀκρωτηρίου πλησίον ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον, καὶ τὰ πυρπολικά τῆς μοῖρας ταύτης μόλις ὀλίγον εὐρόντα ἄερα, ὥρμησαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, τὸ μὲν διευθυνθὲν καὶ κολληθὲν εἰς τὴν μεγαλητέραν ἀπ' ὅλας φεργάταν, Χασνὲ Γεμισὶ καλουμένην, τὸ δὲ εἰς μίαν κορβέταν· τόσον δ' ἐπέτυχον καὶ τὰ δύο θαυμασιῶς, ὥστε εἰς τὴν στιγμήν καὶ ἡ φεργάτα καὶ ἡ κορβέτα ἔγιναν ἕνμα τοῦ Ἑλληνικοῦ πυρός· Ὁ Καπιτάν-Πασσᾶς Τοπάλ δειλιάζει ἀμέσως καὶ κάμνει τὸ σημεῖον τοῦ νὰ διασωθῇ ἕκαστος ὅπως δύναται· ἐμδαίνει λοιπὸν εἰς ἀταξίαν ὁ πολυαριθμὸς στόλος τῶν Βαρβάρων, διασκορπίζεται, καὶ τότε ἀφόδως οἱ ἀπτόητοι Σπετσοὶ Ὑδραῖοι ἐφορμοῦσι πάλιν, τὸν πλησιάζουσι, καίουσιν διὰ τῶν πυρπολικῶν ἄλλα τέσσαρα, μίαν δηλαδὴ φεργάταν, δύο κορβέτας καὶ ἐν βρίκι, στενοχωροῦν ἄλλα δεκατρία, καὶ τὰ κάμνουν νὰ πέσουν εἰς τὴν ξηρὰν τῆς Εὐβοίας, ὁμοίως καὶ ἐν βρίκι εἰς τὴν Τήνον, ἄλλο ἐν εἰς Σύραν καὶ συλλαμβάνουν δώδεκα φορτηγὰ.

Ἐν τούτοις φθάνει εἰς τὰ νερά ἐκεῖνα καὶ ἡ α' μοῖρα τοῦ ἀκαταμά-

στου Μιαούλη, ενώνεται με την 6^η, και αμφοτέρωθεν ζήτουν να εύρωσι τον Καπετάν-Πασσάν, όστις καθώς από τοσούτους ζωγρηθέντας έπληροφορήθημεν, είχε διορίσει διά τον φόβον των ήραιστίων την πρωτοκαυθείσαν φρεγάταν να έχη ύψωμένην της Νταρχίδος την σημαίαν, αυτός δέ επέβαιnen εις άλλο πλοϊον μικρόν και άγνώστον.

Είς τὰ συλληφθέντα, καθώς και εις τὰ καταθραυσθέντα εις τὰς διαφόρους, ως ειρήνται, ξηράς πλοία εύρέθησαν έως πεντακόσια κανόνια και πυροβολικοί όλμοι (μορτάρια) όλα καινούρια, είκοσι χιλιάδες σφαίραι αὐτῶν διαφόρου μεγέθους, χίλια πεντακόσια κιθώτια με πυρίτιν κόνιν, και άλλα τόσα με φυσέκια έτοιμα· δύο πλοία ήσαν καταφορτωμένα με άσβέστην μόνον, και άλλα δύο με τουφέλα· εύρέθησαν παμπληθῆ έργαλεία εις κατασκευήν περιτειχισμάτων, και περιταφρωμάτων, οίον φτιάρια, τζάκαις, κασμάδες κτλ. άναριθμητα πέταλα και καρφία, και πολυλότατα ξύλα επιτήδεια εις κατασκευήν σκαλίων· έτι δέ ήσαν και 1800 Κοζάκοι, εξ ὧν τριακόσιοι μόνον έσυλληφθησαν. Όλοι δε αὐται αἱ έτοιμασίαι, καθώς από τούς ιδίους αιχμαλώτους έγινε γνωστόν, και μάλιστα από ένν σημαντικὴν Μπέην, ήσαν διορισμέναί διά την κυρίευσιν τοῦ Μεσολογγίου.

Σήμερον έμάθομεν, ότι έτερα τεσσαράκοντα πλοία έσυλληφθησαν πάλιν, και εφέρθησαν εις 'Υδραν και Σπέτσαις· δέν μένει λοιπόν άμφιβολία, ότι η ναυτική του τυράννου δύναμις θέλει έξολοθρευθῆ έφ'ετος· καθότι είκοσι επτά μόνον πλοία διεσώθησαν εκ του πολυαριθμου τούτου στόλου.

Από γράμματα Γαστούνης και Πύργου των 4 'Ιουνίου κοιμισθέντα παρὰ τινος πλοίου φθάσαντος από Γλαρέντζας ταύτην την στιγμήν, έμάθομεν την χαροποιεστάτην είδησιν ότι ο Καπετάν-Πασσά, διωκόμενος παρὰ των ήμετέρων έχαπεν έτι 12 πλοία του εκ των 27 και έρρίφθη εις Μήλον με την έλπίδω να εύρη άσυλον παρὰ τοίς εκεί Ευρωπαίοις Προξένους της πρώτης δυνάμεως· αλλά πριν φθάσῃ έπιάσθη αιχμαλώτος από τούς ιδικούς μας. 'Η είδησις όμως αὐτή έχει χρειαν έπιβεβαιώσεως.

Αἱ Αἰγυπτιακαὶ τοῦ 'Ιμπραμ-πασσα δυνάμεις έμμοιρασθησαν εις δύο πτέρυγας, εξ ὧν η μὲν διευθύνθη πρὸς την Καλαμάταν, η δε πρὸς την Αρκαδίαν. Τὴν δευτέραν έχει στενά κλεισμένην ο στρατηγός Κολιοπούλος, και είναι χρησιμότητα έλπίδες να πάθωσιn οσα ποτε οί άλλοι όμόθρησκοί των εις τὰ Μαυραλθάρια. Εἰς πλείονα ένίσχυσιν τοῦ ρηθέντος στρατηγοῦ έξεστράτευσε σήμερον με τετρακισχιλίους ο Γενναῖος Κολοκοτρώνης· μετά δε τρεῖς ήμέρας αναχωρεῖ δι' εκεί και από Τριπολιτσάν ο ίδιος Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ένθα θέλει γίνει η πολιορκία τοῦ Νεοκάστρου με 15,000 Ελληνικοῦ στρατοῦ.

Περὶ δε των κατὰ τὰ Σάλωνα δυνάμεών μας πληροφορούμεθα σήμερον από τον εκείθεν φθάνοντα καπ. Ν. Τζαβέλαν, ότι οί ήμέτεροι ἀφ' οὗ πρωτον επισαν ολας τὰς δυνατάς θέσεις και τὰς διόδους, πολιορκούν στενόντατα τούς εις την πόλιν βαρβάρους, και είναι έλπίδες να πάθωσι και αὐτοί η δια τῆς πείνας η δια τοῦ πυρός και μαχαίρας άντάς· τῆς τόλμης των αποτελέσματα, καθότι τὰ ιδικά μας στρατεύματα είναι κάλλιστα έφωδιασμένα ἀφ' όλα τὰ χρεώδη.

Σήμερινὰ τοῦ Επαρχου Τριπολιτσᾶς γράμματα αναγγέλλουσιν, ότι οί εν Αρκαδίᾳ Άραβες κτυπηθέντες τρις παρὰ τοῦ στρατηγοῦ Κολιοπούλου, ειδώθησαν έως τρεῖς ώρας, ένθα πολλότατοι έφονεύθησαν, Ικανοί έπληγώθησαν, και οὐκ ολίγοι έξωγρήθησαν· ο δέ Κολοκοτρώνης έξεστράτευσε με μεγάλας δυνάμεις διά τὰ μέρη εκείνα.

Περὶ τὸν είναι να εξηγήσωμεν εις ποῖον κίνδυνον ήθελεν υποπέσει η Ελλάδα, αν ο 'Οθωμανικός στόλος κατευοδούτο και εκατόρθωνε τὰ σχέδιά του. Τὸ παρὰ τοῦ Κιουταγῆ στενά πολιορκημένον Μεσολόγγιον ήθελε καταντήσῃ εις τον έτχαιον κίνδυνον, αν ο στόλος οὗτος φθάσας ήθελε μετακομίσει ολας αὐτάς τὰς έτοιμασίας. Τὰ δέ αποτελέσματα τῆς πτώσεως τοῦ Μεσολογγίου, τοῦ προπυργίου τούτου τῆς Πελοποννήσου, αν (δὴ μὴ γένοιτο), η ήθελεν υποπέσει υπό τὰς Τουρκικὰς δυνάμεις, ήθελεν εἶταί· τὰ πλέον άπαισία δι' ὅλην την πατρίδα· καθότι οί έχθροι έχοντες την γέφυραν, εύκόλως έπειτα ήθελεν πατήσῃ τὸ κέντρον τῆς Ελλάδος, τῆς οποίας η τύχη τότε ήθελεν αποφασισθῇ με τον πλέον δυστυχῆ δι' ημᾶς τρόπον.

Άλλ' ο Θεός ο έπιβλέπων επί τὰς δυστυχίς μας ένέπνευσεν εις τον άπτότητον Σαχτούρην και τούς καρτεροψύχους νάυτας μας διά να καταφρονήσωσι τον θάνατον και νικῶντες τὰς νέας ταύτας Αρπυίας, να έλευθερώσωσι την πολυπαθῆν ταύτην πόλιν τοῦ Μεσολογγίου, και να διατηρήσωσιν άδολαβῇ και την ἄλλην Ελλάδα.

Πρὸς σὰς δ' ὧ γενναῖοι τῆς Ελλάδος ναυτικοί, διευθύνω τον λόγον μου! Πρὸς σὰς, οί οποῖοι κάθε στιγμήν καταφρονεῖτε τον θάνατον! Πρὸς σὰς, εις τούς οποῖους η πατρίς επιστηρίζει τὰς μεγαλητέρας τῆς έλπίδας! Σείς εσθήσατε τὰ μεγαλήτερα τρόπαια, Σείς αξιοῖτε και των λαμπροτέρων στεφάνων· η 'Ιστορία, ο δίκαιος των λαών κριτής σὰς θαύμασε, και η πατρίς ἄλλην ἀμνησθῆν να σὰς προσφέρει πρὸς τὸ παρὸν δέν έχει, εἰμὴ δάκρυα χαρᾶς.

Λαοὶ τῆς Πελοποννήσου και ἄλλοι τῆς Χέρσου Ελλάδος κάτακοι! ἴδετε τούς αδελφούς σας Νησιώτας, πῶς πολεμῶντες νικοῦν· ἴδετε την μεγαλοψυχίαν τούτων, και μιμηθῆτε τὸ παράδειγμα των εις τὸ όποιον αἱ περιστάσεις μᾶς ήνοιξαν έρετεινόν στάδιον. Όλοι αδελφοί εἰμεθα και τὰ αὐτὰ ολους μᾶς συνδέουσι συμφέροντα· πανταχοῦ είναι ο έχθρος, πανταχοῦ είναι μάχαι, και πανταχοῦ πρέπει να δειξώμεν, ότι εἰμεθα υἱοὶ τῆς πατρίδος. Δι' όλα τὰ τέκνα τῆς έχει η Ελλάδα στεφάνους, αναφανῆτε λοιπόν αὐτῶν αξιοί, έχοντες ανοικτόν τον άγώνα διά να τούς απολαύσετε.

Και σείς, ὦ Δυτικοελλαδίται, άνημνηθέντες τὰ λαμπρά τοσούτων χρόνων κατὰ των άπίστων Μωαμεθάνων τρόπαια, ένθυμηθέντες την καταδίωξιν, την όποιαν εις τόσους ἄλλους Πασσάδες έπροξενίσατε με καταισχύνην των, θέντες κατὰ νοῦν τὰ τόσον πολυαριθμα πτώματα, από τὰ όποια κατακαλύπτεται η Φωκίς, Αιτωλία, Ακαρνανία και η μεσημβρινή 'Ηπειρος, μη καταδεχθῆτε τώρα να άμαυρώσητε την προτέραν δόξαν σας, και να δώσητε αἰτίαν εις τούς μισοκάλους να σὰς προσάψωσι τῆς μικροψυχίας και δουλοπρεποῦς άχαρκτηρησίας τὰς κατηγορίας· αναφανῆτε αξιοί των θαλασσινῶν αδελφῶν μας μιμηταί, και επισφραγίσατε τούς προτέρους ἄθλους σας.

Εγγώριοι είδησεις.

Τὴν 4 'Ιουνίου. Χθές μετά την μεσημβρίαν επειραιώθη τὸ νέον κανονοστάσιόν μας ο Μιαούλης, ένθα ολοι οί όπλαρχηγοί και στρατιῶται εργάζοντο εις μετακόμισιν χώματος· εν τῷ μέσῳ των άνδρείων τούτων έργων εις τριῶν ποδῶν απόστασιν έπεσε μία έχθρική βόμβα, αγαθῇ όμως τύχῃ οὐδεμία συνέβη έκρηξις· διό και οί ήμέτεροι διεφυλάχθησαν παντός άπαισίου. Μερικαὶ δε βόμβαι και γρανάται ριφθεῖσαι από τὸ ρηθέν κανονοστάσιόν μας κατὰ τοῦ έχθρικοῦ τῆς χαλαστρας κανονοστασίου (bat. de brèche) όχι μόνον κατετάραξαν τούς σκάπτας των, αλλά και πολλούς ως ἴδομεν Τούρκους εφόνευσαν, εν οἷς και ένα αξιωματικόν των. Εφονεύθη όμως εις των πυροβολισῶν μᾶς Γιάννης Γαλαξιδιώτης λεγόμενος, εν ᾧ έσημάδευε τούς προμαχῶνας των βαρβάρων.

Ο έχθρος εκτείνεται με την γραμμὴν τοῦ αντιχαρ ακώματός του πρὸς την δεξιάν τοῦ περιτειχίσματός μας πτέρυγα· κατεσκέυασε και εκτον κανονοστάσιον, διακοσίας περίπου απέχον ὀργυῖας από τὸ κανονοστάσιον τοῦ 'Ρίγα, αποβλέπων διά τούτου να άσφαλίσῃ τὸ άριστερόν του πλευρόν από τινα εκ μέρους μας έξοδον.

Μεγίστη σιωπῇ έβασίλευε την νύκτα ταύτην καθ' ὅλον τὸ έχθρικόν στρατόπεδον, εν ᾧ ήμεις και συνεχῶς τούς έπυροβολήσαμεν, και τὰς εργασίας των νέων κανονοστασιῶν μας και πᾶν ἄλλο την υπεράσπισίν μας αποβλέπον έτελειοποιήσαμεν· φαίνεται λοιπόν ότι οί Τούρκοι σέπτονται σοβαρῶς περὶ τῆς μελλούσης τύχης των, και μάλιστα περὶ των αποτελεσμάτων τῆς μελετωμένης εφόδου.

Ένας στρατιώτης Σουλιώτης εκτεθείς άπερισκέπτως έξωθεν τοῦ προμαχῶνος έπληγώθη από βόλι.

Τὸ εσπέρας εφονεύθη από τὸ σῶμα τοῦ καπ. Δήμου 'Ρινιάσα Σουλιώτου ένας Βούλγαρος διά την μεγάλην του εις τὰ έχθρικά βόλια καταφρόνησιν.

Τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ. Οί πυροβολισμοὶ των Τούρκων εστάθησαν μέτριοι, και αντί σφαιρῶν πέτρας μᾶς έσυρον.

Ἰδομεν συγχρόνως μερικους ἱππεῖς, οί οποῖοι έπροχώρησαν πρὸς την Χερσονήσον τοῦ Μποχωρίου, Μολόχαν λεγόμενήν· τρέξαντα όμως εκείσε τὰ πλοιαριά μας, τούς εδῶξαν άμέσως.

Ο μετά την μεσημβρίαν πυροβολισμὸς τοῦ έχθρου διευθύνετο πρὸς τὰ κανονοστάσια τοῦ Μακρῆ, 'Ρίγα και Μοντάλαμπερτ. Επειδὴ όμως οί ήμέτεροι τον άντέκρουον εις κάθε κτύπημα, ἄλλην ζημίαν δέν έπροξένησε, παρ' ότι έπληγωσεν ελαφρά ένα των πυροβολιστῶν μας, και εφόνευσεν ένα αξιωματικόν, Ανδρέαν Δελιγιαννόπουλον εξ Αποκούρου.

Τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον έρρίψε πέντ' εἰς βόμβας ο έχθρος, χωρίς κάμμία να εκραγῇ· ήμεις δε πυροβολοῦντες άκαταπαύστως και τουφεκίζοντες, ἴδομεν πολλούς των έχθρων ὀφθαλμοφανῶς πεσόντας. Μ' ὅλον ότι δέν έγινε τὸ πρωτῆ δραστηριώτερος ο πυροβολισμός του, χάριτι τῆς εἰς κἀνείς εξ ημῶν δέν εδράφη.

Ύστερον από ένν λαβύρινθον περιταφρωμάτων και χαρακωμάτων, τα όποια οί Τούρκοι κατεσκεύασαν εις τὰ περίξ μας, εύρον τὸ νερόν μᾶς βρύσας μας και μᾶς τὸ διέκοψαν· η άφθονία όμως τοσούτων ἄλλων τῆς πόλεως μας ὑδάτων και τὸ υπομονητικόν τοῦ Ελληνικοῦ λαοῦ εις τὸ να κάμῃ εις τοιαύτας περιστάσεις πᾶσαν ἀνάγκην νόμον, συνέτρεξαν, ὥστε οὔτε κἂν δυσαρέσκειάν τινα να αισθανθώμεν διά την έλειψιν αὐτῆν.

Μεσολόγγιον, την αὐτήν.

Γράμματα των όπλαρχηγῶν τοῦ περὶ τὰ Σάλωνα στρατοπέδου μας

αναγγέλλουν πρὸς τὴν ἐνταῦθα τοπικὴν Διοίκησιν, ὅτι ἔχουν στανώτατα κλεισμένους τοὺς ἐκεῖσε ἐχθρούς, ὅτι οὗτοι εἶναι πολλὰ ἀδύνατοι, καὶ ὅτι σκοπεύουν κατ' αὐτάς νὰ τοὺς κτυπήσωσι· καὶ ἀφ' οὗ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, καθὼς ἐλπίζουν, τοὺς κατατροπώσωσι, μέλλουν ἀμέσως νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν σειρὰν τῶν σχεδίων των.

Ἀπόσπασμα γράμματος τῆς Γεν. Ἀστυνομίας Πύργου ἀπὸ πρώτης Ἰουνίου πρὸς τὴν Γεν. Ἀστυνομίαν τῆς Αἰτωλίας.

Καὶ χθὲς σὰς ἐγράψαμεν τὰ πάντα· ἀλλὰ καὶ ἤδη δὲν λείπομεν νὰ σὰς γράψωμεν τὴν προχώρησιν τοῦ ἐπαράτου ἐχθροῦ μας Ἱμπραμ-Πασσᾶ εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον, καὶ τὸ φθίσιμόν του εἰς Ντερβε-νάκια (τόπος στενὸς πλησίον τοῦ Μικρὸν-Πλανῆ)· φθάνων ἐκεῖ ὁ ἐπύ-ρατος οὗτος μὲ σκοπὸν ἴσως νὰ ἀπεράσῃ διὰ Τριπολιτῆζαν, ἐκτυπήθῃ αἰφνης παρὰ τοῦ Γενναίου Κολοκοτρώνη, ὅστις αὐτὴν τὴν θέσιν ἐφύλατ-τε· καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἀπεράσῃ ἐκεῖθεν, μὲ μεγίστην φθορὰν τοῦ ἐ-διάσθῃ, καὶ μὴ θέλων, νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς Νεόκαστρον· ἀλλ' οἱ Ἑλ-ληνες πάλιν καταλαμβάνοντες τοὺς σκοπούς του, προκατέλαβον ὅλους τοὺς ὁποίους ἐμελλε ν' ἀπεράτῃ δρόμους, καὶ τοῦ ἐμποδίσαν τὴν δίοδον, καὶ τώρα κακηνκαῶς εὐρίσκεται κακλεισμένος εἰς τόπον ὀνομαζόμενον Ἄγιος Φλώρος, ὅπου καὶ ἐλπίζομεν μετ' ὀλίγον νὰ μάθωμεν καὶ τὴν τελείαν φθορὰν του· τινὲς τῶν αὐτοῦ ἱππέων δρμήσαντες νὰ ἀπεράσουν διὰ τινος λίμνης, ἥτις ἐκεῖ εὐρίσκεται, κολληθέντες εἰς τὴν λάσπην ἐξή-κοντα ἐξ αὐτῶν ἐσυλλήφθησαν παρὰ τῶν Ἑλλήνων ὁμοῦ καὶ οἱ ἵπποι των.

ΑΡΙΘ. 46

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ, 10 Ἰουνίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Κωνσταντινούπολις τὴν 15 Φεβρουαρίου.

Τὰ ληθραῖα τῶν γιαντζήρων μηχανεύματα, τὰ ὅποια ἔφερον μεγά-λην ἀνησυχίαν εἰς ταύτην τὴν πρωτεύουσταν περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόν-τος μηνός, εἰσέτι δὲν ἔπαυσαν. Ἐτόλμησαν ἐσχάτως οἱ παραγοποιοὶ αὐ-τοὶ νὰ μεταχειρισθῶσι τὰ πλέον ὕβριστικά· πράξεις των καὶ εἰς δια-φόρους σημαντικοὺς νέους Εὐρωπαίους εἰς τὸ Σταυροδρόμι· ὅσον ἐξακο-λουθοῦν νὰ τοὺς φυλακῶνωσι, τόσον ἡ αὐθάδειά των αὐξάνει. Πολλοὶ δ' ἐξ αὐτῶν ἐθανατώθησαν, ἄλλοι ἐξωρίσθησαν περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ἄλλοι ἐπνίγησαν εἰς τὸν Βόσπορον. Ὁ Σουλτάνος φαίνεται ὅτι φοβεῖται καμμίαν συνομισίαν ἐκ μέρους των· διὸ ἐδόκε διαταγὴν εἰς τὸν Μου-ζαφά Πασσᾶ τῆς Σκόνδρας νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ στρατοπεδεύσῃ ὑπὸ τὰ τείχη τοῦ Βυζαντίου. Οὗτος εἶναι ὁ στρατηγός, εἰς τὸν ὅποιον ὁ Σουλτάνος ἐθε-μελίωσε τὰς βεβαιότερας τοῦ ἐλπίδας πρὸς δὴν ἐξῆς διὰ τὴν κυρίως τῆς Ἑλλάδος.

Μεγάλη ἀχρηματία βασιλεύει καθ' ὅλας τὰς ἐργασίας τῆς Τουρκικῆς διοικήσεως. Πολλὰ ἐτοιμασίαι τοῦ στόλου, διορισθεῖσαι παρὰ τοῦ Σουλ-τάνου ἐμποδίσθησαν. Ἐστάλθησαν αὐστηραὶ διαταγαὶ καθ' ὅλην τὴν Ἀσίαν καὶ Ρούμελην εἰς τὸ νὰ διορισθῶσι φόροι ὑπέρογκοι· ὁ Σουλτάνος ἐδάειξεν εἰς τὸ μὲρι (θησαυροφυλάκιον) ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων του θησαυ-ρῶν ἐννέα ἡμιτο μιλλιόνια γροσίων, διὰ νὰ προφασθῶσιν αἱ χρεῖαι τῆς ἐπικρατείας. Ὁ Τεφικδάρ (Ἱπουργός τῆς οικονομίας) ἔλαβε διαταγὴν παρὰ τοῦ ἰδίου Σουλτάνου νὰ χωρήσῃ τὴν γυναῖκά του, καθότι τὸ πολυ-τελὲς τῆς φέρεσμον πᾶνδάλει τὴν Α. Γ.

Ὁδησός, τὴν 25 Μαρτίου.

Γράμματα τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ 15 τοῦ τρέχοντος βεβαιού-σιν, ὅτι ἡ ἀπὸ μέρους τῆς Ἀγγλίας ἀναγνώρισις τῶν νέων τῆς Ἀμερι-κῆς Δημοκρατίων ἔκαμε μεγίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν Μινιστέ-ριον. Ἡ πράξις αὕτη τοῦ ἠύξησε τὸν φόβον, μήπως ἡ Ἀγγλία ἀκολουθή-σῃ τὸν αὐτὸν καὶ περὶ τῆς Ἑλλάδος δρόμον. Αἱ ἔκτακτοι τοῦ Διθανίου συνελύσεις γίνονται συχνότερον παρὰ πρότερον, καὶ παρατηρεῖται ἀσυ-νεχιστὸς τις δραστηριότης εἰς τὸ Μινιστέριον.

Τὴν 22 τρέχοντος μετὰ τὸ δειπνὸν ἐφθασεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ Μαρκεζὺς τοῦ Ἐβουράγκου μετ' ἐπίτης, γράμματα τῆς Γαλλικῆς Διοι-κῆσεως πρὸς τὸν Κόμητα Γουλιελμίντ, Πρέσβην τῆς Γαλλίας. Λέγουσιν ὅτι οὗτος ἔφερε σημαντικὰς ὁδηγίας ἀποβλεπούσας, μέρος μὲν περὶ τῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ μέρος περὶ τῆς ἀναγνώρισεως ἀπὸ μέρους τῆς Ἀγγλίας τῶν μεσημβρινῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐπαρχιῶν. (Mes. Tir)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Σύρα, 25 Μαΐου.

Ἀπὸ ἐν Ῥωσσοεμπορικῶν πλοίων, ἐλθὼν ἀπὸ Κρήτην δι' ἡμέρας τρεῖς, πληροφοροῦμεθα ὅτι καὶ ὁ Βυζαντινὸς καὶ Αἰγυπτιακὸς στόλος κατέφυ-γεν εἰς Σούδαν· ὅτι ὁ Ἱμπραμ-Πασσᾶς ἐμήνυσε μετὰ σπουδῆς εἰς Κρήτην μὲ τὴν ἀριθμὸν 30 Τζηριγίτικην τράταν διὰ νὰ τῷ σταλθῶσιν, ὅσον τάχιστα, τὰ εἰς Κρήτην στρατεύματα, τὰ ὅποια ἐδιόρισε νὰ ἀποβιβα-σθῶσιν εἰς Καλαμάταν. καὶ ὅτι ἐν Γαλλικῶν πλοίων συντροφευθὲν ἀπὸ βρῖκι πολεμικῶν Γαλλικῶν ἔφερον εἰς Κρήτην ἀπ' Ἀλεξανδρείας 12,000

δούπλαις Ἰσπανίας, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπληρώθησαν οἱ χρεωστούμενοι εἰς τὰ ἐν Κρήτῃ στρατεύματα δουλευμένοι μισθοί, καὶ περιπλέον τριῶν μη-νῶν προκαταλαβόντως εἰς ὅσους ἔχουν νὰ ἀπεράσουν εἰς Πελοπόννησον.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ.

Ἐκ Μήλου, 27 Μαΐου

Πλοῖόν τι ἡμέτερον πολεμικὸν ἐπισκεφθὲν τὴν 24 τοῦ παρόντος ἐμπο-ρικῶν Ῥωσσικῶν πλοίων ἐκπλεῖσαν ἀπὸ τὰ Χανιά τῆς Κρήτης, μᾶς ἐπλη-ροφόρησεν ὅτι τὴν 20 τοῦ μηνός ἐφθασεν εἰς Σούδαν ὁ Αἰγυπτιακὸς στό-λος, τοῦ ὁποῦ ἐπὶ πλοῖα ἔφυγον εἰς Ἀλεξανδρείαν χωρὶς τὸ θέλημα τοῦ Πασσᾶ των· ὁ δὲ Πασσᾶς ἐμολογεῖται μισθοῦ διὰ τὴν Πελοπόννησον ἀνὰ 70 γροσία μηνιαίον, ἀλλὰ μὲ δυσκολίαν εἰσέδαινον.

Ἡ Αὐστριακὴ φρεγάτα ἔφθασεν εἰς Χανιά τὰ δύο καράβια, τὰ ὅποια εἶχε πάρει ἀπὸ τὸν Ἀργολικὸν κόλπον καὶ Σπέτσας (*), διὰ νὰ τὰ ἐξ-φορτώσῃ· ὁ Πισσᾶς ὁμῶς δὲν ἔττερε νὰ ἐξφορτώσῃ ἐκεῖ, ἀλλὰ νὰ ὑπάγουν εἰς τὰς Πάτρας ἐκεῖ ὅπου εἶναι συμφωνημένα.

Ἐπληροφορήθημεν ἀπὸ σημαντικῶν μέρους ὅτι ὁ Ἱμπραμ-Πασσᾶς με-λετᾷ εὐθὺς ἀφ' οὗ λάβῃ ὅσα στρατεύματα προσμένει ἀπὸ τὴν Κρήτην, νὰ κινήσῃ κατ' ἐνθεῖαν πρὸς τὴν Τριπολιτῆζαν μὲ ὅλας τοῦ τὰς δυνάμεις ἀφίνωντας ὀπίσω του πολλὰ ἐλίγους ἀνθρώπους. (Φ. τοῦ Ν.)

Ἐγγύριοι εἰδήσεις.

Τὴν 7 Ἰουνίου. Χθὲς εἶδομεν τετρακισχιλίους περίπου Ἀλβανὸς ἐπι-στρέφοντας εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν ἐχθρῶν, ἐν ᾧ εἶχον σταλθῇ διὰ νὰ δώσωσι βοήθειαν τῶν εἰς τὰ Σάλλα κλεισμένων ὁμοφύλων των· φαί-νεται λοιπόν, ὅτι φοβηθέντες μὴν ὑποπέσωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ ἴδιον δυστύχημα ἐπέστρεψαν.

Τὴν νύκτα ταύτην ὁ ἀπὸ μέρους τῶν ἐχθρῶν πυροβολισμὸς ἐστάθη πάντῃ ἀδύνατος, καθότι τέσσαρας μόνες βόμβας καὶ δύο γρανάτας μᾶς ἔσυρον· ἡμεῖς ὁμῶς ἐκτυπήσαμεν πολλὰ ἐπιδέξια καὶ μὲ προθυμίαν τὰ ἐχθρικά περιταφρώματα, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν κανονοστασίων τοῦ Φραγ-κλίνου καὶ Κοραῆ ἠκολούθησε μεγίστη ζημία εἰς τοὺς Τούρκους.

Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἄκρα σιωπὴ ἐβασίλευε καθ' ὅλον τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον· ἡμεῖς δ' ἐτουφεκίσσαμεν δραστηριώτατα.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν διεσπύοντο ὁ ἐχθρικός πυροβολισμὸς κατὰ τῶν κανονοστασίων τοῦ Ρίγα, Ἀντωνίου Κοκκίνῃ καὶ Μονταλαμπέρτ. Ἐ-πειδὴ δὲ οἱ ἡμέτεροι ἀντέκρουον εἰς καθὲ κτ' ὑπήμα, εἰς ὅλον τοῦτον τὸν κανονοβολισμὸν, οὐδεμία ζημία ἄλλη ἠκολούθησε, παρ' ὅτι δύο πυρο-βολισταὶ μας ἐπληρώθησαν ἀκινδύνως εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Μον-ταλαμπέρτ.

Τὸ ἐπέρασ ὁ ἐχθρὸς ἐστάθη ἡσυχος. Μ' ὅλον ὅτι δ' ἡμεῖς τὸν ἐρεθί-ζομεν μὲ κανονιαῖς ἀκατάπαυσταις καὶ μὲ ψ.λὴν φωτιάν, αὐτὸς μ' ὅλον τοῦτο δὴ μόνος σφαίρας μᾶς ἐρρίψεν.

Σήμερον ἐτελειοποιήθη καὶ τὸ νέον κανονοστάσιον τοῦ Μισούλη. Μέγα πλῆθος λαοῦ, γυναῖκες καὶ παῖδες, προπορευομένου καὶ τοῦ Ἀρχιερέως μ' ὅλον τὸν κληρὸν τοῦ, δεικνύοντες τὴν ἄκραν πρὸς τὸν θαλάσσιον τοῦ-τον ἡρώα ἀγάπην καὶ εὐγνωμοσύνην των, ἔσπευσαν προθυμώτατα καὶ ἐφορτώνοντο χῶμα, μετακομίζοντες το διὰ τὴν ταχείαν τοῦ ἔργου τού-του ἐκπεραίωσιν.

Μεταξὺ πολλῶν βομβῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκπυρποκοτοῦσιν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν μας, ἐπιπτε καὶ μία εἰς τινὰ τῶν πλατειῶν τῆς πόλεως μας, τὴν ὁποῖαν βλέπων ἕνας κύων, ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος ὅπου διεσπύοντο νὰ πέσῃ, νομίζων, ὡς φαίνεται, νὰ εὕρῃ τι χρήσιμον διὰ τροφήν του· ἡ ἐκρηγὶς ὁμῶς τῆς βόμβας ἔκαμε νὰ ἐπιστρέψῃ ὁ κύων μὲ ὅλην τὴν ταχύτητα· ἀλλ' οἱ παρευρεθέντες ὅλοι γελῶντες διὰ τὴν κωμωδίαν ταύτην, ἐξέλαβον ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ κυνὸς ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ ὑπερα-σπισθῇ καὶ αὐτὸς τὴν πατρίδα του, τραδῶν μὲ τὸ στόμα τὸ φητύλι τῆς βόμβας καὶ οὕτως ἐμποδίζων τὴν ἐκρηγίν.

Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἔπεσε μία ἐχθρική γρανάτα εἰς τὸ κανονο-στάσιον τοῦ Νορμάν, διεσπύοντα ἐκ τῆς κανονοθυρίδος· ἥτις καὶ προσδα-λωθῶσα ἐπάνω εἰς τὸ κανόνι, τοῦ ἔβλε πῦρ, καὶ τὸ κανόνι ῥιφθὲν ἀφ' ἐαυτοῦ τοῦ τοιουτοτρόπως, ἐκρήμινε τὰ περίε τῆς κανονοθυρίδος.

Εἰς τὰ πλησίον ἐχθρικά περιταφρώματα εὐρίσκονται πολλοὶ Τούρκοι, οἵτινες ἐπιθυμοῦν νὰ ἐρχωνται μαζὶ μας εἰς συνομιλίαν. Οἱ Ἑλλήνες, μ' ὅλον ὅτι ἐν γένει ἀποστρέφονται τοιαύτας ὁμιλίας, ἔχουν ὁμῶς ἐνίοτε τὴν περιέργειαν νὰ τοὺς ἀποκρίνωνται, ἀγορῶντες νὰ ὠφελθῶσι μὲ τὴν

(*) Γνωστὸν εἶναι εἰς ὅλους, ὅτι παμπληθὴ πλοῖα ἐμπορικὰ Εὐρωπαϊκῶν πινων Δυνάμεων, καὶ ἐξῆς τῆς Αὐστρίας, ἐναυλοῦντο εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ μετακομίσωσιν εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι Ὀθωμανικὰ στρατόπεδα ποσὸς καὶ παντὸς εἶδους πολεμφοδία. Ταῦτα λοιπὸν τὰ πλοῖα συλλαμβανόμενα παρὰ τοῦ στόλου μας· ἐστ' ἄλλοι εἰς Ναύπλιον, διὰ νὰ κινήσῃ παρὰ τῆς ἐκεῖ Δικαστικῆς τῶν θαλασσιῶν Ἐπιτροπῆς. Ἀλλ' ὁ ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει Αὐ-στριακὸς Ναύαρχος, κύριος Ἀγκυρῆς, εἰσελθὼν μὲ τὴν φρεγάταν του εἰς τὴν Ἀργολικὸν κόλπον, ἤδησας μὲ τὸν πλέον αὐτεξέσπτον τρόπον νὰ ὑπερκομισθῇ τὰ συλλαμβανόμενα καὶ ἐκεῖσε στελλόμενα ταῦτα πλοῖα. Καὶ ὅποια ἐστὶν ἡ ὑπερκομισθὴς τοῦ; Νὰ τὰ ἐρπά-ζῃ, χωρὶς νὰ τοὺς γίνῃ ἡ παραμικρὰ ἐρευνα, καὶ νὰ τὰ φέρῃ ὁ ἴδιος εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς ἀνθρωπότητος, τοὺς Μουσουλμάνους. Σημ. Ἐκδ.

ἀνγκάλυσεν τινος τῶν σχεδίων τῶν. Ἐνας Τούρκος ἐξ Ἰωαννίνων ἔλεγεν ὕστερον ἀπὸ διαφόρους ὁμιλίας, ὅτι οἱ Πασσάδες τῶν καὶ οἱ Στρατηγοὶ μας χρεωστοῦν νὰ ἀποφασίσωσι περὶ τῆς τύχης τῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ δώσωσι τέλος εἰς τὰ δεινὰ, τὰ ὁποῖα πάσχει ἡ ἀνθρωπότης.

Τὴν 8 τοῦ ἰδίου. Μετὰ βραδυτῆν ὑλονύκτιον ἀπὸ μέρους τῶν ἐχθρῶν σιωπῇ ἠκούσαμεν αἴφνης δύο ὥρας μετὰ τὸ μεσονύκτιον περιπατήματα εἰς τὴν ῥιχὸν περὶθαλάσσιον τῆς ἀριστερᾶς τοῦ περιτειχίσματος μας πτέρυγος. Ἐκ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Μαρμαροῦ κανονοστασίου, ἀφιερωμένου εἰς τὸ ἐνδοξον ὄνομα τοῦ Ἀντιναύαρχου Σαχτούρη, καὶ ἐκ τοῦ ἀντικυρῶ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ περιτειχίσματος ἐτέρου κανονοστασίου τοῦ ἀθανάτου Κυριακούλη Μαυρομιχάλη, 250 ὄργανα περίπου ἀπέχοντος τῆς νήσου, ἐγκαίρως ἐνοήθη, ὅτι τὰ περιπατήματα αὐτὰ ἦσαν ἐχθρικά· καὶ τῷ ὄντι, ἔως 300 Τούρκοι ἐφορμήσαντες πεζοὶ διὰ θαλάσσης ἔχοντες μετ' ἑαυτῶν σκάπτας, πολυμεφῶδια καὶ τροφὰς, ἤρχοντο κατὰ τῶν ῥηθέτων κανονοστασίων· ἀλλ' ὅτε ἐφθασαν μέχρι βουλῆς τουφεκίου, τοσοῦτον ἐπιδειξίως ἐκτυπήθησαν ἀπὸ τὰ κανονοστάσια τοῦ Σαχτούρη, Κυριακούλη, Κοτζίσκου καὶ Γουλιέλμου Τέλλου μὲ μιδράλλια καὶ με ψιλὴν ἐταυτῷ φωτιά, ὥστε εὐθὺς, ἀφ' οὗ πάμπολλοι ἐξ αὐτῶν ἔγιναν θύμα τοῦ Ἑλληνικοῦ πυρός, ἔστρεψαν τὰ νῶτα, φεύγοντες μετ' ἄκραν κατασχύνῃ. Ἀμέσως τότε τὰ ἐχθρικά κανονοστάσια ἤρχισαν πεισματικώτατα τόντε ὀριζόντειον καὶ κατὰ κάθετον πυροβολισμόν τῶν ἐναντίον τῶν ῥηθέντων κανονοστασίων μας. Χάρις εἰς τὴν θείαν προστασίαν ὅμως δὲν μᾶς συνέβη σημαντικὴ τις βλάβη, καθότι ἀπὸ τὰς βόμβας τῶν αἱ μὲν ἔπεσον ἔξω τοῦ περιτειχίσματος, αἱ δὲ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ὀλιγώταται ἐξερράγησαν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν· αἱ δὲ τῶν κανονίων τῶν σφαῖραι διερχόμεναι τὴν πόλιν, αἱ μὲν ἐπιπτον μέσα (ἐνθα μία ἐξ αὐτῶν ἐπλήγωσε μίαν γυναῖκα καὶ ἐφόνευσε τὰ δύο ἀγαπητὰ τέκνα της), αἱ δὲ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐν τοσοῦτῳ, ἅμα ὅτε ἡ ῥοδοδάκτυλος αὐγὴ διέχυσε τὸ φῶς της εἰς τὸν ὀριζόντά μας, ἐκβῆκαν ἀπὸ τὰ κανονοστάσια τοῦ Σαχτούρη καὶ Κυριακούλη ἀντικυρῶ εἰς τὴν ξηρὰν τινες τῶν στρατιωτῶν μας μετ' ὀνόξια, κατατρέχοντες ἀκόμη τοὺς ἐχθροὺς, καὶ εἶρον διάφορα κατασκορπισμένα τῶν ἐχθρῶν ὅπλα, φορέματα, τροφὰς, πυριτοθήκας, φυσίκια, καὶ ἐν μόνον πτώμα εἰς τὴν θάλασσαν, καθότι ὅλα τὰ ἄλλα εἶχον τραβίσει εἰς τὴν ξηρὰν οἱ διασωθέντες, καὶ τὰ ἐπῆραν. (*)

Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἐστάθη ἀρετὸν διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς βαρβάρους ὁποῖα πρέπει νὰ περιμένωσιν ἀποτελέσματα εἰς γενικὴν τινα ἐργον, ἐν ᾧ ὀλιγώτατοι εἰς τὸ ῥηθὲν νησάκι στρατιῶται ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ κυρίου Δημητρίου Μητζαρᾶ ἐφόνευσαν καὶ ἔστρεψαν εἰς φυγὴν τοσοῦτους.

Τὸ πρῶτ οἱ Τούρκοι ἦσαν πολλὰ ἄθυμοι καὶ σιωπηλοὶ· ἡμεῖς δὲ τοὺς ἐπυροβολήσαμεν μετ' ὀνόξια καὶ τοὺς ἐτουφεκίσσαμεν προθύμως.

Οἱ Τούρκοι μετὰ τὸ ἀπόγευμα ἔσυραν πολλόταται κανονιαὶ πρὸς τὴν πόλιν· μία σφαῖρά των (boulet) ἐφόνευσεν ἕνα γαϊδάρον, ὅστις ἀπὸ τὴν πείναν εἶχεν ἀποκατασταθῇ ἡμίληρος.

Τρία καράβια ἀπὸ τὰ διωρισμένα νὰ παραπλέωσιν εἰς τὰ παραθαλάσσια μας ἄραξαν σήμερον, φέροντα μετ' ἑαυτῶν καὶ ἐν Μαλιτέζικον βρῖκι τοῦ Καπετάν (Luigi Ciglio), ἐρχόμενον ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μετ' ὀφρτίον ψωμίου. Ἐπαρρήσιασαν λοιπὸν εἰς τὴν ἐνταῦθα τοπικὴν Διοίκησιν τὸν Κυβερνήτην μετ' ὅλα του τὰ ἔγγραφα, διὰ νὰ ἀποφασισθῇ, ἂν νομίμως ἡμπορῇ νὰ γίνῃ λεία.

Σήμερον ἐφθασεν ὁμοίως καὶ ὁ Ἀρχιπυροβολικός (Commandant d'Artillerie) Στίλτζελμπεργ, ὁμοῦ καὶ εἰς ἀξιωματικὸς τοῦ Ἰππικοῦ ἐκ Πολωνίας.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐροδοβολήσας μετὰ τὸ μεσονύκτιον μετρίως· ἡμεῖς δὲ τὸν ἐκεραυνοβολήσαμεν μετ' ὀνόξια· ὁ δὲ ἀμοιβαίως τουφεκισμὸς διήρκησε μέχρι τῆς πρωτῆς.

Τὸ πρῶτ ἐπῆγεν ὁ κύριος Στίλτζελμπεργ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ κανονοστάσιον τοῦ Νορμάν· ἐτημόδευσε λοιπὸν ἀπ' ἐκεῖ τοὺς ἐχθρικοὺς προμαχῶνας, καὶ τόσον ἐπιτήδεια τοὺς ἐκτύπησεν, ὥστε οἱ Τούρκοι ἔπαυσαν ἀμέσως τὴν φωτιάν τους.

Οἱ Τούρκοι ἐξακολουθοῦν νὰ κατασκευάζωσι καὶ ἄλλα κανονοστάσια πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ ὀχυρώματος μας.

Τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐπυροβολήσαμεν τὰ ἐχθρικά περιταφρώματα μετ' ὀνόξια· οἱ δὲ Τούρκοι μᾶς ἀπεκρίθησαν μετ' ὀνόξια βόμβας· ὁ τουφεκισμὸς ἐξακολουθεῖ καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἀδιάλειπτως.

Ἐνας Ἀλβανὸς ὁμιλῶν μετ' ἕνα ἀξιωματικόν μας περὶ τῆς ἀποτυχίας τῆς προχθεσινῆς ἐφόδου των, εἶπεν, ὅτι οἱ εἰς τὴν ἐφόρμησιν ταύτην φρονεμένοι καὶ πληγωμένοι συμποσοῦνται περίπου διακόσιοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἕνας πυρομηχανικὸς Εὐρωπαῖος. Τοῦτο πιστοποιεῖται, καθότι οἱ ἡμέτεροι εὗρον καὶ μίαν σπάθην Εὐρωπαϊκὴν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐν ᾧ ποτὲ οἱ Τούρκοι δὲν μεταχειρίζονται τοιοῦτου εἶδους ὅπλα.

(*) Τοῦτο δὲν ἐπιδέχεται τινα ἀμφιβολίαν, καθότι ἴδομεν τὴν γῆν αἵματωμένην, καὶ τὰ σκαμνὰ τοῦ συρσίματος τῶν πτωμάτων.

Διάφορα σώματα ἐχθρικά φαίνονται ἀπὸ τὸ Ἀνατολικὸν φεύγοντα μετὰ λάφυρά των καὶ τὰς σημαίας των περιμαζωμένας.

Ἀφ' ὅσα καὶ ἀπὸ εἰδήσεις ἀδιστακτοὺς πληροφοροῦμεθα, καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὰς μέχρι τοῦδε προπαρασκευασίας τοῦ ἐχθροῦ δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, αἱ ἡμέραι τῆς ἐχθρικῆς ἐφόδου εἶναι ἐγγύς. Ὁ ἀνδρείος Λιάλιος Μεσολογγίτης, καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Σκόδρα, οὕτω καὶ τῶρα ἐπῆγε διὰ νυκτὸς εἰς Γαλατᾶ, καὶ μᾶς ἔφερε μίαν κεφαλὴν Τουρκικὴν, ἕνα νέον Κακλαμάνον καὶ τέσσαρα ἄλογα.

Ὁ αἰχμάλωτος οὗτος ἀφ' οὗ μᾶς εἶπε τόσα ἄλλα, τὰ ὁποῖα καὶ ἡμεῖς ἠξέυραμεν, ἐπρόσθεσεν ὡς ἀκολουθῶς. "Ὅτι οἱ στρατοπεδευμένοι ἔξω τοῦ Μεσολογγίου Τούρκοι συμποσοῦνται εἰς 12,000 περίπου. Ὅτι κατ' αὐτὰς μελετᾶται νὰ γίνῃ ἡ ἐφοδος. Ὅτι ὁ μέγας ὄγκος τοῦ χώματος ἀντικυρῶ τοῦ κανονοστασίου Νορμάν θέλει τοὺς χρησιμεύσει διὰ νὰ γεμίσωσι τὴν τάφρον μας, ὥθοντες το ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὅλον μαζῇ,

Ὅτι οἱ παρὰ τοῦ Κιουταχῆ πληρωθέντες μισθοὶ ἐμοιράσθησαν χωρὶς δικαιοσύνην, καθότι οἱ μὲν ἐπληρώθησαν δι' ὅλον τὸν καιρὸν, καθ' ὃν ἐδούλευσαν, οἱ δὲ μέρος, καὶ ἄλλοι καθόλου· καὶ τοῦτο ἐστάθη αἰτία νὰ λησποτακτῇσιν 500 περίπου ντελίδες, καὶ νὰ περιφέρωνται χωρὶς τῆς ἀδείας τοῦ Κιουταχῆ, ὅπου τοὺς ὀδηγήσῃ ἡ ὁρεῖς των· ὁμοίως καὶ ἔως 500 πεζοὶ νὰ ἀφῇσιν διόλου τὸ στρατόπεδον, καὶ νὰ φύγωσιν· ὅτι τὸ ψωμί των ἀγκυλὰ κρίθιον, εἶναι πολὺ ἐλλειπές· ὁμοίως καὶ τὰ πολυμεφῶδιά των ἤρχισαν νὰ ὀλιγοστεύωσι, καὶ ὅτι σκοπεύουν ταχέως πάλιν νὰ ἐφορμήσωσι κατὰ τῆς Μαρμαροῦς μετ' ὀνόξια ἰσχυροτέραν."

Μεσολογγίον τῇ 10 Ἰουνίου.

Ἀπὸ εἰδήσεις τῆς Πελοποννήσου μαθάνομεν, ὅτι ὁ Στρατηγὸς Κ. Θ. Κολοκοτρώνης ἐφορμήσας κατ' αὐτὰς ἐναντίον τοῦ στρατοῦ τοῦ Ἱμπραῖμ-Πασσᾶ τοῦ ἐπροξένησε πολλὰ σημαντικὴν ζημίαν. Καὶ ὅτι ἕνας Χριστιανὸς Γραμματικὸς τοῦ Γιουσούρπασσα αὐτομολήσας ἀπὸ Π. Πάτρας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον ἀνήγγειλεν, ὅτι ὁ Πασσᾶς οὗτος στενοχωρημένος ἀπὸ τὰ στρατεύματά του διὰ νὰ τοὺς πληρῶσῃ τοὺς μισθοὺς, ἀπεφάσισε νὰ ἐξέλθῃ μετ' ὀνόξια πεντακοσίους δηλ. ἱππῆς, καὶ ἄλλους τύσους πεζοὺς, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ ὑπάγῃ εἰς ἐντάμωσιν τοῦ Ἱμπραῖμ-Πασσᾶ, καὶ οὕτω νὰ ἐνεργήσῃ ταύτην τὴν ἐξοικονόμησιν· οἱ ἡμέτεροι ὅμως προκαταλαβόντες τὰς θέσεις περιμένουν ἀνυπομόνως νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας των τοιοῦτον ἐρμαιον.

ΑΡΙΘ. 47

Μεσολογγίον, 13 Ἰουνίου 1825.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἰλλυρία. Τριέστι, τῇ 16 Μαρτίου.

Μία Γαλλικὴ ἔφημερίς περιέχει μίαν ἐπιστολὴν ἀπὸ Μήλου, ἐν ᾗ φαίνεται, ὅτι ὁ Ἱμπραῖμ-Πασσᾶς θέλων νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ Σουδαν διὰ τὴν Ῥόδον τὴν 31 Δεκεμβρίου, ἐστρέβλωσεν ἔως ἑκατὸν Χριστιανῶς Κρήτας, κατηγορηθέντας, ὅτι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν πρώτην ἐπανάστασιν τῆς Κρήτης, πρὶν αὐτὸς εἰσεῖτι φθᾶσῃ. Ἠνάγκασε προσέτι πλῆθος τῶν Χριστιανῶν αὐτῆς τῆς νήσου, οἱ ὅποιοι πώποτε δὲν ἐταξείδευσαν εἰς θάλασσαν, νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὰ καράβια του, ἐκτελούντες τὰ τῶν ναυτῶν. Αἱ φρικταὶ αὗται ἀδικίαι ἠρέθισαν τὰ μέγιστα τοὺς κατοίκους τῆς Κρήτης. (G. P.)

Ἰάσιον τῇ 22 Μαρτίου.

Ὁ Σουλτάνος διέταξε τοὺς αὐθέντας τῶν δύο πριγγιπάτων τῆς Βλαχο-Μπογδανίας νὰ τὸν συνδράμωσι δι' ἐκτάκτου συνεισφοράς ἐκ 1,500,000 γροσίων, διὰ νὰ προφθάσῃ τὰς κατεπειγούσας χρεῖας του εἰς τὸν παρόντα κατὰ τὸν Ἑλλήνων πόλεμον. Συνελθόντες λοιπὸν οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ Μπογιάροι εἰς τὸ Διδάνι, ἦσαν ἔτοιμοι νὰ συγκατανεύσωσιν εἰς τὴν καταβολὴν ταύτης τῆς ποσότητος· μερικοὶ ὅμως ἐξ αὐτῶν ἐναντιωθέντες ἐζήτησαν, ὅπως, κατὰ τοὺς ἀρχαίους νόμους, πληρωθῶσι πρῶτον τὰ διωρισμένα τοῦ πριγγιπάτου χρέη. Ἡ πρότασις αὕτη ἔγινε δεκτὴ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων· καὶ οὕτως ἐδιορίσθη ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰς προσόδους καὶ ἐξοδα τοῦ παρελθόντος ἔτους. Μετὰ περιεργίας περιμένονεν νὰ μάθωμεν ὑπὸ ποῖον ὅμμα ἡ πόρτα θέλει θεωρήσῃ τὴν πράξιν ταύτην. (Mes. Tir.)

Ὀδησσὸς, τῇ 18 Ἀπριλίου.

Ἀπὸ εἰδήσεις τῆς Πετροπόλεως, εἰς τὰς ὁποίας ἡμπορεῖ νὰ δοθῇ πᾶσα πίστις, μαθάνομεν, ὅτι, αἱ μεταξὺ τῶν ὑποργῶν τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ἐπὶ συνελεύσεως συνομιλίας, τὸ τῆς Ἑλλάδος ἀφορῶσαι πρόβλημα, ἔλαβον τέλος. Ἡ δὲ ἀπόφασις αὐτῶν εἶναι, νὰ σταλθῶσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἑκτακτοὶ τῶν διαφόρων δυνάμεων πρέσβεις, οἵτινες νὰ διαπραγματευθῶσι μετὰ τοῦ Διδανίου· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτοι, ἀγκυλὰ καὶ δὲν ἤθελον ἀπαντήσῃ κἀνὲν ἐμπόδιον, δὲν δύνανται νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν πρωτεύουσάν τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, πρὶν λάβῃ τέλος τὸ ἤδη ἀρ-

ζάμενον στάδιον, ἀδυστάτως εἶναι ἐπόμενον, ὅτι ἡ μόνη τῶν ὀπλων τύχη θέλει ἀποφασίσει περὶ τῆς Ἑλλάδος. Ἄν οἱ Ἕλληνες ὑποδουλωθῶσι, φυσικὰ τότε ὁλόκληρον τὸ πρόβλημα πίπτει ἀφ' ἑαυτοῦ του, καὶ μετ' αὐτοῦ πᾶσα περαιτέρω διαπραγματεύσις. Διὸ καὶ μετὰ λόγου ἡμπορεῖ τις νὰ εἰπῇ, ὅτι τοῦτο τὸ ἔτος ἀποφασίζει τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος. (M. Tir. e. G. U.)

Φίλιπποι σύμπαντιώται, καὶ ἀδελφοί! Καὶ ὁ ἔξω κόσμος κηρύττει, καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἑαυτοῦ μας τὸ γινώσκουμεν, ὅτι οὗτος εἶναι ὁ χρόνος, ὃς τις θέλει ἀποφασίσει τὴν τύχην τῆς πολυπαθοῦς πατρίδος μας. Τρεῖς δράκοντας ἔστειλεν ἐφέτος ὁ θηριόμορφος τύραννος διὰ νὰ μᾶς καταφάγῃ, δηλαδὴ τὸν ἀκαταμέτρητον στόλον του, τὰ Αἰγυπτιακὰ τάγματα καὶ τὸν πομπώδη ἐκ τῆς Ἀσίας Κιουταχὴν. Οἱ θαλασσίνοί μας (δοῦξα καὶ τιμὴ εἰς τὸ ἀθάνατον ὄνομα των!) κατετρόπωσαν τὸν πρῶτον δράκοντα. Οἱ Πελοποννήσιοι ἔσκαψαν τοὺς λάκκους, καὶ μετ' οὐ πολὺ (πρῶτον τοῦ παντοδυνάμου ὁ βραχίων) θάπτουσι τὰ πτώματα τῶν Αἰγυπτίων. Εἰς ἡμᾶς μένει πλέον, ἀδελφοί Στερεοελλαδίται, νὰ καταθραύσωμεν καὶ τὸν πομπώδη τοῦ ἀγερώχου Κιουταχὴ στρατὸν, ὥστε μετὰ τοὺς τρεῖς τούτους ἄθλους μας νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ σωτηρία· τῆς ἀνεξαρτησίας μας ἀπόρασις.

Μεσολλόγγιον τὴν 12 Ἰουνίου.

Ἐπιστολὴ πρὸς στρατηγὸν Κυρίον Θ. Κολοκοτρώνη πρὸς τοὺς Ἀρκαδίους, Ἀνδρουσίους, Πυργαίους, Φαναρίτας, καὶ Γαστουναίους, τοὺς στρατοπεδευμένους εἰς Δεξιμένα καὶ Κλεδί.

Ὅτι ἀπὸ χθὲς ἐκλείσαμεν ἐδῶ εἰς τὰ Συμπάζικα τὸ φοβερὸν θηρίον τῆς Πελοποννήσου, τὸν Ἰμπραήμπασσα, τοῦτο διεφθίμωσεν εἰς ὅλον τὸν Μωρέα καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸ χθεσινὸν τουφεκί ὅπου τοῦ ἐδώκαμεν. Ἐπειδὴ λοιπὸν, συμπαντιώται, ἄλλη περίστασις πλέον ἀρμοδίᾳ νὰ τὸν κατατροπώσωμεν δὲν εἶναι παρὰ τὴν τωρινήν, ἐν ᾗ εὐρίσκεται κλεισμένος, εἶναι χρεῖα ἄλλὰ λαβόντες τὸ παρὸν ἀδελφικόν μου, ἀμέσως νὰ κινήγηται δι' ἐδῶ μὲ ὅλην τὴν ταχύτητα, κάμνοντες τὴν νύκτα ἡμέραν, καὶ τὴν ὥραν στιγμὴν. Θέλουσι μείνει μόνοι εἰ διωρισμένοι νὰ κρατῶσι τὰς θέσεις τῶν Π. Πατρῶν, οἱ δὲ λοιποὶ νὰ τρέζητε ἀφοδῶς μ' ὅλην τὴν σπουδὴν, νὰ ὠφελήσωμεν ἀπὸ τὴν παρούσαν εὐκαιρίαν, διὰ νὰ τὸν κατατροπώσωμεν μίαν φορὴν διὰ πάντα. Ἡ σωτηρία, ἡ ἡ καθυποδούλωσις τῆς πατρίδος μας κρέμαται εἰς ταύτην τὴν στιγμὴν ἀπὸ τὸ χέρι μας. Διὸ σπεύσατε ὅσον τάχιστα, καὶ εἰ δυνατόν, καὶ αὐταὶ αἱ γυναῖκές σας καὶ τὰ παῖδιά σας μὲ τὰ ζῦλα εἰς τὰ χέρια νὰ σᾶς ἀκολουθήσωσιν ὀπισθεν, διὰ νὰ διδάξωμεν τὸν ἐχθρὸν πῶς πολεμοῦν οἱ Ἕλληνες, ἐν ᾗ ὁ πόλεμος τῶν ἐκνήρυχθη διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ πολιτικὴν τῶν ἀνεξαρτησίαν.

Καμάραις, τῇ 7 Ἰουνίου 1825.

Ὁ πατριώτης καὶ ἀδελφός σας Θ. Κολοκοτρώνης.

ἔχομεν τὰς πλέον χρηστὰς ἐλπίδας διὰ τὰ λαμπρὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὅποια ἡ φωνὴ τοῦ γέροντος τούτου καὶ ἀνδρείου πολεμάρχου μας θέλει προᾶξει. Οἱ Πελοποννήσιοι γνωρίζουν ἄριστα τὴν φράσιν τοῦ ἀρχηγοῦ των τούτου· διὸ καὶ θέλουσι σπεύσει μὲ τὴν ὅποιαν προσκλαυῶνται ταχύτητα.

Τὴν αὐτήν.

Ὁ υἱὸς τοῦ ἀκαταμαχίτου Μιαούλη, Κ. Ἰωάννης, μὲ τὸ πολεμικόν του βρῖκι, συνοδευόμενος καὶ ἀπὸ ἑτερον ὁμοιον ἔφθασε σήμερον εἰς τοῦτον τὸν λιμένα, πρὸ πέντε ἡμερῶν ἀποχωρισθεὶς τοῦ στόλου μας. Πρὸ αὐτοῦ ἐμάθομεν μὲ ἄκραν εὐφροσύνην καὶ τὴν κατὰ τὰς 2 τοῦ τρέχοντος μηνὸς ἄλλην ναυμαχίαν τῶν ἡμετέρων, συγκροτηθεὶς καὶ ἐξώθεν τῆς Σούδας μετὰ τῶν δύο στόλων τοῦ Βυζαντίου καὶ τῆς Αἰγύπτου, καθ' ἣν οἱ ἡρώες μας καὶ πάλιν ἔκαυσαν μίαν φρεγάταν τοῦ Σουλτάνου, καὶ τὰ λοιπὰ ἠνάγκασαν νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν λιμένα τῆς Σούδας. Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος παραπλέον τῶρα ἔξω τοῦ λιμένος τούτου, βλαστᾷ κλεισμένους τοὺς δύο στόλους τῶν βαρβάρων· μελετᾷ δὲ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ μέγιστον καὶ ἐπικινδυνώτατον ἐπιχειρήμα τοῦ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Σοῦδαν, καὶ οὕτω νὰ φέρῃ τὸν τελευταῖον ἐξολοθρευτὸν εἰς τὰς θαλασσινὰς τοῦ τυράννου δυνάμεις· ἀρμόδιον ἀνεμὸν περιμένει διὰ νὰ βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τὴν ἡρωϊκὴν του αὐτὴν ἀπόρασιν.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 11 Ἰουνίου. Ὁ ἐχθρὸς ἐστάθη χθὲς εἰς βαθυτάτην σιωπὴν μέχρι τῆς ἐσπέρας· μετὰ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου μερικοὶ ἀλλεπάλληλοι ἀπὸ μέρους τῶν ἐχθρῶν τουφεκισμοὶ ἔδωκαν αἰτίαν νὰ γίνῃ γενικὸς καθ' ὅλον τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ περιτειχίσματός μας πυροβολισμός. Ἐκ τῶν κανονιστάσιον τοῦ Κυριακούλη, Κοτζίσκου, Γουλιέλμου Τέλλου καὶ Φραγκλίνου ἡ φωτιά ἔγινε δραστηριωτάτη, ὁμοίως καὶ ὁ τουφεκισμός διήρκεσε δύο ὥρας καθ' ὅλην ταύτην τὴν γραμμὴν ἀκαταπαύστως.

Μετὰ τὸ μεσονύκτιον οἱ Τούρκοι ἐφύλαξαν ἐπίσης τὴν αὐτὴν σιωπὴν· ἡ ἀπὸ μέρους μας ὅμως ψιλὴ φωτιά καὶ τὰ μιδράλλια δὲν ἔπαυσαν καθόλου.

Σμικρότατος ἐστάθη ὁ ἐχθρικός· τῆς πρωῒας πυροβολισμός· περὶ δὲ τὴν μεσημέριαν ἠσῆνθη ἀριετὰ, τόσον ὁ κατὰ τῆς πόλεως, ὅσον καὶ ὁ κατὰ τοῦ τείχους μας, ὁμοίως καὶ τὸ ἐσπέρας ζωηρότατα ἐπιπτον αἱ βόμβαι, γρανάται καὶ σφαῖραι τοῦ ἐχθροῦ. Ἄλλην ζημίαν δὲν ἐπάθαμεν σήμερον, παρ' ὅτι ἕνας νέος ἐπληρώθη ἐλαφρὰ· ἀγνοοῦμεν δὲ ὅποιον βλάβην ἐδοκίμασαν οἱ βάρβαροι ἀπὸ τὸ πῦρ ὅλων τῶν κανονιστάσιον τοῦ ὀχυρώματός μας.

Αἱ τὴν ὑπερσπρίσιν μας ἀποβλέπουσαι ἐσωτερικαὶ ὀχυρώσεις ἐξακολουθοῦν μ' ὅλην τὴν προθυμίαν νύκτα καὶ ἡμέραν.

Τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον οἱ Τούρκοι ἐστάθησαν παντὴ ἡσυχιοῦ. Δύο ὥρας πρὶν χαράξῃ στρατηγηματῶς ἤχησαν αἱ σάλπιγγες, νὰ ἐτοιμασθῇ ὁ στρατός μας εἰς ἀντιπαράταξιν.

Τὸ πρῶτ' πυροβολῶν ὁ ἐχθρὸς ἐπληρώσε θανατηφόρα μίαν νέαν χωριατοπούλαν ἐνδεκα περίπου χρόνων.

Ὁ ἐσπέριος κατὰ κάθετον τῶν βραβάρων πυροβολισμός· ἔγινε μὲ ἄκραν πομπήν. Τρεῖς καὶ τέσσαρες βόμβαι, καὶ ἄλλαι τόσαι συγχρόνως· κανονίων σφαῖραι ἐρρίπτοντο μονορτυπητῶς κατὰ τῆς πόλεως καὶ κατὰ τοῦ περιτειχίσματός μας. Ἡ μόνη προξενηθεῖσα ἐκ τῆς Ἀσιατικῆς ταύτης πομπῆς ζημία ἐστάθη τὸ ἐλαφρὸν πλήγωμα ἐνὸς νέου εἰς τὸ κανονιστάσιον τοῦ Κοτζίσκου. Μ' ὅλον ὅτι δὲ μία βόμβα πετοῦσα ἐπὶ τινος καλύβας μετὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Νικολάου καὶ τοῦ κανονιστάσιον τοῦ Κοραῆ, ἐξεβράχη ἐν τῇ μέσῃ πολλῶν ἐκεῖ καθεζομένων ἀξιωματικῶν, καὶ προϋχόντων τῆς πόλεως μας, ἐνωμένων τώρα μὲ τὰ στρατιωτικὰ σώματα, θαύρα ἐστάθη! ὅτι κἀνείς δὲν ἐδοκίμασε παραμικρὰν βλάβην. Ἐκ μέρους τοῦ περιτειχίσματός μας ἀνταμειβήσαν οἱ ἐχθροὶ μὲ πολυτάταις κανονικαῖς μιδραλλίων καὶ μὲ τὴν ἀδύνατον ψιλὴν φωτιά.

Τὴν 13 τοῦ ἰδίου. Τὸ ἐχθρικὸν πῦρ ἔπαυσε μετὰ τὸ μεσονύκτιον· ἡμεῖς ὅμως ἐξακολουθήσαμεν μέχρι τῆς αὐγῆς νὰ κτυποῦμεν τὰ πλησίον ἐχθρικά χαρακώματα.

Ἀπὸ τινος Χριστιανὸν συλληφθέντα προχθὲς ἀπὸ τὸν Διάλιον ὁμοῦ μὲ τὸν Κακλαμάνον καὶ τὰ ἄλλα, μανθάνομεν τὰ ἐφεξῆς περὶ τῶν κατὰ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον.

Οἱ σκάπται τῶν ἐχθρῶν συμποσούμενοι κατ' ἀρχὰς εἰς 700, μόνοι 300 ἔμειναν ἤδη, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν, οἱ μὲν ἐφρονεῦθησαν, οἱ δὲ καίτονται περαιτέρω πληγωμένοι χωρὶς τινος θεραπευτικῆς ἐπισκέψεως, καὶ ἄλλοι ἀπὸ τὰς ἡμερονυκτίους βασάνους ἀπέθανον. Ὅταν καταβαίνωσιν οἱ Τούρκοι εἰς τὰ χαρακώματα τῶν βάνουν ἐμπρὸς τοὺς σκάπτας αὐτοὺς, καὶ ἄλλου· πτωχοὺς Χριστιανοὺς κατὰ σειράν, διὰ νὰ τοὺς χρησιμεύωσιν ὡς προμαχώνας, καὶ οὕτως ἀκινδύνως νὰ ἔρχωνται εἰς τὰ πλησίον περιταφρώματα. Ὅταν οἱ ἐργάται σκάπτωσιν, ἐπιστατοῦν καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν βαρβάρων, ἐπαγρυπνοῦντες· μὴ καταφύγῃ κἀνείς εἰς ἡμᾶς.

Τὰς δὲ κεφαλὰς τῶν φονευομένων σκαπτῶν ὀφείλουσι εἰ ἐπιστατοῦντες νὰ παρρησιάζωσιν εἰς τοὺς ἀνωτέρους των, διὰ νὰ φαίνεται, ἂν κἀνείς ὑποτόμῃσεν, ἢ ἂν οἱ ἐπιστάται οὗτοι διαρθεύωνται μὲ χρήματα.

Τὸ πρῶτ' ἤρρισαν πάλιν οἱ ἐχθροὶ τὸν βομβολισμὸν, ὁμοῦ καὶ κανονισμὸν των.

Οἱ Ἕλληνες, χωρὶς νὰ ᾖ μηχανικοὶ, ἐπρόβλεψαν πολλάκις περὶ τῶν ἐχθρικῶν ἐργασιῶν, τὰς ὁποίας ἕνας ἐμπειρὸς ἤθελεν ἐκλᾶναι διὰ χεῖρ μαίρῶν.

Τὸ ἀντικρὺ τοῦ κανονιστάσιον τοῦ Νορμὰν ἐχθρικὸν χαρακώμα, περὶ οὗ πολλάκις ὠμολόγησαν, καὶ κάθε μηχανικός ἐνόμιζεν, ὅτι κατασκευάζεται διὰ κανονιστάσιον χαλάστρας, αἰφνης βλέπομεν τώρα, ὅτι θέλει χρησιμεύσει εἰς τοὺς ἐχθρούς, διὰ νὰ ὠθήσωσιν ἐκεῖθεν τὸ σκαφθὲν χῶμα ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ νὰ γεμίσωσι τὴν τάφρον μας, σχηματίζοντες· ἐνταυτῷ τὸ ἐκ πλευρῶν παραπέτασμα διὰ νὰ ᾖ ἀσφαλισμένοι ἀπὸ τὰ κανονιστάσια τοῦ Μπέτσαρη, καὶ Κοραῆ.

Ἡ ἐργασία αὕτη διὰ νὰ προχωρήσῃ τοιούτοτρόπως πρὸς τὴν τάφρον μας, γίνεσθαι μὲ μεγάλην βραδύτητα· τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς πᾶς τῆς ἡμπορεῖ νὰ προῖδῃ. Καὶ οἱ Ἕλληνες προγινώσκοντες τοὺς ἐχθρικοὺς σκοποὺς ἔχουν τὰ πάντα ἑτοίμα εἰς ὅποιανδήποτε περίστασιν.

Συγχρόνως ὁ ἐχθρὸς προχωρεῖ βιαίως καὶ πρὸς τὸ κανονιστάσιον τοῦ Φραγκλίνου· ὥστε φανερόν γίνεσθαι, ὅτι ἡ μελετωμένη ἐφοδος θέλει εἶσθαι εἰς τὸ μετὰ τῶν κανονιστάσιον τοῦ Φραγκλίνου, Νορμὰν, Μιαούλη καὶ Κοραῆ περιτειχίσμα.

Τὴν 13 τοῦ αὐτοῦ.

Κατ' αὐτὰς ἔφθασαν ἐνταῦθα ἀπὸ Πελοποννήσου οἱ στρατηγοὶ Μήτζος Κοντογιάννης, καὶ Γιάννης Ράγγος μὲ τὰ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν των στρατεύματα· πρὸ αὐτῶν δὲ ἔφθασεν ὡσαύτως καὶ ὁ στρατηγὸς Ἀλεξάνδης Βλαχόπουλος, γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν στρατοπέδων.

Τὴν αὐτήν.

Πρὸ πολλῶν ἡμερῶν διεσπείρετο μία φήμη, ὅτι ὁ ἀλαζὼν Κιουταχὴς, περιφερόμενος εἰς τὰ πολιορκητικὰ ὀχυρώματά του ἐφρονεῖτο. Δὲν ἐτόλ-

Τὰ νωθρὰ ταῦτα τῶν ἐχθρῶν στρατηγήματα δὲν δύνανται ποτε νὰ ἔχωσι τόπον, ἐπειδὴ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, ὅτε ἐν τοῖς πράγμασι, βλέπουν τὴν κατάστασιν των, καὶ πρὸ πολλοῦ ἐπέσθησαν πρὸς τούτους ὅποιαι ἐλπίδας πρέπει νὰ τρέφωσι διὰ τὸν στόλον των.

Τὴν νύκτα ταύτην οἱ ἐχθροὶ μᾶς ἐρρίψαν ἱκανὰς βόμβας καὶ κανονίων σφαῖρας, διευθυνομένας πρὸς τὴν πόλιν. Οἱ πολυάριθμοι λάκκοι, τοὺς ὁποίους ἐπροξένησεν ἡ ἔκρηξις τῶν ἐχθρικών βομβῶν εἰς τὰ περίξ τῆς πόλεως μας ἔσωθεν τοῦ ὀχυρώματος, ἐσχημάτισαν εἰδὸς τι χαρακωμάτων, τὰ ὅποια παριστάνουν, ὡς νὰ ἦτον ἔσωθεν ἡ πόλις πολιορκημένη.

Ὁ ἐχθρικός τῆς πρωῒας πυροβολισμὸς ἐστάθη μετριώτερος. Τὰ περιταφρώματά των προχωροῦν ἀφ' ἐνὸς μὲν μέρους πρὸς τὴν Λουνέταν, καὶ πρὸς τὰ κανονοστάσια τοῦ Μακρῆ καὶ 'Ρίγα· ἀφ' ἐτέρου δὲ ἕως εἰς τοῦ Φραγκλίνου, ἐξ οὗ φανερόν γίνεται, ὅτι τὸ μέτωπον τοῦ τείχους μας καὶ τὰ πλησίον συνεχόμενα κανονοστάσια σχεδιάζει ὁ ἐχθρὸς νὰ προσβάλλῃ κατὰ πρῶτον.

Τὸ χῶμα οἱ Τούρκοι ἐξακολουθοῦν νὰ τὸ σιμώνωσι πρὸς τὴν τάφρον μας ἐνώπιον τῶν κανονοστασίων τοῦ Νορμάν καὶ Μισούλη.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν, καθὼς καὶ τὸ ἑσπέρας ὁ πυροβολισμὸς τῶν ἐχθρῶν διευθύνετο κατὰ πρῶτον πρὸς τὴν πόλιν, καὶ ἔπειτα πρὸς τὰ κανονοστάσια. κατὰ τῶν ὁποίων σχεδιάζουν νὰ ἐφορμήσωσιν ἕνας στρατιώτης μας καταφρονῶν τὸ ἐχθρικὸν πῦρ, ἐφονεύθη ἐκτεθεὶς ὑπὲρ τὸ δέον.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Ἐξαιρέτως τὴν νύκτα ταύτην ὁ ἐχθρὸς μεταχειρίσθη τὸν κατὰ κάθετον πυροβολισμόν του. Ἡμεῖς δ' ἐξακολουθοῦμεν πυροβολοῦντες μὲ μιδράλλια, καὶ τουφεκίζοντες ἕως τὴν αὐγὴν. Τὸ δὲ πρῶτ' ἀνανεώσαντες οἱ Τούρκοι τὸ πῦρ των δι' ἄλλειψιν σφαιρῶν πέτρας μᾶς ἐρρίψαν.

Νέος τις Χριστιανὸς, γέννημα τῆς Σόφιας, μὴ λαλῶν ἄλλην γλῶσσαν παρὰ τὴν Τουρκικὴν, καὶ Βουλγαρικὴν, ὑπηρετεῖ ἕνα ἐκ τῶν πολιορκητῶν μας Μπέην. Οὗτος παρατηρήσας τὸν δεσπότην του κοιμώμενον, ἔκρινεν ἀρμόδιον νὰ πάρῃ τὰ ὄπλα του, καὶ νὰ ἔλθῃ νὰ ἐνωθῇ μὲ τοὺς ἀδελφούς του. Καταφυγὼν λοιπὸν ἐνταῦθα, καὶ παρήρσιαισθεὶς πρὸς τὸν στρατηγὸν Νότην Μπότζαρην, εἶδε τὸν ἱερέα τῶν Σουλιωτῶν, καὶ ἱερέως τέκνον ὃν καὶ αὐτὸς, μὲ δάκρυα χαρᾶς τὸν ἐσφικταγκάλασε, χαίρων ἐπὶ πλεόν διὰ τὴν ὁποίαν ἀπ' αὐτοῦ ἐυδαιμονίαν νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸν βάρβαρον δυνάστην του, καὶ νὰ εὐρεθῇ εἰς τοὺς κόλπους τῶν ἀδελφῶν του. Ἰδοὺ δὲ πῶς ἐκφράζεται οὗτος περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου.

Οἱ Τούρκοι ὑπέπεσαν εἰς ἄκραν ἀθυμίαν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀπέτυχον εἰς τὴν κατὰ τῆς νήσου Μαρμαροῦ ἐφορμήσιν των. Φοβοῦνται μὴ γίνῃ ἐξοδός τις ἀπὸ μέρους μας, καὶ διὰ τοῦτο κατασκευάζουν καθημερινῶς ὀχυρώματα, προχωροῦντες, διὰ νὰ ἐμψυχώνεται τὸ στράτευμά των. Ὅσα μέχοι τοῦδε κατασκεύασαν οἱ ἐχθροὶ, εἶναι ὅλα μηχαναὶ διαφόρων πυρομηχανικῶν Εὐρωπαϊκῶν. Στενοχωροῦνται δὲ τὰ μέγιστα ἀπὸ τροφᾶς καὶ πολεμοφόδια, ἀναμένοντες νὰ τοὺς ἔρχωνται διὰ ξηρᾶς.

Λέγει προσέτι, ὅτι οἱ Σέρβοι ἤρχισαν νὰ κτυπῶσι πάλιν τοὺς Τούρκους, καὶ εἰσιμαζοῦνται εἰς γενικὴν ἐπανάστασιν, καὶ ὅτι αὐταὶ εἶναι εἰδήσεις ἀναμφίβολοι· καὶ ὅτι ἕνα μόνον μῆνα λείπει αὐτοῖς ἀπ' ἐκεῖνα τὰ μέρη.

Οἱ Τούρκοι ἐξακολουθοῦν ἀντικρὺ τοῦ Νορμάν καὶ Μισούλη τὰς ἐργασίας των· παρατηροῦμεν, ὅτι ὁ τρόπος αὐτὸς τοῦ προχωρεῖν εἶναι βραδύτατος, καὶ ὑποκείμενος εἰς τὸς αὐτοὺς ἀτοπα, τὰ ὅποια κατὰ τὸ παρὸν πρέπει ἡμεῖς νὰ σιωπήσωμεν. Προχωροῦσα δὲ ἡ ἐργασία αὕτη λαμβάνει τὸ σχῆμα ἐνὸς ὑπογείου (caponniere).

Τὰ στρατεύματά μας ἐνισχυόμενα ἡμέραν παρ' ἡμέραν προσμένουν μὲ ἐνθουσιασμόν ἀπεριγράφτον τὴν ἐχθρικὴν ἐφοδὸν· στέκονται δὲ νύκτα καὶ ἡμέραν εἰς ἐγρήγορσιν.

Σήμερον ἐφθάσεν ἐνταῦθα μὲ ὅλον τὸ στρατιωτικόν του σῶμα ἀπὸ Πελοπόννησον ὁ στρατηγὸς Δάμπρος Βέϊκος.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐμβῆκεν ὁ ἀρχιτέκτων μας Σταύρος Κουτζούκης εἰς ἕν πλοιάριον διὰ νὰ περιέλθῃ εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ φρουρίου, καὶ κατὰ δυστυχίαν ἀπαντηθεὶς ἀπὸ βόλι ἐχθρικόν, ἐφονεύθη. Κλαίει ἡ πατρις τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὅχι μόνον ὡς ἐμπερότατον εἰς τὸ ἔργον του, ἀλλὰ καὶ ὡς πατριώτην ἐνάρετον· κλαίει ὅμως ἐτι μᾶλλον αὐτὸν ἡ πόλις τοῦ Μεσολογγίου, στερηθεῖσα ἕνα συμπολίτην, ὅστις τόσον διὰ τῆς ἐπιδεξιότητος, ὅσον καὶ διὰ τῆς εὐκονομίας του ὠφέλησε τὰ μέγιστα εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ὀχυρώματος. Αἰωνία ἡ μνήμη σου, συμπολίτα μακάριε!

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ὁμοίως καὶ τὸ ἑσπέρας ὁ ἐχθρὸς ἐπυροβολεῖ ἀκαταπαύστως. Εὐχαριστοῦμεν τὴν θείαν προστασίαν, ἥτις ἀπὸ παντὸς ἄλλου κακοῦ μᾶς διεφύλαξε.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον μᾶς ἐβομβόλησαν καὶ ἐκανονοβόλησαν οἱ Τούρκοι πεισματικώτατα· ἡμεῖς δὲ τοὺς ἀντεκρούσαμεν μὲ μιδράλλια καὶ μὲ τὴν ψιλὴν φωτίαν.

Μίαν ὥραν πρὶν τῆς αὐγῆς, ἐν ᾗ τὸ ἐχθρικὸν πῦρ εἶχε καταπαύσει, πάλιν ἤρχισε νὰ ἀναεοῦται. Τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ πυροβολεῖν πρὸ ἡμερῶν βλέπομεν εἰς τὸν ἐχθρόν· καὶ φαίνεται ὅτι προσπαθεῖ ὡς διὰ ση-

μείου νὰ συνθέσῃ τὸν στρατόν του διὰ νὰ ἦναι ἕτοιμος ἐν καιρῷ ἐφόδου. Ὁ δὲ ἐθνὸς πυροβολισμὸς του ἐστάθη μετριώτερος. Ἐκ τούτου τοῦ ὀλονυκτικοῦ σχεδὸν πῦρ ὀνόν ἔναι στρατιωτικῆς ἐπληγῶθι ἐλαφρά.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐστάθη ἀμειβοῦς ὁ πυροβολισμὸς, ὁμοίως καὶ ὁ τουφεκισμὸς· τὸ δὲ ἑσπέρας ἤρχισεν ὁ ἐχθρὸς νὰ κατασκευάζῃ νέον κανονοστάσιον, 200 περίπου ἀπέχον ὀργυῖας ἀπὸ τὸ κανονοστάσιον τοῦ Κυριακούλη, καὶ 300 ἀπὸ τὴν νήσον Μαρμαροῦ, διὰ νὰ κτυπᾷ ὅλα τὰ ἀπὸ τοῦ Κοραῖ μέχρι τοῦ Σαχτούρη κανονοστάσιά μας. Ἐνεκα τούτου ἔγινε σφοδρότατος ἀπὸ μέρους μας πυροβολισμὸς ἐναντίον τοῦ κανονοστασίου τούτου καὶ τῶν πλησίον περιχαρακωμάτων.

Ὁ ἐχθρὸς ἔκαμε γενικὸν τουφεκισμόν συντροφευμένον μὲ τὸ πυροβολικόν του, καὶ ἐπαναληρθέντα τρίς ὅσον δὲν συνέβη εἰς ἡμᾶς οὐδεμία βλάβη ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ τούτου πυρός, τόσον εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ ἐναντίοι μας ἔπαθον πολὺ ἀπὸ τὸ ἰδικόν μας.

Αὐτομολήσας τις τὴν νύκτα ταύτην ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ, ἐπιβεβαιῶναι σχεδὸν ὅσα καὶ οἱ πρότερον, προσθέτων, ὅτι οἱ Τούρκοι εἰσιμαζοῦνται ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν νὰ κάμωσι γενικὴν ἐφοδὸν.

Τὴν 17 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὁ ἐχθρὸς ἐστάθη εἰς ἄκραν σιωπὴν, ἐν ᾗ τὸ ἡμέτερον πῦρ δὲν διεκόπη μέχρι τῆς αὐγῆς. Τὸ νέον ἐχθρικὸν κανονοστάσιον ἐφάνη τὸ πρῶτ' ἐκτελειωμένον· τὰ δὲ ἀντικρὺ τοῦ Φραγκλίνου καὶ Μακρῆ χαρακώματά του προχωροῦν ὀλονέν· εἰς τὸ πρῶτον ἐπλησίασε μὲ μίαν εὐθεῖαν χαρακώματος γραμμὴν (Boyau) ὀκτὼ περίπου ὀργυῖας εἰς τὴν πρόταφρόν μας (avant fossée).

Τὸ πρῶτ' οἱ Τούρκοι διευθύναν τὸ πῦρ των πρὸς τὴν πόλιν μὲ μετριότητα· ἀντί δε ὀλοκλήρων μισῶν σφαιρῶν μᾶς ἐρρίψαν.

ΑΡΙΘ. 49

Μεσολόγγιον, 20 Ἰουνίου. 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀλεξάνδρεια. 30 Ἀπριλίου.

Καθ' ἡμέραν φθάνουν εἰς τὸν λιμένα μας Εὐρωπαϊκά καράβια ἐπιστρέφοντα ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν. Τινὸς ἐξ αὐτῶν ὁ Καπιτάνος εἶπεν ἐνταῦθα, ὅτι εἰς Μοθώνην εἶχεν ὑπάγει Γαλλικὸν Βασιλικὸν πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἀπεβίβαθεν ἐκεῖ εἰκοσι κανόνια τοῦ κάμπου.

(Ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Καὶ ἡμεῖς ἀπὸ εἰδήσεις ἐκ τοῦ στόλου μας πληροφορούμεθα, ὅτι μία Γαλλικὴ πολεμικὴ Γολέτα παραπλεύουσα ἀδιακόπως τὰ μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Κρήτης νερά, δίδει τὴν εἰδήσιν εἰς τὸν ἐν Σούδα Τουρκικὸν στόλον πότε ὁ ἡμέτερος ἀπομακρύνεται ἐκεῖθεν καὶ πότε πλησιάζει. Κατὰ τὰς παρελθούσας ἐπαρήρσιαισθε ἀρμοδιωτάτη εὐκαιρία νὰ κτυπήσῃ ὁ στόλος μας τὸν ἐχθρόν, πλὴν ἀπέτυχε, διότι ἡ ῥηθεία Γολέτα τὸν εἰδοποίησε, καὶ οὕτως εἰσῆλθε πάλιν εἰς Σούδαν.

Εἴμεθα ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι τὰ τοιαῦτα οὕτε γίνονται δι' ἐπιταγῆς τῆς Γαλλικῆς Διοικήσεως, οὕτε ἴδια τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος τῶν Γάλλων εἶναι. Πολλοὶ διοικηταὶ τῶν διαφόρων εἰς τὰ πελάγη μας πλεόντων πολεμικῶν καραβίων ἐδειξαν ἀπ' ἀρχῆς τὰ ὑπὲρ τοῦ μεγάλου ἀγωνίου μας εὐγενῆ αἰσθήματά των. Τίς δύναται ὅμως ποτὲ νὰ δίσχυρισθῇ ὅτι μεταξὺ ἐνὸς ἔθνους, ὅσον σοφόν, φιλόνηρον καὶ ἐξευγενισμένον καὶ ἂν ἦναι, δὲν εὐρίσκονται καὶ ἄτομα, τὰ ὅποια δι' ἰδιοτελείαν των πράττουν ἀνάξια τοῦ ἐθνικοῦ των χαρακτῆρος, καὶ ἐναντία τῶν ἐπιταγῶν τῆς Διοικήσεώς των; Τούτο καὶ μόνον τὸ φρόνημά μας θέλοντες νὰ γνωστοποιήσωμεν, ἐκδίδομεν εἰς φῶς τὰς ἐφεξῆς δύο ἐπιστολάς, εὐέλπιδες ὅτι ἡ Χριστιανικωτάτη Α. Μ. τῆς Γαλλίας θέλει λάβει μέτρα νὰ ἐμποδίσῃ τὰ τοιαῦτα πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀδικήματα, καὶ θέλει λάβει τὴν ἀνήκουσαν ἱκανοποίησιν διὰ τὰς παραδρομὰς τῶν τοιούτων, διὰ νὰ μὴ βλάπτηται ἡ ὑπόληψις, τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος μας καὶ ὅλη ἡ ὑψηλὸς προσφέρει εἰς τὸ γένος τῆς Γαλλίας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ναύπλιον τὴν 7 καὶ 19 Ἰουνίου 1825.

Πρὸς τὰ μέλη τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος τῆς Προσωρινῆς τῶν Ἑλλήνων Διοικήσεως.

Κύριοι.

Ἡ Ἐφημερίς τῆς Ἰδέας κατηγορεῖ τὸν διοικητὴν μιᾶς Γαλλικῆς Γολέτας, λέγουσα ὅτι ἡ πρὸς τὸν ἐχθρικὸν στόλον διαγωγή του ἐστάθη ἐναντία τῆς οὐδετερότητος.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ Ἐφημερίς αὕτη εἶναι ἐπίσημος, καὶ ἡ κατηγορία τείνει εἰς τὸ νὰ μολύνῃ τὸ Γαλλικὸν ὄνομα, πρὸς σᾶς, Κύριοι, διευθυνομαι, παρακαλῶν νὰ δηλοποιήσῃτε ἐπισήμως καὶ κατὰ νόμον τὸν συντάκτην, ἵνα ἐναργῶς φανερώσῃ τὰς ἀποδείξεις, εἰς τὰς ὁποίας ἡ κατηγορία ἐπιστηρίζεται· ὥστε, ἐάν αὐταὶ ἀναφανῶσι δεκταὶ καὶ ἱκαναί, νὰ τὰς κοινοποιήσω ἐπομένως πρὸς τὸν διοικητὴν τῆς εἰς τὰ πελάγη ταῦτα Γαλλικῆς μοίρης καὶ νὰ ἐνεργηθῇ τὸ δίκαιον· ἐάν δ' ἀπ' ἐναντίας εὐρεθῶσιν ἐπιστηριγμέναι εἰς τὸ λέγεται, ἡ εἰς τινα ἄλλην πολιτικὴν ῥαδιουργίαν, τοῦλάχιστον ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος θέλει φωτισθῇ, καὶ ἐγώ

θέλω παραιτήσῃ τοῦ αἰτίου εἰς τὴν ὁποίαν ἀξιοῦνται καταφρόνησιν.

Θάλει μοῦ συγχωρηθῇ, Κύριοι, νὰ σὰς εἰπῶ, ὅτι ἔχω μεγαλύτερον δικαιολόγημα νὰ κλίνω εἰς τὴν ἐσχάτην ὑπόθεσιν, ἐν ᾗ ὅλη ἡ οἰκουμένη γνωρίζῃ, ὅτι ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἐνδόξου ἀγώνος σας, κἄμμία οὐδετέρα δύναμις δὲν ἐδείξε τοσαύτην φιλανθρωπίαν καὶ σπουδὴν εἰς τὸ νὰ βοηθήσῃ τοὺς δυστυχεῖς ὁμογενεῖς σας, ὡς οἱ Γάλλοι. Ἐν τοσούτῳ τὸ τελευταῖον ἔτος ἡ αὐτὴ ἐφημερίς ἐκατηγόρησε τὴν μοῖραν μας, ὅτι συνέδραμεν εἰς τὸ νὰ εὐκολύνῃ εἰς τὰ παρὰ τὰ τῶν Ψαβρῶν τοῦ Τουρκικοῦ στόλου τὴν ἐφόρμησιν· καὶ μ' ὅλον ὅτι οἱ Ψαβρῖται εὐγνωμονοῦντες ὡμολόγησαν, ὅτι ἡ Γαλλικὴ σημαία δὲν εἶχε πλησιάζει εἰς τὰς νήσους ἐκεῖνας παρ' ἀπὸ μόνον τῆς φιλανθρωπίας τὸ αἶσθημα, τοῦ νὰ σώσῃ τόσον πλῆθος οἰκογενειῶν, ἢ ἐφημερίς μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἐδιόρθωσε τὸ σφάλμα τῆς· πρέπει τότε καλῶς νὰ γνωρίσω τοιοῦτον ἐχθρὸν κάλαμον, καὶ νὰ πιστεύω ὅτι καὶ σήμερον ἀκόμη ἔχει τὴν ἐπιρροὴν του.

Δὲν θέλετε θαυμάσει, Κύριοι, ὅτι ἐγὼ στρατηγὸς τῆς Γαλλίας ὢν, καὶ παραστάτης συνελεύσεως τοσούτου πολυαριθμοῦ καὶ ἐντίμου, ἦτις χωρὶς ἄλλον σκοπὸν παρὰ τὸν τῆς σωτηρίας σας διατίθεται νὰ σὰς βοηθήσῃ μὲ πᾶν μέσον, δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀναισθηθῶ εἰς τοιοῦτον ἄρθρον. Θέλω δε προσθεῖναι ὅτι δὲν εἶναι ἀρμόδιον ἀναμφιδόλου νὰ ἀφίνητε νὰ γεννᾶται δυσπιστία, ἥτις ἡμπορεῖ νὰ βλάψῃ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀμιλλωμένων νὰ σὰς δουλεύωσι, καὶ οὕτε πρέπει νὰ λησμονήσητε ὅτι τόσον Γαλλικὸν αἷμα ἐχύθη εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν σας διὰ τὴν ἱεράν τῆς ἀνεξαρτησίας σας ὑπόθεσιν.

Ἀναμείνω ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην σας, Κύριοι, νὰ διατάξετε ἕνα καταχωρισθῇ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἰς τὴν ἐπίσημον ἐφημερίδα σας, εἰδοποιοῦν τέ με ἐνταυτῷ τὴν περιλαβὴν τῆς.

Ἀνανεώνων δε διὰ τῆς εὐκαιρίας ταύτης τὰ εἰλικρινῆ τῆς ἀφοσιώσεώς μου αἰσθήματα, εἰμαι.

Ταπεινόςτατος καὶ εὐπειθέστατος δούλος σας.

ὁ Στρατηγὸς H. Roches.

Ἀπάντησις.

Κύριε Στρατηγέ.

Εἰμαι ἐπιφορτισμένος ἀπὸ τὴν Διοίκησίν μου νὰ ἀποκριθῶ εἰς τὸ γθεσινὸν πρὸς αὐτὴν γράμμα σας, εἰς τὸ ὅποιον παραπονεῖσθε κατὰ τοῦ συντάκτου τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου, ὅτι ἐνοχοποίησε τὸν διοικητὴν μιᾶς Γαλλικῆς Γολέττας.

Πρὶν κάμω τὴν ἀπάντησιν χρεωστῶ νὰ Σὰς φανερῶσω δύο τινὰ· πρῶτον, ὅτι τὸ γράμμα σας θέλει σταλῇ εἰς τὸν ἐφημεριδογράφον, διὰ νὰ κοινοποιηθῇ, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας, καὶ δεύτερον, ὅτι δὲν ἡμπόρεσα νὰ εὐρῶ εἰς ποῖον φύλλον τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος γίνεται λόγος περὶ διοικητοῦ Γολέττας· μόνον εἰς τοὺς τελευταίους ἀριθμοὺς 121, καὶ 122, φαίνονται δύο ἄρθρα, εἰς τὰ ὅποια ἀναφέρεται τι περὶ Γαλλικῶν πλοίων.

Ἀλλ' ὅτι καὶ ἂν ἐκινολόγησεν ἡ ἐφημερίς αὕτη, δὲν εἶναι εἰδήσις ἐπίσημος, δοσμένη διὰ τῆς Διοικήσεως. Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου ἔχει καὶ τὸ ἐπίσημον μέρος αὐτοῦ, ὡς δημοσιεύων τὰ πρᾶκτικά τῆς Διοικήσεως, καὶ διὰ τοῦτο ἔχει καὶ τὸν τίτλον, « Ἐφημερίς τῆς Διοικήσεως »· ἔχει καὶ τὸ μὴ ἐπίσημον, ἐπειδὴ κοινολογεῖ διάφορα ἄλλα ἄρθρα, καὶ διαφόρους εἰδήσεις, τὰς ὁποίας ὁ Συντάκτης ποιεῖται ἀπὸ τὰς μερικὰς τι ἀνταποκρίσεις, καὶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος, ἡ ἐφημερίς αὕτη εἶναι ἐλευθέρα, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες, διὰ τὸν ὁποῖον λόγον ὀνομάζεται ἐνταυτῷ καὶ Ἐφημερίς τῆς Ὑδρας. Ὅτι δὲ ἡ ἐφημερίς αὕτη, ὁδηγουμένη ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθοῦς οὐδετερότητος, καὶ ἀπαθείας, εἶναι μακρὰν τοῦ νὰ θελῇ νὰ συκοφαντήσῃ ὁποιοδήποτε ἔθνος, καὶ μάλιστα τὸ Γαλλικόν, τόσον εὐκολώτερα ἡμπορεῖ νὰ βεβαιωθῇ, ὅσον πέρυσιν ὁ Συντάκτης τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος, κοινολογῶν τὸν κατάλογον τῶν ναυλωμένων πλοίων ἀπὸ τὸν Σατράπην τῆς Αἰγύπτου, διὰ νὰ συνακολουθήσουν τὴν στόλον του, ἐκφράζει τὴν χαρὰν του εἰς τὸ κοινόν, λέγων ὅτι μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν κοινολογεῖ, ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν κατάλογον δὲν φαίνεται κανὲν πλοῖον μὲ Γαλλικὴν σημαίαν.

Περὶ τῶν προδικληθῆντων δύο ἄρθρων τῶν ἀριθμ. 121, καὶ 122 ἐπειδὴ αὐτὰ ἀνέχονται εἰς τὸ μὴ ἐπίσημον μέρος τῆς ἐφημερίδος, εἶναι φροντίς τοῦ Συντάκτου νὰ δώσῃ ἀκριβεστέρως πληροφορίας, ἐὰν ἔχῃ κατὰ τὴν ζήτησίν σας.

Ἐπειδὴ δὲ εἶναι λόγος περὶ Γαλλικῆς Γολέττας, χρεωστῶ νὰ Σὰς φανερῶσω, ὅτι ἀπὸ γράμματα καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ τῆς Κρήτης, καὶ διαφόρων ἄλλων μερῶν, ἀποδεικνύεται μὲ ὅχι ὀλίγην πιθανότητα, ὅτι ἡ Γαλλικὴ Γολέττα Ἀμαράνθη, (ἴσως καὶ ἐν ἄλλοις πολεμικοῖς πλοῖοις) εἶναι μισθωμένη εἰς τὸν Σατράπην τῆς Αἰγύπτου, διὰ νὰ μεταφέρῃ χρήματα, καὶ νὰ χρησιμεύῃ καὶ εἰς ἄλλας ἀναγκαίας ὑπηρεσίας, κατὰ τὴν παρούσαν Αἰγυπτιακὴν ἐκστρατείαν καὶ ὅτι ἔκχευε διάφορα ταξείδια καὶ εἰς Ῥόδον, ὅταν ἦτον ἐκεῖ ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος, καὶ εἰς Κρήτην, ἐπωφελεῖ εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς Ἑλλάδος· πῶς ὁ Διοικητὴς αὐτῆς τῆς

Γολέττας παραβαίνει τοιοῦτοτρόπως τὴν οὐδετερότητα, τὴν ἰποίαν ἡ Χριστιανικὴ ἀτὴ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἐκήρυξε, καὶ πόθεν ἔχει διαταγὰς νὰ φέρεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, αὐτὸς μόνος τὸ ἡεῦρεν· ἡ Διοίκησίς μου εἶναι πεπεισμένη, ὅτι ἡ Γαλλικὴ Αὐλὴ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔδωκε τοιαύτην ἀδειαν. Ὅθεν δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι τὸ τοιοῦτο φέρισμον τῶν διοικητῶν τινῶν Γαλλικῶν πλοίων δὲν εἶναι γνωστόν εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς Γαλλίας, καὶ ὅτι μάλιστα αὕτη θέλει λάβει μέτρα διὰ νὰ ἐμποδίσῃ εἰς τὸ ἐξῆς τὰς παραδρομὰς, καὶ τὰς καταχρήσεις τῶν ἀξιοματικῶν τῆς ναυτικῆς τῆς δυνάμεως.

Διὲ αὐτὴν τὴν πεποίθησιν Σὰς ἐκφράζω, ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεώς μου, τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς, διὰ τὰ φιλάνθρωπα αἰσθήματα, ὅσα ἐδείξεν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὸ ἔθνος τῶν Γαλλῶν, αἰσθήματα, τὰ ὅποια, βεβαίως ἐγγραγαμμένα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαλειφθοῦν ἀπὸ τὰς καταχρήσεις μερικῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους εὐκολώτερον ἡμποροῦμεν νὰ νομίσωμεν ἀναξίους τοῦ Γαλλικοῦ ὀνόματος, παρὰ νὰ ἀδικήσωμεν ὅλον τὸ Γαλλικὸν ἔθνος, ὑποπεινόντες τὸ συμμετόχον τῶν ἐχθρῶν πράξεων των, καὶ ὁμοφρονούν με αὐτούς.

Ἀχθῆτε συγχρόνως, Κύριε Στρατηγέ, καὶ τὴν διαμαρτύρησιν τῆς μερικωτέρας ὑπολήψεως πρὸς τὸ ὑποκείμενόν σας τοῦ ὑποταγμένου.

Τῇ 8 καὶ 20 Ἰουνίου 1825 ἐν Ναυπλίῳ.

Ἐτοίμου εἰς τοὺς ὁρισμούς σας

ὑποσημ.) Α. Μαυροκορδάτος Γεν. Γραμ. τῆς Ἑλλ. Διοικήσεως.

Ναύπλιον. τῇ 10 Ἰουνίου.

Ὁ Ἰμπραὴμ Πασσὰς ἐπίατε τὰ στενὰ τῆς Πολιανῆς, ὅπισθεν τῶν Δερβενίων, καὶ κατέβη εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Καρύταινας· πεισματικωδῶς ἔγινε καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἡ μάχη, πρὶν καταλάβῃ ὁ ἐχθρὸς τὴν ὀχυρὰν ταύτην θέσιν, ἥτις πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν ὑπερβολικὴν του δραστηριότητα, καθότι ἐπῆγεν εἰς τὰ ὅπισθεν τῶν Δερβενίων πρὶν προρῶσθαι ὁ Κολοκοτρώνης. Κατὰ τὸ παρὸν οἱ Ἑλληνες κρατοῦν τὰ περίεξ τῆς ῥηθείας πεδιάδος· ἔκαστος δὲ τὴν Τριπολιτσάν διὰ νὰ ἀφαιρέσουν τοῦ ἐχθροῦ πᾶσαν εὐκολίαν πόρου. Οὗτος φαίνεται ὅτι σκοπεῖ νὰ διευθύνῃ πρὸς τὸν Πύργον, διὰ τὰ στρατεύματα τῶν Καλαβρύτων καὶ τῆς Κορίνθου ἔτρεξαν εἰς ἀντιπαράταξιν. Φθάσας δὲ εἰς Σαμπαζίκια ἔφερε μεγίστην φθοράν· ὁ Κολοκοτρώνης περιεργόμενος εἰς Μιστρά καὶ Λεοντάρι διὰ νὰ συνάξῃ καὶ τὰ ἐκεῖ στρατεύματα εὐρέθη αἰφνιδίως τὸ ἐσπέρας ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν, στρατοπεδευμένων κατὰ σειρὰν εἰς τὴν μικρὰν κοιλάδα τῆς Πολιανῆς. Ἀμέσως μετεκάλισε λοιπὸν τὰ εἰς Δερβένια στρατεύματα, τὰ ὅποια τὴν ἐπαύριον ἔρχασαν, καὶ ἐνταυτῷ συνεκροτήθη μάχη κατὰ τὴν νύκτα, ἥτις διήρκεσε μέχρι τῶν ὀκτῶ ὥρων τῆς ἄλλης ἡμέρας, ὅτε ἡ μάχη ἐπαυσεν.

Ὁ Συνταγματάρχης, κύριος Φαβιέρ ἔλαβε τὴν ἀδειαν νὰ συστήσῃ καὶ ἄλλο σῶμα τακτικόν, καὶ ἐλπίζομεν εἰς τὰς στρατιωτικὰς γνώσεις καὶ τὰ πατριωτικά τοῦ ἀνδρὸς τούτου αἰσθήματα μετὰ ταχύτητος νὰ φέρῃ τὰ πλέον λαμπρὰ ἀποτελέσματα.

Ὁ ἐν Ἀθήναις κρατούμενος Ὀδυσσεὺς βέλων νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ νύκτος ἀπὸ τὴν ἀκρόπολιν, ἐκρεμάσθῃ μὲ ἐν σχοινίον διὰ νὰ καταβῇ· καὶ ἐπειδὴ τὸ σχοινίον τοῦτο ἐκόπη, αὐτὸς καταπεσὼν ἐφρονεῖτο.

Ὅποιος παρατηρεῖ τὴν ἀνωτέρω περιγραφὴν τῶν κατὰ τὴν Πελοπόννησον, ὑποθέτει βέβαια, ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα ὑπέπεσαν εἰς τὴν πλέον μεγάλην ἀδράνειαν. Ἡμεῖς ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ φυλάζωμεν πλέον μυστικόν, ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ ἀπ' ἀρχῆς παρὰ τοῦ Γεροκολοκωτρώνη προτεθὲν στρατήγημα, νὰ ἀρήσῃ δηλ. ἀνοικτὴν εἰς τὸν ὑπερήφανον ἐχθρὸν τὴν διέδον, καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὰς ὁποίας αὐτὸς ἐγκρίνει ἀρμόδιος θέσεις, ὥστε μίαν φορὰν διὰ πάντοτε νὰ τὸν κατατροπώσῃ. Τὸ ἐμπειροπύλεμον τοῦ πολεμικοῦ τούτου ἀρχηγοῦ μας, καὶ ἡ γνώσις, τὴν ὁποίαν ἔχει τῶν θέσεων, μᾶς δίδει τὰς πλέον χρηστὰς ἐλπίδας, ὅτι καὶ ὁ Ἰμπραὴμ-Πασσὰς μετ' οὐ πολὺ θέλει δοκιμάσει ὅσα εἰς τὸ πρῶτον ἔτος ἐδοκίμασαν οἱ ὁμόφυλοί του εἰς Βαλτέτσι καὶ Τριπολιτσάν.

Ἐγγύριοι εἰδήσεις.

Τὴν 18 Ἰουνίου. Χθὲς μετὰ τὸ γεῦμα ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐκανονοδόλησε μὲ πείσμα· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διευθύνει τὰς σφαῖρας του πρὸς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου· ἀπὸ αὐτὰς τρεῖς ἀπέρσαν ἐκ τῆς κανονοβυρίδος τοῦ ῥηθέντος κανονοστασίου, καὶ ἔμειναν εἰς τὸ παραπέτασμα τοῦ πλαγίου κανονοστασίου, ὁ Λόρδ Βύρων· ἐξ ὧν ἡ μία ἐφόνευσεν τὸν πυροβολιστὴν μας Ἀναστάσιον Καπουράλιον.

Τὸ ἐσπέρας ἐφρονεῖτο καὶ ἄλλοι δύο, ἀπὸ δε τὴν ἐκρηξίν μιᾶς βόμβας ἐφρονεῖτο εἰς τὴν πόλιν μίαν γυνή, καὶ ἀπὸ ἐν βόλῃ ἕνας νέος.

Ὅλην αὐτὴν τὴν νύκτα ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐπυροδόλει καὶ μὲ σφαῖρας, καὶ μὲ βόμβας καὶ μὲ γρανάτας· ἡμεῖς δὲ τὸν ἀντεμείλαμεν μὲ μιδραλλισμοῦ καὶ τουφέκια.

Οἱ Τοῦρκοι τὴν αὐγὴν μετεχειρίσθησαν τὸ συνειθισμένον πῦρ των. Περὶ δὲ τὴν μεσημέριαν ἀνανέωσαν τὸ κατὰ τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου, εἰς τὸ ὅποιον προσπαθοῦν νὰ κάμωσι χαλάστραν· καὶ πάλιν

δύο 'Ελληνες έφονεύθησαν από τας σφαίρας ταύτας, και ένας άλλος από βόλι. Τα μεθ' όσης ταχύτητος κατασκευαζόμενα καθ' όλον τὸ περιτείχισμα μετότοιχα θέλουν μᾶς υπερασπισθῇ από τὴν συνεχῇ ταύτην βλάβην.

Τὸ δειλὸν ἐστάθη μέτριος ὁ πυροβολισμὸς τῶν πολιορκητῶν μας· ὁμοίως και τὸ ἐσπέρας.

Τὴν 19 τοῦ ἰδίου. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον διευθύνθησαν πρὸς τὴν πόλιν αἱ ἐχθρικοὶ βόμβαι, γρανάται και μιδράλλια· ἡμισίαν ὥραν ὅμως διήρκεσεν ἡ φωτιά αὕτη· μία βόμβα ἐξ αὐτῶν ἐπεσεν εἰς τὸ Τυπογραφεῖον μας. Χάρις ὅμως εἰς τὸν πάνσοφον αὐτῆς προστατὴν! ἡ βόμβα ἔτυχεν εἰς γωνίαν παράμερον, και οὕτως ἡ ἐκρηξίς τῆς δὲν ἐπέφερε τίνα ζημίαν τῆς Τυπογραφίας.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ μεσημέριον και τῆς ἐσπέρας ἐχθρικὸν πῦρ διευθύνετο πρὸς τὴν πόλιν.

Τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν νύκτα ἐν ᾗ οἱ Τούρκοι ἡσυχάζον ἡσυχίαν μεγίστην, προμελετημένως οἱ 'Ελληνες ἔκαμαν μερικὴν ἐξοδὸν ἀπὸ τὸ κέντρον και τὰς δύο πτέρυγας τοῦ περιτειχίσματος, ἀφ' οὗ πρῶτον ἀπὸ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ἐγινε τὸ σύνθημα τῆς ἐφορμήσεως. Ἡ κατὰ τῶν ἐχθρικῶν χαρακωμάτων ἐκρηξίς τῆς πυρπολικῆς μας ὑπνόμου (mine) πρὸ τινῶν ἡμερῶν κατασκευασθείσης, ἐστάθη ἡ ἀρχὴ τοῦ κινδυνώδους τούτου ἐπιχειρήματος. Ὡς πεινασμένοι λέοντες ἐφόρμησαν οἱ 'Ελληνες και ἐκτύπησαν τοὺς πλησίον βαρβάρους, ἐν ᾗ συγχρόνως ἀπὸ τὰ κανονοσάσια ἐγίνετο ἀδιάκοπος ὁ μὲ μιδράλλια πυροβολισμός. Μὴ καταπαυομένη ἡ ψιλὴ φωτιά ἐσχημάτιζε βρῆν πυκνοτάτων ἡλεκτριζομένων νεφῶν. Τὸ ἀποδοσόμενον τοῦ συμβεβηκότος τούτου ἐστάθη, ὅτι ἐπτά σημαῖαι τῆς ἡμισελήνου ἐκυριεύθησαν, πλέον ἢ διακόσιοι Τούρκοι ἐρονεύθησαν εἰς τὰ χαρακώματα και πέντε ἐζωγρήθησαν, ἐν οἷς οἱ τρεῖς ἦσαν Χριστιανοὶ ἀπὸ τοὺς σλάβας τῶν· ἡ δὲ μεγαλή-ερα καταισχύνῃ τοῦ ἐχθροῦ ἐστάθη, ὅτι ἐκτυπήθη, ἐν ᾗ αὐτὸς ἐφαντάζετο τὸ ἀντίστροφον· πολλὰ τουφέκια, πιστόλια, σπάθαι, ρούχα και τῶσα ἄλλα σκευὴ Τουρκικὰ, ἐλαφυραγώγησαν οἱ 'Ελληνες. Ὁμα τῆς ἀμιμήτου ἀνδρείας τῶν ἐγιναν τρεῖς ἐκ τῶν ἡμετέρων κατασφάζοντες τοὺς τυράννους· ἐπληγώθησαν και τέσσαρες ἀκινδύνως.

Ὁ καθ' ὅλην τὴν πρᾶξιν ταύτην ὀρίζοντες· και κατὰ κάθετον πυροβολισμὸς τῶν ἐχθρῶν διευθύνετο πρὸς τὴν πόλιν· και τοῦτο βέβαια ἀποτέλεσμα τοῦ ὁποίου ἐδοκίμασε μεγάλου παραζαλισμοῦ.

Τὸ πρῶτ' μία ὀρίζοντιος σφαῖρα διελθοῦσα ἀπὸ δύο γυναικας ἀντλούσας νερόν ἀπὸ τὸ πηγάδι, θαῦμα ἐστάθη! ὅτι μόνον μικρὰν πληγὴν και εἰς τὰς δύο ἐπροξένησεν.

Μεσολόγγιον τὴν αὐτήν.

Ἀπὸ προσφάτους εἰδήσεις ἐκ Πελοποννήσου πληροφοροῦμεθα μετὰ βεβαιότητος ὅτι ἐν σῶμα Μανιατῶν και Ἀρκαδίων ἐπικσαν εἰς τινὰς ὄχυράς θέσεις τριακόσια φορτώματα τροφῶν και πολεμοφοδίων στελλομένων διὰ τὰ τάγματα τοῦ τερατομόρφου τῆς Ἀφρικῆς θηρίου.

ΛΡΙΘ. 50

Μεσολόγγιον, 24 Ἰουνίου 1825.

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Λόνδρα τῇ 26 Μαρτίου.

Χθὲς εἰδοποιήθημεν ἀπὸ πηγὴν ἀξιόπιστον, ὅτι ἡ ἀληθὴς κατάστασις τῶν διπλωματικῶν μετὰ τῆς Πετροπόλεως σχέσεων μας εἶναι τοιαύτη. Ἀφ' οὗ ὁ Κ. Στρατφόρδ Κάννιγκ ἐτελείωσε τὴν πρεσβείαν του, ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ὁποίας ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ ἐξισάσῃ μόνον τὰς μετὰ τὴν Ῥωσσίαν· και τῶν Ἡνωμένων Ἐπαρχιῶν διαφορὰς περὶ τοῦ πλευσίματος τοῦ Εἰρηνικοῦ Ωκεανοῦ, ἐμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα. Ὁ Ἀδρὸ Στραγγφόρδ θέλει διορισθῇ Πρέσβυς καθεδρεύων εἰς ταύτην τὴν Αὐλὴν· καθότι αἱ περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς Τουρκίας γνώσεις του θέλουν τὸν καταστήσει χρήσιμον εἰς ταύτην τὴν περίστασιν νὰ παρατηρήσῃ τὰς ἀναγκαιοθείσας μετὰ τῶν δύο τούτων Δυνάμεων εὐνοϊκὰς ἀνταποκρίσεις. Προστίθεται ἀκόμη, ὅτι ὁ Κ. Στρατφόρδ Κάννιγκ ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὰ ἰδιαιτέρα τῆς ἀποστολῆς του ἀντικείμενα, ἐδοκίμασεν (ἐπειδὴ φυσικὰ εἶχε λάβει τοιαύτας ὁδηγίας) νὰ δώσῃ αἰτίαν και περὶ τοῦ ἀφορῶντος τὴν πολιτικὴν τῆς Ἑλλάδος προβλήματος· ἀλλ' ὁ Ἰπουργὸς τῆς Ῥωσσίας δὲν ἠθέλησε νὰ ἐμβῇ εἰς ἐξέτασιν τοιαύτης προτάσεως, μὴ ἔχων ἐπιταυτοῦ διαταγὰς νὰ διαπραγματευθῇ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν μετὰ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Ἀγγλίας. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶχε ῥητὰς και ἐπὶ τούτου διαταγὰς ὁ Κ. Στρατφόρδ Κάννιγκ, ἐπομένως και αὐτὸς δὲν ἐπροχώρησε περαιτέρω· και μὴ ἔχων ἄλλας ὑποθέσεις εἰς τὴν Αὐλὴν τῆς Πετροπόλεως, ἐξῆλθε τὴν τελευταίαν ἀκρόασιν, διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἀδειαν νὰ ἀναχωρήσῃ. Ἀπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας ὁμοῦ ἐνωμένως, αἵτινες φαίνονται διατεθειμέναι εἰς διχονοίαν τινὰ, ἡμπορεῖ νὰ διεφηνήσῃ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐχθρας μετὰ τῶν δύο τούτων διαπραγματευομένων.

(Times)

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Ἰδρα. Τὴν 22 Μαΐου.

Τὸ ἀκόλουθον μεταφρασμένον δηλοποιητικὸν γράμμα τῶν κυρίων Κ. Δάντζ και Συντροφίας ἀπὸ Γαλατῆ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μᾶς ἐκοινοποιήθη ἀπὸ τὴν ἐταῖρα Θεσσαλονικὴν Ἐπιτροπὴν, γεγραμμένον πρωτοτύπως Ἰταλιστὶ, και εὑρεθὲν εἰς τὸ Αὐστριακὸν ἐμπορικὸν πλοῖον λεγόμενον Κριὸς τοῦ καπετὰν Στεφάνου Ἀνδρίτσεβιτς. Τοῦτο εἶναι τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον συλληφθὲν ἐκρατεῖτο εἰς τὸν λιμένα τῶν Σπετζῶν, και τὸ ὁποῖον, ὁ δικαιοτάτος Αὐστριακὸς Ναύαρχος πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐπῆρε μὲ βίαν και ἀπειλὰς ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς τοπικῆς Διοικήσεως, ὡς τάχα ἀδίκως κρατηθέν. Ἀπὸ τὸ γράμμα τοῦτο ἀνακαλύπτονται πρὸς τούτοις αἱ δολιότητες, τὰς ὁποίας πολλοὶ Εὐρωπαῖοι ἔμποροι καπιτάνοι μεταχειρίζονται ἀναξίως τῆς ὑπολήψεως τῶν ἐνδόξων σημαίων των, και τῆς ὁποίας ἐπαγγέλλονται οὐδετερότητος, διὰ νὰ ματαιώσουν ὅλα τὰ μέσα, ὅσα τὰ πάγκοινα και ἀναντιρρήτα δίκαια τῶν ἐθνῶν μᾶς δίδουν, και ἡ δικαιοσύνη τῶν Σ. Ἡγεμόνων τῆς Εὐρώπης μᾶς συγχωρεῖ νὰ μεταχειριζόμεθα πρὸς υπεράσπισιν τῆς φυσικῆς και πολιτικῆς ὑπάρξεώς μας.

• Διὰ τοῦ παρόντος δηλοποιεῖται ὅτι τὰ συμφωνητικὰ ναυλώματος, αἱ ἐρμηνεῖαι, τὰ φορτωτικὰ γράμματα και ὁποιοδήποτε ἄλλο ἔγγραφο, γενόμενον μετὰ τῶν κυρίων Κ. Δάντζ και Συντροφίας και τοῦ κυρίου καπετὰν Στεφάνου Ἀνδρίτσεβιτς τοῦ Αὐστριακοῦ Βριγαντίνου λεγομένου Κριοῦ, ἀναφερόμενα εἰς τὰ δύο φορτία, τὰ ὁποῖα τὸ ῥηθὲν Βριγαντίνον μέλλει νὰ μετακομίσῃ εἰς Πρέβεζαν, τὸ μὲν ἐντεῦθεν, τὸ δὲ ἀπὸ Σάρον, χρησιμεύοντά δε εἰς τὸ ν' ἀποδείξουν ὡς ἰδιοκτησίαν των τὰ εἰρημένα δύο φορτία, εἶναι ἐπίπλαστα, ἀληθὴς δὲ και πραγματικὸς αὐτῶν ἰδιοκτῆτης εἶναι ἡ ἐνταῦθα Διοίκησις, τὰ δὲ εἰρημένα γράμματα ἐγιναν ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ ν' ἀσφαλισθῶσιν, ὡς Τουρκικὸν κτῆμα, τὰ δύο αὐτὰ φορτία, και ν' ἀπαντηθῶσιν ἀπὸ τὰ ἐνδεχόμενα ἐναντία τῆς διαπλεύσεως. Διὸ εἰς ὁποιοδήποτε συμβεβηκὸς και περίστασιν, δ,που δύναται ποτε νὰ συμβῇ, τὰ μέρη, διὰ τὰ εἰρημένα γράμματα, δὲν θέλουσιν ἔχει ἀνάμεσόν των κἀνὲν χρέος. Δηλοποιεῖ πρὸς τούτοις ὁ καπετάνιος Στέφανος Ἀνδρίτσεβιτς ὅτι ἔλαβε διὰ τῶν κυρίων Κ. Δάντζ και Συντροφίας παρὰ τῆς ἐνταῦθα Διοικήσεως, ἥτις εἶναι ἡ καθ' αὐτὸ ναυλωτὴς του, τὸ ἡμισυ τοῦ ναύλου τοῦ πρώτου ἐντεῦθεν διὰ Πρέβεζαν ταξειδίου εἰς κοιλὰ ἐπτά χιλιάδας τεσσαράκοντα πρὸς παρὰ-δες ἐξήκοντα τὸ κοιλόν· ὑποχρεοῦται δὲ, ὅψοποτε, ληρθέντος τοῦ φορτίου του, ἤθελε τοῦ πληρωθῇ ὁλόκληρος ὁ ναῦλος αὐτοῦ, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τοὺς εἰρημένους κυρίους, ἢ εἰς τὴν ἐπιταγὴν των, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἡμισυ, ἄνευ παραμικρὰς ἀντιλογίας. Ἀπὸ μέρους των δὲ οἱ κύριοι Δάντζ και Συντροφία δηλοποιοῦσιν ὅτι και αὐτοὶ ἔλαβον ἐκ τοῦ νῦν παρὰ τῆς εἰρημένης Διοικήσεως τὸ ἡμισυ τοῦ ναύλου τοῦ δευτέρου ἀπὸ Σάρον διὰ Πρέβεζαν ταξειδίου, εἰς τὴν εἰρημένην χωρητικότητα τοῦ πλοίου και πρὸς παράδες πεντήκοντα· ὑπόσχονται δὲ νὰ κρατήσουν τὸ ἡμισυ αὐτὸ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Καπετάνου, ἀφ' ἧς στιγμῆς αὐτὸς παραλάβῃ εἰς τὸν εἰρημένον τόπον Σάρον τὸ πλήρες φορτίον του· τοῦτο δὲ, ἐπὶ συμφωνίᾳ ὅτι, εἰ μὲν διατάξῃ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἡμίσεως, χρεωστεῖ νὰ κάμῃ τὴν ἀπόδοσιν του, ὅταν, συλληφθέντος εἰς τὴν διάπλευσιν τοῦ φορτίου του, αὐτὸς πληρωθῇ ὁλόκληρον τὸν ναῦλον. Ὑπόσχεται πρὸς τούτοις ὁ ῥηθεὶς καπετάνιος, ἐὰν εἰς τὴν προμελετημένην περίστασιν συλλήψεως εἰς τὸ πρῶτον, ἢ εἰς τὸ δεύτερον ταξειδίον του, αὐτὸς πληρωθῇ τὰ κολωνάτα χίλια, τὰ ὁποῖα εἰς τὰ ναυλωτικά, και φορτωτικὰ γράμματα ἐγράφησαν ὡς παρ' αὐτοῦ δανεισθέντα ἐπάνω εἰς ἕκαστον τῶν αὐτῶν φορτίων, νὰ ἐπιστρέψῃ και αὐτά. Εἰς ἐνδειξιν δὲ ἔδωκαν ἀλλήλοισι τὰ μέρη τὸ παρὸν ἔγγραφον διὰ τὴν ἀνάλογον χρῆσιν.

• Γαλατῆ Κωνσταντινουπόλεως τῇ 23 Ἀπριλίου 1825.

Ὑπογεγραμμένους εἰς τὸ καθολικόν, Κ. Δάντζ, και Συντρ. (ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Μεσολόγγιον, τῇ 22 Ἰουνίου.

Ἀπὸ γράμματα ἐπίσημα ἐκ τοῦ στόλου μας σταλέντα πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς πλειούτης τὰ παράλια ταῦτα μοίρας, πληροφοροῦμεθα, ὅτι οἱ δύο ἐχθρικοὶ στόλοι ἐξέπλευσαν ἀπὸ Σούδαν, και ἦλθον και αὐθις περὶ τὸ Νεόκαστρον διὰ νὰ ἀποδιδάσωσιν ἄλλας πέντε χιλιάδας στρατευμάτων, ἐξ ὧν αἱ μὲν τρεῖς εἶναι ἀπὸ Ἀλβανούς, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀθροίσματα ἀνθρώπων πάσης γῆς και τάξεως. Οἱ ἐναντίοι ἄνθρωποι ἐμπόδισαν τὸν στόλον μας νὰ τοὺς κτυπήσῃ· διὸ οὗτοι διηλθον ἀβλαβῶς τὰ νερά ἐκεῖνα.

Ἐκ τῶν ἰδίων γραμμῶν μανθάνομεν προσέτι, ὅτι ὁ ἱμπρατμης μὲ ὅλον του τὸ στράτευμα εἶναι στρατοπεδευμένος εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Τριπολιτζᾶς, και περικυκλωμένος ἀπ' ὅλα τὰ μέρη ἀπὸ τὰ στρατεύματά μας. Διὸς και τρεῖς ἐπροσπάθησε μὲ τὰ στρατεύματά του νὰ ἀνοίξῃ δίοδον, και νὰ λάβῃ τὴν συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ Νεοκαστροῦ, και πάντοτε προσκρούσθεις μὲ ζημίαν του σημαντικὴν και καταισχύ-

νην από τὸν Κολοκοτρώνην, καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τὴν Κατατάσιον, καὶ ἀπὸ τὸ τακτικὸν μας στρατεῦμα διοικούμενον ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Ρόσιε, ἐπέστρεψεν ἄπρακτος. Ἐδοκίμασε νὰ περάσῃ καὶ εἰς Λεβίδι· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ καταπολεμηθεὶς ἀπὸ τοὺς στρατηγοὺς Ἀνδρέαν Ζατμην, Ἀνδρέαν Λόντον καὶ τοὺς Πιτιμεζαίους ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια.

Τὰ εἰρημένα περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ἰμπραῖμ-Πασᾶ μᾶς ἀναγγέλλουν αὐτολεξεῖ σήμερον καὶ ἀπὸ Ζάκυνθον. Ὅτι δὲ ὁ ὑπερήφανος οὗτος Τοῦρκος πάσχει ἀπὸ ἑλλειψιν τροφῶν καὶ πολεμεφοδίων δὲν ἐπιδέχεται ἀμφιβολίαν, καθότι ἀξιόπιστοι ἀπὸ Γαστούνης εἰδήσεις ἐπιβεβαιοῦσιν, ὅτι τὰ στελλόμενα ἐφόδια καὶ τροφὰς ἀπὸ Νεόκαστρον ἐπίασαν οἱ ἡμέτεροι, καθὼς καὶ εἰς τὸ προλαβὼν φύλλον ἀνεφέραμεν.

Τὴν αὐτὴν.

Ἀπὸ ἄνθρωπον σταλέντα ἐκ τῶν φυλασσόντων ὀχυράς τινας θέσεις τοῦ Ξηρομέρου πληροφορούμεθα, ὅτι τριάκοντα ἐκ τῶν ἐκείσε ἡμετέρων ἐκτύπησαν διὰ νυκτός· ἐν σῶμα ἔχθρικὸν εἰς τὸ στενὸν τῆς Ρίγανης, καὶ ἐρόνευσαν ἐννέα, λαβόντες ἐνταυτῷ καὶ ἕξ ἄλογα.

Ἐγγώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 21 Ἰουνίου. Τὴν νύκτα ὁ ἐχθρὸς ἐφύλαξεν ἄκραν σιωπὴν. Περὶ δὲ τὰ γλυκοχαράγματα ἔρριψεν ἀπὸ τὸ νέον του κανονοστάσιον πρὸς τὸ τοῦ Κοραῆ καὶ πρὸς τὴν πόλιν μερικὰς ὀρίζοντες· σφαίρας. Τὸ δὲ κανονοστάσιον τοῦ Σαχτούρη καὶ τὰ ἄλλα τῆς ἀνατολικῆς πτέρυγος ἀντεπυροβόλησαν ὡσαύτως.

Ἀπὸ τὰ βόλια τῶν τουφεκίων ἐφανεύθη σήμερον ἕνας εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου, τὸ ὅποιον ὁ ἐχθρὸς πολεμεῖ ἀδικαίως.

Ἀφ' οὗ τὸ δεῖλι οἱ Τοῦρκοι μᾶς ἔρριψαν ἱκανὰς βόμβας καὶ κανονίων σφαίρας, τὸ ἐσπέρας τελοσπάτων καὶ τὴν νύκτα ἡσύχασαν. Ἡμεῖς δὲ γρηγοροῦντες πάντοτε δὲν παύομεν νὰ πυροβολῶμεν μὲ μιδράλ-λια καὶ νὰ τουφεκίζωμεν ἀδιαλείπτως τὰ πλησίον ἐχθρικά χαρακώματα.

Σήμερον προσωρμίσθη εἰς τὸν λιμένα μας μία Αὐστριακὴ πολεμικὴ Γολέτα, συνωδευμένη ἀπὸ τὸ καράβι μας, ὁ Λεωνίδας. Αὕτη ἐμελέτα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς Π. Πάτρας· ἀλλ' ἐμποδίσθη ἀπὸ τὸ ῥηθὲν πλοῖον μας. (*)

Τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ πλησιάζῃ διὰ τῶν περιχαρκαμάτων του πρὸς τὰ κανονοστάσια τοῦ Μιαούλη καὶ Φραγκλίνου. Ἀντικρὺ τοῦ δευτέρου ἐμάχρυνε μίαν γραμμὴν τοῦ ἐξέχοντος χώματος, καὶ κατεσκίασε προμαχώνας εἰς τὰ χεῖλη τῆς προτάφρου μας (avant-fossé) διὰ νὰ ἔχῃ εὐκολον τὴν ἐκείσε κατάβασιν του. Ἐν ἐνὶ λόγῳ μόνον τὸ μηχανικὸν καὶ πυροβολικὸν διατηρεῖ ταύτην τὴν πολιορκίαν καὶ ὑποστηρίζει τὸν Κιουταχῆν. Ἀλλ' οἱ Ἕλληνες διὰ τῆς αὐστηρότητος καὶ γενναιοκαρδίας των θέλουν ἀντισταθῇ, καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Μεγάλου αὐτῶν Ἱεραρχοῦ θέλουν καταστήσῃ μὴδὲν τοῦ αἰμοσταγοῦς βαρβάρου τὰ βουλευμάτα, ὥστε οὐδεμία ἀμφιβολία δὲν μένει, ὅτι τὸ σπαθὶ των ἐκδικούμενον, καὶ διαλύον τὰ ἐχθρικά μηχανεύματα θέλει ἀποφασίσῃ τὴν τύχην των.

Καὶ ἄλλος χριστιανὸς ὑπεκφυγὼν ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸν σρατόπεδον, ἐπιβεβαιοῖ ὅσα καὶ οἱ πρότερον, παριστάνων ἐλεεινὴν τὴν ἐχθρικὴν κατὰστασιν.

Ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν δὲν λείπουν νὰ πυροβολῶσιν οἱ Τοῦρκοι τὸ κανονοστάσιον τοῦ Κοραῆ καὶ τὴν πόλιν.

Σήμερον ἐρθασεν ἐνταῦθα ἀπὸ Πελοπόννησον καὶ ὁ στρατηγὸς Γεώργιος Κίτζου μὲ ὅλον τὸ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν του στρατιωκὸν σῶμα.

Ὁ ἐχθρὸς διεύθυνε μετὰ τὴν μεσημβρίαν καὶ πρὸς τὸ ἐσπέρας τὸν ὀριζόντιον πυροβολισμόν του πρὸς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου. Κατὰ δὲ τὴν νύκτα ἠκολούθησεν ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς μὲ μέτριότητα.

Τὴν 23 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον οἱ Τοῦρκοι μᾶς ἔρριψαν ἱκανὰς βόμβας. Τὸ δὲ πρῶτ' διεύθυναν τὸν ὀριζόντιόν των πυροβολισμόν πρὸς τὰ κανονοστάσια· πολλὰ τῶν σφαιρῶν των ὑφούμεναι πολὺ, ἤρχοντο πρὸς τὴν πόλιν, καὶ τότε ἐφανεύθη ἕνας στρατιώτης μας.

Ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ δεῖλι ἠκολούθησεν ἔκτρα σιωπὴ ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸν μέρος.

Μ' ὅλον ὅτι τὸ δεῖλι καὶ τὸ ἐσπέρας ὁ καιρὸς ἦτον βροχερὸς καὶ ὁ

(*) Ἀπὸ ἀνδρα σημαντικὸν καὶ εὐυπόληπτον Εὐρωπαῖον πληροφορούμεθα ταυτοχρὸνως, ὅτι ἡ Γολέτα αὕτη ἀνεχώρησεν ἀπὸ Σούδαν, σταλείσα παρὰ τοῦ Ἰμπραῖμ-Πασᾶ διὰ νὰ φέρῃ γράμματα εἰς τὸν ἐν Π. Πάτραις Γιουσούφ-Πασᾶ ἐν τούτῳ, καὶ χωρὶς τὸ ὑποκείμενον, τὸ ὅποιον μᾶς ἀναγγέλλει τοῦτο, νὰ ὑποτιθῇ σημαντικὸν καὶ τίμιον, ἡμεῖς ἀπὸ τὰ ἀναρῶμενα παραδείγματα τῆς μέχρι τοῦδε διατηρηθείσης ἐκ τῶν Αὐστριακῶν ὑπουργῶν καὶ ὑπκόων εὐδιετηρέτης, ἡμποροῦμεν χωρὶς τὴν παραμικρὰν δυσκολίαν νὰ τὸ πιστεύσωμεν. Δυνατὸν τῆς Γῆς! Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, δὲν ὑπομένομεν πλέον τῆς κατὰχρησεως τινῶν ἐκ τῶν ἀπεσταλμένων σας εἰς τὰ πελάγη μας. Ἡ διακρυφείσα παρὰ τῶν Γ. Μ. εὐδιετηρέτης παρεξήγησις εἰς ἄκραν διορθώσαται τοῦτο τὸ κακόν. Ἀρετὴ εἶναι ἡ Εὐρωπαϊα, Ἀσιατικὴ καὶ Ἀφρικανὴ Τευρκία, ἥτις πολεμεῖ μίαν φρικτὰν Χριστιανῶν· μὴ συγχωρεῖτε λοιπὸν νὰ κατατρεχώμεθα τοιοῦτοτρόπως καὶ ἀπὸ ὑποκείμενα τῶν Σ. Αὐλῶν σας.

ἄνεμος σφοδρότατος, ὁ ἐχθρὸς μ' ὅλον τοῦτο καὶ μὲ βόμβας καὶ μὲ κανονίων σφαίρας ἐπυροβόλησε τὴν πόλιν μας.

Τὴν 24 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν νύκτα ταύτην οἱ Τοῦρκοι ἀνανέωσαν τοὺς ἐποίους πρὸ τῶσων ἡμερῶν εἶχον καταπαύσει ἀλαλαγμούς. Πυροβολοῦντες δὲ ὡς συνήθως ἀντεπυροβολήθησαν καὶ ἀπὸ ἡμᾶς. Τὸ πρῶτ' διεύθυναν ἐκ διαλειμάτων τὸν πυροβολισμόν των κατὰ τῶν κανονοστασίων μας· μᾶς ἐπαπειλοῦσι δὲ τὴν ἐφοδον, τὴν ὅποιαν ἡμεῖς μὲ ἀνυπομονήσαν περιμένομεν.

ΑΡΙΘ. 51.

Μεσολόγγιον, 27 Ἰουνίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἐκ τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ γεν. στρατοπέδου πρὸς τοὺς ἐν Μεσολογγίῳ ἐπαρχηγούς.

Ἡ φήμη τοῦ ὅτι ὁ Αἰγύπτιος ἐχθρὸς ἐπροχώρησεν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Πελοποννήσου ἐφθασε βέβαια καὶ εἰς τὰ αὐτοῦ· εἶναι πιθανὸν ὅμως νὰ ἀγνοῇτε τοὺς τρόπους, τὰς πολεμικὰς του δηλαδὴ προόδους, ἡ ἀποτυχίας. Πρὸς τελείαν λοιπὸν πληροφορίαν σας ἀναγγέλλομεν, ὅτι ὁ τολμητίας οὗτος Ἀραβὶς ἀπελπισθεὶς πλέον τοῦ νὰ ἰδῇ τὸ ἰδικόν του, ἡ καὶ τοῦ αὐθάντα του σουλτάνου τὸν στόλον, ἐπειδὴ καὶ οἱ δύο εἰς πολλὰς ναυμαχίας, μέρος μὲν ἐπυροβολήθησαν, μέρος δ' ἐζωγρήθησαν, καὶ τὰ λείψανα ἐκλείσθησαν εἰς Σούδαν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ κέντρον τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἐκεῖθεν πρὸς τὰ περὶ τὴν Διοίκησιν μέρη· καταπολεμηθεὶς δὲ πανταχοῦ, ἀπολέσας περίπου διςχιλίους ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων του, καὶ ὁ ἴδιος αὐτὸς πληγωθείς τὴν δεξιὰν καιρίως, παρακάθηται ἔδη εἰς Τριπολιτζάν μὲ δ-λους του τοὺς Ἀραβας, ἀμνηχανὼν περὶ τῶν πρακτέων του.

Οἱ Ἕλληνες, ἀφ' οὗ ἤδη ἐπέτυχον, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν των, νὰ τὸν περικυκλώσωσιν εἰς Τριπολιτζάν, ἵστανται μὲ ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν εἰς τὰς θέσεις των· καὶ ἤδη ὁ ὑπερήφανος οὗτος ἐχθρὸς εἶναι στενὰ κλεισμένος, καὶ στερημένος τροφῶν καὶ πολεμεφοδίων.

Ἡ ἐξοχότης σας, ἀδελφοί, γενναῖως καὶ μὲ καρτεροφυλίαν ἀντέχοντες εἰς τὰς προσβολὰς τοῦ πολιορκητοῦ σας, μὴ σμικρύνετε τὸν πατριωτισμόν· καὶ ἐστὶ βέβαιον ὅτι εὐθὺς ἐφ' οὗ καταστρέψωμεν τὸν μακρινὸν τοῦτον Ἀραβὰ θέλομεν σᾶς προφθάσει μ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην βοήθειαν Πελοποννησιακῶν δυνάμεων.

Λεβίδι, τὴν 20 Ἰουνίου 1825.

Μένομεν οἱ πατριῶται. Θ. Κολοκοτρώνης. Ἀνδρέας Ζατμης. Ἀνδρέας Λόντος. Ἰωάννης Νοταρᾶς. Δημ. Παπατζόνης.

Γαστούνη, τὴν 23 Ἰουνίου.

Ὁ Ἰμπραῖμης εὐρίσκεται ἐλονέντα κλεισμένος εἰς Τριπολιτζάν. Ἐπροσπάθησε πολλάκις νὰ περάσῃ διὰ τοῦ Κάψα καὶ ἀπὸ τὸ χάνι τοῦ Μπιλάλη, ἀλλ' ἐπέστρεψεν ὀπίσω ἄπρακτος. Ἐσχάτως πάλιν ἐφάνη ἐτοιμαζόμενος εἰς μάχην· ἀλλὰ μόλις ἐπροχώρησε κατὰ μικρὸν ἔξω, ἐσταχολόγησε, καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν. Ἀπὸ δύο ζωγρηθέντας Ἀραβας γίνεται γνωστόν, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Πασᾶς ἐπληγώθη εἰς τὴν δεξιάν, μαχόμενος εἰς Μύλους μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Κατατάσου, μετὰ τοῦ τακτικοῦ σώματος, καὶ ἄλλων ἐν οἷς ὁ Κύριος Δ. Γψηλάντης.

Ἀπὸ τὰ στενὰ τῆς Πολιανῆς διέβαινον ἕως πενταχόσιοι ἱππεῖς, συντροφισμένοι τὰς ἀπὸ Νεόκαστρον στελλόμενας τροφὰς καὶ πολεμεφοδία. Ἀπὸ τὰ φυλάττοντα τὰς θέσεις ἐκείνας στρατεύματά μας ἐκτυπήθησαν, καὶ σχεδὸν ὅλοι οὗτοι ἐφανεύθησαν, αἱ δὲ τροφαὶ καὶ τὰ πολεμεφοδία ἐσυλλήφθησαν· καὶ οὕτω θέλουν χρησιμεύει διὰ τὰ Ἕλληνικά στρατόπεδα.

Τὰ πολιορκοῦντα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀφρικανοῦ Σατράπου στρατεύματά μας συμποσοῦνται εἰς εἴκοσι περίπου χιλιάδας· οὗτος δὲ κλεισμένος ἐκεῖ στερεῖται καὶ τροφῶν καὶ πολεμεφοδίων.

Οἱ ἐν Π. Πάτραις Τοῦρκοι ἐκβαίνουν συχνάκις ἀπὸ τὸ φρούριόν των, πάντοτε ὅμως ἀντικρούονται μὲ ζῆμιαν των παρὰ τῶν φυλασσόντων τὴν πολιορκίαν ταύτην στρατευμάτων μας, καὶ ἐπιστρέφουν εἰς τὰ ἴδια.

Λεσίνη τοῦ Ξηρομέρου, τῇ 24 Ἰουνίου.

Ἐν σῶμα στρατιωτικὸν συνιστάμενον ἀπὸ 70 ἀνθρώπους ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ χιλιάρχου Δημήτρη Παλιογιάννη καὶ Λαχίστρα, ἐν ᾧ ἐφύλαττε τὴν θέσιν τῶν Μύλων, ἐπίασε τεσσαράκοντα ἄλογα φορτωμένα μὲ διαφόρων εἰδῶν τροφὰς, τὰ ὅποια ἤρχοντο διὰ τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχῆ. Τὸ ἐν τῇ Γουριᾷ στρατοπεδευμένον ἱππικὸν τῶν ἐχθρῶν ἅμα πληροφορηθὲν περὶ τούτου, ἔτρεξεν κατὰ τῶν ἡμετέρων, οἵτινες προκαταλαμβάνοντες τὰς ὀχυράς θέσεις των, ὅχι μόνον τὰς λείας των διέσωσαν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐφορμούντων ἐχθρῶν ἐρόνευσαν τρεῖς καὶ ἐζώγρησαν δύο, ἐν ᾧ αὐτοὶ ἔμειναν πάντες ἀβλαβεῖς.

Οἱ Τοῦρκοι δὲν παύουν καθ' ἡμέραν τοῦ νὰ λοιποτακτῶσι. Πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἀπέρασε καὶ διευθύνῃ πρὸς τὴν Ἄρταν ἐν σῶμα ἐξ αὐτῶν συνιστάμενον ἀπὸ δύο χιλιάδας καὶ πενταχοσίων. Ὁμολῶς καὶ χθὲς ἄλλοι σχεδὸν διςχιλίοι διευθύνθησαν κατὰ τὴν Ρίγανην, καὶ νομίζομεν, ὅτι καὶ

οὗτοι ἀπερνούν διὰ τὴν Ἄρταν· εἰς δὲ τὰ εἶδη τῶν γεννημάτων, φυτῶν, ἀμπελώνων καὶ λοιπῶν οἱ Τούρκοι ἔβαλαν γενικὴν πυρκαϊάν.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 25 Ἰουνίου. Χθὲς τὸ ἐσπέρας ἐμετρίασεν ὁ ἐχθρὸς τὸν πυροβολισμόν του· ἐξακολουθεῖ δὲ νὰ κάμνῃ ντουάδες καὶ νὰ ἀλαλάζῃ.

Ἡμεῖς μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐξακολουθήσαμεν τὸν μὲ μιδράλια πυροβολισμόν μας, τουφεκίζοντες ταυτοχρόνως τὰ πλησίον χαρακώματά του· αὐτὸς δὲ μᾶς ἀντήμειψε μὲ βόμβας καὶ σφαῖρας κανονίων διευθυνομένας ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον πρὸς τὴν πόλιν.

Ἰσαύτως καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὁ ἐχθρὸς διεύθυνε πρὸς τὸ κέντρον τοῦ περιτειχίσματός μας ἀλλεπάλληλον τὸν πυροβολισμόν του, καὶ ἐξόχως τὸν κατὰ κάθετον. Μία γραῖα ἐφονεύη ἐν τούτῳ, καὶ ἑλαφρὰ ἀπὸ βόλι ἐπληρώθη εἰς τὸν πυροβολιστὴν μας εἰς τοῦ Μακρῆ τὸ κανονιστάσιον.

Τὸ ἐσπέρας ὁ ἐχθρὸς διεύθυνε πρὸς τὴν πόλιν μας ἡμισφαίρια καὶ πέτρας.

Ἡ λειποταξία μεταξὺ τῶν Τούρκων ἐξακολουθεῖ ὁλονέν· καθ' ἡμέραν βλέπομεν ἐνταυτῷ νὰ πυρπολῶσι τὰ σιτάρια, κριθάρια καὶ ἀραποσίτια εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, καὶ οὔτε μία ἡμέρα δὲν περνᾷ χωρὶς προσέτι νὰ θεωρῶμεν μὲ ὁποῖον λυσσώδη τρόπον καταστρέφουν οἱ ἀπανθρωπότατοι τοὺς πέριξ ἑλαιῶνας, ἀμπελία, κήπους κ.τ.λ.

Τὰ περιχαρακώματά των δὲν παύουν νὰ τὰ πλησιάζωσιν ἀδιακόπως ἀπὸ τὸ κανονιστάσιον τοῦ Ρίγα, τὸ πρόφραγμα (Luneita) τοῦ Γουλιέλμου τοῦ Ὁράγγεν, ἕως εἰς τοῦ Φραγκλίνου.

Τὸ ἐσπέρας ἐβασίλευεν ἄκρα σιωπὴ καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐρεθισθεὶς ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ τὸν συνεχῆ τουφεκισμόν μας, ἔρριψε κατὰ τῆς πόλεως μίαν βόμβαν καὶ δύο μισὰς σφαῖρας κανονίων.

Τὸ πρῶτ' ἔγινε μετριώτατος ὁ ἐχθρικός πυροβολισμός. "Ενας στρατιώτης μας ἐπληρώθη ἀπὸ τουφέκι ἐπικινδύνως. Εἰς τὰ ἐμπροσθινὰ τῶν ἐχθρῶν χαρακώματ' εἶναι τέσσαρα τουφέκια, τῶν ὁποίων τὸ βόλι διατρέχει ὑπὲρ τὰς 300 ὀργυῖας· ἀπὸ ἐκ πλαγίου τῶν τουφεκίων τούτων βόλι ἐπληρώθη ἕνας πυροβολιστής μας εἰς τὸ κανονιστάσιον τοῦ Ἄ. Κοκκίνου.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐξακολούθησεν ὡσαύτως τὸ ἐχθρὸν πῦρ· ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἡμισφαίρια καὶ πέτρας ἀντὶ σφαιρῶν μᾶς ἔρριψαν οἱ Τούρκοι.

Ἐν τούτοις ἐπληρώθησαν εἰς τὸ πρόφραγμα τοῦ Γουλιέλμου τοῦ Ὁράγγεν τρεῖς Ἕλληνες ἀπὸ τὴν ψιλὴν φωτίαν.

Ὁ ἐχθρὸς πρὸς τὸ ἐσπέρας διεύθυνε μερικὰς ὀριζοντεῖους μικρὰς διαμέτρου πρὸς τὴν ἀστυνορίαν μας· χάρις ὅμως εἰς τὸν Προστάτην μας οὐδεμία ζημία μᾶς συνέβη. Οἱ φυλάττοντες τὸ προτείχισμα τοῦ Μάρκου Μπότσαρη ἰστάμενοι ἐπὶ τῶν περιενδεδυμένων ἐπάλξεων, ἐφόνευσαν μὲ τὰ τουφεκία των τέσσαρας Τούρκους, ἐν οἷς καὶ ἕνα ἀξιωματικόν.

Τὴν 27 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἔκαμν μερικὰ κινήματα ἐχθρικά ἐνώπιον τῆς Λουνέτας ἐμπροσθοφυλακαί. Οἱ Ἕλληνες πάντοτε εἰς ἐγρήγορσιν, καὶ ἔτοιμοι εἰς μάχην, ἔρριψαν μίαν σειρὰν τουφεκίων, καὶ ἐκ τούτου συνέβη γενικὴ καὶ εἰς τὰ δύο μέρη ταραχὴ. Ἀπὸ τὸ κέντρον τοῦ περιτειχίσματός μας διευθύνθη καὶ πρὸς τὰς δύο πτέρυγας ὁ μὲ μιδράλια πυροβολισμός, καὶ πανταχόθεν ὁ τουφεκισμός. Ὁ ἐχθρὸς διδαγμένος ἐκ τῶν παρελθόντων, ἀμέσως ἐνόμισεν ὅτι καὶ πάλιν ἔγινεν ἀπὸ μέρους μας ἐξόδος· πανικός λοιπὸν φόβος τὸν ἐκυρίευσεν· καὶ διὰ τοῦτο ἄρχισεν ἀμέσως τὸν τε ὀριζόντιον καὶ κατὰ κάθετον πυροβολισμόν του, ἀλλ' ὅχι πλέον μὲ τὴν συνήθη του πομπήν· τὰ κινήματά του ἦσαν πλήρη δειλίας· διὸ καὶ οἱ καρτερὰ ψυχοὶ ἡμῶν πολεμικοὶ θέλουν ὠφελῆθαι μὲ τὸν καιρὸν καὶ τὴν φρόνησιν ἀπὸ τοιαύτας ἀρμοδιῶν εὐκαιρίας διὰ νὰ τὸν ἐξουθενήσωσιν.

Ὁ ἰωθινὸς τῶν Τούρκων πυροβολισμός ἐγινεν ὡσαύτως μὲ ἡμισφαίρας μέχρι τῆς μεσημβρίας. Ὁ δὲ ἡμέτερος ἐκ τοῦ κανονιστάσιου τοῦ Κοτσίσκου ἀλλεπάλληλος γενόμενος, κατεσκόρπισεν τοὺς προμαχῶνας τοῦ ἀπέναντι τοῦ Φραγκλίνου. Ὁφθαλμοφανῶς ἴδομεν τρεῖς Τούρκους φονευθέντας εἰς τὰ ἀπέναντι τῆς Λουνέτας περιταφρώματα, καὶ ἕνα ἄλλον ἐνώπιον τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότσαρη, θέλοντα νὰ δοκιμάσῃ ἀντὶ τοῦ ἔδαφος ἐπιδέχεται καὶ ἕτερα προσωτέρω χαρακώματα.

Ὁ ἐχθρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ πλησιάζῃ τὸ ὕψωμα τοῦ χώματός του εἰς τὴν τάφρον τοῦ κανονιστάσιου τοῦ Φραγκλίνου· ὀφείλει νὰ ἐργασθῇ ἀκόμη μερικὰς ἡμέρας· ἡμεῖς δὲ ἀνυπομόνως περιμένομεν νὰ ἴδωμεν μὲ ποῖον τρόπον ἔχει σκοπὸν νὰ καταβῇ εἰς τὰς τάφρους μας.

Πρὸς τὸν Κύριον συντάκτην τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν.

Κύριε.

"Ἴδον εἰς τὸν ἀρ. 49 τῆς ἐφημερίδος σας νὰ διευθύνεσθε εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων Γαλλικὴν ἐταιρίαν, παρακαλοῦντες αὐτὴν νὰ ἐμποδίσῃ διὰ τῆς μεσολαβήσεώς της τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ τεχνίτας Γάλλους νὰ μισθώνωνται εἰς τὴν δούλεισιν τοῦ Αἰγυπτίου Σατράπου Μεχμέτ-Ἀλί.

Παρατηροῦμεν ἐν γένει, ὅτι πρὸ τινων χρόνων διάφοροι ἐκφυλισμένοι Εὐρωπαῖοι ἐπρομήθευσαν τὴν Αἴγυπτον, ὅχι μόνον μὲ πολεμοφοδίων ἐργαστάσια, ἐσύστησαν αὐτοῖς παντὸς εἶδους τεχνουργεῖα (ateliers), ὀπλαποθήκας, χωνευτήρια κ.τ.λ., ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν καὶ ἰδιαιτέρως ἀξιωματικοὶ Γάλλοι, περίφημοι κατὰ τὸ στρατιωτικόν, ἐσχημάτισαν τακτικὰς φάλαγγας διὰ νὰ ρίψωσι τὸ θανατηφόρον κατὰ τῶν Ἑλλήνων βέλος· ἐπιχείρημα, τὸ ὁποῖον ὁ Σουλτάν Σελὶμ θέλων νὰ κατορθώσῃ, ὅχι μόνον ἀπέτυχεν, ἀλλὰ καὶ μὲ αὐτὴν τὴν κεφαλὴν του ἐπλήρωσεν.

Ἐν τούτῳ ἡμεῖς εἴμεθα εὐγνώμονες πρὸς τοὺς εὐεργέτας μας, καὶ γνωρίζομεν κάλλιστα τὰς γενομένας ἐν Γαλλίᾳ συνδρομὰς, πρὶν εἰσέτι καὶ ἡ εὐγενὴς αὕτη ἐταιρεία συστηθῇ συνδρομαί, αἵτινες ἐμελλον παντοιοτρόπως νὰ βοηθήσωσι τοὺς δυστυχεῖς ὁμογενεῖς μας, συνεισφέρονσαι εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ δικαιωτέρου καὶ εὐγενεστέρου τῶν ἀγώνων.

Ἄλλ' εἰς τι ἄρ' γε ἐχρησίμευσαν αἱ πρόσδοι τοσούτων θυσιῶν τῶν γενναίων καὶ μεγαλοψύχων Γάλλων; Αὗται ἀλλοίμονον! ἐχρησίμευσαν εἰς τὸ νὰ βοηθηθῶσιν ὑπὸ διαφόρους προγράσεις μερικοὶ τυχοδιώκται, ἄνθρωποι, οἵτινες ἔχασαν τὴν τιμὴν καὶ τὸν χαρακτῆρά των εἰς τὸν λοιπὸν ἐξευγενισμένον κόσμον· εἰς τὸ νὰ βοηθηθῶσιν οἱ κενόδοξοι καὶ γασιασταί, οἵτινες πλήρεις ματαιοφροσύνης προσπαθοῦν ὑπὸ τὸ κάλυμμα τοῦ νὰ βοηθήσωσιν τὸν Σατράπην τῆς Αἰγύπτου, νὰ συστήσωσιν ἐκεῖ νέαν ἀποικίαν, ἡ ὁποία ὅχι μόνον νὰ κατασταθῇ μίαν ἡμέραν κυριάρχης τῆς Αἰγύπτου, ἀλλὰ καὶ τὸν δρόμον τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν νὰ ἀνοίξῃ. Οὗτοι φανταζονται προσέτι νὰ ἀναδειχθῶσι μὲ τὴν πρόδον τοῦ καιροῦ Γαλλο-Αἰγύπτιοι Ἀλέξανδροι, νὰ καταστρέψωσιν εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας τὸ Ἀγγλικὸν ἐμπόριον, νὰ καθυποτάξωσι τὸ Τίπο Σάιμπ κ.τ.λ. κ.τ.λ. σχέδιον τὸ ὁποῖον ἐμιλετήθη τόσον καιρὸν μετὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον εἰσβολὴν τοῦ Ναπολέοντος. Εἶναι λοιπὸν συμφέρον εἰς τὸν Σατράπην, νὰ ἀνοίξῃ τὰ μάτια του εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν τοιούτων, συμφέρον εἰς τὴν μεγάλῃ Βρετανίαν νὰ λάβῃ τὰ περὶ τούτου μέτρα, καὶ συμφέρον ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων νὰ ἐμποδίσωσι τὴν καθίδρυσιν νέου κολοσσοῦ εἰς τὰ Ἀνατολικά μέρη.

Συγχωρήσατέ με, Κύριε, νὰ προθέσω ἀκόμη, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Ἄραβες εἶναι οἱ ἀπόγονοι τῶν ἐφευρετῶν τῆς γεωμετρίας, ἀλγέβρας, ἀστρονομίας καὶ λοιπῶν· ἄνδρες εἰς ὑπερβολὴν ζωηροὶ καὶ ἀγχνίους. Ὅπου λοιπὸν πρέπει τις νὰ περιμένῃ ἀπὸ τοιούτων λαὸν καὶ ἀπὸ παρνομίας ἀποικίας! Τί θέλουν κατορθώσαι ὀδηγούμενοι οὗτοι ἀπὸ ἄτομα τόσον φιλόδοξοι, τὰ ὁποῖα δὲν περιμένουσιν, εἰμὴ πολιτικὰς τινὰς ταραχὰς διὰ νὰ εὐχαριστήσωσι τὰ πάθη των καὶ τὰ ἰδιαίτερα των συμφέροντα!

Ἐύλπισις ὅτι ἡ ἐκθεσις αὕτη θεωρουμένη βásiμος θέλει προᾶξει καὶ τὸν αἶσιον καρπὸν τῆς, ἐνθαρρύνομαι ἐπομένως ἀπὸ ἀφορμὰς ἱκανωτάτας, ὅτι καὶ ἡ κλασικὴ ἡμῶν γῆ δὲν θέλει ἐπὶ πλέον μολυνθῇ ἀπὸ βαρβάρους, ὀδηγούμενους ὑπὸ ἀτόμων, τὰ ὁποῖα ἀξιοῦνται τὴν κοινὴν ἀποστροφήν.

Μεσολόγγιον τὴν 27 Ἰουνίου 1825.

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ ἤμαι μὲ τὴν ἀνήκουσαν ὑπόληψιν.

Ὁ πατριώτης Μ. Π. Κοκκίνης.

ΑΡΙΘ. 52-53

Μεσολόγγιον, 4 Ἰουλίου. 1825.

Πολιορκημένοι ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μας διὰ ξηρὰς καὶ θαλάσσης, καὶ σερμημένοι ἐπομένως εἰδήσεων τῆς Ἐπικρατείας, εἴμεθα βιασμένοι νὰ ἐκδίδωμεν ἀπαξ τῆς ἐξδομάδος τὴν Ἐφημερίδα τῶν Χρονικῶν μας, περιοριζόμενοι νὰ ἀναγγέλλωμεν εἰς τὸ κοινὸν μόνον τὰ εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ προπυργίου τούτου τῆς Ἑλλάδος διατρέχοντα καὶ ὅ,τι ἄλλο τυχὸν ᾔθελε μᾶς· γενῆ γνωστὸν. Θέλει δὲ ἐξακολουθεῖ τὸ σύστημα τοῦτο μέχρις ὅτου διαλυθῇ ὁ εἰς, εἴτε τῆς θαλάσσης, εἴτε τῆς ξηρᾶς, ἀποκλεισμός.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 28 Ἰουνίου. Τὴν παρελθούσαν ἐσπέραν οἱ Τούρκοι ἐστάθησαν εἰς ἡσυχίαν· μετὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ἤρχισε νὰ γίνετα ἀκατάπαυστος ὁ ἀπὸ μέρους μας τουφεκισμός, καὶ μάλιστα εἰς τὸ κανονιστάσιον τοῦ Μακρῆ, ὅπου τὰ ἐχθρικά περιχαρακώματα εἶναι πλησιέστερα ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος τοῦ περιτειχίσματός μας.

Τὰ γλυκοχαράγματα ἔβαλεν ὁ ἐχθρὸς εἰς ἐνέργειαν τὸ πῦρ του ὀριζοντεῖως τε καὶ κατὰ κάθετον. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αἱ σφαῖραι αὗται διευθύνθησαν πρὸς τὴν πόλιν· δύο δὲ περίπου ὥρας διήρκεσεν αὐτὸς ὁ πυροβολισμός.

Ὅταν δ' ἐφάνη ὁ ἥλιος καὶ διέχυσε τὸ φῶς εἰς τὸν ὀριζόντά μας, ἐστρέψαμεν τὰ βλέμματά μας πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ βλέπομεν αὐτὴν σκεπασμένην ἀπὸ καράβια· μικρὰ παρατήρησις μᾶς ἐβεβαίωσεν, ὅτι αὐτὰ εἶναι ὁ ἐχθρικός στόλος· καὶ τῷ ὄντι συνιστάμενος οὗτος ἀπὸ 39 πλοῖα πολεμικά, διηρημένα εἰς δύο μοῖρας, δηλαδὴ φρεγάτας 8. κορβέτας 12, καὶ τὰ λοιπὰ βρῖκια καὶ γολέτας διευθύνοντο πρὸς τὰς Π. Πάτρας. Ἡ ἐν τῷ λιμένι μας ἀφ' ἐσπέρης προσορμισθεῖσα Αὐστριακὴ φρεγάτα, ἡ

Carolina, έχαιρέτησε τὴν πρώτην μοῖραν μὲ 15 κανόνια, καὶ μὲ ἄλλα τόσα τὴν δευτέραν, ἀντιχαιρετήσασα ἀπ' αὐτῶν ἐπίσης. Ἡ μὲν πρώτη μοῖρα μόλις ἐπλησίασεν ὑπὸ τὰ τείχη τῶν Π. Πατρῶν, καὶ ἀμέσως ἐπίστρεψε καὶ περιφέρεται τῶρα εἰς τὰ μεταξὺ Γλαρέν τζας καὶ Κεφαλληνίας νερά· ἡ δὲ δευτέρα προσωρμίσθη εἰς τὰ Καστέλλια. Ἡ πολεμικὴ Αὐστριακὴ Γολέτα, La Vigilante, συμπλέουσα μετὰ τοῦ στόλου τούτου, ἅμα διελθοῦσα τοῦ λιμένος μας ἀπεχωρίσθη, προσορμισθεῖσα πλησίον τῆς ῥηθείσης φρεγάτας.

Οἱ πολιορκηταὶ μας ἐξηκολούθησαν ἀπὸ μεσημβρίας ἄχρι τῆς ἐσπέρας τὸν πυροβολισμόν των. Ἐν τούτοις ἐπληρώθη ἀκινδύνως ἕνας τῶν στρατιωτῶν τοῦ Καπ. Κώστα Χορμόδα· καὶ ἐρονεύθη μία γραῖα χωριάτισσα, πηγαίνουσα νὰ πάρῃ νερόν ἀπὸ τὸ πηγάδι.

Πρὶν εἰσεῖν δὴ ὁ ἥλιος ἐβάλαμεν εἰς ἐνέργειαν μίαν τῶν πυρπολικῶν ὑπονόμων μας· μὲ μιδράλλια καὶ τουφέκια ἐχαιρετήσαμεν τὸ εὐτυχές τῆς πυροσκοπήσεώς της ἀποτέλεσμα, καὶ μάλιστα ὅταν οἱ Τούρκοι ἐξερχόμενοι, ὡς λαγωοὶ, ἀπὸ τὰ περιταφρώματά των, ἔτρεχον εἰς τὰ δπισθεν· πλέον ἢ ἑκατὸν Τούρκοι ἐγίναν ταύτην τὴν ἡμέραν τοῦ πυρός μας ὀλοκώματα· πανικὸν δὲ φόβον καὶ ἄκραν ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἄσπονδόν μας ἐχθρὸν ἐπροξένησεν ἡ πράξις αὕτη.

Λυσσασμένους ὁ ἐχθρὸς τὸ ἐσπέρας μανιωδῶς μᾶς ἐβομβόλησε καὶ ἐκανοβοδόλησε.

Τὴν 29 τοῦ αὐτοῦ. Ἐπαυσεν ὁ μανιωδὴς τοῦ ἐχθροῦ πυροβολισμὸς μετὰ τὸ μεσονύκτιον· ἀπὸ διαφόρους συνομιλίας γενομένας μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν πλησίων ἐχθρῶν ἐρπνεύθη, ὅτι ἡ ἀφίξις τοῦ στόλου δὲν ἐπροξένησεν εἰς αὐτοὺς οὐδεμίαν θρασύτητα· μάλιστα ἐπαρτηρήθη, ὅτι ὅσα μᾶλλον αὐξάνουσι τὰ φαντασιώδη μέσα των, τόσῳ περισσώτερον ἀποκαθίστανται ἀβυμότεροι.

Τὸ πρωτὶ οἱ Τούρκοι ἀνεβέβησαν τὸ πῦρ των, διευθύνοντες αὐτὸ μάλιστα πρὸς τὴν Λουνέταν· ὃ ἐν αὐτῇ ἀρχιπυροβολιστὴς Γουρουνάρας ἐπληρώθη καὶ δευτέραν φρεγά. ὃ δὲ σαλπικτὴς τοῦ στρατηγοῦ Γεωργίου Κρίζου ἐρονεύθη ἀπὸ βόλι, ἐκτελεῖς ὑπὲρ τὸ δέον· μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐπληρώθη ἐλαφρὰ ὁ ἀντιστράτηγος Δῆμος Ρινιάσας.

Τὴν 30 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν νύκτα ἤρχισαν οἱ Τούρκοι τὸν κατὰ κάθετον πυροβολισμόν των μὲ ἄκραν μανίαν. Τόσων οἱ πυροβολικοὶ ὄλμοι των, ὅσων καὶ τὰ κανονία των ἐρόβιζοντο ἀδιακόπως μονοφυτηλῶς· αἱ δὲ σφαῖραι των διευθύνοντο ὅλαι πρὸς τὴν πόλιν.

Ἐπειδὴ τὰ κανονοστάσια τοῦ Κοτζίσκου καὶ Γουλιέλμου Τέλλου ὄντα ἀπὸ πλευρᾶς, ἐμποδίζουν τὰς πρὸς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου ἐχθρικές προόδους, οἱ Τούρκοι ἐκεραυνοβόλησαν τὸ πρωτὶ πεισματικώτατα, προσπαθοῦντες νὰ βάλῃσι τὸ πυροβολικὸν των εἰς ἀδράνειαν· πυροβολοῦσι δ' ἐνταυτῷ καὶ πληθματικῶς (à ricochet).

Ἔως τὸ ἐσπέρας ἐξηκολούθησεν ὁ ἐχθρὸς τὸ πῦρ του κατὰ τῆς πόλεως καὶ κατὰ τῆς δεξιᾶς τοῦ τείχους μας πτέρυγος, ὁμοῦ καὶ κατὰ τοῦ κέντρου.

Τὴν 1. Ἰουλίου. Οἱ βαρβαρικοὶ ἀλλαγμοὶ ἐξακολουθοῦν ὅλην τὴν νύκτα· ἀκαταπαύστως ἡμεῖς πυροβολοῦμεν μὲ μιδράλλια, καὶ τουφεκίζομεν τὰ ἐχθρικά περιχαράκωματα, καὶ μάλιστα τὰ ἀντικρὺ τοῦ κανονοστασίου τοῦ Ρίγκ, τοῦ Φραγκλίνου, καὶ τοῦ προφράγματος (Λουνέτα) τοῦ Γουλιέλμου τοῦ Ὁράγγγεν. Τὴν νύκτα ταύτην ἔπεσε καὶ ἄλλη βόμβα ἐπὶ τοῦ Τυπογραφείου, τῆς ὁποίας ἡ ἐκρηξίς μόνον τὸν τοῖχον καὶ τὴν ἄκραν τῆς στέγης ἐβλάψεν.

Τὸ πρωτὶ ἐμετριάσθη ὁπωσοῦν τῶν ἐχθρῶν ἡ φωτιά· ὁ ἐκκεντρός των (excentrique) πυροβολισμὸς διευθύνεται πρὸς τὸ κέντρον τοῦ τείχους μας καὶ πρὸς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Σαχτούρη.

Οἱ Ἕλληνες κατεσκεύασαν εἰς διάφορα μέρη τοῦ περιτειχίσματος μας νέα κανονοστάσια. Αἱ ἐσωτερικαὶ ἐργασίαι γίνονται προθυμώτατα, καὶ τὸ τῶν πυρπολικῶν ὑπονόμων σύστημα ἐξακολουθεῖ μὲ δραστηριότητα.

Τὸ μεταξὺ τοῦ Μακρῆ καὶ Ρίγα νέον κανονοστάσιόν μας πυροβολῆσαν τὰ ἐχθρικά περιταφρώματα μὲ μιδράλλια καὶ σφαῖρας ἐμπρηστικὰς, ἔκαμε νὰ ἀνατραπῶσι τῆς ἐμπροσθιῆς κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη γραμμῆς οἱ προμαχῶνες, νὰ διασκορπισθῶσι καὶ πυρποληθῶσι αἱ γέβραι (gabions), καὶ ὁ ἐχθρὸς νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ἑκατὸν περίπου ὀργυῖας ἀπὸ τὴν ἐμπροσθινήν γραμμήν.

Τὴν 2 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ ἐσπέρας, ὡσαύτως καὶ τὸ μεσονύκτιον καταπαύσαντες οἱ Τούρκοι τὸ πῦρ των, ἔκαμναν τοὺς συνήεις των ντουάδες τὸ εἰρημένον νέον μας κανονοστάσιον ἔβαλε καὶ ταύτην τὴν νύκτα εἰς ἐνέργειαν τὰς ἐμπρηστικὰς σφαῖρας.

Τὴν αὐγίν, ἐν ᾧ αἱ σάλπιγγές μας ἤχησαν, ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἔρριψε μερικὰ ἡμισφαίρια. Ἐν τούτοις ἐρονεύθη μία παρθένος χωρική 12 ἐτῶν, καὶ ἕνας ὀγδοηκοντούτης γέρον. Τὸ κολοσσαῖον χῶμα πλησιάζει ὀλονόνα καὶ τώρα δέκα περίπου ὀργυῖας ἀπέχει τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου· ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν τοῦ χῶματος τούτου μέρος ὁ ἐχθρὸς ἤρχισε νὰ γεμίζῃ τὴν πρόταφρόν μας μὲ κλάδους ἐλαίων καὶ μὲ χῶμα· ἡμεῖς δὲ ἀντιστάμεθα εἰς αὐτὰς τὰς ἐργασίας ἀπὸ τὰ ἐκ πλευρῶν κανονοστάσια τοῦ Κοτζίσκου καὶ Γουλιέλμου Τέλλου.

Τὰ ἀντικρὺ τῆς Λουνέτας χαράκωματα τῶν Τούρκων εἶναι ἀρκετὰ

προχωρημένα πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος· ἔρρασε δὲ μὲ τὰ μακρὰ φυτάρια (Sape volante) ἔως εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κατωφεροῦς ὁδοῦ (crête du glacis)· καὶ οὕτω ῥίπτουν χῶμα εἰς τὸν προφυλακτικὸν δρόμον τῆς (chemin couvert).

Μέχρι τῆς μεσημβρίας μᾶς ἔρριψαν εἰς Τούρκοι καὶ βόμβας, καὶ γρανάτας καὶ κανονίων σφαῖρας, ἄλλας μὲν κατὰ τῆς πόλεως καὶ ἄλλας κατὰ τοῦ περιτειχίσματος μας· ἐπληρώθη δὲ ἐλαφρὰ ἕνας στρατιώτης μας.

Περὶ τὸ δεῖλι ἐβαλαν πῦρ οἱ ἐχθροὶ εἰς μίαν πυρπολικήν των ὑπόνομον· ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ γεμίσωσιν ἀπὸ χῶμα τὴν τάφρον τοῦ περιτειχίσματος τοῦ Μπότζαρη· ἡ ἐκρηξίς ἔκαμεν ἐν μέρει τὸ ἀποτέλεσμά της· καθότι ἐγεμίσθη μέρος· τι τοῦ λάκου (cunette) τῆς τάφρου ταύτης. Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ φούρνος τοῦ ὑπογαίου τούτου ἦτον βαρυφορτωμένος ἀπὸ πυρῖτιν κόνιν· ἐπειδὴ ἐν ᾧ ἡ γραμμὴ τῆς ἐλαχίστης ἀντιστάσεως εἶναι περίπου ὁκτὼ πηδῶν, καὶ μάλιστα εἰς τόπον σύνθετον ἐν μέρει ἀπὸ χάλυβα, ὁ κύκλος τῆς ἐκρηξέως (entonnoir) ἐσχτράτισεν ὑπὲρ τῶν δέκα ὀργυῶν διάμετρον. Ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἐκρηξίν ἔπεσε μέσα εἰς τὸ προτειχίσμα μεταξὺ πολλῶν ἄλλων καὶ μία ρίζα δένδρου ἑκατὸν περίπου ὀκάδων.

Περίεργοι νὰ ἴδῃσι τὸ ἀποτέλεσμα οἱ Ἕλληνες ἐκβῆκαν εἰς τὸν προφυλακτικὸν δρόμον (chemin couvert), καὶ ἤρχισαν μετὰ τὴν ἐκρηξίν νὰ τουφεκίζουσι τοὺς πλησίον Τούρκους· ἐρπνεύσαν λοιπὸν καὶ ἐπλήρωσαν ἱκανοὺς ἐξ αὐτῶν, τῶν ὁποίων τὰ πτώματα ἔμειναν μάλιστα ἐπὶ τῆς κατωφεροῦς ὁδοῦ (sur le glacis). Ἀμοιβαίως μετὰ τοῦτο ἔγινε ζωηροτάτη ἡ ψιλὴ φωτιά, καὶ ἐξαίρετως οἱ Τούρκοι ἤρχισαν τὸν ὀριζόντειον καὶ κατὰ κάθετον πυροβολισμόν των. Αἱ πολεμικαὶ τῶν Ἑλλήνων φωναὶ, καὶ ὁ ἐν τῇ σκηνῇ ταύτῃ γενόμενος καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν τουφεκισμὸς, κανονοβολισμὸς καὶ βομβολισμὸς· παρέστανιν τὴν ἰδέαν τῆς ἐφόδου, τὴν ὁποίαν μὲ τσαύτην ἀνυπομονήσιαν ἀναμένουσιν οἱ γενναῖοι πατριῶταί μας. (*)

Μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ τουφεκισμοῦ ἠνώθησαν οἱ παῖδες μας μετὰ τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἤρχισαν τὸν πετροπόλεμον μὲ τοὺς Τούρκους· εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς μάχης ἐδειξαν τὰ πλέον ἡρωικὰ σημεῖα οἱ παῖδες μας, μὴ λογαριάζοντες ποσῶς τὸν κίνδυνον. Εἰς ἐξ αὐτῶν ὁμοῦ ἐπληρώθη ἐπικινδύνως εἰς τὸ μέτωπον.

Τὰ ἐχθρικά καράβια ἐπαρτήσασθαι πάλιν εἰς τὸν ὀριζόντά μας, περιπλέοντα ἔξω τοῦ λιμένος μας.

Περὶ τὸ ἐσπέρας ἄραξεν εἰς τὸν λιμένα μας ἡ Ἀγγλικὴ φρεγάτα, la Rose, ὁμοῦ καὶ τὸ πολεμικὸν βρῖκι, Veasel.

Τὸ ἐσπέρας ὁ ἐχθρὸς ἐμετρίασε τὸν πυροβολισμόν του, καθότι 15 ἔως 20 μόνον κανονιάς ὁμοῦ καὶ βόμβας μᾶς ἔρριψεν.

Τὴν 3 τοῦ αὐτοῦ. Οἱ Τούρκοι ἤρχισαν νὰ διευθύνωσι τὸ ὀριζόντειόν των πῦρ κατὰ τοῦ νέου κανονοστασίου, ὁ Κεραυνοβόλος· μετεχειρίσθησαν ὅλα των τὰ δυνατὰ διὰ νὰ βάλῃσι εἰς ἀδράνειαν τὰ πυροβολικά του, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχον. Ἀπὸ τὰς πρὸς τὴν πόλιν διευθυνομένας βόμβας των ἐρονεύθη μία γυνή· θέλων δὲ ὁ ἐχθρὸς νὰ σημαδεύῃ τὰ κανονοστάσιά μας, βλάπτει τοὺς εἰς τὰ ἴδια του χαράκωματα.

Δι' αὐτοῦ ἐρονεύθη καὶ ἕνας στρατιώτης μας ἀπὸ βόλι τουφεκίου.

Ὅλην τὴν ἡμέραν σήμερον ἐξηκολούθησεν ἀκαταπαυστος ὁ βομβολισμὸς καὶ κανονοβολισμὸς τῶν ἐχθρῶν, χωρὶς νὰ πάσῃ οὔτε λεπτόν. Πέντε βόμβαι ἔπεσαν μέσα εἰς τὴν Λουνέταν· ἡ ἀπτότης αὐτῆς φρουρὰ δὲν ἐταράχθη ποσῶς· ἡ δὲ ἐκρηξίς τῶν βομβῶν χάριτι Θεοῦ δὲν ἐπροξένησε καμμίαν βλάβην.

Ὁ ἐχθρὸς κατέπαυσε τὸ ἐσπέρας τὴν φωτίαν του· ὁ ἀπὸ μέρους μας ὁμοῦ τουφεκισμὸς καὶ μὲ μιδράλλια πυροβολισμὸς ἠκολούθησε δι' ὅλης τῆς νυκτός.

Τὴν 4 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ κανονοστάσιον τοῦ Κεραυνοβόλου ἐξακολουθεῖ τὸ χρέος τοῦ ἀξίως τοῦ ὀνόματός του· ὁ δὲ ἐχθρὸς διευθύνει τὸ πρωτὶ μερικὰς σφαῖρας κατὰ τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότζαρη. — Εἴκοσι ἐχθρικά καράβια περιφέρονται σήμερον εἰς τὸν λιμένα μας, καὶ τινα ἄραξαν.

Ἡ Αὐστριακὴ φρεγάτα, la Carolina, διοικουμένη παρὰ τοῦ κυρίου Βουράτοβιτς, ἄραξεν εἰς τὸν λιμένα μας τῇ 27 τοῦ παρελθόντος, μίαν δηλαδὴ ἡμέραν πρὶν φανῇ εἰς τὸ στόλος τῶν ἐχθρῶν. Ἡ διευθύουσα τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα Ἐπιτροπὴ ἀφοῦ ἔκαμεν ὅλας ἐκεῖνας τὰς ἀπαντήσεις ἀναλόγως εἰς ὅσα ὁ κύριος Βουράτοβιτς ἐπιφορτισμένος ἀπὸ τὴν Αὐλὴν του εἶχε προτείνει, ἐπροσχάλεσε αὐτὸν τελευταῖον διὰ τῆς κατωτέρως ἐπιστολῆς νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὰ παράλια μας διὰ λόγους ἀποχρῶντας· ἐν ᾧ φθάσαντα ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ δύο Ἀγγλικὰ πλοῖα ἡ φρεγάτα, la Rose, καὶ τὸ βρῖκι, le Veasel, μετὰ τὴν ἐκπεραίωσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀποστολῆς των, ἀπεμακρύνθησαν ἀμέσως.

(*) Πᾶς αὐτόπτης καὶ ἀμερόληπτος μάρτυς δεῖται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ, ὅτι ποτὶ τὸ ἀπτότητον τῶν στρατιωτικῶν μας ἐκδηγήσεων δὲν μεγαλερρημαίνεσθαι. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ Ἄρσε-τριακὸς παρὰ τὴν ἐξουχίαν εἰς τὴν ἐκρηξίν εἰσὶν εἰς παρομοίαν φράσιν. Λέγει (ἀναφερόμενος εἰς τὴν πολεμικὴν ἀγωγὴν μας) ὅτι πολεμοῦμεν ὡς ἀπειλισμένοι· οὐκ ἔμμεν ἀδόντες· ἐνταῦθα, κύριε Πιλάτε, ὡς καὶ πανταχῶς, πολεμοῦν οἱ Ἕλληνες μὴ τὴν μεγαληπείραν παρρησίαν πνεύματος, καὶ μὴ τὴν μὲν τῷ εὐτυχίῳ· ἀποθρομίζοντες ἐλπίδα, νὰ δώσωσι δηλαδὴ καὶ νὰ ἐπισφραγίσωσι τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν ἀπογόνου των, οἵτινες θέλουσιν ἀπολαύσει τοὺς καρπούς· τῆς ὑπὲρ τοῦ εὐγενεστέρου τῶν ἀγῶνων ἐπιμονῆς των.

(Bemerkung des J. C.)

ἡ δὲ Carolia ἀπορίας ἄξιον εἶναι πῶς ἐπιμένει ἀμετάθετος διὰ τὰ ἀτέκτατα προσωρμισμένη εἰς τὰ νερά μας, ἐν ᾧ ὡς εἴρηται, καὶ μὲ ἐπιτηδες ἐγγράφον εἰδοποιήθη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς μας περὶ τούτου, καὶ ἐν ᾧ ἐτελείωσαν καὶ αἱ ὑποθέσεις τῆς ἀποστολῆς τῆς· ἄλλο δὲν δύναται νὰ συμπεράνῃ τις, παρ' ὅτι ὁ κύριος Βουράτοβιτς στοχάζεται, ὅτι, ἐπειδὴ εἶναι παρὼν ὁ Καπιτάν Πασσάς, εὐρίσκεται εἰς Ὀθωμανικά νερά, καὶ ἐπομένως ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀκούῃ τὰς προσκλήσεις τῶν ὑπουργῶν τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως. Πῶς λοιπὸν νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στόλου τῶν ἀπίστων ἐχθρῶν μας; διατριβὴν τῆς φρεγάτας ταύτης; ὅτι προσπαθεῖ τίχα νὰ μεσιτεύσῃ μεταξὺ τῶν ἀντιπαλαιόντων, ἢ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου; Αὐτὰ ὅλα εἶναι δι' ἡμᾶς αἰνίγματα· καὶ ἄλλο δὲν συμπεραίνομεν, παρ' ὅτι ἡ τὸσάκις ἐπαναληφθεῖσα παρὰ τῶν σεβαστῶν τῆς Εὐρώπης Δυνάμεων οὐδετερότης παρεβιάσθη ἀπὸ τὴν διαγωγὴν τοῦ διαληφθέντος διοικητοῦ τῆς Καρολίνας, καὶ παρεβιάσθη, διὰ ἰδία βεβαιῶς αὐτοῦ τέλη καὶ συμφέροντα, ἐναντία, κατὰ τὴν ἰδέαν μας, τοῦ πνεύματος τῆς Αὐστριακῆς Αὐλῆς; καὶ τῶν φρονημάτων τῆς Α. Κ. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος.

Ἐπιστολὴ τῆς διευθυνοῦσας τὴν Αὐτὴν Χ. Ἐλσδα Ἐπιτροπῆς.
Πρὸς τὸν Ἐξουχάτεον Ἰππία Κύριον Κ. Βουράτοβιτς, διοικητὴν τῆς Φρεγάτας τῆς 'Α. Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, ἡ Καρολίνα.

Κύριε.

Ἔχουν τὴν τιμὴν οἱ ὑποφαινόμενοι νὰ ἐκθέσωσι πρὸς τὴν 'Υ. Ε., ὅτι οἱ ἐξουχάτεοι κύριοι ἀπεσταλμένοι τῆς ἑδριζαν ἄκραν σπουδὴν πρὸς τὸν γενικὸν τῶν ὁχυρωμάτων ἐπιστάτην εἰς τὸ νὰ δοθῇ ἀπὸ χθὲς ἀκόμη τὸ τελευταῖον (Ultimatum) περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ καπ. Φ. Βιανέλλου, λέγοντος, ὅτι ἐπειδὴ ἡμέραν παρ' ἡμέραν περιμένεται ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δὲν συμφέρει εἰς τὰ Αὐστριακὰ πολεμικὰ πλοῖα νὰ μένωσιν εἰς τὸν ἐνταῦθα λιμένα.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ὑποφαινόμενοι ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ ἀποκριθῶσι παύρα, δὲν ἀμφισβῆλλον ὅτι τὸ ἐγγράφον τοῦτο, ὑπ' ἀρθ. 1050. ἐνεχειρίσθη ἤδη ἀπὸ τὴν χθὲς πρὸς τοὺς κυρίους ἀπεσταλμένους τῆς. Ἐν τούτῳ κατὰ χρέος ἀπραϊτήτων γνωστοποιεῖν τὴν 'Υ. Ε. ὅτι ἀπὸ πηγὴν ἀλάνθαστον εἶναι πληροφορία βεβαιόταται περὶ τῆς στιγμιαίας τοῦ στόλου μας εἰς τὰ ἐνταῦθα ἀφίξεως. Καὶ ἐπειδὴ πιθανώτατον νὰ παρεμπέσῃ τι μεταξὺ τῶν διαμαχομένων μερῶν, ἢ παρὰ τῆς 'Υ. Ε. διοικουμένη φρεγάτα, καὶ ἡ γολέτα, la Vigilante, ἐξακολουθοῦσαι νὰ μένωσι προσωρμισμέναι εἰς τὸν λιμένα τοῦτον, εἶναι ἐνδεχόμενον δι' ἀγνοίαν νὰ περιπλεχθῶσιν ἀκουσίως εἰς ἀπροσδόκητόν τι δυστύχημα· ἢ, ἂν ὅχι τοῦτο νὰ παραβιασθῇ ἢ παρὰ τῆς Α. Κ. Μ. διακηρυχθεῖσα οὐδετερότης.

Ταῦτα λοιπὸν ὑπ' ὀφθαλμὸν βάλλοντες οἱ ὑποφαινόμενοι, δὲν ἀμφισβῆλλον, ὅτι ἡ 'Υ. Ε. θέλει προνοήσῃ νὰ μὴν ὑποπέσωσι τὰ δύο ταῦτα τῆς Α. Μ. πλοῖα εἰς τι τῶν διαληφθέντων περιστατικῶν.

Ἔχουν δὲ τὴν τιμὴν νὰ ᾔναι κτλ. κτλ.

Τῇ 2—14 Ἰουλίου 1825 ἐν Μεσολογίῳ.

ὥρα 1—9 πρὸ τοῦ γεύματος.

Ἰω. Παπαδιαμαντόπουλος.

Δημήτριος Θέμελης.

Ὁ Γ. Γραμμ. Φ. Πλητὰς.

ΑΡΙΘ. 54-55.

Μεσολόγγιον, 11 Ἰουλίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 5 Ἰουλίου. Τὸ ὀρίζοντιον τῶν ἐχθρῶν μας πῦρ ἐξηκολούθησεν μὲ καίτημα ἀφ' ἐσπέρας, διευθυνόμενον πάντοτε πρὸς τὸ κέντρον τοῦ περιτειχίσματος μας· μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὁμως κατέπαυσεν.

Αἱ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν εἰς τὰς ἐμπροσθοφυλακὰς ἐχθρῶν συνδιαλέξεις ἐγίναν τοιαυτοτρόπως· ἀφ' ἐνὸς μέρους αἱ ἡμέτεροι ἐπροσκάλουν τοὺς ἐχθροὺς εἰς ἐφοδόν, λέγοντες, ὅτι δὲν εἶναι τῆς τιμῆς τῶν τώρα, ἐν ᾧ καὶ τῶν περιχαρῶν καμάτων τῶν αἱ προπαρασκευασαίαι ἐτελείωσαν, καὶ ὁ στόλος τῶν ἐλθόντων τοὺς ἐπρομήθευσεν μ' ὅλα τὰ ἐφόδια, νὰ μὴ φιλοτιμηθῶσι νὰ κάμωσι καὶ τοιαύτην ἀπόφασιν. Οἱ Τοῦρκοι ἀφ' ἐτέρου μέρους εἰς ἀπόκρισιν ἐκθειάζοντες τὸν ἐθνικὸν πολιτισμὸν τῶν, τὴν ἐννομίαν τῶν καὶ τὸ πιστὸν τοῦ χαρακτῆρός τῶν μᾶς ἐπροσκάλουν εἰς συνθήκας· μόλις ἤκουσαν τὰς λέξεις ταύτας οἱ ἡμέτεροι, καὶ ἀμέσως ἀγανακτήσαντες τοὺς ἀπακρίθησαν μὲ τοὺς ἐμφαντικωτάτους λόγους τοῦ τουφεκισμοῦ, καὶ πυροβολισμοῦ.

Οἱ Ἕλληνες στέκονται νύκτα καὶ ἡμέραν εἰς ἐγρήγορσιν (alerte). Τὰ πάντα εἶναι ἑτοιμα εἰς ἀντιπαράταξιν, καὶ ὑπεράσπισιν. Προεδρεύει δὲ ἐπὶ τῶν προπαρασκευασιῶν τούτων ἡ τιμὴ καὶ ὁ ὑπὲρ πατρίδος ζήλος.

Μετὰ ἱκανὸν τὰς πρώτας πυροβολισμὸν ἐξηκολούθησεν ὁ ἐχθρὸς νὰ γεμίσῃ μὲ δεμάτια κλημάτων τὴν πρόταφρον (avant-fossé) τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου· προχωρεῖ δὲ καὶ εἰς τὸν προφυλακτικὸν δρόμον (chemin couvert) τῆς Λουνέτας.

Ὁ ἐχθρικός στόλος περιέρχεται ὁλονόνα εἰς τὰ παράλια μας, ὑπὲρ δὲ

τὰ ἡμῖς ἀραζαν σήμερον εἰς τὸν λιμένα μας· εἰς τὸν Προκοπῆνιστον ἡκολούθησεν ὑπὲρ τὰς τρεῖς ὥρας κανονοβολισμός· ἡ αἰτία τούτου εἶναι, ὅτι μερικὰ Τουρκικὰ καράβια ἔκαμαν ἀπόβασιν εἰς τὴν πλησίον τοῦ Προκοπῆνιστου νῆσον Λοῦρον καὶ εἰς τὸν Αἰσώστην διὰ νὰ πάρωσι ζῶα· ἀλλ' οἱ ἐκεῖσε φυλάττοντες Ἕλληνες ἀντεστάθησαν καρτερώτατα, καὶ ὅχι μόνον ἠνάγκασαν τοὺς ἐχθροὺς νὰ ὀπισθοδρομήσωσι, καὶ νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὰ πλοιαρία τῶν, ἀλλὰ καὶ ὅ,τι εἶχον προλάβει κατ' ἀρχὰς νὰ ἀρπάσωσι, τοὺς ἔκαμαν πάλιν νὰ παραιτήσωσιν εἰς τὴν ξηρὰν διὰ νὰ σωθῶσιν.

Κάμμιαν ἄλλην φορὰν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐπολιορκήθημεν δὲν μᾶς ἐβρίψεν ὁ ἐχθρὸς τόσαις κανοναῖς καὶ βόμβαις, ὅσαις σήμερον μετὰ τὴν μεσημβρίαν. Τὸ νεωστὶ κατασκευασθὲν κανονοστάσιόν του, τετρακασίας περίπου ἀπέχον ὁργυιάς ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ περιτειχίσματος μας, καὶ ἐρωδιασμένον μὲ πυροβόλα τῶν ἐξήκοντα λιτρῶν, διεύθυνε τὸν πυροβολισμὸν του κατὰ τοῦ κανονοστασίου τοῦ κεραυνοβόλου· ἡ ὑπὲρ τὸ δένδρως ὕψηλὴ τῶν σφαιρῶν διεύθυνσις διεφύλαξε παντὸς ἀπαισίου τὸ κανονοστάσιόν μας τοῦτο· ὡσαύτως καὶ αἱ σφαῖραι ἀπὸ τοῦ ἀπέναντι τῆς δυτικῆς πλευρᾶς μας ἐτέρου τῶν ἐχθρῶν κανονοστασίου διευθύνοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον, ὅπου ποτε ἦτον καὶ νοσοκομεῖον· καὶ μ' ὅλον ὅτι ἀμύπολλα γυναικόπαιδα εὐρίσκοντο εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην, κάμμία ὡμὸς βλάβη φόνου ἢ πληγώματος δὲν ἠκολούθησεν.

Τὸ ἐσπέρας ἐξηκολούθησεν ὡσαύτως μὲ πείσμα ὁ ἐχθρὸς τὸν πυροβολισμὸν του· μία σφαῖρα κανονίου ἐπέσεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἐπιτροπῆς πλαγίως εἰς τὸ γραφεῖον, χάριτι θεῆς ὁμως οὐδεμία βλάβη ἠκολούθησεν. Αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐχθροῦ γίνονται ὁλονόνα, καὶ ἡ πρόταφρος τοῦ Φραγκλίνου καὶ Μακρῆ ἐν μέρει, ὡς εἶπομεν, ἐγεμίσθη.

Τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὰ μεσάνυχτα ἔβαλεν ὁ ἐχθρὸς τὸ πυροβολικόν του (artillerie) εἰς ἀνάπαυσιν· ἄκρα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἐδασίλευε σιωπῇ. Οἱ Ἕλληνες ἀπέδωκαν τὴν σιωπὴν τῶν ἐχθρῶν εἰς τὴν περιμενομένην ἐφοδὸν· διὸ ἐστάθησαν ὄρθοι ἐπὶ τῶν προμαχόνων δι' ὅλης τῆς νυκτός.

Ἀνανεώθη τὸ πρῶτ' ὁ πυροβολισμὸς τῶν πολιορκητῶν μας· καὶ τότε ἐπληρώθη ἐπικινδύνως μῆτηρ τις ἐννέα τέχνων· ὁ πυροβολισμὸς οὗτος ἐξηκολούθησεν ἕως τὸ μεσημέρι· διελεύσασα μία σφαῖρα ἀπὸ τὴν κανονοθυρίδα τοῦ Φραγκλίνου, ὡς ἐκ θυμῆτος δὲν ἐφίνευσεν τὸν ἐκεῖσε ἐργαζόμενον πυροβολιστὴν Ἀθανάστην Τζάλαν, ἀλλὰ μικροτάτην μόνον πληγὴν τοῦ ἐπροξένευσεν.

Μέρος τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου στέκεται ἀραγμένον, καὶ μέρος περιπλέει τὰ παράλια μας.

Πρὶν τῆς μεσημβρίας ἀραζεν ὅλος ὁ στόλος τῶν ἐχθρῶν εἰς τὸν λιμένα μας, ἀφήσας δύο μόνον πλοῖα διὰ νὰ κάμνωσι τὴν φυλακὴν· μετὰ τοῦτο ἔκαμαν ἀπόβασιν καὶ εἰς ἄλλα τινὰ νησάκια τοῦ Προκοπῆνιστου· χοίρων κεφαλαὶ καὶ ὄνων ὁμως ἐστάθησαν οἱ θρίαμβοί των, καὶ τὰ ὅποια εἰς τὴν μεγάλην ταύτην ἀπόβασιν ἔστησαν τρόπαια.

Ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς πολιορκητὴς μας ἐξηκολούθησεν νὰ μᾶς πυροβολῇ μέχρι τῆς ἐσπέρας· διευθύνει δὲ περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος τὰς σφαῖρας του πρὸς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου, ἐκονομαζόμενον Τερμίμπιλε, τοῦ ὁποίου τὴν τάφρον (fosse) καθὼς καὶ τὴν τοῦ κανονοστασίου τοῦ Ρίγα ἤρχιθεν ἡδὴ νὰ γεμίσῃ· ἐγεμίσθη προσέτι ἀπὸ χῶμα καὶ μέρος τοῦ προφυλακτικοῦ δρόμου τῆς Λουνέτας. Ἡμεῖς εἰς ὅλας ταύτας τὰς ἐργασίας τῶν πολιορκητῶν μας ἀντιστάμεθα ὅσον ἡ περίστασις μᾶς συγχωρεῖ· νύκτα καὶ ἡμέραν πυροδολοῦμεν μὲ μιδράλλια, καὶ ἀδιακόπως τουφεκίζομεν.

Μία γυνὴ ἐπιστρέφουσα ἀπὸ τὸ πηγάδι μὲ τὴν λάχνην τῆς πλήρη ὕδατος ἐξεμελίσθη ἀπὸ μίαν σφαῖραν· ὁμοίως καὶ ἐν ᾧ μία πτωχὴ κόρη ἐπότηζε τὸ ἄλογόν της βραστάζοντα τὴν λεκάνην εἰς τὸ στόμα τοῦ ζώου, ὑπέπεσεν εἰς τὸ αὐτὸ δυστύχημα.

Τὸ δειλὴ ἐπλησίασαν αἱ ἐχθρικοὶ φρεγάται εἰς τὸν Προκοπῆνιστον καὶ ἐκανονοβόλησαν τὰ ἀλιεύοντα ἐκεῖσε μικρὰ πλοιαράκια μέχρι τῆς ἐσπέρας. Ἰδοὺ αἱ υπερήφανοι φρεγάται τῆς Ψηλῆς Πόρτας κατήντησαν νὰ ἀντιπαρτάττωνται μὲ τὰ ἀλιευτικὰ μονόξυλα· καὶ τὸ περιεργώτερον εἶναι, ὅτι οὔτε καὶ αὐτὰ δὲν ἠζήθησαν εἰς τὸ παραμικρὸν νὰ βλάψωσι. Μία μικρὰ πάτερα φυλάττει τὰ μέρη ταῦτα, καὶ ἐμποδίζει τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου τὰ ἐνοπλὰ πλοιαρία νὰ πλησιάσωσιν.

Συγχρόνως εἰς τὸ Βασιλάδι ἐπλησίασαν ἄλλα ἐχθρικά καράβια, καὶ ἐβρίψαν μερικὰς βόμβας κατ' αὐτοῦ. Τὸ μικρὸν τοῦτο προπύργιον τοῦ Μεσολογγίου χάριτι θεῆς δὲν ἐδοκίμασε κάμμιαν βλάβην.

Τὴν 7 τοῦ ἰδίου. Τὴν νύκτα ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἔβαλε πάλιν εἰς ἐνέργειαν τὰ πυροβόλα του· ἡ ἀρχὴ τῆς πράξεως ταύτης ἐστάθη ὀπωσοῦν μετρία. Τὴν αὐγὴν ὁμως, καὶ ὅσον ὁ ἥλιος ὕψωνετο εἰς τὸν ὀρίζοντα, τοσοῦτον ὁ πυροβολισμὸς του ἐγίνετο δραστηριώτερος. Ἐν τούτοις ἐφρονεῦθη ἓνας ἄνδρας, καὶ εὐαφρὰ μία γυναῖκα ἐπληρώθη.

Ἀφ' οὗ καὶ σήμερον ὁ ἐχθρικός στόλος ἐπροσπάθησεν νὰ ἀποβιβάσῃ ἀνθρώπους εἰς τὰ νησάκια τοῦ Προκοπῆνιστου, καὶ διὰ τὴν καρτερόψυχον ἀντίστασιν τῶν ἐκεῖσε φυλασσόντων Ἑλλήνων ἀπέτυχεν, προσωρμίσθη πάλιν

λιν κατ' εὐθείαν γραμμὴν εἰς τὸ Βασιλάδι, καὶ ἤρχισε νὰ ρίπτῃ κατ' αὐ-
τοῦ πλῆθος κανονίων καὶ βομβῶν, χωρὶς νὰ τοῦ προζένησῃ τὴν μικροτά-
την βλάβην. συγχρόνως ἀπεβίβαζεν εἰς τὸν Αἰσώστην ὕλας χρησίμους
εἰς κατασκευὴν κανονοστασίων, καὶ ἀνθρώπους διὰ νὰ ἐργάζωνται. Ἐναι-
λοιπὸν ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι οἱ Τούρκοι σκοπεύουν νὰ ἀποβιβά-
σωσι καὶ πυροβόλα, καὶ νὰ πολεμήσωσιν ἐκείθεν τὸ Βασιλάδι, τὸ ὁποῖον
ἀπέχει ἀπὸ Αἰσώστην ὅσον εἶναι βολῆς κανονίου τὸ διάστημα.

Ὁ σημερινὸς κατὰ τοῦ Βασιλαδίου ναυτικὸς πυροβολισμὸς ἔγινε πει-
σματικώτατος. Ἐστάλησαν περὶ τὸ μεσημέρι καὶ ἑνοπλὰ ἀκάτια [Βαρ-
κκανονιέραι], τὰ ὁποῖα πλησιάζοντα ἔτι μᾶλλον, ἤρχισαν νὰ πυροβολῶ-
σι. Μόλις ὁμως ἔδον νὰ πέσωσιν ἀπὸ τὸ Βασιλάδι πλησίον τῶν τρεῖς
σφαῖραι, καὶ ἀμέσως ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ὀπίσθεν· ἐπλησίασαν καὶ ἐκ δευ-
τέρου συνοδεύμενα ἀπὸ τὸ ἴδιον ἀκάτιον τοῦ Καπιτάν-Πασσα [κατζαμ-
πᾶς], ἐν ᾧ ὑποτίθεται, ὅτι ἦτον καὶ ὁ ἴδιος· ἡ πρώτη σφαῖρα ὁμως, ἥ-
τις πεσοῦσα πλησίον τοῦ ἀκατίου τούτου τὸ ἐσκέπασεν ἀπὸ θάλασσαν,
καὶ τρεῖς μονοξυλά μας, τὰ ὁποῖα μὲ ὀλίγους στρατιώτας ὤρμησαν ἐναν-
τίον τῶν, τὰ ἐδίωξαν καὶ πάλιν εἰς τὰ καράβια τῶν· τότε ἐκανονοβόλησε
πάλιν ὁ σόλος, καὶ ἐδομοβοδόλησε μέχρι τῆς ἐσπέρας. Ἀπὸ τὸ προπύργιον
μας ἐγένετο ὁ πυροβολισμὸς· μόνον, ὅταν ἐπαρρησιάζετο εὐκαιρία νὰ βλα-
φθῇ ὁ ἔχθρος. Χάρις δὲ τῷ θεῷ, ὅτι αὐτὸ δὲν ἐδοκίμασε καμμίαν
βλάβην.

Τὸ εἰς Αἰσώστην ἐχθρικὸν κανονοστάσιον ἤρχισε νὰ κατασκευάζεται.

Ἐν ᾧ ταῦτα ἐγίνοντο διὰ θαλάσσης, ὁ ἔχθρος δὲν ἔπαυε διὰ ξηρᾶς νὰ
βομβοβόλῃ καὶ κανονοβολῇ πεισματικώτατα καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ τεῖ-
χος μας.

Πρὸς τὸ ἐσπέρας διευθύνθη τὰ κατὰ κάθετον τῶν ἐχθρῶν πῦρ πρὸς τὰ
ἐκ πλευρῶν κανονοστάσια τοῦ Κυριακούλη καὶ Σαχτούρη.

Τὴν 8 τοῦ ἰδίου. Ἐν ᾧ τὴν νύκτα ταύτην ἐστάθησαν ὡς οὖν ἥσυχοι
οἱ Τούρκοι, τὸ πρωτὶ πάλιν ἀνενέωσαν τὰς πυροβολικὰς τῶν ἐργασίας·
συγχρόνως δὲ ἤρχισε διὰ θαλάσσης καὶ ὁ ἐκ τοῦ στόλου πυροβολισμὸς
κατὰ τοῦ Βασιλαδίου.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐξηκολούθησεν ὡσαύτως ὁ πυροβολισμὸς διὰ ξη-
ρᾶς κατὰ τοῦ τεύχους μας καὶ διὰ θαλάσσης κατὰ τοῦ Βασιλαδίου.

Ὁ εἰς τὴν λίμνην μας αὐλαξ, κ ό μ μ α τοῦ Β α σ ι λ α δ ί ο υ κα-
λούμενος, δὲν εἶναι ἀρκετὰ ἐπιτήδειος εἰς διάβασιν πλοιαρίων· δι' αὐτοῦ
ὁ θαλάσσιος ἐχθρὸς μας μετέφερε μερικὰ ἀκάτια ἐπὶ τῶν ὤμων· καὶ ἀ-
νοίγων κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν δίοδον, ἔκαμε νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὴν
λίμνην μας πολλὰ βάρκα ἑνοπλοῖ. Τὸ Προκοπάνιστον λοιπὸν ἔμεινεν
ἀπὸ τὸ ἔξω μέρος, καὶ ἐπομένως ἀπεκαταστάθη ἀχρησίμευτον· ὅθεν ἡ
φυλακὴ τοῦ διὰ τὸν φόβον τῆς πείνας καὶ δίψης ἐτραβίσθη.

Ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι ἔγιναν ἀμέσως ὅλαί αἱ ἀπαιτούμεναι εἰς ταύτην
τὴν περίστασιν προφυλάξεις· καὶ ἐπειδὴ ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ ἀπόφασις βασι-
λεύει εἰς πᾶσαν ἐπιχειρήσιν μας, μὲ τὴν βοήθειαν τῆς θείας προστασίας
δὲν ἔχομεν τὸ παραμικρὸν νὰ φοβώμεθα οὔτε διὰ ξηρᾶς, οὔτε διὰ θα-
λάσσης.

Τὴν νύκτα ὁ ἔχθρος διέβηκε τὸν πυροβολισμὸν τοῦ πρὸς τὴν πόλιν
μας· τὸν τοῖχον οἰκίας τινος διαπεράσασα μία ὀριζόντιος σφαῖρα, ἔκαμε
νὰ πληγωθῶσιν ἀπὸ τὰ συντρίμματα τῶν πετρῶν τέσσαρες ἄνθρωποι.

Τρεῖς πλοιαρίά μας ἐφορμήσαντα κατὰ τῶν εἰσελθόντων εἰς τὴν λί-
μνην μας ἐχθρικῶν ἀκατίων, ἔκαμα αὐτὰ νὰ ὀπισθοδρομήσωσιν εἰς ἀρ-
κετὴν ἀπόστασιν.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Πρὶν τῆς αὔγης ἔβαλεν ὁ ἔχθρος εἰς ἐνέργειαν τὸν
ἐξυπνητήριόν τοῦ πυροβολισμὸν· μετ' οὐ πολὺ ἤρχισε μὲ μεγαλωτάτην
μανίαν τὸν σταυρωτόν· αἱ σφαῖραι αὗται ὑψηλὰ διευθυνόμεναι ἐσχημά-
τιζον τὴν γραμμὴν τῆς ἐνώσεως περὶ τὸ κέντρον τῆς πόλεώς μας· ἐν
τούτοις ἐφανεύθη ὁ ἀνδρεῖος χιλιάρχος Γεώργιος Μπίνας, καὶ ἐπληρώθη
καὶ ἄλλος.

Ἀρ' οὐ ὁ ἐχθρικὸς στόλος ἀπῆλαυσε τὴν θέσιν τοῦ Προκοπάνιστου,
καὶ ἔκαυσε τὰς ἐκεῖ εὐρισκομένας καλύβας, ἔστειλε πᾶμπολαις βάρκαις,
σαλούραις καὶ μυστικᾶς ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν περιμένοντες καὶ ναυ-
τικούς ἀγῶνας εἰς τὴν λίμνην μας.

Τὸ Βασιλάδι ἐκεραυνοβόλησε μὲ τὸν τηλεβόλον τοῦ (cacciatore) τὰς
ὀθωμανικὰς φρεγάτας καὶ λοιπὰ καράβια, καὶ τὰ ἠνάγκαζε νὰ κάμωσι
πανιὰ, καὶ νὰ προσορμισθῶσι μακρότερον· ὥστε τώρα ἔπαυσε πλέον ὁ
μεταξὺ τούτων πυροβολισμὸς.

Ὁ ἐχθρικὸς στολίσκος δὲν ἔκχευεν ἀκόμη κατὰ τὸ παρὸν κᾶνεν κίνημα·
στέκεται δὲ ἀραγμένος εἰς διάφορα μέρη τῆς λίμνης μας. Ἡμεῖς ἐτε-
λειώσαμεν ὅλας τὰς εἰς ἀντιπαράταξιν τοῦ προπαρασκευασίας.

Τὸ ἐχθρικὸν πῦρ ἠκολούθησε καὶ τὴν μεσημβρίαν ὡσαύτως.

Τὸ ἐσπέρας ἐξηκολούθησεν ὁ ἔχθρος δυνατὰ τὸ σταυρωτόν τοῦ πῦρ, τὸ
ὁποῖον ἐσχημάτιζε σημεῖον τῆς ἐνώσεως εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Μπό-
τζαρη· μετὰ δὲ τοῦτο ἔρριψε τρεῖς τὴν σειρὰν τῶν τουφεκιῶν τοῦ ὡς ὡ-
μίον χαρᾶς· ἀπὸ τὰς διὰ νυκτὸς γενομένας μετὰ τῶν ἐχθρῶν ὀμιλίας
ἐφανερώθη, ὅτι ἡ τελετὴ αὕτη ἐγίνε χωρὶς κᾶνεν νόημα.

Τὴν 10 τοῦ ἰδίου. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐμετρίασαν ὡς οὖν τὸν

πυροβολισμὸν τῶν οἱ βάρβαροι, τὸσον διὰ νὰ βάλλωσιν εἰς ἀνάγκασιν καὶ
νὰ παστρεύσωσι τὰ πυροβόλα τῶν, ὅσον καὶ διὰ νὰ παρατηρῶσι τοῦ το-
λίσκου τῶν τὰ κινήματα. Τὸ δὲ πρωτὶ πάλιν τὸν ἀνενέωσαν, [καὶ τότε ἐ-
φανεύθη ὁ ἀνδρεῖος χιλιάρχος Λεπενιωτάκης.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐπροχώρησε πλησίον μας ὁ ἐν τῇ λίμνῃ μας το-
λίσκος τῶν βαρβάρων, ὥστε τὸ δεῖλι ἦλθε περὶ τὸ νησακίου, καλουμέ-
νου Σκύλλα. Μετὰ τὰς 2½ ἐν τῇ λίμνῃ πάσσαράς μας ἐπολέμησε δύο περί-
που ὥρες, καὶ μετὰ τοῦτο προτωρμίσθη εἰς τὸ νησάκι τῆς Σκύλλας, καὶ
ἀπεβίβασεν ἐκεῖ ὡς 300 Χαλτούπιδες, τοὺς ὁποίους ἔδομεν διευθυνθέν-
τας πρὸς τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχῆ· ἡμεῖς ἀναμένομεν μ' ὅλην τὴν
κρίτην τὰς ἐπιχειρήσεις του.

Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα συνέβαινον εἰς τὸ πύλαγος, ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς πολιορκη-
τῆς μας δὲν ἔπαυε τὸ πῦρ του, ρίπτων ἐναντίον μας καὶ βόμβας καὶ γρα-
νάτας καὶ σφαῖρας. Εἰς τὴν τάφρον (χανδάκι) τοῦ κανονοστασίου τοῦ
Φραγκλίνου ἔρριψε τὸ ἐσπέρας πᾶμπολλα δεμάτια κλημάτων καὶ κλονά-
ρια δένδρων διὰ νὰ τὴν γεμίσῃ, ὡφελοῦμενος· εἰς τοῦτο ἀπὸ τὸν σωρὸν
τοῦ ὀγκωδεστάτου χώματός του. Ἀμέσως ὁμως οἱ Ἕλληνες ρίψαντες εἰς
τὰ ξύλα αὐτὰ ὕλας ἐμπρηστικὰς κατέκαυσαν καὶ κατέστρεψαν ὅλην τοῦ
τὴν μηχανήν, καὶ πάλιν ἡ τάφρος εἶναι εἰς τὴν προτέραν τῆς κατάστασιν.
Μανιώδης τότε ὁ ἔχθρος γενόμενος, ἔβαλεν εἰς δραστηριωτάτην ἐνέρ-
γειαν ὅλον τοῦ τοῦ πυροβολικόν, καὶ μᾶς ἐπλήγωσεν ἐπικινδύνως ἓνα στρα-
τιωτὴν εἰς τὴν γωνίαν τοῦ Λόρδ Βύρωνος.

Οἱ στρατηγοὶ Τσόγκας καὶ Ράγκος ἐλειποτάκτησαν διὰ νυκτὸς εἰς
τὰ ἐπόμενα φύλλα θέλομεν ἐκθέσει τὰ περὶ τῶν πρακτικῶν τῶν.

Τὴν 11 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρωτὶ ἐν ᾧ ἐξηκολούθει ἀπὸ ξηρᾶς τὸ ἐχθρικὸν
πῦρ, αἱ ὀθωμανικαὶ φρεγάται διὰ θαλάσσης ἐδομοβοδόλησαν τὸ Βασιλά-
δι. Ὁ ἐν τῇ λίμνῃ μας ἐχθρικὸς στολίσκος στέκεται προσωρμισμένος κατ'
εὐθείαν γραμμὴν ἀπέναντι τῆς πόλεως μας πλησίον τῆς Σκύλλας εἰς δύο
περίπου λεγῶν ἀπόστασιν. Μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἐγίνε γενικὴ καὶ
ἀμοιβαία ἡσυχία.

Ὅσα ἔδον ἔως τῆς σήμερον οἱ αἰμοσταγεῖς ἐχθροὶ μας ὅτι δὲν ἠδυνή-
θησαν νὰ κατορθώσωσι μὲ τὰ ὄπλα, αὐτὰ ἐφαντάσθησαν διὰ τῆς ἀλω-
πεκῆς νὰ ἀναπληρώσωσιν. Ἀπ' ἀρχῆς τῶν κατακτιήσεών του μετεχει-
ρίσθη τὸ χαμερπὲς τοῦτο ἔθνος τὰ τοιαῦτα μέσα, τὰ ὁποῖα εἰς τοὺς Ἕλ-
ληνας δὲν δύνανται πώποτε νὰ λάβωσι τόπον. — Ἡμεῖς ὑπεγράψαμεν
ἰδιοχείρως τὸν θάνατόν μας· καὶ τοῦτο πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντες,
πᾶσα ἄλλη διαπραγματεύσις εἶναι μηδὲν δι' ἡμᾶς.

Οἱ Τούρκοι ἐξεῖλαν ἐπταμελὴ πρεσβεῖαν καὶ μᾶς ἐπρόβαλον συνθήκας
συμπεριλαμβανομένας εἰς ἐννέα ἄρθρα, τὰ ὁποῖα ἀντικείμενα εἰς τὴν ἐθνικὴν
τιμὴν οὔτε κᾶν εἶναι δεκτὰ νὰ καταχωρηθῶσιν εἰς Ἑλληνικὴν ἐφημερίδα.

Μόλις οἱ Ἕλληνες ἤκουσαν τὰ προβλήματα τῶν ἀπίστων, καὶ εὐθὺς
ἀπεκρίθησαν ὁμοφώνως πρὸς αὐτοὺς, Π Ο Λ Ε Μ Ο Ν.

Ὁ ἐχθρὸς ἤρχισε νὰ ρίπτῃ σήμερον λίθους διὰ νὰ γεμίσῃ τὴν τάφρον
τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου.

Ὁ ἐχθρικὸς στολίσκος ἐναυμάχησε σήμερον ἔξω τοῦ Πόρου μετέσσαρας
πάσσαράς μας· τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ναυμαχίας ταύτης εἰσέτι ἀγνοοῦμεν.
Τὰ ἐχθρικά ταῦτα πλοιαρία συμποσούμενα εἰς 36 ἔχουν τώρα τὴν διεύ-
θυνσιν τῶν πρὸς τὸ Ἀνατολικόν.

Βλέπομεν ἐκ πείρας, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀπὸ Εὐρώπης εἰς τὴν Ἑλλάδα
ἐλθόντων παραιτηθέντες ἀπὸ τὸν ἀγῶνά μας καὶ ἀποσκιρτήσαντες ἀπὸ
πᾶς σημαίας μας, ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα τῶν, οἱ πλείστοι
σπεύσαντες αὐθόρμητοι ἐμισθώθησαν ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ.
Ἐν ᾧ δ' ἐκ τῆς αὐτῆς πείρας εὐχαρίστως ἐβλέπαμεν ἀφ' ἑτέρου μέρους,
ὅτι κᾶν εἰς Ἄγγλος δὲν κατεδέχθη νὰ μεταχειρισθῇ τοιοῦτον ἀχαρακτήρι-
στον κίνημα, παρ' ἐλπίδα τώρα εἴμεθα βιασμένοι νὰ δημοσιεύσωμεν, ὅτι
ὁ Κύριος Ἰούλιος Μίλιγγεν χειροῦχος, προτιμήσας τὴν σημαίαν τῆς ἡμι-
σελήνου παρὰ τοῦ Σταυροῦ, διὰ τὰ πλέον αἰσχροκερδῆ τέλη, ἔτρεξεν εἰς
τὰς Ἀραβικὰς φάλαγγας, ὑπομίσθιος τοῦ ἱμπερὰ-Πασσᾶ γενομένος. — Ὁ
νέος οὗτος εἶχε σταλῇ ἐνταῦθα παρὰ τῆς ἐν Λονδίνῳ φιλελληνικῆς ἐται-
ρείας διὰ νὰ βοηθήσῃ μὲ τὴν τέχνην τοῦ τοῦς πλεγωμένους τῆς Ἑλλάδος
πένητας. Ἡ αὕτη ἐταιρεία τὸν εἶχεν ἐφοδιάσει ἀφθόνως μὲ τὰ ἀπαιτού-
μενα ἱατρικὰ καὶ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα· ἀλλ' αὐτὸς ἀντὶ νὰ βοηθῇ τοὺς
πτωχοὺς, καθὼς ἦτον τοῦ χρέους του, δωρεάν, ὅχι μόνον τοὺς ἐτρέγα μὲ
τὸν πλέον σκληρόκαρδον τρόπον, ἀλλὰ καὶ μὲ αὐτὰ τὰ ἱατρικὰ καὶ ἐργα-
λεῖα κατήντησε νὰ ἐμπορευῆται τὸν ἱερὸν σκοπὸν τῆς ἐταιρείας, ἡ ὁποία
βεβαιότατα δὲν ἀπέβλεπε νὰ πλουτίσῃ τὸν Κύριον Μίλιγγεν, ἀλλὰ μὲ
τὴν προκοπὴν αὐτοῦ νὰ βοηθήσῃ τοὺς πληγωμένους τῆς Ἑλλάδος ἐνδεεῖς·
οὗτος δὲ ὡφεληθεὶς ἀπὸ τοιαύτην εὐκαιρίαν, καὶ φύσει φιλάργυρος ὢν,
δὲν ἡμέλησε κᾶνεν μέσον διὰ νὰ αἰσχροκερδήσῃ. — Δὲν ἔχει τὸ παραμι-
κρὸν δικαιολόγημα ὁ Κύριος Μίλιγγεν νὰ παραπονέθῃ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα,
οὔτε ὅτι τοῦ ἐλλείψαν τὰ ἀναγκαῖα, οὔτε ὅτι δὲν ἐτιμήθη ἀναλόγως τῶν
προτερημάτων του, καθότι πώποτε δὲν ἔλαβε τοιοῦτων δυσσεβεσιῶν ἀ-
φορμὰς, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν ῥυπαρὰν φιλαργυρίαν τοῦ
ἄφρονος τὸν ὑπὲρ τοῦ ὁποίου οἱ εὐγενεῖς τοῦ πατριώται τὸν ἔστειλαν ἐν-

ταῦθα ἀγῶνα, καὶ πτόμολησε μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Νεοκάστρου εἰς τὸν ἱμπερατῆ-Πασσᾶ, ἐπισφραγίσας τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους τοσάκις ἐνταῦθα ὦν ἔλεγεν. « Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐγὼ δὲν ἦλθον, παρὰ διὰ νὰ ἀποκτήσω » χρήματα, καὶ πολλὰ ὀλίγον μὲ μέλει διὰ ὅλα τὰ ἄλλα. »

Δὲν ἐστηλιτεύσαμεν ἀπὸ προτῆτερα τὸν Κύριον Μίλιγγεν, ἀναμένοντες νὰ γίνῃ ἡ διόρθωσις, ἡ παῦσις τῶν καταχρήσεων τοῦ ὅθεν ἀνῆκεν· ἤδη δὲ ἐπειδὴ ἀπεσκίρτησεν, εἰμεθα βιασμένοι νὰ δημοσιεύσωμεν τὰς πράξεις τοῦ καὶ τὰ περὶ τοῦ χαρακτηρὸς τοῦ διὰ νὰ μὴν ἐμφωλεύῃ εἰς τὴν σκότος ἡ ἀλήθεια.

ΑΡΙΘ. 56-60.

Μεσολόγγιον, 29 ἰουλίου. 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἰδοὺ, ὕστερον ἀπὸ μικρὰν διακοπὴν, τὴν ὑποίαν κρισιμώτατοι περὶ στάσεις ἀμεταθέτως ἀπῆλθον, ἐπαναλαμβάνουν τὰ Χρονικά τὴν σειρὰν τοῦ ἔργου των, καὶ ὡς πιστοὶ καὶ ἀμερόληπτοι παρατηρηταὶ εἰς τὰς διὰ παντὸς ἀξιομνημονεύτους ταύτας τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας ἡμέρας διασαλπίζουν σήμερον ἀγῶνας, τοὺς ὁποίους εἰσέτι ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶδε, καὶ ἡ Εὐρώπη, καθὼς καὶ οἱ μετὰ ταῦτα αἰῶνες θέλουν δοξάσει καὶ ἀθανάτισει, ὡς ἀγῶνας θεμελιωμένους εἰς τὰ πλέον εὐγενῆ τῆς ἀνθρώπου πύτης αἰτία. Τὸ ἡμερολόγιον τῆς πολιορκίας θέλει διηγηθῇ μ' ὅλην τὴν συνήθη εἰλικρίνειαν τὰ διατρέξαντα, καὶ ἐξαιρέτως τὰ ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐφόδου ἕως τῆς ἐξόδου. Ὁ Συντάκτης, μακρὰν τοῦ νὰ προσθέσῃ τι ἔξω τῆς ἀληθείας, θέλει ἐγκωμιάσει μόνον τὸν ζῆλον, τὴν σταθερότητα καὶ τὸ ὄντως εὐγενὲς τοῦ χαρακτηρὸς τῶν ἀνδρείων ὑπερασπιστῶν τοῦ φρουρίου τούτου.

Τὸ Μεσολόγγιον, τὸ προπύργιον τοῦτο τῆς Ἑλλάδος ἀφ' οὗ κατήντησεν εἰς τὴν ἐσχάτην ἐνδειαν τῶν πολεμικῶν ἐφοδίων καὶ λοιπῶν εἰς τροφὴν ἀναγκαίων, ἀφ' οὗ μέγα μέρος τοῦ τείχους κατεκρημνίσθη ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸν πῦρ· ἀφ' οὗ τὰ περισσότερα πυροβόλα τοῦ ἐβάλλθησαν εἰς ἀδράνεια, ὃ δὲ θηριώδης ἐχθρὸς διὰ τῶν μηχανῶν του ἀπεκατέστησεν αὐτὸ ἀνίκανον τοῦ νὰ θεωρῆται πλέον ὡς φρούριον, τὸ Μεσολόγγιον, λέγω, ἐπροσκαλέσθη ἀπὸ τὸν ἐχθρὸν πολλάκις νὰ ἔλθῃ εἰς συνθήκας καὶ νὰ παραδοθῇ· μόνη δὲ ἡ ἀγανάκτησις καὶ τοῦ θανάτου ἡ ἀπόφασις, καὶ μόνον τὸ αἶσθημα τοῦ νὰ μὴ παραδοθῇ ποτε ὁ Ἕλλην εἰς τὸν ἄπιστον Ἀγαρὼν χωρὶς αἵματος, ἐστάθησαν τὰ αἶτια, τὰ ὁποῖα διερύλαξαν τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἐπομένως ὅλην τὴν Ἑλλάδα.

Τὰ ἐμπειροχόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνῶν μέγала κατορθώματα, δι' ὧν οἱ λαοὶ οὗτοι λαμπρύνονται, δοξάζονται, καὶ ἀποκαθίστανται ἀνεξάρτητοι, ταῦτα αὐτὰ τὰ κατορθώματα παρρησιάζονται σήμερον καὶ εἰς τὸ θέατρον τῆς μικρᾶς ταύτης πόλεως, διὰ τὴν ἄλωσιν τῆς ὁποίας ὁ Σουλτάνος ἐρρίψεν εἰς θάλασσαν στόλους ὀλοκλήρους, ἔκαμε νὰ ἐκστρατεύσῃ τὰ περισσότερα καὶ τὰ ἐκλεκτότερα τοῦ στρατεύματος, καὶ ἀπεκένωσε τύσου· καὶ τόσους θησαυρούς. Ἀλλ' ὁ κίνδυνος ἀκόμη δὲν ἀπεμακρύνθη, ἀκόμη μάχαι, ἀκόμη φόνοι μᾶς περιμένουν· θέλομεν εἶσθαι ὅμως οἱ αὐτοὶ τῶν ἡμερῶν τῆς 16, 21 καὶ 25 τοῦ τρέχοντος. Ἡ ἀπειρὸς Πρόνοια, ἥτις μᾶς ἐπροστάτευσεν ὀφθαλμοφανῶς εἰς τὸν πλέον μέγαν κίνδυνον, δὲν θέλει μᾶς ἐγκαταλείψει ποτέ· αὕτη θέλει κάμει νὰ θριαμβεύσῃ ἡ σημαία τοῦ σταυροῦ, καὶ θέλει καταβάλλῃ τὴν τῆς ἡμισελήνου· ὃ δ' Ἕλλην προσκυνῶν τὸν ὕψιστον τοῦ ὑπέρμαχον δὲν θέλει λησμονεῖ ποτέ, ὅτι ὅλα τὰ κατορθώματά του εἶναι τοῦ Θεοῦ βουλὰι καὶ θελήσεις.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 12 ἰουλίου. Καθ' ὅλην τὴν νύκτα ὁ ἐχθρὸς ἐκεραυνοβόλησε τὸ τεῖχος μᾶς μετὰ τὰ χοντρότερα τοῦ κανόνια καὶ γρανάτας· ἐν τούτῳ ἐφρονεύθησαν τρεῖς στρατιῶται.

Τὸ πρωὶ καὶ ἕως τὴν μεσημβρίαν ἐγίνετο ἀκατάπαυστος ὁ ἐχθρικός πυροβολισμὸς, ἐν ᾧ ὁ ἀπὸ μέρους μᾶς κατὰ τῶν ἐμπροσθινῶν προμαχώων τοῦ ἐχθροῦ τουφεκισμὸς δὲν διεκόπτετο παντάπασιν.

Οἱ Τούρκοι, ἀφ' οὗ ἐγέμισαν ἤδη τὴν πρόταφρον τοῦ κανονοστασίου τοῦ Μακρῷ, ἐπροχώρησαν ἀκόμη πλησιέστερον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν ὑπογαίων προμαχῶων των, καὶ ἤρχισαν νὰ ρίπτωσι χῶμα καὶ δεμάτια ξύλων καὶ εἰς τὴν καθ' αὐτὸ τάφρον.

Ἀπὸ θαλάσσης ὁ ἐχθρικός στολίσκος ἐπλητίσεν ἐνώπιον τῆς πόλεως μᾶς, καὶ ἐβάλεν εἰς ἐνέργειαν τὸν κατ' αὐτῆς πυροβολισμὸν του. Ὁ στολίσκος οὗτος εἶναι ἐφωδιασμένος καὶ μετὰ πυροβολικοὺς δόλους (mortiers). διδὲ συγχρόνως μετὰ τὸν κανονοβολισμὸν του μετεχειρίσθη καὶ τὴν κατὰ κάθετον φωτίαν. Χάριτι Θεῷ ὅμως, ἀγχαλὰ καὶ τὸ πῦρ τοῦτο διήρκησεν ἕως τῆς ἐσπέρας, οὐδεμία προσωπικὴ ζημία μᾶς συνέβη.

Τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου ἐβάλλη εἰς τὰ κανία, καὶ ἤδη

οὗτος εἶναι ἀφανὴς ἀπὸ τὸν ὁρίζοντά μᾶς· μόνη ἡ ναυαρχὶς καὶ ἐννέα ἄλλα πλοῖα μένουσιν ἀκόμη ἀραγμένα.

Αἱ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς κατὰ τοῦ περιτειχίσματος μᾶς ἐχθρικοὶ γρανάται καὶ βόμβαι ἐσῶθησαν πεισματικώτατα ἀπὸ τὸ δειλὶ ἕως εἰς τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτός· μετὰ δὲ τοῦτο ἐστάθη ὁ ἐχθρὸς ἐν ἡρεμίᾳ.

Τὴν 13 τοῦ ἰδίου. Οἱ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς πολιορκηταὶ ἐφύλαξαν ἡσυχίαν ἕως τῆς πρωῆς· αἱ ἀφορῶσαι ὅμως τὴν ὀχύρωσιν τῶν μηχανῶν των ἐργασίαι ἐξακολουθοῦν μ' ὅλην τὴν δραστηριότητα. Ἡ τάφρος τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου εἶναι σχεδὸν μισογεμισμένη, καὶ ὁλονένα ἐξακολουθοῦν οἱ Τούρκοι νὰ ρίπτωσι χῶμα ἐν αὐτῇ. Σήμερον ἤρχισε νὰ γεμίζεται καὶ ἡ τάφρος ἐνώπιον τοῦ περιτειχίσματος τοῦ Μπότσαρη· καὶ αἱ κατ' αὐτὸ τὸ μέρος ἐργασίαι τὸν ἐχθρὸν γίνονται μ' ὅλην τὴν ταχύτητα· ἡμεῖς δὲ δὲν πύομεν νύκτα καὶ ἡμέραν νὰ προλαμβάνωμεν ἔσωθεν, ἐργαζόμενοι εἰς ἀπάντησιν πάσης προσβολῆς ἐναντίας.

Πρὶν τῆς μεσημβρίας ἤρχισε διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης τὸ ἐχθρικὸν πῦρ κατὰ τῆς πόλεως μᾶς· ἡμεῖς κατεσκευάσαμεν περὶ τῆς πόλεως μᾶς ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης ἑπτὰ κανονοστάσια, ἐκ τῶν ὁποίων πυροβολήσαντες τὸν στολίσκον τῶν βαρβάρων, τὸν ἠναγκάσαμεν νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ προσορμισθῇ μακρύτερον.

Τρία Αἰγυπτιακὰ πολεμικὰ πλοῖα, μία δηλαδὴ φρεγάτα καὶ δύο βρῖκια προσωρμίσθησαν σήμερον εἰς τὸ λιμένα μᾶς, ἀποχωρισμένα τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου.

Οἱ διὰ ξηρᾶς πολιορκηταὶ μᾶς ἤρχισαν περὶ τὸ δειλὶ πάλιν τὸν πυροβολισμὸν των, καὶ ἐξαιρέτως τὸν κατὰ κάθετον· αἱ βόμβαι αὗται διὰ τὴν ἀπαισότητα τοῦ ἐδάφους μᾶς δὲν προξενοῦν ἀνάλογον τῆς φυσικῆς ιδιότητος των ζημίαν. — Ὡσαύτως τὸ ἐσπέρας οἱ ἐχθροὶ ἐπυροβόλησαν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης τὴν πόλιν μᾶς.

Τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ μετονύκτιον, ἐν ᾧ ὁ ἀπὸ μέρους μᾶς τουφεκισμὸς δὲν διεκόπτετο δι' ὅλης τῆς νυκτός, μᾶς ἐρρίψαν οἱ πολιορκηταὶ μᾶς πολλοτάτας βόμβας συντροφευμένας μετὰ γρανάτας· ἐν τούτοις ἐφρονεύθη ἓνας στρατιώτης καὶ ἐπληρώθησαν δύο.

Τὸ πρωὶ ἐξηκολούθησεν ὡσαύτως τὸ ἐχθρικὸν πῦρ κατὰ τῆς πόλεως μᾶς. Καὶ εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ κανονοστασίου τοῦ Μοντάλεμπερτ τάφρον ἤρχισαν οἱ Τούρκοι νὰ ρίπτωσι χῶμα καὶ νὰ τὴν γεμίζωσιν. Ἡ εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου τάφρος ἐγεμίσθη σχεδὸν ὅλη μετὰ χῶμα, καὶ ἤδη οἱ Τούρκοι ἵστανται κάτωθεν τοῦ κανονοστασίου τούτου ὑπὸ ὑπογαίους προμαχῶνας.

Ὁ Μαχμούτης, ἀρχηγὸς τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ μᾶς εἰσελθόντος στολίσκου, μᾶς ἐστειλεν ἐπιστολήν, προβάλλων συνθήκας ὡς ἀπὸ μέρους τοῦ Ρούμελη Βαλεσῆ, τοῦ ὁποίου εἰς τὸ εἶδος τοῦτο ἔλαβε πᾶσαν πληρεξουσιότητα. Οἱ Ἕλληνες τοῦ ἀπεκρίθησαν πάραυτα ὡς καὶ πρότερον εἰς τὸν Κιουταχῆν. « Ὅλα εἶναι αἱ μιταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων συνθήκαι. »

Ὁ στολίσκος τοῦ ἐχθροῦ μετὰ τὴν ἀπόκρισιν αὐτὴν ἐβάλεν εἰς ἐνέργειαν τὸ πῦρ τοῦ ὁρίζοντός τε καὶ κατὰ κάθετον· αἱ βόμβαι αὗται ἀποτελοῦν τὴν ἐκρηξίν των εἰς τὸν ἀέρα· αἱ δὲ σφαῖραι τῶν κανονίων ἀπερνοῦν εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς πόλεως.

Τὴν μεσημβρίαν, ὡσαύτως καὶ τὸ ἐσπέρας ὁ πυροβολισμὸς κατὰ τῆς πόλεως καὶ κατὰ τοὺς τείχους μᾶς ἐγίνε γενικὸς ἀπὸ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης. Τὴν δὲ νύκτα κατέπαυσεν ὀλίγον ὁ τῆς ξηρᾶς, ἐν ᾧ ὁ ἀπὸ τῆς λίμνης ἐξηκολούθησε μέχρι τῶν μεσονυκτίων.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἔκπυσεν ὁ πυροβολισμὸς τῆς θαλάσσης, καὶ ἤρχισεν ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς πεισματικώτατος.

Τὰ ἐχθρικά κρᾶβια ἐξακολουθοῦν νὰ φεύγωσιν ἀπὸ τὸν λιμένα μᾶς, ὥστε τώρα πέντε μόνον μένουσιν προσωρμισμένα μετὰ τὴν ναυαρχίδα.

Οἱ διὰ ξηρᾶς πολιορκοῦντές μᾶς ἐξακολουθοῦν τὸν κανονοβολισμὸν των ἀκαταπαύστως. Αἱ σταυρωταὶ σφαῖραι δὲν λείπουν τοῦ νὰ φονεύωσι καὶ πληγώνωσι καθημέραν διαφόρους ἐξ ἡμῶν.

Ἐπειδὴ αἱ ἐχθρικοὶ ἐργασίαι ἔκαμαν τὰς πλέον ἀπροσδοκίτους προόδους, ἡμεῖς πρὸς πλείονα ἀσφάλειάν μᾶς κατεσκευάσαμεν ἀντιτάφρους καὶ ἀντιπρομαχῶνας ἔσωθεν τῶν κανονοστασίων τοῦ Μοντάλεμπερτ, Μακρῷ, Φραγκλίνου καὶ τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότσαρη ἀπὸ τὰς ἐργασίας ταύτας ἐλπίζοντες μέγισται ὠφέλειαι.

Ἀφ' οὗ ὁ ἐχθρὸς διὰ τῶν περιχαρκαμάτων του ἐφάρτα νὰ γεμίσῃ μετὰ χῶμα τὰς τάφρους μᾶς, καὶ οὕτω δι' ὑπογαίων προμαχῶνων νὰ ἔλθῃ ὑποκάτω τοῦ περιτειχίσματος μᾶς, ὕψωσε τελευταῖον τὸ πρόχωμα τοῦτο, καὶ εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Μοντάλεμπερτ, Μακρῷ, Μπότσαρη καὶ Φραγκλίνου κατεσκευάσε τοὺς προμαχῶνάς του σχεδὸν ὁρίζοντιους μετὰ τοὺς ἐδικούς μᾶς, καὶ εἰς τριῶν ἢ τεσσάρων ὀργάνων ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἡμετέρων.

Τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ ἐσπέρας ἐξηκολούθησεν ὡς συνήθως ὁ κανονοβολισμὸς καὶ βομβοβολισμὸς τῶν ἐχθρῶν.

Τέσσαρα μόνον ἐχθρικά κρᾶβια ἔμειναν εἰς τὸν λιμένα μᾶς, τὰ δὲ λοιπὰ μετὰ τῆς νυχθίδης ἐτηκώθησαν εἰς τὰ κανία.

Ἐπειδὴ οἱ ἐνώπιον τοῦ κανονοστασίου τοῦ Μακρῆ ἐχθρικοὶ προμα-
χώνας εἶχον κατασκευασθῆ καὶ ἀπὸ δευμάτια κλημάτων καὶ ἄλλα ξύλα
μαζὴ μὲ τὸ χῶμα πρὸς περισσοτέραν στερέωσιν, ἡμεῖς ἐρρίψαμεν ἐσωθεν
ὕλας ἐμπρηστικὰς καὶ κατακαύσαμεν ὅλον τὸν σωρὸν τῶν ξύλων· ὅθεν
οἱ ἐχθροὶ ἐτραβίχθησαν εἰς τὴν ὀπισθεν γραμμὴν τῶν προμαχώνων.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἔβαλον ὁ ἐχθρὸς τὸ πῦρ
τοῦ εἰς ἐνέργειαν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· ἡμεῖς ἀντιστάμεθα διὰ τοῦ
τουφεκισμοῦ καὶ μὲ μιδράλλια πυροβολισμοῦ.

Τὸ πρῶτ' ἐμετρίσθη ὀλίγον ἡ ἐχθρική φωτιά. Μετὰ δὲ τὴν μεσημ-
βρίαν ἴδομεν αἶφνης νὰ ἐκραγῇ τὸ προτειχισμα τοῦ Μπότσαρη, νὰ σει-
σθῇ τὸ ἔδαφος μας, καὶ νὰ συμβῇ βροντώδης βοή. Οἱ Τούρκοι ἀφ' οὗ
ἐγείμισαν τὴν ὑπὸ τὸ κανονοστάσιον τοῦτο τάφρον, κατεσκεύασαν ἐκείσε
πυρπολικὴν ὑπόνομον (mine), εἰς τὴν ὁποῖαν βελόντες τὸ πῦρ, καὶ τὸ
πλεῖστον μέρος ἀντρεψάντες, ὥρμησαν διὰ τῆς προξενθείσης χαλά-
στρας, καὶ ἔστησαν τὰς σημαίας των ἐπὶ τοῦ τείχους. Ἀλλ' οἱ φυλάσ-
σοντες τὴν θέσιν ταύτην Ἕλληνες ἀντεστάθησαν μὲ τόσῃ γενναιοκαρ-
δίαν, ὥστε, ὅχι μόνον τὸ κανονοστάσιον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὑπερασπίστη-
σαν, ἀλλὰ καὶ πολλοτάτους ἐφόνευσαν, καὶ τοὺς λοιποὺς ἠνάγκασαν νὰ
ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰ ὀπισθεν. Τότε πάλιν ἐγείμισαμεν τὴν χαλάστραν
μὲ στρώματα καὶ προσκεφάλαια, καὶ περιενδύσαμεν αὐτὰ μὲ σανίδα
καὶ χῶμα. Ἡ εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην προξενθείσα ζημία τῶν ἐχθρῶν
ἐστάθη εἰς 300 φονευμένους καὶ ἄλλους τόσους σχεδὸν πληγωμένους, ἐν
ᾧ ἀπὸ ἡμᾶς ἐπληρώθησαν δύο, ὁ ἀντιστράτ. Δῆμος Πινιάσας καὶ ὁ
χιλίαρ. Γιώτης Γγιόνης, καὶ ἐφονεύθησαν πέντε, οἱ τρεῖς ἀπὸ τοὺς ὀ-
ποίους ἦσαν ἐργάται, σκάπτοντες εἰς εὐρεσιν τῆς πυρπολικῆς τῶν ἐχθρῶν
ὑπόνομου, καὶ διὰ τοῦτο πλακωθέντες εἰς τὸν λάκκον ὅταν ἐγινεν ἡ ἐκ-
πυρσοκρότησις.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ στολίσκος τῶν ἐχθρῶν ἐβάλλη εἰς γραμμὴν
ἐνώπιον τῆς πόλεώς μας ἀπὸ δυσμῶν, καὶ ἤρχισε νὰ πυροβολῇ δρι-
στηρώτατα. Τὰ παραθαλάσσια μας κανονοστάσια ἀντέκρουσαν αὐτὸν,
καὶ πάλιν τὸν ὀπισθοδρόμησαν.

Ἐπιστολαὶ τῆς Διοικήσεως, καὶ ἐτέραι τοῦ Σ. Καραϊσκάκη καὶ
λοιπῶν μᾶς ἦλθον, φέρουσαι αἰσιωτάτας εἰδήσεις· αἱ πρῶται ἀνήγγειλον
τὴν μετ' οὐ πολὺ ἔλευσιν τοῦ στόλου μας, ἡ δὲ ἄλλη τὴν ταχέαν διὰ
ξηρᾶς βοήθειαν ἐκ τοῦ ἐν Σαλῶνις στρατοπέδου· αἱ εἰδήσεις αὗται ἐνε-
θάρρυναν τοὺς στρατιώτας, καὶ ὅλους τοὺς καλοὺς πατριώτας.

Περὶ τὸ ἐσπέρας ἠκολούθησε πεισματώδης ὁ ἀπὸ ξηρᾶς πυροβολι-
σμός· ἡμεῖς ἀντικρούομεν τοὺς πλησίον πολιορκητάς μας καθ' ὅσον ἡ κα-
τάστασις τῶν πολεμοφοδίων μᾶς συγχωρεῖ.

Τὴν 17 τοῦ ἰδίου. Ὁ ἐχθρὸς κατασκευάζει καὶ ἄλλα κανονοστάσια·
ἡμεῖς δὲ ἀπὸ μέσα δὲν λείπομεν νὰ ἐργαζώμεθα ἡμέραν καὶ νύκτα ὑπὲρ
τῆς ὅσον δυνατὸν εὐκαταστάτου διατηρήσεως τοῦ φρουρίου.

Ἐσπερον ἀπὸ πεισματώδη πυροβολισμόν ἐφώρμησαν καὶ πάλιν οἱ
Τούρκοι εἰς τὸ προτειχισμα τοῦ Μπότσαρη, καὶ ἔστησαν τὰς σημαίας
των· καὶ πάλιν ὁμοῦ μὲ ζημίαν των ἀντεκρούσθησαν ἐν τούτῳ τῷ
μεταξὺ ὁμοῦ ἐφονεύθη ὁ Στρ. Γιάννης Σούκας. Μετὰ τοῦτο ἔβαλον πῦρ
εἰς τὰ στρώματα καὶ προσκεφάλαια διὰ νὰ κάμωσι καὶ πάλιν χαλάστραν,
ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχον, διότι οἱ ἡμέτεροι ἐσβυσαν ἀμέσως τὴν φλόγα ρί-
ψαντες χῶμα καὶ νερὸν ἐνταυτῷ.

Ἡ συγκρινωνία μας μετὰ τοῦ Ἀνατολικοῦ δὲν εἶναι ὀλοτελῶς διακομ-
μένη· τὴν νύκτα διαβαίνουν τὰ πλοία διὰ τοῦ Βασιλαδίου καὶ οὕτω
καθημερινῶς ἔχομεν τὴν ἀνταπόκρισιν.

Τὸ Βασιλάδι εἶναι εἰς καλλίστην κατάστασιν· ὁ στολίσκος τῶν βρε-
χάρων δὲν ἠδυνήθη μέχρι τῆς σήμερον νὰ μᾶς διακόψῃ τὴν συγκοινωνίαν·
διὸ καὶ ἔχει ἐν ἀφθονίᾳ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα.

Μερικὰ πλοίαρικα ἐκ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ μας ἐχθρικοῦ στολίσκου ἰθὺς ἦλθον
νὰ προχωρήσωσι πρὸς τὴν Κλείσοδον (νῆσον κειμένην πρὸς τὸ Ἀνατολι-
κονότιον (Σηράκο) τοῦ Μεσολογγίου μίαν λέγας ἀπόστασιν)· κτυπη-
θέντα ὁμοῦ ἐκ τῶν ἐκείσε φυλασσόντων ἐπέστρεψαν χωρὶς νὰ κατορ-
θώσωσι τίποτε.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν πλοιαρίων τούτων ἤρχισεν ὁ πυροβολι-
σμός κατὰ τῆς πόλεώς μας ἀπὸ τὸν στολίσκον μὲ μέγα πείσμα.

Τὴν 18 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς προσπαθεῖ μὲ πᾶν μέσον νὰ μᾶς ἀπα-
τήσῃ διὰ νὰ τοῦ παραδώσωμεν τὸ φρούριον· διὸ πάλιν μᾶς ἔστειλεν
ἐπιστολὴν, προτείνων συνθήκας, ἐν ᾗ αὐτ' ἐτέρου μέρους πολυπλασιάζει
τὸ πῦρ του καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργατῶν διὰ νὰ μᾶς ἐπαπειλῇ περισ-
σότερον. Ἡμεῖς δὲ βλέποντες τὰς προόδους τῶν ἐχθρικών μηχανῶν
καὶ τοὺς ὀλεθρίους αὐτοῦ σκοποὺς, ἐτελειοποιήσαμεν τοὺς ῥηθέντας ἐκ
τοῦ ἐσωθιν ἀντιπρομαχῶνας, ἐβάλαμεν καὶ πυροβόλα, καὶ οὕτω ἐλπί-
ζομεν τὰ πλέον εὐχάριστα ἐκ τούτων ἀποτελέσματα εἰς περιστάσιν,
καθ' ἣν ἡ πρώτη γραμμὴ ἦθελεν ὀπισθοδρομήσει.

Ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ ἐσπέρας τὸ ἐχθρικὸν πῦρ δὲν διεκόπη σήμερον
ὀλοτελῶς, τόσον ἀπὸ μέρους τῆς ξηρᾶς, ὅσον καὶ ἀπὸ τοῦ στολίσκου· ἐν
αὐτοῖς ἐφονεύθησαν τρεῖς καὶ ἐτληγώθησαν πέντε.

Τὴν 19 τοῦ αὐτοῦ. Καὶ πάλιν σήμερον ὁ Κιουταχλὺς μᾶς ἐπρότεινε
νὰ δέσωμεν μὲ αὐτὸν συνθήκας ὑφ' ὁποιαδήποτε ἄρχον εὐχαριστούμεθα,
φθάνει μόνον νὰ τοῦ δώσωμεν τὸ Μεσολόγγιον. Οἱ Ἕλληνες τοῦ ἀπε-
κρίθησαν νὰ στείλῃ τῇ ἐπαύριον διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἀπόκρισιν. Ἐν το-
σούτῳ ὁ ἐχθρὸς ἀπυροβόλει ἀπὸ τὸ ἐν μέρος, ἐν ᾧ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἡμεῖς
νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζώμεθα εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐχθρικών μηχανευ-
μάτων.

Τὸ πρῶτ' καὶ ἕως τὴν μεσημβρίαν τὸ ἐχθρικὸν πῦρ κατεπαύετο ὀλο-
τελῶς· μετὰ τοῦτο ἤρχισαν οἱ Τούρκοι νὰ ἀναδύνωσι καὶ καταδύνωσι
σωρηδὸν εἰς τὰ χερσαῖα τῶν μὲ ἄκρην σπουδήν. Ἡμεῖς ἐνομίσα-
μεν, ὅτι ἐτοιμάζονται δι' ἐρπιδόν. Διὸ ἐστάθημεν ἕκαστος εἰς τὴν θέσιν
τοῦ μ' ὅλην τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ ἀποθάνωμεν.

Ἀπὸ τὸ δειλὸν καὶ ἕως τὸ ἐσπέρας μᾶς ἐπυροβόλησαν οἱ πολιορκηταί
μας ἀπὸ ξηρᾶς, καὶ θαλάσσης δραστηριώτατα· περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον
μᾶς ἔστειλεν ὁ Κιουταχλὺς ἐπιστολὴν ζητῶν νὰ τοῦ παραδώσωμεν ὡς
πρὸς τὸ πᾶρὸν δύο ἐκ τῶν κανονοστασίων μας καὶ μίαν θύραν, διὰ νὰ
βάλῃ ἀνὰ πιντακισίου· στρατιώτας του, ἕως ὅτου νὰ τελειώσωσιν αἱ
συνθήκαι καὶ ὑπογραφῶσιν.

Τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρῶτ' ἐγινεν ὁμορφνῶς· ἡ πρὸς τὸν Κιουταχλὺν
ἀπόκρισις τῶν χηθεσινῶν ἐπιστολῶν του, ἐν ᾗ τοῦ ἀνιφέρθη, ὅτι τὸ Με-
σολόγγιον ἀναιμωτὶ δὲν παραδίδεται εἰς τὰς χεῖρας του· διὸ ἂν θέλῃ
κανονοστάσια καὶ θύρας, ἂς ἔλθῃ νὰ τὰ λάβῃ μὲ τὰ ἔπλα του. Ὁμοῦ μὲ
ταύτην τὴν ἀπόκρισιν ἔγραψε καὶ ὁ στρατηγός· Λάμπρος Βέικος τὴν
ἐφεξῆς ἐπιστολὴν ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν Ταῦρ-Ἀμπάζην μὲ τὴν συγκατά-
θεσιν καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ὀπλαρχηγῶν.

Εἰςδοξότατε Τάταρχ.

» Ἡμεῖς εἰμὲν φίλοι, καὶ ἡ περίστασις τῇ θρησκείᾳ τὸ ἔφερε νὰ
» πολεμῶμεν, ὁμοῦ πάντοτε ἡ φίλ' αὐτὴ μᾶς ἂς τρέχῃ. Φίλε μου, βλέπω
» ὅπου ἔχεις δύο φορεῖς ὅπου ἦλθες εἰς ἀντάμωσιν διὰ νὰ μεσιτεύσῃς νὰ
» παραδοθῇ τὸ Μεσολόγγιον, ἀκόμη βλέπω ὅπου ὁ 'Ρούμελης μᾶς ζητεῖ δύο
» τάμπιαις διὰ νὰ βάλῃ ἀνθρώπους του· ἡξεύρετε πολλὰ καλὰ ὅτι τὸν Θεὸν
» τὸν ἔχομεν μαζὴ, καὶ ἡ ἐλπίδα μας κρέμαται ἀπὸ ἐκεῖ, ὅθεν ὡς φίλον,
» σὲ ἀφίνω νὰ στοχασθῇς ὅτι ἐνὰ Κάστρον μὲ τζεμπιχανέδες, μὲ ζαῖρὲν
» μὲ νερό καὶ καθεξῆς ὅλα τὰ χρειάζόμενα, εἰς αὐτὸν τὸν καιρὸν καὶ ἡμεῖς
» ἐλῶ μέσα, νὰ τὸ περδῶσωμεν, ὅτ' ἔχομεν πρῶτον τὴν συνείδησιν τοῦ
» Θεοῦ, καὶ δεύτερον τὴν κατηγορίαν ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ ξεχωριστὰ ἐσέ-
» να τὸν φίλον μας, ποὺ εἰς αὐτὸ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ὅχι μόνον δὲν θὰ εὐ-
» ρωμεν εἰς τὸ ἐξῆς τόπον νὰ ζήσωμεν, παρὰ οὔτε διὰ τὸ ὀνομάμας θὰ ἐ-
» ρωτήσῃ κανένας, τόσον μισητοὶ θὰ εἰμεσθῃ, ὅσον ἀπὸ τὸν Θεόν, τόσον
» καὶ ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα, μπιλέμ, καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους ἐδικούς μας
» καὶ φίλους μας· ὅθεν τῷ 'Ρούμελῃ χώρησέτου τῷ παστρικά καθὼς μᾶς,
» γνωρίζεις, ὅτι νὰ ἡξεύρῃ καλὰ χωρὶς νὰ κάμῃ γιουρσοὺς νὰ ἐμβῇ μὲ τὸ
» σπαθὶ τοῦ Μεσολόγγι δὲν πέρνει. »

Ταῦτα καὶ μένω,

1825 Ἰουλίου 20 Μεσολόγγιον ὁ φίλος σου Λάμπρος Βέικος.

Πρὸς τοῦτοισι λάβε καὶ τίσασαις μεσιταῖς ρούμ νὰ ταῖς δώσῃ τοὺς μπαϊρακτάρηδες
ὅταν θὰ κάμωμεν τὸ γιουρσοῦ.

Ἀφ' οὗ ἐστάλησαν τὰ ἀνωτέρω γράμματα, καὶ ἀνεγνώσθησαν ἀπὸ
τὸν ὑπερήφανον Σατράπην τῆς Ρούμελης, ἤρχισε τότε ὁ ἐναντίον μας
πυροβολισμός· διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης μὲ τόσον πείσμα, ὅσον οὐδεμίαν
ἄλλην ἡμέραν εἶχε δεῖξει ὁ ἐχθρὸς· ἀλλεπαλλήλῃ ἐπιπτον αἱ βόμβαι
εἰς τὴν πόλιν, ἐν ᾗ αἱ γυναικεὶ καὶ σπείρη τῶν κενονίων ἐσφύριζο
διευθυνόμεναι ὡς ἐπὶ τῇ πλεῖστον εἰς τὰς πέριξ τοῦ τείχους στρατιω-
τικὰς καλύδας. Ὅλα δὲ ταῦτα ὑπέμενε μὲ γενναιοκαρδίαν ἡ φρουρά τοῦ
τείχους μας, καὶ μὲ ἀμεταθέτον ἀπόφασιν ἐστέκετο νὰ ἀποδύνη μᾶλλον,
πρὶν νὰ ἀπολαύσῃ ὁ ἐχθρὸς τὸ μέγα τοῦτο τῆς Ἑλλάδος κρησφύργιον.

Περὶ τὸ δειλὸν οἱ ἐχθροὶ ἤρχισαν νὰ καταδιώκωσι πληθὺς κλιμάκων
εἰς τὰς ἐμπροσθοφυλακὰς των. Τὸ δὲ ἐσπέρας ἔκαμαν τοὺς ντουάδες των
πολλὰ μεγαλοφῶνας.

Τὴν 21 τοῦ ἰδίου. Εἰς τὴν ἐσθινὴν ἀνατολὴν τῆς Ἀρροδίτης ἐβρον-
τοφώνησαν αἱ σάλπιγγες τὸ φρούριον, διὰ νὰ ἐτοιμασθῇ ὁ στρατός εἰς
ἀντιπαράταξιν. Οἱ ἐν ταῖς κανονοστασίαις τοῦ Φραγκλίνου, Μπότσαρη,
Μακρῆ καὶ Μοντάλεμπερτ ἴδον τοὺς ἐχθροὺς κινουμένους καὶ παρασκευα-
ζομένους εἰς ἐρπιδόν· ὅθεν ὅλη ἡ φρουρά τοῦ τείχους μας ἐστάθη εἰς τοὺς
προμαχῶνας. Ὅταν δὲ ἡ χρυσοειδὴς αὐγὴ ἤρχισε νὰ ρίπτῃ τὰς κόκ-
κινὰς ἀκτίνας τῆς εἰς τὸν ὀρίζοντάμας τόσον, ὥστε μόλις ἠδύνατο νὰ
διακρίνῃ τις τὰ ἐνώπιόν του ἀντικείμενα, αἶφνης οἱ ὑπὸ τὸ κανονοστά-
σιον τοῦ Φραγκλίνου ἐχθροὶ ἔβαλον πῦρ εἰς τὴν ὁποῖαν εἶχον προκ-
τασκευάσει ἐκείσε πυρπολικὴν ὑπόνομον, καὶ μετὰ τὴν ἐκπυρσοκρότησιν
τῆς ὥρμησαν ἐπάνω εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦτο, καὶ ἔστησαν ἕως εἰκοσι
σημαίας των· συγχρόνως ἐπραξαν τὸ αὐτὸ καὶ οἱ ὑπὸ τὰ κανονοστάσια
τοῦ Μπότσαρη, Μακρῆ καὶ Μοντάλεμπερτ. Ἐνταυτῷ ἤρχισε καὶ ἀπὸ τὰ
δύο μέρη γενικός τουφεκισμός· καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν τοῦ προτειχι-
σματοῦς μας, ὁμοῦ δὲ καὶ ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμός τῶν κανονίων, πυρο-

βολικῶν ὀλμων καὶ ὀμπουζίων. Ἐπροσπάθησαν οἱ ἐχθροὶ νὰ ἐφορμήσωσι μετὰ τὸ στήσιμον τῶν σημαίων, καὶ νὰ ἐξουσιάζωσι τὰ κανονοστάσιά μας ταῦτα, ἀλλὰ τὰ γενναῖα ὄπλα τῶν καρτεροφύχων Ἑλλήνων, οἵτινες ἐκ τῶν πλευρῶν τοῦ περιτειχίσματος καὶ ἐκ τῶν ἐσωθεν ἀντιπρομαχῶν ἐμάχοντο μετὰ τοῦ θανάτου τὴν ἀπόφασιν καὶ μετὰ γενναῖότητα ἀπαρδειγμάτιστον, ὅχι μόνον τοὺς ἐμπόδισαν νὰ προχωρήσωσιν, ἀλλὰ καὶ 500 περίπου κατεσκότωσαν, πολλοτάτους ἐπλήρωσαν, ἱκανὰς τῶν σημαιῶν τῆς ἡμισελήνου, καὶ ὅχι ὀλίγα ὄπλα καὶ ἄλλα λάφυρα ἀφήρπασαν, καὶ τοὺς λοιποὺς βαρβάρους τελευταίον μετὰ δύο ἡμῖσι ὤρων μάχην κατεδίωξαν, καὶ ἠνάγκασαν νὰ ἐπιστρέψωσι κατατρομασμένοι εἰς τὰ περιχαραινόμενά των· ἡ μάχη ἐστάθη πεισματωδεστάτη. Ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν πυροβολῶν τοσοῦτον ἐσκότισαν τὴν ἀτμοσφαῖραν μας ἀπὸ τὸν καπνὸν, ὥστε μόλις διεκρίνοντο τὰ εἰς τριῶν ὀργυῶν ἀπόστασιν ἀντικείμενα· τὰ περὶ ὅρη ἀντήλουν βροντοδέστατα τῶν ὀπλων τὸν κρότον. Εἰς δὲ τοὺς ἐχθρικοὺς προμαχῶνας, εἰς τὰς γεμισθεῖσας τάφρους, καὶ εἰς τὰ ἔξω μέρη τοῦ περιτειχίσματός μας ἔμειναν κειτόμενα καὶ κατεσκορπισμένα πολλότατα τῶν ἐχθρικών πτωμάτων.

Τούτων γενομένων ἀπὸ μέρους τῆς ξηρᾶς, ὥρμησεν ἐνταυτῷ ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης καὶ ὁ ἐχθρικός στολίσκος. Οὗτος ἔβαλε κατ' ἀρχὰς πῦρ εἰς ἐν τῶν πλοιαρίων του, τὸ ὁποῖον καιόμενον νὰ κάμνη (καθὼς φαίνεται) καπνὸν, καὶ οὕτω τὰ λοιπὰ νὰ ἐφορμώσιν ἀόρατα· ὀλίγον ὁμῶς ἐπέτυχεν εἰς αὐτό του τὸ στρατήγημα· καθότι ὁ καπνὸς ἔγινεν ὀλίγος διὰ τὰ σκεπάσει τὸσον μέγαν ἀριθμὸν πλοιαρίων· ὅθεν ὁ στολίσκος οὗτος μόλις ἐπροχώρησεν ἕως δέκα ὀργυῶν, καὶ πυροβοληθεὶς παρὰ τῶν παραθαλασσίων κανονοστασίων μας ἐπέστρεψε κατησχυμένος χωρὶς νὰ κατορθώσῃ τίποτε.

Τοιαῦτα ἐστάθησαν τὰ ἔργα τῆς σημερινῆς ἡμέρας, τὴν ὁποίαν ὀφείλουσαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες νὰ ἐορτάζωσιν ὡς ἡμέραν γενικῆς νίκης καὶ λαμπροτάτων τοῦ ἐφετινοῦ ἔτους τροπαίων. Μετὰ ἀνυπομονησίαν περιμένοντες νὰ ἴδωμεν, ἂν οἱ ἄπιστοι ἐχθροὶ μας εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ δοκιμάσωσι καὶ πάλιν τὴν τύχην των.

Ἡ προξενθεῖσα ἀπὸ μέρους μας εἰς τὴν μάχην ταύτην ζημία ἐστάθη, ὅτι εἴκοσι ὄλοι ὁμοῦ ἐφονεύθησαν καὶ ἐπληρώθησαν.

Ἀρ' οὐ ἡ πράξις αὕτη ἔλαβε τὸ πλέον αἶσιον ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων τέλος, ὁ ἐχθρὸς ἔπαυσε πλέον ὀλοτελῶς τὸν πυροβολισμόν του ἕως τῆς ἐσπέρας· μόνον τρία κανόνια ἔσυρε περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καὶ τότε ἴδωμεν κάποια κινήματα πάλιν εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, τούτεστι πολλοὶ Τούρκοι ἀνέβαινον εἰς τὰ ἀνω σωρηδὸν, ἄλλοι ὁμοίως κατέβαινον, καὶ οὕτω ἐκολούθει αὐτὸς ὁ πηγαίνοντος σπουδαίως.

Πολὺ ἐμετριάσθη τὸ ἐχθρικὸν πῦρ τὴν νύκτα ταύτην.

Τὴν 22 τοῦ ἰδίου. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἤρχισαν αἱ σάλπιγγές μας τὸ παρασκευαστήριον ἄσμα. Ἐπειδὴ ἐφάνη, ὅτι οἱ Τούρκοι εἶχον καὶ πάλιν συναχθῆ εἰς τὰς ἐμπροσθοφυλάκας, ἐτοιμάσθη ὅλον τὸ στρατωτικὸν μας εἰς ἀντιπαράταξιν μετὰ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἐστάθη ὀρθιον ἐπὶ τῶν προμαχῶνων δι' ὅλης τῆς νυκτός· τίποτε ὁμῶς τὴν νύκτα ταύτην δὲν ἐπεχειρήθησαν οἱ βάρβαροι.

Συγχρόνως ἠκούσθησαν πρὸ τὸ δυτικόνόγειον (γαρμπή) μέρος τῆς θέσιώς μας· εἰς μεγάλην ἀπόστασιν κτυπήματα κανονίων· ἡμεῖς, ὅτι ἐπιθυμοῦμεν, εἰς ἐκεῖνο καὶ ἀποδίδομεν ὅλα τὰ φαινόμενα καὶ ἀκούόμενα. Ἀπεδώκαμεν λοιπὸν αὐτὰ εἰς τὴν ἀφίξιν τοῦ στόλου μας, ὅστις εὐρὼν τὸν ἐχθρικὸν πολεμῆ· ἡ ἐχθρική ναυαρχὴ τὸ πρῶτ' ἔδεν ἐφάνη εἰς τὸν λιμένα μας, καὶ τοῦτο ἐπεβοδίασεν ἔτι μάλλον τὸ συμπέρασμα μας· περιμένοντες μετὰ ἀνυπομονησίαν νὰ ἴδωμεν ἂν ἀληθῶς ἐμάντευσαμεν.

Τὸ πρῶτ' ἐλάβομεν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὴν Ἐπαρχὴν Ἀνατολικῶν, δι' ἧς ἰδεσθῆμεν, ὅτι τὴν χθὲς διάφορα σώματα ἐχθρικὰ ἐλειποτάκτησαν μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐφίδου, διευθυνομένα πρὸς τὴν πατρίδα των.

Ἀπὸ τῆς πρωῆς ἕως τῆς μεσημβρίας καὶ ἕως τὸ ἐσπέρας, ὁ ἀπὸ ξηρᾶς πυροβολισμὸς ἔγινε μετὰ μέγαν μετριάσμον, συγκρινόμενον ὡς πρὸς τὴν πρὸ τῆς ἐφίδου.

Ὁ στολίσκος τῶν ἐχθρῶν στέκεται ὀλονένα προσωρμισμένος εἰς τὴν λίμνην μας· ἐξακολουθεῖ δὲ νὰ περιέρχεται ἕως εἰς τὸ στόμιον τοῦ Ἀνατολικοῦ, καὶ πάλιν νὰ ἐπιστρέφῃ.

Τέσσαρα μόνον ἐχθρικά καράβια εἶναι ἀραγμένα εἰς τὸν λιμένα μας, τὰ δὲ λοιπὰ εἶναι ἀφανῆ ἀπὸ τὸν ὀρίζοντά μας.

Τὸ ἐσπέρας πῦρ ἤρπασεν ὅπως οὐδὲν τὸ ἀπὸ ξηρᾶς ἐχθρικὸν πῦρ, ἐν ᾧ τὸ ἀπὸ τοῦ στολίσκου εἶναι διῶλου πεπαυμένον.

Τὴν 23 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ μεσονύκτιον ἔγινε θόρυβος μετὰ τῶν διαμαχομένων μερῶν· ἡ ἀρχὴ τοῦ θορύβου τούτου ἐστάθη, διότι ἡμεῖς ἐργαζόμενοι ἐσώθεν, καὶ ῥίπτοντες χῶμα εἰς τὰ κρημνισμένα μέρη τοῦ περιτειχίσματός μας, οἱ Τούρκοι ἐνόμισαν ἐφόρμησιν, καὶ ἤρχισαν τὸν τουφεκισμόν, καὶ ἐπομένως τὸν πυροβολισμόν· ὅθεν ἤρχισε τὸ πῦρ καὶ ἀπὸ μέρους μας, καὶ οὕτω ἡ πράξις αὕτη διήρκεσεν ἡμισεῖαν ὥραν, καὶ ἔπειτα ἔπαυσεν.

Τὸ πρῶτ' ἡ ἀτμοσφαῖρά μας ἦτον διμυχλώδης καὶ καταχνιασμένη· πρὸς τὸ μέρος τοῦ πελάγους, ὅχι πολὺ μακρὰν, ἠκούσαμεν μίαν κανο-

νιάν· συγχρόνως ἴδωμεν τὰ τέσσαρα ἐχθρικά καράβια σηκωνόμενα βιαίως εἰς τὰ πανιά, καὶ διευθυνομένα πρὸς τὰς Π. Πάτρας. Ὀλίγον διελύθη ἡ καταχνιά, καὶ παρρησιάζεται ἀμέσως ἓνας στόλος· ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἴδωμεν ὅτι ὁ στόλος αὐτὸς συντίθεται ἀπὸ 40 περίπου πλοῖα. μετὰ πλείονα προσοχὴν παρατηρήσαντες, ἴδωμεν ὅτι συνίσταται καὶ ἀπὸ ξύλα δικάταρ-α· ἡ βραδύτης τοῦ στόλου μας δὲν μᾶς ἐνεθάρρυνε νὰ πιστεύσωμεν μετὰ βεβαιότητος, ὅτι εἶναι στόλος Ἑλληνικός.

Οὗτος ἐν τοσοῦτῳ προχωρεῖ· ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ του τρέχει ὀπίσθεν τῶν ἀναχωρησάντων πλοίων ἀπὸ τὸν λιμένα μας καὶ τὰ καταδιώκει, πλησιάζει εἰς αὐτὰ καὶ τὰ κανονοβολεῖ· εὐθὺς ἡμεῖς ἀπεβάλαμεν πᾶσαν ἀμφιβολίαν, ὅτι εἶναι οὗτος ὁ στόλος ὁ Ἑλληνικός, στελλόμενος παρὰ τῆς Διοικήσεώς μας· εἰς βοήθειάν μας. Τὸ Βασιλίδι χαίρει τὴν ἀφίξιν του μετὰ τρία κανόνια καὶ μετὰ τουφεκισμόν τρεῖς ἐπαναληφθέντα· ἡ χαρὰ, ὁ ἐνθουσιασμός, καὶ τὸ θάρρος ἐξωγαρήθη ἀμέσως εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ὑπερασπιζόντων τὸ φρούριόν μας.

Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος λοιπὸν σκεπάζει τὸν λιμένα μας· τὸ πλείστον μέρος ἀράζει, καίτινα καταδιώκουν τὰ τέσσαρα ἐχθρικά· ἐπλησίασαν εἰς τὸ ἐν, καὶ ὀλίγον ἐλείψε νὰ τὸ ζωγρήσουν. Οἱ ἐν αὐτῷ ὁμῶς Τούρκοι ἔβαλιν πῦρ καὶ τὸ ἔκαυσαν, διασωθέντες εἰς τὸ ἄλλο, τὸ ὁποῖον ἦτον ὀλίγον μακρύτερον. Τὰ δύο ἐμπροσθινὰ, ὄντα ἀρκετὰ προχωρημένα διεσώθησαν ἀπὸ τὸν κίνδυνον, καταφυγόντα ὑπὸ τὰ φρούρια τῆς Ναυπάκτου· τὸ δὲ ἄλλο (τοῦτο ἦτον Ἀλτζερνίκον) ἰδὼν τὸν κίνδυνον ἐρρίφη εἰς τὴν ξηρὰν, ἐνθα πολλοὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀπέβησαν, καὶ ἀρῶσαν τὸ πλοῖον εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Ἑλλήνων μετὰ ἰὶ μόνους Τούρκους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐχωρήθησαν εἰς τὰ ἀκάτια, καὶ διὰ τοῦτο κατέβαλον τὴν σημαίαν, παραδοθέντες ἀφ' ἐαυτῶν εἰς τοὺς ἡμετέρους· οἵτινες καὶ [διεφύλαξαν τὴν ζωὴν των.

Ὁ ἐχθρικός στολίσκος τῆς λίμνης μας βλέπων ὅτι ἔμεινε μεμονωμένος ἐσηκώθη εἰς τὰ πανιά, καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν ξηρὰν πρὸς τὸ μέρος, ἐνθα ὁ Κιουταχῆς εἶναι ἐστρατοπεδευμένος.

Ἐν τούτοις ὁ ἐχθρὸς μας δὲν ἔπαυε ποσῶς τὸ πῦρ του καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἴδωμεν τὸν ἐχθρικὸν στόλον ἐρχόμενον ἀπὸ τὰ νερὰ τῆς Κεφαλληνίας, καὶ διευθυνομένον πρὸς τὸν ἐδικὸν μας, ὅστις ἄμα δτε τὸν εἶδε ἐβάλλη εἰς τὰ πανιά, καὶ ἤρχισε νὰ πλῆ ἐναντίον του μετὰ ἀέρα δυτικῶν (Πονέντα-Μαίττρο). Ἐπροσπάθει λοιπὸν κατ' ἀρχὰς νὰ κερδίσῃ τὸν ἄνεμον τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὕτω νὰ τὸν πολεμήσῃ μετὰ μεγαλητέραν ὠφέλειαν· ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς βλέπων τοῦτο ἔβαλε τὸν ἀέρα ἀπὸ πλευρᾶς καὶ οὕτω ἐκολύμβησεν μετὰ ὅσον ἡδύνατο κλειτμένον ἄνεμον (ὄρτζα)· πλησιάζει τέλος πάντων ὁ στόλος μας, ἐμδαίνει εἰς τακτικὴν γραμμὴν, καὶ οὕτω ἀρχίζει ἡ μάχη καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Τὶ περίεργον θέαμα ἐπαρασταίνεται τότε, νὰ βλέπῃ τις ἐμπορικά βρῖκικα ὀρμῶντα, ὡς οἱ ἄστοι, κατὰ τῶν Ὀθωμανικῶν φρεγάτων, καὶ κεραυνοβολοῦντα μ' ὅλον τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ γενναίον καρδίαν! ἡ ναυμαχία ἐστάθη πεισματωδεστάτη· οἱ Ἕλληνες ἀγκυλὰ ὑπ' ἄνεμον (σοττοβέντο) ἐνίκησαν, καὶ ὁ ἐχθρὸς μετὰ τὴν πλέον κλεισμένην τοῦ ἀνέμου διευθύνει (ἀλλόρτζα) ἐφυγε κατησχυμένος, καταπολεμούμενος καὶ καταδιωκόμενος παρὰ τῶν ἡμετέρων.

Μετὰ τοῦτο ἦλθον καὶ ἄρχαν τὴν ἐνδεκάτην ὥραν πέντε ἐκ τῶν πλοίων μας, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀντιναύαρχος κύριος Γ. Σαχτούρης, διὰ νὰ ἀποδοιβάσωσι τὰς ἀπὸ τῆς Σ. Διοικήσεως στελλομένης ἐνταῦθα τροφᾶς καὶ πολεμοφόδια, ἐν ᾧ τὰ λοιπὰ εἰς 28 πλοῖα συμποσούμενα ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῶν Ναυάρχων, Μισούλη, Γ. Κολαντρούτση καὶ Νικολάου Ἀποστόλη, ἔτρεξαν ὀπίσθεν τοῦ ἐχθροῦ καταδιώκοντάς τον.

Μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐχαίρετήσαμεν τὴν ἀφίξιν τοῦ στόλου μας, καὶ τὴν νίκην του ἐνταυτῷ μετὰ τουφεκισμόν, τρεῖς ἐπαναληφθέντα κατ' ὅλην τὴν γραμμὴν τοῦ περιτειχίσματός μας.

Ὁ ἐχθρικός στολίσκος ἀπεσύρθη ἔξω εἰς τὴν ξηρὰν· οἱ δὲ ἐν αὐτῷ ἐκβάντες κατεσκεύασαν κανονοστάσια διὰ νὰ ὑπερασπίζωνται διὰ ξηρᾶς.

Τὴν 24 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ διὰ ξηρᾶς πολιορκητής μας ἐξηκολούθησε τὸ πῦρ του δι' ὅλης τῆς νυκτός καὶ ἕως τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου.

Ἐξακολουθεῖ οὗτος ἀκόμη νὰ ἐργάζεται εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου, εὐκολύνων, ὅσον δυνατόν, τὴν εἰς τὸ τεῖχος μας ἐφοδόν του.

Καὶ ἄλλη ἐπιστολὴ ἔφθασε παρὰ τοῦ Στ. Καραϊσκάκη καὶ λοιπῶν ἔξω ὀπλαρχηγῶν, δι' ἧς ἐβεβαιώθημεν ὅτι τὴν ἐρχομένην νύκτα ἢ τὴν ἄλλην φθάσει καὶ ἡ διὰ ξηρᾶς περιμενομένη βοήθεια.

Ὁ στολίσκος τοῦ ἐχθροῦ στέκεται προσωρμισμένος εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν.

Τὴν μεσημβρίαν ἐκέδην εἰς τὴν ξηρὰν καὶ περιήλθον τὸ τεῖχος μας ὁ Ἀντιναύαρχος, κύριος Γεώργιος Σαχτούρης.

Τὸ δεῖλι ἐξηκολούθησεν ὡσαύτως μετὰ πείσμα ὁ ἐχθρὸς τὸν πυροβολισμόν του.

Ἐπειδὴ τὴν νύκτα ταύτην περιμένοντες τὴν ἀπὸ ξηρᾶς βοήθειαν, συνόδου γενομένης, ἀπεφασίσθη καὶ κατεγράφησαν χίλιοι πεντακόσιοι στρατιῶται, οἵτινες ἄμα ὅτε φανῇ ἢ εἰς τὰς ὑπὸ φρεγάς σύγκρουσις τῶν ἡμετέ-

ρων μετὰ τοῦ ἐχθροῦ, νὰ πηδήσωσιν αἰφνης ἐξω τοῦ τείχους διὰ νὰ τὸν κτυπήσωσι ταυτοχρόνως καὶ ἀπὸ τὸ ἐμπροσθινὸν μέρος.

Τὴν νύκτα ὁ ἐχθρὸς ἐστάθη ἤσυχος.

Τὴν 25 τοῦ ἰδίου. Τὸ πρῶτ' ἴδομεν τὸν στόλον μας ἐπιστρέφοντα εἰς τὸν λιμένα μας. Καταδιώξας αὐτοὺς τὸν ἐχθρὸν ἕως εἰς τὰ δυτικὰ τῆς Κεφαλληνίας, ἀπεφάσισεν ἐπιστρέφωσιν τροπαιοῦχος νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς καταδρομὴν τοῦ ἐν λίμνῃ μας στολίσκου. Διὸ ἀμέσως ὅτε προσωρμίσθη ἐστειλὲν εἰκοσι ἀκάτια εἰς τὴν λίμνην, τὰ ὁποῖα ἀμέσως ἐφόρμησαν κατ' αὐτοῦ, καὶ μετὰ 15 λεπτῶν μάχην ἐκυρίευσαν ἐπτά, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ τρία τῶν μεγαλητέρων, δηλαδὴ δύο μύστικα καὶ ἓνα μπόζον, τὰ ὁποῖα καὶ δὲν ἦσαν τραβηγμένα εἰς τὴν ξηράν· τὰ δὲ λοιπὰ εὐρεθέντα ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν ἐχθρικών κανονοστασίων ἔμειναν μὲ σκοπὸν τοῦ νὰ πολεμῶσιν ἐν καιρῷ ἀρμοδιωτέρῳ.

Ἐκ τῶν ἐχθρικών στρατευμάτων τῆς ξηρᾶς ἔτρεξαν σχεδὸν χίλιοι μετὰ πεζῶν καὶ ἱππέων λαβόντες μετ' ἑαυτῶν πολυμερὸς καὶ ἐν κανόνι διὰ νὰ δώσωσι βοήθειαν εἰς τὸν καταπολεμούμενον στολίσκον των.

Εἰς τὴν ναυμαχίαν ταύτην ἐφρονεύθησαν 7 καὶ ἐπληρώθησαν 5, ἐν οἷς θανατηφόρος καὶ ὁ Μάνθος υἱὸς τοῦ Ι. Τρικούπη.

Τὸ ἐσπέρας ὁ ἐχθρὸς μετεχειρίσθη τὸ πῦρ του μετριώτατα.

Τὸ ἔλθὼν ἀπὸ ξηρᾶς εἰς βοήθειάν μας στρατιωτικόν, συντιθέμενον ἀπὸ τὰ σώματα τῶν στρατηγῶν Καραϊσκάκη, Τσαβελαιῶν καὶ λοιπῶν, φθάσαν ἐπάνω τῶν ἐχθρικών κατασκευημάτων ἔκαμεν ἐκ συνθήματος εἰς τὴν μίαν ὥραν τῆς νυκτὸς τὸ σημεῖον τοῦ ὅτι μέλλει νὰ ἐφορμήσῃ, καὶ νὰ ῥυμθῇ καὶ ἡμεῖς ἐτοιμοὶ νὰ πράξωμεν τὸ ἴδιον.

Τὴν γ'. ὥραν λοιπὸν τῆς νυκτὸς ἐπέπεσον τὰ εἰρημένα στρατεύματα εἰς τὰς ἐχθρὶκὰς σκηπὰς οὐσας ἐν ταῖς ὑπωρεῖαις, καὶ ἤρχισαν τὴν μάχην· μετ' οὐ πολὺ ἤρχισαν ὡσαύτως τὴν φωτίαν καὶ οἱ ἐξεληθόντες ἀπὸ τὴν τὴν ἀνατολικὴν πτέρυγα καὶ ἀπὸ τὸ κέντρον τοῦ περιτειχίσματος μας, καὶ ἔτρεξαν ἐπὶ τῶν ἐχθρικών χαρακωμάτων μὲ ὀρμὴν ἀμίμπτον· ἡ ἐμπροσθινὴ τούτων γραμμὴ συνισταμένη ἀπὸ παληκάρια, μὴ φέροντα ἄλλο ὄπλον, παρὰ μόνον τὸ ξίφος γυμνωμένον, ἐπιπεσοῦσα αἰφνης εἰς τὰ ἐμπροσθινὰ χαρακώματα ἐθυσίασεν ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους ἑκάστη εὐρεθέντας βρβάρους· ἡ δὲ ἄλλη γραμμὴ ἀφοῦ δις ἐκένωσε τὰ τουφέκια, ὥρμησε καὶ ἐθυσίασε τέσσαρα ἐχθρὶκὰ κανονοστάσια καὶ ὅχι μικρὸν μέρος τῶν χαρακωμάτων τῆς πλευρᾶς ἐκείνης. Ἐν τούτῳ οἱ ἐχθροὶ κατατρομασμένοι ἐτραβίχθησαν, καὶ ἄφησαν τοὺς προμαχῶνας τῆς ἀνατολικῆς πτέρυγος, συσσωματωθέντες περαιτέρω πρὸς τὴν δυτικὴν καὶ βόρειον· οἱ δὲ Ἕλληνες εὐρεθέντες ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μεγάλου λαβυρίνθου τῶν ἐχθρικών χαρακωμάτων, τὸ ἔντεχον καὶ ὀχυρὸν τῶν ὁποίων τὰ ἀποκαθιστὰ σχεδὸν ἀπόρητα, ἔφαζαν ὅσους ἀπάντησαν, ἐζώγρησαν πολλοὺς καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἐχθροῦ, ἀρήρπασαν πλῆθος σημαίων καὶ ὕπλων, καὶ τελευταῖον μετὰ τριῶν ἡμισυ ὥρῶν μάχην ἐπέστρεψαν (κατὰ τὸ σύνημα) καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ τείχος, ἀφήσαντες φρίκην εἰς τοὺς ἐχθροὺς καὶ δειλίαν ἄκραν.

Ἐν ᾧ δε ταῦτα ἐγίνοντο, οἱ εἰς τὰ κανονοστάσια τοῦ δυτικοῦ μέρους ἐχθροὶ δὲν ἔπαυσαν νὰ πυροβολῶσιν ἀλλεπαλλήλως, καθὼς τὸ αὐτὸ συνέβαινε ὡσαύτως καὶ ἀπὸ μέρους μας.

Εἰς τὴν μάχην ταύτην ἐγιναν θύμα τῆς καρτεροψύχου γενναιοκαρδίας τῶν δέκα ἐπτὰ Ἕλληνες, καὶ δέκα τρεῖς ἐπληρώθησαν, ἐφροδιάσαντες τὸν Ἀδὴν μὲ ἐξακοσίους περίπου ἀπίστους Ἀγαρηνοὺς.

Μετὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην ἔπαυσε τὸ πῦρ ὁλοτελὲς καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἔμεινε ὅλην ταύτην τὴν ἡμέραν ἐν ἄκρῃ ἡρεμίᾳ· περὶ δὲ τὸ ἐσπέρας ἔρριψε τρεῖς μόνας βόμβας καὶ πέντε σφαῖρας κανονίων.

Μέρος τοῦ στόλου μας ἐβάλλη εἰς τὰ πανία καὶ εἰσῆλθεν εἰς Κρουονέρι ἀντικρὺ τῶν Π. Πατρῶν.

Τὴν 27 τοῦ αὐτοῦ. Οἱ Τούρκοι κάμνουν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἀλαλαγμοὺς καὶ ντουάδες ὑπὲρ τὸ σύνθησι. Τὴν τρίτην ὥραν τῆς νυκτὸς ἐφόρμησε μέρος τῆς φρουρᾶς τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου, καὶ μετὰ ἡμισείας ὥρας μάχην ἐθυσίασε τὸ ἐκείσε ἐμπροσθινὸν τοῦ ἐχθροῦ πρόχωμα, πάλιν ὅμως ἐτραβίχθη μετέπειτα, διότι ἦσαν ἀσκεπὴς ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ὀπισθεν ἐχθρικών προμαχῶνων· ἐφρονεύθησαν δὲ ἐπτά ἥρωες εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην, καὶ ἐπληρώθησαν ἑννέα, ἐν οἷς καὶ οἱ γενναῖοι ἀξιωματικοὶ Τσηλίκης, Κολιοπασχάλης καὶ Τήλιος· ἀγνοεῖται δὲ ὁποία ἐστάθη τῶν ἐχθρῶν ἡ ζήμια.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν δὲν ἔλειπεν ὁ ἐχθρὸς νὰ μεταχειρίζεται τὸ πῦρ του.

Μετὰ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου καὶ ἕως τὸ μεσονύκτιον ἐγιναν μεγαλοφώνως οἱ ἐχθρικοὶ ντουάδες, καὶ τὸ πῦρ ἐξηκολούθει ἀμοιβαίως κατὰ συνέχειαν.

Τὴν 28 τοῦ ἰδίου. Περὶ τὰ γλυκοχαράγματα ἐπυροβολήσαμεν μὲ μιδράλια τοὺς ἐμπροσθινούς τῶν ἐχθρῶν προμαχῶνας.

Ὁ ἐχθρὸς ἐργάζεται εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου, προσπαθῶν νὰ κάμῃ ὑψηλοτέρους τοὺς προμαχῶνάς του ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας, καὶ

οὕτω νὰ βλέπῃ καὶ κτυπᾷ τὸ ἐσωθεν τοῦ περιτειχίσματος μας καὶ τὴν πόλιν.

Σήμερον ἐλάβηκεν εἰς τὴν πόλιν μας καὶ περιῆλθε τὸ τείχος ὁ νύαρχος κύριος Α. Μιαούλης. Τὸ Βασιλάδι καὶ τὰ περιθαλάσσια κανονοστάσια μας τὸν ἐχαιρέτησαν τρεῖς μὲ κρότον κανονίων.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ τὸ ἐσπέρας τὸ πῦρ δὲν ἔπαυε καὶ ἀπὸ τὰ δύο διαμαχόμενα μέρη.

Τὴν 29 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἐπέτυχε τοῦ σκοποῦ του, καὶ ἤδη κατεσκεύασε τοὺς προμαχῶνάς του ὑψηλοτέρους ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας· σήμερον λοιπὸν μᾶς ἐφρονευσεν ἑννέα ἀνθρώπους ἀπὸ τοὺς περιερχομένους εἰς τὸ πέραξ τοῦ περιτειχίσματος.

Σήμερον ἀπέθανεν ὁ Ἀντιστράτηγος Δῆμος Ῥινιάτσας ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει πληγὴν εἰς τὴν πρώτῃν ἐφοδὸν· ἐτάφη μὲ τὴν παράταξιν, τὴν ὁποίαν ἡ περίστασις ἐσυγχώρει. Ὅλοι κατέβρεξαν τὸ λείψανόν του μὲ δάκρυα πικρότατα, ἀναστενάζοντες τὸν παντοτεινὸν χωρισμὸν ἑνὸς ἥρωος προικισμένου μὲ τόσας ἀρετάς. Αἰωνία ἡ μνήμη σου, γενναϊότατε συμπατριώτα! !

Τὸ πρῶτ' ἦσαν εἰς ἐνέργειαν καὶ τῶν δύο μαρῶν τὰ πυροβόλα.

Ὅταν Θεοῦ θέλοντος διαλύσωμεν τὴν πολιορκίαν καὶ καταδιώξωμεν ἀπὸ τὴν ἱεράν μας γῆν τὸν ἄπιστον τύραννον δὲν θέλωμεν λείψαι νὰ διακηρύξωμεν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων, οἵτινες διὰ νὰ μὴ παραβιάσωσι τὸν ὄρκον τῆς ἐλευθερίας ἢ τοῦ θανάτου, ἐγιναν θύμα τῆς πατρίδος εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς πολιορκίας ταύτης.

ΑΡΙΘ. 61.

Μεσολόγγιον, 1 Αὐγούστου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Διακηρύττει.

Μ' ὅλην ὅτι ἡ ναυτικὴ δύναμις τῶν Ἑλλήνων, περιπλέουσα τὴν Ἑλληνικὴν θαλάσσαν, ἔχει μόνον τοὺς ἐχθρικοὺς στόλους ἀπέκρουσε, καὶ ἀποκρούει μὲ φθορὰν τῶν, καὶ ζήμιαν μεγάλην, ἀλλὰ καὶ τὰ συνοδεύμενα ἀπὸ αὐτοὺς φορητὰ, τὰ πλείστα Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα, ἢ συνέλαβεν, ἢ ἀπέκοψε καὶ τοῦ ἐχθροῦ σκοποῦ των τοῦ νὰ μεταφέρωσι δηλαδὴ τροφάς, καὶ πολυμερὸς εἰς τὰ φρούρια καὶ στρατόπεδα τοῦ ἐχθροῦ· ἐπειδὴ ὅμως πολλὰ τῶν τοιούτων φορητῶν, διχφεύγοντα τὴν ἀπάντησιν τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων, ἢ ἐπιτηδείως διακρύπτοντα τὸν σκοπὸν των μὲ τὰ ὁποῖα φέρουν πλαστὰ ἐγγράφα, φθάνουν μέχρι τῆς Πρεβέζης, καὶ προμηθεύουν τὸν εἰς τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα εἰσβαλόντα ἐχθρὸν ἀπὸ τροφάς· ἡ Διοίκησις γνωρίζουσα τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ ἐκ τοῦ πλησίον καὶ στενωτέρου τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου καὶ τῆς Θεσπρωτικῆς παραλίας μέχρι τῶν Συδῶτων, διώρισε μέρος τῆς ἀποκλειούσης τὰ φρούρια Π. Πατρῶν καὶ Ναυπάκτου μοίρας νὰ ἀναλάβῃ τοῦτο τὸ ἔργον. Κατὰ συνέπειαν δὲ τούτου τοῦ μερικοῦ ἀποκλεισμοῦ.

Α' Ἀπαγορεύεται εἰς ὁποιοδήποτε πλοῖον, ὅφ' ὁποιοδήποτε σημαίαν, νὰ εἰσπλεύτῃ τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον, ἢ νὰ λάβῃ κοινωνίαν μὲ τὴν Θεσπρωτικὴν παραλίαν μέχρι τῶν Συδῶτων.

Β'. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης διακηρύξεως ὁποιοδήποτε πλοῖον διευθυνθῇ εἰς τὰ ρηθέντα ἀποκλεισμένα μέρη, θέλει ἐξετάζεται ἀκριβῶς, καὶ ἐν ἀποδειγῇ, ὅτι δὲν φέρεῖ ἰδιοκτησίας τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλ' ἐμπορεύεται δι' ἰδιοῦ τέλους, τότε ὁ ἀρχηγὸς ταύτης τῆς Ἑλληνικῆς ναυτικῆς μοίρας, ἢ ὁποιοσδήποτε ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του πλοίαρχος, χρεωστεῖ κατὰ πρώτην φορὰν νὰ τὸ ἀπολύῃ, εἰδοποιῶν αὐτὸ ἐγγράφως, ὅτι, ἐὰν ἐπανεέλθῃ, θέλει συλληφθῇ. Ἐξαιροῦνται ὅμως ὅσα πλοῖα ἤθελον παρρησιασθῇ ὕστερον ἀπὸ ἰκανὸν διάστημα καιροῦ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης διακηρύξεως, ὥστε ν' ἀποδεικνύεται, ὅτι ἦτον γνωστὸς εἰς αὐτὰ ὁ ἀποκλεισμὸς, ὅτε ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸ προσεχέστερον μέρος τοῦ διαπλοῦ των, καὶ τότε τὰ τοιαῦτα θέλουν κρατηθῇ καὶ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἀνήκον δικαστήριον.

Γ'. Ὅσα πλοῖα, φέροντα σημαίαν εὐδατέρων δυνάμεων ἤθελον εὐρεθῇ ἐντὸς τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου ἔχουν τὴν ἀδειαν νὰ ἐξέλθουν ἀκωλύτως, χωρὶς ὅμως νὰ συνεπιφέρουν ἐχθρὶκὰς ἰδιοκτησίας, ἐντὸς δύο ἐβδομάδων μετὰ τὴν παρουσίαν τῶν ἀποκλεισμένων τὸν κόλπον Ἑλληνικῶν πλοίων. Ὅσα δὲ ἢ φωραθῶσιν ἔχοντα ἐχθρὶκὰς ἰδιοκτησίας, ἢ παρρησιασθῶσιν ἐξερχόμενα μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας τῶν δύο ἐβδομάδων, θέλουν κρατηθῇ καὶ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἀνήκον δικαστήριον.

Ἡ παρούσα διακήρυξις, μεταφρασθεῖσα καὶ εἰς τὸ Γαλλικόν, θέλει κοινοποιηθῇ ὅπου ἀνήκει, καὶ δημοσιευθῇ καὶ διὰ τοῦ τύπου.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 17 Ἰουνίου 1825.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου ὁ Ἀντιπρόεδρος· Γκίκας Μπότσης

Ὁ Γεν. Γραμ. Α. Μυροκορδάτος.

(Ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Ἐγχεῖρις εἰδήσεις.

Τὴν 30 Ἰουλίου. Χθὲς ἐβάρη ὁ στόλος μας εἰς τὰ πανία ἀνχωρήσας εἰς εὐρεσίαν τοῦ Ὀθωμανικοῦ ἄφηνεν ἐνταῦθα ὅκτω πλοῖα διὰ νὰ φυλάττωσι τὴν πολιορκίαν τῶν λόλων τῆς Κορίνθου καὶ Ἀμβρακίας καὶ τῆς Θεσπρωτίδος, καθὼς ἡ ἀνωτέρω τῆς Σ. Διοικήσεως προκήρυξις διατάττει παρακατὶν θέλομεν καταχωρήσει καὶ τὴν ὁποίαν οἱ διορισθέντες εἰς τὴν μοῖραν ταύτην Ἀρχηγοὶ ἐξέδωκαν ἐπὶ τούτου εἰδοποιήσιν, ἥτις διὰ τὸ στενὸν τοῦ τόπου δὲν κατεχωρήθη ἐγκαίρως εἰς τὸ προλαβόν φύλλον.

Ὁ ἐχθρὸς ἐστερεώθη εἰς τὸ πρόχωμά του (Saillant) ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου, καὶ ἡμεῖς συνεχῶς πάσχομεν ἀπὸ τὰ ἀπαίσια τῆς ἐργασίας ταύτης ἀποτελέσματα διὰ τὴν νύκτα ταύτην ἐρρίψαμεν ἱκανὰ βόμβας κατὰ τούτου τοῦ προχώματος, ἐκανενοβλήσαμεν αὐτὸ ὡσαύτως καὶ μετὰ μιδράλλια, καὶ μετὰ τοῦτο ἐβάρημεν ἐνώπιόν του σάνιδας, δοκοὺς (πάτερα) καὶ βαρέλια γεμισμένα χῶμα, καὶ οὕτω ὑπερασπιζόμεθα ἤδη ἀπὸ τὸν πλευρικὸν ἐκτὸς ὑψώματος τούτου τουφεκισμόν.

Ὅταν ἀνέτειλε τὸ λυκαυγὲς φῶς, ἠκολόγησαν αἱ σάλπιγγες μας, ὁ δὲ ἐχθρὸς ἤρχισε τὸ ἐγερτήριόν του πῦρ. Ὁ τουφεκισμὸς ἐξακολουθεῖ χωρὶς διακοπὴν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου ὡσαύτως δὲν καταπαύεται ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν καὶ ὁ ἀμυδρὸς πυροβολισμὸς ἐν τούτῳ ἐπληγώθησαν σήμερον δύο στρατιῶται.

Αἱ περισσότεραι σκηναὶ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου ἦσαν τοποθετημέναι εἰς τοὺς πρόποδας τῶν ἀντικρῶ τῆς πόλεως μας ὁρίων μετὰ τὴν μάχην λοιπὸν τῆς 25 τοῦ λήγοντος ἤρχισεν ὁ ἐχθρὸς νὰ μεταφέρῃ αὐτὰς κατωτέρω εἰς τὴν πεδιάδα, καὶ ὅλος ὁ στρατὸς ἤδη εἶναι κατεσκευασμένος περὶ τῶν περιταφρωμάτων ἢ πρασινοχόρους τοῦ Κιουταχῆ σκηνὴ σχηματίζει τὸ κέντρον τοῦ κατασκευώματος, καὶ πλησίον ταύτης εἶναι ἡ τοῦ Ἰσμαήλ Πλιάσα Πασσᾶ καὶ λοιπῶν Μπέιδων. Πολὺ δυσαρεστοῦνται καὶ ἀγανακτοῦν ἴσως οἱ μαλθακοὶ Πασσάδες καὶ Μπέιδες διὰ τὴν μετάθεσιν αὐτὴν, τὴν ὁποίαν ἐξ αἰτίας τῶν Ἑλλήνων ἠναγκάσθησαν νὰ κάμωσι, καὶ διὰ τοῦτο στερημένοι τὸν καθαρὸν ἀέρα τῶν ὑπαιρέων, εὐρίσκονται τῶρα ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν μολυσμένον τῆς πεδιάδος καὶ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν κωνώπων καὶ λοιπῶν ζυφίων ἃς ὑπομένωσιν ὁμῶς μετὰ σταθερότητα ὅλας ταύτας τὰς κακοπαθείας οἱ Ἀγάδες διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ τόσον πιστοῦ καὶ ἀνταποδύτου Αὐθέντου των· ὁ Σουλτάνος δὲν θέλει λείπει τοῦ νὰ ἀνταμείψῃ τὰς εὐλικρινεῖς ἐκδουλεύσεις των μετὰ τὴν συνήθη γαληνότητα καὶ εὐγνωμοσύνην τῆς μαχαίρας του.

Πρὸς τὸ δυτικὸν ὅριον τῆς πόλεως μας εἰς δύο περίπου λευγῶν ἀπόστασιν εἶναι κατασκευασμένος ἕνας πύργος παραθαλάσσιος τῆς ἐκείσε ἀλίκης· ὁ ἐχθρὸς λοιπὸν ἐφωδίασε τὸν πύργον τούτον μετὰ πυροβόλα καὶ κατεσκευάσθη προμαχώνας διορίσας ἐνταυτῷ καὶ ἱκανὴν στρατιωτικὴν φρουρὰν νὰ τὸν ὑπερασπίζεται.

Τὸ πρωτὸν ὁ ἐχθρὸς ἤρχισεν τὸ πῦρ του κατὰ τοῦ ἔσω ἀντιπεριτειχίσματος ἐκ διαλειμμάτων, ἐν ᾧ ὁ κατὰ τῆς πόλεως καὶ τοῦ περιτειχίσματος τουφεκισμὸς τοῦ δὲν ἔπαυσε καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Οἱ Ἕλληνες ἔλαβον ἤδη δραστήρια μέτρα διὰ νὰ προφυλάττωνται, ὅθεν καὶ δὲν συνέβη ἡ παραμικρὰ σήμερον ζημία.

Ὁ ἐχθρὸς ἐβάρη εἰς ἐνέργειαν τὸ πλευρικὸν τοῦ πύρ περὶ τὴν μεσημβρίαν· αἱ σφαῖραι αὐταὶ διεσπάρθησαν κατὰ τῆς ἀστυνομίας, τοῦ τελωνείου καὶ κατὰ τῶν περὶ μικρῶν πλοιαρίων.

Τὸ ἐσπέρας ἔκκαμε τοὺς συνήθεις ἀλαλαγμοὺς καὶ προτευχὰς (ντουάδες) βροντοφώνως.

Τὴν 31 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ ἕως τὴν αὐγὴν ἐνεργήθη κατὰ συνέχειαν τὸ πῦρ τῶν κανονίων μας καὶ πυροβολικῶν δλμων κατὰ τῶν ἐχθρικῶν περιταφρωμάτων, καὶ ἐξαίρετως κατὰ τοῦ προχώματος τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου· ὁ δὲ τουφεκισμὸς ἠκολούθησεν ἀκατάπαυστος δι' ὅλης τῆς νυκτός, καὶ μάλιστα ἀπὸ τῶν πλευρικῶν κανονοστασίων τοῦ Κοραῆ, Γουλιέλμου Τέλλου καὶ Κοτζίσκου. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀλεπάλληλου τούτου πυρὸς ἐστάθη, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἔπαυσεν εἰσεῖν τὸ πῦρ του, καὶ δὲν ἠκούοντο τότε, παρὰ τρία μόνον ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν τουφεκία.

Τὸ πρωτὸν μετὰ βραδύτητα ἐνεργήθη τὸ πῦρ τῶν πολιορκητῶν μας· ἡμεῖς δ' ἐκεραινοβλήσαμεν τὰ ἐχθρικά χαρκώματα, καὶ μάλιστα τὸ εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου πρόχωμα.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐχθροῦ ἐπύρσαν ὀλοτελῶς εἰς τὰ κανονοστάσια τοῦ Μονταλεμπέρτ, Μακρῆ καὶ Μπότσαρη· ὅλη δὲ ἡ προσοχὴ τοῦ τῶρα εἶναι εἰς τὸν Φραγκλίνον. Αὐτὸς ἐτοιμάζει προσέτι καὶ δρόμους πλευρικοὺς, τοὺς ὁποίους ἀφ' οὗ ἐνώσῃ μετὰ τὸ πρόχωμα, καὶ σχηματίζῃ ἀκολουθῶς εἰδὸς τι ἐμφράγματος, νὰ ἀνοίξῃ ἀκινδύνως τὴν διόδον.

Σήμερον ἐφρονεύθησαν δύο, ὁ μὲν εἰς τὴν Λουνέταν, ὁ δὲ εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐπαναλάβομεν τὸ πῦρ μας κατὰ τῶν ἐχθρικῶν προμαχόνων. Οἱ Ἕλληνες περὶ τοὺς ὁρὸν λόγον καὶ εἰς τὰ ὅσα ἡ τέχνη ὑπαγορεύει, ἐργάζονται ἀκαταπαύστως διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ φρουρίου, καὶ ἐξόχως τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου.

Ὡσαύτως πὸ ἐσπέρας ἐβάρημεν εἰς ἐνέργειαν τὸν ὀριζόντιον καὶ κατὰ κάθετον πυροβολισμόν κατὰ τοῦ προχώματος· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ψιλὴ ἀπὸ μέρους μας φωτιά δὲν διεκόπη δι' ὅλης τῆς νυκτός.

Τὴν 1. Αὐγούστου. Ἐξαίρετως μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐρρίψαμεν πολλὰς βόμβας· ὁ δὲ ἐχθρὸς ἐπίσης ἀπεκρίθη χωρὶς νὰ μᾶς προξενήσῃ βλάβην.

Ἐργαζόμεθα ἀκαταπαύστως ἔσωθεν προλαμβάνοντες ὅσα κινήματα ὑποπτευόμεθα, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἠμπορεῖ νὰ μεταχειρισθῇ. Ἐλπίζομεν δὲ εἰς τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν καὶ εἰς τὴν δόξαν τοῦ τιμίου ΣΤΑΥΡΟΥ νὰ ἀντικρουσώμεν ὅλας τὰς καθ' ἡμῶν ἐπιχειρήσεις τῶν ἀπίστων.

Τὸ πρωτὸν ὁ ἐχθρὸς ἐπυροβόλησε τὰ ἐκ πλευρῶν τοῦ Κοτζίσκου καὶ Γουλιέλμου Τέλλου κανονοστάσια. Ἐν τούτῳ ἐφρονεύθη ἕνας πυροβολιστὴς καὶ ἐπληγώθη ἕνας στρατιώτης.

Σήμερον ἐγένετο ἡ ἐξέτασις τῶν εἰς τὴν παρελθούσαν ἔξοδον συληφθέντων ἐργατῶν τοῦ ἐχθροῦ, οἱ ὅποιοι δίδουν τὴν ἀκόλουθον ἐξομολόγησιν. «Τὰ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου εὐρίσκονται εἰς ἄκραν ἀδράνειαν. Ἀπὸ ἑπτακοσίων σκάπτας, τοὺς ὁποίους εἶχε φέρεῖ ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν, διακόσιοι μόνον ἔμειναν, οἱ δὲ λοιποὶ, μέρος ἐφρονεύθησαν καὶ ἐπληγώθησαν, καὶ ἄλλοι ἀπέθανον ἀπὸ τὰς καθημερινὰς βασάνους καὶ τλαιπωρίας· πολλοὶ καὶ ἀπὸ τοὺς ὅσοι ἔμειναν εἶναι ἄρρωστοι καὶ κλιτόμενοι τῇ δε κακείσῃ χωρὶς κάμειαν ἐπίσκεψιν· ῥαβδίζονται οὗτοι καθημερινῶς, καὶ ἡ παντοεινὴ των τροφὴ εἶναι μία λίτρα ψωμὶ τὴν ἡμέραν· εὐρίσκονται εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ ἕως 300 Σαποροτζάνοι (α), τοὺς ὁποίους ἀπεβίβισαν ὁ στόλος· καὶ οὗτοι κρατοῦν τὸ εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου πρόχωμα· ἀπ' αὐτοῦ ἐφρονεύθησαν εἰς τὰς παρελθούσας ἐφόδους 50, καὶ ἀπὸ νόσον ἀπέθανον ἀκόμη 150. Ὅτε ὁ Κιουταχῆς κάμνει συνέλευσιν καὶ προβάλλει καὶ ἐκ νέου ἐφοδὸν, εὐρίσκονται τότε ὅλοι κακοδιχέτοι· καὶ οἱ μὲν πάσχουν ἀπὸ πόνον κοιλίας, οἱ δὲ ἀπὸ παροξυσμῶν, καὶ ἄλλοι τελευταῖον λειποτακτοῦν. Καθ' ὅλον τὸ στρατόπεδον τῶν πολιορκητῶν μας μοιράζονται 12,000 σιτηρέσια, ἐξ ὧν τὸ τρίτον περίπου συνίσταται ἀπὸ Ἀλθανούς, οἱ δὲ λοιποὶ εἶναι ὅλοι Χαλτούπιδες. Ἀπ' ἀρχῆς τῆς πολιορκίας λογαριάζονται 6,000 ἐχθροὶ μεταξὺ φρονευμένων, πληγωμένων καὶ ἀποθανόντων, ἐμπεριεχομένων καὶ τῶν ἐργατῶν».

Εἰδοποιήσεις.

Ὁ ἀποκλεισμὸς τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, ὅστις διὰ τὴν ἀριζὴν ἀνωτέρας Ὀθωμανικῆς ναυτικῆς δυνάμεως εἶχε καταπαύσει, ἐπαναλαμβάνεται αὖθις ἀπὸ τὴν ἐπὶ τούτου διορισθεῖσαν ναυτικὴν μοῖραν, ἥτις ἐνταυτῷ ἀποκλείει ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον ὁμοῦ καὶ τὰ παράλια τῆς Θεσπρωτίας μέχρι τῶν Σουβότων, καθὼς ἡ ἀπὸ τὰς 17 Ἰουνίου 1825 προκήρυξις τῆς Σ. Διοικήσεως διατάττει. Εἰδοποιεῖται λοιπὸν ὅλα τὰ ὀποιοῦνδήποτε εἶδους καὶ ὑφ' ὁποιοῦνδήποτε σημαίαν πλοῖα, ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπαγορεύεται ἡ εἰσπλευσις εἰς τινὰ τῶν διαληφθέντων κόλπων ἢ παραλίων, κατὰ τὴν ἐννοίαν τῆς εἰρημένης προκηρύξεως, καὶ ἐκείνης ἀπὸ τὰς 14 Ὀκτωβρίου 1824.

Λιμὴν τοῦ Μεσολογγίου. Ἐκ τοῦ πολεμικοῦ βρικίου, ὁ Λεωνίδας·

Τῇ 23 Ἰουλίου 1825.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Ἑλληνικῆς ναυτικῆς μοῖρας τῆς διωρισμένης εἰς ἀποκλεισμὸν τοῦ Κορινθιακοῦ καὶ Ἀμβρακικοῦ κόλπου κτλ.

Δημήτριος Α. Κιοσές. Ἀναγνώστης Γεωργίου.

Εἰδήσεις ἐκ τῆς Ἀστυνομίας· Πύργου τῇ 29 Ἰουλίου.

Ὁ ἱμπεράτης ἐξικολοῦθεῖ νὰ στρατοπεδεύῃ εἰς Τριπολιτσάν· προσπαθεῖ καθημερινῶς νὰ ἀνοίξῃ διόδον καὶ νὰ φύγῃ, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ σημαντικὴν ζημίαν τοῦ πολεμουμένου, ἐπιστρέφει τρομασμένος· ἡ ἐσχάτη ἀπὸ ὅλας αὐτὰς τὰς μάχας ἐστάθη ἡ εἰς χωρίον Κρημποδό. Τὰ ἡμέτερα εἰς τὴν μάχην ταύτην στρατιωτικὰ σώματα συνίσταντο ἀπὸ Πυργαίους καὶ Ἀρκαδίους· μετὰ πέντε ὥρων λοιπὸν μάχην ἐνίκηθησαν οἱ Ἀραβες, ἐφρονεύθησαν ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν πενήκοντα, καὶ ἐζωγρήθησαν ἑπτὰ, ὁ εἰς τῶν ὁποίων ἦτον ὁ χιλιάρχος τοῦ τάγματος ἐκείνου. Οἱ Ἕλληνες εὗρον εἰς τοὺς κόλπους τῶν φρονευθέντων σιτὰρι καφαλισμένον, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται διὰ τροφῆν· καὶ, καθὼς καὶ οἱ ζωγρηθέντες ὁμολόγησαν, ἐν γένει ὁ στρατὸς οὗτος δοκιμάζει ἄκραν τροφῶν καὶ πολεμφοδίων ἐνδεαν.

Ὁ γενικὸς ὀπλαρχηγὸς κύριος Θ. Κολοκοτρώνης στρατοπεδεύει μετὰ τοῦ κυρίου Δ. Ψηλάντη εἰς Βέρβενα. Πεντάκις ἐφώρμησε κατ' αὐτὰς ὁ ἐχθρὸς ἐναντίον των διὰ νὰ ἀπεράσῃ, καὶ πεντάκις ἀπεκρούσθη μετὰ ἀφανισμόν μετὰ τοῦ στρατεύματός του, καὶ ἐπέστρεψε κατὰσχόμενος.

Αἱ καθημεριναὶ τοῦ ἐχθροῦ ἡτται τὸν ἔκαμαν νὰ χάσῃ ὅλα του τὰ προσητερινὰ σχέδια· βατιμώταται δὲ αἰτίαι μᾶς ἐνθαρρύνουν νὰ ἔχωμεν τὰς πλέον χρηστέας ὑπὲρ τῆς ὀλοτελοῦς καταστροφῆς τοῦ ἐλπίδας.

(α) Οὗτοι εἶναι λίψανα τῶν ἐξωρισμένων Σερβιστῶν τῆς Ρωσσίας, εἰ ὅποιοι κατὰ τὸ παρὸν κατεκλύουν περὶ τὴν δεξιὰν ὁχθὴν τοῦ Ἰστροῦ ἀπὸ τὴν Σιλίστραν ἕως εἰς τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὸν Εὐξείνιον Πόντον.

Ὁ στόλος μας διήλθε σήμερα πλοσίον τοῦ Ἀλφειοῦ διευθυνομένης σπουδαίως εἰς ἀπάντησιν τοῦ Τουρκικοῦ.

Μεσολόγγιον, τῇ αὐτῇ.

Σήμερον ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν διὰ τὴν Πελοπόννησον ὁ στρατηγὸς Νικήτας, δι' ἐπιταγῆς τῆς 2. Διοικήσεως.

Ἡ εἰς τὰ ἐκεῖσε τοῦ ἐναρέτου τούτου πατριώτου παρουσία δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι θέλει προῆξει διὰ τῆς μετὰ τῶν ἄλλων ὑπάρχοντων συμ-
πνοῖς λαμπρότατα ἀποτελέσματα.

ΛΡΙΘ' 62-64

Μεσολόγγιον, 12 Αὐγούστου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐγγύριοι εἰδήσεις.

Τὴν 2 Αὐγούστου. Χθές τὸ δεῖλι ἐφρονεῖται ὁ ἀνδρεῖος χιλιάρχος Κίτζος Κώστα Σουλιώτης ἀπὸ σφαῖραν κανονίου· τὸ κοινὸν ἐπικράθη μεγάλως τὴν στέρνησιν του, καὶ εἰς τὸν ἐνταφιασμόν του εἶπον ὅλοι δακρυόρροοντες. Αἰώνιον τὸ μνημόσυνόν σου, πολυπόθητε συμπολίτα! ὁ Κύριος νὰ σὲ ἀναπαύσῃ διὰ τὰς πατριωτικὰς σου ἐκδουλεύσεις εἰς τὰς μακαρίου σκηνάς!

Ἀφ' ἐσπέρας ὅλον τὸ στρατιωτικὸν ἐργάζεται εἰς τελειοποίησιν τῶν ἐσωτερικῶν ὁχυρώσεων τοῦ τείχους μας, ἐν ᾧ ἀφ' ἐτέρου μέρους τὸ πυροβολικὸν μας ὀρίζονταίως καὶ κατὰ κάθετον ἐκτύπα τὸ εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου πρόχωμα, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ ἐξῆς θέλομεν ὀνομάζει, κατὰ τὴν γνῶμην τοῦ ὁχυρωματοποιοῦ μας, ὕψωμα ἐνώσεως (la digue d' union) (α).

Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἕως τὴν αὐγὴν ἐξηκολούθησε χωρὶς διακοπὴν κατὰ τοῦ ὁχυρώματος τῆς ἐνώσεως ὁ ἀπὸ μέρους μας κανονοβολισμὸς καὶ βομβοβολισμός· ὁ δὲ ἐχθρὸς ἀπεκρίθη ἐπίσης με βόμβας καὶ γρανάτας ἀπὸ τὰ πλευρικὰ τοῦ ρηθέντος ὕψωματος περιχαρᾶν ματὰ του.

Τὸ πρωὶ ἐβάλαμεν πάλιν εἰς ἐνέργειαν τὰ πυροβόλα μας. Οἱ δύο ἐκ τοῦ ἔσω ἀντιτειχίσματος τοῦ Φραγκλίνου πυροβολικοὶ ὅλοι, ὁ μὲν 12 δακτύλων (pouces) διαμέτρου, ὁ δὲ ἕξ, καὶ τὰ ἐκ πλευρῶν κανονοστασία τοῦ Κοραῆ, Γουλιέλμου Τέλλου καὶ Κοτζίσκου ἐπέφερον μεγίστην ζημίαν εἰς τοὺς πλοσίον ἐχθρικοὺς προμαχῶνας, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὰ βαρέλια καὶ καλάβια των, τὰ ἅποια ἀνεποδογυρίσθησαν καὶ κατεκρημνίσθησαν καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν γραμμὴν· ὁ ἐχθρὸς ἀνταποκρινόμενος ὡσαύτως ἐφόνευσεν εἰς τὴν πόλιν μας ἐν βρέφος, καὶ ἐπλήρωσε δύο γυναικας. Ἴδομεν ὅμως καὶ ἡμεῖς ἀκολουθῶς δώδεκα ἄλογα φορτωμένα με πτώματα, τὰ ὁποῖα ἀνεβίβαζον οἱ ἐχθροὶ εἰς τὰ ἄνω, καὶ ἐσυμπεράναμεν ὅτι αὐτοὶ ἐδοκίμασαν σημαντικὸν ἀφνισμόν.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν σήμερον μικρὰν διακοπὴν ἔλαβε καὶ τῶν δύο μερῶν ὁ πυροβολισμός.

Τὴν 3 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ κατὰ τοῦ ὕψωματος τῆς ἐνώσεως τῶν πυροβόλων καὶ τουφεκίων μας πῦρ ἐξηκολούθησε τὴν νύκτα ταύτην με δραστηριότητα· ὁ δὲ ἐχθρὸς ἐπυροβολήσεν ἀδύλαβως τὸ ἔσω τοῦ Φραγκλίνου ἀντιτειχίσμα.

Τὸ πρωὶ, ὡσαύτως καὶ τὴν μεσημβρίαν τὸ πῦρ ἐμετριάσθη ὅπως οὖν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη· ὁ ἐχθρὸς προσπαθεῖ νὰ στεφανώσῃ (νὰ θέσῃ περίεξ τοῦ προχώματος σάκκους καὶ καλάβια με χῶμα) τὸ ἐπὶ τοῦ Φραγκλίνου ὕψωμά του, ὥστε ἔχων ἀσκεπὴ τὴν πόλιν καὶ τὸ ἔσω τοῦ ἀντιτειχίσματος μας νὰ κτυπᾷ ἐλευθέρως· ἡμεῖς ὅμως ἐβάλαμεν κατὰ σειρὰν ἐπάνω εἰς τὸ ἔσω ἀντιτειχίσμα βαρέλια γεμισμένα ἀπὸ χῶμα, καὶ οὕτω διελύσαμεν τοῦ ἐχθροῦ τὰ μηχανήματα.

Ὁ ἐχθρὸς ἀφ' οὗ ἐστερεώθη ἐπὶ τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου, καὶ κατεσκεύασεν ἐκεῖσε προμαχῶνας, ἔταψεν ὑπὸ τὸ κανονοστάσιον αὐτὸ τρεῖς λάκκους ὑπογείους, καὶ διὰ τῶν τριῶν θυρίδων, τὰς ὁποίας ἤνοιξεν, ἐπανάλαβε τὰς ἐργασίας του μετακομίζων εἰς τὰ ἔσω χῶμα με τὸ γέμισμα τῶν καλαθίων (Säpe volante). Ὅθεν ἡμεῖς μετεχειρίσθημεν με πῆγμα τὸ ἐναντίον του πῦρ ἐκ τῶν ἔσω πλευρικῶν ἀντιπρομαχῶνων μας, καὶ διὰ τούτου ὅχι ὀλίγην φθορὰν τοῦ ἐπροξενήσαμεν. Περὶ δὲ τὸ δεῖλι ὤρμηθεν ἐν σῶμα ἀπὸ 30 Ἑλλήνας τῆς φρουρᾶς τοῦ εἰρημένου

ἀντιτειχίσματος, τὰ ὁποῖα ἐπιπεσόντα αἰφνηδῶς εἰς τοὺς ἐχθρικοὺς προμαχῶνας τοῦ ὕψωματος τῆς ἐνώσεως, κατεδίωξαν ἐκείθεν ἀμέσως τοὺς βαρβάρους με ζημίαντων σημαντικὴν, ἐσκόρπισαν τὸν σωρὸν τοῦ χῶματος, τὸ ὁποῖον ὁ ἐχθρὸς εἶχε μεταφέρει διὰ τῶν ὑπογείων λάκκων, καὶ ἐκρήμνισαν μέρες τῶν ὑψηλῶν προμαχῶνων του· οἱ δὲ Τούρκοι μετὰ τὴν ὀπισθοδρόμησιν των ἐσυσσωματώθησαν περαιτέρω εἰς ἀνωτέραν δύναμιν, καὶ ἐπροσπάθουν νὰ ἐφορμήσωσι διὰ νὰ ἀποκτήσουν καὶ πάλιν τοὺς προμαχῶνας των· τότε λοιπὸν ἤρχισεν ἀμοιβαίως ὁ πετροπόλεμος, ὅστις διήρκεσεν ἡμισεῖαν ὥραν, καὶ μετὰ τοῦτο ἐτραβίχθησαν πάλιν οἱ ἡμέτεροι εἰς τὰς θέσεις των, καὶ οἱ ἐχθροὶ ἦλθον ἀκινδύνως εἰς τοὺς προμαχῶνας των (1).

Τέσσαρες ἀπὸ μέρους μας μάρτυρες ἐθυσιάσθησαν εἰς τὴν μάχην ταύτην, ἐν οἷς καὶ ὁ γενναῖος χιλιάρχος Σπύρος Κοντογιάννης καὶ ὁ καλὸς φιλέλλην κύρις Ρόσενερ· ἐπληρώθησαν δὲ καὶ ἕξ ὅλοι δὲ ὁμοῦ τέσον οἱ φονευθέντες, ὅσον καὶ οἱ τραυματισθέντες ἐδείξαν τὰ πλέον ἡρωικὰ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς γενναϊότητος σημεῖα. Ὁ Ὑψιστος προστάτης μας νὰ ἀνταμείψῃ εἰς τὰς οὐρανίους σκηνάς τὰ ἄθλα των! ἀμήν.

Τὸ ἐσπέρας ὡσαύτως καὶ τὸ μεσονύκτιον ἐξακολούθησαμεν τὸν κατὰ τοῦ ὕψωματος τῆς ἐνώσεως πυροβολισμόν μας· ὁ δὲ ἐχθρὸς ἔμενε πάντη σιωπηλός· καὶ τοῦτο ἀναμφιδύτως ἐστὶν ἀποτέλεσμα τῆς μεγίστης ἀθυμίας του.

Τὴν 4 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν αὐγὴν ἐπαναλάβομεν ὡσαύτως τὸ ἀπὸ μέρους μας ὀρίζονταίως καὶ κατὰ κάθετον πῦρ ἐκ διαλειμμάτων ἀπεκρίθη καὶ ὁ ἐχθρὸς με μόνον τὸ ὀρίζονταίως καὶ τινὰς γρανάτας.

Τὴν μεσημβρίαν ἐβασίλευεν ἄκρα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἡσυχία· περὶ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐφρονεῖται ὁ εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Κοραῆ πυροβολιστὴς Βιτζέντζος.

Τὴν 5 τοῦ ἰδίου. Καὶ τῶν δύο μερῶν ἡ φωτιά δὲν διεκόπη παντάπασιν τὴν νύκτα ταύτην. Τὸ δὲ πρωὶ ἐμετριάσθη ὑπὸ τῶν ἀμοιβαίως, καὶ τὴν μεσημβρίαν ἠκολούθησε βραθεῖα σιωπή.

Αἱ ἔσωθεν ἐκ μέρους μας ἐργασίαι ἐξακολούθουν· νὰ ἐπιτεχίζωνται με ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην εἰς τοιαύτας περιστάσεις δραστηριότητα· ὁ δὲ ἐχθρὸς δὲν παύει νὰ ἐργάζεται ἔσωθεν τοῦ Φραγκλίνου διὰ τῶν ὑπογείων λάκκων του, μετακομίζων χῶμα, καὶ περιζώνων αὐτὸ με καλάβια καὶ σάκκους χῶματος· μετ' οὐ πολὺ ὅμως θέλει φανερωθῇ, ὅτι τὰ ἄτοπα αὐτὰ ἐπιχειρήματά του ἀποβλέπουν εἰς μηδαμινὰ ἀποτελέσματα.

Τὸ ἐσπέρας ἐπυροβολήσαμεν ὡς συνήθως τὸ ὕψωμα τῆς ἐνώσεως.

Τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἀμοιβαῖος τουφεκισμὸς ἐνεργεῖται χωρὶς παρρημίαν διακοπὴν τὸ δὲ πυροβολικὸν καὶ τῶν δύο διαμαχομένων ἐνεργήθη τὴν παρελθοῦσαν νύκτα με μετριάσμον.

Ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον ἠυτομολήσε καὶ ἀπέρατεν εἰς Ἀνατωλικὸν ἕνας ἀξιωματικὸς Χριστιανός, Εὐθύμιος τὸ ὄνομα, ἀπὸ τὴν Κορτζάν τῆς Ἀλβανίας· οὗτος ἐκθέτει τὰ ἀκόλουθα.

«Ὁ Κιουταχῆς ἰδὼν ὅτι ἀπέτυχεν εἰς τὴν ἐφοδὸν τῆς 21 τοῦ παρελθόντος ἔκλαυσε πικρῶς· μετὰ δὲ τοῦτο ὤρμηθη, καὶ ἐπρόσταξε νὰ θανατωθῇ ὁ αἰχμάλωτος Ροῦτζος Μεσολογγίτης (ἴδε ἀρ. 44 τῶν Ἑλλ. Χρ. σελ. 3), καὶ ἕτεροι ὀκτὼ αἰχμαλωτισθέντες εἰς διάφορα μέρη τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος· οὗτος ὑπέπεσεν εἰς μεγίστην ἀθυμίαν ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς γ'. ἐφόδου, ἐν ᾗ ἀπώλεσεν ὑπὲρ τοῦ 1500 φονευμένου· ἐταυτῶ καὶ πληγωμένου, καὶ τούτους ἐκ τῶν τολμηροτέρων του· ἐπικρίθη τὰ μέγιστα ὅταν εἶδε τὸν Τοπάλ-Πασσά νὰ καταδιωχθῇ με τὸν ἀήττητον στόλον του ἀπὸ τὰ παράλια τοῦ Μεσολογγίου με τοιαύτην κατασχύνην, ἥτις ἐδείλυσεν ὅλον τὸν στρατὸν του· καὶ με μεγαλητέραν θλίψιν του ἀνεστέναξεν, ὅταν ἐπαρρησιάζθησαν ἐμπροσθέν του οἱ διασωθέντες ἀπὸ τὸ ἐν τῷ λιμένι μας στολίσκον, ἄλλοι ἄσπολοι καὶ ἄλλοι γυμνοὶ θρηνοῦντες τὰ παθήματά των· πρὸς τοὺς ὁποίους εἶπε τότε· «ὕπομονή! παρακαλεῖτε νὰ εὐδαιμονῇ τὸ Δουδλὲτ, καὶ ὅλα αὐτὰ διορθοῦνται.» — Ὅλοι αἱ ἐλπίδες τοῦ Κιουταχῆ ὑποστηρίζονται εἰς τὸ ὕψωμα τῆς ἐνώσεως· δοκιμάζουν ὅμως οἱ ἐκεῖσε μεγίστην φθορὰν ἀπὸ τὰς βόμβας μας· διὸ συμβαίνει συνεχῶς λειποταξία. — Οἱ Ἀλβανοὶ ἔμειναν πολὺ εὐχάριστοι, διότι ὁ Κιουταχῆς δὲν ἐπέτυχεν εἰς τὰς ἐφόδους· οὗτοι ἔχουν ἄκραν με τοὺς Χαλτωπίδες ἐχθροπέθειαν· ὅθεν ἀκολουθοῦν συνεχῶς εἰς τὸ μεταξὺ των ἐρίδες.»

(α) Σημειώσιον, ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη δὲν εἶναι, ὡς νομίζουν τινες, ἕως δι' ὅλου νέα. Ὅστις ἀναγνώσῃ περὶ τούτου τὸν Belidor θέλει ἰδεῖ, ὅτι ἐν τῶν πρωτίστων τῆς Γαλλίας παραθαλασσίαν φρευρίαν ἐκυριεύθη διὰ παρομοίων ὕψωμάτων, εἰς κατασκευὴν τῶν ὁποίων ἐξοδύθησαν ἑξ ὀπλῆς καὶ τεσσαράκοντα ἐκατομύρια φράγκα.

Ἐν γένει εἰς τὴν τέχνην τοῦ πολέμου τὰ τεῖχη ματαχειρίζονται καὶ τὸν τρόπον τῶν τοιούτων ὕψωμάτων, ἀλλ' εἰς περιστάσεις πάντη ἐναντίας ἀπὸ τὰς ἡμετέρας· ὁ ἐχθρὸς ἔχουσιν ἀνωφελῶς τὸν καιρὸν του, καὶ ἡ Ἑλληνικὴ βερεμία ἔδωκεν τὴν ἀξιώτητος του πολεμιστῆς. Καθεὶς εἰδήμων ἤθελε μείνει ἐκθαμβός βλέπων τὴν κατασκευὴν τοῦ γιγαντοῦ τούτου προχώματος, τὸ ὁποῖον κατασκευάσθη διὰ νὰ χρησιμεύσῃ μᾶλλον ὡς ταφὸς τῶν περικλυμάτων, παρά διὰ νὰ καταπέσῃ τοὺς ἀνδρείους καὶ σταθεροὺς ἀποκλεισμένους νὰ παρ-
διδῶσιν.

Ἐν καιρῷ θέλομεν ἐπισημάνει λεπτομερέστερον περὶ τῶν κατὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιστηρίζεται ὁ Κιουταχῆς ἀσκητὴς ἐλπίδας του.

Σημ. τοῦ ὁχυρωματοποιοῦ κυρίου Κουκλίνου.

(1) Ἡθαλὲν ἴσως, ἀποδίδει τις τὸ φέριμον αὐτὸ εἰς τὴν ἀναξίτητα ἢ ἀνανδρίαν τῶν Ἑλλήνων, ἐπὶ λόγῳ τοῦ ὅτι, ἐν ᾧ ἐκυριεύσαν τοιαύτην θέσιν πάλιν τὴν ἀφῆσαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐχθροῦ. Εἰς τοὺς συλλογισμοὺς τῶν τοιούτων λειπὸν πρέπει νὰ κάμωμεν τὴν παρρησίαν, ὅτι τὸ ὕψωμα αὐτὸ περικυκλωμένον ἀπὸ πλῆθος τῶν ἄλλων χαρακτηζομένων συνεχόμενων εἰς τὸ μεταξὺ των, καὶ ἐφωδισαμένων με διαφόρων εἰδῶν πορροβόλα, δὲ νὰ τὸ κρατήσῃ μία πολυάριθμος βέβαια φρευρά ἥθειεν εἰσθαι τὰ μέγιστα ἐκτεθειμένη· ὁ δὲ ἐχθρὸς προσβάλλων αὐτὴν τοιουτοτρόπως σωρευμένην ἥθειεν ἀπολαύσει ἀρέσκως τὴν νέαν· μοινοῦτο δὲ ἐνθουσιασμοὺς τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ τῆς τοιούτης σθεαροῦς συλλογισμοῦ, καὶ ἀγκυλὰ βλήπου φανερὰ τὸν κίνδυνον, δὲν δύνανται μελομεντοῦ νὰ βλέπωσι με ἀδιαφορίαν τῶν ἀπίστων τὰ κινήματα, καὶ νὰ μὴ προσπαθῶσιν ὅσον δυνατόν νὰ τοὺς βλάπτωσιν.

Ἡμεῖς ἐν τοσούτῳ γνωρίζομεν ὅτι τὰ μέσα τοῦ νὰ λύσωμεν τὸ ἀκαθῶδες τῆς προ-
βλήμα, καὶ διὰ τῆς βοήθειας τοῦ Ὑψιστοῦ ἐλπίζομεν νὰ κάμωμεν τὰ εὐδυνάτα δυνατά.

Σήμερον ἀνεχώρησαν τὰ πλοῖά μας καὶ εἰσῆλθον εἰς Κρουονέρι διὰ νὰ μεταφέρωσι μέρος ἐκ τῶν ἔξω στρατευμάτων μας ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν στρατηγῶν Κίτζου Τζαβέλλα, Γεωργίου Βαλτινοῦ, Κώστα Φωτομάρα καὶ λοιπῶν ὀπλαρχηγῶν.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν καὶ ἔως εἰς τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐβασίλευεν ἄκρα ἡσυχία.

Τὴν 7 τοῦ ἰδίου. Ἀπ' οὗ διὰ νυκτός· ἔγινεν ὁ συνήθης πυροβολισμὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, τὸ πρῶτ' ἄλλιν ἔγινεν ἡσυχία· ὁ τουφεκισμὸς μ' ὄλον τοῦτο δὲν διακόπτεται οὔτε ἡμέραν, οὔτε νύκτα.

Τὸ δεῖλι ἐπέστρεψαν τὰ πλοῖά μας φέροντα τὰ εἰρημένα στρατεύματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἀπεβίβασαν περὶ τὸ ἐσπέρας.

Με μετρίότητα ἠκολούθησε τὸ ἐσπέριον πῦρ τῶν πολιορκητῶν καὶ πολιορκουμένων. — Αἱ ἀφορώσαι τὴν ὀχύρωσιν τοῦ φρουρίου μας ἐσωτερικαὶ ἐργασίαι γίνονται μὲ ἄκραν προθυμίαν.

Τὴν 8 τοῦ αὐτοῦ. Ἡ ψιλὴ καὶ τῶν δύο μερῶν φωτιά ἦτον εἰς ἐνέργειαν δι' ὅλης τῆς νυκτός.

Τὸ πρῶτ' ἦτον εἰς ἄκραν σιωπὴν καὶ τῶν δύο μερῶν τὰ πυροβόλα· τὴν δὲ μεσημβρίαν ἔγινεν ἀμοιβαῖος ὁ κανονοβολισμὸς, καὶ τουφεκισμὸς.

Ὁ ἐχθρὸς φαίνεται, ὅτι σκοπεύει νὰ κατασκευάσῃ καὶ δεῦτερον παραπέτασμα διὰ νὰ ὑπερασπίζῃ τὸ στεφάνωμα τοῦ προχώματός του· μόλις δὲ ἀπολαμβάνει ὁλὴν δακτύλων (pouces) γῆν τὴν ἡμέραν.

Σήμερον ἴδομεν τὸν Κιουταχὴν περιερχόμενον εἰς τὰ χαρακώματά του, καὶ ἐπισκεπτόμενον τοῦ στρατεύματός του τὴν κατάστασιν. Αὐτὸς φαίνεται ὅτι εἶναι ἄνθρωπος δραστήριος καὶ ἐπιχειρηματίας· εἶναι ὅμως πάντοτε Τοῦρκος μὲ καρδίαν βαρβάρου, τύραννος, εἰς ὑπερβολὴν φιλόδοξος, καὶ στερημένος ἀπὸ κάθε πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν γνῶσιν.

Ὁ ἐχθρὸς ἔκαμε τὸ ἐσπέρας ντουάδες καὶ ἀλαλαγμούς μὲ ὑψηλὴν φωνήν.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν νύκτα ἀλλάζον οἱ Τοῦρκοι, καὶ ἐκ διαλειμμάτων ἔβανον εἰς ἐνέργειαν τὸν πυροβολισμὸν τῶν.

Τὸ πρῶτ' εἰς τὴν φωνὴν τῆς πρώτης σάλπιγγός μας ἔρριψε δύο κανόνια ὁ ἐχθρὸς· εἶναι μερικά· ἡμέραι ἀφ' οὗ ἤρχισε ταύτην τὴν συνήθειαν.

Εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τοῦ ὑψώματος τῆς ἐνώσεως κατεσκευάσαν οἱ ἐχθροὶ κανονοστάσιον διὰ νὰ πυροβολῶσι τὸ ἡμέτερον ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ Κοραῆ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔπαθεν μεγίστην φθοράν· τὸ ἐωθινὸν λοιπὸν καὶ τῶν δύο μερῶν πῦρ ἠκολούθησε μὲ μέγα πείσμα· ἀπὸ μέρους μας ἐβουλήθη μία γυνή, καὶ ἐπληρώθησαν ἐπικινδύνως ἄλλαι δύο.

Τὸ μεσημέρι, ὡσαύτως καὶ τὸ ἐσπέρας τὸ πῦρ ἠκολούθησεν ἀμοιβαίως μὲ μετρίότητα· τὴν δὲ νύκτα ἔκαμεν ὁ ἐχθρὸς τοὺς συνήθεις ντουάδες του, καὶ ἡμεῖς ἔρρίψαμεν ἱκανὰς βόμβας κατὰ τοῦ ὑψώματος τοῦ καὶ τῶν πλησίον περιχαρῶν.

Τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἤρχισε καὶ ὁ ἐχθρὸς νὰ ῥίπτῃ βόμβας· ἡ ἔκρηξις αὐτῶν ὅμως δὲν μᾶς ἐπροξένησεν οὐδεμίαν βλάβην.

Οἱ Τοῦρκοι προσπαθοῦν νὰ μᾶς πάρωσι μίαν θέσιν οὕσαν ἐκ δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότσαρη, κατεσκευασμένην ἐπάνω τῆς τάφρου· ἐπέτυχον λοιπὸν μόνον εἰς τὸ νὰ κρημνίσωσι μερικὰς πέτρας αὐτῆς τῆς θέσεως· ἐδιορθώθη ὅμως πάραυτα ἡ ζημία αὕτη.

Αἱ ἐσωτερικαὶ ἐργασίαι μας ἐξακολουθοῦν μὲ τὴν αὐτὴν ἐτοιμότητα.

Ὁ ἐχθρὸς ἔθεσεν ἐπάνω εἰς τὸ στεφάνωμα τοῦ προχώματός του ἓν κινὸν μετρίως χωρητικότητος· ἤρχισε λοιπὸν νὰ κτυπᾷ τὸ ἔσω ἀντιτειχισμὸς μᾶς· μόλις ὅμως τοῦ ἔρρίψαμεν μίαν δωδικάδα καλῶς σηματομενῶν σφαιρῶν, καὶ πάραυτα τὸν ἠνάγκασαμεν νὰ παύσῃ τὸ πῦρ του.

Ἐν ᾧ μετὰ τὸ μεσημέρι ἐβασίλευε βαθεῖα καὶ εἰς τοὺς δύο διαμαχομένους σιωπὴ, ἴδομεν νὰ καταβιβάζωσιν ἀπὸ τὰ ὄρη ἐχθρικά στρατεύματα· τίποτε δὲν ἠξυρόμεν περὶ τούτου μετὰ βεβαιότητος νὰ εἰπῶμεν.

Ἐξακολουθοῦν οἱ Τοῦρκοι νὰ ὀχυρώνωσιν ἔσω τοῦ Φραγκλίνου τὸ ἐμπροσθινόν των χαρακώμα. Ἡμεῖς δ' ἐλάβομεν τὰ ἀπαιτούμενα προφυλακτῆρια μέτρα διὰ τὰς ὁποίας κατασκευάζουν, ὡς μαυθάνομεν, πυρπολικὰς ὑπονόμους ὑπὸ τὸ προτειχισμὸν τοῦ Μπότσαρη, τὰς ὁποίας εἴθε νὰ βάλωσιν εἰς ἐνέργειαν, ὅσον δυνατὸν ταχύτερον!

Τὸ ἐσπέρας ἔρριψεν ὁ ἐχθρὸς μερικὰς γρονθὰς κατὰ τῶν προμαχώνων τῶν πλαγίων κανονοστασίων τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου καὶ Κοτζίσκου· τὴν ἡμέραν δὲν πολὺ πρὸς ἑαυτοὺς νὰ πυροβολῇ, καθότι ἀμέσως οἱ Ἕλληνες τὸν ἀναγκάζουν νὰ κλείσῃ τὰς κανονοθυρίδας του, καὶ νὰ καταβιβάσῃ τὰ παραπετάσματά του· ἔρριψαν ὡσαύτως καὶ μίαν μόνην κανονιὰν ἀπὸ τὸ πρόχωμα τοῦ Φραγκλίνου.

Τὴν 11 τοῦ ἰδίου. Ὁ ἀμοιβαῖος τῆς νυκτός πυροβολισμὸς καὶ τουφεκισμὸς ἐνεργήθη ὡς συνήθως· μία ἐχθρική βόμβα ἔπεσεν ἐπὶ τὴν ἀμφοτέρωθεν τοῦ ὄλου μας τῶν 12 δακτύλων καὶ τὴν ἔβλαψεν ὀλίγον.

Βαθυτάτη σιωπὴ καὶ εἰς τῶν δύο μερῶν τὰ πυροβόλα ἐπικράτησεν ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἔως τὴν μεσημβρίαν.

Αἱ πληγαί, τὰς ὁποίας εἶχε λάβει ὁ χιλιάρχος Τσολίκης τὴν 3 τοῦ τρέχοντος εἰς τὴν κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ ἐν τῷ Φραγκλίνῳ προχώματος ἐ-

φόρμησιν, ἐστάθησαν ἀνίατοι. Σήμερον λοιπὸν, εὐρισκόμενος εἰς Ἀνατολικὸν διὰ νὰ ἔχῃ ἡσυχωτέραν τὴν ἐπίσκεψιν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Αἰωνία ἡ μνήμη σου, φίλτατε συμπατριῶτα καὶ ἀδελφε!

Σήμερον ἐπληρώθησαν τέσσαρες στρατιῶται, οἱ τρεῖς ἐλαφρὰ, ὁ δὲ ἄλλος ἐπικινδύνως.

Ὁ ἐχθρὸς ἐξακολουθεῖ ἀκαταπαύτως τὰς ἐργασίας του εἰς τὸ ἔσω τοῦ Φραγκλίνου· φαίνεται δὲ ὅτι σκοπεύει νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὸ δεξιὸν πλευρὸν τοῦ ἐσωτερικοῦ περιταρρώματος· καὶ ἄλλο μέσον δὲν βλέπομεν κατὰ τὸ παρὸν ὅτι θέλει μεταχειρισθῇ εἰς τοῦτο, πρὸς τὸ σύστημα τῶν πυρπολικῶν ὑπονόμων.

Τὸ δεῖλι ἐρρίψαμεν ἱκανὰς σφαίρας ὀριζοντίους κατὰ τοῦ ὑψώματος τῆς ἐνώσεως· τὴ δὲ νέον μας κανονοστάσιον Κουτσοναίικα, ἔφερον ἄνω κάτω τοὺς προμαχῶνας τῶν ἐχθρῶν.

Τὸ ἐσπέρας ἠκολούθησε μὲ ὑπερβολικὸν πείσμα καὶ τῶν δύο μερῶν τὸ πῦρ, καὶ ἐξαιρέτως αἱ βόμβαι ἐπιπτυν ἄλλεπάλληλοι μέχρι τῶν μεσονυκτίων.

Τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐνεργεῖτο μέχρι τῆς πρώτης μόνος ὁ τουφεκισμὸς. Τὸ δὲ πρῶτ' ἐμετεχειρίσθη ὁ ἐχθρὸς τὸ πῦρ τῆς ἐγέρσεως, καὶ μετὰ τοῦτο διακεκομμένως ἐπυροβόλει ἔως τὴν μεσημβρίαν· ὡσαύτως ἡμεῖς καὶ τὸν πυροβολισμὸν μας ἐκ διαλειμμάτων ἐμετεχειρίσθημεν, καὶ τὸν τουφεκισμὸν οὔτε μίαν ὥραν δὲν διακόψαμεν.

Τὰ ἀπὸ μέρους μας προφυλακτῆρια μέτρα ἐξακολουθοῦν νὰ ἐκτελῶνται ὅσον τάχιστα.

Κατὰ τῆς ὁποίας οἱ ἐσχάτως ἐνταῦθα εἰσελθόντες (ὡς εἴπομεν) στρατηγοὶ μᾶς δίδουν πληροφορίας, ἡ κατάστασις τοῦ πλείστου μέρους τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἀνατολικοδυτικῆς Ἑλλάδος· εἶναι ὑπὸ τὴν πλέον εὐκαταίαν εἰς τοιαύτας περιστάσεις μορφήν. Ὁ ἄπιστος ἐχθρὸς μᾶς διὰ τὰς συνεχεῖς καὶ πολυειδεῖς καταδρομὰς, τὰς ὁποίας ὑπέφερον ἀπὸ τὰ ἀνδρείστρατεύματά μας ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν ὀπλαρχηγῶν Καραϊσκάκη, Τζαβελαίων καὶ ὅλων τῶν ἄλλων, ἐπεριορίσθη νὰ συγκεντρώσῃ ὅλας τὰς δυνάμεις του εἰς τὰ Σάκωνα καὶ εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς πόλεως μας καὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ. Τὸ Λοιδορὶ· λοιπὸν, Μιζανδρίνον καὶ λοιπαὶ εἰς τὰ περίξ ἐπαρχίαι ἐμείναν ἐλεύθεραι, καὶ οὕτω αἱ εἰς τὰ ὕψη τῶν ὄρεων καταφυγοῦσαι τὸ πρῶτον οἰκογένειαι ἐνῆλθον εἰς τὰς κωμοπόλεις καὶ χωρία τῶν καὶ εὐγνωμονοῦσαι διὰ τοὺς ἀγῶνας τῶν εἰρημένων ὀπλαρχηγῶν, ὅτι ἐκαθάρισαν τὴν φιλότιμον τῶν γῆν ἀπὸ τῶν αἰμοδόρων Ἀγαρηῶν τὰς ὁδὰς, τρυγοῦν τὰ ἐλευθέρως καὶ ἀφόδως τὰ προϊόντα τῶν καθεστώτων μηνῶν.

Ἀπ' οὗ δὲ, ὡς εἴρηται, εἰσῆλθε μέρος τῶν στρατευμάτων πρὸς πλείον ἐνδυνάμωσιν τοῦ φρουρίου μας, τὰ λοιπὰ προχωροῦν τῶν πρὸς τὰς δυτικοβορείους ἐπαρχίας, διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὰ ὑπὲρ αὐτῶν σχέδιά των· θέλουν δ' ἐννοῇ καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλληνικῶν σωμάτων, ἐστρατοπεδευμένων εἰς Λεσίνι, Δραγαμέστι καὶ λοιπὰς θέσεις τοῦ Ξηρομέρου, καὶ οὕτω ἐλπίζομεν εἰς τὸ ἀήττητον σημείον τοῦ τιμίου ΣΤΑΥΡΟΥ καὶ τὰ νικηφόρα ὅπλα τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν τῆς πατρίδος νὰ πάθωσιν οἱ Μουσουλμάνοι ἀντάξια τῶν αἰμοσταγῶν σκοπῶν των. Ο ΘΕΟΣ μεθ' ἡμῶν!

Μεσολόγγιον, τὴν 8 Αὐγούστου.

Ἀπὸ εἰδήσεως ἀξιοπίστων ὑποκειμένων πληροφορούμεθα, ὅτι ἡ Κρήτη ἔλαβε καὶ πάλιν τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ τυράννου· τὰ πρὸς τὸ παρὸν ὀργανισθέντα ἐκείσε στρατεύματα συμποσούνται εἰς 4000. Μετὰ διαφόρους μάχας ἐκλείσαν τοὺς βαρβάρους εἰς τὰ φρούρια καὶ τοὺς πολιορκοῦν· ἐβουρίευσαν τὸ τεῖχος τῆς Γραμπούσης (νήσου εἰς τὸ δυτικὸν τῆς Κρήτης) μὲ πόλεμον, καὶ ἡ Σ. Διοίκησις ἐφωδίασε τοὺς τοιοῦτους τῶν Κρητῶν ἀγῶνας μὲ 1500 στρατιώτας καὶ διάφορα ἄλλα χρειώδη.

Ὁ ἱμπερατὶς-Πασις ἐξακολουθεῖ νὰ πολιορκῇ εἰς Τριπολιτζάν. Τὰ πολιορκοῦντα αὐτὸν Ἑλληνικά στρατεύματα συμποσούνται εἰς 15000· εἰς μίαν μάχην, ἥτις ἠκολούθησεν ἐσχάτως ἐφρονέθησαν 600 Ἄραβες καὶ ἐξωγρήθησαν 300, ἐν οἷς, ὡς λέγεται, καὶ ὁ Γαλλότουρκος Σουλεϊμάν-μπεῖς, ὃς τις ποτὲ ἐχρημάτισε συνταγματάρχης εἰς τὴν δούλευτιν τῆς Γαλλίας, καὶ ὠνομάζετο Σένε. Ὡσαύτως ὁ αἰχμαλωτισθεὶς Χουσεϊν-μπεῖς ἐπειδὴ ἐπιάσθη πληγωμένος ἀπέθανεν εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων, ἐν ᾧ ἐστέλλετο εἰς τὸ Ἀνάπλι.

Οἱ Ἀλβανοὶ ἔχουν ἐμφύλιον πόλεμον μὲ τοὺς Μοθωναίους καὶ Κορωναίους, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ Ἑλληνικὴ πολεμικὴ γολέττα, ἡ Τερψιχόρη, ἥτις ἀπεβίβασεν ἐκεῖσε τοὺς αἰχμαλώτους Ἀλτζερίνους, ἔδωκε πληροφορίας.

Γαστούνη, τὴν 9 Αὐγούστου.

Εἰς τὰς 5 τοῦ τρέχοντος συνεκροτήθη καὶ πάλιν ἐτέρη μετὰ τῶν Ἀραβῶν μάχη εἰς ταῖς Καρυαῖς, ἐν ᾗ ὁ στρατός μας ἐθριάμβευσε μὲ σημαντικωτάτην τοῦ ἐχθροῦ φθοράν· ἐν τούτῳ ὅμως τῷ μεταξὺ ἔλαβε καιρὸν ὁ ἱμπερατὶς καὶ ἀπέρας διευθυνόμενος πρὸς τὸ Νεόκαστρον, ἀφῆσας 2000 εἰς Τριπολιτζάν καὶ 3500 εἰς τὸν Ἅγιον Ἡλίαν καὶ Ἰσαρι. Κατὰ τὰς

μετὰ τὴν μάχην ταύτην ληθεύσας πληροφορίας, ὁ σκοπὸς τοῦ Πασσά τούτου εἶναι, νὰ λάβῃ ἀνάπαυσιν τῶν μόχθων του, καὶ ἐπειτα ἐφοδιασθεῖς ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα τροφῇ, καὶ πολέμου ἐφόδια νὰ ἐπιστρέψῃ.

Ὁ στρατηγὸς Νικήτας ἐσύναξε χιλίους περίπου στρατιώτας ἀπὸ τὰ μέρη ταῦτα, καὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἐλαβε παρὰ τῶν στρατηγῶν Κολιόπουλου, Μητροπέτροβα καὶ Κρίτζαλη γνωστοποιήσεις, διευθύνῃ πρὸς τὴν Ἀρκαδίαν σπουδαίως διὰ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τῶν ἄλλων ἐκεῖσε ὀπλαρχηγῶν.

Διαλύονται τέλος πάτων αἱ ἀφορμαὶ, διὰ τὰς ὁποίας ὑπεχώρουν μέχρι τῆς σήμερον εἰς τὸν βάρβαρον καὶ ἀχαλίνωτον ἐχθρὸν τῶν οἱ Πελοποννήσιοι ἀναλαμβάνοντες οὗτοι τὰς φυσικὰς καὶ ἡθικὰς δυνάμεις των, ἐπιστρέφουν πλέον εἰς τὰς θέσεις των, καὶ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ μόνου ἡμῶν προστάτου ἐπικαλούμενοι, μάχονται μετὰ τὴν αὐτὴν γενναίους, διὰ τῆς ὁποίας κατετρόπωσαν τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἔτος τὰς μυριάδας τῶν τότε εἰσβαλόντων Τουρκικῶν στρατευμάτων. Διὰ νὰ μὴ ἐμφωλευθῇ δὲ εἰς τὸ σκότος τῶν παθῶν ἡ ἀλήθεια, πρέπει μετὰ τὴν συνήθη τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἀπόδειξιν νὰ διακηρύξωμεν, ὅτι μέρος τῶν κατὰ τῶν Αἰγυπτιακῶν ταγμάτων τροπαίων ἀνήκουν νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὰς πολεμικὰς ἀρετὰς καὶ εἰς τὸν πατριωτικὸν ζῆλον τοῦ ἐναρέτου Κυρίου Δ. Ψηλάντη. Ἀποσυρμένος εἰς Τριπολιτῆζαν ὁ πατριώτης οὗτος, καὶ μεμακρυσμένος ἀπὸ τὸν κλύδωνα τῶν παθῶν, ὃς τις τόσον καιρὸν κατετάραττε τὴν πατρίδα, παρρησιάζεται τώρα εἰς τὸ στάδιον τῆς μάχης, καὶ διὰ τῶν στρατιωτικῶν του γνώσεων, τρέχει εἰς ὑπεράσπισιν τῆς καταπολεμουμένης πατρίδος αὐτέκκλητος. Ὁ δὲ ἐξ ὕψους στέφων καὶ δοξάζων τῶν ἀνθρώπων τὰς ἀρετὰς ἀποκαθιστᾷ αὐτὸν τροπαιοῦχον· καὶ θελεῖ βέβαια μεγαλύνει ἀκόμη τοὺς θριάμβους του, ἂν (καθὼς ποσὼς δὲ ἀμφιβάλλομεν) ἐξακολουθήσῃ νὰ διαφυλάξῃ ἀμώμητα τὰ πατριωτικὰ του ταῦτα αἰσθήματα καὶ τὸν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ζῆλόν του.

ΑΡΙΘ 65—66

Μεσολόγγιον, 19 Αὐγούστου 1825.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ζητοῦμεν συγγνώμην ἀπὸ τοὺς κυρίους συνδρομητὰς μας διὰ τὴν διακοπὴν, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀνάγκης μεταχειρίζομεθα ἐνίοτε εἰς τὴν ἐφημερίδα· αἱ συνεχεῖς ζημίαι, τὰς ὁποίας ἀπὸ τὸν ἐχθρικὸν πυροβολισμόν πάσχει ἡ τυπογραφία, γίνονται αἰτίαι ἀναπόφευκτοι ταύτης τῆς διακοπῆς. Εἴμεθα λοιπὸν εὐέλπιδες, ὅτι οἱ κύριοι συνδρομηταὶ μας δὲν θέλουν ἀγανακτεῖ διὰ μίαν ἀκούσιον ἀργοπορίαν, τῆς ὁποίας τὰ αἷτια, βοηθούσης τῆς παντοδυναμίας, δὲν θέλουν ἀργήσει νὰ ἐξαλειφθῶν.

Ἰδρα τὴν 3 Ἰουλίου.

Τὸ παρελθὸν σάββατον, 27 τοῦ παρελθόντος, δύο Ἑλληνικὰ πλοία ἔφερον ἐνταῦθα ἐν Αὐστριακῶν, τὸ ὁποῖον ἐκράτησαν τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ μεταξύ Κέας καὶ Καρύστου, ὅπου συνέβη ἡ ἐξῆς τραγικὴ σκηνή, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδημοσιεύσαμεν διὰ τοῦ προλαβόντος φύλλου περιμένοντες νὰ τὴν βεβαιωθῶμεν πληρέστερον ἀπὸ τὰς ἐνταῦθα γενομένας ἐξετάσεις.

Οἱ διοικηταὶ καὶ ὀλίγοι ἀξιωματικοὶ τῶν δύο Ἑλληνικῶν πλοίων ἐβῆκαν ἀσπλοὶ εἰς τὸ Αὐστριακὸν διὰ νὰ θεωρήσουν τὰ ἔγγραφα του, τὰ ἑποῖα θεωρήσαντες, ἐζήτησαν νὰ ἐρευνήσωσι καὶ ἐσωτερικῶς τὸ πλοῖον, προειδοποιημένοι ὄντες ὅτι μετεκομίζοντο Τουρκικὰ πολεμοφόδια· ἀλλ' ὁ Αὐστριακὸς κυβερνήτης, μὴ στέργων εἰς τοῦτο εἶπε μετὰ τινος φιλονεικίας εἰς τοὺς ἡμετέρους· «ἐπειδὴ δὲν πείθεσθε εἰς τὸν λόγον μου μήτε εἰς τὰ ἔγγραφα μου, ὑπάγετε εἰς τὰ πλοῖά σας διὰ νὰ πολεμήσωμεν πλοῖον μετὰ πλοῖον.» Ἐν ᾧ δὲ οἱ ἡμέτεροι, καὶ οἱ φρόνιμοι ἀκόμη τῶν ἐδικῶν του ἐπροσπάθουν ἐπίσης νὰ παραστήσωσιν εἰς αὐτὸν τὸ ἄπρεπον τῆς διαγωγῆς του, ἐξαίφνης εἰς τῶν Αὐστριακῶν ναυτῶν ἀκολουθίᾳ δὲ καὶ ἄλλοι, ἐπυροβόλησαν τοὺς ἡμετέρους, καὶ ἐπλήγωσάν τινες ἐξ αὐτῶν. Οἱ δὲ ἡμέτεροι, ὀλίγοι ὄντες πρὸς πολλοὺς καὶ ἀσπλοὶ ἐν ταῦτῳ, ἀπηλπισμένοι δὲ διότι καὶ τὰ μονόξυλά των πυροβοληθέντα ὁμοίως ἀπεμακρύνθησαν, πλὴν φυλάττοντες κατὰ τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα ἀτάραχον γενναίότητα, ὤρμησαν, ὡς λέοντες, κατὰ τῶν Αὐστριακῶν, καὶ ἀρπάσαντες ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν τὰ ὅσα ἐκένωσαν πυροβόλα ὅπλα, τὰ μεταχειρίσθησαν ὡς ρόπαλα ἐναντίον τῶν ἐπὶ ἐνόπλων, καὶ ἐντὸς ὀλίγης ὥρας ἐπέτυχον διὰ τῆς ἀνδρίας των νὰ τοὺς ἀφοπλίσουν ὅλους.

Οἱ Αὐστριακοὶ ὅλοι ὁμολογοῦσιν, ὅτι οἱ Ἕλληνες καὶ πρὶν τῆς μάχης, καὶ μετὰ τὴν μάχην ἐφάρθησαν πρὸς αὐτοὺς μετὰ φιλάνθρωπίαν, χωρὶς νὰ κάμουν τὴν παραμικρὰν ἐκδίκειν.

Εἰς τοῦτο τὸ τραγικὸν συμβεβηκὸς οὐδεὶς ἐφανεύθη· ἐπληρώθησαν ὁμοῦς ἐκ μὲν τῶν Αὐστριακῶν 6, ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων 7. Κατὰ δὲ τὰς ἀναφορὰς τοῦ ἐπισκεψαμένου αὐτοὺς ἱατροῦ Κυρίου Σπυρίδωνος Καλογερά, αἱ πληγαὶ τῶν Αὐστριακῶν εἶναι ὅσαι σχεδὸν ἀκίνδυναι, ὡς γενόμεναι ἀπὸ ἀνθρώπους, οἵτινες ἤθελον νὰ φυλάξουν τὴν ἰδίαν των ζωὴν καὶ ὄχι νὰ φονεύσουν, αἱ δὲ τῶν Ἑλλήνων αἱ περισσότεραι καίριαι, καὶ θανατηφόροι. (Ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Ἀναρίθμηται φορεῖς διεκρηγύζαντες τὰς καταχρήσεις πολλῶν κυβερνητῶν τῶν ὑπὸ Αὐστριακὴν σημαίαν πλοίων, διότι καὶ ἀναρίθμηται φορεῖς πραγματικῶς ἐδοκιμάσαμεν τῶν ποταπῶν κινήματων των τὰ ἀποτελέσματα. Μ' ὅλα ταῦτα εἴμεθα μετὰ βεβαιότητος πεπεισμένοι, ὅτι εἰ πλοίαρχοι οὗτοι, ὅχι μόνον δὲν ἔχουν παρομοίας ὁδηγίαι, ἀλλὰ καὶ πάντῃ ἐναντία τῶν ῥητῶν ἐπιταγῶν τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος· τῆς Αὐστρίας πράττουσι, καθὼς γίνεται γνωστὸν ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν Ναύαρχον Ἀρμένην διευθυνθεῖσαν διαταγὴν, τὴν ὁποίαν ἐπισήμως κατεχώρησεν ὁ Αὐστριακὸς παρατηρητής· «die strengste Neutralitat zu beobachten.» τούτέστι, νὰ διατηρήσῃ τὴν πλέον ἀκριβῆ οὐδετερότητα. Ἐβαλεν ὁμοῦς ὁ Κύριος Ναύαρχος οὗτος εἰς ἀκριβῆ ἐνέργειαν τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μ.; Εἴμεθα αὐτόπται μάρτυρες ἐνὸς ἐναντίου κινήματος, τὸ ὁποῖον ἡ εὐγενία του μετεχειρίσθη πρὸ δύω ἐτῶν· εἰς τὸν λιμένα τοῦ Μεσολογγίου. Τί πρέπει λοιπὸν νὰ συμπεράνωμεν περὶ αὐτοῦ!

Βλέπομεν ὡσαύτως καὶ πολλοὺς ἄλλους διοικητὰς τῶν πολεμικῶν πλοίων τῆς Α. Μ. πράττοντας καθήμερινῶς καταχρήσεις ἐναντία τῶν διαταγῶν των, καὶ ὅλους δι' ὅλου ἐναντία τῶν ἀρχῶν τῶν δικαιομάτων τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ πολέμου, καὶ τῶν ἀπολύτων θελήσεων τοῦ Αὐτοκράτορος, οὗτινος φέρουν τὴν σημαίαν. Οἱ τοιοῦτοι μᾶς ἐπροξένησαν, καὶ καθ' ἡμέραν μᾶς προξενοῦν μεγαλήτερα κακά, παρ' ὅσα ὁ στόλος τοῦ Σουλτάνου μετὰ τῶν συμμάχων του Αἰγυπτίων, Τουνεζίνων, Τριπολίων καὶ Ἀλτζερίνων· καὶ μ' ὅλα τὰ δίκαιά μας παράπονα ἀκόμη ἕως σήμερον δὲν ἴδομεν τινα διόρθωσιν.

Παρόμοιον φέριμον ἴδου καὶ εἰς τὸ ὑπὸ τὴν Αὐστριακὴν σημαίαν ἐμπορικὸν τοῦτο πλοῖον. Τί μανία λοιπὸν νὰ θέλουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι νὰ μᾶς κκοποιῶσιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν πολεμικῶν ἐνασχολήσεών μας; Δὲν ἔχουν ὡσαύτως ῥητὴν καὶ οἱ πλοίαρχοι οὗτοι διαταγὴν νὰ φυλάξωσιν οὐδετερότητα, καὶ νὰ μὴ μεταφέρωσι τροφὰς, πολεμοφόδια καὶ στρατεύματα τοῦ ἐχθροῦ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ; Εἶναι ἄνθρωποι οἱ τοιοῦτοτρόπως ἐμπορευόμενοι; Εἶναι Χριστιανοί; Τί κάμνει ὁμοῦς ἡ αἰσχροκέρδεια! Ἐνα σιάλι, ἕνα χειριμπαρ τοιμπούκι, ἕνα σπαθί, ἡ κἀνὲν ζευγάρη χρυσομένα πιστόλια, στελλόμενα ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸν τῶν βαρβάρων εἰς τοὺς διοικητὰς τῶν διαληφθέντων πλοίων, συντροφεύονται μετὰ τὰς κολακευτικὰς λέξεις μπιζίμ ν.τ.ο.σ.τ, μπιζίμ καφανατάρ κτλ. καὶ διὰ ταῦτα, πάσχουν οἱ ὑπὲρ τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ ἀγωνιζόμενοι!

Ἀλλ' ἡμεῖς, οἵτινες διηγούμενοι τὰς τοιαύτας πράξεις, λέγομεν· «ἴδου οἱ Αὐστριακοὶ τί κάμνουν, ἴδου οἱ Αὐστριακοὶ πῶς μᾶς κατατρέχουν!» ἀπατώμεθα συνεχῶς εἰς αὐτὴν τὴν φράσιν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὰ καράβια εἶναι Αὐστριακὰ· οἱ κυβερνῆται αὐτῶν ὁμοῦς εἶναι Λομβάρδοι, Βενετοὶ, Ἰστριοὶ, Δαλματοὶ, Σλάβωνες, οἱ γνωστοὶ Ραγουζαῖοι καὶ λοιποὶ σπανιώτατά δὲ εὐρίσκει τις κἀνένα εἰς ταῦτα τὰ καράβια Αὐστριακὸν αὐτόχθονα, ἐκτὸς ἂν ᾦναι εὐγενὴς (cadet) ἡ χαιροῦργος· οἱ δὲ κυρίως Αὐστριακοὶ μετέρχονται τὴν ναυτιλίαν μόνον εἰς τὰ περὶ τὸν Δούναβιν, ἀπὸ τοῦ Διντς ἕως εἰς τὸ Ρουχτζούκι καὶ Γαλάζιον, καὶ εἰς τοὺς ἐκ πλαγίου αὐλακας.

Ἀλλ' ἡμπορεῖ τις νὰ εἰπῇ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων καταδρομῶν ἔπαιταν ἐνίοτε. Ναί· πρέπει ὁμοῦς νὰ ᾦναι κἀνεις συγκαταβατικὸς εἰς τὰ νήπια, τὰ ὁποῖα μόλις τώρα ἐμβαίνουν εἰς τὸν πέμπτον χρόνον, καὶ ἀναπνέουν ἀέρα ἐλεύθερον μετὰ τεσσάρων περίπου ἑκατονταετηρίδων ἀμάθειαν καὶ βαρβαρότητα. Ἄν δὲ καὶ εἰς τὸ περὶ λειῶν κεφάλαιον ἡ κολούθησε καμμία κατάχρησις, ἡ Σ. ἡμῶν Διοίκησις ὄχι μόνον ἔκαμε τὴν ἀνέχουσαν ἀπόζημίωσιν, ἀλλὰ καὶ πάντοτε πλήρη ἔδωκεν εἰς τὰς παραβασθείσας σημαίας ἱκανοποίησιν.

Εὐχὴς ἄξιον εἶναι νὰ ἀποβῇ τὸ ἐκ μέρους μας γενναῖον τοῦτο φέριμον εἰς βοήθειάν μας! καὶ βέβαια αἱ ἐλπίδες μας δὲν θέλουν ματαιωθῇ, ἂν τὰ δίκαια παράπονά μας προξενήσουν τὴν ὁποίαν πρέπει ἐντύπισιν.

—Κρίνομεν ἀρμόδιον προσέτι ν' ἀναφέρωμεν καὶ ὀλίγα τινα περὶ τῶν καταχρήσεων μιᾶς ἄλλης φύσεως, τὰς ὁποίας μετεχειρίσθησαν ἀτομά τινα ὀνομαζόμενα Γάλλοι, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἀξιοῦνται βεβαιότατα νὰ ᾦναι γεννήματα ἔθνους, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται καὶ εἶναι φιλάνθρωπον, καὶ τοῦ ὁποίου ὁ Βασιλεὺς καλεῖται Χριστιανικώτατος.

Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν Ἀραβικῶν τοῦ ἱμπερά-πασσα ταγμάτων διοικεῖται ἀπὸ τινος ἐκπατριωτισμένου Γάλλου· ὁ λεγόμενος ποτὲ Σέβας (Seve), καὶ σήμερον Σουλεϊμάν-μπης, γέννημα ἐνὸς χωρίου πλησίον τῆς Αὐδῶν, εἶναι ὁ πρῶτος σύμβουλος τοῦ βαρβάρου, καὶ ἡξέυρομεν μετὰ βεβαιότητος, ὅτι διὰ τοῦ ἰδίου του στόματος αὐτοῦ ἐγνωμοδότησε, νὰ σφαγῶσιν ὅλοι οἱ ἐν Πελοποννήτῳ ἄνδρες, νὰ μετακομισθῶσιν αἱ γυναῖκες εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἡ ὠραία Πελοπόννησος νὰ κατοικηθῇ ἀπὸ Ἀραβας. Τί φρικτὸν ἄκουσμα! ἡ Α. Μ. ὁ Γ. Κάρολος δὲν γνωρίζει βέβαια αὐτὰ, καὶ ἡ καρδιά κάθε ἀληθοῦς Γάλλου θέλει βδελυγθῇ τὸ φέριμον ἐνός, ὅστις ἀδικεῖ διὰ τοῦ ὄνματός του ὁλόκληρον τὸ ἔθνος.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 13 Αὐγούστου. Χθὲς τὸ ἑσπέρας ἤρχισεν ὁ ἐχθρὸς νὰ μεταχειρί-

ζεται τὰς βόμβας του, διευθύνων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αὐτὰς κατὰ τοῦ ἔσω ἀντιταχίσματος τοῦ Φραγκλίνου· καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐστέοντο ἐκείσε πολλοὶ ἐκ τῶν στρατιωτῶν μας συναγμένοι, κἀνείς χάριτι θεῆς δὲν ἐβλάφθη ἀπὸ τὴν ἐκρηξίν των.

Περὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον μᾶς ἐπυροβολήσας μὲ γρανάτας, σύρων ἐξ διαμίας· ἀλλ' οὔτε καὶ τότε μᾶς συνέβη ἡ παραμικρὰ βλάβη· ἡμεῖς δὲ μακρινῶς ἐκάνοντο βολήσαμεν τὰ περιχαρὰ κωμάτα του. Ὁ τουφεκισμὸς ὡσὺν τῶς δὲν διεκόπη παντάπασιν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Τὴν αὐγὴν ἐπανεληθήναι καὶ τῶν δύο μερῶν ὁ πυροβολισμὸς, διαρκέσας τέσσαρας περίπου ὥρας· καὶ μετὰ τοῦτο συνέβη ἄκρα ἡρεμία.

Ἀπὸ τὴν ἐκθεσιν ἐτέρου αὐτομολήσαντος σήμερον ἀπὸ τὸ ἐχθρὸν στρατόπεδον πληροφορούμεθα, ὅτι καθ' ὅλον τὸ στρατιόπεδον τοῦ πολιορκητοῦ μας ἐπικρατεῖ γενικὴ ἀθυμία· ἐσχάτως ἤρχισαν οἱ Τούρκοι νὰ πάσχωσι καὶ ἀπὸ εἰδός τι ἐπιδημίας, ἥτις φυσικὰ προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα καὶ κακὴν τοῦ στρατοῦ ἀγωγὴν. Εἰς τὰ Σάλωνα ἐζώγησαν οἱ Τούρκοι ἓνα στρατιώτην, Πάσχον ὀνόματι, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν ἐξομολόγησιν του ἐφάνέρωσεν, ὅτι εἶχε θανατώσει πενήντα Μουσουλμάνους· ὅθεν ὁ Κιουταχχὶ ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἐβάλον εἰς ὑπόγειον φυλακὴν, ἕως ὅτου νὰ ἐκδώσῃ τὴν περὶ αὐτοῦ δικαίαν ἀπόφασιν. Περιμένουν προσέτι εἰς τὸ στρατιόπεδον τὸν Μπανούσσην Σέβρανην, καὶ οὕτω νὰ κάμωσι μετὰ τὴν ἀφιξίν του καὶ πάλιν ἐφοδόν.

Ὁ ἐχθρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ τελειοποιῇ τὸ ἐν τῷ Φραγκλίνῳ προχαράκωμά του (avant-retranchement), καὶ νὰ κυλῇ χῶμα πρὸς τὴν δεξιὰν πλευρὰν τοῦ ἔσωθεν περιταρρώματος· ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι μελετᾷ νὰ γερμίσῃ καὶ αὐτὴν τὴν τάφρον.

Οἱ Ἕλληνες νύκτα καὶ ἡμέραν στέκονται εἰς ἐγρήγορσιν, καὶ ὡς συνήθως ἔτοιμοι εἰς κάθε τυχὸν συμβεβηκός.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐπεκράτει ὡσαύτως ἀμοιβαία σιωπὴ· ἡμεῖς ἐντασχολούμεθα εἰς τελειοποίησιν τῶν ἐσωτερικῶν ὁχυρώσεών μας.

Τὸ ἐσπέρας ἐπανεληθήναι καὶ τῶν δύο μερῶν τὸ πῦρ. Δι' αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκρηξὶς μιᾶς βόμβας ἐπλήγωσε τρεῖς πατριώτας, ἐκ τῶν ὁποίων τὸν ἓνα θανάτωσεν.

Τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον μόνος ὁ τουφεκισμὸς ἦτον εἰς ἐνέργειαν. Τὴν δὲ αὐγὴν ἐπυροβολήσαμεν ἀλλεπαλλήλως τὸ ὕψωμα τῆς ἐνώσεως, ἐν ᾧ ἀφ' ἐτέρου μέρους ὁ ἐχθρὸς διέβυνεν ἱκανὰς γρανάτας κατὰ τῶν πλευρικῶν κανονοστασίων τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου καὶ Κοτζίσκου, διὰ νὰ ἀνατρέψῃ τὰ περαπετάσματά του· τότε δ' ἐπληρώθη ἓνας πυροβολιστὴς καὶ δύο στρατιῶται.

Ὁ ἐχθρὸς προχωρεῖ κυλίων τὰ χῶματά του καὶ διευθυνομένης, ὡς εἴρηται· κατὰ τῆς δεξιᾶς τοῦ ἐν τῷ Φραγκλίνῳ ἔσω ἀντιταρρώματος πλευρᾶς.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ πυροβολισμὸς ἔγινεν ἐκ διαλειμμάτων, ὁ δὲ τουφεκισμὸς μὲ τὴν συνήθη δραστηριότητα. Ὡσαύτως καὶ τὸ ἐσπέρας ἐδομολογήσαμεν τὸ ὕψωμα τῆς ἐνώσεως, ἐν ᾧ ὁ ἐχθρὸς θέλων νὰ σηματούη τὰ ἐκ πλευρῶν κανονοστασίά μας ἐκτύπα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν πόλιν.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Πρὶν τῆς αὐγῆς ἐστάθησαν οἱ Ἕλληνες ὀρθοὶ ἐπὶ τῶν προμαχῶνων, καὶ μὲ τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας, καθότι εἶχεν εἰσχωρήσει μίᾳ ἰδέᾳ, ὅτι ὁ ἐχθρὸς μελετᾷ καὶ αὖθις νὰ κἀρῃ ἐφοδόν. Τινὰ τῶν ἐχθρῶν κινήματα ἔδωκαν αἰτίαν γενικοῦ εἰς τὰ περίεξ τοῦ Φραγκλίνου τουφεκισμοῦ, ὃς τις καὶ διήρκεσεν ἡμισίαν ὥραν· ὁ ἐχθρὸς τότε μᾶς ἐβρίψε μόνον μερικὰς σφαῖρας· ὅσον διὰ ἐφοδὸν φαίνεται ὅτι ἀκόμη δὲν ἔχει διὰθεσιν.

Τὸ πρῶτ' ἐβρίφθησαν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη καὶ βόμβαι καὶ κανονίων σφαῖραι. Περὶ δὲ τὴν μεσημβρίαν ἐβρίψαμεν κατὰ τοῦ ὕψωματος τῆς ἐνώσεως καὶ τῶν περίεξ περιχαρὰ κωμάτων ἱκανὰς γρανάτας υἱαλίνους, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὁ Σουλιάνας ἐπρομήθευσεν ἐσχάτως τοὺς θαλασσινοὺς μας.

Τὴν μεσημβρίαν ἐβρασίλευ καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη βαθεῖα σιωπὴ. Τὸ δὲ ἐσπέρας, ἐν ᾧ ὁ ἐχθρὸς ἐξηκολούθει ἀκόμη τὴν σιωπὴν του, ἡμεῖς ἐβάλαμεν εἰς ἐνέργειαν τὸ ὀρίζοντιον καὶ κατὰ κάθετον πῦρ, διευθύνοντες το ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς τὸ ὕψωμα τῆς ἐνώσεως.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ. Ἐπιμένοντες εἰσέτι ἐργαζόμενοι εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ἔσω ὁχυρωμάτων μας.

Καθ' ὅλην ταύτην τὴν ἡμέραν ἐπεκράτησεν ἀμοιβαία ἡσυχία. Τὴν δὲ νύκτα ἤρχισαν οἱ Τούρκοι νὰ μᾶς ῥίπτωσι πολλοτάτας βόμβας, γρανάτας, καὶ κανονίων σφαῖρας· ἡμεῖς τοὺς ἀπεκρίθημεν ἐπίσης, καὶ ἐκ τούτου ἐγεννήθη πεισματώδης τουφεκισμὸς, διαρκέσας ὑπὲρ τὰς τρεῖς ὥρας· ἐν τούτῳ ἐπληρώθησαν πέντε ἀπὸ μέρους μας καὶ ἐφονεύθη δι' αὐτοῦ ὁ καλὸς νέος Παντελέων Πλατύκας. Ἡ πόλις ὅλη ἐπικράνθη τοῦ ἀδελφοῦ μας τούτου τὴν στέρξιν, καὶ ἐνταφίασεν αὐτὸν μὲ τὴν ἀνάλογον τῶν περιστάσεων παράταξιν. Ὁ ἀρχιερεὺς Κύριος Ἰωσήφ Ρωγῶν ἐξεφώνησε τὸν ἐπιτάφιον λόγον, δι' οὗ ἀπετείνετο μᾶλλον πρὸς τοὺς νέους ὁμηλικας τοῦ πεσόντος, προτρέπων αὐτοὺς εἰς μίμησιν τῆς γενναιοψυχίας τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει συναδελφοῦ των· μετὰ δὲ τὸν ἐπικήδειον εἶπον ὅλοι οἱ παριστώτες· « Αἰωνία ἡ μνήμη σου, φίλτατε συμπολίτα καὶ ἀδελφέ! »

Τὴν 17 τοῦ αὐτοῦ. Σήμερον ἐπληροφόρηθημεν, ὅτι ὁ διοικητὴς τῆς

Πρεβέζης Μπεκίρ-αγας Τζογαδόρος· ἦλθε κατ' αὐτὰς εἰς τὸ ἐχθρὸν στρατόπεδον μὲ 50 Ἀλβανούς, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀνεχώρησε μὲ 250.

Τὰ πυροβόλα καὶ τῶν δύο διαμαχομένων ἡσυχάζουν ἡσυχίαν ἄκραν.

Τὴν μεσημβρίαν ἐπλησίασεν ὁ ἐχθρὸς μὲ τὰ χῶματά του εἰς τὰ χεῖλη τῆς ἀντιτάφρου μας πρὸς τὸ μέρος τῆς δεξιᾶς πτέρυγος. Πρὸς δὲ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου ἐπυροβολήσας τὰ πλευρικὰ κανονοστασία μας.

Ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐβρίψε πολλοτάτας κανονίων σφαῖρας καὶ βόμβας τὸ ἐσπέρας· ἐπίσης τὸν ἀντεμείψαμεν καὶ ἡμεῖς μὲ τρόπον εἰς ὑπερβολὴν ἐπίμονον· ἐν τούτῳ ἐπληρώθη ἀκινδύνως ὁ καπ. Ἀναστάσης· ὁ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σώματος τοῦ στρατηγοῦ Κίτσου Τσαβέλλα, θέλων νὰ σηματούη τὸ ὕψωμα τῆς ἐνώσεως.

Τὴν 18 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὁ πυροβολισμὸς ἀμοιβαίῳ ἔπαυσε, καὶ ὁ τουφεκισμὸς ἐξηκολούθησεν ἕως τῆς πρωίας.

Μετὰ τὸ πρῶτ' καὶ ἕως τὴν μεσημβρίαν ἐστάθη ἄκρα ἡσυχία. Περὶ δὲ τὸ δεῖλι ἐκ τῆς ἀνανέωσης τοῦ ἐχθρικοῦ πυρὸς ἐφονεύθησαν δύο στρατιῶται καὶ ἐπληρώθη καὶ ἄλλος. ἡμεῖς δὲν λείπομεν νὰ ἀποκρινώμεθα εἰς τὸν πυροβολισμὸν των, ἀγνοοῦμεν ὅμως ὅποιαν ζημίαν πάσχουν ἀπὸ τὰς σφαῖρας καὶ βολὰς μας οἱ ἄριστοι.

Ὁ ἐσπέριος καὶ τῶν δύο μερῶν πυροβολισμὸς ἐξηκολούθησεν ὡς συνήθως.

Τὴν 19 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐξηκολούθησαν νὰ ῥίπτωται ὡσαύτως αἱ ὀρίζοντιοι καὶ κατὰ κάθετον σφαῖραι μὲ μανίαν. Τὸ δὲ πρῶτ', ἀγκαλὰ ἐμετριάσθη ὅπως οὖν τὸ πῦρ, ἡμεῖς ἐστερήθημεν δύο ἀδελφούς κτυπηθέντας ἀπὸ βόλια. Μετὰ τοῦτο συνέβη ἡσυχία.

Ὁ ἐχθρὸς ὅσον προσπαθεῖ νὰ προχωρήσῃ μὲ τὰ χῶματά του καὶ νὰ γεμίσῃ τὴν ἔσω τοῦ Φραγκλίνου ἀντίταφρον, τόσον προσκρούει, καὶ τίποτε νὰ κατορθώσῃ δὲν ἔμπορεῖ· ἐπομένως θέλομεν ἐξηγηθῇ σαφέστερον περὶ τούτου.

Ὁ ἐχθρὸς, ὡς εἴρηται, προσπαθεῖ νὰ προχωρήσῃ μὲ τὰ χῶματά του, καὶ νὰ γεμίσῃ τὴν ἔσω τοῦ Φραγκλίνου ἀντίταφρον· ἐπρόσκειν ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν του· καθότι μόλις ἐπλησίασεν εἰς τὰ χεῖλη τῆς τάφρου, καὶ οἱ Ἕλληνες πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἤρχισαν νὰ τοῦ κλέπτωσι τὸ χῶμα ἀφαιρουντές το κρυφίως. Ἀφ' οὗ δὲ εἰς τὸ διάστημα τῶν τριῶν ἡμερῶν ἐπιτηδείως τὸν ἐστερήσαμεν τόσον χῶμα, ὅσον ὁ ἐχθρὸς δὲν ἠδύνατο νὰ αἰσθανθῇ, σήμερον περὶ τὴν μεσημβρίαν ὥραν τετάρτην (Τουρκιστί) κατεσκευάσαμεν πυρπολικὴν ὑπόνομον μὲ τρεῖς βόμβας τῆς πλεον μεγάλης διαμέτρου, εἰς τὴν ὁποίαν μετεδώσαμεν τὸ πῦρ, καὶ ἐνταυτῷ μὲ τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας ὥρμησεν ἡ φρουρὰ εἰς τὰ ἔσω τοῦ ἐχθροῦ χαρακώματα. Ὁφθαλμοφανῶς λοιπὸν ἴδομεν τότε, ὅτι χεῖρ ὑψίστου ὀδήγει τοὺς ἀπτόητους πολεμικοὺς μας, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐργάτας μας. Ὅποιος ἐνθουσιασμός, ὁποῖα γενναϊότης, τί νέαι ἀποδείξεις τῆς πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τὸν εὐγενῆ ἀγωνά μας ἀφοσιώσεως τῶν Ἑλλήνων! Ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ κατεστράφησαν ὅλαι αἱ ἐργασίαι, τὰς ὁποίας εἰς διάστημα τεσσαράκοντα ἡμερῶν ὁ ἐχθρὸς εἶχε κατασκευάσει. Τὸ δὲ Ἑλληνικὸν πῦρ τοσοῦτον κατετρόμαξεν ἀμέσως τοὺς μοχθηροὺς καὶ ἀνάνδρους Μουσουλμάνους, ὥστε ἀμέσως ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ ὀπισθεν· ἐκεῖθεν δὲ ἤρχισαν νὰ ῥίπτωσιν ὡς χάλαζαν πληθὺς σιδηρὰς καὶ υἱαλίνους γρανάτας κατὰ τῆς ἀπτόητου φρουρᾶς μας. Ἀλλ' ὁποία σταθερότης! ὁποῖα παρουσία πνεύματος! ἐδειλίασε κἀνείς, μ' ὅλον ὅτι καὶ ὁ θάνατος τοὺς ἐσυντρόφει, καὶ τόσοι μάρτυρες τοῦ Σταυροῦ βιχρὲως ἐπληρώθησαν; ὄχι. Κάθε θεατὴς ἀμερόληπτος ὀφείλει νὰ ἐκφωνήσῃ, ὅσα καὶ διάφοροι παρεστῶτες ἀλλογενεῖς ἀξιωματικοὶ ὡμολόγησεν.

« Μ' ὅλον ὅτι ἡ ἀνάκτησις τοῦ Τερίμπιλε ἦτον πρόβλημα πολλὰ δύσκολον, καὶ μὲ ἰδίᾳ μάλιστα τακτικὰ στρατεύματα, ὀδηγούμενα ἀπὸ ἄξιον ἀρχηγὸν καὶ ἐπιχειρηματίαν, μ' ὅλον τοῦτο διὰ τοῦ σήμερον » κατορθώματος δείχνουν εἰς τὴν ὑψηλὴν οἱ Ἕλληνες, ὅτι εἶναι ἄνδρες ἀνίκητοι, ἂν ἦναι καλῶς ὁργανισμένοι ».

Οἱ Ἕλληνες ἔγιναν ἐν τοσοῦτῳ κύριοι ὅλων τῶν ἔσω τοῦ Φραγκλίνου χαρακωμάτων καὶ προμαχῶνων, ἔνθα ὁ ἐχθρὸς ἐπεστήριζεν ἀκόμη τὰς ὀλίγας ἐλπίδας του.

Μετὰ τοῦτο ἔφερον οἱ ἐχθροὶ τὴν σατραπικὴν τοῦ Κιουταχχὶ σημαίαν εἰς τὰ κάτω, καὶ στήσαντες τὴν ἐπὶ τοῦ ὕψωματος τῆς ἐνώσεως, ἤρχισαν νὰ τουφεκίζωσιν ἐκεῖθεν, καὶ ἐκ τῶν κανονοστασίων των νὰ πυροβολῶσι μὲ πείσμα. Ἐκ τούτου συμπεραίνεται ὅτι κατέβη ὁ ἰδιὸς των Πασσᾶς διὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς καταδιωχθέντας Χαλτούπιδές του, καὶ μὲ τὴν σημαίαν του νὰ τοὺς ἐνθουσιάζῃ· ἀλλὰ πῶς νὰ ἐνθουσιασθῶσιν οἱ βάρβαροι! αὐτοὶ ἴδον καὶ αὐτὴν τὴν σημαίαν των, ἥτις μόλις φθάσασα καὶ στηθεῖσα, ἐστερήθη ἀπὸ τὰ τουφεκία τῶν Ἑλλήνων τὴν ἀκμήν τῆς (μιναρῆ), καὶ ἔμεινε μὲ μόνον τὸ σφαιριδίον τῆς (τοποῦζ).

Ἡ δὲ μάχη, ἥτις τώρα ἐνεργεῖται ὄχι μόνον μὲ πυροβόλα, ἀλλὰ καὶ μὲ ξύλα, πέτρας, γρανάτας τῆς χειρὸς κ.τ.λ. διαρκεῖ ἀκόμη ἕως εἰς τὸ δεῖλι, ὥραν θ'.

Ἑλληνικὸν στρατιόπεδον Ἀποκύρου, τὴν 12 Αὐγούστου.

Ὁ στρατηγὸς Καραϊσκάκης μὲ ὀλίγους στρατιώτας διευθύνθη μ' ὅλην

τὴν σπουδὴν κατὰ τὸ Καρπενήσι, διὰ τὰ συνάξαι τὰ κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη διεσκορπισμένα στρατεύματα· ἢ εἰς τὰ ἐκεῖσε προσωπική του παρουσία εἶναι ἀναγκαῖα διὰ πολλοὺς λόγους. Μετὰ τοῦτο θέλει διευθυνηθῇ πρὸς τὸν Βάλτον, καὶ ἀκολουθῶς νὰ καταβῇ εἰς Ξηρόμερον διὰ νὰ ἐνωθῇ καὶ νὰ συσχεθῇ μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὰ ἐκεῖσε σωμάτων περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀφορῶν τῶν τὴν βλάβην τοῦ ἐχθροῦ στρατηγημάτων.

—Γράμματα σημερινὰ ἐκ τοῦ ἐν Σαλῶνις στρατοπέδου μας ἀναγγέλλουν τὴν σημαντικὴν ἐσχάτως συμβῆσαν εἰς τὰ ἐκεῖσε μάχην, εἰς τὴν ὁποίαν περισσότεροι ἀπὸ πεντακοσίους Τούρκους ἐφρονέθησαν, καὶ πολλοὶ ἔμειναν πληγωμένοι, ἐν ᾧ ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους ἑνδεκα ἐθυσίασθησαν καὶ τρεῖς μόνοι εἶναι ἐλαφρὰ πληγωμένοι. Ταχέως δὲ πάλιν θέλουν ἐπιπέσει ἐπάνω των, καὶ ἐλπίζουν εἰς τὴν ὑπερτάτην προστασίαν νὰ τοὺς κατατροπώσωσιν ὁλοτελῶς.

Ὁ ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Κιουταχῆ φθάσας ἐνταῦθα σήμερον αὐτόμολος πρᾶσταίει ἐλευθερίαν τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ στρατοπέδου τούτου κατὰστασιν. Ἀθυμία ἄκρα, λέγει, ἐπικρατεῖ εἰς ὅλον τὸν στρατόν. Ὁ Κιουταχῆς τοὺς προτρέπει νὰ ἐφορμήσῃσι καὶ πάλιν εἰς ἐφοδὸν· ἀλλὰ κἀνεὶς δὲν κλίνει κεφαλὴν. Οἱ Γκέγκιδες συναχθέντες εἶπον εἰς τὸν Κιουταχῆν, ὅτι εἶναι χρεῖα νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς ἐπιστροφῆς των καὶ νὰ ἐπαυξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τοῦ στρατοῦ· ὅθεν ὁ Κιουταχῆς ἔγραψεν εἰς τοὺς ἐν Σαλῶνις ἅπαντας νὰ ἐλθῶσιν εἰς τὸ στρατόπεδόν του· ἀλλ' ἐκεῖνοι ἀπικρίθησαν, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τὴν διαταγὴν του, καθότι οἱ δρόμοι εἶναι πιασμένοι ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας.

Στρατόπεδον Ἑλληνικὸν Ξηρομέρου Δραγαμίστι τὴν αὐτὴν.

Σήμερον διήλθον καὶ ἐπλησίωσαν πρὸς τὸν Ἀχελῶν ποταμὸν διακόσιαι πεντήκοντα ἐχθρικοὶ κάμηλοι φορτωμένοι τροφᾶς διὰ τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχῆ. Ὁρμήσαμεν λοιπὸν κατ' αὐτῶν, πλὴν δὲν ἐλάβαμεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὰς κτυπήσωμεν. Ἐσυλλάβαμεν ὅμως μετὰ ταῦτα 100 ἀλογομούλαρα φορτωμένα μετὰ τροφᾶς διευθυνομένα καὶ αὐτὰ διὰ τὸ ἴδιον ἐχθρικὸν στρατόπεδον, τοὺς ὁδηγούς των ὁποίων ἐφρονέσαμεν ὅλους.

Ἐνταῦθα πολυπλασιάζεται καθ' ἡμέραν ὁ στρατός μας· ἀπ' οὗ δε δυναμωθῶμεν καλὰ, ἐλπίζομεν εἰς τὸν ΘΕΟΝ νὰ προξενήσωμεν τὴν πλέον οὐσιώδη ζημίαν τοῦ ἐχθροῦ.

Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι εἶχον καταφύγει τὴν ἀνοξίν τῆς κακείσε ἐσυνάχθησαν πάλιν εἰς τὰ χωρία των, καὶ ἀπολαμβάνουν τοὺς καρπούς τῶν κόπων των, θερίζουσαι καὶ τρυγοῦσαι· ὥστε ἀρκετὸν μέρος τοῦ Ξηρομέρου τώρα δὲν πατεῖται πλέον ἀπὸ τοὺς πόδας τῶν ἀπίστων.

Τῶν ἐθνῶν ἡ ἱστορία, ὥς πολλάκις εἶπομεν, παριστάνει ἐνίοτε εἰς τὸ θέατρον τοῦ κόσμου φαινόμενά τινα, τὰ ὁποῖα ὑπολογισμοὶ ἀνθρώπιοι δὲν δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι. Παρόμοιον φαινόμενον ἰδοὺ βλέπομεν τώρα εἰς τὴν ἐκ δευτέρου τῆς Κρήτης ἐπανάστασιν. Ἡ Πελοπόννησος καταπατεῖται καὶ μαινέται ἀπὸ τὸν βάρβαρον Ἱμπρατμὴν τῆς Αἰγύπτου· τὸ Μεσολόγγιον πολιορκεῖται τέσσαρας ἡμισυ μῆνας ἀπὸ τὸν θηριόμορφον Μεχμέτ-ῤεσίτ, καὶ ἐκπλήττει τὴν Εὐρώπην, παρρησιαζόμενος ὅτι δύναται μικρὸς λαὸς νὰ κατορθώσῃ, ὅταν θέλῃ, καὶ ἀποφασίζῃ νὰ ἀποδάνῃ διὰ τὴν πολιτικὴν του ἐνεξαρτησίαν καὶ ὑπαρξίν. Δὲν ἀναφέρομεν τὰ ἡμῶν καὶ μεγάλα τῶν θαλασσιῶν μας κατορθώματα, δὲν ὁμιλοῦμεν ποσῶς, ὅτι οἱ ἀκαταμάχητοι οὗτοι ἥρωες μετὰ τὰ μικρὰ ἐμπορικὰ πλοῖά των κατεδίωξαν τὰ κυματοῦντα τοῦ βαρβάρου φρουρία· ἀλλὰ δικαίῳ τῷ λόγῳ κηρύττομεν μόνον, ὅτι τὰ κατὰ τὴν Κρήτην ἡμποροῦν νὰ ἐξομωθῶσι μετὰ τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς, ὅταν ὁ Βολιβάρ κατέφυγεν εἰς Βερακρούτη. Ἡ κυρίεσις τῆς Γραμπεύσας, τῆς Κισσάμου καὶ τοῦ Σελίνου, ἵνα τὸ μόνον συμφέρον τῆς Κρήτης, καὶ τὸ μέσον τοῦ νὰ ἐκταίνῃ τώρα τὰ ὅπλα της.

Ὁ δὲ Ἱμπρατμ-πασσας διὰ τοῦτο τρέμει εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἡ Εὐρώπη πείθεται ἤδη, ὅτι οἱ Ἕλληνες θέλουν ἀμεταθέτως τὴν ἐλευθερίαν των, καὶ ὑπερνικῶν ὅλα, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὰ ἐμπροσθέν των παρρησιαζόμενα ἐμπόδια.

ΑΡΙΘ. 67.

Μεσολόγγιον, 22 Αὐγούστου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Τῷ περιποδήτῳ μοι φίλῳ ἀκριβῶ, Καίσαρ-Βασιλικῷ Αὐστριακῷ Βίτσος Κονσὼλ Κ. Σ. Σ.

Αἰσίως.

Εἰς Ζάκυνθον.

Φίλε μου περισπούδαστε! Μετὰ τὴν ἐρώτησιν τῆς ποθητῆς μοι ὑγείας σας σὰς εἰδοποιῶ ὅτι προλαβόντως διὰ Κ. Μάρκου Τράνην ἐλάβον τὰ κατὰ τὰς 10 12 15 καὶ 18 τοῦ ἡδὴ λήξαντος Ἰουνίου, μετ' αὐτῶν δὲ συγχρόνως καὶ τὰς τοῦ Μεσολογγίου Γαζέτας, τὰς ὑπὸ Ν. 34 ἕως 45· μετὰ ταῦτα ἐλάβον καὶ τὸ κατὰ τὰς 24 τοῦ αὐτοῦ παύσαντος σημειωτέον τελευταῖον γράμμα σας, μετ' οὗ καὶ δύο ἄλλα φύλλα γαζέτων, εἰς τὰς ὁποίας, προσηκόντως καὶ τελευταίως μετ' ἐμὴν διασμά μου βλέπω τὰς ματαίας των φρονήσεις. Σὰς μένω ὅμως πάντῃ εὐχάριστος διὰ τὴν

εὐλικρινῇ φιλίαν καὶ δούλευσιν ὅπου εἰς ἡμᾶς δεικνύετε, τὴν ὁποίαν καὶ (διὰ χάριν μου) μὴ διακόπτετε γράφοντές μοι συχνὰ τὰ τῆς ὑγείας σας καὶ εἰτι εἰδήσεις λαμβάνετε, συντροφευμένας καὶ μετ' ὀλίγας γαζέτας ὁσον τὸ δυνάμει νεωτέρας, καὶ ὑγίαινε εὐτυχῶν.

1815 τῇ 2 Ἰουλίου. Ἐκ Σρ. Μεσολογγίου.

Βεζύρ ῤεσίτ Μεχμέτ Πασσας ῤούμελ. Ἰωάν. Α. Βαλεσ. κτλ. κτλ.

(Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου).

Πολὺ ἐνοστιμύθημεν ἰδόντες τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολὴν τῆς ὑψηλότητός του τοῦ ῤούμελ Βαλεσί, διευθυνομένην πρὸς τὸν στενὸν τοῦ φίλου τὸν ἐν Ζακύνθῳ Αὐστριακὸν Πρόξενον, διὰ τῆς ὁποίας τοῦ ἀναγγέλλει, ὅτι ἔλαβε διάφορα τῶν Χρονικῶν μας, καὶ ἐπομένως τὸν προσκαλεῖ νὰ τοῦ στέλλῃ καὶ ἄλλα, καὶ μάλιστα νὰ ἦναι ὅσον δυνατόν ἐγκαίρως. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι μακρυνὴ ἡ διάστασις τῶν ἐφημερίδων ἀπ' ἐδῶ εἰς Ζάκυνθον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς ὑψηλότητός του, ἡμεῖς ἔχομεν τὸ θάρρος νὰ τοῦ προβάλλωμεν ἄλλον δρόμον πλέον σιμοτινὸν καὶ εὐκολον· ὅθεν τοῦ ὑποσχομέθα νὰ τοῦ στέλλωμεν καθ' ἐσάββατον δύο ἐφημερίδας, διευθύνοντές τας πρὸς τὴν ὑψηλότητά του τὸν ῤούμελ Βαλεσί ῤεσίτ Μεχμέτ κτλ. καὶ ἐγγχειρίζοντές τας ἀπὸ τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου εἰς ὁποῖον μᾶς στέλλει. (Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι ἡ ὑψηλότης του πρέπει νὰ μᾶς προπληρώσῃ τρία τάλληρα Ἰσπανικὰ διὰ τὴν τριμηνίαν του). Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον σηκώνεται ἀπ' ἐνὸς μέρους τὸ βάρος τοῦτο ἀπὸ τὸν στενὸν φίλον τοῦ Βεζύρη Αὐστριακὸν, καὶ ἀπ' ἐτέρου ἔχει καὶ ἡ ὑψηλότης του τὴν εὐχαρίστησιν νὰ λαμβάνῃ τὰς ἐφημερίδας, καθὼς ἐπιθυμεῖ, πλεον προσφάτους, καὶ νὰ ἀναγινώσκῃ τὰ κατορθώματά του, διὰ νὰ βλέπῃ εἰς αὐτὰ τοὺς οἰωνοὺς τῆς μέχρι τέλους ἐκδόσεως τῆς ἐκστρατείας του.

Ναύπλιον τῇ 6 Αὐγούστου.

Ἀπὸ γράμματα ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῶν Βερβένων μανθάνομεν, ὅτι ὁ Ἱμπρατμ Πασσας εἰς τὴν ἀπὸ Τριπολιτσᾶν (ὅπου ἄφηνεν ἱκανὴν φρουράν) εἰς Νεόκαστρον μετάβασιν του, ἐκτυπήθη ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ στρατηγεῦ Κολιοπούλου κατὰ τὸ Ἰσάρι τῆς Καρυταίνης. Τὸ μικρὸν τοῦτο Ἑλληνικὸν σῶμα εἶχε τὴν ἀξιοσύνην νὰ ἐμποδίσῃ μετ' ἀκατάπαυστον πόλεμον δύο ὁλοκληροὺς ἡμέρας τὴν διόδον εἰς ὅλον σχεδὸν τὸ τακτικὸν καὶ αἰακτὸν στρατόν. τῆς Αἰγύπτου, τὸ ὁποῖον τέλος διήλθε μετ' ἐμὴν μεγάλην φθοράν του. (ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Βλέπομεν εἰς διαφόρους ἀριθμοὺς τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου μερικὰς τοῦ κυρίου Γ. Κοκκίνῃ ἐπιστολάς διευθυνομένας πρὸς τὸν Ἱμπρατμ Πασσάν. Ἄν θεωρήσῃ τις τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ὡς ἀπλοῦν ἔμπορον, δὲν ἡμπορεῖ τίποτε νὰ εἴπῃ, καθότι ἔχει τοιαύτην ψυχὴν, ὥστε φθάνει μόνον νὰ κερδαίνῃ, καὶ ὀλίγον φροντίζει ἂν τὸ ἐμπόριόν του ὠφελῇ, ἢ βλάπτῃ τοὺς Χριστιανούς, καὶ ὅ,τι θέλει καθεὶς ὡς λέγῃ. Ἀλλ' ὅταν βλέπωμεν, ὅτι ἡ εὐγενεία του εἰς τὴν ἐσχάτην πρὸς τὸν Ἱμπρατμ-Πασσα ἐπιστολὴν του ὀνομάζει ἀνοήτους φανατικούς τοὺς Ζακυνθίους, διότι ἐθυσίασθησαν καὶ καθημερινῶς θυσιάζονται διὰ τὸν δικαιοτέρον καὶ ἐνδοξότερον τῶν ἀγώνων, εἶναι δυνατόν πλέον νὰ μὴ λαλήσωμεν; τοιαῦται φράσεις ἐξεριεύονται τῷ ὄντι ἀπὸ καρδίας καθυποδουλωμένης εἰς τὸ πλεον· χαμερπὲς καὶ ἔβραλτον ἐμπόριον. Τοιοῦτοτρόπως θεωροῦμεν ἡμεῖς τὸν εἰρημένον Κοκκίνην καὶ ὅσους ἄλλους τὰ αὐτὰ μετ' ἐκείνου ἔχουσιν αἰσθημάτων· ἡ δὲ δικαία ὀργὴ ἐνὸς ὁλοκληροῦ ἔθνους θέλει διαβράχῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀνθρωπαρίου τούτου, διότι λησμονεῖ, ὅτι εἶναι μέλος τῆς Χριστιανικῆς κοινωνίας, καὶ διὰ μάταιόν τι κέρδος καθυποδουλῶνεται τοσούτον, ὥστε εὐχαρίστως θέλει νὰ συντρέχῃ εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τοῦ ἐχθροῦ τοῦ πλέον βαρβάρου, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Αὔλας καὶ Ταμερλᾶνας ἐχθροῦ βαρβαρώτερου. Oderint dum metuant.

Ἐγγχώριοι εἰδήσεις.

Τῇ 20 Αὐγούστου. Συνέχ. τῆς χθες. μάχης.

Μετὰ τὴν ἐνάτην ὥραν ἐξηκολούθησεν ὡσαύτως ἡ μάχη μετ' δραστηριότητα ἀπερίγραπτον. Οἱ Ἕλληνες ἀπ' οὗ κατέστρεψαν καὶ ἐπιτέδωσαν τὰς ἐν τῷ Φραγκλίνῳ κολοσσαῖας τῶν βαρβάρων ἐργασίας, ἐφώρμησαν τελευταῖον καὶ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὑψώματος τῆς ἐνώσεως, ἐνθα ἔγινεν ἡ μάχη πλέον πεισματική. Οἱ βάρβαροι τότε ἐξεθηκάρωσαν τὰς μαχαίρας των καὶ τὰς ἐκίνουν, κρύπτοντες τὰς κεφαλὰς των ὑπὸ τοὺς προμαχῶνας· ἡ δὲ θαρράλεια φρουρά μας γελῶσα διὰ τὰ θερσιτικά ταῦτα τῶν Ντου-τούμιδων κινήματα, οὐδὲ κἀν κατεδέχθη νὰ σύρῃ ξίφος, ἀλλὰ μετ' ῥόπαλα καὶ πέτρας ἐσύντριψε τὰς κινουμένας μαχαίρας καὶ τὰς κεφαλὰς των, καὶ αὐτοὺς ἀνάγκασε τελευταῖον νὰ ὀπισθοδρομήσωσιν· ἐν ᾧ ἄλλοι λαμβάνοντες εἰς χεῖρας τὰς συρομένας ἐχθρικοὺς υἱαλίους γρανάτας τὰς ἐκτύπων εἰς τὰς πέτρας καὶ τὰς κατέθραυον διὰ νὰ μὴν ἀποτελεῶσιν ἐκρηξίν· ἐνθουσιασμοῦ ἀμίμητος! (1) Ἡ μάχη διήρκεσε τοιοῦτοτρόπως ἕως

(1) Ἀλλὰ θέλει πιστεύειν τίνα ὁ κόσμος, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ δεκαπενταετῆ παιδία μας ὤρμησαν κατὰ τῶν ἀπίστων Τούρκων, καὶ τὴν ἐπολέμησαν μετ' ἀνέκφραστον θάρρος περὶ βολώντα; Ἀλλ' εἶναι τόσον ἀληθές, τοῦτο, ὅσον ὅτι τὰ αὐτὰ λιθάρια, τὰ ὁποῖα πάλιν ἀντιέβριπτον εἰς βάρβαροι, ἦσαν καθαρὰ ματωμένα, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου τὰς ζημίας των γνωρίζουν αὐτοὶ εἰς ἴδιαι καὶ ὁ ἀπίστων ὡς πληροφωρηθῇ ἀπὸ τοὺς ἰδίους Τούρκους.

των μεσονυκτίων. Οἱ Ἕλληνες θριαμβεύσαντες ἔρξαν κύριοι ὀλοκλήρου τοῦ κανονοστασίου· οἱ δὲ ἔχθροὶ ἐπεριορίσθησαν εἰς τὰ ὀπισθεν τοῦ ὑψώματος τῆς ἐνώσεως, καὶ εἰς τὰ προσηγμένα των χαρακώματα.

Ὅσον ἀπὸ μέρους μας ἐστερήθημεν εἰς τὴν μάχην ταύτην 20 μάρτυρας· ἔμεινάν δὲ καὶ 45 πληγωμένοι ἦρωες, δηλαδὴ, ἐκ μὲν τοῦ σώματος τοῦ στρατηγοῦ Νότη Μπότσαρη ἐφονεύθη εἷς, καὶ ἐπληρώθησαν δύο· ἐκ δὲ τοῦ σώματος τοῦ στρ. Κίτσου Τζαβέλα, πληγωμένοι πέντε, ἐν οἷς ὁ ἀντιστράτηγος Γεώργιος Τζαβέλας, καὶ Μαρκαντώνης ὁ σηματοφόρος· ἐκ τοῦ σώματος τοῦ στρ. Λάμπρου Βέικου, φονευμένοι δύο, ἐν οἷς ὁ χιλιάρχος Ἀποστολάκης Βαργιαδίτης, καὶ πληγωμένοι ὡσαύτως δύο, ἐξ ὧν Κήρυκος Μελισσόδας ὁ σηματοφόρος· ἐκ τοῦ σώματος τοῦ στρ. Νικολάου Ζέρβα ἐφονεύθη ὁ χιλιάρχος Γεωργάκης Ντάγκας· ἐκ τοῦ σώματος τοῦ στρ. Γεωργίου Κίτρου ἐπληρώθησαν πέντε· ἐκ τοῦ στρ. Δ. Μακρῆ ἐφονεύθησαν δύο καὶ ἐπληρώθησαν δύο· ἐκ τοῦ στρ. Λαμπρούση, ἐπληρώθη εἷς ἀξιωματικός· ἐκ τοῦ στρ. Ἀνδρέα Ἰσκού, ὡσαύτως ἕνας· ἐκ τοῦ στρ. Δ. Τσέλιου ἐπληρώθησαν δύο· ἐκ δὲ τοῦ ὀπλαρχηγοῦ τῶν ἐντοπίων Α. Ραζηκότζικα ἐφονεύθησαν ὀκτὼ, καὶ ἐπληρώθησαν δεκαπέντε, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ κύριος Γιαννάκης· ἐκ τοῦ χιλ. Κώστα Χορμόδα ἐφονεύθη εἷς· ἐκ τοῦ ἀντιστρ. Α. Κουσουρῆ, ἐπληρώθη εἷς· ἐκ τοῦ ἀντιστρ. Γοστατάνα ἐφονεύθησαν τρεῖς καὶ ἐπληρώθησαν δύο· ἐκ τοῦ χιλ. Βέρη ἐφονεύθη εἷς καὶ ἐπληρώθησαν δύο· ἐκ τοῦ χιλ. Παγκάλου ἐπληρώθη εἷς· ἐκ τοῦ χιλ. Κώστα Δροσίνη ὡσαύτως ἕνας ἐφονεύθη· προσέτι εἰς τὰ κανονοστάσια τοῦ Κοτσίσκου καὶ Γουλιέλμου Τέλλου εἷς, καὶ ἐπληρώθησαν δύο. Οἱ δὲ ἔχθροὶ ἐφόρτωσαν μετ' ὅπλα ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν ἵππους καὶ ἡμιόνους, καὶ τὰ μετεκίμζον εἰς τὰ ἄνω καὶ τὰ θάψωσιν ὡσαύτως· δε καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἔφερον ὄχι ὀλίγους. Δὲν μένει δε οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ἐν ᾧ ὁ ἔχθρος ἐστερήθη τὴν θέσιν, βάσιν μέρους· τῶν ἐλπίδων τοῦ στρατοπέδου του, ἀπώλεσε καὶ 300 περίπου ἀπὸ τοῦ ἀξίω τέρους του πολεμιστᾶς.

Μετὰ τὸ μεσονύκτιον βαθυτάτη ἐδασίλευσε σιωπὴ ἀπὸ μέρους τοῦ ἐχθροῦ· φαίνεται ὅτι σκέπτεται μετ' ὀφθαλμοφανοῦς, καὶ σχεδιάζει νέα στρατηγήματα. Ἡ πυξὶς του (boussole) ὅμως νομίζομεν, ὅτι εἶναι ἐν ἀταξίᾳ, καὶ δυσκολεύεται νὰ εὕρῃ τὴν Ἄρκτον διὰ τὴν θέσιν ὁρθεῖ.

Ὡσαύτως καὶ τὴν μεσημέριαν ὁ ἐχθρὸς ἐφύλαξε παντελὴ σιωπὴν. Ἡμεῖς δὲ καὶ τότε καὶ τὸ ἐσπέρας παρομοίως ἐπυροβολήσαμεν τὰ χαρακώματά του, καθὼς καὶ τὰ κατασκηνώματά του. Εἰς τὰς δύο ὥρας ὅμως τῆς νυκτὸς ἀπεφάσισε καὶ αὐτὸς νὰ μᾶς ἀποκριθῇ.

Τὴν 21 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ὡσαύτως καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπεκράτησεν ἄκρα σιωπὴ καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Περί δε τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἔρριψεν ὁ ἐχθρὸς μερικὰς βόμβας κατὰ τῆς πόλεώς μας.

Ἡ Ἑλληνικὴ πολεμικὴ γολέττα τοῦ καπ. Κυριάκου Μπρούσκου ἐρῆσεν σήμερον εἰς τὸν λιμένα μας, στελλομένη ἀπὸ τὴν Σ. Διοίκησιν μετ' τροφᾶς καὶ ἄλλα ἐφόδια· ἔφερον ἐνταυτῷ καὶ τὸν πρῶτον ὑπολοχαγὸν τοῦ πυροβολικοῦ μετ' ἄλλους πέντε πυροβολιστὰς τοῦ τάγματος. Τὴν νύκτα ἀμοιβαία σιωπὴ.

Τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς προσπαθεῖ νὰ ὀχυρωθῇ πάλιν εἰς τὸ ὑψωμα τῆς ἐνώσεως 40 ὀργυῖας μακρὰν τοῦ προχώματος τοῦ Φραγκλίνου.

Ἡ αὐτὴ τῶν πυροβολῶν ἀδράνεια ἐπικρατεῖ ἀπὸ μέρους τοῦ ἐχθροῦ· ἐν ᾧ ἐκ τῶν κανονοστασίων μας καὶ τὰς σκηνὰς καὶ τὰ χαρακώματά του κτυποῦμεν ἐκ διαλειμμάτων.

Μεσολόγγιον τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ.

Γράμματα ἐπίσημα τῶν 14 τρέχοντος ἀπὸ τὴν καθέδραν τῆς Σ. Διοικήσεως πρὸς τὴν ἐνταῦθα Ἐπιτροπὴν ἀναγγέλλουν μετὰ πάσης βεβαιότητος, ὅτι ἀπὸ τοῦ Ἰμπραῖμης ὁ Αἰγύπτιος ἐπέστρεψεν εἰς Μοθωκόρωνα μετὰ τὰ δύο τρίτα σχεδὸν τῶν δυνάμεών του, τὰ Πελοποννησιακὰ στρατεύματα ἐκτύπησαν τοὺς μείναντας εἰς Τριπολιτσάν καὶ Λαβιὰν ἐπιλοῖπους Ἀραβας. καὶ ἐφόνευσαν καὶ ἐζώγησαν ἐνταυτῷ 500 περίπου κατὰ τὸ παρὸν δε ἔχουν στενὰ πολιορκημένα τὰ τεῖχη τῆς Τριπολιτσᾶς.

Ὁ στρατηγὸς Καραϊσκάκης, κατὰ τὰς σημερινὰς πληροφορίες, ἀφῆσας τὰ ἀναγκαῖα (ὡς καὶ εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον εἴρηται) εἰς Ἀπόκουρον στρατεύματα, διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀνταπόκρισιν τῶν ἐν Σαλώνοις ἐχθρῶν μετὰ τοῦ Κιουταχῆ, διελθὼν ἀπὸ Καρπεννήσι καὶ στρατολογήσας, διευθύνεται πρὸς τὸ Βάλτον διὰ τὴν κόψην καὶ τὴν ἀπὸ Ἄρτας τῶν βαρβάρων συγκοινωνίαν.

Τὰ κατὰ τὸ Ἐπρόμερον Ἑλληνικὰ σώματα, καθὼς ἀπὸ τοῦ ἀίχμαλώτους τοῦ ὀποῖους παρακατιῶν ἀνεφέρομεν, πληροφοροῦμεθα, θριαμβεύον κατ' ἡμέραν. Ἐσχάτως ἐκτύπησαν τὸν προδότην Βαρνακιώτην στρατοπεδευμένον εἰς Κανδήλαν, καὶ μετ' ὀφθαλμοφανοῦς τὸν κατεδίωξαν κατὰ τὰ Βονιτσιάνικα· ἐζώγησαν δὲ καὶ 15 ἐκ τῶν Τουρκολατρῶν ὁπαδῶν του, τοὺς ὀποῖους καὶ ἐστεῖλαν ἐνταῦθα. Τόσον τὰ κατὰ τὴν Κανδήλαν στρατιωτικὰ σώματά μας, ὅσον καὶ τὰ περὶ Δοαγαμέστην καὶ ἀλλαχοῦ δὲν λείπουν τοῦ νὰ συλλαμβάνουν καθημερινῶς διάφορα φορτώματα τροφῶν, πολεμοποδίων καὶ ἄλλων στελλομένων εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν πολιορκ

κτιῶν μας. Δικαίῳ λοιπὸν τῷ λόγῳ ἡμποροῦμεν τώρα νὰ διακηρύξωμεν, ὅτι αἱ εἰς τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα εἰσβαλοῦσαι ἐρέτος ἀγέλαι τῶν βαρβάρων πολιορκοῦνται μᾶλλον ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, παρὰ ὅτι πολιορκοῦν αὐτοὶ τοὺς Ἕλληνας· καθότι οὔτε μετὰ τὰ Σάλωνα ἡμποροῦν νὰ ἔχουν πλέον ἐλευθέραν τὴν συγκοινωνίαν, οὔτε ἀπὸ τὸν Βάλτον καὶ τὸ Ἐπρόμερον ἔχουν τὴν διάβασιν ἀκώλυτον· ἡ δὲ θαλάσσιος ἀνταπόκρισις εἶναι πανταχόθεν διακεκομμένη τώρα διὰ τοὺς Τούρκους.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ.

Διακηρύττει.

Διάφορα περιστατικὰ συνέτρεξαν εἰς τὸ ν' ἀναβάλουν τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀποκλεισμοῦ τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου· κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8,836 ἐκδοθεῖσαν διακήρυξιν τὴν 17 τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου. Αἱ νέαι κατὰ θάλασσαν νίκαι τῶν Ἑλλήνων διέλυσαν ἤδη πᾶν ἐμπόδιον, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀποκλειούσης τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ναυτικῆς μοίρας διετάχθη νὰ ἐνεργήσῃ τὸν ἀποκλεισμόν καθ' ὅλην τὴν ἐννοίαν τῆς προλαβούσης διακήρυξεως.

Ἡ παρούσα διακήρυξις μεταφρασθεῖσα καὶ εἰς τὸ Γαλλικὸν θέλει δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου.

Τῇ 3 Αὐγούστου 1825 Ναύπλιον.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. Κουντουριώτης.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Α. Μαυροκορδάτος.

GOVERNEMENT PROVISORE DE LA GRECE.

Le Président du corps exécutif déclare.

Plusieurs circonstances ont concouru à remettre l'exécution du blocus au golfe d'Ambracie conformément à la proclamation du 17 Juin passé N. 8,836. Les nouvelles victoires des Grecs par mer ont levé tout obstacle, et le Commandant de la division maritime chargée du blocus au golfe de Corinthe vient de recevoir l'ordre de mettre en exécution le blocus au golfe d'Ambracie dans toute l'extension du contenu de la déclaration susmentionnée du 17 Juin.

La présente déclaration, traduite en Français, sera imprimée et publiée.

Donné à Naples de Romanie.

Le 3 Août 1825.

Le président,

Georges Coundouriotti.

Le Secrétaire d'État,

A. Maurocordatos.

GOVERNO PROVVISORIO DELLA GRECIA.

Il presidente del corpo Esecutivo.

Dichiara.

Molte circostanze concorsero a differire l'esecuzione del bloco al golfo d'Ambracia conformemente alla proclamazione del 17 Giugno passato 8,836. Le nuove vittorie marittime degli Elleni hanno levato ogni ostacolo, ed il Comandante della divisione navale incaricata del bloco al golfo di Corinto riceve l'ordine di mettere in esecuzione il bloco al golfo d'Ambracia, in tutta l'estensione del contenuto della dichiarazione soprannominata del 17 Giugno.

La presente dichiarazione, tradotta in Francese, sarà stampata e pubblicata.

Dato a Napoli di Romania li 3 Agosto 1825.

Il Presidente.

Giorgio Cunduriotti.

Il Segretario di Stato

A. Maurocordato.

ΑΡΙΘ. 68

Μεσολόγγιον, 29 Αὐγούστου 1825.

ΕΣΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίου Α. Ζαΐμη. Ἀπὸ Διάσπεν Ἀλωνίστινας.

Τὴν 13 Αὐγούστου. 1825.

Ὁ Πασσᾶς, καθὼς ἡξέυρετε, ἀφῆσας τρεῖς χιλιάδας εἰς Τριπολιτσάν, ἀπέκρανεν εἰς τὸν κάμπον τοῦ Λεονταρίου, καὶ κατεσκήνωσεν εἰς τὸ χω-

ρίον "Ισαρί· ἐκείθεν ἐστειλε τοὺς ἱππεῖς του καὶ μέρος πεζῶν με δλα τὰ φορτηγὰ ζῶα διὰ τὰ τὸν φέρουν τὰ ἀνγκυρία του· αὐτὸς δὲ διαμένει ἐκεῖ, διὰ τὰ ἔχει τὰ στενὰ εἰς τὸ χεῖρ. Ἐπολεμήθη καὶ ἐνεδρεύθη πολλὰκις ἀπὸ τοὺς Ἀρκαδίους καὶ ἄλλα σώματα· ἔχασεν ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους "Αραβάς, ἀλλὰ δὲν μετετόπισεν. Ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους ἐνθάρρυν· θέντες οἱ πεδινοὶ τῆς Τριπολιτσᾶς, καὶ ἔχοντες τὰ νῦτα ἀσφαλισμένα ἀπὸ τὰ Βέρβενα, ἐφόνευσαν καὶ ἐζώγρησαν εἰς διαφόρους συμπλοκάς ἐπὶ-καίνα τῶν τετρακοσίων. Ὁ Γεν. Ἀρχηγός, ἐσχιδίασε τὰ πολεμήσασιν τοὺς ἐξω τῆς Τριπολιτσᾶς μέχρι τῆς Πιάνας· ἐξαπλωμένους Τούρκους, διὰ τὰ τοὺς ἐμβάσωμεν ὅλους εἰς Τριπολιτσάν· ὃ ἀφήσωμεν ἐκείσε ἱκανὴν δύναμιν πρὸς πολιορκίαν, καὶ μετ' ἄλλα στρατεύματα νὰ κινηθῶμεν πρὸς τὸ Λεοντάρι, νὰ ἐμποδίσωμεν εἰς τὸ Δερεβένι τὴν ἐπάνοδον τοῦ Πασᾶ ἢ νὰ τὸν περιορίσωμεν εἰς τὸν Μισσηνιακὸν κόλπον. Πρὸ τριῶν ἡμερῶν μετ' ἔχει γράψει, καὶ ἦλθε εἰς τὸ Διάσελον, ὅπου ἦτον φθασμένος καὶ ἡ ἔκλαμπρότης του μετ' 600 ἀπὸ Βέρβενα· ἦλθον λοιπὸν, καὶ συστωματωθέντες χθὲς τὸ πρωτὸ μετ' ἡ χαράγματα ἐπεπέσαμεν εἰς τοὺς ἐχθροὺς· ἐπειδὴ ὅμως αὐτοὶ εἰς κάθε λόφον εἶναι ὀχυρωμένοι μετ' ἀντατά ταμπύρια, διηρέσαμεν ἡμεῖς τοὺς Ἕλληνας εἰς ἀναλογούντα σώματα ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν διαφόρων Ἀρχηγῶν, ἵνα συγχρόνως κτυπήσωμεν πανταχόθεν τὸν ἐχθρὸν· καὶ ἡ μὲν Πιάνα τὸ χωρίον μετ' ἡ ταμπύρια ἀκόμη ἔπασαν εἰς τὸν κλῆρον τοῦ Κολοκωτρόνη, ἐμὲ καὶ τοῦ Γ. Λεχουρίτη· ἐπιπεσόντες λοιπὸν μετὰ μιᾶς ὥρας μάχην ἐτρέψαμεν εἰς φυγὴν τοὺς "Αραβάς, καὶ κατελάβαμεν τὸ χωρίον, φονεύσαντες καὶ ζωγρήσαντες ὑπὲρ τοὺς 200 κατὰ δυστυχίαν ὅμως τὰ λοιπὰ σώματα δὲν ἐδυνήθησαν νὰ προχωρήσουν, καὶ ἐμείναμεν μετ' ἡ μόνην τὴν φθορὰν τῶν 200· ἐν ᾧ εἰς τὴν χθεσινὴν ἡμέραν, σὰς λέγω πῇν ἀλήθειαν, ἐδυνάμεθα νὰ θανατώσωμεν ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ τοὺς λοιποὺς νὰ ζωγρήσωμεν· ἐπειδὴ διὰ τὸ αἰφνῆδιον δὲν ἐδυνήθησαν νὰ συνταχθῶσιν. Ἡ φθορὰ ὅμως τῶν διακοσίων εἶναι πραγματικὴ, διότι εὐρίσκονται εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων διακόσια πενήκοντα μουσκέτα, καὶ εἴκοσι ταμπύρια. Ἐπανήλθομεν αὐτὴς εἰς τὸ Διάσελον, καὶ σκοπεύομεν νὰ τοὺς κτυπήσωμεν πάλιν, καὶ ἴσως αὖριον τοὺς ἐπιπέσωμεν.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 22 Αὐγούστου. Ἀφ' οὗ ἤδη ἔγιναν οἱ "Ἕλληνες κύριοι τοῦ κανονοβολισμοῦ τοῦ Φραγκλίνου, ὡσαύτως δὲ καὶ μέρους τοῦ ἐχθρικοῦ προχώματος, ἔσκαψαν χθὲς ὑπόνομον κάτω τοῦ προχώματος, καὶ εἰς τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτὸς ἔβαλον τὸ πῦρ. Τὴν εὐτυχὴ αὐτῆς ἐκρηξὴν ἐχαιρετήσαμεν μετ' ἡ γενικὸν ἀπὸ ἑλὴν τὴν γραμμὴν τοῦ ἔσω ἀντιτεχνισμοῦ· τουφεκισμὸν. Ὁ ἐχθρὸς τότε ἔμεινεν ἀσχεπής, καὶ εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ πυρός μας· ὅθεν μετ' ἐμείνην του σπουδὴν ἠναγκάσθη νὰ ὀχυρωθῇ εἰς τοὺς πλέον ὀπισθινούς ἀκόμη προμαχώνας του.

Μετὰ τοῦτο ἐβάλαμεν καὶ τὸ πυροβολικὸν μας (artillerie) εἰς ἐνέργειαν, καὶ τὴν ψιλὴν φωτιά, τὴν ὅποιαν δὲν διεκόψαμεν δι' ὅλην τῆς νυκτὸς, ἐν ᾧ οἱ Βάρβαροι θλιβεράν ἐφύλαξαν σιωπὴν. Ἀγνοοῦμεν ἐν τοσούτῳ ὅποιαν ζημίαν ἐπροξένησεν εἰς τοὺς ἀπίστους τῆς ὑπονόμου ἡ ἐκρηξίς.

Καὶ τὸ πρωτὸν ἀκόμη ἐξηκολούθουν οἱ ἐχθροὶ τὴν αὐτὴν σιωπὴν. Μετὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν καὶ ἔως τὸ ἑσπέρας καὶ τὰ δύο μέρη ἐστάθησαν ἐν ἡρεμίᾳ.

Τὴν 24 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἀπὸ μέρους μας· κανονοβολισμοὶ καὶ βομβοβολισμοὶ ἀνανεώθη μετὰ τὸ μεσονύκτιον, διευθυνόμενος πρὸς τὸ ὕψωμα τῆς ἐν ὧσεως. Ὁ δὲ ἐχθρὸς μᾶς ἀπεκρίθη μετ' ἡ μεγάλῃν ἀθυμίᾳ.

Τὸ πρωτὸν γενικὴ ἡσυχία καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Ἐν φτυάρι μόνον ἰδομεν τότε νὰ μεταχειρίζονται οἱ ἐχθροὶ ἐργαζόμενοι πρὸς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν τοῦ ὕψωματος τῆς ἐν ὧσεως. Ὁ σκοπὸς τῆς ἐργασίας ταύτης ἀφορᾷ τουλάχιστον διὰ νὰ κατασκευασθῶσι πάλιν νέα παραπετάσματα.

Τὴν νύκτα ἐβάλλθησαν εἰς ἐνέργειαν καὶ τῶν δύο μερῶν τὰ πυροβόλα· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ τουφεκισμὸς, ὅστις δὲν λαμβάνει ποτε διακοπὴν, ἔγινε μετ' ἡ πλείονα δραστηριότητα· καὶ τότε ἐφονεύθη ἐκ μέρους μας ὁ ἀνδρεῖος Χιλ. τοῦ Στρατ. Λάμπρου Βαϊκού Πανταζῆς ἀπὸ βόλι τουφεκίου.

Τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον μόνη ἡ ψιλὴ φωτιά ἦτον ὡς συνήθως εἰς ἐνέργειαν.

Σήμερον ἠτομόλησεν ἕνας Χριστιανὸς ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, καὶ ἐκθέτει τὰ περὶ τουρκικοῦ στρατοῦ ὡς ἀκούσθως. "Ἡ μάχη τῇ 19 τοῦ παρόντος ἐξημίωσε τὸν ἐχθρὸν ὑπὲρ τοὺς 250 Τούρκους μεταξὺ φονευμένων καὶ πληγωμένων· τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῶν συνίστατο ἀπὸ Ἀλβανούς, ὅλους σημαντικούς. Ὁ Ἀγο-Βασίλης (*) ἔλαβε δύο πληγὰς, μίαν εἰς τὴν κεφαλὴν ἀπὸ λίθου, καὶ ἄλλην εἰς τὸν βραχίονα ἀπὸ βόλι. Μετὰ τὴν ἤτταν ταύτην ἡ ἀπελπισία ἐζωγραφίσθη ἀμέσως εἰς τὸ πρόσωπον

(*) Ὁ Ἀγο-Βασίλης, ὅστις ἐνέστη εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Ἀλβανίας, γνωρίζει κάλλιστα τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου τοῦ ἔχον μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τοὺς συμπατριώτας του· δὲν θέλει βίβλια ἀμελεῖσαι ὅτι ἡμπορεῖ νὰ τοὺς εἶναι ὠφελιμώτερον εἰς τὴν τωρινὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν.

τοῦ φιλοδόξου Κιουταχῆ. Ἐσταζον τὰ ὁμμάτιά του δάκρυα πικρά, καὶ δὲν ἤξευρε τι νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὸ στρατεύμα του, τὸ ὅποιον τώρα προσπαθεῖ νὰ ὠρελῇται ἀπὸ κάθε ἐναντίον συμβεβηκός, διὰ νὰ ἀφήσῃ τὸ στρατόπεδον, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ νὰ ἀπεράσῃ τὸν χειμῶνα, ἢ διὰ νὰ εἰπῶ, νὰ διαλύτῃ καὶ τὸ ἐρετεινὸν στάδιον μετ' ἡ κατασχύνῃν του. — Ἡ ἐκρηξίς τῆς προχθεσινῆς ὑπονόμου ἐφόνευσε καὶ ἐπλήγωσε σχεδὸν 200, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ὅσοι εἶχον διορισθῇ ἀπὸ τὸν Κιουταχῆν νὰ ἀνακυριεύσωσι τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου. — Ὁ Ἀγο-Βασίλης καὶ ὅλοι ἐν γένει οἱ Ἀλβανοὶ ἀπέκνησαν πάλιν τὸ νὰ ζῶν τοῦ μισανθρώπου Κιουταχῆ, διότι ἀντιστάθησαν γενναίως, καὶ μᾶς ἐπροξένησαν ἡ μεγάλην ζημίαν· εἰς τὴν μάχην τῆς 19 τοῦ αὐτοῦ.

Ὁ ἴδιος Ἀγὸς ἐπρόβλεπε εἰς τὸν Κιουταχῆν νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ νὰ ἀπεράσῃ ἐν ἀναπαύσει τὸν χειμῶνά του, καὶ μένει αὐτὸς διὰ νὰ προσπαθήσῃ, ὅσον δυνατόν, νὰ βιάσῃ τὸ Μισολόγγιον διὰ νὰ παραδοθῇ· τὸ ὑπερήφανον ζόκον τῆς Ἀσίας ὅμως ἐστάθη γνῶμης πάντῃ ἐναντίας· καθότι ἡ κεφαλὴ του εἶναι εἰς κίνδυνον, καὶ ἡ φιλαυτία του θέλει ἀτιμασθῇ ἀπὸ τοὺς ὅσοι τὸν κατατρονούν. Οἱ Ἀλβανοὶ ἀπαιτοῦν μεταξὺ πολλῶν ἄλλων καὶ τοὺς μισθούς των ἀνὰ γρ. 70 τὸν μῆνα. Οἱ δὲ Γκέγκι-δες, ὄντες ἀπὸ τὸν Σκόδραν πληρωμένοι, ἄλλα δίκαια δὲν παρασταίνουν, παρ' ὅτι πάσχουν ἀπὸ τὸν καὶ μὲν (Heimweh) τῆς εἰς τὴν πατρίδα των ἐπιστροφῆς, καὶ διὰ τοῦτο θέλουν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τοὺς τόπους των. Μόνον λοιπὸν οἱ Χαλντοῦπ-δες καὶ τινὲς φυλαὶ Ἀλβανῶν μένουσιν ἀκόμη εἰς τὸ στρατόπεδον, ἀνιμνόντες εὐκαίριαν νὰ λειποτακτῶσιν. Αἱ τροφαὶ ἔρχισαν νὰ ὀλιγοσεύουν· μόνον 200 κάμηλοι φορτωμένοι εἶχον φθάσει πρὸς τινων ἡμερῶν. — Ἀπὸ τὴν ἐκρηξὴν μιᾶς βόμβας, πεσοῦσης πλησίον τῆς σκηνῆς τοῦ Κιουταχῆ ἔπεσεν ὁ θόλος τῆς σκηνῆς του, ἐν ᾧ ἐν ἄλλο κομμάτι ἐξέσχισε τὸ μπενί· ἐνὸς Ἀγᾶ καθημένου εἰς τὰ πόρτες του. Ἀλλὰ! Ἀλλὰ! ἐφώναζαν ἀπὸ τὸν φόβον των οἱ Τούρκοι. Μία ἄλλη βόμβα πεσοῦσα δὲν ἀπέτελεσεν ἐκρηξὴν· τὸ μέγεθος λοιπὸν τοῦ ὄγκου τῆς ἐκίνησε τὴν περιέργειαν τοῦ Κιουταχῆ, καὶ ἀμέσως ἐφώναζεν. Ἀχ ὁ Γκιανὺρ Τοπάλ-πασσᾶ! ἐπώλησεν εἰς τοὺς ἀπίστους διὰ νὰ μετ' ἡ πολέμου τὰ πυροβόλα ὅπου ἔστειλε τὸ Δεβιέτι εἰς ἡμᾶς, διὰ νὰ πολεμήσωμεν τοὺς ἀπίστους; (*) — Ὁ Κιουταχῆς εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς τὸν Σουλτάνον νὰ κυριεύσῃ τὸ Μισολόγγιον ἔως εἰς τὸ παρελθὸν Κουρμπάν μπαϊράμ. Τοῦτον λοιπὸν τὸν μῆνα ἐβαστάχθη μετ' ἡ μέσα τῶν βρεττανικῶν καὶ μετ' ἡ δύναμιν τῶν δώρων. — Ἀπὸ τὰ στρατεύματα τῶν Σαλῶνων δὲν εἶναι καμμία εἰδήσις· περιμένουν τὸν Μπανούσσην Σέβρανην, καὶ αὐτὸς ποτὲ δὲν φαίνεται νὰ ἔλθῃ. Ὁ Καραϊσκᾶκης νομίζουν, ὅτι εὐρίσκεται εἰς Ἀπόκουρον. Τὸ ψωμί τοῦ στρατεύματος κατασκευάζεται ἀπὸ κριθᾶρι· ὅθεν τὰ ἄλογα τῶν Ντελιδῶν ἀναγκάζονται νὰ φυλάττουν νηστείαν. Τὰ ἐρῶδιά του ὡσαύτως εἶναι ὀχι πλέον ἐν ἀφθονίᾳ· καθότι οὔτε ἐκ τῶν Π. Πατρῶν, οὔτε ἐκ τῆς Ναυπάκτου θέλουν νὰ τοῦ δίδουν. — Ὅσον ὁ καιρὸς περνᾷ τόσῳ μᾶλλον τρέμει ὁ Κιουταχῆς καὶ ἀπελπιζεται.

Μετὰ τὴν ἐκθεσιν αὐτὴν προσθέτει τέλος πάντων ὁ αὐτόμολος, ὅτι ὅλου τοῦ ἐρετεινοῦ ἔτους· ἡ ἐχθρὴ ἐκστρατεία διαλύεται εὐκολώτατα· πρέπει ὅμως, εἴτε διὰ τῆς πείνας, εἴτε διὰ τῆς μαχαίρας νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ ἀπὸ μέρους τῶν Ἑλλήνων ὀλίγη στενοχωρία εἰς τοὺς Τούρκους, διὰ νὰ ἀπολογηθοῦν εἰς τὸ Ντεβιέτ μετ' ἡ Σερβί.

Τὸ ἑσπέρας ἀνενιώθη καὶ τῶν δύο μερῶν τὸ πῦρ, καὶ μάλιστα ἡ ψιλὴ φωτιά, καὶ τότε ἐστερήθημεν ἕνα γενναῖον ἀξιωματικὸν τοῦ Στρ. Κιζζου Τζαβέλλα.

Τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ. Ἀπὸ τὸ μεσονύκτιον ἔως τὸ πρωτὸν ἐπεκράτει ἀκαταπαύστως ὁ τουφεκισμὸς· ὁ δὲ κανονοβολισμὸς καὶ βομβοβολισμὸς ἐγίνετο ἐκ διαλειμμάτων.

Τὸ πρωτὸν βαθυκάτη καὶ εἰς τοὺς δύο διαμαχομένους σιωπὴ.

Τὴν 4 τοῦ τρέχοντος ἐπανηγυρίσθη εἰς Ναύπλιον ἡ ἐπινίκιος τελετὴ διὰ τὴν ἀπὸ θαλάσσης διάλυσιν τῆς πολιορκίας μας κατὰ τὰς 23 τοῦ παρελθόντος, καὶ διὰ τὰς ἀποτυχίας τῶν ἀπίστων ἐχθρῶν μας εἰς τὰς κατὰ τοῦ τείχους μας ἐφόδους των. Καὶ τὰ δύο διοικητικὰ σώματα παρῆσαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην παράταξιν των· ὡσαύτως καὶ οἱ ὑπουργοί, καὶ πλῆθος λαοῦ. Τότε ὁ Κ. Ἀν. Πολυζωίδης ἐξεφώνησε τὸν ἀνάλογον εἰς τὴν περιστάσιν ἐκείνην ἐπινίκιον λόγον. Παραστάει κατ' ἀρχὰς τὴν εἰς τὸν πέμπτου τοῦτον χρόνον κατάστασιν μας, τὴν ὅποιαν συγκρίνων μετ' ἡ τῶν παρελθόντων τεσσάρων,

(*) ἐν μᾶς πωλεῖ, ἀπατάται ὁ ὕψιλος τοῦ Κιουταχῆ, ὁ Τοπάλ πασᾶς, κάθε χρόνον, καὶ μάλιστα ἐφέτος τὰς βόμβας, κανόνια, τροφὰς καὶ λοιπὰ πολυμφοδία· ὅχι, ἀλλὰ μᾶς τὰ στέλλει πάντῃ δῶρον ἢ ἐξ ἀνάγκης ἐλιθοβρίτης τῆς μετὰ τὴν ὁποῖα τοῦ Σουλτάν Μαχμούτ.

καὶ εὐρίσκων αὐτὴν χειροτερευμένην παραφαίνει τῆς χειροτερεύσεως
 « τὰ αἵτια. « Δὲν (λέγει) πρέπει ἄρα νὰ τὸ ἐκφωνήσω ;... ἡ μαγικὴ ἐκείνη
 « δύναμις, ἥτις τοῦ εἴλεως πανταχόθεν τότε εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος
 « ἥτις τοὺς ἐνέπνεε τὸ θάρρος, ἐνίσχυε τὸς βραχίονάς των, καὶ τοὺς κατέ-
 « ζαινε λόντας ἀτρομέτους καὶ ἀκ. ταμαχίτους ἐναντίον τῶν ἔχθρῶν αὐτῇ
 « ἡ μαγικὴ δύναμις, τὸ ἱερόν, λέγω, καὶ ἀκατάφλεκτον πῦρ τοῦ πατριω-
 « τισμοῦ, καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἐνώσεως, χωρὶς τὴν ὑπαρξίν τοῦ ὁποῦ οὐ-
 « δὲ νὰ ἀποκτηθῇ, οὐδὲ νὰ διατηρηθῇ ἐλευθερία εἶναι ποτὲ δυνατόν, ἐ-
 « σβέσθη τώρα κατὰ δυστυχίαν, καὶ εἰς τὴν σβέτιν του συνήργησαν, ὡς
 « προεῖπον, τὰ καταραμένα πάθη. — Ἰδὲ τὸν στρατιώτην αὐτὸν, ὁ ὁποῖος
 « καταρχὰς ἔτρεχεν αὐτόματος, ἀμίσθωτος εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης, καὶ
 « ἀντετάττετο πλήρης ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀφοβίας εἰς τὰς πολυπληθεῖς
 « φάλαγγας τῶν ἐχθρῶν, ἰδὲ τὸν πῶς τώρα χρυσοσκέπαστος ἄλλο δὲν κά-
 « μνει, παρὰ νὰ κυλιεταί εἰς τὰ καταγῆγια τῆς ὀκνηρίας, ἢ νὰ περιφέ-
 « ρεται εἰς τὰς ἀγνίας με βρβαρικὴν ἐπίδειξιν· ἰδὲ αὐτὸ τὸ σμῆνος τῶν
 « νεοπλάστων στρατηγῶν, τοὺς ὁποῖους μία ἀνάρμοστος πολιτικὴ ἀνύ-
 « ψωσε παρ' ἄξιαν εἰς τὴν βλαβὴν τοῦτον· ἰδὲ τοὺς πῶς δὲν θέλουν οὐδὲ
 « βῆμα νὰ σπαράξουν ἀπὸ τὸν τόπον των, ἀν δὲν ἰδοῦν ἐμπροσθέν των
 « προπορευομένην τὴν εὐφωὸν λίαν. » (*)

Μετὰ τοῦτο στρέφει τὸν λόγον εἰς τὴν μεταβολὴν τῶν πραγμάτων,
 στρέφει εἰς τὰς νίκας τοῦ στόλου μας, καὶ πορισμάτων ζωηρότατα τῆς
 ἐν Μεσολογγίῳ φρουρᾶς τοὺς θριάμβους τῶν 21 καὶ 25 τοῦ παρελθόντος
 στρέφει πρὸς τὴν πόλιν ταύτην μετὰ τὸ ἀπαιτούμενον ἐγκώμιον, λέγων·
 « Εἰς σὲ στρέφω τὸν λόγον μου ἤδη, ὦ πόλις ἱερὰ τοῦ Μεσολογγίου·
 « Ἱερὰν σὲ ὀνομάζω, καὶ μετὰ σέβας βαθυτάτον πατὴρ νοερώς σήμερον τὸ
 « ἔδαφός σου, συλλογίζομενος τὰ τεράστια κατορθώματα, τὰ ὁποῖα το-
 « σάκεις ἤδη ἐνεργήθησαν εἰς τὴν περιφέρειάν σου. Ἀδύνατος ἀκόμη καὶ
 « ἀνοχύρωτος ἀνταστάτης πρὸ τριῶν χρόνων εἰς δώδεκα χιλιάδας Ἀλβα-
 « νῶν, ἐχόντων ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἐπιχειρηματίαν Ὁμέρ Βρυόνην, καὶ ἴδες
 « ἐμπροσθέν σου τόσα πεισμένα καὶ αἱματοκυλισμένα πτώματα αὐτῶν,
 « ὅποταν αὐθαδίσαντες νὰ σὲ πλησιάσωσιν, ἐντεκρούσθησαν ἀπὸ τὰς
 « στιβαρὰς χεῖρας τῶν γενναίων ρομάχων σου· ἡ κέ. Δικεμβρίου εἶναι
 « ἡμέρα μετὰ χρυσᾶ καὶ ἀνεξάλειπτα γράμματα εἰς τὰ χρονικά τῆς ἱστο-
 « ρίας σου γεγραμμένη. Ὀχυρωθεῖσα μόλις, ἐτρόμαξες διὰ μόνης τῆς
 « ἐξωτερικῆς σου ὄψεως τὸν ἀγέρωχον Πασσάν τῆς Σκόδρας, καὶ τὸν ἔκα-
 « μες θεωρεῖντὰ σε μακρόθεν νὰ σὲ νομίση ἀπόρητον. Τοιαύτη νομι-
 « ζομένη καὶ εὖσα ἀληθῶς ἀναψες ἐτι μᾶλλον τὴν λύσαν τοῦ ἀνθρωπο-
 « μόρφου θηρίου Σουλτάνου, ὅστις ἀπὸ τὸ βάθος τῶν χαρεμιῶν του,
 « ὅπου ἡ Ἀσιατικὴ ἡδυπάθεια καὶ βρβαρότης ἔχουν στημένον τὸν θρόνον
 « των, ὑπέγραψε μετὰ τὸ αἶμα τὸν παντελὴ ἐξολοθρευμὸν σου· ὅθεν ἔξαν-
 « τλήσας ὅλας τὰς περισωθείσας δυνάμεις του διὰ τὴν τελευταίαν φορὰν
 « ἐφέτος ἔστειλεν ἐναντίον σου τὸν φοβερώτερον παρὰ πάντας τοὺς προα-
 « πεσταμένους Κιουταχτὴν, ἐπὶ κεφαλῆς τριάντα χιλιάδων Ἀλβανοτούρ-
 « κων. Ἀλλὰ τί ἐκατόρθωσεν; ὅχι ἄλλο βέβαια, παρὰ νὰ δείξῃ τὴν
 « ἀδυναμίαν του προφανέστερον, καὶ ν' ἀποδαλῇ πᾶσαν ἐλπίδα μελλού-
 « σης ἐπιχειρήσεως κατὰ σοῦ.

« Ἱερὰν σὲ ὀνομάζω, καὶ ἱερὰ εἶσαι τῷ ὄντι, διότι ἀπὸ τὴν πρώτην
 « ἡμετήριαν τοῦ παρόντος ἀγῶνος ἔμεινες ἀκεραία καὶ ἀμίαντος, μηδέ-
 « ποτε καταπατηθεῖσα ἀπὸ τοὺς βεβήλους τῶν βαρβάρων πόδας. Ἱερὰν
 « σὲ ὀνομάζω τελοσπάντων, διότι ἡζιώθης νὰ ἔχῃς ζῶντας μὲν προμά-
 « χους, ἀποθανόντας δὲ ἱερὰ κειμήλια ἐναποτεθειμένα εἰς τοὺς κόλπους
 « σου τοὺς μεγαλητέρους ἀνδρας, ὅσοι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν δια-
 « πρέπουσιν· ἔχεις τὸ σῶμα τοῦ Κυριακούλη Μαυρομιχάλη, ὅστις ἀρί-
 « στευσεν εἰς τὴν περίφημον μάχην τῆς Σπλάντσας· ἔχεις τὰ λείψανα
 « τοῦ μεγίστου στρατηγοῦ, καὶ ἀρίστου ἀνδρὸς τῆς Ἑλλάδος, Μάρκου Μπό-
 « τσαρη, ὅστις ἐδείχθη καὶ αὐτοῦ τοῦ Λεωνίδου ὑπέρτερος εἰς τὰς πεδιά-
 « δας τοῦ Καρπηνεσίου· ἔχεις τὰ κόκκαλα τοῦ Γερμανοῦ στρατηγῶ
 « Νορμάνου, ὅχι κατώτερον ἀπὸ τοὺς αὐτόχθονάς σου συναγωνισθέντος
 « καὶ παθόντος ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας· ἐπὶ τούτοις φυλάττεις προσέτι
 « εἰς τὰ σπλάγγνα σου καὶ τὰ σπλάγγνα τοῦ αἰοδήμου Λόρδου Βύρονος,
 « ὁ ὁποῖος ἀφοῦ μετὰ τὴν ποιητικὴν του ἐναρμόνιον λύραν ἔψαλε μακρόθεν
 « τὰ φυσικὰ κάλλη τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐθρήνησε τὴν δυστυχίαν της, πρὶν
 « ἀκόμη αὐτὴ σπάσῃ τὰς ἀλύστους τῆς τυραννίας, ἦλθεν ἔπειτα νὰ λά-
 « βῃ ἐκ τοῦ πλησίον μέρος τοῦ ἐνδόξου ἀγῶνός της, καὶ ἐν ᾧ, εἰς τὸν
 « κατάλογον αὐτῶν τῶν πολιτῶν σου συναριθμηθεὶς εἶχε συλλάβει τὰ
 « πλέον σωτήρια σχέδια διὰ σέ, ἡρπᾶγη ἀπὸ ἄωρον θάνατον μετὰ τὸ γλυ-
 « κὺ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ χεῖρά του. »

Στρέφον μετὰ τοῦτο εἰς τοὺς Πελοποννησίους, τοὺς ἐπενθυμίζει τὰ κατὰ

(*) Ἀρχὴ (καὶ ὅχι λόγια) ἄνδρα δειψοῖεν. Ὁ Κύριος Α. Πολυζωίδης γενόμενος κα-
 τὰ τὸ 1837 Ὑπουργὸς ἐφυλάκισεν αὐθιγέτως τὸν πόλιν καὶ δημοσιογράφον Κωνσταν-
 τῖνον Λεβιδᾶν ὑπερασπιστὴν τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν κατὰ τῆς καταράτου ξενικρα-
 τείας, συνέταξε καὶ ἐπέγραψε τὸν κατὰ τῆς ἐλευθεροπόλεως νόμον. Μένει εἰς τὸν κύριον
 Πολυζωίδην ν' ἀντιπαρεβῇ τοὺς κατὰ τὸ 1825 λόγους τοῦ (ὅποταν ἦτον ἀπλόος πολίτης)
 μετὰ τὴν κατὰ τὸ 1837 (ὅποταν ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὴν ἀρχὴν) διαγωγήν του.

τὸ πρῶτον, δεύτερον καὶ τρίτον τῆς ἀνεξαρτησίας ἕτος κατορθώματά
 των, καὶ καλῶν αὐτοῦ εἰς μίμησιν τῶν ἀνδραγαθημάτων τῶν Δυτικοελλ-
 λαδιτῶν τοὺς προτρέπει, λέγων· « Αἶμα, αἶμα χρειάζεται νὰ χύσωσ,
 « διὰ νὰ ἐξαγοράσωσι τὸ αἶμα τῶν ἀθῶν νηπίων, παρθένων καὶ γυ-
 « ναικῶν, ὅπου ἐγιναν θῦμα τῆς βαρβαρικῆς ἀγριότητος. Αἶμα, διὰ νὰ
 « ἐκπλύνωσι τὸ πατρικὸν ἔδαφος των ἀπὸ τὰς ἀκαθαρσίας τῶν τεράτων
 « τῆς Ἀφρικῆς, καὶ μετὰ τὸ αἶμά των τελοσπάντων νὰ καταστήσωσιν ἀκλό-
 « νητον καὶ ἀδιάσειστον τὸ μέγα ἔργον τῆς ἀπελευθερώσεώς των· καὶ οὕτω
 « κάμνει τὸν τελευταῖον ἐπίλογον ἀποτεινόμενος εἰς τοὺς Πελοποννησίους,
 « κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον. » Μία τοιαύτη μόνον ἀπόφασις, καὶ ἐνὸς τοι-
 « οὔτου εὐγενοῦς αἰσθήματος πραγματικὴ δειξίς ἡμποροῦν πάλιν εὐθὺς
 « ν' ἀνακαλέσων τὴν προτέραν εὐκλειάν σας, καὶ νὰ σᾶς καταστήσουν
 « ἀξίους τῶν ἀμαράντων τῆς δόξης στεφάνων, μετὰ τοὺς ὁποῖους τὴν σή-
 « μερον κοσμοῦνται αἱ κεφαλαὶ τῶν συναδελφῶν σας Δυτικοελλαδιτῶν,
 « καὶ τῶν Ἑρῶν Θαλασσιῶν· ἀξίους δὲ καὶ τῆς ἐλευθερίας, διὰ τὴν
 « ὁποῖαν μάχεσθε, καὶ τῆς ὁποίας τὴν ἀπόλαυσιν ὁ Θεὸς ἀνῶθεν προκα-
 « τήγειρε διὰ τοσούτων καὶ τήλικούτων τεραστίων. »

ΑΡΙΘ. 69

Μεσολόγγιον, 29 Αὐγούστου, 1825.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Γ Α Λ Λ Ι Α :

Reims τῇ 30 Μαΐου.

Χθὲς τὸ πρῶτ' ἐρωτάσθη ἡ δημόσιος πανήγυρις τῆς χειροτονίας τοῦ Βα-
 σιλέως· ἡ περίστασις αὕτη ἀνήγειρεν εἰς τοὺς Γάλλους τὸν αὐτὸν ἐνθου-
 σιασμόν, τὸν ὁποῖον εἶχον λάβει καὶ ὅτε ὁ Παντοδύναμος ἀπέδωκε τοὺς
 ἐγαπητούς μας Πρίγγιπας.

Καθ' ὅλην τὴν Reims, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐξω τοῦ
 περιόλου τῆς τὰ αὐτὰ αἰσθήματα ἐξηγοῦνται μετὰ τὴν μόνην φωνήν· Ζή-
 τω ὁ Βασιλεὺς! Ζήτωσαν οἱ Βορβῶνες!

Πρὶν τῶν πέντε ὥρῶν τῆς πρωίας αἱ θύραι τῆς Μητροπόλεως ἦσαν πε-
 ρικυκλωμέναι ἀπὸ πλήθος λαοῦ. Εἰς τὰς ἐξ ἡνοίχθησαν, καὶ εἰς τὰς ἐξ
 ἡμῖς τὰ στασθία ἦσαν γεμάτα.

Ὅλη ἡ εὐγένεια τοῦ ἔθνους τῶν Γάλλων ἐκεῖ τότε εἶχεν ἐνωθῇ. Οἱ Πρίγ-
 γιπες καὶ αἱ Πριγγιπέσαι ἐκ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας καὶ αἵματος, αἱ
 γυναῖκες τῶν Δούλων των, οἱ ἄνω βουλευταὶ τῆς Γαλλίας (Pairs de
 France), οἱ μεγάλοι ἀξιωματικοὶ τοῦ διαδήματος, οἱ ἀντιπρόσωποι
 (Députés), οἱ ἀντιδιευθυνταὶ (Mairs), οἱ ἐπαρχοὶ, καὶ λοιποὶ παρόμοιοι
 ὑπουργοὶ, οἱ αὐλικοὶ τοῦ Βασιλέως, οἱ κριταὶ, πολλοὶ τῶν στρατηγῶν
 καὶ λοιπῶν ἀξιωματικῶν κ.τ.λ. ἐσέκοντο εἰς τὰς διωρισμένας θέσεις των

Εἰς τὰς 7 1/2 ὥρας ἦλθον ὅλοι οἱ κληρικοὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς
 Μητροπόλεως. Ἀμέσως οἱ Καρδινάλιοι τοῦ Clermont-Tonnère καὶ
 τοῦ Fare συνδιάκουσι τῆς Α. Μ. ἐπῆγαν, προηγουμένης τῆς Συνόδου τῶν
 Ἐκκλησιαστικῶν (Chapitre), εἰς τὸν βασιλικὸν θάλαμον διὰ νὰ παραλάβ-
 ωσι τὸν Βασιλέα· καὶ ἀφ' οὗ ἐβῆσαν ἐκεῖ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Μητρε-
 πόλεως ἐκτύπησε τὴν θύραν· ὁ δὲ Πρίγγιψ τοῦ Ταλλέϋρανδ μέγας θα-
 λαμηπόλος ἠρώτησε μετὰ ὑψηλὴν φωνήν· Τί ζητεῖτε; καὶ ὁ Καρδινά-
 λιος Clermont-Tonnère ἀπεκρίθη· Κάρολον τὸν Γ', τὸν ὁ-
 ποῖον ὁ Θεὸς μετὰ ἔδωκε Βασιλέα. Τότε οἱ θυρωροὶ
 τῆς Α. Μ. ἡνοῖξαν τὴν θύραν, καὶ οἱ δύο Καρδινάλιοι εἰσελθόντες ἐχαι-
 ρέτησαν τὴν Α. Μ. ὅστις ἐσηκώθη ὀρθιος. Ἐπειτα ἦλθεν ὁ Βασιλεὺς μετὰ
 τὴν βασιλικὴν του συνοδίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, προοδευομένης τῆς αὐ-
 τῆς Συνόδου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν (Chapitre).

Ἡμεῖς ἐνταῦθα θέλομεν περιγράψαι μόνον τὰ ἐκκλησιαστικὰ εἰς τοιαύ-
 την τελετὴν ἐθίμα. Ἰδοὺ λοιπὸν οἱ ὄρκοι, τοὺς ὁποῖους ἔκαμεν ὁ
 Βασιλεὺς μετὰ φωνὴν ἀρκετὰ δυνατὴν ὥστε νὰ ἀκούεται ἀπὸ τοὺς πε-
 ριστώτας.

« Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὑπόσχομαι εἰς τὸν Λαόν μου νὰ διαφυλάξω καὶ
 « νὰ τιμῶ τὴν Ἀγίαν ἡμῶν Θρησκείαν, καθὼς ἀνήκει εἰς τὸν Χριστια-
 « νικώτατον Βασιλέα, καὶ εἰς τὸν πρωτογενῆ υἱὸν τῆς Ἐκκλησίας, νὰ
 « δίδω τὸ δίκαιον εἰς κάθε ὑπὸν μου, καὶ τέλος πάντων νὰ διοικήσω
 « συμφῶνως μετὰ τοὺς νόμους τοῦ Βασιλείου καὶ τοῦ συνταγματικοῦ χάρ-
 « του, τοὺς ὁποῖους ὀρκίζομαι νὰ φυλάξω πιστῶς καὶ ἀμποτες ὁ Θεός
 « καὶ τὰ ἁγία του Εὐαγγέλια νὰ με βοηθήσωσι. »

Ὁρκος τοῦ Βασιλέως, ὡς Κεφαλὴ, Ἀνώτατος καὶ μέγας Ἀρχηγὸς τοῦ

Τάγματος τοῦ Ἀγίου Πνεύματος.

« Ὀρκίζομαι εἰς τὸν Θεὸν καὶ Δημιουργὸν νὰ ζήσω καὶ νὰ ἀποθάνω
 « εἰς τὴν Ἀγίαν του πίστιν, καὶ εἰς τὴν Καθολικὴν, Ἀποστολικὴν καὶ
 « Ῥωμαϊκὴν θρησκείαν· νὰ διαφυλάξω τὸ Τάγμα τοῦ Ἀγίου Πνεύματος,
 « χωρὶς νὰ τὸ ἀφῇσω νὰ ἐκπέσῃ ἀπὸ τὰ ἐνδοξὰ του προνόμια· νὰ δια-
 « τηρήσω τὰ διατεταγμένα παρὰ τοῦ ῥηθέντος Τάγματος, καὶ νὰ προ-
 « σέχω νὰ διατηρῶνται καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀναβάλλων μ' ὅλον τοῦ-
 « το τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ τρόπου τῆς ἀποδοχῆς κατὰ τὸ ἀγαθὸν τοῦ
 « ὑπηρετήματός μας. »

Ὁρκος τοῦ Βασιλέως, ὡς κεφαλὴ, ἱερέτατος καὶ μέγας Ἀρχηγὸς τοῦ Βασιλικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ Τάγματος τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου, καὶ τοῦ Βασιλικοῦ Τάγματος τοῦ Αἰγεῶνος τῆς τιμῆς.

» Ὁρκίζομαι δημοσίως εἰς τὸν Θεὸν νὰ διαφυλάξω πάντοτε τὸ Βασιλικὸν καὶ στρατιωτικὸν Τάγμα τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου, καὶ τὸ Βασιλικὸν Τάγμα τοῦ Αἰγεῶνος τῆς τιμῆς, χωρὶς νὰ ἐπιτρέψω νὰ ἐκπέσῃ ἀπὸ τὰ ἐνδοξὰ των προνόμια νὰ φορῶ τὸν Σταυρὸν τῶν εἰρημένων Ταγμάτων, καὶ νὰ ἐπαγρυπνῶ εἰς τὴν διαφύλαξιν τῶν περὶ αὐτῶν θεσπισθέντων. Οὕτως ὁρκίζομαι καὶ ὑπόσχομαι εἰς τὸν Ἅγιον Σταυρὸν καὶ εἰς τὰ Ἅγία του Εὐαγγέλια.

Μετὰ τοὺς ὁρκους τούτους ἐξεδύθη ὁ Βασιλεὺς τὴν χλαμίδα καὶ ἔμεινε μὲ τὸν ὑποχιτῶνα, ἔχων ἀσκεπῆ μόνον τὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ἐμελλε νὰ γίνῃ τὸ Ἅγιον Χρίσμα. Ὁ Δελεφίνος ἔβλεπε τοὺς πτερινίτας (éperons) εἰς τὴν Α. Μ., καὶ ἀμέσως τοὺς ἐπῆρε πάλιν, καὶ τοὺς ἔθεσεν εἰς τὸ βωμὸν, ὅπου ἦσαν καὶ κατ' ἀρχάς.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εὐλόγησεν ἔπειτα τὸ ξίφος τοῦ Μεγάλου Καρόλου, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ ἴδιος Προεστὴς τῆς Ἐκκλησίας ἔβλεπε τὸν Βασιλέα μὲ διαφόρων εἰδῶν τελετὰς καὶ δεήσεις ἀναλόγους. Ἀναβάς ἔπειτα καὶ γονυπετήσας ὁ Βασιλεὺς ἐπάνω εἰς τὸν βωμὸν ἔλαβε καὶ πάλιν ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τὸ αὐτὸ ξίφος γυμνωμένον. Ἡ Α. Μ. τελευταῖον τὸ ἔδωκεν εἰς χεῖρας τοῦ Πρωτοστράτηγου Δουκὸς τῆς Κονελιάνης, τόπον ἐπέχοντος τῶν ὑπουργημάτων τοῦ Contestable.

Ἀνοιχθείσης ἔπειτα τῆς λειψανοθήκης, ἥτις περιέχει τὴν ἁγίαν φιάλην ἐτράβηξεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐκείθεν μὲ χρυσὴν βελόνην μίαν στάλαν, τὴν ὁποίαν ἀνέμισε μὲ τὸ «Ἅγιον Χρίσμα». Ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀγχείς πλησίον τοῦ θρόνου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἠλείφθη παρ' αὐτοῦ μὲ τὴν τυπικὴν ἐντολὴν πρῶτον εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ μετώπου, ἔπειτα εἰς τὸ σῆθος, καὶ τελευταῖον εἰς ἄλλα ἐπτὰ μέρη τοῦ προσώπου.

Μετὰ τὸ «Ἅγιον χρίσμα ἐνδύθη πάλιν ἡ Α. Μ. τὰ Βασιλικά του ἱμάτια· ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος εὐλόγησεν ἔπειτα μίαν ζυγὴν χειροκτίων, κατὰ τὰ ἔθλα ἐν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Μονάρχου· εὐλόγησας ἐπομένως καὶ τὸ δακτυλίδιον, τὸ ἔβαλεν εἰς τὸν δακτυλὶ τὴν δακτύλον τῆς βασιλικῆς δεξιᾶς· εἰς τὴν αὐτὴν δεξιάν τοῦ ἔδωκε καὶ τὸ σκήπτρον, ἐν ᾧ εἰς τὴν ἀριστερὰν τοῦ ἔδωκε τὴν χεῖρα τῆς δικαιοσύνης. Τελευταῖον ἐστάθησαν κατὰ σειρὰν οἱ Πρίγγιπες ἐκ δεξιῶν καὶ εὐωνύμων τῆς Α. Μ., ἕκαστος κατὰ τὸ ἀξίωμα του, ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος λαβὼν ἐκ τοῦ βωμοῦ τὴν τιάραν τοῦ μεγάλου Καρόλου καὶ εὐλόγησας, τὴν ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Βασιλέως.

Μετὰ τὴν ἐκπεραίωσιν τῆς χειροτονίας ἐσῆκωσεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπὸ τὸν δεξιὸν βραχίονα τὸν Βασιλέα καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὸν θρόνον του· καὶ ἀφ' οὗ ἔγινεν εἰς τὴν Α. Μ. βαθεῖα προσκύνησις, ὁ Προεστὴς τὸν ἐφίλησε καὶ μεγαλοφώνως εἶπε τρεῖς φοαῖς· Ζήτω ὁ Βασιλεὺς εἰς τοὺς αἰῶνας! καὶ ἕκαστος ὁμοφώνως ἐκφώνησε, Ζήτω!

Τότε ἤρχισεν μελωδιστάτῃ Μουσικῇ ἐξελίσθη ἀμέσως τὸ πανί, τὸ ὁποῖον ἐκάλυπτε τὸ ἔσω τῆς ἐκκλησίας διὰ νὰ μὴ φαίνεται ἀπὸ τὸ εἰς τὰς θύρας πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἤρχισεν ὁ ἀὴρ ἀπὸ τοὺς κρότους τῶν πυροβόλων, ὁ λαὸς ἐμβόηκεν εἰς τὸν ναὸν, ἐν ᾧ οἱ κήρυκες τοῦ πολέμου ἐμοίραζον νομίσματα τῆς στέψης, καὶ οἱ βασιλικοὶ κυνηγοὶ ἄφηναν νὰ πετῶσιν ἐλευθέρως μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν διαφόρους περιστερὰς καὶ ἄλλα πουλῖα· ἔπειτα ἀπεκρίθησαν τὰ πυροβόλα τῶν προμαχῶνων (remparts), καὶ ὅλοι οἱ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς πόλεως κώδωνες ἤχισαν· θάμβος δὲ χαρὰς ἐκυρίευσεν ὅλων τὰς καρδίας.

Πανηγυρικῶς ἔπειτα ἐψάλλθη ἡ Δοξολογία, καὶ ἔγινεν ἡ Λειτουργία, καὶ ἐν τῇ μεταξὺ ὁ Βασιλεὺς τῶν ὄπλων καὶ τρεῖς κήρυκες ἐπαβρόησαν τὰ πρὸς φερόμενα, συνιστάμενα εἰς ἀγγεῖον ἀργυροῦν χρυσωμένον καὶ πλήρες οἴνου, ἕνα ἀργυροῦν ἄρτον, καὶ ἕνα δίσκον ἀργυροῦν χρυσοκαπνισμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἦσαν νομίσματα μὲ τὴν εἰκόνα τῆς χειροτονίας, ὁ Βασιλεὺς ἔλαβε τὴν ἁγίαν Κοινωνίαν ὑπὸ τὰ δύο εἶδη.

Τελευταῖον ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Βασιλέως ἄλλο ἐλαφρότερον διάδημα, καὶ ἡ Α. Μ. φέρων εἰς τὴν δεξιάν τὸ σκήπτρον, καὶ εἰς τὴν ἀριστερὰν τὴν χεῖρα τῆς δικαιοσύνης, ἐπέστρεψεν εἰς τοὺς θαλάμους του, διαπερνῶν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν στοάν, (galerie) μὲ μεγάλας τελετὰς. Ἡ φωνὴ «Ζήτω ὁ Βασιλεὺς, Ζήτωσαν οἱ Βορβῶνες» ἐσυντρόφευσαν τὴν Α. Μ. ἕως εἰς τὸ παλάτιόν του.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ· τὴν 6 καὶ 18 Αὐγούστου.

Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Λόρδ Κόχραν (Cochrane) εἰς βοήθειαν τῶν Ἑλλήνων εἶναι κατὰ τὸ παρὸν ὅλων τῶν ἐν Αὐδίνῳ συνδιαλέξεων τὸ ἀντικείμενον, καὶ ἡ πλέον ἀξιοπεριέργως εἰδήσις. Ἡ ἔφημερίς Globe and Traveller προσθέτει, ὅτι ὁ εἰρημένος Λόρδος θέλει συντροφευθῇ προσέτι καὶ ἀπὸ τὸν Κύριον Φοβέρτον Οὐίλσον, καὶ θέλει εἶναι ἀρχηγὸς τεσσάρων χιλιάδων στρατοῦ μεταξὺ Ἀγγλῶν καὶ Γερμανῶν, ἐνδὲ σώματος πυροβολιστῶν μὲ τὰ ἀνάλογα πυροβόλα καὶ ὀχι ὀλίγων ἀξιωματικῶν. Λέγεται προσέτι ὅτι ἠγοράσθησαν καὶ δύο νῆες τῆς γραμμῆς τῶν 74, αἱ ὁ-

ποῖαι θέλουν μετασχηματισθῇ εἰς φρεγάτας δικρότους rase, ὡσαύτως δὲ καὶ δύο πλοῖα ἀτμοκίνητα.

Ἡ ἔφημερίς Ταχυδρόμος (Courier) λέγει, ὅτι αἱ συνθήκαι δὲν ὑπεγράφησαν μὲν ἀκόμη, θέλουν ὅμως ὑπογραφθῇ, καὶ ὅτι ὁ Λόρδ Κόχρανος εἶναι ἄνθρωπος, ὅστις δὲν ἐπιχειρεῖται τι ποτὲ, χωρὶς νὰ ἔχη καὶ τὰ βέβαια τῆς ἐπιτυχίας μέσα. G. di G.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ τὴν 23 Αὐγούστου.

Ἀρκετὸν καιρὸν ἐστερούμεθα ἐφημερίδας τῆς Εὐρώπης, καὶ ἐπομένως δὲν ἐγνωρίζαμεν ὑπὸ ποίαν μορφήν παρυσταίνοντο ἐκεῖσε τὰ περὶ τῆς πατρίδος μας. Ἐσχάτως λοιπὸν λαβόντες μερικάς, μὲ ἀπορίαν μας ἀπερίγραπτον βλέπομεν, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν συντακτῶν αὐτῶν μακρὰν τοῦ νὰ κρίνωσι μετ' ἀπαθείας περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα διατρεχόντων, εὐαρεστοῦνται νὰ δημοσιεύουν μᾶλλον ψεύδη, παραλογισμοὺς, ἢ ὑποθέσεις πολὺ κακῶς θεμελιωμένας· καὶ τὸ χειρίστον ἀκόμη, ὅτι ἐγκαταλείπουν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπειπισίαν τὴν πτωχὴν Ἑλλάδα, καὶ λέγουν, ὅτι ἡ ἐπ' ἀν' ἄστασις τῆς Πελοποννήσου ἐγγίξει εἰς τὸ τέλος τῆς. Ὁ Ρεσσίτ-πασσας θέλει βιάσει τὸ Μεσολόγγιον νὰ παραδοθῇ· καὶ τότε τί ἡμποροῦν πλέον νὰ κάμουν αἱ νῆσοι; — Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι οὗτοι κάμνουν λογαριασμοὺς εἰς τὸν ἀέρα, χωρὶς νὰ ἔχουν ποσῶς ἰδέαν μῆτε περὶ τῶν πράξεών μας, μῆτε περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὁδηγῶν μας· ὅθεν καὶ κατὰ τοῦτο δὲν τοὺς συνερίζομεθα. Τὸ μόνον εἰς αὐτοὺς ἀσυγχώρητον εἶναι ὁ εἰρωνικὸς τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον εἰς πολλὰς ἐφημερίδας τῶν ἐκφράζονται, καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου κατατραυματίζουν τὰς αἰσθαντικὰς καὶ τὰς ὀρκισμένας νὰ ἀποθάνωσι διὰ τὴν θρησκίαν τοῦ ΧΡΙΣΤΟΥ καρδίαι. Αἱ εἰρωνεῖαι αὗται εἶναι πλέον κεντηστικάι, παρὰ τὰς ὕβρεις αὐτὰς τῶν ἐχθρῶν μας Τούρκων· διὸ καὶ κατ' ὁρθὴν λόγον δύναται τις νὰ ὀνομάτῃ μᾶλλον τοὺς τοιοῦτους Τούρκους, παρὰ Χριστιανούς. Ὁ πόλεμος τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἱερός, ἐπειδὴ εἶναι ἀγὼν ὑπὲρ τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ κατὰ τῆς ἡμισελήνου· ὅθεν ἂν τὰ πρὸς τὸ παρὸν ἐπικρατοῦντα ἐν Εὐρώπῃ πολιτικὰ συστήματα δὲν ἐπιτρέπουν τὴν συνδρομὴν τῶν μαχομένων κατὰ τοῦ Μωαμεθανισμοῦ πτωχῶν Χριστιανῶν, νομίζομεν, ὅτι ἔπρεπε καὶ τὰ ἴδια αὐτὰ συστήματα νὰ ἀπαγορεύωσι τὴν δημοσίευσιν τοιούτων σαρκασμῶν, γινομένων κατ' ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι πέντε ἔτη ὀλόκληρα ἔχουν πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν θάνατον, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ζήσουν Χριστιανοὶ καὶ ἐλεύθεροι πολῖται.

Ἀλλ' ὅτι καὶ ἂν ἀρέσκωνται νὰ λαλοῦν οἱ θερμοὶ συνήγοροι τῆς νομιμότητος τοῦ Χουρκιὰρ ἐναντίον τοῦ ἱερωτέρου τῶν ἀγώνων, τῆς τυπογραφίας ὁ φωστὴρ θέλει διαλύσει τὸ σκότος τοῦ ψεύδους, καὶ θέλει καταλαμπρύνει τὴν ἀλήθειαν καὶ εἰς αὐτὰ τὰ πνεύματα τῶν ὁσοὶ δι' ἅλλα των συμφέροντα προσπαθοῦν νὰ μᾶς βλάψωσιν. Ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἱστορίαν, ὅταν ἀναμμένη τὴν ὀρθὴν σύστασιν τῆς ἀπὸ ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων αἱ καθημεριναὶ χρεῖαι δὲν τοὺς δίδουν καιρὸν διὰ νὰ ἐξιχνιάζωσι γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν.

Τὴν αὐτὴν.

Σήμερον ἔρθεσαν ἐνταῦθα ὁ Εἰσοχ. Ἱατροχειρουργὸς κύριος Βικέντιος Μαυρίκιος Ρωμάνος. φέρων ἀπὸ Κέρκυραν διάφορα ἱατρικὰ τῆς τέχνης του καὶ πανικὰ ἀναγκαῖα διὰ τοὺς πληγωμένους, προσφερόμενα δωρεάν παρὰ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ φαρμακοπώλου κυρίου Δ. Κ.

Εἰδήσεις τῆς Πελοποννήσου.

Ἀπόσπασμα γράμματος τοῦ στρ. Νικήτα Σταματελόπουλου πρὸς τὴν ἐνταῦθα Ἐπιτροπὴν.

Ἐκ Δημιτζάνης τὴν 24 Αὐγούστου.

... Οἱ ἑξ' χιλιάδες Ἀραβες, τοὺς ὁποῖους ὁ ἱμπραϊμὴς, ἀναχωρήσας διὰ τὴν Μοθώνην ἄφησεν εἰς Λαβιάν, Μύλους, καὶ εἰς τὰ περίξ τῆς Τριπολιτζᾶς ἐκτυπύθησαν χθές ἀπὸ τὸν Γεν. Ὁπλαρχηγὸν μὲ τόσῃ γενναίᾳ καρδίαν τῶν Ἑλλήνων, τὴν ὁποίαν νὰ σᾶς ἐξιστορήσω δὲν δύναμαι. Ἐθυσιάσθησαν εἰς τὴν αἱματώδη ταύτην μάχην 600 Ἀραβες, ἐζωγρήθησαν πολλότατοι, ἐκυριεύθησαν 450 μουσκέτα μὲ τὰς λόγχας, των, 30 ταμποῦρλα, πλῆθος ζῶα, καὶ ἕως ἄλλοι χίλιοι Ἀραβες ἐφονεύθησαν εἰς τὰς ἐνέδρας, τὰς ὁποίας σπεράδην εἶχον κάμει οἱ Ἕλληνες. Εἰς τὴν σημερινὴν μάχην τὸ στρατιωτικὸν μας ἔδειξε τὰ πλέον ἥρωικά τοῦ Ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος σημεῖα· καὶ ἕτεροι τρισχίλιοι Ἀραβες κλεισμένοι εἰς ἕν παλαιόκαστρον δὲν ἤθελον διαφύγει ἀφεύκτως τὴν ἐκδίκησιν τῆς Ἑλληνικῆς ῥομφαίας, ἂν ὁ ἱμπραϊμὴς, ὅστις ἐφθασεν αἰρνηθῶς ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἤθελε βραδύνει τὴν ἐπιστροφήν του ἀκόμη μίαν ἡμέραν. Ἐν τούτῳ μετὰ τὴν πεισματικὴν ταύτην μάχην ὅλοι οἱ Ἀραβες ἐκλείσθησαν εἰς τὴν Τριπολιτζάν, εἰς ὑπερβολὴν ζαλισμένοι καὶ ἀποροῦντες περὶ τῶν πρακτικῶν των.

Ἐγγύριοι εἰδήσεις.

Τὴν 27 Αὐγούστου. Ὁ ἐχθρὸς, ἀφοῦ πρῶτον ἐνήργησε τὸν ἐσθινὸν πυροβολισμόν του, ἐπανελάβε τὰς ἐν τῷ Φραγκλίῳ ἐργασίας του. Ἀφ' ἐτέρου μέρους δὲν πύρουν καὶ ἡμεῖς ἐργαζόμενοι εἰς ἐνδυνάμωσιν τῶν ἐσω θυρωμάτων μας.

Τὴν μεσημβρίαν ἐπεκράτησεν ἄκρα καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν σιωπή. Τὸ δὲ ἐσπέρας, παρὰ τὸ σύνθημα, διεύθυναν οἱ Τούρκοι μερικὰς βόμβας κατὰ τῆς πόλεως, ὁμοίως δὲ μετεχειρίσθησαν καὶ τὰ μεγαλύτερά των πυροβόλα τῶν 48 καὶ 60 λιτρῶν ἱκανὴν ὥραν.

Τὴν 28 τοῦ αὐτοῦ. Ἀπὸ τινὰς φωνὰς τῶν ἐχθρῶν ἀτάκτους καὶ τὰ παράλογα κινήματά των ἐσυμπεράναμεν, ὅτι οὗτοι εὗρισκοντο εἰς ἔριδας. Αἱ κρυφαὶ αὗται ἔπαυσαν μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Τὸ πρωῒ, ἐνῶ αἱ σάλπιγγές μας ἐβροντοῦντο τὸ ἐγερτήριο φῆμα, ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐβρίψεν ὡσαύτως ἱκανὰς σφαῖρας τῶν μεγαλύτερων πυροβόλων του. Ἡμεῖς τοῦ ἀπεκρίθημεν ἐπίσης· καὶ οὕτως ἡ φωτιά αὕτη, καθὼς καὶ ἡ τῶν τουφεκίων διήρκεσεν ἕως τὴν μεσημβρίαν.

Πρὶν τῆς μεσημβρίας ἐβρίψεν ὁ ἐχθρὸς τὰς σφαῖρας· του κατὰ τὰς χαλάστρας τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότσαρη· ἡ ὑψηλὴ ὁμῶς αὐτῶν διεύθυνσις τὰς ἔκαμνε νὰ πίπτωσιν εἰς τὴν πόλιν· καὶ τότε ἐφρονεῦθη ἕνας ἄνδρας καὶ μία γυνὴ καὶ ἐπληρώθησαν ἐλαφρὰ δύο.

Ἡμεῖς ἐξακολουθοῦμεν τὰς ἐσω ἐργασίας μας μὲ πᾶσαν ἐτοιμότητα, οἱ δὲ Τούρκοι μὲ ἄκραν ἀθυμίαν ἐργάζονται εἰς τοῦ Φραγκλίου τὸ κανονοστάσιον.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐβρίψαν οἱ ἐχθροὶ τρεῖς τὴν σειράν των πυροβόλων καὶ τουφεκίων των, ὡς σημεῖον χαρᾶς. Τὸ αἶτιον τῶν βρβαρικῶν τούτων κρότων ἀγνοοῦμεν. Δὲν εἶναι ὁμῶς παράδοξον, ὅτι πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς πλαστὴν τόλμην τῆς ἀψυχίας των.

Σήμερον ἀπέθανεν ὁ Γεν. Καπ. Ἀναστάσιος Θίνου, ὅστις τὴν 17 τρέχοντος εἶχε πληρωθῇ. Αἰωνία σοι ἡ μνήμη ἀδελφέ!

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν διετήρουν ἀνακωχὴν ὅπλων καὶ τὰ δύο μέρη. Τὸ δὲ ἐσπέρας ἐπανελήθη ἀμοιβαίως τὸ πῦρ μέχρι τῶν μεσονυκτίων· ἡ δὲ φιλὴ φωτιά ἦτον εἰς ἐνέργειαν δι' ὅλης τῆς νυκτός· οἱ ἐχθροὶ περιήρχοντο εἰς τὰ χαρακώματά των μὲ σπουδήν.

Τὴν 29 τοῦ αὐτοῦ. Ὡσαύτως καὶ σήμερον τὸ πρωῒ ἐπεκράτει ἡ αὐτὴ σιωπή. Αἱ ἐργασίαι ὁμῶς καὶ τῶν δύο μερῶν ἐξακολουθοῦν ἀδιακόπως. Οἱ ἐχθροὶ φαντάζονται νὰ στερεωθοῦν πάλιν ἐπάνω εἰς τὸ πρόχωμα τοῦ Φραγκλίου· ἅς ἐργάζονται ὁμῶς καὶ αὐτοὶ ἕνα ἢ δύο μῆνας, καὶ οἱ Ἕλληνες ἡξέουον νὰ καταστρέφουν ὕλα των τὰ μηχανεύματα εἰς μερικὰς ὥρας.

ΑΡΙΘ. 70.

Μεσολόγγιον, 2 Σεπτεμβρίου 1825.

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Ἀπόστολα ἐπιστολῆς: εἰς ὅπλαρχηγὸν Γ. Καραϊσκάκη, Α. Σαφάκα, Ζ. Γουλδόνα Εὐαγ. Μ. Κοντογιάννη, Κ. Σαδῆμα, Γ. Πισλὴ καὶ Χ. Μακρῇ, Πρὸς τὴν Διοτ. τὰ τῆς Δυτ. Ἑλλάδος Ἐπιτροπὴν, καὶ πρὸς τοὺς ὀπλαρχηγούς τῆς ἐ. Μεσολογγίου φρευνας.

Ἐκ τοῦ ἐν Ἀκαρνανίᾳ Ἑλληνικοῦ στρατοπέδου.

Τὴν 29 Αὐγούστου 1825.

Κατὰ τὰς ὑπάλις ἡ Σεβαστὴ Ἐπιτροπὴ συμφώνως μὲ τοὺς ἀδελφούς μας ὀπλαρχηγούς· τοὺς ἐν Μεσολογγίῳ μᾶς ἔδωκεν ἐπιταγὰς, ἀπαρᾶλτάτως καὶ ἡκολούθησαμεν. Χθὲς ἐφθάσαμεν εἰς Μυχαλᾶν, ὅπου συνεκροτήσαμεν μάχην μὲ τοὺς βρβαρούς, καὶ προσστατὶς τοῦ Ἀηττήτου Ἰπερμάχου μας τοὺς ἐνίκησαμεν· μετὰ τοῦ πλήθους τῶν φονευμένων ἐχθρῶν ἦτον καὶ ἐν πολλὰ σημαντικὸν Μπέοπουλον· ἀπὸ τοῦ ζωγρηθέντος ὁμῶς κἀνεις δὲν εἶναι σημαντικός· ἕκαμάν δε πλουσιώτατα λάφυρα οἱ Ἕλληνες. Μίγας τρόμος κατεκυριεύειν ὅλους τοὺς εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτὸ ἐχθρούς, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου κἀνεις βέβαια δὲν ἤθελε διαφύγει τὴν Ἑλληνικὴν ῥομφαίαν, ἢ τὴν αἰχμαλωσίαν, ἂν ὁ προδότης Τουρκογῶγος προειδοποιηθεῖς περὶ τῆς ἀρτίως μας δὲν ἤλθεν ἰδεᾶσαι ὅλον τὸ στρατόπεδον· ὥστε μέγα μέρος αὐτῶν ἐκλείσθη εἰς τοὺς πύργους, καὶ οὕτω διεσώθησαν κατὰ τὸ παρόν.

Καθημερινῶς διαβιβάζουν διάφορα ἐχθρικά σώματα, καὶ διευθύνονται πρὸς τὴν Ἄρταν. Ἡμεῖς ἐστρατοπεδεύθημεν εἰς τὸ Μοναστήρι τῆς Πόρτας. Παρακαλεῖται ἡ Σ. Ἐπιτροπὴ νὰ διατάξῃ διὰ νὰ μᾶς σταλθῶσιν ὅσον τάχιστα τροφαὶ ἱκαναὶ καὶ πολυμεφόδια. Ὅλοι οἱ ἐν Ἀκαρνανίᾳ ἐμψυχώθησαν, καὶ Τουρκοκρατίας ἔχνος πουθενᾶ δὲν ἔμεινεν. Οἱ Βαλτινοὶ ὅλοι ἐνώθησαν μὲ ἡμᾶς.

Παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἰδεάζητε συνεχῶς καὶ περὶ τῶν αὐτοῦσιν διατρέχοντων, καὶ πᾶσαν ἀξιοπερίεργον τῆς ἄλλης ἐπικρατίας εἰδήσιν. Ἐπανταί αἱ ὑπογραφαί.

Εὐγε, Γενναίῳψυχε Καραϊσκάκη καὶ λοιποὶ ἀκαταμάχητοι ὀπλαρχηγοί, πιστοὶ τῆς φυλάτης πατρίδος ὑπέρμαχοι! Ἰδοὺ ὅποια διὰ τοῦ ἀρρήκτου δεσμοῦ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης ἐκατορθώσατε. Παρουσία πνεύματος, πατριωτισμοῦ αἰσθήματα, τόλμη μετὰ λόγου, καταπρόθυμοι

τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἀδελφικὴ ἀναμείσθην σας ἐνωσις, ταῦτα πάντα, ἀπτόητοι. Ἡρώεις, ἐστάθησαν τῶν κινήματων σας· οἱ πρόδρομοι καὶ διὰ τοῦτο ἅμα πατήσαντες τὸ ἔδαφος τῆς πλημμυρηθείσης ἀπὸ τοὺς χειμάρρους τῶν βρβαρῶν γῆς τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος, πανταχοῦ θριαμβεῖται ἐδοξάσατε τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα, τὸ ὅποιον οἱ μισόκαλοι ἐχθροὶ μας χαίρμενοι ἐνόμιζον ἐφέτος νὰ καταβυθίσωσιν εἰς τῆς παντοτεινῆς λήθης τὰς ἀβύσσους. Τὸ μέγα πρὸς τὴν ἐπαπειληθεῖσαν πατρίδα χρέος σας λογιζόμενοι εἰς τὰ βᾶθη τῆς καρδίας σας, ἀπεκρούσατε τοὺς ὀλεθρίους τῶν Ἀχαρινῶν κατὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἑλλάδος σκοπούς· καὶ ἰδοὺ ἡ Ἀνατολικὴ Ἑλλὰς εἰς σας καὶ εἰς τοὺς λοιπούς· ταῦς ἐν Σαλῶνις συναδελφούς σας· ἀποδίδει χάριτας, διότι δὲν ἐμείνθη σχεδὸν ἀπὸ τὰς ὁρδὰς τῶν ἀπίστων Μουσουλμάνων.

Προχωρεῖτε τελευταῖον εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, καθαρίζετε τὰς ἐπαρχίας τῆς ἀπὸ τοῦ Ὀθωμανικοῦ μόλυβου, διαβιβάζετε εἰς τὸν Βάλτον, καταλαμβάνετε τὰς στενωπούς τοῦ Καρδανασαῖ καὶ Μακρινόρους, καὶ διὰ τῶν κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν ὁριζήσεων σας στενοχωρεῖτε τὸν βρβαρὸν Κιουτσηνᾶ συγκεντρώσας τὰς δυνάμεις του εἰς μόνον τὸ Μεσολόγγιον. Εὐγνωμονοῦσα λοιπὸν καὶ ἡ Δυτικὴ Ἑλλὰς εὐχεται ἡμέραν καὶ νύκτα ὑπὲρ ἀναρρώσεως τοῦ φιλοπάτριδος στρατοῦ σας.

Φιλοτιμηθεῖτε, ὡς ἄξιαι τῶν Μιλτιάδων καὶ Κιμώνων ἀπόγονοι, νὰ ἀναδειχθῇτε μέχρι τέλους ἐνθεῶμοι τῆς Ἑλλάδος· προστάται. Συναγρονηθεῖτε καὶ μὲ τοὺς λοιπούς καρτεροψύχους τοῦ Μεσολογγίου ὑπερασπιστάς, καὶ μακρὰν τοῦ νὰ ἐξιγνιάσῃτε βδελυρόν τι λείψανον τῶν παλαιῶν παθῶν, ἀπορραΐσατε καὶ ἐνεργήσατε τὴν ὀλοτελή τοῦ ἀγέρωχου Κιουταχῆ καταστροφὴν. Ἡ πατρίς καὶ τὸ ἔθνος, εἰς σας, ὡς ὀπλαρχηγοὶ τῆς ὅλης Δυτικῆς Ἑλλάδος, στηρίζουν καὶ τὸ ἔτος τοῦτο τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας των, καὶ εἰς τοὺς ἀκαταμάστους βρβαρίους τῆς στρατιᾶς σας ἀφοσιοῦνται.

Πύργος· τὴν 29 Αὐγούστου.

Ὁ ἱμπρατμης μὲ ὅλον τὸ στρατεύμα του παρμένει εἰς Τριπολιτζάν. Ὁ γιν. ὀπλαρχηγός μετὰ τῶν στρ. Α. Λόντου, Νοταρόπουλου καὶ Κανέλου Δελιγιάννη εἰναι εἰς τὰ περίεξ στρατοπεδευμένοι μὲ 8000 στρατοῦ. Περιμένονται ἐκεῖσε καὶ οἱ ἀπὸ Δημιτζίνας στρ. Α. Μπαμπούτας καὶ Νικήτας Σταματελόπουλος μὲ 4000 στρατιώτας· ὥστε μετὰ τὴν ἀφίξιν καὶ αὐτῶν νὰ γίνῃ γενικὴ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐφόρμησις, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐλπίζονται τε πλέον εὐκαταῖα ἀποτελέσματα. Ἐν τοσούτῳ καθημερινῶς δι' ἐνέδρων συλλαμβάνουν οἱ Ἕλληνες ὅτε μὲν 10, ὅτε 15 καὶ ἄλλοτε εἴκοσι ἀπὸ τοὺς ἐξερχομένους νὰ καρπολογῶσιν εἰς τὰ περίεξ Ἄρτας.

Τὸ Νησίον Καλαμάτας ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Σπαρτιάτας· ἡ μάχη αὕτη συνέβη οὕτω πως. Μόνοι τριακόσιοι βρβαροὶ ἐφύλαττον τὸ μέρος τοῦτο· ἐν σῶμα λοιπὸν ἐκ τῶν Σπαρτιατῶν συνιστάμενον ἀπὸ 186 ἄνδρας διηρέθη εἰς δύο· καὶ τὸ μὲν κατέλαβε τὸ χωρίον Πεταλοῦδι πρὸς τὸ μέρος τῆς Μοθώνης, τὸ δὲ ὥρμησεν ἐκ τῶν ὀπισθίων· ἡ ἐσχάτη αὐτῇ πτέρυξ μετὰ ἱκανῶν ὥρων μάχην ἠνάγκασε τοὺς Αἰγυπτίους νὰ στρέψουν πρὸς τὴν Μοθώνην. Ἀλλ' οἱ φυλάττοντες εἰς Πεταλοῦδι, προκαταλαμβάνοντες τὸν δρόμον, ἔνθεν ἐμελλον νὰ ἀπερᾶσουν, τοὺς ἐκτύπησαν ὀπισθοδρομοῦντας, καὶ οὕτω δὲν διεσώθη μηδεὶς ἐξ αὐτῶν.

Οἱ κατὰ τὴν 26 τρέχοντος ἐξεληθόντες ἀπὸ Π. Πάτρας ἐχθροὶ καὶ διὰ λαθραίων δρόμων εἰσβαλόντες εἰς Γαστούνην αἰφνηδινῶς, μετὰ τριῶν ὥρων μάχην ἄρσαν 14 φονευμένους καὶ 26 ἄλογα, καὶ ἐτρέπησαν εἰς φυγὴν κατησχυμένην. Οἱ ἡμέτεροι τοὺς ἐδίωξαν ἕως εἰς χωρίον Τραγανοῦ.

Ἐγγύριοι Εἰδήσεις.

Τὴν 30 Αὐγούστου. Ὁ νυκτερινὸς τουφεκισμὸς ἐξακολουθήσεν ὡς συνήθως· ἐκ δε τοῦ ἐσθινῶ τῶν πολιορκητῶν μας ὀριζοντείου πυροβολισμοῦ ἐφρονεῦθη ἕνας ἀξιωματικὸς ἐκ τοῦ σώματος τοῦ στρ. Ι. Σούκα, καὶ ἐπληρώθη καὶ ἄλλος.

Τὴν μεσημβρίαν διεύθυναμεν τὸ πῦρ μας κατὰ τῶν ἐχθρικῶν κατασκηνομάτων. Τὸ λαθραῖον κανονοστάσιόν μας (batterie masquée) Κουτζουνιτῆκα, ἐφωδιασμένον ἀπὸ τὸν μέγαν τηλεβόλον, δύο μικρὰ τοῦ στρατοπέδου καὶ ἕνα ὄλμον (morier), διεύθυνε τὰς σφαῖρας του ἐπιδεινώτατα. Ὁ ἐχθρὸς μετεχειρίσθη τὰ σταυρωτὰ πυροβόλα του ἱκανὴν ὥραν κατὰ τοῦ ἐρημέου κανονοστασίου· καὶ μ' ὅλον ὅτι καὶ αἱ ἰδικαὶ του σφαῖραι ἦσαν πολλὰ καλὰ σημαδεύμεναι, δὲν ἐβλάφθη ὁμῶς ὀλοτελῶς τὸ ἀφηνὲς κανονοστάσιόν μας.

Καὶ τὸ δεῖλι ὁ ἐχθρὸς ἐβρίψε πολλοτάτας γρανάτας καὶ βόμβας κατὰ τοῦ λαθραίου κανονοστασίου μας· ἡ ὑψηλὴ ὁμῶς αὐτῶν διεύθυνσις, τὸ μὲν κανονοστάσιον ἔκαμε νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ κάθε βλάβην, ἐβλάψεν δε δύο οἰκίας· ἐν τούτῳ ὁμῶς ἐφρονεῦθη ἀπὸ βόλι ὁ χιλιάρχος Ἀναστάσιος Βούτυρος· ἐκ τοῦ σώματος τοῦ στρ. Γ. Βαλτινοῦ. Αἰωνία σοι ἡ μνήμη η, ἀδελφέ!

Πρὸς τὸ ἐσπέρας μετεχειρίσθη πάλιν ὁ ἐχθρὸς μέγαν κρότον του-

φρεσίων ἐν εἶδει χαρμοσύνου τελευτῆς ἀκολούθως θέλομεν εἰδοποιηθῇ, καὶ ἐπομένως θέλομεν διακηρύξει τὰ αἷτια αὐτῶν τῶν κρότων.

Δι' ὅλης τῆς νυκτός μόνῃ ἡ ψιλὴ φωτιὰ ἦτον εἰς ἐνέοργειαν.

Τὴν 31 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἀπὸ μέρους μας πυροβολισμὸς ἀνενώθη τὸ πρωτὶ, καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ ἀφανοῦς κανονοστασίου Κουτζαυαϊκῆς. Ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἀπεκρίθη μὲ γρανάτας, καὶ ὀλίγας κανονίων σφαίρας. Οὗτος ἐξακολουθεῖ νὰ ἀνακινῇ τὰ χρώματά του, ὡς συνήθως, ἐπὶ τοῦ προχώματος τοῦ Φραγκλίνου· μόνον εἰς αὐτὸ τὸ μέρος ἐργάζεται ἀκόμη ὁ ἐχθρὸς, ἐν ᾧ καθ' ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη στέκεται πάντῃ ἀδρανῆς.

Τὴν μεσημβρίαν καὶ ἕως εἰς τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐπεκράτει ἄκρα καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν ἡσυχία. Τὸ δὲ ἐσπέρας ἤρχισεν ἀπὸ τὸ κανονοστάσιον Κουτζαυαϊκῆς ἀλλεπαλλήλως ὁ ἀπὸ μέρους μας κανονοβολισμὸς καὶ βομβολισμός· αἱ βόμβαι μας διευθύνθησαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ τοῦ ὑψώματος τῆς ἐνώσεως καὶ κατὰ τῶν ἐχθρικών κατασκευωμάτων, δὲν εἶναι δὲ ἀμφιβολία ὅτι ἐπέφερον φρίκην εἰς τοὺς κειτομένους μέσα εἰς τὰς βαρβαρικάς σκηνάς. Ὁ ἐχθρὸς ἀπεκρίθη εἰς τὸν πυροβολισμὸν μας αὐτὸν μὲ ἄκραν ἀθυμίαν.

Τὴν 1 Σεπτεμβρίου. Μετὰ τὸ Μεσονύκτιον ἐκεραυνολήσαμεν ἐκ διαλειμμάτων τὰ ἐχθρικά χαρὰκώματα, ἐν ᾧ ἀδιαλείπτως ἐνηργεῖτο ὁ τουφεκισμός. Τὸ δὲ πρωτὶ ἦτον εἰς ὀλιγοχρόνιον ἐνέργειαν καὶ τῶν δύο μερῶν τὸ πυροβολικόν.

Ὁ ἐχθρὸς πάλιν μετεκόμισε τὸ πλεῖστον μέρος τῶν σκηνῶν του εἰς τὰς ὑπώρειας· ἀναμφιδόλως αἱ βόμβαι μας τὸν ἠνάγκασαν νὰ κάμῃ τοιαύτην μετακομιδὴν.

Ὁ ἐχθρὸς ἐπιμένει ἐργαζόμενος εἰς τὸ πρόχωμά του, μ' ὅλον δὲ τὸ κανονοστάσιον Κουτζαυαϊκῆς τὸν κεραυνολοεῖ πανταχόθεν ἀκαταπύστως.

Τὸ ἐσπέρας ἦσαν εἰς ἐνέργειαν ὅλα τὰ κανονοστάσιά μας, καὶ ἐξαιρέτως τὰ τῶν ὀλμων καὶ ὀμπουζίων. Ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐρρίψεν ὀλίγας βόμβας, καὶ ἔπειτα ἐκυριεύθη ἀπὸ βαρυτάτην σιωπῇ.

Τὴν 2 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ ἀπὸ μέρους μας ὀρίζοντιον καὶ κατὰ κάθετον πῦρ ἐξηκολούθησε δι' ὅλης τῆς νυκτός· ὁ δὲ ἐχθρὸς ἦτο πάντοτε σιωπηλός· δὲν θέλει μάλιστα τώρα νὰ ἀποκρίνηται οὔτε εἰς μερικά ἐντιμα ἐρωτήματα, τὰ ὅποια ἐνίοτε τὸν κάμουν οἱ Ἕλληες.

Τὸ πρωτὶ ἀμοιβαίᾳ ἐπεκράτει ἡσυχία. Ὁ ἐχθρὸς ἐργάζεται ἀδιακόπως εἰς τὸ πρόχωμα τοῦ Φραγκλίνου· ἡμεῖς δὲ δὲν λείπομεν νὰ λαμβάνωμεν καθημερινῶς τὰ ἀνήκοντα προφυλακτῆρια μέτρα.

Πρὸ πολλῶν ἡμερῶν, καθὼς καὶ εἰς τὸ ἡμερολόγιον φαίνεται, μετεβλήθη τῶν πολιορκητῶν μας ἡ κατάστασις, καὶ δεικνύει τὴν οὐπω μακρὰν διάλυσιν τοῦ στρατοπέδου τούτου. Ἐναργέστατα φαίνεται, ὅτι ὑπερβολικὴ ἀθυμία καὶ δειλία τοὺς ἐκυριεύσει· τοῦ πυροβολισμοῦ τῶν ἡ κατέπαισις, καὶ ἡ καθ' ὅλον τὸ στρατόπεδον ἐπικρατοῦσα παράδοξος ἀδράνεια ἄλλο δὲν παριστάνει, παρ' ὅτι ὁ Σατράπης τῆς Ρούμελης σκέπτεται περὶ τῆς μελλούσης τύχης του. Ἡ ἐκ τοῦ πυρός μας καθ' ἡμέραν προξενουμένη ζημία, καὶ τὰ ὑποία εἰς πᾶσαν ἐργασίαν του παρρησιάζονται ἐμπόδια, βεβαίως τὸν κατέπεισαν ἤδη, ὅτι πᾶσα κατὰ τοῦ Μεσολογγίου ἐπιχειρήσις γίνεται ἐπὶ ματαίῳ. Ἡ δὲ ἐκ τοῦ ὀπισθεν ἀφίξις καὶ κατορθώματα τοῦ ἀνδρείου στρατηγοῦ Καραϊσκάκη καὶ τῶν ἄλλων γενναίων συναδελφῶν του, τοῦ ἀνεγείρει τὸν λυπηρὸν συλλογισμὸν τοῦ ὅτι, ὅσον ὁ καιρὸς διαβαίνει, τόσον ἡ ἐπιστροφή του καταντᾷ ἐπικίνδυνος. Καθ' ὅλας τὰς ὑποθέσεις του λοιπὸν ἐμπερδευόμενος, ὡς ἀληθὲς Τούρκος μετεωρεῖ τὰς ἐλπίδας του εἰς τὴν εἰμαρμένην (ταξιδιὰ)· ἡ δὲ νὰ ἐξηγηθῶμεν καλῆτερα, ἀπορῶν περὶ τῶν πρακτικῶν του ἐπεσεν εἰς ἀμνησίαν, ἥτις ὀγλίγωρα ἢ ἀργὰ θέλει τὸν καταρρίψει εἰς τὸ βάραθρον, ἔνθα ἀπὸ τὴν ἀλαζονείαν καὶ ἀγριότητά του ἐφραντάσθη νὰ κρημνίσῃ τοὺς ὑπερασπιστάς τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ.

Μεσολόγγιον· τὴν 2, Σεπτεμβρίου.

Ἀπὸ γράμματα ἰδιαίτερα ἐκ Πελοποννήσου πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ ἱμπρατὴς ἐπιστρέψας εἰς Τριπολιτζάν, ἐκτυπῆθη καιρίως ἀπὸ στρατευμάτων μας, καὶ ἐδοκίμασε τοιαύτην καταστροφὴν, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ κλεισθῇ εἰς τὰ τείχη τῆς Τριπολιτζᾶς. Ἐκεῖ μένει τώρα στενὰ πολιορκημένος, καὶ ἔχει ὅλας τὰς πύλας τοῦ τείχους κλεισμένας, ἐκτὸς τῆς πύλης, καλουμένης τοῦ Ναυπλίου.

Εἰς τὸν ἀρ. 65—66 τῶν Χρονικῶν, ἔνθα ἐγκωμιάσαμεν τὸ ἀρεί-τολμον τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὴν ὑποίαν ἐδειξαν ἀμίμητον ἀνδρείαν εἰς τὴν ἀνάγκησιν τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου, ἐλείψαμεν τοῦ νὰ δημοσιεύσωμεν, ὅτι ὁ κύριος Παναγιώτης Σωτηρόπουλος ἐστάθη ὁ ἐφευρετὴς τῶν διὰ βομβῶν ὑπονόμων, καὶ ἔφορος τῶν ἄλλων ὑπονόμων, δι' ὧν ἐπροξενήσαμεν τὸσαύτην φθορὰν εἰς τοὺς ἐχθρούς μας.

Ταύτην τὴν στιγμὴν μανθάνομεν ὅτι ὁ στρ. Καραϊσκάκης μὲ τοὺς λοιποὺς συναδελφούς του ἐπροχώρησεν ἕως εἰς Δραγαμίστην.

ΑΡΙΘ 71

Μεσολόγγιον, 5 Σεπτεμβρίου. 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Νεάπολις· τὴν 30 Ιουλίου.

Δι' ἀγγελίων ἐπιστήμων μανθάνομεν ἀπὸ Ὁδησῶν, ὅτι ὁ ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει γενικὸς Διοικητὴς Ρῶσσοις, κύριος Κόμης τοῦ Οὐρονοτόστ ἀπῆλυσεν ἀπὸ τὴν Α. Μ. τὸν αὐτοκράτορα ὅλων τῶν Ρωσσιῶν πολλὰ προνόμια καὶ εἰκολίας ἀπορώσας τὸ ἐμπόριον τῆς εἰρημένης ἀγορᾶς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξαιρέτως εἶναι ἐπὶ πλέον συμφέρουσα ἡ πρὸς τοὺς ξένους ἐμπόρους ἄδεια τοῦ νὰ πραγματεύωνται ἐκεῖσε, χωρὶς νὰ ᾔναι ὑποχρεωμένοι νὰ γίνωνται ὑπῆκοοι τῆς Ρωσσίας, ἀλλὰ μόνον νὰ πληρώνουν ποσότητες τινα μεγαλτέραν ἀπὸ τὴν διωρισμένην διὰ τοὺς ἐμπόρους τῆς Ἑπικρατείας. Τοιαύτη μετὰ φρονήσεως πρόνοια ἐπροξένησε τὴν προτέραν ἐμφύχωσιν εἰς τὸ ἐμπόριον ἐκείνου τοῦ λιμένος, ἐπειδὴ εἶναι ἡ αὐτὴ χρεια τῆς ἐμπορίας τοῦ σίτου, καθὼς καὶ εἰς τὸ ἀρχιπέλαγος, Κωνσταντινουπόλιν, καὶ Αἴγυπτον· ὅθεν καὶ ὑπὲρ τὰ εἴκοσι φορτία σίτου ἀνεχώρησαν ἐκεῖθεν δι' Ἀλεξάνδρειαν, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ προμηθεύσῃ τὸν στόλον τῆς Αἰγύπτου *).

(Ἐφ. Κερκύρας.)

* Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Ἑφημερίδος τοῦ Συνταγματικῆς τῆς Γαλλίας τὴν 21 Αὐγούστου.

Μὲ ἄκραν εὐχαρίστησιν μας ἀναγινώσκουμεν εἰς τὸν Ἀγγλικὸν Ταχυδρόμον (*) τῆς 17 τὴν ἀκόλουθον εἰδήσιν.

« Ταύτην τὴν αὐγὴν ἀναγγέλλουν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἐταιρία ἐτελείωσε τὴν πρότινος χρόνου μετὰ τοῦ Λόρδ Κοχράνου ἐνεργουμένην διαπραγμάτευσιν. Ὁ Λόρδ οὗτος ὑπεσχέθη νὰ προσφέρῃ τὰ ἀναγκαῖα χρήματα εἰς διοργανισμὸν ἐκστρατείας, ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ὁποίας δὲν ὁ ἴδιος θέλει σπεύσει εἰς ὑπεράσπισιν τοῦ ἀγῶνος τῶν Ἑλλήνων. Τὰ ἀτμοκίνητα πλοῖα εἶναι ἔτοιμα, καὶ θέλουν ἀναχωρήσει ὅσον τάχιστα μὲ ὅτι ἄλλο εἶναι χρειῶδες εἰς τοιαύτης φύσεως ἐκστρατείαν.

Ἡ Ἑφημερίς Globe and Traveller ὁμιλοῦσα περὶ τοῦ ὑποκειμένου τούτου λέγει, ὅτι ὁ κύριος Ροβέρτος Οὐϊλσὼν θέλει ἀναχωρήσει μετὰ τοῦ Λόρδ Κοχράνου μὲ 4000 στρατευμάτων, μὲ ἐν σῶμα πυροβολιστῶν μὲ τὰ χρειώδη πυροβόλα, καὶ μὲ πολλοὺς ἀξιωματικούς Ἀγγλους καὶ ξένους καὶ ὅτι ἠγοράσθησαν δύο βχιέλα βάζα, τὰ ὅποια μετ' οὐ πολὺ θέλουν βαλθῇ εἰς τὰ πανία, ὁμοῦ καίτινα φορτηγά. Ἡ ἰδῆσις αὕτη ἔκκεμε νὰ ἀναβῶσι τὰ Ἑλληνικὰ κεφάλαια.

Αἱ διέκτακτοι ὁδοὶ φθάσασαι Ἀγγλικά ἐφημερίδες τῶν 18 προσθέτουν, τι, κατὰ τὰ ἐν τῇ Λέσχῃ τῶν Ἀνταλλαγμάτων (Bourse) λεγόμενα, ἡ καστρατεία τοῦ Λόρδ Κοχράνου θέλει ἔχει τὸν τίτλον τῆς β ο η η τ ι κ ῆ ς ἐ κ σ τ ρ α τ ε ῖ α ς, καὶ αὐτὸς δέχεται τὴν ἀρχηγίαν ταύτης μὲ μόνῃ τὴν συμφωνίαν τοῦ νὰ εἶναι αἱ ἐργασίαι του ἐλευθεροί, καὶ νὰ μὴν ὑπόκεινται εἰς ἀντιλογαρισμὸν (Contrôle).

Δὲν ἀμφισβάζομεν, ὅτι ὁ Λόρδ Κόχρανς θέλει ἐξολοθρεῦσει ἐντὸς ὀλίγου τὸ Ὀθωμανικὸν ναυτικόν. Τὰ προτερήματα τοῦ ἐμπειροῦ τούτου θαλασσοῦ ὠφέλησαν περισσύτερον ἀπὸ ἕνα λαὸν· ποτὲ ὁμῶς δὲν ἐχρησίμευσαν εἰς τοιοῦτον ἱερώτατον ἀγῶνα.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Βλέπουσα ἡ ἔξοχος Ἐπιτροπὴ τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος, ὅτι πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων ἱκανοὶ νὰ φέρωσιν ὄπλα καὶ νὰ τὰ μεταχειρίζωνται διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος, ἐτραβίχθησαν εἰς ξένην γῆν, ἀναμένοντες ἱκανὴν εἰς ἀπόκρουσιν τῶν ἐχθρῶν δύναμιν, ἐξέδωκε μὲ τὴν συνθήκην αὐτῆς εἰλικρίνειαν καὶ πραότητα τὴν ἀκόλουθον διακήρυξιν, διευθυνομένην πρὸς ὅλους τοὺς ποθοῦντας νὰ καταριθμηθῶσιν ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ. Εἰμεθα δὲ εὐέλπιδες, ὅτι ἡ φωνὴ τῆς Σ. ἐπιτροπῆς θέλει κάμει τὴν προσήκουσαν ἐντύπωσιν, καὶ οἱ πανταχοῦ διεσκορπισμένοι δυτικο-Ἑλλαδίται θέλουν προθυμοποιηθῇ νὰ σπεύσωσιν εἰς ὑπεράσπισιν τῆς κλασικῆς τῶν γῆς.

Χρὸς μας ἀπαραίτητον κρίνομεν προσέτι νὰ διασαλπίσωμεν, ὅτι ἡ Σ. ἐπιτροπὴ ἐκπλήρωσε καθ' ὅλην τὴν μέχρι σήμερον διαρκούσαν ἀξιόμνημόνευτον πολιορκίαν τὰ ἀνήκοντα χρέη τῆς, καὶ ὑπέμεινε τὸ βάρος τοῦ τόσον πολυπλόκου ὑπουργήματός της μ' ὅλον τὸν ζῆλον καὶ πατριωτισμὸν, ἀρετὰς, τὰς ὁποίας γνωρίζουσα καὶ ἡ Σ. Διοίκησις, ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν ἐμπειρίαν καὶ ἀξιοσύνην τούτων τῶν ἀνδρῶν τοιαύτην ἐκδούλευσιν, ἥτις διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις κατήντησεν ἐπὶ μᾶλλον πολυάσχυλος.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Η ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΕΥ. ΤΑ ΤΗΣ ΔΙΤ. ΕΛΛ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ.

Πρὸς ὅλους τοὺς Ἀκαρνανᾶς καὶ λοιποὺς δυτικοελλαδίτας· τοὺς καταφυγόντας εἰς ξένην γῆν.

Ἡ εἰσβολὴ τοῦ ἐχθροῦ εἰς τὴν πατρίδα σας σᾶς ἐβίωσε νὰ καταρῶ-

α) Ἰδ. ὁ καὶ ἡ εὐδαίμων τῆς Ὁδησῶν Διμήτηρ ἰσχυμάρχης μετὰ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Μαχμέτ Ἀλῆ διὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Ἕλληνας. Ἄς ἔχῃ δόξαν ὁ Θεός!

(Σημ. Ἐκδ.)

α) Ἡ Ἑφημερίς αὕτη θεωρεῖται εἰς Ἀγγλίαν ὡς ἐπίσημος, καὶ κρίναι ὀρθότερον περὶ τῶν πραγμάτων μας.

γεται εἰς ξένην γῆν διὰ τὰ γλυτώσατε ἀπὸ τὸν θάνατον, τὴν σκλαβίαν, καὶ τὴν ἀτιμίαν. Μὲ βαθεῖαν λύπην τῆς καρδίας σας ἐβλέπετε ἀπὸ τὸ καταφύγιόν σας τὸν ἀπάνθρωπον ἐχθρὸν καταπατοῦντα· μετὰ τὸ μισθὸν πόδι τοῦ τὴν ἱερὰν γῆν τῆς πατρίδος σας, διατρέχοντα, καίοντα, καὶ ἱερώνοντα τοὺς τόπους σας, καὶ ἀπολαμβάνοντα ὕλους τοὺς καρποὺς τῶν ἰδρώτων σας. Σαῖς ἀγανακτοῦσατε, καὶ ἡ ἀγανάκτησίς σας ἦτον τόσον πλέον μεγαλητέρα, ὅσον δὲν ἐμπορούσατε νὰ ἐμποδίσετε τὸ κακὸν ἐπρὸς μὲν ἄλλαν ἀνυπομονησίαν μίαν στιγμὴν ἀρμόδιον διὰ τὰ πετάξετε ὅπου τὰ πατριωτικά σας χρέη, καὶ μία δικαία ἐκδίκησις σας ἐπροσκαλοῦσαν τὴν ἐπρὸς μὲν αὐτὴν τὴν στιγμὴν. Καὶ ἰδοὺ ἐβῆσεν ἡ ποθητὴ αὕτη στιγμὴ. Διάφοροι ἐπαραγγητοὶ μετὰ τὰ σώματά των ἀγωνίζονται ἤδη πρὸς βλάβην τοῦ ἐχθροῦ· τί ἐκατόρθωσαν ἕως τώρα τὸ ἡξίετε; εἶναι ἐλπίς, μεγαλητέρα ἀκόμη νὰ κατορθώσουν εἰς τὸ ἐξῆς.

Μάρτυρες λοιπὸν τῶν ἀγώνων των, σαῖς τί προσμένετε καὶ δὲν ἀφίνετε τὸ ἄσυχλόν σας; διατὶ ἀδιαφορεῖτε εἰς τὰ κινήματα, τὰ ὁποῖα γίνονται διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς πατρίδος σας; Τί σας ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ κάμετε τὸ χρέος σας, καὶ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκδικηθῆτε τόσα κακά, ὅσα ἰδοκίμασατε ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ, οἱ ὅποιοι ἐμβῆκαν εἰς τοὺς τόπους σας; φοβεῖσθε ἀπὸ ἀδυναμίας; τοῦτο δὲν ἐμπορεῖ, μήτε πρέπει νὰ ᾔηται, διότι ἔχετε ἀρκετοὺς βοηθοὺς ἀγωνιζομένους ἤδη κατὰ τῶν ἐχθρῶν· ἐμποδίζεσθε ἴσως διὰ φόβον μὴν εὐρεθῆτε ἄδαιοι ἀπὸ τροφῆς καὶ πολεμοφόδια; μήτε διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μένετε ὀπίσω· ἡ Διοίκησις ἐφρόντισε καὶ ἐστεῖλεν εἰς Δραγαμέστον καὶ τροφὰς καὶ πολεμοφόδια, καὶ φροντιστὴν νὰ τὰ μοιράζῃ. Ἰδοὺ στέλνει καὶ θαλασσίαν δύναμιν πρὸς βοήθειάν σας. Γνωρίζοντες λοιπὸν, ὅτι δὲν ἔχετε πλέον κανένα δικαιολόγημα νὰ μένετε ἀδιάφοροι εἰς τοὺς ἀγῶνας, οἱ ὅποιοι γίνονται διὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν τόπων σας, τρέξατε ὅλοι ὅπου καθένας ἔχει χρέος νὰ συμπολεμήσῃ μετὰ τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς του, διὰ νὰ διώξῃ τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τὸ σπῆτί του, ἀπὸ τὸ χωράφι του, ἀπὸ αὐτὸν τέλος πάντων τὸν τόπον του. Ἐάν καὶ τώρα δὲν κινήθητε, ἐάν καὶ τώρα δὲν τρέξετε, ὅπου τόσα αἵτια καὶ τόσα χρέη σας προσκαλοῦν, θέλατε δεῖξαι μετὰ τὴν ἀδιαφορίαν σας, ὅτι ὅσα ἐπάθετε τὰ ἐπῆθετε, διότι ἠθέλατε, καὶ τὸ ἔθνος, ἡ Διοίκησις, καὶ ὁ κόσμος ὅλος θὰ σας κατηγορήσουν, καὶ θὰ εἰποῦν, ὅτι σὰς ἀρμόζει νὰ ζῆτε δυστυχεῖς, καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν πατρίδα σας, διότι δὲν θέλατε νὰ τὴν ἐλευθερώσατε ἀπὸ τὸν ἀπάνθρωπον ἐχθρὸν. Ἀλλ' ὄχι! μὴν ὑποφέρετε νὰ σὰς γενῇ αὕτη ἡ πικρὰ κατηγορία! Ξυπνήσατε ἀπὸ τὸν λήθαργόν σας. ἀναλάβετε τὴν πρώτην ἀγανάκτησίν σας· δρᾶτε τὰ ὅπλα σας, καὶ τρέξετε νὰ ἐνωθῆτε μετὰ τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς σας διὰ ν' ἀφανίσετε τὸν ἐχθρὸν· τρέξετε νὰ ἐλευθερώσατε τὴν πατρίδα σας διὰ νὰ ζήσετε ἐλεύθεροι καὶ εὐτυχεῖς εἰς αὐτὴν, καὶ διὰ ν' ἀπολαύσατε καὶ τιμὴν καὶ δόξαν εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Μεσολόγγιον τῇ 28 Αὐγούστου 1825.

Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος. Δ. Θέμελης. Ὁ Γεν. Γραμ. Φ Πλητ. ας.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 3 Σεπτεμβρίου. Ὡς τὸ δεῖλι ἐβρίψεν ὁ ἐχθρὸς κατὰ σειρὰν ἀπὸ τὸ κανονοστάσιον τῆς πλέον σημαντικῆς σκηνῆς τοῦ ἐνέα κανονίας κατὰ σειρὰν χωρὶς σφαίρας. Ἐγένοντο δὲ καὶ κάποια ἐκτακτά κινήματα εἰς τὸ στρατοπέδον του, τὰ ὁποῖα μᾶς ἔκαμαν νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι καὶ πάλιν μελετᾷ νὰ ἐπιχειρησῇ νέας ἐφοδούς.

Τὸ ἐσπέρως ἐξηκολούθησamen τὸ πῦρ μας ἀπὸ τὸ κανονοστάσιον Κουτζίναϊκα διοικούμενον παρὰ τοῦ Καπ. Κ. Τζεργιώτη, πυροβολιστοῦ ἐμπειροτάτου, ὅστις, διὰ νὰ ἐμιλήσωμεν τὴν ἀλήθειαν, ἐπιφέρει διὰ τοῦ πυροβολισμοῦ μεγάλην βλάβην εἰς τοὺς ἐχθροὺς· ὁ δὲ ἐχθρὸς εἰς ἀπόκρισιν μετεκόμισε πάλιν καὶ ἄλλας σκηνάς του πρὸς τὰς ὑπὸ ὑμῶν.

Ὁ ἐχθρὸς φαίνεται ὅτι μελετᾷ νὰ κατασκευάσῃ καὶ ἑσπερον ἀκόμη κανονοστάσιον ἀντικρὺ τοῦ μεταξὺ Φραγκλίνου καὶ Κοραῆ περιφράγματος ἐκ πλαγίου τῶν ἄλλων χαρακωμάτων, καὶ εἰς 150 περίπου ὀργυῶν ἀπόστασιν τοῦ περιτειχίσματος μας. Ἐξακολουθεῖ δὲ πάλιν νὰ ἐργάζεται πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέτωπον τοῦ Φραγκλίνου κατὰ τὸν συνειθισμένον τρόπον του, κυλίων δηλαδὴ χώματα. Ὡσαύτως φαίνεται ὅτι συντροφεύει τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ μετὰ ὑπόνομον, διὰ νὰ τὴν μεταχειρισθῇ ἐν ὥρᾳ γενικῆς ἐφόδου. Ὅλα ταῦτα ὁμῶς ἐπρόβλεψεν ἀπὸ τοῦ Ἑλληνας, οἵτινες ἡμέραν καὶ νύκτα στέκονται εἰς ἐγρήγορσιν.

Μανθάνομεν ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου τὰς ἐφεξῆς εἰδήσεις.

» Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐφθασε κατ' αὐτὰς ἐκεῖσε ἕνας Καπουτζήμ-πασα, ζητῶν ὡς ἀπὸ μέρους τοῦ Σουλτάνου ἀμεταθέτως, ἡ τὸ Μεσολόγγιον, ἡ τὴν κεφαλὴν τοῦ Κιουταχῆ. — Ὁ Μπανούσης Σέβρανς ἐφθασεν ἀπὸ Σάλωνα μετὰ 500 ἱππεῖς ἀφήσας τοὺς ἐκεῖ περιτριγυρισμένους ἀπὸ τὰ Ἑλληνικά στρατεύματα. — Μέρος ἀπὸ τὰ στρατιωτικά των Γκέγγιδων σώματα ἀνεχώρησαν εἰς τοὺς τόπους των, καὶ οἱ ἄλλοι εἰς ὀλιγωτάτας ἡμέρας θέλουν κάμει τὸ ἴδιον. — Αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα μελετᾶται νὰ γίνῃ καὶ ἄλλη γενικὴ κατὰ τοῦ τεύχους μας ἐφοδος· ἡ δὲ ἐκρηγῆς τῶν ἐχθρικών ὑπονόμων θέλει εἶσθαι τὸ σύνθημα τῆς ἐφορμῆσεως. — Ὁ Κιουταχῆς πολλὰ ὀλίγον μεριμνᾷ διὰ τοὺς καθημερινῶς φονευ-

μένους στρατιώτας του· ἐπιμένει δὲ νὰ καιροθώσῃ, ὅτι δύναται διὰ τὰ σώσῃ τὴν ἐπαπειλούμενην κεφαλὴν του.

Ἐως εἰς τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἄκρα καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν ἡσυχία. Μετὰ δὲ τὸ ἐσπέρως τὸ λαθραῖον κανονοστάσιόν μας ἐκερυνοβόλησε τὰ ἐχθρικά χαρακώματα μέχρι τῶν μεσονυκτίων, ἐν ᾧ ὁ ἐχθρὸς δύο μόνους βόμβας μᾶς ἐβρίψε.

Τὴν 4 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ βροχερὸς καιρὸς ἐμπόδισε, φαίνεται, τὸν ἐχθρὸν νὰ κάμῃ τὴν ἐφοδὸν του· ἡμεῖς ἐντοσούτω μετὰ ἀνυπομονησίαν τὸν περιμένομεν ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν.

Τὸ πρῶτ' ἡκούσθη πᾶσι ὁ κρότος τῶν ἐχθρικών πυροβόλων, ἐν ᾧ τὸ ἀπὸ μέρους μας πῦρ ἐξακολουθεῖ ἐκ διαλειμμάτων.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐξηκολούθησεν ὁ ἐκ τοῦ κανονοστασίου Κουτζίναϊκα πυροβολισμὸς μας μετὰ πολλὰ ἐπιδεξίαν διεύθυνσιν. Ὅτι τὸ εἰς τὴν δυτικὴν τοῦ περιτειχίσματος μας πτέρυγαν ἐχθρικών κανονοστασίων, καὶ τὸ ἄλλο, τοῦ ἀγ. Ἀθανασίου ἀπὸ ἡμᾶς ὀνομαζόμενον, ἐδοκίμασαν βλάβην ἐκ τούτων τῶν σφαιρῶν μας, δὲν ἐπιδέχεται δισταγμὸν, καθότι ὀφθαλμοφανῶς ἴδομεν τοὺς ἐκεῖσε Τούρκους ἀνακινουμένους καὶ ταραττομένους. Τὸ ἐσπέρως ἐκερυνοβόλησamen τὰ ἐχθρικά χαρακώματα μετὰ βόμβας καὶ γρανάτας. — Ὁ ἐχθρὸς κυριεύεται εἰσέτι ἀπὸ οἰκτρᾶν σιωπῆς.

Εἰς τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτὸς ἀπὸ αἰτίης ἀγνώστους εἰς ἡμᾶς ἤρχισαν οἱ ἐχθροὶ γενικὸν τουφεκισμόν καθ' ὅλα τὰ πλησίον μας περιχαράκωμά των, συντροφευμένον ἐν μέρει ἀπὸ βόμβας καὶ σφαίρας τῆς μεγαλητέρας των διαμέτρου. Ἡ πρᾶξις αὕτη ἐνομίσθη ἀπὸ μέρους μας ὡς σημεῖον τῆς μετὰ τὴν ἀνυπομονησίαν περιμενομένης ἐφόδου· διὸ τοὺς ἐδώκαμεν μετὰ τουφεκισμόν ὡσαύτως καὶ πυροβολισμόν τὴν ἀπόκρισιν τοῦ ὅτι τοὺς προσμένομεν, καὶ ἃς ἔλθουν· τοὺς ἐπροσκαλέσαμεν ὡσαύτως καὶ μετὰ τὰς συνήεις τοῦ πολέμου φωνὰς καὶ διὰ τοῦ ἤχου τῶν σαλπίγγων, ἀλλ' αὐτοὶ ἀντὶ φωνῶν στρατιωτικῆς συμφωνίας, μετεχειρίσθησαν βρῆχαικᾶς κραυγᾶς εἰς ὑπερβολὴν κακοφώνους καὶ δυσαρέτους· καὶ μ' ὅλον ὅτι τοιοῦτοτρόπως τὸ πῦρ διήρκησε μίαν περίπου ὥραν, τίποτε τέλος πάντων δὲν ἔλαβον τὴν τόλμην νὰ ἐπιχειρισθῶσιν οἱ ἄπιστοι καὶ ἄνανδροι Ἀγάρριοι. Ἐντοσούτω ἐφονεύθησαν δύο ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους ἐκ τῶν σωμάτων τῶν στρατηγῶν Λάμπρου Βέικου καὶ Νικολάου Ζέρβα, καὶ ἐπληρώθησαν τρεῖς.

Τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ. Δι' ὅλης τῆς νυκτὸς μόνῃ ἡ ψιλὴ φωτιά ἦτον εἰς ἐνέργειαν. Τὸ δὲ πρῶτ' μᾶς ἐβρίψεν ὁ ἐχθρὸς τρεῖς μόνους σφαίρας, ἐν ᾧ ἡμεῖς τέσσαρας ὥρας ἀκαταπαύστως ἐπυροβολήσαμεν τοὺς προμαχώνας του.

Ἀπὸ Ἀνατολικὸν πληροφοροῦμεθα μετὰ βεβαιότητος, ὅτι οἱ Νεοχωρίται ἐκτύπησαν περίξ τοῦ Ἀνατολικοῦ ἐν ἐχθρικών σώμα ἀίρηνθως καὶ ἐφόνευσαν ὅκτω ἀπίστους· ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἦτον ἐλαφρὰ πληγωμένος, διὸ καὶ ἐσυλλήφθη ζῶν, καὶ ἐσταλθῇ ἐνταῦθα· οὗτος ἐκθέτει τὰ ἐφίξῃς περὶ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου.

Οἱ Τούρκοι πάσχουν ἑλλείψιν τροφῶν, καὶ συμπεραίνου, ὅτι ὁ Καρῆσκάκης (α) τοὺς ἔκοψε τὴν συγκοινωνίαν, καὶ ἔγεινε τῆς ἐλλείψεως ταύτης ὁ αἷτιος· ὁθεν ἐδιορίσθη παρὰ τοῦ Κιουταχῆ σημαντικὴ στρατιωτικὴ δύναμις νὰ στρατοπεδεύσῃ εἰς Γοιυριὰν καὶ νὰ φυλάττῃ τὴν θέσιν ἐκείνην. — Τὰ περὶ τὸ Ἀνατολικὸν στρατεύματα ἀπὸ δειλίαν ἐπισσωματώθησαν εἰς τὸ Κεφαλόδερσον (θέσιν ὀχυρὰν). — Καθημερινῶς πολλοὶ τῶν Ἀλβανῶν καὶ Γκέγγιδων λειποτακτοῦν ἐπιστρέφοντες εἰς τοὺς τόπους των. — Οἱ Τούρκοι κατεσκευάσαν ὑπὸ τὸ προτειγισμὸν τοῦ Μπότζαρη ὑπόνομον, εἰς τὴν ὅποιαν θέλουν βάλει τὸ πῦρ κατ' αὐτάς, καὶ συγχρόνως βιαζόμενοι ἀπὸ τὰς περιστάσεις νὰ κάμουν καὶ νέαν ἐφοδὸν· ἐνεκα δὲ τούτου ἐπληρώθησαν ἰδιαιτέρως 200 Τούρκοι (καὶ αὐτοὶ μετὰ πολλὴν δυσκολίαν ἐσυλλήθησαν) διὰ νὰ ἐμβουν εἰς τὸν κίνδυνον τῆς πρώτης ὁρμῆς. — Ὁ Κιουταχῆς κολακεύει τὸν στρατὸν του πάντοτε μετὰ ἐλπίδας καὶ ὑποσχέσεις ἐπιπλάστους. α

Ταῦτα ἐκθέτει ὁ αἰχμάλωτος· οἱ δὲ Ἑλληνας, ἐξακολουθοῦν μ' ὅλην τὴν δραστηριότητα τὰς ἐσωτερικὰς ἐργασίας των· ὁ ζῆλος καὶ πατριωτισμὸς των θέλει στερεθῇ διὰ τῆς βοήθειας τοῦ ΓΥΨΙΣΤΟΥ μετὰ τού· κατὰ τῶν βαρεθάρων θριάμβους καὶ τρώπαια.

ΑΡΙΘ 72

Μεσολόγγιον, 9 Σεπτεμβρίου 1825.

ἙΣΠΕΡΙΚΑ.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ἙΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΕΥ. ΤΑ ΤΗΣ ΔΙΤ. Χ. ἙΛΛ. ἘΠΙΤΡΟΠΗ

Πρὸς ἅπαντας τοὺς κατοίκους τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

ΔΙΑΚΗΡΥΣΣΕΙ.

Ὅλος ὁ κόσμος ὁμολογεῖ, καὶ αἱ καθημερινὰ πᾶραι τὸ βεβαιώνουν, ὅτι ἡ ὁμόνοια, ἡ στενὴ ἐνωσις, καὶ ἡ ἀδελφικὴ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη, ὅταν συνωδεύουν τὴν ἀνδρίαν, τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν φρόνησιν, κάμνουν θαύματα· καὶ θαύματα, διότι θαύματα ἐστάθησαν τὰ εἰς τέσσαρας

(α) Ὁ ἐπληρωφθὲν παρ' ἄλλων, φεβύμενος ὁ Κιουταχῆς νὰ μὴ διαλυθῇ τὸ στρατεύμα του προσπαθεῖ νὰ τὸ ἀπατήσῃ λέγων, ὅτι ὁ στρατηγὸς Καρῆσκάκης δὲν εὐρίσκειται εἰς τὸ ἐνθρόνον.

χρόνους κατορθώματά μας τοῦ νὰ πολεμῶμεν μία φοῖτα Ἕλληνες καὶ νὰ κατατροπώνωμεν τόσας μυριάδας βαρβαρικῶν στρατευμάτων τοῦ μεγάλου κράτους τῆς Τουρκίας, καὶ νὰ καταποντίζωμεν με σιταροκάραβας τόσα ξύλινα τεῖχη τοῦ, ἐκπλέοντα κάθε χρόνον εἰς τὸ ἀρχιπέλαγος. Ἐπειδὴ ὅμως τὸν παρόντα πέμπτον χρόνον ἐκάμαμεν ὅτι ἀποχωρισθὺν ἀπὸ ἡμᾶς δι' ὀλίγον καιρὸν αἱ ἀρεταὶ αὐταί, ἐδοκιμάσαμεν καὶ περισσότερα παρ' ἄλλοτε ἐναντία εἰς τοῦτον τὸν ἱερὸν ἀγῶνά μας. Ἰδοὺ λοιπόν, ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἐνδύονται τὸν θώρακα αὐτῶν τῶν ἀρετῶν ἐνωμένων, ὅλα τῶν τὰ ἐπιχειρήματα εὐτυχοῦν καὶ ἐπιτυχαίνουν τὸν σκοπὸν τῶν.

Γενναῖοι ὀπλαρχηγοί, καὶ λοιποὶ ἀξιωματικοὶ στρατιωτικοὶ τῆς ὅλης Δυτ. Ἑλλάδος! Νέον λαμπρὸν στάδιον ἔχετε ἐμπροσθέν σας διὰ νὰ δοξασθῆτε· μέρος τοῦ σταδίου τοῦτου τὸ ἐδιατρέξατε ἡρωϊκῶς ἕως τῶρα· καὶ τὰ περασμένα κατορθώματά σας ὑπόσχονται, ὅτι θέλετε τὸ διατρέξει καὶ ἕως τέλους ἀνδρείως καὶ ἐνδόξως· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονήσετε, ὅτι διὰ νὰ ἡμπορέσητε νὰ φανῆτε ἕως τέλους νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι, ἀνάγκη πᾶσα τὴν ἀνδρίαν καὶ τὴν φρόνησίν σας νὰ τὰς συνωδεύουν ἡ ὑμόνοια, καὶ ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη· χωρὶς αὐτάς τίποτε μέγα, τίποτε λαμπρὸν κατόρθωμα, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πραχθῇ· ὅταν αὐταὶ αἱ ἀρεταὶ λείπουν, καὶ αὐτὴ τοῦ Ἡρακλέως ἡ δύναμις καὶ ἀνδρία, παραλύεται καὶ κατατᾶ ἀνίσχυρος. Ὁμοιοῦντες λοιπόν, γενναῖοψυχοὶ τῆς πατρίδος ὑπέρμαχοι, συσσωματωθεῖτε ὅσοι ἔξω τοῦ Μεσολογγίου μετὰ τὸν γενναϊότατον στρατηγὸν Γεώργιον Καραϊσκάκην, διορισθέντα ἀπὸ τῆς Σ. Διοικήσεως ἀρχηγὸν τῶν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐπιχειρημάτων· καὶ μὴ ἀμφιβάλlete, ὅτι ἡ θεὰ Νίκη θέλει σᾶς ἀκολουθεῖ παντοῦ καὶ πάντοτε, διὰ νὰ στεφανώνη τοὺς κατὰ τοῦ αἰμοδόρου τυράννου μας ἡρωϊκοὺς ἀγῶνάς σας· ναί, μὴ τὸ ἀμφιβάλlete, ἔχοντες παράδειγμα τοὺς ἀπότητους ἀδελφούς σας, τοὺς γενναίους ὑπερασπιστὰς τοῦ Μεσολογγίου, οἱ ὅποιοι ἐνωμένοι σφικτὰ ἀναμεταξύ των μετὰ ἀδελφικὴν καὶ εἰλικρινῇ ἀγάπην, καὶ φοροῦντες τὴν πανοπλίαν τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς ἀνδρίας, τίποτε ἄλλο δὲν ἀντιπαρτιτάνουν εἰς τὰς ἐφορμήσεις τοῦ ἐχθροῦ, παρὰ τὰ ἡρωϊκὰ στήθη των, διότι τὰ τεῖχη τοῦ φρουρίου ἀπὸ τὰς μπάλας, τὰς βόμβας καὶ τὰς μίνας δὲν ὑπάρχουν πλέον· καὶ μ' ὅλον τοῦτο, οἱ γενναῖοι οὗτοι πρόμαχοι τῆς πατρίδος ἀπέκρουσαν πάντοτε τὸν ἐχθρὸν, ἐφορμήσαντα ὅχι μίαν, ὅχι δύο, ἀλλὰ πολλὰς φοαῖς, καὶ εἶναι ἔτοιμοι καὶ πάλιν νὰ τὸν δεγθῶν μετὰ τὴν γνωστὴν καὶ συνειθισμένην των καρτεροψυχίαν καὶ γενναϊότητα. Γενόμενοι λοιπόν καὶ σεῖς ὅλοι μία ψυχὴ εἰς πολλὰ σώματα, ἔχετε βεβαιότητα, ὅτι καταςταίνεσθε τεῖχη ἀδιάσπαστα, εἰς τὰ ἑποῖα ὡς εἰς βράχους θέλουν συντριβῇ ὅσαι δυνάμεις τῶν βαρβάρων καὶ ἀνὸρμήσουσαν ἐναντίον σας.

Ὁ ἐχθρὸς, ἀπὸ ὅσα ἔπαθεν ἕως τώρα ἀπὸ σᾶς, ἐκατάλαθεν ὅτι ἀπατήθη, διότι ἐμβόηκεν εἰς ἕνα τόπον, τὸν ὅποιον κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν, ὅτι τοῦ ἦτον εὐκόλον νὰ καθυποταγῇ, καὶ τὸν ὅποιον τώρα θέλει ν' ἀφήσῃ, ἀλλὰ δὲν ἠξέυρει ποῖον δρόμον νὰ πάρῃ· ἐγνώρισε τὸ σφάλμα του, καὶ ἀπορεῖ τί νὰ κίμῃ· ἐν ἀποφασίῃ νὰ ἐπισθοδρομήσῃ, ἀγνοεῖ ἂν θὰ ἡμπορέσῃ· καὶ ἂν τὸ κατορθώσῃ, ἠξέυρει ποῖα Σουλτανικὴ ἀντάμειψις τὴν πρότμεναι· νὰ μείνῃ δὲ πάλιν ἐδῶ, δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι ἐδῶ θ' ἀφήσῃ καὶ τὰ κόκκαλά του, ὅπου ἐτόλμησε νὰ ἐμβῇ. Καὶ ἰδοὺ, ὅποια εἶναι ἡ τωρινὴ θέσις τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐν ᾧ λοιπόν εὐρίσκεται εἰς τόσῃ ἀμηχανίαν, σεῖς γενναῖοι πολεμισταὶ τῆς Δυτ. Ἑλλάδος, μὴ χάνετε καιρὸν, ἀλλ' ἀσπασθῆτε τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν καὶ κινήθητε συμφώνως νὰ πιάσητε ὅλα τὰ περάσματα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἔρχονται αἱ τροφαὶ καὶ τὰ πολεμοφόδια εἰς τοὺς πολιορκητὰς τοῦ Μεσολογγίου, διὰ νὰ τοὺς στενοχωρήσητε γεροῦντές τους ἀπὸ ὅλα τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα· καὶ ὕστερον, συμφώνως μετὰ τοὺς ἐδῶ ἀδελφούς, ἐπιπίπτοντες εἰς αὐτοὺς πανστρατιᾶ, νὰ τοὺς ἀφανίσετε ἐξ ὁλοκλήρου. Ταῦτα τὰ κατορθώματα, γενναῖοψυχε Καραϊσκάκη καὶ λοιποὶ ἀνδρεῖοι ὀπλαρχηγοί, ἀπὸ τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην, ἀπὸ τὴν ἀνδρίαν καὶ τὸν πατριωτισμὸν σας, τὰ προσμένει τὸ ἔθνος, καὶ ἡ Σ. μας Διοίκησις· καὶ ἐνθ' ἂν τὰ προσμένουν μετὰ ἀνυπομονησίαν, πλέκουν στεφάνους ἀμαράντου δόξης, διὰ νὰ στολίσουν τὰς κεφαλὰς σας, καὶ νὰ σᾶς ἀναδείξουν ἀληθινούς· λυτρωτὰς τῆς πατρίδος· ὁ δὲ φωτισμένος καὶ φιλελεύθερος κόσμος, ὁ ὅποιος παρατηρεῖ μετὰ προσοχὴν τὰ κινήματά σας, καὶ ἐνισχύει μετὰ τὰς εὐχὰς τοὺς ἀγῶνάς σας, προσμένει καὶ αὐτὸς μετὰ ἀνοικτὸν στόμα νὰ σᾶς ἀκούσῃ νικητὰς, διὰ νὰ χαρῇ καὶ νὰ χειροκροτήσῃ εἰς τὰς νίκας σας.

Σεῖς δὲ, κάτοικοι, ὀπλοφόροι καὶ μὴ, ὅσοι μέιναντες ἕως τώρα ἀδιάφοροι εἰς τὴν γενικὴν κίνησιν, δὲν ἐπήρατε τὰ ἄρματα εἰς τὰς χεῖρας νὰ τρέξετε κατόπιν εἰς τὸν γενναϊότατον ἀρχηγὸν Καραϊσκάκην, διὰ νὰ συμπολεμήσητε μετὰ τοὺς ἀδελφούς σας κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ τῆς ἱερᾶς πίστεως, καὶ τῆς φιλέτης πατρίδος μας, δὲν σᾶς εἶναι συγχωρημένον νὰ σέκεσθε εἰς τὸ ἐξῆς ἀργοί, καὶ ἀδιάφοροι εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν ἀδελφῶν σας· ὅχι, ἀλλ' ἀδράξατε τὰ ὅπλα σας, τρέξατε νὰ ἐνωθῆτε μετὰ τὸ σῶμα τοῦ ρηθέντος ἀρχηγοῦ, καὶ συνακολουθοῦντες ὑπὲρ τὴν ὁδηγίαν του, συμπολεμήτε τὸν ἐχθρὸν, διὰ νὰ τὸν ἀναγκάσετε νὰ φύγῃ κακῶς ἔχοντα, ἢ νὰ εὐρῇ τὸν τάφον του εἰς τὸν τόπον, τὸν ὅποιον ἐτόλμησε νὰ κατήσῃ μετὰ

τὸ μιὰρὸν πόδι του καὶ ἐφαντάσθῃ νὰ καταστῇ.

Καὶ σεῖς, ὅσοι ἐξ ἀνάγκης, ἢ ἀπὸ ἄλλα αἰτία διὰ τὴν ἐρετεινὴν ἐχθρικὴν ὁρμὴν ἐκλίνετε πρὸς τὸ μέρος τῶν ἀπίστων, γνωρίσατε τὴν πλάνην σας, αἰσθανθῆτε τὸν ὅποιον τρέχετε κίνδυνον, καὶ ἐνωθῆτε μετὰ τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς σας. Ἡ Σ. Διοίκησις, ὡς κοινὴ, καὶ συγχωρητικὴ μήτηρ, λησμονοῦσα τὰ περασμένα, σᾶς συγχωρεῖ, σᾶς δέχεται εἰς τὸν μητρικὸν κόλπον τῆς, καὶ σᾶς στοχάζεται πάλιν ὡς τέκνα τῆς· ἀλλὰ δεῖξετε καὶ σεῖς ἐμπράκτως τὴν μετάνοιάν σας· προθυμοποιηθῆτε νὰ πλύνετε ἀπὸ πάνω σας τὸν ῥύπον, μετὰ τὸν ὅποιον ἐμολύνθητε, θέλοντες, ἢ μὴ, πιάσατε τὰ ὅπλα, καὶ ἐνωμένοι μετὰ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς σας κτυπάτε, καὶ σεῖς τὸν ἐχθρὸν, διὰ νὰ ἐπιταχύνετε τὸν ἀφανισμόν του. Μὴθετέ δὲ, ὅτι ἐν εὐρεθῇ κἀνείς ἀπὸ σᾶς, ὁ ὅποιος δὲν ὑπακούσῃ εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος, ὁ γενναϊότατος ἀρχηγὸς Καραϊσκάκης ἔχει διαταγὴν τῆς Σ. Διοικήσεως νὰ μεταχειρισθῇ ἐναντίον τοῦ τοιοῦτου τὴν βίαν διὰ νὰ ξεχωρίσῃ τὴν ἥραν ἀπὸ τοῦ σιτάρι· καὶ ὅμως κἀνὲν δικαιολόγημα δὲν ἔχετε πλέον διὰ νὰ μένετε ὀπίσω· ἀδυναμίαν δὲν ἡμπορεῖτε νὰ προφασισθῆτε, διότι ἔχετε ἀρκετοὺς καὶ δυνατοὺς βοηθοὺς, ἀγωνιζομένους ἤδη κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἔχετε ὅλους τοὺς ἔξω τοῦ Μεσολογγίου ὀπλαρχηγούς ἀκολουθοῦντας μετὰ τὰ σώματά των τὸν γενναϊότατον ἀρχηγὸν Καραϊσκάκην· ὅσον διὰ τροφὰς, μὴ φοβεῖσθε νὰ εὐρεθῆτε ἄδαιοι· ἡ Διοίκησις ἐφρόντισε καὶ ἔστειλε, καὶ ὀλονένα στέλλει, καὶ τροφὰς καὶ πολεμοφόδια εἰς τὸ κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν στρατόπεδον· ἔστειλε καὶ φροντιστὴν, διὰ νὰ τὰ μοιράζῃ· ἔστειλεν ἀκόμη καὶ θαλασσίαν βοήθειαν διὰ νὰ παραπλήσῃ τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ ἐν ταύτῃ νὰ δίδῃ ὅτι βοήθειαν χρειασθῇ. Κινήθητε λοιπόν, τρέξατε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, διὰ νὰ ἐξαλειψῆτε τὸ δνειδὸς σας, νὰ δεῖξετε μετὰ τὰ ἔργα, ὅτι ἐμετανοήσατε εἰλικρινῶς, καὶ νὰ ἐκδικηθῆτε τελευταῖον ὅσα κακὰ, ὅσας ὕβρεις, καὶ ὅσας ἀτιμίας ἐπάθετε ἀπὸ τοὺς τυράννους.

Γενναῖοψυχε Καραϊσκάκη, καὶ λοιποὶ θαρράλαῖοι ὀπλαρχηγοί καὶ ἐν γένει ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Δυτ. Ἑλλάδος! Ἡ ἐρετεινὴ χρονία δὲν ὁμοιάζει δι' ἡμᾶς μετὰ τὰς περασμένας χρονίας· ἐφ' ὅσον θέλει ἀποφασισθῇ ἡ τύχη καὶ ἡ ὑπαρξίς τῆς πολυαγαπημένης Ἑλλάδος· διότι ἐφ' ὅσον ὁ ἐχθρὸς ἔβαλεν εἰς κίνησιν ὅλας τὰς δυνάμεις του· καὶ εὐθὺς ἀφ' οὗ ἀποδιωχθῇ καὶ τώρα ἀπὸ τὴν Δυτ. Ἑλλάδα, ἡ πατρίς εἶναι χωρὶς ἄλλο ἐλευθέρη· διὰ τοῦτο καὶ τὰ τωρινὰ κατορθώματά σας θέλουν ξεπεράσει ὅλα τὰ προηγουμένα. Φιλοτιμηθῆτε λοιπόν, ὡς ἀδάμαστοι πρόμαχοι τῆς πατρίδος, ἐνωμένοι ἀπαξάπαντες μετὰ τὸν ἄλυτον δεσμόν τῆς ὁμοιοῦσας καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης, φιλοτιμηθῆτε, ἐκδικούμενοι τὰ χυμένα αἷματα τῶν ἀδελφῶν σας, νὰ ἐνεργήσητε τὸν ἐξολοθρευμὸν τῶν μοχθηρῶν τυράννων, διὰ νὰ ἐλευθερώσητε τὴν πολυπάθην πατρίδα μας· ἐλευθερόντες τὴν δὲ, θέλετε ἐξασφαλίσαι διὰ πάντοτε τὴν ἰδιοκτησίαν, τὴν τιμὴν, τὴν ζωὴν σας, καὶ τὴν τιμὴν καὶ ζωὴν τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων σας· καὶ τὸ μεγαλύτερον ἀφ' ὅλα, ὅτι τὰ ὀνόματά σας δοξαζόμενα θέλουν μένει διὰ πάντα ἀθάνατα εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν.

Μεσολόγγιον, τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1825.

Ἰωάννης Παπαδιαμαντόπουλος, Δημήτριος Θέμελης.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς Φ. Πλητᾶς.

Μεσολόγγιον, τὴν 6 Σεπτεμβρίου.

Ἀφ' οὗ ὁ ναύαρχος Μιαούλης περιῆλθε μετὰ τῆς μοίρας του τὰ νερά τῆς Ἀλβανίας διὰ λόγους ἀποχωρῶντας, τοὺς ὁποίους ἡ βασιεῖα του φρόνησις ὑπαγόρευσε, πάλιν ἐπέστρεψε, καὶ σπεύδει εἰς ἐντάμωσιν τοῦ ἀντιναυάρχου Σαχτούρη διὰ νὰ ζητήσωσιν ὁμοψύχως καὶ ἐρευνησῶσι, ποῦ κατέφυγεν ὁ στόλος τῶν βαρβάρων διὰ νὰ κρύψῃ τὴν κατασχύνην του. Σήμερον λοιπόν μαυθάνομεν, ὅτι ὁ ἀκαταδάμαστος οὗτος ἥρως διευθύνθη περὶ τὴν Κάσσον, ὅπου περιέρχεται καὶ ὁ ἀνδρεῖος ἀντιναύαρχος Σαχτούρης, ὅπως ἐνωθέντες ἐμποδίσωσι τὸν ἐχθρὸν τοῦ νὰ φέρῃ βοήθειαν, οὔτε εἰς τὸν ἐν Πελοποννησῇ Αἰγύπτιον ἱμπεράτην, οὔτε εἰς τὸν πολιορκητὴν μας Ρεσίτ Μεχμέτ τὸν ἀπὸ Κιουτάγιας.

Ἐν ᾧ δ' αἱ δύο αὐταὶ μοῖραί μας περιπλεύουσαι τὰς θαλάσσας κατατρέχουν τὸν ἐχθρὸν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ, ἡ τρίτη ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν ἀρχηγῶν Δημητρίου Α. Κιοσέ καὶ Ἀναγνώστη Γεωργίου μετὰ τῶν ἀπότητων συναδελφῶν των Ἰωάννου Μπατζαζῆ, Λαζάρου Μπούσκου, Δημητρίου Μαστραντώνη, Γεωργίου Ἀποστόλη, Ἀνδριανοῦ Σάντου, Σταμάτη Φώκα, καὶ Γεωργίου Κωνσταντῆ ἐξακολουθεῖ τὰ καθήκοντά της, κατὰ τὰς ἐπιταγὰς τῆς Σ. Διοικήσεως, μ' ὅλον τὸν ζῆλον καὶ προθυμίαν, ἀποκλείουσα στενώτατα τὸν Κορινθιακὸν κόλπον τὸν τῆς Ἀμβρακίας κ. τ. λ., καὶ προμηθεύουσα μετὰ πᾶσαν βοήθειαν τὴν καρτεροψυχὸν φρουρὰν τοῦ Μεσολογγίου. Πρόθυμοι πάντοτε νὰ πράξωσι τὸ κοινὸν καλὸν οἱ ἀνδρεῖοι οὗτοι θαλασσινοί, ἐφάνησαν ἄξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Σ. Διοικήσεως, καὶ τῶν ζηλωτῶν τῆς ἀληθοῦς εὐδαιμονίας τοῦ ἔθνους μας· Δόξα καὶ τιμὴ εἰς τοὺς ἀγῶνάς σας, πρόθυμοι τῆς πατρίδος ὑπερασπισταί!

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 6 Σεπτεμβρίου. Τὸ πρῶτ ἐκτραυνοβόλησε μετὰ πείσμα τὸ λαθραῖον

κανονοστάσιόν μας τὰ ἐχθρικά χαρὰκώματα. Ὁ ἐχθρὸς ἀντεπυροβόλησε πεισματικώτερον τὸ κανονοστάσιόν μας τοῦτο· ἀλλ' ἡ ὑψηλὴ τῶν σφαιρῶν του διεύθυνσις δὲν ἐπέφερε τὴν παραμικρὰν βλάβην. Εἶναι δύσκολον καὶ εἰς τὸν πλέον ἔμπειρον πυροβολιστὴν νὰ βλάβῃ τοιαύτας ἐντέχνους ἐργασίας.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἤρχισε σταυρωτὰ ὁ ἐχθρὸς τὸ πῦρ του κατὰ τοῦ λαθραίου κανονοστασίου μας· ἀλλὰ τότε οὐτε τὰ ἐκείσε πυροβόλα μας δὲν ἐπειράχθησαν ποσῶς, ἀλλὰ μόνον τὸ περίφραγμα τοῦ κανονοστασίου ἐχώνευσεν μερικὰς σφαίρας, καὶ ἀπὸ μίαν πέτρην ἐλαφρότατα ἐπληγώθη ὁ ὑποδέκαρχος τῶν ἐκείσε πυροβολιστῶν τοῦ τάγματος.

Σήμερον ἐφονεύθησαν καὶ δύο ἄλλοι στρατιῶταί μας καὶ ἐπληγώθη εἰς.

Πρὸς τὸ ἐσπέρας ἴδομεν τὸν ἐχθρὸν νὰ μεταφέρῃ εἰς τὰ πλησιέστερα τῶν χαρὰκωμάτων του πάλους, πάτερ, κορμούς δένδρων, καὶ διάφορα ἄλλα ξύλα. Ἡμεῖς τὸν περιμένομεν κάθε στιγμὴν νὰ κάμῃ πάλιν τὰς ἐφοδούς του.

Τὸ ἀφ' ἐσπέρας καὶ τῶν δύο μερῶν πῦρ ἐξηκολούθησεν ὡσαύτως μὲ πείσμα.

Τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ. Αἱ ὅλῃς τῆς νυκτὸς ἦτον ἀκατάπαυστος καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν ὁ κανονοβολισμὸς καὶ βομβοβολισμός· ὡσαύτως καὶ ἡ ψιλλὴ φωτιά δὲν διακόπτετο ὀλοτελῶς.

Πέντε κομῆται ἐρχόμενοι ἀπὸ δυσμῶν καὶ διευθυνόμενοι πρὸς ἀνατολάς, ἐνώθησαν μίαν ὥραν πρὶν τῆς αὐγῆς εἰς ἓν κατὰ κάθετον τῶν κανονοστασίων τοῦ τείχους μας.

Τὸ πρῶτ' παρὰ τὸ σύνθημα μὰς ἐκτραυνοδόλησαν αἱ ἀπίστοι ὀρίζοντες, κατὰ κάθετον καὶ σταυρωτὰ μ' ὅλον τὸ πείσμα των. Αἱ μὲν σφαῖραι τῶν κανονίων των καὶ αἱ γρανάται διευθύνοντο πρὸς τοὺς προμαχῶνάς μας· αἱ δὲ βόμβαι των ἐπιπτον ὅλαι εἰς τὴν πόλιν· εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἐφονεύθη εἰς, καὶ ἀκινδύνως ἐπληγώθησαν τρεῖς γυναῖκες καὶ ἓν βρέφος. Πόσον ἀπατώνται οἱ βάρβαροι νομίζοντες μὲ τοιαύτας ἀπειλάς νὰ κατορθώσωσι τὰ αἰμοσταγὰ τέλη των! Ὁχι. Οἱ Ἕλληνες τοὺς ἀντεπυροβόλησαν, τοὺς ἀντετουφέκισαν, καὶ συγχρόνως ἐργαζόμενοι ἔσωθεν εἰς πλειοτέραν ὀχύρωσιν τῶν ἀφωρώντων τὴν ὁσον ἐντελὴ ὑπεράσπισίν των, γρηγοροῦν νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ προσκαλοῦν τὸν ἐχθρὸν νὰ ἔλθῃ εἰς πόλεμον μὲ τὸ ξίφος, καὶ ὅχι τῶσον πολὺν καιρὸν νὰ μεταχειρίζεται τὴν δειλὴν καὶ ἀτολμὴν μάχην τῶν πυροβόλων, φονεύων βρέφη καὶ γυναῖκας.

Ἡ αὐτὴ ἀπὸ μέρους τοῦ ἐχθροῦ δραστηριότης τῶν πυροβόλων ἐπεκράτησε καὶ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ ἐσπέρας· τὸν ἀντεμειψάμεν ὁμως καὶ ἡμεῖς εἰς κάθε βολῇ του. Ἐν τούτοις ἐπληγώθη ἐλαφρὰ ἓνας πυροβολιστής μας· καὶ ἐφονεύθη ἓνας παῖς δώδεκα ἐτῶν εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ τὴν ἐκρηξίν μιᾶς βόμβας.

Τὴν 8 τοῦ αὐτοῦ. Ὑστερον ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα ἡμεῖς μετεχειρίσθημεν τὴν ψιλλὴν φωτίαν κατὰ τὸ σύνθημα· ὁ δ' ἐχθρὸς κυριευμένος ἀπὸ φόβον πανικὸν ἐπολυπλασίασε τὸν τουφεκισμὸν του, καὶ μάλιστα εἰς τὸ μέτωπον τοῦ περιτειχίσματός μας· ὅθεν ἐκ τούτου ἐγεννήθη καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν γενικὸς κρότος· τῶν τουφεκίων, συντροφευμένος καὶ μὲ ἀμοιβαῖον πυροβολισμὸν. Ἡ πρᾶξις αὕτη διήρκησε μίαν σχεδὸν ὥραν, καὶ πάλιν ἐυστάθη ἡ αὐτὴ σιωπὴ.

Τὸ πρῶτ' ἐπανάλαβε τὸ λαθραῖον (masqué) κανονοστάσιόν μας τὸ πῦρ του κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου· ὁ δ' ἐχθρὸς ἀντεπυροβόλησεν αὐτὸ σταυροειδῶς μὲ βόμβας, γρανάτας καὶ μὲ τὰς ὀγκωδεστέρας σφαίρας τῶν κανονίων του.

Τὴν μεσημβρίαν καὶ ἕως τὸ ἐσπέρας, ἐκ διαλειμμάτων καὶ τῶν δύο μερῶν τὸ πῦρ ἦτον εἰς ἐνέργειαν.

Τὴν νύκτα ἀμοιβαῖα τῶν πυροβόλων κατὰπαυσις, τὸν δὲ τουφεκισμὸν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ Τούρκοι μετεχειρίσθημεν ὡς συνήθως.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον καὶ τὸ πρῶτ' ὡσαύτως γενικὴ ἐπεκράτει τῶν ὅπλων ἀνακωχή.

Περὶ τὸ δεῖλι (ὅτε δηλαδὴ αἱ σελίδες εἶχον βαλθῇ ἤδη εἰς τὸ πριστήριον) ἐβέβαμεν εἰς ἐνέργειαν δύο πυρπολικὰς ὑπονόμους, τὰς ὁποίας πρὸ ἡμερῶν εἴχομεν κατασκευάσει. Τὴν εὐτυχίαν αὐτῶν ἐκρηξίν, τὸ ἀμύμητον τῶν Ἑλλήνων εἰς ταύτην τὴν περίστασιν θάρρος, τὴν ζημίαν τοῦ ἐχθροῦ καὶ τὴν λαμπρὰν μετὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην νίκην μας, θελομένη καθίσει διὰ τὴν βραδύτητα τῆς πράξεως μετὰ λεπτομερείας εἰς τὸ ἀκόλουθον φύλλον.

ΑΡΙΘ 73

Μεσολόγγιον, 12 Σεπτεμβρίου 1825

ΕΞΗΤΕΡΙΚΑ.

Μάλτα, τὴν 1 Σεπτεμβρίου.

Γίνεται καθημερινῶς λόγος περὶ τῆς ἀπὸ Βρεσιλίαν ἐπιστροφῆς τοῦ Λόρδ Κοχράνου, ὁμοίως καὶ περὶ τῶν σκοπῶν του (στηριζομένων παρὰ τῆς φιλελληνικῆς ἑταιρείας) τοῦ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Μὰς βεβαιοῦν προσέτι, ὅτι δύο ἀτμοκίνητα πλοῖα, καὶ ἄλλα δύο πολεμικὰ τῆς γραμμῆς ἦσαν ἔτοιμα νὰ ἀναχωρήσουν διὰ τὴν καθέδραν τῆς Ἑλληνικῆς Διοι-

κήσεως. Ὁ Κύριος Ροβέρτος Οὐίλσον θέλει διοικεῖ 4000 στρατευμάτων βοήθητικῶν, διωρισμένων εἰς συνδρομὴν τοῦ ἱεροῦ τῶν Ἑλλήνων ἀγώνος.

Ζάκυνθος, τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ.

Σήμερον ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν διὰ τὴν Ἑλλάδα ὁ στρατηγὸς Ροζαρόλης μὲ τοὺς υἱούς του. καὶ μὲ δύο ἄλλους Εὐρωπαίους.

Τὴν 8 τοῦ αὐτοῦ.

Χθὲς προσωρμίσθη εἰς τὸν λιμένα μας Γαλλικὸν ἐμπορικὸν πλοῖον ἐρχόμενον ἀπὸ Μασσαλίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀνεχώρησε πρὸ δεκατεσσάρων ἡμερῶν εἶναι φορτωμένον διάφορα ἀναγκαῖα πράγματα, στελλόμενα εἰς τὴν Ἑλλάδα παρὰ τῆς ἐν Γαλλίᾳ φιλελληνικῆς ἑταιρείας· ἔχει καὶ 26 τεχνίτας· καὶ πυροβολιστὰς· καὶ αὐριοὺς ἀναχωρεῖ διὰ Ναύπλιον).

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ.

Σήμερον ἐφθασεν Ἰονικὴ γολέττα ἐρχομένη ἀπὸ Ρόδου, ἀφ' ὅπου λείπει ἡμέρας δώδεκα. Παρὰ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς μαθάνομεν, ὅτι καὶ οἱ δύο ἐχθρικοὶ στόλοι εὐρίσκονται εἰς Ἀλεξάνδρειαν καὶ διορθώνονται. Τρεῖς χιλιάδες στρατευμάτων εἶχον φθάσει εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ νὰ εἰσβιασθῶσιν εἰς τοὺς στόλους· ἐπεριμένοντο δὲ καὶ ἄλλα. Μετὰ ἓνα μῆνα θέλουν εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ βελθῶσιν εἰς τὰ πανία οἱ στόλοι οὗτοι.

ΕΞΗΤΕΡΙΚΑ.

Ναύπλιον τὴν 2 Σεπτεμβρίου.

Προχθὲς ἐφθασεν εἰς τὸν λιμένα μας μία ναυτικὴ μοῖρα τῶν Ἡ. Ε. τῆς Ἀμερικῆς, ἥτις μετ' ὀλίγον μέλλει νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸν πορθμὸν τῆς Γκιβιλιτέρας. Ἡ μοῖρα αὕτη διοικεῖται παρὰ τοῦ Κ. Κομοδόρου Ρόντζερ, Διοικητοῦ τῆς δικρότου νηὸς (vaisseau), ἡ Ἀρκτική ἡ Καρολίνα (Nord Caroline), 105 κανονίων, τὰ δὲ ἄλλα καράβια συνίστανται ἀπὸ τὴν φρεγάταν, la Constitution καὶ δύο κορβέτας.

Ὁ Κύριος Κομοδὸρος ἔστειλε τὸν Διοικητὴν τῆς νηὸς διὰ νὰ χαιρετήσῃ τὴν Σ. Διοίκησιν, ἥτις ἀντέστειλε τὸν Γ. Γρ. Κ. Α. Μαυροκορδάτον πρὸς ἀντιχαιρετισμὸν τοῦ Κ. Κομοδόρου. Ἡ Ἀμερικανικὴ ναυαρχίς ὕψωσεν εἰς τὸ κατόρτι τῆς πλώρας τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, καὶ ἐχαίρετῃς τὸν ἀπισταμένον τῆς Διοικήσεως μὲ δεκατρεῖς κανονοβολισμούς.

Μετὰ τοῦτο συνοδεύομενος ὁ Κ. Κομοδὸρος ἀπὸ τὸν Διοικητὴν τῆς νηὸς καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς Καπιτάνους τῆς μοῖρας καὶ τῶν ἀνωτέρω ἀξιωματικῶν, ἐξῆλθεν εἰς τὴν ξηράν. Οἱ ἦχοι τῶν πυροβόλων τοῦ τείχους καὶ αἱ χαρμόσυνοι φωναὶ τοῦ λαοῦ τὸν ἐδέχθησαν μὲ ὅλην τὴν ἀγαλλίασιν.

Τὸ Νομοδοτικὸν σῶμα καὶ τὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Δυνάμεως ἡκροάσθησαν τὸν Κ. Κομοδόρον μὲ τὴν συνειδίαν του εἰς τὸ Βουλευτικόν. Ἐπειτα τὸν ὠδήγησαν εἰς τὴν μεγάλην πλατείαν, ἔνθα τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν σύνταγμα ἐπέρασεν ἀπ' ἐμπρός του κατὰ σειράν.

Γενναῖοι Ἀμερικανοί! Ἡ ἱστορία σας εἶναι δι' ἡμᾶς ὁδηγὸς τῶν πράξεών μας. Ἡ ἐδική σας σταθερότης εἶναι δι' ἡμᾶς ὡς πρωτότυπον· ἐς εἶσθαι ἐλεύθεροι, οἱ Ἕλληνες αὐτὸ ἐπιθυμοῦν ὡσαύτως, καὶ δι' αὐτὸ ἀγωνίζονται· ὑπεμείνατε πολλὰς δυστυχίας, καὶ ἡ σταθερότης σας τὰς ὑπερενίκησεν· ὑπεμείναμεν καὶ ἀκόμη ὑπομένομεν καὶ ἡμεῖς μεγάλας, καὶ πολυειδεῖς κακουχίας, καὶ ἐδειξάμεν προσέτι εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅτι ἡ σταθερότης τῶν ἀδελφῶν μας τοῦ ἄλλου ἡμισφαιρίου εἶναι τὸ παράδειγμα μας, καὶ ὅτι ἐμάχασαν νὰ ἀποκαθιστάμεθα ἅξιοι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς τιμῆς των.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις· τὴν 10 Σεπτεμβρίου.

Περιγραφή τῆς χθελινῆς μάχης.

Πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ἔγιναν ἀνυπόμονοι οἱ Ἕλληνες, καὶ ἐθαυρόνθησαν τρόπον τινα εἰς ἀεργίαν, περιοριζόμενοι ἀπλῶς εἰς μεθοδικὴν ὑπεράσπισιν. Ἐπροσκάλεσαν πολλὰκις τὸν ἐχθρὸν νὰ παραιτήσῃ τοὺς ὑπογαίους προμαχῶνάς του καὶ τὰ βελτὰ χαρὰκώματά του, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς συστάδην μάχην· ἀλλ' ἐκεῖνος τότε περισσότερον ἔσκαπτε καὶ κατεσκευάζε βαθυτέρους λάκκους, διὰ νὰ ἔχῃ ἀσυλὰ τῆς χαυνότητος καὶ ἀνανδρίας του. Ἐπρεπε λοιπὸν οἱ Ἕλληνες, ἂν καὶ ἀσυγκρίτως ὀλιγώτεροι τὸν ἀριθμὸν, νὰ ἐπιπέσωσι καὶ πάλιν εἰς τὰ ἀδύνητά του ὀχυρώματα, καὶ νὰ στολίσωσι τὰς ἡρωϊκὰς τιὰς κεφαλὰς μὲ νέα δαρνοστεφανώματα, ἐνθαυρόντομενοι τόσον περισσότερον εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιχειρήματός των, ὅσον ἔβλεπον, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν βραδύνει, καὶ δὲν τολμᾷ νὰ κινήσῃ εἰς ἐφοδόν.

Πρὸ τινῶν ἡμερῶν λοιπὸν εἴχομεν κατασκευάσει ὑπόνομον διὰ νὰ κάμωμεν νὰ πηδήσῃ εἰς τὸν ἀέρα τὸ στεφάνωμα τοῦ προχώματος τοῦ

(1) Εὐκόλως καθίει ἐνωσὶ, ὅτι τὸ πλεῖον τοῦτο καὶ ὅλα τὰ ἐν αὐτῇ χρήσιμα δὲν ἐκλείνεται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ κανένα ἄλλον, εἰμὴ μόνον ἀπὸ τὴν φιλελληνικὴν ἑταιρείαν καθιερούσαν εἰς Παρίσιον, ἥτις κατὰ μίμησιν τῶν ἑταιρειῶν τῆς Ἀγγλίας, Ἑλβετίας, Γερμανίας καὶ Ἀμερικῆς προθυμοποιεῖται νὰ συνεισφέρῃ ὡσαύτως εἰς συνδρομὴν ἐνὸς ἔθνους ἀπὸ τὸ ἐπείν ἐπ' αὐτῇ ἐπιστῇ καὶ ἡ ἀγία θρησκεία μας.

Φραγκλίνου, και να ανατρέψωμεν τὰς εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ ἀθανάτου τούτου κανονοστασίας ἐργασίας. Εἵπομεν εἰς ἐν τῶν παρελθόντων φύλλων, ὅτι οἱ Τούρκοι ἤρχισαν πάλιν νὰ κυλίσιν ὡς συνήθως τὰ χρώματά των, και νὰ κατασκευάζωσιν ὄχυράματα· ἔμαθον ὁμῶς οἱ Ἕλληες νὰ καταστρέφωσιν εἰς μίαν ὥραν ὅσα οἱ βάρβαροι κατασκευάζουν ἐργαζόμενοι εἰς πολλὰς ἡμέρας· και ἰδοὺ.

Ἄλλη μικροτέρα ὑπόνομος προκατασκευασθεῖσα ἐμελλε νὰ δώσῃ τὸ σημεῖον τῆς μάχης· και οὕτω μετὰ ὀλίγην ὥραν νὰ ἐπισύρῃ τὰς ἀγέλας τῶν ἀπίστων, ὥστε νὰ ἐπισωρευθῶσιν ἐπὶ τοῦ προχώματος, και εἰς τοὺς ἐνδότερον προμαχώνας των.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν περὶ τὸ δαίλι ἐβάλαμεν τὸ πῦρ εἰς τὸν μικρὸν τοῦτον φούρνον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκρηξίς, καθὼς ἡμεῖς ἰδομεν, κατέκαυσεν ἔξ Τούρκους, ἤρχισαμεν τὴν μάχην πυροβολοῦντες ἀλλεπαλλήλως, και τουφεκίζοντες μὲ βίαν ἀπὸ τοῦ κανονοστασίου τοῦ Κοτσίσκου μέχρι τῶν ἐρειπίων τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότσαρη. Οἱ ἐχθροὶ ὡσαύτως ἤρχισαν νὰ κεραυνοβολῶσι πεισματικώτερον· τὸ μὲν κανονοστάσιόν μας Κουτζο-ναϊϊκὰ ἐπυροβολοῦν μὲ τὰς σφαῖρας τῆς μεγαλητέρας χωρητικότητος, τὰ ἐκ πλευρῶν τοῦ Κοτσίσκου και Γουλιέλμου Τέλλου μὲ ἡμισφαίρια διπλᾶ συνδεδεμένα μὲ χονδροτάτας ἀλύσους, και τὸ ἀπέναντι τοῦ Φραγκλίνου ἀντιτειχισμὰ μας, ὁμοῦ δὲ και τὸ περὶ τὰ κανονοστάσια τοῦ Μιαούλη, Κοραῆ και Μπότσαρη περίφραγμα ἐκτύπων μὲ βόμβας, γρανάτας, και τὰς σφαῖρας τῶν μικροτέρων κανονίων των.

Συγχρόνως ἰδομεν σμήνος Ἀλβανῶν και Κακλαμάνων ἐρχομένων ἀπὸ τὰς ἐν ταῖς ὑπαιρείαις σκηνὰς των, και σπευδόντων ἀκουσίως (1) εἰς βοήθειαν τῶν πολεμουμένων ὁμοφύλων των· και αὐτοὶ ὁ ἀρχιδάσκαλος βεζύρης των μὲ ὅλην τὴν φρουράν του ἀφῆκε τὴν πομπὴν σκηνὴν, και ἦλθεν εἰς ἐν τῶν πλησιεστέρων κανονοστασιῶν του, διὰ νὰ θεωρῇ τὰς ἀνδραγαθίας τοῦ στρατοῦ του. Τότε λοιπὸν ἤρχισεν ἡ μάχη νὰ γίνετα ὀρμητικώτερα και πλέον μανιώδης, και τὰ βέλια τῶν ἐχθρικῶν τουφεκίων νὰ πίπτωσιν ὡς χάλαζα. Ἐν ᾧ δὲ ἀμοιβαίως τὸ πῦρ ἐπεκράτει τοιούτο-τρόπως, μέγα μέρος Ἀλβανῶν και Γκέγκιδων ἐδοκίμασαν νὰ ἐφορμήσωσιν εἰς ἐφοδὸν· ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν ἀπὸ τοὺς ἀδαμάστους τῆς φρουρᾶς μας βραχίονας μὲ ἄκραν των ἐθάρν.

Ὁ ἐχθρὸς ἐν τοσούτῳ νομίσας, ὅτι ὅλαι αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις μας εἶχον συσσωματωθῇ εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Φραγκλίνου, και ἀφῆσαν τὰς λοιπὰς θέσεις γυμνάς (εἶχε δὲ εὐλογοφανῆ αἰτίαν νὰ κάμῃ παρόμοιον συμπέρασμα, καθότι στρατηγηματικῶς οἱ Ἕλληνες εἶχον κρυφθῇ εἰς τὰ ἄλλα μέρη τοῦ περιφράγματος, και δὲν ἀπεκρίνοντο εἰς τοὺς ἐχθρικοὺς τουφεκισμοὺς), θέλων μάλιστα νὰ διαμοιράσῃ και τὰς δυνάμεις μας, ἔκαμε νὰ ἐφορμήσωσιν εἰς ἐφοδὸν οἱ ἐνώπιον τῶν κανονοστασιῶν Ρίγα, Μακρῆ και Μοντάλεμπερτ ἐχθροί· οἱ καρτερόψυχοι ὁμῶς ὑπερασπισταὶ τῶν κανονοστασιῶν τούτων ἀφῆσαν πρῶτον τοὺς βαρβάρους και ἐπλησίασαν εἰς τὸ περιφράγμα μας, και τότε αἰφνιδίως μὲ τόσῃν ἐπιδειξιότητι και τόλμῃν τοὺς ἀντίκρουσαν, ὥστε οὔτε βῆμα δὲν ἤξιωθησαν οἱ ἄπιστοι νὰ προχωρήσωσιν εἰς τὰ ἐνδότερον. Ἐγίνε λοιπὸν θῦμα τοῦ Ἑλληνικοῦ πυρὸς, και ἐστάλη εἰς τὰ καταχθόνια τοῦ ἄδου ἱκανὸς ἀριθμὸς Μουσουλμάνων· ὅσοι δὲ διέφυγον εἰς ταύτην τὴν περίσασιν τὴν Ἑλληνικὴν ῥομφαίαν ἡ τὰ βόλια, πάλιν εἰς τὰ χαυνά των χαρακώματα ἐπήδησαν κατησχυμένοι και τρέμοντες, και πυροβολοῦμενοι ἐκ τῶν περίξ κανονοστασιῶν, και μάλιστα ἀπὸ τὴν Λουνέταν τοῦ Γουλιέλμου τοῦ Ὁράγγεν, ἥτις μὲ τὰ μιδράλλια ἐπέφερε φρίκην εἰς τοὺς ἀνάνδρους Τούρκους.

Περὶ δὲ τὴν δεκάτην ὥραν (τέσσαρες μετὰ τὴν μεσημβρίαν) οὕσα ἤδη κατὰ πάντα ἐτοιμὴ ἡ ὑπόνομος, ἐβάλλη εἰς ἐνέργειαν. Τὶ φρικτὸν θέαμα παρέσταινεν ἡ ἐκπυρσοκρότησις τοῦ ἔργου τούτου! Τὸ ἔδαφος τῆς γῆς μας ταραττόμενον και μουγγρίζον ἐκρήττεται, και ἀπὸ τοὺς κόλπους αὐτῆς ὀψώνεται ὀρμητικώτατα ζοφερώτατον νέφος συνθεμένον ἀπὸ πηλὸν, πέτρας και καπνὸν τῆς πυρίτιδος, συμμετεωροῦν και πληθὸς ἐχθρικῶν κεφαλῶν, σκελῶν, χειρῶν, ποδῶν, και καταρρίπτων μέρος αὐτῶν εἰς τὰ ἐχθρικά χαρακώματα διὰ νὰ ταφῶσι, και μέρος εἰς τοὺς προμαχῶνας τῶν Ἑλλήνων, διὰ νὰ στήσωσι τὰ τρόπαια τῆς λαμπρᾶς νίκης των. Τὸ νέφος τοῦτο καταπίπτει πάλιν ἀμέσως, και εἰς τὴν ἐπισώρευσιν του σκεπάζει και πλακώνει ὅσους εἰς τὴν ἐκρηξίν του δὲν ἐξεμέλισε. Πανικὸς τότε τρόμος και φρίκη ἐκυρίευσεν τοὺς Μωαμεθάνους, και ἄλλοι ἐνθεν, ἄλλοι ἐκεῖθεν ἔτρεχον, βάνοντες τὰς χεῖρας εἰς τὰ ὦτα, και μὴν ἠξεύροντες ποῦ νὰ καταφύγουν. Ἀμέσως λοιπὸν ἡμεῖς ἔχοντες τὰ πυροβόλα μας προετοιμασμένα, ἐκεραυνοβολήσαμεν τοὺς φεύγοντας μὲ μιδράλλια, και μέρος μὲν τῆς φρουρᾶς μας ἐτουφέκιζεν ἐκ τοῦ περίξ περιφράγματος, μέρος δὲ, ὠφεληθεῖσα ἀπὸ τὴν καταχθόνιον ταύτην μηχανὴν, ὤρμησεν εἰς τὰ ἔσω τοῦ Φραγκλίνου ἀνατετραμμένα χαρακώματα, και εἰς τὰ λείψανα τοῦ προχώματος. Ἐνθουσιασμός ἀμίμητος! Ἡρωϊκὸς ἀπαρ-δειγματίστος! Θαρράλκιος ὁρμώντες, μὲ τὸ τουφέκι εἰς τὰς χεῖρας και μὲ τὰ ξίφη γυμνωμένα οἱ ταχύποδες Ἕλληνες ἐφιλοτιμούντο, ποῖος νὰ

(1) Λέγομεν ἀκουσίως, καθότι πολλοὶ ἱππεῖς μὲ τὴν μάστιγα εἰς τὰς χεῖρας ὡς ἀγέλας τοὺς ἰσχυρίζοντο, και βιαίως ὤθουν, διὰ νὰ καταβῶσιν εἰς τὰ κάτω.

φανῇ ἀξιώτερος και τολμηρότερος, και ποῖος αἵματοχυμένος διὰ τῶν περισσοτέρων κεφαλῶν και λαφύρων νὰ δείξῃ εἰς τὸν ἀρχηγόν του, ὅτι ἐστάθη και ὁ ὀρμητικώτερος. Προσπαθοῦν νὰ ὁρμήσωσιν εἰς τὰ ἔσω, και νὰ κτυπήσωσιν τὸν ἐχθρὸν εἰς τὰ περιχαράκωμά του, ἀλλὰ ποῦ μὲν οἱ λόφοι, ποῦ δὲ τὰ χάσματα, τὰ ὁποῖα ἡ ἐκπυρσοκρότησις ἐπροξένησεν. Ἐμποδίζουσιν τῶν ἡρώων τὴν εἰς τὰ ἔσω τοῦ τείχους πρόδον.

Ὁ ἀρχιδάσκαλος εἶδε τὸ ἀξιοθρήνητον συμβάν του, και ἐκ βάθους τῆς καρδίας τὸς στενάζων, κλαίει πικρὰ τὴν στέρησιν τῶν μαχηματέ-ρων τοῦ στρατοῦ του, ὀδύρεται ὁμῶς περισσότερον, ὅτι ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ κατέστράφησαν τόσων ἡμερῶν και τόσων μόχθων και ἰδρώτων ἐργασίαι. Ποῦ εἶσαι, ἀλαζὼν Κιουταχῆ; ἐρώναζον οἱ Ἕλληνες· ποῦ κρύπτεις τόσῃν Ἀσιατικῇ ὑπερηφάνειαν και κενοδοξίαν; πῶς δὲν κάμνεις τὴν γενικὴν σου ἐφοδὸν, διὰ τὴν ὁποίαν τόσον καιρὸν νύκτα και ἡμέραν μᾶς φουδερίζεις μὲ τὸ βρεβαρικόν σου γι α β α σ, γι α β α σ; ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης καταπολεμεῖ τὸν ἐνοχόν, και δοῦξάκι τὸν ἀθῶον· σὺ δὲ, ἄπιστε, πίστευε, καθὼς ὁ ψευδοπροφῆτης σου σὲ διδάσκει.

Ἐν τοσούτῳ οἱ εἰσβαλόντες εἰς τὰ ἐρείπια τῆς ὑπονόμου ἤρπασαν ὅσας κεφαλὰς και ἄλλα ἐχθρικά μέλη και λάφυρα εὗρον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Εἰσελθόντες ἐπομένως και οἱ ἐργάται μὲ τὰ ἐργαλεῖά των, ἀνεκίνουν τὰ χρώματα, και ἐπιπέδωναν τὰ ὕψη και χάσματα· δύο μόνον, και αὐτοὶ Χριστιανοὶ ἐκ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἐχθροῦ, εὗρέθησαν ζῶντες ὑπὸ τὰ ἐρείπια· τοσοῦτοι δ' ἄλλοι Τούρκοι και σκάπτει, ἥσαν ὅλοι θανατωμένοι.

Τὶ ποταποὶ Θεοῖται εἶναι τῷ ὄντι οἱ Τούρκοι! Ἀφ' οὗ εἶδον, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν ἠδυνήθησαν διὰ τὰ χάσματα τῆς ὑπονόμου νὰ ἐφορμή-σωσιν ἔξω, και νὰ τοὺς καταδιώκουν και εἰς αὐτὰ τὰ χαρακώματα των, ἐπέστρεψαν εἰς τὸ ὕψωμα τῆς ἐνώσεως, και καταφιλοῦντες τὴν γῆν, ὕψωναν γυμνά τὰ ξίφη των και τὰ ἐκίνουν, ἐπαπειλοῦντες τοὺς νικητάς των. Οἱ Ἕλληνες γελῶντες τοὺς ἐρρίπτουν ξύλα, λίθους και βώλους ἰχώ-ματος, χωρὶς κἀν νὰ καταδεχθῶν νὰ τοὺς τουφεκίσουν· και λαφυραγω-γοῦντες ἐργάζοντο ἐνταυτῷ ἐξομαλίζοντες τὰ χωματένια ὄρη των.

Ἡ λαμπρὰ αὕτη νίκη θέλει γραφθῇ μὲ χρυσὰ γράμματα εἰς τὰ χρο-νικά τῆς Ἑλλάδος· οἱ δὲ Ἕλληνες μὲ τὰ τρόπαια εἰς τὰς χεῖρας ἐδοξολό-γησαν τὸν μέγαν των Προστάτην.

Δὲν εἶναι ἡ παραμικρὰ ἀμυβηλία, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἐδοκίμασεν εἰς τὴν μάχην ταύτην ἱκανὴν ζημίαν· ὥστε συμπερινομεν, ὅτι ἔχασεν ὑπὲρ τοὺς 400· και ἐπειδὴ τὰ λάφυρα τῶν Ἑλλήνων, τόσον ὄπλα, ὅσον και φορέματα ἥσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πλούσια, εἶναι βέβαιον, ὅτι ἐστερήθη και πολλοὺς ἀξιοματικούς.

Ἀπὸ δὲ τὴν ἀνδρείαν φρουράν μας ἐθυσιασθησαν 15 μάρτυρες, και ἐπληρώθησαν 35· δηλαδή, ἐκ μὲν τοῦ σώματος τοῦ στρ. Νότη Μπότσα-ρη ἐφονεύθη εἷς, και ἐπληρώθησαν δύο· ἐκ τοῦ στρ. Κίτσου Τζαβέλλα, ἐφονεύθη ὁ ἐκατόνταρχος Α. Κόλιας, και ἐπληρώθησαν τρεῖς, ἐν οἷς και ὁ ἀντιστρ. Κώστας Τζαβέλλας· ἐκ τοῦ στρ. Λάμπρου Βέικου ἐπληρώ-θησαν τέσσαρες, ἐν οἷς ὁ ὑποχ. Β. Βαργιαδίτης και ὁ ἐκατ. Χ. Τασού-λας· ἐκ τοῦ στρ. Γεωργίου Κίτσου ἐφονεύθη εἷς, και ἐπληρώθησαν δύο, ἐν οἷς ὁ ἀντιστρ. Γ. Βάγιας· ἐκ τοῦ στρ. Α. Μακρῆ ἐφονεύθησαν τρεῖς ἐν οἷς ὁ ἀνεψιὸς του Γεώργ· και ὁ ἀνεψιὸς τοῦ καπ. Πέτρου Ντόδα, και ἐπλη-ρώθησαν τρεῖς· ἐκ τοῦ στρ. Νικ. Ζέρβας ἐπληρώθησαν τέσσαρες, ἐν οἷς ὁ ἀντιστρ. Ἀθ. Α. Ζέρβας και ὁ ἐκατ. Γ. Ἀθ. Γιάννη· ἐκ τοῦ στρ. Ν. Στουρνάρη ἐπληρώθη εἷς· ἐκ τοῦ στρ. Λαμπρούση ὡσαύτως δύο· ἐκ τοῦ στρ. Κ. Βλαχόπουλου ὁμοίως δύο· ἐκ τοῦ στρ. Σπύρου Μήλιου ἐφονεύθη εἷς· ἐκ τοῦ ὀπλαρχ. τῶν ἐντοπίων Α. Ραζηκόττικα ἐφονεύθησαν δύο, και ἐπληρώθησαν πέντε (α). Ἐκ τοῦ ἀντιστρ. Α. Κουσούρη ἐφονεύθησαν δύο, και ἐπληρώθησαν ὡσαύτως δύο· ἐκ τοῦ χιλ. Κώστα Χορμώδα ἐφονεύθησαν δύο, και ἐπληρώθησαν τρεῖς· ἐκ τοῦ χιλ. Παγκάλου ἐφονεύθη εἷς· ἐκ τοῦ χιλ. Τζιορτζάφσκη Λέχου ἐφονεύθη εἷς· και εἰς τὸ κα-νονοστάσιον τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου ἐφονεύθη εἷς, και ἐπληρώθη ὡσαύ-τως εἷς.

Αἱ ὕλεις τῆς νυκτὸς ἐνήργει ἀκαταπαύστως και τῶν δύο μερῶν τὸ πῦρ, ὁμοίως δὲ και ὁ τουφεκισμός. Οἱ δὲ ἐργάται μας κατέστρεφον και ἐπι-πέδωναν τὰς ἐχθρικάς ἐργασίας τοῦ τόπου τούτου τῆς νίκης.

Σήμερον τὸ πρωτ, ὡσαύτως και τὴν μεσημβρίαν ἐπεκράτει βαθεῖα σιωπὴ.

Σήμερον ἐγίνεν ἡ ἐξομολόγησις τῶν χθὲς αἰχμαλωτισθέντων, εἰς τῶν ὑποίων ἔχει ἰδέας ἱκανὰς τῶν πραγμάτων τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου· ἐκθέτουν δ' οὗτοι τὰ ἀκόλουθα.

Ἔως 2500 Τούρκοι ἱππεῖς και πεζοὶ εὕρισκόμενοι εἰς τὰ περίξ τοῦ Ἀνατολικοῦ ἔκαυσαν τὰς καλύβας των, και ἀνεχώρησαν διὰ τοὺς τόπους

(α) Ἀξιοπαρατήρητος μεταξὺ εἰς αὐτοὺς εἶναι ὅτι εἶναι νεανίαις δικαιοσάφρων περίπου ἐτῶν Ἀντώνης Μπάκας καλούμενος, ὅστις εἶδε τῷ ὄντι τὰ πλέον μεγάλα ἐνὸς ἔθνος σημεῖα. Εἰς τὴν τρίτην γενικὴν ἐφοδὸν τῆς 21 Ἰουλίου, ὅταν κατὰ πρῶτον διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὸν πόλεμον, ὤρμησε κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἦτον ἀκράτητος εἰς τὴν ὀρμήν του, και μάλιστα δια-φυραγωγῆσε και δύο τουφεκία τῶν μεγαλοσωμῶν Χαλκούτιδων. Ἐλπίζομεν ὅτι ὁ νέος οὗτος ἦρως θέλει ἰαρευθῇ, και θέλει παρηγορησῇ τοὺς συγγενεῖς του, τὴν πατρίδα του, και καθὼς αἰσθαντικὴν ψυχὴν καρδιοκτυποῦσαν διὰ τὸν εὐγενῆ ἀγῶνά μας.

των. Ὡσαύτως καὶ ὁ Σουλεϊμάν-Πασσας τοῦ Ἱππεράτου, ὅστις ἦτον ἀρχηγός εἰς τὸ καστελλάκι τοῦ Ἀνατολικοῦ ὅθεν καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐδιορίσθη ὁ Ντελίμκασης. — Ὁ Κεχαγιάμπεης ἦλθεν ἀπὸ Σάλωνα διὰ θαλάσσης με μένους 30 στρατιώται· οἱ δ' ἄλλοι ἀπαιτοῦν τοὺς μισθοὺς των, καὶ ἔπειτα νὰ ἔλθουν εἰς τὸ στρατόπεδον. — Δισχίλιοι περίπου τῶσαύτως Ἀλβανοί, ἐν οἷς καὶ οἱ διορισθέντες νὰ φυλάττωσι τὰς ὁχθὰς τοῦ Ἀχελώου, ἐλειποτάκτησαν διευθυνέντες πρὸς τὴν Ἱπείρον.

Ἀπὸ δὲ αὐτόμολον εἰσελθόντα τὴν νύκτα ταύτην εἰς τὸ τεῖχος μας ἐπιδιδαιούμεθα εἰς τὰ ἀνωτέρω. Οὗτος προσθέτει, ὅτι εἰς τὴν χθελινὴν μάχην ἐφονεύθησαν ὑπὲρ τοὺς 500 Τούρκους. Ἐπληρώθη ὁ Μπανούσης Σέβρανς, καὶ ἐφονεύθη ὁ ἀνεψιός του Ἀλίκος. Ὁ Ἀσλάν-μπεης ἐκτυπήθη εἰς τὴν κεφαλὴν ἀπὸ μίαν πέτραν τῆς ὑπανόμου, καὶ εἶναι βαρέως πληγυμένος.

Τὸ ἐσπέρας ἐβασίλευε βαθυτάτη σιωπὴ καθ' ὅλον τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον. Ὁ Κιουταχῆς φαίνεται, ὅτι ἔχει σύνοδον καὶ συμβουλευέται περὶ τῆς καταστάσεώς του. Τὴν νύκτα ἐγένεν ὁ ἀμοιβαῖος τουφεκισμὸς ὡς συνήθως.

Τὴν 11 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ τὴν αὐτὴν σιωπὴν καὶ ἀθυμίαν. Τὸ πρωτ' ἔρριψε πολλοτάτας σφαίρας εἰς τὰ ἐχθρικά χαρακώματα τὰ ἀφανὲς κανονοστάσιόν μας Κουτσοναίλλα· ἀλλ' οὐκ ἦν φωνή, καὶ οὐκ ἦν ἀπόκρισις ἀπὸ μέρους τοῦ ἐχθροῦ.

Τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν παρελθούσαν νύκτα ἐκ διαλειμμάτων ἐπυροβολοῦντο οἱ διαμαχόμενοι· ὁ δὲ τουφεκισμὸς δὲν ἔπαυε καθόλου.

Μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἔκαμε τὴν ἀρχὴν τὸ λαθραῖον κανονοστάσιόν μας νὰ πυροβολῇ τοὺς ἐχθρικοὺς προμαχῶνας. Ὁ ἐχθρὸς ἀντεπικρίνετο· καὶ τὸ πῦρ τοῦτο διήρκεσε δύο περίπου ὥρας.

Εἰδήσεις ἐκ τοῦ ἑπαρχείου τοῦ Ἀνατολικοῦ. Τὴν 11 τοῦ αὐτοῦ.

Αἱ σκοπιαί μας εἶδον σήμερον ἕως 1500 Τούρκους ἀναχωροῦντας· ἴδμεν ὡσαύτως καὶ ἐκ τῆς πόλεώς μας πολλοτάτας καλύδας τῶν εἰς τὰ περίεξ μας ἐχθρῶν καιομένων. Δὲν ἐπιδέχεται λοιπὸν δισταγμὸν, ὅτι οἱ βάρβαροι λειποτακτοῦν, ἐπειδὴ τὰ ἐπιχειρήματά των ἡματαιώθησαν, καὶ ὁ χειμὼν πλησιάζει.

ΑΡΙΘ. 74.

Μεσολόγγιον. 16 Σεπτεμβρίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Λοιδινον, τὴν 2 Ιουλίου.

Εἰς τὴν Ἀρκτῶαν Ἀμερικὴν ἐφεύρον ἐργαλεῖόν τι, διὰ τοῦ ὁποίου ἡμπορεῖ τις νὰ βλέπῃ καὶ νὰ παρατηρῇ ἀνέμισα ἀπὸ τὰ νερά τὸ βάθος τῶν ὑδάτων. Συνίσταται τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο ἀπὸ ἑνα σωλῆνα, ἡ μία ἄκρα τοῦ ὁποίου ἔχει πλάτος ἑνὸς δακτύλου, καὶ δέκα δακτύλων ἡ ἄλλη. Εἰς τὰς δύο ἄκρας τοῦ σωλῆνος εἶναι φκαί· βυθίζεται λοιπὸν ὁ σωλὴν εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ φαίνεται ὁ βυθὸς χωρὶς τὴν ἀντανάκλασιν τῶν ἀκτίνων εἰς ἑνα σωλῆνα προσαρμωσμένον εἰς τὴν φακὴν, διὰ τῆς ὁποίας βλέπει ὁ παρατηρητής, εἶναι θεμένοι δύο λύχνοι· οἱ λύχνοι οὗτοι εἶναι βαλμένοι μετ' ὀπίον, ὥστε διακρίνονται καὶ τὴν νύκτα τὰ ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἀντικείμενα. Περὶ τῆς ἐπιφελοῦς ταύτης ἀνακαλύψεως ταχέως θέλομεν λάβε, σφαιστατικωτέραν λεπτομέρειαν ἀπὸ Ἀγγλίαν. (F.F.)

Μάλτα, τὴν 10 Αὐγούστου.

Μανθάνομεν, ὅτι ἡ φρεγάτα Στεριγγαπατάμη συντροφευμένη ἀπὸ τὸ πολεμικὸν βρῖκι Ἀλακριτὺ περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Μαΐου ἐφθάσεν εἰς Ρόδον, διὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Μπέην ἐκεῖνον λόγον διὰ τὴν ὕβριν γενομένην πρὸς τὸν ἐκεῖσε πρόξενόν μας ἀπὸ τὰ στρατεύματα τοῦ Ἱμπραῖμ-πασσας, τὰ ὁποῖα ἐμβήκαν βιαίως εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ τοῖς ἀφίρπασαν 11,000 γρόσια· ὁ Μπέης ὡμολόγησε τὴν πράξιν, ἡρνήθη ὅμως τὴν ἀποζημιώσιν, καὶ τὴν ἔγγραφον τοῦ ἔργου ἐξομολόγησιν. Ὅθεν ὁ καπ. Σοθηδὺ ἐνέκρινε νὰ ἐπιβιδάσῃ εἰς τὸ πλοῖόν του τὸν πρόξενον μετὰ τῆς οἰκουγενείας του, λέγων εἰς τὸν Μπέην, ὅτι ἂν ἐντὸς δοθείσης προθεσμίας δὲν τοῦ ἀποδώσῃ τὸ ζήτημα, θέλει πυροβολῆσαι τὴν ἀγοράν καὶ συγχρόνως ἡ φρεγάτα καὶ τὸ βρῖκι προσωρμίσθησαν ἐν διαστήματι βουλῆς. Ὅταν δ' ἦλθεν ἡ προθεσμία, καὶ ὁ Μπέης δὲν ἔστειλε τὸ ζήτηθὲν ἔγγραφον, ὁ καπ. Σοθηδὺ μ' ὅλην τὴν ἀταραξίαν ἔσυρε μίαν σφαῖραν εἰς τὸ οἶκμα τοῦ ἰδίου Μπέην, καὶ ἔστειλεν ἔπειτα πρέσβυν νὰ μάθῃ τὸ ἀποτέλεσμα· ὁ Μπέης δὲν ἐπρόνοησεν, ὅτι ὁ Διοικητὴς τῆς φρεγάτας θέλει βάλει εἰς ἐκτέλεσιν τόσον προθύμως τὸν λόγον του· ὅθεν καὶ δὲν ἐβραδύνθη ἐπὶ πολὺ ἡ ἀπόδοσις τῆς ζητηθείσης ἀποδείξεως. Ἰψώθη λοιπὸν καὶ πάλιν ἡ σημεῖα τοῦ προξένου, καὶ τὸ Ἀλακριτὺ ἐμεινεν εἰς Ρόδον διὰ νὰ ἐπαγρυπνῇ μὴ δοκιμάσῃ καὶ πάλιν ὁ Πρόξενος ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ὑποβέλειως ἄλλην τινὰ ὕβριν. (E. M.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον, τὴν 13 Σεπτεμβρίου.

Εἰς τὸν ἀρ. 58 τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους ὤρι.

λήσαμεν περὶ τοῦ μεγάλουφύχου Βόλιβαρ, ἀναφέροντες ὡς παράδειγμα τῆς εὐκρινείας του, τοῦ ἀληθοῦς πατριωτισμοῦ του καὶ τῆς δικαιοσύνης του, τὸν ἐκφωηθέντα λόγον εἰς τὴν ἐν Ἀγκουστοῦρα συνέλευσιν τῆς 1 Ὀκτωβρίου 2821. Ἰδὺ λοιπὸν ὁ Βόλιβαρ στέφεται πάλιν εἰς τὴν μάχην τοῦ Ἀγιαρούχου με νέας δάφνας, καὶ ἡ πατρίς του εὐγνωμονοῦσα διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις καὶ εὐεργεσίας του, τοῦ προσφέρει καὶ ἄλλας τιμὰς, ὁμοῦ καὶ χρήματα. Ἀλλ' ὁ Βόλιβαρ εἶναι ὁ αὐτὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους· ἀποβάλλει τὰ δῶρα τῶν χρημάτων, καὶ ἐξηγεῖ τὰ περὶ τοῦ ὑποκειμένου τούτου αἰσθήματα τοῦ εἰς τὸν πρόεδρον τῆς υπερτάτης συνελεύσεως τοῦ Περού κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

« Ἡ συνέλευσις ἐφάνη ἀξία τοῦ νὰ παριστάνῃ ἔθνος δυνατόν· ἀλλ' ἡ ἐνδοξία τῆς πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνης τῆς δὲν εἶναι ἀρὰ γε ἱκανὴ ἀμοιβή· Δὲν εἶναι τάχα ἀρκετὴ δόξα δι' ἐμὲ νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν τύχην τῆς πατρίδος εἰς τὰς χεῖρας μου; Διὰ τί νὰ μὲ ταπεινώῃ καὶ νὰ μὲ βάνῃ εἰς ἀμνηχανίαν μετὰ τοιαῦτα πλοῦσια δῶρα (α), καὶ μὲ ἀνταμοιβάς, τὰς ὁποίας ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ δεχθῶ; Αἱ τιμαὶ καὶ αἱ χάριτες, τὰς ὁποίας ἀπῆλαυσα ἀπὸ τὴν συνέλευσιν, εἶναι ἀμοιβαὶ ὑπὲρ ἀξίαν τῶν πράξεών μου· ὁ δὲ πλέον ἐνθερμος πόθος δι' ἐμὲ εἶναι νὰ ἔχῃ ὑποχρεωσίν τινα τὸ Περού διὰ τοὺς τελευταίους ἀγῶνάς μου.

» Δὲν ἀποβάλλω ποσῶς τὰ σημεῖα τῆς εὐδιαθεσίας τῆς συνελεύσεως· ὅχι· ἀλλ' ἐν ᾧ ἔκαμα ἀπόφασιν νὰ μὴ δεχθῶ ποτε ἀπὸ τὴν πατρίδα μου οὐδεμίαν τοιούτου εἰδους ἀμοιβήν, πῶς ἠμπορῶ νὰ δεχθῶ ἀπὸ τὸ Περού, ὅτι ἀπὸ τὴν Κολουμβίαν ἡρνήθην ἄλλοτε νὰ λάβω; Μὲ ἀρκεῖ ὅτι ἐπῆλαυσα τὴν τιμὴν καὶ τὰς εὐχαριστήσεις τῆς Περούας συνόδου· καὶ πολὺ περισσότερον ὅτι ἐχάρηξαι καὶ νόμισμα μετὰ τὴν εἰκόνα μου, ἀμοιβή, ἥτις μόνη ὑπερβαίνει τὰς ἐκδουλεύσεις καὶ τὰς ἐλπίδας μου. »

Ὁ Βόλιβαρ ψηφίζεται δικτάτωρ τοῦ Περού· ἀπορρίπτει ὅμως ὁ μέγας ὤτος ἀνὴρ ταύτην τὴν ἀξίαν μετὰ τοὺς ἐφεξῆς λόγους.

« Ἀποφύγετε, Σὺς παρακαλῶ, ἀποφύγετε διὰ πάντοτε τὴν τερατώδη ταύτην ἀξίαν, ἡ ὁποία ἐστάθη ὁ τάφος τῆς ἐλευθερίας τῶν Ῥωμαίων. Ἡ τύχη μου μὲ προσκαλεῖ ὡς στρατιώτην εἰς τὸ ἄνω Περού καὶ εἰς Καλάον, τὸ τελευταῖον τῆς εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἀμερικὴν Ἰσπανικῆς δεσποτείας ὀχύρωμα· μετὰ τοῦτο θέλω σπεύσει εἰς τὴν πατρίδα μου νὰ δώσω λογαριασμὸν εἰς τοὺς παραστάτας τῆς Κολουμβίας περὶ τῆς εἰς Περού ἀποστολῆς μου, περὶ τῆς στερεώσεως τῆς ἐλευθερίας σας, καὶ περὶ τῆς δόξης τοῦ ἐλευθερωτικοῦ στρατοῦ. »

Ἰδὺ, ἀγαπητέ μου Ἕλληνες, πῶς ὁμιλεῖ ὁ ἀληθὴς πατριώτης οὔτε τὰ χρήματα, οὔτε τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἐξουσίας δὴν ἀποκατασταίνουν ἀγαπητὸν τὸν ἄνθρωπον· ἀλλ' αἱ ἀρεταί, ἡ ἀφιλοκέρδεια, καὶ τὰ πατριωτικὰ προτερήματα τὸν δοξάζουν καὶ τὸν λαμπρύνουν εἰς τὸν κύκλον τῶν συμπατριωτῶν του. Δάβετε παράδειγμα, φίλτατοι συμπατριῶται καὶ ἀδελφοί, τὸν Βόλιβαρ, μνησθε τὰς ἀρετάς του, καὶ μάθετε, ὅτι ἐν τὸν μνησθε, ἡ αὐτὴ δόξα καὶ οἱ αὐτοὶ στέφανοι τοῦ Βόλιβαρ θέλουν στολίσαι καὶ τὰς ἰδικὰς σας κεφαλὰς.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 13 Σεπτεμβρίου. Δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἐπεκράτει ἀνακωχὴ τῶν πυροβόλων, ἐν ᾧ ὁ τουφεκισμὸς καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν ἦτον εἰς ἀδιάκοπον ἐνέργειαν. Τὸ δὲ πρωτ' ἐπυροβολήθησαν οἱ διαμαχόμενοι ἀμοιβαίως ὀλίγην ὥραν, ὥστε ἐφονεύθη εἰς ἐκ τῶν ἡμετέρων εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Α. Κοκκίνου, καὶ ἔπειτα πάλιν ἐπαναλήφθη σιωπὴ βαθεῖα.

Σήμερον ἐφάνη εἰς τὰ παράλια μας ἡ πολεμικὴ Αὐστριακὴ γολέτα, ἡ Ἀρεθούσα, διευθυνομένη πρὸς τὰς Π. Πάτρας· ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀποκλειούσης τὸν Κορινθιακὸν κόλπον Ἑλληνικῆς ναυτικῆς μοίρας δὲν συνεχώρησεν εἰς τὸν Διοικητὴν αὐτῆς τὴν εἴσοδον· ὅθεν προσωρμίσθη εἰς τὸν λιμένα μας.

Πλοῖά τινα ἐκ τῶν πολιορκούντων τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον προσωρμίσθησαν σήμερον εἰς τὸν λιμένα μας. Δι' αὐτῶν ἦλθον εἰς βουλῆαν τῆς πόλεως μας ὁ στρ. Σαδήμης, οἱ ἀντιστ. Βασίλης Πάτζης καὶ Χρηστόδουλος Χ. Πέτρου, καὶ ὁ χιλ. Γιαννάκης Στράτου μετὰ τὸ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν των στρατιωτικὰ σώματα· ὥστε ἡ φρουρά μας ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν ἐνδυναμώνεται ἐτι μᾶλλον· ὁ δὲ βάρβαρος ἐχθρὸς μας, ὅσον περισσότερον καιρὸν μᾶς πολιορκεῖ, τόσῳ μᾶλλον χάνει κάθε ἐλπίδα τοῦ νὰ κατορθώσῃ τι ἐναντίον μας.

Ἀφ' οὗ οἱ Τούρκοι εἰς μέγα καιροῦ διάστημα εἶχον παύσει τοὺς ἀλαγμοὺς καὶ ντουάδες των πάλιν τοὺς ἐπανέλαβον τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ὁμοῦ μετὰ τὰς προσευχὰς των μετεχειρίσθησαν καὶ ἀνδρόθους τινὰς φωνάς, αἱ ὁποῖαι ἄλλο βέβαιον δὲν ἐξήγουσι εἰμὴ τὸν πανικὸν φόβον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον κυριεύονται, ἀφ' οὗ οἱ Ἕλληνες ἔλαβον τὸν κόπον νὰ τοὺς διδάξωσι τόσα καὶ τόσα μαθήματα.

Τὸ πυροβολικὸν τοῦ ἐχθροῦ ἦτον εἰς ἀδράνειαν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς· τὰ κανονοστάσιά μας ὅμως ἐπυροβόλουν ἐκ διαλειμμάτων τῶν βαρβάρων.

(α) Ἡ συνέλευσις τοῦ ἐπρόσφιν ἐν μιλλιόνιον τάλληρα.

ρων τὰ χαρακώματα, καὶ ἡ στρατιωτικὴ φρουρά μας γρηγοροῦσα δὲν ἔπαυε ποσῶς τὴν ψιλὴν φωτίαν.

Τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν αὐγὴν ἤρχισε κατὰ πρῶτον τὸ λαθραῖον κανονοστάσιόν μας, καὶ ἀκολουθῶς καὶ τὰ ἄλλα νὰ βάλωσι τὸ πῦρ των εἰς ἐνέργειαν. Ὁ ἐχθρὸς ἀπεκρίθη πολλὰ ἀθύμως.

Οἱ Τούρκοι κατέπαυσαν πανταχοῦ τὰς πρὸς βλάβην μας ἐργασίας των, καὶ ἤρχισαν τὰς ἀφορώσας τὴν ὑπεράσπισίν των. Σήμερον λοιπὸν ἴδομεν νὰ ἐργάζωνται πλησίον ἐνὸς τῶν κανονοστασίων των, τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου παρ' ἡμῶν λεγομένου, ἐνθα φαίνεται σκοπεῖον νὰ κατασκευάσουν ὀχυρώματα πρὸς ἀσφάλειάν των.

Ὁ Διοικητὴς τῆς χθὲς προσορμισθείσης Αὐστριακῆς γολέτας ἐζήτησε σήμερον καὶ πάλιν τὴν ἀδειαν ἀμεταθέτως νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν κόλπον Π. Πατρῶν, προτείνων ὅτι δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἔχει ἐπὶ τούτου διαταγὴν παρὰ τοῦ βασιλέως του. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς μοίρας μας ἐπιμένων νὰ διαφυλάξῃ τὰς ὁποίας ἔχει παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως ἐπιταγὰς καὶ ὁδηγίας, ἤρνηθη νὰ δώσῃ τοιαύτην ἀδειαν.

Ὁ Χριστιανὸς, ὃς τις νυτομόλῃσε τὴν 10 τοῦ τρέχοντος, στεκόμενος εἰς ἐν τῶν κανονοστασίων μας, καὶ συνομιλῶν γλυκὰ μὲ τὸν ὁποῖον εἰδὼ εἶχεν ἀνταμῶσει ἀδελφόν του, ἐφρονεῦθη αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς του ἀπὸ ἐχθρικῆν σφαίραν.

Τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ ἱσπέρας ἐβασίλευεν ἡ αὐτὴ ἀρμονία εἰς τὴν ἀμοιβαῖον πυροβολισμόν.

Τὴν νύκτα ἔκαμεν ὁ ἐχθρὸς τοὺς ντουάδες του μεγαλοφῶνως, καὶ ἔπειτα ἐξηκολούθει νὰ ρίπτῃ σφαίρας καὶ βόμβας πρὸς τὴν πόλιν μας δι' ὅλης τῆς νυκτός.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Σήμερον τὸ πρῶτ' ἔπαυσεν ὁ ἐχθρὸς τὸν πυροβολισμόν του, ἐν ᾧ ὁ ἀπὸ μέρους μας ἐβάλλθη εἰς πεισματικωτάτην ἐνέργειαν.

Ἡ πολεμικὴ Αὐστριακὴ γολέτα ἐβάλλθη σήμερον εἰς τὰ πανὰ καὶ ἀνεχώρησε. Τὸ δε πλοῖά μας εἰσῆλθον εἰς Κρυονέρι ἀντικρὺ τῶν Π. Πατρῶν.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐχθροῦ, ὡς εἶπομεν κατέπαυσαν ὀλοταλῶς· δὲν φαίνεται πλέον πούθεν νὰ κυλῇ χώματα, νὰ στεφανῶνῃ νέους προμαχώνας, ἢ νὰ κατασκευάζῃ ὁ ψ ὡ μ α τ α ἔ ν ὡ σ ε ω ς (digues d'union). Τὰ σχέδια τῶν ἀπίστων ἡλλαξαν παντάπασι μορφήν, ὥστε τῶρα ὅλοι των οἱ ὑπολογισμοὶ τείνουν μᾶλλον εἰς ὑπεράσπισίν των, ἢ πρὸς βλάβην μας. Βλέπομεν, ὅτι τὸ εἰς τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον κανονοστασίον του ἤρχισε νὰ μεταμορφῶνῃ εἰς ὀχύρωμα, οἱ ὅτιοι δὲ Τούρκοι λέγουσιν, ὅτι περιμένουν διάφορα ξύλα ἀπὸ Πρέβεζαν, τὰ ὅποια θέλουν τοὺς χρησιμεύσει εἰς κατασκευὴν νέων κανονοστασίων πλέον μεμακρυσμένων τοῦ περιτειχίσματος μας, ὡσαύτως καὶ διὰ καλύψας, τὰς ὁποίας νὰ μεταχειρισθῶσιν ὡς ἀποθήκας τῶν τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων των.

Ὅσον μὲν δια τὰς τροφάς, ἡ πατρις ἔχει χρηστὰς ἐλπίδας εἰς τοὺς ἔξω τοῦ Μεσολογγίου ἀγωνιζομένους ἀνδρείους· Ἕλληνας, ὥστε νὰ μὴ συγχωρήσωσι πλέον εἰς τὸν ἐχθρὸν νὰ ἔχῃ ἐλευθέραν τὴν συγκοινωνίαν τὰς Ἠπείρου, καὶ μάλιστα ἐν ᾧ εἰς τὸ ἐξῆς πλημμυρεῖ ὀρητικώτατα, καὶ ὁ ποταμὸς Ἀχελῷος, καὶ πολλαὶ τῶν στενωπῶν θέλουν χιονοσκεπασθῇ. Διὰ δὲ τὰ πολεμοφοδία, ἃς ἀποφασίσῃ ὁ εἰδήμων καὶ νουνεχὴς, ἀν αἱ Π. Πάτριαι, ἡ Ναύπακτος καὶ τὰ Καστέλλια, φρουρία στενωτάτα πολιορκημένα διὰ θαλάσσης, ἵνα εἰς κατάσασιν νὰ τοῦ χορηγῶσι τὸ παραμικρόν.

Ἐπιστηρίζει λοιπὸν ὁ βάρβαρος δλας τὰς ἐλπίδας του εἰς τὸν στόλον του. Πόσον ἀπατάται ὁμως! Ὁ ἐχθρὸς στόλος δοκιμάζει δυσκολίαν νὰ βοηθήσῃ τὴν Κρήτην καὶ τὴν Μελοπόννησον, καὶ θέλει λάβει εὐκαιρίαν νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς ἐνδυνάμωσιν τοῦ Κιουταχῆ· ἅς προσθέσωμέν δὲ καὶ τοὺς γενναίους θαλασσίνοὺς μας, οἱ ὅποιοι μετ' Ἀργοῦ ὄμμα ἐπαγρυποῦν εἰς βλάβην τοῦ ἐχθροῦ καὶ εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος.

Ὁ ἐχθρὸς κολακεύει ἀκόμη τὸν στρατόν του μετ' ἐλπίδας, τὰς ὁποίας ἀρίνομεν νὰ κρίνουν οἱ ἄλλοι ἂν ἔχουν βάσιν, ἢ οὐ. Μ' ὅλα δὲ ταῦτα τὸ πλεῖστον μέρος τῶν Ἀλβανῶν καὶ Γκέγκιδων λειποτακτεῖ καθ' ἡμέραν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐβαρύνθησαν ἀπὸ 8 μνηῶν πολιορκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποφέρουν τοσαύτας νόσους καὶ ταλαιπωρίας, ἐκτὸς τῶν ὅσοι ἐφρονεῦθησαν καὶ ἐπληγώθησαν.

Ὁ Κιουταχῆς προσπαθεῖ νὰ ἐξακολούθησῃ τὸ σύστημα τῆς πολιορκίας του ὡς συνήθως· φαίνεται ἐναργῶς ὁμως, ὅτι ἡ πολιορκία αὕτη θέλει τοῦ φέροι τὸν ὀλοτελῆ ἐξολοθρευμόν του μετ' τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν. Καὶ πολὺ καλὰ ὠμίλησε μίαν ἡμέραν ἑνας στρατηγός μας, λέγων, ὅτι ὅσον ἡ ἡμέρα αὐξάνει, τόσον ὁ Κιουταχῆς θέλει προοδεύει, καὶ ὅσον αὐξάνει ἡ νύκτα, τόσον οὗτος αἰσθαντικώτατα θέλει ἀρχίσει νὰ ἐκπίπτῃ.

Ὁ ἐχθρὸς ἔστειλεν ἄλλα στρατεύματα διὰ νὰ φυλάττωσι τὴν θέσιν τοῦ Ἀνατολικοῦ καὶ τῆς Γουριάς· ἐδίδοιτε καὶ σώματά τινα ἀπὸ ἱππεῖς διὰ νὰ περιέρχωνται τὸν Ἀχελῷον ἐν εἰδῇ σκοπιῶν, καὶ νὰ ὑπερασπίζωνται τὰ στελλόμενα φορτώματά του.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐπεκράτει ἀμοιβαία σιωπὴ.

Τὸ ἱσπέρας καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἠκολούθησε μετ' ἐμὴν πείσῃ ὁ ἀπὸ μέρους μας κανονοβολισμὸς καὶ βομβοβολισμὸς. Ὁ ἐχθρὸς ἀπελπισμένος ἀνταπεκρίθη εἰς καθὲ βολὴν μας· ὅθεν ἐφρονεῦθησαν δύο στρατιῶταί μας, καὶ ἐπληγώθη εἰς

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ. Ἐπαυσε τὸ πρῶτ' καὶ τῶν δύο μερῶν ἡ φωτία.

Τὰ εἰς Κρυονέρι εἰσελθόντα καράβιά μας ἐπέστρεψαν σήμερον, ἀφ' οὗ ἐβαλον εἰς πρᾶξιν, μὲ τὸν συνειθισμένον ζήλόν των τοὺς σκοποὺς τοῦ διαπλοῦ των.

Βαθυτάτῃ καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν σιωπὴ ἐβασίλευε τὴν μεσημβρίαν καὶ ἕως τὸ δεῖλι.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ.

Ἀπὸ τὸν κυβερνήτην ἰονικοῦ πλοίου ἐλθόντος σήμερον κατ' εὐθείαν ἀπὸ Ἄρταν, μανθάνομεν, ὅτι διάφορα σώματα Ἀλβανῶν καὶ Γκέγκιδων, οἵτινες ἐλειποτάκτησαν ἀπὸ τὰ στρατοπέδ᾽ των, διαβαίνοντα ἀπὸ Ἄρτας, καὶ εἰρόντα τοὺς ἐκεῖσε Χριστιανοὺς συναγμένους εἰς ἐμπορικὸν πανηγύρι, κατεληλάτησαν ὅλην τὴν πρᾶξίν των, ἐφόνευσαν ἱκανοὺς καὶ ἠχμαλώτισαν πολλὰς Χριστιανικὰς νεανίδας. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καθ' ἡμέραν ἀπὸ τοὺς λειποτακτοῦντας Τοῦρκους, οἵτινες διερχόμενοι ὅλα τὰ χωρία πράττουν τὰ μύρια κακὰ ἐναντίον τῶν δυστυχῶν ἐκείνων Χριστιανῶν.

Ἀημοσιεύομεν τώρα, διότι εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον ἐλησμονήθη, ὅτι εἰς τὴν μάχην τῆς 9 τρέχοντος ἐπληγώθησαν, ἐκ μὲν τοῦ σώματος τοῦ χιλ. Θ. Ψηλλιανοῦ τρεῖς, τοῦ χιλ. Σπύρου Λαμπρόπουλου ὡσαύτως εἰς, ἐκ τοῦ χιλ. Κ. Δροσίνῃ ὁμοίως εἰς, καὶ ἐκ τοῦ Ι. Δροσίνῃ φροντιστοῦ τῶν στρατοπέδων ἐφρονεῦθη εἰς, καὶ ἐπληγώθη ἄλλος.

API. 75-76

Μεσολόγγιον, 23 Σεπτεμβρίου 1825.

ἘΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Μάλα, τὴν 17 Σεπτεμβρίου.

Αἱ τελευταῖαι εἰδήσεις σημειωμέναι, ἐκ μὲν τῶν Παρισίων ἕως τῆς 29 τοῦ παρελθόντος, ἀπὸ δὲ τοῦ Λονδίνου ἕως τῆς 26 τοῦ αὐτοῦ, περιέχουν τ' ἀκόλουθα.

Ὁ Ἀδρὸς Κόχρανς, ὅστις ὡς Διοικητὴς τοῦ ναυτικοῦ εἶχεν ἀποκτήσει, διαρκούντος τοῦ πολέμου, μεγάλην φήμην διὰ τὴν εὐτολίμειαν καὶ θαρσύντητά του, θέλει εἰσθαι ἐπὶ κεφαλῇς μερικῶν δυνάμεων, σπεύδων νὰ συνεργήσῃ μετὰ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν καθεστῶτα ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας των ἀγῶνα. Ἀντιγράφομεν ταύτην τὴν εἰδήσιν, ἀναγγέλλοντες ὡσαύτως καὶ τὸ ἀξιοπίστων αὐτῆς, χωρὶς ὁμως νὰ ὑποκείμεθα εἰς ἀπολογία διὰ τὸ ἐπίσημόν της. Ἀλλὰ, διὰ νὰ προλάβωμεν πᾶσαν κακὴν κρίσιν ἐνδεχομένην εἰς τὸ εἶδος τοσούτου σημαντικοῦ μέρους, τὸ ὁποῖον ἐγκολπῶνεται ὁ εὐγενὴς οὗτος Ἀγγλος, ὅτι ἡ εὐγενία του ἔπαυσε πρὸ καιροῦ τοῦ νὰ ᾔναι εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ ναυτικοῦ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἐδόθησαν πώποτε αἰτίαι δισταγμοῦ περὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ἐπάγγελμά του προτερημάτων, οὔτε περὶ τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸ ὑπόργημά του διαγωγῆς.

Εἶναι πασιδῆλον, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ τῆς Α. Μ. δὲν συνεχώρησάν ποτε εἰς οὐδὲνα ἐπαγγελματικὸν Ἀγγλον νὰ λάβῃ μέρος, ἢ μὲ τοὺς Τούρκους, ἢ μὲ τοὺς Ἕλληνας, ἀκολουθοῦντες τὴν ὁποίαν ἡ Ἀγγλικὴ Διοίκησις ἐκήρυξε καὶ διετήρησεν ἀκριβῆ οὐδετερότητα εἰς τὸ διάστημα τῆς πάλης ταύτης. Ἄν ποτε λοιπὸν ὁ Ἀδρὸς Κόχρανς θέλει παρρησιασθῇ εἰς βοήθειαν τῶν Ἑλλήνων, οὗτος μέλλει νὰ θεωρῆται μόνον ὡς ἐν ἄτομον, οὐτινος ἡ γενναιοκαρδία καὶ ἡ περὶ τὰ ναυτικὰ γνῶσις του θέλουν βεβαία προάξει οὐσιωδεστάτην ὠφέλειαν εἰς ὁποιανδήποτε ὑπόθεσιν κλίνει νὰ ἐναγκαλισθῇ.

Οἱ Τούρκοι διὰ τὸ φύσει δεσποτικὸν τοῦ κράτους των δὲν ἠμποροῦν νὰ πιστεύσουν, ὅτι οἱ ὑπῆκοι πάσης ἄλλης Δυνάμεως, ὡς ἀπλοὶ ἄνθρωποι, εἶναι κύριοι ν' ἀκολουθήσουν τὴν ῥοπὴν τῶν ἰδιαιτέρων των διαβέσεων, ἀγκαλὰ καὶ αἱ Διοικήσεις των δὲν τρέφουν ἐχθρικὰ κατὰ τῆς ὑψηλῆς Πόρτας φρονήματα· καὶ ἡζεύρομεν προσέτι, ὅτι ὑπὸ τοιοῦτον ὀμμά θεωροῦν τὴν σήμερον καὶ τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλληνες διεπραγματεύθησαν δάνειον μετὰ τῶν πλουσίων τοῦ Λονδίνου ἐμπόρων· ἀλλὰ τοιαύτη πλάνη προέρχεται ἀπὸ τὴν μικρὰν περὶ τῶν ἀρχῶν ἐλευθέρως Διοικήσεως γνῶσιν των.

ἈΓΓΕΛΙΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ἘΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΛΟΡΔ ΚΟΧΡΑΝΟΥ.

» Θεμελιούμενοι εἰς τὰς πλέον βεβαίας καὶ ἀξιοπίστους πληροφορίας ἠμποροῦμεν νὰ διαβεβαιώσωμεν, ὅτι ὁ Ἀδρὸς Κόχρανς ἐσυμφώνησε νὰ παραλάβῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν του ὑπερβολικὴν χρημάτων ποσότητα, τὰ ὅποια νὰ ἐξοδεύσῃ μετ' ὅποιον τρόπον ἐγκρίνει διὰ τὴν εὐτυχὴ ἐκβασιν τῶν κατὰ τῆς Τουρκίας ἐπιχειρημάτων. Θέλει λάβει μαζὺ του πλοῖα ἀτμοκίνητα, καὶ πᾶν ἄλλο εἶδος ὀλικῶν, ἀναγκαίων εἰς τὸν ἰδιαίτερον τρόπον τοῦ ὁποίου ἔχει κατὰ νοῦν νὰ κάμῃ πολέμου. Καθεὶς ἡζεύρει, ὅτι ὁ Ἀδρὸς οὗτος ὑπερέχει τόσον εἰς τὰς μηχανικὰς παντὸς εἶδους ἐφευρέσεις, ὅσον καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἐλάμπρυνεν ὑπόργημά του. Τὸ ὄνομα αὐτὸ μόνον τοῦ Κοχράνου εἶναι πύργος καὶ τείχος διὰ τὸν ἀγῶνα τῶν Ἑλλήνων· ταχέως δὲ θέλει ἐφοδιασθῇ ἀφ' ὅλα τὰ καλὰ καὶ εὐτυχῇ μέσα τοῦ ὁποίου

μέλλει νὰ μεταχειρισθῇ στρατιωτικοῦ ὑπηρετήματος· ἔχει νοὺν νὰ σχεδιάζῃ, πνεῦμα ἀτάραχον, ὀφθαλμὸν ν' ἀδράσῃ εὐκαιρίας καὶ χεῖρα δραστηριωτάτην νὰ ἐπιχειρῇ.

(Chronicle. Τὴν 18 Αὐγούστου Λονδίνου.)

Οἱ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει μετὰ τῆς Τουρκίας ἐμπορευόμενοι ἔκαμαν μεγάλην παράπονον διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Λόρδ Κοχράνου, ὅστις πηγαίνει νὰ ἐγκολπωθῇ τὸν ἀγῶνα τῶν Ἑλλήνων. Λέγουσιν οὗτοι, ὅτι ἡ ζωὴ καὶ τὰ ὑπάρχοντα τῶν κατὰ τὴν Τουρκίαν ὑπηκόων Ἀγγλῶν θέλουν παρενοχληθῇ, καθότι οἱ Τούρκοι δὲν δύνανται νὰ φαντασθῶν, ὅτι Ἀγγλοὶ ὑπηκοοὶ λαμβάνουν μετοχὴν εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν τῆς Διοικήσεώς των. Ἡμεῖς ὅμως νομίζομεν, ὅτι, ὅταν παρατηρήσῃ προσηκτικῶς πόσοι διαφορῶν ἐθνῶν Εὐρωπαῖοι, ἐνωθέντες μετὰ τοῦ Πασσᾶ τῆς Αἰγύπτου, πολεμοῦν κατὰ τῶν Ἑλλήνων χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν τῶν Διοικήσεών των (ἀφίνοντες κατὰ μέρος τ' Ἀγγλικά φορτηγὰ πλοῖα), θέλουν ἀποβάλλει κάθε φόβον· ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες ἔχουν βέβαια τόσον δικαίωμα, ὅσον καὶ οἱ Τούρκοι, ν' ἀξιοῦνται τὴν βοήθειαν τῶν ὑπηκόων τῶν Χριστιανικῶν Δυνάμεων (α).

Globe and Traveller. τὴν 18 Αὐγούστου.

Τὰ διεγερθέντα αἰσθήματα εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῶν ἀνθρώπων, διότι ὁ Λόρδ Κοχράνης ἔστρεψε νὰ προσκολληθῇ εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος, εἶναι ὁ πλέον μέγας ἀξιοχρῶς ἐπαινος δι' ἕνα Διοικητὴν, ὅστις, ἐκτὸς τῆς ὑπολήψεως, ἐπιδεικνύεται καὶ ἀνδρίας, οὐδὲν ἄλλο προσθέτει εἰς τὰ ὅποια οἱ Ἕλληνες, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἤθελον ἀπολαύσει μέσα. Ὁ Λόρδ οὗτος, φαίνεται, ὅτι ἐγεννήθη ὄντως διὰ νὰ πραγματευέται μετ' αὐτοῦτον ἐχθρὸν, ὅποιοι εἶναι οἱ Τούρκοι, καὶ κατὰ τῶν ὁποίων ἐνεργῶν τις, ὅχι μόνον δὲν δύναται πώποτε νὰ φοβηθῇ κίνδυνον, ἀλλὰ διὰ τὴν σιέρησιν τοῦ ἔθνους τούτου ἀπὸ πιεδαρχίαν καὶ μέθοδον, ἀποκαθίσταται σχεδὸν ἀλάνθαστος εἰς τ' ἀποτελέσματα τῶν αἰφνιδίων καὶ τολμηρῶν ἐκείνων προσβολῶν, αἱ ὁποῖαι συχνάκις γίνονται ὀλεθρία καὶ εἰς τὰς πλέον καλῶς ὀργανισμένας δυνάμεις. Ἡ κατὰ τῆς Γαλλικῆς ναυτικῆς μοίρας ἐφόρμησις τοῦ περὶ τὰ παράλια τῆς Βυσακαίας, ἡ κατὰ τῆς Ἰσπανικῆς φρεγάτας ὑποκάτω τοῦ Καλλάου, καὶ ἡ σταθερὰ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν Ἀμερικὴν πρόδοξός του (χωρὶς ν' ἀναφέρωμεν τὰ προηγουμένα κατὰ τῶν Ἰσπανικῶν πλοίων κατορθώματά του), εἶναι ἀρκετὰ ἀποδείξεις παριστάνουσαι τὴν ἐπιδεικνύουσα, εἰς τὸ νὰ ἐπιτυχαῖν εἰς τὰ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπελπισμένῃ ἐπιχειρήματα. Ὅ,τι πρέπει ἐπειτα νὰ ἐπιβλέψωμεν καὶ νὰ περιμένωμεν ἀπὸ τὴν παρουσίαν ἐνὸς μεγάλου ὁδηγοῦ ὅπως ὁ Λόρδ οὗτος, εἶναι ἡ διάρκειά, τὴν ὁποῖαν θέλει προξενήσῃ εἰς τὰς δυνάμεις τῶν Ἑλλήνων, ὥστε θέλει τοὺς φέροι εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ πολεμῶσι πλέον εἰς ἀμυναν τοῦ ἐχθροῦ των. Κατὰ τοῦτο οἱ Ἕλληνες ἕως τῶρα ἐστάθησαν πολλὰ ἔλλειπεις· ποτὲ δὲν ἐκατόρθωσαν κάμψαν μεγάλην τῶν πραγμάτων τῶν πρόδον, καὶ ὅσας νίκας ἔκαμον, ἔγιναν πάντοτε ὅταν ἐπολέμησαν εἰς ὑπεράσπισιν, ἢ ὅταν ἠθέλησαν νὰ παραλύσουν ἐπιχειρήσιν τινα τοῦ ἐχθροῦ των (β).

(Globe and Traveller. Τὴν 20 Αὐγούστου.)

Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Λόρδ Κοχράνου θέλει φέροι μεγάλην βοηθητικὴν δύναμιν· ἀλλ' ἡ δύναμις αὕτη συνίσταται ἐξ ὅσων ἀπὸ ναύτας καὶ πυροβολιστάς. αἱ 300,000 λίραι στερελίναι εἶναι ἔτοιμαί εἰς χεῖρας τῆς Ἑλληνικῆς ἐταιρείας. καὶ ἡ εὐγενία τοῦ ἐμφαίνει εἰς τὴν δούλευσιν χωρὶς νὰ δεῖσθαι συμφωνίαν τινα ἀπορῶσαν τὰ καθ' ἑαυτὸν. Τὴν πέμπτην ἀναχώρησιν ἀπὸ τὴν πόλιν δι' ὀλίγας ἡμέρας, καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐγγίζοντος μηνὸς θέλει ἀπεράσει εἰς Σκωτίαν. Τὸν Ὀκτώβριον, ὡς μαθαίνομεν, θέλει ἐπιστρέφει ὀπίσω· καὶ ἐπειδὴ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην θέλουν εἰσθαι τὰ πάντα ἔτοιμα, ἡ ἀναχώρησις αὐτοῦ καὶ τῶν δυνάμεών του θέλει γίνεσθαι πιθανῶς τὸν αὐτὸν μῆνα. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ προφθάσῃ ὅσον τάχιστα, ἐπειδὴ αἱ ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος, ἀγκαλὰ εἶναι εἰς πολὺ λαμπροτέραν κατάστασιν παρὰ προηγουμένα ἀπὸ ἕνα μῆνα, ταχέως ἡμποροῦν νὰ καταστήσῃ εἰς κρίσιμον περίστασιν· ὥστε ἡ ἀφίξις τῆς εὐγενίας του μετὰ τόσα ἰσχυρὰ ὑπὸ τὰς διαταγὰς του μέσα θέλει βέβαια βαρύνει τὴν πλάστιγγα ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων πατριωτῶν (γ). Εἶναι δὲ ἀφ' ἑτέρου

(α) Τὸν οἱ Ἕλληνες, ἐπειδὴ ἀγωνίζονται ὑπὲρ τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ κατὰ τῆς ἡμισελήνου, πρέπει νὰ ἔχουν καὶ δικαιώματά τινα τῆς ἐκ μέρους τῶν ὑπηκόων τῶν Χριστιανικῶν Δυνάμεων βοήθειας. Ἀλλ' ὅποια ἀντίπραξις! Φαίνεται ὅτι ὁ 19. αἰὼν τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου θέλει μετὰ τὰς πολιτικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἰδέας του νὰ ἐξαλείψῃ τοὺς Χριστιανικοὺς τῶν ἀνατολικῶν μερῶν, ἢ θέλει ἡ πολιτικὴ τούτου τοῦ αἰῶνος, ἐπειδὴ ἀπέναντον εἰς τὴν δύσιν, νὰ στρέψῃ τοὺς ὀφθαλμούς της εἰς τὴν ἀνατολήν;

Ἡ ἀπόκρισις τοῦ ἐρωτήματος τούτου εἶναι· τ' Αὐστριακὰ πλοῖα, τὰ ὅποια ἀναγχαλύνουν εἰς τοὺς Ὀθωμανικοὺς στόλους τὰ κινήματα τῶν Χριστιανικῶν καραβίων, καὶ φέρου τὸσον βοήθειαν, ὅσον συγχωρεῖ ἡ ἀκριβὴς εὐδαιμονία, εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Εὐαγγελίου· ἡ Γάλλαι, εἰτινες ἐδραστηριοῦν τῶν Αἰγυπτίων τὰ τάγματα, ἐμφορῶνται τὸν Σατράπην τῆς Αἰγύπτου νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὸν Χριστιανικὸν λαὸν τῆς Πελοποννήσου, καὶ νὰ φέρῃ εἰς αὐτὴν Μουσουλμάνους Ἀραβας νὰ τὴν κατοικήσῃ. Πολλὰ ἔχομεν νὰ εἰπώμεν· ἀλλὰ καὶ τόσα ἀρκέσιν.

(Σημ. Συντάκτου.)

(β) Οἱ Ἕλληνες εἶναι πάντῃ ἀπειροὶ τῇ τακτικῇ στρατιωτικῇ καὶ τῶν κινήσεών της ἡξιοῦν μόνον νὰ ὑπερασπίσθω· κατὰ τῶν ἀναριθμητῶν τῶν βρεβλῶν ἐρδῶν, αἱ ὁποῖαι πάντα ἤδη χρόνους πλημμυροῦν ἐπὶ τὴν πατρικὴν γῆν. Ἡ πολεμικὴ τῶν Ἑλλήνων ἐπιστήμη ἐστάθη ἡ ἀνδρία, ὁ ὑπὲρ τῆς πατρίδος των ἔρως καὶ ἡ ἀπόφασίς των τοῦ ν' ἀποθάνωσιν ὑπὲρ ἐλευθερίας.

(Σημ. Συν.)

μέρους ἑναργές, ὅτι μία τόσον ἐκτεταμένη ἐκστρατεία δὲν ἡμπορεῖ νὰ παρασκευασθῇ εἰς ὀλίγον καιρὸν καὶ μετὰ μικρὸν ἀγῶνα, μάλιστα ἐν ᾧ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Ὀκτωβρίου πρέπει ὅλα νὰ ᾔναι ἐντελῶς ἔτοιμα.

(Post. Τὴν 20 Αὐγούστου.)

Μαθαίνομεν, ὅτι ἐστρεφώθη ἤδη ἡ εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθ' ὑπεροχὴν θαρράλειου καὶ ἐπιτηδείου τούτου θαλασσίου παράδοσις δύο ἀρκετὰ μεγάλων καραβίων, τὰ ὅποια ν' ἀντιπαραταχθῶσιν εἰς δύο ἄλλα ὁποιοῦδήποτε εἶδους πλοῖα Ὀθωμανικῆς σημαίας. Ὅσον δὲ περὶ τῶν ἀεροκινήτων ὅσα ἐγκριθῶσιν ὠφέλιμα εἰς χρεῖσιν, ἀμέσως ὅτε ζητηθῶσι θέλουν εἰσθαι ἔτοιμα· τ' ἀναγκαῖα χρήματα εὐρίσκονται ἀνὰ χεῖρας· ὅθεν τὰ πάντα φαίνονται διατεθειμένα εἰς τρόπον, ὥστε κάμνουν τιμὴν εἰς τοὺς ἐπιφορτισμένους τοιούτων ἐπιχειρήσεων, καὶ δίδουν αἰτίαν χρηστῶν ἐλπίδων περὶ τῆς καλῆς ἐκβάσεώς των.

[Public Ledger. Τὴν 20 Αὐγούστου.]

Τὴν δευτέραν πρωτ' ἀπεχωρίσθη ἀπὸ τοὺς ἀπεσταλμένους τῶν Ἑλλήνων ὁ Λόρδ Κοχράνης, καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν πόλιν. Ἡ εὐγενία τοῦ ὁμιλεῖ μετὰ λόγους βσιμωτάτους περὶ τῆς ἐπιτελείας τοῦ ἀγῶνος. Τὰ σχέδιά του ἀποδέχθησαν φιλοφρονέστατα· ἡ δὲ ὠφέλεια, ἥτις θέλει προξενηθῇ ἀπὸ τὰς θαλασσίου γνώσεως του καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδάμαστον θάρρους του, ἐγνωρίσθη τόσον σημαντικὴ, ὥστε μόλις εὐτυχῶς ἐτελείωσεν ἡ μεταξὺ τῶν ἀπεσταλμένων Ἑλλήνων καὶ τῆς εὐγενίας του διαπραγματεύσεις, καὶ ἀμέσως ἐστάθη ἄγγελος εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ δώσῃ τὴν εὐχάριστον ταύτην εἰδήσιν.

[Chronicle.]

Αἱ ἐφεξῆς ἰδιαιτέρας εἰδήσεις περὶ τοῦ Λόρδ Κοχράνου μᾶς ἤλθον ἀπὸ μέρος, εἰς τὸ ὅποιον πρέπει νὰ δοθῇ πᾶσα πίστις. Ἡ εὐγενία τοῦ ἔκαμε τὴν πέμπτην πρωτ' συνομιλίαν μετὰ τὰς πρώτιστάς μὲλῃ τῆς Ἑλληνικῆς ἐταιρείας· τὰ προβλήματα τοῦ ἐστάθησαν τὰ πλέον ἐλευθέρια. Παραιτούμενος· ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀπὸ τὸν ὅποιον χαίρεται βαθμὸν τοῦ πρώτου ναυάρχου εἰς τὸ Βρασιλιανὸν ναυτικόν, στερεῖται τῶρα διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν σχεδὸν 6000 λ. στερ. κατ' ἔτος, καὶ τὸ ἐφ' ὅρους ζωῆς τοῦ σιτηρέσιον, συνιστάμενον ἀπὸ τὸ ἥμισυ αὐτῆς τῆς ποσότητος, διωρισιμένον δι' αὐτὸν καὶ διὰ τὴν γυναῖκά του ἀφ' οὗ ἤθελε παύσει τοῦ ὑπουργήματός του, ἐξαίρουμένων τῶν ἄλλων οἰκιοποιήσεων, αἱ ὁποῖαι ἀκόμη δὲν ἐξεκαθαρίσθησαν, καὶ συνίστανται ἀπὸ σημαντικὴν ποσότητα. Περὶ τῶν ἐκδουλεύσεών του ἀφίνει εἰς τὴν ἐταιρείαν ν' ἀποφασίσῃ τὴν χρεωστούμενην ἀμοιβήν· αὐτὸς δὲ ζητεῖ ῥητῶς, ὥστε ἡ βοήθησις ἐκστρατείας νὰ ᾔναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ μόνου, θέλων ν' ἀποφύγῃ διὰ τούτου τὰς ὁποίας πολλάκις εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἀμερικὴν ἀπέντησεν ἐναντιότητος, ὥστε κατήντησε νὰ ριψοκινδυνεύσῃ ἡ ἐπιτελείς τῶν ναυτικῶν του ἐπιχειρήσεων.

(Times. τὴν 22 Αὐγούστου.)

Λονδίνον· Τὸν Αὐγούστου.

Ἐπιστολαὶ ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως τῆς 21 τοῦ παρελθόντος, διευθυνόμεναι εἰς τινα τῶν πρώτης τάξεως ἐμπόρων πραγματευόμενον εἰς τὴν Τουρκίαν, ἐπιβεβαιοῦν τὴν πρότερον μετ' ὀλίγην πιθανότητα διασπαρθεῖσαν φήμην τοῦ ὅτι ἡ Πόρτα ἀπέβαλε τὴν μεσιτείαν τῶν μεγάλων Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων. Ἡ ἀρνήσις λέγεται ὅτι ἔγινε μετὰ τοὺς πλέον ἀποφασιστικούς δρους, ἀγκαλὰ μὴ πειρακτικούς. Ἡ εἰδήσις αὕτη, ἥτις εἶναι ἴσως τὸ προοίμιον μεγάλων συμβεβηκότων, δὲν ἡμπορεῖ βεβαίως νὰ ἐκθαμβήσῃ κανένα ἀπὸ τοὺς ὅσοι ἐσπούδασαν τὸν χαρακτήρα ταύτης τῆς δυνάμεως, ἥτις ἔχουσα παραμυθώθη τινα ἐμπιστοσύνην εἰς τὰ μέσα της, τρέφει ἀπιστίαν ἀνιάτρευτον δι' ὅλας ἐν γένει τὰς Χριστιανικὰς Διοικήσεις, ἀπιστία, τὴν ὁποῖαν πρόσφατα συμβάδντα ἐπὶ ἔζησαν μᾶλλον, παρ' ὅτι ὠλιγόστευσαν· ἐπειδὴ προσέτι τὰ συμβάδντα τῆς παρουσίας ἐκστρατείας συνεισέφερον πρὸ πάντων εἰς τὸ νὰ μεγαλύνωσι τὴν ὑψηλοπροσῆνην τῆς Πόρτας διὰ τὰ μέσα της, ἡμεῖς δὲν βλέπομεν πῶς ἡ μεσολάβησις θέλει λάβει καὶ ἐκ δευτέρου καλητέραν ἐκδοσιν, ἂν καὶ ἡ ἀξία τῶν μεγάλων Δυνάμεων ἦτορ συγχωρήσει νὰ τὴν προβάλλωσι καὶ πάλιν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν οὕτω πως λείψῃ κάθε τρόπος, δι' οὗ ἡδύνατο νὰ ἐξισασθῶσιν αἱ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων διαφοραὶ, τὸ δεύτερον ζήτημα θέλει εἰσθαι, πῶς τῶρα θέλουν πολιτευθῇ αἱ Διοικήσεις, τῶν ὁποίων ἡ μεσιτεία ἀπεβλήθη μετὰ τοιούτην περιφρόνησιν; Ὁ τρόπος, τὸν ὅποιον ἡ ἀγανάκτησις ἠθέλεν ὑπαγορεύσει, εἶναι τὸ νὰ μεταχειρισθῶσιν αἱ μεσιτεῖαι.

(γ) Ὁ Λόρδ Κοχράνης θέλει εἶρε τοὺς Ἕλληνας εἰς ἀνοικτὸν στάδιον, καὶ ἐνασχολούμενους εἰς τὰ μεγάλα ἔργα των. Εἶναι ἀλλοῦ, ὅτι πολλὰ ἐναντία μᾶς ἔρουν εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἔτους τούτου, ἀλλ' ἡ σταθερότης τῶν Ἑλλήνων τὰ ὑπερνήσει. Ἡ Κρήτη, ὑποδοχὴ μείνῃ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἀνηγέρθη πάλιν καὶ ὕψωσε τὴν σημαίαν τοῦ Σταυροῦ. Ἡ Πελοπόννησος, πλημμυρηθεῖσα ἀπὸ τὰ στρατεύματα τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ θέλει γίγει καὶ ὅλα τὰ φαινόμενα δάφνης τούτου τοῦ Πασσᾶ· τὸ Μεσολόγγιον, πολιορκούμενον ἕξ μῆνας· ἀπὸ τῶν δυνάμεων, ὅσας ἡ Τουρκία εἰς τὸ πενταεὲς διάστημα τούτου τοῦ πολέμου δὲν ἔβαλεν εἰς κίνησιν, ἀντεστάθη καὶ θέλει ἀντισταθῇ, μόνον διὰ τὰ κανονιστάς της κατεστράφησαν, καὶ ἀρκετὸν μέρος τῆς φρουρᾶς τοῦ ἐχθρικοῦ πυρός. Οἱ ἐχθρικοὶ στόλοι ὑπέφερον ἔτιος τὰ πλέον μεγάλα δυστυχήματα, εἰ δὲ ἡμεῖς τροπαίου τοῦ καταδιώκοντος πανταχού· μετὰ δὲ τὴν ἀφίξιν τοῦ Λόρδ Κοχράνου, μετὰ τὰς ὁποίας μελετᾷ νὰ φέρῃ σημαντικὰς δυνάμεις, ἡ πλάστιγγα (κατὰ τὴν φράσιν τῆς ἐφημερίδος Post) δὲν εἶναι ἀμφιβόλια, ὅτι θέλει κλίνει ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων πατριωτῶν.

(Σημ. Συν.)

σαι Δυνάμεις μεσολάβησιν δι' ἐπλων, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τοῦτο ἐνυπάρχουν διάφορα ἐμπόδια, τὸ πλέον φανερόν ἀπὸ τὰ ὅποια εἶναι ἡ δυσκολία τοῦ νὰ συμφωνήσωσιν ἐν τῷ μεταξύ των, ἡ συνάλληλος ζήλοτυπία ἐνδέχεται νὰ διαφυλάξῃ τὴν Πόρταν ἀπὸ τὸν κίνδυνόν της. Εἶναι λοιπὸν πιθανόν, ὅτι αἱ Δυνάμεις θέλουν ὑποκριθῇ, ὅτι δὲν ἐπρόσβλεψαν εἰς αὐτὴν τὴν πράξιν· ἀγκαλὰ μία ἐξ αὐτῶν ἡ καὶ περισσότεραι θέλουν φυλάττει ἀναμφιδόλως ἐντελεστέτην ἐνθύμησιν, διὰ νὰ ἐνεργήσωσι τὰ δέοντα ἐπομένως, ὅταν παρρησιασθῇ ἡ εὐκαιρία [α].

[Public Ledger.]

Ἐκ τῶν Γαλλικῶν ἐφημερίδων.

Παρίσια τὴν 1. Αὐγούστου.

Διεδόθη φήμη, ὅτι ἡ Ῥωσσία ἐπρόβαλεν εἰς τὴν Αὐστρίαν νὰ συστήσῃ τὸν Πρίγκιπα Γουστάβον εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος, ἡ τοῦλάχιστον τῆς Πελοποννήσου. Ἡ πρότασις αὕτη διευθυνθεῖσα εἰς τὴν Αὐστριακὴν Αὐλὴν, λέγεται ὅτι ἐκοινωνήθη ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἥτις ἀπεκρίθη. «Ἐπειδὴ ἡ Α. Βρεττανικὴ Μ. ἔλαβε βεβαίαν πεποίθησιν, ὅτι ἡ Ῥωσσία τρέφει εἰρήνοποιὰ αἰσθήματα, καὶ ἐπειδὴ προσέτι ἐμπιστεύεται μὲ πᾶσαν βεβαιότητα εἰς τὴν ὑπερῆχὴν τοῦ ναυτικοῦ της κατὰ τὴν Μεσόγειον, ἀπαθῶς ἤθελε θεωρήσει τὴν στερείωσιν τοῦ νέου Βασιλέως ἡ μεγάλου Δουκὸς. Εἶναι ὁμῶς γνώμη, ὅτι αἱ Συμμαχικαὶ Δυνάμεις ὀφείλουν πρὸ πάντων νὰ καθυποβάλουν τὸ σχέδιον αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς ἰδίους «Ἑλληνας (β).» (Ἐφ. Μάλτας).

Κέρκυρα τὴν 11 Σεπτεμβρίου.

Ὁ Κιουταχὴς ἔδωκε διαταγὰς νὰ σπικωθῶν τὰ ὄπλα ἀπὸ τοὺς ἐν Δελβίνῳ Χριστιανούς, καὶ νὰ ληφθῶσι παρ' αὐτῶν ἐνέχυρα. Οἱ ἐκεῖσε ἀγάδες δὲν ἔλειψαν νὰ κάμωσιν εἰς τοὺς Δελβινιώτας Χριστιανούς αὐτὴν τὴν πρότασιν· ἀλλ' οὗτοι ἀπεκρίθησαν, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας θέλουν δώσῃ τὴν περὶ τούτου ἀπάντησιν των. Περιμένομεν μὲ προθυμίαν νὰ ἀκούσωμεν τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς πράξεως.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 17 Σεπτεμβρίου. Ἡ τομὴ λήσαν σήμερον τρεῖς Χριστιανοὶ ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, φέροντες μεθ' αὐτῶν καὶ πέντε ἄλογα, τὰ ὅποια ἐπῆραν ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Εἰς τὴν ἐξέτασιν των οὗτοι ἐκθέτουν τὰ ἀκόλουθα.

«Πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἔρθασαν εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον ἀπὸ Πρέβεζαν πεντήκοντα φορτώματα σφαιρῶν κανονίων. — Αἱ τροφαὶ τοῦ ἐχθροῦ ὀλίγας τινὰς ἡμέρας θέλουν ἐξαρκέσει· ὅσαι δ' ἔρχονται καθ' ἡμέραν μόλις ἐξαρκούν διὰ τὴν καθημερινὴν διανομὴν τοῦ στρατεύματός· ὡσαύτως καὶ διὰ τὰ ἄλογα ἀμνηχανοῦν οἱ Τούρκοι περὶ τῆς τροφῆς των· ὅθεν ὁ Κιουταχὴς ἔδωκε διαταγὴν νὰ σταλθῶσιν εἰς Ἰωάννινά διὰ νὰ περάσουν τὸν χειμῶνα, ἀλλ' οἱ Ντελίδες καὶ λοιποὶ ἱππεῖς στεργόμενοι εἰς τοιοῦτον ὀρισμὸν, ἐπειδὴ δὲν ἔχουν ὀρεξιν νὰ σταθῶν εἰς τὸ στρατόπεδον τὸν χειμῶνα, τὰ φυλάττουν προσεκτικώτατα, καὶ τὰ ἐξοικονομοῦν, κρατοῦντες μέρος τῆς τροφῆς τῆς διωρισμένης διὰ τοὺς δυστυχεῖς ἐργάτας. — Οἱ Γκέγκιδες σκοπεύουν νὰ ζητήσωσι τοὺς μισθοὺς των εἰς τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος μηνός, καὶ οὕτω νὰ ἀναχωρήσωσιν ἐν τοσοῦτῳ εἴτε πληρωθῶσιν, εἴτε μὴ, ἀφεύκτως θέλουν ἐπιστρέφει εἰς τοὺς τόπους των. — Τὸ στράτευμα τοῦ Κιουταχὴ ἀποστρέφεται ἐν γένει παντός εἶδους ἐφοδὸν κατὰ τοῦ τείχους μας· ὅθεν ὁ Σατράπης οὗτος ἐφευρίσκει παντοίας μηχανὰς, προβάλλει αἰτίας ἐπιπλάστους, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον προσπαθεῖ καὶ ἀγωνίζεται νὰ ἀποφύγῃ τοῦ στρατοπέδου τὴν διαλύσιν· οὐδ' ὅμως βᾶσιμος αἰτία δὲν φαίνεται, ἥτις νὰ τὸν φέρῃ εἰς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ του. Εἰς τὴν μάχην τῆς 9 τοῦ τρέχοντος μηνός ἐφρονεῦθησαν πολλότατοι Τούρκοι, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς κατ' ἀκριβείαν ἀγνοεῖται. Μόνος ὁ Μπανούσης Σέβρανς ἔχασεν εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν 250 Ἀλβανούς, καὶ ἔμεινε μὲ 100 στρατιώτας μόνον, ἐξαίρετως δὲ τοσοῦτοι ἄλλοι φονεῦμένοι καὶ ἀπὸ τὰ λοιπὰ σώματα τῶν Μπέδων. Πολλοὶ ὡσαύτως ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ εἰρημένου ἀρχηγοῦ φονεῦνται συνεχῶς ἀπὸ τὰς καθ' ἡμέραν εἰς Σάλωνα συγκροτουμένας μάχας· ὅθεν καὶ παρρησιασθεῖς οὗτος εἰς τὸν Κιουταχὴν διὰ νὰ ζητήσῃ τοὺς μισθοὺς του διὰ χιλίους στρατιώτας, ἔλαβεν ἀπόκρισιν, ὅτι τὸ τᾶμεῖον δὲν εὐπορεῖ ἀπὸ χρήματα· ὁ

(α) Ἡμῖς εἰμεθα βίβαιοι, ὅτι ἡ Πόρτα δὲν θέλει διχθῇ ποτὶ εὐδαιμῶν· Χριστιανικῆς Δυνάμεις μεσολάβησιν· καθὲν ἐκ τῶν πρωτίτων ἀξιωματῶν εἶναι νὰ λέγῃ· «Ὅ, τι ἀπεκτάσαμεν διὰ τῆς σπᾶνης, δὲν ἡμποροῦμεν χωρὶς τῆς βίας· νὰ τὸ παραιτήσωμεν.» Αἱ ὀλίγαι αὗται λέξεις χαρακτηρίζουν ὄντως τὸ ὑψηλόφρον καὶ ἀκαταδέκτον τοῦ Μουσταφᾶ· ὁ ὁρθεὶς λόγος εἶναι νῦν δι' αὐτόν· εἰς τι χρησιμεύουν λοιπὸν εἰς τὸν τοιοῦτον οἱ λόγοι;

(Σημ. Συντ.)

(β) Βεβαίωτατα. Οἱ «Ἕλληνες οἱ ὅποιοι ἔχουσιν ποταμὸς αἱμάτων διὰ νὰ ἐλευθερωθῶσιν, ἔχουν τὸ δικαίωμα, καθὼς καὶ πᾶν ἄλλο ἔθνος, νὰ ἐκλέξουν, ὅταν θέλωσι, τὸν βασιλέα των· καὶ δὲν ἐννοοῦμεν ποσῶς, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μᾶς ἀφαιρήθῃ τούτῳ τὸ δικαίωμα, ἐν ᾧ τὸ ἀπαιτήσῃ· μὴ τοιαύτας πωλοιδεῖς θυσίας, αἱ ὅποια κατέπληξαν τὸν φωτισμένον ἄνθρωπον, καὶ θέλουν κάμει ἐπὶ τὴν νύκτα ἰσλαμισμόν.» (Σημ. συντ.)

Βεζύρης μάλιστα τὸν ἐπέπληξε λέγων, ὅτι αὐτὸς δὲν ἔχει χιλίους στρατιώτας, καὶ ζητεῖ μὲ δολιότητα νὰ βλάψῃ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Δουβλετίου· ἀλλ' ὁ Μπανούσης Σέβρανς ἀπεκρίθη· δίκαιον ἔχετε, Ἐφέντη μου, ἐπειδὴ ἄφησα τόσους στρατιώτας μου κειτομένους καὶ πλακωμένους εἰς τὴν τάπιαν τῶν Γκιαοῦριδων καὶ εἰς τὰ Σάλωνα· καὶ τάντοτε τοιαῦται εἶναι αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἀγώνων μας, ὅθεν καὶ δὲν παραξενεύομαι. — Ὁ Κιουταχὴς εὐρίσκεται εἰς ἄκραν ἀγανάκτησιν, διότι ἐματαιώθησαν ὅλα τὰ βουλευμάτα του· παραπονεῖται μάλιστα εἰς ὑπερβολὴν, διότι εἰς τὸ στρατόπεδόν του εὐρίσκονται προδότες κατὰσκοποὶ, οἵτινες ἀναγγέλλουν εἰς τοὺς «Ἕλληνας ὅλα τὰ σχέδιά του. — Τὰ πυροβόλα μας φέρον ὑπερβολικὴν φθορὰν εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον· μάλιστα ἡ ἐκρηξὶς μιᾶς βόμβας, ἡ ὅποια ἔπεσεν εἰς ἓν καφενεῖον, ἐπρόξηνε σημαντικὴν φθορὰν. — Ὁ Κιουταχὴς μελετᾷ νὰ ἐξειμωσιάσῃ εἰς τὸ στρατόπεδόν του, καὶ διὰ τοῦτο θέλει τραδίσει μακρύτερον τὰ πυροβόλα του καὶ θέλει κατασκευάσει νέον χαρκαῶματα εἰς τὰ ἄνω, διὰ νὰ τὰ ὑπερασπίζηται· ἀλλὰ τὸ στράτευμά του φρονεῖ ὅλον τὸ ἐναντίον. — Ἡ εἰδήσις τοῦ ὅτι ὁ Καραϊσκάκης εὐρίσκεται εἰς Ξηρόμερον ἔκαμε μεγίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον. — Τέλος πάντων ἄκρα δυστυχία, νόσοι ὑπερβολικαὶ καὶ ἐξαχρείωσις μεγάλη ἐπικρατεῖ εἰς ὅλον τὸ στρατόπεδον τοῦ ἐχθροῦ.»

Οἱ αὐτόματοι οὗτοι εἶναι γνώμης, ὅτι ἕως τὸν ἐρχόμενον Ὀκτώβριον τὸ στρατόπεδον αὐτὸ θέλει διαλυθῇ.

Τὸ πρῶτ' ὁ ἐχθρὸς ἐπυροβόλησε τὴν πόλιν μας, τὰ δὲ κανονοστάσιά μας διεύθυνον τὸ πῦρ των εἰς τὰ ἐχθρικά χαρκαῶματα· καὶ ἐπειδὴ ἴδομεν τοὺς Τούρκους ἀνακινούμενους καὶ ταραττομένους εἰς ὅσα μέρη ἐκτύπουν αἱ σφαῖραί μας, συμπεραίνομεν, ὅτι οἱ βάρβαροι ἐδοκίμασαν ἀρκετὴν ζήμιν.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ ἐχθρὸς μετεχειρίσθη τὸ πῦρ του δραστηριώτερον· ἔχει δίκαιον εἰς τοῦτο, ἐπειδὴ τοῦ ἦλθεν 506 σφαῖραι, καὶ ἐπειδὴ πρέπει νὰ διασκεδάξῃ τὸ στράτευμά του, τὸ ὁποῖον ὑπομένει καθημερινῶς τόσα βύσανα καὶ τόσας κακουχίας διὰ τὴν κενοδοξίαν τοῦ Ἐφέντη του.

Ὁ βροχερὸς καιρὸς ἔκαμε νὰ παύσῃ διὰ μικρὸν ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς· τῶν διαμαχομένων· εὐθὺς ὅμως ὅτε ἡ βροχὴ ἔπαυσεν, οἱ ἀντιπόμενοι ἐπανελάβον τὸ πῦρ των μὲ περισσότερον πῆσμα· τότε τὸ λαθραῖον κανονοστάσιόν μας Κουτζοναῖκα τόσον ἐπιδεξίως ἐπυροβόλησε τοὺς προμαχῶνας τῶν βαρβάρων, ὥστε ἀμέσως ἠναγκάσθησαν οἱ ἄπιοι νὰ ὑποχωρήσωσιν βάνοντες εἰς ἀδράνειαν τὸ πυροβολιὸν των.

Εἰς τὸ διάστημα εἴκοσι τεσσάρων ὥρων μᾶς ἔρριψαν οἱ Τούρκοι 150 σφαῖρας. Ἀπὸ τὰς 500 λοιπὸν ὁποῦ ἔλαβον τοὺς ἔμειναν ἀκόμῃ 350.

Σήμερον ἐπληρώθη ἕνας στρατιώτης μας, καὶ ἐφρονεῦθησαν εἰς τὴν πόλιν μας δύο γυναῖκες.

Τὴν νύκτα ἔγινεν ὁ συνήθης τουφεκισμὸς συντροφεύμενος καὶ μὲ κρότους κανονίων καὶ βομβῶν.

Τὴν 18 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρῶτ' ὁ ἐχθρὸς ἐφύλαττε σιωπὴν ἐν ᾧ τὰ κανονοστάσιά μας ἐπυροβόλουν ἐκ διαλειμμάτων, καὶ τὸ στρατιωτικὸν μας μετεχειρίζετο τὴν ψιλὴν φωτίαν ὡς συνήθως.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἤρχισε πρῶτον ὁ ἐχθρὸς τὸ πῦρ του· τὸ λαθραῖον κανονοστάσιόν μας ἀπεκρίθη, καὶ ἐκ τούτου ἔγινεν ἀμοιβαῖος ὁ πυροβολισμὸς νὰ ἐξικολουθῇ μὲ πῆσμα ἕως τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.

Οἱ ἐχθροὶ ἐργάζονται ἀδιακόπως εἰς ὀχύρωσιν τῶν χαρκαῶμάτων καὶ κανονοστασιῶν των, ἀφορῶντες, ὡς εἴρηται, νὰ τελειοποιήσωσιν τὰ εἰς ὑπεράσπισιν των. Ἐπαυσαν πλέον οἱ σοβαροὶ μουσουλμάνοι τοῦ νὰ ἀποκρίνονται καὶ εἰς ὅσα ἐνίοτε ἡ φρουρά μας τοὺς ἐρωτᾷ.

Τὸ ἐσπέρας μετεχειρίσθη ὁ ἐχθρὸς τὸ πῦρ του ὀρίζοντιως καὶ κατὰ κάθετον. Τὸ δὲ πυροβολικὸν μας ἀνταπεκρίθη εἰς κάθε ἐχθρικὴν βολὴν ἕως ὅτου ἔπαυσε καὶ ὁ ἐχθρὸς.

Τὴν νύκτα ἐδασίλευε βαθεῖα σιωπὴ καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν.

Τὴν 19 τοῦ αὐτοῦ. Σήμερον συνεκροτήθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Παντελεήμονος γενικὴ σύνοδος ἀπὸ ὅλους τοὺς πολιτικούς καὶ πολεμικούς ἀρχηγούς. Τὸ ὑποκείμενον τῆς ὑπερτίμου ταύτης συνελεύσεως ἦτον τὰ μέτρα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ ληφθῶσι διὰ τὴν εἰς τὸ μέλλον σταθεράν καὶ ἐπίμονον ὑπεράσπισιν τοῦ φρουρίου μας, ἂν ὁ ἐχθρὸς ἐπιμείνῃ νὰ βαστάξῃ καὶ τὸν χειμῶνα τὴν πολιορκίαν. Τὸ τέλος αὐτῆς τῆς συνόδου ἀπέβη κατὰ πάντα αἰσιώτατον.

Ἀδύνατος ἔγινεν ὅλην τὴν σημερινὴν ἡμέραν καὶ τῶν δύο ἀντιμαχομένων ὁ πυροβολισμὸς.

Ἐπεκράτει καὶ τὸ ἐσπέρας ὡσαύτως ἡσυχία, ὅταν οἱ εἰς τὰ πλησιέστερα χαρκαῶματα ἐχθροὶ ἤρχισαν νὰ κάμνουν ὁμιλίαν περὶ ἀλλαγῆς τινων αἰχμαλώτων, καὶ οἱ «Ἕλληνες κατὰ παρεξήγησιν τοῦ λόγου, ἔρριψαν κατὰ σειράν μερικά τουφεκία. Ἡ πράξις αὕτη διήγειρεν ὑποψίαν εἰς τοὺς Τούρκους, καὶ διὰ τοῦτο ἐπολλαπλασίασαν τὴν ἀπὸ μέρους των ψιλὴν φωτίαν, καὶ τὸ πῦρ τῶν κανονίων καὶ ὀπλων των· ἡ φρουρά μας ἀνταπυροβόλησεν ἐπίσης, καὶ ἐκ τούτου ἔγινε γενικὸς θόρυβος. Οἱ βάρβαροι τότε ὑποπτευθέντες, ὡς φαίνεται, τὸ καταχθόνιον συμπόσιον, εἰς τὸ ὁποῖον τοὺς εἶχον

προσκαλέσει οι Έλληνες την 9 του τρέχοντος, κατέλιπον τὰ πλησιέστερα των χαρακώματα, και συσσωματωθέντες εις την πρώτην γραμμήν των παραλλήλων, ήρχισαν εκείθεν να τουφεκίζωσιν, αλλάζοντες σήματα. Τοῦτο ἰδόντες οι Έλληνες ήρχισαν να γελῶσι, καταφρονούντες τὸν βάρβαρον, ὅτι, ἐν ᾧ κυριεύεται ἀπὸ κενοδοξίαν, δὲν ἔχει παραμικρὰν τέλμην τοῦλάχιστον να τὴν ὑποστηρίξῃ. Ἡ πράξις αὕτη ἐπεκράτησε δύο περίπου ὥρας, και ἔπειτα ἐβασίλευεν ἄκρα καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἡσυχία.

Τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρῶτ ἦσαν εἰς ἡσυχίαν οι ἀντιμαχόμενοι, ὡσαύτως και τὴν μεσημέριαν.

Μετὰ τὴν μεσημέριαν ἐπεκράτει ἄκρα και ἀπὸ τὰ δύο μέρη σιωπὴ.

Τὸ ἑσπέρας, ὡσαύτως και ὅλην τὴν νύκτα ὁ ἀπὸ μέρους μας πυροβολισμὸς ἦτον εἰς ἀδιαλείπτου ἐνέργειαν. ὁ δὲ ἐχθρὸς ἐρρίψεν τέ διαλεγμάτων μερικὰς ὀρίζοντιους σφαίρας μέχρι τῶν μεσονυκτίων, και ἔπειτα ἐκυριεύθη ἀπὸ ἄκραν σιωπῆν.

Τὴν 21 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἐπανελήθη ἀμοιβαίως ὁ πυροβολισμὸς. Τὴν δὲ μεσημέριαν ἐρρίψαν οἱ Τούρκοι εἰς τὸ κανονοστάσιον τοῦ Μοντάλεμπερτ μίαν ἐπιστολήν, δι' ἧς ἐζήτουν να συνομιλήσωσι μετὰ τῶν ὀπλαρχηγῶν μας. Ἀλλ' ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἀντερρίφθη πάλιν εἰς τὰ ἐχθρικά χαρακώματα, και εἰς ἀπόκρισιν ἐρρίψαν αὐταὶ αἱ λέξεις. «Οὐδεμίαν ἄλλην συνομιλίαν ἔχουν οἱ Έλληνες με τοὺς Τούρκους, παρὰ ἐκείνην τῶν ὅπλων»· και τότε ήρχισεν ἀμέσως με πείσμα ὁ ἐκ μέρους μας τουφεκισμὸς καθ' ὅλην τὴν γραμμήν τοῦ μεταξὺ τῶν κανονοστασίων Μακρῆ, Ρίγα, Μοντάλεμπερτ και Ἐντλ' Ὁφ Σιεφφελδ περιτειχίσματος.

Τὸ δεῖλι ἐπεκράτει και ἐκ τῶν δύο μερῶν ὁ πυροβολισμὸς.

Τρεῖς ἰατροχειρουργοί, δηλ. οἱ Κ. Μικόλαος Κονοφάος, Δούκας Τσιάπας και Νικόλαος Κωνσταντίνου ἐφθασαν σήμερον ἐκ Κερκύρας εἰς τὴν πόλιν μας.

Τὸ ἑσπέρας ἦτον εἰς πεισματώδη ἐνέργειαν ὁ ἀπὸ μέρους μας τουφεκισμὸς, και μάλιστα εἰς τοῦ Φραγκλίνου τὸ ἀντιτειχίσμα. Οἱ Τούρκοι ἐτουφέκισαν ὀλίγας ὥρας, και ἔπειτα δὲν ἠκούσθη ὁ παραμικρὸς κρότος, εἰς τὸ στρατόπεδόν των δι' ὅλης τῆς νυκτός.

Τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ. Ἄκρα και ἀπὸ τὰ δύο μέρη σιωπὴ ἐβασίλευεν ἀπὸ τὸ πρῶτ ἕως τὴν μεσημέριαν.

Τὸ ἑσπέρας και ὅλην τὴν νύκτα ἠκολούθησε με μετριασμὸν και τῶν δύο μερῶν τὸ πῦρ.

Τὴν 23 τοῦ αὐτοῦ. Περὶ τὰ γλυκοχαράγματα ἐβάλαμεν πῦρ εἰς μίαν ὑπόνομον, τὴν ὁποίαν εἴχομεν προπαρασκευάσει (ἐπιστατοῦντος τοῦ αὐτοῦ Π. Σωτηρόπουλου, ὡς και προλαβόντως ἐξηγήθημεν) ὑπὸ τὴν χαλάστραν τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότσαρη, ὑπὸ τὸ κατωφερὲς τοῦ προφυλακτικοῦ δρόμου, και ὑπὸ τὸ ἐχθρικὸν στεφάνωμα. Ἡ ἐκρηξις αὐτῆς τῆς μηχανῆς ἔκαμε και πάλιν εὐτυχέστατον ἀποτέλεσμα· ἐπειδὴ, ἐκτός δι' ἀνέτρεψε τοὺς προμαχῶνας τῶν ἀπίστων, ἐφωδίασε προσέτι και τὸν ἄδην με ἱκανοὺς βαρβάρους φυλάττοντας τὸ μέρος τοῦτο. Μετὰ τὴν ἐκπυροκρότησιν διευθύναμεν ἀμέσως τὸ πῦρ τῶν κανόνων και τουφεκίων μας κατὰ τῶν πέριξ τῆς ὑπόνομου ἐχθρικῶν χαρακωμάτων. Οἱ Τούρκοι τότε, ἀντὶ να τρέξωσιν εἰς βοήθειαν τῶν πολεμουμένων ὁμοπίστων των, φοβούμενοι τὸ τεχνούργημα τῆς μάχης τῆς 9 τοῦ τρέχοντος (1), ἀπασύροντο μακρύτερον, ὀπισθοδρομοῦντες ἕως εἰς τὴν πρώτην παραλλήλον γραμμήν. Ἐν τοσούτῳ ἡμεῖς ἐξακολουθοῦντες τὸ πῦρ μας δύο περίπου ὥρας ἐρονεύσαμεν, καθὼς συμπεραίνομεν, ὑπὲρ τοὺς 150 ἐχθροὺς, ἐν ᾧ ἡ ἀπὸ μέρους μας προξενηθεῖσα ἐκ τῶν ἐχθρικῶν πυροβόλων ζημία συνίσταται εἰς δύο μόνους φινευμένους και τρεῖς πληγωμένους.

Ὅποیان δ' ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν εἰς τοὺς βαρβάρους τὸ ἀπροσδόκητον αὐτὸ συμβεβηκὸς ἀφίνομεν να κρίνουν οἱ ἄλλοι.

Περὶ τὴν μεσημέριαν ἔπαυσαν οἱ Τούρκοι τὸν πυροβολισμόν των και ἐνησχολοῦντο εἰς τὸ να θάπτωσι τὰ πτώματα τῶν φονευμένων, και να μετακομίζωσι τοὺς πληγωμένους.

Μεσολόγγιον τὴν 22 Σεπτεμβρίου.

Τὰς ἐφεξῆς εἰδήσεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἐγνωστοποιήθησαν σήμερον παρὰ τῆς ἐνταῦθα Γ. Ἀστυνομίας, σπεύδομεν να δημοσιεύσωμεν διὰ τὸ περιέργων τῶν περιεχομένων.

Αἱ ἀπὸ Κερκύρας ἀγγελίαι τῶν 8 τοῦ τρέχοντος ἀναφέρουν, ὅτι ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν περιμένεται εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν ὁ Κύριος Κάνιγγ, μεταβαίνων ὡς πρέσβυς εἰς Κωνσταντινούπολιν· εἶναι ὁ αὐτὸς, ὅστις πρὸ τινων μηνῶν ἦτον ἀπεσταλμένος εἰς τὴν ἐν Πετρούπολει τῶν ἄλλων ὑπουργῶν συνέλευσιν. Ἐδόθη γνώμη περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς Ἑλλάδος, και ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν Σουλτάνον, ἀλλὰ δὲν ἰδέχθη παρ' αὐτοῦ· δὲν θέλει ἀπεράσει καιρὸς πολὺς ὅμως, και οὗτος θέλει ὑποκύψει τὸν ὑπερήφανον αὐχένα του εἰς τὰ διατεταγμένα.

Ἄλλαι νεώτεραι εἰδήσεις τῶν 16 τοῦ αὐτοῦ περιέχουν, ὅτι, κατὰ

(1) Εἰς αὐτὴν τὴν μάχην εἶχε φονευθῇ εἰς ἀκρόν ἐκ τοῦ σώματος τοῦ χιλιάρχου Γ. Πασχάλη, και ἐπληρώθησαν δύο.

τὰς τελευταίας ἀγγελίας, ὁ Λόρδ Κόχρανς, ἀνεχώρησεν ἔσως ἀπὸ Ἀγγλίας, και εἶναι εἰς τὸν δρόμον· ἐλπίδες δὲ βάσιμοι ἐνθαρρύνουν, ὅτι ἡ εἰς Ἑλλάδα ἀφίξις του θέλει ὠφελεῖσαι τὰ μέγιστα.

Τὰ ἀπὸ Λευκάδος γραφόμενα τοῦ αὐτοῦ μηνολογίου ἀναφέρουν, ὅτι οἱ ἐν Ἠπείρῳ Χριστιανοὶ και Τούρκοι παρεκάλεσαν δι' ἀναφορὰς των τὸν Σουλτάνον, να δώσῃ διαταγὴν εἰς τὸν Κιουταχὴν να δράμῃ εἰς βοήθειαν τοῦ τόπον των, προβάλλοντες, ὅτι πληθὸς τάχα κλεπτῶν ἐπλημμύρησεν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Εἶπομεν εἰς τὸν Ἀρ. 72 τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν, ὅτι ὁ γεν. Ναύαρχος Α. Μιαούλης μετὰ τὸν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀλβανίας περίπλουν του, ἔσπευσε περὶ τὴν Κάσσαν εἰς ἐντάμωσιν τοῦ γεν. Ἀντιναύαρχου Σαχτούρη. Κατὰ τὰς ὁποίας ὅμως ἐλάβομεν βεβαιωτέρας πληροφορίας, δημοσιεύομεν, ὅτι ὁ Ἀντιναύαρχος Σαχτούρης συνέπλεε μετὰ τοῦ διαληφθέντος Ναυάρχου εἰς Ἀλβανίαν· και ὅτι εἰς Κάσσαν ἐνέδρευε τὸν ἐχθρὸν ἢ ἄλλῃ μοίρᾳ, ἥτις διοικεῖται παρὰ τοῦ γεν. Ναυάρχου Γεωργίου Κολαντρούτζη, εἰς ἐντάμωσιν τοῦ ὁποίου και ἔσπευσαν οἱ δύο εἰρημικοὶ, Ναύαρχος και Ἀντιναύαρχος, μετὰ τὸν ῥηθέντα περίπλουν των.

Ἡ πολεμικὴ Αὐστριακὴ Γολέττα, ἥτις, καθὼς εἰς τὸ προλαβὸν φύλλον ἀνεφέραμεν, εἶχεν ἔλθει εἰς τὰ παράλια μας, δὲν ὠνομάζετο Ἀρεθούσα, ἀλλὰ Vigillante. Αὕτη βλέπουσα, ὅτι ἡ μοίρα μας ἐβάλετο εἰς τὰ πανία διὰ να εἰσέλθῃ, ὡς εἴρηται, εἰς τὸν Κορινθ. κόλπον, ἠθέλησε να συνεισπλεύσῃ και αὕτη στανικῶς. Ἡ μοίρα μας ὅμως τὴν εἰδοποίησε και πάλιν ὅτι δὲν τῇ εἶναι συγχωρημένη ἡ εἰσπλευσις αὕτη, και διὰ τοῦτο πρέπει να ἐπιστρέψῃ· ἀλλ' ἡ Γολέττα ἐξηκολούθει τὸν δρόμον της. Τότε ἡ μοίρα μας εἶδεν, ὅτι διὰ να βῇ εἰς ἐκτέλεσιν τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεως, ἔπρεπε ἐξ ἀνάγκης να μεταχειρισθῇ τὴν δύναμιν τῶν ὅπλων. Ὦθεν οἱ ἀρχηγοὶ ἔδωσαν ἀμέσως τὰς ἀνηκούσας περὶ τούτου διαταγὰς. Τοῦτο δὲ ἰδούσα ἡ εἰρημικὴ Γολέττα ἔστρεψε τὴν διεύθυνσιν της πρὸς δυσμὰς και ἀνεχώρησεν (1).

ΑΡΙΘ. 77-78

Μεσολόγγιον. 30 Σεπτεμβρίου 1825.

ἘΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Ὁδησός. Τὴν 10 Ἰουλίου.

Ἐκοινοποιήθη ἐγγράφως εἰς τὸ Διδάνι τῶν πρέσβων τῆς Ῥωσσίας, Αὐστρίας, Γαλλίας και Προυσίας τὸ ἀποβὰν τῶν συνδιαλέξεων, αἱ ὁποῖαι τὸν παρελθόντα χαιμῶνα ἔγιναν εἰς Πετρούπολιν διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος μεταξὺ τῶν εἰρημένων Αὐλῶν. Αἱ ἔσχατοι ἀπὸ τῆς πρωτεύουσος ταύτης εἰδήσεις τῶν 30 Ἰουνίου ἀναγγέλλουν, ὅτι ἡ Πόρτα δὲν ἔδωκεν οὐδεμίαν περὶ τούτου ἀπόκρισιν ἐγγράφως, ἀλλὰ μόνον διὰ λόγου ἐφανέρωσεν ὁ Ρεῖζ Ἐφφέντης (Ἰπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν) εἰς ἕκαστον τῶν διαληφθέντων πρέσβων, ὅτι ἡ Πόρτα ἀποβάλλει πᾶσαν μεσολάθεσιν οὖσαν ἐναντίαν τῆς κυριαρχίας της. (Ἐφ. Μάλ.)

Παρίσιοι. Τὴν 12 Αὐγούστου.

Ἡ Ἐφημερίς Μέλισσα (L' Ape) ἀναφέρει, ὅτι κατὰ τὰς 19 Ἰουνίου διεύθυνεν ἡ Πόρτα ἐγγραφὸν τι ἐνεργητικὸν πρὸς τὸν ἐπιφορτισμένον τὰς Ἀγγλικὰς ὑποθέσεις, δι' οὗ ἐπαραπονεῖτο κατὰ τοῦ φερσίματος τοῦ Καπετάνου ἐνὸς Ἀγγλικοῦ πλοίου, ὅστις ἐβίασε τὸν Πασᾶν τῆς Ῥόδου να ἀποζημιώσῃ τὸν Ἀγγλικὸν Πρόξενον δι' ὅσα πράγματα τοῦ εἶχον ἀρπάσει ναῦται τινες Τούρκοι, και τὸν ἐφοβέρισε λέγων, ὅτι θέλει πυροβολήσῃ τὴν πόλιν ἐκείνην, ἂν ἀποβλήθῃ τὸ ζήτημά του. (Ἡ αὕτη.)

Μάλα. Τὴν 31. Αὐγούστου.

Γράμματα ἀπὸ Ἀλεξανδρείας τῆς 1 τοῦ παύσαντος ἀναφέρουν, ὅτι ὁ Πασᾶς τῆς Αἰγύπτου εὗρίσκετο ἐκεῖ, και ὅτι ἐτοιμάζοντο και ἄλλα στρατεύματα διὰ να μετακομισθῶσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ἡ πλημύρα τοῦ Νεῖλου ἐνόμιζον, ὅτι θέλει γίνεῖ κατὰ τὰς 10 ἢ τὰς 15 τοῦ τοῦ μηνός· και ἔπειτα ἐπεριμένετο να διακρυχθῇ, ἂν θελῇ πωληθῇ σιτάρι, ἢ ὅχι, ἐπειδὴ ἐφέτος τὰ σιτάρια ὀλιγοστεύθησαν πολὺ, συγκρινόμενα ὡς πρὸς τὴν σύναξιν τοῦ βαμβακίου. (Ἡ αὕτη.)

Τὴν 21 Σεπτεμβρίου.

Ἀπὸ ἐπιστολὰς τῆς Σμύρνης μηνολογουμένης ἕως εἰς τὰς 8 τοῦ τρέχοντος πληροφοροῦμεθα, ὅτι ὁ στόλος τοῦ Καπιτάν-Πασσα (περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἔγινε πλέον οὐδεὶς λόγος ἄφ' ὅτου περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Αὐγούστου ἄφησε (*) τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου) ἐφθασεν εἰς Ἀλε-

(1) Ἰδοὺ λοιπὸν, ὅτι τὰ Αὐστριακὰ πλοία διαθέτουνται πάντοτε εἰς τὸ να παραβιάζωσι τὴν διακηρυχθεῖσαν εὐδιερετότητα, και να καταπατῶσι τὰ δικαιώματα τῶν ἀνθρώπων και τῶν ἐθνῶν διὰ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἰσχυροῦς.

(*) Ἡ φράσις αὕτη, ἀφ' ὅτου ὁ Καπιτάν-Πασσας ἄφησε τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου, δὲν φαίνεται να ἐξηγῇ ὀρθῶς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ τοῦ Πασσᾶ ἀπὸ τὸν ἀποκλεισμόν τῆς πόλεως μας. Ἦθελεν εἶναι πλέον σαφηνισμὸς

Ξάνδρειαν τὴν 13 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Συνστάμενος οὗτος ἀπὸ 40 ἕως 50 πλοῖα, τὰ ὁποῖα εἶχον ὑπάγει νὰ διορθωθῶσιν, ἐμελλε νὰ ἐνεργήσῃ συμφῶνως μὲ ἐκείνον τῆς Αἰγύπτου, σπουδαίων καὶ αὐτὸς νέαν κατὰ τῆς Πελοποννήσου ἐκστρατείαν, ἥτις πρὸ καιροῦ ἤτοιμαζετο. Ὀλίγας δὲ ἡμέρας πρὶν τῆς ἀφίξεως τοῦ Καπετάν-πασσα εἰς τὰ ἐκεῖσε, ὁ πάντοτε τολμηρὸς Κανάρης ἐμβῆκεν εἰς τὸν παλαιὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας μὲ πυρπολικὰ, καὶ ἦτον μακρὰν τοῦ ἐκεῖσε προσωρμισμένου Αἰγυπτιακοῦ στόλου ἕως βολῆς πιστολίου, ὅταν ἀνεκαλύφθη τὸ σχέδιόν του, καὶ ἐματαιώθη διὰ τὸν αἰφνιδίως διεγερθέντα ἐναντίον ἀνεμὸν ἐν τοσούτῳ ὁ Κανάρης ἀφ' οὗ ἔκασεν ἐν πυρπολικὸν εἰς μάτην, ἐφυγε μὲ τοὺς συντρόφους του, πέρνων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν λιμενάρχην τῆς Ἀλεξανδρείας Τούρκον, ὅστις εἶχεν ὑπάγει εἰς ἐπίσκεψίν του, νομίζων ὅτι τὸ καράβι τοῦ Ἑλλήνος ἦτον πλοῖον φιλικόν (καθότι τῶντι ὁ Κανάρης εἶχεν ὑψωμένην οὐδετέραν σημαίαν διὰ νὰ ᾔῃται ἀγνώριστος). Τότε ὁ Μεχμέτ-Ἀλῆς ἐπρόσταξεν ἀμέσως νὰ βαλθῶν εἰς τὰ πανιὰ τρεῖς κορβέται καὶ μία φρεγάτα διὰ νὰ καταδιώξωσι τοὺς Ἑλλήνας· ἐμβῆκε δὲ καὶ ὁ ἴδιος μέσα διὰ νὰ δράμῃ εἰς ζήτησίν των. Τὴν 22 ὁμοῦ ἐπέστρεψε πάλιν ὀπίσω, ἐπειδὴ τοῦ ἐστάλθησαν ἀγγελίαι περὶ τῆς εἰς τὸν λιμένα ἐκείνον ἀφίξεως τοῦ Καπετάν-πασσα μετὰ τοῦ στόλου του.—Θαυμασμοῦ ἄξιον εἶναι πῶς ἐκατόρθωσεν ὁ Κανάρης καὶ ἐφυγε μ' ὅλον τοῦτο γράμματα ἰδιαίτερα ἐπιβεβαιούσιν τὴν ἀσφαλὴ εἰς Ὑδραν ἐπιστροφὴν του (*).

(Ἐφ. Μάλ.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ.

Ἐπειδὴ πολλοὶ ὑπάλληλοι ὑπουργοὶ τῆς Διοικήσεως διὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν ἐχθρῶν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἑπαρχίας δὲν δύνανται νὰ ἐνεργῶσι τὰ χρέη, εἰς τὰ ὁποῖα διωρίσθησαν, καὶ

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι δίκαιον ἐν ᾧ δὲν ἐνεργοῦσι τὰ καθήκοντά των νὰ πληρώνωνται μισθοὺς ἀπὸ τὸ Ταμεῖον.

Συναίνεσι καὶ τοῦ Σ. Βουλευτικοῦ Σώματος ὡς τὸ ὑπ' ἀρ. 776 προβούλευμα.

Δ ι α τ ά τ τ ε ι.

Α'. Οἱ ἑπαρχοὶ, ἄστυνμοι, καὶ Πολιτάρχαι, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐνεχώρησαν ἀπὸ τὰ χρέη των, νὰ μὴν θεωρῶνται ὡς τοιοῦτοι, οὔτε νὰ πληρωθῶσι μισθοὺς.

Β'. Νὰ μὴ πληρωθῶσιν ὁμοίως καὶ ὅσοι δὲν ἔλαβαν καιρὸν νὰ ὑπάγουν εἰς τὰ χρέη των.

Γ'. Τὰ ἱπουργεῖα τῶν Ἑσωτερικῶν, τῶν Πολεμικῶν, καὶ τῆς Ἀστυνομίας νὰ ἐνεργήσωσι τὴν παροῦσαν διαταγὴν.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 29 Ἰουλίου 1825.

Ὁ Πρόεδρος Γεώρ. Κουντουριώτης. Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης. Κωνστ. Μαυρομιχάλης. Ἰωάννης Κωλέτης.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ. Γ. Πραϊδης.

Στρατόπεδον Ἀκαρνανίας τὴν 25 Σεπτεμβρίου.

Ἀπὸ τὸν Μαχαλὰν ἐκβῆκεν ἰκανὴ ποσότης Τούρκων ἱππέων μὲ σκοπὸν νὰ ὑπάγουν εἰς τὰ ἀμπέλια. Ἐν σῶμα στρατιωτῶν μας ἐνεδρεῖον εἰς τὰ πλοῖον ἐρρίβη κατ' αὐτῶν αἰφνιδίως, καὶ ἀγκυλὰ ὀλιγαριθμὸν ὡς πρὸς τὴν ποσότητα τῶν βαρβάρων, τοὺς ἐ-ροξένησεν ἰκανὴν φθοράν, καὶ τοὺς ἐπῆρε καὶ μερικὰ ἄλογα· ἡ μάχη αὕτη διήρκεσε μίαν ὥραν· καὶ μετὰ τοῦτο, οἱ μὲν Τούρκοι ἐπέστρεψαν καταδιωκόμενοι εἰς Μαχαλὰν, οἱ δὲ ἡμέτεροι λαβόντες τὰ ἄλογα ἐπέστρεψαν καὶ αὐθις εἰς τὰς θέσεις των.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 24 Σεπτεμβρίου. Ἀφ' οὗ ὁ ἐχθρὸς καθὼς καὶ ἄλλοτε εἶπομεν, κατέπαυσε τὰς καθ' ἡμῶν ἐργασίας καὶ ἐπιχειρήματά του, τώρα βλέπομεν νὰ βάνῃ ὡσαύτως καὶ τὸ πυροβολικόν του εἰς ἀδράνειαν· τόσον χθές, ὅσον καὶ σήμερον πέντε μόνους κανονοβολισμοὺς μετεχειρίσθη, καὶ δύο βόμβας μᾶς ἐρρίψεν· ὁ δὲ τουφεκισμὸς του παρομοίως ἐνεργεῖται ἀδύνατα καὶ μὲ ἄκραν ἀθυμίαν.

Οἱ Νεοχωρίται ἐκτύπησαν μερικοὺς Τούρκους, οἵτινες ἦσαν ἀποχωρισμένοι τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου καὶ ἐφύλαττον τὰς καμήλους καὶ μου-

ἡ πράξις αὕτη, ἂν ἐπιγράφετο μὲ αὐτοὺς τοὺς λόγους. « Ἀφ' οὗτο ὁ Καπετάν-πασσας μετὰ δύο ναυμαχίας περὶ τὴν Κιφάλλιναν, καὶ τρίτην πεισματικωτέραν συγκροτηθεὶς ἐξ αὐτοῦ Μισολογγίου, ἠναγκάσθη ἀπὸ τὴν στόλον τῶν Ἑλλήνων νὰ διαλύσῃ τὸν ἀπαλειψμὸν αὐτοῦ Μισολογγίου, καὶ διωκόμενος, νὰ καταφύγῃ εἰς Ἀλεξανδρείαν διὰ νὰ διορθώσῃ τὰς ὁπλίστας εἰς τοὺς πολέμους τοῦτου· ἐδοκίμασε ζήτησις. » (Σημ. Συν.)

(*) Ἐπιβεβαιούμεν καὶ ἀπὸ μέρους μας τὸ Κενὸν, ὅτι ὁ ἥρωας οὗτος ἀφ' οὗ ἐπέτυχεν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ διὰ τὴν ἀντίστασιν, ἐπείθῃ εἰς ἄλλο πλοῖον μὲ ὅλους τοὺς ἀνδρείους συντρόφους του, καὶ ἐπέστρεψεν ὀπίσω, καταφρονῶν τὴν μὲ ἄκραν σπουδὴν καὶ ἀγῶνα καταδρομὴν τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ, ὅστις ἐσπευσεν ὀπισθὴν του. Καὶ οὕτως εἶναι τοῦτο θ α υ μ α σ μ ο ὡ ἔ ξ ι ο ν, ἀφ' οὗ πέντε ἡδὴ χρόνους ἐγώστοποιήθη μὲ τεσσάρτα ἀνδραγαθίων παρὰ δειγμάτων, ὅποῖος εἶναι ὁ Κανάρης, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι ἀπτόχτοι συναδελφοὶ του. (Σημ. Συν.)

λάρια διὰ νὰ βόσκωσι. Μετὰ μικρὸν ἀκροβολισμὸν τέσσαρες Τούρκοι ἐφρονεύθησαν, καὶ εἰς ἐξωγήθη, καὶ ἐστάλθη ἐνταῦθα. Μεταξὺ πολλῶν ἄλλων, ὀλίγης πίστεως ἀξίων, ἐκθέτει ὁ σιχημῶτος οὗτος καὶ τὰ ἐρεξῆς. « Ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκστρατείας τοῦ Κιουταχῆ ἦσαν ὀκτακόσιοι καμήλοι συναγμένοι διὰ νὰ μεταφέρωσι τὰς τροφὰς καὶ τὰ πολεμφοῖδια εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἀπ' αὐτὰς, αἱ μὲν τετρακῆσιν δι' ἑλλειψίν τροφῆς καὶ διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ τόπου ἐψέφησαν· αἱ δὲ ἄλλαι, διέτι αἱ αὐταὶ ἀφορμαὶ ἐπηλύτησαν, θέλουν ὑποπέσει εἰς τὸ ἴδιον δυστύχημα. Εἶναι προσέτι καὶ 150 μουλῆρια διωρισμένα ξεχωριστὰ, τὰ ὁποῖα ἀπὸ Καρδασαράν μετακομίζουσιν ἐνταυτῷ τὰς καθημερινὰς τροφάς. »

Δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐβασίλευσεν ἄκρα ἡσυχία. Τὴν δὲ νύκτα ἔκαμαν οἱ Τούρκοι τοὺς συνήθεις ντουάδες των, καὶ ἐπειτα ἐκραύγαζον καὶ ἀλάλαζον μέχρι τῶν μεσονυκτίων, θέλοντες διὰ τούτου νὰ δειξοῦν, ὅτι εὐρίσκονται εἰς ἐγρήγορσιν. Ὁ τουφεκισμὸς ἦτον εἰς μετρίαν ἐνέργειαν.

Τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ. Σήμερον προσωρμίσθη εἰς τὸν λιμένα μας τὸ Ἑλληνικὸν πλοῖον, ὁ Παλαμήδης, διοικούμενον παρ' τοῦ καπ. Γεωργίου Λαλεγοῦ, τὸ ὁποῖον φορτωμένον μὲ τροφὰς καὶ ἐφοδία, μᾶς ἐστειλεν ἐνταῦθα ἡ Σ. Διοίκησις ἀπὸ Ναυπλίου.

Ἐν ᾧ καὶ ὅλην τὴν σημερινὴν ἡμέραν ἡ αὐτὴ ἐπεκράτει ἀδράνεια καὶ εἰς τῶν δύο ἀντιμαχομένων τὸ πυροβολικόν, τὸ ἐσπέρας ἡμεῖς ἀρχίσαμεν νὰ κανονοβολῶμεν τὰ ἐχθρικά χαρακώματα, διὰ νὰ τουφεκίζωμεν ὡς συνήθως τοὺς πλησιεστέτους τῶν ἐχθρῶν προμαχώνας. Ὁ ἐχθρὸς εὐρέθη βιασμένος νὰ κάμῃ τὴν ἀπάντησιν.

Τὴν νύκτα ἔκαμαν οἱ Τούρκοι τὰς προσευχὰς των μεγαλοφῶνως, καὶ μετὰ τινες ἀλαλαγμοὺς ἐπείσαν εἰς βαθυτάτην σιωπὴν.

Τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ. Βλέπων σήμερον ὁ ἐχθρὸς τὰ πλοῖα τῆς θαλασσολίμνης μας ἀποβιβάζοντα τὰς τροφὰς καὶ πολεμφοῖδια ἀπὸ τὸ ἐν τῷ λιμένι μας καράβι, ἤρχισε νὰ πυροβολῇ τὴν θάλασσαν ἀγανακτῶν εἰς τοιοῦτον θέλημα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔκαμνεν εὐάρεστον εἰς τὰ ὅμματά του προσβολὴν· ἐρρίψεν ὡσαύτως σωρηδὸν καὶ ἀρκετὰς βόμβας καὶ γρηνάτας κατὰ τῆς πόλεως· καὶ ἐκ τούτου ἐφρονεύθησαν δύο γέροντες καὶ ἐν ἑπταετές κοράσιον.

Τὸ ἐσπέρας, καθὼς καὶ ὅλην τὴν νύκτα δὲν ἠκούσθη ὕλοτελῶς τῶν πυροβόλων κρότος.

Τὴν 27 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρωτὶ ἐπυροβολήθησαν δι' ὀλίγην ὥραν οἱ ἀντιπαλαίοντες, καὶ ἐπειτα ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπεκράτει ἀμοιβαία ἡσυχία.

Δι' ἐσωτερικαὶ ἐργασίαι μας ἐξακολοῦθοῦν ἀδιακόπως. Οἱ Ἑλλήνες γρηγοροῦν νύκτα καὶ ἡμέραν, προβλέπουσιν κάθε κίνημα τῶν πολεμίων, καὶ ἔμαθον νὰ ὤφελωνται ἀπὸ τὰς ὑποίας ὁ ἱπέρτατος τοῦ· ἔκαμε νὰ ἀπολαύσων νίκας.

Τὴν νύκτα ἐκεραυνοβόλησε τὸ λαθραῖον (masqne) κανονοστάσιόν μας τοὺς ἐχθρικοὺς προμαχώνας δραστηριώτατα. Ὁ ἐχθρὸς καταπλακωμένος ἀπὸ τὴν ἀθυμίαν του δὲν ἔκαμεν οὐδεμίαν ἀπόκρισιν.

Οἱ εἰς τὰ πλησιέστερα χαρακώματα ἐχθροὶ μᾶς ἐφοβέριζον τὴν νύκτα ταύτην, λέγοντες, ὅτι ἡ παρούσα νύξ θέλει ἀποφασίσῃ τὴν τύχην τῶν πολιορκητῶν ἢ τῶν πολιορκουμένων· ἡ σιωπὴ τῆς φρουρᾶς μας ἐχρησίμευσε δι' ἀπόκρισιν εἰς τὸν ἐχθρόν.

Τὴν 28 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν αὐγὴν ἐρρίψαμεν δύο σφαῖρας κατὰ τῶν προμαχόνων τοῦ ἐχθροῦ ἀναγγέλλοντές τους νὰ ἔλθουν, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν των, διὰ νὰ ἀποφασίσουν τὴν τύχην τῶν ἀντιμαχομένων· ἀλλ' οὔτε ἐκινήθησαν ποσῶς ἀπὸ τὰς θέσεις των οἱ βάρβαροι. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι μὲ λέξεις σκοπεύουσιν νὰ μᾶς ἐπαπειλοῦν ἀκόμη.

Τὸ πρωτὶ ἡ αὐτὴ ἐπεκράτει ἡσυχία.

Δι' ὅλης ταύτης τῆς ἡμέρας καὶ νυκτὸς μὲ πολλὴν μετρίαν ἐγινε καὶ τῶν δύο μερῶν ὁ πυροβολισμὸς.

Τὴν 29 τοῦ αὐτοῦ. Περὶ τὰ γλυκοχαράγματα ἔβαλεν εἰς ἐνέργειαν τὸ λαθραῖον κανονοστάσιόν μας τὸ πῦρ του, διευθύνον τὰς σφαῖρας του κατὰ τῶν χαρακωμάτων τῶν ἐχθρῶν. Οἱ Τούρκοι ἀπεκρίθησαν μὲ ὀλίγας σφαῖρας τῶν χονδροτέρων των κανονίων, διευθύνοντες αὐτὰς πρὸς τὴν πόλιν.

Τὴν μεσημβρίαν ἦτον ἀμοιβαία σιωπή· τὸ δ' ἐσπέρας ἐπυροβολήθησαν οἱ ἀντιμαχομένοι ὀρίζοντιώς καὶ κατὰ κάθετον. Ὁ ἐχθρὸς ἐρρίψε καὶ ἰκανὰς σταυρωτὰς σφαῖρας, δι' ὧν ἐφόνευσεν ἐν βρέφος, καὶ ἐπλήγωσε τὴν μητέρα του, ἥτις τὸ ἐδᾶσταξεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς. Τὴν νύκτα ἐγινεν ὁ ἀμοιβαῖος τουφεκισμὸς ὡς συνήθως, συντροφεύμενος καὶ μὲ ἰκανοὺς ἐκ διαλειμμάτων κανονοβολισμοὺς.

Τὴν 30 τοῦ ἰδίου. Τὸ πρωτὶ ἐκεραυνοβόλησαμεν τὰ ἐχθρικά κανονοστάσια. Ὁ δ' ἐχθρὸς ἀπηλογήθη εἰς κάθε βολὴν μας.

Ἰδομεν σήμερον ἐν κανόνι, τὸ ὁποῖον οἱ Τούρκοι ἐσήκωσαν ἀπὸ τὸ εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν κανονοστάσιόν των, καὶ τὸ μετεκόμενον κατὰ τὸ Ἀνατολικόν· ὅθεν, κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας εἰδήσεις, φαίνεται, ὅτι ὁ ἐχθρὸς μελετᾷ νὰ πυροβολήσῃ καὶ τὸ Ἀνατολικόν.

Ε'παρχεῖον Ἀνατολικοῦ. Τὴν 28 Σεπτεμβρίου.

Ταύτην τὴν νύκτα ἤκούσαμεν κρότους ἀπέναντι τῆς πόλεως μας ἀπ' ἀνατολῶν, καὶ σήμερον ἐφάνησαν οἱ Τούρκοι αὐτοῦσε ἐργαζόμενοι εἰς κατασκευὴν κανονοστασίων καὶ προμαχώνων· ὕψωσαν ἱκανὸν μέρος χώματος, καὶ ἐστήσαν ἐπ' αὐτοῦ δύο σημαῖας· ἐξακολουθοῦν δὲ ὁλονένα νὰ ἐργάζωνται, καὶ δὲν μένει ἀμφιβολία, ὅτι θέλουν μεταφέρει καὶ πυροβόλα. Ἡμεῖς διευθύνουμεν ἐναντίον των ἱκανὰς κανονίων σφαῖρας, καὶ ἐξακολουθοῦμεν νὰ πυροβολῶμεν τὰς ἐργασίας των.

Ὅτι ὁ Κιουταχῆς προσπαθεῖ νὰ κατορθώσῃ διὰ νὰ παραχειμάρσῃ εἰς τὸ στρατόπεδόν του, δὲν μένει ἀμφιβολία· καθότι ὅλα τὰ κινήματά του εἰς τοιοῦτόν τινα σκοπὸν τείνουν. Αἱ ἤδη ἀρξάμεναι ἀπέναντι τοῦ Ἀνατολικοῦ ὀχυρώσεις ἀποθλέπουν βέβαια εἰς τὸ νὰ ἀσφαλίσουν τὴν συγκοινωνίαν του μετὰ τῆς Γουριᾶς καὶ τοῦ Καρβανσαρά, ἐπειδὴ γνωρίζει ἐκ πείρας τὰς αἰφνηδίας ἐπιδρομὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ εἶναι μετὰ βεβαιότητος πεπεισμένος, ὅτι ὀγλήγορα ἢ ἀργὰ ἤθελεν εὐρεθῇ πανταχόθεν περικυκλωμένος. Ὁ χειμῶν δὲν θέλει βέβαια τὸν στενοχωρήσῃ, καθότι τὸ κλίμα μας ἀποκαθίσταται μᾶλλον εὐάρεστον καὶ ὑγιεινὸν διὰ τὸν στρατὸν του· διὰ τὴν ἑλλειψιν τῆς θερμότητος δὲν θέλουν ἐκνευρίζονται αἱ φυσικαὶ δυνάμεις, καὶ ὁ συγκεκρισμός οὗτος θέλει μετριάσει τὰς κακουχίας καὶ ταλαιπωρίας τοῦ ἐχθροῦ, ἂν δὲν τοῦ διακοπῶσιν αἱ τροφαί. Ἐπιταχύνετε λοιπὸν, ὡ γενναῖοι πολεμικοὶ, ὅσοι εἰς Ἀκαρνανίαν καὶ ἀλλαχοῦ εἰσθε στρατοπεδευμένοι, νὰ διακόψετε τὰ μέσα ταῦτα τοῦ ἀπίστου ἐχθροῦ μας, διὰ νὰ καθαρῶσθαι ἡ φιλότιμη πατρίς μας ἀπὸ τοιοῦτον Ἀσιατικὸν μόλυσμα. Ὅσον ὁ βάρβαρος ἐπιμένει εἰς τὸ πείσμά του, τόσοι σεις, ὡ πρόμαχοι τῆς πατρίδος, φιλοτιμηθῆτε νὰ ματαιώσητε τὰ αἰμοσταγῆ βουλεύματά του· ὥστε ἐπαυξάνοντες τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ κατορθώματά σας, νὰ μεγαλύνετε ἐτι μᾶλλον τὰ ἄθλα τῶν θριάμβων σας, νὰ ἀθανατίσετε ἐπὶ πλέον τὰ ὀνόματά σας, καὶ νὰ χαίρεσθε διὰ παντός τὴν ἐγκάρδιον τοῦ ἔθνους εὐγνωμοσύνην. Ἄς προσδρεύῃ εἰς τὰ κινήματά σας ἡ σύμφοια καὶ ἡ συνάλληλος φιλία, ὥστε ἀποκαθιστάμενοι εὐάρεστοι εἰς τὸν Ἱπέρτατον Προστάτην, στεφανώσητε διὰ τῆς συνδρομῆς του καὶ τὸ ἐρετνεῖον καὶ τελευταῖον ἔτος τὰς πατριωτικὰς ἀνδραγαθίας σας.

ΑΡΙΘ 79

Μεσολόγγιον, 3 Ὀκτωβρίου 1825.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἡ ἀπὸ Καρβανσαρὰν διακοπὴ τῶν τροφῶν διὰ τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχῆ, ἔμελλε βέβαια νὰ τὸν στενοχωρήσῃ, καὶ μάλιστα νὰ τὸν φέρῃ εἰς κατὰστασιν τοῦ νὰ διαλύσῃ τὴν πολιορκίαν ταύτην. Διὰ νὰ ἀποφύγῃ ὁ Σατράπης οὗτος αὐτὰ τὰ ἐνδεχόμενα, ἐσύστησε διάφορα εἰς πολλὰς θέσεις στρατόπεδα μᾶλλον ἢ ἥττον ὀχυρά, καὶ ἔλαβεν ὅλα τὰ προφυλακτῆρια περὶ τούτου μέτρα. Ἄλλ' ὁ γενναῖος Καραϊσκάκης καὶ οἱ λοιποὶ συναδελφοὶ τοῦ ὑπάρχοντος κατεπέτησαν ὅλα ταῦτα τὰ ἐμπόδια, εἰσχωρήσαντες ἕως καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Καρβανσαρὰν, καὶ διὰ τῶν κατορθωμάτων των ἔδειξαν, ὅτι εἶναι ἄξιοι συναδελφοὶ τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ Μεσολογγίου.

Με χαράν μας δημοσιεύομεν τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας ἀποβλέπομεν μᾶλλον νὰ φανερώσωμεν, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἠξέουσιν καὶ νὰ πολεμῶν εἰς βλάβην τοῦ ἐχθροῦ, καθὼς μάχονται ὡσούτως καὶ εἰς ὑπεράσπισίν των. ἔχοντες τὴν θέλησιν καὶ τὴν γενναίαν ἀπόφασιν τοῦ νὰ καταρρίψωσι τὸν τύραννον, ἄλλο δὲν τοὺς μένει, παρὰ νὰ ἀδράσωσιν εὐκαιρίας διὰ τὸ πολυτίμητον τῶν βρβάρων, καὶ πάντοτε ὡς ἀληθεῖς ἥρωες δείχνουν τὰ αἰσθήματα, δι' ὧν κινεῖνται κατὰ τῶν ἀπίστων. Τὸ ἀκατάφλεκτον πῦρ τοῦ πατριωτισμοῦ, καὶ ἡ εἰς τὰς ἰδίας δυνάμεις των ἐμπιστοσύνη, εἶναι κέντρα δριμύτατα, τὰ ὅποια ἐρεθίζουν τὸ Ἑλληνικὸν φιλότιμον εἰς τὸ νὰ μὴ ψηφῶσι τὰς βαρβαρικὰς φάλαγγας, οὔτε νὰ δειλιάζωσιν εἰς τὰς ἐφορμήσεις των.

Στρατόπεδον Ἀκαρνανίας. Τὴν 30 Σεπτεμβρίου.

Πρὸς τὴν Σ. ἐπιτροπὴν τὴν διευθύνουσαν τὰ τῆς Α. Ἑλλάδος, καὶ πρὸς τοὺς γενναίους ἐπικυρηγούς καὶ λοιποὺς ἀξιωματικούς καὶ ἀδελφεοὺς τοὺς ἐν Μεσολογγίῳ.

Τὰ κατὰ τῶν ἐχθρῶν κινήματά μας δὲν ἐλείψμεν εἰς διαφόρους καιροὺς· νὰ σὰς εἰδοποιῶμεν· διὸ καὶ τώρα, κατὰ τὸ ἀπαραίτητον χρέος μας, σὰς ἰδεάζομεν, ὅτι τὴν 28 τοῦ λήγοντος, ὡραν τετάρτην τῆς νυκτὸς, ὡρμήσαμεν αἰφνηδινῶς κατὰ τῶν βρβάρων, ἐστρατοπεδευμένων εἰς Καρβανσαρὰν, καὶ τοὺς ἐπροξενήσαμεν φθορὰν καὶ φρίκην. Τὸ στρατιωτικὸν μας ἔδειξεν εἰς αὐτὴν τὴν μάχην μέγιστα σημεῖα τῆς ἀνδρίας του. Ἐφονεύθησαν ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα περισσότεροι ἀπὸ τριακοσίους ἐχθροὺς, οἱ δὲ διασωθέντες ἐβρίθθησαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπὸ τὸν τρόμον των ἐπνίγησαν· τὰ δ' ἐκείσε παρενυθθέντα Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα ἐδόθησαν εἰς φυγὴν.

Ἐκυριεύσαμεν λοιπὸν ἡμεῖς τὸ τειχεόκαστρον. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ δὲν εἴχομεν λάβει μαζὶ μας πολεμικοὺς καὶ τροφὰς, ἐβιάσθημεν νὰ τὸ πα-

ραιτήσωμεν, καθότι ἡ μάχη διήρκεσε μ' ὅλον τὸ πείσμα ἕως τὸ πρωῒ καὶ ἐξωδεύσαμεν ὅσα ἐφόδια εἴχομεν λάβει μεθ' αὐτῶν. Εὐρέθησαν αὐτοῦσε ἕως 200 κάμηλοι, ἀλλ' αἱ 70 ἐφονεύθησαν, τὰς δὲ λοιπὰς ἐπῆραμεν μαζὶ μας ὁμοῦ με 80 ἀλογομούλας καὶ 30 ἐκλεκτοὺς ἵππους (ἄτια καὶ γιτίτσια). Χωρὶς δὲ νὰ πολυλογώμεν, τὸ στρατόπεδον αὐτὸ διὰ τῆς βοήθειας τοῦ ὑψίστου κατεστήθη γῆ μαδιάμ· καὶ οἱ γενναῖοι τῶν Ἑλλήνων βραχίονες ἐδίδαξαν τοὺς ἀπίστους, ὅτι τὸ ὀλιγαριθμὸν των ἀναπληροῦται ἀπὸ τὸν πατριωτισμὸν, καὶ ἀπὸ τὴν γενναίαν ἀπόφασιν των τοῦ νὰ κρημνίσωσι τὸν τύραννον.

Μόλις σήμερον ἐφθάσαμεν εἰς Δραγαμέστην, καὶ εἰδοποιήθημεν μετὰ βεβαιότητος, ὅτι ἀπὸ τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχῆ ἀπεκώπησαν ἕως 5000 Τούρκοι, οἵτινες καὶ ἐφθασαν εἰς Γουριάν, καὶ μελετοῦν νὰ ἔλθουν καθ' ἡμῶν. Ἡ εἰδήσις αὕτη μᾶς ἔχαροπόησε τὰ μέγιστα· πρῶτον διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην, τὴν ὁποῖαν τρέφομεν εἰς τὸν αὐτόν μας, καὶ ἔπειτα, ἐπειδὴ εὐκολύνονται καὶ τὰ ἐδικὰ σας κατὰ τῶν ἀπίστων ἐπιχειρήματα.

Εἰς τὴν διαληφθεῖσαν τοῦ Καρβανσαρά μάχην ἐφονεύθη μόνος ὁ Πλατίζιούσκας ἐκ τοῦ σώματος τοῦ στρ. Δήμου Τζέλιου καὶ ἐπληγώθησαν δύο τοῦ στρ. Θεοδώρακη Γιολδάση, ἐν οἷς καὶ ὁ Βαζιζώνης.

Τὰ λεπτομερέστερα τῆς μάχης θέλετε μάθει ἀπὸ τοὺς ἰδίους πολιορκητὰς σας, ἂν εὐαρεστοῦνται νὰ σὰς τὰ διηγηθῶσιν.

Οἱ πρόθυμοι πατριῶται καὶ ἀδελφοὶ σας Καραϊσκάκης. Ἀνδρίτζος Σαφάκας. Εὐαγγέλης Μ. Κοντογιάννης. Ζηχαράκης Γιολδάση. Δ. Τζέλιος. Γ. Πισλῆς. Χρῆστος Μακρῆς.

Ἐγγώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 1 Ὀκτωβρίου. Χθὲς μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐλειποτάκτησεν ἓνας Τούρκος Γκέγκας, καὶ ἦλθεν εἰς ἡμᾶς. Ἡ αἰτία τῆς λειποταξίας του, καθὼς λέγει, εἶναι, ἐπειδὴ ἐφόνευσεν ἓνα ἄλλον Τούρκον· καὶ διὰ τοῦτο φοβηθεὶς μὴ πάθῃ καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον, ἠθέλησε νὰ ζητήσῃ ἄσυλον εἰς τὴν μεγαλοφυλίαν τῶν Ἑλλήνων. Καὶ τῷντι ὑπεδέχθη μ' ὅλην τὴν φιλανθρωπίαν, τοῦ ἐδόθη κατοικίημα καὶ τοῦ ἐδιωρίσθη ἡ ἀναγκαία τροφή. Ἐρωτηθεὶς περὶ διαφόρων, ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἠξέουσι, καὶ δὲν ἤμπορεῖ, ὡς Γκέγκας, νὰ λαλήσῃ ψεύματα· καὶ τόσῳ περισσώτερον, ὅσον βλέπει, ὅτι μέλλει νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τόσον πλῆθος ἀκούοντων.

Τὰ περιεργότερα τῶν ὅσα διηγεῖται εἶναι τὰ ἀκόλουθα. «Τὸ στρατόπεδον τῆς παρουσίας πολιορκίας, λέγει, συνίσταται ἀπὸ 12000 ἀνθρώπων· τροφὰς καὶ πυρίτιδα ἔχει ὁ ἐχθρός· πάσχει ὅμως ἑλλειψιν ἀπὸ σφαίρας. Ὁ Κιουταχῆς μελετᾷ νὰ ἀπεράσῃ εἰς Ἰωάννινα, καὶ νὰ ἀφήσῃ τὸν Ἰσμαὴλ Πλιάσαν, Μπανούσην Σέβρανην καὶ ἄλλους ἀρχηγούς Ἀλβανίτας· διὰ νὰ διευθύνωσι τὴν πολιορκίαν καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα. Ἐως 500 Γκέγκιδες ἔμειναν ἀκόμη εἰς τὸ στρατόπεδον, οἱ ὅποιοι θέλουν ἀναχωρήσει ἕως τὸ ἐρχόμενον σάββατον διὰ τοὺς τόπους των, οἱ δὲ λοιποὶ ἐφυγον ὅλοι. Ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν, Χατζήμπεης λεγόμενος, ἐβιάθη διὰ προσταγῆς τοῦ Κιουταχῆ εἰς τὰ δεσμά· καὶ ἐπειδὴ οἱ Γκέγκιδες ὠργίσθησαν περὶ τούτου καὶ ἐμᾶλλον νὰ κάμουν πόλεμον ἐμφύλιον, ἐβιάσθη ὁ Κιουταχῆς νὰ τοῦ δώσῃ σήμερον τὴν ἐλευθερίαν.»

Ἀφ' οὗ τὴν παρελθούσαν νύκτα ἐβρίψεν ὁ ἐχθρὸς ἱκανὰς ὀρίζοντιους καὶ κατὰ κάθετον σφαῖρας, τὸ μεσόνυκτιον πάλιν κατέπαυσε. Περὶ δὲ τὴν ἑωθινήν ἀνάτολὴν τῆς Ἀπριλίου ἤρχισεν ἡ φρουρά μας νὰ τουφεκίζῃ ἀλλεπαλλήλως καθ' ὅλην τὴν δεξιὰν τοῦ περιτειχίσματός μας πτέρυγα, καὶ τὰ ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ κανονοστάσια νὰ πυροβολῶσι κατὰ συνέχειαν. Ὁ σκοπὸς τούτου τοῦ πυρὸς ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ συγκεντρώσῃ τοὺς ἐχθροὺς εἰς τὰς θέσεις των· διήρκεσε δ' ἕως ὅτου ἡ ῥοδόδακτυλος ἡὼς ἤρχισε νὰ δισπείρῃ τὰς ἀκτῖνας τῆς, καὶ τότε ἐπανελήθη βαθυτάτη ἀπὸ μέρους μας σιγή. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ λυκαυγὲς φῶς ἐχρυσόχρωμάτισε τὸν ὀρίζοντά μας, μία ὑπόνομος, τὴν ὁποῖαν εἴχομεν προπαρασκευάσει (α) ὑπὸ τὸ ἐνώπιον τοῦ Φραγκλίνου ὕψωμα τῆς ἐνώσεως, ἐβιάθη ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν. Ὅσον τὸ θέαμα τῆς καταχθονίου ταύτης μηχανῆς δὲν ἔκαμει μέγαν θόρυβον, τόσοι τὸ ἀποτέλεσμά της ἐστάθη εὐτυχέστατον· ἀνετράπη ἡ ἡμισεία ἀπ' ἀριστερῶν πλευρὰ τοῦ ὕψωματος τῆς ἐνώσεως (digue d'union) μετὰ τοῦ στεφανώματός της, ἐξεμελίσθησαν ἀπὸ τὴν ἐκρηξιν ἱκανὰ τῶν ἐχθρῶν σώματα, καὶ ἐκαλύφθησαν πολλὰ ἀπὸ τὴν καταπίπτουσαν αὐτὴν τοῦ πηλοῦ νεφέλην. Ἀμέσως τὰ κανονοστάσια μας ἤρχισαν διὰ μιᾶς νὰ κανονοβολῶσι καὶ βομβοβολῶσι τοὺς προμαχῶνας τῶν βρβάρων, καὶ οἱ γενναῖοι ὑπερασπισταὶ ἀπὸ τοῦ περίεργου περιφράγματος νὰ τουφεκίζωσι σωρηδόν. Ἐδειλάσαν οἱ ἀγενεῖς Μουσουλμάνοι, καὶ ἀπὸ τρόμον μέγαν κατεκυριεύθησαν. Ἄφησαν τὰ χαρ-

(α) Πρὸ τινων ἡμερῶν μᾶς ἐστειλεν ἡ Σ. Διοίκησις ἓνα χιλιάρχον, περίφημον ὑπονομία, Κωνσταντῖνον καλούμενον, ὅστις ὠφελήθη ἀπὸ ταύτης τῆς περιστάσεως νὰ δείξῃ τὴν εἰς τοιαύτας μηχανὰς ἐπιδημιότητα του. Μ' ὅλον ὅτι τὸ ἔδαφός μας συνίσταται ἀπὸ πλῆθος, καὶ ὁ πόρος, ἐνθα ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ ὑπόνομος, εἶναι σκεπασμένος ἀπὸ χῶμα ξίνον, μ' ὅλον τοῦτο ὁ περίφημος οὗτος μηχανικός ὑπερῆνευσεν ὅλας τὰς δυσκολίας, ἔλαμψε τὰ ἀδύνατα δυνατά, καὶ ἐπέτυχεν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ θαυμάσιου. Ἡ ὑπόνομος ἦτον γυμνισμένη ἀναλόγως τῆς συνεκτικότητος τοῦ χώματος, καὶ τοῦ περιμενομένου ἀποτελέσματος. Ἡ πυρίτις ἦτον τεχνικώτατα διαμερισμένη εἰς διαφόρους φούρνους· τὸ σχῆμα τῆς ἐκρήξεως (explosion) ἔγινεν ἀναλόγως ἐπίμηκος· ὅθεν καὶ κατέβησαν ἀκριτὸν ἀριθμὸν ὀθονισμάτων.

κώματὰ των, καὶ μὲ τρέμοντας πόδας κακηνκακῶς ἔτρεχον εἰς τὰ ἄνω, νὰ σωθῶσιν. Οἱ Ἕλληνες τότε, ὡς ἀληθεῖς ἥρωες, πηδήσαντες ἀμέσως ἔξω τοῦ τείους, κατεδίωξαν ἕως τριακοσίας ὀργυῖας τοὺς βαρβάρους, καὶ ἶδον ὅτι ἡ ὑπόνομος εἶχε προχωρήσει ἕως εἰς ἕν καφφενεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον εἰς τὴν κίθριν Μουσουλμάνοι ἐπινον κάθε πρῶτὸν τὸν καρφέν των· ἀφ' οὗ δε ἐφόνευσαν μέγαν ἀριθμὸν ἀπίστων, παρέλαβον ἱκανὰς κεφαλὰς, ὡς τρόπαια τῶν θριάμβων των, ἐλαφρυαγώγησαν πολλὰς σημαίας, περισσότερα ὄπλα, φορέματα καὶ λοιπὰ, καὶ ἔκασαν τὰ καλὰ θία τῶν ἐχθρικῶν προμαχόνων, ἐπέστρεψαν πάλιν νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι εἰς τὰς ἀνηκούσας θέσεις των. Ἡ νίκη ἐστάθη λαμπροτάτη διὰ τοὺς ἀνδρείους ὑπερασπιστὰς τοῦ φρουρίου μας· οἱ δὲ Τούρκοι κατατρομασμένοι καὶ κατησχυμένοι ἐκυριεύθησαν ἀπὸ ἄκραν ἀπελπισίαν.

Καὶ αὐτὴ ἡ ἐνδοξὸς ἡμέρα θέλει εἶσθαι αξιομνημόνευτος διὰ τοὺς ἀπτοήτους τοῦ Μεσολογγίου ὑπερασπιστὰς· θέλουν δὲ καταγραφῇ μ' ὅλην τὴν εὐκλείαν εἰς τὰ χρονικά τῆς Ἑλλάδος τὰ ὀνόματα τούτων τῶν ἡρώων.

Ὁ ἐχθρὸς ἐδοκίμασε σημαντικωτάτην φθοράν, τῆς ὁποίας ὁμως ἀκριβῆ περίληψιν δὲν γνωρίζομεν νὰ δώσωμεν εἰς τὸ κοινόν. Ὅσον ἀπὸ μέρους μας ἐφονεύθησαν μόνοι 3, καὶ ἐπληρώθησαν 18· δηλαδή, ἐκ μὲν τοῦ σώματος τοῦ στρ. Κίτζου Τσαβέλα ἐπληρώθη εἰς, ἐκ δὲ τοῦ στρ. Ἀνδρέα Ἰσκού ἐπληρώθησαν δύο, ἐκ τοῦ στρ. Λάμπρου Βέικου ἐφονεύθη ὁ σαλπικτής του Διόλιος, καὶ ἐπληρώθησαν τρεῖς, ἐν οἷς καὶ ὁ σηματοφόρος Κολέτης Βαργιαδίτης· ἐκ τοῦ στρ. Γεωργίου Κίτζου ἐπληρώθη εἰς, ἐκ τοῦ στρ. Δαμπεύση ἐπληρώθη εἰς, ἐκ τοῦ στρ. Ραζηκότζικα ὡσαύτως εἰς, ἐκ τοῦ στρ. Χρήστου Φωτομάρα ἐφονεύθη εἰς, καὶ ἐπληρώθη ἄλλος· ἐκ τοῦ στρ. Σαδήμα ἐπληρώθη εἰς, ἐκ τοῦ ἀντιστρ. Σήψα εἰς, ἐκ τοῦ χιλ. Κώστα Χορμώβα ὁμοίως εἰς, ἐκ τοῦ χιλ. Παγκάλου εἰς, ἐκ τοῦ χιλ. Βέρη ὡσαύτως εἰς· ἐκ τοῦ χιλιάρχου Τζορτζάκη Λέχου ἐπληγ. δύο, καὶ ὁ χιλ. Γιάννης Γιώτης, ἐφονεύθησαν δὲ εἰς τὴν πόλιν καὶ τέσσαρες γυναῖκες ἀπὸ μίαν σφαῖραν τῶν 60 λιτρῶν (α).

Ἡ περίφημος αὕτη μαχὴ ἐπεκράτησε πέντε ὥρας, καὶ ἔπειτα ἐπανελήθη ἀμοιβαία σιωπὴ ἕως τῆς μεσημβρίας.

Σήμερον ἐφθασαν εἰς τὸν λιμένα μας ἡ Ἀγγλικὴ φρεγάτα ἡ Σι β Ὑ λ λ η διοικουμένη παρὰ τοῦ καπ. Πίτσελ. Αὕτη ἐστάθη προσωρμισμένη ἕως τὸ δειλὶ, παρευρέθη μάλιστα καθ' ἣν ὥραν ἐγένετο ἡ μάχη, καὶ ἔπειτα ἐβάλλη εἰς τὰ πανιά, ἔχουσα τὴν διεύθυνσιν τῆς πρὸς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον. Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἀποκλειούσης τὸν κόλπον τούτου Ἑλληνικῆς ναυτικῆς μοίρας, νομίσαντες ὅτι ἡ φρεγάτα μέλλει νὰ εἰσέλθῃ εἰς Π. Πάτρας, ἐφάνέρωσαν εἰς τὸν Διοικητὴν τῆς, ὅτι, κατὰ τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεώς μας, δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν τῆς εἰσπλεύσεως. Ὁ Διοικητὴς Ἀγγλος εἶπεν, ὅτι γνωρίζει τὴν πολιορκίαν, καὶ ὅτι θέλει διευθυνθῇ μόνον ἕως εἰς τὸ καραβοστάσιον διὰ πλειοτέραν του ἀσφάλειαν· καθὼς καὶ τῶν τι εἰς ἐκεῖνον τὸν λιμένα ἐμβῆκε, χωρὶς νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω.

Αἱ ὅλῃς τῆς ἡμέρας ἐξηκολούθησε καὶ τῶν δύο μερῶν ὁ πυροβολισμὸς κατὰ συνέχειαν.

Τὴν δε νύκτα ὁ ἀμοιβαῖος τουφεκισμὸς ἦτον συντροφευμένος καὶ ἀπὸ ἱκανὰς βόμβας.

Τὴν 2 τοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἄλλο Ἑλληνικὸν πολεμικὸν καράβι ὁ Ἀ ρ ι σ ε ἰ δ η ς, τοῦ Κ. Δ. Θ. Μισιγιάννη, σταλὲν παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως μας μὲ πυροβόλα καὶ ἐφόδια, ἐφθασε σήμερον ἐνταῦθα. Αἱ αὐτοῦ ἐδόθη ἡ εἰδήσις, ὅτι ἀπέρασεν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ὁ Κύριος Ἰωάννης Ἀναστασίου Κυριακοῦ ἀπὸ Σπετσῶν. Τὰ πλοῖά μας λοιπὸν ὕψωσαν τὴν σημαίαν των νεκρῶ σιμὸν, καὶ ἔκαμάν ἐν τάξει τὴν ἀνάλογον διὰ κανονοβολισμῶν τελετὴν. Αἱ σημαντικαὶ πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει τούτου πατριώτου, καὶ ἐξαιρέτως εἰς κρίσιμόν τινα περίστασιν τοῦ Μεσολογγίου, ἐλύπησαν ὅλους τοὺς καλοὺς πατριώτας. Αἱ Σπέτσαι ἐστερήθησαν καλλίσον συμπολίτην, καὶ ὁ στόλος μας ἀνδρεῖον καπιτάνον διὰ τὸν θάνατον τοιοῦτου ἀνδρός. Αἰώνία σου ἡ μνήμη, συμπατριώτα μακάριε!

Ὁ ἐωθινὸς πυροβολισμὸς καὶ τῶν δύο ἀντιμαχομένων ἐξηκολούθησε κατὰ συνέχειαν ἕως τὴν μεσημβρίαν· καὶ ἔπειτα ἡκολούθησε βαθεῖα σιωπὴ ἕως εἰς τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.

Τὴν νύκτα ἐγένεν ἐκ διαλειμμάτων καὶ τῶν δύο μερῶν τὸ ὀριζόντιον καὶ κατὰ κάθετον πῦρ· ὁ δὲ τουφεκισμὸς ἦτον ἀδιάκοπος ἄχρι τῆς πρωίας.

Τὴν 3 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν αὐγὴν ἐπανελάβον οἱ βάρβαροι τὸν πυροβολισμὸν των· μὰς ἔρριψαν μάλιστα καὶ ἱκανὰς βόμβας· αἱ πλεῖσται αὐτῶν ὁμως διὰ τὴν ἀδεξιότητα τῶν πυροβολιστῶν ἐπεσον ἐπάνω εἰς τοὺς προμαχῶνας τῶν ἰδίων Τούρκων. Τὸ ἀφανὲς κανονοστάσιόν μας καὶ τὸ τοῦ Κυριακούλη καὶ Σαχτούρη ἀνταπεκρίθησαν εἰς πᾶσαν βολήν.

Μετὰ τοῦτο ἡκολούθησεν ἄκρα σιωπὴ ἕως τῆς μεσημβρίας.

Μεσολόγγιον, τὴν 3 Ὀκτωβρίου.

Εἰδήσεις ἀξιόπιστοι μὰς βεβαιώνουν, ὅτι ὁ περίβλεπτος Λόρδ Κόχραν ἐξεκίνησε διὰ τὴν Ἑλλάδα τὴν 18 Σεπτεμβρίου (καὶ κατὰ τὸ Ν. Ε.

(α) Εἰς τὴν προλαβοῦσαν μάχην τῶν 9 τοῦ παρελθόντος ἐπληρώθη ὁμοῦ καὶ ὁ Κώνστας Τζιάνης, ὑποχιλ. τοῦ στρ. Νικολάου Ζέρβα.

τὴν 1 Ὀκτωβρίου), φέρων δύο μεγάλα καράβια, διάφορα ἀτμοκίνητα, καὶ ἐφοδιασμένους μ' ὅλα ὅσα μία τοιαύτη ἐκστρατεία ἀπαιτεῖ μέσα.

Τὴν αὐτὴν.

Αἱ σημεριναὶ εἰδήσεις τῶν 24 τοῦ παρελθόντος περιέχουν, ὅτι τὸ εἰς Ἀλεξάνδρειαν φθάσιμον τοῦ Καπιτάν-πασσα ἀπέβλεπε νὰ βάλῃ εἰς ἐκτέλεσιν τὰς ὁποίας εἶχε λάβει ἀπὸ τὸν Σουλτάνον κατὰ τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ διαταγὰς. Ὁ Σατράπης οὗτος ἀνεκάλυψε τοὺς ὀλεθρίους σκοποὺς τοῦ Καπιτάν-πασσα, καὶ διὰ τοῦτο ἀνεχώρησεν ἀμέσως διὰ τὸ Κάϊρον νὰ σώσῃ τὴν κεφαλὴν του. Οἱ δύο στόλοι τῶν ἐχθρῶν περιμένουν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐν ἄκρα ἀδρανεῖα.

ΑΡΙΘ. 8ο.

Μεσολόγγιον 7 Ὀκτωβρίου, 1925.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον. Τὴν 7 Ὀκτωβρίου.

Μόλις σήμερον ἐλάβομεν τὸν ἀριθ. 144 τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου, ἐν ᾧ περιέχεται μετὰ λεπτομερείας ἡ ὄντως μεγάλη καὶ ἡρωικὴ ἀπόπειρα μιᾶς μικροτάτης μοίρας τοῦ ἀθανάτου στόλου μας μετὰ τινων πυρπολικῶν κατὰ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ, προσωρμισμένου εἰς τὸν λιμένα αὐτὸν τῆς Ἀλεξάνδρειας· ἀγκαλὰ καὶ πρότερον ἀπὸ εἰδήσεις τῆς Μάλτας εἰπομέν τινα περὶ τοῦ ἀξιοθαυμάστου τούτου ἐπιχειρήματος, τὸ Κοινὸν ὁμως οὐδεμίαν καθαρὰν περίληψιν ἤθελεν ἔχει χωρὶς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἡμερολογίου τῆς ναυτικῆς αὐτῆς Μοίρας. Ναί μεν ἡ πράξις δὲν ἀπέβη κατὰ τὸ ποθοῦμενον διὰ τὴν ἀντίστασιν τῶν ἀνέμων· φέρεται ὁμως εἰς ἐκπληξιν, καὶ εἶναι παρατηρήσεως ἄξιος ὁ ἐνδοξὸς τρόπος καὶ τὰ γενναῖα αἰσθήματα, δι' ὧν οἱ ἀκαταμάχητοι θαλασσινοὶ μας ἐκινήθησαν εἰς τοιαύτην ἐπιχείρησιν.

Ἰδρα. Τὴν 17 Αὐγούστου.

Ἰδοὺ τὰ περιστατικὰ τῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐκστρατείας, τὰ ὁποῖα ὑπεσχέθημεν νὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον. Ταῦτα ἐβεβαιώθημεν ἀπὸ αὐτόπτην μάρτυρα τὸν Κ. Διομήδην Σκουφὸν· εἶναι δὲ ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τῆς νηὸς διοικουμένης παρὰ τοῦ πλοιάρχου Κ. Ἐμμανουὴλ Τομπάζη, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκριβὴς ἐκθεσις εἶναι ἐπικυρωμένη καὶ ἀπὸ τοὺς δύο πλοιάρχους τῆς ἐκστρατείας.

Εἰς τὰς 23 Ἰουλίου (λέγει τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Κ. Δ. Σ.) ἐκπλεύσαμεν ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς Ἰδρας, δηλαδή τὰ δύο πολεμικὰ πλοῖα, ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ Ἑπαμινώδας, διοικούμενα παρὰ τῶν πλοιάρχων κυρίων Ε. Τομπάζη καὶ Ἀντωνίου Γ. Κριεζῆ, καὶ τρία πυρπολικά ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῶν ἀνδρείων Κωνσταντίνου Κανάρη, Ἀντωνίου Θ. Βόκου καὶ Μανόλη Μπούτη, διευθυνόμενα κατὰ τοῦ ἐν Ἀλεξάνδρειᾳ Αἰγυπτιακοῦ στόλου.

Βοηθούμενοι ἀπὸ οὐριὸν ἀνέμον εἰς τὰς 29 τοῦ αὐτοῦ μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου εἶδομεν τὴν στερεὰν τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἀπὸ μιλ. 7 ἀπόστασιν τὸν Ἀράπ Κουλέ κατὰ τὴν πρῶραν. Ὄθεν καὶ πάραυτα ἐστρέψαμεν τὰ πλοῖα πρὸς δυσμὰς διὰ νὰ μὴ γνωρισθῶμεν ἀπὸ τοὺς ἐν Ἀλεξάνδρειᾳ ἐχθρούς.

Περὶ τὰς δύο ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας προσεκληθήσαν εἰς τὴν νῆα τοῦ πλοιάρχου κυρίου Ε. Τομπάζη οἱ τρεῖς διοικηταὶ τῶν πυρπολικῶν καὶ ὁ πλοίαρχος κύριος Α. Γ. Κριεζῆς, καὶ ἀφοῦ μετὰ κοινὴν σκέψιν ἔλαβον ὁ καθεὶς τὰς ἀναγκαῖας διαταγὰς, καὶ ἰδιαιτέρως οἱ πυρπολισταὶ τὴν διαταγὴν τοῦ νὰ προσέχωσι μήποτε ἐξ ἀπροσεξίας προξενήσωσι τὴν παραμικρὰν βλάβην εἰς τὰ ἐκεῖσε κατὰ τύχην εὐρισκόμενα Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα, οἱ μὲν πυρπολισταὶ περὶ τὰς 3 ὥρας τῆς ἡμέρας ἀνεχώρησαν διὰ Ἀλεξάνδρειαν, ἡμεῖς δὲ περιφερόμεθα ἔξω τοῦ λιμένος ἐπαγρυπνοῦντες εἰς τὰ κινήματα τῶν ἡμετέρων, καὶ προσέχοντες μετὰ τὴν ἐπιχείρησιν νὰ διασωσώμεν τὰς βάρκας μετὰ τῶν πυρπολιστῶν μας.

Ἐν τούτοις περὶ τὰς 10 ὥρας καὶ τρία τέταρτα φθάνουσι τὰ πυρπολικά μας ἔξω τοῦ λιμένος τῆς Ἀλεξάνδρειας· τὸ δὲ πυρπολικὸν τοῦ Κανάρη, ὡς ταχύπλουν, ἐμβαίνει εἰς τὸν λιμένα, ἀκολουθούντων τῶν ἄλλων, καὶ ἀφοῦ ἐκράτησε βίᾳ εἰς τὸ πυρπολικὸν του τὸν κατὰ τὴν συνήθειαν εἰς ἐπίσκεψιν του ἐλθόντα λιμεναρχὴν τῆς Ἀλεξάνδρειας, προχωρεῖ διευθυνόμενον πρὸς τὴν ἐχθρικὴν ναυαρχίδα, καὶ εἰς τέσσαρας ἄλλας φρεγάτας, κατὰ τάξιν ἀραγμένους ἐμπροσθεν τοῦ παλατίου τοῦ σατράπου τῆς Αἰγύπτου.

Ὁ ἀπτόνητος πυρπολιτὴς φθάνει ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων, καὶ ἔχει μακρὰν τῆς ναυαρχίδος. Ἀλλ' εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην στιγμήν βάσκανος τύχη προδίδει τὴν ἀνδρείαν τῶν ἡμετέρων. Ὁ οὐριὸς ἀνέμος αἰφνηδινῶς παύει, καὶ ὁ ἐναντίος αὐτοῦ τὸν διαδέχεται. Ματαίως ὁ πυρπολιστὴς μας προσπαθεῖ νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν ναυαρχίδα, καὶ τέλος ἀναγκάζεται νὰ διευθύνῃ τὸ πυρπολικὸν του πρὸς ἄλλον σωρὸν ἐχθρικῶν πλοίων, δηλ. μιᾶς φρεγάτας καὶ πολλῶν ἄλλων βρικίων· δίδει λοιπὸν πῦρ εἰς τὸ πυρπολικὸν του καὶ ἀναχωρεῖ· ἀλλ' ἐκ περιστάσεως τὸ πυρπολικὸν λαμβάνει ἄλλην διεύθυνσιν, καὶ καίεται χωρὶς ἀποτέλεσμα.

• Ἡ ἀποτυχία τοῦ πρώτου ἀποκαθιστᾶ ἀνωφελῆ τὴν ἐνέργειαν τῶν δύο ἄλλων πυρπολικῶν, καθότι ἐν τούτοις ὁ ἐχθρὸς ἔλαβε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα. Μ' ὅλα ταῦτα ὥσάν οἱ Ἕλληνες νὰ προσκαλῶσιν ἐτι εἰς μάχην δλας τὰς ἐχθρικές δυνάμεις, καὶ νὰ περιφρονῶσι καὶ παρρησίᾳ ἕνα ἐχθρὸν, ὅς τις τούντεῦθεν δὲν χρεωστῇ τὴν σωτηρίαν του εἰμὴ εἰς εἶδος συνωμοσίας τῶν στοιχείων κατὰ τῆς ἑλληνικῆς εὐτολμίας, ὑψώνουσι τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν καὶ ἐξέρχονται μετὰ τῆς αὐτῆς τάξεως, καὶ ἀναι τινος βίας.

• Εἰς μάτην ἐπὶ ἐχθρικοὶ βάρκαι καὶ ἐν πολεμικὸν βρίκιον πίπτουσι κατὰ πόδας τοῦ πυρπολιστοῦ Κ. Κανάρη καὶ προσπαθοῦσι νὰ συλλάβωσι τὴν βάρκαν του· εἰς αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ προφθάουσι τὰ δύο πολεμικὰ πλοῖά μας, καὶ διασώζουσι τὴν βάρκαν καὶ τοὺς ἐπιβάτας τῆς.

• Μικρὸν πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν πλοίων μας ἐφάνη καὶ ἐν πολεμικὸν βρίκιον τοῦ χριστιανικωτάτου βασιλέως τῆς Γαλλίας καὶ Ναβάρρας νὰ πυροβολῇ κατὰ τῆς βάρκας τοῦ πυρπολιστοῦ μας Κανάρη, ὡς νὰ εἶχε λάβει προσταγὴν ἀπὸ τὸν σατράπην τῆς Αἰγύπτου νὰ παιδεύσῃ τὴν ἑλληνικὴν τόλμην, καὶ νὰ θέσῃ ὅρια εἰς τὴν ἀπτόνηον καρτεροφυλίαν τῶν λοιπῶν πυρπολιστῶν μας. Μὲ ὅλην τὴν εὐστοχίαν ὁμοῦ τῶν Γάλλων πυροβολιστῶν, ὁ Κανάρης μετὰ τῶν λοιπῶν συντρόφων του διεσώθησαν, ὡς εἴπομεν, ἀβλαβεῖς, καὶ μετέβησαν εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖά μας, τὰ ὁποῖα περὶ τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτὸς ἀνοίχθησαν εἰς τὸ πέλαγος.

• Τῇ ἐπαύριον (30 Ἰουλίου) εἰς τὴν ἐπιστροφὴν διὰ Ἰδραν, εἶδομεν εἰς τὸν ὀρίζοντά μας πέντε πολεμικὰ ἐχθρικά πλοῖα νὰ συντροφεύωσι 45 τζιρίμια ἀπὸ Ἀτάλειαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἀμέσως ἐκινήθημεν κατ' αὐτῶν, ἐξ ὧν καὶ κατεκαύσαμεν ἐν βρίκιον 16 κανονίων τῇ δυνάμει μόνον τῶν πυροβόλων ὀργάνων μας. Τὰ λοιπὰ χρεωστοῦσι τὴν σωτηρίαν τῶν εἰς μόνην τὴν φυγὴν. Διεσώσαμεν μ' ὅλον τοῦτο τοὺς ἐν τῷ βρικίῳ εὐρισκομένους 45 ναύτας καὶ 36 στρατιώτας.

• Εἰς τὰς 3 πάλιν Αὐγούστου ἀπηντήσαμεν ἔξωθεν τῆς Ἀταλείας μίαν ἐχθρικὴν λεύκαν εἰς εἶδος βρικίου, περιέχουσαν διάφορα ἐμπρηστικά ξύλα καὶ 95 στρατιώτας καὶ ναύτας, ὅτινες θαρροῦντες εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἠθέλησαν νὰ μάς ἀντίσταθωσιν. Ἀλλὰ μετὰ μικρὰν ἐναντιότητα, ὑπέπεσε καὶ αὕτη εἰς τὴν ἐξουσίαν μας, οἱ δ' ἐν αὐτῇ στρατιῶται καὶ ναῦται παρεδόθησαν εἰς τὴν διάκρισιν μας. Οὕτω λοιπὸν τὴν μὲν λεύκαν καὶ τὸ φορτίον τῆς ἐκρατήσαμεν ὡς νόμιμον λείαν· τοὺς δὲ ἐπιβάτας στρατιώτας καὶ τοὺς ναύτας τῆς, καθὼς καὶ τοὺς προλαβόντας αἰχμαλώτους τοῦ πυρποληθέντος βρικίου ἀπελύσαμεν ἐλευθέρους εἰς τὰ Κάκαβα, ὡς παραδοθέντας εἰς τὴν διάκρισιν μας.

• Εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἀφήσαμεν ἐλεύθερον καὶ τὸν λιμενάρχην τῆς Ἀλεξάνδρειας, ὡς κρατηθέντα μὲ ἀπάτην.

• Τέλος πάντων, μετὰ 15 ἡμερῶν πλοῦν, ἐφθάσαμεν εἰς τὰς 13 τοῦ τρέχοντος πρὸς τὸ ἐσπέρας εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἰδρας, χωρὶς νὰ δοκιμάσωμεν ἄλλην ζημίαν κατ' ὅλην μας τὴν ἐκστρατείαν, εἰμὴ τὴν ὑστέρησιν δύο ἀνδρείων συντρόφων μας, Παντελῆ Τζιτζᾶ καὶ Ἰωάννη Χούντα. Αἰωνία ἡ μνήμη σας ἀδελφοί! ἐπληγώθησάν δε καὶ τέσσαρες, οἱ πατριῶται Ἰωάννης Κωνσταντινίδης, Ἀγγελῆς Γκλάβας, Νικόλαος Δήμου, καὶ Γεώργιος Φ. Ψαριανός.

• Τοιαύτη ἡ ἀρχὴ, τοιοῦτον καὶ τὸ τέλος· χρεωστοῦμεν ὁμοῦ εἰς τὴν ἀπροσώποληπτον ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἱερὰν συνειδήσιν μας νὰ ὁμολογῶμεν παρρησίᾳ, ὅτι κανεὶς εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην δὲν ἠμέλησε τὰ χρεῖα του, καὶ ὅτι οἱ ἀνδρείοι πυρπολισταὶ μας ἐφάνησαν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ἄξιοι τῆς λαμπρᾶς φήμης τῶν καὶ τῆς πατρίδος τῶν.

Ἐγγώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 4 Ὀκτωβρίου. Τὴν παρελθούσαν ἐσπέραν καὶ τὴν νύκτα ἐπυροβόλησεν ὁ ἐχθρὸς μὲ πείσμα τὴν πόλιν μας· ἀπὸ δε τὰ πυροβόλα του τῶν 60 λιτρῶν παρετηρήσαμεν, ὅτι μάς ἤρχοντο σφαίραι τῶν 24. Ὁ μετριάσμος λοιπὸν τοῦ πυρός του κατασταίνει πιθανώτερα ὅσα οἱ διάφοροι αὐτόματοι (deserteurs) ὠμολόγησαν.

Καθ' ὅλην τὴν σημερινὴν ἡμέραν τὸ ἐχθρικὸν πῦρ δὲν ἔπαυε νὰ ἀκολουθῇ ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη· ἐξηκολούθει δὲ καὶ τὴν νύκτα ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ ὧραν εἰς ὧραν νὰ κανονοβολῇ τὴν πόλιν μας, ἀποβλέπων διὰ τούτου νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν διάρκειαν τοῦ στρατοπέδου του, τὸ ὁποῖον πεφοβισμένον καὶ ἐντρομὸν δὲν βλέπει πλέον ὠδεμίαν ἐλπίδα τοῦ νὰ κατορθώσῃ τι.

Τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρωτ' ἔβαλον τὰ κανονοστάσια μας τὸ πῦρ τῶν εἰς ἐνέργειαν· ὁ ἐχθρὸς ἀπεκρίθη ὡς συνήθως. Τὴν δὲ μεσημβρίαν καὶ ἕως τὸ ἐσπέρας ἠκολούθησε βαθυτάτῃ σιωπῇ.

Τὸ ἐσπέρας ἔπιπτε βροχὴ, ἥτις τὸ μεσονύκτιον ἠΰξησεν ἐπὶ πλέον· οἱ δ' Ἕλληνες γνωρίζοντες τὰ χρεῖα τῶν ἔκαμνον πλέον ἀγρυπνον παρ' ἄλλοτε φυλακῇ.

Τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ. Ἀπὸ τὴν ἀκόλουθον ἀναφορὰν πληροφορεῖται τὸ κοινὸν ἐντελὲς τὰ συμβάντα τῆς διὰ παντὸς ἀξιωματικῶν ταύτης νυκτός.

Ἀναφορὰ τοῦ Γέν. Ἐπιθεωρητοῦ τῶν ὁχυρῶν πρὸς τὴν Ἐξοχὴν Ἐπιτροπὴν τῶν διευθύνουσιν τὰ τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος.

Κύριοι!

Μετὰ τὴν λαμπρὰν νίκην τῆς 1 τοῦ τρέχοντος, ὁ ἐχθρὸς ἐβιάσθη ἀναμφιβόλως νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ κάθε σχέδιον προσβολῆς κατὰ τοῦ τείχους μας. Ἡ ἀμίμητος τῆς φρουρᾶς μας σταθερότης, τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεως, δι' ὧν ἐσχάτως ἡ Σ. Διοίκησις μάς ἐφοδιάσει, καὶ ὁ βροχερὸς τελευταῖον καιρὸς, ἔπρεπε νὰ περιορίσωσι τὰ καθ' ἡμῶν ἐπιχειρήματα ἐνὸς ἐχθροῦ, ὅς τις καταφρονεῖ τὴν ἀνθρωπότητα· καὶ διότι ἔχει τοιαύτην τρομερὰν πυροβολικὴν, τὸσον πλῆθος ἐργατῶν καὶ ὑπονομέων (mineurs) Χριστιανῶν ἐστατημένων παντὸς δικαιοῦματος, καὶ τελευταῖον τὸ ἀπειράριθμον σμήνος τῶν φανατικῶν Τούρκων, ἐχόντων ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κανόδοξον καὶ μισάνθρωπον Ροῦμελ Βαλεσῆν τῶν Κιουταχῆν, ἐστοχάζετο, ὅτι ποτὲ ἢ ὑπερήφανος ὁφρὺς του δὲν θέλει ταπεινωθῇ.

Ἀλλ' ὁ Μεγαλοδύναμος ἔλαβε πρόνοιαν τῆς ἱερᾶς ταύτης γῆς, καὶ διὰ κατορθωμάτων ἐνδόξων ἐστέφθησαν οἱ ἀγῶνες μιᾶς φούκτας ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων ἡ μόνη ἀπόφασις ἦτον, νὰ νικῆσωσιν, ἢ νὰ ἀποθάνωσιν.

Ἐν ᾧ λοιπὸν περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐβασίλευεν ἡ πλέον βαθεῖα ἀπὸ μέρους τοῦ ἐχθροῦ σιωπῇ, ἐρρίφθησαν εἰς τοὺς ἐχθρικοὺς προμαχῶνας μερικαὶ γρανάται· εἰς τὴν ἐκρηξίν τῆς πρώτης ἠκούσθησαν μερικαὶ κραυγαὶ βαρβάρων, ἐν ᾧ εἰς τὴν δευτέραν καὶ τρίτην δὲν ἐφάνη κανὲν κίνημα. Ἀμέσως τότε οἱ Ἕλληνες ἐπὶ δῆσαν ἀπὸ ὅλα τὰ κανονοστάσια ἔξω εἰς τὰ ἐχθρικά χαρκαῶματα, τὰ ὁποῖα εὐρόντες κενὰ, ἔκαυσαν τὰ στεφανώματα, καὶ κατέστρεψαν τοὺς προμαχῶνας, ἀφαιροῦντες πᾶν εἶδος ὕλης χρησιμευούσης εἰς ὅποιανδήποτε κατασκευὴν. Ἄλλο τι καθ' ὅλην τὴν νύκτα δὲν παριστάνετο, εἰμὴ τὸ θέαμα τοῦ πολυθρῦλλου στρατοπέδου, τὸ ὁποῖον κατερημωθέν, ἐπυρπόλουν οἱ νικηταὶ τοῦ Ἑλληνες καὶ κατέστρεφον, μεταφέροντες τὰς σανίδας, δοκοὺς, καλάρθια, καὶ λοιπὰ ξύλα εἰς τὰς ἔσω τοῦ τείχους καλύβας διὰ νὰ τὰ μεταχειρισθῶσιν ὡς ξύλα τοῦ πυρός.

Ἐν ᾧ δὲ καὶ τὴν αὐγὴν ἐξηκολούθουν τοιοῦτοτρόπως οἱ Ἕλληνες νὰ ἐξολοθρεύωσι τὸν λαβύρινθον τῶν ἐχθρικών χαρκαῶματων, ἐξῆλθον καὶ ἐγὼ, κατὰ τὸ ἀπαραίτητον χρέος μου, διὰ νὰ ἐξετάσω τὴν κατάστασιν τοῦ περιτειχίσματος, καὶ νὰ δώσω ὀρθὴν καὶ ἀκριβῆ ἰδέαν τῶν μηχανημάτων, διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἐχθρὸς, καταφρονῶν πᾶσαν ἀντίστασιν, ἔκαμε τοσάκις ἀπόπειραν νὰ κυριεύσῃ δι' ἐφόδων τὸ τεῖχος μας.

Εἰς τὸ προτείχισμα λοιπὸν τοῦ Μπότσαρη ἐπροξένησεν ὁ ἐχθρὸς χαλάραν βατὴν τῶν 45 βαθμῶν (brèche praticable)· εἰς τὴν αὐτὴν εὐρίσκονται κατηγορίαν καὶ τὰ περιενδεδυμένα κανονοστάσια τοῦ Κοραῆ, Ἰγνατίου, Α. Κοκκίνῃ καὶ Μακρῇ. Τὸ μεταξὺ τῶν κανονοστασίων τούτων φράγμα (la courtine) ὑπέφερεν ὡσαύτως ἄκραν φθοράν· ἐξ οὗ ἐναργῶς φαίνεται, ὅτι τὸ μέτωπον τοῦ περιτειχίσματος ἔπαθε τὴν μεγαλητέραν βλάβην. Ἀπὸ δε τῆς δυτικῆς πτέρυγος ὅλα τῶν ἐχθρῶν τὰ κινήματα διευθύνθησαν κατὰ τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου, ἐπὶ νομισμομένου Γ α ρ ῖ μ π ι λ ε διὰ τοῦ κολοσσαίου ἐκείνου ἔργου τοῦ ὑ ψ ῶ μ α τ ο ς τ ῆ ς ἐ ν ὡ σ ε ω ς· ὁμοίως καὶ ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς ἡ δίοδος τῆς γενικῆς ἐφόδου (la descente) κατεσκευάσθη διὰ τοῦ πληρώματος τῶν τάφρων ἐνώπιον τοῦ κανονοστασίου τοῦ Μακρῇ, Ρῆγα καὶ Μοντάλεμπερτ.

Δὲν πρέπει ἐνταῦθα νὰ λησμονηθῇ, ὅτι οἱ Ἕλληνες βλέποντες τὰς προοδευτικὰς ἐχθρικές ἐργασίας, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐκτεθειμένοι εἰς τὸ ἐχθρικὸν πῦρ, μετεχειρίσθησαν ὅσα ἡ φρόνησις καὶ ἡ τέχνη ὑπαγόρευεν εἰς ἐκείνας τὰς περιστάσεις μέτρα· κατεσκευάσαν ἐκ τοῦ ἔσω ἀντιτειχίσματος, ἐνδυνάμωσαν αὐτὰ μὲ κανονοστάσια χρώματος, καὶ ἐπαυξήσαντες τοιοῦτοτρόπως τοῦ ἐχθροῦ τὰ ἐμπόδια, ἔστειλαν τὰς κεφαλὰς τῶν τῆς περικλεῆ ἐκείνῃ ἡμέραν τῆς 21 Ἰουλίου, καὶ ἔσωσαν τὴν πατρίδα καθ' ὅσον ἐξήρτητο ἀπὸ μέρους τῶν.

Ἄς θεωρήσωμεν δὲ καὶ ὅποια εἶναι ἐν γένει τῶν ἐχθρικών χαρκαῶματων ἡ κατασκευὴ. Καθ' ὅσον ἡμπορεῖ κάθε εἰδήμων νὰ παρατηρήσῃ, τὰ χαρκαῶματα αὐτὰ δὲν ἔχουν οὐδεμίαν κανονικὴν τάξιν (ἐννοῶν πάντοτε τὴν τάξιν τοῦ προσβάλλειν τὰ τεῖχη κατὰ τὰς νεωτέρας ἐφευρέσεις τῶν μηχανικῶν). Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ ἐχθρὸς μετεχειρίσθη τὰς ἐ λ ι κ ο ς ι - δ ῆ τ ς γ ρ α μ μ ᾶ ς (zig-zag), τὰς παραλλήλους, τὰς πλευρικές τῶν κανονοστασίων κτλ., ἀλλὰ τὰ πάντα εἶναι σχεδιασμένα χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἀναλογίαν. Δὲν εἶναι ἄλλο τι τὸ σύμπαν τούτων τῶν γιγαντιαίων ἐργῶν, εἰμὴ ἕνας λ α β ῦ ρ ι ν θ ο ς τ ο υ ρ κ ι κ ὸ ς· ἐργασίαι πολυχρόνιοι, προσοικαὶ καὶ παραπροσοικαὶ, προχαρκαῶματα καὶ ἀντιχαρκαῶματα, πράξεις χωρὶς ἀρμονίαν, κατασκευαὶ χωρὶς λόγον, καὶ ἐν συντόμῳ, τὰ πάντα εἶναι μία σύγχυσις καὶ ἕνας κυκεὼν καθ' ὅλους τοὺς λόγους.

Ὅσον περὶ τ ο ὕ ὁ ψ ῶ μ ᾶ τ ο ς τ ῆ ς ἐ ν ὡ σ ε ω ς (la digue d'union) βλέπει τις ἐκ τοῦ ἔσωθεν ἀφ' ἐνὸς μέρους τριῶν ὀργυίων πλάτος καὶ ἀφ' ἐτέρου τεσσάρων καὶ πέντε ἡμισυ. Εἰς ὀγδόηκοντα ὀργυίων ἀπό-

στασιν διακόπτεται ἐν τῷ μέσῳ ἀπὸ μίαν γωνίαν ἴσῳ περίπου βαθμῶν, καὶ πρὸς τὸ π ρ ὶ χ ω μ α (saillant) τοῦ κανονοστασίου εἶναι ὀχυρωμένη ἢ δεξιὰ γραμμὴ καὶ ἀπὸ μεσότοιχα (traverse)· τοῦτο δὲ μόνον τὸ ἔργον εἶναι ἄξιον προσοχῆς τινος· καθότι διὰ τὴν κατασκευὴν του ἄλλο δὲν ἔκαμαν, παρὰ ἔσκαψαν τρεῖς περίπου πόδας, καὶ διὰ τὰ ἀναγκαῖα χώματα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν τοιούτου εἶδους ὑπογείων παραπετασμάτων, μεταφέρθησαν ἀλλοχθέν. Εἶναι τῷντι παράδοξον τὸ ἔργον τοῦτο, εἶναι ὁμῶς τρόπος τῶν Τούρκων, τῶν ὑποίων διὰ τὰ πράγματα ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ θ ε ω ρ ῖ α ἰ π ι σ κ ὅ π ο υ καὶ κ α ρ δ ῖ α μ υ λ ω ν ᾱ. Ὑποσημαιοῦμαι μ' ὅλον τὸ σέβας.

Ἐν Μεσολογγίῳ τὴν 6 Ὀκτωβρίου 1825.

Ὁ πατριώτης Μ. Π. Κοκκίνη.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ ἔχθρος, κατὰ τὴν ἀνωτέρω περιγραφὴν, κατέλιπε τοὺς προμαχῶνας καὶ τὰ χαρακώματα του, ἐνταυτῷ δὲ καὶ δύο τῶν κανονοστασίων ἀπέναντι τῶν δύο ἄκρων τοῦ περιτειχίσματος μας, ἐσυγκεντρώθη εἰς τὰς ἐν ταῖς ὑπωρεῖαις σκηνάς, ἀφ' οὗ ἄφησεν εἰς τὰ λοιπὰ κανονοστάσια του, ἀριστάμενα 300 ἕως 400 ὄργυιας τοῦ περιτειχίσματος μας, διάφορα σώματα, τὰ ὅποια ὑπερασπιζόμενα τὴν πυροβολικὴν, νὰ χρησιμεύωσι συγχρόνως καὶ ὡς ἐμπροσθοφυλακαὶ τοῦ στρατοπέδου.

Δοξάζομεν τὴν θείαν προστασίαν, ἥτις μᾶς ἐπαρηγόρησεν ἐν μέρει μεταλλάττουσα τὴν τόσῃν στενὴν καὶ αὐστηρὰν ἐξ μηνῶν πολιορκίαν εἰς εἶδος τι ἀποκλεισμοῦ ἀκανόνιστον (irregulier). Ἐπ' αὐτῇ πλέον ὁ τουφεκισμὸς τῶν βαρβάρων, καὶ ἄλλο δὲν μᾶς ἐμείνε νὰ πολέμωμεν, εἰμὴ τὰ κανονοστάσια των.

Οἱ Ἕλληνες τώρα περιφέρονται ἐλευθέρως ἐξω τοῦ τείχους· αἱ Ἕλληνίδες εὐγαίνουν καὶ συναζοῦν ξύλα καὶ χόρτα, ὡσαύτως καὶ τὰ κτήνη μας· βόσκουν τώρα ἐνώπιον τοῦ ἀπηνούς καὶ τρισευαρέτου Κιουταχῆ.

Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐγένοντο διάφοροι ἀκροβολισμοὶ καὶ ἀπὸ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο μέρος· ἡ νίκη ἐκλινε πάντοτε εἰς τοὺς Ἕλληνας, οἵτινες ἀφῆρπασαν μάλιστα καὶ διάφορα ἐχθρικά ἄλογα. Ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς ἦτον εἰς ἐνέργειαν ὀρίζοντι· καὶ κατὰ κάθετον δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ νυκτός.

Τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ. Οἱ ἐργάται μας ἤρχισαν σήμερον νὰ κατεδαφίσωσι τὰς ἐχθρικές ἐργασίας. Ἐλπίζομεν δὲ εἰς βραχὺ καιροῦ διάστημα νὰ διορθωθῶν τὰ πάντα ὅσον δυνατόν, νὰ ὀχυρωθῇ τὸ περίφραγμά μας μὲ τὰς προτέρας τάφρους του, καὶ νὰ γίνωσι ὅλαι αἱ παρασκευασαὶ διὰ νὰ βαστάξωμεν μετὰ σταθερότητος τὸν ἐχθρὸν, ἂν καὶ πάλιν μελετᾷ νὰ ἐπιχειρησθῇ νέας προσβολάς.

Καὶ σήμερον ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἡ πυροβολικὴ ἦτον εἰς συνεχῆ ἐνέργειαν· ἔγιναν καὶ πάλιν διάφοροι ἀκροβολισμοὶ πάντοτε μὲ κέρδος τῆς φρουρᾶς μας.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἠτομόλησεν ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου ἓνας Χριστιανὸς, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ τείχος μας· ἡ ἐξομολόγησις αὐτοῦ δὲν ἔγινεν ἀκόμη.

ΑΡΙΘ. 81

Μεσολογγίον. 10 Ὀκτωβρίου. 1825.

ἘΣΠΕΡΙΚΑ.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Περ. Α.

Ἀρι. Α.

τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων.

ΤΟ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ.

Ἐθ ε σ π ῖ α τ ο .

Ἐπειδὴ δίκαιον καὶ ἀναγκαῖον τὰ μέλη τῆς κοινωνίας νὰ μὴν ἀπομακρύνωνται, ὅταν ἐντὸς αὐτῆς εἶναι χρήσιμα· ἐπειδὴ οὐδέποτε κοινωνία χρήζει ἀπάντων τῶν μελῶν αὐτῆς τόσον, ὅσον ὅταν κινδυνεύῃ νὰ ζτμιωθῇ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ὑπαρξίν, καὶ ἐπειδὴ εἰς τοιαύτην κινδυνώδῃ κατάστασιν ὑποτίθεται ἡ Ἑλλάς, ἐφ' ὅσον χρόνον δὲν θεμελιώσῃ τὴν ἰδίαν ἀνεξαρτησίαν μὲ τὴν τιμὴν τοῦ ἰδίου αἵματος.

Α'. Κάνενας Ἕλληνα δὲν δύναται ν' ἀναχωρήσῃ ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας ἄνευ τακτικῆς ἐγγράφου ἀδείας τῆς Διοικήσεως, ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει καὶ ἐπ' οὐδεμιᾷ περιστάσει.

Β'. Ὁ παραβάτης τοῦ νόμου τούτου ἄτιμος ἔστω, ἥτοι ν' ἀπογυμνώνεται ἰσοβίως ὅλων τῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτου Ἕλληνος.

Γ'. Ὅσοι πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ νόμου τούτου ἔρθασαν ν' ἀναχωρήσωσι, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐστηρότητα τούτου, εἰμὴ τέσσαρας μῆνας, ἀφοῦ ἐπισήμως προσκληθέντες ἀπὸ τὴν Διοίκησιν, δὲν ἐπιστρέψωσιν οἰκάδα.

Δ'. Αἱ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεις τῆς Διοικήσεως διορίζονται νὰ προσέχωσιν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ νόμου τούτου, καὶ νὰ φροτίζωσι, συλλαμβανόμενοι οἱ φυγάδες νὰ παραδίδωνται εἰς χεῖρας τῆς Διοικήσεως, διὰ νὰ φεύγωσι δίκην ἐσχάτης προδοσίας.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 23 Φεβρουαρίου 1822.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος. Σ. Χαλαμπής.

Ὁ Ἀ. Γραμ. τοῦ Βουλ. Ι. Σκανδαλίδης.

Ἐπικυροῦται. Ὁ Πρόεδ. τοῦ Ἐκτελ. Α. Μαυροκορδάτος.

Ὁ Ἀρχηγρ. τῆς Ἐκπαιδείας, Μνίστρος τῶν ἑσωτ. ὑποθέσεων κ.τ.λ.

Θ. Νέγρης.

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ἘΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ.

Θεωρήσαν τὸν νόμον ὑπ' ἀριθ. Δ. τοῦ Κώδικος τῶν νόμων, πληροφоруόμενον, ὅτι πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων καταλιμπάνουν ἄνευ ἀδείας τῆς Διοικήσεως τὸ πᾶν τῶν ἐδαφῶν.

ΔΙΑΤΑΤΤΕΙ.

Α'. Ὅλαι αἱ πολιτικαὶ καὶ πολεμικαὶ Ἀρχαὶ νὰ ἐπαγρυπνοῦν εἰς τὴν ἀκριβῇ ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. Δ. τοῦ Κώδικος τῶν νόμων.

Β'. Εἰς μόνους τοὺς ἐξηκονταετῆς καὶ ἀνωτέρας ἡλικίας γέροντας, εἰς τὰς γυναῖκας, καὶ εἰς τοὺς νέους μέχρι τῶν δεκαῖξ ἐτῶν συγχωρεῖται, δοθέντος κινδύνου, ἡ μετάβασις εἰς ξένην γῆν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δι' ἀδείας τῶν ἐντοπίων Ἀρχῶν.

Γ'. Τὰ ὑπουργεῖα, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀνήκει, νὰ ἐνεργήσωσι τὴν παρούσαν διαταγὴν.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 3 Αὐγούστου 1825.

Ὁ Πρόεδρος Γ. Κουντουριώτης Ἀναγνώστης Σπηλιωτόκης Κωνστ. Μαυρομιχάλης, Ἰωάννης Κωλέτης.

Ὁ γεν. Γραμ. Α. Μαυροκορδάτος. (Ὁ Φ. τοῦ Ν.)

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ.

Κατὰ τὴν 25 Αὐγούστου, τὸ Ἑλληνικὸν πλοῖον διοικούμενον παρὰ τοῦ Καπετὰν Γεωργίου Ἰωάννου ἐκ Σπετζῶν, 40 μίλια κατὰ Νότον τῆς Κρήτης ἠπύνησεν Ἀγγλικὸν ἐμπορικὸν πλοῖον κυδερνόμενον παρὰ τοῦ Προβέρτου Ζάμβλυ, περὶ οὗ ἦτον ὑπεψία ὅτι μετεκρίμιν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς Μοδώνην τοὺς μισθοὺς τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στρατεύματος. Καλέσας ὁ Ἕλληνα τὸν Ἀγγλον κυβερνήτην, ἀφ' οὗ, τούτου ὑπακούσαντος, ἐθεώρησε τὰ γράμματα, ἐπεμψεν ἀνθρώπους του εἰς ἐξέτασιν τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου, εἰς τὸ ὅποιον ἀναβάντες ἄσπολοι οἱ Ἕλληνες, ἐν ᾧ ἐκτελοῦσαν τὴν ἐξέτασιν, ἐξαίφνης ἐπυροβολήθησαν ἀπὸ Τούρκου κακρυμμένους ὑπὸ τὴν πρῶραν. Οἱ Ἕλληνες, ἐκ τῶν ὁποίων εἰς ἐθανάτωθη, καὶ οἱ Ἀγγλοι ἐξ ὧν ἄλλος ἐπληρώθη, μὴ δυνάμενοι ν' ἀνθέξωσιν, ἄσπολοι ἐπίσης δι' ἑαυτοὺς εἰς μάτην τοὺς Τούρκους νὰ παραδοθῶν, ἄρχισε νὰ πυροβολῇ ὁ δὲ ἐν αὐτῷ εὐρισκόμενος Ἀγγλος κυβερνήτης Ζάμβλυς σηματοδύσας ὁ ἴδιος ἐν κανόνιον τόσον εὐστόχως τὸ διεύθυνε κατὰ τοῦ πλοίου του, ὥστε τὸ ἐβούλησε. Οἱ Ἀγγλοι καὶ οἱ Ἕλληνες ναῦται καὶ εἰς Τούρκου ἀξιοματικὸς διεσώθησαν, οἱ λοιποὶ Τούρκοι ἐπνίγησαν.

Τὴν τραγικὴν ταύτην σκηνὴν ἐμαρτύρησαν ἐπισήμως εἰς Ναύπλιον, ὡς ἀνωτέρω τὴν ἐκθέσαμεν, ὁ Τούρκος ἀξιοματικὸς καὶ ὁ Ἀγγλος κυβερνήτης μὲ τὴν συνοδίαν του.

Ἰδρα. τῇ 5 Σεπτεμβρίου.

Ὁ Κύριος Μαρτίνος Δ' Αὐτεὺλ (D' Auteuil) Διοικητὴς τῆς Βασιλικῆς Γαλλικῆς Κορδέτας Νικηφόρου (Victorieuse) ἦλθε σήμερον ἐνταῦθα, στελλόμενος παρὰ τοῦ Γαλλικοῦ ἀντιναυάρχου κυρίου δὲ Ριγνύ, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἐὰν ᾧ ὄντι εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας ἐν Γαλλικὸν Βασιλικὸν Βρίκιον ἐκονοβόλησε τὴν βάρκαν τοῦ πυρπολιστοῦ μας Κανάρη, μετὰ τὴν ἐνδοξὴν ἀπόπειράν του κατὰ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ στόλου. Ἐστάλη δὲ διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν εἰς Αἴγινα πρὸς τὸν ἐκεῖ εὐρισκόμενον Κανάρην ἡ Γαλλικὴ Βασιλικὴ Γολέτα (Estafette) διοικουμένη παρὰ τοῦ κυρίου Βαλιάν (Vaillan) τὴν ὁποίαν χθὲς εἶδομεν δισπλέουσαν τὸν πορθμὸν μας.

Ὁ κύριος δὲ Ριγνύ ἔμαθε τοῦτο μὲ μεγάλην του λύπην καὶ ἀγανάκτησιν (indignation) ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα μας· ὡς κίνημά δὲ διόλου ἀντικείμενον εἰς τοὺς νόμους τῆς οὐδετερότητος, τὴν ὁποίαν ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις του ἐπαγγέλλεται εἰς τὸν ἀγῶνά μας, καὶ ἔτι μᾶλλον εἰς τὰ ὑπὲρ ἡμῶν φρονήματα τοῦ γενναίου ἥρωος ἐθνους του, διστάζει εὐλόγως νὰ πιστεύσῃ ἐν τοιοῦτον ἐὰν ὁμῶς ἀληθεύσῃ, ἐπιθυμεῖ νὰ τὸ ἰδῇ τιμωρημένον.

Οἱ ἐνταῦθα εὐρισκόμενοι Καπιτάνοι Ἐμμανουὴλ Τομπάζης καὶ Ἀντώνιος Γ. Κριζῆ, οἱ συνροφύσαντες τὰ πυρπολικά ἕως ἐξω τοῦ λιμένος τῆς Ἀλεξανδρείας, ἔδωκαν εἰς τὸν κύριον Δ' Αὐτεὺλ ἐγγράφον μαρτυρίαν, ὅτι ἐνῶ περιέμενον τὴν ἐκ τοῦ λιμένος ἐξοδὸν τῶν πυρπολιστῶν, ἤκουσαν ἐντὸς αὐτοῦ διαφόρους κανονίων κρότους, ἠγνῶν δὲ τί ἐγίνετο. Ὅτι ὁμῶς ἐλθὼν ὁ Κανάρης τοὺς ἐβεβαίωσε μὲ ἐγγράφον ἀναφορὰν του, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ δὲν ἐμποροῦν νὰ θεωρήσωσιν, εἰμὴ ὡς ἐπίσημον, ὅτι ἀπὸ Γαλλικὸν βασιλικὸν βρίκιον, ἐρρίφθησαν πολλὰ εὐστόχως τέσσαρα κανόνια κατὰ τῆς βάρκας του, μετὰ τὸν εἰς μάτην ἐμπρησμόν τοῦ πυρπολικοῦ του. [ὁ αὐτός.]

Ἰδρα. τὴν 18 Σεπτεμβρίου.

Κατὰ τὰς ἀναφορὰς τῆς ἐν Γραμπόσῃ Ἐπιτροπῆς, ἀφ' οὗ οἱ ἐκ

ἀποδάντας Ἕλληνες ἐκυρίευσαν τὸ ἀναγκαῖον ἐκεῖνο τῆς Κρήτης κλει-
δίον, προδιαθέσαντες πρότερον τὰ πράγματα, ἔκαμαν εἰς τὰς 2 τοῦ ἐνε-
στῶτος ἀπόδασιν εἰς Ῥαβδοῦχον καὶ Ῥοδοπὴν κατὰ δὲ τὰ ὁποῖα εἶχον
σχέδια καὶ δυνάμεις ἐλπίζομεν ν' ἀκούσωμεν λαμπρὰς ἐκβάσεις.

Ἐν τούτῳ οἱ Κρήτες, ὅσοι εὐρίσκονται κατὰ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου
πελάγους, καὶ λοιπὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος τρέχουσι μετὰ προθυμίας εἰς τὸν
ὑπὲρ ἀνακτήσεως τῆς πατρίδος τῶν ἀγῶνα· ἡ δὲ Ἑλληνικὴ Διοίκησις δὲν
ἀμελεῖ κἀνὲν τῶν ἀνὰ χεῖρας τῆς μέσων, διὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπι-
τυχίαν τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου. (ὁ αὐτός.)

Εἰδήσεις ἐκ τοῦ ἐπαρχείου Ἀνατολικοῦ. Τὴν 8 Ὀκτωβρίου.

Αἱ σκοπιαὶ μας εἶδον τὴν παρελθούσαν νύκτα πολλὰ ἐχθρικά στρα-
τιωτικά σώματα, τὰ ὁποῖα φέροντα μεθ' ἐκπύων καὶ διάφορα ἄλογα
φορτωμένα, διευθύνθησαν πρὸς τὸ χωρίον Σταμὰ καθ' ὅσον ἡδυνήθησαν
ἀπὸ τὸν κρότον νὰ καταλάβουν, τὰ φορτώματα αὐτὰ ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον χαλκώματα· διὰ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ὅμως δὲν ἠμπόρεσαν
νὰ διακρίνουν τὴν ποσότητα τοῦ πεζοῦ καὶ ἱππικοῦ.

Τῇ ἐπαύριον τὴν αὐγὴν εἶδον ὡσαύτως καὶ ἄλλα σώματα Τούρκων
μετ' ἐσφαιρὰς σημαίας καὶ δύο τύμπανα νὰ διευθύνωνται πρὸς δυσμὰς
κατὰ τὸν Προφήτην Ἠλίαν· εἶδον ὁμοίως καὶ ἓν κανόνι, τὸ ὁποῖον ἔφερον
ἀπὸ τὴν ἀλικήν, καὶ τὸ ἔσυρον ἕως τοῦ εἰλαιῶνος τοῦ Ἀνατολικοῦ.

Ἐγχύριοι εἰδήσεις.

Τὴν 8 Ὀκτωβρίου. Ὁ αὐτόματος, τὸν ὁποῖον εἰς τὸ προλαβὼν φύλλον
ἀνεφέραμεν, ἐδιηγήθη εἰς τὴν ἐξομολόγησίν του, ὅτι δύο πυροβόλα τοῦ
μεγαλητέρου ἐμβαδοῦ ἐστάλησαν ἀπὸ τὸ στρατόπεδον εἰς Κουονέρι,
ὁμοίως καὶ δύο ἄλλα μικρότερα εἰς τὸ Κεφαλόβρυσον. Αἱ τροφαὶ ἤρ-
χισαν πάλιν νὰ ἦναι ἐλλειπεῖς εἰς τὸν ἐχθρὸν· ἐφάσαν δ' ἐσχάτως ἀπὸ
Βιδύνης ἕως 100 ἀνθρώπων.

Τὸ ἐχθρικὸν τῆς πρωτῆς πῦρ ἠκολούθησεν ἀλλεπαλλήλως ἕως τῆς με-
σημβρίας. Παρατηρήθησαν μετὰ τούτων τῶν σφαιρῶν καὶ διαφοραὶ
κεναὶ γρανάται· φησὶν ὅτι ἀντὶ σφαιρῶν κανονίου.

Οἱ Ἕλληνες ἐξακολουθοῦν νὰ ἐργάζονται ἔξω τοῦ Φραγκλίνου, ἐνώπιον
τῆς χαλάστρας τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότζερη, καὶ ἐμπροσθεν τοῦ
κανονοστασίου τοῦ Μακρῆ. Προσπαθοῦν δὲ μετὰ πᾶσαν ταχύτητα νὰ ἀνοί-
ξωσι τὰς προτέρας τάφρους τοῦ ὀχυρώματός μας, καὶ νὰ βάλωσιν εἰς
ἐνέργειαν τὰ ἀπὸ πλευρῶν κανονοστάσια, τὰ ὁποῖα ὁ ἐχθρὸς μᾶς εἶχε
κλείσει. Ἡ ἐπιχειρήσασα εἰς τὰς ἐργασίας ταύτας δραστηριότης μᾶς ἐν-
θαρρύνει μετὰ τὰς πλέον χρηστὰς ἐλπίδας· καὶ τόσον μᾶλλον, ὅσον γίνονται
ἄπρα φροντίς, διὰ νὰ ἐπαυξηθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργατῶν.

Καὶ σήμερον τινες τῶν Ἑλλήνων ἐπροχώρησαν ἕως 200 ὀργυῶν ἔξω
τοῦ ὀχυρώματος, καταφρονούντες τὸν πυροβολισμόν τῶν βαρβάρων, καὶ
προσκαλοῦντες τὸν ἐχθρὸν εἰς μάχην· ἐπειδὴ δὲ οἱ Τούρκοι δὲν ἐδέχθησαν
τὴν πρόσκλησιν, αὐτοὶ ἔμειναν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ὀπισθὲν τινων προ-
μαχῶνων τουφεκίζοντες, καὶ ἐπομένως μὴ συγχωροῦντες τοὺς Τούρκους
νὰ ἡσυχάζωσι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

Ἡ ἀκούραστος καὶ ἐπιμόνος φρουρά μας ἤρχισε νὰ κατασκευάζῃ θυ-
ρίδας ξύλινας διὰ τὰ τουφέκια τῶν (craqueux), ἐπισκευασμένας καὶ μετὰ
χῶμα καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν τοῦ ὀχυρώματος. Ἐντεῦθεν φαίνεται, καὶ
εἶναι ἀξιοθαύμαστον τὸ ἐφευρετικὸν πνεῦμα, καὶ τὸ φιλόεργον τοῦ στρα-
τιωτικοῦ μας εἰς τὸ νὰ μελετᾷ, νὰ ἐφευρίσκη καὶ νὰ ἐκτελῇ ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ
πᾶν δυνατόν μέσον διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς χρήσεως τοῦ ὅπλου τοῦ.

Τὸ ἀντικρὺ τοῦ κανονοστασίου τοῦ Μοντάλεμπερτ εἰς 400 περίπου
ὀργυῶν ἀπόστασιν μέγα τῶν ἐχθρῶν κανονοστασίων, ἐρωδιάσθη καὶ ἀπὸ
μέγιστον μέρος στρατιωτῶν φαίνονται πάμπολλαι σημαῖαι, καὶ διὰ τοῦ
τηλεσκοπίου διακρίνονται καὶ διάφοροι ἀξιοματικοί.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ὁμοίως καὶ τὴν νύκτα ὁ πυροβολισμὸς ἐνεργεῖτο
κατὰ συνέχειαν ἐξ ἀμοιβῆς.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Ἐν ᾧ ἀφ' ἐνὸς μέρους οἱ ἐργάται ἐξακολουθοῦν νὰ
καταστρέφωσι καὶ νὰ ἐπιπεδώνωσι τῶν ἀπίστων τὰ πολυχρόνια ἔργα, τὸ
στρατιωτικὸν μας ἀφ' ἐτέρου δὲν λείπει νὰ ἐφορμᾷ κατὰ τῶν βαρβάρων,
καὶ νὰ κάμνῃ διαφόρους ἀκροβολισμούς. Εἰς αὐτοὺς ὅμως ἐστερήθημεν
σήμερον τὸν ἀνδρῆϊον Χιλιάρχον Κίτζον Τσίκαρην ἐκ τοῦ σώματος τοῦ
Στρ. Νικολάου Ζέρβα, ὁ ὁποῖος ἐφορμήσας τῶντιν ὡς λέων ἐναντίον
ἐνὸς ἱππέως μετ' ἐνθουσιασμόν ἀξιοθαύμαστον ἔγινε θύμα τῆς εὐθαρμίας του.
Αἰωνία ἡ μνήμη σου, γενναῖόψυχε Κίτζε! Ἐπληρώθη δὲ καὶ ἓνας στρα-
τιώτης ἐκ τοῦ σώματος τοῦ Στρ. Κίτζου Τζαβέλα, Βασιλῆς καλούμενος.

Καὶ τὴν σημερινὴν ἡμέραν τὸ πῦρ τῶν κανονοστασίων ἦτον εἰς ἀμοι-
βαίαν ἐνέργειαν. Οἱ βάρβαροι διευθύνουν τὰς βόμβας καὶ λοιπὰς σφαίρας
τῶν πάντοτε κατὰ τῆς πόλεως.

Τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ. ὁ βροχερὸς καιρὸς ἐξηκολούθει καθ' ὅλην τὴν πα-
ρελθούσαν νύκτα, καὶ τὴν σημερινὴν ἡμέραν ἐξακολουθεῖ ὁ αὐτός· οἱ δ'
Ἕλληνες ἵστανται εἰς ἐγρήγορσιν πάντοτε. Τὴν αὐγὴν ἰδεν ἡ φρου-
ρά μας ὀλιγοστευθεῖσας τὰς ἐχθρῆκας σκηνάς, καὶ πολλοὺς ἐχθροὺς, προ-
ηγούμενων 14 σημαίων, ἀναχωροῦντας ἐκ τοῦ στρατοπέδου, καὶ βυθί-

ζοντας τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀνατολικοῦ. Τὸ ἐφεξῆς λοιπὸν ἀδόμητον
φαίνεται, ὅτι πραγματοποιεῖται ὡπωσούν.

Ἀδεῖται δὲ ὅτι πρὸ ἡμερῶν ἐπροσκάλεσεν εἰς συνομιλίαν ὁ Κιουταχῆς
τὸν ἐν Π. Πάτραις Γιουσούφ-πασα, καὶ ἀπεφάσισαν ὁμοφώνως νὰ συγ-
κροτηθῇ πολεμικὸν συμβούλιον· οὗτινος γενομένου ἐψηφίσθη νὰ δοθῶσιν
εἰς τὸν Ῥούμελ-Βαλεσῆν διάφορα ἐπίσημα ἀποδεικτικά (Ἰλιζμία) τῆς
καλῆς διαγωγῆς καὶ καρτεροψυχίας του, αἰτιολογούντα προσέτι τὴν
ἀνάγκην τῆς πρὸς τὸ παρὸν ἀποχῆς ἀπὸ τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου,
ἥτις προήλθε μόνον καὶ μόνον ἀπὸ τὴν χαυνότητα καὶ δειλίαν τῶν στρα-
τευμάτων, καὶ διότι μερικά πλοιάρια κλέπτικα ἐβίασαν τὸν ἀήττητον
στόλον τοῦ Τοπάλ-πασα νὰ ἀφήσῃ τὸν θαλάσσιον ἀποκλεισμόν, καὶ νὰ
φύγῃ κίνημα, τὸ ὁποῖον συνετέλεσε παραπυλὸν εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς
ἐκστρατείας τοῦ παρόντος ἔτους.

Ἀναγκαῖον, νομίζομεν, ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἐπιθεωρηθῶσι, διορθωθῶσι καὶ
ἐπικυρωθῶσι τὰ εἰρημένα ἀποδεικτικά καὶ ἀπὸ τοῦ Μεσολογγίου τὴν
φρουράν οὕτως. » Οἱ φανταστικοὶ Χαλκούπιδες ἐφάνησαν ἀληθῶς χυνοὶ,
καὶ δειλόκαρδοι, ἐν ᾧ οἱ Ἀἰετοὶ ἔδειξαν, ὅτι τῶντιν γνωρίζουν τοὺς
τρόπους τοῦ πολέμου, καὶ ἡξέουσιν, δοθείσης εὐκαιρίας, νὰ καταφρονῶν
τὸν θάνατον. Οὗτοι ὅμως ἐκαταφρονήθησαν τὰ μέγιστα καὶ ὑπέφερον
πολλὰς καταγρήσεις ἀπὸ τὸ τέρας τῆς ἀνθρωπότητος, τὸν Κιουταχῆν,
οὗτινος ἡ πολεμικὴ ἐμπειρία δὲν ἔχει ἄλλον γνώμονα, εἰμὴ νὰ σφάζῃ, νὰ
ἐρημώνῃ, νὰ καίῃ καὶ νὰ ἐξολοθρεύῃ πᾶν τὸ προστυχόν. Τὶ περὶ φη-
μος τῶντιν Ἀρχιστράτηγος! »

ΑΡΙΘ. 82—83

Μεσολόγγιον. 17 Ὀκτωβρίου. 1825.

ἘΣΤΕΡΙΚΑ.

Ὁ θωμανικὴ Ἐπικράτεια.

Κωνσταντινούπολις. Τὴν 11 Ἰουλίου.

Ἀκόμη αἱ μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Πόρτας περὶ τῶν δύο Πριγγιπάτων
διαπραγματεύσεις δὲν ἔλαβον τέλος. Βεβαίως, ὅτι ὁ Κ. Μιντσιαῆκης
ἐφανέρωσε τελευταῖον ἐγγράφω· εἰς τὸν Ῥεῖς Ἐφρέντην, ὅτι ἀπορεῖ ἡ
Αὐλὴ του διὰ τὴν βραδύτητα τῆς Πόρτας εἰς τὸ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ
ζητήματα τῆς Ῥωσσίας· καὶ ὅτι, ἂν δὲν βελθῇ εἰς ταῖς αὐτῆς ὑπό-
θεσις, ὁ πρὸ πολλοῦ ἐν Πειτρούπολει ψηφισθεὶς Πρέσβυς Κ. Ῥεβοπιέρης
δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μεταβῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ Ῥεῖς Ἐφρέν-
της φαίνεται, ὅτι ἡτιτολόγησε διὰ στόματος τὰς ἀφορμὰς τῆς βραδύτη-
τος, προβάλλων, ὅτι ἡ Πόρτα εἶχε χρεῖαν νὰ εἰδοποιηθῇ κατ' αὐτὰς
περὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαβίας· κα-
ὅτι ἀφ' οὗ ληφθῶσιν αἱ γνωστοποιήσεις αὗται, θέλει δοθῇ ἐπομένως καὶ
καὶ ἡ ἀπόκρισις πρὸς τὸν Κύριον Μιντσιαῆκην.

Ἄλλαι δυσκολαὶ πλέον σοβαρὰ ἀνεφύησαν μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Πόρ-
τας. Τὸ Διβάνι διαλαλεῖ τὴν δυσἀρέσκειάν του διὰ τὰς ὑπενδύσεις ὡς
ἀπὸ μέρους τῆς εἰς τὰς ἰονικὰς νήσους Ἀγγλικῆς Διοικήσεως πρὸς τοὺς Ἑλ-
ληνας ἐκδουλεύσεις, καὶ δὲ δυσχρίζεται, ὅτι τοὺς βοηθεῖ καθ' ὅλους τοὺς
τρόπους. Ἀνανέως ὡσαύτως ἡ Πόρτα τὰς παλαιὰς ἐριδας, λέγουσα, ὅτι
ἡ ἀπὸ τῆς Αὐλῆς τοῦ Λονδίνου δοθείσα ἀπόκρισις εἶναι ἔξω τοῦ προ-
κειμένου, καὶ δὲν λύει τὰ ἀρχαῖα προβλήματα, ἐπὶ τῶν ὁποῖων γεν-
νῶνται αἱ παροῦσαι φιλονεικίαι. Πραπονεῖται ἐπίσης διότι δὲν ἐκτελέ-
σθη οὐδεμία ἀφ' ὧν ὁ Λόρδ Στραγκφορντ ἔκαμε πρὸς τὴν Πόρταν
ὑποσχέσεις ὅταν ἀνεχώρησεν ἀπὸ Κωνσταντινῶν πόλεως.

Ὁ ἐνυπάρχων μεταξὺ τῶν δύο τούτων Διοικήσεων παροργισμὸς
ἐψηφίσθη ἀκόμη εἰς ἐσχάτον βαθμὸν, καὶ δι' ἰδιαιτέρως τινα περιστά-
τικά. Καὶ τοιοῦτόντι εἶναι, ὅτι εἰς τὸν Κ. Τούρνερ, ἐπιφορτισμένον
τὰς Ἀγγλικὰς ὑποθέσεις εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐπαρρησίασεν ἡ Πόρτα
ἐγγράφον τι, δι' οὗ μετὰ πολὺ σκληρὰς φράσεως παραπονεῖται διὰ τὰ φέρ-
σιμον τοῦ Κυβερνήτου μιᾶς Ἀγγλικῆς φρεγάτας, ὅτις πλησιάσας εἰς
Ῥόδον, καὶ ζητήσας ἱκανοποίησιν, διότι οἱ Τούρκοι ἐλαφρυγῶνθησαν
τὴν ιδιοκτησίαν τοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ Νήσῳ Προξένου, ἠθέλησε νὰ πυροβο-
λήσῃ τὴν πόλιν, καὶ νὰ φερθῇ ὡς ἀληθὴς ἐχθρὸς, ἐπειδὴ ἡ ζητουμένη
ἀπόκρισις δὲν ἐδόθη πάραυτα. (G. T. c. Uil.)

Τὴν 25 Αὐγούστου.

Τὸ Διβάνι ἔλαβε τὴν εἰδήσιν τοῦ ὅτι οἱ Ἕλληνες παραδίδουν τὴν
ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν μέλλουσαν αὐτῶν ὑπαρξιν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν
τῆς Ἀγγλίας. Εἰδοποιήθη προσέτι περὶ τῆς ἐπαυξήσεως τῶν ἐν τῷ κόλ-
πῳ τοῦ Ναυπλίου Ἀγγλικῶν ναυτικῶν δυνάμεων, συντιθεμένων ἀπὸ
τέσσαρας φρεγάτας, δύο κορβέτας, καὶ δύο βρῖκια. Ἡ ἐσχάτως ἀρτίς
δύο φρεγάτων καὶ μιᾶς κορβέτας εἰς ἐνίσχυσιν τῆς Γαλλικῆς μοίρας,
καὶ ὁ ἐν τῷ Ἀρχιπελάγει ἐρχομὸς τῆς Ἀμερικανῆς ναυτικῆς μοίρας συν-
τιθεμένης ἀπὸ μίαν δίχροτον νῆα τῆς γραμμῆς, μίαν φρεγάταν καὶ δύο
κορβέτας, τοὺς δίδουν φυσικὰ πολλὰν στοχασμῶν ἀφορμὰς. (G. G.)

Λονδίνον. Τὴν 30 Αὐγούστου

Τὸ ποτὶ Βασέλον τῆς γραμμῆς τοῦ Σουηκικῶν ναυτικοῦ καλούμενον

Τὰ πέρκιελ, ἀγορασθέν διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας, καὶ τὸ ὅποιον, καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, θέλει εἶσθαι ἡ ναυαρχίς τοῦ Ἀδρ. Κοχράνου, ἐφθασεν εἰς Βίλφραστ. Ἐτερον καράβι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ναυτικού, ἀγορασθὲν καὶ πληρωθὲν ἀπὸ τὴν ἰδίαν Ἑταιρείαν, ἀναμένεται ἐκεῖσε, ἀγκυρὰ καὶ ὁ Πρέσβυς Ρώσος ἔκαμε τόσα παράπονα. Ἡ ἐν τῇ λέσχῃ τῶν ἀνταλλαγματίων (Bourse) διασπαρθεῖσα φήμη τοῦ ὅτι ἡ Διοίκησις ἀντεστάθη διὰ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ Ἀδρ. Κοχράνου, ἐφευρέθη ἐξέπιτηδες διὰ νὰ καταδῶσι τὰ Ἑλληνικὰ κεφάλαια, καθὼς καὶ τῶντι συνέβη.

(F. Fr. e G. di G.)

Τριέστιον. Τὴν 1 Σεπτεμβρίου.

Τὸ ἑσπέρας τῆς 11 τοῦ παρελθόντος, καθ' ὥραν 10ην ἠκολούθησεν εἰς Θεσσαλονίκην πυρκαϊὰ κατὰ τὸ παλάτιον τοῦ Πασσᾶ, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ὅλα τὰ ἐν αὐτῷ, καθὼς καὶ τὸ εὐρύχωρον σαραϊ τοῦ Κεχαγιάμπεϊ του, τοῦ Χασνατάρ, καὶ δισχίλιοι ὁμοίως ἄνθρωποι, ἔγιναν ἀμέσως στάκτη. Τὸ αὐτὸ ὑπέφερον δυστύχημα καὶ ἄλλαι τριάκοντα οἰκίαι οὐσαι εἰς τὰ περίξ. Τὴν 12 παρατηρήθη, ὅτι ἡ πυρκαϊὰ ἐξολόθρευσεν ἡμίσεως μιλίου διάστημα. Ἀφ' οὗ διὰ τῶν ἀντλήν ἐπροσπάθησαν οἱ ἐπὶ τούτου διωρισμένοι τοῦ Κονσολάτου εἰς τὸ παλάτι τοῦ Πασσᾶ νὰ τὴν σβύσωσι, καὶ δὲν ἐπέτυχον, ἐσπευσαν νὰ ἐμποδίσωσι τὰς προόδους τῆς, κρημνίζοντες τὰς οἰκίας ἔως εἰς τὸ παλάτι τοῦ Γιαντζάρ-αγα. Οἱ Τούρκοι κατηγοροῦν ὡς αἰτίους ταύτης τῆς πυρκαϊᾶς τοὺς Ἀλβανούς τοῦ Πασσᾶ Ὁμέρ Βριώνη, οἱ δὲ Ἀλβανοὶ ἀποδίδουν τὸ σφάλμα εἰς τοὺς Γιαντζάρους. Ὁ Πασσᾶς ἐστάθη ἐφιππος καθ' ὅσπιν ὥραν διήρκεσεν ἡ πυρκαϊὰ.

(Sp. Or.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐκ τοῦ Ἐπαρχίου Ἀνατολικοῦ τὴν 11 Ὀκτωβ.

Τὸ ἐνοπλον πλοῖον διωρισμένον γὰ παραπλήν περίξ τῆς πόλεως μας, ἐπλησίασε χθὲς εἰς μαγαζία διὰ νὰ κατασκοπεύῃ τὰ ἐχθρικά κινήματα. Οἱ ἐν αὐτῷ ἴδον ἔως 1500 περίπου ἐχθροὺς, Γκέγκιδες, Λιάπιδες καὶ Ντουντούμιδες διευθυνημένους εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἤρχισαν ἀμέσως νὰ τοὺς πυροβολῶσι διαβαίνοντας· οἱ Τούρκοι ἀνταπεκρίθησαν μετ' οὐφισμοῦ· μετὰ ἱκανῆς ὥρας λοιπὸν τοιούτου εἵδους ἀκροβολισμῶν, ἦλθον οἱ ἀντιμαχομένοι εἰς συνομιλίαν· καὶ τότε εἶπον οἱ ἐχθροὶ, ὅτι ἀνοχωροῦν διὰ τοὺς τόπους τῶν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐπιστρέψωσι καὶ πάλιν τὴν ἀνοιξίν.

Ἀπὸ τῆς πόλεως ἴδομεν καὶ σήμερον ἔως 150 πεζοὺς καὶ ἱππεῖς βαδίζοντας πρὸς δυσμάς.

Τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ.

Αἱ σκοπιαί μας ἴδον τὴν παρελθούσαν νύκτα 200 περίπου ἡμίονους καὶ καμήλους φορτωμένους μετ' σκηνᾶς καὶ διάφορα ἄλλα εἶδη· ἄλλοι τῶσοι Τούρκοι ἐνυπνέφουσιν τὰ φορτώματα τὰ ὅποια διευθύνον κατὰ τὸν Ἀχελῷον.

Στρατόπεδον Ἀκαρνανίας· τὴν αὐτὴν.

Εἰς τὰς ἐσχάτας ἐνέδρας, τὰς ὁποίας ἔκαμον ὀλίγοι τινὲς στρατιῶται ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν αξιωματικῶν Σούκιου καὶ Ψαρογιάννη, ἔγιναν δύο ἀκροβολισμοί· εἰς τὸν πρῶτον ἐφονεύθησαν ὀκτὼ Τούρκοι, καὶ ἐσυλλήφθησαν τὰ ἄλογά των· εἰς δὲ τὸν δεῦτερον πέντε, ἐν οἷς καὶ διάφορα Τουρκικὰ ἔγγραφα. Αἱ φυλακαὶ μᾶς ἀναγγέλλουν, ὅτι εἰς Γουριάν καὶ Ποδολοβίτζαν συνάζονται ἀδίκῃπως ἐχθρικά στρατεύματα.

Μεσολόγγιον· τὴν 15 Ὀκτωβρίου.

Ἀπὸ τῶν κυβερνήτην ἐμπορικῶν οὐδετέρας σημαίας πλοίου ἐλθόντος σήμερον ἀπὸ Πρέβεζαν, πληροφοροῦμεθα, ὅτι εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν εἶχε διαδοθῇ φήμη, ὅτι ὁ Κιουταχῆς μελετᾷ νὰ ἀπεράσῃ εἰς Βραχῶρι μετ' ὅτι πλείον μέρος τοῦ στρατοῦ του, παραμένον ἐκεῖσε ἔως ὅτου νὰ ἔλθῃ καὶ πάλιν ὁ Τουρκικὸς στόλος· ἔξω δὲ τοῦ Μεσολογγίου θέλουν κατασκευασθῇ διάφοροι πύργοι· ξύλινοι, εἰς τοὺς ὁποίους θέλει τεθῇ ἡ πυροβολικὴ καὶ θέλει μείνῃ τοῦ στρατεύματος τὸ ὑπόλοιπον. Ἡ λειψοταξία ἀκολουθεῖ ἀδιακόπως μεταξὺ τῶν Τουρκικῶν στρατευμάτων καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς Ἀλβανούς δὲν ἔμειναν, εἰμὴ μόνον 500 Τζάμιδες. Τὸ στρατόπεδον λοιπὸν τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου συνίσταται σχεδὸν ἀπὸ μόνους Καλδούπιδες, εἰς τοὺς ὁποίους μοιράζεται 12,000 ὁκ. ἀλεύρι διὰ τροφὴν των. Ἐδόθη διαταγὴ νὰ συναχθῶσιν ἀπὸ τὴν Ἑσθμελὴν 700 ἐργάται, καὶ νὰ σταλθῶσιν εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς πολιορκίας· ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνες εἰς διαφόρους μάχας κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐσχάτην τοῦ Καρδανασαρά ἀφῆρπασαν τὰς καμήλους, δι' ὧν μεταφέροντο αἱ τροφαὶ εἰς τὸ Τουρκικὸν στρατόπεδον, ἐδόθησαν διαταγαὶ δραστηριώταται νὰ προβλεφθῶσι διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν 200 ἄλογα ἀπὸ Πρέβεζαν, Ἄρταν καὶ Κωάννινα. Χρήματα δὲν ἐστάλθησαν ἀπὸ τὸν Πόρταν εἰς τὸν Κιουταχὴν καθόλου· ὅθεν τὰ ἀλφύρια καὶ λοιπαὶ τροφαὶ τοῦ στρατοπέδου τούτου ἀγοράζονται μετ' διορίας. Ὁ Κιουταχῆς προμηθεύει ὡσαύτως ἀπὸ τροφᾶς καὶ τὰ φρούρια.

Π. Πατρῶν καὶ Νωσιπάρχου δὲ Γιοσούφ-πασσας στερούμενος χρημάτων νὰ πληρῶνῃ, δίδει ἐξ ἑνὸς τὰ πράγματά του.

Φαίνεται λοιπὸν, ὅτι ὁ Κιουταχῆς, καθ' ὅσον δυνάμεθα τοῦλάχιστον νὰ συμπεράνωμεν ἀπὸ τὰ κινήματά του, σκοπεύει νὰ παραχειμασῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὅτι δὲ θέλει κατασκευάσει ἔξω τῆς πόλεως μας πύργους διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν πυροβολικὴν του καὶ νὰ καταστήσῃ πλέον ὀχυρὰν τὴν θέσιν τοῦ ὑποῦ μελλεῖ νὰ ἀφήσῃ στρατεύματος, πιστοποιεῖται καὶ ἀπὸ εἰδήσεις ἀμμέσους τῆς Ἀγίας Μαύρας. Ὁ Κιουταχῆς ἔγραψε πρὸ εἰκοσι περὶπου ἡμερῶν πρὸς ἕνα ἐκείσε ἐντόπιον ἔμπορον, Δημήτριον Πολίτην καλούμενον, διὰ νὰ τοῦ ἀγοράσῃ 500 ταλλήρων σανίδας, καρφία καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ἐτρεξε λοιπὸν οὗτος εἰς τὰ ἐργαστήρια διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὰς διαταγὰς τοῦ Στρατάρου, ἀλλ' οἱ πωλοῦντες αὐτὰ ἐπιτόπιοι καὶ ξένοι καὶ μάλιστα ἕως Οὐγγροι, πληροφορηθέντες, ὅτι ἡ ὕλη αὕτη ἐμελλεῖ νὰ σταλῇ εἰς χρῆσιν τῶν Ἀγαρινῶν, καὶ νὰ συνεισφέρῃ κατὰ τὸν καρτεροψύχως ἀγωνιζομένων ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, ἐπρόκριναν νὰ στερηθῶν τοιαύτης φύσεως κέρδος, καὶ δὲν ἐκαταδέχθησαν νὰ τοῦ πωλήσουν. Μὴ δυνάμενοι λοιπὸν ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ Κιουταχῆ νὰ ἐπιτύχῃ τοιουτοτρόπως, ἔστειλε μόνον ὅσα ξύλα εἶχεν εἰς τὸ ἰδικόν του ἐργαστήρι.

Ἄμποτες ἀπὸ τοιαῦτα εὐγενῆ αἰσθήματα νὰ ἐμπνέοντο ὅλοι τῶν οὐδετέρων Δυνάμεων οἱ ἔμποροι, καὶ ἡ τάλκινα Ἑλλὰς· ἤθελε βέβαια ὑποφέρει πολὺ ὀλιγώτερον παρὰ τὰ ἐνεστώτα δεινὰ. Εὐγνωμονοῦμεν εἰς τοὺς τοιούτους ἀγαθοὺς Χριστιανούς, καὶ τοὺς ἀποδίδομεν μυρίας χάριτας διὰ τὴν ἀφιλοκέρδειάν των.

Ἐγχύριοι εἰδήσεις.

Τὴν 11 Ὀκτωβρίου. Ἀφ' οὗ ἤδη ὁ ἐχθρὸς ἀπεμακρύνθη τοῦ περιφράγματός μας ἔως 400 ὀργυῖας, καὶ ἐπεριορίσθη εἰς τὰς σκηνὰς καὶ τὰ μακρυνώτερα κανονοστάσιά του, τῶρα ἀπολαμβάνει τὴν μόνην εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ μᾶς ῥίπτῃ ἐνίοτε μερικὰς σφαίρας κανονίων καὶ ὀλιγωτέρας βόμβας, προσπαθῶν διὰ τούτου νὰ μᾶς κακοποιῇ, φονεύων γέροντας, γυναῖκας, καὶ νήπια. Σήμερον λοιπὸν οἱ πολιορκηταὶ καὶ πολιορκούμενοι ἐπυροβολήθησαν ἀμοιβαίως, ἐν ᾧ οἱ δεῦτεροι ἐξακολουθοῦντες νὰ καταστρέφωσι τὰ ποτὲ ἐχθρικά χαρακώματα, ἐνασχολοῦνται ἐνταυτῷ καὶ μετ' ἀκραν σπουδῆς νὰ διορθώσωσι τὰς ζημίας τοῦ περιφράγματος· ὥστε ἀφ' οὗ τὸ κατὰσθένος πάλιν εἰς τὴν προτέραν του μορφήν νὰ ἀποκρούσῃ τὸν βάρβαρον καὶ εἰς νεωτέρας τυχὸν προσβολάς.

Αἱ ὅλῃς ταύτης τῆς ἡμέρας ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς ἔγινε κατὰ τὸ σῶνθος.

Τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ. Σήμερον ἴδομεν τοὺς Τούρκους ὠχυρωμένους περίξ τοῦ ἐν ταῖς ὑπερβαίαις κατασκηνώματός των, καὶ τελειοποιούντας τοὺς ὁποίους ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου εἶχον ἀρχίσει, καὶ ἐπειτα κατέπαυσαν, προμαχῶνας κατασκευάζουν προσέτι καὶ πετρίνους πύργους.

Τὰ ἐχθρικά κανονοστάσια δὲν ἔπαυσαν καὶ σήμερον νὰ πυροβολῶσι τὴν πόλιν μας ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν· τέσσαρες λοιπὸν γυναῖκες περιερχόμεναι εἰς τοὺς δρόμους ἐπληγώθησαν ἐκινδύνως. Τὰ κανονοστάσιά μας ἀντεπυροβολήσαν ὡσαύτως τὰ Τούρκικα.

Τὸ ἑσπέρας ἐρρίψαμεν ἱκανὰς βόμβας κατὰ τῶν ἐχθρικῶν σκηνῶν καὶ κανονοστασιῶν· ὁ δ' ἐχθρὸς ἀνταπεκρίθη ἐπίσης εἰς κάθε βολὴν μας.

Τὴν νύκτα ἐπικράτει βαθεῖα σιωπὴ καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Τὴν 13 τοῦ αὐτοῦ. Ἀπὸ τὸ πρῶτ καὶ ἔως τὸ δεῖλι ἐβασίλευεν ἡ αὐτὴ σιωπὴ. Περὶ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἤρχισαν ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς νὰ γίνεταί ἀλλεπαλλήλως μετ' ἐμὲγα πείσμα· τὸ πῦρ τοῦτο διήρκεσε μέχρι τῶν μεσονυχτίων.

Τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ βροχερὸς καιρὸς ἐμεσολάβησε διὰ νὰ εὐρίσκειται καὶ τῶν δύο μερῶν ἡ πυροβολικὴ εἰς ἀδράνειαν. Τὴν μεσημβρίαν δὲ μὲν ἔπαυσεν ἡ βροχὴ, καὶ οἱ προμαχόμενοι ἐπανελάβον ἐξ ἀμοιβῆς τὸ πῦρ των ὡς συνήθως. Τὴν δὲ νύκτα ἔγινε μετ' ἐπιπονητῇ ἀμοιβαῖος βομβολισμὸς.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Ἡμεῖς ἐξακολουθοῦμεν νὰ καταστρέφωμεν τὸν μέγαν λαβύρινθον τῶν ἔξω τοῦ τείχους μας χαρακωμάτων· ὁ δ' ἐχθρὸς δὲν ἔπαυσεν ἀκόμη νὰ κατασκευάζῃ τὰ νέα του εἰς τὰς ὑπερβαίας ὀχυρώματα.

Ὁ κρότος τῶν πυροβόλων δὲν ἠκούσθη καθόλου σήμερον ἔως τὸ δεῖλι· καὶ τότε ἀρχίσαντες οἱ Τούρκοι τὸν κανονοβολισμὸν των ἐφόνευσαν μίαν γυναῖκα ἐπιστρέφουσαν ἀπὸ τὸ πηγάδι.

Τὴν νύκτα ἠκολούθησεν ἀμοιβαῖος καὶ τῶν δύο ἀντιμαχομένων τὸ πῦρ ἱκανὴν ὥραν.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ. Ἐν ᾧ ἀπὸ τὸ πρῶτ ἔως τῆς μεσημβρίας ἐβασίλευε βαθεῖα τῶν ἀντιπολεμουμένων ἡ σιωπὴ, τὸ δεῖλι ἤρχισαν πάλιν οἱ

Τούρκοι νὰ ῥίπνῳσι πεισματωδῶς πολλοτάτας ὀρίζονταίς καὶ κατὰ κά-
θετον σφαίρας· ἡμεῖς ἀνταπεκρίθημεν ἐπίσης· ἐφρονέθη ὁμως ἓνας ἄνδρας,
καὶ ἐπληρώθησαν δύο παῖδες.

Τὴν νύκτα ἐβομβόλησαν ὁμοίως οἱ ἐχθροὶ τὴν πόλιν μας. Ὁ σφοδρὸς
ὁμως ἄνεμος καὶ ἡ διαδεχθεῖσα αὐτὸν βροχὴ ἐκλείσει τὴν σκηνὴν τῆς
μάχης.

Τὴν 17 τοῦ ἰδίου. Τὸ πρωτὶ ἐπεκράτει ἀμειβαία σιωπὴ. Τὴν δε με-
σημέριαν ἐῤῥιψαν ὀλίγας βόμβας οἱ Τούρκοι· ἡμεῖς δὲ τοὺς ἀνταπεκρί-
θημεν μὲ τῶν μεγαλητέρων κανονίων μας τὰς σφαίρας.

ΑΡΙΘ 84

Μεσολόγγιον, 21 Ὀκτωβρίου 1825.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Ἀδελφοὶ ἰσχυροὶ καὶ πολὺ βράτμοι ἐμπόδισαν ἕως σήμερον τὴν ἐφημερί-
δα ταύτην νὰ ἐξηγηθῇ περὶ ἐνὸς τῶν συμπεριφερόμενων ἀφ' ὧν ἀνεφάνησαν
εἰς τὸ διόστημα τῆς ἀνεγέρσεώς μας ὑποκειμένων. Καθεὶς καταλαμβάνει
ἀπὸ αὐτὴν τὴν φράσιν, ὅτι θέλομεν ὁμιλήσει περὶ τῶν ἐθνικῶν ἐπιστο-
λῶν, τὰς ὁποίας τὸ Ἑλληνικὸν γένος ἔστειλε πρὸς τὴν Βρεττανικὴν Διοί-
κησιν. Περὶ τούτου δὲν ἐξηγήθημεν ποσῶς ἕως σήμερον, νομίζοντες, ὅτι
ἡ πολεμικὴ τῆς Ἑλλάδος κατάστασις δὲν ἐσυγχώρει νὰ ἀνακαλυφθῇ μία
ὑπόθεσις τόσο σημαντικὴ, ἥτις κατὰ τούτον ἡ ἐκείνου τὸν τρόπον ἐμελ-
λε νὰ ἐρεθίσῃ ζωηρότατα τὰς Αὐλὰς τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων· πρόσθε
δὲ καὶ ἀποκαταστήσῃ τετυφλωμένα ἀπὸ τὰ πάθη, ἢ ἀπὸ ὑποσχέσεις τῶν
ἀκρίβους, ἥθελον ὀργανίσει νὰ μετατρέψῃ τοῦ ἔθνους ὁλοκλήρου τὴν
ἀπόφασιν· τὰ τοιαῦτα ἄτομα πρέπει νὰ ἀφήσωμεν νὰ ἐπωπῶνται καὶ νὰ
κυλῶνται εἰς τὸν ῥυπον τῶν παθῶν τῶν, καὶ νὰ τὰ καταφρονῶμεν· κα-
θότι ὅποιος ἀντίσταται εἰς τὴν ἀπόφασιν ὁλοκλήρου ἔθνους, δὲν πρέπει,
οὔτε ἀξιοῦται ὁ τοιοῦτος νὰ θεωρῇται μέλος τοῦ.

Ἡ Εὐρώπη γνωρίζει τὰ παρὰ τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Αὐλὴν τοῦ Ἀγ.
Ἰάμης διευθυνθέντα ἐθνικὰ ταῦτα ἔγγραφα. Πολλὰ ἐφημερίδες, τὰ ἀνέφε-
ρον, καὶ μάλιστα τὰ μετέφρασαν· ἃς μᾶς συγχωρηθῇ λοιπὸν ἐνταῦθα νὰ
ἐξηγηθῶμεν περὶ τοῦ εὐσυνήθους τούτου ὑποκειμένου, καὶ νὰ διαδηλώσω-
μεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς παρὰ κατὰ θέτου καὶ ἀνέξα-
ρτησίαν καὶ πολιτικὴν αὐτῆς ὑπαρξίν εἰς τὴν
ἐπιβόρειαν τῆς μεγάλῃς Βρεταννίας, ἀλλ' ὅν
σκοπὸν δὲν συνέλαβεν, εἰμὴ νὰ ἀσφαλίσῃ
διὰ πάντοτε τοὺς καρπούς τῶν πολλῶν καὶ
μεγάλων ἀγώνων τῆς. Ζήτησας βοήθειαν ἀπὸ τόσα ἄλλα
μέρη, καὶ ἀποβληθεῖσα, στενοχωρηθεῖσα, τὸ χειρότερον, καὶ ἀμέσως
εἰς τὸν καθεστῶτα αὐτῆς κατὰ τοῦ Σουλτάνου πόλεμον, καὶ ἀντὶ συνδρο-
μῆς καταδρομῆν ὑπομείνας· ἀπὸ ἐκείνους, τῶν ὁποίων ἐπεκαλέσθη τὴν
βοήθειαν, ἄλλο δὲν τῆς ἔμεινε, παρὰ ἡ σταθερὰ ἀπόφασίς τοῦ νὰ ζητήσῃ
ὑπεράσπισιν (α) εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἀπὸ μίαν Δύναμιν, ἡ ὁποία διὰ
τῆς ὑγιούς καὶ νομίμου πολιτικῆς τῆς ἐδεῖξε τοσάκις τὸν τρόπον τῆς εἰς
τὸ νὰ ἐνεργῇ ὡς πρὸς τὸ τιωρῶν τῶν ἄλλων σιβαστῶν Δυνάμεων σύστη-
μα· καὶ περιπλέον, ὅτι ὅσα εὐλεθέρᾳ ἐπιθυμῇ νὰ βλέπῃ καὶ τὰ λοιπὰ
γέννη εὐλεθέρᾳ. Ἰδοὺ δὲ τινι τρόπῳ ἐξηγείται περὶ τοῦ ἀξιολόγου τούτου
ὑποκειμένου μία τῶν καλητέρων τῆς Εὐρώπης ἐφημερίδων, ὁ συνταγ-
ματικός.

Παρίσια, τὴν 13 Σεπτεμβρίου.

Ἀπὸ τὰς τρομερὰς ἐκείνας ἡμέρας, ὅταν ὁ σεβάσμιος ἀρχηγὸς τῆς Ἐκ-
κλησίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους παρεδόθη εἰς χεῖρας τῶν δημίων, καὶ
τὸ κολοβωμένον πτώμα τοῦ εὐρέτο ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς Κων-
σταντινουπόλεως ὁμοῦ μὲ τὰ ἄλλα τῶν δώδεκα ἀρχιερέων, καὶ ἐῤῥίφθη
εἰς τὴν θάλασσαν, ὁλόκληρον τὸ ἔθνος τῶν Ἑλλήνων ἐπῆλθεν εἰς τὸ θέαμα
τῆς τερατώδους ταύτης ὁμότητος· καὶ ἀπὸ αὐτὴν μόνον τὴν αἰτίαν ἐρε-
θιζόμενον, ἐφώνησε πανταχόθεν φωνὴν ἐκδικήσεως. Κανείς ἄνθρωπος δὲν
ἠμπόρεσε νὰ μὴ φρίξῃ, μαθὼν τὰς τρομερὰς βασιάνους, τὰς ὁποίας ὑπέ-
μεινε, ἐν ἡλικίᾳ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ὁ σεβάσμιος γέρων, ὅστις δὲν ἦτον ἀ-
πὸ ἄλλο τι γνωρισμένος, παρ' ἀπὸ τὴν πρὸς τὰ πνευματικὰ τέκνα τοῦ
ἀγάπην, καὶ ἀπὸ τὴν ταπεινὴν πρὸς τὸν Σουλτάνον εὐπείθειαν. Μόνον λοι-
πὸν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς θρησκείας τὸ αἶσθημα ἀρμάτωσεν ὅλους
τοὺς βραχίονας. Ἐγκαταλειμμένοι ἀπὸ τὴν Εὐρώπην οἱ Ἕλληνες, ἐπα-
πειλούμενοι ἀπὸ ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ δυνάστου τῶν Ὁθωμανοῦ, ἔμα-
θον, ὅτι συσταίνεται ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς ἱερᾶς συμμαχίας μία ἐνωσις ἡ-
γεμόνων, οἱ ὅποιοι διεκέρχον εἰς τὸν κόσμον νέον βασιλεῖον εὐταξίας,
δικαιοσύνης, ἠθικῆς, καὶ θρησκείας· καὶ ἐν ᾧ οἱ ἡγεμόνες οὗτοι εἶχον ἑλ-
θει τότε εἰς σύνοδον, οἱ ἀπεσταλμένοι τῆς ταλαίπωρης Ἑλλάδος ἦλθον
πρὸς αὐτοὺς ἱκετεύοντες καὶ ζητούντες νὰ σώσωσι τοῦλάχιστον τὴν
ζωὴν τῶν πρεσβυτέρων τῶν καὶ τὴν σεμνότητά καὶ σωφροσύνην τῶν γυ-

ναϊκῶν τῶν· ἀλλ' αὐτοὶ οὔτε τοὺς ἀπεσταλμένους, οὔτε καὶ τὴν παρα-
κλητικὴν τῶν Ἑλλήνων ἀναφορὰν ἐδέχθησαν. Ἄν δε οἱ κοσμικοὶ ἡγεμό-
νες ἐπρότιμῃσαν ψυχρά τινα πολιτικὰ συμφέροντα παρὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶ-
να, ἡ κεφαλὴ τῆς οἰκουμένης θρησκείας καὶ ὁ διάδοχος τῶν ἀποστόλων
θέλει πικραυνθῇ ἀναμφιβόλως περὶ τούτου ἀπὸ τὴν διήγησιν τόσων μαρ-
τύρων· καὶ ἂν τὰ φῶτα τοῦ αἵματος ἀνθίστανται εἰς τὴν ἀγαθὴν ἐμβασιν
νέας σταυροφορίας, θέλει ὁμως μεσιτεύει εἰς τοὺς υἱοὺς τοῦ τῆς Δύσεως
νὰ δράμωσιν εἰς βοήθειαν τῶν καταδυναστευομένων τῆς Ἀνατολῆς. Μα-
ταῖα ἐλπῖς! Ἡ Ἑλληνικὴ πρεσβεία εἰς τὸν ἅγιον πατέρα δὲν ἀπῆλθουσε
τότε καὶ τὴν χάριν νὰ ὑτάγῃ εἰς τὴν Ῥώμην.

Τὰς μαιφονίας ἐν τοσούτῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Θεσσαλονί-
κης τὰς διαδέχονται αἱ τῆς Χίου· ἡ Ἑλλὰς παρητημένη ἀπὸ τὴν Εὐρώ-
πην εὐρίσκει δυνάμεις εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς· χύνεται τὸ αἷμά τῆς ἀφύδως
εἰς τὰς πεδιάδας, καὶ εἰς τὰ μέσα τοῦ πελάγους· ἡ ἀρχαία τῆς Πελοπον-
νήσου γῆ τέλος πάντων ἐλευθερώθη, καὶ αἱ θερμοπύλαι χαίρονται δευ-
τέραν ἀθανάσιαν.

Διαφημίζονται τῶν Ἑλλήνων αἱ νίκαι, καὶ αἱ Αὐλαὶ ἀρχίζουν νὰ ἀνη-
συχάζουν καὶ νὰ ταραττώνται. Ἡ Αὐστρία, τῆς ὁποίας ἡ ἀποναρχωτικὴ
πολιτικὴ συμβιβάζεται τόσο ὀρθὰ μὲ τὴν ληθαργίαν τῆς Ὁθωμανικῆς
Πόρτας, τρέμει, ἐν ᾧ ἰδιάζεται, ὅτι θέλει ἰδεῖ νὰ ἀνεγερθῇ λαὸς δραστή-
ριος καὶ γενναῖος. Παραιτοῦν τοὺς Ἕλληνας, ὅταν τοὺς νομίζουν νικημέ-
νους, καὶ παγιδεύουν νὰ τοὺς καταστρέψουν, ὅταν οὗτοι ἀρχίζουν νὰ ἀ-
ναλαμβάνουν. Ἡ Ἑλλὰς ἀποκαθίσταται ἐστία τῶν διπλωματικῶν μηχαν-
ουργιῶν· οἱ μὲν θέλουν διὰ νὰ ζητήσῃ αὐτὴ ἓνα Βασιλέα, οἱ δὲ νὰ τῆς
τὸν δώσουν. Μόλις ἤρχισε νὰ ἀποτινάζῃ τὸν ζυγὸν τῆς Ὁθωμανικῆς
δουλείας, καὶ θέλουν πάλιν νὰ ἀλυσσοδέσουν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς. Τὰ
προβουλεύματα ἀνταλλάσσονται, οἱ δε διπλωματικοὶ ἐμβαίνουν εἰς κίνη-
σιν· προβάλλουν ἤδη νέαν συνέλευσιν διὰ νὰ ἀπορραίσουν περὶ τῆς τύχης
ἐνὸς λαοῦ, ὃς τις ἀκόμη δὲν ὑπάρχει (α)· εἶναι ὁμως τόσο διαφορετικὰ
τῶν Αὐλῶν τὰ συμφέροντα, ὥστε εἰς ἓνα καὶ μόνον σκοπὸν ἀποβλέπουν,
τὸ νὰ ἀδιαφορήσουν, ὁπλοδὴ, εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ Σουλτάνος ἐν τοσούτῳ πολυπλασιάζει τὰς δυνάμεις τοῦ. Αἱ ὀρδαὶ
τῆς Ἀσίας ἐξουθενώθησαν καὶ ἐτρήμαζαν· καταφεύγει λοιπὸν εἰς τὰς ὀρ-
δὰς τῆς Ἀφρικῆς. Ὁ Μεχμέτ-Ἀλή-Πασσας προστάζει νὰ συστηθῶσι τραπε-
τεύματα διὰ μέσου ἀξιωματικῶν τῆς Εὐρώπης, καὶ ἰδοὺ σχηματίζονται
ἀπὸ ἀνθρώπους ἐξευγενισμένους κατὰ τὴν νέαν μέθοδον τῆς τακτικῆς.
Ἀναχωροῦν, καὶ διοικούμενα ἀπὸ τὸν υἱὸν τοῦ ἰδίου Πασσᾶ, συντρο-
φεύονται καὶ ἀπὸ τὸν ἀρνητόχριστον Γάλλον Σουλεϊμάν-μπεη (Selves)
(β). Καράβια Εὐρωπαϊκὰ μεταφέρουν τὰς ἀναγκαίας τῶν στρατευμάτων
τροφάς· ἄλλα ὅμοια ἐπιφορτίζονται νὰ φέρου· ἐν ἀσφαλείᾳ τοὺς Τουρκι-
κοὺς θησαυροὺς, καὶ τοὺς μισθοὺς τούτου τοῦ νέου τῶν βαρβάρων, οἱ ὁ-
ποιοὶ σπεύδουν νὰ ρουφήσουν τὸ αἷμα τῶν ὅσοι ἔμειναν ἀκόμη ἀπὸ τὸν
δύστηνον Χριστιανικὸν λαόν. Μ' ὅλους τοὺς γενναίους ἀγῶνας μερικῶν ἀ-
ξιωμακῶν Πιεμοντέζων καὶ Γάλλων, ἐκυριεύθη τὸ Νεόκαστρον, ἐκπλημ-
μύρισε ἡ Πελοπόννησος, αἱ ἀγροὶ κατερμηνώθησαν, τὰ χωρία ἐκάησαν,
οἱ κάτοικοι ἐν στόματι μαχαίρας ἀπέθανον· ἐν τούτοις φθάνει εἰς τὴν
Δυτικὴν Ἑλλάδα ὁ Ὁθωμανικὸς στόλος· τὸ Μεσολόγγι ἐπαπειλεῖται· τὸ
σχέδιον τῆς ἐκστρατείας παριστάνει ἐπιτήδειον καὶ τακτικὸν διδάσκαλον·
φροντίζουν καὶ τὰ Αὐστριακὰ πλοῖα νὰ ὀδηγήτῃ τὸν Καπετάν-
πασσαν. Οἱ Ἕλληνες στεροῦνται τὴν συγχωνοῦσαν μὲ τὰς
νήσους, καὶ πεφοβισμένοι ἀπὸ τὰ περικυκλοῦντα αὐτοὺς δεῖνα, καὶ μᾶ-
λιστα ἀπὸ τὰ δεσφὰν γινώσκουν, βλέπουσι νὰ ἀνακινῶνται εἰς τὰ πέριξ
τῶν παντὸς εἶδους ἐνεδραι. Ὅσοι τοὺς πλησιάζουν, μηχανεύονται τίνι
τρόπῳ νὰ τοὺς θυσιάσουν, καὶ τίποτε ὑπὲρ αὐτῶν δὲν ἐνεργοῦν.

Εἰς αὐτὴν τὴν ἀξιοθρήνητον κατάστασιν, μερικαὶ νῆσοι κατερμημ-
μέναι ἀπὸ τὸν προηγουμένον πόλεμον, καὶ ἀπὸ τὰς πολυαριθμοὺς θυσίας
κατηναλωμένοι, ἀνακλῶν εἰς τὴν ἐνθύμησίν τω· ὅτι πλησίον τῶν ὑ-
πάρχει ἐν ἔθνους, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ἀναγνώρισε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν
τοσούτον χρόνον καταδυναστευομένων, καθὼς καὶ αὐτοὶ μαθαίνουν, ὅτι
τὸ νέον Ἀγγλικὸν μινιστέριον σέβεται τὰ δικαιώματα τῶν λαῶν, καὶ
ὅτι συνεβίβουν νὰ δίδῃ ἀκοὴν εἰς τὰς ἐπικλήσεις τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἀγ-
γλίας, δὲν μεταχειρίζεται μὲ καταφρόνησιν καὶ τῆς τῶν ἄλλων. Συνέρ-
χονται καὶ ἀφ' οὗ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν βοήθειαν ὧν τῶν ἄλλων
λαῶν, ἐπικαλοῦνται ταύτην τὴν φορὰν τοὺς Ἀγγλους. Ἐμπιστευόμενοι εἰς
τὴν ὑπεράσπισίν των τὴν φροντίδα τῆς ἀνεξαρτησίας,
καὶ πολιτικῆς ἐλευθερίας των.

Ὁ κλῆρος συνέρχεται μετὰ τῶν ὀπλαρχηγῶν, καὶ ὁ λαὸς μὲ τὸν κλῆρον.
Ἡ ἀναφορὰ τῶν νήσων στέλλεται εἰς τὴν βουλὴν. Δύο πατρίαι ἀνεγείρον-
ται ἀμέσως· ἡ μία ζητεῖ νὰ ἐπικαλεσθῶν τοὺς γενναίους Γάλλους,
καὶ αἱ καλοκάγαθοι φροντίδες τῆς ἐταιρείας τῶν Παρισίων ἐκέκρισαν εἰς

(α) Διάφοροι ἐφημεριδογράφοι τῆς Εὐρώπης ἐζήτησαν τὴν ἐξήγησιν τῆς λέξεως, ὅτι περὶ
σπισίς, καὶ ἰδοὺ τὴν διδόμεν. Ἡ κληθὴ ταύτης ἐξήγησις ἄλλο δὲν εἶναι κυρίως, παρὰ ἡ
ὑπὲρ τινος προτιθεμένη ἀσπίς κατὰ τῶν πολιτικῶν τρικυμιῶν, καὶ ὅχι ἡ εἰς ἄλλου ἔθνους
νέμενος ὑπόκλισις, καθὼς τινες τῶν γινώσκων φίλων μας ἠθέλησαν νὰ παρεξηγή-
σωσι, θίλοντες διὰ νὰ μᾶς ἐγγίξουν.

(β) Βίβλια, εἰς τὰ πνεύματα τινῶν διπλωματικῶν, λαὸς Ἑλληνικὸς δὲν ὑπάρχει· πραγμα-
τικῶς ὁμως ὑφίσταται, διότι ἐσύντριψε τὰς ἀλύτους τῆς τυραννίας. (Σημ. Συν.)

(α) Ἐξίσταται μετὰ βιβλιότητος, ὅτι ὅσοι Γάλλοι ὀδηγῶν τῶν Αἰγυπτίων τὰ τάγματα,
ἀγχαλὲ καὶ ἔχουν τὸν πλοῦσιον μισθὸν ἀπὸ τὸν Μεχμέτ-Ἀλή, δὲν σιροῦνται μ' ὅλον τούτο
καὶ τὴν ἐπίσιν εἰς Γαλλίαν, ὡς ἀξιωματικοὶ, λαμβάνουν μισθὸν μισθόν. (Σημ. Συν.)

τοῦτο πολλῶν καρδίας· ἡ ἄλλη δὲ παρὰσταίνει, ὅτι ἡ Γαλλία διοικεῖται ἀπὸ ἐν μινιστέριον, τὸ ὅποιον ἔχει διὰ παίγνια ὅσα ὑπόσχεται, καὶ ἀντὶ νὰ βοηθήσῃ τὸν πόθον τοῦ ἔθνους ὁλοκληρήσῃ ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, τὸν ἐδέσμευσε καὶ ἐσύστελε καθ' ὅλους τοὺς τρόπους· ἐπαινοῦν δὲ τὸ Ἀγγλικὸν μινιστήριον, διότι ἔδωκε σημεῖα εἰς τὴν κοινὴν ἐμπιστοσύνην· οἱ ἀπεσταλμένοι τῶν νήσων ὑπερίσχυσαν ἐν τοσούτῳ μ' ὅλα τὰ παράπονα τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Γαλλικῆς ἐταιρείας, καὶ τοῦ κληρονόμου τοῦ ὀνόματος τοῦ Βάσιγκτων (α).

Ἡ βουλὴ καὶ ὁ κλῆρος τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νήσων, βιασμένοι ἀπὸ τὴν χρεῖαν, καταπολεμούμενοι πανταχόθεν, ἀγνοοῦντες τὴν δόξαν, ἥτις ἐπερίμενε τοὺς ὑπερασπιστὰς τοῦ Μεσολογγίου, ἐπικαλοῦνται τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἀγγλίας διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐλευθερίαν τῶν ἐνταυτῶν. Ἡ ἀναφορὰ ἐπαρρήσιασθη εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς εἰς τὰ πελάγη ἐκείνα Ἀγγλικῆς μοίρας, καπ. Ἀμιλτων, ὃς τις ἀπ' ἀρχῆς εἶχε δεῖξει ἄκραν συμπάθειαν εἰς τὰ δεινὰ τῶν Ἑλλήνων.

Ἰδοὺ τοῦ ἀποστρέφοντος αἱ πράξεις τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἰδοὺ τὴν ἐπράξαν. Ἄς τὸ κρίνουν οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης, καὶ ἄς κρίνουν καὶ τὸν ἐκυτόν των.

Διατὶ λοιπὸν κάμνει τόσον κρότον αὐτὴ ἡ ζήτησις, ἐν ᾧ ἄλλο δὲν εἶναι, παρὰ ἐκπαλίψιν τῶν προσητερινῶν; Ἐπικαλεῖται ἡ Ἑλλάς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας, καὶ ὅλοι σιωποῦν· ἐπικαλεῖται τὴν τοῦ Πάπᾶ, καὶ πάλιν σιωποῦν· ζητεῖ δὲ τὴν Ἀγγλικὴν ὑπεράσπισιν, καὶ ὅλα τὰ μινιστήρια βίνονται εἰς κίνησιν καὶ ταράσσονται. Δὲν φανερώουν λοιπὸν ἐνεργέστατα διὰ τοῦτο, ὅποια εἶναι ἡ δύναμις τοῦ Ἀγγλικοῦ μινιστερίου, διότι ἐπιστηρίζεται εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, καὶ ὅποια ἡ ἀδυναμία τῶν βαδίζοντων ἐναντίον εἰς τὴν εὐδιαθεσίαν τῶν ἐθνῶν των;

Τίνα λοιπὸν θέλουν εἶσθαι τὰ παρεπόμενα αὐτῆς τῆς πράξεως; Τί ἔκαμεν ὁ καπετὰν Ἀμιλτων; Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ὁ ἀνὴρ οὗτος, μ' ὅλον ὅτι νέος, ἔχει φρόνησιν, καθότι εἶναι ὁ πρῶτος, ὃς τις ἐξηκολούθησεν ἐπέκεινα τῶν τριῶν ἐτῶν νὰ ᾔσκησιν τῶν εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη δυνάμεων. Θέλει ἀνακατωθῆ οὗτος, πολεμικὸς ὢν, εἰς συνθήκας πολιτικάς; ἔκαμεν ἄρα γε ὑπόσχεσιν τινα ἔξω τῆς φρονήσεως; Ἡξεύρει καλῶς, ὅτι τοιαῦται πράξεις θέλουν πληρωθῇ μὲ τὴν κεφαλὴν του. Ἄς φρονῇ, ἂν θέλῃ, γενναῖα αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν, καὶ ὡς ἀρχηγὸς δὲν ἔχει ἄλλο νὰ κάμῃ, εἰμὴ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ χρέος του· ἡ δὲ παρεκτροπὴ τοῦτου εἶναι δι' αὐτὸν ποινὴ θανάτου. Ὅτι ἐπράξεν, ἔπρεπε νὰ γίνῃ, καὶ ἔγινε, στέλλων, δηλαδὴ, τὴν ἀναφορὰν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν Λόρδ μέγαν ἀρμοστήν, ὃς τις ἐπομένως τὴν ἐστειλεν εὐθὺς εἰς Λονδίον.

Τί θέλουν ἀποφασίσαι οἱ μινιστροὶ τῆς Ἀγγλίας; Τὸ ζήτημα δύναται εὐκόλῃ νὰ λυθῇ· δὲν θέλουν βέβαια προδώσει τὴν ἐμπιστευθεῖσαν ἀποστολὴν· κεφαλὴ τοῦ Ἀγγλικοῦ μινιστερίου δὲν εἶναι πλέον ὁ Κάσλεραγγ, ὃς τις εἶχε διὰ παίγνιον τὰς ὑποσχέσεις καὶ τοὺς ὅρκους του. Ὁ Κύριος Κάνινγκ θέλει ἐξακολουθήσει τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν του· θέλει αἰσθανθῇ, ὅτι χρεώσται εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ ζήτημά των μὲ τὸν πλέον δραστικὸν καὶ ἐπίμονον τρόπον, καὶ εἰς τοὺς Ἀγγλους, νὰ μὴ τοὺς στερήσῃ τὴν εὐτυχίαν μιᾶς εἰρήνης, ἥτις μεγαλύνει τὴν εὐμερίαν των· δὲν ἔμπορεῖ νὰ συλλάβῃ τὴν ιδέαν τοῦ νὰ ἐπισυνάψῃ τοὺς Ἕλληνας μὲ τὸ Βρετανικὸν κράτος ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ὑπερασπιστοῦ, ἐπειδὴ τότε πόλεμος· ἤθελεν εἶσθαι τὸ ἀποδοχόμενον τοιοῦτων σοβαρῶν σκέψεων. Ἐν ᾧ δὲ καὶ ἀναφαίνονται ἅψ' ὅλα τὰ μέρη τὰ ἀποτήματα τοῦ ἀποικηματικὸν-συστήματος, εἰς τὴν Ἀγγλίαν βέβαια δὲν ἀνήκει νὰ τὸ ἀναλάβῃ, καὶ πρὸ πάντων, ὅταν τοιαύτη πράξις θέλει ἐγείρει πόλεμον ἐναντιούμενον εἰς τὰς διαθέσεις καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Ἀγγλίας, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ᾔνῃ ἡ ἑκάστης του.

Θέλει εὐχαριστηθῇ λοιπὸν νὰ ἀποκριθῇ εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι λαμβάνει ζωηρὰν συμπάθειαν εἰς τὰ παρόντα πράγματα των· ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζωνται· ὅτι αἱ προλαβοῦσαι νίκαι των ἐγγυοῦνται καὶ διὰ μελλούσης· ὅτι ἂν δὲν ἔμπορῃ νὰ τοὺς στείλῃ ἐπικουρίαν, θέλει ὅμως ἐξαποστείλῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν πρέσβυν τῆς (Κύριον Στράτφορντ Κάινινγκ), ὃς τις θέλει ἐνεργήσει μετὰ προθυμίας κοντὰ εἰς τὴν Πόρταν, διὰ νὰ ἀπολαύσῃ τὸ τέλος πάντων τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος των, ἐνθα θέλουν διαλαμπῇ ἐν εἰρήνῃ τὰ ἡρωϊκὰ τοῦ ἔθνους των λείψανα.

Ἰδοὺ, κατὰ τὴν ιδέαν μας, ὅποιον θέλει εἶσθαι ὡς πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν τὸ φέρετον τῆς Ἀγγλίας. Νομίζομεν μάλιστα, ὅτι ἡ ζήτησις αὕτη θέλει τὴν φέρε εἰς τόσον δυσκολοαποφασιστὸν [delicate] κατάστασιν, ὥστε καὶ ἡ ἀναχώρησις τοῦ Λόρδ Κοχράνου, ἂν καὶ ἐδικαιολογήθῃ διὰ τὸ ὅποιον τὰ Εὐρωπαϊκὰ στρατεύματα ἔλαβον μέρος εἰς τὰ πράγματα τοῦ Πασσᾶ τῆς Αἰγύπτου, καὶ διὰ τὴν φανεράν των Αὐστριακῶν μεροληψίαν, θέλει ὑποφέρει πολλὰς δυσκολίας. Τὸ ὄνομα τοῦ Λόρδ Κοχράνου εἶναι πολὺ ἐνδοξον· θέλει σῦρει τὴν προσοχὴν τῆς Εὐρώπης, καὶ ἡ ἀπὸ Ἀγγλίας ἀναχώρησις του θέλει βάλῃ εἰς μέγαν κίνδυνον τὴν ζωὴν των εἰς τὴν Τουρκίαν Ἀγγλικῶν ὑπκόων. Οὗτος θέλει ὠρελῇσιν, ἂν θέλουν νὰ γίνῃ ἡ Ἑλλάς δυνατὴ καὶ ἐκτεταμένη· ἐν ᾧ κατὰ τὸ παρὸν ἄλλο τι

δὲν τῆς συγχωροῦν, εἰμὴ νὰ ζῇ μετρίως, καὶ εἰς τὴν τρίτην τάξιν. Τὰ ἐν Λονδίῳ ἀγορασθέντα πλοῖα καὶ τινες ἀνεξάρτητοι ἄνδρες, οἱ ὅποιοι ἐπροστέθησαν μὲ τοὺς νέους ἀξιωματικούς· ἐν Μισολογγίῳ Ἀγγλους θέλουν ἐξαρκέσει κατὰ τοῦτο.

Ἐξασφαλίζουσα τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος ἡ Ἀγγλίς ἔμπορεῖ σήμερον νὰ ἀποκτήσῃ ὅλου τοῦ ἐξευγενισμένου κόσμου τὴν εὐγνωμοσύνην. Καὶ διατὶ αἱ ἄλλαι Διοικήσεις δὲν σπεύδουν νὰ ἐνωθῶν μετ' αὐτῆς, καὶ νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὸν θρίαμβον τοῦτου τοῦ εὐγενοῦς ἀγῶνος; Οἱ Ἑλλήνες ἐζήτησαν ἓνα μόνον ὑπερασπιστὴν· ἄς παρρησιασθῶν λοιπὸν ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ ἀπὸ γενναϊόφρονος κινούμενα ἄμειλλαν, ἄς φιλοτιμηθῶν μὲ τοὺς Ἀγγλους νὰ γίνωσιν αἵτιοι τοῦ νὰ ἀναζήσῃ ὁ λαὸς οὗτος. Ἀλλὰ ποῖος τὰ κρατεῖ; τὸ στάδιον εἶναι ἀνοικτόν· ἂν ἀφήσουν μόνην τὴν Ἀγγλίαν νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἀνθρωπότητα, ὅποια κατασχέσῃ δι' αὐτοὺς! Τοὺς τοιοῦτους ἄς μὴ τοὺς μιμηθῶσι καὶ οἱ Ἕλληνοὶ· καὶ ἴσως κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θέλουν ἐξαλείψει τὸ δνειδος τοῦ ὅτι ἐσυγχώρησαν ἀξιωματικούς· Ἕλληνας νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τῶν φαλάγγων τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου, καὶ μάλιστα νὰ ἀπολαμβάνωσι καὶ εἰς Γαλλίαν τοῦ μισθοῦ των τὸ ἥμισυ.

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον, τὴν 21 Ὀκτωβρίου.

Μ' ὅλον ὅτι ὁ ἐνδοξος Λόρδ Κοχράνης ἔδωκε τὸν λόγον του εἰς τοὺς πλέον εὐγενεῖς τῆς Ἀγγλίας διὰ νὰ βοηθήσῃ, κατὰ τὸ φιланθρωπικὸν τοῦ σύστημα, τὴν πατρίδα μας, μ' ὅλον ὅτι ὁ λόγος τοῦ λαμπροῦ τοῦτου ἀνδρὸς πρέπει νὰ ᾔνῃ ἱερὸς εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τοὺς ὅσοι γνωρίζουν τὸν εὐγενὴ χαρακτῆρά του, πολλοὶ μ' ὅλα ταῦτα ἀμφίβαλον περὶ τῆς ἐλευσεως του, καὶ διέσπειραν μάλιστα καὶ λόγους τινὰς ἀντιβαίνοντας εἰς τὸν χαρακτῆρά του καὶ εἰς τὰ συμφέροντά μας. Διὰ νὰ ἀνατρέψωμεν λοιπὸν τὴν ψευδὴ ταύτην φήμην, ἀναγγέλλομεν μὲ ἄκραν μας εὐχαρίστησιν, ὅτι ὁ περιβλεπτός οὗτος Λόρδ ὄχι μόνον ἀνεχώρησε δι' ἐδῶ ἀπὸ Λονδίνου, ἔρχετο μάλιστα, κατὰ τὰς ὁλοῦστερινὰς εἰδήσεις, ἐφθασε καὶ εἰς Μάλταν.

Τὴν αὐτὴν.

Ἀπὸ εἰδήσεις ἀξιοπιστοῦς πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἅψ' οἱ Τουρκικοὶ στόλοι ἐπροσπάθησαν νὰ εἰσβιάσων καὶ ἄλλας Ἀραβικὰς στρατιάς διὰ νὰ τὰς μεταφέρωσιν εἰς Πελοπόννησον, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν πανώλην δὲν ἠδυνήθησαν, ὁ μὲν Βυζαντινὸς ἀνεχώρησε διευθυνθεὶς πρὸς τὸν Ἑλλησπόντον, ἐκεῖνός δὲ τῆς Ἀφρικῆς παρέμεινε εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐν ἀπραξίᾳ.

Μανθάνομεν ὡσαύτως, ὅτι ὁ ἱμπεράτῃ-πασσας ἀπειπισθεὶς τοῦ νὰ λάβῃ τὴν περιμενομένην βοήθειαν ἀπεσύρθη εἰς Μοθώνην, ἀφήσας ἱκανὴν στρατιωτικὴν φρουρὰν διὰ νὰ ὑπερασπίζεται τὴν Τριπολιτζάν. Οὕτω λοιπὸν ὁ στρ. Κολοκοτρώνης ἐπὶ κεφαλῇς ἑνὶς χιλιάδων ἔτρεξεν εἰς ἀποκλεισμόν τοῦ ἱμπεράτῃ, ἐν ᾧ ὁ στρ. Νικήτας μὲ ἑξακισχιλίους πολιορκεῖ στενὰ τοὺς ἐν Τριπολιτζᾷ ἐλπίζομεν ἀκολουθῶς νὰ ἐμυλῶμεν περὶ τούτων μὲ περισσοτέραν βεβαιότητα.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Ἀπὸ τῆς 18 ἕως τῆς 21 Ὀκτωβρίου. Καθ' ὅλας ταύτας τὰς ἡμέρας περιοδικῶς δὲν παύουν οἱ Τούρκοι νὰ πυροβολοῦν τὴν πόλιν μας. Ἡμεῖς δ' ἅψ' ἐτέρου μέρους ἀντιπυροβολοῦμεν τὰ κανονοστάτιά των, καὶ ἐξακολουθοῦμεν νὰ διορθώνομεν ὅσον δυνατόν τὰς ζημίας τοῦ τείχους μας, προσπαθοῦντες νὰ τὸ φέρωμεν εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν.

Ἡ κατάστασις τοῦ ἔχθρου εὐρίσκεται εἰς τὰ ἴδια.

ΑΡΙΘ 85

Μεσολόγγιον 24 Ὀκτωβρίου 1825.

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Λονδίον, τὴν 10 Αὐγούστου.

Αἱ εἰδήσεις τῆς Ἀλεξάνδρειας μᾶς ἀναγγέλλουν, ὅτι εἰς τὸ Κάϊρον συνεκροτήθη συνέλευσις ἀπὸ ὅλους τοὺς μεγάλους, διὰ νὰ γίνῃ σκέψις περὶ τῆς χρηματικῆς οἰκονομίας τῆς σατραπείας ταύτης. Ὑποτίθεται, ὅτι θέλουν ὀλιγοστευθῇ τὰ κέρδη τῶν ἀνωτέρων τάξεως ἀξιωματικῶν, καὶ θέλουν προσπαθῆσαι νὰ ἀρπάσων ἀπὸ τὸν λαόν, ὅτι τοῦ μένει, διὰ νὰ πληρωθῶσι τὰ ἔξοδα τῶν ἐκστρατειῶν τοῦ Σατράπου κατὰ τῆς Ἑλλάδος, τῆς εἰσβολῆς του κατὰ τῆς Σαρδίας, καὶ τῶν σχεδίων τοῦ εἰς τὸ νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῶν συνορικῶν μερῶν των εἰς τὰς Ἰνδίας κατακτήσων μας.

Αἱ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείας ἀξίζουσιν εἰς τὸν Μεχμέτ-Ἀλὴν ἀπειραισμούς ποσότητας, διότι μόνον τὰ ἔξοδα εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ φορητὰ καράβια φθάνουν ἕως 100,000 λίρ. στέρλ.

(Morning Chronicle).

Τὴν 27 τοῦ αὐτοῦ.

Μανθάνομεν ὅτι ὁ Λόρδ Κοχράνης ἐγγυήθη, δεχόμενος τὴν ἀρχηγίαν

(α) Ἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ στρ. Ρόσχου εἰς τὸν ἀρ. 49 τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν· καθὼς καὶ τὴν ἀποκρίσιν τῆς Διοικήσεως. (Σημ. Συν.)

της έκστρατειας, η οποία υπάγει εις βοήθειαν της Ελλάδος, να μη παραιτηθῇ ἀπὸ τὸ ἔργον του, παρὰ ὅταν τελειώσῃ ὡς κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμος· καὶ ὅτι ἡ σύζυγός του, ἥτις τὸν ἐπυθρόφεισεν εἰς ὅλας τὰς προτητερινὰς του ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνθρωπότητος· ἐκστρατείας, θέλει ἀκολουθήσει καὶ τώρα τὴν τύχην τοῦ ἀνδρός της.

(Morning Post.)

Παρίσιον, τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ.

Ἐξαιρέτου τιнос προσοχῆς εἶναι ἀξία ἡ ἐπιστολὴ, τὴν ὁποῖαν οἱ Ἕλληνας ἀνεκάλυψαν εἰς ἓν Αὐστριακὸν πλοῖον, καὶ τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ὁποῖου ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ χθρισινὸν φύλλον ταύτης τῆς Ἐφημερίδος ἀπὸ εἰδήσεως τῆς Ἰδρας. Τί λοιπὸν τώρα θέλομεν εἰπεῖ διὰ τὰς ὥραιας Μινιστριακάς ὑποσχέσεις τοῦ ὅτι οἱ Γαλλικοὶ πράκτορες θέλουν μεσολαβήσει μετὰ γεννηοφροσύνης ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων; Θέλει ὑποστηρίξει τις ἄρα γε εἰς τὰς ἐφημερίδας τοῦ θησαυροφυλακίου, ὅτι δὲν βοηθεῖ κατ' οὐδένα τρόπον τὸ μινιστήριόν μας τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ τὴν ἐκστρατείαν; Ἰδοὺ πῶς ἕνας Εὐρωπαῖος ἔμπορος διαπραγματεύεται μετὰ τὴν ὑψηλότητα τοῦ τὸν Καπιτάν-πασσαν, καὶ μετὰ τῆς Α. Ε. τὸν πρέσβυν τῆς Γαλλίας διὰ νὰ προμηθεύῃ τὸν Αἰγυπτιακὸν στρατὸν μετὰ τὰ χρειώδη, καὶ δίδων τὴν βεβαίαν ταύτην εἰδήσιν εἰς τὸν ἐπιστάτην τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Πασσᾶ, κύριον Κοκκίνη.

Γνωρίζομεν καλῶς μερικὸς ἐξοχωτάτους, οἵτινες τὸ κάμνουν κύριον ἔργον των νὰ ἔχωσι συνομιλίαν μετὰ ἓνα Καπιτάν-πασσα, καὶ ἀναμφιβόλως ὀλίγον κόπον θέλουν δοκιμάσει νὰ συνακούωνται καὶ μετὰ ἓνα Κεχαγιαὶ ἢ Ζαερέ-Ναζιρί, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι, καθὼς μετὰ δυσχερείαν μας μαθαίνομεν, ὁ στρατηγὸς Γουλιεμίνος εἶναι περιπεπλεγμένος εἰς κρυφὰς τοιοῦτου εἶδους πραγματεύσεις. Δυσάρεστον τῶντι εἶναι νὰ βλέπῃ τις ἓνα πολεμικόν, ὅστις ἐτιμήτῃ μετὰ τὴν ἐμπιστοσύνην ἐνὸς σεβαστοῦ εἰρηνοποιῶ, καὶ ἐδάστασεν ἴσως εἰς τὴν χεῖρά του τὸν κάλαμον τοῦ Ἀνδουάρ, νὰ ὑποχρεώνεται εἰς τὸ νὰ λαμβάνῃ ἰδιαιτέρην μέριμναν διὰ βαρβαρικά στρατόπεδα, καὶ πρὸ πάντων ὅταν αὐτὰ τρέχουν νὰ ἐξολοθρεύσωσι Χριστιανικὸν λαόν, καὶ νὰ καταπνίξωσι τὸν σπινθῆρα τοῦτον τοῦ ἐξευγενισμοῦ, ὅστις ἀνήγειρεν ἐλπίδας καὶ ἐνθουσιασμὸν εἰς ὅλας τὰς γενναίφρονας τοῦ κόσμου καρδίας.

Δὲν ἀρκοῦν βέβαια ἀνήσεις ἀστήρικτοι διὰ νὰ ἀνατρέψουν συμπεράσματα θεμελιωμένα εἰς πράξεις σοβαρὰς καὶ αὐθεντικῆς· ἡ τιμὴ τῶν Γάλλων ἀπαιτεῖ διασαφήνειαν βάσιμον καὶ ἀπόκρισιν καθαρὰν.

(Constitutionnel)

Νύρεμβεργ, τὴν αὐτὴν.

Αἱ τελευταῖαι εἰδήσεις ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως διαλαμβάνουν διαφθόρους σοβαρὰς διαφιλονεικῆσεις, αἱ ὁποῖαι πρὸ ὀλίγου ἀνηγγέθησαν μετὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ Πόρτας. Ὁ Κύριος Τούρνερ, ἐπιφορτισμένος τὰς Βρετανικὰς ὑποθέσεις, ἔλαβεν ἀλληλοδιαδόχως πολλὰ ἔγγραφα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐξηγοῦνται τὰ παράπονα τῆς Πόρτας εἰς διαφόρους γενικὰς ὑποθέσεις, καὶ πολλὰς ἰδιαιτέρας πράξεις· οὗτος ὁμως ἐφανέρωσεν, ὅτι δὲν γνωρίζει τίποτε ἀπὸ τὰ ἀναφερόμενα εἰς αὐτὰ τὰ ἔγγραφα, καὶ ἐπομένως δὲν εἰσφέρει νὰ δώσῃ οὐδεμίαν ἀπόκρισιν· θέλει ἐξαποστείλει ὁμως αὐτὰ εἰς Λονδὸν διὰ νὰ ζητήσῃ ἀποδείξεις εἰς τὰ περιεχόμενα, τὰς ὁποίας ἅμα λαβὼν θέλει παρρησιάσει εἰς τὸν Ρέιτς-Ἐφέντην.

Εἰς ἰδιαιτέραν τινα συνομιλίαν μετὰ τοῦ Κ. Τούρνερ καὶ Ρέιτς-Ἐφέντη, ἔκαμεν ὁ δεύτερος· πολλὰ ἀκόμη παράπονα διὰ τὴν μεγάλην ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων μερληψίαν ἀπὸ μέρους τῆς Ἀγγλίας, λέγων, ὅτι τοῦ Λονδίνου ἡ Αὐλὴ στηρίζει, κατὰ τὴν ιδέαν του, τῶν Ἑλλήνων τὰ σχέδια.

(ἡ αὐτὴ Ἐφημ.)

Τὴν 1 Σεπτεμβρίου.

Λέγουσιν, ὅτι ἡ Μαρκίσσα Χερφόρντ (d'Herford) ἥτις ἔχει μεγάλην ἐπίρροιν εἰς ἓν τῶν σημαντικωτέρων ὑποκειμένων τῆς Γαλλίας, ἀνεχώρησε διὰ τὰ Παρίσια, σκοποῦν ἔχουσα νὰ μεταχειρισθῇ διαπραγματεύσεις τινὰς περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς Ελλάδος καὶ Ἰσπανίας, αἱ ὁποῖαι ἐγγίζουσιν εἰς τὴν κρίσιν των.

(Globe and Traveller.)

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἐκ Λονδίνου.

Τὴν 8 Ὀκτωβρίου.

Ἡ νέα περίοδος τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει Καρκαμένου (1) πλησιάζει· ἀπροσδοκῆτως ὅμως διὰ συνελεύσεως ἐψηφίσθη, ὥστε ἡ διάρκειαις περιόδου σου νὰ ἐπεκταθῇ καὶ διὰ τὸ παρὸν ἔτος. Ἡ πράξις αὐ-

(1) Οὗτος εἶναι ὁ Λόρδ-ἀντιδιευθυντὴς (Lord-maire). ἔχει τὸ πρῶτον πολιτικὸν ὑπεύρυνμα εἰς τὴν πόλιν τοῦ Λονδίνου, καὶ παριστάνει τοὺς πολίτας αὐτῆς τῆς Μητροπόλεως. Τὸ ὑπεύρυνμα τοῦτο διὰ τὴν μεγάλην του καὶ εἰς τὰ δύο ἐλευθερία ἐπὶ τῶν, ἀναζητεῖται ἀπὸ ὅλους τοὺς μεγάλους τῆς Ἐπικρατείας, καὶ ἐπειδὴ ἀλλοστεῖται κατ' ἑτοῦς συμβαίνει ἐπομένως πάντοτε καὶ μεγάλη εἰς τὸν λαόν κίνησις· τὸ Παλάτιον Crown and Anker, ὅπου γίνεταί συνήθως τὸ μέγα γάμος, ἔμπορεῖ νὰ δώσῃ τὸ παράδειγμα.

τη, κατὰ τοὺς διπλωματικούς, ἀποδίδεται εἰς πολιτικὰς μεταβολάς· καὶ ἐπειδὴ ἄλλην τοιαύτην εἰς τὴν Εὐρώπην δὲν βλέπουν, συμπεραίνεται, ὅτι τῆς Ελλάδος τὰ πράγματα ἔδωκαν ἀπορρομὴν νὰ ἐπεκταθῇ ἡ περίοδος τοῦ Καρκαμένου. Ἡ ἐφημερίς τοῦ Φραγκφούρτ, ἥτις, ὡς ἀπὸ Αὐστριακὸν πνεῦμα ὑπαγορευμένη, εἶναι ἐναντία ἐπομένως τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ελλάδος δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐπιρροὴν εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Γερμανίας, παρὰ ὅτι δύναται ὀλίγον τι νὰ βλάψῃ τὸ ἱμπεριόν της, καὶ ἐπειδὴ κοινῇ γνώμῃ τῶν συμμάχων της θέλει τὴν ἡσυχίαν τῆς Εὐρώπης, προτιμᾷ τὸν δευτὸν της.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐπαρχία Κραβδαίων.

Πλάτανος· τὴν 11 Ὀκτωβρίου.

Ἀπὸ ἀνθρώπων ἐλθόντα σήμερον ἐκ τοῦ ἐν Σχλόνοις στρατοπέδου πληροφοροῦμεθα, ὅτι κατ' αὐτὰς ἐκτύπησαν οἱ ἐκεῖσε στρατηγοὶ Γούρας, Γρίζος καὶ Γ. Δράκου τὰς εἰς τὸ ἐχθρικὸν ἐκεῖνο στρατόπεδον στελλομένας τροφὰς καὶ πολεμοφόδια. Μετὰ ἱκανῆς ὥρας λοιπὸν μάχην ἐφύνευσαν 40 Τούρκους, ἐξώγησαν τοὺς ἀγωγιτάς, καὶ ἐξουσίασαν ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐφόδια, συνιστάμενα ἀπὸ 300 φορτώματα.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Ἀπὸ τὰς 22 ἕως 24 Ὀκτωβρίου.

Τῶν ἐχθρικῶν κανονοστασιῶν τὸ πῦρ ἐμετριάσθη ὅπως οὖν κατ' αὐτάς· τὰ δ' ἡμέτερα πυροβολοῦν περιοδικῶς τὰ Τουρκικὰ κατασκευώματα. Ἐξακολουθοῦμεν ὡσάυτως νὰ ἐπιδιορθώνωμεν τὸ περίφραγμά μας, τὸ ὁποῖον ἐλπίζομεν διὰ τῆς βοηθείας τοῦ Ὑψίστου νὰ φέρωμεν εἰς τὴν προτέραν του κατὰστάσιν.

Πολλὰκις ἡ ἐφημερίς αὕτη πικρότατα ἐπαπαρονέθη κατὰ τοῦ Κυρίου Γουλιέλμου Κοκκίνου, διότι προμηθεύει τοὺς ἐχθρούς τῆς πίστεως μετὰ τροφὰς, δεικνύων διὰ τούτου μόνον τὸν ποταπὸν καὶ χαμικρὸν χαρακτήρα του· πολλὰκις οὗτος ὁ ἀνθρώπος ἐδιδάχθη δι' αὐτὸ μαθήματα ἀρκετὰ δραστήρια· καὶ μὴ ὅλον τοῦτο εἶναι ὁ αὐτός, καὶ δὲν παύει ἀπὸ τὰ ἔξτρα-κά του αὐτὰ κέρδη· καὶ τὸ χειρότερον, ὅτι τώρα ἔκαμε συντρόφους τοῦ βδελυροῦ ἐπαγγέλματός του καὶ ἄλλους, καὶ οὕτως αὐξάνει τὴν τιμὴν τῶν τροφῶν, διὰ νὰ προφάνῃ τοὺς Μωαμεθάνους, καὶ ἐπομένως· νὰ δοκιμάζουσιν στενοχωρίαν εἰς τοῦτο τῆς Χριστιανικῆς πίστεως οἱ ἀθληταί.

Εἰς τὰ δεινὰ παρεπόμενα τῆς εἰς τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα εἰσβολῆς τῶν βαρβάρων συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ κατεδάφισις τῶν καρποφόρων πεδιάδων μας, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ Ἑλληνικαὶ στρατιαὶ ἤθελον προμηθεύονται τὰ τρόφιμα. Ἐν ᾧ δὲ τώρα εἶναι χρεῖα νὰ ἀποτελῇται τοῦτο διὰ τοῦ ἱμπερίου, δὲν λείπουν καὶ διάφοροι Τουρκοκράται, οἱ ὁποῖοι, διὰ νὰ εὐχαριστήσων τοὺς δεσπότης των, μᾶς παρεβάλλουν τόσα ἐμπόδια. Εἰς τῶν τοιούτων λοιπὸν εἶναι ὁ διαληφθεὶς Γ. Κοκκίνης, καὶ οἱ ἐσχάτως μετ' αὐτοῦ ἐνωθέντες Χίοι, Γεώργιος καὶ Πέτρος Βλαστοῦ, Θεόδωρος Μάξιμος, καὶ Ἀνδρέας Φακίρης, παροικούντες εἰς Ζάκυνθον· οἵτινες λησμονήσαντες τὰς ἀπὸ τοῦ Τούρκου δυσπραγίας τῆς πατρίδος των, δεικνύουν ὅλον τὸν ζῆλον εἰς τὸ νὰ τοὺς δουλεύωσιν. Ἀσυνείδητοι καὶ ἀχαρακτήριστοι ἄνθρωποι! Ὁ δίκαιος κριτὴς τῆς ἱστορίας θέλει σὰς καταδικάσει εἰς τὴν αἰώνιον κατάκρισιν τοῦ κόσμου, καὶ θέλει σὰς ἐξαλείψῃ διὰ πάντοτε ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν ἄλλων ἀμογενῶν σας, οἵτινες θυσιάζουν ζωὴν καὶ ὑπάρχοντα διὰ νὰ ἀποκτήσων τὴν κληρονομικὴν ἀνεξαρτησίαν των, τῆς ὁποίας σεις, ἄθλιοι! δὲν εἰσθε ἀξιοί.

Πρὸς τὸν Συντάκτην τῶν Ἑλλήν. Χρονικῶν

Κύριε.

Εἰς τὸν 73 Ἀριθ. τῶν Ἐφημερίδων σου εἰδοποιήσας, ὅτι ἡ περίφημος στρατηγὸς Ροζαρόλ, τῶν ἐνδοξῶν διὰ τὸν πατριωτισμὸν των, διὰ τὰς πέντε κλαδικὰς πολεμικὰς πράξεις του· ἀπ' αὐτὸν τυπωμένας, τὰς ὁποίας ὑπολήπτονται ὅσοι γνωρίζουν τὴν δύναμιν τῆς πολεμικῆς τέχνης, καὶ διότι ἐστάθη δις γενικὸς διδάσκαλος τῶν στρατευμάτων τοῦ ἔθνους του, πρῶτον ἐπὶ Ναπολέοντος Ἰωακείμ (Napoleone Gioachino), καὶ δεῦτερον εἰς καιρὸν τοῦ διοργανισμοῦ, κτλ. ἐμίσεισεν ἀπὸ Ζάκυνθον διὰ τὴν Ἑλλάδα μετὰ τοὺς πέντε υἱοὺς του, καὶ δύο ἄλλους Εὐρωπαίους· ὁ εἰς εἰς αὐτῶν εἶναι ἓνας τῶν δύο ὑπασπιστῶν του, δηλ. ὁ Κύριος Ιωσήφ Σκάρπας, ὅστις τρεῖς ὁλοκληροῦς χρόνους ἐπολέμησεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὁ ὁποῖος εἰς καιρὸν τῆς ἀπουσίας του, σημαντικὰς καὶ ἐπωφελεῖς ἐκδουλεύσεις ἐπροξένησεν· τώρα δὲ πάλιν ἐπέστρεψε διὰ νὰ πολεμήσῃ ὡς στρατιώτης κατὰ τῶν ἐχθρῶν μας.

Ὁ πανευγενέστατος κύριος Γεώργιος Σισίνης μαθὼν τὴν ἀπόβασιν τοῦ ῥηθέντος στρατ. εἰς Ποτάμι, ἔστειλεν εἰς προὑπάντησίν του τὸν γενναῖον στρατηγὸν υἱόν του, κύριον Χρυσανθόν, καὶ ἄλλους πολλοὺς γενναίους, καὶ εὐγενεῖς νέους, μετὰ τοὺς ὁποίους ἕως Γαστούνην ἐσυνωδεδύθη, ὅπου ἀπὸ τὸν ῥηθέντα κύριον Σισίνην ἔλαβεν ὅλα τὰ σημεῖα μιᾶς γενναίας καὶ καθαρᾶς φιλοξενίας.

Ο στρατ. Ροζαρόλ υποσχεθεί: νὰ διδάξῃ τὴν πολεμικὴν τούτους τοὺς πολεμικοὺς νέους, ἔκαμε νὰ κατασκευασθῶσι πεντακόσαιο λόγχοι διὰ τὸ ἱππικόν. Ὁ ἴδιος οὗτος στρατηγὸς δὲν γνωρίζει μὲ ποίους λόγους νὰ ἐξηγήσῃ τὴν εὐχαρίστησιν του, βλέπων τὸ τόσον ἀγχύνουν τῶν Ἑλλήνων, μάλιστα δὲ τῶν κυρίων Χρυτάνθου, καὶ Μιχαήλου, υἱῶν τοῦ πα- νευγενεστάτου κυρίου Γ. Σισίνη μετὰ τινῶν ἄλλων εὐγενῶν νέων, ὥστε μὲ δέκα ἡμερῶν διδασκαλίαν καὶ γύμνασιν κατὰ τὸ ἱππικόν, ἔμαθον καὶ ἐκεῖνο τοῦ συντάγματος, δι' οὗ ἐσυνείθισαν καὶ εἰ ἱπποὶ των νὰ ἐνεργοῦν, καὶ ἐκεῖνο τῆς κυβερνήσεως τῆς λόγχης, καὶ τοῦ σπαθίου, τὰ ὁποῖα ἀπο- καθιστοῦν τὴν δύναμιν τοῦ ἱππικοῦ.

Δὲν ἤμπορεῖ νὰ συμπέρανῃ τις, ὅποιον ἐνθουσιασμὸν ἐπροξένησεν ὁ ἐδῶ ἐρχομὸς τοῦ ἐξοχωτάτου στρατ. Ροζαρόλ, εἰς ὅλους τοὺς αὐτοὺς φρο- νοῦντας, γενναίους καὶ εὐγενεῖς πατριώτας· δυνατοὺς εἰς τὰ ἄρματα, ἀπο- δεικνύεται καὶ ὡς τοιοῦτος διὰ τῆς εἰς αὐτὰ ἐξαιρέτου κυβερνήσεώς του· καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ ἀναπληρῶν ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον τοὺς ἐδίδαξε μὲ τὸ παράδειγμα τοῦ νὰ κάμνουν. Κατεπείσθησαν ὅλοι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔως τῶρα κατεφρόνουν τὴν πολεμικὴν τέχνην, ὡς ἀφήσουν τὴν Τουρκικὴν μέθοδον τοῦ πολεμεῖν, καὶ νὰ ἀναγκαλισθοῦν τὴν Εὐρωπαϊκὴν τάξιν.

Τοῦτος ὁ νέος Ἐπαμινώνδης ἐζητεῖτο καὶ ἦτον ἀναγκαῖος διὰ νὰ ἐν- γαίρῃ εἰς ἡμᾶς τὴν Ἑλληνικὴν ἀνδρείαν, καθὼς ἐκεῖνος τὴν ἀνέγειρεν εἰς τοὺς Θηβαίους.

Ἐλπίζω, Κύριε, ὅτι θέλεις βάλῃς εἰς τὰς ἐφημερίδας ταύτην μου τὴν ἐπιστολήν, διὰ νὰ παρηγορηθῶσιν οἱ Ἕλληνες, ὅτι καταγόμενοι, καὶ γεν- νηθέντες ἀπὸ τὸ ἴδιον καὶ μόνον κλίμα τῶν παλαιῶν μας ἐκείνων ἡρώων, φυλάττουν τὴν ἰδίαν ἀγχίνουσαν· καὶ ὅτι ἐφ' ἡμᾶς ἀπ' αἰῶνος γεγυμνασμέ- νη βάρβαρος τυραννικὴ Ὀθωμανικὴ δύναμις, ἐστάθη ἀδύνατος νὰ τὴν σῶσῃ, καὶ ὅτι διὰ νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸν ἡρωϊσμὸν, δὲν μᾶς λείπει ἄλλο, παρὰ ἡ ἐπιστήμη τῆς τακτικῆς, τὴν ὁποίαν ἤδη ἀποφασισμένοι νὰ μά- θωμεν, θελομεν ἀναλάβῃ, τὸ νὰ ἡμεῖς ὀληθῶς Ἕλληνες· ἐν τοσούτῳ δὲ μὲ τὸ προσήκον σέβας μένω.

Τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1825. Ἐν Γαστούνη.

Ὁ πατριώτης Νικόλαος Θ. Πανταζόπουλος.

ΑΡΙΘ. 86

Μεσολόγγιον, 28 Ὀκτωβρίου. 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀναγινώσκουμεν εἰς τὸν Συνταγματικὸν τῆς Γαλλίας ἔντονον τινὰ ὁμιλίαν κατὰ τῶν οἰκαιοποιήσεων, διὰ τῶν ὁποίων διαφοροὶ Δυνάμεις θέλουν νὰ ἐξουσιάζωσι λαοὺς, οἵτινες διὰ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγώνων ἀπέκτησαν ἤδη π ρ α γ μ α τ ι κ ῶ ς τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ πολιτικὴν των ὑπαρξιν.

Ἐμμεῖς δὲ καὶ ἡμεῖς τῆς αὐτῆς γνώμης, ὅτι ὅποιος λαὸς ἐσύντριψεν ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ τῆς τυραννίας τὰς ἀλύτους, αὐτὸς καὶ εἶναι κύριος ἑαυ- τοῦ, ἡ ὑπαρξίς του εἶναι κτῆμα τοῦ ἴδιου, καὶ οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ τοῦ τὸ ἀφαιρήσῃ. Ὅταν λοιπὸν ἄλλος τις θελήσῃ νὰ τὸν ἐξουσιάζῃ ἀρχί- ζει κατὰ πρῶτον νὰ τὸν οἰκαιοποιήσῃ· καὶ ἐνῶντων τὴν δύναμιν μὲ τὴν οἰκαιοποίησιν, θέλει γίνῃ βέβαια ἀδικητὴς τοῦ λαοῦ ἐκείνου· καὶ ἐπει- δὴ τότε πᾶσα ἀδικία γίνεται κατὰ τῶν δικαιωμάτων τοῦ μερικοῦ καὶ ὅλι- κου, πρέπει καὶ ἡ ποινὴ νὰ ἐκτελεῖται μὲ τὴν ἀφαίρεσιν πάσης οἰκαιοποι- ήσεως, καὶ μετ' αὐτῆς νὰ στερῇται ὁ οἰκαιοποιούμενος καὶ τὴν ἄνομον κατάκτησιν.

Ἡ Τουρκία λοιπὸν δὲν ἔχει ἄλλο δικαίωμα εἰς τὴν Ἑλλάδα, παρὰ μίαν ἄνομον καὶ κακῶς θεμελιωμένην οἰκαιοποίησιν. Ταύτην δὲ τὴν πρότασιν ἐρευνῶσα καὶ ἡ εἰρημένη ἐφημερίς, ἰδοὺ πῶς ἐξηγεῖται περὶ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος.

Παρίσιον. Τὴν 11 Σεπτεμβρίου.

Τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ Σουλτάνου δὲν εἶναι ὡσαύτως οἰκαιοποιήσις; Ἡ Ἀγγλία ἐννόησε τοῦτο πολλὰ καλὰ· καὶ ἂν ᾖναι ἀληθὴς ἡ εἰδῆσις τῶν μεταξὺ τοῦ Ναυάρχου Ἀμιλτων καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως γενομένων συμβιβασμῶν (τῆς ὁποίας καὶ ἔχομεν πολλὰ διδόμενα, ὥστε νὰ τὴν πιστεύωμεν), ἡ Ἀγγλίς ἐνέργησε διὰ μιᾶς ὑπὲρ τῶν ἰδίων της, ὑπὲρ τῶν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὑπὲρ τῶν τῆς πολιτικῆς τῆς Εὐρώπης συμφερόντων. Κατ' οὐδένα λόγον ὅμως ἀπυδεκνύεται, πῶς ἡ Ἀγγλία θέλει δεχθῇ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἑλλάδος μόνῃ της ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας Δυνάμεις· εἶναι ἀκώλυτον καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ Ῥωσίαν νὰ λάβουν ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν των τὴν Ἑλλάδα· καὶ χωρὶς τούτου, τὴν ἄλλην ἡμέραν πόλεμος θέλει διακηρυχθῇ βέβαια. Τοῦτο ἀλλῶς δὲν ἐξηγεῖται· καὶ οὐτε εἶναι δυνατόν, κατὰ τὴν ἰδέαν μας, νὰ προβληθῇ διὰ νὰ στέλ- λεται εἰς τὴν Πελοπόννησον Λόρδ Μέγας Ἀρμοστής, καθὼς γίνεται καὶ εἰς τὰς Ἑπτανήσους. Δὲν πρέπει δὲ καθόλου νὰ λησμονήσωμεν ὅσα πρὸ μικροῦ ὁ Κ. Κάνικγ ἀνήγγειλε, λέγων, ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλει ἔλθῃ ἡ ὄρα, καθ' ἣν ἤθελεν εἶναι χρεια τελευταῖον νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀνεξαρ- τία τῆς Ἑλλάδος· νὰ ἀρχίσῃ μία δύναμις, καὶ αἱ ἄλλαι μεγαλοφώνως νὰ βοήθουν· αἱ ὁποῖαι ὅμως θέλουν εἰρηνεύει, ἐπειδὴ καὶ αἱ ἀρχαὶ

προχωροῦν ἡσυχῶς ἐν τῷ μέσῳ τῶν παθῶν· καὶ τῶντι, τί ἄλλο θέλει ἡ Ἀγγλία, παρὰ νὰ ἀνοίξῃ νέας εὐκολίας εἰς τὸ ἐμπόριόν της; Δὲν οἰ- κειοποιεῖται νὰ ἀποκλείσῃ κανένα, δὲν θέλει μάλιστα νὰ τὴν πολιτεύ- ωνται καλῆτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ τὸ εἰδεῖς προσφάτως μὲ τρόπον ἐναργῇ καὶ θετόν. Ἄλλο τι λοιπὸν δὲν κάμνει, εἰμὴ νὰ προπορεύηται ἀπὸ ἡμᾶς. Ἐπιγραφομένη μνηολογεῖται ὡς πρώτη Διοίκησις εἰς τὴν εὐγνώμονα τῶν Ἑλλήνων ἐνθύμησιν· καὶ ἰδοὺ τὸ πᾶν. Ὅσον τὸ καθ' ἡμᾶς, ἐλπίζομεν, ὅτι δὲν θελομεν εἶσθαι οἱ ἐσχατοὶ εἰς τὴν εὐδιαθε- σίαν των, καὶ ἂν ὅχι ὡς Διοικήσις, τοῦλάχιστον ὡς λαός. Ἀς ᾖναι γνωστὸν λοιπὸν τοῦτο εἰς τὸ Μινιστέριόν μας· ἂς μὴν ἐπιμένῃ νὰ πα- λινδρομῇ εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐν ᾗ προχωρεῖ εἰς τὴν Ἀμερικὴν· ἂς μάθῃ νὰ βαδίζῃ τὸν ὁποῖον μὲ τοσαύτην ἐπιτυχίαν ἤνοιξε δρόμον, ἀντὶ τοῦ νὰ σύρεται ὀπισθεν τῆς Αὐστρίας εἰς σύστημα πολιτικῆς μικροπρέπειας ἐχθροπαθοῦς. Τὴ μεγάλη δόξα θέλει εἶσθαι διὰ τὸ ναυτικὸν μας νὰ προσ- παθῇ ἀκολουθοῦν κατόπιν τοῦ ναυτικοῦ τῆς Αὐστρίας! Τὶ ὥραϊον θέα- μα διὰ τὴν Γαλλίαν, ἥτις κατέταξε Μαύρους εἰς τὸ τάγμα τῶν λαῶν, νὰ βλέπῃ λευκοὺς συγκαταριθμωμένους εἰς τὸ τάγμα τῶν δούλων!

Λονδίνον. Τὴν 16 Σεπτεμβρίου.

Λέγουν, ὅτι αἱ Δυνάμεις ὅλαι ὑπεσχέθησαν συναλλήλως εἰς τὴν ἐν Βιέννῃ Συνέλευσιν νὰ διατηρῶσι τὴν ἰσορροπίαν ἢ ὑποία ἐχρηκτριρίσθῃ ὡς βᾶσις τῆς εἰρήνης. Τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀκριβές· ἀλλ' ἡ Ὀθωμανικὴ Πόρτα δὲν συνήργησεν εἰς τὴν συμφωνίαν, οὔτε ἡ Ἑλλάς ἦτον ἀκόμη ὑποκείμενον διαφιλονεικίσεως. Ἄν λοιπὸν, διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν Αὐλὴν τῆς Ἀγγλίας τοῦ νὰ ἐνδῶσῃ εἰς τὰς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων εἰλικρινεῖς τῶν Ἀγγλῶν διαθέσεις, δὲν παρέστανον ἄλλο ἐμπόδιον, ἐκτὸς τῆς ἐν Βιέννῃ συνθήκης, τοῦτο εἰς τὴν στάθμην ἤθελεν εἶσθαι μηδὲν. Εἶναι προσέτι ἐνεργῶς συμφέρον διὰ τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ἴσως καὶ δι' ὅλην τὴν Εὐρώπην, τὸ ν' ἀποκατασταθῶσιν οἱ Ἕλληνες αὐτόνομοι, καὶ ἡ Μεγάλη Βρεταννία νὰ ἔχῃ κἄποιαν ἐπὶ ῥοίαν φανερὰν εἰς τὰ συμβούλια τῆς νέας δημοκρα- τίας. Ἡ Τουρκία κλονεῖται πρὸ πολλοῦ, καὶ ἡ Ῥωσσία, πάντοτε φιλό- δοξος, ζητεῖ ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Μεγάλου Πέτρου νὰ ἀποκτήσῃ ἐπὶ ῥοήν εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐπειδὴ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἐπικράτειάν της δύνα μόνους λιμένας κατεσκεύασεν ἡ φύσις, καὶ αὐτοὺς παγωμένους τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου, πρὸ πεντήκοντα ἡδὴ ἐτῶν προσπαθεῖ ν' ἀνοίξῃ τὸν πορθμὸν τοῦ Βοσπόρου, ὥστε νὰ ἐκπλέωσιν ἐκεῖθεν ὡς ἀπὸ εὐρύχωρον ναύσταθμον ἀπειράριθμοι στόλοι, καὶ νὰ φιλονεικῶν τὴν αὐτοκρατορίαν τῆς Μεσο- γείου. Κατὰ τὸ παρὸν ἔχει εἰς Ὀδησσὸν ἀρκετὰ μέγαν ναύσταθμον, καὶ στόλον συνιστάμενον ἀπὸ εἰκοσι περίπου νῆας τῆς γραμμῆς, περιπλέοντα τὸν Εὐξείνιον Πόντον. Αἱ ἐμπροσθοφυλακαὶ της ἐγγίζουσιν σχεδὸν εἰς τὸν Δούναβιν· καὶ ἂν Εὐρωπαϊκὴ τις ἐπὶ ῥοή δὲν ἐμποδίσῃ τῶν σχεδίων της τὴν ἐκτέλεσιν, εἶναι πιθανὸν νὰ ἐμβῇ ταχέως εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ νὰ γίνῃ ἐπομένως κυρία τοῦ Ἑλλησπόντου. Συμμαχοῦσα ὅμως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ Ἀγγλία, θέλει προφθάσῃ τὰς χρεῖας τινὸς πολυσυνθέτου στόλου, ὅστις νὰ ἐμποδίσῃ ἢ νὰ ἀποκλείσῃ ἐρμητικῶς τὸ ναυτικὸν τῆς Ῥωσσίας· μόνῃς τὴν διάβασιν, καὶ ἐπομένως νὰ ἀπομακρύνῃ περισσώτε- ρον παρ' ἄλλοτε ποτε τὴν ναυτικὴν αὐτῆς εἰς τὴν Μεσόγειον ὑπεροχὴν. Ἡ πολιτικὴ λοιπὸν, ἡ φιλανθρωπίς καὶ ἡ κοινὴ ἐλευθερίᾳ συντρέχουν εἰς τὸ νὰ ὑποχρεώσωσι τὴν Ἀγγλίαν νὰ βοηθήσῃ τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα. εἰ δυνατόν νὰ τὸ κάμῃ μὲ τὴν καλὴν ἐκείνην πίστιν, ἡ ὁποία ἦτον καὶ εἶναι πάντοτε ὁ πρῶτος νόμος τῆς Ἀγγλικῆς Αὐλῆς. Ἀλλ' αὕτη διὰ συνθηκῶν ἐπισήμων εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ στηρίξῃ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους· δὲν ἤμπορεῖ λοιπὸν νὰ κάμῃ συμμαχίαν μὲ τοὺς Ἕλληνας, οὔτε νὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτοὺς ἔθνος ἀνεξάρτητον, ἂν πραγ- ματικῶς δὲν κατασταθῶσι τοιοῦτοι· ἂν ὅμως διὰ τῆς εὐτολμίας καὶ ἐπιμονῆς των φθάσουν νὰ κούράτωσι τοὺς δυνάστας των, εἶναι ἀναμ- φισβήτητον, ὅτι συμφέρον θέλει εἶσθαι τότε εἰς τὴν Ἀγγλίαν νὰ τοὺς ἀναγνωρίσῃ ὡς ἀδελφούς, καὶ νὰ τοὺς βοηθήσῃ κατὰ τῶν ἀπειλῶν καὶ προσβολῶν τῶν ἄλλων Δυνάμεων τῆς γῆς. (Star.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ,

ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Περ. Γ'.

Άρι. μς'. τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων.

Ἐπειδὴ τινες Ἕλληνες, εἴτε ἐξαπατῶμενοι, εἴτε μὲ τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ προστατεύωνται εἰς πράξεις ἐναντίας τῶν καθεστώτων νόμων, ζητοῦν- τες λαμβάνουν ἀπὸ διαφόρους Προξένους ἢ Πράκτορας ξένων Δυνάμεων ὑπερασπίσεις, καὶ δυνάμει αὐτῶν, νομίζουσιν τὸν ἑαυτὸν τοὺς ὑπάρχουσ ἐκείνων τῶν Δυνάμεων, καὶ ἐπομένως ἐλευθέρους τῶν χρεῶν, εἰς ὅσα τοὺς καθυποβάλλει ὁ νόμος.

Τὸ Βοῦλ ευ τ ι κ ὸ ν ἰ θ ἔ σ π ι σ ε.

Α', Οὐδεὶς Ἑλλήνων, ὁποῖας δῆποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ, ἔχει τὴν ἀδειαν νὰ ζητήσῃ, ἢ λάβῃ ξένης Δυνάμεως ὑπεράσπισιν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος.

Β'. Οὐτε μεταβαίνων ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπιστρέφων εἰς τὴν πατρίδα τοῦ ὁ Ἕλλην δύναται νὰ γνωρισθῇ ξένης Δυνάμεως ὑπὸχος, ἢ ὑπερασπιζόμενος ἀπὸ αὐτὴν τὴν Δύναμιν, ἐὰν δὲν ἀπέκτησε τακτικῶς τὸ δικαίωμα τῆς πολιτογραφήσεως εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς Δυνάμεως ἐκείνης, μὲ ὅποιον τρόπον οἱ νόμοι καθιστῶσι νόμιμον τὴν πολιτογραφήσιν.

Γ'. Κάθε ὑπεράσπισις, δεδομένη εἰς Ἑλλήνα ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ ὁποιοῦδήποτε Προέξοντος ἢ Ἀντιπροέξοντος ἢ Πράκτορα ξένης Δυνάμεως, ἢ καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἀνεὺ τῆς νομίμου πολιτογραφήσεως, δὲν ἔχει καμμίαν ἰσχύν, οὔτε οἱ ἔχοντες αὐτὴν παύουν τοῦ νὰ θεωρῶνται ὡς Ἕλληνες, καὶ νὰ ὑποκείνται ὡς τοιοῦτοι εἰς ὅσα χρήνται προσδιορίζει εἰς αὐτοὺς ὁ νόμος.

Δ'. Ὅσοι Ἕλληνες ἀποδειχθῶν ὅτι ἔλαβον τοιοῦτου εἶδους ὑπεράσπισιν, ἂν ἔλαβον τὴν ὑπεράσπισιν πρὶν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἀκυροῦται αὐτὴ ἡ ὑπεράσπισις· ἂν δὲ τὴν ἔλαβον μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ τοῦ νόμου, καταδικάζονται εἰς ποινὴν χρηματικὴν πεντήκοντα διστῆλων Ἰσπανικῶν, καὶ χάνουν διὰ πενταετίας τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ εἶναι ἐκλογεῖς, ἢ νὰ ἐκλέγωνται Ἀντιπρόσωποι εἰς τὸ βουλευτικὸν σῶμα, ἀποκλείονται δὲ κατὰ τὸ αὐτὸ τῆς πενταετίας διὰστημα καὶ ἀπὸ κάθε πολιτικόν, ἢ στρατιωτικόν ὑποῦργημα.

Ε'. Ὅσοι ὑποπέσωσι καὶ δεύτερον εἰς τὸ ἐγκλημα τοῦτο, καθυποβάλλονται εἰς ποινὴν χρηματικὴν ἑκατὸν Ἰσπανικῶν διστῆλων, καὶ χάνουν διὰ βίου τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ εἶναι ἐκλογεῖς, ἢ νὰ ἐκλέγωνται Ἀντιπρόσωποι, ἀποκλείσμενοι ἐπίσης διὰ παντὸς ἀπὸ κάθε πολιτικόν ἢ στρατιωτικόν ὑποῦργημα.

Ζ'. Τὸ δικαίωμα ξένης ὑπεράσπισεως, καὶ τακτικῶς λαμβανόμενον (κατὰ τὸν παραγ. Β'.) περιορίζεται εἰς τὸ ὑποκείμενον τοῦ λαμβάνοντος αὐτοῦ, δὲν ἰσχύει ὁμοῦ καὶ ὡς πρὸς τὰ κτήματα αὐτοῦ ἐπάνω εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων γίνονται αἱ ἀνάλογοι εἰσπράξεις κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους.

Ζ'. Ὅσοι λάβουν τακτικῶς τὸ δικαίωμα ξένης ὑπεράσπισεως, χάνουν κάθε δικαίωμα, τὸ ὅποion ὁ ὁργανικὸς νόμος χαρίζει εἰς μόνους τοὺς Ἕλληνας.

Η'. Τὰ ὑπουργεῖα τῶν ἐσωτερικῶν, τῆς οἰκονομίας, καὶ τοῦ δικαίου νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον.

Θ'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ δημοσιευθῇ διὰ τύπου καὶ νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν κώδικα τῶν νόμων.

Ἐξεδ. τῇ 11 Αὐγούστου 1825 ἐν Ναυπλίῳ.

Ὁ Πρόεδρος ΠΑΝΟΥΤΖΟΣ ΝΟΤΑΡΑΣ. Ὁ Α. Γραμμ. Ἰωάννης Σκανδαλίδης.

Ἐ π ι κ ρ ο ὕ τ α ι.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Ὁ Γεν. Γραμμ. Α. Μαυροκορδάτος. (ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Περ. Γ'.) ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Αρι. 12,641)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ.

Δ ι α κ ρ ὕ τ τ α ι.

Ἡ ἐν Ἀστρεί ἐθνικὴ συνέλευσις εἰς τὰ πρακτικὰ ἢ. Ἀπριλίου ἐπροσδιώρισε μετὰ διετίαν ὁλόκληρον τὴν συγκρότησιν τρίτης ἐθνικῆς συνελεύσεως. Ἡ Διοίκησις εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν πάντοτε νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐθνικὴν ταύτην βούλησιν, ἀλλ' αἱ δεινὰί τῆς πατρίδος περιστάσεις, τὰς ὁποίας κανένας Ἕλλην δὲν ἀγνοεῖ, δὲν ἐσυγχώρησαν μέχρι τοῦδε τὴν συγκάλεισιν ἐθνικῆς συνελεύσεως. Ἐπειδὴ δὲ, Θεοῦ βοηθούντος, ἐλπίζεται νὰ καλῇσερεύσῃ ἐν τῷ μεταξύ τοῦ χειμῶνος τοῦτου τῆς πατρίδος αἱ περιστάσεις, προσδιορίζεται ἡ συγκρότησις τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως εἰς τριμηνίαν ἀπὸ τῆς σήμερον δηλαδὴ τὴν 25 τοῦ Δεκεμβρίου μηνός, καὶ ἦν ἐποχὴν ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας οἱ πληρεξούσιοι ὀφείλουν νὰ παρευρεθῶν εἰς τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως, ἢ ὅπου περὶ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐγκριθῇ, διὰ τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν πληρεξουσίων ἐκάστης ἐπαρχίας ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι διπλάσιος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παραστατῶν αὐτῆς, ἢ δὲ ἐκλογὴ αὐτῶν θέλει γενῆ ὡς καὶ ἡ τῶν παραστατῶν κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῶν νόμον.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1825.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος Γκέλας Μπότας. Ὁ Γεν. Γραμμ. Α. Μαυροκορδάτος.

Ἐγγχώριοι εἰδήσεις.

Ἀπὸ τῆς 25 ἕως τῆς 28 Ὀκτωβρίου. Ὁ ἔχθρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ πυροβολῇ τὴν πόλιν μας ἐκ διαλειμμάτων. Ἡμεῖς δ' ἀντικανονοβολοῦμεν τὰ κανονοστάσια τοῦ καὶ βομβοβολοῦμεν τὰς σκηνάς του. Οἱ Ἕλληνες δὲν παύουν ἐξερχόμενοι συνεχῶς νὰ πλησιάζουν εἰς τὰ ἐχθρικά κανονοστάσια, καὶ νὰ τουφεκίζωσι τοὺς εἰς τὰς πέριξ ἐχθρούς. Ὁ ἀερο-

βολισμὸς λοιπὸν ἀρχίζει καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, καὶ διὰ οὐρανίας ἀρρώγις ὁ θάνατος καὶ ἡ ἥττα τοὺς Τούρκους συντροφεύουν πάντοτε.

Καθὼς διὰ δρόμων μεγάλων καὶ τεχνητῶν αὐξάνει τὸ ἐμπόριον, καὶ δι' αὐτοῦ προσκτῶνται ὅλα τῆς ζωῆς τὰ ἀγαθὰ, οὕτω διὰ τοῦ μεγάλου δρόμου τοῦ πνεύματος, ἥτοι διὰ τοῦ τύπου, κηρύττεται ἡ ἀλήθεια καὶ διαδίδονται τὰ φῶτα εἰς τὰ ἔθνη. Τὴν ἀναντιρρήτον ταύτην ἀλήθειαν γνωρίζουσα σαφῶς καὶ ἡ Σεβαστὴ ἡμῶν Διοίκησις, πράττει πᾶν δυνατόν, ὥστε τὰ φῶτα νὰ διαδοῶσιν εἰς τὰς κοιλιάς μας, νὰ ἀποβληθῇ τῆς ἀπάτης τὸ κάλυμμα, καὶ ἡ κατεθλιμμένη ἀσφόδης νὰ ἀναφαίνεται πανταχόθεν. Ἐνεκα τοῦ ὁποίου ἐθέσπισε καὶ τὴν ἐν Ναυπλίῳ σύστασιν τῆς νέας ἡφημερίδος, ἥτις φέρει τὸ ὄνομα, Γενικὴ Ἡφημερίς τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Ἡφημερίς αὕτη θέλει λογιζέται κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτῆς μέρος ἐπίσημος· καὶ ὡς ὄργανον διασαλπίζειν τὰ πρακτικὰ τῆς Διοικήσεως, θέλει εἶσθαι μάρτυς ζωηρὸς καὶ ἀθάνατος τῶν ἔργων τῆς, μάρτυς, ἥτις διακηρύττουσα τὴν ἀλήθειαν, δὲν θέλει λείπει ποσῶς ἀπὸ τὰ καθήκοντά της. Ἡ εἰς ἔθνος ἐλεύθερον ἐλευθερία τοῦ τύπου (βάσις οὐσώδης) ἀπαιτεῖ κατὰ δικαίωμα τὴν κοινοποίησιν τῶν ἄρθρων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τὸ πολίτευμα· τὸ δὲ ὄργανον τῆς Διοικήσεως θέλει γίγεται τότε τὸ πρῶτιστον αὐτῆς μνημεῖον.

ΑΡΙΘ. 87,

Μετολόγιον 31 Ὀκτωβρίου, 1825.

ἙΣΤΕΡΙΚΑ.

Κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀγαπημένους μας Ἕλληνας μίαν ὀρθὴν ἰδέαν τῶν πολιτικῶν συστημάτων, τὰ ὅποια ἐπικρατοῦν εἰς τὰς διαφόρους Αὐλὰς τῆς Εὐρώπης. Ἡ Ἑλλὰς βέβαια σήμερον ἡ αὖριον θέλει καταχωρηθῇ καὶ αὕτη εἰς τὸν μέγαν κύκλον τῶν Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ἐπειδὴ εἰς τοιοῦτον σκοπὸν τείνουν οἱ ἀγωνεῖς τῆς Ἑκκλησίας· ὑπερασπιστὴν τῆς τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας· πρέπει λοιπὸν οἱ Ἕλληνες νὰ γνωρίζουν τὸ θέατρον, εἰς τὸ ὁποῖον μέλλουσιν καὶ αὐτοὶ νὰ πρᾶσθαι τὴν πολιτικὴν σκηνὴν τῶν.

Ἡ Εὐρώπη σήμερον (ἐκτὸς τῆς Πόρτας) παρασταίνει ἀριστοκρατίαν Βασιλέων· ἡ ἀριστοκρατία αὕτη ἔχει, ὡς λέγουσιν, κοινὸν σκοπὸν, τὴν εὐρίνην καὶ ἡσυχίαν τῆς Εὐρώπης. Ἀγρυπνὸς καὶ προνοητικὴ πάντοτε ἡ Ἀγγλία ἐμβόηκεν ἐμμέσως εἰς τὴν συμμαχίαν ταύτην τῆς Χέρσου Εὐρώπης, γνωρίζουσα, ὅτι ἔχει καὶ αὕτη νὰ προβάλῃ τινα βλέπουσα ὁμοῦ, ὅτι τῶν πραγμάτων ὁ ρόλος φέρει νέας ταραχάς, ἀντὶ νὰ καθυσηχάσῃ τὰ πνεύματα καὶ τὰς καρδίας, ἐγκατέλιπε τοιοῦτο σύστημα, τὸ ὅποion ἐπαπειλεῖ τὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτῶν καὶ εἰς αὐτὰς τὰς οἰκίας των. Καὶ ἰδοὺ μετεχειρίσθη τὴν βάσιμον ἐπιβρόχον τῆς εἰς τὸ νὰ γίνῃ σωτὴρ των λαῶν ἐκείνων, οἵτινες, ἢ διὰ παλαιῶν συνθηκῶν, ἢ διὰ τοῦ δικαίου δικαίου τοῦ ἰσχυρωτέρου εἶχον καταδικασθῇ νὰ ὑπομείνωσι τὰς ἀλύτους παρ' αὐξίαν. Ἰδοὺ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κάστλεριγγ μεταβάλλει, ὅχι τὴν πολιτικὴν τῆς, ἀλλὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, καὶ ἀκολουθοῦσα τὰς εὐγενεῖς καὶ σωτηριώδεις ἰδέας τοῦ Κ. Κάνιγγ, ἔφερε τὴν εὐδαιμονίαν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς μεσημερινῆς Ἀμερικῆς· ἐπαρκεῖναι μὲ τὸ παράδειγμα τῆς τῆς Γαλλίας νὰ φέρῃ τὴν τοῦ Καίτη, καὶ διὰ τῆς ἐπιβρόχης τοῦ πνεύματος τῆς θέλει ἐνεργήσῃ καὶ τῆς φιλάτης πατρίδος μας τὴν εὐτυχίαν.

Καθ' ὅλα ταῦτα λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν τὰς κλίσεις τῆς Αὐλῆς τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας, διὰ νὰ καταλάβουν, ἂν τῶν ἄλλων Δυνάμεων ἡ πολιτικὴ ᾖ προτιμητέα, ἢ οὐ. Πρέπει νὰ μάθῃ τις νὰ ἀγαπᾷ τὸν ὑπερασπιστὴν του, καὶ ὅχι νὰ τὸν φοβῆται.

Παρίσιοι. Τὴν 15 Σεπτεμβρίου.

Γίνεται τώρα εἰς τὴν ὑψηλὴν διπλωματικὴν τῆς Εὐρώπης ἐρευνα περὶ τοῦ ἂν θέλουν ἀφήσῃ τὰς νέας δημοκρατίας· νὰ λάβουν σύστασιν, δηλαδὴ, ἂν θέλουν ἐπικυρώσῃ κατὰ δικαίωμα ὅτι πραγματικῶς ὑφίσταται. Αἱ νὰ ἐξετάσωμεν ἡμεῖς τοῦτο τὸ ἀξιοσημείωτον πρόβλημα ἀναφορικῶς πρὸς τὴν πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης, πρέπει νὰ ἐπαναβῶμεν εἰς ὑψηλότερας τινας συζητήσεις.

Ἡ ἱερὰ συμμαχία δὲν εἶναι πλέον καθ' ὃν τρόπον πρὸ δύο ἐτῶν ὑπῆρχεν, οὔτε καὶ τότε ἦτον, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν. Ἐν καιρῷ ἐδείξαμεν τὴν μεταβολὴν, εἰς τὴν ὁποίαν αὕτη ὑπέπεσε, καὶ ἐφανερώσαμεν τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐπάνω εἰς τὴν πολιτικὴν τύχην τῆς Εὐρώπης. Ἀπὸ τὴν συνένωσιν πάσης τάξεως Βασιλέων, χωρίστους ἐξαίρεσεως ἀνωτέρων, μεσαίων, καὶ κατωτέρων Δυνάμεων, ἀνεφάνη ἀριστοκρατία τις ἀπὸ Βασιλείς, γνωρισμένη ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῆς χέρσου Εὐρώπης Δυνάμεων. Μία Δύναμις νήσιος, ἡ ὁποία δὲν συγχωρεῖ τὰ δευτερεύοντα εἰς ἐκείνας τῆς πρώτης τάξεως, δὲν συγκατένευσε ὁλοφύχως εἰς ταύτην τὴν πολιτικὴν καὶ κατ' ἐπιφάνειαν θρησκευτικὴν ἑνώσιν, ἥτις ἐστέφθη μὲ τὸ ὄνομα τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας, καὶ τῆς ὁποίας ὁ κατ' ἐπίδειξιν σκοπὸς ἦτον ἡ διατήρησις τῆς εἰρήνης. Πολλοὶ τρόπους ἔμπορεῖ τις βίβαια νὰ

μεταχειρισθῇ διὰ τὰ συστήσῃ τὴν εἰρήνην, τὴν ὁποῖαν ζητῶν θέλει εὐρεῖ εἰς τὰς διαθέσεις καὶ χρεῖας τῶν λαῶν, καὶ προσέτι (μὲ περισσότερην βᾶσιν, καθὼς νομίζομεν) εἰς τὰ ἔθιμα, τὰ ὁποῖα νὰ προσαρμόζονται μὲ αὐτὰς τὰς διαθέσεις καὶ χρεῖας.

Πάραυτα λοιπὸν ἐννόησε ἡ Ἀγγλία, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τὰς δευτερευούσας καὶ κατωτέρας Δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἀπεβλήθησαν ἀπὸ τὸ Εὐρωπαϊκὸν συμβούλιον, διὰ τῆς ὑψηλῆς ἐκκαθάρσεως τῆς ἐσχάτης Συμμαχίας. Ἰδὲν ὅτι αἱ Δυνάμεις αὗται ἐπολιτεύοντο δημοτικῶς πρὸς τοὺς λαοὺς των, καὶ ὅτι πολλὰ μετὰ αὐτῶν ἐσύστησαν καὶ ἔθιμα μάλλον ἢ ἥττον ἐλευθερά. Ἐκτοτε δ' ἐπτοχάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν εἰδικὴν καὶ περιορισμένην πολιτικὴν, ἥτις ἀνήκει εἰς τοὺς ὀλίγον ἐξευγενισμένους αἰῶνας, καὶ νὰ ἐγκλωπιῇ τὴν γενικὴν, ἐκτεταμένην, καὶ φωταυγῇ, ἥτις ἀνήκει εἰς τοὺς μέλλοντας, καὶ ἀνοίγει τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν ὅλους τοὺς λαοὺς εἰς τὰς μαγὰς σχέσεις, εἰς τὴν πνευματικὴν, κοινωνικὴν, καὶ τεχνικὴν βελτίωσιν τοῦ ἀνθρώπινου γένους, καὶ εἰς τὸν θρίαμβόν τῆς καθ' ὅλην τὴν γῆν πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς, ἐλευθερίας, καθὼς ὁ Κ. Κάνιγγ ἐκφράζεται.

Ἀπὸ τὰς ἐσχάτως γενομένης δημογενοῦσας αἰ. μαιζονίας τοῦ Αἰάνκαστερι, ἐννόησεν ἡ Ἀγγλία τὴν δεινὴν κατὰστασιν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἡ εἰδικὴ πολιτικὴ καὶ ὁ πόλεμος τὴν εἶχον φέροι. Ἡ πολιτικὴ αὕτη ἐπεραιούτο τότε χωρὶς νὰ εὐρίσκη τὸ παραμικρὸν στήριγμα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο ἀλλοῦ νὰ εὕρῃ, εἰμὴ εἰς τὴν χερσαίαν Εὐρώπην, ἐκείμινε δὲ νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν Αὐστρίαν καὶ Ῥωσίαν ἡ Ἀγγλία ἀπεσώρβητο μακρότερον ἐπολιτεύετο ὅμως μὲ τρόπον ὑποτασσόμενον, καὶ διὰ τοῦτο ἔχανε τὴν ἀξίαν της. Ὁ Μαρξέσος Λονδοντέρου (*) ἐγνώρισε τὴν κατὰστασιν τοῦ, ἥτις εἶναι ἀνίατος· νὰ ἀλλάξῃ δρόμον δὲν ἠδύνατο πλέον· ὁ καιρὸς του ὤρμασε, καὶ ἐκρίθη· ἡμποροῦσεν ὅμως νὰ τραβιχθῇ ἀπὸ τὰ πράγματα μὲ ἀπόφασιν ὀλιγώτερον ἀπελπισμένην. Διὰ καλὴν τύχην ὅλοι οἱ Μίνιστροι δὲν δικάζονται μὲ τόσον ὀλέθριον δι' ἐαυτοὺς τρόπον ἔπρεπεν ὅμως νὰ μᾶς δίδουν ἐνίοτε τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα μὲ τρόπον ὀλιγώτερον βίαιον.

Ἀμέσως, ὅτε ἡ Ἀγγλία ἐνηγκαλίσθη τὴν γενικὴν πολιτικὴν, ἡ Διοίκησις της ὠφελήθη ἀπὸ τὸ δημοτικόν, καὶ οὕτως ἡ ἀντίστασις ἐξαλείφθη κατ' ἀναλογίαν καὶ διὰ τῆς πείρας ταύτης ἐγνώρισεν, ὅτι ἡ πολιτικὴ αὕτη ἦτον ἐπάναγκος νὰ εἰσαχθῇ. Δόξα καὶ τιμὴ εἰς τοὺς Λιβελπούλους, Κάνιγγ, Ῥοβινσῶνας καὶ Χουσκινσῶνας, οἱ ὁποῖοι τὸ ἐννόησαν! Τὰ μερικὰ συμφέροντα δὲν ἐδείξαν πλέον πεισματικὴν τινὰ ἐχθροπάθειαν· ἡ νόμιμος κριτικὴ τῶν δημοσίων πράξεων ἐγένεν ὀλιγώτερον πικρά ἀπὸ μέρους τῶν ἀντισταμένων, τὰ γενικά συμφέροντα ἀνεγνωρίσθησαν, συνενώθησαν καὶ τὴν μικροπρεπὴ καὶ ἄσκοπον πάλιν λησμονήσαντα, ἐνεργούν εἰς σφαιρὴν πλέον εὐρύχωρον. Εἰς τὴν τεράστιον ταύτην κίνησιν μιᾶς εὐημερίας, ἥτις αὐξάνει κατὰ λόγον γεωμετρικόν, ἡ Ἀγγλία φαίνεται, ὑπερεπιδόσῃ τὰ δριὰ της διὰ νὰ διασπαρῇ εἰς ὅλον τὸν κόσμον· καὶ ἡμπορεῖ τις νὰ εἰπῇ, ὅτι περὶ ἐαυτῆς δὲν ἔχει τι πλέον νὰ ἐνασχολῇται· οἱ στοχασμοὶ της δὲν εἶναι τοπικοί, καὶ δικαίως ἡμποροῦν οἱ Ἀγγλοὶ νὰ ὀνομασθῶσι κοσμοπολίται· ἐκεῖ τώρα λογαριάζουν τὰ πάντα εἰς κλίμακα, ἥτις ὁμοιάζει κατὰ τὸ μέγεθος τὸν μεσημβρινὸν καὶ ἰσημερινόν.

Ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Διοίκησις εἶναι δημοτικὴ εἰς τὴν Ἐπικράτειάν της, δὲν ἐπιδέχεται ἀμφιβολίαν, διότι ἀκολουθεῖ τὴν ἐθνικὴν βολήν, καὶ μάλιστα τὴν βοηθεῖ· ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ ἕως ἐδῶ· ἡ Ἀγγλία θέλει νὰ ᾔναι δημοτικὴ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν οἰκουμένην. Τρεῖς ἐπαναστάσεις ἀνηγέρθησαν πρὸ τριῶν χρόνων εἰς τὴν Εὐρώπην, ὁ σκοπὸς τῶν ὁποίων ἦτον ἡ σύστασις τῆς παραστατικῆς πολιτείας. Ἐὰν ἤθελε τὰς ὑποστηρίξει, ἦτον ἐπικίνδυνον, διότι τιουτοτρόπως ὁ πόλεμος ἦτον ἀφευκτός· ἀνεδείχθη λοιπὸν οὐδετέρα, καὶ τοῦτο ἐστάθη τότε τὸ μέγιστον βῆμα.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἡ κατὰστασις ἐσχίσθη τῶν Αὐλῶν ἤρχισε νὰ διακρίνεται· αἱ σχέσεις προσήγγισαν, αἱ ἀντιπάθειαι ἀπεχωρίσθησαν. δὺ στρατόπεδα λοιπὸν ἐσυστήθησαν· ἀφ' ἑνὸς μέρους ἦσαν οἱ ἐχθροὶ ὁλῶν τῶν ἐλευθέρων ἐθίμων, καὶ οἱ ὑπερασπισταὶ τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ ὁπαδοὶ τῶν μάλλον ἢ ἥττον ἐλευθέρων ἐθίμων, καὶ οἱ κατὰπερίστασιν, ἡ πεποιθὴσιν προσκολλημένοι εἰς τὸ παραστατικὸν πολιτεύμα. οἱ πρῶτοι ἐπρόσκεινον, οἱ δὲ δεῦτεροι ἐπροόδευσαν· καὶ ἰδοὺ τὴν πρῆβιν νὰ ἀποδειχθῇ.

Ἡ Γαλλία ἦτον προωρισμένη νὰ ἐπέχῃ τὸν πρῶτον βαθμὸν εἰς τοιαύτην τῶν πραγμάτων κατὰστασιν. Ὡς συνταγματικὴ Διοίκησις ἠδύνατο αὕτη νὰ προστατεύσῃ μὲ φρόνησιν καὶ μετριοφροσύνην τοὺς λαοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐπόθουν νὰ ἀπολαύσωσι τὴν πολιτικὴν ταύτην μορφήν, καὶ ἡμποροῦσε νὰ τὸ ἐνεργήσῃ μετὰ σταθερότητος, χωρὶς νὰ ᾔναι κατ' εὐθείαν ἐχθρὸς τῶν ἀπολύτων Διοικήσεων. Τὴν ἐπεφόρτισεν νὰ τιμωρήσῃ τὴν Ἰσπανικὴν ἐπανάστασιν, καὶ τὸ ἔκαμεν· εὐρέθη ὅμως ἐπὶ κεφαλῆς τῆς

στρατιᾶς της ἀντὶ ἀρκετὰ ἀγγίονος καὶ πρὸς διὰ νὰ κατάλαβῃ, δι' ἀντὶ τῆς ἐπαναστάσεως ἀντικατέστησαν πόλεμον ἐμφύλιον, καὶ ἀντὶ συντάγματος, χάος καὶ ἀναρχίαν. Ἐφάνη ἡ διαταγὴ τοῦ Ἀνδουίρ (*)· τὸ αὐτοδέσποτον ὅμως καὶ μοναρχικόν, τὰ ὁποῖα κατεπάτησαν αὐτὴν, ἐθριάμβευσαν εἰς τὴν Ἰσπανίαν. Ἀλλ' ἡ ἀπόπειρα καὶ ἡ τιμωρία τοῦ Βασσιάρη (α) ἐκλόνητε τὰ δὺ ταῦτα αἰσθητά· διότι αἱ ἀπόλυτοι διδασκαλαὶ κατεπελεμήθησαν εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἀπὸ τὴν πείραν τῶν πραγμάτων· καὶ ἰδοὺ ἐντεῦθεν ἐπήγαγε πάλιν ὄφελος ἀναλόγως πρὸς τὰς συνταγματικὰς διδασκαλίας.

Ὅταν ἡ ἐσχάτη Συμμαχία ὑπερεῖχε, τότε ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις ἀρχίσαι νὰ μορφοῦται. Ἐκτοτε λοιπὸν ἐξετυλίττετο, καὶ τέλος πάντων ἔλαβε παγίότητα. Ἡ Ἀγγλία, ἥτις τὰ πάντα ἀρχίζει ἀπὸ τὴν οὐδετερότητα, καὶ δὲν γνωστοποιεῖ τῇ διαταγῇ της τὸ σχέδιον, εἰμὴ ὅταν ᾔναι ὅλα ἔτοιμα, καὶ σχεδὸν εἰς ἐκτέλεσιν, εἰδείχθη κατ' ἀρχὰς οὐδετέρα· ἐφάνη μάλιστα καὶ ἐχθρική, διὰ νὰ πολιτευέται τὴν Πόρταν κατὰ τὸ χρέος τῆς παλαιᾶς φιλίας. Τὰ πάντα ὅμως σήμερον μετέλλαξαν. Τὸ φέρεται μὲν τῆς ἐν Ναυπλίῳ Διοικήσεως, ἔχει εὐδαίμονα βέβαια ἐπιβρότην εἰς τὰ Ἑλληνικά πράγματα, χωρὶς νὰ δυνήθῃ νὰ ἐνοχοποιήσῃ, οὐτε τὴν Ἑλλάδα, οὐτε τὴν Ἀγγλίαν. Μόλις ἡ Ἑλλάς ἐστὲν ὡρῆθη, καὶ ἀμέσως διευθύνθη εἰς τὴν Ἀγγλικὴν σημαίαν, διότι ἦτον ἡ πλησιεστέρα, καὶ ἡ πλέον φιλική. Ἀν ἡ Γαλλικὴ ἤθελεν εἰσθαι εἰς μικροτέραν ἀπόστασιν, ἤθελε χαιρετῆσθαι ἐπίσης καὶ αὐτὴ καὶ ζητηθῇ. Τὴν λυπηρὸν πρᾶγμα νὰ μὴν ᾔμεθα καὶ ἡμεῖς εἰς κατὰστασιν νὰ πολιτευθῶμεν τοιουτοτρόπως! Ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ῥωσία θέλουν κάμει κατὰ τοῦτο τὴν ἀπόφασιν των, ἀποζημιούμεναι ἀπὸ τὸ μέρος τῶν συνόρων των.

Ἀλλ' ἡμεῖς; Θέλομεν περιμένει, ἐπειδὴ οὕτω τὸ θέλουν οἱ Μίνιστροι μας. Ἀλλ' ὅπως ἂν ᾔναι, ἰδοὺ καὶ πάλιν ἄλλαι πρόοδοι τῶν συνταγματικῶν διδασκαλιῶν.

Ἀν ἡ Ῥωσία, οὕσα ἀπόλυτος εἰς τὴν Ἐπικράτειάν της, καὶ ἡμιπαραστατικὴ εἰς τὴν Πολωνίαν, κατεσύντριψε τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ βῆματος τῆς Βαρσοβίας, ἀφ' ἑτέρου ἰδοὺ ἡ Πρωσσία ἔκαμεν ἐπωφελεῖς δοκιμασίας τοπικῆς (municipale) καὶ κυβερνητικῆς ἐλευθερίας, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐν μόνον βῆμα ἀπέχει ἡ συνταγματικὴ πολιτεία. Ἡ ἀπόπειρα τῆς Πρωσσίας ἐπέτυχεν. Ἐσύστησε τὴν σύμπνοιαν καὶ τὴν ἀμοιβαίαν πίσιν μετὰ τῶν ἐθνῶν καὶ μονάρχου. Αἱ ἐμπορικαὶ χρεῖαι ἀναφαίνονται, ἡ βιομηχανία ἐπεκτείνεται, καὶ (πράγμα παρὰδοχόν) ἡ στρατιωτικὴ ἐπὶ-
regimentée) μοναρχία τοῦ Φριδερίκου ἔκαμεν ἱκανὰς προόδους, ὥστε νὰ ᾔναι μία ἀπὸ τὰς πρώτας τῆς Εὐρώπης, ἥτις θέλει νὰ ἀνοίξῃ τὰς σχέσεις μὲ τὴν ἀπελευθερωμένην Ἀμερικὴν. Ἡ Σουηδία κάμνει τὸ αὐτό. Αἱ Κάτω Χῶραι τὴν ἐπρόλαβον· ἔχουν, καθὼς καὶ ἡ Ἑλβετία, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοικτούς εἰς τὴν πείραν τῶν Ἀλπεων εἰσβολῆν. Ἡ Βυαρία καὶ αἱ ἄλλαι τῆς μεσαιᾶς τάξεως ἐπικράτειαί της Γερμανίας ἐπιμένουν νὰ διατηρήσουν τὴν πολιτικὴν καὶ θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν καὶ ἡ Νεάπολις ἐξαλείφει τὰ τελευταῖα ἔχνη τῶν πολιτικῶν διχονομιῶν. Καὶ ἰδοὺ νέαι πρόοδοι τῶν διδασκαλιῶν μας εἰς τὴν Εὐρώπην.

Εἰς τὸν καιρὸν δὲ, ὅπου εἰχομεν ἀνέλθει κατ' ἀρχάς, καὶ ἡ ἀπελευθερωσις τῆς Ἰσπανικῆς Ἀμερικῆς δὲν εἶχεν ἀποφασισθῇ· ἀπεφασίσθη λοιπὸν πρὸ ὀλίγου εἰς Ἀγιακουχόν· τὰ πάντα ἀκόμη μετέλλαξαν, εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης. Ἡ Ἀγγλία, ἥτις ἐργεῖ, πρὶν νὰ ὁμιλήσῃ, εἶχεν ἤδη ἐνερμονίσει τοὺς προξενικούς της ἀπεσταλμένους, καὶ ἔπειτα διεκήρυξε τὰς συμφωνίας της. Ἡ βία τῶν πραγμάτων μᾶς ἔκαμε νὰ συμβιβασθῶμεν μετὰ τοῦ Χαϊτίου.

Ἀλλ' οἱ μοναρχικοὶ ταραττονται· ἡ Ῥωσικὴ, Αὐστριακὴ, καὶ ἡ τοῦ πέραν τῶν Ἀλπεων πατρία κραυγάζει, ὅτι εἶναι ἐπικίνδυνον διὰ τὰς μοναρχίας τῶν δημοκρατιῶν ἡ ἀναγνώρισις. Ταλαίπωροι ἄνθρωποι! ἡμπορεῖ ποτε μία παραστατικὴ μοναρχία νὰ ἔχῃ φόβον ἀπὸ τὴν δημοκρατίαν; ἡ ἀπόλυτος μοναρχία ἴσως ἡμπορεῖ νὰ συλλάβῃ κάποιον φόβον· ἀλλ' ἡμεῖς ἔχοντες μοναρχίαν παραστατικὴν, πρέπει νὰ γινώμεθα θυσία τῶν χιμερικῶν φόβων σας; Πταίομεν ἡμεῖς διότι δὲν ἔχετε καὶ σεις πολιτικὰ συντάγματα;

Ἡ εἰς τοὺς Παρισίους τοῦ Α. Οὐελικτων μετὰβασίς θέλει ἀράγῃ παράξαι ὅλον τὸ ἀποτέλεμά της; ὁ Κ. Μέτερνιχ ἐπέτυχεν; Εἶναι ἀληθές, δὲ ὁ δεῦτερος ἐλέγχων τοὺς Ἰησουίτας καὶ τινὰς καινοτομίας, δὲν ἔχει

(*) Οὗτος εἶναι ὁ Μίνιστρος Κάσιλεραγγ, ὅστις πρῶτος εἰς τὴν ἐν Βερὸν συνάλευσιν ἐστάθη αἷτις τοῦ νὰ μὴ παρῇσι καθὼς περὶ ἀπεσταλμένοι τῆς Ἑλλάδος. Ὅλοι γνωρίζουν τὰς στρεφὰς τῆς πολιτικῆς του, καὶ τὸ τραγικὸν τέλος τῆς ζωῆς του, ὅστις ἐγένετο αὐτόχρη, καὶ ὅτι ἐχρησμεύετο ὡς παράδειγμα διὰ τὴν ἄλλους Μίνιστρος, οἱ ὁποῖοι παίζον μὲ τὴν τύχην τῶν λαῶν. (Σημ. Συντ.)

(*) Αὐτὸ εἶναι τὸ θέμισμα τοῦ Δουκὸς τῆς Ἀγγουλίμης, ὅστις ἐχάρισε γενικὴν ἀμνηστία εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς, τοὺς ὑπερασπιζομένους τὸ πολιτικὸν σύνταγμα. Ἡ ἀμνηστία αὕτη ὀλίγας ἐξαίρεσεις περιεῖχε. (Σημ. Συντ.)

(α) Μ' ὅλην ἐπὶ τὴν Βασσιάρην εἰδείχθη πάντοτε ὁπαδὸς τῆς πατρίδος τῶν Βασιλιστῶν, ἠγέρθη ὅμως ἔπειτα κατὰ τοῦ ὕδιν ἐπικρατοῦτος συστήματος εἰς τὴν Ἰσπανίαν, καὶ τὸ ἐπὶ πόλεμον φανερὰ. Ἐπιδόθη λοιπὸν καὶ ἐφάνητο ἡ ὁρμή τῆς ἐχθρότητος. (Σημ. Συντ.)

Μεσολόγγιον, τὴν 4 Νοεμβρίου.

ΤΟ ΣΕΒΑΣΤΟΝ ΒΟΥΛΕΥΤΗΡΙΟΝ μετέβη τὴν 21 τοῦ παρελθόντος μηνὸς εἰς τὸ νέον Βουλευτήριον, τὸ ὅποιον ποτε ἦτον οἰκὸδομημὰ Ὀθωμανικῆς λατρείας (τζαμί), νῦν δὲ κατεσκευάσθη δι' ἐπιστασίας τοῦ Κ. Θ. Βαλιάνου ἡ ὡραιότερα δημόσιος οἰκοδομὴ τῆς νέας Ἑλλάδος.

Εἰσῆλθεν ἔπειτα ὁ σεβάσμιος Ἐπίσκοπος Δαμαλῶν, ὑπουργὸς τῆς θρησκείας, καὶ ἱεράρχης κατὰ πάντα ἀξίειναι, μὲ δὴν τὴν ἱερατικὴν παράταξιν, καὶ ἡγήσατο τὸ νέον Βουλευτήριον, φέρων τὸν ἅγιον ΣΤΑΥΡΟΝ, καὶ ἐπικαλούμενος τὸ πνεῦμα τοῦ Ἑσπέρου, ἵνα καταβῇ ἐπὶ τοὺς δούλους του, νὰ τοὺς φωτίσῃ, καὶ νὰ τοὺς ἐμπνεύσῃ τὴν σοφίαν, τὴν μετριοφροσύνην, τὴν ὑπὲρ πατρίδος ἀγάπην καὶ ὅλας τὰς πατριωτικὰς ἀρετάς, δι' ὧν πρέπει νὰ ὁδηγῶνται ὅλοι ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ πατρίς ἐμπιστεύεται τὰ πλέον μεγάλα αὐτῆς συμφέροντα.

Μετά τὴν ἱερὰν ταύτην λιτανίαν ἱκανῶς ἀμέσως τὸ 2. Βουλευτὸν τὸν σιρὴν τῶν χρεῶν του.

Sed quo sis . . . abacrior ad tutandum rem publicam, sic habeto: omnibus, qui patriam conservarint, adjuverint, auxerint, certum esse in caelo definitum locum, ubi beati semipiterno fruuntur: nihil est enim illi principi Deo, qui omnem hunc mundum regit, quod quidem in terris fiat, acceptus, quæ concilia cœtusque hominem juri sociati, quæ civitates appellantur: harum rectores et conservatores hinc profecti, huc reuertuntur (1).

M. T. Ciceronis. de re publica. L. VI.

Ἀναγγέλλοντες μὲν τὴν πλέον μεγάλην τῆς ψυχῆς μας εὐχαρίστησιν τοῦ νέου Βουλευτηρίου τὴν ἀνοξίν, ζητοῦμεν ἐνταυτῷ νὰ μᾶς συγχωρηθῇ νὰ διεκδύωμεν μερικὸς λόγους πρὸς τὰ Σ. μέλη, τὰ ὅποια ἡ πατρίς ἐκλέξασα, τοῖς ἐνεπιστεύθη νὰ βραδύσῃ τὴν σταθμὴν τῶν εὐπραγιῶν καὶ δυσπραγιῶν τῆς.

Ὅλος ὁ ἐξευγενισμένος κόσμος ἔχει προσηλωμένα τὰ βλέμματά του εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τοὺς μεγαθύμους ὑπερμάχους τῆς, καὶ εἰς τοὺς κρατούντας τῆς Ἐπικρατείας τὸ πηδάλιον. Τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Βουλὴ ἡξιώθη πρεπωδεδέσθως παρ' ἄλλοι ποτε τῆς τοιαύτης πρότοχης. Ἐδιέξεν ὅπου δύναται νὰ κατορθώσῃ λαὸς παριστανόμενος ἀπὸ τοὺς ἰδίους του συμπατριώτας, καὶ ἔχων σταθεράν τὴν ἀπόφασιν· τὸ ἔθνος τότε δοξάζεται, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπομένως ὅλοι οἱ πολῖται ἐκεῖνοι, οἵτινες εἰκισθελῶς ἐσυστήθησαν διὰ νὰ κυβερνώσι τοὺς ἄλλους. Εἰς καὶ μόνος δεσμός· λοιπὸν πρέπει νὰ ἐνυπάρχῃ μεταξύ λαοῦ καὶ διοικήσεως. Ἡ διοίκησις οφείλει νὰ κυβερνᾷ κατὰ τοὺς νόμους, ἀπαθῶς καὶ χωρὶς τινος ἄλλου τέλους ἐκτὸς τοῦ κοινοῦ καλοῦ. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν πολιτευομένη ἡ διοίκησις, εἶναι ὄντως ἀξία τῆς πατρίδος· ἀπ' ἐναντίας δὲ, θέλει εἶσθαι ἀνάξια νὰ παρασταίῃ ἔθνος ἐλεύθερον· καὶ τότε ἀπὸ τοὺς κόλπους τοῦ λαοῦ πρέπει νὰ ἐκλεχθῶσιν ἄνδρες συνετοί, οἱ ὅποιοι νὰ βδελύττωνται τὰ πάθη διὰ νὰ κυβερνώσιν ὀρθῶς.

Ἡ Ἑλλὰς θέλει κατασταθῇ κράτος αὐτόνομον. ἔχει λοιπὸν τὴν Βουλὴν τῆς παριστάνουσας τὸ ἔθνος ὁλόκληρον, τὸ ὅποιον καὶ τῆς παραδίδει τὰς κλεῖς τῆς εὐδαιμονίας ἢ τῆς δυστυχίας του. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Βουλὴ ἀπολαμβάνει πολλὰ προνόμια, καὶ εἶναι μάλιστα ἀνεξάρτητος, πρέπει, ὡς πρῶτην βᾶσιν τῆς πολιτικῆς ταύτης ἀνεξαρτησίας, νὰ ἔχῃ καὶ καρδίαν καὶ χαρακτηρὰ ἀληθῶς ἀνεξάρτητον· καὶ τότε ποτὲ τὰ τερατόμορφα πάθη δὲν θέλουν μιάνει τὰς συνεδριάσεις τῆς συναλεύσεώς τῆς, ἡ ὅποια εἶναι ἱερά· καὶ ἐπειδὴ τὸ ἱερὸν εἶναι καὶ ἄδολον, ἄρα ἡ εὐδαιμονία μας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἄδολον καὶ εἰλικρινὲς τῶν παραστατῶν μας.

Πολιτικαὶ τρικυμῖαι γογγύζουσιν κατὰ τοῦ πολιτεύματός μας. Σὺς λοιπὸν, Βουλευταί, σὺς εἰσθε οἱ φύλακες του, καὶ διατηρεῖτε αὐτὸ ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σας. Ἐπαγρυπνεῖτε λοιπὸν εἰς ταύτην τὴν θέλλαν, γρηγορεῖτε εἰς τὰ ἀνεξέλεπτα δικαιώματα τοῦ ἔθνους, ἐστὶ ἀφιλοκερδεῖς καὶ πιστοί· ἀνθέστα ἀκαταμάχητοι κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν προσβολῶν καὶ ἐπιβροχῶν, καὶ κατὰ τῶν ἐσωτερικῶν διχοστασιῶν. Ἐὰν μόνον σκοπὸν ἔχετε κατὰ νοῦν· αὐτὸς καλεῖται κοινὸν ὄφελος, αὐτὸς θέλει ἐνισχύσει τοὺς ἀγωνάς σας, καὶ εἰς αὐτὸν ἀφοσιούμενοι θέλετε ἀπολαύσει τὸ πλέον ἐραστὸν δῶρον, τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πατρίδος.

(1) Διὰ νὰ εἰ δώσω . . . πλέον ἑνὸς μόνον νὰ ὑπερασπίζεσθαι τὴν ἐπικράτειαν, μᾶλλον καλῶς, ὅτι ἐσοὶ σώσω, ὑπερασπιστῶν καὶ μεγάλου τὴν πατρίδα των, ἔχουσιν βίβαια εἰς τοὺς οὐρανούς τοπον προδιωρισμένον. ἔνθα θέλουν χαίρονται αἰώνιαν μακαριότητα· καθότι ἐπάνω εἰς τὴν γῆν δὲν εἶναι κἀν ἄλλο πλέον εὐάρεστον ἐνώπιον τοῦ ὑπεράνω Θεοῦ, ὅστις διοικε τὴν οἰκουμένην, παρὰ τὰς συνεδριάσεις καὶ συνάσεις τῶν ἀνθρώπων, αἱ ὅποια μωρεῖνται ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ δικαιώματος, καὶ καλεῖται Ἐπικράτεια. Ὅσοι λοιπὸν τὰς δικαίων, ὅσοι τὰς διασώζουσιν ἐκείθεν ἀπεισπάσαν, καὶ ἐκεί πάλιν ἐκπνέουσιν.

M. T. Κικέρωνος περὶ Δημοκρατίας B. στ'.

ἔδικον· ἔχει μέγα ὄψος διὰ τὴν παραστατικὴν, διὰ τὸν Τύπον, διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ διὰ τὴν Ἰταλίαν. Οἱ ἐν τοῖς ἐπαγγέλμασι τῆς ἐπικρατείας μας, ἤκουον τὸν Κ. Μέτερνιχ, ἤκουον καὶ τὸν Ἀδὸρ Οὐέλινγκτον, καὶ δὲν ἀπεφάσιζον τίποτε. Ἐκοιμῶντο χωρὶς νὰ ζητήσων νὰ ἀποφασίσουν τι μέρος, σπαργανωμένοι καὶ ὑπνώττοντες μεταξύ τοῦ Ἐρυθροῦ Ὄρους (α) καὶ τοῦ χρηματιστηρίου, ἀρπίνοντες νὰ ὀλιγοστεύσουν τὰ εἰσοδήματα, καὶ νὰ πολυπλασιάζωνται οἱ ἱησουῖται· νὰ ἐκπίπτῃ ἡ ἀλληλοδιδασκτικὴ μέθοδος, καὶ τὸ ἱερατεῖον νὰ καταστρέψῃ τὸ Πανδιδασκτήριον. Ἡ κίνησις ἄρα γε τῆς Ἰσπανίας τοὺς ἀνήγειρε κἀν ἀπὸ τὴν ληθαργίαν των; Ὁ Βασίλειος; ἤθελεν εἶσθαι μέγας διδάσκαλος, ἀν τοὺς ἐδίδασκε τὴν κατάστασιν των· ἀλλ' ἀμφιβάλλομεν περὶ τούτου. (Constitutionnel.)

Ἐκ τῶν Γαλλικῶν ἱσημερινῶν.

Παρίσιοι. Τὴν 7 Ὀκτωβρίου.

Διὰ μέσου ἐπιστολῆς ἰδιαιτέρας γίνεται γνωστὸν ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας· ἐξέδωκε θεῖαν διαταγὴν εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς κατὰ τὰ Ἑλληνικὰ πελάγη ναυτικῆς του μοίρας, δι' ἧς τὸν διορίζει νὰ μὴν ὑπερασπίζεται κἀνὲν Αὐστριακὸν πλοῖον, τὸ ὅποιον ἤθελε κρατηθῇ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας, μετακομίζον στρατεύματα, πολυμεφῶδια, τροφὰς κ. τ. λ. διὰ χρῆσιν τῶν Τούρκων, ἢ κατ' ἄλλον τρόπον παραβιάζον τὴν ὁποίαν ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπεφάσισε νὰ διαφυλάξῃ οὐδετερότητα. Ὅλα τὰ τοιοῦτοτρόπως συλλαμβανόμενα πλοῖα πρέπει νὰ τὰ ἀρίνη εἰς τὴν τύχην των.

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ Τριεστίνου τῶν 28 Σεπτεμβρ. ἀναγίρει τὰ ἀκλουθα.

Ὁ ναύαρχος Ἀμάλτων ἐπιστρέφων ἀπὸ Σμύρνης, καὶ διαβὰς ἀπὸ Ἰθρῶν, Ναυπλίου, διακήρυξεν εἰς τοὺς Διοικητὰς τῶν διαφόρων ναυτικῶν Δυναμῶν τῆς Εὐρώπης, ὅτι ἡ παρὰ τῆς Ἀγγλίας διατηρηθεῖσα οὐδετερότης θεμελιούται εἰς τὴν ἐξ ἑσῶ προσαρμυγὴν τῶν ἀρχῶν τοῦ κοινοῦ δικαιώματος καὶ εἰς τὰ δύο μέρη τὰ ἐντιμαχόμενα· ὅτι μετ' ἐκείνην μεγάλην αὐστηρότητα κατὰ τῶν πειρατῶν, οἱ ὅποιοι ἔκαμαν καταχρήσεις εἰς τὴν σημαίαν του· ἀλλ' ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ δώσῃ οὐδεμίαν ὑπεράσπιν εἰς ἐκεῖνα τὰ Εὐρωπαϊκὰ καράβια, τὰ ὅποια καταχρηστικῶς μεταχειρίζονται τὴν οὐδετέραν σημαίαν των, καὶ προσπαθοῦν νὰ βλάψουν τοὺς διακηρυχθέντας ἀποκλεισμούς· ἀπὸ τὰς πολιτικὰς τῆς Ἑλλάδος Ἀρχάς, ἢ βοηθοῦν τοὺς ναυάρχους καὶ στρατηγοὺς τῶν Τούρκων, μεταφέροντα στρατιάς, καὶ ὅπλα εἰς τοὺς ἐξουσιαζομένους παρὰ τῶν Ἑλλήνων τόπους, ἐπειδὴ τοιοῦτον φέριμον ἀπὸ μέρους τῶν οὐδετέρων, ἄλλο ἀποτέλεσμα δὲν κάμνει, εἰμὴ νὰ προξενῇ συνεχεῖς ἀταξίας, αἱ ὅποια εἰς ἀνάγκης πρέπει νὰ περιστέλλωνται ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας. — Λέγεται ἀκόμη, ὅτι ὁ ναύαρχος οὗτος ἐφάνερωσεν εἰς τὸν Κ. Ἀγκούρτην ἀρχηγὸν τῆς Αὐστριακῆς ναυτικῆς μοίρας, ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὸ ζήτημα, τὸ ὅποιον ἔκαμαν εἰς τοὺς Ἑλληνας διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν χύσριακῶν πλοίων κρατηθέντων εἰς Ναύπλιον, ἐπειδὴ κατὰ τὰς ἀναγνωρισθείσας ἀρχὰς τῆς Ἀγγλίας, τὰ πλοῖα ταῦτα ἐσυλλήφθησαν, ἐπειδὴ ἐβλαψάν φανερά τὴν οὐδετερότητα. Ὁ Κ. Ἀγκούρτης εἰδοποίησεν ἐπομένως ὅλα τὰ Αὐστριακὰ πλοῖα νὰ ἐμποδισθῶν πρὸς καιρὸν (pro tempore) τοῦ νὰ ἐνωθῶν μετὰ τῶν Ὀθωμανικῶν στόλων.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἑγγώριοι εἰδήσεις.

Ἀπὸ τῆς 29 ἑως τῆς 31 Ὀκτωβρίου. Ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς μεταξύ ἡμῶν καὶ τοῦ ἔχθρου ἐξακολουθεῖ περιοδικῶς. Τοῦτο ἠκολούθησε χθὲς καὶ εἰς τὸ Ἀνατολικόν. Ὅθεν ἕνας νέος ἀπαντηθεὶς ἐκεῖσε ἀπὸ μι-δράλλι ἐπληρώθη.

Ἐπὶ ἔχθρικά καράβια βλέπομεν σήμερον ἐξαρχόμενα τοῦ κόλπου Π. Πατρῶν, φαίνεται ὅτι οἱ ἔχθροι ἔλαβον αὐτὴν τὴν τὸλμην, ἐπειδὴ ἴδον ὅτι ἐν μόνον Ἑλληνικὸν καράβι ἀπὸ τὴν μοῖραν, ἥτις ἀποκλείει τὸν κόλπον τοῦτον, εὗρεσκετο εἰς τὸν λιμένα μας.

ΑΡΙΘ. 88

Μεσολόγγιον, 4 Νοεμβρίου 1825.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Πετρούπολις τὴν 9 Σεπτεμβρίου 1825.

Ἀπὸ τὴν σιωπὴν τῆς Αὐλῆς τῆς Ρωσσίας περὶ τῶν ἐγγράφων, τὰ ὅποια ἐπέμψθησαν ἀπὸ τὸν ἐπιφορτισμένον τὰς ὑποθέσεις τῆς, Μιντσάκην, πρὸς τὸν Ρεῖζ-Ἐφέντην, καὶ ἀπὸ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς παρὰ τὸν Δούναβιν καὶ Προῦτον ἐπιμονῆς τῶν Ῥωσικῶν στρατευμάτων συναγεται, ὅτι αἱ μεταξύ Πόρτας καὶ Ῥωσσίας ὑποθέσεις εἶναι μακρὰν τοῦ νὰ περαιωθῶσιν. Ἡ ἀπιστία τοῦ Ὀθωμανικοῦ Μινιστερίου εἶναι πολλὰ γνωστὴ, ὥστε αἱ Χριστιανικαὶ Δυνάμεις δὲν ἔμπορουν νὰ ἐλπίσουν κἀνὲν ἀποτέλεσμα ὅλων τούτων τῶν διαπραγματεύσεων, καὶ ὅποια ἠναιχθήσαν μὲ τὴν βάρβαρον ταύτην Διοίκησιν.

(Ἐφ. Κερκ).

(α) Διὰ τοῦ Ἐρυθροῦ Ὄρους Mont-Rouge) ἐνεαίται τὸ σύστημα τῶν ἱησουϊτῶν. (Σημ. Σιν.)

Ναύπλιον.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ.

Ἐπὶ τῇ συνεδρίᾳ τῆς 28 Σεπτεμβρίου.

Ἐπρόβληθη ἐκ νέου νὰ κοπῶσι τὰ ταγήνια καὶ οἱ μισθοὶ τῶν στρατιωτῶν ἐκείνων, ὅσοι εἶναι εἰς μερικὴν δούλευσιν· ὅσοι δ' ἐν τοῖς πράγμασι βέλουν νὰ φέρουν φρουρὰν διὰ σωματοφύλακας τῶν, νὰ μὴ τοὺς συγχωρῇται νὰ φέρωσι περισσοτέρους τῶν 5 ἢ 6 στρατιωτῶν, καὶ τούτων τόσον τοὺς μισθοὺς, ὅσον καὶ τὰ σιτηρέσια, καὶ ταγήνια νὰ πληρῶνουν αὐτοὶ, καὶ ὅχι νὰ ᾖναι εἰς βῆρος τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου.

Ἐνεκρίθη ἡ πρότασις, καὶ ἐστάλην προβούλευμα περὶ τούτου.

Ἐπὶ τῇ συνεδρίᾳ τῆς 30 Σεπτεμβρίου.

Ἐπρόβληθη ἐκ δευτέρου σήμερον, ἂν ἡμπορῇ νὰ ἀρχίσῃ τετάρτη περίοδος, πρὶν τῆς συγκροτήσεως τῆς προκηρυχθείσης ἐθνικῆς συνελεύσεως.

Ἀφ' οὗ ἡ πρότασις αὕτη ἐσυζητήθη καὶ διεφίλονε κηθῇ ἱκανῶς, ἀπεφασίσθη ὅτι, ἐπειδὴ ἡ διοικητικὴ περίοδος εἶναι ἐνιαύσιος, κατ' αὐτὸν τὸν λόγον ἡ παρούσα τρίτη περίοδος ἀπαρτίζεται τὴν δεκάτην Ὀκτωβρίου ἐρχομένου, ἤγουν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἤρχισεν καὶ ὅτι, ὅποτεν κατὰ τὸν §. 12'. τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου συναχθῇ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν νέων παραστατῶν, ἀρχίζει ἡ τετάρτη περίοδος.

Ἐπρόβληθη ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὰς νέας ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν εἰδήσεις ὁ ἐχθρὸς ἔχει σκοπὸν νὰ κτυπήσῃ καὶ τὸ Μεσολόγγιον διὰ θαλάσσης, πρέπει ἡ διοίκησις νὰ τὸ ἐφοδιάσῃ μὲ τροφάς, πολεμφοδία, χρήματα καὶ λοιπὰ, πρὶν φθάσῃ ὁ ἐχθρὸς στόλος.

Ἐνεκρίθη ἡ πρότασις, καὶ περὶ τούτου ἐστάλη προβούλευμα εἰς τὸ Ἐκτελεστικόν, διὰ νὰ προβλεφθῇ, ὅσον τάχος, τὸ Μεσολόγγιον μὲ τροφάς καὶ πολεμφοδία καὶ ὅταν φθάσῃ τὸ δάγειον νὰ εὐχαριστηθῶσιν οἱ ἐν αὐτῷ ἀγωνιζόμενοι μὲ τὴν πληρωμὴν τῶν σιτηρεσίων καὶ μισθῶν τῶν. Ἐδιορίσθησαν καὶ οἱ Βουλευταὶ Κύριοι Σπυρίδων Τρικούπης, καὶ Γ. Καναβός, νὰ ἀνκφέρωσιν αὐτὰ εἰς τὸ Ἐκτελεστικόν καὶ διὰ ζώσης φωνῆς.

Ἐπὶ τῇ συνεδρίᾳ τῆς 1 Ὀκτωβρίου.

Ἐπρόβληθη νὰ παύσουν αἱ πολιταρχεῖαι, ἐπειδὴ μὲ τὸν διορισμὸν τῶν, καὶ καταρχήσεις πολλαὶ γίνονται εἰς τὰς ἐπαρχίας, καὶ τὸ ταμεῖον ζημιαιούται. Πρὶν ἀποφασισθῇ τι περὶ τούτου, ἐζητήθη ἀπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ διὰ προβουλεύματος ὁ κατάλογος ὧν τῶν πολιταρχῶν καὶ τῆς ποσότητος τῶν ὑπ' αὐτὰς στρατιωτῶν.

Ἐπρόβληθη ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἐνταῦθα γεν. Ἀστυνομία χρῆσται νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν εὐταξίαν τῆς πόλεως, εἶναι πάντῃ περιττὸς ὁ διορισμὸς ἀγορανόμος, καὶ τόσον περισσοτέρον, ὅσον τὸ πολίτευμα δὲν γνωρίζει ἕνα τοιοῦτον ὑπουργημα. Ἐνεκρίθη ἡ πρότασις, ὅθεν καὶ ἐστάλη προβούλευμα εἰς τὸ Ἐκτελεστικόν, διὰ νὰ ἐξωσθῇ. (Γ. Κ. τῆς ἑλ.)

Κρίσις. Ἀπόσπασμα γράμματος τῆς ἐν Κρήτῃ Ἐπιτροπῆς 7 Ὀκτωβ. ἀπὸ Γραμπύσης.

Βεβαιούμεθα, ὅτι μετὰ τὸ φθάσιμον τῶν στρατευμάτων μας εἰς Σφακιά, μέρος ἱκανὸν Σφακιανῶν, περίπου τριακοσίων, ἐξεστράτευσαν μετὰ τῶν λοιπῶν εἰς Ἀσκύρου, καὶ ἀπ' ἐκεῖ σκοποῦν νὰ ὑπάγωσιν εἰς Μαλάξαν, ἢ τὸ πιθανώτερον εἰς Ῥεθύμνον, διὰ νὰ προξενήσωσι περισπασμὸν εἰς τὸν Μουσταφά-μπεην, καὶ νὰ τὸν σύρῃσι πέραν τοῦ Ἀλμυροῦ, ὅστις, ἂν καὶ ὑπέφερε μεγάλας ζημίας εἰς διαφόρους μάχας (1) ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας, ἐπιμένει ἀκόμη εἰς Μεσόγεια. Κατόπιν τούτου, ὅποτεν ἀποσυρθῇ, ἐδιορίσθη ἄλλο σῶμα, διὰ νὰ τὸν κτυπήσῃ ἀπὸ τὰ νῦτα.

— Κατὰ τὰς ἀπὸ 9 Ὀκτωβρίου εἰδήσεις τὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα αὐξάνουσι καὶ προχωροῦσιν εἰς τὴν ὠραιότατην καὶ πλουσιωτάτην Κρήτην. Οἱ κάτοικοι τῶν Σφακιῶν, οἱ γενναῖοι οὗτοι πολεμισταί, ἀμφιβάλλοντες κατ' ἀρχὰς νὰ κινήσωσι πάλιν ὅπλα ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, νομίζοντες ὀλίγας τὰς εἰς Κρήτην Ἑλληνικὰς δυνάμεις ὡς πρὸς τὰς ἐχθρικές, ἀπεφάσισαν τέλος νὰ κινήθωσιν, ἐλπίζοντες εἰς τὴν κραταίαν τοῦ Θεοῦ βοήθειαν, εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς Σεβαστῆς Διοικήσεως, καὶ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν εὐψυχίαν. Τὸ εἰς Σφακιά μεταβὰν σῶμα, περίπου 700 ἀνδρείοι Ἕλληνες, ἐνωθέν μὲ τοὺς φιλοπολέμους Σφακιώτας, ἐμελλεν ἀφείκτως τὴν 9 ἢ 10 τοῦ Ὀκτωβρίου νὰ καταβῇ, νὰ κτυπήσῃ τὸν ἐχθρὸν εἰς Μαλάξαν. Ὅλοι αἱ λοιπαὶ ἐπαρχίαι εἶναι κατεταραγμέναι, καὶ πρόθυμοι οὖσαι, θέλουσι κάμει τὸ χρέος τῶν, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου ἐλπίζομεν νὰ χαροποιήσωμεν τοὺς Ἕλληνας μὲ λαμπροτέρας κατὰ τῶν ἐχθρῶν νίκας τῶν ἀδελφῶν μας Κρητῶν. Ἡ διοίκησις λαμβάνει πρόνοιαν περὶ τῆς Κρήτης, ἐροδιάζουσα τὰ ἐκεῖ στρατεύματα μὲ ὅλα τὰ εἰς τὸν πόλεμον ἀναγκαῖα, ἵνα μὴ διὰ τὴν ἑλλειψιν αὐτῶν συμβαίνωσι δυσκολαὶ εἰς τὴν πρόδον τῶν Ἑλληνικῶν εἰς Κρήτην ὅπλων.

Κατὰ δε εἰδήσεις νεωτέρας ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου ἀπὸ Γραμπύσης, τὰ στρατεύματά μας ἦσαν στρατοπεδευμένα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀποκορώνου, καὶ ἐσκοποῦσαν νὰ κτυπήσωσι τὸ εἰς Μαλάξαν εὐρισκόμενον Τουρκικὸν στρατεύμα. Μεταξὺ τῶν στρατευμάτων μας εὐρίσκονται, ἐκτὸς ἱκανῶν Σφακιωτῶν, καὶ οἱ ὀπλοφόροι τῶν ἐπαρχιῶν Ῥεθύμνου, Ἀποκορώνου, Κυδωνίας, κτλ. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι ἱκανός, νὰ καταδαμάσῃ τὸν Μου-

(1) Βεβαιούμεθα, ὅτι εἰς μίαν μάχην κατὰ τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Καδίσκου τοῦ ἐφονεύθησαν ἑως 120, καὶ τοῦ ἐπληρώθησαν καὶ ἑως 90, οἱ ὅποιοι καὶ ἐστάλησαν εἰς Χανιά.

σταφάμ-μπεην, καὶ τὰ περίξ τῶν χαλῶν εὐρισκόμενα Τουρκικὰ στρατεύματα. Ὅλη ἡ εἰς Κρήτην Τουρκικὴ δύναμις εἶναι ἐκεῖ συναγμένη. Τὰ λοιπὰ στρατεύματά μας ἐξῆλθον τῆς Γραμπύσης εἰς τὸ ἀντικρυ μέρος, καὶ περιέμενον ἐκεῖ, νὰ σηκωθῇ ὁ εἰς τὰ μεσόγεια εὐρισκόμενος Μουσταφά-μπεης, καὶ νὰ τὸν κτυπήσωσι κατὰ νώτων (1). (ἡ αὐτῇ).

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ τοῦ Ἑλλ. στρατοπέδου τοῦ ἐν Σελώνις. Τῇ 27 Ὀκτωβρίου.

Ἦδη δε... σὰς δίδομεν τὴν χαρμόσυνον ἀγγελίαν τοῦ ὅτι τὸ ἐνταῦθα ἐχθρὸν στρατόπεδον καταστενοχωρηθὲν διελύθη κακηνκακῶς, καὶ οἱ βάρβαροι ἐδόθησαν εἰς φυγὴν μ' ἄκραν καταισχύνῃ τῶν καταδιωκόμενων ἕως εἰς τὴν Ἀμπλανην. Εἰς ταύτην λοιπὸν τὴν καταδρομὴν ἐφρονέυσαμεν πολλοτάτους Τούρκους, ἐν οἷς καὶ τὸν Μπέην τῆς Ἀμπλανῆς· ἐμεινέ δὲ εἰς τὴν ἐξουσίαν μας ὅλη ἡ πυροβολικὴ τῶν, πλῆθος πολεμφοδίων, ὅχι ὀλίγαι σκηναὶ, 500 φορτώματα μὲ τροφάς καὶ πολλότατα ἄλλα σκεύη, ἀπὸ τὰ ὅποια κατεπλούτησε τὸ στρατιωτικόν μας. Τελευταῖον καὶ ἀπὸ τὴν Ἀμπλανην τοὺς ἠναγκάσαμεν νὰ φύγουν.

Ἐγώριαι εἰδήσεις.

Τὴν 1 Νοεμβρίου. Ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς ἐξακολουθεῖ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ὡς συνήθως.

Τὰ ἀπὸ τὸν κόλπον Π. Πατρῶν χεῖς ἐκπλεύσαντα ἐπὶ τὰ ἐχθρικά καράβια ἀπαντήθησαν σήμερον ἀπέναντι τοῦ ἀκρωτηρίου Πάπα μὲ τρία μικρὰ ἐνοπλά ἰδικά μας πλοῖα, διοικούμενα παρὰ τῶν κυβερνητῶν Κωνσταντῇ Τρικούπῃ, Χρυσάνθου Μωραϊτάκῃ καὶ Δημητρίῳ Παναγιώτῃ· ἦλθον λοιπὸν εἰς ναυμαχίαν, ἥτις ἐπεκράτησε δύο περίπου ὥρας. Ἀπίθανον ἦθελε φανῇ ἴσως νὰ διακηρύξωμεν, ὅτι ἡ νίκη τῆς ἀνίσου ταύτης ναυμαχίας ἔλκεται εἰς τὸν ὀλιγάριθμον τοῦτον στολίσκου μας, καὶ ὅτι τὰ ἐχθρικά καράβια συνιστάμενα ἀπὸ μίαν κορβέταν, δύο βρίκια καὶ τέσσαρας γολέττας διέλυσαν τὴν γραμμὴν τῶν, καὶ ἠναγκάσθησαν μὲ καταισχύνῃ τῶν νὰ εἰσελθῶν πάλιν ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν φρουρίων Π. Πατρῶν, πυροβολοῦντα ἀπὸ τὴν πρύμνην. Εἶναι ἀληθέστατον μολοντούτο καὶ θέλει μαρτυρήσῃ ἴσως τὰ λεγόμενά μας μὲ περισσοτέραν μαλίστα ἔμφασιν ὁ διοικητὴς ἐνδὸς πολεμικοῦ Ἀγγλικοῦ βρικίου, ὅστις ἐστάθη μακρόθεν θεατὴς τῆς αὐτῆς μάχης. Τὰ διαληφθέντα Τουρκικὰ πλοῖα, ἐπαναλαμβάνομεν, προσωρμίσθησαν νῦν ὑπὸ τὰ φρούρια τῶν Π. Πατρῶν, καὶ δὲν εἶναι πλέον εἰς τὸν ὀρίζοντά μας.

Μέρος τῆς φρουρᾶς μας ἐπλησίασεν εἰς τὰ ἐχθρικά κανονοστάσια, ὅπου ἐγένεν ἀκροβολισμὸς ἕως τῆς ἐσπέρας.

Τὴν 2 τοῦ αὐτοῦ. Σήμερον ἐπανυγυρίσθη ἡ χαρμόσυνος τελετὴ τῆς νίκης τῶν κατὰ τὰ Σάλωνα Ἑλληνικῶν στρατευμάτων, τὰ ὅποια ἠνάγκασαν τὸ ἐκεῖσε ἐχθρὸν στρατόπεδον νὰ διαλυθῇ μὲ τὴν φθορὰν καὶ καταισχύνῃν του. Ἐρρίφθη ἅπαξ ἡ σειρά τῶν πυροβόλων κατ' ὅλην τὴν γραμμὴν τοῦ περιτειχίσματός μας, καὶ ὁ τουφεκισμὸς ὁμοίως ἐπανελήφθη τρίς.

Τὴν 3 τοῦ αὐτοῦ. Δύο Ἑλληνικὰ πολεμικὰ βρίκια ἐφθασαν σήμερον εἰς τὸν λιμένα μας, προερχόμενα ἀπὸ Ὑδρας. Μανθάνομεν δι' αὐτῶν, ὅτι ὁ Αἰγυπτιακὸς στόλος καὶ ἐκεῖνοι τῆς Βαρβαρίας ἦλθον περὶ τὸ Νεόκαστρον, σκοποὺν ἔχοντες νὰ εἰσβιβάσουν αὐτοῦθεν στρατεύματα, τὰ ὅποια μετὰ τῶν νεωστὶ μετακομισθέντων νὰ ἀποβιβάσωσιν εἰς τὰς δύο ναυτικὰς νήσους μας Ὑδρας καὶ Σπετζῶν. Οἱ στόλοι οὗτοι, ἐμπεριεχομένων καὶ τῶν φορτηγῶν, συμποσοῦνται εἰς 170 πλοῖα, τὰ ὅποια καὶ παραφυλάττονται ἀπὸ τὸν ἡμέτερον, συνιστάμενον ἀπὸ 74, καὶ ἀρκετὰ πυρπολικά, καὶ περιπλέοντα εἰς τὸ αὐτὸ μέρος. Ὁ Βυζαντινὸς στόλος, ὡς λέγεται, ἀπεσῶρθη εἰς τὸν Ἑλλήσποντον.

Τὸ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ ἐχθροῦ πῦρ ἐνεργήθη σήμερον μετρίως.

Τὴν 4 τοῦ αὐτοῦ. Ἄκρα σιωπὴ καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἕως τῆς μεσημβρίας.

ΑΡΙΘ. 89

Μεσολόγγιον, 7 Νοεμβρίου 1825.

ἘΞΗΤΕΡΙΚΑ.

Ἐκ τῶν Γαλλικῶν ἐφημερίδων. Παρίσι. Τὴν 28 Σεπτεμβρίου.

Εἰδήσεις ἀπὸ Νορεμβέργης τῆς 22 τοῦ τρέχοντος ἀναφέρουν τὰ ἐφετῆς. Ἐν ᾧ ἡ Τουρκικὴ Διοίκησις δεικνύει μεγάλην πρὸς τὸν Αὐστριακὸν τοποτηρητὴν ἐμπιστοσύνην, ἀπ' ἐτέρου μέρους παριστάνει ἄκραν δυσπισίαν πρὸς τὸν πρέσβυν τῆς Γαλλίας, διότι δὲν ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἐντελές πληροφορίας περὶ τῆς ποσότητος τῶν εἰς τὴν δούλευσιν τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν Γάλλων, καὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς δοθείσης βοηθείας· φανερῶναι δὲ πολὺ μεγαλητέραν λύσαν ἐναντίον τοῦ Κ. Τούρνερ, ἀπεσταλμένου τῆς Ἀγγλίας, ὅστις εὐρίσκεται βέβαια εἰς πολλὰ δυσάριστον κατάστασιν. Οὗτος ἐπροσκληθῇ ἐσχάτως εἰς συνομιλίαν μετὰ τοῦ Ρετζ-εφέντη,

(1) Τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἀναχωρεῖ τὸ πλοῖον ἀπὸ Γραμπύσης φέρον τὰ πρὸς τὴν Διοίκησιν γράμματα, ἐφθάσε πέραν τῆς Γραμπύσης χωρὶς, μὴνὼν τὴν ἀπὸ Μεσογείων ἀναχωρήσιν τοῦ Μουσταφά-μπεη καὶ τὴν κατόπιν αὐτοῦ κίνησιν τῶν στρατευμάτων μας.

ὅστις νομίζεται ἀνὴρ φρόνιμος, καὶ πολλὰ γλυκὺς, ἀλλ' ὁ ὅποιος ταύτην τὴν φορὰν ἀνεφέρθη εἰς τὸν Κ. Τούρνερ διὰ τοῦ διερμηνέως του, μὲ φράσεις καθ' ὑπερβολὴν πικρὰς καὶ ἐπιπληκτικὰς, παριστάνων τὴν διαγωγὴν τῆς Ἀγγλίας, ὡς διαγωγὴν ἐχθρικὴν· καὶ λέγουσι μάλιστα, ὅτι ἐκονοποίησε τὴν προσωπικὴν τοῦ Σουλτάνου δυσἀρεσκίαν καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, διότι πάντοτε ἀποκρίνεται, ἔτι ἡ Ἀγγλικὴ Διοίκησις δὲν ἡμπορεῖ τάχατις νὰ ἐμποδίσῃ ἰδιαίτερα ἄτομα τοῦ νὰ πηγαίουν νὰ λάβουν δούλους εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ νὰ τὴν βοηθοῦν, ἐν ᾧ, τόσον τὸ καθ' ἑαυτὴν, καθὼς καὶ οἱ διάφοροι πράκτορές της, φυλάττουν τὴν πλεονέκτησιν ἀμεροληψίαν. Λέγουσι προσέτι, ὅτι ὁ Ρεῖζ-ἐφέν-της ἐφάνερωσε πρὸς τὸν Κ. Τούρνερ, ὅτι αἱ διαβεβαιώσεις αὗται δὲν ἀληθεύουν· ὅτι ὁ Σουλτάνος ἔχει βεβαίως ἀποδείξει διὰ τὰς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Τούρκων συνδρομὰς τοῦ Διοικητοῦ τῶν Ἰονικῶν νήσων, τοῦ ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ Ἀγγλικοῦ ναυάρχου, καὶ τοῦ Κ. Ἀμιλτων, ἀρχηγοῦ τῆς εἰς τὸ ἀρχιπέλαγος Ἀγγλικῆς μοίρας· ὅτι τοιοῦτον φέροιμον παρὰβιάζει ὅλας τὰς ἀρχάς τῆς οὐδετερότητος, καὶ ἀποκαθιστᾷ τὴν Ἀγγλικὴν Αὐλὴν συνένοχον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν· καὶ ὅτι ἂν δὲν γίνῃ διόρθωσις εἰς τὰ τοιαῦτα, ἡ Πόρτα θέλει βιασθῇ νὰ ζητήσῃ ἀμυνὰν ἀπὸ τοῦ "Αγγλοῦ. Ὁ Κ. Τούρνερ ἀπεκρίθη πρὸς τὸν Ρεῖζ-ἐφέν-την, καὶ ἐξαιρέτως διὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον λόγον, μὲ μεγάλην δραστικότητά, φανερώων, ὅτι ἡ Πόρτα πρέπει νὰ γνωρίσῃ ὅτι πολλάκις χρεωστῇ τὴν διατήρησιν τῆς ὑπάρξεώς της εἰς τὸν Ἀγγλικὸν Θρόνον, καὶ ὅτι ἡ μεγάλη Βρετανία δὲν ψηφᾷ, οὔτε δειλιάζει ποτε τὰς ἀπειλάς της.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ναυπλίου. Τὴν 24 Ὀκτωβρίου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐχθρικός στόλος ἐκπλέει, καὶ ἐπαπειλεῖ διάφορα τῆς Ἑλλάδος μέρη, ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις, προνοοῦσα περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς ἐπικρατείας, ἐφρόντισε νὰ προκαταλάβῃ καὶ ἐνδυναμώσῃ ὅσα μέρη δύναται νὰ προσβάλλῃ ὁ ἐχθρός. Ἡ νῆσος "Υδρα, οὕσα καὶ ἐκ φύσεως ὀχυρὰ, ἐγίνεν ὀχυρωτέρα διὰ τῆς ἐπιμελείας τῶν προκρίτων καὶ κατοίκων αὐτῆς· ἐκτὸς τούτου ἔχει καὶ ἱκανὰ καὶ καλὰ στρατεύματα, τὰ ὅποια ἐπεμψεν ἐκεῖ ἡ Διοίκησις· ὥστε, ἂν ὁ ἐχθρός ᾔθελε τολμήσῃ νὰ κάμῃ εἰς αὐτὴν ἀπόβασιν, εἴμεθα ὑπερβέβαιοι, ὅτι ὅχι μόνον θέλει ἀποτύχει, ἀλλὰ καὶ θέλει βλαφθῇ καιριώτατα. Ἡ νῆσος τῶν Σπετζῶν εἶναι ὡσαύτως εἰς πολλὰ μέρη καλῶς ὀχυρωμένη· διότι οἱ πρόκριτοι καὶ κάτοικοι αὐτῆς ἄν ἐλπίσαν ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ τούτου ἀγῶνος νὰ φροντίσωσι περὶ τούτου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ νῆσος αὕτη εἶναι εἰς πολλὰ μέρη προσεατῇ, διὰ τοῦτο ἡ Διοίκησις ἐφρόντισεν ἐν καιρῷ νὰ πέμψῃ εἰς προφύλαξιν αὐτῆς, καὶ ἀπάντησιν πάσης ἐνδεχομένης ἐχθρικής προσβολῆς, ἱκανὰ στρατεύματα, καὶ ἀρχηγὸν αὐτῆς ἐδιώρισεν τὴν μέγιστον τοῦ ἐχθροῦ καταφρονήτην Νικήτην· ἐδιώρισε καὶ ἱκανὰ μύστικα, γολέτας καὶ λοιπὰ εἰς φύλαξιν τῆς νήσου· πέμπει δὲ καὶ πρὸς ἐμψύχωσιν καὶ πατρικὴν περιποίησιν τοῦ στρατεύματος καὶ ἐν μέρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ, τὸν Κύριον Κωνσταντῖνον Μαυρομιχάλην· ὥστε καὶ ἡ νῆσος αὕτη, ὡς ὀχυρώθη καὶ ἐνδυναμώθη, εἶναι ἀπρόσβατος· εἰς τὸν ἐχθρόν. Δὲν εὐχόμεθα νὰ κινήθῃ ὁ ἐχθρός κατὰ τῶν δύο νήσων τούτων· πλὴν καὶ ἂν ᾔθελεν αὐθαδιάσει νὰ κάμῃ τοιοῦτον κίνημα, κηρύττομεν ἀπὸ τῶρα, ὅτι θέλει πληρώσῃ ἀκριβῶς τὴν αὐθάδειάν του. Καὶ δυνατώτερος ἂν ᾔηται ὁ νῦν ἐκπλέων στόλος παρὰ τὸν ἐν ἔτει 1822 θελήσαντα νὰ προσβάλλῃ τὴν πτῶσιν τοῦ Ναυπλίου, πάλιν δὲν θέλει κατορθώσῃ τίποτε· δὲν ἐδυνήθη τότε ὁ βάρβαρος νὰ κατορθώσῃ τὸν σκοπὸν του, δὲν θέλει τὸν κατορθώσῃ καὶ τώρα· νικημένος καὶ κατησχυμένος ἐφυγε τότε, νικημένος καὶ κατησχυμένος θέλει φύγει καὶ τώρα ἐκ τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου, ἐὰν τολμήσῃ νὰ δοκιμάσῃ τὸν αὐτὸν εἰσπλουν. Οἱ αὐτοὶ ἐκέينو τῆς θαλάσσης ἥρωες, οἱ ὅποιοι ἐνίκησαν τότε, εἶναι καὶ τώρα κυβερνῆται τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου· ὥστε ἂς προσμένῃ καὶ τώρα τὰ αὐτὰ καὶ χειρότερα ὁ ἐχθρός εἰς τὴν θάλασσαν. (Γ. Ε. τῆς Ἑλ.)

Μεσολόγγιον.

Με μέγα των καύχημα ἀναγγέλλουν τὰ Χρονικά τὰς ὁποίας τῆς Χέρσου Ἑλλάδος τὰ στρατεύματα ἐκέρδησαν κατὰ τῶν βαρβάρων νίκας. Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ἐνημοσιεύσαμεν τὴν λαμπρὰν εἰδήσιν τῆς ἀπὸ Σάλωνα τῶν ἐχθρῶν ἐπινειδίστου φυγῆς καὶ καταδρομῆς των· ἤδη πάλιν κηρύττομεν εὐχαρίστως ἄλλην ἐν Ἀκαρνανίᾳ νίκην, καθ' ἣν ἐκ νέου διαλάμπει εἰς τὸ ἔθνος τὸ ἀρείτολμον τῶν Δυτικοελλαδιτῶν.

Σεβαστὴ Ἐπιτροπὴ, γυναικάταις ἰδιόφει στρατηγῶν, καὶ λοιποῖς ἑξιοματικοῖς τῆς Διοικήσεως ἐκείνης τάξεως· καὶ βαθεῖ, ὅσοι εἰς Μεσολόγγιον εὐρίσκοντο ὡς ἀσφαλίσματα ἀδελφικῶς.

Καὶ σὰς εἰδοποιούμεν, ὅτι εἰς τὰς 31 τοῦ παρελθόντος ἐκστρατεύσαμεν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Ἐπήγαμεν λοιπὸν καὶ ἐπιάσαμεν τὸ Δερβένι, ἀνάμεσα Λάσπην καὶ Ἐρεβιδίον, καὶ εἰς τὴν α' τοῦ τρέχοντος ἀπερνοῦσαν διάφοροι Τούρκοι, δηλαδὴ ὁ Δελίμπασης α) τοῦ Κιουταχῆ, ὁ Ἀγιάννης τῆς Σόφιας, ὁ Ταρ ἀγᾶς, καὶ ἄλλοι σημαντικοὶ μετὰ ἐξήντα πέντε κα-

Οὗτοι ἐφρονέθη ἀπὸ τὸν χιλ. Σπύρον Καρπούζην, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ ἐλαφραγωγῆθη, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ στρ. Ἀποστόλης Κουσουρῆς μᾶς ἐνηγίρισε γράμμα (Σημ. Συν.)

βαλαρέους καὶ πιζούς· τοὺς ἐκτυπήσαμεν λοιπὸν ἐνὰ πτύγμα ἀνδρικότατον· ἐρρίφθησαν λοιπὸν οἱ Ἕλληνες μὲ τὰ μούτρα, καὶ μὲ μεγάλην ὀρμὴν ἐπάνω τους, καὶ τοὺς ἐξεπάστρευσαν ὅλους, ὥστε ἀπὸ τοὺς ἐξήντα πέντε ὅπου ἦτον, οἱ πέντε μόνον ἐγλύτωσαν· καὶ ἀπὸ τοὺς πέντε πάλιν, τὸν ἕνα ἐπήραμεν ζωντανόν, οἱ δ' ἐξήντα ἔμειναν φονευμένοι ἀπὸ τὰ Ἑλληνικά ἄρματα.

Ἀδελφοί! τὰ λάφυρα ὅπου ἐπῆραν οἱ Ἕλληνες εἶναι ἀπερίγραπτα· ἄρματα ἀσημένια, ὁμοίως πάλαις μπετούνικαις ἐκλεκταῖς, ὥραις σχεδὸν σαράντα, γούναις, γρόσια μετρητὰ, καὶ ἄλλα πράγματα ἀξιόλογα· ὥστε εἰς τὴν δημοπρασίαν ἐκτιμήθησαν γρόσια 515,000· ἄτια φοβερά, καὶ γεντήσια, ὅλα τὰ ἐσκότωσαν οἱ Ἕλληνες· εἰς τὸν ἴδιον τόπον ζωντανὰ ἀπ' αὐτὰ ὀλίγα ἐπήραμεν· αὐτὸς ὁ πόλεμος ἀνδρείος καὶ θαυμαστός, ἐβάσταξεν ὑπὲρ τὰς τρεῖς ὥρας· εἰς τὴν μάχην ταύτην λοιπὸν ἐφονεύθησαν ἰδιόί μας, ἕνας ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Ἀντωνάκη Μεγαπάνου, ἕνας ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ στρ. Καραϊσκάκη, ὁ ὅποιος εἶναι θανασίμως πληγωμένος, καὶ ἄλλοι τέσσαρες εἶναι πληγωμένοι· πρῶτος ὁ χιλιάρχος Κώστας Καπουγεωργάκης, ἕνας ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Φραγκίστα, ἕνας ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Σαδῆμα, καὶ ἕνας ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ ἰδίου Κώστα Καπουγεωργάκη, ὀνόματι Νικολάκης Κόπελα. Πρὸς σημεῖον τῆς μάχης ταύτης στέλλομεν μερικὰ αὐτὰ ἐχθρικά, τὰ ὅποια ἐκοψαν οἱ στρατιῶται διὰ νὰ τὰ φέρουν ὡς τρόπαιον· προσέτι λάβετε καὶ μερικὰ γράμματα Τουρκικά, καὶ ὅταν ἐξηγηθῶν, ἂς ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν εἰδήσιν, τί περιέχουν.

Μένομεν μὲ ὅλον τὸ προσῆκον καὶ βαθύ σέβας.

Τῇ 4 Νοεμβρίου. 1825. Ἐκ τοῦ ἐν Ἀραγαμέστῳ στρατοπέδου. Οἱ πρόθυμοι πατριῶται. Καραϊσκάκης, Εὐαγ. Μ. Κεντυγ. Δῆμ. Τσίλις, Γ. Πισλῆς.

Ἐγχοίρι εἰδήσεις.

Τὴν 5 Νοεμβρίου. Ὁ ἐχθρὸς ἡσυχάζει ἡσυχίαν ἄκραν.

Τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρῶτ' ἐρρίφθησαν εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἐχθρικοῦ κατασκηνώματος ἱκανοὶ κανονοβολισμοὶ χωρὶς σφαῖρας· μετ' ὀλίγην ὥραν ἐφάνη εἰς τὰ παραθαλάσσια μᾶς ὁ ἐχθρικός στόλος. Συνιστάμενος οὗτος ἀπὸ ὑπὲρ τὰ 100 πλοῖα διηλύετο τοῦ λιμένος μᾶς μὲ ἄκραν πομπήν, προπορευομένων τῶν φρεγάτων καὶ κορβιτών. Ἐλθὼν δὲ ἀπέναντι τοῦ Βασιλαδίου, ἐμβῆκεν εἰς γραμμὴν, καὶ τὰ δύο τοῦ ἀτμοκίνητα (6) ἀποχωρισθέντα ἦλθον πλησιέστερον καὶ ἐπεριτριγύριζον ἱκανὴν ὥραν διὰ νὰ τὰ βλέπωμεν. Μία γολέτα ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ πυροβολήσῃ τὸ Βασιλάδι, ἐν ᾧ μόλις αἱ σφαῖραι τῆς ἐφθάνον εἰς τὸ ἡμισυ τοῦ ἀποστήματος. Τρεῖς κανονοβολισμοὶ ῥιζθέντες εὐστόχως ἀπὸ τὸ φρούριόν μᾶς τούτο. τὴν ἡνάγκασαν ὅμως ἀμέτῳ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ νῶτα, ἀφ' οὗ μὴ σφαῖρά μᾶς τὴν ἐκτύπησεν εἰς τὸ σκάφος. Τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχῆ μὲ κανονοβολισμοὺς καὶ τουφεκισμοὺς πολλάκις ἐπαναληφθέντας ἐχαιρέτησε τὴν ἀφίξιν του. Οὗτός δὲ μείνας ἕως δύο ὥρας κατ' ἀνέμου (ἀλακέπα), εἰσέπλευσε τέλος πάντων σωρηδὸν ἐντὸς τῶν φρουρίων Παλαιῶν Πατρῶν, καὶ Ναυπάκτου.

Ἐκτοτε ἄρχισαν οἱ ἀπὸ ξηρᾶς πολιορκηταὶ νὰ κανονοβολοῦν καὶ βομβοβολοῦν ἀλλεπαλλήλως ἕως τῆς ἑσπέρας, καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτός. Χάρτι θεία ὅμως οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἐβλάβη.

Τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ. Κἀνὲν τῶν ἐχθρικών καρβίων δὲν φαίνεται σημεῖον εἰς τὸν ὁρίζοντά μᾶς. Ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς παραμένει εἰς ἄκραν ἡσυχίαν.

Ἀνεφέρθη εἰς τὸ προλαβὸν φύλλον εἰς τὰ πρακτικά τῆς Σ. Διοικήσεως, ὅτι ἐπὶ τῆς συνεδριάσεως τῆς 30 Σεπτεμβρίου ἀπεφασίσθη ν' ἀπαρτισθῇ τὴν 10 Ὀκτωβρίου ἡ τρίτη περίοδος· καὶ ὅτι, ἅμα συναχθέντων τῶν νέων παραστατῶν, ν' ἀρχίσῃ ἡ τετάρτη. — Ἰδοὺ τέλος πάντων ἡ Σ. Διοίκησις ἐμβαίνει καὶ εἰς τὴν τετάρτην περίοδον. Ἀπὸ πέρυσιν ἕως τώρα πολλὰ πράγματα τοῦ ἐσωτερικοῦ μᾶς μετεβλήθησαν, καὶ πολλὰς δυσυχίας ὑπεμείναμεν διὰ τὰς ὀλεθροῦς διχονοίας. Καὶ τὸ ἔθνος καὶ ἡ Διοίκησις λοιπὸν ἂς λάβουν πρὸ ὀφθαλμῶν τοιοῦτον παράδειγμα, ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς ὅσαι δυστυχίαι μᾶς ἀκολουθήσουν νὰ μὴν ἀποδοθῶσιν εἰς τὰ ἴδια λάθη μᾶς.

Τὸ ἔθνος ἐγνώρισε τὴν μεγάλην ἀλήθειαν, ὅτι χωρὶς νόμους καὶ Διοικήσιν, ποτὲ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐπικράτεια. Ἐκατάλαβεν ὡσαύτως

(6) Δὲν ἐξαρκεῖ, ὅτι ὁ Σουλτάνος ἔδωκεν εἰς κίνησιν ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ ἐκτεταμένου κρατοῦς του, διὰ νὰ καθυποδουλώσῃ μίαν φύκατον Ἑλλάδα· δὲν ἀρκοῦν αἱ ἀπειρήθμοι ὀρδαὶ τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, αἱ ὅποια ἐπλημύρισαν τὴν πατρίδα μᾶς· δὲν ἀρκεῖ, ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ αἵματος πληθύνει ἀπὸ διδασκάλους τῆς καὶ εἰς τὰ συμβούλια καὶ τὰς στρατιάς τῆς ὑψηλῆς Πόρτας, διδασκάλους, τοὺς ὁποῖους ἡ ἀνθρωπότης πρέπει νὰ βδελύσσεται· δὲν ἀρκεῖ, ὅτι προκρίνουν νὰ βλέπουν ἀντὶ τοῦ σταυροῦ ὑψωμένην τὴν ἡμισέληνον εἰς τὰς πεδιάδας τοῦ Μαραθῶνος· καὶ τῶν Πλαταίων, εἰς τὰ στενά τῶν Θερμοπυλῶν, εἰς τὰ παραλία τῆς Σαλαμίνος, εἰς τοὺς Δελφούς· καὶ Δοδώνην, εἰς τὰς ἀκαδημίας καὶ τὰ γυμνάσια τῶν Σωκρατῶν καὶ Πλατῶνων, ἡ διὰ νὰ εἰπώμεν καλῆτερον εἰς τὴν γῆν, ἔδοξεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰδέναι τὸν ἀληθινὸν Θεόν· δὲν ἀρκοῦν, λέγομεν, ὅλα ταῦτα, ἀλλὰ πρέπει καὶ αἱ ἐπιστῆμαι καὶ τέχναι τῆς μηχανικῆς νὰ προσφέρουν τὴν βοήθειάν των εἰς τὸν ἴσον Ἀτύλαν, ὅστις μὲ τὰς αἰμοβορωτέρας παρὰ τὰς τῶν Οὐρανῶν ἐρδᾶς σπεύδει νὰ καταρροφίσῃ, ὅχι μόνον τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ ὅν, τὸ ἐπὶ οὐρανῷ ὀνομάζεται Χριστιανός, καὶ προσκυνεῖ τὸν αὐτὸν Θεὸν καὶ σωτῆρα, τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὴ ἡ ἐρδᾶ συμμάχῃ ἐπικαλέσθῃ ὡς προστάτην καὶ μοῖρην.

ὅτι χρειάζεται να συσταθῶν καλοὶ Διοικηταὶ διὰ νὰ προλαμβάνουν τὰς φυσικὰς καὶ ἠθικὰς χρεῖας ἐνὸς ἔθνους, τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ πολεμᾷ πόλεμον ἄνισον, ὅχι μόνον κατὰ τῶν ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἐναντίον τῶν ὅσοι τὸ ἔφερον πλησίον τῆς ἀθύσου, καὶ μάλιστα διὰ μηχανουργιῶν ἐκείνων, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους, κατὰ νόμον, ἠλπιζεν ὅλην τὴν ὀφειλομένην χρηστότητα καὶ φρόνησιν.

Ἐμιλήσαμεν πέρυσι κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν (α) περὶ τῶν χρεῶν μιᾶς Διοικήσεως ὡς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ πρὸς τὰ φρονήματα. Δὲν ἤξεύρομεν δὲ ἂν ἡ φωνή μας ἤκούσθῃ, ἢ, καθὼς καὶ ἄλλοτε, διεσκορπίσθῃ εἰς τὸν ἄνεμον. Διὸ κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ, προσθέσαντες ὅσα αἱ παρούσαι ὥραι καὶ περιστάσεις ὑπαγορεύουν.

Διοικηταὶ! ἔχετε ν' ἀπολογηθῆτε δι' ὅλας τὰς πράξεις σας. Ἀν καὶ ἡ πατρίς σὰς ἐνέκρινε διὰ παραστάτας ἢ ἐκτελεστάς τῶν νόμων τῆς, δὲν θέλει ὅμως ποτε σὰς γνωρίσει ὡς τοιοῦτους, ἐν ὧν λείπετε τῶν καθηκόντων σας. Ἡ πατρίς χαίρεται καὶ τώρα, καθὼς καὶ πρότερον, τὰ αὐτὰ δικαιώματα· παράδοξον λοιπὸν φαίνεται νὰ μεταχειρισθῆτε ὡς μάχαιραν τὴν προσωρινῶς ἐμπιστευθεῖσαν διὰ τὸ κοινὸν ὄφελος εἰς χεῖρας σας δυνάμιν, ἀντὶ τοῦ νὰ τὴν ἔχετε ὡς στέφανον, τὸν ὁποῖον σὰς ἀφίερωσεν λαὸς, ὅστις ἐκουσίως σὰς ὑπακούει.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς τρίτης περιόδου, καὶ μάλιστα κατ' ἀρχάς, ἡ Ἑλλάς ἐκλονεῖτο ἀπὸ τὰς ἐσωτερικὰς ταραχάς, αἱ ὁποῖαι καὶ ἐκόλυον τὸν ἐχθρὸν εἰς τὴν κατὰ τῆς πατρίδος μας εἰσβολὴν τοῦ. Ποῖαι λοιπὸν εἶναι τούτου αἱ αἰτίαι; Σὰς ἐρωτοῦμεν φανερά ἐνώπιον τῆς Ἑλλάδος, καὶ φανερά ζητοῦμεν νὰ μᾶς ἀποκριθῇτε. Ἠξεύρομεν βέβαια ὅτι δὲν ἠμπορεῖτε νὰ δώσετε ἀποκρίσιν· ἀλλ' ἡ συνείδησις, ὁ ὑπέρτατος οὗτος κριτής, θέλει φανερώσει εἰς καθ' ἓνα τὴν ἀλήθειαν. Δι' ἀγώνων, τοὺς ὁποῖους ὁ κόσμος ποτὲ δὲν ἶδε, καὶ τῶν ὁποίων παράδειγμα ἡ ἱστορία δὲν ἔχει, ὁ δυστυχὴς τῆς Ἑλλάδος λαὸς προσπαθεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὰ ὀλέθρια παρεπόμενα τῶν προτέρων σφαλμάτων· πολλοὶ δὲ ἀδελφοὶ μας κατέβησαν εἰς τὰ μνημεῖα, πολλοὶ παῖδες θρηνοῦν τοὺς πατέρας των, οἱ ὁποῖοι ἤθελον ζῆ ἀναμφισβόλως σήμερον, ἂν οἱ Διοικηταὶ τῆς τρίτης περιόδου ἤθελον προσέξει εἰς τὰς συμβουλὰς, ὅσαι πέρυσι τοὺς ἐδόθησαν. Ἀλλ' ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ἐπέρασεν, οἱ τάφοι πλέον δὲν ἀνοίγονται· καὶ ἂς σκεφθῶμεν διὰ τὸ μέλλον διὰ τὸ μέλλον, τὸ ὁποῖον ἀγκαλὰ σκονεινόν, μᾶς ἄφησε μ' ὅλον τοῦτο ἀνάμεσα σημεῖά τινα φωτὸς διὰ νὰ βλέπωμεν καὶ ἐν τούτων τῶν σημείων εἶναι, ὅτι ἡ Ἑλλάς ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ τυράννου, θέλει ἀναγνωρίσθῃ ἀπὸ τὰς Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης, καὶ εἶσθαι ἐπικράτεια αὐτόνομος καὶ ἀνεξάρτητος.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἤμεθα τοιαύτης εὐδαιμονίας ἄξιοι, πρέπει πολλὰ πράγματα νὰ μεταβληθῶσιν εἰς τὴν ἐπικράτειάν μας· δὲν ὠφελεῖ μόνον νὰ νικήσωμεν τὸν ἐχθρὸν μας, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἡξεύρωμεν καὶ νὰ στερεώσωμεν τὴν ἐλευθερίαν μας· καὶ ἡ στερέωσις αὕτη ἐνεπιστεύθη εἰς χεῖρας τῶν Διοικητῶν. Ἰδοὺ λοιπὸν, ὦ Διοικηταὶ, ὅτι ἀπὸ σὰς ἐξαρτᾶται ἡ εὐτυχία ἢ ἡ δυστυχία μας. Μὴ κάμνετε κατὰχρησιν τῆς δυνάμεώς σας· στοχασθῆτε, ὅτι ὅλοι ἡμεῖς εἴμεθα λαὸς ἀδελφῶν, συνδεδεμένων με τοὺς νόμους, τοὺς ὁποῖους σὰς ἐνεπιστεύθημεν. Μακρὰν ἀπὸ σὰς τῶν παθῶν ἡ ὕδρα· καὶ, ὡς εἰκὸς, γίνεσθε ἄγγελοι προστάται τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον ὑφόνον χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, δὲν γνωρίζει ἄλλον σωτῆρα, μὴ τὸν Θεὸν καὶ σὰς· ἂν θέλετε λοιπὸν νὰ ᾗσθε ἀδελφοὶ μας καὶ ν' ἀποκτήσετε τὴν εὐγνωμοσύνην μας, ἀποστρέψετε τὰ πάθη, καὶ ἀγαπᾶτε εἰλικρινῶς τὴν πατρίδα.

ΑΡΙΘ 90-93

Μεσολόγγιον, 18 Νοεμβρίου 1825.

Ἐλπίζομεν, ὅτι τὸ κοινὸν δὲν θέλει θαυμάσει διὰ τὴν μικρὰν διακοπὴν ταύτης τῆς ἐφημερίδος, ὅταν μάθῃ, ὅτι αὕτη προέρχεται ἐξ αἰτίας τῶν ἀτμοκινήτων πλοίων, τὰ ὁποῖα τὰ μηχανικὰ τῆς Εὐρώπης ἐργοστάσια ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ στείλουν κατὰ τῶν Ἑλλήνων, διότι ἐλησμώνησαν οὗτοι τὴν ἀλὴ θ' τοῦ αὐτάρχου των Σουλτάνου νομιμότητα, καὶ ἔλαβον ὅπλα κατ' αὐτοῦ καὶ κατ' ὅλων τῶν πρὸς αὐτοὺς εὐεργεσιῶν του. Παρακαλοῦμεν τοὺς ἀναγνώστας μας νὰ μᾶς συγχωρήσουν, διότι δὲν ἐδημοσιεύθησαν τὰ Χρονικὰ κατὰ τὸ σύνθημα· καὶ ἀντὶ ἡμῶν ἂς μέμφωνται τοὺς μηχανικοὺς, οἱ ὁποῖοι κατεσκεύασαν τὸ ἀτμοκίνητον London Engineer, καὶ τὸ ἄλλο, διὰ νὰ ἀποκλείωσι με ἕτερα ὑπὲρ τὰ 100 καράβια τοῦ συμμαχικοῦ Σουλτάνου τὸν λιμένα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Λονδίνον, τὴν 13 Σεπτεμβρίου 1825.

Ἄδεται, καὶ ὡς φαίνεται βεβαίως, ὅτι ὁ Ῥωσικὸς πρόξενος καὶ ἐν ἄλλο τῆς Ῥωσικῆς πρεσβείας ὑποκείμενον ἐπῆγαν τὸ Σάββατον πρὸς τοὺς ἀπεσταλμένους Ἑλλήνας (αὕτη εἶναι ἡ πρώτη συνέντευξις των) διὰ νὰ τοὺς εἴπωσιν, ὅτι αἱ πολιτικαὶ περιστάσεις τοὺς εἶχον ἐμποδίσαι ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπάγουν πρὸς αὐτοὺς προτῆτρα· ἀλλ' ὅτι τώρα, ὅτε ἐξέλιπον ἐμ-

(α) Ἰδὲ Ἑλ. Σπ. Ἀρ. 86. Ἐτος Πρώτον.

πόδιά τινα, εἶναι γνώμη, ὅτι ἡ αὐλὴ τῆς Πετροπόλεως θέλει θεωρήσῃ με εὐνοϊκὸν ὄμμα τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος. (Sun.)

Τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ.

Ἡ εἰδησις τοῦ ὅτι οἱ Ἑλληνες ἐπεκαλέσθησαν τὴν υπεράσπισίν μας ἐφθασαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ τὸ διδάνι, φαίνεται, ὅτι βουλεύεται περὶ τούτου. Τῶν συζητήσεων τοῦ τούτων ποῖον θέλει εἶσθαι τὸ ἀποτέλεσμα, δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ συμπεράνωμεν· οὔτε εἶναι πολλὰ εὐκολὸν νὰ γνωμοδοτήσωμεν περὶ τοῦ φερσίματος τῆς Διοικήσεώς μας εἰς ταύτην τὴν περίστασιν. Εἴμεθα ὅμως βέβαιοι, ὅτι τὸ φερσίματόν της θέλει εἶσθαι σύμφωνον με τὴν ἀνθρωπότητα καὶ με τὰ ἀληθῆ Χριστιανικὰ φρονήματα. (New Times.)

Παρίσιον, τὴν 3 Ὀκτωβρίου.

Γράμμα ἐκ Βιέννης ἀναγγέλλει, ὅτι συνεχεῖς συνομιλίας γίνονται μετὰ τοῦ πρίγγιπος Μέρτερνιχ καὶ τῶν πρέσβων τῆς Γαλλίας, Ῥωσίας καὶ Πρωσίας. Τὰ ἐσχάτως εἰς τὴν Ἑλλάδα συμβάντα καὶ τὸ πρὸς τὴν μεγάλην Βρεταννίαν τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως ζήτημα, τὸ νὰ λάβῃ ἐκεῖνη τὸν τόπον τοῦτον ὑπὸ τὴν προστασίαν της θεωροῦνται, ὡς τὰ ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα συζητοῦνται εἰς ταύτας τὰς συνεδριάσεις. Καὶ ὁ Ἀγγλικὸς πρέσβυς προσέτι ἔχει συνεχεῖς συνομιλίας με τὸν πρίγγιπα Μέρτερνιχ, καὶ εὐρίσκεται πολλὰ ἐνασχολημένος. (Ἐφ. Γαλ.)

Βιέννα, τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ.

Ἐνταῦθα ἔχομεν παποῖθησιν, ὅτι πρὶν τοῦ τέλους τοῦ Ὀκτωβρίου θέλει γενθὶ ὁμόφωνος ἀπόφασις παρὰ τῆς Ῥωσίας, Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, συμφώνως με τὴν αὐλὴν μας, περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς Ἑλλάδος. Πρὸ ἡμερῶν εἶναι πλέον παράποτε συνεχὴς ὁ μισευμὸς ταχυδρόμων ἀποστελλομένων παρὰ τῶν διατριβόντων εἰς τὴν Αὐλὴν ταύτην ξένων πρέσβων. (Ἐφ. Φλωρεντίας.)

Λονδίνον, τὴν 8 τοῦ ἰδίου.

Ὁ Σατράπης τῆς Αἰγύπτου μετήλλαξε μέγεθος τοῦ προϊόντος ἐκ τῶν πωλήσεων βαμβακίων, ὅσα ἐστειλεν ἐνταῦθα, εἰς ἀγορὰν ὀπλων καὶ πυλεμοφοδίων, διὰ νὰ τὰ μεταχειρισθῇ κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Πρὸ ὀλίγου ἐστάλησαν πρὸς αὐτὸν ἀπ' ἐδῶ δύο ὁλόκληρα ἀπὸ ἐμπρηστικὰς μηχανῶν (razzi alla Congreve.) (Post)

Παρίσιον, τὴν 17 τοῦ αὐτοῦ.

Μανθάνομεν ἀπὸ Μασσαλίας, ὅτι ὁ Μαρκεζὺς τοῦ Λοδρὼν στρατηγὸς Γάλλος εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου εἶχεν ἐλθῇ ἐκεῖ διὰ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν κατασκευὴν δύο φεργατῶν 60 κανονίων, αἱ ὁποῖαι εἶναι διωρισμέναι διὰ τὸν Πασσᾶν αὐθέντην του. (Ἐφ. Αὐγούστης.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Πῶς νὰ μὴ ἀγανακτήσῃ τις, καὶ πῶς νὰ μὴ φρίξῃ, ἀναγινώσκων τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴν στελλομένην εἰς ἀνθρώπον καλούμενον Χριστιανὸν καὶ ὁμογενῆ μας ἀπὸ ἑνα Σατράπην, διατεταγμένον παρὰ τῆς Διοικήσεώς του νὰ ἐξουθενώῃ τοὺς Χριστιανούς; Ὁ Κ. Θ. Δαμασκηνός, ὑπὴκοος; Ἰόνιος; θέλει φιλήσει βέβαια τὴν ἐπιστολὴν τοῦ περιποθῆτου τοῦ Ρούμελη, καὶ θέλει μεταχειρισθῇ ὅλα του τὰ δυνατὰ διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἀφέντην του. Ὅσον ἀπὸ μέρους μας, τὸν Κ. Δαμασκηνὸν οὔτε καὶ τὸν γνωρίζομεν προσωπικῶς. Ἐκπλήρωσιν ὅμως τοῦ πρὸς τὴν πολυπαθὴν Ἑλλάδα χρέους μας κρίνομεν, νὰ τῆς διαδηλώσωμεν τὸν νέον τοῦτον ἐχθρὸν της, ὃς τις προθυμοποιεῖται νὰ συντρέχῃ ὑπὲρ τοῦ Κορανίου καὶ κατὰ τοῦ Σταυροῦ, καὶ βοηθῶν τὴν πολυέραςτόν του Ρούμελην εἰς τὸ νὰ καταστρέψῃ τοὺς Ἑλλήνας, προτιμᾷ νὰ διέλθῃ τὴν γέφυραν Σιρᾶθ, ἥτις ἀποχωρίζει τοὺς ὀρθοπίστους ἀπὸ τοὺς ἀπίστους. Ἡ ἐπιβολὴ αὕτη εὐρέθη μετὰ πολλῶν ἄλλων μεταξὺ εἰς τὰ λάφυρα, τὰ ὁποῖα ἔκαμαν οἱ Ἑλληνες εἰς τὴν ἐν Ἀκαρνανίᾳ μάχην τῆς 31 τοῦ παρελθόντος.

Τῷ ἀκριβῶ φίλῳ μας καὶ περιποθῆτῳ σινιὲρ Θ. Δαμασκηνῷ αἰτίως. Εἰς Πρίδαζον.

«Περιπόθητε φίλε μας σινιὲρ Δαμασκηνέ, σὰς χαιρετῶ, καὶ μετὰ τὴν ἐρώτησιν τῆς υἱείας μου σὲ εἰδοποιῶ, ὅτι ὁ ἀπλόκος ὁμοῦ ἦτον ἀπὸ καράβια ἀποστάτων εἰς τὰ νερά Μεσολογγίου, ὡς φαίνεται, ἐλύθη, καὶ ἐκεῖ τώρα περιπλέον τὰ ἐδικάμας καράβια, ὅπου εὐρίσκονταν εἰς Κασέλλια. ὅθεν ἂν ἠμπορέσης νὰ κάμῃς κἀνένα κοντράτο μόνος σου ἢ με κἀνέναν ἄλλον πραγματευτὴν, ἑκατὸν ἢ ἑκατὸν πενήντα χιλιάδες ὀκάδες ζαιρέ εἰς τὴν σκάλαν Κρουονερού, κάμετο, με τὸ μουραφέτ τῶν ἀγάδων αὐτοῦ με συμφωνίαν ὅπου νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὴν σκάλαν Κρουονερού· καὶ περὶ τοῦτου φανέρωσέ μας καὶ ἡμᾶς· καὶ ὕγειάινε.

1825 Ὀκτωβρίου 31 πρ. Μεσολογγίου.

Βεῦρ Ρισὲτ Μεχμέτ-πασσας Ῥούμελ. Ἰωάν. Ντελ. Ντερ. Σπρ.

(Τ. 2.)

Ἀνατολικόν, τὴν 6 Ὀκτωβρίου.

Ὁ χιλ. Γ. Φαναράς ἐπέρασε τὴν παρελθούσαν νύκτα με ὀλίγους συντρόφους του ἀπέναντι τῆς πόλεως μας πρὸς τὸ μέρος καλούμενον Μαγούλαις, καὶ εἰσχωρήσας ἐως τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, ἐφόνευσεν τρεῖς Ντουνοῦμιδες, τῶν ὁποίων καὶ ἔφερε τὰς κεφαλὰς, καὶ ἐξώγησεν ἕνα, συμπαραλαβὼν ἐνταῦθα καὶ τέσσαρας ἐκλεκτοὺς ἵππους· ἐπέστρεψέ δὲ χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ τὴν παραμικρὰν βλάβην.

Περιοδικῶς ὁ ἐχθρὸς δὲν παύει νὰ πυροβολῇ τὴν πόλιν μας, χωρὶς ὁμῶς νὰ μᾶς προξενήσῃ τὴν παραμικρὰν βλάβην διὰ τῆς βοήθειας τοῦ ὑψίστου. Ἡμεῖς ἀντιπυροβολοῦμεν ὡσαύτως τὸ κανονοστάσιον καὶ τοὺς προμαχῶνάς του.

Ἐκ τοῦ ἐπαρχικοῦ Βενέτικου, τὴν 11 Νοεμβρίου.

Ἀφ' οὗ ἐ στόλος τοῦ τυράννου εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόλπον, τρεῖς πλοῖα ἐξ αὐτοῦ προσωρμίσθησαν εἰς Ναύπακτον καὶ ἐξεφόρτωσαν, τὰ δὲ λοιπὰ ἄραξαν ὑπὸ τὰ Καστέλλια Π. Πατρῶν. Ἐκεῖ ἴδομεν τὴν ἐπαύριον στημέναν πολλοτάτας σκηνάς, ὅπου ὁ ἐχθρὸς ἔκαμε καὶ πάλιν ἀπόδασιν στρατευμάτων εἰς τὴν Πελοπόννησον.

Ἐγκύριαι εἰδήσεις.

Τὴν 8 Νοεμβρίου. Ὀλίγας τινὰς σφαίρας καὶ βόμβας μᾶς ἔρριψε σήμερον ὁ ἐχθρὸς. Ὁ δὲ Τουρκικὸς στόλος ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ ὑπὸ τὰ φρούρια Π. Πατρῶν καὶ Ναυπάκτου, χωρὶς νὰ φαίνεται κινούμενος εἰς κἄν ἐπιχείρημα.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Μέρος τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν κόλπον καὶ παραπλέει σήμερον εἰς τὰ παράλια μας. Ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἐχθρὸς κατακρατεῖται ἀπὸ βαθεῖαν σιωπὴν· ἄκρα δὲ ἀθυμία καὶ ἀδράνεια ἐπικρατεῖ καθ' ὅλον τὸ στρατόπεδόν του.

Τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἡσυχάζει, καὶ ἡ πυροβολικὴ του εὐρίσκειται εἰς ἄκραν ἀπραξίαν. Καράβια ἐχθρικά δὲν ἐφάνησαν σήμερον εἰς τὸν ὁρίζοντά μας. Τὸ δεῖλι ἴδομεν μόνον μίαν φρεγάταν καὶ ἓν βρῖκι, τὰ ὅποια εἰσέπλευσαν εἰς Π. Πάτρας· διὰ τὴν ὁμίχλην ὁμῶς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ διακρίνωμεν ὅποιās σημαίας ἦσαν.

Τὴν 11 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς κυριεύεται ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἡσυχίαν καὶ σιωπῆς.

Ὁ ἐχθρικός στόλος ἐφάνη καὶ σήμερον παραπλέων σποράδην εἰς τὰ μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Γλαρέντσας.

Τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ. Ἀπο μεταξὺ τῶν κανονοστασίων μας καὶ ἐκεῖνων τοῦ ἐχθροῦ κανονοβολισμὸς ἠκολούθησε σήμερον κατὰ συνέχειαν· ἡ αἰτία τοῦτου προήλθε, διότι μερικοὶ βάρβαροι εἶχον κρυφθῆ διὰ νυκτὸς εἰς τινὰ τῶν πύργων χαρακωμάτων, ἐνεδρεύοντες νὰ μᾶς βιάσων. Ἡ πάντοτε ἀγρυπνὸς ὁμῶς φρουρά μας ἐνόησε τὸ τεχνούργημα τῶν ἀπίστων· ὅθεν πρᾶται γενόμενης ἤρχισε νὰ τουφεκίζῃ καὶ πυροβολῇ κατὰ τῶν ἐνεδρεύοντων ἀλληλοδιαδόχως, καὶ οὕτω τοὺς ἡγάκασε μετ' ὀλίγην ὥραν νὰ ἀποσυρῶνται δρομαίως εἰς τὰ κανονοστασία των μετ' ἡμῶν δύο των φονευμένων καὶ τεσσάρων πληγωμένων, χωρὶς νὰ προξενήσουν ἄλλην ζημίαν εἰς ἡμᾶς, παρὰ νὰ μᾶς φονεύσουν ἓνα ἕκτον βόσκοντα ἐξω τοῦ περιτειχίσματος. Ἐνακα τοῦτου λοιπὸν παροργισθέντες οἱ βάρβαροι ἐπυροβολοῦν τὴν πόλιν μας δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, ἀντιπυροβολοῦμενοι ἐπίσης ἀπὸ τὰ κανονοστασία μας.

Τὴν 13 τοῦ αὐτοῦ. Πλήθος κανονοβολισμῶν ἀλλεπαλλήλων, ἀκουμένων ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης, μᾶς εἰδοποίησε καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου τὴν ἀφίξιν, ὅς τις ἀπαντήσας τὸν ἐχθρικόν, παραπλέοντα ἀνάμωσον Ζακύνθου, Κεφαλληνίας καὶ Γλαρέντσας, πολεμῇ. Ἡ ναυμαχία αὕτη ἐξηκολούθει πεισματικώτατα δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ νυκτός· καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα ἠκούομεν καὶ ἡμεῖς τῶν πυροβόλων τὸν κρότον. Τὸ ὁποῖόν τι αὐτῆς ὁμῶς ἀγνοοῦμεν.

Ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἀναπαύεται εὐχαριστούμενος εἰς ὀλίγους τινὰς ἐκ διαλειμμάτων κανονοβολισμοῦ· ἡμεῖς τὸν ἀντιπυροβολοῦμεν ἐξίσου.

Τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ. Οἱ δύο ἀντιμαχόμενοι στόλοι ἐφάνησαν σήμερον ναυμαχοῦντες πλησιέστερον, παρὰ χθές. Ὁ καπνὸς τῆς πυροβολικῆς φαίνεται, καὶ ὁ τῶνος αὐτῆς ἀκούεται μᾶλλον ζωηρός. Ἡ μάχη ἐξακολουθεῖ μετ' ἐκτετασμένην ἐπιμονὴν καὶ πείσμα. Τὴν δὲ μεσημβρίαν ἴδομεν ἐκπλέοντα τοῦ κόλπου Π. Πατρῶν καὶ ὀλίγα τινὰ ἐχθρικά πλοῖα, τὰ ὅποια εἶχον μείνει ἐκεῖ, καὶ ἐσπευδον εἰς βοήθειαν τοῦ στόλου των. Δὲν ἐπληρώσαντο ὁμῶς εἰς τὴν μάχην, καθ' ὅτι ἴδον καὶ αὐτὰ, καθὼς καὶ ἡμεῖς, ὅτι ὁ στόλος των μ' ὅλον ὅτι ὑπὲρ ἄνεμον [σοπρὰ-βέντο], ἐβόλη εἰς ἀπαξίαν· ἐφύσα δὲ ἀπηνιότης (λεβάντε). Ἐν τούτῳ ἡ μάχη ἐπεκράτει, καὶ ὁ Τουρκικὸς στόλος εἶχε διαλύσει τὴν γραμμὴν του, ὅταν ἴδομεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου κινούμενον ἓν καράβι. Μετὰ τοῦτο ὁ αὐτὸς ἄνεμος ἔγινε βιαιότερος· ὅθεν οἱ ἀντιμαχόμενοι ἀπεχωρίσθησαν, καὶ ὁ κρότος τῆς πυροβολικῆς δὲν ἠκούσθη πλέον.

Τοῦτο ἴδων ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἐχθρὸς ἐνόμισεν, ὅτι ὁ στόλος του ἐνίκησε· διὸ ἔκαμε τελετὴν, ῥίψας τρεῖς τὴν σειρὰν τῶν πυροβόλων καὶ τουφεκίων του. Πόσον ὁμῶς ἡπατήθη!

Τὴν νύκτα ἠκούσθησαν καὶ πάλιν κανονοβολισμοὶ πρὸς τὴν θαλάσσαν.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Σήμερον ἐφάνησαν εἰς τὸν ὁρίζοντά μας ὀλίγα Τουρκικὰ καράβια· ὁ αὐτὸς δὲ ἄνεμος ἐξακολουθεῖ νὰ φυσᾷ μετ' ἐκτετασμένην σφοδρότητα.

Ἀπὸ ἀξιόπιστον ἀνδρα παρευρέθημεν εἰς τὴν τελευταίαν ναυμαχίαν, πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς στόλος συνίσταται ἀπὸ μόνον 35 πλοῖα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ἀθανάτου Μισούλη, ὁ δὲ ἐχθρικός ἀπὸ 66· ὅτι εἰς τὰς μάχας ταύτας ὁ ἡμέτερος, ἀγκαλὰ τόσον ὀλιγάριθμος, καὶ ὑπ' ἄνεμον

(σοπρὰ-βέντο), ἐστάθη νικητὴς ἐν ᾧ δὲ δύο ὁλοκλήρους ἡμέρας καὶ νύκτας ἐπέμενε μαχόμενος μετ' ἐνθουσιασμὸν καὶ ἀνδρίαν ἀνήκουστον, ἔσται τελευταῖον ἐν πυρπολικόν, τὸ ὅποιον διευθύνετο κατὰ τῆς πλέον εὐμεγέθους ἐχθρικῆς φρεγάτας, ὅταν πλησιάζον εἰς αὐτὴν ἐστερήθη ἀπὸ τοῦ κανονοβολισμοῦ τῶν βαρβάρων τὸ κατάρτι τῆς μαῖστρας, καὶ διὰ τοῦτο ἀντὶ νὰ κολληθῇ εἰς φρεγάταν, ἠναγκάσθη νὰ μεταδῶσιν τὸ πῦρ εἰς τὸ πλησιέστερον εὐρεθὲν Τουρκικὸν βρῖκι. Ἀλλὰ τοῦ ἄνεμος οὐριος νὰ κατορθώσῃ τὸ δεύτερον, ὅτι τὸ πρῶτον ἀπέτυχεν; Ὁ Ἀπηνιότης καταστάθη σφοδρότερος· ὅθεν καὶ οἱ στόλοι ἀπεχωρίσθησαν.

Ἡσυχάζων δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἐχθρὸς, ἠθέλησεν εἰς τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτός νὰ δεῖξῃ καὶ αὐτὸς ὅτι ἐνασχολεῖται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν του. Ἀφ' οὗ λοιπὸν τότε μᾶς ἔρριψεν ἀλλεπαλλήλως ἀριθμὸν τινὰ σφαιρῶν ὀρίζοντιών καὶ κατὰ κάθετον, αἶφνης ἴδεν ἡ φρουρά μας καὶ μέγαν ἀριθμὸν ἐχθρικῶν τουφεκίων πυροβολούντων πλησίον τῆς γραμμῆς τοῦ περιτειχίσματός μας. Οἱ βάρβαροι, ὡς φαίνεται, ἠθέλησαν νὰ δοκιμάσουν, ἂν ἐπιπίπτοντες αἰφνυδῶς ἤθελον δυνηθῇ νὰ κατορθώσουν, ὅτι διὰ πολυχρονίων μηχανῶν καὶ σχεδίων ὠριμωτέρων δὲν ἠμπόρεσαν. Ἀλλὰ χεῖρες ὁμῶς δίδουν παρόμοια κτυπήματα, καὶ ὅχι αἱ Τουρκικαί, τὸ μογηρὸν καὶ ἀδέξιον τῶν ὁποίων εἶναι φυσικὸν των ὄντων. Μόλις αἱ σάλπιγγες μας ἤχησαν, καὶ ἡ πολεμικὴ τῆς φρουρᾶς μας φωνὴ ἠκούσθη εἰς τὰ ὦτα των, καὶ ἀμέσως ἔστρεψαν τὰ νῶτα, καταφυγόντες εἰς τὰ ἴδια· ἡ φρουρά μας τοὺς ἐτουφέκισε φεύγοντας, καὶ μετὰ τοῦτο ἡ σκηνὴ αὕτη ἐκλείσθη μετ' ἐκτετασμένην τῶν ἀπίστων.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρικός στόλος περικυκλοῖ τὰ παράλια μας ἀπὸ τῆς μιᾶς ἕως τῆς ἄλλης ἄκρης, δηλαδὴ ἀπὸ τὰς Σκρόφας ἕως τοῦ ἀκρωτηρίου Πάπα, μὴ συγχωρῶν ποσὼς εἰς ἡμᾶς τὴν ἐξωθεν συγκοινωνίαν. Ὁ δὲ ἡμέτερος παραπλέει μεταξὺ Σκροφῶν καὶ Πεταλᾶ.

Ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἐχθρὸς ἐπιμένει εἰς τὴν αὐτὴν ἡρεμίαν, εὐχαριστούμενος ἀπὸ καιρὸν νὰ κανονοβολῇ ὀλίγον τὴν πόλιν μας.

Τὴν 17 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ στόλος τῶν βαρβάρων διευθύνθη καὶ πάλιν κατὰ τοῦ ἡμετέρου· καὶ ἄλλη ναυμαχία λοιπὸν συνεκροτήθη σήμερον πρὸς δυσμὰς τῶν Σκροφῶν· μόνος τῆς πυροβολικῆς ὁ κρότος ἠκούετο ἀπὸ τὴν πόλιν μας, ἐν ᾧ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς φρουρᾶς μας δὲν εἶχον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ βλέπουν καὶ τὰ κινήματα τῶν ἀντιμαχομένων. Τρεῖς ἤχησαν τῶν ἐκκλησιῶν τὰ σήμαντρα, δι' ὧν ἐπροσκάλουν οἱ ἱερεῖς τὸν λαὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου διὰ νὰ κάμῃ προσευχὰς καὶ δεήσεις πρὸς τὸν Ὑψίστον καὶ Παντοδύναμον Θεόν, ὥστε νὰ εὐσπλαγχνισθῇ τοὺς καταπολεμουμένους λατρευτὰς του, καὶ νὰ χάρις εἰς τὸν ἀγνοούμενον στόλον μας νίκας κατὰ τῶν βαρβάρων. Ὁ ἦχος τῶν πυροβόλων ἠκούετο ἕως τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.

Ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου ἠκολούθησε σήμερον ὁ κατὰ τῆς πόλεως μας πυροβολισμὸς παρὰ τὸ σύνθημα. Οἱ κανονοβολισμοὶ τοῦ ἐρρίπτοντο ἀλλεπαλλήλως, καὶ αἱ βόμβαι ἐπιπτον κατὰ συνεχῇ διαδοχὴν. Τὰ κανονοστασία μας ἀντεπυροβόλησαν τὰ ἐχθρικά ἐπίσης.

Τὴν 18 τοῦ αὐτοῦ. Καὶ σήμερον ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς μετεχειρίσθη τὸ κατὰ τῆς πόλεως μας πῦρ τοῦ μετ' ὑπερβολικὴν μανίαν· ἡ μεταβολὴ αὐτῆς εἰς τὸν ἐχθρὸν προήλθε βέβαια, διότι ὁ στόλος του ἤρξατο πάλιν τὴν ποσότητὶ τῶν ἐφοδίων του. Ἀλλὰ καὶ τὰ κανονοστασία μας χωρὶς νὰ ὑποχωρήσωσι καθόλου, ἀπεκρίθησαν εἰς πᾶσαν ἐχθρικὴν βολήν.

Ἀποκαμώντες οἱ βάρβαροι διὰ τὴν πολυχρόνιον ταύτην πολιορκίαν, καὶ ἰδόντες ὅλας τὰς καθ' ἡμῶν μηχανὰς ματαιωθείσας, ἤρχισαν νὰ μᾶς ἐπαπειλῶσι χωρὶς ἐντροπὴν των, κρᾶζοντες ἀσυστόλως, ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλει ἔλθει ἡ ἀναμενομένη βοήθεια ἀπὸ τοῦ Ἀραβᾶς τοῦ ἱμπραϊμ-πασσά, καὶ τότε θέλουν μᾶς ἐξουθενώσῃ. Ἀλλοίμονον εἰς τὰς κεφαλὰς σας! ἀποκρίνεται ἡ φρουρά μας, νὰ φαντάζεσθε, ὅτι ὀλίγος ἀριθμὸς Ἀράβων θέλει δυνηθῇ νὰ κατορθώσῃ, ὅτι 64,000 ἀπὸ αἷς δὲν ἠμπόρεσαν εἰς ὀκτὼ μηνῶν διάστημα νὰ κάμουν!

Καράβια Τουρκικὰ δὲν φαίνονται σήμερον εἰς τὸν ὁρίζοντά μας.

APIΘ 94

Μεσολύγιον 21 Νοεμβρίου 1825

ἙΣΠΕΡΙΚΑ.

Λονδίνον, τὴν 7 Ὀκτωβρίου 1825.

Μανθάνομεν, λέγει ἡ ἐφημερίς Times, ὅτι εἰς τὸ τελωνεῖον ἐδόθη διαταγὴ παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Αὐλῆς νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἐξοδος τῶν πλοίων, ὅσα φορτωμένα μετ' ὅπλα καὶ πολυμεφῶδια ἦσαν διωρισμένα διὰ τὴν Μεσόγειον. Ὑποτίθεται, ὅτι ἡ διαταγὴ αὕτη ἀποβλέπει ὅχι μόνον τὰ διὰ τοὺς Ἑλλήνας στελλόμενα φορτία, ἀλλὰ καὶ τὰ διὰ τοὺς Τούρκους καὶ Αἰγυπτίους· καὶ μολοντοῦτο παράδοξον εἶναι πῶς ἐν ᾧ μόλις ἐξεδόθη ἡ διαταγὴ αὕτη, καὶ ἀμέσως ἐδόθη ἡ ἀδεία νὰ ἐκπλεύσῃ Αἰγυπτιακὸν τι πλοῖον φορτωμένον μετ' ὅπλα. (Ἐφ. Κερ.)

Παρίσις, τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ.

Αἱ ἐφημερίδες τοῦ Λονδίνου ἀνήγγειλον, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Διοίκησις ἐμπόδισεν, ἢ ὅτι ἐμελλε νὰ ἐμποδίσῃ τὰς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων μελετωμένας

ἐπιστολὰς ἀνέφερον μάλιστα καὶ τὴν ἐμφάνισιν μιᾶς προκηρύξεως (1), ὅτι τῆς ὁποίας ἐμποδίζεται καὶ ἰδιαίτερος ἐνὸς πλυσμὸς γινόμενος εἰς τοὺς λιμένας τῆς Μεγάλης Βρετανίας κτλ.

Ἀδύνατον εἶναι νὰ μὴ θρηνησωμεν τὸ ἐμπορικοκέρδες τοῦτο πνεῦμα, ἀπὸ τοῦ ὁποίου κυριεύονται τὰ ὑψηλὰ τῶν γειτόνων μας φρονήματα. Αἱ πλέον ἀνεξάρτητοι, μάλιστα δὲ καὶ αἱ πλέον φιλελεύθεροι τῆς Ἀγγλίας ἔφημερίδες, ἐξαρθρομένων τινῶν, ἐφάνησαν εἰς ταύτην τὴν περίστασιν ἔφημερίδες Τουρκικαί· καὶ ἐν ᾧ ἐδίδον πῦρ καὶ φλόγα διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἰσπανικῶν ἀποικίων. Ἀτοράχως ἤθελον βλέπει τὸν ἱμπεριαλισμὸν μὲ τοὺς τακτικούς του Μαύρους νὰ καταπνίξῃ εἰς τὸ χιόμενον αἶμα τῶν Ἑλλήνων τὴν Ἑλληνικὴν ἐλευθερίαν.

Ἐφάνη ἡ προκήρυξις ἀπεδείξεν, ὅτι εὐκόλως θέλουν ἀποφύγει αὐτὴν μὲ ἐπιδειξιότητα. Τοιαύτη ὑποχώρησις ὁμοιάζει μὲ ὅσα συνεχῶς καταχωροῦνται εἰς τὴν ἔφημερίδα τῆς Αὐλῆς διὰ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἰδιαιτέραν περίστασιν, κατὰ τὴν ὁποίαν δημοσιεύεται. Ἡ προκήρυξις αὕτη θέλει δικαιολογήσῃ ὅλην τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Ἀμιλίων μετεχειρίσθη αὐτηρότητα κατὰ τῶν οὐδετέρων, καὶ θέλει δώσει ἀφορμὰς εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Πετρούπολει Ἀγγλικὸν πρέσβυν νὰ ἀποκριθῇ.

Τὸ ἀξιοπαρατήρητον εἰς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν εἶναι, ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη περιορίζεται διὰ ἑξὶ μόνους μῆνας. Ἐκ τούτου λοιπὸν γίνεται φανερόν, ὅτι τοῦ Ἀγ. Ἰάκωβος ἡ Αὐλὴ ἐλπίζει νὰ ἀποφασισθῇ ἡ τύχη τῆς Ἑλλάδος μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης· καὶ πρέπει ὡσαύτως νὰ περιεργασθῶμεν, ὅτι οἱ ἑξὺς οὗτοι μῆνες ἐμπεριέχονται εἰς τὸν χειμῶνα, δηλαδὴ καθ' ὃν καιρὸν κλείουν οἱ Τούρκοι ὡς συνήθως τὸ στάδιον τῆς ἐκστρατείας τῶν.

Εἰς ἄλλα σημεία γνωριμῶν λοιπὸν πρέπει νὰ ἐπακουμβήσωμεν, καὶ ὅχι εἰς ταύτην τὴν ἐπιδεικτικὴν προκήρυξιν.

Μεγάλῃ ἀπλότῃ ἤθελε λογιζέσθαι τὸ νὰ φανταζώμεθα, ὅτι παρόμοια ἔγγραφα ἤθελον μετατρέψῃ τὴν Ἀγγλικὴν Αὐλὴν ἀπὸ τοῦ σκοποῦς τῆς, ἃν ἐξέλεπεν, ὅτι αἱ ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος ὀρίμωσαν, καὶ ἦτον καιρὸς νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς αὐτάς ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Τὸ πλέον βέβαιον καὶ ἀποδεδειγμένον εἶναι, ὅτι ὁ Κ. Κάννιγγ, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι πρέσβεις τὸν ἥρω των νὰ τοὺς ἐξηγηθῇ διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς Πελοποννήσου, ἀπεκρίθη, ὅτι ἠγνόει ἐπισήμως τῶν Ἑλλήνων τὸ ζήτημα, καὶ ἐπομένως ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ τοὺς πληροφορήσῃ εἰς τὰ ἐρωτήματα τῶν.

Ἰδοὺ κατὰ βῆθος πῶς εἶναι αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἡ προκήρυξις λοιπὸν δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ διπλωματικὸν ἄθρημα (hochet) διὰ νὰ καθυστερήσῃ τὴν ἱερὰν Συμμαχίαν, καὶ οὕτω νὰ κερδίσουν καιρὸν.

Βέβαιον εἶναι ἀκόμη, ὅτι Ἀγγλικά στρατεύματα ὑπάγουν νὰ ἐνδυναμώσων, ἢ, καθὼς διπλωματικῶς ἐξηγοῦνται, διὰ νὰ μεταλλάξωσι τὰς φρουράς τῶν ἰονικῶν νήσων. Ἡ περὶ τῆς οὐδετερότητος τοῦ Κ. Ἀμιλίων ὁμιλία, ὁμιλία σταθερὰ ἐνταυτῷ καὶ δικαία, ἀποδεικνύει ἐναργῶς, ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν ἐγκαταλείπει τὸ μέρος τῆς. Ὁ παροργισμὸς τοῦ Αὐστριακοῦ παρατηρητοῦ διὰ τὴν περὶ τὴν Μεσόγειον διαγωγὴν τῆς Ἀγγλίας, δεικνύει, ὅτι εἰς Βιέννην σκέπτονται μὲ ἀνησυχίαν. Ἡ δὲ κατὰ τὸν Εὐξείνιον Πόντον διζήσεις τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσίας, καὶ ἡ κίνησις τῶν στρατευμάτων του, πρέπει ὡσαύτως νὰ ἐλκύουν τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου.

Οἱ Ἕλληνες ἀποφυγόντες διὰ κατορθωμάτων ἀπαρδειγματίστων ἀταξερήτητος καὶ γενναίου ψυχῆς, καὶ τῆς τελευταίας ἐκστρατείας, τὸν κίνδυνον, νομίμως τώρα ἐλπίζουν τὴν σωτηρίαν των. Ἡ Χριστιανικὴ Εὐρώπη δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀδιαφορήσῃ πλέον εἰς τὴν τύχην των. Ἄν Αὐλαί τιμῃς ἀπὸ αἰτίας εὐδιαλύτους ἠναγκάσθησαν νὰ παραλύσουν τῆς Ῥωσίας τὰ κινήματα ὑπὲρ τῆς καθαιματωμένης Ἑλλάδος, τὸ πολιτικὸν τοῦτο φέριμον ἔγγιζι εἰς τὸ τέλος του, καὶ ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ μεταβληθῇ ὅσον τάχος. Μόνη τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν ἠνωμένων Ἐπαρχιῶν ἡ πολιτικὴ δύναμις νὰ καταστήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος.

Φαίνεται, ὅτι οἱ ἔμποροι τῆς Μεσσαλίας παραπονοῦνται διὰ τὰ παρεμπιπτόντα εἰς τὸν διάπλουν ἐμπόδια, ἐξ αἰτίας τῶν εἰς τὸ Ἀρχιπελάγος καταδρομῶν. Εἶχεν ἤδη παρατηρηθῇ, ὅτι ἡ εἰς τοὺς ἐμπορικούς συμβιβασμούς· προξενουμένη διὰ τὸν Ἑλληνικὸν πόλεμον ταρχή, ἤθελον εἶσθαι ἀρκετὴ ἀρρομή διὰ τὰς θαλασσίους Δυνάμεις νὰ μεσολαβήσουν

πλησίον εἰς τὴν Πόρταν, καὶ νὰ τὴν βιάσων νὰ δώσῃ ἐν ἑσπέρῃ εἰς αὐτὰς τὰς ταρχάς, διακηρύττουσα τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀπελευθέρωσιν. Ἄς προσθέσωμεν δὲ καὶ ὅτι ποτὲ κάμει ἐπανάστασις εἰς ὑποινδὴ ποτε τόπον δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, χωρὶς νὰ συνεπιφέρῃ καὶ πολλὰς ἀταξίας· καὶ διὰ τοῦτο ἴδωμεν πολλάκις τοὺς Ἕλληνας παραπονομένους διὰ τὰς κατ' αὐτῶν κατασχέσεις τῆς οὐδετερότητος, ὅτι παρεβίβαν τοὺς ἀποκλεισμούς των, καὶ ὅτι μετεφέρθησαν χρήματα, ὅπλα, στρατεύματα καὶ λοιπὰ διὰ Τουρκικὴν δούλεισιν εἰς πλοῖα Ῥωσικὰ, Γαλλικὰ καὶ ἐξαιρέτως Αὐστριακὰ· αἱ δὲ διασφαρνήσεις τοῦ Κ. Ἀμιλίων ἀπέδειξαν πραγματικῶς δίκαια τὰ τοιαῦτα παράπονα. Παῖδες καὶ γυναῖκες, τρομερὰ λάφυρα ἀρπαγμένα ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῶν ψαθῶν καὶ τῆς Χίου μετὰ τὴν σφαγὴν τῶν Ἑλλήνων, μετεκομίσθησαν ἀπὸ Χριστιανούς, ὑπὸ τὰς σημαίας Χριστιανικῶν Δυνάμεων, διὰ νὰ πωληθοῦν εἰς τὰς ἀγοράς τῆς Αἰγύπτου. Καὶ ἰδοὺ τίνι τρόπῳ ἔμποροι καυχώμενοι ὅτι ζῶσιν ὑπὸ τὸν νόμον τοῦ Εὐαγγελίου, ἀντεκατέστησαν εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἄσπρους δούλους, δι' ὅτους μκύρους τῆς ἑρπάζον.

Οἱ Ἕλληνες ἴσως ἠπατήθησαν διὰ τοὺς αὐτουργοὺς τοιοῦτου ἀνοσίου ἐμπορίου. Ἀλλὰ τίς ἤθελε τολμήσῃ νὰ σηκώσῃ χεῖρα κατ' αὐτῶν; Ἀλλὰ ποῖοι πατέρες δὲν ἤθελον πονέσει; Ποῖος ἄνθρωπος δὲν ἤθελεν αἰσθανθῇ τὴν ἀγανάκτησιν των;

Μόνη λοιπὸν τῆς Ἑλλάδος ἡ ἀπελευθέρωσις θέλει καταπαύσει τόσα ἐγκλήματα καὶ τόσας δυστυχίας.

Ἀλλ' ἡ ὥρα καὶ εὐγενὴς πατρίδας δὲν θέλει ἀπολαύσει βέβαια τὴν τιμὴν τοιαύτης ἀπελευθέρωσιν, ἔχουσα Μινίστρος, ὅποιοι εἶναι οἱ παρόντες.

(J. des Débats)

Διόρθος: τῇ 12 Ὀκτωβρίου.

Αἱ νεώτεροι ἔφημερίδες τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Λονδίνου ὁμιλοῦν διὰ τὴν ὑπεράσπισιν, τὴν ὁποίαν οἱ Ἕλληνες ἐζήτησαν ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους· λέγεται δὲ, ὅτι περὶ τούτου ἔγιναν διάφοροι συζητήσεις εἰς τὸ Βουλευτήριον τοῦ Λονδίνου, χωρὶς ἀκόμη ν' ἀποφασισθῇ ἱκέως, ἐκτὸς τοῦ μισσημοῦ τοῦ Λόρδ Στραγκφόρδ διὰ τὴν Πετρούπολιν, καὶ ἐκεῖθεν διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ Λόρδ οὗτος βεβαίως, ὅτι ὠμίλησε πολλὰ εὐνοϊκῶς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων εἰς ὅσας συνελεύσεις παρεῖρθη· καὶ ἐλπίζομεν κατ' ὅλα τὰ φαινόμενα, ὅτι δὲν θέλει ἀργοπορήσει νὰ φανῇ ἡ ἐκδοσις τοῦ Ἑλληνικοῦ ζητήματος ἀπὸ τὴν μεγάλην Βρετανίαν.

Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Λόρδ Κοχράνου ὁμιλεῖται καὶ βεβαιούται πανταχόθεν.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Ἐγχώριαι εἰδήσεις.

Τὴν 19 Νοεμβρίου. Τὴν παρελθούσαν νύκτα ἠκούσαμεν πάλιν πρὸς τὸ πέλαγος κανονοβολισμοὺς ἀλλεπαλλήλους, συρομένους μὲ ὑπερβαλλήνην μανίαν ἕως τῆς πρωίας. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτων ἴδωμεν πρὸς τὸ μέρος, ἐνθα ἡ μάχη ἰγνέτο, λάμψιν πυρὸς διαρκέσαν ἰσάκην ὥραν, ἀγνοεῖται ὅμως τὸ αἴτιον αὐτῆς.

Ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἐξηγριωμένος πυροβολεῖ τὴν πόλιν μας μανιωδέστατα. Ἡ πυροβολικὴ του οὔτε στιγμὴν σήμερον δὲν ἀνεπαύθη· ὅθεν ἐφονεύθη ἓνας νεανίας.

Τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ. Οὔτε Ἑλληνικά, οὔτε Τουρκικά καράβια φαίνονται σήμερον εἰς τὸν ὀρίζαντά μας.

Ὁ ἐχθρὸς ἐξακολουθεῖ τὸ κατὰ τῆς πόλεως μας πῦρ του μὲ τὴν αὐτὴν μανίαν. Τὰ δε κανονοστάσιά μας ἀντιπυροβολοῦν ὡσαύτως τὰ ἐχθρικά. Δύο γυναῖκες χωρικαὶ ἐξεμελίσθησαν ἀπὸ τὰς ἐχθρिकास σφαίρας.

Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἴδωμεν ὀλίγα ἐχθρικά καράβια παραπλέοντα ἐνώπιον τῆς Γλαρέντσας. Μετὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ἠκούσαμεν πάλιν κανονοβολισμοὺς πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, οἱ ὅποιοι διήρκεσαν τρεῖς περίπου ὥρας.

Τὴν 21 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς τοῦ ἐχθροῦ πυροβολισμὸς ἔγινε πεισματικώτατος.

Ὁ στόλος μας περὶ πλεῖς μετὰ τῶν Σκροφῶν καὶ Κεφαλληνίας, ὅς ἐχθρικός μετὰ τῶν Γλαρέντσας, καὶ Ζικύνθου.

Κύριον συντάγμα τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν.

Μὲ μεγάλην λύπην ἀνέγνωσα τὸν ἀριθμὸν 85 τῆς ἐφημερίδος σου, εἰς ὃν στηλιτεύεις τοὺς Κυρίους Πέτρον καὶ Γεώργιον Βλαστοὺς παροικοῦντας ἐνταῦθα, καὶ τοῖς προσάπτεις τὸ ὄνειδος τοῦ ὅτι προμηθεύουσι τὰ ἀναγκαῖα τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος· δὲν εἶδον μέχρι τοῦδε ἀπολογίαν αὐτῶν, ἴσως διότι δὲν ἐσημείωσας, πόθεν ἐλάσεις αὐτὴν τὴν πληροφορίαν, ἢ τὰ ὀνόματα τῶν κατηγορῶν.

Ὅσοι, φίλε, δὲν τοὺς γνωρίζουσι, τοιοῦτους βέβαια θέλει τοὺς ὑποθέσουσιν, ἀλλ' ἐκείνοι, οἵτινες γνωρίζουσι τὴν διαγωγὴν, τὰς βοηθείας τῶν ἰδίων εἰς Μισολόγγιον, καὶ τὰ δεινὰ τῆς οἰκογενείας των διὰ τὸ ὄφελος τῆς κοινῆς πατρίδος, ἔμειναν ἐκθαμβοὶ καὶ λυπημένοι ἰδόντες ἀντὶ ἐυγνωμοσύνης, τοιοῦτον εἶδος ἀχαριστίας· εἰς τῶν τοιούτων εἶμαι καὶ γῶ,

(1) Ἡ προκήρυξις αὕτη ἐξεδόθη παρὰ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1825. Αἱ αὐτῆς ἀπαγορεύεται καθεὶς ὑπὸς τὸν ἄγγλον τοῦ νὰ ὑπάγῃ καὶ νὰ ἐπιφορτισθῇ στρατιωτικῶν, ἢ ναυτικῶν ἐπιτηγέματα εἰς ὅποιανδήποτε ἐπιχειρήσιν, ἐκτὸς ἐξείας τῆς Α. Μ. Ὁ δὲ παραβάτης τοῦ προσηγορευμένου θέλει λογιζέσθαι ἐνοχὸς ἐγκλήματος, τοῦ ὁποίου ἡ ποινὴ θέλει γίνεσθαι κατὰ διακρίσιν ἀπὸ τὴν Αὐλὴν. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως καὶ ὁ ἐν πλοίοις παντὸς εἰσοδήτου πλοίου, εἴτε εἰς τοὺς λιμένας τῆς Μεγάλης Βρετανίας, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν αὐτῶν εἰς ὅποιανδήποτε νερὰ φιλικὰ καὶ ὁ παραβάτης τοῦ παραπάνωθεν γίνεσθαι ἐνοχὸς ἐγκλήματος, καὶ τιμωρεῖται κατὰ διακρίσιν τῆς Αὐλῆς· τὰ δὲ ἐνομιμώμενα πλεῖς δημοῦνται ὁλοκλήρως. Συσταίνει τελευταῖον αὕτη ἡ προκήρυξις πρὸς ἔλεος τοὺς ἐπηρεαζομένους τῆς Α. Μ. τὴν ἀκριβὴ διατήρησιν τῆς οὐδετερότητος, ὅχι μόνον πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ Τούρκους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὅλα τὰ ἀντιπαλαίνοντα ἔθνη.

Ἄλλα δὲ τοῦ συμβουλίου διαταγὴ καλεῖται δι' ἑξὶ μῆνας τὴν ἐξέδον πυροβολῶν, σφαιρῶν, γρανῶν, φυσικῶν καὶ παντὸς ἄλλου ἀνέκοντος εἰς τὴν πυροβολικὴν δὲν ἀναφέρει ὅμως τίποτε περὶ ἐξαγωγῆς, συλλέξεως καὶ τυφεκίων.

δοτικὴ θέλων νὰ μάθω τὴν ἀλήθειαν ἡρεσύνῃσα, καὶ μανθάνω ἀπὸ τὴν κοινὴν φήμην, ὅτι τοῦτο προέρχεται ἀπὸ φύβον, συκοφαντῶν κακῆς ἀνατροφῆς καὶ χαρακτηρῶς, οὔτινες ἔγραψαν πρὸς σέ.

Ὅθεν, ἐπεὶ εἶναι ἀνάγκη (κατὰ τὸν ἀριθ. 86 τῆς ἐφημερίδος σου) διὰ τοῦ τύπου νὰ κηρυχθῇ ἡ ἀλήθεια, νὰ ἀποδληθῇ τῆς ἀπάτης τὸ κάλυμμα, καὶ νὰ ἀναφανῇ ἡ κατατεθλιμμένη ἀθώωσις, προσκαλεῖσαι νὰ φανερώσῃς τὰς ἀποδείξεις τῶν κατηγορῶν ἢ ἂν ἐκ τοῦ ἐναντίου. εἶναι γέννημα τῆς φαντασίας σου, νὰ ὁμολογήσῃς, ὅποιε διδόμενα ἔλαβες εἰς τὸ νὰ κατηγορήσῃς ἀτομικῶς ἐκείνους, οὔτινες ἐδοθήσαν καὶ σωματικῶς καὶ χρηματικῶς τὴν Ἑλλάδα.

Ὡς πατριώτης δε κρίνω χρέος μου νὰ σοὶ εἰπῶ, ὅτι τὸ ἐπάγγελμά σου ἐπικαλεῖ, Κύριε, νὰ φυλάττῃς ἀπαράβιαστον τὸν χαρακτήρα, ἐδείξῃς μέχρι σήμερον, καὶ οὐχί, ἀντὶ νὰ ἐπαινῇς καὶ νὰ θαυμάζῃς τοὺς καλοὺς πατριώτας, νὰ γίνεσαι συνεργὸς εἰς τὰς συκοφαντίας τῶν πραγματικῶς ὠφελίμων τῇ Ἑλλάδι, καὶ οὕτω νὰ ὀλιγοστεύῃς καὶ νὰ ψυχραίνῃς τὸν πατριωτισμὸν καὶ ζῆλον.

Τὴν παροῦσαν θέλεις καταχωρήσει εἰς τὴν ἐφημερίδα σου.

Ἐκ Ζακύνθου τῇ 11 Νοεμβρίου 1825. Ε. Π. Ὁ πατριώτης Δῆμ. Γεωργιάδης.

Δὲν ἀποροῦμεν καθόλου βλέποντες τὸν Κ. Δ. Γεωργιάδην νὰ γίνεαι συνήγορος τῶν ἀδελφῶν Βλαστοῦ. Γνωρίζομεν ὡσαύτως καλῆτερα ἀπ' αὐτὸν, ὅτι οἱ εἰρημένοι Βλαστοὶ ἐδείξαν εἰς πολλὰς περιστάσεις σημεῖα πατριωτισμοῦ, ἢ ἀληθῆ, εἴτε καθ' ὑπόκρισιν. Ἐν τοσούτῳ ἂς ἀρχίσωμεν νὰ ὁμιλήσωμεν κατ' εὐθεῖαν περὶ τοῦ ὑποκειμένου τούτου. — Καὶ πρῶτον διάφοροι ἐπιστολαὶ καὶ διατριβαὶ μᾶς ἐνεχειρίσθησαν, ὑποκείμενον ἔχουσαι τὴν παρ' ἡμῶν καταχωρηθεῖσαν εἰς τὸν ἀριθ. 85 τῶν Ἐλ. Χρονικῶν κατηγορίαν· ἀλλ' ἐπεὶ ἦσαν ἀνώνυμοι, δὲν ἦτον τοῦ προσήκοντος νὰ δώσωμεν πίστιν εἰς αὐτάς. διότι θέλουσαι νὰ διαδηλώσωσι τὴν ἀθώωτητα τῶν κατηγορουμένων, κρύπτουν τὸ ὄνομα τῶν συνηγόρων (1). — Δεύτερον καὶ χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν τὸν διαληφθέντα Δ. Γεωργιάδην, τὸν δεχόμεθα ὡς ὑπερασπιστὴν τῶν ἀδελφῶν Βλαστοῦ, ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἔχωμεν ἀνὰ χεῖρας ἔγγραφοι αὐτῶν, δι' οὗ νὰ τὸν ἀποκαθιστῶσι τοιοῦτον. — Τρίτον ἡ ἀντιθέσις καὶ προπετής αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀντὶ νὰ δικαιολογήσῃ τοὺς Βλαστοὺς, μᾶς δίδει μᾶλλον ἀφορμὴν νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι οὗτος θέλων νὰ ὑπερασπισθῇ ὑπόθεσιν, τὴν ὁποίαν ποῶς δὲν γνωρίζει, καὶ περὶ τῆς ἀληθοῦς ὑπάρχουσας τῆς ὁποιᾶς ἡμεῖς ἔχουμεν ἀνὰ χεῖρας ἰκανωτάτας ἀποδείξεις, ἄλλον σκοπὸν δὲν συνέλαβεν, εἰμὴ νὰ διαδηλώσῃ τὸ ὄνομά του, — Τέταρτον ἂν γίνῃ χρεὶα νὰ διαδικασθῇ ἡ περὶ τῆς ὁποίας ὑπόθεσις, εἰμὴν ἐτοιμοὶ νὰ πᾶρῃσάσωμεν ὅλας τὰς ἀναφερομένας εἰς αὐτὴν ἐγγράφους ἀποδείξεις. — Πέμπτον κατοικῶν εἰς Ζάκυνθον ὁ Κ. Δ. Γεωργιάδης, καὶ γινόμενος συνήγορος ὑποθέσεως πάντῃ ἀγνώστου εἰς αὐτὸν, ἀποκαθίσταται ἐμπροσθέν καὶ προπετής, ἐν ᾧ ἔπρεπε πρῶτον νὰ γνωρίσῃ τὰ πράγματα, καὶ τότε, ἂν εἶχε δίκαιον, νὰ κρίνῃ καὶ νὰ γράψῃ. Ὅσον δὲ περὶ τῶν Κ. Βλαστῶν, αὐταὶ βλέποντες μέγα μέρος τῆς Πελοποννήσου πατηθὲν ἀπὸ τὸν ἱμπεριαλισμὸν, τὴν θάλασσαν οὐκ ἐπισπασμένην ἀπὸ τοὺς στόλους τοῦ Σουλτάνου καὶ τῶν ἐπικρατειῶν τῆς Ἀφρικῆς, τὸ πολυκατὲ Μέσολόγγι πολιορκούμενον καὶ ἀεραυνοβολούμενον ὀκτῶ μῆνας, ἐνόμισαν, φαίνεται, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἡγωνίσθη ἀπὸ τὴν γῆν ὅθεν ὡς ἐπιτήδειοι ὑπολογιστὰς τῶν ἐμπορικῶν τῶν συμφερόντων, ἐστοχάσθησαν νὰ ἐμπορευθοῦν μὲ ὅποιον μέρο· ἐνέκρινον πλέον ἀσφαλές· ἀλλὰ περὶ τούτου ὀλίγον φροντίζομεν. Τὸ περίεργον εἶναι, ὅτι ὁ Κ. Δ. Γεωργιάδης παρεμπέμπεται εἰς ὑποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ποῶς δὲν τοῦ ἀντίκουν· καὶ θέλων νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ πάθος του, ὑποχρεῖται ὅλους αὐτοὺς τοὺς φίλους του, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ κατορθώσῃ, νὰ γνωστοποιήσῃ ἢ καλῶς ἢ κακῶς τὸ ὄνομά του· εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Ἑλλάδος.

Συγχωρήσατέ μας, ὦ γενναῖοι καὶ ἀγαθοὶ Ζακύνθιοι, ὅτι εὐρίσκόμεθα ἐνίοτε βιασμένοι νὰ ἐλέγχωμεν τινὰς ἀπὸ τοὺς κατοικοῦντας εἰς τοὺς κόλπους τῆς πατρίδος ἡμῶν εἰς τὰς αἰτίας καὶ εἰλικρινεῖς φίλους τῆς ἐλευθερίας ἢ Ἑλλάς εὐγνωμονοῦσα, ἀποδίδει μυρίας χάριτας, καὶ τὰ ὀνόματά σας μὲ γράμματα ἀνεξέλιπτα εἶναι ἐγγραγμένα εἰς τὰς καρδίας τῶν τέκνων μας, τὰ ὅποια δὲν ἡλικιωθῶν, πανταχοῦ θέλουν σὰς προσφέρει τὰς χεῖράς των, καὶ θέλουν σὰς χαιρετᾶ, κράζοντές σας ἀδελφοὺς καὶ εὐεργέτας.

Τὴν τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν αἱ ἀλλίδες τῆς ἐφημερίδος ἐτέθησαν ἐπὶ τὸ πιεστήριον, ἀκούμεν πάλιν πρὸς τὸ πέλαγος καὶ ἔτεραν πεισματικωτάτην ναυμαχίαν ὃ ἀλλεπάλληλος κρότος τῶν κανονίων ἐξακολουθεῖ νὰ ἤγῃ ὁλονόνα εἰς τὰς ἀκοὰς μας.

ΑΡΙΘ. 95,

Μεσολόγγιον, 25 Νοεμβρίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον, 24 Νοεμβρίου.

Πολλὰκις ἐκέρχον τὰ Ἑλληνικὰ Χρονικὰ, ὅτι ὁ Λόρδ Κό-

(1) Ἐλαβόμεν καὶ μίαν ἐπιστολὴν ὑπεγεγραμμένην ὁ ὑπογραψα, αὐτὴν ὅμως ἐπεθύμει νὰ τὴν δημοσιεύσωμεν χωρὶς τὸ ὄνομά του. Ἀλλ' ἡμεροῦσμεν ἡμεῖς ἀρὰ γε νὰ τὸ κάμωμεν τινεὺς τῶν τῶν.

χρᾶνς θέλει ἐλθεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα, φέρων εἰς τὴν γῆν ταύτην καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς βοήθειας ἀναλόγους εἰς τὰ προτερήματά του καὶ εἰς τὰ μέσῃ, μὲ τὰ ὅποια τὸ πνεῦμα καὶ τὰ ἴδια αὐτὰ προτερήματά του τὸν ἐπροίκαν. Δὲν ἐκπύρην δὲ μόνον ἀπὸ τὰ Χρονικὰ, ὅτι ἡ εὐγενὴς οὗτος Λόρδ ἐρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ καράβι εὐμεγέθη, πλοῖα ἀτοκίνητα, καὶ μὲ στρατεύματα τακτικά, ἀλλὰ καὶ αἱ ἄλλαι τῆς Ἑλλάδος ἐφημερίδες τὸ ἀνῆγγελλον ἐνταυτῷ καθῶς ὁ Φίλος τοῦ Νόμου καὶ ἡ ἐπίσημος ἐφημερίς τῆς Διοικήσεως, Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος. Ἐκτὸς δὲ τούτων, τὸ ἐκέρχον καὶ αἱ ἐφημερίδες τῆς Ἀγγλίας, καθῶς The Times, The Globe and Traveller, Post, Courier (ἐφημερίδες, ἥτις μ' ὅλον διὰ πολλὰ ἀξιοπistos, πάντοτε ὁμως ἀμφιβάλλει διὰ τὰς ὑποθέσεις μας), καὶ τόσαι ἄλλαι προσέτι καὶ αἱ ἐφημερίδες τῆς Γαλλίας, δηλαδὴ le Constitutionnel, le Journal des Débats, le Pilote, καὶ καθεξῆς· αἱ καθ' αὐτὸ ἐναντία ἐφημερίδες, καθῶς Oesterreichischer Beobachter, l'Osservatore di Trieste, la Gazzetta di Firenze, καὶ αἱ ἄλλαι ὡσαύτως καὶ ὅσαι ἐδείχθησαν τρόπον τινα οὐδέτεροι, δηλονότι l'Allgemeine Zeitung d'Augsbourg, le Journal de Francfort κτλ. καὶ τελευταῖον ὅλα, ὅλαι ὁμοῦ διασαλπίζουν εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅτι ὁ ΛΟΡΔ ΑΔΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΧΡΑΝΗΣ, γέννημα τῆς Σκωτίας, Πατρίκιος τῇ Ἀγγλίας, καὶ μέγας κνύρχος τῆς Βρετανίας, ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν τόπον τοῦτον εἰς τὸν κατὰ τῶν δυναστῶν τῆς νέας τοῦ ἐλευθερίας ἀγῶνα. Δὲν ἀναγγέλλουν δὲ τοῦτο ἀπλῶς, ἀλλὰ καὶ περιστάτικῶς παριστάνουν, ὅτι ἡ ἐκστρατεία αὕτη θέλει ἔχει καὶ τὴν ἐπωνυμίαν, βοήθητικὴ ἐκστρατεία (expedition auxiliaire)· ἐπροσδιώρισαν ὡσαύτως καὶ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ὁ Λόρδ Κόχρανς ἐμελλε νὰ ἐπιβῇ τὴν νῆα τῶν 74 κανονίων, καλουμένην Tapeikel, καὶ νὰ ἔλθῃ διὰ τὴν Ἑλλάδα· καὶ ὅλα ταῦτα διεδόθησαν μ' ὅλην τὴν δημοσιότητα, καὶ μὲ πολλὰ ἀξιοπεριέργον ἀκριβείαν.

Ἐν ᾧ δε ὅλοι οἱ φίλοι τῆς Ἑλλάδος, οἱ φίλοι δηλαδὴ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, ἔχαιρον διὰ τὴν γενναίαν ταύτην τοῦ Λόρδ Κοχράνου ἀπόφασιν, ἐν ᾧ ἡ Ἑλλὰς ἐδέχετο μὲ χαρὰν τῆς νέας ἀκτίνας, ἥτις ἐμελλε νὰ μεγάλυνῃ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἀγῶνός της, αἴρνης πολλοὶ σκοτίσται ἐπροσπύθησαν νὰ ἀντισκόψωσι τὴν κοινὴν διάθεσιν, ἐξευτελιζόντες τοῦ εὐγενοῦ Λόρδου τὴν ὑπόληψιν, ἢ κινούντες πάντα λίθον νὰ ἐμποδίσωσιν, ἂν ὅχι διὰ πάντοτε, προσωρινῶς ὅμως, τὴν ἀναχώρησιν του. Οὕτως εἰς τὸ πρῶτον, οὔτε εἰς τὸ δεύτερον ἡμῖν ποτε νὰ ἐπιτύχουν, διότι ἡ ὑπόληψις τοῦ Λόρδ Κοχράνου εἶναι ἤδη στερεωμένη, καὶ διότι τὸ συμφωνητικὸν εἶχεν ὑπογραφῇ ὅχι μόνον ἀπὸ τοῦ ἀπεσταλμένου μας, καὶ ἀπὸ τὸν Λόρδ Κόχραν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ πρῶτα τῆς φιλ. Ἐταιρείας μέλη, ὡς μάρτυρες, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ εὐγενὴς Λόρδ ἐξήγγειλε τὸ σχέδιον τῆς ἐκστρατείας, ἀπεδείκνυς σφαιρίσματα, ὅτι ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ Σμύρνη, ἡ Θεσσαλονίκη καὶ λοιπαὶ θέλουν εἰσελθεῖν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ λεία εὐκολωτή. Ἄν δὲ ἡ φιλελληνικὴ τοῦ Λονδίνου Ἐταιρεία, ἥτις συνίσταται ἀπὸ ἀνδρῶν ἀπολαμβάνοντες τὴν κοινὴν τιμὴν καὶ ὑπόληψιν, ἀνδρα: τρεφίζοντα: μὲ τὴν πλέον ἀκριβὴ πλάστιγγα δὲ πολιτικῶς ἡλεον ἐπακλόουθῃ, ἂν, λέγω ἡ Ἐταιρεία αὕτη ἐπρόβλεπεν, ὅτι τοιοῦτο σχέδιον δὲν ἦτον δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ, ἔθελεν συγκατανεῦσαι τάχα ποτε εἰς πρόμοιον συμφωνητικόν; Ἐπὶ πλέον ὁ Λόρδ Κόχρανς εἶναι Ἀγγλος, εἶναι δηλαδὴ, ἀνὴρ ἐλεύθερος, εἶναι προσέτι καὶ εἰς τὴν δούλευσιν τῆς Βρετανίας. διὸ καὶ ποῖος θέλει ἡμπορέσει νὰ ἐμποδίσῃ τὸ παρὰμικρόν, ἢ τὸ πλέον σημαντικὸν κίνημά του, χωρὶς νὰ βλάβῃ τῶν πολιτῶν τὰ δικαιώματα, ἢ καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια καὶ τὰ ἔθνη αὐτὰ ἔχουν συνελλήψῃ; Γνωρίζομεν ἄριστά τοῦ νόμου τῆς Ἀγγλίας, καὶ διὰ τοῦτο θεωροῦμεν ὡς χίμαιραν δὲ ἡθελεν εἰπεῖ ἕκαστος, πῶς τοῦ ὅτι ὁ Λόρδ Κόχρανς δὲν ἐρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα. Οἱ νόμοι τῆς Ἀγγλίας εἶναι ἀπαράβιαστοι, καὶ οὔτε ὁ ἴδιος Βασιλεὺς δὲν τολμᾷ εἰς αὐτούς νὰ ἀντιτείνῃ· φύλαξ τῶν νόμων εἶναι τὸ ἔθνος, καὶ ἂν εἰς μόνον τῶν πολιτῶν στερηθῇ τὰ δικαιώματά του, βλάπτεται τὸ ἔθνος ὅλονκληρον, τὸ ὅποιον ζηλότυπον εἰς τὰ προνόμιά του, παροργίζεται τότε. Ὅθεν οὔτε ὁ Βασιλεὺς, οὔτε τις τῶν ἱπουργῶν τολμᾷ νὰ βάλῃ χεῖρ εἰς τοιαύτης φύσεως ὑποθέσεις.

Ἐν ᾧ λοιπὸν οὔτε ὁ Βασιλεὺς, οὔτε κανεὶς ἱπουργὸς τῆς Ἀγγλίας δὲν ἡμπορεῖ κατὰ νόμον νὰ ἐμποδίσῃ τοῦ Λόρδ Κοχράνου τὴν ἐλευσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ ἱερὰ Συμμαχία ἀρα θέλει ἀντιτείνει; Ἀ: ἐξετάσωμεν κατὰ βάθος αὐτὴν τὴν ἰδέαν.

Ἡ ἐπ' ὀνόματι τῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Ρωσίας, Αὐστρίας καὶ Πρωσίας διακήρυξις, γενομένη εἰς Λάιπαχ, τὴν 21 Μαΐου 1821. περιέχει μεταξὺ πολλῶν ἄλλων καὶ δι: « Ἡ Εὐρώπη γνωρίζει διὰ ποίας ἀφορμᾶς ἀπεφάσισαν οἱ σύμμαχοι Αὐτοκράτορες νὰ καταπνίξωσι τὰς συνωμοσίας, » καὶ οὕτω νὰ καθυστερώσῃ τὰς ταραχὰς, αἱ ὁποῖαι ἐπαπειλοῦν τὴν » καθεστῶσαν γενικὴν εἰρήνην, διὰ τὴν στερεώσιν τῆς ὁποιᾶς ἔγιναν τόσοι » ἀγῶνες καὶ τόσαι θυσιαι. » Ἡ διακήρυξις αὕτη ἀπὸ μέρους τῶν συμμάχων ἔγινε καθ' ἣν ὥρην τὸ Χριστιανικὸν αἷμα ἔχυντο ἀπὸ τὰς Τουρ-

καὶ αὐτοὶ ποταμὸν καὶ ἡ στιγμήν οἱ δρόμοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Σερβίας, Οὐκρανίας, Κύπρου καὶ λοιπῶν ἡσάν σκεπασμένοι ἀπὸ τὰ ἐλεεινὰ τῶν δυστυχῶν τούτων πτώματα, καὶ καθ' ὃν καιρὸν ἡ πολιτικὴ τοῦ παρόντος αἰῶνος ἐδάπτει μὲ τὸ ὄνομα Εὐρασιῶν ἔλως ἐκείνους, τοὺς ὁποίους αἱ διάφοροι γνῶμαι ἐνόμιζον συνενωμένους μετὰ τὰς ἀρχὰς τῶν Καρδονάρων, ἀγκαλὰ καὶ οἱ πρῶτοι δὲν εἶχον οὐδεμίαν συνενόησιν μετὰ τοὺς δευτέρους.

Ἡ Πόρτα, μ' ὅλον ὅτι ἡ συνένεσις τῆς Αὐτοκρατορίας, γνωρίζουσα τὴν μεταξὺ Εὐαγγελίου καὶ Κορανίου διαφορὰν δὲν τὴν παρεδέχθη ὡς μέλος τῆς συμμαχίας τῆς, ἥτις μόνον σκοπὸν εἶχε νὰ συστήσῃ τὴν ἡσυχίαν τῆς Εὐρώπης. Ἡ Πόρτα, λέγω, ὡς μῆνας ὕστερον ἀπὸ τὴν διακήρυξιν τῶν συμμάχων τοῦ Λαύδου, ἀποκρίνεται τὴν 2 Δεκεμβρίου 1821. εἰς τὸ ἀπὸ μέρους τοῦ Λόρδ Στραγγφορδ πρὸς τὸν Ρεττὶ Ἐφέντην διευθυνθὲν ἑγγραφοῦν μετὰ ταύτας λέξεις: "Ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε κυματῇ εἰς αὐτὴν (ὁ δὲ λαὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα) ἡ σημαία τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ κάμνει τὴν πόλεμον εἰς διαφόρους ἐπαρχίας, ἡ Υ. Πόρτα μόνον σκοπὸν ἔχουσα νὰ διαφυλάξῃ τὴν εὐταξίαν εἰς τὴν ἐπικράτειάν της, καὶ νὰ στερεώσῃ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν, σπεύδει νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐπαναστάτας, καθὼς ἡ χρεία καλεῖ, καὶ καθὼς τῆς αὐταρχίας τὰ δικαίωματα καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τὰ συμφέροντα ἀπαιτοῦν. α

Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι ἡ Πόρτα, χωρὶς νὰ ᾔσῃ μέρος τοῦ ὁλοσχεροῦς τῆς ἱερᾶς Συμμαχίας φανερώνει τὰ αὐτὰ σκεδὸν δι' ἡμᾶς δόγματα· ἀλλ' ἡ ἱερὰ Συμμαχία μὴν εὐρίσκουσα ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἔως σήμερον ἀκόμη τὰς αὐτὰς αἰτίας καὶ ἀποτελέσματα εἰς τὴν Ἀνατολήν, καθ' ὃν τρόπον ἐνόμισεν, ὅτι τὰ ὕρην εἰς τὴν δύσιν, ἐδείξεν ὑπὲρ ἡμῶν διαφορετικὰ αἰσθήματα; Ὅχι βέβαια· Ἐπειδὴ ἔπρεπε νὰ μᾶς ἀφήσῃ εἰς τὴν τύχην μας (*) ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἔτος τοῦ 1821 ἔως τοῦ τέλους σχεδὸν τοῦ 1825 μετεβλήθησαν ὅχι ὀλίγα πράγματα. Ἡ κοινὴ γνώμη ἴδεν, εἰς τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα δὲν ὑπάρχει ποσὼς ἡ μανία ἐκείνη τῆς καταστροφῆς τῶν θρόνων, ἴδεν ὅτι ὁλοῦς ὁ σκοπὸς τοῦ ἀπλοῦ μὲν, ἀλλ' εὐγενοῦς ἀγῶνος· μας ἄλλος δὲν εἶναι, παρὰ ν' ἀποκατασταθῶμεν ἔθνος Χριστιανικόν, ἀνάλογον μετὰ τῆς Εὐρώπης, τὰ ὅποια ἀπολαμβάνουν ὅλα τὰ καλὰ τῆς εὐνομίας, καὶ ἔχουν εἰς ἀσφάλειαν τὴν ζωὴν καὶ τὰ ὑπάρχοντά των.

Δὲν εἶναι τοῦ ὑποκειμένου μας νὰ ἐξετάσωμεν τὰ συμφέροντα, τὰ ὅποια διαχωρίζουν ἢ συνδέουν τὴν Εὐρώπην· διὸ ἂς ἐλθωμεν εἰς τὸ προκείμενόν μας. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Λόρδ Κοχράνου καὶ τὰ ἔθνη ἐγγραφά μας, σταλέντα διὰ τοῦ Κ. Ἀμιλτων καὶ τοῦ Λόρδ μεγάλου Ἀρμοστοῦ, Ἀδάμ (α), εἶναι δύο πράγματα, τὰ ὅποια ἐπ' ἀληθεία, ἔσονται ἀθῶα εἰς αὐτὸν ἀναψάν μίαν παράδοξον φωτίαν. Διὰ τὰ ἔθνη ἐγγραφά, τὰ ὅποια ἐστάλησαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ποτὲ τῶντι δὲν συνέβησαν ἀναλόγως τόσαι διπλωματικαὶ ἐριδες, ὅσες ἀνεκινήθη τόσαν ἡ προαχὴ τῆς Εὐρώπης· ὅλοι αἱ Λύλαι, ὅλοι οἱ λαοὶ, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐνασχολοῦνται περὶ αὐτῶν, ὅχι ὡς περὶ ζητήματος ξένου πολιτικῆς, ἢ συμφέροντος γενικοῦ, ἀλλ' ὡς περὶ πολιτικῆς ἐθνικῆς, καὶ συμφέροντος μερικοῦ.

Εἰς ταύτην περίστασιν, καθ' ἣν ἕνας ἄνθρωπος προικισμένος μετὰ ἀναγκαῖα προτερήματα, καὶ ἐξαιρέτως ἐρωδιασμένος μ' ὅλα τὰ μέσα παρρησιαστικῶς νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἑνὸς ἔθνους, καὶ νὰ λύσῃ ἅφ' ἑξῆς μέρους τὸν Γόρδιον δεσμόν, δι' οὗ πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐδέθησαν, ὅχι μόνον οἱ διπλωματικοί, ἀλλὰ καὶ αἱ καρδίαι, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ εἰς τὰ ἔθνη εὐτυχία τοῦ μετὰ ταῦτα ὁμοῦ καὶ ἀπὸ τὴν τὴν ἱερὰν Συμμαχίαν. (β) ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὁ διωρισμένος ἀπὸ τὰς περιστάσεις, εἶναι ὁ Λόρδ Κοχράνης. Οὗτος ἡ πατρίς του, οὗτος τῆς ἱερᾶς Συμμαχίας τὰ δόγματα ἡμποροῦν νὰ τὸν ἐμποδίσουν τοῦ νὰ ὑπάγῃ εἰς ὅποιονδήποτε τόπον, καὶ νὰ προσφέρῃ τὴν βοήθειάν του· δὲν ἔρχεται νὰ καταστρέφῃ θρόνους,

(*) Εὐτυχίαν ἠθέλωμεν εἶναι, αἱ μᾶς ἔφιναν εἰς τὴν τύχην μας· ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἐξαιρέτικαί Γάλλοι ἐδύνανται τὰς φάλαγγας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ Αὐστριακὰ καράβια χρησιμοῦνται ὡς πλοῖα φορτεῖα εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ καταστρέψουν τοὺς Χριστιανούς τῆς ὀρθόδοξου ἐκκλησίας.

(α) Δὲν βλέπομεν ποῦδε περὶ τοῦ νὰ εἰπῶμεν εἰς ταύτην τὴν εὐκαιρίαν καὶ ὀλίγους λόγους ἀφορῶντας ἀπὸ τινος (καλλίστου ἡμερισμένου), τὰ ὅποια ἐκχυρογνωμοῦνται εἰς τὴν γενικὴν τοῦ ἔθνους ἀπόφασιν, ἄλλων σκοπὸν δὲν ἔχουν, εἰμὴ νὰ ὑπηρετήσιν ἀπὸ τὴν περίστασιν, καὶ ὀλίγον τοῦ μίλλαι, ὃς ἡ πατρίς χάνεται, ἡ δὲ.

Ἀσήμερον οἱ τινες, οἱ ὁποῖοι, πρὶν ἀπὸ μὴν ὕψους τῆς ἀνεξαρτησίας ἡ σημαία, δὲν ἦσαν γνωρίζοντες, παρὰ ἀπὸ τῆς τυραννίδος, ἡ ἀπὸ τοῦ δουλοῦς του, καὶ τινες τυχοδιώκται τοῦ ἐκείνου τυραννικοῦ παραχρῆν ὁ χεῖμαρ· συνενέστησαν εἰς τὸν δρόμον τῶν ὑποθέσεών μας, ἐδηγοῦμεν ἀπὸ τὴν ιδιότητά των, καὶ δι' αὐτὰς ἀρκετὰ διαδελώσαντες τὸν τρόπον τῶν συλλογισμῶν των, ἴδεν ὅτι τὸ ἔθνος ἀπεφασίσει νὰ ζητήσῃ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν γειτόνων τῶν (τῆς Ἀγγλίας), καὶ ἀνακινήσονται τὰς πατρίδας (μὲν τοιούτων ἀτόμων τροφὴν), ἐπρεσβεύονται νὰ ἀνατρέψωσιν τὴν ἀσφάλειάν σου, καὶ τοιαυτοτρόπως καταστρέφοντες τὴν πατρίδα νὰ βαρβαρίσῃ αὐτὴ ἐπὶ τὰ βρεῖτα τὰς.

Ὅποιος ἀντίσταται εἰς τὴν γενικὴν ἀπόφασιν τοῦ ἔθνους του, δὲν πρέπει ὁ τοιοῦτος νὰ θεωρεῖται ποτὲ μέλος τοῦ ἔθνους· ὁποῦς ἀντιταίει εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος του, εἰς τὰ μέσα τοῦ ν' ἀποκτήσῃ τὴν εὐδαιμονίαν αὐτὴν, εἶναι ἀδύνατος· κακοντρεχὴς, τὸν ὁποῖον τιμωροῦντες οἱ νόμοι, ἐκπληροῦν τὸ ἱερὸν αὐτῶν χρέος· ἀφ' οὗ καὶ χρεωστούμεν πρὸς τὴν πατρίδα.

(β) Τὸ μέγα ζήτημα, εἰ ὁποῖον ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ μεγάλου Πέτρου καὶ τῆς Αἰκατερίνης κατετάραξε τὰς Δύλας τῆς Εὐρώπης, ποῖος δὲ λαὸς πρὸς αὐτὴν νὰ ἀποκτήσῃ τὴν Κωνσταντινοῦ πόλιν, οὗτος λάβει τώρα τὸν προεκτακτικὸν καὶ στερεὸν τίτλον του· ὁ δὲ Λόρδ Κοχράνης εἶναι λύσει καὶ ἐν ἄλλο προσεῖτι ζήτημα, τοῦτο. ὅταν οἱ Ἕλληνες λευθερωθῶσι, τότε καὶ θίβωμεν τοὺς ἀναγνώσις ἀνεξαρτήτους· διατὶ λοιπὸν νὰ τὴν ἐμποδίσουν;

ἀλλὰ νὰ βοηθήσῃ λαὸν δυστυχῆ εἰς τὸ νὰ συστήσῃ τὸν νόμιμον θρόνον τῶν προγόνων του, καὶ νὰ εἰσάγῃ τὴν ἡσυχίαν καὶ εὐτυχίαν ὅλων ἐκείνων τῶν τόπων, τοὺς ὁποίους τῆς Μουσουλμανικῆς τυραννίδος ἡ μάχαιρα εἶχε φέρει εἰς τὴν πλέον ἀσυνέτητον δυστυχίαν.

Ἡ ἱερὰ Συμμαχία λοιπὸν ἔχουσα μόνον σκοπὸν τὴν εὐτυχίαν καὶ ἡσυχίαν τῶν λαῶν θέλει ἐμποδίσῃ τὴν εἰς τὰ μέρη μας ἀφίξιν τοῦ Λόρδ Κοχράνου; Ὅχι βεβαίως. Ὁ Κοχράνης δὲν θέλει γίνεαι ἡγεμὼν τῆς Ἑλλάδος, θέλει εἰσελθεῖ μόνον εὐεργέτης της, εὐεργέτης, ὅστις σπεύδει νὰ συστήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅτι οἱ Σ. Αὐτοκράτορες δημοσίως ἐθέτισαν τὴν 21 Μαΐου 1821. εἰς Λαύδα.

Ἐγχαίρει ἰδεῖν.

Τὴν 22 Νοεμβρίου. Ἡ ἀδελφότης τῆς ἐκδόσεως τῶν θαλασσίων κανονοβολισμῶν, τοὺς ὁποίους χθὲς ἠκούσαμεν, καὶ τοὺς ὁποίους μόλις εἰς τὸ προλαβὸν φύλλον ἐπροσφάσαμεν νὰ ἀναφέρωμεν ἐν συντομίᾳ, διαλύεται. Δι' ὁδοῦ ἐμμέσου μανθάνομεν, ὅτι ἡ ναυμαχία αὕτη, μ' ὅλον ὅτι αἱ Ἑλληνικαὶ δυνάμεις ἦσαν ἀσυγκρίτως ὑποδεέστεραι ἀπὸ τὰς ἐχθρικές, ἀπέβη ὑπὲρ τοῦ ὀλιγαριθμοῦ στόλου μας, καὶ ὁ παντοκράτωρ τοῦ ἱερωτάτου ἀγῶνός μας ὑπερασπιστὴς ἐνέτυχεν καὶ πάλιν τὸν ἀθάνατον Μιαούλην μας, καὶ τοὺς λοιποὺς γενναιοφύλους Καπιτάνους μετὰ τῶν ἀτρομέτων ναυτῶν των, ὥστε διὰ τῆς γενναιοκαρδίας, ἐνθουσιασμοῦ καὶ ζήλου, τὸν ὁποῖον ἀπ' ἀρχῆς ἐδείξαν, καὶ ὁ ὁποῖος θέλει διαλάμπει, ἐν ὅσῳ ἡ παγκόσμιος ἱστορία ὑπάρχει, νὰ ἀπολαύσῃ καὶ νῦν τὰ νικητήρια.

Ὁ ἀθάνατος ναύαρχος Μιαούλης παρέπλεε μετὰ τῆς μοῖρας του εἰς τὸ πορθήμιδιον τοῦ Διῶν η, ὅταν ὁ ἐχθρικός στόλος μόλις τὸν ἴδε, καὶ ἀμέσως διευθύνθη ἐναντίον του. Ἀτάραχος ὁ θαλάσσιος ἥρως μας ἐστάθη κατ' ἀνέμου (ἀλακάπα), στρέψας πρὸς τὸν ἐχθρὸν τὴν πλευράν τῆς μικρᾶς ναυαρχίδος του, καὶ ὁδὸς τὰς ἐπὶ τούτου διαταγὰς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ πλοῖα· ὁ ἐχθρικός στόλος λοιπὸν εἰσελθὼν εἰς τὸ πορθήμιδιον, ἤρχισε τὴν ναυμαχίαν. Τότε ὁ ἄξιος ἐράμιλλος τοῦ Μιαούλη, ἀντιναύαρχος Σαχτούρης, συμπαραλαβὼν τὴν μοῖράν του, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν θαλάσσιον τοῦτον λαίμακον ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ στρέψῃ ἀπὸ τὸ ἄλλο στόμιον, καὶ οὕτω νὰ βάλουν τὸν ἐχθρὸν εἰς τὴν μέσην· περὶ τὰ μέσα ὁμοῦ τῆς κυκλοπλοῖας τοῦ εὐρέθου εἰς γαλήνην, καὶ οὕτω τὸ σχέδιον ἐματαιώθη ἐν μέρει. Ἐν τοσούτῳ ἡ μάχη μεταξὺ τοῦ μικροῦ καὶ ὀλιγαριθμωτάτου στόλου μας καὶ τοῦ Τουρκικοῦ ἐξηκολούθει ἀδιαιλείτως. Ἡ ἐχθρική ναυαρχὴς διευθύνετο πάντοτε καὶ ἐκανονοβόλει τὸν ναύαρχόν μας ἀλλεπαλλήλως· ἀλλ' ἡ γενναιοφύχια, ἡ ἀταραξία, καὶ τὸ θαρρᾶλεον τοῦ ἀκαταμαχητοῦ Μιαούλη ἐστάθησαν πρᾶγμα ἀνέκφραστον· χρωστοῦμεν δὲ εἰς τὴν ἀλήθειαν νὰ εἰπῶμεν, ὅτι καὶ ἐν Τουρκικῶν βρῖκι, ἢ διὰ τὴν ἀνδρίαν τῶν ἐν αὐτῷ, ἢ διότι ἦτον πυρπολικόν, ἐπλησίασε τόσον εἰς τὸν ναύαρχόν μας, ὥστε ἡ μάχη ἐγένετο καὶ μετὰ τὰ ψιλὰ ὄπλα. Ἡ μάχη ἐπεκράτησε μετὰ τοιοῦτον πεισματικὸν τρόπον ὑπὲρ τὰς τέσσαρας ὥρας. Ἡ ναυαρχὴ τῶν βαρβάρων περιστραφεῖσα πολλάκις, κανονοβόλουσα καὶ ἀπὸ τὰς τέσσαρας σειρὰς τῆς ἐσπερήθη τὸν ἀνεμὸν· μετ' οὗ πολὺ εὐρέθησαν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν καὶ οἱ δύο ἀντιμαχόμενοι στόλοι· τότε λοιπὸν τὸ πῦρ τῆς μάχης ἐπύρηνεν εἰς μάλλον· τότε καὶ μία μικρὰ παρευρεθεῖσα ἐκεῖ Ἑλληνικὴ πᾶσσαρα τοῦ μοιράρχου Κ. Κ. Τρικούπη, πλησιάζουσα ἤρχισε νὰ κανονοβόλῃ γενναίως τὴν πρύμνην τῆς ἐχθρικής ναυαρχίδος, ἥτις ἀμέσως ὑψώνει σημεῖα, καὶ ὅλα τὰ ἀκάτια ἐσπευσαν καὶ τὴν ἐτραβήσαν ἀπὸ τὴν σειρὰν τῆς μάχης· διὰ τῶν ἀκατιῶν ἀπεσύρθησαν ὁμοίως καὶ ἀπεμακρύνθησαν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἐχθρικά, ἐκτὸς τοῦ διαληφθέντος πλησιαιτέρου βρίκου τοῦ ὁποῖου οἱ ναῦται ἰδόντες τὸν κίνδυνον, τὸ ἔρριψαν εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ ἀποδάντες, τὸ ἐκπυσαν, ἐν ᾧ ὁ ἥρως τῆς Ἑλλάδος μετὰ ἀταραξίαν ἐμεινεν εἰς τὴν θέσιν του.

Ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἐξακολούθει νὰ πυροβολῇ μετὰ μανίαν τὴν πόλιν μας, ἀντιπυροβολούμενος καὶ ἀπὸ τὰ κανονοστάσια μας.

Τὴν 23 τοῦ αὐτοῦ. Σήμερον ἐρρίψαμεν πολλοτάτας βόμβας κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ κατασκηνώματος· ἐκ τούτου λοιπὸν ἐρεθισθεὶς ὁ ἐχθρὸς, ἐβάλεν εἰς ἀδιάκοπον ἐνέργειαν τὴν πυροβολικὴν του δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

Τὴν 24 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ ἐχθροῦ πῦρ ἐκκολούθησε σήμερον μετὰ περισσοτέραν ὀψιμότητα συγκατάβασιν.

Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἴδομεν εἰς τὸν ὀρίζοντά μας ἐχθρικά τινα πλοῖα παραπλέοντα μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Γλαρέντζος.

Τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ νυκτερινὸς πυροβολισμὸς μεταξὺ τῶν ἀντιμαχομένων ἐκκολούθησε μετὰ μέγα πῆγμα· ὡσαύτως καὶ σήμερον ἐγενε κατὰ συνέχειαν· μία γυνὴ λοιπὸν ἐγενε θῦμα μίᾳς σφαίρας, καὶ ἐνός στρατιώτης ἐπληρώθη ἐπικινδύνως.

APIΘ 96

Μεσολύγιον 28 Νοεμβρίου 1825

Σήμερον ἐλάβομεν τὸ ἐφεξῆς ἄρθρον μεταφρασμένον ἐκ τῆς ἐφημερίδος de Galiguanis Messenger, ἐκδομένης εἰς Παρισίους, τὸ ὁποῖον ὡς σχετικὸν μετὰ τὰς ὑποθέσεις μας, σπεύδομεν διὰ τὸ περιεργον τῶν περιεχομένων νὰ δημοσιεύσωμεν.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Αναθ. τον 6 'Οκτωβρίου 1825.

Αἱ ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος, ἤρχισαν ἤδη νὰ ᾔναι τὸ ὑποκείμενον τῶν σπουδαίων σκέψεων σχεδὸν ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Αὐλῶν· ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἡ μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας αὐτῆς συνάφεια, πρέπει φυσικὰ νὰ ἐκλύουν τὴν προσοχὴν ὅλων τῶν ισχυρῶν Δυνάμεων, διότι καὶ μετὰ τὰ παρεπόμενα τοῦ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας πολέμου, εἶναι περιπεπλεγμένα καὶ ὅλων σχεδὸν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων τὰ συμφέροντα. Αἱ Δυνάμεις αὗται ἔχουν μέρος εἰς τὴν ὑπόθεσιν· διότι τινὲς μὲν ἐξ αὐτῶν ἐλπίζουν νὰ παρεκτείνουν τὸ κράτος τῶν ἐν καιρῷ τελείου διαχωρισμοῦ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν Τουρκίαν, ἄλλαι δ' ἐπιθυμοῦν νὰ προλάβουν τὴν διαίρεσιν ταύτην, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ διατηρήσωσιν ὅτι πρὸ πολλοῦ ἐνομίσθη ὡς ἰσοσταθμία τῆς Εὐρώπης. Τὸ ζητούμενον λοιπὸν ὑποκείμενον εἶναι τῶν ἐναντίων τούτων συμφερόντων ἡ συνάφει· καὶ ἐκ τούτου εὐκολα καθεῖς καταλαμβάνει, πόσον δύσκολον καὶ ἐπικίνδυνον εἶναι τὸ ἐπιχειρήμα τοῦτο.

Ὅσον καὶ ἂν εὐδοκίμησούν οἱ ἀντιπαλαίοντες εἰς τὸν καθιστώτα ἀγῶνα, καὶ ὅσον καὶ ἂν δυνηθῶν νὰ νικήσουν εἰς τὸ ἐξῆς οἱ Τούρκοι, ἡμεῖς ἔμεθα βέβαιοι, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν θέλει καθυποδουλωθῇ πλέον εἰς τὸν Σουλτάνον· μόνῃ ἡ πικρὰ τῶν παρελθόντων ἀνάμνησις ἐξαρκεῖ νὰ ἐμποδίσῃ κάθε συμβιβαστὴν μεταξὺ τῶν ἀντιμαχομένων. Ἐν ᾧ δὲ ἡ Μεσόγειος, καὶ κατ' ἐξοχὴν τὸ Ἀρχιπέλαγος γέμει πειρατῶν (*), ἐν ᾧ αἱ ταραχαὶ θριαμβεύουν (**), καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Ἑλλάδος εἶναι διηρημένοι ἀπὸ τὰ πάθη (***) τὰ ὅποια συντείνουν κυρίως τοῦ νὰ παρεκτρέπουν τὴν Διοίκησιν ἀπὸ τὰ χρέη τῆς, ἡ ἐπέκτασις βέβαια τοῦ πολέμου, καὶ ὅχι τὸ τέλος τοῦ πρέπει νὰ περιμεινται. Ὅλων τῶν ἰθὺν τὰ πλοῖα ὑπόκεινται εἰς τὰς λεηλασίας τῶν τοιούτων πειρατῶν, καὶ εὐδαιμία σημαία δὲν ὑπολήπτεται.

(*) Ἀς μᾶς συγχωρηθῇ νὰ εἰπώμεν, ὅτι ἐν ᾧ ὁ Συντάκτης τοῦ ἀρθροῦ τούτου ἐνησχολεῖται εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ, δὲν ἦτον καλὰ πληροφορημένος περὶ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι κυρίως, καὶ κατὰ τὸ ἀρχιπέλαγος ἰδίως διατρεχόντων. Πειραταὶ αὐτόθι οὐτε ὑπῆρχον, οὔτε ὑπάρχουν, καὶ ἂν εὐρήθην ἀτομὰ τινὰ, τὰ ὅποια ἐτόλμησαν νὰ κάμουν κάποιαν κατάχρησιν εἰς τὰς οὐδετέρας σημαίας (καὶ τοῦτο δὲν ἤθελεν εἶσθαι παράφρων νὰ συμβῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, ἐνῶ τοιαῦτα παραδείγματα δὲν ἔλλειπον οὔτε εἰς τὴν Εὐρώπην, οὔτε εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅχι μόνον ἐν καιρῷ πολέμου, ἀλλὰ καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης), ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις, ἐν ᾧ ἂν ἑνὸς μέρους ἐφρόντισεν ἀμέσως νὰ καταπαύσῃ τοιαύτας ἀταξίας, καὶ νὰ τιμωρίσῃ μετὰ ὅλην τὴν προσαρμύζουσαν εἰς τοιαῦτα ἐγκλήματα αὐστηρότητα τῶν νόμων, ἂν ἑτέρου ἐπρόθυμοποιθῇ ἔτι μᾶλλον εἰς τὸ νὰ λάβουν τὴν δικαίαν ἐκπεποίθησιν ὅσοι ἐτυχάν' ποτε νὰ θαυμάσουν τινὰ ζημίαν. Ἐάν δ' ἀγωνίζονται νὰ χαρακτηρίσουν πειρατείας τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπισκέπτονται τὰ Ἑλληνικά πολεμικά πλοῖα τὰ ὑπὸ Εὐρωπαϊκὴν σημαίαν φορτῆς καράβια, δικαίωμα γενικῶς ἀναντιρρόστον, καὶ τὸσον μᾶλλον ἀξιοῦμενον εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅσον τῶν χριστιανικῶν οὐδετέρων Δυνάμεων ἡ σημαία συγκυματεῖ ἀναφανδὸν μετὰ ἐκείνην τῆς ἡμισελήνου εἰς ὅλας τὰς καφεὶ τῶν λατρειῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἐστρατείας τῶν ἐπαδῶν τοῦ Κορανίου, πρέπει λοιπὸν τότε, καὶ ὅσα εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἔθνη μετεχειρίσθησαν τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἐν καιρῷ διαβόητος ἡ πολέμου, νὰ ᾔναι (καὶ κατὰ τοῦτον τὸν ὅρον καὶ εἰς τοιαύτας περιστάσεις θέλουσιν εἶσθαι) ὅλα πειραταὶ· καὶ ἡ εὐρήθη εἰσαχθῆναι γραμμένον, ὅτι μόνον οἱ Ἕλληνες δὲν πρέπει νὰ συμμεθεῖναι εἰς τὰ δικαιώματα τῶν ἰθὺν, οὔτε καὶ νὰ τὰ μεταχειρισθῶν πρὸς ἰδίαν αὐτῶν ἀσφάλειαν καὶ ὠφελίαν, καὶ δὲ αὐτοὶ ἐπομένως εἰς αὐτοὺς μόνους ἀρμόζει τοιοῦτον ἐπιθετοῦν; Ἡ παραλογία δύναται νὰ φθάσῃ μακρότερα; Πρέπει νὰ εἰπώμεν μίαν φοράν διὰ πάντοτε, ὅτι εἰς τὸν παρόντα ἀγῶνα οἱ Ἕλληνες ὅχι μόνον εἰς τὸ νικᾶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ στρατιωτικόν, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πολιτικὸν ὀργανισμόν των, ἔλαβον πάντοτε διὰ γνώμονα τὰ συστήματα τῶν ἐξευγενισμένων ἰθὺν τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς· καὶ βέβαια αὐτὸν καὶ μόνον τὸν σκοπὸν ἔχοντες, ἀπετινάξον τὸν ἐπὶ τοῦ τετραποδίου Σουλτάνου.

(Σημ. Συντ.)

(**) Ἐν ᾧ ἔθνη ἐξευγενισμένα τῆς Εὐρώπης, ἔθνη μὲ σχολεῖα ἠθικῆς, μετὰ ἀκαθαρσίας τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, δὲν ἠδυνήθησαν ποτε νὰ ἀποφύγουν εἰς τοιαύτας περιπτώσεις εἰς φρικτὰς ἐκείνας ταραχάς, τὰς ὅποιας ὁ κόσμος γνωρίζει· πῶς ἦτον δυνατόν ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος, στερημένος ἀπ' ὅλα τὰ μέσα τῆς φυσικῆς καὶ ἡθικῆς ὑπερασπίσεώς του, καὶ ὁ ὅποιος διὰ τὸν ἐπὶ τοῦ τραχήλου του μισρὸν καὶ βαρβαρικώτατον τῆς Τουρκικῆς δυναστείας ζυγόν, δὲν ἠμποροῦσε ποτε νὰ ἔχῃ τὴν ἀνέχουσαν ὀρθὴν ἀνατροφὴν, πῶς ἦτον δυνατόν, λέγω, οὔτε νὰ μείνῃ ἀθικτος ἀπὸ ταραχῶν; Τὰ ἔθνη ἐκεῖνα ἥσαν κατακυριευμένα ἀπὸ τὰς ταραχάς, καὶ ἀπὸ τὰς πάθων, ἐν ᾧ ὁ ἄνθρωπος ἄλλων σκοπῶν δὲν εἶχεν, εἰμὲν νὰ κρανίσῃ τοὺς νομίμους θρόνους· ἂν δὲ καὶ ὑπῆρχον ἐνίοτε ταραχαὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, αὗται ἔλαβον τόπον ἐν ᾧ ἔγινετο ἀγὼν νὰ στηριχθῶσι, καὶ νὰ στερεωθῶσιν οἱ νόμοι. Σήμερον ὅμως ὅχι μόνον δὲν θριαμβεύουν αἱ ταραχαὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα (καθὼς ἐξηγείται ὁ συντάκτης τοῦ ἀρθροῦ τούτου), ἀλλ' οὐδὲ ἔχουσιν αὐτῶν φαίνεται πειθεῖν· καὶ διὰ τὰς πειθεῖς εἰς τὴν ἀπάντην τοῦ ὁ Κ. Συντάκτης, ὅς ἂν ᾧ παραδείγμα πρό-χρητον καὶ σύγχρονον τοῦ ἀρθροῦ τούτου, τὴν γενναίαν φρουρὰν τοῦ Μετολογίου, ἥτις ἔχει μέγαν διὰ τὰ ἡρωικά τῆς κατορθώματα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὁμόνοιαν, τὸν ζῆλον καὶ ἀρμοσίαν τῶν πράξεών της ἀξιοῦται νὰ ἀποθαναιωθῇ εἰς τὰ χρονικά τῆς Ἑλλάδος.

(Σημ. Συντ.)

(***) Εἰς κάμειαν ἐπικράτειαν τοῦ κόσμου, νομίζομεν, δὲν ὑπάρχουν ἀρχηγοὶ, οἵτινες νὰ μὴ κυριεύονται ἀπὸ πάθων. Τὸ μέγιστον ἀπάντων καλὸν ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἦτον τρόπος νὰ ἐξελιχθῶν ἀπὸ τὰς ἀνθρωπίνους καρδίας τὰ πάθη, ἐξ αἰτίας τῶν ὁποίων ὅχι μόνον αἱ πόλεις δυστυχοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκτικὴ εὐδαιμονία πᾶσιν οἰκτρῶς· ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν, εἰς πείαν κράτος, εἰς πείαν πόλιν, κάμην, ἡ οἶκον, εἰς ποῖον ἄτομον τελευταῖον δὲν ἐμφυτεύουν τὰ πάθη; Οἱ Ἕλληνες πρωτόπιοι τοῦ διοικεῖν, τί βλέπουν στρέφοντες τὰ βλέμματά των περὶ ἐαυτούς;

(Σημ. Συντ.)

Ὅσοις ἐχθρῶν τῶν πραγμάτων, φαίνεται ἀναγκαῖα· ἡ μεσοδότησις μίαν τρίτην Δυνάμεω, ἡ ὅποια νὰ ἐνεργήσῃ ἡ μὲ τὸν σπῆν. τῆς διαμέσεως, ἡ δὲ ὅλων νὰ συντρέξῃ καὶ βοηθήσῃ τοῦς Ἕλληνας, τὸ ὅποσον καὶ νομίζεται πάντοτε ἀναγκαῖον, καὶ οὕτω νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν ἀσφάλειαν τῶν νήσων καὶ τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος. Αἱ περιστάσεις, ὅς μᾶς συγχωρηθῇ νὰ τὸ προθέσωμεν, κατὰ δυστυχίαν δείχνουν τὴν Ἀγγλίαν ὡς ἐπικράτειαν πλέον ἐπιτηδεῖαν νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν τούτον. Τὸ δυνατόν ναυτικὸν τῆς, ἡ εἰς τὰς ἰονίου, νήσους ἐπὶ ῥοιά τῆς, ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς, ὡς νήσος, καὶ ἡ καταλλήλως ἐλευθέρη πολιτικὴ τῆς χέρσου Εὐρώπης, ἐπὶ πᾶσι δα τούτοις, ἡ ὑγειὴς καὶ φρονεμετώτης αὐτῆς πολιτικῆς, ἥτις εἶναι τὸ ὑπεστήριγμα τῆς Ὀθωμανικῆς Δυνάμεως, ὅλα ταῦτα συντρέχουν εἰς τὸ νὰ λάβῃ τοιοῦτον βάρος ἡ Ἀγγλία, ὡς διόκησας ἐπιτηδευτέρα νὰ ὑπερασπισθῇ τὸ νέον τοῦτο κράτος, καὶ ἐνταῦθα, διότι αἱ ἄλλαι Δυνάμεις ἠμποροῦν νὰ λάβουν ὀλιγωτέρας ἀπορρέας φόβου ἢ ἀντιζηλίας διὰ τὴν Ἀγγλίαν.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπόσπασμα γράμματος ἐκ τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ Ἀνακτολικοῦ. Τὴν 25 Νομβρίου.

Προχθὲς ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐρρίψεν ἱκανὰς βόμβας, καὶ κανονίων σφαίρας· κατὰ δυστυχίαν ἐφονεύθησαν δύο γυναῖκες. Χθὲς εἰς τὰς 25 ἐμετρίσασιν ὁπωσοῦν τὸν πυροβολισμόν του· τὴν ἰδίαν ἡμέραν μετέβησαν εἰς τὸ Χελιδωνάρι δύο ἄνθρωποι διὰ νὰ μετοκομίσουν νερόν, καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖσε ἐνέδρουν μερικοὶ Τούρκοι, ἐρρίψαν καὶ ἐφόνευσαν καὶ τοὺς δύο· δοθείσης ἐνταῦθα αὐτῆς τῆς φήμης, ὁ γενναῖος στρατηγὸς Λάμπρος Βέικος, ὅστις κατὰ τὴν ἐνέργειαν ἐνταῦθα, ὥρμητος κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐστρατοπεδευμένων εἰς τὸ μέρος τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου μετ' ὅλους τοὺς ἐνταῦθα αὐτῆς καὶ ἐπολέμησαν ἀνδρείως καὶ μετ' ἀσύγκριτον μεγαλοψυχίαν, ἐφόνευσαν πολλοὺς ἐχθροὺς, καὶ ἔλαβον καὶ ἱκανὰ λάφυρα· ἡ μάχη ἐπεκράτησε πλέον τῶν πέντε ὥρων, ὥστε ἡ νύξ μύλις τὴν διέλυσε.

Εἰς τὴν ἐκδοκίαν.

Τὴν 26 Νομβρίου. Χθὲς τὸ ἑσπέρας, ἐν ᾧ μύλις ἐκοκλίνετο ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὰς τελευταίας ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, ἡλίου ἤχησε καὶ πάλιν εἰς τὰς ἀκοὰς μας ὁ κρότος τῶν θαλασσίων κανονοβολισμῶν χωρὶς διακοπὴν.

Ἡ ναυμαχία διήρκει περίπου μίαν καὶ ἡμισίαν ὥραν· τὸ δὲ ἀποτέλεσμα αὐτῆς ἀγνοῦμεν.

Σήμερον τὴν ἀγῆν ἠκούσθη καὶ ἑτέρα ναυμαχία μετὰ τῶν Ἰλαρέντζας καὶ Ζακύνθου· ἀλλ' εἶναι δυνατόν, τὰ κύματα τῆς θαλάσσης νὰ μᾶς φέρουν τὴν ἀγγλίαν τοῦ ἀποδάντος;

Ὅλος μανιωμένος ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἠθέλησε νὰ μιμηθῇ τὸ ἀδιδάκτον τῶν θαλασσίων κανονοβολισμῶν· ἡ πυροβολικὴ του δὲν ἐστάθη οὔτε στιγμήν εἰς ἀνεσιν. Ἐν τούτῳ παρατηρεῖται, ὅτι δὲν ῥίπτουν ὅς βάρ-ετροι διόλου βόμβας· καὶ τοιαύτη ἔλλειψις δὲν ἠμπορεῖ βέβαια νὰ ἀποδοθῇ, εἰμὲν εἰς τὴν στήρσιν κοίλων σφαιρῶν. Δύο στρατιῶται ἐπληγώθησαν, καὶ ἓνας ἐργάτης ἐγίνετο θυμὰ τοῦ ἐχθρικοῦ πυρός.

Τὸ δέλι ἐφάνεσαν τὰ ἐχθρικά καράβια ἀποσυρμένα πρὸς τὰ νερά τοῦ Πάπα. Περὶ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἤρχισεν νὰ φουᾷ ὁ ἀπὸ τῆς σφοδρότητας, τὰ δὲ Τουρκικὰ ταῦτα καράβια ἐρρίψαν τὸ ἑσπέρας τὴν ἀγκυραν μετὰ τῶν Πάπα καὶ Κάβου· Καδῖνα, πολλὴν μετὰ κρυμμέναν τοῦ λειμῆνος μας.

Τὴν 27 τοῦ αὐτοῦ. Δύο ὥρες πρὶν ἀνατέλλῃ ὁ ἥλιος, ἤρχισεν ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς νὰ πυροβολῇ μετὰ τὸ σῆμα· πείσμα τοῦ ἐνταῦθα μέρους ἐχθρῶν εἶχον κατὰ τὴν εἰς τὴν δευτέραν παράλληλον τῶν χαρακωμάτων των, καὶ ἤρχισαν νὰ τοσεκίζον· ἡ ἀμείσος διὰ τοσεκισμῶν ἀποκρίσις τῆς ἀγρύπνου καὶ γενναίας φρουρᾶς μας τοὺς ἔκχευε νὰ ἀποσπασθῶν.

Τὸ πρῶτον ἐγίνεν ἀμοιβαῖος κανονοβολισμὸς· εἰς μέρους μας ἐρρίβθησαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν σκηνῶν καὶ ἱκαναὶ εὐστόχως σηματοδομεναι βόμβαι.

Ὁ ἀπὸ τῆς ἀνεμῶς ἐμετρίσθη ὁπωσοῦν. Ὁ δ' ἐχθρὸς ἀτάλως ἐβλήθη πρὶν τῆς μεσημβρίας εἰς τὰ πανίκα, καὶ εἰσέπλευσεν εἰς Π. Πάπα. Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἦτον ὁ καιρὸς· βροχερός· ἔθεν ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἐκεῖτο εἰς παντελὴ ἡσυχίαν.

Τὴν 28 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς πυροβολισμὸς ἐγίνε μετὰ ἀμοιβαίαν μετριοφύτητα σήμερον. Τὴν μεσημβρίαν ὅμως ἐξηγρώθη ὁ βάρβαρος, καὶ ἐκανονοβόλησε τὴν πόλιν μας μετὰ μέγα πείσμα.

Ὅλγα τινὰ ἐχθρικά καράβια παραπλεύουν ἐξωθὶ τῶν φρουρῶν, ἐκπληροῦντα τὸ χρέος τῆς φυλακῆς· ἄλλος δ' ὁ λοιπὸς τῶν βερβαρῶν στόλος μένει προσωρμισμένος ὑπὸ τὰ φρούρια Π. Πατρῶν καὶ Ναυπακτοῦ.

Πρὸς τὸν εὐγενέστατον συντάκτην τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν, Κύριον Γεωγ. Τ. Μήτρη.

Εἰς ἄκρον, κύριε! καταθλίβεται ἡ ψυχὴ μου· διότι εὐρίσκομαι ἀνάγκαστος, ἐκτραγωδῶν τῶν Πελοποννησίων τὰς δυστυχίας, νὰ μεμρῶ τὰ δότλα των, τὰ ὅποια κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ἔδειξαν ἀνάνδριαν μεγαλήν, ἐνῶ οἱ αὐτοὶ εἰς τὴν παρελθούσαν τετραετίαν ἐφάνησαν πάντοτε ἀμίμητοι ἥρωες εἰς ὅσα κ' ἂν συνεκρότησαν μάχας μετὰ τῶν ἐχθρῶν μας.

Τὸ πέλαγος τῶν τωρινῶν δυστυχῶν καὶ τῆς παραλίου Πελοποννήσου, ὅσαι ἀνεφύσαν ἀπὸ τὴν ἐμφάνειν τοῦ Αἰγυπτιακοῦ βδελύγματος, ὅχι διὰ τὴν ἀνδρείαν του, ἀλλὰ διὰ τῶν Πελοποννησίων τὸν πανικὸν φόβον, κατεκάλυψε τὰς ἀνδραγαθίας των εἰς τὸν βυθὸν τῆς λησμονήσεως, καὶ δὲν ἀφίνει ἡ θρηνώδης αὐτῶν παράστασις μῆτε κἀν νὰ ἐνθυμηταί τις, ὅτι ποτὲ οἱ Πελοποννήσιοι ἀνδραγάθησαν. Ἡ ἐμπειρία τῶν πολεμικῶν σχεδίων τοῦ στρ. Κολοκοτρώνη, τὸ ταχύπου, ἡ γενναιοψυχία εἰς τὰς συμπλοκάς τῶν μαχῶν, τῆς σπάθης τὸ ἐπιδέξιον πιάσιμον τοῦ στρ. Νικήτα Σταματελοπούλου, ἐνεκρώθησαν καὶ καταπλακωθέντα ἀπὸ τὸν πανικὸν φόβον, ὁ ὁποῖος κατέλαβεν ὅλας τὰς Πελοποννησίων στρατιωτῶν τὰς καρδίας, εὐρίσκονται εἰς ἄκραν ἀκίνησιν.

Τὸ Βιλιτέσι, τὰ Δερβενάκια, αἱ Κορινθιακαὶ πεδιάδες ἐκέρυξαν τὰς ἀνδραγαθίας αὐτῶν μέχρι τῆς χθρσινῆς ἡμέρας· καὶ τὸ αἷμα τῶν Τούρκων κατεπάγωνεν εἰς τὰς φλέβας των, ὅταν ἀνεκάλουν εἰς τὴν ἐνθυμήσιν των αὐτὰ τὰ ὀνόματα· ἀλλ' ἀλλοίμονον! ἡ πτώσις τοῦ Νεοκαστροῦ, ἡ ἐγκατάλειψις τῆς Τριπολιτσᾶς εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Αἰγυπτίων, ἡ ἐρήμωσις τῆς Ἀρκαδίας, ἡ αἰχμηλώτησις τόσων γυναικῶν καὶ παιδιῶν, ἡ φθορά, τὸ σφάζιμον τόσων ἀνθρώπων ψυχῶν εἰς αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν, εἰς τὸν Πύργον, Γαστούνην καὶ τὰς πεδιάδας τῆς κατεδάπτισαν αὐτὰ τὰ σεβαστὰ ὀνόματα εἰς τὴν ἀβυσσον τῆς λήθης.

Πελοποννήσιοι! ποῦ εἶναι ἡ προσηγορία σας ἀνδρεία; ποῦ ἡ προθυμία, τὴν ὅποιαν εἶχατε νὰ τρέχετε εἰς τὸν πόλεμον; ποῦ αἱ ἀνδραγαθίαι σας; ὁλὰ φεῦ! ταῦτα μεταπονήσαντα σὰς ἀπέδειξαν ἐνάνδρους, περὶ τοῦ καλῶς πεισθέντος τοῦ σώματός σας, προθύμους νὰ μαλαμοκαπνίζετε τὰ ὄπλα σας, νὰ λευκαίνετε τὰς φουστάνελάς σας, φιλοτιμούμενοι ποῖος νὰ ὑπερέβῃ τὸν ἄλλον εἰς τὰς πολυεξόδους ἐνδυμασίας καὶ ὀπλισμούς, καὶ εὐχαριστούμενοι μόνον εἰς τὰς προσωρινὰς αὐτὰς ματαίαις φαντασίαις καὶ ἐπιδειξίαις οἱ ἔργητοί σας· σὰς προσκαλοῦν εἰς τὸ στάδιον τοῦ πολέμου, καὶ σῆς ἀντὶ νὰ τρέχετε μὲ γιγαντιαία βήματα πρὸς ἀφανισμόν τοῦ ἡδὲ μολύνοντος τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς Πελοποννήσου Αἰγυπτίου, ὅπισθοδρομαίτε, οἱ μὲν ζητοῦντες αὐτὸν εἰς τὰ ὄρεϊνά τῆς Πελοποννήσου, οἱ δὲ εἰς τὴν Ἐπτανήσον· ἐπειδὴ καὶ τὸ στάδιον τοῦ πολέμου ἐκδίδει πάταγον μέγαν, καὶ ἡ ἡγὼς τούτου κάμνει τὸ περικάρδιον αἱμᾶ σας νὰ παγῶνῃ.

Δὲν εἶναι ἐντροπή σας νὰ στερεώσῃς τὰ κτήματά σας, τὰς κατοικίας σας, καὶ τὸ μαγαλῆτερον, τὰ φίλτατά σας; νὰ βλέπετε τὸν Αἰγύπτιον νὰ περιφέρεται τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς πατρίδος σας ἀναιμωτῇ, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ τρέχετε εἰς τὸν πόλεμον ὡς λέοντες πνέοντες ἐκδίκησιν; ἐνῷ ἔπρεπε νὰ στοχάζεσθε τὸν θάνατον εἰς τὸν πόλεμον ἐνδοξον, παρὰ νὰ διδτε τὰ ὀπίσθια εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, ἀφίνοντες εἰς τὴν διάκρισιν των τὰ φίλτατά σας, καὶ εὐχόμενοι κατασχυμένῃν διὰ σᾶς φυγῇν.

- Ὁ πύργος, ὁ θάνατος, ὁποῖον γενεῖ τὸ βόλι,
- Τὸν θάνατον τὸν πόλεμον, θριαμβὸν λήγουσιν ὅλοι.

Ἀλλὰ καὶ τοῦτο καὶ κάθε ἡρωικὸν ἀπομνημόνευμα ἐξέφυγεν ἀνεπαίθετως ἀπὸ τὸ μνημονικὸν σας, καὶ κατηντήσατε εἰς τόσα ἐλαττώματα, ὅσα ἀφαιροῦντα ἀπὸ σᾶς τὴν ἐνθυμήσιν τῆς ἀπὸ τὸν θρίαμβον περιεπτομένης εἰς τοὺς νικῶντας δόξης, σὰς προσάπτουν ὄνειδος· ἀπεμακρύνετε ἑαυτοὺς ἀπὸ τὸν προσηγορικὸν σας πατριωτισμόν, καὶ ἐπομένως ἐρθεῖσθε καὶ ἡ φιλοτιμία σας· διότι ἀφιερῶσθε εἰς τὸ ἐμπόριον, ζητοῦντες μᾶλλον τὴν ἀσφάλειαν παρὰ τὴν χύσιν μιᾶς βανίδος αἱματός σας εἰς τὸν πόλεμον διὰ τὴν λύτρωσιν τῆς πατρίδος σας ἀπὸ Αἰγυπτιακὸν βδελύγμα, προτιμῶντες τὴν εὐκαταφρόνητον παρὰ τὴν ἀσφαλῆ καὶ εὐδαίμονα ζωὴν. Αἱ σικαὶ ὅμως τῶν κατασφαγέντων ἀδῶν φίλτάτων σας, εἰς τὰ περὶ τὴν Καλαμάταν, Ἀρκαδίαν, Πύργον καὶ Γαστούνην περιεπτάμεναι τὰ πτώματά των ἐκβοῦν ἐπικαλούμεναι σὰς πρὸς ἐκδίκησιν των! οἱ εἰς τὰ ἐχθρικὰ φρούρια εὐρισκόμενοι αἰχμηλῶτοι πατριῶταί σας καταβοῦν ἐναντίον σας, καὶ πλημυρεῖ ὁ αἰθέρας ἀπὸ τῶν στεναγμῶν των τὰς ἀναθυμιάσεις.

Πελοποννήσιοι! μεμφομένοις τὴν ἰδικὴν σας τωρινὴν ἀκίνησιν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἐκτραγωδῶν τὰς δυστυχίας σας, δὲν ἀποβλέπω διόλου εἰς ἔπαινον τῶν Ρουμελιωτῶν, οἱ ὅποιοι ἐδείξαν, καὶ δείχνουν εἰς τὴν φρικτὴν μάλιστα πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου σταθερὸν τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτήρα ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ θέλων νὰ ἐκκεντήσω τὴν φιλοτιμίαν σας ὑπεθυμίζω καὶ τὰς προσηγορίας σας ἀνδραγαθίας, ἐλευσιλογῶ τὴν νωθρότητά σας, καὶ τὸ ἀκίνητον πρὸς τὸν πόλεμον· μὴ παραπονήσθε εἰς τὰς ὀλίγας μου μέμψεις, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐσεῖς ἀποκαταστήσατε τὸν ἑαυτὸν σας ἄξιον παντὸς ἐπαινοῦ, ἐπανορθοῦντες τὰς τωρινὰς μεγάλας σας ἐλλείψεις εἰς τὴν καταπονομένην ἤδη πατρίδα σας, τρέχοντες πάντοτε εἰς τὸ στάδιον τῆς μάχης, ζητοῦντες σῆς τοὺς Αἰγυπτίους, ἀλλ' ὅχι αὐτοὶ νὰ ἔρχονται νὰ σᾶς σηκώνουν ἀπὸ τὸ κρεβάτι, καθὼς τὸ ἔπαθον περὶ τὰς ἀρχὰς τούτου τοῦ μηνὸς οἱ δυστυχεῖς Γαστουναῖοι.

Συπνήσατε Πελοποννήσιοι! μιμηθεῖτε τοὺς ἀδελφούς σας Ρουμελιώτας, τρέξατε νὰ ἐκδικηθῇτε τῶν ἀδίκως φονευθέντων ἀδελφῶν σας, πατριωτῶν σας καὶ φίλτάτων σας αἷμα. Τὸ στάδιον τῆς μάχης εἶναι ἀνικτὸν ἀκόμη· ἔχετε εἰσέτι καιρὸν νὰ κλείσετε τὰ στόματα τῶν κἀτηγόρων σας μὲ τὰς κατὰ τῶν Αἰγυπτίων νίκας σας· ὁ στέφανος τῆς δόξης

φυλάττεται καὶ διὰ σᾶς· μὴν ὑποφέρετε τὸ ὄνομα τοῦ δειλοῦ· δείξατε ὅτι ζοῦν ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι διεδείλωσαν εἰς τὸ Βιλιτέσι, Δερβενάκια, καὶ Κορινθιακὰς πεδιάδας· τί θέλει νὰ εἰπῇ Πελοποννησιακὸν τουφέκι.

Παρακαλεῖται ὁ κύριος συντάκτης· ἵνα καταχωρήσῃ τὴν παρούσαν εἰς τὰ Ἑλ. Χρονικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τὴν 26 Νοεμβρίου 1825. Ὁ πατριώτης σας Μ. Βενδραμῆς.

ΑΡΙΘ. 97—98

Μεσολόγγιον, 5 Δεκεμβρίου 1825.

ἙΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον. Τὴν 5 Δεκεμβρίου.

Εἰς τὸν ἀριθ. 95 τῶν Ἑλλ. Χρον. ὠμιλήσαμεν ἱκανὰ περὶ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφίξεως τοῦ Λόρδ Κοχράνου, καὶ ἐναργῶς ἀπεδείξαμεν, ὅτι ἡ ἀπόφασίς του αὐτὴ δὲν ἤμπορεῖ νὰ δοκιμασθῇ οὐδεμίαν ἀντίστασιν, ἐφανερώσαμεν προσέτι, ὅτι οὗτος ἀνὴρ ἐλευθερός, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους τῆς πατρίδος του, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐμποδισθῇ, καὶ ὅτι διὰ τὴν ἐλευσίαν του οὐτε αὐτῆς τῆς ἱερᾶς Συμμαχίας δόγματα δὲν ἀντίκεινται. Μὲ ἄκραν λοιπὸν εὐαρέστησιν μας ἀναγγέλλομεν ἤδη, ὅτι ἐπιστολαὶ πηγάζουσαι ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς πολυποθῆτου Διοικήσεώς μας ἐπιβεβαιοῦν, ὅτι ὁ Λόρδ Κόχρανς περιμένεται ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν, καὶ ὅτι ἀναχωρήσας ἀπὸ Ἀγγλίαν μὲ τὰς γνωστὰς δυνάμεις, ἐσταμάτησε μερικὰς ἡμέρας εἰς Γιβιλτέραν, καὶ ἔνεκα τούτου ἐβράδυνεν ὀλίγον ἢ εἰς τὰ ἐνταῦθα ἄριζις του.

Περὶ τὸν ἥθειον εἶσθαι νὰ ὀμιλήσωμεν περισσότερα περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ περὶ τῶν προτερημάτων ἐνὸς ἀνθρώπου, τὸν ὅποιον θαυμάζει ὅλη ἡ Εὐρώπη, ὅχι μόνον ὡς ἄξιον καὶ ἀνδρεῖον, ἀλλὰ καὶ ὡς πνέοντα τὰ πλέον γενναῖα φρονήματα· περὶ τὸν ἥθειον εἶσθαι προσέτι νὰ εἰπῶμεν περισσότερα καὶ διὰ τὰς περὶ τῆς ἐλευσεως του ἀμφιβολίας, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον τόπον εἰς τὸ μεταξὺ μας, καὶ ἔλαβον τόπον δικαίως, καθὼς ἐδόθησαν τοιαῦτα ἀφορμαὶ ἀπὸ ἀνθρώπους διὰ δυστυχίαν πολλὰ γνωρισμένους, καὶ οἱ ὅποιοι τότε εὐχαριστοῦνται, ὅταν ἀναταράττωσιν ὀλόκληρον τὴν ἐπικράτειαν, καὶ ἐκ τούτου νὰ ἐπιτυχῶναι εἰς τὰ κακεντρεχῇ των βουλευματα. Ἀλλὰ χάρις εἰς τὴν θεῖαν πρόνοιαν, ἥτις διὰ παντὸς προστατεύει τὸν ἱερὸν ἄγωνά μας! Ἐματαιώθησαν αἱ βουλαὶ τῶν τοιούτων, καὶ ἡ Ἑλλὰς θέλει θριαμβεύσει· ἡ δικαιοσύνη ὑπόθεσίς μας θέλει ἀναγνωρισθῇ· οἱ Ἕλληνες θέλουν εὐδαιμονήσῃ, καὶ γινόμενοι μέλος τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῆς Εὐρώπης, θέλουν προσπαθήσῃ νὰ κατασθῶσιν ἄξιον τῆς ἀγάπης καὶ τιμῆς τοῦ ἐξευγενισμένου κόσμου.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 29 Νοεμβρίου. Πέντε ἐχθρικοὶ Γολέται προσωρμίσθησαν εἰς τὸν αἰγιαλὸν μεταξὺ τῆς Μαύρης Ἀλικῆς καὶ Τρουλλίδας.

Ὁ καιρὸς εἶναι βροχερός· παρατηρεῖται δὲ, ὅτι εἰς τοιαύτας ἡμέρας οἱ βάρβαροι δὲν πυροβολοῦν μετὰ δραστηριότητος.

Τὴν 30 τοῦ αὐτοῦ. Πανηγυριζομένης τῆς σημερινῆς ἡμέρας εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου, ἡ τοπικὴ Διοίκησις διέταξε τὸ ἐνταῦθα Ἐπίσκοπον νὰ κάμῃ ἀρχιερατικὴν μυσταγωγίαν, ἐν ᾗ παρεῖρη καὶ ἡ ἰδία, καὶ πανηγυρίσθῃ μ' ὅλην τὴν τελετὴν ἢ συνῶνυμος μὲ τὴν ναύαρχόν μας Ἀδρῆαν Μιαούλην ἐορτή. Ἐμνημονεύθησαν τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν θαλασσίων ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνιστῶν, καὶ ὁ λαὸς ἔκαμε τὰς ἀνηκούσας ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου μας δεήσεις.

Ὁ ἐχθρὸς ἐπυροβόλησε καὶ σήμερον ὡς συνήθως, χωρὶς, δόξα εἰς τὴν θεῖαν προστασίαν! νὰ μᾶς προξενήσῃ οὐδεμίαν προσωπικὴν βλάβην.

Τὴν 1 Δεκεμβρίου. Τὸ πρῶτον ἐπυροβολήσαμεν τὰς ἐχθρικὰς σκηνὰς μὲ βόμβας· ἐκ τούτου ἐρεθισθεὶς ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐκεραυνοβόλησε μὲ ὑπερβολικὴν μανίαν.

Ἡ ἐνοπλος πάσσαρος τῆς φρουρᾶς τοῦ Βασιλαδίου ἐπλησίασε σήμερον εἰς μίαν ἀπὸ τὰς ἀραγμένας ἐχθρικὰς Γολέτας, καὶ ἤρχισε νὰ τὴν πυροβολῇ ἱκανὴν ὥραν, ἀντιπυροβολούμενη ἐπίσης. Μέρους τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, μεταξὺ τοῦ ὁποῦ καὶ ἐν τῶν ἀτμοκινήτων, ἐξήρχετο τὰς στιγμὰς ταύτας ἀπὸ τὸν κόλπον· τοῦτο δὲ τὸ ἀτμοκίνητον μόλις ἐπλησίασεν εἰς τὰ δύο ἀντιμαχόμενα πλοῖα, καὶ σπεῦδον εἰς καταδρομὴν τῆς Ἑλληνικῆς πάσσaras, ἐπλησίασεν εἰς τὰ ῥηχὰ, ὅπου καὶ ἐκόλλησε. Τὰ ἀκάτια τῶν ἄλλων καραβίων ἔδραμον πάραυτα εἰς βοήθειάν του, καὶ μετὰ τοῦτο ἐπλησίασαν δύο ἄλλα ἀκάτια διὰ νὰ βολλίσωσι τὰ ὕδατά μας ἐνώπιον τοῦ Βασιλαδίου· ῥιφθεῖσα ὅμως αὐτοῦθιν μία εὐστοχότατα σηματοδευμένη σφαῖρα, τὰ ἔκαμε νὰ τραπῶσιν ἀμέσως εἰς φυγὴν.

Μετὰ τοῦτο ἀπεσύρθησαν τὰ ἐκπλαύσαντα ταῦτα πλοῖα πρὸς τὸ πέλαγος, ὥστε τὸ ἑσπέρας δὲν ἐφάνησαν πλέον καθόλου· πέντε δὲ Γολέται καὶ μία μόνη φρεγάτα ἔμειναν ἀραγμέναι ἐνώπιον τοῦ Βασιλαδίου ἀποκλείουσαι τὸν λιμένα μας.

Τὴν 2 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν νύκτα ἐγινε πυροβολισμὸς ἀμοιβαίος, ὅστις τὴν ἡμέραν ἠκολούθησε μὲ συγκατάβασιν τινα. Τὸ δὲ δεῖλε πάλιν ὁ ἐχθρὸς ἐκάνομβόλησε τὴν πόλιν μας μὲ πείσμα.

Διαφορα Τουρκικὰ καράβια ἐκπλέουν καὶ εἰσπλέουν εἰς Π. Πάτρας· ἄλλα δ' ἐξ αὐτῶν μένουσι προσωρμισμένα εἰς τὸν λιμένα μας.

Τὴν 3, 4 καὶ 5 τοῦ αὐτοῦ. Μέρος τῶν ἐχθρικών καραβίων ἐξακολουθοῦν νὰ μένουσι προσωρμισμένα εἰς τὸν λιμένα μας διὰ νὰ μᾶς ἀποκλείουν, καὶ ἄλλα ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἐκπλέουν καὶ εἰσπλέουν τὸν κόλπον Π. Πατρῶν.

Ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς δὲν λείπει νὰ πυροβολῇ περιοδικῶς τὴν πόλιν μας· ἡμεῖς κανονοβολοῦμεν ὡσαύτως τὰ κανονοστάσια τοῦ καὶ βομβοβολοῦμεν τὰς σκηνάς του.

Κύριε συντάκτη τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν Γ. Γ. Μάγερ.

Ἐγκλείω εἰς τὸ παρόν μου ἴσα δύο πρωτοτύπων, ἅτινα μοι ἐστάλησαν παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως, τὰ ὁποῖα παρακαλεῖσαι νὰ καταχωρήσῃς εἰς τὴν προσεχῇ ἐφημερίδα τοῦ Σαββάτου. Διὰ νὰ μὴν ἐκλάβῃς ὑποψίαν τινα, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὴ ἴσα τῶν πρωτοτύπων, προσεκαλέσθην εἰς τὸν οἶκόν μου ὁ κύριος Ἀλέξιος, καὶ ἰδὼν τὰ πρωτότυπα ἰδίοις ὀφθαλμοῖς, ἀντίγραψεν ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ. Μένω ὡς ὑποσημειοῦμαι εὐχέτης σου.

1825. Δεκεμβρίου 3, ἐν Μεσολογγίῳ. Ὁ ταπεινότερος Ἐπίσκοπος. Ρωγῶν Ἰωσήφ

Περ. Γ'. ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.
Ἀρ. 14,140. Τὸ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΝ ΣΩΜΑ.

Πρὸς τὸν διεφιλίστατον Ἐπίσκοπον Ρωγῶν Κύριον Ἰωσήφ.

Ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν τῶν διαφορῶν ἐν Μεσολογγίῳ ὑπαρχηγῶν καὶ ἐκ τοῦ μαρτυρικοῦ τῆς διευθυνούσης τὰ τῆς Αὐτικῆς Ἑλλάδος Ἐπιτροπῆς ἐπληροφορήθη ἡ Διοίκησις τὰς ἀπ' ἀρχῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις σας, καὶ ἐξαιρέτως τὴν καρτερίαν σας, καὶ τοὺς ἀκαμάτους κόπους, ὅσους κατέβαλετε εἰς τὴν παροῦσιν καὶ εἰς τὰς προλαβούσας πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου. Ὄθεν ἐπαυοῦσα τὸν ἐνθερμον πατριωτισμόν σας καὶ τὰ γενναῖα αἰσθήματα, ὡς εἰδοποιεῖ, ὅτι δι' ἀνταμοιβὴν αὐτῶν, καὶ διὰ σημεῖον τῆς πρὸς τὴν Θεοφιλίαν σας εὐνοίας της, καὶ τῆς προνοίας, τὴν ὁποίαν λαμβάνει διὰ τὰ γνήσια τέκνα της, δώρισε τὸ Ἰπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας νὰ σᾶς δίδῃ ἀνὰ διακόσια γρόσια κατὰ μῆνα, ἐλπίζουσα δι' αὐτῶν νὰ ἐξοικονομῇτε τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας σας, καὶ μὴν ἀμφιβάλουσα, ὅτι καὶ τοῦ λοιποῦ θέλει ἀγωνίζεσθαι μετὰ τὸν αὐτὸν ζῆλον ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος.

Ἐν Ναυπλίῳ. Τὴν 4 Νοεμβρίου. Ὁ Ἀτιπρόεδρος ΓΕΚΙΑΣ ΜΠΟΤΑΣΗΣ. Ἀναγ. Σπλιωτάκης. Ἰωάν. Κωλέττης. (Γ. Σ.) Ὁ Γ. Γραμ. Α. Μαυροκορδάτος.

Περ. Γ'. ΠΡΟΣΩΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἀρ. 3,444 Τὸ Ἰπουργεῖον τῆς Θρησκείας.
Πρὸς τὸν Θ. Ἐπίσκοπον Ρωγῶν. Κύριον Ἰωσήφ.

Ὁ σεβασμιώτατος ἅγιος Ἄρτης Κ. Πορφύριος ἀνέφερεν εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τοῦτο τὰ παρὰ τῶν διαφορῶν ἐν Μεσολογγίῳ ὑπαρχηγῶν ἀποδεικτικά σου, καὶ τὸ μαρτυρικὸν τῆς διευθυνούσης τὰ τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος Ἐπιτροπῆς τῶν ὁποίων τὰ ἀντίγραφα τὸ Ἰπουργεῖον τοῦτο μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 2,981 ἀναφορὰν τοῦ τὰ διευθύνειν εἰς τὴν Διοίκησιν, γνωμοδοτοῦν εἰσέτι, ὅτι ἐνεκα τῶν λαμπρῶν τούτων ἐκδουλεύσεων σου νὰ σοῦ δίδεται ἐν τῇ μηνιαίῳ χάριν τῶν ἐξόδων σου.

Ἡ Διοίκησις παρ' ὧν τούτων πληροφορηθεῖσα ἐξηκριβωμένως τὰς ἀπ' ἀρχῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις σου, καὶ ἐξαιρέτως τὴν καρτερίαν σου καὶ τοὺς ἀκαμάτους κόπους ὅπου κατέβαλες εἰς τὴν παροῦσαν καὶ προλαβούσας πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου, ἐπαινοῦσα τὸν ἐνθερμον πατριωτισμόν σου, καὶ τὰ γενναῖα φρονήματά σου, ἐνέκρινεν εὐχαρίστως τὴν δικαίαν γνωμοδοσίαν τοῦ Ἰπουργείου τούτου, καὶ οὕτως ἐδιόρισε τὸ Ἰπουργεῖον [τῆς οἰκονομίας νὰ σοὶ δίδῃ διὰ τοῦ ὑπουργείου τούτου ἀνὰ γρόσια διακόσια τὸν καθέκαστον μῆνα, δι' ἀνταμοιβὴν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα πεισῶν σου ἐκδουλεύσεων, καὶ διὰ σημεῖον τῆς πρὸς τὴν Θεοφιλίαν σας εὐνοίας της, καὶ διὰ τὴν πρόνοιαν, ἔχει ὡς κοινὴ μὴτηρ] διὰ τὰ τέκνα της, ἐλπίζουσα δι' αὐτῶν νὰ ἐξοικονομῇτε τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας σου.

Ὅθεν τὸ Ἰπουργεῖον τοῦτο σπεύδει διὰ τῆς παροῦσης ἐξ ἐπαγγελματος ταύτης νὰ σοὶ κοινοποιήσῃ τὴν ἐπιφελῇ σοὶ ταύτην ἀγγελίαν (ἐγκλείον σοὶ εἰσέτι καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 13,909 τῆς πρὸς τὸ Ἰπουργεῖον τοῦτο-διαταγῆς αὐτῆς, καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 14,140 ἐπίσημον αὐτῆς πρὸς τὴν μετέραν Θεοφιλίαν) ἅμα δὲ καὶ νὰ σε παρενέη, ὅτι τοῦ λοιποῦ ὡς ἐκ τοῦ κλάδου τούτου ἐξαρτώμενος ὀφείλεις διὰ κάθε τι νὰ συναγροικῇσαι μετὰ τὸ Ἰπουργεῖον τοῦτο διὰ μέσου τοῦ Σ. ἀγ. γέροντός σου, διὰ νὰ ἐπιτελῇται ἐγκαιρῶς καθ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ἐκδασιν.

Τὸ Ἰπουργεῖον τοῦτο πεπεισμένον ὅν καὶ διὰ τὸν ἐσόμενον ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀνεξαρτησίας ζῆλόν σου σ' εὐχεται καὶ ἐτι πλειόνων ἀξιώσεων.

Ἰγίαινε ἐν τούτοις μετ' εὐκλείας, Θεοφιλέστατε ἄνερ.

Ἐν Ναυπλίῳ. Τὴν 5 Νοεμβρίου 1825. Ὁ Ἰπουργὸς τῆς Θρησκείας (Γ. Σ.) Ὁ Γεν. Γραμματεὺς Ἀγαθόνικος Μιλτιάδης. ΔΑΜΑΔΩΝ ΙΩΝΑΣ.

Μετὰ ἀπορίαν μας βλέπομεν τὸν συντάκτην τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος νὰ λέγῃ εἰς τὸ 10 φύλλον του, ὅτι τὸ Μεσολόγγιον πυροβολεῖται μακρόθεν, ὅτι ὁ Σαρασκέρης Κιουταχῆς κατεσκεύασεν ἓνα μόνον πύργον, χωρὶς ἀσβεσθῆναι μάλιστα (κατὰ τὴν ἐκφράσιν του), καὶ ὅτι ὁ στρατὸς τοῦ συνιστάμενος ἀπὸ ἐξακισχιλίου μόνον, μόλις εἰδοποιούμενος τὴν φυγὴν τῶν ἐν Σαλῶνις ἐχθρῶν θέλει διαλύσει τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου. Εἰς πᾶσαν ἀπόκρισιν λοιπὸν

τῶν τοιούτων λόγων, κρίνομεν χρὸς μας νὰ εἰπῶμεν, ὅτι ἡ πόλις μας πυροβολεῖται ἀπὸ πλησίον, καὶ ὄχι μόνον (ὡς ὁ διαληφθεὶς συντάκτης λέγει) ἐνοχλεῖται, ἀλλὰ καὶ ἱκανοὶ ἀπὸ τοὺς γενναίους ὑπερασπιστάς της γίνονται θῦμα τοῦ ἐχθρικοῦ πυρός. Ὁ Κιουταχῆς κατεσκεύασεν ὄχι ἓνα πύργον χωρὶς ἀσβεσθῆναι, ἀλλὰ τρία ὀχυρώτατα φρούρια ἀσβεστωμένα καὶ περιτριγυρισμένα μετὰ πολλὰ τατα κανονοστάσια· καὶ τὸ στρατόπεδόν του ὀλόκληρον εἶναι περιταφρωμένον· ὁ δὲ στρατὸς τοῦ ὑπερβαίνει τὰς 12,000. Ὁ ἀνταποκριτὴς λοιπὸν τοῦ ἐν Ναυπλίῳ συντάκτη, ὡς μᾶς συγχωρηθῇ νὰ τὸ εἰπῶμεν, δὲν ἀναγγέλλει ἀκριβῶς τὴν ἀλήθειαν τῶν κατὰ τὸ Μεσολόγγιον διατρεχόντων, καὶ ἐνεκα τούτου εἴμεθα βιασμένοι νὰ ἐκφωνήσωμεν, ὅτι ἀγκαλὰ καὶ ὑπομένομεν ἐννεα μηνῶν πολιορκίαν, ἀγκαλὰ 1,500 ἀδελφοὶ μας ἐτάφησαν εἰς τοῦτο τὸ διάστημα, καὶ οὕτε τὸ παρμικρόν μέρος αὐτῆς τῆς πόλεως δὲν εἴμενεν ἀπάτητον ἀπὸ τὸ αἶμά, ἀγκαλὰ ἡ γενναία αὐτῇ φρουρὰ ὑπομένει τὰς τάλαιπώριαις μιᾶς πόλεως τοποθετημένης· εἰς τὸν ῥυπον τῶν θαλασσίων ὑδάτων, καταδυναστευμένη ἀπὸ τὸ ψῦχος τοῦ χειμῶνος καὶ ἀπὸ τὰς ἀλλεπαλλήλους νόσους, δι' ὧν χαρακτηρίζονται τὰ φρικώδη μιᾶς πολιορκίας δεινὰ, κτλ. κτλ. τὰ ὁποῖα κάλλιστα γνωρίζει ἡ Σ. Διοίκησις, μ' ὅλον τοῦτο ἡ γενναῖος αὐτῇ φρουρὰ θλα ταῦτα τὰ θεωρεῖ ὡς ἀτελείωτα, καὶ στερεὰν ἔχει ἀπόρασιν νὰ ἀποθάνῃ εἰς τοὺς προμαχῶνας τοῦ φρουρίου τούτου, τὸ ὁποῖον αἱ περιστάσεις ἐδιόρισαν νὰ ᾔ- ναι ὡς προπύργιον ἐνώπιον τῆς ἄλλης Ἑλλάδος.

Πικρολογία.

Στενάζει πικρῶς καὶ θρηνεῖ ἀπαρηγόρητα ἡ Ἑλλάς, ὅταν ὁ σκληρὸς θάνατος ἀρπάξῃ ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς ἀνδρὸς ἐναρέτους καὶ πεπαιδευμένους. Τέκνα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡμεῖς, μετὰ δάκρυα λύπης καὶ στεναγμῶν κηρύττομεν, ὅτι ὁ ἀδελφός μας Ἰωάννης Σκανδαλίδης, ἐκ Θεσσαλονίκης, Α. Γραμματεὺς τοῦ Σ. Βουλευτικοῦ, μετὰ διαφόρους ἀλλεπαλλήλους ἀσθενείας μετέβη εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν. Ἐτάφη εἰς Ναύπλιον μετὰ τὴν ἀνήκουσαν παράταξιν, καὶ ὅλοι κατέβρεξαν τὸν νεκρὸν τοῦ καρῶ- βατον μετὰ μαῦρα δάκρυα, ἀνακαλοῦντες εἰς τὴν μνήμην τῶν τὰς πατριωτικὰς ἀρετὰς τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἀδελφοῦ μας. — Ἀφ' ἧς ἡμέρας τὸ ἐνδοξον σημεῖον τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ ἦρχισε νὰ λάμπῃ ἐπ' αὐτῇ τῇ ἐσκοτισμένῃ ἡμισέληνον, καὶ ἀφ' οὗ τῶν ὀρθῶν νόμων ὁ γλυκὺς ζυγὸς μᾶς ἐσύζευξε μετὰ τὸν ἀδελφικὸν δεσμόν τοῦ ἐθνισμοῦ, ἔκτοτε δ' ἀέμνηστον οὗτος πολίτης ἀφιερῶθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος, καὶ λησμονῶν ὅσα ἀλλαχοῦ ἠδύνατο νὰ ἀπολαμβάνῃ, ἠγωνίζετο μ' ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος πτωχότατος. Ὅσον περὶ τῆς ἀναργυρίας τοῦ δικαίως ἡμικρεῖ νὰ συγκριθῇ ὁ ἐνάρετος οὗτος πατριώτης μετὰ τὸν ὁμογενῆ του Ἀριστείδην· διότι καὶ ἐν ᾧ ἐζούσεν, ἔλεγε· πόθεν νὰ πλουτήσω; ἀπὸ τὸ γένος, τὸ ὁποῖόν διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὸν τύραννον δαυσεῖται χρῆμα τὰ ἀπὸ τοὺς ξένους; καὶ ἀφ' οὗ ἀπέθανεν, ἐφίνητ'· ὄντι, ὅτι ἡ φράσις αὕτη ἦτον εἰλικρινεστάτη, διότι δὲν τοῦ εὐρέθησαν οὕτε χρήματα θησαυρισμένα, οὕτε σχεδὸν πολυέξοδα. Τὸ πνεῦμά του δὲν τὸ μετεχειρίζετο, παρ' ὅπου ἡ πατρίς εἶχε τὴν χρεῖαν του· ἀλλ' οὕτε ἦον καθὼς μερικοὶ λογιώτατοι, οἱ ὁποῖοι, διότι γνωρίζουν τὴν γλῶσσαν τῶν προγόνων τῶν, φαντάζονται ὡς ὑπέρτεροι τῶν ἄλλων· ἀλλὰ πλήρης ζήλου καὶ μετριοφροσύνης, μόνον τῶν σκέψεων τοῦ ἀντικείμενον εἶχε τὴν πατρίδα καὶ τὴν εὐδαιμονίαν της.

Αἰωνία ἡ μνήμη σου, φίλτατε συμπατριώτα! Ὁ Κύριος νὰ σε ἀναπαύσῃ εἰς τὰς οὐρανίους σκηνάς, διὰ νὰ χαίρεται ἀζῶως τῆς ἀγωγῆς σου τὴν αἰωνίαν τῶν ἐγγίων μακαριότητα!

Εἰδσεις.

Ὁ Βελισσάριος, σύγγραμμα τοῦ περιφήμου σοφοῦ Μαρμοντέλ, μολοντί καὶ πρὸ χρόνων ἐξεδόθη εἰς τὴν γλῶσσαν μας, διὰ τὴν μεγίστην σπανιότητα ὅμως τοιούτου συγγράμματος, τὸ ὁποῖον τὴν σήμερον θέλει χρησιμεύσει ὡς γνώμων ἀλάνθαστος, ὄχι μόνον εἰς τοὺς πολιτικούς, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς στρωτιωτικούς τῆς νέας Ἑλλάδος, ἐνεκρίθη ἀνεγκαιό- τατον νὰ μεταφρασθῇ καὶ πάλιν εἰς τὴν γλῶσσαν μας μετ' ἰδίωμιν ὅσον δυνατόν εὐκατάληπτον, καὶ νὰ ἐκδοθῇ διὰ τοῦ τύπου. Ἡ τιμὴ αὐτοῦ προσδιορίζεται γρόσια ἐξ προπληρωτέα. Ὅσοι λοιπὸν ἐπιθυμοῦν τὸν φωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸ ἠθικὸν καὶ πολιτικόν, παρακαλοῦνται νὰ συνδράμωσιν εἰς τὴν ἐκδοσίν του μετὰ τὸν συνῆθη των ζήλον καὶ φιλοτιμίαν· οἱ μὲν ἔσω τῆς ἐπικρατείας διευθυνομένοι εἰς τοὺς ἐπὶ τούτου κατὰ διαφόρους τόπους διωρισθέντας, οἱ δὲ κατὰ τὰς Ἰονικὰς νήσους καὶ ἀλ- λαχοῦ, εἰς τοὺς διαφόρους ἐπιστάτας τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν τόσον δ' οἱ πρῶτοι, ὅσον καὶ οἱ δεῦτεροι θέλουν ἐγγυοῦνται εἰς τοὺς συνδρομητὰς διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς προπληρωμῆς των.

ΑΡΙΘ. 99

Μεσολόγγιον, 9 Δεκεμβρίου. 1825.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Γερμανία. Λύγυστα. Τὴν 8 Ὀκτωβρίου.

Εὐχαρίστως μαυθάνομεν, ὅτι ὅσα ὁ Κ. Κάνιχ ἐφάνησεν ἐσχάτως πρὸς τὸν πρέσβυν μας, Πρίγκιπα τοῦ Πολιὰκ, εἶναι καθ' ὑπερβολὴν

εὐάρεστα καὶ ἀνάλογα ὥστε νὰ καταπραυνοῦν ὅλας τὰς ἀνησυχίας. Ὅσα οἱ ἐμπειρότεροι πῶν πολιτικῶν εἶχον προῖδει, ἐπραγματιώθησαν, καὶ ἤδη ἐγνωστοποιήθη, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Αὐλὴ δὲν ἐμελέτα ποτὲ νὰ δεχθῇ καθ'αυτὸ τὰς παρὰ τῶν Ἑλλήνων γενομένας προτάσεις, δι' ὧν οὗτοι ἀπέβλεπον νὰ λάβουν παρ' αὐτῆς εἶδος τι αὐτορχίας ὑφ' ὁποιοῦνδήποτε ὀνόμα. Εἶναι δ' ἀφ' ἐτέρου μέρους ἐπίσης ἀληθές, ὅτι ὁ Κ. Κάνικγ θέλει νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν περιστάσιν ταύτην, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ὡς μέσον, δι' οὗ ἡ Ἀγγλικὴ Αὐλὴ μέλλει νὰ μεσολαβήσῃ διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος, καὶ οὕτω νὰ δευθῇ εἰς τὸ πολιτικὸν θέατρον προστάτης τῶν Ἑλλήνων. Δὲν σκοπεύει οὗτος νὰ περιορίσῃ τὴν μεσολαβήσιν αὐτὴν εἰς μόνον τὴν Ἀγγλίαν· ἀλλ' αὕτη θέλει κάμει μόνον τὴν παρακίνησιν, καὶ ἔπειτα ὅλας αἱ μεγάλας Δυνάμεις μέλλουν νὰ προσκαλεσθῶν διὰ νὰ λάβουν μέρος, νὰ ἀγροικηθῶσι περὶ τῶν βάσεων, καὶ οὕτω νὰ γνωστοποιήσασιν ἐπομένως εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν τὰ περὶ τούτου ἀνηκόντα. Ἄλλο δὲν μένει λοιπὸν, εἰμὶ νὰ συμφωνήσωσι περὶ τῶν βάσεων τούτων, διὰ νὰ ἐνεργήσασιν ἐπομένως τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲ παρυσιαστέραν ἐπίτηξιν. Κατὰ τὴν ὁποίαν-ἢ ὑπόθεσιν αὕτη ἐλαβε διευθύνσιν, αἱ προηγουμένα συνδῆσαι θέλουν γίνεαι εἰς Λονδίνον, καὶ ὅχι εἰς τὴν Πετρούπολιν ἢ Βιέννην· ἡ δὲ Βρετανικὴ Αὐλὴ θέλει ἀποφύγει ἀνάμ. φιλόλως, σὺλλάχιστον εἰς τὴν ἀρχὴν, καθὲς κίνημα, τὸ ὁποῖον ἡδύνατο νὰ συνεπιφέρῃ συμβιβασμὸν τινα, ἢ νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἀποβλέπον τῆς Ἀγγλίας τὸ συμφέρον. Εὐκόλον λοιπὸν εἶναι νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι πᾶσι τὰς πραγματικὰς διατάξεις θέλει εἶσθαι βεβαίως συμφέρουσα εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐξαιρέτως ἂν ἡ Αὐλὴ τῆς Μεγάλης Βρετανίας μεσιτεύσῃ ὑπὲρ αὐτῶν. Ἐπιβεβαιούται, ὅτι ἡ Αὐλὴ αὕτη ἔχει τὰ πάντα προδουλεωμένα, καὶ ὅτι ἐνῆκα τούτου οἱ κατὰ τὸ Ἰονικὸν καὶ Αἰγαῖον πέλαγον πρᾶκτορες τῆς ἔμπροσθεν ἀκρίβειαν νὰ πολιτευθῶσι καθὼς καὶ ἐπολιτεύσαν· καὶ κἀνέως ἀναμφόλως δὲν ἔμπορεῖ νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ὁ ἐν Κερκύρᾳ Δόρδ. Μέγας Ἀρμοστής, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς κατὰ τὴν Μεσόγειον ναυτικῆς Μοίρας, οἱ Ἀγγλικοὶ τῶν Ἀνατολικῶν μερῶν Προξένου καὶ ὁ Κ. Ἀμυλτων-ἡδύνατο ποτὲ ἀφ' ἐαυτῶν νὰ φερθῶν μὲ τειοῦτον τρόπον, ὅστις ἔλαμε παρ' αὐτὴν ἐντύπωσιν. Περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἔγιναν βέβαια οὐκίαι μεταξὺ τοῦ Κ. Κάνικγ, τοῦ Πρίγγιπς τοῦ Πολινιάκ καὶ τοῦ Ῥωσικοῦ πρέσβους, Κόμητος Λιέβεν, καὶ αἱ περὶ αὐτῆς ὁδηγίαι ἔως καὶ ἐστάθησαν ἐνταῦθα, εἰς Βιέννην, Πετρούπολιν, εἰς τοὺς Ἀγγλικούς Προξένους, καὶ ἐπαρρησιώσθησαν ἐπομένως καὶ εἰς τὰς τέσσαρας μεγάλας τῆς Χέρσου Εὐρώπης Αὐλὰς μυστικῶς συνδιαλέξεαι. Ἐξ αἰτίας λοιπὸν ταύτης τῆς συμφωνίας, θέλει βραδύνει ἡ διὰ τὴν Πετρούπολιν τοῦ Δόρδ. Στρατηγγοῦ ἀναχώρησις, ὁ δὲ Κ. Στρατηγγοῦ Κάνικγ θέλει περάσει ἀμέσως εἰς Κωνσταντινουπόλιν. (G. di G.)

Κωνσταντινούπολις. Τὴν 15 Ὀκτωβρίου.

Ἡ Κωνσταντινούπολις δὲν εἶναι καθόλου ἥσυχη· ὁ ὄχλος ψιθυρίζει πολὺ, καὶ ἡ ζωὴ τῶν Εὐρωπαίων καὶ λοιπῶν Χριστιανῶν δὲν εἶναι εἰς ἀσφάλειαν. Ἐσχάτως ἐρονιύθη ἕνας νεανίας εἰς Γαλατὰ ἐμβαίνων εἰς τὴν οἰκίαν του. Μετὰ δὲ τοῦτο συνέβησαν καὶ πολλόταται ἄλλαι σφαγαί. Αἱ πυρκαϊαὶ ἀκολουθοῦν ὡσαύτως ἀπὸ τοὺς κακοβούλους συχνότατα. Καὶ μ' ὅλον ὅτι πολλοὶ τῶν ἐνόχων συλληφθέντες, ἐκρεμάσθησαν, αἱ τραγικαὶ ὁμῶς αὗται σκηναὶ δὲν ἀπολείπουν καθ' ἡμέραν ἐν γένει δ' ἐνυπάρχει μεγίστη κατὰ τοῦ Σουλτάνου δυσἀρεσκεία.

— Ἡ Ἱερουσαλὴμ καὶ Βηθλεὲμ ἐπαναστάτησαν διὰ τὸ ὑπέρογκον τῶν φόρων, τοὺς ὁποίους ὁ Πασσᾶς τῆς Δαμασκοῦ καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν του ἐπέβαλε διὰ τοῦ διοικητοῦ τῆς Ἱερουσαλὴμ εἰς τοὺς κατοίκους καὶ εἰς τὰ μοναστήρια τῶν διαφόρων αἱρέσεων. Οἱ Βηθλεεμίται συγκατένευσαν νὰ πληρώσουν εἰς ἐκεῖνον τὸν Διοικητὴν 80 πουργεῖα, παραδῶσαντες καὶ τρία ἐνέχυρα διὰ τὴν πληρωμὴν· εἰδοποιηθέντες ὁμῶς, ὅτι ἐκινδύνεον νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς νέας κταδρομάς, καὶ ὅτι ἐμελλε νὰ ἐκστρατεύσῃ κατ' αὐτῶν ἡ φρουρὰ τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἔκαμον μίαν ἐνεδραν, εἰς τὴν ὁποίαν κατέπετυχον. Εὐθύς, ὅταν ἡ εἰρημένη φρουρὰ ἐκβῆκεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, αὐτοὶ ἐμβῆκαν εἰς τὴν πόλιν κλείσαντες τὰς θύρας, καὶ συμφῶνως μὲ τοὺς κατοίκους ὑπαγόρευσαν τὸν νόμον εἰς τὸν Διοικητὴν. Συγχρόνως ἄλλοι ἄνθρωποι ἐρχόμενοι ἀπὸ Βηθλεὲμ ἐνισχυθέντες ἀπὸ Ἀραβας καὶ χωρικοὺς ἐτουρξίσαν τὰ στρατεύματα, τὰ ὁποῖα, ἐπειδὴ δὲν ἐλάβον καιρὸν νὰ ὀπισθοπορήσουν, ἐσκορπίσθησαν ὀλοτελῶς. Ἰδοὺ λοιπὸν ἡ Ἀγία Γῆ ἐκτεθειμένη εἰς νέας θυσίας.

(F. F. e G. T.)

Λονδίνον. Τὴν 5 Νοεμβρίου.

Ἡ ἔφημερις Allgemeine Zeitung περιέχει χάριεν τι ἄρθρον μνηολογούμενον ἀπὸ τὰς 17 Ὀκτωβρίου, Φραγκφούρτ, περὶ τῶν θαλασσιῶν νόμων, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν θέλουν νὰ ἀναγνωρίσουν, ὅτι ἡ σημαία προστατεύει τὸ ὑπὸ τῇ τὰ ξείνους ὁμῶς ἐν πρᾶγμα. Ἰδοὺ δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

« Ἡ Αὐλὴ τῆς Βιέννης διαφιλονικεῖ μίαν περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου δικαιώματος πρότασιν, τῆς ὁποίας ἡ λύσις προάγει ἐπιωφελεῖς συνεπείας.

Ἡ πρότασις αὕτη εἶχε συζητηθῇ προηγουμένως ἀπὸ τῶν θαλασσιῶν Δυνάμεων, καὶ ἀπεφασίσθη μὲ τρόπον πολλὰ σύμφωνον μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνθρωπότητος, ὥστε νὰ ἐλαττωθῶσιν ὅσον δυνατόν τὰ δεινὰ τῶν πολέμων.

Κατὰ τὸ παρὸν ἡ πρότασις εἶναι τοιαύτη.

• Πρέπει εἰς τὸν καθεστῶτα μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων πόλεμον νὰ ἔχῃ κύρος τὸ ἀξίωμα τοῦ ἔτι ἡ σημαία προστατεύει τὸ φορτίον;

• Τὸ σύστημα τοῦτο πρὸ χρόνων μετεχειρίσθησαν αἱ περισσώτεραι Δυνάμεις, καὶ μὲ ἰδιαίτερας τινὰς συμφωνίας ἐπεβεβαίωσαν· ἐπροβλήθη δὲ καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου τῆς Ἀμερικῆς πανδήμως ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, Ἰσπανίαν καὶ Ὀλλάνδαν, καὶ διὰ νὰ διατηρηθῇ ἡ βᾶσις τῆς οὐδετερότητος, ἐδιωρίσθησαν ἐνοπλοὶ ἐπὶ τούτου Δυνάμεις, κεφαλὴ τῶν ὁποίων ἔγινεν Αἰκατερίνα ἡ Β'. Ὅλαι αἱ Ἀρκτῶαι Δυνάμεις, καὶ αὐτὰ ἡ Αὐστρία καὶ Πروسيا ἀνεγνώρισαν τὸ σύστημα τοῦτο, ἐν ᾧ μόνον ἡ Ἀγγλία ἀντέκειτο, ἐπιμένουσα εἰς τὸ νὰ ἔχῃ ἡ μία τῶν ἀντιμαχομένων Δυνάμεων τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ συλλαμβάνῃ πᾶσαν ἰδιοκτησίαν ἐχθρικήν, χωρὶς νὰ θεωρῇ εἰς τίνος σημαίας πλοῖον ἦτον φορτωμένη. Τὸ αὐτὸ διετήρησε σύστημα ἡ Ἀγγλία καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Γαλλίας, ἀλλ' ὅτε τελευταῖον διεκήρυξε τὴν μεταξὺ Ἰσπανίας καὶ τῶν ἀποικίων τῆς οὐδετερότητος, φαίνεται, ὅτι ἐδόθη τὸ ἐναντίον σύστημα, δηλαδὴ, καθὼς τότε ἦτον οὐδετέρα, πρότερόν δὲ ἀντιμαχομένη, οὕτω καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο στάσιν μετέβαλε σύστημα.

• Οἱ Ἕλληνες ἤδη ἐπιμόνως ἀνανεύουν νὰ δεχθῶν τὴν ὑπὸ τῆς σημαίας προστασίαν τοῦ φορτίου (α), ἐξ οὗ πηγάζουν καὶ αἱ ἐριδες μεταξὺ τῶν Αὐστριακῶν πλοιαρχῶν καὶ Ἑλλήνων, ὅτινους ἐνοχλοῦν τὸ ἀρχιπέλαγος. Πρὸ τίνος καιροῦ οἱ Ἕλληνες ἐμπόδισαν ὅλα τὰ Αὐστριακὰ πλοῖα, ὅσα ἦταν φορτωμένα ἰδιοκτησίας Τουρκικῆς, τὰ ὁποῖα καὶ κατεδικάσθησαν ἀπὸ τὴν ἐπὶ τούτου ἐν Ναυπλίῳ ἐπιτροπὴν νόμιμος λαία. Συμφέρον εἰς τὴν Αὐστριακὴν Διοίκησιν εἶναι νὰ μὴ δευθῇ τὸ κύρος τοιαύτης ἀρχῆς (doctrine), τὴν ὁποίαν πρὸ πενήκοντα ἔτων ἀπεδοκίμασεν. Ὅθεν καὶ καθὼς ἀκούομεν, ἐστάλησαν νέαι ὑδρηγίαι πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῶν εἰς τὰ Ἀνατολικά μέρη Αὐστριακῶν ναυτικῶν Δυνάμεων, δι' ὧν ἐπατάσσεται οὗτος νὰ διαφυλάξῃ τὸ μέχρι τοῦδε τῆς ἐν Βιέννῃ Αὐλῆς σύστημα· καὶ ἂν οἱ Ἕλληνες φανῶσιν ἐναντίας γνώμης, νὰ μεταχειρισθῇ κατ' αὐτῶν τὰ πλέον ὀλοότερίνα μέτρα. Ἀλλ' ἐπίσης διαβεβαιούται, ὅτι καὶ ἐδόθη εἰς ὅλα τὰ Αὐστριακὰ πλοῖα διαταγὴ (β) τοῦ νὰ παύσουν νὰ μεταφέρουν πλέον στρατεύματα καὶ ἐφόδια ναυτικά διὰ τοῦ Τούρκους ἢ καὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας, καθότι τοιαύτη πρᾶξις ἀντιβαίνει εἰς τὴν οὐδετερότητα. Μένει νὰ ἰδῶμεν ὁποῖον ἀποτέλεσμα θέλει προᾶξῃ ἡ ἐπιταγὴ αὕτη. (Courrier)

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον. Τὴν 8 Δεκεμβρίου.

Ἀφ' ὅσα ἀναγγέλλονται ἀπὸ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἐφημερίδων τῆς Εὐρώπης, συνάγεται, ὅτι ὁ Κ. Στρατηγγοῦ Κάνικγ ἀπερνᾷ κατ' αὐτὰς διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἡ πρεσβεία του ἔχει κύριον ὑποκείμενον τῇ πράγματι τῆς Ἑλλάδος. Ἐλπίδες δὲ χρησταὶ μᾶς πείθουν, ὅτι ἡ ἀποστολὴ του θέλει προᾶξῃ τὴν πλέον εὐτυχὴ ἐξέβασιν ὑπὲρ τῆς φιλιότητος μας Ἑλλάδος.

— Αἱ Εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες ἀναγγέλλουν ὡσαύτως τὸν αἰφνίδιον θάνατον τοῦ ἀειμνήστου βασιλέως τῶν Βαυαρῶν, ὅστις συνέβη τὴν νύκτα τῆς 12, Ὀκτωβρίου. Διεδέχθη δ' αὐτὸν ὁ υἱὸς του Λουδοβίκος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὴν ἀρετὴν καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ζῆλον, ἡ πατρίς μας πρέπει νὰ ἀναμνήνῃ ὅχι ὀλίγας ὠφελεῖς.

— Μέγας ἐνθουσιασμός βασιλεύει ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης. Εἰς Γενεύην τῆς Ἑλβετίας ἔγιναν ἐσχάτως ἱκαναὶ

(α) Ἀναμύνοντας οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν ὑπὸ τῆς οὐδετερίας σημαίας προστασίαν τοῦ φορτίου, δὲν ἀντίκεινται πρὸς εἰς τινὰ τῶν νόμων, τοὺς ἐπιστοὺς αἱ Εὐρωπαϊκαὶ Δυνάμεις ἐδῶσαν, ἀλλ' ἐπ' ἐναντίας ἀκολουθεῖ τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἀπολαμβάνουν καὶ τὰ ἄλλα Χριστιανικὰ ἔθνη. Ἰδοὺ δὲ τί λέγει ὁ περίφημος Βάττελς εἰς ἐν κεφάλαιον τῆς περὶ τοῦ δικαίου τῶν ἰσθμῶν νομοθεσίας του. « Ἀν ἐνδύσῃ πρᾶγματα ἐχθρικά εἰς οὐδέτερον πλοῖον, ἢ πολεμικὰς Δυνάμεις τὰ πᾶναι μὲ τὸ δικαίωμα τοῦ πολέμου, πλὴν φυσικῶς λόγῳ πρέπει νὰ πληρώσῃ τὸν ναυλὸν εἰς τὸν πλοίαρχον, ὅστις δὲν ἔμπορεῖ νὰ ζημιωθῇ ἀπὸ τὸ πείσιμον τοῦτο. » Χωρὶς λοιπὸν νὰ ἐκταθῶμεν ἐνταῦθα ἀγαφίροντες τὴν εἰς τοιοῦτον εἶδος ἀγωγὴν τῆς Ἀγγλίας, ἥτις ἠκολούθει ἐκπλέον τὸ σῶμα τοῦ νὰ δὲν ἔσται εἰς τὸ φιλικὸν πρᾶγμα ἐξ αἰτίας τῆς ἐχθρικότητος, robe d'ennemi confisque celle d'ami, ἐξαρκούμεθα νὰ περιορισθῶμεν εἰς μόνον τὸ σύστημα τοῦ Βάττελς ἀπολαμβάνοντα· τὸ δικαίωμα, ἀπὸ τοῦ ὁποίου οὐδεμία τῶν ἀντιμαχομένων Δυνάμεων ἀπικαίεσθαι ποτε. (Σημ. Συντάκτου.)

(β) Μῦθος εἶναι δὲ ἡμῶν· ἡ διαταγὴ αὕτη. Ἡ ἐφημερις Allgemeine Zeitung τὴν ἀναφέρει ἀπὸ εἰδήσεως τοῦ Φραγκφούρτ τὴν 17 Ὀκτωβρίου· ὁ ἔριμος λοιπὸν οὗτος πρέπει νὰ ὑποθεθῇ, ὅτι ἐδῶκεσθαι τελευτᾷ στον τὴν 1 Ὀκτωβρίου· ἀλλὰ δὲν ἐφθασεν ἔως σήμερον τὴν 20 Δεκεμβρίου· καὶ ἂν ἐφθασί, διὰ τί εἰς τὰ παραλία μας βλέπομεν ταύτην τὴν στιγμήν συγκαταστῆσαι μὲ τὴν τῆς ἡμισελήνου καὶ τὴν Αὐστριακῆς σημαίαν; καὶ μὲ τὴν πλοῖα ἦλθον ἀρά γε αἱ τρεφαί εἰς Π. Πάτρας, εἰς Ναύπακτον καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ πολιορκητοῦ μας Κιουττῆχ, παρὰ μὲ τόσα Αὐστριακὰ καράβια συνδεύμενα ἀπὸ τοὺς ἐστίλους τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἐκείνων τοῦ Σουλτάνου; Νὰ πιστεύσῃμεν λοιπὸν εἰς τοὺς λόγους τῆς ἀερμητικῆς ἐφημερίδος; ἢ εἰς δὲ, τὴν βλάβην οἱ ὀφθαλμοὶ μας κάθε φορὴν, ὅταν στρέφωμεν πρὸς τὸ πέλαγος, μῦθος λαίπην ὅς· εἰπόμεν καὶ χιμαῖρα εἶναι ἡ διαταγὴ αὕτη εἰς τοὺς Ἕλληνας. (Σημ. Συντ.)

συνεισφορά ἀπὸ διαφόρους Φιλέλληνας, αἱ ὁποῖαι ἐστάλησαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐν Λονδίῳ Ἑταιρίαν. Εἰς Λαυσάννῃ ἐσυστήθη πρὸ ἡμερῶν καὶ ἄλλη ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων Ἑταιρεία, συμπράττουσα μὲν ἐκείνῃ τῶν Παρισίων ἐν γένει δ' ἀπ' ὅλην τὴν Γερμανίαν ἀναγγέλλουν, ὅτι τὰ πάντα πνέουν μέγαν ζήλον ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνός μας.

— Διαφημίζεται, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Διοίκησις διεύθυνεν ἐγκύκλιόν τι ἑγγραφὸν πρὸς ὅλας τὰς Δυνάμεις τῆς Χέρσου Εὐρώπης περὶ τῶν υποθέσεων τῆς Ἑλλάδος.

Ἐγχώριαι εἰδήσεις.

Τὴν 6 Δεκεμβρίου. Ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ δεῖλι ἐπεκράτει ἀμοιβαία ἀνακωχὴ πυροβολῶν· ἔπειτα ὁμως γενομένης ἀρχῆς ἀπὸ μέρους τῶν ἑχθρῶν, ἠκολούθησεν ἕως τῆς ἐσπέρας συνάλληλος πυροβολισμός.

Τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ. Τὰ ἑχθρικά πλοῖα περιπλέον τὸν αἰγιαλὸν μας κατὰ τὸ σῦνθεος.

Ὁ δὲ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν ἀπὸ Τηρᾶς ἑχθρῶν πυροβολισμὸς ἐνεργεῖται ἐκ διαλειμάτων.

Τὴν 8 τοῦ ιδίου. Τὴν μεσημβρίαν μᾶς ἐκανονοδόλησαν αἱ βάρβαροι μὲ μανίαν, χωρὶς ὁμως νὰ μᾶς προξενήσωσι βλάβην τινά.

Ἐνώπιον τῶν ἑχθρῶν κανονοτασιῶν ἴδομεν σήμερον ἓνα ἱερέα, δύο γυναῖκας καὶ τινὰς ἀνδρας καὶ παῖδας στυβλισμένους, τοὺς ὁποίους αἰχμαλωτίσαντες οἱ ὠμότατοι καὶ ἀπηνεῖς βάρβαροι, κατεδίκασαν εἰς τοιοῦτον σκληρότατον θάνατον, καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τῶν κανονοτασιῶν τῶν ὡς τρόπαια τῆς ἀπανθρωπίας τῶν Ἀσεβέστατον γένος! ἕως ποῦτε θέλουν πατεῖ οἱ μισοφρόνοι πόδες σας τὸ ἔδαφός μας, καὶ ἕως ποῦτε θέλτε εὐχαριστεῖ τὰ θηριωδέστατα πάθη σας τόσο ἀνιλεῶς, ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνες ὅσους ἀπὸ σᾶς συλλημβάνουν τοὺς περιποιῶνται μὲ ὅλην τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τοὺς περιβάλλουν ὡς ἑαυτούς! Δὲν θέλει ἐκτραγῆ ἄρα γὰρ ἡ Θεία δίκη ἐπὶ τὰς κεφαλὰς σας; . . . . .

Μὲ φρίκην τῆς θέλει ἀκούσει βέβαια ἡ Εὐρώπη, ὅτι ὁ Κεῦταχὴς παλουκῶνει ὅσους ἰχθυαλῶτους πιάνει καὶ οὐ μόνον τοὺς ἰκανοὺς νὰ φέρωσι ν' ὄπλα, ἀλλὰ καὶ ἱερεῖς, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτὰς, καὶ παιδιὰ.

Εἰς μίαν ἑχθρικὴν ἐπιδρομὴν γενομένην κατ' αὐτὰς εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Βενέτικου, ἐπίασαν οἱ Τούρκοι μερικὰ γυναικῶν καὶ παῖδας, τὰ ὅποια φερθέντα εἰς τὸ ἑχθρικὸν στρατόπεδον, κατεδικάσθησαν ἀπὸ τὸν ἀρχι-βάρβαρον εἰς τοιοῦτον βδελυκτὸν θάνατον.

Μέχρι τίνος λοιπὸν θέλει ὑποφέρει ἡ Ἑλλὰς τὰ φοικῶδη ταῦτα δεινά; Μέχρι τίνος θέλουν μένει δεμέναι αἱ χεῖρες τῶν Χριστιανῶν τῆς Εὐρώπης; Ἀλλ' ὑπάρχει τάχα τις διαφορὰ τις μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν τῆς Δύσεως καὶ ἐκείνων τῆς Ἀνατολῆς; Δὲν προσκυνοῦμεν καὶ ἡμεῖς τάχα τὸ αὐτὸ, τὸ ὁποῖον καὶ ἐκεῖνοι προσκυνοῦν Εὐαγγέλιον; Θέλουν νὰ μᾶς θυσιάσουν μὲ μίαν τοιαύτην ψυχρὰν πολιτικὴν; Θέλουν νὰ βλέπουν κατ' ἡμέραν εἰς τοὺς ἀγῶνάς μας τοιοῦτους ἐπινευερτικούς σπασμούς; Ἐως ποῦτε θέλουν εἶχει αὐτὴν τὴν γνώμην; Ἀλλὰ τί ἐπα-ναλαμβάνομεν ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δύο ὀλοκλήρους χρόνους ἐφρονήσαμεν, χωρὶς κάνεις νὰ μᾶς ἀκούσῃ; Ἐλπίζομεν μὲ ὅλα ταῦτα. Ἡ Εὐρώπη ἐγνώρισε τὰς ἀναριθμήτους καὶ πολυειδεῖς θυσίας μας· ἴδε τὴν σταθερότητά μας, καὶ ἐνόησεν, ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον δὲν θέλει ἐνωθῆ ποτὲ πλέον μετὰ τοῦ Κορανίου. Μία ὥρα αὐγὴ μᾶς ἀναμένει, ἥτις καὶ θέλει μᾶς λαμπρύνει, ἀναδεικνύουσα ἐνταυτῷ, ὅτι τὰ βράσανα ἐνὸς αἵματος λαοῦ θέλουν στεφανωθῆ ἀπὸ τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν μὲ τὴν πλέον εὐτυχὴ ἐκδοσιν.

Ὁ ἑχθρικὸς στόλος παραπλέει ἔξω τοῦ λιμένος μας.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Αἱ ὅλης τῆς νυκτὸς ἠκολούθησεν ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμός ὡς συνήθως· τὴν δ' αὖθις καὶ ἕως τῆς μεσημβρίας ἐπεκράτει βαθεῖα σιωπή.

ΑΡΙΘ 100

Μεσιολόγιον, 12 Δεκεμβρίου 1825.

ΕΞΟΤΕΡΙΚΑ.

Παρίσι. Τὴν 9 Ὀκτωβρίου.

Ὅταν ἐμάθομεν, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, βεβαρυμένον ἀπὸ τὰς βάρ-βαρίας τινῶν τῆς Εὐρώπης Δυνάμεων, ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν ἐπιείκειαν τῆς Ἀγγλίας τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἀνεξαρτησίας του, ἐπρὸςπαθήσαμεν νὰ προγνωρίσωμεν τὴν νέαν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἡ ἐπωρῆς αὕτη πράξις ἐμελλε νὰ φέρῃ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν Ἀγγλίαν αὐτήν. Θέλει αἰσθανθῆ ὁ Κ. Κάνιγγ, ἐλέγαμεν, ὅτι, ἐν ᾧ ὀφείλει εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ μὴ προδώσῃ τὴν εἰς αὐτὸν δοθείσαν πίστιν, χρεωστῇ ἐνταυτῷ καὶ νὰ μὴ στερήσῃ τοὺς Ἀγγλοὺς τὴν εὐτυχίαν μιᾶς εἰρήνης, δι' ἣς θέλει μεγα-λυνθῇ ἡ εὐημερία τῶν καὶ ὅτι μακρὰν τοῦ ν' ἀνεγείρῃ τὰς παλαιὰς τῶν λαῶν ἀντιζηλίας, καὶ οὕτω νὰ ἐξάψῃ πόλεμον μετὰ τῆς Εὐρώπης; θέλει εὐχαριστηθῆ νὰ στείλῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν πρέσβυν, κύ-ριον Στρατηρὸν Κάνιγγ, ὅστις θέλει ἐνεργῆσαι πλεῖστον εἰς τὴν Πόρταν μὲ δραστηριότητα διὰ ν' ἀπολαύσῃ τελευταῖον τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἡ-γῆς ἐκείνης, εἰς τὴν ὁποῖαν θέλουν ἀνύσσει ἐν εἰρήνῃ τὰ ἡρώϊκά λείψανα

τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἐπροσθέταμεν τελευταῖον [ἴδε τὸν Συνταγματικὸν τῆς 14 Σεπτεμβρίου], ὅτι ἡ πρόσκλησις αὕτη θέλει φέρει τὴν Ἀγγλίαν εἰς θέσιν τόσον δυσκολοποφάσιστον, ὥστε τοῦ Λόρδ Κοχράνου ἡ ἀνα-χώρησις, μὲ ὅλον ὅτι ἐδικαιολογήθη διὰ τὴν ὑπὸ τὸν Πασᾶ τῆς Αἰγύ-πτου δούλευσιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν στρατευμάτων καὶ διὰ τὴν φανεράν τῶν Αὐστριακῶν μεροληψίαν, θέλει δοκιμάσῃ τοῦλάχιστον μεγάλας δυσ-κολίας, διότι τοῦ Λόρδ τούτου τ' ὄνομα περίβλεπτον ὄν, ἐμελλε νὰ σύ-ρῃ ὅλην τῆς Εὐρώπης τὴν προσοχὴν, καὶ ἡ ἀπὸ Ἀγγλίας ἀναχώρησις του ἐμελλε νὰ φέρῃ εἰς κίνδυνον μέγαν τὴν ζωὴν καὶ ἰδιοκτησίαν τῶν εἰς τὴν Τουρκίαν ὑπηκόων Ἀγγλων.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐθεωρούσαμεν τότε αὐτὰ καὶ πράγματα· τὰ δ' ἐπακόλουθα ἀπέδειξαν, ὅτι ὁ ὑπολογισμός μας, θεμελιούμενος εἰς τὰς περὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ διοργανισμοῦ γνώσεις, ἀπέβη ὀρθὸς καὶ βάσιμος. Μόλις οἱ φίλοι τῶν Τούρκων ἐμαθον τὴν προσεχὴ ἀναχώρησιν τοῦ Λόρδ Κοχράνου, καὶ ἤρχισαν νὰ τρέμουν. Νὰ τὸν διαλαλήσουν ὡς ὑπόπτον δημαγωγίας, δὲν ἤμπόρουν, διότι ὅσοι τὸν γνωρίζουν, ἠξέφουν ὅτι περὶ πολιτικῶν συστημάτων αὐτὸς ὀλίγον φροντίζει, καὶ ὅτι δὲν κάμνει τὸν πόλεμον διὰ θεωρίας ἰδανικάς. Νὰ ὁμιλήσουν μεγαλοφῶνως περὶ τῆς οὐ-δετερότητος, δὲν ἐτολμοῦσαν, ἐπειδὴ ἔπρεπε καὶ αὐτοὶ νὰ ἀντεγκαλε-σθῶν περὶ τούτου. Τὸ Μινιστέριον τῆς Γαλλίας εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς πρὸς τὸν Πασᾶ δοθείσας βοήθειας, καὶ τὴν εἰς Πελοπόννησον τῶν θη-σαυρῶν τοῦ μετακόμισιν, ὅθεν ἐσώπα. Ὁ κύριος Μέστερνιχ ἐπροσπαθεῖτο νὰ ὑπερασπισθῇ τὸν Κ. Ἀκχοῦρτην διὰ τὸ ἑχθρικόν του φέρισμον, καὶ ἔλα-τὰ Αὐστριακὰ πλοῖα διὰ τὴν ἐπενδύσιν αὐτῶν συνδρομῇ εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ Ἰμπεριάλ, ὅθεν ἐσώπα. Τίς λοιπὸν ἠμποροῦσε κατ' ἀξίαν νὰ ζητήσῃ θεὰς διαβεβαιώσεις περὶ οὐδετερότητος; Δύο ἐξουσία διὰ μιᾶς· ἡ πρώτη ἐμελλε νὰ ἦναι ἐκείνη, ἥτις εἶχε ἔθνικόν Μινιστέριον, τὸ ὁποῖον νομίζει χρέος του ν' ἀκούῃ τὴν φωνὴν παντός Ἀγγλου ἀπὸ ὁποι-ανδήποτε γωνίας τῆς σφαίρας καὶ ἂν ἀκουσθῇ. Οἱ εἰς Τουρκίαν ἐμπορευό-μενοι Ἀγγλοὶ ἤρχισαν νὰ τρέμουν· ἀλλ' ὁ Κ. Κάνιγγ ἐμελλε νὰ τοὺς δώσῃ κερδόν, ὥστε νὰ λάβουν τ' ἀναγκαῖα μέτρα περὶ τῆς ἀτομικῆς ἀσφαλείας τῶν καὶ περὶ τῆς διέφυλάξεως τῆς περιουσίας τῶν. Ἐζήτησαν νὰ μὴ τοὺς ἀφήσουν ἀφρόνως εἰς τὴν διάκρισιν τῆς μαχαίρας τῶν Για-νιτζάρων, καὶ τὸ ζήτημά των ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ μετὰ προσοχῆς.

Εἰς τὸ ζήτημα τούτο ἠνώθη πρὸ ὀλίγου καιροῦ καὶ ἐν ἄλλο, τὸ ὁποῖ-ον θέλομεν ἀναφέρει ἐν παρόδῳ. Ἀπ' ἀρχῆς τῆς Ἑλληνικῆς ἀναγέρσεως τὸ ὄνομα τῆς Ρωσσίας ἦτον ἐνωμένον μὲ τὴν φωνὴν τῆς ἐλευθερίας. Ἐκ-τοτε ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας ἐμπόδισθαι εἰς τὰς ἀλλόσεως ταύτης τῆς Εὐρωπαϊκῆς μοναρχικῆς ἐνότητος, κατατρεχομένης ἀπὸ τὸν Κ. Μέτ-τερνιχ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ματαιοτήτων τῶν στοῶν, ἐπέβαλε σιωπὴν εἰς τὰς θρησκευτικὰς τοῦ ἰδίας, ἐπερίστελλε δηλαδὴ τὴν φυσικὴν τοῦ γεν-ναιοφυχίν, καὶ οὕτως ἐσταμάτησεν εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Προῦτ τὰς ἀνυπο-μόνους τοῦ φάλαγγας. Μὲ θρησκευτικὴν τιμιότητα ἀπεφάσισε νὰ διατη-ρήσῃ ἀκριβῆ ἀμεροληψίαν, μ' ὅλον ὅτι τοῦ ἦτον ὀχληρὸν νὰ βλέπῃ τό-σους Χριστιανοὺς Ἕλληνας νὰ σφάζονται μόνον καὶ μόνον διότι ἤλπι-σαν πολὺ πρὸς αὐτόν. Ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος ἐγκαταλειμμένος δὲν ἴδεν ἄλλο καταφύγιον, παρὰ εἰς τὰς ἰδίας τοῦ δυνάμεις· καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ρωσσίας κατήντησε νὰ ἦναι τόσο μισητὸν εἰς αὐτοὺς, ὅσον προτιμότερα ἦτον ποθητόν. Μ' ὅλα ταῦτα τινὲς ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ζοῦν, παρὰ μὲ τὰς ῥαδιουργίας, ἐτρέφοντο ἀκόμη ἀπὸ μίαν ἰδέαν, ἥτις ἀπὸ τὸ πνεῦ-μα τοῦ λαοῦ ἦτον ὀλοτελῶς ἐκρίζωμένη· καὶ ὅταν μέρος τοῦ ἔθνους ἐπα-καλεῖτο τὴν Ἀγγλίαν, τὸ δε ἄλλο μὲ ἀνησυχίαν, καὶ μάλιστα μὲ εἰδός τι ἀγάπης, ἔστρεφεν ὄμμα πρὸς τὴν Γαλλίαν, οἱ τοιοῦτοι δὲν ἐσυλλογι-ζοντο, παρὰ τίνι τρόπῳ νὰ κατορθώσουν τὸ σχέδιόν των, καὶ οὕτω ν' ἀποφύγουν τὴν καταφρόνησιν, ἢ τὸν μηδενισμόν. Ἀπελπισμένοι εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσουν τὸ Ἀγγλικὸν μέρος ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν του πρόοδον, τὸ ἐσυ-κοφάντησαν ἀπελπισμένοι ὡσαύτως νὰ μηδενίσουν ἐξ ὀλοκλήρου τὸ τῶν Γάλλων, τοῦ ἔδωκαν διεύθυνσιν πάντῃ ἐναντίαν εἰς τὰ ἔθιμα καὶ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν μετὰ τῶν ἄλ-λων ἔθνων διατήρησιν τῶν καλῶν τοῦ σχέσεων, καὶ οὕτως ὁδηγοῦντες το, τὸ ἀπεπλάνησαν. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτων αὐτοὶ ἐξηκολούθηον τὸν σκοπὸν των, καὶ τὰ λάθη τῆς Γαλλικῆς πατρίας εὐκόλουν τὰς προόδους τῆς Ρωσικῆς. Ἀλλ' ὁ καιρὸς θέλει διασαφηνίσει, ἀνευ ἡμῶν, ὅσα ἤθελον νὰ κατορθώσουν, καὶ αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἐκατόρθωσαν. Ἀρκεῖ μόνον νὰ εἰπῶμεν, ὅτι ἔκαμαν ὅσα ἐχρειάζοντο, ὥστε νὰ ἐρεθίσουν τὴν Ρωσσίαν νὰ λάβῃ πάλιν μέρος, καὶ ὅτι τοσαῦτα ἐστάθησαν ἱκανά ὥστε ἡ νέα αὕτη πα-ρέμπτωσις νὰ δώσῃ νέον σήριγμα εἰς τὰς ζητήσεις τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἀγ-γλων ἐμπόρων.

Καὶ ἰδοὺ εἰς ὁποίας περιστάσεις ἐφάνη μία προκήρυξις, ἥτις, ὡς νο-μίζομεν, χρησιμεύει ὡς νέον σήριγμα εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Διοίκησιν, χω-ρίς νὰ προξενήσῃ ταραχὴν τινά ἢ θλίψιν εἰς τοὺς Ἕλληνας. Ἀς τὴν ἐξε-τάσουν μετὰ προσοχῆς, καὶ θέλουν πεισθῇ, ὅτι ἡμεῖς ἀπὸ λέξεις δὲν ἀπατώμεθα.

Ἡ Ρωσσία ἀπέκτησε νέα δικαιώματα τοῦ νὰ ζητήσῃ αὐστηράν οὐ-δετερότητα. Ἡ Ἀγγλικὴ Διοίκησις δὲν ἐνδοίσατο νὰ δημοσιεύσῃ μίαν

πράξιν, ἥτις ἐβίβλε τον Κ. Μετερνίχ καὶ τὸ Γαλλικὸν Μινιστήριον, τὸ ὁποῖον εἶναι δορυφόρος του, εἰς τὴν αὐτὴν αὐστηρὰν εὐδετερότητα. Ἄν ἀξιωματικοὶ Ἀγγλοὶ δὲν ἡμποροῦν πλέον νὰ δουλεύουν εἰς τοὺς Ἑλληνας, οὔτε καὶ τὰ Γαλλικὰ πλοῖα δὲν ἡμποροῦν νὰ μεταφέρουν τοὺς μισθοὺς τῶν Αἰγυπτίων, οὔτε καὶ τὰ Αὐστριακὰ νὰ ἐφοδιάζουν τὰ κάστρα μὲ τροφὰς καὶ ἐφόδια, καὶ νὰ συνοδεύονται παρὰ τοῦ Καπιτάν-πασσᾶ Ἐνωπλισμένους ὁ Κ. Στρατῳρὸς Κάνιγγ μὲ τὴν νέαν ταύτην δύναμιν, ἀναχωρεῖ διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Θέλει ἀναδείξει ὅσα ἔπραξεν ἡ Διοίκησις του, καὶ θέλει δώσει ἰσχὺν εἰς τὰ δικαιώματα τῆς δικαιοσύνης, παριεστάνων ἐν αὐτῷ ὅποια δύναται νὰ κάμῃ. Ὀλίγοι μῆνες ἀρκοῦν διὰ νὰ λάβῃ διασαφηνίσεις θητάς, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναγκαιῶν διὰ τὴν ἐκδασιν ταύτην μὲν ἐπιδόλῃ διὰ διαταγῆς τοῦ συμβουλίου, ἥτις ἐπεταὶ κατόπιν τῆς προκηρύξεως, ἐμποδίζουσα διὰ ἑξ μῆνας τὴν μετακίνησιν κανονίων, ὁπλῶν, σφαιρῶν, γραναθῶν κτλ. Εἰς ἑξ μῆνας αἱ ὑποθέσεις θέλουν ἀποδοῖ εἰς βοήθειαν τῶν Ἑλλήνων διὰ τοῦ πρέσβους Κ. Στρατῳρὸς Κάνιγγ, ὅστις εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἀναχωρεῖ, χωρὶς μάλιστα νὰ κρῖνῃ ἀναγκαιῶν, διερχόμενος τὴν Γαλλίαν, νὰ περάσῃ ἀπὸ τοῦ Παρισίου· ἀνίσως δὲ ἡ Πόρτα ἐπιμένη εἰς τὰς μωρὰς εὐκαιοποιήσεις τῆς, τότε καὶ οἱ ἔμποροι Ἀγγλοὶ θέλουν ἐξασφαλισθῇ, καὶ κάθε ἐμποδὸν τοῦ νὰ βοηθηθῶν οἱ Ἕλληνες θέλει ἐκλείψει, ἐν ᾧ εἰς Κέρκυραν καὶ Μάλταν θέλουν λαμβάνονται τ' ἀναγκαῖα μέτρα, ὥστε καὶ αἱ γενόμεναι ἀπειλαὶ νὰ μὴ καταιωθῶσιν. Ἡ Ἑλλὰς θέλει διακηρυχθῇ ἀνεξάρτητος τὴν αὐριον τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας θέλει ἀφίξει τὴν Κωνσταντινούπολιν· παρεκτός ἂν τὸ Ἀγγλικὸν Μινιστήριον ἦναι τὸ πλέον κοῦφον καὶ ἀδέξιον ἀφ' ὅλα τ' ἄλλα.

Ἄς προσθέσωμεν, ὅτι ἡ προκηρύξις αὕτη, ἥτις ἀποκαθιστᾷ τὴν Ἀγγλίαν τὸσον ἰσχυρὰν κατὰ τῶν Ἀλλῶν, πολὺ ὀλίγον θέλει παρεμποδίσῃ τοὺς ἰδιαιτέρους Ἀγγλοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ συνδράμωσι τοὺς Ἕλληνας. Μάλιστα νομίζομεν, ὅτι καὶ θέλουν πολυπλασιασθῇ αἱ συνδρομαὶ αὗται, διότι εἰς Ἀγγλίαν καταλαμβάνουν τὰς περιστάτικας ἀνάγκας. Τοιαύτη προκηρύξις εἶχεν ἐκδοθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπαναστάσεων τῆς Ἀμερικῆς, ἴδμεν μὲ ὅλον τοῦτο πολλὰς χιλιάδας ἱρλανδῶν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Βέλσφαστ, οἷτινες ἀνεχώρησαν εἰς βοήθειαν τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ νέου κόσμου. Τοιαύτη προκηρύξις ἔγινε καὶ πρὶν τῆς εἰς Ἰσπανίαν ἐισβολῆς τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων διὰ ν' ἀκυρώσουν τὸ σύνταγμα, καὶ τοῦτο δὲν ἐμπόδισε μάλιστα ἐν μέρος τοῦ βουλευτικοῦ τὸν κύριον Ροβέρτον Οὐίλσον, ἀπὸ τοῦ νὰ διακηρύξῃ εἰς τοὺς ἐκλογεῖς του, ὅτι ἀναχωρεῖ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον διὰ νὰ πολεμήσῃ· τοῦτο δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ ἐλθῇ εἰς πρᾶξιν τὴν ὑπόσχεσιν του συνοδεύομενος καὶ ἀπὸ τὸν υἱὸν τοῦ Λόρδ Ἐρσκίνου καὶ ἀπὸ τὸν Καπιτάν Κίγγτ· τοῦτο δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ ἐπανέλθῃ ἡσύχως, καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν τόπον του εἰς τὸ βουλευτήριον, χωρὶς κανεὶς νὰ φαντασθῇ εἰς τὸ νὰ προτείνῃ τὸν νόμον, δι' οὗ ἐν κριτήριον ἡδύνατο νὰ τὸν καταδικάσῃ εἰς χρηματικὴν ποινὴν καὶ εἰς φυλακὴν. Ἄν δὲ καὶ ἤθελον τὸν ἐγκαλέσει ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἡ κοινὴ εὐχισθησία καὶ εἰς ὅρκωτοι (Jury) ἤθελον τὸν ἐλευθερώσει πάσης τιμωρίας. Ἀλλὰ τίς ἐσυλλογίσθη καὶ νὰ τὸν κατηγορήσῃ;

Θέλομεν τελειώσει προσθέτοντες, ὅτι ἐν ᾧ μὲ λύπην μας βλέπομεν εἰς ὅλας τὰς αὐλὰς τῆς Εὐρώπης τὴν αὐτὴν ἀδιαφορίαν διὰ τὸν ὑπὲρ ἀνθρωπότητος ἀγῶνα, ὥστε μία γενναία ἀπόφασις ἤθελεν ἡμπορέσει νὰ παρεμπέδῃ τὸν ὅστις τιμῇ νὰ τὴν φανερῶσῃ, ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι ἡ προκηρύξις αὕτη εἶναι ὁ τελευταῖος εἰς τὴν φιλαυτίαν τῆς διπλωματικῆς πληρονόμος φόρος, καὶ ἐπέκεινα πλέον εἶναι ὁ πρῶτος βαθμὸς διὰ νὰ φθάσῃ εἰς ὅ,τι εἶναι δίκαιον, φιλόανθρωπον καὶ ὀρθόν. (Constitutionnel)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον. Τὴν 12 Δεκεμβρίου.

Ἀναφέρομεν τὰ περιεργότερα τῶν περιεχομένων εἰς τὰ τελευταῖα φύλλα τῆς γενικῆς ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος, μέχρι τοῦ ἀρ. 14. ὡς ἀκολουθῶς.

Τὸ τακτικὸν στρατεῦμα πηγαίνει ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν εἰς αὐξήσιν. Κατ' αὐτὰς ἐστάλησαν ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ ἀγ. Πέτρου 43 νέοι καὶ ἀκολουθῶς ἄλλοι 40, καὶ καθημέραν δὲν λείπουν νὰ συνάζωνται πανταχῶθεν.

Ἀπὸ τὴν Ἀνδρὸν ἔρθασαν ὡσαύτως κατ' αὐτὰς εἰς Ναύπλιον 95 Ἄνδριοι διὰ νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸ τακτικόν· ἄλλοι 144 ἐκ τῆς αὐτῆς νήσου προλαβόντως ἐπῆγαν εἰς Ἀθήνας διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἀλλὰ καὶ πρὸ αὐτῶν κατεγράφησαν καὶ ἀκόμη πολλοὶ ἄλλοι Ἄνδριοι.

Ἰδοὺ δὲ ὁ κατάλογος τῶν νέων, ὅσους ἐκάστη νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἐστειλε διὰ τὸ τακτικόν.

Ἡ Νάξος ἐδωκεν. 150	Ἡ Πάρος. 50	Ἡ Σίφνος. 42	} 580
Ἡ Ἄνδρος. 203	Ἐκ τῶν μετοίκων Σύραν. 130		
Ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἐμπόρων.	50		

Μεταξὺ τῶν ἐκ τῆς Ἀνδρου καταταχθέντων εἰς τὸ τακτικόν εἶναι καὶ πολλοὶ μοναχοί, οἱ ὅποιοι ἀπεφάσισαν νὰ ἀφίξουν τὰς κατὰ τῶν ἀορά-

τῶν ἐχθρῶν πολυμάχους φάλαγγας, καὶ νὰ καταριθμηθῶσιν εἰς τὰς κατὰ τῶν ὁρατῶν τῆς πατρίδος.

Ἐν γένει οἱ Αἰγαιοπελαγίται ἔδειξαν τὴν πλέον μεγάλην προθυμίαν καὶ ζήλον εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ τακτικοῦ καὶ ἄμποτε αὐτῶν τὸ παράδειγμα νὰ μιμηθῶν καὶ οἱ Πελοποννήσιοι καὶ Χερσοελλαδίται.

Διὰ νὰ προφθάνωνται τὰ ἔξοδα τοῦ τακτικοῦ στρατεύματός μας, καὶ διὰ νὰ μὴ προέρχωνται ἐπομένως δυσκολίαι εἰς τὰς προόδους του, ἡ Σ. Διοίκησις ἐθεσπίσε τὴν 11 Νοεμβρίου νὰ γίνων ἐκποιήσεις ἐθνικῶν οἰκιῶν ἐκτιμωμένων εἰς 150,000 γρόσια, ἐξ ὧν τὸ τρίτον θέλει ἐκποιηθῇ εἰς Ναύπλιον, τὰ δὲ ἄλλα δύο εἰς Ἀθήνας. Ἐπὶ τούτου ἐψηφίσθη καὶ τριμελὲς ἐπιτροπὴ ἀπὸ βουλευτὰς, ἥτις νὰ ἐπιστάτῃ εἰς τὴν ἐκποίησιν, καὶ συνάξουσα τὰ χρήματα νὰ τὰ ἐξοδεύῃ εἰς χρεῖαν τοῦ τακτικοῦ μὲ αἰτησίαν ἐγγράφον τοῦ συνταγματάρχου.

Οἱ παρὰ τῆς ἐν Παρισίῳ φιλελληνικῆς ἐταιρείας ἀπεσταλμένοι εἰς τὴν Ἑλλάδα μηχανορροῖ ἐπέστησαν τὰς μηχανὰς τῶν εἰς Ναύπλιον, ἐνθα ἤρχισαν νὰ χύνουν σφαῖρας διαφόρου μεγέθους. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀπεσταλμένων τούτων Κ. Ἀρνὼ ἐπιδιόρθωσε πολλὰ ἐπιτηδεύσας καὶ ἐντὸς ὀλίγου τοὺς τύπους τῶν τουφεκίων τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων καὶ ἤδη καταγίνεται εἰς ἐπιδιόρθωσιν τῶν φαλίων τῶν κανονίων, ὅσα ἦσαν βλαμμένα καὶ σχεδὸν ἀχρηστα, καὶ σχεδιάζει προσέτι τὴν κατασκευὴν τουφεκίων, λογχῶν καὶ ξιφῶν· ἐντὸς ὀλίγου δὲ θέλει κατασκευασθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἰκανὴ ποσότης νίτρου καὶ πυρίτιδος.

Ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Ἰ Σκανδαλίου Α'. Γραμματέως τοῦ βουλευτικοῦ ἐδ' ὀρίθη ὁ Β'. αὐτοῦ Γραμματεὺς Κ. Ἀνδρέας Παππαδόπουλος· ἐψηφίσθη δὲ Β'. Γραμματεὺς τοῦ βουλευτικοῦ ὁ Κ. Βαῖος Γεωργίου.

Κατὰ τὴν 8 τοῦ παρελθόντος μηνὸς διέβη ὁ ἱμπερατὴς τὸ στενὸν κατ' ὄνομα καὶ πρᾶγμα Κλειδί, καὶ διελθὼν τὸν Πύργον καὶ Γαστούνην, ἤβηκε νὰ κυριεύτῃ δι' ἐφόδου τὰ ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Ἀγουλενίτσας νησίδια· ἀπέτυχεν ὅμως ὁ Ἄραψ· καὶ ἀφῆσας 80 ἄνθρωποι, 127 πτώματα Αἰγυπτίων, καὶ γεμίσας ἐκτὸς τούτων καὶ πολλοὺς τάφους, ἐτράπη εἰς φυγὴν ἀπράκτος. Ἀκολουθῶς συνέβησαν καὶ ἱκανοὶ ἄλλοι ἀκρεβολισμοὶ εἰς χωρίον Βαρβολομίων, καὶ εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Γαστούνης, καθ' οὓς ἐφονεύθησαν 500 περίπου Ἀραβες.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Τὴν 10, 11 καὶ 12 Δεκεμβρίου Μέρους τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου προσωρμίσθη εἰς Γλαρένταν, καὶ μέρος περιέρχεται μεταξὺ τοῦ ἀκρωτηρίου τούτου καὶ Ζακύνθου· ἄλλα δὲ τελευταῖον περιπλέουν τὰ παράλια μας.

Ὁ μετὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς ξηρᾶς ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς ἐνεργεῖται ὡς συνήθως ἐκ διαλειμμάτων. Κατ' αὐτὰς χάριτι θεῆς οὐδεὶς ἐβλάβη ἀπὸ μέρους μας.

Οἱ Τούρκοι ἄρχισαν αὖθις νὰ μᾶς ρίπτουν καὶ βόμβας, ἐν ᾧ πρὸ καιροῦ εἶχον παύσει τὸν κατὰ κάθετον πυροβολισμὸν τῶν.

Οἱ πολιορκηταὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ ἤρχισαν συνεχῶς νὰ πυροβολῶσι τὸ νησίδιον τοῦτο· κατέστρεψαν οἰκίας τινάς, καὶ ἐπληρώθησαν κατ' αὐτὰς δύο γυναῖκες ἀπὸ τὴν ἐκρηξίν μιᾶς βόμβας.

Σήμερον ἐκπλέουν ἀπὸ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον καὶ ἄλλα ἐχθρικά πλοῖα, διευθύνόμενα πρὸς τὴν Γλαρένταν.

ΑΡΙΘ. 101.

Μεσολόγγιον, 16 Δεκεμβρίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀναί. Κοπεγχάγη. τῇ 1 Ὀκτωβρίου.

Μία Ῥωσικὴ ναυτικὴ μοῖρα συνθεμένη ἀπὸ ἑν πλῆθον δίκροτον καὶ τρεῖς φρεγάτας, ἀνεχώρησε τὴν 23 τοῦ παρελθόντος ἀπὸ τὰ παράλια ταῦτα, καὶ διευθύνθη πρὸς μετημβρίαν. (Ἐφ. τοῦ Χαμβούργου.)

Παρίσις, τὴν 4 Ὀκτωβρίου.

Τὰ τελευταῖα ἀπὸ Ῥωσσίας γράμματα ἀναγγέλλουν, ὅτι εἰς Πετρούπολιν εἶχον φθάσει κατ' αὐτὰς διάφοροι πολιτικαὶ ἐπιστολαί, αἵτινες ἐπροξένησαν πολλὰς συνελεύσεις εἰς τὰς ὁποίας προέδρευε πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του (α) ὁ Αὐτοκράτωρ. Ἐπιβεβαιοῦν δ' ἐν γένει, ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἀναφέρονται εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ αὐτῷ τὸ ἀναμφίβολον εἶναι, ὅτι ὁ Κ. Τάτισχεφ εἶχε στείλει διαδοχικῶς πρὸς τὸν Κ. Νεσελρόδ πολλοὺς ταχυδρόμους, καὶ ὅτι ὁ Αὐστριακὸς πρέσβυς Κ. Λεδοσέλτεν φαίνεται, ὅτι ἔλαβε νέας ὁδηγίας. Οὗτος ἔκαμε διεξοδικὴν ὑμιλίαν μετὰ τοῦ Αὐτοκράτορος πρὸτινων ἡμερῶν τοῦ μισευμοῦ του. Εἶναι ἄγνωστον ὅμως τί ἀπεφασίσθη· ἤξεύρομεν μόνον, ὅτι ἀμέσως ἐστάλησαν ταχυδρόμοι ἀπὸ Πετροπόλεως εἰς Βιέννην.

Τὸ ναυτικὸν τῆς Ἀγγλίας, κατὰ τὸν ἐπίσημον κατάλογον, συνίσταται ἀπὸ 28 νῆας μὲ τρία κατατρώματα (τριπόντια), ἐκ τῶν ὁποίων 9 κατασκευάζονται τῶρα· ἀπὸ 95 δίκροτους (ντιλίγια), ἐκ τῶν ὁποίων 8

(*) Εἶναι πρὸ καιροῦ ἤδη γνωστὸν, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἔλαβε κατὰ τὰ μεσημερινὰ μέρη τῆς ἐπικρατείας του. (Σημ. Συν.)

καυπηγούνται ήδη από 128 μεγάλας φρεγάτας, εξ ὧν αἱ 31 εἶναι εἰς τὸ ναυπηγεῖον· ἀπὸ 44 μικρὰς φρεγάτας, ἐξ ὧν 6 κατασκευάζονται τώρα· ἀπὸ 200 διαφόρων ἄλλων τῶν, ἐκ τῶν ὁποίων 48 κατασκευάζονται ήδη. Τὸ ἄθροισμα δὲ πάντων φθάσει εἰς 495 πλοῖα, χωρὶς νὰ ἐμπεριέχωνται εἰς αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν αἱ 12 μπομπάρδαι, καὶ ἄλλα 95 νῆες, αἱ ὁποῖαι χρησιμεύουν, ὡς φορτηγὰ, ὡς νοσοκομεῖα πλέοντα, πλοῖα φυλακῆς κ.τ.λ. ἀλλὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἐνοπλίζονται, διότι εἶναι παλαιά.

(Constitutionnel.)

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ.

Ἄπορεί ὁ κόσμος ὅλος, διότι ἡ Ἀγγλία δὲν ἔδωκεν ἀκόμη καμμίαν ἀπόκρισιν εἰς τὰ ζήτημα, τὰ ὁποῖα τῆς ἔγιναν ἀπὸ τὸ ἔθνος τῶν Ἑλλήνων. Κἀνέει δὲν ὑπέθεσε βέβαια, ὅτι ὁ Κ. Κάνιγγ ἤθελεν ἀπωκριθῆ μετὰ τὸν ἀποφασιστικὸν καὶ ἐναργὲς εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἔγγραφον. Εἶναι φανερόν, ὅτι ἡ ἀπὸ μέρους τῆς Ἀγγλίας ἐπίσημος ἀποδοχὴ τῆς προστασίας τῆς Ἑλλάδος ἤθελεν εἶσθαι δι' αὐτὴν τὸ ἔθνος, ὡς νὰ ἤθελε διακηρύξει πόλεμον κατὰ τῆς Οθωμανικῆς Πόρτας, ἂν ὅχι ἐναντίον εἰς τὰς ἄλλας Δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἔσαν ἀντίκεινται εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος, τὸ σὸν ἡ Ἀγγλία τρέφει ὑπὲρ αὐτῆς εὐνοϊκὰ φρονήματα. Ἐν τούτῳ εἰς τὸ μέγεθος τοῦτο ζήτημα, ἐνόμιζον, ὅτι ὁ Κ. Κάνιγγ, χωρὶς νὰ ἐξηγηθῇ φανερά, ἤθελε μεταχειρισθῇ τρόπους τινὰς πολλὰ εὐκλούς, εἰς τὴν διπλωματικὴν, διὰ νὰ κάμῃ τοῦλάχιστον ὑπόπτους τὰς διαθέσεις τῆς πολιτικῆς του· ἀλλ' αὐτὸς ἐστοχάσθη βέβαια, ὅτι αἱ προηγηθεῖσαι πράξεις του, ἦσαν ἱκαναὶ νὰ δώσουν τὸ μέτρον τῆς διαγωγῆς, τὴν ὁποῖαν ἀπεφάσισε νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς μίαν εὐκαιρίαν τόσο σημαντικὴν, καὶ ἔως ἐσκέρθη, ὅτι εἰς παρομοίαν περίστασιν εἶναι μᾶλλον χρεῖα ἔργων.

Εἶναι γνωστὸν ὡσαύτως, ὅτι ἡ Ἀγγλία, πρὶν ἐξηγηθῇ κατηγορικῶς περὶ τίνος, μεταχειρίζεται τὰ τελευταῖα μετὰ τῆς διπλωματικῆς· αἱ Ἀγγλικοὶ πράκτορες κάμνουν διαπράγματευσαι· λοιπὸν τώρα πλέον παρ' ἄλλοις εἰς Κωνσταντινούπολιν, Βιέννην, καὶ Πετροῦπολιν· πιθανὸν νὰ διαπραγματεύωνται καὶ εἰς τοὺς Παρισίους, διότι τῆς Ἑλλάδος ἡ πρότασις ἔγινε πρότασις τῆς Εὐρώπης, καὶ μάλιστα διεπέρασε καὶ τὰς θαλάσσας αὐτάς. Ο. Αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἐν ταῖς διαβιβάσει τὰ στρατεύματά του εἰς τὰς ὁχθὰς τοῦ Προῦτ, ὅπου θέλει συστηθῇ τὸν τρόπον τινὰ μία γραμμὴ τῆς ὑγείας (cordon sanitaire) (α). Ἡ Αὐστρία ὡσαύτως κινεῖ τὰς φάλαγγας τῆς πρὸς τὰ σύνορα τῆς Πόρτας, καὶ ἡ Ἀγγλία γεμίζει μετὰ τὰ πλοῖά της τὸ Ἀρχιπέλαγος. Νέον πολιτικὸν δράμα ἤρχισε· λοιπὸν ὁ δεσμός εἶναι γνωστός, μόνον δὲ τὸ μέλλον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐγγύς, θέλει φανερώσει τὴν λύσιν τοῦ δεσμοῦ τούτου. (Ἠσαύτως.)

Βούρμπεργ, τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ.

Πρὸ ἑξ ἑβδομάδων ἤρχισε νὰ γίνετα κατ' ὑπερβολὴν συνεχῆς ἡ μεταξὺ Λονδίνου καὶ Βιέννης διάβασις τῶν τεχυδρόμων. Πολυάριθμοι ἐπιστολαὶ διευθύνθησαν ἀπὸ τὴν ἀρχιγραμματεῖαν τῆς Βιέννης πρὸς τὸν Πρίγγιπα Παῦλον Ἐστερχόζην, Αὐστριακὸν ἐν Λονδίῳ πρέσβυν, ὃς τις δὲν λείπει νὰ κοινοποιῇ ἀμοιβαίως εἰς τὴν Αὐλὴν του τὰ ἀνήκοντα. Ὁ Κ. Ἑρρίκος Οὐελεσλεῦ, Ἀγγλικὸς πρέσβυς, ἐν Βιέννῃ, ἔστειλεν εἰς Λονδὶνον διαφόρους ἀνδρας πιστοὺς διὰ νὰ δώσουν βέβαια εἰς τὴν Αὐλὴν του διὰ ζωῆς φωνῆς τὰς ἀνηκούσας γνωστοποιήσεις. Ὅλα ταῦτα ἀποδεικνύουν ἤδη, ἂν πρότερον δὲν ἦτον ἀλλαχόθεν γνωστὸν, ὅτι σημαντικὰ συμβούλια γίνονται μετὰ τὴν Αὐστρίαν καὶ Ἀγγλίαν· καὶ δὲν εἶναι ποσὸς δύσκολον νὰ ἐνοήσωμεν, ὅτι τῶν συμβουλίων τούτων τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ αἱ ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

Μ' ὅλον ὅτι ἡ Αὐλὴ τῆς Βιέννης, ἀφ' οὗτο ὁ Κ. Κάνιγγ ἐδιορίσθη ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ κλάδου τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων (καθὼς εὐκόλως ἐννοεῖται) τὸ παρὰ τῆς Ἀγγλίας μεταχειρισθὲν σύστημα, ὡς ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον εἰς τὸ ἀποναρκωτικὸν ἐκεῖνο (διὰ τὸ ὁποῖον οἱ ἐν τοῖς ἀπαγγέλμασιν Αὐστριακοὶ ἔχουν τοσαύτην κλίσιν) καὶ ὡς ἀποβλέπον εἰς πολιτικὰς καινοτομίας, αἱ ὁποῖαι προξενοῦν τόσον φόβον εἰς τὴν Αὐστρίαν, καὶ εἶναι ἀναγκαῖον παρεπόμενον τῶν προόδων τοῦ ἐξευγενισμοῦ, δὲν ἐστάθη μέχρι τοῦδε μ' ὅλα ταῦτα τοσαύτη ἀμεσος συνάφεια μετὰ τῶν συμφερόντων τῆς Αὐστρίας καὶ Ἀγγλίας. Τὰ πράγματα ἡλλαξαν μορφήν ἀφ' οὗτο ἔγινε βέβαιον, ὅτι τὰ Ἀνατολικά μέρη κατεστήθησαν ἐν τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων τῆς προσοχῆς τῆς μεγάλης Βρετανίας. Τὸ πλέον λυπηρὸν διὰ τὴν Αὐστριακὴν Αὐλὴν εἶναι τὸ νὰ βλέπῃ αἶφνης μηδενίζόμενον τὸ ἀγαπητόν της ἄδραν ἐς σύστημα (statu quo)· διότι πάντῳτε ἐχολακέρητο, ὅτι ἔχει ἱκανὴν ἐπιβρόν, ὥστε νὰ ἐμποδίσῃ ὅλας τὰς μεγάλας Δυνάμεις χωρὶς ἐξαιρέσειν τοῦ νὰ μεσολαβήσουν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ ἐρεθίσῃ τὴν Πόρταν νὰ μεταχειρισθῇ ἐκτάκτους δυνάμεις διὰ νὰ τοὺς καθυποδουλώσῃ ἤδη δὲ ἐνόησεν, ὅτι ὁποῖαδήποτε καὶ ἀναδειχθῇ τῆς Ἀγγλικῆς Αὐλῆς ἡ ἀπόφασις, τοῦτο τὸ σύστημα τοῦ ἀδράνους ἐξουθενώθη διὰ τὴν Τουρκίαν.

(α) Τούτων ὁνομασίαν ἔδωκε καὶ ἡ Γαλλία εἰς τὰς στρατίας της, τὰς ὁποίας διὰ τὴν εἰς Ἰσπανίαν ἐπικρατεῖσθαι νόσον τῆς ὡχρᾶς θέρμης λεγομένης (febbre gialla), ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ μεταφέρει εἰς τὰ μεταξὺ αὐτῆς καὶ Ἰσπανίας σύνορα, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐχρησίμωσαν ἔπειτα ὡς ἐμπροσθοφυλακὰς διὰ τὴν εἰς τὸ Βασίλειον τοῦτο ἐκστρατεῖαν της.

(Σημ. Συν.)

Ἄν ἡ Αὐστρία δὲν ἤθελε δυνηθῇ νὰ κατορθώσῃ τίποτε καλῆτερον διὰ τὸ συμφέρον της, θέλει συγκατανεύσει εὐχαρίστως, ὥστε οἱ Ἄγγλοι νὰ ἐνώσουν μετὰ τὰς ἰονικὰς νήσους καὶ τὸ Ἀρχιπέλαγος, φθάνει μόνον νὰ μὴ γίνῃ καμμία μεταβολὴ τοῦ Τουρκικοῦ κράτους εἰς τὴν καθιεσθῆσαν τῆς χερσαίας Εὐρώπης κατάστασιν. Φοβεῖται τὰς οἰκιοποιήσεις τῆς Ρωσσίας καὶ τὰς διαθέσεις της. Ἐν τούτῳ ὅλοι οἱ ἐν Λονδίῳ ἀγῶνες της δὲν τείνουν, εἰμὴ νὰ καταπαύσιν τὴν Ἀγγλίαν νὰ μὴ δεχθῇ τὰς προσφορὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ νὰ μὴ λάβῃ μέρος εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς Τουρκίας. Εἶναι δὲ δύσκολον νὰ πιστώσωμεν, ὅτι θέλει ἐπιτύχει εἰς τὸν σκοπὸν της. (Ἠσαύτως.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον, τὴν 13 Δεκεμβρίου.

Ἀπὸ εἰδήσεως τῆς Σμύρνης τῶν 14 Ὀκτωβρίου πληροφοροῦμεθα μετὰ βεβαιότητος, ὅτι τὴν 19, 21 καὶ 29 Σεπτεμβρίου συνέβησαν εἰς τὴν πόλιν ἐκεῖνην τρεῖς μεγάλαι πυρκαϊαί, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἠφανίσθησαν πολλὰ καὶ χιλιάδες οἰκιῶν, καὶ ἔμειναν χωρὶς ἄστυον 15,000 περίπου δυστυχεῖς Χριστιανοὶ καὶ Τούρκοι. Ἀλλ' εἰς μὲν τοὺς Τούρκους ἐδόθησαν διὰ κατοικίημα αἱ Χριστιανικαὶ ἐρημοὶ οἰκίαι τῶν ἀδίκως σφαγάντων εἰς τὰ πενταετὲς τοῦτο τῆς ἀνεγέρσεώς μας διώστημα· οἱ δὲ ταλαίπωροι Χριστιανοὶ ἔμειναν τῇ δε κακείσῃ περιφερόμενοι χωρὶς οὐδεμίαν περίθαλψιν. Ἡ τελευταία πυρκαϊὰ τῶν 29 ἔλαβεν ἀρχὴν ἀπὸ τὴν ἐκκρίσιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν (Φραγγομαχαλᾶ), ὅπου προηγήθησαν δύο ἄλλαι μικραὶ· ἐπειδὴ δὲ πρὶν γίνῃ αὐτῆς ἡ ἐκκρίσις ἠκούσθησαν πρότερον διάφοροι βλαβεῖς καὶ παραχώδεις φωναί, εἶναι ἐπόμενον, ὅτι καὶ συνέβη μᾶλλον ἀπὸ κακοβουλίας καὶ φαυλότητος κακούργων, ἢ κατὰ τυχερὰν συμβεβηκόσαν.

Ἔνεκα τούτου τὸ πᾶν ἤδη τρέμει εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν, καὶ αὐτοὶ οἱ διάφοροι τῆς Εὐρώπης πρόξενοι διατρέχουν τὸν αὐτὸν κίνδυνον. Ἐν ᾧ δὲ εἰς τοιαύτην περίστασιν οἱ Τούρκοι ὄρμουν καὶ κατελεηλάτουν τὰς οἰκίας, ἕνας ὁμογενὴς μας ἀπὸ μόνον τὴν ἐμφυτον ἀγαθότητα ὠθοῦμενος, ἔδραμεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν φλογῶν, καὶ διασώσας τὰ πωλύτιμα σκευὴ ἐνὸς ἱατροῦ Γάλλου, εὐτινος ἡ γυνὴ ἔγινε τοῦ πυρὸς ὀλακαύτωμα, ἐπῆγε τὴν ἐπαύριον εἰς τὸ οἶκον τοῦ Γάλλου, καὶ τοῦ παρέδωκεν αὐτὰ ὅλα σφᾶ καὶ ἀβλαβῆ. Εἰς τὸ αὐτὸ συμβεβηκὸς ἕτερος ὁμογενὴς ἔσωσε παρομοίως κιβώτιόν τι μετ' ὑπερμεγέθους ποσότητος χρῆματα εἰς διάφορα χρυσὰ νομίσματα, τῶν ὁποίων ὁ κύριος ἰδὼν τὸν Χριστιανὸν τοῦτον αὐτοπροαιρέτως καὶ μετὰ προθυμίας ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ἐγχειρίζοντα πρὸς αὐτὸν τὴν ιδιοκτησίαν, ἐξεπλάγη.

— Ἀπὸ ἐμμέσους εἰδήσεως τῆς Κερκύρας καὶ Λευκάδος πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἡ Πόρτα ἔστειλε πρὸς τινῶν ἡμερῶν Καπουτζή-μπασην, διὰ νὰ ἀποκεφαλίσῃ ὅλους τοὺς ἀρχηγούς τῶν Ἀλβανῶν, ὅσοι συνεστρατεύσαντες ἐφέτος μετὰ τοῦ Κιουταχῆ, ἐπέστρεψαν πάλιν τὸ φθινόπωρον εἰς τὰ ἴδια, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐκεῖνους, ὅσοι ἐσώθησαν ἀπὸ τοὺς στρατοπεδεύσαντας εἰς Σάλωνα. Ὁ Χοτάμπης, ὃς τις ἤρχετο εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Κιουταχῆ, φέρων βοήθειαν τρισχιλίων στρατιωτῶν, μαθὼν κατ' ὁδὸν αὐτὴν τὴν εἰδήσιν, ἐπέστρεψε ἀμέσως εἰς τὰ ὀπίσω μετὰ τῆς στρατίας του, καὶ διευθύνθη πρὸς τὰ Ἰωάννινα μετ' σκοπὸν τοῦ νὰ κτυπήσῃ τοὺς ἐκεῖσε Χαλτουπίδες. — Ὅτι ὁ Σουλτανα-Κόρτσας ἀπεκεφαλίσθη ἤδη εἰς τὰ Τρίκκαλα, εἶναι πρὸ πολλοῦ γνωστὸν· μένει λοιπὸν ἤδη νὰ ἰδῶμεν ὁποῖον ἀποτέλεσμα θέλει κάμει καὶ αὕτη τοῦ Σουλτάνου ἡ ἀπόπειρα.

— Βεβαιοῦται πανταχόθεν, ὅτι ὁ Κύριος Στρατάρχης Κάνιγγ, πρέσβυς ἑτακτος τῆς Ἀγγλίας παρὰ τῇ Ὀθωμανικῇ Πόρτῃ, ἀνεχώρησε διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν. ἔχομεν ἐν τούτῳ χρηστάς ἐλπίδας, ὅτι τὸ ὑποκείμενον τῆς πρεσβείας του θέλει πράξει αἰσιώτατα ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνός μας ἀποτελέσματα.

Ἐγώριον εἶδησις.

Τὴν 13 Δεκεμβρίου. Χθὲς τὸ ἐσπέρας ἴδεν ἡ γενναία φρουρὰ τοῦ Μεσολογγίου καὶ Ἀραβικὰς φάλαγγας ἐρχομένας ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς Ἀφρικῆς ἐναντίον της. Οὐτε αἱ φυλαὶ τῶν Ἀλβανῶν καὶ Γεγκικίδων, οὐτε τῶν Γκριτζαλίδων, οὐτε τῶν Χαινταλίδων, οὐτε τῶν Βιντινλίδων, οὐτε τῶν Κοζάκων αὐτῶν, ἦτινες ἦλθον ἀπὸ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Δουνάβους, δὲν ἐξήρκεσαν διὰ τόσον μικρὸν ἀριθμὸν Ἑλλήνων κλεισμένων εἰς τὴν μάνδραν ταύτην, οὐτε οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας μεταβάντες Κιουταχῆδες καὶ λοιποὶ δὲν ἐστάθησαν ἱκανοί, ἀλλ' ἦλθον καὶ Ἀραβες ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν νὰ μάς πολιεμῶσιν· Ἐν ᾧ ταῦτα ἔλεγεν ἡ φρουρὰ μας, ἡ μουσικὴ καὶ τὰ τύμπενα ἀντήχουν εἰς τὰ ὦτά μας, οἱ δὲ εἰς Κρυονερί ἀπὸ βίβασθέντες Ἀραβες, συμποσούμεναι εἰς 4,000 περίπου, καὶ ὀδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς Γάλλους ἀξιωματικούς, τῶν ἐπλησίαζον πρὸς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον μ' ὅλην τὴν πομπήν, προπορευομένης τῆς πυροβολικῆς, καὶ ἀπ' ὀπίσω ἀκολουθούσης τοῦ ἱππικοῦ· ἔξ δὲ σημαῖαι ἐκυμάτουν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν. Ἀμέσως φθάσαντες οἱ Ἀφρικανοὶ εἰς τὸ στρατόπεδον, ἔστησαν τὰς σπινθῆς τῶν ἀποχωρισμένων ἀπὸ ἐκεῖνας τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσιατικῆς καὶ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας· καὶ ἤδη τὸ θέαμα τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου εἶναι τῶνόντι μία χάρις παριστάνουσα τὰ τρία μέρη τοῦ παλαιοῦ κόσμου. Ἡ ἀπτόητος φρουρὰ μας δὲν ἐταράχθη ποσῶς διὰ τὴν νέαν ταύτην τοῦ ἐχθροῦ ἐνίσχυσιν.

Ἀλλὰ πῶς ὁ καιρὸς μεταβάλλεται! Ἐξαλείφθησαν οἱ αἰῶνες ἐκεῖνοι, ὅταν τὰ Χριστιανικά γένη ἐπολέμουν εἰς τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Μωάμεθ! Ἐπὶ τῶν σταυροφόρων πρώτη ἐξεστράτευσεν ἡ Γαλλία διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἱερᾶς γῆς· ἡ Γαλλία τότε ἔχουσε τόσον αἷμα διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Εὐαγγελίου· ὁ Βασιλεὺς τῆς, Ἀγ. Λουδοβίκος, ἀπέθανε δι' αὐτὴν καὶ μόνον τὴν ὑπόθεσιν καὶ σήμερον, ὅτε ἡ Γαλλία αὕτη ἐξευγενίσθη ἐπὶ μᾶλλον διὰ τῶν ἐπιστημῶν, ὅτε τὰ ἦθη τῆς κατεστῆθησαν τὰ πλέον εὐγενῆ ἀπὸ τὰ τῶν λοιπῶν Εὐρωπαίων, σήμερον, λέγομεν, συγχωρεῖ ὁ Βασιλεὺς τῆς νὰ κατασκευάζονται πλοῖα πολεμικά διὰ τοὺς ἀπίστους, τὰ καράβια τῆς νὰ μεταφέρουν τοὺς θησαυροὺς τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Σατραπῆ, οἱ υἱοὶ τῆς, οἱ ὅποιοι εὐγῆκαν ἀπὸ τὰ πολεμικά σχολεῖα τῆς; ἐνωμένοι ὑπὸ τὰς σημαίας τῆς ἡμισελήνου, νὰ καταπολεμοῦν τοὺς ὑπὸ τὴν σταυροφόρον σημαίαν Χριστιανούς· οἱ ὅποιοι συντρίψαντες τῆς Ὀθωμανικῆς τυραννίας τὰς ἀλύτους, ἀγωνίζονται νὰ ζήσωσιν ὡς Χριστιανοί, καὶ νὰ ἀποκατασταθῶσιν ἔθνος ἀνεξάρτητον!

Ἀπὸ τὴν Γαλλίαν ἐπήλθον αἱ ὥραιαι τέχναι καὶ ἐπιστήμαι· ἡ Γαλλία ἐδίδασκε τοὺς ἀπορῶντας λαοὺς τῆς Εὐρώπης νὰ γνωρίσουν τὰ πολιτικά των δικαιώματα· καὶ ἤδη ἡ Γαλλία αὕτη ἐλκυσμένη ὅλα ταῦτα; αὕτη σπεύδει νὰ μεταχειρισθῇ τὴν καλλιέργειαν τῶν μαθησίων διὰ νὰ διδάξῃ τοὺς Τούρκους τὴν τέχνην τοῦ πολεμεῖν, διὰ νὰ καταστρέψωσι τοὺς Ἕλληνας; Καὶ διατὶ ἡ γενναίωφρον Ἀγγλία δὲν φέρεται μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον; Ἡ Ἀγγλία θέλει νὰ βλέπῃ τὸν κόσμον ἐλεύθερον, Γάλλοι δὲ (χωρὶς νὰ ἀποτεινόμεθα πρὸς τὸ ἔθνος ὁλόκληρον) συμπράττουν διὰ τὴν γενικὴν καταστροφὴν τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ ἰδοὺ αἰνίγματα, τὰ ὅποια ὁ χρόνος καὶ ἡ ἱστορία θέλουν λύσει μίαν ἡμέραν.

Μέγα μέρος τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου ἐπλησίασε σήμερον καὶ ἐπεριφέρετο περὶ τοῦ λιμένος μας; καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν.

Τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ. Οἱ ὀδηγοὶ τῶν Ἀράβων Γάλλοι ἐπαρρήσιασαν σήμερον τὰς φάλαγγας των εἰς μέρος ὑψηλὸν ἀντικρὺ τοῦ ὀχυρώματός μας, καὶ τοὺς ἔκαμαν τὴν συνήθη γύμνασιν (exercice). Μετὰ τοῦτο ἔγινεν ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς μὲ μετρίτητα.

Πολλὰ τῶν Τουρκικῶν καραβίων φαίνονται εἰς τὰ παράλια μας, πλέοντετα μεταξὺ Πάπα καὶ Βασιλαδίου.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Τὰ μεγαλῆτερα τῶν ἐχθρικῶν καρβίων ἐξέπλευσαν τοῦ κόλπου Π. Πατρῶν καὶ ἤλθον, τὰ μὲν ἀντικρὺ τοῦ Βασιλαδίου, τὰ δὲ ἀντικρὺ τοῦ Πάπα· ἐστάθησαν ἱκανὴν ὥραν κατ' ἀνέμου (ἀλκαπά), καὶ περὶ τὸ ἐσπέρας πάλιν ἐπέστρεψαν εἰς τὰ φρούρια,

Τὸ πῦρ τῶν ἀπὸ ξηρᾶς ἀντιμαχομένων ἔγινε μὲ συγκατάβασιν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ. Δύο μόνον ἐχθρικά καράβια φαίνονται εἰς τὸν ὀρίζοντά μας ἐνώπιον τοῦ Πάπα.

Τόσον οἱ ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς, ὅσον καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης πολιορκηταὶ μας ἡσυχάζουν ἡσυχίαν ἄκραν.

ΑΡΙΘ 102—103

Μεσολόγγιον, 23 Δεκεμβρίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Λονδίνον τὴν 18 Ὀκτωβρίου.

Κατασκευάζονται διὰ τοὺς Ἕλληνας τρία ἀτμοκίνητα πλοῖα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν θέλει ἔχει πολλὰς μηχανὰς καὶ δύο πυροβόλα ἀτμώδη κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Περκίνου, ὥστε τοῦτο τὸ πλοῖον θέλει καταστηθῇ τρόπῳ τινι κανονοστάσιον κυματούμενον. (Glasgow-Free-Press),

Τὴν 21 τοῦ αὐτοῦ.

Ἡ προκήρυξις τῆς Διοικήσεως, δι' ἧς ἀπαγορεύεται ἡ ἐξαγωγή τῶν ὄπλων καὶ ἐφοδίων διὰ τὴν Ἑλλάδα, δὲν θέλει ἐπιφέρει κάμειαν δυσκολίαν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ μανθάνομεν, ὅτι ἐτοιμάζονται νὰ στείλουν πολλὰ πράγματα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὰ ἀντικρὺν αὐτῆς μέρη. Ὁ παρὼν τῆς Ἰδίας πόλεμος παριστάνει ἐναργέστατον παράδειγμα τοιαύτης πράξεως· καθότι εἶναι γνωστὸν, ὅτι οἱ Βιρμάνοι μᾶς πολεμοῦν μὲ ὅπλα ἀγορασμένα εἰς Λονδίνον. Δύο φορτία, τὰ ὅποια ἐπροσφέρθησαν εἰς τοὺς διοικητὰς τῆς Καλκούτας, ἀλλὰ τὰ ὅποια οὗτοι ἤρνηθησαν νὰ δεχθῶσιν, ἐπωλήθησαν ἔπειτα εἰς τοὺς Βιρμάνους, οἵτινες καὶ τὰ μεταχειρίζονται τῶρα ἐναντίον μας. (Globe and Traveller).

Τὴν 27 τοῦ αὐτοῦ.

Ἐπιστολαὶ ἀπὸ Σμύρνης τῶν 27 Σεπτεμβρίου, ἀναγγέλλουν, ὅτι οἱ Τούρκοι ἐμπόδισαν τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ μεταξίου ἀπὸ τὴν ἐπικράτειάν των, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ δυσκολεύουν τὰ ἐργόχειρα (manufactures) τῆς Ἀγγλίας, καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ τὴν ἐκδικηθοῦν, διότι δίδει βοήθειαν εἰς τοὺς Ἕλληνας. (F. Fr.).

Παρίσι. Τὴν 19 τοῦ αὐτοῦ.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἀπὸ Ρωσσίας εἰδήσεις, ὁ Αὐτοκράτωρ θέλει ἐπιστρέψῃ εἰς Πετροῦπολιν περὶ τὰ μέσα τοῦ Νοεμβρίου. Φαίνεται, ὅτι τὸ ἀποσπᾶται τῶν μεταξὺ τῶν Ἀλλῶν διαπραγματευομένων ὑποθέσεων, καὶ ἐπαρτάς τῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ Τουρκίας, ὑπεχρέωσαν τὴν Α. Μ. νὰ

ἔλθῃ εἰς τὴν πρωτεύουσάν του πολὺ προητέρα, παρ' ὅτι ἐσχεδιάζε· τινὲς μάλιστα νομίζουν, ὅτι τὸ ταξιδίον του θέλει τελειώσει εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Νοεμβρίου. (Journal du soir).

Ἀπὸ Βρυξελλῶν, τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ.

Ἐπιστολὴ ἀπὸ τῆς Μεσημβρινῆς Γερμανίας περιέχει τὸ ἐρεξὺς ἄθρο. Ἡ ἀναχώρησις μιᾶς Ῥωσικῆς ναυτικῆς μοίρας διὰ τὴν Μεσόγειον ἀποκαθίσταται εἰς τὰς παρούσας τῆς Ἑλλάδος περιστάσεις ἐν τῶν σημαντικωτάτων συμβεβηκότων· ὅσαι μάχαι μέλλουν νὰ συμβοῦν μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων, θέλουν ἔχει μάρτυρας τὰς ναυτικάς δυνάμεις ὁλῶν σχεδὸν τῶν Εὐρωπαϊκῶν θαλασσίων ἐθνῶν. Τοῦτο θέλει εἶσθαι ἐν στάθῳ πάλης, εἰς τὸ ὅποιον οἱ ἀντιπολεμῶντες θέλουν κριθῇ ἀπὸ δικαστήριον, συνιστάμενον ἀπὸ ναυάρχους, Ἀγγλοῦς, Ῥώσους, Γάλλους καὶ Αὐστριακοὺς. Κάμεια οὐδετερότης δὲν ἐσεβάσθη τόσον ἄλλοτε ποτε, καθὼς εἰς τὸν παρόντα ἀγῶνα, εἰς τὸν ὅποιον ὅλα τῆς ἱερᾶς Συμμαχίας τὰ μέλη κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον λαμβάνουν μέρος, ἐξ οὗ ἐπιτεταίνεται ἡ ἐντελής καὶ ἡ στερεωθεῖσα ἰσοσταθμία. (G. P.).

Ἀπόσπασμα γράμματος ἀξιόπιστου ἀπὸ Σμύρνης. Τὴν 14 Νοεμβρίου.

Τὸ Αὐστριακὸν βασιλεῖον ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν πρὸ καιροῦ εἰς Μοδῶν καὶ Κορώνην, φορτωμένον ἀπὸ διαφόρων πρᾶγματων, οἷον ἀμπάδων, παπουτσιῶν, κτλ., καὶ ἐπιστάτης τοῦ φορτίου εἶναι ὁ Θεοδότος Ἀμπρογίου. Κατόπιν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν ἐν Αὐστριακὸν βασιλικὸν βρῖκι, καὶ πάλιν ἄλλη γολέττα βασιλικὴ Αὐστριακὴ, καὶ τὰ δύο σχεδὸν φορτωμένα ἀπὸ πραγμάτων διαφόρων εἰδῶν, εἰς τὰ αὐτὰ φρούρια διευθυνόμενα. Σήμερον δὲ κινεῖ ἐντεῦθεν ἐν Γαλλικὸν ἐμπορικὸν βρῖκι, κυβερνόμενον παρὰ τοῦ Κυρίου Combes, καὶ συνοδευόμενον ἀπὸ μιᾶς Γαλλικῆς βασιλικῆς κορβέτας· ἔχει δὲ φορτίον πέταλα, παπούτσια, ἀμπάδες καὶ ἄλλα διάφορα, καὶ διευθύνεται καὶ αὐτὸ εἰς τὰ αὐτὰ φρούρια. (Γ. Ἐφ. τῆς Ἑλλ.).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον, τὴν 21 Δεκεμβρίου

Ἀφοῦ ἡ Ἑλληνικὴ ναυτικὴ μοῖρα τοῦ καρτεροψύχου Μιαούλη, μετὰ διαφόρους ἀλλεπαλλήλους καὶ πεισματικὰς ναυμαχίας γενομένας προλαβόντως εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀντικῆς Ἑλλάδος, εὐρέθη βιασμένη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἰθρὸν διὰ νὰ ἐφοδιασθῇ ἀπὸ τὰ χρεώδη, ἤδη πάλιν, καθὼς μετὰ βεβαιότητος πληροφορούμεθα, ἐπιστρέφει ἐνταῦθα, ὁμοῦ δὲ καὶ αἱ δύο ἄλλαι μοῖραι τῶν γενναίων Σπετσιωτῶν καὶ Ψαρραίων, οἵτινες ὁμοθυμαδὸν σπεύδουν νὰ διαλύσωσι τὸν ἀποκλεισμόν τοῦ λιμένος μας, καὶ οὕτω νὰ ματαιώσωσι τὰ ὀλέθρια τῶν βαρβάρων βουλευματα. Ἡ μὲν Σπετσιώτικη καὶ Ψαρραῖν μοῖρα ἔφθασεν εἰς τὰ παράλια τῆς Μάνης· ὁπισθεν δ' ἔρχεται δρομαίως καὶ ὁ ἀρείτολμος Μιαούλης μετὰ τοῦ ἀπτοήτου Σαχτούρη· καὶ οὕτως ἐνωμένοι ὅλοι αἱ μοῖραι μας νὰ κτυπήσωσι τὸν ἐχθρὸν καιρίως.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Τὴν 17 Δεκεμβρίου. Δέκα τῶν ἐχθρικῶν καραβίων ἄραξαν σήμερον πρὸς τὸν λιμένα μας ἀπέναντι τῆς Τρουλλίδας. Ὁ δ' ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἐχθρὸς κυριεύεται ἀπὸ σιωπῆς.

Παρατηρεῖται, ὅτι οἱ Ἄραβες ὄχι μόνον μένουν χωριστὰ κατασκηνομένοι, ἀλλὰ οὐτε καὶ εἰς τὰ κανονοστάσια, οὐτε καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐργασίας τοῦ ἐχθροῦ λαμβάνουν μέρος. Οὗτοι περιορίζονται νὰ κάμνουν καθ' ἡμέραν τὴν συνήθη τῶν ὄπλων γύμνασιν, καὶ τίποτε περισσότερον.

Τὴν 18 καὶ 19 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὴν αὐτὴν σιωπῆν. Ἐκ δε τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, μέρος παραπλεῖ εἰς τὸν ὀρίζοντά μας, καὶ μέρος μένει προσωρμισμένον ἀπέναντι τοῦ Βασιλαδίου.

Σήμερον πρὶν τοῦ μεσονυκτίου, ἐπλησίασαν μερικοὶ ἐχθροὶ, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν δευτέραν παράλληλον τῶν χαρακωμάτων των, ἐβρίψαν μερικὰ τουφέκια· οἱ ἡμέτεροι τοὺς ἀντετούφεκισαν ἀράματα, καὶ οὕτως οἱ ἐχθροὶ ἀπεσώθησαν αὐθις εἰς τὰ ἴδια.

Τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἀπὸ μέρους τῶν ἐχθρῶν πυροβολισμὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ᾖ ὡς πρὶν πεπαισμένος. Ἐκ δε τῶν κανονοστασίων μας ἐβρίβησαν κατ' αὐτοῦ ὄπλων καὶ κανονίων σφαῖραι.

Τὴν 21 τοῦ αὐτοῦ. Σήμερον τὸ πρῶτ' ἐκατέβησαν πάλιν οἱ βάρβαροι εἰς τὴν δευτέραν παράλληλον, καὶ ἤρχισαν νὰ τουφεκίζουν μέρος τῆς φρουρᾶς μας· ἐξῆλθε τοῦ ὀχυρώματος, καὶ σταθεῖσα εἰς τοὺς προμαχώνας τῆς τρίτης παράλληλου, ἀντετούφεκίζεν ἐπίσης. Ὁ τοιοῦτος ἀκροβολισμὸς διήρκεσε μέχρι τῆς μεσημβρίας· ἐφονεύθησαν δύο ἐξ ἡμῶν, ποῖα δ' ἐστάθη ἡ ἀπὸ μέρους τῶν Τούρκων ζημία ἀγνωσμένη.

Ὁ ἐχθρικός στόλος ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκπλήτῃ καὶ εἰσπλήτῃ τὸν κόλπον Π. Πατρῶν μέρος δ' αὐτοῦ στέκεται ἀραγμένον εἰς τὰ παράλια μας.

Πληροφορούμεθα σήμερον, ὅτι οἱ Ἄραβες μελετοῦν νὰ κάμωσι μετ' οὐ πολὺ γενικὴν κατὰ τοῦ τείχους μας ἐφοδον. Ἡ φρουρά μας ἐπαγρυπνεῖ νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ἀνυπομόνω· περιμένει νὰ ἴδῃ καὶ τὰς Γαλλο-Αἰγυπτιακὰς ὁμάδας.

Τὴν 22 καὶ 23 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἔβαλε κατ' αὐτὰς εἰς ἐνέργειαν

τὸ πῦρ του ὀρίζοντες καὶ κατὰ κάθετον. Ἡμεῖς ἀντεκανοβολήσαμεν τὰ κανονοστάσια του καὶ ἐβομβολήσαμεν τὰς σκηνάς του.

Παρατηροῦμεν, ὅτι οἱ ἐχθροὶ κάμουν τὰς παρασκευασίας τῆς διαφαιζομένης ἐφόδου των· δὲν παύουν νὰ μετακομίζουσιν εἰς τὰ κανονοστάσια των δεμάτια ξύλων, καὶ διάφορα ἄλλα χρησιμεύοντα διὰ νὰ γεμίωσι τὰς τάφρους μας. Ἡ φρουρά μας εἶναι ἐτοιμὴ νὰ τοῦ; δεχθῇ μὲ ὄλον τὸ θάρρος.

Ἡ Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος περιέχει τὴν ἐφεξῆς εἰδησιν, μνηολογούμενην ἀπὸ τὰς δύο τοῦ τρέχοντος, ἐκ Ναυπλίου.

« Τὸ Μεσολόγγιον εἶναι καλῶς προμηθευμένον, καὶ ὁλονὲν προμηθεύεται ἀπὸ ζωοτροφῶν, διότι περὶ τούτου ἐφρόντισεν ἡ Διοίκησις ἐν καιρῷ, καὶ εὗρεν εἰς τοῦτο ἄξιον συνεργὸν τὸν ἄριστον πατριώτην Κ. Ἐμμ. Ξένον ».

Πολὺ ὀρέγεται ἡ Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀναφέρῃ πράγματα, τὰ ὅποια, φθάσει μόνον νὰ προσβάλουν καλῶς, καὶ ὀλίγον φροντίζει, ἂν μετέχουν ἢ ὄχι ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν. Ἐν τῶν τοιούτων εἶναι καὶ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον τῆς, τὸ ὁποῖον εἰς κάθε-εἰδήμονα τῶν πραγμάτων μας, θέλει φανῇ ὡς νὰ ᾔθελεν εἶσθαι γραμμένον ἀπὸ τὸ Περὺ, ἢ ἀπὸ τὸ Πεκίν, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν καθέδραν τῆς Διοικήσεως. Ὅσον διὰ τὸ Ναύπλιον εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι εἶναι καλὰ προμηθευμένον, καὶ ἔχει τὰ πάντα ἐν ἀφθονίᾳ καὶ ἰσως ἡ Γ. Ἐφ. τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ εὐρίσκεται ἐκεῖ, ἐνθα ὅλοι ἀπολαμβάνουν τὰ πάντα πλουσιοπαρόχως, θέλει νὰ νομίζῃ ὅτι καὶ τὸ Μεσολόγγιον εἶναι καλὰ προμηθευμένον. Ἡ Ἐφημερίς τῆς Σιδεαστῆς Διοικήσεως γνωρίζει βέβαια πόσαι τροφαὶ μᾶς ἐστάλησαν, μανθάνει ἀναμφιβόλως ἀπὸ τὰ καθημερινῶς γραφόμενα ὅποια ὑπομένομεν, δὲν θέλει μολονιοῦτο νὰ πεισθῇ διὰ τοῦ Μεσολογγίου τὴν κατάστασιν, διότι ὁ χορτασμένος δὲν πιστεύει ποτὲ τὸν πεινασμένον κατὰ τὴν παροιμίαν.

Ἐν τοσούτῳ κρίνομεν χρεός μας νὰ εἰπῶμεν, ὅτι ἀγκαλὰ ἡ φρουρά τοῦ Μεσολογγίου στονοχωρεῖται ὄχι ὀλίγον ἀπὸ ὅλα τὰ χρεώδη, ἀγκαλὰ καὶ οὐτε τοῦ; μισθοῦ τῆς, οὐτε τὸ σιτηρέσιόν τῆς ἔλαβεν, ἀγκαλὰ καὶ ὑπομένει τὰς ταλαιπωρίας καὶ τὰ βράσανα τοῦ χειμῶνος, καὶ τέλος πάντων ἐπαπειλεῖται ἤδη, ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν στρατευμάτων τῆς Ἀσίας καὶ Εὐρώπης, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς πρὸ μικροῦ ἔξ Ἀφρικῆς μεταβάσας Γαλλο Αἰγυπτιακὰς φάλαγγας, θέλει κάμει μολαταῦτα τὸ χρεός τῆς, θέλει ἀνθῆξαι γεννιάς, καὶ θέλει ἀποκρούσει τοὺς βαρβάρους μέχρι τῆς τελευταίας ῥανίδος τοῦ αἵματός τῆς. Ἐνταῦθα δὲ ἀς σκεφθῇ ἡ Σ. Διοίκησις ὅποια κατωρθώματα ἔπρεπε νὰ ἀναμῆν ἀπὸ τοιαύτην ἡρωϊκὴν φρουράν, ἂν ἐλάμβανε φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν δι' αὐτήν, καὶ ἐν καιρῷ ᾔθελε τὴν προμηθεύει μὲ τὰ ἀνγκαιὰ ἐφόδια, ᾔθελε τῆς στείλει τοὺς μισθοὺς καὶ σιτηρέσιά τῆς, καὶ ἀναλόγως μὲ τὴν προθυμίαν τῆς ᾔθελε τὴν ἀντιβραβεύει. Ἀλλ' ἀς μὴν ἐκτανθῶμεν ἤδη εἰς τὰ τοιαῦτα, τὰ ὅποια θέλουν μᾶς φέροι εἰς διεξοδικὰς καὶ ἀκαίρους συζητήσεις. Τώρα εἶναι στιγμή, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ὑποκρινώμεθα καὶ τὸν κωφόν, καὶ τὸν ἀόμματον καὶ τὸν δύνουν· εἶναι ὥρα, ἥτις θέλει ἀποφασίσει τὴν τύχην τῆς πατρίδος μας οὕτως ἢ ἀλλῶς, καθόσον οἱ Ἕλληνες θέλουν ἐνδύθῃ μᾶλλον ἢ ἥττον προθύμως τὴν πανοπλίαν τοῦ Ἄρεως, εἰς τὸ ὁλοῦστερινόν τοῦ παρόντος-εἰους στάδιον. Ὅσον διὰ τὴν φρουράν τοῦ Μεσολογγίου, ἡμεῖς μὲ πᾶσαν βεβαιότητα ὑποσχόμεθα εἰς τὸ ἔθνος, ὅτι καὶ εἰς τὰ τρία μέρη τοῦ παλαιοῦ κόσμου, τὰ ὅποια τὴν ἀποκλείουν, θέλει διαχύσει φρίκην καὶ τρόμον, καὶ θέλει στήσῃ τρόπαια κατὰ τῶν ἀπηνῶν Σατραπῶν, οἵτινες τὴν περιεκύκλωσαν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· ἔχομεν ἐν τοσούτῳ χρηστάς ἑλπίδας, ὅτι καὶ ἡ Σ. Διοίκησις μας θέλει λάβει περὶ αὐτῆς μητρικὴν μέριμναν, ὥστε καὶ ἡ Γενικὴ Ἐφημερίς τῆς Ἑλλάδος νὰ διακηρύττῃ τότε μὲ δίκαιον λόγον τὰ ἀρ ε σ τ ἄ τ η ς ἄρθρα.

Ὁ πέμπτος χρόνος τῆς ἐνδόξου ἀναγεννήσεώς μας ἐγγίζει εἰς τὸ τέλος του, καὶ τὸ 1825 ἔτος προωρισμένον ἀπὸ τὴν θεῖαν πρόνοιαν, νὰ μᾶς βασανίσῃ μὲ τοιαύτας δυστυχίας, ἐδιορίσθη νὰ στεφανώσῃ ἐνταυτῷ τοὺς ἀγῶνάς μας, καὶ νὰ στερεώσῃ τὸν ὁποῖον ἐθέσαμεν ἀκρογωνιαίον λίθον. Κατὰ πρώτην ὄψιν ᾔθελε νομίσει τις, ὅτι τὸ ἔτος τοῦτο, ὅτε ὁ ἱμπεριατισμὸς διέτρεξε τὴν Πελοπόννησον, καίων, θύων καὶ ἀπολύων ὡς ἀληθῆς Ἀφρικανός, καὶ ὅτε ὁ Κιουταχλὺς κατεστημώσας τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, πολιορκεῖ ἐννέα ὁλοκληρῶς μῆνας τὸ Μεσολόγγι, βράσανα μόνον καὶ πόνηος ὑπεμείναμεν. Ναι! ἀλλ' αἱ δυστυχίαι καὶ τὰ βράσανα ταῦτα ἔδωκαν ἀφορμὴν, ὥστε νὰ διεγερθῇ εἰς τὴν Εὐρώπην φωνὴ ἐκδικήσεως, καὶ μία γενναία καὶ φιλελευθέρα Διοίκησις, τὴν ὁποίαν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐπεκαλέσθη, νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς τύχης μας, καὶ ἐκ τούτου νὰ γνωρίσων αἱ ἄλλαι Διοικήσεις τὰ δίκαια τοῦ ἀγῶνός μας. Ἰδοὺ λοιπόν, ὅτι συμβεβηκότα ἀντίστροφος ἡτιολόγησαν τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ἔθνους μας. Ἀλλ' ὁ φιλόσοφος θέλει μᾶς ἐρωτήσῃ καὶ πῶς; εἶναι χρεὶς νὰ δυστυχίσῃ τις διὰ νὰ εὐτυχίσῃ; — Καθὼς ὅλα τὰ πράγματα τούτου τοῦ κόσμου εἶναι παράξενα, τοιοῦτοτρόπως φαίνεται, ὅτι ἀκολουθεῖ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Ἀλλὰ πῶς νὰ προσαρμόσωμεν

τὸ παράδοξον τοῦτο φαινόμενον εἰς τὸ μέγα ζήτημα ἐνὸς ἔθνους, τὸ ὁποῖον περισσότερον ἀπὸ τρεῖς αἰῶνας ὑπέμεινε τὰς πλέον φρικτὰς δυστυχίας, ἐθυσίασθαι πολλάκις διὰ τῶν ῥαδιουργιῶν, τὰς ὁποίας μυστικαί τινες ἱστορίαι μᾶς γνωστοποιεῖ, καὶ ποτὲ μ' ὀλαταῦτα τὰ φρικτὰ δεινὰ δὲν ᾔγιώθη ἐλέους; Σήμερον δὲ, ὅτε τὸ πέμπτον τοῦτο ἔτος τῆς ἀνεγερσεώς μας ὑπεπέσαμεν εἰς τὰ ἀντίστροφα ταῦτα, σήμερον καὶ ἔλαβον περὶ ἡμῶν μέριμναν καὶ διατί; διότι τὸ πλεῖστον μέρος, τῶν ἀντιστροφῶν τούτων προῆλθεν ἀπὸ αὐτοῦ; τοὺς ἰδίους, ὅσοι εἶχον τὴν δύναμιν δικαίῳ τῷ λόγῳ νὰ μᾶς σώσωσιν ἀπὸ τὰ δεινὰ ταῦτα.

Κύριε συντάκτα τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν

Πέμπω σοι ἔγκλειστον τὸ ἐν πάσαις ταῖς Ἐκκλησίαις τῆς Θεοφρουρήτου ταύτης πόλεως κατὰ τὴν παρελθούσαν κυριακὴν ἀναγνωσθῆν γράμμα μου, παρακαλῶν σε νὰ καταχωρήσῃς αὐτὸ ἀπαράλλακτον εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς αὐρίου, μένων τῆς ἔξοχότητός σου εὐχέτης πρὸς Θεὸν ἐνθερμῶς.

Τῇ 22 Δεκεμβρ. 1825 Μεσολόγγιον, ὁ ἐπίσκοπος Ῥωγῶν Ἰωσήφ.

Εὐλαδέστατοι Ἱερεῖς ἐντόπιοι καὶ ξένοι, Ἱερομόναχοι καὶ Μοναχοί, εὐγενέστατοι Πρόκριτοι ἐντόπιοι καὶ ξένοι, καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι Χριστιανοὶ τῆς θεοσώστου ταύτης πόλεως, χάρις εἴη πᾶσιν ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχὴ, εὐλογία καὶ συγχώρησις! Ὅλοι κοινῶς γνωρίζετε, ὅτι εἰς τὴν κατάστασιν, ὅπου εἶναι τὸ φρούριόν μας κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀντιπαραταχθῇ καὶ νὰ ἀνθῆξῃ εἰς πρώτην καὶ μόνην ὁρμὴν τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις ἐνδυναμώθη πολὺ τώρα μὲ τὸν ἐρχομὸν τῶν Ἀράβων καὶ μολονότι ὄλον τὸ στρατιωτικόν μας ἀπὸ μεγάλου ἔως μικροῦ εἶναι προθυμὸν νὰ πολεμήσῃ καὶ τώρα, καθὼς καὶ προτύτερα, μὲ πατριωτισμὸν μέγαν, διὰ τὸ σεσαθρωμένον φρούριόν μας ἔχει ὑποψίαν μὴν εἰσχωρήσῃ ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ ἀνέν τῶν κρημνισμένων μερῶν τοῦ φρουρίου (δὲ μὴ γένοιτο), καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρὼν τῆς πρώτης.

Ὅθεν ὡς ἀρχιερεὺς ταπεινός, ὅπου εὐρέθην ἐδῶ, καὶ ἐκινδύνευσά μαζύ σας, ὡς τὸ ᾔθευρετε, κατὰ χρεός σας συμβουλευώ, αὐριον μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας. οἰμὲν ἱερεῖς, ἱερομόναχοι καὶ μοναχοὶ νὰ συναχθῇτε εἰς τὴν κατοικίαν μου ὅλοι, δὲ νὰ πηγαίνωμεν εἰς τὴν μεγάλην τάμπαν, οἱ δὲ πρόκριτοι ἐντόπιοι καὶ ξένοι μαζύ μὲ ὄλον τὸν λαὸν χωρὶς νὰ φροντίσων καφρέδες καὶ ῥακία νὰ τρέξουν εἰς τὴν ἰδίαν τάμπαν μὲ ὄλην τὴν προθυμίαν ὅ μιν μὲ τσάπι, ὁ δὲ μὲ φυάρι, καὶ ἄλλος μὲ καλὰ ὅποιος ἔχει, καὶ νὰ δουλεύωμεν ὅλοι μὲ πατριωτισμὸν καθὼς καὶ ἄλλοτε, διορθώνοντες αὐτὴν τὴν τάμπαν, ἢ καὶ ἄλλην κρημνισμένην διὰ νὰ ἰδῇ τὸ στρατιωτικόν μας, καὶ τὴν ἀπὸ-μέρους μας δυνατὴν προθυμίαν καὶ δούλευσιν, καὶ νὰ διπλασιάσῃ τὸν πατριωτισμὸν καὶ ἡρωϊσμὸν του, ὅστις βέβαια θέλει μᾶς ἀπαλλάξῃ καὶ ἀπὸ τούτου τὸν κίνδυνον, ὡς καὶ ἀπὸ ἄλλους πολλοὺς μὲ τὴν δύναμιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, ἂν ὅπως δὲν ἀκούσῃτε τὴν ἀρχιερατικὴν συμβουλὴν μου, καὶ μερικοὶ μὲν πηγαίνωμεν εἰς τὴν τάμπαν χωρὶς ὀρεξίν ὡς εἰς ἀγγαρίαν, ἄλλοι δὲ κρυφθοῦν εἰς τὰ ὀσπῆτιά των, καὶ ἄλλοι πηγαίνωμεν εἰς ἰδικὰ των ἰντερέσια μὴδὲν λογιζόμενοι τὸν προσηνὴ τῆς πατρίδος κίνδυνον· ἐκείνους ὁποῦ ἀκούσουν τὴν συμβουλὴν μου ὁ Θεὸς νὰ εὐλογήσῃ αὐτοὺς τε καὶ τὰς οἰκογενείας των· ἐκείνους δὲ ὁποῦ κάμουν παρακοήν, καὶ δὲν πηγαίνωμεν εἰς τὴν μεγάλην τάμπαν εὐθὺς μετὰ τὴν λειτουργίαν τοὺς καταρῶμαι ἐκ βάθους ψυχῆς αὐτοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας των (ἐκτὸς γερόντων, γρεῶν, γυναικῶν ἀδυνάτων, παρθένων καὶ ἀνηλίκων παιδῶν) ὡς ἀναξίους τῆς ἐλπίζομένης ἐλευθερίας, καὶ ἀναισθήτους τῆς περιστάσεως αὐτῆς τῆς φρικτῶδους· ἀκούσατε λοιπὸν ἅπαντες τὴν συμβουλὴν μου τὴν ἀρχιερατικὴν, διὰ νὰ λάβῃτε εὐλογίαν καὶ ὄχι κατάραν, νὰ λάβῃτε καὶ τὸν ἐπαινον παρὰ τῶν ἀνθρώπων.

1825 Δεκεβρ. 19 Μεσολόγγιον, ὁ Ῥωγῶν Ἰωσήφ καὶ ἐν Χρ. εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

ΑΡΙΘ. 104—105

Μεσολόγγιον, 30 Δεκεμβρίου 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐγχώριαι εἰδήσεις.

Τὴν 24 Δεκεμβρίου. Ὁ ἐχθρὸς ἐπυροβόλησε τὴν πόλιν μας σήμερον μὲ βόμβας. Τὰ δὲ κανονοστάσια μας ἀντεβομβολήσαν τὰ ἐχθρικά ὄχυνώματα ἐπίσης.

Πρὸς τὸ πέλαιος δὲν βλέπομεν, εἰμὴ τὰ πρὸ ἡμερῶν ἀρχιμένα ἐχθρικά καράβια, τὰ ὅποια ἡ ἐπικρατοῦσα τρικυμία ἀπεμάκρυνεν ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ παρὰλιά μας, ὥστε ἤδη στέκονται μεταξὺ τοῦ ἀκρωτηρίου Πάπα καὶ Σκροφῶν.

Ἡ ἀκούρατος φρουρά μας ἴσταται νύκτα καὶ ἡμέραν εἰς ἐγρήγορσιν. Εἰς δὲ τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον παρατηρεῖται γενικὴ ἀκίνησις.

Τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρῶτ' ἐπανηγορίσθη ἡ χαρμῶδυνος ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων, καὶ ἡ ἀνάμνησις τῆς πρὸ τριῶν ἐτῶν γενομένης κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν λαμπρᾶς νίκης ἐναντίον τῶν στρατιῶν τοῦ Ὁμέρ-πασσα, αἵτινες ἐφόρμησαν κατὰ τοῦ ἀθανάτου τούτου περιφράγματος, ἀλλ' αἱ ὅποια κατεστράφησαν, καὶ εἰς ἐπὶ νεκρῶν ἐπέτα ἐδόθησαν φυ-

γῆν. Ἐδροντοφώνησεν ἱκανὴν ὥραν τῆς πυροβολικῆς ὁ κρότος, καὶ τρεῖς ἐπανελήφθη τῆς φρουρᾶς μας ὁ τουφεκισμὸς καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν τοῦ περιτειχίσματος.

Μετὰ δύο ὥρῶν διάστημα οἱ Γάλλοι ἀναβίβασαν τὰς Ἀραβικὰς φάλαγγας τῶν ἐπὶ τόπου ὑψηλοῦ, καὶ τέσσαρες περίπου ὥρας τοὺς ἐδίδασκον τὰ κινήματα τῆς πολεμικῆς, καὶ ἐξαιρέτως τὸν τρόπον τοῦ ὁρμᾶν ἐναντίον εἰς τὰ τεῖχη. Ἡ φρουρά μας ἐθεώρει ταῦτα μὲ ἀταραξίαν, καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν καθάρματα τῆς Γαλλίας! εἰσθε ἱκανοὶ νὰ διδάξετε τοὺς ἀπίστους πρὸς νὰ ἐφορμῶσι κατὰ τῶν φρουρίων, ὅχι ὅμως καὶ ἐναντίον εἰς στήθεα πολεμῶντα ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος; διότι καὶ σεῖς αὐτοὶ ἐστερήθητε καὶ πίστιν καὶ πατρίδα, καὶ αἱ ἀπὸ σᾶς διδασκόμεναι στρατιαὶ δὲν ἔχουν τῶν δύο τούτων μεγάλων καλῶν ἰδέαν.

Ὁ ἔχθρος ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς ῥίπτῃ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν βόμβας· δὲν ἀπολείπεται δ' ἐνίοτε καὶ νὰ μᾶς κανονοβολῇ· χάριτι θεῆς ὅμως δὲν ἐπάθαμεν κατ' αὐτὰς οὐδεμίαν βλάβην.

Τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἀμοιβαῖος πυροβολισμὸς ἐξακολουθεῖ περιοδικῶς μὲ μετριότητα.

Δύο ἔχθρικά γολέται ἐξέπεσαν ἀπὸ Π. Πάτρας, καὶ ἐλθοῦσαι ἀπέναντι τοῦ λιμένος μας, ἐστάθησαν ἱκανὴν ὥραν, καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

Τὴν 27 τοῦ αὐτοῦ. Δύο Ἀραβικοὶ λόχοι κατέβησαν τὸ πρωὶ εἰς τὰ ἔχθρικά κανονοστάσια. Οὗτοι, παρατηρήσαμεν, ἔλαβον εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἀνατολικῆς πτέρυγος κανονοστάσιον, ἀπὸ τὸ ὅποιον οἱ ἐκεῖσε Χαλντούπιδες ἐτραβίχθησαν. Τὸ ὄχυρμά μας λοιπὸν ἐτοιμάζεται νὰ ὑπομείνῃ καὶ τοὺς τεχνικοὺς πυροβολισμοὺς τῶν Ἀφρικανῶν καθ' ὃν τρόπον τοὺς ἐδίδαξαν οἱ μαθηταὶ τῶν Γαλλικῶν ἀκαδημιῶν.

Ἐν ᾧ οἱ Γαλλο-Αἰγύπτιοι ἐξεφόρτωναν τὰ σκεύη τῶν ἀπὸ τὰς καμήλων, τὰς ὁποίας ἄφησαν νὰ περιέρχονται πέριξ τῶν κανονοστασίων τῶν, ἔνδεκα στρατιῶται μας ἐλθόντες τοῦ τεύχους, ἐπλησίασαν πρὸς αὐτάς, ἐκ τῶν ὁποίων ἀφαρπάσαντες ὀκτὼ ἐμπροσθεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν Ἀράβων, τὰς ἔσυρον πρὸς τὸ μέρος μας· οἱ ἔχθροὶ ἐβρίβαν ἱκανοὺς τουφεκισμοὺς, ἀλλὰ χάριτι θεῆς ἡ λεία αὕτη ἀπεκτιθῆναι χωρὶς τὴν παραμικρὰν προσώπικὴν ἀπὸ μέρους μας βλάβην.

Τὰ ἐνώπιον τοῦ λιμένος μας ἀραγμένα ἔχθρικά πλοῖα ἐβάλλθησαν εἰς τὰ πανιά, καὶ διευθύνθησαν πρὸς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον. Ἴσως ὁ στόλος μας πλησιάζει, καὶ τὰ πλοῖα ταῦτα ἔλαβον τὴν περὶ τούτου εἰδήσιν.

Τὸ ἐσπέρας ἐβρίβη μία κανονία ἀπὸ τὸν πύργον τῆς Ἀσπρῆς Ἀλικῆς, ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ὁποίου στέκονται τὰ λείψανα τοῦ ἔχθρικοῦ γολίσκου.

Τὴν 28 τοῦ αὐτοῦ. Ἄκρα σιωπὴ καὶ ἀπὸ τὰ δύο ἀντιμαχόμενα μέρη.

Τὰ ἔχθρικά καράβια δὲν φαίνονται πλέον ποσῶς εἰς τὰ παράλια μας, ἀλλ' εἰσέπλευσαν εἰς Π. Πάτρας.

Ἐνας Χριστιανὸς ἐξέφυγεν ἀπὸ τὸ ἔχθρικὸν στρατόπεδον, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ τεῖχος μας, ἀνήγγειλε τὰ ἐφεξῆς.

Ἡ Πόρτα καθήρεσε τὸν Κιουταχὴν ἀπὸ τὴν ἀρχιστρατηγίαν τῆς Ρούμελης, καὶ μάλιστα στέλλει (ὡς λέγουν) ἀκολουθῶς Καπουτζήμπασην διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ· ἔνεκα τούτου τὸ πλεῖστον μέρος τῶν Ἀσιατικῶν στρατευμάτων, καθὼς καὶ ἐκείνων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας ἤρχισε καθημερινῶς νὰ λειποτακτῇ. Ὁ δὲ Ἱμπράιμ-πασσας ἔλαβε τὴν πληρεξουσιότητα νὰ καθυποτάξῃ ὁμοῦ μὲ τὴν Χερσονήσον καὶ τὴν Ἀνατολικὴν καὶ Ἀρτικὴν Χέρσον Ἑλλάδα· ὅθεν οἱ Ἀραβες μέλλουν κατ' αὐτάς νὰ παραλάβουν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν τὰ κανονοστάσια, καὶ λοιπὰ τῶν προτέρων πολιορκητῶν ὄχυράματα, καὶ ἀφ' οὗ δέκα πέντε περίπου ἡμέρας πυροβολήσωσι τὸ φρούριον τοῦτο, μελετοῦν νὰ δοκιμάσωσιν ἔπειτα γενικὴν ἐφοδον. — Τὸ στράτευμα τῶν ἔξω τοῦ τεύχους μας Ἀφρικανῶν συμποσοῦται εἰς 8,000, τῶν ὁποίων κεφαλὴ εἶναι ὁ ἴδιος Ἱμπράιμης· ἀπὸ δὲ τοῦ Κιουταχῆ δὲν ἔμειναν, εἰμὴ 7,500 περίπου. Ἐντοσοῦτω τὸ στρατόπεδον τοῦτο πάσχει πολὺ ἀπὸ τὴν ἑλλειψιν τροφῶν. — Ὁ Σουλτάνος ἔστειλεν εἰς τὸν Ἱμπράιμ-πασσα δῶρον 120 ἄλογα ἐκλεκτὰ μὲ τὴν ἀναγκαίαν ἀποσκευὴν τῶν, τὰ ὅποια ἰδὼν ὁ Κιουταχῆς διαβαίνοντα ἐνώπιον τῆς σκηνῆς τοῦ ἀνεστάντος πικρῶς (α).

Τὸ δεῖλι εἶδομεν μίαν φρεγάταν χωρὶς σημαίαν, ἥτις ἐκπλεύσασα τοῦ κόλπου Π. Πατρῶν διευθύνθη πρὸς μεσημβρίαν μόνη της. Περὶ δὲ τὸ ἐσπέρας ἐξῆλθον καὶ τέσσαρα ἔχθρικά βρῖκια, ἅτινα ἐστάθησαν ἀλακάπα ἐνώπιον τοῦ λιμένος μας, καὶ πάλιν εἰσῆλθον εἰς τὸν κόλπον.

Τὴν 29 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρωὶ κατέβησαν οἱ Γαλλο-Ἀφρικανοὶ καὶ εἰς

(α) Κακοδαίμων Κιουταχῆ! Ἰδοὺ ὅστιον διστόγην δουλεύεις! Ἰδοὺ αἱ ἀμοιβαὶ τῶν πολυχηρίων καὶ ἀκαμάτων ἀγώνων σου! Ἐπιδώσεις τεῦ ὑπευργημάτων σου, καὶ μάχαίρα ταλαιωτάτης δίστατος θερίζουσα τὴν κεφαλὴν σου εἶναι (καθὼς οὐδ' τὸ ἐμπροσθεν σου εἶναι τὰ παρὰ τὸντα φύλλα ταύτης τῆς ἐφημερίδος) τὰ μόνα βραβεία τῶν πιστῶν πρὸς τὸν τύραννόν σου ἐκδουλεύσεων. Ἡμεῖς οἱ ἔχθροί σου ἔμω, ἡμεῖς ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐννέα μῆνας ἐπροσπάθειες νὰ ἐκκαλίσῃς τὰ ἐλπίσματα τοῦ θρησκευτάτου αὐθέντη σου βουλεύματα, λέγεις· λέγεις εἰς τὴν ὑψίλειαν, ὅτι ἐκπλήρωσες τὰ χρεῖά σου μ' ὅλην τὴν ἀπαιτούμενην προσομίαν. Ἐπρεξες τῶν ὅτι ἀληθὲς καὶ ἀξίος ὁπαδὸς τοῦ Μωάμεθ — Μὴ λυπείσαι ἐν τοσοῦτω· διότι ταχὺς θέλει ἀκούσει ἀπὸ τὰ σπλάγια τοῦ Πλούτωνος νὰ λάβῃ τὴν αὐτὴν ἀμοιβὴν μ' ἐσὶ καὶ ὁ διαδοχὴς σου Ἱμπράιμης, μολοντί φαντάζεται, ὅτι μὲ τὰ πολλά του πλοῖα καὶ μὲ τὰ τακτικά του στρατεύματα τῇ κρημνίσῃ καὶ τὴν ἡφελήσῃ αὐτὸν ἀπὸ τὸν ἀγῶνα.

τὰ ἄλλα ἔχθρικά κανονοστάσια, καὶ ἔλαβον αὐτὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν. Κατηφῆς οἱ Χαλντούπιδες ἐπῆραν τὰ σκεύη τῶν ὁμοῦ καὶ τὰς σημαίας τῶν, καὶ ἀνεχώρησαν εἰς τὸν τόπον τοῦ κατασκηνώματος. Τὰ κανονοστάσια τοῦ ὄχυράματός μας ἐπυροβολήσαν τοὺς νέους διευθυντὰς τῆς ἔχθρικῆς πυροβολικῆς, οἱ ὅποιοι δὲν ἔλειψαν ἀμέσως νὰ ἀντιπυροβολήσωσιν ὀρίζοντες τὴν πόλιν μας. Μετὰ τοῦτο ἤρχισε νὰ πίπτῃ ῥαγδαία βροχὴ, καὶ οἱ ἀντιπυροβολούμενοι ἔκαμαν ἀναχωρήν.

Καράβια ἔχθρικά δὲν φαίνονται σήμερον ποσῶς εἰς τὰ παράλια μας.

Τὴν 30 τοῦ αὐτοῦ. Ἐξ αἰτίας τοῦ βροχεροῦ καὶ τὰ ἀπὸ τῆς ἡρᾶς μένουσιν εἰς ἡρεμίαν, καὶ εἰς τὴν θάλασσαν δὲν φαίνεται τίποτε διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ομίχλην. Ἐντελὴς ἡσυχία κυριεύει καὶ εἰς τὰ δύο μέρη.

Προβαίνει ἤδη καὶ ὁ τελευταῖος τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν ἀριθμὸς τοῦ 1825 ἔτους, καὶ διὰ νὰ περαιωθῇ ὁ κύκλος τῶν ἀριθμῶν τούτων κατὰ τὸ πρῶτον, ἀρμοδιώτατον κρίνομεν νὰ εἰπωμεν ὀλίγα τινα περὶ τῶν παρελθόντων, κάμνοντες συγχρόνως καὶ μερικὰς σκέψεις περὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τοῦ πολυπαθοῦς γένους μας. Καὶ χαρμόσυνοι καὶ λυπηραὶ σκηναὶ ἐπέρασαν ἐνώπιον τῶν θεατῶν· διάφορα πρόσωπα παρέστησαν τὸ δρᾶμα τῶν εἰς τὸ εὐρύχωρον θέατρον τῆς γενικῆς ταύτης ἀναγεννήσεως. Δίξω καὶ τιμὴ εἰς αὐτοὺς, ἂν τὸ παρέστησαν κατ' εὐχαρίστησιν τοῦ κοινοῦ· ὀνειδὸς δὲ καὶ ἐπιτίμης, ἂν ἐπολιτεύθησαν πρὸς ἰδιοτέλειάν τινος. Ὅσον τὸ καθ' ἡμᾶς, ἄλλο δὲν ὀφείλομεν πρὸς τὴν πατρίδα μας, παρὰ ὅλας μας τὰς δυνάμεις· φυσικὰς καὶ ἠθικὰς νὰ θυσιάσωμεν ὑπὲρ αὐτῆς· ὁ δὲ μέγας κριτὴς (ἡ κοινὴ γνώμη) τῶν εἰρημένων παρασταίνοντων προσώπων ἂς δικάσῃ καὶ ἡμᾶς.

Α. Δὲν ἀποβλέπομεν καθόλου νὰ εἰσχωρήσωμεν εἰς τὰς αἰτίας, διὰ τὰς ὁποίας εἶχον λάβει τόπον αἱ ἐμῶν διχόνοιαι, καὶ αἵτινες προπαρκατικὸν σκοπὸν εἶχον νὰ τιμωρήσωσι τοὺς ὅσοι διὰ τῶν συνακολούθων πράξεων τῶν ἐδικαίωσαν τὰ ἐν καιρῷ μέτρα μιᾶς νομίμου Διοικήσεως (χωρὶς νὰ ὀνομασώμεν διόλου Διοικητὰς)· παντοῖαι καταχρήσεις ἐνεφώλευσαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς πατρίδος μας, καὶ ταῦτα ὅλοι τὰς γνωρίζουν· ἀλλὰ πρέπει ὑπομένοντες τὰ δεινὰ ταῦτα νὰ παρατηρῶμεν καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν προερχόμενον καλόν· καὶ τὸ καλὸν τοῦτο εἶναι, ὅτι ἀνεκαλύψαμεν τοὺς ἐναντίους τῆς νομίμου Διοικήσεώς μας ἐξηκριβωμένους, καὶ ἐγνωρίσαμεν ὡσαύτως ὅποιοι εἶναι καὶ οἱ ὀνομαζόμενοι τὴν σήμερον διοικηταί. Ἐνυπάρχουν μεταξύ τῶν διοικητῶν τούτων ἀναμφιδόλως καὶ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοι· ἀλλ' ὁ λαὸς κρίνει κατὰ τὰ πράγματα, καὶ μὲ τοὺς κακοὺς (ἐξαιρέτως δ' ὅταν οὗτοι εἶναι οἱ περισσέτεροι) καταδικάζει καὶ τοὺς ἀθῶνους.

Τὰ ὀλέθρια παρεπόμενα τοῦ κατὰ τῆς ἀνταρσίας πολέμου ἔκαμαν νὰ προοδεύσουν αἱ Αἰγυπτιακαὶ φάλαγγες, νὰ ἀποκτήσωσι τὸ Νεόκαστρον, τὴν Τριπολιτσάν· καὶ τὸ κέντρον αὐτὸ τῆς Διοικήσεως, ἡ καθέδρα τοῦ συντάγματος καὶ τῶν κρατόρων τοῦ ἐφοδερίσθῃ. Δὲν ἐξήρκεσεν, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου, διατρέχων τὴν Πελοπόννησον ὡς νέος Ἀτύλας, ἐπέφερε τὸν ὀλεθρὸν μυρίων ἀνθρώπων οἰκογενειῶν, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ διαβιβάσῃ οὗτος τὰς τακτικὰς ὁρδὰς του, ὀδηγουμένας ἀπὸ ἀξιωματικούς τῆς Γαλλίας, καὶ ἐμπροσθεν τῶν ζώντων (α) κινονοστασίων τοῦ Μεσολογγίου, λέγων βέβαια ἐν ἑαυτῷ· ἂς μεταφέρω τὰς δυνάμεις μου ἐνώπιον τοῦ προπυργίου τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὅποιον ἐξησθενημένον ἀπὸ ἐννέα μνηνῶν πολιορκίαν, θέλει εἶσθαι εὐκολωτάτη δι' ἐμὲ λεία, καὶ θέλω κερδίσει ἐπομένως τοὺς σκοποὺς μου. Τίς λοιπὸν εἶναι τῶν κακῶν ὄλων τούτων ὁ αἴτιος; Σεῖς, σεῖς οἱ κρατοῦντες τὰς ἡνίας τῆς Διοικήσεως, βιάλετε χεῖρα ἐπὶ τὰ στήθεά σας, ἐρωτήσατε τὴν συνείδησίν σας, καὶ θέλετε εὐρεῖ τοὺς αἰτίους.

Β'. Ἐγκαταλειμμένη ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τὸ τωρινὸν τῆς χέρσου Εὐρώπης πολιτικὸν σύστημα, καὶ ἐπαπειλουμένη νὰ στερηθῇ τοὺς καρποὺς ὄλων τῶν ἀγώνων της ἐξ αἰτίας τῶν ῥαδιουργιῶν πολλῶν καλῶς ἐγνωσμένων Αὐλῶν, ἐπεκαλέσθη τὴν υπεράσπισιν μιᾶς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν τὰ μεγάλα κατορθώματά της ἔσπευσαν ὡς υπερασπίστριαν τῶν ἰθύνων. Τοσοῦτον χρόνον καταδυναστευομένη ἡ πατρίς μας ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς τυραννίας, καὶ ἀποτινάξασα αὐτὴν, δὲν εὗρεν ἄλλο στήριγμα, εἰμὴ τὸ σύστημα μιᾶς νήσου, ἥτις ὀδηγουμένη ἀπὸ εὐθέτερον καὶ νόμιμον μινιστήριον ἀποδίδει εἰς ὅλους τοὺς ἐλευθεροφρονούντας ὅσα καὶ αὕτη ἀπολαμβάνει καλὰ. Οἱ δὲ πρωταῖτιοι καὶ αὐτουργοὶ τοῦ πολέμου τῆς ἀνταρσίας, ὅς τις μᾶς κατέρριψεν εἰς τόσα δεινὰ, μὴν εὐρίσκοντες πλέον ἄλλα μέσα διὰ νὰ ἐκτελῶσι τὰ καταχθονία τῶν σχεδία, κατέρυγον εἰς μηχανουργίας, μᾶλλον βδελυρὰς ἀπὸ τὰς πρώτας, μηχανουργίας, εἰς τὰς ὁποίας συνεισφέρον καὶ οἱ καλῶς γνωστοὶ ἀπὸ τοιοῦτο. Ὁ Θεὸς ὅμως, ὁ δίκαιος αὐτοῦ ἀγῶνός μας Προστάτης διεσκέδασε τὰς βουλὰς τῶν τοιούτων,

(α) Ὁνομαζόμενοι ζῶντα τοῦ Μεσολογγίου τὰ κινονοστάσια, διότι τὰ στήθεα τῶν ἀνδρείων υπερασπιστῶν τοῦ εἶναι οἱ παραχρῆνές τινος· τὰ δὲ τεῖχη καὶ τὰ ἄλλα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἔργα κατασφάσισθαι ἀπὸ τὸ συνεχὲς καὶ ἀλλεπάλληλον τῶν ἔχθρων πῦρ· καὶ ἤδη μόνα τὰ ἡλεκτρίκα τοῦ ὑπὲρ πατρίδος καὶ ἀνταρτίας τῶν Ἑλλήνων ἔργατος προστατεύουν τὸ ἐδάφημα τοῦτο τῆς Ἑλλάδος προπύργιον.

οἱ τινες ἐμελέτουν νὰ ἀντικαταστήσωσι τοὺς προτέρους τυράννους, καὶ μ' ὅλας τὰς ἀναφυῖσας, ὅχι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Αὐλὰς τῆς Εὐρώπης, ταραχὰς μ' ὅλα τὰ ἀντίστροφα, μ' ὅλας τὰς ἀντιβάσεις, ἡ Ἑλλὰς θέλει ἐλευθερωθῇ, διότι ὁ ἀγὼν αὐτῆς εἶναι δίκαιος, ἰσρὸς, καὶ ἀγὼν τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Γ'. Δέκα μῆνας πολιορκεῖται τὸ Μεσολόγγιον διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης. Ἐνωμέναι αἱ Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης, Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς προσφέρουν βοήθειαν εἰς τὸν ἀπηνῆ Σουλτάνον, διὰ νὰ καθυποδουλώσῃ ἕνα τόπον, δεῖς διὰ τὴν γεωγραφικὴν του θέσιν, καθὼς καὶ διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις, ἀποκαθίσταται πρῶτιστον τῆς Ἑλλάδος προπύργιον· τόδε χειρότερον εἶναι, ὅτι καὶ τακτικοὶ Ἀραβες, ὀδηγούμενοι ἀπὸ ἀξιωματικούς Εὐρωπαίους, σπεύδουν νὰ στεφανώσωσιν τὸ ἔργον τοῦ Κιουταχῆ προσαρμόζοντες εἰς φυσικὴν δύναμιν τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας. Δὲν ἐξαρκεῖ δε, ὅτι διὰ θαλάσσης μᾶς ἀποκλείουν καὶ μᾶς πυροβολοῦν φρεγάται καὶ βαρύνοντα κατασκευασμένα εἰς τοὺς λιμένας τῶν Χριστιανῶν ἡγεμόνων. Ἀλλὰ καὶ αἱ νέαι ἀνακαλύψεις τῆς πολεμικῆς τέχνης τοῦ μέρους τούτου προσφέρουν τὴν βοήθειαν των εἰς τοὺς ἀπογόνους τῶν Καλὶφιδων· καὶ ἰδοὺ πλοῖα ἀτμοκίνητα στελλόμενα παρὰ τοῦ Μεχμέτ-Ἀλῆ πολιορκεῖ τοὺς ἀπογόνους τῶν Σολῶνων καὶ Λυκούργων, τοὺς ἐγγόνους τῶν Λεωνιδῶν καὶ Θεμιστοκλέων· καὶ ἰδοὺ οἱ ἀνάξιοι υἱοὶ τῶν Φαραῶ καὶ Πτολεμαίων ἀγωνίζονται νὰ καταστρέψουν τὴν γῆν ἐκείνην, ἐνθα ποτε ἦνθησεν ἡ ἀρετὴ καὶ χρηστότης τῶν Σωκρατῶν καὶ Πλατῶνων· καὶ ἰδοὺ οἱ λατρεῖται τοῦ ψευδοπροφήτου Μωάμεθ ἔρχονται νὰ κατερημώσουν τὰς πόλεις, ὅπου ὁ θεὸς Ἀπόστολος Παῦλος ἐδίδαξε τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅπου ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀπέθανε διὰ τὸν Σταυρόν. Ἄχ! τὰ πάντα συνώμωσαν καθ' ἡμῶν! Ἡ Εὐρώπη ἔκαμε συνομοσίαν μὲ τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας τῆς, ἡ δ' Ἀφρικὴ καὶ Ἀσία μὲ τὸ πλῆθος τῶν βαρβαρικῶν ὁρδῶν τῆς! Καὶ ἐναντίον τίνος συνώμωσαν; Ἐναντίον ἐνὸς εὐγενοῦς μὲν, ἀλλὰ δυστυχοῦς λαοῦ· ἐναντίον ἐνὸς μικροῦ λαοῦ, ὅστις ἀφ' οὗτο ὁ Μωάμεθ κατεδάφισε τὴν Κόρινθον, καὶ ὁ Σύλλας τὰς Ἀθήνας, ἔκτοτε κατεστάθη εὐκολὸς λεία τῶν δυνατῶν τῆς Εὐρώπης. Ἀλλ' ὦ Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης! Διατὶ μᾶς παραιτεῖτε ἤδη, ὅτε μία φουκτα Χριστιανῶν ἀνθίσταται ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐναντίον 60,000 βαρβάρων, ὅτε ἴδετε τὴν λαμπρὰν σημαίαν τοῦ Σταυροῦ νὰ θριαμβεύσῃ ἐπὶ τῆς κατατεθλιμμένης ἡμισελήνου; ἔχετε ἄλλα βέβαια συμφέροντα· ἀλλὰ παραιτήσατε αὐτὰ, διότι τὸν σωτῆρα Χριστὸν προσκυνούμεν καὶ ἡμεῖς, καθὼς καὶ σεῖς· αὐτοὶ ἀφῆσάτε τα, καθότι καὶ ἡμεῖς νύκτα καὶ ἡμέραν παρκαλοῦμεν αὐτὸν νὰ μᾶς δώσῃ χεῖρα ἀρρώγων, καὶ νὰ μὴ μᾶς ἐγκαταλείψῃ, ἐν ᾧ οἱ ἀπὸ τῆς Δύσεως ἀδελφοὶ μᾶς ἀπέριψαν, καὶ μᾶς ἄφρησαν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς Μουσουλμανικῆς ρομφαίας.

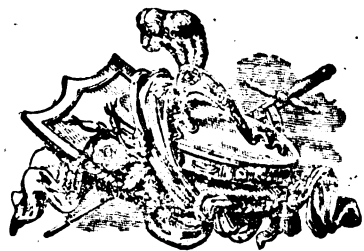
Δ'. Ἰδοὺ τῶν σκέψεών μας ἡ ἐκθεσις· τὸ δεκοινὸν ἄς κρίνῃ, καὶ ἄς ἐκδώσῃ τὴν δικαίαν του ἀπόφασιν. Ἦδη δὲ μέλος τῆς πατρίδος ταύτης ὄντες καὶ ἡμεῖς, ὀφείλομεν νὰ στρέψωμεν τὸν λόγον πρὸς σᾶς, τοὺς καλούμενους διοικητάς, καὶ τοὺς ἀνὰ χεῖρας ἔχοντας τῶν νόμων τὰς ἡνίας. Ἡξέυρετε τὰ παθήματά μας, δὲν ἀγνοεῖτε τὰς δυστυχίας μας· γνωρίζετε ὡσαύτως καὶ τὰς αἰτίας τούτων. Ὁ θεὸς καὶ τὸ ἔθνος θέλουν σᾶς δικάσει, καὶ ἂν φανῇτε ἐνοχοὶ θέλουν σᾶς παιδεύσει κατ' ἀξίαν. Γνωρίζετε ποῦ αἱ ἑλλίδες μας στηρίζονται, ἡξέυρετε, ὅτι ἡ Εὐρώπη ἀνηγέρθη ἀπὸ τὸν ὕπνον τῆς ληθαργίας, καὶ ὅποια ζητοῦν ὑπὲρ ἡμῶν τὰ διάφορα ἔθνη ἀπὸ τὸν θηριώδη τυραννόν μας. Ἰχοντες λοιπὸν ὅλα ταῦτα κατὰ νοῦν, λάβετε συμπάθειαν, καὶ εὐχαριστήσατε τοὺς ἀγῶνας τῶν ἐν νεία μῆνας πολιορκουμένων πατριωτῶν, τοὺς ὁποίους ὁ ἐχθρὸς μ' ὅλας τὰς τρομερὰς δυνάμεις του ἐπαπειλεῖ, ἀλλὰ δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ καταδαμάσῃ.

Σᾶς τιμῶμεν καὶ σᾶς ἀγαπῶμεν ὡς πατέρας τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς δικαιογενείας· ἀλλὰ φερβῆτε καὶ σεῖς πρὸς ἡμᾶς ὡς ἀληθεῖς πατέρες, καὶ ὅχι ὡς ἐπίτροποι ἀνηλίκων, οἵτινες καταναλίσκοντες τὴν κληρονομίαν, δὲν φροντίζουν ποτε, ἂν αὐτὰ ἔχουν νὰ τραποῦν, ἢ νὰ ἐνδυσθῶν.

Οὔτε ὁ καύσων τοῦ θέρους, οὔτε ἡ ἑλλειψὶς τοῦ ὕδατος, οὔτε αἱ βόμβαι καὶ σφαῖραι, οὔτε αἱ ὑπόνοιμοι, οὔτε αἱ ἐφοδοὶ τοῦ Κιουταχῆ, οὔτε οἱ εἰσῆλοι καὶ ὑπόστολοι τοῦ Τοπάλ μᾶς ἐδάμασαν· οὔτε ἤδη αἱ φάλαγγες τοῦ ἱμπεράτη ὀδηγούμεναι ἀπὸ τοὺς Γάλλους, καὶ ἐνωμέναι μὲ τοὺς Ἀλβανούς καὶ Χαλντουπίδες, οὔτε τὸ ψῦχος τοῦ χειμῶνος, οὔτε αἱ βροχαί, οὔτε πῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκάων ἡ ἑλλειψὶς, θέλουν μᾶς δαμάσει. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπὸ μέρους μας ἐκπληρούμεν τόσον προθυμίας τὰ πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τὴν Διοίκησιν χρέη μας, ἐκπληρώσατε καὶ σεῖς τὰ ἰδικὰ σας ἀμοιβαίως, συλλογισθῆτε ὅτι εἴμεθα ἀδελφοὶ σας, καὶ ὅτι ὅσα τὸ ἔθνος μᾶς ἐπιτρέπει, σεῖς δὲν πρέπει νὰ τὰ χωνεύητε. Ἡ φρουρὰ τοῦ Μεσολογγίου πολεμεῖ εἰς τὸ προπύργιον τούτου καὶ διὰ τὸ ἔθνος, καὶ διὰ σᾶς ἐπομένως· οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ Μεσολογγίου, ἐκ τῶν ὁποίων κἀνεὶς δὲν ἔμεινεν ἀπλήγγωτος, οὔτε χωρὶς νὰ στερηθῇ τὸν ἀδελφόν, ἢ ἄλλον συγγενῆ του, ὑπομένουσαν ὅλα ὅσα ἡμποροῦν νὰ ὑπομείνουν ἄνδρες ἀποφασισμένοι· ἡ φρουρὰ αὐτὴ πάντα ὑπομένει διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς πατρίδος· ἀλλὰ ἀπαιτεῖ, ὥστε καὶ ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους χρεωστεῖ νὰ γνωρίζῃ ὡς ἀνωτέρους, νὰ ἴναι κατ' ἀξίαν τοιοῦτοι. Ἀφήσατε λοιπὸν τὰ πάθη, στρέψατε ὀφθαλμόν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ πρὸς τὰ συμφέροντά της, μὴ μεριμνᾶτε ποῖος νὰ γίνῃ ἀνώτερος τοῦ ἄλλου, ὅτε μας τὸ καλὸν παρδειγμα (κατὰ τὸ χρέος σας) τοῦ πατριωτισμοῦ, τῆς χρηστοθείας, ἀφιλοκαρδίας καὶ ὅλων τῶν πατριωτικῶν ἀρετῶν· καὶ τότε τις δὲν θέλει σᾶς ὑπακούσει, τίς δὲν θέλει σᾶς μιμηθῇ; Δότε μας τὸ παράδειγμα τοῦτο ἐν καθαρᾷ ἀληθείᾳ, καὶ ἡ ἐπικειμένη κατηγορία θέλει τιναχθῇ ἀπὸ τὰς κεφαλὰς σας.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ.

ΕΤΟΣ

ΤΡΙΤΟΝ.

ΑΡΙΘ 1—2

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ. 6 Ιανουαρίου 1826.

Μεσολόγγιον. Τὴν 1 Ιανουαρίου

ΕΒΟΥΛΗΣΕ τὸ 1825 ἔτος, καὶ ἐμβαίνομεν εἰς τὸ 1826. Ἀφίνοντες τὰ παρελθόντα, τὰ ὅποια ὅλοι γνωρίζομεν, ἄς ρίψωμεν μίαν ὀμματιὰν εἰς τὸ μέλλον, τὸ ὅποιον μ' ὅλον διὰ εἶναι ἀκεπασμένον ἀπὸ τὴν σκοτεινὴν ὁμίχλην τῶν περιστάσεων, τὸ κάλυμμά του ὅμως αὐτὸ δὲν θέλει εἶσθαι ἀδιαχώρητον, ὅταν μία δικαία χεὶρ τολμήσῃ νὰ τὸ σηκώσῃ, ἐννοουμένου πάντοτε νὰ σηκωθῇ ὅχι τὸ κάλυμμα τοῦ ἀγάλματος τῆς Σατῆδος, ἀλλὰ τὸ ὅποιον κάθε πατριώτης εἶναι εἰς χρέος νὰ ἀνακαλύψῃ.

Ἐν ᾧ πέντε ὁλοκλήρους χρόνους διαρκεῖ ὁ ἀγὼν τῆς ἐνδόξου ἀναγεννησεώς μας, καὶ μετὰ τοῦ διαστήματος τούτου πολλοὶ πατέρες ἐστερηθήσαν τοὺς υἱούς των, τέκνα τοὺς πατέρας των, ἀδελφοὶ τοὺς ἀδελφούς των, καὶ μυρία ἄλλα δεινὰ, καθὼς προλαβόντως ἐξηγήθημεν, ὑπέμειναν, κἀνένας μ' ὅλα ταῦτα Ἑλλήνων ἀληθῆς δὲν παραπονεῖται διὰ τὰ δυστυχήματα ταῦτα· κάθε Ἑλλήνων ἀληθῆς εὐχαριστεῖται, διότι ἔχασεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος του τὸ πλεον ἐράσμιόν του πρᾶγμα, καὶ διότι ἐγυνώθη ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά του· κάθε ἀληθῆς Ἑλλήνων γνωρίζει, ὅτι τὸ φυτὸν τῆς ἐλευθερίας μὲ αἷμα καὶ μὲ θυσίαν πρέπει νὰ ὀνηθῇ καὶ διὰ τοῦτο γνωρίζοντες ὅλα ταῦτα οἱ ἀληθεῖς Ἑλληνες, προσφέρουν ἐκτουὺς θυμὰ νέων παθημάτων.

Καὶ τῶντι νέας θυσίας μέλλομεν ἀκόμη νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος, καὶ θυσίας πλεον σκληρὰς ἔσως ἀπὸ τὰς προλαβούσας· ἀλλ' ὁ ἀληθῆς Ἕλληνας θέλει μείνει ἐπίσης ἀκλόνητος· ἡξέυρει νὰ ὑπομένῃ, διότι ἡξέυρει καὶ ὅτι ὑπομένει ὑπὲρ τῆς φιλότατης πατρίδος του, τὴν ὅποιαν ὅλοι οἱ Δυνατοὶ ἐθεώρησαν μὲ αἰσθημα τὸσον ψυχρὸν, ὅσον εἶναι ψυχροὶ καὶ τοῦ Ἀρκτικοῦ πόλου οἱ πάγοι.

Ἀλλ' ἰδοὺ τέλος πάντων ὅτι ἡ Εὐρώπη ἔλαβε περὶ ἡμῶν μέριμναν· Ἡ ἐλευθερία καὶ γενναία Ἀγγλία θέλει, ὥστε καὶ οἱ πλησίον της νὰ καθομολογῶσι μὲ αὐτὴν· καὶ ἐνεκα τούτου δίδει κατ' ἀξίαν τὸν ἀληθῆ τίτλον εἰς τὸ Μινιστερίον της ὅλος ὁ κόσμος, τίτλον, δεῖς ἀποκτήθῃ μὲ θυσίας, τὰς ὁποίας μόνον τὰ χρονικά τοῦ ἔθνους τούτου δύνανται νὰ ἐξιστορήσουν. Ἀλλὰ καθὼς ἡ Ἀγγλία μὲ αἵματα ἀπέκτισε τὴν ἐλευθερίαν της, οὕτω καὶ ἡξέυρει νὰ τιμᾷ καὶ νὰ βοηθῇ τοὺς ἀγῶνας ἐνὸς λαοῦ, δεῖς μὲ τὰς αὐτὰς θυσίας ἐπικαλεῖται τὴν πολιτικὴν ὑπαρξίν του πολλάκις ἐξουδενωθεῖσαν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὑπὸ τῶν λατρευτῶν αὐτοῦ ἐγκαταλειφθεῖσαν.

Ἡ Εὐρώπη λοιπὸν ἔλαβε μέριμναν περὶ τῆς ὑποθέσεώς μας· καὶ ἡμεῖς Ἀγγλία ἔλαβε, στηριζομένη εἰς τὰς φιλελευθέρους ἀρχὰς της, ἡ δὲ ἄλλη Χέρσος Εὐρώπη εἰς..... Ἡ Εὐρωπαϊα Τουρκία κατοικεῖται ἀπὸ λαὸν ἀνατικὸν καὶ στερημένον ἀπὸ πραγματικὴν δύναμιν· οἱ καιροὶ τῶν Ὁμάρ καὶ τῶν Σουλεϊμάν παρῆλθον· ἡ Αὐστρία δὲν φοβεῖται πλέον νὰ ἰδῇ Τουρκικὰς στρατιάς ἐνώπιον εἰς τὰς πύλας τῆς Βιέννης· οἱ ἀπαίδευτοι Γιανίτσαροι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ πολεμήσουν τὴν πεπαιδευμένην Εὐρώπην. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἄρ' γε οὐτε οἱ τακτικοὶ Ἀραβες, ὀδηγούμενοι ἀπὸ ἀξιωματικούς, ἐχθροὺς ἀσπόνδους τῆς ῥηθείσης ἐπικρατείας, νὰ ἐξουσιάζωσι πρῶτον τὸν θρόνον τοῦ Πατισᾶχ, καὶ νὰ κατορθώσωσιν ἐπομένως, ὥστε ὁλόκληρον τὸ πολιτικὸν τῆς Εὐρώπης σύστημα νὰ μεταβληθῇ;

Ἰδοὺ λοιπὸν διὰ ποίους λόγους ἡ Χερσαία Εὐρώπη λαμβάνει περὶ τῶν πραγμάτων μας φροντίδα· δὲν συμφέρει εἰς τὸ σύστημα τῆς ἰσοσταθμίας νὰ ἐμβουν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν λογχοφόρα στρατεύματα· δὲν συμφέρει νὰ λυθῇ ἀπὸ Ἀραβικὰς φάλαγγας ὁ Γόρδιος τῆς Αἰκατερίνης δεσμός. Ἄν καθυποδουλωθῇ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τοὺς Ἀραβας, αἱ θύραι τοῦ Βυζαντίου ἀνοίγονται δι' αὐτοὺς, οἱ ὅποιοι τότε ὀδηγούμενοι ἀπὸ ἄτομα ἀρκετὰ γνωστὰ, εὐκολώτατα θέλουν κλονίσαι τὴν ἡσυχίαν τῆς Εὐρώπης.

Ἄν ἡ παλαιὰ Ἑλλὰς ἀποκατασταθῇ κράτος ξεχωριστὸν καὶ ἀνεξάρτητον, μένουσα ἡ Θράκη τότε ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν βαρβαρικῶν ὁρδῶν, δὲν θέλει προξενεῖ τὸν παραμικρὸν φόβον εἰς τὴν Εὐρώπην· ἂν ὅμως εἰ

ἐναντίας καθυποταχθῇ ἡ παλαιὰ Ἑλλάς εἰς τὰ τακτικά στρατεύματα, ἡ Θράκη θέλει συμπεριληφθῇ εἰς τὰς κατακτήσεις τῶν Ἀράβων, καὶ τότε τὰ παραπόμυνα θέλουν εἶσθαι ἀνεπίδεκτα ὑπολογισμῶν.

Ἡ Ῥωσσία ἰγνώρισε τὸ ἀληθές της συμφέρον· καταβαίνοντες πρὸς τὸν Προῦτον οἱ λόγοι της, θέλουν κίμει νὰ σεβασθῇ ὁ Αὐτοκράτωρ των· ἀλλ' ἡ Γαλλία στέλλουσα τοὺς πολίτας της διὰ νὰ εἶναι ὁδηγοὶ τῶν Αἰγυπτιακῶν φαλάγγων, καὶ ἡ Αὐστρία τὰ πλοῖά της διὰ νὰ τὰς μετακομίζουσιν, δὲν ἰγνώρισαν βέβαια τὰ πονηρὰ τοῦ Μεχμέτ-Ἀλή διαβούλια. Τὰ συστήματα τυφλώουσι ἐνίοτε τὸν ἄνθρωπον, καθὼς καὶ συμβαίνει πῶρ' εἰς τὰς καθεστῶσας περιστάσεις· ἐνόμισαν συμφέρον νὰ δαμάσουν τοὺς ἀποστάτας, τοὺς Ῥαδικάλους, τοὺς Καρβονάρους, καὶ διὰ τούτου συνέδραμον εἰς τὰ ὑψηλὰ φρονήματα ἐνδὸς ἀνθρώπου, ὅστις διὰ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν θησαυρῶν του ἔμπορεῖ νὰ ἐπιχειρησθῇ τὰ πλέον μεγάλα πράγματα.

Ἰδοὺ λοιπὸν, ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι προωρισμένη ἀπὸ τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν, ὅχι μόνον νὰ πολεμήσῃ τοὺς Ἀράβας, καὶ οὕτω νὰ ἐλευθερωθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ της, ἀλλὰ καταστρέφουσα τὰς τακτικάς ταύτας ὁρδὰς, νὰ κυπήσῃ τὸν ὄφιν εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀφ' οὗ τὸν φονεύσῃ, καὶ ἀσφαλίσῃ τὴν αὐτονομίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν της, νὰ προλάβῃ καθε φόβον, τὸν ὅποιον ἤθελεν συλλαβεῖ ἡ Εὐρώπη, ἂν ὁ υἱὸς τοῦ Σατράπου τῆς Αἰγύπτου γίνῃ κύριος ἐνδὸς θρόνου, ὅστις ἐξ αἰτίας τῆς ζηλοτυπίας διαφόρων Δυνάμεων κατεστάθῃ νέον μῆλον τοῦ Πάριδος, καὶ δι' αὐτὸν τὸν παράδοξον λόγον ἡσπάλισε τὴν ὑπαρξίν του, ὑπαρξίν, ἥτις δὲν θέλει παράξει ποτὲ τὴν ἡσυχίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Αὐλῶν, ἐν ὅτῳ δὲν ἀποδιωχθῇ ἀπὸ τὸν Βόσπορον.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου. Παρατηροῦμεν ὅτι εἰς τὰς σκηνὰς τῶν στρατευμάτων τοῦ Κιουταχῆ βσιλεύει παντελής ἀκίνησις· περὶ δε τῶν ἐχθρικῶν κανονοστασιῶν δὲν περιέρχονται πλέον Χαλντούπιδες, ἀλλὰ Γαλλο-Αἰγυπτίοι. Δύο πράγματα ἀξία περιεργείας συμβαίνουν ἀπὸ μέρους τῶν ἐχθρῶν· πρῶτον ἡ ὀλοτελής ἀπὸ μέρους τῆς Ξηρᾶς τοῦ πυρὸς κατάπαυσις, καὶ δεύτερον, ὅτι οὕτω ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης δὲν φαίνεται ποσὼς κἀνὲν ἐχθρικὸν καράβι νὰ περιέρχεται εἰς τὸν ὀρίζοντά μας, ἀλλὰ ὁ ἐχθρικός στόλος μένει ἀκίνητος εἰς τοὺς λιμένας Π. Πατρῶν καὶ Ναυπάκτου.

Τὴν 1 Ἰανουαρίου. Ἐν ᾧ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐπεκράτει ἡ πλέον ἐντελής ἀπὸ μέρους τοῦ ἐχθροῦ σιωπὴ, εἰς τὰς τρεῖς ὥρας τῆς νυκτὸς αἰφνης ἰδομεν τουφεκισμοὺς βιαίως ῥιπτομένους εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον μεταξὺ τοῦ κατασκηνώματος τῶν δύο Σατραπῶν. Ὁ τουφεκισμὸς οὗτος, ὅστις διήρκεσε μίαν περίπου ὥραν, ἐρρίπτετο κατ' ἐναντίαν ἀμοιβαίως διεύθυνσιν, ἐξ οὗ συμπεραίνεται, ὅτι ἦτον πρᾶξις συναλλήλου μάχης μάλλον, ἢ οἰασθήποτε ἄλλης αἰτίας· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τῶν τουφεκισμῶν ἐρρίφθη καὶ μία κανονιά ἀπὸ τὸν μέγαν πύργον τοῦ ἐχθρικοῦ κατασκηνώματος. Κατὰ τὸ παρὸν δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν οὐδεμίαν ἐντελὴ καὶ βεβαίαν πληροφορίαν περὶ τοῦ συμβάντος τούτου.

Τὴν 2 τοῦ αὐτοῦ. Ἐξακολουθεῖ εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον ἡ αὐτὴ ἡρεμία καὶ ἀδράνεια· ἄκρα ἀνακωχὴ πυρὸς. Ἀπὸ μέρους μας μ' ὄλον τοῦτο δὲν παύομεν νὰ πυροβολῶμεν συνεχῶς τοὺς νέους διαδόχους τῆς ἐχθρικής πυροβολικῆς.

Ὡσαύτως καὶ ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης δὲν φαίνονται περιερχόμενα ἐχθρικά πλοῖα· ἐν γένει δ' οἱ νέοι ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς ἐχθροὶ δὲν ἤρχισαν ἀκόμη τὰς ἐχθρικές ἐπιχειρήσεις των, μ' ὄλον ὅτι ἡ φρουρά μας θαρραλέως τοὺς προσμένει.

Τὴν 3 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρῶτ' ἐφάνησαν δύο ἐχθρικά πλοῖα, τὰ ὅποια ἐκπλεύσαντα τοῦ κόλπου, ἦλθον ἕως εἰς τὸ Καραβοστάσι, καὶ πάλιν ἐπέστρεψαν.

Ἐν ᾧ ἀπὸ μέρους τῆς Ξηρᾶς διήρκει ἡ πλέον ἐντελής σιωπὴ, αἰφνης μετὰ τὴν μεσημβρίαν διατάξαντες οἱ Γαλλο-Ἀράβες τὴν πυροβολικὴν των, ἤρχισαν συνεχῶς καὶ ἀλλεπαλλήλως νὰ πυροβολῶσι καὶ τὴν πόλιν καὶ τοὺς προμαχῶνας τοῦ ὀχυρώματός μας. Παρατηρήσαμεν, ὅτι οἱ νέοι οὗτοι πολιορκηταὶ μας ἔφερον ὡς πρὸς τὸ παρὸν δέκα ὄλμους (mortar), καὶ, καθὼς πληροφοροῦμεθα, ἀπεβίβασεν ἀκόμη εἰς Κρουονέρι ὁ ἐχθρικός στόλος εἰκοσι κανόνια μεγίστης διαμέτρου, καὶ ἄλλους πέντε ὄλμους, τὰ ὅποια δὲν δύνανται κατὰ τὸ παρὸν νὰ διαβιβάσῃσι διὰ τὴν πλημμύραν τοῦ Εὐννοῦ ποταμοῦ (Φιδάρι). Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἀπὸ μεσημβρίας ἕως τῆς ἑσπέρας μᾶς ἐρρίψαν οἱ βάρβαροι ἱκανὸν ἀριθμὸν σφαιρῶν, ὀλμων καὶ κανονίων, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐφονεύθη ὁ χειροῦργος Βασίλειος, καὶ ἐπληρώθησαν ἄλλοι τρεῖς, τὸ ἑσπέρας πάλιν κατέπαυσαν.

Τὴν 4 τοῦ αὐτοῦ. Μέρος τῆς φρουρᾶς μας ἐξῆλθε σήμερον ἐξω τοῦ ὀχυρώματος, καὶ ἐστάθη εἰς τοὺς προμαχῶνας τῆς τρίτης τῶν ἐχθρῶν παραλλήλου, τουφεκίζουσα ἱκανὴν ὥραν. Οἱ ἐχθροὶ ἀντετουφεκίζον ἐπίσης ἀπὸ τὰ κανονοστάσιά των· ὁ δὲ ταιούτος ἀκροβολισμὸς διήρκεσε τρεῖς ὥρας.

Μετὰ τοῦτο ἐπυροβόλησαν τὰ κανονοστάσιά μας ἱκανὴν ὥραν τὰ τῶν ἐχθρῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἔδωκαν ἀποκρίσιν.

Ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης δὲν φαίνεται τίποτε, διότι ὁ Βορρᾶς τὴν κατακυματεῖ. Ἡ Ἑλληνικὴ ναυτικὴ μοῖρα τῶν Σπετσῶν περιέρχεται εἰς τὰ μεταξὺ Σκροφῶν, Ζακύνθου καὶ Γλαζέντσας νερά, ἀναμένουσα ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν καὶ ἐκεῖνας τῆς Ὑδρὸς καὶ Ψαρῶν, ὥστε ἐνωθεῖσαι νὰ προσπαθήσῃ τὴν διάλυσιν τοῦ ἀποκλεισμοῦ τοῦ λιμένος μας.

Τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ. Ἡ τρικυμία τῆς θαλάσσης εξακολουθεῖ νὰ ἐπαυξάνη, καὶ ἐπομένως τὰ τοῦ πελάγους νὰ ἡρεμώσιν.

Οἱ Γαλλο-Ἀράβες ἔδωκαν καὶ σήμερον μετὰ τὴν μεσημβρίαν εἰς ἐνέργειαν τὸ πῦρ των κατὰ κάθετον. Αἱ βόμβαι αὐτῶν ἀποτελοῦν λάκκους εὐρυχωροτάτους, ἐξ οὗ γίνεται γνωστὸν, ὅτι καὶ εἶναι καθ' ὑπερβολὴν μεγάλου ὄγκου. Μία οικογένεια συντιθεμένη ἀπὸ τέσσαρας ψυχᾶς ἔγινε πλήθος συντριμμάτων ἀπὸ τὴν ἐκρηξιν μιᾶς Γαλλο-Αραβικῆς βόμβας· ὁ δὲ οἶκος οὗτος ἀντετάπη ἐξ ὀλοκλήρου.

Ἰδοὺ λοιπὸν εἰς τί συνεισφέρουν τὰ πολεμικά καταστήματα τῆς Γαλλίας! Τάλαινα Ἑλλάς! Ποῖός ποτε μὲ αἰσθημα ἀνθρωπότητος ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ, ὅτι ἐν ᾧ ἐμελλον νὰ λυθῶν αἱ τυραννικαὶ ἀλύσεις σου, καὶ ἐν ᾧ ἠγωνίσθῃς νὰ καθομοιωθῇς μὲ τὰς λοιπὰς, τὰς ὁποίας οὐ ἐξευγένισες ἐπικρατείας, ἐμελλες ἀπὸ τὰ ἄπιστα τέκνα τούτων αὐτῶν τῶν ἐπικρατειῶν νὰ καταπολεμήσῃς, καὶ νὰ κινδυνεύῃς ἤδη ἐξαιτίας αὐτῶν ἐξουθενισμὸν ὀλοτελῆ; εὐχαριστήθητι μ' ὅλα ταῦτα· διότι τὰ εἰλικρινῆ τέκνα σου εἶναι ἀποφασισμένα νὰ σὲ ὑπερασπισθοῦν ἕως τῆς τελευταίας ῥανίδος τοῦ αἵματός των· τότε, φιλάττη-μήτερ, θέλεις καθυποδουλωθῇ, ὅταν κἀνὲν τῶν γυναικῶν τέκνων σου, δὲν θέλει βλέπει τὸν ἥλιον.

Τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ. Τὴν αὐγὴν ἰδομεν πυρκαϊὰν γενομένην εἰς τὰς καλύδας τῶν στρατευμάτων τοῦ Κιουταχῆ· ἱκάνησαν περισσότεραι ἀπὸ 60 καλύδας καὶ σκηνάς· ἂν δὲ ἡ πρᾶξις αὕτη ἔγινε κατὰ συμβεβηκός, ἢ ἐπὶ τούτου, ἀγνοοῦμεν.

Ἐορταζομένης σήμερον τῆς ἡμέρας τῶν Θεοφανείων, δι' ἐπιταγῆς τῆς ἐνταῦθα τοπικῆς Διοικήσεως καὶ τῶν στραταρχῶν, ἔγινεν εἰς τοὺς προμαχῶνας τοῦ ἀξιωματημονεύτου ὀχυρώματός μας γενικὴ πρὸς τὸν Ὑψίστον Θεὸν δέσσις. Ἐπεκαλέσθημεν τὴν βοήθειάν του δι' ἱεροπραξίας παντός τοῦ κλήρου· καὶ μὴν ἔχοντες ἄλλο καταφύγιον νὰ στηριχθῶμεν, ἐγκαταλείπομενοι καὶ καταπολεμούμενοι ἀπὸ τοὺς ἰδίους ὁμοθησκούς μας, πρὸς αὐτὸν ἀφοσιούμεν ὅλας τὰς ἐλπίδας μας, καὶ αὐτὸς ἔστω ὁ μέγας ἡμῶν προστάτης.

Ὁ ἐχθρὸς ἐπαγέλαθε περὶ τὴν μεσημβρίαν τὸν κατὰ κάθετον πυροβολισμόν του, ὅστις διήρκεσε τρεῖς περίπου ὥρας ἀδιαλείπτως, χωρὶς ὁμως νὰ μᾶς προξενήσῃ βλάβην τίνα.

Κύρια Συντάκτα τῶν Ἑλλήν. Χρονικῶν.

Παρακαλεῖσθε νὰ καταχωρίσετε εἰς τὴν ἐφημερίδα σας τὴν πολιτογράφειαν, ὅπου οἱ ἐντιμοὶ Μεσολογγῖται πρὸς ἐμὲ ἔκαμον, καὶ τὴν ἀκόλουθον εὐχαριστήριον ἐπιστολήν μου πρὸς τοὺς Δημογέροντας, ἐπιστάτας καὶ λοιποὺς ἀπαξάπαντας κατοίκους τῆς θεοσώστου ταύτης πόλεως, καὶ θέλετε μὲ ὑποχρεώσῃ.

Μεσολόγγιον 28 Δεκεμ. 1825. Ὁ Φίλος σας Πέτρος Στεφανίδης.

Ἐξῆχάτα ἐν Ἱατροῖς Κ. Πέτρος Στεφανίδης.

Ἡ Συνέλευσις τῆς κοινότητος τῆς πόλεως ταύτης Μεσολογγίου ἱκανῶς γνωρίσασα τὸν χαρακτῆρά σου, καὶ τὸν πατριωτικὸν σου ζῆλον, καὶ τιμῶσα τοὺς ἐναρέτους πατριώτας, καὶ τοὺς κατ' ἐξοχὴν ἐν αὐτῇ ἐκδουλεύσαντας τὴν πατρίδα, σὲ ἀνακηρύττει πολίτην τῆς πόλεως Μεσολογγίου, εἰς ἀμοιβὴν τῶν ἐν αὐτῇ πιστῶν, καὶ μακρῶν ἐκδουλεύσεων σου.

Ἐγράφη ἐπὶ τῆς τοπικῆς Συνελεύσεως τοῦ Μεσολογγίου. Τῇ 20 Δεκεμβρίου 1825. Ἐν Μεσολογγίῳ.

Οἱ Δημογέροντες, Ἀναστάσις Παλαμῆς Ἀλέξιος Τσιμπούρακης Παῦλος Μπονισέρης. Καὶ Ἐπιστάται, Πάνος Παπαλουκάς Χρήστος Παψάλης καὶ πάντες οἱ πολῖται.

Πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους Δημογέροντας, Ἐπιστάτας καὶ πάντας τοὺς πολίτας τοῦ Μεσολογγίου.

Κύριοι! Ἄν ἐγὼ κατὰ τὴν παρελθούσαν πεντάετιαν ἀφείρῃσα τὴν ζωὴν μου ὡς Ἑλλήν εἰλικρινῆς, καὶ εἰς τοὺς ἐν Ἀκαρνανίᾳ πολέμους, καὶ μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ὀλοπρόθυμον ἐπίσκεψιν τῶν ἐνταῦθα ἀσθενούντων, ὡς ἱατρὸς, τοῦτο ὑπῆρξε χρέος μου ἀπαραίτητον, καὶ καθήκον εἰς τὸν χαρακτῆρά μου· ὅτι διὰ ταῦτα ἐχαρίσατέ μοι τὸ ἰσοπολιτεῦμα τῆς πατρίδος ὑμῶν, τοῦτο ὑπάρχει καλοκἀγαθία ὑμῶν καὶ εὐγένεια· ἐγὼ ἀποδέχομαι πασιχάρως τὴν τιμὴν ταύτην, καὶ δι' αὐτὴν ὁμολογῶ πᾶσιν ὑμῖν ἀπείρους τὰς χάριτας, καὶ ὑποχρεώσεις, εὐχόμενος Θεοῦ, τὴν τελείαν ἐλευθερίαν τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ τὴν εὐτυχὴ ἀποκατάστασιν καὶ λαμπρότητα τῆς νέας ταύτης πατρίδος μου.

Μεσολόγγιον 28 Δεκεμβρίου 1825. Ὁ πατριώτης Π. Στεφανίδης.

ΑΡΙΘ. 3—4

Μεσολόγγιον 13 Ἰανουαρ. 1826.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚ. ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελ. πρὸς πάντας τοὺς κατοίκους καὶ παρεκκλήματα Ναυπλίου ὁμογεγεῖς.

Εἶναι γνωστὸς εἰς ὅλους ὁ κίνδυνος τοῦ Μεσολογγίου, ὅστις ἀλλῶς δὲν ἔμπορεῖ ν' ἀπαντηθῇ, εἰμὴ μὲ τὴν θαλάσσιον δύναμιν· ἀλλὰ κατὰ

δυστυχίαν πρὸς ὀλίγων ἤδη ἡμερῶν ὁ ἐχθρὸς στόλος ἀποκλείει ἐλευθέ-
ρως τὰ παράλια τοῦ Μισολογγίου (1), ἐπειδὴ ἡ Ἰδραϊκὴ μοῖρα, στερη-
μένη διόλου πολεμφοδίων, τὰ ὅποια ἐδαπάνησεν εἰς τὰς διαφόρους ναυ-
μαχίας, στερημένη καὶ ἀπὸ τροφᾶς, ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ· καὶ ἤδη
διὰ τὴν ἐκπλύσιν, ἀπαιτεῖται ἰκανὴ ποσότης χρηματικῆ, τὴν ὅποιαν τὸ
ταμιεῖον δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐξοικονομήσῃ. Ὁ μόνος πόρος,
ὅστις ὑπολείπεται, εἶναι ὁ προαιρετικὸς ἔρανος τῶν ὁμογενῶν, ὅσοι αἰ-
σθάνονται τὸν κίνδυνον τῆς πατρίδος.

Τὰ μέλη τοῦ Σ. Βουλευτικῆς Σώματος συνεισέφερον κατ' αὐτὸν τὸν
τρόπον ὑπὲρ τὰς ὀγδοήκοντα δύναι χιλιάδας γρόσια, καὶ ἀναλόγως θέλου-
σι συνεισφέρει καὶ τὰ λοιπὰ διοικητικὰ μέλη.

Προσκαλοῦνται λοιπὸν καὶ ὅλοι οἱ ἐνταῦθα πατριῶται νὰ συνεισφέρουν
ὅσα ἕκαστος βούλει, συλλογισμένοι, ὅτι εἰς τὴν προθυμίαν των στέκει
τὸ νὰ σωθῇ τὸ Μισολογγίον, καὶ μὲ αὐτὸ ἡ πατρίς ἀπὸ τὸν ἐπικείμενον
κίνδυνον, καὶ ὅτι, ὅσον περισσότερον συνεισφέρουν ὅχι μόνον θέλουν προσ-
θέσει εἰς τὴν ποσότητα τοῦ ἐράνου, ἀλλὰ θέλουν παρακινήσει καὶ τοὺς λοι-
ποὺς νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα των, διὰ τὴν συμπληρωθῇ ἡ ἀπαιτουμέ-
νη ποσότης διὰ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην τῆς πατρίδος.

Ἡ καταγραφή των ὀνομάτων ἐκείνων τῶν πατριωτῶν, ὅσοι θέλουν
νὰ συνεισφέρουν, γίνεται εἰς τὴν πλατεῖαν, ὑποκάτω τοῦ πλατάνου, ὅ-
που θέλει πορεύεσθαι καὶ μία ἐπιτροπὴ τοῦ Σ. Βουλευτικῆς Σώματος, καὶ
ἐκεῖ ἐξεισθύνονται οἱ προαίρουμένοι καλοὶ πατριῶται.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 7 Δεκεμβρ. 1815. ὁ πρόεδρος Γ. Κουντουριώτης.

Ὁ γιν. γραμ. Μαυροκορδάτος.

Ἀποσπάσμα γράμματός τοῦ Κ. Κανδίου Δελφινίαν ἀπὸ Μαρμαρᾶ. Τῇ 6 Δεκεμβρ.

Κατὰ τὴν 2 τοῦ ἐνεστώτος μηνός, ἐξέφυγεν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου τέσ-
σαρες αἰχμάλωτοι, οἱ ὅποιοι λέγουσιν ὅτι, κατὰ τὴν πρώτην ναυμαχίαν,
τὴν γενομένην περὶ τὸ ἀκρωτήριο Πάπα, ἀφ' οὗ ἐπολέμησαν γενναίως οἱ
ἡμέτεροι, ἔρριψαν καὶ ἐν πυρπολικὸν ἐναντίον μιᾶς Βυζαντινῆς φρεγάτας,
τῆς ὁποίας κυβερνήτης ἦτον ὁ Τσερτσηρ Χουσεϊνης, πλὴν ἀπέτυχε. Τοῦ-
το αὐτὸ συνέβη καὶ κατὰ τὴν δευτέραν τὴν περὶ τὰς Ἐχινάδας, γενομέ-
νην ναυμαχίαν. Κατὰ δὲ τὴν τρίτην ναυμαχίαν, ἥτις ἐγένετο πρὸς τὴν
Γλαρέντζαν κατὰ τὴν 24 τοῦ Νοεμβρίου, ἐπιδόθη ἐν τῶν ἡμετέρων πυρ-
πολικῶν, πλὴν χωρὶς τινος ἀνθρώπου, καὶ κατὰ τὴν τετάρτην κατεδιώ-
χθη κατσχυμένος ὁ ἐχθρὸς στόλος παρὰ τῶν ἡμετέρων μέχρι τοῦ ἀ-
κρωτηρίου Πάπα.

Κατὰ τὰς ναυμαχίας ταύτας ἐφονεύθησαν μεταξὺ πολλῶν ἄλλων καὶ
δύο σημαντικοὶ Τούρκοι, ὁ Μουσταφὰ ἀγας Τσισμελής, γαμβρὸς τοῦ
Χαλήλ-μπεη καὶ κυβερνήτης μιᾶς φρεγάτας, καὶ ὁ ἕτερος, κυβερνήτης
μιᾶς κορβέτας. Ὁμολογοῦσιν οἱ αἰχμάλωτοι ὅτι ὁ ἐχθρὸς στόλος συνέ-
λαβε καὶ ἔχει μέγαν φόβον διὰ τὴν γενναίαν ἀντίστασιν καὶ μεγάλην ἐμ-
πειρίαν τῶν θαλασσιῶν μας, καὶ μελετᾷ νὰ ἀναχωρήσῃ μετ' ὀλίγον, καὶ
πότε μὲν λέγει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, πότε δὲ εἰς Ἀλεξάνδρειαν·
ὁ δὲ ἱμπεράτης εἰς τὰς 30 παρελθόντος ἀπέραςεν εἰς Μισολογγίον,
σκοπεύων νὰ κάμῃ ἐφοδὸν μὲ τὰς κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν προπαρα-
σκευὰς καὶ δυνάμεις του· ἐν δὲ ἀποτυχῶν ἐπιστρέψῃ, μέλλει τότε νὰ ὑ-
πάγῃ κατὰ Καλαβρύτων καὶ μεγάλου Σπηλαίου, καθότι ἔμαθεν ἀπὸ τὸν
ἐν Πάτραις Ἰουσοῦφ-πασσαν, ὅτι ἐκεῖ εὐρίσκονται ὅλοι οἱ θησαυροὶ τῶν Ἑλ-
λήνων. Οἱ αὐτοὶ προσθέτουν ὅτι, ἂν πρὸ ὀκτώ ἡμερῶν δὲν ἦθελε φθάσει
εἰς Πάτρας ὁ ἐχθρὸς στόλος, οἱ ἐν Ναυπάκτῳ ἐχθροὶ μὴ λαβόντες τοὺς
μισθοὺς των, ἀπεφάσισαν νὰ παραδώσουν εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ φρούριον·
φθάσας δ' ἐκεῖ ὁ ἱμπεράτης ἐφυλάκωσε τὸν ἐν τῷ φρουρίῳ Μουχαφίς-
μπεην διὰ τὴν εἰς τοὺς στρατιώτας ἀπρόδωξίαν του. Σὺν τούτοις λέγου-
σι τὴν ἀκαταστασίαν τῶν Ἀράβων, τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου,
καὶ ὅτι ὁ ἱμπεράτης μέλλει νὰ παραχειμάσῃ εἰς Π. Πάτρας.

Ὅλον δὲ τὸ ὑπὸ τὸν ἱμπεράτην στρατεύμα παλαιὸν καὶ νέον συμπο-
σοῦται, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν αἰχμαλώτων, εἰς δώδεκα ἢ δεκατρεῖς
χιλιάδας, ἐκ τῶν ὁποίων 8,000 εἶναι οἱ νεωστὶ ἐλθόντες, καὶ ἐξ αὐτῶν
1,000 ἱππεῖς.

Τὰ ἀπὸ Ἀλγέρας ἑνδεκα πλοῖα ἀνεχώρησαν ἀπὸ Π. Πατρῶν κατὰ τὴν
30 Νοεμβρίου εἰς τὰ ἴδια. Ἀπὸ δὲ τῶν συμπλεόντων φορτηγῶν πλοίων
Εὐρωπαϊκὰ τινὰ μένουσι εἰς Π. Πάτρας φορτωμένα. (ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Μισολογγίον Ἐγχώριον εἰδήσεις.

Τὴν 7 Ἰανουαρίου. Χθὲς εἰς τὰς τρεῖς ὥρας τῆς νυκτὸς κατέβησαν
οἱ Ἀράβες εἰς τὴν πλησιεστέραν πρὸς τὸ τεῖχος μας παράλληλον, καὶ
ὅτε μὲν ἐνώπιον τῆς δυτικῆς, ὅτε δὲ ἀπέναντι τῆς ἀνατολικῆς πτέρυγος,
καὶ ἄλλοτε ἐμπροσθεν τοῦ κέντρου τοῦ περιτειχίσματός μας ἰκανὴν ὥραν
ἐτουφίζον, κρουμένοι εἰς τοὺς προμαχῶνας τῆς εἰρημένης γραμμῆς.
Δύο βόμβαι ριφθεῖσαι κατὰ τῆς πόλεως μας ἔδωκαν τὸ σημεῖον τῆς ἀρ-
χῆς τούτου τοῦ κινήματος· δύο ἄλλαι ἐρρίφθησαν ὡσαύτως περὶ τὰ μέ-
σα τῶν τουφεκιῶν, καὶ ἕτεραί δύο ἔδωκαν εἰς τὸ τέλος τὴν κατάπαυ-
σιν τοῦ πυρός. Ἀτάραχος ἡ φρουρά μας δὲν ἔδωκε τὴν παραμικρὰν ἀπό-

(1) Δόξα τῷ Θεῷ ἰδοὺ τέλος πάντων ἡ Σ. Διοικησις μᾶς ἐνθουσιάσθη, καὶ ἐλάβετο περὶ
ἡμῶν πρόνοιαν. (Σημ. Εὐχ.)

κρισιν· οἱ ἐχθροὶ λοιπὸν μετὰ μιᾶς περιήκου ὥρας τουφεκισμὸν ἀπεσύρθη-
σαν εἰς τὰ ἴδια.

Ὅλος ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἐφθασεν εἰς τὰ παράλια τῶν Σκροφῶν ὁ
ναυάρχης μας Μικούλης δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὴν ἐνταῦθα τοπικὴν δι-
οίκησιν, καὶ δι' ἄλλης πρὸς τοὺς ἐπικρατηγοὺς μᾶς εἰδοποιεῖ τὴν ἀφίξιν
τοῦ στόλου μας. Γενικὴ χαρὰ καὶ εὐφροσύνη ἐξωγραφίσθη εἰς τὰ πρόσωπα
τῆς ἀνδρείας φρουρᾶς μας.

Τὸ ἐχθρὸν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς πῦρ ἦτον εἰς παντελὴ ἀπραξίαν σήμερον.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Ἐπὶ τὰ ἐχθρικὰ παράδια πλόντα ἔξω τοῦ Πάπα,
εἰδοποιήθησαν, ὡς φαίνεται, τὴν ἀφίξιν τοῦ στόλου μας, καὶ διελθόντες
σήμερον ἐνώπιον τοῦ λιμένος μας, εἰσῆλθον μετὰ σπουδῆς εἰς Π. Πάτρας.

Τὴν μεσημβρίαν μᾶς ἐρρίψεν ὁ ἐχθρὸς μερικὰς βόμβας.

Τὸ ἐσπέρας ἐφάνη εἰς τὸν ὁρίζοντά μας πρὸς δυσμὰς μέρος τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ στόλου διευθυνόμενον πρὸς τὸν λιμένα μας.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Εἴκοσι δύο Ἑλληνικὰ πλοῖα προσωρμίσθησαν τὴν
πρῶτὴν εἰς τὸν λιμένα μας· σφοδρὸς δ' Ἀπηνιώτης κατὰκυματίζει τὸ πέ-
λαγος.

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐχαιρετήσαμεν τὴν ἀφίξιν τοῦ στόλου μας. Καθ'
ἄλλην τὴν σειρὰν τῶν κανονοστασιῶν τοῦ τεύχους μας ἐκρότησεν ἡ πυρο-
βολικὴ τρίς, καὶ τρίς ἡ φρουρά ἐκένωσε κατὰ σειρὰν τὰ τουφεκία της.

Ἀπὸ μέρους τοῦ ἐχθροῦ ἐπικρατεῖ ἄκρα ἀνακωχὴ πυρός.

Τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ. Μ' ὅλον τὸν σφοδρὸν χειμῶνα καὶ τὴν ἐπικρα-
τοῦσαν εἰς τὴν θάλασσαν τρικυμίαν, ὁ ἐχθρὸς στόλος ἐβάλθη εἰς κίνη-
σιν. Πέντε φρεγάται, ἔχουσαι τὸν ἀνεμὸν ἀπὸ τῆς πρύμνης, ἐξέπλευσαν
περὶ τὴν μεσημβρίαν ἀπὸ τὸν κόλπον, καὶ ἐλθοῦσαι ἀπέναντι τοῦ λιμένος
μας, ἐπυροβόλουν τὰ αὐτοὺς εἴκοσι δύο πλοῖά μας, ἐξ ὧν τὰ ἡμισυ
στρατηγηματικῶς ἐβάλθησαν εἰς τὰ πανιά, καὶ διευθύνθησαν πρὸς δυσ-
μὰς, τὰ δ' ἄλλα ὄντα ἀραγμένα, ἀντεπυροβόλησαν μὲ ἀταραξίαν τὰς
ἐχθρὶκὰς φρεγάτας, καὶ τὰς ἠνάγκασαν μετὰ μιᾶς περιήκου ὥρας μάχην
νὰ στρέψωσι τὰ νῆα, καὶ νὰ διευθυνθῶσι πρὸς τὸ μέρος τῆς Πελοποννή-
σου. Τότε μία τῶν φρεγατῶν τούτων ἐρρίψε τρεῖς κανονισαῖς, καὶ ὕψωσε
σημεῖα· πάραυτα δ' ἔδραμον ἄλλαι ἐννέα φρεγάται τῆς πρώτης τάξεως
καὶ δύο βρίκια, καὶ ἦλθον εἰς βοήθειάν των, καὶ ἐνωθέντα ὅλα ὁμοῦ ἐ-
βάλθησαν εἰς τακτικὴν (1) γραμμὴν, καὶ πάλιν ἤρχοντο νὰ ἀντιπαρτα-
χῶσιν εἰς τὰ ἑνδεκα Ἑλληνικὰ βρίκια, τὰ ὅποια βλέποντα τὸν ἐχθρὸν
ἐνισχυθέντα ἔκαμαν πανιά, καὶ ἐβάλθησαν ὡσαύτως καὶ αὐτὰ εἰς τακτικὴν
γραμμὴν· ἐν τούτοις ἐγένιν ἀμοιβαίως ἰκανὰς ὥρας κανονοβολισμὸς ἀλλ'
ἡ τρικυμία δὲν ἐσυγχώρει, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰ μικρόσωμα πλοῖά μας,
νὰ γίνῃ τακτικὴ ναυμαχία· ἐνεκά δὲ τούτου καὶ οἱ Τούρκοι ἀπεσύρθησαν
πρὸς τὸν Πάπαν, καὶ ἡ ἰδική μας μοῖρα διευθύνθη πρὸς τὰς Σκροφὰς,
χωρὶς νὰ συμβῇ καὶ εἰς τὰ δύο μέρη ἄλλη ζημία, παρ' ὅτι ἐθραύσθη ἡ
ἀντέννα, ὡς φαίνεται, μιᾶς φρεγάτας, τὴν ὅποιαν ἴδομεν νὰ πλεῖ ἔως τῆς
ἐσπέρας χωρὶς πανὶ τῆς γάμπιας.

Ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἐχθρὸς ἀτέκεται εἰς παντελὴ ἀκίνησίαν.

Τὴν 11 τοῦ αὐτοῦ. Βασιλεῦσι ἀκόμη καὶ σήμερον ἡ αὐτὴ σφοδρό-
της τοῦ Ἀπηνιώτου, ὅθεν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν δὲν βλέπομεν ἄλλο, εἰμὴ
φουσκωμένα κύματα.

Ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἐπυροβόλησε σήμερον τὴν πόλιν μας μὲ βόμβας·
μιᾶς ἐξ αὐτῶν ἡ κερκὴς ἀπεκοίμισεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς ἐπταστὲς
κοράσιον. Ἰδοὺ ὅτι οἱ τακτικοὶ καὶ ἐξευγενισμένοι Γαλλο-
Ἀράβες πολεμοῦν κατὰ τοὺς νόμους τῶν Εὐρω-
παϊκῶν ἐθνῶν, προφυλαττέμενοι νὰ μὴ βλάπτουν
τὰ εἰς τὴν πόλιν γυναικόπαιδα, ἀλλὰ μόνον τὸ
τεῖχος, καὶ τὴν φρουράν του.

Τὸ ἐσπέρας εἰς τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτὸς συνέβη εἰς τὸ στρατόπεδον
τῶν βαρβάρων πυρκαῖα, ἥτις ἐφθειρε πολλὰς σκηνὰς καὶ καλύδας.

Τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ στόλος τῶν ἐχθρῶν, ὅστις μετὰ τὴν προχθε-
σινὴν ναυμαχίαν εἶχε διευθυνθῇ πρὸς τὴν Γλαρέντζαν, σήμερον πάλιν ἐ-
πέστρεψεν εἰς τὰ παράλια μας, καὶ περιφέρεται ἔξω τοῦ λιμένος μέρος
δ' αὐτοῦ ἄραξε περὶ τὸ ἐσπέρας ἀντικρὺ τοῦ Πάπα.

Ἡ πυροβολικὴ τοῦ ἐχθροῦ ἡμεῖς πάλιν σήμερον τὴν διακοπὴν αὐ-
τῆν τοῦ Γαλλο-Τουρκικοῦ πυρός δὲν ἠμποροῦμεν βίβαια νὰ τὴν ἀποδώ-
σωμεν εἰς ἄλλο, παρ' ὅτι ἀναμένουν, ὡς φαίνεται, οἱ Ἀφρικανοὶ καὶ τὰ
ἄλλα ἀπὸ Κρουονέρι πυροβόλα των, τὰ ὅποια, ὡς καὶ εἰς τὸ παρελθὸν
φύλλον εἶπομεν, δὲν δύναται πρὸς τὸ παρὸν διὰ τὴν πλημυρίαν τοῦ Φί-
δαρη νὰ διαβιβάσῃ.

Πολλοὶ τῶν Γαλλο-Αἰγυπτίων ἐφάνησαν τὸ πρῶτ' ἐνισχυόμενοι πρὸς
ἀνατολὰς κατὰ τὸ Μποχώρι, οἱ ὅποιοι ὅμως τὸ ἐσπέρας ἐπέστρεψαν πάλιν
εἰς τὸ στρατόπεδόν των.

Περὶ τὸ δεῖλι περιτρήγοντο μερικὰ μονόξυλα πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀσπρης
Ἀλικῆς, ὅπου ἐν σώμα ἐχθρῶν φυλάττει τὸν ἐκεῖσε πύργον, καὶ ὑπερα-

(1) Ἡ παρὰ τὸ ἐνδεὲς τάξις, εἰς τὴν ὅποιαν ἐβάλθη ὁ ἐχθρὸς στόλος, μᾶς κἀμνη βέ-
βαια νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι οἱ διάφοροι γνωστοὶ Εὐρωπαῖοι προσπαθοῦν νὰ διδάξουν τοὺς
ἀπίστους καὶ τὴν ναυτικὴν ἐπιστήμην, καθ' ὃν τρόπον οὗτοι τὴν ἐδιδάχθησαν εἰς τὰς ἀνα-
δελμίας τῆς πατρίδος των, καὶ οὕτω νὰ κατασταθῶσιν ὁμοῦ πιστοὶ τοῦ Μωάμεθ, καὶ
τῶν τοῦ Χριστοῦ ἀρνειῶν.

σπίζει τὰ λείψανα τοῦ αὐτοῦ ἀποσυρθέντος στολίσκου. Οἱ εἰς τὰ εἰρη-
μένα μονόζυγα λοιπὸν εἶδον, ὅτι εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο οἱ Τούρκοι ἐκόμιζον
μέγαν ἀριθμὸν σανιδίων· ἐνταῦθα δὲ ἤκουσαν καὶ σφυρίων κρότους· οἱ
βάρβαροι κατασκευάζουν, ὡς συμπεραίνομεν. σανιδώματα (σάλια), τὰ
ὁποῖα νὰ μεταχειρισθῶν εἰς τὴν ἐφοδὸν τῶν ἀπὸ θαλάσσης. Ἡ γενναία
φρουρά μας σταθερῶς ἀναμένει τὰς ὁρμὰς τῶν.

Μία κορβέτα Ἀγγλικὴ καὶ ἓν πολεμικὸν τῆς αὐτῆς σημαίας βρῖκει ἄ-
ραξαν τὸ ἐσπέραις ἀπέναντι τοῦ λιμένος μας.

Τὴν 13 τοῦ αὐτοῦ. Ἡ Ἀγγλικὴ κορβέτα ἔκαμε μετὰ τὴν ἀνατολὴν
τοῦ ἡλίου πανιὰ, καὶ εἰσέπλευσεν εἰς Π. Πάϊρας. Ἀπὸ δὲ τοῦ Τουρκικοῦ
στόλου μέρος μὲν ἐβάρθη εἰς τὰ πανιὰ, καὶ περιπλέει ἐξω τοῦ λιμένος
μας, καὶ μέρος μένει πρωτορμισμένον μέσον Γλαρέντας καὶ Πάπα. Ἐν
τοσούτῳ ὁ Ἀπηλιώτης ἐξακολουθεῖ νὰ φουᾷ μετὰ τὸ αὐτὸ πείσμα.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν ἀπὸ τοὺς ἐν Βασιλαδίῳ
εἰς τὴν προχρυσίνην ναυμαχίαν, γίνεταί γνωστὸν, ὅτι οἱ ἀντιμαχόμενοι
τόσον ἐπλησίασαν πρὸς ἀλλήλους, ὥστε κατήντησεν ἡ μάχη νὰ γίνηται
καὶ μετὰ τοῦφεία. Ἐπειδὴ δὲ, καθὼς ὀφθαλμοφανῶς ἐφάνη, ἀπὸ πολλὰς
τῶν ἐχθρικών φρεγατῶν ἐρρίπτοντο διὰ μιᾶς ὀκτακάσια ἢ καὶ χίλια του-
φέκια, βρασίμως συμπεραίνεται, ὅτι εἰς αὐτὰς ἦσαν καὶ πολλὰ τακτικὰ
στρατεύματα, καὶ μάλιστα εἶχον μεταβιβασθῆ αὐτοῦσε καὶ οἱ ναῦται ὁ-
λων τῶν φορτηγῶν καὶ ἄλλων πλοίων, ὅσα ἔμειναν ἐσωθεν τῶν Καστελ-
λίων, καὶ δὲν ἐπαρρησιάζοντο εἰς μάχην. Ἡ γενναία ὁμῶς ἀντίστασις
τῆς μικρᾶς μοίρας μας ὑπερένικησεν ὅλας αὐτὰς τὰς ἐχθρικὰς παρασκευ-
σίας, ἐπολέμησε καρτεροψύχως, καὶ ἂν τὰ στοιχεῖα ἤθελον τὴν βοηθήσει,
ἔπρεπε καὶ πάλιν νὰ θριαμβεύσῃ ὁ Ἡρῆς. Ἐλπίζομεν μολαταῦτα
εἰς δευτέραν εὐκαιρίαν νὰ δείξουν οἱ θαλάσσιοι ἡρώες μας τὴν συνήθη
εὐτολμίαν τῶν μετὰ πλεονα ἐπίτευξιν, ἐλπίζομεν, ὅτι καὶ πάλιν θέλουν
ὁρμήσει, καὶ βέλουν μπταύσει τὰ αἰμοσταγῆ τοῦ ἐχθροῦ βουλευμάτα
διὰ λαμπρῶν καὶ γενναίων κατορθωμάτων.

Καὶ σήμερον ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἵσταται εἰς παντελεῖ ἡρεμίας.

Βλέπομεν εἰς τὸν ἀριθμὸν 168 τοῦ Φίλου τοῦ Νόμου νὰ μᾶς κάμνη
ἀντίρρησην ἀνώνυμος τις μετὰ τὴν ὑπογραφήν Σ. Ν. Μ. δι' ὅσα εἰς τὴν
ἀριθ. 85 τοῦ παρελθόντος ἔτους τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν ὠμιλῆσαμεν
ἐναντίον τῶν Χίων Π. καὶ Ζ. ἀδελφῶν Βλαστοῦ, Θ. Μαξίμου καὶ Ἀν-
δρέα Φακῦρη. Μεγάλῃ εὐχαρίστησις ἤθελεν εἶσθαι δι' ἡμᾶς, ἂν ὁ συνή-
γορος τῶν εἰρημένων Χίων ἤθελε μᾶς κοινολογήσει τὸ ὄνομά του. Ὅθεν
δημοσίως παρακαλοῦμεν αὐτὸν νὰ μᾶς φανερώσῃ ποῖος εἶναι, καὶ θέλει
μᾶς ὑποχρεώσῃ.

ΑΡΙΘ 5

Μεσολόγγιον, 16 Ἰανουαρίου 1826.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἰδρυα τῇ 18 Δεκεμβρίου.

Ἀποσπάσμα γράμματος ἐκ Σμύρνης, τῇ 2 Δεκεμβρίου.

Ἀπὸ διαβάτας ἐλθόντας σήμερον ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, μανθάνο-
μεν ὅτι, ἐσχάτως συνεκροτήθη συνέλευσις (διεάνει) καὶ ἐδιορίσθησαν τρεῖς
σημαντικοὶ Τούρκοι νὰ ὑπάγωσιν εἰς Κέρκυραν· ὁποῖος εἶναι ὁ ἀληθὴς
σκοπὸς τῶν ἀπεσταλμένων τούτων ἀγνοεῖται, ἢ γνῶμη ὁμῶς τῶν περισ-
σοτέρων εἶναι, ὅτι στέλλονται διὰ ἐξισασμὸν μετὰ τοὺς Ἕλληνας· »

Ἄλλοι γράφουσιν ὅτι, εἰς-ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀπεσταλμένων εἶναι καὶ ὁ
Κ. Ἰακωβάκης Ἀργυρόπουλος· ποτὲ μέγας διερμηνευτὴς παρὰ τῇ Ὁθω-
μανικῇ Πόρτᾳ. (Ὁ Φ. τοῦ Ν.)

Παραδόξως βλέπομεν νὰ λέγουν, ὅτι ἡ Πόρτα, ὡς μέρος καὶ αὐτὴ συ-
στατικὸν τῆς Εὐρώπης, ζητεῖ νὰ κάμῃ συνθήκας μετὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ
ὅτι στέλλει μάλιστα διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν διαφόρους πρέσβεις. — Ἄλλ' ἡ
Ἑλλὰς δὲν θέλει στέρξει ποτὲ εἰς τὸ παραμικρὸν ζήτημα τῆς Πόρτας,
καθότι ὁ μόνος αὐτῆς σκοπὸς εἶναι, ἢ ν' ἀναγνωρίσῃ τὸ κρά-
τος χωριστὸν καὶ αὐτόνομον, ἢ νὰ ἐξουδε-
νωθῇ. Ἐπειδὴ δὲ τοῦ ὑποκειμένου τούτου ἡ ἔρευνα ἀξιοῦται προσεχῆς
τινος, ἃς παρατηρήσωμεν ἐκ τοῦ πρόσεγγος, ἂν ὁ Σουλτάνος, εἴτε ἡ Πόρ-
τα δύναται, κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῆς ἀρχάς, νὰ μᾶς ἀναγνωρίσῃ ὡς νομί-
μους ὑπηκόους.

Ἀναμφίβολον εἶναι, ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία, θεωρουμένη ὡς ἐπικρά-
τεια, εἶναι μέλος συστατικὸν τῆς Εὐρώπης, καὶ ὅτι, ὅσον κατὰ τοῦτο,
ἡμπορεῖ καὶ αὐτὴ νὰ λάβῃ, ὡς καὶ αἱ ἄλλαι τῆς Εὐρώπης Δυνάμεις, τὰ
γενικὰ ἐκεῖνα μέτρα περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς κοινῆς εὐταξίας, ἀπὸ τὴν
ὁποῖαν πηγάζει τῶν λαῶν ἡ εὐδαιμονία. Ἀλλὰ τὸ Ὁθωμανικὸν τοῦτο
κράτος, ἐμφωλευμένον εἰς αὐτὸ τὸ μέρος τῆς Εὐρώπης, τὸ ὁποῖον ἐν ὁ-
πλῶς κατὰ κράτος, ἐὰν θεωρηθῇ ὡς διοίκησις, οὔτε μέχρι τοῦ-
δε ἦτον δυνατόν, οὔτε εἰς τὸ ἐξῆς ποτὲ ἡμπορεῖ νὰ ἀναγνωρίσῃ ἀπὸ
τὰς Χριστιανικὰς Δυνάμεις ὡς μέρος συστατικὸν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ συστή-
ματος· τὸ κράτος τοῦτο δὲν εἶναι, παρὰ διοίκησις πεποιημένη, τῆς ὁποίας
τὴν ὑπαρξὶν ἐσυγχώρησαν αἱ ἄλλαι Διοικήσεις, μετὰ σκοπὸν τοῦ νὰ συ-
σῶσιν σχέσεις συμφερόντων, ἢ δεσμεύσῃ φιλίας καὶ πολιτικὰς ἐφαρμογὰς,

βίσιμοι ἐχούσας σκοπὸν, καὶ ὅχι, ὡς καὶ αὐτὰ, πεποιημένον. Αὕτη δὲ ἡ
Διοίκησις, οὕτωδὲ ἄλλοθεν ὅσα ὡς πρὸς τὰς ἄλλας τῆς Εὐρώπης
Διοικήσεις, καὶ πάντῃ ἀλλοδαπῆς ὡς πρὸς τὸ ὑπεῖον δεσπόζει ἐγχώριον
ἔθνος, δὲν εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ὡς συστατικὸν μέρος τοῦ Εὐ-
ρωπαϊκοῦ συστήματος, διότι καὶ οἱ νόμοι τῆς, καὶ τὰ ἔθιμα τῆς, καὶ αἱ
θρησκευτικαὶ βάσεις τῆς, καὶ ὁ διοικητικὸς τῆς ὀργανισμὸς, ἐκ διαμέτρου
ἀντίκεινται. Πῶς συμβαίνει λοιπὸν, ὥστε τὸ ἀντικεινῶνικόν τοῦτο κρά-
τος νὰ φαίνεται εἰς διαφόρους Αὐλὰς, ὅτι εἶναι ἀναγνωρισμένον ὡς μέ-
λος συστατικὸν τῆς Εὐρώπης; Μετὰ ποῖαν πραγματικὴν ἐπικύρωσιν ἀνε-
γνωρίσθη ἀπὸ τὰς Εὐρωπαϊκὰς Δυνάμεις ἡ εἰς τὸν παλαιὸν θρόνον τοῦ
Χριστιανισμοῦ νομιμότης τοῦ ἀντιχρίστου τούτου κράτους; Εἰς ποῖαν
πράξιν ἐνώσει; συγκατένευσεν ὁ μέγας Τούρκος; Πῶς ἡ σύνοδος τῆς Βιέν-
νης, τῆς ὁποίας αἱ πράξεις ἐπισφραγίσθησαν διὰ τῆς συνθήκης τῆς ἱερᾶς
Συμμαχίας, ἠθέλησε νὰ ἀναμίσξῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ μετὰ
ἀρχὰς τοῦ Κορανίου; Πῶς ἠθέλησε νὰ ἐπισυνάψῃ τὴν ἡμισέληνον τοῦ
Μωάμεθ μετὰ τὸν ΣΤΑΥΡΟΝ τοῦ ΧΡΙΣΤΟΥ;

Ἡ μεγάλη τῆς Εὐρώπης συγκοινωνία, τῆς ὁποίας ἡ ὑπαρξὶς ἐπαριθ-
μεῖται πρὸ χιλίων πεντακασίων ἐτῶν καὶ ἔτι πρὸς, θεμελιούται εἰς βά-
σεις στερεάς, δηλαδὴ εἰς τὰς Χριστιανικὰς ἐντολὰς, αἱ ὁποῖαι μ' ὅλον
ὅτι καθυπεβλήθησαν καὶ εἰς τινὰς μικρὰς παραλλοιώσεις, εἶναι ὁμῶς
προσφεύστατα ἐφηρμοσμένοι εἰς τὸ πνεῦμα καὶ εἰς τὰ ἥθη ἐκάστου τῶν
ἐθνῶν, ἐξ ὧν σύγκειται ἡ Εὐρωπαϊκὴ αὕτη οἰκογένεια. Τίς δύναται λοι-
πὸν νὰ δισχυρισθῇ, καὶ νὰ οἰκειοποιηθῇ, ὅτι ὁ Τούρκος εἶναι μέλος τῆς
οἰκογενείας ταύτης, καὶ ὅτι τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἡ βάση
τοῦ κράτους του, ἐφαρμόζονται εἰς τὸ πνεῦμα καὶ εἰς τὰ ἥθη τῶν Εὐ-
ρωπαϊκῶν λαῶν, καὶ ἐξαίρετως τῶν λαῶν, εἰς τοὺς ὁποίους αὐτὸς βασι-
λεύει μετὰ σιδηρῶν σκῆπτρον; Τὴν νωρρότητα τῶν ἰδεῶν τούτων εὐκό-
λως καθίς βλέπει, καὶ ἐπομένως θέλει προφυλάττεται τοῦ νὰ προφέρῃ
τοιούτας βλασφημίας, πάντῃ ἀντιβαινούσας εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἱερᾶς
Συμμαχίας, καὶ ἐκ διαμέτρου ἀντικειμένους εἰς τὸν φανατισμὸν τῶν Τούρ-
κων, τῶν ὁποίων αἱ ἀρχαὶ ἀπαγορεύουν εἰς τὸν Σουλτάνον νὰ δεχθῇ τὸν
τίτλον τῆς πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἡγεμονικῆς νομιμότητος. Ὅσα λοιπὸν
καὶ ἂν ἤθελον εἰπεῖ εἰ μισθῶτοι σύμβουλοι, ὁ Σουλτάνος τῆς Κωνσταν-
τινουπόλεως δὲν θέλει ἀποβάλλει τὸν τίτλον του, ὡς Κάλιφ τοῦ Μωάμεθ,
καὶ νὰ θελήσῃ νὰ ἀναγνωρίσῃ ὡς νόμιμος τοῦ Κωνσταντίνου διάδοχος
εἰς τὸν θρόνον τῶν Χριστιανικῶν Καيسάρων· ποτὲ δὲν θέλει κατανεύσει
εἰς τὸ νὰ ἀναγνωρίσῃ τοὺς Ἕλληνας ὡς νομίμους ὑπηκόους, καθότι εὐ-
ριστεῖται νὰ τοὺς ἔχῃ καὶ νὰ τοὺς μεταχειρίζεται ὡς δούλους ὑποταγ-
μένους εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν του, καὶ ἡ ζωὴ αὐτῶν, ἡ ὁ θάνατος νὰ
ὑπόκεινται εἰς τὴν διάκρισιν του.

Ἰδοὺ λοιπὸν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν θέλει ἀναγνωρίσῃ ποτε τὸν Σουλτάνον
διὰ Βασιλέα τῆς· προκρίνει μυριάκις νὰ ἀποθάνῃ, καὶ ὅχι πλέον νὰ βλέπῃ
τὸν τύραννόν τῆς· ἡ ὁ λαὸς οὗτος νὰ κατασταθῇ λαὸς ἐλεύθερος καὶ ἄξιος
τῶν προγόνων του, ἡ παντελῶς νὰ ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.

Ἦδη δὲ πρὸς περηγορίαν τοῦ δυστυχικοῦ αὐτοῦ λαοῦ, ἃς μᾶς συγχω-
ρηθῇ μετὰ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ προσθέσωμεν ἀκόμη, ὅτι τὸ
Ἑλληνικὸν ἔθνος, διὰ τὴν χαυνότητα τῆς διπλωματικῆς ἐγκαταλειφθὲν
ὀλομόναχον εἰς μίαν τόσον φρικτὴν πάλιν πολυειδῶς ἀδικημένην, καὶ
καθυποβλημένην εἰς τὰς κρυφὰς μηχανουργίας ἐνὸς συστήματος ἐχθροπα-
θοῦς μετὰ προσωπεῖον παρηλλαγμένον, ἡμπορεῖ μεν τέλος (δὲ μὴ γένοιτο)
νὰ ἀπωλεσθῇ, ἀλλὰ θέλει ἀπωλεσθῇ μετὰ φήμην καὶ δόξαν αἰώνιον· ὁ ἱερός
αὐτοῦ ἀγὼν θέλει ἐπιζῇ εἰς τὰ ἐρείπια του, καθότι ὡς ἀγὼν ὑπὲρ ἀν-
θρωπότητος καὶ ὑπὲρ θρησκείας, θέλει εἶσθαι καὶ αἰώνιος· τὸ αἷμα τοσού-
των χιλιάδων ψυχῶν, αἱ ὑποκαὶ ἐπροσφέρθησαν εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρί-
δος πλουσιώτατοι ἐκατόμβαι, ῥέον κάτω ἀπὸ τὸν θρόνον τοῦ Παντοκρά-
τορος, θέλει ζητήσῃ ἐκδίκησιν· ὁ δὲ καιρὸς τῆς τύχης μας δὲν θέλει βρα-
δύνει νὰ ἀναφανῇ. Ὁ παρὰ τοῦ Οὐρανοῦ ἐλεεγμένος θέλει ἀναδειχθῇ
εἰς τὴν σκηνὴν ἐνδεδυμένος μετὰ ὅλην τὴν δόξαν του, καὶ φαινοτάτα λε-
λαμπρυσμένος ἀπὸ τὴν θείαν χάριν. Τὰ θελήματα τοῦ ΥΨΙΣΤΟΥ εἶναι
ἀμετάβλητα, καὶ πρέπει ἐξάπαντος νὰ πληρωθῶσιν· ἡ ἀπόλυτος ἐξουσία
ΤΟΥ εἶναι ἀπαραβίαστος, καὶ ὅσα θελήσῃ νὰ πράξῃ, εἶναι προωρισμένα
νὰ γίνων.

Ἡμεῖς λοιπὸν εἰς τὴν θείαν θέλησιν ἀφοσιῶντες μετὰ πᾶσαν ὑπόκλισιν
ὅλας τὰς ἐλπίδας μας, ἐπ' αὐτὴν καὶ μόνην ἀναμένομεν μ' ὅλην τὴν πί-
στιν τῶν δεινῶν μας τὸ πέρας.

Μεσολόγγιον.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Τὴν 14 Ἰανουαρίου. Εἰς τὸ ἀπ' ἀνατολὴν μέγα τῶν ἐχθρῶν κανονο-
στάσιον συνέβη πάλιν χθές· τὸ δεῖλι πυρκαϊᾶ, ἥτις κατηδάφισεν ὅλας τὰς
σκηνάς καὶ καλύβας τοῦ ὀχυρώματος τούτου. Φαίνεται λοιπὸν, ὅτι οἱ Ἀ-
ραβες μὴν ὑποφέροντες τὸ συγκερασμένον κλίμα τῆς Ἑλλάδος, καὶ διὰ
τοῦτο θέλοντες νὰ καταστήσωσι διὰ τοῦ πυρὸς θερμὰς τὰς καλύβας τῶν,
ὡς τὴν διακεκαυμένην ζώνην τοῦ τόπου τῶν, τὰς πυρπολοῦν συνεχῶς.

Ἐν ᾧ διάφοροι τῶν ἐχθρικών φρεγατῶν περιέπλεον σήμερον τὸν λιμένα μας, μία ἐξ αὐτῶν πλησιόσασα εἰς τὰ ῥηχὰ, ἐκάθισε. Πάραυτα ἐσπευσαν αἱ ἄλλαι φρεγάται εἰς βοήθειάν της καὶ ἐστείλαν τὰ ἀκάτια τῶν νά τήν τραβίσουν, ἐστάθη ἀδύνατον, καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν σφοδρότητα τοῦ ἐπικρατοῦντος βορρᾶ.

Ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἐχθρὸς ἐρρίψε σήμερον τέσσαρας μόνας βόμβας εἰς τὴν πόλιν μας, τῶν ὁποίων ἡ ἐκρηξὶς δὲν μᾶς ἐπροξένησε βλάβην.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Ἡ εἰς τὸν κόλπον II. Πατρῶν εἰσπλεύσασα προχθὲς Ἀγγλικὴ κορβέτα (ἴδε τὸ προλαβὸν φύλλον τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν), σήμερον πάλιν ἐπέστρεψε, καὶ ἐλθοῦσα προσωρμίσθη ἀπέναντι τοῦ Βασιλαδίου. Ὁ διοικητὴς αὐτῆς Κ. Ἀμπατ ἐστελεε πάραυτα ἓνα ἀξιωματικὸν εἰς Βασιλαδί, ὃς τις εἶπεν εἰς τὸν ἐκεῖ φρουράρχον, ὅτι ὁ Διοικητὴς τῆς κορβέτας προσκαλεῖ τοὺς ἐν Μεσολογγίῳ πολιτικούς καὶ πολεμικούς ἀρχηγούς νὰ ἔλθωσιν εἰς Βασιλαδί, διὰ νὰ ὁμιλήσῃ μετ' αὐτῶν περὶ πραγμάτων πολλὰ σημαντικῶν (per affari di grand'importanza, κατὰ τὴν ἑκφρασίν τοῦ ἰδίου ἀπεσταλμένου).

Ἀναλόγως λοιπὸν τῆς προσκλήσεως ταύτης, ἐπῆγαν εἰς τὸν διωρισμένον τόπον οἱ ἐπὶ τούτου διὰ κοινῆς συγκαταθέσεως ἀπὸ μέρους μας ἐκλελεγμένοι, οἵτινες καὶ μετ' ἀκάθεκτον χαρὰν ὑπεδέχθησαν τὸν Κ. Ἀμπατ, ὡς ἄγγελον ὑποθέσεως μεγάλης ὠφελείας (di grand'importanza). Ἀλλὰ τί ἀπροσδόκητον θέαμα, ὅποια τραγικὰ προσδοκῆ ἐπροξενήθη εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους μας, ὅταν ὁ Κ. Ἀμπατ παρήρσιάζει αἶφνης εἰς αὐτοὺς τὴν ἐφεξῆς ἐπιστολήν (α).

Nelle Aque di Misolongi.

A bordo della Corvetta di Sua Maestà Britannica « Rosa » il 27 Gennajo 1826.
Signori.

Il Capitan Pascià mi ha chiesto d'informare le Autorità Greche di Misolongi, che tutte le preparazioni saranno pronte fra lo spazio di otto giorni per dar l'assalto a quella piazza; ma siccome il Capitan Pascià brama di evitar l'effusion di sangue che dovrebbe succedere se la città fosse presa per assalto; desidera egli per ciò di sapere, se la guarnigione di Misolongi volesse capitolare, e che patti ella dimanderebbe in tale circostanza.

La risposta che lor Signori mi daranno, sarà spedita da me al Capitan Pascià; ma considero esser mio dovere d'informare che non sono affatto autorizzato di esser Mallevadore dei patti che saranno per fare, nè io voglio dar alcun sentimento tanto alla convenienza di accettare, od a rifiutare questa proposizione del Capitan Pascià.

Ho l'onore d'essere, Signori,

Alle Autorità Greche di Misolongi.

Μετὰφρασις τῆς ἑνὸς ἐπιστολῆς.

Εἰς τὰ νερά τοῦ Μεσολογγίου.

Ἐν τῇ κορβέτῃ τῆς αὐτοῦ Βρετανικῆς μεγαλειότητος « Ρόζα » τὴν 27 Ἰαννουαρίου 1826.
Κύριοι!

Ὁ Καπιτάν-Πασσας μὲν ἐπρόβαλε νὰ εἰδοποιήσω τὰς ἐν Μεσολογγίῳ ἀρχάς, ὅτι ὅλαι αἱ προπαρασκευαί θέλουν εἶσθαι ἔτοιμοι εἰς διάστημα ὀκτώ ἡμερῶν, διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐφοδὸς εἰς τὸ φρούριον τοῦτο. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Καπιτάν-Πασσας ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποφύγῃ τὴν αἱματοχυσίαν, ἥτις δύναται νὰ συμβῇ, ἂν ἡ πόλις κυριευθῇ δι' ἐφόδου, ἀγαπᾷ νὰ μάθῃ, ἂν ἡ φρουρὰ τοῦ Μεσολογγίου θελῇ νὰ ἔλθῃ εἰς συνθήκας, καὶ ὅποιας συνθήκας ζητεῖ εἰς τοιαύτην περίστασιν.

Τὴν ἀπόκρισιν, ἥτις θέλει μετ' ἐμοῦ ἀπὸ μέρους σας, θέλω τὴν στείλει εἰς τὸν Καπιτάν-Πασσα. Ἀλλὰ χρέος μου κρίνω νὰ εἰδοποιήσω φανερά τὰς ἐν Μεσολογγίῳ ἀρχάς, ὅτι ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ γίνω ἐγγυητὴς τῶν συνθηκῶν, αἱ ὅποιαι ἤθελον γίνεσθαι, μήτε θέλω νὰ δώσω καμμίαν γνώμην περὶ τοῦ ν' ἀποδεχθῇτε ἢ νὰ ἀποβάλετε τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Καπιτάν-Πασσα.

Εὐπειθέτατος δούλος σας

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἴμαι, Κύριοι,

Κ. Ἀμπατ Διοικητής.

Πρὸς τὰς ἐν Μεσολογγίῳ Ἑλληνικάς ἀρχάς.

Μετ' ἀσυνέπειαν τῶν ἑλθόντων οἱ ἀπεσταλμένοι μας ταύτην τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἀμέσως ἀποχωρισθέντες, ἐστείλαν τὴν ἐφεξῆς πρὸς τὸν Κ. Ἀμπατ ἀπάντησιν.

Κύριοι!

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τὸ εὐγενὲς γράμμα της τῶν 27 τοῦ τρέχοντος, ἐν ᾧ μᾶς ἐκθέτει, ὅσα τὴν παρήγγειλε νὰ μᾶς εἴπῃ ὁ Καπιτάν-Πασσας. Εἰς ἀπόκρισιν λοιπὸν τῶν παραγγελλθέντων διὰ τὴν πραγματείαν τῆς μεταξὺ μας εἰρήνης, ἔχει τὰ ἀκόλουθα.

(α) Τοιαύτας τινας προτάσεις μᾶς ἔλαβον τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ἀπὸ μέρους τοῦ Καπιτάν-Πασσα καὶ ὁ Κ. Βουράτςβιτς, Διοικητὴς τῆς Αὐστριακῆς φρεγάτας, ἡ Ἡβη. Δὲν ἐπαρξενὸν ὅμως τότε, διότι ἤξυρκαμεν, ὅτι ὁ Κ. Βουράτςβιτς ἦτον Αὐστριακός. Ἀλλ' ὁποῖαν λύπην ἠσθάνθη ἡ ψυχὴ μας, λύπην, ἥτις φέρει μεγάλην τιμὴν εἰς τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος, ἔταν ἰσομεν νὰ μᾶς παρήρσιάζῃ ὁ Κ. Ἀμπατ ταύτην τὴν ἐπιστολήν! Ἐσπινάξαμεν καὶ πικρὰ ἰδανόμενοι, σολιζόμενοι, πῶς ὁ ἄλλος οὗτος ἡμῶν νὰ προσφέρῃ τὸν ἑαυτοῦ πρὸς τὸν Καπιτάν-Πασσα, καὶ μετ' αὐτὴν ὑπογραφήν του νὰ προτείνῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας τοιοῦτου λόγου.

Ὁ Καπιτάν-Πασσας γνωρίζει καλῶς, ὅτι οἱ Ἕλληνες ὑπέβαλον ἀπειράς ζημίαις, ἔχουσιν τόσα αἵματα, ἐρημώθησαν οἱ τόποι τους, καὶ δι' ὅλα αὐτὰ δὲν ἐμπορεῖ ἄλλο τι νὰ τοὺς ἀνταμείψῃ καὶ νὰ τοὺς ἀποζημιώσῃ, παρὰ ἡ ἐλευθερία καὶ ἀνεξαρτησία τους καὶ τὴν ἐφοδὸν, ὑποῦ προβάλλει εἰς ὀκτὼ ἡμερῶν διάστημα, ὅτι θὰ γένῃ ἐναντίον τοῦ φρουρίου τούτου, εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ τὴν δεχθώμεν, καὶ πολεμοῦντες σὺν Θεῷ, νὰ τὴν ἀντικρουώμεν, καθὼς καὶ ἐκείνην τοῦ Κιουταχὶ τὸν περατμένον Ἰούλιον ἐπειτὰ δε εἶναι γνωστὸν εἰς τὸν ἴδιον, ὅτι ἡμεῖς ἔχομεν Διοικήσιν, τῆς ὁποίας ἀκολουθοῦντες ταῖς διαταγαῖς, χρεωστοῦμεν καὶ νὰ πολεμοῦμεν καὶ νὰ ἀποθαίνωμεν. Εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν Διοικήσιν μας, ἐμπορεῖ νὰ διευθυνθῇ καὶ νὰ πραγματευθῇ, ἡ εἰρήνην, ἡ πόλεμον.

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημαιωθῶμεν μὲ σέβας.

Ἡ προσωρ. διευθ. τὰ τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος ἐπιτροπῇ, καὶ ὅλοι οἱ ὁπλαρχεῖς καὶ πολιτικοὶ Δ. Θέμελης.

Μεσολόγγιον τῇ 15 Ἰανουαρίου 1826.

Ἐν ἀποσίᾳ τοῦ Γ. Γραμματέως Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

Πρὸς τὸν Κύριον Ἀμπατ, Διοικητὴν τῆς Ἀγγλικῆς κορβέτας « Ρόζα ».

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἠκούσαμεν κανονοβολισμούς ἀπέναντι τοῦ λιμένος μας, οἱ ὅποιοι μ' ὄλον δι' ἐγίνοντο ἐκ διαλειμμάτων, διήγειρον τὴν προσοχὴν τῆς φρουρᾶς μας, ἥτις ἠγνόει τί διατρέχει. Μετὰ μίας περιπτου ὥρας κανονοβολισμὸν, βλέπομεν αἶφνης πυρπολουμένην τὴν ἐχθρικήν φρεγάταν, ἡ ὁποία ἦτον ἀνακαθισμένη εἰς τὰ ῥηχὰ εἰς τὸ φῶς τῆς φλογὸς ταύτης ἀνεκαλύψαμεν διάφορα πλοῖα, τὰ ὅποια ἔπλεον περὶ τῆς ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης. Ἀμέσως ἐνοήσαμεν, ὅτι ἡ ναυτικὴ μοῖρα τῆς Ἰδρας, ἔχουσα ἐπὶ κεφαλῇ τὸν ἐνδοξον ναύαρχόν της Μιαούλην, μετὰ μικρὰν ἀπὸ μέρους τῆς φρεγάτας ἀντίστασιν, καὶ ἐπολέμησε, καὶ τέλος τὴν ἐπρόσφεραν ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν Ποσειδῶνα. Τρία τέταρτα τῆς ὥρας ἐλαμπαδίζεν ἡ φρεγάτα ἀπὸ τῆς πρώρας ἕως τῆς πρύμνης· τὸ πῦρ εἰσχωρεῖ τελευταῖον ἕως τοῦ κονιορτοῦ (τζεφτανέ), καὶ τότε ἡ ἐκρηξὶς τῆς ἐσχημάτισε τέσσαρας ὑψηλοτάτους πυρίνους στύλους, ἐν ᾧ τὸ σκάφος τῆς φρεγάτας διαίρεθ' εἰς τρία τμήματα, καπνίζει σήμερον δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

Τινὲς τῶν ἐν τῇ φρεγάτῃ ταύτῃ ἐχθρῶν εἰσῆλθον εἰς τὰ ἀκάτια, ὅτε ἐγίνετο ἡ μάχη, καὶ διασωθέντες, ἀπέβησαν εἰς Καλαμωτόν. Πλὴν μολονότι οἱ βάρβαροι ἀπέφυγον τὴν ὀργὴν τοῦ Ἡραίου, τὴν δικαίαν ὁμῶς τῶν Ἑλλήνων ἀγανάκτησιν δὲν ἠμπόρεσαν νὰ ἀποφύγουν· καθότι οἱ ἡμέτεροι καταδιώξαντες τοὺς καὶ εἰς τὴν ξηρὰν, τοὺς ἐπρόσφεραν θῦμα τοῦ Ἄρεως.

Ἐν τοσούτῳ ὁ ἀθάνατος Μιαούλης συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν γενναίαν του μοῖραν συνιστάμενην ἀπὸ μόνον 25 πλοῖα, ἅμα ὅτε ἐξημέρωσεν, ἤρχισε νὰ καταδιώκῃ τὸν ἄλλον ἐχθρικὸν στόλον, τὸν ὁποῖον καὶ ἔφερε πυρβολῶν ἕως εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Φιδάρη· καὶ τότε ὁ ἄνεμος ἐφύσησεν ἀπὸ τὸν κόλπον, ὃ δὲ ἐχθρικός στόλος ἰδὼν, ὅτι εὐρέθη ὑπὲρ ἄνεμον (σοβράνω), καὶ μάλιστα διότι ἐξέπλευσαν ἀπὸ Ναύπακτον καὶ ἦλθον εἰς βοήθειάν του ὅλα τὰ ἄλλα πλοῖα, ἐστάθη καὶ ἐβάλλη εἰς γραμμὴν διὰ νὰ ἀντιπαραταχθῇ. Ἐβάλλη ὡσαύτως εἰς τακτικὴν γραμμὴν καὶ ἡ ὀλιγάριθμος μοῖρά μας, καὶ μ' ὄλον ὅτι ὑπ' ἄνεμον (σοττο-βέντο) ἤρχισε πρῶτη τὴν ναυμαχίαν. Ποία εὐαίσθητος ψυχὴ δὲν ἤθελε θαυμάσει τὴν μεγαλοψυχίαν τῶν ἡρώων θαλάσσιων μας, βλέπουσα μίαν ὀλιγάριθμον μοῖραν συντιθεμένην ἀπὸ τῶν μικρόσωμα πλοῖα, καὶ μάλιστα νὰ ἦναι ὑπ' ἄνεμον, νὰ ἀντιπαρατάττεται ἐπίσης ἐναντίον εἰς τῶν πλῆθος πλεόντων βαρβαρικῶν τευχῶν!

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἤρχισεν ἡ μάχη, πολλὰ πλοῖά μας διήλθον τρίς καὶ τετράκις ἀναμέσον τῆς ἐχθρικῆς γραμμῆς, μαχόμενα μὲ ἀπερίγραπτον εὐθαρσίαν καὶ ἐπιμονήν, ἕως τῆς μεσημβρίας. Καὶ τότε τρόμος κατεκυρίευσεν τοὺς ἀπίστους· τότε ὁ κολοσσαῖος οὗτος στόλος διαλύει τὴν γραμμὴν του, τρέπεται εἰς φυγὴν, καὶ μετ' ἐκείνην του καταισχύνην καὶ δνείδο· τρέχει νὰ διασωθῇ εἰς τὰ χαῦνα ἄστυα τῶν φρουρίων του, ἐν ᾧ ὁ ἡμέτερος ἀφ' οὗ τὸν κκαδιώξεν ἕως εἰς Κρουονέρι, ἥδη τροπαιοφόρος περιέρχεται τὰ παράλιά μας.

ΑΡΙΘ. 6—7

Μεσολόγγιον 23 Ἰανουαρίου 1826.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐκ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων.

Δι' εἰδήσεων ἐπισήμων, καὶ ἰδιαίτερων γραμμάτων τοῦ Δεκεμβρίου κηρύττεται ἡ ἄωρος ἀποζώσις τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀλεξάνδρου Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσιῶν, ἥτις μετὰ ὀλιγοήμερον χολερικὴν θέρμην, ἡ, κατ' ἄλλους, γαστρο-χολερικὴν φλογιστικὴν συνέβη τὴν 1 τοῦ παρελθόντος εἰς Ταϊγάνι, ὅπου εἶχε φθάσει τὴν 17 Νοεμβρίου, ἐπιστρέφων ἀπὸ τῆς Κριμαίας. Ἡ νόσος τῆς Α. Μ. ἔλαβεν ἀρχὴν τὴν 15 Νοεμβρίου· τὴν 26 ὁμῶς ἐφανερώθη μ' ὄλην τὴν δύναμίν της, καὶ ἡ 1 Δεκεμβρίου ἦτον ἡ τελευταία ἡμέρα διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Αὐτοκράτορος.

Πάραυτα ἐσπάρθη ἡ φήμη αὕτη κατ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν μετ' ἐκείνην ἀπερίγραπτον πάθος. Ὁ δὲ μέγας Δοῦξ Νικόλαος, ἄσπαι τῆς ἐπικρατείας αἱ ἀρχαί, καὶ ὅλοι οἱ ἀνωτέρας τάξεως πολεμικοὶ ἀναγορεύσαντες διάδοχον Κωνσταντῖνον τὸν α., ὠρκίσθησαν νὰ ἦναι πιστοὶ πρὸς τὸν νέον

τοῦτον αὐτοκράτορα, τὸν ὅποιον καὶ ἀνεκάλεσαν ἀμέσως διὰ τὰ ἔλθῃ ἀπὸ Βισσαρβίας εἰς Πετρούπολιν, καὶ νὰ παραλάβῃ τὸν θρόνον.

Ἡ εἰδησις τοῦ θανάτου τῆς Α. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσίων ἔκαμιν εἰς Λονδίον νὰ καταβῶσι πάραυτα τὰ Ῥωσικὰ κεφάλαια ἀπὸ 82 εἰς τὰ 79· τὰ δ' Ἑλληνικὰ ν' ἀναβῶσι πέντε τὰ ἑκατόν. Ὅλαι δὲ τῆς Εὐρώπης αἱ Αὐλαὶ καὶ ἐξέχως ἡ τῆς Αὐστρίας, ἀνεταρτάχθησαν διὰ τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο συμβάν, καὶ οἱ ὑπουργοὶ ἡμῶν αὐτῶν ἡμέραν καὶ νύκτα εὐρίσκονται εἰς ἐνασχολήσεις μεγάλας.

Ἐπιστολαὶ ἀπὸ Βασσαρβίας τῶν 18 καὶ 24 τοῦ παρελθόντος λέγουν, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος εἶχε σκοπὸν νὰ δώσῃ τὴν παραίτησίν του, ὑποχωρῶν τὸν θρόνον εἰς τὸν ἀδελφόν του Νικόλαον. Εἶναι δὲ γενικὴ γνώμη, ὅτι οἱ σκοποὶ τῆς Α. Μ. δὲν ἤθελον γίνεαι γνωστοί, παρ' ὅταν ἀναφανῇ ἡ ἔκθεσις τῆς εἰς Πετρούπολιν ἀποστολῆς τοῦ μεγάλου Δουκὸς Μιχαήλ.

Ὁ θάνατος τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, λέγει ἡ ἐφημερίς τοῦ Φραγκφούρτ, ἤθελεν εἶσθαι τῶνόντι συμβεβηκὸς καθ' ὑπερβολὴν δεινὸν καὶ ἀξιοθρήνητον, ὅταν θεωρηθῇ μόνον ἐν ἑαυτῷ, καὶ χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐπιβρόχην τινα εἰς τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης· καθότι ὁ κόσμος ἔχασεν ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον οἱ φιλόσοφοι ὀνομάζουσι χρηστὸν ἄνδρα, καὶ εἰς μίαν μεγάλην ἐπικράτειαν ἀγαπητόν.

Φλωρεντία· τὴν 12 Ἰανουαρίου.

Ταχυδρόμος, ἀναχωρήσας ἀπὸ Πετρούπολιν τὴν 26 (Ε. Ν.) Δεκεμβρίου, καὶ ἔλθων ἐνταῦθα, ἔφερε τὴν ἐξῆς σημαντικὴν εἰδησίαν.

«Ὅταν ἐφθασεν εἰς Πετρούπολιν ἡ εἰδησις τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, συγκαλέσας ὁ μέγας Δούξ τὴν Γερουσίαν (Senato), ἐπαρρήσιας τὴν διαθήκην τοῦ ἀποθανόντος αὐτοκράτορος, ὁμοῦ καὶ τὴν ἐπίσημον ἐγγραφὸν παραίτησιν τοῦ Κωνσταντίνου γενομένην κατὰ τὸ 1822, καὶ κατασταίνουσιν αὐτὸν τὸν μέγαν Δούκα Νικόλαον διάδοχον τοῦ θρόνου προτείνων ὅμως ὅτι τοιοῦτον ἐγγραφὸν τοῦ Κωνσταντίνου γενομένην ἐνῷ ἦτο μέγας Δούξ καὶ ἐνῷ ἔζη ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλεξάνδρος, ἡμποροῦσεν ἕκτοτε νὰ μὴν ἐπικυρωθῇ παρ' αὐτοῦ· καὶ ἐνεκα τούτου ἦσαν εἰς χρεὸς νὰ δώσῃ τὸν ὄρκον τῆς πίστεως εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Πρῶτον, τὸ ὅποιον καὶ ἐγένετο, ἀφ' οὗ πρῶτος αὐτὸς ὁ μέγας Δούξ Νικόλαος ἔδωκε τὸ παράδειγμα.

Φθάνει μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐκ Βαρσοβίας ὁ μέγας Δούξ Μιχαήλ φέρων δύο ἐπιστολάς τοῦ Κωνσταντίνου, μίαν πρὸς τὴν αὐτοκρατορίσαν μητέρα του, διὰ τῆς ὁποίας τὴν ἐβεβαίωσεν, ὅτι αὐτὸς ἐπιμένει πάντοτε εἰς τὴν ὁποίαν ὡμολόγησε τῷ 1822 παραίτησίν του ἀπὸ τοῦ σκήπτρου τῆς Ῥωσίας, καὶ ἄλλην πρὸς τὸν Νικόλαον μετὰ τὴν ὁποίαν ἐπικυρώνων τὴν παραίτησίν του καὶ προσφέρων εἰς αὐτὸν τὸν ὄρκον τῆς πίστεως ὡς εἰς αὐτοκράτορα τὸν παρεκάλει νὰ τοῦ ἀφήσῃ ἐν τοσούτῳ τὸν τίτλον τοῦ Gzagosnik (βασιλόπαυς). Συνελθούσα λοιπὸν ἐκ νέου ἡ Γερουσία, ἔδωκε τὸν ὄρκον εἰς τὸν Νικόλαον Πρῶτον· συγχρόνως δὲ προσκαλέσασα καὶ διάφορα στρατιωτικὰ τάγματα, εἰδοποίησεν εἰς αὐτὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ αὐτοκράτορος· ἀλλὰ τέσσαρες ἀξιωματικοὶ τοῦ τάγματος τῆς Μόσχας προχωρήσαντες εἶπον, ὅτι, ἐπειδὴ ἔχον δώσει ὀλίγον πρότερον τὸν ὄρκον εἰς τὸν Κωνσταντῖνον, δὲν ἡμπόρουν πλέον νὰ γίνουν ἐπίορκοι καὶ νὰ ξαναορκισθῶσιν ὑπὲρ ἄλλου.

Εἰς μάτην ἠγωνίσθη ὁ Δούξ Νικόλαος νὰ τοὺς καταπείσῃ διὰ νὰ ἀποβάλουν τὴν ἰδέαν ταύτην· καὶ μολοντί ἐπροσκάλεσε καὶ τὸν Πατριάρχην συμβουλόν του εἰς τοῦτο, ἄλλο τι εἰς ἀπόκρισιν δὲν ἤκουσε παρὰ τὸ «Ζήτη ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος· Ζήτη ὁ μέγας Δούξ Νικόλαος». Ἐντούτοις φθάνει ὁ στρατηγὸς Μιλοράδοβιχ, Διοικητὴς τῆς Πετρούπολεως, διὰ νὰ δημηγορήσῃ εἰς τὰ στρατεύματα, ἐν ᾧ καὶ τὸ τάγμα τοῦ ναυτικοῦ εἶχεν ἐνωθῇ μετὰ τῆς Μόσχας· ἀλλὰ μόλις ἤρχισε νὰ βμιλήσῃ, καὶ μία σφαῖρα τουφεκίου σημαδεύεῖσα ἐναντίον του καὶ διαπεράσασα ἀπὸ τοῦ ἐν εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ σώματός του τὸν ἐβρόψε καταγῆς, ὅστις καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἀπέθανε· τοῦτο ἔκαμε τὸν Νικόλαον μετὰ τοῦ πατριάρχου νὰ τραβιχθῶσι, διότι μάλιστα εἶχεν ἐνωθῇ καὶ ὁ λαὸς μετὰ τὰ δύο εἰρημινὰ τάγματα διὰ νὰ ζητήσῃ τὸν Κωνσταντῖνον. Συγχρόνως δ' ἐδόθη διαταγὴ εἰς τὰ λοιπὰ τάγματα πεζικοῦ, ἱππικοῦ, καὶ τῆς πυροβολικῆς νὰ πυροβολήσῃσι κατὰ τῶν εἰρημένων δύο ταγμάτων καὶ κατὰ τοῦ λαοῦ, τὸ ὅποιον καὶ ἐπέφερε μέγαν φόνον, διότι ἡ πυροβολικὴ μετὰ μιαν δράκλια ἐπροξένησε φθορὰν τρομεράν.

Τὸ ἀπόγευμα ὁ μέγας Δούξ Μιχαήλ ὡς ἀρχηγὸς τῶν φυλακῶν (capo delle guardie), ὑπῆγεν εἰς τὰ καταγῶγια τῶν στρατιωτῶν, ὅπου λέγεται, ὅτι εὗρε τα μικρὰ λείψανα τῶν δύο ταγμάτων εἰς εἰρηνωτέραν διάθεσιν. Αἱ σημαῖαι, αἵτινες εἶχον ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ τάγμα τοῦ ναυτικοῦ, ἐδόθησαν πάλιν εἰς αὐτὸ, καὶ τὰ πάντα ἦσαν ἡσυχὰ εἰς τὰς 6 ὥρας μετὰ τὴν μεσημβρίαν τῆς ῥηθείσης ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ ῥηθεὶς ταχυδρόμος ἄφησε τὴν Πετρούπολιν.

ΕΣΠΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγιον.

Ἐχθροὶ εἰδήσεις.

Τὴν 17 Ἰανουαρίου. Μᾶς μένει ἤδη νὰ δώσωμεν εἰς τὸ κοινὸν περι-

στατικωτέρως τὰ κατὰ τὴν χθελινὴν ναυμαχίαν, καθ' ὃν τρόπον ἐπληροφορήθημεν ἀπὸ γράμμα τοῦ ἐνδοξοῦ ναυάρχου μας Μιαούλη, καὶ καθὼς στοματικῶς μᾶς παρέστητε καὶ ὁ ἀρετολὸς ἀντιναύαρχος Σαχτούρης, ὃς τις ἐβόηκε σήμερον εἰς τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἐπισκέφθη τὸ φρούριόν μας. Ἔχει δὲ οὕτως·

«Ἀφ' οὗ κατ' ἀρχὰς ἡ γενναία μοῖρα τῆς Ὑδρας συντροφευμένη καὶ ἀπὸ τρία μόνον Σπετσιώτικα καὶ τέσσαρα Ψαρριὰνὰ ἐν οἷς καὶ τὸ πυρπολικὸν τοῦ ἥρωος Κανάρη, ἐπλησίασεν εἰς τὸν λιμένα μας, καὶ ἶδε τὴν καθισμένην ἐχθρικὴν φρεγάταν, τὴν ὁποίαν ἐν πυρπολικὸν ἔκαυσε, μέρος τῶν ἐν τῇ φρεγάτᾳ ταύτῃ ἀπέβησαν εἰς τὴν ξηρὰν, ὅπου (ὡς καὶ εἰς τὸ προλαβὸν φύλλον τῶν χρονικῶν μας εἶπομεν) ἐθυσιάστησαν, καὶ μέρος Χριστιανῶν καὶ Τούρκων ἐβρίβησαν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐσυλλήφθησαν ἀπὸ τὰ ἀκάτια τοῦ στόλου μας. Οὗτοι δὲ οἱ αἰχμάλωτοι ὡμολόγησαν, ὅτι ὁ στόλος τῶν βαρβάρων μόλις ἔχει ἀκόμη διὰ εἴκοσι ἡμερῶν ἡ καὶ ὀλιγώτερον τροφὰς, καὶ δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν, καὶ προσέτι διὰ νὰ ἐπισκευασθῇ, μέλλει εἰς ὀλίγας ἡμέρας νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς τὰ ἴδια· καὶ οἱ πρὸ ἡμερῶν ἀκόμη ἤθελε νὰ φύγῃ, εἰδοποιήθη ὅμως τὴν ὁποίαν ἔπασχε τὸ Μεσολόγιον τροφῶν ἔλλειψιν, καὶ ἔμεινε νὰ ἰδῇ ὁποῖα ἤθελεν εἶσθαι ἡ τύχη τοῦ φρουρίου τούτου.

Ἡ γενναία μοῖρά μας μετὰ τοῦτο ἐβάλλη εἰς καταδίωξιν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, ὃς τις ἐσπευδε νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ φρούρια Π. Πατρῶν καὶ Ναυπάκτου, ὁ ὁποῖος ὅμως εὐρὼν ἐπειτα βοηθητικὸν τὸν ἄνεμον, καὶ ἐνισχυθεὶς ἀπὸ τὰ λοιπὰ πλοῖα τοῦ ἀντεπαρατάχῃ. Ἐγένετο λοιπὸν ἡ ναυμαχία πεισματικωτάτη διαρκείσασα πέντε ὀλοκλήρους ὥρας· ἐν τούτῳ δὲ τῷ μεταξύ ἐν τῶν ἐχθρικῶν πυρπολικῶν (καθὼς ὡμολόγησαν οἱ διαληφθέντες τῆς ἐχθρικῆς φρεγάτας αἰχμάλωτοι, ὁ στόλος τῶν ἀπίστων ἔχει μαζὴ τοῦ 18 πυρπολικὰ) διευθυνθὲν κατὰ τοῦ ἀθανάτου ναυάρχου μας Μιαούλη, ἤρχετο κατὰ μίμησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἡρώου νὰ καύσῃ τὴν ναυαρχίδα μας. Ἀλλ' ἐνὶ ἐκαστῇ ἡ χάρις δέδοται κατὰ τὴν δωρεάν τοῦ Χριστοῦ· λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Εἰς τοὺς Ἕλληνας εἶναι δεδομένον νὰ πυρπολῶσι τοὺς ναυάρχους τοῦ τυράννου τῶν· εἰς δὲ τοὺς Τούρκους ἡ μοχθηρία, ἀδεξιότης καὶ μικροψυχία ἐχαρίσθη. Μόλις οἱ ἀπτόητοι περὶ τὸν γενναῖον Μιαούλην πυρποληταὶ μας ἶδον τὸ πυρπολικὸν τῶν βαρβάρων εἰς τοιαύτην διεύθυνσιν, καὶ πάραυτα ἐπιβάντες εἰς τὰ ἀκάτια τῶν (φελούκαις) ἔδραμον κατ' αὐτοῦ μετὰ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας. Τὸ γέλοιον ἀκουσμά! Οἱ βάρβαροι ἰδόντες τὰ ἀκάτια ταῦτα ὁρμῶντα ἐναντίον τοῦ πυρπολικοῦ τῶν, ἔπесον βιαίως εἰς τὰ ἰδικὰ τῶν ἀκάτια (ἦσαν δ' ὅλοι ὁμοῦ 40 περίπου), καὶ παραιτήσαντες τὸ πυρπολικὸν τῶν, ἔδραμον νὰ σωθῶσιν εἰς μίαν τῶν πλησιεστέρων φρεγατῶν· οἱ δὲ ἡμέτεροι τότε ἀναβάντες εἰς αὐτὸ καὶ εὐρόντες τὸ ἔρημον τὸ ἐκυρίευσαν ἀμαχητί, καὶ τὸ ἔφερον θριαμβευτικῶς εἰς τὸν στόλον μας.

Ἐν τούτοις ἡ ναυμαχία ἐπεκράτει μ' ὅλον τὸ πείσμα· ἐφύσξ δε πρᾶως ἄνεμος ἀπὸ τοῦ κόλπου. Μ' ὅλον τοῦτο οἱ ἀδάμαστοι ἥρωες τοῦ στόλου μας, χωρὶς νὰ δειλιάσωσι ποσῶς οὔτε τὸ ὀγκῶδες, οὔτε τὸ πολυἀριθμὸν τοῦ ἐχθροῦ, ἐπολέμησαν καρτεροψύχως, διέλυσαν τὴν ἐχθρικὴν γραμμὴν, ἔτριψαν τὸν βάρβαρον εἰς φυγὴν, καὶ ἰδοὺ σήμερον ὁ Ἑλληνικὸς στόλος στολίζει τὰ παρὰλιά μας.

Ἐν ᾧ ὁ ἐχθρικὸς στόλος ἐβάλλη εἰς ἀταξίαν, καὶ κακηνκακῶς ἔτρεχε νὰ εὕρῃ καταφύγιον ὑπὸ τὰ φρούρια· ἐν βρίκει ἐχθρικοῦ, κατατρομασμένον ἀπὸ ὑπερβολικὸν φόβον ἐπλησίασεν εἰς τὴν ξηρὰν πρὸς τὸ μέρος τῆς Πελοποννήσου καὶ ἐκόλλησεν· οἱ δ' ἐν αὐτῇ ἰδόντες τὸν κίνδυνον ἀφεικτον, ἔβαλον πῦρ καὶ τὸ ἔκαυσαν, καὶ αὐτοὶ διὰ τῶν ἀκατίων ἀποβάντες εἰς τὴν ξηρὰν διεσώθησαν καταφυγόντες εἰς παλαιὰς Πάτρας.

Ὁ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἐχθρὸς ἵσταται εἰς μεγίστην ἡρεμίαν.

Ἐν Ἀγγλικὸν πολέμικόν βρίκει, συνοδευόμενον μετὰ τῆς κορβέτας «Rose» εἰσέπλευσεν εἰς τὸν κόλπον Π. Πατρῶν. Ἴσως δι' αὐτοῦ ἔστειλεν ὁ Κ. Ἄμπατ τὴν ἀπάντησίν μας (ἶδε τὸ προλαβὸν φύλλον τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν) πρὸς τὸν Καπιστάν-πασσά.

Τὴν 18 τοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἐτέρᾳ πάλιν πυρκαϊὰ συνέβη σήμερον εἰς τὸ Γάλλο Ἀραβικὸν κατασκήνωμα. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ πυρπολισμὸς θέλει καταντήσῃ τοὺς Ἀραβὰς νὰ νομίζουσιν, ὅτι ὁ ἱμπερατῆς τῶν τοὺς ἔφε-ρεν εἰς τὸν ἀρκτικὸν πόλον.

Ὁ σφοδρὸς Ἀπληλιώτης (Γραιο-Λεβάντε) ἀπεμάκρυνε σήμερον τὰ καρὰδιά μας, καὶ τὰ ἐβίασε νὰ ὑπάγῃσι πρὸς τὰς Σκρόφας. Οἱ δ' ἐχθρικοὶ στόλοι περιμένουν ἔσω τῶν ἀσύλων τῶν.

Περιοδικῶς τὰ κανονοστάσια μας, καὶ ἐξαιρέτως τὸ λαθραῖον, πυροβολοῦν τὰ ἐχθρικά· ἀλλὰ τῶν βαρβάρων ἡ πυροβολικὴ ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ εἰς τὴν πλέον ἐντελὴ ἀπραξίαν.

Τὴν 19 τοῦ αὐτοῦ. Ἴδομεν σήμερον γυναῖκα, παῖδας, καὶ φορτωμάτα, τὰ ὅποια διέβησαν ἀναμέσον τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, καὶ διευθύνθησαν πρὸς δυσμὰς. Ἐπειδὴ λοιπὸν πρὸ ἡμερῶν διαφημίζεται, ὅτι ὁ ἐν Π. Πάτραις Γιουσούφ-πασσας καθαιρεθεὶς ἔμελλε νὰ φύγῃ συμπερινομεν, ὅτι τὸ θέαμα τοῦτο δὲν ἦτον ἄλλο, εἰμὴ τὰ χαρέμια αὐτοῦ τοῦ Πασσᾶ, ὅστις ἐπιστρέφει εἰς τὸν Σουλτάνον διὰ νὰ λάβῃ τὰς ἀνταμι-σθὰς τῶν ἐκδουλεύσεών του.

Ἐξακολουθεῖ ἡ αὐτὴ ἀναγκωὴ τοῦ πυρὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς στόλος πεφουσιμένος ἀκόμη ἀπὸ τὴν προχρυσινὴν ἡττάν του, ἔξακολουθεῖ νὰ μένῃ κρυμμένος εἰς τὸ ἄστυλον τῶν φρουρῶν. Ἡ δὲ μοῖρα μας παραπλῆει τὰ περίχ νερὰ ἀπὸ ἔχινάδων ἕως τῆς Γλαρέντζας.

Ἡ κορβέτα τῆς αὐτοῦ Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, Ῥόζα, ἐβάλλη εἰς τὰ πανιά καὶ ἀνεχώρησεν.

Καὶ πάλιν ἴδομεν σήμερον πολλοὺς Τούρκους, οἱ ὅποιοι ἐρχόμενοι ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Μποχωρίου, καὶ διελθόντες ἀναμέσον τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, διευθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἀνατολικοῦ. Γενικὴ γνώμη εἶναι, ὅτι οὗτοι ἦσαν οἱ ὑπερασπισταὶ τῶν Π. Πατρῶν, ἀντὶ τῶν ὁποίων κατεστάθη φρουρὰ Γαλλο-Αραβῶν.

Τὴν 21 τοῦ αὐτοῦ. Σήμερον μᾶς ἐβρίψεν ὁ ἐχθρὸς ὀριζοντίους τινὰς σφαῖρας· τὰ δε κανονοστάσιά μας τὸν ἀντήμειψαν ἐπίσης.

Οἱ νικημένοι τοῦ τυράννου στόλοι παραμένουν ὁλονέν εἰς τοὺς λιμένας Π. Πατρῶν καὶ Ναυπάκτου. Ἡ δὲ μοῖρα τοῦ ἀθανάτου Μισούλη περιπλῆει τὰς Ἐχινάδας.

Τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ. Οἱ Γαλλο-Τούρκοι ἐπνέλαβον τὸ πῦρ των ὀριζοντίως με περισσοτέρην παρὰ χθὲς διαμονήν, ἀνταμειφθέντες ἐξίσου ἀπὸ τὰ λαβραῖον κανονοστάσιόν μας, τὸ τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου καὶ Κοραῆ ἐβρίφθησαν δὲ καὶ ἀπὸ τὰ ὀλμοστάσιά μας μερικαὶ βόμβαι.

Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἴδομεν μέγαν ἀριθμὸν Ὀθωμανικῶν στρατευμάτων ἐρχομένων ἀπὸ δυσμῶν, τὰ ὁποῖα φθάσαντα εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν πολιορκητῶν, ἐστρατοπέδωσαν εἰς τὸ κατασκήνωμα τοῦ Κιουταχῆ. Κατὰ τὰ πρό τινων ἡμερῶν λοιπὸν διαφρμισθέντα, φαίνεται, ὅτι ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Κιουταχῆ, ἦλθεν ὁ Ἀμπουλουμεπού-πασσας ὡς Ῥούμελ Βαλεσῆς.

Περὶ δε τὰς δύο ὥρας τῆς νυκτὸς αἶφνης ἴδομεν γενικὸν τουφεκισμόν καθ' ὅλον τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, συντροφευμένον με πῦρ κανονίων καὶ ὀλμων. Ὁ τουφεκισμὸς οὗτος ἐγένετο ἀδιάλειπτος μίαν περίπου ὥραν· διότι ἅμα ὅτε ἐν τάγμα ἐκένωσε τὰ τουφέκιά του, ἀμέσως πάλιν τὰ ἐγέμιζεν, ὥστε νὰ ἦναι ἔτοιμα ἕως ὅτου νὰ ἀποτουφεκίζον τὰ ἄλλα, καὶ οὕτω νὰ ἐπαναλαμβάνουν πάλιν, καὶ ἐπομένως τὸ πῦρ νὰ γίνεται ἀδιάκοπον. Ἡ φρουρά μας νομίσασα, ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ μᾶς δαίξῃ ὁ ἐχθρὸς τὰς δυνάμεις του, ἐκένωσε καὶ αὕτη ἀπαξ τὰ τουφέκιά της.

Τὴν 23 τοῦ αὐτοῦ. Ἡ ναυτικὴ μοῖρα τοῦ γενναίου Μισούλη ἦλθεν εἰς τὸν λιμένα μας καὶ προσωμίσθη· ὁ δ' ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἡσυχάζει.

Ὁ ἐχθρὸς στόλος ἐξέπλευσε τοῦ κόλπου Π. Πατρῶν διευθυνόμενος κατὰ τῆς μοῖρας μας, ἥτις ἐβάλλη πάρκντα εἰς τὰ πανιά. Ἦρχισε λοιπὸν νὰ γίνεται καὶ αὐθις πεισματικὴ ναυμαχία, ἥτις ἐπικρατεῖ ἀκόμη, ὅτε ἡ ἐφημερίς τίθεται εἰς τὰ πιστήρια.

Δημοσιεύομεν εὐχαρίστως τὴν ἐρεξῆ· ἐπιστολὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀειμνήστου Μάρκου Μπότζερη πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν γενναϊότατον Γρ. Νότην Μπότζερην. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης δεικνύει ὄντως ὁ νεανίας οὗτος, ὅτι θέλει γίνεαι ἄξιος κληρονόμος τοῦ πατρὸς του, ὅστις διὰ τοῦ ἡρωικοῦ θανάτου του ἐπείσεν ὅλην τὴν ὑφήλιον, ὅτι τῆς Σελλεῖδος οἱ παῖδες ὡς μηδὲν θεωροῦν τὸν θάνατον διὰ νὰ ζήσουν χριστιανοὶ καὶ ἐλεύθεροι.

Σεβασμιώτατέ μοι καὶ γενναῖοτατε στρατηγὲ καὶ θεῖε, Κύριε Νότη.

Ὅσον ὁ τίμιος καὶ καλὸς πολίτης πάσχει διὰ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν καὶ ἀγωνίζεται διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους του, τόσον γίνεται σταθερὸς καὶ καρτερόψυχος εἰς τὰ βάσανα, καὶ ὑπομένει με μεγαλοψυχίαν τὴν σωματικὴν του κακοπάθειαν· διότι τότε ἡ ψυχὴ του εὐφραίνεται καὶ ἀγχάλλεται, διὰ τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις του. Ὅθεν καὶ σὺ σεβασμιώτατε καὶ φίλτατέ μοι θεῖε χαίρεσαι εἰς τὴν κακοπάθειαν, τὴν ὁποῖαν δοκιμάζεις εἰς τὸ φρούριον τοῦ Μεσολογγίου διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν καὶ με μεγαλοψυχίαν ἐνθαρρύνεις τοὺς ὅσοι πολεμοῦν διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος μας. Ἀμποτε, λοιπὸν νὰ εὐρισκόμην καὶ ἐγὼ μαζὺ σου διὰ νὰ συναγωνισθῶ τὸν ἱερὸν καὶ θεῖον τοῦτον ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἐνὶ ἐντροφῇ! ἀλλὰ πόσον λυποῦμαι, ὅτι ἡ ἡλικία μου εἶναι ἀκόμη μικρά! . . . Ἰδὼλον τοῦτο πασχίζω καὶ ἐγὼ ὅσον δύναμαι νὰ φωτισθῶ ὀλίγα τινα εἴδη καὶ τότε νὰ ἀπετάξω ὡς ἀετὸς καὶ νὰ ἔλθω εἰς τὴν κοινὴν πατρίδα, διὰ νὰ ἐκπληρώσω τὸ ὑποῖν ὁ πατὴρ μου με τὸν τίμιον θάνατόν του με ἐσυμβούλευσε χρέος μου. Ἀσπαζομαι τὴν δεξιάν σου καὶ μένω. μ' ὅλον τὸ σέβας.

Ὁ ἡγαπημένος ἀνεψιός σου καὶ πατριώτης

Δημήτριος Μάρκου Μπότζερης.

ΑΡΙΘ. 8.

Μεσολόγγιον 27 Ἰανουαρίου 1826.

ἘΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Πατριόπουλις, τὴν 20 Νοεμβρίου.

Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐφθασεν ἐδῶ ὁ νέος τῆς Ἀγγλίας Πρέσβης, Λόρδ Στρακχφορντ, τὸ γραφεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων ἐδόθη εἰς σημαντικὰς πράγματευσας, ἐπειδὴ καθήμεραν τυχὸν ἡ ἐξοχότης του κάμνει συνδιάλειψιν μετὰ τοῦ Κόμητος Κ. Νεσελρόδ.

Αἱ πραγματεύσεις αὗται ἀπορῶσι βέβαια εἰς ὑποθέσεις πολλὰ σημαντικὰς· διότι παρετηρήθη ὡς αὐτῶς, ὅτι ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας γίνονται συντυχίαι συχνόταται καὶ μεταξὺ τῶν Πρέσβων τῆς Αὐστρίας καὶ Ἀγγλίας. (Ἐφ. Νοέμβριος.)

Βιέννα, τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν εἰς τὰ ἐνταῦθα ἀφίξιν δύο ἐκτάκτων ταχυδρόμων, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μὲν ἦλθεν ἀπὸ Πετρούπολεως, ὁ δὲ ἀπὸ Λονδίνου, τὸ γραφεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων εὐρίσκεται εἰς μεγίστας ἀσχολίας. Ἡ γενικὴ γνώμη εἶναι, ὅτι νέαι διαπραγματεύσεις γίνονται μεταξὺ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, σκοπὸν ἔχουσαι νὰ δώτουν μίαν φορὰν ἐν τέλος εἰς τὴν πολυχρόνιον μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων πάλην. (Ἐφ. Γεν.)

Ἀλεξάνδρ. τὴν 2 Δεκεμ. Ἀπόσπασμα γεγραμμῆς ἐνὶ ἀξιωματικῷ Γάλλῳ.

Ἡ κατάστασις τῆς Αἰγύπτου εἶναι πολὺ διαφορετικὴ, ἀφ' ὅτι τὴν παρασταίνουν οἱ διάφοροι ἀπεσταλμένοι τοῦ Μεχμέτ· Ἀλλ', σκοπὸν ἔχοντες νὰ ἀπατοῦν καὶ νὰ θυσιάζουν τὸν κόσμον. Τὰ πολυθρύλλητα ἐργόχειρα, τὰ ὁποῖα τόσον συνεθίζον νὰ ἐκθειάζουν, εἶναι ἔργα τῆς βίαις καὶ δυναστείας, καὶ ἀντὶ νὰ καλητερεύουν τὴν τύχην τοῦ λαοῦ, ἐπιβαρύνουν ἐτι μᾶλλον τὴν ἀξιοθρήνητον κατάστασίν του, διότι τὰ πάντα γίνονται ἀμισθὶ (ἀγγόρια), μὲ τὸ ῥαβδί εἰς τὸ χέρι, καὶ διὰ τὸ συμφέρον ἐνὸς μόνου ἀτόμου, τοῦ Πασσᾶ δηλαδὴ ταύτης τῆς Σατραπείας. Ἐξουσιαστῆς παντός φυτεύματος, καὶ κύριος πάσης ἀκινήτου ἐν Αἰγύπτῳ ιδιοκτησίας, εἶναι μόνος ὁ Μεχμέτ· Ἀλλ', χωρὶς τὴν ἀδελφίαν τοῦ ὁποῖου τίποτε δὲν πωλεῖται ἢ ἀγοράζεται· κανεὶς δὲ δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀποκτήσῃ ὑποστατικὰ ἀκίνητα, καὶ κανὲν ἐπάγγελμα, χωρὶς τὴν θέλησίν του, δὲν δύναται κανεὶς νὰ μεταχειρισθῇ. Διὰ τῆς καταδυναστείας λοιπὸν ταύτης, ἥτις τὸν ἀποκαθιστᾷ ἰδιοκτῆτην τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ὑπαρχόντων ὧν, δὲν λιμβάνει ἕνα τινα φόρον ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἀποταμιεύων αὐτὸς τὸ πᾶν, ἀρίνει εἰς καθ' ἓνα ὅ,τι ἡ θέλησίς του τὸν ὑπαγορεύσῃ. Τὰ πηγύδια τῆς Ἀλεξανδρείας εἶναι κλεισμένα καὶ ὁ αἶρας αὐτὸς πληρώνεται πρὸς τόσον τὸν κυβερτικὸν πόδα ἀπὸ τὸν ὅστις θελήσῃ νὰ κτίσῃ. Ὅταν πωλῆται ἡ ἐνοικιάζεται δούλος (σκλάβος), κάμηλος, ἀλογον, ὄνος, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, πρέπει νὰ δοθῇ καὶ εἰς αὐτὸν μερίδιον· καὶ ὅποιος ἀποκτᾷ τι ἐξ αὐτῶν, εἶναι σύγχανος ὑποκείμενος νὰ τὰ στερήται με τὴν πρόφασιν τοῦ νὰ χρησιμεύσων εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑψηλότητος τοῦ· ὁ καιρὸς καὶ ἀτόμου εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του, ἢ διότι τοιοῦτοτρόπως εὐχεστεῖται, ἢ διότι θέλει νὰ ὀρίξῃ καὶ τὸν καιρὸν αὐτόν ἀπὸ δε τῶν ὑποδημάτων ἕως καὶ εἰς τὸ κυανοῦν (γαλάζιον) πανί, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει διὰ φόρεμα τῶν Φελλάχιδων, ὅλα ὅσα χρησιμεύουν δι' ἐνδυμα τοῦ ἀνθρώπου, πρέπει νὰ ἔχουν τὴν σφραγίδα του, ἢ ὅ,τι νὰ φαίνεται ἀπ' ἐξῶ· ἄλλως, ὅλα τὰ φορέματα τοῦ ἀπειθήσαντος δημεύονται, καὶ ἐκείνος ῥαβδιζέται κατὰ διάκρισιν τοῦ Κριτοῦ.

Οὔτε ἰδιοκτῆτης, οὔτε ἐνοικιαστῆς ὑποστατικοῦ, οὔτε τελώνης ἢ μονοπωλῆς ἡμπορεῖ νὰ πωλήσῃ ποτε τίποτε χωρὶς τὴν ἐπικύρωσίν του· οἱ ἀπεσταλμένοι του, οἱ κατάσκοποι τοῦ καὶ δορυφόροι ἐπιστατοῦν με ἄγρυπνον ὄμμα καὶ εἰς τὰς παραμικρὰς τοῦ ἐμπορίου ἐπιχειρήσεις, τὰς ὁποίας αὐτὸς οἰκαιοποιεῖται. Ἐν ἐνὶ λόγῳ κανεὶς τόπος δὲν ὑπέφερε ποτε τόσον ἀνυπόφορον καὶ ἐξουθενιστικὸν ζυγόν.

Οἱ εἰς τὴν αὐλήν του προσκαλλόμενοι ξένοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους γέμει ἡ Ἀλεξανδρεία καὶ τὸ Κάϊρον, ὡς αὐτῶς δὲ καὶ οἱ διάφοροι Πρόξενοι, δὲν εἶναι ἄλλο, παρὰ τὸ ὑποκείμενον τῆς κατ' ἀξίαν καταφρονήσεώς του, ὥστε δικαίως ἡμπορεῖ τις νὰ εἰπῇ, ὅτι τοὺς ἀρμόζει νὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς περιφρονήσεις τούτου τοῦ βαρβάρου. Ἀφ' οὗτου ἐνεφανίσθησαν ἐνταῦθα τὰ τυρπολικά τοῦ Κανάρη, οὔτινος ἡ ἀτόπειρα ἀπέτυχε δι' ἀφορμὰς ἀνεξερτήτους ἀπὸ τὴν εὐτολίμειαν του, ἀνεφάνη εὐτελής· τις ἀντιζηλία ὥστε νὰ κάμνουν πρὸς τὸν Βεζύρην τοῦτον ἐγκαλέσεις περὶ συνωμοσιῶν καὶ προμελετουμένων πυρκαϊῶν.

Ἐν τοσούτῳ ἡ τελευταία του κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐστρατεία, ἥτις συνίσταται ἀπὸ 150 πλοῖα πολεμικὰ καὶ φορτηγὰ, ἐν οἷς καὶ ἐν ἀτμοκίνητον κατασκευασμένον εἰς Λονδίνον, καὶ κυβερνῶμενον ἀπὸ Ἀγγλοῦς, σύγκειται καὶ ἀπὸ πολλὰ Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα, τῶν ὁποίων τὸ πλεῖστον μέρος εἶναι Αὐστριακὰ, καυχώμενα με ὑψηλοφροσύνην, ὅτι ἔχουν ἀνωτέρας διαταγὰς νὰ πολεμοῦν κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Εὐρίσκονται δὲ μεταξὺ τοῦ στόλου τούτου καὶ πολλὰ με Ἀγγλικὴν σημαίαν, καὶ τινα Γαλλικὰ ναυλωμένα ἀπὸ τὴν ἐν Μασσαλίᾳ Αἰγυπτιακὴν ἐταιρείαν. Οὕτω λοιπὸν θέλομεν ἰδεῖ τὴν χριστιανικὴν Εὐρώπην νὰ παρρησιασθῇ μετὰ τὰ δπλα εἰς τὰς χεῖρας, καὶ νὰ ἐπιχειρησθῇ τὸν ἐξολοθρευμὸν τῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ ΣΤΑΥΡΟΥ. Ἡ πρωτίστη διαταγὴ τοῦ Σουλτάνου πρὸς τὸν ἱμπράιμ-πασσα εἶναι· «νὰ κατεδαφίσῃ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, κάθε ἀρσενικὸν ἀπὸ ἐπτά χρόνων ἡλικίας καὶ ἀνωτέρω νὰ περάσῃ ἀπὸ στόμα μαχαίρας, αἱ δὲ γυναῖκες καὶ λοιπὰ νὰ πωληθῶσιν ἐπὶ δημοπρασίαν» (ἀρέτζ). Διὰ τούτου λοιπὸν τοῦ ἀνθρωπίνου δικαίωματος ἀνανεοῦται ἡ ὑπὸ σημαίας Χριστιανικῆς σωματεμπορείᾳ τῶν Ἀσπρων, καὶ ὁ Ἀνατολικὸς Θεατῆς ἀκαταπαύστως θέλει ἀναγγέλλει τὴν πώλησιν τῶν Χριστιανῶν εἰς τὰ παζάρια τῆς Σμύρνης. (ὁ Συνταγ.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἑλληνικὸς Στόλος.

Δημοσιεύομεν τὴν ἐφεξῆς περιγραφὴν, ἥτις μᾶς ἐστάλη ἀπὸ τὸν γραμματέα τῆς Ναυαρχίδος Κύριον Ἰκτίσιον Γεωργίου, καὶ ἡ ὁποία περιέχει ὅλην τὴν λεπτομέρειαν τῆς ναυμαχίας τῶν 16 τρέχοντος, καὶ ἄλλας ἀξιοπεριέργους εἰδήσεις.

Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος συγκεντρωμένος ἀπὸ 20 πλοῖα τῆς Ἰδρίας, 3 τῶν Σπετσῶν, καὶ 4 τῶν Ψαρριανῶν, ὅλα 27 πολεμικὰ καὶ πυρπολικὰ, καὶ διοικούμενος ἀπὸ τὸν ναύαρχον Μισοῦλην, ἅμα πληροφορηθεὶς διὰ τὰ βήματα τοῦ Καλαμωτοῦ ἐκτίθει μίαν ἐχθρὴν φρεγάτα, τὴν ὁποίαν ἐπρίσπαθον νὰ διασώσῃ ὁ ἐχθρὸς στόλος, ἐπληρώθη ἀπὸ Σαρόφας τῇ 15 τοῦ τρέχοντος πρὸς τὸ ἐσπέραι, ἐφθασεν εἰς τὸ καθισμένον πλοῖον, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπαυε νὰ πυροβολῇ ἡ περὶ τὸν Κ. Πάπαν προφυλακὴ τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου συγκεντρωμένη ἀπὸ 20 κατὰ κομμάτια, ἀντὶ νὰ τὸ βοηθήσῃ, ἐφυγε διωκόμενη ἀπὸ 4 μόνον Ἑλληνικὰ πλοῖα ἕως ἐμπροσθεν τῆς Πάτρας. Περί τὴν 9 ὥραν τὸ πυρπολικὸν τοῦ γενναίου Γεωργίου Πολίτη Ἰδριανοῦ διορισθὲν ἀπὸ τὸν Ναύαρχον διὰ σημείου, ἔπεσεν εἰς τὸ ἐχθρὸν, ἐκόλλησε, καὶ τὸ ἔλαυσε.

Αὕτη ἦτον μίαν μεγάλην κορβέτα 26 κανονίων, κυβερνωμένη ἀπὸ καπτεῖον Μουσταφᾶ Τσιμελῆ, νεοκατασκευασμένη καὶ ταχύπλοος· ὅταν ἐκείνη, εὐρήθη νὰ ἔγῃ μέσα ὑπὲρ τοὺς 300 ἀνθρώπους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἦσαν 30 Χριστιανοὶ ναῦται καὶ Σαλᾶβοι· ἀντεστάθησαν ὀλίγην ὥραν εἰς τὸ πυρπολικόν, τέλος δὲ μέρος ἐμβήκαν εἰς τὰς βάρκας καὶ ἐξέφυγον, οἱ περισσότεροι ὅμως ἐχάθησαν, καὶ τινες ἐπιάσθησαν, οἱ περισσότεροι Χριστιανοὶ διεσώθησαν. Οἱ αἰχμαλῶται λέγουσι τὰ ἑξῆς.

Ὁ Τοπάλ-πασσας μετὰ τὸν στόλον τοῦ ἐμελλε πρὸ ἡμερῶν νὰ φύγῃ· κλῆν ὅταν ἤκουσε τὴν ἑλλειψιν τροφῶν εἰς Μεσολόγγιν, ἐστάθη· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἔχει περισσότερον ἀπὸ 20 ἡμερῶν ζωοτροφίαν, καὶ ἔχει χρεῖαν νὰ ἐπισκευασθῇ, ἐξ ἀνάγκης θέλει ἀναχωρήσει ἐντὸς ὀλίγου. Τοῦτο θέλει καὶ ὁ Ἰμπραῖμ-πασσας, διὰ νὰ ἦναι μόνος αὐθέντης εἰς ὅλα· καὶ τὸν Ἰουσοῦφ-πασσα τῆς Πάτρας θέλει νὰ τὸν ἀποβῇ ὁμοίως.

Ὁ Τοπάλ-πασσας εἶναι μὲν ἀρχηγὸς ὅλου τοῦ Ὀθωμανικοῦ στόλου, κλῆν δὲν ἔχει καμμίαν ὑπόληψιν, ἀλλὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ ἐχθρὸς στόλος ὁδηγεῖται ἀπὸ τὸν Μουχαρέμπεην γαμβρὸν τοῦ Μεϊμέτ-Ἀλῆ, ἡ ἀπὸ τὸν Καλήμπεην, ὁ δὲ Τοπάλ-πασσας κάθεται εἰς τὸ Κρουονέρι.

Ὅταν ὁ Ναύαρχος Μισοῦλης ἦτον ἀραγμένος εἰς Μεσολόγγιν τῇ 9 καὶ 10 Ἰανουαρίου, ὁ Τοπάλ-πασσας ἀπεφάσισε νὰ χάσῃ μίαν φρεγάταν, μόνον νὰ χαλάσῃ τὸν Μισοῦλην· ὑπεσχέθη λοιπὸν νὰ προβιδάσῃ εἰς βαθμὸν καπιτανάμπεην ἐκεῖνον τὸν καπιτάνον μιᾶς φρεγάδας, ὁ ὁποῖος πύση ἐξ ἐφόδου (τράκο) εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Μισοῦλη. — Ἀφοῦ ἐπλησίασεν ἡ φρεγάτα (καθὼς εἰς τὸ φύλλον 3—4 ἀνέφερον τὰ Ἑλλ. χρονικά) μίαν μπάλλα τῆς Ναυαρχίδος· μὲς τῆς σκοπῶναι δύο ἀνθρώπους· οἱ ἄλλοι φοβισμένοι πολλὰ ἐξ ἀρχῆς δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν τῆς φρεγάδας, τότε ἀποστατοῦν ἐναντίον εἰς τὸν καπιτάνον, τὸν καταβιδάζουν κάτω, κρύπτονται οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὸν φόβον των, καὶ τὸσον ὀλίγον ἐφρόντισαν καὶ διὰ νὰ φύγουν, ὥστε ἂν αὕτη ἡ φρεγάτα ἐδοκίμαζεν ὅλον τὸ πῦρ τῆς Ναυαρχίδος καὶ ἂν ἤθελαν τύχει εἰς τὰ παντὰ δύο Ἑλληνικὰ πλοῖα, τὴν ἐκυρίευσαν βέβαια ἢ τὴν ἐχαλοῦσαν. Οἱ ἄθλιοι ναῦται τοῦ ἐχθροῦ ἐφοβήθησαν, διὰ καὶ ἂν ἐμβαινεν εἰς τὸ πλοῖον τοῦ ναύαρχου Μισοῦλη, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτον τόσον πιθανόν, ὅσον ἡ φθορά των, διὰ καὶ εἰς τοιαύτην περίστασιν ὁ Ναύαρχος εἰμποροῦσε νὰ καύσῃ καὶ τὸ πλοῖόν του καὶ τὴν φρεγάταν· τῷ ὄντι ποῖον Ἑλληνικὸν πλοῖον μάλιστα πολεμικὸν ἤθελεν ὑποφέρει νὰ κυριευθῇ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καὶ νὰ μὴ τοὺς σύρῃ πέλος πάντων μαζὶ του εἰς τὸν κοινὸν χαμόν;

Τὸ ἀτμοκίνητον μένει ἄχρηστον ἀφοῦ ἐχαλάσθη εἰς μίαν τρικυμίαν, καὶ δὲν εἰμποροῦν νὰ τὸ διορθώσουν.

Ὁ Ἰμπραῖμης οὐδ' αὐτὸς ἔχει πολλὰς τροφάς.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν (16 Ἰανουαρ.) ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἐφθασεν ἐμπροσθεν τοῦ Μεσολογγίου, ἐπέρασε πλησίον ἀπὸ τὸν Κ. Κρῦο (Ἀντιβέρειον) διὰ νὰ ἔγῃ τὸν καιρὸν ἀρμόδιον, καὶ ἀμέσως διευθύνθη κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐκπλεύσει ἀπὸ Πάτραν καὶ Κρουονέρι ὅλος συμποσούμενος εἰς 60 περίπου κομμάτια, περὶ τὴν 6 ὥραν ἔγινεν ἀκροβολισμὸς, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ Τούρκοι ἐδείξαν πάλιν τὴν συνειθισμένην δειλίαν των· καὶ ἂν δὲν συνέπιπτεν ἡ γαλήνη, οἱ Ἑλληνες ἤθελαν ἀποδιώξαι τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τὸν κόλπον τῆς Πάτρας. Περί τὴν 8 ὥραν δύο ἐχθρικά πυρπολικά ἐρχόμενα ἀπὸ Κρουονέρι, ἐπλησίασαν μόλις εἰς τὸν ἑλλ. στόλον· ὁ ναύαρχος διὰ σημείου ἔστειλε τὰς βάρκας κατ' αὐτῶν, καὶ ἐκυρίευσαν χωρὶς δυσκολίαν τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον οἱ γενναῖοι πυρπολῆται Τούρκοι ἄφησαν εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων σῶον καὶ ἐφυγαν· τὸ δ' ἄλλο ἐξέφυγεν εὐθὺς· λέγουσι ὅτι ὁ Μεϊμέτ Ἀλῆς ἀγοράζει τὴν ζωὴν καθὲς πυρπολητοῦ διὰ 1200 γρ. ὅταν αὐτοὶ εἶναι ὑπόχρεοι νὰ χαθοῦν κινδυνεύοντες· πλὴν ἕως τώρα παρήλθον τὴν συμφωνίαν των, οὐδὲ εἶναι ἱκανοὶ οἱ ταλαίπωροι νὰ τὴν ἐκτελέσουν ποτέ. — Περί τὴν ἐνάτην ὥραν ὁ ἐχθρὸς ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν στόλον πρὸς τὴν Πάτραν.

Ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν οἱ δύο ἐναντίοι στόλοι

ἐστάθησαν μετὰ γαλήνην, ὁ μὲν Ὀθωμανικὸς εἰς Πάτραν, ὁ δ' Ἑλληνικὸς εἰς τὸν λιμένα τοῦ Μεσολογγίου.

Ἐκ τῆς Ναυαρχίδος. τὴν 19 Ἰανουαρ. ... Περί τῆς Ἐχινάδας νήσους.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Τὴν 24 Ἰανουαρίου. Μολονότι ἡ χθεσινὴ ναυμαχία ἔγινε τῶντι μετὰ πῦρ καὶ ἐπιμονὴν μεγάλην, ἡ γαλήνη ὅμως, ἥτις ὕστερον ἀπ' ὀλίγην ὥραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ναυμαχίας, ἔσκησε, διὰ νὰ εἴπω οὕτω, τὴν βέλυσσαν, ἐστάθη ἱκανὴ αἰτία, ὥστε ἡ νίκη νὰ μὴ κλίνη οὔτε ὑπὲρ τοῦ ἐνός, οὔτε ὑπὲρ τοῦ ἄλλου μέρους· καθότι οἱ ἀντιμαχομένοι ἐπεριορίσθησαν εἰς τὸ νὰ ἀντιπυροβολῶνται μόνον, ὄντες εἰς τινα ἀπόστασιν· φασίνας δὲ τὴν νύκτα βορρᾶς τοὺς ἔκαμε νὰ ἀποχωρισθῶσι, διευθυνέντες, ἡ μὲν μοῖρα μας πρὸς τὰς Ἐχινάδας, οἱ δὲ τοῦ τυράννου στόλου πρὸς τὴν Γλαρύνταν, χωρὶς νὰ συμβῇ ἄλλο τι.

Ὁ ἀπὸ τῆς ἑρᾶς ἐχθρὸς τῆς Ἀφρικῆς συνήγαγε σήμερον τὰ στρατεύματά του, καὶ τὰ ἐμοίρασεν εἰς διάφορα τάγματα, ἐν ᾧ οἱ Γάλλοι ἐφύρην τοὺς ἔκκεμον τὴν συνήθη γύμνασιν. Ἀνω τοῦ κατατακηνώματος τοῦ Κιουταχῆ εἶναι πρὸ πολλοῦ κατασκευασμένος, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπομεν, ἕνας πύργος. Μετὰ πολλῆς ὥρας λοιπὸν ἐξάσκησιν, ὤρμησαν οἱ Γάλλοι Ἀραβες τουφεκίζοντες ἐναντίον τοῦ πύργου τοῦτου μέσα εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἦτον κἀνείς, καὶ στήσαντες τὰς κλίμακας χωρὶς κἀνείς νὰ τοὺς ἀντιτουφεκίσῃ, τὸν ἐκυρίευσαν δι' ἐφόδον. Αὕτη ἡ πράξις δὲν ἦτον ἄλλο βέβαιον παρὰ γύμνασις, κατὰ μίμησιν τῆς ὁποίας πρέπει νὰ ἐφορμήσωσιν ἐν ὥρᾳ τῆς καθ' ἡμῶν μελετωμένης ἐφόδου των· πλὴν εἶναι περιέργον, ὅτι ἕνας στρατιώτης μας, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἄλλοτε τακτικὰ στρατεύματα, παρατηρῶν ταῦτα τὰ κινήματα, καὶ νομίσας, ὅτι ἡπατήθησαν οἱ ἐχθροὶ εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον λάβει διεύθυνσιν, ἐφώνησε μετ' ὑψηλὴν φωνήν· « λάθος ἔχετε, Τούρκοι· ἐδῶ εἶναι τὸ Μεσολόγγιν, καὶ ὄχι αὐτοῦ ὁποῦ διευθύνεσθε ».

Τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ. Κάνει τῶν δύο ἀντιμαχομένων στόλων δὲ φαίνεται περιερχόμενος τὰ παράλια μας. Ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὰ πῦρ τῶν πολιορκητῶν μας βασιλεύει ἡ πλέον ἐντελής ἀνακωχή.

Ἐνας Τούρκος Ἀλβανὸς ἄφησε τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, καὶ ἦλθεν εἰς ἡμᾶς. Διηγῆται ὁ αὐτόμολος οὗτος, ὅτι ὁ ἐχθρὸς μελετᾷ κατ' αὐτὰς νὰ κάμῃ γενικὴν ἐφοδὸν κατὰ τοῦ τείχους μας, καὶ διὰ παρασκευάζει ὅλα τὰ ἐπὶ τούτου ἀναγκαζοῦντα. Ἡ ἀπτόητος φρουρά μας πάντοτε ἐτοιμὴ, ἐκθερῶς ἀναμένει καὶ τὰς ἐφορμήσεις τῶν νεωστὶ ἐλθόντων Γαλλο-Ἀφρικανῶν.

Τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ. Τὰ ἐχθρικά καράβια διήλθον σήμερον τοῦ λιμένος μας καὶ εἰσῆλθον εἰς Π. Πάτρας.

Ἐν τάγμα Γαλλο-Αἰγυπτίων ὑπῆγεν εἰς τὸν πύργον τῆς Ἀσπρῆς Ἀλικῆς, καὶ ἀφοῦ ἐστάθη ἐκεῖσε ἱκανὴν ὥραν, πάλιν ἐπέστρεψε. Φαίνεται διὰ τὸ ἐχθρὸς ἐτοιμάζει τὸν στολίσκον του διὰ νὰ ὀρμήσῃ καὶ διὰ θάλασσης.

Ἡ φρουρά μας ἵσταται εἰς τὴν πλέον μεγάλην ἐγρήγορσιν· ὁ δ' ἐνθουσιασμὸς καὶ ὁ ὑπὲρ πατρίδος ζῆλος βασιλεύει εἰς ἕλας τὰς πράξεις τῆς.

Τὴν 27 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἡρμεῖ κατὰ τὸ φαινόμενον· βέβαια ὁμως ὀργανίζει καὶ προπαρασκευάζει τὰς καθ' ἡμῶν ἐπιχειρήσεις του, τὰς ὁποίας ἡ ἀκούρατος φρουρά μας μετὰ θάρρος καὶ σταθερότητα ἀναμένει.

Τὰ κανονοστάσια τῆς δυτικῆς πτέρυγος τοῦ ὀχυρώματός μας, καὶ ἐξαιρέτως τὸ λαθραῖον Κουτζοναῖϊκα, ἐπανελάβον τὸ πῦρ των ἐναντίον ἐκείνων τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις δὲν ἔδωκε ποσῶς ἀπόκρισιν. Μέρους δὲ τῆς φρουρᾶς μας ἐξῆλθεν ὡς συνήθως ἐξω τοῦ περιτειχίσματος, καὶ μέινοντες ἱκανὴν ὥραν εἰς τοὺς προμαχῶνας τῆς ἐχθρικῆς παραλλήλου, ἐτουφεκίσαν τοὺς ἐν τοῖς ἐχθρικοῖς κανονοστασίαις, ἀντιτουφεκίζομένη ἐπίσης.

ΑΡΙΘ. 9—10

Μεσολόγγιον. 3 Φεβρουαρίου 1826.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Παρίσι, τὴν 24 Δεκεμβρίου.

Ὁ Κ. Ἰάμης Μονρόης, πρότερον πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Ἐπαρχιών, ἔκαμε τὸν συνήθη ὄρκον, ἀναδεχθεὶς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ εἰρηνοποιοῦ κριτοῦ εἰς τὸ κομητάτεον τοῦ Λονδίνου (Βιργίνια), ἔπειτα ἔγινε τελευταῖον μέλος τοῦ δικαστηρίου· ἀπέβαλε δὲ τὴν ἐποίαν τοῦ ἐπρόφερον προεδρίαν (α).

[Ὁ Συνταγ.]

(α) Ἀς χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα εἰς τοὺς δικαστὰς μας ἡ μυρία ἐπαίνων ἔξια καὶ μεγάλη αὕτη μαρτυροσύνη τοῦ Κ. Μονρόη· ἀς μάθουν, ὅτι αἱ πατριωτικαὶ ἀρεταὶ μανθάνονται ἀπὸ τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο ἡμιφαίριον, καὶ ὅτι εἰς ἐπικράτειαν, ἐν ᾗ βασιλεύει ἡ εὐθυρία καὶ ἰσονομία, ἡ μεγαλειότης δὲν ἡμπερεῖ νὰ ἔγῃ τίπον. Ὁ Κ. Μονρόης ἐστάθη πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Ἐπαρχιών τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ὡς ταῦτες, ἦσαν καὶ γενικῆς ἀρχῆς τῶν τῆς ἑρᾶς καὶ θαλάσσης δυνάμεων. Ὅταν ὅμως παρητήθη ἀπὸ τὴν προεδρίαν δὲν ᾔδελπσε νὰ ἔγῃ ἄλλο τι περιπλὴν δικαίωμα, εἰμὴ μόνον τὸν ἀνταρξάμενον εὐλαβέως· Ἀλλὰ καὶ νὰ ἦναι ἰσότης μετὰ τοῦ ἄλλου συμπολίτου του.

(Σημ. Συν.)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μισολόγιον.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Τὴν 28 καὶ 29 Ἰανουαρίου. Καὶ κατὰ τὰς δύο ταύτας ἡμέρας ὁ ἐχθρὸς ἐστάθη εἰς τὴν πλέον ἐντελῇ ἀπραξίαν. Ἄλλο τι δὲν παρατηρεῖται εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, εἰμὴ ἡ καθημερινὴ ἐξάσκησις τῶν Γαλλο-Αἰγυπτίων, καὶ ἀκούεται ὁ κρότος τῶν τυμπάνων, καὶ τῶν αὐλίσκων [φλογερῶν] ὁ ἦχος.

Τὴν 30 τοῦ αὐτοῦ. Πεντήκοντα δύο τῶν ἐχθρικῶν πλοίων ἐκπλεύσαντα τοῦ κόλπου Π. Πατρῶν, καὶ διελθόντα ἀπὸ Γλαρέντζας διευθύνθησαν πρὸς νότον. Ἰσως λοιπὸν, κατὰ τὰς ἐξομολογήσεις τῶν αἰχμαλώτων τῆς πυρποληθείσης ἐχθρικῆς φρεγάτας [ἴδε ἀριθ. 6-7 καὶ 8 Ἑλλ. χρον.] ὁ στόλος τοῦ Καπετὰν-πασσιᾶ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ ἴδια διὰ νὰ ἐπισκευασθῇ καὶ νὰ λάβῃ ἐφόδια.

Τὴν 31 τοῦ αὐτοῦ. Καὶ πάλιν σήμερον ἐξῆλθεν ἀπὸ Π. Πάτρας τινα τῶν ἐχθρικῶν πλοίων, τὰ ὅποια μόλις ἐπλησίασαν ἔως τοῦ Πάπα, καὶ πάλιν εἰσέπλευσαν εἰς τὰ φρούρια.

Ὁ ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὴν αὐτὴν ἀδράνειαν.

Τὴν 1 Φεβρουαρίου. Τὰ κανονοστάσιά μας δὲν παύουν νὰ πυροβολοῦν ἐκ διαλειμμάτων τὰ τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις δὲν δίδει οὐδεμίαν ἀπόκρισιν.

Τρία τῶν ἐχθρικῶν πλοίων περιπλέουν μεταξὺ τῆς Μαύρης Ἀλικῆς καὶ τοῦ Εὐνήου.

Τὴν 2 τοῦ αὐτοῦ. Ἐν τάγμα πεζικόν, καὶ μέρος ἱππικὸν τῶν Γαλλο-Ἀράβων κατέβη σήμερον πλησίον τῆς θαλασσολίμνης ἀπὸ μέρους τῆς ἀνατολικῆς πτέρυγος τοῦ φρουρίου μας μακρύτερον ἢ βολῆς κανονίου. Ἐν ᾧ δὲ τὸ ἱππικὸν ἐστάθη καὶ ἐπεριφέρετο εἰς τὰ παράλια, τὸ πεζικὸν ἐμβῆκεν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ προχωροῦν κατὰ τάξιν διευθύνετο πρὸς τὸ νησίον τῆς Κλεισθῆας ἐπλησίασε λοιπὸν εἰς αὐτὸ μέχρι τινος διαστήματος· ἀμέσως ὅμως ὅτε ἤρχισε νὰ πυροβολῇται ἀπὸ τὴν ἐκεῖτε φρουρὰν, ἔστρεψε πάραυτα τὰ νῶτα, καὶ πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ξηρὰν, ἔνθα ἱστάτο τὸ ἱππικόν. Διὰ τοῦ κινήματος τούτου φαίνεται, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ ἂν ἡ διόδος εἰς τὸ διαληγμένον νησίον ἦναι εὐκόλος ἢ οὐχί.

Συνεχῶς οἱ ἐχθροὶ πηγαίνουν καὶ ἔρχονται καὶ εἰς τὸν πύργον τῆς Ἀσπρῆς Ἀλικῆς, ὅπου ἐτοιμάζουν τὸν στολίσκον των· μετακομίζουν δὲ καὶ σκευὰς διὰ κατασκευὴν, ὡς φαίνεται, πλωτῶν (σαλίων). Ἡ ἐφοδος τῶν ἐχθρῶν λοιπὴν φαίνεται, ὅτι ἀπὸ θαλάσσης θέλει εἶσθαι πλέον ὀρμητικὴ καὶ στρατηγηματικὴ. Ἐλήφθησαν ἀπὸ μέρους μας τ' ἀναγκαῖα ἐπὶ τούτου μέτρα.

Ἐξ ἡ ἐπὶ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων ἐξακολουθοῦν νὰ περιπλέουν μεταξὺ τοῦ Εὐνήου καὶ Μαύρης Ἀλικῆς.

Τὴν 3 τοῦ αὐτοῦ. Ἀναχωρῇ πυρὸς καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη.

Ἡ θάλασσα κλυδωνίζεται ἀπὸ τὴν σφοδρότητα τοῦ βορρᾶ· ὅθεν εἰς τὸν ὀρίζοντά μας δὲν φαίνεται τίποτε. Τὰ εἰς τὸ ἀνατολικὸν τῶν παραλίων μας ἐχθρικὰ πλοῖα εἰσέπλευσαν ὑπὸ τὰ φρούριά των.

Λέκx ὁλόκληρης μῆνης· ἐπέρασαν ἀπ' οὗτο ὁ Πρύμνη βλαστῆς, Ρεσίτ Μεχμέτ-πασσας ἐπλησίασεν εἰς τὰ τείχη μας· μετ' 100,000 βόμβας καὶ κανονίων σφαίρας· ἐκεραυνοβόλησεν ὁ Σερσκέρης οὗτος τὸ ὀχύρωμά μας εἰς τοῦτο τὸ διάστημα· ἔροδοι συνεχεῖς, καὶ μάχαι ἀπὸ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἀλλεπάλληλοι δὲν μᾶς ἄφησαν νὰ λάβωμεν καθόλου τὴν ἀναπνοήν μας, ἐν ᾧ ἀπ' ἐτέρου 1,500 ἀδελφοί μας κατέβησαν εἰς τοὺς τάφους. Καθ' ὅλον δὲ τὸ μέγα καὶ τρομερὸν τοῦτο στάδιον, ἡ Εὐρώπη ἐστάθη ἀτάραχος, καὶ ἴσως ἐχούνη ὑπὲρ ἡμῶν κἀνὲν κρυφὸν δάκρυον, ἀλλ' αἱ ἀκαμπτοὶ καρδίαι τινῶν διπλωματικῶν τῆς Εὐρώπης δὲν ἐθεώρησαν, παρὰ ὡς ἀπὸ πρῶτον οὐδὲν ὅλους αὐτοῦ· τοὺς μεγάλους ἀγῶνάς μας. Ἀλλοίμονον ὅμως! κατέστησαν σιδηρεῖς τοὺς βραχίονάς μας, καὶ ἔδωκαν νέαν καρτερίαν εἰς τὰς ψυχὰς μας, ὅχι ἡ ἀπελπισία, ἀλλ' ἡ ὑπὲρ πατρίδος μας ἀγάπη, ὁ ὑπὲρ Χριστοῦ ἔρωσ καὶ ἡ σταθερὰ μας τελευταῖον ἀπόφασις τοῦ νὰ ζήσωμεν Χριστιανοὶ ἐλεύθεροι. εἰ δὲ μὴ νὰ χαθώμεν. Τὸ ὀχύρωμά μας κατεστράφη, αἱ οἰκίαι μας ἐκηρμίσθησαν, τὰ ὑποστατικά μας κατεδαφίσθησαν, οἱ ἀδελφοί μας ἐτάφησαν, ἀλλ' ἡ ἐνδοξὸς σημαία τοῦ Σταυροῦ μένει καὶ κυματεῖ ἐπάνω εἰς τὰ ἐρείπια καὶ εἰς τοὺς τάφους. Τὰ στῆθι μας εἶναι οἱ νέοι προμαχῶνες, καὶ ἡ σταθερὰ ἀπόφασις τοῦ ν' ἀποθάνωμεν ὑπὲρ πατρίδος, τὸ μόνον μας ὄπλον. Καὶ ἰδοὺ ὅτι ὁ Κιουταχῆς δὲν ἐστάθη ἱκανὸς νὰ μᾶς δαμάσῃ, ἡ Εὐρωπαϊκὴ καὶ Ἀσιατικὴ Τουρκία ἐπρόσκεινται εἰς τὰ στήθη μας, καθὼς καὶ τ' ἀφ' ἑξῆς κύματα τῆς θαλάσσης προσκρούουν εἰς τοὺς βράχους· καὶ ἕνεκα τούτου ἔγινε χρεια νὰ μετακαλεσθῶν οἱ ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς, οἱ ὑποῖοι καὶ ἔφθασαν ἀμέσως. Ἀπέναντι λοιπὸν τοῦ ὀχυρώματός μας βλέπει σήμερον ὁ θεατὴς ἕν στρατόπεδον ὡς ἐκεῖνο τοῦ Ξέρξου· ποικίλων χρωμάτων σημαῖαι ἐπαπειλοῦσαι κυματοῦν εἰς τὸν αἶρα τῆς ἄρκτου, καὶ περισσότερα ἀπὸ τεσσαράκοντα πύρνα στόματα ξεροῦν, διὰ νὰ εἰπω οὕτω, ἐκ νέου τὸν θάνατόν μας. Ἀκούομεν τὸν ἦχον τῶν τυμπάνων καὶ τὴν στρα-

τιωτικὴν μουσικὴν τῶν διδασκέντων ὀρχῶν, καὶ ὑψώνοντες τοὺς ὀφθαλμούς μας πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐρωτοῦμεν· ἂν τῷ ὄντι Χριστιανοὶ ἐδίδαξαν τοὺς Ἀφρικανούς τ' ἄσματα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ποτε προηγοῦντο εἰς τὰ εὐγενῆ καὶ γενναῖα τῶν Γάλλων τάγματα! O tempora! Omores!

Ἀπὸ δὲ τῆς θαλάσσης πλῆθος καραβίων τοῦ Βυζαντίου, τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ τῶν λειψάνων τῆς Καρχηδόνης μᾶς ἀποκλείουν τοὺς ἀδελφούς τῆς εἰσόδου· μία γέφυρα, ὡς ἐκεῖνη τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀπέναντι τῆς Τύρου, ἢ ὡς τὴν τοῦ Ρισγελίου ἐνώπιον τῆς Ροσχέλης, μέλλει νὰ κατασκευασθῇ ἀπὸ τὴν Ἰμπεράτρισσαν ἐπάνω εἰς τὴν θαλασσολίμνην μας· ὅλα τέλος πάντων, ὅσα διδάσκει ἡ πολεμικὴ ἐπιστήμη, καὶ αἱ ἀνώτεραι δυνάμεις ἡμποροῦν νὰ φαντασθῶν, ὅλα θέλουν βαλθῆν εἰς ἐνέργειαν διὰ τὴν καθυπαδούλωσιν μιᾶς φούκτας Χριστιανῶν.

Νομίζομεν πρὸς τούτους, ὅτι δὲν θέλει εἶσθαι ὀχληρὸν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας, ἂ δώσωμεν πληροφορίας τινὰς περὶ τῶν δυνάμεων τῆς Πύρτας, ὅσαι σήμερον στρατοπεδεύουν ἔμπροσθεν τοῦ ὀχυρώματός μας· αἱ πληροφορίες δὲ αὗται διὰ τὸ ἐπίσημόν των ἐγγυῶνται πᾶσαν βεβαιότητα.

Στρατεύματα τακτικὰ μετὰ τῶν πυροβολιστῶν τοῦ Ἰμπεράτ, ὀδηγούμενα ἀπὸ ἀξιωματικούς Γάλλους 8,600· στρατεύματα ἄτακτα τοῦ ἰδίου, ἀπὸ Ἑρήτης, Μοθώνης, Ἀλά κ λ π. 2,400· Ἀλβανοὶ μισθωτοὶ τοῦ ἰδίου 2,200, Μαμαλοῦκοι 1,200, Κοζάκοι τοῦ Τοπάλ 500, ἱατροὶ, ὑπὸ ἱατροὶ, ὑπηρεταὶ τῶν ἀσθενῶν καὶ φροντισταὶ τῶν τροφῶν 350, τὸ ἄθροισμα 15,250.

Μέρος τῶν στρατευμάτων τοῦ Κιουταχῆ, τὰ ὅποια τὸν ἄφησαν πρότερον, ἔπειτα ὅμως πάλιν ἐπέστρεψαν εἰς τὸ στρατόπεδον, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ εἰς Γουριάν, Λεπενού, Μαχαλά καὶ Καρβανσαρά, εἰς τοὺς ὁποίους ὅλους μοιράζονται 15,000 σιτηρέσια, εἶναι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ ἴδιον τοῦτο στρατόπεδον. Μετὰ ἕνα ὑπολογισμὸν λοιπὸν μετριασμένον ἐξάγεται,

Τοῦ Κιουταχῆ 10,000, τοῦ Ἰμπεράτ ὡς ἀνωτέρω 15,250 τὸ ἄθροισμα 25,250.

Ἰδοὺ αἱ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς καθ' ἡμῶν ὀθωμανικαὶ δυνάμεις· ὅσον δὲ διὰ τὰς ἀπὸ θαλάσσης, δὲν ἠξέρομεν ἄλλο τι, παρὰ τὸ πλῆθος τῶν καραβίων, ὅσα βλέπομεν καθ' ἡμέραν εἰς τὰ παράλια μας· εἶναι ὅμως ἐκτὸς ἀμφιβολίας, ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ πλοῖα εἶναι γεμάτα ἀπὸ στρατεύματα.

Εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς δυνάμεις λοιπὸν ἔχομεν ν' ἀντιπαραταχθῶμεν, αἱ δὲ ἡμέτεραι δὲν εἶναι [ἄλλαι, εἰμὴ ὁ Θεός, ἡ πατρίς καὶ οἱ βραχίονές μας]. Ἡ Εὐρώπη θέλει ἰδεῖ τὴν μεγάλην αὐτὴν κρίσιν, καὶ θέλει θαυμάσει διὰ τὸ ἄνισον αὐτὸ τῆς πάλης μας. Οἱ δ' Ἕλληνες στηριζόμενοι εἰς τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, ἐλπίζουν νὰ ματαιώσουν τὰ βουλευματα τοῦ ἐχθροῦ, καὶ διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ προστάτου των, ὅστις ἀπ' ἀρχῆς ἐνίσχυσε τοὺς βραχίονάς των, ν' ἀναδειχθῶν θριαμβευταί, καὶ νὰ στέψουν τὰς κεφαλὰς των μὲ νέους στεφάνους εὐκλείας καὶ δόξης.

Τὴν 3 Φεβρουαρίου.

Τούρκοι τινες ταξιδεύοντες τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ἀπὸ τῆς Θεσπρωτίδος εἰς Π. Πάτρας, ἔνθα ἔφερον καὶ ἐπώλουν τροφάς, ἐπίσθησαν τότε ἀπὸ ἐν ἡμέτερον ἑνοπλον πλοῖον, καὶ φερθέντες ἐνταῦθα, ἦσαν ὑπὸ φύλαξιν.

Ἐνας Χριστιανὸς συντοπίτης τῶν Τούρκων τούτων, Λέκx Τζάμης λεγόμενος, παρακινήθηκε ἀπὸ μέρους τῶν αἰχμαλώτων διὰ νὰ προσπαθῇ νὰ τοῦς ἐλευθερώτῃ, καὶ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα χρέη του προδιδούς, τοὺς ἤνοιξε τὸν δρόμον, καὶ οἱ αἰχμαλῶται ἔφυγον. Συλληφθεὶς δ' ἐπ' αὐτοφῶρ ὁ Λέκx οὗτος, καὶ τὴν φυσικὴν του ὑπαρξιν θέλων ἔπειτα νὰ διασώσῃ, ἐνοχοποίησεν εἰς τὸ ἔγκλημα τὸν Στρ. Γεώργιον Κίτζου. Ἀλλ' ἐπομένως, αὐστηρᾶ· ἐξετάσεως γενομένης, τὸ ἐπὶ τούτου παρὰ τῆς τοπικῆς Διοικήσεως διορισθέν δικαστήριον ἀνεκάλυψε τὴν πονηρίαν τοῦ διαληφέντος Λέκx· ὁ δὲ Στρ. Γεώργιος Κίτζου ἀνεφάνη πάντῃ ἀθῶος καὶ ἀμέτοχος τῆς προσαφθείσης κατηγορίας, ὡς δὴλον ἐκ τῶν ἐξῆς ἐγγράφων.

Κύριε συντάκτα τῶν Ἑλληνικῶν Χρονικῶν!

Ἐπειδὴ ὁ ὀργανικὸς νόμος τῶν Ἑλλήνων ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν δημοσιότητα, ὡς ψυχὴν καὶ ὄργανον τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐπειδὴ μία κατηγορία γενομένη ἐναντίον μου, ἐπείραξε τὴν χαρακτῆρά μου, διὰ νὰ ξεπέσῃ αὐτὴ ἡ κατηγορία σὲ περικλείω τ' ἀναγκαῖα τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐγγράφα πρκακλῶν νὰ τὰ δημοσιεύσῃς διὰ τῆς ἐφημερίδος σου.

Μεσολόγγιον, 27 Ἰανουαρίου. 1826.

Ὁ ἀδελφός σου Γεώργιος Κίτζου.

Ἐξοχώτατε Ἐπιτροπὴ!

Ἀναγρόμαι πρὸς τὴν ἐξοχότητά σας μὲ τὸ παρόν μου, καὶ πρὸς ὅλους τοὺς γενναίους ὀπλαρχηγούς, καὶ παρακαλῶ κοινῶς νὰ ἐξετάσετε μὲ ἀκρίβειαν τὰ δίκαιά μου. Τὸ ὑποκείμενον αὐτοῦνοῦ, ὅπου μὲ ἱκατηγόρησε, καὶ μοῦ ἐφόρτωσεν ἕνα τοιοῦτον ἄδικον, καὶ παράνομον ἔγκλημα, εἶναι ὑποκείμενον ὑποπτον καὶ ἀνάξιον, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τοῦ δώσῃ τινὰς πίστιν, καθὼς ἡμπορεῖτε νὰ τὸ γνωρίσετε καὶ ἡ ἐξοχογενναϊότης σας, ἐπειδὴ διὰ νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωὴν του, καὶ νὰ ξεφορτώσῃ τὸ ἐδικόν του σφάλμα, ἐσορίσθη νὰ τὸ ρίξῃ εἰς ἄλλον· ἐγὼ πάλιν, ὅπου μὲ κατηγορεῖ, δὲν ἐζουράλθην νὰ παραβλέψω τόσας, καὶ τόσας θυσίας,

ὅπου ἔχω καμωμένας, με τὰς ὁπείας, ἐδούλευσα τὸ γένος, καὶ διὰ δύο παλαιολόγους Τούρκους, ἀπὸ τούτους ὁποῦς δὲν ἐλπίζω καμμίαν ἀνταμοδίην, ν' ἀποφασίσω νὰ ἐμβῶ μέσα εἰς μίαν τοιαύτην λάσπην· μάλιστα τὸ συμπεριβαίνει ὁ καθὲς φρόνιμος ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν ὅπου ἔδωκεν αὐτὸς ὁ Τζάμης ἐναντίον μου, ὅστις εἰς τὴν μαρτυρίαν του, ἐμπροσθεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ εἰς ὅλους τούτους γενναϊοτάτους ὁπλαρχηγούς, εἶπε πῶς οἱ Τούρκοι δὲν εἶχαν εἰδῆσιν ὅτι εὐγαίνουσιν ἔξω με τὴν ἀδειαν τὴν ἐδικήν μου· λοιπὸν παρακαλῶ τὴν ἐξοχοτάτην ἐπιτροπὴν, καὶ τὴν γενναϊότητά σας νὰ ἐξετάσετε με στοχασμὸν καὶ ἀκριβείαν αὐτὰ τὰ δικά μου, καὶ νὰ ἐμβῇ εἰς τὸν τόπον τῆς ἡ ὑπόληψός μου, ὅτι σὰς βάνω μάρτυρα τὸν Θεὸν καὶ τὴν συνείδησίν μου, πῶς εἰμαι τελείως ἀθῶος ἀπ' αὐτὸ τὸ μικρὸν ἔγκλημα, ὅπου αὐτὸς ὁ ἀχρεῖος ῥήθηναι νὰ με φορτώσῃ καὶ μὴν τὸ καταδεχθῇ ἀπὸ μαρτυρίαν ἐνὸς τέτοιου ἀνυπολήπτου ἀνθρώπου, νὰ ἀτιμασθῇ ἑναὶ πατριώτης σας, ὅπου ἐδούλευσε τὴν πατρίδα με ζῆλον καὶ με πίστιν, καὶ ἔχει ἀπόφασιν στερεὰν νὰ τὴν δουλεύῃ μέχρι τελευταίας βανίδος τοῦ αἵματός του· ἂν δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου (τὸ ὅποιον δὲν στοχάζομαι) καὶ δὲν εἰσακουσθῇ ἡ δέησίς μου, παρακαλῶ νὰ μοὶ δοθῇ ἡ ἀδεια, διὰ νὰ ἀπέλθω πρὸς τὴν Σ. Διοίκησιν, νὰ παραστήσω ἐκεῖ τὰ δικά μου· μένω δὲ με ὅλον τὸ προσῆκον σέβας.

Μεσολόγγιον τῇ 24 Ἰανουαρίου 1826. Ὁ εὐπειθὴς πατριώτης σας Γ. ΚΙΤΖΟΥ.

Αρ. 3095 ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ προσωρ. διευθ. τὰ τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τοὺς γενναϊοτάτους στρατηγούς Ν. Μπότζαρη, Μ. Κοντογιάννην, Γ. Βαλτινὸν, Χρ. Φωτομάραν, Στορνάρην, καὶ Ζῶν Πάνου.

Σὰς περικλείεται ἀντίγραφον ἀναφορᾶς ἀπὸ 24 τοῦ τρέχοντος τοῦ στρ. Γ. Κίτζου πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν, καὶ προσκαλεῖσθε νὰ θεωρήσετε ἀπαθῶς τὴν ἀναφερομένην ὑπόθεσιν, καὶ ἀποφασίσαντες περὶ αὐτῆς κατὰ τὸ δίκαιον, νὰ ἀνοφέρετε καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν. Ὑγιαίνειτε.

Μεσολόγγιον τῇ 25 Ἰανουαρίου. 1826. Ἡ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ΘΕΜΕΛΗΣ.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Γραμ. Ν. Παπαδόπουλος.

Πρὸς τὴν Αὐτ. τῆς Αὐτ. Χ. Ἑλλάδος Ἐξοχὴν Ἐπιτροπὴν.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3,095 διαταγὴν σας, ἐθεωρήσαμεν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ στρατηγοῦ Γεωργίου Κίτζου· φέρυντες ἐμπροσθέν μας τὸν Λέξαν Τζάμη, τὸν ἐξετάσαμεν ἀκριβῶς καὶ δὲν ἠμπορέσαμεν νὰ βεβαιωθῶμεν τὴν ἀλήθειαν. Λοιπὸν ἀπεφασίσσαμεν καὶ τὸν ἐδώκαμεν εἰς χεῖρας τοῦ πνευματικοῦ νὰ τὸν ἐξομολογήσῃ διὰ νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν· καὶ εἰς τὴν ἐξομολόγησιν του ὠμολόγησε τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν, λέγωντας ὅτι ὁ στρ. Γεώργιος Κίτζος δὲν ἔχει καμμίαν εἰδήσιν διὰ τὴν φυγὴν τῶν Τούρκων, παρὰ τὸ ἔκαμε μόνος του, καὶ διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἐδικήν του ζῶν, ἐπυκοράντησεν αὐτόν· τὴν ἰδίαν μαρτυρίαν ἔδωκε καὶ ἐμπροσθεν εἰς τὸν στρ. Χρῆστον Φωτομάραν, καὶ Ἰωάννην τὸν πολιτάρχην. Λοιπὸν ἐπειδὴ καὶ ἐφανερῶς ἡ ἀθωότης τοῦ στρ. Γεωργίου Κίτζου, εἰδοποιήσθε περὶ τούτου, διὰ νὰ δημοσιεύσῃτε αὐτὸν ὡς τοιοῦτον, καὶ νὰ τὸν διορίσῃτε εἰς τὴν θέσιν του. Ὁ δὲ Λέξας Τζάμης νὰ σταλθῇ εἰς τὴν Σ. Διοίκησιν, διὰ νὰ παιδευθῇ ἀναλόγως με τὸ σφάλμα του· καὶ με σέβας βαθύτατον ὑποσημειούμεθα.

Μεσολόγγιον, 26 Ἰανουαρίου 1826.

Οἱ πατριῶται.

Μ. Κοντογιάννης, Ν. Στορνάρης, Γ. Βαλτινός, Ν. Μπότζαρης, Χρ. Φωτομάρας, Ζῶν Πάνου.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ προσωρ. διευθ. τὰ τῆς Αὐτ. Ἑλλάδος Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὸν γενναϊοτάτον στρατηγὸν Γεώργιον Κίτζον.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν σημερινὴν ἀναφορὰν τῆς ἐξαμελοῦς στρατιωτικῆς ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἀπὸ τοὺς στρατηγούς Νότιον Μπότζαρη, Μήττον Κοντογιάννην, Χρῆστον Βωτομάραν, Νικόλαον Στορνάρην, Γεώργιον Βαλτινὸν καὶ Ζῶν Πάνου, διορισθείσης με διαταγὴν τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπ' ἀρ. 3,095 καὶ ἡμερ. χθρσινὴν νὰ ἐξετάσῃ τὴν προσαρθεῖσαν ἀναξίως εἰς τὴν γενναϊότητά σας κατηγορίαν παρ' ἐνὸς λεγομένου Λέξα Τζάμη, ἐράντηε πάντῃ ἀθῶος ἀπὸ τὴν κατηγορίαν ταύτην, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν ᾧ ἂν ἐνὸς μέρους θέλει δημοσιεύσῃ εἰς ὅλον τὸ ἔθνος, καὶ εἰς ἅπαντα τὸν φωτισμένον κόσμον τὴν ἀθωότητά σας, τὸν πατριωτισμὸν σας, καὶ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις σας, θέλει ἀναφέρει τὰ δέοντα καὶ πρὸς τὴν Σ. Διοίκησιν, καὶ θέλει προσέτι λάβῃ τ' ἀναγκαῖα μέτρα, διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἀνάλογον καὶ δικαίαν παιδείαν ὁ ἐγκληματίας, καὶ ψευδοκατήγορος Τζάμης, ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ρηθείσης ἐπιτροπῆς διατάττεσθε παρὰ τῆς ἐδῶ τοπικῆς Διοικήσεως νὰ παραλάβῃτε τὸ σῶμά σας, καὶ νὰ ὑπάγετε πάλιν εἰς τὴν Λουρέταν τοῦ φρουρίου τούτου, τὴν ὅποιαν ἀπ' ἀρχῆς τῆς παρούσης τρομερᾶς πολιορκίας ὑπερασπίσθητε ἐναντίον τοῦ ἀσπόνδου ἐχθροῦ με ζῆλον, με πατριωτισμὸν, καὶ ἀξίως τῆς ὑπολήψεως, τὴν ὅποιαν τρέφει ἡ Σ. Διοίκησις πρὸς τὸ ὑποκειμένον σας· καὶ πάλιν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ τὴν φυλάττετε με τὰ αὐτὰ αἰσθήματα τῆς φρονήσεως καὶ τοῦ ἀδόλου πατριωτισμοῦ σας· ὕγιαίνειτε, ἀρῖστε πατριῶται, καὶ μάχεσθε προθύμως ὑπὲρ τῆς πατρίδος!!

Μεσολόγγιον τὴν 26 Ἰαν. 1826. Ἡ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Γεν. Γραμματίως Ν. Παπαδόπουλος.

ΑΡΙΘ 11-15

Μεσολόγγιον. 20 Φεβρουαρίου 1826.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Μεσολόγγιον.

Πολλάκις τὰ Ἑλληνικά Χρονικά ἔλαβον διακοπὴν με λόγον βási-μον. Μία ἀπὸ τὰς διακοπὰς ταύτας εἶναι καὶ ἡ παρούσα, ἥτις στηρίζεται εἰς αἰτίας πολὺ βασιμωτέρας καὶ ισχυροτέρας ἀπὸ τὰς πρώτας· διότι ἐν ᾧ κατεκρημνίσθησαν ἀπὸ τὸ ἀδιάλειπτον πῦρ τῶν Γαλλο-Αἰγυπτίων καὶ ἄλλαι πολλαὶ τῆς πόλεως ταύτης οἰκίαι, τὸ τυπογραφεῖον ἐμεινεν ὡσαύτως ἐκτελειούμενον, καὶ ἐκπιπιλεῖτο τὸ αὐτὸ δυστύχημα. Διὰ νὰ φυλαχθῇ λοιπὸν τὸ ὄργανον τοῦτο, ὄργανον, δι' οὗ ἡ Εὐρώπη μανθάνει, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἠξιοῦν νὰ νικοῦν καὶ τακτικά στρατεύματα, ἔπρεπε νὰ μεταφερθῇ εἰς τόπον ἀσφαλές· ἐρον· καὶ διὰ τὴν μετακόμισιν ταύτην ἀπέρασεν ἱκαναὶ ἡμέρη, ὥστε ν' ἀργοπορήσῃ καὶ ἡ δημοσίευσίς τῆς ἐφημερίδος μας. Ἀς ᾗναι βέβαιοι ὅμως οἱ ἀναγνώσται μας, διὰ τὸ ἡμερολόγιον τῆς ἀξιομνημονεύτου ταύτης πολιορκίας ἐφυλάχθη μ' ὅλην τὴν ἀκριβείαν, καὶ τὰ παραμικρότερα περιστατικά ἀναφέρονται ἐν αὐτῷ χωρὶς τῆς ἐλαχίστης προσθαφειρέσεως.

Ἐγχώριαι εἰδήσεις.

Τὴν 4 Φεβρουαρίου. Ἡ ἀνοιξίς πλησιάζει, καὶ ὁ αἰμοσταγὴς ἐχθρὸς μας ἐπαναλαμβάνει ἐκ νέου τὰς καθ' ἡμῶν ἐπιχειρήσεις του. Σήμερον στρέφει ἡ φρουρά μας ὄμμα πρὸς τὸ στρατόπεδον τῶν πολιορκητῶν μας, καὶ βλέπει νέα κανονοστάσια ἀπέναντι τοῦ πολυπαθοῦς τούτου τείχους με νέαν μορφήν καὶ νέον τρόπον κατασκευῆς. Διάφοροι σειραὶ γέβρων (καλαθίων με γῶμα) μορφωμένοι ἐν σχήματι τριγώνου καὶ κενὰ ἐν τῷ μεταξύ ἔχονται διαστήματα, εἰς τὰ ὅποια θέλουν τεθῇ τόσα πυροβόλα, περικυκλοῦν τὸ ὄχυρόμας ἐκ δεξιῶν καὶ εὐωνύμων· ἄλλαι σειραὶ ὡσαύτως πλησιέστεραι ἐμπροσθεν τοῦ μετώπου χρησιμεύουν ὡς προμαχώνες εἰς τοὺς ἀπίστους. Ἐπ' αὐτῶν δὲ τῶν γέβρων τούτων εἶναι τεθειμένοι σωροὶ μακρῶν δεματίων, διὰ νὰ στέκωνται οἱ πυροβολισταὶ ἐν ἀσφαλείᾳ· καὶ ὅλα ταῦτα τὰ ἐχθρικά ὄχυράματα, τὰ ὅποια ἀφίστανται 150 ἢ 200 ὀργυίας τοῦ περιτειγίσματός μας, κατασκευάσθησαν διὰ νυκτός.

Οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι ὁπαδοὶ τοῦ ἱμπραῖμ-πασσα, περιέρχονται με ἀλαζονείαν εἰς τὰ νέα ταῦτα ὄχυράματά των, καὶ παρατηροῦντες με τὸ τηλεσκόπιον τὰς θέσεις τοῦ φρουρίου μας, δίδουν ὁδηγίας καὶ διδάσκουν τοὺς λατρευτὰς τοῦ Μωάμεθ τὰ συντελεστικώτερα μέσα περὶ τοῦ πῶς νὰ μᾶς ἐξολοθρεύσουν εὐκολώτερα καὶ ταχύτερα· καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡ ἀνδρεία φρουρά μας ὠθουμένη καὶ ἡδὴ ἀπὸ τὰ ὅποια μέχρι τοῦδε ἐκινεῖτο αἰσθήματα, μελετᾷ καὶ ἔχει σταθεράν ἀπόφασιν νὰ ἀντικρούσῃ διὰ τῆς Θείας προστασίας καὶ νὰ ματαιώσῃ καὶ τὰς τῶν Γαλλο-Αῤῥάβων μηχανάς, ὡς καὶ ἐκείνας τοῦ Κιουταχὶ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ. Τὰ προτερινὰ τοῦ ἐχθροῦ κανονοστάσια μ' ὅλον ὅτι εἶναι ἐνωπλισμένα με τὰ ὅποια ἐξ ἀρχῆς εἶχαν πυροβόλα, μένουν εἰς ἀπραξίαν. Τὸ ἀπὸ μέρους μας πῦρ ἐν τοσοῦτῳ ἐξακολουθεῖ με πείσμα, καὶ μάλιστα ἐναντίον τῶν νέων τοῦ ἐχθροῦ κανονοστασίων καὶ προμαχώνων, τὰ ὅποια τὴν παρελθούσαν νύκτα ὠχύρωσαν ἐτι μᾶλλον οἱ βάρβαροι.

Τὴν 6 τοῦ αὐτοῦ. Τὰ κανονοστάσιά μας ἔβαλον τὸ πῦρ των εἰς ἐνέργειαν συνεχῇ· τὸ πῦρ μας διευθύνεται πάντοτε κατὰ τῶν νέων τοῦ ἐχθροῦ ὄχυρωμάτων.

Τρία εἶναι κυρίως τὰ νέα ταῦτα τοῦ ἐχθροῦ κανονοστάσια, τὸ μὲν ἀντικρὺ τῆς δεξιᾶς πτέρυγος, τὸ δὲ ἀπέναντι τῆς ἀριστερᾶς, καὶ τὸ ἄλλον ἐμπροσθεν τοῦ μετώπου· ἔχει δὲ καθ' ἑνὰ ἐπὶ τὰ κανονοθυρίδας (embrasures), καὶ εἶναι τοποθετημένα μετὰ τῶν παλαιῶν, εἰς μικροτέραν ὁμω· ὡς πρὸς τὸ φρούριόν μας ἀπόστασιν ἐν δὲ τῷ μεταξύ αὐτῶν εἰς μᾶλλον ἢ ἥττον μεγαλητέραν ἀπόστασιν εἶναι κατασκευασμένοι οἱ προμαχώνες ἀπὸ σειρᾶς γέβρων καὶ αὐτοί.

Τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ. Ἐνώπιον τοῦ μετώπου τοῦ περιτειγίσματός μας εἰς 300 περίπου ὀργυίων ἀποχὴν ἤρχισεν ὁ ἐχθρὸς νὰ κατασκευάζῃ ἐν τι κυκλαειδὲς ὄχυρμα ἀπὸ γῶμα. Εἰς αὐτὸ λοιπὸν φέρεται ὅτι ἔχει σκοπὸν νὰ θέσῃ τοὺς ὀλμούς του (mortiers). Καὶ ἰδοὺ, ὅτι εἰς νέους ἀγῶνας, εἰς νέας μάχας καὶ ἄλλους φόνους ἐτοιμάζεται ἡ ἐνδοξος φρουρά τοῦ Μεσολογγίου.

Τὴν 8 τοῦ αὐτοῦ. Ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς τίασεν ἤδη ὅπως οὖν πρὸς τὸ φρούριόν μας διὰ τῶν νέων κανονοστασίων καὶ προμαχώνων του, ἐξ ἀνάγκης ἦτον ἐπόμενον νὰ συμβαίῃ συνεχῶς καὶ διὰ τουφεκισμοῦ ἀκροβολισμός· ὅθεν μέρος τῆς φρουρᾶς μας ἐξερχόμενον εἰς τὸν προφυλακτικὸν δρόμον τοῦ προτειγίσματος τοῦ Μπότζαρη, καὶ μέρος εἰς ἐκεῖνον τῆς Λουρέτας τοῦ Ὁράγγην, τουφεκίζει ἀντιτουφεκίζομενον ἀπὸ τοὺς νέους τοῦ ἐχθροῦ προμαχώνας.

Περὶ τὸ ἐσπέρας ἐφάνησαν ἐρχόμενοι ἀπὸ δυσμῶν πρὸς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον ἕως 500 χαλτοῦπηδες· ἐπροπορεύοντο δ' αὐτῶν εἴκοσι σημαῖαι.

Τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ ἀπὸ μέρους μας κατὰ τοῦ ἐχθροῦ πῦρ ἐξακολουθεῖ ὁλονέν· ὁ δ' ἐχθρὸς δὲν μετέφερεν ἀκόμη τὴν πυροβολικὴν εἰς τὰ νέα του κανονοστάσια.

Τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ. Ἐνδεκα τῶν ἐχθρικών πλοίων, ἐν οἷς τὰ ἑξ εἶναι φρεγάται, ἐξέπλευσαν ἀπὸ τὰ φρούρια Π. Πατρῶν καὶ διευθύνονται πρὸς τὸν λιμένα μας.

Οἱ Ἕλληνες ἐξακολουθοῦν νὰ κάμουν μικρὰς ἐξόδους σποράδην, καὶ νὰ τουφεκίζωσι τοὺς εἰς τὰ ἐχθρικά κανονοστάσια περιερχομένους Γαλλο-Ἀραβας.

Τὴν 11 τοῦ ἰδίου. Μεγάλην φθορὰν ἐπροξενήσαμεν σήμερον εἰς τοὺς ἐχθροὺς διὰ τῆς πυροβολικῆς μας· πολλοὺς ἴδομεν ὀρθαλμοφανῶς πίπτοντας, ἐν ᾧ, καταβαίνοντες ἀπὸ τὰς σκηνῶν εἰς τὰ νέα των ὀχυρώματα, μετεκρίζον ἐκείνους τὰ πολυμεφώδια.

Τρία τῶν ἐν τῇ Ἀλικῇ πλοιαρίων τοῦ ἐχθρικοῦ στολίσκου ἐξέπλευσαν τοῦ αὐλακος καὶ περιέρχονται τὸ νησιδίον τῆς Σκύλλας· μεταξύ αὐτῶν καὶ μίας ἡμετέρας ἐνόπλου πύργου ἔγινε σήμερον ἀκροβολισμὸς· ἱκανὴν ὥραν.

Ὁ ἐχθρὸς κατεσκεύασε κανονοστάσια καὶ εἰς τὰ ἐντεῦθεν τῆς Ἀσπρῆς Ἀλικῆς παράλια ἀντικρὺ τοῦ νησιδίου τῆς Σκύλλας, τὸ ὅποιον προσπαθεῖ νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του.

Τὴν 12 τοῦ αὐτοῦ. Ἀφ' οὗ ἤδη ὁ ἐχθρὸς ἐτελειοποίησε μ' ὅλην τὴν Γαλλικὴν ἐπιτηδεύματα τὰ κανονοστάσια του, καὶ τὰ κατέστησε τόσο ὀχυρά, ὥστε νὰ ἦναι ἀδιαχώρητα ἀπὸ τὰς μικρὰς σφαῖρας μας, τὴν παρελθούσαν ταύτην νύκτα μετέφερε τὰ πυροβόλα του, καὶ ἐν ᾧ σήμερον ἤρχισεν ὁ ἥλιος νὰ χύῃ τὰς ἀκτίνας του εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἤρχισε τὸν πυροβολισμὸν τοῦ μανιωδέσφατα ὀρίζοντιως· καὶ κατὰ κάθετον· εἰς κάθε τέταρτον τῆς ὥρας μεταχειρίζεται εἰκοσι τέσσαρας βολὰς, τούτέστι 9 καὶ νηγίων, 12 ὀλμων καὶ 3 ὀμπουζίων. Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν σφαιρῶν του εἶναι τῶν 60 λιτρ. αἱ δὲ βόμβαι του, ὡσαύτως καὶ αἱ γρανάται εἰναι ὑπερμεγέθους ὄγκου. Προσπαθεῖ νὰ κάμῃ χαλάστρεν εἰς τὰ κανονοστάσια τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου, τοῦ ἀνορθωθέντος Φραγκλίνου. Καρὰ, Ἰγνατίου, Μακρῆ, Μοντάλεμπερτ, καὶ εἰς τὸ προτειχίσμα (tour bastion) τοῦ Μπότζερν· τὸ τελευταῖον τοῦτο, πυροβολεῖ μᾶλλον ὁ ἐχθρὸς μὲ βόμβας· ῥίπτει ὡσαύτως πολλὰς βόμβας καὶ εἰς τὴν πόλιν· ὅθεν τέσσαρες γυναῖκες, τρία κοράσια καὶ τρία ὁμοίως νήπια ἔγιναν θύμα τῆς ἐκρηξέως των· ἀπὸ δὲ τὴν φρουράν μας ἐφρονεύθησαν δύο, ἐξ ὧν ὁ μὲν ἦτον πυροβολιστής, ὁ δὲ στρατιώτης.

Ἀφ' οὗ ὁ ἐχθρὸς ἐπυροδόλησεν, ὡς εἴρηται, δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, ἀντιπυροβολούμενος καὶ ἀπὸ μέρους μας, τὸ ἐσπέρας ἔβαλε τὴν πυροβολικὴν του μίαν περίπου ὥραν εἰς ἀνάπαυσιν.

Περί δὲ τὴν 4. ὥραν τῆς νυκτὸς πάλιν ἐπανάλαβε τὸ πῦρ του μὲ τρόπον ἄλλοιον· εἰς κάθε τέταρτον τῆς ὥρας ἔρριπτεν ὀκτώ μόνον, ἢ δώδεκα βολὰς· τούτέστι τρεῖς ἢ πέντε κανονίων, τρεῖς ἢ τέσσαρες ὀλμων, καὶ δύο ἢ τρεῖς ὀμπουζίων· καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξηκολούθησε πυροβολῶν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις διαφόρων, οἱ ἅποιοι ἔλαβον τὴν περιέργειαν νὰ μετρώσιν τὰς ἐχθρικές βολὰς. ἔξάγεται, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ῥίπτει τὸ νύχθήμερον πλέον ἢ 2,000 μεταξύ σφαιρῶν κανονίων, βομβῶν καὶ γρανάτων.

Καὶ πάλιν σήμερον ἔγινε νουμαχικὸς ἀκροβολισμὸς μεταξύ τινων περὶ τὴν Σκύλλαν πλεόντων ἐχθρικών πλοιαρίων καὶ τῆς ἐκείσε φυλαττούσης ἐνόπλου πύργου μας.

Τὴν 13 τοῦ αὐτοῦ. Εἰς τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου μετέβαλεν αὖθις ὁ ἐχθρὸς τὸ πῦρ του ὡς συνήθως, μεταχειριζόμενος δηλαδὴ 32 βολὰς εἰς ἑκάστην τέταρτον τῆς ὥρας. Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι οἱ πυροβολιστὰι τοῦ ἐχθροῦ σηματοδοῦν μὲ μεγάλην ἐπιτηδεύματα· καὶ βέβαια πῶς εἶναι δυνατόν, ἂν θρωποὶ διαταγμένοι τὴν ἐπὶ στήμην των εἰς τὰς ἀκαδημίας τῆς Εὐρώπης, νὰ πυροβολῶσιν ἀδέξια; Ἀπαραδεγμάτιστος εἶναι ὅμως ἀφ' ἑτέρου ἡ σταθερότης καὶ καρτεροφυχία τῆς φρουρᾶς μας· χωρὶς ποτὶς νὰ ψηφᾷ τὸ πλῆθος των κατ' αὐτῆς πιπτόντων κεραυνῶν, ἵσταται εἰς τοὺς προμαχῶνας τῆς ἑρπυλίας καὶ μὲ ἀπόφασιν ἀμετάθετον, ἢ νὰ σώσῃ τὸ μὲ τοσαῦτα αἵματα ποτισμένον καὶ τόσον ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐκαπειλούμενον τοῦτο τῆς πατρίδος προπύργιον, ἢ νὰ ταφῇ εἰς τὰ ἐρείπιά του.

Ἐξαιρέτως βομβοβολεῖ ὁ ἐχθρὸς καὶ τὸ νησιδίον τῆς Μαρμαρῶς ἀφιέρωμένον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀντιναύαρχου Σαχτούρη· ἀλλὰ καὶ τούτου ἡ ἀπτόητος φρουρὰ ἐπιμένει νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν θέσιν τῆς ἕως τῆς τελευταίας βανίδος τοῦ αἵματός της.

Οἱ ἐχθροὶ μᾶς περιεκύκλωσαν αὖθις καὶ διὰ θαλάσσης· δώδεκα πλοῖα τοῦ Αἰγυπτίου Σατράπου ἄραξαν ἀπέναντι τοῦ Βασιλαδίου. Αἱ ἡμέραι λοιπὸν τῆς ἀπὸ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἐφόδου ἐγγίχουν, καὶ ἄμποτε ὁ μοναδικὸς ἡμῶν Προστάτης νὰ μᾶς ἀναδείξῃ καὶ τώρα θριαμβευτὰς ἐναντίον των ἀπηνῶν τυράννων, οὔτινες τόσον ὡμὰ καὶ θηριώδῃ δαυνὰ καθ' ἡμῶν ἐμελέτησαν!

Ἀφ' οὗ ὁ ἐχθρὸς ἐκεραυνοδόλησεν ὡς καὶ χθὲς δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, ἐλθούσης τῆς νυκτὸς, ἡλάττωσεν ὡς καὶ τὴν παρελθούσαν νύκτα τὸ πῦρ του, πυροβολῶν ἐκ διαλειμμάτων ἕως τῆς αὐγῆς.

Τὴν 14 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς κατεσκεύασε τὴν παρελθούσαν νύκτα σφαῖρας γέβρων μίτρεξ τῶν κανονοστασίων του, εἰς τρόπον ὥστε κατεστήθησαν ἤδη συνδεδεμένα πρὸς ἀλλήλα. Ὅπισθεν των γέβρων τούτων στέκονται οἱ βάθρα ὡς ὑπὸ προμαχῶνας, καὶ ἅμα ὅτε καταπαύεται ὁ πυροβολισμὸς, κινῶνουν τὰ τουφεκία των· ἡ δὲ φρουρά μας ἀντιτουφεκίει ἐπίσης.

Ὁ ἐχθρὸς ἐπαύνησε τὴν ποσότητα των πυροβόλων του σήμερον. Τεσσαράκοντα στόματα πύρινα ἐκρέυον ἤδη καθ' ἡμῶν τοὺς κεραυνούς των. Παρατηρεῖται ὅμως ὅτι μετέβαλε ὁ ἐχθρὸς τὸν τρόπον τοῦ πυροβολεῖν· καὶ ὁ ἐμὲν ῥίπτει σωρηδὸν βόμβας καὶ γρανάτας, ὅτε κανονοβολεῖ ἐκ διαλειμάτων, ὅτε ἡρεμεῖ μίαν ὁλόκληρον ἑώραν, καὶ ἄλλοτε ἀκαταπαύστως κεραυνοβολεῖ δύο καὶ τρεῖς ὥρας.

Οἱ βάθρα οὖν ἐξακολουθοῦν νὰ βομβοβολοῦν τὴν πόλιν· τέσσαρες γυναῖκες λοιπὸν ἐξεμελίσθησαν ἀπὸ τὴν ἐκπυροτοκροῖσιν των κεραυνῶν τούτων, δύο ἄνδρες ὑπέπεσαν εἰς τὸ αὐτὸ δυστύχημα, καὶ ἕτεροι δύο ἐπληγώθησαν.

Εἰκοσι ἐχθρικά καράβια προσωρμίσθησαν τὸ πρῶτ' εἰς τὸν λιμένα μας.

Τρεῖς πύργοι ἐνόπλοι ἐπλησίασαν εἰς τὰ ἐχθρικά ἐντεῦθεν τῆς Ἀλικῆς νέξ κανονοστάσια καὶ ἐπυροδόλησαν αὐτὰ δύο περίπου ὥρας ἀντιπυροβολούμενοι ἐξ αὐτῶν ὡσαύτως.

Τὴν 15 τοῦ αὐτοῦ. Οἱ Ἀγαρῆνοι ἐμετρίασαν σήμερον τὸν πυροβολισμὸν των, καὶ ἐνασχολοῦνται εἰς τὸ νὰ πολυπλασάξωσι τοὺς προμαχῶνας των, προσερχόμενοι εἰς τὰς τάφρους τοῦ τείχους μας. Ἀπὸ τῆς Λουρέτας τοῦ Ὁράγγιν ἕως τοῦ κανονοστασίου τοῦ Φραγκλίνου κατεσκευάσθησαν ἀπέναντι διάφοροι σειραὶ γέβρων, αἱ μὲν ἐν εἰδὶ ἡμικυκλίου, αἱ δὲ κατ' εὐθείαν γραμμὴν, καὶ ἄλλαι ἐλικοειδείς· ἐπλησίασαν δὲ διὰ τοῦ γεμίσματος των καλαθίων πῶς μὲν εἰκοσι βήματα. Ἡ ἀκούρατος φρουρά μας ἀνίσταται ὅσον δυνατόν εἰς τὰς ἐχθρικές ταύτας προόδους καὶ ἐλπίζει διὰ τῆς ὑπεριότητος βοηθείας νὰ ματαιώσῃ τὰ αἰμοσταγῇ των ἀπηνῶν τούτων Γαλλο-Ἀγαρηνῶν σχέδια.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολισμοῦ (12 τοῦ τρέχοντος) καὶ ἕως τῆς σήμερον, ὁ ἐχθρὸς ἐκεραυνοδόλησε τὴν πόλιν μας μὲ 8,000 περίπου σφαῖρας κανονίων, γρανάτας ὀμπουζίων, καὶ βόμβας.

Ὁ Αἰγύπτιος στόλος συγκεῖμενος ἀπὸ 22 πλοῖα εἶναι ἀραγμένος εἰς τὸν λιμένα μας.

Τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ. Ἐν ᾧ μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐξηκολούθει πυροβολισμὸς καὶ τουφεκισμὸς ἀδιάκοπος καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη περὶ τὴν 8 ὥραν (2 δηλαδὴ μετὰ τὰ μεσάνυχτα) οἱ εἰς τοὺς πλησιεστέρους προμαχῶνας ἐχθροὶ, ὥρμησαν ἐνώπιον τοῦ προτειχίσματος τοῦ αἰμυλῆστου Μάρκου Μπότζερν, ῥίπτοντες· πολλοτάτας γρανάτας τῆς χειρὸς ἕως τοῦ τείχους, εἰλθον καὶ ἐπτερώθησαν ἐπὶ τοῦ προφυλακτικοῦ δρόμου (chemin-couvert) τοῦ διαληφθέντος προτειχίσματος, καὶ ἤρχισαν ἐκείθεν νὰ τουφεκίζωσι τὴν φρουράν μας μὲ μανίαν, ἐν ᾧ συγχρόνως τὸ ἀπὸ τῶν ἐχθρικών κανονοστασίων πῦρ ἐγίνετο ἀλλεπάλληλον. Τότε ἤρχισε καὶ ἀπὸ μέρους μας κανονοβολισμὸς συνεχής, καὶ τουφεκισμὸς ἀδιάκοπος. Ἡ ἀνδρεία φρουρά μας ἵσταμένη εἰς τοὺς προμαχῶνας τῆς με σταθερότητα καὶ εὐτολμίαν, ἐνέργει τοῦ θαυμασμοῦ ἄξια πατριωτικὰ χρέη τῆς μὲ τὴν πλέον στερεὰν ἀπόφασιν· καταφρονοῦσα τὸ πλῆθος των ἐχθρικών σφαιρῶν, βομβῶν καὶ γρανάτων, αἱ ὁποῖαι ἀπ' ἐμπρὸς καὶ ἀπὸ τὴν μίαν καὶ ἄλλην πλευρὰν ἐσύρυντο ἐναντίον της, εἰς ἄλλο δὲν ἐπρόσεχε, εἰμὴ ποῦ νὰ ἰδῇ σάρκα ἐχθρικήν διὰ νὰ σηματοδίσῃ καὶ νὰ σύρῃ τὰ σφαιρίδια των τουφεκίων της. Οἱ ἄπιστοι ἀφ' ἑτέρου μέρους πλησιάζαντες, ὡς εἴρηται, ἐξηκολοῦθον νὰ ῥίπτουν σωρηδὸν ἕως τοῦ τείχους μας γρανάτας τῆς χειρὸς, καὶ νὰ ἀπολύουν τὰ βόλια των τουφεκίων των ὡς χάλαζαν. Τὸ σκότος τῆς νυκτὸς καὶ τὸ μέγξ νέφος τοῦ καπνοῦ τῆς πυρίτιδος δὲν ἐσυγχώρουν νὰ διακρίνεται ἄλλο τι, εἰμὴ ἡ λάμψις των πυροβόλων ῥιπτομένων, καὶ των βομβῶν καὶ γρανάτων ἐκρηττομένων. Τότε ὁκτώ λόχοι Γαλλο-Ἀραβικοὶ, βαδίζοντες κατὰ τάξιν ἤρχοντο εἰς βοήθειαν των προτέρων, ὄντων ἐπὶ τοῦ προφυλακτικοῦ δρόμου. Ὁ ἐνθουσιασμὸς λοιπὸν τῆς φρουρᾶς μας καὶ ἡ καταφρόνησις τοῦ θανάτου ἐπολυπλασιάσθη, καὶ, ὅταν ὁ ἥλιος διέχυε τὰς ἀκτίνας του, οἱ ἀθάνατοι οὗτοι ἤρωες μας ἐξελθόντες ἀπὸ τὸ φρούριον, ἐπέπεσαν εἰς τοὺς ἐχθρικοὺς προμαχῶνας καὶ εἰς τοὺς ὀπισθεν τοῦ προφυλακτικοῦ δρόμου σεσωρευμένους Γαλλο-Ἀραβας, Χαλντούπιδες καὶ Ἀλβανούς, καὶ μὲ εὐθαρσίαν ἀνέκφραστον ζηγήρεις ἐπέφερον τὴν φρίκην καὶ τὸν θάνατον εἰς τοὺς ἀσεβεῖς τυράννους. Φονεύουν λοιπὸν τόσους, ὥστε τὸ μέρος ἐκεῖνο κατεκαλύφθη ἀπὸ πολλοὺς σωροὺς πτωμάτων ἐν σχήματι τόσων πυραμίδων, καὶ περὶ τῆς ποσότητος αὐτῶν ἡμεῖς οὐδεμίαν ἀκριβῆ πληροφορίαν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν· ἡ χαλνώτισαν προσέτι καὶ τινες, ἐκυρίευσαν ἱκανὰς σημαίας καὶ ἀναριθμητὰ ἐργαλεῖα τῆς ὀχυρωματικῆς, ἀφῆρπασαν ὅπλα πάμπολλα, καὶ ἐξαιρέτως τουφεκία Ἀραβικά μὲ λόγχας κατασκευασμένα εἰς τὰ

τεχνουργεία τῆς σοφῆς καὶ πολιτισμένης Εὐρώπης. Ἐκαμὴν λάφυρα πλουσιώτατα, ἐνίκησαν δὲ καὶ κατεδίωξαν τοὺς ἀπίστους ἕως εἰς τὰ προπητερινὰ τῶν ὀχυρώματα, καὶ τελευταῖον ἐπέστρεψαν εἰς τὸ φρούριον, φέροντες τὰ τρόπαια τῶν προσημασμένων θριάμβων ἐναντίον τῶν Γαλλο-Ἀφρικανῶν.

Ἐν τούτοις τὰ ἐχθρικά κανονοστάσια ἐκαίοντο, καὶ ἡστράπτοντο ἀπὸ τὸν ἀδιάλειπτον πυροβολισμόν· κατελευκάθησαν ἀπὸ τὸν καπνὸν τὰ γέβρα καὶ τὰ δεμάτια, ἐκ τῶν ὁποίων αὐτὰ εἶναι κατασκευασμένα.

Οἱ πατράπαι τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς ἄφησαν τὰς σκηνάς των καὶ κατέβησαν εἰς τὰ κανονοστάσια, διὰ νὰ ἐνθαρρύνωσι τὰς ὑποκειμένους ὁμάδας των, καὶ νὰ τὰς ἐρεθίσωσι διὰ νὰ ὁρμήσουν καθ' ἡμῶν καὶ ἐκ δευτέρου.

Διὰ τὴν ἀπτόνητον λοιπὸν καὶ ἑδοξεν ταύτην φρουρὴν ἡτοιμάζοντο δοξαὶ ἐπὶ δοξας καὶ στέφανοι ἐπὶ στέφανους, ὅταν οἱ ἀσεβεῖς Μουσουλμάνοι ἐφώρμησαν καὶ πάλιν εἰς τὸν προφυλακτικὸν δρόμον τοῦ προτειχίσματος τοῦ Μπότζαρη, καὶ ἡ μάχη ἐπυύζησε καὶ ἐγένετο πεισματικωτέρα. Τότε λοιπὸν ἡμεῖς ἐβλάμεν πῦρ εἰς μίαν μικρὰν ὑπόνομον (fougace) προπαρασκευασμένην ὑποκάτω τοῦ προφυλακτικοῦ δρόμου, καὶ δι' αὐτῆς ἐκάμαμεν νὰ πατάξουν εἰς τὸν ἀέρα ὄχι ὀλίγα σώματα βαρβάρων.

Τὸ θέαμα τοῦτο ἐτρόμαξε τοὺς διασωθέντας ἀπὸ τὴν ἐκρηξίν, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν· ἀλλ' ἡ φρουρὰ τῶν σατραπῶν, ὅχι μόνον αὐτοὺς διὰ τῆς μαστιγῆς ἠνάγκασε νὰ ἐπιστρέψουν καὶ πάλιν εἰς τὸν προφυλακτικὸν δρόμον, ἀλλὰ καὶ ἄλλους ἔστειλεν εἰς βοήθειάν των· ὅθεν οἱ ἐχθροὶ ἐπεσωρεύθησαν πάλιν εἰς τὴν διαληφθεῖσαν θέσιν· ὁ δὲ ἄμοιβαῖος πυροβολισμὸς καὶ τουφεκισμὸς δὲν ἔκαμε παύσιν, εἰμὴ τὴν μεσημβρίαν.

Μετὰ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐξῆλθε πάλιν ἀπὸ τὸ φρούριον ἡ μεγαλόψυχος φρουρὰ μας, καὶ ὤρμησεν εἰς τὸν σωρὸν τῶν ἀπίστων. Ποία ψυχὴ δὲν ἤθελε μείνει ἐκστατικῇ, βλέπουσα τὸ ἀδάμαστον θάρρος, τὴν παρουσίαν τοῦ πνεύματος, τὸ ὁρμητικὸν καὶ τὴν ἀπερίγραπτον καρτεροψυχίαν τῶν ἡρώων τούτων; Χωρὶς νὰ ψηφίσουν διόλοι τὸ πολυάριθμον τῶν ἀγέλων τῆς Εὐρωπαϊκῆς καὶ Ἀσιατικῆς Τουρκίας, χωρὶς νὰ λογαριάσουν τὸ τακτικὸν τῶν Ἀραβικῶν φαλάγγων, χωρὶς νὰ ὑποπτευθῶν τὴν μάθησιν τοῦ Βοσνίου καὶ λοιπῶν Γάλλων, καὶ τελευταῖον καταφρονούντες τὸ πλῆθος τῶν κεραυνῶν, τοὺς ὑποίους ὁλοὺς διεύθυνεν ὁ ἐχθρὸς κατὰ τοῦ μέρους τούτου, ἐμβῆκαν εἰς τὸ μέσον τῶν Ἀγαρηνῶν τουφεκίζοντες, σφάζοντες καὶ ἀπολλύνοντες. Καὶ πάλιν λοιπὸν οἱ ἐχθροὶ διεσκορπίζονται, πάλιν δίδονται εἰς φυγὴν, καὶ πάλιν καταδιώκονται ἀπὸ τοὺς ἀδάμαστους ἡρώας μας ἕως εἰς τὰ ὀχυρώματά των. Τὸ σκότος τῆς διαδεχθείσης νυκτὸς δίδει καιρὸν εἰς τὴν φρουράν μας διὰ νὰ βάλῃ ὅσον δυνατόν εἰς ἐνέργειαν τὰ συμφέροντά της· ἐν ᾧ λοιπὸν μέρος αὐτῆς ἐστάθη εἰς τὴν γραμμὴν τῆς δευτέρας ἐχθρικῆς παραλλήλου καὶ ἐτουφέκιζε, μέρος ὡσαύτως ἐβάλλετο νὰ κρημνίσῃ καὶ νὰ ἀνατρέψῃ τὰ γέβρα, καὶ λοιπὰς, ἐγγὺς οὖσας, ἐργασίας των. Συνάξουν λοιπὸν πάλιν οἱ νικηταὶ ὅπλα, λόγχαι, Ἀραβικὰς, ἐργαλεῖα, διάφορα πολεμοφόδια, καὶ ἄλλα λάφυρα, ὄχι ὀλιγώτερα ἀπὸ τὰ πρῶτα, καὶ καθαρίσαντες τὴν θέσιν ἐκείνην ἀπὸ τοὺς ἀπίστους, τροπαιοφόροι ἦλθον εἰς τὰς ἀνηκούσας θέσεις των. Ὁ ἐχθρὸς κυριευμένος ἀπὸ πανικὸν φόβον, καὶ κατωενδιωμένως ἔπαυσε πλεόν τὸν πυροβολισμόν του, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας τὰ κανονοστάσιά μας ἐκεραυνοβόλουν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς.

Καὶ ἰδοὺ, ἐν ᾧ οὐδεμία ἀμφιβολία δὲν μένει, ὅτι τὰ κινήματα καὶ αἱ

παρασκευασαὶ αὗται τοῦ ἐχθροῦ δὲν ἀπέβλεπον, εἰμὴ εἰς τὸ νὰ κάμῃ ἐποδὸν κατὰ τοῦ τείχους μας, αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ προσημασμένα Γαλλο-Ἀραβικῶν ἐφορμήσεων, ὁδὸς τῇ ἐν ὑψίστοις ΘΕΩ! ματαιοῦνται. Καὶ ἰδοὺ νέοι θριάμβοι καὶ δόξαι ἀλλεπάλληλοι καταλαμπρύνουν εἰς τὸν κόρημον τὴν φρουράν μας· εἶθε δε, οἱ ἀρχαὶ, τοιόν δὲ καὶ τὸ τέλος!

Ἦδη δὲ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι χεῖρ Κυρίου ὄδηγεῖ τοὺς ἀνδρείους στρατιωτικούς μας, καθότι εἰς μίαν τόσον πεισματικὴν καὶ διαρκῇ μάχην πολλὰ ὀλίγοι εἶναι οἱ φονευμένοι καὶ πληγωμένοι μας· τούτων δὲ τὰ ὀνόματα ὑποσχόμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν ἐπομένως.

Τὴν 17 τοῦ αὐτοῦ. Ὁ ἐχθρὸς ἕως τῆς μεσημβρίας ἤρμελ παντάπασι καὶ φαίνεται, ὅτι βουλευέται μὲ στεναγμούς τὴν χθεσινὴν ἡττάν του. Μετὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν ἴδομεν τὸν ἐν τῇ λίμνῃ μας ἐχθρικὸν στολίσκον, συγκείμενον ἀπὸ 32 λαντζόνια, ὅστις ἐκπεύσας τῆς Ἀλικῆς διευθύνετο πρὸς τὴν πόλιν μας. Τὸ σχῆμα τῶν πλοιαρίων τούτων μετέλλαξεν ὁ ἐχθρὸς· οὔτε κατάρτια ἔχουν, οὔτε πανιά, οὔτε ἄλλο τι τῶν τοιούτων· καὶ ἐπειδὴ τὰ ἴδομεν πλέοντα καὶ εἰς νερὰ ἐλαχίστου βάρους, συμπεραίνομεν, ὅτι δὲν ἔχουν οὔτε καρίναν. Τρεῖς ἡμέτεραι πάσσαραι, μόλις τὸν ἴδον, καὶ ἔδραμον εἰς ἀπάντησίν του. Μετὰ ἱκανῆς δὲ ὥρας ἀμοιβαῖον πυροβολισμόν, ἀπεχωρίσθησαν πάλιν οἱ δύο ἀντιμαχόμενοι, καὶ ὁ μὲν στολίσκος τοῦ ἐχθροῦ ἀπεσύρθη πρὸς τὴν νῆσον Σκύλλαν, αἱ δ' ἡμέτεραι πάσσαραι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν.

Προσετέθησαν σήμερον εἰς τὸν λιμένα μας καὶ ἑτέρα 27 ἐχθρικά πλοία ἐλθόντα ἀπὸ ὁτόν· ὥστε ὁ λιμὴν μας ἤδη περιχυλοῦται ἀπὸ 119 καράβια τῶν βαρβάρων.

Τὴν 18 τοῦ ἰδίου. Ἀποτυχὼν ὁ ἐχθρὸς τοῦ νὰ κατορθώσῃ τοὺς σκοπούς του διὰ τῆς ἀνδρείας, ἤδη καταφεύγει πάλιν εἰς τὰ μηχανήματα. Τὸν βλέπομεν σήμερον νὰ πολυπλασάξῃ τοὺς προμαχῶνάς του, νὰ σκάπτῃ, καὶ νὰ πλησιάζῃ διὰ τῶν γεβρῶν. Ἀπ' ἐτέρου δὲ μέρους ἐμετέρῳ εἰς ὑπερβολὴν τὸ πῦρ του, καὶ μ' ὅλον ὅτι τὰ κανονοστάσιά μας δὲν παύουν νὰ ἐμποδίζουν τὰς προόδους του διὰ βομβῶν καὶ μιδραλλίων, ἐκεῖνος κωφάινει· ὁ τουφεκισμὸς ἐν τοσούτῳ ἐνεργεῖται καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη νύκτα καὶ ἡμέραν.

Ὁ ἐχθρικὸς στολίσκος παραμένει εἰς τὸ νησίδιον τῆς Σκύλλας.

Τὴν 19 τοῦ αὐτοῦ. Τὸ πρῶτον περιήλθεν ὁ ἐχθρικὸς στολίσκος τὸν Προκοπάνιστον, καὶ πάλιν ἐπανήλθεν εἰς Σκύλλαν· ὁ δ' ἐχθρὸς τῆς ξηρᾶς, ἡσυχάζων δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, περὶ τὸ ἐσπέρας ἐπανελάβετο τὸ πῦρ τοῦ, ἐξακολουθῶν αὐτὰ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς.

Ἐπιμένουν οἱ ἐχθροὶ νὰ ἐπαυξάνουν τοὺς προμαχῶνάς των, καὶ νὰ πλησιάζουν διὰ τοῦ γεμίσματος τῶν καλαθίων.

Μέρος τοῦ ἐν τῷ λιμένι μας ἐχθρικοῦ στόλου εἰσέπλευσεν εἰς Πάτρας, μέρος διευθύνθη πρὸς Νότα καὶ μέρος ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ εἰς τὸν λιμένα μας.

Τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ. Κατὰ τὴν παρελθούσαν νύκτα ἡ φρουρὰ μας ἐτοίφεκε τοὺς εἰς τοὺς πλησιεστέρους προμαχῶνας βαρβάρους, ἀντιτουφεκίζομένη. Ὀλίγας τινας κανονίων σφαίρας ἔβριψε σήμερον ὁ ἐχθρὸς κατὰ τοῦ φρουρίου μας· ὁ ἐχθρικὸς στολίσκος πλησιάσας πρὸς τὸ Βασιλάδι ἐκανονοβόλησεν αὐτὸ, ἀντικανονοβολήσας ἀπὸ τὴν φρουράν ταύτην· τῆς θέσεως, καὶ μετὰ ἡμισείας περίπου ὥρας μάχην ἠναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ· τὸ πλείτερον μέρος αὐτοῦ ἐπέστρεψεν αὐθις εἰς τὸ νησίδιον τῆς Σκύλλας, ὅπου ἦλθεν καὶ ὁ ἐπίλοιπος, ὅστις ἀποχωρισθεὶς εἶχε διευθυνθῇ πρὸς τὸ νησίδιον τῆς Κλεισόδας διὰ νὰ βολλίσῃ πιθανῶς τὰ νερά.

Μετὰ τὴν ἐρίθ. 11—15 (20 Φεβ. 1826) δὲν ἐξεδόθησαν πλέον τὰ ἑλλ. Χρονικά, διότι αἱ Γαλλο-Αἰγυπτιακαὶ βόμβαι εἶχαν κατακρημνίσαι τὸ τυπογραφεῖον, καὶ ὅλοι ἀνεξαρτήτως ἄνδρες, καὶ γυναῖκες, καὶ παιδιὰ, παραιτήσαντες πᾶσαν ἄλλην ἐργασίαν ἐγρηγόρουν εἰς τὰ κανονοστάσια. Τὰ ἀπὸ 20 Φεβ.—10 Ἀπριλίου 1826 (ἡμέρας τῆς ἀξιωματικότητος ἐξόδου) ἐν Μεσολογγίῳ συμβαίνοντα ἐφίστανται ἀκριτὰ λεπτομερῶς περιγεγραμμένα εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφημερίδα, ἥτις εἶναι ἡδὴ ὑπὸ τὰ πιστῆριά.

Σημ. Ἐκδ.

ΩΔΗ Εἰς τοὺς Ἑλληνας. (α)

Ἰ. Ρίζου Νερούλου.

Ἄγριος τίγρις, δεινὸν θῆριον,
Τούρκων Σουλτάν, εὐνούχων θρέμμα,
Προσάζων φόνον Γραικῶν ἀθρόον,
Ὀπλιτῶν πλῆθος πανταχοῦ στέλλει.
Ῥοφᾷ μὲ λύσσαν Γραικικὸν αἷμα.
Ἄλλ' ὁ στρατὸς του, δούλων ἀγέλη,
Ἄλμα γερόντων, ἀνδρῶν, νηπίων!
Ὁ δὲ στρατὸς μας στρατὸς ἡρώων.
Ἀντὶ τὴν σπάθην αὐτὸς ν' ἀρπάσῃ
Μάτην ἀντέταττε χερῶν βίαν,
Τῶν προπατόρων τοῦ τῶν Ὀσμάνων,
Τάφρους, ἐπάλλεις, ὕψι φρουρίων,
Καὶ τῶν Μεχμέτκαὶ τῶν Σουλεϊμάνων
Καὶ πῦρ ἀπειρῶν του κανονίων
Δὲν ἔχει νεῦρα νὰ τὴν βαστάσῃ.
Πρὸς τῶν Ἑλλήνων τὴν εὐψυχίαν.
Ἄλλ' ἐμφωλεύων ῥ' τὸν γυναικῶνα,
Εἰς τῆς Κορίνθου πετοῦν τὰ τείχη,
Κατὰ Γραικίας φιλελευθέρως
Μονεμβασίας οἱ πύργοι κλίνουν,
Μὲ τῶν δημίων του τὰς μαχαίρας
Τὸν Ναβαρίνον ἤδη στολίζουν
Ἐπροσημασέν τὸν ἀγῶνα.
Τῶν χαλκοστόμων κωδῶνων ἦχοι.
Ἀπὸ τὴν δύναμιν τῶν Μουράτων
Εἰς δολοφόνον πόλιν προσβάλλουν,
Ὁ δειλὸς οὗτος ὅσον ἀπείχει,
Κ' ἐκεῖ κολάζοντες ψευδορκίαν,
Ἦδη τόσον ἡ Ἑλλὰς ἔχει
Κοινὴν σαλπίζον Τουρκοκτονίαν
Πλῆθος Σκενδέρων μαχίμωτάτων.
Κ' εἰς σφακτηρίαν τὴν μεταβάλλουν.

(α) Ἰδὲ ἀριθ. 75 τῶν Ἑλλ. Χρονικῶν.

Σημ. Ἐκδ.

Εἰς τὰς Ἀθήνας Τούρκος δὲν μένει, Καὶ ὁ Πομπηῖος κατελύθη.

Τὴν γῆν τοῦ Ἡρώος Πελοπίδα,
Ἄλλ' ἰδὲ τώρα σ' αὐτὸ τὸ μέρος,
Καὶ τὴν ἐξόχως τερπνὴν Χαλκίδα,
Ὁ Ἕλλην Ἀρης τὸν Μουσουλμάνον,
Βάρβαρον Ἰχνοῦ δὲν τὰς μαινίει.
Τυραννικώτατον τῶν τυράννων
Οἱ Ἀκαρνᾶνες, ἡ Αἰτωλία,
Πῶς καταστρέφει εὐτυχεστέρως.
Λοκρῶν τὰ γένη, Φωκεῖς συμφώνως,
Τίς τὴν πατρίδα τῶν Πυθαγόρων,
Δείχνουν ῥ' τὸ στάδιον τοῦ ἀγῶνος
Διὰ τὸ θάρρος της δὲν θαυμάζει;
Τῆς εὐγενείας των τὰ σημεῖα.
Τίς δὲ τὴν τάξιν δὲν ἐκθειάζει;
Κατὰ τῆς νέας ἡδὴ Περσίας,
Τῶν πράξεών της τῶν διαφορῶν;
Νέοι ἀγῶνες εἰς Θερμοπύλας,
Κλεινὴ ἀρχῆθεν ἡ Σάμος ἦτον
Τῆς ὀλοχρύσου στολίζουν στήλας
Μήτηρ δὲ τέκνων μεγαλοφρόνων,
Τῆς παμποθήτου ἀθανασίας.
Καὶ πρὶν καὶ νῦν τῶν κακοδαίμωνων
Ἀφοῦ ἐδούλυσας τὴν Ἑλλάδα,
Βαρβάρων εἶναι φοβερά γείτων.
Ἀλαζὼν Ῥώμη πῶς νὰ ἐλπίσης
Καθὼς ὁρέων τῶν ἀπυτόμων
Καλὰς τῆς τύχης σου διακρίσεις
Λετὸς ὕψος ἐξουσιάζει,
Εἰς τῶν Φαρσάλων τὴν πεδιάδα;
Κ' ἱρμᾷ, κ' ἀρπάζων διασκεδάζει
Σ' τὸ ἔδαφός της τότε ἡ Γραικία
Ἄπειρον πλῆθος πτηνῶν ἐντρύμων,
Μὲ πόσον δίκαιον σ' ἐκδικήθη!
Οὕτω τῆς Σάμου μας τῆς εὐάνδρου
Σ' τὸν Φάρσαλόν μας κ' ἡ Γερουσία
Αἱ ἀποβάσεις παντοῦ τὴν νύκτα

Σύντροφον ἔχουν, κ' ἰμπνέουν φρίκην
 Εἰς τὰ ἀνδράποδα τοῦ Μαιάνδρου.
 Τὸ δὲ περίφημον ὄρος Σοῦλι,
 ὅπου οἱ ἄνδρες κεραυνοὶ ὄντες,
 Κ' ἀπὸ τὰ σύννεφα καθορμῶντες
 Ποτὲ δὲν ἔπεσαν κάτω δοῦλοι.
 Ὅπου ἐφάλαρις τῆς Ἠπείρου
 Μάτην τοσάκις ὥρμησε φθείρας,
 Καὶ στρατευμάτωντου πολλὰς σπείρας
 Καὶ θημωνίας χρυσοῦ ἀπείρου,
 Ἀλώθη τέλος· οἱ δ' ἄνδρες ὄχι.
 Εἶφος δὲ μόνον κ' ἐλευθερίαν
 Διαφυλάξαντες μ' εὐφυσίαν,
 Τοὺς ἐπερίβαλψαν ξενιδοῦχοι.
 Ἄμα δὲ ἄρχισε χεῖρ δτιμίων
 Μ' Ἑλλήνων αἶμα τὴν γῆν νὰ βάψῃ.
 Κ' ἄμα τὸ Σοῦλι αἴφνης ἐστράφη
 Κ' εἶδε τὰς φάλαγγας τῶν Σουλιῶν.
 Ἀπὸ τὴν φήμην ἤκουσε πρῶτα
 Τὰς ὑψηλὰς τῶν ἀνδραγαθίας,
 ἔπειτ' ἂν θέλης καὶ μαρτυρίας
 Τοὺς πολέμιους αὐτῶν ἐρώτα.
 Ἀπὸ τὸν τάφον ἡγήθ' ὁ Μίνως,
 Τ' ἀρχαῖον εἶπε τῶν Κρητῶν κλέος,
 Τόλμη καὶ νίκη εἰς αὐτοὺς εὐθέως,
 Εὐθύς· εἰς τοὺς Τούρκους τροπὴ καὶ
 θρήνος!
 Τῆς ἀνίκητου ἐλευθερίας
 Ἀκατανόητε οὐ μαγεία,
 Νὰ ἐξηγήσης σὺ εἰς ἀξία,
 Κρητῶν τὰς πράξεις τὰς τεραστίας.
 Τῶν Τούρκων σόλους τίς φυγαδεύει;
 Ὀρλόφοι νέοι, ἢ Δονζουάνοι;
 Τίς τὸ Αἶγαῖον καταλαμβάνει
 Κ' ὡς τὸν Ἑλλήσποντον κυριεύει;
 Ἴδὲ τρεῖς πέτρας ἐκεῖ τραχείας,
 Σ' τοὺς ὑγροὺς κόλπους τοῦ Ποσει-
 δῶνος,
 Αὐτὰς κρηπίδας ἔστησ' ὁ χρόνος
 Τῆς ποθεινῆς μας ἐλευθερίας.
 Εἰς τοὺς σκοπέλους αὐτοὺς γεννήθη
 Γένος γιγάντων θαλασσοβίων.
 Αὐτοὺς τῶν Τούρκων ἀνδρῶν ἀγρίων
 Τρεῖς εἶδ' ὁ στόλος, τρεῖς ἐνικήθη.
 Ἑρμῆς κερδῶς, Ποσειδῶν, Ἄρης
 Αὐτὰς τὰς νήσους τὰς τρεῖς θαυμά-
 ζουν,

Καὶ συμφωνήσαντες, σχεδιάζουν
 Τριττὴ πρὸς ταύτας νὰ γενῇ χάρις.
 Ὁ μὲν τὰς δίδει τὴν ναυτιλίαν
 Ἄρης δὲ ἦθος δίδει γενναῖον,
 Τὸ φιλοπόλεμον, καὶ ῥαγδαῖον,
 Ὁ δ' Ἐμπολαῖος τὴν ἐμπορίαν.
 Ἦδὴ ὁ Τούρκος ὀδόντας τρίζει,
 Κ' εἰς τοῦ Μωάμεθ τὴν φλυαρίαν,
 Γραικῶν ὀμνύει πανωλεθρίαν,
 Κ' ὅλους τοὺς ναύτας του συναθροίζει.
 Ἦδὴ ὁ Αἰῶς συμμάχους φέρει
 Τοὺς πειρατὰς τοῦ πρὸς τὸν Σουλτ'
 Κ' ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον τ' ἀλκυράνον
 Στόλον σ' τὸν Βόσπορον μεταφέρει.
 Καθὼς τοῦ Ταύρου ἀμαυροτάτας
 Βλέπεις μακρόθεν τὰς ὑπωρείας,
 Τὰς κορυφὰς τοῦ δ' ἐξεναντίας
 Μῆσα εἰς τὰ νέφελα λευκοτάτας,
 Οὕτω τὰ ξύλινα τὰ νησιά
 Οἱ τριπλοὶ στόλοι τῶν ἀντιθέων,
 Ἦσαν ὡς πρόποδες τῶν ὀρέων,
 Ὡσάν δὲ σύννεφα τὰ ἱστία.
 Βλέπων τοὺς στόλους εἰς τὴν Προ-
 τίδα
 Ὁ Μαχμοὺδ χαίρει χαρὰν θηρίων,
 Φαντάζετ' αἶματα πολέμιων,
 Καὶ θριαμβεύει μὲ τὴν ἐλπίδα.
 Σ' τὰ τρυφηλάτου σκότῃ κλεισμένος,
 Ἱπουργοὺς ἔχων μελανοτάτους,
 Σκοποὺς ὁμοίως ζοφωδεστάτους
 Ἐμελετοῦσεν ἀγριωμένος.
 Γράφει, σφραγίζει, κ' εὐνοῦχον
 κράζει,
 "Τὸ ἱερὸν μου τοῦτο τὸ γράμμα.
 "Σ' τὸν ναύαρχόν μου σεῖλ' ἐντωάμα
 Κ' ὁ μὲν τὸν μαῦρον αὐτὰ προσάξει.
 Ὁδὲ με τρέμουσιν σιαγὼνα
 Μοχλοὺς ἐσθήκωσεν παχυζύλους,
 Κ' ἑκατὸν θύρας ἀλλεπκλήλους
 "Ἀνοιξε, κ' ἔτρεξε εἰς τὸν ἀνδρῶνα.
 "Ἡ Ἑλλὰς ἔνα λαίμῳ ἄς εἴχῃ!
 "Ναὶ Γραικῶν θέλω πανωλεθρίαν.
 "Μέπῃρ, μὲ ξίφος, μ' αἰχμαλωσίαν.
 "Αὐτὸ τὸ πρόσαγμα περιεῖχε!!
 Μὲ σκοπὸν τοῦτον, μ' αὐτὴν, τὴν λῦσαν
 Ὁ στόλος ἐπλευσε τῶν βαρβάρων.
 Τὰ δὲ κομπάσματα τῶν φλυαρῶν

Περὶ κοινοῦ μας ὀλέθρου ἦσαν.
 Κ' ἀντὶ νὰ μάθωσι τὰ σχοινία
 Τῆς ναυτικῆς τῶν οἰκονομίας,
 Δεσμῶν κ' ἀλύσων αἰχμαλωσίας
 Σωροὺς ἐτίθασαν εἰς τὰ πλοῖα.
 Ἴν' αἰεὶ δελφίνα τοῦ Βοσπόρου,
 Καρκίνοι ὅμως εἰς τὸ Αἶγαῖον,
 Ἡ ὥρα ἐφθάσε τῶν τροπαίων
 Ἑλλήνος σόλου τοῦ σταυροφόρου.
 Κομπάσατ' ἤδη καθὼς καὶ πρῶτον,
 Στους σωροὺς τρέξατε τῶν σχοινίων.
 Ἰδοὺ τ' ἀκάτια τῶν δεσμιῶν.
 Ἰδοὺ αἱ γῶραι τῶν αἰχμαλώτων.
 Ἄ! δεῖλὲ Τούρκε ὀπίσω φεῦγε,
 Ἐμπρὸς, ὦ Ἕλληνας, θραύσατέ τον
 Κ' εἰς τὸν αἶρα τινάξετέ τον.
 Ἄ! χαῖρετ' ἄνδρες, Ἑλληνες εὔγε!
 Τότ' αἱ Κυκλάδες ἐπροσκαλοῦσαν
 Τὰς φυλακὰς τῶν τὰς ἐγχωρίους,
 Ἀπὸ τὰς θέσεις τὰς παραλίους,
 Καὶ παιανίζοντας εὐθυμοῦσαν.
 Πολλὰ δὲ τέκνα τῶν ἀριστέας
 Τὰ εἶχαν ἔξω εἰς ἐκστρατεῖαν.
 Ἀγωνισθέντες αὐτοὶ μ' ἄνδρῃαν
 Τοῦ ἔθνους δόξασαν τὰς σημαίας.
 Τῆς οἰκτρᾶς Κύπρου τὰς δυσυχίας,
 Μὴ διὰ χάριν τῆς Ἀφροδίτης,
 Μὴν εἰπῇς Μοῦσα, μὴ τὰς κηρύττης.
 Ἦν μὴ ταλάνιζε τῆς Παφίας.
 Εἰς τῆς δουλείας τῶν τὴν ἐσπέραν
 Εἶναι αἱ νῆσοι καὶ τῶν Κυπρίων,
 Καὶ τῶν ἐνδόξων ποτὶ Ρωδιῶν,
 Αὐρίον βλέπουν λαμπρὰν ἡμέραν.
 Ἡ δὲ καλλίφωνος Μιτυλήνη,
 Καταφρονούσα τοὺς ἐλαίανας,
 Θάλει φυτεύσει πυκνοὺς δαφνώνας,
 Στὴν καρποφόρον τῆς γῆς κ' ἐκείνη.
 Ἡ πλειὰς πόσον τῆς Ἰωνίας
 Ἐμελλεν ὅλους νὰ μᾶς φωτίζῃ
 Ἄν δὲν τὴν ἤθελεν ἐμποδίζει
 Πυκνὴ ὁμίχλη τῆς προστασίας!
 Τὶ δὲν ὑπάρχει σ' τὰς Ἑπτανήσους;
 Γεράτων πείρα πολιωτάτη,
 Ἀνδρῶν παιδεία ὑγιεστάτη,
 Κατὰ βαρβάρων ὀξύτης μίσους.
 Φρούρια, ὅπλα, πηγαὶ χρημάτων,
 Ἔλαι πολέμου, λιμένες, πλοῖα,
 Δεξιωτάτη τοποθεσία,

Φάλαγγες νέων παντολμοστάτων.
 Ἄφες, Μοῦσά μου, τὰ πελάγη,
 Καὶ εἰς τὰ ὄρη ἀνύψωσέ με,
 Στους ἥρωάς μας ὀδήγησέ με.
 Ἄν μὲ τρομάζουν κρημνοὶ καὶ πάγοι.
 Ὄρη αἰμώνηστα τῆς Γραικίας,
 Ἄσπ' ἀνδρίας ἀταπεινώτου,
 Τόποι λιτότητος ἀδουλώτου,
 Ἀγχομυρᾶς θρόνοι ἐλευθερίας.
 Χαίρετε ὄρη, φθορεῖς Τιτάνων!
 Κρημνοὶ Ἀγρόφων, Πήλιον, Ὅσσα!
 Ὅ Πιερίας μνημεῖα τόσα!
 Ὄργᾳ τὸ σῶμά μου ἦδη ὄλον.
 Φέριτε ξίφος καὶ πυροβόλον,
 Νῦν Ἄρην πνέω, κ' ἐνθουσιάζω.
 Ἀλλ' εἰς τὸν Ὀλυμπον τί συμβαίνει;
 Σεισμοὶ ὀλόκληρον τὸν κλονίζουν!
 Φάλαγγες βρύχουν, δρυμοὶ συρίζουν,
 Τὶ τοῦτο, Μοῦσά μου, προσχημαίνει;
 Τῆς σοφῆς σήμερον γερούσιας
 Φωνὴ ἠκούσθη ἐδῶ ἡχούσα,
 Καὶ εἰς τὸν πόλεμον προσκαλοῦσα
 Τῶν Ὀλυμπίων τὰς συλλοχίας.
 Ἰδοὺ τὰ ὅπλα τῶν ἐτοιμαζούν,
 Ἰδοὺ ἥρωϊν χοροὺς χορεύουν,
 Ἰδοὺ ἐνώθησαν, ἐκστρατεύουν,
 Ἰδοὺ σ' τοὺς πρόποδας πλησιάζουν.
 Ὅσον προβαίνουν, τόσον αὐξάνουν!
 Ἴν' θαύμα! πόσῃ ταχύτητ' ἔχουν.
 Αὐτοὶ οἱ ἄνδρες πετοῦν, δὲν τρέχουν,
 Οἱ ὀφθαλμοὶ μου δὲν τοὺς προρθαί-
 νουν.
 Οὕτω χειμαρρῶν νερὰ μὲ ἦχον
 Φρικτὸν ὀρμῶσιν ἀπὸ τὰ ὄρη.
 Πνίγοντ' ἀγέλαι καὶ ὀδοιπόροι,
 Σύρεται πλῆθος φραγμῶν καὶ τοίχων.
 Καὶ μὲ τὸν σὺρρῶν βυσσίων ἄλλων
 Ἀπειρα πλέθρα τῆς γῆς σκαπάζουν,
 Καὶ τὴν ὀρμὴν τῶν δὲν μετριάζουν,
 Ἀλλ' ἐξαπλόουν πνιγμὸν μεγάλον.
 Ὅ γῆ φιλότατη, γῆ σιθασμία!
 Ἄχ! πότε μέλλω νὰ σὲ φιλήσω!
 Πότε δε μέλλω νὰ θεωρήσω,
 Τὰ λαμπρὰ κάλλη σου τὰ μυρία!
 ἔσομαι τότε εὐδαίμων ὄλος,
 Καὶ θέλει λάμπει 'στὰ ὀμματά μας,
 Πᾶσά σου ψῆφος ὡς ἂν ἀδάμας,
 ὥς χρυσοῦν ψῆγμα πᾶσά σου βῶλος.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΤΩ Α' ΚΑΙ Β' ΤΟΜΩ

Α' γρηλίας, σημαίον. του Μουρτζίνου Α. 110.
 Α' γοριανίτης Κομνάς Α. 103.
 Α' δάμ Α. Μ. Αρμυστής Α. 25.
 Α' γοδασίρης Β. 89.
 Α' θανάσιου Θεόδ. Β. 69.
 Α' θανάσιου Αναγν. Α. 114.
 Α' θαν δρος Α. 3.
 Αινιάν Γ. Α. 12, 50, 136, 138.
 Κατά την Αλικαρνασσόν ναυμαχίαν, Α. 99, 121.
 Α' μιλτών Β. 116.
 Α' μερικανικός στόλος Β. 96.
 Α' μνηστίας προκηρύξεις Α. 78. Β. 61.
 Α' μπλινης μάχαι Α. 75, 103.
 Α' ναγνώστου Α' θαν. Α. 114.
 Α' ναστασιός Αναγν. Α. 100.
 Α' ναστασιού Ιωάν. Α. 99, 100.
 Α' ναστασιόπουλος Μητρος. Α. 110.
 Α' νδρούτσος Γ. Α. 99, 100. Β. 80.
 Α' ντωνιάδης Έμ. Α. 115.
 Α' πάνθισμα ἐγκληματικόν. Β. 59.
 Α' ποκλίστρα Α. 52, 62.
 Α' παγύρεσις ἐναχωρήσεως Ἑλλήνων ἐκ τῆς πατρ. Β. 107.
 " καταφυγῆς εἰς ξέναν προστασίαν Β. 113.
 Α' πόπειρα κατά τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ στόλου, Β. 103, 105.
 Α' ποκλίστρος Ἀμβρ. κλέπου. Β. 81.
 Α' ποστόλης Ν. Β. 80.
 Α' ποστόλης Γ. Β. 95.
 Α' στριακοῦ πλοίου κυρίεσις Β. 85.
 Α' ργύρης Κ. Α. 32.
 Α' ραβογαλλικὰ στρατ. ἔμπρ. Μασολ. Β. 130.
 Α' ραπογιάνης ὑδραῖος. Α. 99.
 Α' ρνθ. Β. 129.
 Α' σλανάκης Α. 101.
 Βάγιας Γ. Β. 97.
 Βαζιώνης. Β. 104.
 Βάλδης Ι. Α. 136.
 Βαλιάνος Θ. Β. 116.
 Βαλαμαμάκης Σπ. Α. 5.
 Βάμβας Ν. Α. 29, 44.
 Βαλτινός Γ. Β. 84.
 Βαρμιαδίτης Ἀποστ. Α. 91. Β. 88.
 " Βασίλ. Β. 97.
 " Κολέτης Β. 105.
 Βάρμαννα Α. 101.
 Βαρνακιώτης Γ. Α. 61, 64, 75, 82, 86, 91, 98.
 " Β. 4, 19, 28, 52, 88.
 Βαρδάνης Ι. Α. 127, 128, 132. Β. 6, 12, 27, 29.
 Βασίλειδης Β. 35.
 Βασίλης τοῦ Κ. Τσαβδία Β. 108.
 " Στασινός ..... Α. 136.
 Βασιλάκης Εὐθ. Α. 136.
 Βατικιώτης Γ. Α. 87.
 Βελβίτζαινας μάχη. Β. 45.
 Βελισσάριος Ν. Α. 114.
 Βελός Γ. Κ. Α. 135.
 Βέλου Δάμπρος Α. 91, Β. 79, 124.
 Βενδραμῆς Α. Α. 56.
 " Π. Β. 125.
 Βέρης Β. 88.
 Βιτζέντζης πυροβολιστής Β. 83.
 Βλακέρ. Α. 8, 30.
 Βλάσης Ι. Α. 113.
 Βλαστός Γ. Β. 112, 121.
 " Πίτρος Β. 112, 121.
 Βλαχόπουλος Ἀλ. Α. 94, 135.
 " Κωνσταντ. Α. 7, 136.
 Βλάχος Ι. Α. 136.
 Βότης Αὐγ. Ἰωσήφ. Α. 46.
 Βουλπιώτης Κ. Α. 32, 58.
 Βουλγαρελίου μάχη. Α. 106.
 Βούτυρος Ἀναστ. Β. 92.
 " Βασ. Α. 136.
 Βρέμης Ἐρρίκος. Α. 14.
 Βρεσθίνης Θεοδώρητος Α. 114, 115.
 Βρυζάκης Ν. Α. 114.
 Βύρων Λόρδος. Α. 2; 5, 35, 45, 49.
 Βώκου Θεοδ. Θ. Α. 110, 130.
 " Αθ. Θ. Β. 105.
 Γαλαξιδιώτης Γιάννης. Β. 65.
 Γαλάνης Πάνος Α. 42.
 Γαλῆς, Α. 101, 138.
 Γάμβας Κόμης, Α. 5, 31.
 Κατά τὸν Γέροντα ναυμ. Α. 100.
 Γεννάδιος Γ. Α. 100. Β. 25.
 Γεροστάτης Β. 9.
 Γερμακάρης Ν. Α. 113.
 Γέρονης Γ. Α. 115.

Γεροκώστα Πίτρος Α. 136.
 Γεροδημάκης Α. 136.
 Γεωργίου Ἀναγν. Β. 82, 95.
 Γ. Παπᾶ Γεωργίου Α. 136.
 Γεωργίου Ἰκίσιος Β. 141.
 Γεωργίου Βάγιος Β. 129.
 Γεωργιάδης Δημ. Β. 122.
 Γιάννου Νάσιος Α. 109.
 Γιάννη Ἀθ. Β. 97.
 Γιανόπουλος Γ. Α. 136.
 Γιαταγάνης Β. 88.
 Γιατράκος. Β. 22.
 Γιλφόρδος Λόρδος Α. 130.
 Γιολδάσης Κ. Α. 87.
 " Ι. Α. 7.
 " Ζαχαρ. Α. 87, 101, 119. Β. 92.
 Γιώτης Σωτήρ. Α. 136. Β. 41.
 " Ιωάν. Β. 105.
 Γίλιας Ν. Α. 115.
 Γκόρκακς Ι. Α. 136.
 Γλάβας Ἀγγελ. Β. 106.
 Γκόρμπας Μήτζος Α. 59.
 Γκιώτης Γκιόνης Β. 79.
 Γλαράκης Γ. Α. 113.
 Γλόττιστα Δούξ Α. 15.
 Γορδών Α. 52.
 Γόττιστα Α. 95.
 Γουζήλης Δ. Α. 113.
 Γουβίλης Δ. Α. 136.
 Γούρας, Α. 133, Β. 37, 45, 112.
 Γουριά, Α. 4.
 Γουρουνάρας, Β. 75.
 Γραμβούσα, Β. 84.
 Γρίκος Β. 112.
 Γραβίτης Ἐδουάρδος Α. 139.
 Γραβιάς Χάνι Α. 73.
 Γρηγοριάδης Ν. Α. 115.
 Γρίδας Θ. Β. 24, 31.
 Γρυκοχωρίτης Ἀθ. Α. 91.
 Γώγος Δ. Α. 56, 59, 75.
 Γώγος ἀντιπὸς τοῦ Ι. Ράγγου Α. 88.
 Δαδιάς μάχη. Β. 88.
 Δαμασκηνός Θ. Β. 119.
 Δαμναγός. Α. 136.
 Δάνειον Ἀγγλικόν. Β. 29.
 Δάνη καὶ συντρ. Β. 72.
 Δεδινὴ Κόμης Α. 117.
 Δελιγιάννης Καν. Α. 43. Β. 24, 92.
 " Ἀναγν. Β. 24.
 " Δ. Β. 24.
 " Ν. Β. 24.
 Δελισσίρτ. Β. 40, 47.
 Δελιγιανόπουλος Ἀνδρ. Β. 65.
 Δερβενάγας Δημ. Α. 136.
 Δερβίτσας Α. 75.
 Δεσύλλας Δ. Α. 113.
 Δημητρίου Ι. Α. 114, Β. 44.
 Δήμου Νικ. Β. 106.
 Διαλέτης Ἀν. Α. 138.
 Διδασκαλόπουλος Ἀναγν. Α. 113.
 " Γεώργιος Α. 114.
 Διδότας Φερμ. Β. 40.
 Διαμαντής Νικ. Ὀλύμπ. Α. 21.
 Δικαῖος Γ. Α. 131.
 Διοδουινιώτης Γ. Α. 103.
 Δουκίδης Ἀναγν. Α. 114.
 Δουμάς Μ. Κόμης. Β. 40.
 Δράκος Γ. Β. 50, 112.
 Δροσίνης Κ. Β. 88.
 " Νικόλαος Α. 136, 138.
 Ε' γκολφοπούλος Ἀναγν. Α. 114.
 Ε' στρατιά κατά τῆς δυτ. Ἑλλ. Β. 28.
 Ε' λυθέριος Ὑδραῖος. Β. 42.
 Ε' ροκὴν Λόρδος Α. 7.
 Ε' ταυρία Λονδίνου Α. 2, 20.
 " Μάγιστρος Α. 30.
 " Σοφόλ. Α. 49.
 " Νέου Ὁρλεάν. Α. 76.
 " Παρισίων. Β. 40, 55.
 " Νέας Γιόρκης. Α. 134.
 " Φιλαδελφ. Α. 113.
 Εὐγενίδης Ι. Α. 114.
 Εὐμορφόπουλος Διον. Α. 75.
 Εὐνάρδ. Β. 40.
 Ζαχαρίας Ἀνδρ. Α. 7.
 Ζαγορίου καταδρομή. Α. 122.

Ζαίμης Ἀνδρ. Α. 14, 60, 131, 133, 137, 139.
 " Β. 9, 73, 89.
 Ζαφειρόπουλος Ἀναγν. Α. 114.
 " Κωνστ. Α. 114.
 " Π. Β. 42.
 Ζαχαρίτζας Χατζῆς. Α. 114.
 Ζαχαρόπουλος Θεόδ. Α. 1.
 Ζέρβας Ἀθ. Α. Β. 97.
 " Νικ. Β. 88.
 Ζελιχιώτης Παππᾶ Σωτήρ. Α. 136.
 Ζελεστινός Κωνστ. Α. 136.
 Ζυγός. Α. 4.
 Ζώτοφ. Κ. Α. 114.
 Ζώων ἐξαγωγή. Β. 35.
 Θάνου Ἀναστ. Β. 86, 92.
 Θέμελης Δ. Β. 42.
 Θεόδωρος ἀξιωμ. τοῦ Σκαλτζᾶ. Α. 101.
 Θεοτόκης Ι. Α. 113.
 Θεσσαλονίκης πυρκαϊά. Β. 109.
 Θούριον ἄμα. Α. 13, 26.
 Γάτρος Μιχαήλ. Α. 114.
 Γεροντήμων Δημάκης. Α. 114.
 Γαρίου ἐγ. Κόμης Β. 40.
 Γεπραϊμπασια ἔλυσις εἰς Μοδωνόρωνα. Β. 22.
 Γεραίου μάχη. Β. 87.
 Γίσκου Ἀνδρ. Α. 7, 52, 118, Β. 36.
 Γιωάννου Γεώργιος Β. 107.
 Γιωαννίδης Νικόλ. Α. 68.
 Κάβας Μιχ. Α. 114.
 Καζάνης. Β. 31.
 Καινούριος. Β. 51.
 Καίρης Θεοφίλ. Α. 115.
 Καλαράς Γ. Α. 114.
 Καλαμαριώτης Παν. Α. 114.
 Καλέργης Ν. Α. 113.
 Καλιαντῆς Γ. Α. 114.
 Καλογεράς Σπ. Β. 85.
 Καλογερόπουλος Ἀντ. Α. 114.
 Καλογιάννης Δημ. Α. 110.
 Καλύμνου ναυμαχία. Α. 100.
 Καλύδια Ζητουλίου Α. 91.
 Κάμβριτζ Πανεπιστήμ. Α. 15.
 Καναδός Γ. Α. 114, 136. Β. 42, 43, 117.
 Κανάρος Κωνστ. Α. 87, 110. Β. 403, 105, 139.
 Κάνιχ. Στράτ. Β. 72, 129, 130.
 Κανελόπουλος Δημ. Α. 114.
 Καπουγεωργιάκης Β. 118.
 Καπουρέλης Ἀναστ. Β. 71.
 Καραγιάννης Ἀναγν. Α. 55, 59, 97, 136, 137.
 " Κωνστ. Α. 136.
 Καραϊσκάκης Γ. Α. 32, 35, 36, 53, 62, 103. Β. 42, 79, 86, 88, 92, 93, 95, 104, 118.
 Καρακατάνης Γίλιας Α. 114.
 Καραμύτσος Ν. Α. 91.
 Καραπάουλος Ἡλίας Α. 114.
 Καραμπουρνό ναυμαχία Α. 110.
 Καρατάτος Α. 54, 133, 135. Β. 35, 73.
 Καρατζογιάννης Ἀποστ. Α. 136.
 Καραμπουλιᾶς Παπαδῆμ. Α. 136.
 Καρπενήσι. Α. 4.
 Καρπούζης Σπ. Β. 118.
 " Ἀναγν. Α. 136.
 Καρπούνης Ν. Α. 25, 136.
 Κασάπης Βασίλ. Α. 136.
 Κατζερός Ἀναστ. Β. 24.
 " Στάθης. Α. 136.
 Κατζικογιάννης Α. 135.
 Καβαλῆς Ἀπ. Α. 111, 112, 136.
 " Χρ. Β. 135.
 Καφεμάνης Α. 111.
 Κεχρηνιώτης Κωνστ. Α. 109.
 Κεχροθανάσης Α. 136.
 Κίτζος Κώστας Α. 136, Β. 83.
 " Γεωργ. Β. 88, 142.
 " Ἀναγν. Α. 136.
 Κίρτζαλος Ι. Β. 24, 85.
 Κιουταχῆς Β. 43.
 Κιοσῆς Δ. Ἀν. Β. 82, 95.
 Κλιτζοτύρης Ι. Α. 136.
 Κλοκώνης Ι. Α. 77.
 Κουζαμάνης Σωτήρ. Α. 7.
 Κοκίνης Γουλιέλμος. Β. 87, 112.
 Κοκίνης Μ. Π. Α. 11, 135. Β. 13.
 Κόκορας Γ. Α. 100.
 Κόλας Α. Β. 97.
 Κολιός Γ. Α. 91.
 Κολιόπουλος Δημ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Κλιοπατήρης B. 81.
Κονομάς N. B. 102.
Κομνος B. 45.
Κομποτάκης B. 45.
Κοντομάνης Εύαγ. Α. 103.
    » Εύαγγ. Κίτσου Α. 136.
    » Εύαγγ. Μίτσου B. 92, 118.
    » Μίτσο; Α. 7, 12, 63.
    » Νικ. Α. 101, 119.
    » Σπ. Α. 7, 135, B. 83.
Κόταλος N. B. 118.
Κοραΐ; 'Αδ. Α. 9, 135, B. 5.
Κορέλας B. 22.
Κορώνης Ερσος Α. 31.
Κουσανάκος Παν. B. 31.
Κοτζιμάνης Σωτηρ. Α. 136.
Κοττί B. 40, 47.
Κούλουρης 'Αλεξάνδρῃ; B. 63.
Κουμουδουράκης Γαλάνης Α. 110.
Κουνδουριώτης Γ. Α. 10, 115, B. 15, 30.
Κουνδουμάς Ι. Α. 115.
Κουρκουμέλης Σπ. Α. 136.
Κουσσούρης 'Απ. Α. 136, B. 88, 118.
Κούτζης Ιωάννης Α. 117.
Κουτζούλης Σταύρος B. 70.
Κούτσης Παναγ. Α. 136.
Κόχραν B. 91, 93, 96, 99, 100, 111, 122, 125.
Κραμπούδου μάχα B. 82.
Κρανίδιον Α. 1.
Κρεσταντίτης Α. Α. 114, B. 44.
Κριζής 'Αντ. Γεωργ. B. 105.
Κρούμιερ B. 37.
Κυριακού Ι. 'Αναστ. B. 105.
Κωϊκοτράνης Γεν. Α. 43, 50, 131, B. 65, 66, 68, 71, 82, 89, 111.
    » Θ. Α. 43, 50, 131, B. 65, 68, 71, 82, 89, 111.
    » Πάνος Α. 33, 124.
Κωλέττα; Ι. Α. 10, 115, 135, B. 51.
Κωνσταντής Γ. B. 95.
Κωνσταντίνου N. B. 102.
Κωνσταντίνος Υπονομαίς B. 104.
Κωνσταντίνος 'Αναγ. Παππ. Α. 136.
Κωνσταντινίδης Ι. B. 106.
Λαβόρδης Κόμης B. 40.
Λαύς Γρ. Α. 136.
Λαδοπούλο; B. 9.
Λαζάρου Δ. Μαν. Α. 100.
    » Θεόδ. Α. 100.
Λαμΐτης Κόμης B. 40.
Λάμπρου Δ. Α. 100.
Λαμπρούσης B. 88.
Λαμπρόπουλος Σπ. B. 99.
Λάμπρος Σπ. Α. 7, 136.
Λατπί; μάχα B. 118.
Λαφίττ. B. 40.
Λαχίστρας B. 73.
Λαδίδης Στ. B. 7.
Λέλης Γ. Α. 52, 136, B. 41.
Λεμπέσης 'Ανάγγ. Α. 100.
Λελεχός Γεώρ. 103.
Λεπενιώτακῃ; B. 77.
Λεπενιώτης Κ. Α. 136.
Λεσινίου μάχα B. 52.
Λεχουρίτης Γ. B. 89.
Λιακατάς Γεωργ. Α. 7, 95, 106, 135, B. 41.
Λιακάκης Γρ. Α. 55.
Λιάλιος Μισολογγίτης B. 67.
Λιανοκλαδί Α. 62.
Λιάτσος Τατούλα; Α. 91.
Λιβέριος Κ. Α. 114.
Λιβέριος Λιβερόπουλος Α. 45.
Λιγυδοβιζίου στρατοπίδου Α. 76, 79, 82, 84, 86, 89, 90, 95, 101, 111, 115, 117, 118.
Λιπτόρ Α. 115.
Λοβρών Μαρκελῃ; B. 119.
Λόλιος σαρπηγῃ; τοῦ Λάμπρου Βέλου B. 105.
Λογοθέτης Κ. Α. 115.
    » Παναγ. Α. 114.
Λόυδος 'Αναστ. Α. 1, 114.
    » 'Ανδρ. Α. 33, 60, 133, 134, B. 73, 92.
    » Νικ. Α. 19, 42.
Λουριώτης N. Α. 78, 137.
Μαγγάνης Τάτῃ; Α. 12, 78, 137.
    » Παντολ. Α. 136.
Μάγρο Δο. 'Ιακ. Α. 89, B. 4.
Μαϊτλανδ. Α. 12.
Μακρῃ; Δημ. Α. 72, 135, B. 41, 88.
    » Χρήστος Α. 7, 73, 135, B. 92.
    » Γεώργ. B. 97.
Μακρυποκάμισος 'Αναγν. Α. 114.
Μαλακίτας 'Αθανασ. Α. 59.
Μάλης Χ. Α. 96.
Μαντζαράκος Εύαγγ. Α. 115.
Μάξιμος Θ. B. 113.
Μαράκης Φωτεινός Α. 65.
Μαριαντίνιος σπμαιοφόρος B. 88.
Μαρτίνης Μάτος Α. 101.
Μαυροματῃ; Δημ. B. 95.
    » Ρ. 91.

Μακρομαχίας Γ. Α. 114.
 Έπαμιν. Α. 136.
 Μαχάλα μάχη. Β. 92.
 Μεγαπάνου Αντ. Β. 118.
 Μεσιόλλ. Ερρίκος. Α. 108.
 Μελάς Ι. Α. 56, 58.
 Μελασση; Ζαχαρ. Α. 136.
 Μελισσοδάς Κυο. Β. 88.
 Μετολογίου έναρξης πολιορκίας Β. 41. έξωθεν του
 Μετολογ. ναυμαχίας. Β. 80, 129, 138, 139, 141.
 Μεταξής Ανδρ. Α. 1, 19.
 • Κωνσταντ. Α. 43.
 Μήλιος Σπείρος. Β. 20. 41.
 Μητροπέτροβας Β. 24, 85.
 Μικούλης Ανδρ. Α. 3, 110. Β. 46, 53, 63, 80,
 122, 138, 139, 141, 150.
 • Ιωάνν. Ανδ. Β. 68.
 Μιδιλωτών Βιλ. Α. 49.
 Μιλιάνης Ν. Α. 114, Β. 44.
 Μίλιγγεν Ιούλιος Β. 77.
 Μιντζιάκης. Α. 23.
 Μισσιγμένης Δημ. Θ. Β. 105.
 Μιτσαράς Δημ. Β. 67.
 Μιχαλόπουλος Ι. Α. 137.
 Μοθώνης ναυμαχία, Β. 50, 53, 56.
 • μάχη. Α. 110.
 Μοναστηριώτης Δημ. Παπᾶ. Α. 136.
 Μουρήσις. Β. 29.
 Μορβίλλας Άλ. Α. 136.
 Μόστρας Δημ. Α. 132.
 • Αναστ. Α. 136.
 Μούνιτσας μάχη. Α. 72.
 Μουραϊ Καρόλος Λόρδος. Α. 80.
 Μούρτζινος Α. 110.
 Μοσιούς Λάζαρος. Α. 100.
 Μπάκας Αντ. Β. 97.
 Μπάμπας Αντ. Β. 60.
 Μπαμπότας Β. 92.
 Μπαλάς Αναγν. Α. 136.
 Μπαρλάς Αθ. Α. 109, 111.
 Μπατζακίζ; Ι. Β. 95.
 Μπίνας Γ. Β. 77.
 Μπόμπορος Φ. Β. 41.
 Μπομπονιώτης Α. Β. 51.
 • Νix. Β. 51.
 Μπογιάτζας Αθ. Α. 136.
 Μπονισάρας Παύλος. Β. 135.
 Μποτατίτης εκ Τριπολιτζας Β. 42.
 Μπότσης Παναγ. Α. 10, 90, 115, 120.
 Μπότζαρος Κωνστ. Α. 133. Β. 42.
 • Νότης. Α. 7, 12, 135. Β. 36, 41.
 • Μάρκος. Α. 4.
 • Δ. Μ. Β. 140.
 Μπουκουβάλας. Κ. Α. 100.
 • Ι. Α. 7.
 Μπούκουρας Ν. Α. 114.
 Μπουλοβίτσας Γ. Γκαβός. Α. 136.
 Μπότσης Μαν. Β. 105.
 Μπρούσκος Κυρ. Β. 88.
 • Α. Β. 24, 95.
 Μυλωνάς Ν. Α. 139.
 Μωραιτάκης Χρυσ. Β. 117.
 Ναυπλίου πολιορκία και παρὰ. Α. 34, 57.
 Νέγκας Γ. Α. Β. 61.
 Νέγρης Θ. Α. 39, 41, 42, 60, 66, 132.
 • Άλ. Α. 78.
 Νεοκάστρου μάχη. Β. 42.
 Νερούλης Ρίζος Ιάκωβος. Β. 98, 145.
 Νησιού κυρίεις. Β. 92.
 Νιάμας Χρήστος. Α. 136.
 Νικολ. Αθ. Α. 114.
 Νοταράς Ι. Α. 50, 75, Β. 5, 24, 73, 92.
 • Παν. Α. 114, 115, 118. Β. 24.
 Νούρκας, Α. 61.
 Ντάγκας Γεώργ. Β. 88.
 Νταλαπύρας Γ. Α. 136.
 Ντάτζικος Γιάννος. Β. 60.
 Ντάντες Αναγν. Α. 114.
 Ντελεγάννης Κ. Α. 136.
 Ντόδας Πέτρος. Α. 137.
 Ξένος Έμ. Α. 110.
 Ξύδης. Β. 42.
 Όδυσσεύς Ανδρίτσου. Α. 26, 44. Β. 31, 32, 45, 71.
 Οικονόμου Αναγν. Α. 136.
 • Κώττας. Α. 58, 61, 106, 109, 136, Β. 41.
 Οικονομόπουλος Ανδρ. Α. 136.
 Οικονόμου Χ. Ηλίας. Α. 115.
 Ομέρπασσας Α. 4.
 Ομερφένδης Α. 63.
 Όρρανός Π. Α. 64.
 Ουίλων. Β. 91.
 Πάγκαλος Ι. Α. 115.
 • Χιλάρκος. Β. 88.
 Παλαιόγιαννης Δ. Β. 73.
 Παλαμάς Αναστ. Β. 135.
 Παλάσκας. Β. 35.
 Παλιγκουπλής Αθ. Α. 136.
 Πανουρηζ; Νάκος. Α. 27, 103. Β. 45.
 Παναγιώτου Δημ. Β. 117.
 Πανταζής Χιλάρκος. Β. 89.
 Πανταζόπουλος Ν. Θ. Β. 113.
 Πάνου Ζώης. Β. 143.
 Παξιμαδής Ι. Α. 115.

Παπαδόπουλος Παν. Β. 135.
 Α. Α. 23.
 Παπαδιαμαντόπουλος Β. 42.
 Παπαγιαννόπουλος Αν. Α. 131.
 Διον. Α. 114.
 Παπαδόπουλος Ανδρ. Α. 115. Β. 129.
 Νικ. Β. 138.
 Παλιόκαπτρον Μαραθῶνος Α. 75.
 Παπαδιάς μάχη. Β. 51.
 Παπαζώνης Παν. Α. 114.
 Παπαφίτας. Β. 53.
 Παπατσόρης Δ. Α. 110. Β. 24, 73.
 Παρθαλάκης Δημ. Α. 115.
 Πασχος. Β. 86.
 Πατζης Βασ. Β. 98.
 Παύλου Δημ. Α. 52.
 Περάραιδος Α. 103.
 Περούκας Χαράλ. Α. 1.
 Πεσλής Γ. Α. 7, 138, Β. 92, 118.
 Πεταλάς Κ. Β. 4.
 Πέτρου Χριστόδουλος Χατζη. Α. 136. Β. 98.
 Πετμεζάς Κ. Α. 44. Β. 73.
 Πιανας μάχη. Β. 89.
 Πλατζής Ζαχαρ. Α. 138.
 Πλατζιούσκας Β. 101.
 Πλακωτής Νάσιος Α. 136.
 Πλατύκας Παντολ. Β. 86.
 Δημ. Α. 136.
 Πλητῆς Φίλ. Β. 4.
 Πολυζωίδης Αν. Α. 92, 139. Β. 3. 89.
 Πολιανῆς μάχη. Β. 71, 73.
 Πολίτου Χαράλαμπος Παπα. Α. 114.
 Πολίτης Γεώργ. πυροβολ. Β. 141.
 Πολυχρόνιος Κ. Α. 135.
 Πονηρόπουλος Ν. Β. 53.
 Πόζος Σ. Α. 77.
 Πούντας Λουκάς Α. 136.
 Πραΐδης Γ. Α. 78, 139, Β. 3.
 Πριμικήρης Κραθαρίτης Α. 115.
 Πρακτικίδης Ζαχαρ. Α. 115.
 Προκήρυξις τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἰων. Νήσων διὰ
 τὴν ἀναγκώρισιν τοῦ ἀποκλεισμοῦ. Β. 6.
 Ράγγοι Ἰωάννης Α. 7, 55, 59, 61, 62, 106, 135,
 138, Β. 77.
 Πάνος Α. 43.
 Ράγκαδης Ἰάκωβος Α. 118.
 Ἀλέξ. Α. 118.
 Ραδοβιτασίου ἐκστρατεία Α. 56, 57, 58, 59, 61.
 Ράιξ Α. 25.
 Ράιξκότζικας Ἀθ. Α. 136, Β. 88.
 Ἰωάν. Β. 88.
 Ράπτης Ν. Α. 100.
 Ραφαλιάς Δ. Α. 88.
 Ρέβωπιέρος Α. 128.
 Ρεκάρδος Λορέντζος Β. 49.
 Ρινιάσας Δ. Β. 75, 79, 81.
 Roche στρατηγός. Β. 44, 71.
 Ρόκος Β. 15.
 Ρομπότσος Ἀναστ. Α. 88, 118, 130.
 Ρόσνερ. Β. 83.
 Ρουμελιώτης Διον. Α. 80.
 Ρούμπας Κωνστ. Α. 136.
 Ρωζαρόλης κόμης. Β. 96, 112.
 Ρωγών Ἰωσήφ ἐπίσκοπος Β. 126, 132.
 Ρωσφουκιάδ δούξ. Β. 40.
 Ρούτσος. Β. 63, 83.
 Σαδήμας Κ. Α. 106, 109, 135. Β. 92, 98.
 Σακελλαρίου Δημ. Α. 114,
 Σαλώνων μάχη. Β. 117.
 Σάμου ναυμαχία. Α. 8, 87.
 Σάντου Ἰ. Α. 100.
 Σάντος Ἀδριανός Β. 95.
 Σατωμπριαν. Β. 40.
 Σαποραζάνοι. Β. 81.
 Σαράκας Ἀνδρίτσος Α. 7, 63, 72, 73, 103. Β. 45, 92.
 Σαχτούρης Γεώργ. Α. 87. 99, Β. 64, 80, 122, 139.
 Σεβαστιάνης. Β. 40.
 Seves (Σουλεϊμανπασάς) Β. 84.
 Σήφας Δημ. Α. 136. Β. 105.
 Σιδέρης Δημ. Β. 58.
 Κωνστ. Β. 58.
 Σ. Β. 26.
 Σισίνος Ἰ. Α. 114.
 Σισίνος Γεώργ. Α. 46, 49, 62, 72, 81, 137, Β. 113.
 Χρῦς. Β. 113.
 Μιχ. Β. 113.
 Σκαλιτζῆς Ἀσημ. Α. 44.
 Δημ. Α. 7, 63, 72, 73, 75, 101,
 103. Β. 45.
 Σκανδαλίδης Ἰωάν. Α. 115. Β. 126.
 Σκέρπας Ἰωσήφ. Β. 112.
 Σκιάθος. Α. 3.
 Σκόδρα-πασάς. Α. 3.
 Σκουλεκαριά. Α. 58, 59, 61.
 Σκούρτης καπετάν. Α. 50.
 Σκούρτης Κυριάκ. Β. 42.
 Σκούφος Διομήδης (Γεώργιος) Β. 105.
 Σμοκωβίτης Χατζῆ Ἀναγρ. Α. 138.
 Σούδας καὶ Καρπάθου ναυμαχία. Α. 130.
 Σουαζύλ. δούξ. Β. 40.
 Σουνίου ναυμαχία. Β. 64.
 Σούκιος Β. 109.
 Σούτος Ν. Α. 137.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Σάββας Ἰωάν. Α. 61, 88, 136, 138. Β. 20, 41, 79.
 Σουλτάνας Γεώργ. Α. 136.
 Σούτσος Μιχ. Α. 64.
 Σπαλαλιώτης Ἀθ. Α. 136.
 Σπανολάκης Γεώργ. Β. 4.
 Σπηλιωτάκης Ἀν. Α. 115.
 Σπυρίδων σμαιοφόρος. Β. 43.
 Σταῖλ Βαρώνος. Β. 40.
 Σταῖκος Στάμος. Α. 25, 109.
 " Γεώργ. Α. 83, 90, 109, 124.
 " Νικ. Α. 136, 138.
 Σταματερόπουλος Νικήτας, Α. 50, 131, 137, 139.
 Β. 55, 83, 85, 91, 92, 111.
 Στάμος Διον. Α. 59.
 Στάνχοπ. Α. 2, 4, 12, 46.
 Σταυρόπουλος Κωνστ. Α. 136.
 " Εὐγν. Α. 114.
 Χατζῆ Στεφανῆς. Β. 42.
 Στεφανίτης Π. Β. 135.
 Στῆλτζεμπεργ. Β. 67.
 Στορνάρης Νικ. Α. 7, 12, 55, 106, 135. Β. 41.
 Στούμπος Πάνος. Α. 58, 61.
 Στραβομύτης Τασός. Α. 136.
 Στράτος Γεώργιος, Α. 136.
 " Σωτῆρ. Α. 97.
 " Γεώργιος Β. 98.
 Στρίγγος Κωνστ. Α. 91.
 Συνέλευσις τῶν τῆς δυτ. Ἑλλάδος πρώτη. Α. 4, 5, 6, 7, 10.
 " Δευτέρα. Α. 125, 132, 134, 139. Β. 2—6.
 Συνέλευσις τῶν τῆς Ἀνατολ. Ἑλλάδος εἰς Σάλονα, Α. 39, 43.
 Συνέλευσις ἰθνητῶν συγκαλήσις. Α. 114.
 Σφακτηρίας μάχη Β. 56.
 Σχολεῖον κεντρικόν εἰς Ἄργος Β. 18.
 Σωτηρόπουλος Παναγ. Β. 93.
 Ταγλῆς Γιώτης Α. 103.
 Τασούλας. Χ. Β. 97.
 Τελωνιακὸς κανονισμός. Β. 34.
 Τερνῶ. Β. 40.
 Τήλιος. Β. 81.
 Τούσα, Ἀθ. Β. 42.

Τομπάζης Ἑμ. Α. 30. Β. 105.
 Τρεῖλάνης. Α. 39, 52, 64.
 Τρικούπη; Ἰ. Α. 12, 78, 79.
 " Κωνστ. Β. 117, 123.
 " Μάνθος Ἰ. Β. 81.
 " Σπ. Α. 114, 136. Β. 1, 17, 62, 117.
 Τριπολιτσαῖς μάχη. Β. 88, 91.
 Τριανταφυλλιά; Ζάχος. Α. 136.
 Τριανταφυλλος. Α. 63.
 Τσαβθῆλας Ἰ. Α. 45.
 " Γεωργ. Β. 88.
 " Κώστας Β. 97.
 " Κίτσος. Α. 7, 75, 76. Β. 42, 84.
 Τσαβδούσης Ἰωάννης. Α. 33.
 Τσαγκανᾶς, Α. 137.
 Τσάλας Ἀθαν. Β. 76.
 " Κ. Α. 135, 138.
 Τσαμαδὸς Ἀναστ. Β. 53, 56.
 Τσάμης Δίκας Β. 142.
 Τσαχτάνης Γ. Α. 136.
 Τσάνης Κώστας Β. 105.
 Τσάπας Δούκας. Β. 102.
 Τσικούρας. Α. 138.
 Τσίλιου Δ. Α. 55, 59, 135. Β. 88, 118.
 Τσάππας Δημ. Α. 87.
 Τσινιγῶτης Κ. Β. 94.
 Τσηλίκης Β. 81, 84.
 Τσίκαρης Κίτσος. Β. 108.
 Τσιμπουράκης Ἀλ. Α. 136. Β. 135.
 Τσιούπας Γεώργ. Α. 100.
 Τσιτζόνης Ἀναγν. Β. 62.
 Τσιούκος Δημ. Α. 91.
 Τσιορτζάφσκας Δίχος. Β. 97.
 Τσιτσᾶς Παντ. Β. 106.
 Τσόγγας Γ. Α. 7, 55, 59, 61, 135. Β. 5, 19, 41, 77.
 Ὑδρα. Α. 3.
 Ὑψηλάντης Δημ. Β. 73, 83, 85.
 Φαβίερ. Β. 71.
 Φ. Γεώργ. Παρριανός. Β. 106.
 Φαλίας Ἀνδρ. Β. 112.

Φανουράς Γ. Β. 119.
 Φαρμάκης Β. 51.
 Φιδέλλης Ὀλλάνδας Α. 50.
 Φιλιππάγγελος Ἀνδρ. Α. 114.
 Φίλων Ἰ. Α. 114.
 " Κ. Α. 114.
 Φίλων Τάσης, Α. 136, 138.
 Φίτζ-Τζάμη Δούξ. Β. 40.
 Φλογαίτης Νικ. Α. 113.
 Φραγκίστας Ἰ. Α. 101, 138.
 Φραγκούλης Μίτσος. Α. 136.
 Φραγκῶλης Χρῆστος. Α. 136.
 Φρίδελ Ἀδάμ. Α. 24.
 Φώκας Σταμ. Β. 95.
 Φωτύλας Ἀσπ. Α. 114, 115.
 Φωτομάρας Κώστας Β. 84.
 " Λαμπρούσης. Α. 136.
 " Χρῆστος. Β. 143.
 Χαλανδριτσιάνος Δουκῆς. Α. 115.
 Χαλικιώτης Ἰ. Α. 136.
 Χαλικόπουλος Κ. Ν. Δογοθ. Α. 144.
 Χαλκούνης Μητρος. Α. 7.
 Χαλαῖνας, Ἀθαν. Α. 138.
 Χαρκούρ Κόμης. Β. 40.
 Χαυλάμπους Σωτῆρ. Α. 19.
 Χαροκίπος Ἀναγν. Α. 136.
 Χασκίνας Ἀθ. Α. 136.
 Χερφόρδ Μαρκίζος. Β. 112.
 Χονδροθήμιος Δ. Α. 59.
 Χορμολίτης Γεώργ. Α. 103.
 Χορμολίτης Κώστας. Β. 88.
 Χόντας Ἰ. Α. 136.
 " Γιαννός. Α. 138.
 " Χρ. Β. 42.
 Χρυσιώτης Καρασκός. Α. 136.
 Χρυσόγελος Ν. Α. 115. Β. 44.
 Ψαρογιάννης. Β. 109.
 Ψαρά. Α. 16, 17, 66, 67, 70, 73, 74, 79.
 Ψυλιανός. Θ. Β. 99.
 " εἰς τοὺς Ἕλληνας. Α. 134. Β. 145.

1. The first part of the paper
describes the general principles
of the method. It is divided
into two sections: the first
deals with the theory and the
second with the practice. The
theory is based on the fact that
the human mind is capable of
learning by observation and
imitation. The practice is based
on the fact that the human
mind is capable of learning by
experience and reflection.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z162950908

